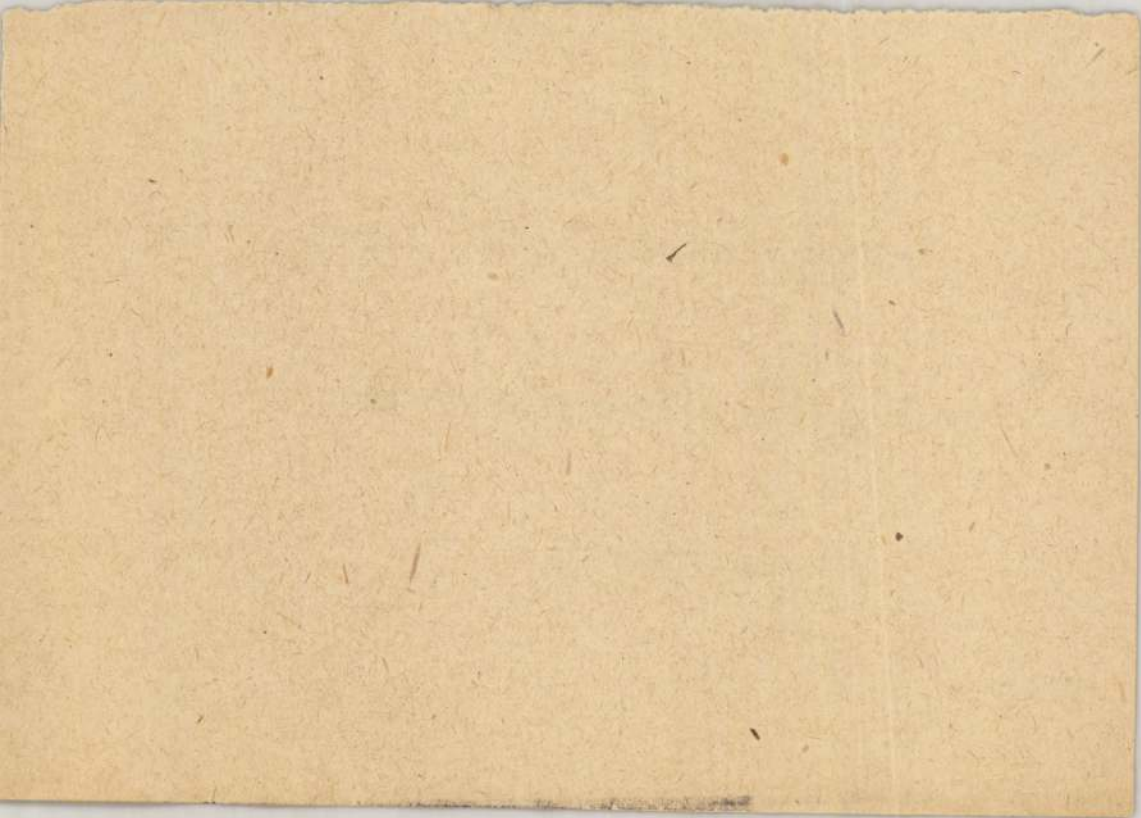

MDK.

Perltrott Csaba

Utalások szentendrei munkásságára

Magyar Nemzet 1965 ápr. 24. lap -

Carlson
Charles Williams

Carlson

Laid

5

MS 73 NK . 1958

.....nevü munkás igazolta

.....a művezető aláírása.

Élyezem :

..... vagy helyettesének
aláírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Perrott Gaba V.

Half a dozen
Muscivora

~~Forma agyrisca VI 113.~~

Perrett
Graben Museum

Card

Winter 201 1911

304

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenthetek, keresményemnek átvételére

nevű munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt , 191.....

.....
tanu.

.....
tanu.

Belmont
Galt 12/10

101

20131

Keel Belmont

reports

1. See: Belmont
from Ed: Belmont 10/10

1912. pub. F.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jeljenhetek, keresményemnek átvételére.....

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt:

Kelt , 191.....

.....
tanu.

.....
tanu.

Perth & Coles V

Massachusetts Kill. Cat.
1912.

84

Rehmann's Atlas, IX. 177
Rehmann's Atlas

Perth & Co. V.

Slapbongar' Mill. kat. 1912
82

romani

Bronstibula, IX 114.

Terra nigillata coloriferodes
VI. 276.

Felock Gaba Wilms

Nagbayan, k.k. 1912

85

Perth - Galen Dikins

Wed

Magyarország, 1933,

Jul. 9, (Magyar fenti-
rinnel és egy angol híjog
romantikus házangos)

Fenti házangos
móls' vikk,

U. 3695

Joseph James & Son
Haxtataioraai, ipiteai & atalabatai
vāllata
Pundapest.

Shoda:
N. Jones Palmé n. 40.
Juleson 117-04

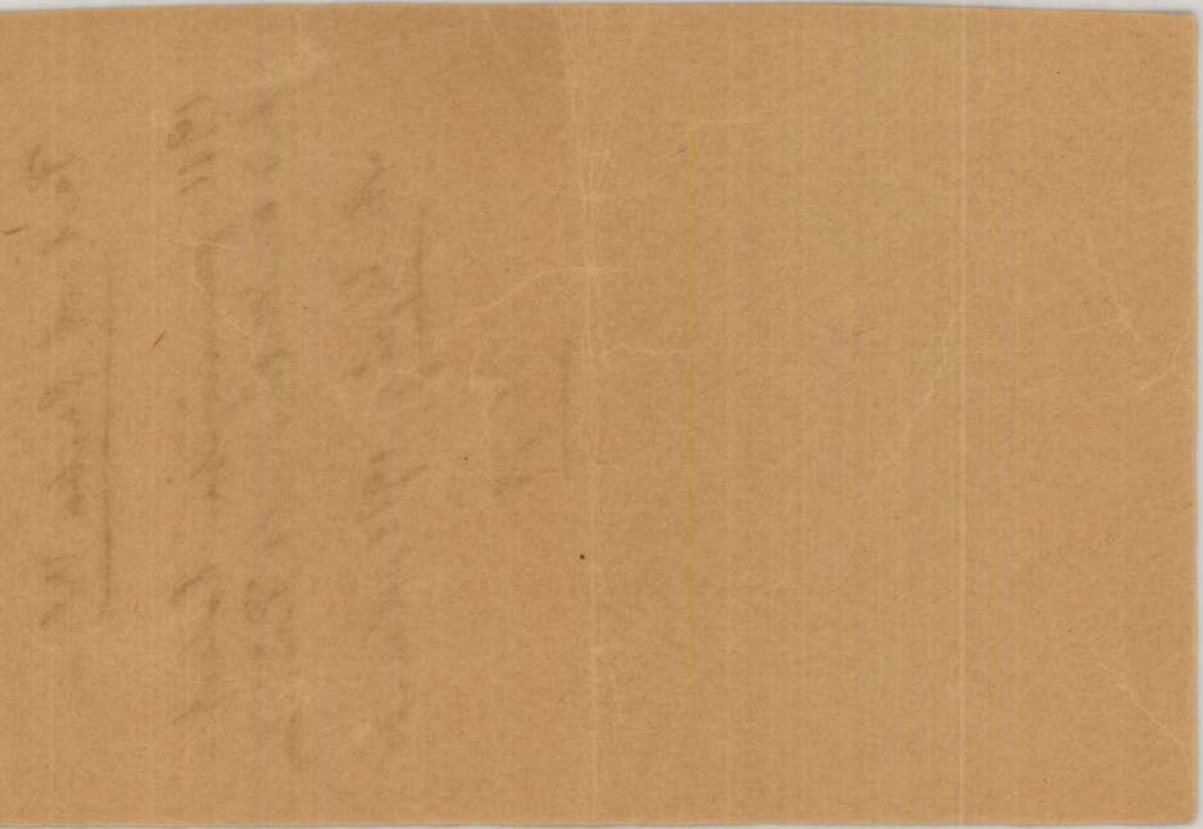
Jelpe:
IX. Winton n. 3/B.
Juleson Texas 853.

Ferdinand. Casbon. Whinn

1911. jannuarjastan kotiel -
kirjeittäminen vata Pariisissa.

At. Wynn 1911. dec. 21.

U-78.

Portland Omaha Nebraska

Wad

Man' Edle, Delgado '400 -
Lonick, Posti Mayo's

1912, Jul. 7, U. 134

A Keselkemi's miin -
Telge Winstagja -

betét!

Perloff Coats Blinn

Koll. Kiall. 9 Taima's Pa
Leinikam, 41. Kivikita,

1932

Maryport Kebleton h. n. VII. 143.

Perlaan Omba Helma
Kott. Kivall. a Tammi ja
Linnabom 1929

192.....

Hö Nap

Jött

Ment

à

Összeg

Pengő f

Pengő

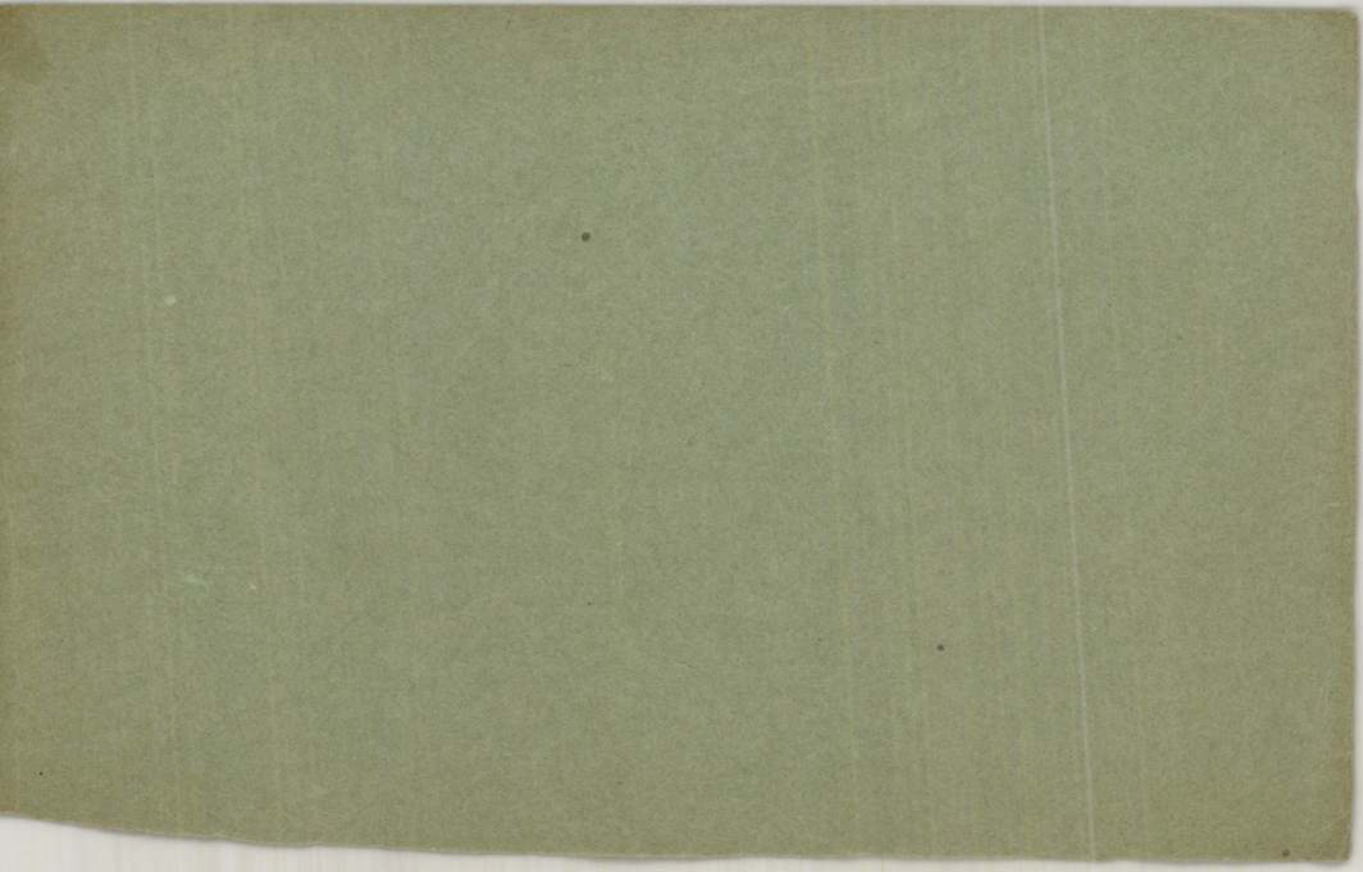
f

137

52.034

Perlett - Crabs Volume

21. 986

Perrott
Cable - Perrott
Widow

paid

2

11. 986.

Wagnerski haps

1913 dec. 9.

Engelmann
Jelentem, hogy
távolmaradását.

Tudomásul vette:

az osztályfőnök aláírása.

Engel

a műhelyfőnök

Engelmann

1913. szept. 11.

8. sorsz. Műhelyi minta

10.000.-

120.000.000.-
6.000.000.000.-
20.000.000.000.-
100.000.000.000.-

687.700.000
4809.000.000
- 46

250-
275-
137

30000

385.3
1155.2

200000.138 = 1537.
7050
1100
385
2

24

Perlov & Chaba

Wetters

roya

repr.

Alkotai

1947. 5-6.14

39. P.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

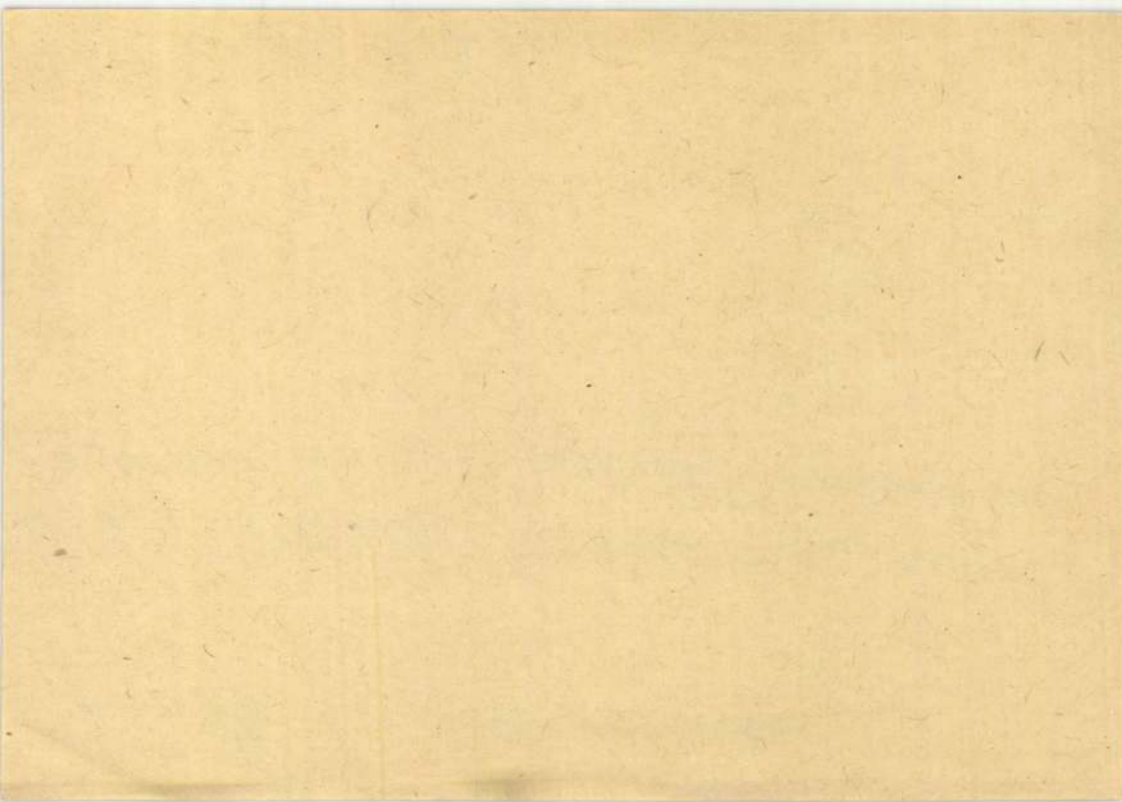
1911-1912

1911

K. A.: KUPP KILTI. Pesti Napló, 1936. febr. 23. 12 1.

Perlrótt-Gsaba Vilmos festőm .

MDK

Perth - Galen Volumes.

d KVT ^{största} ^{praktiska} ^{utställningar} ^{av} ^{konst} ^{och} ^{vetenskap}
Porter, - a ^{series} ^{of} ^{illustrations}.

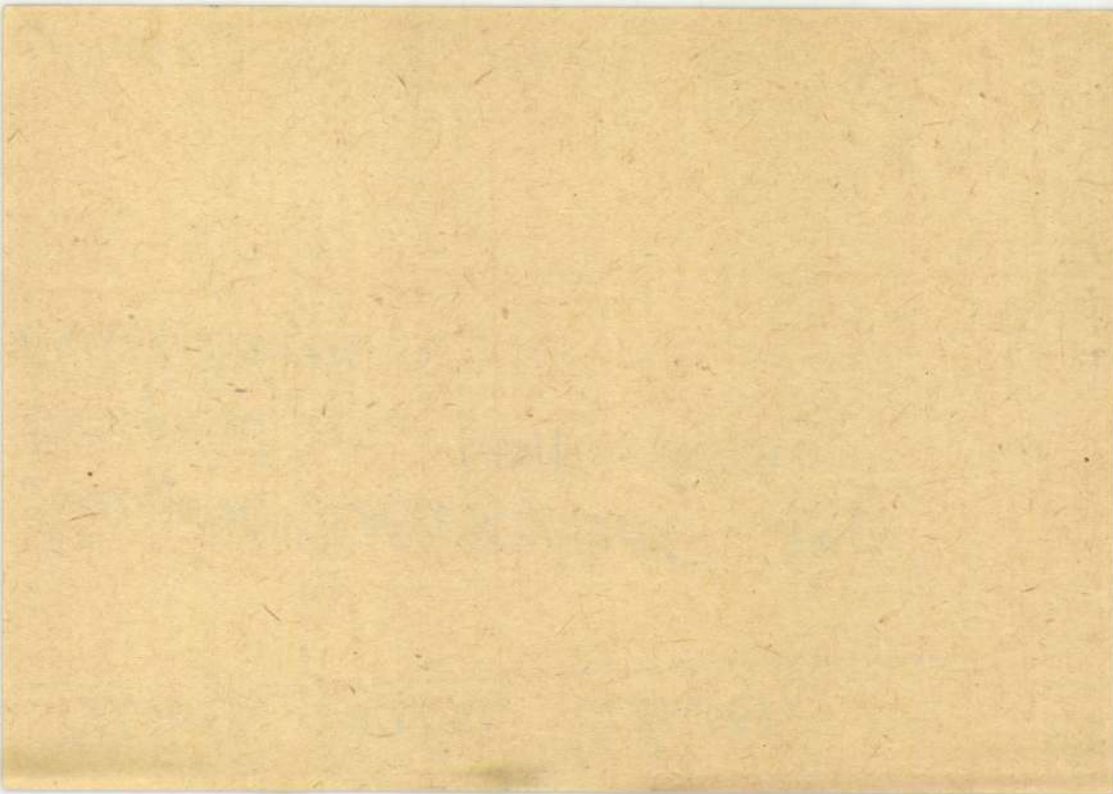
Perth Volumes, 1897, 1898, 1899.

Itán:

Postage & Carriage V. Adams

Receipt

Nov. 1842. N.S.

Reinhold-Carl von Krumm.

Kopie des Originals
von dem UME des
Kaiserlichen

Kaiserliche, 19. Okt. des. 2.

2000 • WEST BURY • WASHINGTON • D.C.

1900 • WEST BURY • WASHINGTON • D.C.

/e.a./: A KVF Kiallittasa. Utsag 1934. dec.-2.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

1897. 10-10. 10. 10.

10-10-10

10K

Perlrótt Csaba Vilmos

Közleményeszet 1935. 83-84. sz. 98.1.

MDK

11 11

1871

1871

1871-1872

MDK

Perlrott Csaba Vilmos / 1880-1955 /

1811. 1811. 1811. 1811.

1811. 1811. 1811. 1811.

Szentendrei Művészeti Társ. 1811. 1811. 1811. 1811. 1811. 1811.

Perlrott Csaba Vilmos / 1880-1955 /

14 1.

ИЗДАНИЕ ТРЕТЬЕ

СЕРИЯ А

КНИГА ПЕРВАЯ

СЕРИЯ А

СЕРИЯ А

ИИИ

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Csendélet hegedűvel

Gyümölcsös táj

Szegény asszony otthona

Műcsarnok 1940 Tavasszi tárlat

H. P. K.

Mr. [Name] [Address] [City]

My letter [Date] [Time] [Place]

Yours truly

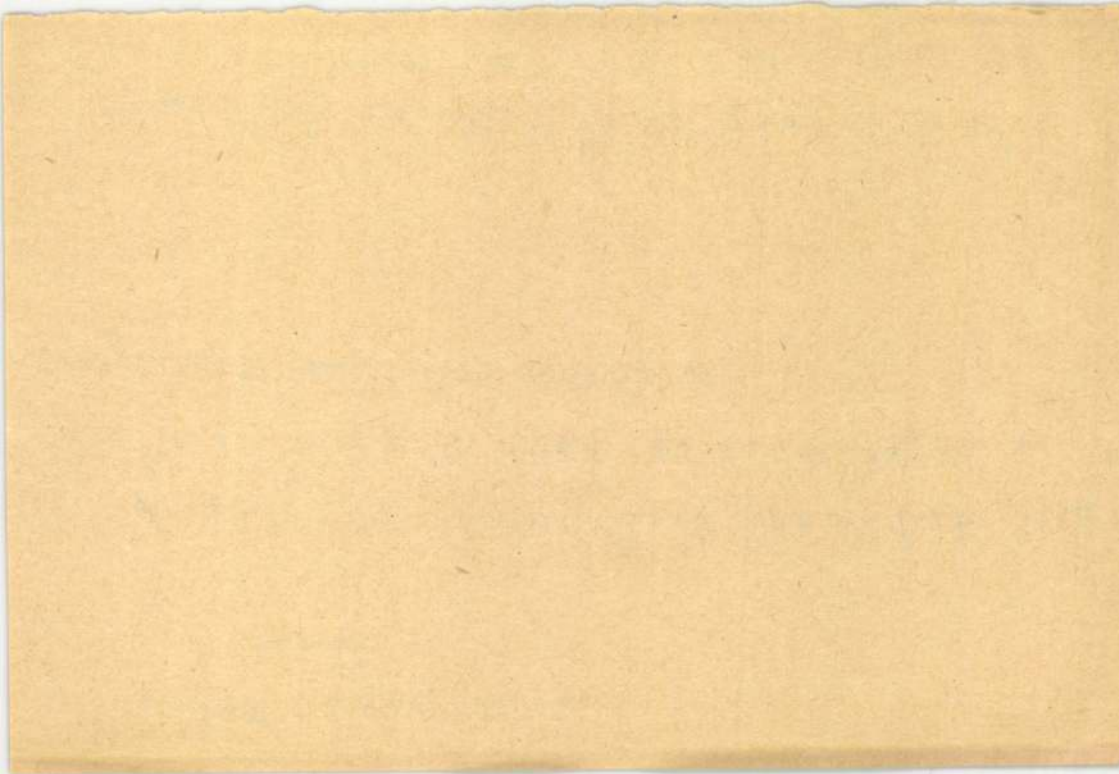
John [Name] [Address] [City]

M.D.K.

Pentecost Carol [Carol], text

3y passing carol sthona
from love beyond earth's day
Tenth

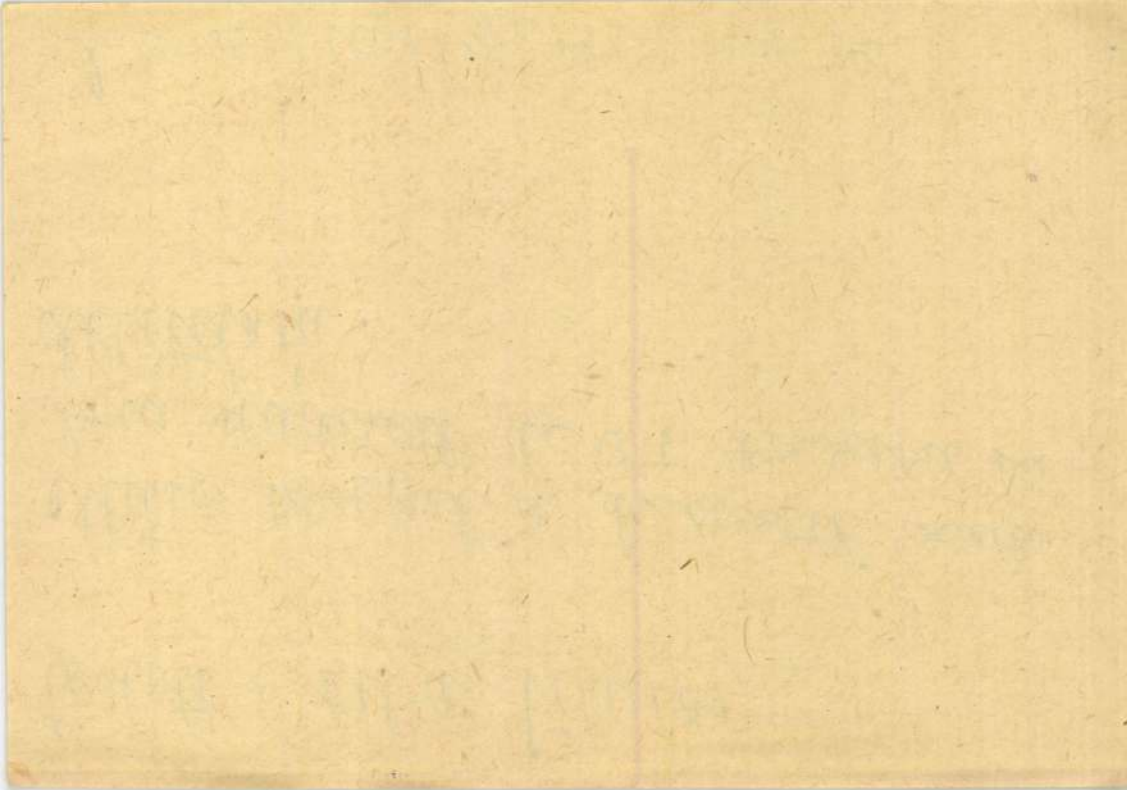
Original Car: Presbumps Jute
Mems: Prolion - Presbump.
1930, H6, old.

Perloff - hara Vilmas
fate

A korábban felmunkolt szociális képzés
"réz" 1941-es kiállításain, mint
megkötés, részlete.

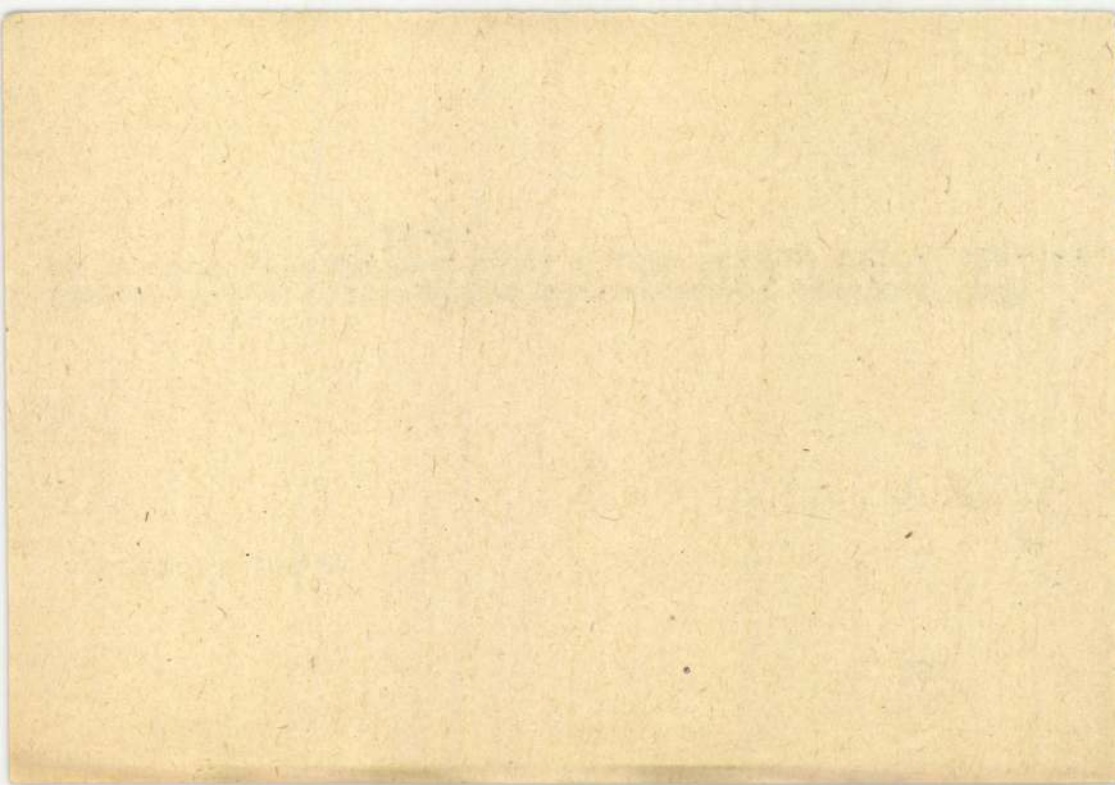
Frankish Kára: Paris Goethe Teke
Bp. 1965. Corvina 7-8. oldal.

Forrest Clark Wilson.

"Give respect a chance
from respect to
distinction."

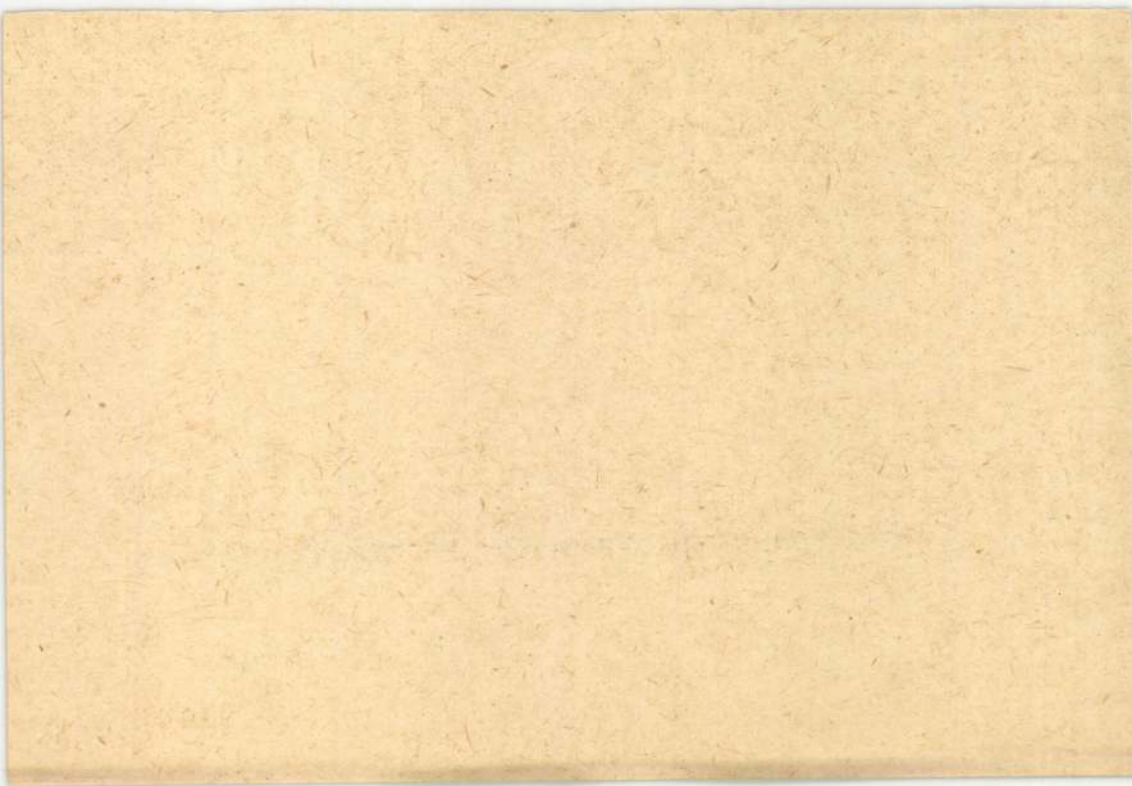
Wesley's Magazine, 1927, Apr. 14.

Perlrott Csaba

MDK

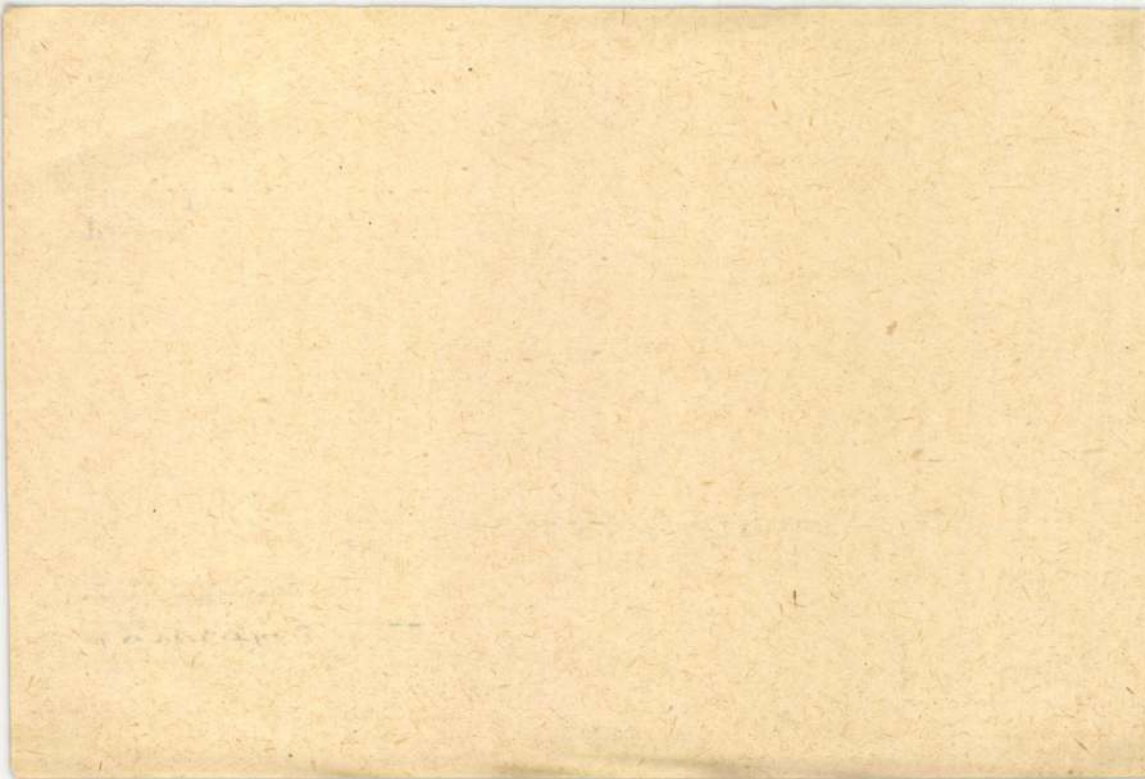
Farkas I.: A halhatatlan törzsvendég. Lechner Ödön
és művészi asztaltársasága. Fesztivál 1956. máj. 21.
11.1.

Perrett Cooker

Cooper's Millington Messell a Lipitation
Tarnaszkow

11th. 1952. XO. 25.

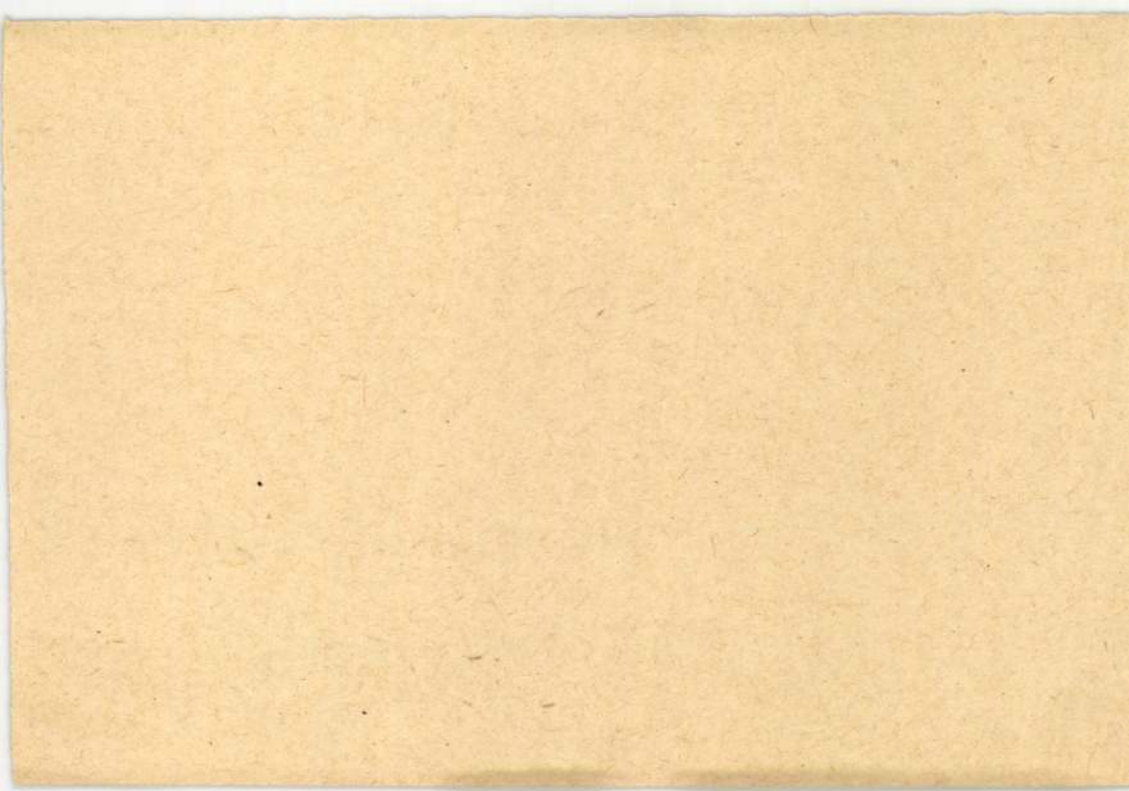

Frankfort. Caha

Testmüvész

Csoportos kiállítás - Tamas Galériában - képeivel
szerepel.

Pesti Hírlap
1933. IV. 2.

Parsons & Co. London

Presented to KUT in Middlesex
London

20 July 1932. XI. 6.

15. 22.
22.10.1941. 18. 10. 1941. III. 1941.

1941. 10. 22. 18. 10. 1941.
1941. 10. 22. 18. 10. 1941.
1941. 10. 22. 18. 10. 1941.
1941. 10. 22. 18. 10. 1941.

1941. 10. 22.

1941.

M.D.K.

Perlirott Gmba

"Barátok" c. művével szerepel a Fővárosi
Képtárban a "Szabadság Ünnepe" alkalmával ren-
dezett kiállításon, amelyről "Nemzeti Kiállí-
tás" címmel ír Berend Ilona.

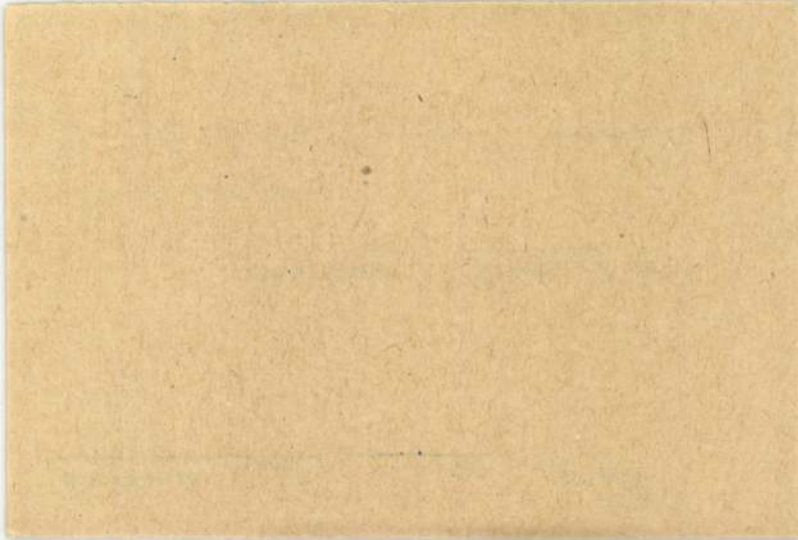
Szinház, Bp. 1947. márc. 19-25. III. évf.
12. sz.

Perrott-Casta Villiers Leinster

London. W. J. J. 1955. II. 5. 8. 0.

(Mogul's & other's)

Perrinotti Carlo Vilmos
fest

Stabod Művészeti 1947

I. évf. 3. sz. 310.

Q. II. Stabod Művészeti Kiállítás (G.S.)

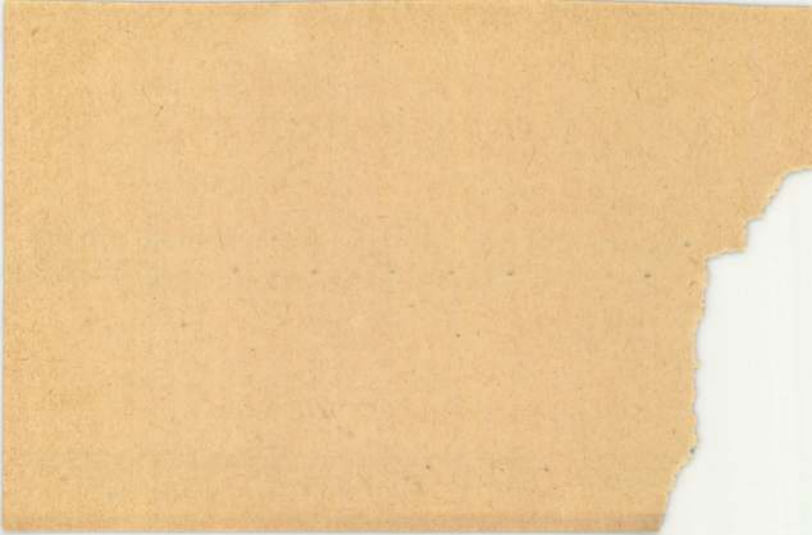
Perseus Cape Kaituma
1892.

Sp. - *Tanner's galeosoma*

Magyar Ch. Mag. 1942 VIII. 15.

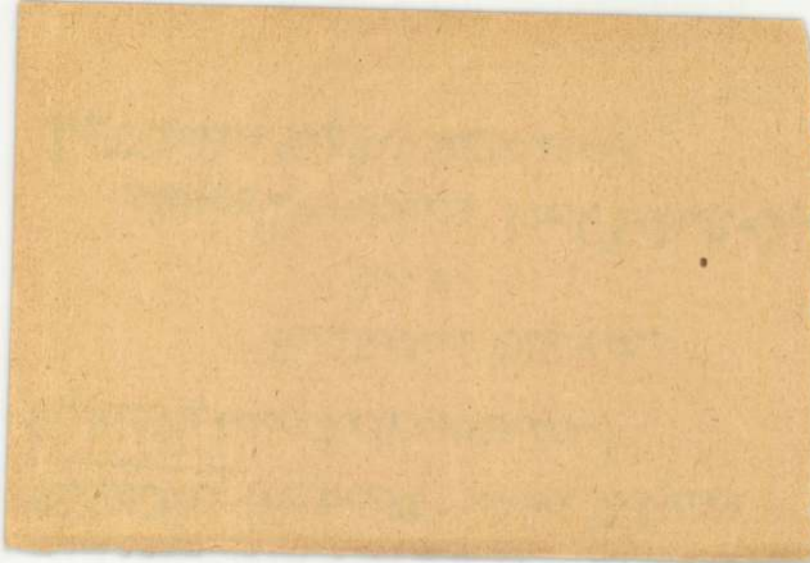
II. part. 1912. 4960.

Farkas Fortai: Perseus Cape Kaituma
Kaituma - *Tanner's galeosoma*

Tükör. 1936. IV. évt. 4. sz. 302. l.
Péter Andras. A hónap kiállításai.

Perlot Csaba Vilmos. 1936. Tamas
r

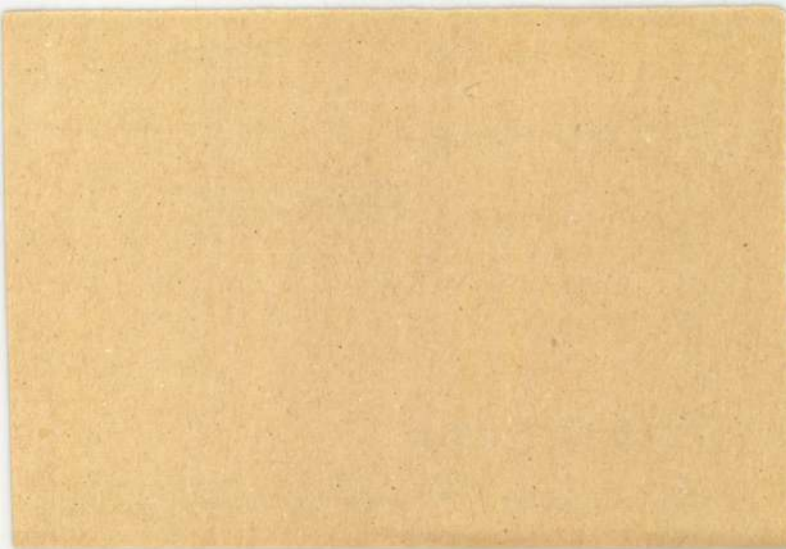

tiiallitas (Peltost - Coala Vilmos
kephiallitas hydrophorum)

"
Peltostium, 1929. H. K.

96.8.

Coala Vilmos: Jank Peltost-Co
Co Vilmos kephiallitas

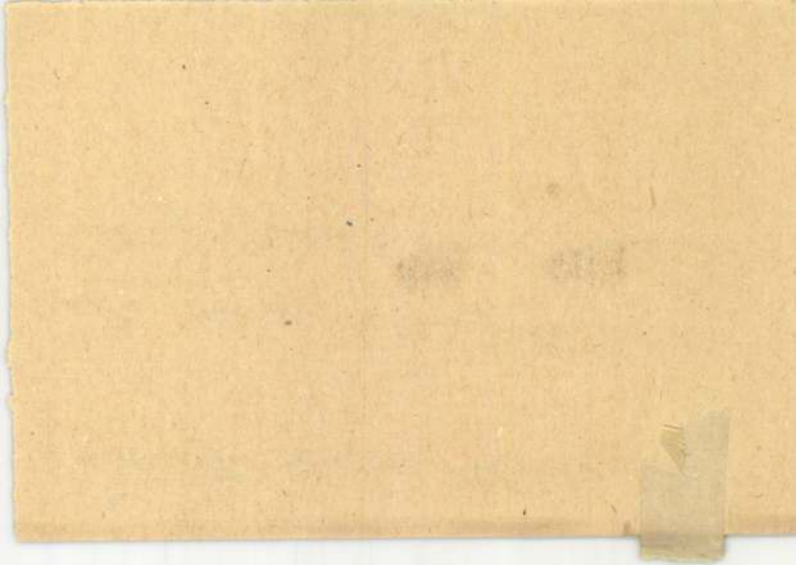
Peterh Coko Kialona - 1942 - Sp.

Tamogolenie.

Mayer Colog. 1942. II. ref.

N. n. 496. L. Jankov Koton:

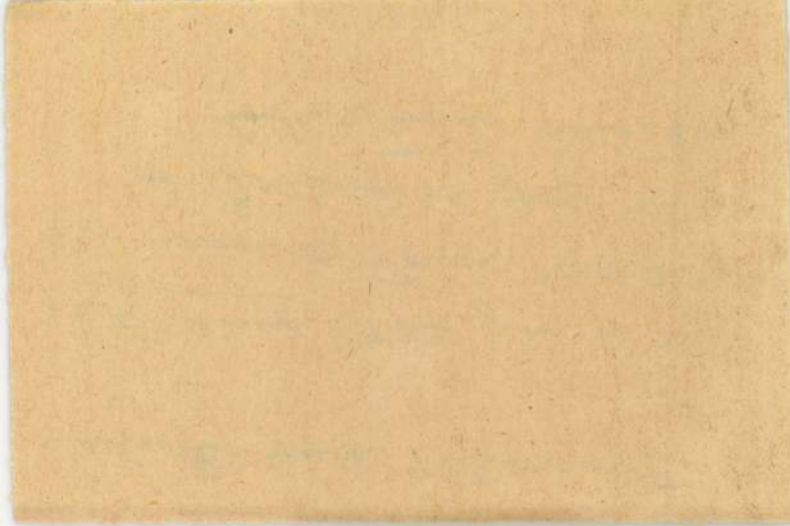
P. G. Kialona a T. S. - Kon.

Ernst - Gela Klaus foto

Ernst Klaus. 1932. Feb. 27. 4

Fotung Klaus: Ernst Klaus

Carlott. Gole. Vienna 1822

Carl. Kiecp. 1932. Jan. 24. 14

f. p. unhappy France, Carlott. Gole
at Bonn 1822 1822

Carlott. Gole. Vienna 1822

Rossi

Pester Lloyd, 1867
XIV. évf. 239. sz., 1. o.

A Pozsonyi-ház/Makó/

Perbrett - Coaba fest

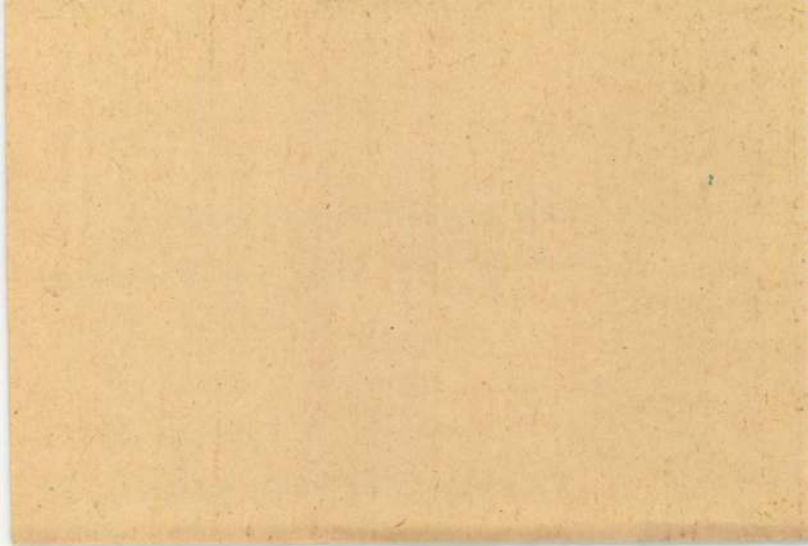
Paratontung 1929. 4 m.

96.2.

Georgas Domus: Jorok Perbrett - Coaba

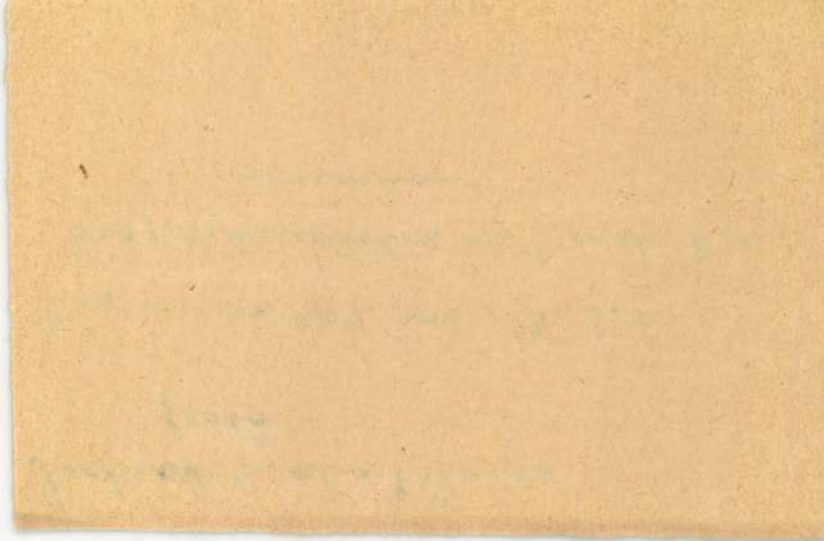
Wismas Ruppikalle fest

not.

Perleth Charles Vilmos
foto

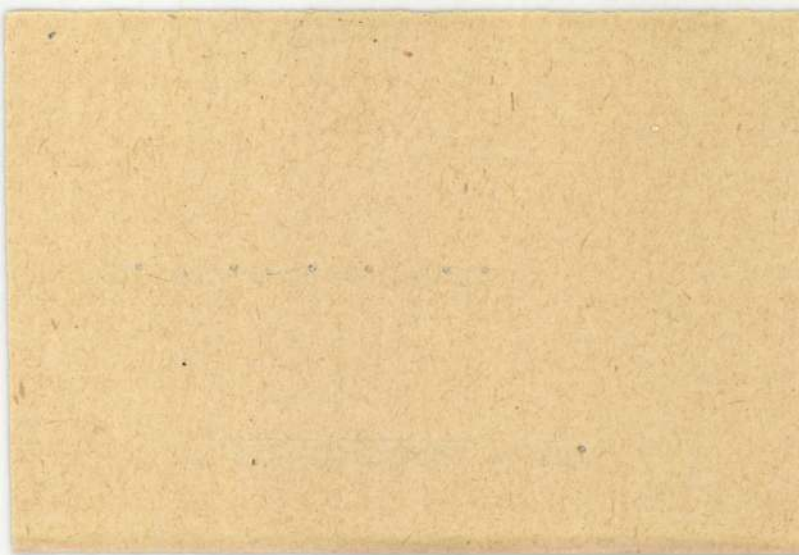
Május 1923. jún. 14. 5. o.
Kínálta a felvételeket

Journal of Charles Darwin
Feb 1845

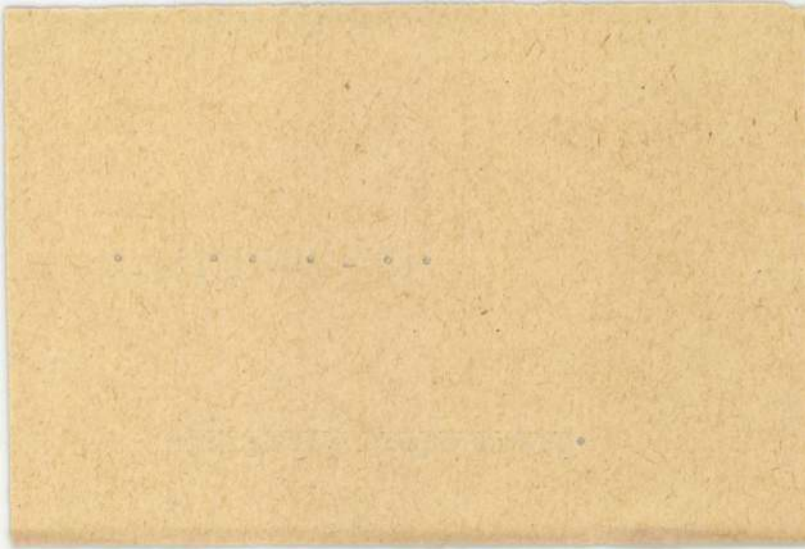
November 1919. Jan. 25. 5. c.

the North Island at East Bay -
remains

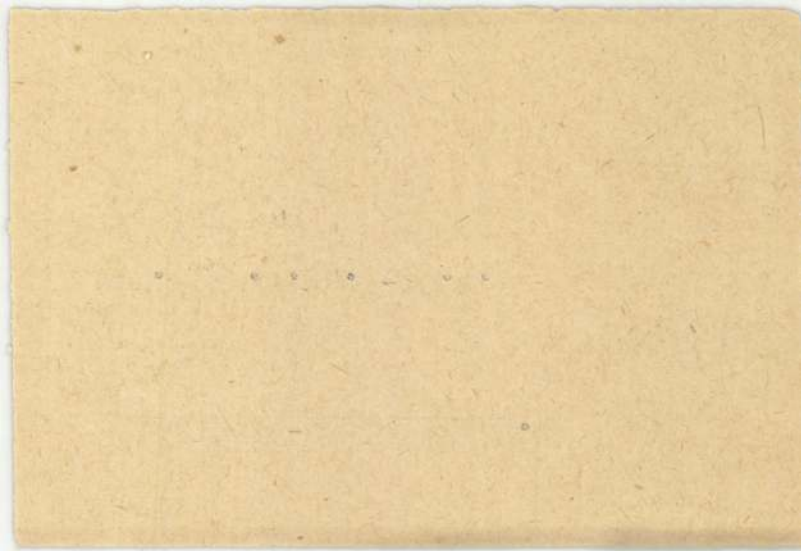
Perlrott Csaba festő.

KUT.1927.4-5.sz. 22.l.

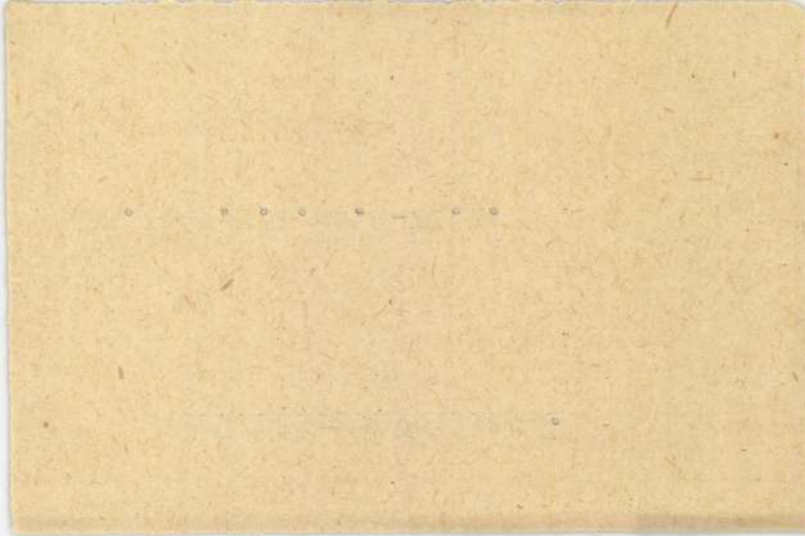
Perlrott Csaba festő.

KUT.1926.5.sz.2-5.1.

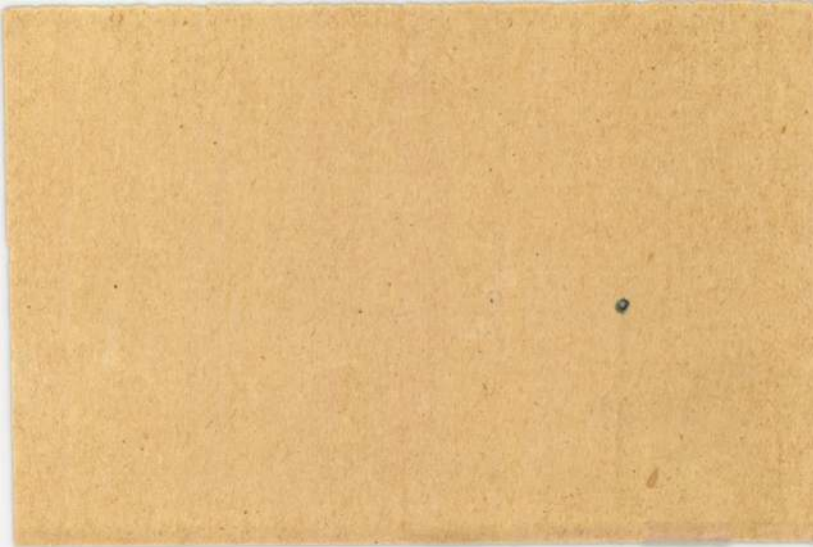
KUT. 1926. 2. sz. 6-10. l.

Perlrott-Csaba festő.

Perlrott-Csaba festő.

KUT.1926.I.1.sz.7-13.1.

Perlrott-Csaba Vilmos festő

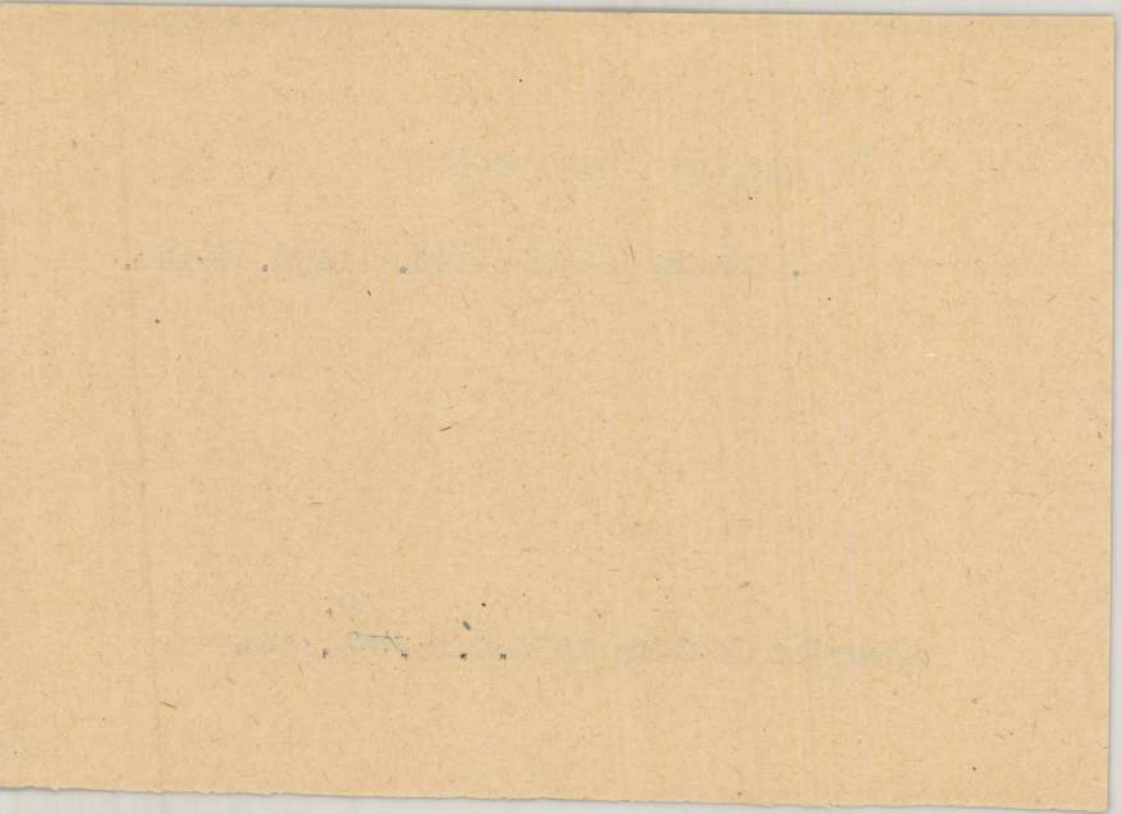
Magyar Művészeti Társaság.
Kilátások.

PERLROTT CSABA VILMOS

768. Falusi utcárészlet. Olajf. 70x86.

48.

Árverési Közlöny 1936.2.sz. ~~48~~ 49. oldal

Perlbrott Csaba Vilmos festő és grafikus

(1880 -

Párizsban, 1929. 4 sz.

96. l.

Magyar Domokos: Sorok Perlbrott-Csaba
Vilmos képi állításairol.

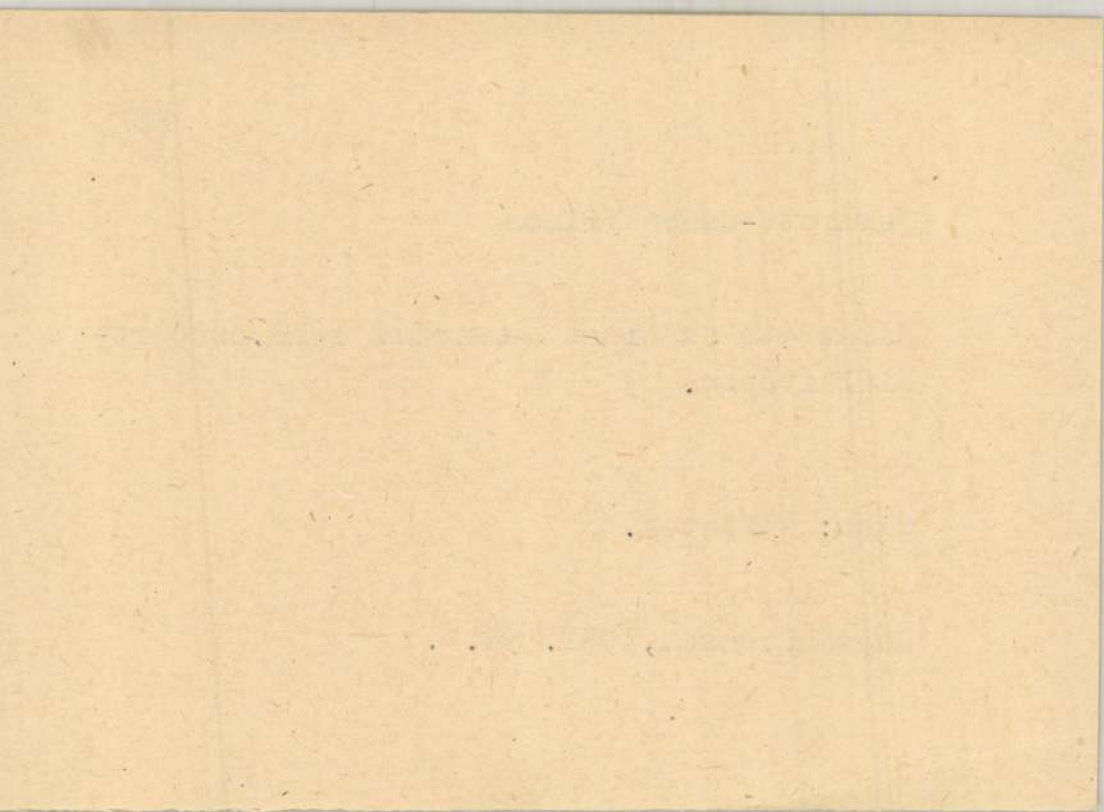
MDK

Perlrott-Csaba Vilmos

Résztvett az Ernst Muzeumban rend.csoport-
kiállításon.

Cikk: Tárlatok.

Képzőművészet, 1931. 94.1.

Perhott laka
festö"

1931-bea Nazikaringain Mahtis Teutsch
Ja'nossal s' Kmetty ja'nossal ezüth
a'li'lt # hi.

Banner Welt'u: Mahtis Teutsch ja'nos
Kronik, Kolosvár 1965. X. 1377.

Perlrett-Csaba Vilmos, festőm.

Falusi utcaképlet.

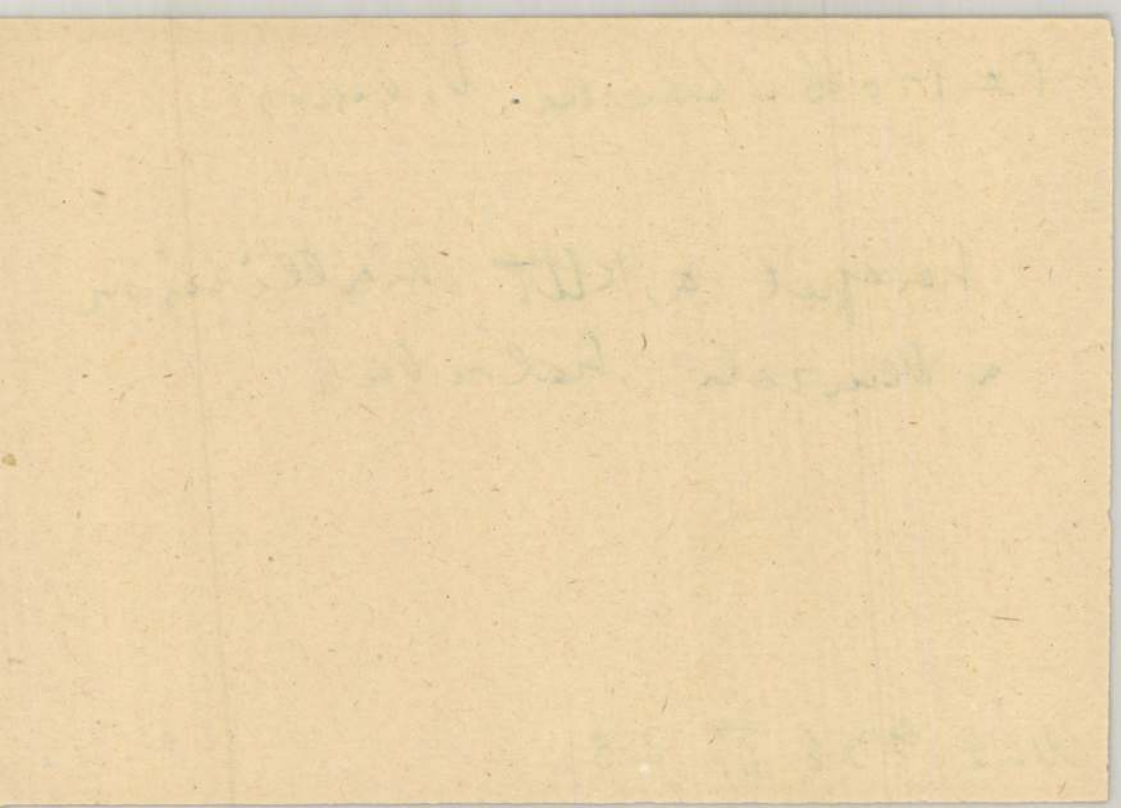
Olj. Jelz.

Árv. Csarn. 1937. okt. 83. sz. /Árv. Közl. rk. sz. / 34.

Perrott - Csaba Vilmos

herapel a. Kltt kiállítás
a Nemzeti helyen

M. O. 936 II. 23.

Perlrott Csaba Vilmos

Két szép kiállítás

Perlrott Csaba Vilmos kiállítása nyílik meg a Tamás-Galériában. A most 55 éves festő *fiatalsága feltétlenül megbízhatóbb*, mint sok kiábrándultan és véleménytelenül alkalmazkodó húszévesé. Felelős, felnőtt művész *Perlrott Csaba* még akkor is, amikor új állomások felé halad. Cigányképeinek, szép telt barna aktjainak még az is örül, aki nem állapítja meg első látásra, hogy a művész feloldódott régebbi keménységéből és formái már önmagukban is élnek. Bölcs, finom öröm az ilyen képeket nézni. Külön kell megemlíteni

Perlrott három legderüesebb alkotását: a barackosan ízes és színes »Szabadban«-t, lágyan szép »Kilátás a műteremből«-t és a vidítóan tiszta 25. számú csendéletet.

*

MO. 1936. III. 1

Perrott Csaba Vilmos.

— Magyar festő kiállítás Zürichben. A magyar modern festőgárda egyik tehetséges tagja, Perrott Csaba Vilmos gyűjteményes kiállítást rendezett Zürichben. A *Galerie Aktuaryus* helyiségeiben levő kiállítást a vasárnapi megnyitó alkalmából nagyszámu műértő tekintette meg.

Nemzeti Újság, 1928. Jan. 10.

Pelrott Csaba Vilmos

MDK

a Céh művésztagja, festő

Munkácsy Céh 8.repr.kiáll. N.Szal. 1935. márc.

4.1.

Elmondta: Kéri Béla 55

Perlrott Csaba
Káli templom
Bika tanulmány
Szentendrei templom

Alkotás Művészház. III. Modern grafika. Bp. 1923.

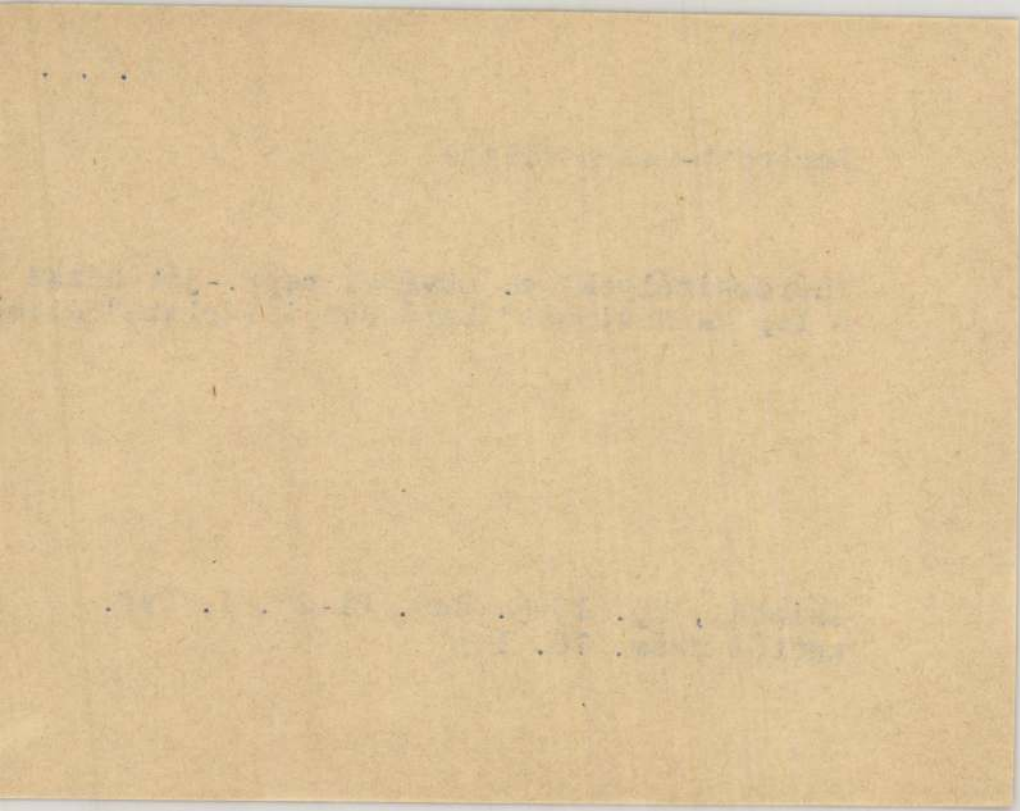
4 1.

Perlrott-Csaba Vilmos

"Háromkirályok" c. művének repr.-jét hozza
a lap "A "Szinház" karácsonyi tárlata" címmel

Szinház, Bp. 1945. dec. 21-29. I. évf.
kettős szám. 18. lap

Perlrott Csaba ^Vilmos

MDK

A¹ratók, olf.

C¹sendélet, olf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállítás

188

Portland Camps 1880

1880, oil.

1880, oil.

Portland Camps 1880-1881

Kolozsvár (Perbott - Csaba Vilmos képi-
kiállítása)

Párizsban, 1929. 4. sz.

96. l.

Magyar Domokos: Levele Perbott - Csaba
Vilmos képiállításáról.

Pertrol - Gaba
festo"

Kiállit a Missarusk öni fárlalan!

A reggel 1926. X.25.

Nemzeti Műszag.
1926. é. ny.

Perrott Csaba Vilmos.

Békéscsabán a Társaság
Társaság kiállításán mű-
vei szerepeltek.

Ujvidék, 1928. Nov. 9.

The first of these is the

fact that the

of the

is

the

Perrott Coiba Nilmas

Emb. a neutendrei festárol' nóló tamul-
máinyban.

Pester Lloyd 1942. sept. 6.

Inter dialern in Szentendre. Kállori Endé

Portrait of John Adams

and a miniature portrait of his wife

Abigail

John Adams 1791, copy 2

John Adams in 1791, copy 1

MDK

Perlrott-Csaba

kiáll. a Tamás, Gal.-ban

Pesti Hirlap 1932, jan. 24. 14 l.
f.j. cikke.

188

Peteroff-Caban

1881 & 1882, Jan. 24 - Jan

Post Office 1882, Jan. 24 - 1881
1. 1. 1882.

Perlrott-Gaba

festőművész

Mai Magyar Festők kiállítása - Tamas Galériában -
képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1933.IV.4.

Perlrott-Csaba Vilmos
festőművész

Csoportkiállítás - Ernst-Muzeumban - képével szerepel. Legújabb képei a szögletes síkformáknak szinte monumentális hatású leegyszerűsítésével és lefokozott színskálájának tónus-egységével lepnek meg. Érett, férfias művészetének legértékesebb eredményeit látjuk itt pompás csendéletein/álarcos csendélete s két terített asztala modern pikturánk elsővonalbeli értékei közé tartozik/ robusztus cigány-anya képén, egységesen komponált figurálisain, bányai tájképein és remek cigányleányfején. Biztos komponálásmódjának most is legjellem-

Pesti Napló
1931. III. 15.

./.

zőbb vonása: a nyugalom, a zárt megépítettség, amely mint-
ha a dolgok állandóságát hangsúlyozná. Ehhez alkalmazko-
dik felsői előadásának minden fölényes biztonsággal és
tudatossággal használt eszköze.-

Perlott-Csaba Vilmos

festőművész

Csoportkiállítás - Ernst-Muzeumban - képével szerepel. Óriási léptekkel tért át a piszok-festés teréről a nyugodt, öntudatos művészi akaráshoz. Pozitív, férfias felfogásu. Ha itt-ott nyers is / a "Három akt", "Anya gyermekével", "Cigányanya" / de komoly. Változatos csendéletképein is hangsúlyozza a rajzot és az sem utolsó, hogy ezek nem függőleges, hanem vízszintes asztalsíkra vannak elhelyezve.

Pesti Hírlap

1931. III. 15.

1870-1871

Received of the
Hon. Secy of the
Interior
the sum of \$100.00
for the purchase of
land in the
County of
California
for the
purpose of
establishing
a
school
house
for the
benefit of
the
Indian
children
of the
tribe
known as
the
Pomo
tribe
of the
County of
California
and for the
purchase of
land in the
County of
California
for the
purpose of
establishing
a
school
house
for the
benefit of
the
Indian
children
of the
tribe
known as
the
Pomo
tribe
of the
County of
California

Perlrott-Csaba Vilmos

festőművész

Csoportkiállítás - az Ernst-muzeumban - képével szerepel. Nagybányáról indult el, de különböző művészi etapokon át eljutott valami enyhe kubizmushoz, amely lassankint a naturalizmusba torkollik vissza. Őt forma és vonalritmusok és tónusharmóniák érdeklik. Az ábrázolt tárgyak tömegét és nyugalmát akarja érzékeltetni egy rendkívül hangulatos összeállítású csendéleten, mint vas-koserejü aktjain. Legszebb képei a: Csendélet gitárral, a Cigányanya és az Anya gyermekével. Tájképein is ezek az elvek érvényesülnek azzal a különbséggel, hogy itt a színskála élénkebb és gazdagabb.

Nemzeti Ujság
1931.III.15.

1881

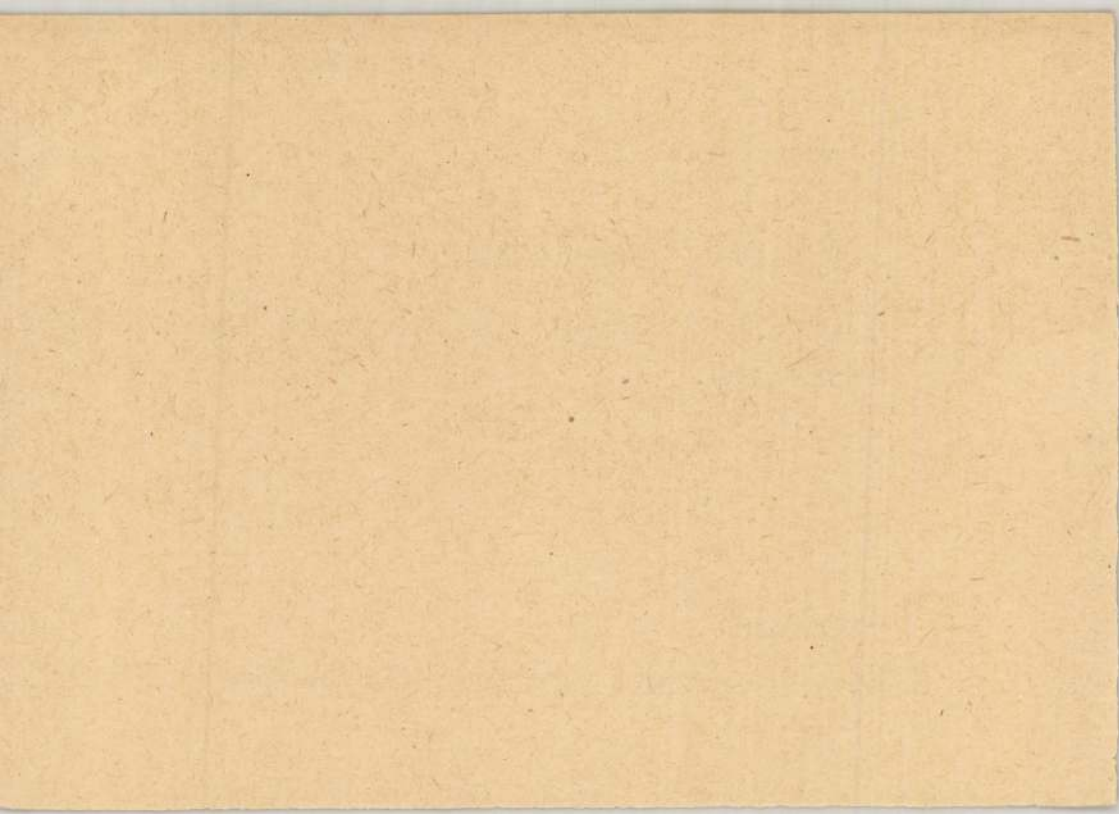
Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Perlott Csaba Vilmos.

Az Ernst muzeum kiállítást rendez műveiből
1925-ben.

BendeJ;

A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

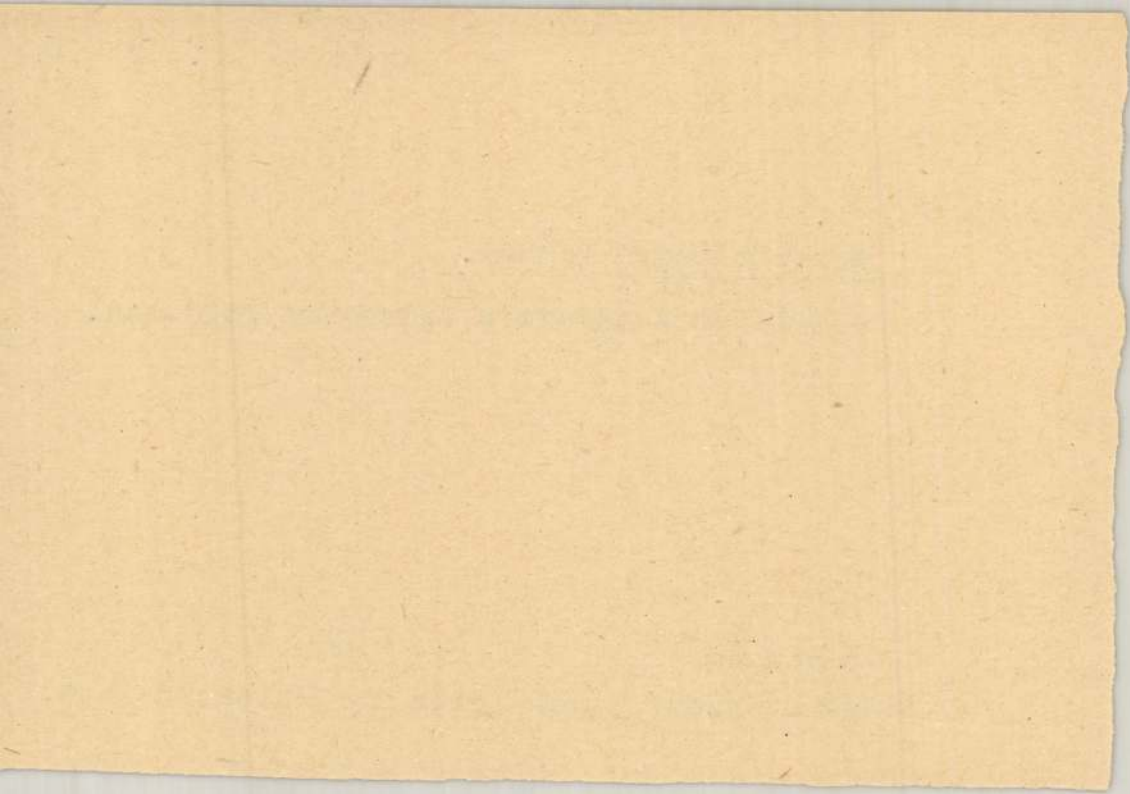

Perlott Csaba Vilmos.

Kiállította műveit a Belvedere 1923-ban.

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

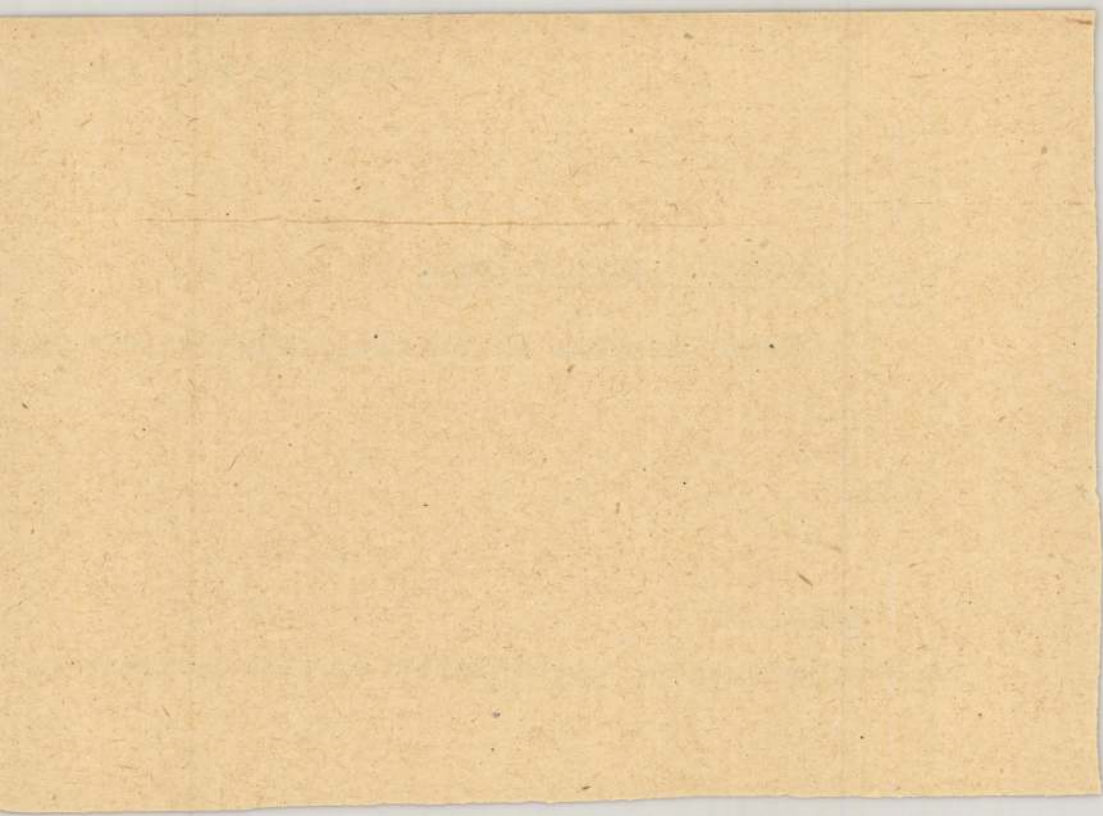

Perlett Csaba Vilmos.

A Tamás Galéria kiállította műveit 1929-ben.

Bende J:

A Kézművészeti egyesületek története, kézirat.

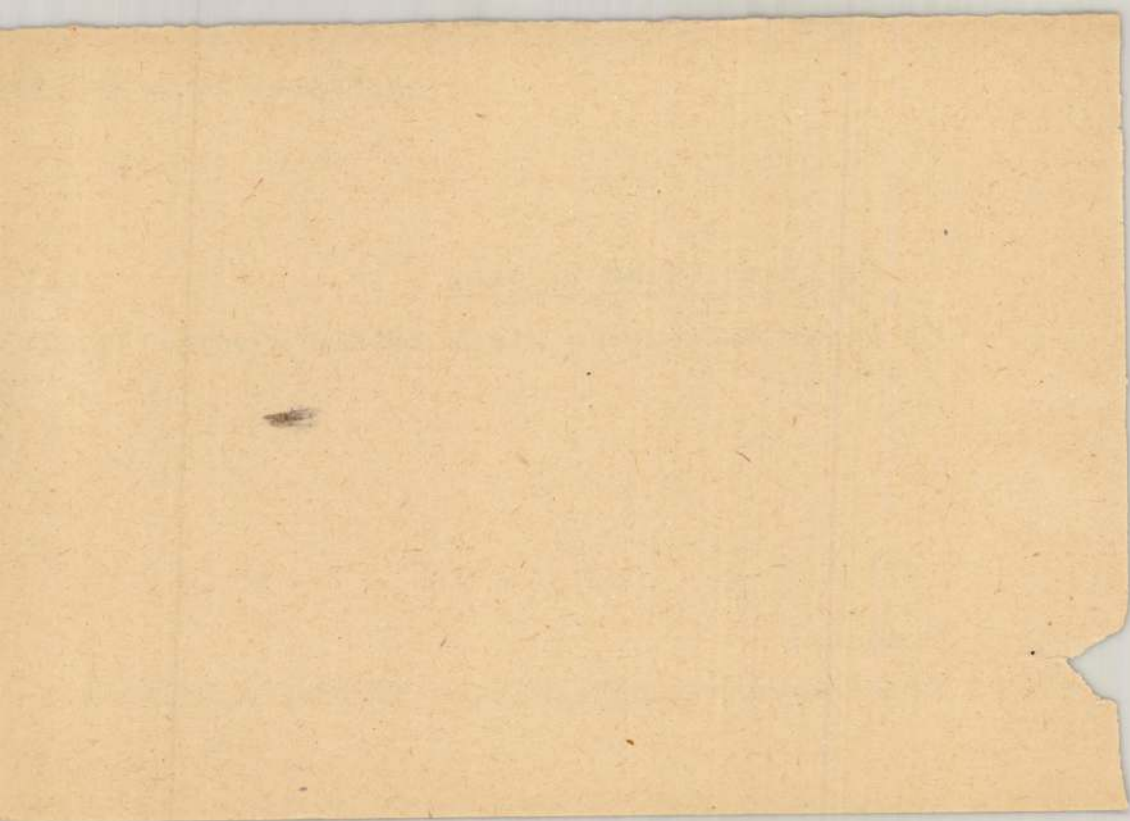

Perlrott Csaba Vilmos.

A Tamás Galériában kiállították műveit 1932-ben

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

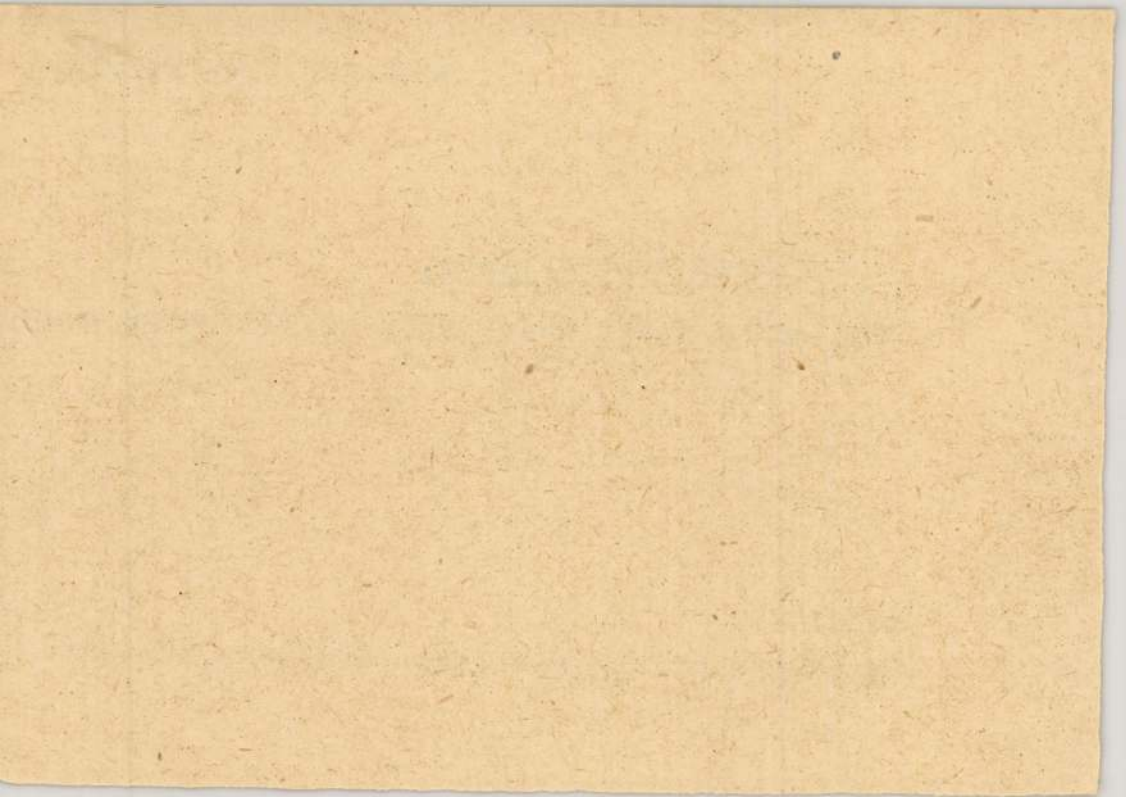

Perlrett Csaba Vilmos.

1934-ben a Tamás Galériában kiállították műveit

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

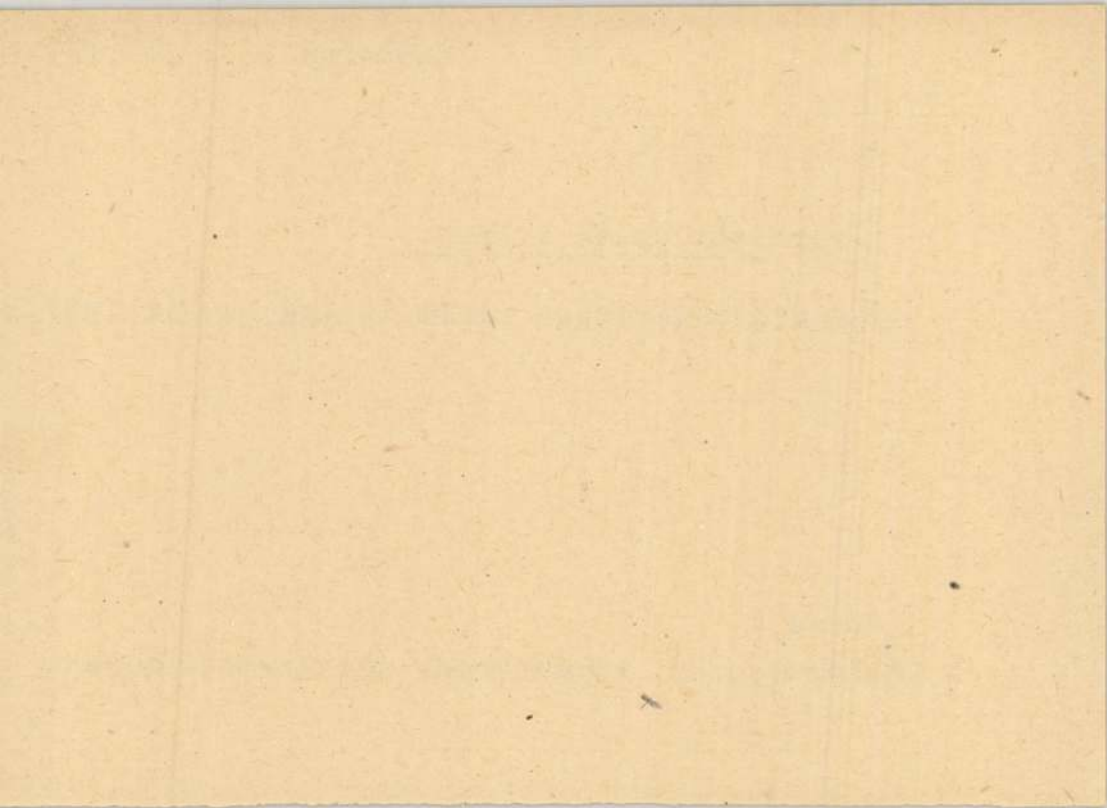

Perlrott Csaba Vilmos.

A Tamás Galériában kiállították műveit 1937-be

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

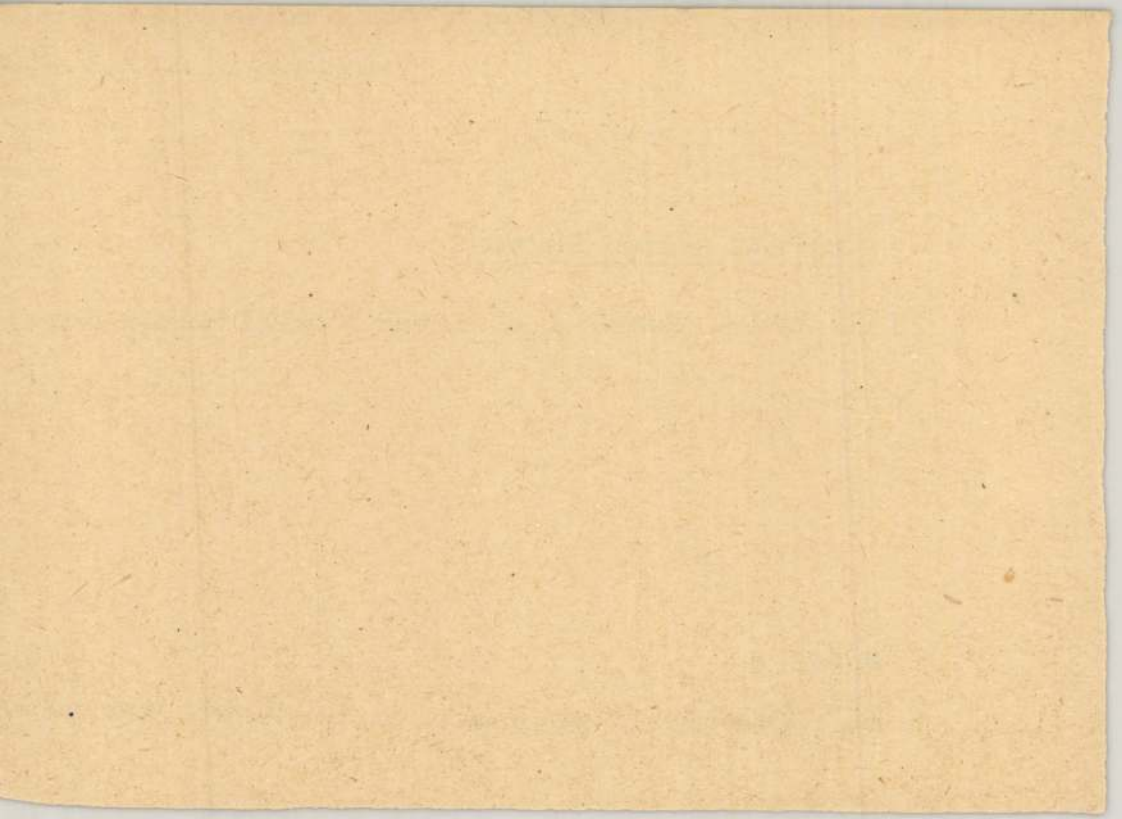

Prillett Csaba Vilmos.

1924-ben a Tamás Galériában kiállították műveit

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

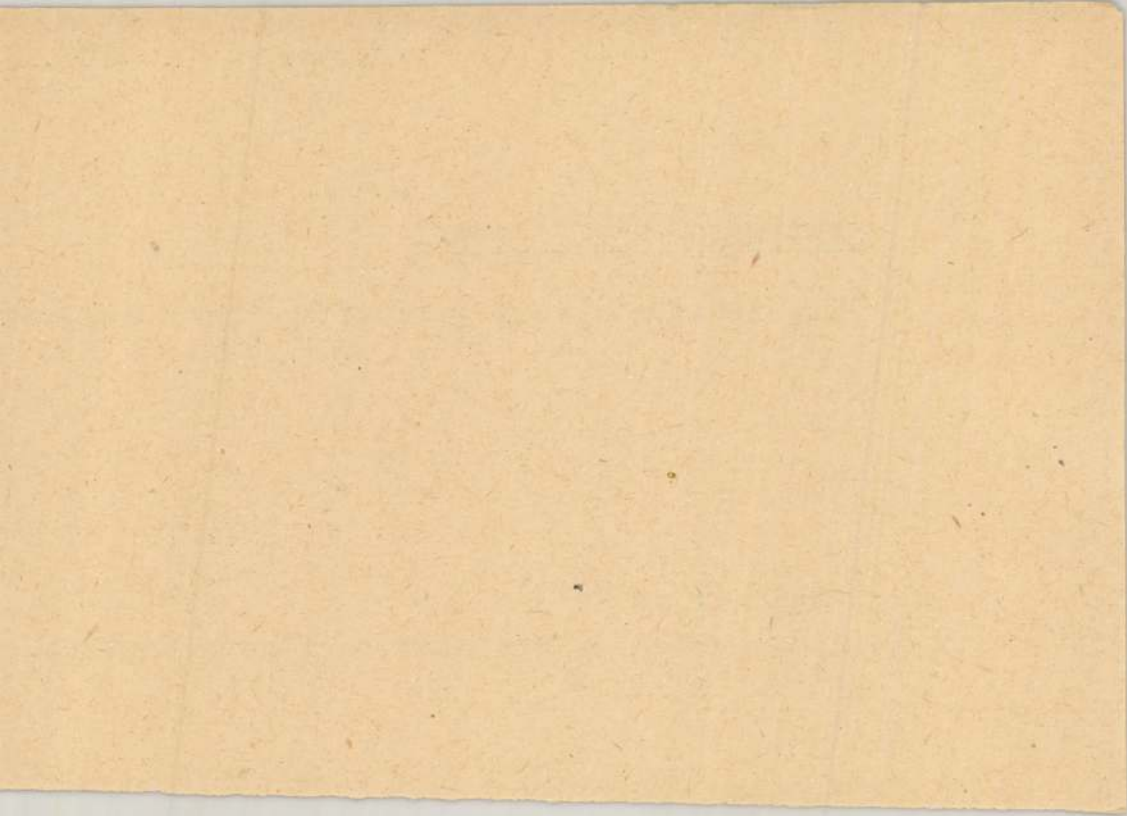

Perlett Csaba Vilmos.

Kiállította műveit a Nemzeti Szalon 1933-ban

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

Perlett Csaba Vilmes.

Az Ernsz muzeum 1931-ben kiállította műveit.

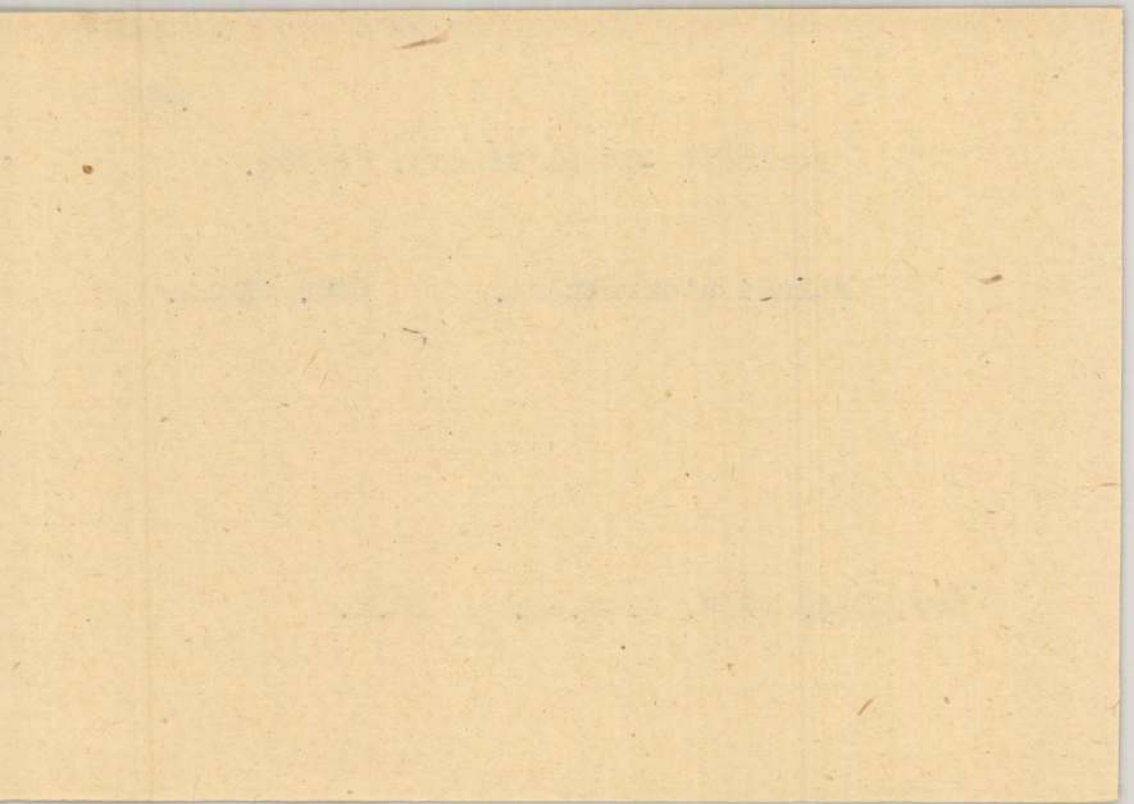
Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

Perlrott -Csaba Vilmos, festőm.

Falusi utcarészlet. Olf. Kelz.

Árv.Közl. 1937. 4. ék. 38. 32.1.

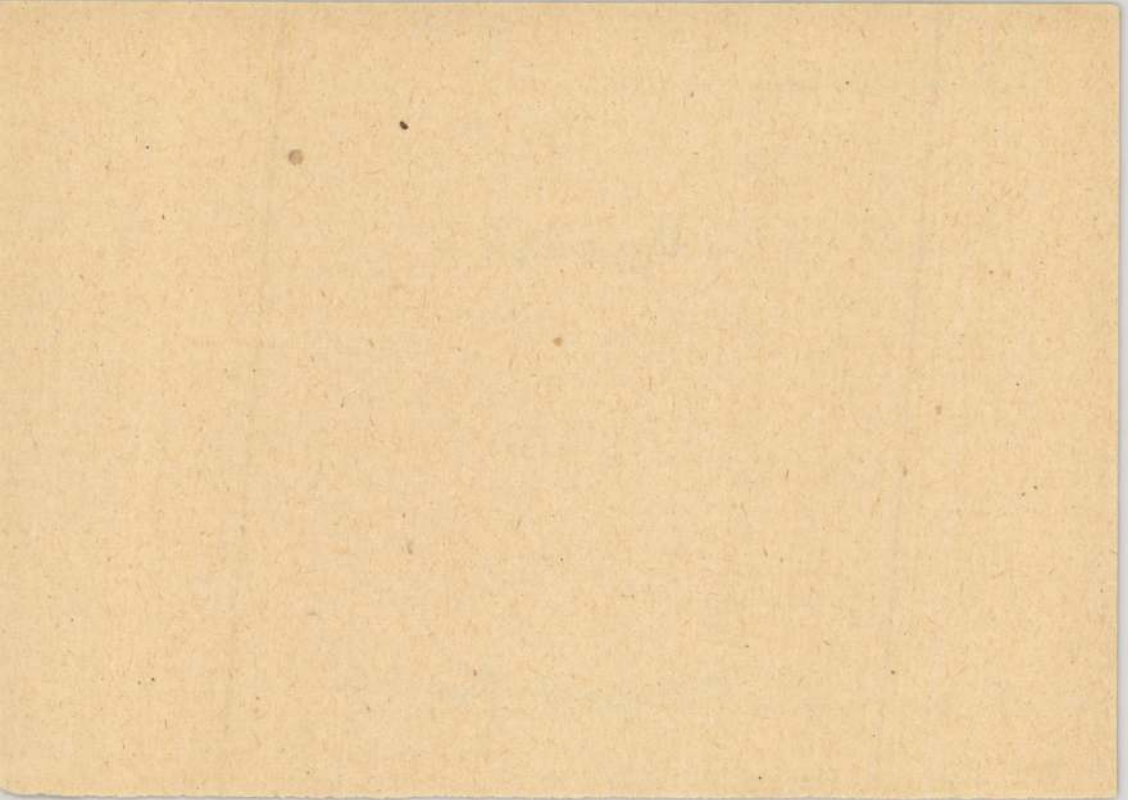

Perbroth-traba Vlinos

katou ra a Nyoekar

Ocényí Svain: Tihanyí Br. 1908.

6.0.

Perrott Calca Trus

Elects.

Laid

arch.

Ratfr.

863,

864.

Göteborg

Linné

Filip-Edvard-bergström på Bergström
Kungälvst. Rt.

Bucharest

V. Bucharest

LA. 1888. 1888. 1888.

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK
THE STATE EDUCATION DEPARTMENT

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK

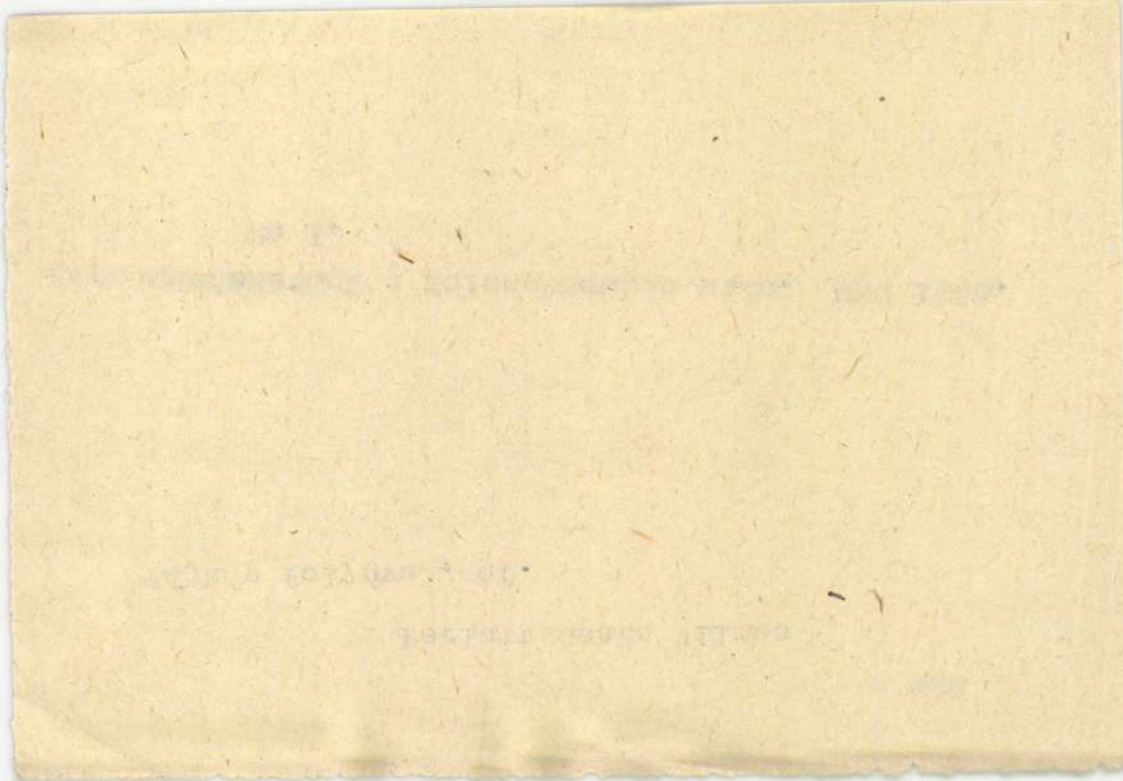
M.D.K.

Ferencsik Béla Vilmos, felle.

Köszönetnyilvánítás:

Arthúr Tivadár: A szentendrei művésztelep
jubiláris kiállítása

Szabad Nép, 1956. aug. 21.

MDK

Perlovt Csaba Vilmos

Tájkép Folyóval, of.

Képzőművészeti és Felsőoktatási után. MNG 1960.
20 l.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Ernst Múzeum 79-ik kiáll. kat. Bpest. 1925. okt.
9.1.

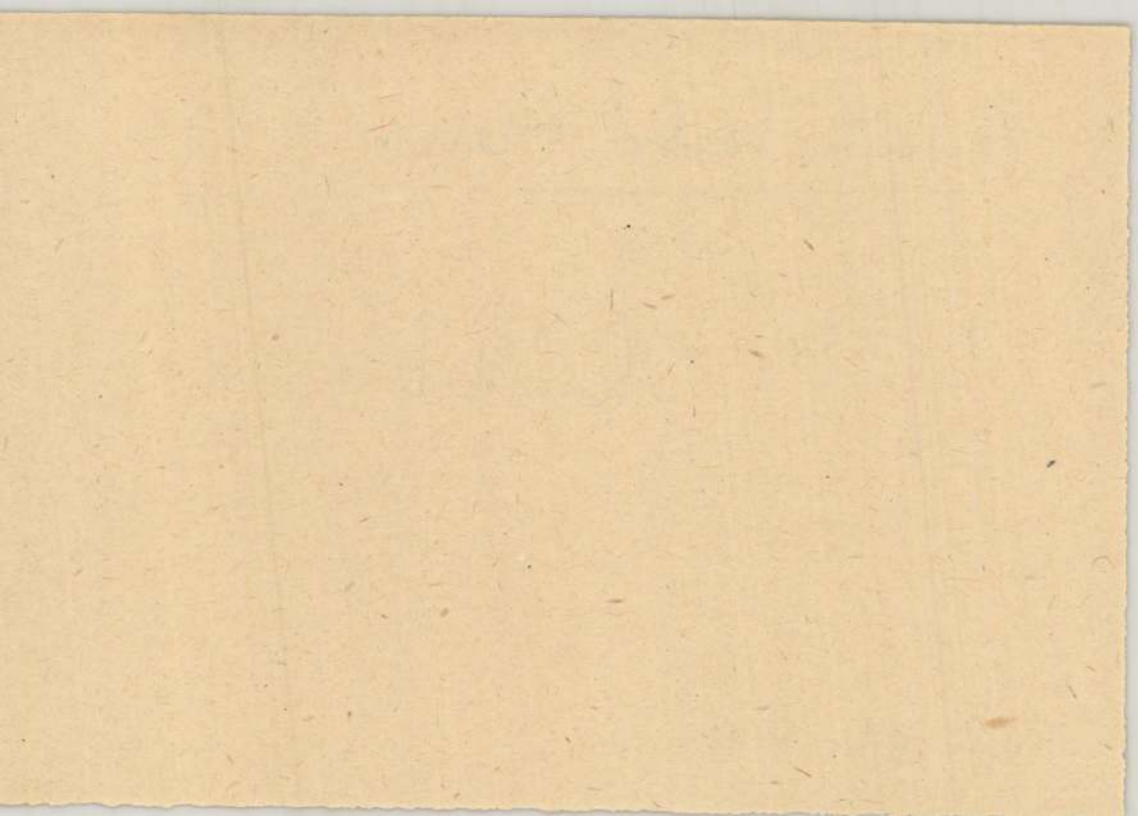
Perrott Gads Vines

1875

Perlisth Gaba Filmos

Kinilit

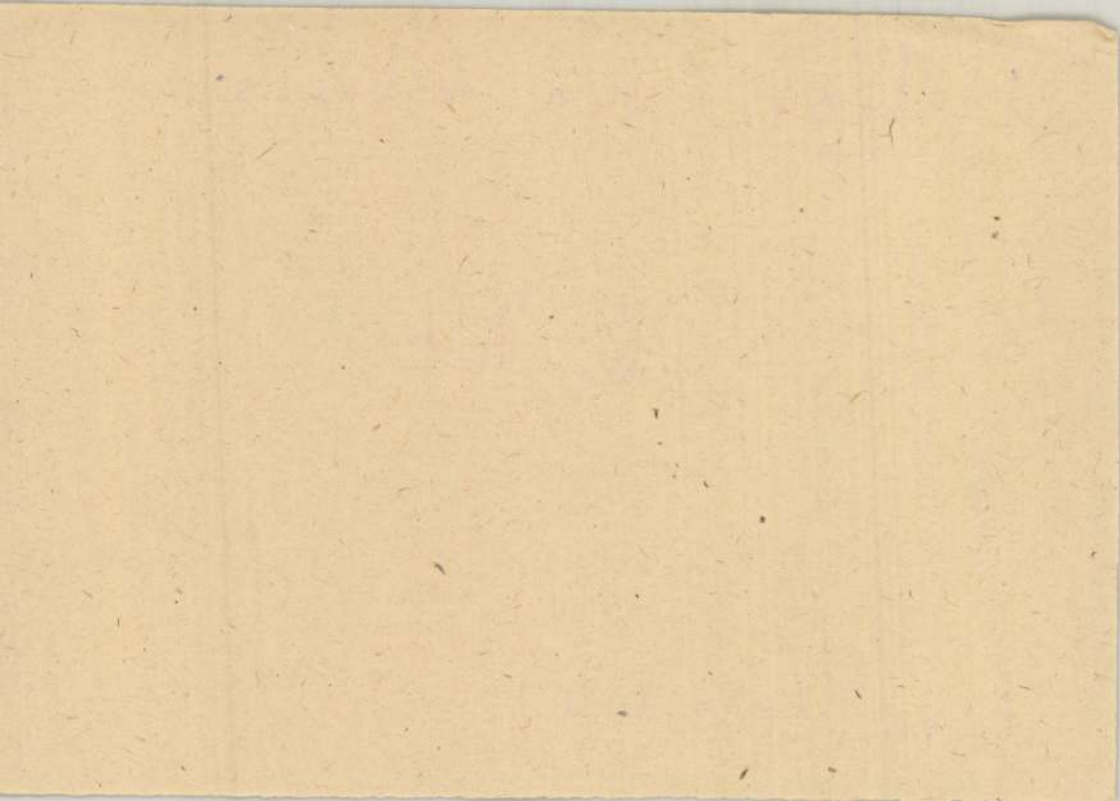
NJ. 103i. x. 4.

Perlu Coba Hilau

Kialit

Misip 1031. X. 11.

Perrott Coaba Vilms

A festo modellel
c. kepe rept.

Perisokop (Arad)

1925. márc.

Perlrott-Csaba Vilmos

festőművész

Csoportkiállítás - Ernst-muzeumban - képével szerepel. Nagy terme -hosszas stílus-kísérletek és ekletizálás után - most e különböző utak eredményeit foglalja össze, egyszerűsége és egységre fogva össze a különböző kísérleteket. A modern piktúra új útjain komoly kereső. A valóságból a maradandóság nyugalma érdekli - nem a továbbfutó élet. A domináns vonal és a lényeges forma széles felvetése s tónusa adják meg Anya és gyermeke c. képének, két csendéletének s aktjainak jelentőségét.-

Hagyat Hirlap
1931. III 15.

1877-1878

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

scan-festő.

századból.

nyaltól tartott Jézus előtt térdel
nádjá gyermekét, ki anyjának
épfogja. Az angyal mögött szt.
ót, mialatt balját mellére teszi.
il pillérek vannak, a melyek
k kiláást. Az égbolton csillag

Lelt. sz. 1154. — Vétetett 1894
2500 lirán (2245 K). — Elszámol-
79-94). — Az elszámolásra nézve
12620 és az 1895 május 10-iki
t. — Az elszámolást elfogadta az
(635-900) és az 1901 augusztus
4-901).

ő adatok a Szépművészeti Múzeum-
Rosselli modora: A kis Jézus imá-
Manière de C. Rosselli: La Nati-

str. 7. 1. — Verzeichniss No. 106. —

47

III
47 (1154)
650 (526)

Perleth Gaba Vilnius

Perleth

Perleth -

Karstogynas Vilnius

780, 781. k.

Perlrott-Csaba Vilmos
festőművész

Csoportkiállítás - Ernst-muzeumban - képével szerepel. Remek kollekcióval jött, új stílusát még jobban átélte, minden képe egységes, kész művészi megnyilatkozás. Temperával dolgozik barna és szürke alaptónusaiban égnék az elevenebb színek. Legszebbek csendéletei és egy női portréja; érett, tiszta művészi eredmények.

Magyarország
1931.III.15.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1100 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

Perlrott-Csaba Vilmos

festőművész

Csoportkiállítás-Ernst-muzeumban - képével szerepel.

Szinei eltompultak és meghalványodtak, mióta utoljára találkoztunk ezzel a derék művésszel. Kárt mert a színeiben volt erejének java. A művész megint Nagybányát idézgeti képein, Nagybányát, ahonnan egykor pályája elindult fantasztikusan kacsakaringós utjára. A nyugtalan ujatkereső azóta mintha meghiggadt volna benne. Mostani képei közül az Intérieur-je, a Nagybányai templom-ra és a Terített asztal-ra e, lékezünk szívesen.-

Ujság

1931. III. 15.

1875

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

MŰ- ÉS RÉGISÉGKERESKEDELMI VÁLLALAT
(volt Ernst-múzeum)
VI., NAGYMEZŐ-UTCA 8
Tel.: 421-968

L. Pcutiváncsi Gyula

úrnak
úrnőnek

B U D A P E S T

Lágyvárosi ut. 16.

~~Graber Margit~~
MEGHIVÓ

GRABER MARGIT, PERLOTT-CSABA VILMOS ÉS SZOBOTKA IMRE
a v. ERNST MUZEUM-ban (VI. Nagymező-u. 8.) rendezett

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSÁRA

Ünnepélyes megnyitás: 1947 március 29-én, 12 órakor

Nyitva: április 13-ig, naponta 10-től 2-ig

A megnyitás napján ezen meghívó belepőjegyül szolgál

724
1249.50

1974.10
38

2012
24
38

62

mind
ad ✓

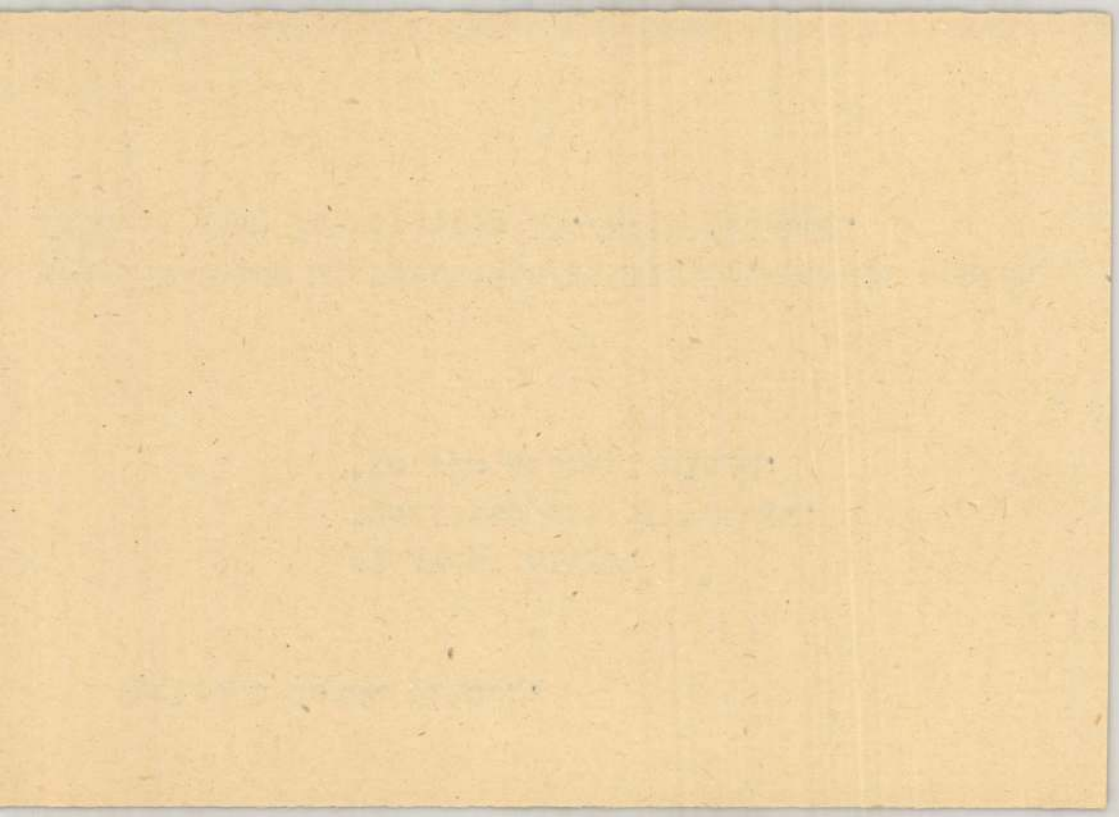
Berlrott Csaba Vilmos.

"Tajkép" olajf.

"Terített asztal" olajf.

"Kettős arckép" olajf.

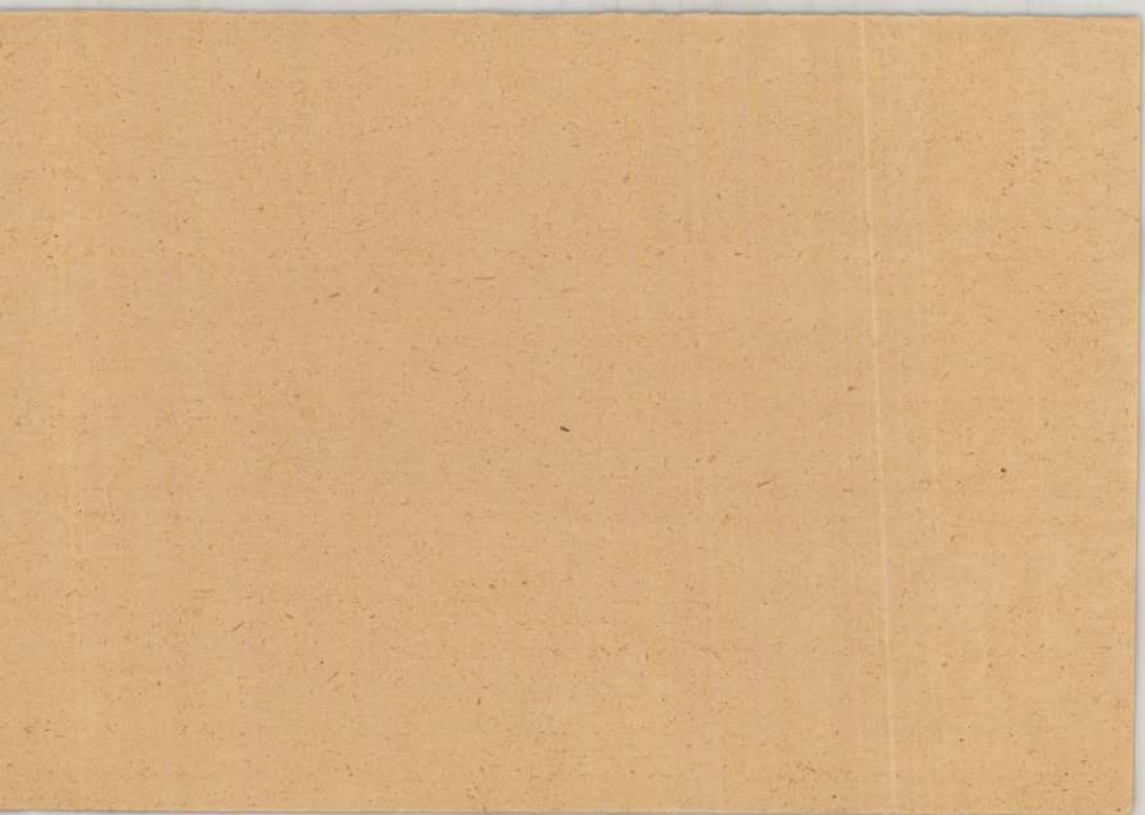
Képzőművészek Új Társasága/Kiállítás, Nemzeti Szalon
1938 október 30-november 13./katalógusból.

Kerényiné

KUT 1926 nov. 15.
I. évf. 5. szám. 2. old.

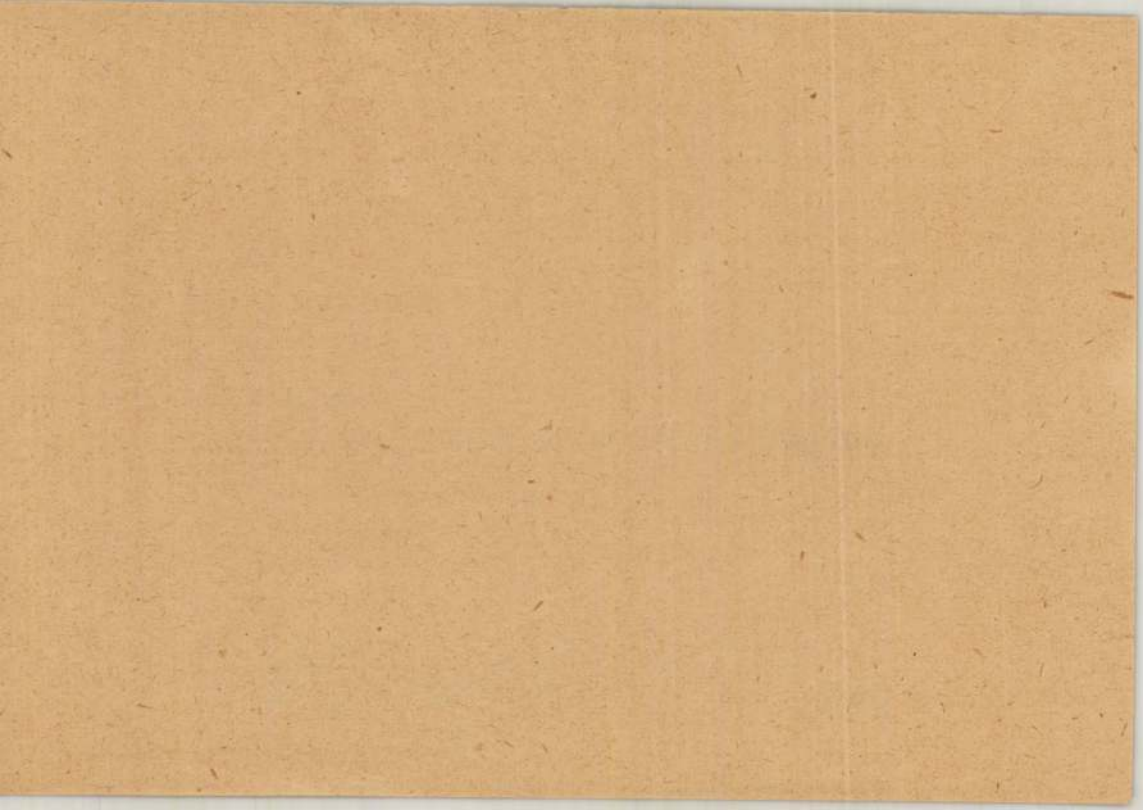
P erlrott Csaba Vilmos: Notre Dame
festmény

Kerényiné

KUT 1926 márc. 28.
I. évf. I. szám. 15. old.

Perlrott-Csaba Vilmos: Cigányváros
Festmény

Festuca Crabra Viviana

Miscellaneous

- 1914, two, high. 123
1915, two, high. 953
1915-16, high. 190
1916, two, high. 49, 68, 147
1916-17, high. 244
1917, two, high. 265
1917-18, high. 188, 190
1918-19, high.
1926. 5th. high. 89, 90, 91, 95-96

~~Hadarságharcrva, 1848/49-iki, vonatkozó
kéziratszajtencéj a símezi rui-
zerumban V. 148.~~

Terleth's list

arranged in order

5 items, 1 part.

9 items, 10' order.

Tomar Fenoril

Sanider

Trangjivola

1897.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Pentecoste Vilnius

įvairių pirkėjų veisė -
alb., - Selėni.

4 1/2 kvadrantų,
elejėjų erdmė.

Tanais Rostogui
Rešilėlis.

Mažųjų pirkėjų 1894

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Perle's Album

rijido

po'oredm

Tamoi Penosid Smith

Spampjivikola 1898

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

1.

Budapest, V.

Visegrádi-utca 36.

Perleke-Gala blans

Waghangayai rindat

C. Kopye rper

Miwairoh'i falon

(Kotorowar) 1929. TD. eif:

3. 2. 18. 1.

Wayne Co.

1930. II. 11. auf. 4

293-29500

Peterson's Co. : Postmaster
Ady. / (stay / feeding)

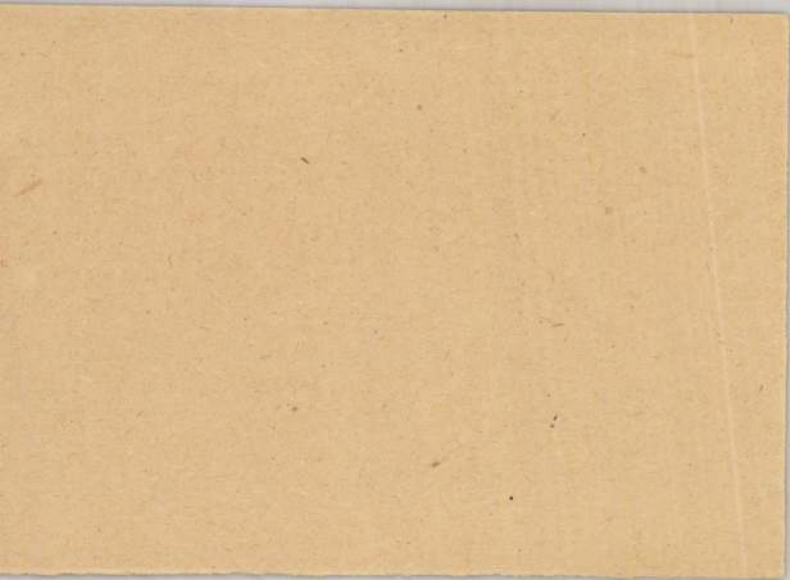

1 Staatsfestmeyer

Festmeyer (siehe: Dmanakoppe)

Dan des Hauptkire 1580. II. 1400
293/295

Wyma 602

Vayma Coe

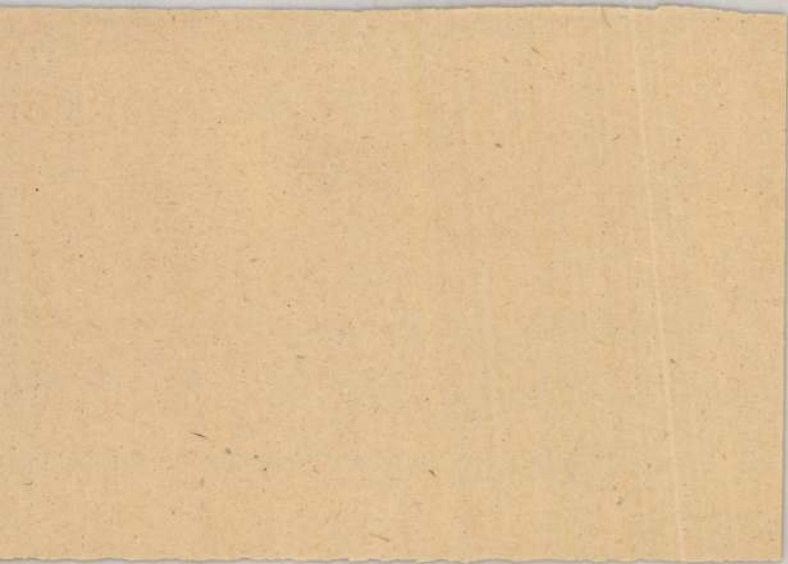
1930. 11. 20. 4. 40

253-295

Yanto Koyama. Yento Koyama

Yento Koyama: Yento Koyama

Yento Koyama. (Yento Koyama)

Kauf 1926. nov. 15. I. cat. 5. 12.
2. Adas.

Perroth - Gaba V. m. 13.

Yette Dame

M U V E S Z E T
X.évf. 1911.
304.

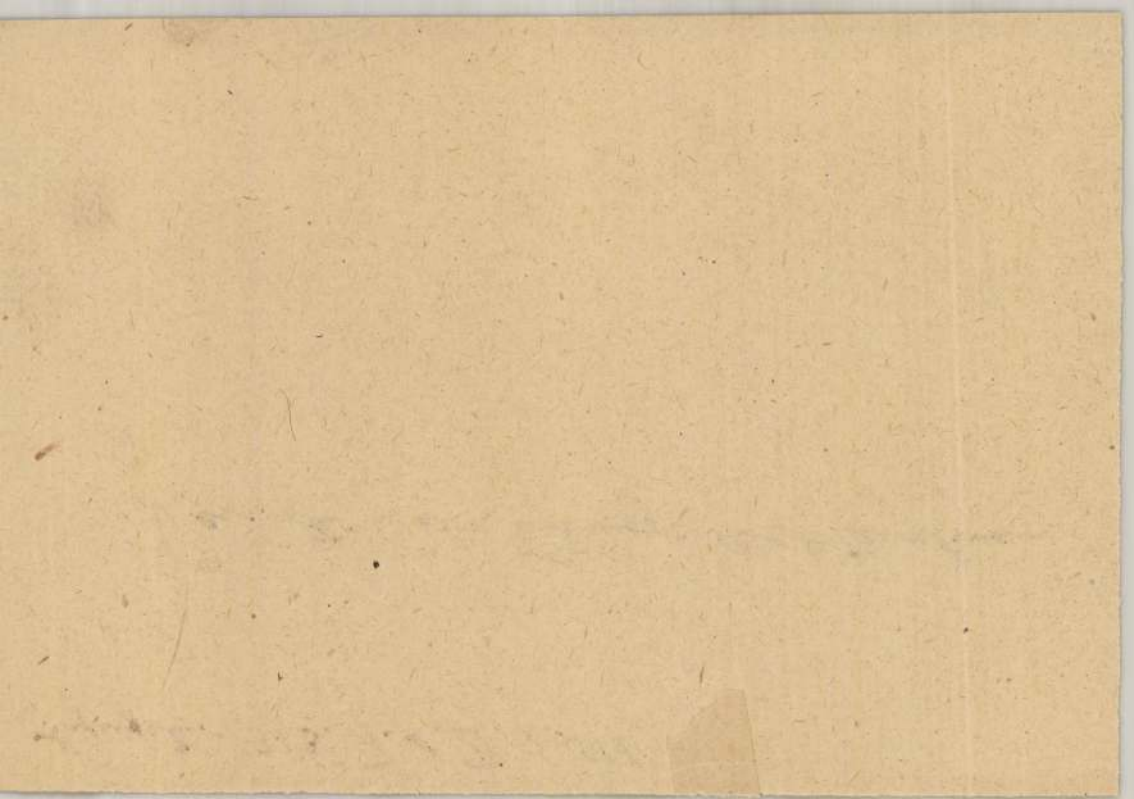
Pécsely

/Perrott/ C s a b a V i l m o s :
Mozdulatmány/Révi akt/
Tusrajz

Hyge. Z. 1913. n. 2. II. u. 574.

Verhoff-Gala Tilmot: alt-Taunung

KMtar: Magyar Művészeti Kiállítás 1940-41: 17:old:

403. Csandélet szoborral. Tempera.

PERLROTT CSABA

• 100 • I • 1900 •

• 100 • I • 1900 •

• 100 • I • 1900 •

MDK

Perlrott Csaba

"Őszi táj", olajfestmény.

Magyar művészhetek reprezentatív képzőmű-
vészeti kiállítása v. Ernst Múzeum.

Katalógus 1947 Jan. 4-26-ig. 7. o.

Perrott Csaba

Fuzsa, olf.

Barackfak, olf.

Kékruhás no, temp.

Templom, olf.

Ernst Museum 1947. Marc-Apr. Geoporthelidde

MIK

1925. 288. 1.

AS LET MVAZSZEI EVADON... HAZAR MVAZSZEI,

Perlrot-Csaba Festöm.

MDK

NDK

Perleott Gæbe Vilmoq;Tefton.

Konstruktia erofu teftömyel teftümek.
A partiat partas alfo "Innkabbd.teftöbduft.

A JUL. KJALLI, o NORSK, BSKL.-BOK. 1834. DEE. 2. BOKS. UJA.
20.1.

Perleth Craha Vilmos

mit. 1880 febr. 2.

Békecsaba.

Nagybánya után Zúlicen
Párizs. Arman Henri Ma-
rise. (6 évig). 1911-12.
Madrid. 1913 óta Bpest.

Anyja gyermekével, of
szület gyümölcs táplál
Kempere 1927

Kés cigány nő, Kempe.
na 1928

Kat Numb 1929

31, 32. l.

S!

XL. t.-c. 156. §-a

ban részletezett és

lt betegségi biztosítási járulékokat és
kézbesítés-ért járó költséget, összesent a fizetési meghagyás kézbesítésétőlatkozással fizesse be.

rozást az 1927:XXI. t.-c. 20. §.

zde értelmében felszámítandó havi
őzadók módjára hajtjuk be.az 1927:XXI. t.-c. 189. §-a, illetőleg
számított 8 nap alatt az Intézetnél.....
aláírás

Külön figyelmezteljük, hogy a nyíllal jel-
zett tartozáson kívül a korábbi időszakra
ugyancsak fizetési meghagyással kirót be-
tegségi biztosítási járulek, késedelmi pótlék
stb. címen tennálló hátraléka

Az előző hátraiék után kirótt esedékes
késedelmi pótlék

Összes betegségi biztosítási hátraléka ezen
fizetési meghagyás kiállítására napjáig teljesi-
tett fizetések betudása után

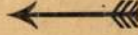
Balesetbiztosítási díj, késedelmi pótlék cí-
mén fennálló hátraléka

Összes tartozása a fizetési meghagyás ki-
állítására napjáig teljesített fizetések betudása
után

Erre fizetett:

P fill.

P fill.

P fill.

P fill.

P fill.

P fill.

P fill.

Járlékkivetési időszak.

Perlrótt Csaba Vilmos

Győrben 1931. 9. 3. l.

Perlrótt-Csaba Vilmos új képein minden következtetésben állítja maga elé a modern piktúra intellektuális problémáit, problémákat, amelyeken aztán temperamentu-

mos festői ösztöne átvizsi. Meliékes, hogy a problémákat megoldotta-e, vagy sem, mindenesetre alkalmat adtak tagadhatatlan és mindennei dacoló festői érzékének a gazdag megnyilatkozására. Képeinek felülete egyszerű és sommázó; de ez az egyszerűség csak annál jobban érezteti a mögöttele levő, szinte barokkos feszültséget s a sommázás csak még erősebben figyelmeztet mindarra az ideges, minden be-nyomásra érzékeny, talán kusza, talán szeszélyes lélekre, amelyet el akar hallgattatni. Nyugodtságában is nyugtalan temperamentuma és az intellektuális problémákkal való bajlódásában is elsősorban ösztönös festőisége mindenesetre a mai magyar művészetnek ha nem is nagy tisztázói közé, de a fiatalságot ösztönző és mindig értéket adó vezetői közé állítják.

H. Szabó

1905. mawgins st.

~~It was given to Berlin-Geology as a gift from the
University of California, Berkeley (1905).
The plant is now in the
herbarium of the University of California, Berkeley.~~

Perth & Co. Ltd.

Cigarettes abla's cloth
& Cigarettes c. paper

1936

Magyar University

1936, 1198.

Parrott Coaba Vilin

Una

Peter Andras - Ar ny ma -
gyar festőes Kialakulása -
Ujdeni. 1931. 82. p. 85. p.

verdorben.) — 1876, 1878, 1879: III. 72. *Filippo Lippi*:
Madonna a gyermekkel. (Egészen elromolva.) — 1881: 38.
Fra Filippo Lippi modora: Mária a gyermek Jézussal. —
1888: I. 34. *Fra Filippo di Tommaso Lippi* műhelyéből:
Madonna. — 1896, 1897: I. 34. *Fra Filippo Lippi* műhelyé-
ből: Madonna a gyermek Jézussal. — 1897: I. 34. *In der Art*
des Filippo Lippi: Madonna mit dem Jesuskinde. — 1898:
I. 34. *Filippo Lippi* (manière de-): La sainte Vierge et l'enfant
Jésus. — 1901, 1904: I. 34. *Fra Filippo Lippi* műhelyéből:
Madonna a gyermek Jézussal.

Perlman Co. Co. Co. Co.

80,33K, 76L, Budapest, s. n. 179291

Perle

1831

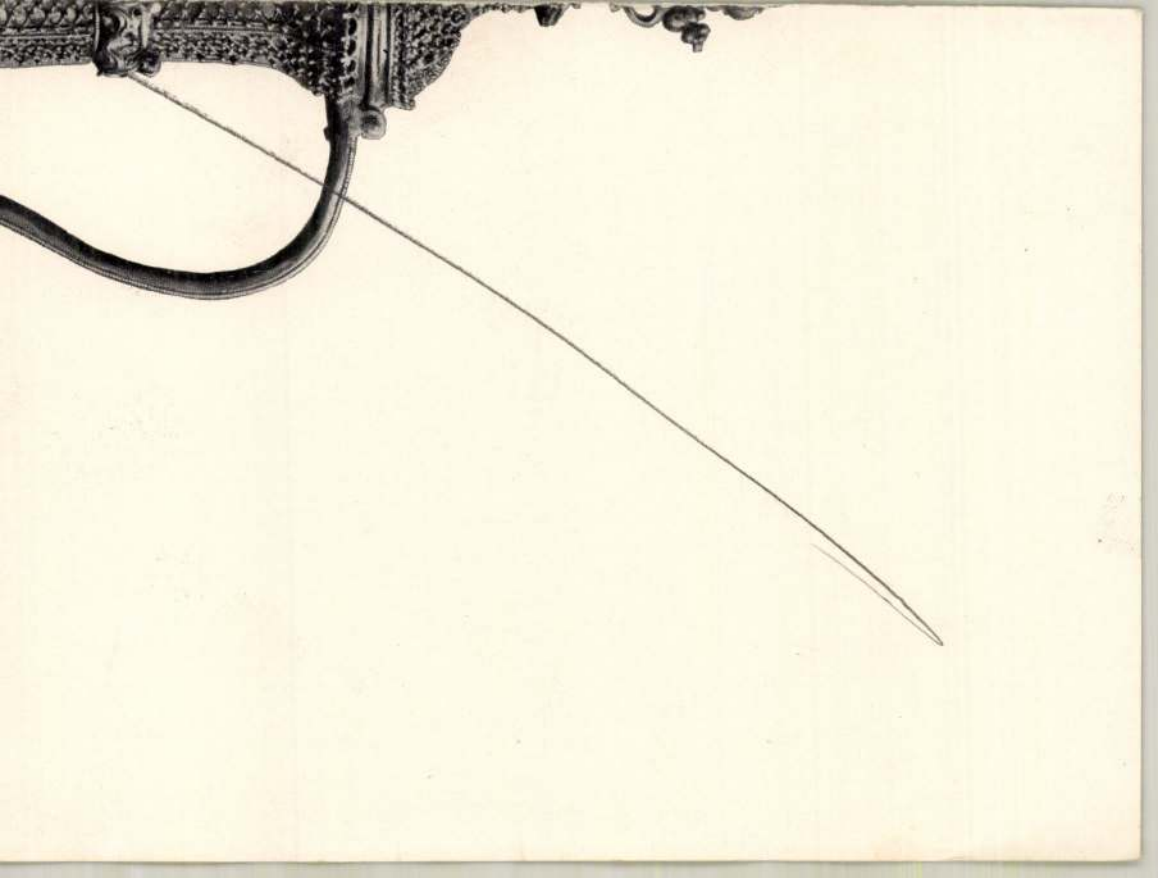
Received of the Treasurer of the

Perrott Charles Bruno

spod
2

Alexander Album.

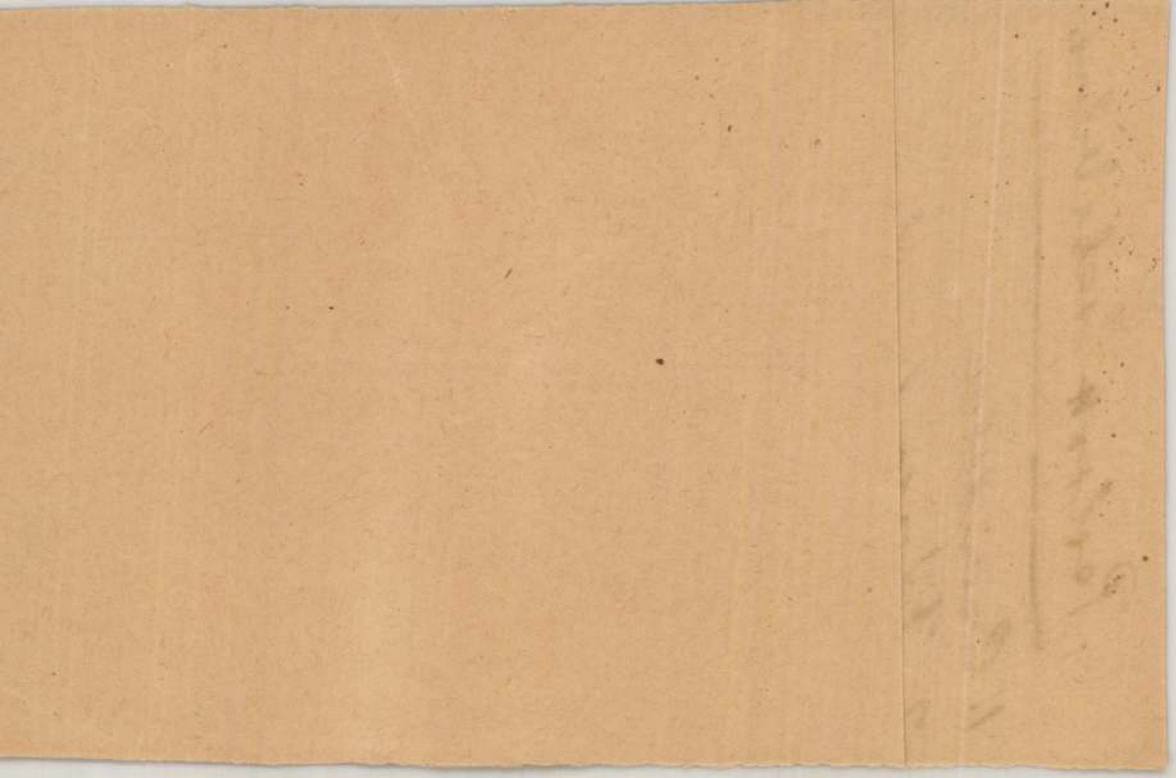
Alexander Bernát
művészeti kévtára
Egyedülállóan. Bp. 1925.

Perloff Csaba Vilmos

1. Csendelet
2. Párisi templom

1932. évi 19. sz. SZERZEMÉNYI MŰCSÉPTÖRŐK

31 1929. IV. 28.

V. 11. 11

Perkins & Co. V. 11. 11

1875

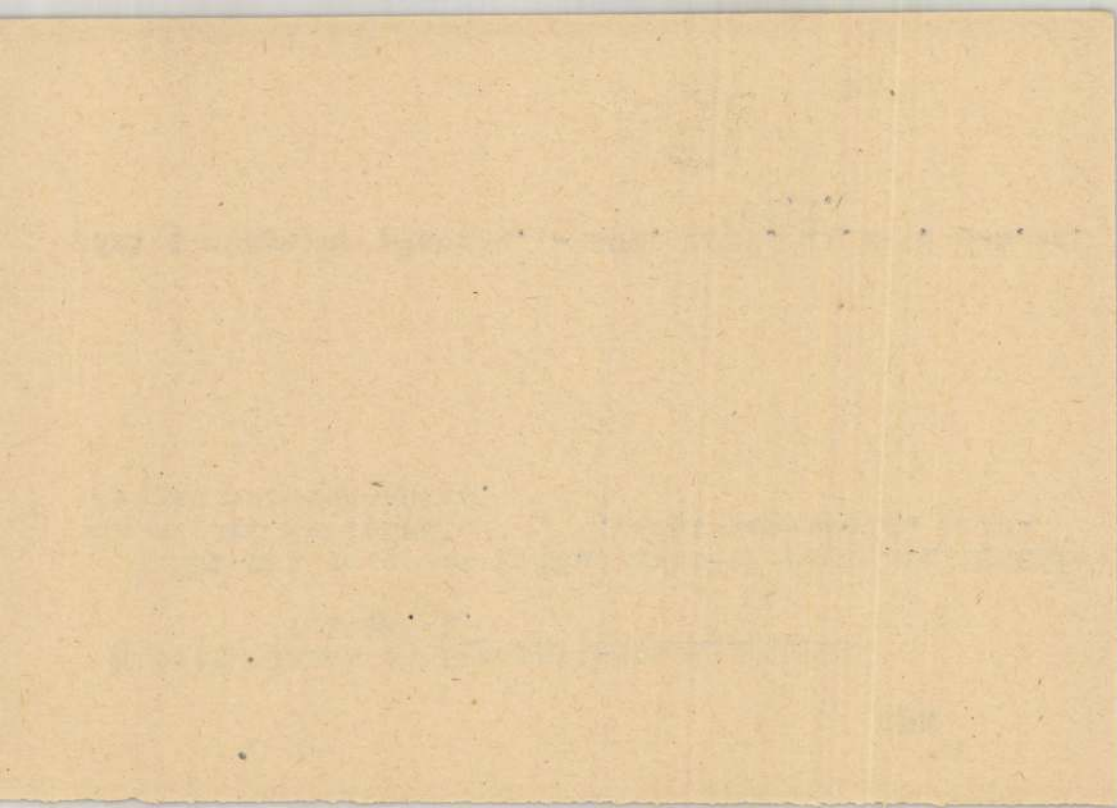
1875

1875

K metty. János es Perrott-Gábor Vilmos
festőm.-k.

A KUT-nak ez a két kitünő mestere Parisban töltötte
az utolsó esztendő / /, most Magyarbányán foly-
tatják munkásságukat.

Parisai magyarok I. éhaza. - KUT. 1927. II. évf. 4-5. sz.
27. l.

M.D.K.

Perlrott Csaba

"Kroki a TV előtt" címmel ír a "Kroki" műfajáról Herman Lipót s cikkekben említ a művész nevet Kernstock Károly és Bornemissza Géza neve mellett, akikkel együtt járt rajziskolába Párisban. Itt állt a modell s "öt perces állásban kellett gyorsan levázolni a mozdulattot."-írja a művész.

Film Színház Muzsika, Bp. 1965. Jan. 1. IX.
évf. 1.sz. 22. lap

1918. 1. 22. 22. 1918
1918. 1. 22. 22. 1918

1918. 1. 22. 22. 1918
1918. 1. 22. 22. 1918
1918. 1. 22. 22. 1918
1918. 1. 22. 22. 1918
1918. 1. 22. 22. 1918
1918. 1. 22. 22. 1918
1918. 1. 22. 22. 1918
1918. 1. 22. 22. 1918
1918. 1. 22. 22. 1918
1918. 1. 22. 22. 1918

1918. 1. 22. 22. 1918

1918. 1. 22. 22. 1918

Bornemisza Géza festőm. kiáll. 1960. máj.
Ernst Muz.

Perlrott Csaba

MDK

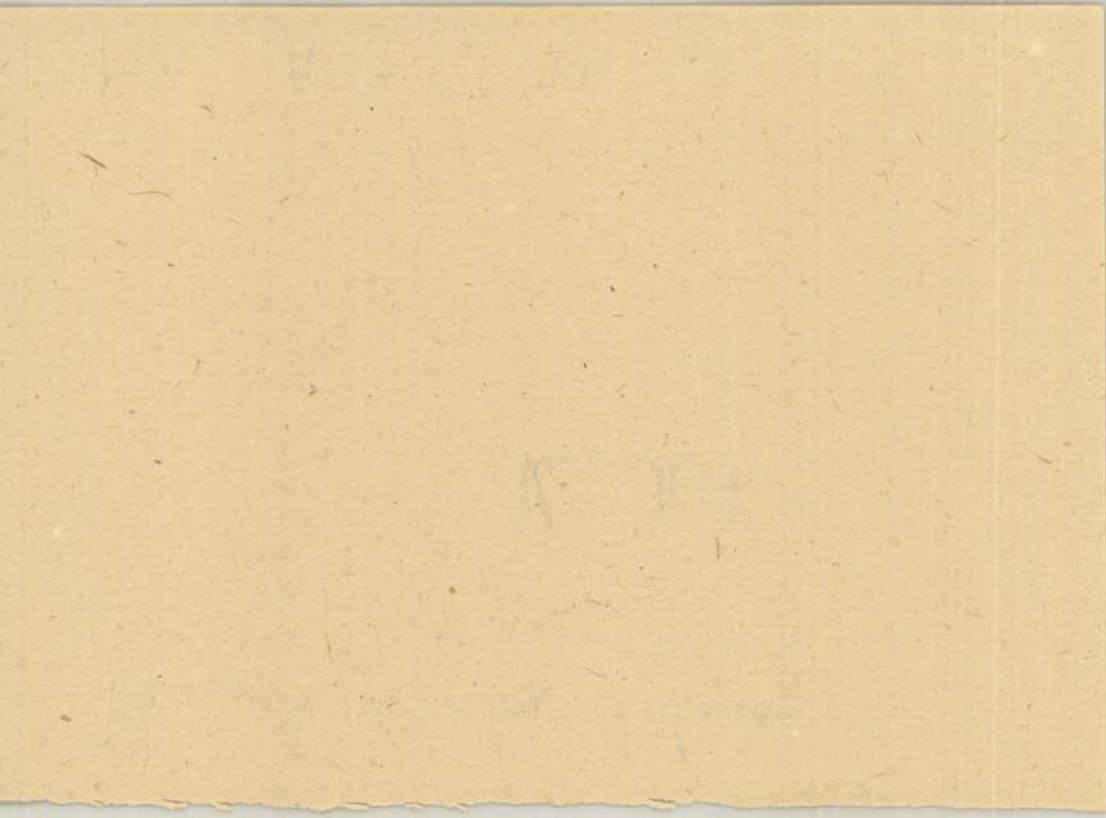
THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1911

Richard Cochr. V. L. L. W.

K. A. L. L. T.

No. 1432. I. m.

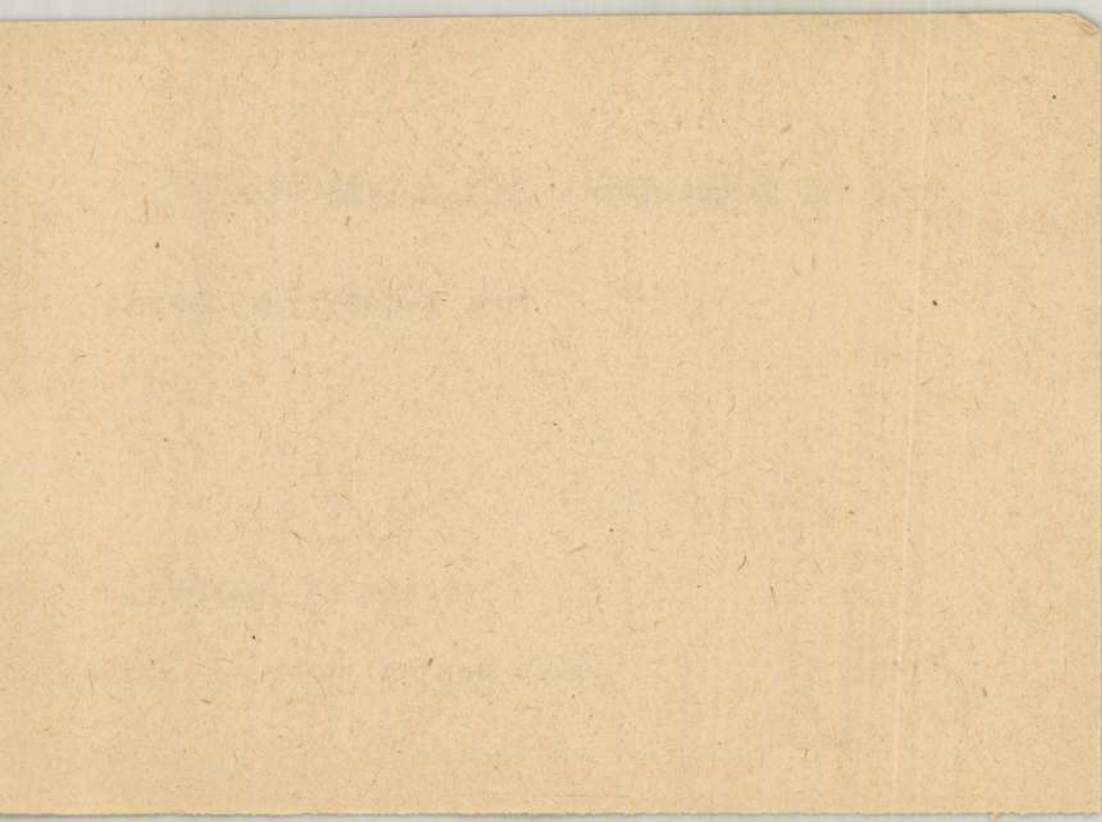
Post megjel Hírnap 1963. szeptember 1. 5.1.

Prakner Pal:Göbel Bela

A "Tavasz" ok követöje

Perlrott-Gsa ba Vilmos festö

M.D.K.

Műcsarnok 1913-14. évi kiállítás

Műteremben, rajz

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

1972

1972

Perlrott Csaba Vilmos

Notre Dame

Képzőművészet 1935. 83-84. sz.
82. l.
8111x

MDK

25.1.

RECEIVED FROM THE OFFICE OF THE SECRETARY OF THE ARMY

NOV 19 1918

UNITED STATES DEPARTMENT OF THE ARMY

1918

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállítás

Csendélet,

Perlrótt Csaba Vilmos

MDK

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

1950

1950

Perlirott Csaba Vilmos

MDK

Murányi-Kovács E.: Káll. Szentendre Festszeretl.
Népszabadság 1963. nov. 19.

Original of photo sent to Mrs. M. D. K.
Museum, 1964. Photos - 38 copies.

Metatarsals.

photo

Perkins & Co. Museum

M. D. K.

Very many thanks for the
at last a small French notebook

W. H. D. M.

1900

W. H. D. M.

W. H. D. M.

Perrott Coaba Vilnius

Koll. Kivall. Eont

und
3

Atlysag!

1925, okt. 25-

(e. a. Reproimiseret)

Thatcher Dr. W. 217

Perlov & Csaba Vilmos

bell. kiállítás

Újság, 1931. márc. 15.

(c. a.: Az Ernst - mű-
zem export kiállítási -

tása.)

szármayak ellenére is kétségkívül
zol. Ez a motívum a Physiologus
kori bestiáriumokban és a román
pel, de mint téma és ornamen
azokban a keleti kultúrákban o
magyarság is tartozott, illetve,
Az oroslán sörényének egymás
jelzése ezt a keleti befolyást tec

2. Az orozslángriff előtt té
és képszerkezeti összefüggése e
tövishúzóznak, bár kissé agyonjav
félreismerhetetlen változatát lát
lévő idézett sírlappal kapcsolatba
hogy ez a mintakép olyan klass
került föld alá és így a művel
ismeretes volt. Ezzel együtt az
a következő antik bornzművek
úgynevezett Camillus, Marcus A
és egy világgolyóbis.⁸⁰) A fiú (íg
a motívum, hanem a rugalmas
Dániel vagy Sámson ellen szóló
térdelő helyzetben van ábrázolv
anatómiailag, de a motívum sz
bal lábtartás emlékeztet, melyet
átvettek a mintaképből, anélk
funkciókkal számoltak volna. E
a térdelő jobb láb nem ezeket
mutatja, hanem a térdelő hely

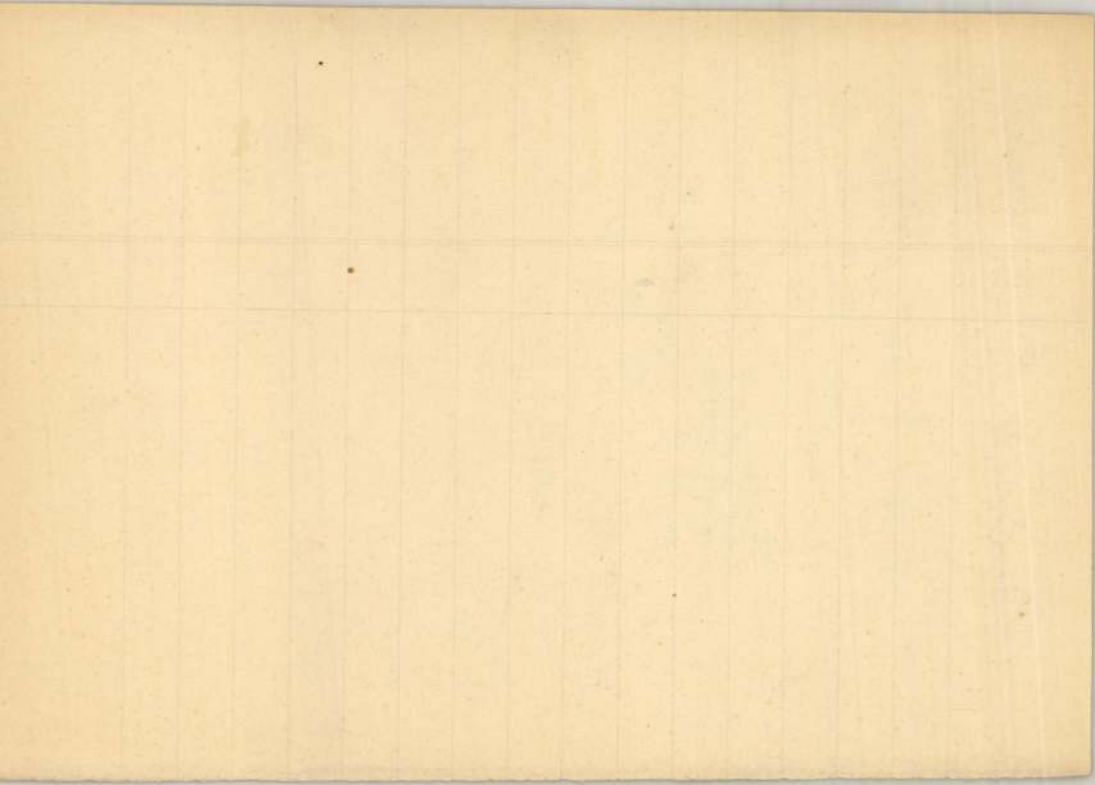
Penbrook Caba Vilnos

pell. kwalt. bot,
sinnis megrivis.

Zy'sag

1937. nov. 13.
(e a. : P. Co. V.

bestmeyer.)

Pembroke Castle Volume

1000

Ar. W. S. A. G. 1926.

Oct. 26. (P. C. S. Fegelen -
Pelle Kärädi - Korpiq. et.)

Maat parrokfentörnet
nwertte knitkälajä -
Aem

1102,

1102. Giovanni

Sz. Bondoban, Albino mellett 1520

Férfi képe.

Derékig látható, kissé nyitott könyvet fogja, mely ruhájának gallérja fodros, kabátja felmég két irás és egy nagyobb

Vászon, méretei 85 : 65
1893 november 21-én L. Resim számoltatott 1894 december 17 nézve lásd az 1895 márczius 2 10-iki 22919 sz. min. előadmány az 1900 november 28-iki 4561 26-iki 373 eln. sz. leirat (464

Jegyzet. L. az 1896-iki le

— Preisliste N° 73.

III

vea
1893

Perlrott Gabe V.

jesto
Med. hiatt. Tamas
Galera
1936

mod
2

U'sag 1936 febr 29.

(c. a. : P. Co. V. K. i. i. i. -
tasa.)

1450.

saxad vége
wella

hész őt veret egy ifjút, ki holmiját daida'
ép répen egy leány van feltrükkve jöb
é feltét hész jéni' sással. Hészé odaból nygane
~~szóval~~ szóval szóval szóval a melyben háman
höz képen feltrükkett ifjús ~~szóval~~ ^{latyuk} feltrükkett
ül Kriszta' Zueledik és a hitöl a hész őt
szelvény ^{nyit} az ahtal mellett ült és befelgető
kuras áll, a hitöl befött hész őtve figyelt.

szó, mevesei 42: 1649m.

int gliend

Perlinn Cateblino

Skoll. käll. Tamás
Galera
1942

mod

7

Uisag

1942. nov. 21.

(e. a. i. P. C. V. V.

festményei.)

1452.

U
talin

alot, nem kōt ē sferetā bēdēt abra-
berēl kōnō ill, mēdnes vās-fogai kēfēi
amēdgen dīstēng veki kōnōlōs' nībēkōma
kōira mīlīd, oziš' ipi' mēkajāt pēdīg
nīgā. Alot balra fēkēl' nēdō amēgal-
pēmīnībēl.

81: 43^{9m}.
a, fāra, ~~£~~.

1. Gleisend. 2

Perloot Casba Irinus

Laid
2

Rassak Lajos:

Vallomás kirendés
műveiről.

Bp. 1842. 33-40. l.

VII - VIII. T.

ő bámulatos szellemi és lelki ereje tette a legutóbbi évtized legszomorubb napjaiban éti feltámadásban.

ü véle összefügg, amit megérintett áldott n lobogó szemefénye, ami egykor őt meg- ágaiból a mindennapi élet egyszerűségéibe an állítva, össze van gyűjtve, még egyszer i vették körül meghitt otthonában, minden sszu életének egy-egy mozzanata fűződik ására nézett, eszébe jutott a harc, melyet : kicsinyes szavai fulánkot eresztettek a ster életében: „Magyarország kulturájának ar nemzet becsülete megkivánja, hogy aki ber: annak művei a nemzet birtokában

vzzájárult a magyar művészi kultúra iránt uevelt a magyar művészetnek, hirdette a köztudatba a magyar művészet szeretetét.

Fentrott Charles Wilson

Kolt. Riält & Tamias -
Gulerisabens

Farkas Zoltán!

Riältitások.

Magyar Csillag

1892. II. 496. l.

XXXV

Perrott Crabs Uluru

australis

Aiversi Coorook Rat.

31. 7. 1926. feb.

38. 7. 1927 may.

J. on 5781-rod

5721

Perle's Cook's Tishus

Roll. Kiall.

Tomas Galeria 89. 2

1837. nov.

Lajosvásári ref. koll. könyvtáras

1914-15. évi alkans. IX. 146.

Perrott's Crabs Volume

Koll. Kiäll.

Tanis Galería 69.7
1936. mar.

Roth Gyula ny. r. tanár: a) „*Uj vadászati törvényünkről*“. (Erdészeti Lapok, 1939. évf., I. füzet.) b) Szakkérdésekben erdőbirtokosoknak számos esetben adott szakvéleményt.

Dr. Fehér Dániel ny. r. tanár: 1. *Untersuchungen über das autotrophe Wachstum der Pflanzen im Dunkeln.* (Sopron, 1939.) 2. *Die komplexe Wirkung der Bodentemperatur und der Bodenfeuchtigkeit als regulative Faktoren des Bodenlebens.* (Bemutatva a Nemzetközi Mikrobiológiai Kongresszus III. Szakosztályán. New-York, 1939.) 3. *Researches on the biological Activity of desert Soils.* (Bemutatva a Nemzetközi Talajtani Társulat Talajbiológiai Szakosztályán. New-Brunswick, 1939.) 4. *Einige Bemerkungen zu unseren Arbeiten über die biochemischen Eigenschaften der Waldboden.* (Sopron, 1939.) 5. *Az R-törvény alkalmazása az öntözéses termelés terén.* — About the practical application of the R-law. (Tiszántúli Öntözésügyi Közelmények, 1939.) 6. *Beszámoló.* (Sopron, 1938.) 7. *A talajéletani kutatások gyakorlati jelentőségéről.* (Tiszántúli Gazdák. 1939, 12—13, 14., 15—16. sz.) 8. *Die wichtigsten Arbeiten des Botanischen Institutes der könig. ung Universität für technischen und Wirtschaftswissenschaften in Sopron. 1923—1938* — Les publications principales de l'Institute Botanique de l'Université Hongroise pour les Sciences Techniques et Économiques a Sopron 1923—1938 (Sopron, 1939.) 9. *Megjegyzések a talaj táplálékanyagai mikrobiológiai feltáródásának kérdéséhez.* — Einige Bemerkungen zur Frage des mikrobiologischen Nährstoffaufschlusses im Boden. (Mezőgazdasági Kutatások. XII évf. 1939.) *Ch. Killian et Dr. Fehér*: 10. *Beobachungen*

Perlová Csaba Teréz

coll. kic. a

Tamásy Lőrinc 137. sz.

1942. máj.

Folyószám

Szakkeltári
sorszám

A leltári napló
folyószáma

A

v

Perbrook Caba Urbum

d.

Winterem I. crop.

Mail, 1835-febr.

Rohermere-utca 12. III. 2.

Budapest, V.

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

EUROPA

1.

Parrott Coaba
Vilmas

Thieme Becker

XXVI. 420-l.

Lyke

Nagykanizsa

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

4947.

Perlrott Csaba Vilmos:

Csendélet.

Fa, méretei 118:95.5 cm.

Értéke 1800 K.

Vétel 1916.

Száma:

a leltárban 19202,

a szakleltárban 34-916.

Mod 34-916

1904

W. H. ...

...

...

...

...

...

...

...

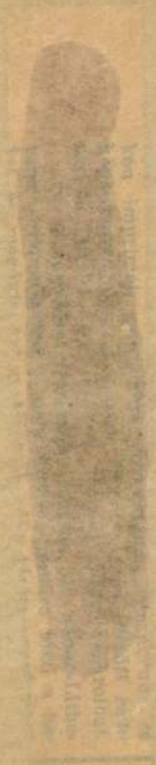
Perlrott Csaba Vilmos

9-2. — Múterem: 9-6. — Szentmihályi Múzeum: 9-12, 2-6. —
Különfélték. — A Zsidó Múzeum (Dohány u. 2.) ma
d. e. 10-kor tartja évi rendezés közgyűléseit, amelyen leleplezik
néhai Weisz Miksdának a múzeum kiváló igazgató örökségét
Perlrott Csaba Vilmos festőművész által festett portré-
ját. Az emlékbeszédet Kócsis Gyula, a Magyarországi Zsidó
Művelődési Társaság Elnöke és Főiskolai Diákokthon (a „Pro

Kócsis Gyula

1938. június 29.

Handwritten text, possibly a name or address, written vertically on the right side of the envelope.

Handwritten text, possibly a name or address, written vertically on the left side of the envelope.

Perrott Csaba Vilmos

— Mezey Ferenc és Gábor Gyula arc-
képének leleplezése. Az Országos Magyar
Zsidó Múzeum Tudományos és Művészeti
Egyesület vasárnapi közgyűlésén, ame-
lyen a kultuszminisztert Jalsovicsky osz-

tályfőnök képviselte, leleplezték Mezey
Ferennek és Gábor Gyulának Perrott
Csaba Vilmos által festett portróját. Az
ünnepi beszédet Stern Samu tartotta,
majd Wertheimer Adolf és Munkácsi
Ernő szólaltak fel.

A Ressel

1937 június 28.

Tranceolite X. 42

Perloff Gaba V

Manbijai d. h. 1912

125

4617 perfr. Regis

941. *Delenczer* *frato* *a* XIV - XV . 22. - *bo*

Perrott Coaba Wilner

Kälkäi E. 9, 59-60

61, 17

1780-909-44

Fényképező.

473. Asztal.

Egy darab puha asztal, négy szabadon álló négyszög-
letes lábbal.

Méretei: 77 cm. magas, 102 cm. hosszú, 62 cm. mély.

Becsértéke..... 8 K

Nemz. Muzéumtól.

Perleth Csaba Vilmos

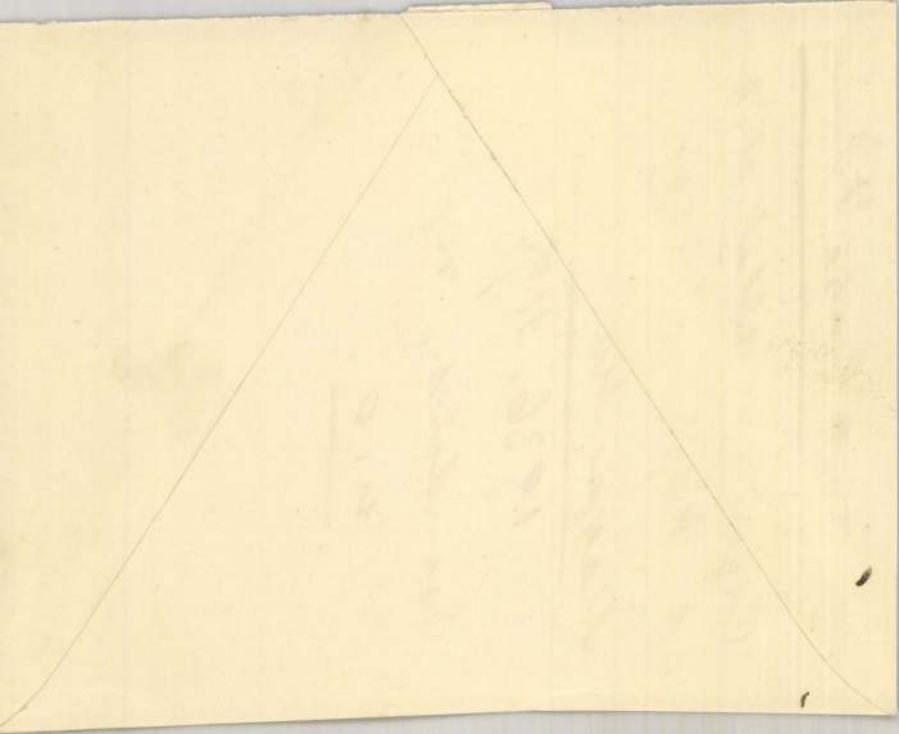
Cigányok által előt-
t. kéjencsér repr.

Magyar Művelőzet

1936. 119. l.

Csendélet, repr.

m. o.

Perloff Gaba Wluz

Nagbanyai kiáll. kat. 1912

80

No. 1

VI. 35.

Perlrott Csaba Vilmos

Belvedere

1923 jan. 6-21.

post. Eradt

Kécsaji, 65 min.

u közt, alva. Fej elöl kopasz, szemek
 yira bitorra, sarsza leberetvált. Bal
 illajai s vállu ^{prémes} ~~veket~~ (mentegé) ~~vörö~~ ~~borra~~
 hátsái eresek olvosokt:
 ágy

Cam.)

~~Ac.~~ ~~Ac.~~ Ind.

Cons.

~~Caput~~ et Polonellus

~~Capitulum~~
 Murany

Maresch. Locumtenens et

2) Tambianarum et Confiniomm vicel ² _{als}

ca. 115: 88 gm.

Kálitászra engedelt át (39/a b) Loman
 re (416/a b).

Perrott Caba Vilnos

Münchener pesto's Kechrenmet

1912. tav. k'ndk. 112, 573, 702,

703, 708, 710

1913-14. Heli' k'ndk. 547, 548, 557,

687

Antesignani V. 248.

Perloth Coaba Uluvin

a Kent Antro tags

Kent 1929. Jan. 1

3 d6 feathers

Fluorescenzatom. Letzt IX. 103

Perlot Cuaba

U. 78

65. Vander Aender:
 Okromy
 66. Hieron Mayer's inder:
 Samoxi idyll
 67. Seneca's inder:
 En' Nyson's
 68. Staphyri's. Pazzo:
 Reppeli hangulat

N. Serem.

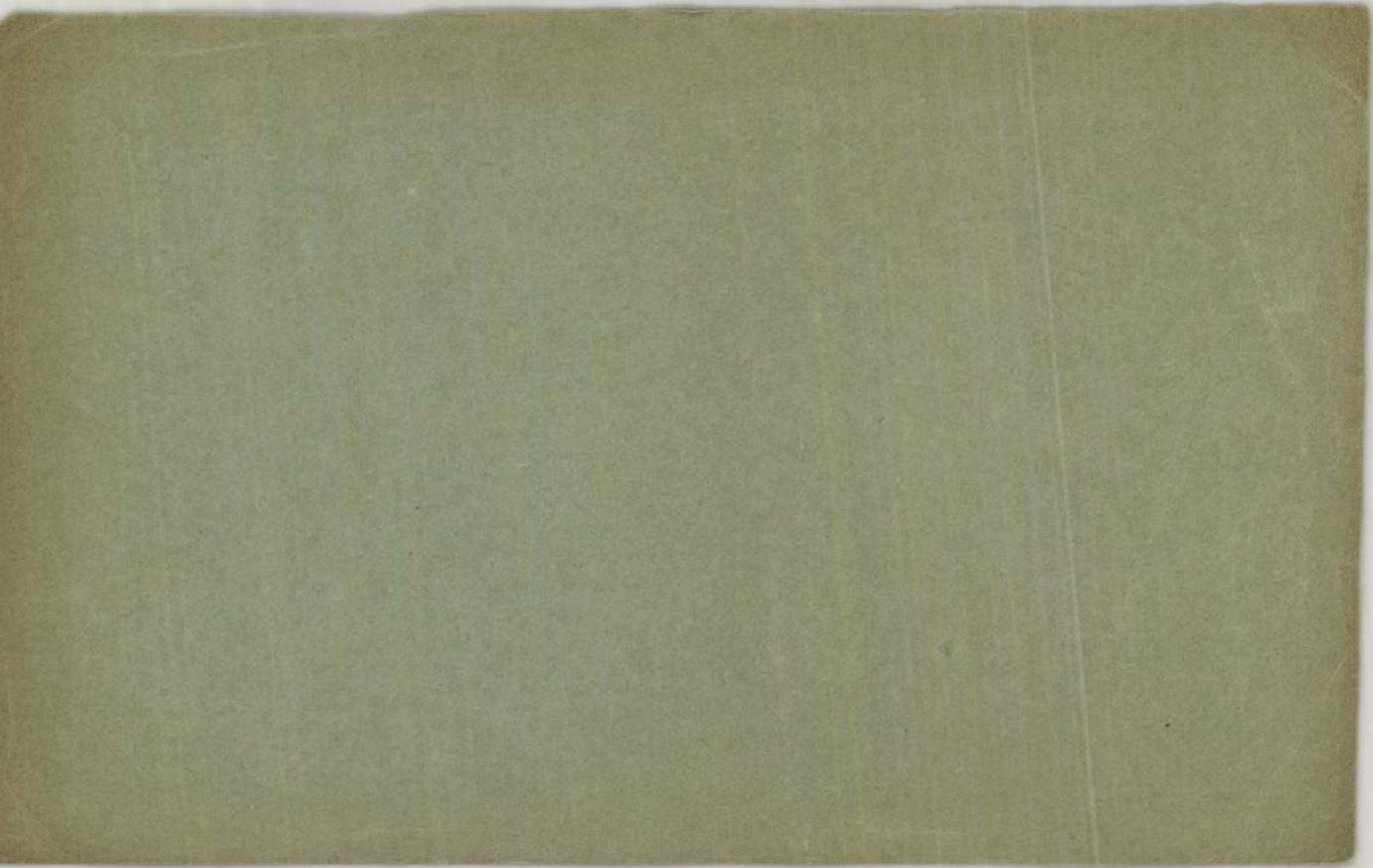
71. Mucha's inder:
 More Carlo (Plakati)
 72. Conring's inder:
 A hangyari
 73. Moreno's inder's foot:
 Stikel's a Bivalgum
 74. Faretto's inder:
 Prostan's Sammlung

N. Serem.

16. Vander Nij's inder:
 Aunderdani's inder
 17. Hecker's inder:
 Naplemente
 18. Faretto's inder:
 Zontsanna's inder

Perlot Gaba Wlms

U. 1009

Berlroth Vilno

seni-

id frųpplen mawizok 23-ik
kialilozak prepel.

Lendun Kauf. Parisi level.
Müviret. 1907. 342 il.

24090 Község

Perlrott Coles Viduo

msrepleie a kom mün
alatt

loid
B

Fogany Káhuar

Rooneyj'abm.

Alle ersten Stück, Welle, Leinwand.

Blau 19. 11.

13 x 13, 21.5 x 26 cm. —

Kun 5. (32) 510. —

Ferdinand Comber Collins

Magyarország királyság.
1912. évi.

Teleki Sándor graf VI. 313.

Perleth Crabi

8.

Magyarország kiállítás. 1912

49

Journal de la Revue VI. 124.

Perluu Caba Uhuu

Magyanyai liell.kat.
~~79~~ 1912

79

Tönjentalo, XVIII. 7. siimegi museumban

VI. 150.

Festook Craba brhm

Kaylangan k. k.
1912.

86

Tennent's mardengrass
VI. 27

Ferlroth Gabe Vilnos

fero

mil. 1880. Bekes's cube.

rod

2

König II. 366. P.

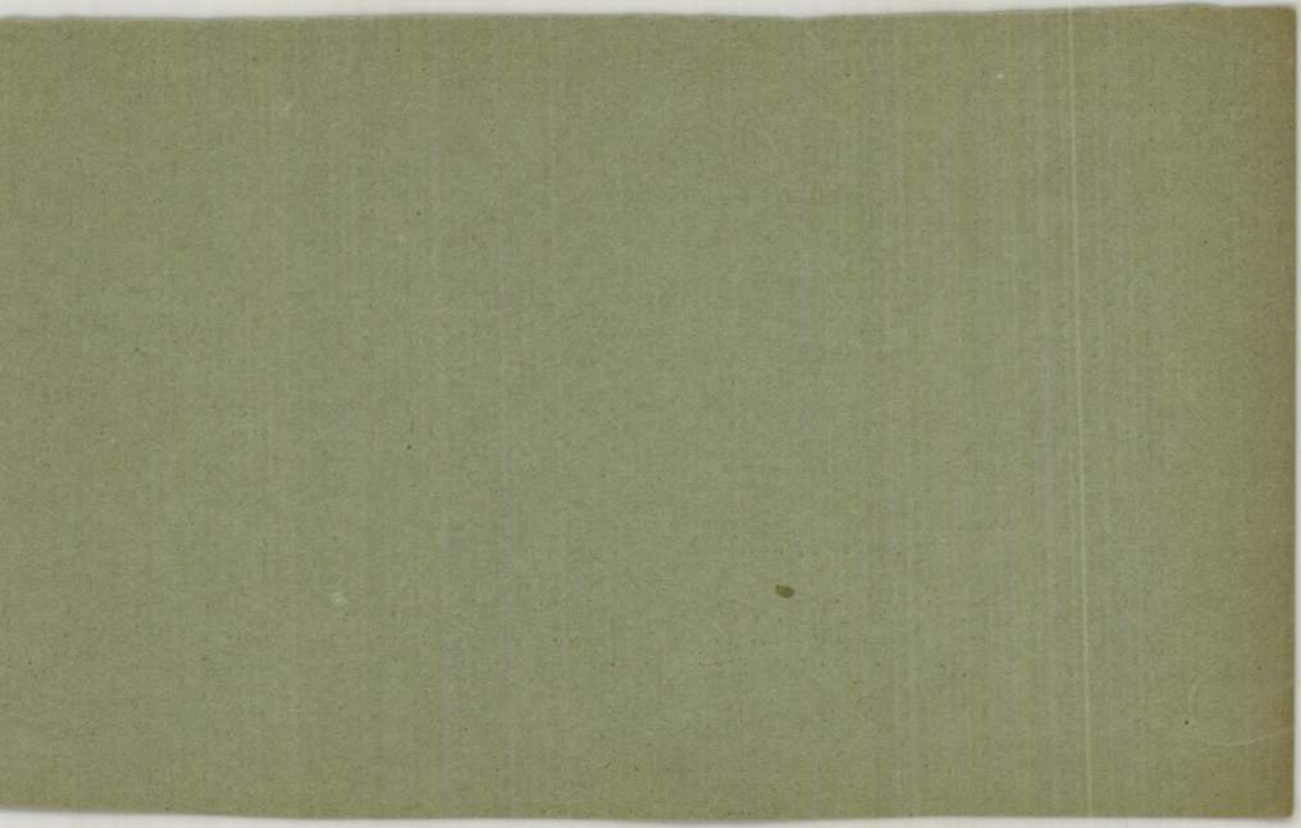
Clarey - base pyramens III. 228

Perrott Gaba Wilson

Nov. 20th -

Balvedore

1923 Jan -

Perrott - Csaba V

1912? a kecskenyő

Univerzitetop tagja

Parthenon Tempel "Nottingham" über
ausgegeben v. 188.

Perlrott-Csaba Vilmos kiállításása a Tamás-Galériában

Csendéletek, tájképek és figurálisok sorakoznak egymás mellé *Perlrott-Csaba Vilmos* csütörtökön este megnyílt kiállításán. A kiváló tehetségű művész legfrissebb termésének gondosan válogatott, reprezentatív darabjai. Szinte klasszikus nyugalmú, teljesen kiértett művészi alkotások, amelyek festőjük helyét a modern magyar piktúra elsővonalbeli értékei között jelölik ki. Mióta utolszor láttuk *Perlrott-Csaba* képeit, palettájának sötét, komor színei szerencsésen kivilágosodtak, egy differenciált, kromatikus skálában. Formakifejező redukáltsága és kompozíciós zártsága pedig a kubisztikus törekvések leszűrt, végső eredményeit szolgáltatta meg, sajátosan egyeni stílusban, a meggyőző közvetlenség erejével. Parizson kulturáldott, de Nagybányán gyökerező, európaian má-

esemlül részvételnek a pártvezetőkön.

A pártértekezletet ezúttal is *partvezetők* követte, amelyen nem hangzott el felszólalás, de a képviselők között szóba került, hogy az egypárti párt vezetőségének a kezdeményezésére *lelközö. lebb az egypárti párt és a keresztény párt közös értekezletet tart és a keresztény párti képviselők is kívánt és az értekezlet véget ért.*

Magyarországról iránt lausztolt barátai értesítést írtak arra, hogy Munkásmunkások az egypárti párt tagjainak római tanulmányútja idején jelentette ki a képviselők előtt, hogy *Magyarországra nem teletős a háborúért.* A magyar-olasz megértésnek a szimbóluma az emlékművek, ahol sem találhatunk konzervatív és meretzőbb fogadatlásra, mint éppen az egypárti párt kezében. *Vérségi Pesthy Pál* elnök kérte a párt tagjait, *szerezzék meg a művészi plakátot, majd boldog húsvéti ünnepeket kívánt és az értekezlet véget ért.*

P. N. 1929. III. 27.

MS. B. 1. 1. 7

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Perlrott Csaba Vilmos

Pent: kaptó kéjs mell.

1974. márc. 4.

VASÁR
KIRÁNDVÁNYTÁLA A RI

MAGYB.

Szer
a Szép

I. Lert

VASÁRNAP, 1942 NOVEMBER 29.

Művészeti hírek

Perrott Csaba Vilmos a Tamás Galériában

Mindíg megilletődötten, komoly áhítattal veszi kezébe az ecsetet; minden képén megérzik, hogy soha sincsenek kedvetlenebb órákból származó kis-képei és nem adna a nyilvánosság elé olyan képet, amellyel nincs egészen megelégedve.

Huszonöt képe teljesen megtölti a Tamás Galéria falait. Képein nem lényeges a tárgy, hogy tájképet ad emberalakkal vagy alak nélkül, avagy néhány szál virágból csendéletet. De mindenik képe teljes összhangzatú, szinte stratégiai pontossággal szétnyitott és zárt színszerkezetű. Képein

nemigen látható vidámság, napfény nem nevet föl rajta, ege sem az impresszionisták és elődeik édes derűjét sugározza. Hallgatag, figyelő éberség van parkjainak utain, zugaiban, műterem-sarkaiban, némán szemlélt csendéleteiben. Csak *Anyaság* képén szólalnak meg a színek derűs optimizmussal. Tájképei közül a téli égboltnak a hajlama szerintibbek, mint *Havas táj*. Elmélyedett és elmélyedést keltő *Szentendrei részlet*, *Vízpart*, *Falu vége*, *Parkrészlet*. Legjellemzőbbek *Kilátás a műteremből*, *Virágcsendélet*, *Gyümölcstál* címűek. Sötétjei néha misztikumot suttognak, ajkunkra teszik ujjukat.

B. A.

~~Nemzeti Szalon~~

~~Budapest, V. Erzsébet tér~~

~~Katalogus: tpld.~~

99

Perrott Csaba Vilmos

Esk. Magyarországi

1942. nov. 23

KÉT KIÁLLÍTÁS

A Tamás Galériában vasárnap nyílt meg Perrott Csaba Vilmos festőművész kiállítása. A bemutatott anyag — támbeli változatosága ellenére is — rendkívül egységes. Tökéletesen kiértelt, egyszerűvé nem esedélt, tömörségében sokatmondó s a kiváló művész teljes beérkezéséről tanuskozik. A korábbi kubisztikus szerkesztés rájós merevsége egészen eltűnt ezokról a képekről, átadva helyét a világos színekben félragyogó tiszta festőiségnek, amely mintegy magabazárta, rejtve őri és biztositja a konstrukció zártágát, a képi felépítés szerkezeti rendjét. Perrott-Csaba nébezen felengedő, férfias szemérmű lárja is megszólal itt már, friss és derős hangulatú szentendrei tájmotívumain épp-ugy, mint figurálisain s bársonyos, sötétebb tónusokba melegedő csendéletein. Gondosan válogatott, értékes gyűjteménynek talán legrszobb, legkiemelkedőbb darabja a *Kiállítás a máteremből, a Komposziói, a Kertben, az Őszi d'lután, Szentendrei részlet, Anyaság, Város-Éget, Körhinta, Gyümölcsöstál, Szobros csendélet és az Őszi naplemente*, amelyhez néhány stílusos, finom rajza csatlakozik.

M. D. K.

Detroit Casa Vilma fest

Reproduziert beige:

30. Womgroszio, Grayhermy
1928
31. Candeliet, Tanager
1928
32. Candeliet, Tanager
1928
Korallen

Detroit Casa Vilma murzeitfest, Bos-
nemina gisa Alomawatal, Pp. 1930. 15-

Perrott - Caba Vauves
fede

A Bethe Wele galin'igaban
Daudhe 'Denau is Metrangon
Tavasa'igaban marepet.

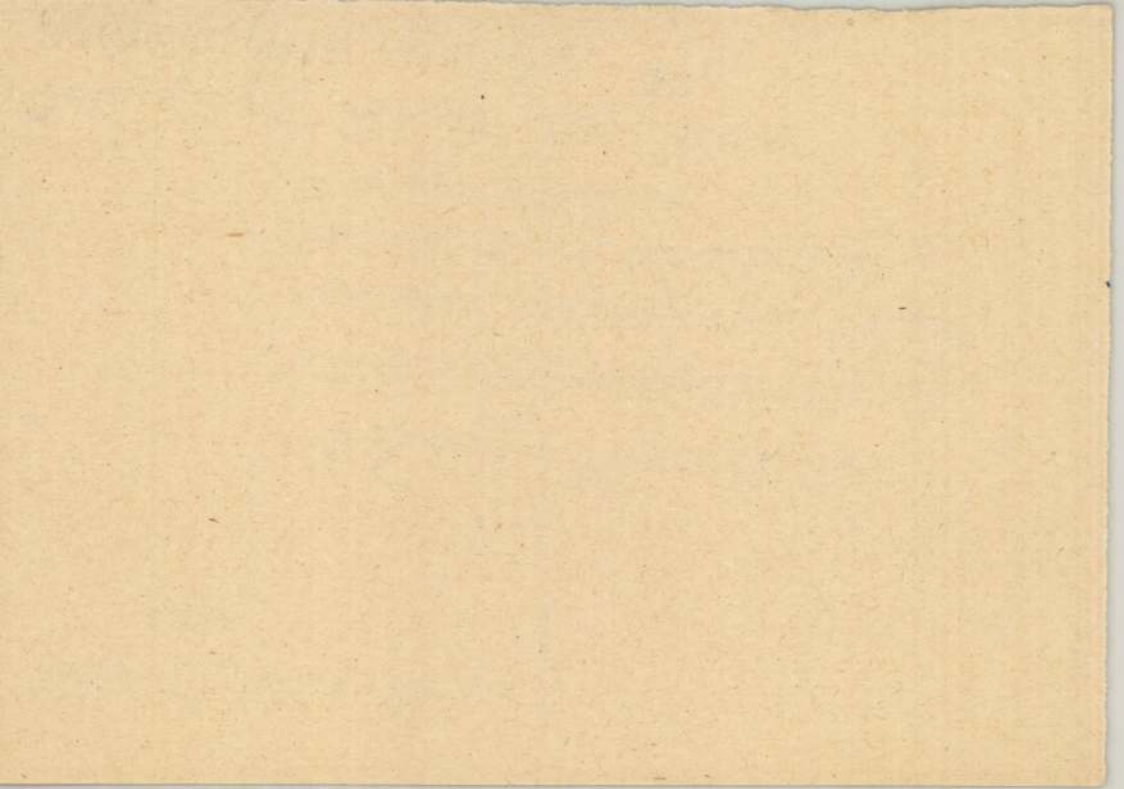
Deuery 'Srau: Perrott - Caba Vauves

Ulu'at, 1970 Augustin - Geap

Perrett - Gabo Weiss
Foto

1919-Jahre a. Hübner'sche Duelle -
Aum Murgaschotta a. "Kudler
Kuttele P. Bertsch "cinnu" Bepf.
Eza Kop ma a Neurati Galana
gylkenweyden von.

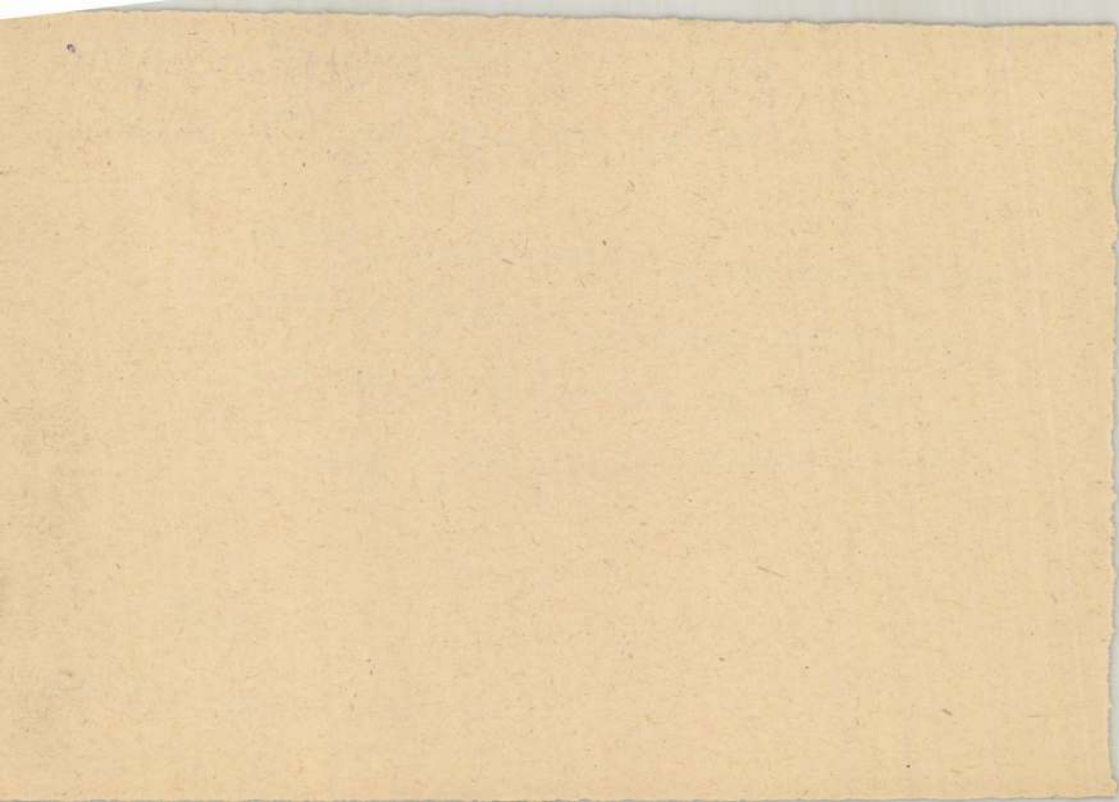
Bayer'sche: Perrett - Gabo Weiss
München 1910, Augsburg - Grop

Perrett - Caba Vieiras
ford

Perrett - Caba Vieiras
maiorale Plemas a Pavis net.
Sege-ou fuleau acadenunera jat,
maga Matise agerati moneudike rote.

Perrett - Caba Vieiras
Munnet, 1970, Caba Vieiras - 9 Sep.

Perrett - Caba Vines
date

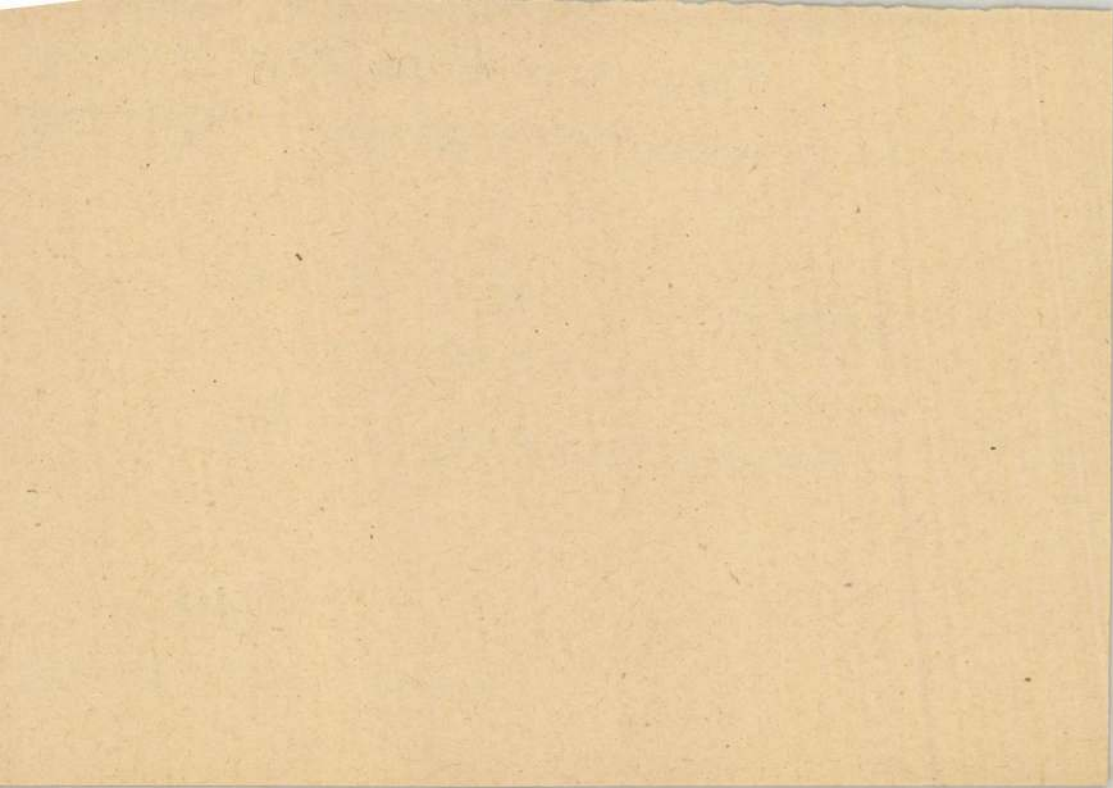
Egg Vines Perrett
Native

Australian
Vines

Perrett - Caba
Vines

is

Perrett - Caba Vines
date
Perrett - Caba Vines
date

Perrott-Calle Vieux
Paris

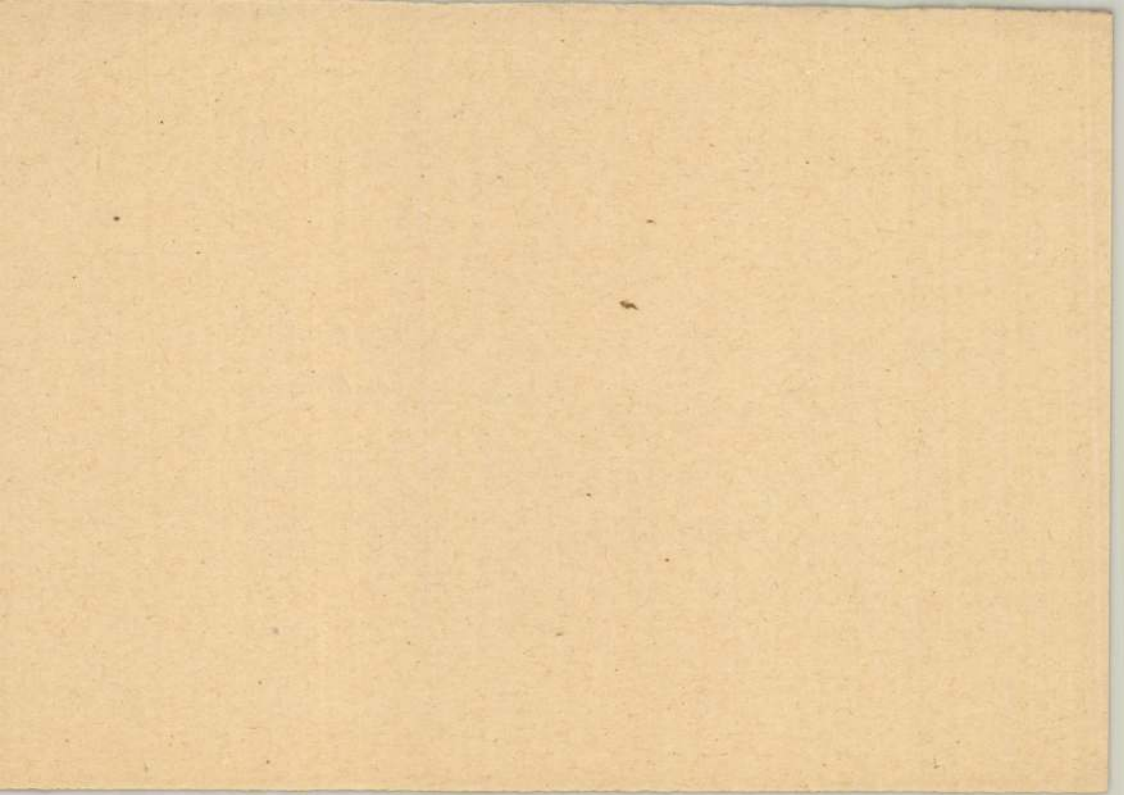
Festmessen 1907 - bei Kapelle
"Gloria la Patria" Salon d'Automne -
von Gustav Böhm. Georg Tugend &
Budgetgestalt Wagner, 1907. cit 5 - ee mawa-

Perrott-Calle Vieux
Paris
1907 - cit 5 - ee mawa -
Budgetgestalt Wagner, 1907. cit 5 - ee mawa -

Peterot - Caba Vievas
1970

A. lucas - lucas can exhalare
Seminar 'Severy Sois' 1922 - see
a Mygalopsis, Robinson's Mygalopsis
on the Mucos - base, 1924 - see middle.

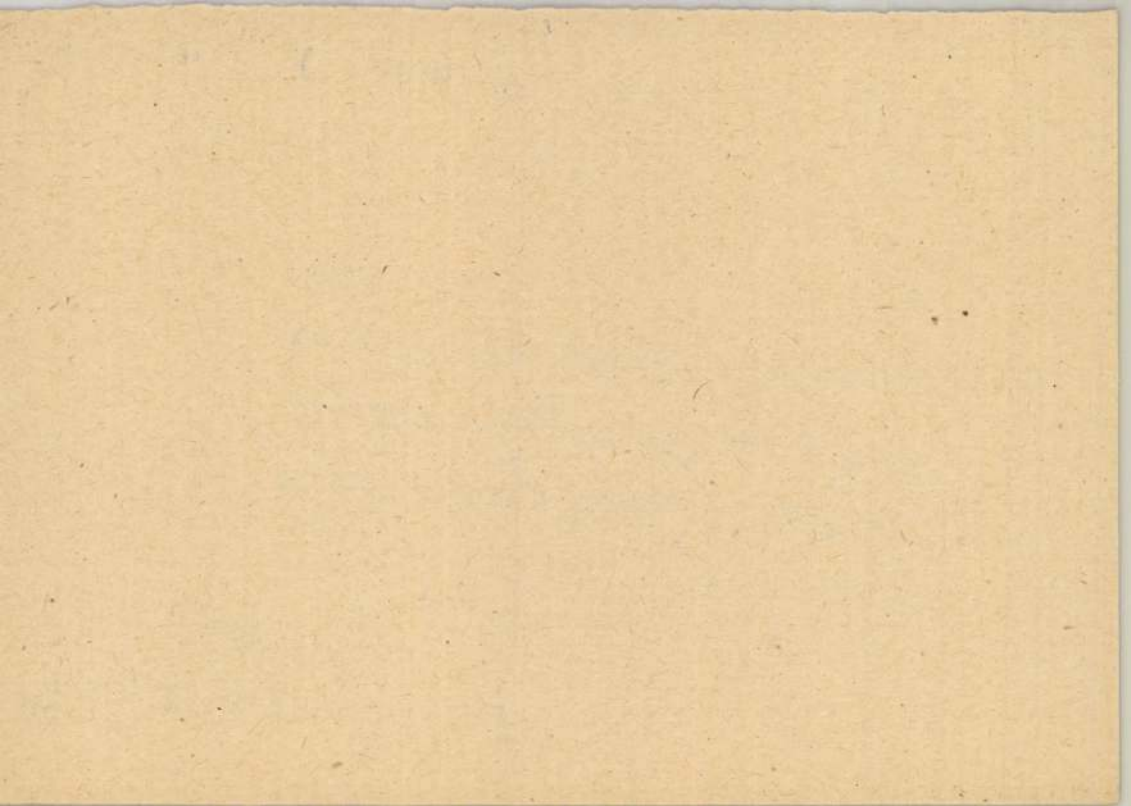
Devery 'Haw' Peterot - Caba Vievas
Alliment 1970 - (copy)

Perrott - Gaba Vieues
- 1000 -

A list of my 'kalam' list is
mostly Kalam and KUT
is a Tama gallery list
perpet.

Devery from Perrott - Gaba Vieues
list 1970. 1970. 1970. 1970. 1970.

Perrott - Gaba Vilnos
Foto -

1932 - bei Medgyessy Ferencel
abgeleitet in Taurica Steuermühle.

Severnyy from Perrott - Gaba Vilnos
abgeleitet 1930. Fotografieren - 9 Kopien

Perth-Cala Innes
foto -

A series - commenced each report

Bonemura sea egg shells

Richardson's migration 1928-30.

Rosa Wilson & Margan Mithras.

Survey from Perth-Cala Innes

document 1940: ~~inquiries~~ - a copy

Perinet - Caba Valves
1970 -

In 1949 es Ernst Leumann liiallataa
Jennutet Researcheriet ja muutendri
tähtpäevit, Sajaia parti komperiakot,
arranges, kaaas seudleleket.

Perinet - Caba Valves
Jennutet, 1970. Arranges - Great

Perrett - Caba Viejas
foto

AXX en una de las estizaciones

Muy apta para la caba Vieja -

mejor, ^{mucho mejor} ~~mejor~~ a la caba Vieja -

Mucho es la parte ~~mejor~~ ^{mucho mejor} de la caba Vieja.

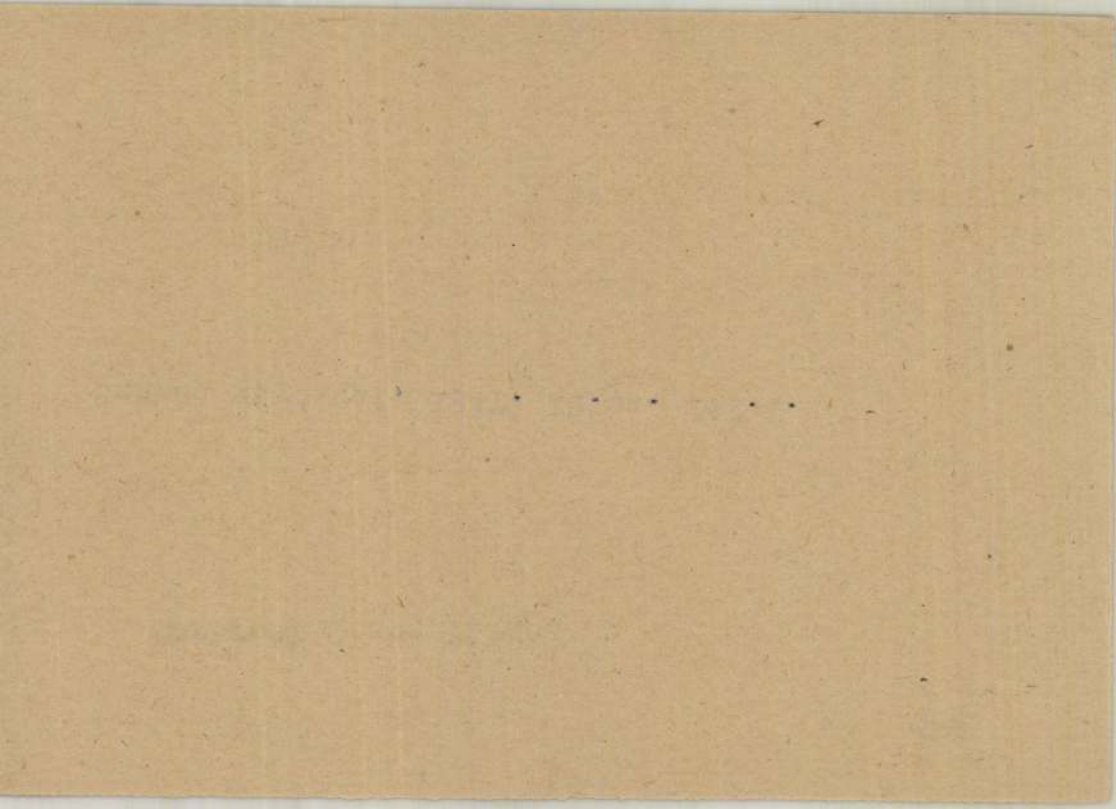
Decepcion de Perrett - Caba Vieja

durante 1970, Caba Vieja - 9 cop

Szabad Művészet, 1947. 12. sz. 247. l.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

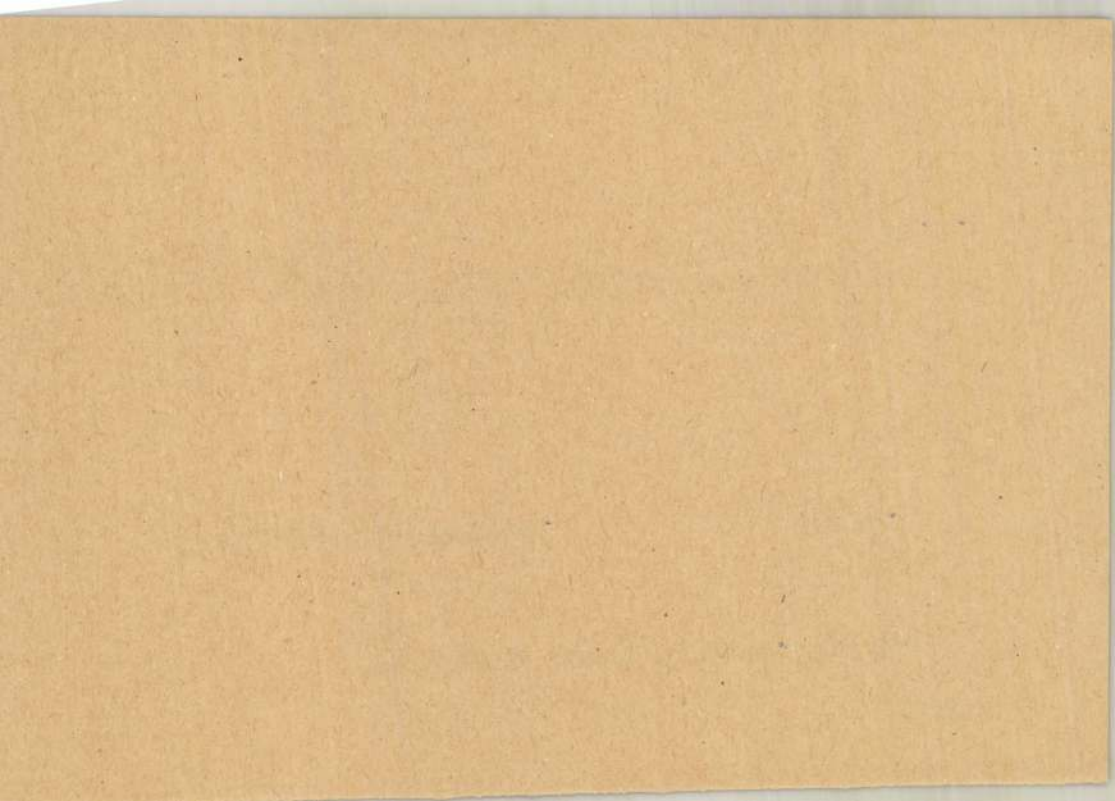

MDK

Perlrott Csaba Vilmos, festő

Csendélet szoborról.
Olajf.

1943 máj. 10-33.
Köz. Reg.
22.1.

Három festő kiállítás. Világ 1947. ápr. 2.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILL., U.S.A.

Joseph C. Baker

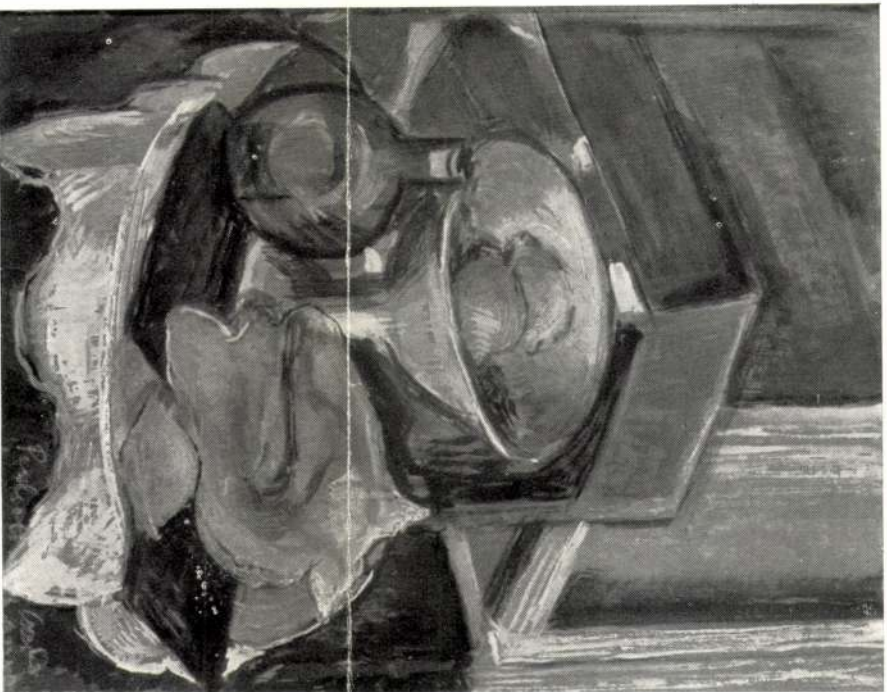
185

185

PERLROTT-CSABA VILMOS: Gyűmölcsfal.

Nemzeti Szalon
Rut
1936. febr - mar.

PERLRÓTT-CSABA VILMOS : Gyümölcsfal.

MEMORIÁZI SZALON
Rut
1936. febr - márc.

Jeffrey Cook 1895

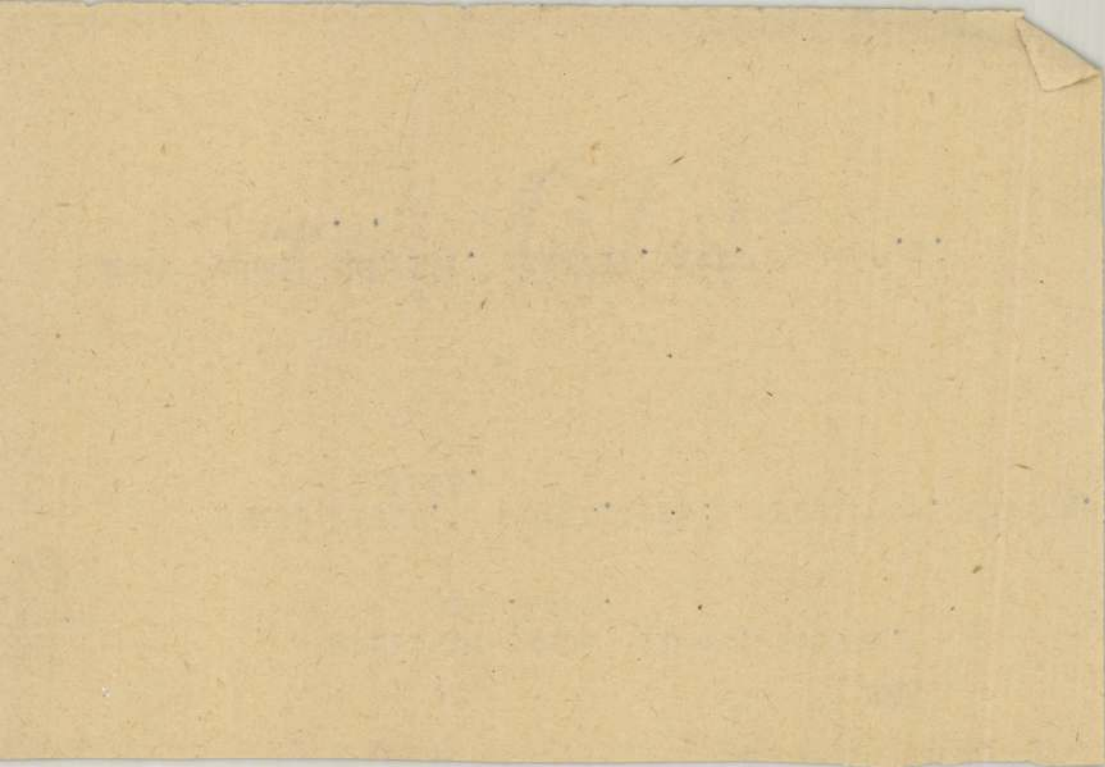
100

MDK

Perleth Gábor Vilmos, festő.
szül. 1880.

Tükör elött. 101x68.
Jelz. Lent: Perleth, Vácon.

Ernst Museum aukciói.
Kéz. ?
XXXVII. Kat.
40. l.

P.O.G.: Harom festo kiall. Szabad Nép 1947.
Apr. 9.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

1891

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

CHICAGO, ILL.

1891

MDK

Perlott-Gsaba Vilmos, festöm.

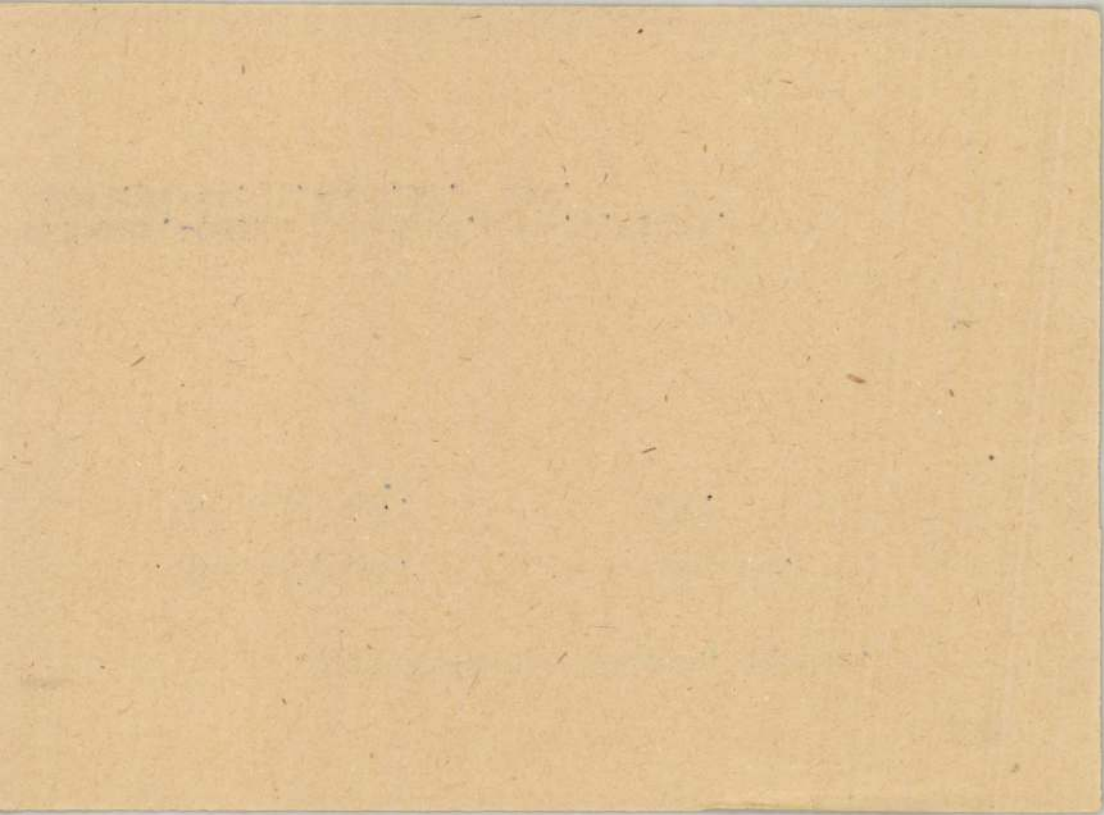
Utazászet.

Kertészlet.

Tempera.

Olj.

ONZÁNYI - ÖNKÉP KÉPZÉSI ÉS V. KÖZV. 1943. évt. 24. - Okt. 17. Kat.

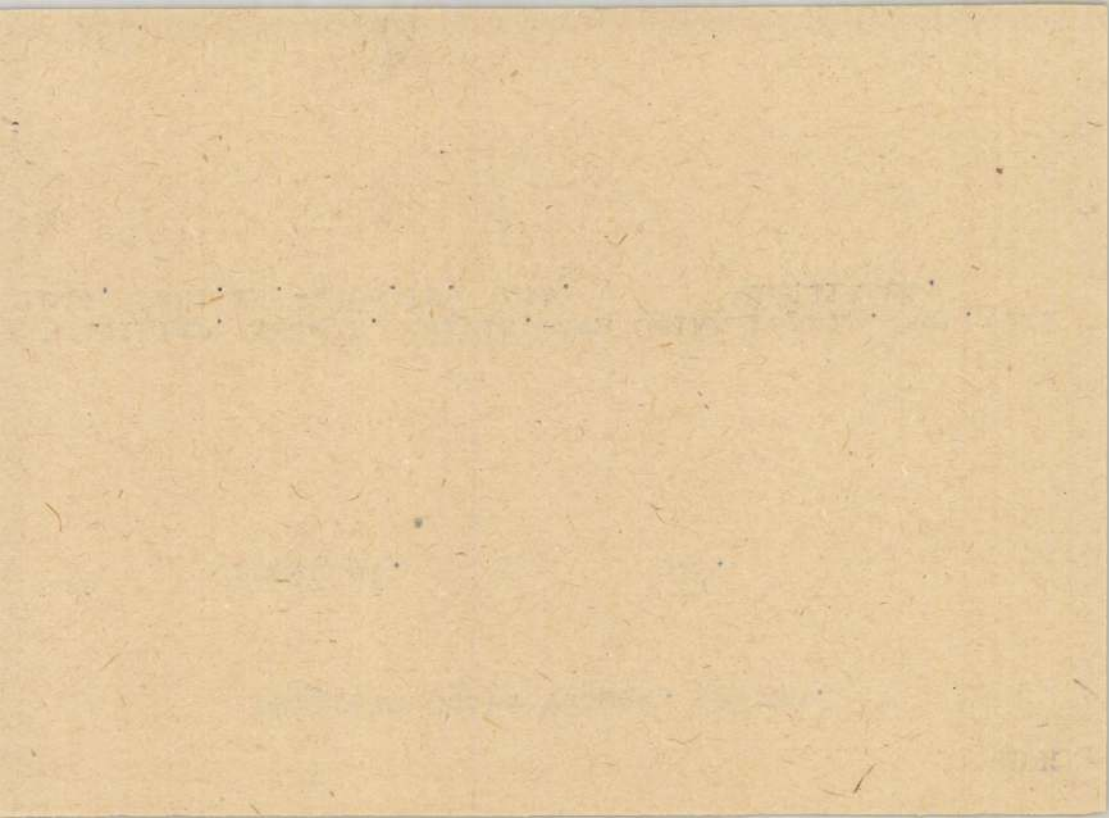
Budapesti Izr. NégyL. helyis.-ben OMIKE képzöm. csoport. felír
1944. febr. 21.-márc. 19. Kat. Kiallítás.

Csendélet.

OLF.

Perlrott Csaba Vilmos, festőm.

MDK

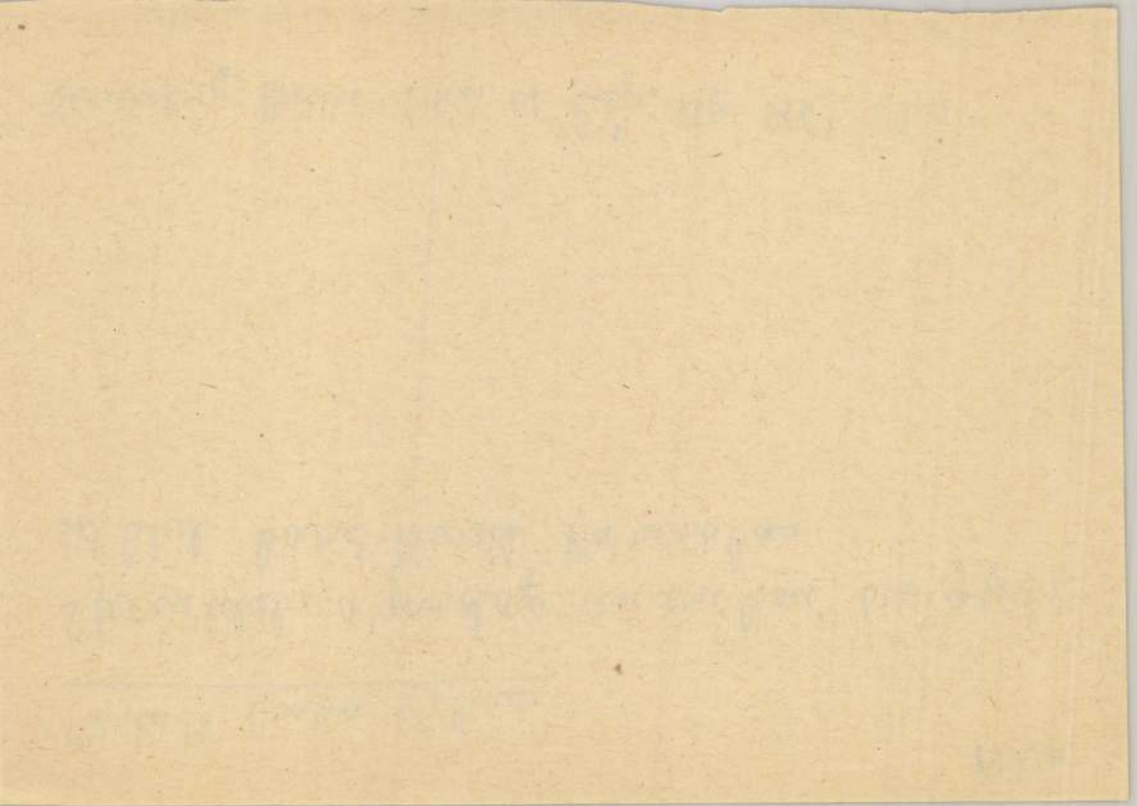

MRK

Perceps Calba Vilnos

Steinell, a gardener
to the base Florida
Palm Springs

Inventory Be'u: Trai ei Lupa. Rp. 1961. 29.0.

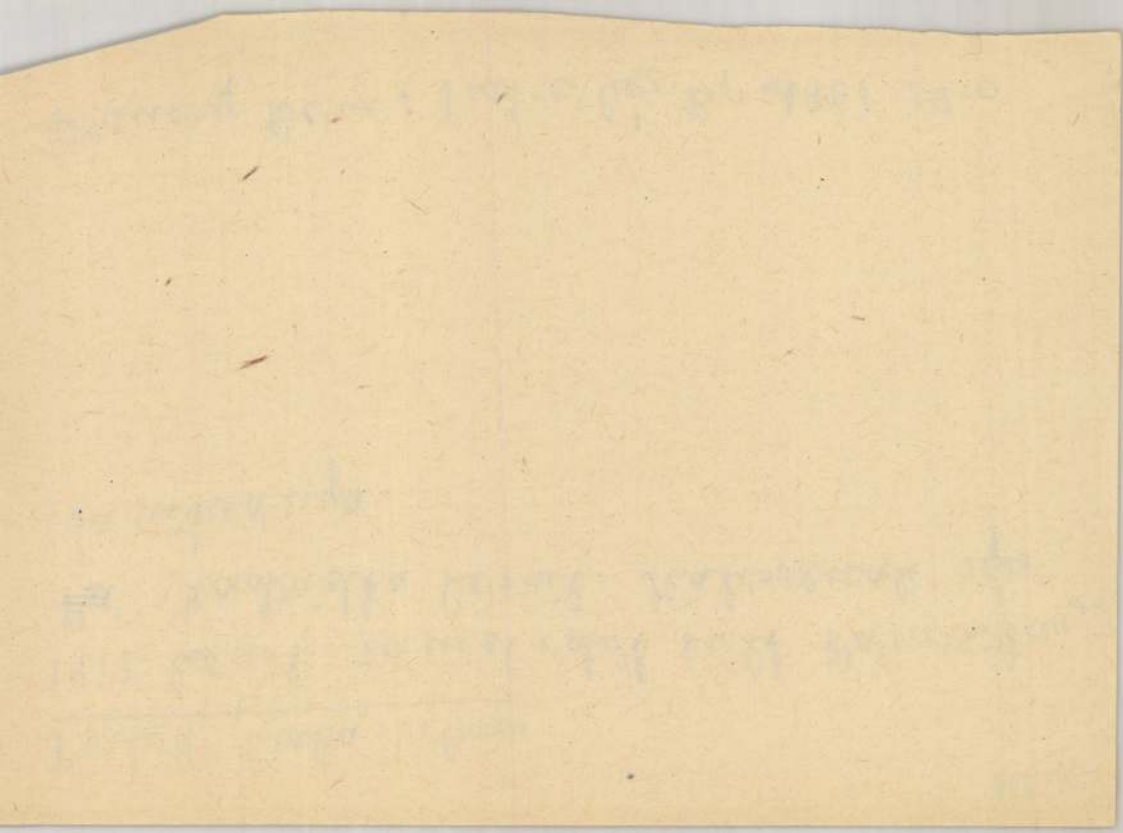

MDK

Perlell Caba Vilmaro

1912 kövül zöviel idöl löll Paiminbau,
P. Stabrichla Detnöl. Haktioessual rpe
la miltuanga.

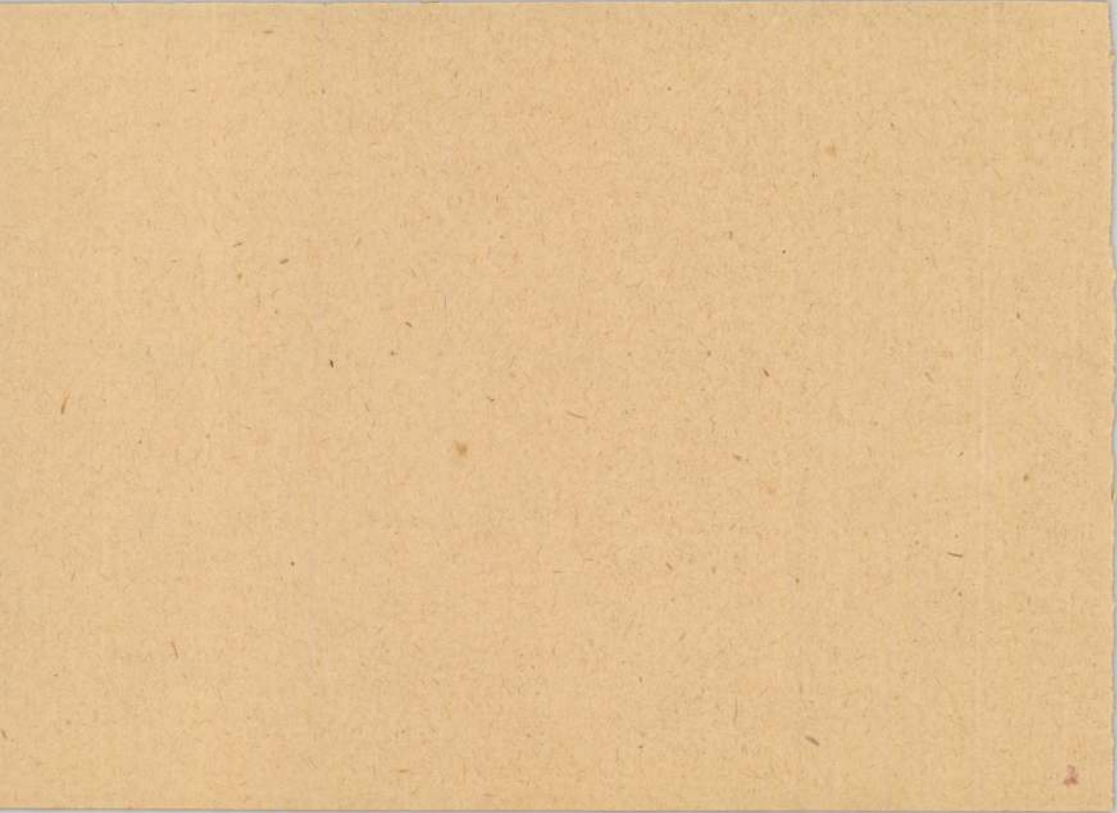
Teemung Betu: Trai ei Cey. Rp. 1961. 29.0.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Közösségek. Ujság 1926. dec. 10.

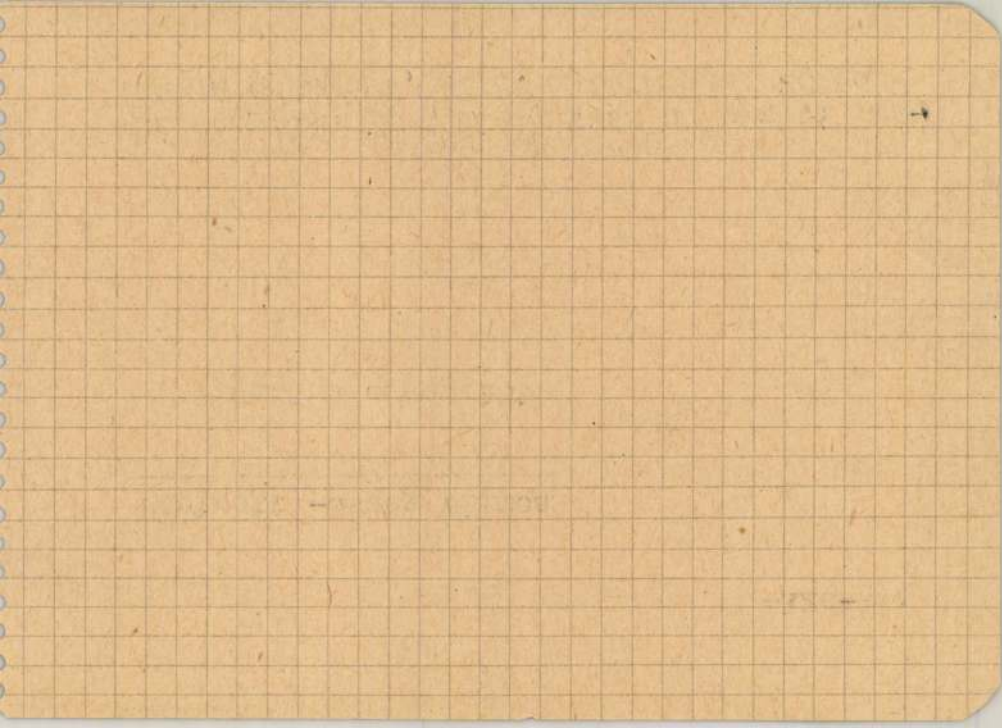

Perltrott - Csaba Vilmos

Gyümölcs csendélet

-120-

Munkácsy Géza első kiállítására a Nemzeti Szép-
tomban Budapest, 1928. katalógusa 281. lap

MDK

Ferrott Csaba Vilmos festő

Csendélet c. festménye. Repr.

A Múcsarnok tavaszi kiállításából.

Művészeti 1915. 152. old.

Perrett Caaba Vilaver.

A. Kumbary - (in the "Kumbary"
Kumbary "Kumbary" - (in the "Kumbary")
Kumbary "Kumbary" - (in the "Kumbary")

Kumbary "Kumbary" - (in the "Kumbary")
Kumbary "Kumbary" - (in the "Kumbary")
Kumbary "Kumbary" - (in the "Kumbary")

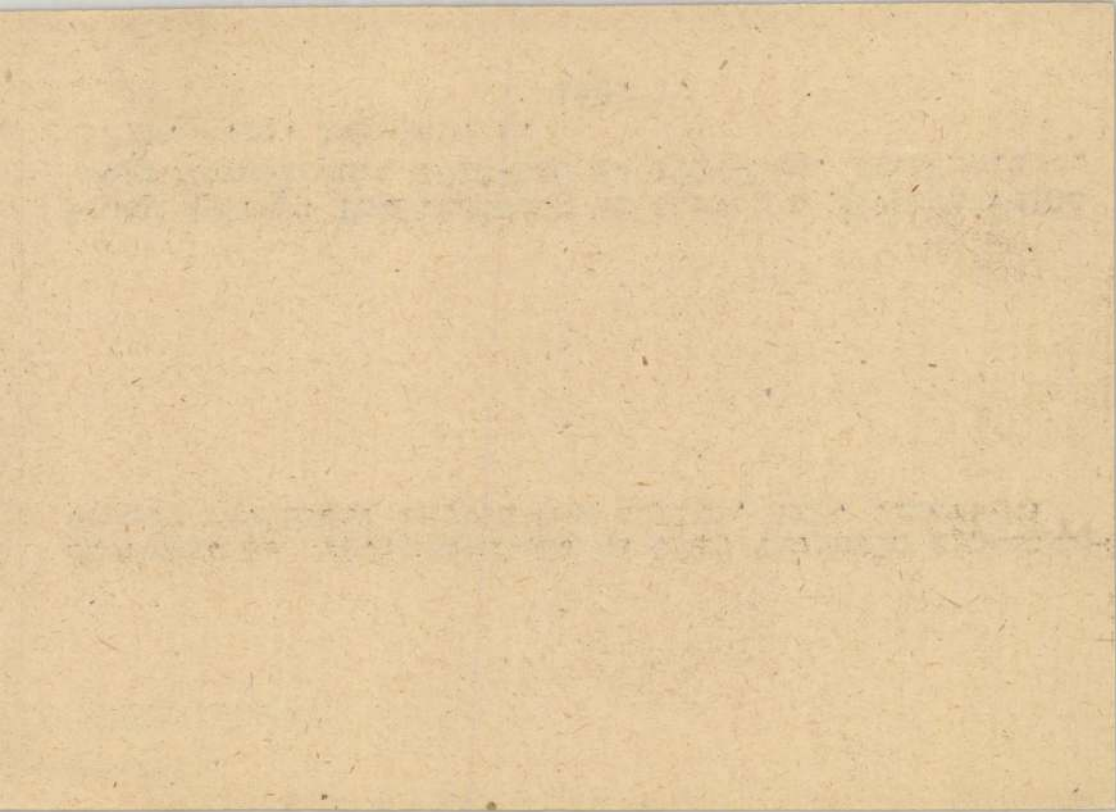
~~Kemp~~

Percott - Caba Nilus

szerepét és tevékenységét az 1919 tavaszi újjászervezésről kivézetlenül oktatásban említi, 111. fejezetét

Hólay György: Intézkedések és felvétel a Magyarországi
megkezdéséről 1918-ban és 1919-ban. Műhely. Budapest.
1970. 2. sz. 141-147. l.

143. l.

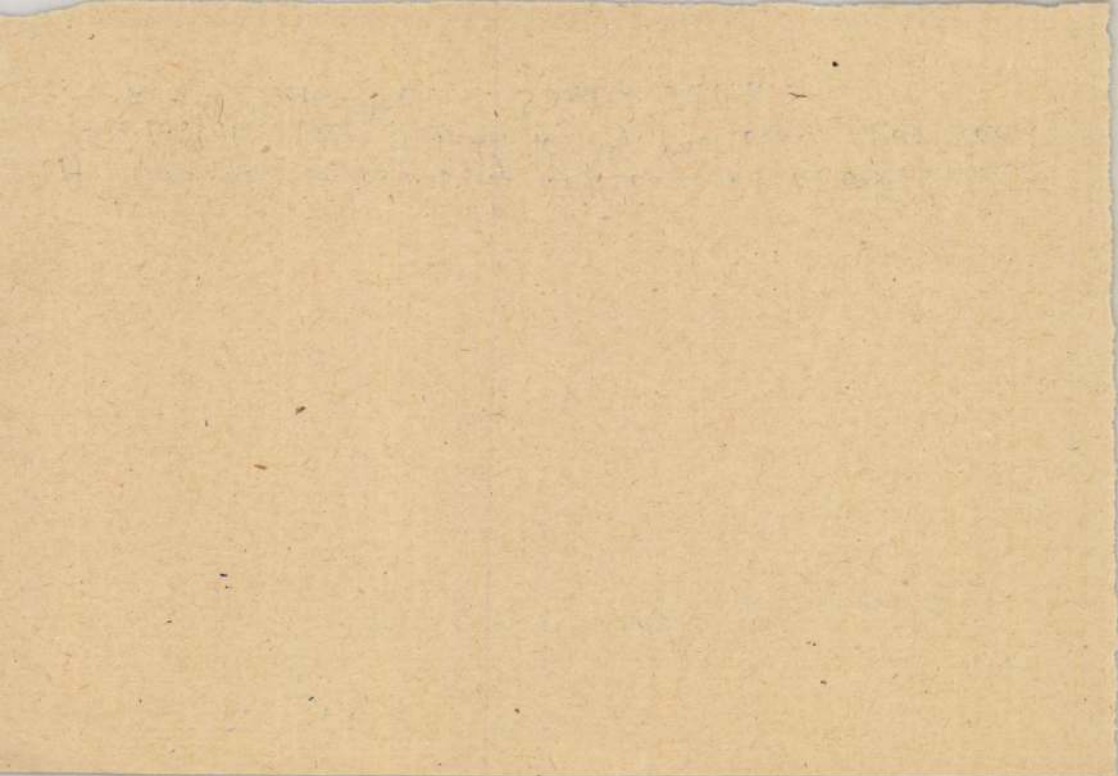

Portrait Gata Vilnos

(1880 - 1955)

42. Karkas Resepte o Kestrol
p. n. 92x72 cm. Kark. 1915-5492

A Tarasovskiy Kopyevskiy Kopyevskiy
Sokolovskiy Jahan Kopyevskiy 1968 dec
Kirk. Jaf. Ber. : Soko Zilka

Perloff-Csaba

1907-ten a budgeterő Könyves Kellései
Szakosban közzétessék utt. rész.

Devényi János: Mikola Ádám's halálának

Művelet, 1920, ~~évt.~~ 8. aug.

Perrott Csaba Vilmos, festő

Tamas Henriknek, a pécsi Tamas Galéria volt tulajdonosa
szék 102 darab/61 illó gyűjteménye/36 művész/, 1959-
ben került a Pécsi Modern Magyar Képtár tulajdonába.
Perrott három művel szerepel. 222. old. 31. jégyz

ROMVARY FERENC: A Modern Magyar Képtár története
of eszeremenysek I. 219. old

Adrian Pannónia Museum Etkonyve, 1967. p.66, 1968

Perrott Gasa Vilmos, festő

Perlot Gábor Vilmos, festő

1967-ben a Pécsi Modern Magyar Képtár Perlotnak
"Polymeneti rajzok, képek vásárolta meg a BAV 17. sz.
Aukcióján. 225. old. 53. jegyz

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története
Új szerzemények I. 219. old

A János Pannonius Múzeum Fekünyve, 1967. évsz., 1968

10/10/10
10/10/10
10/10/10

10/10/10

Pertinell - Csaba Vilmos
dett.

1907. nyarán a budapesti Könyves Kalmán
Szalon-ban nyitott fiatal magyar művészek
kiállításán részt vett.

Dévényi Iván: Mikola Andras halálára.
MŰVÉSZET, 1970. augusztus - 29. lap

Perlirott Osaba Vilmos, festő

1967-ben a Pécsi Modern Magyar Képtár megzeneszte dr.
Tompa Klára nemzetközileg ismert és a 19. század
magyar képzőművészetének képviselője. 388 mm, 180 mm és
Perlirott egy művel szerepel. 227.019

Howary Péter: A Modern Magyar Képtár története
III. kiadás, 1979. 219. oldal

A Jánosfalvi Magyar Művelő Társaság, 1967. évi, 1968.

1911 OCT 20

Perrott Cuba Vines

Leid
=

Lex May Tars

439 G. P.

Samuel Johnson

1794

1794

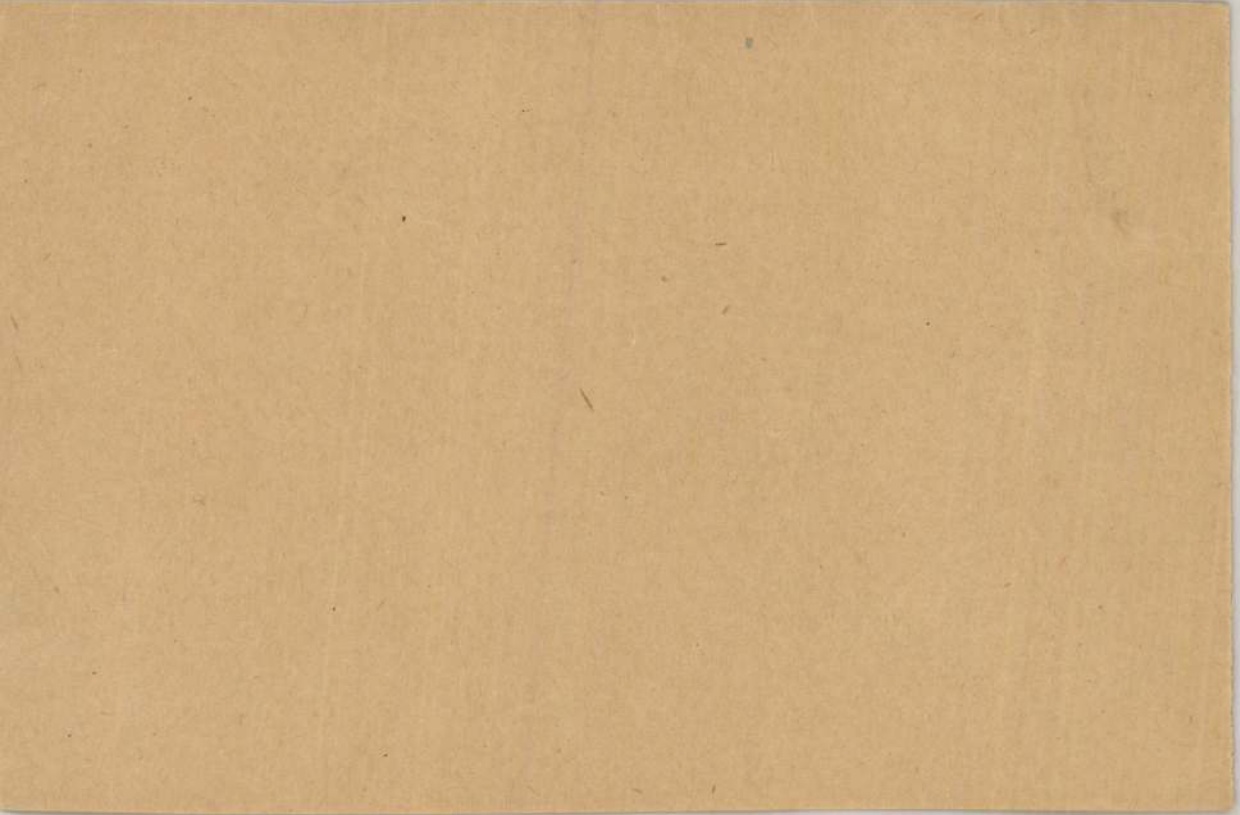
1794

Perrott Coaba Velasco

4004
2

Ujiv Wtsl,

696-1.

Perrott - Craba Wings

nod

2

Ki - Kioda?

638.1.

1

2
3
4
5
6
7
8
9
10

11
12

13
14
15
16
17
18
19
20

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Perrott Caba Ulms

Revar IX 748.1

ИЛХ 11-У-4

Тел. 21-48

Книг. Копоренко, 58-а

№ 11/1

1935 г.

Управление Академии Наук

БИБЛИОТЕКА

УСРР-ПНХ

Григорьев № 10

~~Арена - ул. 41.~~

Бандершт (V)

Поздравление

Мемуары Ораго

Perbrook Csaba Vilms

Roll, Kiall, ar Emsthen
1931 mare.

22

51

ac van Duynen.

lból. † Haagában 1689 táján.

zfakosár előtt, a melyből egy tengeri kőpisztráng (Trachinus fölfelé fordított, bordái mentén közönséges tengeri pisztrágon ró, tátott szájú éjszaki tengeri s), középuitt rajnai lazacrezs, fekvő tengeri rák nyert elhelye- itott osztriga, illetőleg nyitott és kibe. Jelzése alól jobbra: > I. van

9 cm. — Lelt. sz. 3826. — Vétetett 84 sz. engedély alapján Goudsticker 08). — Kifizetett az 1909 január az 1910 január 1-jei 150018-909 ei 14580-910(7-911) sz. leiratok 909 május 15-én (848-909), 1910 1911 február 8-án (769-911). — 1911 márczius 11-iki 11526-910 zius 11-iki 22041-910 (913-911)

zó adatok a Szépművészeti Múzeum- k van Duynen: Poissons de mer. n: Galerie G. Ritter Hoschek. Prag,

III
522 (3826)
609 (138)

F: 522.

Perloff Baba Ulino

Credited, staff -

Trusts 1932

Don't

Don't

Don't

Don't

Perrott Esba Wilmos

Paris Templon, olaf

Jan. Bp. 1932.

Robert Anders.

3049

44. E. Ritter.

(Sz. Bécsben 1808-ban. † ugyanott 1853-ban.)

Életkép.

Az udvar közepén ~~fa áll~~ kút mellett ~~fa alatt~~ ^{lív} parasztcsalád pihen. ~~Az~~ Jövében szék van, melyről a visszanező fiatal asszony kelt fel, ki a zöld kancsót az inni akaró öreg vakembernek adja, ~~mi~~ ^{mi} ~~hátra~~ ^{hátra} a fára felmászott és ~~a kancsót~~ gyümölcsöt nyújtó fiúra figyel.

~~Az asszony~~ ^{előtte} gyermekkocsit látunk, ~~a benne~~ ^{mellyben} ~~fekvő~~ fiucska ^{jobbkezeivel} a közelében levő czicza farkát fogja meg. Balról, a szivattyus kúton innen, rózsafüzért tartó leányka nézegeti a keresztes imakönyvet. A kancsó után nyúló öregnek mellét hadi érem és kereszt diszíti, botját a padkához támasztotta; mögötte felhasított szalmazsák van. ~~az~~ hátra fordult idősebb asszony kulcsot tesz ~~mellette~~ virágcserep mellé. A háttérben ól és ajtó köti le figyelmünket. Az asszony öltözete: francia kalap, rózsaszínű vállkendő, kék ruhaderék szűk újakkal és virágcsokrokkal, barnavörös szoknya; a bekötött fejű kis leányé: ing felovírt ujjakkal, rövid szoknya piros

↑, ki L. ferkák
háson.

313

Perlrott Csaba Volumes

MAGYAR MŰVESZET

1925. 365-

1926. 131

1931. 93, 312

1932. 64, 180

1929. 169, 480, 226

1933. 145

sz csapat szervező bizottsága.

5. sz. — Telefon! 86—4—85.

legalább hozzá, hogy minden
idei Világjambore-ra!

Asszonyunk!

esz a magyar cserkészmozgalomnak.

amborre, magyarországi megrendezése rend-
lit minden magyar cserkész csapat elé.

ei is kiszereztnék venni ebből a munkából
; mely parancsolja, hogy az élen járó csa-
a Jamborre megrendezésében, másfelől pedig
alálkozó lelki értékeiből, minél gazdagabban

jóbarátok áldozatkészsége és a magunk be-
tettünk, — hogy anyagiak híjján, egyetlen

Peter Roth Saka Vilnius

Tai kaptas masyvaus feuterdor.
Kvadrats kvadratois.

Kvadrats: 4 kvadratois. kvadratois.
Kvadratois (kvadr.)
feuterdor 1964 II. 165 sedas

Handwritten text at the top of the page, including a date and possibly a name or title.

Handwritten text at the bottom of the page, separated from the rest of the page by a horizontal line.

CSORBA GÉZA :

45. Körösi Csoma Sándor. - Szobor, br. Mag.:
29 cm. Jelz.a br.lap old.b.: "Csorba".

CSUCS FERENC :

46. Apostol arc. - Szobor, haraszi mészke.
Mag.: 28 cm. Jelzés nélkül.

CZENCZ JÁNOS :

47. Fekvő akt. - Olajf., v. 70 x 56 cm.
Jelz.l.j.: "Czencz J. 933".

ifj. CZENE BÉLA :

48. Parasztlányok. - Temp., fa. 56.7 x 80

PERIROT CSABA VIMOS :

211. Resniködk. - Olajf., v. 78 x 98 cm.
Jelz. nélkül.

212. Notre Dame korán regel. - Olajf., v.
27 x 41 cm. Jelz. l. j.: "Perirott Csaba".

~~Jelzőkötés - Képt. jmb. kiad.~~
1844.

Perirott Csaba Vilmos

erű foly
berekne
űlmunka
Az ipar

nék? A munkaügyisek ma
előhozakodni a túlóra-
s, hogy egyes helyeken
: Amilyen szívesen, magá-
dalmi munkát az emberek,
k. Persze, ha társadalmi
ás, a helytállásra, a mun-
égiscsak megszervezik a
kat. Idősebbek és fiatalab-
tétet is okoz. A fiatalok
kségük van a szabad ide-
t túlóráznának, az időseb-
és kedvetlenül is, de mégis
gal úgy érzik, egyedül az

IMP SAJTÓFIGYELŐ

BAKONYAI
MINDSETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 387-748, 340-726

1976 AUG 17

TOJNÁMEGYEI NÉPÖRSÉG
Perlott Cs. Vilmos

1021

Békés megyei grafikusok S.

Perlott Cs. Vilmos: Sirató
asszonyok.

Perlrott Csaba Vilmos

Nemzeti Szalon 1934

18 magy műveir kiáll

PERLROTT CSABA VILMOS	
95	Csendélet olajf. 400.—
96	Anya gyermekeivel tempera 800.—
97	Gyümölcsfal tempera 450.—
98	Kilátás a műtermemből tempera 1400.—

Csendélet gitarral
Kunpata

Barátok 3

Csendélet kasszával
Kunpata

Uszkók.

Mellig van ábrázolva sapkáját drágakövekkel ki szemöldöke, haja, bajusza és kabátja zöld; köpenyege k

Vászon, méretei 64 : 54 cm az 1895 április 11-iki 26396 sz. I. berger czégtől 1895 október Kifizettetett 1895 október 1 deczember 30-án (326—95). — 1896 április 14-iki 228 szv. és min. sz. határozat (218—96).

PERLROTT CSABA VILMOS

- 108 Cigány családok
109 Gyűmölcsfák
110 Kompozíció

tempera

800.—

pengő

"

600.—

"

"

800.—

"

Nemzeti Szalon

1934. dec.

Rut

1942

fd.
ber
dunl

ŐSZI TÁRLAT

Perlrott Csaba Vilmos

100 Borpincék
101 Barátnők

olajf.

600.-

"

350.-

Nemzeti Szalon 1936

Ant

feb-márc

R U N D S

ARCHITEK

Perlrott Csaba Vilmos

** Perlrott-Csaba Vilmos Zürichben. Perlrott-Csaba Vilmosnak gyűjteményes kiállítása nyílt meg Zürich egyik előkelő művészeti szalonjában, a Galerie Aktuaryusban. A jeles művésznék mintegy harminc festménye került kiállításra.

Ky'sag

1928. Jan. 8.

Doszkár János és Ferenc
Háztatarozási, építési és átalakítási
vállalata
Budapest.

Hroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon Főv. 853.

PERLROTT CSABA VILMOS

101

Csendélet

olajf. 800,—

Nemzeti Szalon

Csendélet kiáll. 1932 február

a fordul, de visszatekint. Bal kéz-
tass, jobbjaival pedig ^{vállra vetett körményegét} ~~karjait~~
májánál bélele pites, szemöldöke és
szőke. Nyakundója fehér, vörösbarna
é s nija hajólas. A kez hátán e fel-

n Burgau

t.

eti 64.5: 48 cm.

Perrott-Csaba Vilmos (szül. 1880).

461. CSENDELET KRISZTUSSZOBORRAL. Jelezve.
Vászon. 74×58 cm.

100.—

462. CSENDELET MUSKÁTLIVAL.
Vászon. 73×55 cm.

100.—

MEGYEKER.

Almáry-Teleki II. 1939

JEGYZETEK.

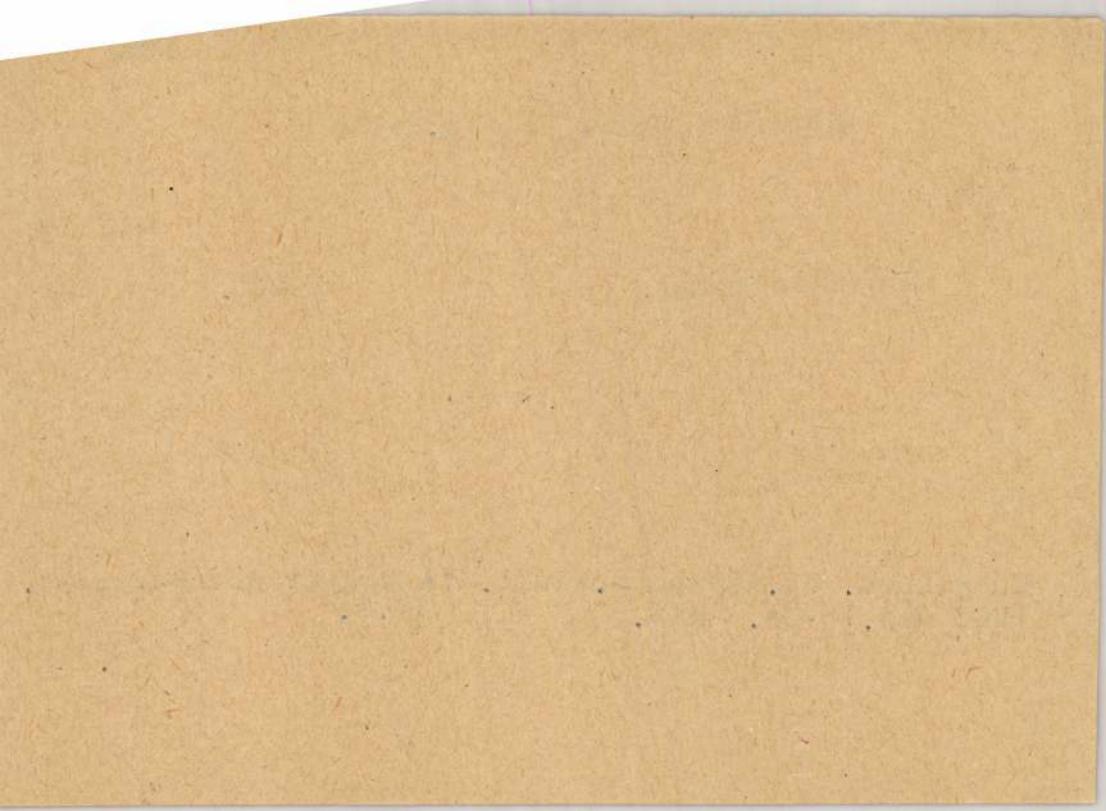
Dr. H. Nagy János

Perlrott Csaba Vilmos, festő

Napsütéses táj.

Olajf.

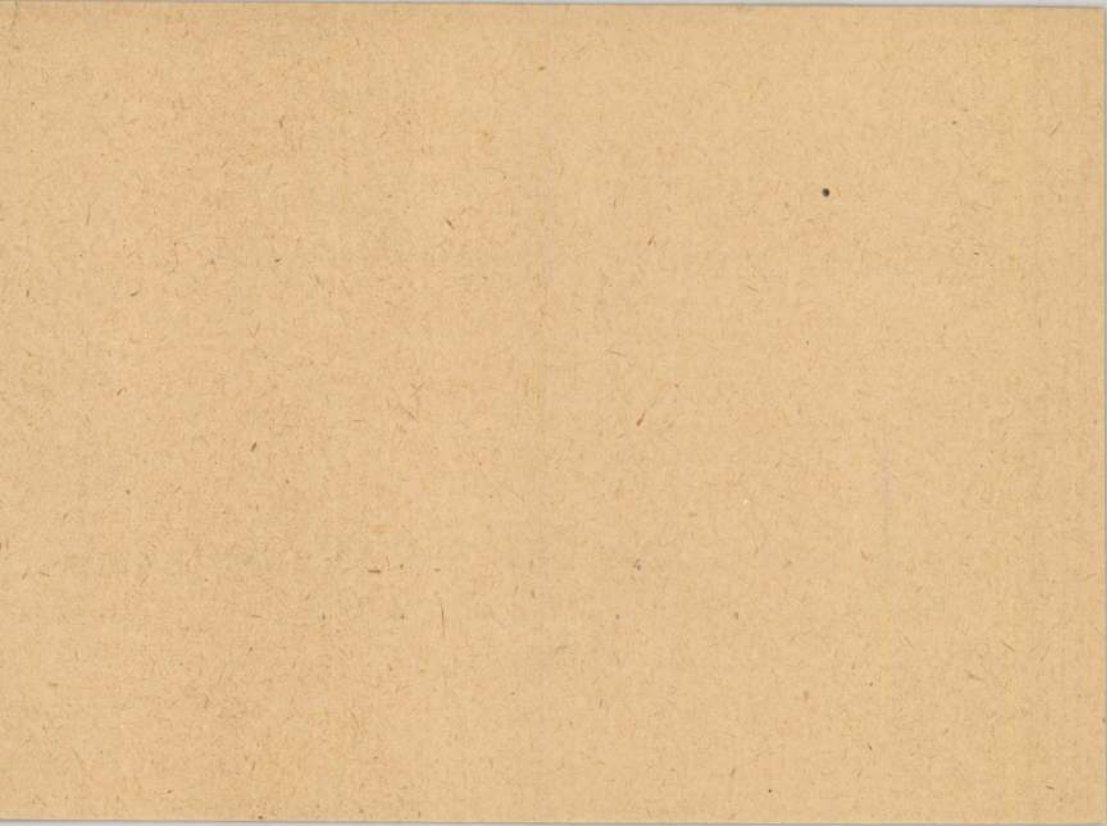
Műcsarnok. IV. Képzőműv. kiáll. "A Magyar Művészetért".
1943 máj. 16-30. Kat. 12.1.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos: Csendélet, ölf.

OMIKE Téli kiáll. A Budai Izr. Nőegylet helyisé-
gében 1944. febr. 21 - márc. 19.

Perrott - Craba Vilmos.

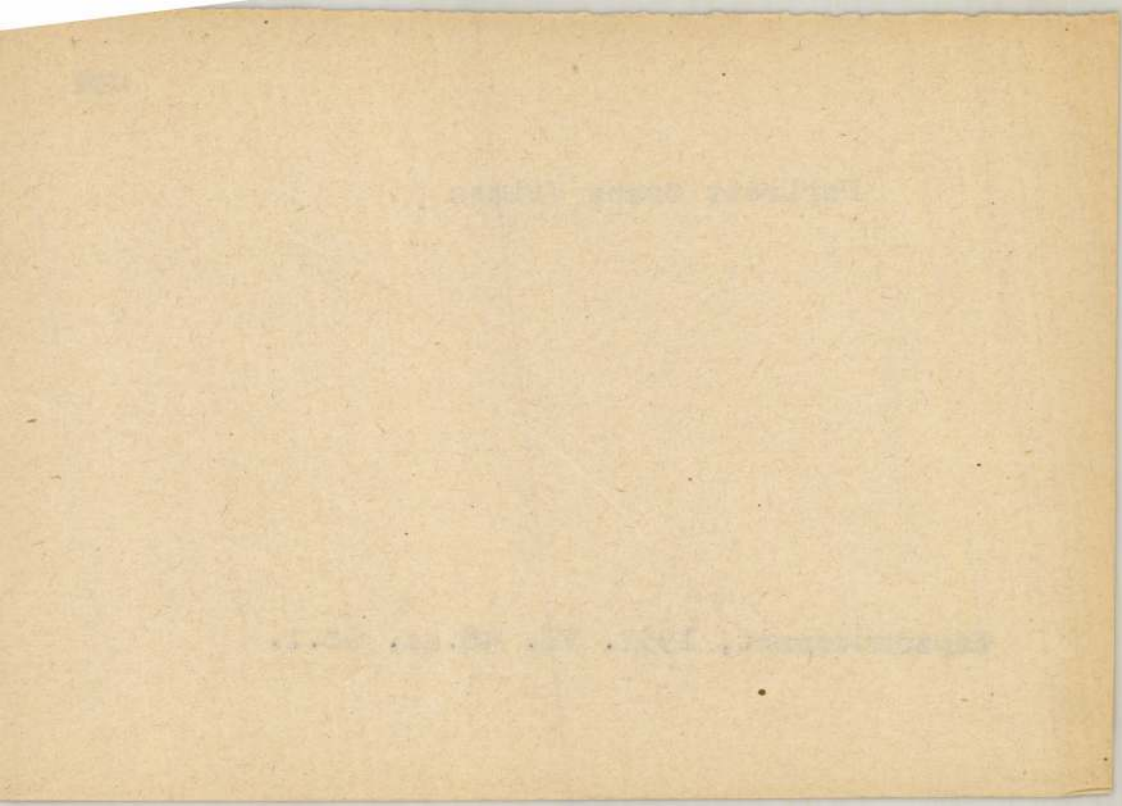
A műtősem kiállításán kompozí-
ciója szerepelt.

Új Magyarok, 1935. Márc. 24.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Képzőművészet, 1932. VI. 48.sz. 68.1.

Perrott Csaba Vilmos

festő

Méltalás

Pozgany O. Galos: Per Bertalan

Művészet, 1970. október - 5 lap.

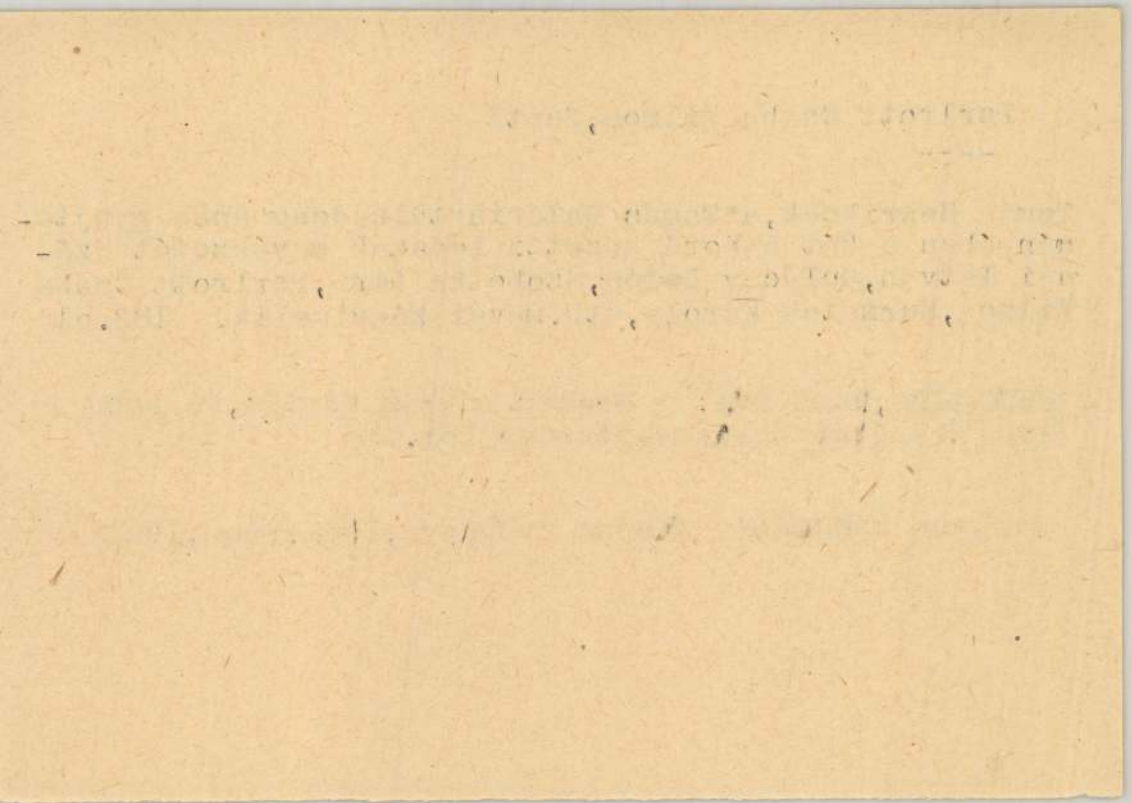

Perlrott Csaba Vilmos, festő

Tamás Henriknek, a "Tamás Galéria" tulajdonosának gyűjteményében a két háború közötti időszak művészetét Szőnyi István, Gulácsy Lajos, Szobotka Imre, Perlrott Csaba Vilmos, Kernstok Károly, stb. művei képviselik. 183. old

SARKADINÉ, HÁRS ÉVA: A Modern Magyar Képtár, Forgács
Hann Erzsébet Emlékgyűjtemény 181. old

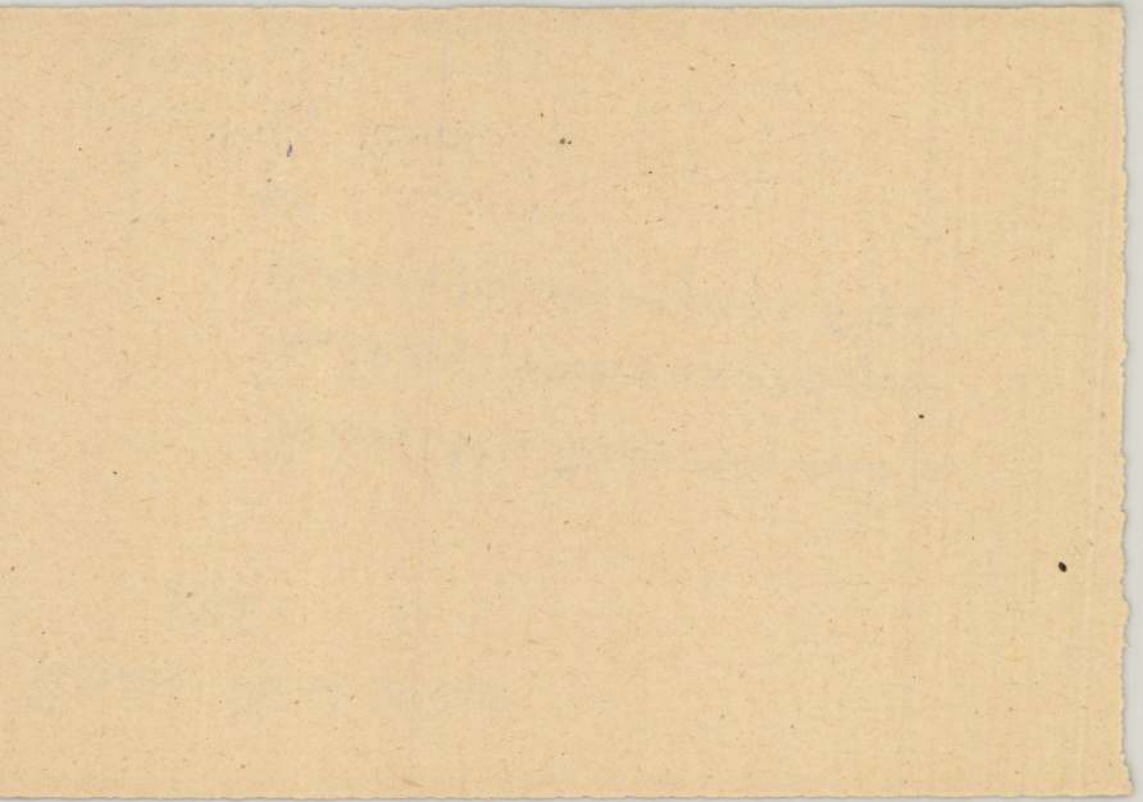
A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1961. Pécs, 1962

Perrott - Casa Vieja
Pérez

Para el Hacer de la casa
muera, a la casa de la casa
Pérez - Casa Vieja -

Perrott - Casa Vieja
Perrott - Casa Vieja
Perrott - Casa Vieja - 4/20/1970

Perlett Co. Vickers

1. 5 ~~inches~~ pattern file

2. Pattern utca

60x78

Contra Leake Johnson - Via Atlanta
Bellevue 1968

Perrott-CabaNeuro
Jesko

Wissenschaften unter anderem

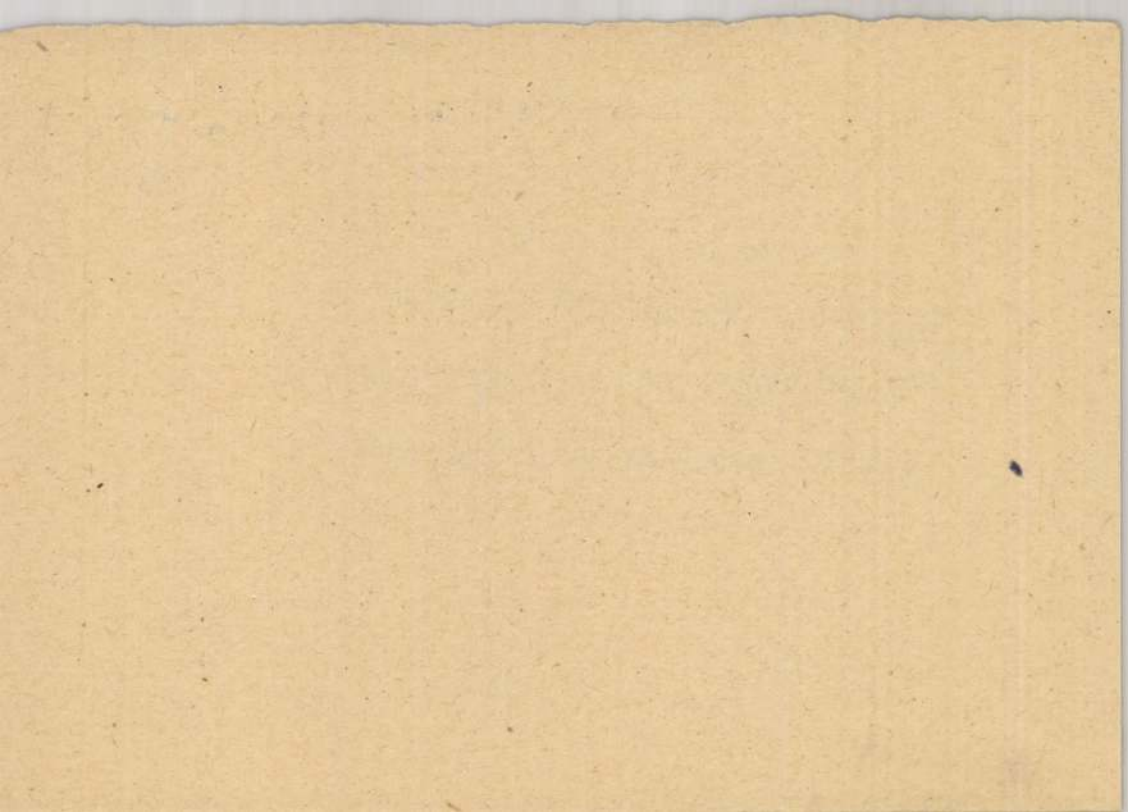
Gründete 1880 - Bau Belissaban

in 15 Jahre erreicht hat May 1955

von Putschisten in München

Dr. Perrott-Caba Neuro

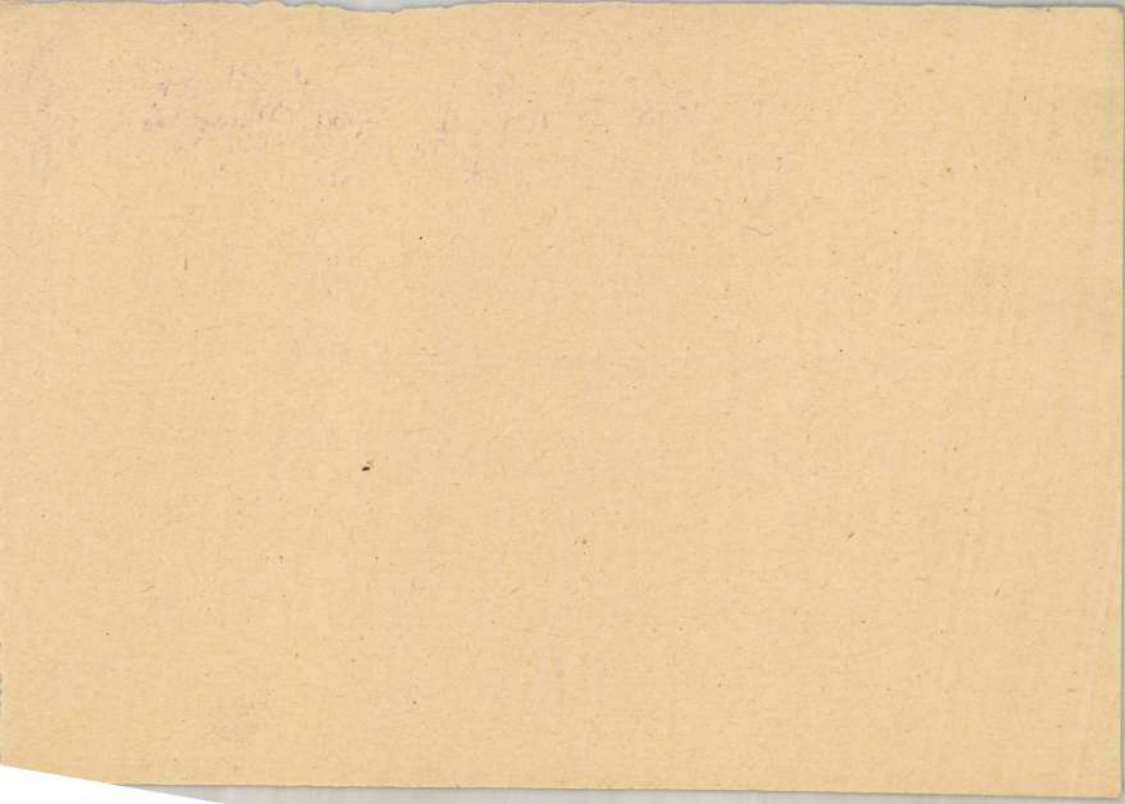
München 1970 Augustus - 9 Tage

Perrott - Gaba Venues
Festo

Perrott - Gaba Venues Festo is
grafikus is "Moderne Festivitäten"
eigen itténye.

Drawing from Perrott - Gaba Venues
Museum 1970. augusztus - 9. nap.

Perrott - Carlos Vences
foto-

1905 - see letter to Tausen

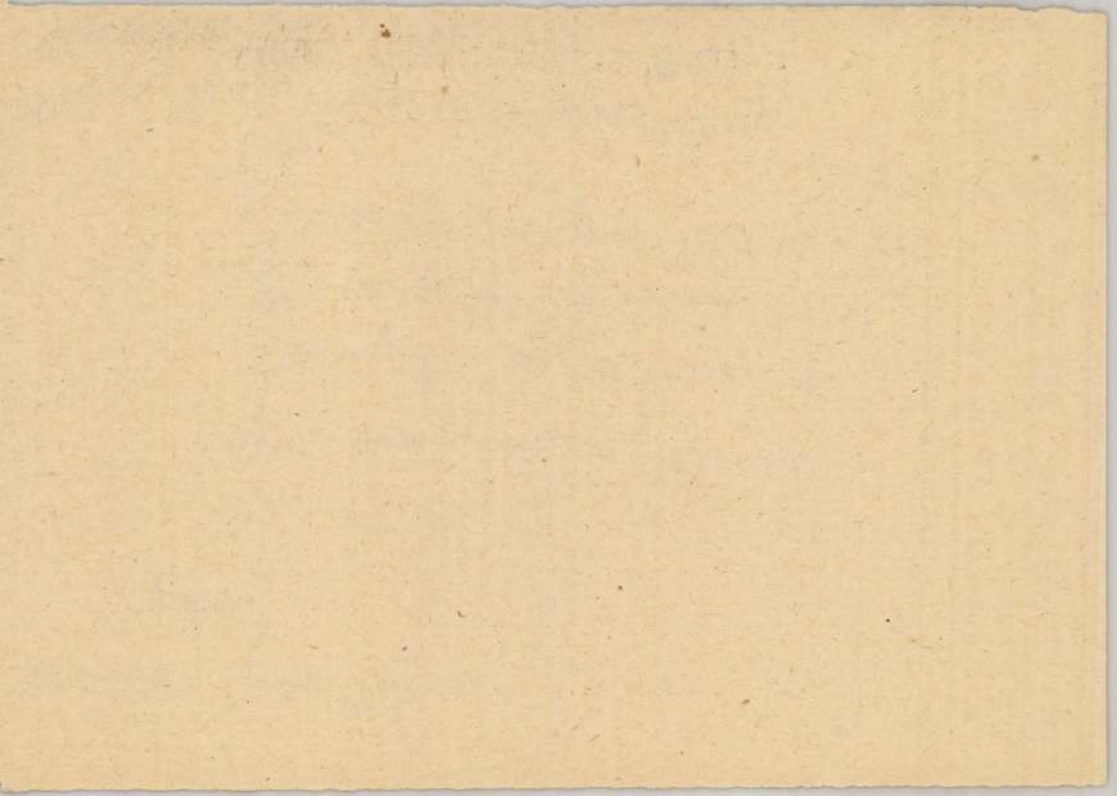
"cigarras" - at 1908 - saw 2

"figura mola" - at Ciudad del Este,
Paraguay - see letter to Tausen

foto

Perrott - Carlos Vences

Perrott 1970, Cigarras - 9 foto

Perrott - Galia Virens
1803

1803 - Eau Verte Perrott

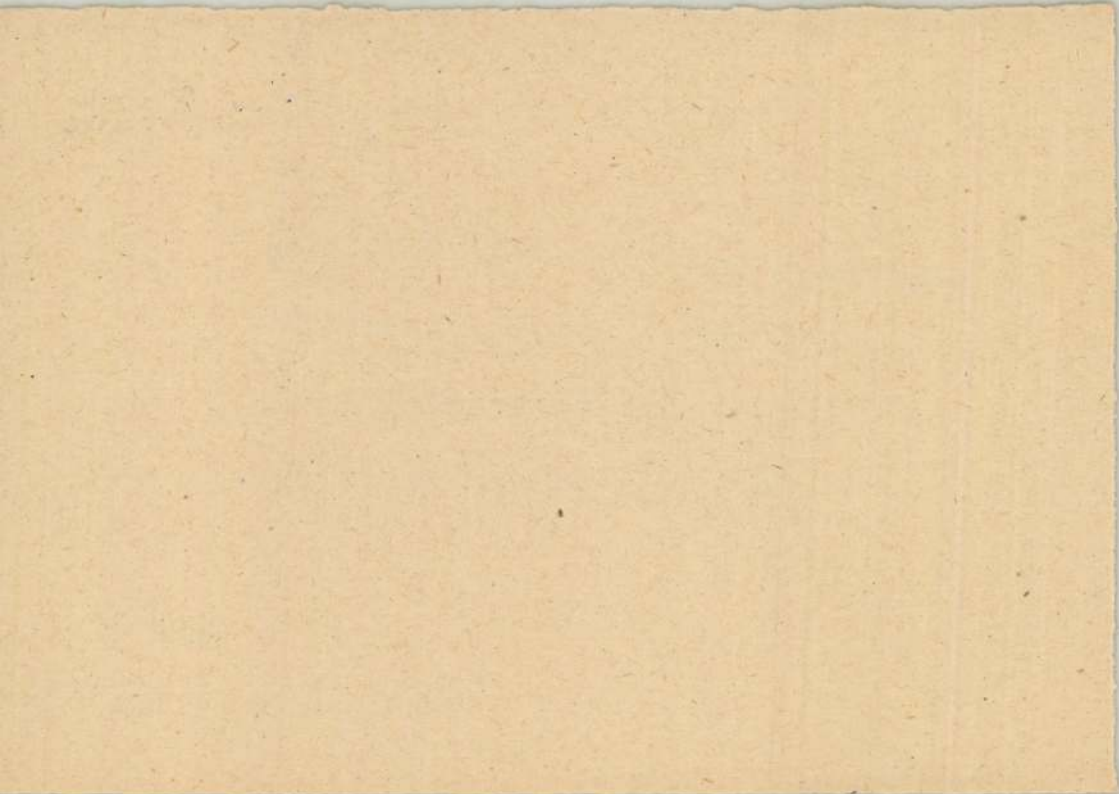
isambardet murg Perrott - Galia

Virens - Verta foveolosa

Nagygyöngyos utasit a murek.

Severny, Fran. Perrott Galia Virens

Milbert, 1946, Augmenton - Geop.

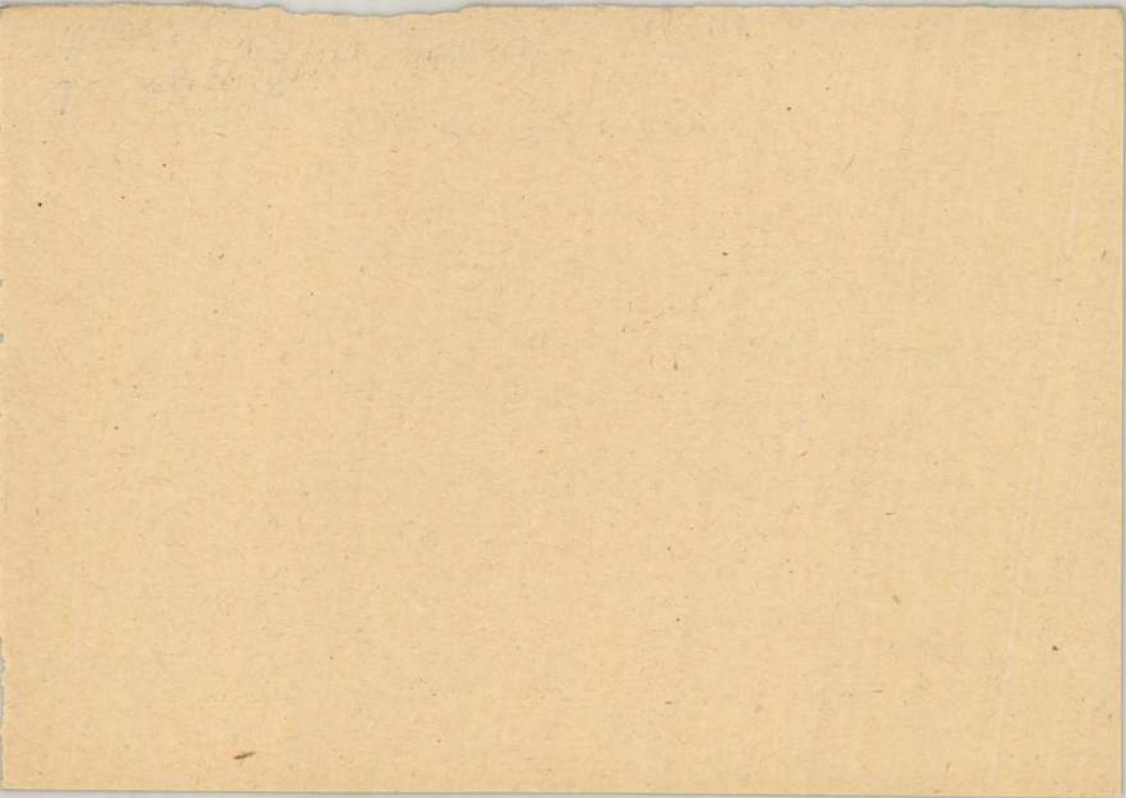

Perrett - Caba Vieues

destro -

A muellez epe oriamester net
a Tiskau kelen, a put in - kure
a calade tradichon, or a uah
a calade "romosa muen, muga
kedi kete.

Deveuy's from Perrett - Caba Vieues
document, 1970. assigned - 9 kops

Perrett - Casa Nueva
Pesta

1945 pulvinariae perit perit in

"Sera Sabad. Meariti Kialta" on

1945 - Sera Sabad. Meariti Kialta -
Socialde -

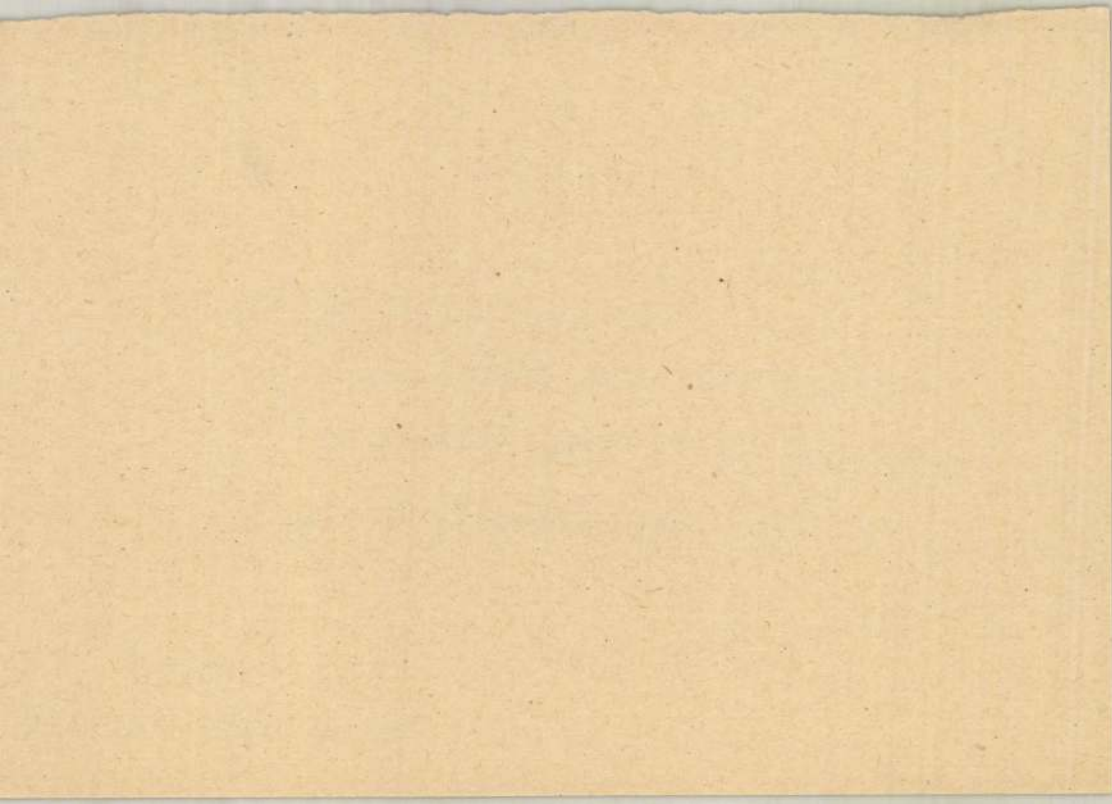
Muchreata Pat Muevrenueb tatalau

Seveng' Ara: Perrett - Casa Nueva
dunant 1940. Perrett - 9 Sep.

Perrett-Casala Venues
foto-

Idem'sch dages 1942 - see a
"Vallemias ~~Perrett~~ Musée" e.
c. Musée mitat Perrett -
Casa Musée.

Derey, Brian; Perrett - Casala Venues
Museum, 1970. Casala Venues - 9 Sep

Perrett-Cala Weiss
Foto -

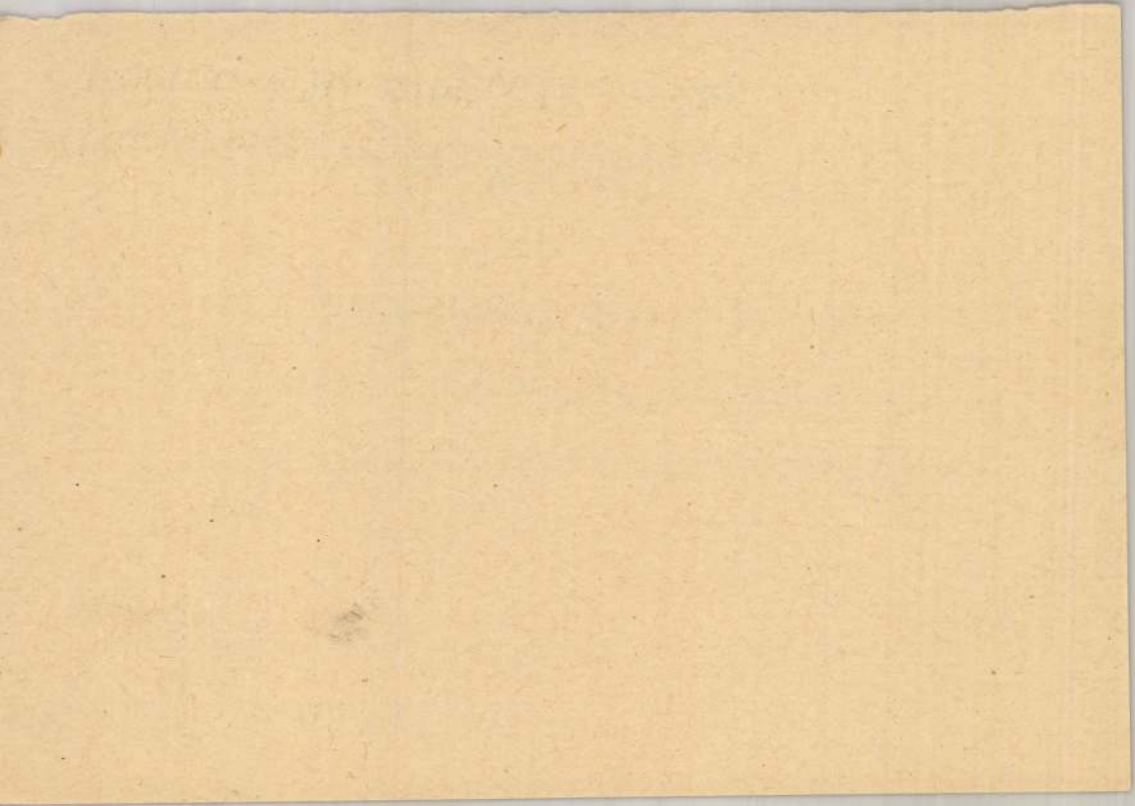
1947 München - apud Calamont
Mit a "Kasza di Szabad Ujmagyar
Kisita"-on. Ezen az eseten gyog-
szemelyi kiserlete nyitja az orvosi
Munkacsu.

Perrett-Cala Weiss
dijment 1970. augusztus - 9 nap

Ferratt - Casa Vellos
Leses

Ar 1947-es Fortul de la reședința lui -
ticipa la mutarea a "Deportat no"
a "Gustav" "Cenu" "Mănușă",

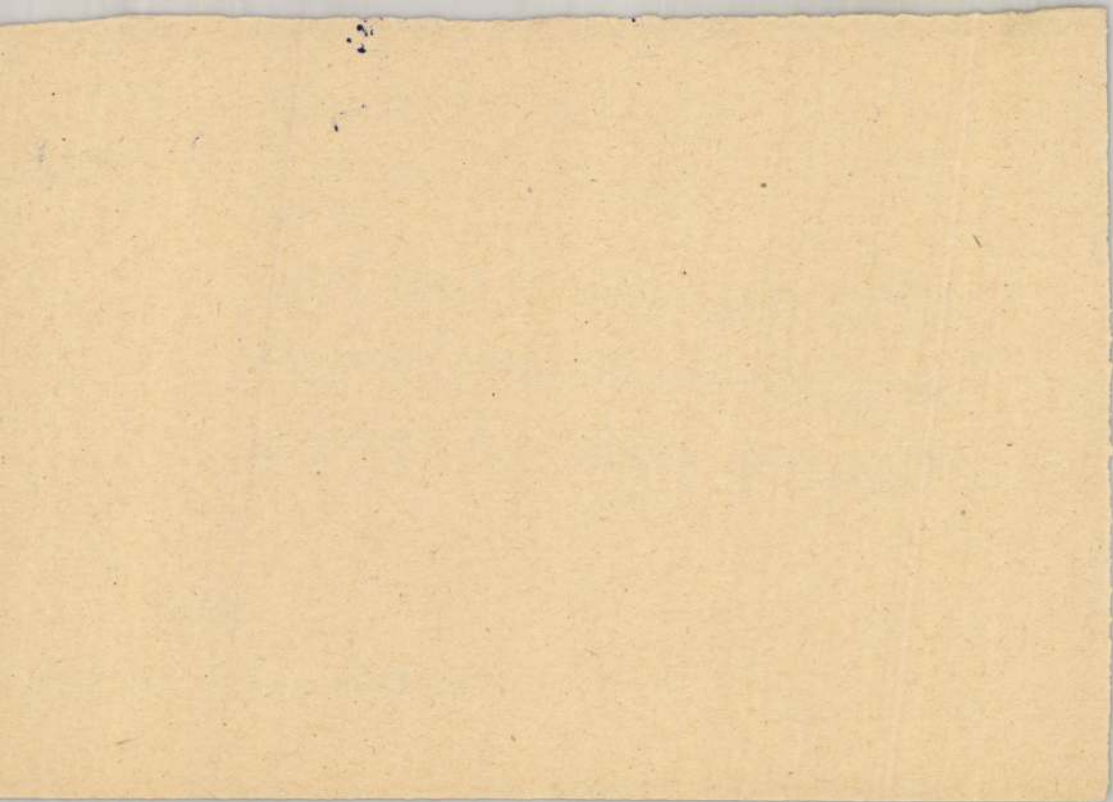
Deveny, Ferratt - Casa Vellos
de la reședința, 1970. ocupantii - Glean

Perrett - Caba Valves
1970

A master pamphlet set 75-th
entitled "British 1955
Mag. 1955" given to me by
you.

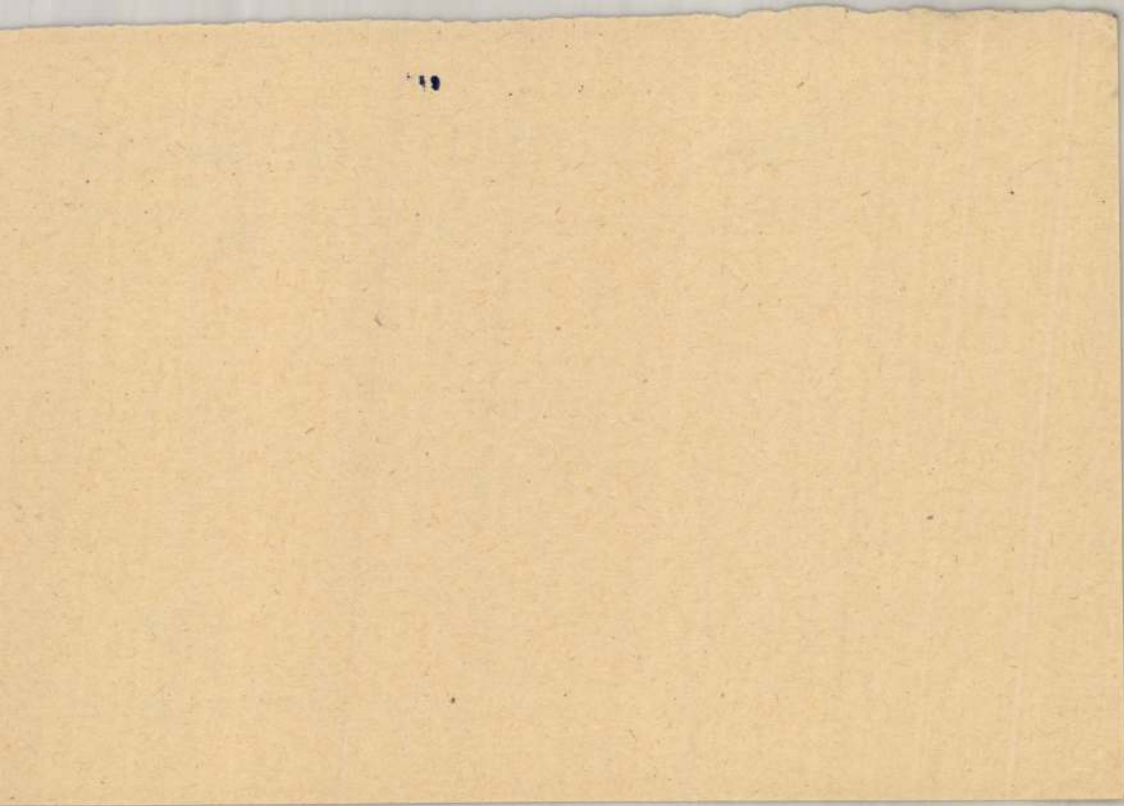
Perrett - Caba Valves
1970 - 1970 - 1970

Perrett - Gabo Views
Museum, 1970. Augustus - Seas

"
" Komposita "
(negs)

Perrett - Gabo Views
foto

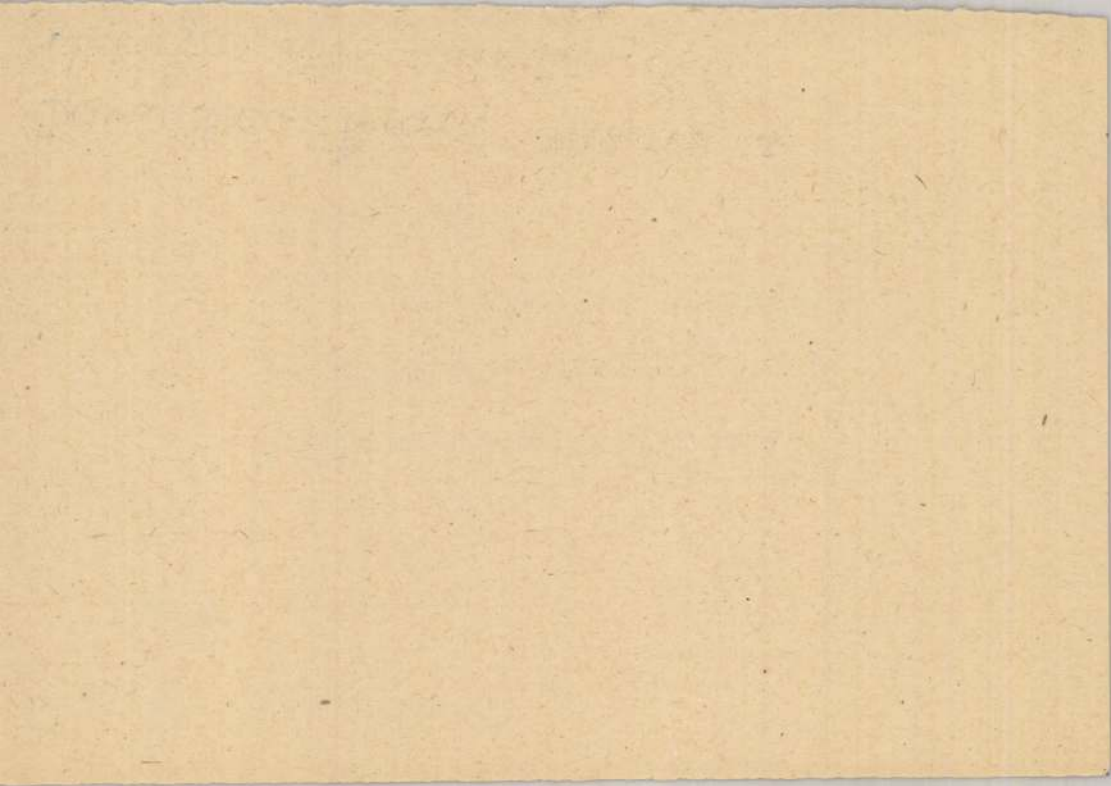
Perrott - Caba Vieves
Folio

1910 körül a Művészeti

kiállításain is meggyőzően,
nagy tárlatokat rendezett

festménye

Devény, Erőss: Perrott - Caba Vieves
Művészeti, 1910. augusztus - szept.

Perlot - Gabra Vitruv

Eulit

Marianna O. Rivinbaum: East River N.Y.C.

Bp. H. Deussen: Mode 1969. 135. ed.

Pettit - Gale Vilnius

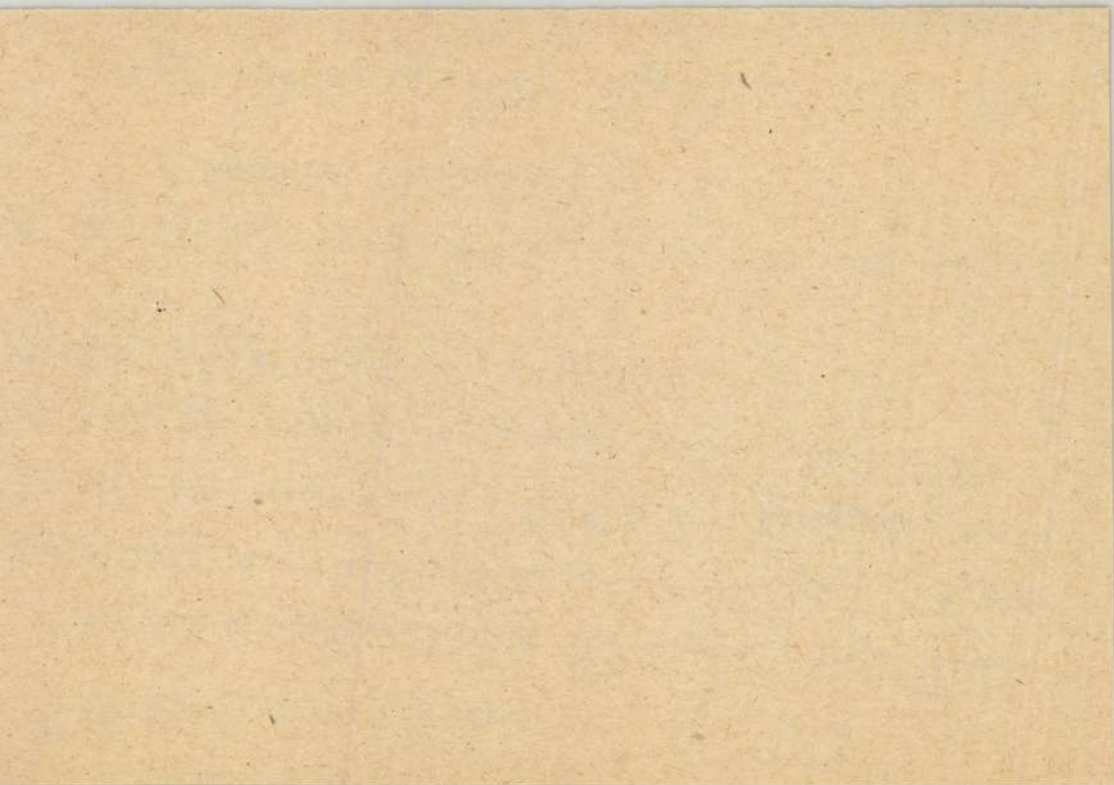
is a constant through forensic reports

with a detective's investigation. (with
most detective). Pettit a ~~franchise~~ investigator

a major experimentation is a plain - as
Pettit investigation and investigation.

A detective's investigation (with a
(with - investigation)

Major investigation 1968. investigation 15. 9. 0.

Nem zárta ki 3 tagját a munkácsy Céh. Az Est, 1935.
Febr. 10. 2.1.

Perlrótt Csaba Vilmos

MDK

Művészeti - III. Képzési. 1952. évi. 1953. márc.
K. 8. 1.

Eső elött.

Olaj.

Perrott Csaba Vilmos, festő

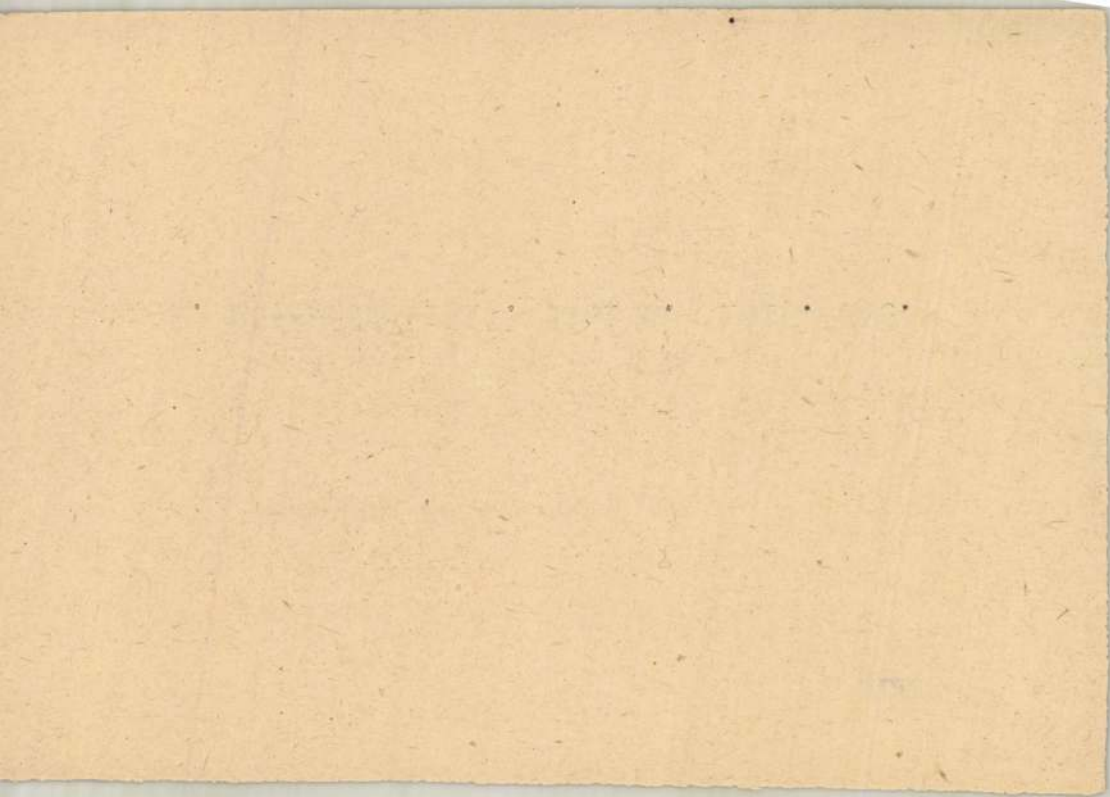
MDK

MDK

Perlrott Gsaba Vilmos

újsónna szabdában

M. Művészek kiáll. Váci u. 1919. dec.

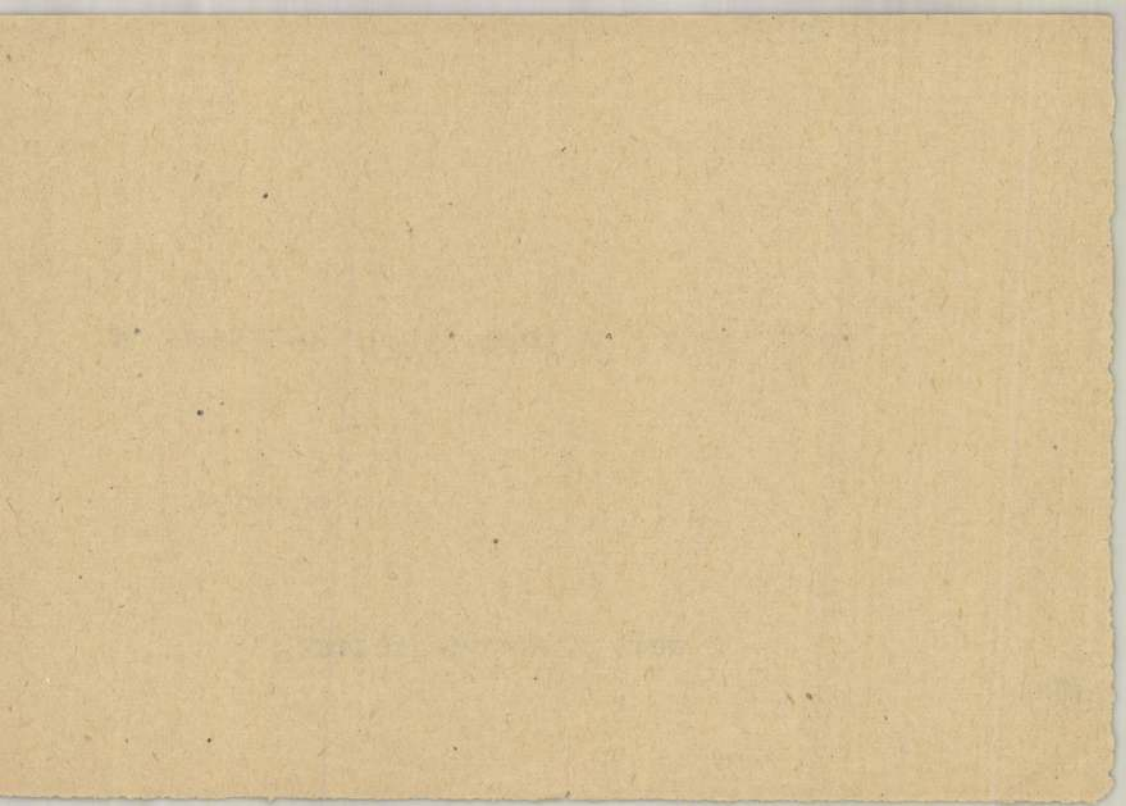

M. Művészek kiáll. Váci u. 1919. dec.

Csendélet

Perlrott-Csaba Vilmon

MDK

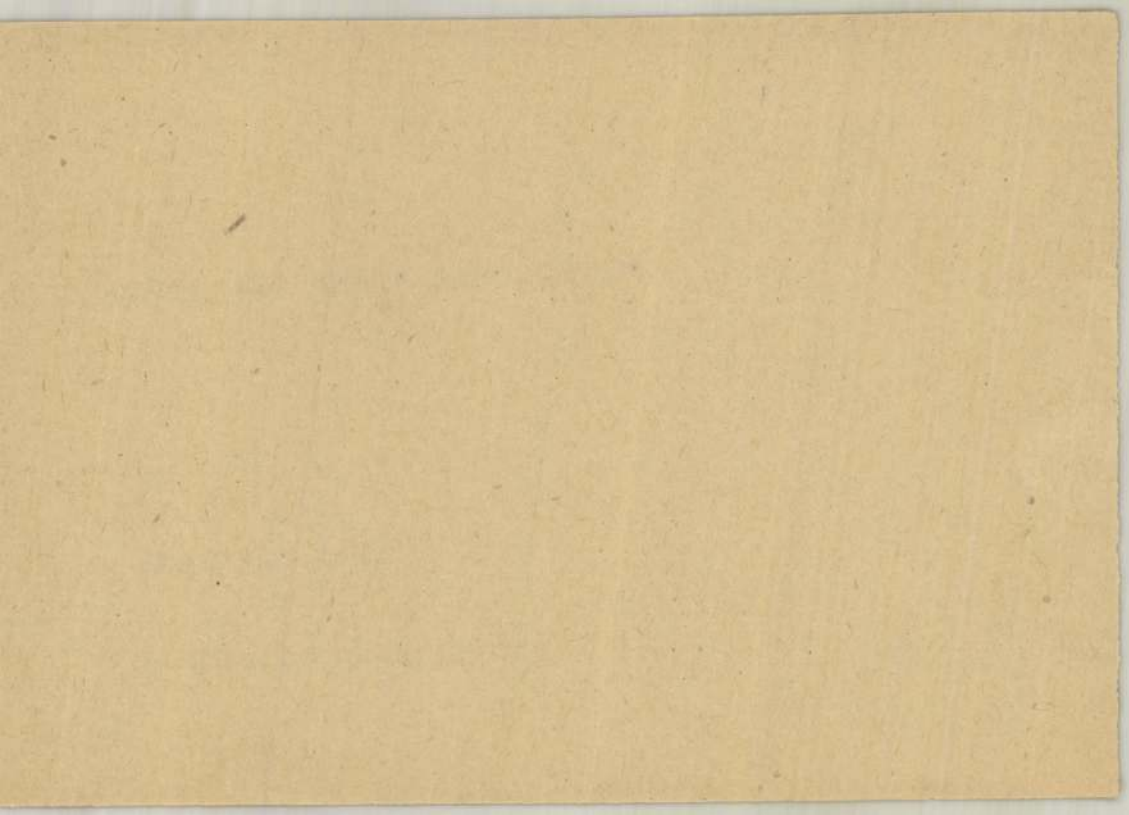

MISSOURI 1912. 2nd. 1411.

Akrajs, rajz

Perlrott-Csaba Vilmos

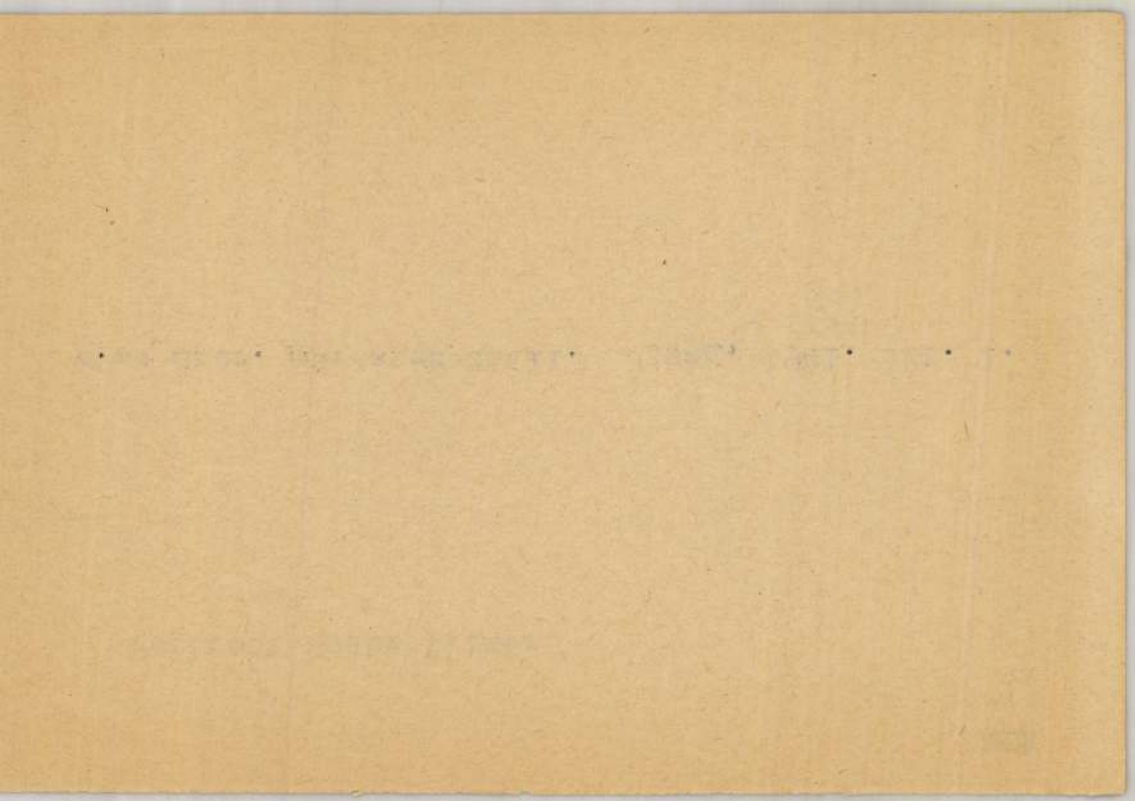
MDK

MDK

Perirott Csaba Vilmos

e. a. : Szoc. művészek kiáll. Ujság, 1941. okt. 1.

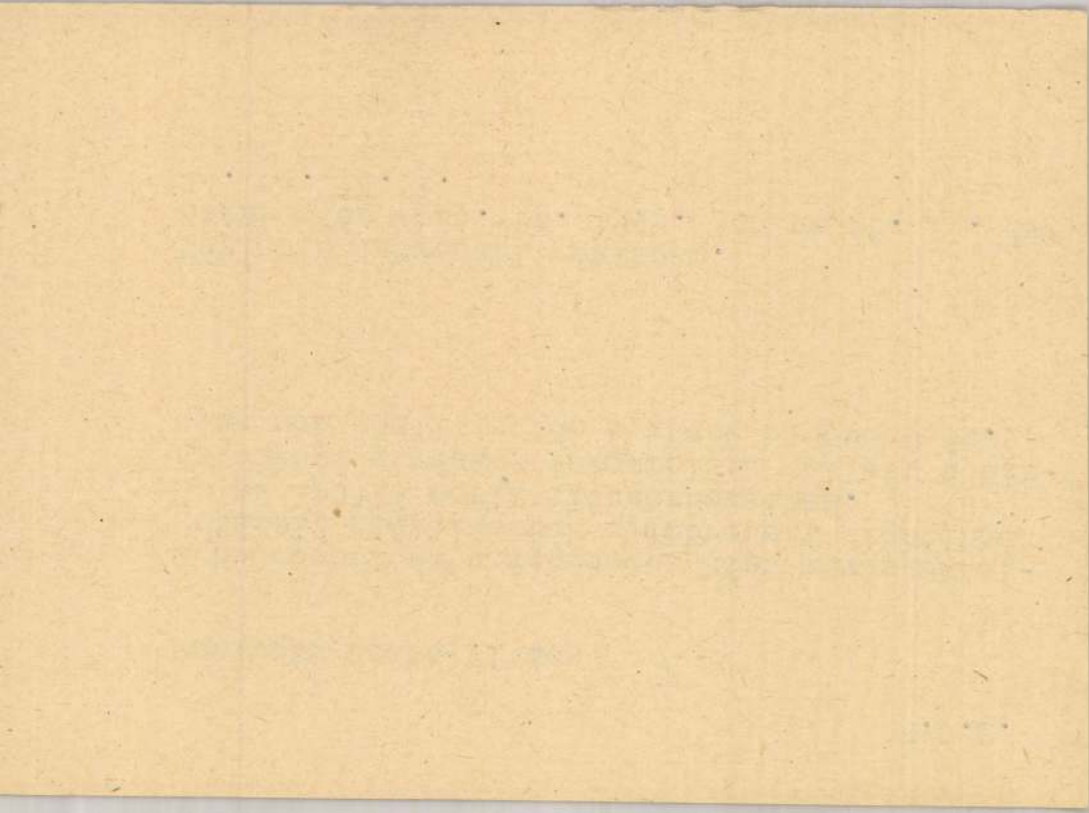

M.D.K.

Perlrótt Csaba Vilmos

A budapesti és a debreceni képzőművészek alkotásait kiállították a debreceni Vigaszínház és az Apolló mozik előcsarnokaiban. Az alkotó művészek felsorolása mellett a híradás nem közli külön a művek elnevezését.

Tárlat a debreceni mozikban.
Színház és Muz. Bp. 1949. június 15. II. évf.
24. sz. 14. l.

Perlrott Csaba Vilmos festőművész

Olajfestmények:

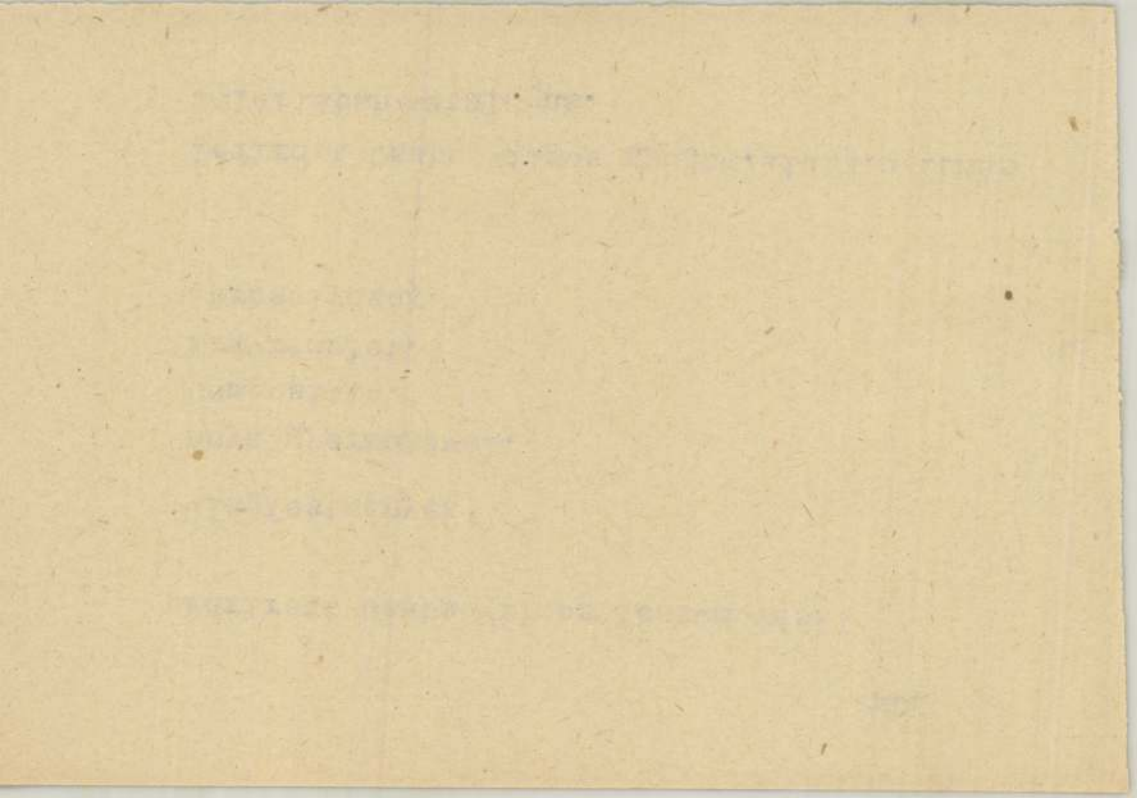
Anya gyermekével.

Compositio.

Erdőrésztlet.

Körösolyások.

Perlrott Csaba Vilmos gyűjteménye. 1. tábl. a James
Galériában katalógus.

MDK

Perlrótt Csaba Vilmos festőművész

Tempera:

Csendélet, kislátással.

Szóptató anya.

Csendélet kosárral.

Barátnők.

Gyümölcsfal.

Csendélet.

Perlrótt Csaba Vilmos gyűjtem. kiáll. a Tamas

Galériában. Katalógus.

2
r

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1215 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637
TEL: 773-936-3200

UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

Perlrött Csaba Vilmos festőművész

Tempera:

Csendélet lámpával.

Citromos csendélet.

Kislátás a műteremből.

Szajnapart.

Notre Dame.

Perlrött Csaba Vilmos gyűjtem. kiáll. a Tamas
Galériában. katalógus.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS 309

LECTURE 10

THE QUANTUM THEORY OF LIGHT

PHOTONS AND THE PHOTOELECTRIC EFFECT

THE WAVELENGTH OF LIGHT

PROBLEMS

PHYSICS 309, LECTURE 10

Perrott Csaba Vilmos
pasztelljel:

Csendélet. Pasztell
Louvre belseje

Fak

Borus táj. Olajfestmény
Szines rajz

Gyar belseje

Ernst Museum 79-1k kiall. bpest, 1925. okt.

Műcsarnok 1912. tav. kiállítás.

Kecskeméti-utcai részlet. 1912. évi.
Csenedelet háztetőkkel. 1912. évi.

Perlrótt Csaba Vilmos

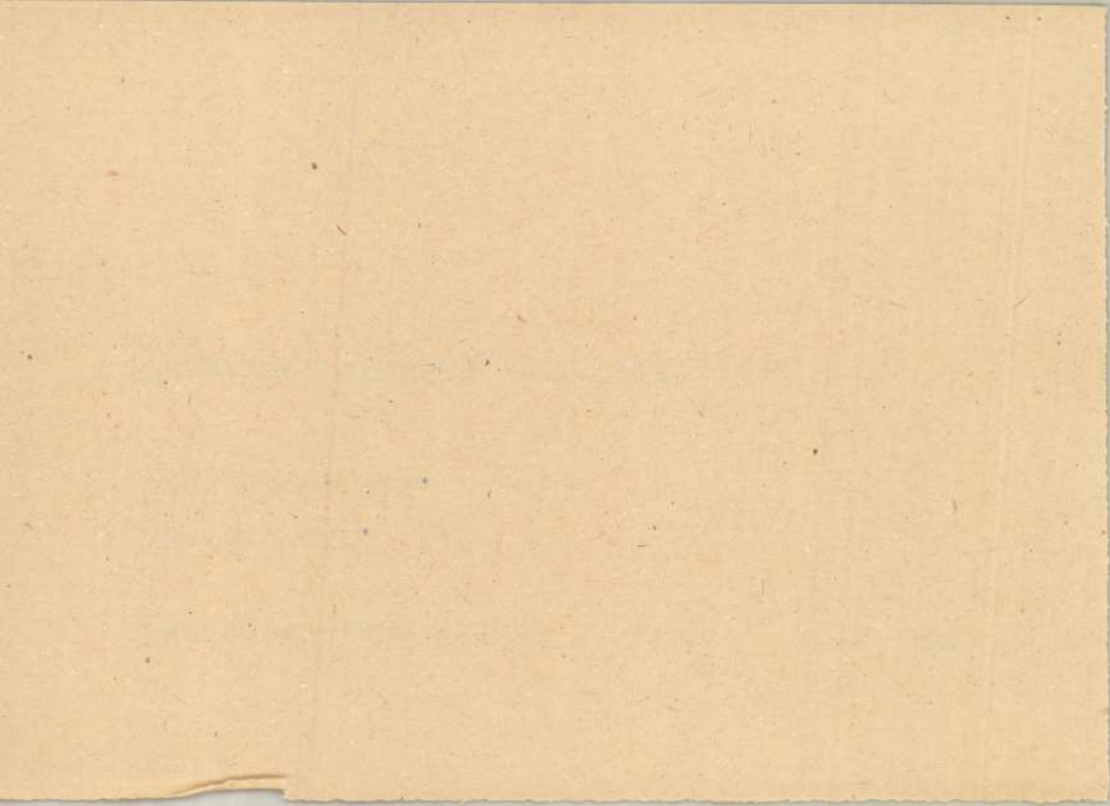
Műcsarnok 1918-19. évi kiállítása

Gsendélet, ölf.

Aratók, ölf.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

PERLROTT CSABA VIMOS

Csendélet. Szoba. Olajf.
Templomrészet Kecskemétről. Olajf.

Műcsarnok 1912: tavaszképek: 81. oldal

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

CHICAGO, ILL.

Perrott Csaba Vilmos

— A Modern Kiallítás Szervező Bizottság
új kiállítás. A Tompa Galériában (Akadémia-
utca 8.) március 21-én, esztügrtkön délután 5
órákor nyílik meg Perrott-Csaba Vilmos festő-
művész gyűjteményes kiállítása. A kiállítás
megtekinthető hetköznapokon délelőtt 10-161
este 7-10. Vasárnap és ünnepnap 10-2.

N.Ú. 1929. III. 21.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and illegible.

Handwritten text at the bottom of the page, also appearing to be bleed-through. The text is illegible.

M. D. K.

Perirott Csaba Vilmos festő

Alkotása bajai magángyűjteményben

Cziliiget

Szabó Julia XX. századi művek bajai magángyűjteményben

Művészeti 1965. febr.

1892

1893

1894

1895

1896

1897

1898

Parkett & Coaba Vilnius

— Uj képekállítás. A Tamas galériában (Akadémia-
utca 8) e hó 21-én, a bíróságon delután 5 órakor nyílik
meg *Parkett & Coaba Vilnius* festményes ki-
állítás. A kiállítás megtekinthető hetköznapiokon délelőtt
10-től este 7-ig. Vasárnap és ünnepnap 10—2-ig.

P. N. 422. III. 21.

Falst 8 karta V. L. 1883

* Új kiállítás a Tamás-galeriában. A Tamás galériában (Akadémia-utca 8.), e hó 21-én, csütörtökön délután 5 órakor nyílik meg Perrott Csaba Vilmos festőművész gyűjteményes kiállítása. A kiállítás megtekinthető hétköznapiokon délelőtt 10-től este 7-ig. Vasárnap és ünnepnap 10—2.

M. 929 III 21

MDK

Perleth - Graber, Viktor, 1070

Kewelle ist ein Capital Manager
hats' gliche Erfahrungen.

Barthel: Kewelle ist ein "Kritiker"

552-557.

XIII/e.

JELENNOR, Pécs: 1970. június

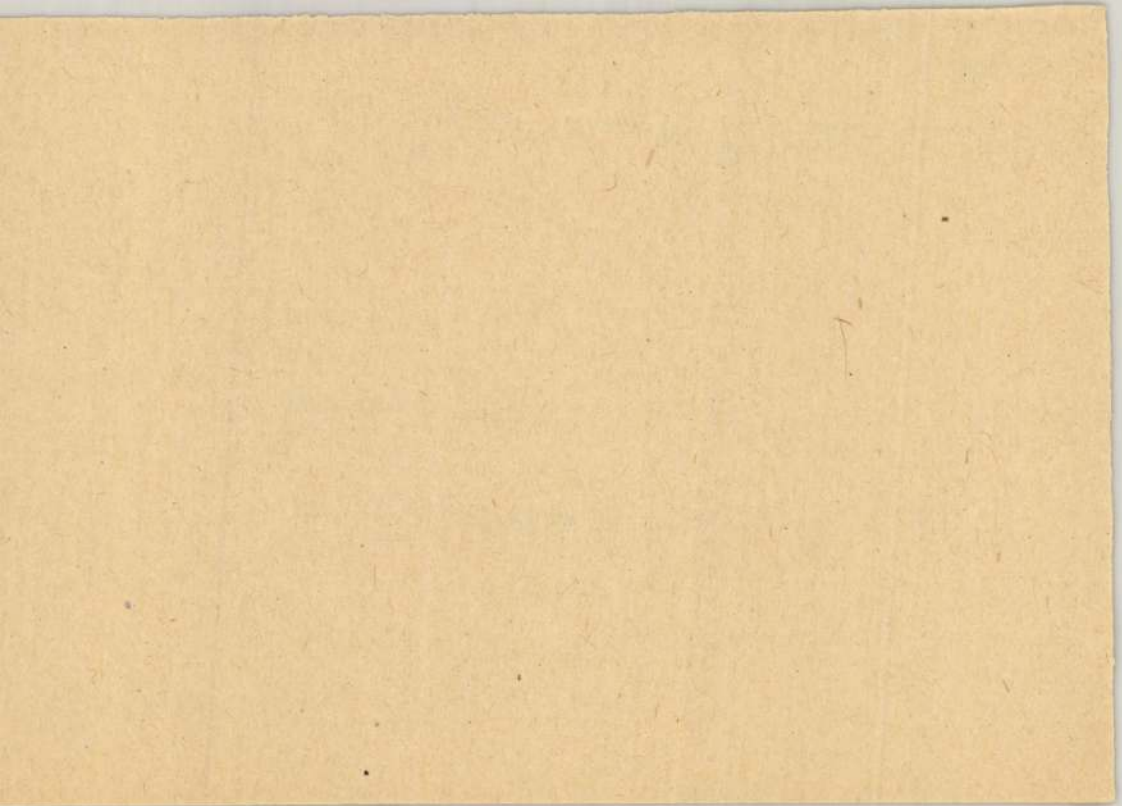
Perkott Gaba Wilmer

Ela Hatis ist zola Bucher

- war erliche -

Regan Mount 1970 warden 2

13. ad.

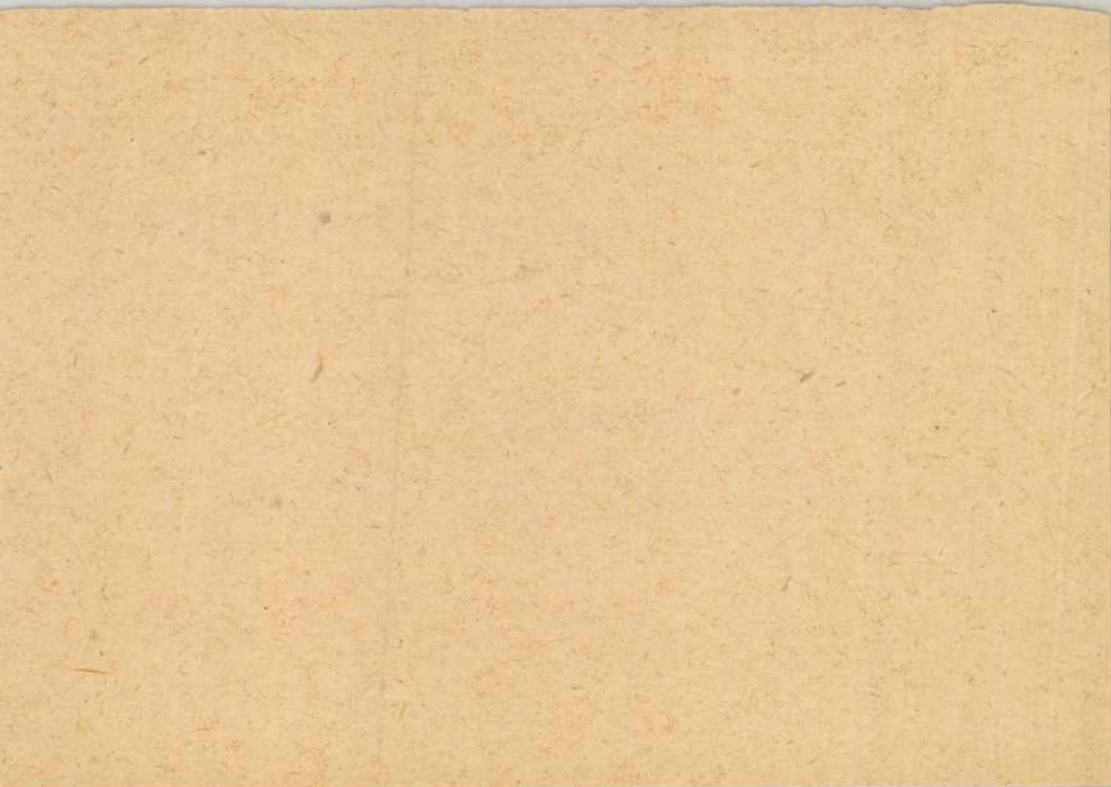

H.D.K.

Perrott Gaba Values
for

Pitt-Rivers Collection
Kew Museum

Book No. 1367: Botanical
Museum, 1967. May - 1367

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Kulváros, o.lf.

Műcsarnok 1957 Magyar Forradalmi Művészeti

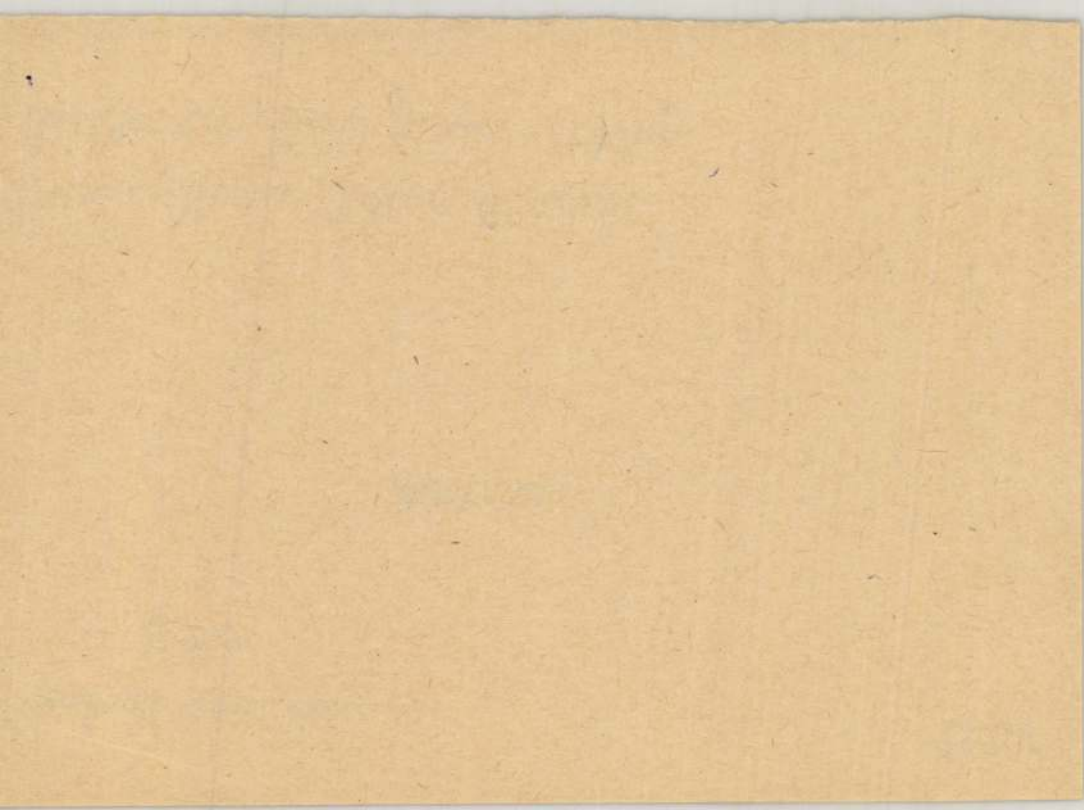
Deering's Cove. Talcott Gardner
Museum, 1966. Paris - 1789

Metatars.

1866

Perth's Cave Values

MAY

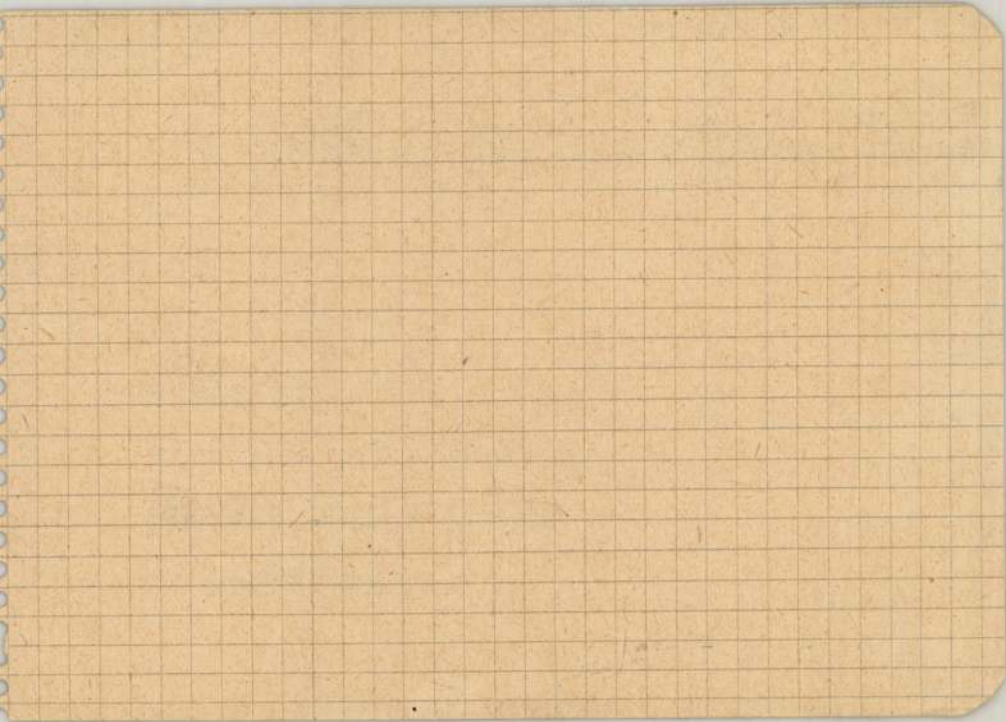
XXXXXXXXXXXX

Perrott-Csaba Vilmos

Krisztus fej lithográfia

" Angyalok

XVIII. Magyar Értékesítési Bizottság
Magyar Értékesítési Bizottság, Budapest, 1923. Katalógus

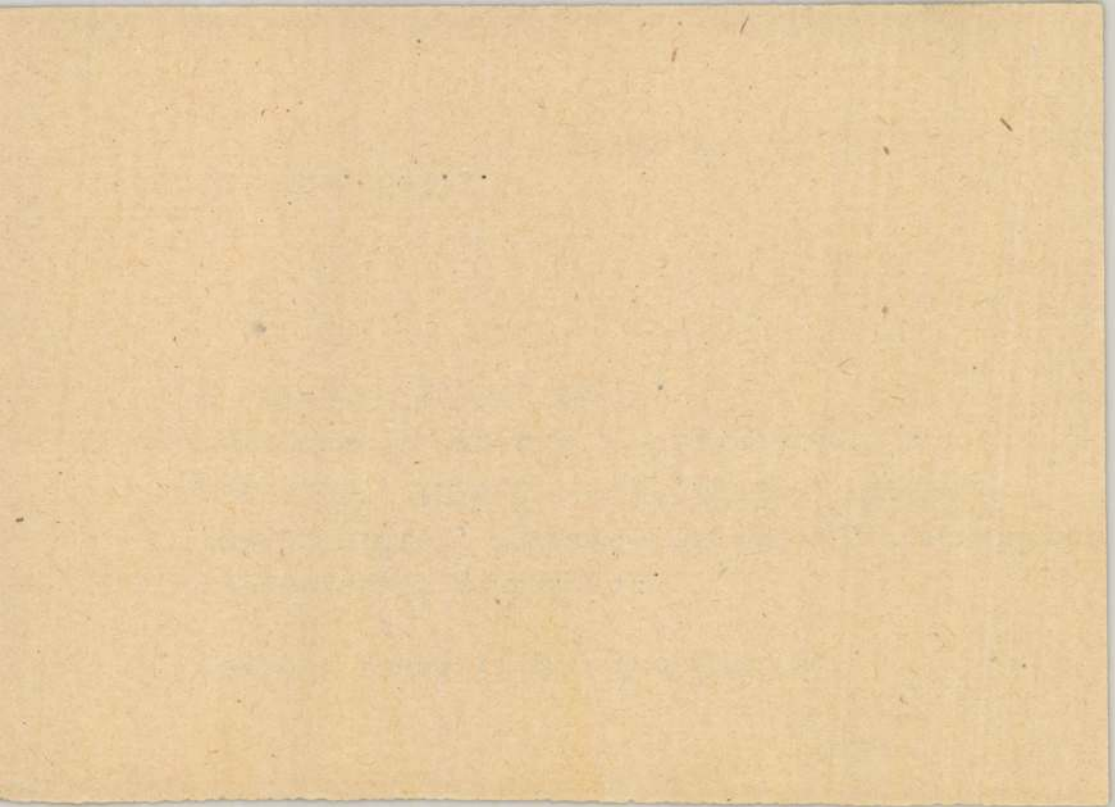
MDK

Perlott Csaba Vilmos festőművész

Nevezetesebb alkotásai:

"Tukör elött", "Tancoló cigányok", "Önarcképeim
modellél", "Révész Bela"árcképe, "Párisi
Notredame", "Aratók", "Cigány férfi".
A KUT-nak alapító tagja.

Rát Str. 864.1.

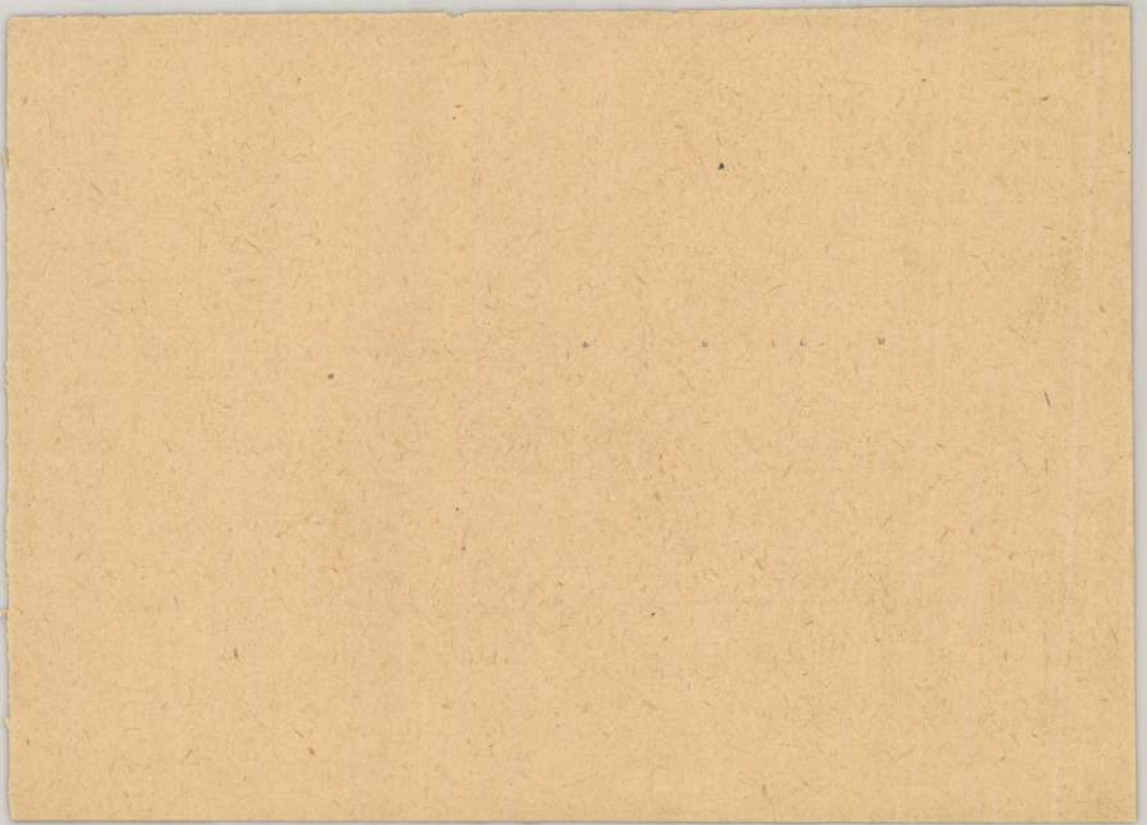

MDK

A PN fotolátogatása a Szentendrei művészeknél

Perlrott-Gsaba Vilmos foto

Pesti Napló Képes Műll. 1938. júl. 31.

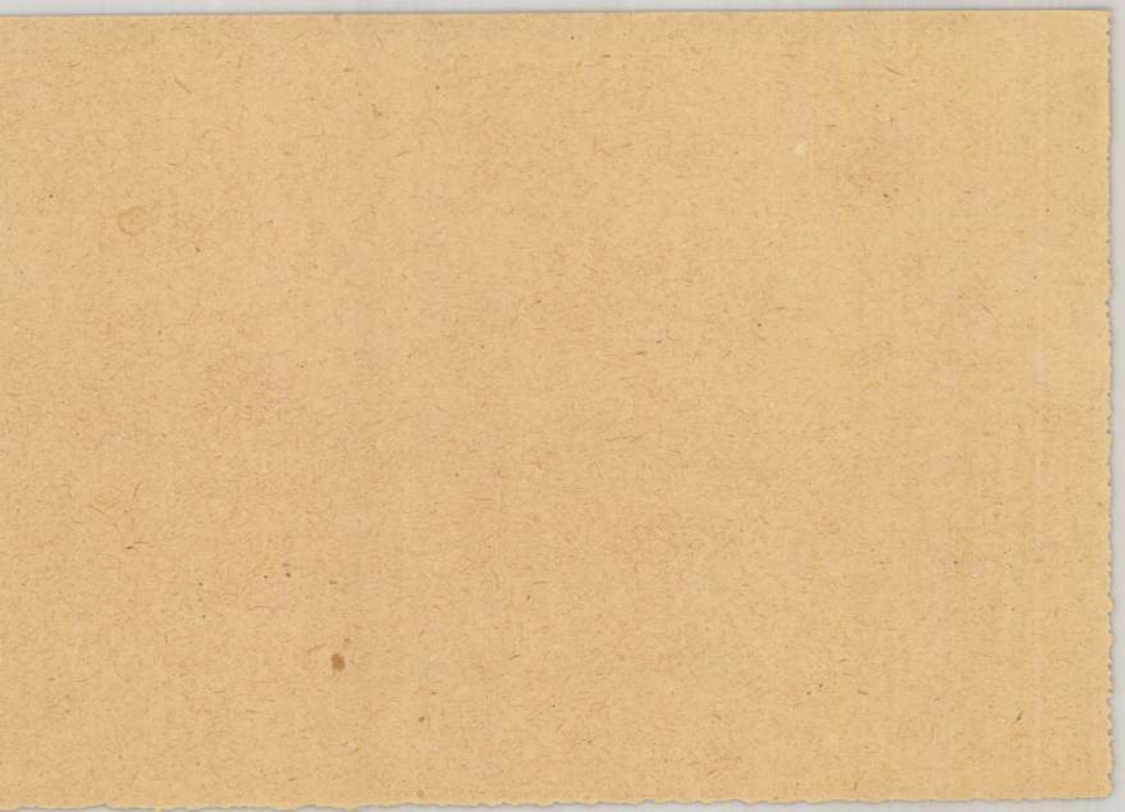

KEDONK 71 NE 5100 WVA • KONTREBBERE 1000000000
KONTREBBERE 1000000000 5.22. 1947. 1. 1. 1.

1000000000 1000000000 1000000000 1000000000

Perlrott Csaba Vilmos

1000

Aradl Nóra: A szentendrei hávásztelep jub.
kilátása. Magyar Nemzet 1956. szept. 5.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

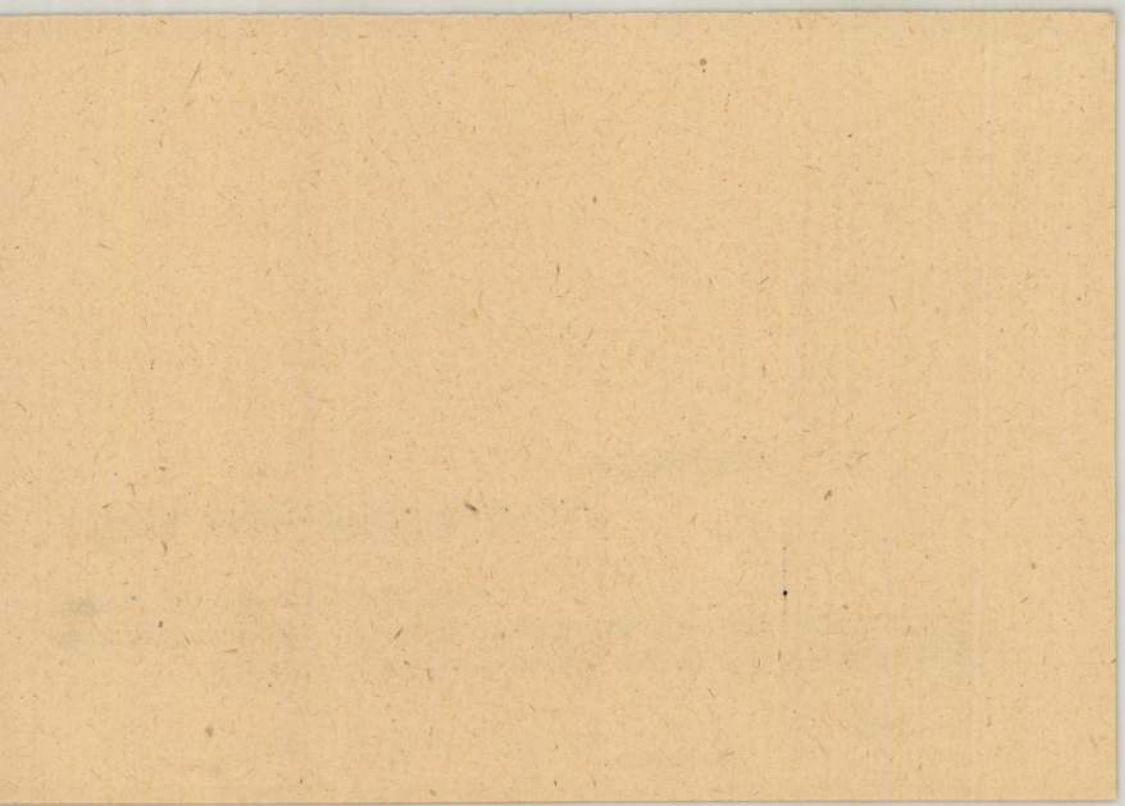
Perlot Csaba Vilmos

NK

Műveltségügyi Minisztérium, Budapest, május 1957
20-án nyitott meg.

Péteri Nővér, 1957. aug. 15.

Hírnév.

NEPSSZABADSSAG, 1963. janu. 23.

Mura'nyi - Kovas' Endre: Magyar Nemzet, Galériaiban 8.1.
a Magyar Nemzet, Galériaiban 8.1.

A magyarok: Magyar Nemzet, Galériaiban 8.1.
Magyar Nemzet, Galériaiban 8.1.

Pest-Buda, Városház, 1963
MDC

160

/v.zs./ Az Ernst Muzéum kiáll. Magyar Nem-
zet 1947. ápr. 1.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

200 1000 000 1

1000 1000 1000 1000 1000 1000

1000 1000 1000 1000

1000

Perlröft Gsaba Vilmos

/sz.s./ Kulturkrónika. Népszava 1947. ápr. 1.

MDK

1890-1891. 1892-1893. 1894-1895. 1896-1897. 1898-1899. 1900-1901.

1890-1891. 1892-1893. 1894-1895. 1896-1897. 1898-1899. 1900-1901.

A "Mübarát" 57. költ. 1944. febr.-marc.

Perlirott Csaba Vilmos

MDK

1. November 23. 1900. 1800. 1800. 1800.

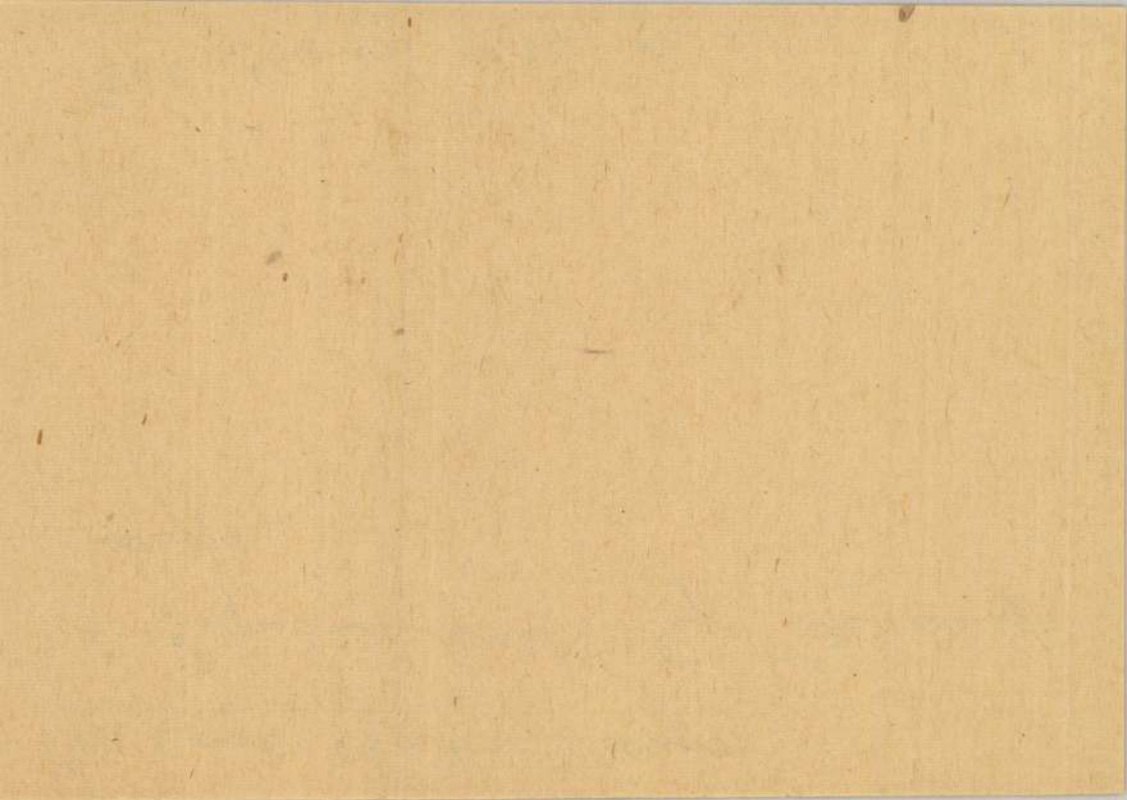
1800. 1800. 1800. 1800.

1800

Post. Mayo 1937 XI. 21

A Kéjváltóval és Főosztással
közp.

Postamt 1360. Wien

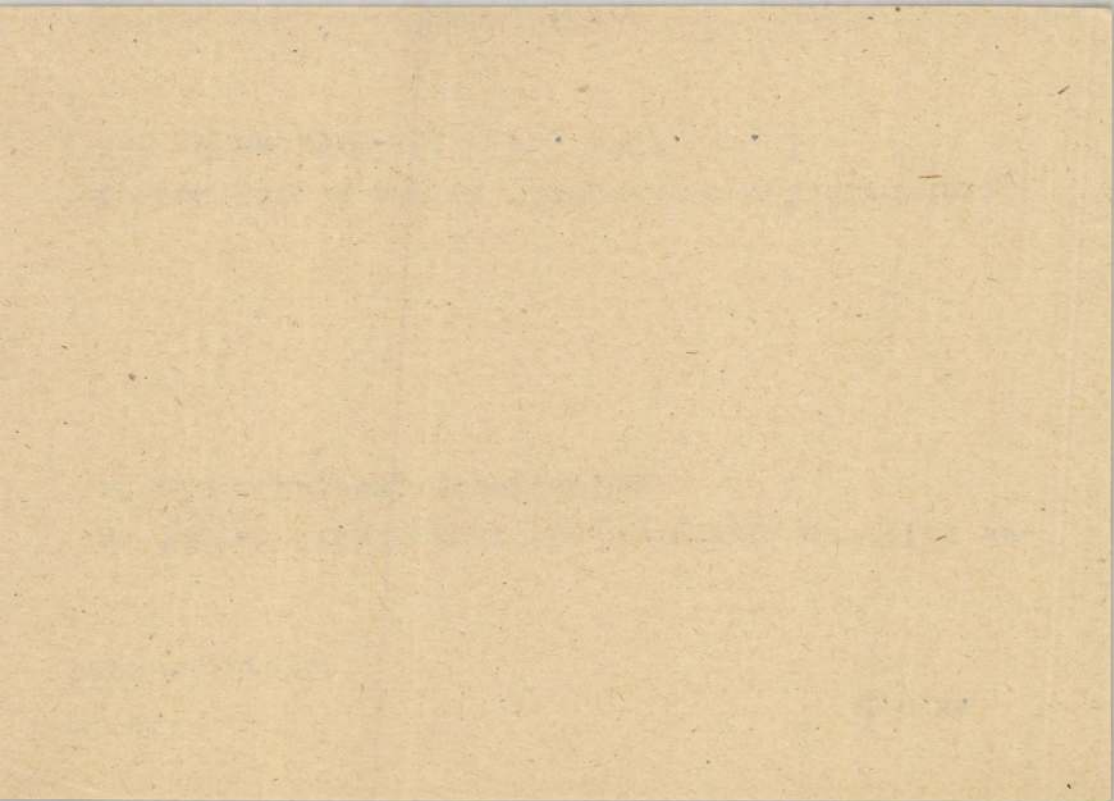
Perrott

XXXX
Perrott Csaba

Az 1919-es Tanácsköztársaság idején művelői és-
sárolt a Muziumi Direktórium

Gerelyes Ede: A magyar múzeumügy a két forradalom
időszakában 1918-1919, Bp. 1967. 41. 1.

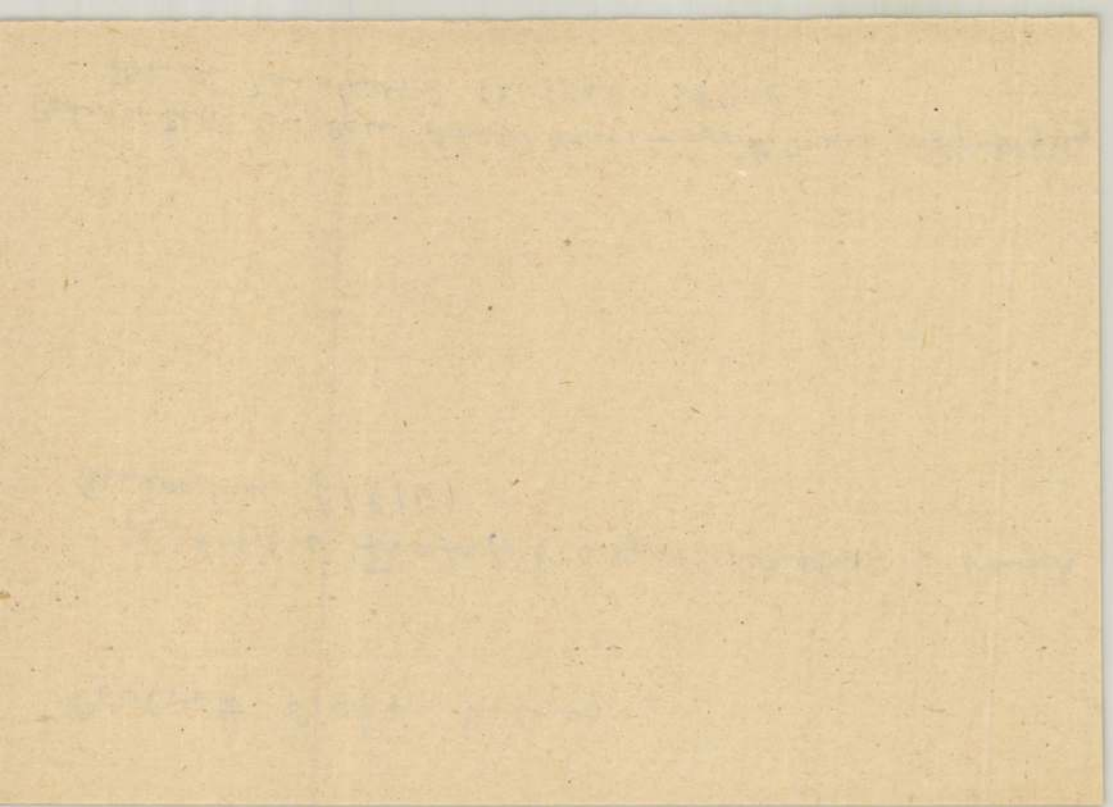
M.D.K.

Perrott Gata Vilnos

Kiellit a Fintalot a opozitsiivnina a Ne-eth
Suelonen (1816)

Perdoni Pano-Sui Beto. Adalot Neren koipethi Jozot peroynti. Vilnos
Porich. Toumichyoz. IX. 1566. 382. 2.

Perlrott Csaba Vilmos festő

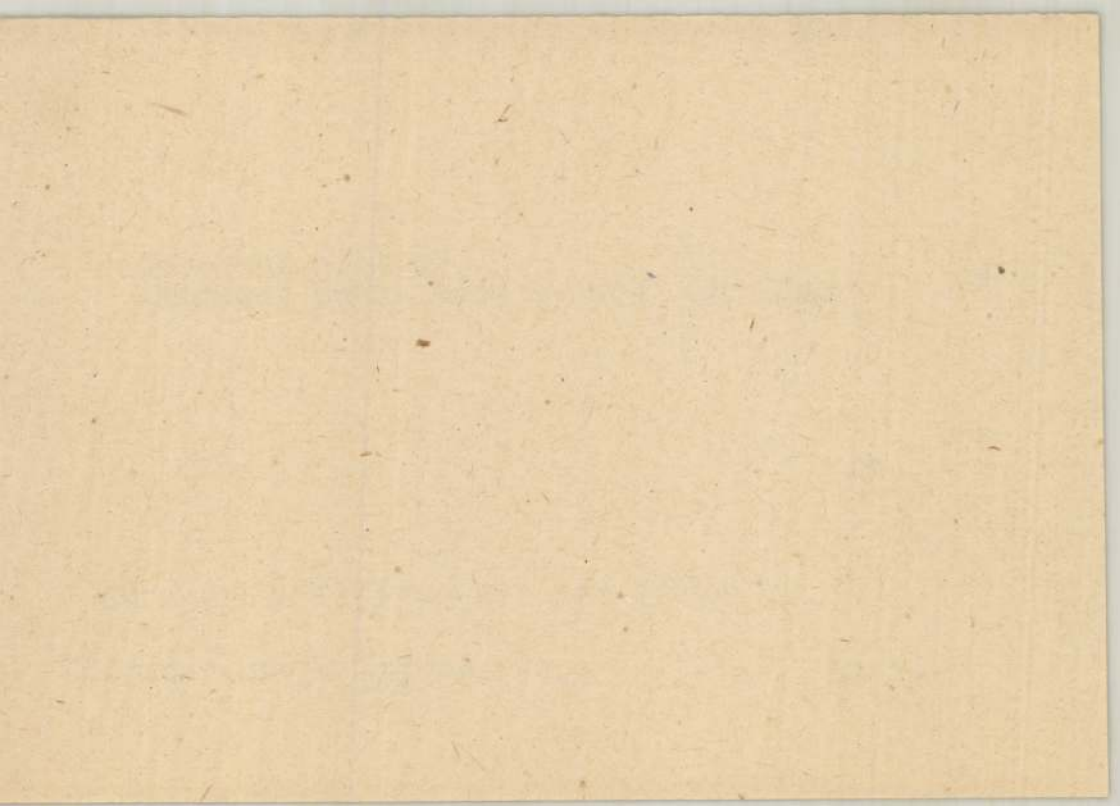
M.D.K.

1920-ban Pozsonyban v olt kiállítására.

Ferenzy Béni: Irás és kép. Bp. 1961.

246.1.

Genthon: Utaszo.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

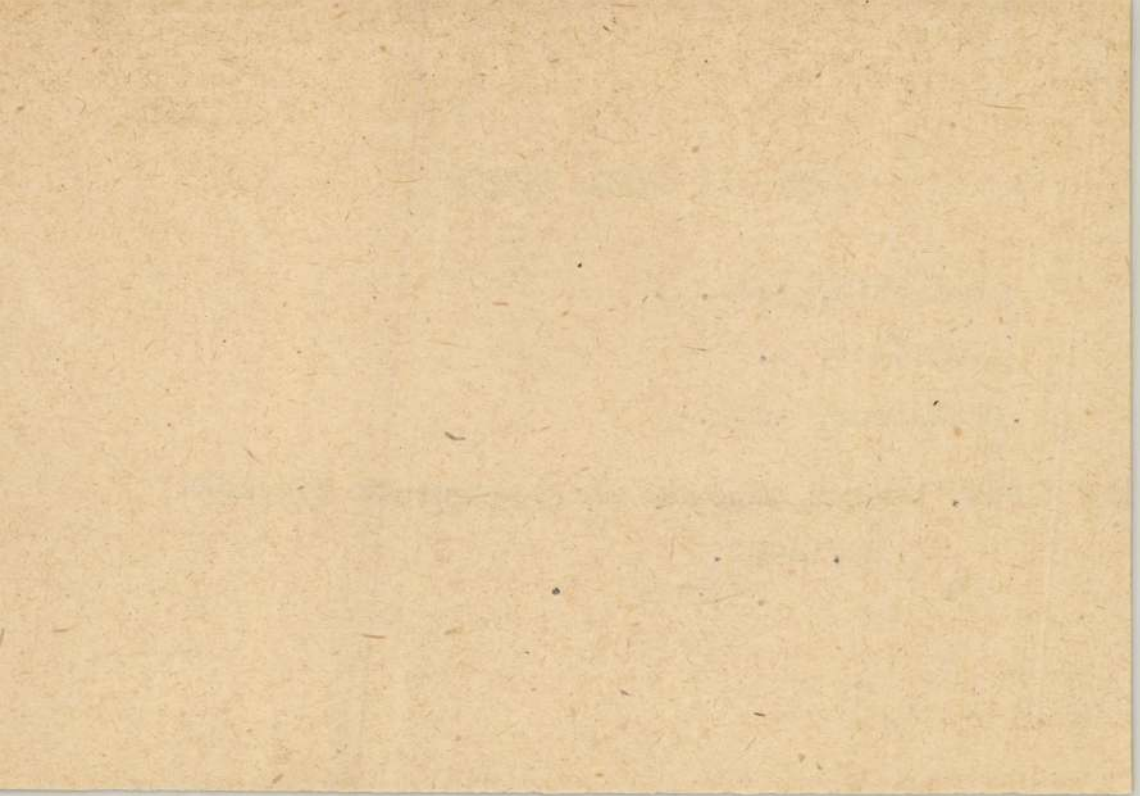
Cigányfiu, temp.

Csendélet, o.

Intérieur, temp.

Főv. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp. 1952.

Perbrott [Cobra Vilmos] festő M.D.K.

művészetét, a tiora kubikus -
sal szemben, csak „kubikusnak”
nevezte a „nervó”.

Kortársak szemével, 1896-1945. Szerk. Németh Lajos,
Bev. és összeáll. Pernecky Géza,
Bp. 1967. Corvina

26. old.

Perlowitz [Vilmos], festő

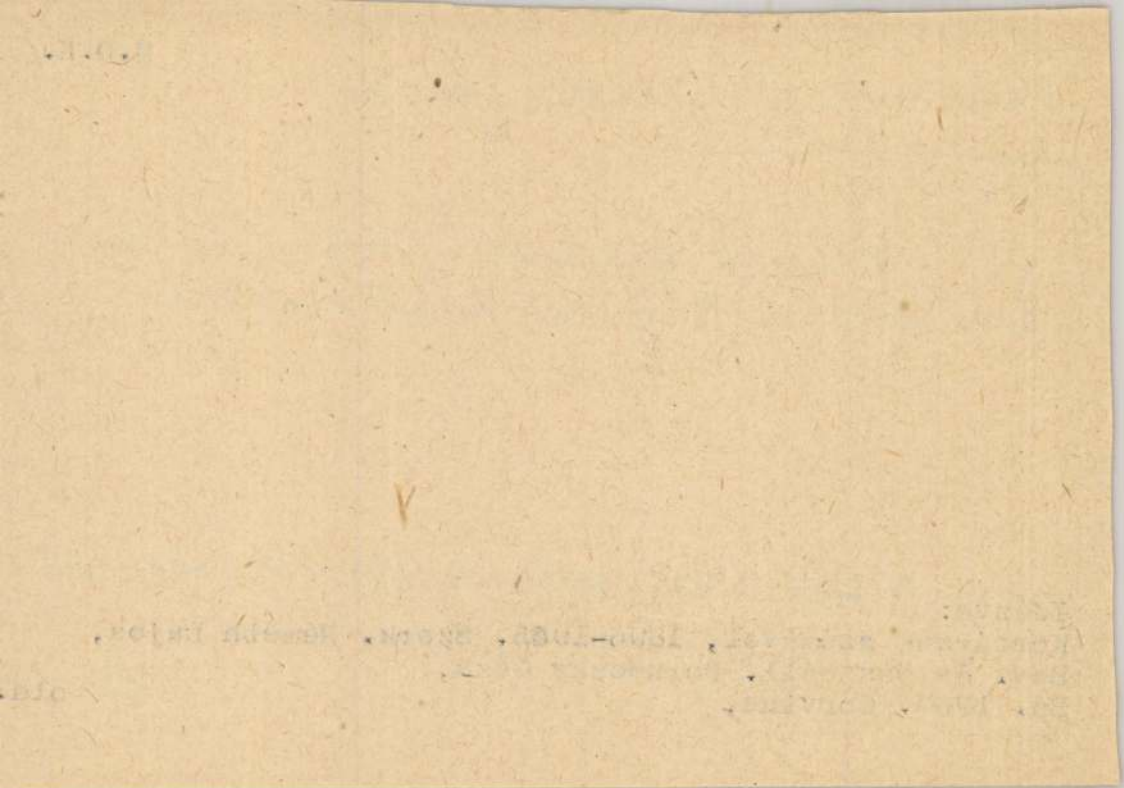
M.D.K.

nevét említi Tóvis (Róssa
Mihály) a MIÉNK kiállításról

Idézve: A Hét, 1909. febr. 21. 138-139. old.-ról

Kortársak szemével, 1896-1955. Szerk. Németh Lajos,
Bev. és összeáll. Perneczky Géza,
Bp. 1967. Corvina,

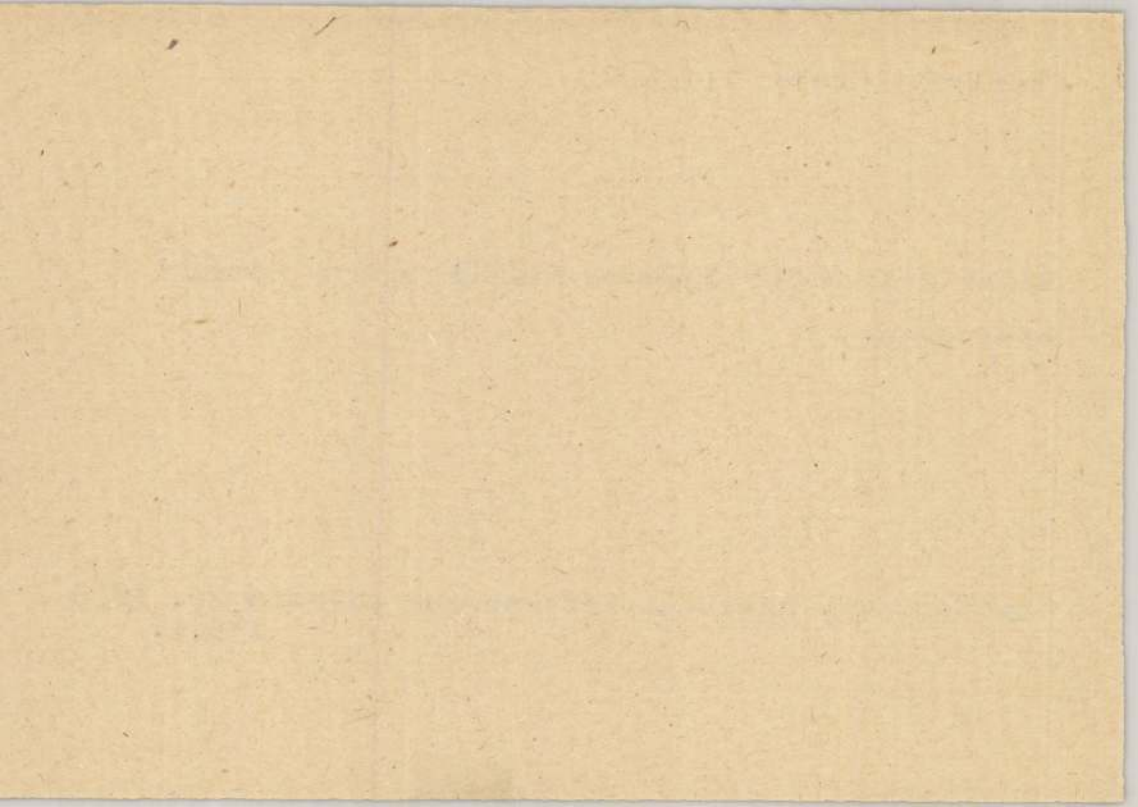
87. old.

Perlrott Csaba Vilmos

Részt vett a KUT 1929-es kiállításán a Nemzeti Szalonban.

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán Bp. 1965.
199.1.

Perliott-Csaba Vilmos

2.

"Falusi templom" - pastell, /derős/
"Matisse művészetéhez a "Csendélet" kap-
csolódik.

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán Bp. 1965.

180 - 184. l.

1000

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Csendélet szoborral, tempera

Miscarnok 1940 A magyar művészetért c.kiáll.

Perrott Casbe Wilmas

Caendelst aschornel, Gembers

Caendelst aschornel, Gembers

Berlrott Csaba

MDK

Déli napsütés, olf.

Műcsarnok 1940 A magyar művészetért c.kiáll.

Berlin, 1878

Sehr geehrte Damen und Herren,

Ich habe die Ehre, Ihnen hiermit zu berichten, dass...

Perlrott Csaba Vilmos

MIK

Gyermekeit szoptató parasztasszony

Terített asztal

Micsarnok 1939 dec.-1940 január

Portland, Oregon, June 1900

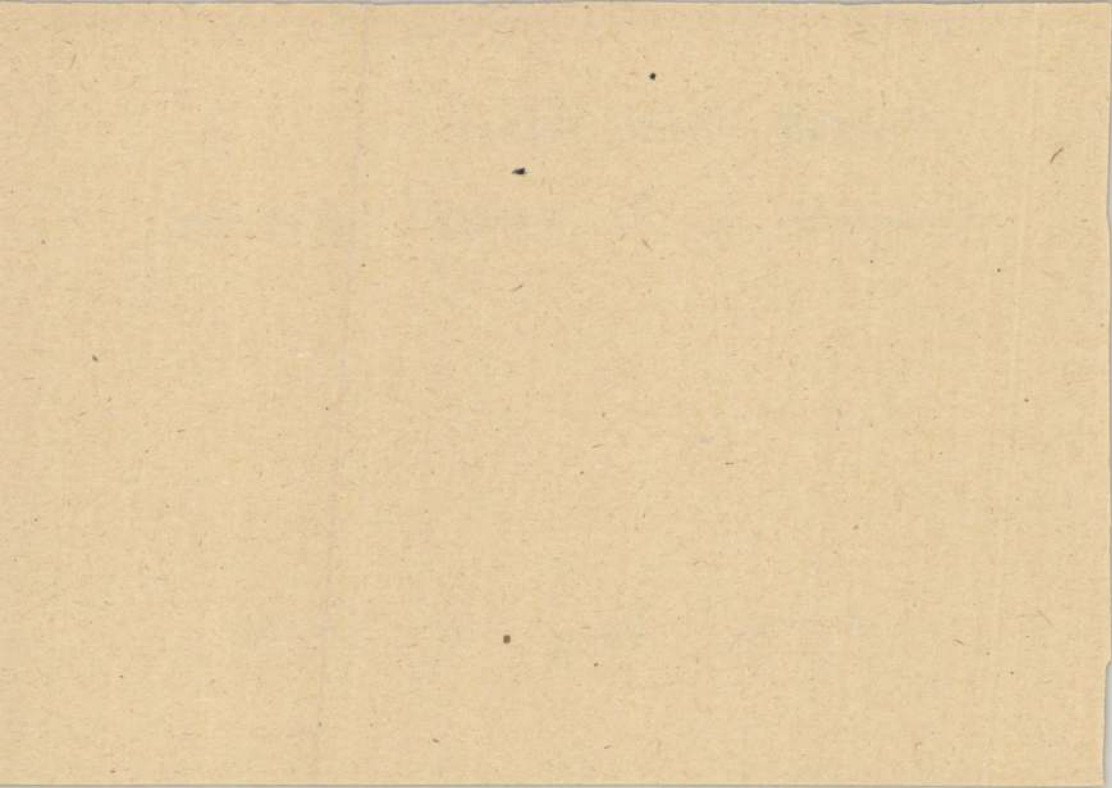
Dear Sir,

I have the pleasure to inform you that your order for 100 copies of the "Portland Directory" has been received and is being prepared.

Very respectfully,
J. H. [Name]

Perrott Csaba Vilmos
Gerepelt az I. nemzeti parlalon.

8 orai lejtás . 1933. IV. 20.

Perrott Csaba Vilmos
beszélgetés az I. nemzeti parlattal.

M. F. 1933. IV. 19.

Perbratt-Csaba Vilmos
beszélt az I. nemzeti farságon.

U. M. 1933. IV. 20.

Perlott Csaba Vilmos

Megemlilitik E. Fodor Bősre'vel
Zapozolatban a Veszprémi halom-
ban rendezett Gopstrie'kellésin.

P. N. 929. XII. 15.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

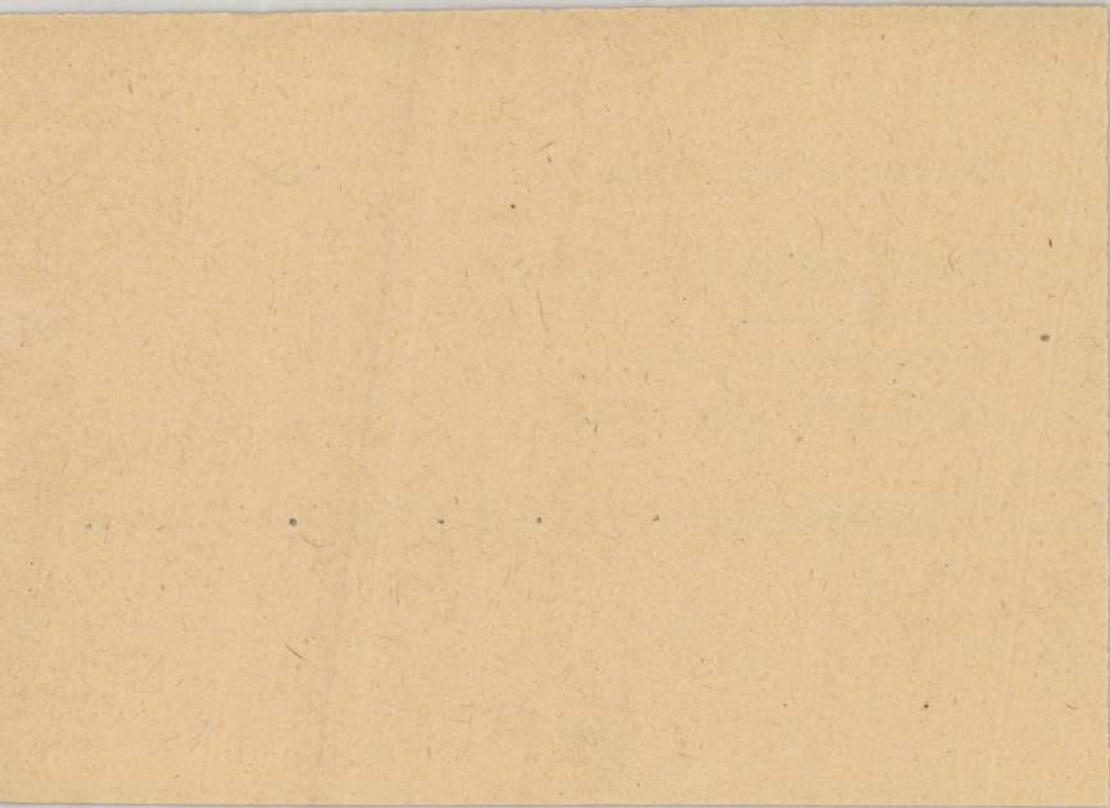
Hegedüs csendélet, temp.

A festő, olf.

Patak partján, olf.

Feketeruhás nő, temp.

Ernst Museum 1947. márc.-ápr. Csoportkiállítás.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

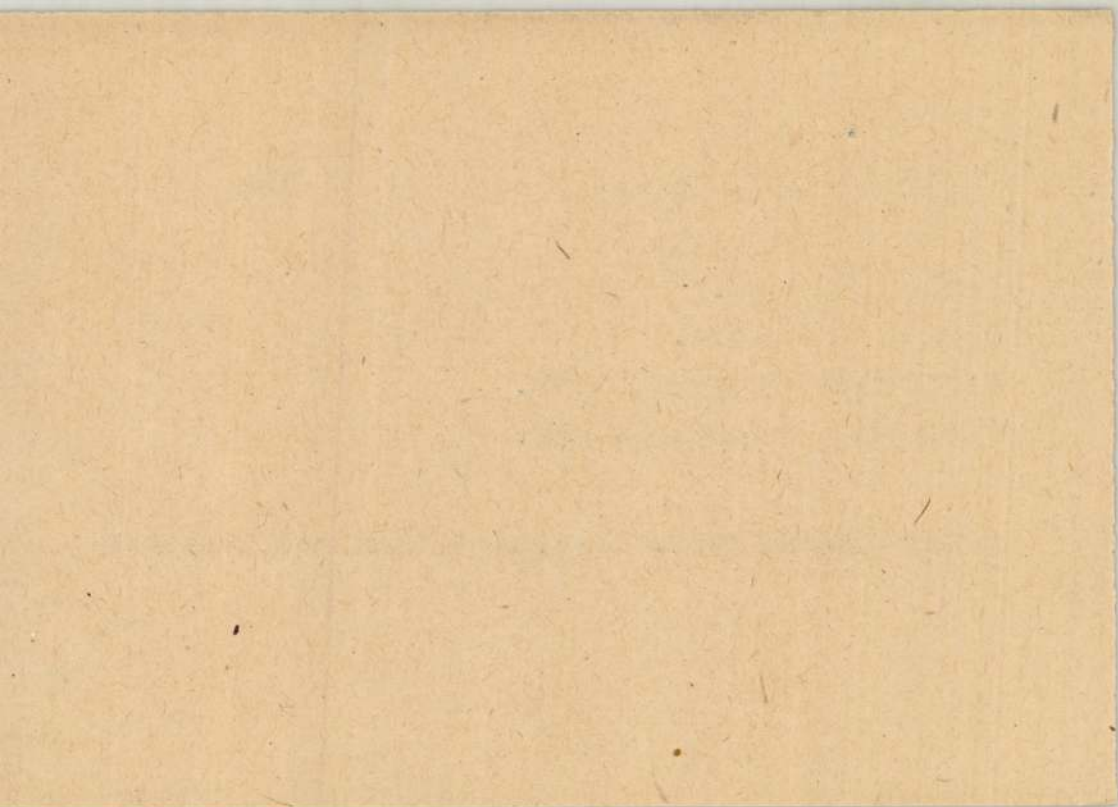
Asztalnál, olf.

Gyümölcsfák, olf.

Csendélet virággal, temp.

Csendélet csészével, olf.

Ernst Museum 1947. márc.-ápr. Csoportkiállítás

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

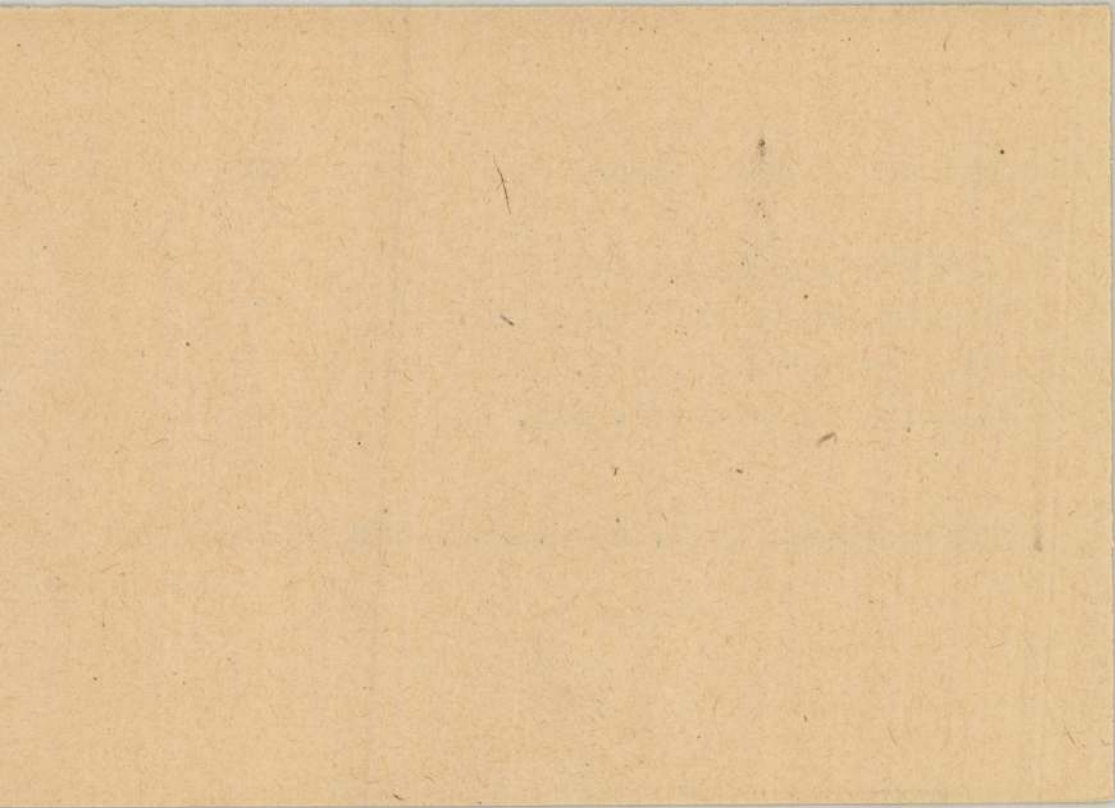
Csobánkai tájkép, olf.

Asszony kutyával, temp.

Őszi gyümölcsfák, olf.

Üsendélet szoborral, olf.

Ernst Múzeum 1947. márc.-ápr. Csoportkiállítás

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Halas csendélet, olf.

Társalgás, temp.

Őszi tájkép, olf.

Citromös csendélet, olf.

Ernst Múzeum 1947. márc.-ápr. Ceoportkiállítás

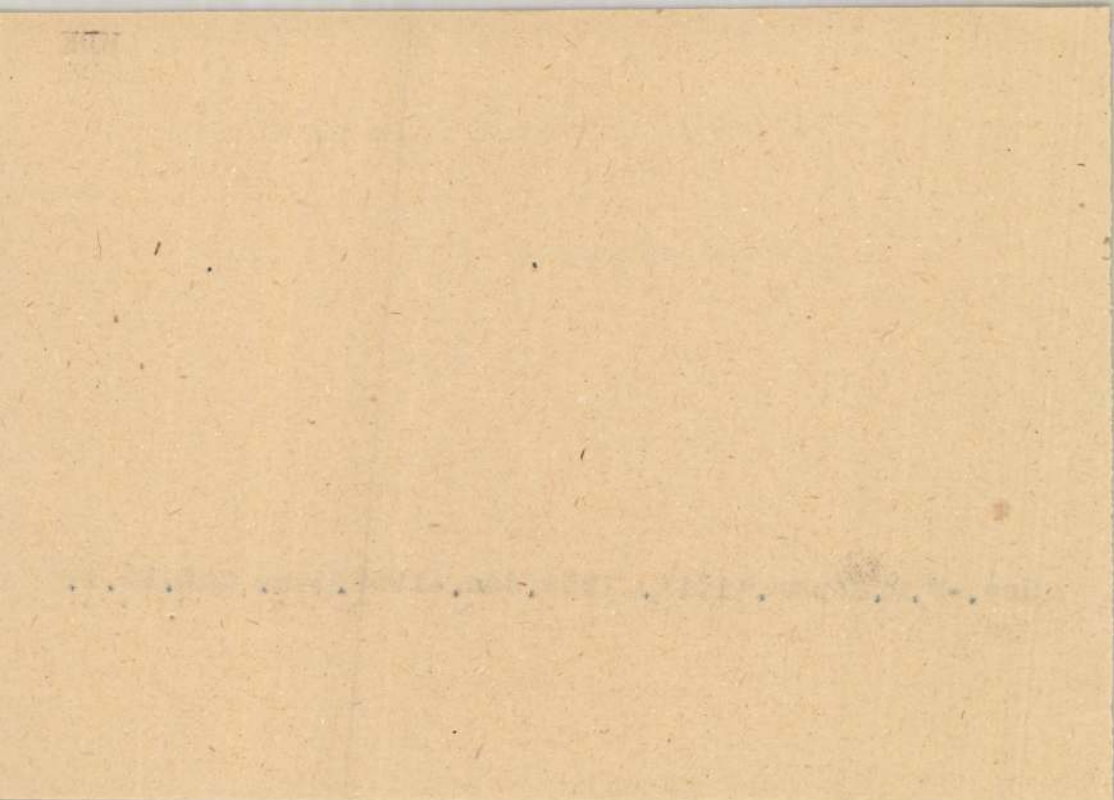
MDK

Perlrott Csaba Vilmos, festő

Szentendrei utca.

Olf.

Műcs.-V.M. Képző Kiáll. 1954. dec. - 1955. jan. Kat. 15. 1.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Női akt, rötlirajz

Női aktok, pasztell

Pihenő nő, olf.

Gettó kórház, pasztell

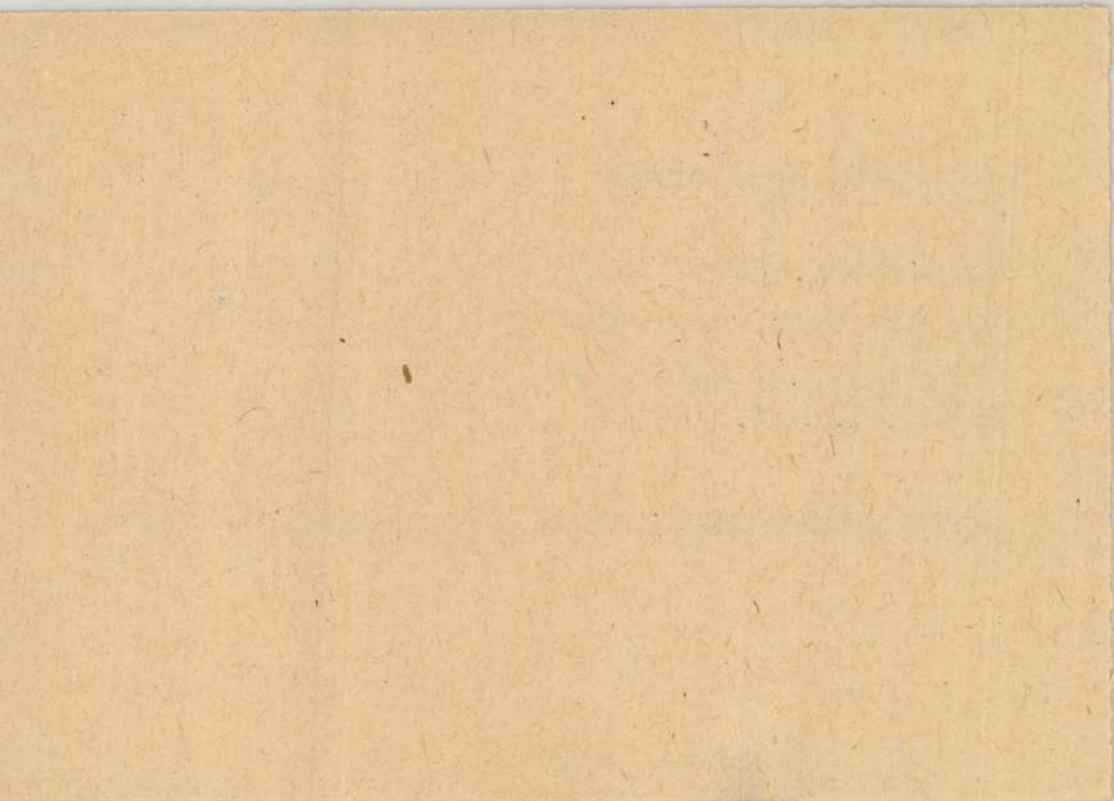
Ernst Múzeum 1947. márc.-ápr. Csoportkiállítás.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Compositio, pasztell,
Szerelmespár, pasztell
Deportált nő, olf.
Téli táj, olf.

Ernst Múzeum 1947. márc.-ápr. Csoportkiállítás.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Mezei virágok, olf

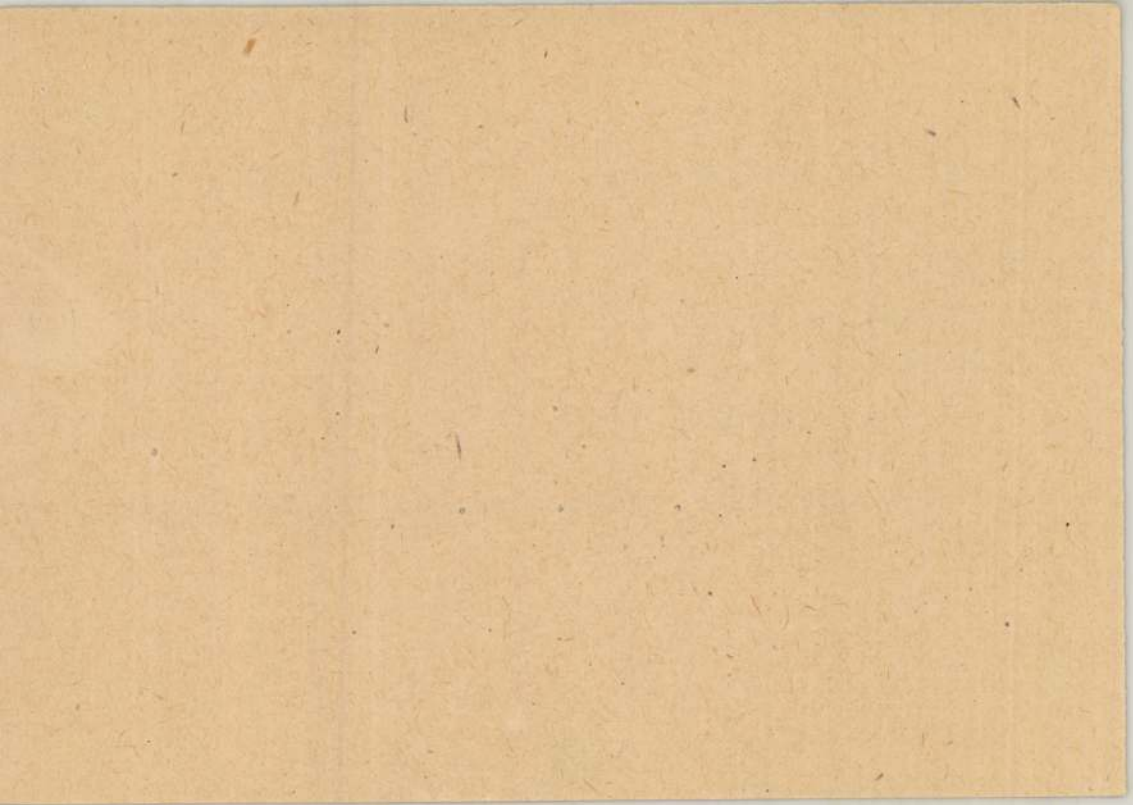
Kertben, pasztell

Ülő női akt, rajz

Női akt, tusrajz

Festő családjával, pasztell

Ernst Muzeum 1947. márc.-ápr. Csoportkiállítás.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

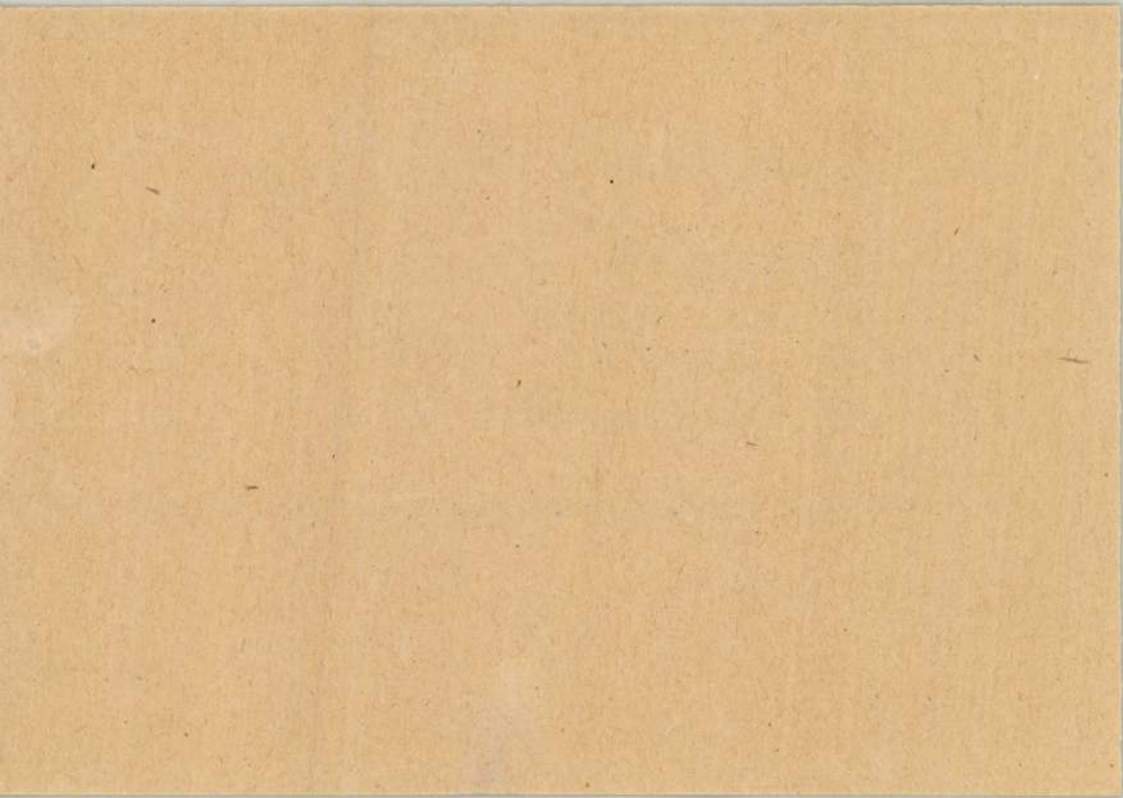
Álló női akt, tusrajz

Háttal álló női akt, rajz

Ülő női akt, rötlirajz

Ülő női akt, tus-szénrajz

Ernst Múzeum 1947. márc.-ápr. Csoportkiállítás.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos, festő

Barátnök.

Olf.

Föv. Kpt. - MKS Sz. - II. Szabad Nemz. Kiáll. 1947. márc. 16. -
ápr. 6. Kat. 16. l.

MD K

Perlott Csaba Vilmos, festő.

Lómosás.

Olf.

Műv.-IV. n. Népsz. Kiáll. 1954. jan.-febr. Kat. 9.1.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Borpincék, olf.

Barátnők, olf.

Nemzeti Szalon 1936. febr.-márc.8.

KUT kiállítás

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

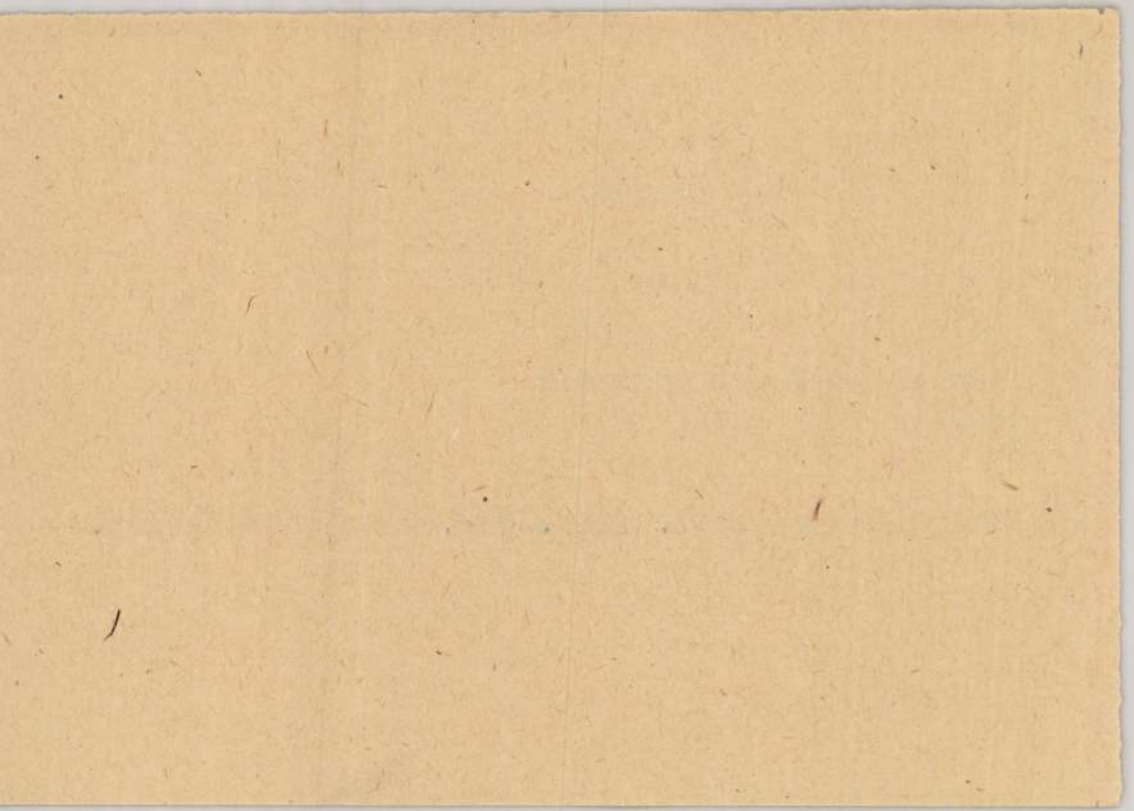
Menekülők, pasztell

Álló női akt, rötlirajz

Asztaltársaság, pasztell

Tükör előtt, olf.

Ernst Múzeum 1947. márc.-ápr. Csoportkiállítás.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Tájkép, olf.

Bánfalvai táj, olt.

Fák, olf.

Női akt, rajz

Ernst Muzeum 1947. márc.-ápr. Csoportkiállítás.

Perlrott Csaba Vilmos.

MDK

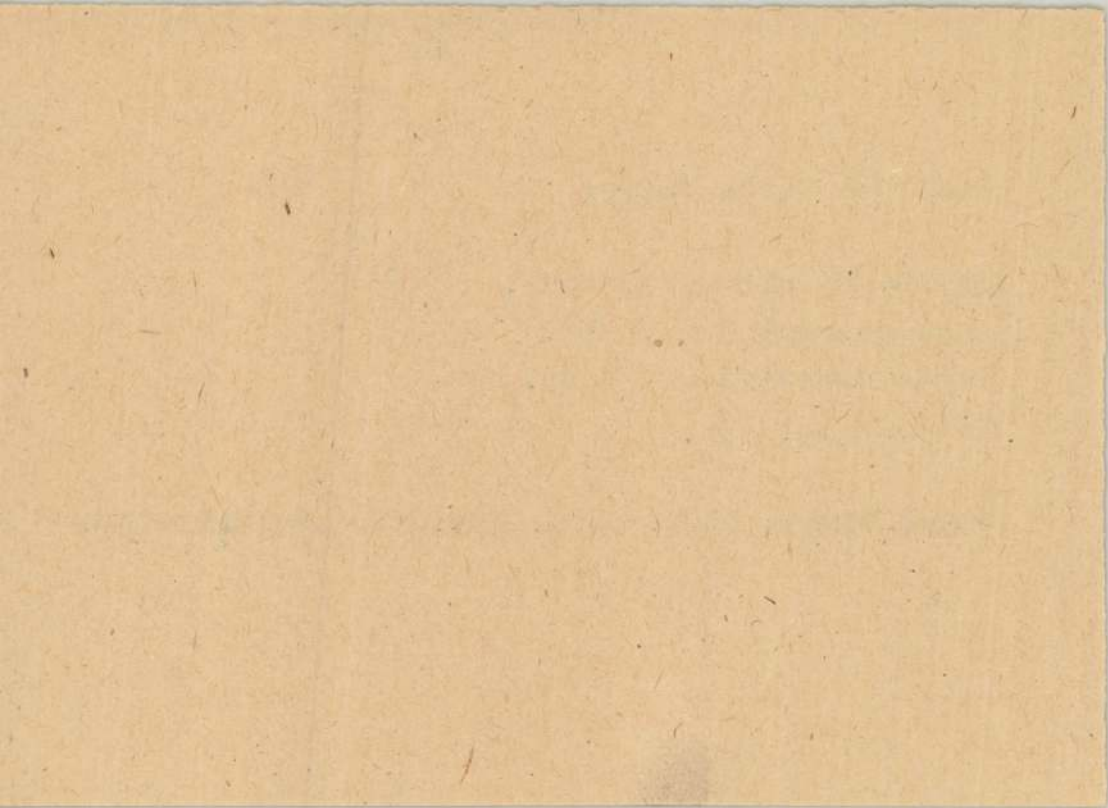
Buddhafej virággal, temp.

Anya gyermekeivel, olf.

Festő családjával, temp.

Notre-Dame, olf.

Ernst Museum 1947. márc.-ápr. Csoporthállítás.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

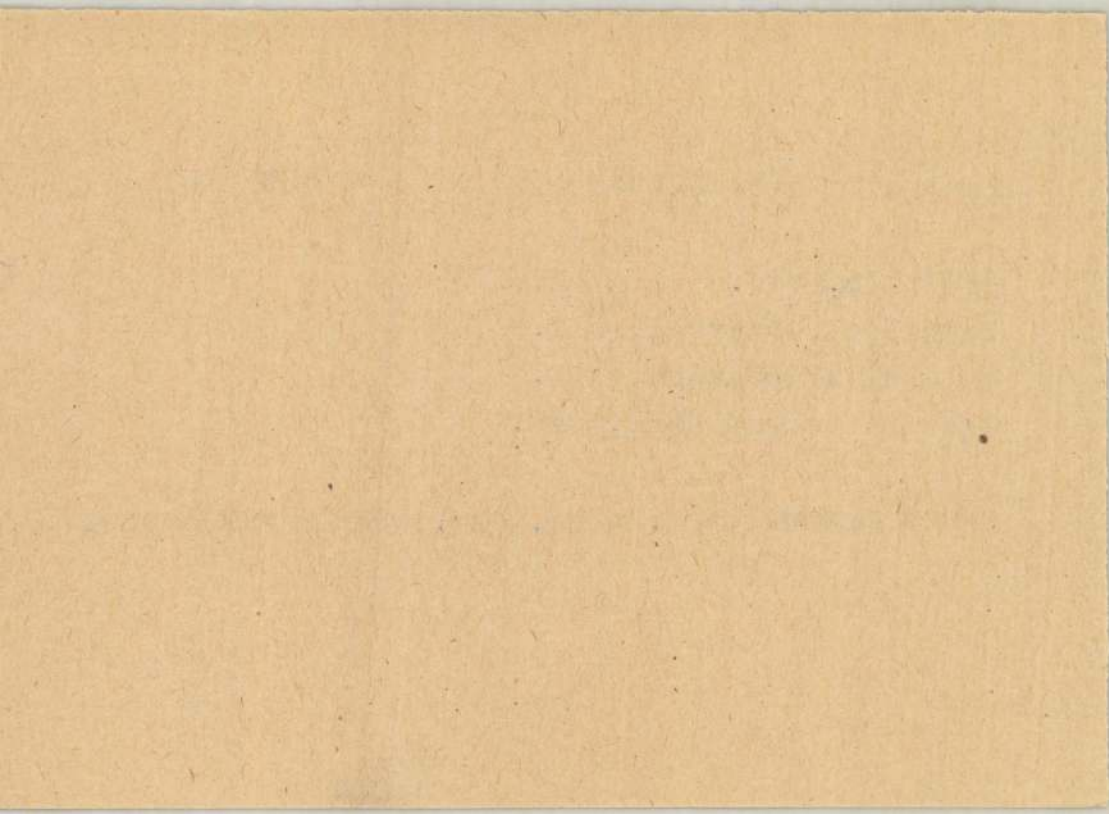
Eső után, olf.

Csendélet könyvvel, olf.

Kilátás a Szajnára, olf.

Csendélet hegedűvel, olf.

Ernst Museum 1947. márc.-ápr. Csoportkiállítás.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Reggelizők, temp.

Csendélet női fejjel, temp.

Gyümölcszedők, olf.

Erkély, olf.

Ernst Museum 1947. márc.-ápr. Csoportkiállítás.

Perlrott Csaba Vilmos

Cigánylányok ablak előtt

repr.

Csendélet

"

Magyar Művészet 1936.

képep 119. 1.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Csendélet, olf.

Pont Saint Michel, olf.

Műcsarnok 1926. Őszi kiállítás

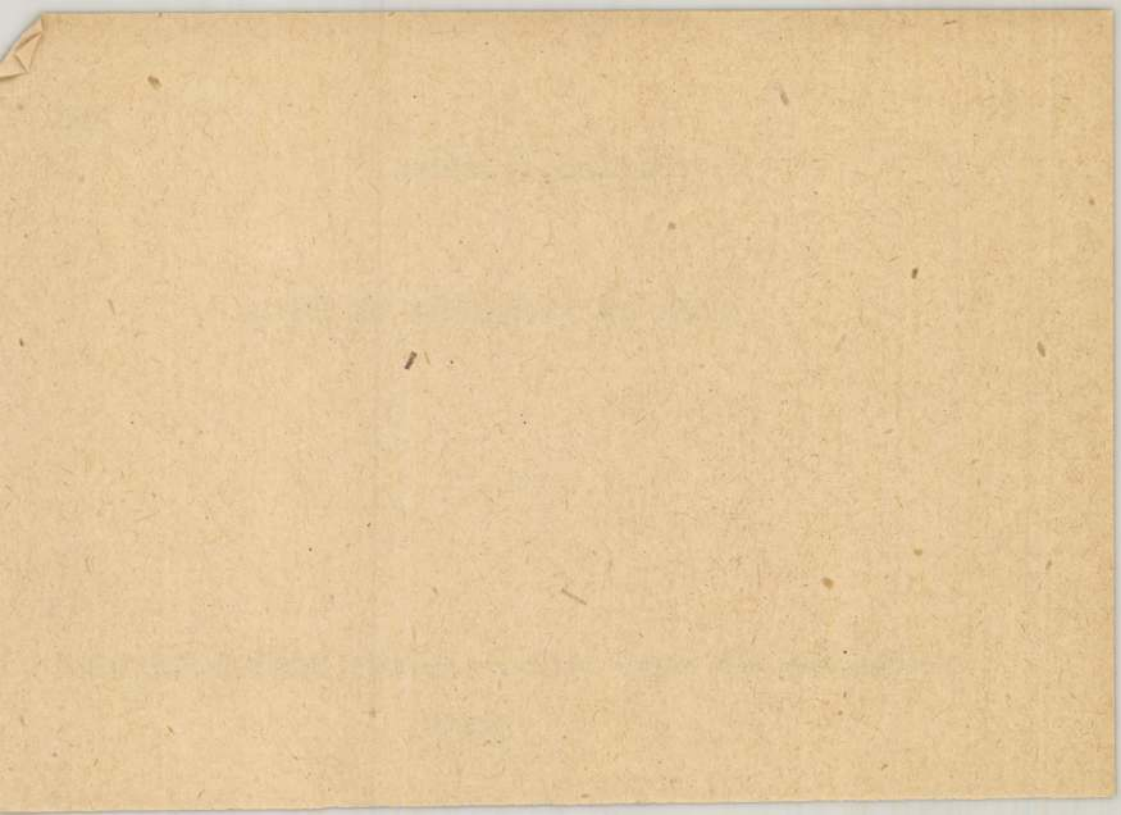
FDK

Perlrott Csaba

neve az előzőben említve

A Gresham és köre kiáll. Szfvár Csók i.képtár

1967.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos
pasztelljei:

Akttanulmány

Keresztlevél. Kréтарajz

Csendélet viraggal. Pasztell

Cigányleány. Pasztell

Csendélet gyümölcsessel

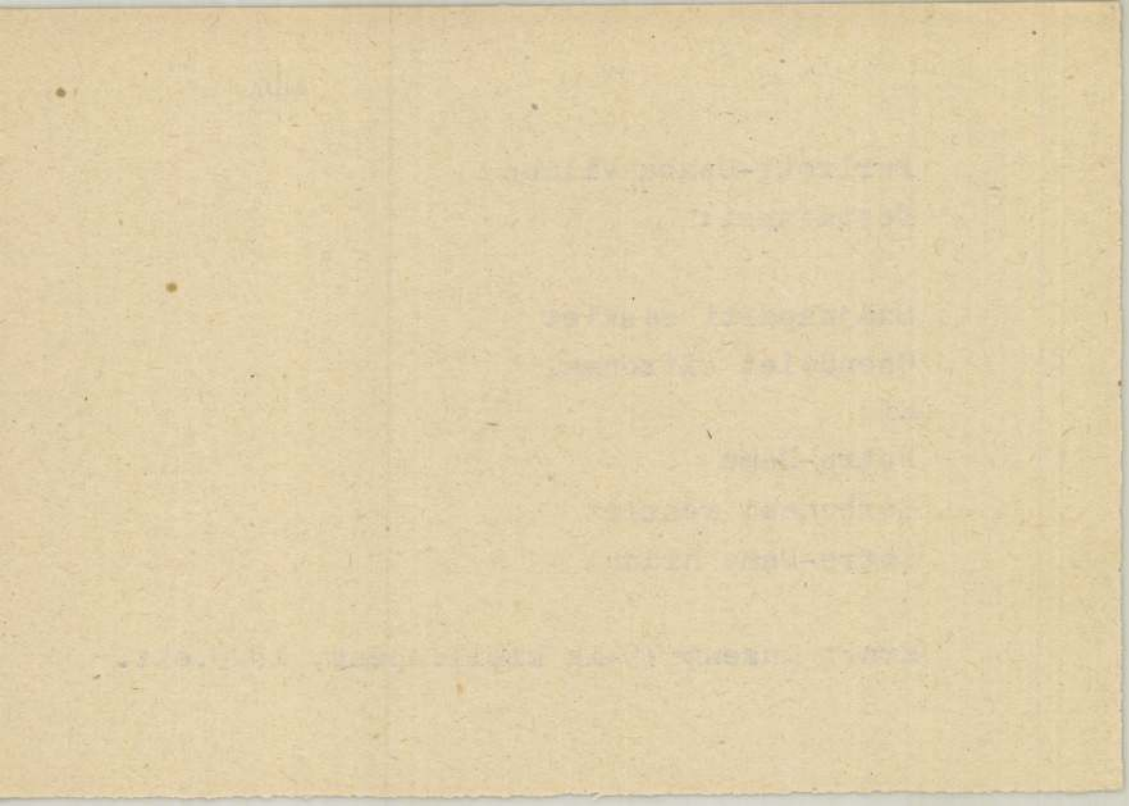
Erdőrészlet

Ernst Múzeum 79-ik kiáll. Bpest, 1925.okt.

Perlrott-Csaba Vilmos
festményei:

Szajnaparti részlet
Csendélet citrommal
Híd
Notre-Dame
Sorbonnei részlet
Notre-Dame hiddal

Ernst Múzeum 79-ik kiáll. Bpest, 1925. okt.

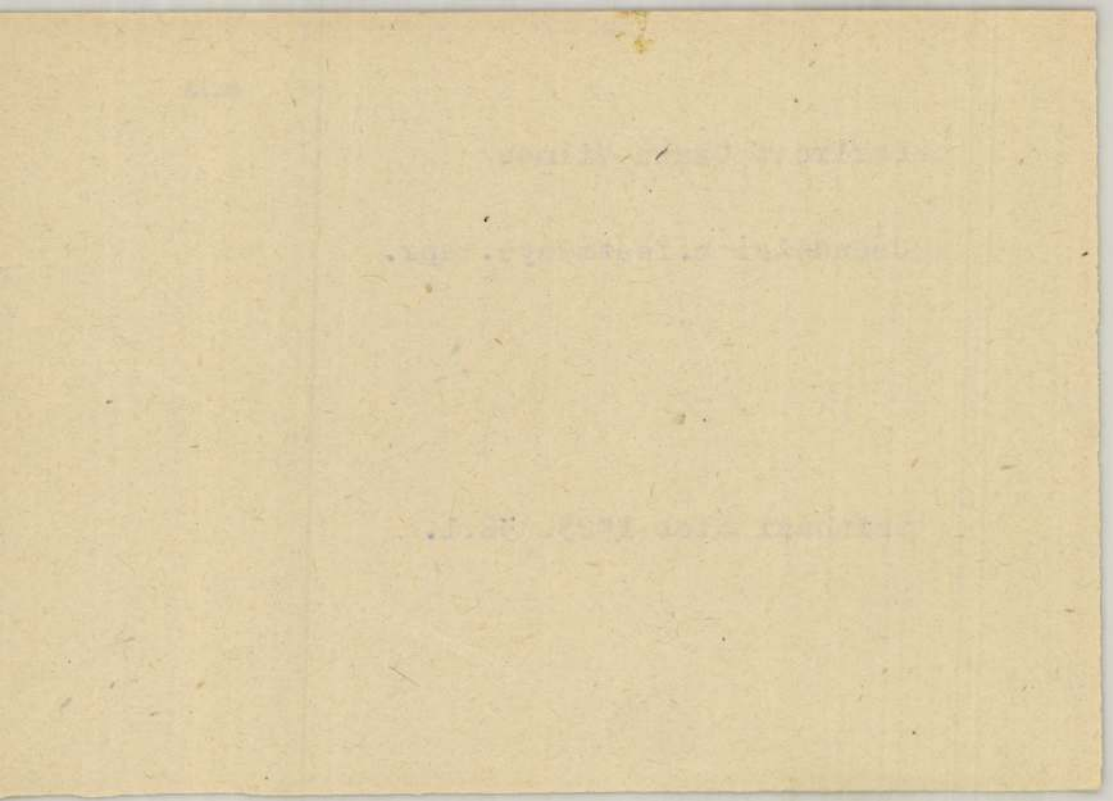

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Csendélet c.festménye.repr.

Színházi Élet 1923. 36.1.

Perlrott Csaba Vilmos festő

Francia hatásokon fejlesztette ki egyéni festőkulturáját. Bár a legújabb törekvések is jelentkeznek érett művészetében, Cézanne-élményei némely most kiállított képein is kiütkeznek.

t.e.: Három festő.

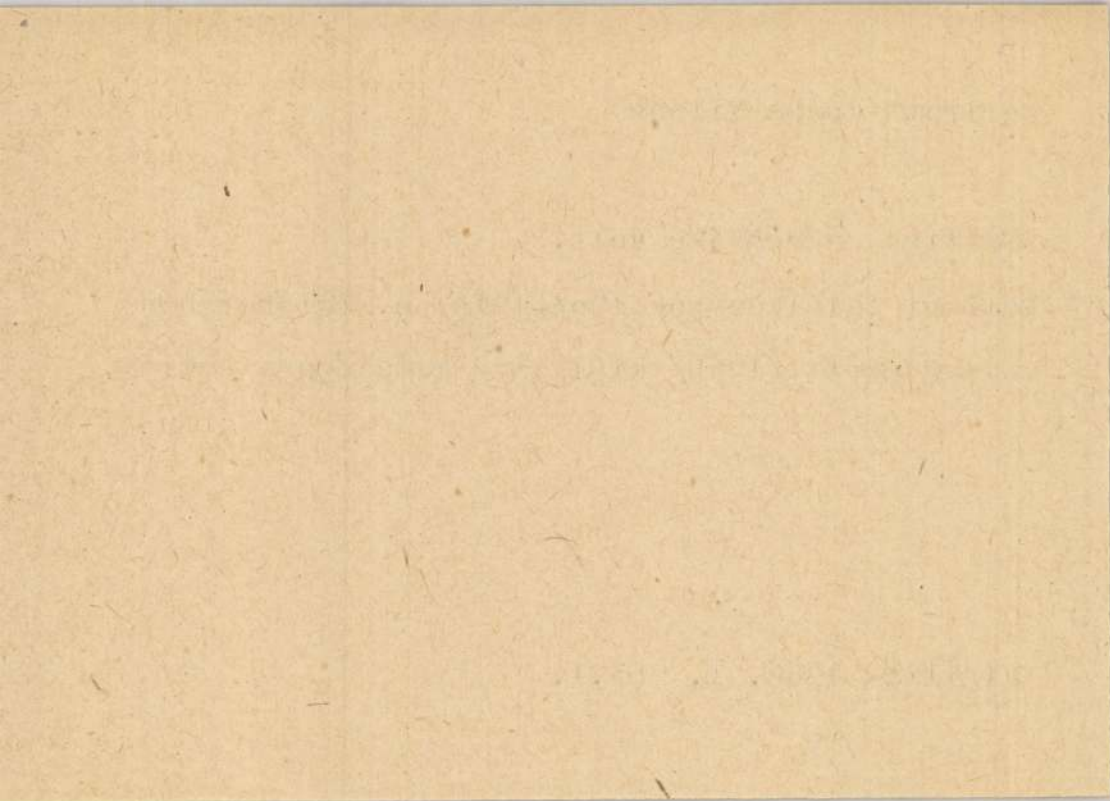
Hírlap 1947. ápr. 2.

Perlrott-Csaba Vilmos

Mattise növendéke volt.

Párizsi találkozások 1904-1914 c. Duishurgban
megrendezett /1965/ kiállítás katalógusa emliti.

Vigilia 1966. I. 53.1.

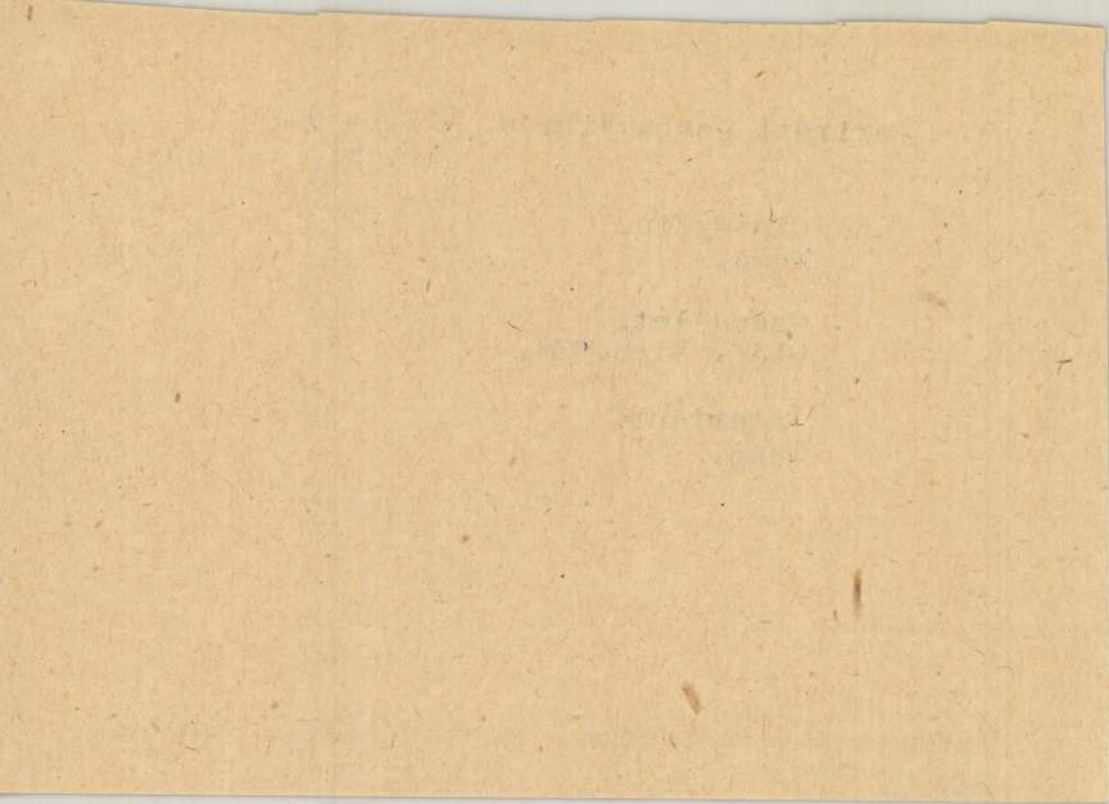
Perlrott Csaba Vilmos (1880-)

Cigányfiu.
Temp.

Csendélet.
Oljf. Sign. 934.

Interieur.
Temp.

A Fővárosi Képtár háborús veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

MDK

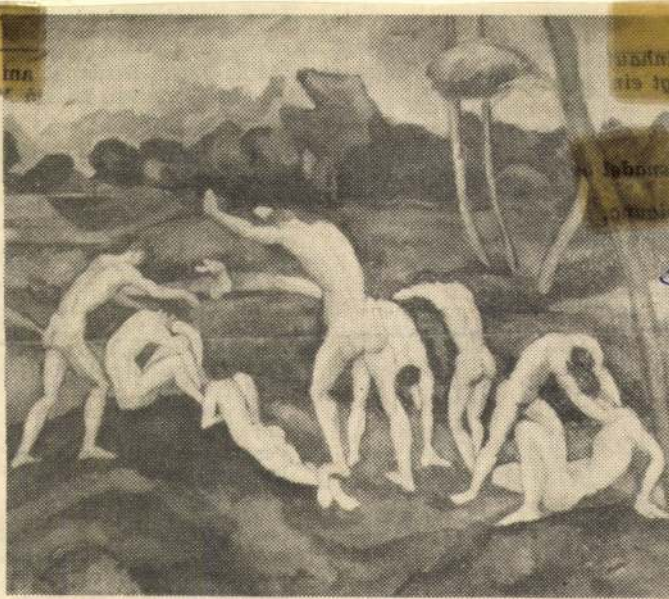
Perlott Csaba Vilmos, festő

Szentendrei Duna-kanyar. Olf.

Műcsarnok.-I.M. Képzőm. Kiáll. 1950. Kat. 6.1.

Vilmos Perlrott-Csaba

j. N.: Die Acht und
die Aktivisten II.

Vilmos Perlrott-Csaba (1880—1955): Badende Knaben. Er gelangte vom Kubismus über den Expressionismus zum Postimpressionismus

Budapester Rundschau, 1921. Apr. 13.

1870

Dear Mother
I received your letter
of the 10th and was
glad to hear from
you. I am well and
hope these few lines
will find you the same.
I have not much news
to write at present.
The weather here is
very warm now.
I must close for
this time. Write soon.
Your affectionate son,
John Smith

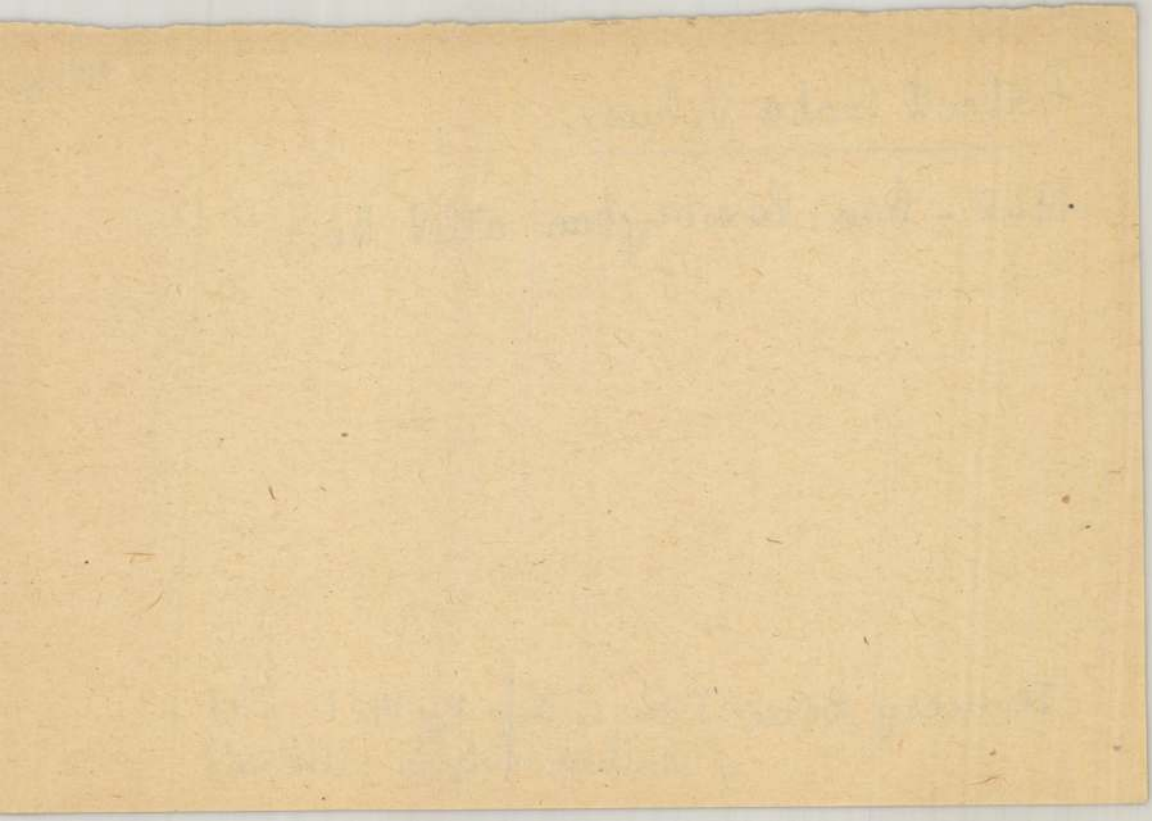
John Smith

Perbrotl Csaba Viluws

MDK

1920 - ban Poxsorgban a'ltet ki.

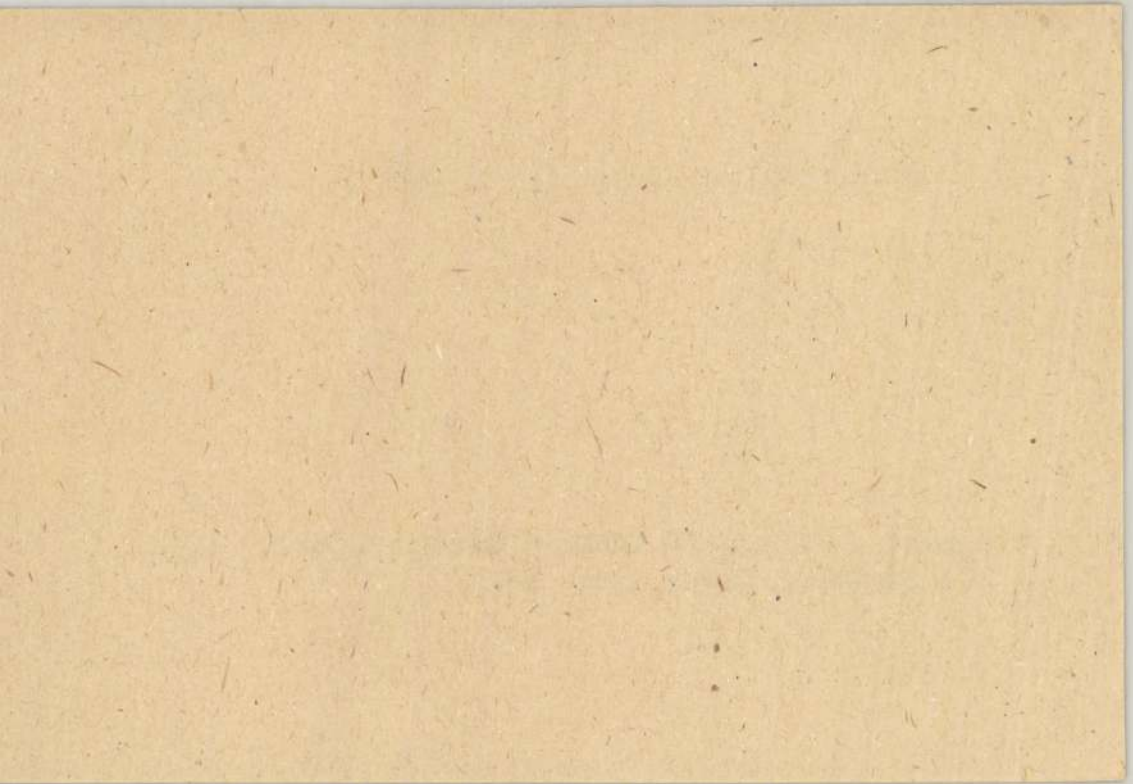
Ferenczy Be'ni: Trai ei ke'p. Bp. 1961. 246.0.
/Gentlion Jofuan: Uto'ro'/

MDK

Perlrott Csaba Vilmos festő

A nemzet hálája. 25 művész életjára adta a
A Reggel, 1947. ápr. 14.

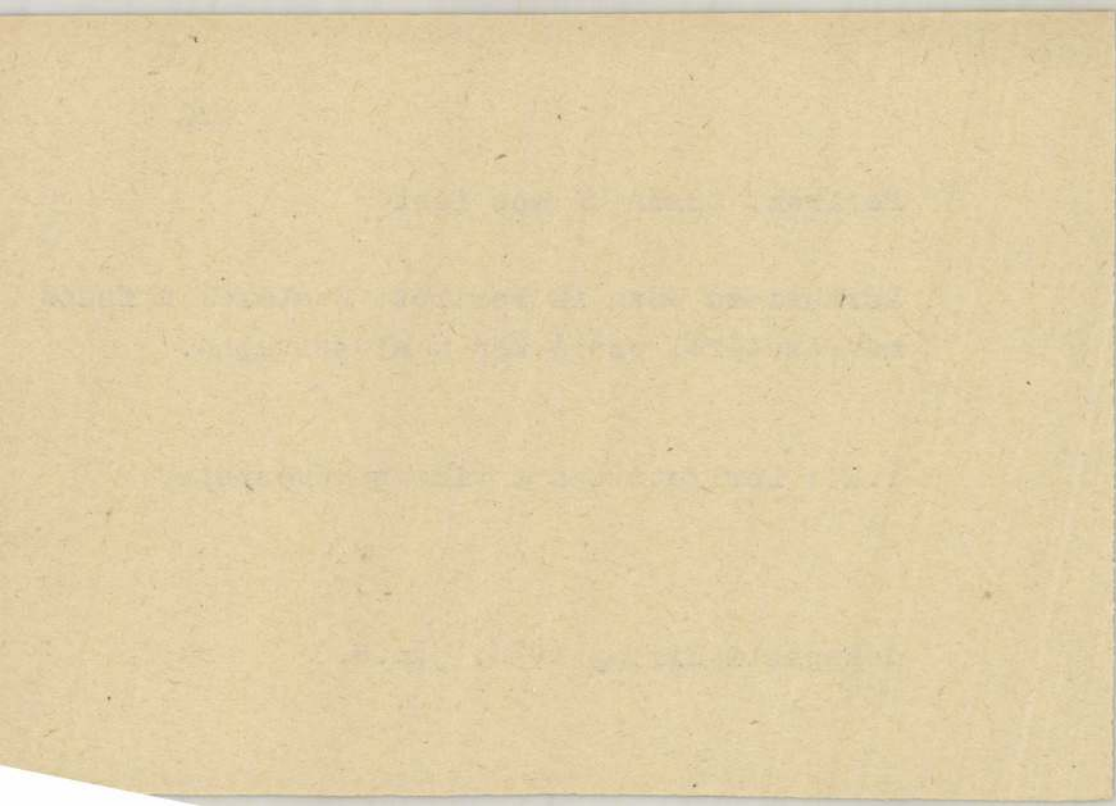
MDK

Perlrott Csaba Vilmos festő

Bornemisza Géza ír Perlrott Csabaról a festő
művészetéről szóló könyv előszavában.

Y.E.: Perlrott Csaba Vilmos művészete.

Budapesti Hirlap 1930. jan.8.

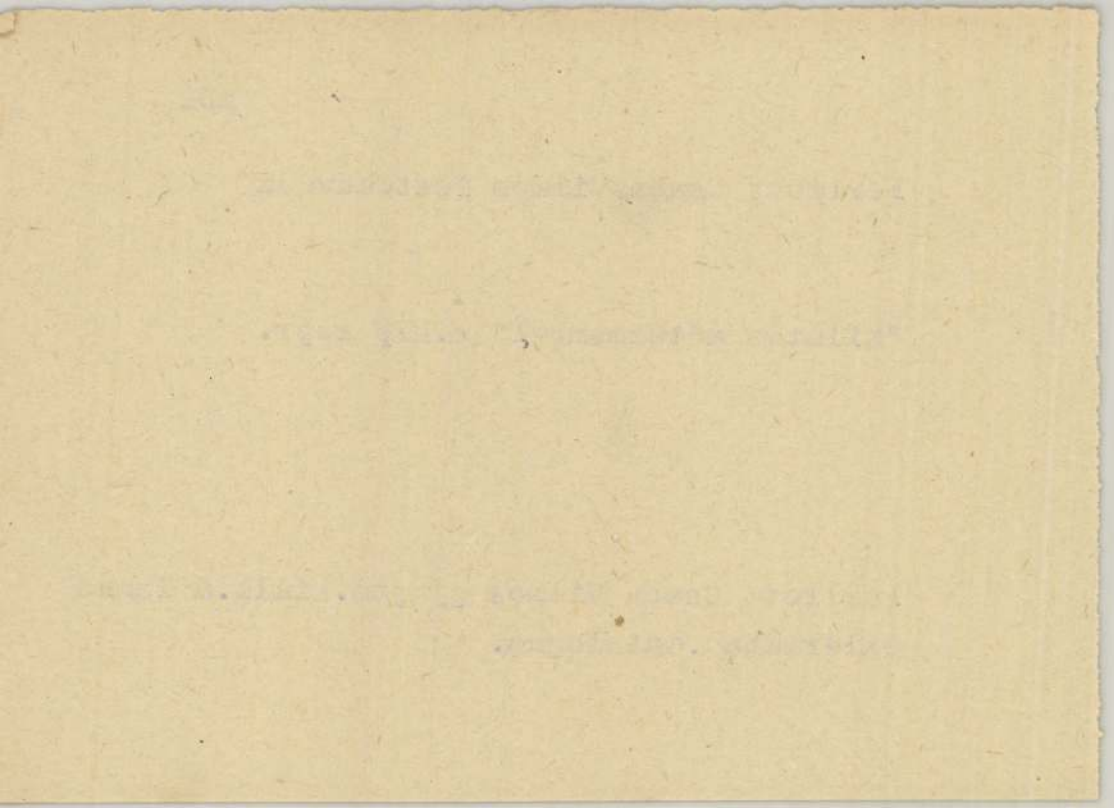

MDK

Perlrott Csaba Vilmos festőművész

"Kilátás műtermemből" c.kép repr.

Perlrott Csaba Vilmos gyűjtm.kiáll.a Tamas
Galériában.katalogus.

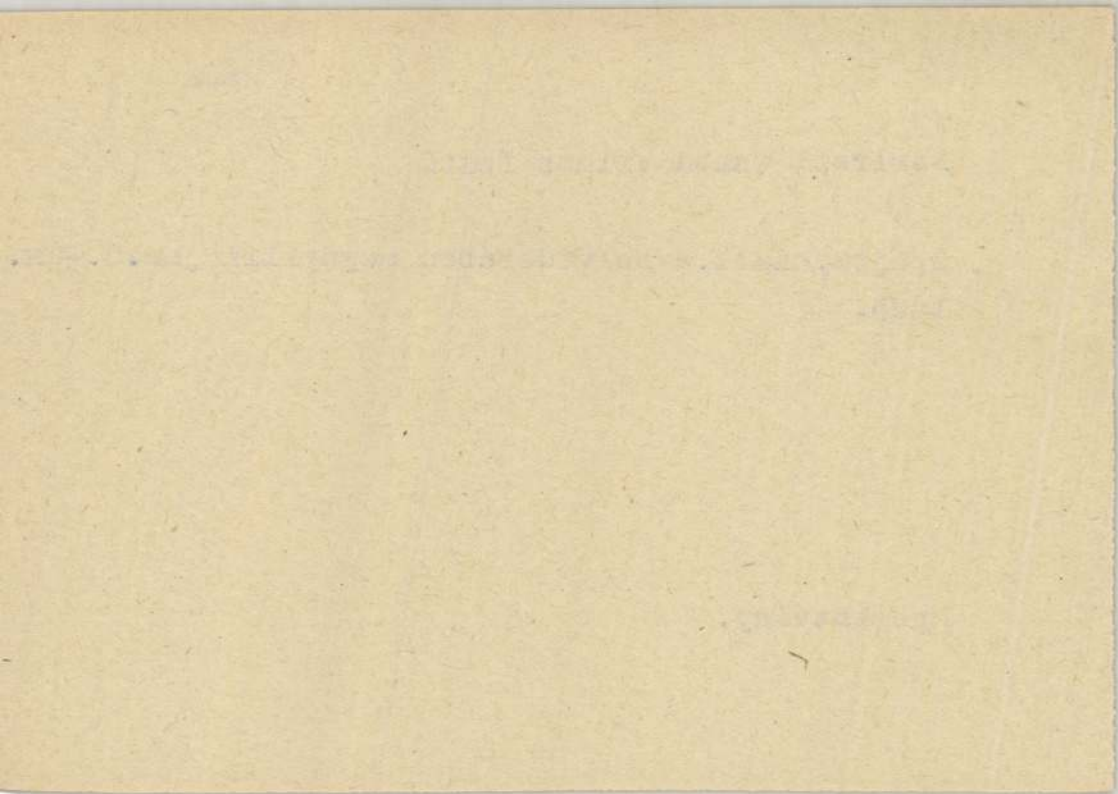

MDK

Perlrott Csaba Vilmos festő

Gyűjtm.kiáll.a Belvederében megnyilik jan.6.-an.
1923.

Nyomtatvány.

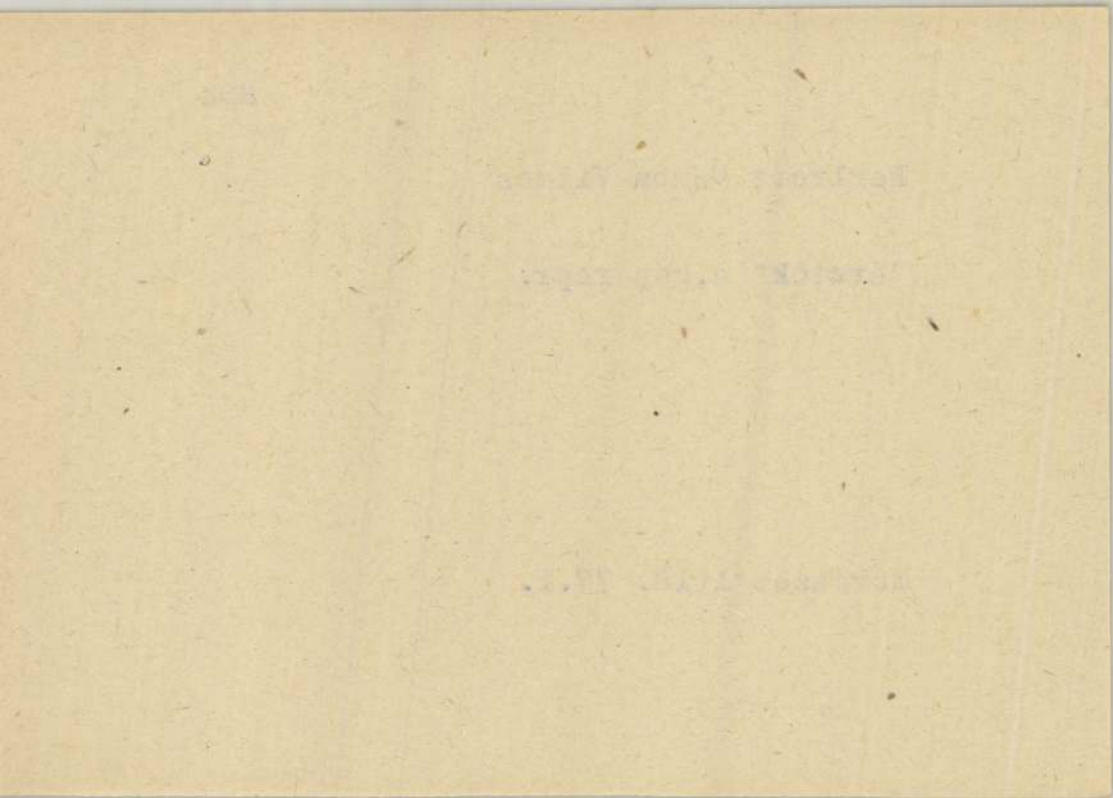

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

"Aratók" c.kép repr.

Művészet 1918. 77.1.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

"Csendélet" c.kép repr.

Nemzeti képz.kiáll. 1933.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

"Csendélet" c.kép repr.

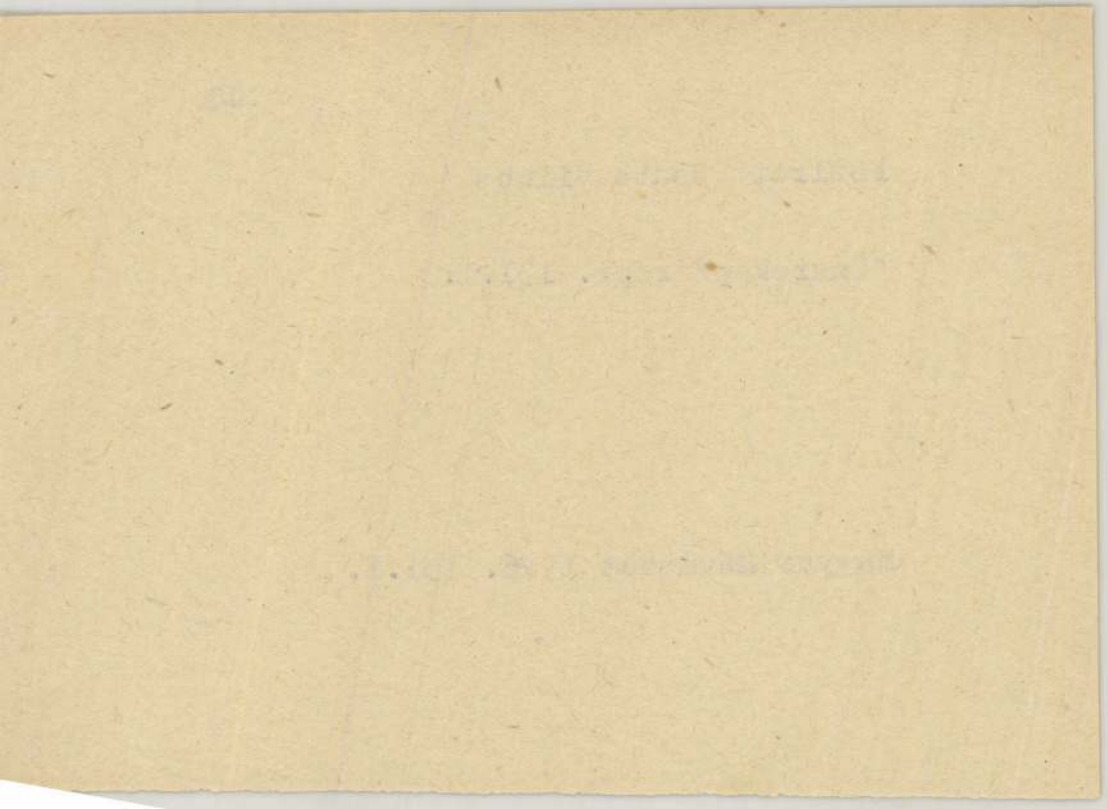
Művészet 1914. 168.1.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

"Önarckép" repr. 131.1.

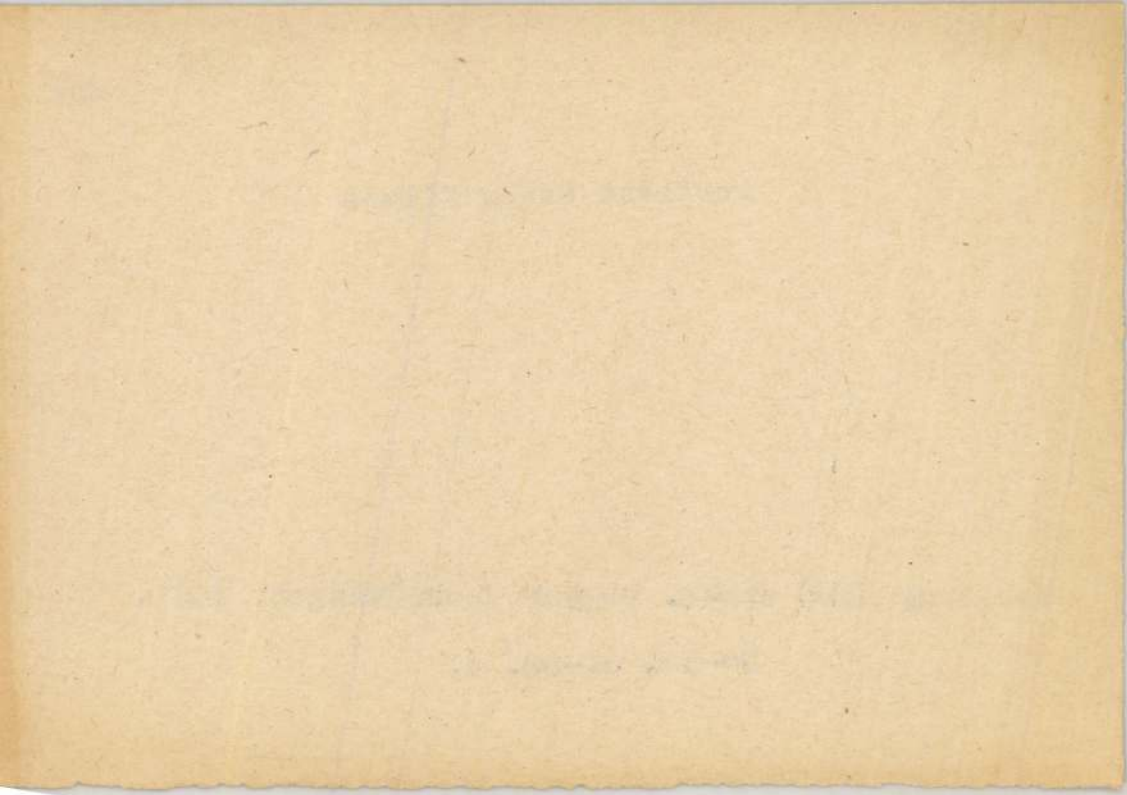
Magyar Művészet 1926. 131.1.

Perlrott Csaba Vilmos

Margitsay Ernő cikke. Magyar Iparművészet. 1919.

50-52, 61-62. o.

MDK

Perlott Csaba Vilmos

Kertrész, of.

Szentendrei festők 3.kiáll. Ferenczy Mut. 1953.aug.

1871

Parish of St. James

St. James, N.Y.

Parish of St. James, N.Y. 1871

MDK

Perlott Csaba Vilmos

Művésztelep kertje, of.

Szentendrei festők 3.kiáll. Ferenczy Mut. 1953.aug.

1884

Misses Gibbs

Misses Gibbs

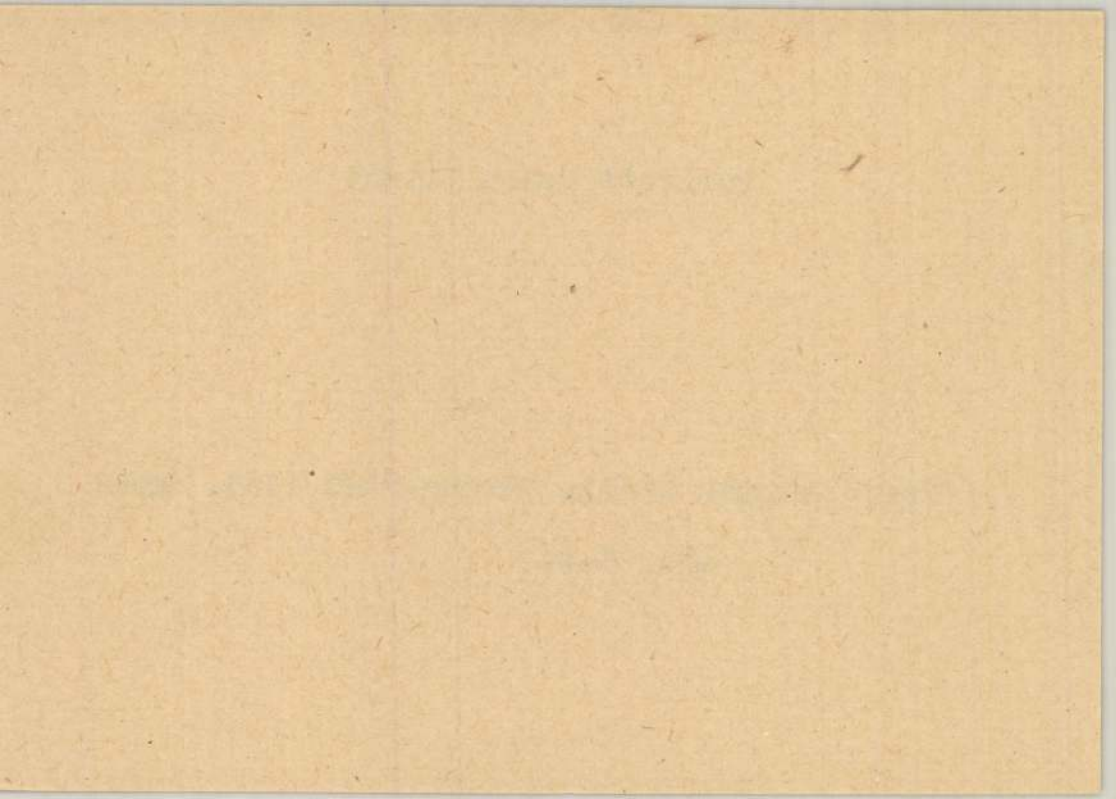
Misses Gibbs

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Tamás Galéria kiáll. Művész-Élet 1933. ápr.

15. 6.1.

MDK

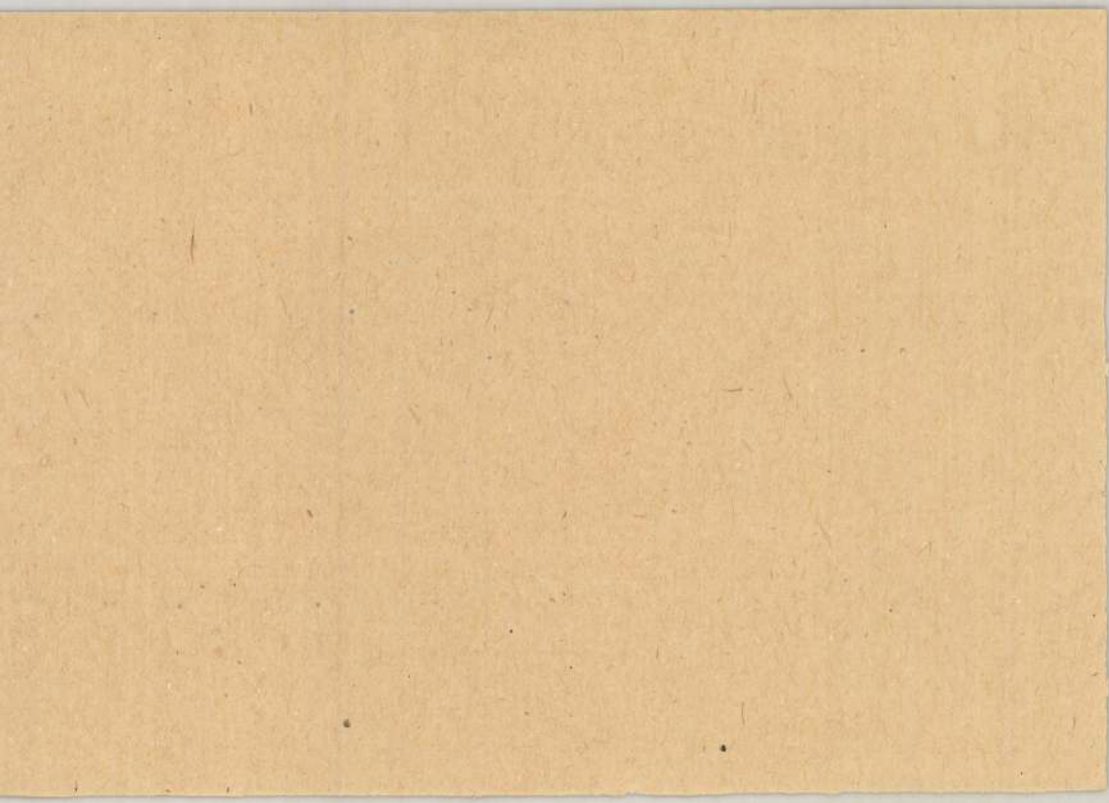
Perlrott Csaba Vilmos

Fésülködők. Olajf. 78x98 cm. Jelz.nélkül.

Notre Dame korán reggel. Olajf. 27x41 cm. Jelz.

l.j.: "Perlrott Csaba".

Fővárosi Képtár jub.kiáll. 1944.január.

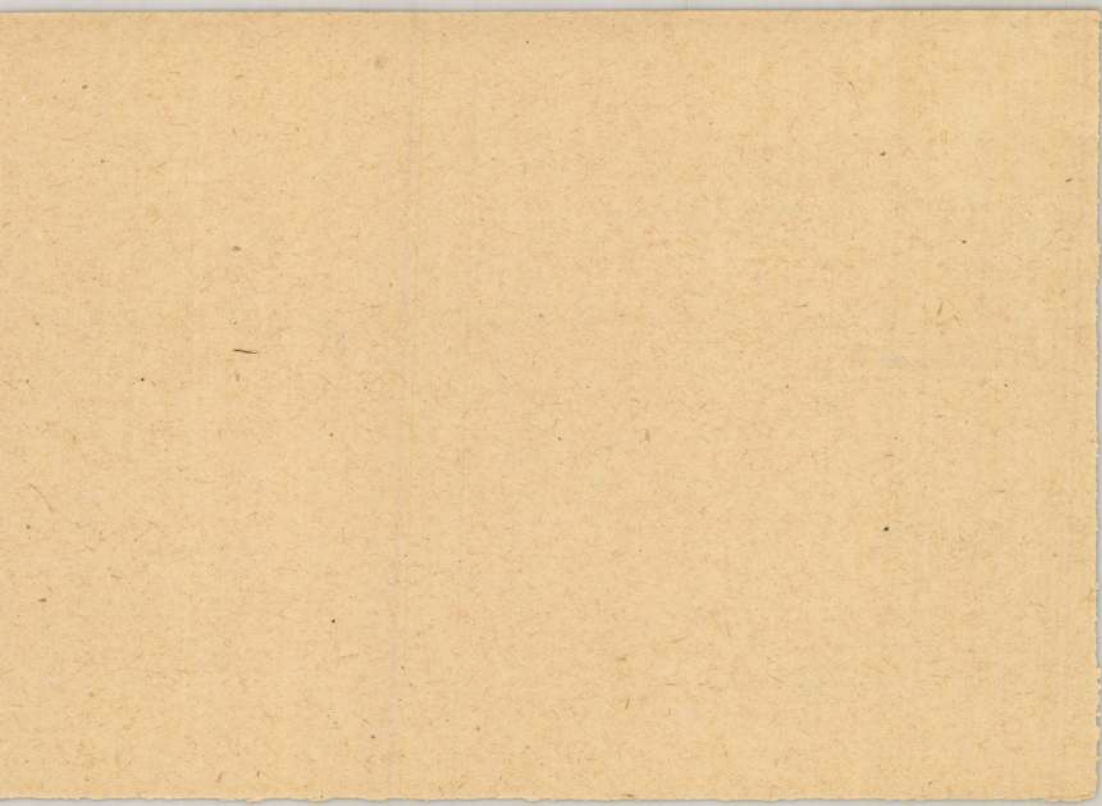

Perlrott Csaba Vilmos

festőművész

Dunaköcsy-ósa kiállításán - Ernst Múzeumban - képével
szerepel.

Eszt. Kurir
1988. III. 23.

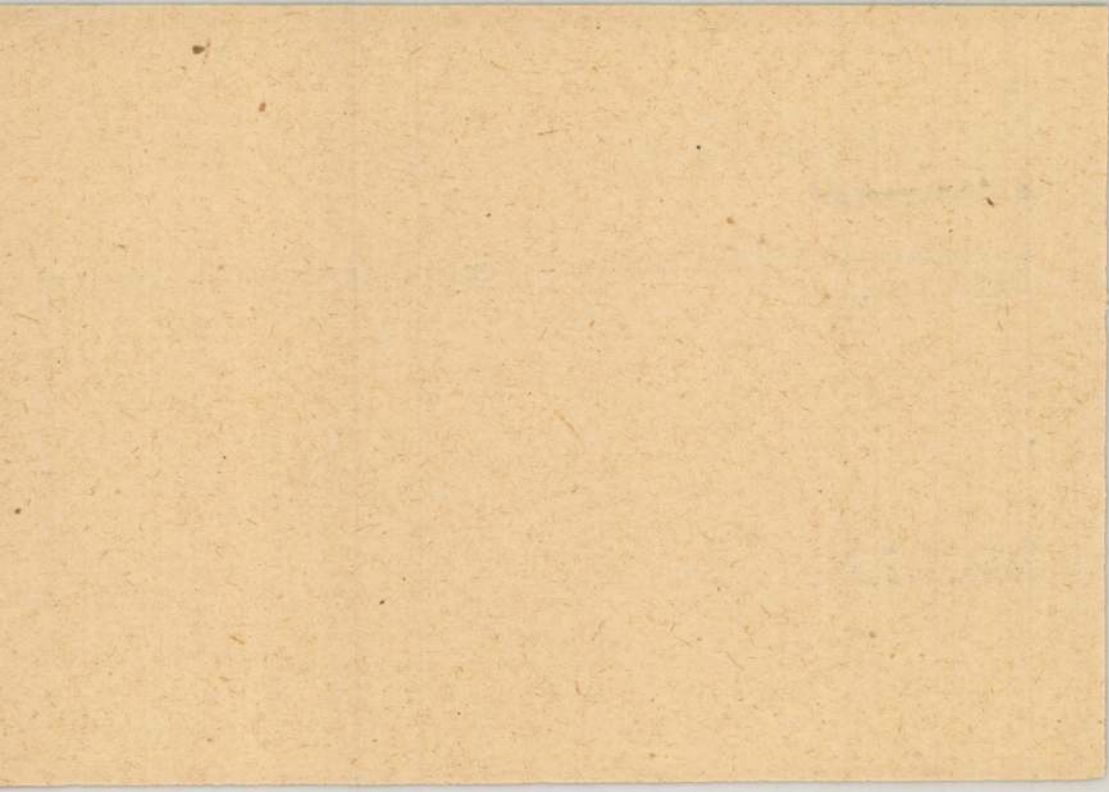

Perlrott-Csaba Vilmos

festőművész

Munkácsy-céh kiállítása - Ernst Muzeumban - képével
szerepel.

A z E s t
1935.III.19.

Perlott-Csaba

festőművész

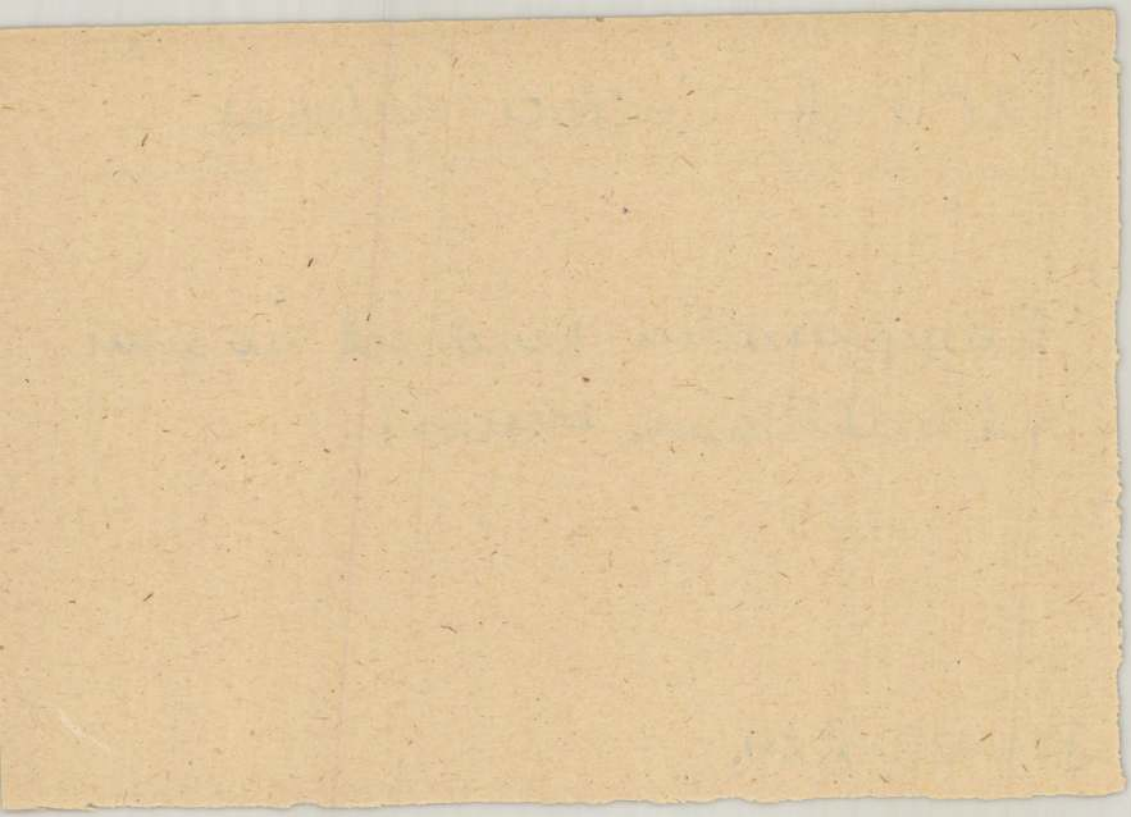
Munkácsy-céh kiállítása - Ernst Muzeumban - képével
szerepel.

8 Orai Ujság
1933.III.19.

Perltrott Csaba Vilmos

Nagyváradon rendezett magyar
műkiállításán szerepelt.

BH. 929. IX. 24.

MDK.

Perlrott Csaba

A Történelmi Emlékbizottságban való részvételéről

Magyar Nemzet 1967 márc.1.

Project 1000

1. The following table shows the results of the project.

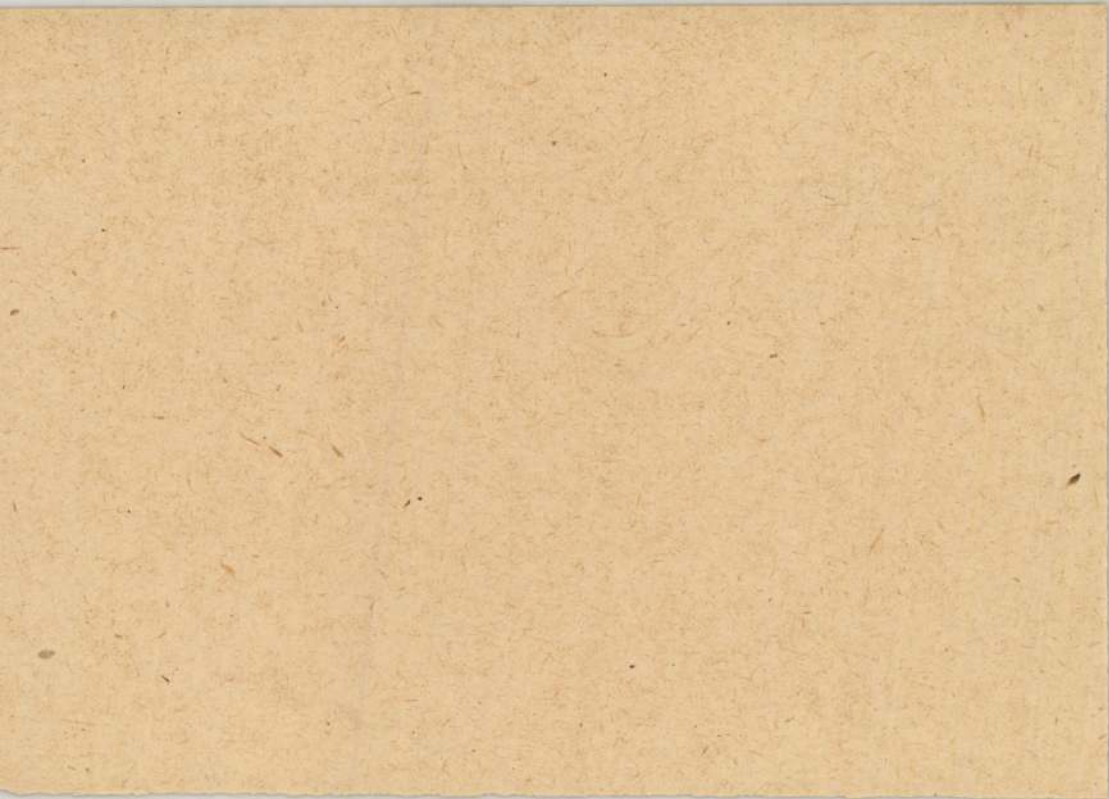
1. 1. 1.

Perlott-Csaba

festőművész

Munkácsy-céh kiállítás - Ernst Múzeumban - késsével -
szarkopai.

Magyar Hírlap
1933. III. 19.

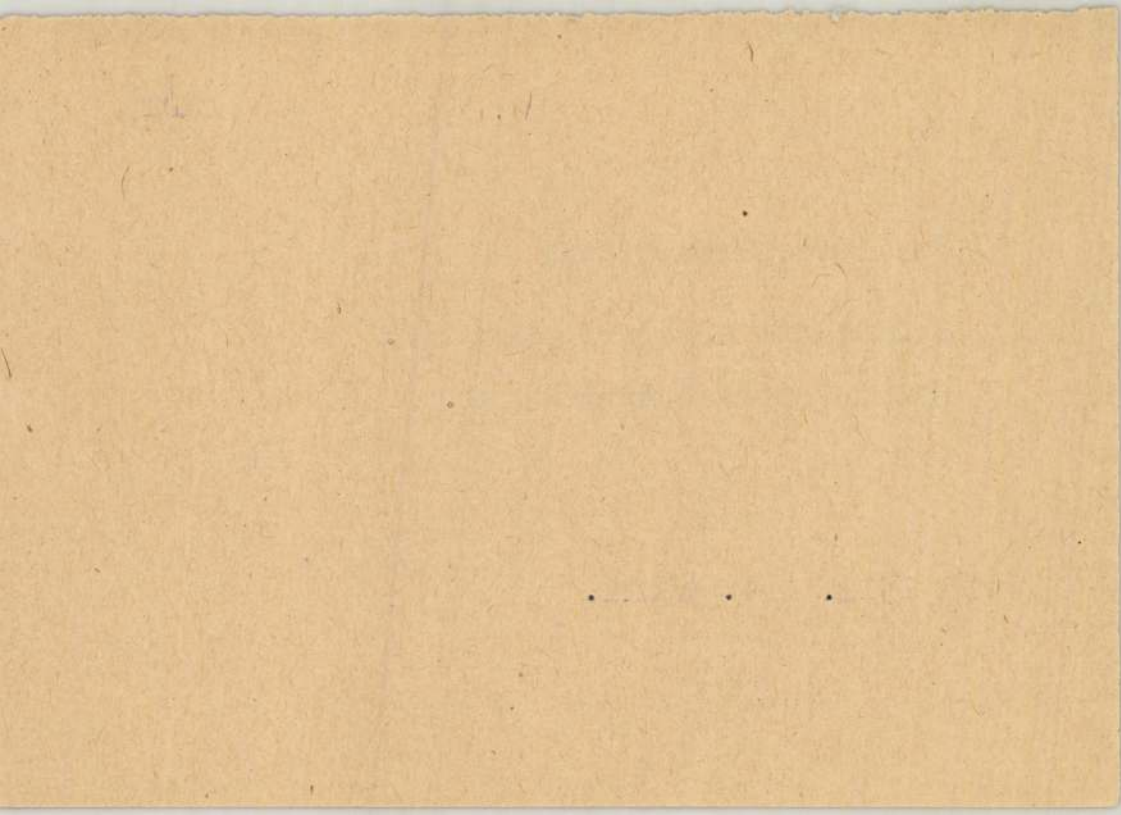
MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Kecskeméti utcai részlet, ef.

Csendélet háztetőkkel, ef.

KMT 1912. tav. kiáll.

MDK

Perbrott Csaba Vilmos

"Székelyek duma rész" c. képe szerepel a
II. Magyar Képzőművészeti Kiállításán.

Flóra le károk: Képzőművészeti a képző-
művészeti kiállítás. Bp. 1952. 98. o.

1857

Journal of the

... ..
... ..
... ..

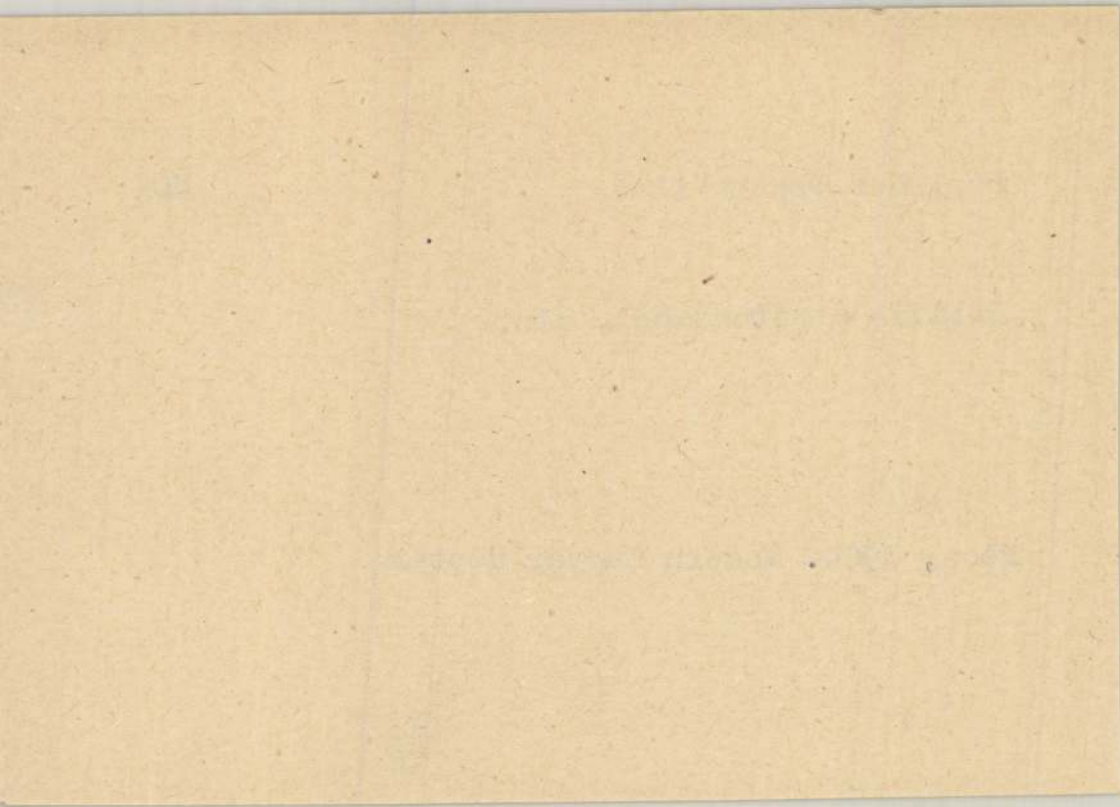
... ..
... ..
... ..

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Kilátás a műteremből, olf.

Pécs, 1964. Modern magyar képtár

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Művésztelep kertja, 1959. olf.

Perenczy Károly Muz. 1963. okt. Szetendrei festészet

Perlecs Csaba úlnosa

festésvezető

HUF. kifizetés - Kesztyű Szalonban - képfel szer-
pel. *hámicsek drámai szere*

Helytartóság
1939. I. 6.

Perlottisaba Wilens

festänvies

HUT Képesnévűsek Új Társasága Hírlétele - Hozott
Közlönyben - Képesnévűsek, egy nagyok bonyo-
lásokba beavatottak foglalkozással és munkával.

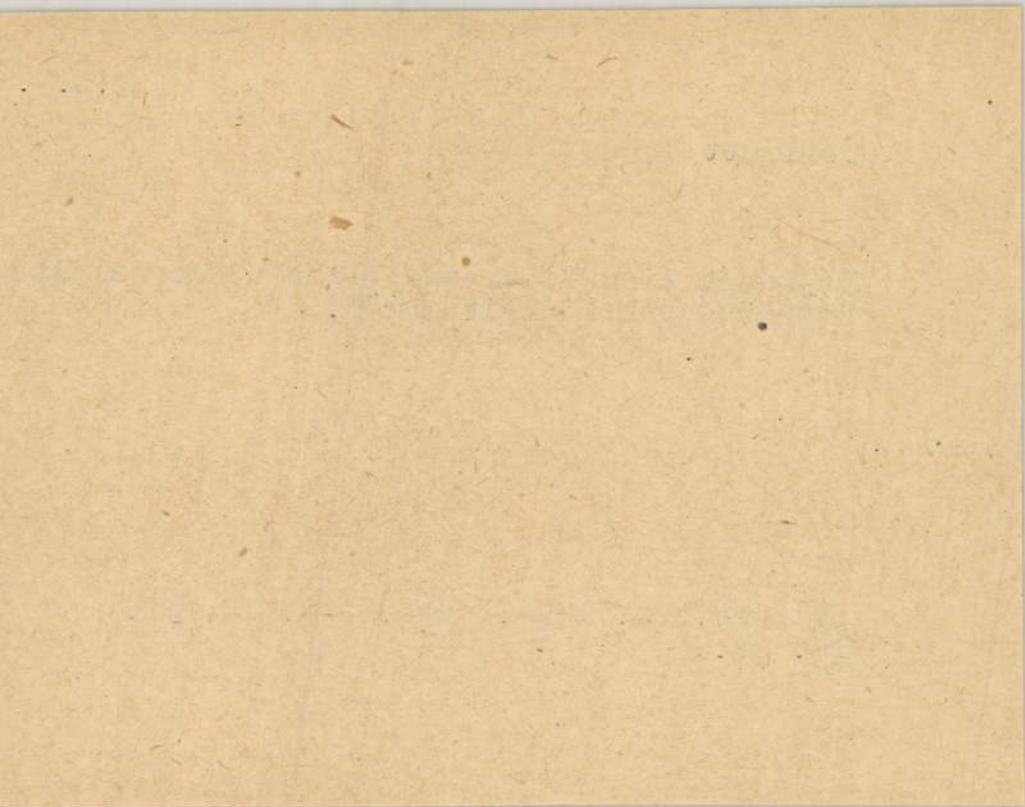
Hozott Újok
1939. I. 6.

M.D.K.

Perlrott Csaba Vilmos

Tájképét kiemeli Berend Ilona a Szocialista
Képművészek kiállításáról.

Színház, Bp. 1948. márc. 2-8. IV.évf.
10. sz.

Perlross Saba

festőművész

KUT kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

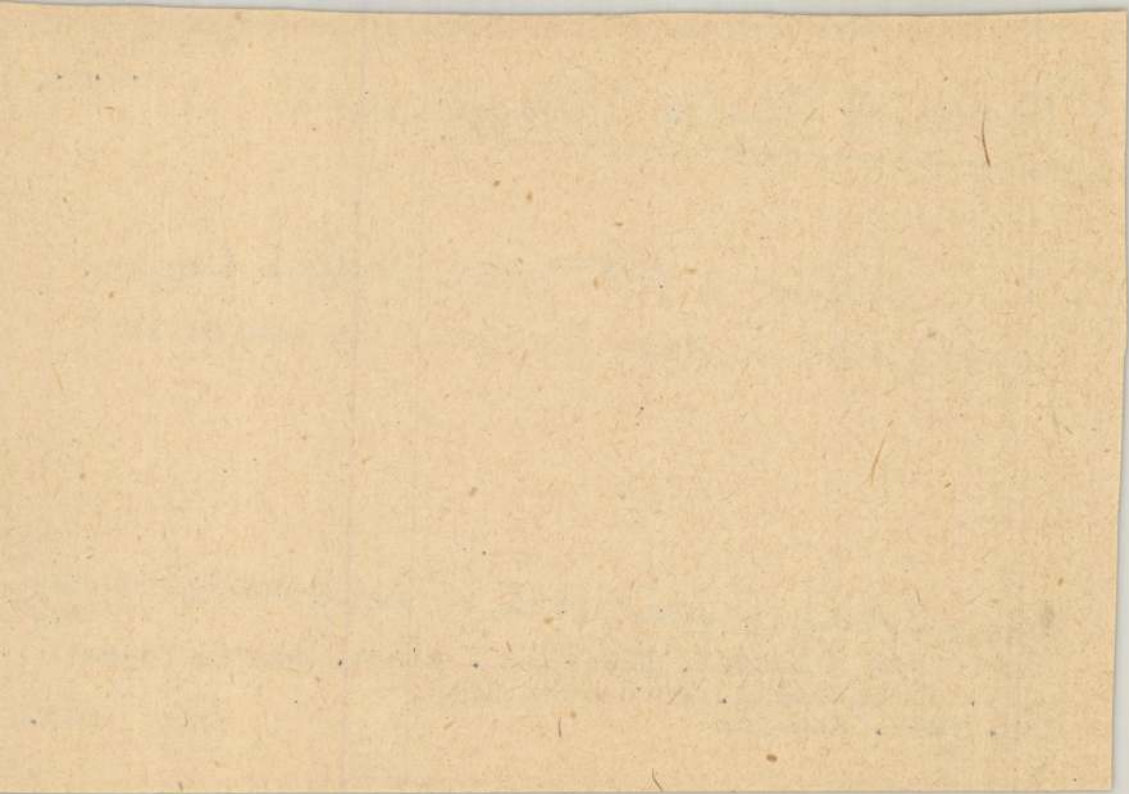
R e g g e l
1929.I.7.

Pereroff Csaba Vilmos, festő

M.D.K.

mint a KUT vezetőségi tagja.
válaszol a lap három kérdésére

Idézve: Magyar Irás, 1926. VI. évf. 2-3. sz. 15-19. old.
Kortársak szemével, 1896-1945. Szerk. Németh Lajos
Bev. és összeáll. Perneczky Géza,
Bp. 1967. Corvina 166. old.

Perrott - Csaba Vilmos

1.

Századforduló nemzedéke - hagyományjal
telített és tudatosan újat akar.

Nagybányán kerdi.

Párizsban Mahirre műkörében.

Keleg színeket kedveli, felfelé visz vonal-
vezetése

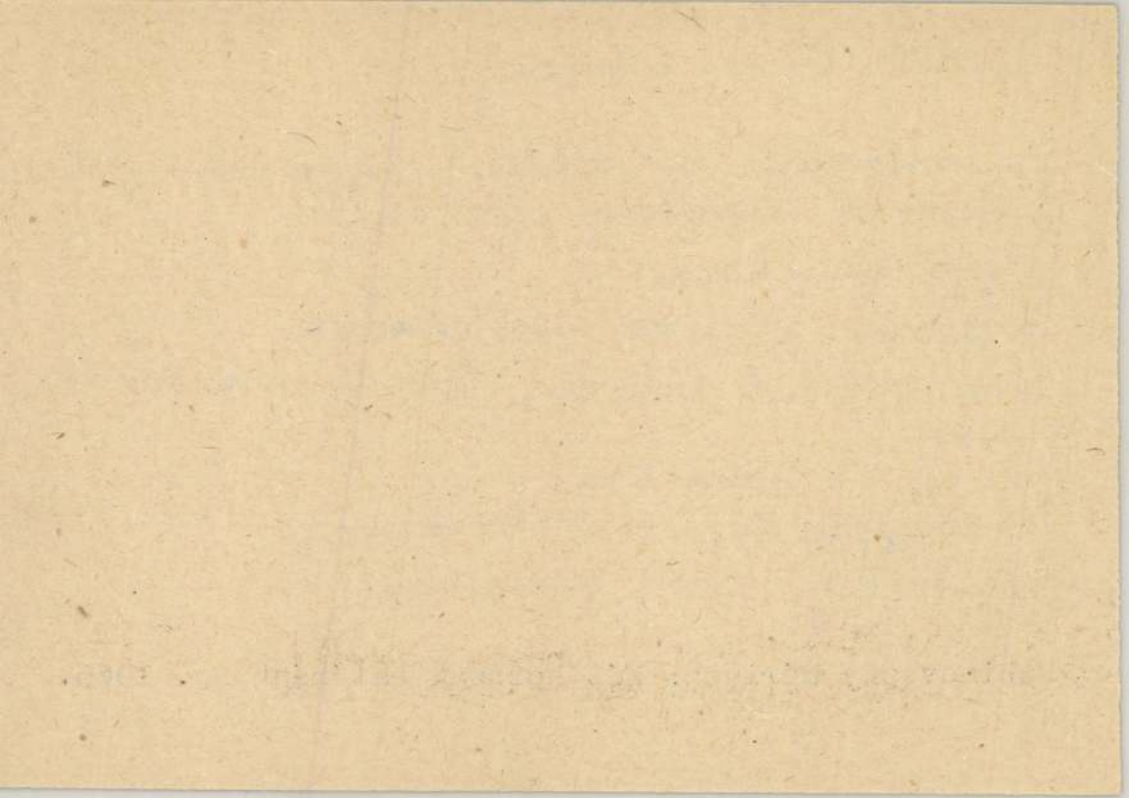
"Téli táj" - violás lila

"Pócsmegyeri táj" - feltörekvés

"Faluvészlet" - zárt, geometrikus

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán Bp. 1965.

180 - 184. l.

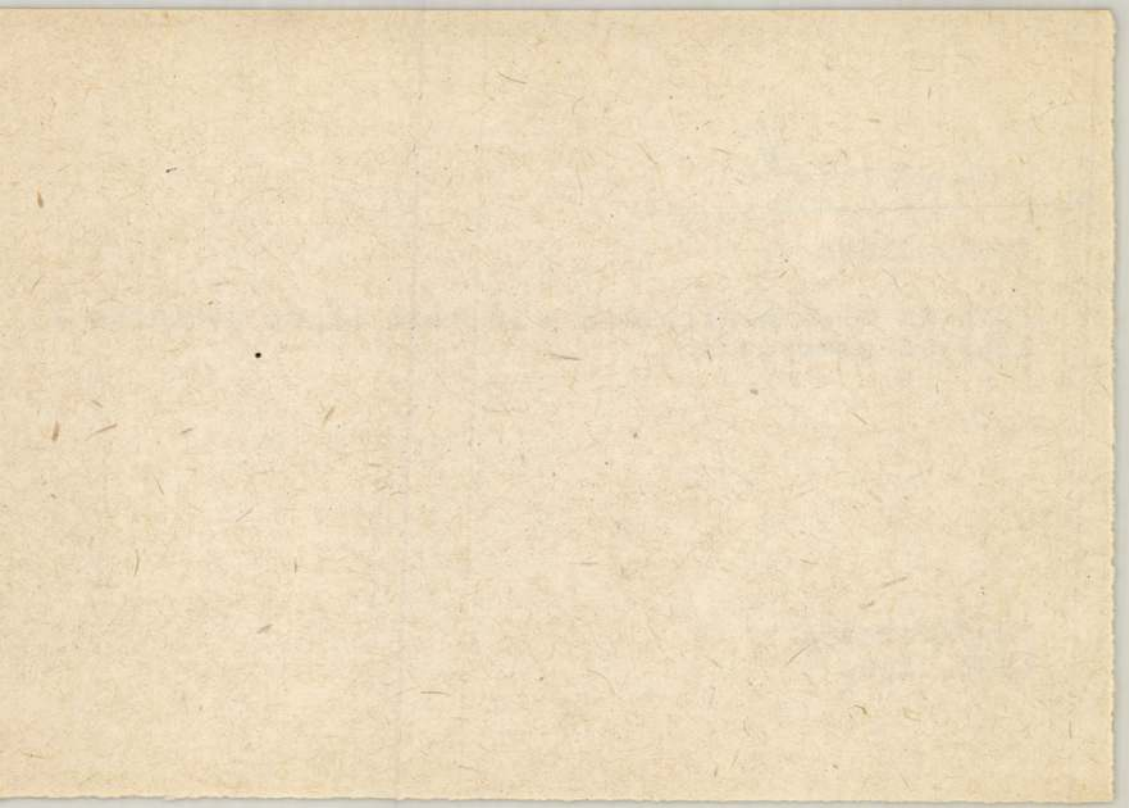

Perbott-Csaba

festőművész

Műterem első kiállítás - Kossuth Lajos utcában -
képével szerepel.

Magyarország
1935.11.6.

Perloitt Liaba
festi

M.D.K

A KVT tagja rott.

Frank jäms: Kmetty jämsial
Elet es Kodolom, 1966. maicus 26-8 kes

Porrott - Csaba.

Műve megepel a munkácsy -
Céh első kiállításán.

Szai Ujság, 1928. Nov. 11.

Furbush - Carter

John Furbush
Carter

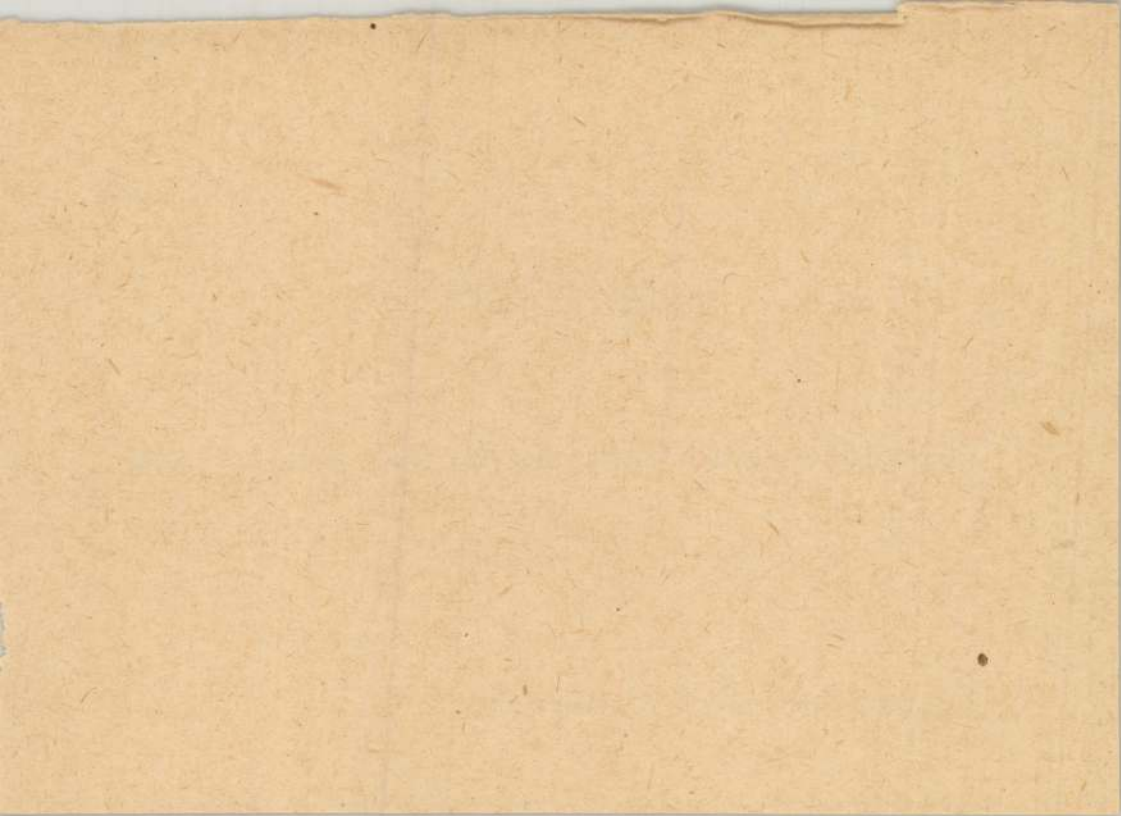
John Furbush, 1871

MDK.

Perltott Csaba

Megemlékezés a Szabadság és Nép kiállításra

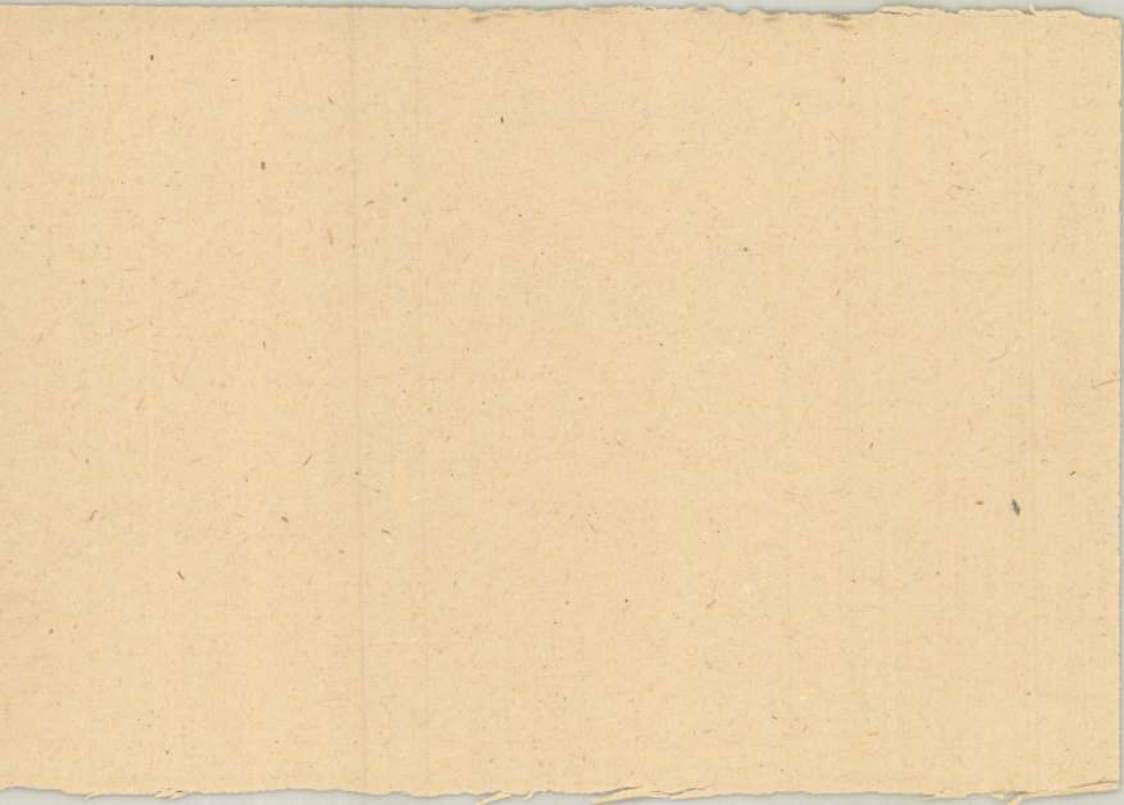
Magyar Nemzet 1967 márc.29.

Perlett - Csaba Vilmos

Kialli

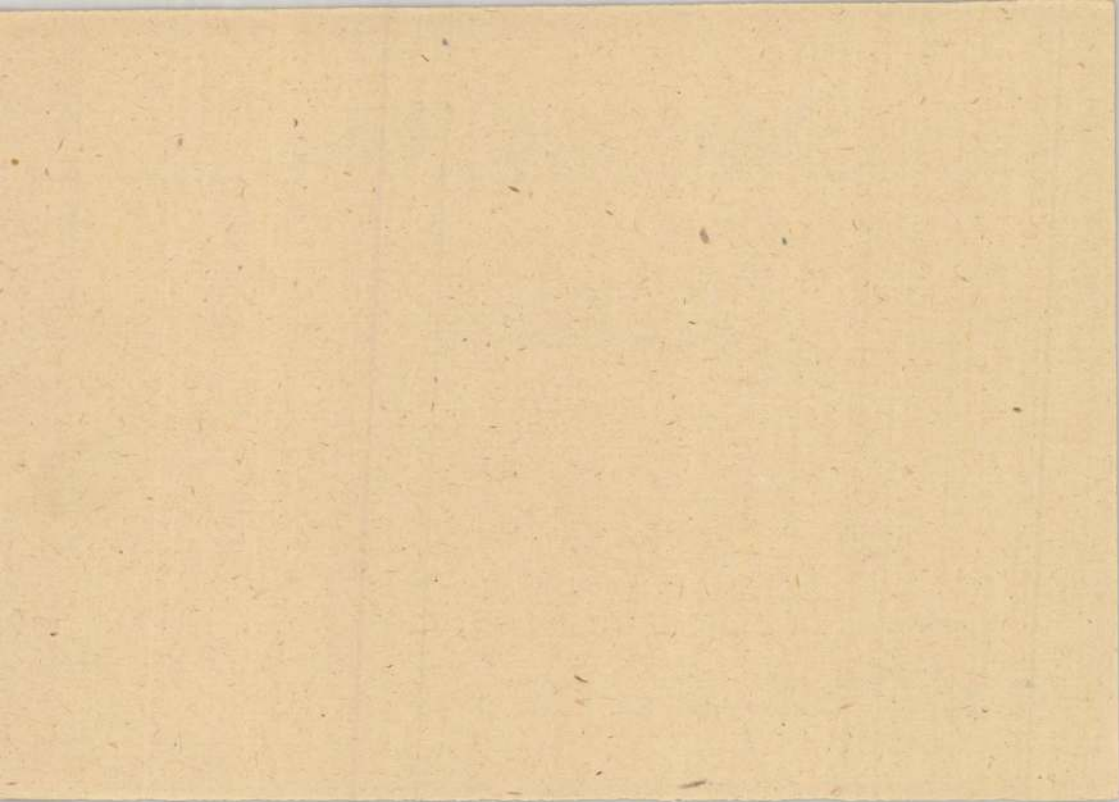
N. Y. 932 XI. 30.

Perlott - Csaba Vilmos

Mi'illit

P. N. 932 XI. 27.

11. 1884. 2nd ed. 1884. 1884.

1884. 1884. 1884. 1884.

1884. 1884. 1884.

Perrott - Carter

Albertina received a subscription
in the first contribution.

Perrott Carter, 1924, Nov. 11.

MDK.

Perllott Csaba

Kapcsolata a KUT-tal

Élet és Irodalom 1966 márc.26.8.lap

Partloff case

Response to a LIT-101

1st to Ironclad 1950 memo. 2. 2. 1950

MDK

Perlrott Csaba Miklós

Külváros, of.

MNG. Magyar forradalmi művészet. Műcs. 1957.

o. p. 9/.

lyan elmebetegséget, melyet "rendeleti

?

m, hogy Diószegi közül olyan adatokat
ny adminisztratív és erőszakos rend-
es sámánok kénytelenek sámánkodni:

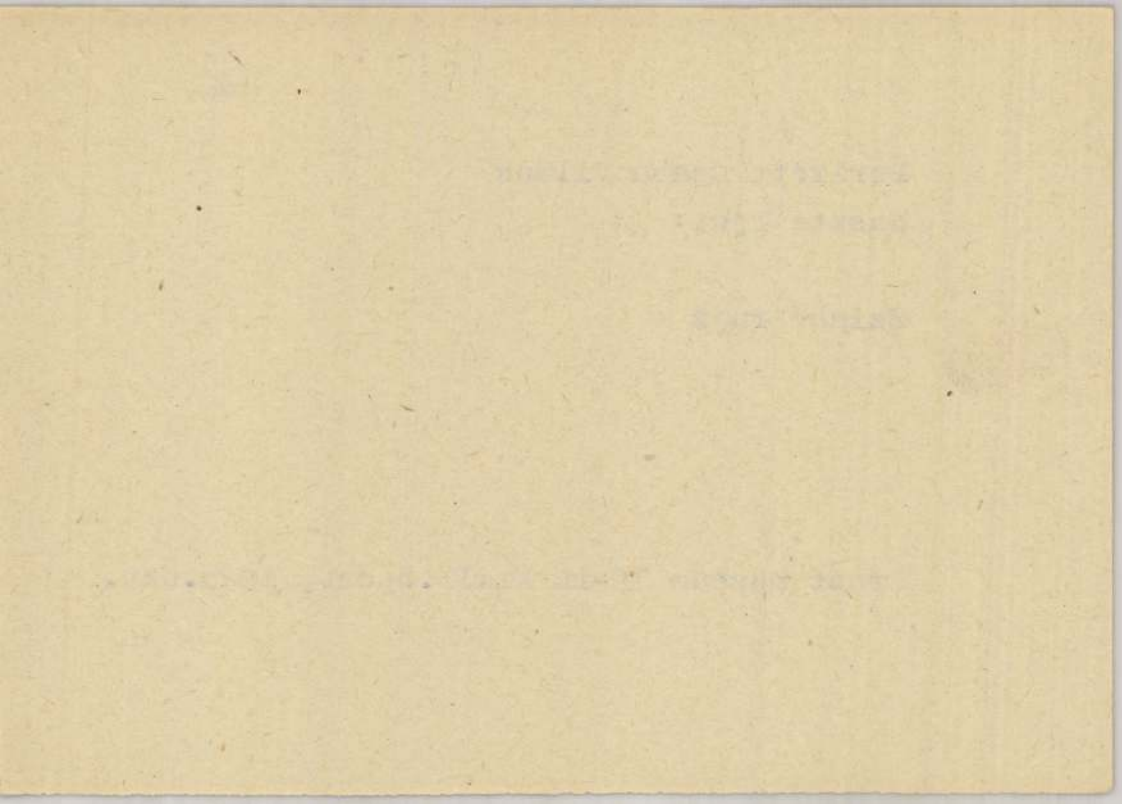
930-ban Direnkova - azok a sámánok,
dást az adó miatt, amivel - mint papi
lik őket, időszakosan megbetegszenek,
an sámánkodni kezdenek". A továbbiak-
is közöl arról, hogy a szellemek kény-
ogy folytassák mesterségüket, ill. ne

MDK

Perlrott Csaba Vilmos
pasztelljei:

Szines rajz

Ernst Muzeum 79-ik kiáll. Bpest, 1925. okt.

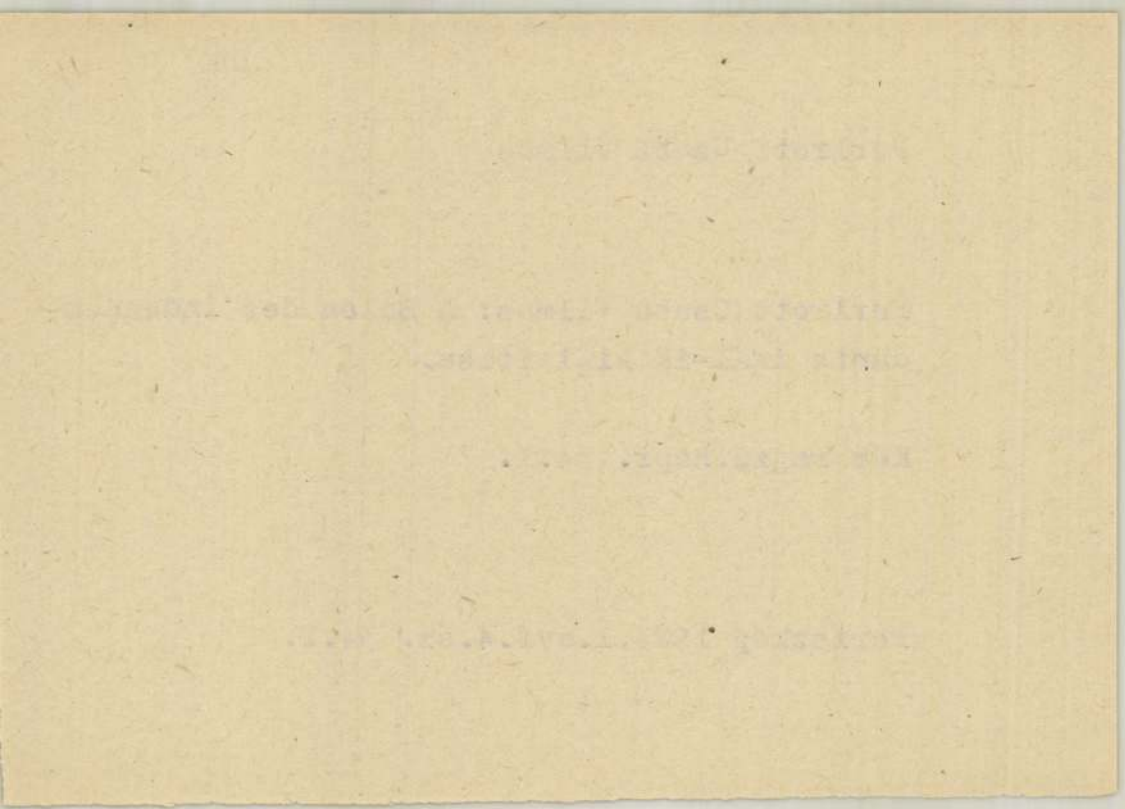

Perlrott Csaba Vilmos

Perlrott Csaba Vilmos: A Salon des Indenpendants XXXI-ik kiállítása.

Két rajza.Repr. 34.1.

Periszkop 1925.I.évf.4.sz. 34.1.

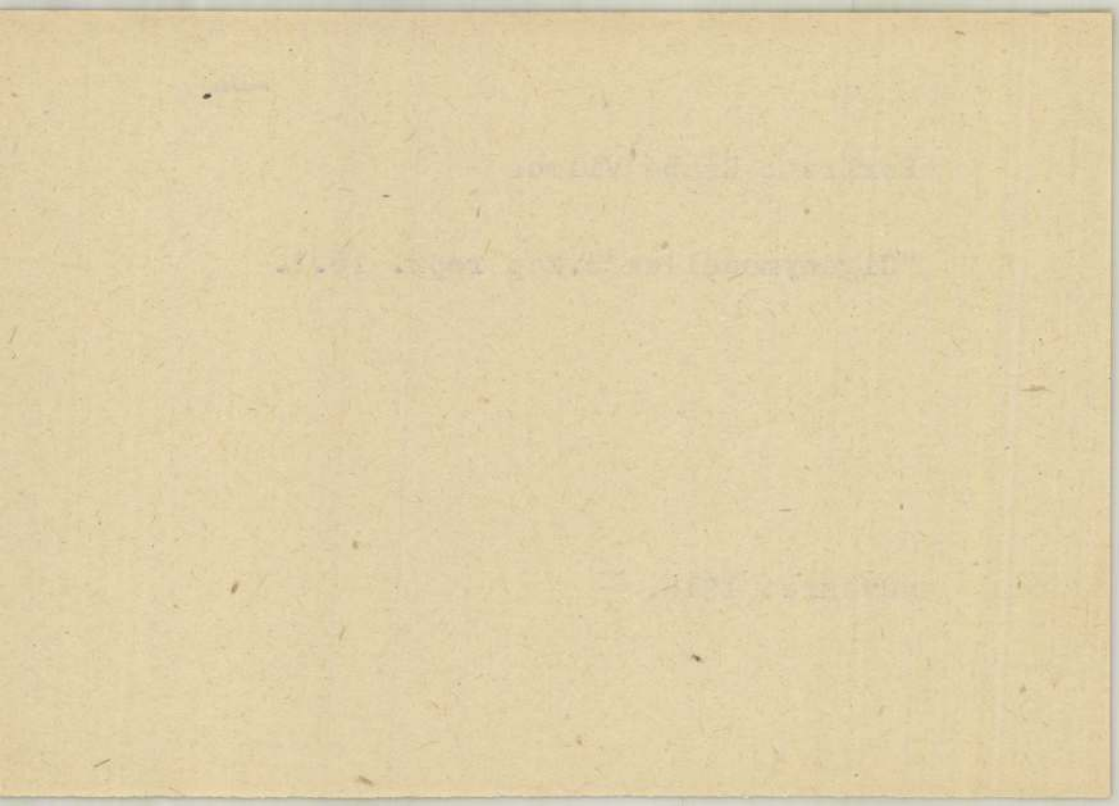

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

"Cigánymodellek" c.kép repr. 18.1.

Művészet 1916.

Perlrott Csaba Vilmos
pasztelljei:

Szines rajz

Szajnaparti részlet

Szines rajz

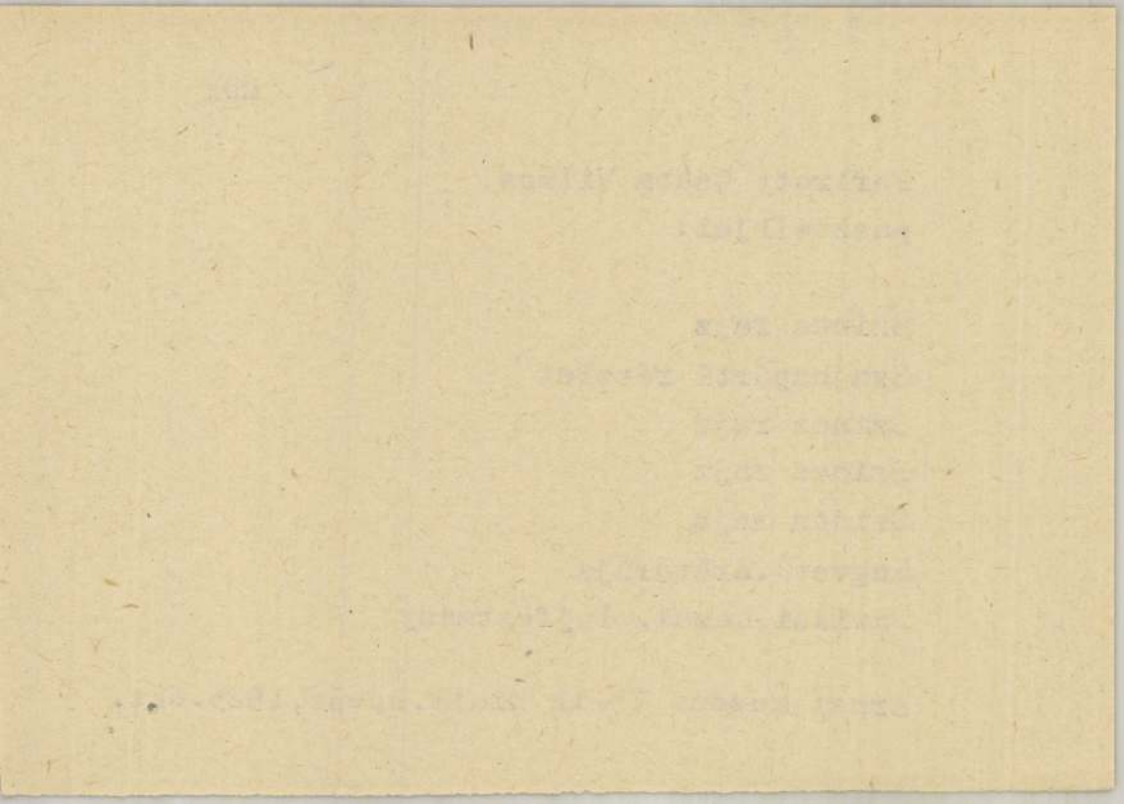
Szines rajz

Szines rajz

Magvető.Krétarajz

Párizsi házak.Olafestmény

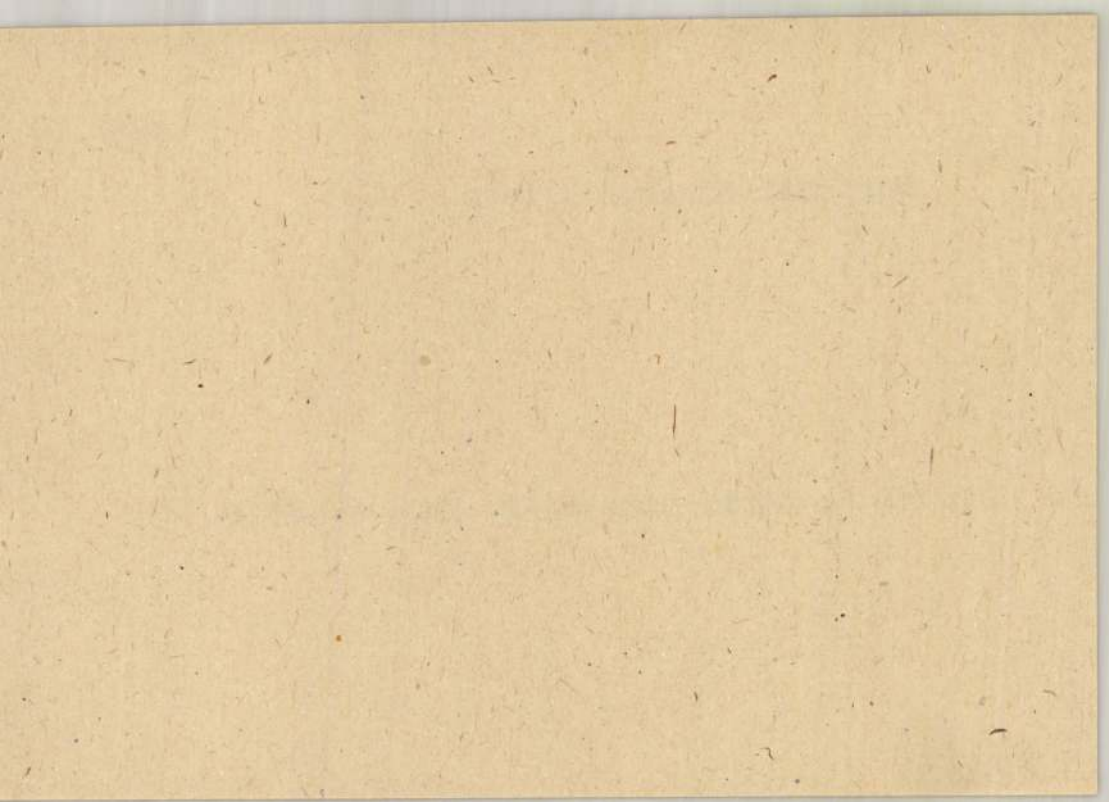
Ernst Muzeum 79-ik kiáll.Bpest,1925.okt.

MDK

Perlrott /Csaba/ Vilmos

Tábori K: Páris magyarjai. Bp.é.n. 83 l.

M.D.K.

Perlrott-Csaba Vilmos festőművész portréja [mell-
kép].

Mélynyomás, fénykép után.

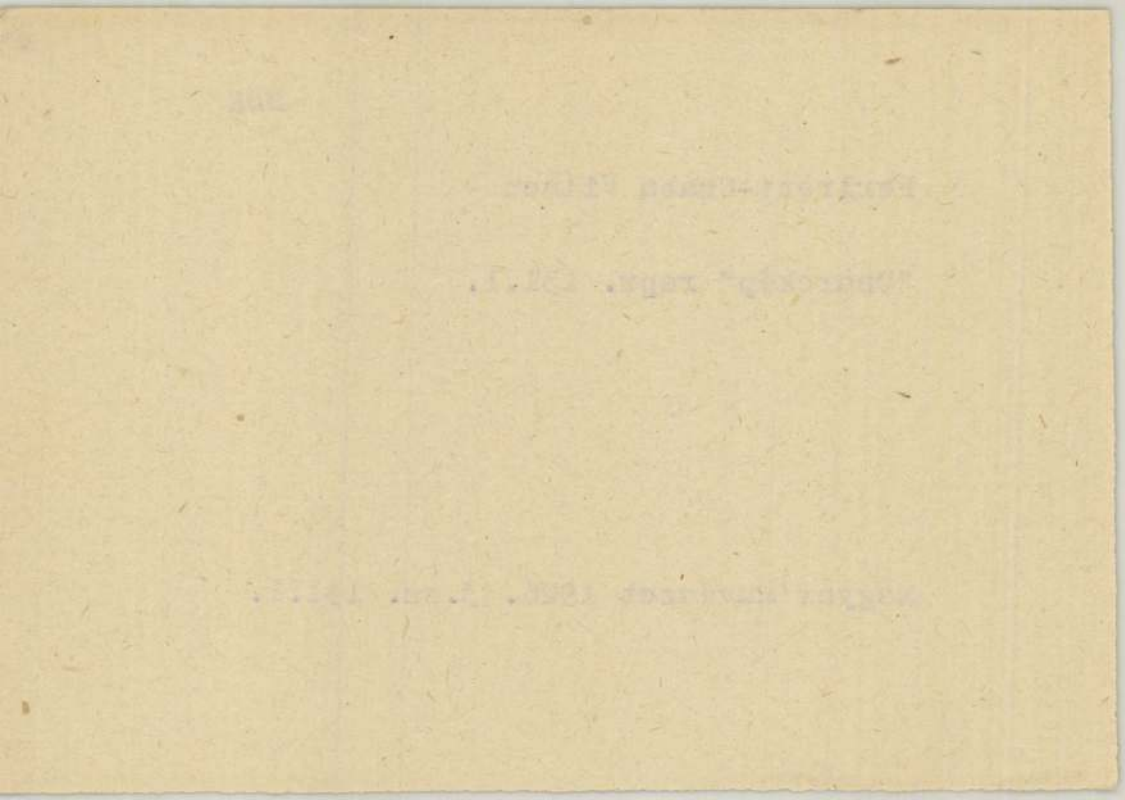
Panoráma. Bécs. 1923. jan. 21. 3. sz. 6. p.

MDK

Perlrott-Csaba Vilmos

"Önarckép" repr. 131.1.

Magyar Művészet 1926. 3.sz. 131.1.

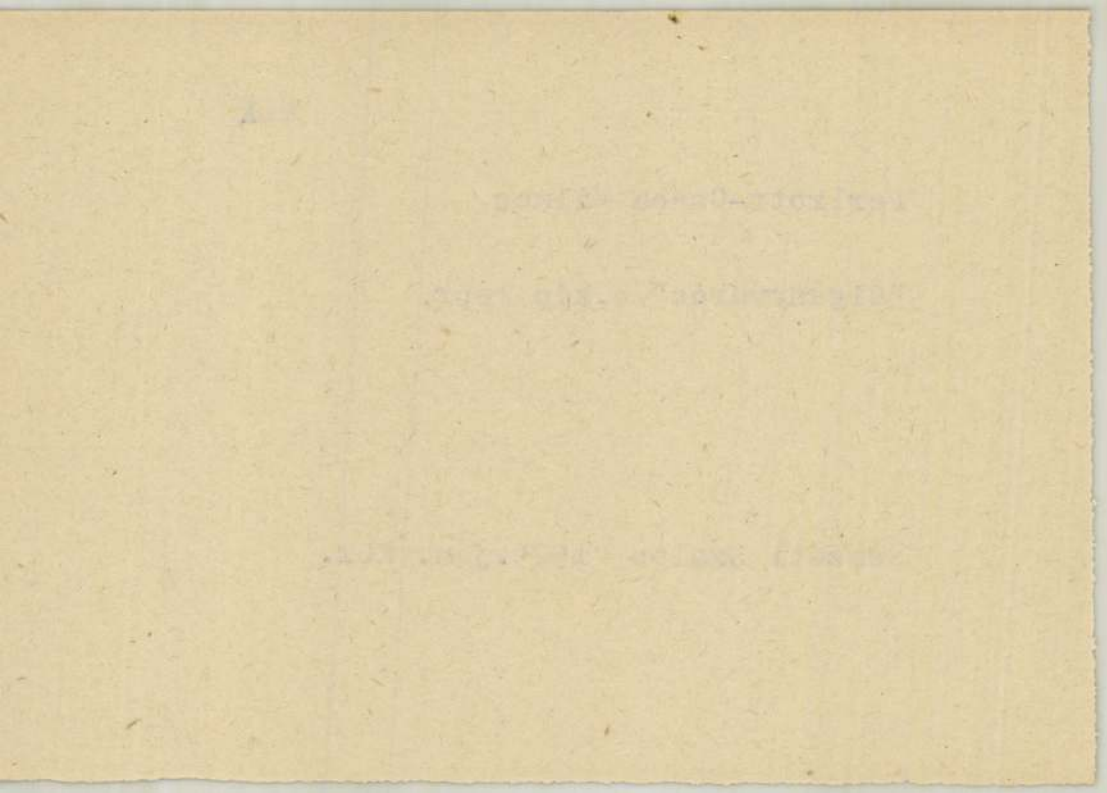

MDK

Perlrott-Csaba Vilmos

"Cigányváros" c.kép repr.

Nemzeti Szalon 1929.jan. KUT.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

"Notre Dame" c.festm.repr.
A KUT mücsarnoki kiállításából.

Kut 1926.nov.15.

100

1875

1875

1875

Perlrott-Csaba Vilmos
festményei:

Párizsi templom

Notre-Dame

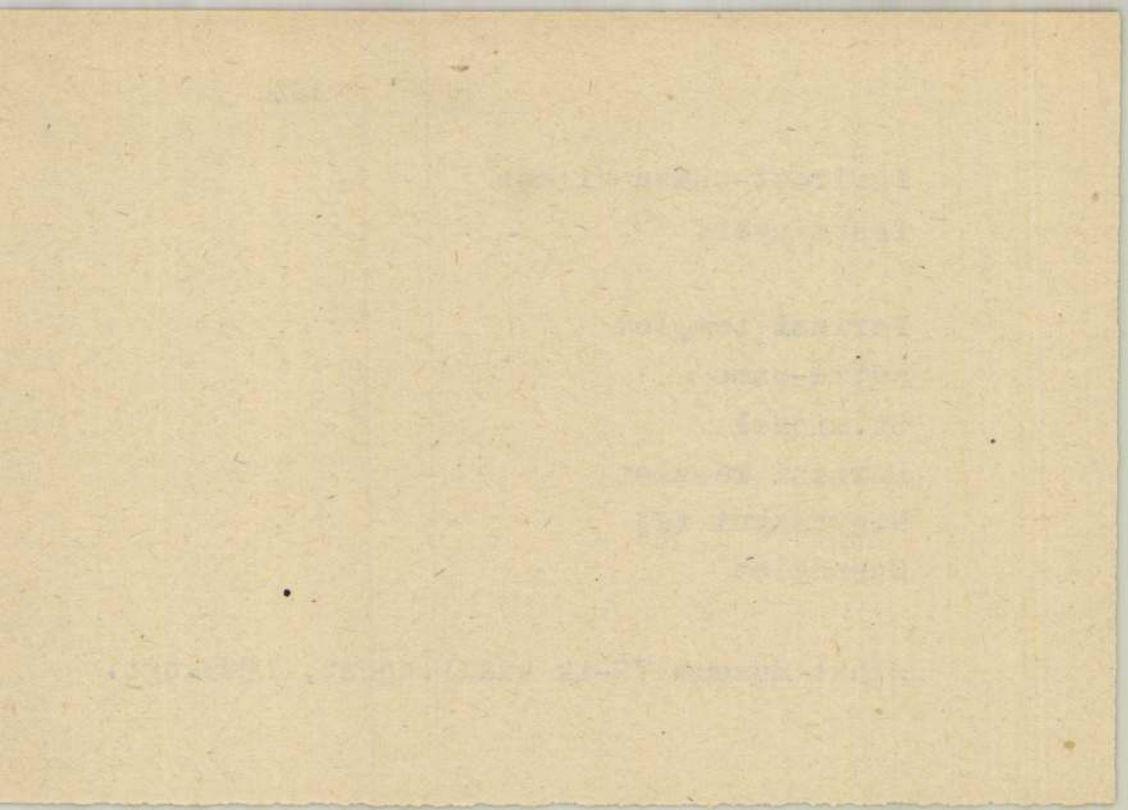
St.Michel

Párizsi részlet

Nagybányai táj

Csendélet

Ernst Muzeum 79-ik kiáll.Bpest, 1925.okt.

MDK

Perlrott-Csaba Vilmos
festményei:

Nagybányai erdő
Terített asztal
Párizsi részlet
Szajnapart
Tanulmány

Ernst Múzeum 79-ik kiáll. Bpest, 1925. okt.

1871-1872

1871-1872

1871-1872

1871-1872

1871-1872

1871-1872

1871-1872

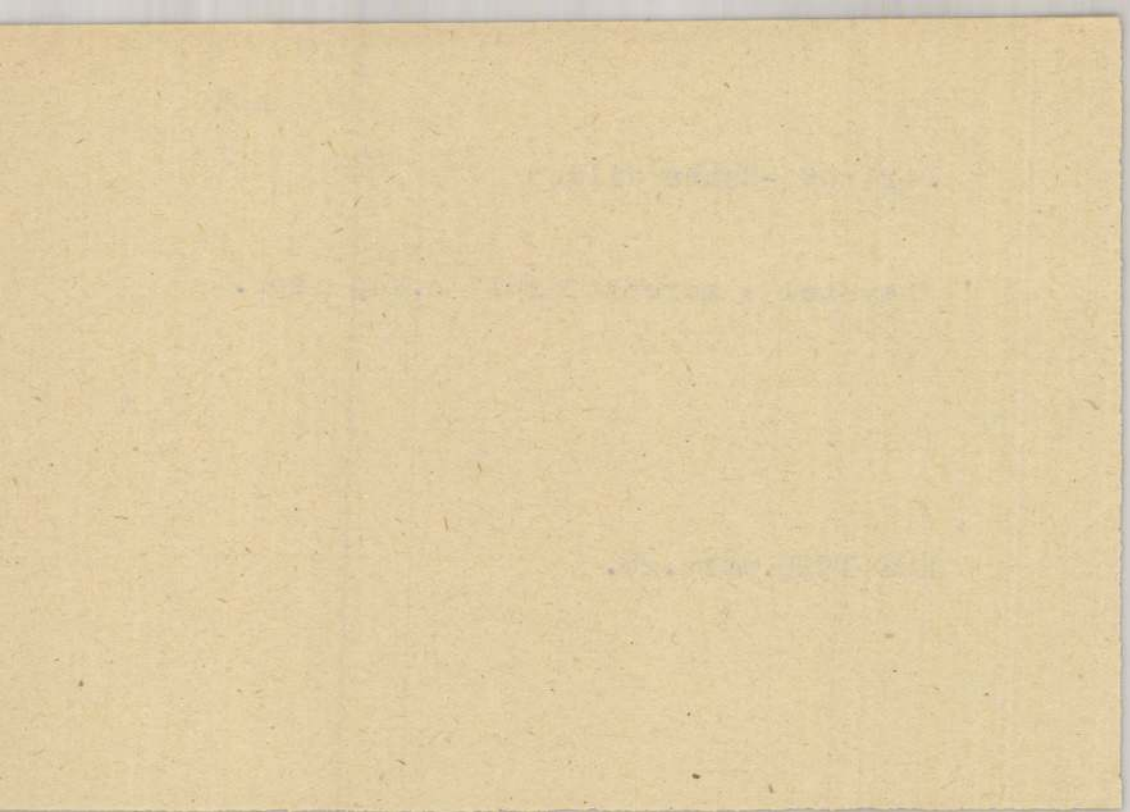
1871-1872

MDK

Perlrott-Csaba Vilmos

"Levétel a keresztfáról" c.kép repr.

KUT 1926.márc.28.

Perlott Csaba Vilmos (1879 - 1955)

Art. Tus, toll, ecset

420 x 296 mm.

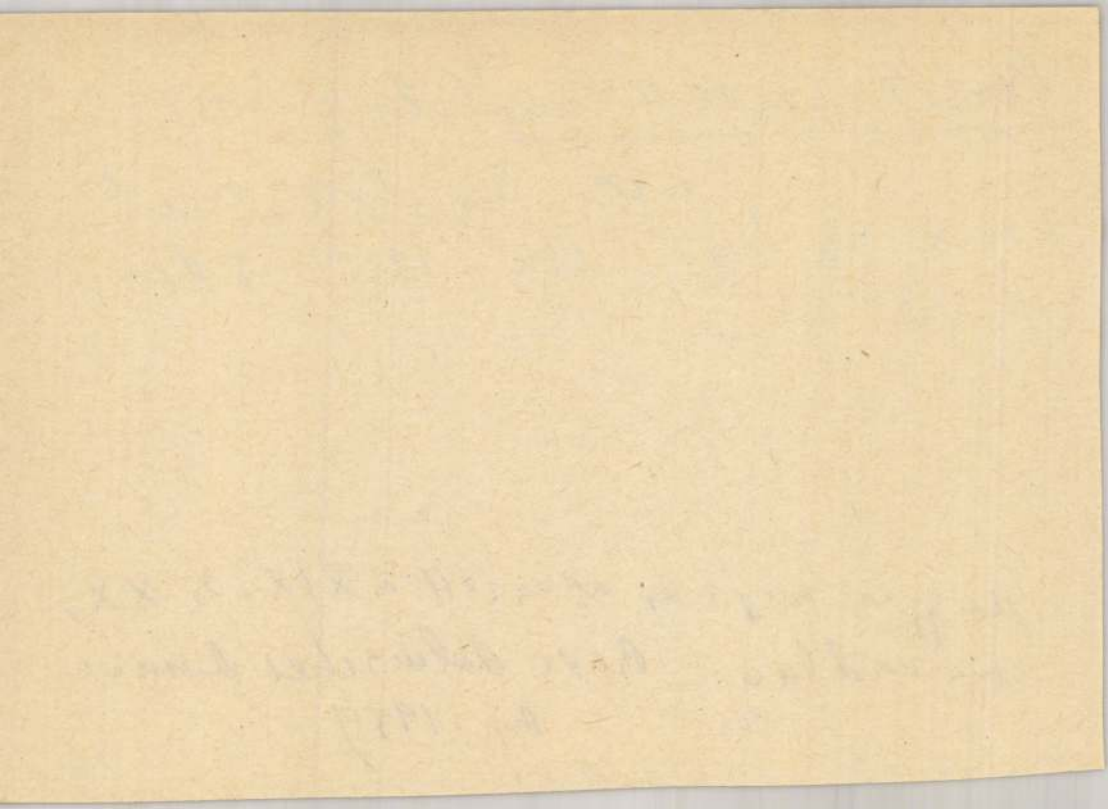
Lts.: 1955 - 5810.

Magyar nyelv és irodalom XIX, X, XX,
házasítás. Bevi. Delmarches Művei

Kst.

Mp. 1959

36.

Perlott Csaba kilem

kilétai a műterem bolt. p. o.

45,5 x 62,5

Pécs (János Pannónius Múzeum) modern
mágnas képlai. Forrás: Harkai Művészeti
szervezet, Tűzoltóság és a Rómeó és
Júlia. Pécs 1964.

2

10

10

Perloht - Csaba Vilmos, festő

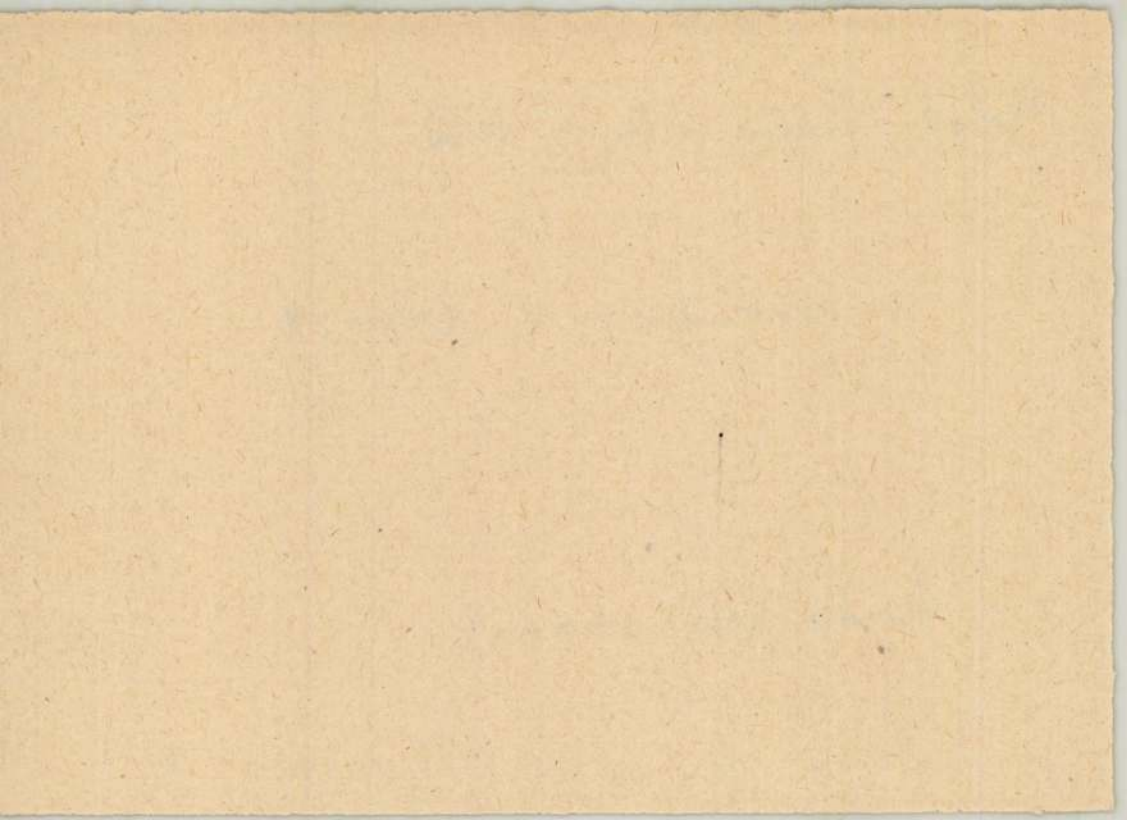
MDK

hentendrei u is dolgozt.

- - Henten drei napok

6

ESTI HIRLAP, Bp. 1968. szept. 17.

Perrott Csaba

Pap Gyula lerajzolta 1938-ban
(nem. 45 x 32 cm; - kiállítás)

Pap Gyula festőművész és Babóczy Mihály szobrász-
művész kiállítása. Ernst Museum. Kat. bev.:
Pogány Ö. Gábor. Bp. 1956. 39 l., 17 kép.

280.

Perle

Perlrott Csaba Vilmos, festőművész

P.Cs.V. szerepel ezen a kiállításon.

/E.1./: Jubilál a Tamás Galéria

Pesti Kapló. 1938. évt. 9. 18.1.

Revised Code of Virginia, 1912

Section 1000, Chapter 1, Title 18

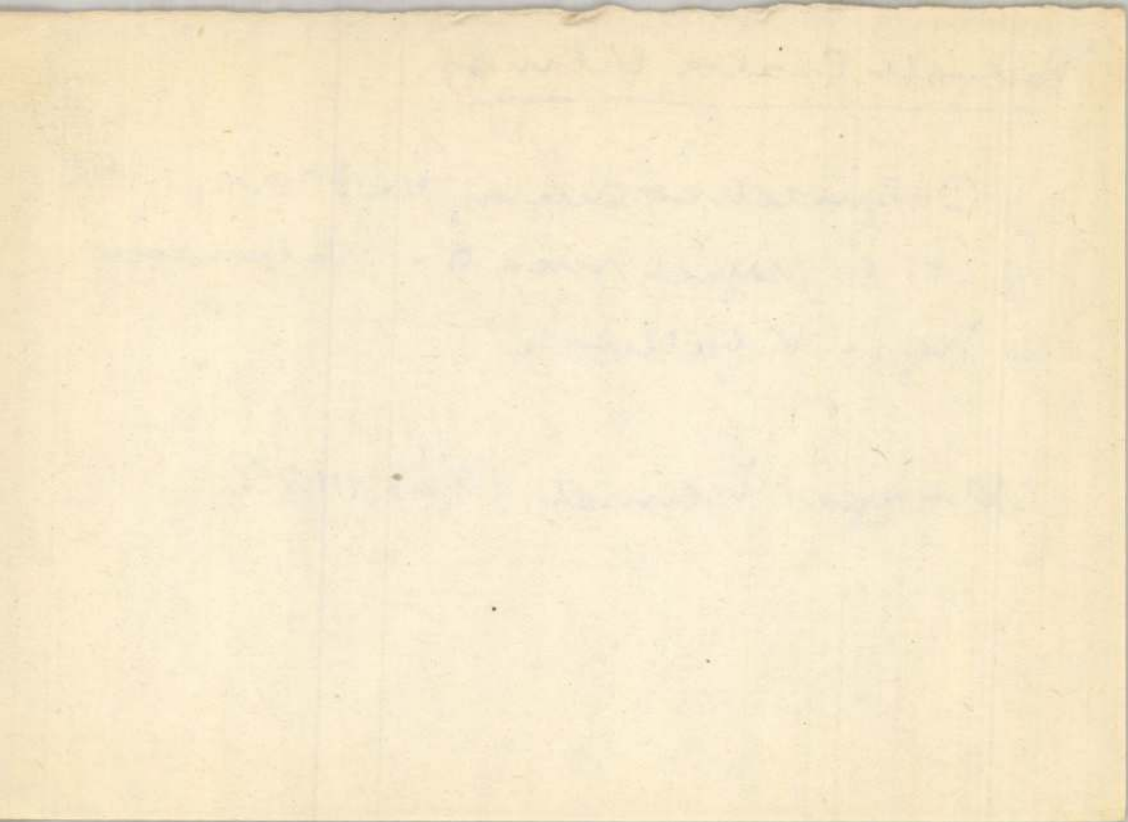
Section 1000, Chapter 1, Title 18

Section 1000, Chapter 1, Title 18

Perrott Csaba Vilmos

Oelmacher Anna: Ma 21-éve, 1942
III. 29. én nyílt meg a "Szabadság
és Nép- Kiállítás."

Magyar Nemzet, 1967. III. 29.

Perlmott Csaba Vilmos

mentett a Történelmi Emlékbiroddal
„Szabadság és hős” elnevezésű francia-
pályázatán és a socialista Kérvény-
űző csoportnak, a megnyitása után
aranyal letiltott, kiállításán.

Magyar Nemzet, 1967 III. 1. 5.

The first [unclear] [unclear]

with [unclear] [unclear]

to [unclear] [unclear]

the [unclear] [unclear]

of [unclear] [unclear]

the [unclear] [unclear]

of [unclear] [unclear]

Perloth Gabe Vilmos

Jeli Taj olaj
Jel "

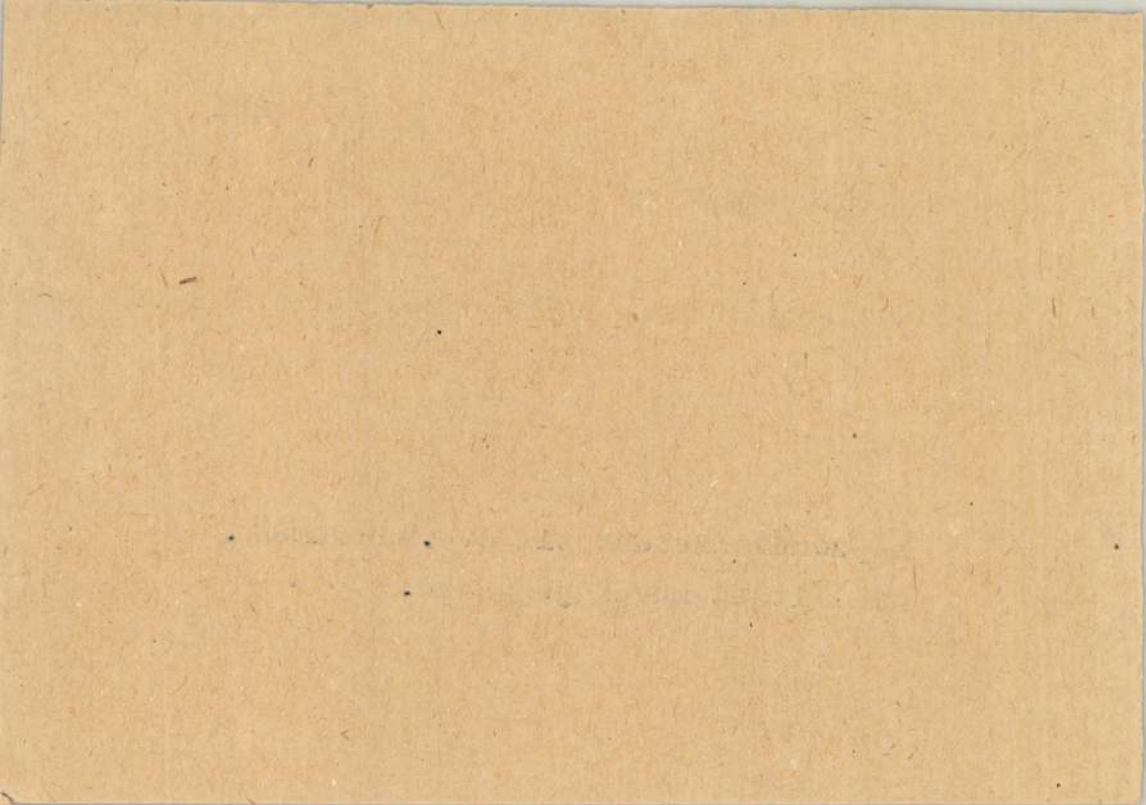
A Szentesi Művészeti Társaság kiállítása
1926-1956 Katalógus: Lyka könyv

MDK

Perlott Csaba Vilmos

Szentendrei utca 1954 olaj Művész tul.

Képzőművészetünk tiz éve. Múcsarnok.
Kiállított művek jegyzéke. 5.1.

Perlrott Csaba Vilmos festő

M. D. K.

Szent andrén delgezett

Alberti Mihály: Ternyai eslákiállitás Szentendrén
Pest megyei Hirlap 1962. október 9.5.1.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Erdőrészlet, temp.

Notre Dame, olf.

Kilátás párizsi ablakomból, olf.

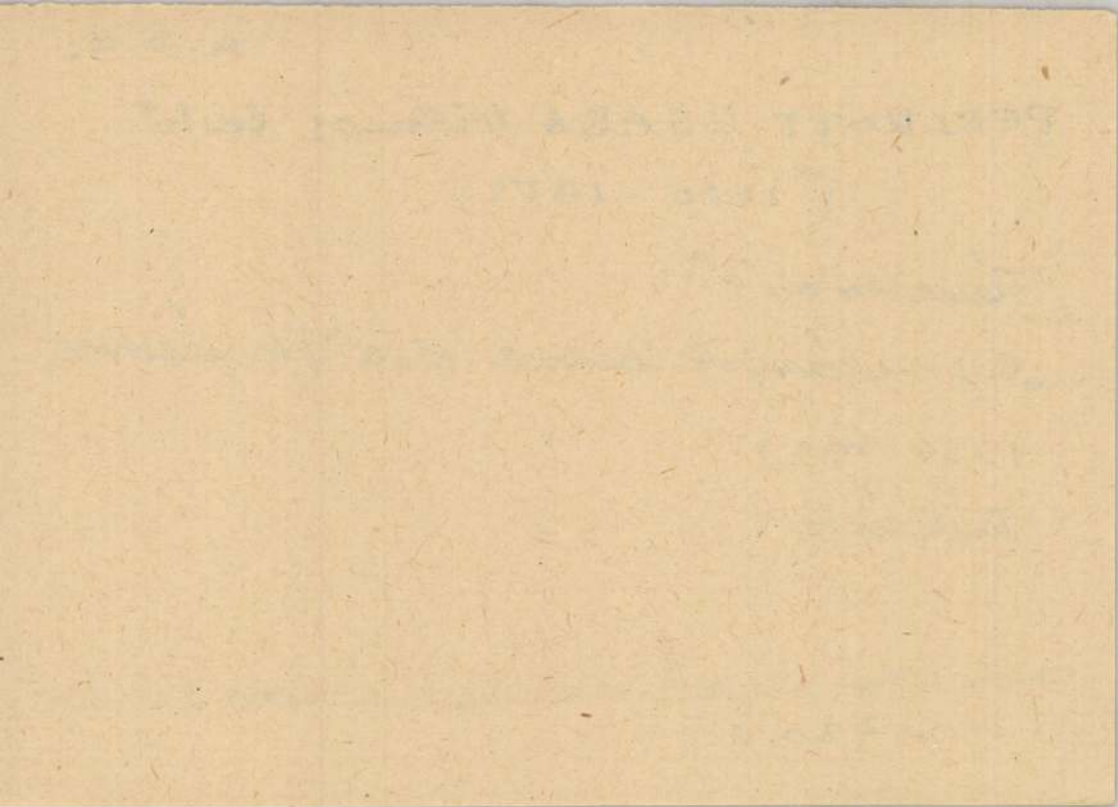
Műcsarnok 1926. Őszi kiállítás

a. d. u.

PERLROTT CSABA vilmos festő
(1880 - 1954)

„Férfiökölés”
„Ciszföldön az ablak előtt” (kivételre
1936-ban)
Tajkások.

Genther-Némethi-Véghvári-Záder: Magyar művészet 1800-1945.
p. 1956. 430.e.

Perlott Csaba Vilmos, Jertő

1724

Reint vett a Kiállításra.

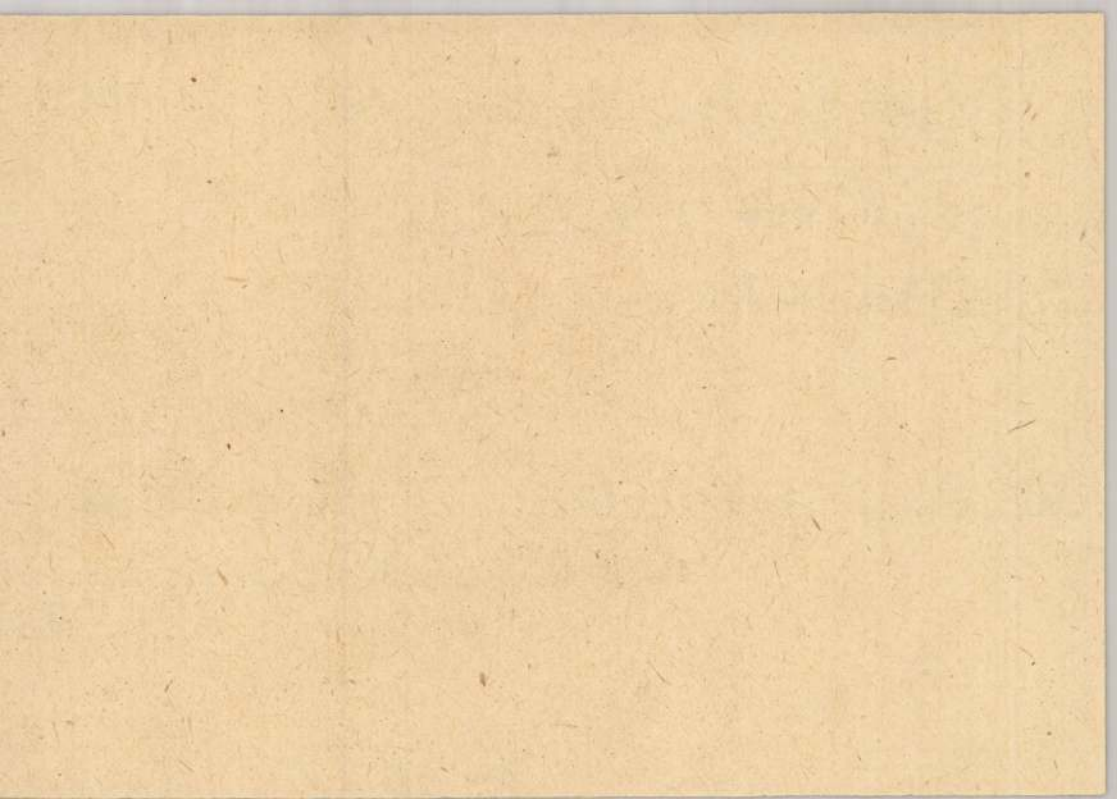
(1942. III. 29. Vasas Székhez.)

Mihályfi Imre: Imlekérés egy 20 év elatti
Képművészeti Kiállításra

8.1

NÉPSZABADSÁG

1962. apr. 1.

Perlrott Csaba

Fényképét csoportképen más művészekkel együtt közli a lap azzal a megjegyzéssel, hogy a nagybányai festőkolónia tagja, aki a magyar és külföldi festőművészekkel dolgozik együtt Nagybányán.

Színházi Élet. Bp. 1933. okt. 15-21. XXIII.
évf. 43. sz. 22. lap.

Perlecz Gábor

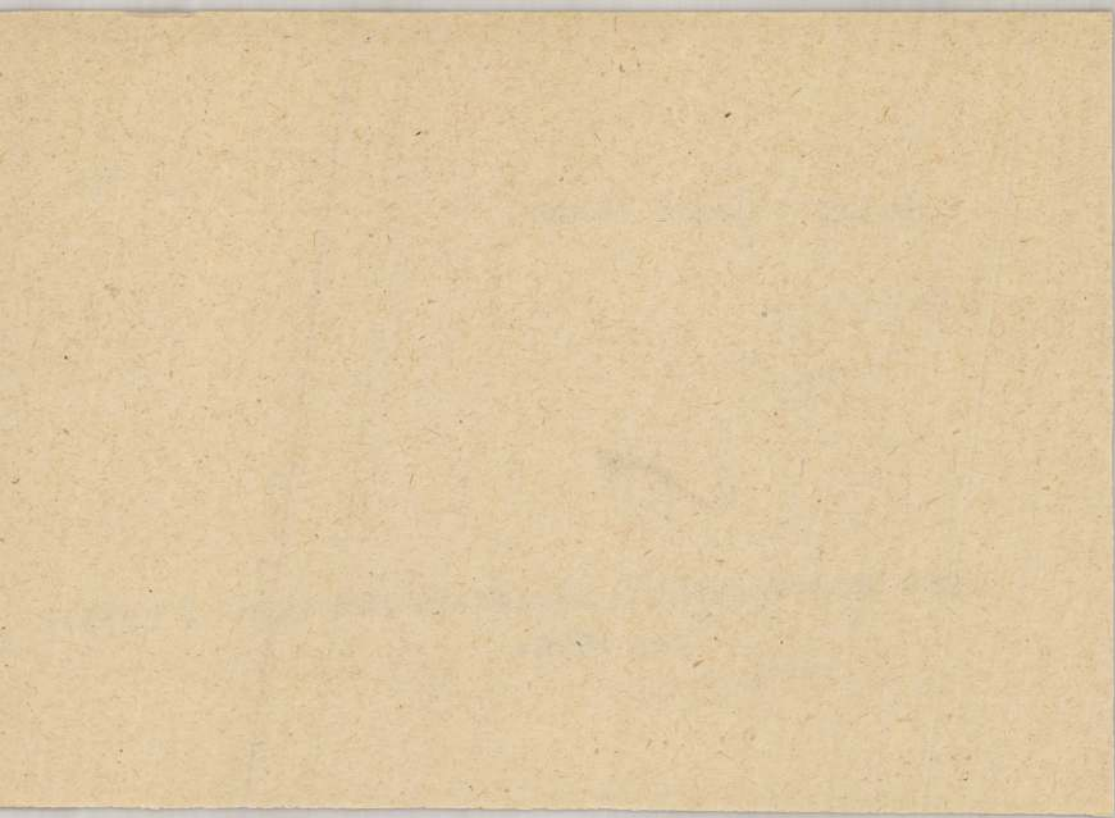
Köszönetnyilvánítás a Magyar Népi Művelődési Társaság részéről a Magyar Népi Művelődési Társaság által támogatott és megvalósított munkáimért. A támogatás iránti hálás köszönetemmel fordulok a Magyar Népi Művelődési Társaság elnöke felé, aki a Magyar Népi Művelődési Társaság elnöke.

Budapest, 1953. október 15-én. K. L. L.

Perlrott Csaba Vilmos

Női akt, o.

Begyeb kőztulajdonból elvonsztott sőtőrgyak jegyzőho
op. 1952.

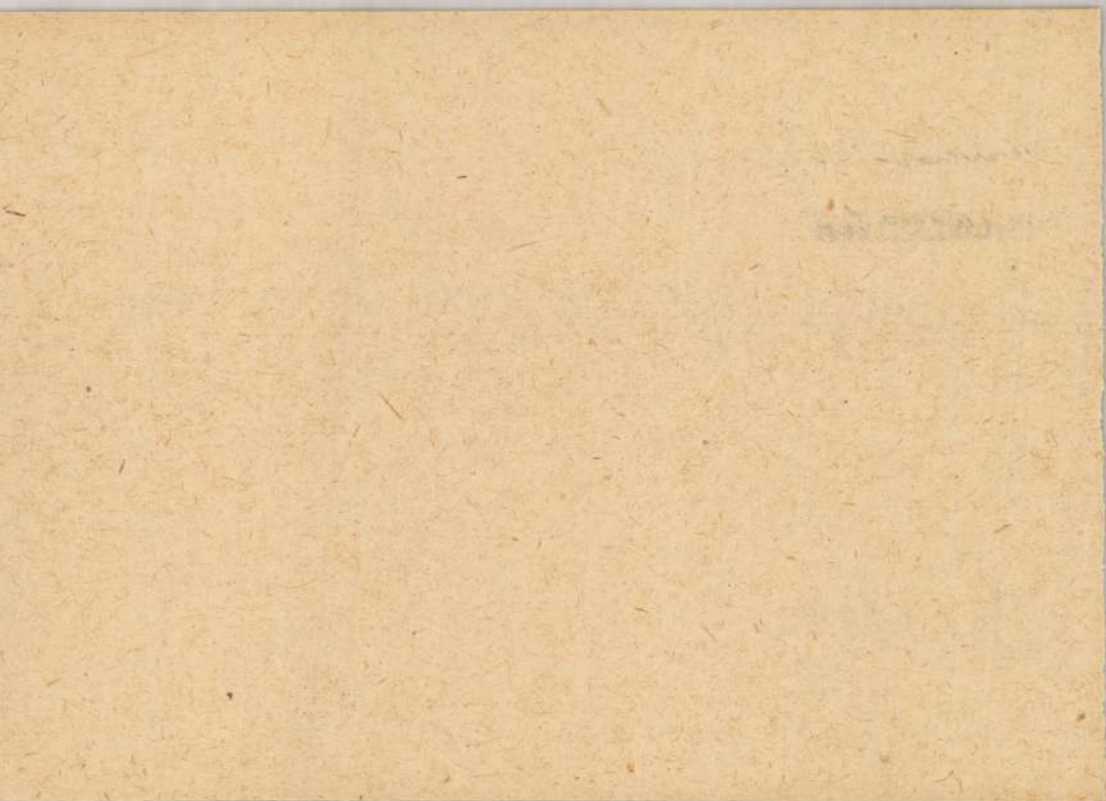

Perlmut - Csaba Vilmos

festőművésze

Barcelonai világkiállítás magyar képzőművészeti
kiállítása - képével s erepel.

Nemzeti Ujság
1929. V. 9.

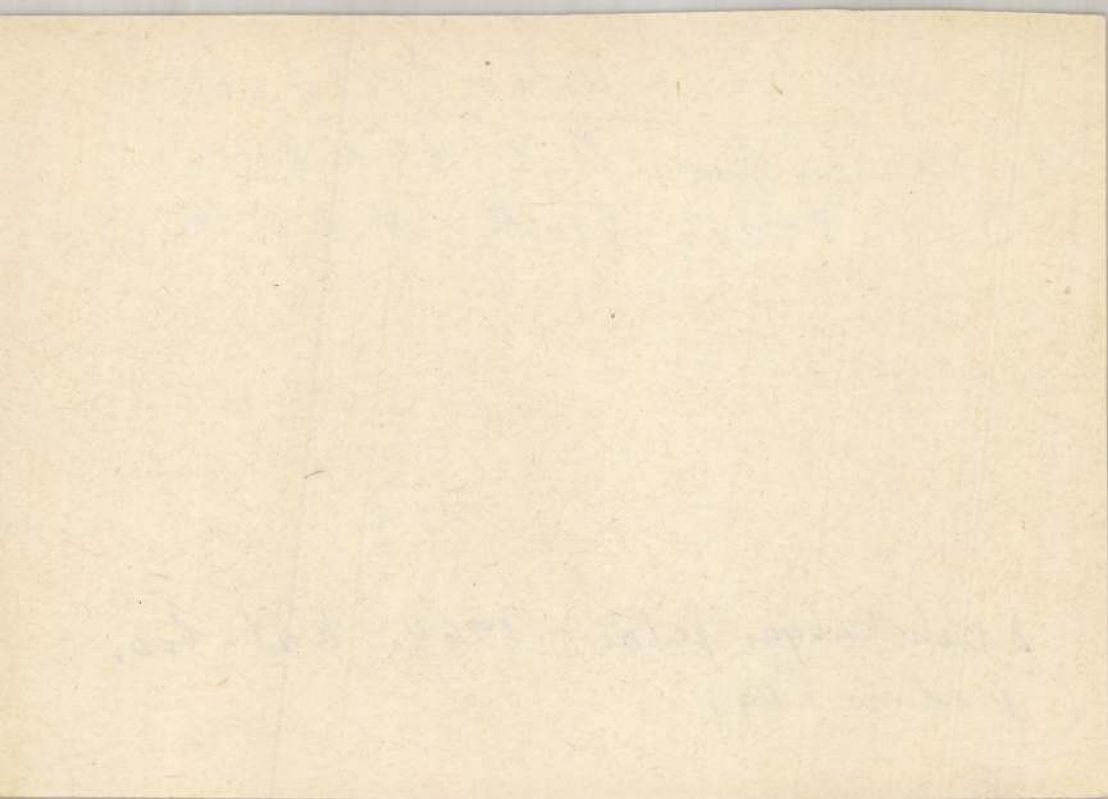

Perrott Csaba Vilmos (1880-1954)

14. Szekelendre, O.K., 66 x 82 cm.

T.i.l.: Perrott Csaba. M.N.G. (tn. 64.117.)

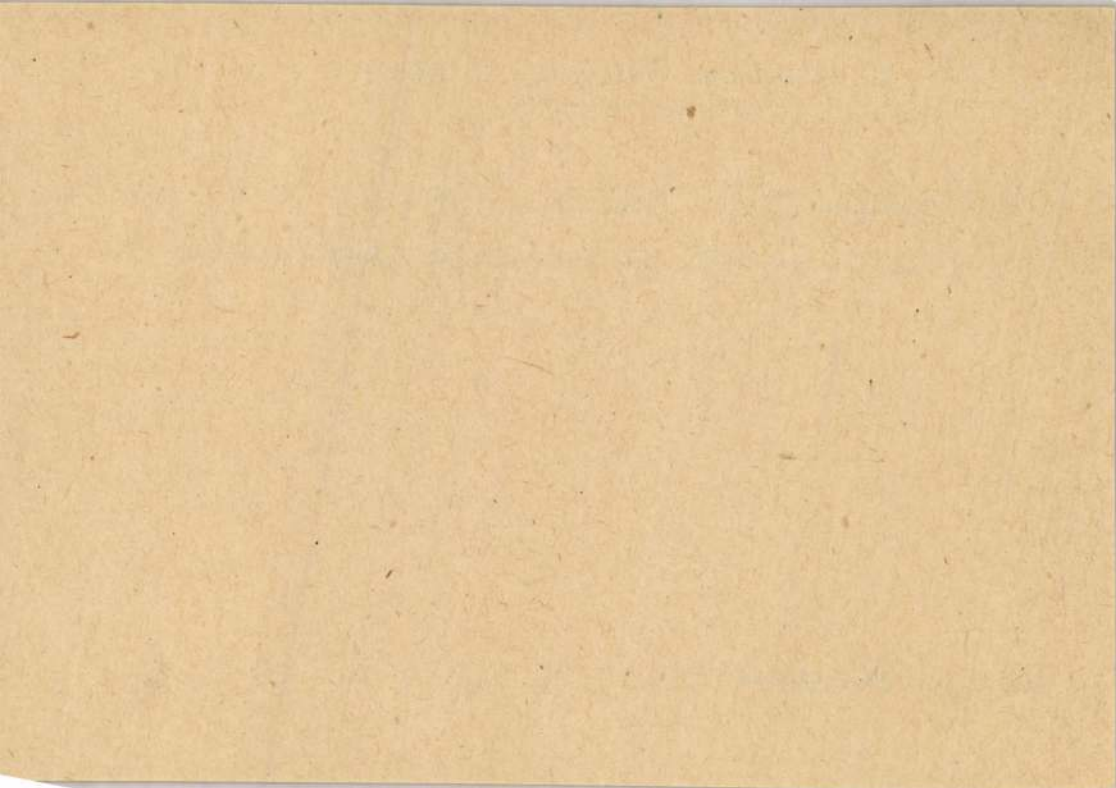
A Dunakanyar festői - 1964. Kat. beo.
Modern Éva.

Perrott Csaba Vilmos (1879-)

Önleírás, 1907 (vázlat, 47 x 45 cm.) (rept.)
(a műnem-70. műleírásia alkatmóiból.)

Magyar Művészet . 1949. 16. évf. 2. sz. 69. l.

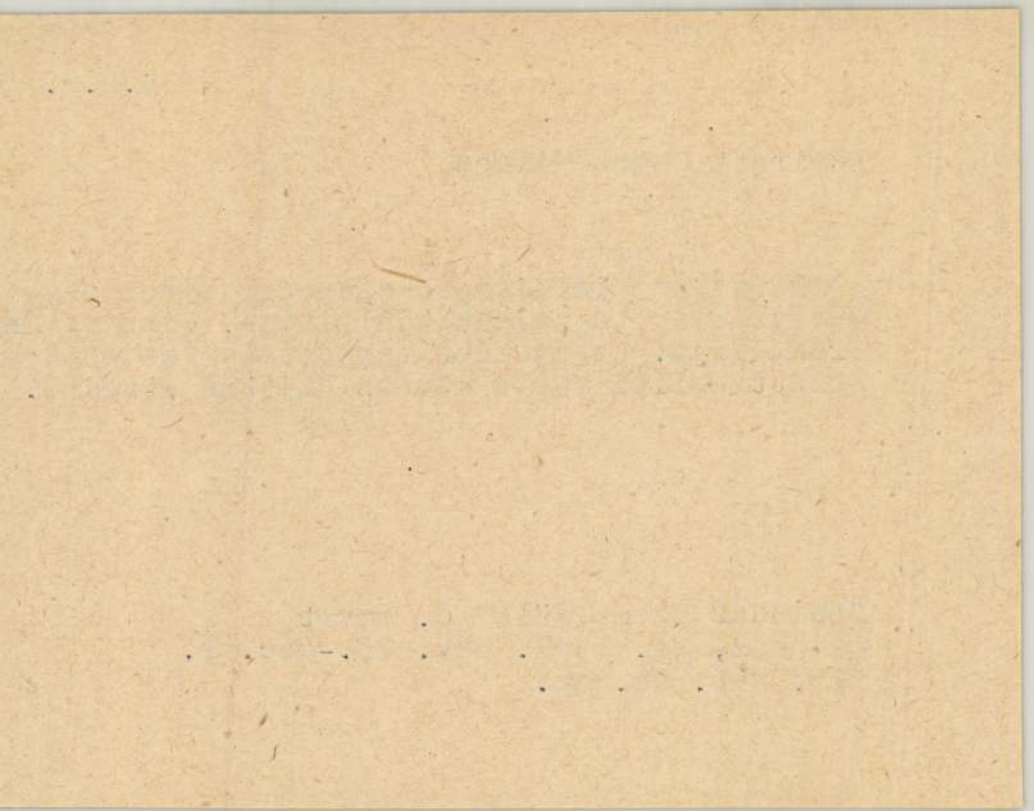

M.D.K.

Perlrott Csaba Vilmos

A "Kortárs" kiállításán szerepel három nagy művésztelep tagjainak kiállítása, mint Berend Ilona írja. Az idősebb korosztály tekintélyei között említi meg a művész "kitűnő műveit".

"Színház Szeme Füle" c. rovat
Színház, Bp. 1947. nov. 25.-dec. 1.
III. évf. 48. sz.

Perlott Ercole Vilmos, festő

MDK

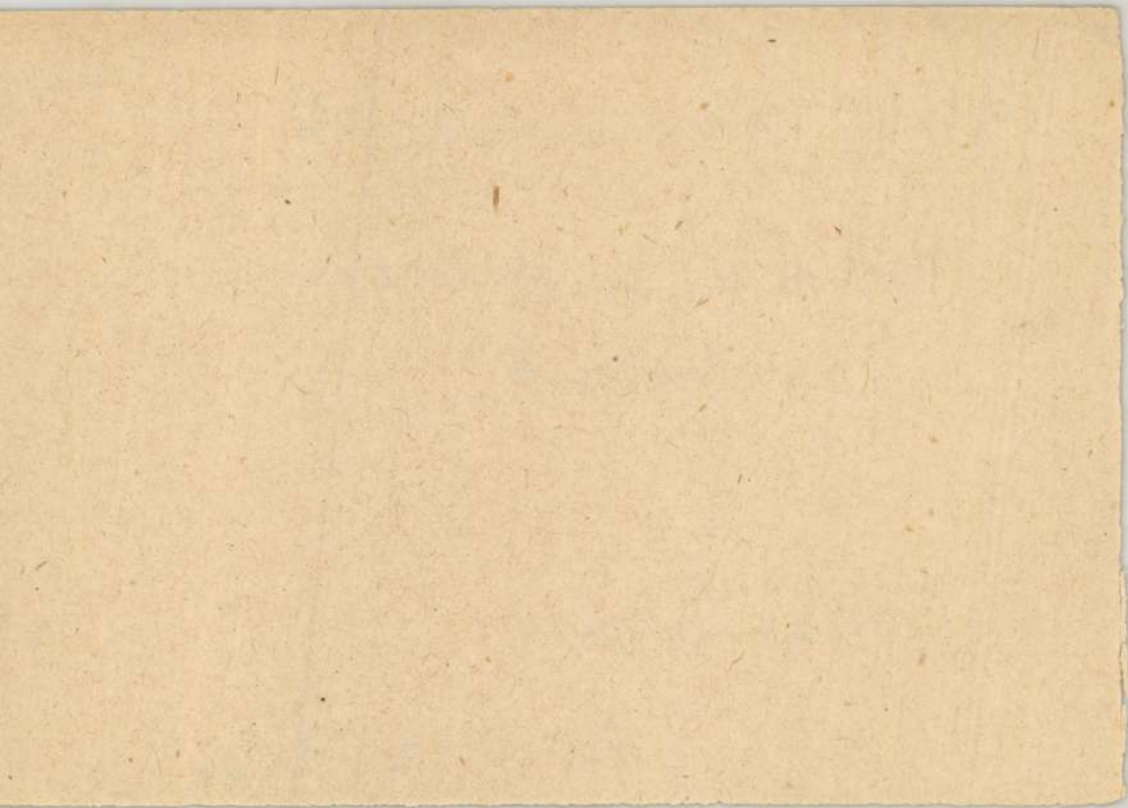
Perlott is an aktivistákhoz
tartozott.

- : Nemes Kemény

6

ESTI HIRLAP,

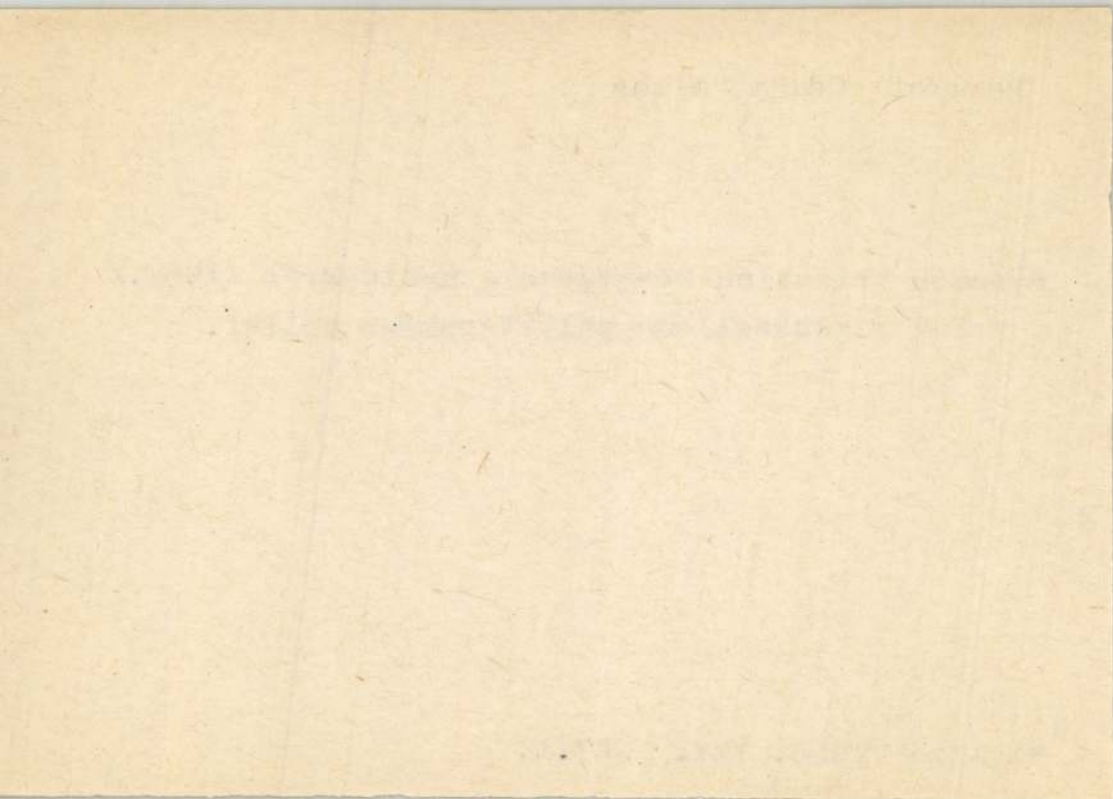
Br. 1967. júl. 6.

Perlrott Csaba Válmós

Passuth Krisztina könyvében a nyolcokról /1968./
a velük rokonszelleme pályatársaként említi.

Vigilia 1968. III. 20761.

M.D.K.

Perlrott Csaba festő

Művét a Művészeti és Muzeumi Direktórium megvásárolta, 1919.

Krisztus keresztlevétele.

Gerelyes Ede: A magyar muzeumiügy a két forradalom időszakában 1918-1919. Bp. 1967. 362.1.

PerlrottCsaba Vilmos

Falusi templom /repr./

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán Bp.1965.
képjegyzék

1871

1872

1873

1874

Perbrott Csaba Vilmos, festő

nevét a Teth és a ha Csó
gárdája között cserélt:

Bori Imre-Körner Éva: Kassa irodalma és festészete

Magyvető, Bp. 1967.

169. old.

Postpaid Letters Illinois 1875

Number of Letters Sent
per Month

THE STATE OF ILLINOIS
1875

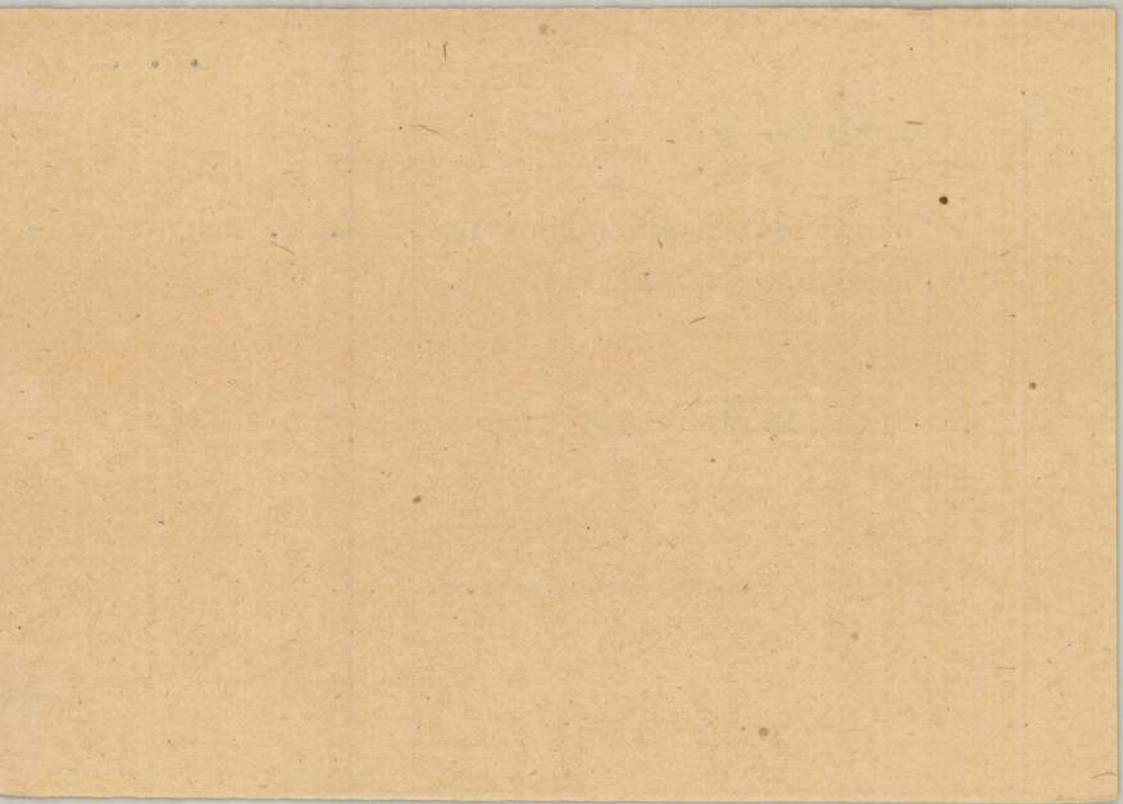
M.D.K.

Perlott-Csaba Vilmos festő

Résztvett a Múcsarnokban rend. V. magyar képzőművészeti kiállításon.

Dutka Mária: 1954 képzőművészeti tükre.

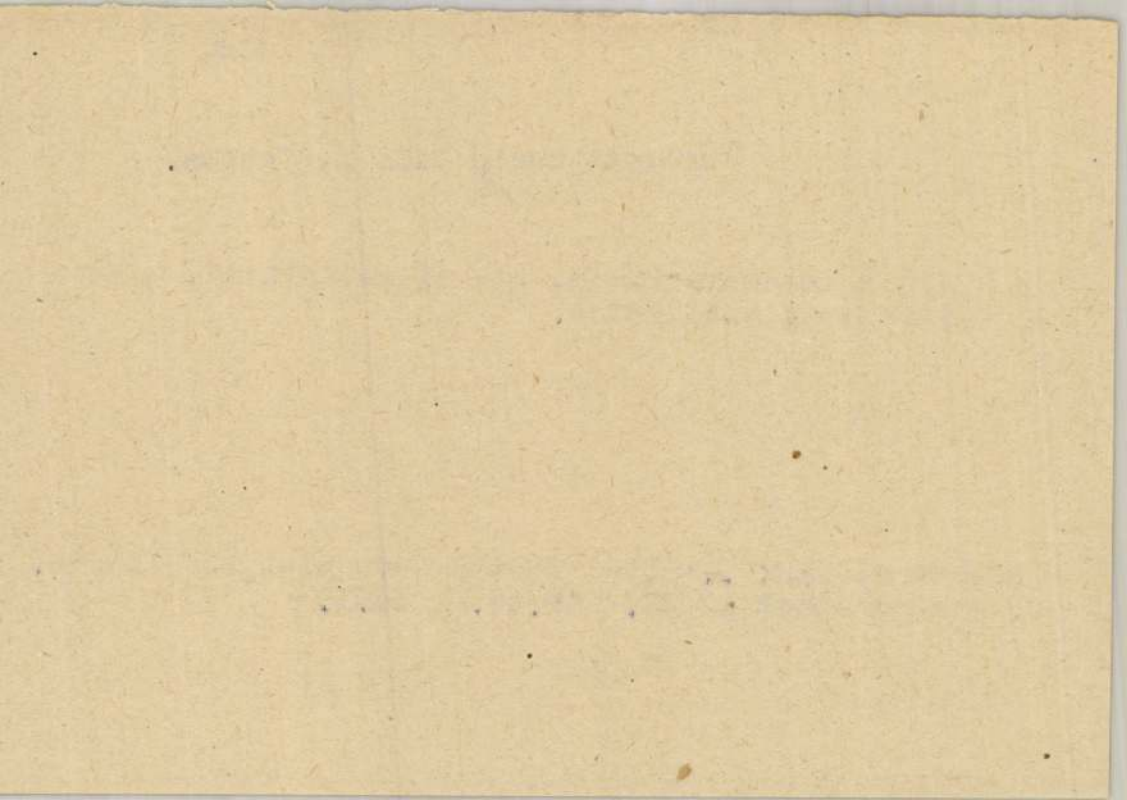
Magyar Nemzet 1955.jan.9. 7.o.

Perlrott Csaba Vilmos, festőm.

nála a csendéletfestés nem alárendeltség, hanem
gyakorlati esztétika.

Boross Mihály: „Magyar festők csendélet kiállítása.
Képzőművészet 1932. 48.sz. 68.l.

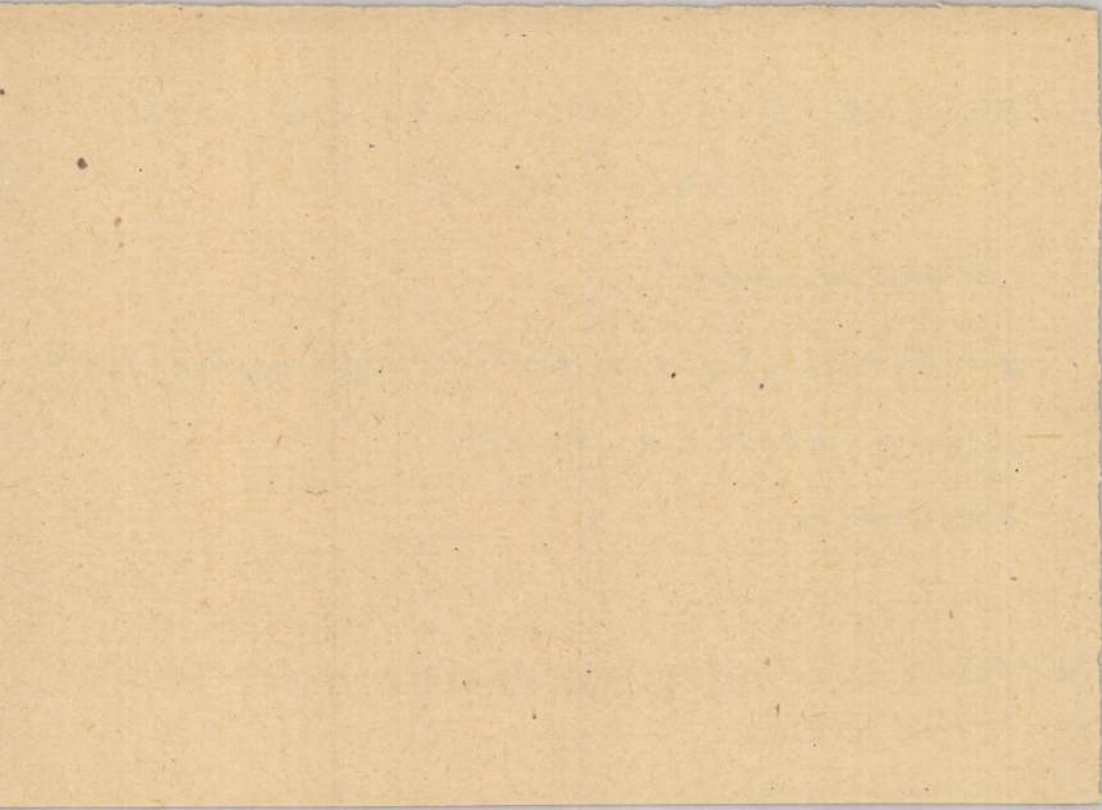

PERLROTT CSABA vilmos festő
 (1880 - 1954)

„Fésűkivétel”

1936-ban kiállította „Gipszlyányok
 ablak előtt” c. képét.

Tájképek

MDK

Perlrott Csaba Vilmos, festőn.
XIX.sz.

Másolat Chasseriau után. J. alul jobbra:

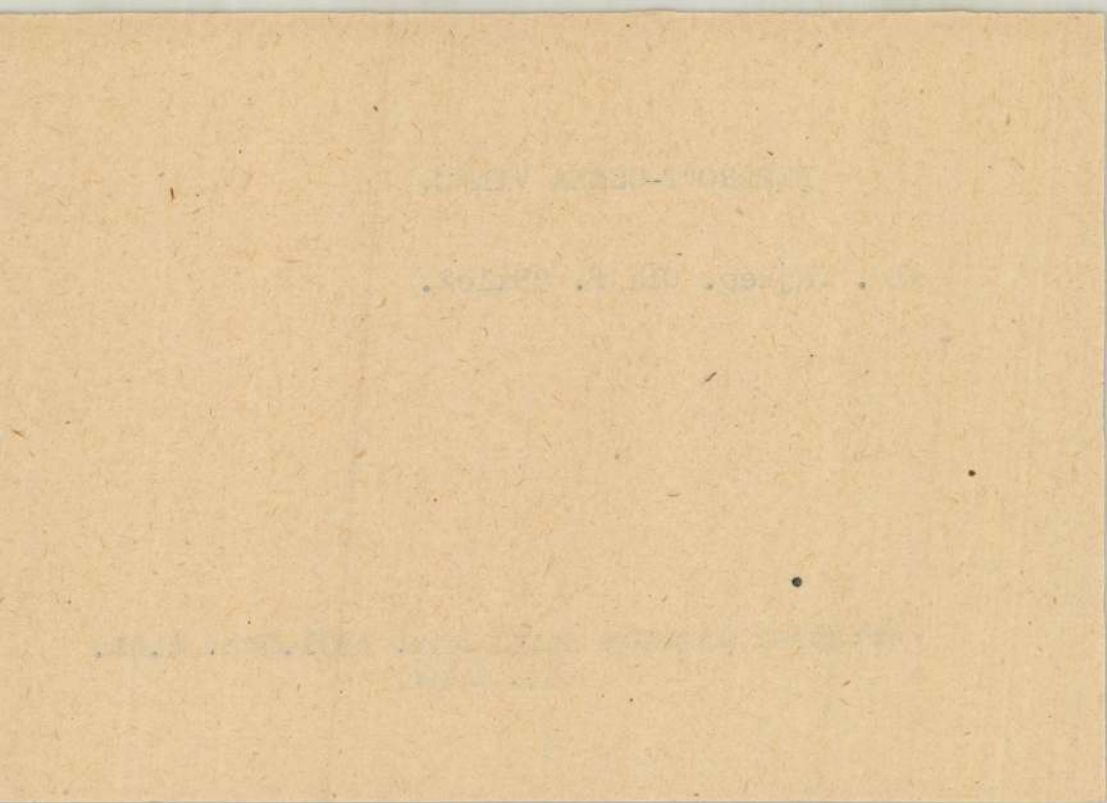
Chasseriau után Perlrott Csaba, . Pa
Paris 914.
144 x 114. Vázon.

Magy. Nemz. Reneszánsz Társ. I. aukciója. Bp. 1921.
Kat. 27.1.

PERLROTT-CSEBA VILMOS

81o. Tájkép. Olajf. 95x1o2.

•
Árverési Csarnok aukciókat. 1931.dec. 4.sz.
44.oldal

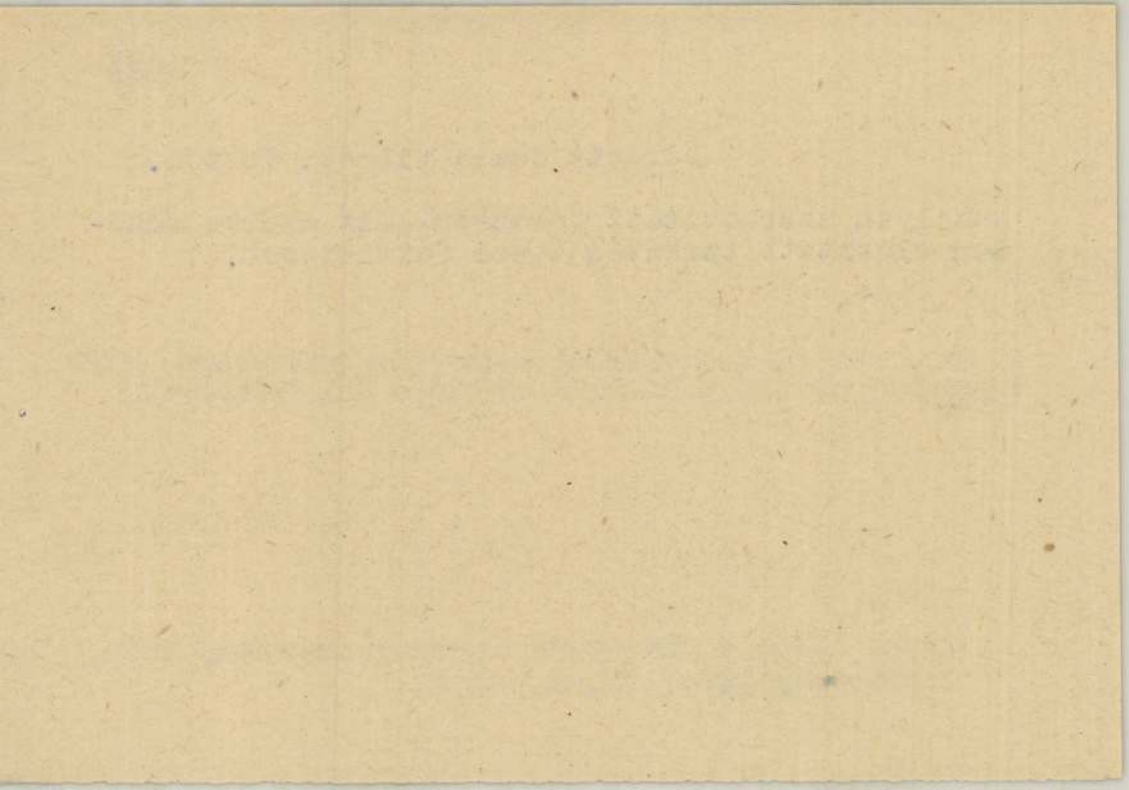

Perlott Csaba Vilmos, festőm.

komolyan szerkesztett formavonalait szürke mezőben elosztott tarkaság teszi faldiszessé.

A XVI. terem, a Farsangi irányokat túlhaladó festésesedő néhány példányát mutatja be, helyesen.

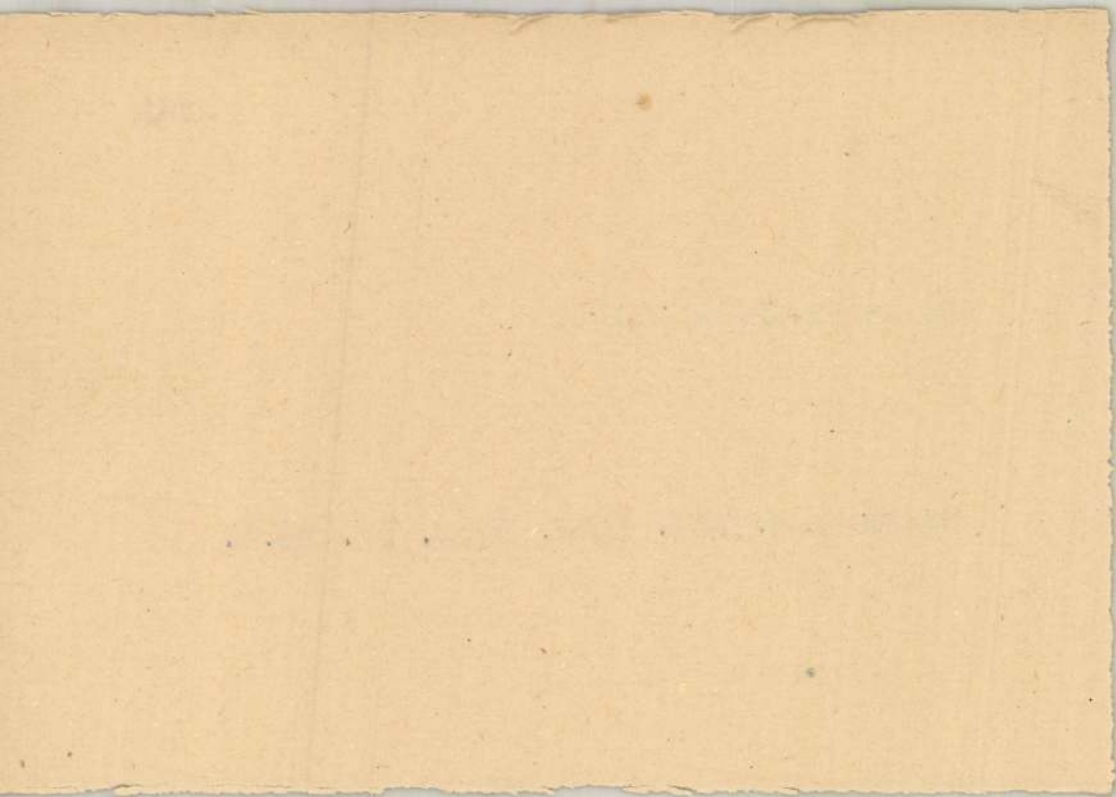
Kende Béla: A Műcsarnok tavaszi tárlata, 1940.
Művészet, 1940. 33.sz. 45.1.

MDK

Perlrott-Csaba Vilmos

Ösarcképek. Hid. 1942. febr. 10. 23.1.

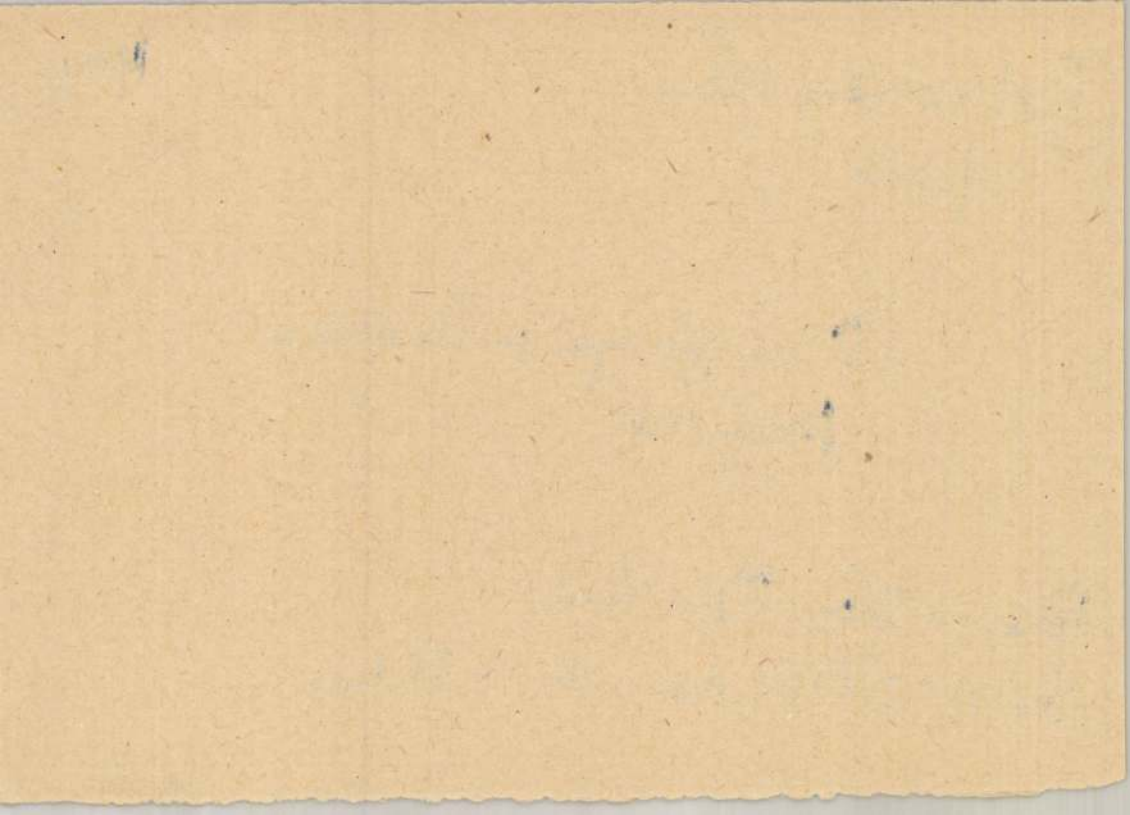

Perrott Baba Vilmos
festő

MDK

A nagybányai művészeti
szociális

Feliratok: Lippó Sándor
Művészet, 1962. december - 20 lap

Perkott Csabakéms

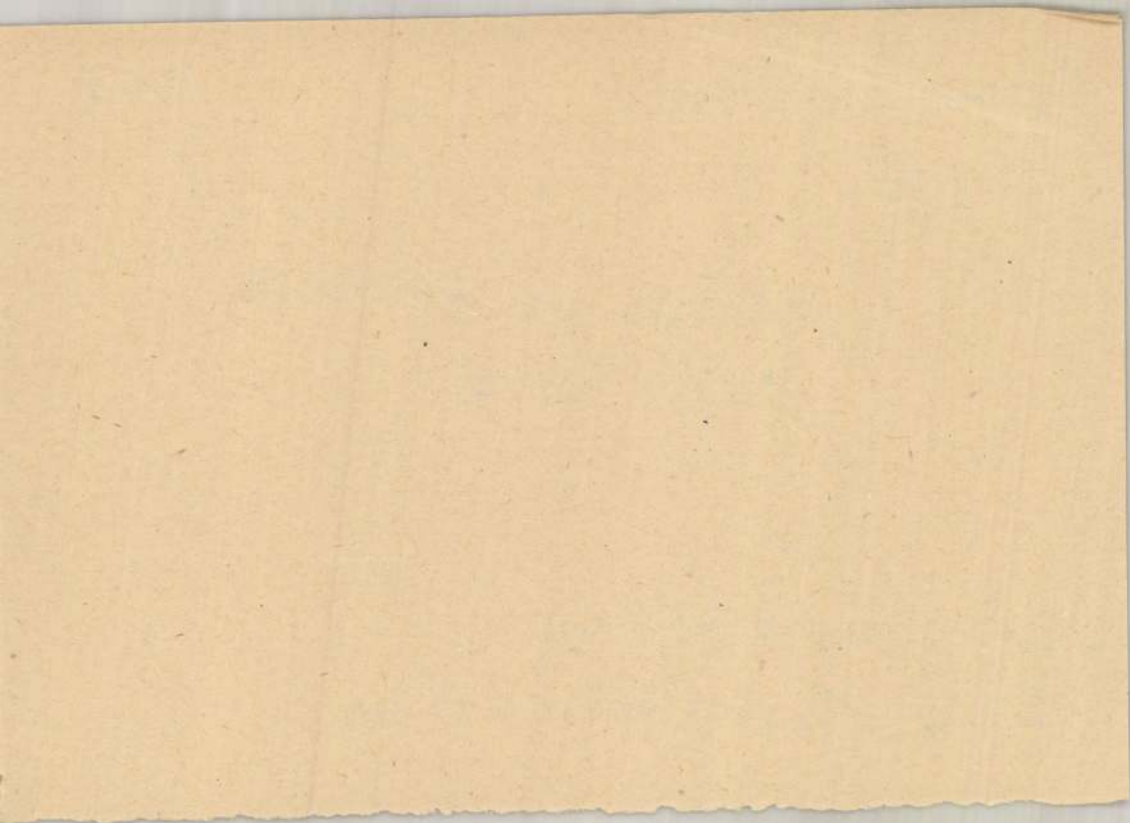
M.D.K

festő

Nagybányán találkoztam
Csóbel Bélával

Pataky Dénes: Csóbel Béla

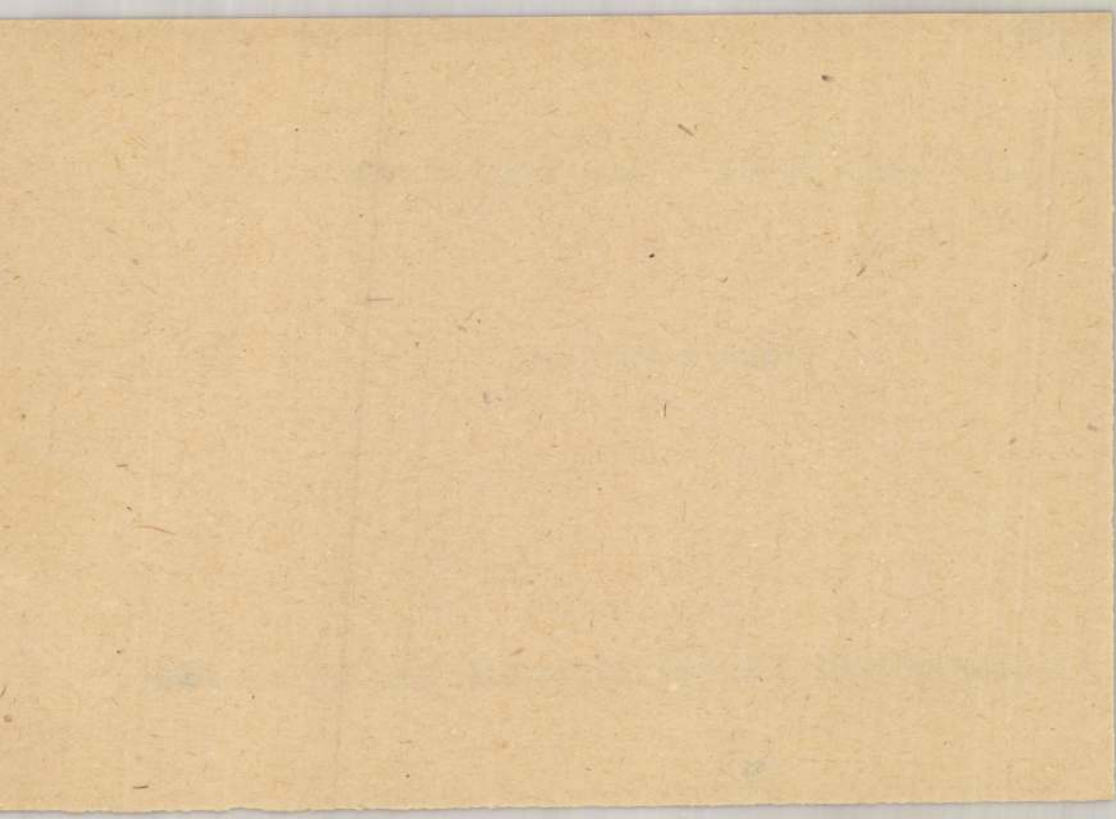
Művészet, 1962. október - 15 lap

Perlrott Csaba Vilmos festőművész

Virágcsendélet

Bányavidéki Vándorkiállítások katalógusa 1948

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Francia-magyar kiáll. 1947.ápr.-máj.

100

George Eastman

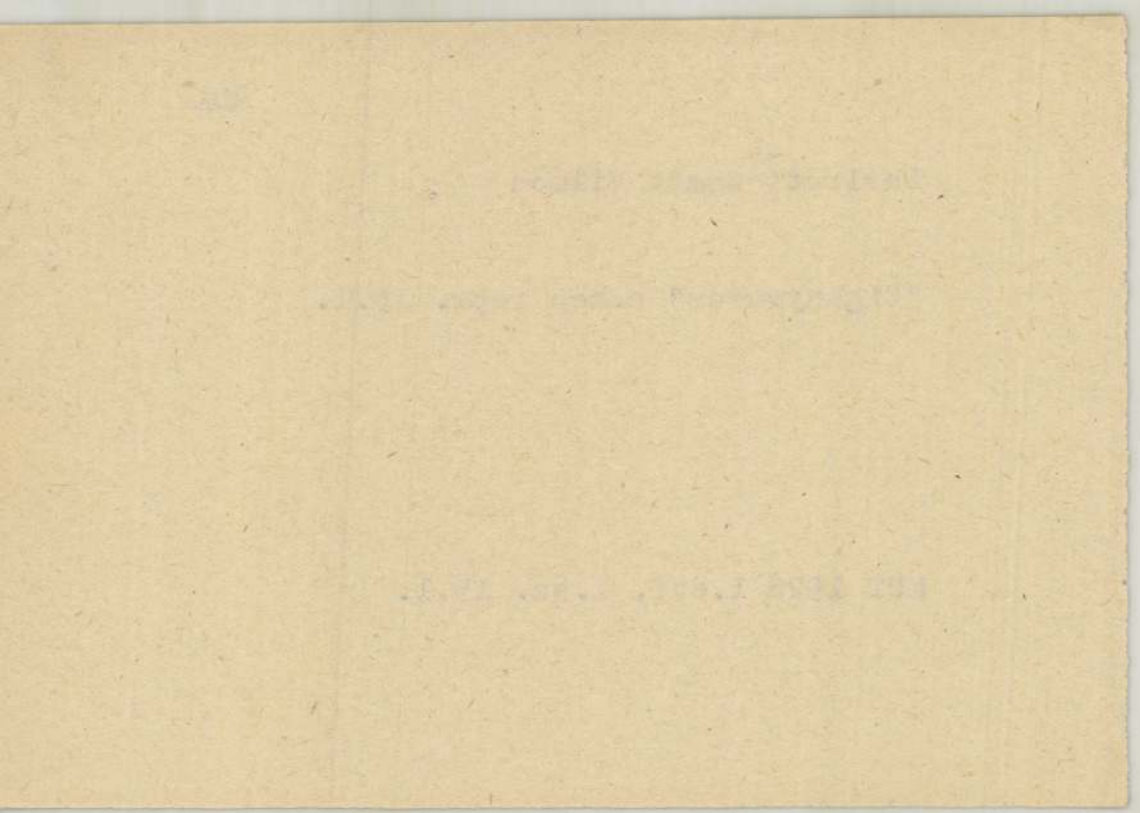
George Eastman

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

"Cigányváros" c.kép repr. 15.1.

KUT 1926 I.évf. 1.sz. 15.1.

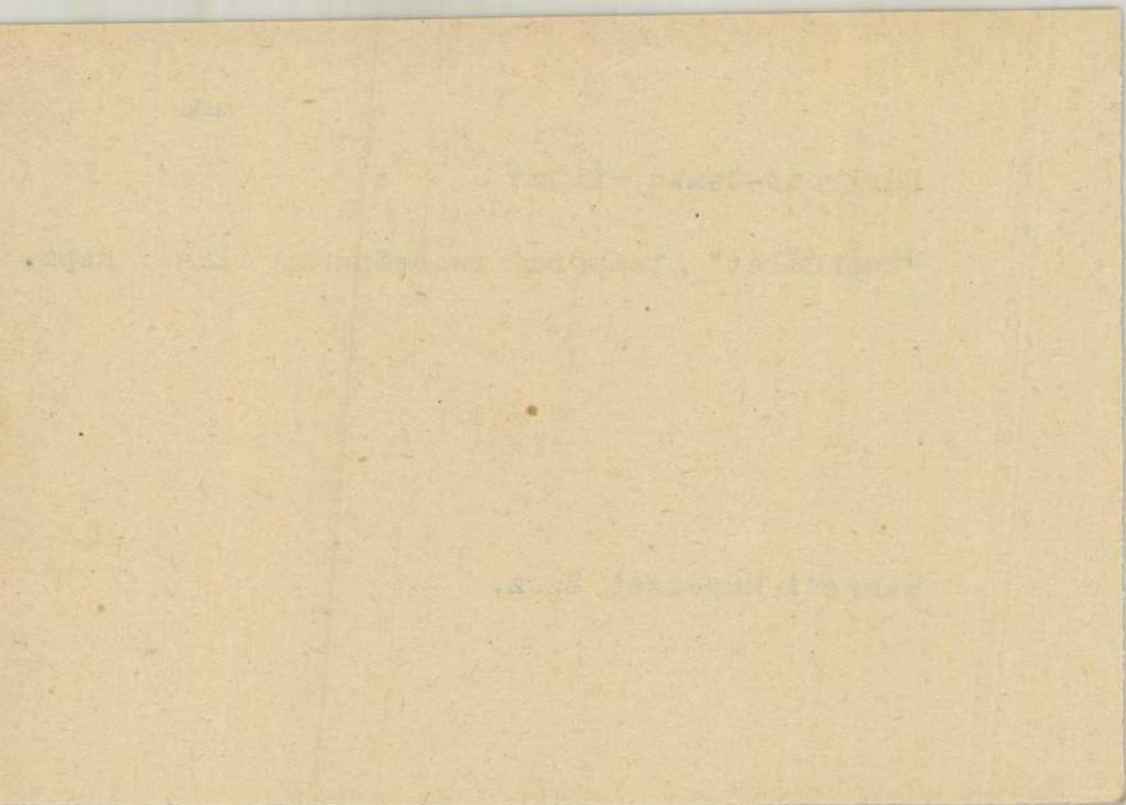

MDK

Perlrott-Csaba Vilmos

"Csendélet" /tempera/ id.Weinwurm klisé. Repr.

Nemzeti Művészet 2.sz.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

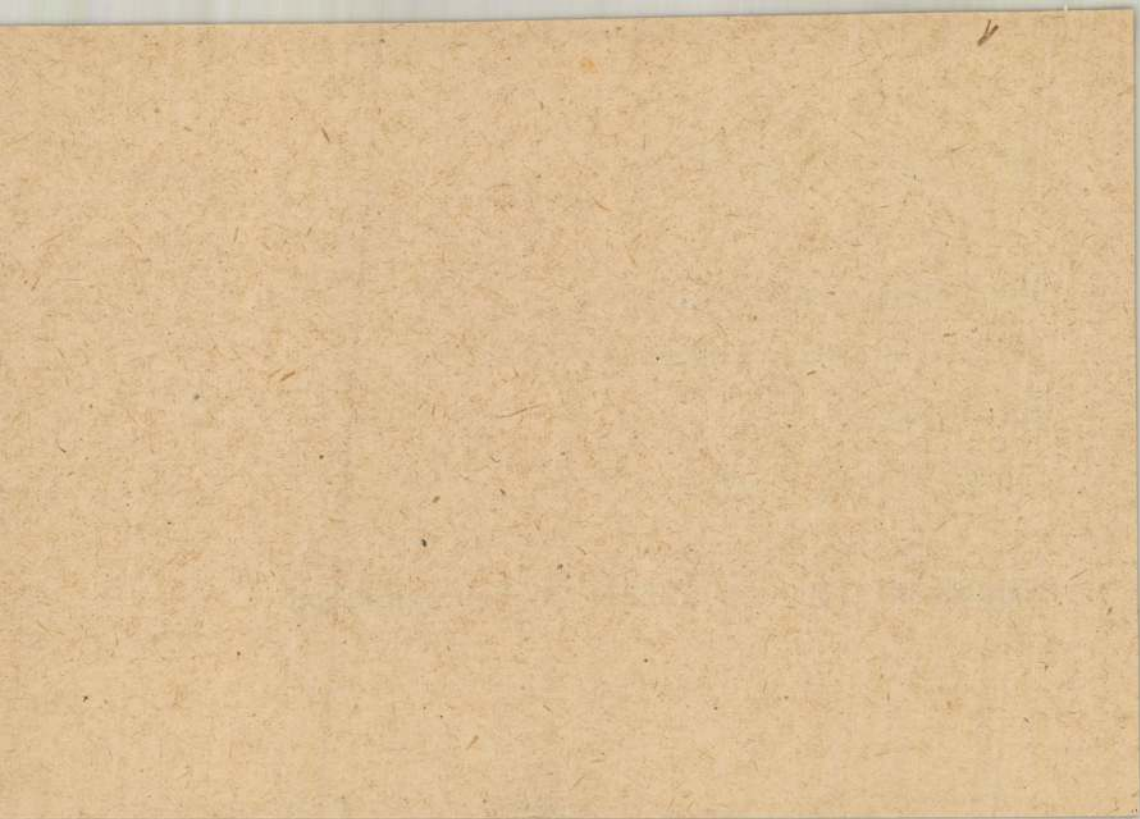
Kecskeméti részlet, olf.

Falusi szoba kislánnyal, olf.

Ünnep, olf.

A két életkor, olf.

Mücsarnok 1959 Az Alföld a festészetben

Perlott Ciaba

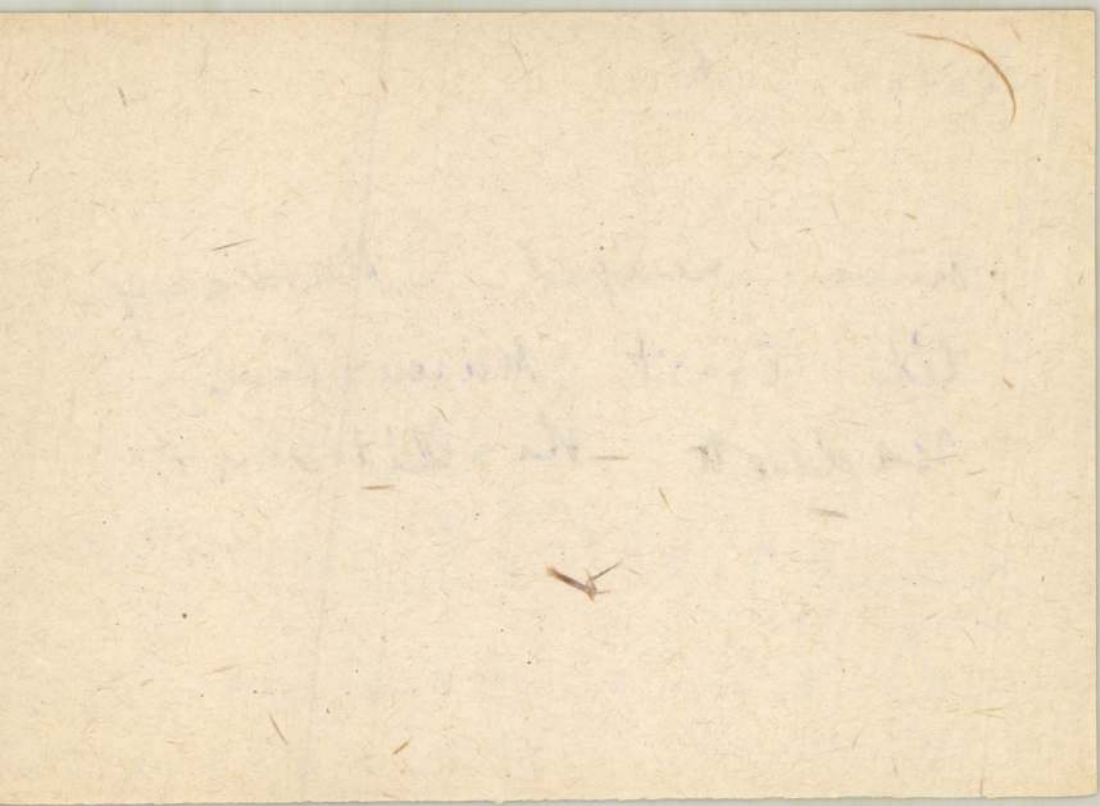
Műve szerepel a Munkácsy-
Léti Ernst Múzeumban
rövidített kiállításán.

Kiemelt a kft. és a családok

újság, 934. v. 13.

B. H. - 934. v. 13. | N. A. 934. v. 13.

S. H. 934. v. 13. | U. O. 934. v. 13.

Perlson Csaba Wilms

festőművész

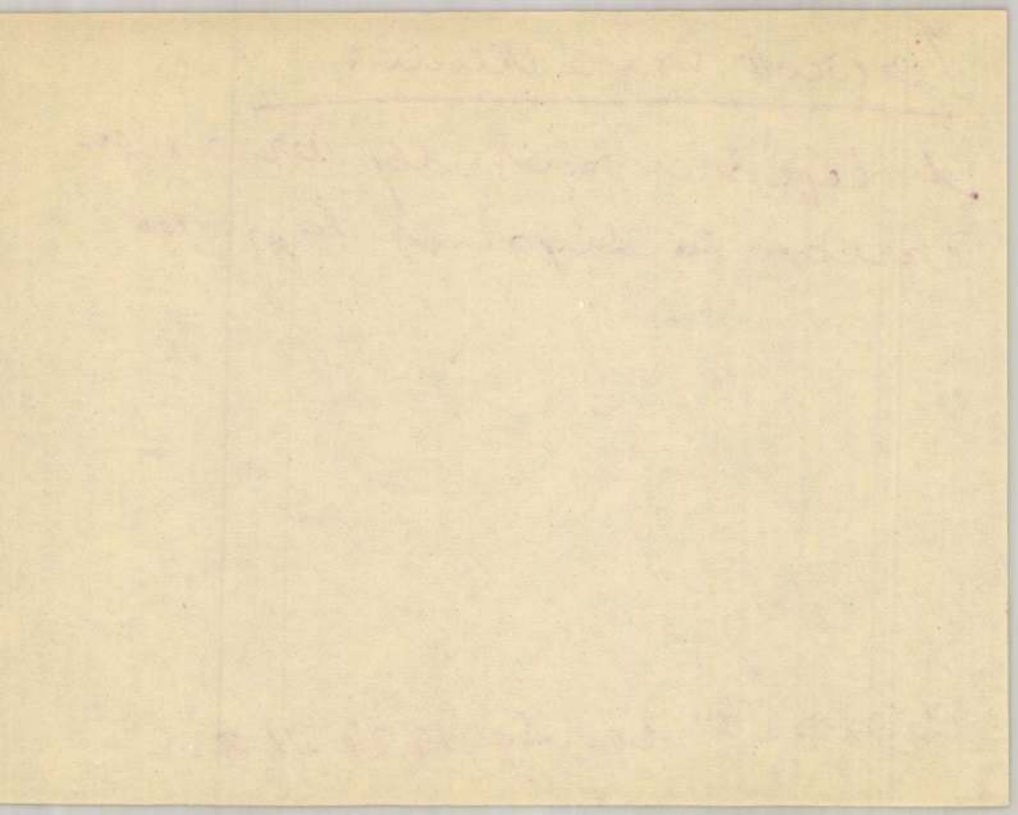
Műterem kiállítási csarnokban - kiállítás - képével
szerepel

U j e s g
1935. II. 5.

Perleott Osa Vilmos

A kezesimivel My Párassiga
vélom tudnyáim Tagja let

Neurto lipog 1938 VI. 8

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Szentendrei utca, 0lf.

Műcsarnok 1954.V. Magy. Képzőm. Kiáll.

Perlrott Csaba Vilmos

festőművész

Harmadik Nemzeti Képművészeti Kiállítás - Műcsarnokban - képpel szerepel.

U j s á g
1935.III.23.

Perl~~f~~ott Csaba Vilmos

MDK

Szentendrei utca, 1954, olf.

Műcsarnok 1955 Képzőművészetünk tíz éve

Perltrott-Csaba Vilmos

A nemzeti kiállításán a Műcsarnok-
ban festménye szerepelt.

Mo. 934. IV. 29.

Fortrott-Caspa Vilmas

A. v. ...
...
...

M. 0. 237. 10. 22.

Perrott - Csaba Vilmos

A II. nemzeti képzőművészeti kiállítás-
on a Műcsarnokban szerepelt.

PN. 934. IV. 29.

Perrott - Caspary

A. H. Bennett's Laboratory
San Francisco, California

10. 23. 1922

Perlsott Osaba Vilmos

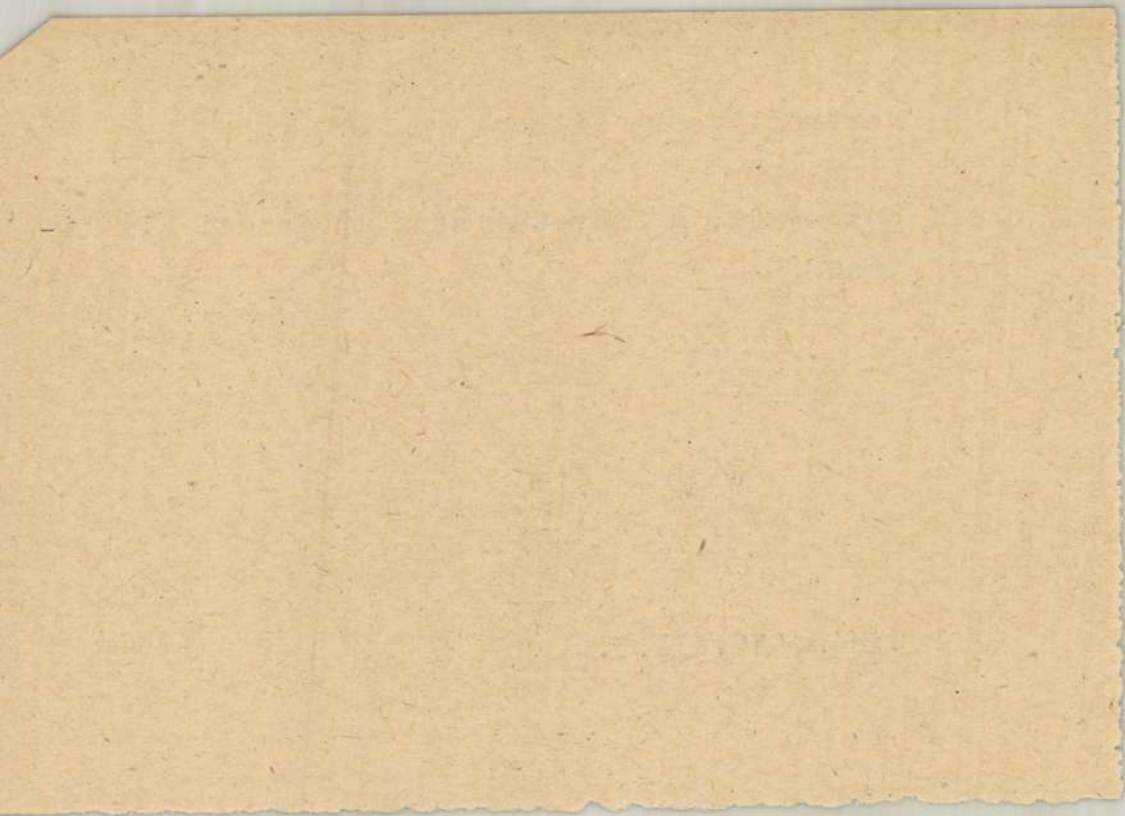
Kerepel a Newreth Szabolcs
a KST Csillagok

Newreth Cigno 1938 X. 30

Perlrott Csaba Vilmos

Festménye, a Lady Chilston művészeti kiállításon.

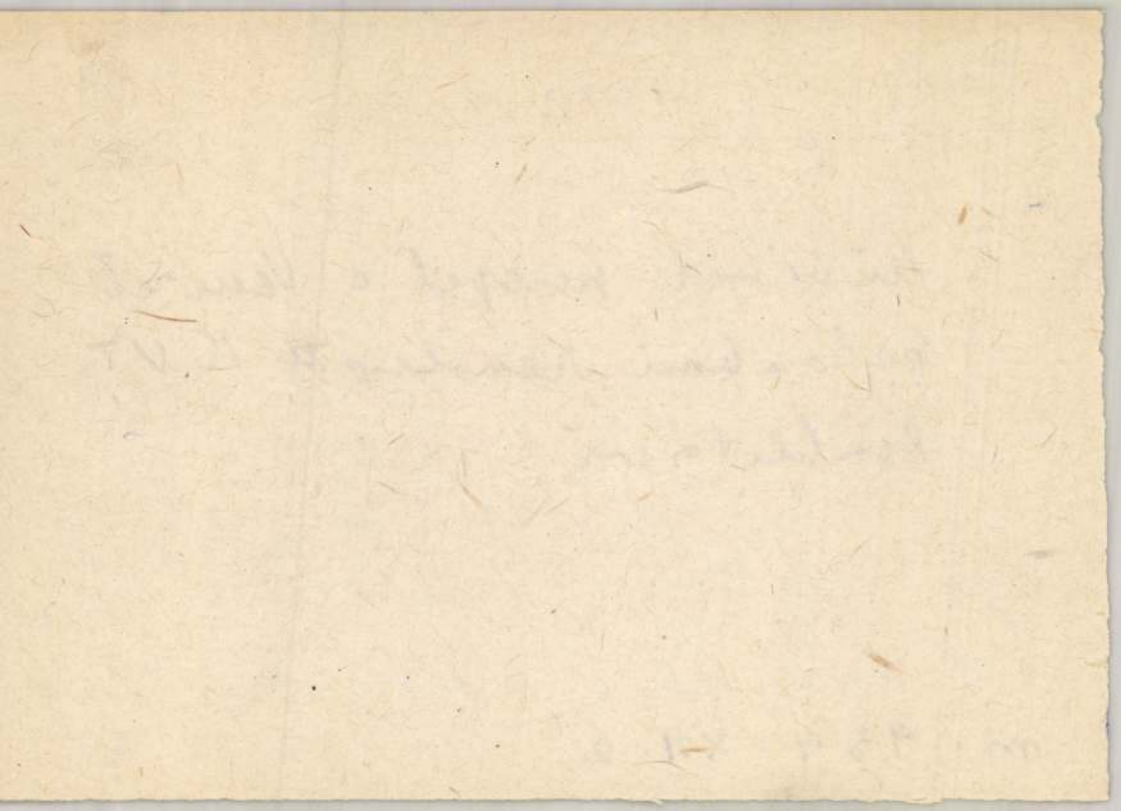
Ujság, 936. XII. 3.

Perrott - Csaba Vilmos

Művelés nérepele a Keu retti
Golonban rendezett K. VT
Kiallításra

m. o. 934. XII. 2. Kís. 934. XII. 1.
m. 934. XII. 2. Est 934 XII. 2.

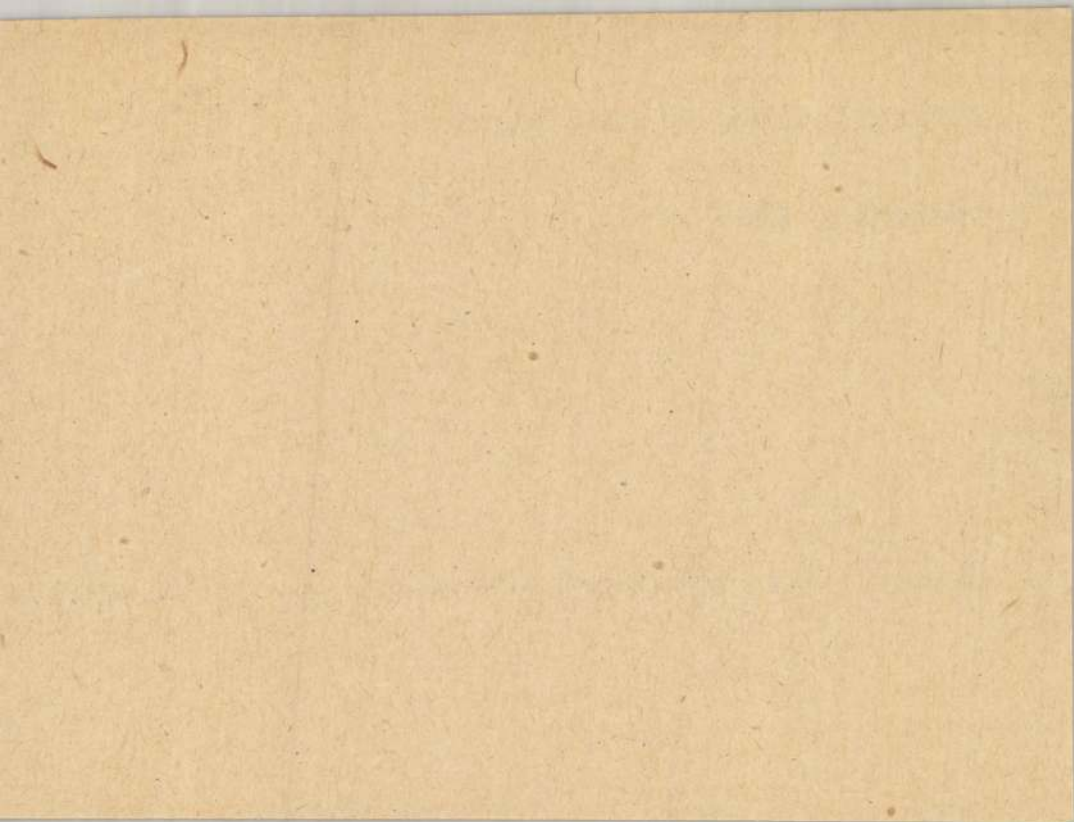

M.D.K.

Perlrott-Csaba Vilmos festő

Önarckép, 1905 repr.

Passuth K.: A Nyolcak festészete, Bp. 1967. 48.1.

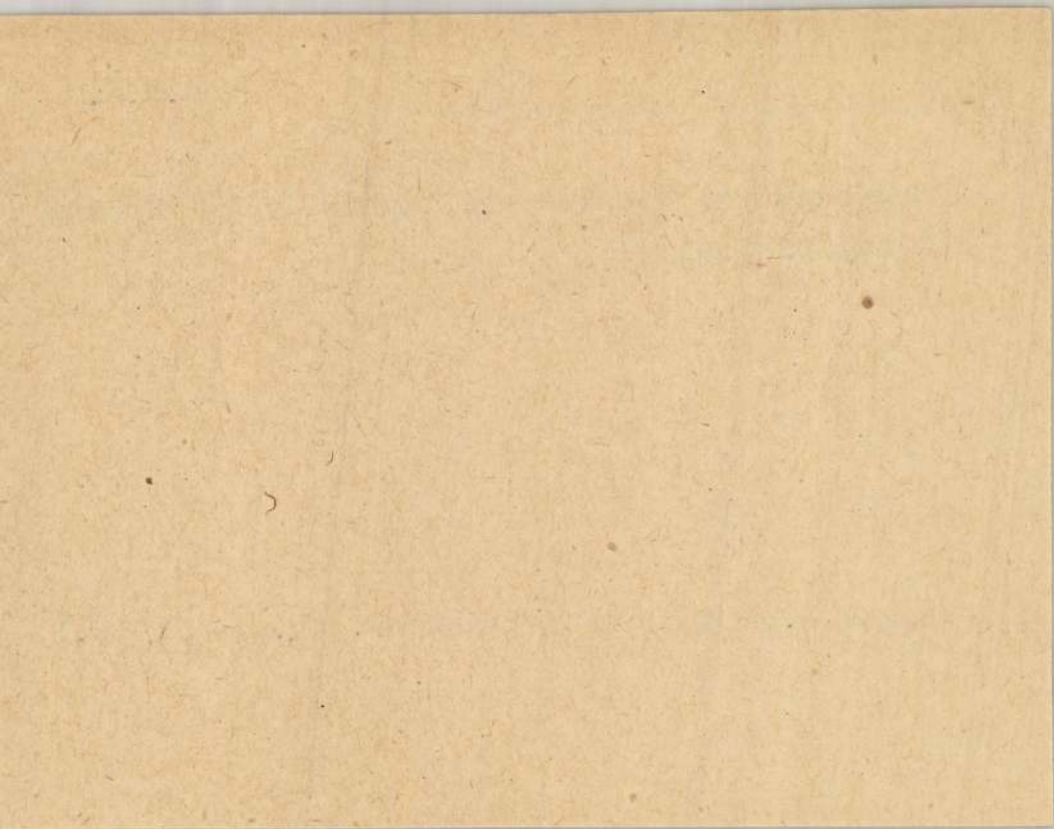

Perlrott-Csaba Vilmos festő

M.D.K.

A Nagybányáról Kecskemétre távozó Iványi Grünwald
Bélához csatlakozik

Passuth K.: A Nyolcak festészete, Bp. 1967. 53.1.

MDK

Perlrott Csaba

m.e.: Vaszary János a progresszív művelészetéről,
a fiatalokról és a legfiatalabbakról. Az Est
1925. febr. 27.

1888

1888

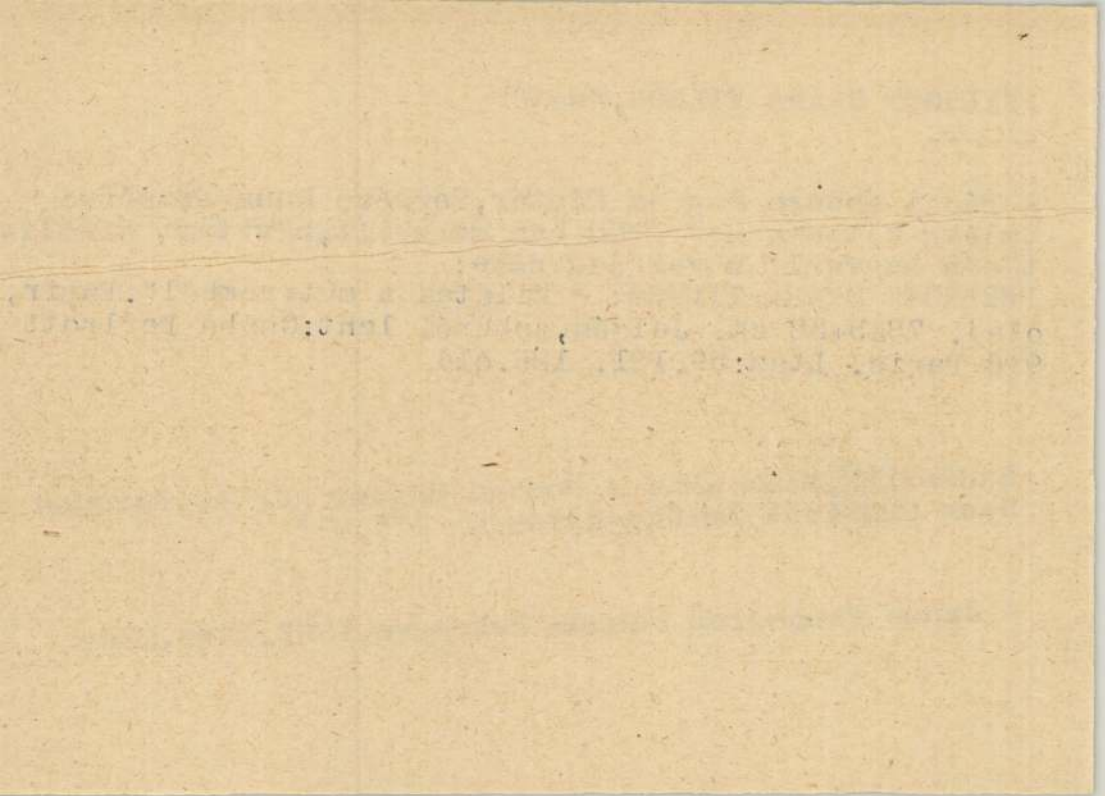
1888

PERLROTT CSABA VILMOS, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár, Forgács Hann Erzsébet Emlékgyűjteménynek 1960-ban megnyitott, bővített kiállításán szereplő művek jegyzéke:
PERLROTT CSABA VILMOS: " Kilátás a műteremből". Papír, olaj. 78x5+58 cm. Jelzés, jobbról lent: Csaba Perlrott 926 Paris. Ltsz: 59.121. 186. old

SARKADINÉ, MÁRS ÉVA: A Modern Magyar Képtár, Forgács Hann Erzsébet Emlékgyűjtemény 1961. old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1961. Pécs, 1962

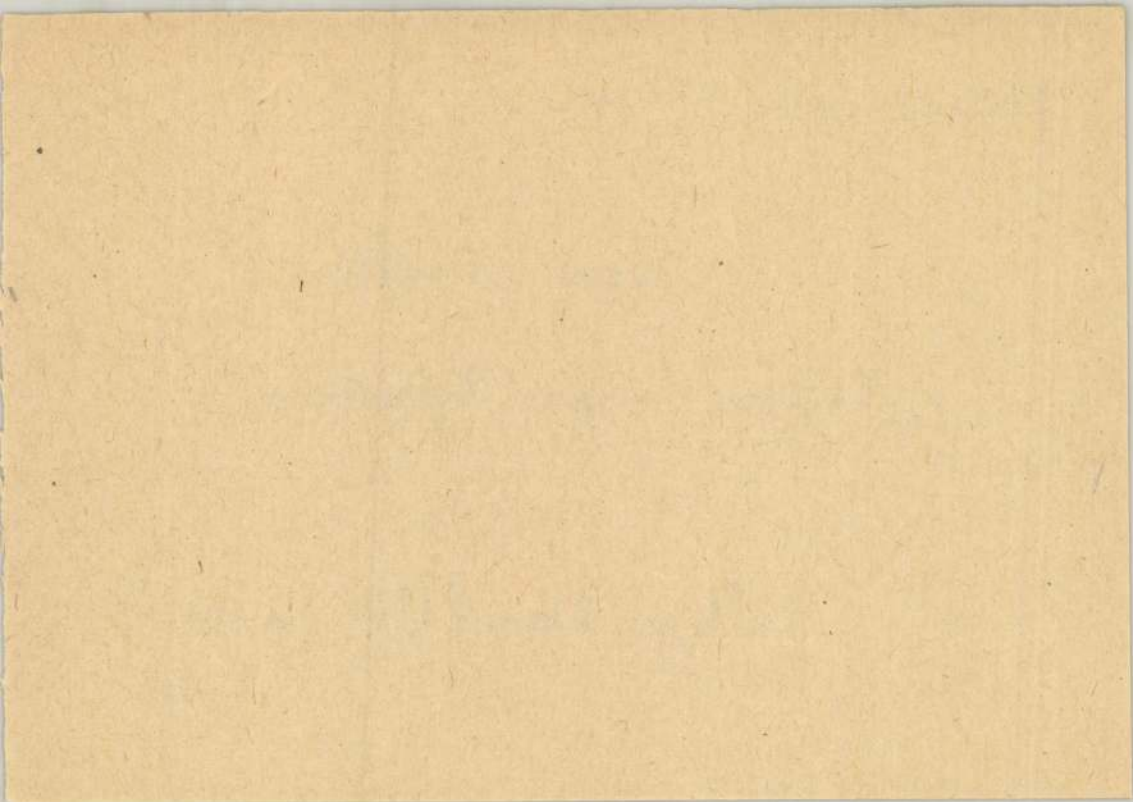

Perrott Csaba Vilmos

néve említés

"Méhese magyar lapcsolatai"⁹

Magyar Nemzet 1970 június 3
f. old.

PERLROTT - CSABA VILMOS

Hosszabb ideig dolgozott a kecske-
méhi művésztelepen.

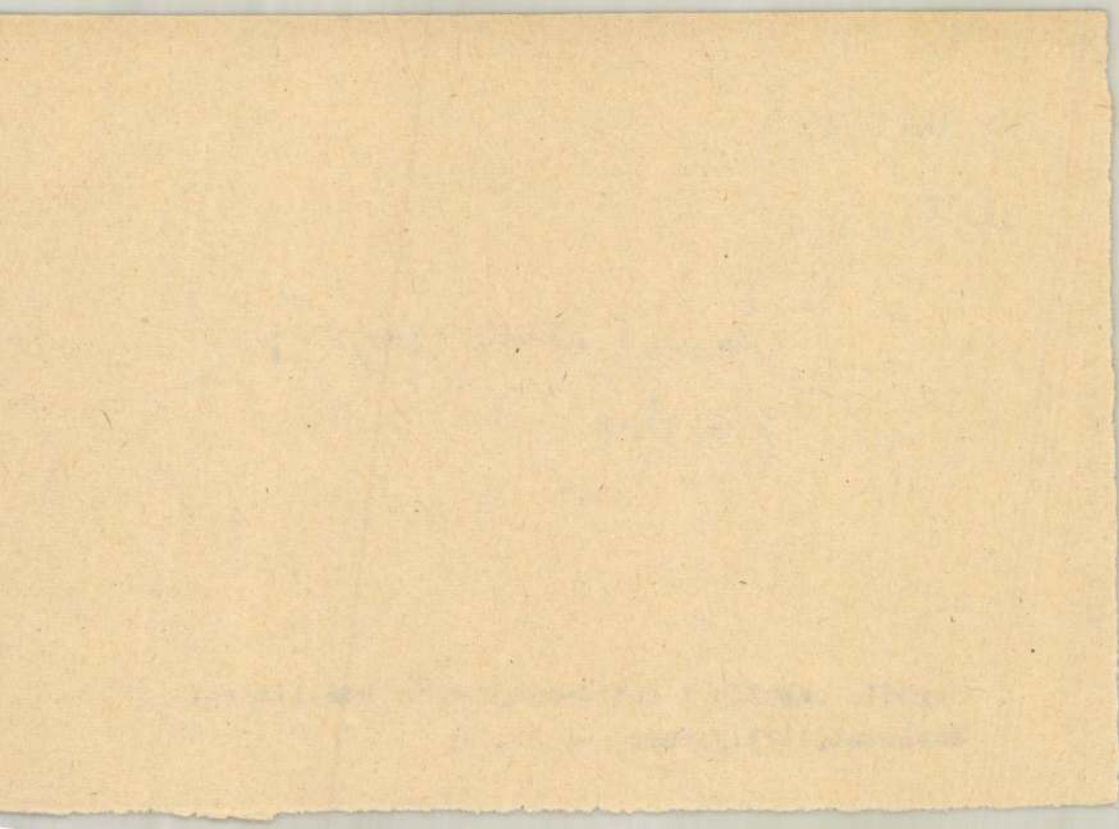
Godt műre: A kecskeméti művésztelep
múltjáról.

Petöchi Nepe: 1970. okt. 18.

Perlmott Gaba
fele

"Párizsi utca"-ja még
"Naioship."

Borbély László: A Petró-gyűjtemény kiállítása.
Művészet, 1971. január - 30. lap

PERLROTT CSABA VILMOS, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár, Forgács Hann Erzsébet Emlékvüjteménynek 1960-ban megnyílt, bővített kiállításán szereplő művek jegyzéke:

PERLROTT CSABA VILMOS: "Csendélet": Lp. tempera.
100x70 cm. Jelzés, jobbról lent: Perlrott Csaba V. 929.
N.B. Ltsz: 59.122. 186. old

SARKADINÉ, HÁRS ÉVA: A Modern Magyar Képtár, Forgács Hann Erzsébet Emlékvüjtemény 181. old.

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1961. Pécs, 1962

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT
530 SOUTH EAST ASIAN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60607
TEL: 773-936-3700
WWW.PHYSICS.UCHICAGO.EDU

PHYSICS 101

PHYSICS 101

Perloff Csaba Vilmos

have exhibit

'Kunthy Idées 80 éves'

Happas Nemzet 1969 december 23,
5. old

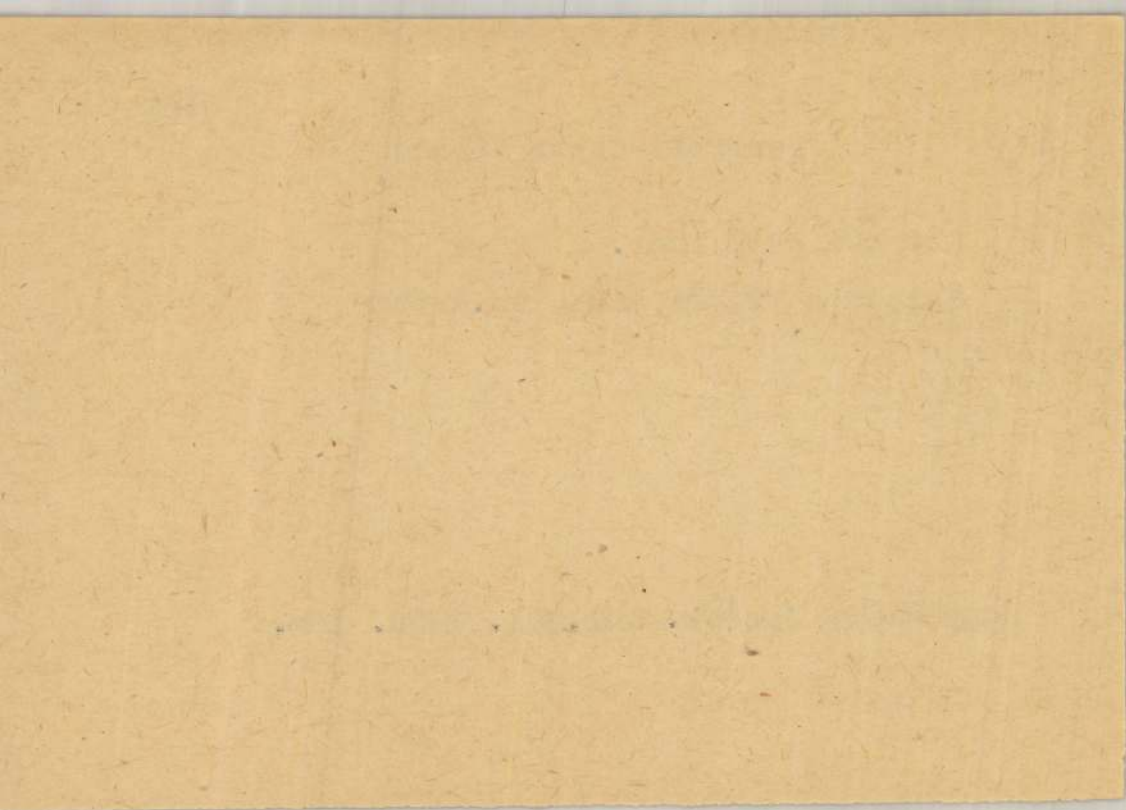
MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Két női akt, tusr.

Barátnők /2 női akt/, sz.kréta

Nagybányai festők. Mem.gal. 1962. jun.

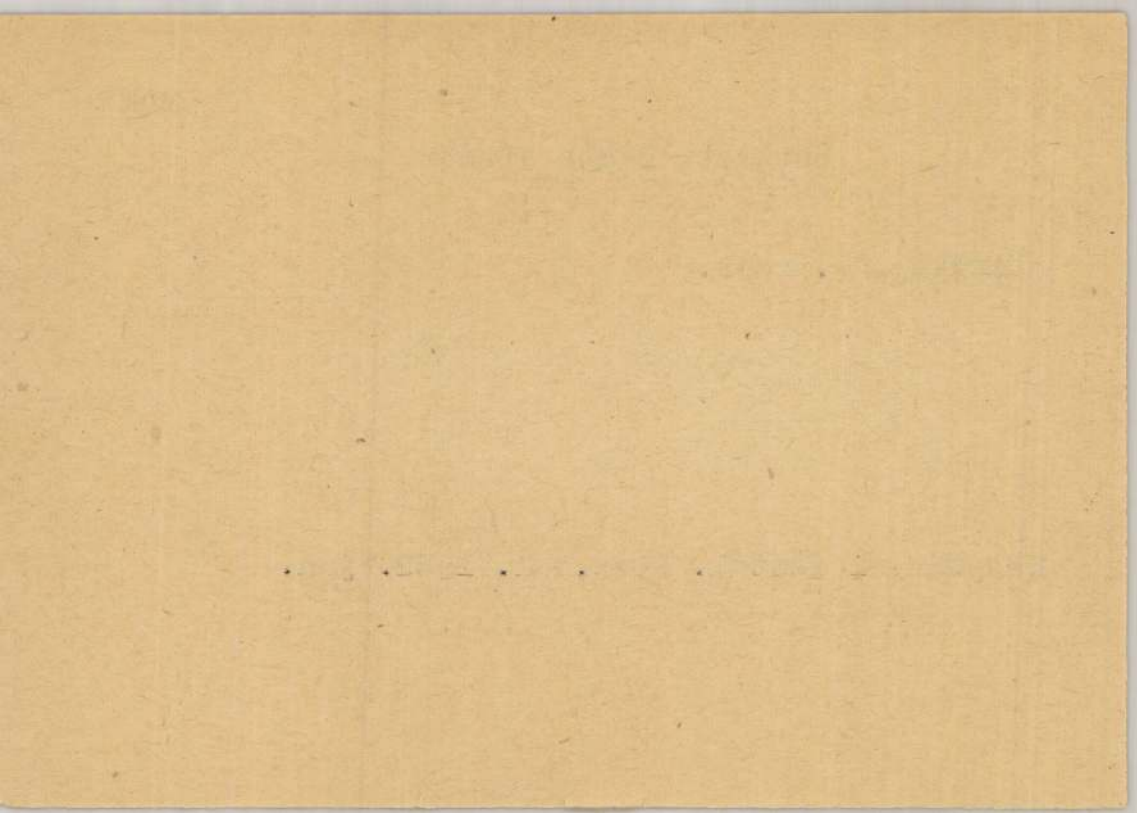

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Arckép, o. repr.

Nagybányai festők. Nemz. Gal. 1962. jun.

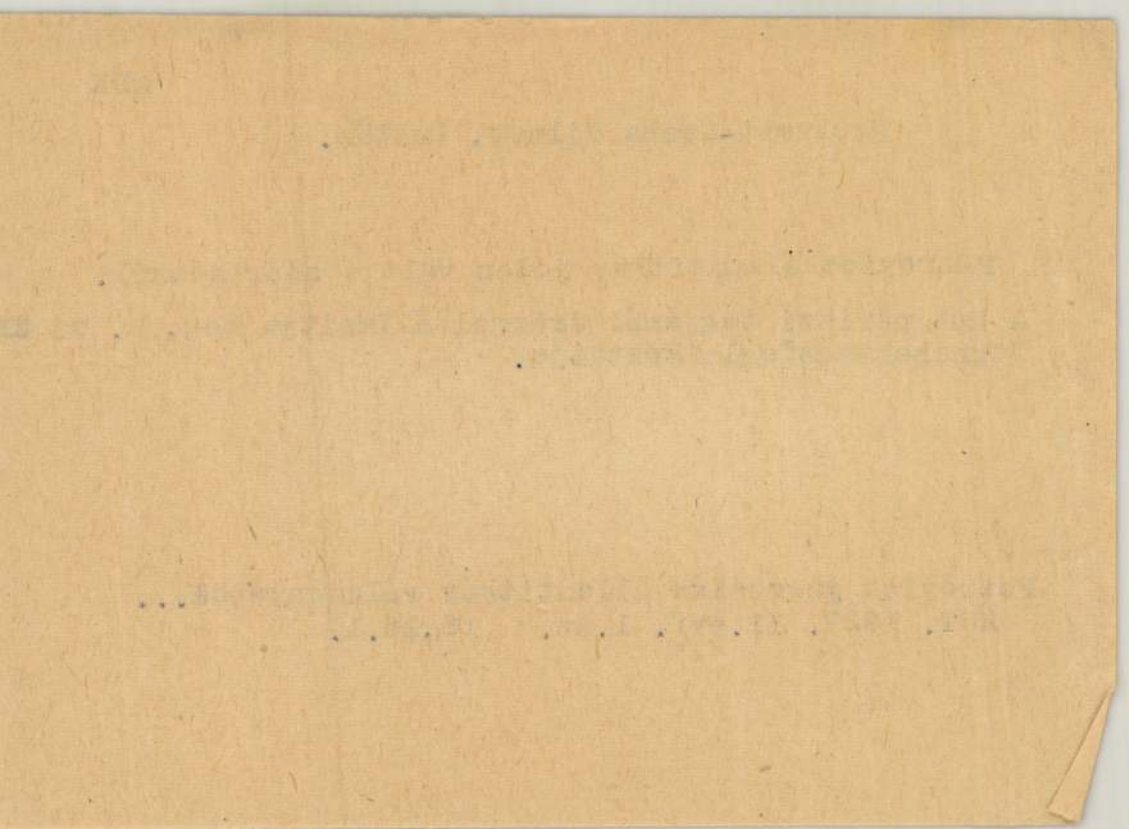

Perlrott-Csaba Vilmos, festőm.

Petrovics államtitkár jelen volt a zsűrizésnél.

A Kut párizsi tagjánál örömmel állapítja meg, h. új ED
formakeresésfiglalkeztatja.

Petrovics áugoszláv államtitkár véleményéböa...
KUT. 1927. II.évf. 1.sz. 15,16.1.

Perrott Gábor Vilmos, festő-¹ és grafikusművész¹
a művész feleségével Gräber Margittal
1920-1923-ig Nemzetiútságon élt, ezt
követően Párisban dolgozott, alkotott.

Okmánytűli Napló, 1948. nov. 6.

Peshov-Gaba Hilmes

Kialit

N. U. 1935. VI. 1.

Robert White

1822

1822

Perbot Craba Hilmas

Kiallit

Ujsoq. 1929. 10. 27.

1870

1870

1870

Perhott-Gaba Vilnos

Kiallit

M. 4935 - II. 10.

The West Point N. Y. Camp

1891

1891 - 1892

Perrott-Goba Vilnos

Kiäkit

Reguli kirjaf 1935. III. 26.

1832

1832

1832

Perbott-Craba Hilma,

Kialit

170. 1934. XII. 8.

1874

1874

1874

Pestron Csaba filares

Kiskit

P.N. 1829.10.28.

Pelrota Goba Vilmas

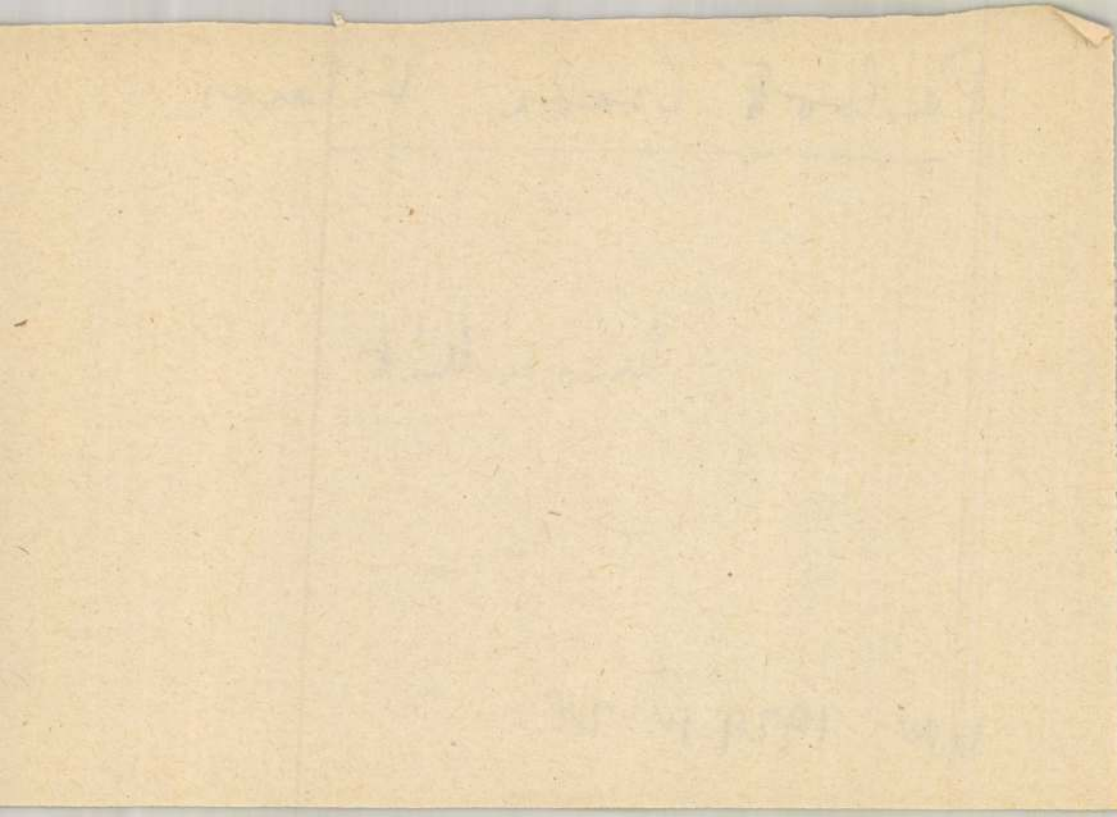
Kiellit

P.H. 1929. IV. 28.

Perhot Csaba Vilmos

Vilmos

V. 1929. IV. 28.

Perhonen Groba Hilmas

Kiällit

Mw. 1929. IV. 28.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, which is extremely faint and illegible.

Handwritten text in the middle of the page, possibly a name or a short phrase, which is extremely faint and illegible.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or footer, which is extremely faint and illegible.

Perlot Goba Hilanus

Ki'ahit

N. v. 1928. IV. 28.

Perrott Gaba Múzeum

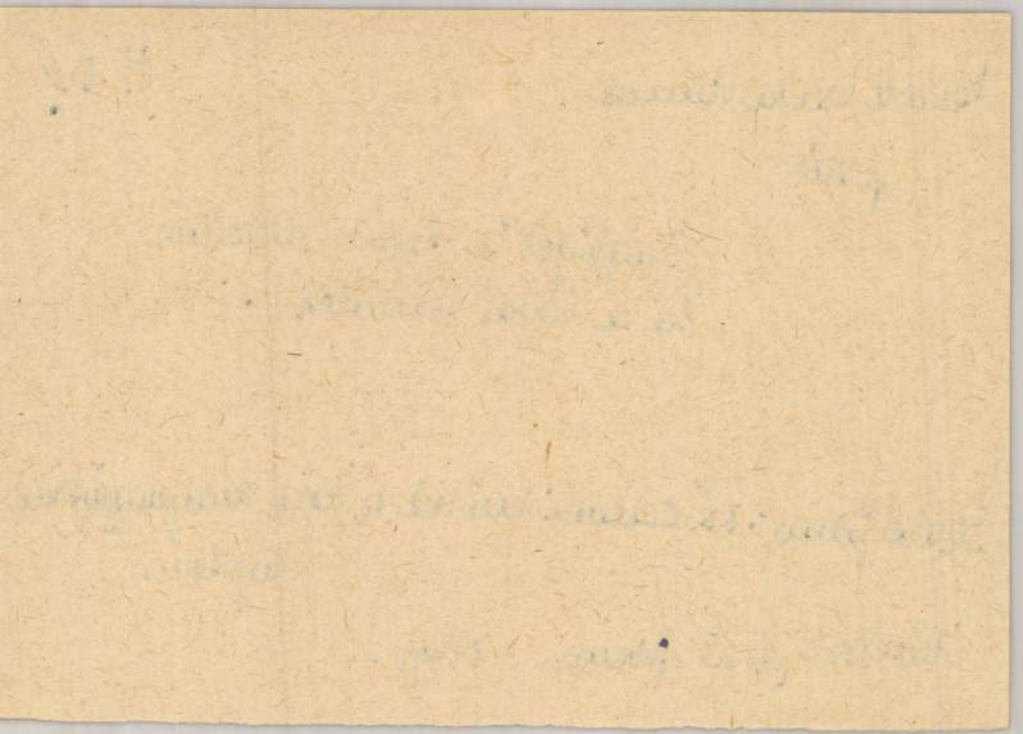
M.D.K

festő

"Szigliget" c. képet állították
"ki a Bajai Szépművészeti Múzeumban."

Szabó János: K. K. Szépművészeti Múzeum a Bajai Műegyetem
Múzeumban

Művészeti, 1965. február - 4/4 lapszám.

Perlott Gábor Vilmos
festő

M.D.K.

Méltóság.

Babai Lászlós: Szász Ártúr
Művészet, 1965. febr. - 27. lap.

1852

1852

1852

1852

1852

1852

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Képzőművészet. Ujság 1927. jan. 1.

48.1.

Perfume Caps Vinos

Manufactured by Wm. L. ...
No. 1.

M. D. K.

Perlrott-Csaba Vilmos festő

Ferenczy Béni "Szerelmspár c. szobra ajándékként
a muzeumba került.

A Tanácsköztársaság bukásakor Nagybányáról
Pozsonyba menekülő Ferenczy Bénit támogatta.

Ferenczy Béni: Irás és kép. Bp. 1961.

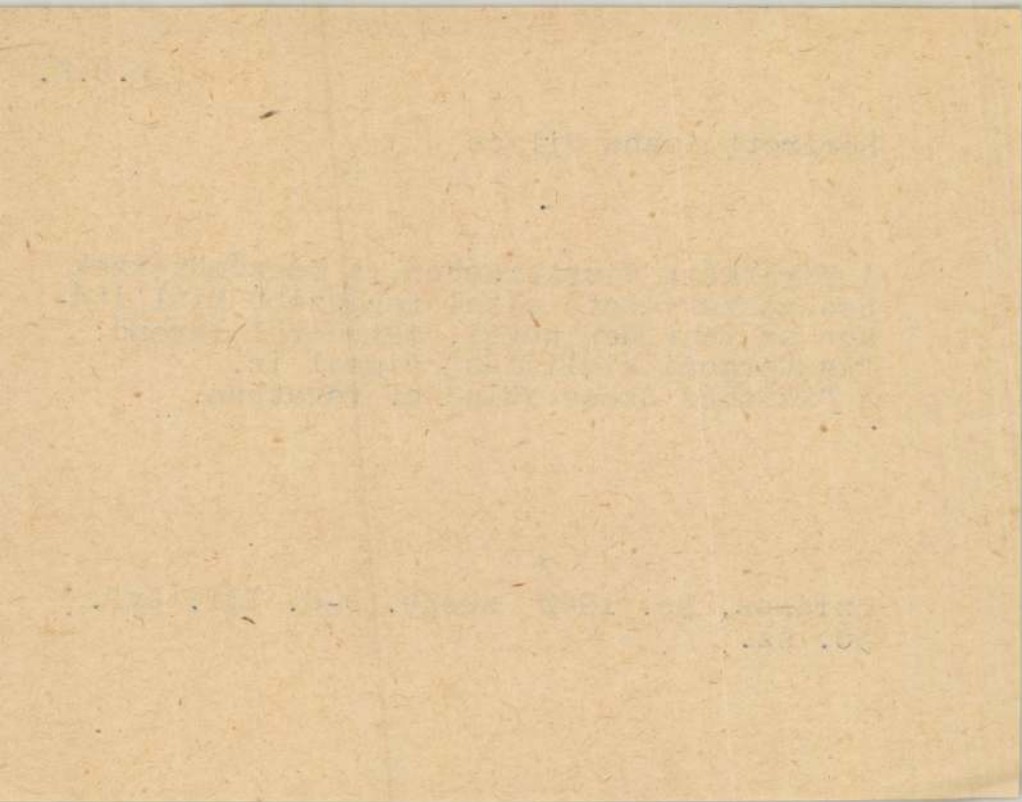
Gentson: Utószó.

246.1.

Perlrott Csaba Vilmos

A Városháza dísztermében, a Képzőművészek Szabadszervezete által rendezett kiállításon szerepelnek művei, melyekről Berend: "Esztergomi kiállítás" címmel ír. A "Színház Szeme Füle" c. rovatban.

Színház, Bp. 194⁷ szept. 2-8. III. évf.
36. sz.

M.D.K.

Perlrott Csaba Vilmos festő

Ziffer Sándro arcképe, 1908 repr.

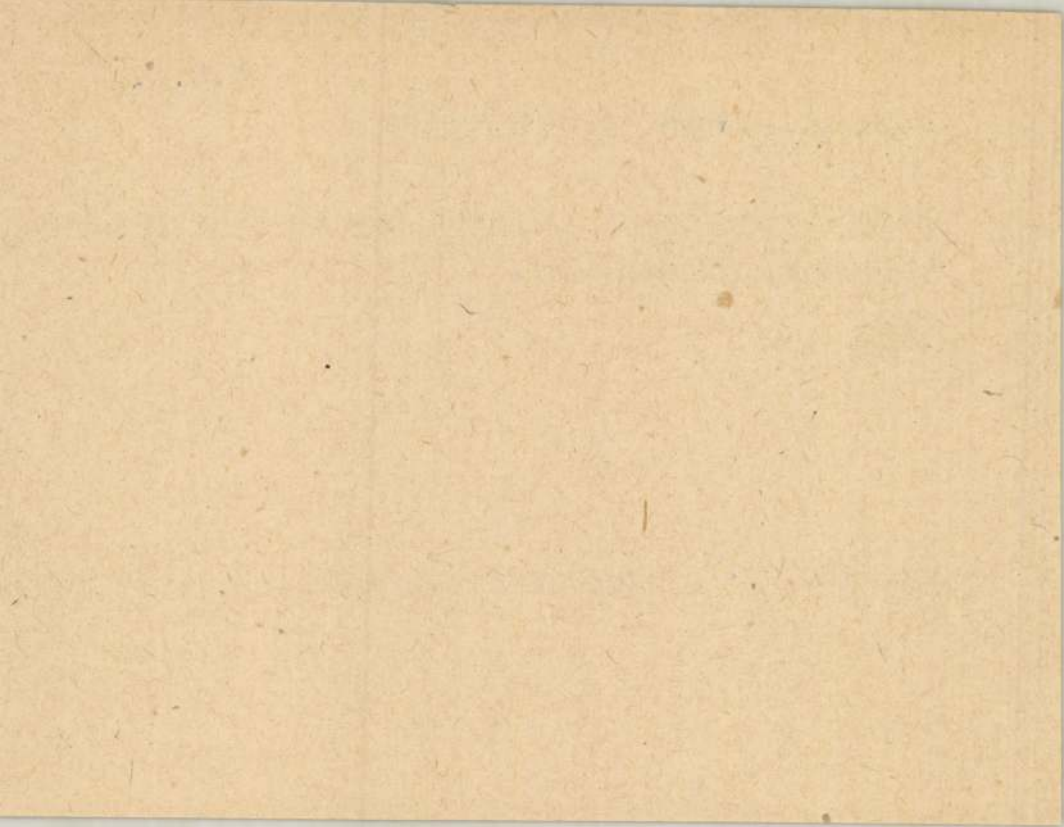
Fassuth K.: A Nyolcszáz évszázad festészete, Bp. 1967. 51.1.

M.D.K.

Perlrott-Csaba Vilmos festő

1907, 1908 nyarán a nagybányai művésztelepen az
stilussal próbálkozik.

Passuth K.: A Nkolcak festészete, Bp. 1967, 47.1

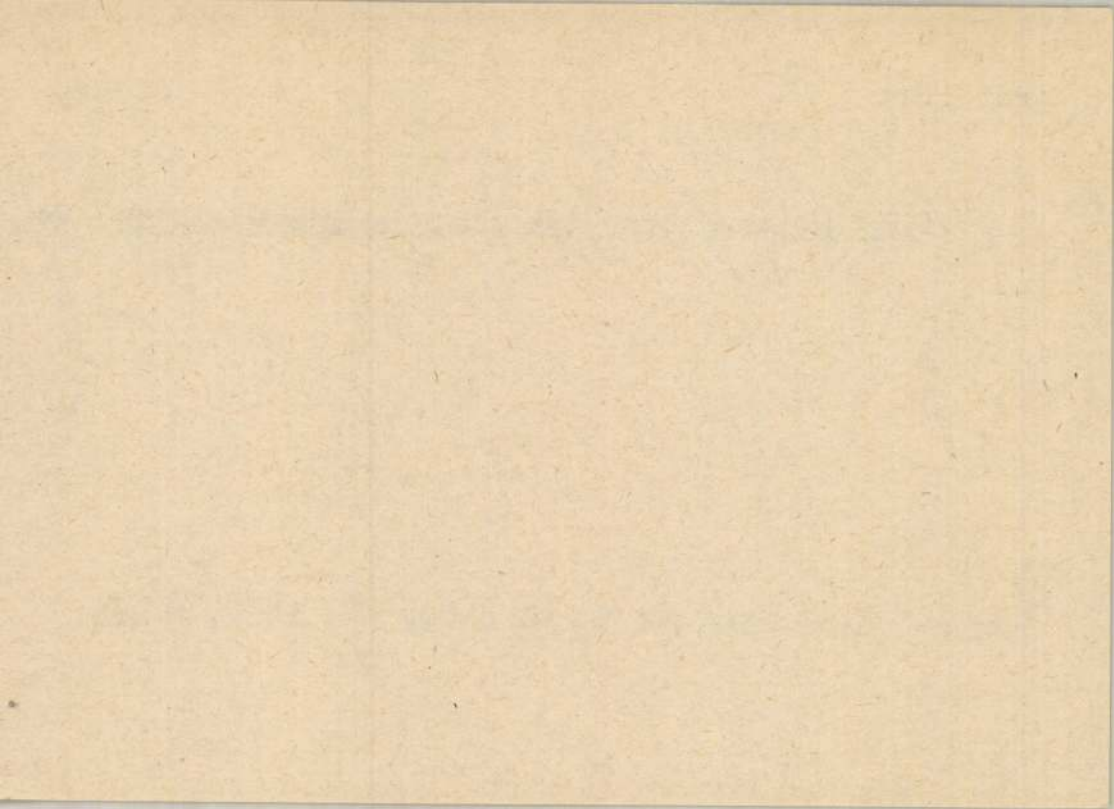

Perlrott

M.D.K.

A MIENK 1909-es tárlatán csatlakozóként állít ki.

Roguth K.: A Nyolcak festészet, Bp. 1967. 64.1.

Perlrott Csaba Vilmos

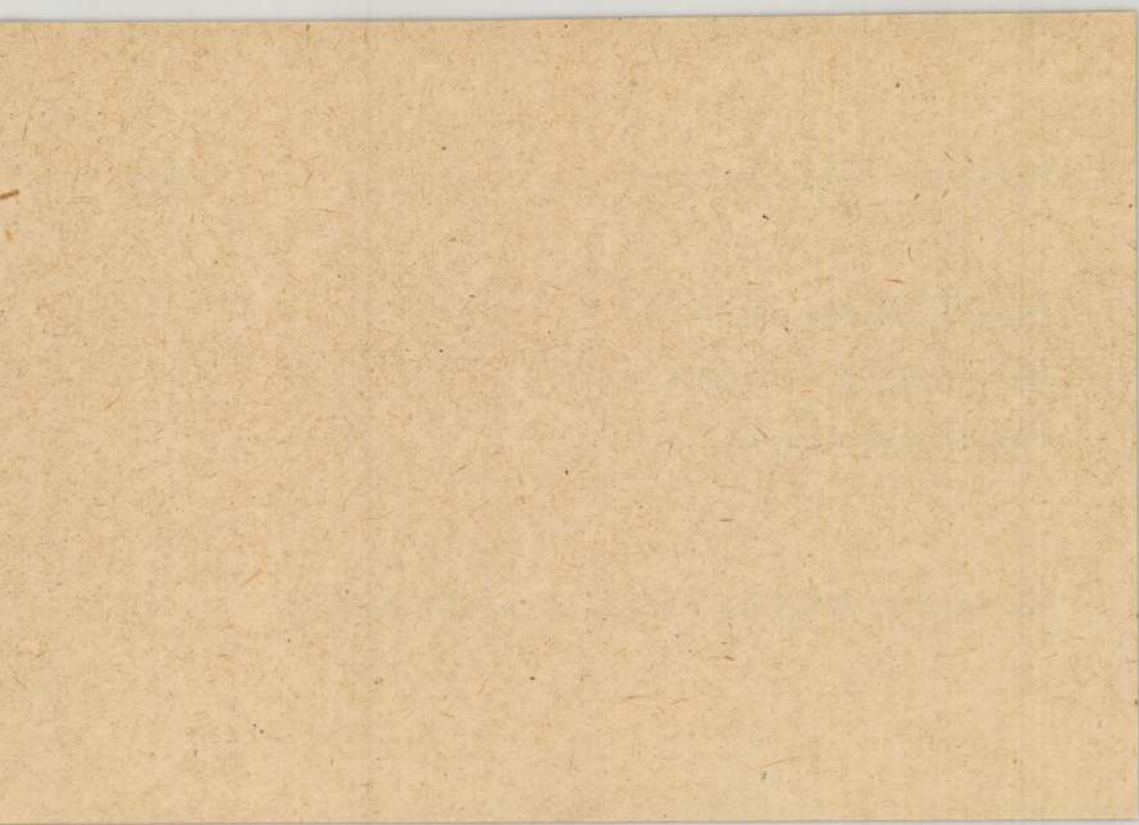
MDK

Falusi házak, olf.

Sárgakendős asszony, olf.

Parasztcsalád, olf.

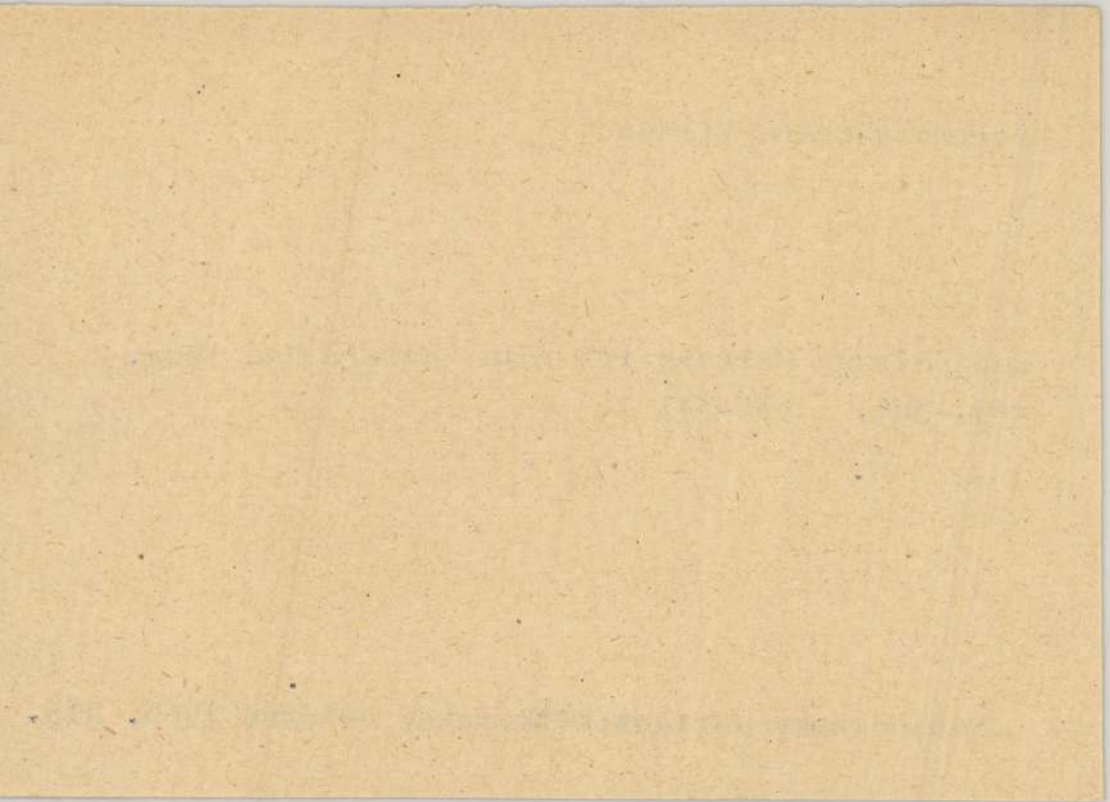
Műcsarnok 1959 Az Alföld a festészetben

Perlrott-Csaba Vilmos

Rabinovszky Máriusz irt róla az Ars Una 1924.
máj.-jun. 335-341 l.

Rabinovszky Máriusz:Kétkorszak határán 1965. 295.

Perrott. Csaba [Vilmos], festő

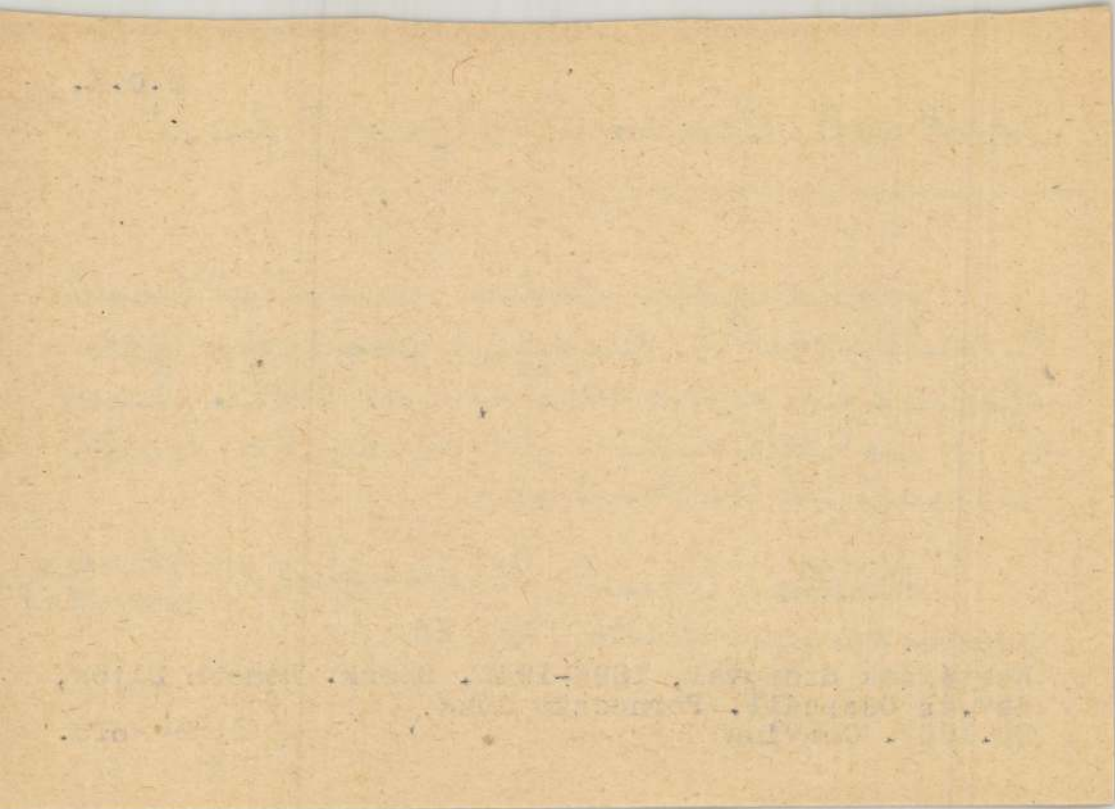
feldéjain belülje indokolmas
 é realismet a magyar fajisap gou-
 dolatát a merre... a környezet
 é a környezetem belvártó hatá-
 sának jövőtábat.

Kállai Ernő: Új magyar portréra
 (1900-1925)

Idézve: Amicus Kiadó, Pp. 1925.

Kortársak Szemével, 1896-1945. Szerk. Németh Lajos,
 Bp. és összeáll. Perneczky Géza,
 Bp. 1967. Corvina

230. old.
 + 239. "

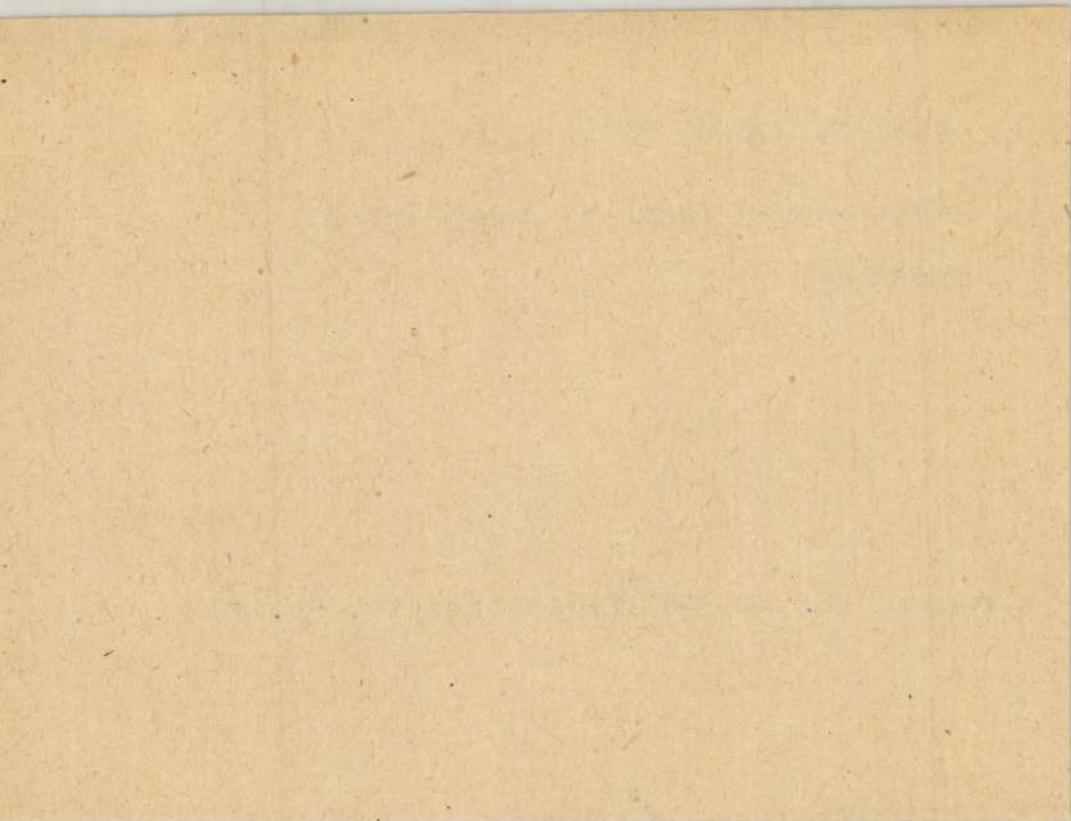
M.D.K.

Perlrott-Csaba Vilmos festő

Részt vesz a fauve-ok mozgalmában.

Önarckép,

Passuth K.: A Nyolcak festészete, Bp. 1967. 45.1.

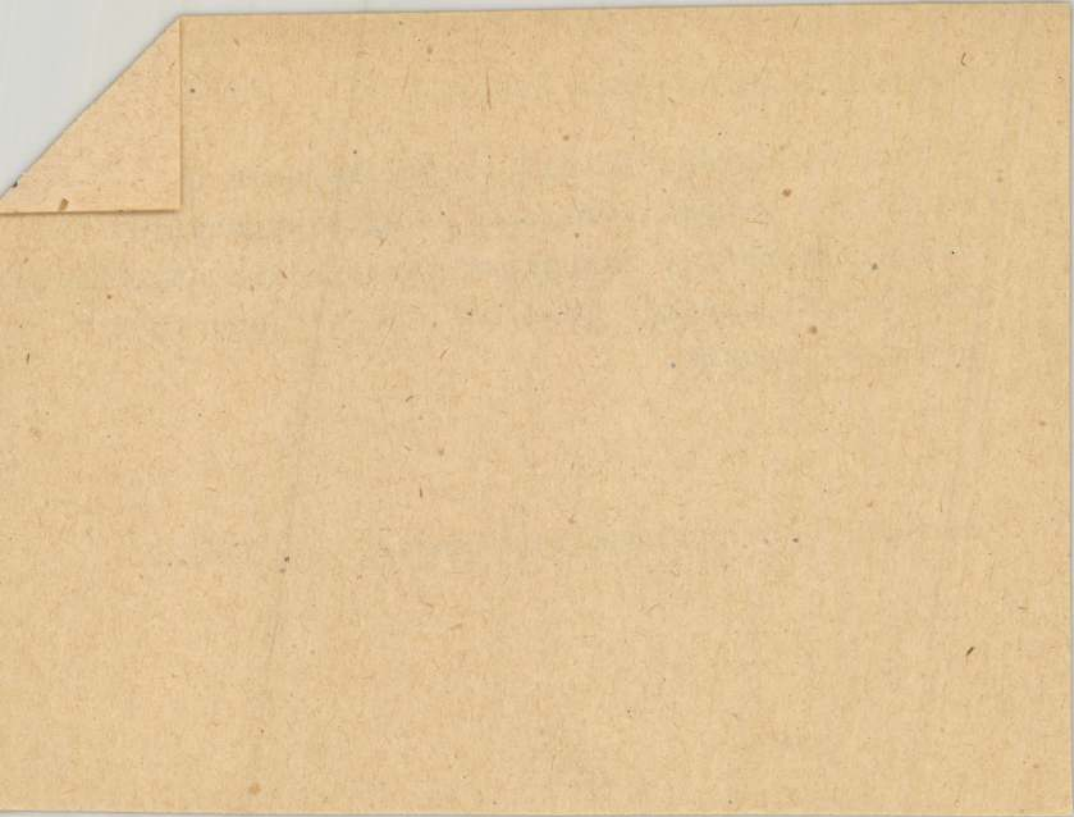

Perlrott-Csba Vilmos festő

M.D.K.

A Nyolcak művészcsoporthoz tagjai majdnem ugyanabban az időben vannak Párizsban, ~~velük egyszerre~~ egyszerre velük egyszerre, ~~hasonlóan~~ tartózkodnak ott, hasonló művészi elveket képvisel, de a csoporthoz nem csatlakozik.

Passuth K.: A Nyolcak festészete, Bp. 1967.

Perlrott - Csaba Vilmos (1880-1950)

„Szajnapark” o. v. 45x64 cm

1. l. j.: Perlrott Csaba 931. Párizs. Védett.

Rizlettári ár: 12000 ft.

BÁV 51. Képekkiadó katalógus Bp. 1980. május

Very faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines and is difficult to decipher due to its low contrast and fading.

PERLOTT CSABA VILMOS

Eső előtt. Olaj 105x78

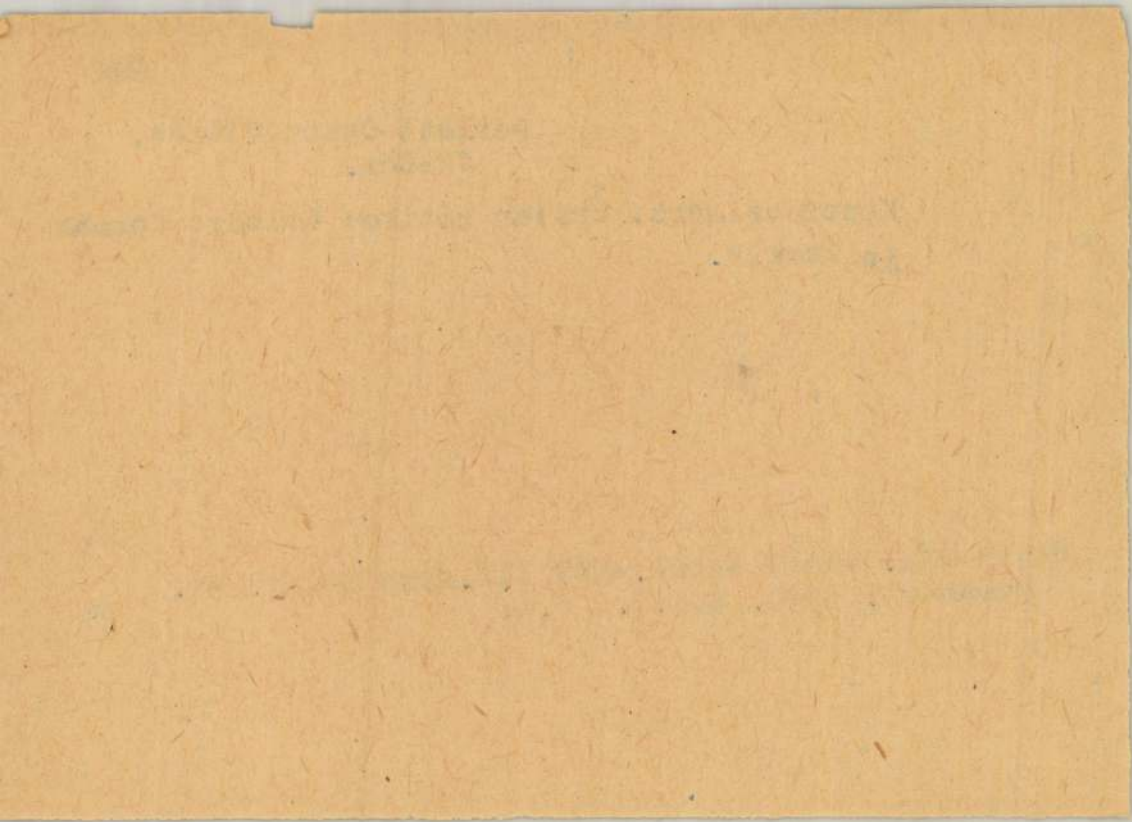
III. Magyar Képzőművészeti kiáll.kat. Műcsarnok 1952.dec-
1953.márc.

MDK

Perlett Csaba Vilmos,
festőm.

Képeit szigorú, erősen gótikus feltörő formák
jellemezik.

Ernst Muz. kiállításai. -KMT III. nagy kiáll. -a.
Dunántul. 1926. ápr. 7. 5. l.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Csendélet, tempera

Műcsarnok 1935 III. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Portrait of George Washington

Washington, George

George Washington, 1732-1799

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Notre Dame

Műcsarnok 1935 III. *kerületi* Képzőművészeti Kiáll.

Berlitt Gards Vilmas

Notre Dame

THE UNIVERSITY OF NOTRE DAME

Perleatt Csaba Vilmos.

Aj fedményeit mutatja be a Fővárosi
Keptárs Fényes Adolf terme.
70 éves elvált.

Kéi újság, 1952. Máj. 4.

MDK

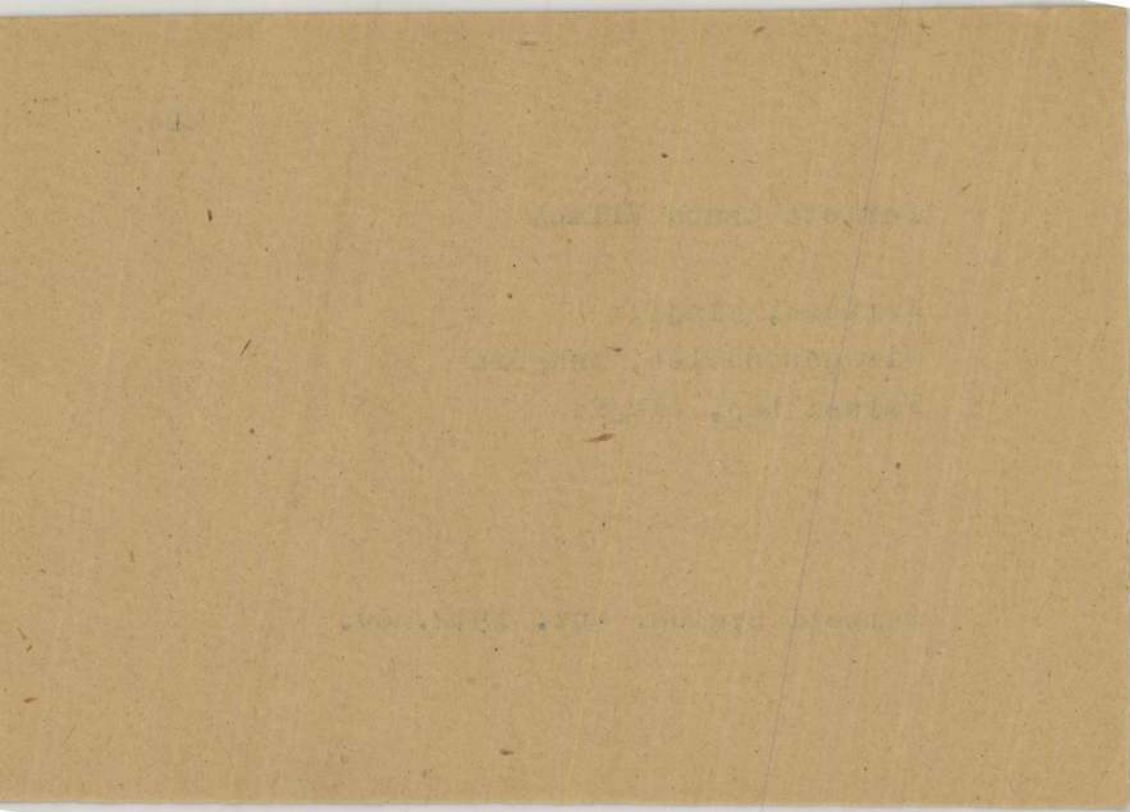
Perlott Csaba Vilmos

Kertben, olajf.

Viragcsendélet, tempera

Falusi táj, olajf.

Nemzeti Szalon. Kut. 1942.nov.

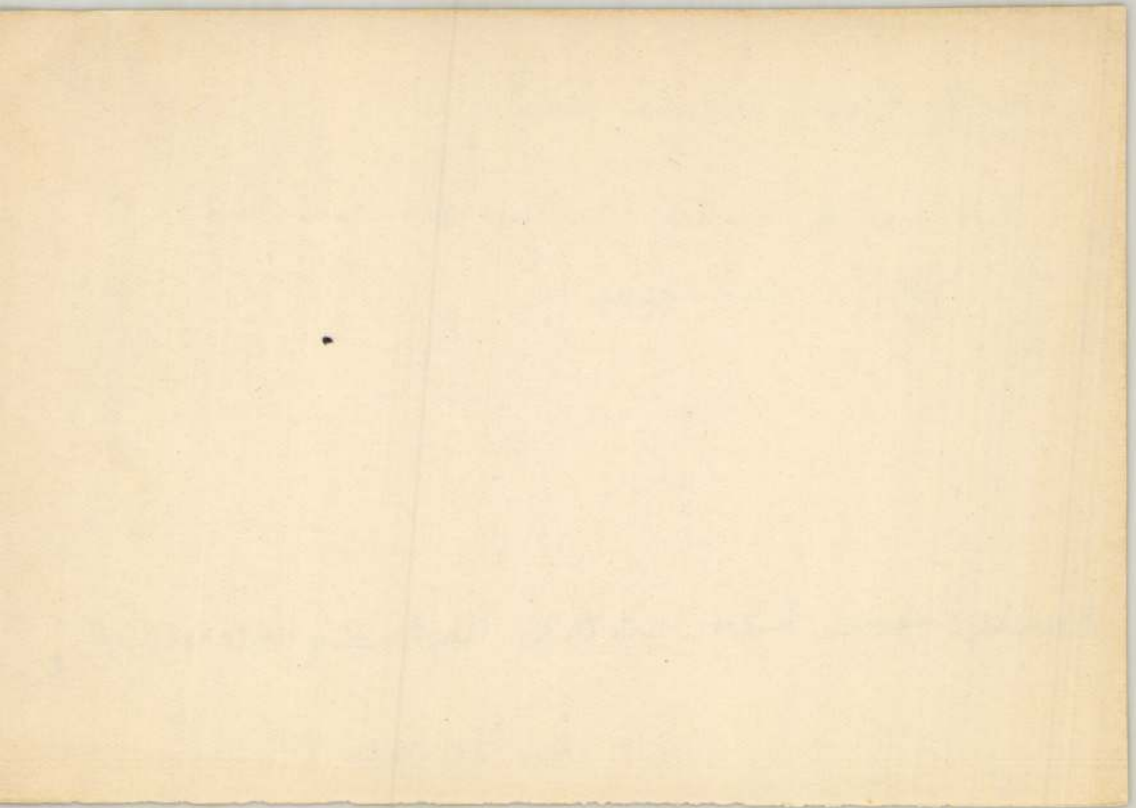
Perrott Csaba Vilmos, festő

1724

A halott mester művészetét nem melle-
zolyán kellőképp.

Műninyi-Kovács Endre: Kiállítás (Képtanár) festészetéről 8. p.

NEPSZABADSÁG, 1969. nov. 19.

Perlott Csaba Vilmos
festő

M.F.K.

A művésztelep bettye című festménye
szerepelt a kiállításban.

Szabó János: A mentandrei festők kiállítása
Művészet, 1964. február - 44 lap

Perrott Erna Viknes, festö

MDK

Nagyzh'nyat'ol indultok el a Nyolcok
erd's eggeniepei, mint Perrott Erna is.

- r - r : ... a kor lelke mardult bennük ... 2

ESTI HIRLAP, 1963. jan. 7.

Perlrott Csaba
festő

M.D.K.

A szentendrei művésztelepen dolgozott
a 30-as években.

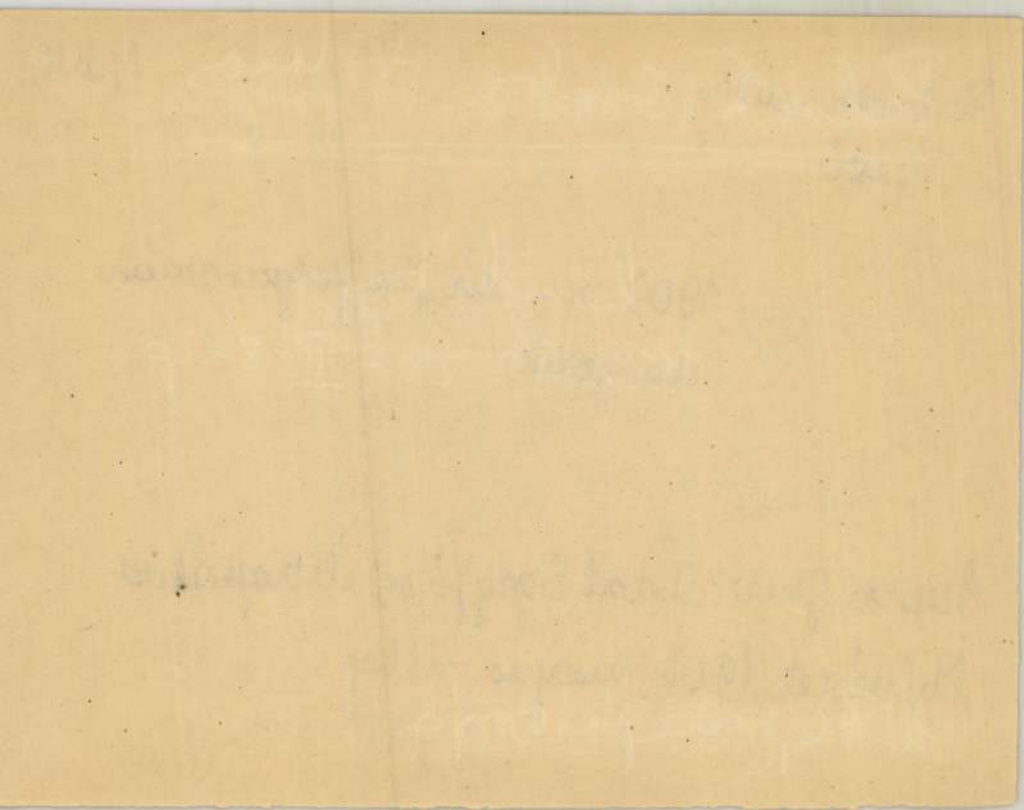
Frankisch Leuke: Kérművészet és a szentendrei művésztelep
művészete, 1963. október - 17 lap.

Perbűtth Csaba
festő

M.D.K.

1909-ben az "Izé" folyóiratnak
dolgozik.

Írások: Adott Egry József életművére
Művészet, 1964. május - 11 lap

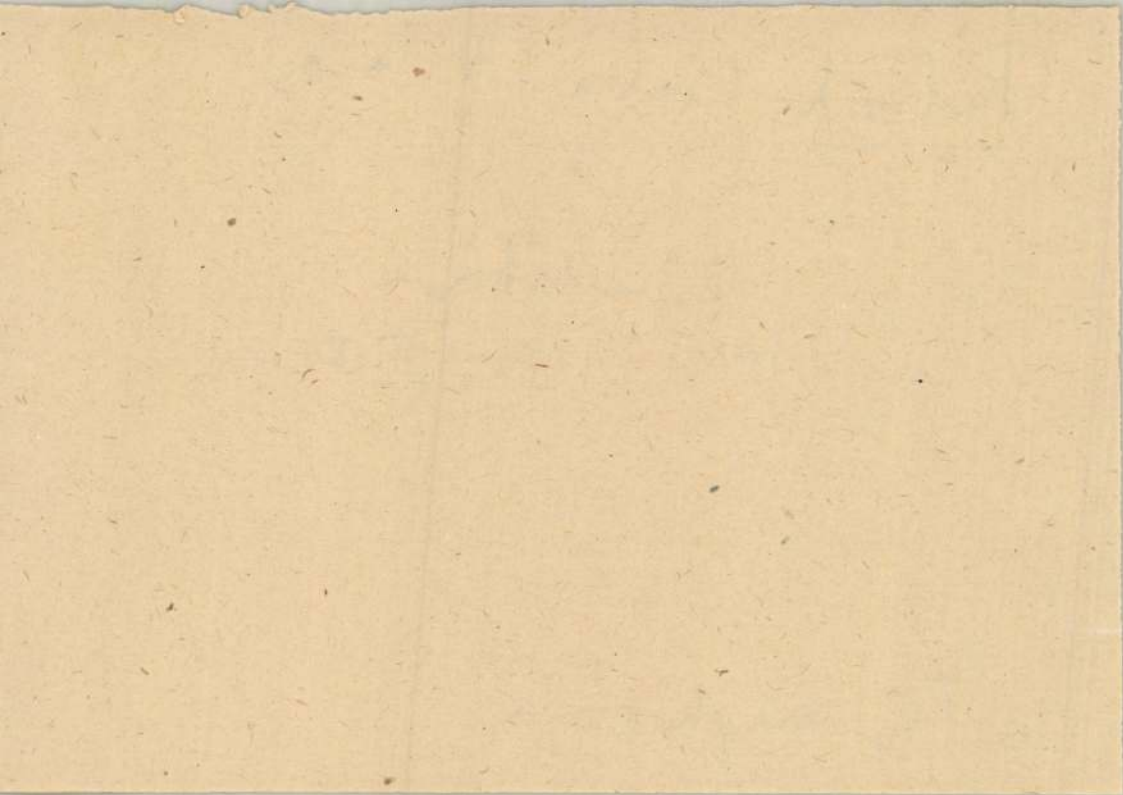

Perlovsk Cebra Vilnos

K. i. k. i. t. a. -

1932. I. 24 - II. 8 - y

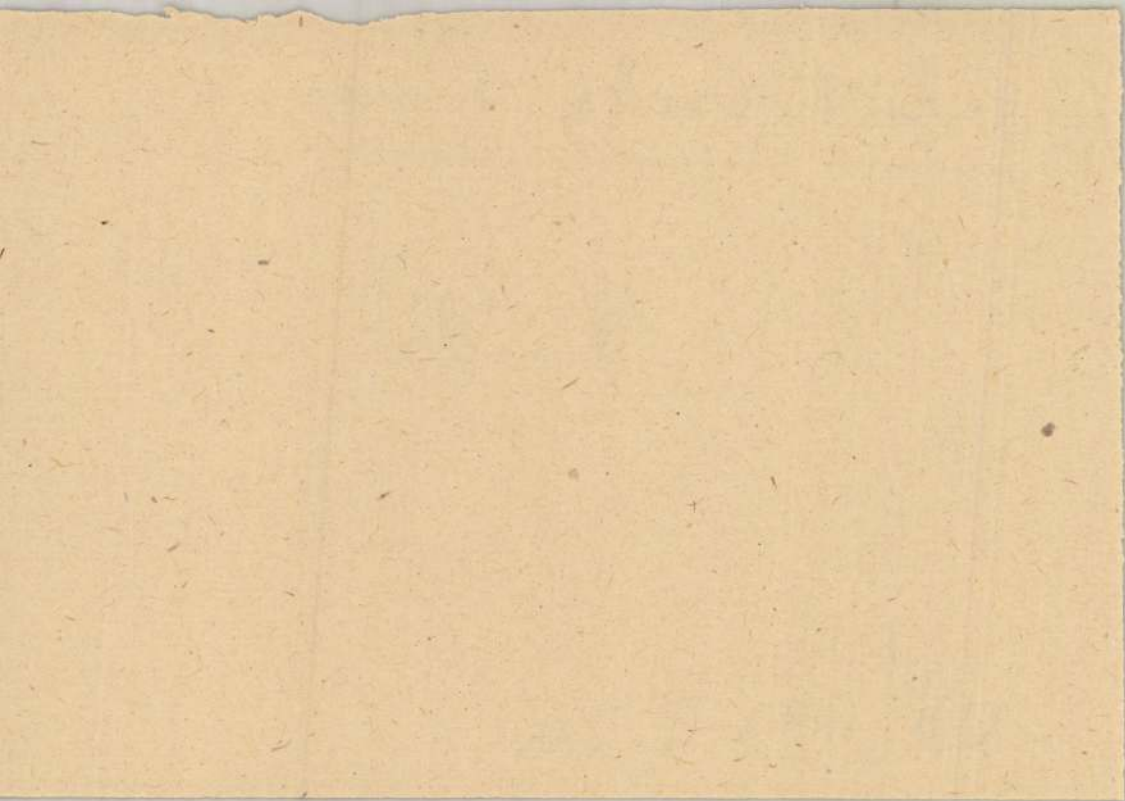
a T. q. nephivovja

Perrott Cseba Vilmos

Kiadit

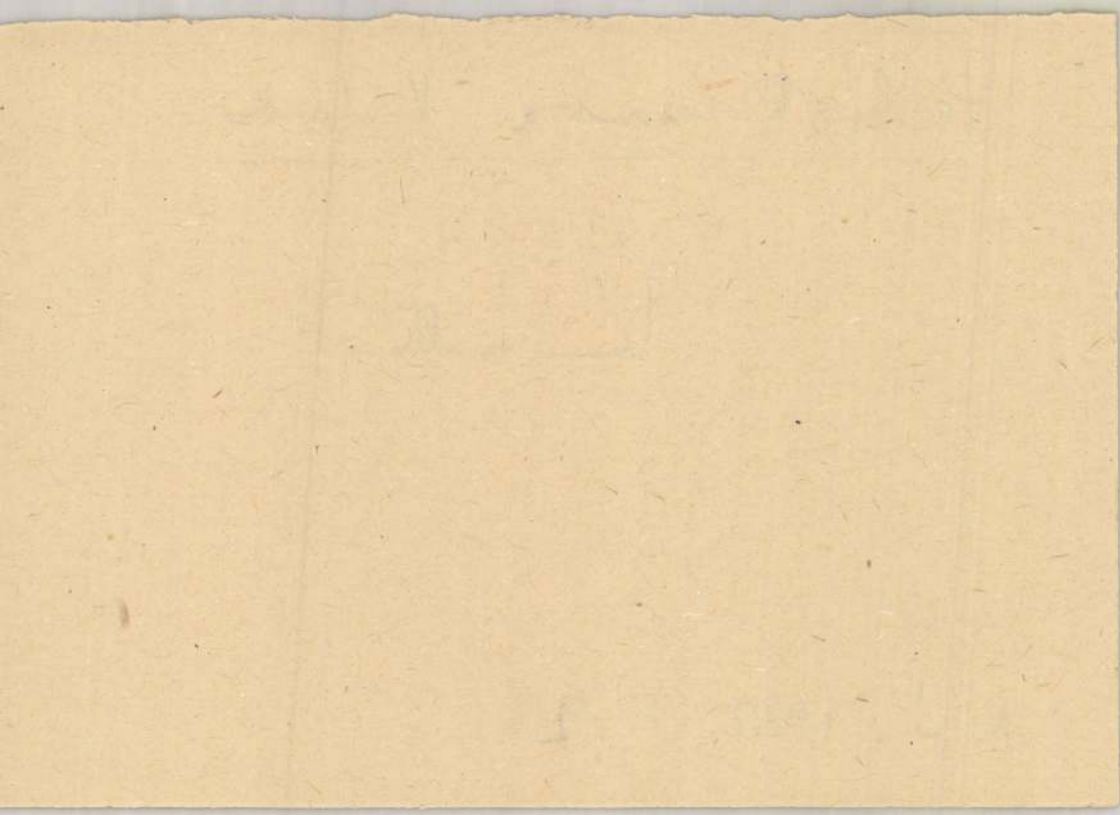
N.ú. 1032. I. 26.

Pesbrot Gaba Kilas

Kilalit

N°. 1932. T. 23.

Perhonen - Gabeln & Linsen

Kiämit

PH. 1432. I. 24.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

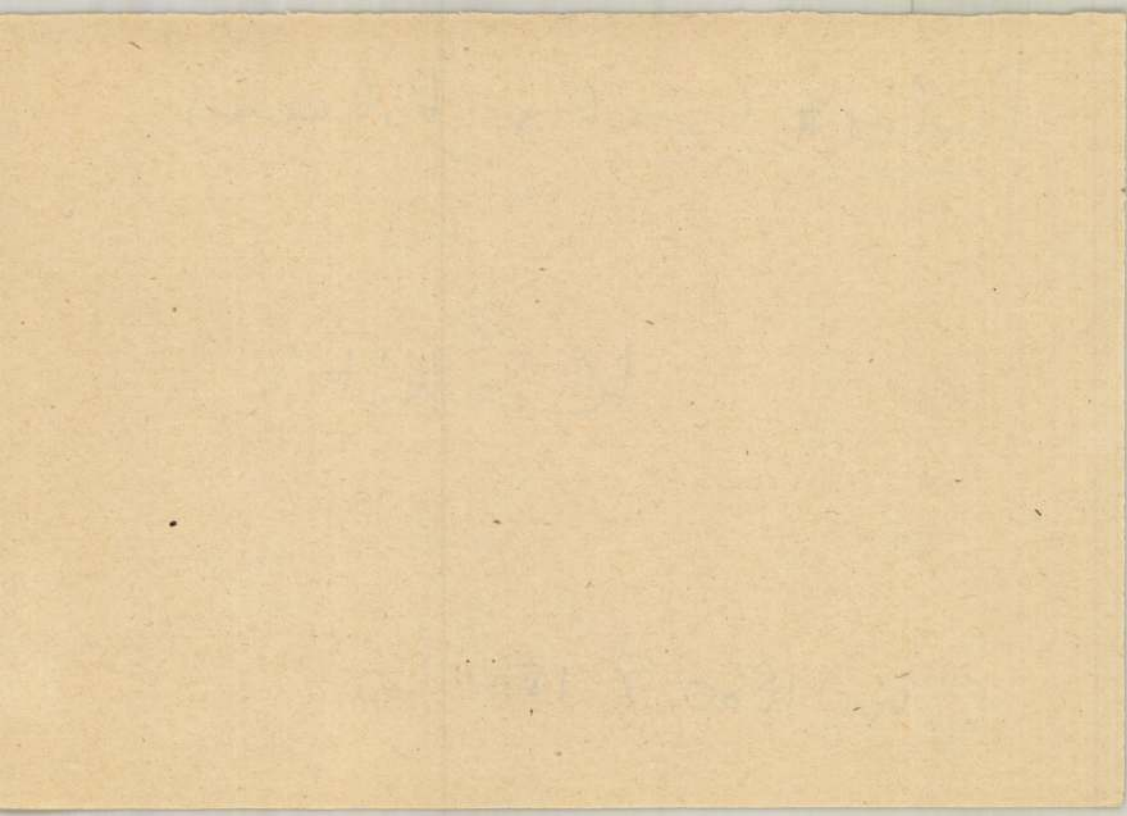
Csendélet. Olajf.

Az első magyar representatív csendélet
kiállítás katalógusa. Nemzeti Szalon. 1932.
Febr.-Márc.

Perlot Csaba Vilmos

Kiállítás

E. K. 1930. X. 15.

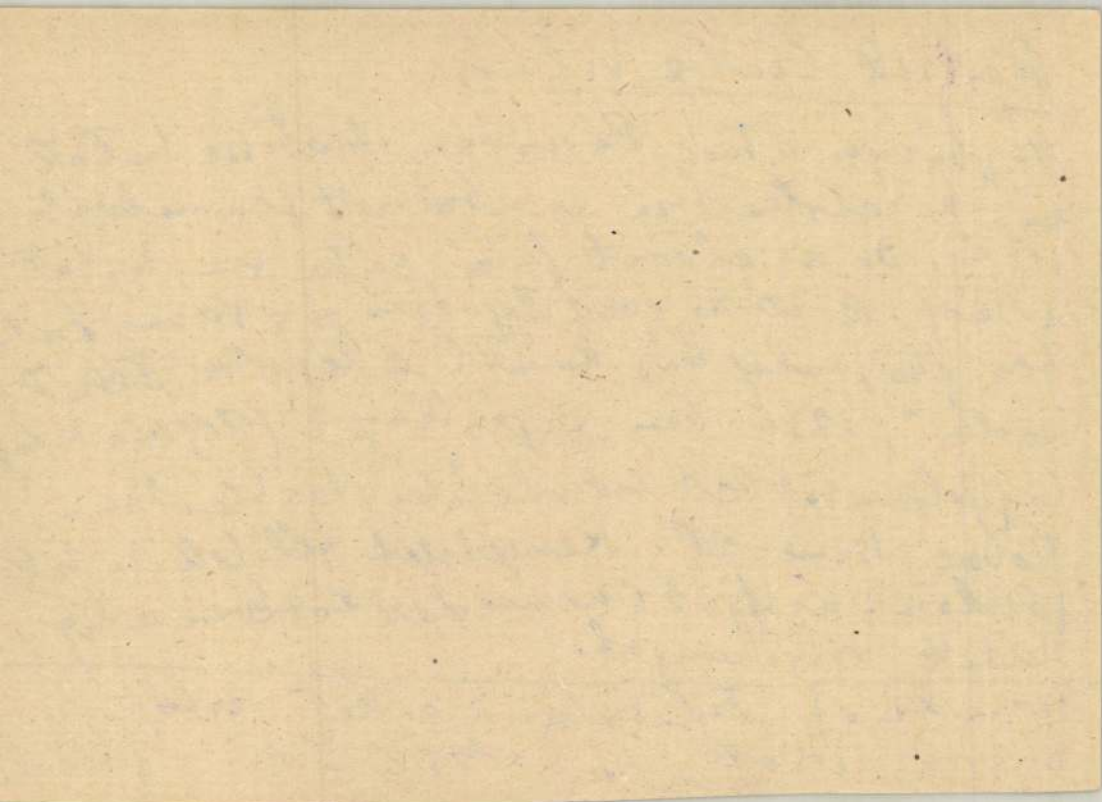

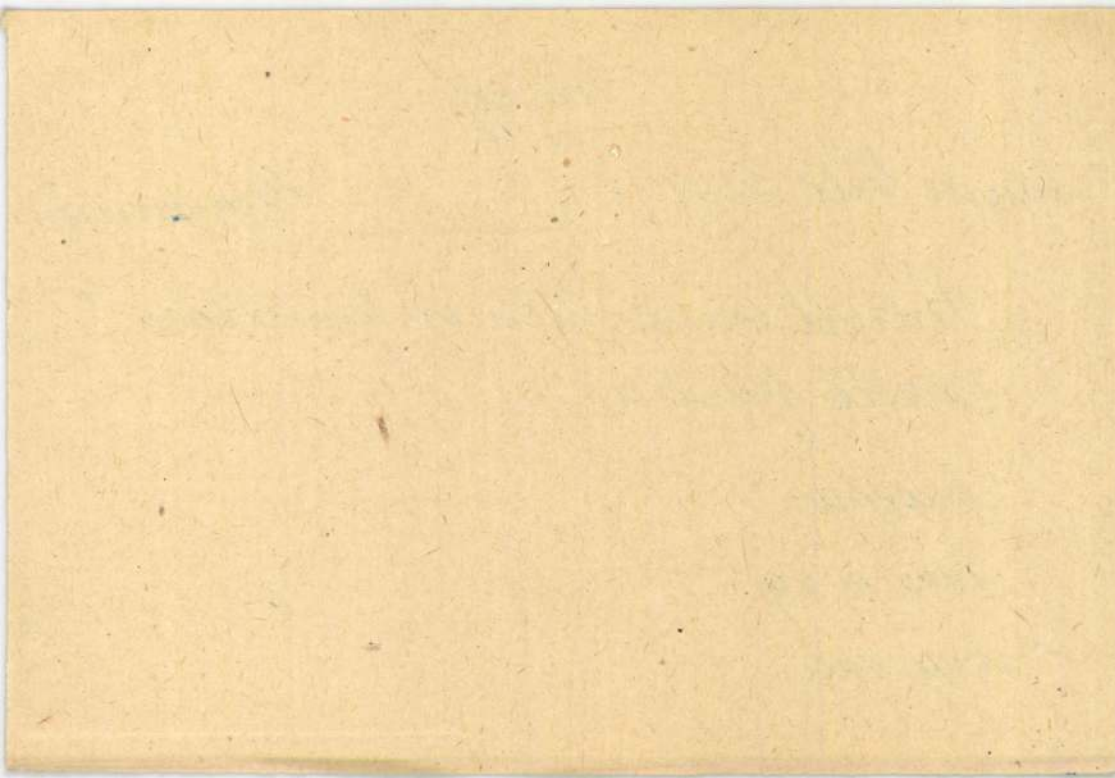
Perrott Csaba Vilmos

Magyarországon utáni Párizsban festészetet tanult és kezeletét is a beutazott geometriai művészetben. De az elvont festészet mellett a természetrajz is. A 20-as évek közepén és a 30-as években élt, melyekhez került a "Festészet a tudományban", 1936-ban. (Lásd a "Festészet a tudományban" című könyvet, melyben a "Festészet a tudományban" című könyvet is megemlíti.)
Lásd a "Festészet a tudományban" című könyvet, melyben a "Festészet a tudományban" című könyvet is megemlíti.
Művészeti és tudománytörténeti érdeklődésű. Rendszeresen illusztrálta a tudománytörténeti és irodalmi műveket. Középszerűen alig feltett viszonyok.

Magyarországon, Festészet a tudományban -
Művészeti és tudománytörténeti érdeklődésű. Rendszeresen illusztrálta a tudománytörténeti és irodalmi műveket. Középszerűen alig feltett viszonyok.

160. l.

Fényképs

Magyar Folo: 2271 / 5-16

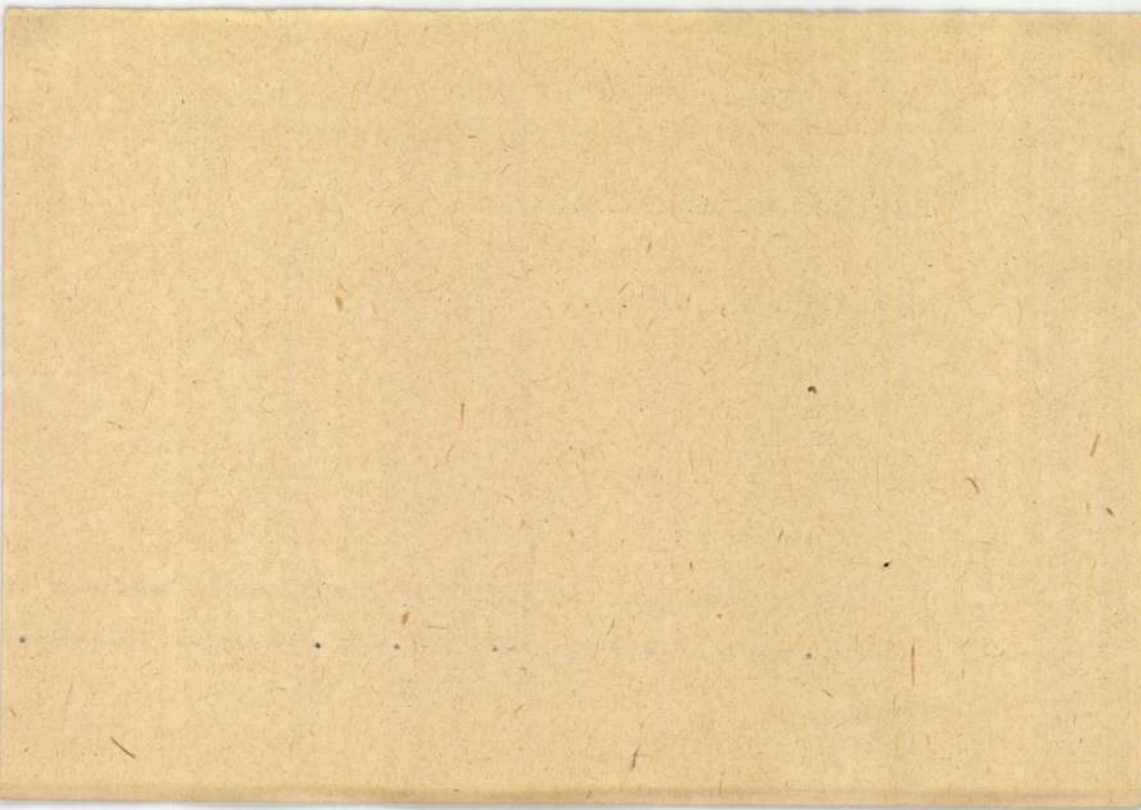
Hegedűsné

"Perlrott Csaba Vilmos kiállítására"
(részlet-felvételek)

Adorján

1947. III. 29.

Neg. van

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Fésülködők, olajf.

A Székesfővárosi Képtár és Történelmi Múzeum
kiáll.-nak katalogusa. 1937. Jan. Nemzeti Szalon.

1890

Received of the Treasurer of the
Board of Education the sum of \$100.00

for the year ending June 30, 1890

Yours truly,
J. H. [Signature]

Perlroth Csaba Vilmos

Nagybányán tanult, s huzamosabb ideig tartotta
az összeköttetést a kolóniával.

Réti: Nagybányai művészek.

Nyugat, 1924. Márc. 16. 4o2.lap

202

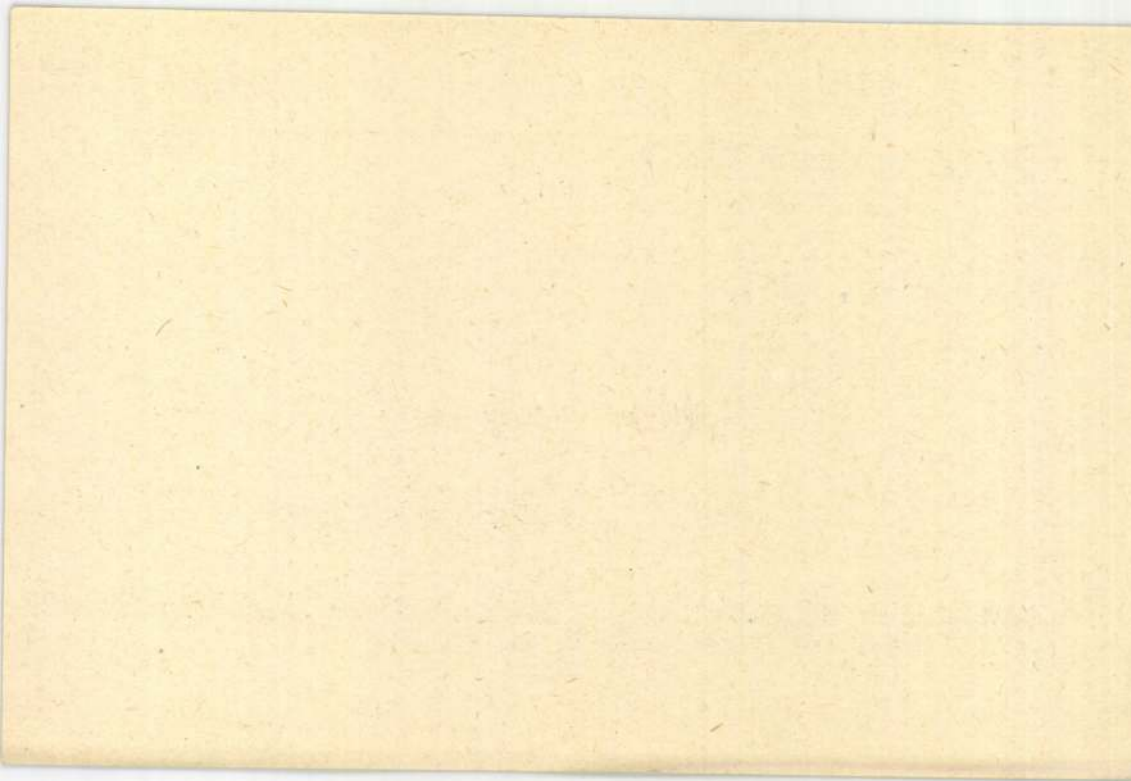
Perrott Caspa Vilmos

-17-1" Magyar Művészeti" Műhelyek. Magyar-
ország 1900. évi. 1. sz. 1. sz.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

-rp-: "A magyar művészetért" kiállítása. Magyar-
ország 1940. dec. 14. 6.1.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Csendélet, olf.

Műcsarnok 1932. Budapest közönségének képzőművészeti
gyűjteményéből rendezett kiállítás

1841

London

1841

Dec 21st 1841
with

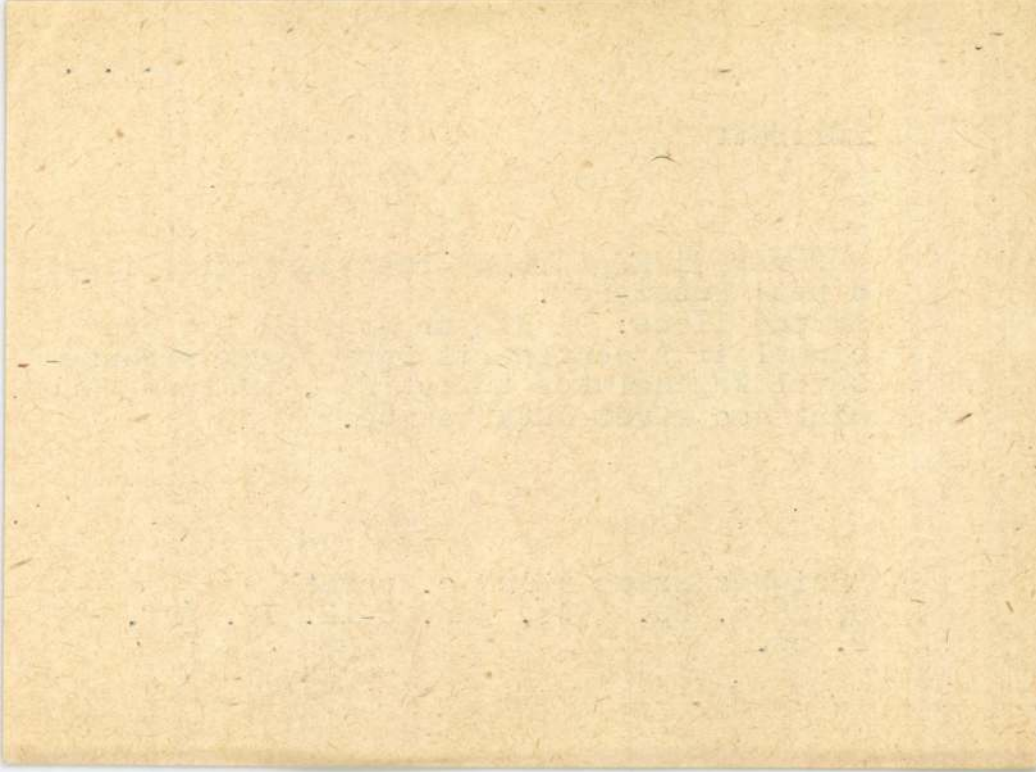
London
1841

M.D.K

Perrott Csaba
festő

Leo Stein estétikán gyabran részt
vett.

Shoroath D'el: Egy gyűjtemény ismételt rajza Matusse-rol
Művészet, 1966. február - 15 lap

Perlrott

A Fővárosi Képtárban rendezett kiállítást
a Dési Huber-Kör.

Berend Ilona: "A magyar grafika 100 éve"
cimmal ír a centenáris ünnepek rendezé-
sével kapcsolatos tárlatról, amelyen több
mint 400 művet mutattak be.

"Szinház Szeme Füle" c. rovat
Szinház, Bp. 1948. jan. 6-12. IV. évf.
2. sz.

Journal of the

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

M.D.K.

Perlbrot Csaba Vilmos festő

Rippl-Rónai, Szeged, Czigany
és Körösy "nevével üdülő
fiatalabb művészet kibontakozása"
felé terelődik a
figyelem.

Perneczky Géza: Tíz esztendő a magyar képzőművészeti kritika hőskorából

Művészettörténeti Értesítő, 1965. XIV. évf. 3. sz.

181. old.

FRUIT CAMP - 1912

The weather was very warm and sunny today. We went for a walk in the woods and saw many beautiful flowers. The children were very happy and played for hours. We had a picnic under a big tree and enjoyed it very much. The birds were singing and the bees were flying about. It was a very pleasant day and we all enjoyed it very much.

PERLROT - CSABA VILMOS

A századfordulón Koszta Zorset tanítványa.
Később az avantgarde törekvésekhez kapcsolódott és a párisi Matisse-akadémia növendéke lett, Kosztával való kapcsolatát ellidegült.

Dévényi Jván: Koszta Zorset.

LA TÖHATÁR - Budapest - 1971. okt. 947. lap.

1911-1912

1911

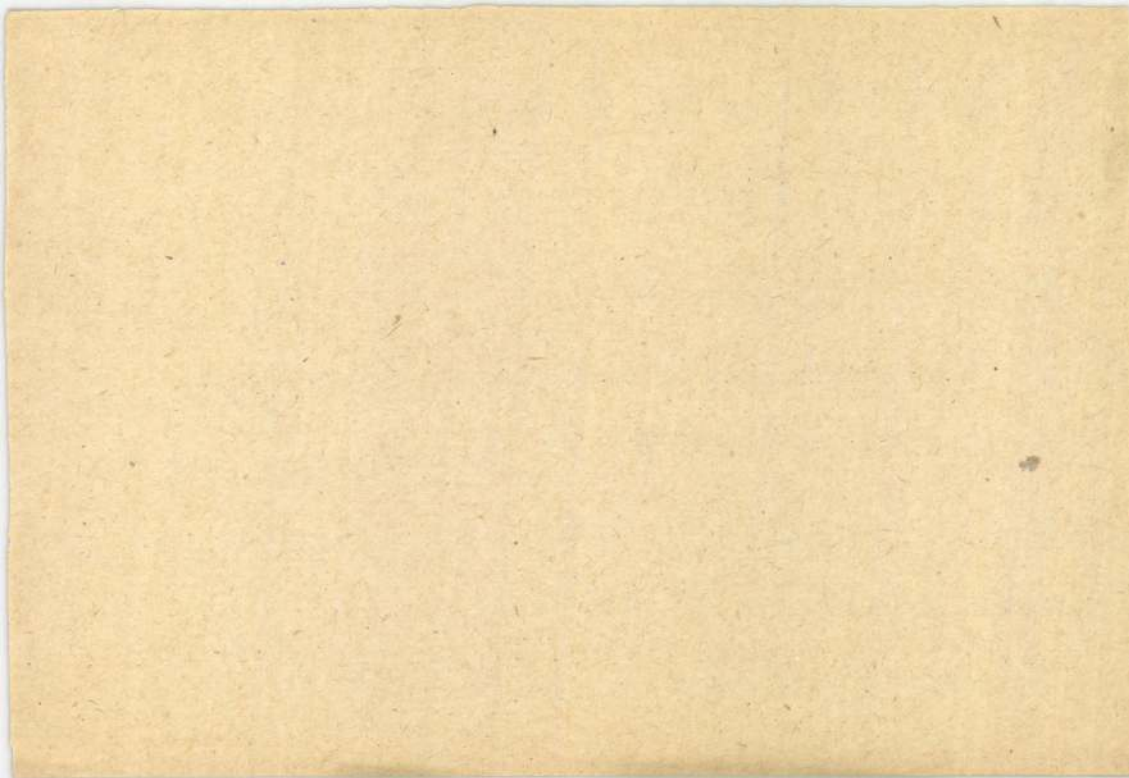
1911-1912
1911-1912
1911-1912

1911-1912
1911-1912

Perbrott-Csaba Vilmos
fűsző

1931-ben az Ernest Herceumben
kiálltása volt Ligeti Miklós
és Ferenczy Valér társaságában

Dévényi Iván: Ligeti Miklós
Hívézet, 1971. június - 20. oldal

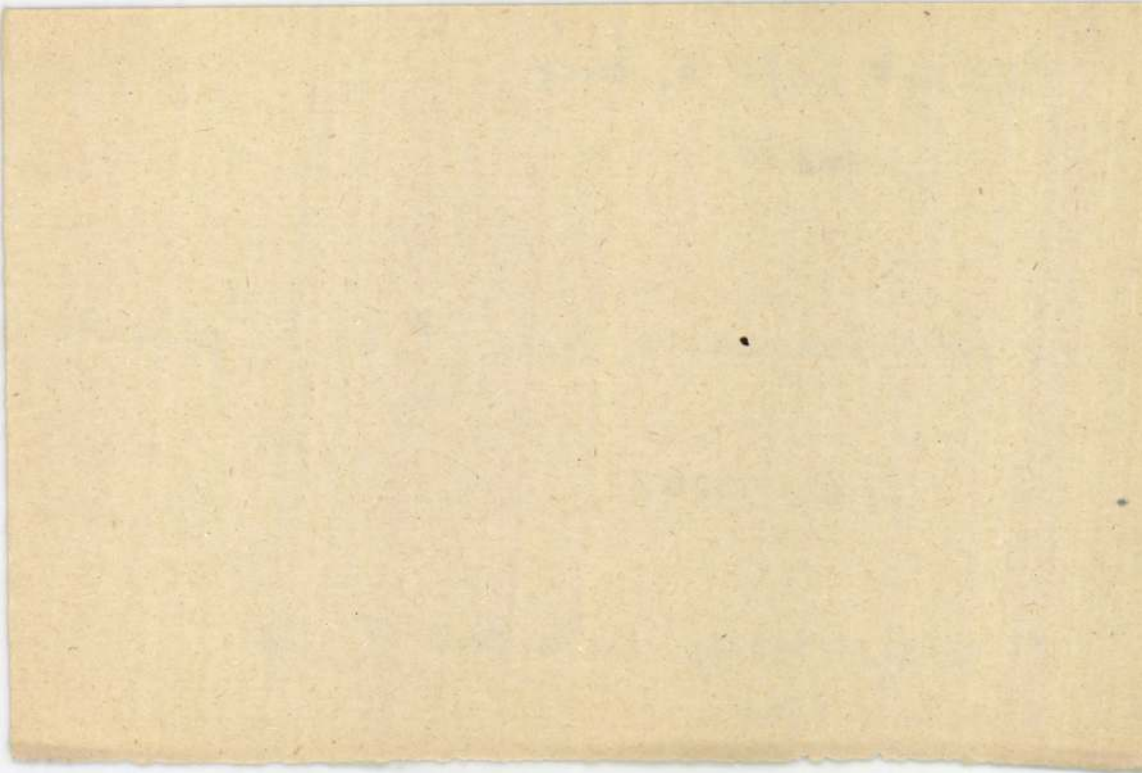

Perrott, baba Vilnos
fes 6'

/1880-1954/.

† harmonikas e'och bra e'otelfies no'a-
la hokot festett / "Fesalkodis" /
1936 - ban kiall'otta "Cigalylangyok ab-
lak elott" c. ketet.

† magyarosno-pi un'v. tort I. 516.
Corvina 1971

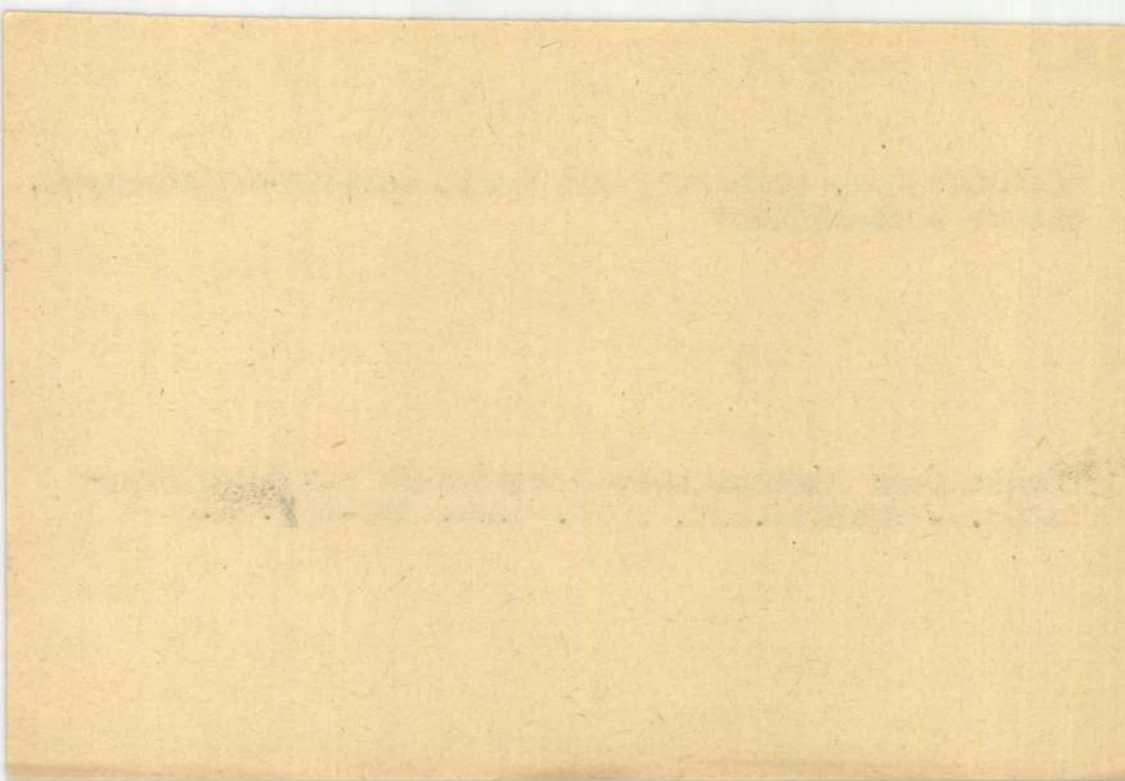

Perleott baba Vilmos
fes 6"

~ 7/11: Borheanissza Gela: P. Cs. V. univ. de
te

/ Bp. 1929 /

A nagy szavak ma"o. Fort. I. 533.
Corina 1971.

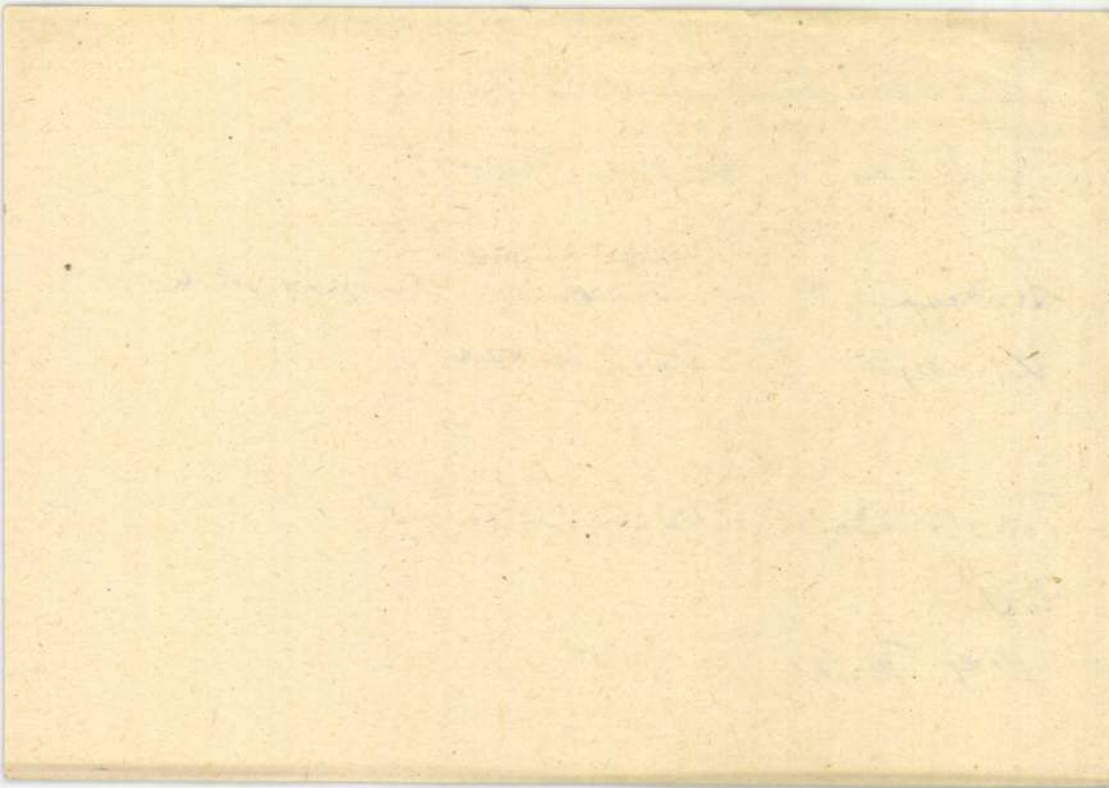

Perlott Csaba vilnos

művészetéről, munkásságáról szóló Genthon-tanulmányok,
cikket felsorolása:

Kovács Éva Genthon István megjelent műveinek jegy-
sége. - Művtört.Ért. 1970. 4.sz. 253-258. l.

254.l.

Perleott Gaba Vilmos

Publik a képe (encl)

Stempel a képedi névjegy
Könyv II. társaság

Társaság Társaság

TJ

1974 Júl. 24

Parlone Cassa Vitor

Cassola, Torino

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Csendélet, tempera

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállítás

W. H. Wilson

W. H. Wilson

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

A képzőművészet 1937-ben. Ujság 1938. jan. 1.

110

1870

1871

1872

1873

1874

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882

1883

1884

1885

1886

1887

1888

1889

1890

1891

1892

1893

1894

1895

1896

1897

1898

1899

1900

Perlett Csaba Vilmos, festő.

MDK

képei gyönyörűek.

Sz. L.: A KUT Fiallitása.-Nemzeti Szalon.
Nemzeti Újság. 1938. évt. 30. 27. l.

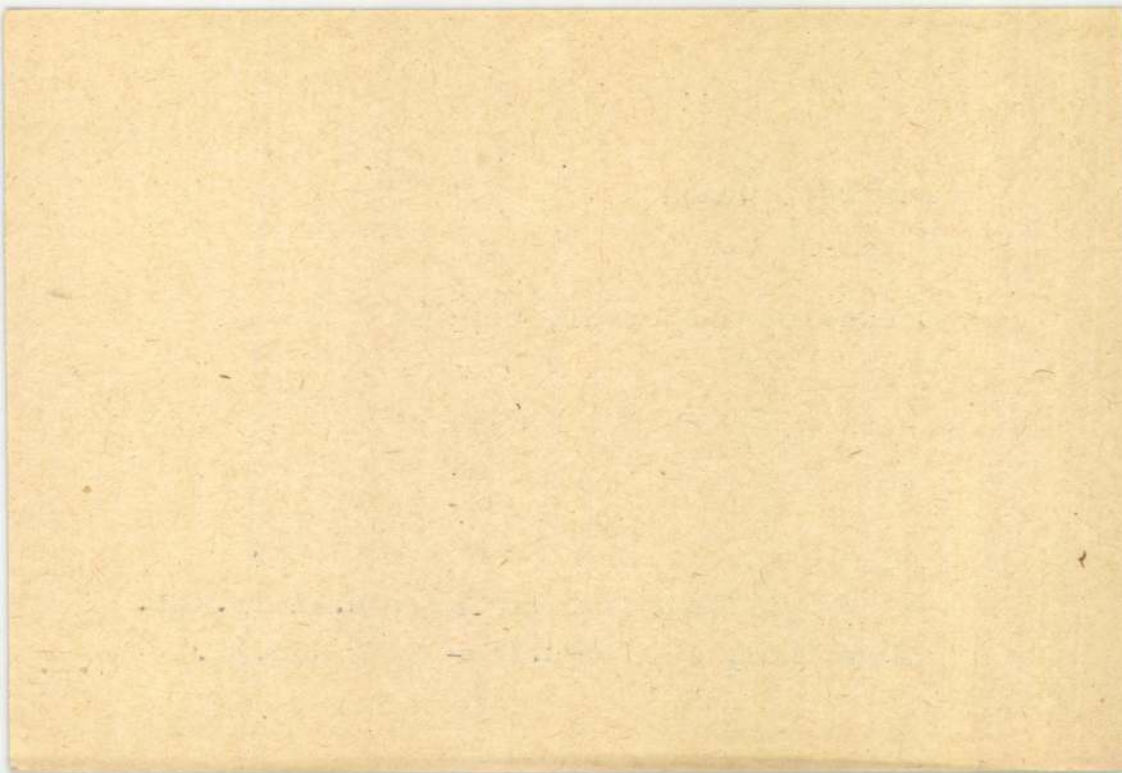
1870
1871

MDK

Perlrott Csaba

Déli napsütés, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Múcsarnok, 1940 Dec.15 - 1941 Jan.12. 14.1.

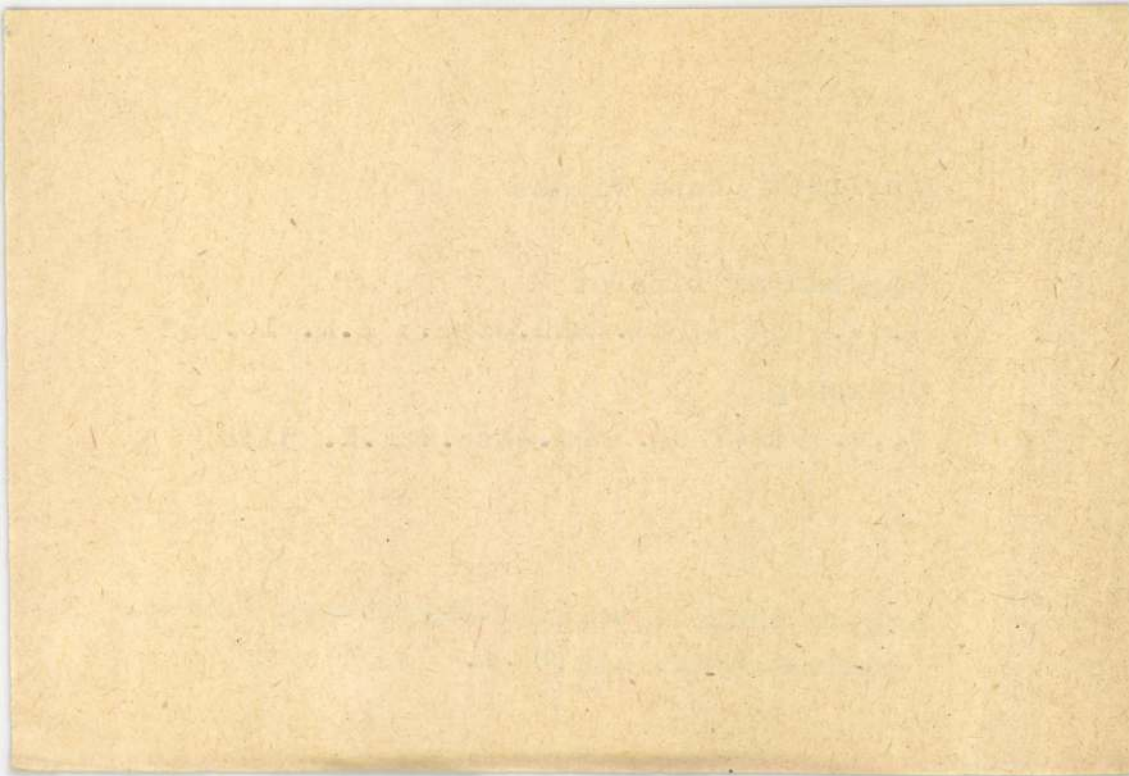
MDK

Perlrott Csaba

Csendélet szoborral, tempera

"A Magyar Művészetért" Képzőm. Kiall. Kat.

Műcsarnok, 1940 Dec.15 - 1941 Jan.12. 17.1.

Perlrott Csaba Vilmos

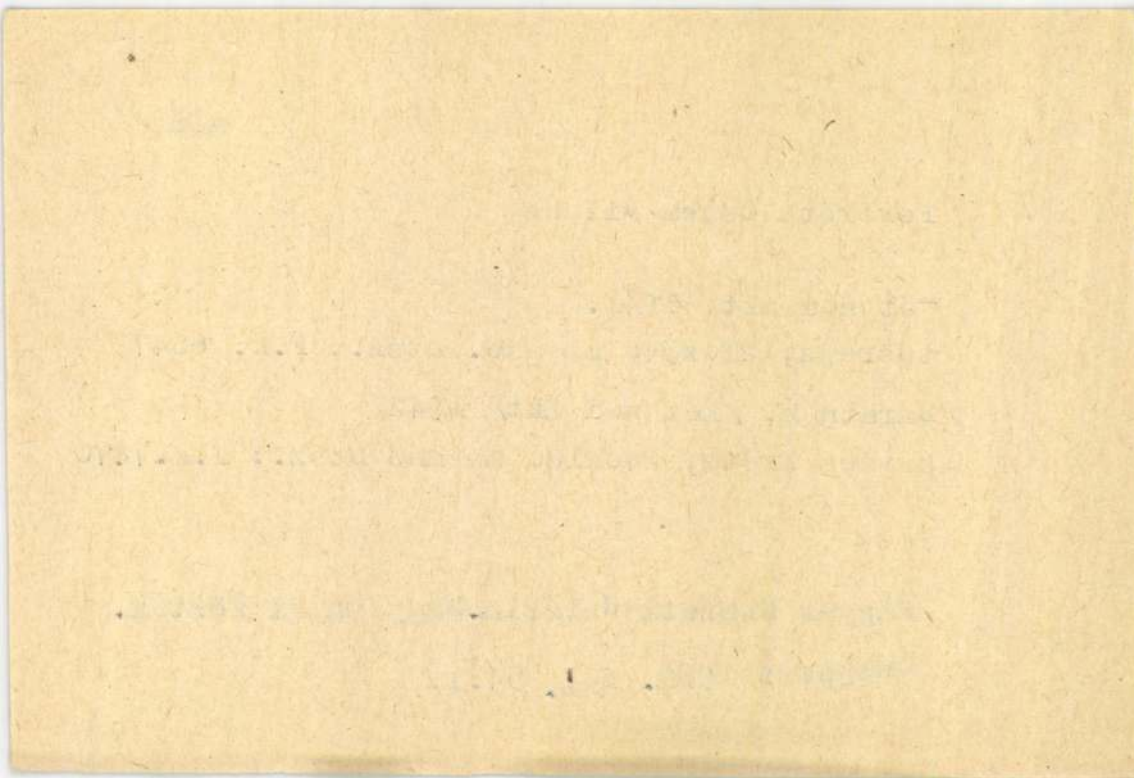
Nagybányai részlet

o.,v. 95x 74 cm. MNG.Ltsz.: F.K. 10.552

Önarckép

o.,v. 54x47 cm. MNG.Ltsz.: F.K. 5238

Magyar Nemzeti Galéria. Nagybányai Festők.
Budapest 1962. Kat. 40.1.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

^ét női akt. 1941.

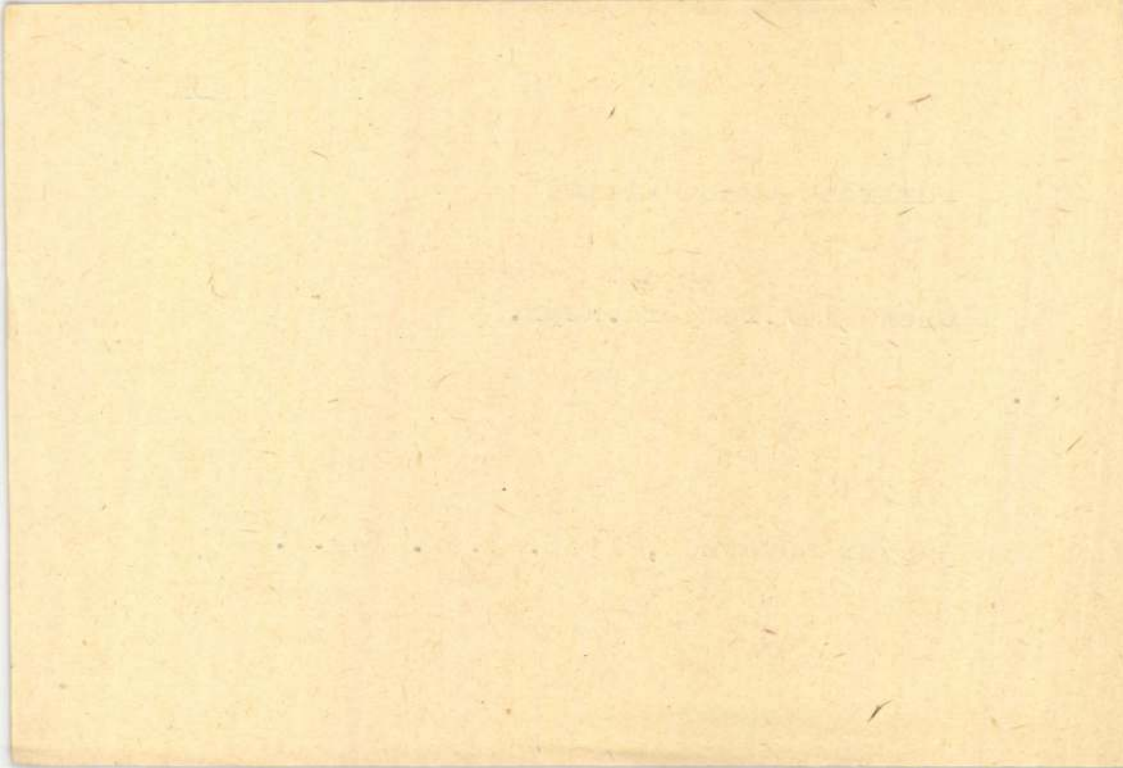
tusrajz, 210x340 mm MNG. Ltsz.: F.K. 6647

Barátnók. /két női akt/ 1942

szines kréta, 240x180 mm MNG Ltsz.: F.K.7470

Magyar Nemzeti Galéria, Nagybányai Festők.

Budapest 1962. Kat. 54.1.

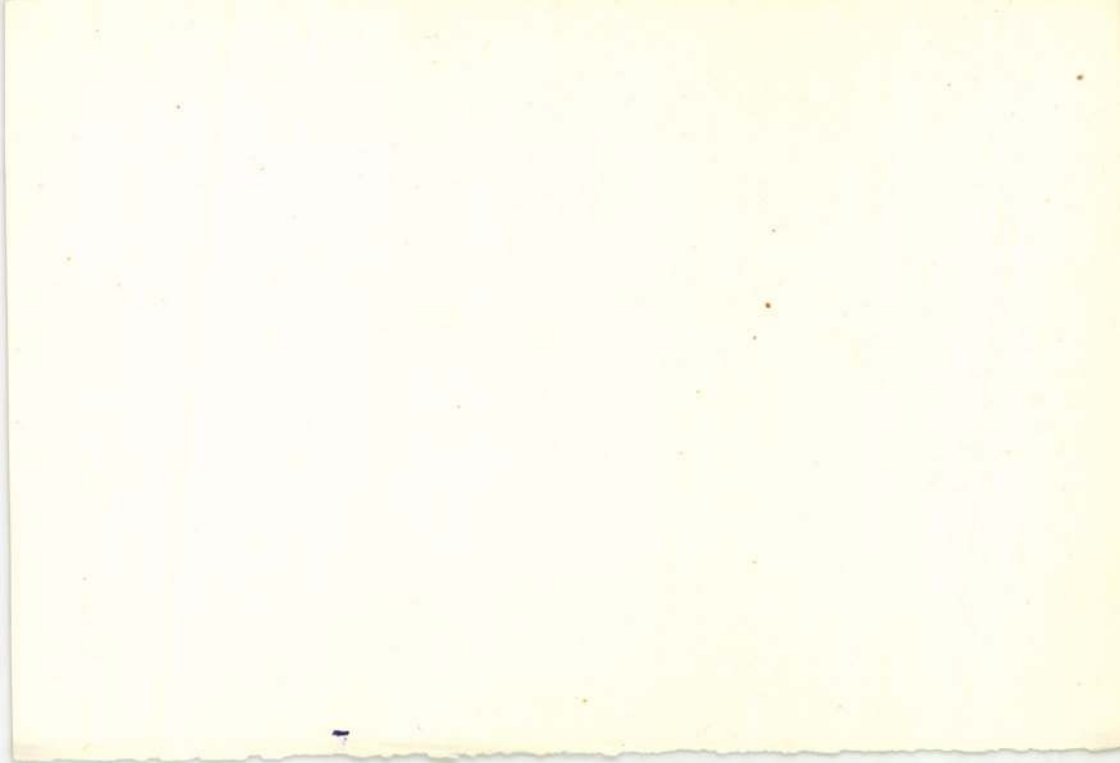

MDK

Perlrott-Csaba Vilmos

Csendélet. Tempera. Repr.

Magyar Művészet, 1933. 5.sz. 145.l.

Perbrott Eraba Vilmos, festő

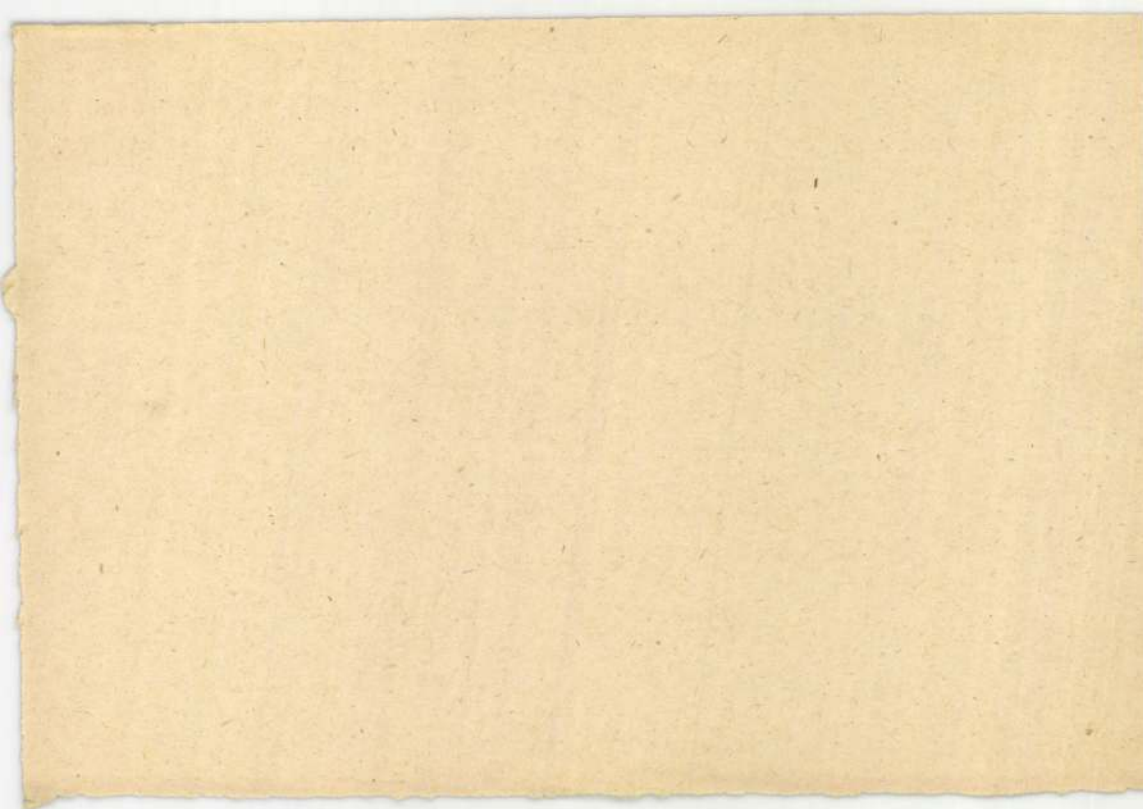
MDK

A Neureti Galériában még nem volt
Perbrott - emlékeztető.

R.Gy.: Kire emlékeztünk?

M. S.

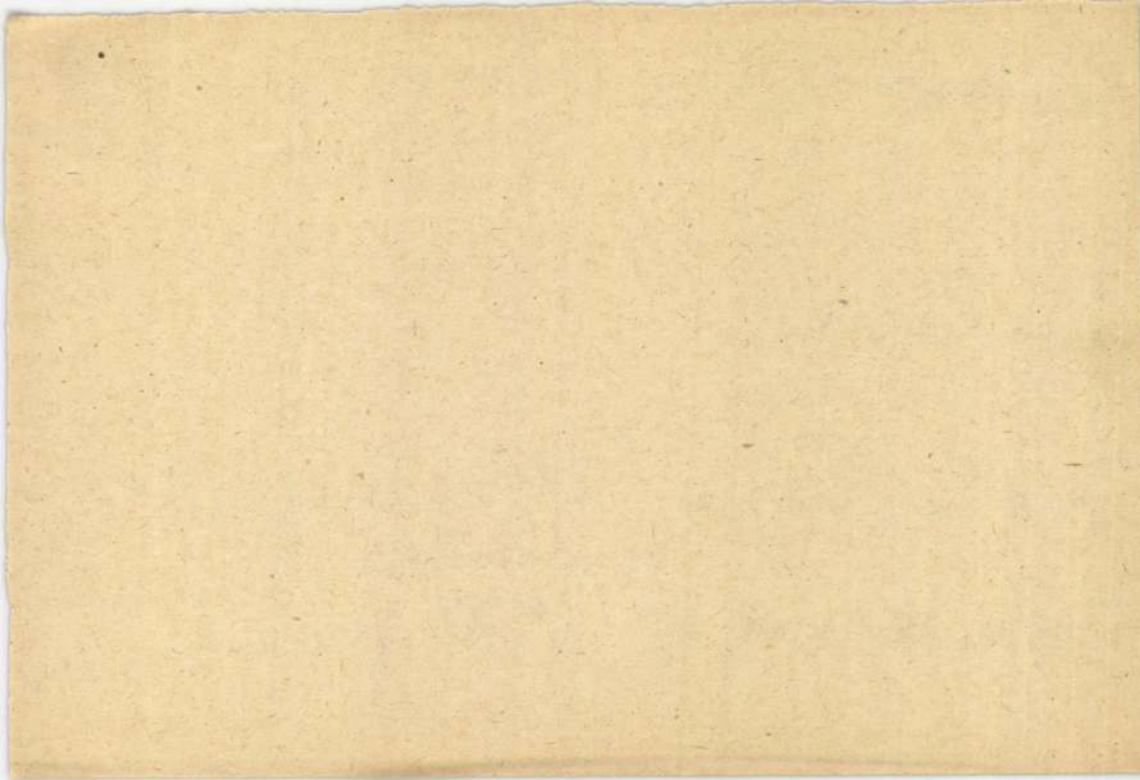
Népszabadság, Bp. 1971. márc. 21.

Perrott baba
fes b"

gmatraa megfordult Nagybánya

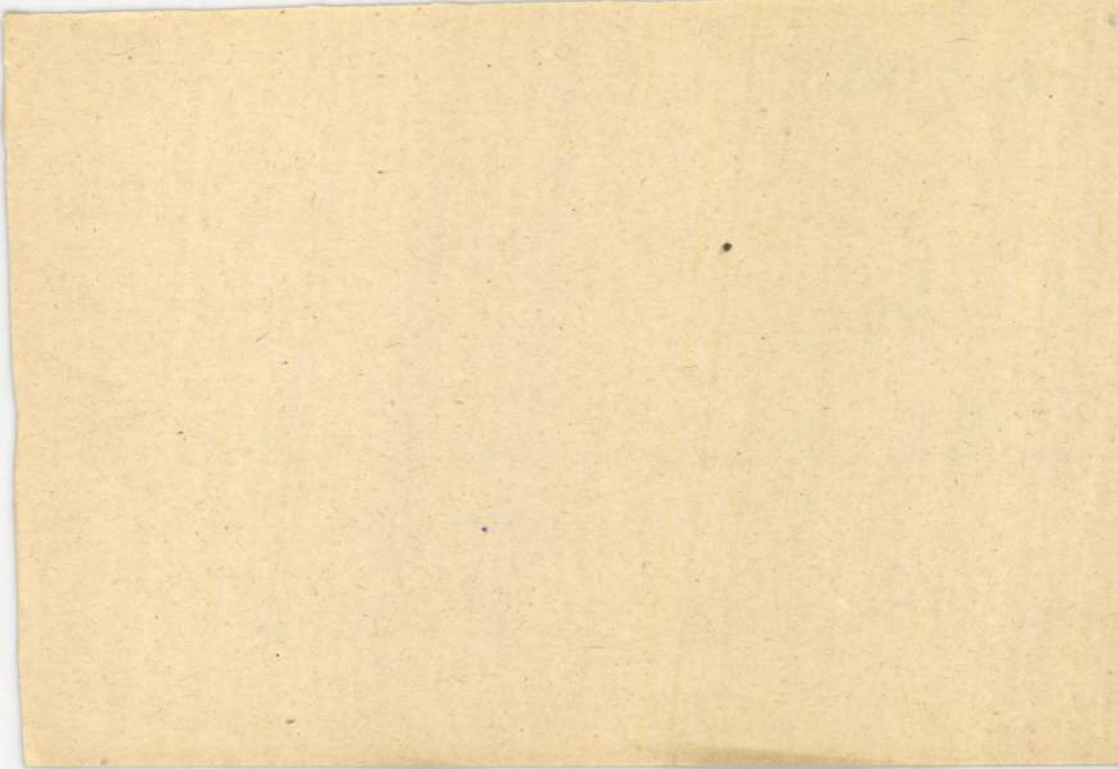
Musádia beas"! Nagybányaft-az a; kau-
Kornak, Kolosvár 1968. X. 15 ft. Húg

Perlov Gabe Vilmos

Enlibre

Dutka Maria: Notise megalop-
cralesci
Mogor Nemzet, Ifo. 1970, jún. 3.

Perlrott Csaba

Emilítőe

Dévényi Iván: Matisse és a magyar
művészet

Magyar Nemzet, Bp. 1970. jún. 7.

1878

Wm. L. G. ...

...

...

...

...

Perlrott Csaba, festőm.

Nők.
Csemlélet.

Tempera.
"

v. Ernst Muz.-A Szocializmus Párt Képzőműv.-nek Társasága
és meghívott művészek kiáll.-a. 1945. okt. 13.-28.
Ké.

1872

Journal of the

Journal of the
1872

Journal of the
1872

Journal of the
1872

Perlrott Csaba, festőm.

Csendélet, szoborral.

Gitáros nő.

Dunai tájkép.

Női fej.

Tempera.

Olj.

"

"

v. Ernst Muz.- A Szocializmus Párt Képzőm.-nek Társasága
és meghívott művészek kiállítása. 1945. okt. 13-28.

Kat.

1888

Ernest C. ...

...

...

...

...

... - A ...
... - ...
...

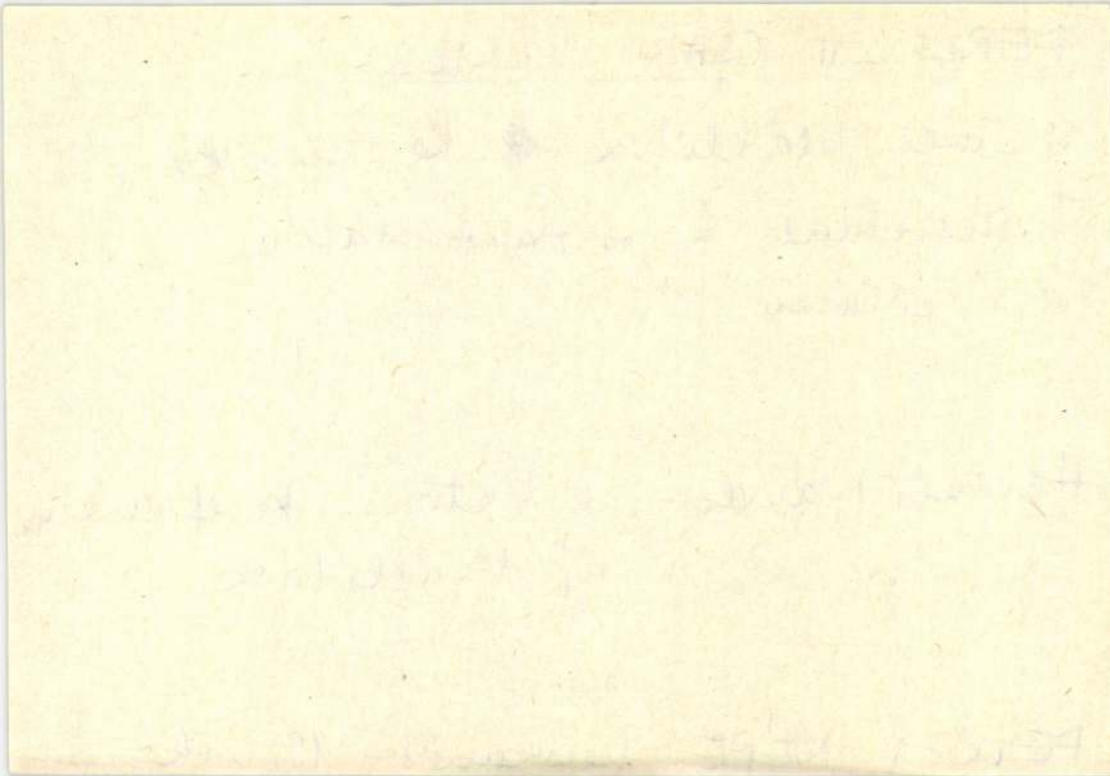
Perlrott Csaba, festőml.

Nő. Pasztell.

Női akt. Tusrajz.

v. Ernst Muz. - A Szocializmus Párt Képzőm.-nek Társasága
és meghívott művészek kiáll. -a. 1945. okt. 13. -28.

Kat.

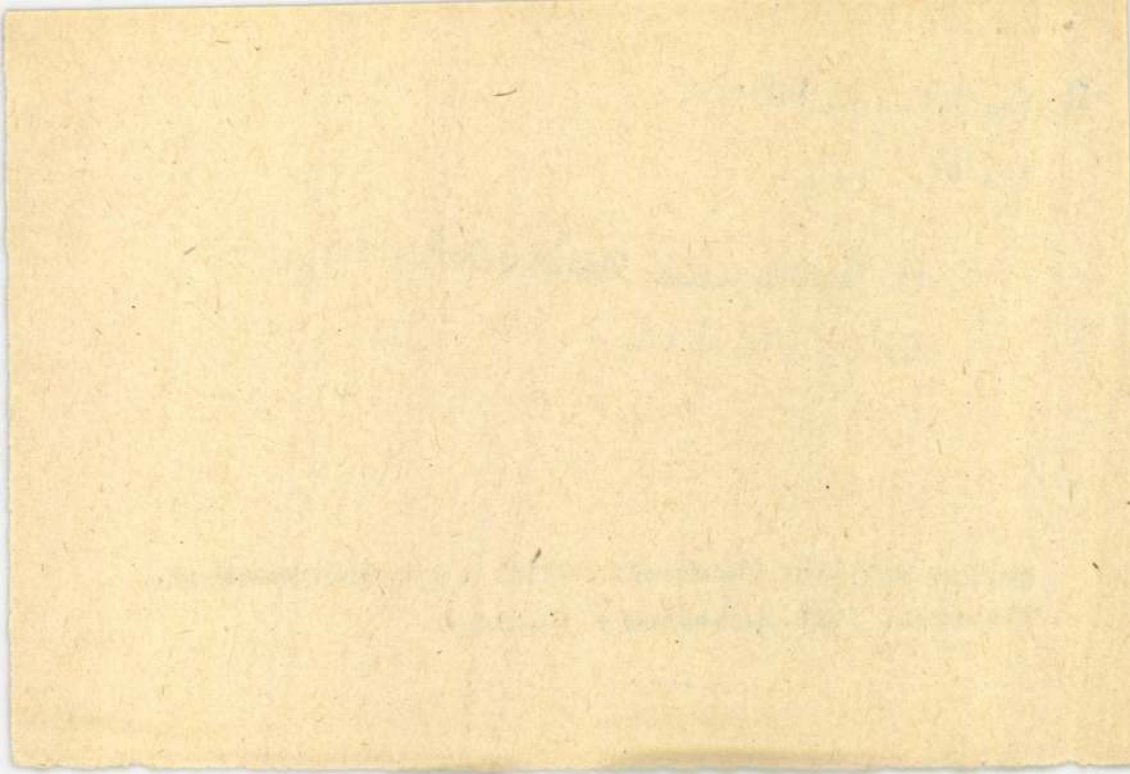

PERLROTT CSABA VILMOS

Művei kiállítva ~~az~~ Kecskenyeten, a
Testészeti és a Szabadidővel
kiállításán.

Heltai Nándor: A Kötöny József műve
nő kiállítása

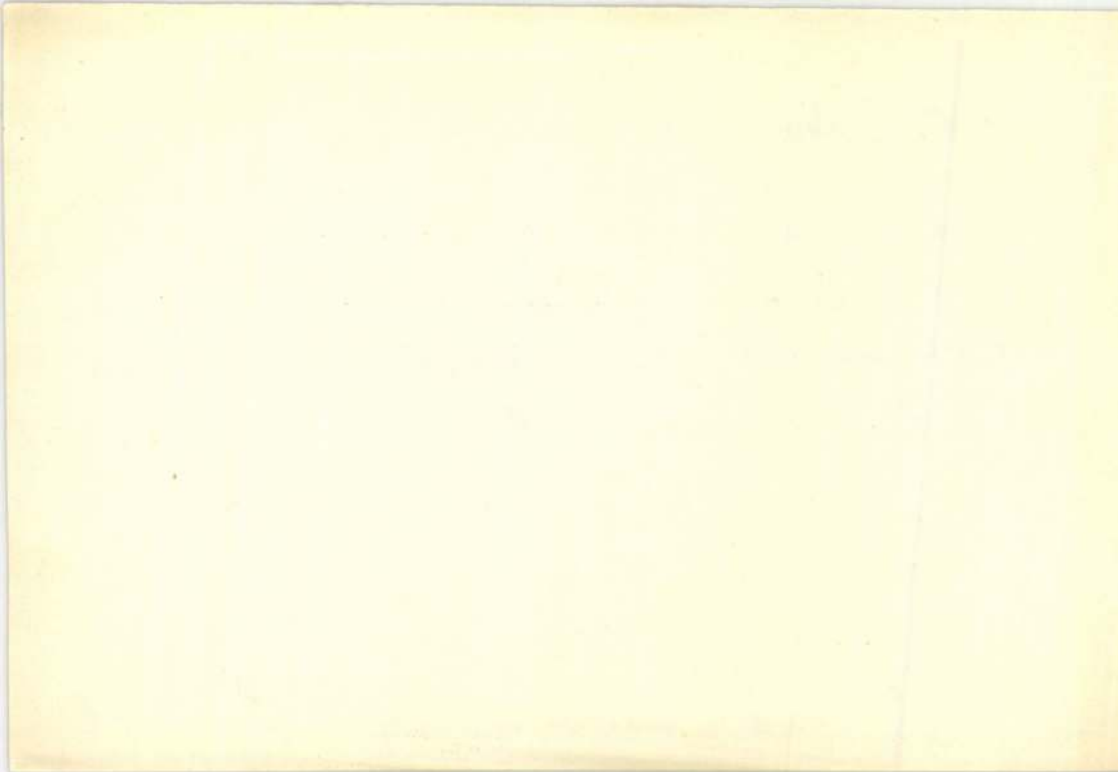
PETŐFI NÉPE - Kecskenyét - 1971. okt. 3.

Perrott Csaba Vilmos
festő -

A kecskeméti művészeti alapítói
köré tartozik.

**Telepy Katalin: Kecskemét múltja a képzőművészetben.
Művészet, 1971. augusztus - 30. oldal**

Perlott Csaba Vilmas

2.

Greca agnitione ac expressionismus felo' involuit. Eredendo
do mestrocit arnubam schasem tagavolta unq, sem a
mogybányaiakait, sem kositat, ahi mellett 1903-ban
dolgozatt.

Vérvitk Lewis: Modern magyar művészet, Corvina, 1968, 55.l.

[illegible text]

[illegible text]

Perlett-Csaba, festőm.

MDK

néhány jellegzetesen kontúros pasztellje és
litográfiája szerepel a kiállításon.

-asky: Magyar grafikusok. - A nagy. művelő anyagá-
ból rendezett kiáll. 1924. dec. 25. - jan. 13. 166. l.

1898

1898

1898

Periott Csaba Vilmos, festő. ^{MDK}

a Tamás -Galériában aratta sikereit.

Tamás Henrik Pépszalonjának jubileuma. /10.év./
Magyarország. 1938. okt. 9. 20. l.

1859
1859
1859

1859
1859
1859

1859
1859

Periloff-Csaba Vilmos

1880-1954. Csehidélete a Taurus

Pannonicum Muzseumban Pécs /

Muzseumi kétféle.

Kejzsiúveles, 1963 12. szd'w, 33. l'p.

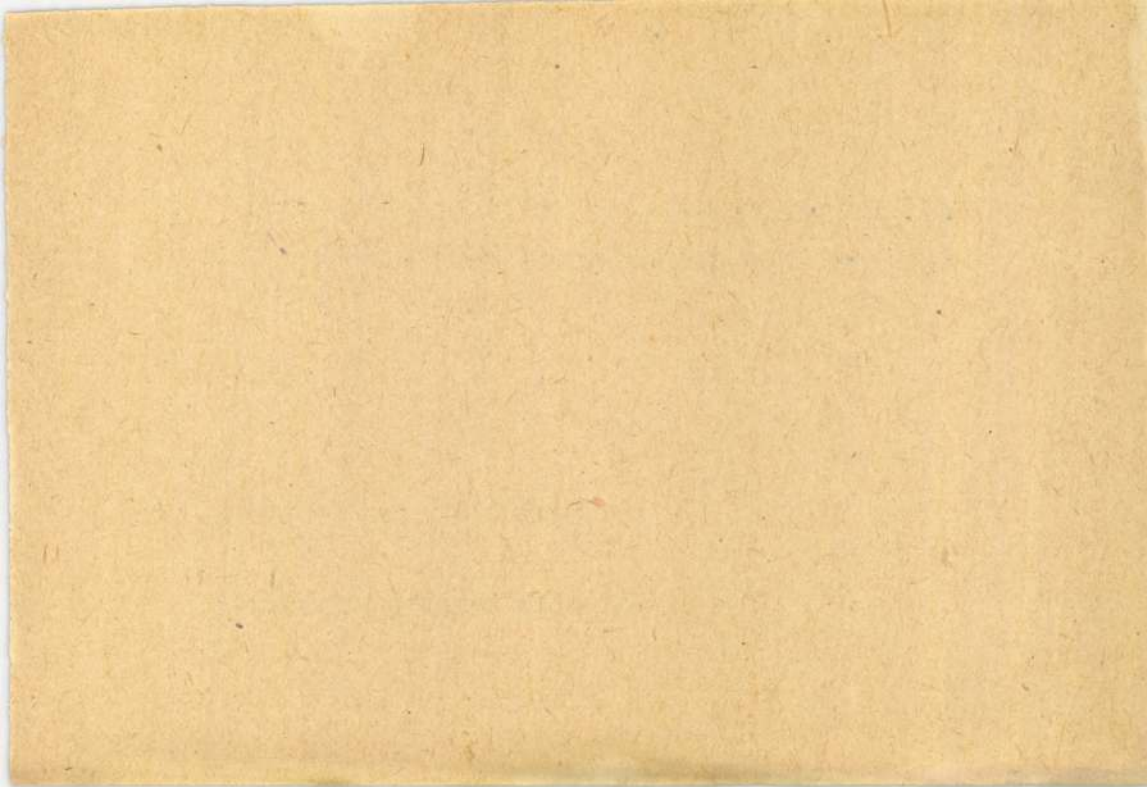
THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

III. Nemzeti Köpzőművészeti Kiállítás 1935.
Márc. 24-Máj. 15. Műcsarnok. Kat. 11.0.

Notre Dame.

Perlirott Csaba Vilmos

MDK

III. Nemzeti Köpzőművészeti Kiállítás, 1935.
Márc. 24 - máj. 15. Műcsarnok. Kat. 12.1.

Csendélet. Tempera.

Ferlrott Csaba Vilmos

MDK

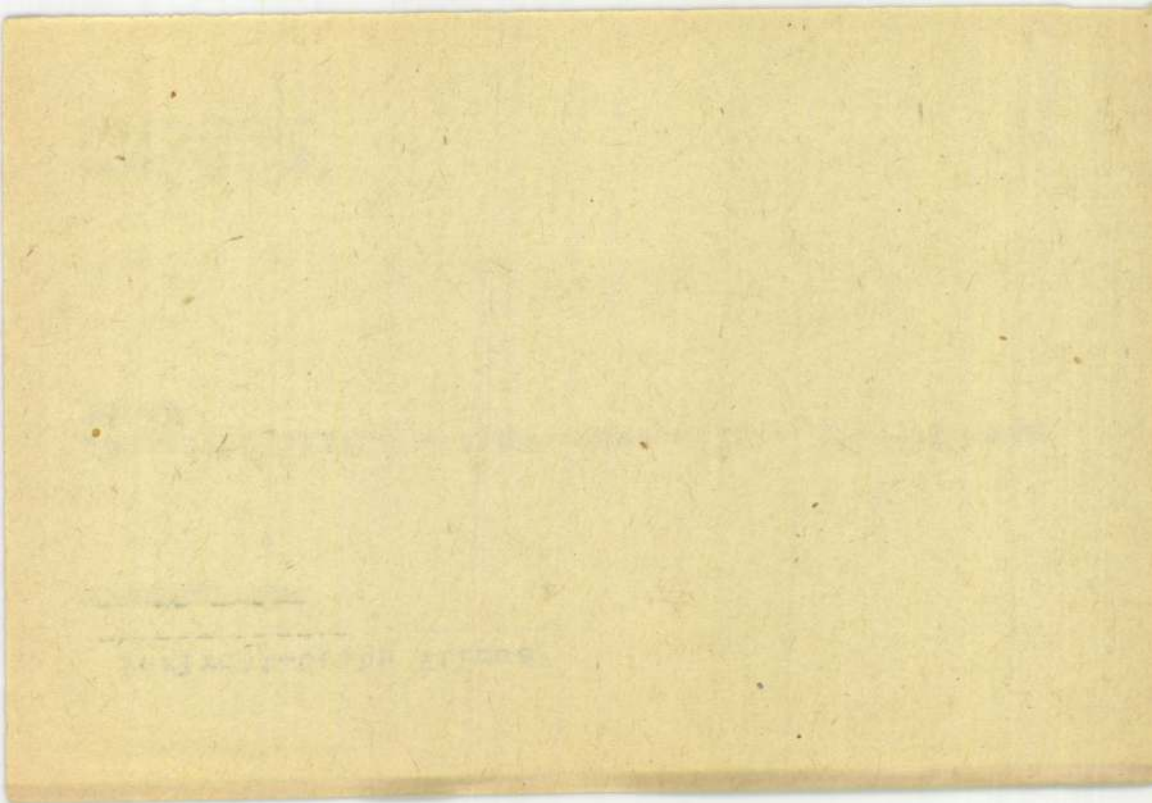
18. COLLETTES ALTOE

Perrott-Gsaba Vilmos

Festményes

Geographisches - Ernst Kunenban - Budapesti Vess
Tiszt

Newzett Ujads
1931. III. 14.

1931. III. 14.
Pest Hírlap

Geoportálitka - Ernst-Museumban - képeivel
társat

festményes

Perlrott-Csaba Vilmos

1841

Osoporkiállítás - Ernst-Russumban - 1946. évi ésele-
del.

Lejegyzés
Perltrott-Osaba Vilmos

1931. III. 17.
MAGYAROK

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILL. U.S.A.

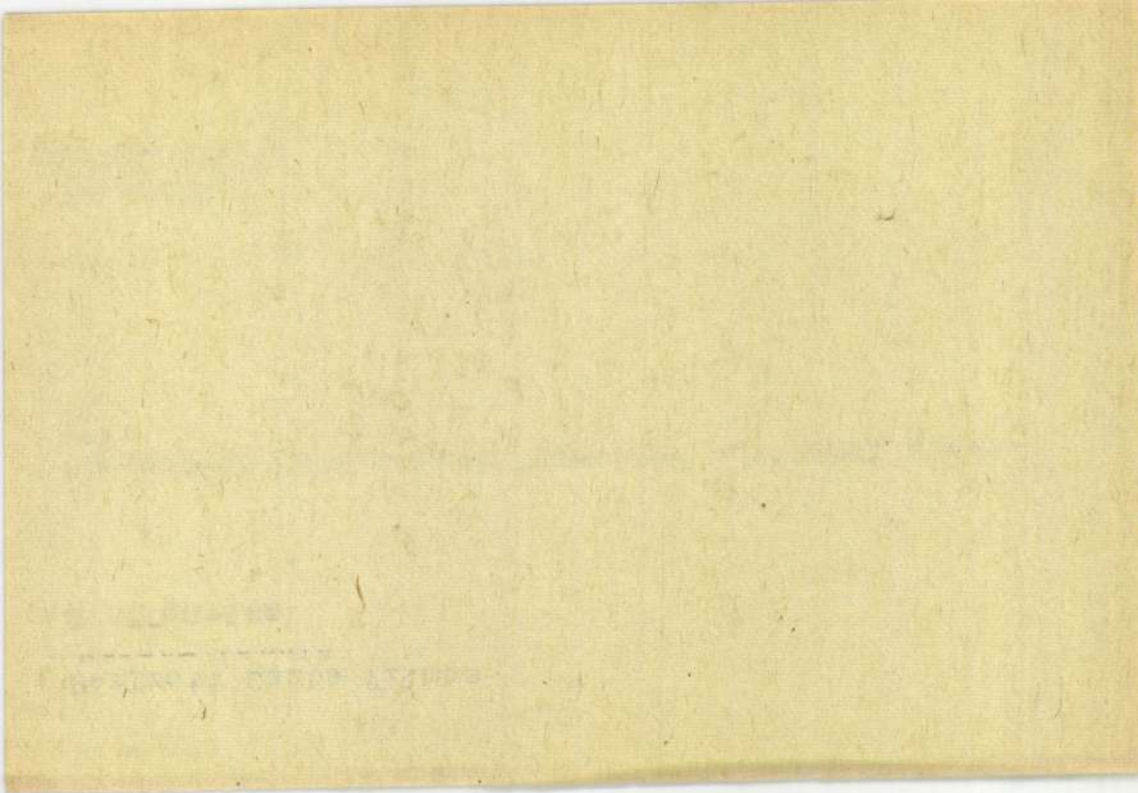
Perrott Csaba Vilmos

Festményes

Osztrákiai - Ernst mauseum - képek sze-
zepe.

Klasszikus egyzerüség, monumentálisan ható vázma.

Regei.
1931. III. 16.

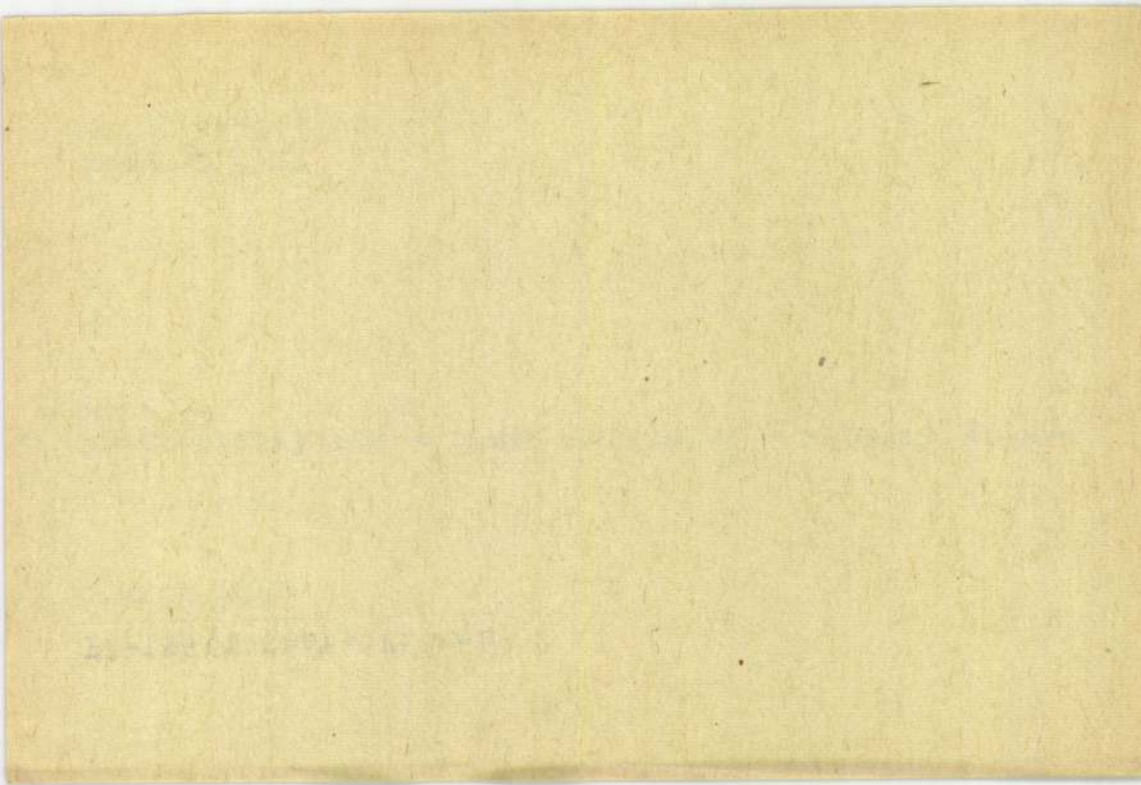

Perrott Csaba Vilmos

Festményes

Geographisches-Museum - Budapest. Szere-
pel.

Magyarok
1931. III. 14.

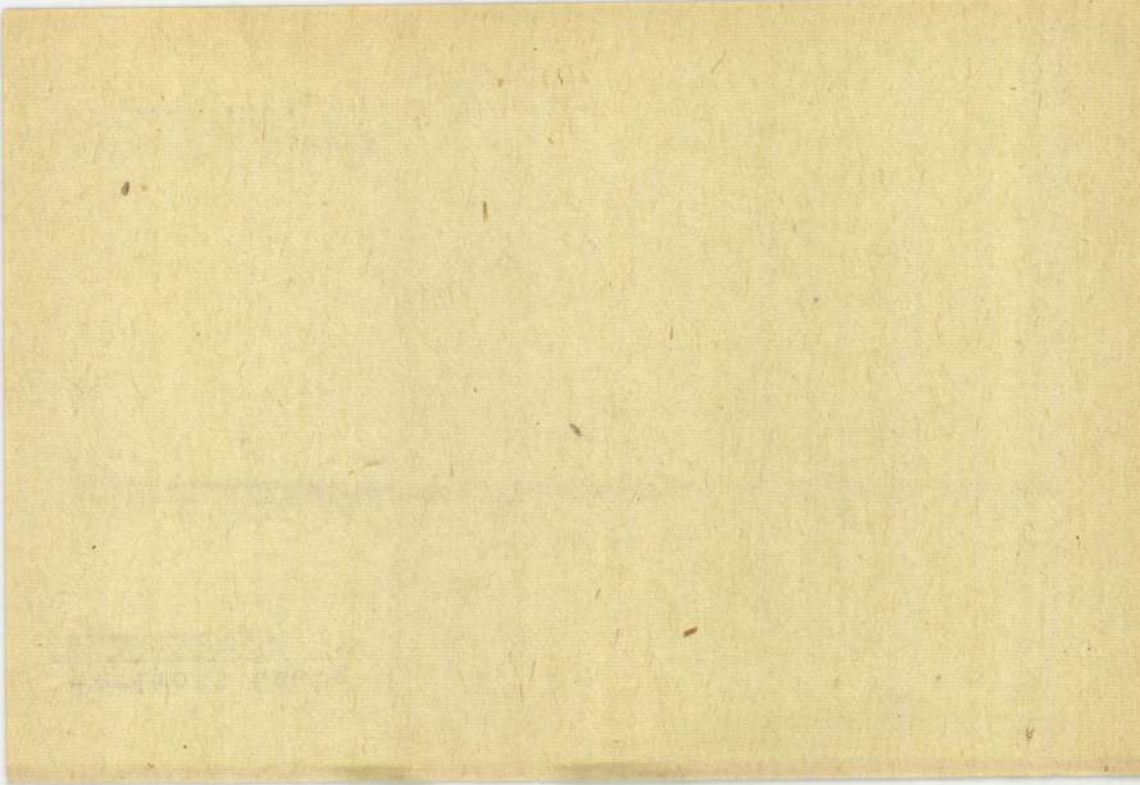

1931. III. 29.
Pesti Hírlap

Geographische - Ernst Haeckel - Képes
del.

Leitungsver

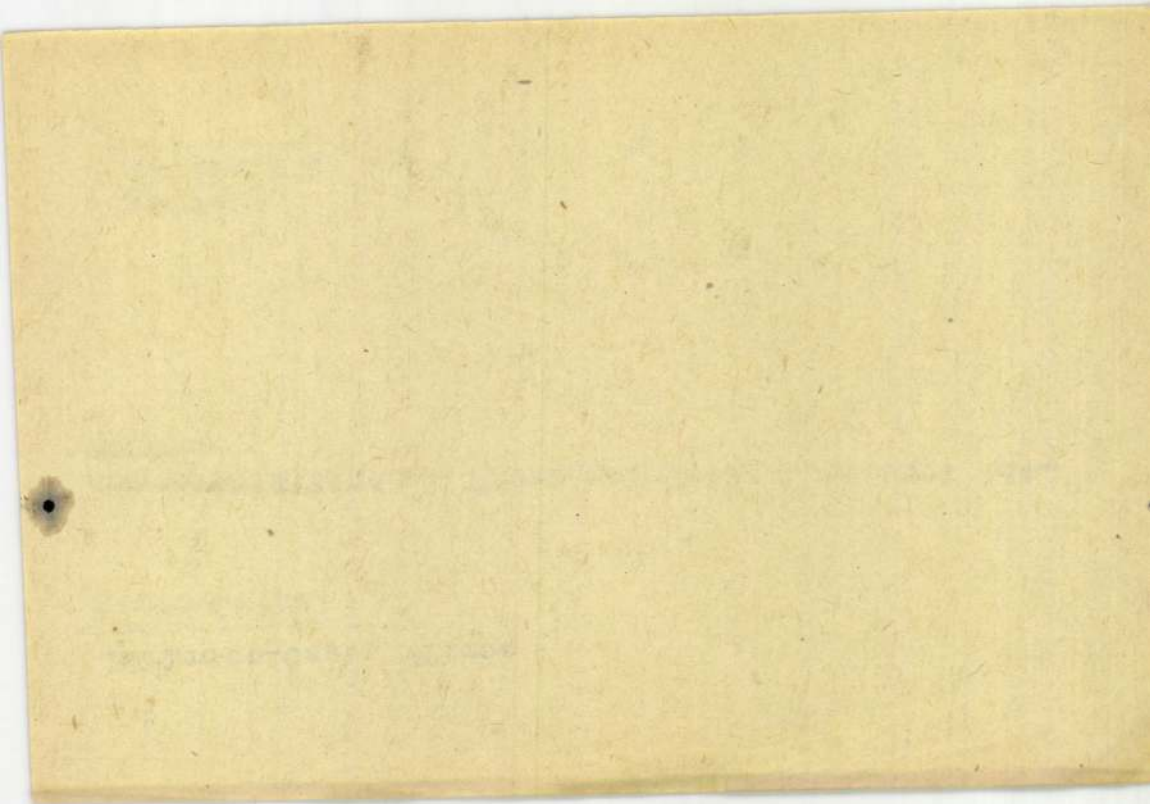
Perrott Csaba Vilmos

1931. III. 29.
Budapesti Hírlap

Geoparkitillás - Ernst-műhelyben - képevel szerez-
del.

Fentőművés
Perrott Csaba

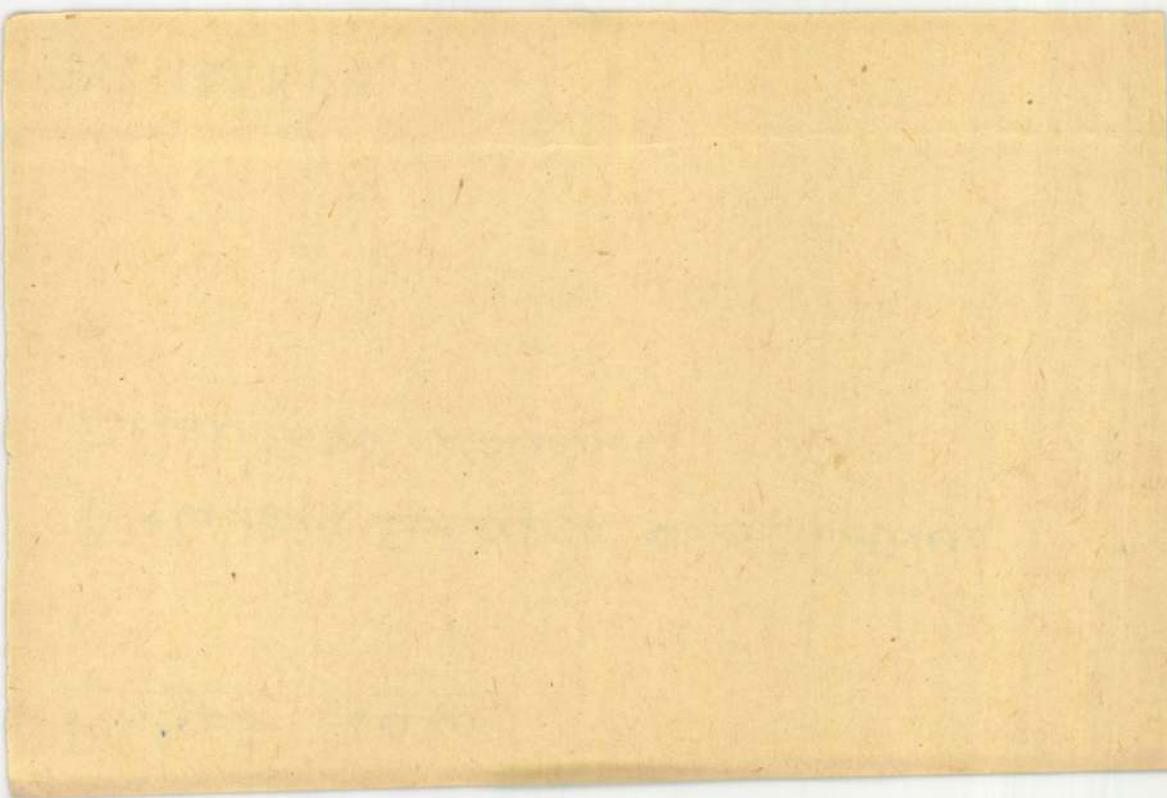

Perrott-Gsaba Vilmos

Festményes

Geographisches - Ernst museumban - képevel sze-
kepel.

1931. III. 14.
Hagyaték

Perkoff Caba

Newzele Szalon Kiollekorau
Csudlelel Szepel.

Pl. 932. II. 23.

1875

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

CHICAGO, ILL.

Perle - Costa Rica. Vilmos.

Nemzeli Szolomban nemzeli
nemzeli Szolomban nemzeli.

BH. 932. II. 21.

THE LIBRARY

RECEIVED

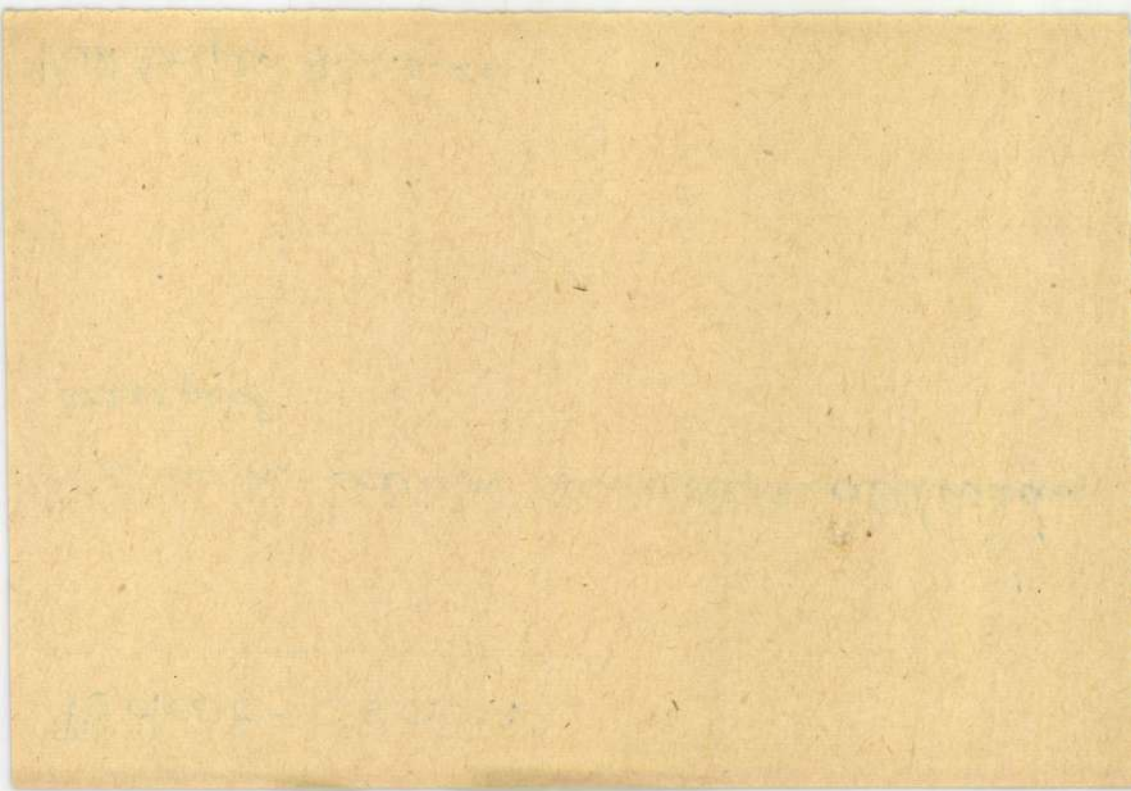
LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF TORONTO

1905

Parlroth Csoba.

Nemzeti Szalon csendes-küldetés
Szeged.

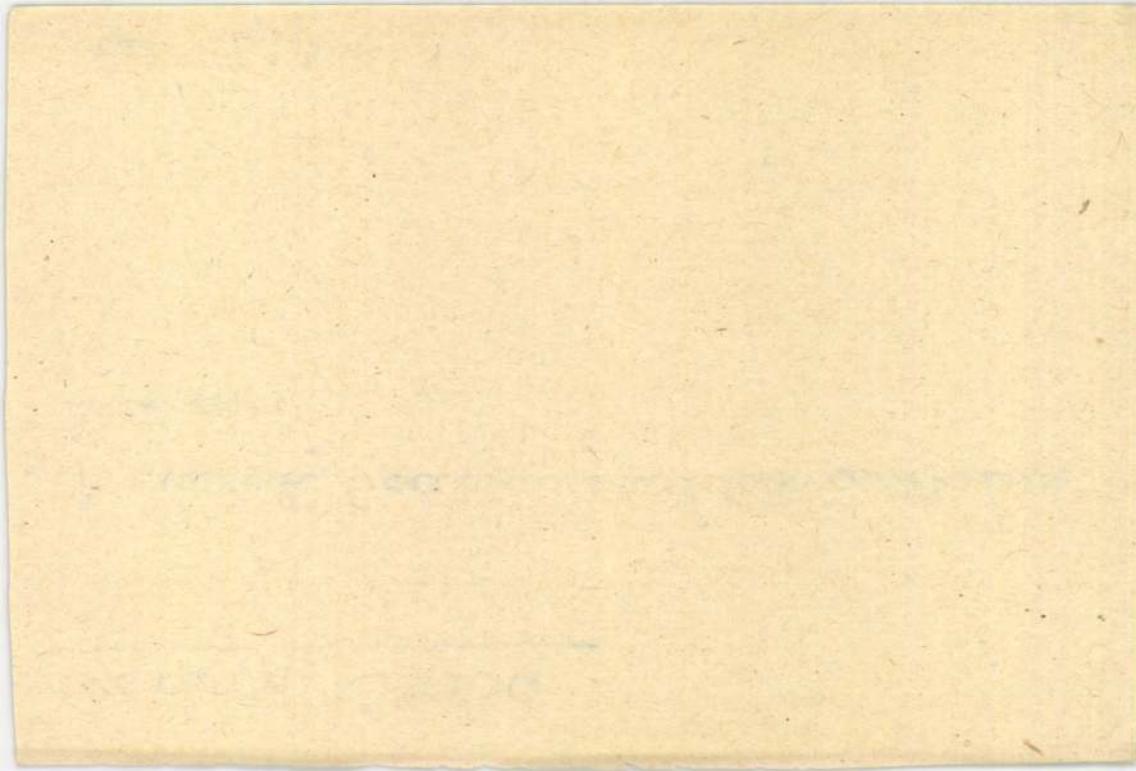
P.H. 932. II. 21.

Parlrot - Csaba

Nemzeti Szalon csendéletkiállítására
Szerepelt.

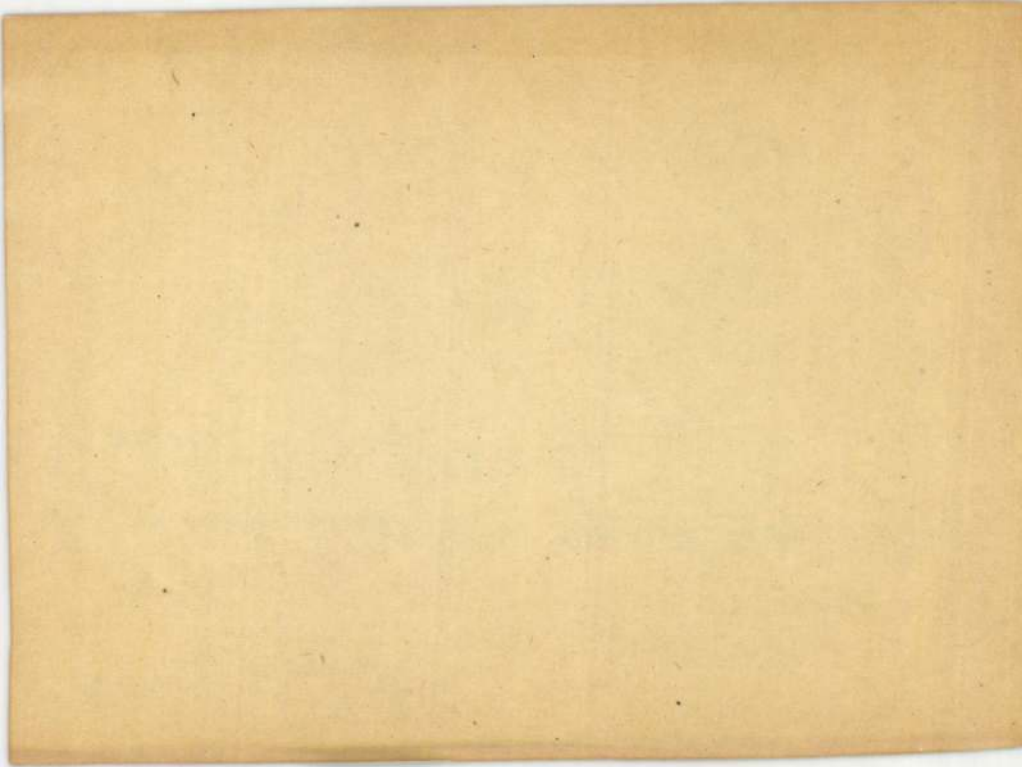
Pest Napló 932. II. 21.

Parlroff Csaba

Newzehi Szalon aendelkioel'haran
szerepel.

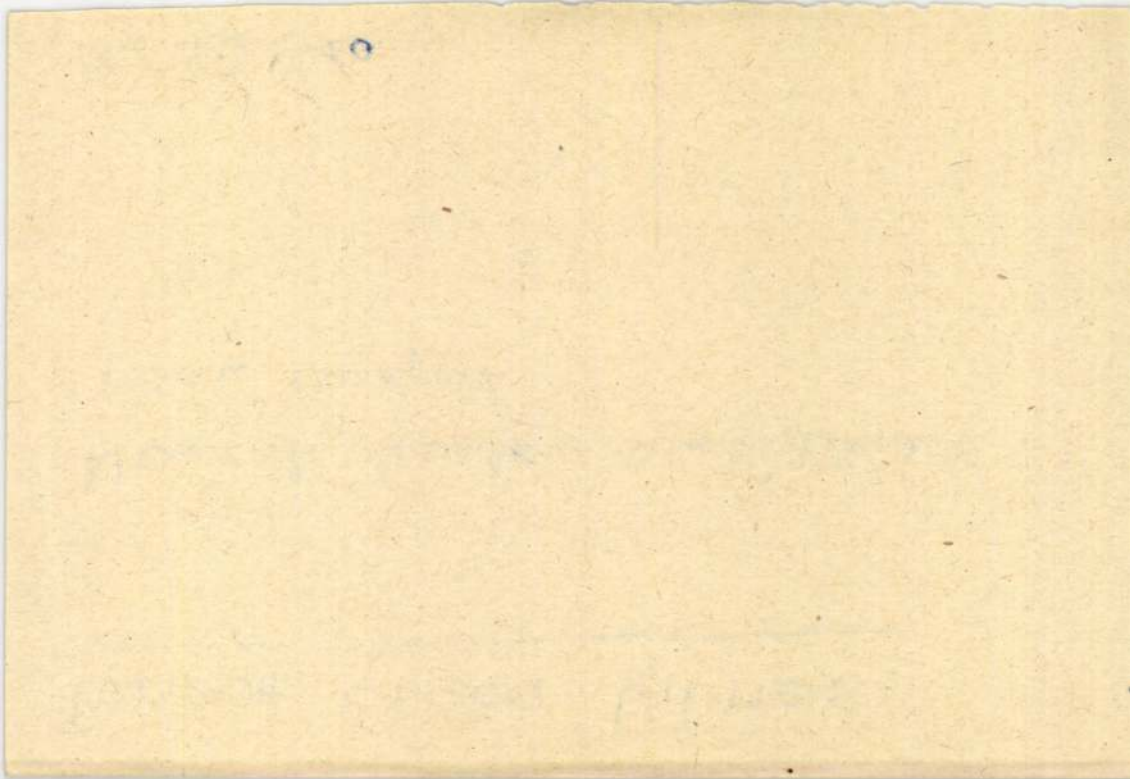
Est 932 II. 21.

Perloff Csaba

New York Szalon csapószék-
három székkel.

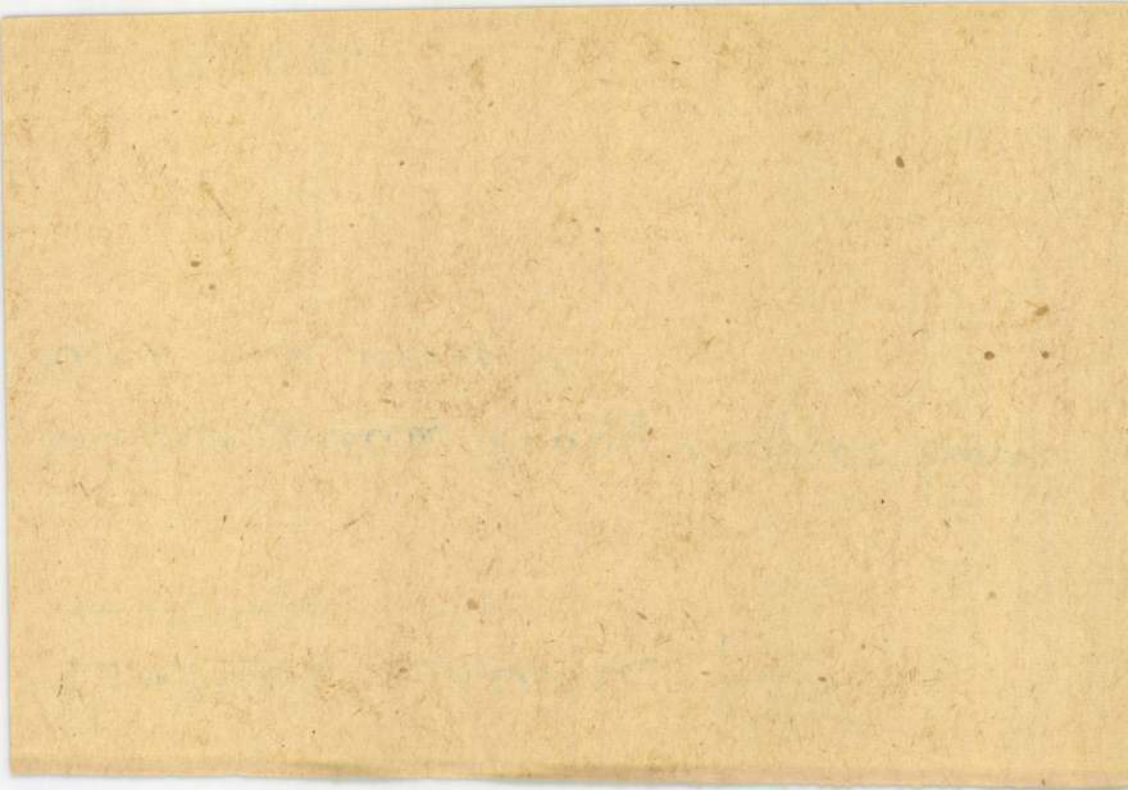
804.932.11.23

Parlroff Esaba Vilmos

Nemzeti Szalon csendőelőkészítési -
kóráu szesped.

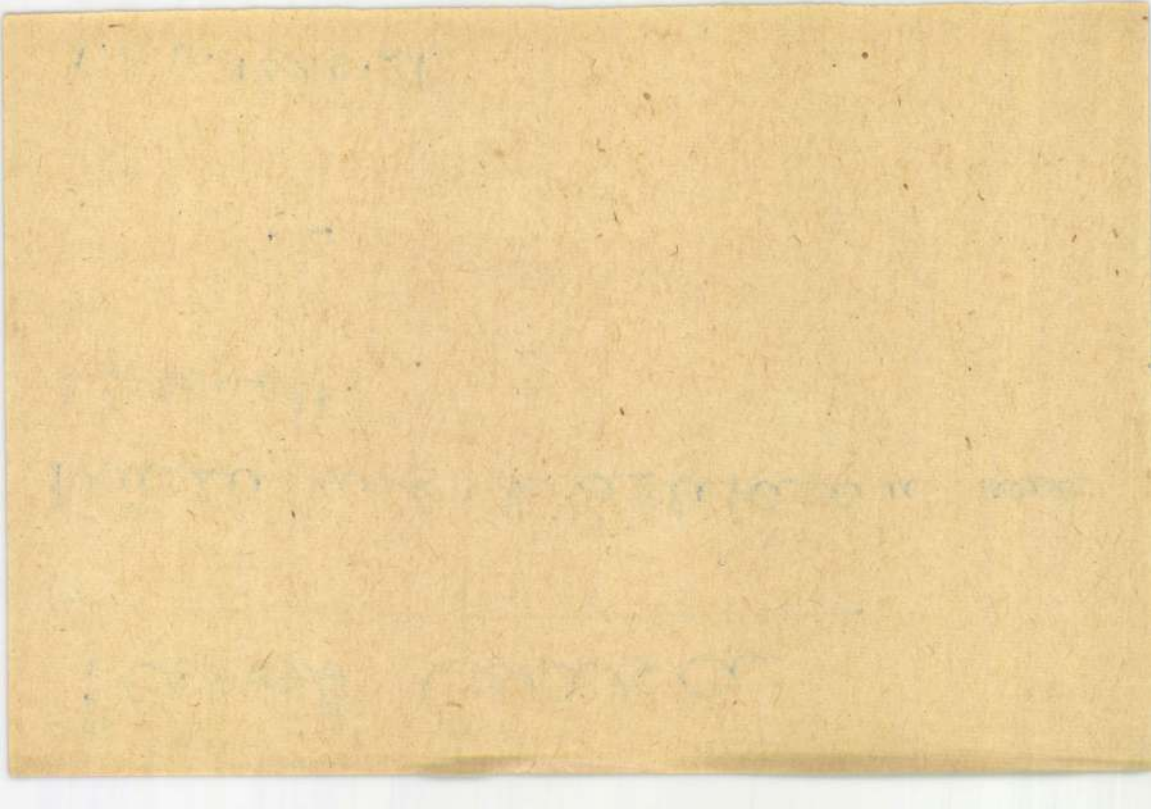
M. 932. II. 20.

Perleset Caba festo

Missionarier a magy magyar kioldi -
katon neve kesepell.

E.K. 932. II. 21.

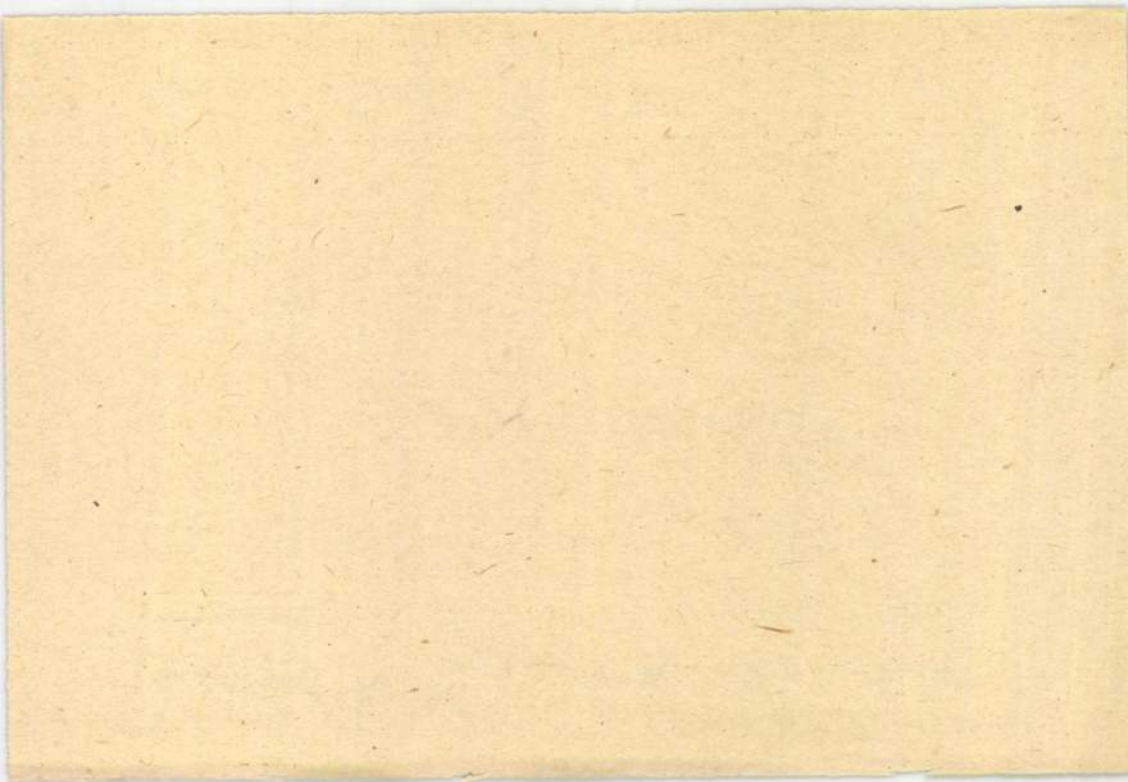

Perleff Carola

München Kriegerdenkmal
München

Δ 200000.

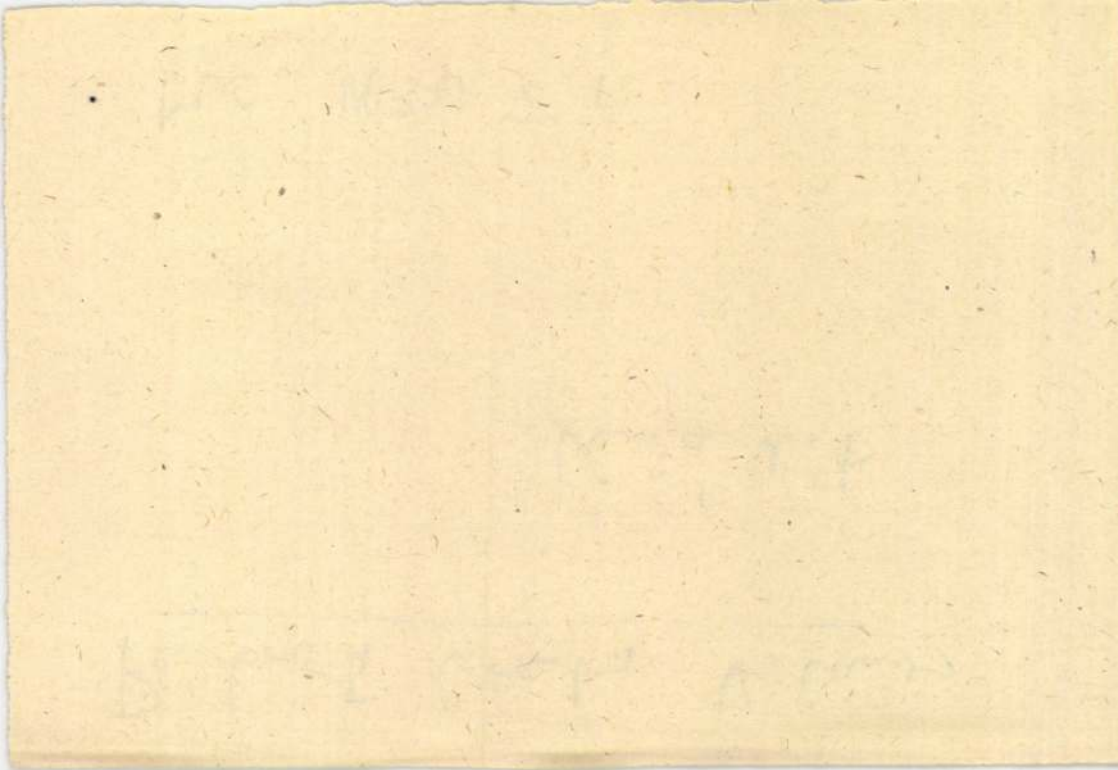
8.0.11.932.11.21.

Perkins & Co. V. Lewis

W. Lewis

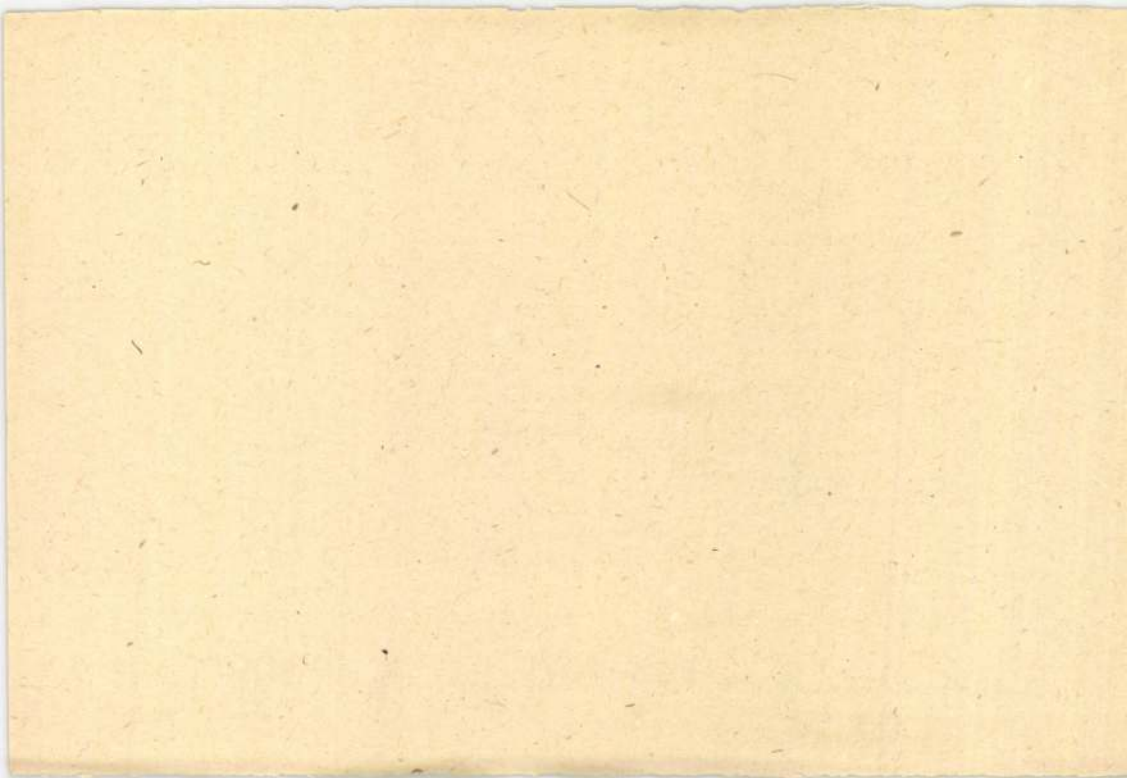
800
1830. X. 14.

Parkhurst & Co. & Co. & Co.

Kenilworth

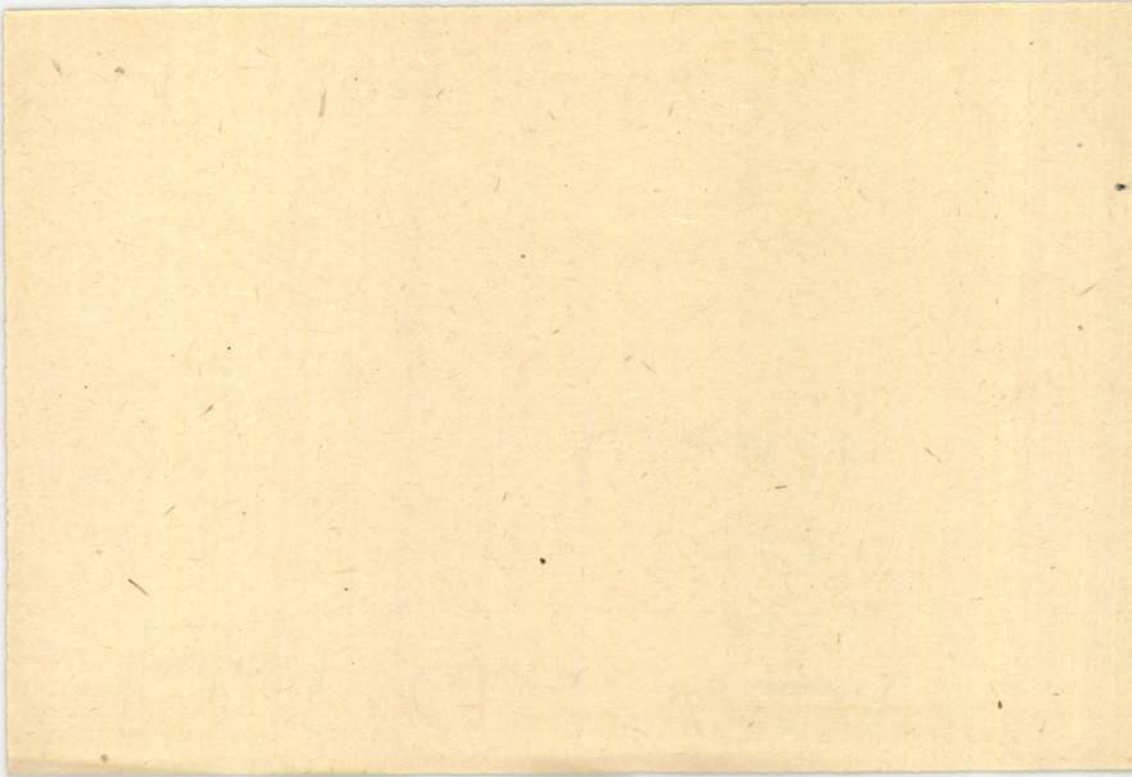
No. 1030. X. 12.

Robert Cook & Wilmer

W. H. K. T.

34 1930. X. 12.

Robert G. Allen

Kenmit

Ex. 1932. 10. m.

1875

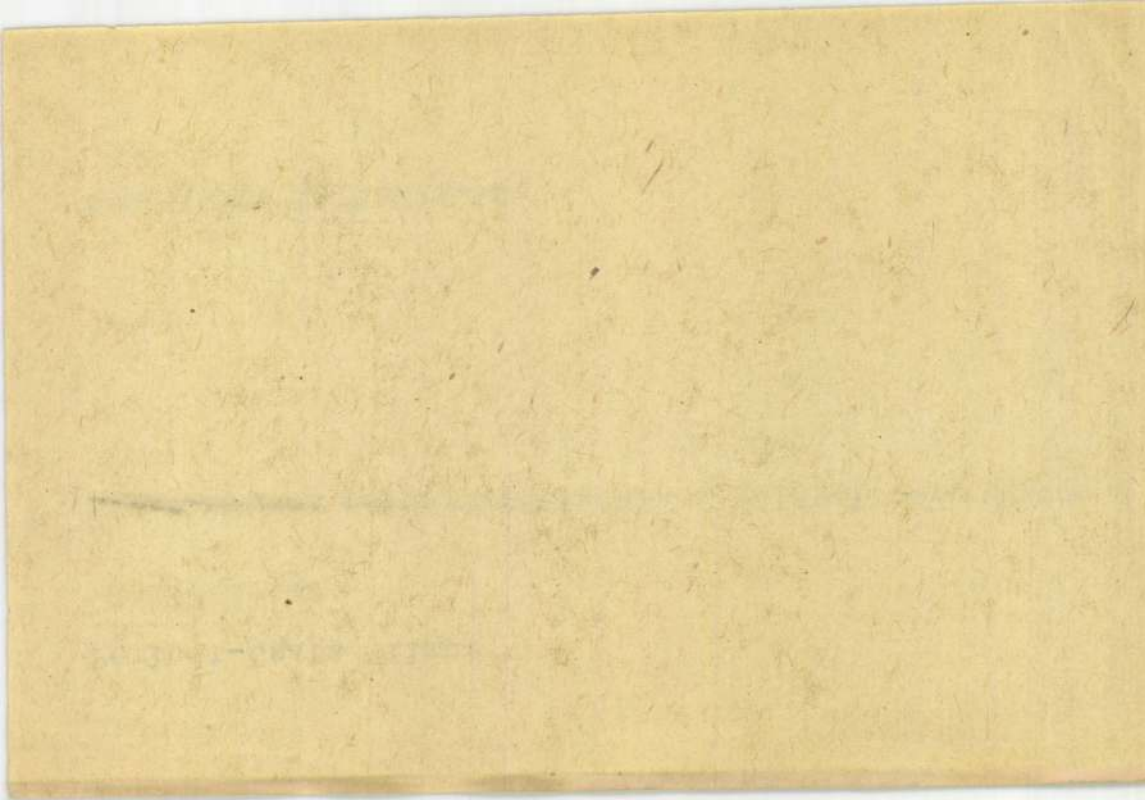
Received of Mr. J. H. ...
the sum of ...

Witness my hand and seal this ... day of ... 1875

Ferrel - Carlo Vilmos

Tomas Galéria Kiallita -
Nan fogképzés és tanul-
észtés - Szeged.

Az Est 932. j. 24.

ESTI KURTZ 1937.III.16.

Ernst-Museum Corporation - Budapest, Hungary

Festmény

Perlot-Gsaba Vilmos

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1917

RECEIVED

Szoc. Dem. párt képviselőbizottságának társ. és meghív.
művészek katal. Ernst Muz. 1945. okt.

Női fej, of.

Perlrott Csaba

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

1914

Belmont

3300. Ben. part köpziggyűjtésének terv. és megval.
Művelősz. Kft. Ernst Muz. 1945. Okt.

N^o, paszt.

Perlrött Csaba

MDK

1
ИПЛАМЕНЕК КИЧТИ • ЕЛИНДІ ИЛК • ТӘДІ • ОЛД •
СЛОС • ПОШ • ВЕЛІ • КӨБІНЧИПЛАМЕНЕК СӨЗІ • ОҢ ШЕҢИ •

ИЛИНДІ СӨЗІ • ОҢ •

СӨЗІНІН ОҢ • ОҢ •

СӨЗІНІН АСОРУМАН • СӨЗІ •

Бөхүлөрдү Сөзү

Perlrott Csaba

Gsendélet szoborral, temp.

Gitaros nő, of.

Dunán tájkép, of.

Szoc.Dem.párt képzőművészeinek társ. és megh.
művészek kiáll. Ernst Muz. 1945. okt.

of 1905.

1905-1906

Сендлеръ Г. П.

Лейпцигъ 1900

1945. 1945. 1945. 1945. 1945. 1945. 1945. 1945. 1945. 1945.

Gsendelet, temp.

Perlrott Csaba

1945

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1917

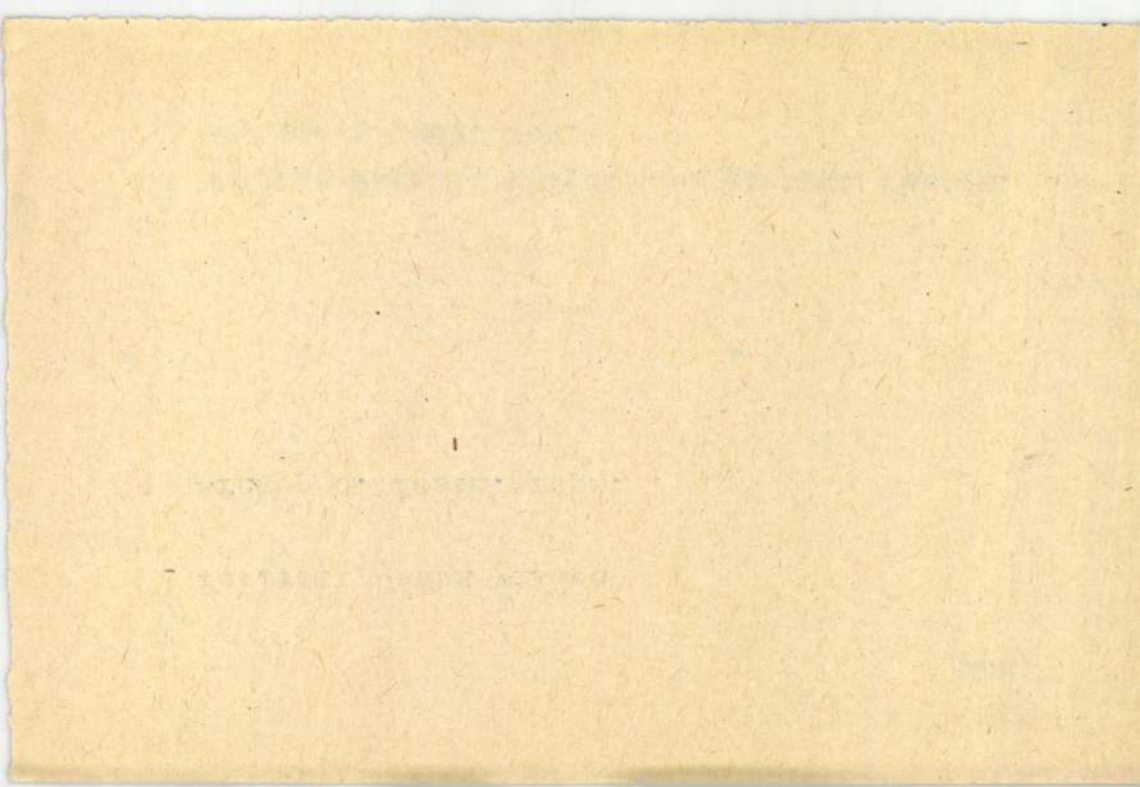
1917

1917

szoc. dem. part képviselőtestületének tisztség. és meghív. a
művészek köréről. Ernst Muz. 1945. okt.

Női akt, tus

Perlrott Csaba

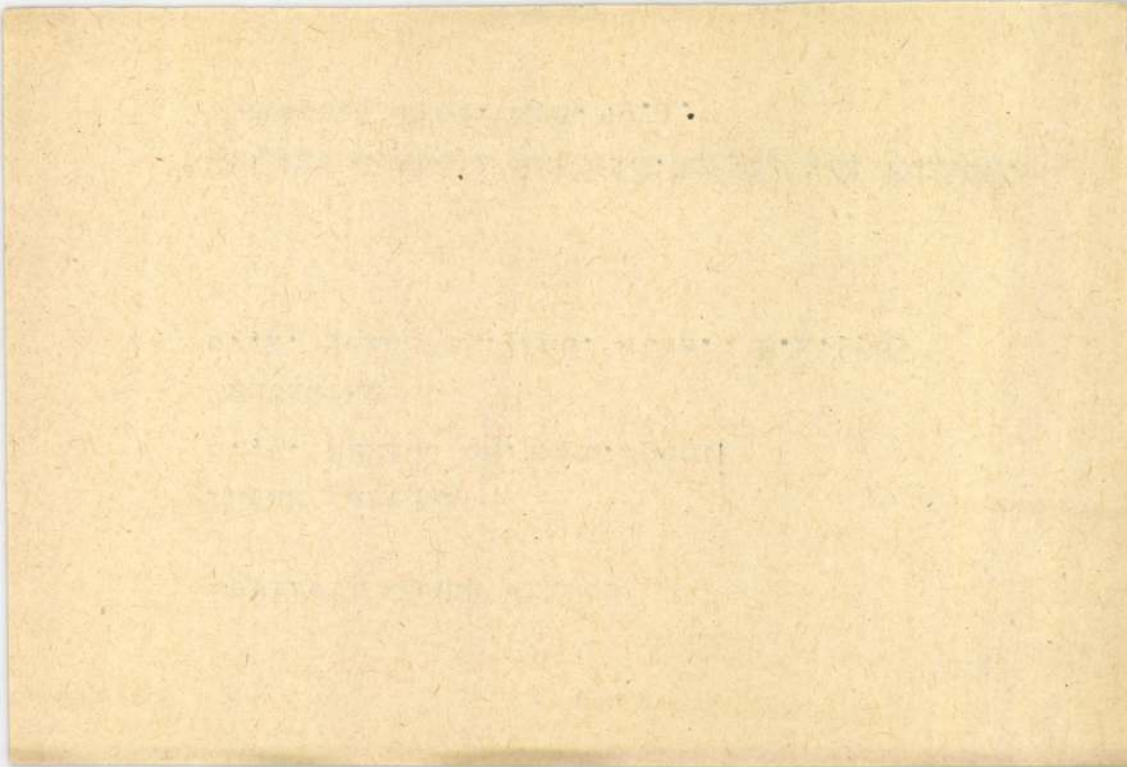

MDK

Perrott Csaba Vilmos

Arckép c. festm. repr.

Magyar Nemzeti Galéria. Megyebányai Feszték.
Budapest 1962. Kat.

Perlrott Csaba Vilmos

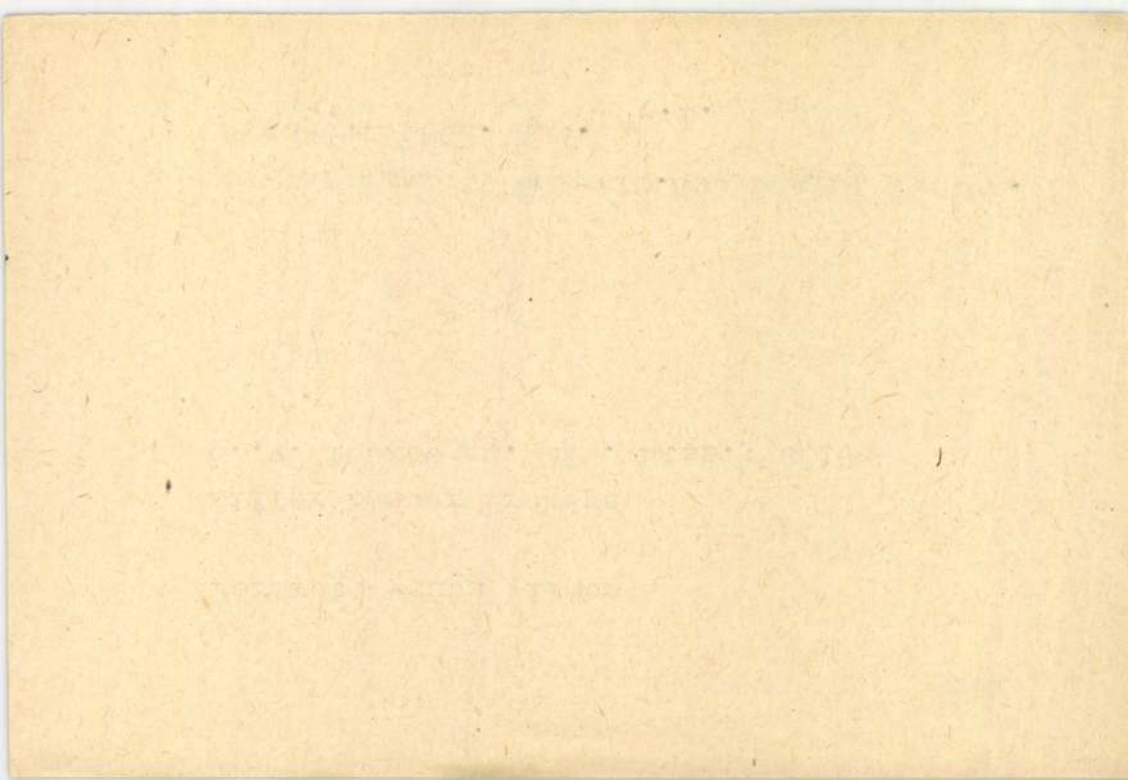
Patak partján

o., v. 82x100 cm. Mgt. Bpest

Szababban

o., k. 56x68 cm. MNG. Ltsz.: F.K. 9385

Magyar Nemzeti Galéria. Nagybanfal Festők.
Budapest 1962. Kat. 40.1.

Magyar Nemzeti Galéria. Nagybányai Restók.
Budapest 1962. Kat. 40.1.

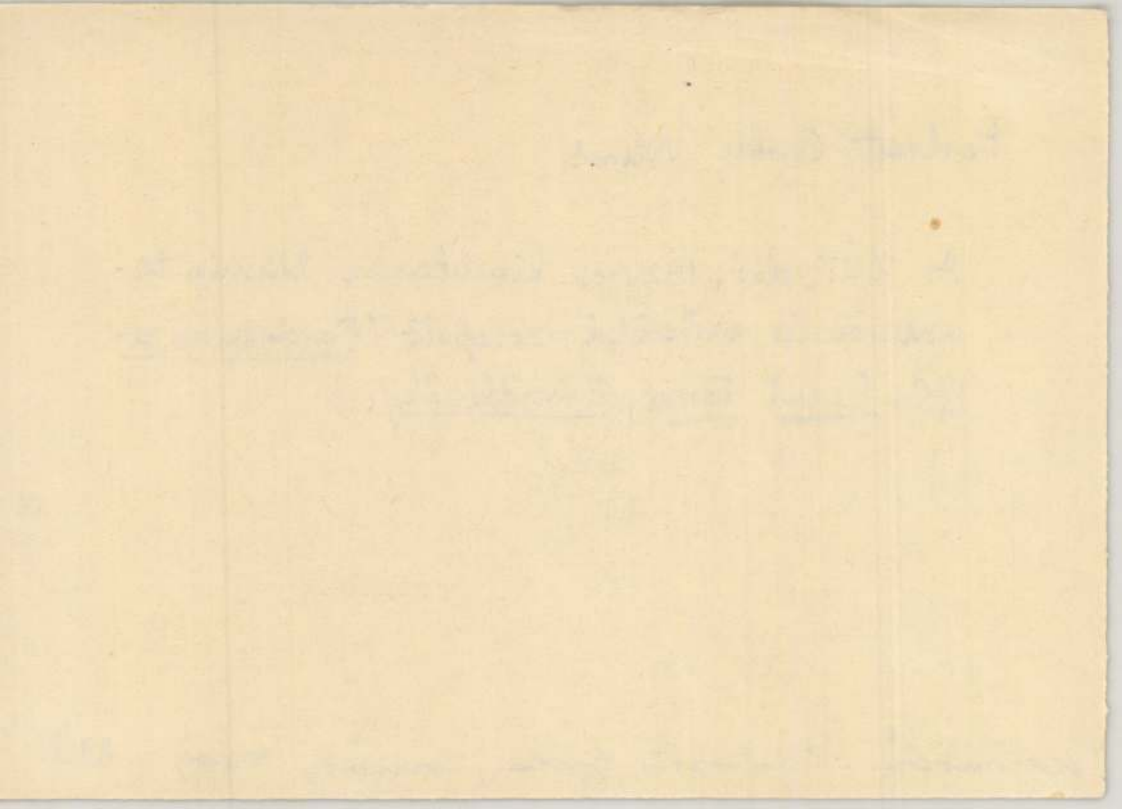
Ziffer Sándor arcképe
o., v. 100x80 cm. MNG. Ltsz.: 8617

Perlrótt Csaba Vilmos

Perlrott-Göböl Vilmos

A KÚT dő, 1924-es kiállításán klasszicista-
naturalista művekként szerepelt /Fajóbalmas a-
nya, Szent Fercuc, Jmárdkozók/.

Környék: Dezentis Gyula, Corinnó, 1968, 82.l.

Perleth - Csaba Vilmos

Festésről

Angyal Emlék: Rabnovitsy István;
Két kőrös: halálom

dőlv

Melencor 1965 11a. 1042

sok művészetéről:

Milyen pályázatokon vett részt: . . .

.

.

.

.

Milyen megbizásai voltak (vannak): . . .

.

.

.

Jelentősebb művei:

.

Perlott Csaba, festő

MDk

Kecskeméten együtt dolgozott Gnáber
Margittal, később feleségül vette.

Mura'nysi-Kovács Endre: Gnáber Margit festményei
az Ernst Múzeumban 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. márc. 18.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Lómosás, olf.

Műcsarnok 1953 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Perrott - Csaba Vilmos

herapel a K. U. T.
Kinnelli Csán a Neureti
helonban.

B. H. 936, II. 23

First class letter

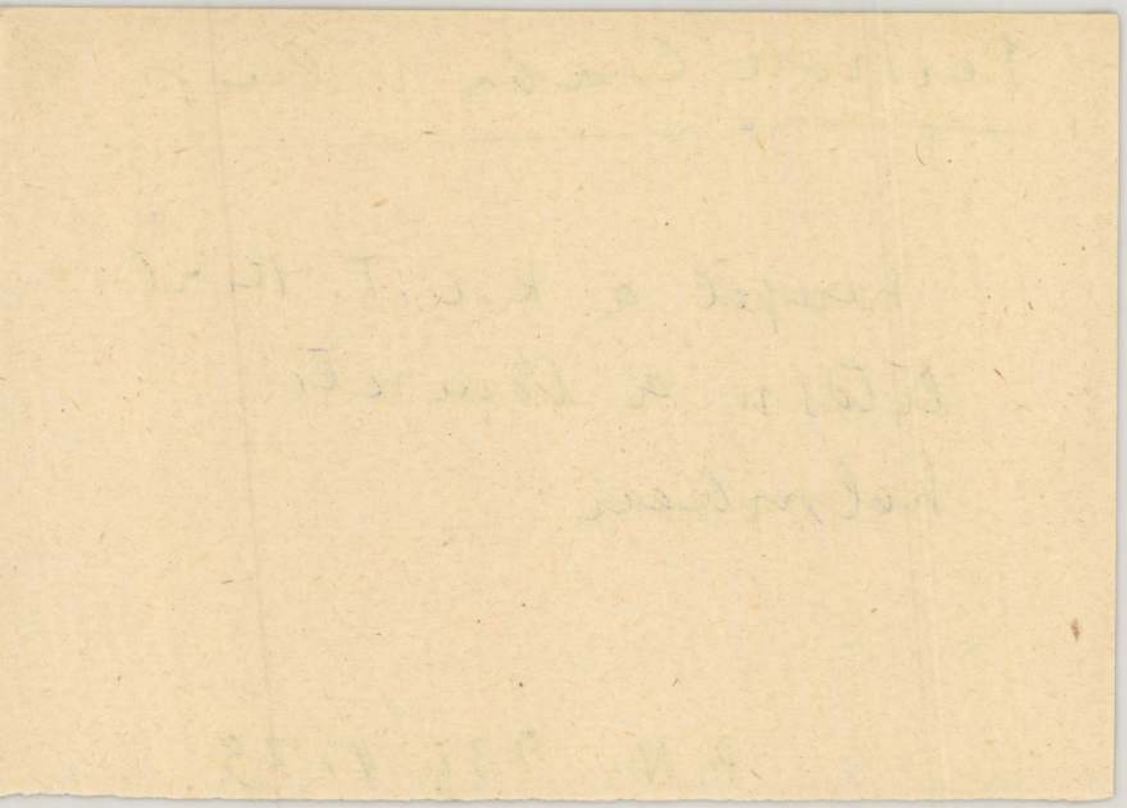
Received of K. V. T.
K. V. T. a New York
Vol. 100.

R. H. 1836, T. 53

Perrott Coaba Valles

sempel a K. U. T. Kirj-
lítésn a Neuretti
holmán

P. N. 936 11.23

Perrott Csaba Vilmos

Szerelt a műismeret Öni lelkében.

Ujpest 1926. X. 24.

MDK

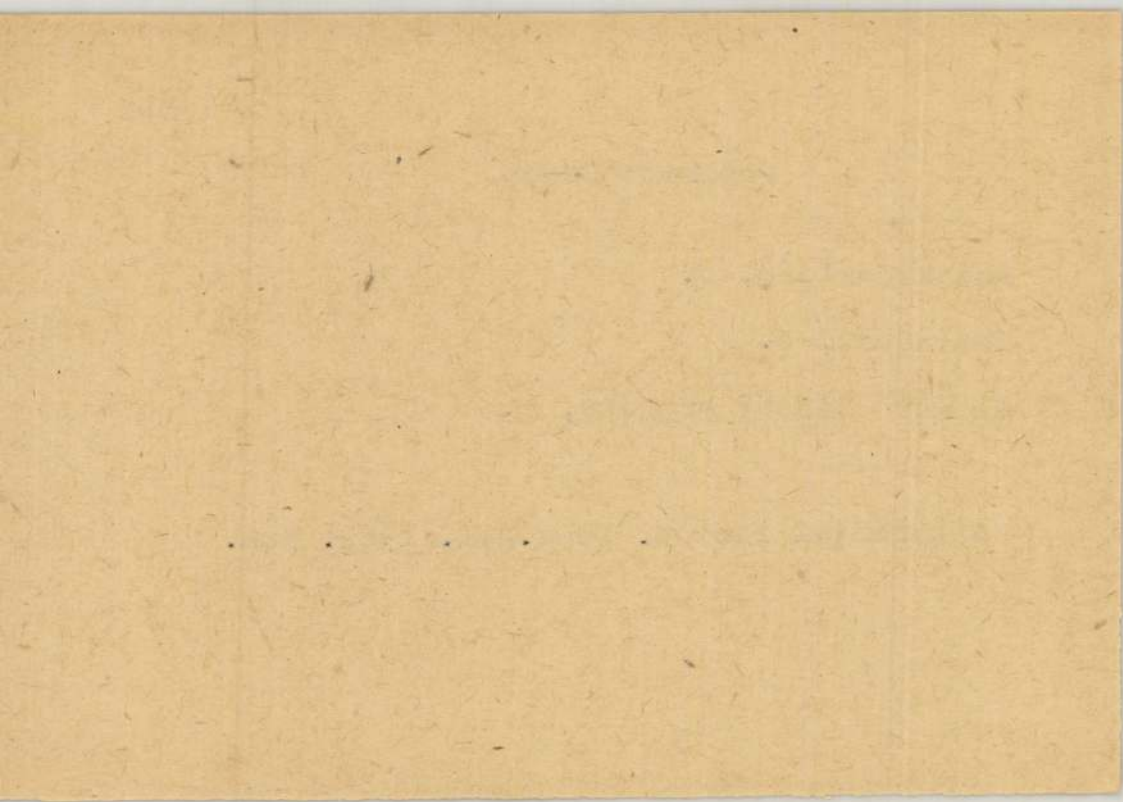
Perlrott Csaba

Patak partján, o.

Szabadban, o.

Ziffer Sándor arcképe, o.

Nagybányai festők. Nemz.Gal. 1962. jun.

Perlrott Csaba

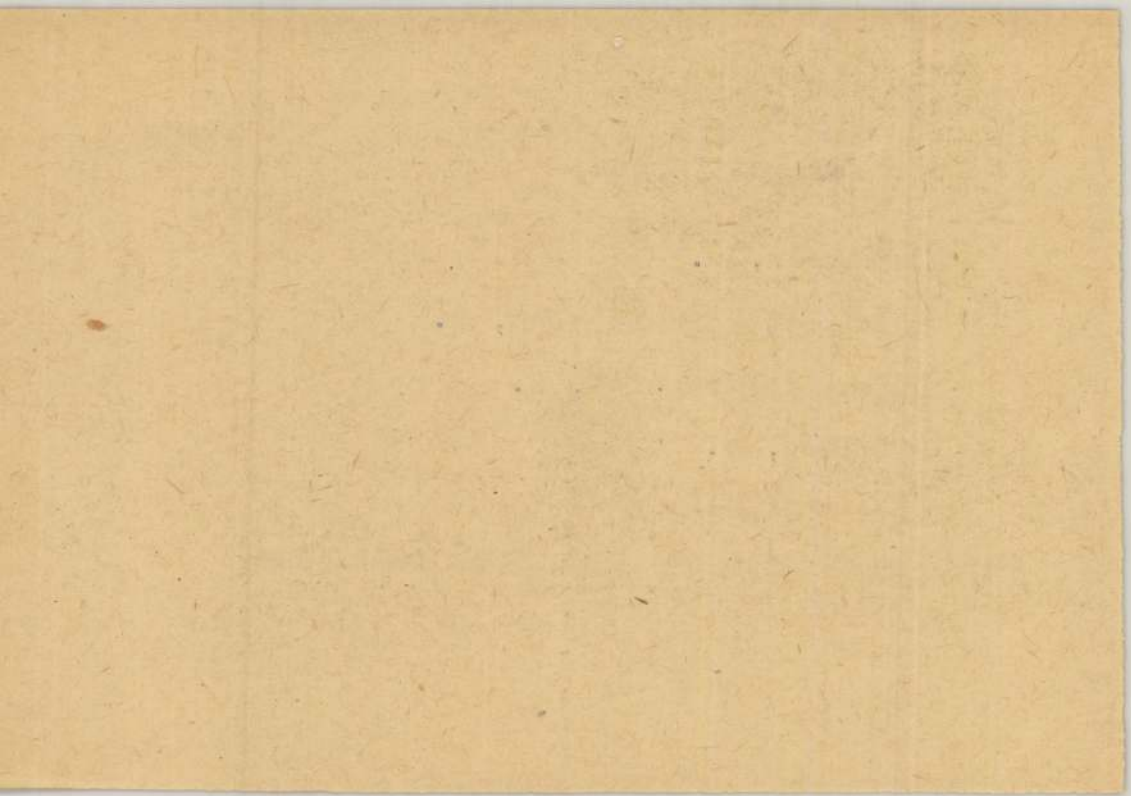
Cigánysor, o.

Csendélet karosszékekben, o.

Nagybányai részlet, o.

Önarckép, o.

Nagybányai festők. Hess. Gal. 1902. jun.

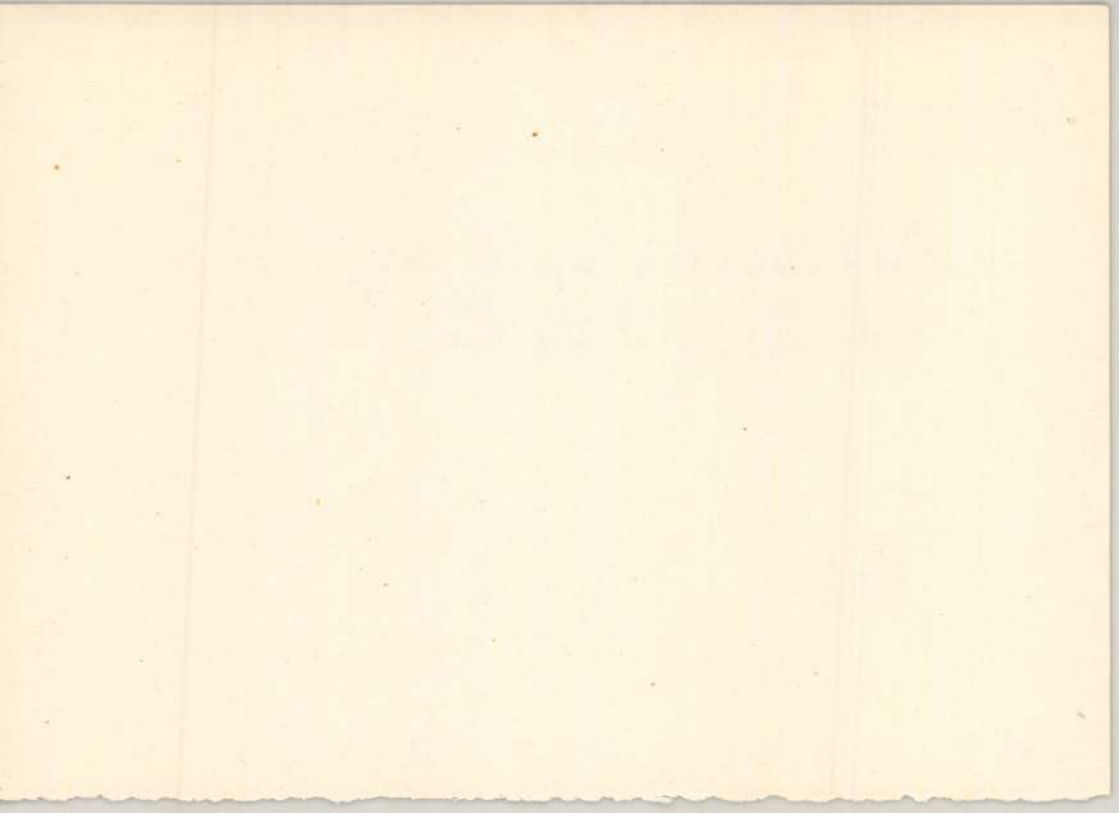
Perbrott Csaba Vilmos, festő

Békesnádra nyílt meg
gyűjtésművelés kiállítás.

- : Hír

8.

Népszabadság, Br. 1972. júl. 8.

Perlott - Eraba Viluvos, fests

luulelikult liituna nupilt me
Keskemiten.

- : o Kiallitavok

2.

EST/HIRLAP, Bp.1972. jün! 10.

Perlrott Csaba Vilmos

1955. január 23-án halt meg.

Bodri Ferenc:Perlrott Csaba Vilmos

Látóhatár 1970/7-8 764.old.

Perfro E. Garba V. Imoy

1911. January 2 - in part sec.

1911. January 2 - in part sec.

1911. January 2 - in part sec.

Perrott - Craba Vilmos
(1880 - 1955)

"Ut a faluban" o.v. 90x72 cm
J. l. i' : Perrott Craba V. 940.

Értékelési ár: 8000 ft.

BÁV 44. Képekcló, Budapest 1977. december

Perlrott - Csaba Vilmos (1880 - 1955)

"Tajlep" o. v. 117 x 90 cm

J. l. j. : Perlrott Csaba Vilmos

Utaltatás: 8000 Ft.

BÁV 44. Képekaukió, Budapest 1977. december

~~Postmaster~~

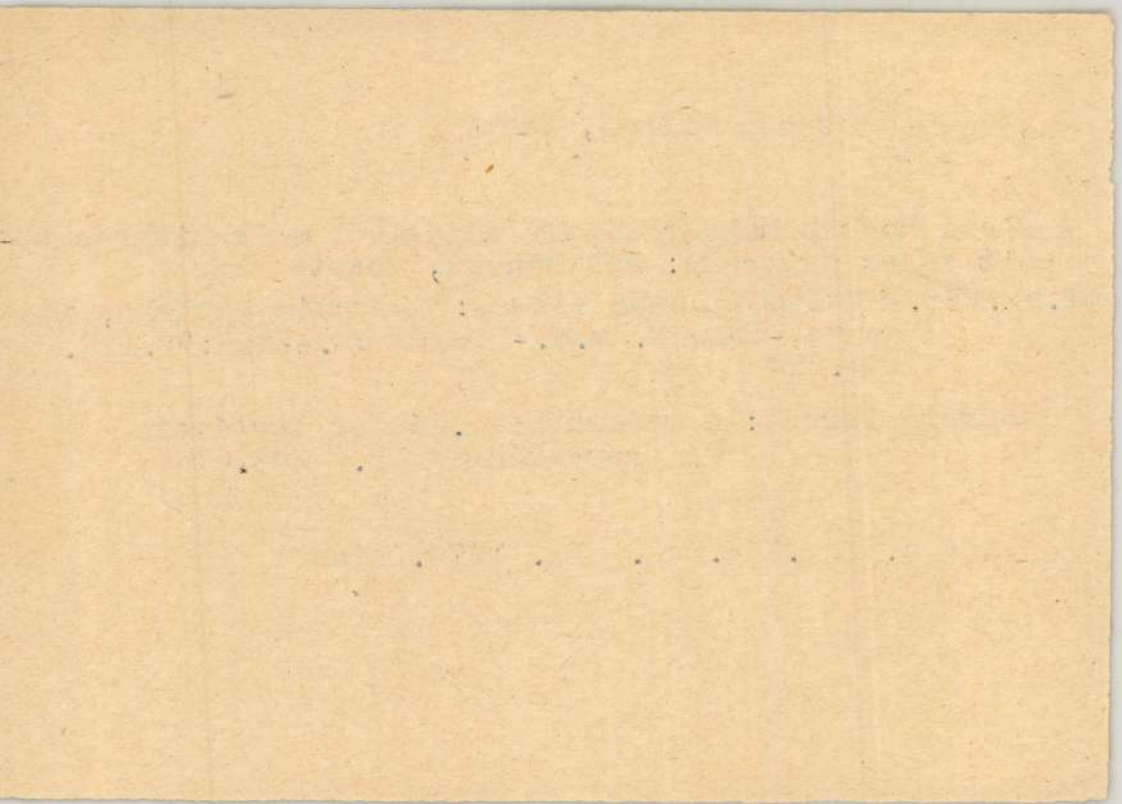
Perlrott Csaba Vilmos, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár anyagából az e cikkben közölt képek jegyzéke: Festmények, Fekete repr

11.sz.kép.-Perlrott Csaba Vilmos: "Önarckép akttal", című műve, -1910 k. v.o.-110x90 cm.-Ltsz:73.118.
346.old

Romváry Ferenc: A modern Magyar Képtár története
Uj szerzemények IV. 333.old

A Jan.Pann.Múz.Évk. XIX. 1974. Pécs

Perrott Csaba Vilmos (1880-1955)

Bp.-en, Nagybányán, Kecskeméten és Parisban
tanult, hosszabb ideig Mattise tanítványa volt.
1906-ban állított ki először a Salon d'Automne-
ban. 1911-ben Spanyolországban járt.

47. Csendélet o. Karton 60x80 cm

jel.: Perrott Csaba 91... MNG letét

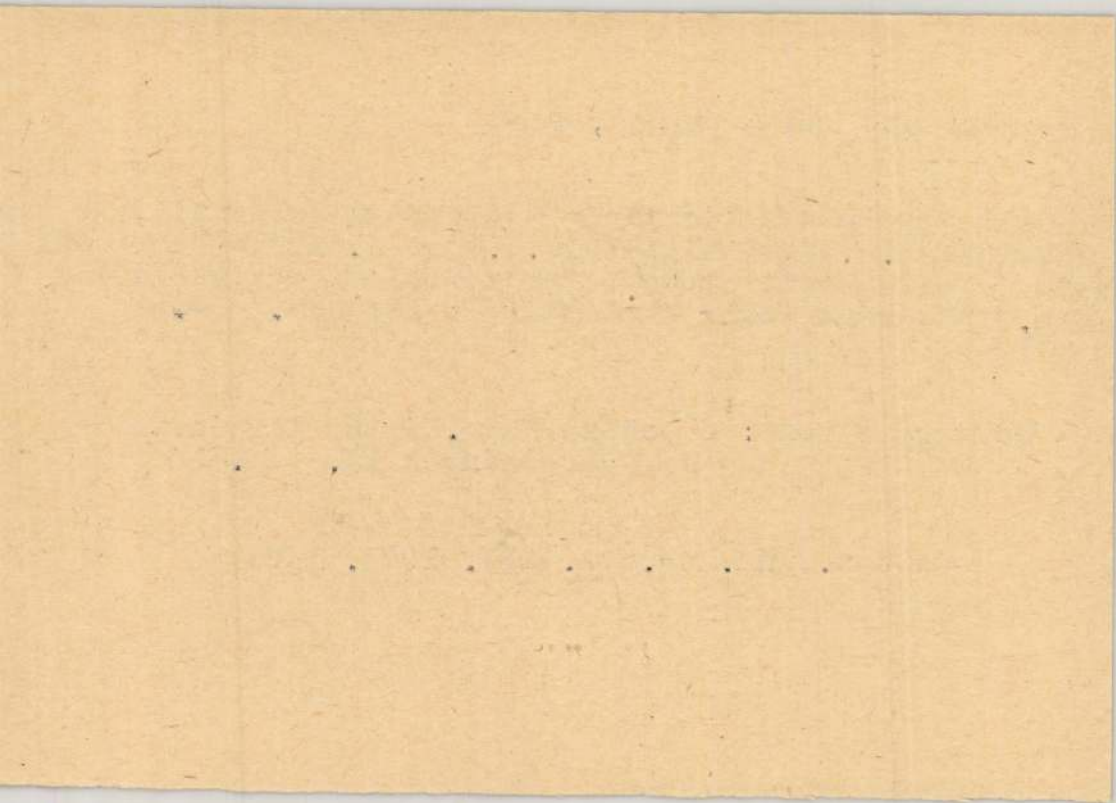
A XX. sz. festőjele a művelési képtárban
Közlepis Művel. 1975

Perlrott Csaba Vilmos, festő

Perlrott Csaba Vilmos is a Nyolcasznak említendő, bár /
"Onarekép".c.képeaktal "1910.k./már 6.miként Dénes Valé
ria és Galimberti Sándor sem tartozott szervezetileg
oda.Mindhárman Párizsban éltek ez időtájt. 335.old

Romváry Ferenc: A Modern Magyar Képtár története
Új szerzemények IV. %%%.old

A Jan.Pann.Múz.Évk. XIX. 1974. Pécs

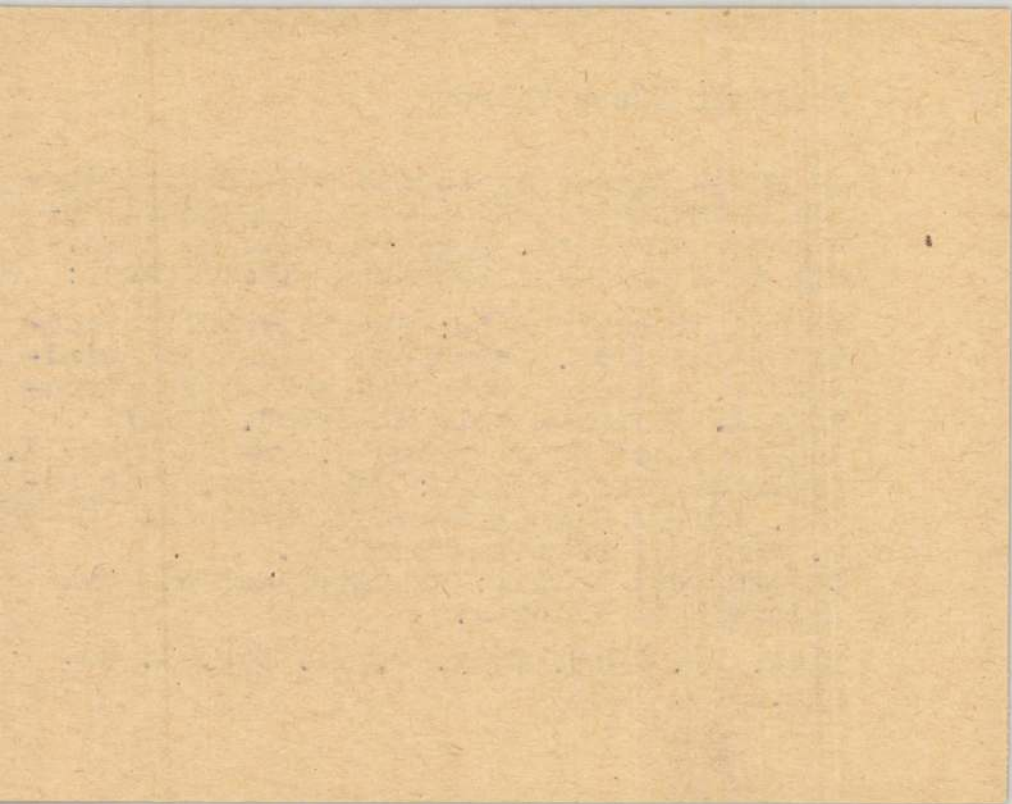

Perlrott Csaba Vilmos

Az Ernst Múzeum nyolcadik csoportkiállításán mutatták be műveiket a Kecskeméti Művésztelep tagjai. Margitay Ernő m. sign.-val ír a tárlaton szereplő alkotásokról:

Iványi Grünwald Béla: "a művésztelep vezető egyénisége". "Theseus elhagyja Ariadnét" c. munkája tele van erővel és finomsággal. Múzeumba való alkotás". "Idill", "Naplemente" és a "Falu" c. műveit kiemeli.
Perlrott Csaba Vilmos: "akár akt, akár virág, témája mindig darabos és nyers. "Oltár" c. képét is keményen bírálja.
Csáktornyai Zoltán: "Korotavasz" c. műve "kiemelkedő alkotás."

Élet, Bp. 1919. febr. 2. XI. évf. 5. sz.
115. lap.

Perlsotti - baba V, luvus
fes 6''

Par'issi far'latoleon verepelt.

Isrebo' u'ha: A nagy or aktiaiz-
mus tört. 29.

Ahaol. Kiad. 1977.

Pelroth - Isaba Vilmos
fos f''

~ művei: Krisztus levétele a
Keresztől

Isabó lúcia: A nagyváltás

20.
Állam. Kiadó. 1971.

Peykott Csaba Vilmos

a „Tett” és a „Mű” avantgardista esz-
perthez csatlakozott.

Löwyer Eva: Ungarische Avantgarde,
München, 1971.

szászán néki

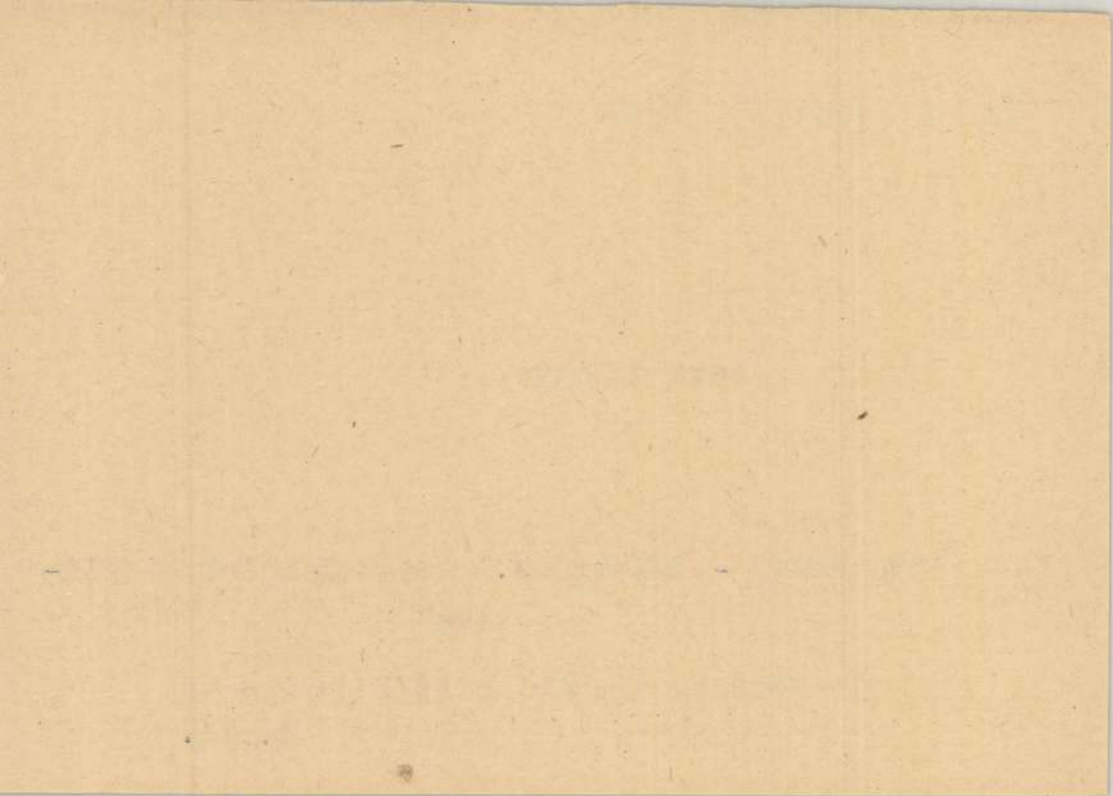
Perlot Gábor Vitézes

Neve említve

"30 festő - 3szobrász. A szentendreiek kiállítása"

Pestmegyei Hírlap 1971 július 20

4.old.

Perkott Csaba Vilmos

a Magyar Nemzeti Galériában a hó 5-én
megnyílt „Magyar képzőművészek 100 éve a Bács-
Kiskun m.-i múzeumokban” c. tárlaton,
műve szerepel, mely kétszemélyi vásárlásból
idén. (születve.)

Tárlatról tárlatra,

1942. III. H. TV. 14.25 / 12 / KJ

Perrott Csaba Vilmos

Krisztus levétele e kesztyű, 10.
92 x 72 cm

A Triaclortávasz / Pécsi művelés /
használati

1850

1850

1850

1850

M SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR
HÍRMEGJELO

BUDAPEST, IX., ULLOI UT 51

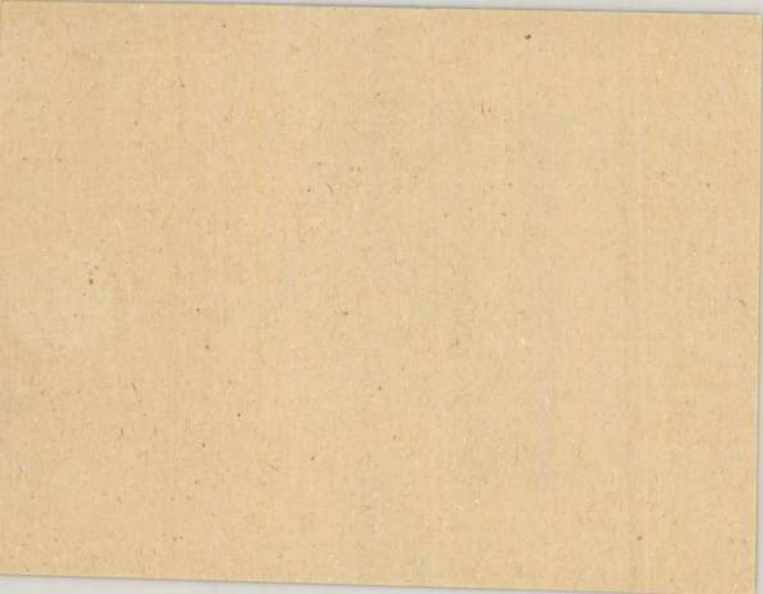
Telefon: 133-068, 337-748, 340-728

Perrott-Caba Vilmos festőműve

1972 JUN 11

Népszava

~~A kecskeméti Katona József Múzeumban szombaton kiállítást nyílt Perrott-Caba Vilmos festőművész alkotásaiból. A kiállítást négy hétig látogathatják a kecskemétek, utána Békéscsábán kerül a közönség elé.~~

Portratt Gaba Vilmos

Kelemen Lajos képe, a "Modern magyar művészet" album képe ad a képművészetnek az az időkaválé mely a 1890-es évekbeli napjainkig tart, Sziggyóthy és évről-évre jellemző műveit a XX. sz. kiemelkedő rajziskolájának. Képeiben a művészi munkák ábrázol.

D. G.: új művészi képek.

Vigilia, 1969. febr. 131-132. old

Perlrott - Csaba Vilmos
festő

Gräber Margit festészetére pényze
Perlrott - Csaba Vilmos művészi
matrissal róta.

Dr. Ury Endre né: Gräber Margit
Nők Képe, 1974. febr. 23 - 16 oldal

Perrott-Krabbe Vilnius, festő

Kalósja volt a kőműveseknek.

Antalffy Gyula: Képek a kőművesekről

1894-1899.

Élet és Tudomány, Bp. 1970. okt. 4.^{2.}

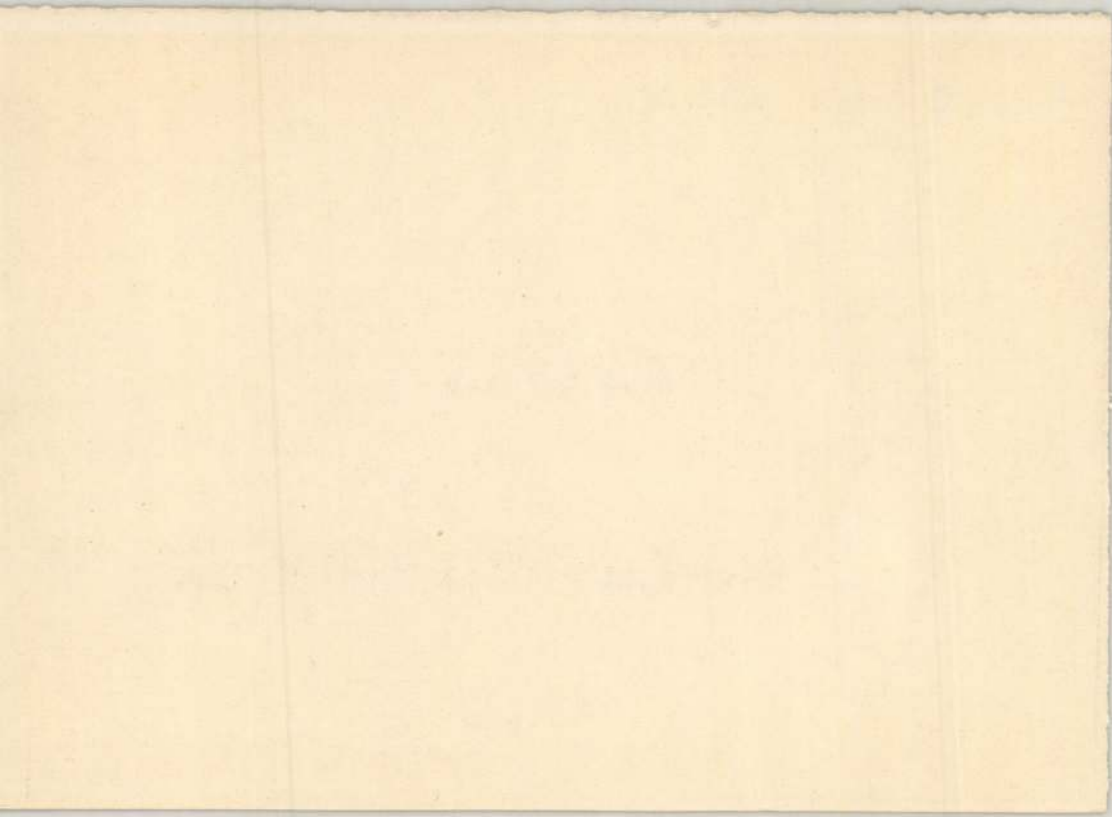
XXV/40

Perrott Csaba Vilmos

neve említve

Művészettörténeti értesítő 1972

45, 138-140. oldal

Perkott Csaba Vilmos

Mint a nagybányai ucósok egyik tagja elők között képei-
selte idehaza az újfajta szünetelmezést.

Szabó Julia: Aktivisták festők művei az aukción; Műgyűjtő, 1973/3. sz.
43. l.

Perlroth Csaba Vilmos

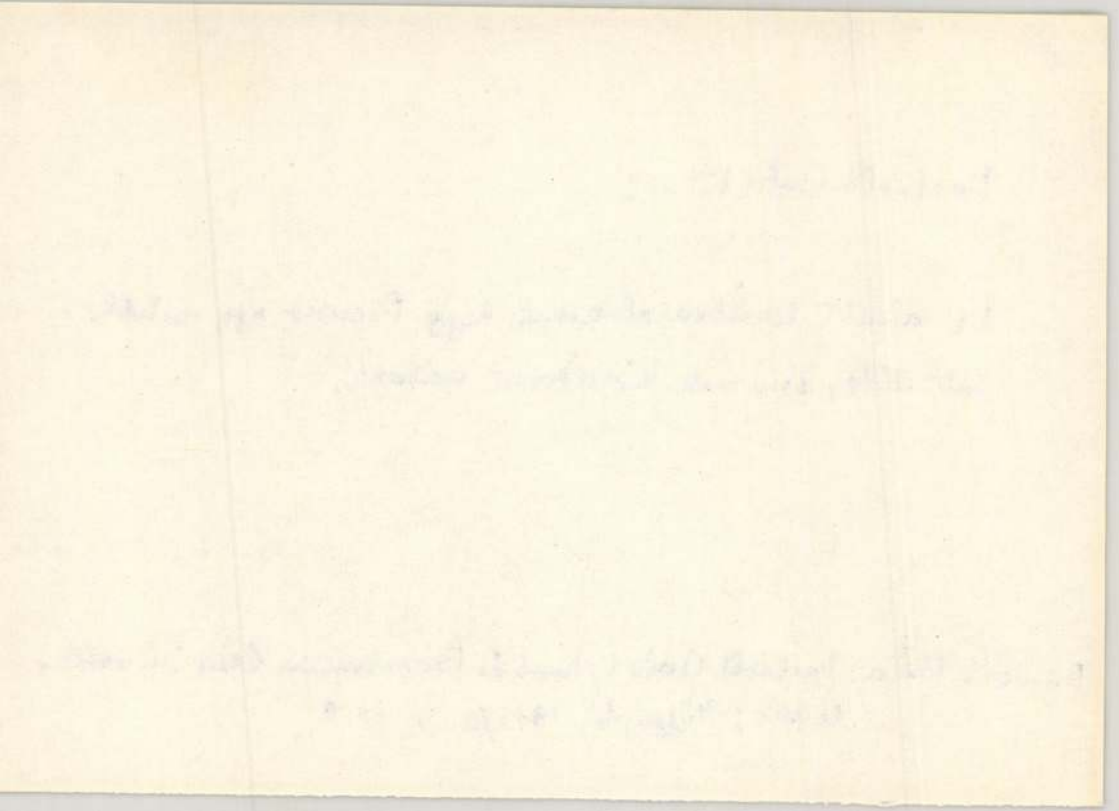
A Mátéso-iskola egyik első wicentéke ura.

Herczuth Béla: Perlroth Csaba Vilmos és Borjancsika Gábor emlékeire
Kézle; Műgyűjtő, 1973/2. o. 35. o.

Perlath Csaba Vilmos

Az alábbi levelben olvassuk, hogy Picasso úgy született
zatt előtte, amikor kidiktoma valánk.

Herzwith Béla: Perlath Csaba Vilmos és Bohémmissa Géza ismerefleu
levelé; "Műgyűjtő", 1973/2. sz. 39. p.

Perlrott [Csaba] Vilmos

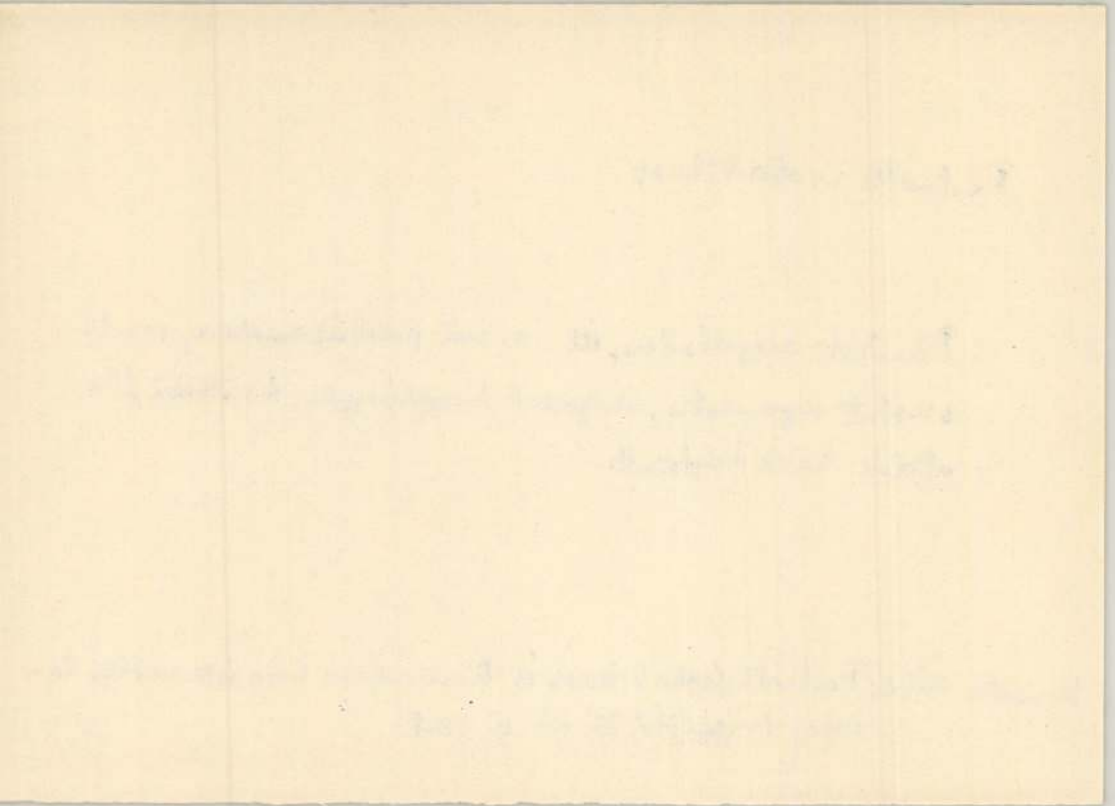
Az ő és Boruennisa alküldésével szereplő Pécel kerestek.
Károlyhoz. Egy magyar (kerestek, Rippl, Grünwaldt;
Berény, Csibé, Póó, Perlrott, Boruennisa, Guldasy, Csáka-
ternyai, Vedres, Ziffer [?]) és francia (Picasso, Matisse,
Mallard) anyagból összeálló kiállításához kéni kerestek
főmunkáit. (1908. aug. 30.)

Hernáth Béla: Perlrott Csaba Vilmos és Boruennisa Csaba ismertek levele;
Műgyűjtő, 1943/2. sz. 39. p.

Perloth Csaba Vilmos

Pánizst megdöcsös, ill. azzal párttisanságon, rend-
szert megasztá, delyesott Nagybecsény. A) itteni fi-
atalok köze tartozott.

Horváth Béla: Perloth Csaba Vilmos és Bononissa Géza ismeretlen le-
vele, Műgyűjtő, 1973/2. sz. 39. l.

Petroff-Gaba Vilmas

5. p. reprodukciõ: "Lipetus" kb. 1924.
cekuza prajz.

Löjner Eva: Ungarische wandgarden,

München, 1921.

Perrott. Gaba Vilmos

6. р. репродукció: „Akv.” kb. 1925
székes király.

Dojnek Eva: Ungarische Wandmalerei,

München, 1971.

Perbott Erabe Vilmos, festő

Megjelölés: Petrov - Volkinnal
kapcsolatban.

Dátum: Jelen: Képművészet: Könyvem le-
-g. Karginov ... 1108-1111.

JELENKOR, Pécs, 1972, december $\frac{XV}{12}$.

Perrott - Ernie Vilmos, festsé

Megemléke. (Telepy K.: Tajkepek....)

- : új könyvek

1574.

Élet és Tudomány, 1973 - aug. 17.

XXVIII

33.

Perlott Erzsébet, festő

Hia'nyzik az albumból.

Bodri József: Képzőművészeti krónika
— Magyar festészet 548-553.

JELLENKOR, Pécs, 1972 június

XII
6.

Perkott Laska Vilnos.

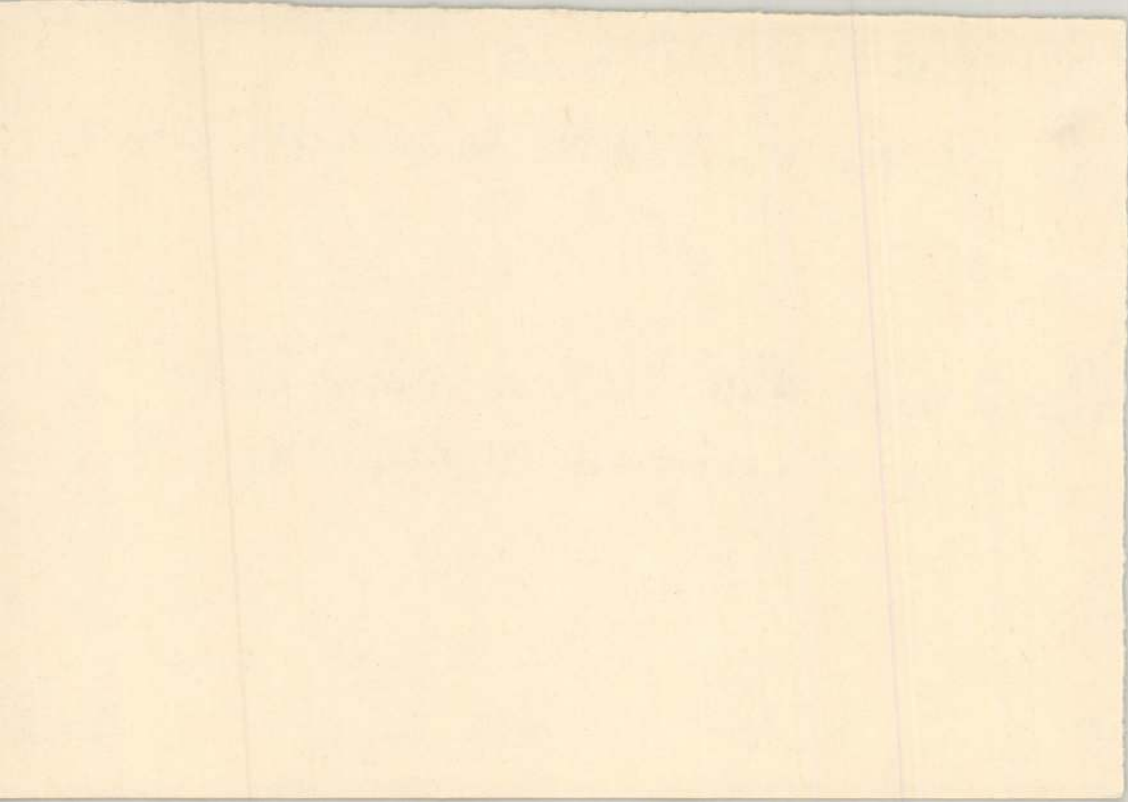
U keeskemeti minisstelepen dolgasott.

Pozar Ivan: Pozis - Piskim minisstele
kennitabkasott Pzudapestu.

Magyar Szolap

1972/65

Gold.

Perrott Gaba Vilnos

Oliveri yerepelnet "H magyar
Leptomivészet yás éve a Balcs-Köslam
mappai műremuolban " c. Válltáson
a Nemzeti Galériában

Pestmappai Hivatal 1972 március 7
4. old.

Perlrott - Erőbe Vilmos, festő

Készségesen nyílt meg ajánlalmamra
kiállításra. (47 festménye s' 19 grafikája
nerezek.)

- : Hír

S.

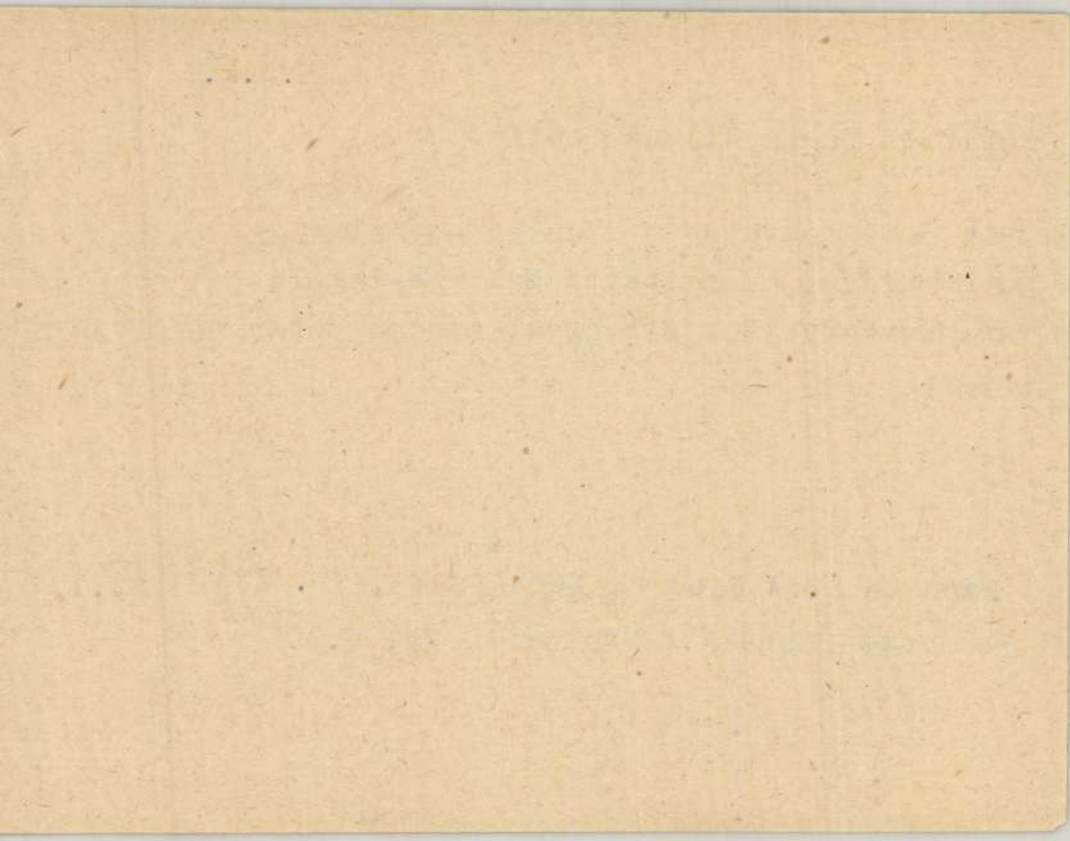
Népszabadság, Bp. 1972. jún. 11.

M.D.K.

Perlrott Csaba V̄ilmos festő

1906 őszén otthagya a Julan -sikolát
hatodmagával megnyitotta Matisse-iskolát
Matisse kévelt tanítványa, minden héten meghívja mű-
termébe .

Passuth K.: A Nyolc ak festészete, Bp. 1967. 63.1.
Perlrott-Csaba V.: Magamról, Bp. é.n.

M.D.K.

Merlrott Csaba Vilmos festő

A MA csoportjához lazán tartozó festő

Passuth K.: A Nyolcak festészete, Bp. 1967. 120.1.

Perlrott-Csaba Vilmos

Rabinovszky M. irt Perlrott-Csaba kiállításáról a
Tamás Galériában Nyugat 1929. április 1. 197.1.

Rabinovszky Máriausz: Két korszak határán Bp. 1965.
298.

Perlrott Csaba Vilmos

Perlrott Csaba Vilmos/1880-1955/ Bor~~n~~nemissza
Géza/1884-1966/ festők az Académie Matisse-nak
a francia mester 1908-ban megnyitott magániskolájának
növéndékei közé tartoztak.

Forrás 1975/10/79

Dévényi I: Matisse magyar kapcsolatai

1875

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

Perlrott Csaba Vilmos

Perlrott Csaba Vilmost különösen kedvelte Matisse
Perlrott kalauzolta e~~l~~a fiatal Ferenczy Bénit /1890-
1967/ a mester tágas műtermébe. Ferenczy Irás és Kép
c. könyvében /1961/ élénken él ~~ez~~ az em-
lék.

Forrás 1975/10/79

Dévényi :H Matisse magyar kapcsolatai

Levinson and Wilson

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

Perbratt Csaba Vilmos, festőművész
a régi szentendrei művésztelep ötven éves
jubileumi kiállításán szerepelnek a
művész alkatai.

Lasonci Miklós: Szentendre festői világa.
Trest Megyei Hírlap, 1949. jún. 10.

Perlrott - Graba Vilmos

Perrott - Gaba Vilnos

(Berisraba, 1880 - Bp. 1955)

"Nagybányai fáj" o.v. 60x82 cm s.l.j.:

Perrott Gaba (szélt)

széltái: ai: 12000 ft

"Kulvasoni réylet" yines Eréta 24x32 cm

s.l. j: Perrott Gaba

széltái: ai: 4000 ft

"Aytali cendetet"

o.v. 80x60 s.l. j.: Perrott Gaba

széltái: ai: 15000 ft.

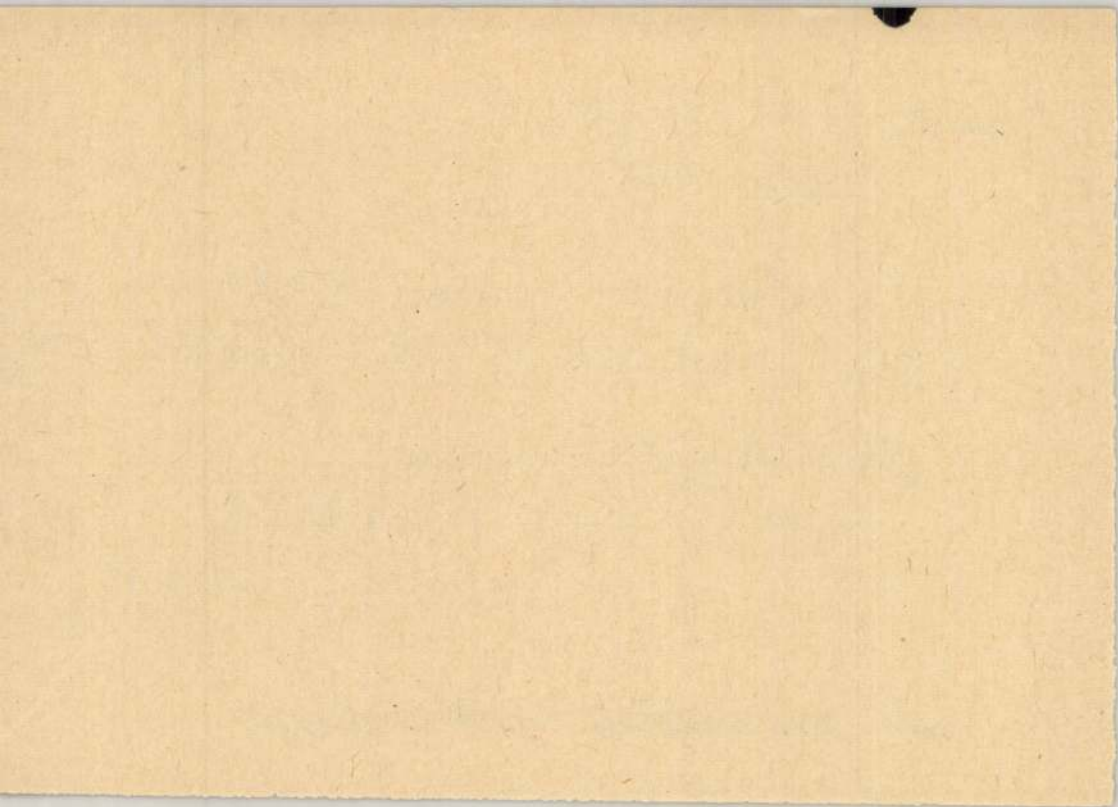
BAV JG. Képaucio. Bp. 1951. december

Perrott - Csaba Vilmos
(1880 - 1950)

"Fürdő's után" Tempera 97 x 64 cm
J. l. b. : Perrott Csaba V. 934. Rézvártási ár: 12000 Ft.

"Csudélet gyűmesturkóval"
o. v. 56 x 70 cm J. f. f. : Perrott Csaba V.
Rézvártási ár: 12000 Ft.

BÁV 53. Képekoldó Bp. 1980. december

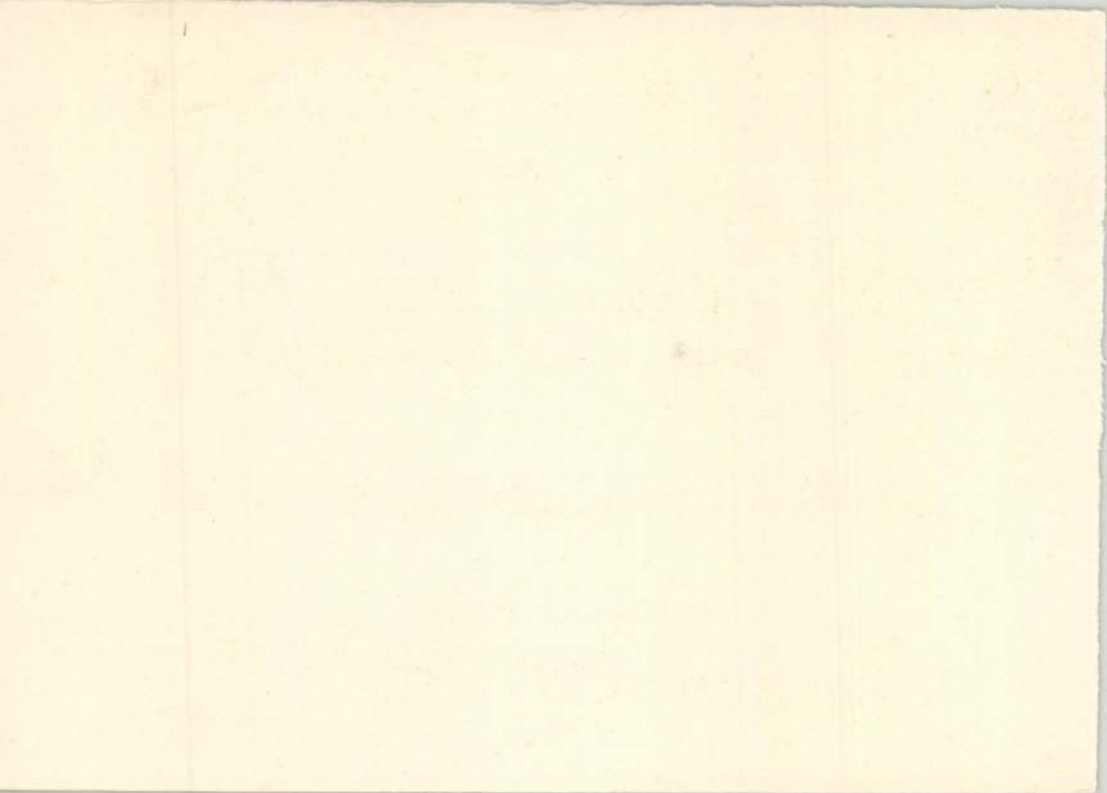

Perlott Csaba Vohnos

entire, műve szerepel a „Nyolcadik és
arbitrárium” c. kiállításban a Magyar Nemzeti
Galeriában.

Stabó György által kiadott Nemzeti Képzőművészeti Kiállítás

Magyar Nemzet 1981. II. 8.

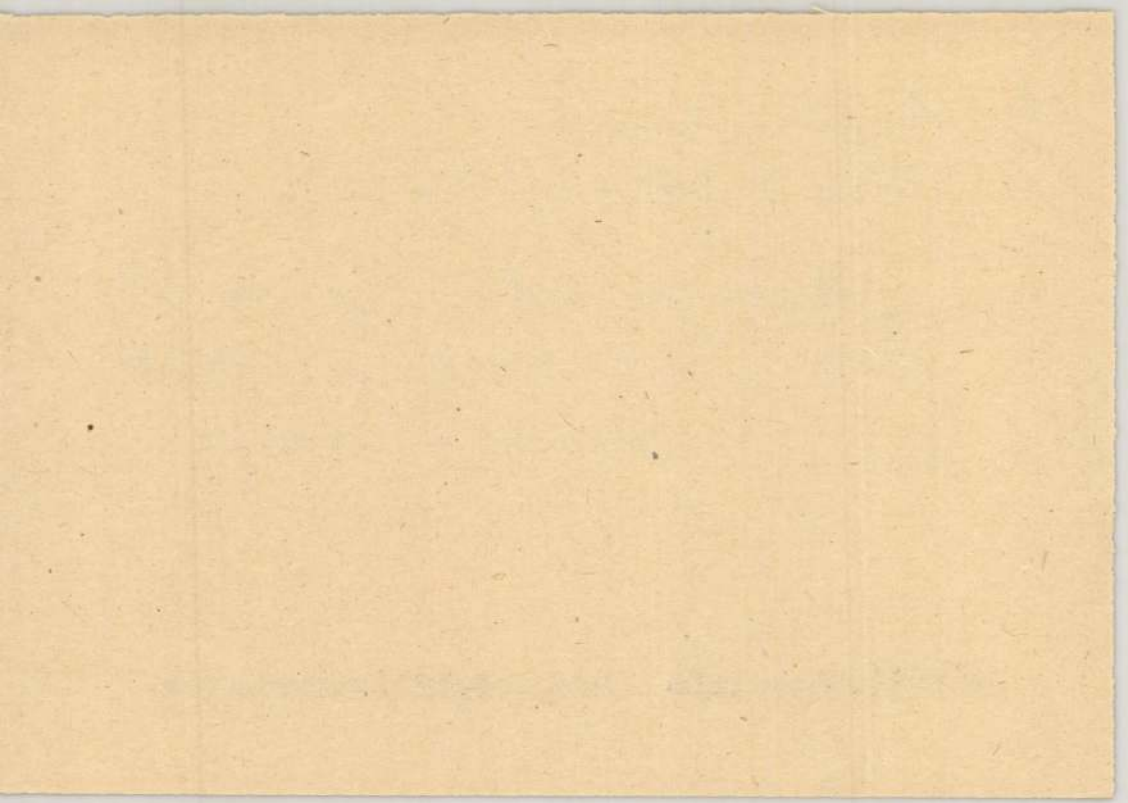

Perkrott-Gaba Vilmos

(Berisraba, 1880 - Bp. 1955)

„Nagybányai részlet” vegyes fedésű
31x74 cm. I. l. p. Perkrott Gaba V. NB. 925.
Rizáltkő is: 2500 ft.

BÁV 55. Képekkel Budapest, 1981. szeptember

Perrott Csaba Vilmos

Várlato), 1940. pp. mérete 18x24,5 cm

Szentendrei városrészlet, 1940. l. o. v.
51x66 cm

A régi művésztelep
Emlékrajz, 1972. Szentendre

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, which is mostly illegible due to fading.

Second line of handwritten text, also largely illegible.

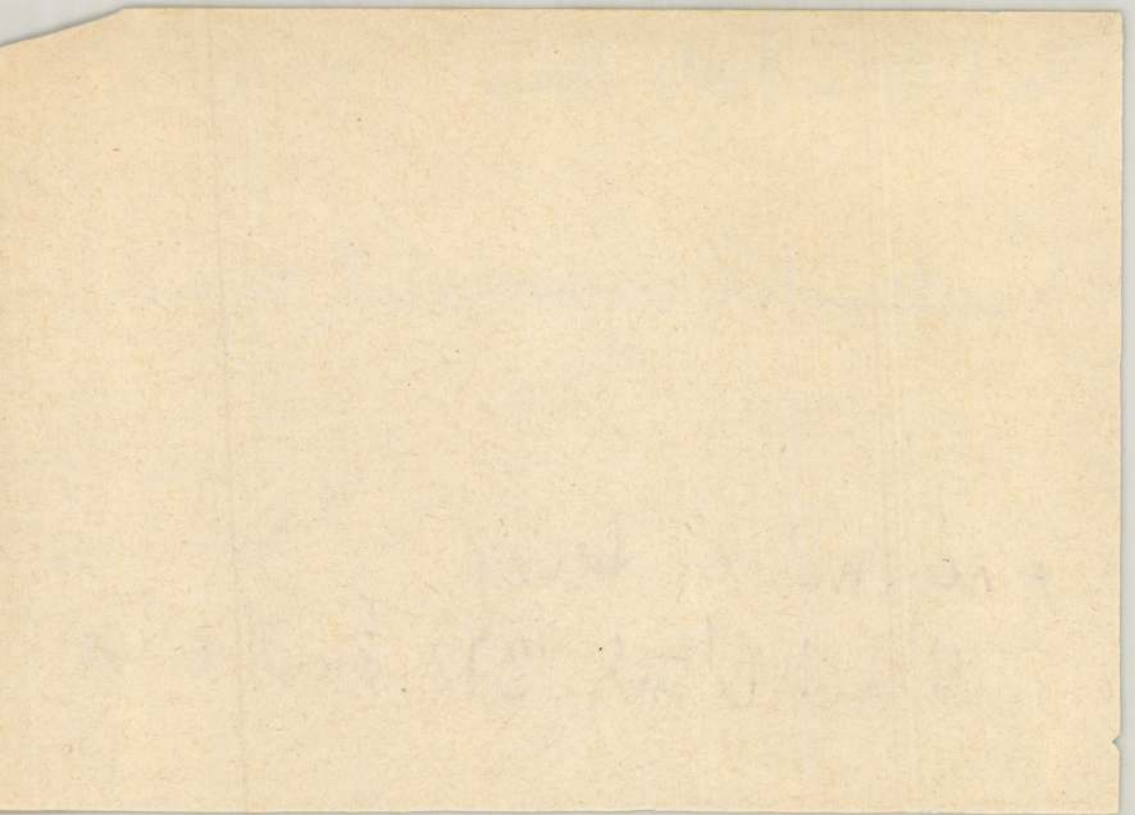
Third line of handwritten text, continuing the illegible content.

Handwritten text at the bottom of the page, including the date "1935" and other characters, possibly a signature or footer.

Perrott Csaba Vilmos

Szentendre városi önkormányzat, megye.

A régi művészeti telep
Emlékkiállítás, 1972. Szentendre

Perrott Cs. Vilmos

P. P. Kancsal oroszki művész-
tével kapcsolatosan emléke

Dennyei Iván ismeretese

Vidilia 74/8

562. o.

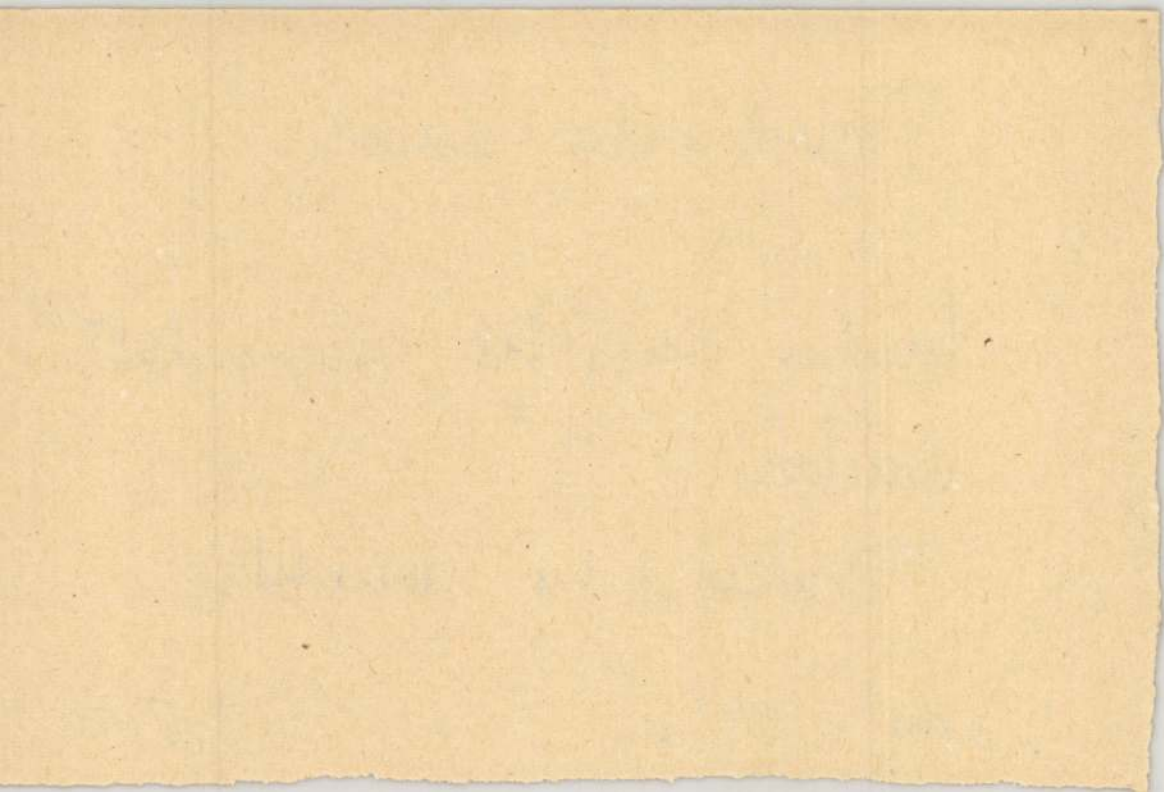
Perkot Coaba Vilnos

Grüber Karpital Kapaslabban
aulifce.

Debeluyi Iwan ismentedise.

Vipilia 74/4

278.0.

Perloff Csaba

neve említése

Dévényi Iván : Bonnemisza G.
említése

Kapcsolás 74/1

313-0.

Perlot - Csabo.

neve említve

Dévényi: Czöbel Bóla 90
éves

Magyarországi 73 | 11

17TT.0.

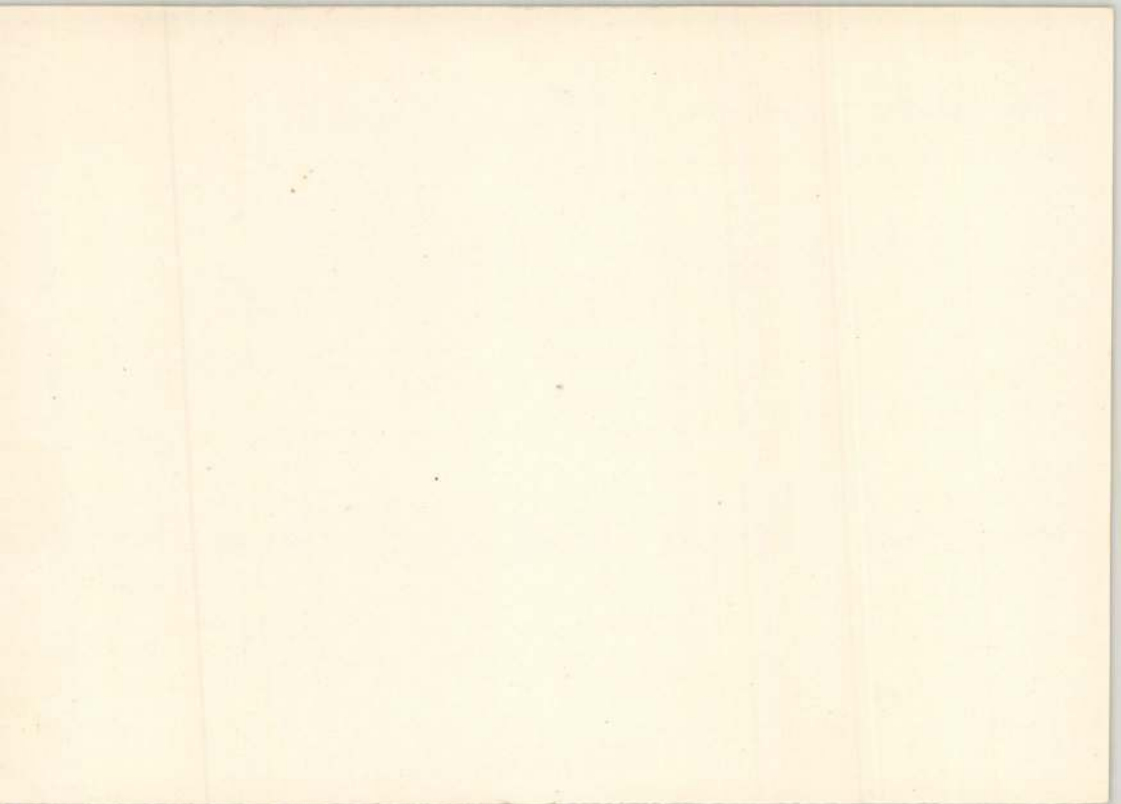
Perbott - Csaba Viktors, Jents

Megemlékezés. (K. V. T.)

Dévényi Irén: Rózsa Miklós emléke-
zete
245 - 246,

JELENKOR, Pécs, 1974. március

XVY
3.

Perbrott Usaba

Usendület roboral, olajfestmény

A Magyar Képzőművészet
I. Kiáll. Katalógus 1946 júli

Perrott Csaba Vilmos

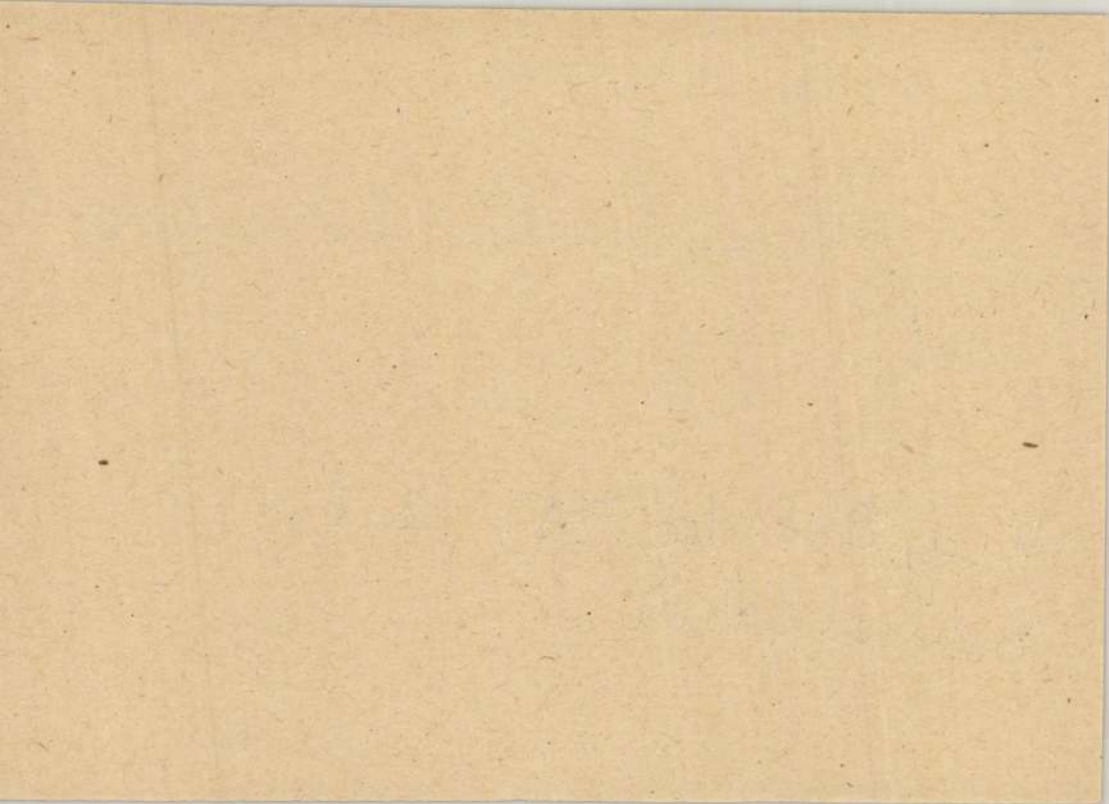
Tájkép rögzítő

Nemz. Sportbiz, MKépzőn
Kiall. Katalógus 1945 aug

Perlot Gabe Ulms

"- jón^g hagnar þá hl^g betrenest^g
lvet."

Vilg, 1948. dec. 25. 2. l.
Ert hallottur ---

Perrott Anna Vilmos

Lételelt Zekesvábon 1880-ban
meghalt Budapesten 1955-ben. 1903-
1905 között Magyarországon tanul.

Löwner Eva: Ungarische Avantgarde,
München, 1971. *oktatásnak*

Dezsoff-Csaba Vilmos

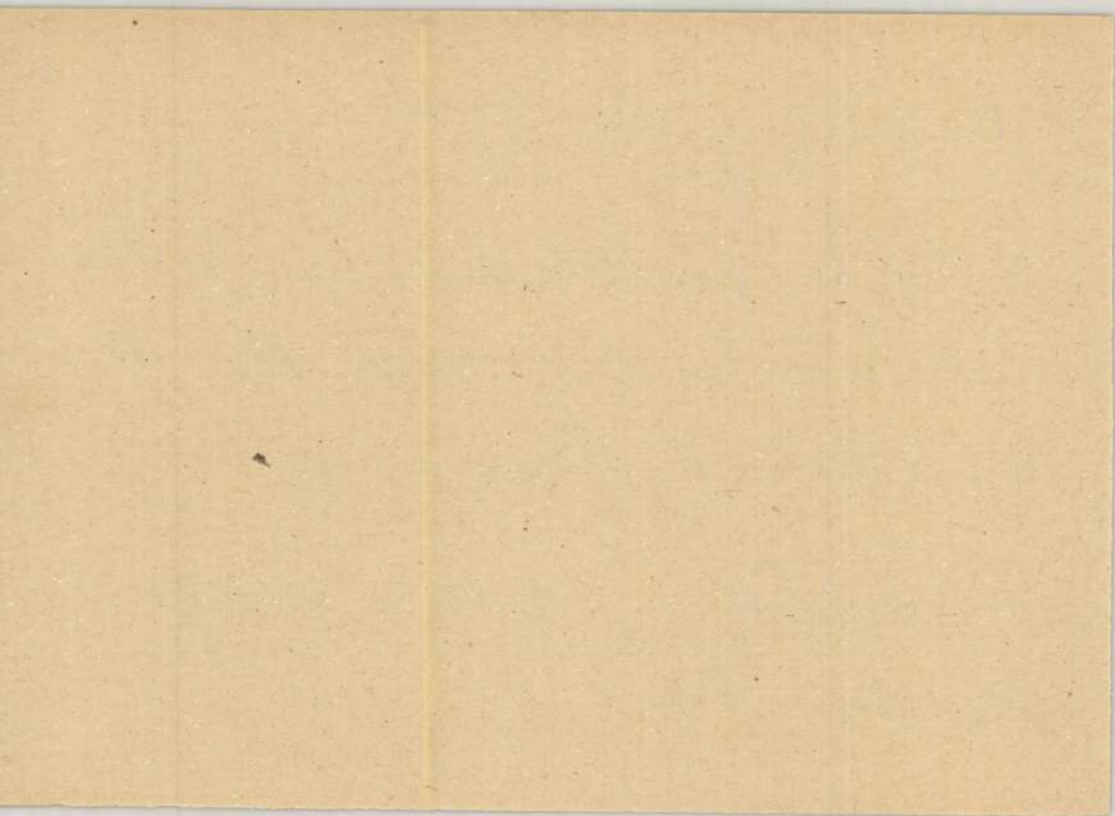
1905-ben Párizsban az Academie
Julien hallgatója. 1906-ban tanul-
mányokat folytat Matisse-iskolájában.

Löwnek Eva: Ungarische avantgarde,
München, 1974

Perrott- Csaba Vilmos

1907 a „Fouves” okkal együttes tár-
sata a Salon d'Automne-ban. 1907-
óta a Salon d'Automne tagja.

Löffner Eva: Ungarische Avantgarde,
München, 1971.

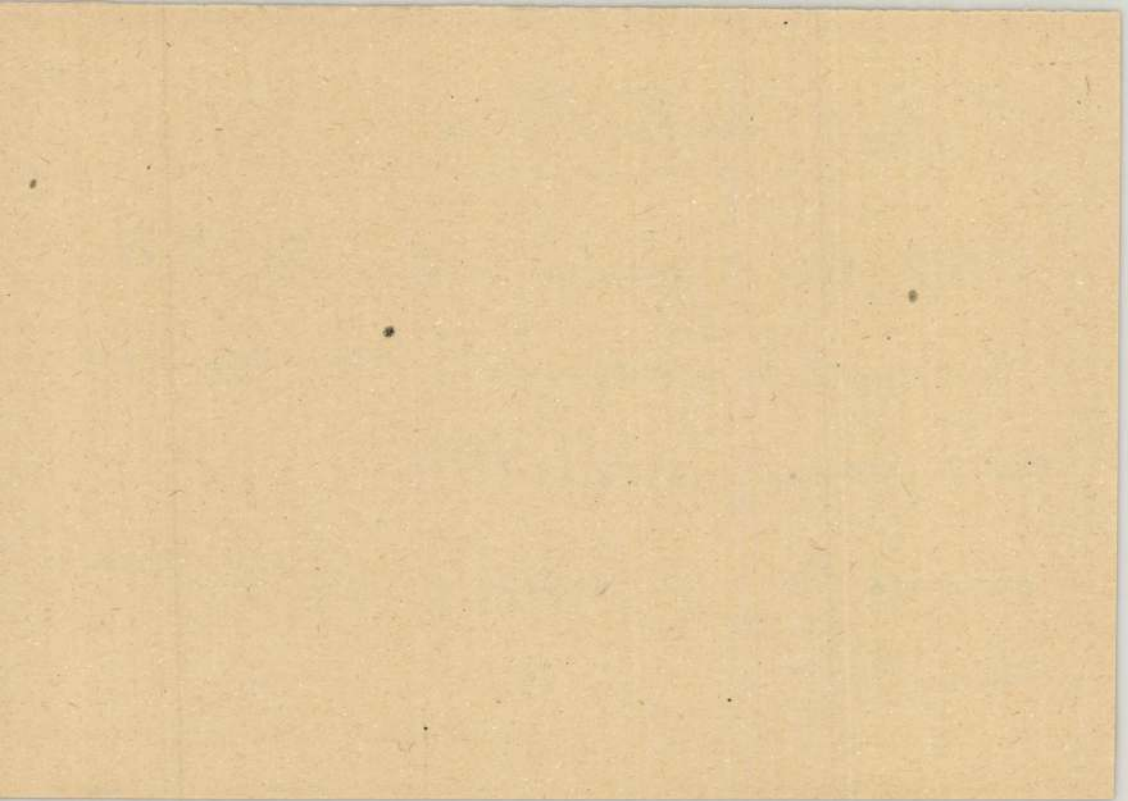

4

Pekroff - Csabov Vilmos

1909. -ben a polizi Galerie Weill -ben
Meztinget is Detain -net. 1910. -ben pekd -
vez a magyar müvészetben.

Könnel Eva: Ungarische avangarde, Mün -
chez, 1971.

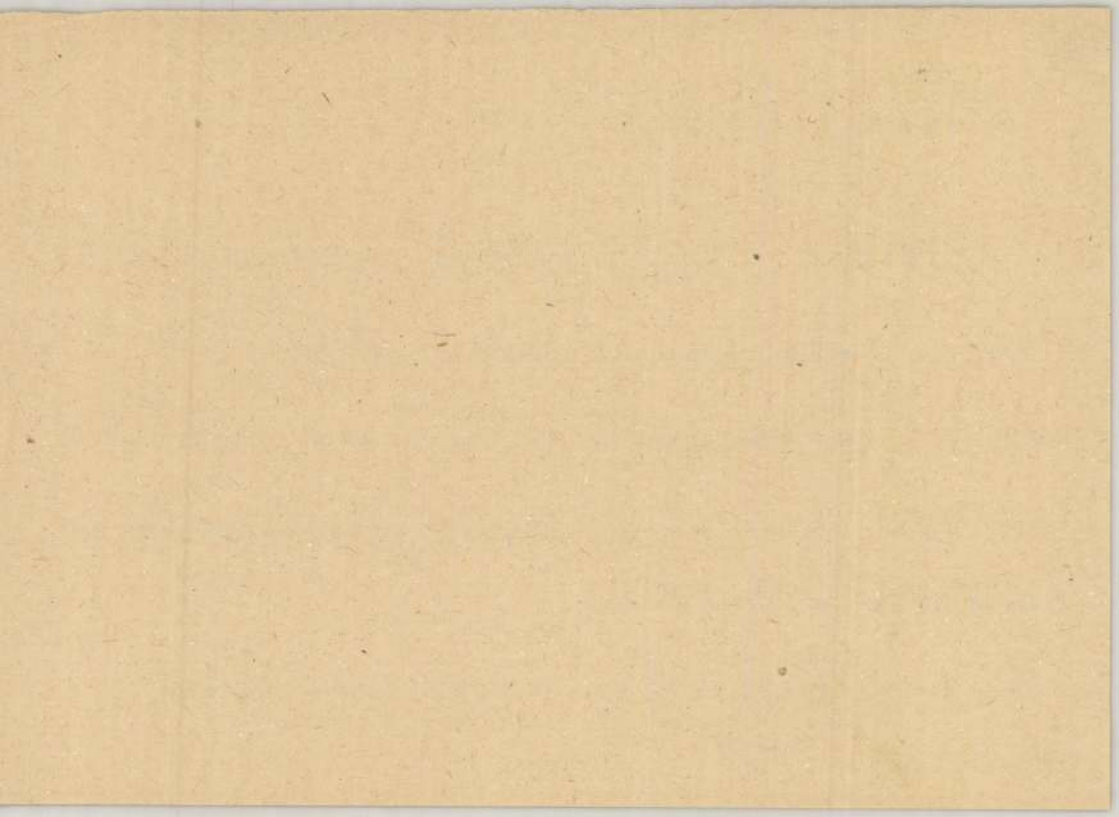

5

Petróczy Csaba Vilmos

1912-ben önművelésért a pétervári ifjú-
ságnak galériájában. A hatvani képzéssel ku-
bista - expressionista stílusú személyes
választás - szimbolista képeit Budapesten és
Külföldön állítja ki.

Löwnek Eva: Magyarische Kunstgalerie,
München, 1941

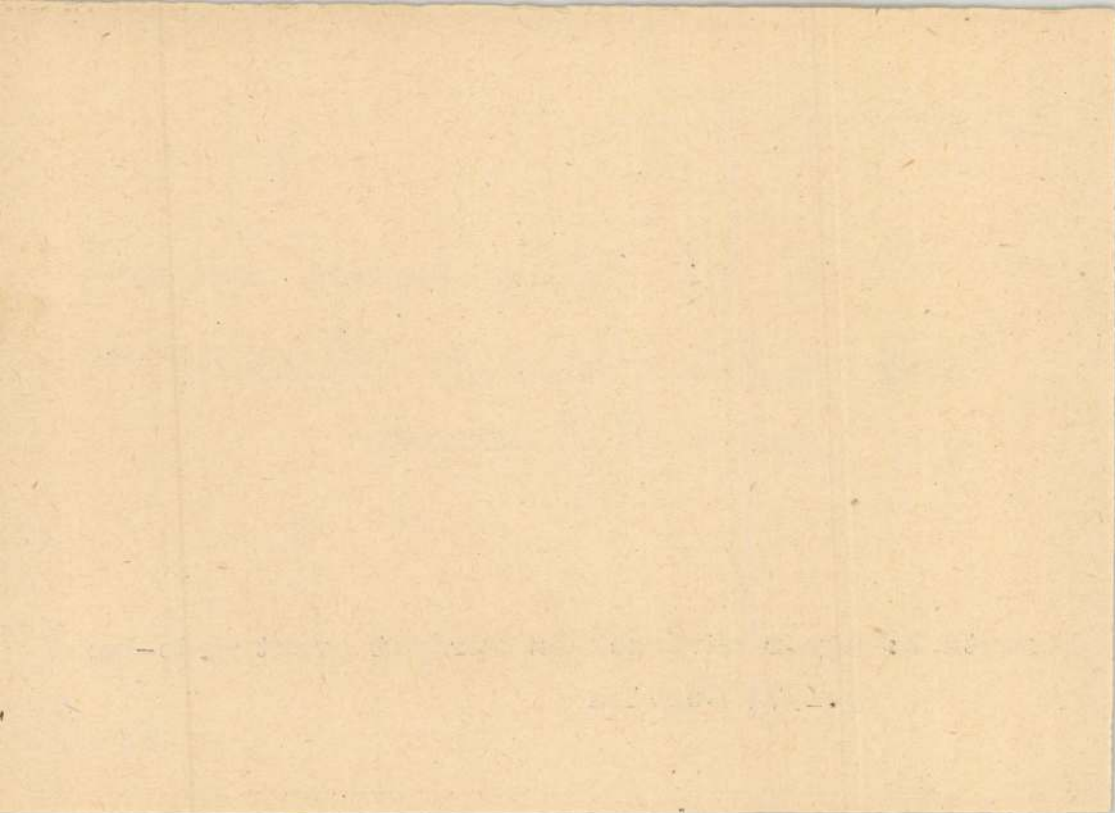

Perbrett Gábor Vilmos

A MA körehez tartozó művészet
között emelkedő művészetek elsősorban ma-
gyar szempontból jelentős

Passuth K: Magyar művészek az európai avantgarde-ben
Bp. 1974 Corvina

49. old.

Perlott - Galra Vilmos

Parl, olaj, 60x66, védett, 4000 Ft
Őnarcleépmodellel, olaj, 105x92, Védett
5000 Ft

30. Művészeti Reprodukció, 1973.

21st, 22nd, 23rd, 24th, 25th, 26th, 27th, 28th, 29th, 30th, 31st.

Perlott-Csaba Vilmos

Tájsíp lúszorral, olaj, ~~80x~~ 100, 4000 Ft

30. Művészeti Igazgatóság, 1973.

Porhótt-Gaba Vilmos

a két világháború között a magyar festészet francia orientációját adományozta a kortársaknak.

Dévényi Gyula: Frank Triquet művészete.
Kletink, 1943... 2. kiadás.

PERLROTT CSABA VILMOS, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár új szerzeményeinek jegyzékéből.

A közölt képek jegyzéke:

31. / - Perlrott Csaba Vilmos, -Interieur vazával, vászon, olaj. -91+64 cm. -Ltsz. 68.635. -Kunvári gyűjteményből. -Fekete repr. 305. old.

HOMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története, Új szerzemények, II. 391. old.

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve. XIII. 1968.
Pécs, 1971.

Tekvatt Csaba Vilmos festőművésze.

A kultúránk fejlesztésére Kormányhivatalunknak ajándékként írástól mentesen átadom Tekvatt Vilmos festőművésztől és még kétszáz rajtot.

P.: Szabó István fej. népművelő.

Ést. m. Hivatal, 1942. aug. 5.

Perrott Cabal Vilmos (1880-1955)

Matthias tanítása során a Pa-
risba, műteteivel több éven át látogat-
ta.

Kaupis Antal: A Magyar Képzőművészet
Története.
Kézirata, 1942. júl. 22.

Perlrott Csaba

Csendéleteit állította ki a Fészek Klubban.

8.O.U.932.V.11.

Leicht Gabe

Gand, Jetté, Giffroy, K. J. B. 1877

S. O. 1877. V. 11.

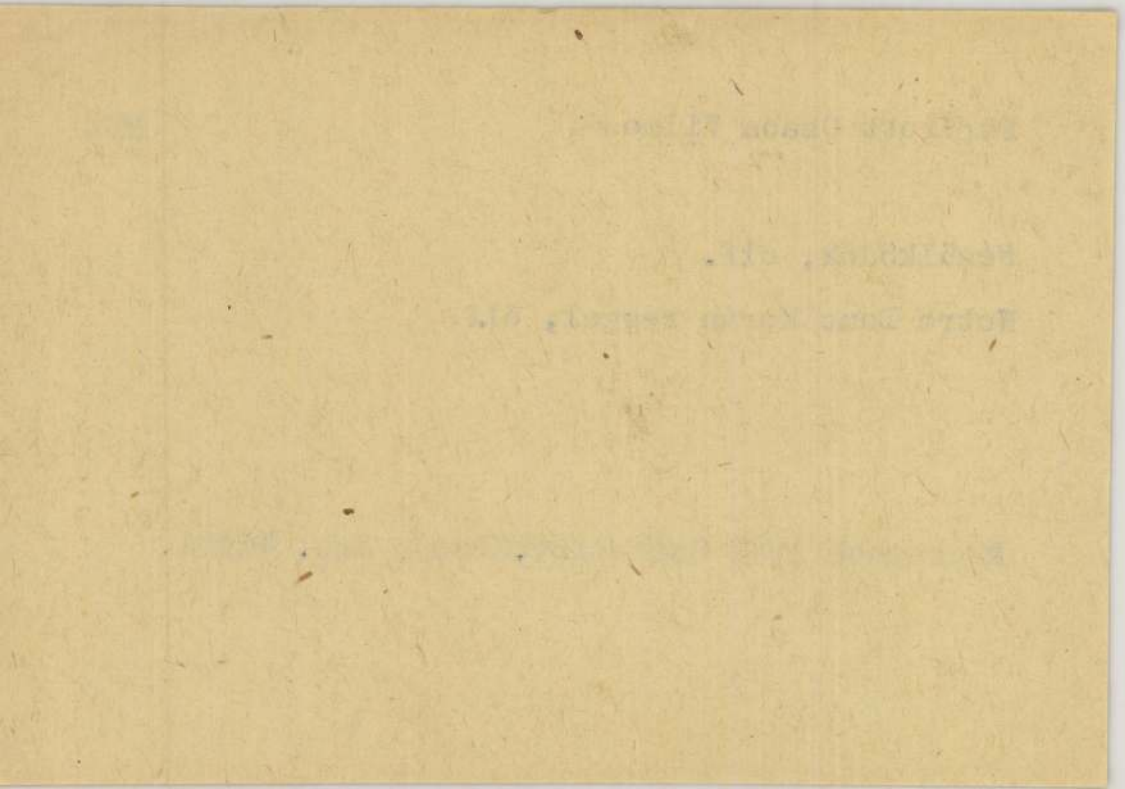
Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Fésülködők, olf.

Notre Dame korán reggel, olf.

Műcsarnok 1944 Székesfőv. Képtár Jub. Kiáll.

Perlrott Csaba [†]Vilmos

MDK

Szentendrei Dunakanyar, olf.

Műcsarnok 1950. I. Magy. Képzőm. Kiáll.

Portrait of John Wilson

President of the Board of Directors, 1891

Portrait of John Wilson

Perltrott - Csaba Vilmos

1934. Tízennyolc magyar művész
kiállításán a Nemzeti Szalonban
szerepelt.

BH. 934. II. 18.

Permitt - Cabot Vilmas

1
The Treasurer - Manager
of the National Association
of Manufacturers

THE ASSOCIATION

PERLROTT CSABA

barátságukról, tevékenységéről emlékezik

Gráber Margit: "anyar emlékek.

Uj Irás 1989.2.sz. 33-49.p.

adás jelenettel. Németország, 1765
áros megye, XVII. sz. második fele
s Barnabás Lystrában. Antwerpen(?),

t élete. Arbusson, 1740-50

. Itália és Franciaország, XVIII.

.XVII. sz.

zág. XVII-XVIII. sz.

szág, 1700 körül

szág és Magyarország. XVIII. sz.
eth címerrel.

PERLROTT CSABA Vilma

- 91
1. 46
 2. 22, 23, 26.
 3. 61
 9. 38
 10. 26-28

Új Művészet

vonalából kereszt
koszorú övezi. Az
kialakult rövidité
vel később módosul
"Jesus Hominum Sal
középkori népszónok

PERLROTT CSABA Vilmos

Csendélet, 1910 k., o.v. 77x67 - 91.10.27

Kálvária, 1912 k., o.v.papír, 100x80 - 91.10.28

Új Művészet

REINHOFFT GEBRA VILWA

Caendeliet, 1910 k., o. v. 1787 - 21. 10. 27

Kälväria, 1910 k., o. v. pagit, 1908 - 21. 10. 28

10 MIVGASZ

M.D.K.

Perlrott-Ósaba Vilmos festő

Kecskeméten dolgozott.

Ő képviseli a legfrissebb divatot a felülné-
zetben ábrázolt fehérterítőcsendes asztalt.

Passuth K.: A Nyolcask festészete, "p. 1967. 64.1.

Perlrott Csaba

r eneszánsz képtípusokat formál át
expresszív-kubista stílusban.

Szabó Julia: A magyar aktivizmus története
Akadémiai kiadó 1971

old.

1870

of the ...
... ..

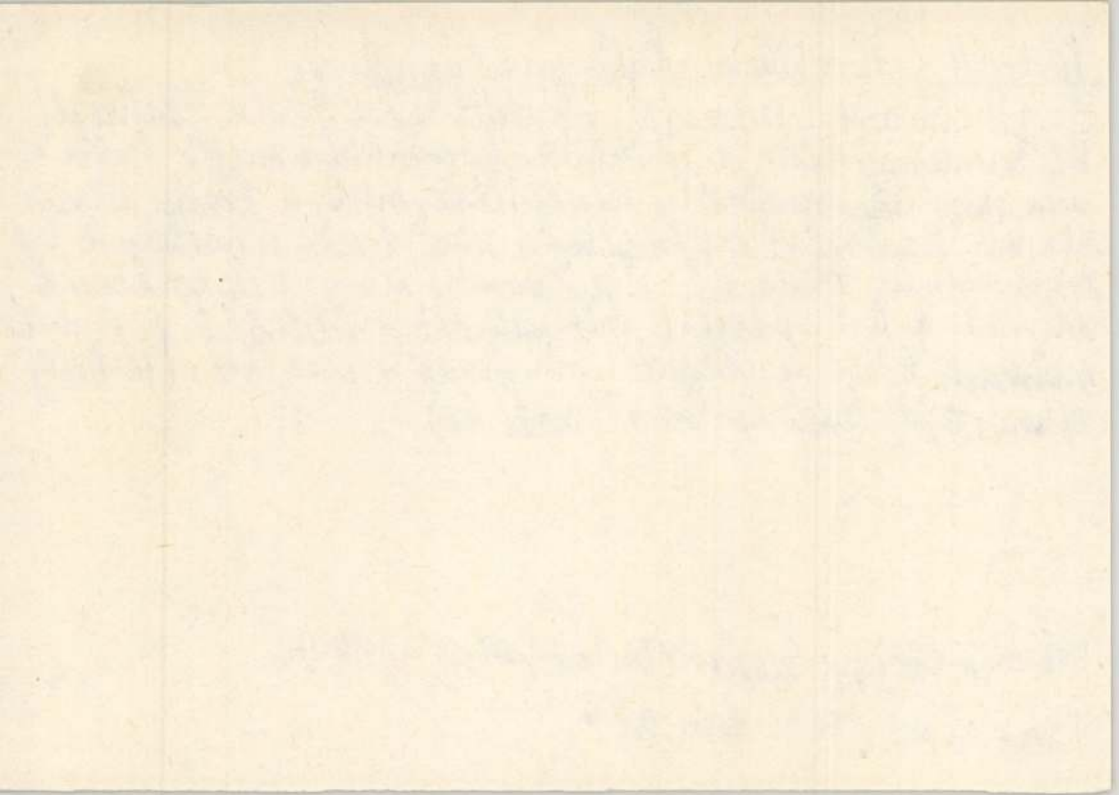
... ..
... ..

Perhott Csaba Vilmos, festő-grafikusművész

Sugár Andor, akárcsak 10 évvel Déry Flóra István,
őt is megfogadta a szintetista korunkkal hajló kubiz-
mus szigorúan racionalis képépítése, mely a hamis illuzio-
nizmus kerülésével egyidejűleg a képi, festői lehetőségek új
területeit tárta fel. A kubizmus nagy felfedezésének,
bármilyen a bal oldallal szimpatizáló radikális polgári
művészek közül is többeket magával ragadott. (Kisfalussy
Géza, Perhott Csaba Vilmos is.)

Valkovics György: Sugár Andor (1903-1944).

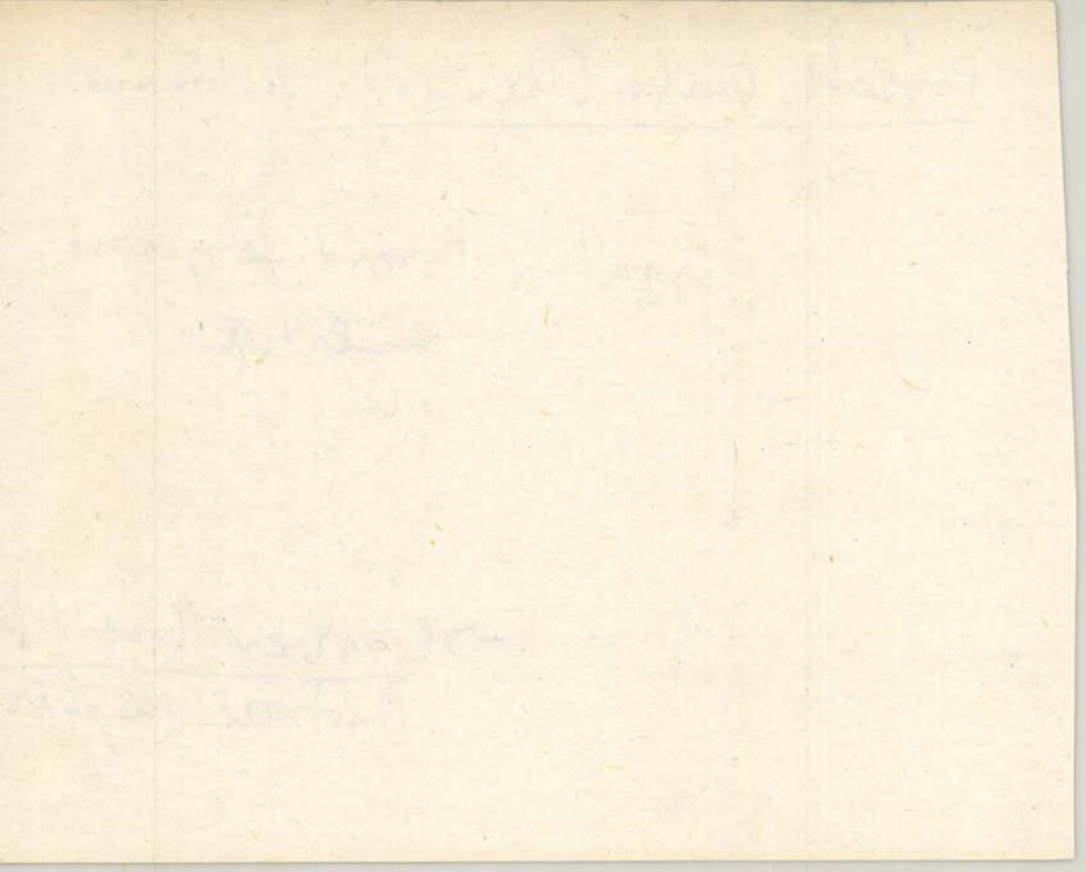
Vas Nép, 1982. febr. 24.

Perlot Csaba (Vilmos) festőművész

Gyárfi Margit festőművész
enlité

→ Gyárfi Margit f.
Művészet 1985/4/28

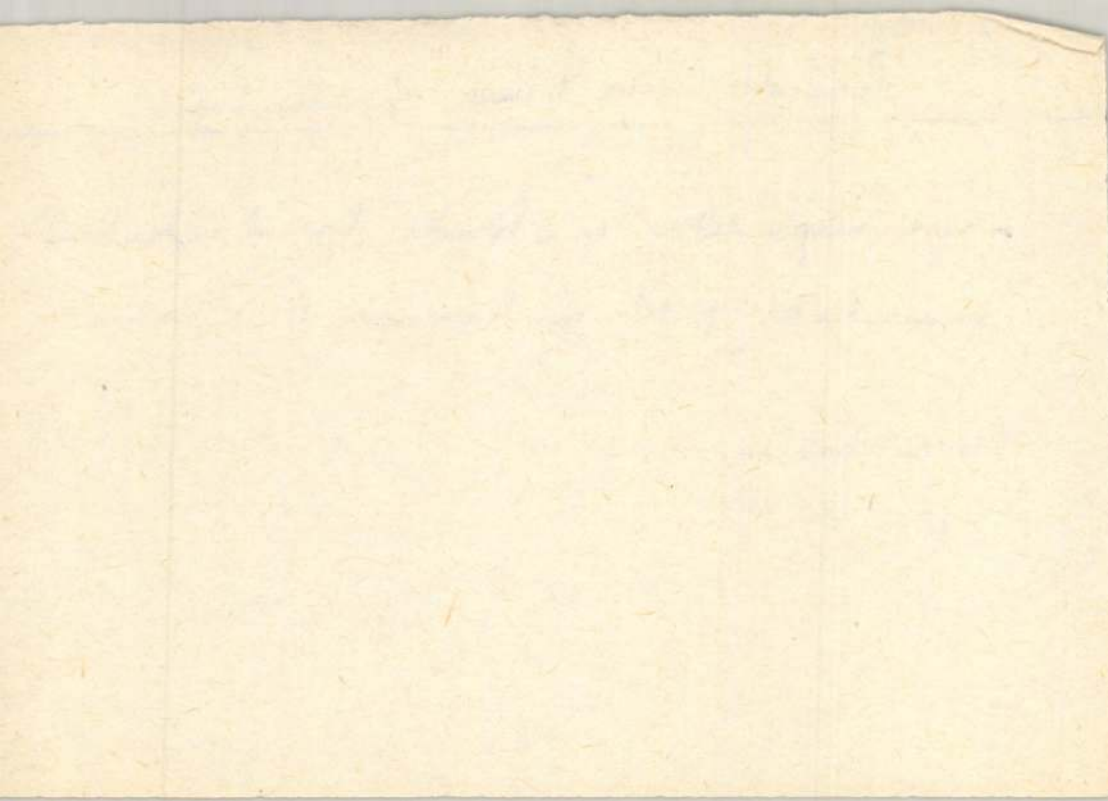

Pekko'st Gaba Vilnos p'rtömmiv'e'n

- nore m'p'g'v'it'v'e a "Bartta Enn'ö" int'ek'hou -
k'iv'v'it'v'it'v'i p'rt'ö'i m'v'v'ä's'v'ä'p'e e. c'it'v'v'v'v'v'.

Gl'v'v'v'i k'v'v'v'e

1988. dec.

Perrott Chaba

Надгробный камень

Надгробный камень, 1986. Т. 16.

1864

1864

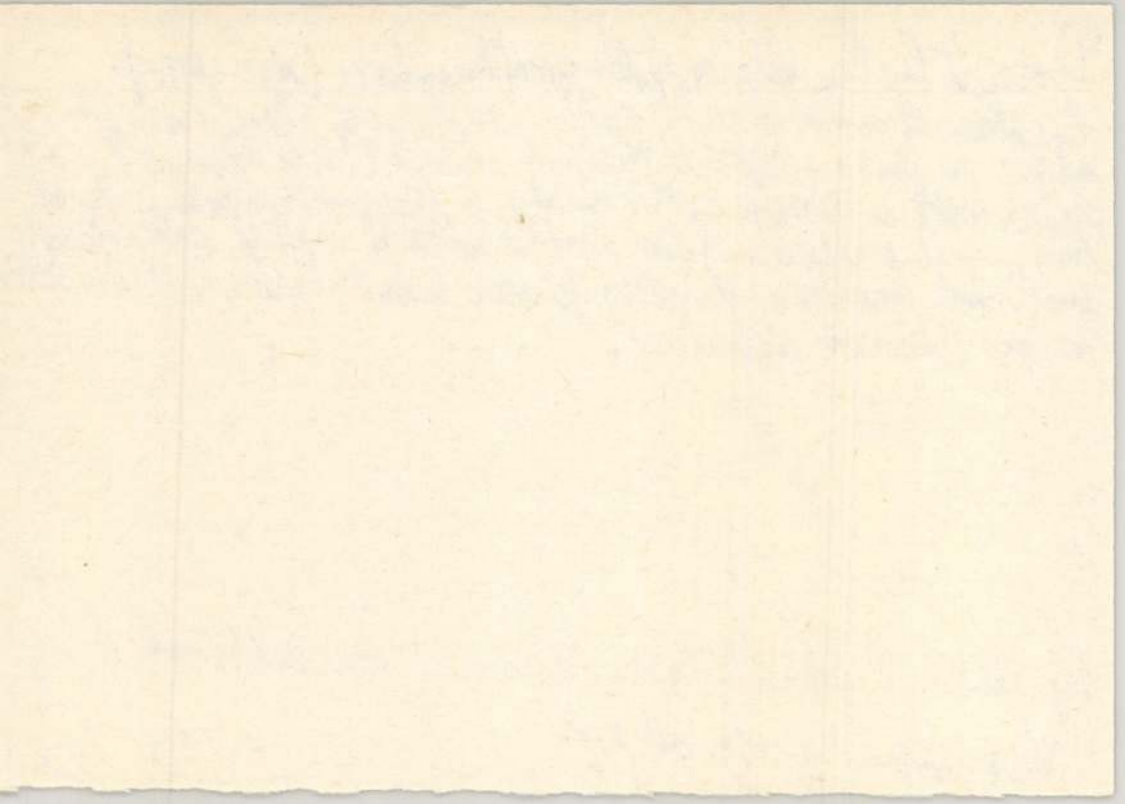
1864

Perkrott Gábor Vilmos, festő-grafikaművész (1880-1955).

Életrajza a várt, idő, amikor most elbűnít a teljes egy-
séget és folyamatot láthatjuk művészetünk eredményeit,
szelődését a képek között maig, a Magyar Nemzeti Galériá-
ban. — A szerkesztés olyan epizódokból is utal esztétikus-
ságra, mint amilyen Kmetty János, Perkrott Gábor Vilmos, Schön-
berger Almond életműve.

Új állandó kiállítás a Nemzeti Galériában.

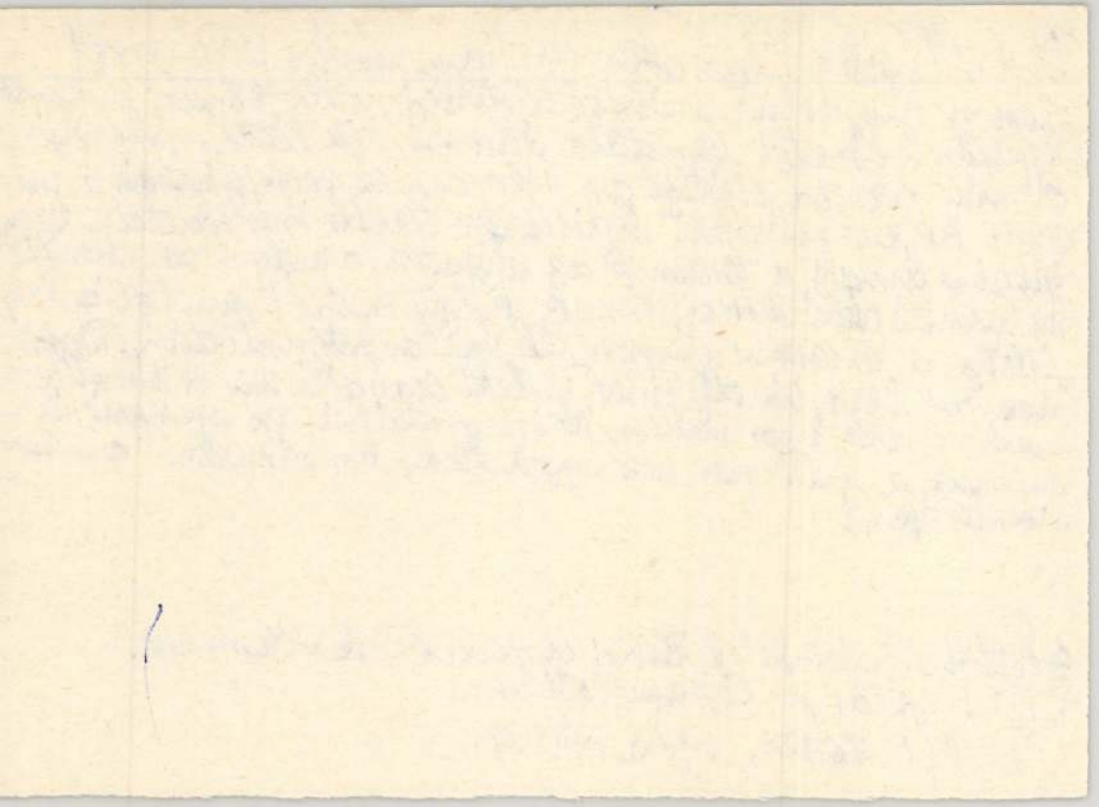
Vas Nép, 1983. október 8.

Perlrott Gábor Vilmos, festő-grafikusművész | 1890-1955 |.

Simon Nagdolna művészettörténész a XIX-X. sz. i magyar képrözművészetet semmit sem állando, kiállítás, rendezője, a múlt század elejétől az 1960-as évek végéig bírta a magyar képrözművészet legjellegzetesebb irányát. Személyesen annak a teremnek az anyaga, amely a kecskeméti művésztelep első korának képteremtését mutatja le, illetve a szecessziós stíluson túllépő avantgardisták, Károly Mészáros, Károly Vilmos, Perlrott Gábor Vilmos és társai munkáit, akik a kor modernebb irányataihoz, az absztrakcionizmushoz, a kubizmushoz igazolták a kormányzati a művésztelepet.

Heltai Nándor-Kolofonok: a rendezők véleménye.
V. M.: Képtár a Csírapalotában.
Felfi Nere, 1983. okt. 9.

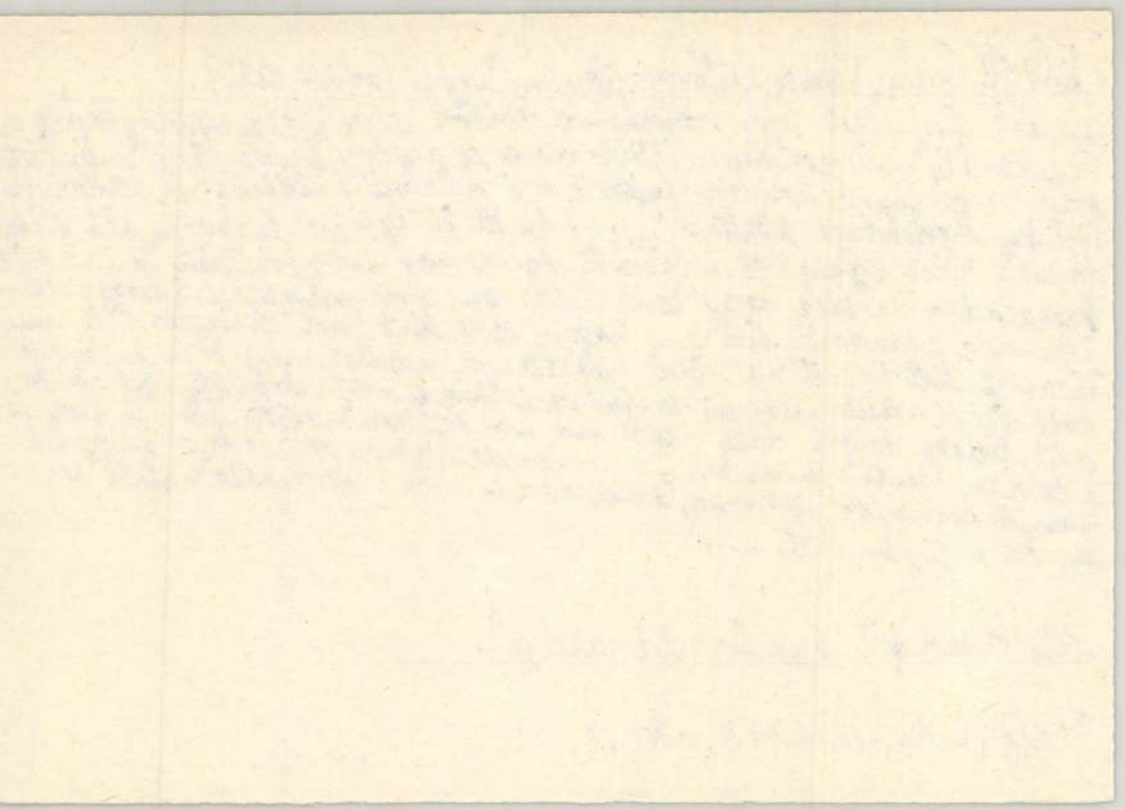

Perrott Gábor Vilmos, festő-grafikusművész [1880-1955].

Kassák Lajos 1916-ban hónapokat töltött Utitz Béla vendégként a kecskeméti művésztelenpen. Több veje és az "egy ember kéte" c. önéletrajzi regényének hasonló fejérete őri műkerti emlékeit. En utóbbiból néhány szemelvényt körölké: "... És itt él Perrott Gábor is, aki abban doan a tudóbetegséggel bajlódik, egész nap uap kovácsk és időnként fészalad a vasútra, hogy Pestre utazhson némi kőművekért. S hogy vissza jön, újja sírdankorik. Gábor a háború előtt kint járt Párisban, ismeri Picassót, Matiszmet is a többi kubistáktól, és akhát még ő is kubista volt. Sokét visszaemlékermi emléke az időkre és meguuuzgatja akkora képeit, édekes dolgok, de a mestet ma már egészen máskéfé jár. Perrott is a kubista lassan - lassan ottep a mexikó síkságára. Nem akarja, hogy azt mondják, kinnvoldot utárvok, ő csak azért is nem a gemeskutat festi se, hanem a cigányokat. ..."

"Lete kered föl a művésztársaság".

Petőfi Nepe, 1983. okt. 9.

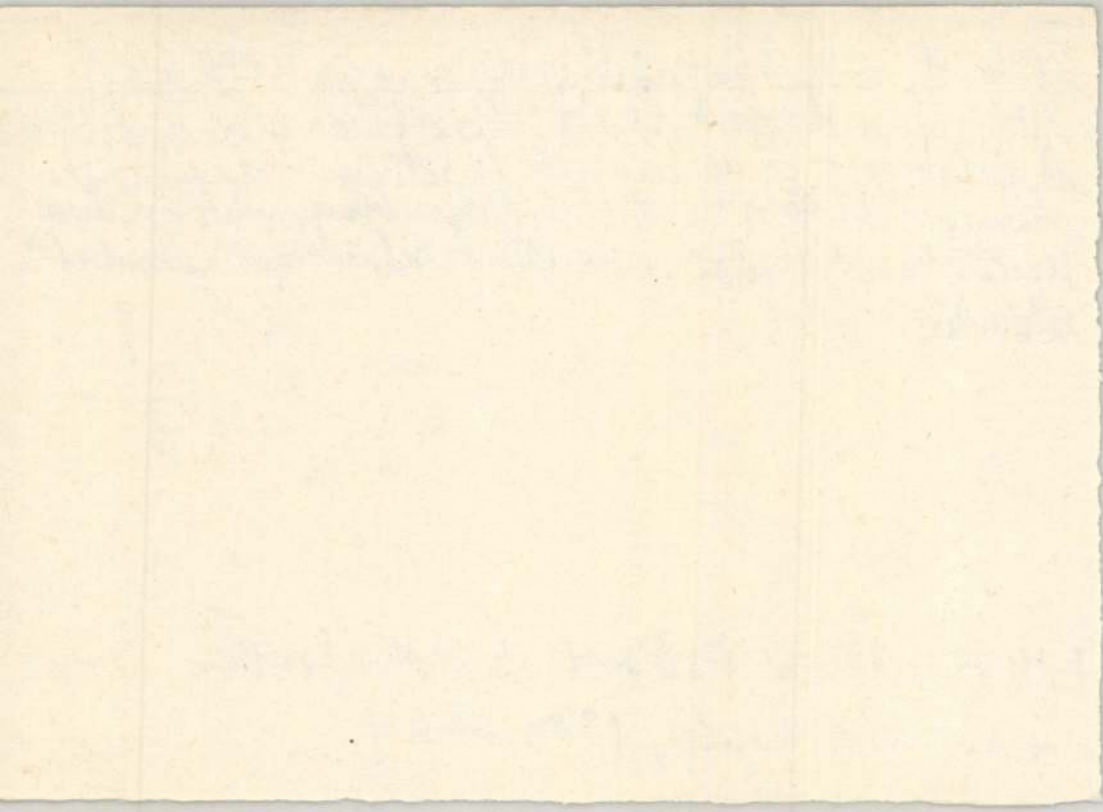

Terbótt Csaba Vilmos, festő-grafikusművész (1880-1955).

Megnyílt a Magyar Nemzeti Galériában a XX. sz.-i festészet
és szobrászat c. új, állandó kiállítása. - A rendezés
személyes feladataira is utal erőteljesebben, mint amilyen
Kmetty János, Terbótt-Csaba Vilmos, Schönberger Árpád
elnevezése.

L.M.: XX. századi festészet és szobrászat.

Dolgozóké Lapja, 1983. okt. 9.

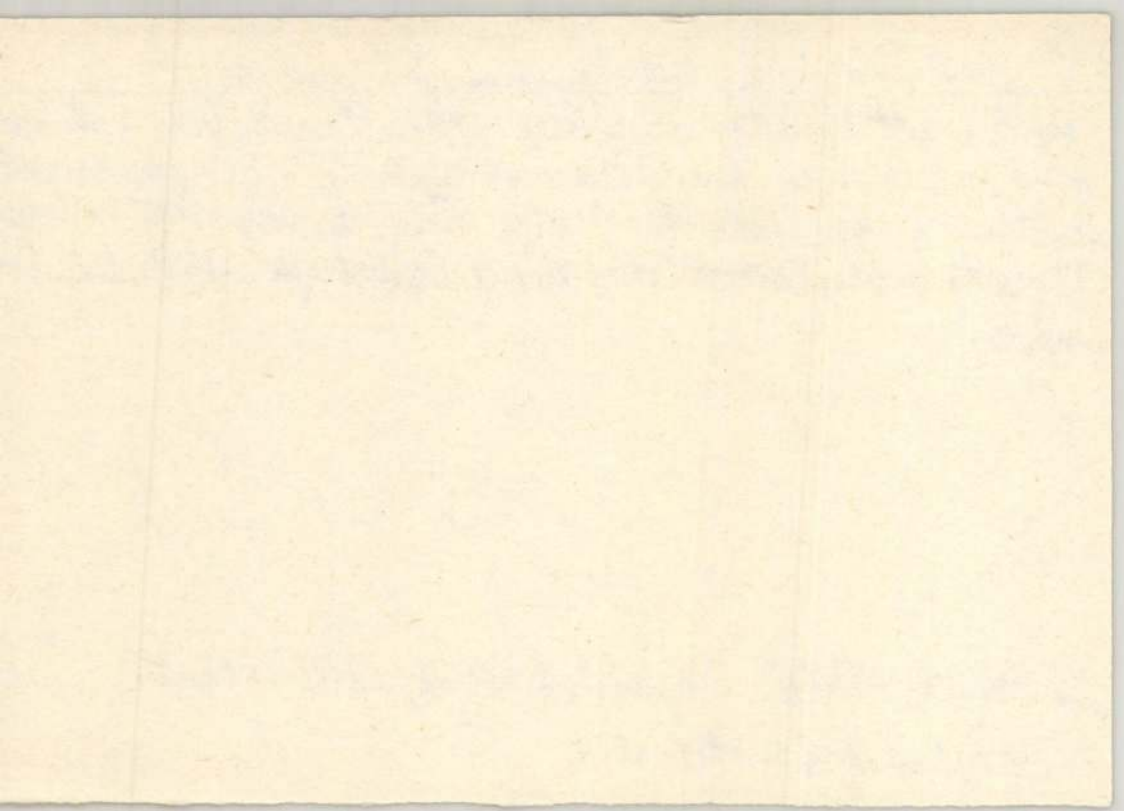

Portratt Csaba Vilmos, foto-^{és}grafikusművész (1880-1955):

Új, áttekinthető kiállítás nyílt a Magyar Nemzeti Galériában, művészeti-
történeti szempontok, fejlődését a képekkel mindig bemutatás ki-
állítás. — Ugyan e periódusban is utal értékesebbnek mint amilyen
Károlyi György, Portratt Csaba Vilmos, Schönberger Armand élet-
műve.

Losonczy Miklós: XX. századi képzőművészet és szobrászat.

Nógrád, 1983. okt. 11.

Perbrotti - Csoba Vilmos, keski

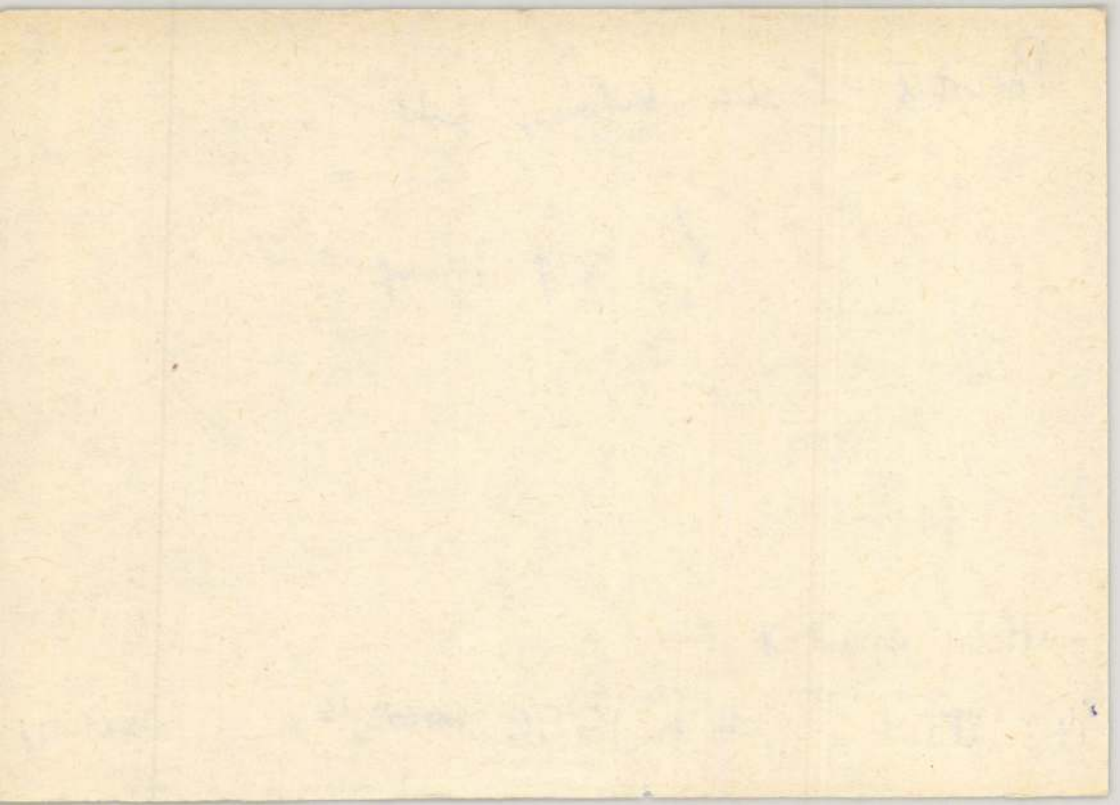
d. Egrny József

- Keti ajánlat

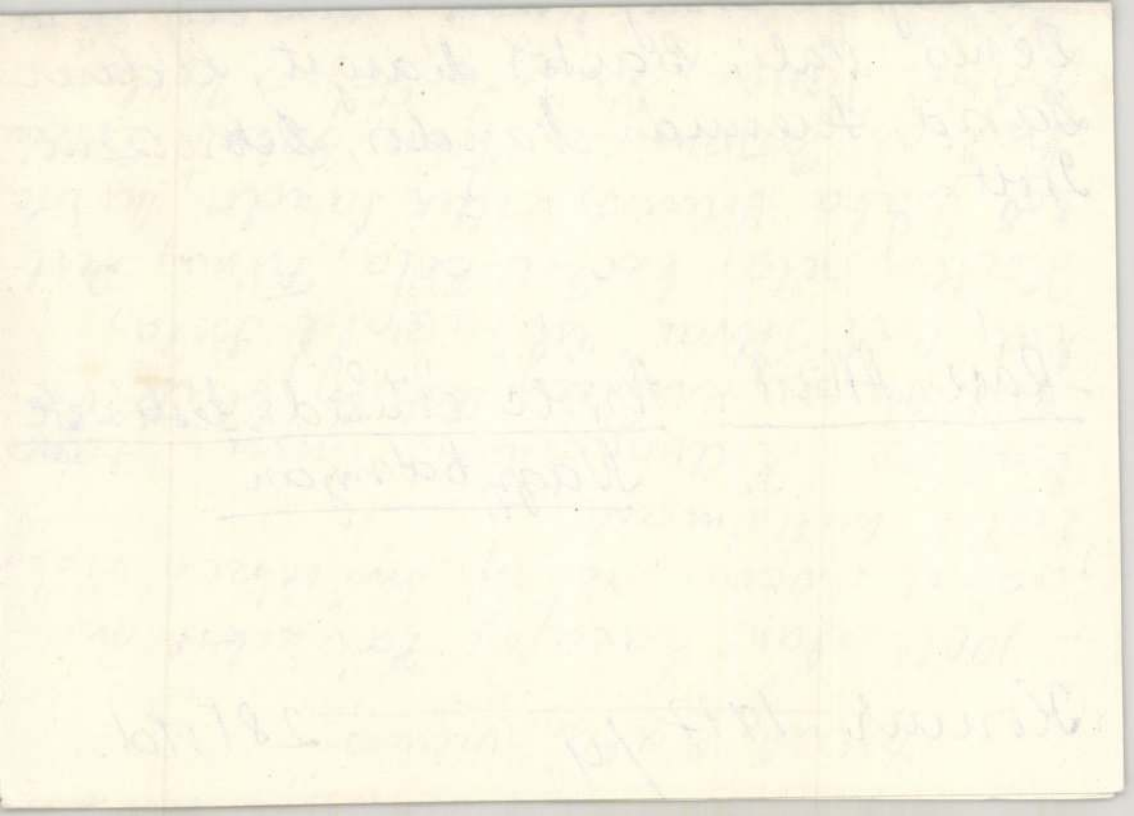
3

Új Tübbör, B n. 1986. márc 16.

XXIII/11

Perlrott Csaba Vilmos

Pellett Baba Vihars

Perkotaan Caba Vieiros

- 1906 atau beberapa Peristiwa ma-
gaval horra az my mu'viret. Nany-
fater mulla'mait

Eulirhe: Helthy Simon, Thorma Jalur
Beth Thran, Feruey Rahy, Glatz Or-
kal, Cro's Thran Ghimwald Bela,
Mertny Bela, Bobel Bela, Feimny, Pest-
rot Caba Vitunt, Ziffer Jander, Miltta
Andras, Peronwira Fibr, Garab Zethu
Pittit Samu, Muzai Jalur Bethy
Rahy, Feruey Valed Feruey Bethi
Deves Vali; Barch's Mangit, Aldeve
Dahid, Feruvid Jander, Debessem
Junt.

Race About: Noyte etiaed festerbete
Nagy banyan

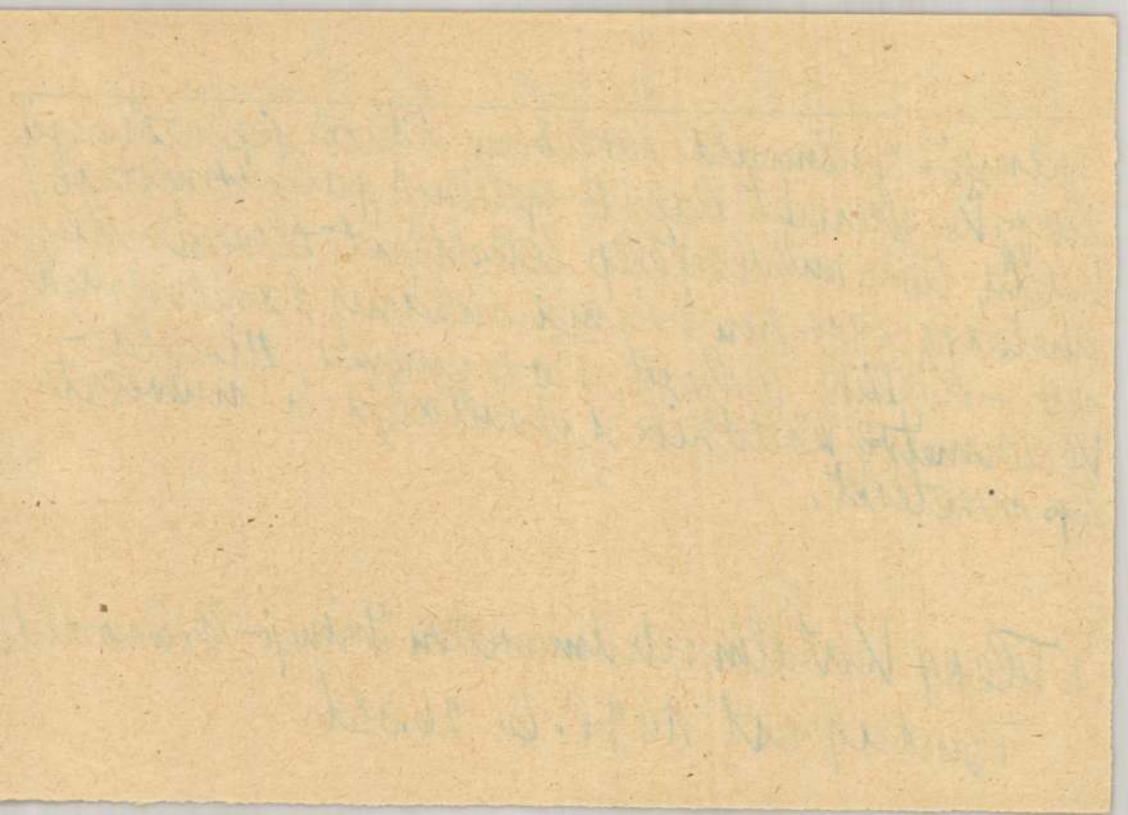
Novus 1972 / 14

28/10/01.

Perrott Csaba Vilmos, festőművész

Yodanyi-Grünwald sorában döntő jelentőségű
hogy késkerület haladó szellemű pedagógusok!
Kada Elek művésztelep leteleítését tervezni. Meg-
hívására 1910-ben Yodanyi néhány tanítványá-
val - köztük Perrott, Bornemissza, Mikola -
Keskemetre költöztek s elvállalja a művészte-
lep vezetését.

RTdepy Katalin: arismeretlen Yodanyi-Grünwald.
Budapest, 1948. 6. 26. old.

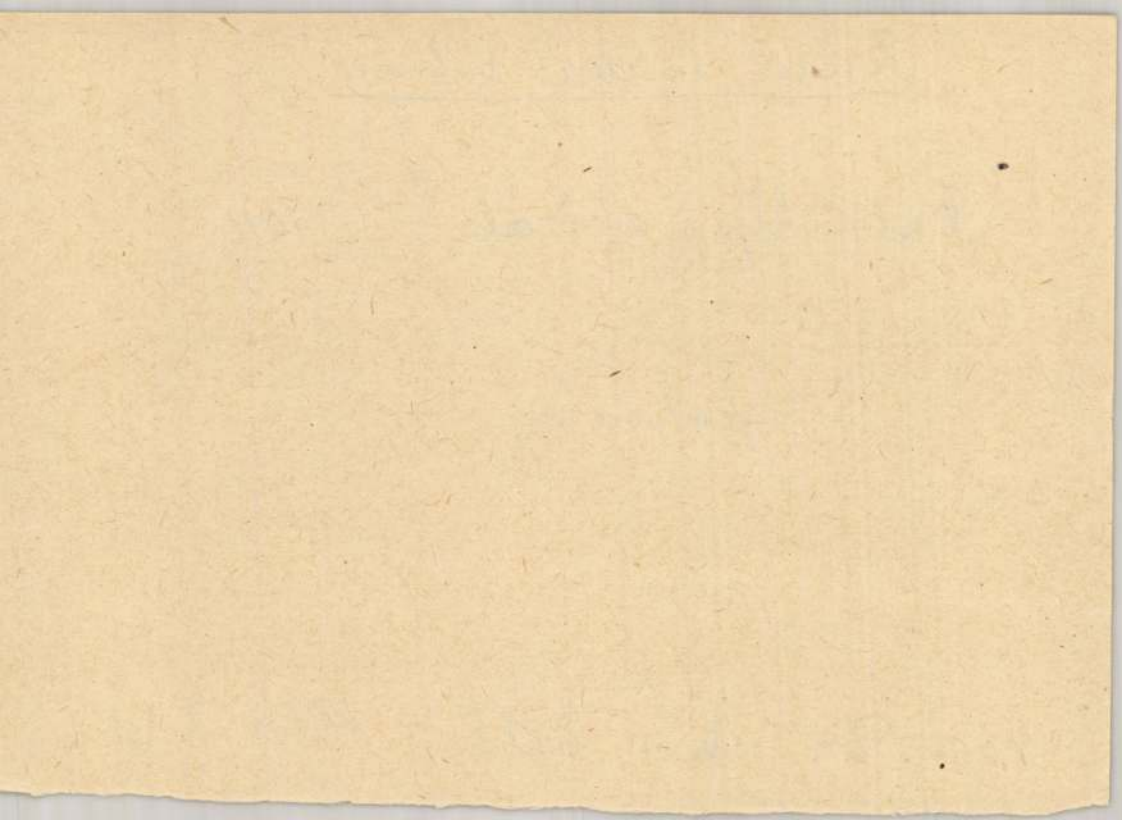

Perlroti Csaba Vilmos

"Onarchep akittal" - 1910 -

- festmény

Jan. Pan. Műs. Öri. 1974 (XIX)

Perlivó Csaba festő

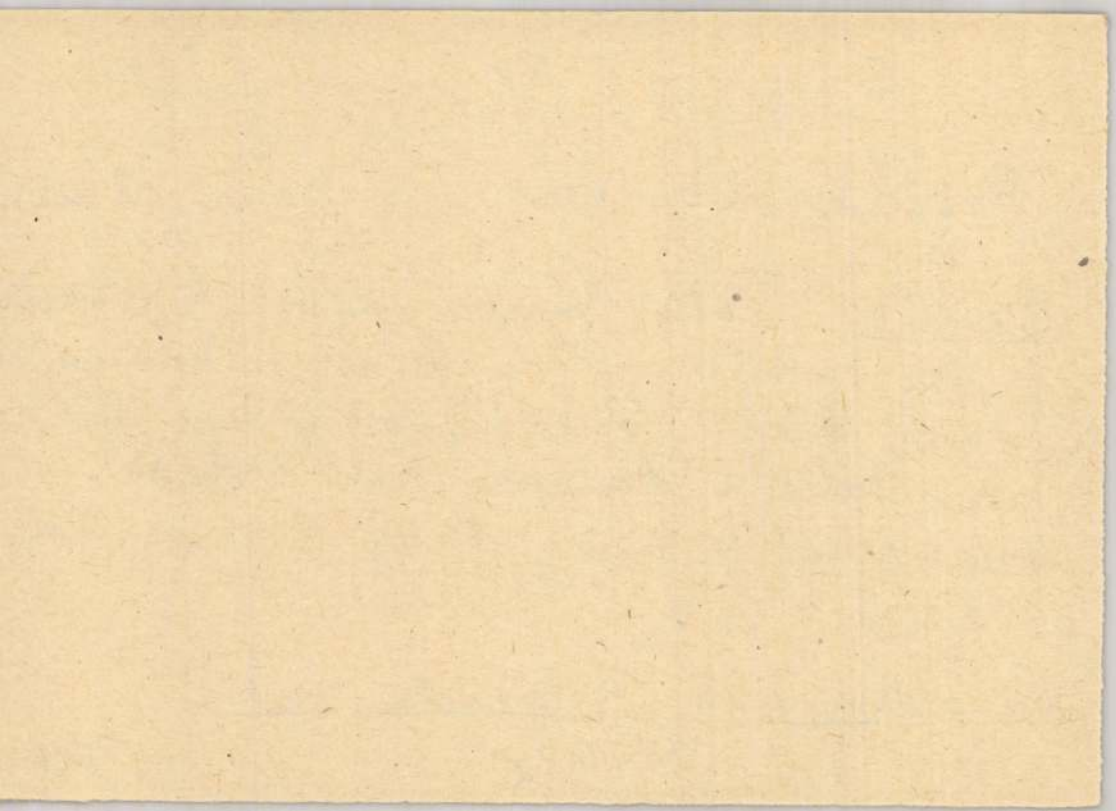
- Borghida Pál is róla 2 szer

Említek: Tóth Gyula, Litteréky Endre
Ziffer Sándor, Pók János, Thoma
János, Klein Zoltán, Boldizsár Ist-
ván, Mihola András, Ruli István,
Aba-Novák Vilmos, Nagy Öskér, Molnár
Sándor.

Murádin Jenő: Borghida Pál

1992 Szó 1974/5

675 old

Parlott? - Csaba Vilmos

Tizennyolc magyar művész kiállítá-
sán a Nemzeti Szalonban szere-
pelt.

MH. 934. II. 25.

Port # 5 - Cabo Delmas

The number of papers minus half
- total of 1000 papers
- 1000 papers

1000 papers

Perrott Csaba

Tizennyolc művész kiállításán a
Nemzeti Szalonban temperái ke-
pések.

8 óu. 934. II. 25.

Perrott Csaba Vilmos festő

1934. Tizennyolc magyar művész
kiállításán a Nemzeti Szalonban
szerepelt.

EK. 934. II. 25.

Perlott? Csaba

Tizennyolc magyar művész kiállításán
a Nemzeti Szalonban szerepelt.

M. 934. II. 25.

1870

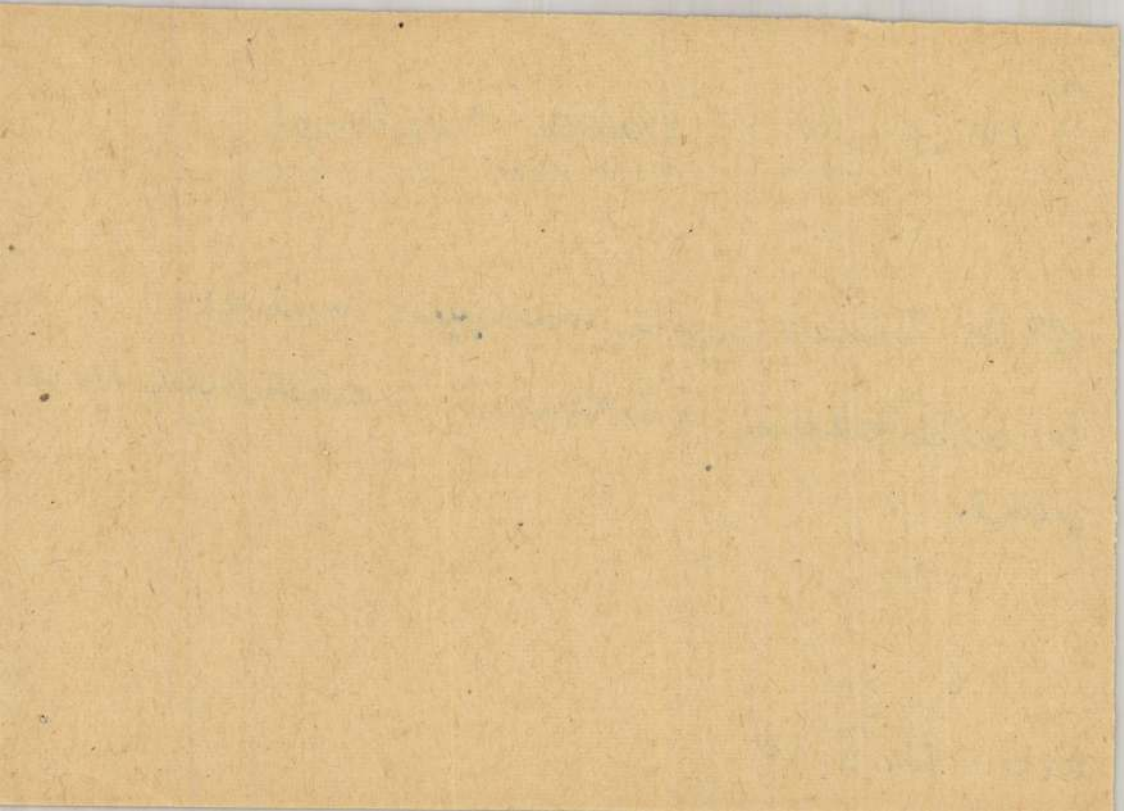
The night was very dark
and the wind was very cold.

M. P. 1870

Perltrott - Csaba Vilmos

1934. Tizennyolc magyar művész
kiállításán a Nemzeti Szalonban szere-
pelt.

Mo. 934. II. 1°

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Ernst Muz. gyűjteményes kiáll. Bp. 1947.

1875

1875

PERLROTT Csaba Vilmos

20, 158, 177,

ültvényi 1991

belül a munkavédelmi megbízott kö-
zére felhívnia. A kárigény bejelenté-
adni részletes indoklással.
Értesítéséről - a munkavédelmi megbí-
rároz.

Általános szabályként a keresőképtelenséget
nyilvánítani kell felvenni, l. pld. az SZTK

Ak részleteit a 2/1980 (VII.31.) KSH

VÉGZETTSÉGE

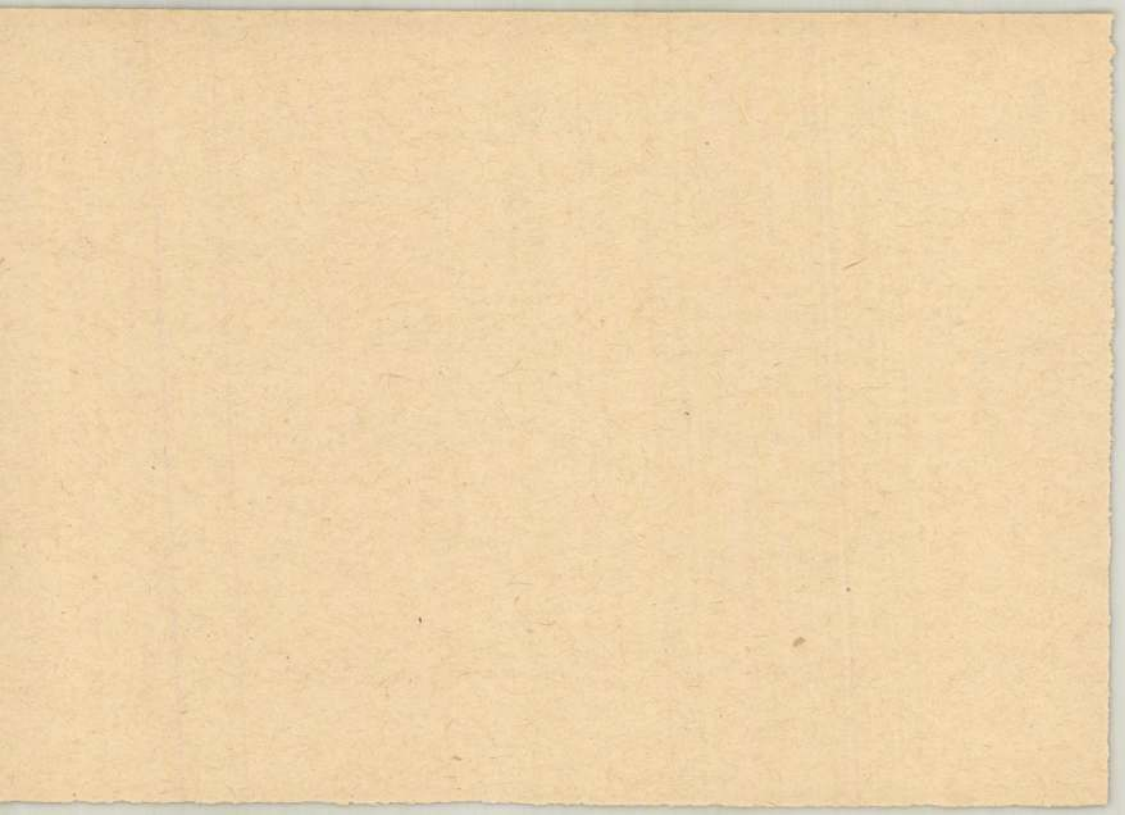
vezető és adminisztratív munkakörben dolgozó
ötletezettségüknek a rendelkezésükre
munkavédelmi ismereteket tartalmazó -
nyilatkozat formájában tesznek eleget.
Ezenkívül meg kell ismételni az időközben
újra átdolgozott ismeretanyag alapján.

- Perlvott-Csaba Vilmos festő

(Béresnaba, 1880. II. 2 - Szentendre 1955. I. 23)

Emlékkiállítás a szentendrei Művelődési
Galériában. - 1977-ben

- Katalógus a könyvtárban -

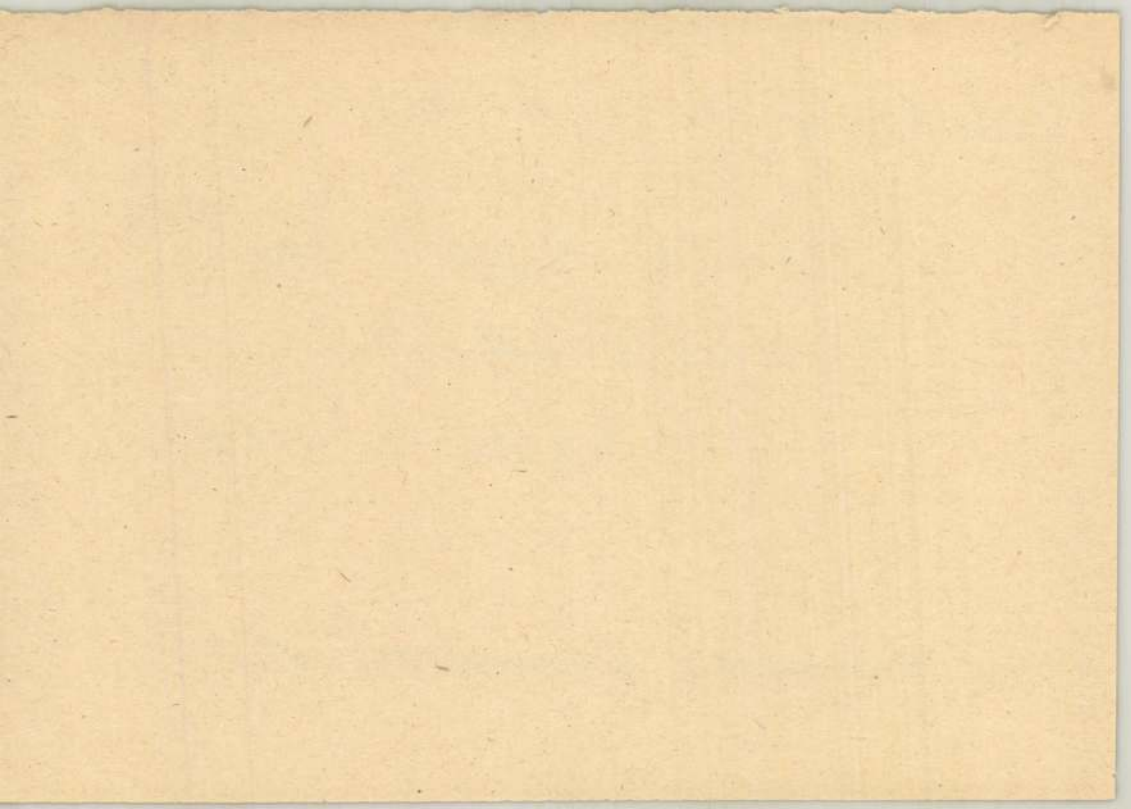
Perbrot Craba Vilmos (1880-1955)

„Gendel” Postell 32 x 24,5 cm

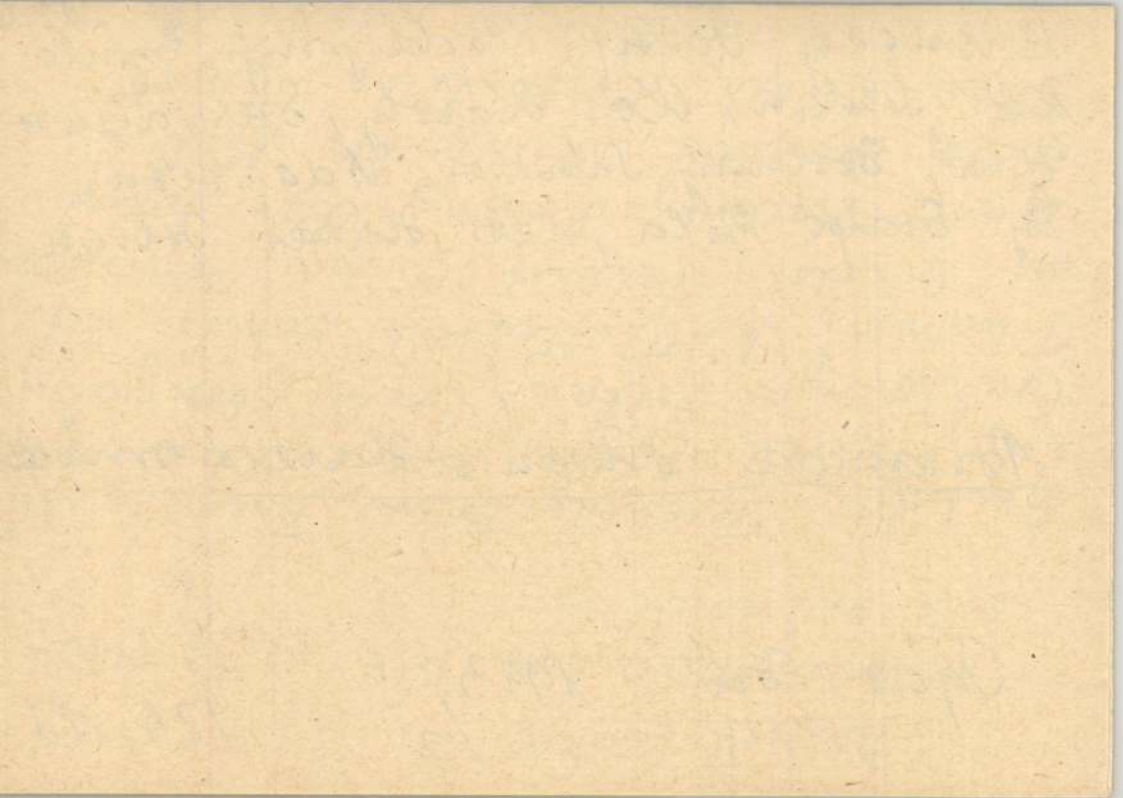
J. l. b. : Perbrot Craba

„Waltari” ai : 4000 ft.

BÁV 49. Képek 16 Budapest, 1979. szeptember

Perlrott Csaba festő

Pellston Coaba photo

Pelisset Coaba

- a telet Pakizaban Töhti es et elro-
dik müheretelku

Bullithe: Ferenczy Armi, Ferenczy No-
emi, Barch Andor, Barnemirra Etko,
Eskötörngai Artan, Eszél, Eszöginy
Tihanyi, Mattis Teutrek Sahr, Zif-
fer Sándor, Pelisset Coaba, Barnemira
Tibor, Mollery Simon, Klein Jozsef,
Kata Matton, Kumorits Andor,
Pálus Olivér, Csizsilla, Weith
Edvard, Kardi Edvard, Ruzicsay György
Ferenczy Jozsef, Podlipny Angula
Beth István, Kós Klára, Szernatiana
Deno, Sztany Sándor, Hód Gábor,
Gy. Szabol Beke, Kós. Huber Artan

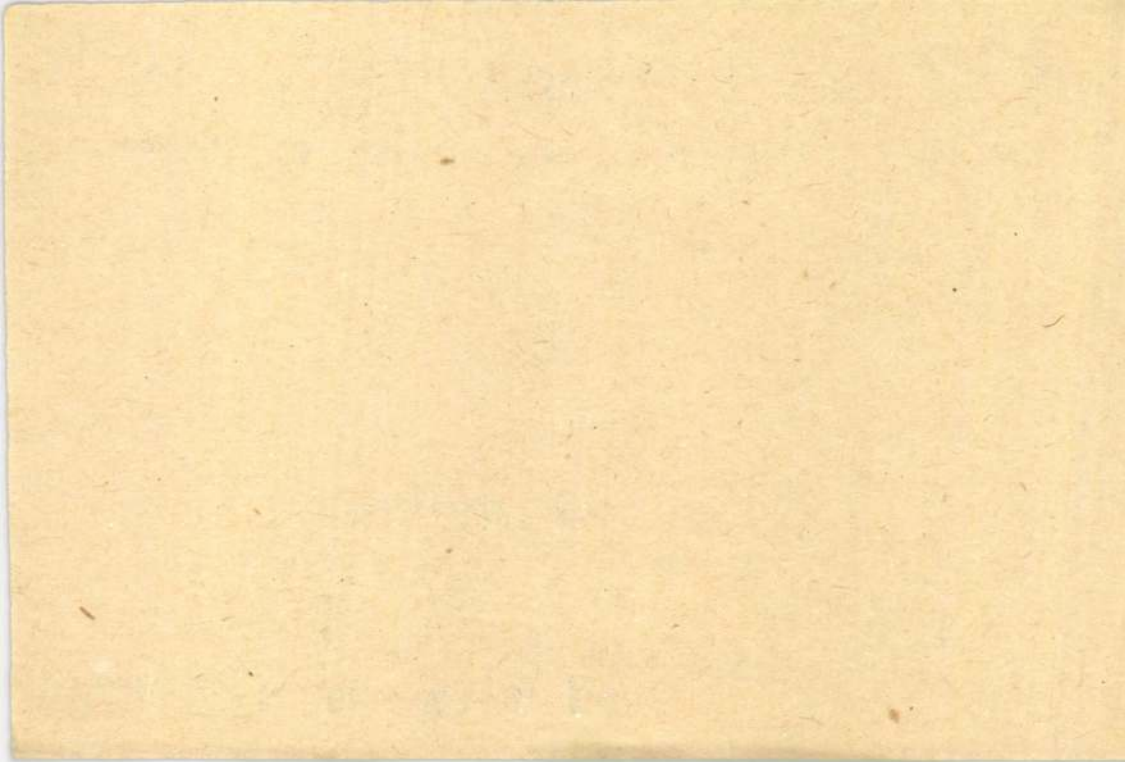
Penguida Artan: Klaver müheret

Dg 02 Szó

1923,

72

124. 871.

Peterson - Coaba
Wichita, Kan

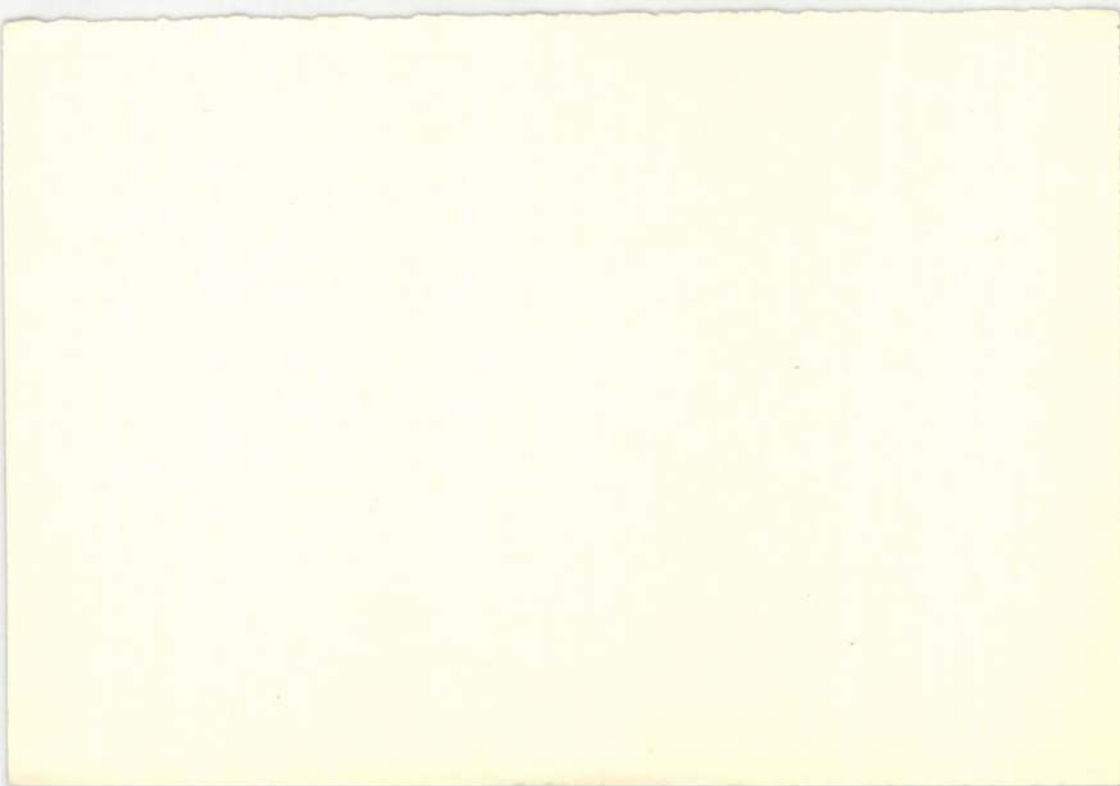
mejsmilitur

Baronky Job Kórádi: Egy ember élete

Új Trian, Budapest, 1984. május

XXIV/5

8-14

Pestoviti - Csaka Vilnits

Boznanby Gal: Kiphan' Keskbenalen

Pluvial, 1983. Arsenben

Portoli Saba Vilmar, Jaki

Bestimmung: Rogn.

Portoli Saba Vilmar: Textura
Terra, Weiskorn, 1980. Jaki.

Booth
XII/2.

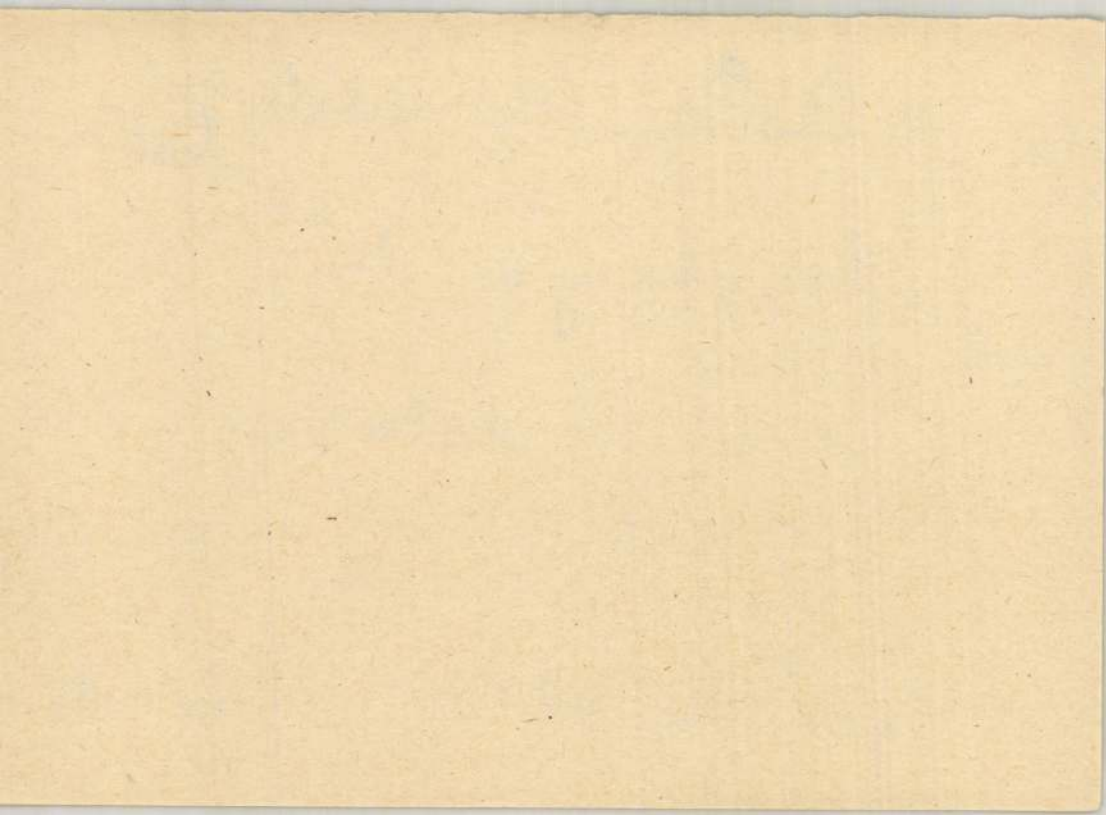
Perbrott Csaba Vilmos
festő

'Nagybányai táj'

- festmény

Igaz Szo' 1974
/5

681 old

Perlrott Csaba estő

- Zürichben tartott riálitása
alcalma'val kereri fel Borghida
Pál és megintejüvolya.

Emel'bre: Klein Főzset, Ziffer Sándor,
Poldizsar István, Balla Péla, T. Ráb
Péter

Borghida Pál: Formabontó és úiswesteres

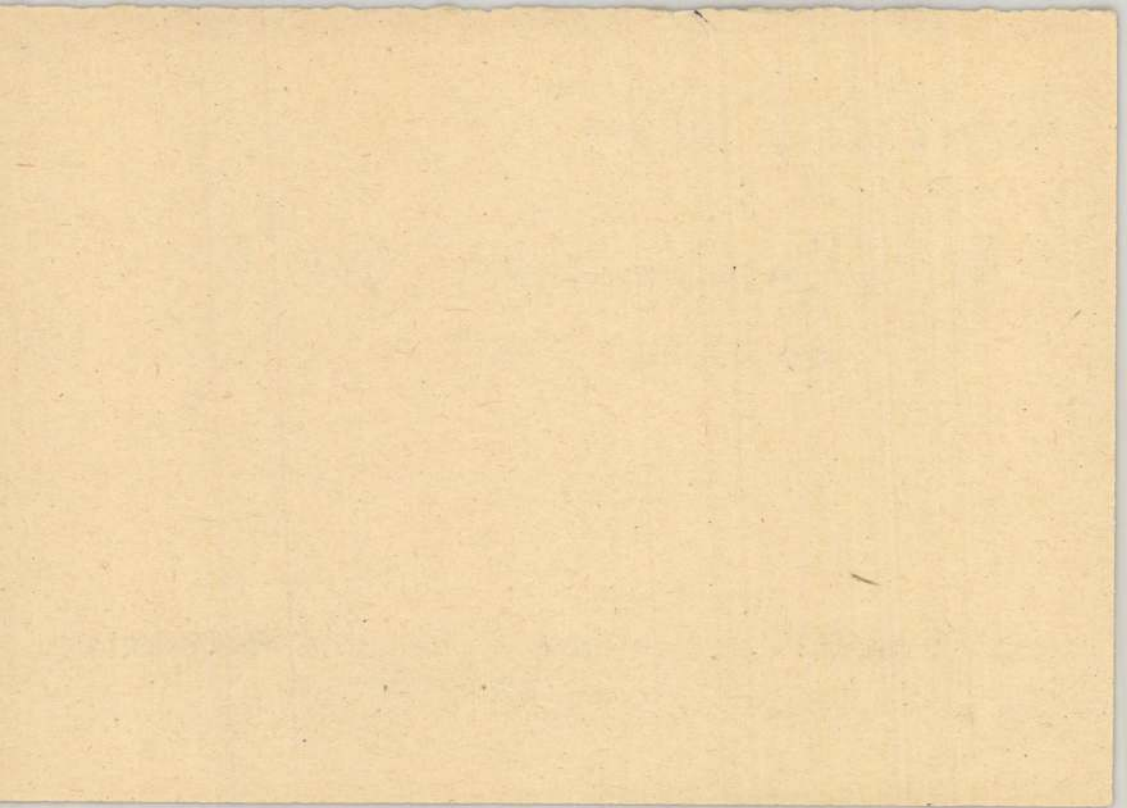
Igaz 800' 1974/5

680 old.

Perbrott - Csaba Volumes

73. kóp. "Ziffer Sándor 'arcképe'" 1908. o.v.
100x80 cm MNG

Szabadi Judit: A magyar szecesszió művészete, Corvina
Bp. 1979.

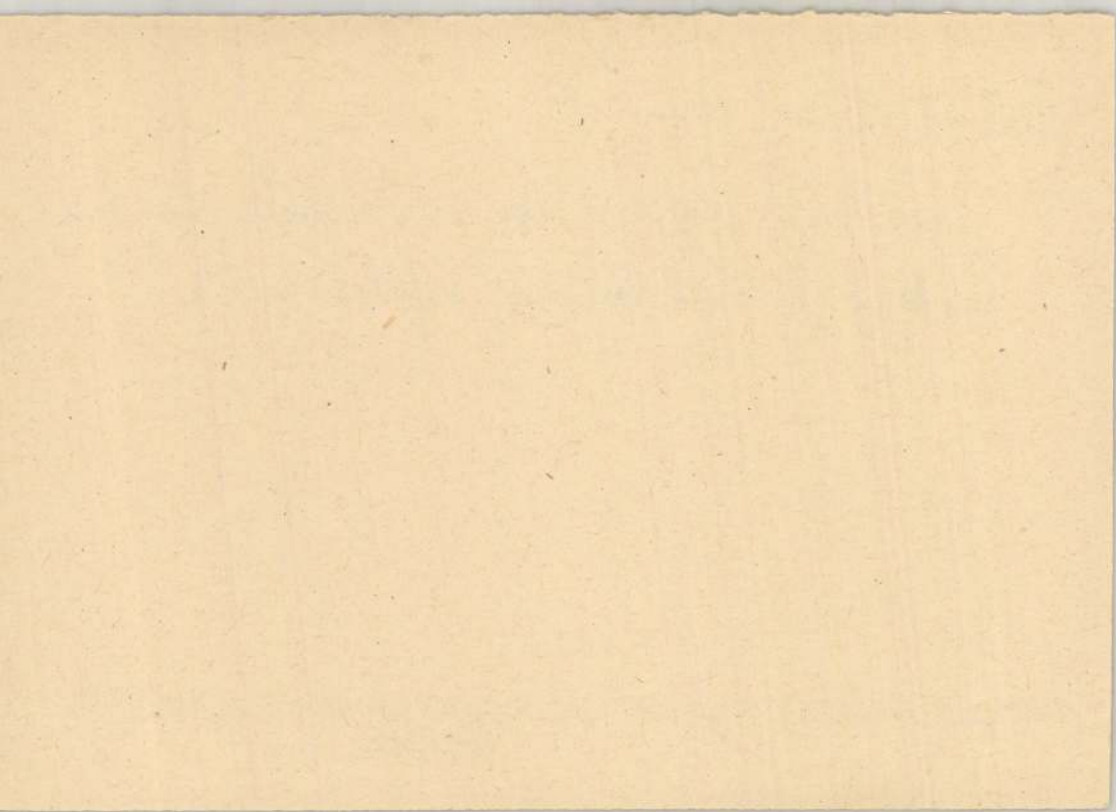

Perlov - Gaba Vilmos

igen korán megismerve a Párizsban megismert
modern festészet stílárís sajátosságait

Szabadi Judit: A magyar szecesszió művészete, Bp. 1979
Corvina

27.0.

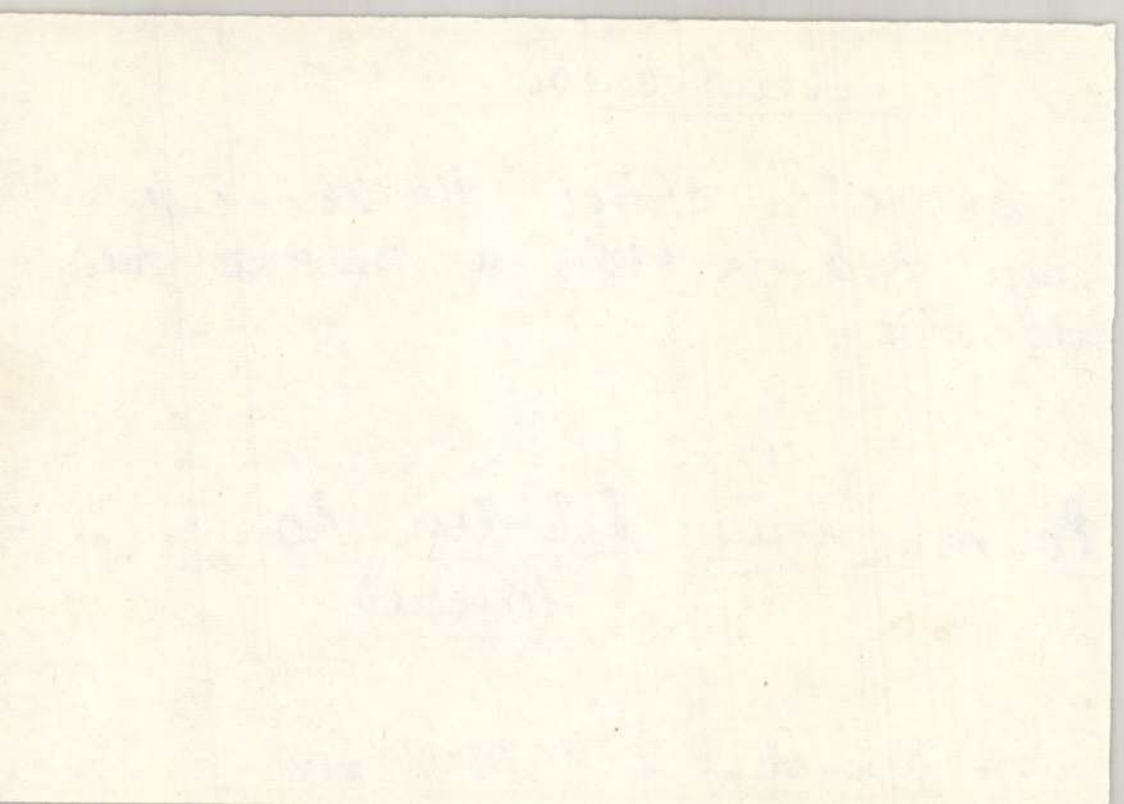

Perlő Csaba Vilmos

"Önarcépj a'ttal" - (19106) - e festmē-
nye 1979 ben ke'v'el a m'izeum sulaj-
donába.

Rovány Terem: A Modern Magyar Kept'ar
története

Jan. Pan. Muz. Évk. 1974. XIX

Perlrott - Graba Vilmos

"Csendélet gyűjteményekkel"

Tempera 97 x 65 cm J. f. j.

Perlrott Graba 929.

2. Máltai új: 10000 ft.

BÁV 47. Képek kiadó Bp. 1978. december

Perlrott - Csaba Vilmos (1880-1955)

"Virágrendelet" o.v. 91x73 cm

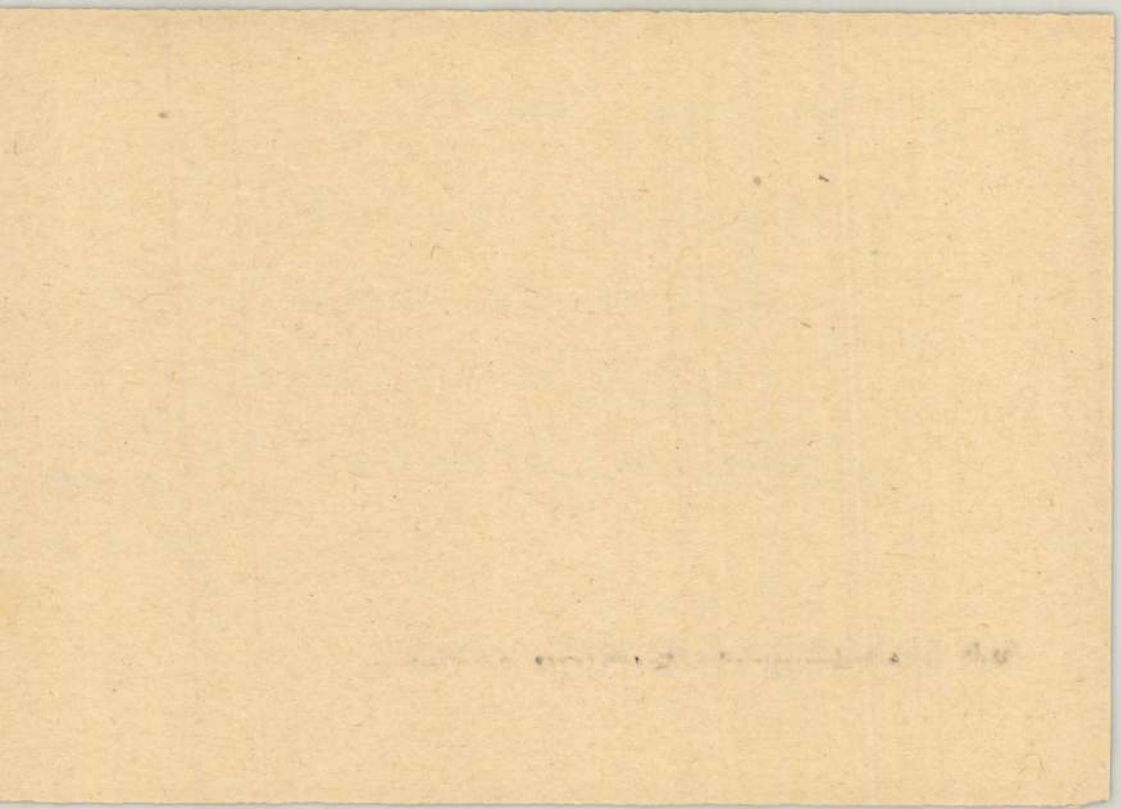
J. l. p.: Perlrott Csaba 912. (Restaurált) Vidett

Utáltási ár: 10000 Ft.

"Modelllet" o. fa 133x117 cm J. l. p. Perlrott
Csaba 916.

Utáltási ár: 18000 Ft.

BÁV 47. Képekaukción Bp. 1978. december

Perrott-Gaba Vilmos

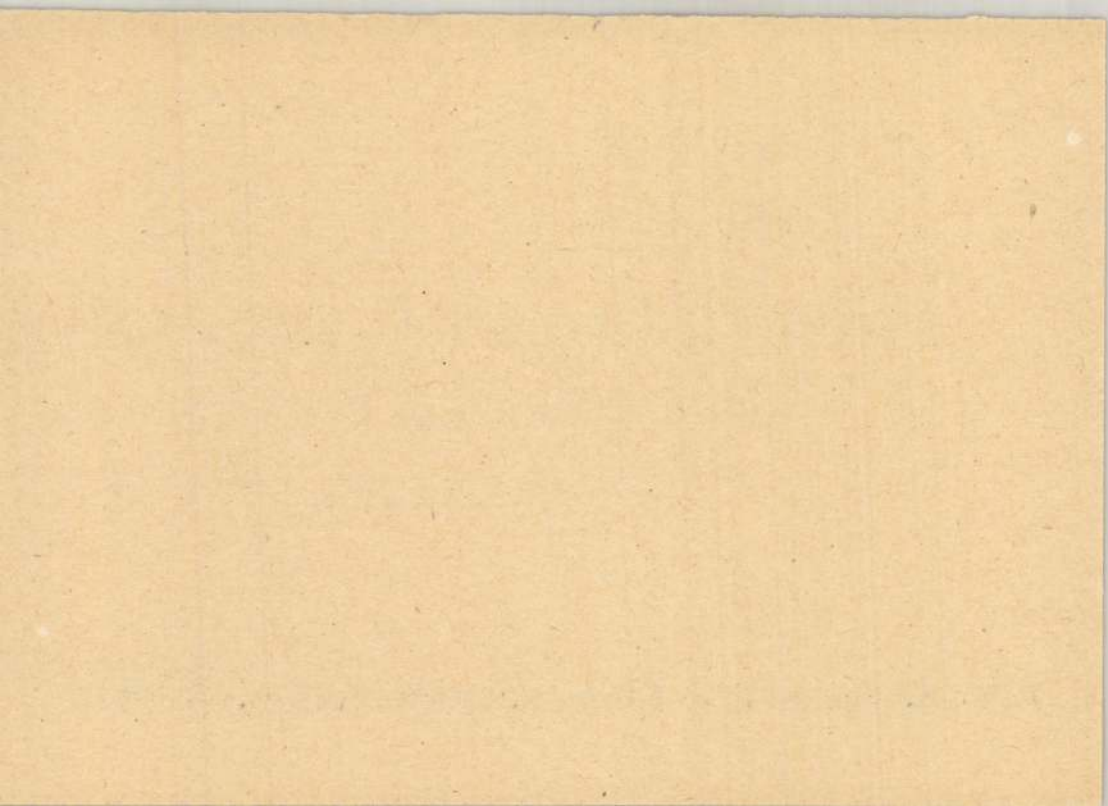
4. Ablak mellett kézimunkaó no⁷ o.v. 69 x 68
S.l.p.: Perrott Gaba. Részletár: 15000 ft.

„Notre Dame” o.v. 27 x 42 cm S.l.p.: Perrott Gaba
Részletár: 7000 ft.

Perbrott - Graba Vilmos
(1880-1950)

„Domboldal fával, kőszelével” o.v. 90x73 cm
I. l. p.: Perbrott Graba V. Védett.
Ritkítottai ár: 12000 ft.

BÁV 50. Képekaukción katalógus, Budapest, 1979. december

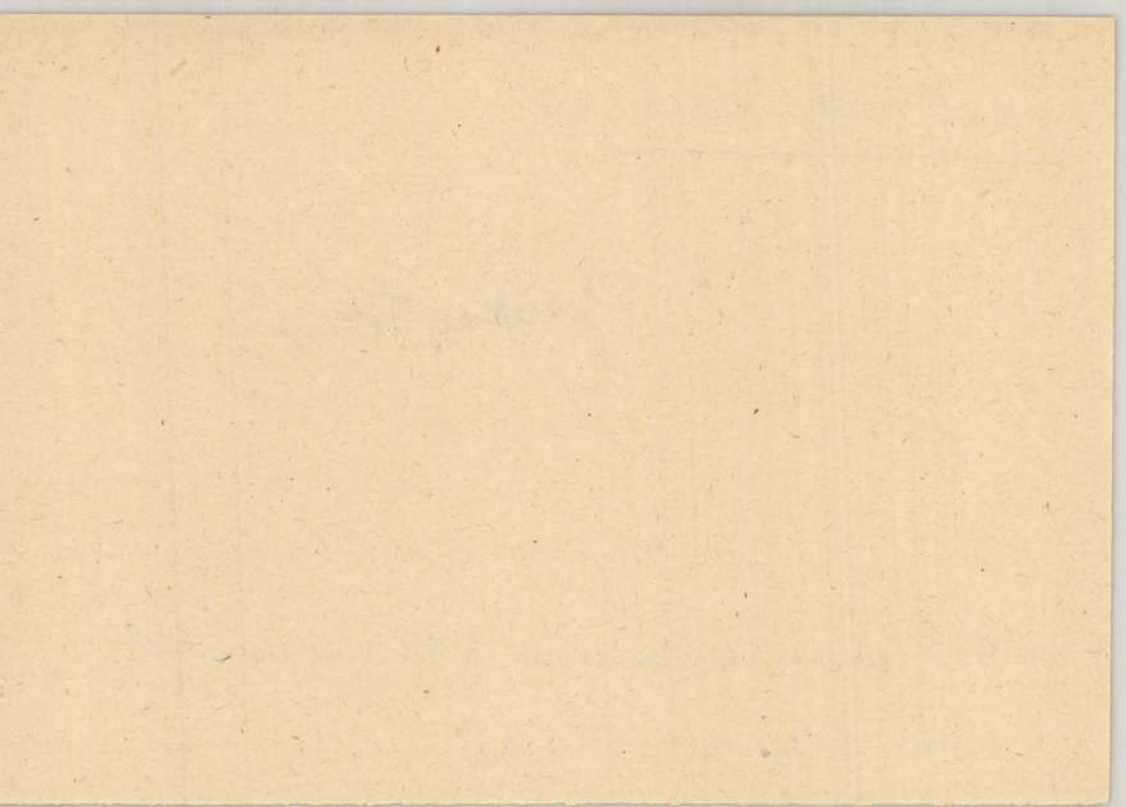
Perrotté Isabella Vilmos, testő

L.: Jankay Tiber

123-126

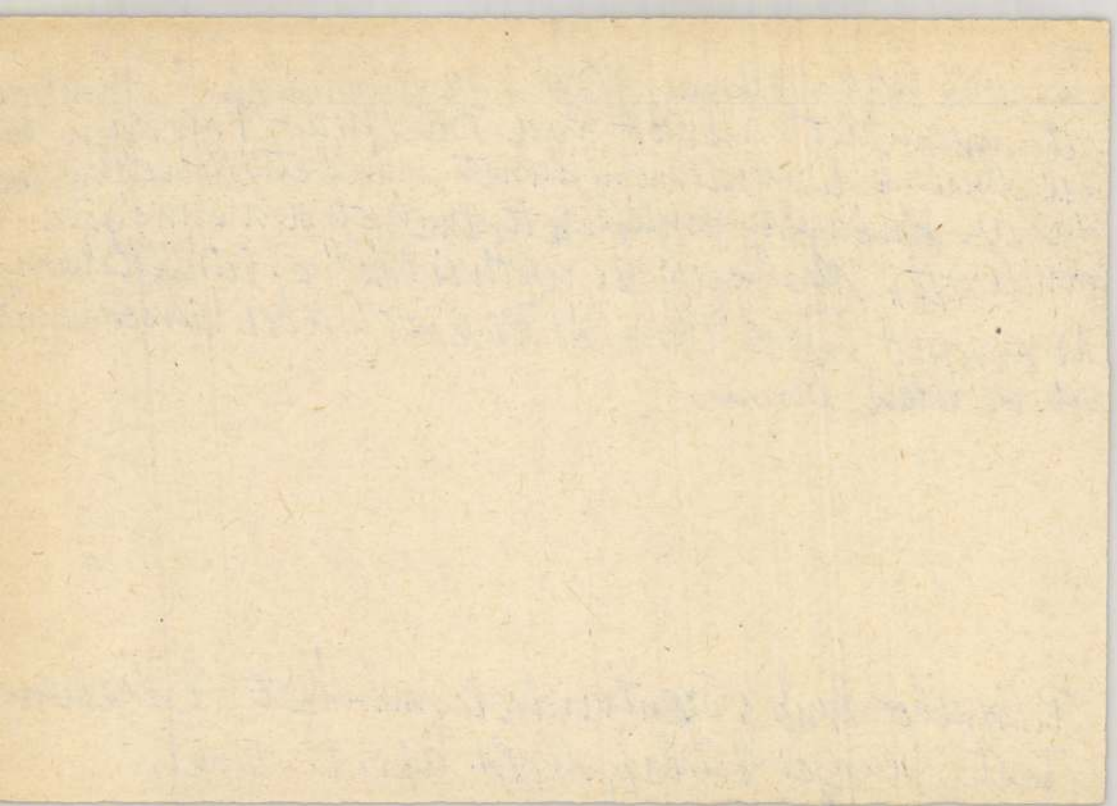
V. Kiss M.: Békeisaba képrömlények a két világháború között.

Uj Auróra, Békeisaba, 1980. a/4

Perrott Gábor Vilmos, festő- és grafikusművész 2.) Folytatás
A megújított mondó Eva Badura-Triska a be-
csi Museum der Modernen Kunst művészettörténelésze, ak-
ta az elményére emlékezett, amelyet a nemrégiben
venderett. "Nyalszak és aktivisták" c. kiállításán
is szerepelt Gábor Debra és Perrott Gábor Vilmos mű-
vet. Keltették Bécsben.

P. Szabó Ernő: Szentendrei művészet Bécsben,
Test Megyei Hírlap, 1981. ápr. p. 4. old.

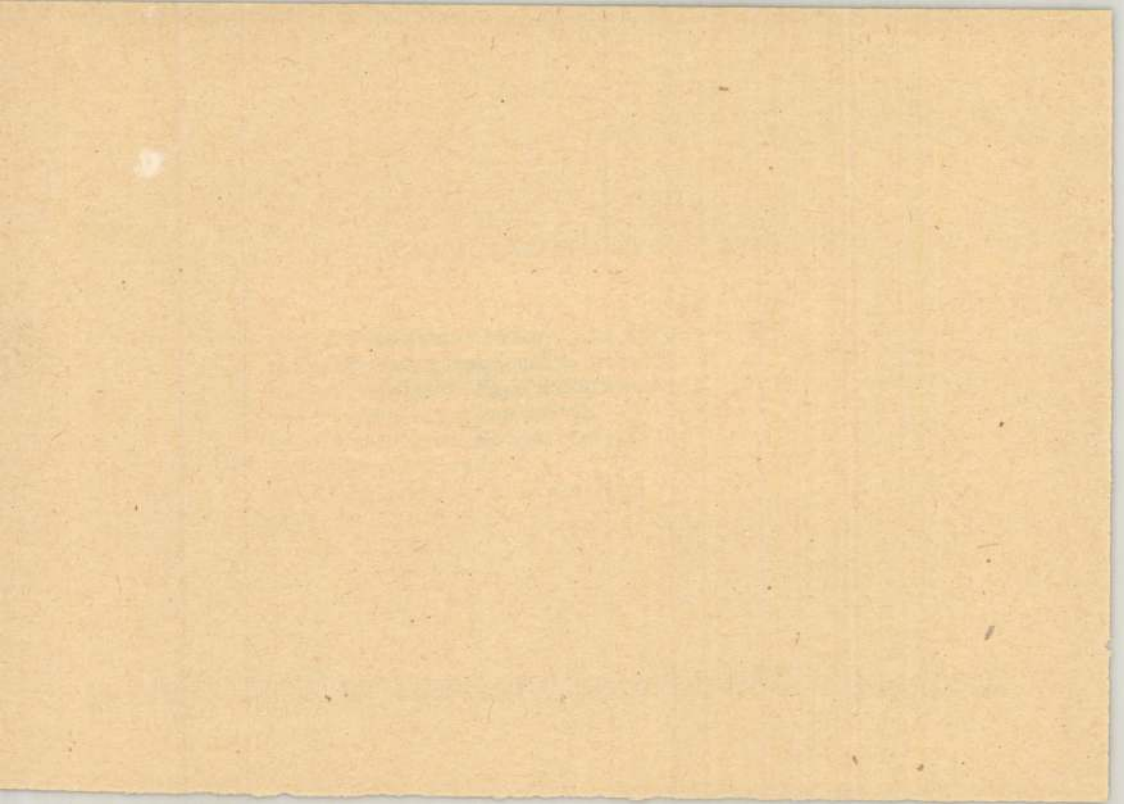
Perbrott Csaba Vilmos, festő- és grafikusművész, 1.) Folyóiratban
1946 óta, amikor Ausztria és Magyarország közötti kulturális
egyesülést alapították, egyre jelentősebb szerepet játszik Bécsben a Collegium Hungaricum, vagy ahogyan
általában nevezik, a CH — a szentendrei festészetet Miksa
Cs. András rendezte, a kiállítás márc. 31-ápr. 30-ig lá-
tozatható. Szinte az egész XX. sz. - i magyar képrö-
vészet történetébe betekintést ad a tárlat, amelynek
szervezői közül meg kell említeni Bálint Endrét,
Diener Ötös Rudolfot, Perbrott Csaba Vilmost. —
A tárlat megnyitóján megtelet a terem.

P. Szabó Ernő: Szentendrei művészet Bécsben,
Pest Magyar Hírlap, 1981. ápr. 2. 4. old.

Perlrott-Csaba Vilmos

298 **Perlrott-Csaba Vilmos (1880-1955):** festő és grafikus. Nagybányai indulás után a francia festészet igézetébe került: Matisse hatására erősen dekoratív, később kubisztikus képeket festett. Pályája második felében a posztimpresszionizmus képviselője lett. Kedvelt témája volt az interieurbe állított akt.

Mihályfi Ernő: Művészek, barátaim Bp. 1977 Corvina

Perbrott Csaba Vilmos, festő

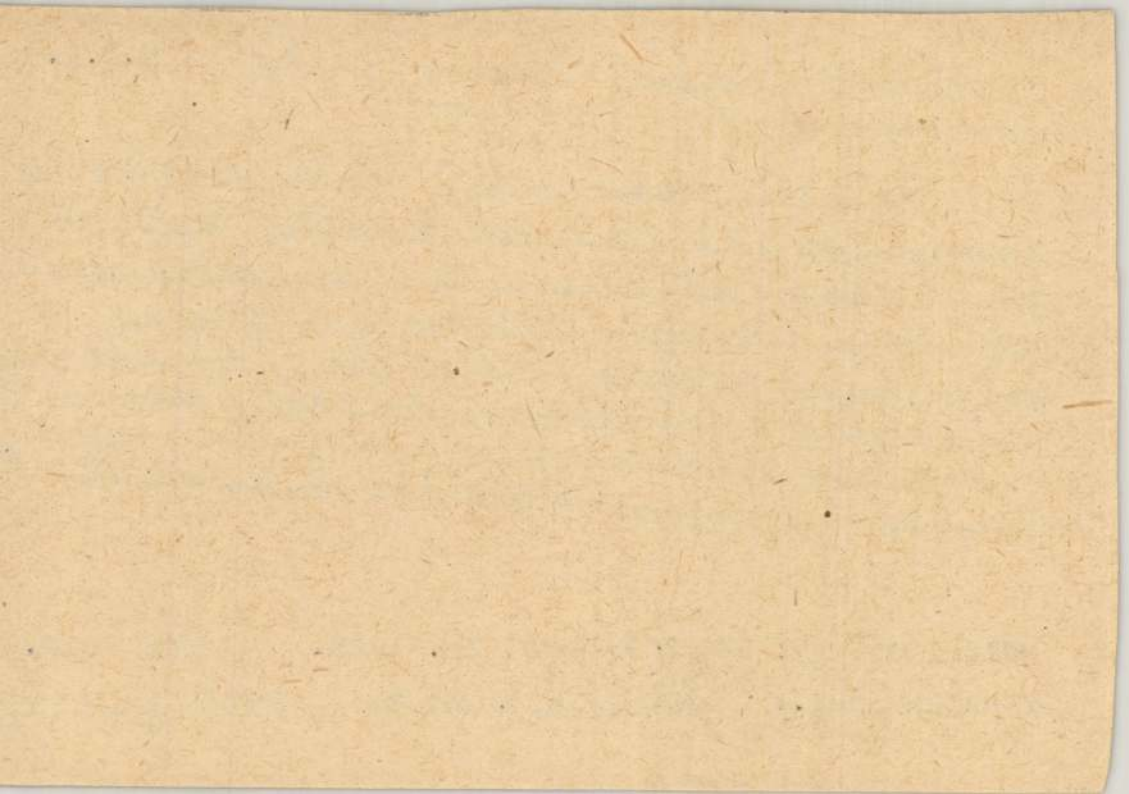
M.D.K.

Amilyen tisztóv és a kerület
csoporszerű fiatalok Erdélyi hálalita-
sán. Képe - eliziumi kertje - néző szem
"Borakban halál és ellenőrzés elvált, ...
Vörös női, fényűző, zöldeje stb... nemet az
nád... pedig a művészet szabadsága nem en-
gedne, hogy ilyenkor, fennaradjunk... Képe
fogant, csapásos képeket az ember életét..."

Böloni György: Képek között, Bp. 1967.

111. old.

7 acikk megj.: „Arad és Vidéke”, 1909. júl. 4.

Pulcroft - Gable Views

Perbrot - Gaba Vilnos

(Berēs craba, 1880 - Sp. 1955)

"Naybinyari faj" o.v. 60 x 82 cm J.l. j.:

Perbrot Gaba (Seint)

Seintai ai: 12000 ft

"Kulvasoni vylet" yines Ereta 24 x 32 cm

J. l. j. Perbrot Gaba

Seintai ai: 9000 ft

"Aytali vundet"

o.v. 80 x 60 J. l. j.: Perbrot Gaba

Seintai ai: 15000 ft

BAU J.G. Keparicio. Sp. 1951, december

Perlbott Csaba Vilmos, festő-grafikusművész | 1880-1955 | 2. Folytatás.
B. Turóc Margit: a magyar grafika külföldön, 1919-1933, Berlin.

Berlinben a vezényelték, a talajjérvetéstől értesítés miatt a pszichológiai-
tudományok felé fordultak a művészek. Ezt az irányt képviseli a
"kísérleti" művészet Perlbott Csaba Vilmos művésze.

Perlbott Csaba Vilmos, festő-grafikusművész | 1880-1955 | 1. Folytatás.
B. Turóc Margit: a magyar grafika külföldön, 1919-1933, Berlin.

A világhírű aron huszárát magyar művészek művészi öltetési felállítások
aró felállítás a müncheni müncheni művészi öltetési felállítások a német-
országi emigránsok legnépszerűbb csoportját. A müncheni és a berlini felállítások
alapján a "Der Sturm" közei felállítások, amelyek a müncheni felállítások
- a 25 magyar művészt körötte szerepel Pap Gyula;

Perlbott Csaba Vilmos.

Művészet, 1989, 11-12, 43-44.

Handwritten notes on lined paper, including a date "SEP 1917" and several lines of text that are mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten notes on lined paper, including a date "SEP 1917" and several lines of text that are mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten notes on lined paper, including a date "SEP 1917" and several lines of text that are mostly illegible due to fading and bleed-through.

Perkott Csaba Vilmos, festő-grafikusművész [1920-1955].

TIT Tervezetek.

febr. 23.

9.20 óra

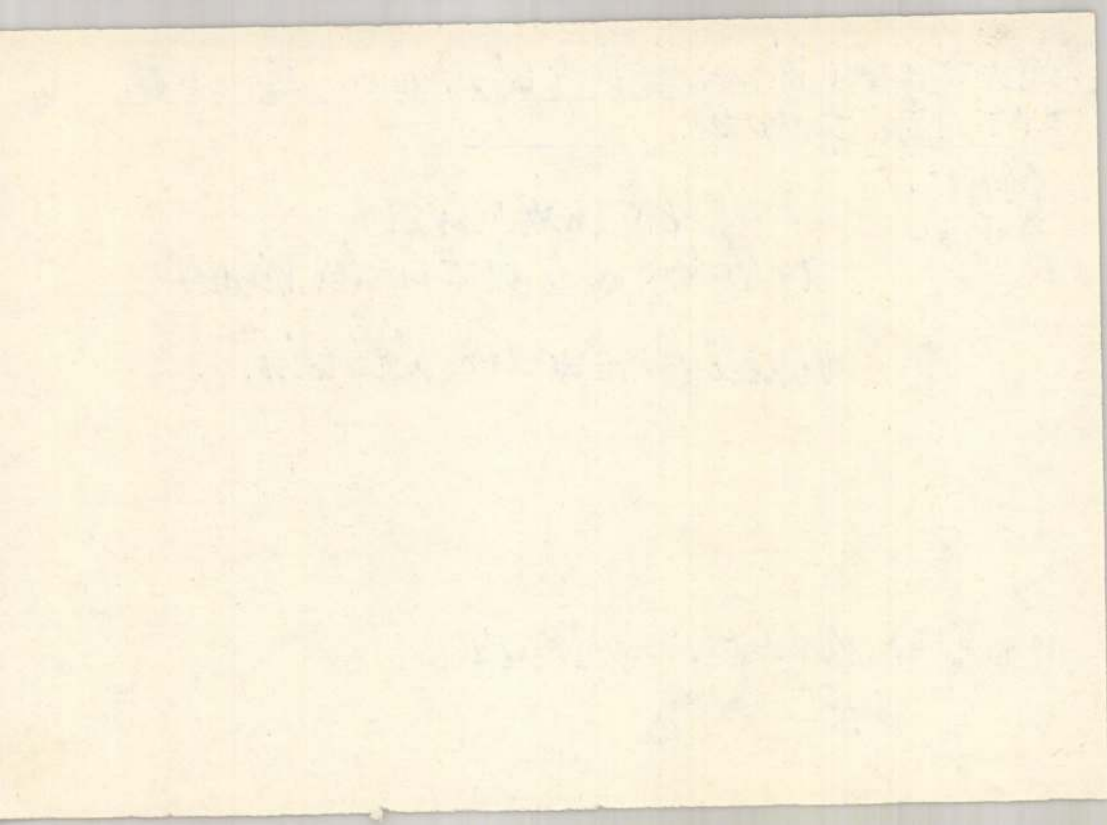
15 - "

a Nézők magyarázat

a Nézők és Perkott Csaba Vilmos

Vezető: Benedek Katalin.

Magyar Nemzeti Galéria,
1986. febr.

Perlrott Csaba Vilmos, festő-grafikusművész (1880-1955) 2.) Folytatás.

Dr. Turók Margit: A magyar grafika külföldön, 1919-1933, Berlin.

Berlinben a virágzótlág, a talajvesztettség érzése miatt a pszichológiai-
relő irány felé fordultak a művészek. Ezt az irányt képviseli a
kiállításban a hagyományokhoz kötődő művés, Perlrott Csaba Vil-
mos: „Misztikus & keresztalála”-t bemutató nyolclapos litográfia-
sorozata, 1922. /említés/.

6. „Szent Sebestyén” litográfia, 42 x 34 cm, 1921. /reperis/

Művészet, 1989, 11-12, 43-44- old.

1872

...

...

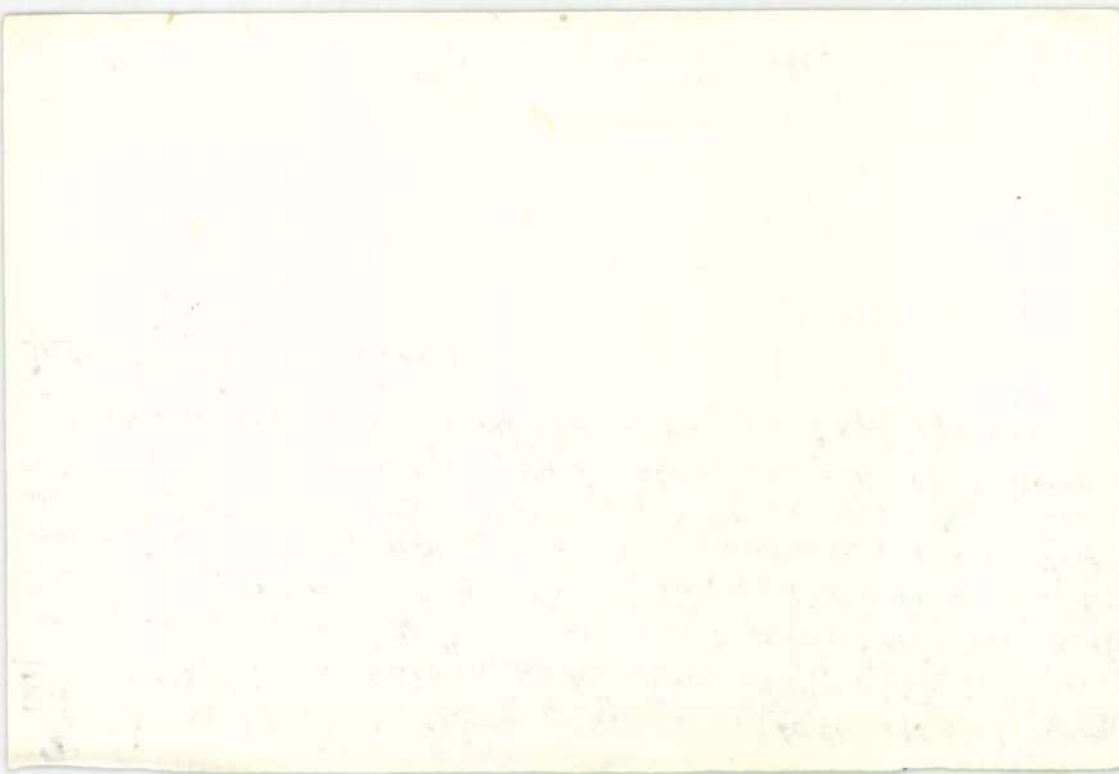
...

...

Miskolc

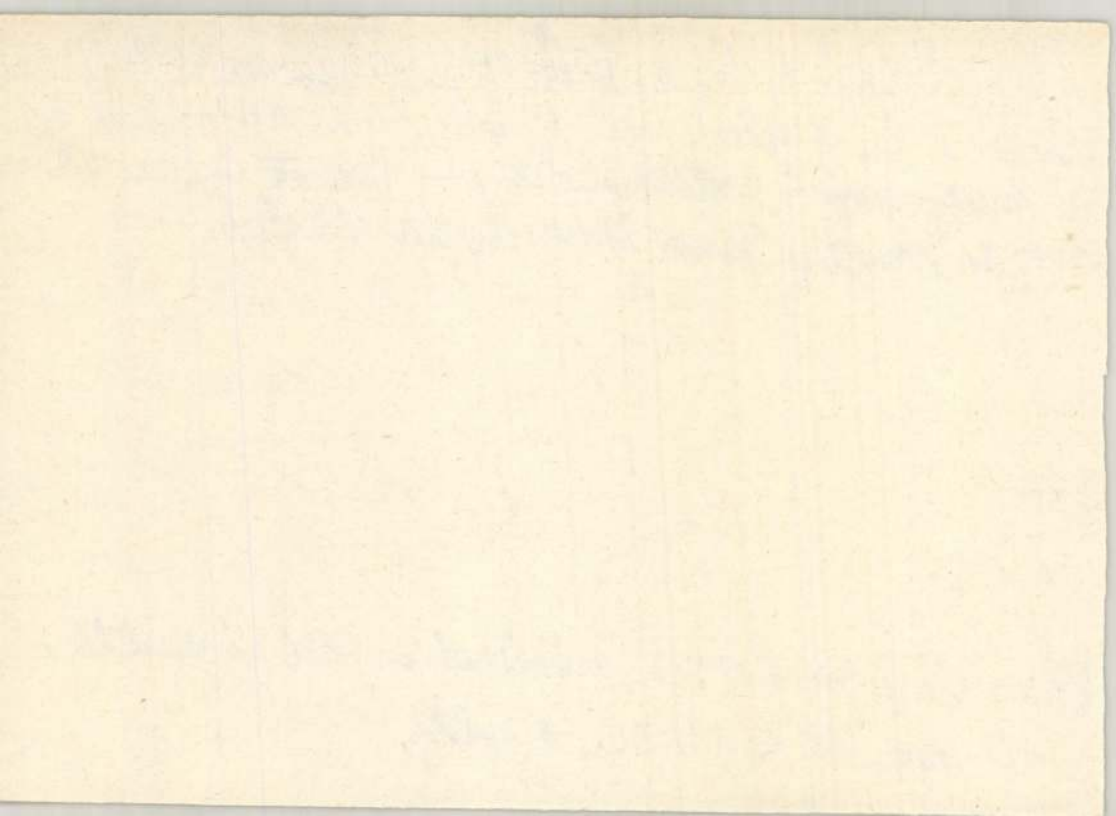
"Miskolci Hét" képző-
művészeti kiállítása.

1934. VIII. 5-

Terziott Gabra Vilmos, festő-grafikusművész (1880-1955).
Erdős T. Pál festőművért 13 éves korában vettek fel
a nagybányai festőiskolába. — Terziott Gabra Vil-
mos és Kmetty János ismertetésére később.

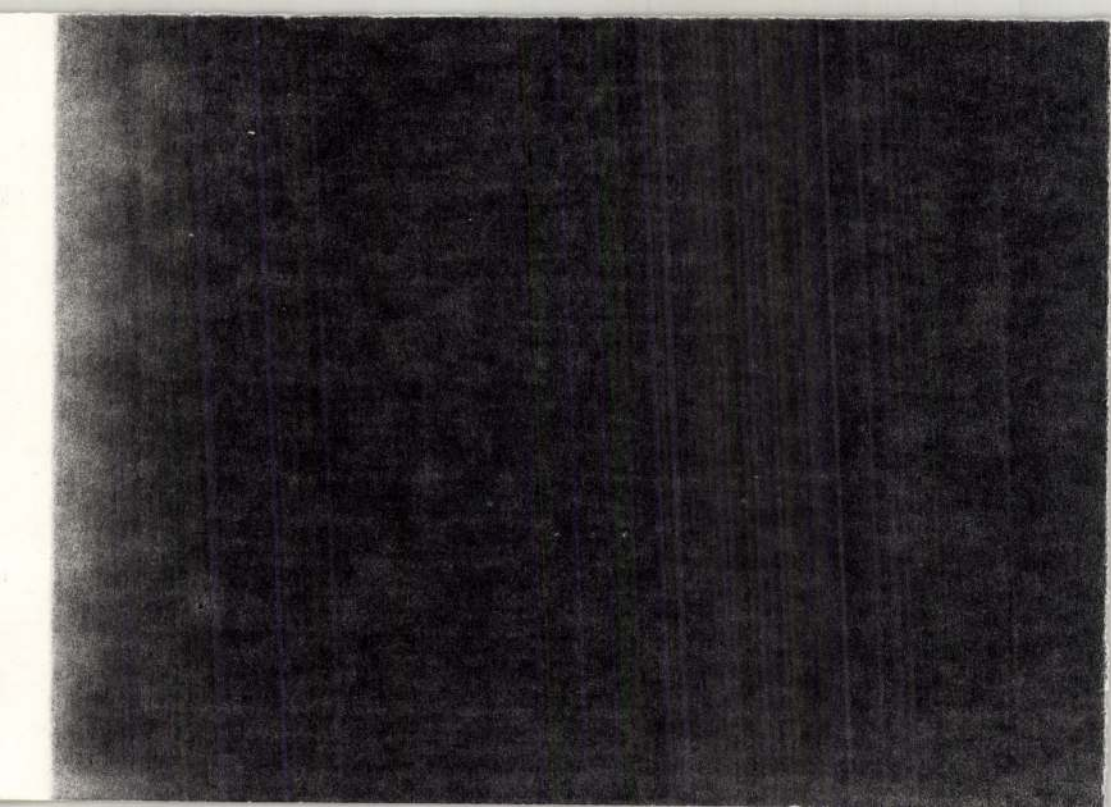
Kereskedelmi Szándok: A művészet embere iránt.
Uttunk, 1984. 11. 30., 7-ald.

PERLOTT CSABA VILMOS

emlitve ld. Gráber Margit

Losonci Miklós: G.M. pasztellképei. Csepel Iskolagaléria
UJ TÜKÖR 1981/XVIII/14.sz.4.o.

Perlrott Csaba Vilmos

Krisztus levétele a keresztről az Aktion
hatását mutatja

Szabó Julia: A magyar aktivizmus története
Akadémiai Kiadó 1971 20 old.

1870

...

...

...

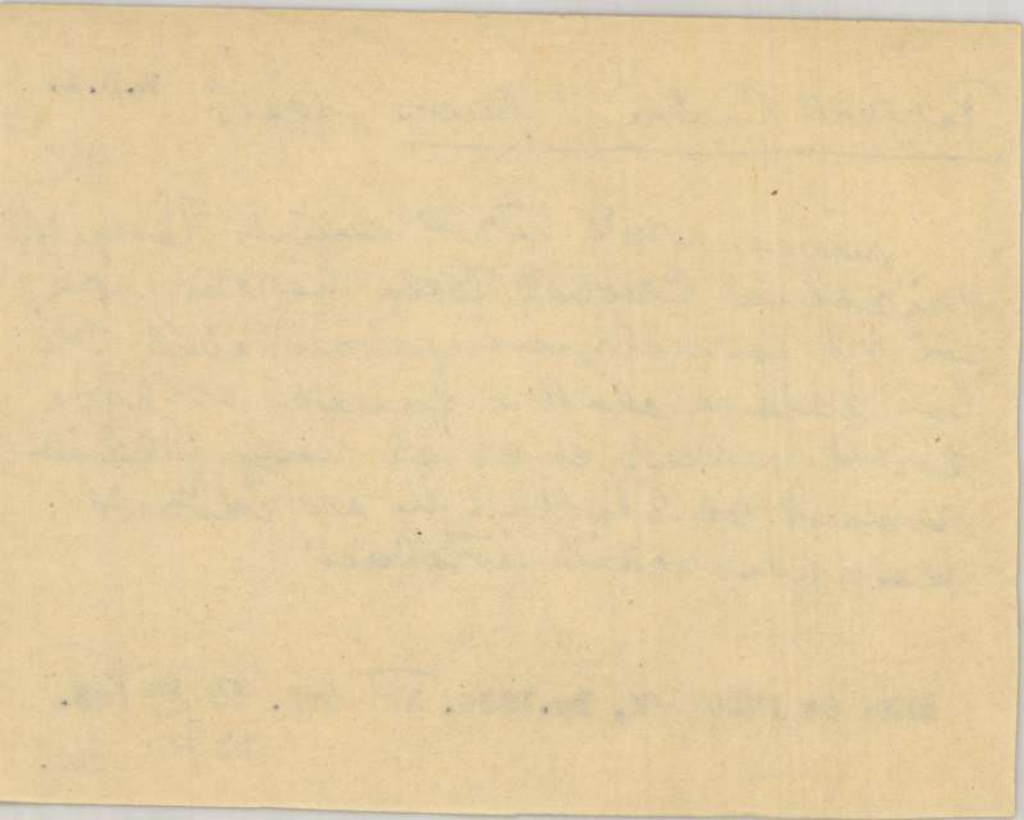
...

Parrott Csaba Vilmos, festő H.D.K.

névét arról híroth emliti Pászuth
Krisztina Csöbel, Béla három képé-
ről írt tanulmányában, akik Csö-
bel halála előtt a fauve- és hőve-
tőivé vállalt és ezzel nagy felhábr-
rodást váltottak ki az idősebb
festőnevezetű körében.

ÉLET és TUDOMÁNY, Bp. 1966. XXI. évf. 50. XII. Kéz.

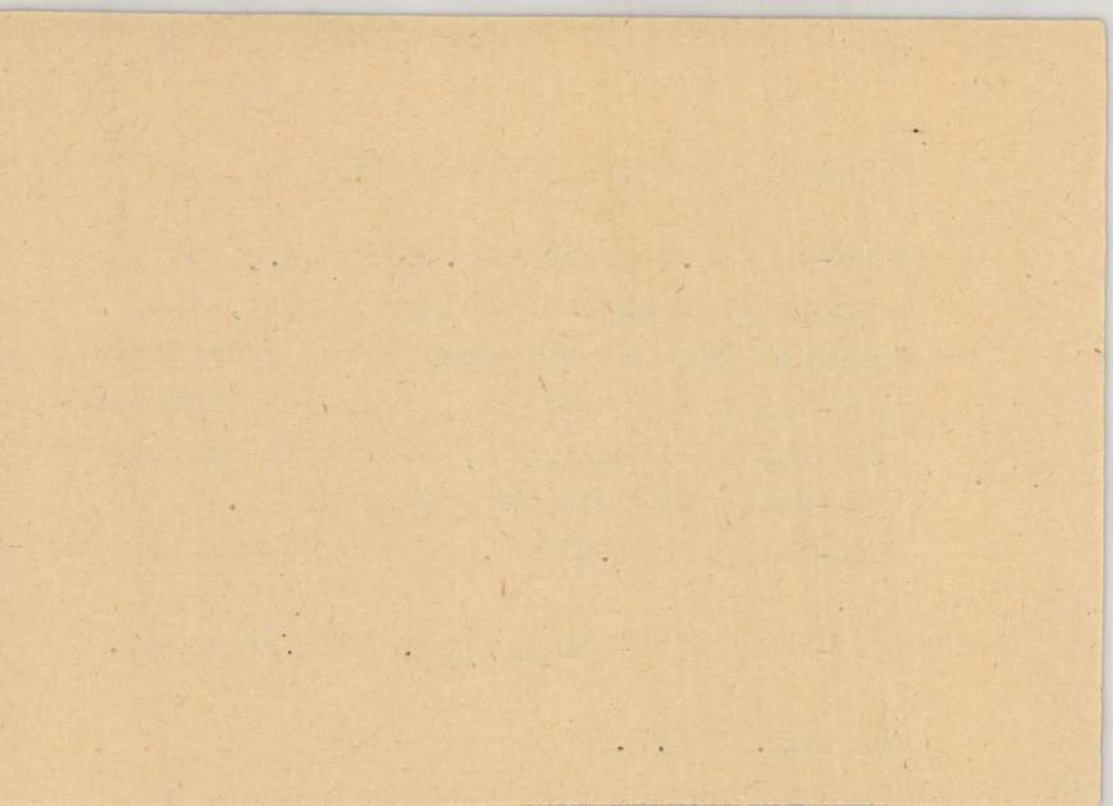
2371. old.

Perlrott Csaba Vilmos festőművész

1880-ban sz. Békéscsabán. Középisk. elvégzése után a nagybányai szabadiskolába került, ahol Iványi Grünwald Béla és Ferenczy Károly növendéke volt. 1906-ban kiment Párisba, a Julien Akadémiára, majd Mattis iskolájába, ahol 1910-ig dolgozott. 1906-ban a Nemzeti Szalonban kiáll. 1906-ban gyűjtm. kiáll. Könyves Kálmán szalonjában. 1907-8 és 1912-ben gyűjtm. kiáll. Párisban.

Rát Str. 864.1.

Perlrott - Csaba Vilmos

A Tanácskörtársaság idején a kecskeméti művész-
telep Ernst Múzeumban rendezett kiállításán
műveit bemutatták.

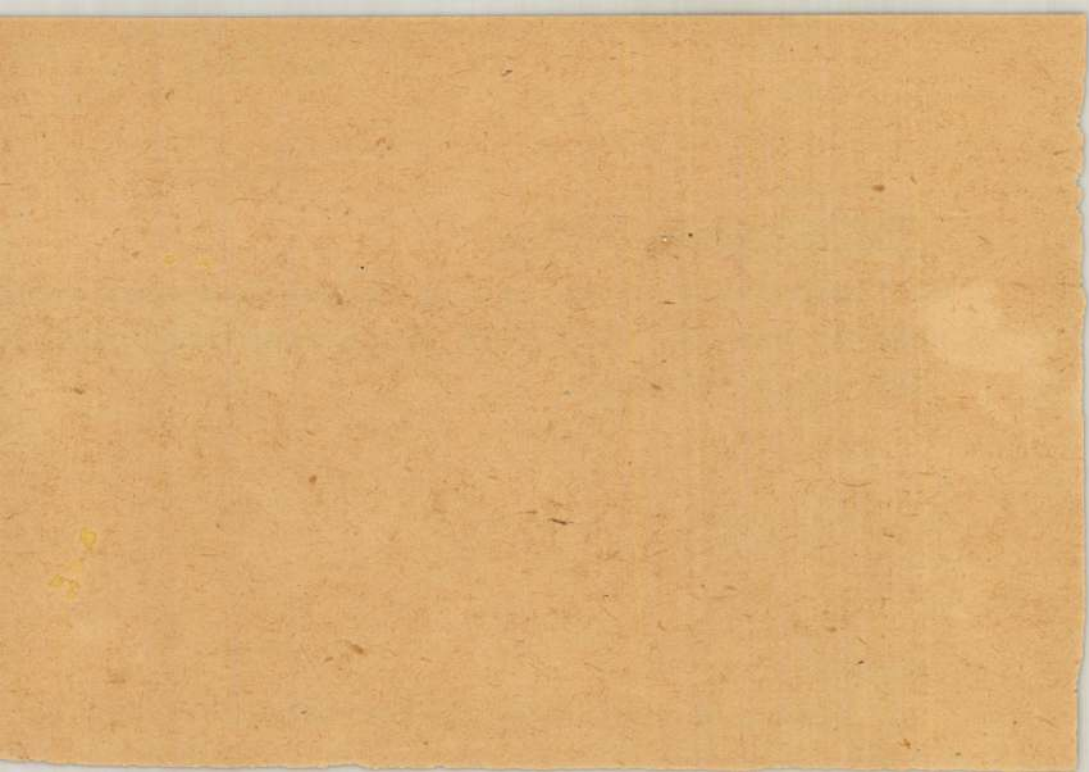
Kós Lajos: A Tanácskörtársaság képzőművészeti
kulturája. Bp. 1959. 22 l., 6 kép. /Művészeti
szakköri útmutató 1./10. l.

Perlett Csaba Vilmos.

Mint meghívott részt vett a Magyar Impresszionisták és Naturalisták Köre által rendezett első kiállítás 1908-ban.

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

Perlrott-Csaba Vilmos

A francia iskolát a magyar expresszionizmus és a plein-air festés hagyományával elegyítette. Hosszabb időt töltött a szcutendrei művésztelepen feleségével, Gróbet Margittal.

Kevekké szíj, Budapesti Magyar Művészeti Központ, 1968 . 104. l.

Part 1 - 1898

A further sheet of paper is attached
to the end of the book. It contains
a list of the names of the
persons who have been
admitted to the school
since the last meeting.

Wm. H. ...

Perrott-Csaba Vilmos

Kár 1904-ben Csibélhez használt szellemi dolgosít, sőt
Matisse első tanulmányai között van.

Nemeth Lejós: Modern magyar művészet *örvime* 1968, 44. l.

Parent-Teacher Union

For the purpose of the Parent-Teacher Union, the
Board of Education has authorized the following:

1. The Board of Education has authorized the following:

Perrott Csaba Vilmos

A kubiramus szerkesztési módja és a
csendéletfestés újfajta nemléte... harai
képprömnüvészetünkben sem maradt he-
lytelen. Párisban jóit művészeink ki-
vetel nélkül mind megismerétek at-
vanni és fogadni a meg elődök példá-
ját. Már a "Nyolcak" körében találko-
runk a kubiramus csendéletfelfogására
utald, törekvésekkel. Között Perrott Csaba Vil-
mos, Dezi Huber István, Perrott Csaba Vil-
mos, Diener Dénes Rudolf, Schubert Ernő,
Fehér Sándor művein követhetünk vé-
gig a céranne-i konstruktívismus egze-
nisito" hatásait.

Hajó Évi: Gondolat újrateremtés és folklór ~~ter~~
Mátyás Terence festészetében.
Jelenkor X. évf. 6. sz. 1965. jún., 527. l.

MŰÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT

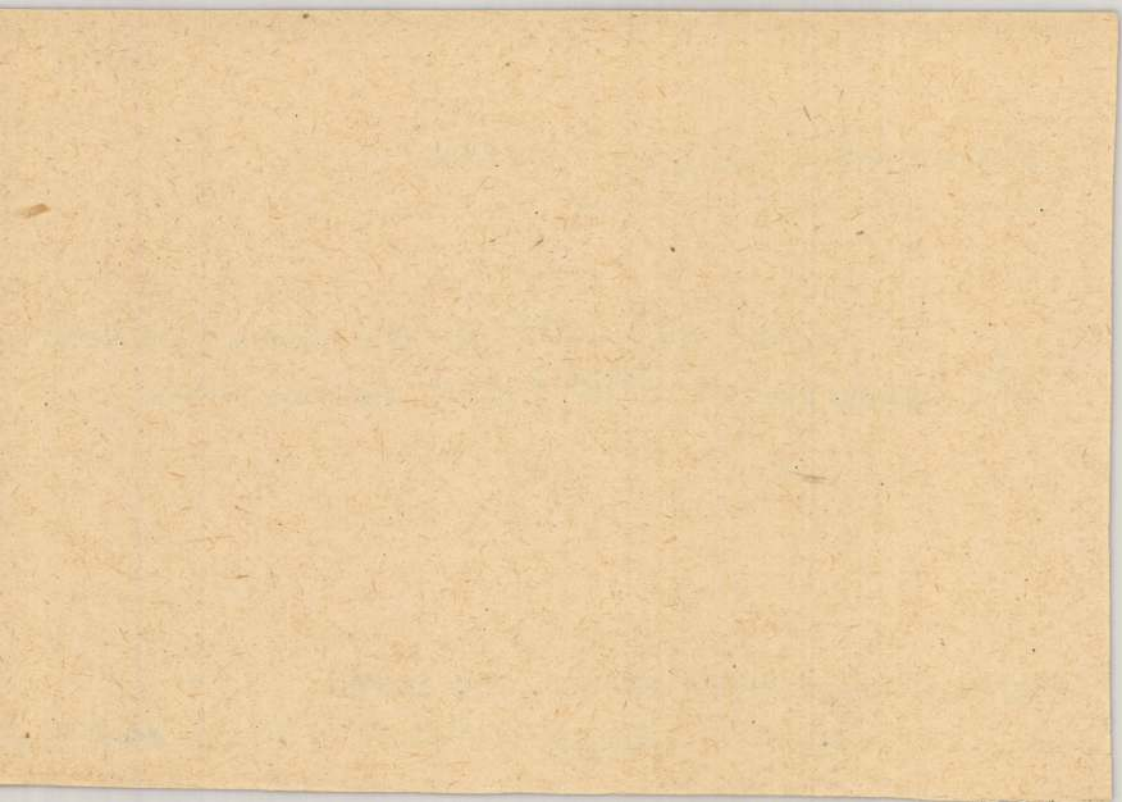
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Perlbrotk Vilmos, festő

is ként vett a párizsi Salon
d'Automne 1907 évi tárlatán

Báloni György: Képek között, Bp. 1967. 71.

/a cikk megj.: „Budapesti Napló”, 1907. okt. 9./

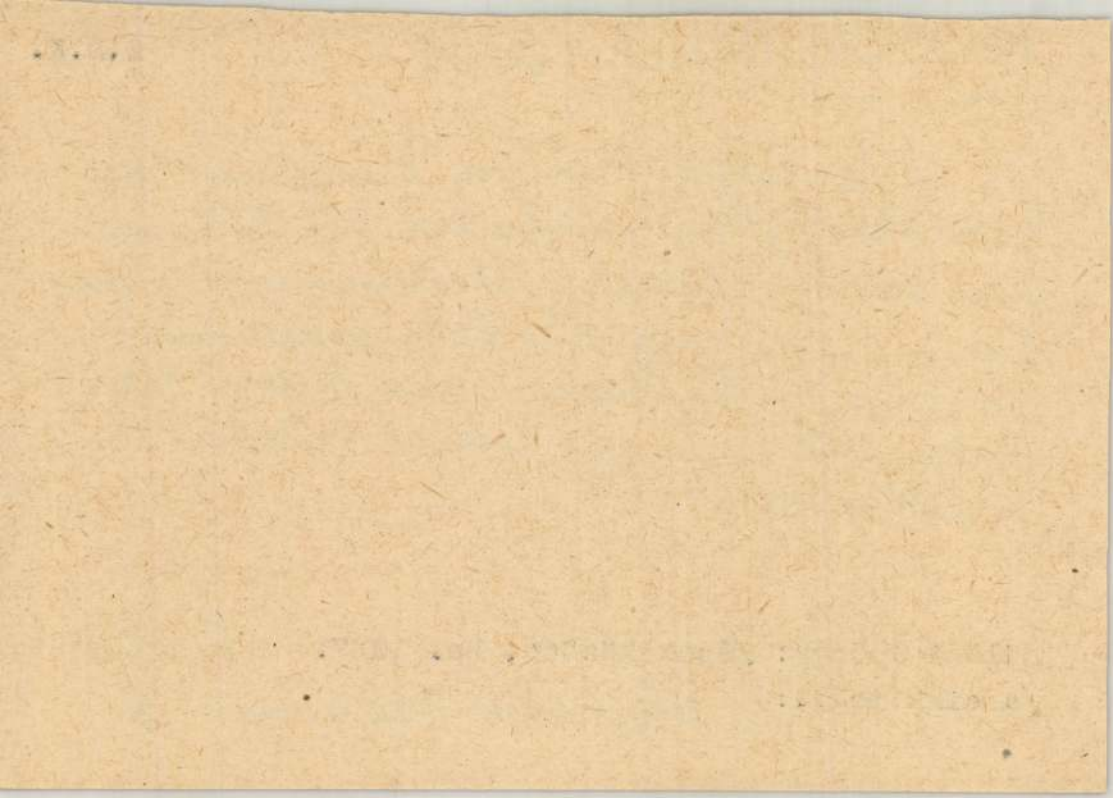

Perkott Vilmos, festő

M.D.K.

a fiatalos Könyves Kálmán kép-
kereskedésben rendezett kiállításán
"egy csomó csomó tanulmányon nyers
forma - a rajzbeli önmegfigyelés
törvényei. Egy bátor képe merő pra-
deriábil nem fog lólyat találni a
kiállításán!!!"

Böloni György: ¹¹_Képek között, Bp. 1967. 55. old.
/a cikk megj.: "Népszava" 1967: jún. 5./

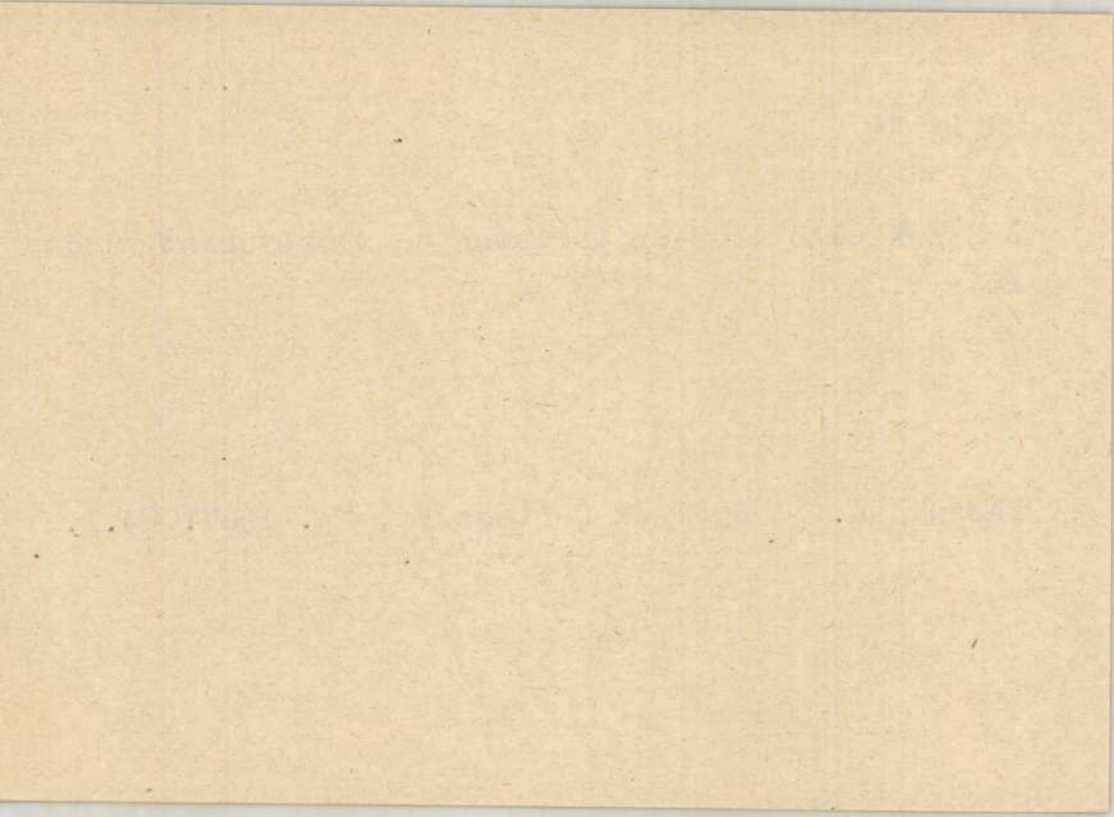

M.D.K.

Perlrott

A MIÉNK első 1908-as tárlatán csatlakozóként állít
ki

Passuth K.: A Nyol ak festészete, ⁴p. 1967. 64.1.

Perlrott-Csaba Vilmos

Kertrészlet, olaj

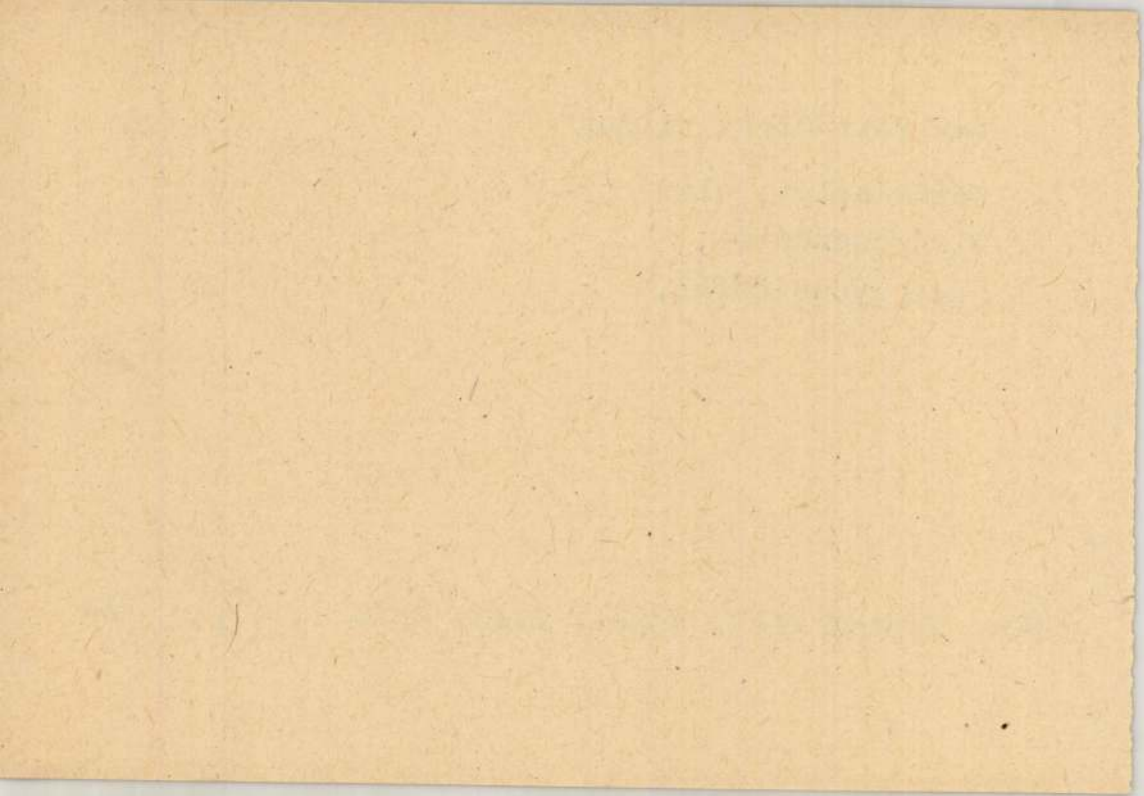
Virágcsendélet, "

Őszi gyümölcsfák,"

Főv. Képtár XXXV. kiáll. 1948. ápr.

14

1.

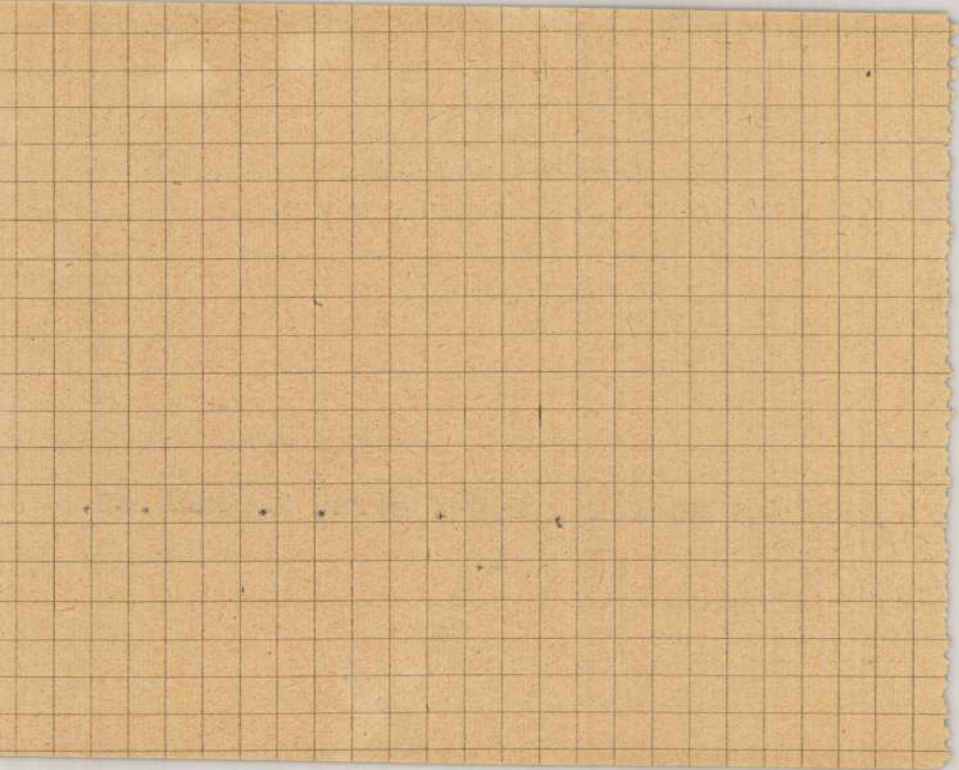
Perlrott Csaba Vilmos

Falusi utcarészlet, olaj

Árverési Közlöny, 1936. márc. 2.rendk.sz.

48

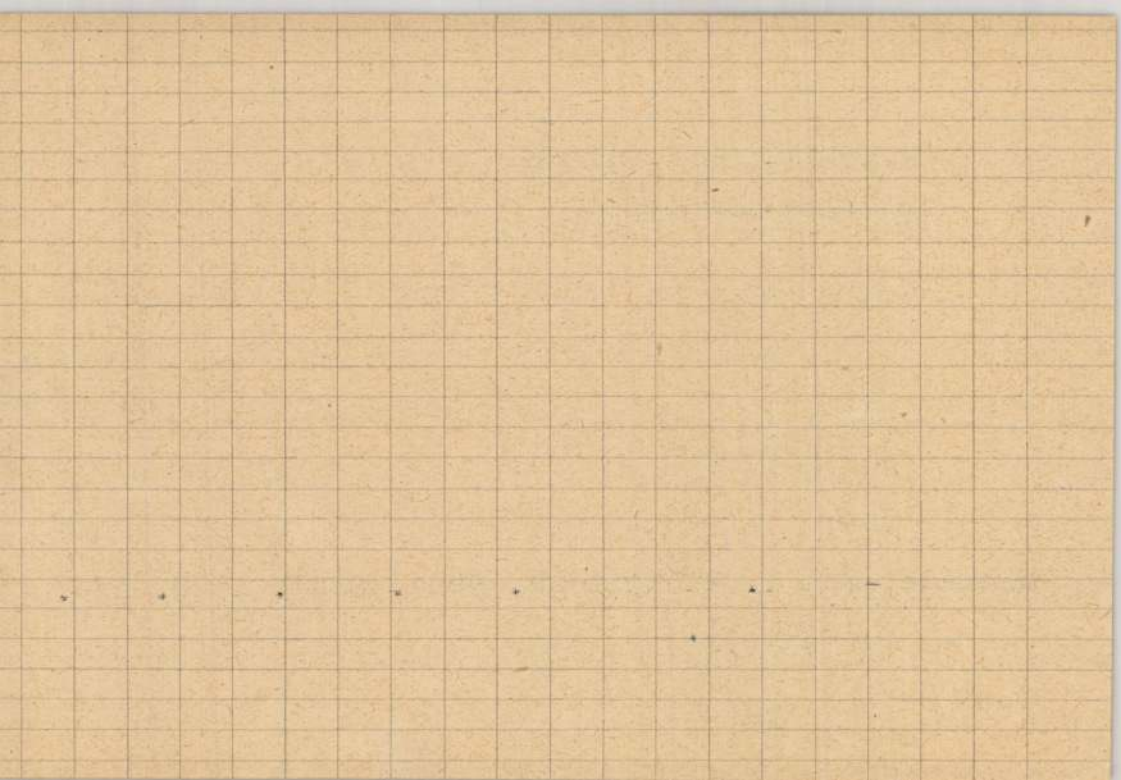
1.

Perlrott-Csaba Vilmos
Gyümölcs-csendélet

Munkácsy-Céh I. kiállítása. Nemz. Szal. 1928. nov.

28 l.

Perlrott Csabá Vilmos

Műveivel szerepelt az Ernst-Múzeum jub. kiállításán.

N. U. 932. V. 31.

Perfett Caspa Vilmas

Perlrett-Csaba

Alkotása, az Ernst-múzeum jub.kiállításán.

M.O. 932.V.29.

Perrott-Canda

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Csendélet, repr.

Műcsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Perrott Cassa Vilmae

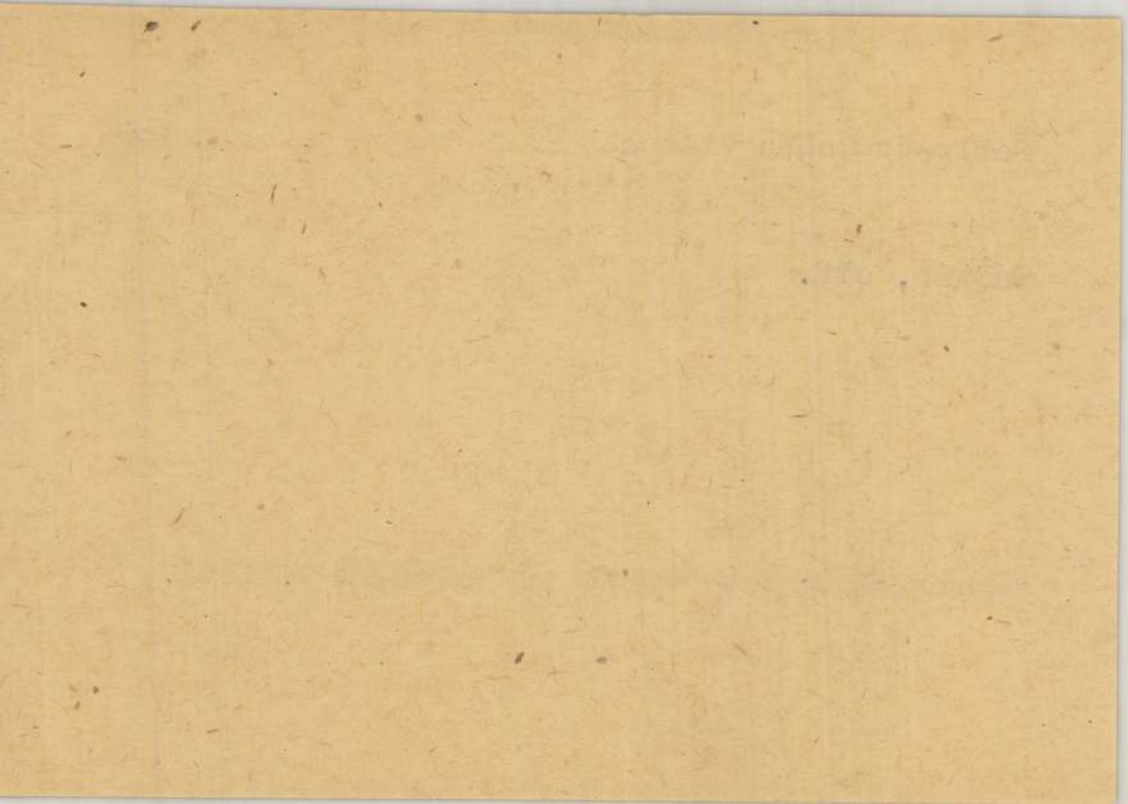
Candela, repr.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Tájkép, olf.

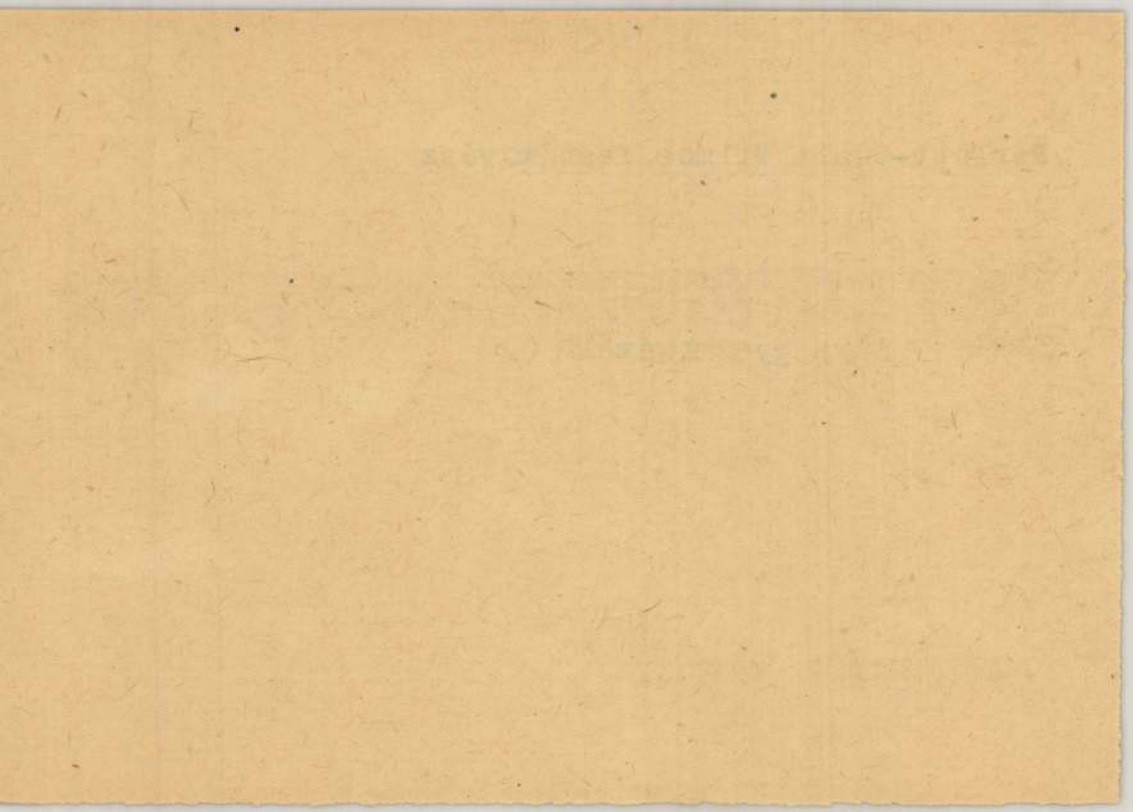
Micsarnok 1942 A magyar művészetért e.kiáll.

Perlott-Csaba Vilmos festőművész

Magyar Posztimpressionisták kiállítása " Kúnyves
Kálmán" Arany János utcai tereken - képével vesz
részt " Anya gyermekével"

Pesti Hírlap 1931.X.

Perbratt Csaba Vilmos.

"Szattendrei tájkép" c. képe szerepelt a
szentendrei Terenzy-korabeli múzeumban
kiállított kiállításban. (melléklet.)

Küldésig, Budapest, 1951. Okt. 16.

MDK

Perlrott Csaba

Lestyán S.: Két kiállítás. "A jelenkori magyar képzőművészet reprezentánsai". Szabadság 1945. okt. 14.

Perrott Osage

Perrott Osage
Perrott Osage
Perrott Osage

Perlott-Csaba Vilmos

festőművész

Csoportkiállítás - Ernst-muzeumban - képével szerepel. A nagybányai iskola tagja, de ő már messze jár attól, amit nagybányai ~~szépek~~ jelzővel szoktunk megjelölni. Különösen csendéletei szépek és érdekesek, amelyeket valami szögletes ziláltság merevit néma mozdulatlanúságba. Ez az érdekes és titokzatos póz s a mély férfis színek gazdag változata markáns egyéni vonást és művészi arculatára.

Az Est

1931. III. 15.

1871

1872

1873

1874

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882

1883

1884

1885

1886

1887

1888

1889

1890

1891

1892

1893

1894

1895

1896

1897

1898

1899

1900

Perlrott Csaba Vilmos

Alkotása, a szföv.képzóm.-i gyűjteményének
kiáll.-án a Múcsarnokban.

P.H. 932.VI.19.

Perrott Gamba Vilnos

Alkotás, a szlov. népdal.-i gyűjtésének
kialf.-án a Mészárosok.

P. H. 933. VI. 19.

Perlott-Gaba Vihkos

1919-ben a Tanácsköztársaság bukása után
jelent meg a Magyar Iparművészet c. folyóirat.
Ezzel a folyóirattal együtt az iparművészet iskolái
tanulási vázai is előtérbe kerültek, melyek szem-
léltetik a művészetek művelésének terjedését.
Több művészetet magadiskola működtet, élnek
a művészetek.

Gábor Ester: "Vörös művészetek politikája".
Kritika, Budapest, 1945. márc.

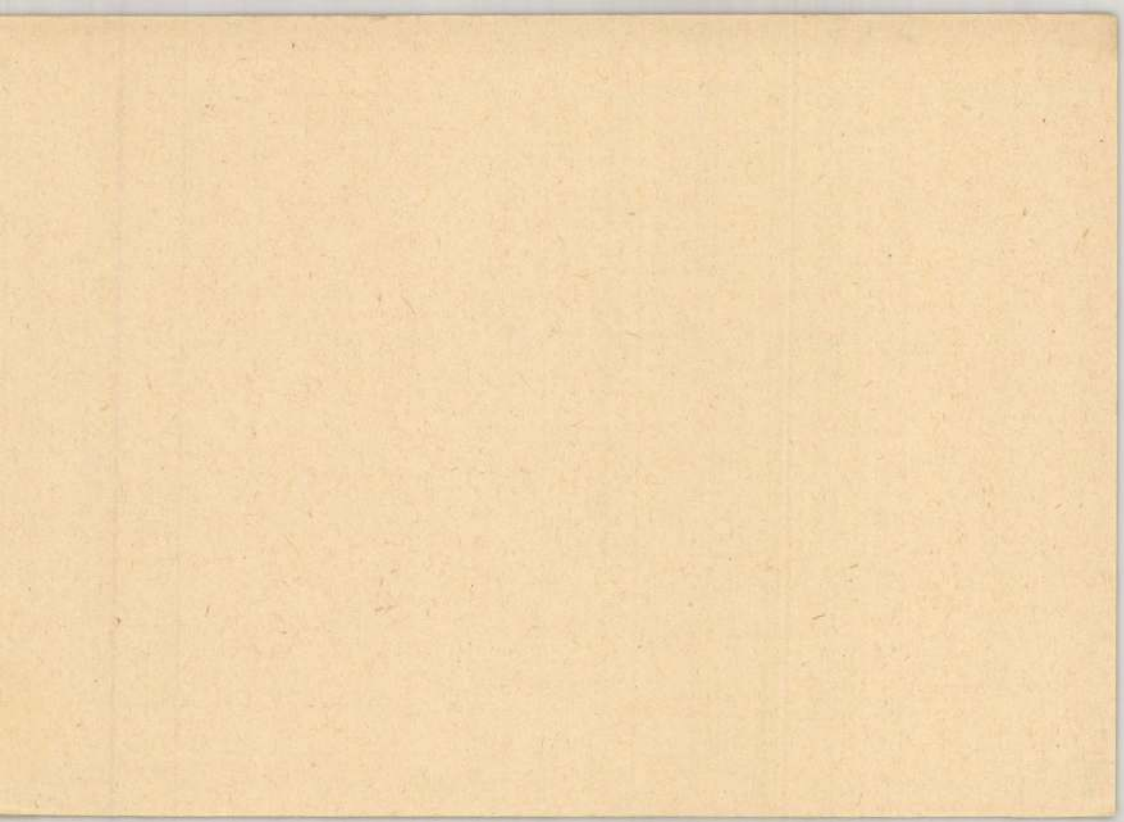
Perkott - Csaba Vilmos

A nagybányai művelex közt neve említve.

A Két, 1973. dec. 21.

4. ebf. 51n.

10p.

PERLROTT Csaba Vilmos

Nagybánya : Nagybányai festészet a nők fellépésétől 1944-ig. Miskolc : Mission Art Galéria, 1992

M. sz. + ill.

1887

Received of the Treasurer of the
Board of Directors of the
City of New York

the sum of \$100.00

PERLROTT CSABA Vilmos

SCIOIADES Erzsébet: Az égben már angyalok várják Gráber Margitot : A festőnő kilencvenhat esztendeje /beszélgetés Gráber Margittal/. = Magyar Nemzet, LIV.évf.298.sz. 1991. dec.20. 10. p. ill.

Szentpétervári, 1800) a segítségát utólag
történések előtt, az említett rész két ízben
kiemelt részletből mindössze az derül ki, í
sebesülteket Nagyszebenbe szállították,
kiszállításra következtetni nem lehet.

3. Makszimov könyve (Szibéria és a szán
közül "a deportáltak részvétele a pénz
magyarokat és más külföldieket is az
forgalomba." A szövegben szereplő "ven
vándorkereskedőkre, a deportáltak nemz
korábban is köztudott volt, hogy 1848-
tartóztattak le, akiknek később nyomuk ve

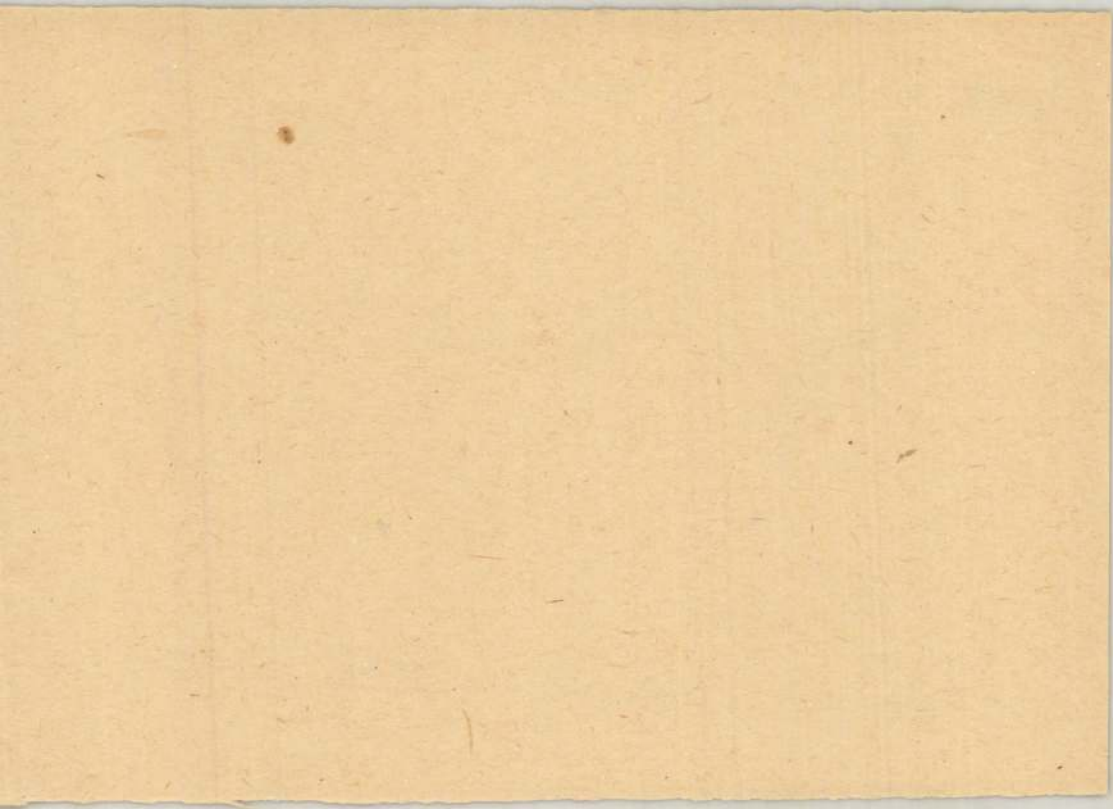
4. Az orosz belügyminisztérium 1854. ok
külföldiek beutazását a szibériai kormár
ügyosztálya engedélyezhet. Az irat a kül
elhurcoltakra vonatkozik.

5. Gyónási jegyzőkönyv lapja, állítólag
bizonyos Kuznyecov nevű templomszolgá
lánya volt Petőfi felesége Szibériában
semmiféle adalékkal nem szolgál.

Perlett Gordon Wilson

125 ebr sülelett Konta Jösey

Uőhan Nemzet 1985. III. 27.

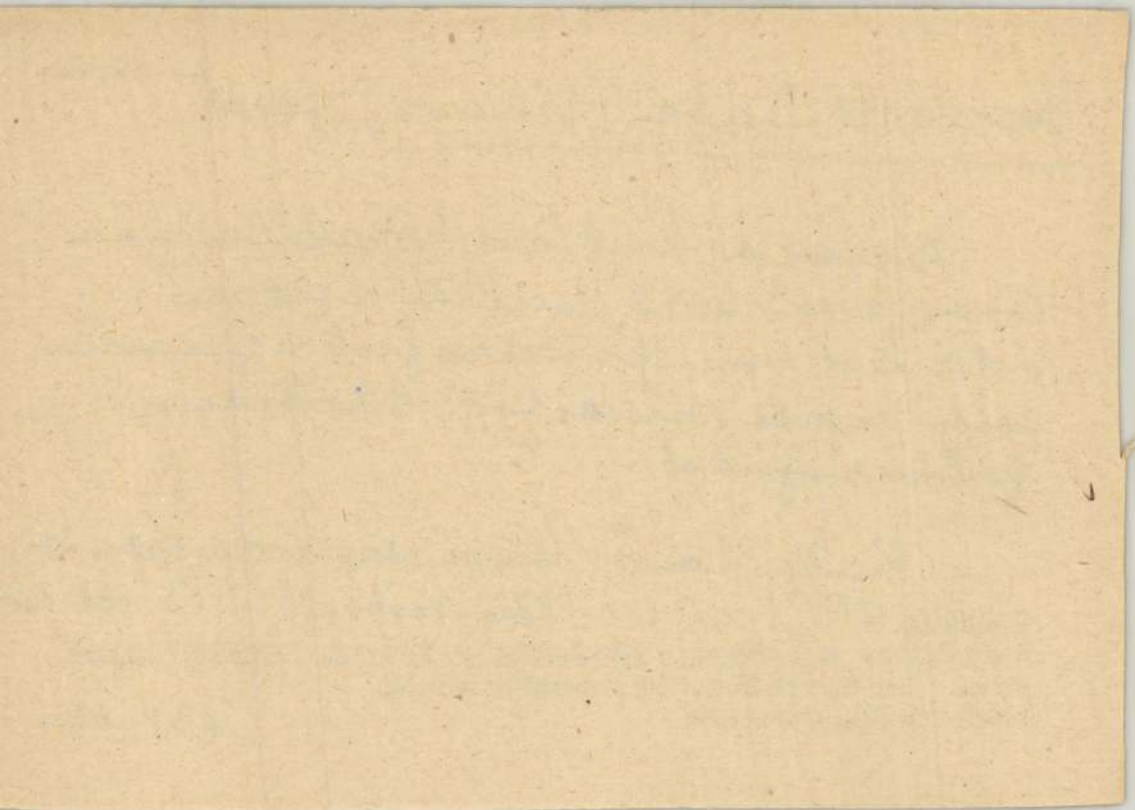
Reznott Csaba [Vilnius], festő M.D.K.

nevet a katisza körében járt
magyaros közt. Családja a orosz ...
"de hol van piktúrájuk a francia
festő közt. műveitől, lehelletlenül
faktúrájától ..."

Kállai Ema: Magyarok és európaiak

Időzve: KUT, I. évf. 1. sz. 1926. márc. 28. 7-13. old. ad
Kortársak szemével, 1896-1945. Szerk. Németh Lajos,
Bev. és Összeáll. Fehérvári Géza,
Bp. 1967. Corvina

237. old.

Perlrott Csaba Vilmos

A szocialista művészes ~~oport~~ megalakulásáért
az SZDP-vel tárgyaló küldöttség Kmetty, Perlrott,
Dési Huber, Schönberger nevével érvelhetett, akiknek
a kérését mégsem lehetett visszautasítani. - Major
Máté.

Erdős László: Valami készül Bp.1964. 16.1.

Association pour le développement de la culture
et de l'éducation de la jeunesse, Paris
1911, 100 pages, 10 francs, chez
la Librairie de la Sorbonne - Paris

1911

Perliott Csaba Vilmos

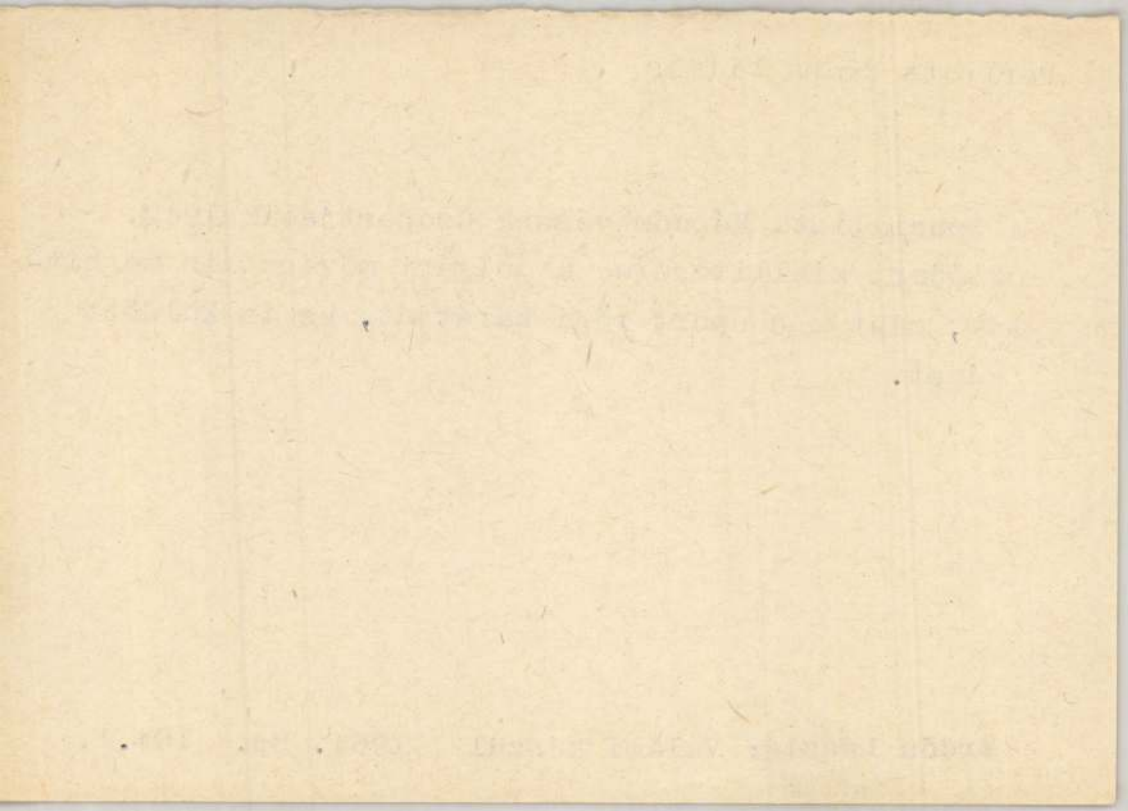
Jelen volt a Szocialista Képzőművészek Csoportja
1954. jan. megalakuló ülésén.

Erdős László: Valami készül Bp. 1964. 20.1.

Perlrott Csaba Vilmos

A Szocialista Képzőművészek Csoportjának 1942.
októberi kiállítására a polgári művészt is meghiv-
ták, mint a csoport régi barátját, be is küldött
képet.

Erdős László: Valami készül 1964. Bp. 104.1.

Perbrott Gábor kéms

HDK

festő

Tiszteletbeli tagja volt a Szocialista
Képeleművészeki csoport Párisi ágának

Vértés György: művészet a szabadságért

Élet és Szocializmus, 1962. márc 17 — 38.

1871

London, 1871

1871

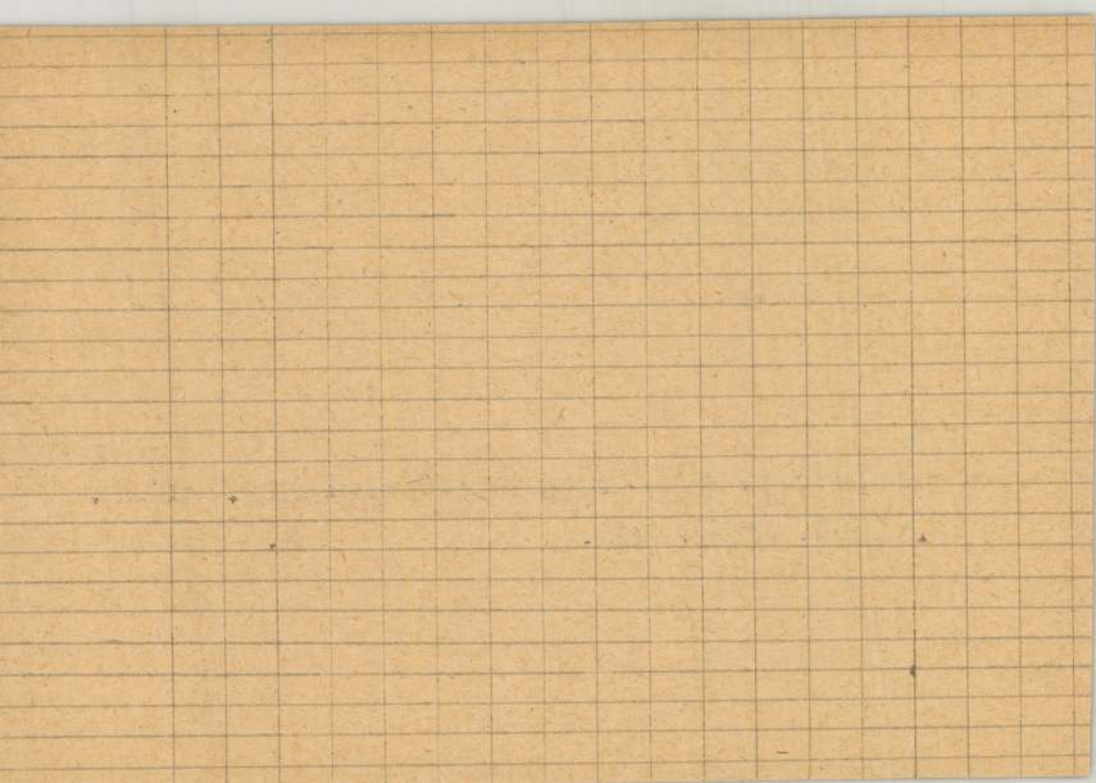
Received of the Treasurer of the
British Association for the Advancement of Science

the sum of £100 00

for the year 1871

Perlrott Csaba Vilmos
Fésülködők, olaj

Székesfővárosi Képtár és Történelmi Mus. kiáll.
Nemz. Szal. 1937. jan. 15 1.

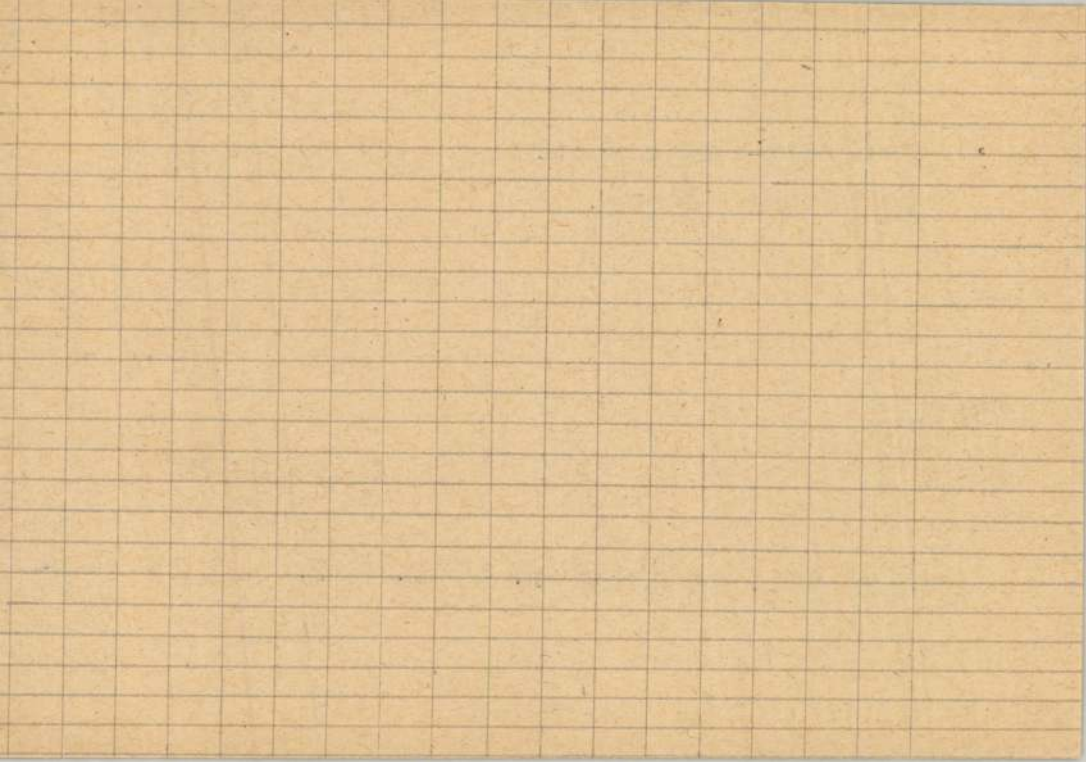

Perlrott-Csaba Vilmos
Fekvő akt, festm.

Helikon III. kiállítása. 1922. ápr.

15

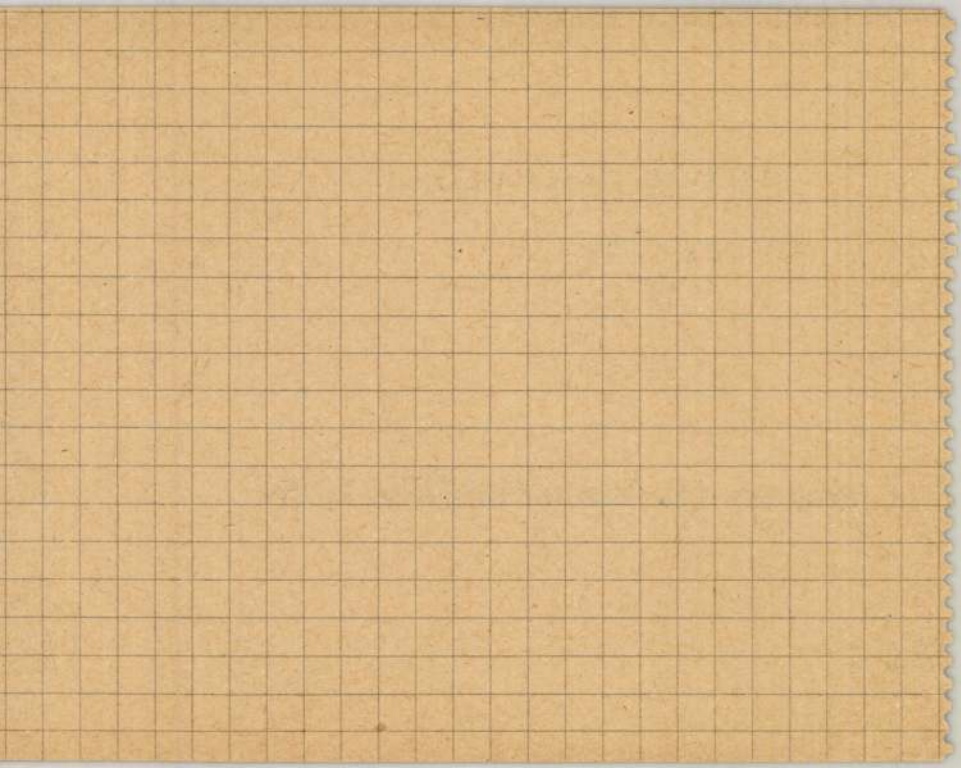
1.

Perlrott Csaba Vilmos

Páris, olaj

Műterem II. csoportkiáll. 1935.

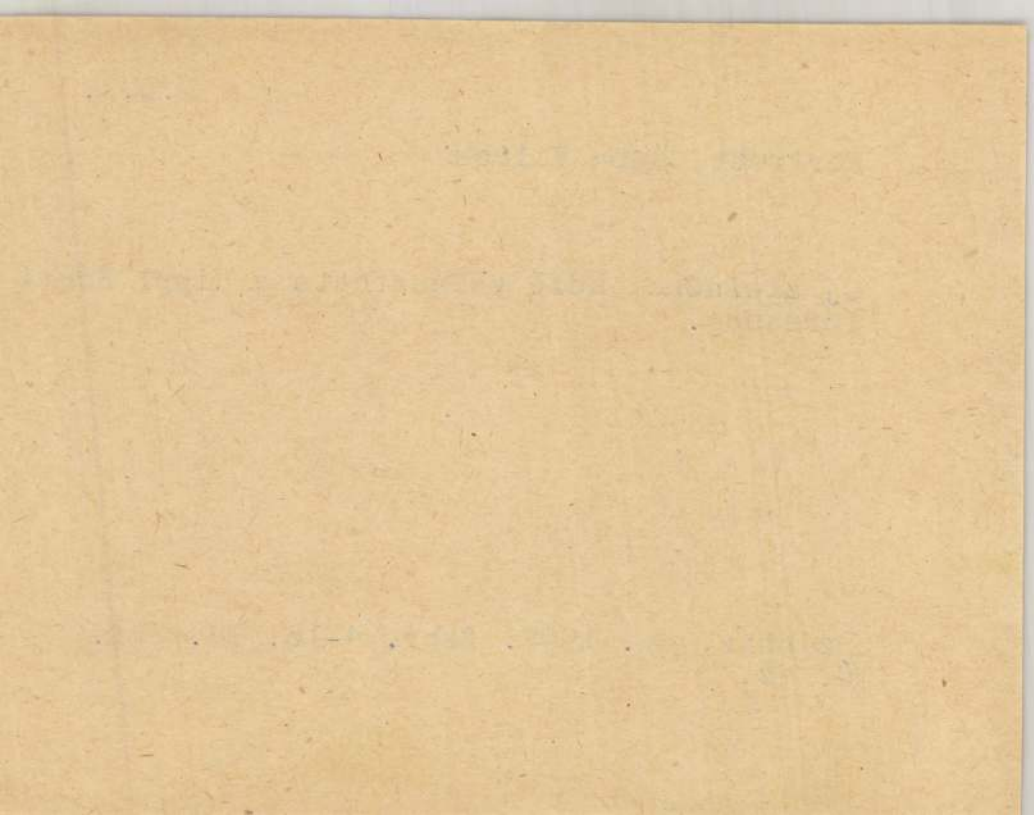

M.D.K.

Perlrott Csaba Vilmos

Uj alelnökei közé választotta a Rippl Rónai
Társaság.

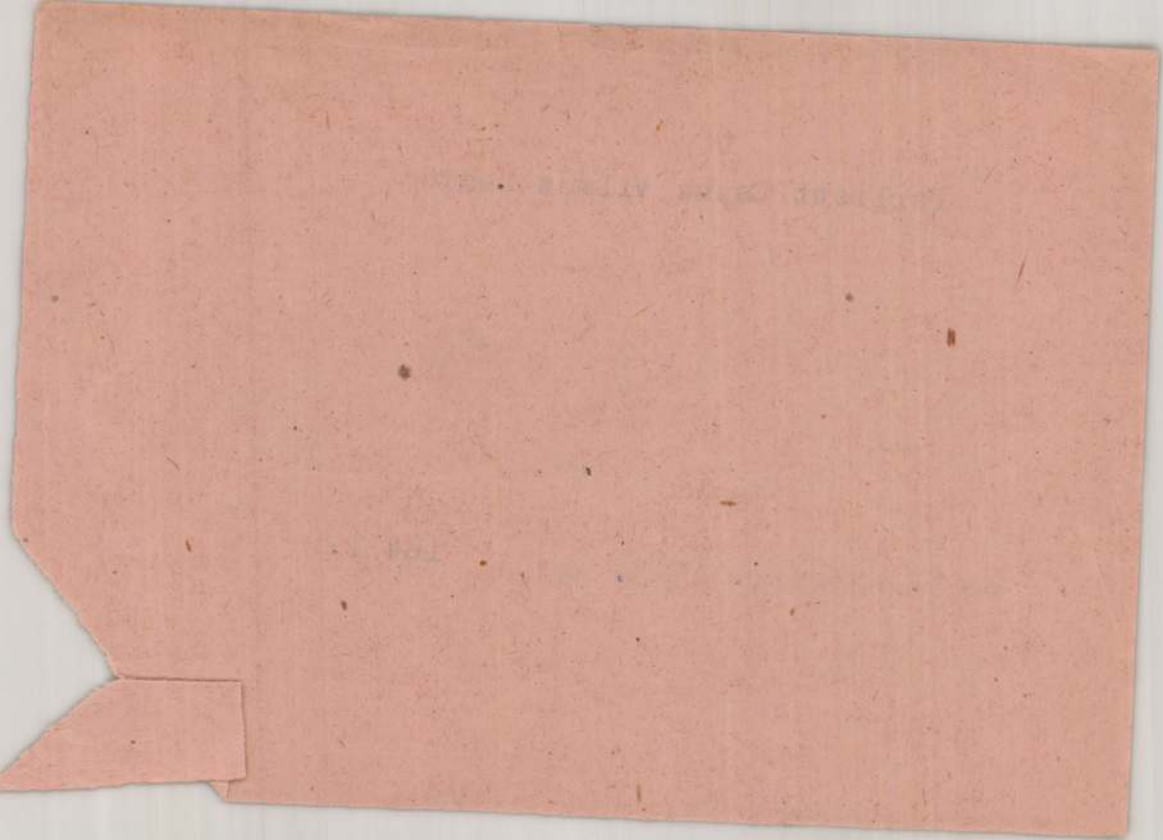
Színház, Bp. 1948. febr, 4-lo. IV. évf.
6. sz.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos festő

Szab. Művészet. 1949. ápr. 164 l.

Perlott Csaba Vilmos
festő

M. D. K.

1941-ben a M. O. Sz. helyiségében tartott kiállítás-
ra a meghívást elfogadta.

Kerületi Lajos: a socialista képzőművészek csoportjának
története

M. M. M. Évkönyv 1952, 87 l.

11

4

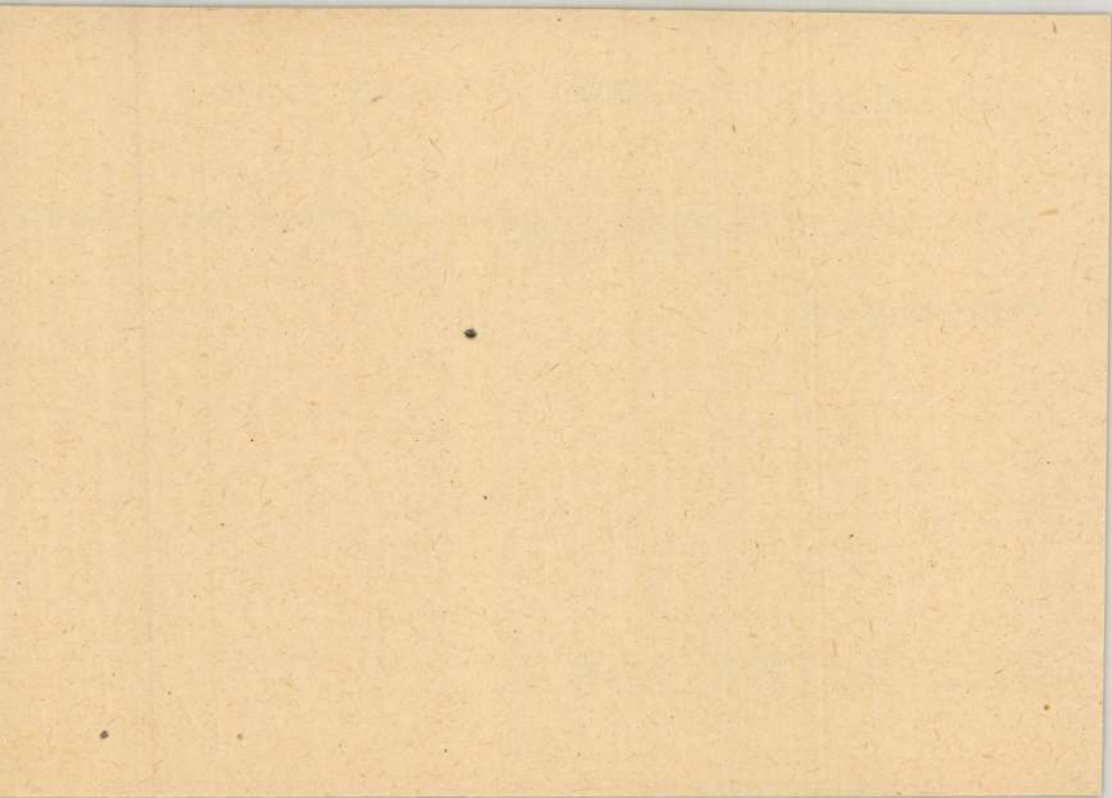
11 0

11 0

PERLROTT-C SABA Vilmos festő

1904-ben Magyarbányán a Probadiskola
növéndéke

Reli Bn. 1954. 326. l.

MDK

Perliott Csaba Válmós

Füleky József: Tamás Galéria kiállítása. Művész-
Élet 1933. ápr. 15. 6 l.

1933-1934

Apr. 15. 61.

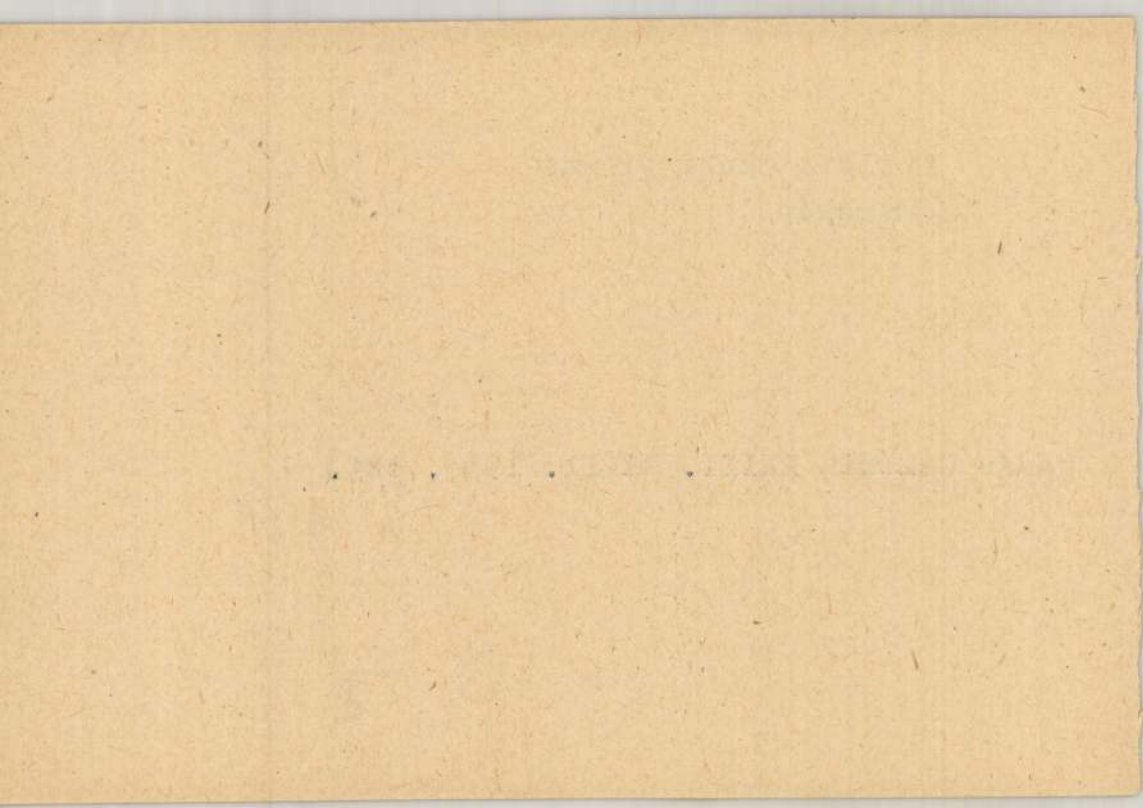
Geophysical Institute & N. S. Salomonson. Messages - No. 1933.

1933-1934
Apr. 15. 61.

MDK

Perlott Csaba Vilmos
Önarckép

Tamás Galéria XXIII. kiáll. 1930. okt.

MDK

Perlrott-Csaba Vilmos

Én és feleségem

KVF 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. 19 l.

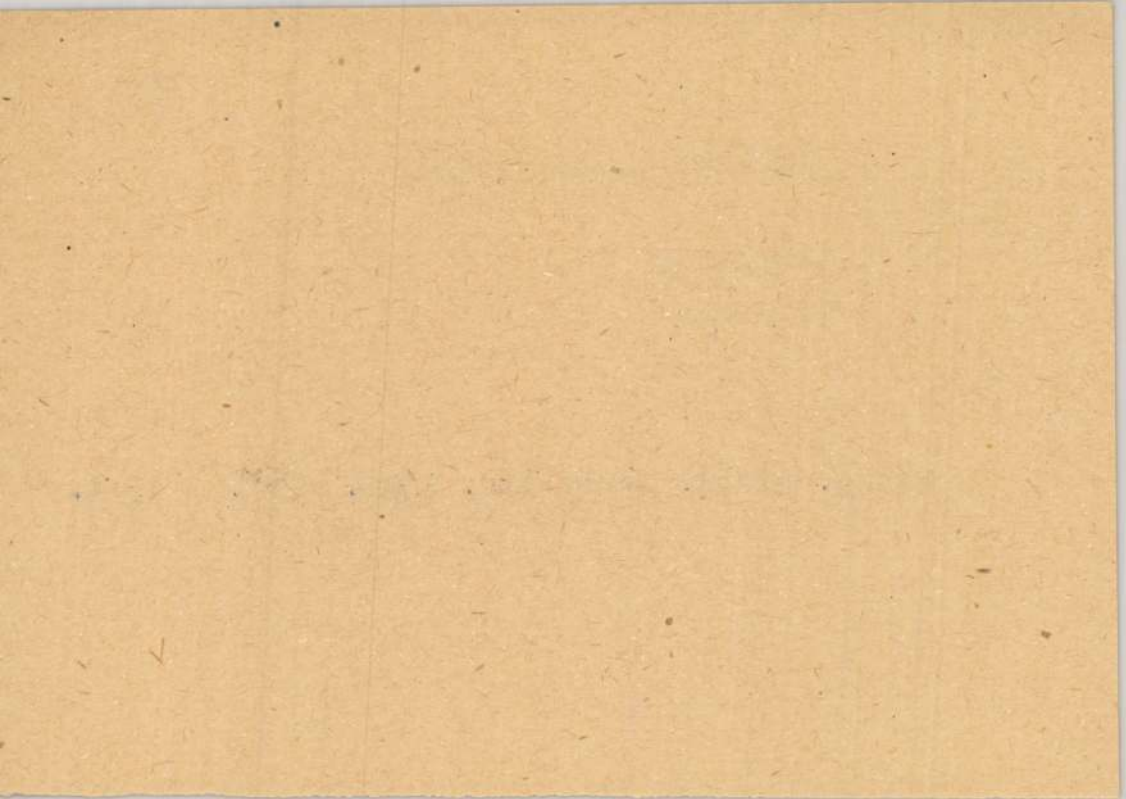
MDK

Perlrott-Csaba Vilmos

Csendélet

Önarckép

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. 19 1.

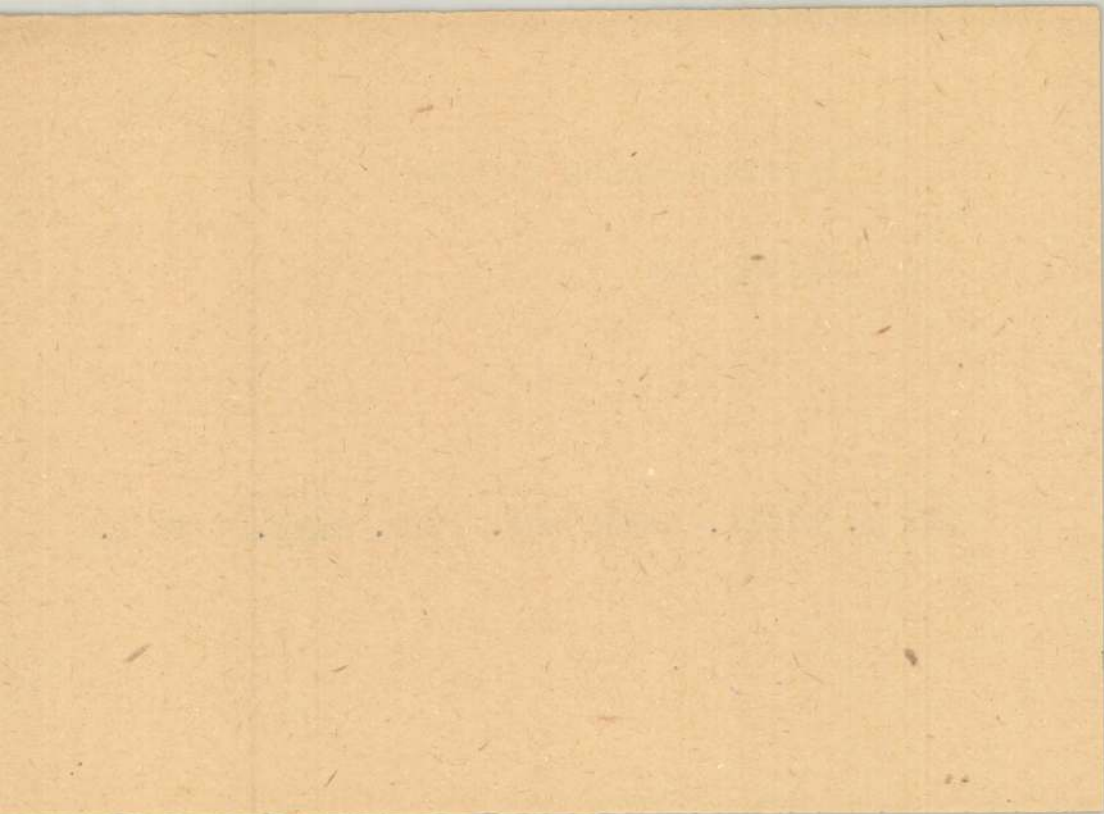

MDK

Perlrott-Csaba Vilmos

Hármas akt

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. 18 l.

HDK

Perlrott Csaba Vilmos

Kompozíció, olaj

Műterem. 3. csoport. kiállítás. 1935. márc.

MDK

Perlrott Csaba

Csendélet szoborral, olaj

Magyar Képzőművészetért. 1. kiáll. Ernst Muz.
1946. jul. 9 l.

Perrott Gaba

Gaendlet axoboral, alet

1917. Jan. 2. 1.

1917. Jan. 2. 1.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Tamás Galéria. 52.sz.

Pörlroth Csaba Vilmos festő

M. D. U.

kül. 1880-ban Béreinsalán. Anyja öszi-
iparos

1899 - Pesten jár iskolába.

1904-ben Kónya Józsefhez, majd Grün-
wald Bélaéhoz kerül Nagybányá-
ra.

Pörlroth Csaba Vilmos műveiről: Bonnemire
Józsa előravival. Bp. 1930, 9, 10, 11.

MDK

Perlrot+Csaba Vilmos

Révész Béla

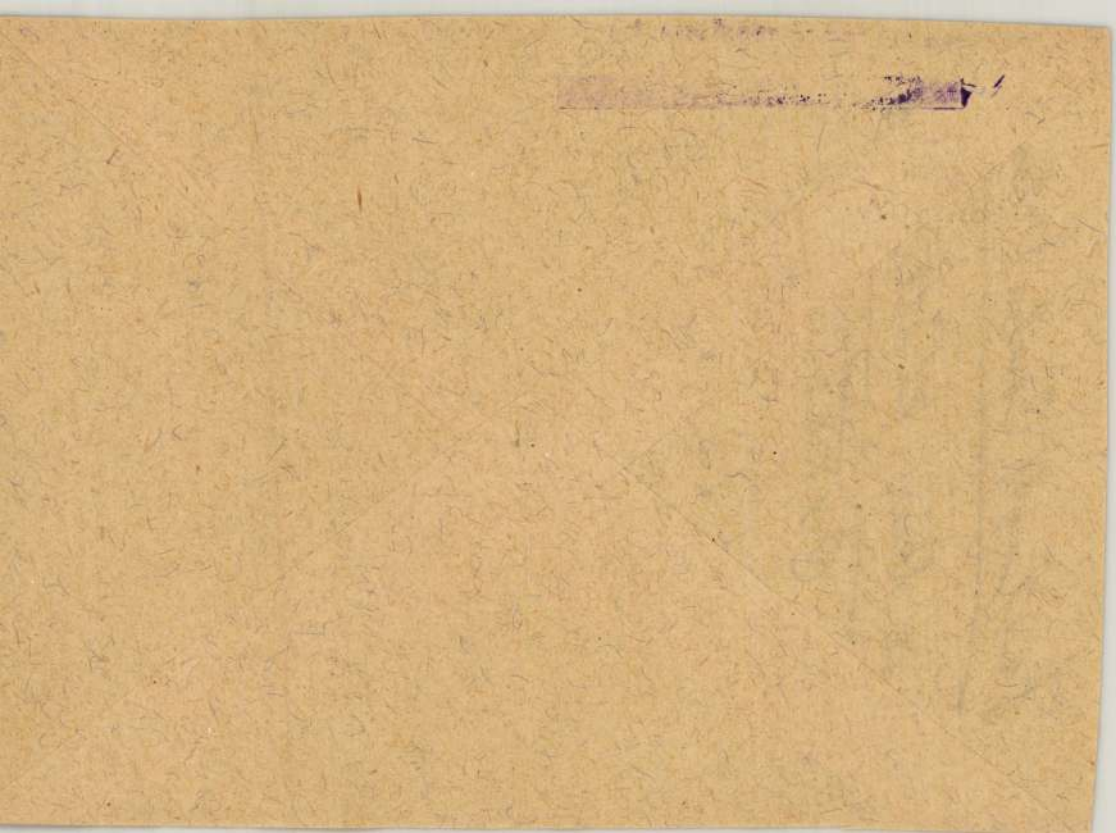
KUT 3. kiáll. Ernst ház. 1926. márc. 19 l.

Perrott Coaba Urmas

Ernest Mur. Kiällitösaai

CXXXI. 1932

157, 157,

Perrott-Caber biluo

Noll. Kiell.

88-101. gain.

Ernst Mureum Kiällitäsai

CXVIII. (1931.)

11. 1.

155. CSÖK ISTVÁNNÉ SIREMLEKKE. Magántulajdon.

BECK Ö. FÜLÖP.

156. GRÖF TISZA ISTVÁN Bronzban 1000. —

VITRINBEN.

BECK Ö. FÜLÖP.

Plakettek. Arak jelezve.

PERLROTT CSABA VILMOS

119. Tájékp

olajf.

120. Terített asztal

„

121. Kettős arckép

„

Nemzeti Szalon

1938. okt. 22-án

Rut

A KIÁLLITÁST RENDEZTE:
KÁRPÁTI AURÉL

FŐTITKÁR:
DR. GERGELY PÁL

IGAZGATÓ:
KÁRPÁTI AURÉL

Perrott Csaba Vilmos

181. Perrott Csaba Vilmos: A Notre Dame (tempera) 450 P.
182. Perrott Csaba Vilmos: Csenedet (tempera) 700 P. 1500 P.
183. Perrott Csaba Vilmos: Kompozitív (olajfestmény) 1500 P.

Nemzeti Szalon

1929. jan.

Kut.

dr. Nepessy Jozsef	Dranz Otto
† Körösfői Kriesch Aladár	Déry Béla
† László Fülöp Elek	Edvi Illés Aladár
† Br. Mednyánszky László	Endrey Sándor
Mendlik Oszkár	Gellért Jenő
Nádlér Róbert	Horvai János
Rubovics Márk	dr. Illosvay Lajos
† Székely Bertalan	Kacziány Odón
† Szikszey Ferencz	Katona Nándor
Vajda Zsigmond	Kézdi Kovács László

KÜLFÖLDI SOCIETÁIREK :

Lindberg Erik (Svéd)	Epstein Jehuda (Osztrák)
Milles Carl	Goltz A. D.
Ranzoni Hans (Osztrák)	Harta Felix
Schönthal Otto	Hofner Otto
Schultzberg Anshelm (Svéd)	Karlinsky Stephan
Skocylas Wladislaw (Lengyel)	Krausz Wilhelm
Wilhelmson Carl (Svéd)	Liljefors Bruno (Svéd)
Wyczolkowski Leon (Lengyel)	

Perlrott Csaba Vilmos

PERLROTT CSABA VILMOS :

277. Fekvő női akt. - Tollr. p. 24.5 x 19 cm. Jelz.
1. b.: "Perlrott Csaba 942".

Koppany Graf 150 éve

SZABÓ VIADIMIR :

327. Iskola. - Vizf., p. 22 x 20 cm. Jelz. l. b.: "Szabados Jenő 941 XI. 20."

326. Kutyoltásra várók. - Vizf., p. 23 x 30 cm. Jelz. l. j.: "940 Szabados Jenő"

325. Apám és Anyám este. - Vizf., p. 22 x 26.5 cm. Jelz. l. j.: "Szabados Jenő 940 III 10"

SZABADOS JENŐ / 1912 - 1942 / :

324. Ónarckép. - C. rajz, p. 27 x 39 cm. Jelz. l. j.: "Budapest 1888"; l. k.: "Strobl Alajos"

STROBL ALAJOS / 1856 - 1926 / :

Perleth Coaba Urmas

medelstora Pärtryck
Aol

Repr.

Ernst Museum ^{Liikittäs}
W. XXII. (1926.)

R. U. T. III - 3 kiäl

69.	DERKOVITS GYULA: Onarckép.....	5,000.000
71.	MIHÁLTZ PÁL: Modell.....	3,000.000
72.	MÁRFFY ÖDÖN: Daphne.....	9,000.000
73.	KLIE ZOLTÁN: Kikötő.....	3,500.000
74.	GARAI LILI: Ravatal.....	5,000.000
75.	MÁRFFY ÖDÖN: Lakoma.....	18,000.000
76.	— Macska.....	5,000.000
77.	— Fekete korsó virágokkal.....	12,000.000
78.	— Dunai táj.....	6,000.000
79.	— Heverő nö.....	5,000.000
80.	— Gyermekfej.....	5,000.000
81.	— Idyll.....	7,000.000
82.	— Álom.....	5,000.000
83.	— Onarckép.....	20,000.000
84.	GÁDOR ISTVÁN: Majom.....	2,000.000
85.	MÁRFFY ÖDÖN: Nő háttal.....	5,000.000

Perrott Gabo Vitrus

l.

Ernst Mur. 131. kiell

1854, 157.77.

Greco, spaniol fessó" TV. 45.

Csaba - Perlov Vilmos

4
MAGYAR MŰVESZET

1930.327

Nagyság

Portf. száma

A megszerzés
módja és ideje

Jegyzet

Szám

A személy vagy tárgy

Perlrott Csaba
Nők, temp.

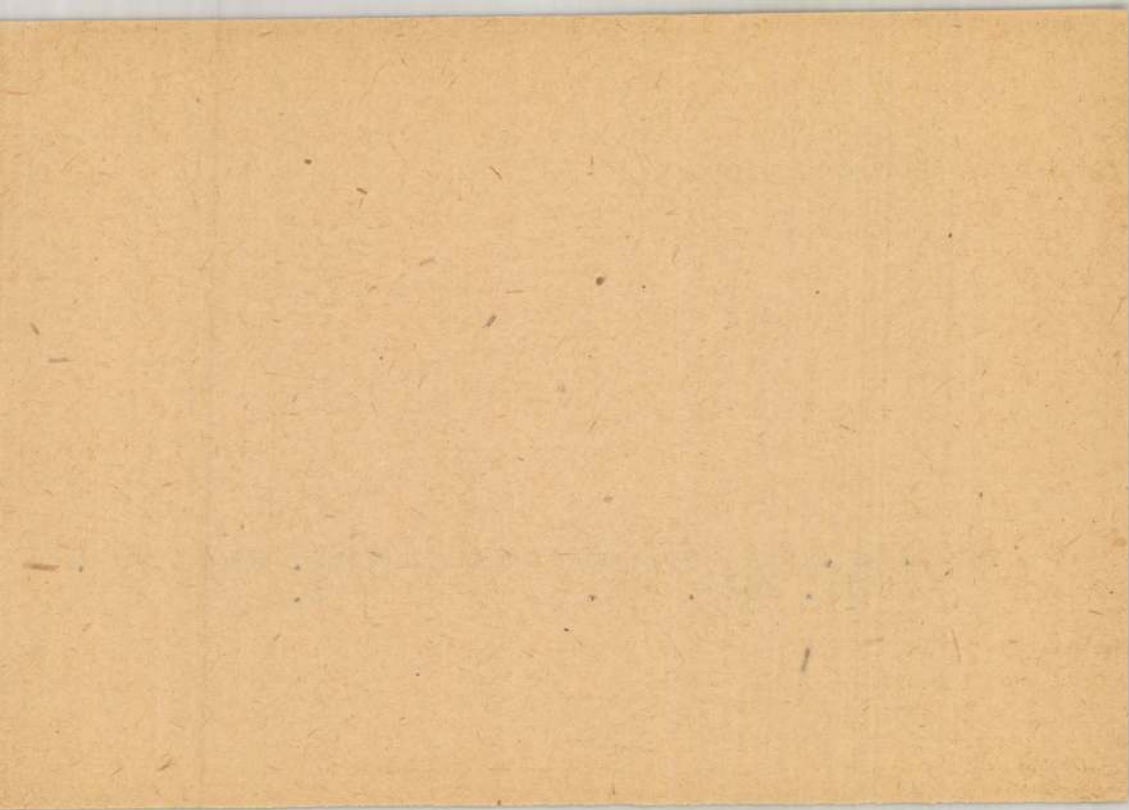
MR

Szoc. dem. párt képviselőjének társ. Ernst Hus.
kiáll. 1945. okt. 3 1.

MDK

Perlrott Csaba
Csendélet, temp.

Szoc.dem.párt képzőművészeinek társ. Ernst Muz.
kiáll. 1945. okt. 3 1.

MDK

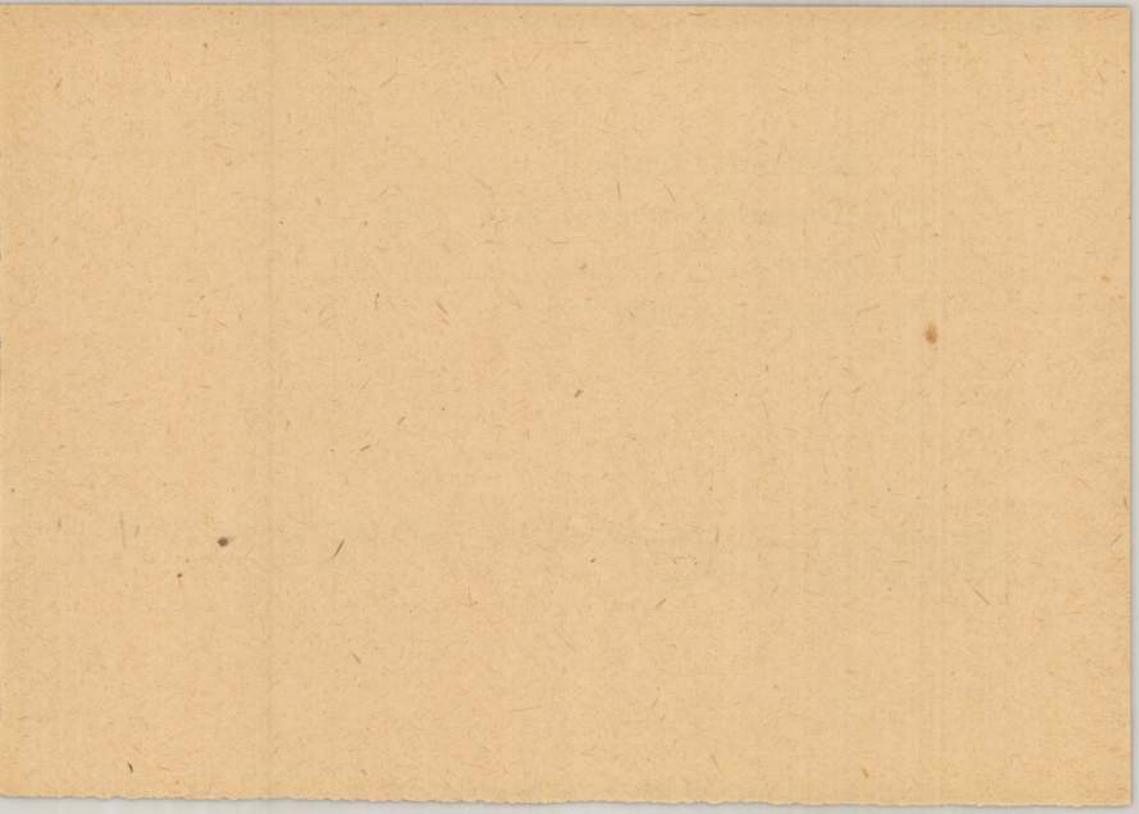
Perlrott Csaba

Csendélet szoborral, temp.

Gitáros nő, olaj

Dunai tájkép, "

Szoc. dem. párt képzőművészeinek társ. Ernst Hus.
kiáll. 1945. okt. 4 1.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

illusztrációk az alábbi műven:

Tersánszky J.Jenő: A félbelond. Bp. 1947.

1914

Prof. G. G. V. V.

University of California

San Diego, California, U.S.A.

MDK

Peřlrett-Csaba Vilmos

a nagybányaiak közt

Vigilia, 1955. dec. XIX. évf. 12. sz. 664. l. - Dévényi Iván:
Réti István könyve a nagybányai művésztelepről. 664-
667. l.

1001

Perlrott Csaba Vilmos festőművész
Bachanália
Tárkányi Jenő gyűjt. pótkatalógusa, 1919

6 aukciós, árnak

Perlrott-Csaba Vilmos

Napkeleti bölcsek, aquarell

Kálkápolnai táj "

Szentendrei főtér "

Czigányvárosi részlet "

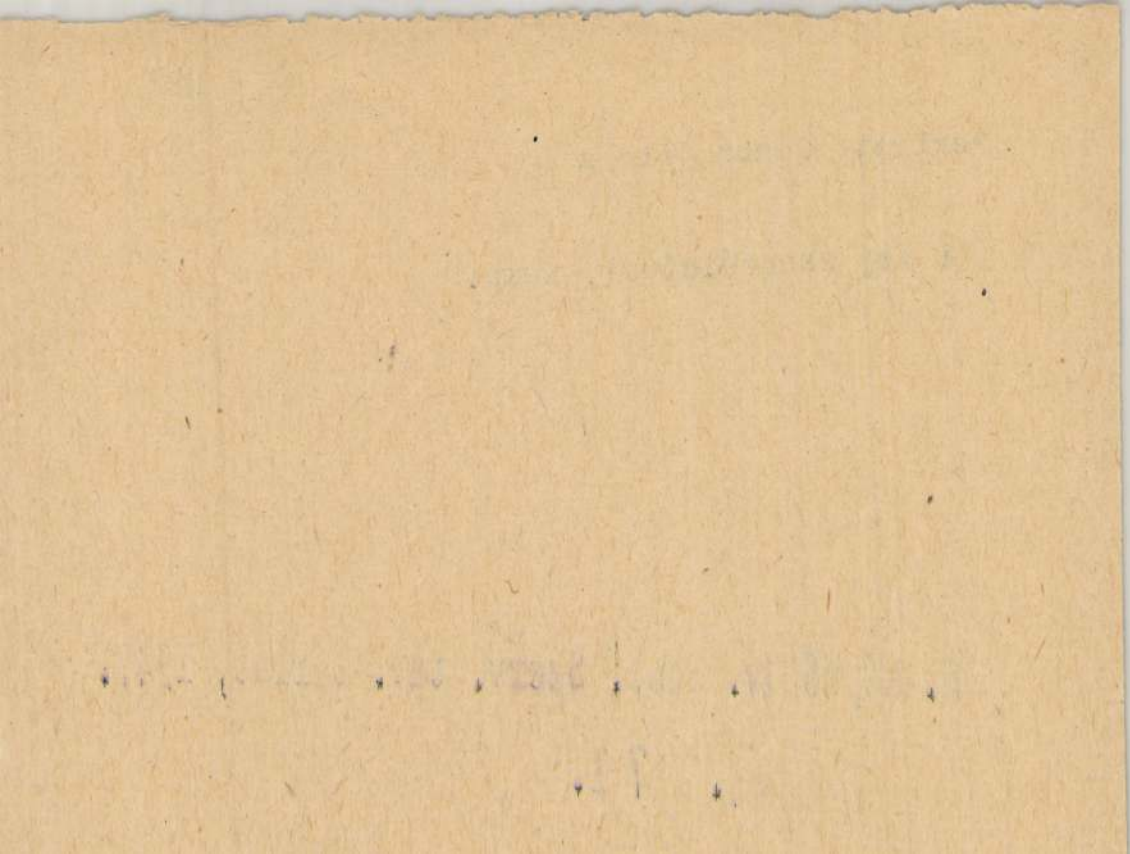
XVIII. Magyar grafikusok a "Magyar Műkiadó"
anyagából kiállítás, Bp. 1923. katalogusa

XVIII. Magyar Szállások a "Magyar Működés"
szavakról. Kézirat, p. 123. Katalógus

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Női fej csendéleteel, temp.

MDK

Perlrott-Csaba Vilmos

Fekvő akt, festm.

Helikon 3. kiáll. 1922. ápr.

15

1.

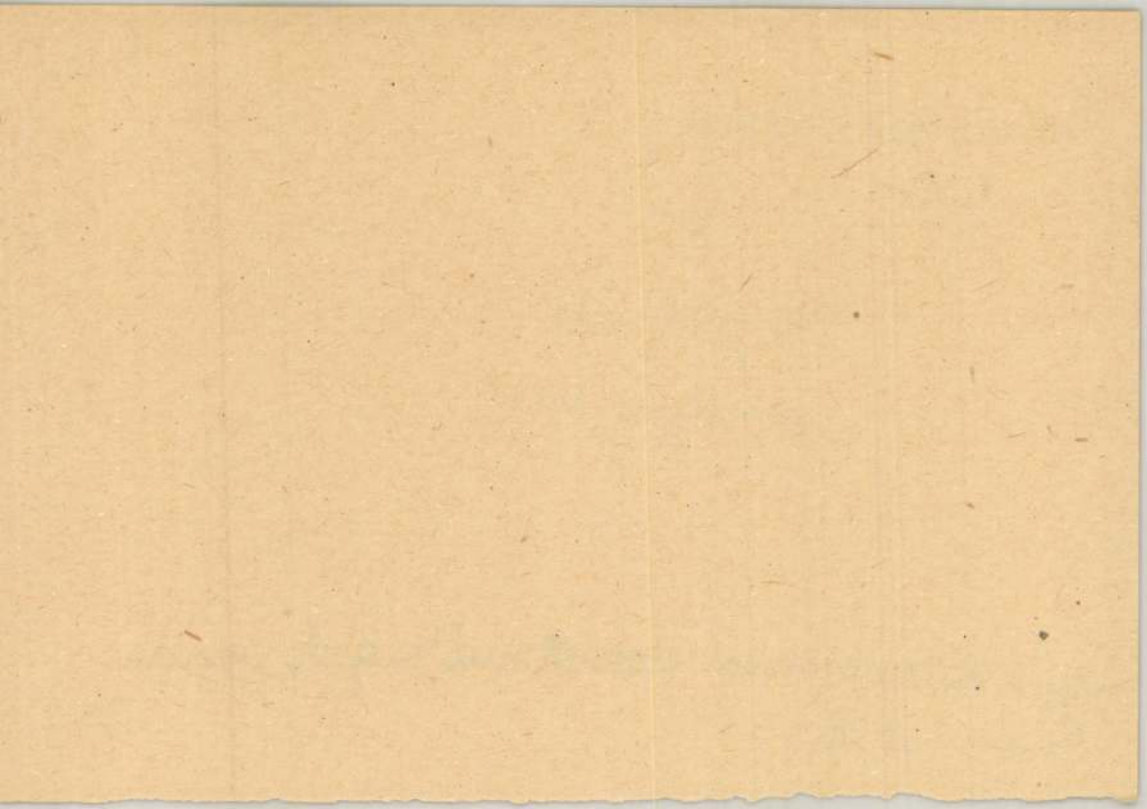
M.D.K.

Petrófi Csaba Vilmos
festő

382) Kröi sakt
(Somogyi. Mur.)

Egyes köztulajdonból elveszett műtárgyak jegyzéke.
Budapest, 1952.

248.

Berkell Csaba Vilmos
festő

M.D.K.

Fajkép.

Biraukció 1958. Budapest.

481.

107

Handwritten text, possibly a name or address, in the upper right corner.

Handwritten text, possibly a name or address, in the center of the page.

108

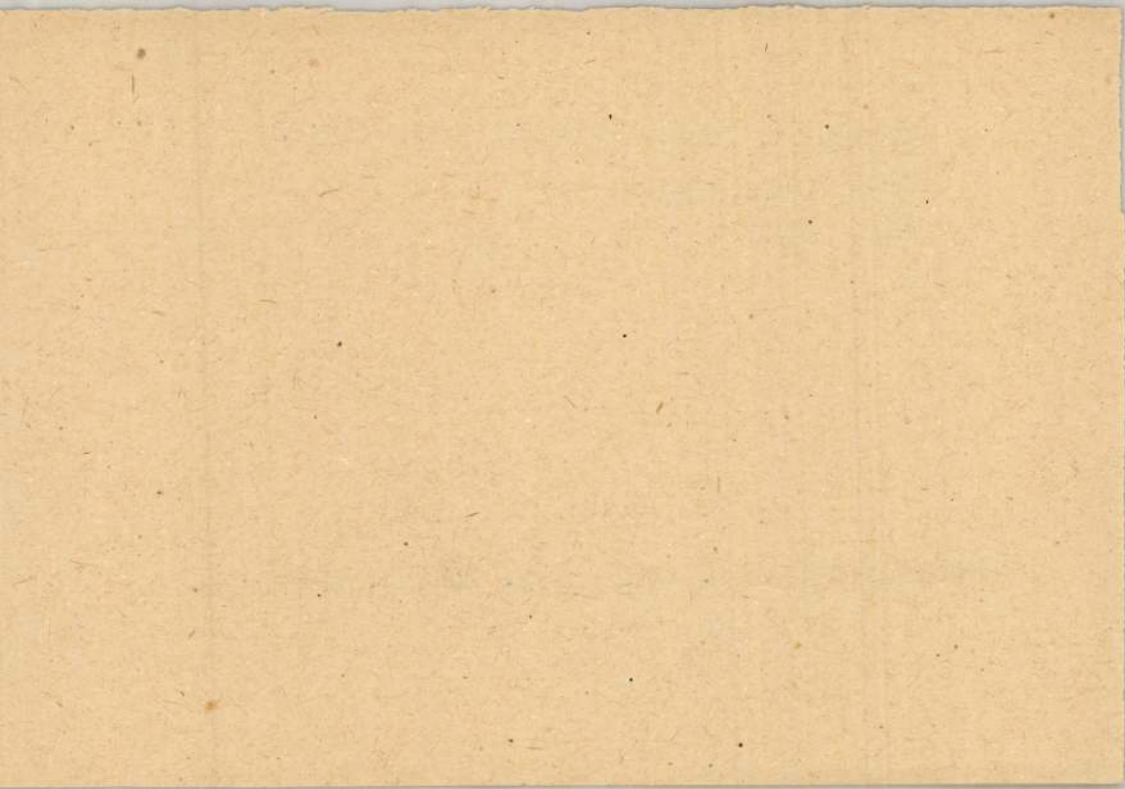
Handwritten text, possibly a name or address, in the lower right corner.

Perlrott Csaba Vilmos, 1880-1955.

Téli táj, olaj

Táj, olaj

Szentendrei Műv.telep jub. kiáll. 1926-56.

Perlov & Coats Ulms

1926-27. Parisian,
artian 1927-ken
magbanyan dolgorok.

Kut. 1927. II. ex.

4-5. 7 22. P.

(Paris magpant
idehar.)

Handwritten notes on the right side of the page, including a vertical line and several lines of cursive text.

Handwritten notes in the upper right section, appearing as a list or series of entries.

Handwritten notes in the middle right section, continuing the list or series of entries.

Handwritten notes in the middle section, possibly a continuation of the list.

Handwritten notes in the lower middle section, appearing as a list of items.

Handwritten notes in the lower middle section, continuing the list.

Handwritten notes in the lower left section, appearing as a list of items.

Perloff Saba Uluw

Good
S

Rabinowichy Marinetti

Harim korek univisati
Kialitaisaint.

Magyar Grafika
1926. 27. 1.

KOLOZSVAR THJ. SZ. KIR. VÄROS POLGÄRMESTERE

10290

szám

1942

Mellóságos
Nagyságos
Tekintetes

Ünlemelékbe Öntökves Jözettségünre

Hivatalból
Közzolgálati ügyben
CÍJ ALTALÁNYOZVA

IX. R.

~~Handwritten text, possibly a name or address, crossed out with a horizontal line.~~

~~Handwritten text at the top left corner, possibly a name or address, crossed out with a horizontal line.~~

Perloff Gales Volume

~~1. Perloff Gales Volume~~

Perloff 55.2.

Handwritten text, possibly a signature or name, written vertically on the left side of the page.

22.6

Palmer's Galia Virginica

Boreman's Series

82 16 f. 33 bps

Spec. e. n. (1929)

A MŰEMLEKEK ORSZÁ
BUDAPEST, VI., AR

603/1934szám.

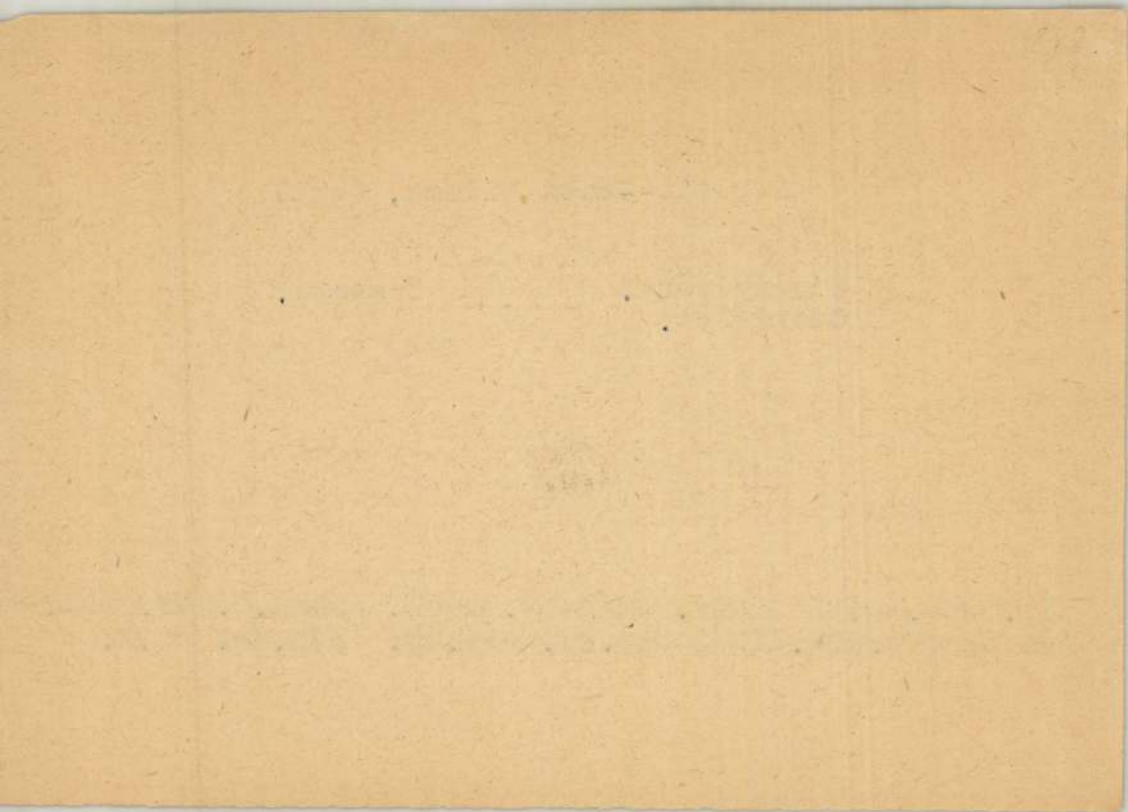
*A Nagyméltóságu Vallás és Közoktatás
Minisztériumnak*

Perlott-Csaba Vilmos, festő

Cigányleány.
Csendélet.

Tempera.
"

Bp. Műcs.-OSZT. Nősz. Képzőműv. kiáll. / Rend. N. Kir. Vall.-
és Köszökt. min. / 1933 ápr. 19. - máj. 25. Kép. ta. 38.1.

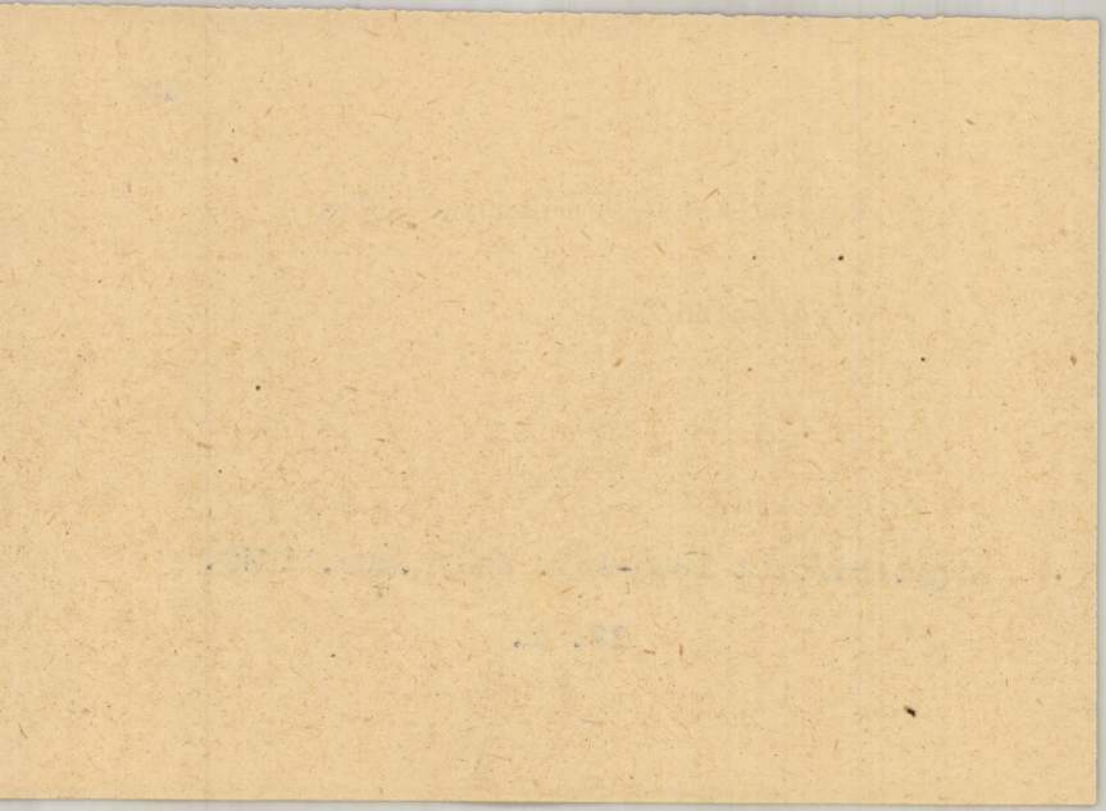
MDK

Perlrott csaba Vilmos, 1880-

Virágcsendélet

Magy.művészet 1800-tól. Szépm.Muz. 1949.

12. 1.

M.D.K.

Perlrott Csaba Vilmos /1880-

382. Női akt. Olajf. 40x52

Elveszett. /Somogy megyei Múzeum/

Háborús műtárgyvesztesség-jegyzékek. V. füzet.

24. l.

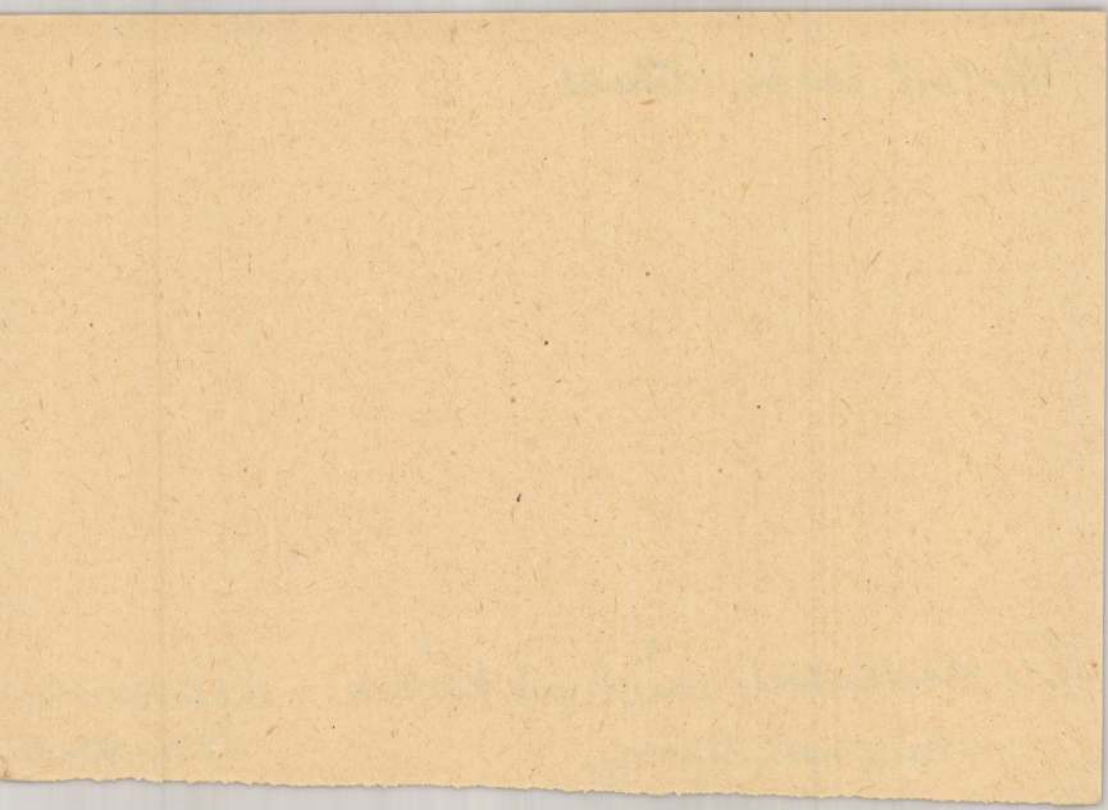
MUMOK. Bp. 1952.

Perloff Crabs Vilnius

A studentai mūš. jub. kiałh-se.
Karlai Götze

Kėpava
1956. okt. 3.

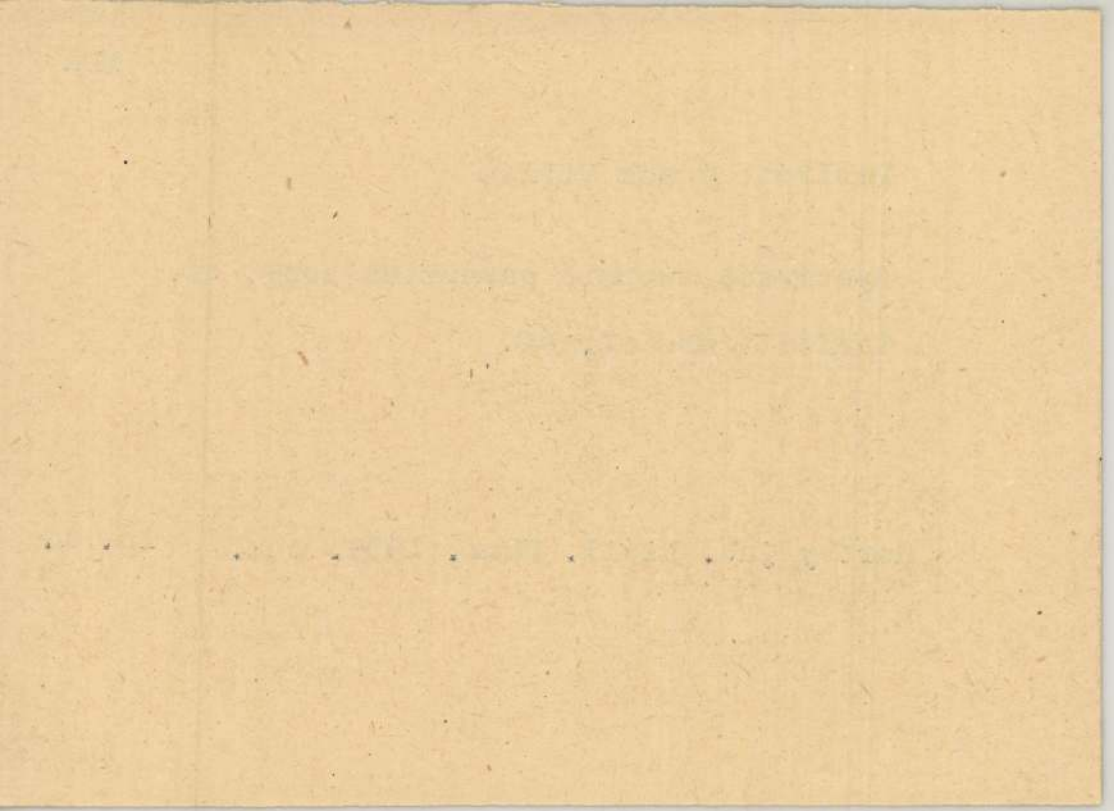

Perlrott Csaba Vilmos

Gyermekeit szoptató parasztasszony, of.

Terített asztal, of.

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec. 10. 1.

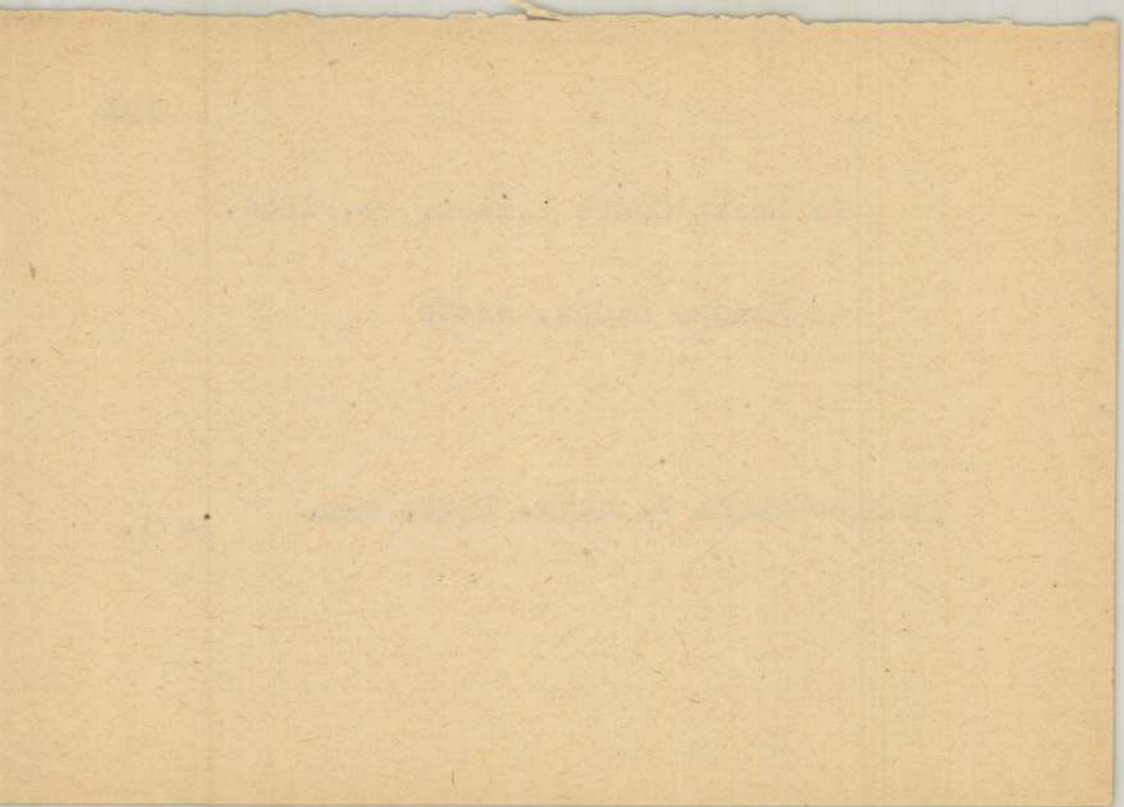

Perlrott Csaba Vilmos, sz. 1880.

A Szajna hidja, kréta

Almásy-Teleki 7. suke. 1941. okt.

54 l.

Perlrott Csaba

Tanulmány, temp.

" "

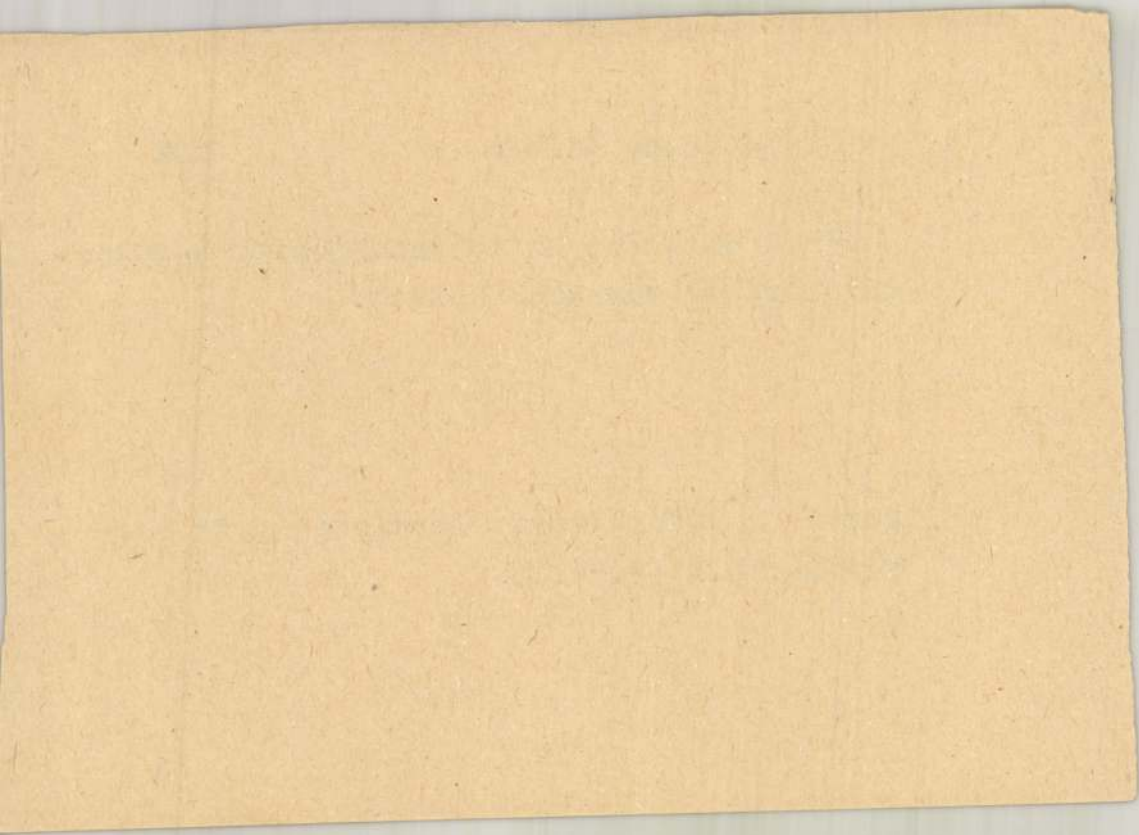
KUT és UME kiáll. N. Szal. 1932. nov. 13 l.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Nevének említése az impresszionizmus bukását hirdető művészek között.

Pogány Ö.Gábor: Magyar festészet a XX.században. Bp. 1959. 36. 1.

Perlrott Csaba Vilmos, festő. MDK

Virágcsendélet.

Vizf.

Száz magyar művész. Föv. Képtár kiállításai. XL.
Budapest. 1948. okt. Kat. 9.1.

1914
W. H. C. V. L. S. 1914

1914

1914
W. H. C. V. L. S. 1914

MDK

Perlott Csaba Vilmos, festő

Akt-kompozíció.
Pócsmegyeri táj.
Kompozíció.

Pasztel.
Pasztel.

129-132. Grafikák.

U, itt már szerepelt egész gyűjteménnyel.

Belvedere, Bpest, XXIX. Kiállítás.- Csoporthiáll.
1924. okt. Katal.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Csendélet

Munkácsy céh 5.kiáll. Ernst Muz. 138. kiáll.
1933. márc. 14 l.

Herbert Oscar Wilson

London

Manuscript of F. M. L. Wilson, Esq. No. 100. 1811.

1811. No. 100.

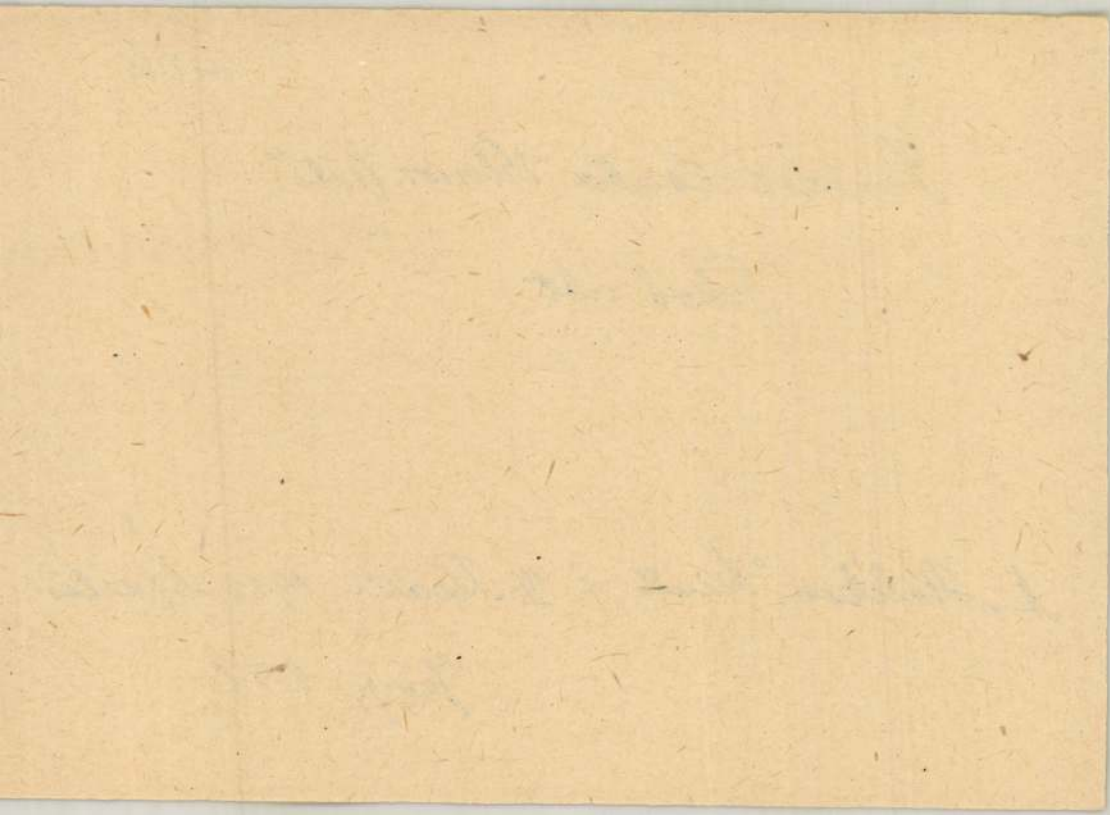
MDK

Perliott-Csaba Filmos, festo.

Fekvo" alt.

A. Helikon "kiáll.-i. III. Kiáll. 1922. Április

Évvez. 15. l.

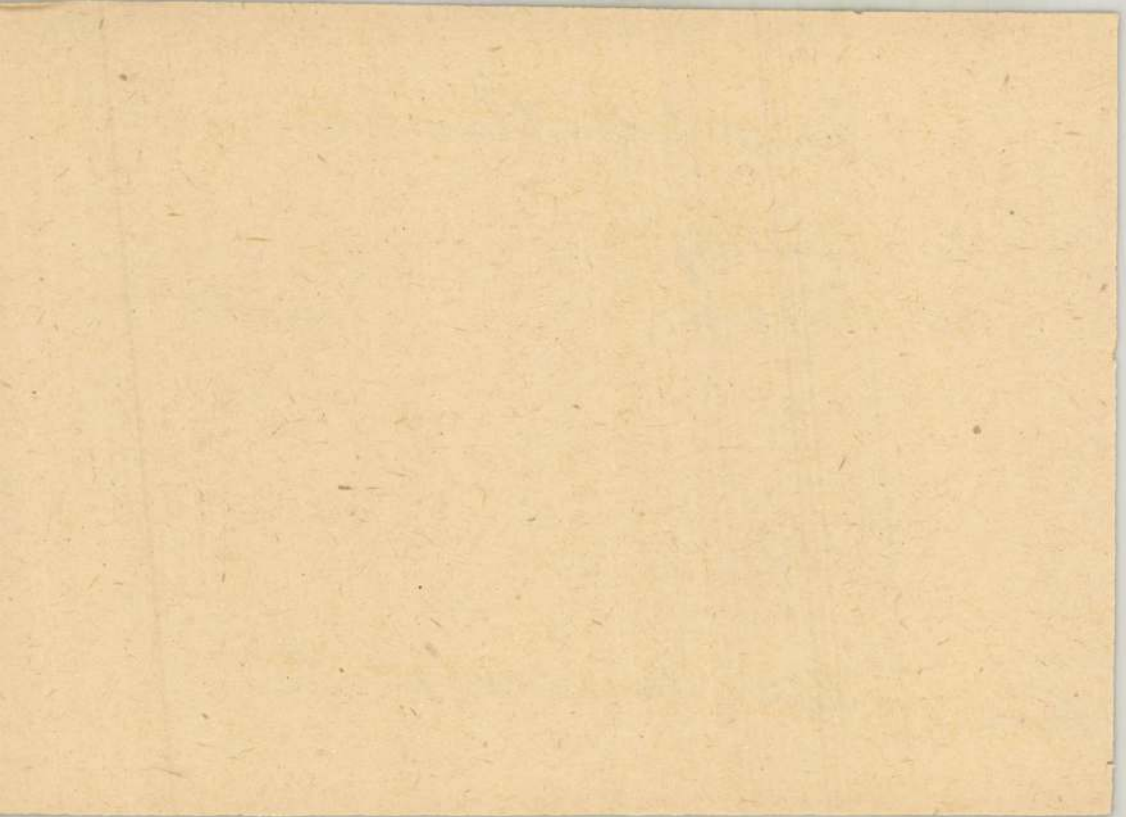
Perlott Csaba Vilmos. festő

80. - Féli táji

81. Fajkép,

pant.

Omike. - II. Hépróm. kiáll. - 1942. Jan. - Jún.

Perrott Csaba Vilmos, festő
 45. Tájkép, of

Műv. és Keresk. Int. (v. Ernst Muz.) - Műv. Sportbiz. és a
 M. Népröm. Szabadmoz. kiáll. - 1945 VI. 11. 26. - Klat.

1874

1874

1874

1874

1874

MDW

Perloff Csaba [festőművész]

(Jelentéktelen említés egy más tárgyú
cikkbem.)

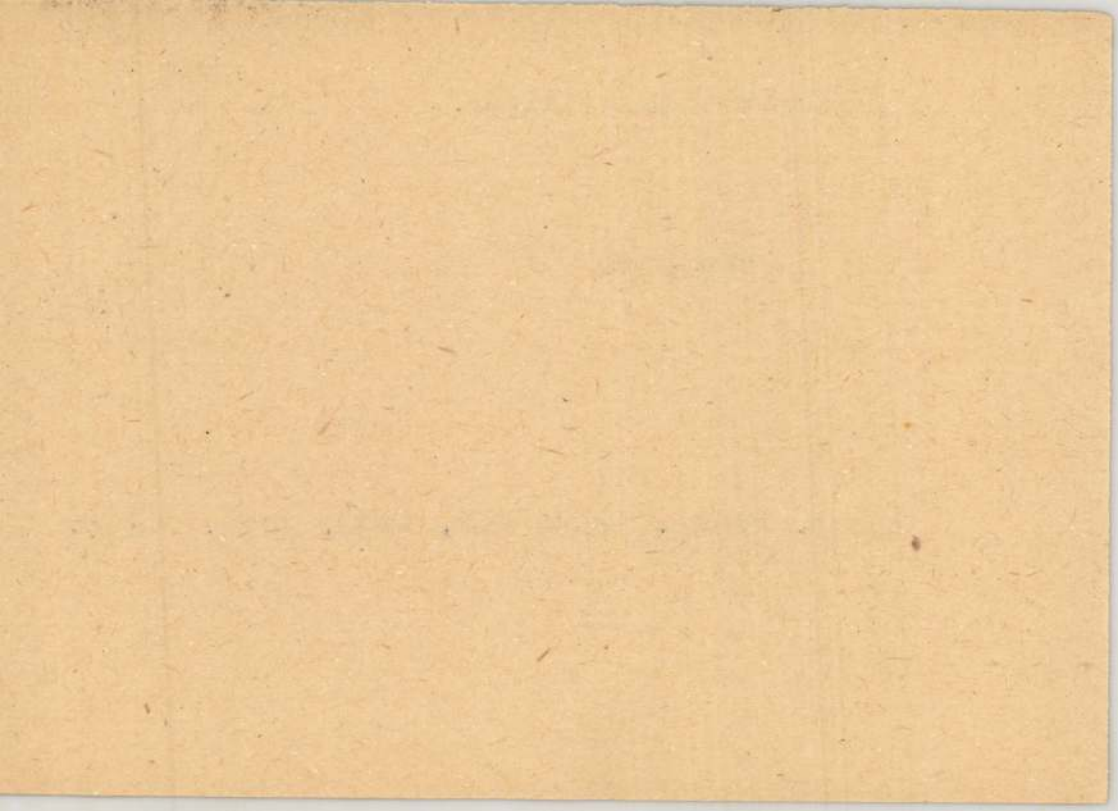
Bodó Béla: Kínészek és emberek.

Nők Lapja, Bp. 1956. június 21. [6-7. l.]

Perlrott Csaba Válmós

törzstag

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. 21.

Perlrott-Csaba Vilmos, sz. 1880.

Csendélet

Ernst Muz. aukc. 53.sz. 1936. máj. 29 ,1.

101

Vertrag über die Vermählung, 1880.

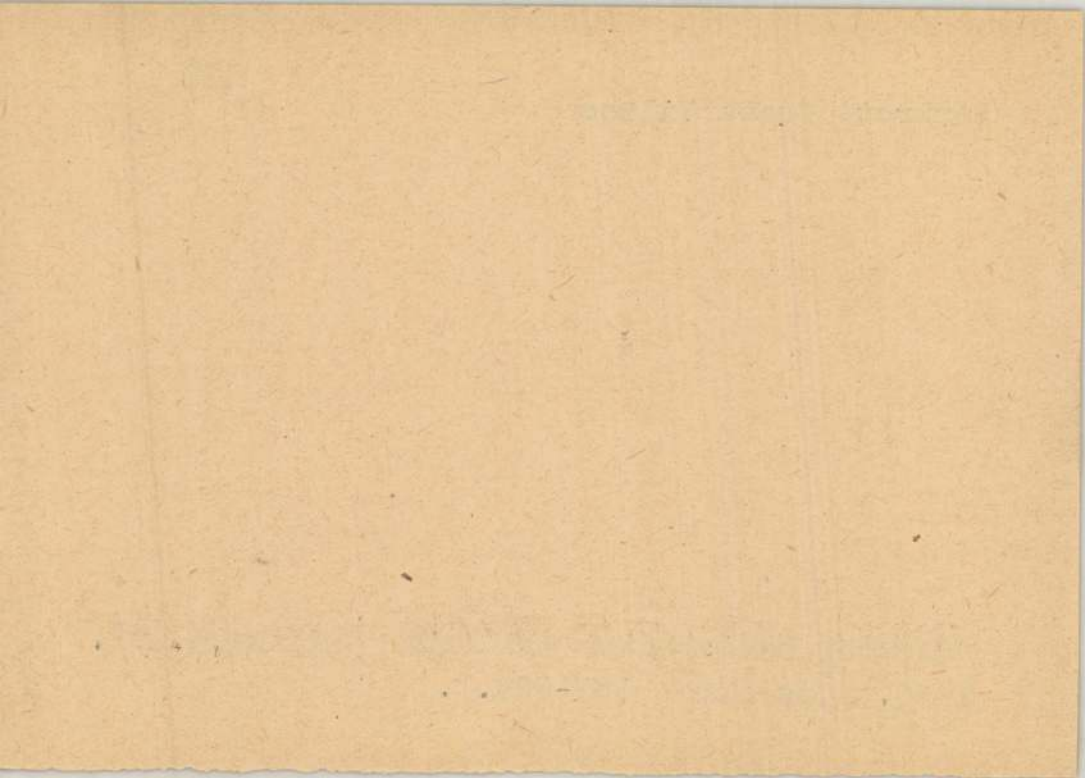
Vertrag

Vertrag über die Vermählung, 1880.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Ferenczy Béni: Párisi emlékeim Csillag, X. évf.
1956. szeptember 587-589.1.

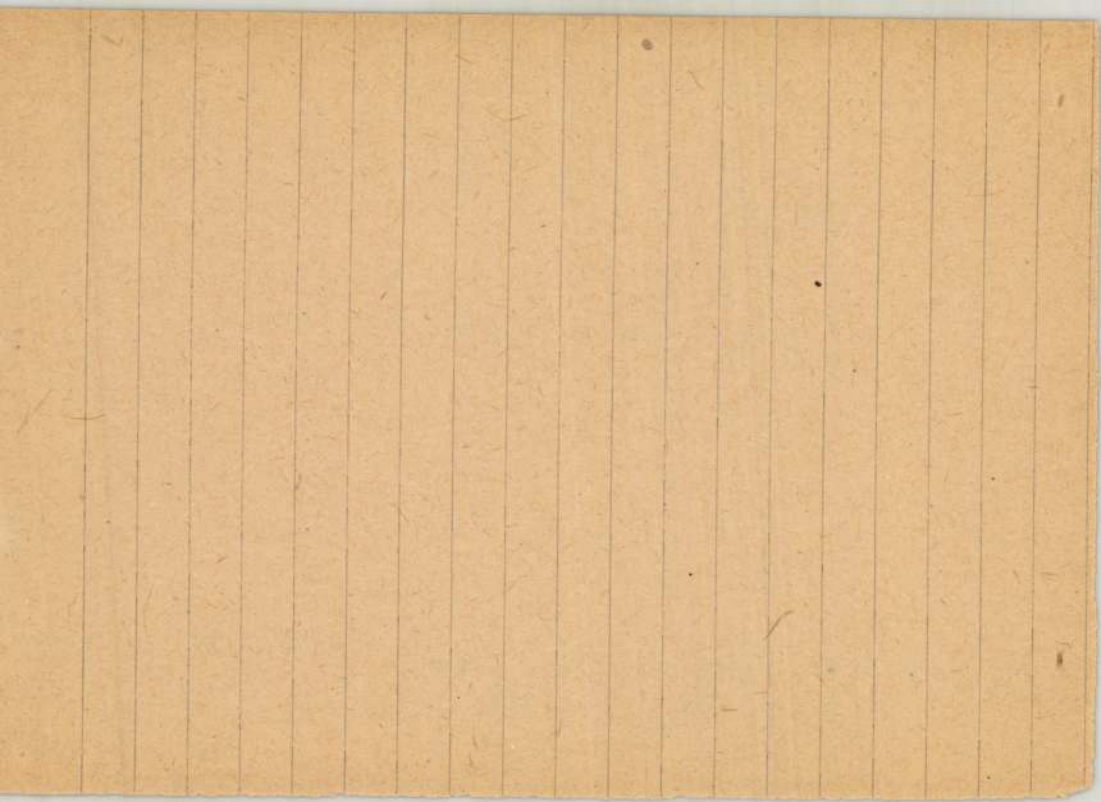
Perlott Csaba Vihars

MDK

Csendélet festő

Lehét a Ján - műremben

Blenessy János: A Ján - műremm ismer-
telése 1933 Jánberény 39.0

Perlott Csaba Vilmos

Utcarészlet, olaj

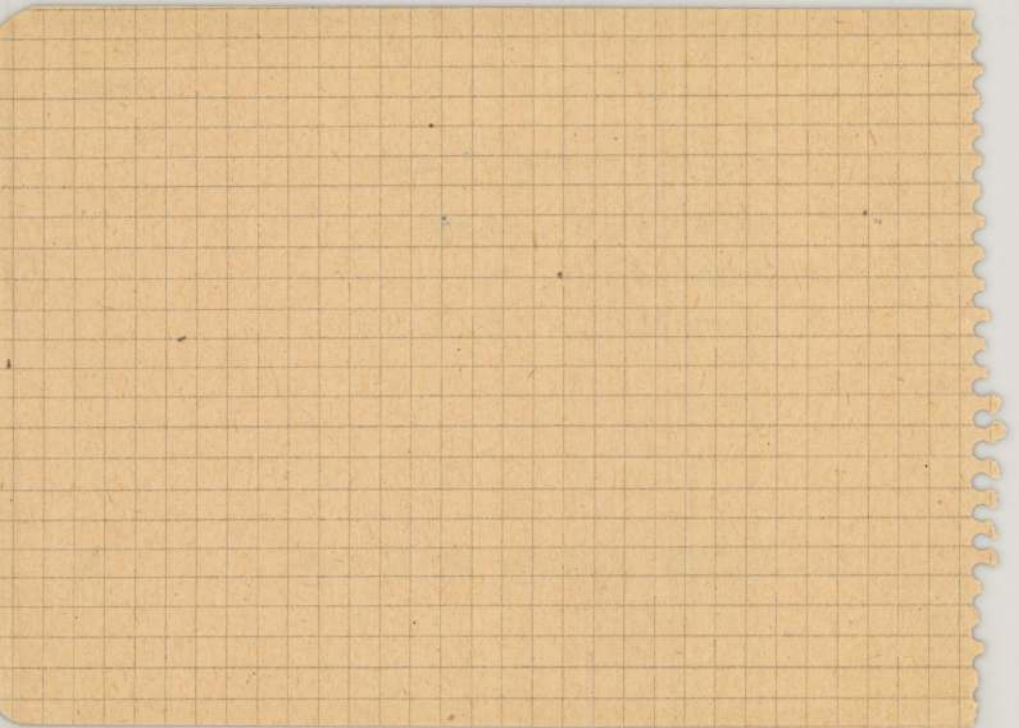
Partrészlet, "

Csendélet, "

KUT kiáll. N.Szal. 1943. okt.

6

1.

Prilrott Csaba Vilmos festő

Szöveg-archiv anyagából

Dávid Katalin: A Művészettörténeti Dokumentációs
Központ Adattára Művért 1957.VI.évf.4.sz.322.l.

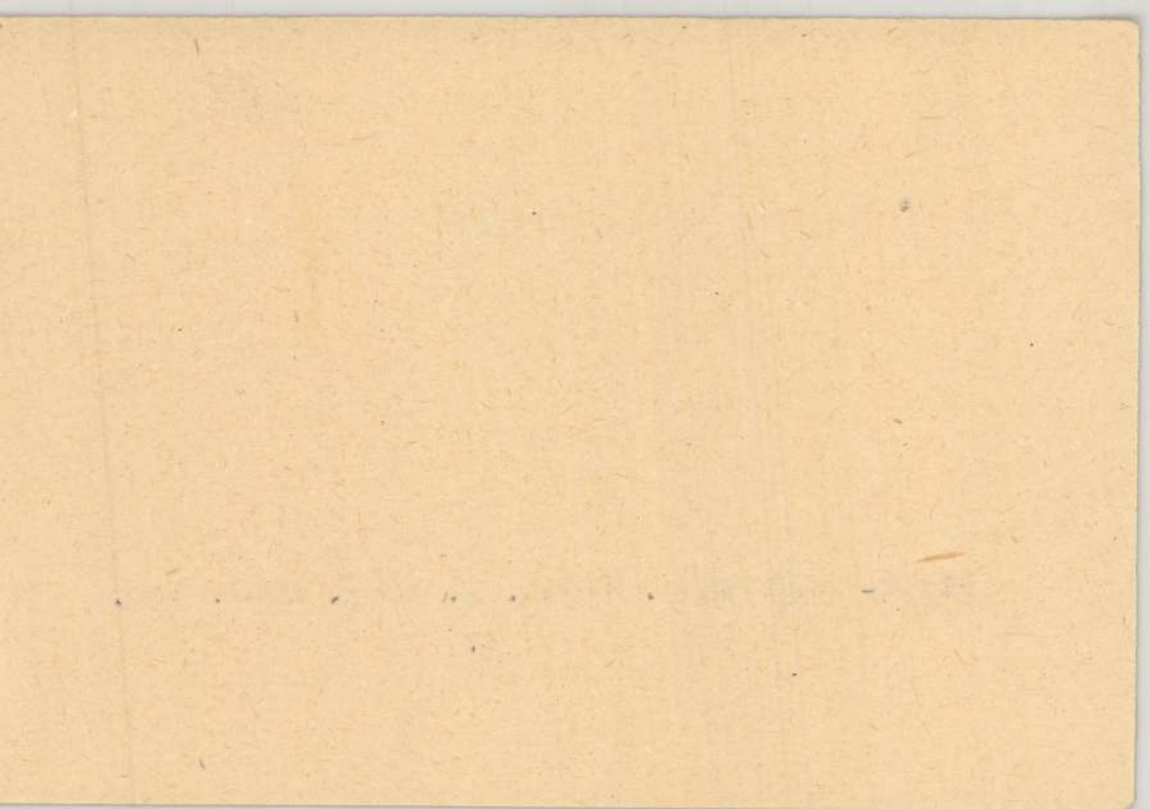
7

MDK

Perlott Csaba, alelnök

Rippl-Rónai Társ. kiáll. N. Sual. 1948. dec.

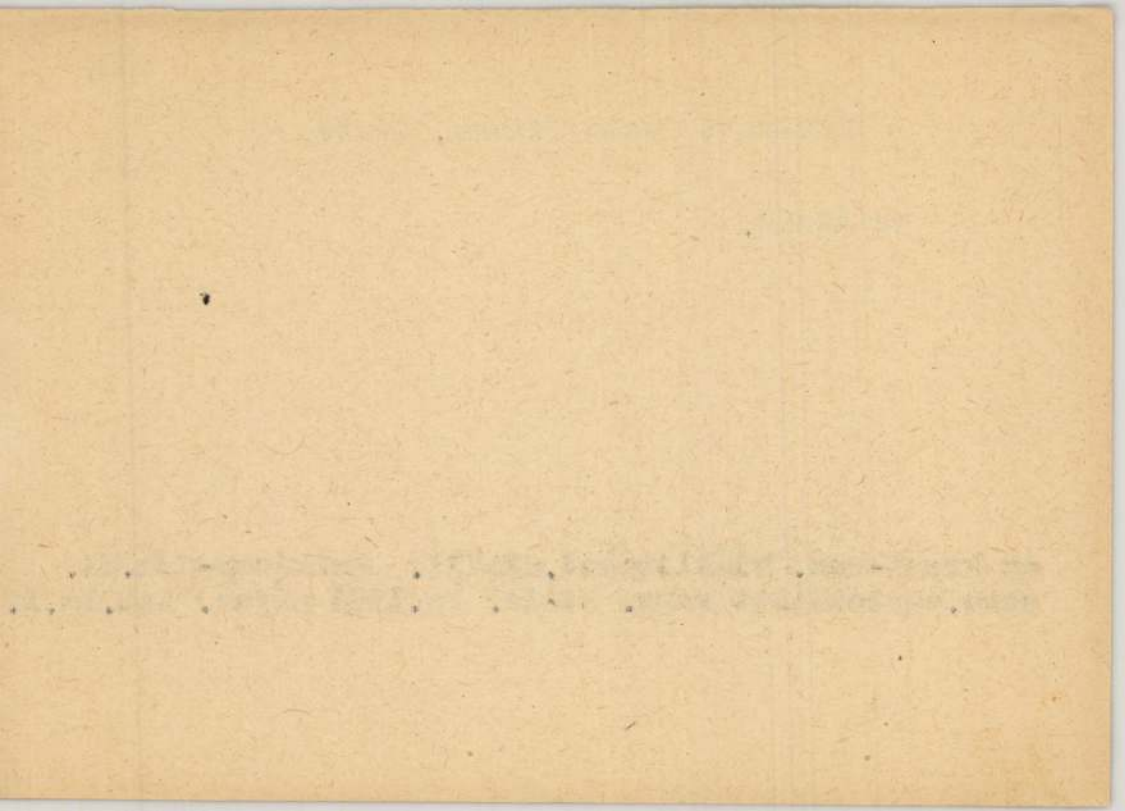
2 1.

Perlrott Csaba Vilmos, festő

Bor átnök.

Az Ernst-Muz. kiállításai. CXLVII. Murkácsey-Céh. VI.
sor. egybekötött repr. kiáll. Bp. 1934 május. Kat. 10. 1.

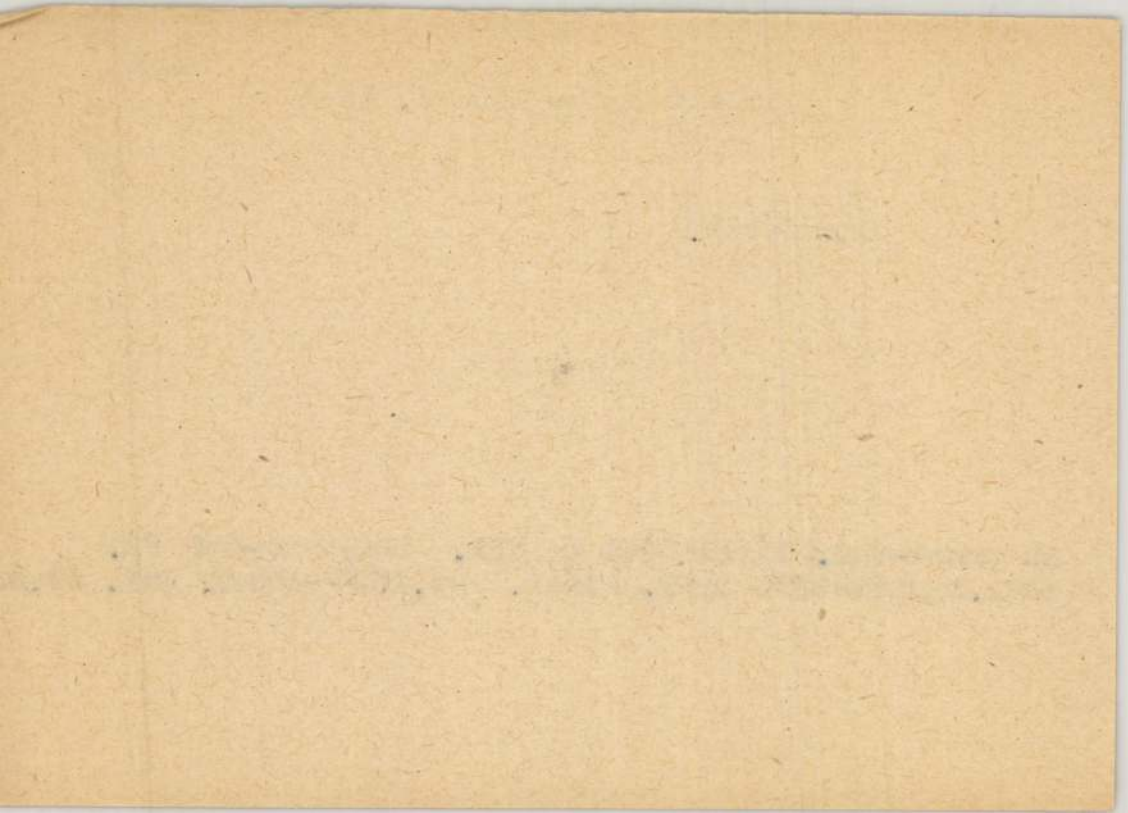

MDK

Perlott Csaba Vilmos, festő

Csendéelt.

AN ERNET-SAS KIÁLLITÁSAI CIVIL. HUNYÁCSY-CÉH VI.
SORA. EGYBEKÖTÖTT REPR. KIÁLL. EP. 1934 MÁJUS. KAT. 11.1

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

A szentendrei művésztelep kiváló tehetsége.
Művészetében tudatosan él a konstruktív formálás
akarata.

Dávid Katalin: A XX. század ~~A~~ magyar művészete.
I. Konstruktív törekvések.
Művészettörténeti tanulmányok. Bp. 1960. 73-89. l.
82. o.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Csendélet hegedűvel.

Gyümölcsös tál.

Szegény asszony otthona.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 21.1.
Műcs.

Perleth Caspa Vilmos

Gendéret hegedűvel.

Gyűjteménye téli.

Budapesti Széchenyi Könyvtár.

Magyar Nemzeti Könyvtár, Budapest, 1940. évi. 11. 11.

1111.

MDK

Perlrott-Csaba Vilmos , sz, 1880.

xczcxck88ox

Vörös akt

Ernst Mus. 50. auka. 1934. dec.

17. 1.

Perrott-Geeba Ylmas, aa, 1880.

generally

very old

about 1880. The same 1880. See.

17. 1.

MDK

Perlott-Csaba Vilmos

Kilátás a műteremből, festn.

XX. század negy. festészetének kialakulása. Tamas
Galéria XXXVI.kiáll. 1931 okt.

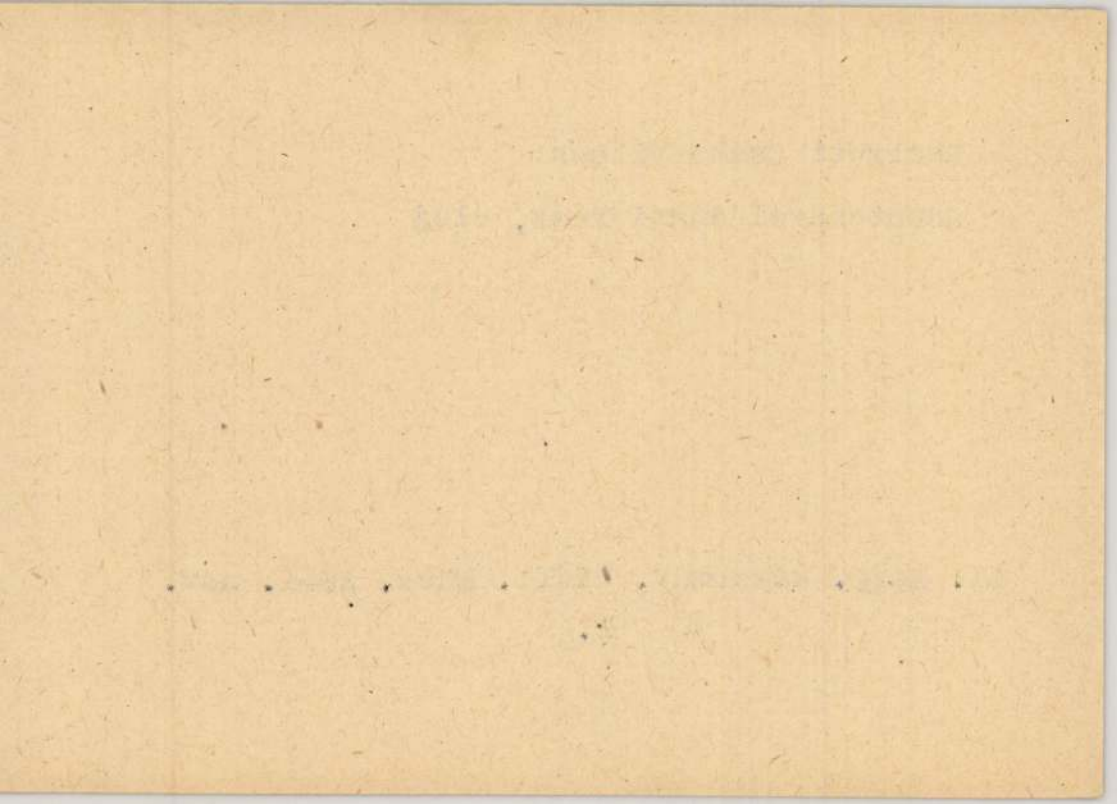
Károlyi-palotában rendezett képzőművészeti kiáll.
1927 febr. 1.

Perlrott Csaba Vilmos

Szentendrei dunai rész, olaj

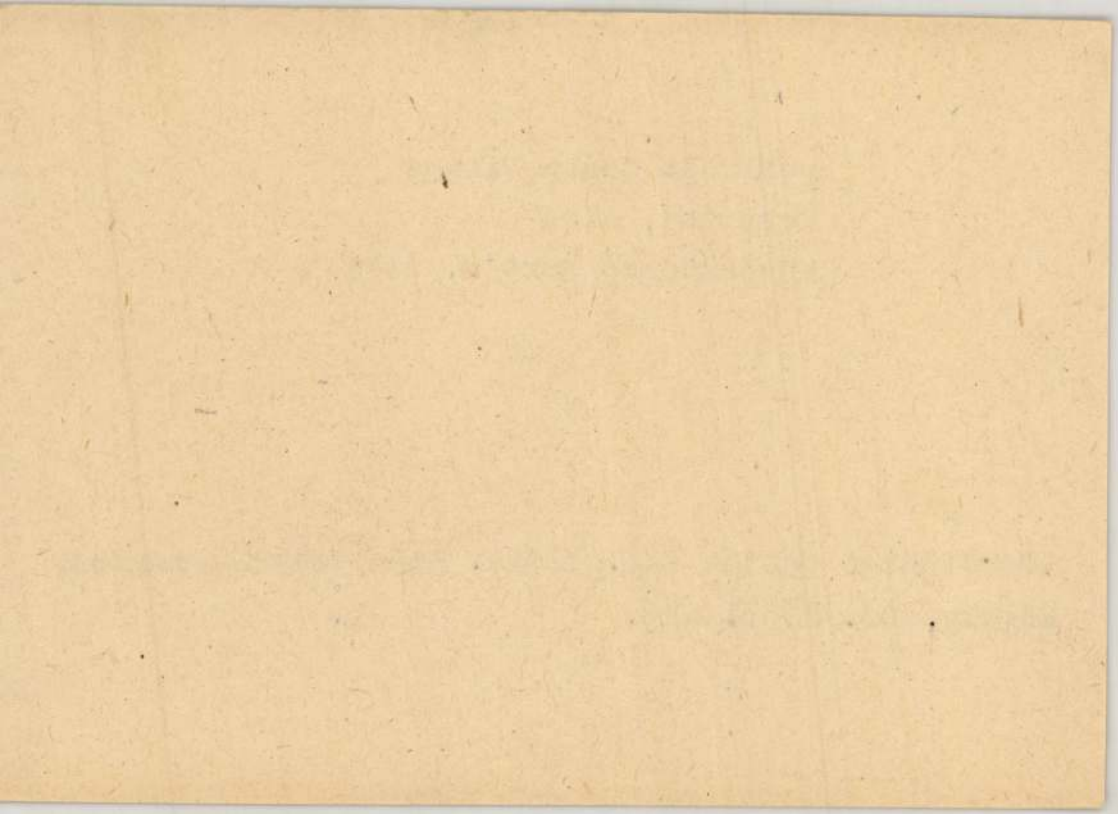
II. Magy. képzőműv. kiáll. Műcs. 1951. nov.

8 1.

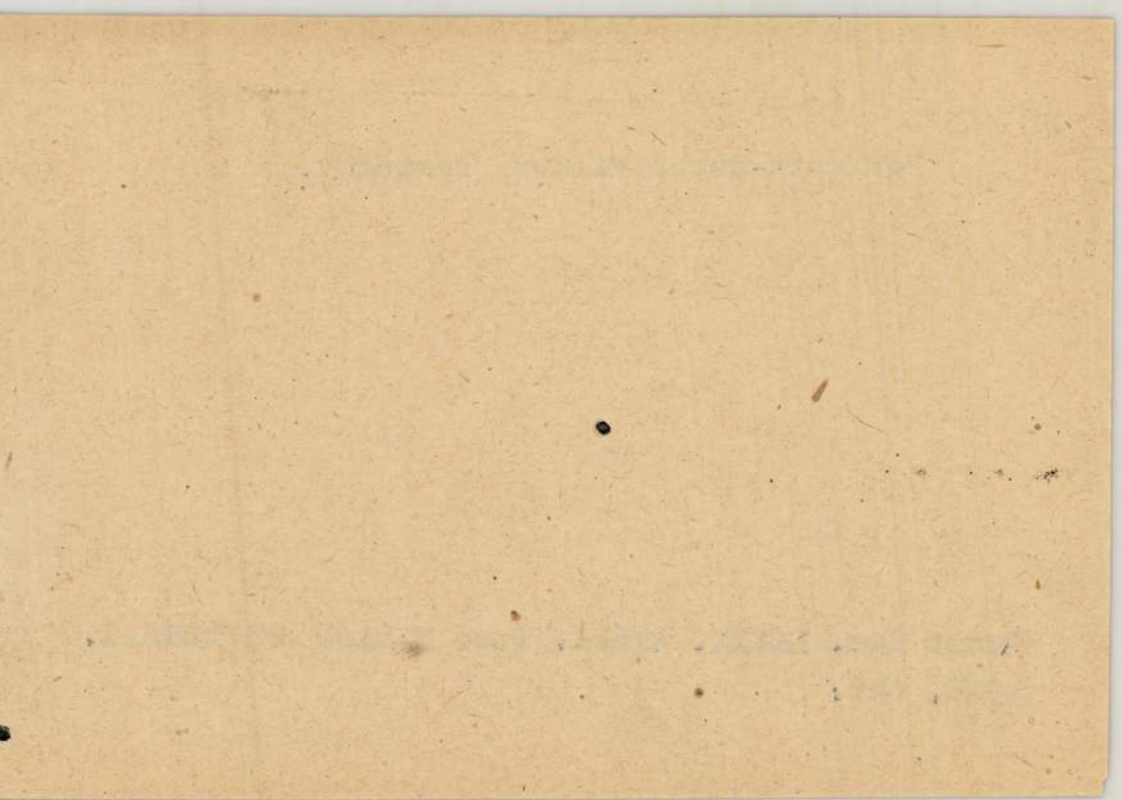
perlrott Csaba Vilmos
Kertrész, olaj
Művésztelep kertje, olaj

Szentendrei festők III. kiáll. Szentendrei Ferencczy
Károly ház. 1953. aug. 1.

Perlrott-Csaba Vilmos festőműv.

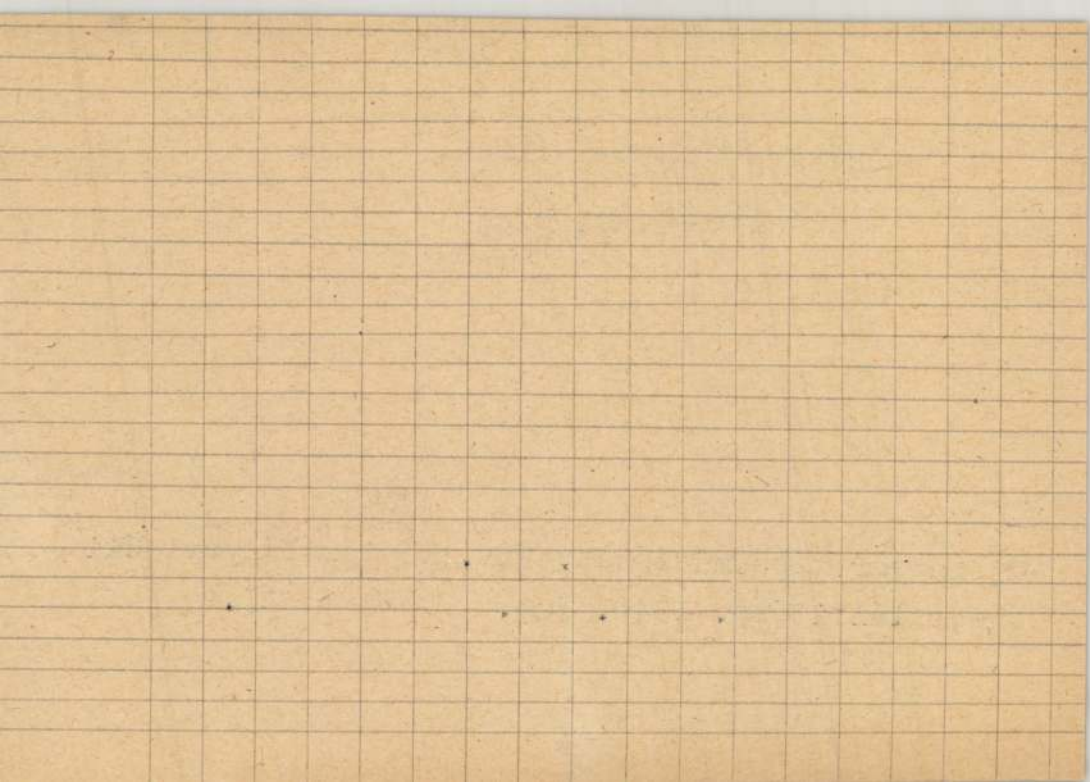
Ernst Muz. LXXIX. kiáll. Izsó Miklós emlékkiáll.
1925. okt.

perlrott Csaba Vilmos

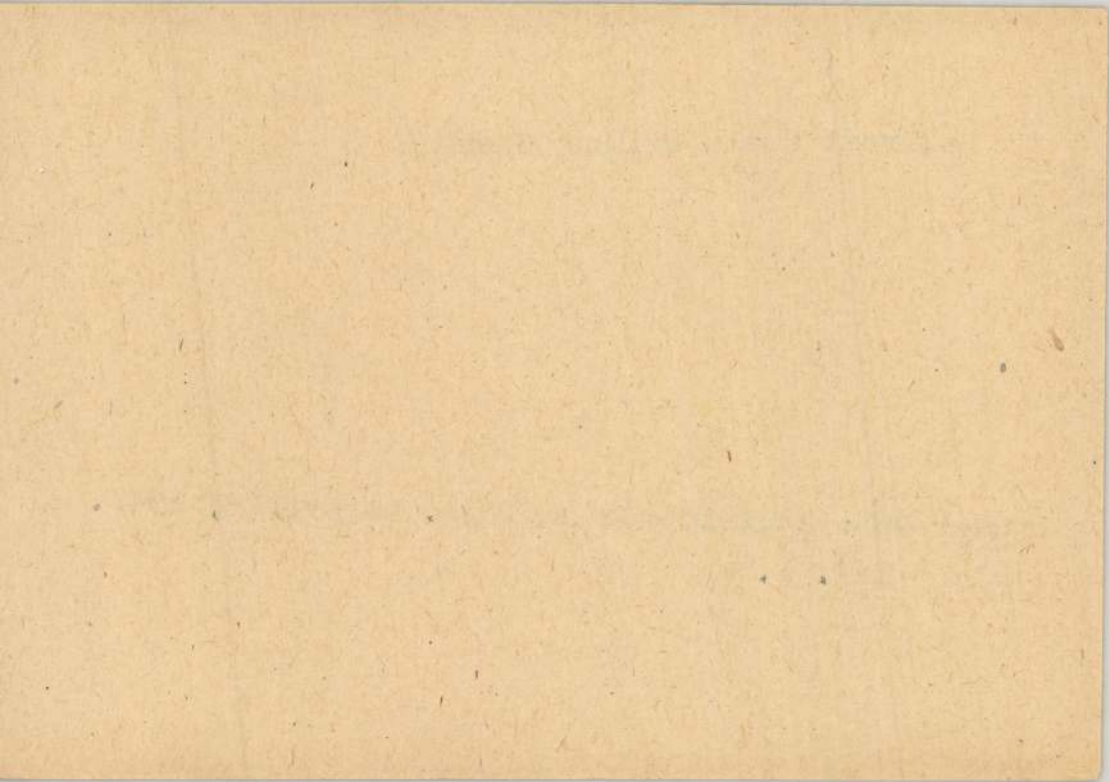
Virágcsendélet, olaj

Uj magyar képzőművészet. Főv. Képtár bányavidéki
vándorkiállítása. 1948. jun. 32 1.

Perlrott Csaba Vilmos /Ernst/

Szegi Pál: Kiállítások naplója. Nagyvilág, 1947.
máj. 1.

PERLROTT - Csaba Vilmos f. 10 m.

+ 75 éves korában

NN: Perrott - Cs. V...

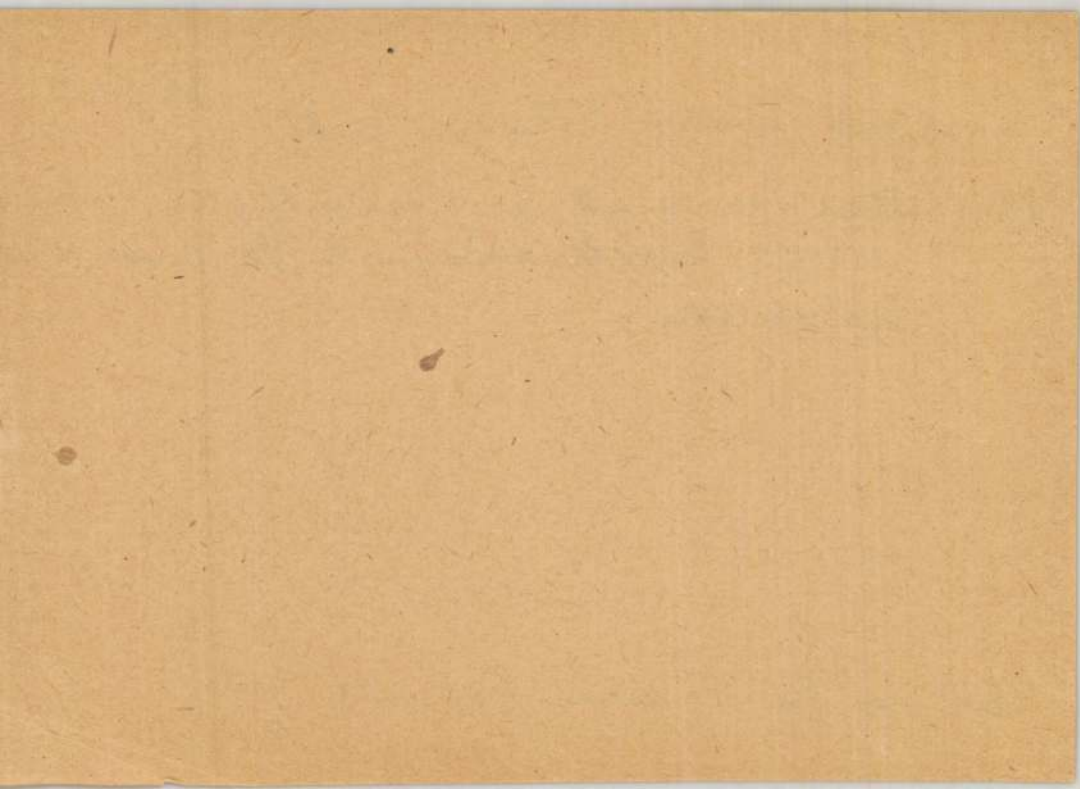
Modallai: vizsg. 1955. 11. 21. 6 m. febr. 5. 82.

Perrott Csaba Vilmos Jeshö

M.D.K.

1941-ben részt vett a kommunista mű-
vészet kiállításán a Vasarely utca
házában.

Boris Biermann. Pp. e. 15,

Per~~l~~ott Csaba Vilmos, festő

464. Tájkép.

01f.

Ep. Műcs. - "A Magyar Művészetört." 1942. Képzőműv. Kiáll.
jun. 6. - 22. Kat. 18.1.

100

Perkins George Wilson, 1878

100

1878

100

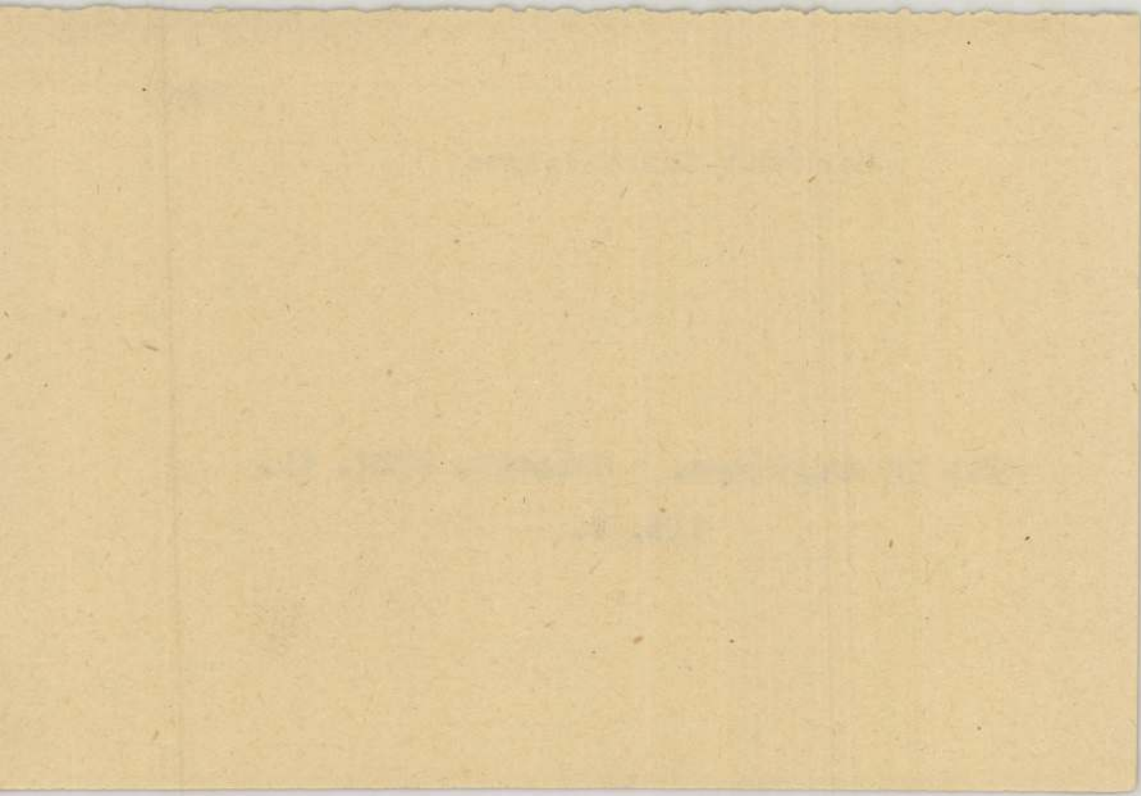
Perkins George Wilson, 1878
100

MDK

Perlrott-Csaba Vilmos

Néti I: Nagybánya. A Művész. 1922. II.

223. 1.

Perlrott-Csaba Vilmos, festő

Falusi utcarészlet. Jelzett. Olf.

Árverési Közlöny. Festm., rajzok. 1936 okt. 4. rk. sz.
40.1.

MDK

Perlrott-Csaba Vilmos

Cigánylány

Új nagy. művészet keresztmetszete. Tanács Gal. 45.
kiáll. 1932. ápr-máj.

Perlott Csaba Vilmos

Kertrész, of.

Gyümölcszedők, of.

Szentendrei festők 2.kiáll. Ferenczy K.Muz.

1952. okt.

NRK

Perloff Gustav Vilmas

Kerfens, of.

Gyllenbladsk, of.

Stenlundel Gustaf S. RIALI. Terence K. M. M.

1922. okt.

Perlott Csaba Vilmos

Aktok

M. grafika 100 éve. Főv. Képtár 32. kiáll. 1948. jan.
13 1.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
1911

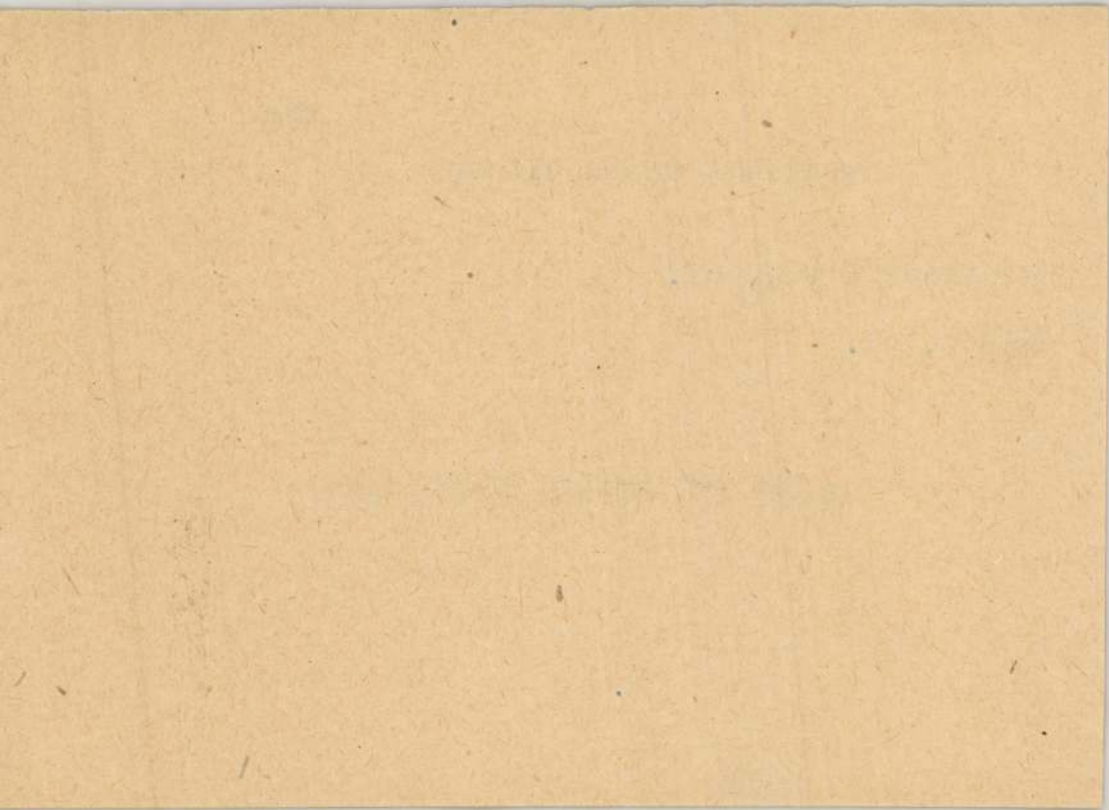
MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Szentendrei táj, of.

Tájkép, of.

OMIKE IV. KIÁLL. 1943. épr.

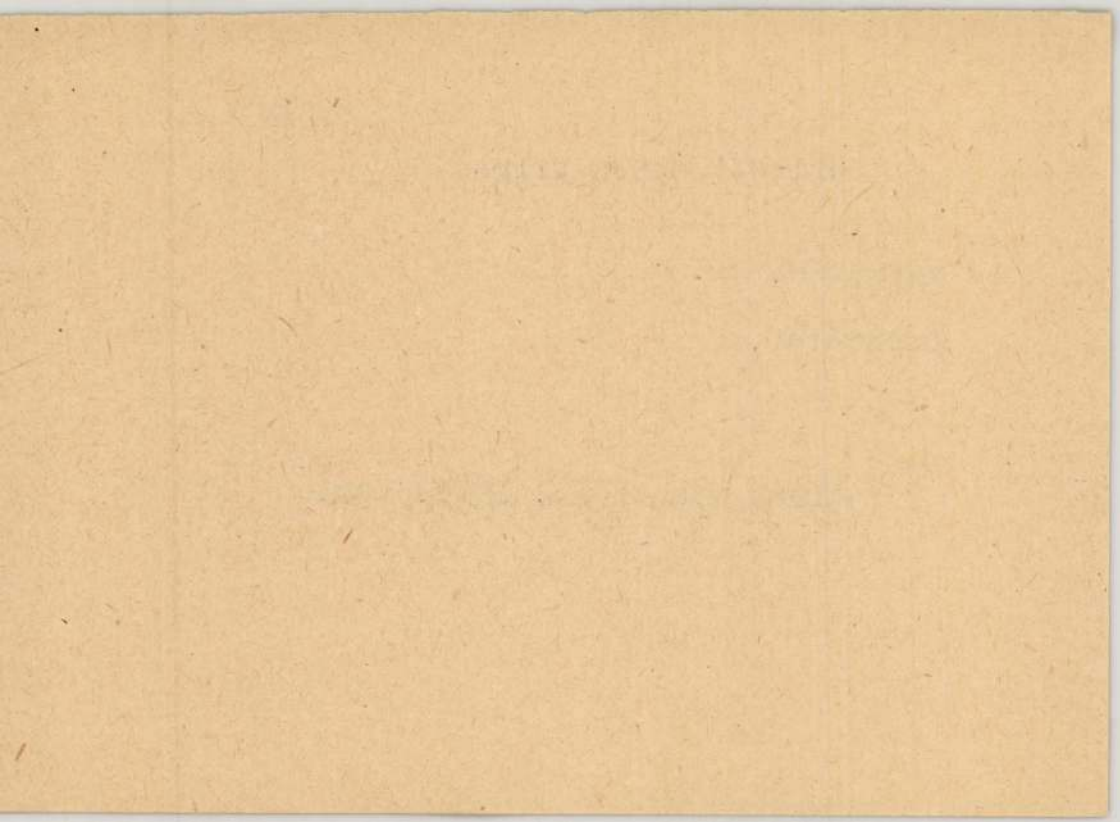
MLA

Perlrott Csaba Vilmos

Napsütés, of.

Csendélet, "

OMIRE IV. kiáll. 1943. ápr.

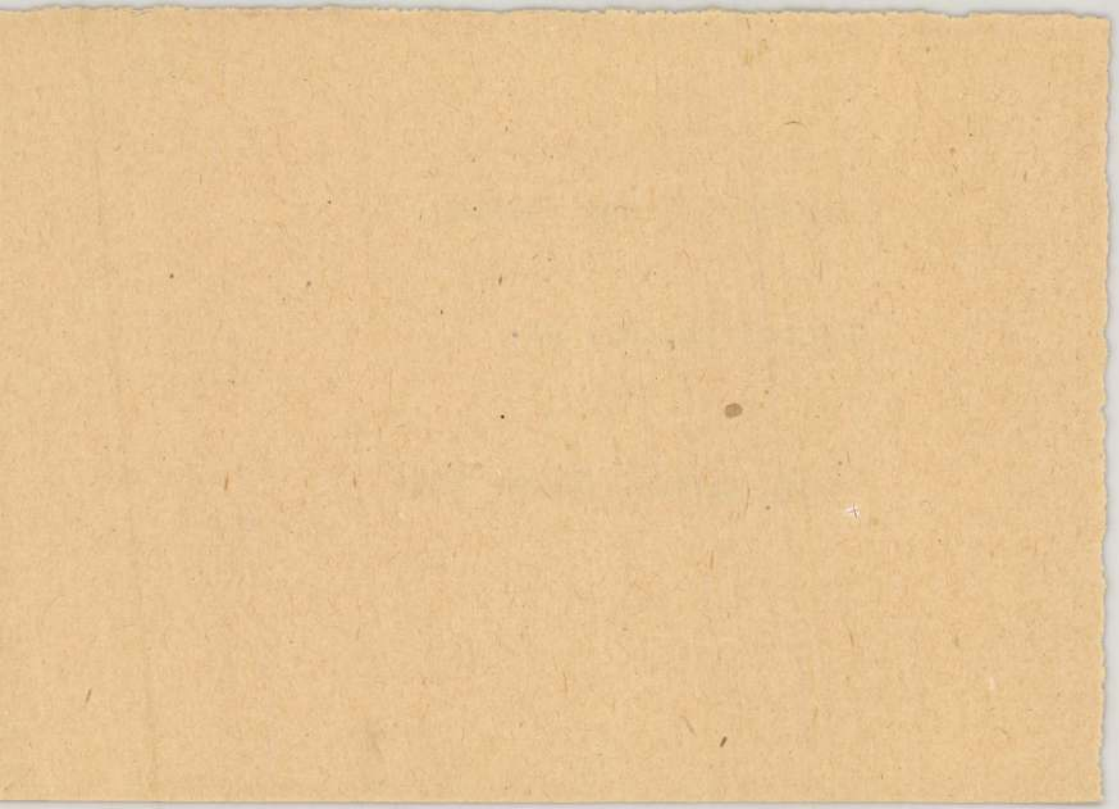

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Kettős arckép, of.

KUT; N. Szal. 1938. okt.

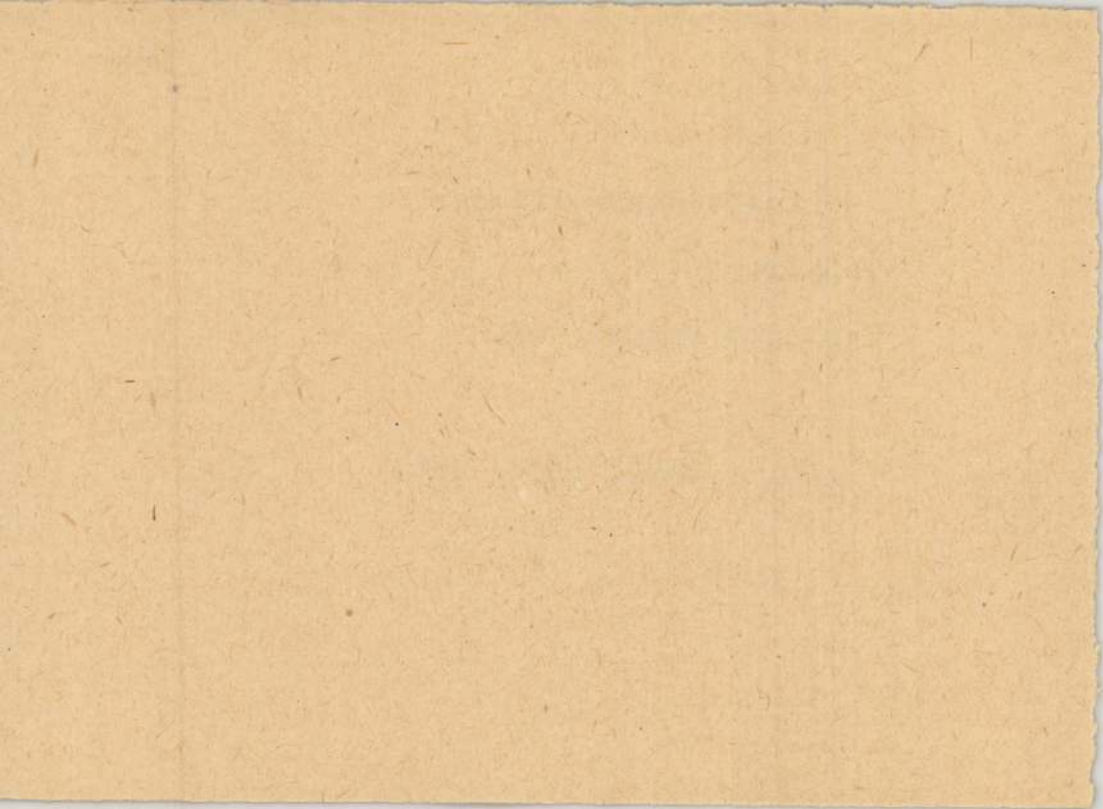

Perlrott Csaba Vilmos

Tájkép, of.

Terített asztal, of.

ZUT; N. Szal. 1938. okt.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos, festő

Szentendrei dunai rész.

Olf.

Bp. Műcs. - II. Magyar Képzőm. Kiáll. 1951. Nov. 4. - dec. 2.
kat. 8.1.

MDX

Part of Cash Voucher, 1938

100

100

Perloff Craba

Wilms

Neoll. Kivikkotasa.

1947. mairi. - cypri-

v. Ernst Museum.

Katalogniäi läid

-a fenti muzeum

Katalogniäi Eriöht

N. m. 267. 24

Az állatorvosok öszi... *65.28* Ft
Erdőeset, 18. 11. *1/2 Rany*

, Va jdahunyad, Nagyseben, Bólya és Alma-

1:

K. f.

5 3

tinavárosból podgyással

0.20 = *3.40*

ord és vissza = $2x3.- =$ *6.-*

várba és vissza = $2x2 =$ *4.-*

árba és vissza = $2x2 =$ *4.-*

a-vissza $2x2 =$ *4.-*

ára és vissza $2 \times 11.11 = 22.22$ *10.-*

a városba és vissza az

.60 = *3.20*

Perlrott Csaba Vilmos, festő M.D.K.

nevét a művésztelep tagjai között
emliti:

Haulisch Lenke: A szentendrei művésztelep fogal-
mának tisztázásához

Művészettörténeti Értesítő, 1965 XIV.évf. 3.sz.

227. old.

E. K. K.

névén a művésztől fogva közzé

amit:

Hautsch János: A szentendrei művésztől fogva
névén közzé

Művésztől fogva, 1953. XIV. évf. 3. sz.

old.

MDK

Perlrott Csáka Vilmos

Szentendrei tájkép, festm.

Csernátony Zs: Szentendrei Művésztelep kiáll.
Kis Ujs. 1951. okt. 16. 4 l.

Környe (Kendrom)

R.k. templom ~~egyetlen~~ homlokzat
lával záruló barokk szentéllyel.
Jesen átépítve vagy újraépítve I

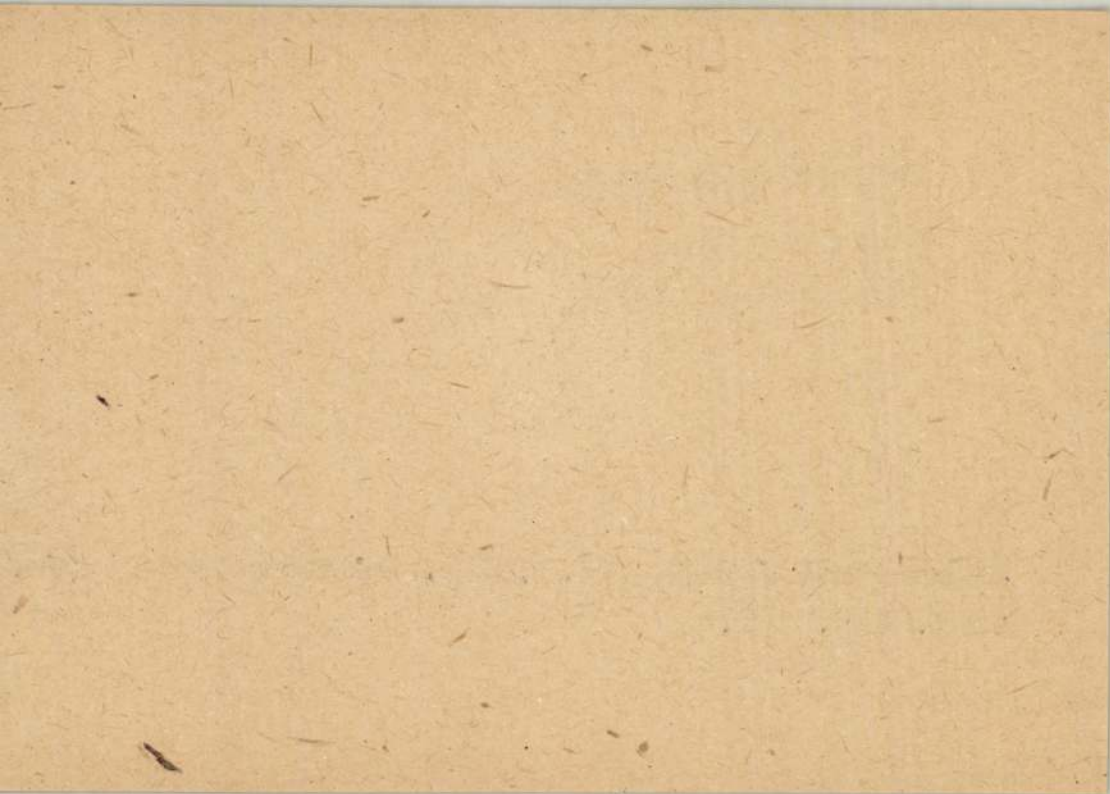
(Kolinovits, Gabriel: Szentkúta m.
Nax, 7754, 236-239 - Jombor Zoltán.)

Perlott Csaba Vilmos

Kertrész, olaj

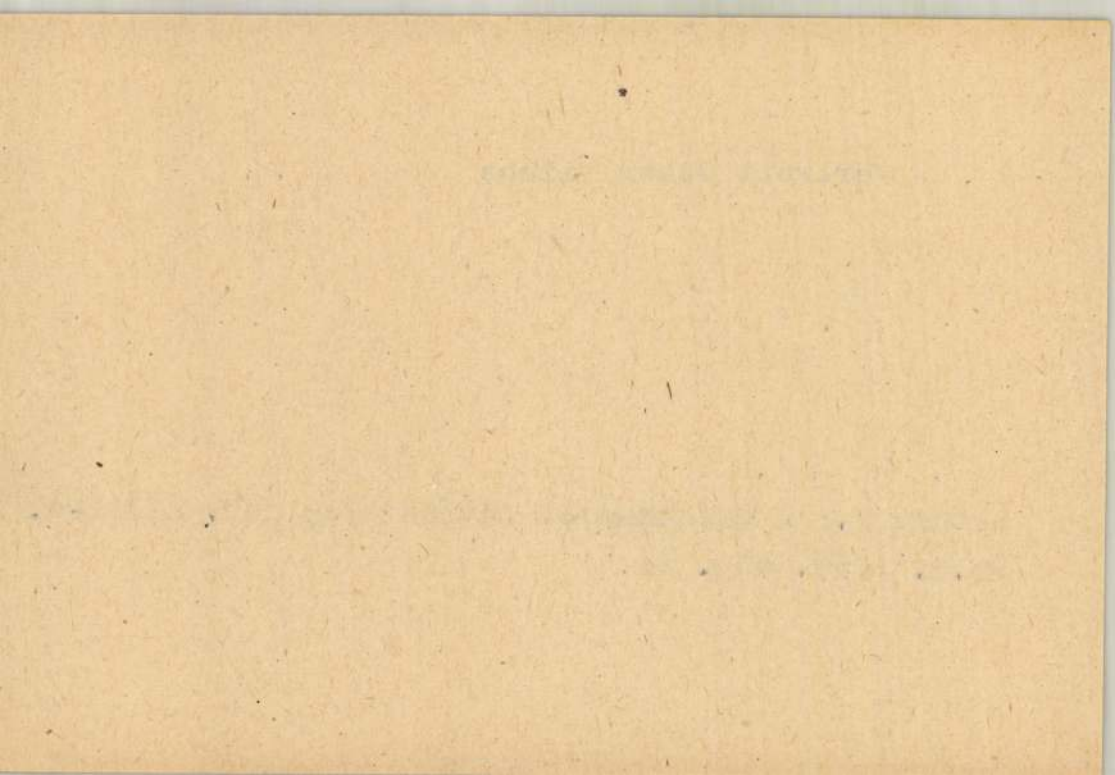
Művésztelep kertje, olaj

Szentendrei festők III. kiáll. Ferenczy Károly Muz.
1953. aug. 2 l.

Perlrott Csaba Vilmos

Artner T.: A szentendrei művésztelep jub. kiáll-a.
Sz.N. 1956. aug. 21.

MDK

Perlrott-Csaba Vilmos

Dobay J: A szentendrei Művésztelep kiáll.
Sz.M. 1953, 24o 1.

Leányvár

Choniamon

Várron és apácakolostor romja
táskor főmai és XIV- XV. száza

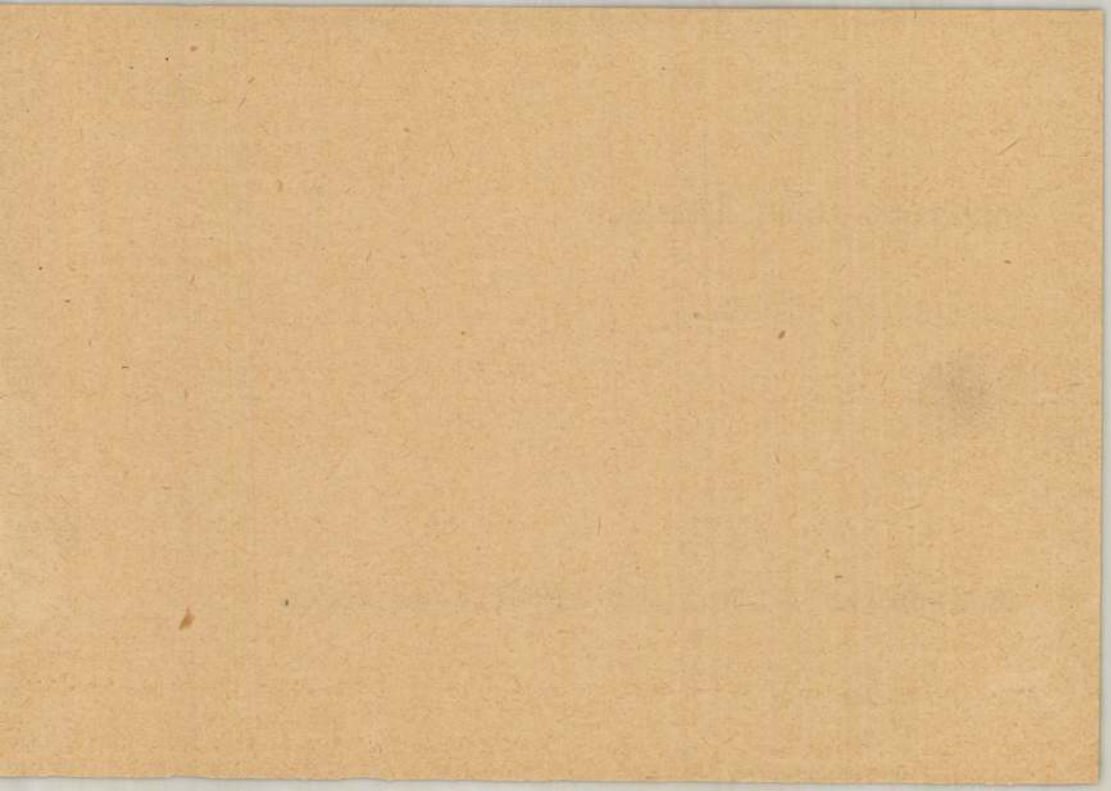
(Gerecs Péter: Magyarorszáj műen
1951)

M D K

Perlrott Csaba Vilmos

Kecskenét, festm.

Dési-Huber István Kör kiállítása 1949.

Perlott Gábor Vilmos

fest

Szeretet a hiállyes on

Worlorn: A Szenten dei művésztelen jubiléus
hiállyes on

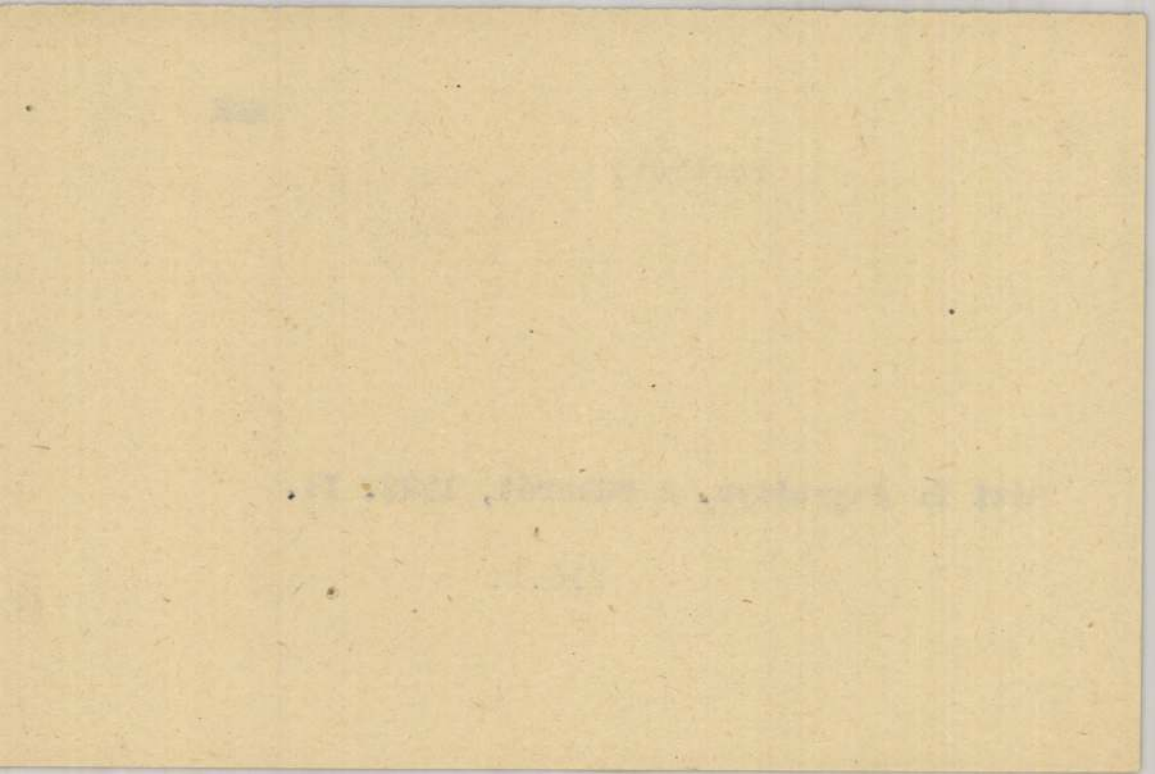
Méjírava 1956 okt. 3. 84 e'af. 233 n. 6 e.

MDK

Perlrott

Réti I: Nagybánya. A Műbarát, 1922. II.

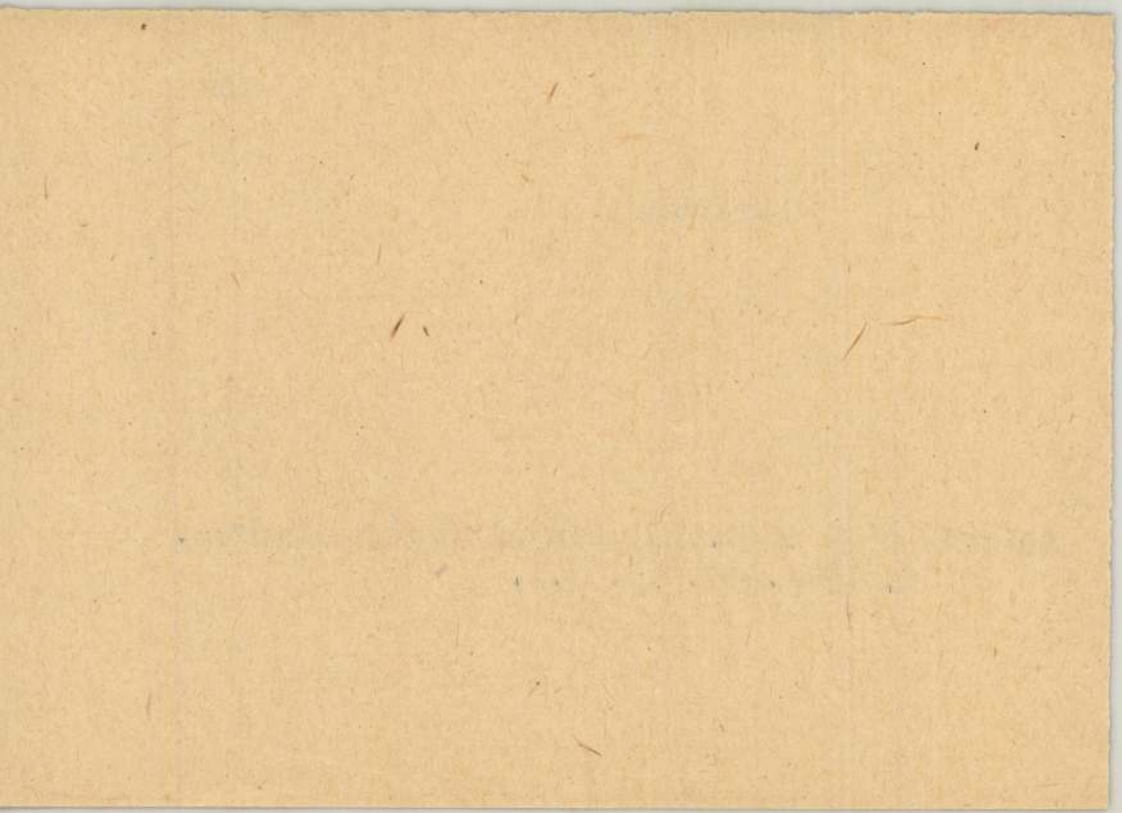
216.1.

MDK

Perlroth

Emlékek a 25 eszt. nagybányai festőiskoláról.
Világ, 1921.nov. 25. 5.l.

Perlrott

MDK

A Nemzeti Szalon "Konstruktív törekvések"
cím alatt kiállítást rendez.
Kiállításon fenti művész részt vesz.

Esti Hírlap 181 sz. 1957. aug. 4 2 old.

Perlott-Csaba ,

Modern magyar festők és szobrászok grafikai mű-
veinek elegáns, finom kis kiállítása.

/m-i/: Modern magyar grafika a Tamás Galériában.
Magyarország. 1934. dec.8. 8.1.

Ms. 100-1000

Modern history books of modern history
which shows, from a historical

view: modern history and modern history
1934, 1934, 1934, 1934

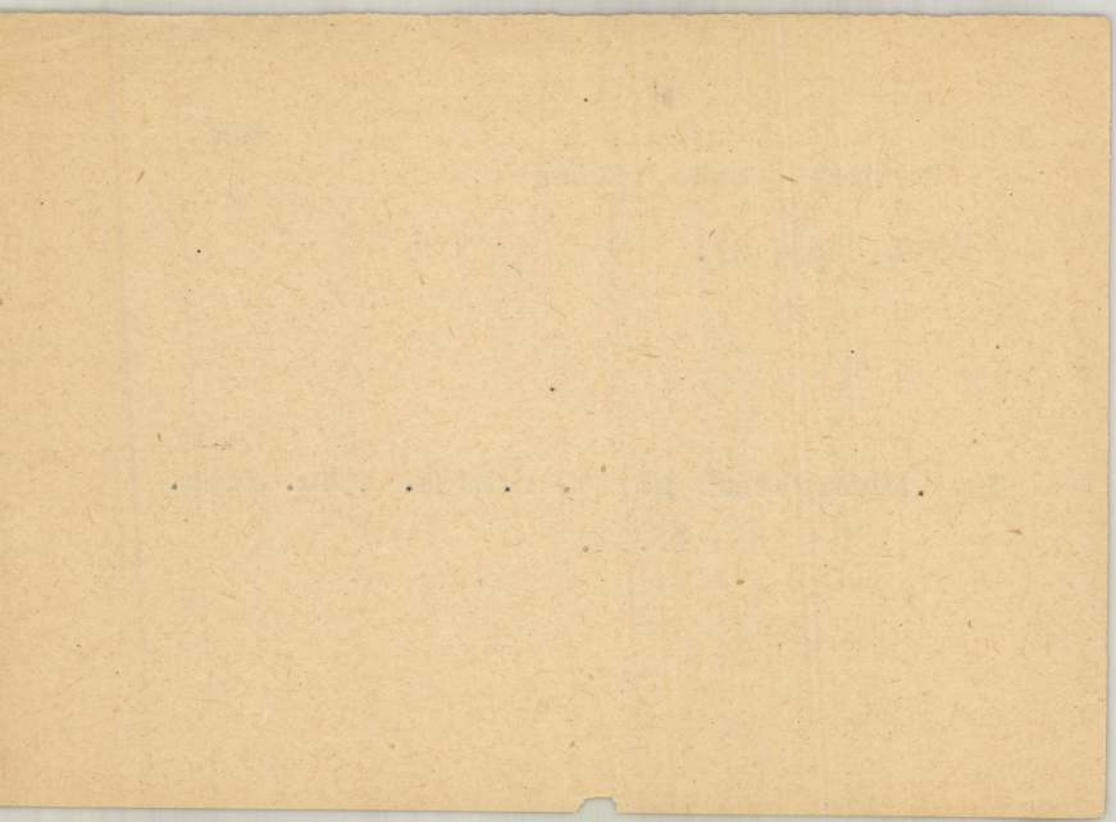
MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Téli táj, of.

Magy. Művészetért kiáll. r. Műcs. 1940. febr.

11. 1.

Perrot Csaba Vilmos
festő

Képei a Savasi Tárlaton

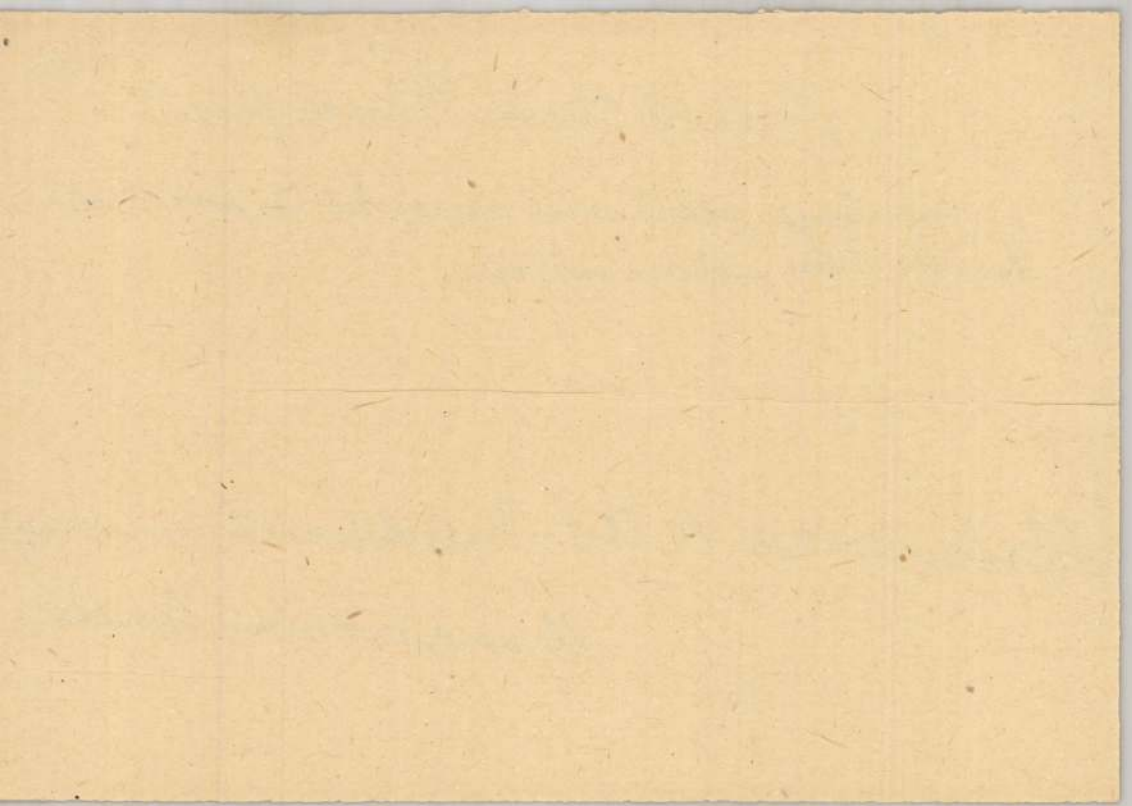
Bálint Aladár: Művészet köréből

Grafikai Szemle 1914 évf 47 85 l.

Perlrott Csaba Fihrus, festő. HOK

" - festményei jobbak mint auzgerek az utolsó jelö.
ben tölte lakni, alkalmunk volt. . . "

Leprómus. 1934. 87. 88. l. - Erre kilenczár Lammucsegy,
18. magyar műben kiállitása.

MDK

Perlott Csaba Vilmos, festő
szül.1879

143. sz.

Litografia

Stockholmi grafikai kiáll. 1948. April.
Nemzeti Muzcum/Stockholm/ Katal. 23.1.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

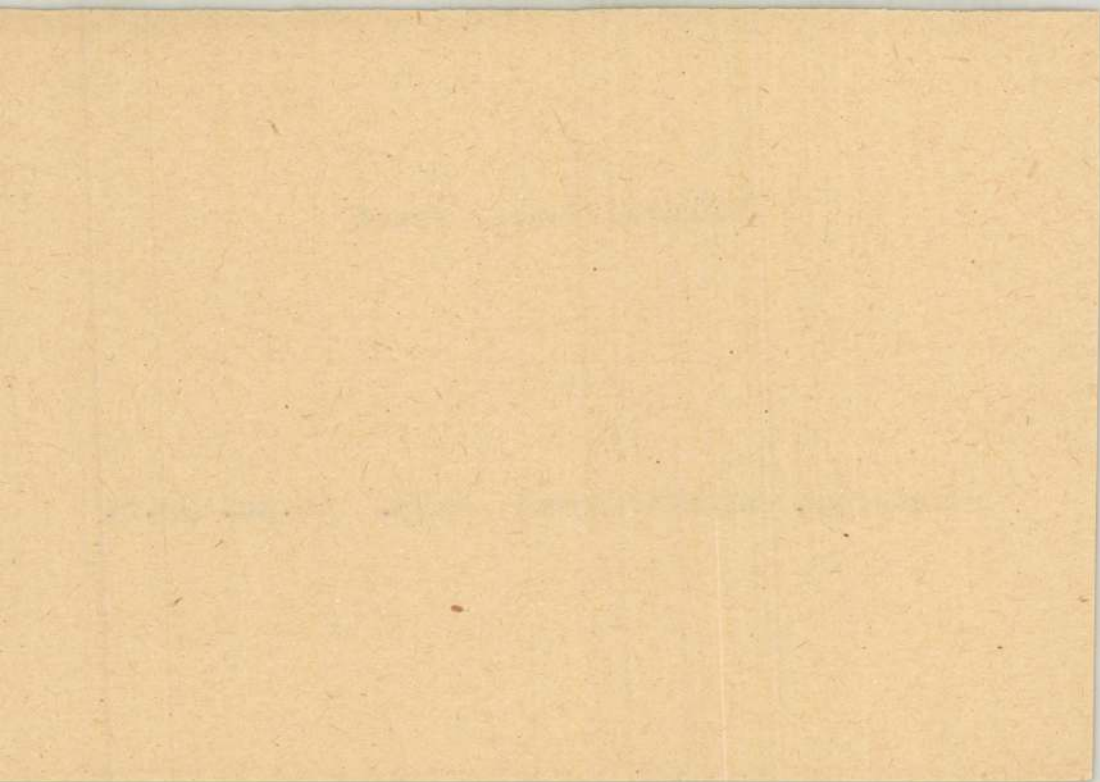
1880 - 1955

Résztvett az 1950.évi Első Magyar Képzőművészeti
Kiállításon/ a Nyolcak neveltjei között említve/

Pogány Ö.Gábor:Magyar festészet a XX.században.
Bp.1959.67.1.

Perlrott Csaba, festő

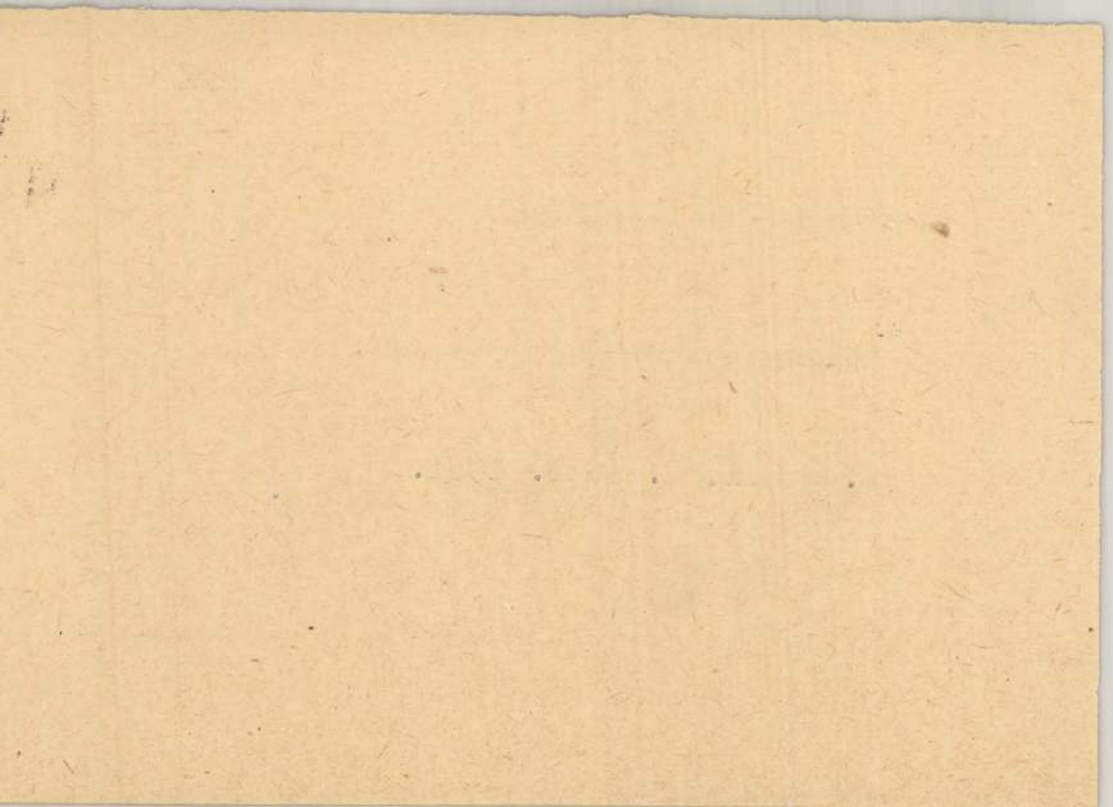
Tárlatok. Képzőművészet, 1933. 59.sz. 88.1.

Perlrott-Csaba Vilmos

A kecskeméti cigányváros, of.

M. Studio 2. aukc. 1921. 23 l.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos, festő

177. Csendélet.

Tempera.

Bp. Műcs. - MMEK. Nemz. Népszöv. Kiáll. 1934. ápr. 29. -
jun. 17.

Kat. 10.1.

1871

Portrait of Mrs. V. M. ...

Portrait

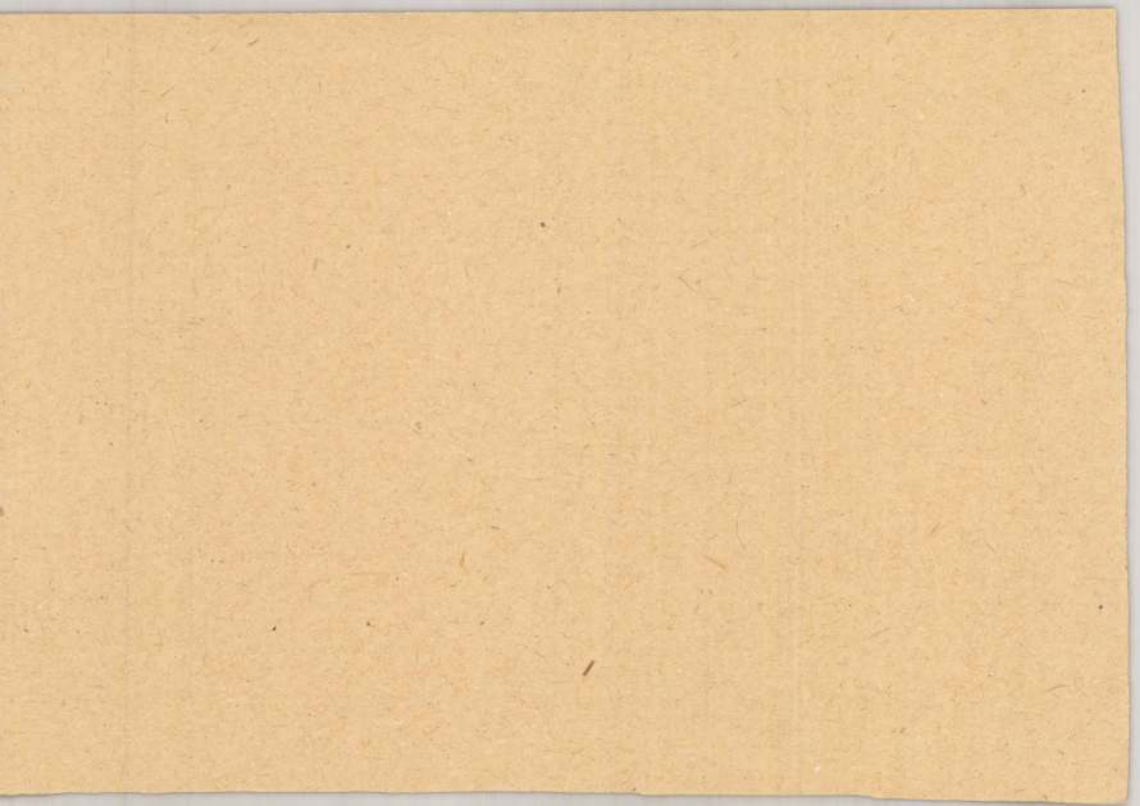
Portrait

Pestrot Coaba Vilmos festő

M. D. K.

említés

Genethon J: Béni Terency. Acta Historiae Artium. 1959 VI. 194

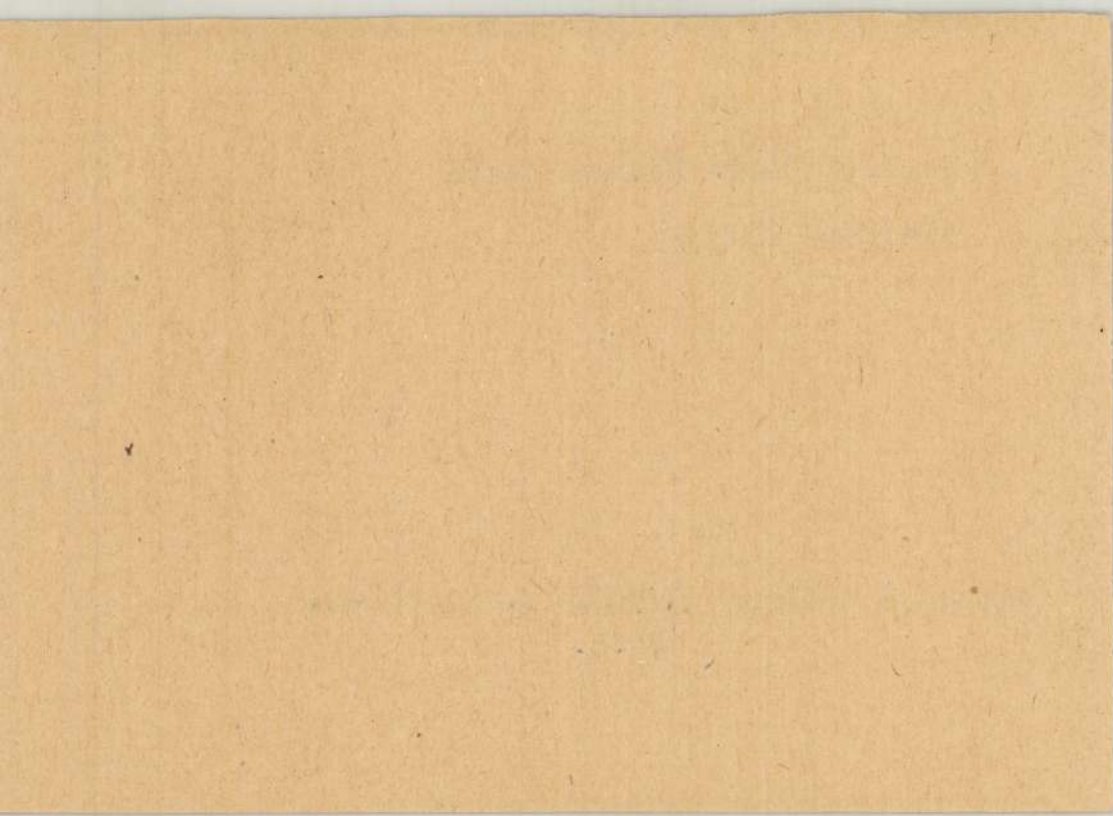

Perlott Csaba Vilmos festő

"Tájkép" /olaj/

Árverési Katalógus 4.sz.1939. december.

44.1.

Perloff Graba
Utms

d.

Pogwien 1948
26.8.

...
titkár.

... Bizottságának,

Budapest.

CSABA Vilmos. I. Perltrott Csaba V.

nen om kört. Dearesten jätte keruul
 vörstardjanat markolatat fogja o bal-
 ketete dugja. Bortre elmdaotot grin-
 ilt kom. cheller is feto myokkendogche fu
 ra rind o allaga sinor. Tingenel galler-
 ata o huf alatt neiden alaimaana

Gynla

2 Körtte

Kerretol 14.5: 10 o a vilapna 18: 12.6%

1 (khu. prop.)

Perlon Craba III

0.

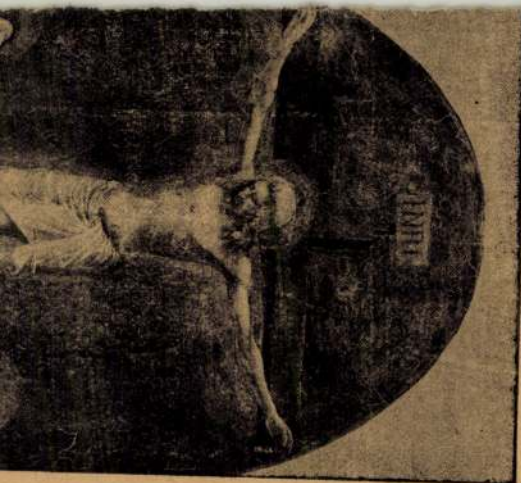
Richard H. Hines

1949-46.8

Ipolyi gyűjteményből.
Gerevich PA, 238. l. (Bresciai iskola.) —
Őszi kiállítás, 1930. Ipolyi, 104. szám.

FRRI, FRANCESCO

ncesco da Cisterna arcképe
szon, olaj, 64 × 47 cm.

Gaba Vilens

München 1915 152

^a XVI. m. - let, _o

Erinthyos (Krotonen) vel. cythar. kalyd.

T. 8.

Draba Filmos

fento

L. Perltte Draba T.

L. Kambrey-kentivony

320. L.

Magyarországi Népművelési és Könyvtartási
Társaság

Értesítők 1910 - évi

T. 187.

Perlrott Csaba Uelens

a Magyar Művészeti

Társaság 20-ik születési

napján a Tamas Nag-

kányai cíművel kimintette

le. Az Ermet Fereny

Béni kimintette. Előtag.

Jan Fereny Karoly

festőnéje van, halloppan

az ajánldekoráció vrnad-

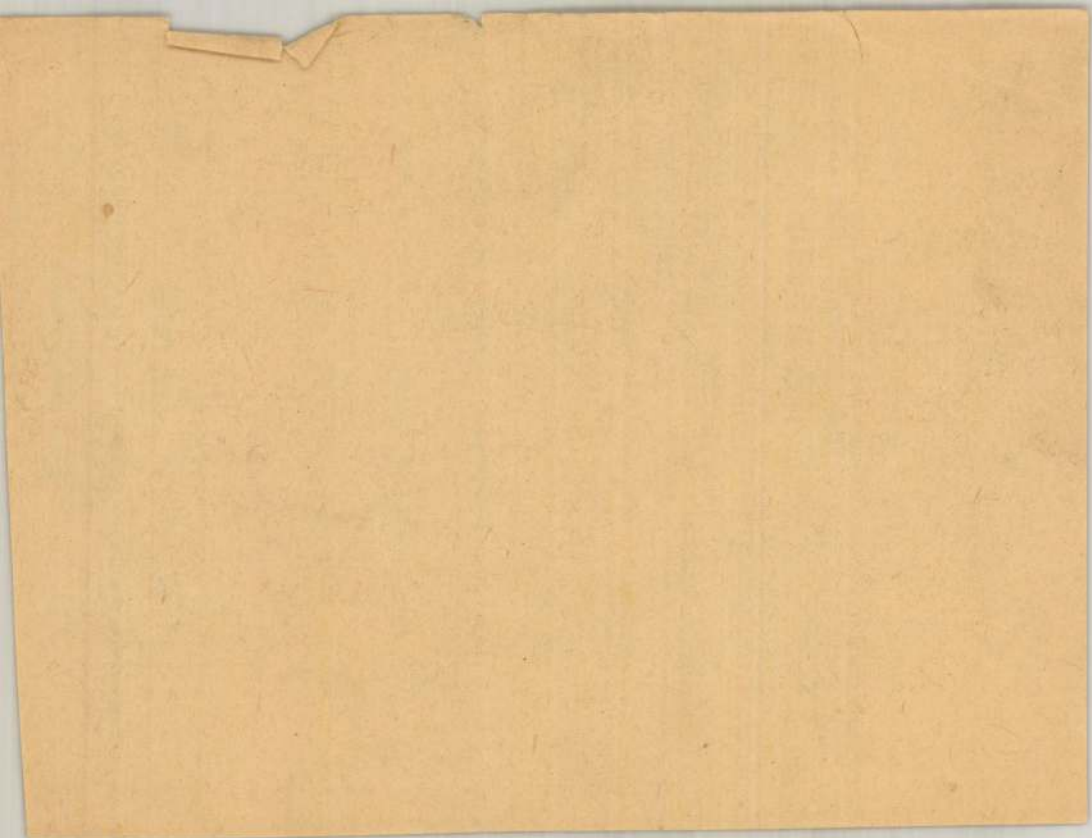
Evő felirat.

Perlrott Csaba művésztől

a nagyművet, rajznyi van-

Tag bronzérmest 1949

marc. 21.

Perbrott Gaba V

lisa

Tomas Galaris

69.12

vagy a kültisztviselőknél, vagy a postatakarékpénztár úján

Kaposvár

Balaskó és Nagy egyenruha és uriszabók, Kaposvár, Zárda-u. 1. 7-08

Fazekas Sándor uriszabó Kaposvár Fő-u. 53. 17

Keszthely

Licsár József, szabó, Keszthely hely 1-87

Kolozsvár

Bartalis István egyenruha és uriszabóság, Kolozsvár, Egyetem-u. 1. 28-47

Bertalan és Gyarmathy férfiszabók, Kolozsvár, Kosuth Lajos-u. 1. 33-23

Rubin Jenő mértékutáni szabóság Kolozsvár, Wesselényi-u. 34 36-62

Losonc

BALÁZS JÁNOS női szabó, Losonc, Kárman-u. 10. Telefon: 2-40

WÉBER VICMOSZASZABÓMESFER, Losonc, Kubinyi-tér 1. Telefon: 74

Marosvásárhely

Koros István katonai és uridivat szabósága, Mvásárhely, Széchenyi tér 16. 4-31

Márton Lázár női divatszabó, Marosvásárhely, Széchenyi tér 20. 4-35

Miskolc

Blázsán Mihály (tj. angol ur) és nőiszabó, Miskolc, Széchenyi-u. 38 28-36

Szegedy András, Miskolc, Horthy M-tér 7. 55-30

Vernácski Mladen szabó, Újvidék. II. Rákóczi Ferenc-út 6. 35-23

Wagner János szabó, Újvidék, Hitler-u. 16. Telefon: 32-63

Weinfeld Vilmos férfiszabó és készruha üzlet, Újvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 1. 34-32

Veszprém

Arany István uriszabó Elsőrendű gyapjűszövedetek és bétésárunk. Veszprém 3-17

Szabókellékek.

Budapest

Brück és Grosz szabókellékek és bétésárunk. Budapest, V. Erzsébet-tér 5. Telefon: 180-727. 180-079

Budakalászi Textilművek

Klinger Henrik rt. Bpest, V. Wekerle S.-u. 11. *115-209

Szakértők.

(Az állandó bírósági szakértőket lásd az „A” betűnél.)

Budapest

Goő András kir. tvszéki bites írógép és gépirrás szakértő. Bpest V. Nádor-u. 11. 126-933 124-580

Kiss Gábor okl. gazda a Generáli v kárbeszélőjének ipareng. kárbeszélési s biztosítási szakirodója in kár.

Gál
in gy
Sz
Mant

Ma
1
s

Ku
I

Vic
X

VO
Cap
gum
hari
gyár
400

Kol
Izsf
ü
u.

Raj

Mc
Né
Ri

Sof

We
I
ü

Sza
Nor
87

A. Vivatini "müteméből" (megh)

Magdolna:

La photo ~~montrée~~
M. Beréon a lot, III sa
kerében arany kehylet) bal
és
engedj
dijéiny verzi körül,
Tuhaja magas, III ~~partle~~
(vost
arany) fal.

Tempera, fölül félkör

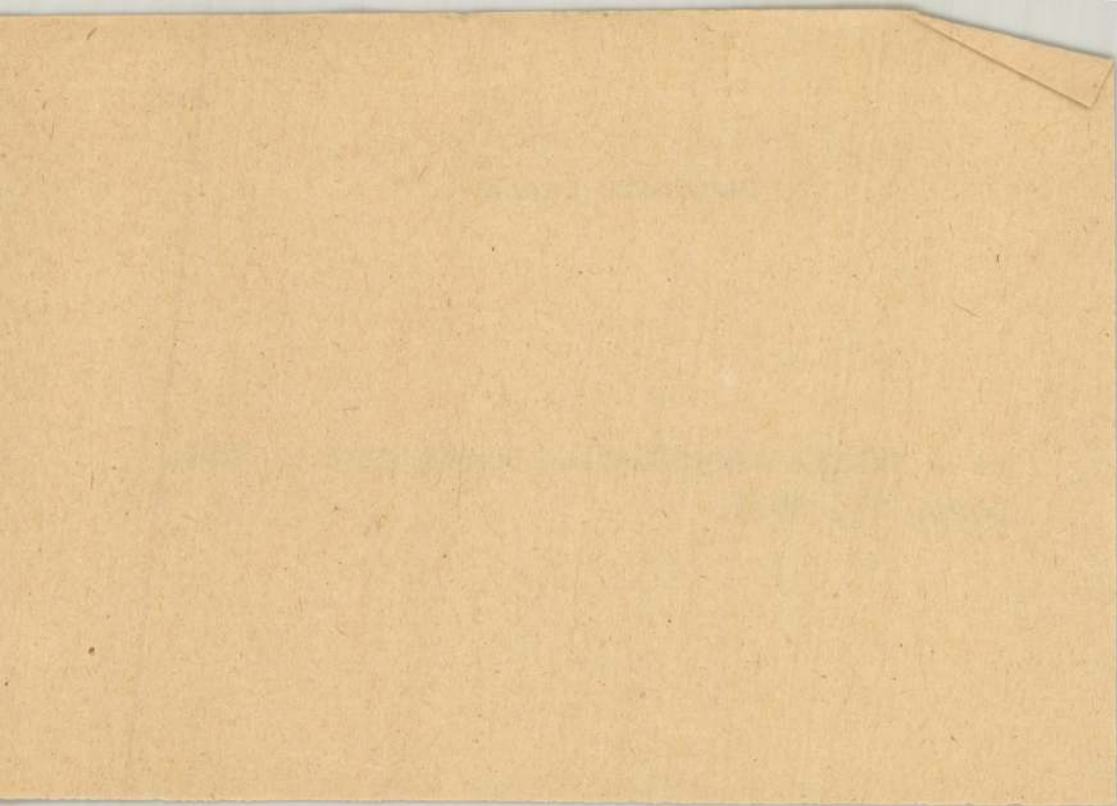
~~Vivatini~~ ~~montrée~~

Loha III

MIK

Perlrott Csaba

P: A festők városában... Pesti Napló, 1934.
márc. 25. 35 l.

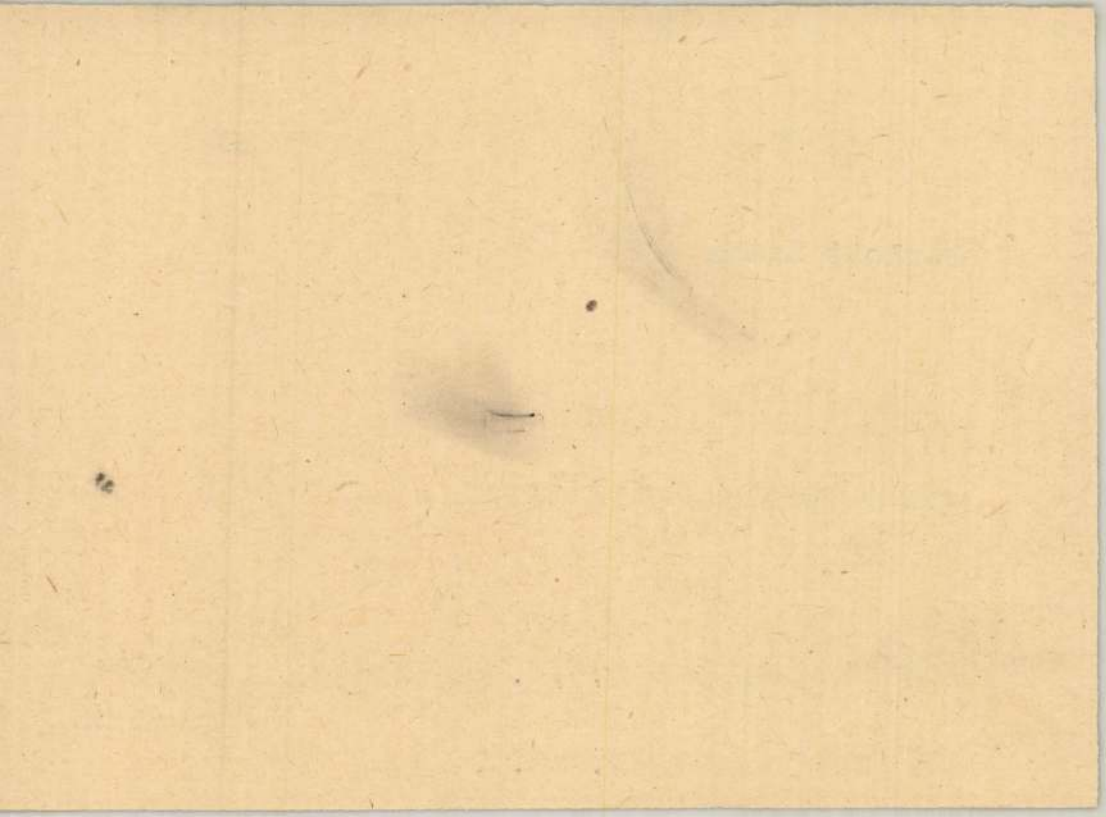
MDK

Perlott Csaba

részt vett a kiállításon

Bencse László: A K. U. T. kiállítása a Nemzeti
Szalonban

Képzőművészet 1935. 18.1. 80. s.

Perlrott-Csaba Vilmos

Kálvária

Ernst-Museum GALLI. /jubiláris/ kiállítás.

1932. május, 17 1.

162. kép. Kölni szobrász 1250 körül : ~~Szent~~
Mária Magdolna.

162

MDK

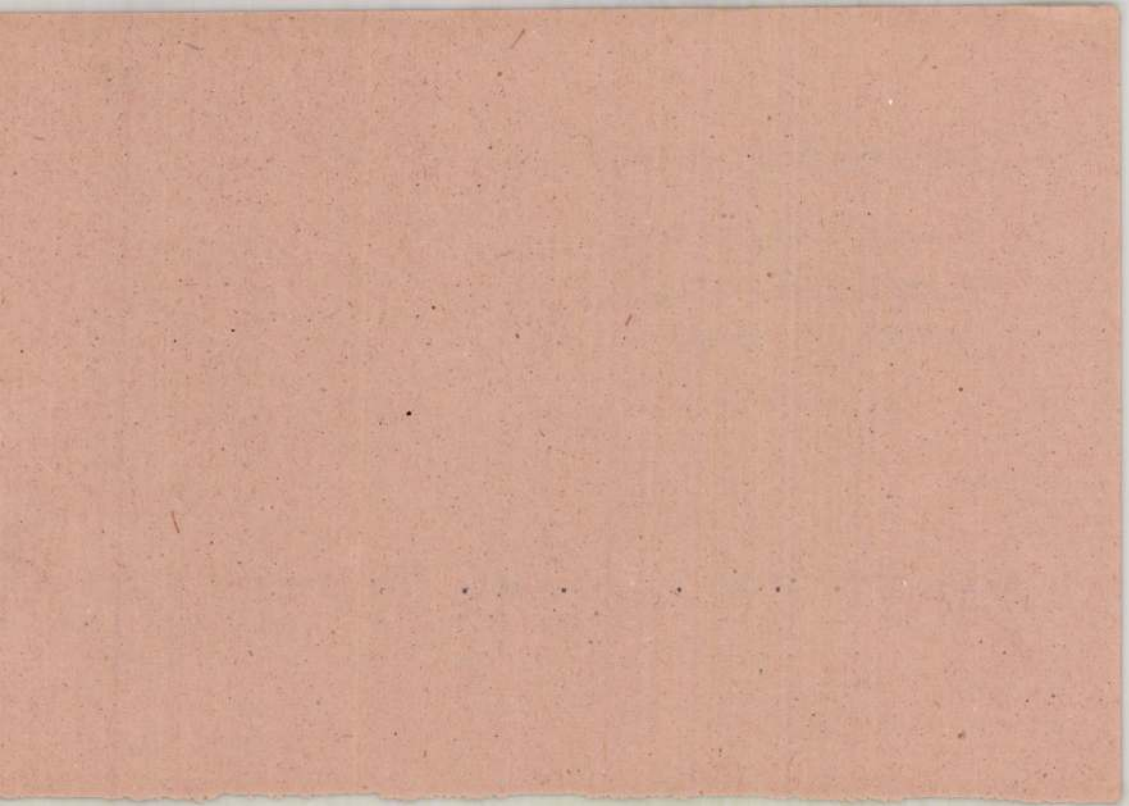
Perlott Csaba Vilmos

Utcarészlet, olaj

Partrészlet, olaj

Csendélet, olaj

KUT kiáll. N. Szal. 1943. okt. 31.

Perlrott-Csaba Vilmos

Füzes, olaj

Csendélet, paszt.

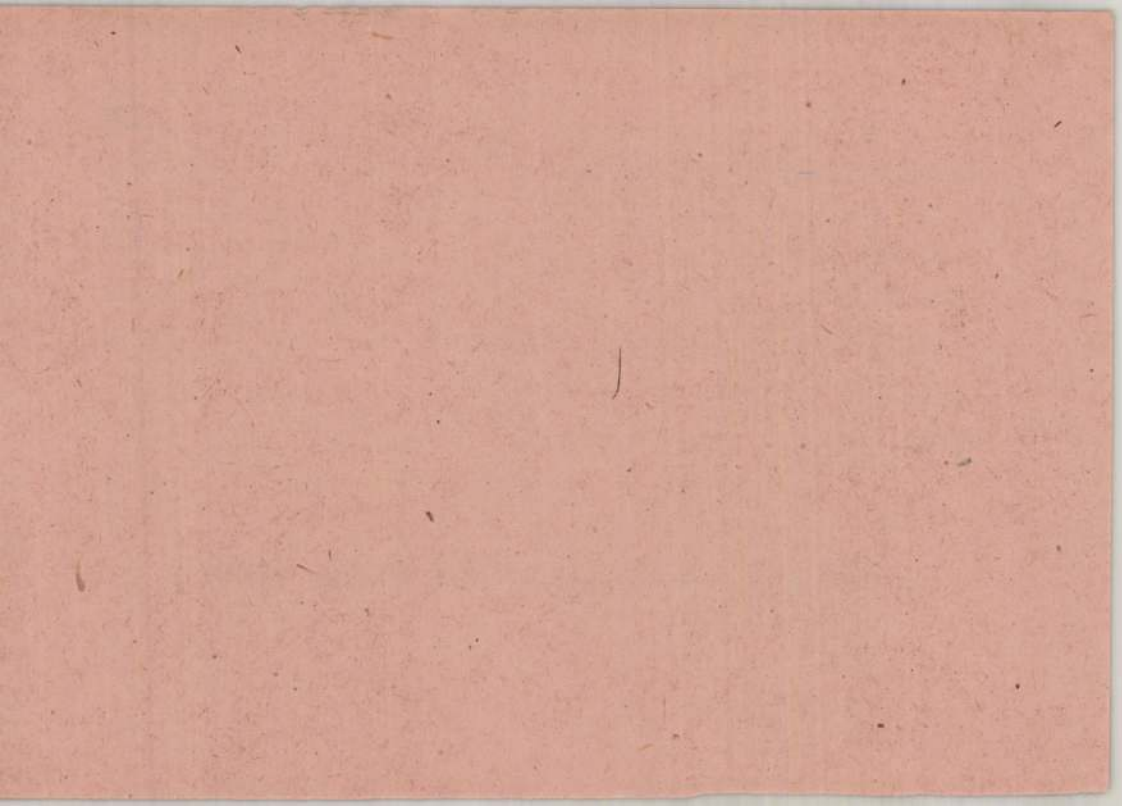
Csendélet virággal, paszt.

Tájkép, paszt.

Fák, paszt.

KUT II. kiáll. N. Szől. 1925. márc.

12 l.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Pesti Napló, 1932. nov. 27.
Csoporthírl. Újpesten.

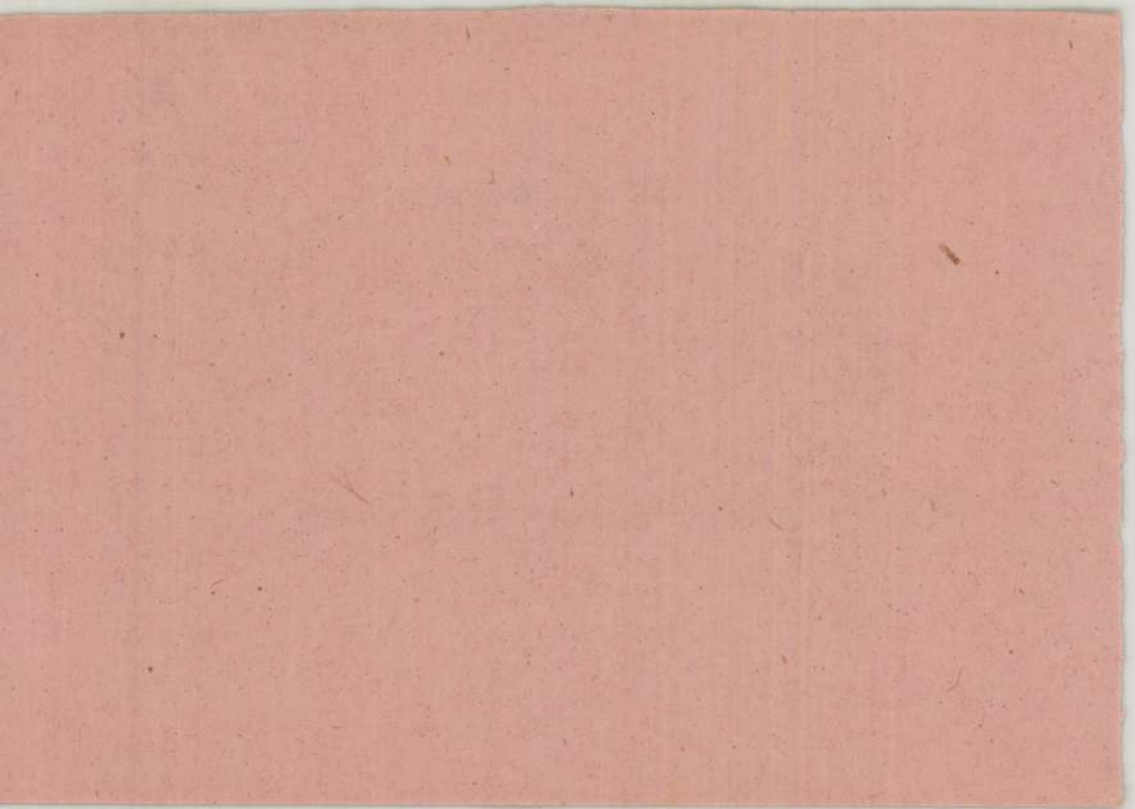
, egyemeletes, 3+1+3 tengelyes, erkély-
lokkzatán 3+1+2+1 tengellyel. Klasszi-

é. n. 1907, 92. l., képe 86. l. — Tombrudtona,

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

KUT II. kiáll. N. Szél. 1925, márc.

Perlott-Csaba Vilmos

Ülő nő

Ernst-Muzeum CXXXI. /jubiláris/ kiállítása.

1932. május, 17 1.

A Kolosszeum

Jelezve lent balra: H. Sattler.

Vászon, olaj, 95 × 127 cm. (Hivatal.)

Simor primás rendelésére készült.

Földváry István: Az esztergomi érseki képtár. Fővárosi Lapok, XIII., 1876., 760. l. — Rényi 23. l. — Kőrösy László: Esztergom Esztergom, 1887., 239. l. — Maszlaghy II. 198. szám.

SHELLEIN, CARL (1820—1888)

Döme Károly pozsonyi kanonok

Jelezve lent jobbra: Carl Schellein, Wien, 186:

Vászon, olaj, 86 × 17 cm. (Kupola.)

Maszlaghy II., 551. szám.

M Á S O

FÁY ALBERT, Murillo után

Jézus kenyeret oszt

(1870—71.) Vászon, olaj, 220 × 186 cm. (39. szoba)

Maszlaghy II., 493. szám.

ISMERTLEN, Dolci után

Mater Dolorosa

Fa, olaj, 23 × 23 cm. (43. szoba.)

Maszlaghy II., 515. szám.

Perlrott-Csaba Vilmos

Férfi-arckép, rajz

Csendélet, sz.rajz

KUT kiáll. N.Szal. 375.kiáll. 1927. ápr.

Perloff-Gebbs Vilmos

Férfi-irokóp, 1937

Üzenet, 1937

Köt. kárp. 1. sz. 375. k. 1937. évi.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

En és a feleségem, repr.

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc.

XIV. tábla

K. D. K.

PERLROTT CSABA Vilmos festő

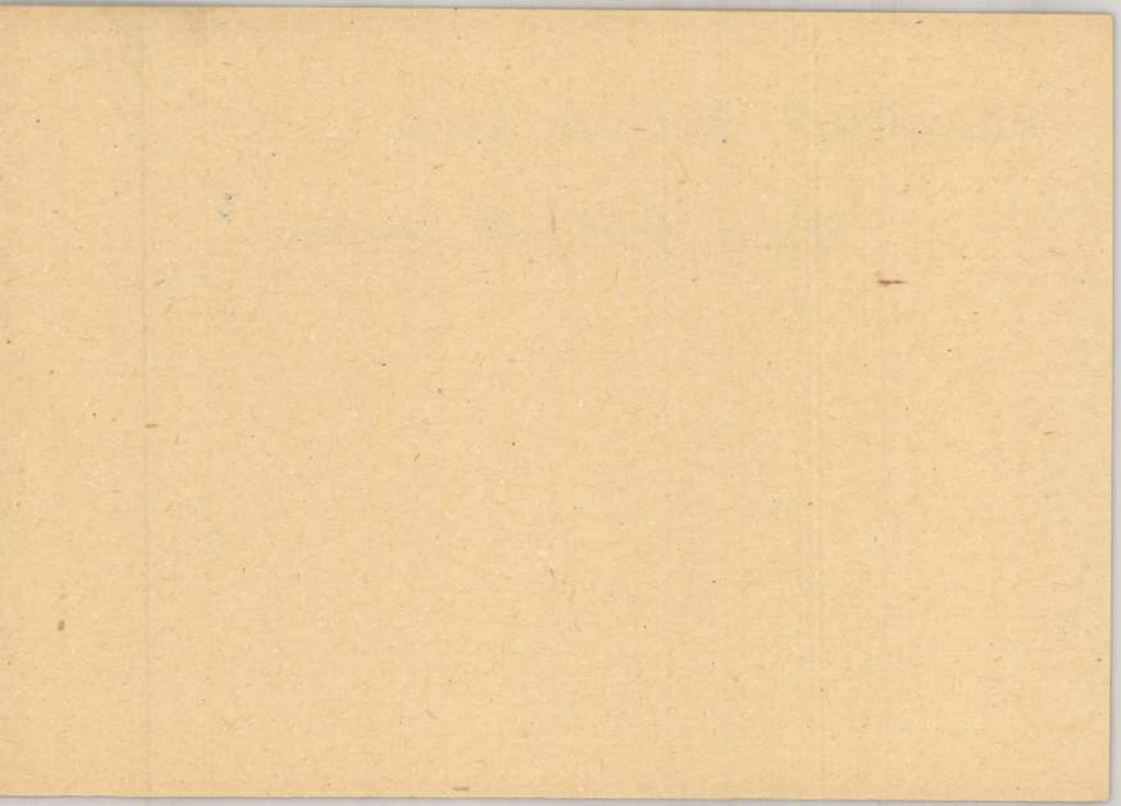
Déli István: A magyarországi művészetek

Btk. 1954. 59., 69., 70., 82. l.

K. D. K.

PERLROTT Nilmos ferto

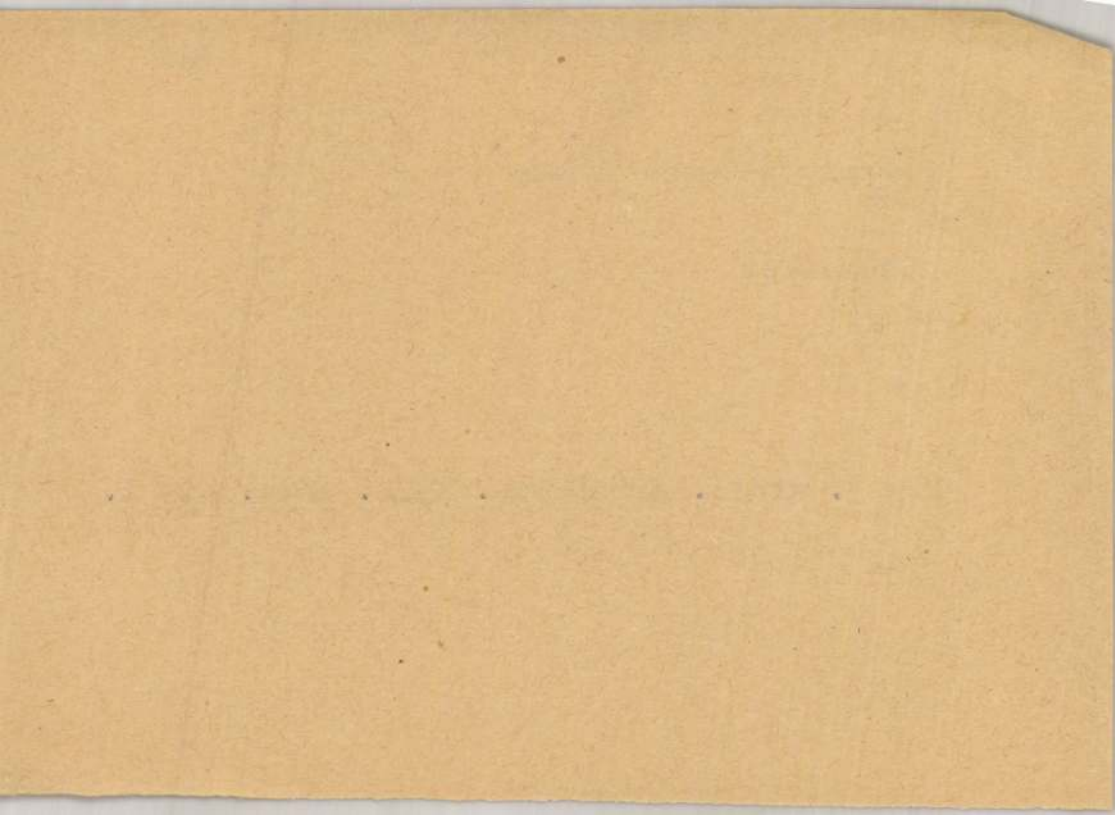
László Perlvoti Csaba

Perlrott-Csaba Vilmos

Csendélet

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. 19 l.

MDK

Perlrott-Csaba Vilmos

Cigányleány, temp.

Csendélet, "

Nemz. Képzőműv. kiáll. Műcs. 1933. ápr.

38 1.

100

Perrott-Ceas Vilmos

Gyógyász, tanár.

" " " " " "

Magyar Köztársaság, Képzési és Oktatási Minisztérium, Budapest, 1955. évi.

38 1.

Pöhlösti Laaba Vilmos

M.O.K.

festő

Víziszennyezők. Víz. hűt. hál.

És a nagy művés. Kéllítés
hat. Pp 1948 9

No. 11.

Präsident Carter

John

Washington D.C. 20540

Post Box 1018
John F. Kennedy
Washington D.C.

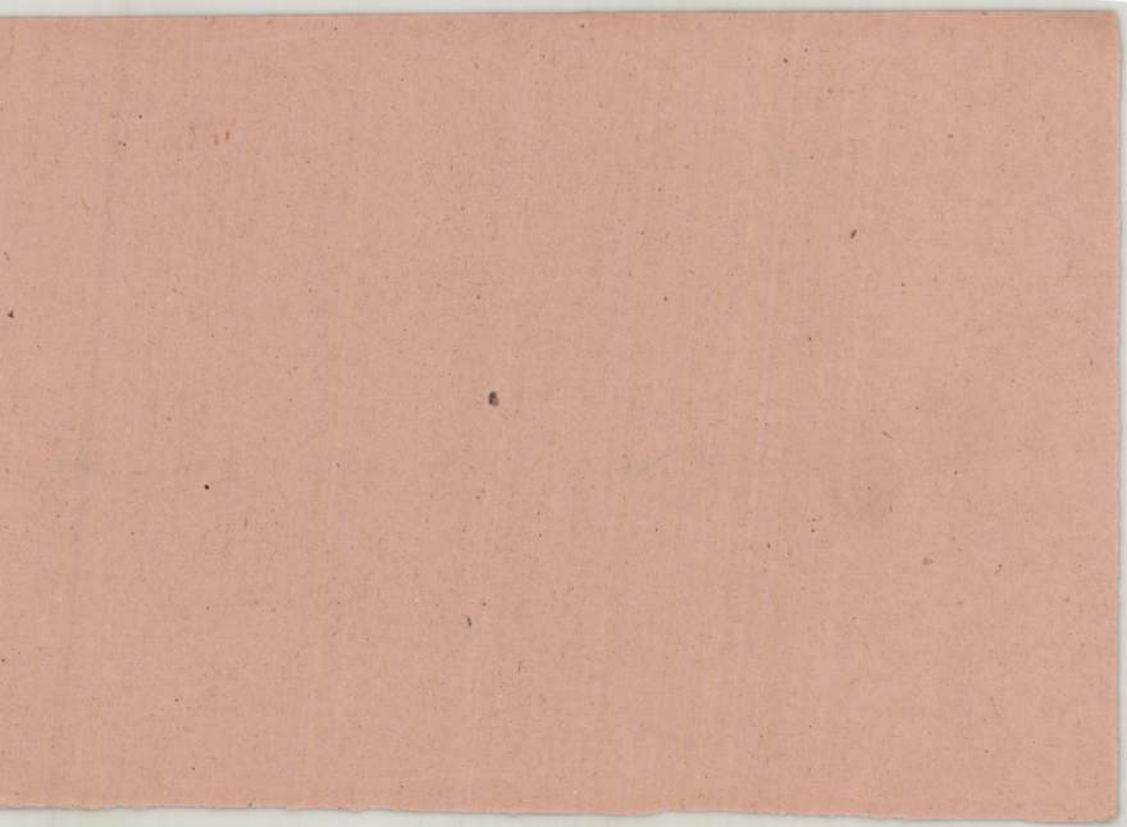
MDK

Perlrott Csaba Vilmos

KUT II. kiáll. N. Szal. 1925. márc.

3

1.

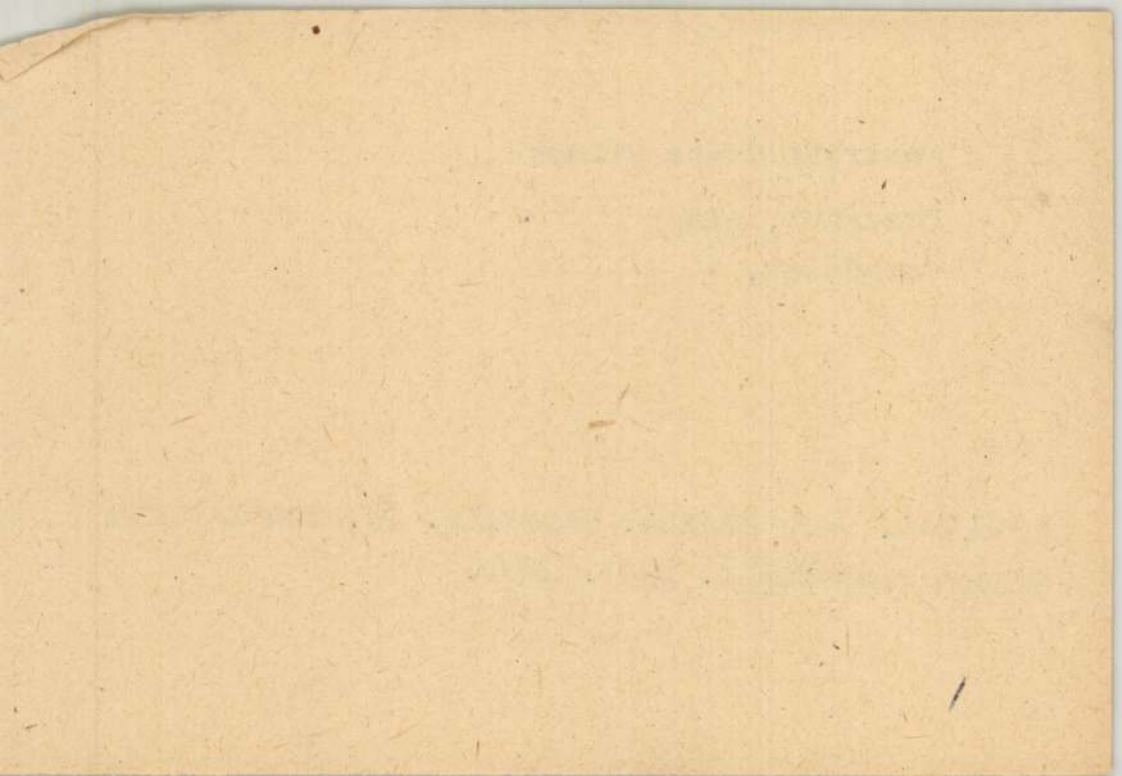

Perlrott Csaba Vilmos

Országut, olaj

Csendélet, "

Szoc.dem. Párt Képzőm. Tagozata. 4e. szocialista
művész csoport-kiáll. 1948. febr.

MDK

Perlrott Csaba

tollrajzvázlatok

e.a: Festő- és Szobrászkép.isk. kiáll. Ujság,
1941. dec. 18.

Verloft Oude

toilet; vakerstok

... van ... de ...
1841. 1841. 1841.

Perrott Csaba Vilmos

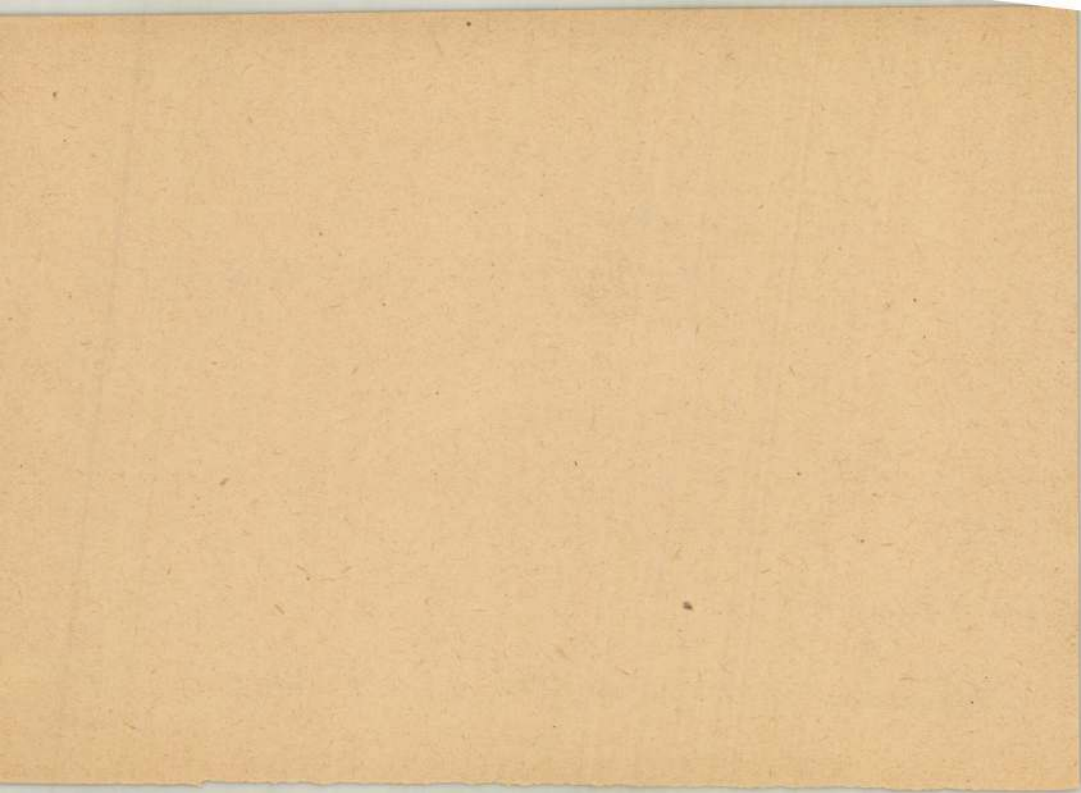
festm.

meghalt,

Levente 1955. jan. 27 en

NN: Perrott Cs. V. . . .

Mezősraha 1955. jan. 26. 83 évf. 29. m. 4 l.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Szentendrei tájkép, olaj

Szentendrei Művésztelep kiáll. 1951. okt.

sz helyén 1895-ben. Aranyozott ezüst-
Dukanna, 1689 és 1756. ~~KKK~~ Harang,

in Templomok. K. 7942, 292, 4702, 292

Perrottet's albatross

2

W. A. S. L.

1924. 7. 22. 2821

1927. évi július hó 22 -

Róbert s.k. h, államtitkár.

Perrott Coaba Vilma

e.

As Una

1929.6m

247c.

Nagytekintetű

Bátor vagyck a vajdahur
Főzsef kir. közjegyző által i
pótszerződést, melyszerint az
január 1-től kezdődőleg 1000
ni s melyet a Nagytekintetű I
József várfelügyelő kötött me

Perrott's Gales Volume

l. Repn. Mur. Est.

VIII. 175. P.

A MAGYAR POSTA TÁRKAREK PENZTARTÓL

1962

Művelődési Bizottság

Budapest

IX. kerület n. 10.

PERLROTT Csaba Vilmos

3. 51. p - Beszélgetések a művészetek körül

Új Művészet 1992

Perbóth Csaba Vilmos

⇒ Szabad Művészeti

1952. évi. 295. l.

Gentron Loran

Storb Zerschet.

Indatost, 1928. American Birds.

8-1, 16 1/2, 30 Reproductive, fine.

H. 3. p. e.

N. —

Perleth Coaba V.

Wash. Field -

Tamas Gabris

137. n. 1942.

Nov. 22 -

dec. 1.

Értékpapír-iroda külföldi képviselői

Szenczer Nilsk és más gyártmányú porszívógépek, alkatrészek, Márkás rádiók Bp VI Vörösmarty u 31 220-558

Szende József, Bp. IV Magyar-u. 8. **ELECTROLUX** porszívógép s egyéb műszaki és háztartási cikkek. 186-415

Varga testvérek ventilátor és lemezrugó. Bp. XIII Róppentyú u 61 291-326 490-722

Portálok.

Budapest

Haas és Somogyi
R.-T. Bpest, XIII. Frangepán-u. 7. *299-080

Imrei Aladár élmfestőmester céptáblák fémbeütők Bpest, Szabadság tér 1 111-194

Márkus Lajos rt. Bp. XIII. Hun-u. 4/b. *298-835

Posztó.

Baja

Bajai posztó- és takarógégyár r.-t. Baja, Szent János-u. 3. 4-41

Székesváros

Karcag

Gárdonyi Gyula posztókereskedő, Karcag, Medgyesi-u. 2. 1-44

Kölcsvár

Csenka Gábor posztóház, Kölcsvár, Kossuth Lajos u. 4/6. 17-83

Schberg Vilmos és Társai R.-T. Brassói posztó- és divatárugyárak Kölcsvári lerakata, Mátyás király-tér 23. 13-03

Kula

Brandecker Ferenc posztógyára r.-t. Kula. 40

Miskolc

Merinó posztókereskedelmi r.-t. Miskolc, Széchenyi-t. u. 37. 55-98
Weisz Miklós, posztókereskedő, Miskolc, Széchenyi-t. u. 85. 56-81

Nagyvárad

Berger Simon és Tsa, textil és posztókeresk. Nvárad. Kossuth Lajos u. 13. 11-40

Havas és Grünfeld posztóárúház, Nagyvárad, Bémer-tér 1. Tel.: 11-54

Nyiregyháza

Hartos Lajos, férfi és női gyapjuszövetek, Nyiregyháza, Vay Adám-u. 2. 29-74

Szeged

Perlovsk Caba

Uelmoo

U. 3972

Cendeleet c. Ripe

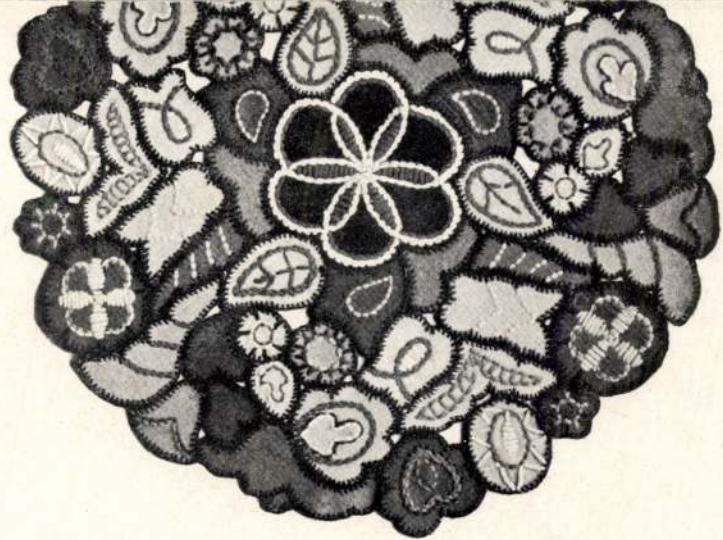
(Thomas Galerio)

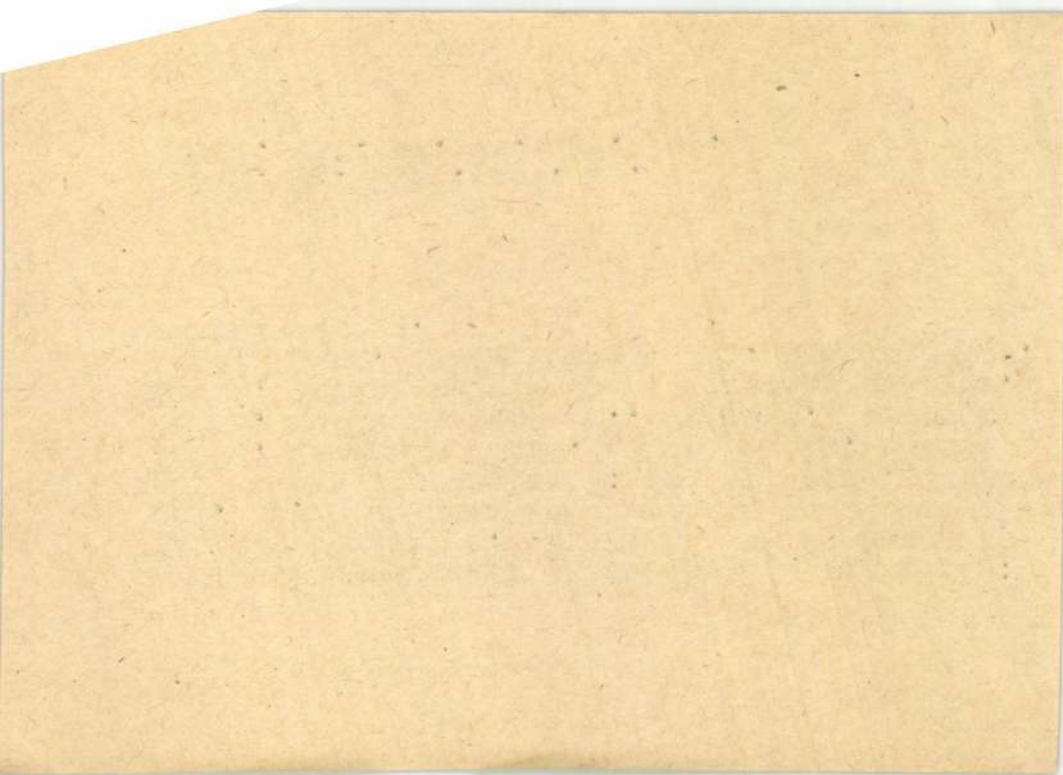
Apr.

Peter Naplo Kopas

Wed. 1929.

Music - 24.

Perlrott Csaba Vilmos

A fiatal művészeket külön sorolja fel Tóvis:
"A teli tarlat" c. kritikájában és hozzá te-
szí, hogy sokszor konkurálnak az idősebbek-
kel és nem sikeretlenül: Szigeti Jenő, Czencz
János, Csermely János, Józsa Károly, Kmetty
János, Perlrott Csaba V., Párhoda, Rajkóváry,
Erzsi, Schönberger Armand, Borszéký Frigyes,
Lénárd Imre, Páldy Zoltán, Ifj. Kampis János,
Marton Ferenc.

V HETI, Bp. 1916. nov. 19.
XXVII. évf. 47. sz. 674. lap.

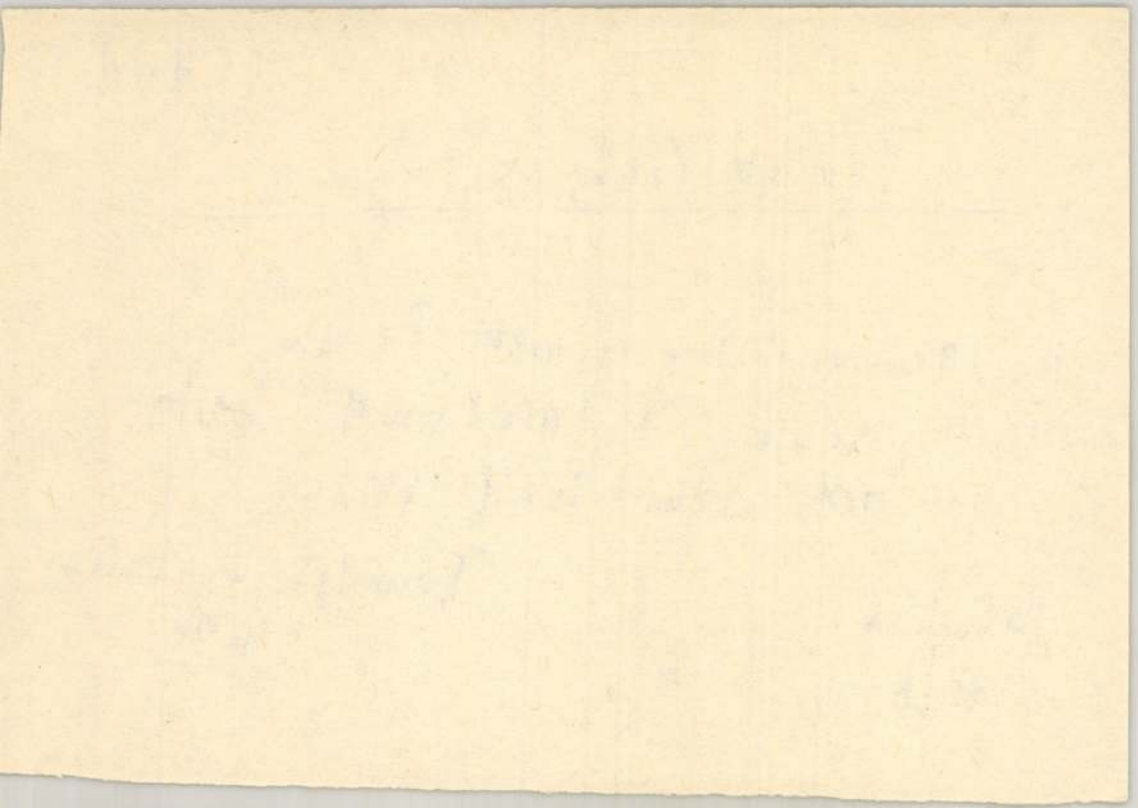
(19. old.)

Pevlott Csaba Vilmos

Az 1920-as években írták Párizsban
Ferency Béni. 14 találatos fejt
művelet, amelyet igazították.

Művelet
88/6

Benedek Katalin
né

Perloti Csaba Vilmos, kesztő

d: Réti J.

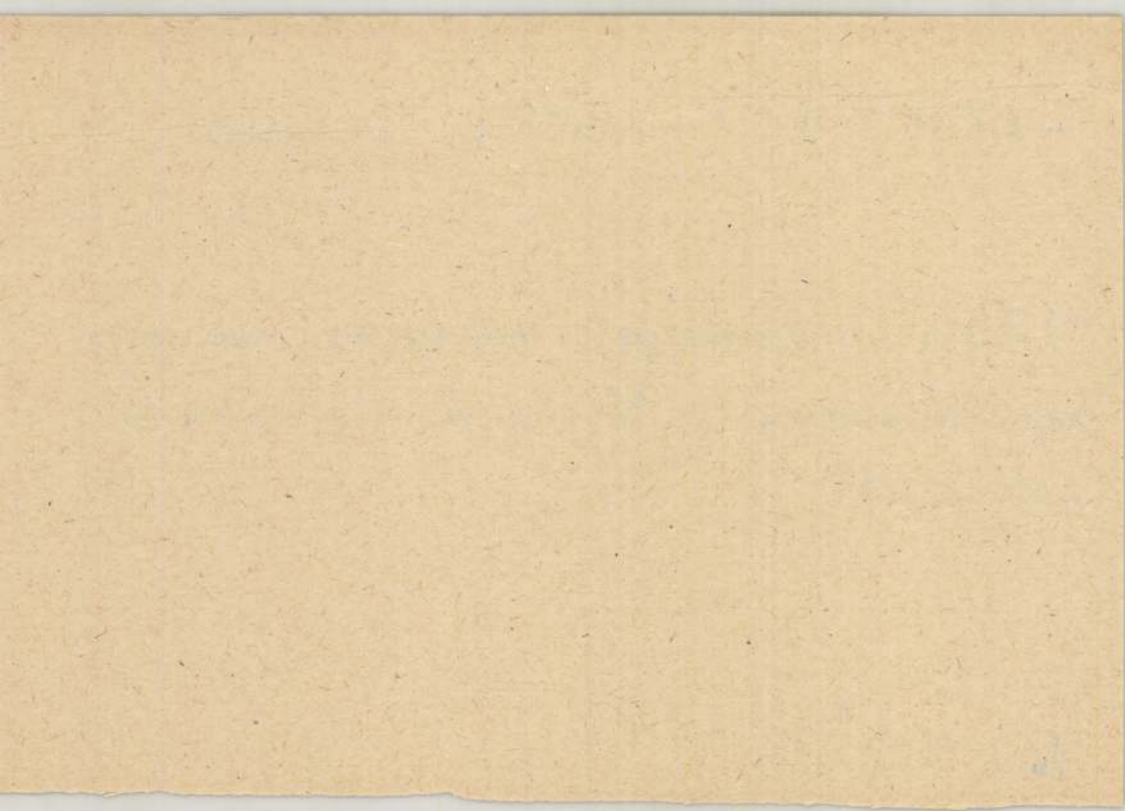
Sümegi Gy: Az 1910-es keesheméti ... 67-72

Fornás, Keeshemét, 1980. febr. XII / 2

Perltrott-Csaba Vilmos

"1934". Tizennyolc magyar művész
kiállításán a Nemzeti Szalonban
szerepelt.

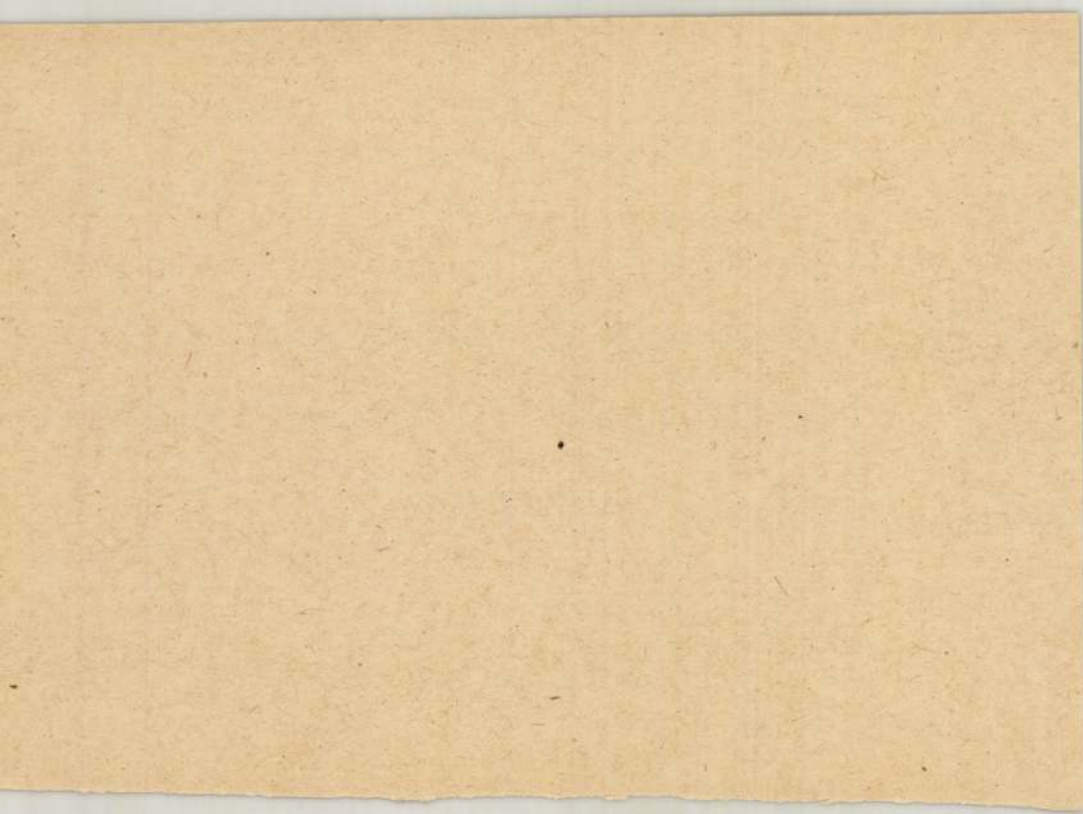
Ny. 934. II. 18.

Parlrott-Csaba Vilmos

1934. Tizennyolc magyar mű-
vész kiállításán a Nemzeti Szalon-
ban művével szerepelt.

PN. 934. II. 18

Perrott Csaba Vilmos

MDK

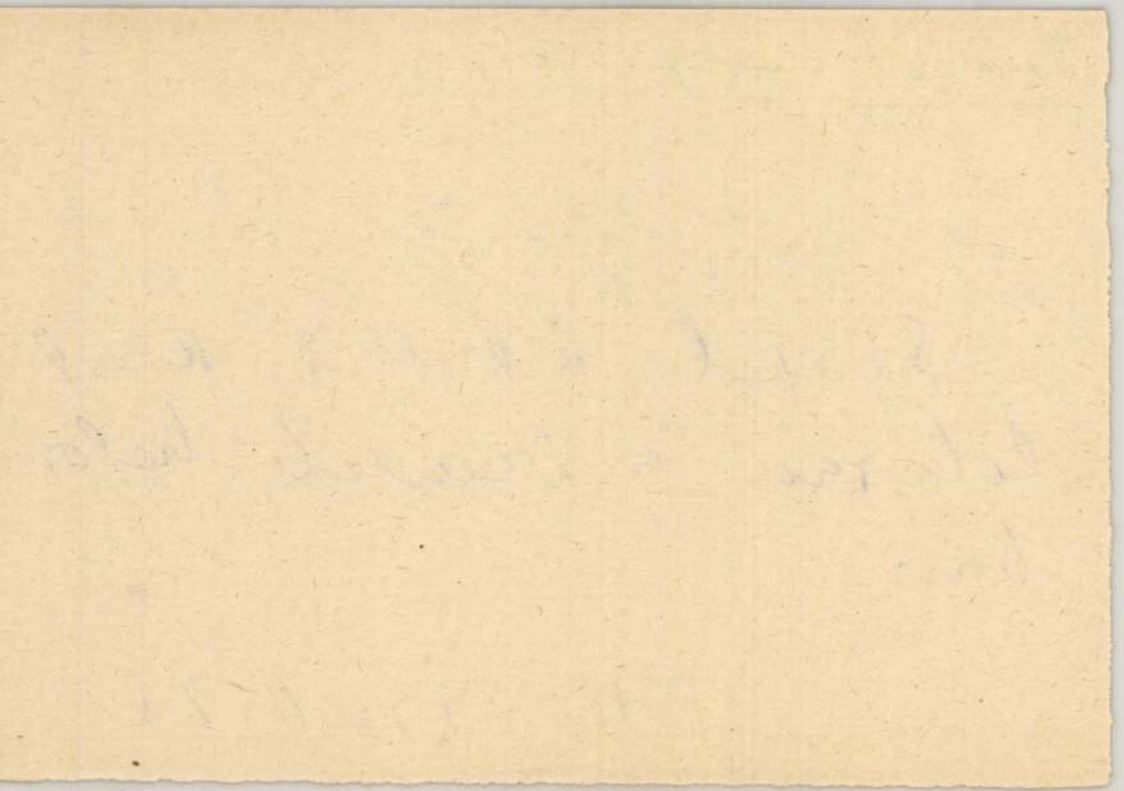
Eső előtt, olf.

Műcsarnok 1952-53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Perrott Crobe Vilcas

Serepel a K.V.T. kial-
litérsai a Nemzeti-halon-
ban

P. H. 936 11.25

Perrott Csaba Vilmos

Szerepel a Nemzeti
Művelődési és K. U. T. kiállítá-
sán.

M. 936 II. 23

Received of Mrs. J. T. ...
the sum of \$10.00
for ...

11 11 18 11

Perrott Cabal V.

1

Rabad Universit

1949. 210. l

Perlrott Csaba Vilmos

MIK

Erdőrsélet, tempera

Notre Dame, olf.

Kilátás párizsi ablakomból, olf.

Műcsarnok 1926 Őszi kiállítás

Perrott Cassa Wilson

Erdravstet, Lemper

Hotre Dame, off.

Kittis paxial splanobdi, off.

Stewart 1888 and 1890

Perlrett Csaba Vilmos, festő.

a IX.teremben az újító törekvések kiállítója.

A Műcsarnok reprezentatív kiállítása.
Képzőművészet.1932.48.sz.63.1.

Journal of the Board of Trustees

of the University of California

A. H. Lovejoy, Secretary
Berkeley, California, 1933

MDK

Perlrott-Csaba Vilmos

Réti I.: Nagybánya. A Miberát 1922. II. 11-12.
sz, 223.l.

Portrait-Capitulum Wilson

1911-12. J. J. Wilson. 1911-12.
1911-12.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Pont Saint Michel, olf.

Csendélet, olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállítás

Perrott & Sons, Vintners

Port Saint Michael, etc.

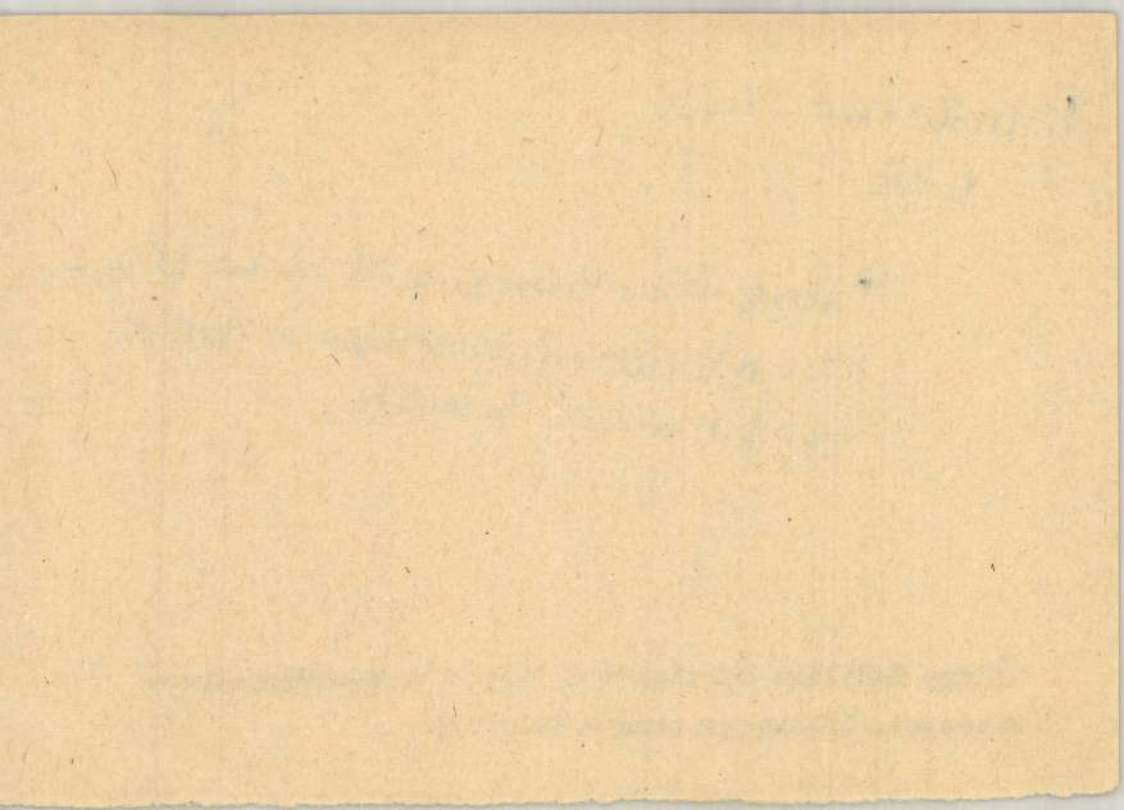
London, etc.

Printed and Published by

Perlrott Csaba Vilmos
festő

Perlrott Csaba Vilmos a város egy jelleg-
zetes részletét ábrázoló képe a hekkiszei-
hus formálatái késcélele.

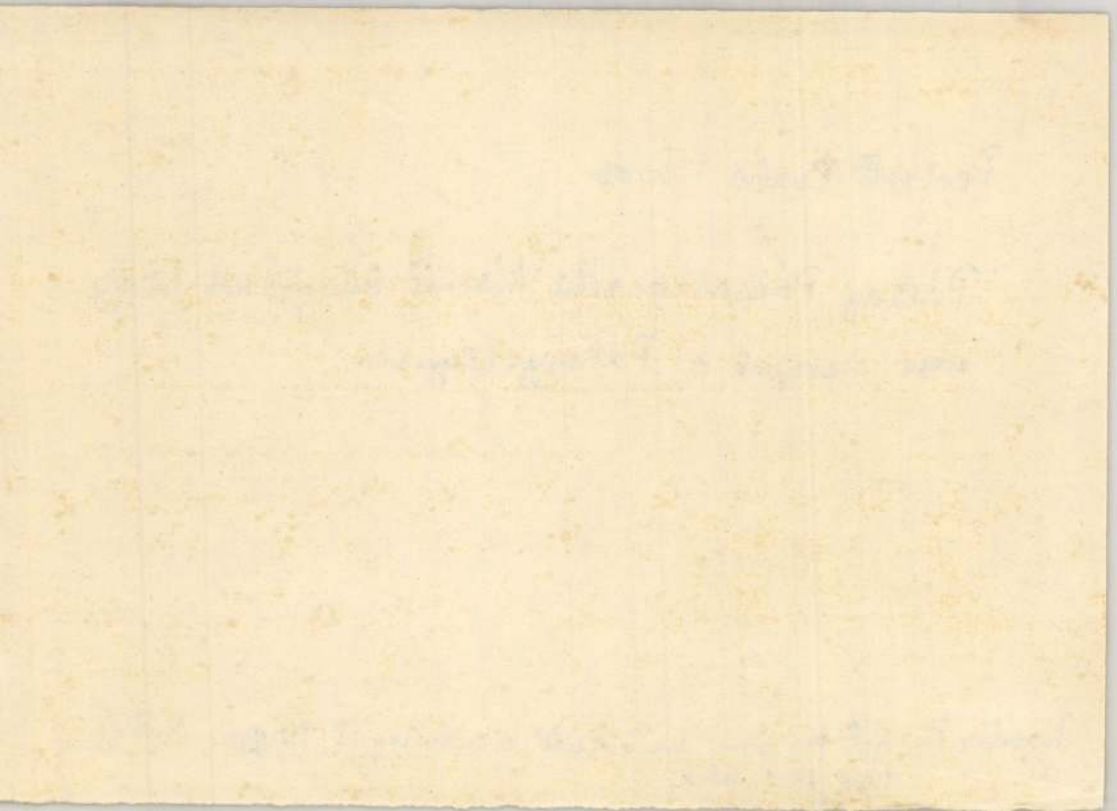
Telepy Katalin: Eccekenét multja a képzőművészetben.
Művészet, 1971. augusztus - 30. oldal

Perkott Csaba vilnos

Pátzay Pálnak a róla készült búcsújének fotója
nem szerepel a Pátzay-könyvben.

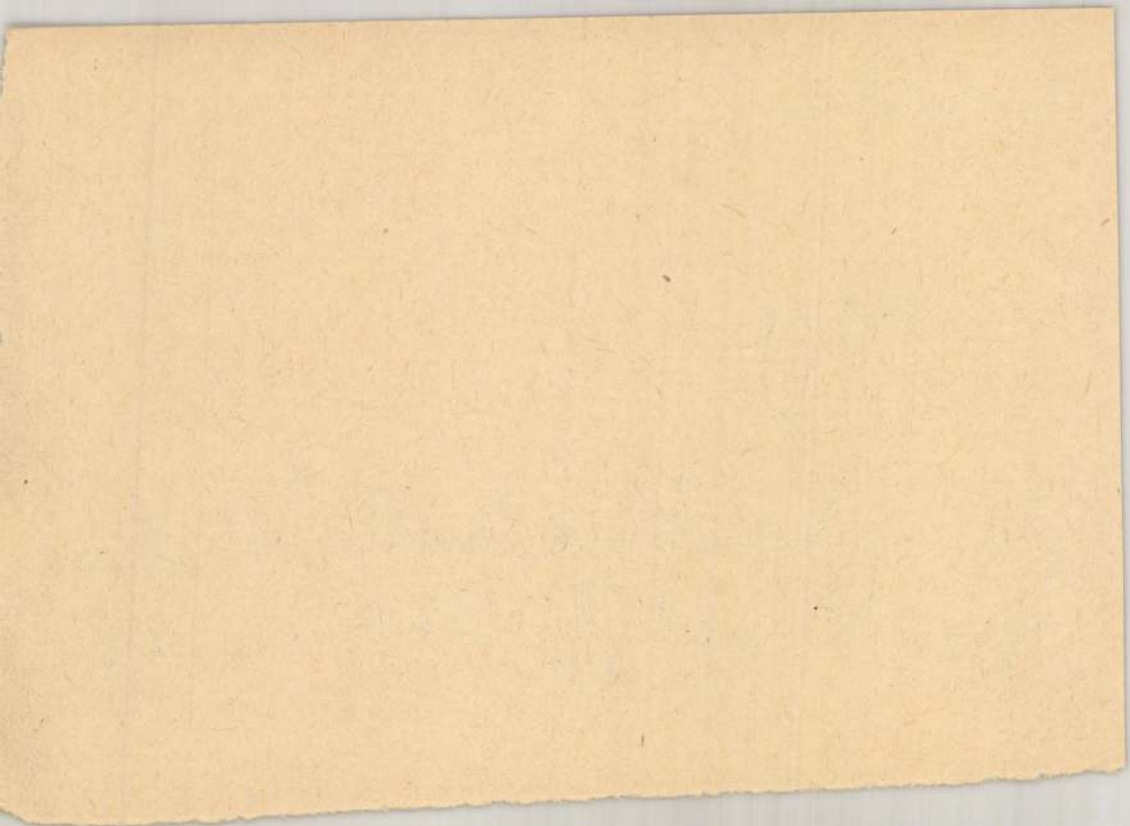
Kovács T.: Két magyar művészet kiadványról; Magyar Műhely,
1968. IX. 1. 69. p.

Perbott Gabe

Enlilue

Delmasche Anne Huethy Jins Séus
Neffen Nemmet, Ps. 1464. ser. 23.

Perlrott-haba Vilmos
festő

"Falk" Rep. 1910 - 2 e'vek.

Ju'nes kse'ta, papí'rt, 600X494 mm.

Le'ze' leut jobbn: "Perlrott Vilmos".

A MNG. tul. Ltr. F. 61.331.

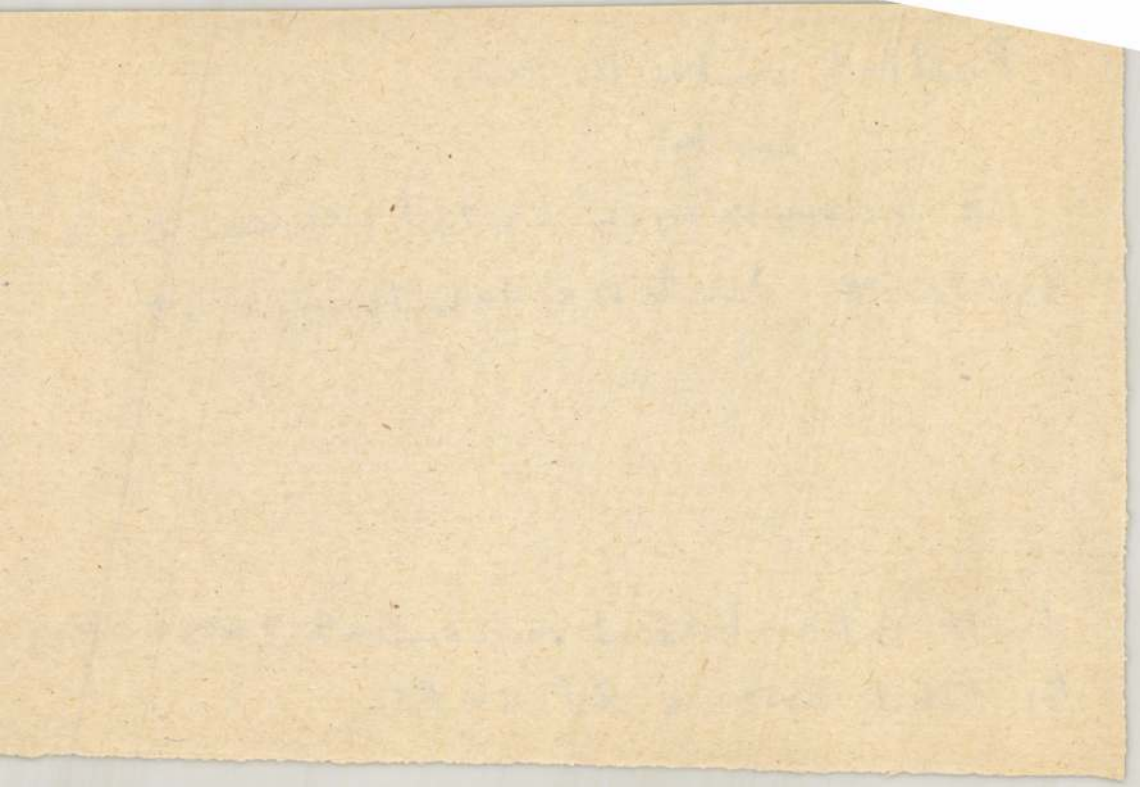
Szabó Zsuzsanna: Magyar rajzmu'vek 1890-1919

Bp. 1969 Corvina 28. k. l'p.

Perrott baka Vilms
les b"

A nagybányai kőszelvények
tartozott. Matisse tanítványa lett.

Szabó László: Magyar rajzművészet 1890-1919
Bp. 1969 Corvina 28. tábla

Pestlott - Csaba Vilmos

A postmagyarbányai irány követője lett.

Obertk. Lajos: Munkánk nagyfeszültségű, Górnin, 1968, 81. l.

Print - Case Files

A

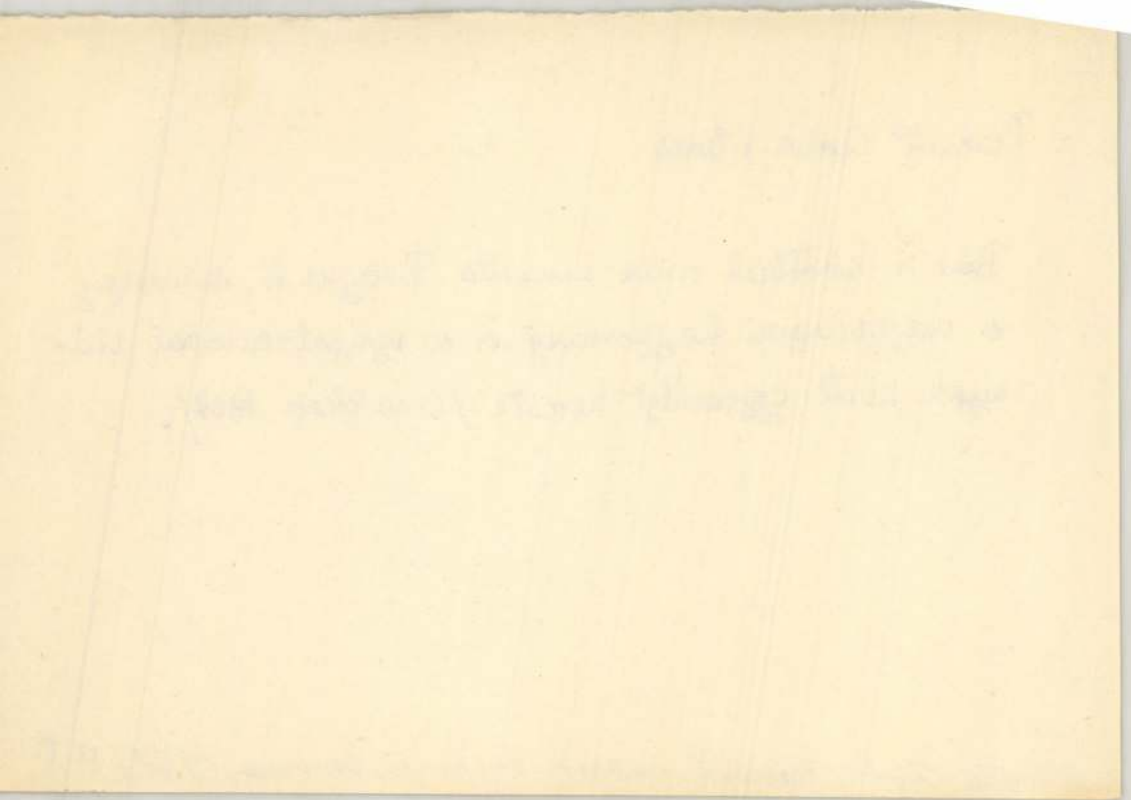
...

Peslotti Csaba Vilmos

3.

Bár a későbbiek során unuzotta Brague is, mindössze a nyugat-európai irodalom költi egységlét kereste /Önarchív 1907/.

Hemeth Lajos: Modern magyar művészet, Corvina, 1968, 55. l.

Perrott - Csaba Vilmos

hempel a K. U. T. Kiallitolason
a Neureti helyoukone

[st. 936 II. 73]

Perrott Csaba

herapel a K. V. T.
Kisbélcsán a New retti
halonban.
Kiemelt? engedély -

N. Ü. 936 11.22

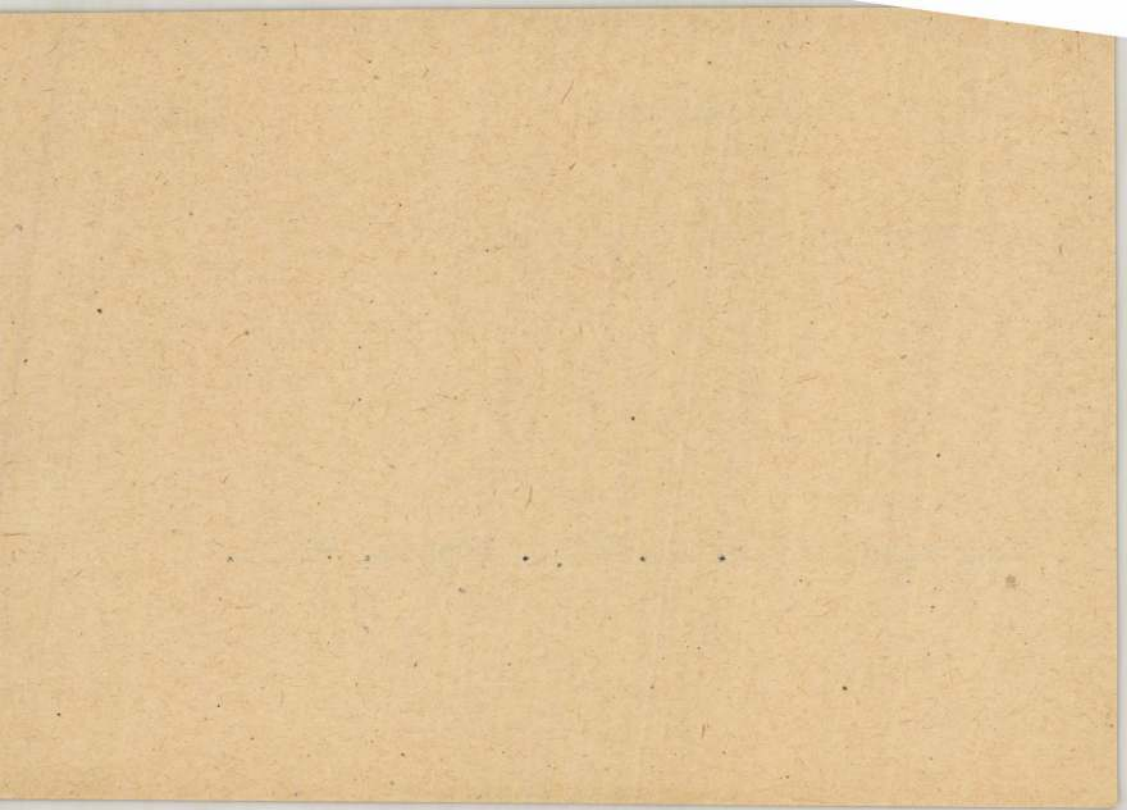
Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher but appears to include the words "Handwritten" and "Text".

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Szentendrei dunai rész, olf.

Műcsarnok 1951. II. Magy. Képzőm. Kiáll.

Perlrott Csaba Vilmos

"Cigánymodellek" c. képe a "Palette d'Or" társaság Fészek-klubban rend.kiáll.-án.

M.H. 932.V.10.

1870-1871

1870-1871

1870-1871

Ferrott-Gaba Vilmos

beszélte a műsámaŕ Öni kŕolatán.

Fŕ 1926. X. 24.

1870-1871

1870-1871

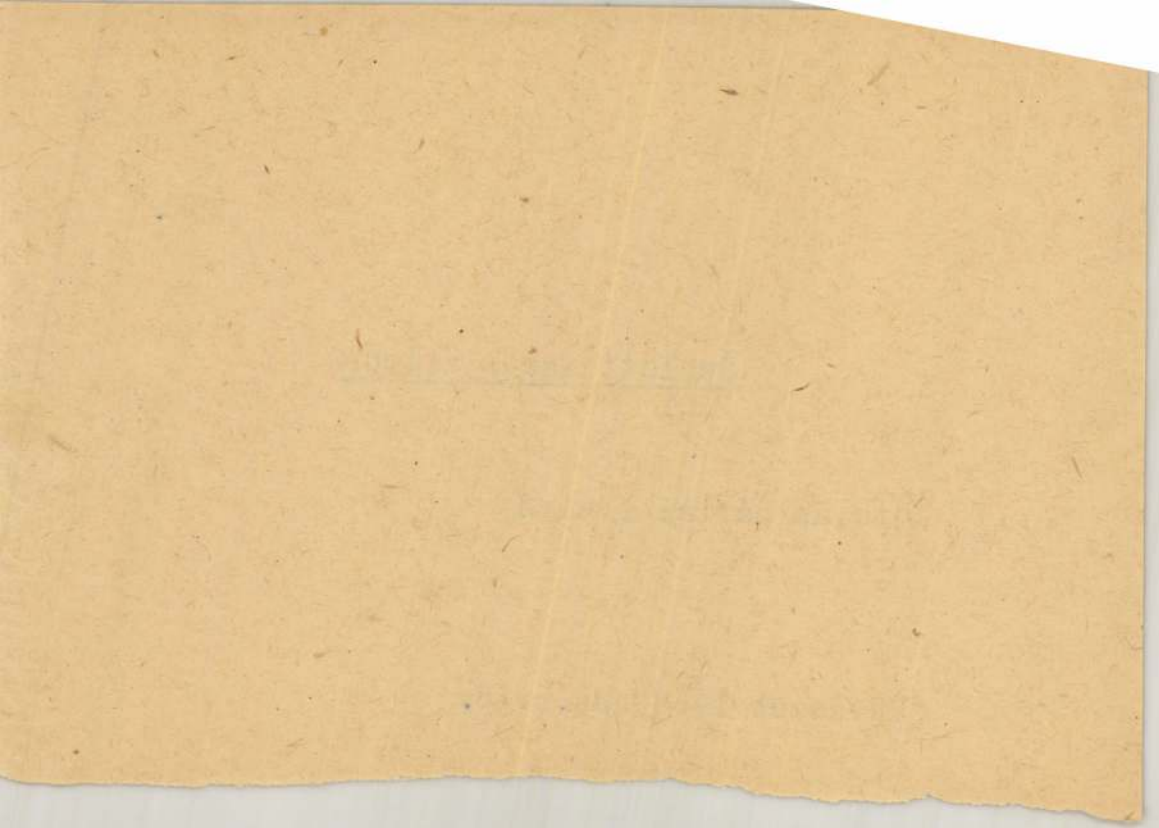
1870-1871

MDK.

Perlott Csaba Vilmos

Utalás párisi éveire

Művészet 1966 dec.p.18.

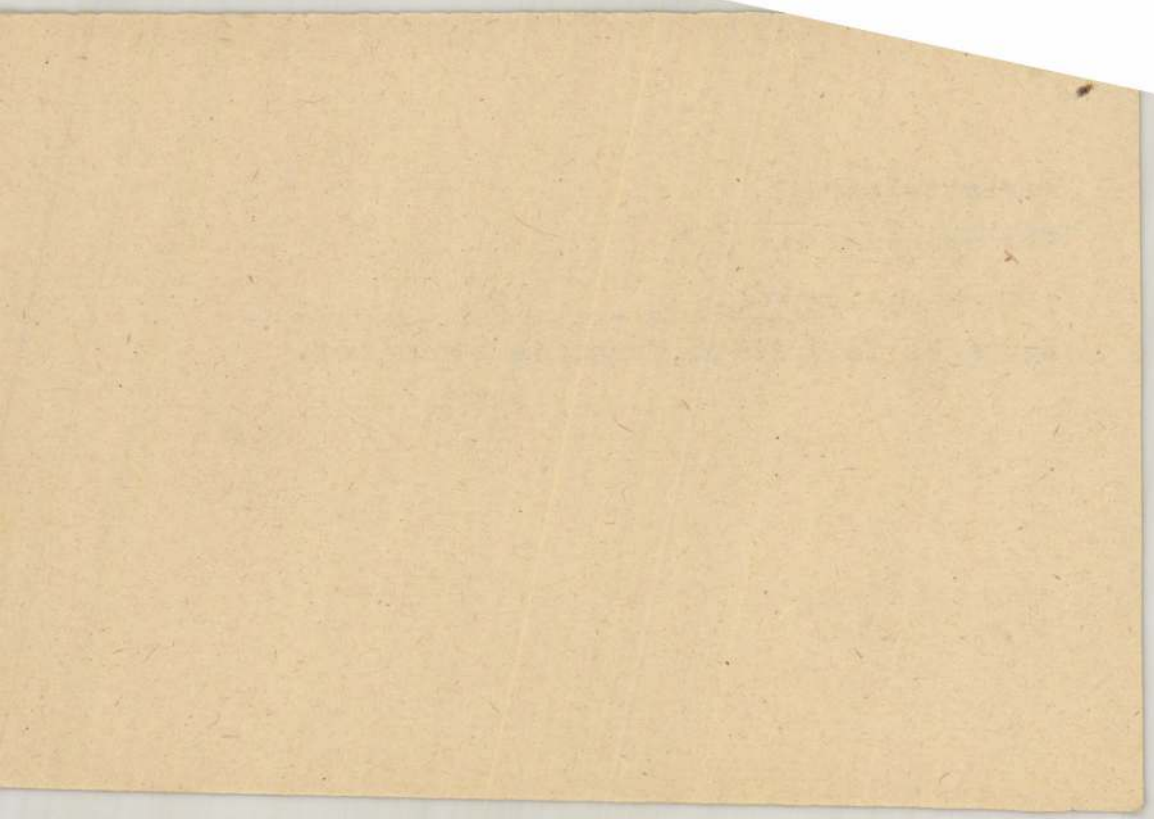

Perlott-Csaba

Testművész

A Múterem kiállításán - képével szerepel.
Egységes felépítésű, franciás csendélet.

Nemzeti Ujság
1935. VII. 12.

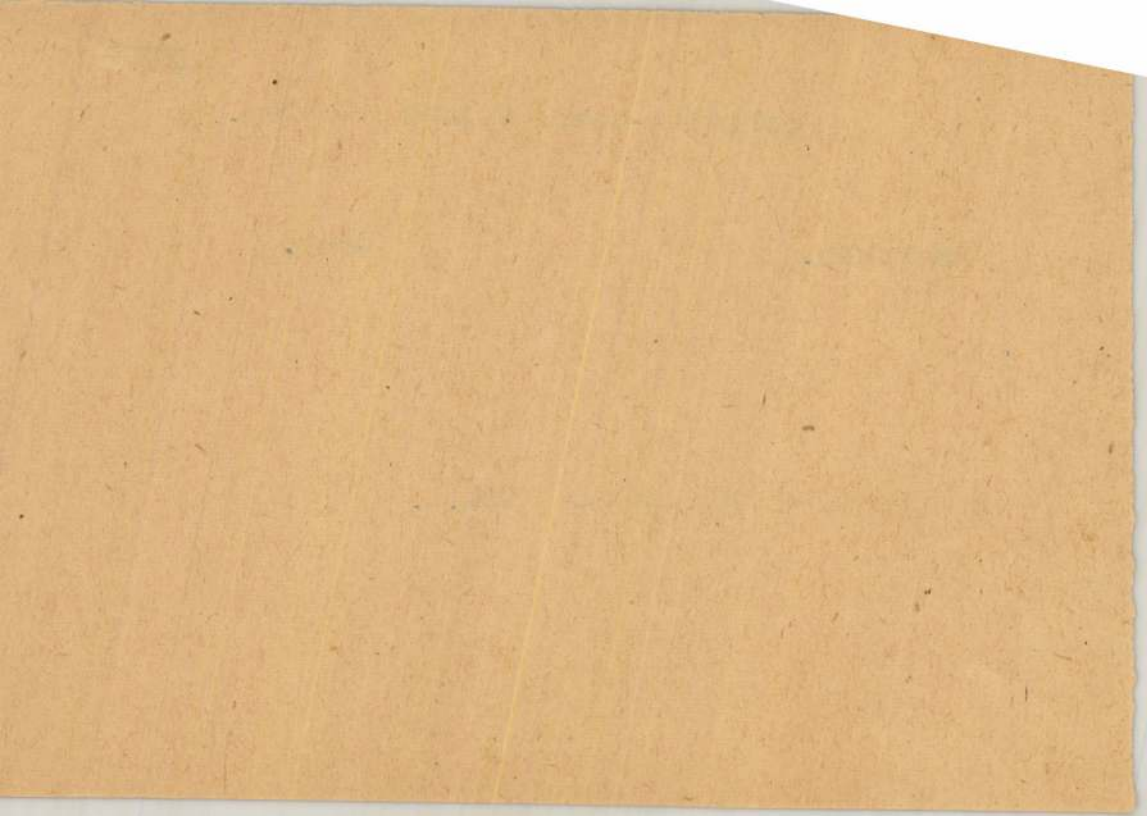
MDK

Perlrott -Csaba Vilmos, festőm.

Ömarckép.

Repr.

Magyar Művészet. 1926. 131.1.

MDK

Perlrott Csaba

"Őszi táj", olajfestm.

Magyar Művészetek Reprezentatív Képzőm.
Kiáll. 1947. Jan. v. Ernst Múzeum. Kat. 7.1.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Akt-rajz. Rajz

Műcsarnok 1912. tav. kiáll. kat. 72.1.

London, 18th June 1871

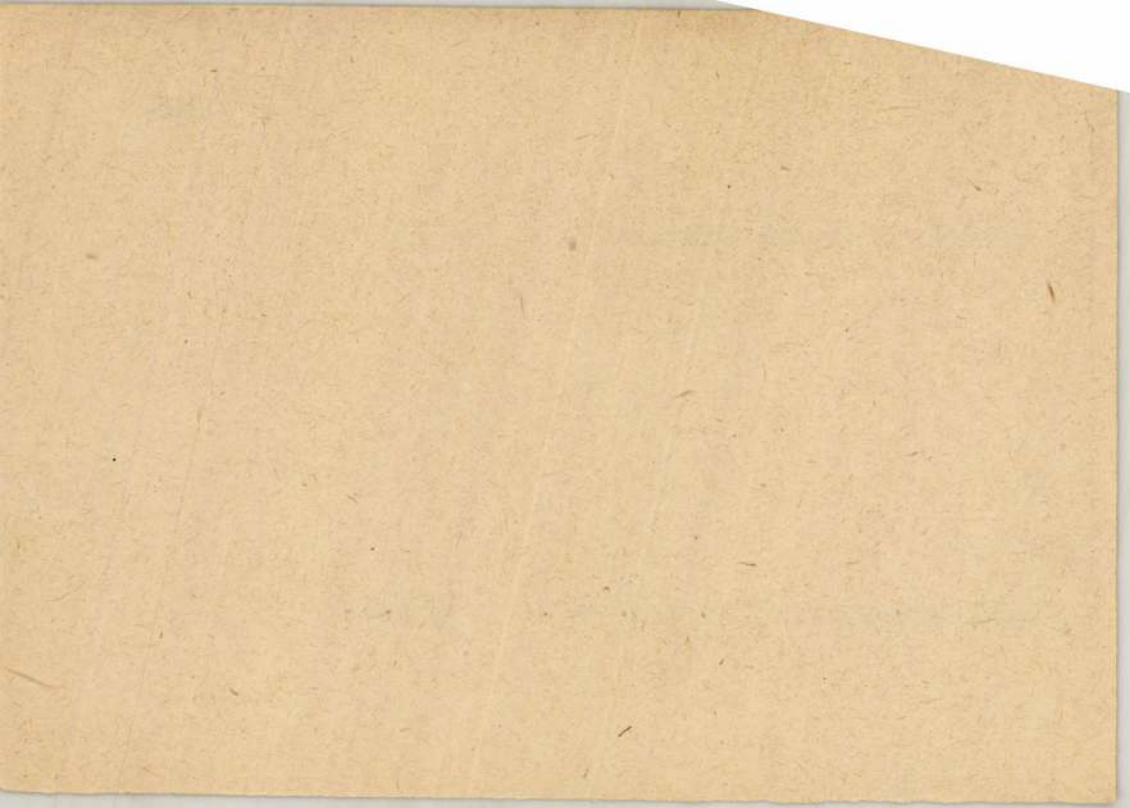
My dear Mr. Darwin

I have just received your letter of the 10th inst.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Képzőművészet 1932. 52. sz. 153.1.

Perrott Caba Velmos

"miserere".

Permemisa Vera elomavau.

Andapet, em. Nante Riadas.

8-r, 15 L, 33 Kopa tabkava

Fuore.

Perrott Caba Velmos

I. 2. n. e

3-2

1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880

1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890

01tványi Imre emlékkönyv. Turri I. Mus. Baja, 1963.

Cigányos, o.

Perlirott Csaba Vilmos

MDK

M U V E S Z E T
XIII. évf. 1914
168.

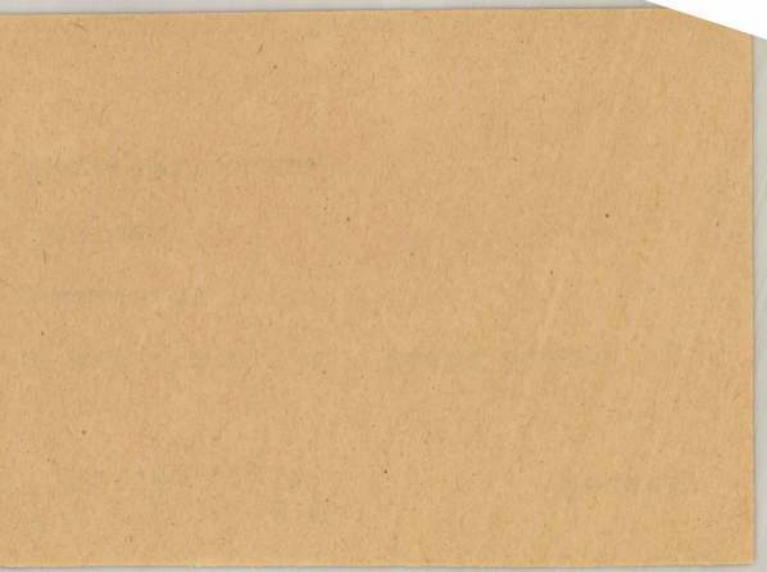
Peczely

F e r l o t t
Csaba Vilmos

Csengelét

Festmény

Fényképi soksz.

SZÖVARCH 20. - 205. LAP

Perlot Csaba Vilmos.

Műveit kiállította az Ernst múzeum 1947-ben.

Bende J:

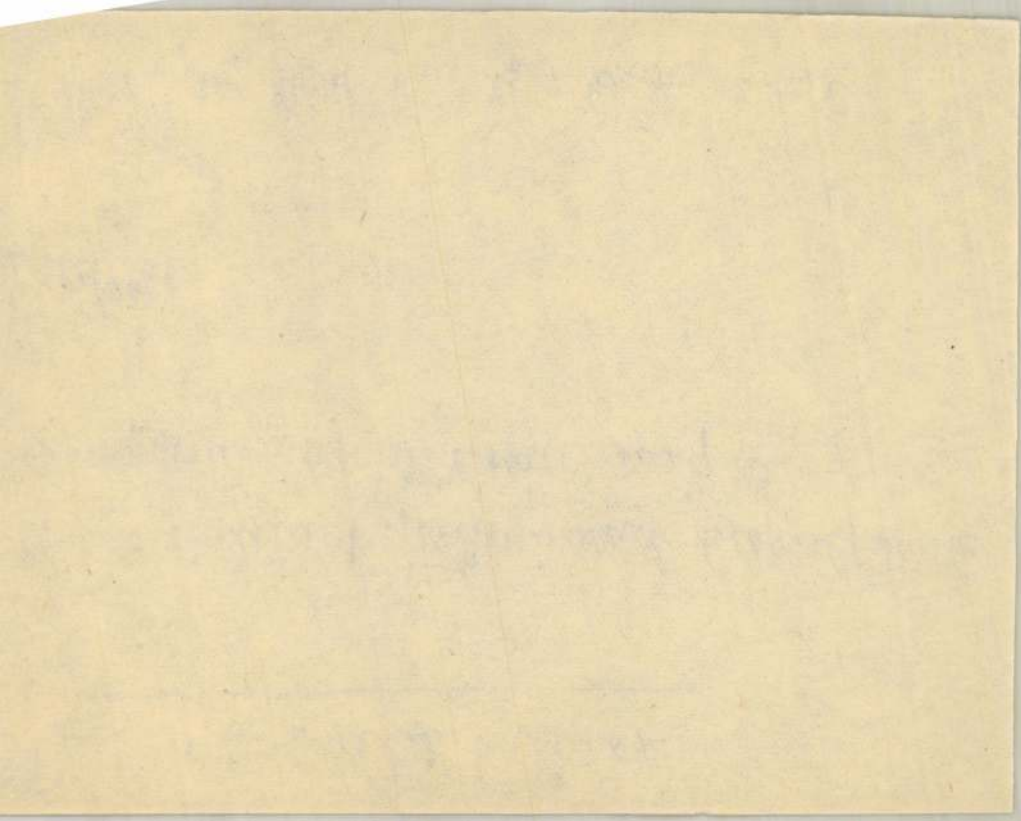
A Kézsművészeti egyesületek története, kézirat.

Periott Caba Vilmer

a Socialista Keresztények Szövetsége
tervezett kiállításának részlete

Emlék

Kutya, MCH II. évf. 6. n. 32. l.

miss
sed.

~~Gröbels utspis~~ K

red-hor.

Pertholl Caba. bilmas

e. Gröbelska juvel

Spjåttensvåg's Kiälli-
Aria. [Slöjdet vit Segi

Par.] Pp. 1947.

Ernest Neuz

Olcsóbb üzletbér
olcsóbb árák!

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

ASSZONYOMI

Ertesitem mélyen tisztelt vevőimét, hogy hat

éve fennálló csemege üzletemet közel jövőben Lenke
téről a Horthy Miklós útra (volt Böske női fodrász
terem) helyezem át Kizárólag mélyen tisztelt vevő-

~~Opuntia elaeagnifolia~~

Corral

Perilla Craba Volume

Yreabella Ture

P. G. G. Harmon photo

Wickita Taro: Salsbad

May 1947 Apr. 9.

May 1947 Apr. 2

Marion Keats Wickita

Moira

indulok új alkotmányos küzdelembé, ezen gitimizmus lánglelkű apostola: Griger Miksa királyság megváltó eszméjének. És fejelem nyugalmát, békét, becsületes demokráciát

Ezért fordulok barátaimhoz, híveimhez lakozzanak hatalmas, lelkes táborunkhoz igaz ügyet, harcoltam a főváros autonómia sok ezer embertársamon, joggal kérhetem harcolni az elnyomatás veszedelme ellen.

És kérek mindenkit, akit közös eszme

nek semmit, amíg igazolt embereim

Griger Miklós és az én nevem s

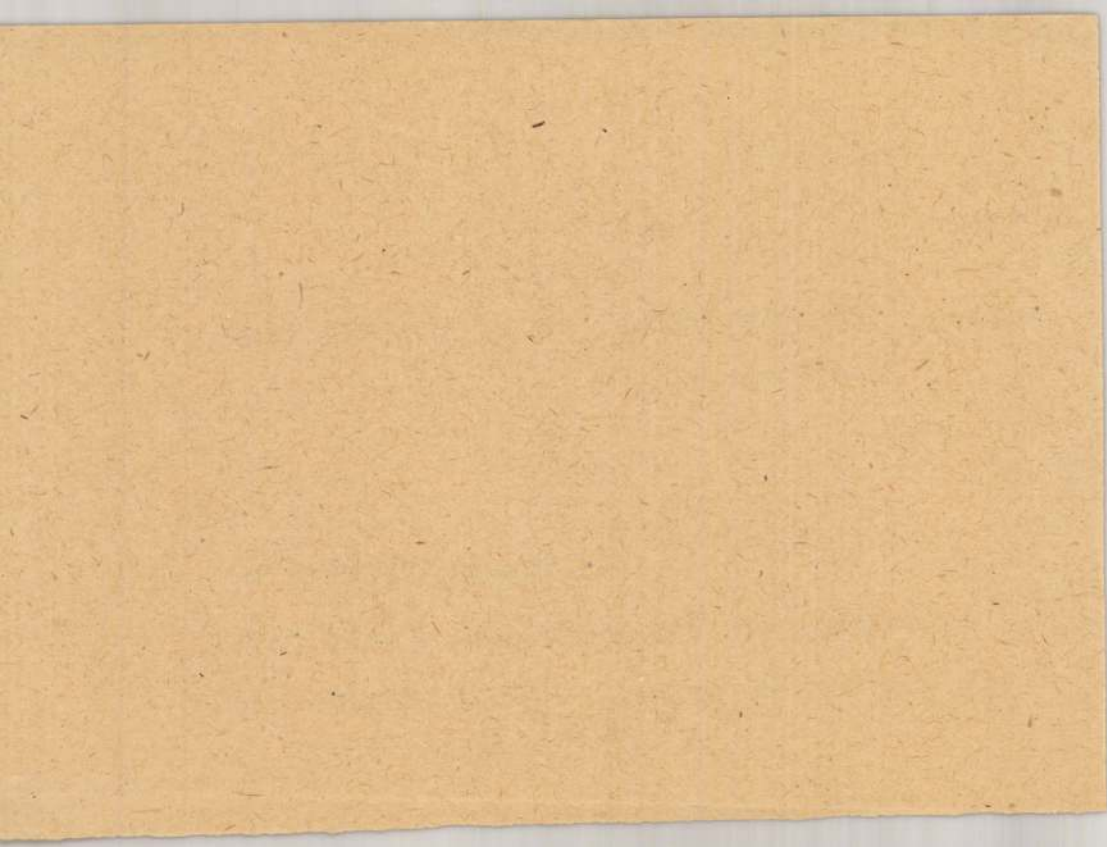
Budapest, 1935 március havában

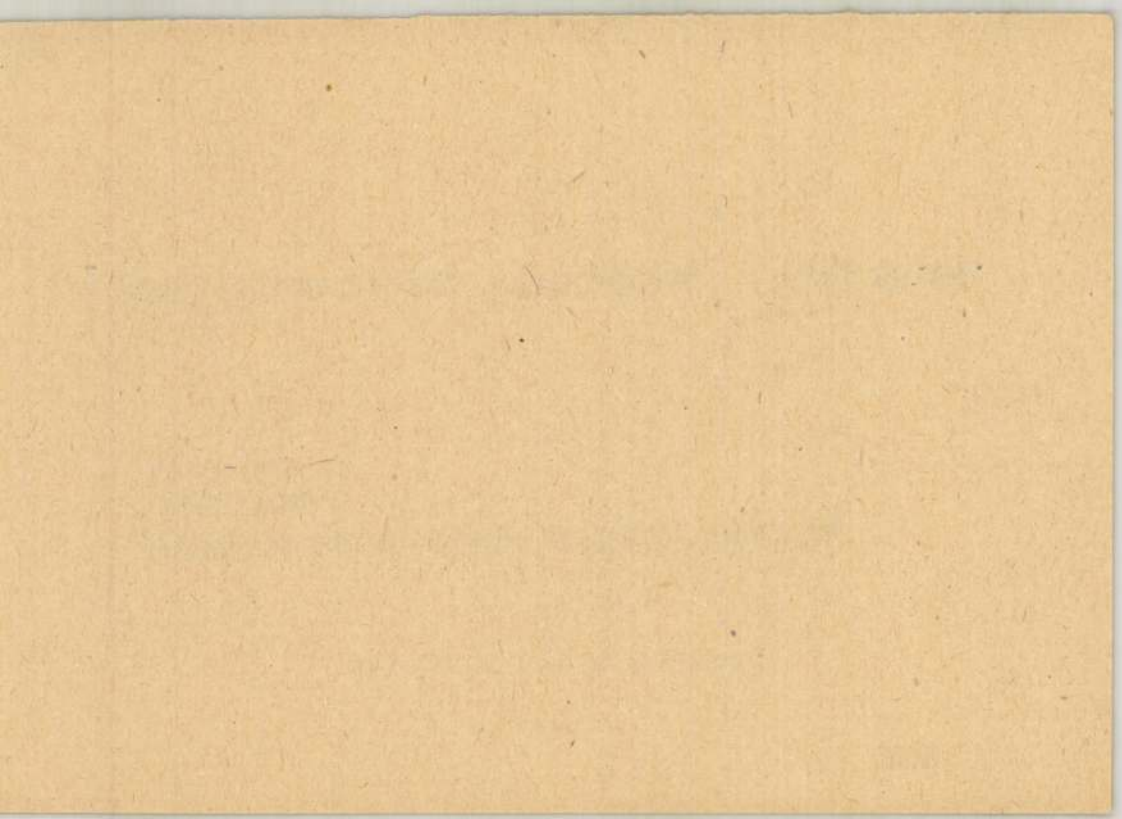
Perrott Csaba Vilmos

A szentendrei művésztelep 30 éve alakult
meg. Fentli művész is itt tartózkodott,

és alkotás munkáit.

Esti Hírlap 177 sz. 1958. júl. 27. 2. old.

Perloff Gabe Vilnos

"Kristina Korte a Beaufort" c.

Wirt Wengel "H2 1919 - a Tauschblätter"

deutl. repräsentativ Wissenschaften " c.

Wissenschaften (des Jahres)

Kapitel 7

Viertel 1970 wachsend
200: edel

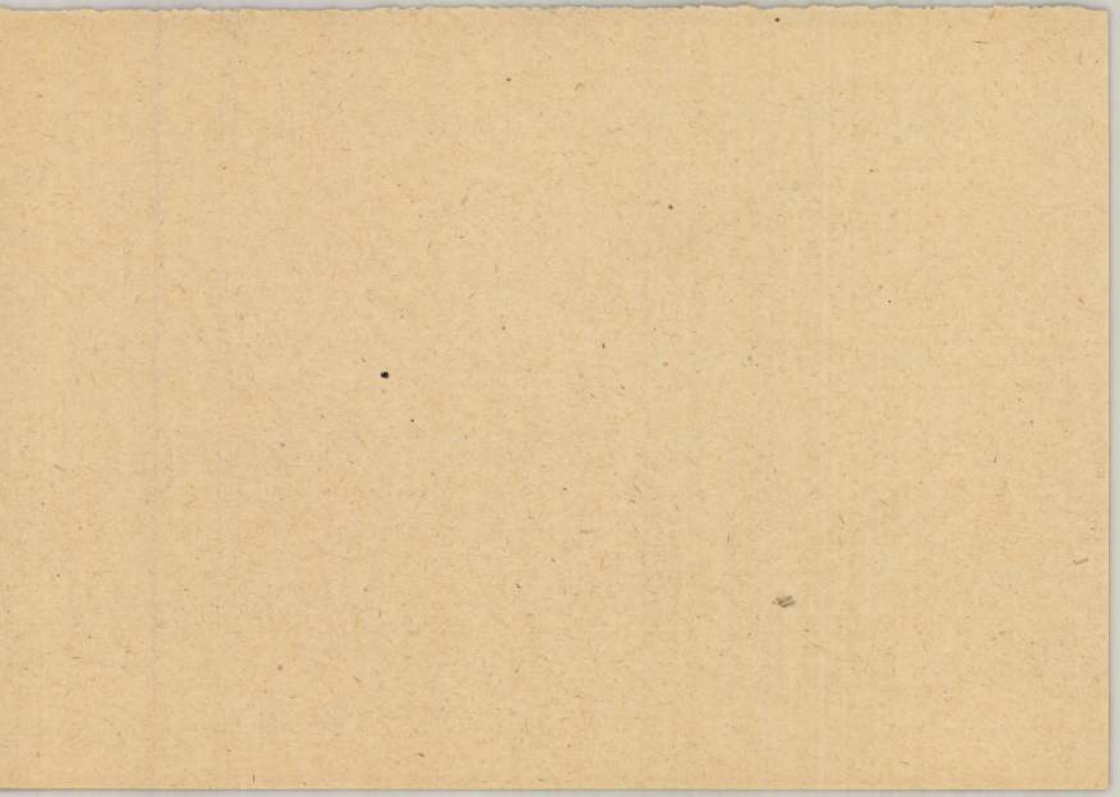
Pestoth-bata Vilnos
to F.

Ruskeusila Geza: Pestoth-bata Vilnos
museete. Bp. 1929.

Rathnorsky Krizna: Pestoth-bata Vil-
nos. H.S. Kna 1924. I. f. 9.

335-341.

Saato' tu'ka: Magyar rajzmuzeum 1890-1919
Bp. 1969. Corvina 19. tar.

Perkoff Gaba Vilnos

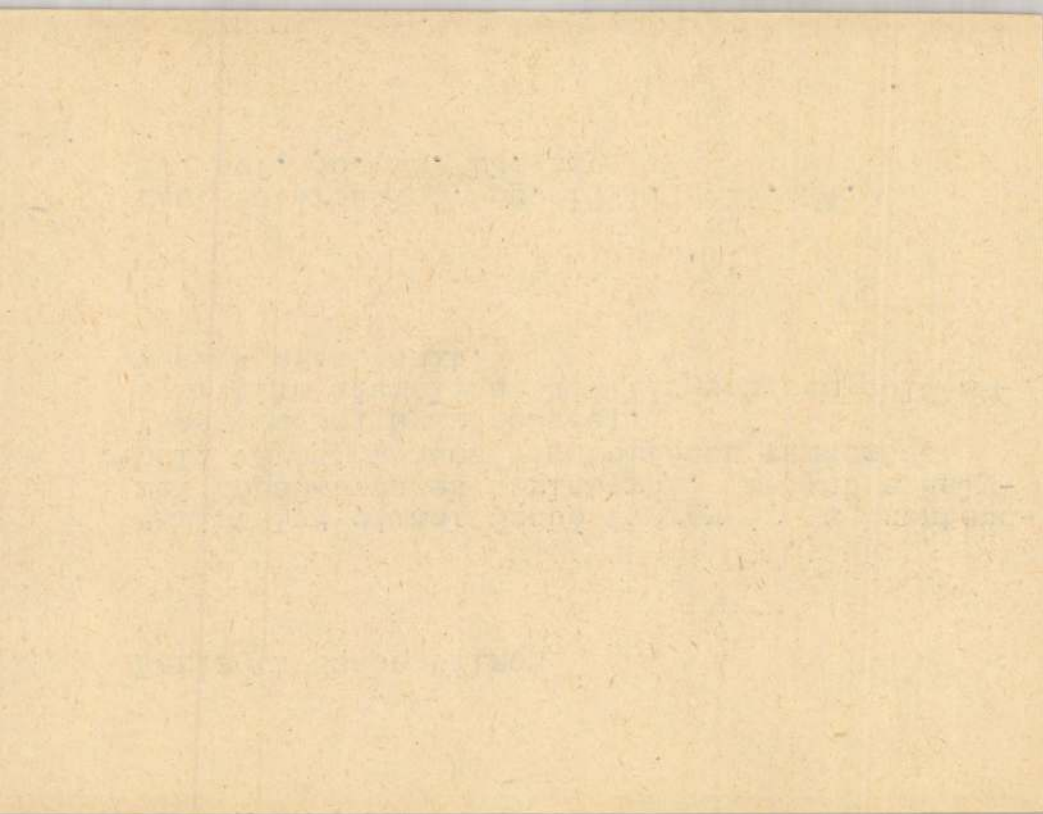
Ad'ose Watt weg

Meppova 1970
Januar 23
H. ed.

Perlrott Csaba Vilmos

"Kristály" címmel Szabó György ír a Szentendrei Képzőművészek tárlatáról, melyet a helybeli városi tanács díszteremben rendeztek "Szentendrei Nyár" címmel.
A kritika kiemeli a kiállításon szereplő művészek alkotásait.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. júli. 24.
XV. évf. 30. sz. 12. lap

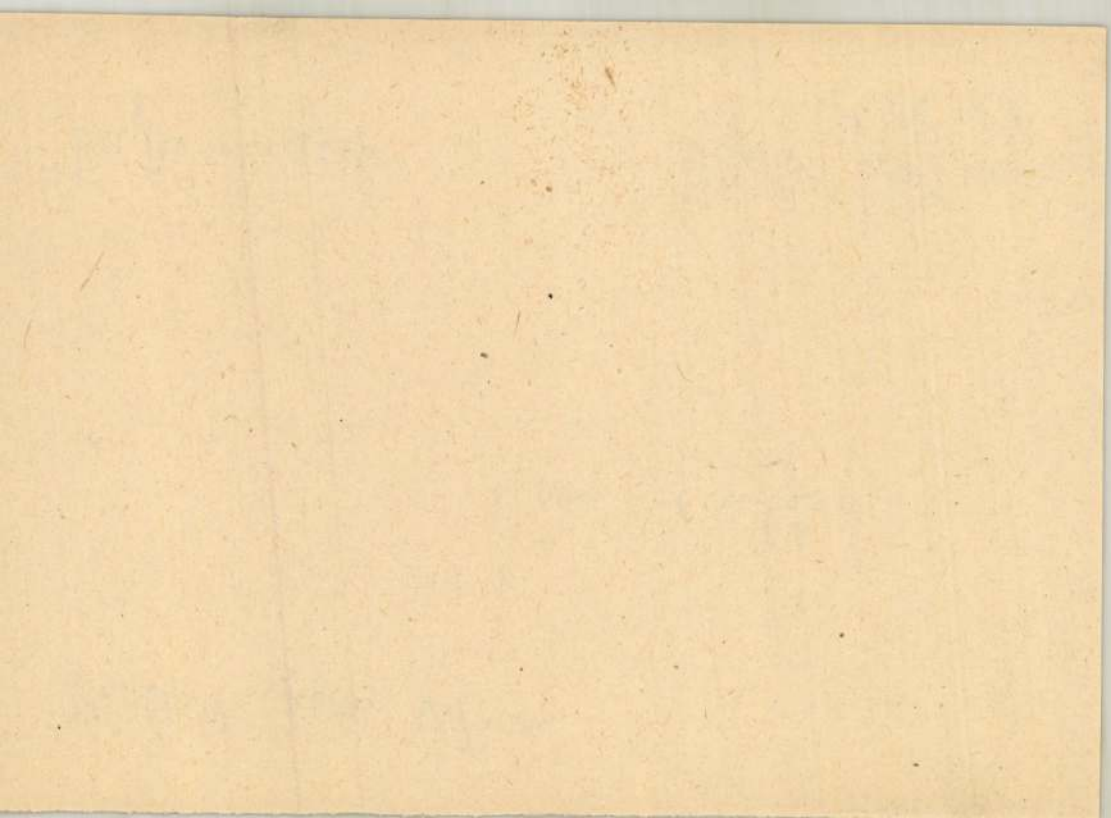

Kept in unopened

have another

Perrott Galen Wilson

Village 1969
206-odd.

Robert Caba Vilcas

vere euliste

- Mewell Layer in Otidea mayan
museet's c. Neogotisch iswerfere

Keym-museet

Vigilia 1969 Februar
K32.009

Perrott Goba Volume

d.

Sebad Minors

1947. 81-831.

FELSÖRS

Templan

IA Crona & Kastén. VU 1863, 317 l.

Perrot Gaba l'Ét.

rapport -

Sivarsvay

1947. p. 14.

Forma. Vagant VIII. 188.

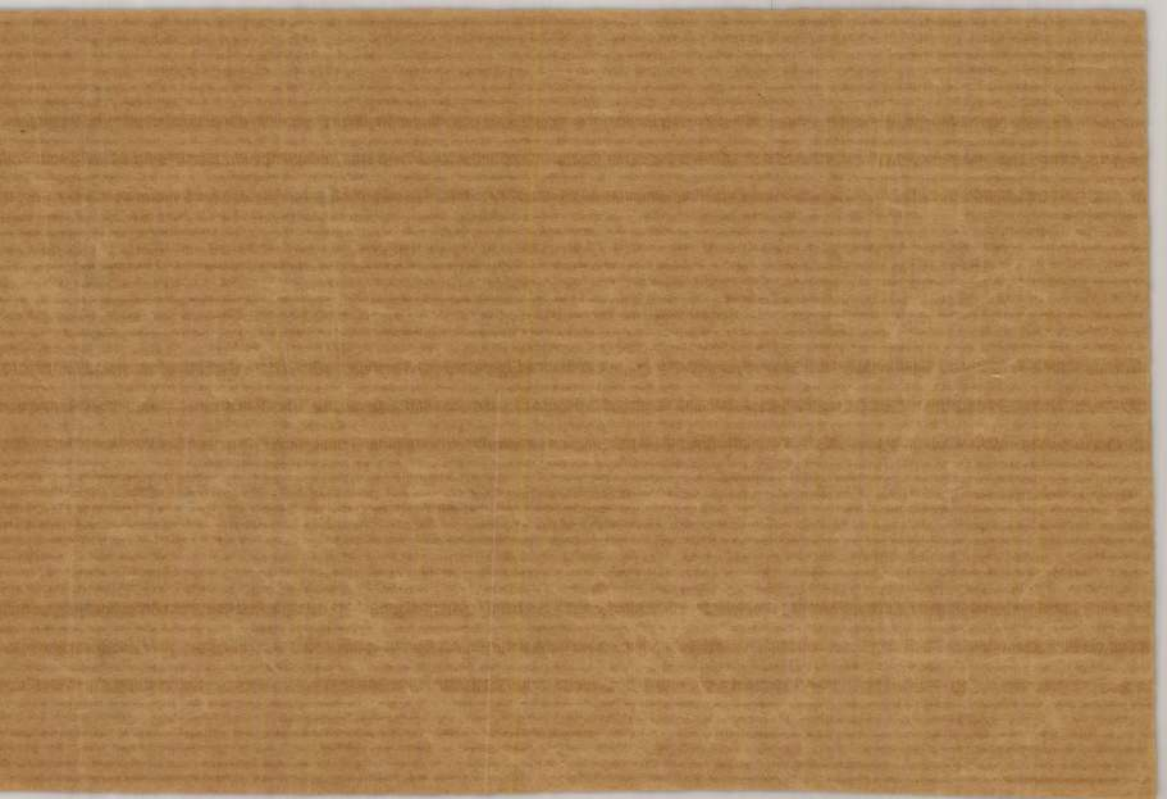
Perthrott Gask

Wilms

d.

Wentworth

31, 36-R.

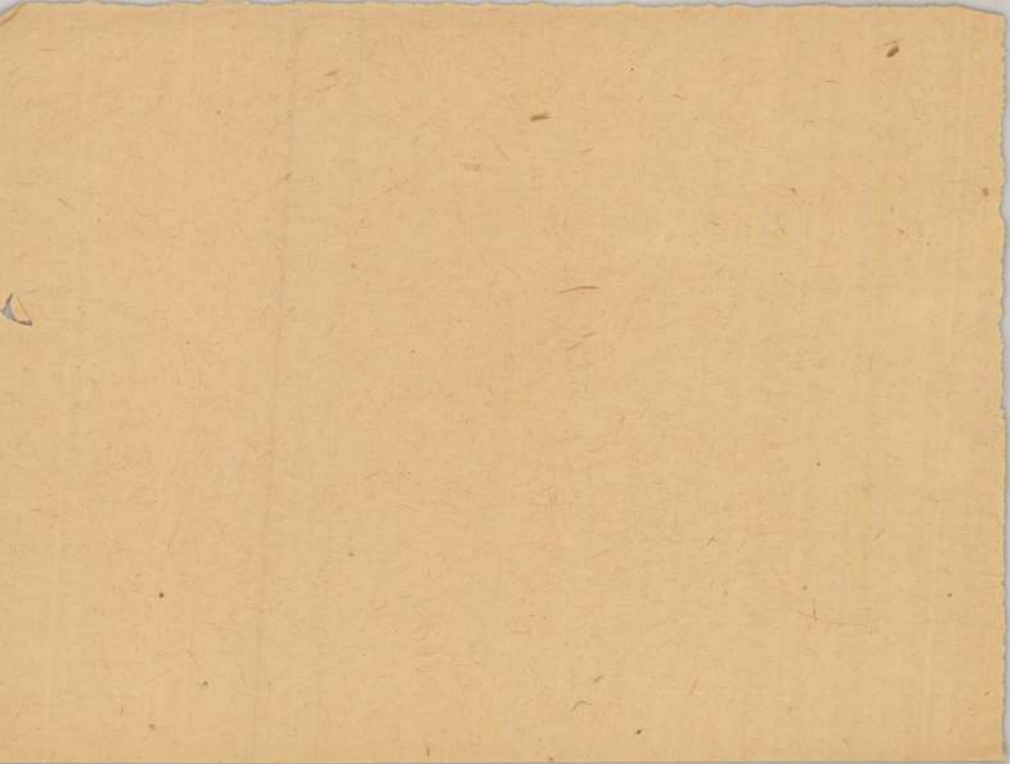

Perluotit Ciala Viivort

SZM. 1955. 93. 2.

(P. G. V.) veluortit.
are keippe.

Leting of Pavauden

Herrn Grafen

Wilms

Lain

Werktag,
archipel

Sebad Münster

1955.93.1.

pe

Perlrótt Gsaba Vilmos

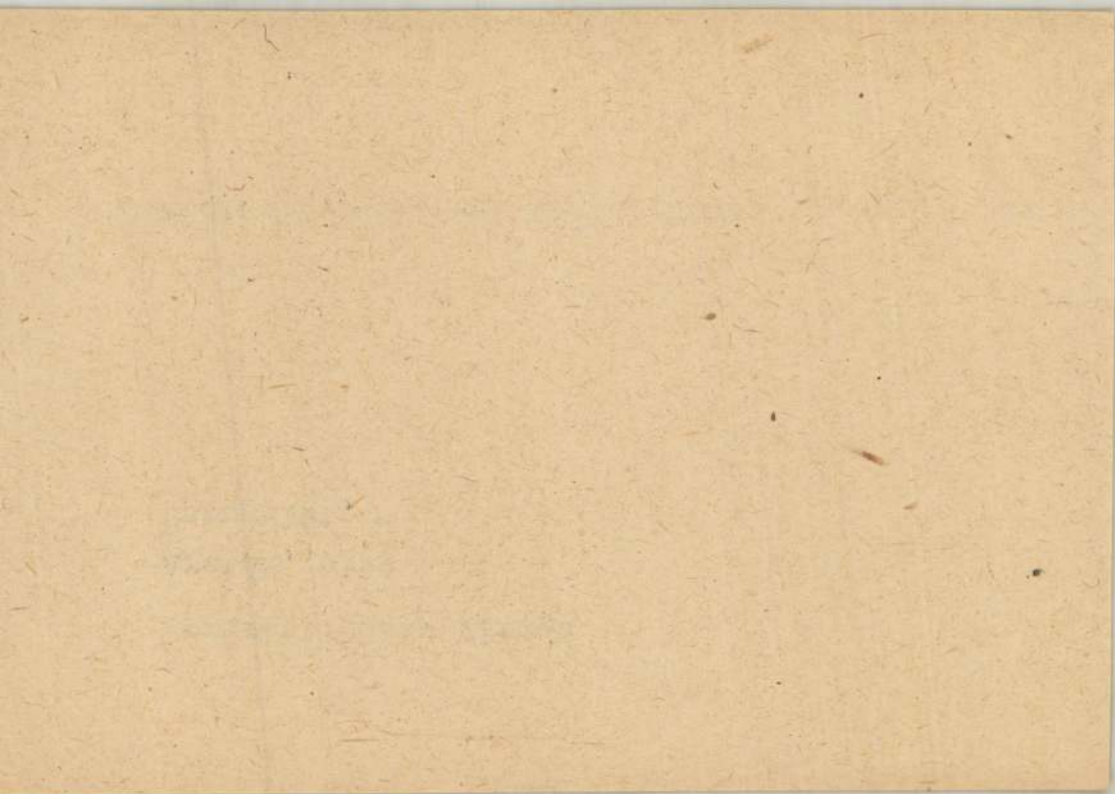
Aratók, Olaj

Gsendélet, "

O.M.K. 2. 1918-19. évi kiállítás. Magyar.

14

1.

Perrott Csaba Vilmos
Anyai Gyermekével

Könyves Kálmán 103. Kiállítás.

2

1.

gm. ver
Szügy / Szabó / 1
Balassagyarmati járás.

Története: 1411-ig a Sz
miatt Zsigmond az Orbor
lának adományozta, majd
ben Garai László nyeri
horai Vidfi-család kezé
alkalmával 1626-ban tel
tek. 1683-ban a török d
ség két részből, Alsó-
ségben 1 magyar és 21 s
ban Alsó-Szügyön 4 magy
Felső-Szügy pedig nemes
folyamán megyeszékhely,
Forgalmi ut melle

Ev. templom.

Története: Már egy 1697

MDK

Perltroth

A könyves kalman szalonjában 1907. júniusában
rend. kiáll. alkalmával, a kritika nagy dicséret-
tel jegyezte fel Perltroth, Nagybanyat évekig
járt festő nevet.

Réti I.: A nagybanyat festőkönél története.

Börketti Nagyb. kiáll. kat. 1912. 50. l.

1870

1871

1872

1873

1874

MUSEUM 1912. TAVASZ KIÁLLTÁS

Késkeméti utcai részlet, 01f.
Csendes háztorok, 01f.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

CHICAGO, ILLINOIS

Műsarnok 1912. tavaszi kiállítás

Csendélet, szoba, olj.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

INDEPENDENT STATE UNIVERSITY

STUDENT UNION

STUDENT UNION

1918

Műszoftok 1912. évvesztéi kiállítás

Templomrésztlet Kecskeföldön, repr.

Pérléty Csaba Vilmos

MDK

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

Műsarlók 1912. tavaszi kiállítás

Templomrészel Kecskenétről, 01r.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

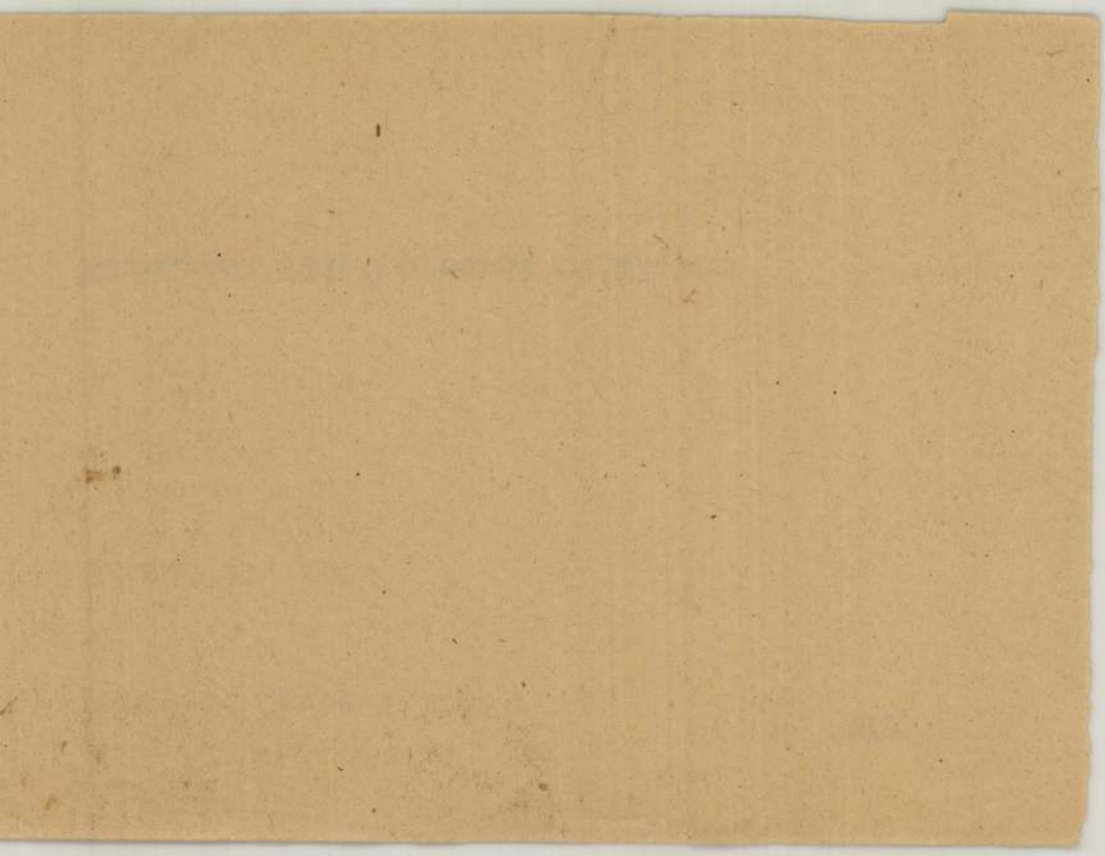
PHYSICS DEPARTMENT

Miscarnok 1912. tavaszí kiállitás

Gsendélet, rajz

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Műsarnok 1912. tavaszi kiállítás

Artajs,

Perlirott Csaba Vilmos

MDK

RECEIVED BY THE DIRECTOR OF THE BUREAU OF THE ARMY

1918

RECEIVED BY THE DIRECTOR OF THE BUREAU OF THE ARMY

1918

Perlrott Csaba Vilmos

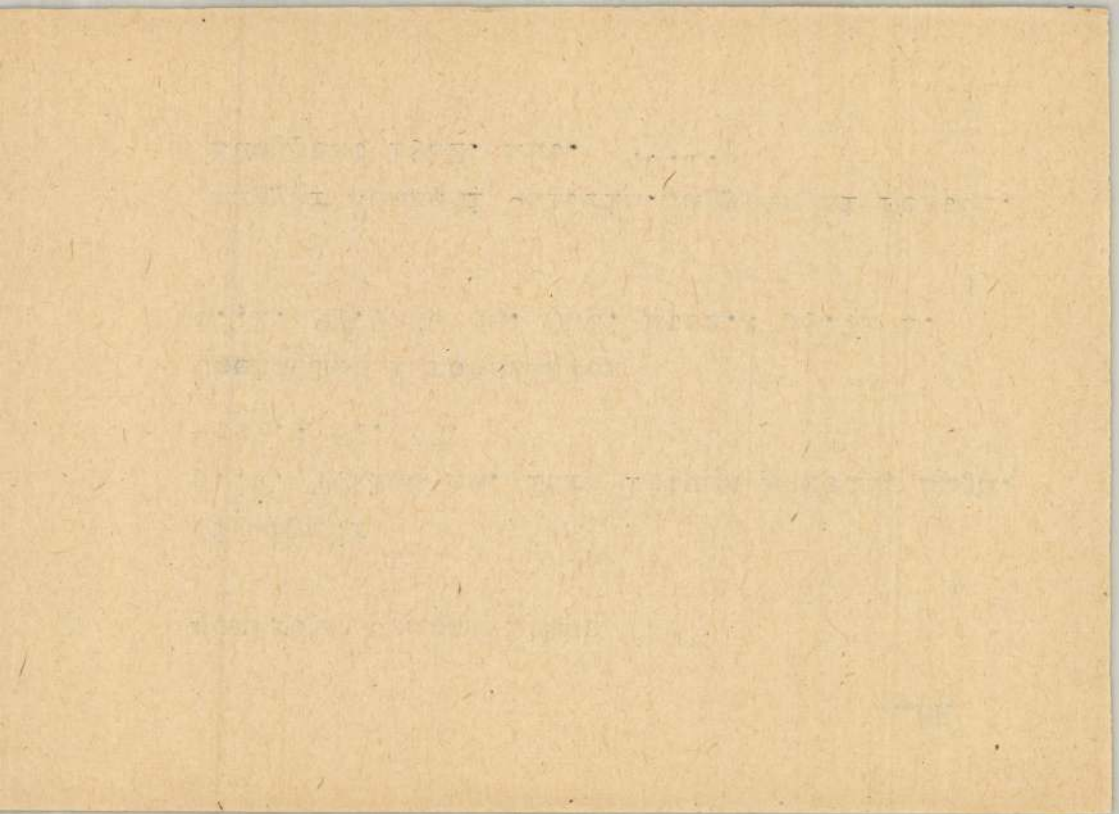
Cigányos

o., v. 74x100 cm. Turri Istvan Múzeum, Baja.
Tsz.: 52.653. 1.

Csendélet karosszékben

o., k. 97.5x60 cm. MNG. Tsz.: 59.71 F.

Magyar Nemzeti Galéria. Nagybányai Festők.
Budapest 1962. Kat. 40.1.

Perlröth

Perlröth is azon fiatal nagybányai közé tar-

tozott, aki Czöbel után az "új művészet" stí-

lusában dolgozott.

Röttl I.: A nagybányai festőkolonius története.

Bör-Röttl Nagyb. ktál1. kat. 1912. 49. l.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

530 SOUTH EAST ASIAN AVENUE

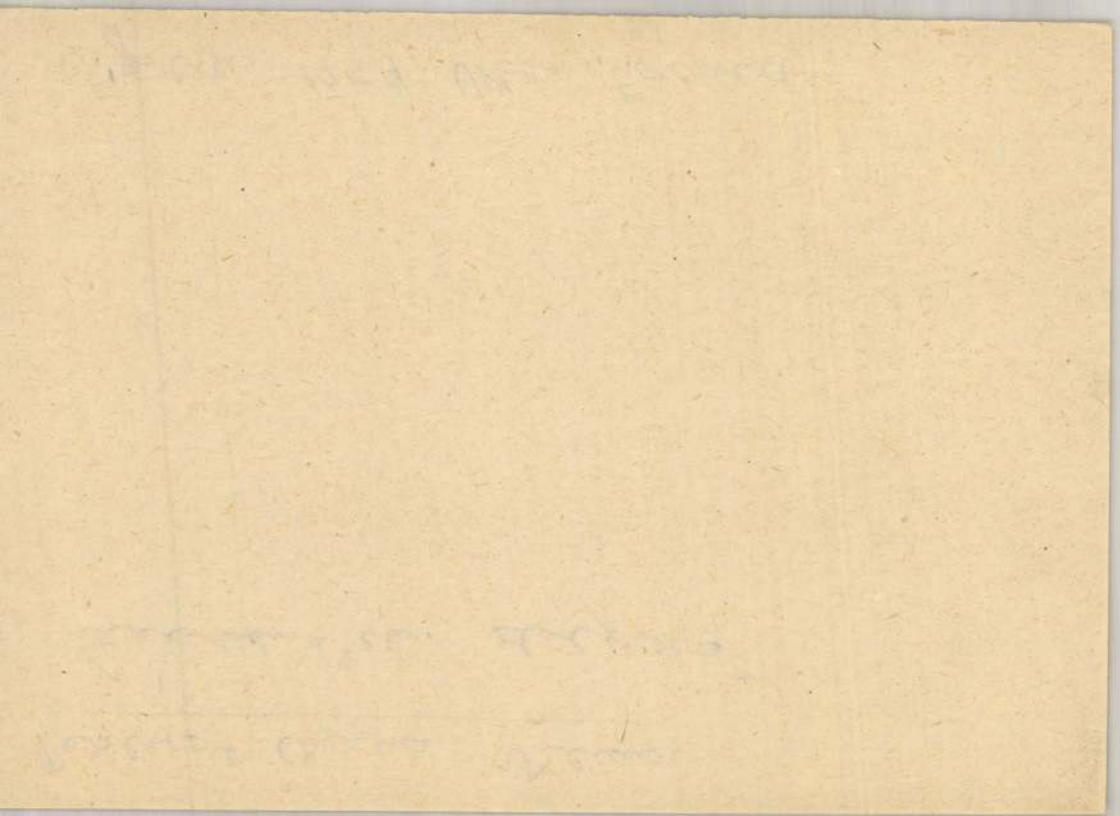
CHICAGO, ILLINOIS 60607

TEL: 773-936-3700

Peter + Clara
Newos

Seventeen
deposits

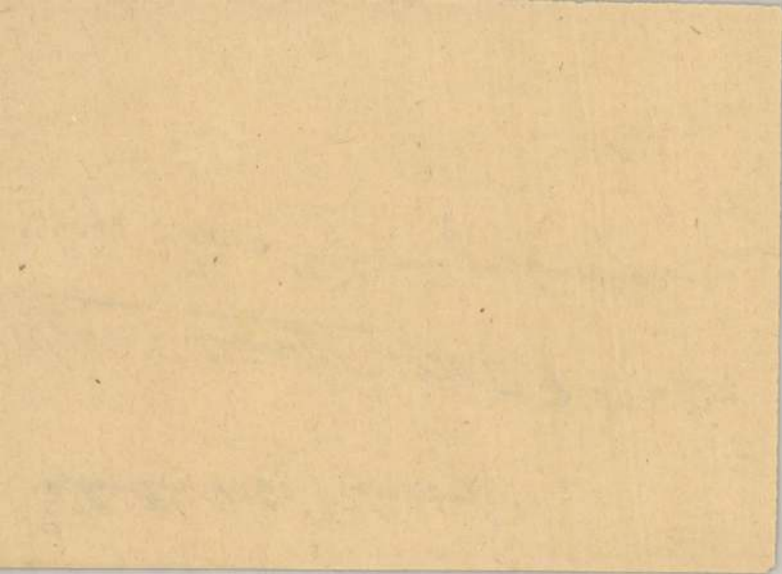
Uganda, 1959, VIII n. 500ed.

Robert H. Saba Vincent photo

Franklin D. Roosevelt. 1930 N. B. 321-330

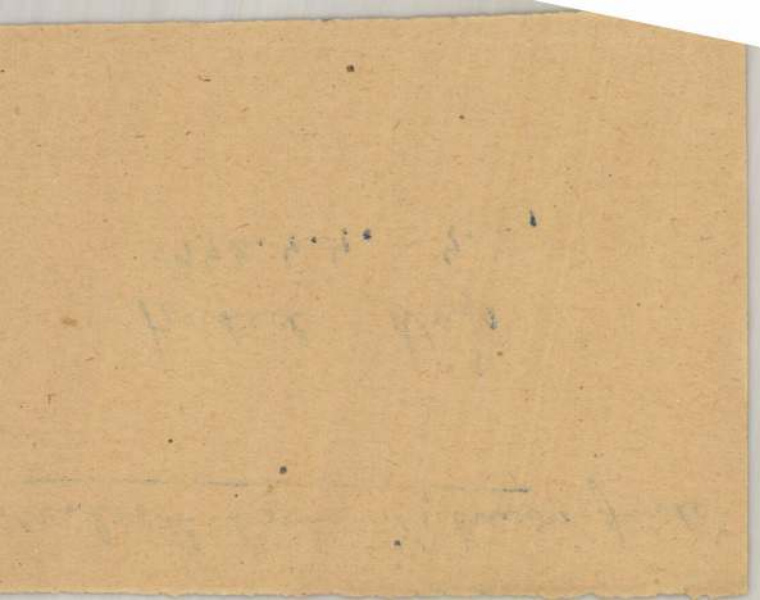
George C. Davis: Washington postcard

1946.4.4. - 4.8.

hakatē Nep

Peterson - Cook Vikimā Jeko⁴

Perrott Cole Vines 1849

Seabrook Museum, 1849.
III. pt. 2-3. n. 125. s. Hess

Ferrott Gaba Vilmas

Posto

Stabaa Nuoret, 1947

I. osf. 5.12.89-90.0. kiittäkätte.

Tarasti. Tammik. / v. 01

Perleth Goka Vikson Jento

hakat Noj 1943

7.27. - 9.

Prezent za dva bratova profesora

Imate dva prijatelja to-čiji misl
nem kaže ikadki naj poznat
vaterina - e all

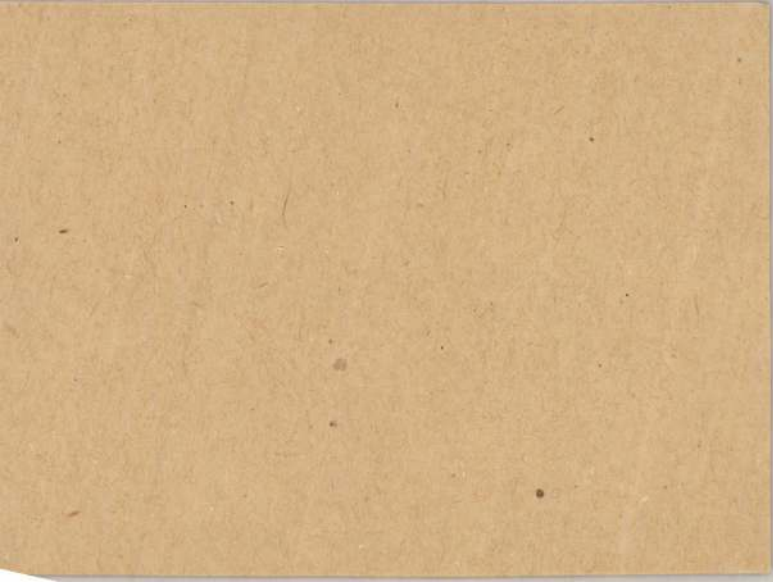
Prezent Rep. 1947. dec. 19. - 80. -

(Meyerscheles in oblique numerot)

Mittel Weg 1855. I. 30. 4. 0.

Parzell-Carda Vilmar perforat

Perrott Casa festömnis

Koppar Buret 1910.
guld: 20. 4. old.

4 muntindre miniver telepon fölle-
ren besörjande a koppar telepon
net: Michaelström.

Perrott Carlo Venero festomineo

Chagas Renato 1950
Aug. 3. 4. old.

Nilainport a festomineo. In -
Renato. N. 1. 1.

Peterson-Cala Vilnius, Lento
"

Szabad Nap 1947

4.9. - 4.2.

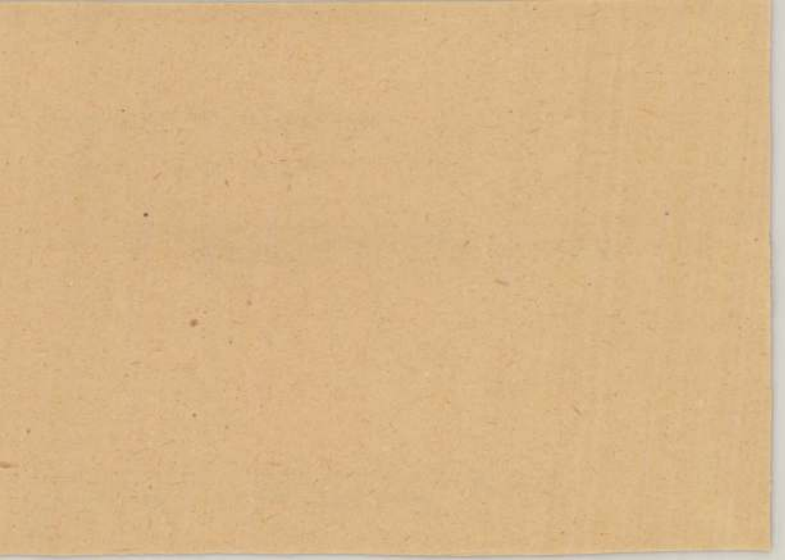
Parrott - Costa

My's friend.
1899. in N.Y. etc.
(:Juncus:)

Fernost (saka Vilnius foto)

Stabad Neivroz, 1947

Trof. 3.12. 1920.
Kiauliai. Alap tar.

Perrott Csaba Vilmos
"festo"

Szabai Niveszet, 1947

I. évf. 3. sz. 33-35. o.

kiállítását - Gyárfás Margit, Perrott
Csaba Vilmos és Szabotka János ki-
állítására a Ercsüt Múzeumban.

Post + note part
(Cable - script)

King's Mount.
1946. VII. 7. II. col. 188
(: Specimen :)

Fentrell Gaba Vilmer
Jests

Isabel Minneret, 1949. III. prof.

M. R. 460. Minneret, H. H. H. H.

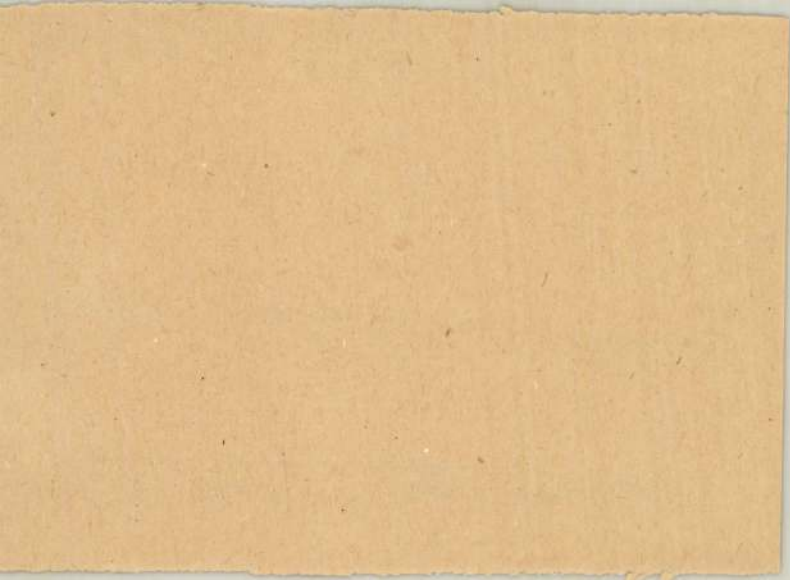
Berony: P. G. V. to see.

Perluat maka bitum: faktor ter

Perluat maka bitum profitor

Perluat Map 1947 Dec. 14 - 80.

Onalio tablakap - Gsendelet

Perfrott Gsaba Vilmos:
Gsendelet

- illusztracio -

M U V E S Z E T

XIII. évf. 1914.

168.

szetelmelet.

szály Dező: Egy festőrol./Perl-
rott Csaba Vilmos/

ntos Magazin. 1930. 4. sz. 293-295. l.

MŰVELŐK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

387 / 1914 szám

Ért.: 914 év máj. 16/18 n.

2. Ma. 1914. 10. sz.
2. 11. 270.

Velence

Perleberg Csaba

Ö-BUDA
FÖLJ-0-91.

A. Aménille

Procyon

A 3289 bis. N. a.

Aménille

a. bis obit

eximios. An

1200 Lomil

A. Aménille

Perthshire Gaelic V.
Taykay

Siegel 1917

1917

/ P azaz Huszonnyolc pengő 90 fillért
ekszáma terhére utaljon ki. A mi-
Rónay Zoltán s.k. miniszteri tanácsos.

A hivatalos másolat hiteléül:

min. iroda s. t. iszt

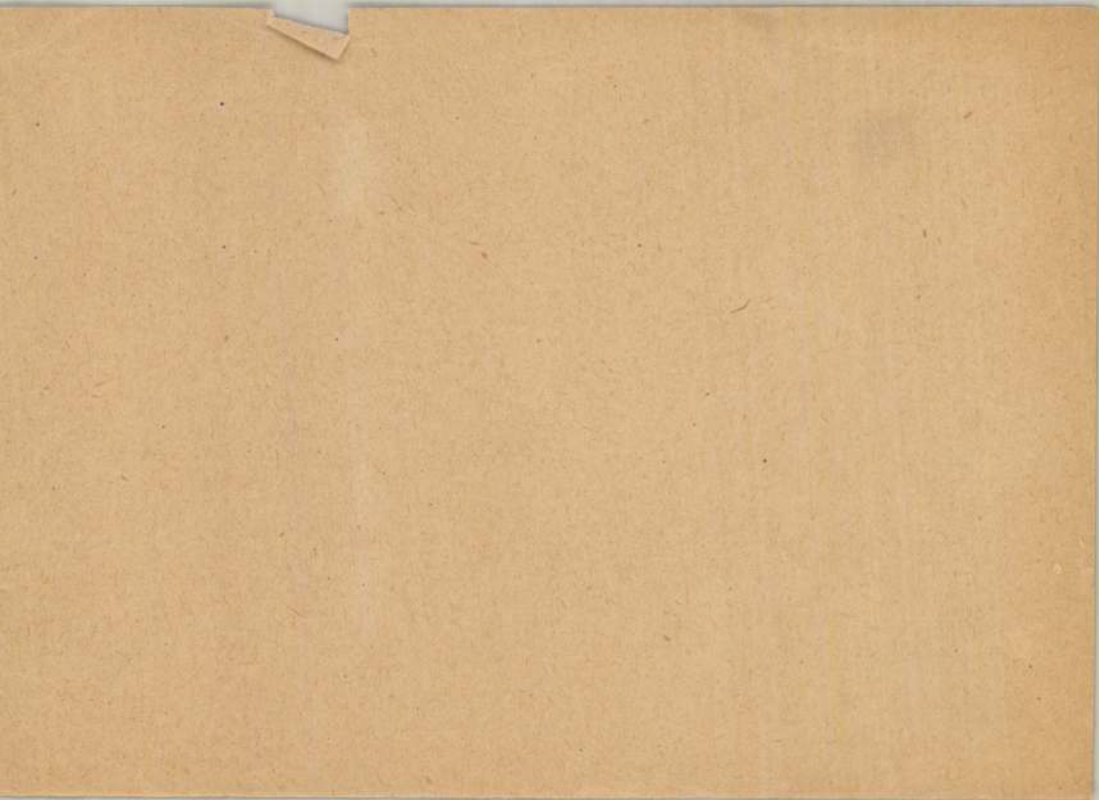
Perbroth Gaska Vilma

MSzabhad M. H. 1942. 33. 2. 1.

1942. 33. 2. 1.

32. 1.

1207

Függelven művészek kiáll. Párizsban. Művészet,
1907, 341/43.1.

Perlroth

MDK

1898. 27/12.1.

WATERBURY. THE HOUSE AND GARDEN.

1898.

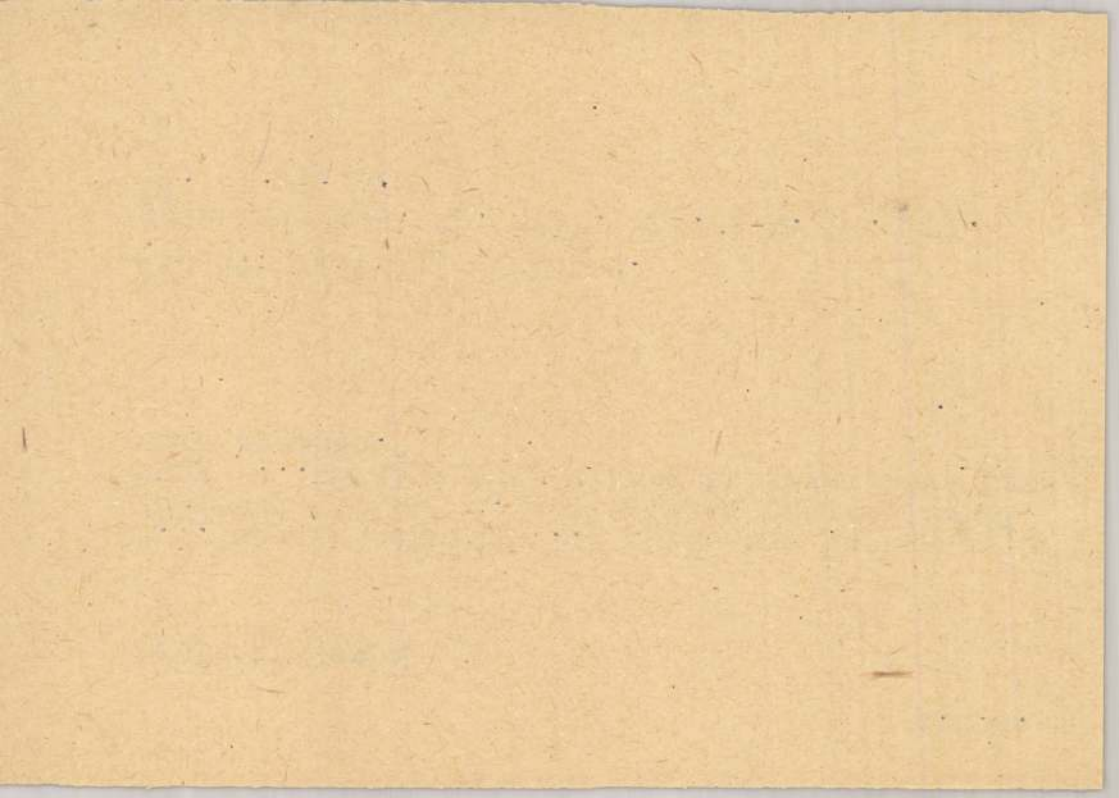
1898.

M.D.K.

Perlrott Csaba

"...Nagy koncepciójú... "művészek tartja a
"Tavaszi tárlat" c. közlemény s beszél arról,
hogy "...tavalyi nagy sikere tulajdonképpen lesz
vele szemben."

Kárpát: Tavaszi tárlat c.
Színházi Élet. Bp. 1917. ápr. 1-8. VI. évf.
14. sz. 8. l.

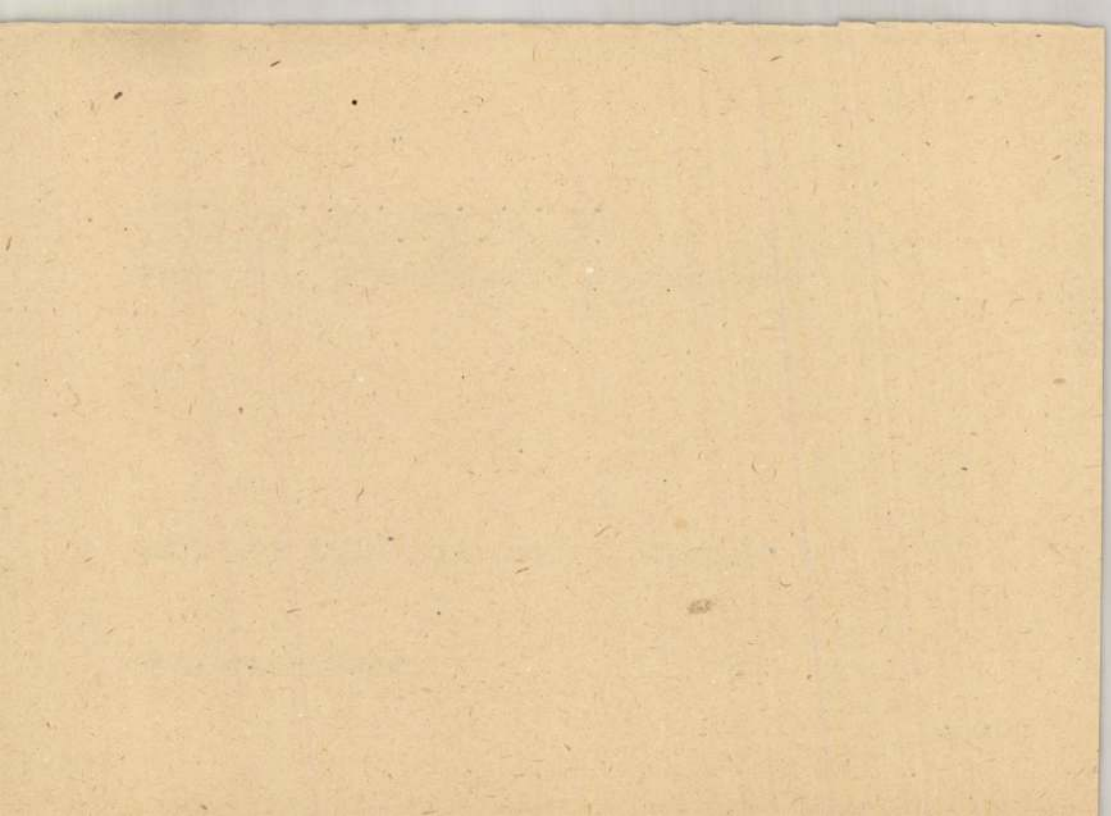

M.D.K.

Perlrott-Gsaba

Rajz "Az elromlott kocsit" címmel.

Ivan Ede: A kecskeméti művésztelep.
Szinházi Elet. Bp. 1918. júl 28- aug. 4.
VII. évf. 30. sz. 17. l.

Pokrova Gala bilins

Feato

mai. 1880

rod

Karakajom

22. 23. P.

kejed-

[Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

200

10a -

1891. Castello, Bernardo (genius)
Pete 7557 - 7629): Kerestelovets
Fa, ~~W~~ temple 5' x 4', 55 x 72 cm.

Severich: PA, 2402.

Bernardo Castello: St. Karent Ledon'te
ce.

Marlaghy II. 3621.

Castello, Bernat

Perrott Gulch Illinois

petrae

road.

1 1

Seabary 184. f.

Gőz János

Mellig, jobbra, parókában,
és díszes keretben. Felirata a ké-

Johan Graff vö
Kays: Hoff-Can

és alól jobbra: 120 b.

Rm., mér. a rl. 29.5 : 18

Szn. 113-900.
332-900-66.

Pelroth Csaba Vilmos

Pelroth Csaba Vilmos. Irtá Nagy Imre. Hétfői Friss
Hirek, április 20.

1914.

(Művészet 1914. 286. sz.)

Oshtak to Kaja 1856-60 IX.87.

Parrott Books

Belms

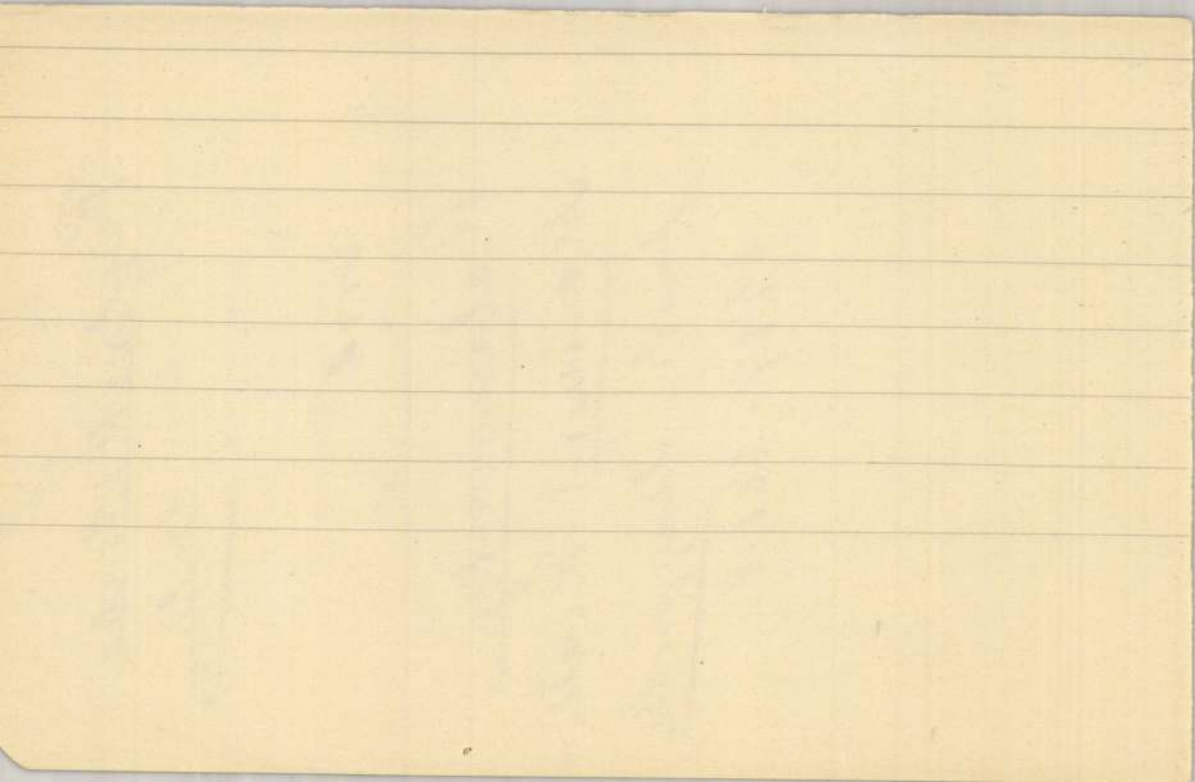
road

Rubins or by

Mariner: Recall -

to the depository

1947. 387. E

Fairbroth Crabs

Belmont

W. Brown n. 12

MK Sz 1947

MISS JONN

Perlast Gabel Wilmer

Herbert Hooper.

Y.B.P.

10 } 11
24.

Wagymétsiáque
Balkai, és Koizski. Minnié-
stimmakó

Budapest

F. en jánai ho' P. en
10/1940. Kainfalatt volt pover-
sem a Bmientseles Sm. Bi-
soknigye 1939/40. jánorolattina-
molt felhazimolái demeszet
felkeresíttemi. Zkarneszesben
topografiai és egyéb kiindulá-
nyokba 8000. —, a fenyves-
gyintemény Gyurgyutásara
8000. —, a Könyvrai Gyara-
nitásara 5800. —, a Könyv-
kai Katalógirításara 2000. —,
Klavarózára 2000. —, minem-

Perleth Galla Vilmos

Laird

Szabad N. Úvesz

1952: 11. 4. 558, 559.

H Londonban 1855 július 8-án,

fordult

ra ~~300~~. Középütt, elválasztott sötét-
eit kissé leeresztett kontyba tűzte,
ülbevalója hosszú korallból való,
tbarna.

os M, méretei 38.8: 28.8 cm.

~~38.8: 28.8: 125~~ frton. (392/97.)

leirat alapján ~~191984~~

10-én TAZ elszámolás elfogadta-
latt. (169/98.).

(91/98)

Perluokt Gaska Velmus

Teitokas a mu^hsonkai

C. Keje nepe

Kortais

1947. 4. n. 123. P.

Cernomys (m^h)
arab)

nepe

n. o. 123. P.

Eletrajni adatorral
land

Kairjais Klaine =

Wüsterenlatopais.

Kortais. 1947. 4. n. 123. P.

~~Hummerbird. many 2.32.3.44 2.48.5
Lark~~

~~Hummerbird. 1.122.86 -~~

~~Lark near Lark's
verses her. 30.55 1.122.2~~

~~Hummerbird 6.831.33 6.831.3~~

~~18.967.42 15.359.4
3.21.40 13.13~~

Bp. 1943. XII.

Perrott Esaba Vilho

Kiistönsä

Tammi Jalvi

(89-89
Pieni)

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

L I X I T

Tavaszi Galéria 89. kiállítására
 Festmények kiadása kétszer havonta
 gyűjt. kiállítására. Róma kiadás
 Reminiscenzák a művészet történelméről
 0 L A I F E S T M E N Y E K:
 Darabon

1. Önarckép akttal	1000
2. Kompozíció	1400
3. Kettős arckép	600
4. Notre-Dame korán reggel	180
5. Felhős tájkép	180
6. Vázlat	150
7. Notre-Dame korán reggel	200
8. Vázlat	150
9. Notre-Dame	180
10. Anya gyermekkel	500
11. Szentendrei táj	400
12. Cigány	550
13. Csenedélet	450
14. Csenedélet Notre-Dame-al	600
15. Csenedélet Szajnával	700
16. Önarckép Notre-Dame-al	600
17. Kerben	890
18. Szajnapart	800
19. Késmárki táj	500
20. Szajnapart	600
21. Cigányok	600
22. Reggeli napsütés	600
23. Szajnapart	550
24. Sárgaházak	600
25. Cigánylány	800
26. Notre-Dame napsütésben	450

Perrett Craba Blues

Wesleyan
Tanna Palisades
(89-8)
Krahl

Perrottetia Verl.

400d

2

Tarkas Stam.

Bricklayers' Level

Stam. (map)

May 1937. 76d.

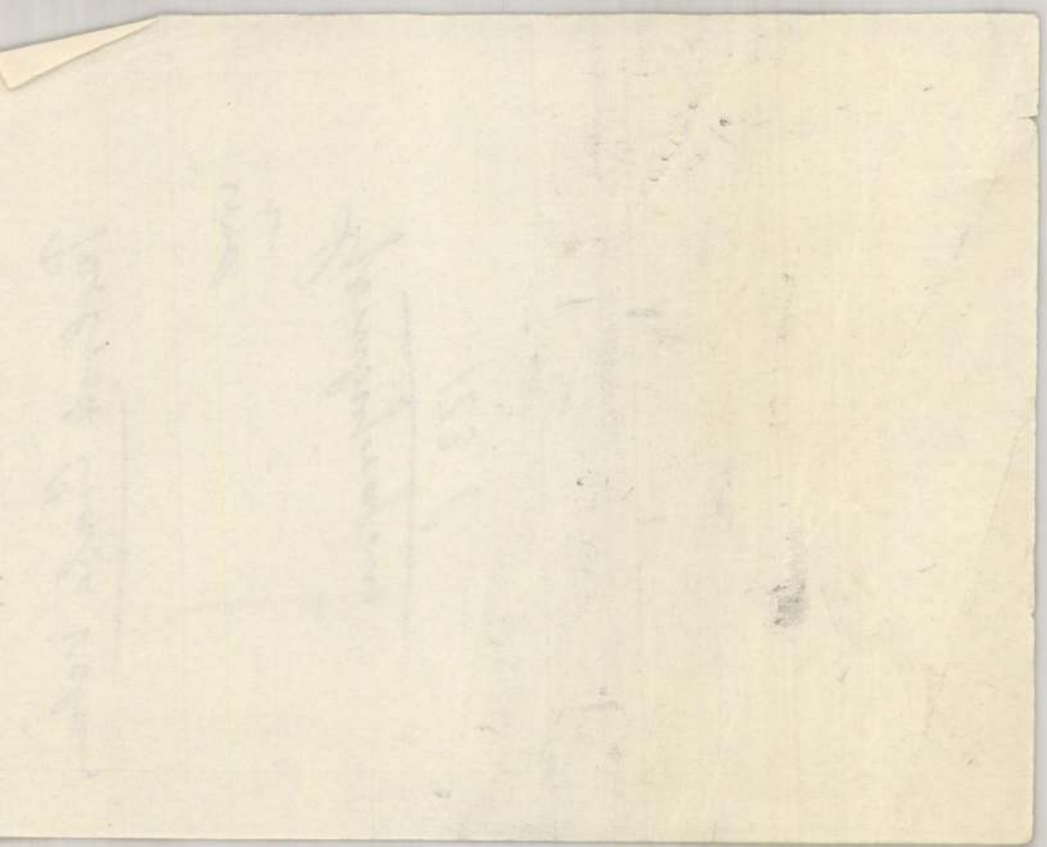

Perrott Galia velina

2
1700

Bombaygram

123. P.

Perrott Gaba bilineis

und
2

Schneier Paris

Tanna's galeries.

Perspektive 1932,

69. P

1000' jotta frönd, de vern kööze net.
nyhaja tibornitot; kassu kaja, mely-
kannellaita lög~~ness~~ es' lelogo' bajussa
kalla ledeveräl. Callarejinal lignolaja
istit veltövel kiralon barfittet a
de malagon vieldi. Selirata a bar aban

lis Martinmans Ordini
ker Georg.

na, meren: 16.5: 10.8^m.
9. ha 6 fr.

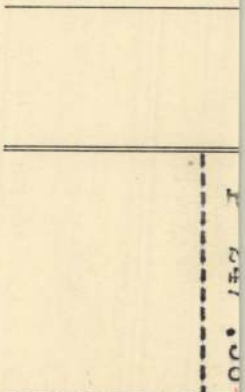
Perrott Coals & Lumber

Walter S. Ketter

Apr -

My Son

1930, Apr. 16. L.

Látszólagos tulmagas
a küldemény v.

számlára „POL” jelzéssel teljesítendőék és pedig
g 8 egyenlő egymást követő havi részletben.

re küldünk postabefizetési lapokat. A posta elismer-
zését eseten megszűnik és a hátralékos tartozás egész-
negelegetését fogjuk kierdemelni, bizakodással számi-
mindenkor bizalommal fog hozzánk fordulni.

re megbízottaink nem jogosultak.

Teljes tisztelettel

A. POLIKOFF LTD.

mb.

Peterhoff Carla Klum

und

Petermanns

Verzeichn. T. 120 L.

Ferrous Carbon Sulphur

1.

Slek Heron

134. P.

12 tu-80k!M yntfoH

foizDof

oip

Handwritten signature

ist, aranyozás nyomaival, két vízszintesen elálló áttört HN mesterjeggyel (Christian Lieber Kühn, 1738). Berlin, Schale, Silber, mit Spuren von Vergoldung, die wagerecht r. Berlin, e. H. XVIII. Jh.

zben aranyozva, nyolckarélyos, közepén trébelt gyümölcs-Augsburg, XVII. sz. — Schmuckschale, Silber, teilweise ein Vogel. Augsburg, XVII. Jh. Illusztr. XXXIX. tábl.

ébelt barokk disz, közepén gyümölcsköteg madárral. Német, ; mit getriebenem Dekor. Deutsch, XVIII. Jh.

nyozott ezüst, kerek talpa hólyagos, trébelt gyümölcsökkel adár, feje levehető. C P G mesterjegy (Christian Pichgiel miges Prunkgefäss, Silber, vergoldet, der runde gebuckelte ; sitzend, der Kopf herabnehmbar. Danzig, XVII. Jh. Illusztr. XL. tábl.

kupos testén trébelt virágszálak közt egy-egy madár. Svéd vergoldet, mit getriebenem Dekor. Schwedisch, XVIII. Jh.

részben aranyozva, tagozott, hordó idomu gerezdes testén edélén gömbös gomb. P S mesterjegy. Augsburg, XVII. sz. kel, Silber teilweise vergoldet, auf der fassförmigen profils Augsburg, zw. H. XVII. Jh. M. 15 cm. Illusztr. XL. tábl.

én két sorban vésett körvonalu barokkdisz és három trébelt ilher veröldet mit Barockdekor in zwei Reihen und Mu-

Parlora Caska Salinas

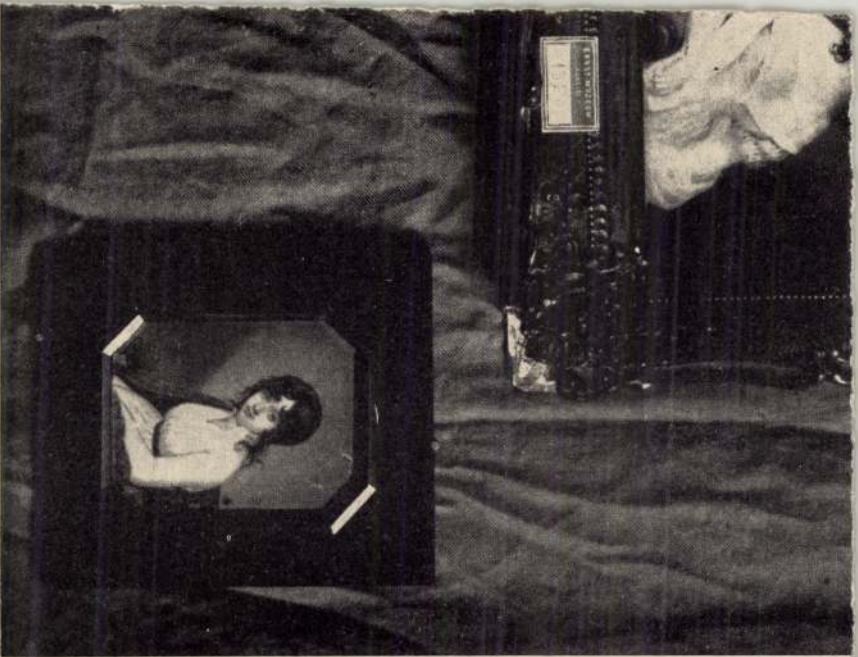
Mott. Hill. Snodgrass

Wood

3

At Wiscas. 1919. Jan. 19.

(E. a. is Keasbey
Munroeck.)

1320

1325

1329

Porter's - Gabo Manus

Porter's manuscript, MS. 1880.

Reichstein's, Handwritten

Washington's, Parisian hand.

1912^{1/2} Washington's manuscript.

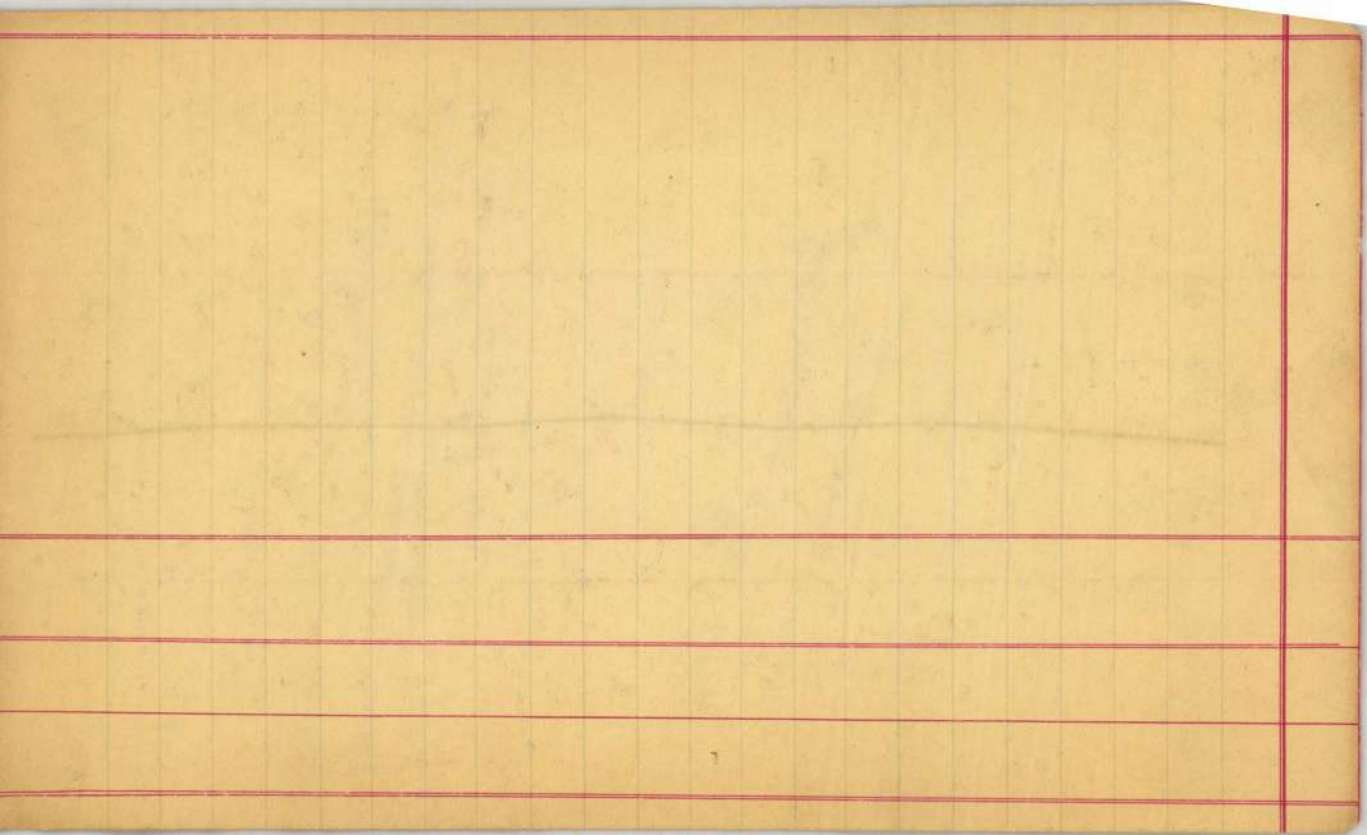
Gen. delany, MS. Porter.

Porter delany MS.

Washington's

delany

Washington's delany

Perforat Galba Ullman

Steinmet 1914. 168, 286

Steinmet Steinmet

1925. 365

1926. 131

Deakle's Lett VI. 19.

Perlett Gabo Vilm

Land

Rosm Veldts

Perlett - Gabo Vilm
Magga Minsier

1938.145 - 1491.
Rejehal

Rágos Bizottsága

száma :

19

any } kelte :

19

beérkezése :

19

ek száma :

elintéztelt szám :

záma :

záma :

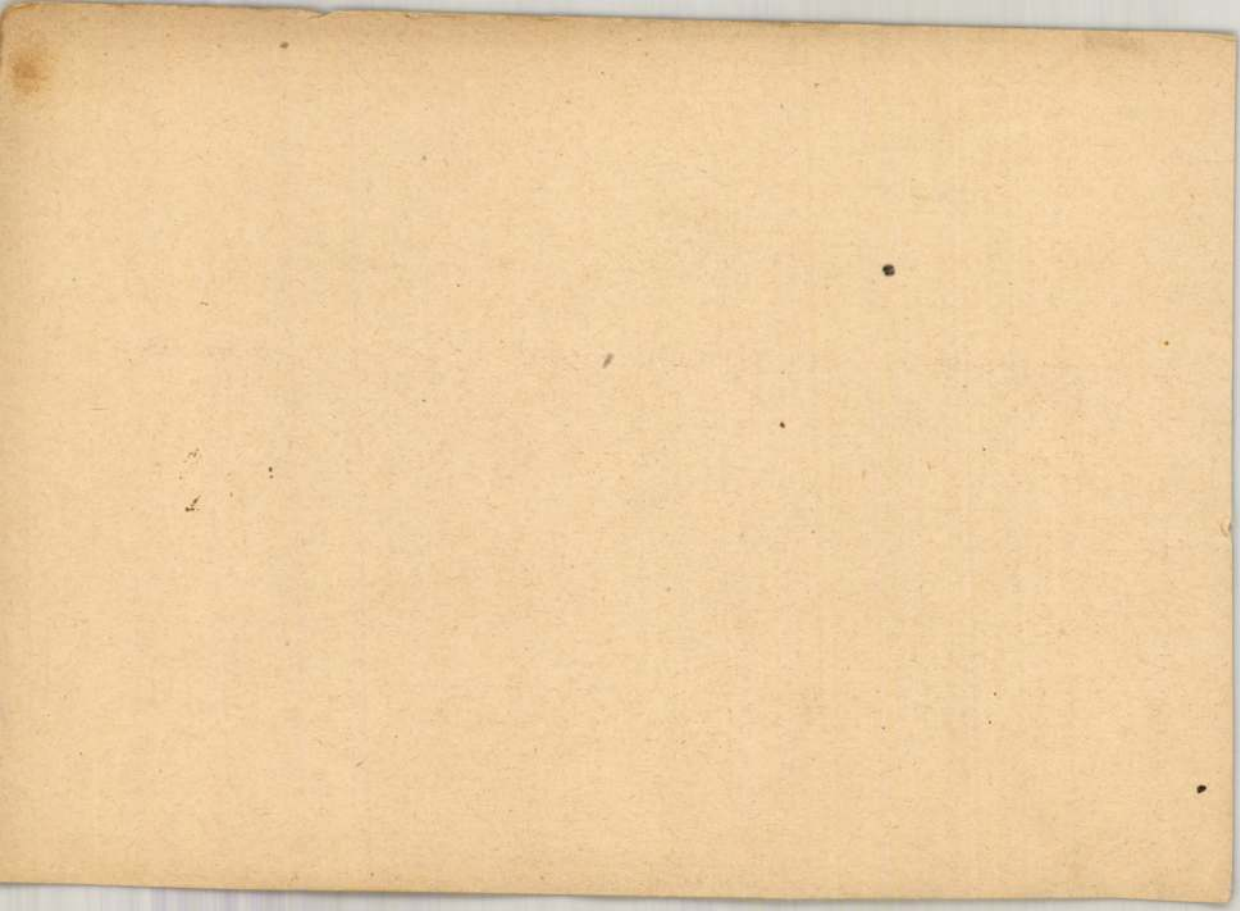
asta :

Perloff Carlos Wilson

Rebelle. 212, 213.4.

Stek. arab.

n. o. 910.8.

Perforat Gaba Vilnos

|| Szabad Tűvászott
1952. 5. 25. 250.-

Mayr, Julius

Wilhelm Leibl
Sein Leben und sein Schaffen
Zweite Auflage.

Berlin, 1914. Bruno Cassirer.

8-7, 10, 148 l, 48 táblával és
képekkel.
Eredeti példák.

(Perth & Cochrane Wilson)

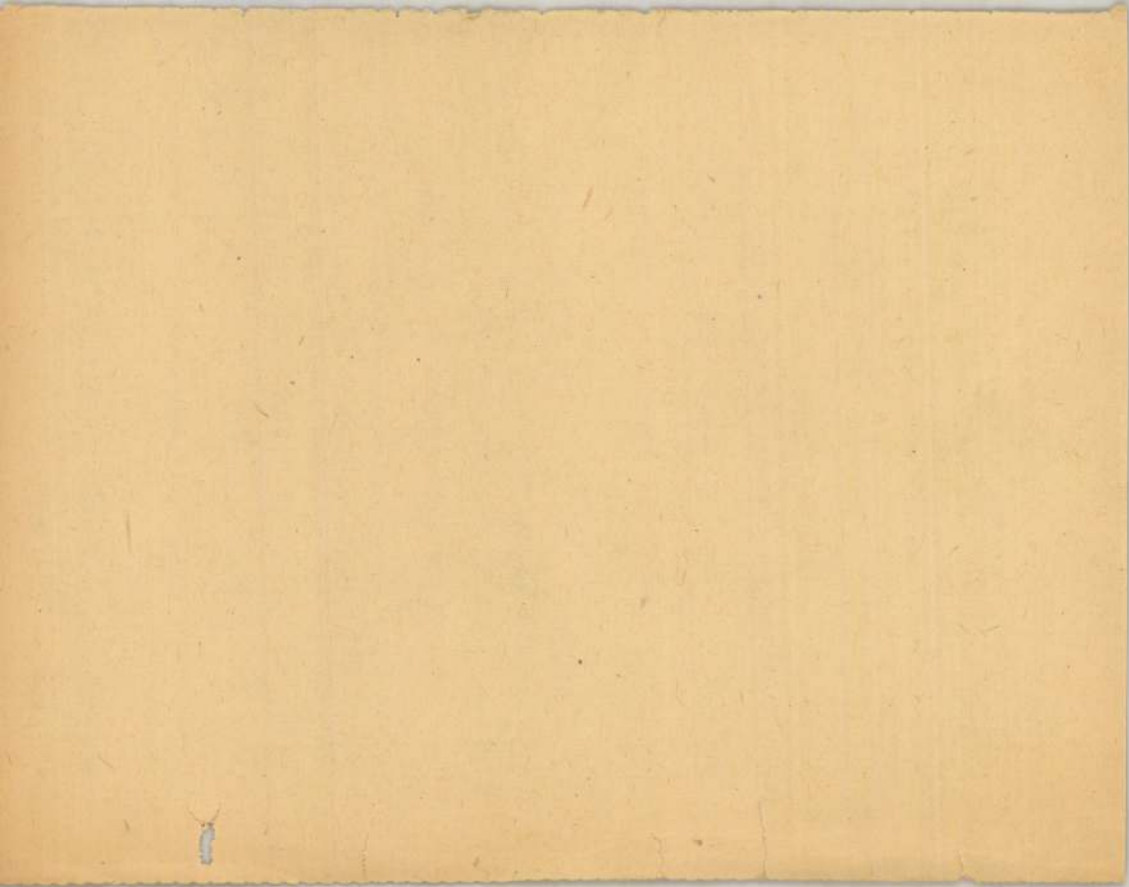
Borneanica Sp. n.

() missile

8-11, 33 sep, 16 f.

Sp. 1929.

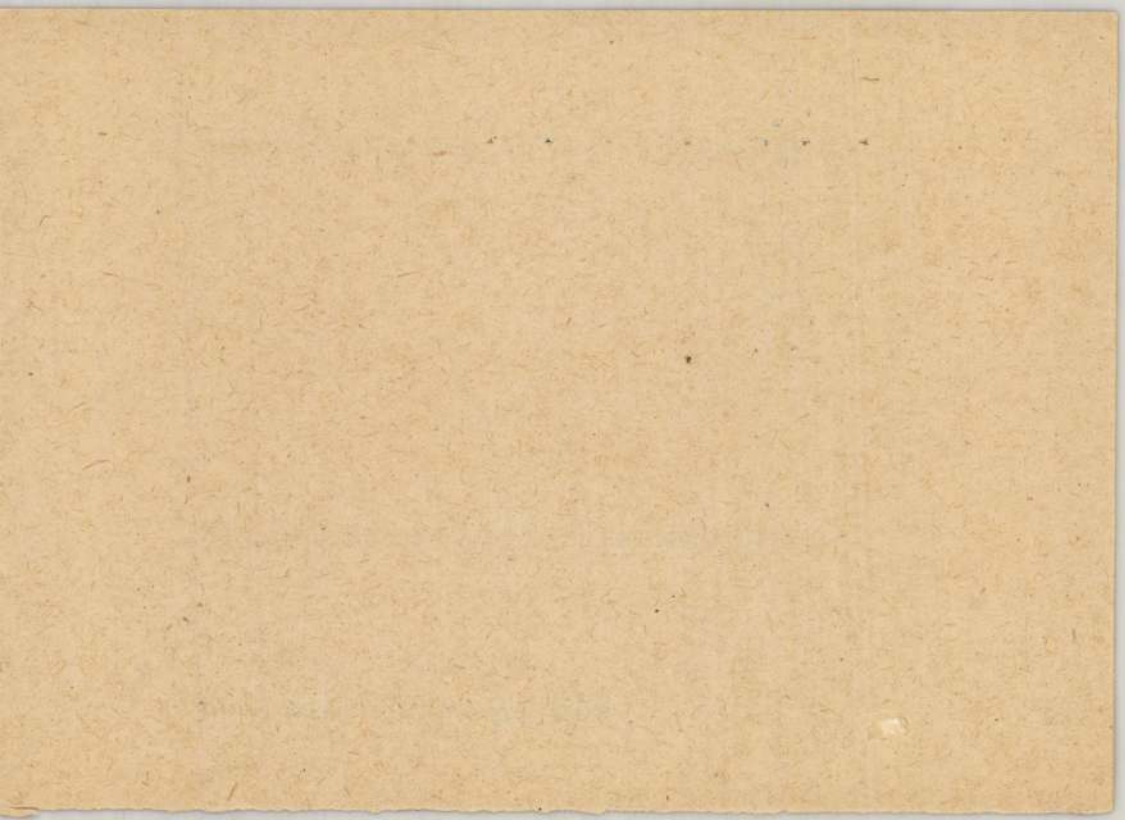
Gent (290)

Berlrott Csaba Vilmos

Bekescsaban kiállított rendezett.

Hádló Elet, 930. II. 21. II. évf. 8. sz.

Porter - Carter Holmes

Swampelt a KUT da Ullc 2005 f'at'at'ain

Ullc

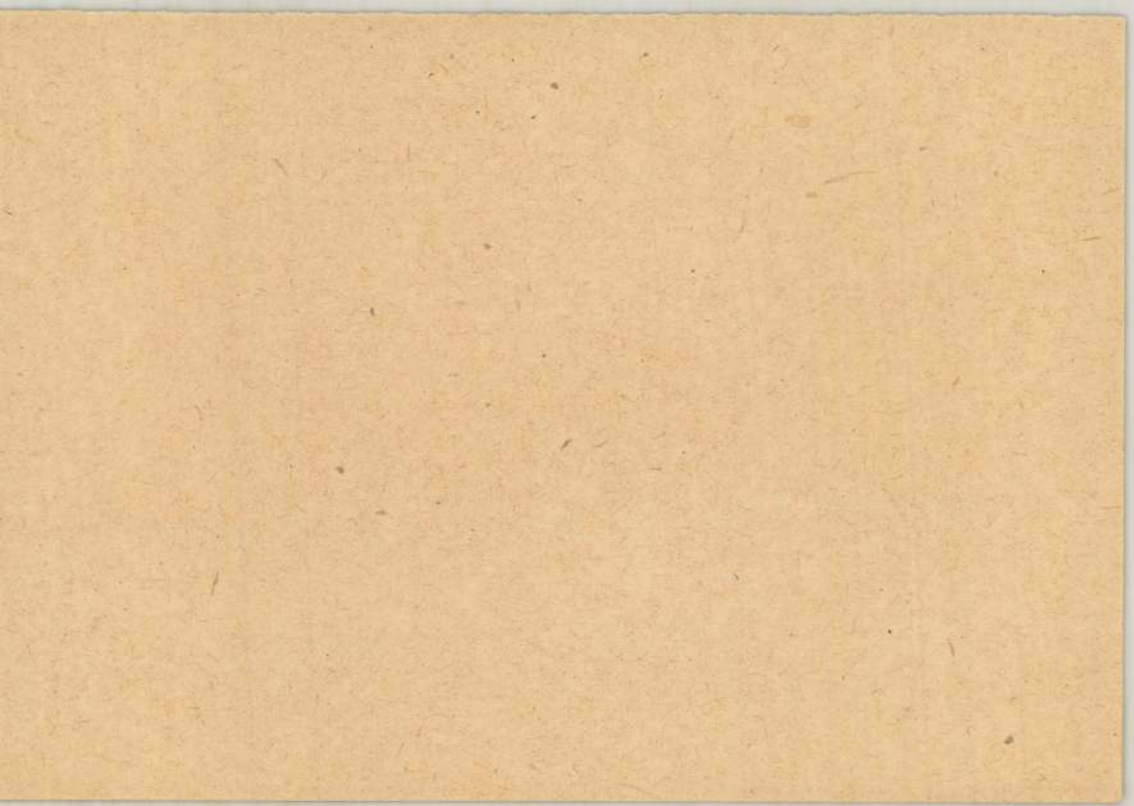
~~8 o' Ullc~~

1932. X. 6.

Festnetz Costa Rica
Kilometers

Sampel a Kuti in UllE Rotes
Tafelau.

Pr. 1932. XI. 6.

M.D.K.

Perlrott Csaba Vilmos

"Két érdekes kiállítás" címmel ír B.I. az Ernst
Múzeumban rendezett kiállításról, amelyen a
művész a harmadik teremben állította ki mű-
veit.

Színház, Bp. 1947. ápr. 2-8. III. évf.
14. sz.

14. 22.

22100000, 00, 1000, 000, 5-8, III, 000.

0000.

00000 0 0000000 000000 0000000 00 000-
00000000 00000000 0000000000, 000000 0
"000 000000 0000000, 00000 00 0. I. 00 0000

000000 0000 00000

0. D. K.

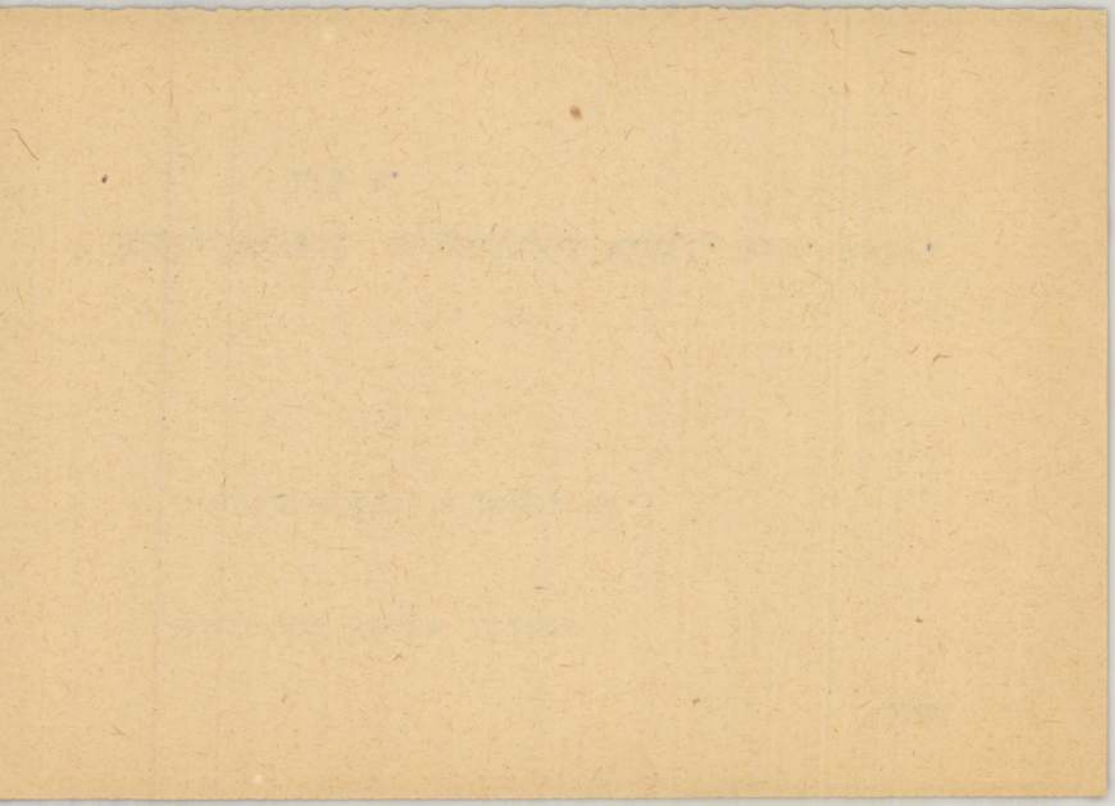
MDK

Perlrödt Csaba Vilmos

Klasztróméti tájékp, of.

Börsök-Réti Napszállás katal. kat. 1912.

119 1.

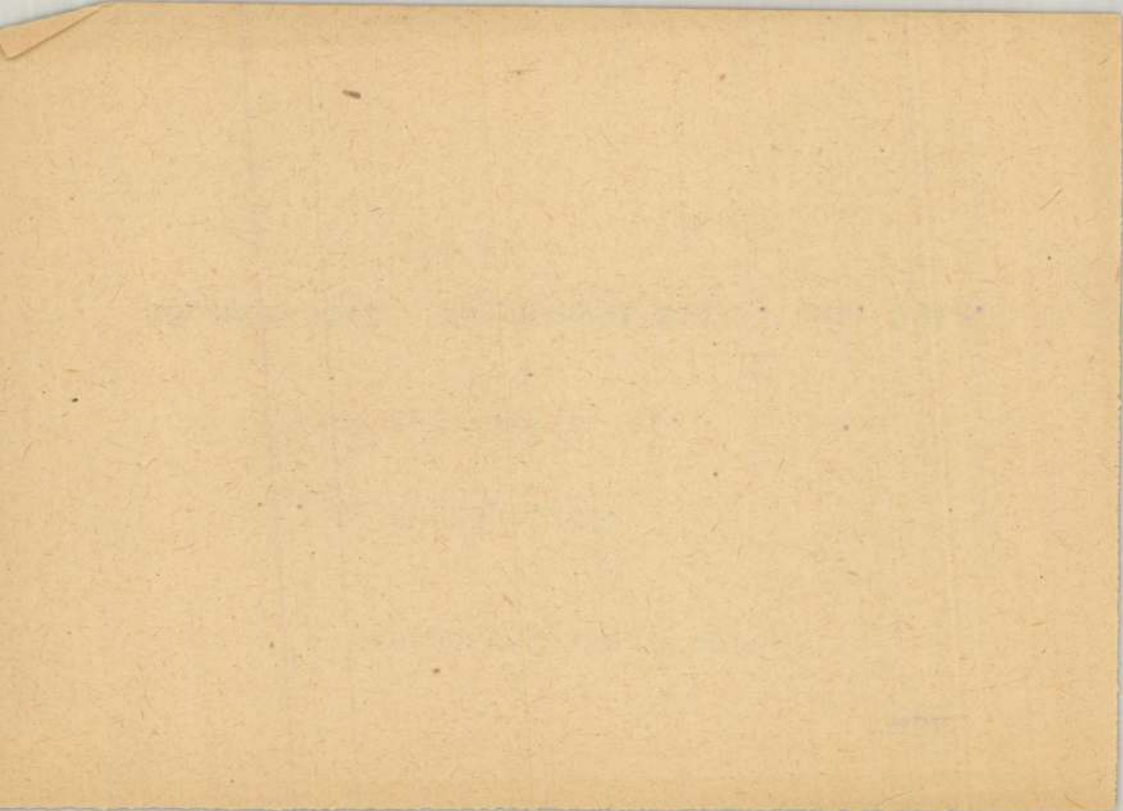
MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Z.S. nr arcképe, of.

Asszonyok gyermekkel, of.

Börtsök-Réti Nagybanfal kiáll. kat. 1912.
119 l.

Börsök-Réti Nagybányai kiáll. kat. 1912.
119 1.

Téli táj, of.

Perlirott Csaba Vilmos

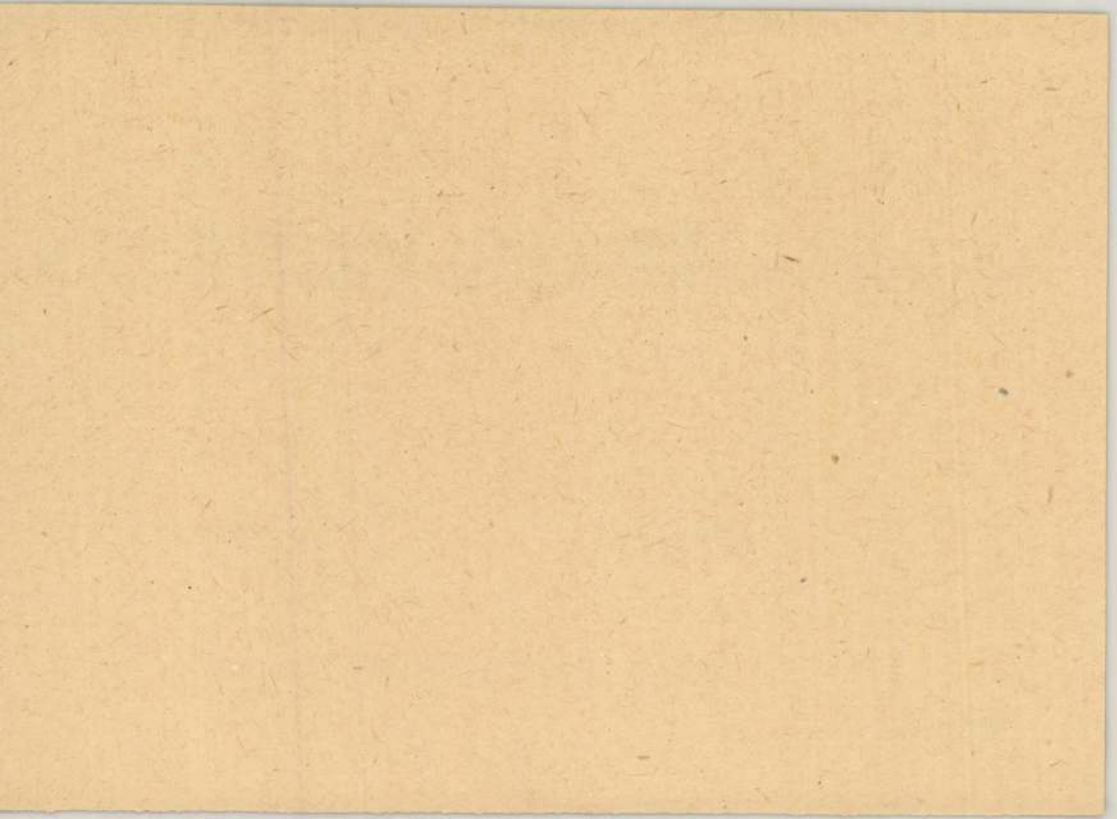
MDK

AN ALBERTO HERRERA XIMÉ, MATEMÁTICO BUCAROSTA.
A. HERRERA HERRERA, 1947 III. 10-22.

Csendélet, pasztell

Perlot-Gsaba Vámos, festő

1948

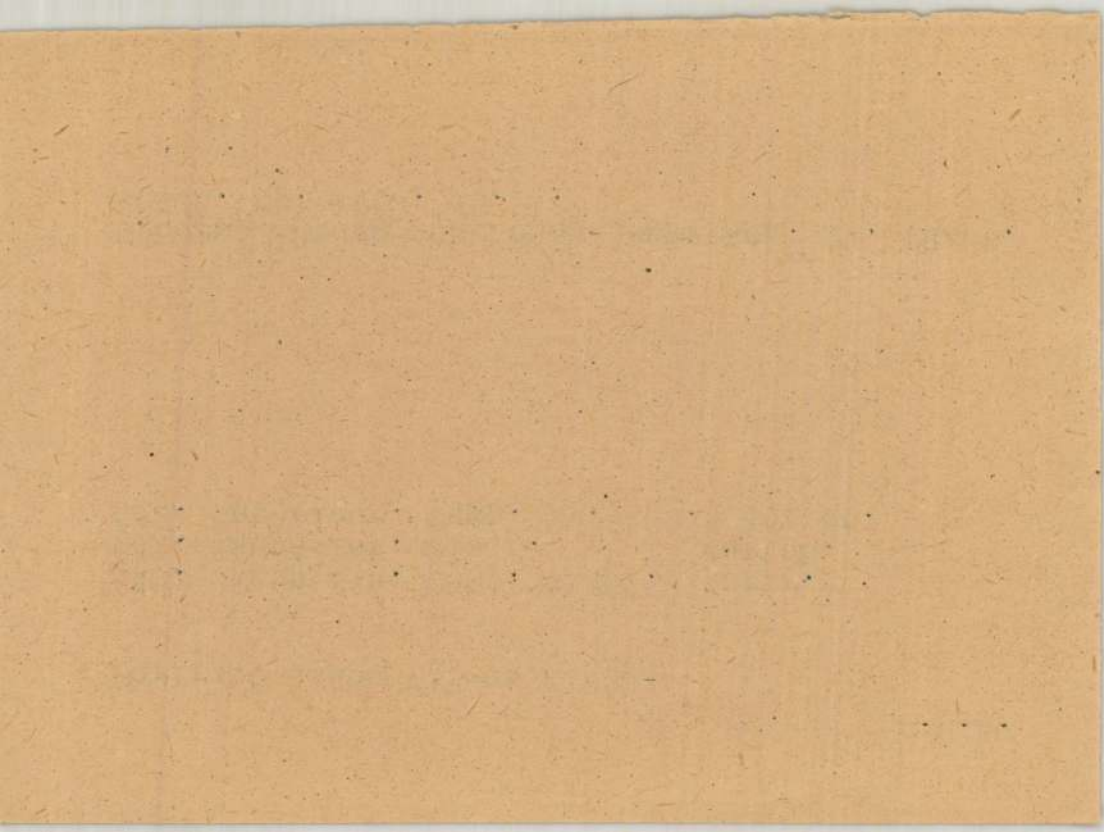

M.D.K.

Perlrott Csaba Vilmos /1880-

- 640. Cigánytű. Temp. 81x60.5 papír.
- 641. Csenedlet. Olajf. karton.
- 642. Interieur. Temp. 99.5x69.8 karton.

Háborus műtárgyvesztések-jegyzékek. IV. Füzet.
MUNK. Bp. 1952. 45. l.

H. Szol. FUGGAT HILL. 1916. APR. 26. 1.

Osendelet, of.

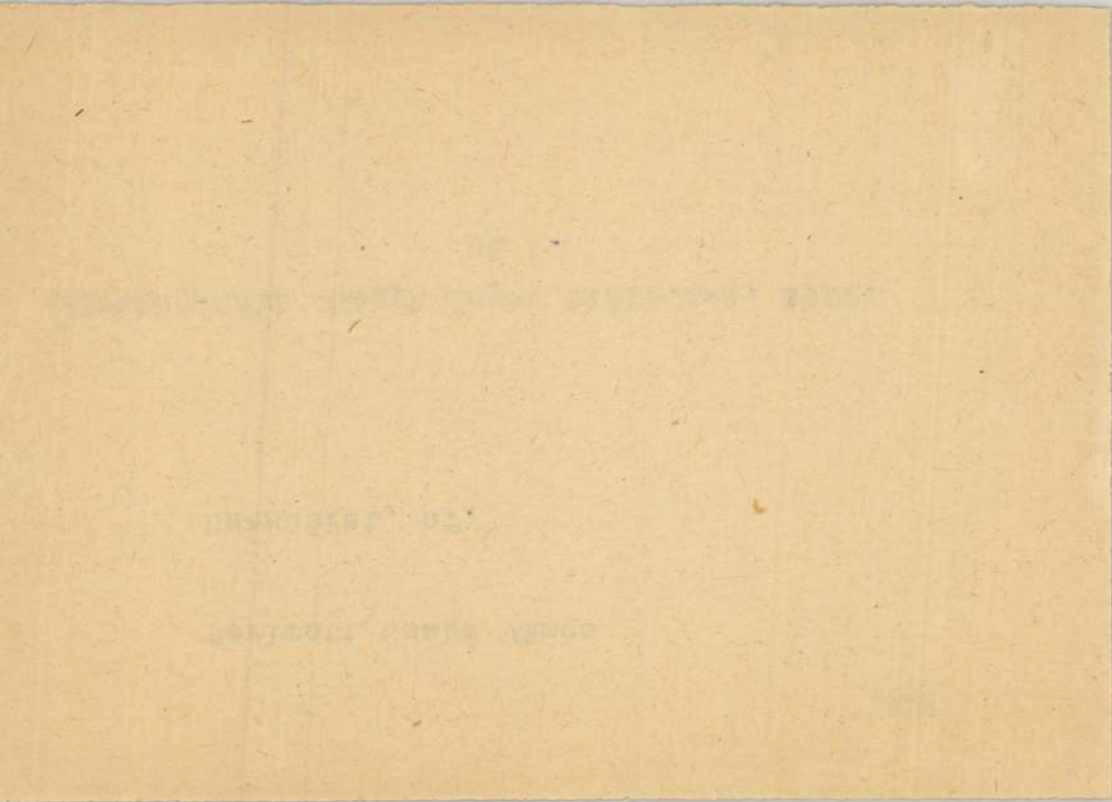
Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Perlirott Csaba Vilmos

Gsendélet, or.

Birtok-rett Nagyb anyai káll.kat. 2912.
98 1.

Bortök-Rätt Nagybányai Ktáll. kat. 1912.
97 1.

Két nő profilban, or.

Perltrott Csaba Vilmos

MDK

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

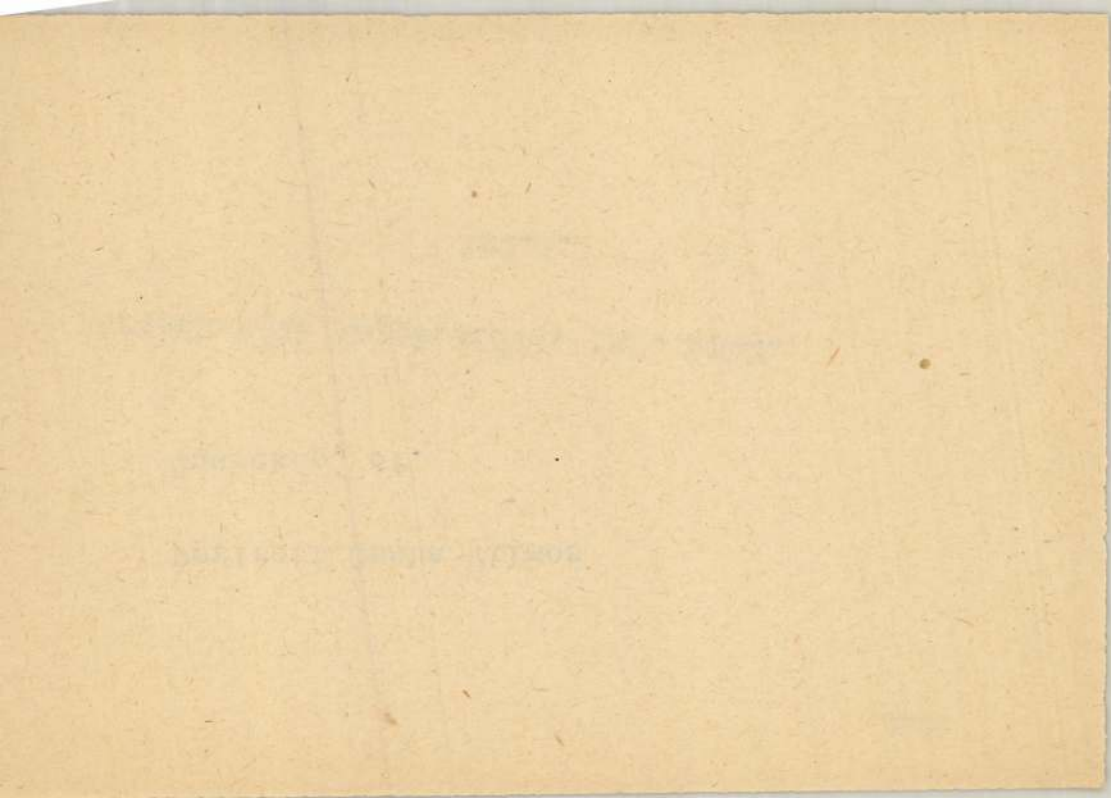
101.1

Perlrott Csaba Vilmos

Ónarcsep, of.

BREITENBURGER-HEFT N. 101.1. K. 1912.

101.1.

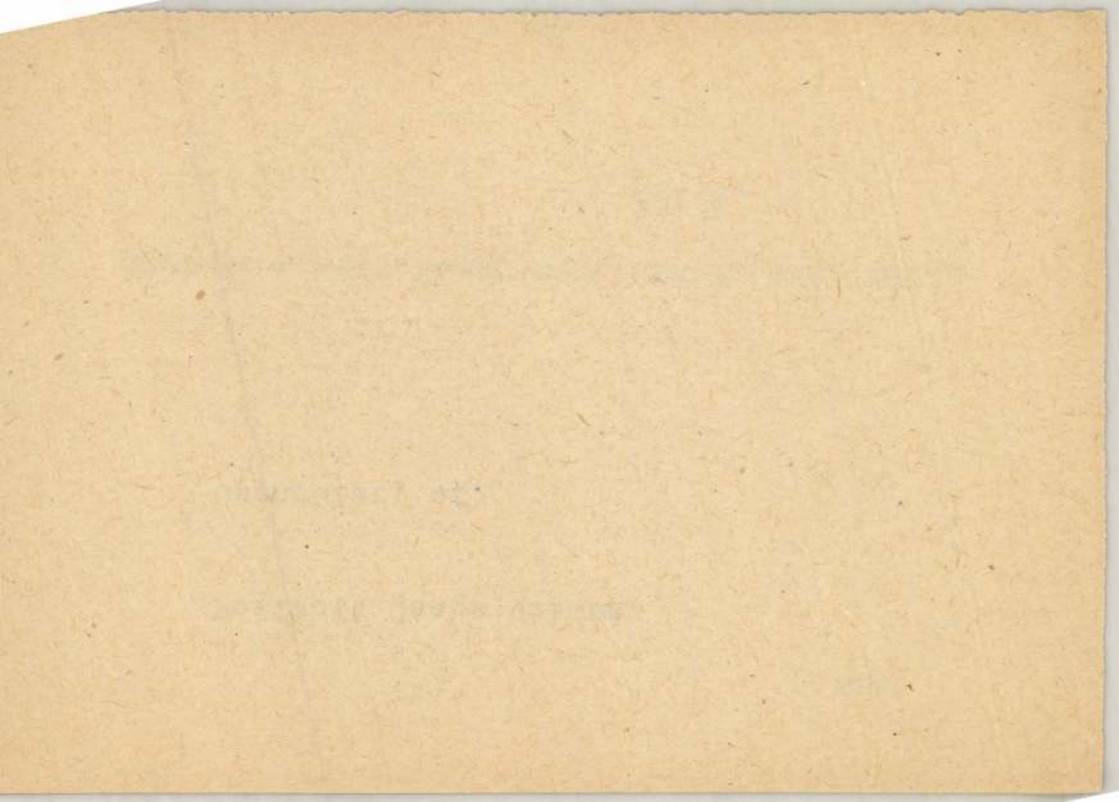
MDK

Perlröt Csaba Vilmos

Gsendelet, of.

Birtok - néki helybányai kint. knt. 1912.

101 1.

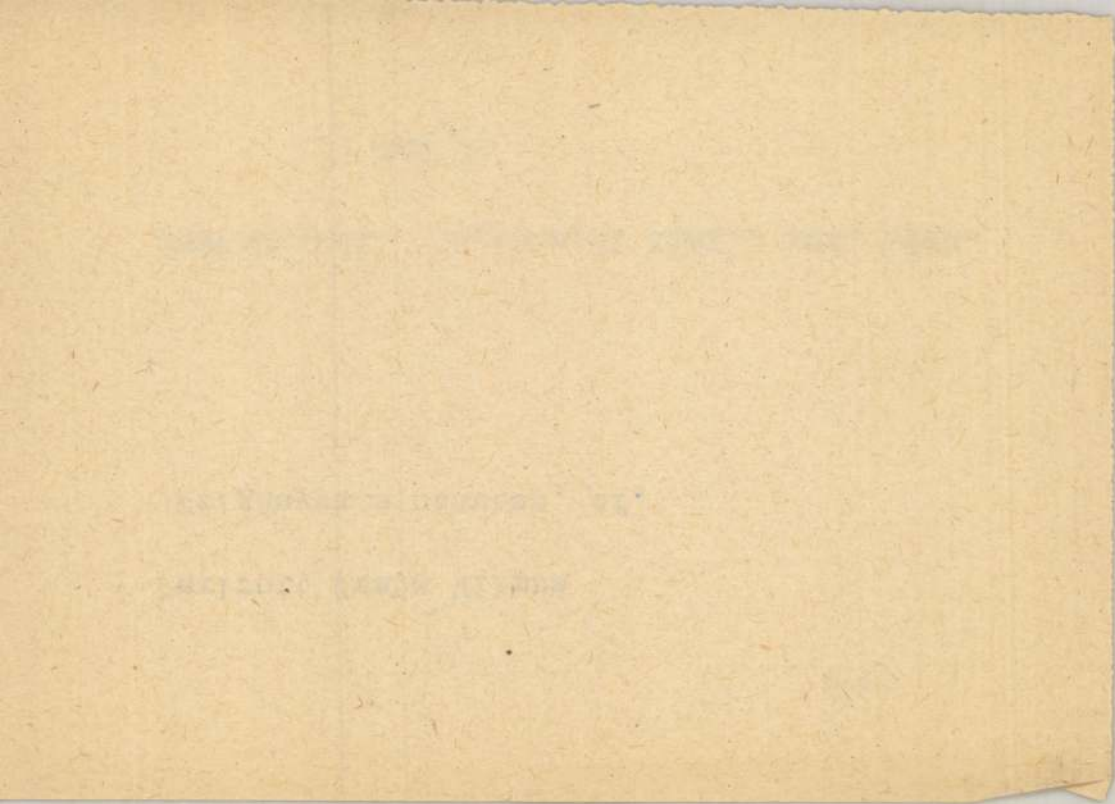
102 1.

BRITISH-INDIA MUSEUM, CALCUTTA. 1912.

Cziganok a csürben, of.

Perltrott Csaba Vilmos

NDK

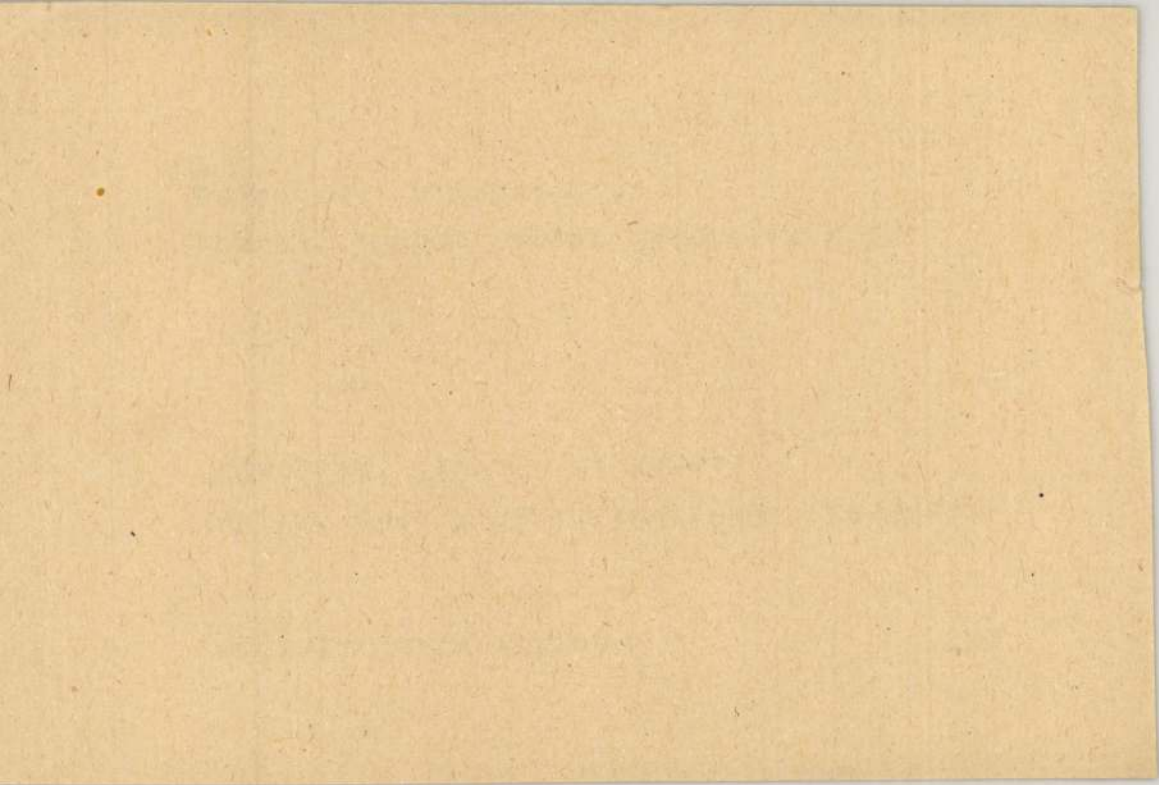

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

A MIÉNK első kiállításán/1908/ szerepelt
"Gsendélet fiúval" c. képe.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XX.
században. P. 1959. 40. l.

Perlrött-Csaba Vilmos, sz. 1880.
Csendélet Krisztosozoborral
" muskátliával

Almásy-Tel. 2. auk. 1939. nov. 35 l.

VINCENT-361 5. 1928 1004

22-7

INVESTIGATION

CONDUCTED BY THE BUREAU OF INVESTIGATION

UNITED STATES DEPARTMENT OF JUSTICE

1928

Almásy-Tel. 3. s. 1940. apr. 31. l.

" muskátlival

Csendélet Krisztus-szoborral

Perlrott-Gsaba Vilmos, sz. 1880.

MDK

Утгард-дэгт 2-р сар 1990 онд 21 т.

Илгээгчид

Сэвдэгтэй үлгээгчид-сэрэгчид

Бэлдэгч-сэрэгчид 21 т. 1990

M.D.K.

PERLROT-CSABA Nemzetközi

1912-nen Nagybányán dolgozott.

Reti: Nagybánya,, Bp. 1954. 330.1.

MDK

Perltrott Csaba Vilmos

Csendélet, rajz

KMT 1912. tav. kiállítás. 42 I.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

PHYSICS DEPARTMENT

1911

R6 61: Negybdanya... Bp. 1964. 333.1.

PERLROT-CSABA Iktaros
1918-ban Negybdanya dol Rozott

M.D.A.

1891 - 1892 - 1893 - 1894 - 1895

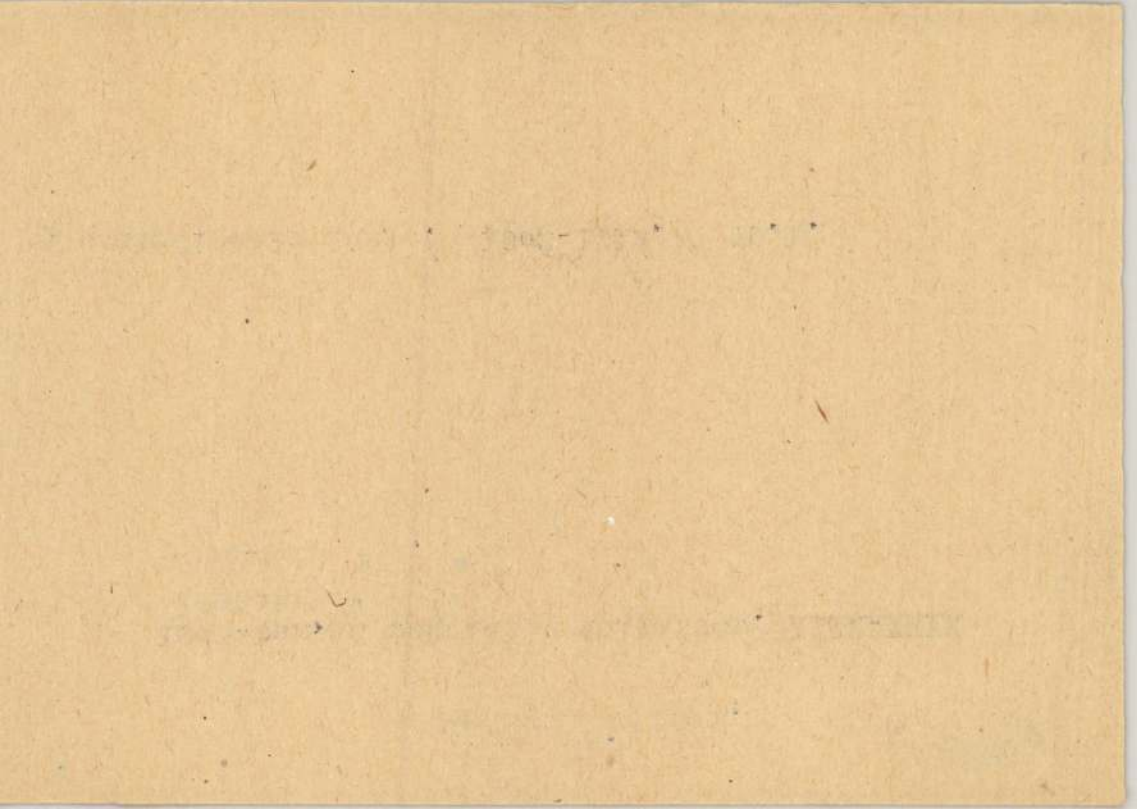
1896 - 1897 - 1898 - 1899 - 1900

MDK

CS. Perlovt Vilmos,

1903-ban az iskolában dolgozott. /XXXXXXXXXX
1904-ben " " "
1905-ben " " "

A szabadiskola ideje. /1902-1912. / 79.1.

Perloff Eva A Wilson

Siv. Sammaiset a
Kaalator ääppon 1944
pud. 19.

Fent. myn
vegr.

Scheiber Jindler dr.

Relet. dafgortote
Siv. Sammaiset em-
kebere. Pp. 1947.

190. kép. Péchy Erzsébet pohara. 1648.

Gerevich PA, 260. l. — Gerevich IPGY,
84. l. (Kép.) — Kőszeghy, 1508a. szám.

TALPAS POHÁR,

poncolt alapon függélyesen sorakozó medaillon-
disszel. VG nagyszabeni mester műve, 1630 körül.
Részben aranyozott ezüst, mag. 19'3 cm.
A Biharvármegyei Régészeti és Történelmi Egylet
birtokából.

Gerevich PA, 260. l. — Erdélyi kiállítás,
1930., 168. szám.

TALPAS POHÁR,

trébelt csigás disszel, benne három angyalfej,
talpán rókát hajszóló kutyá.

Brassói munka 1630 körül.

Aranyozott ezüst, mag. 13'7 cm.

Az Ipolyi-gyűjteményből.

Szendrei János: Néhai Ipolyi Arnold gyűjte-
ménye. AE, VII., 1887., 344. l. — Gerevich
PA, 260. l. — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi,
156. szám. — Erdélyi kiállítás, 1931., 176. sz.

KMF 1916. tav. ktál. 36. lap

Cigány-modellek. Olajm.

Perrott Csaba Vilmos

КНИЖКА ТЪЛКОВИ ИЛИСТРАЦИИ

СЪВЪЗНИКЪТЪ НА НАРОДА

ВЪЗДУШНО-МОРСКА СЪВЪЗНИКЪ

Művészet, 1917. 6.1.

"Arctosport" c. műve.

Perlyrot Csaba Vilmos

MDK

1871. E. Y.

„Kupoborok“ G. M. M. M.

Решение суда АТТМОС

WDE

Műcsarnok 1917-18 től tárlat

Csendélet, olf.

Perlrott Csaba^V ilmos

MIX

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

CHICAGO, ILL.

1911

Museen 1917-18 Teil 1/2

Modelle, o. f.

Perrott Csaba
11mos

100

Копия от:

Беллорд Серж А. П. П.

Műsarnok 1917 tavaszi tárlat

Csigányleányok az ablak előtt, olf.

Perlrott Csaba
Vilmos

MDK

Историческое изображение

Историческое изображение

Историческое изображение

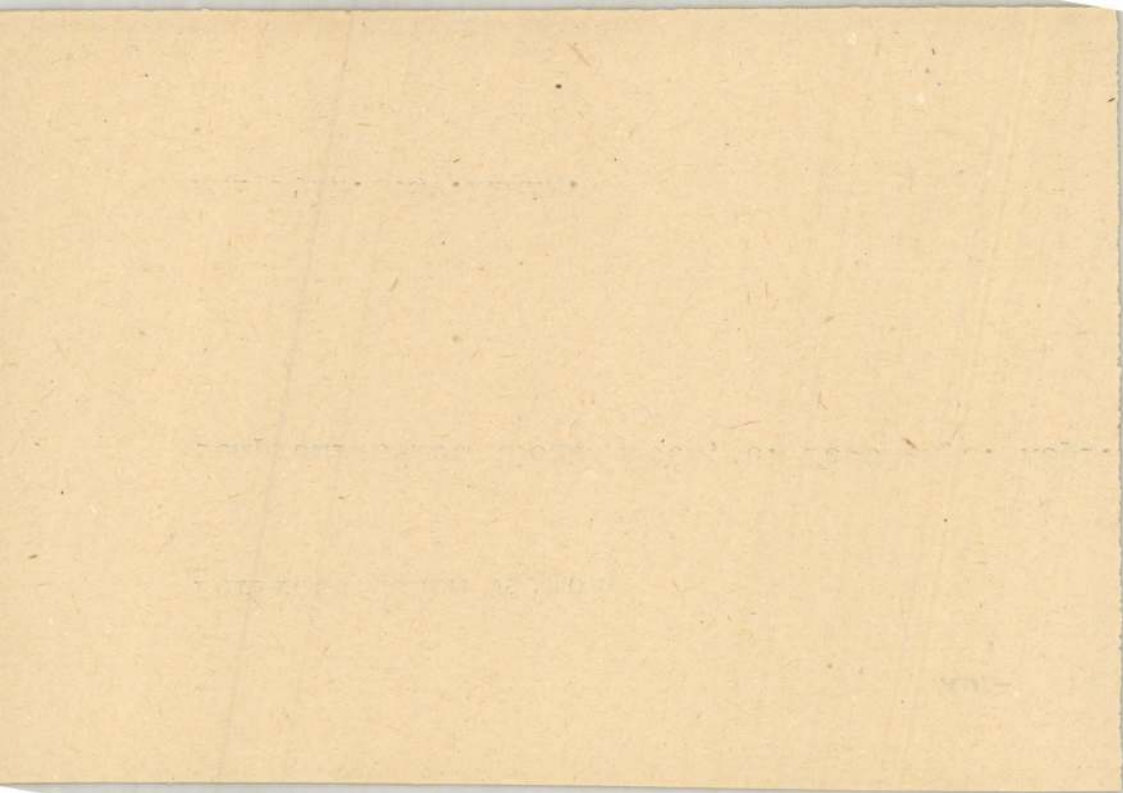
Историческое изображение

KMF 1912. tav.kiall.

Templomrészeslet Kecskenéten, c. Testménye. Repr.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

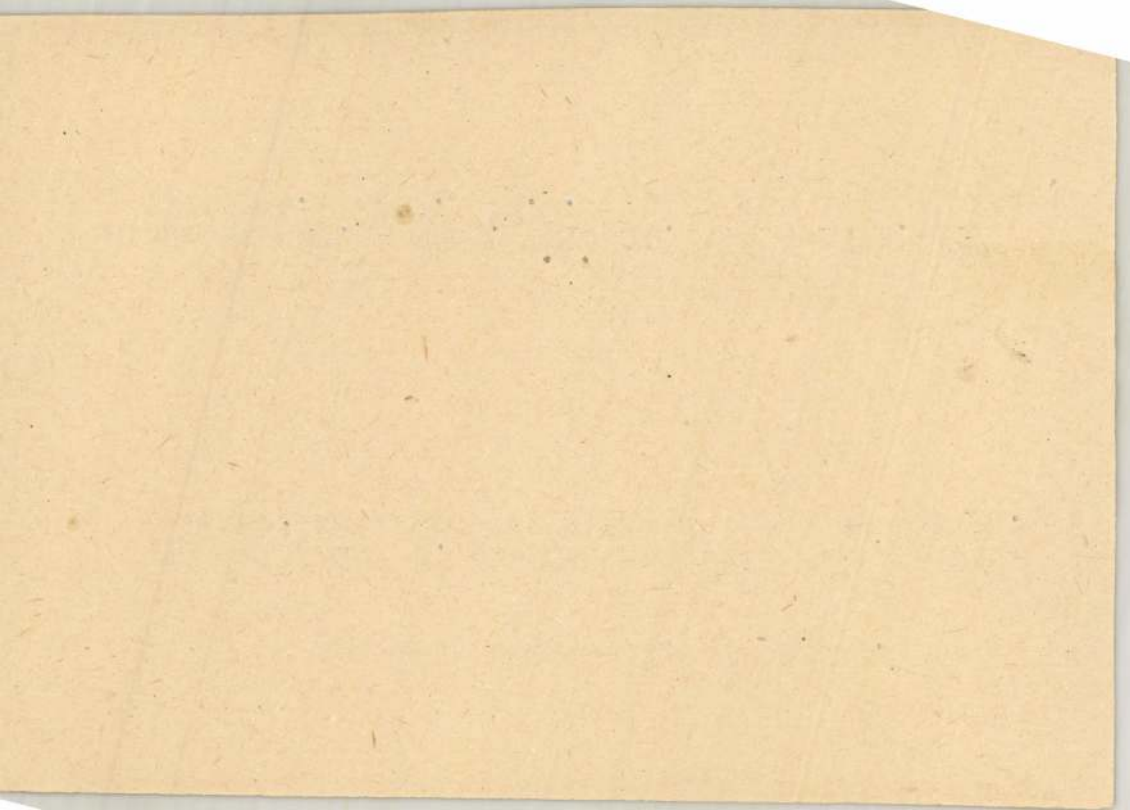

MD K

Pellett C. G. & W. A. Williams, Boston.

"Medallion" c. 1870. Original in the collection of the
Boston Museum of Natural History, Boston.

Kittling, - Mus. 1917/18. Teil 1. 1/2
Museum. 1918. 32. 1.

Műcsarnok 1913-14 6611 Kéltés

Sarga szobor és fekete óra, olf.

Csendélet virággal, olf.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE EAST ASIAN LIBRARY

550 EAST 57TH STREET

Műcsarnok 1916 tavaszi tárlat

Csendélet, olf.

Perlirott Csaba V 11mos

MDK

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

CHICAGO, ILL.

1911

111

Műcsarnok 1916. tavaszi tárlat

Csány modellek, o.f.

Perlrótt Csaba Vilmos

MDK

Историческое общество

Секция истории

Вопросы истории

1918

Bör-Rätt Magyar. Kiell. kat. 1912. 50. l.

Rett I. : A nagybanval festokolonia története.

kie jart fiatal festo nevet.

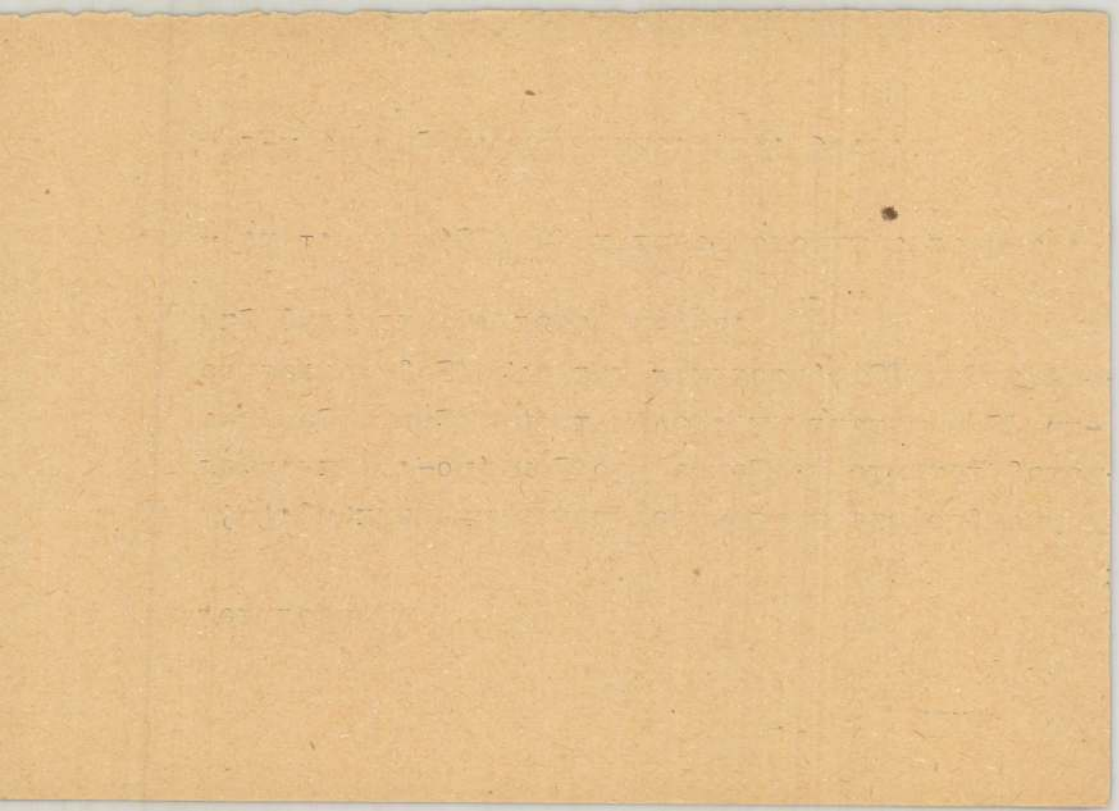
csérettel jégyezte fel Berlroth, nagybanval éve

tek meg a nagybanval nevek. A kritika nagy dt-

rend. kiell. -on, nagyobb tömegben eloszor jelen

1907. juniusban a könyves kalman szalonjaban

Berlroth

KUT 1926 márc. 28.
I. évf. I. szám 17. old.

Kerényiné

Perlrott-C saba Vilmos: Levétel a keresztfáról
rajz

124. PERLROTT CSABA VILMOS

(Békéscsaba, 1880 – Budapest, 1955)

Család

Vegyés technika 27x20. Jelezve lent balra:

Perrott Csaba, 938.

8.000,-

((

85. Művészet Képek Kiadó Bp., 1991. augusztus
BÁV

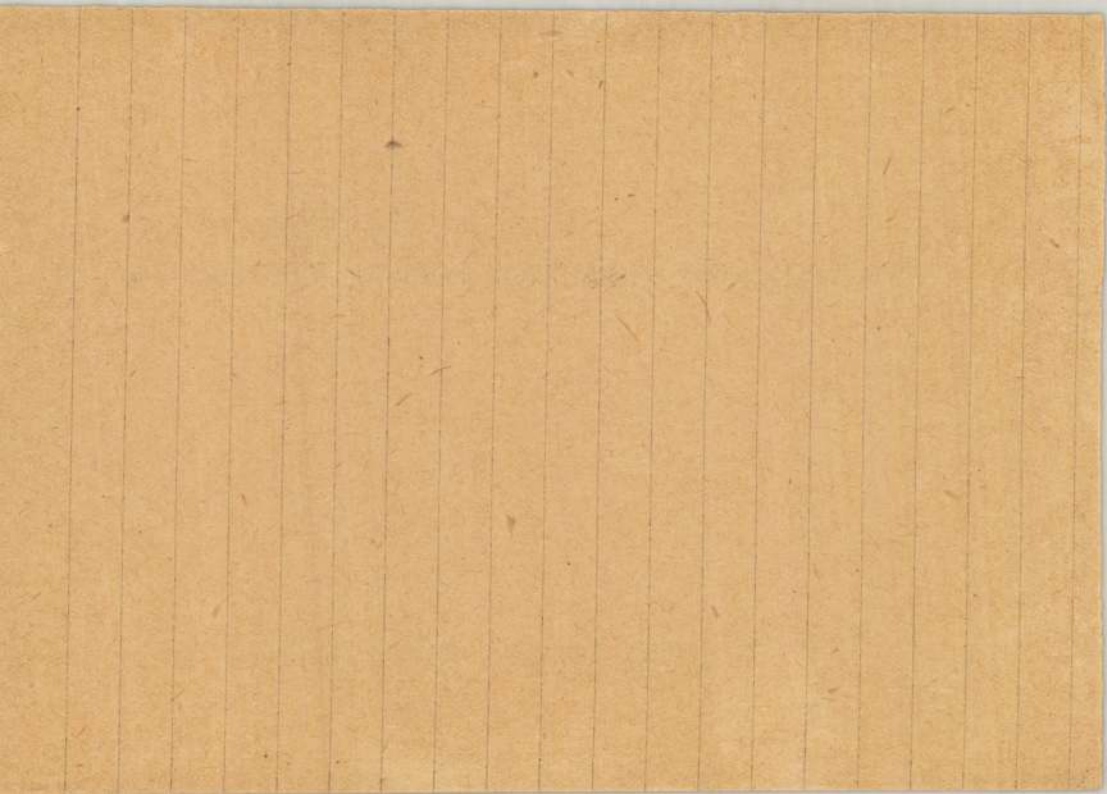
THE

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF TORONTO

Perlrótt Csaba Vilmos festő

1914

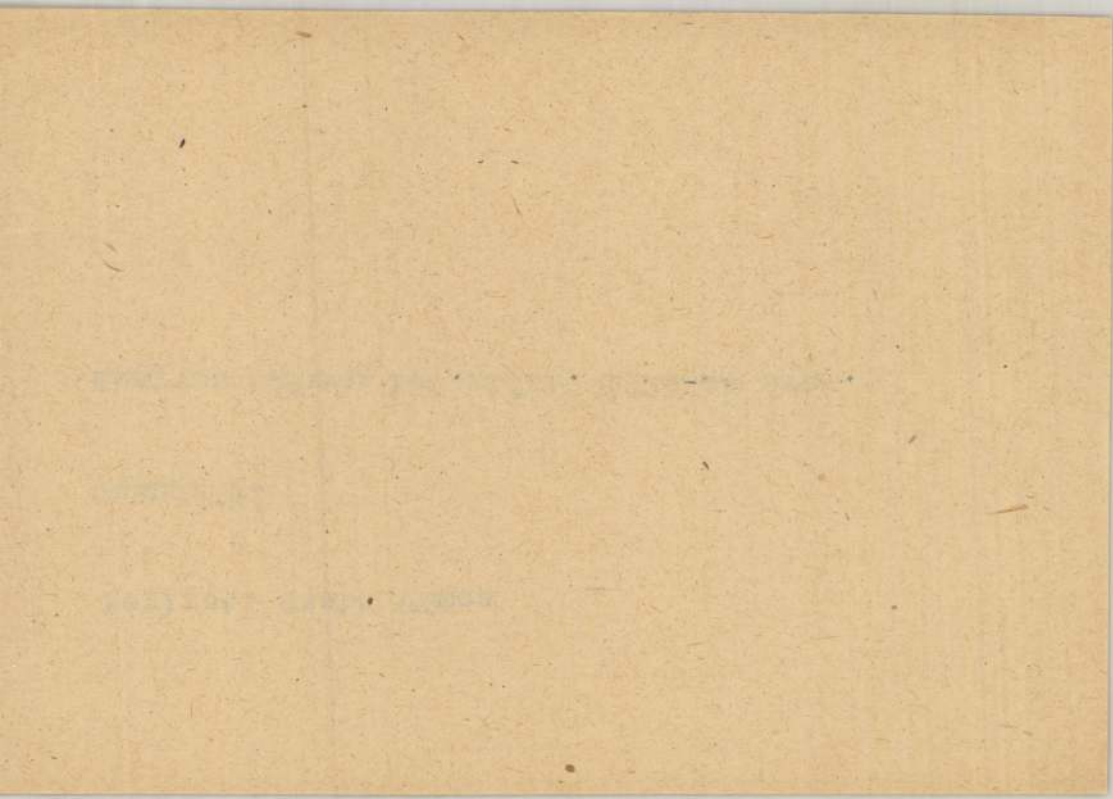
Dr. Perlrótt Csaba Vilmos festő, 1914.
okt. 22. 7 1.

Perlrott Csaba Vilmos

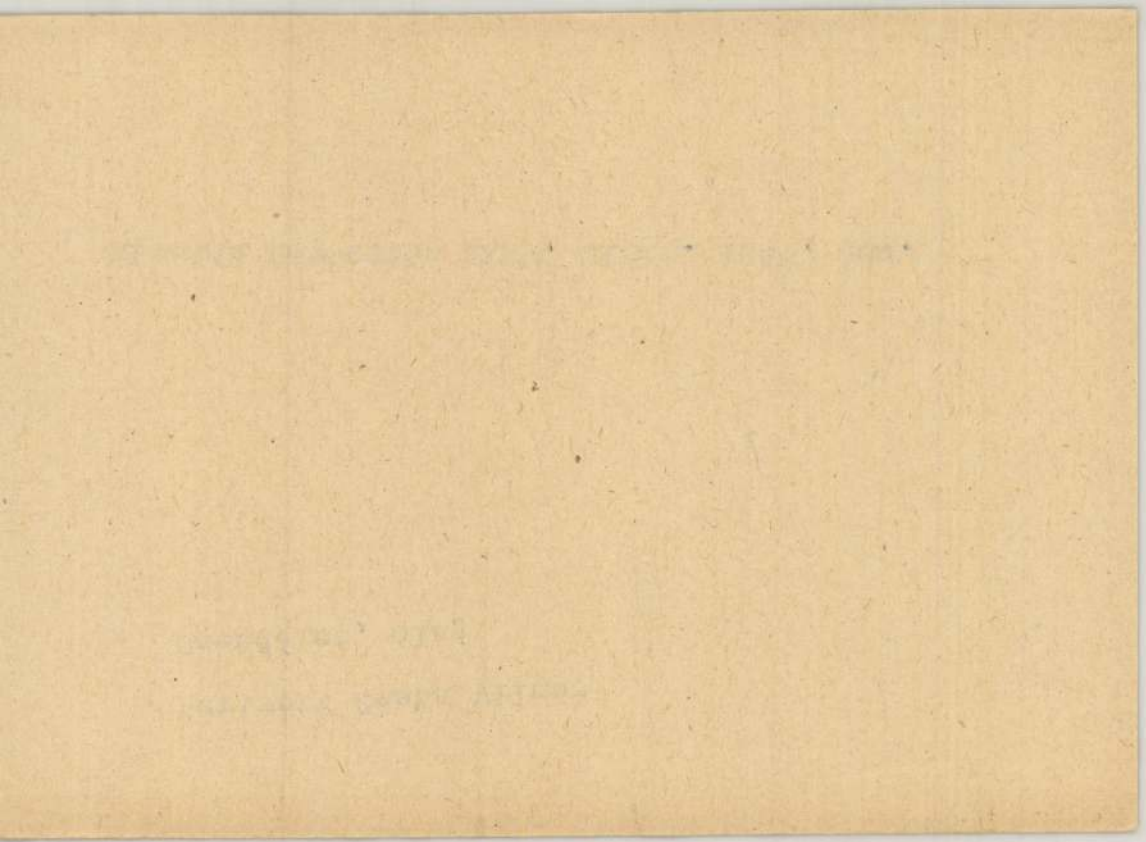
Gsendélet

Könyves Kálmán 104. k. áll. 1920-as évek.

Perlrótt Gsaba Vilmos
Csendélet, olaj

Alkotás Művészeti XXXV. kötet. 1947. júni.

in unserer M
sie gekomme
näher bezeic
Daten gerad
Fall. Es wird
ein, freilich
lassen. Wal
südöstlichen
dem ganzen
sich im Jahr
Das ist um
der kleinere
Siebenbürger
bilden, freiwi
barung in da
J.1883/84: „I
Daraus
Baden-Durlac
fallen, in ein

Baranofsk
Wojewod
Sindon
1947. awar
19. E. Newer
Konsultation

Perleth Gabelbrunn

Hans Georg Scherl, Hans Scherl,
(Würtli); Bolzer Zeiger.

Eine Niederlassung von Baden-Durlachern im Brooser Stuhl ist für diese Jahre zwar behauptet, doch nicht erwiesen worden.

1750.

Baden-Durlacher kommen nach Hadad in diesem und dem folgenden Jahr etwa 30 Familien. (Korrespondenzblatt Jahrgang IX. Nr. 1.)

In Kronstadt siedeln sich 5 Familien mit zusammen 29 Personen an, deren Namen und Heimatsgegend aus folgendem Auszug eines wahrscheinlich vom Kronstädter Stadtpfarrer Peter Clos herkommenden Verzeichnisses zu ersehen sind.

1. Jakob Keined aus dem Hochburger Amt im Durlachschon und Anna Maria geb. Feuerin, sein Weib sammt 4 mitgebrachten Kindern.

2. Nikolaus Egge, ebenfalls aus dem Hochburger Amt und Barbara geb. Hoffertin, sein Weib, samt 4 Kindern.

3. Johann Georg Schonzing aus Baden-Durlach, und Verena geb. Heumannin, sein Weib samt 4 Kindern.

Perleth Gaba Selim

facto

Washington

Peter II.

189, 1728.

Nagyvelőtség

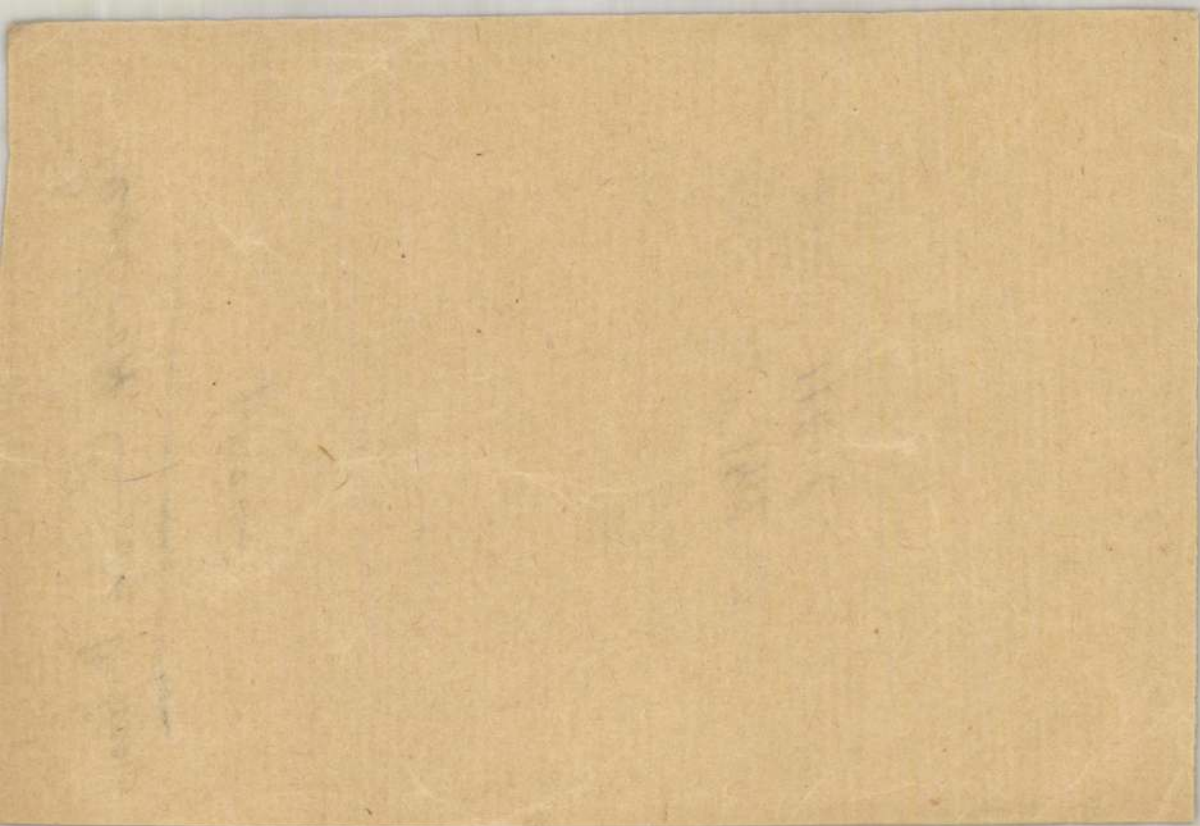
Keyelmes

Perkins Calvin Whinn

Perkins

Műcs. Kiv. I., 1912 t. 61

Papics 118. l.

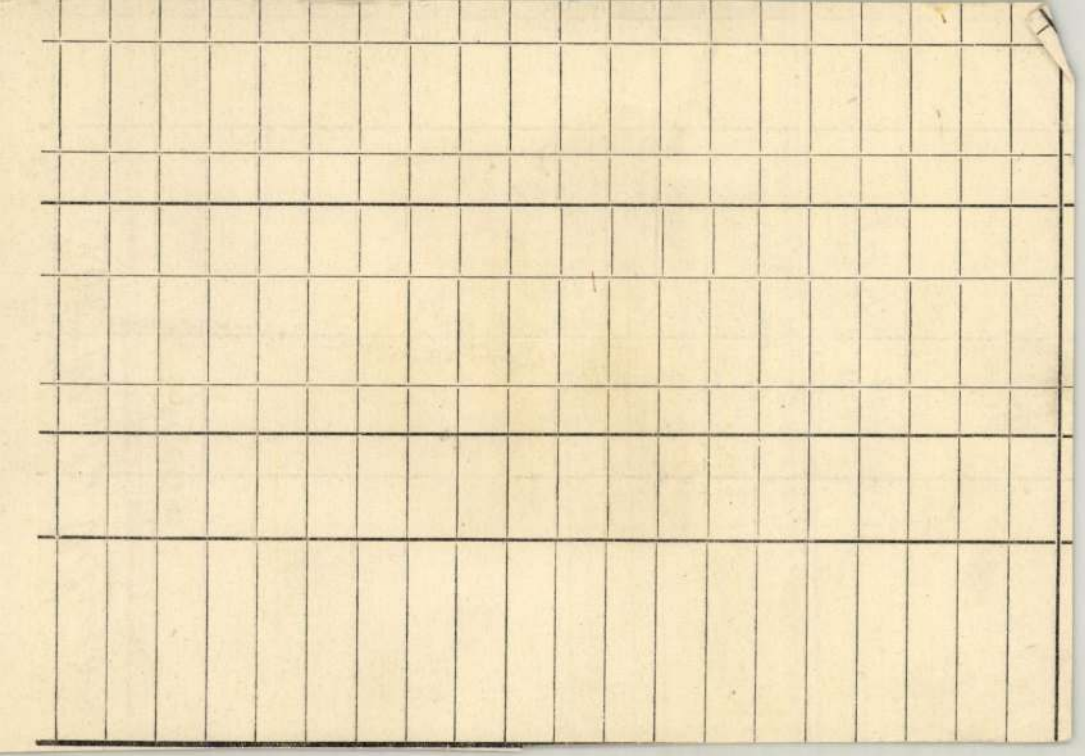
Perlrott Csaba Vilmos

Paris

PERLROT CSABA VILMOS festő-
művész jóeb hónapban tőlük be-
hermenedék evett. Ebből az alkalom-
ból munkáiból retrospektív kiállítást rendeznek, amelyen egész festői pályafutása — kezdve a kábitz-
mustól a múlt nyáron festett szentendrei tájkajig és esend-
átelekig — egy gazdag és termé-
keny élet folytonosan előre haladó,
értékes munkássága végig kísér-
hető.

Perlrott

1948. dec. 25.

Perkoff Gaba Vilnius

☀ Szabad Nyvász t. ☀

1952. 5. 22. 233. P.

Tpolyi Arnold

Műtörténeti tanulmányok.

Yrta —

A b. e. szász meglirásából kőrebozaja
volt könyvtárnoka Branyitay Vince

IV. kötet. Budapest, 1887. 8-r. 566 + 2 l.
Élveazonkötés.

I. t. p. e.

2-P

MODERN
KIALTASSZERZŐ
BIZOTTSÁG

ERÉNY
GALÉRIA
KISÁRMA
KAKADÉMIUS

TISZTELETTEL MEGHIVJUK

PERLROTT=CSABA VILMOS
FESTŐMŰVÉSZ

MÁRCIUS 21-ÉN, CSÜTÖRTÖKÖN D. U. 5-8 ÓRAKOR
MEGNYILÓ

GYŰJTEMÉNYES
KIÁLLÍTÁSÁRA

EZ A MEGHIVÓ VAGY A VERNISSAGE-RA VAGY A
KIÁLLÍTÁS BÄRMELY NÄPJÄN KÉT SZEMÉLYRE
BELÉPÖJEGYUL SZOLGÄL

MEGHIVÓ NÉLKUL A BELEPÖDIJ A VERNISSAGE NÄPJÄN
ÉS VASÄRNÄPONKÉNT SZEMÉLYENKÉNT 1 PENGÖ, MÄS
NÄPÖKÖN 50 FILLÉR

A KIÄLLITÄS NYITVA : ÄPRILIS 7-IG
VASÄRNÄP DÉLELÖTT 10-2-IG,
KÖZNÄPÖKÖN DÉLELÖTT 10-TÖL ESTE 7-IG

929. III. 20

TAMÁS-GALÉRIA KIÁLLÍTÁSAI

A MODERN KIÁLLÍTÁS-SZERVEZŐ BIZOTTSÁG RENDEZÉSÉBEN

V. AKADÉMIA-UTCA 8 ☞ TELEFON : 254-23

NYOMTATVÁNY

Nagy-méltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Maurice Károly Markovics

úr
urnó

BUDAPEST

ix. Magyar új stb.

Perlovsk Gada

mod
2 bok drayb
15.8.

Szövegh 20.- 72. lap

Perlett Csaba Vilmos.

A "Kut" művészegyesület által rendezett kiállítá-
táson részt vett 1925-ben.

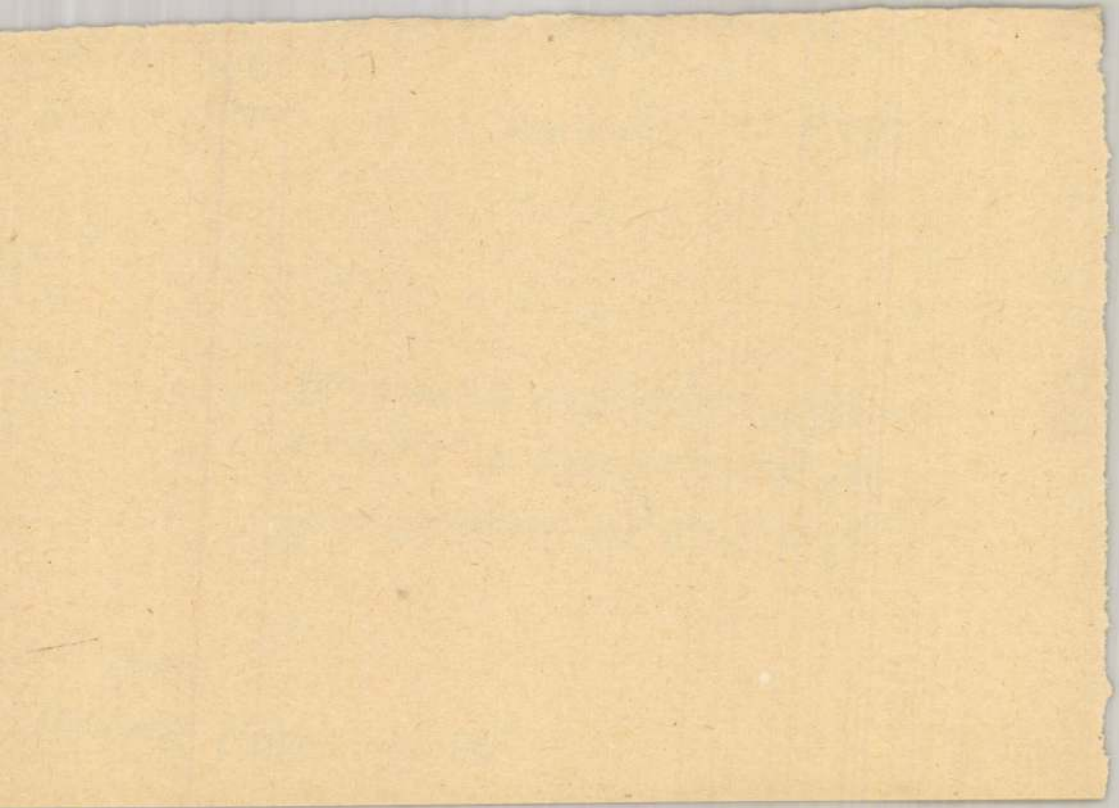
Bende J: A Képzőművészeti egyesületek története

M.D.

Perrett Cuba Views
foto

A civilization of birds
never, a "Sampetaki" till
the views were seen
at the

Museum of Cuba: Cuban people
Museum, 1969. Museum - 47 caps.

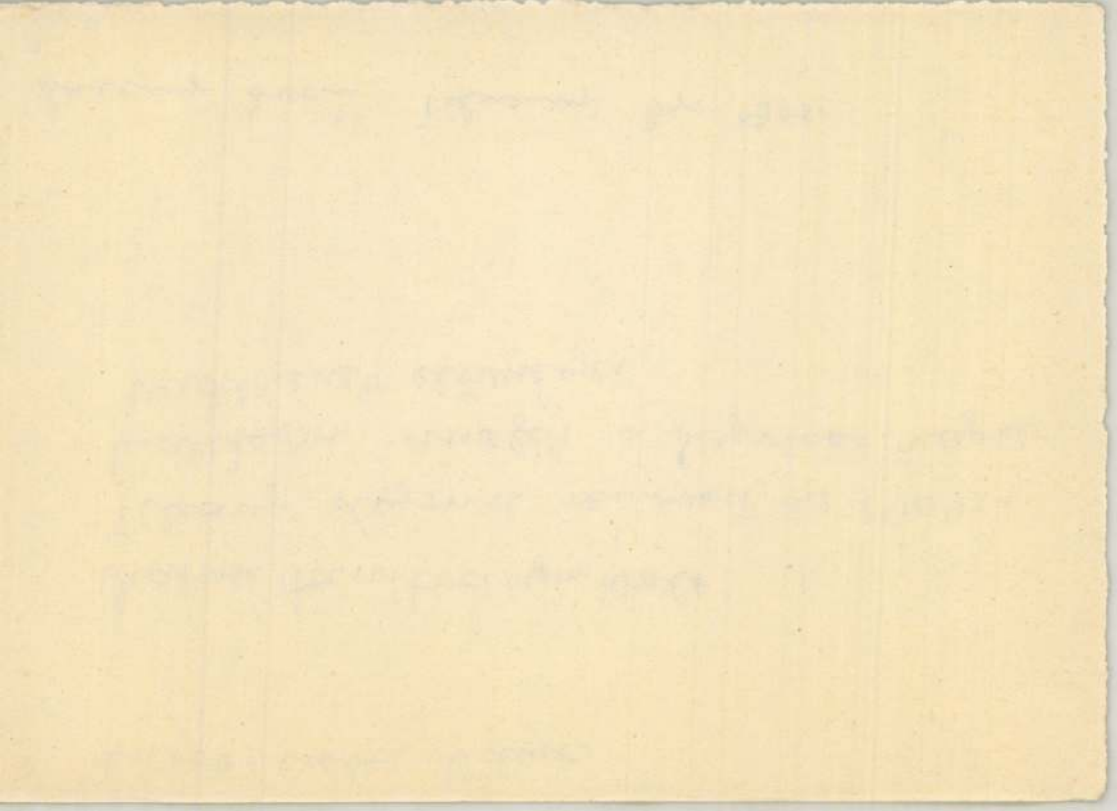
Peterott - Coela Nilmar

Ustave Amithruya vet.

Tikonyi dogma reutren ar 1909-8

Ustave Amithruya, amogel a Nigolca megru-
Nedolienel elomeng.

Deveny Arca: Tikonyi Br. 1968.

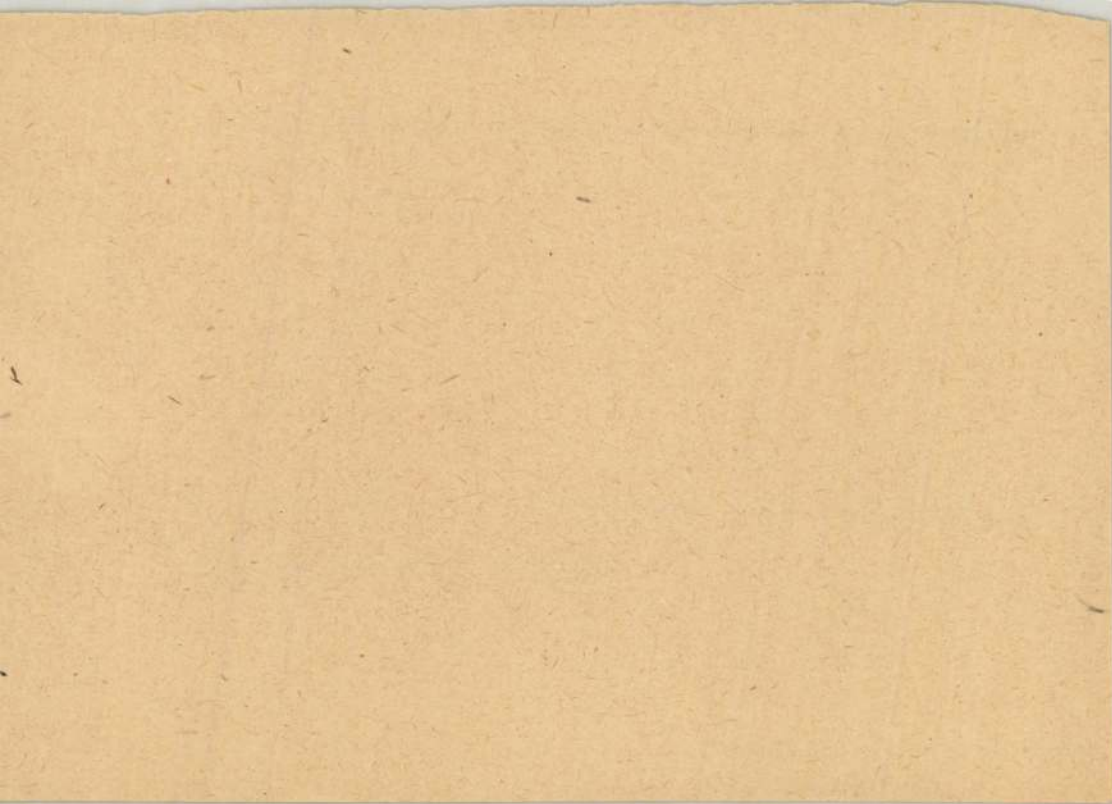
Szövegh 20.-221. lap

Perrott Csaba Vilmos.

A Tamas Galéria kiállításain szereplő művész.

Bende J:

A képzőművészeti egyesületek története, kézirat

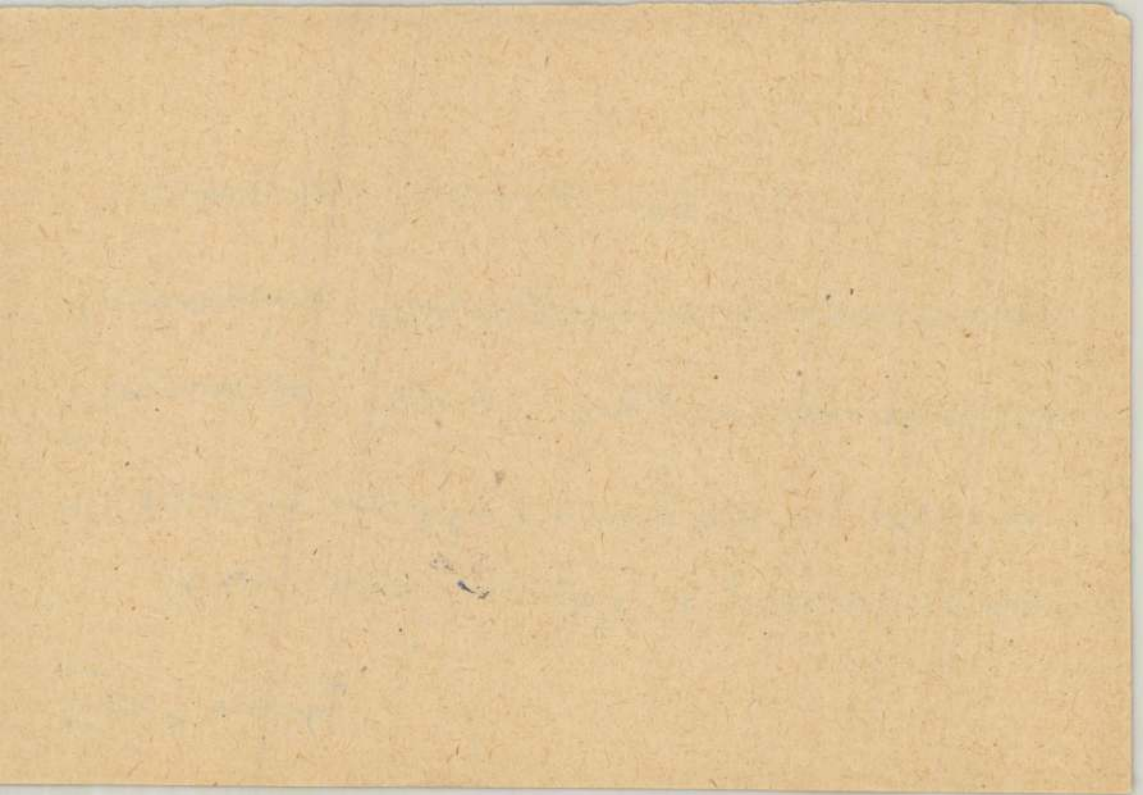

Peterson

Kommunikations- und
Zentrum der Medien- und
Kommunikationswissenschaften

Permanente Ausstellung:
"Kommunikation und
Medien in der
Digitalen Welt"

Städtischer Rat, 1967, XII, Nr. 5.0.

Perle rot no 50 Vienna
hergehet an old 65. Thesen 702

Der Erste: A Beilein 2602
in der Anweisung in Thesen
Thesen 702

Vieno 702, 1968 XII n. 111702.

d.-: A telt tárlat. Művészet 1915. 440.1.

Perltrott Csaba Vilmos

MDK

1917

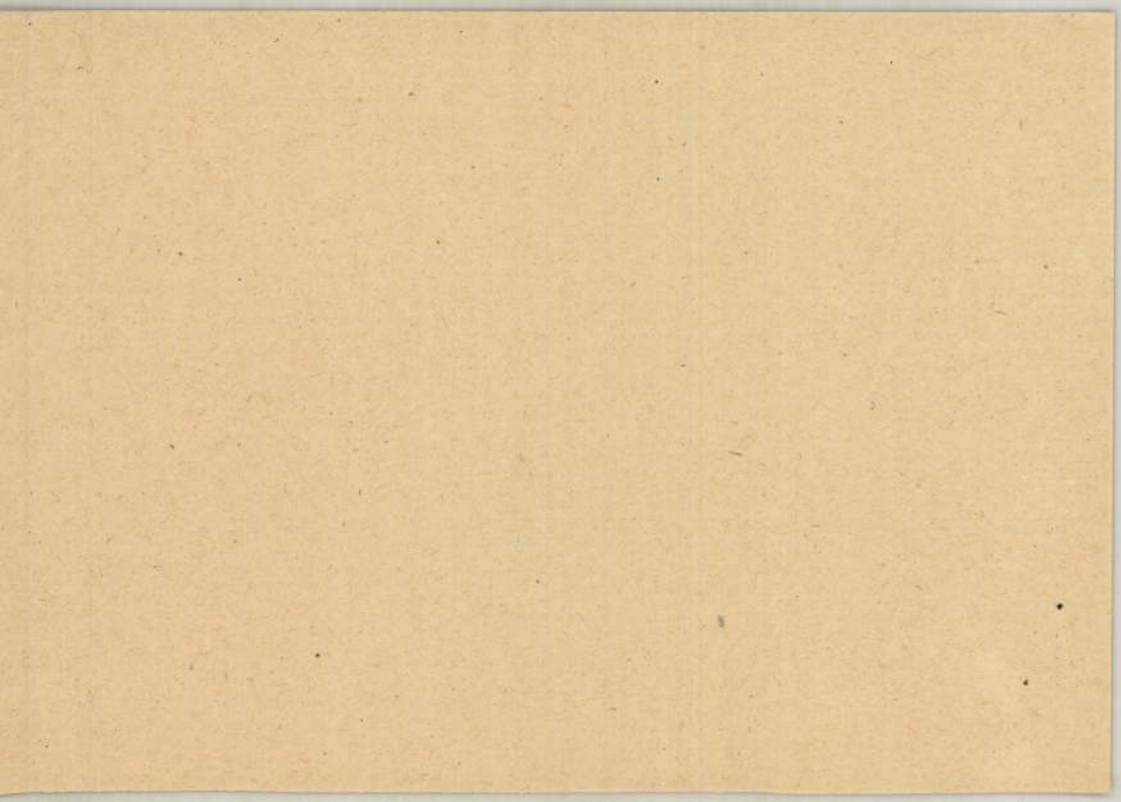
1917

1917

Perlmutter - bala Vilmas
tbl

Belwissalait inaktiv. Mue nel sevelett
a weillifarm.

Der Ewiger: t Belwissalait inaktiv an der
Tilla fal, Juegeol 1966 XII III 17. Iuh lais ana Wifara

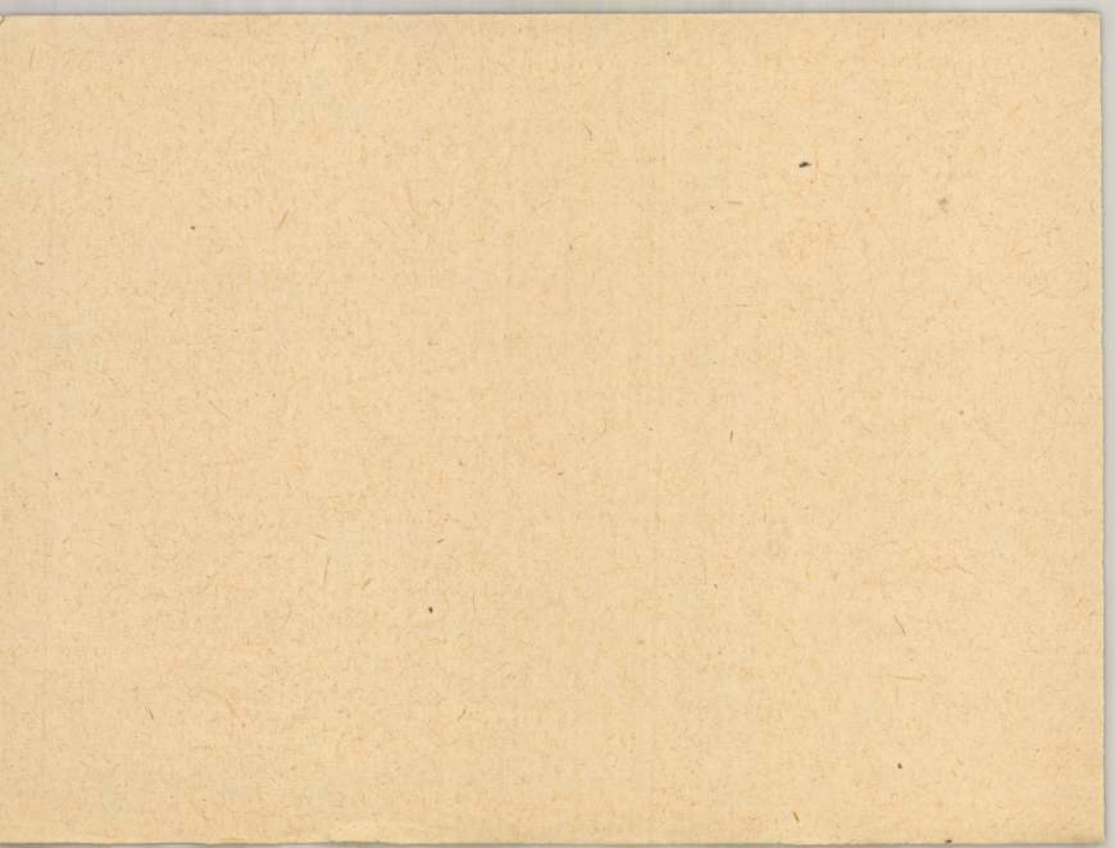

Petroff Chabo Vilmos

forget or recall. Tobacco a
be known as Hungary Hungary
Museum bar

M. W.: Vörösmarty utca 10. sz. sz.
fabrik gubricum. k. d. k. k. k.

Beteimlőp. N. P. 1968 XI. 16

District Court Vilnius 1910

M. D. K.

beginning of the 19th century, with
the first printing press, Belin's

1906 Oversee
1925 River Bed project

District Court Vilnius 1930, 4-5-6,
General Administrative Dept.

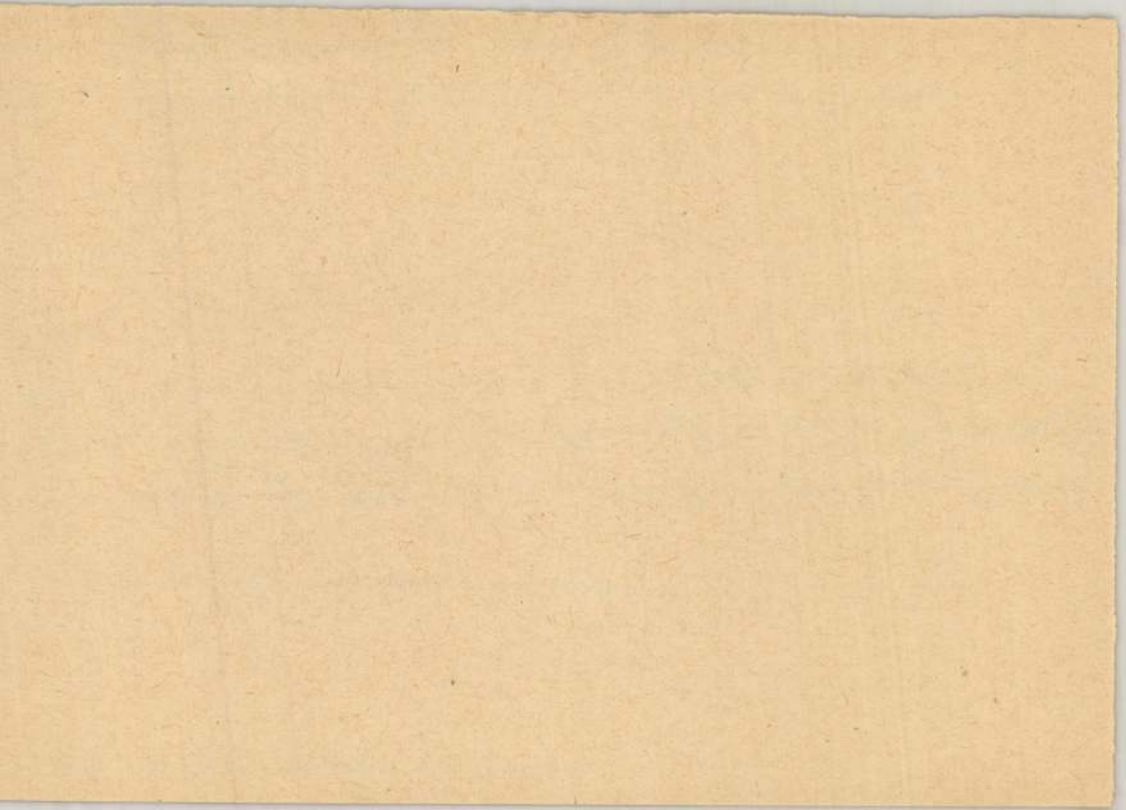
Perlrödt-Gsaba Vilmos

NRK

Pogány Kálmán: Seta a felt. lexikon. A Lajos, III.
642. 11. sz.
174 1.

MIK

Péter András: A hónap kiállításai. Tükör, 1936.
nov.

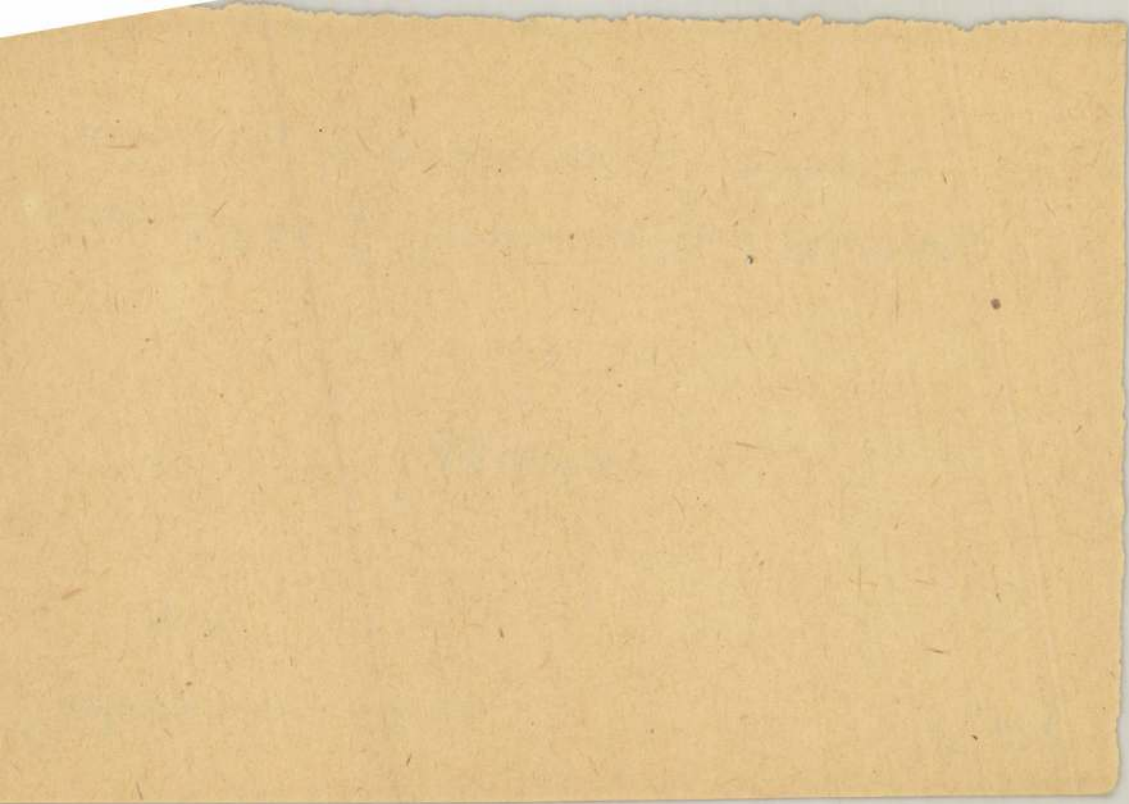

M.D.Y.

Perrett Caba Manus
1960

Notes

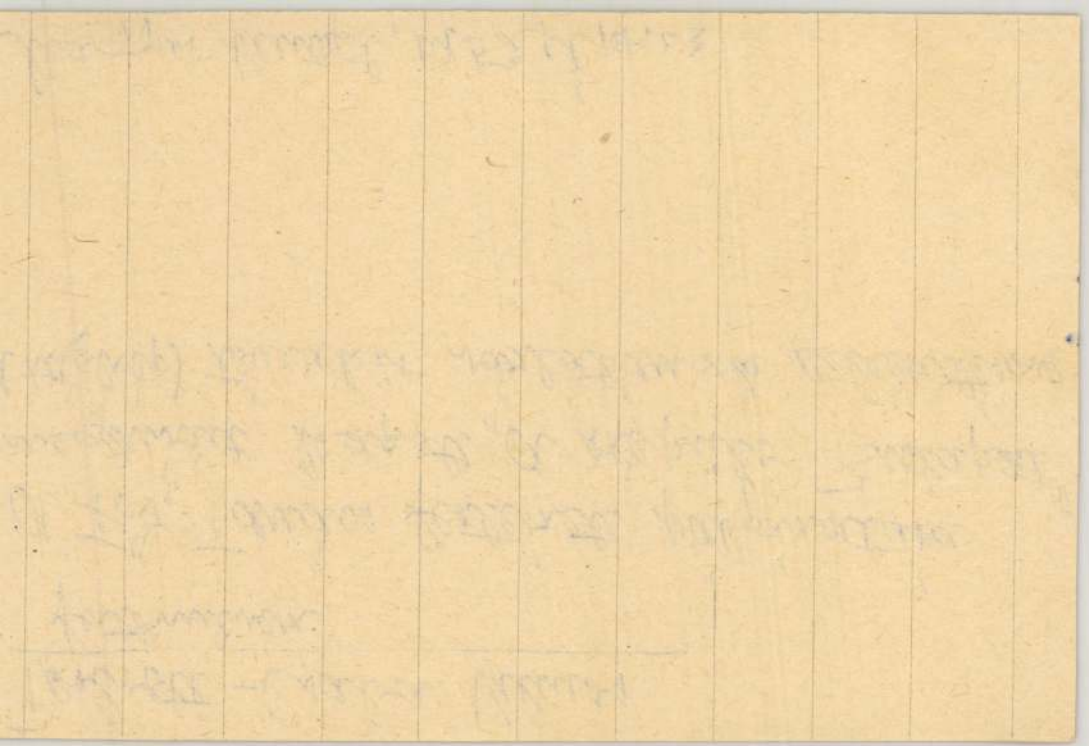
Notes Station 1: Boreman's geia munita
Munita, 1960, December - 18 Sep

Festnetz - Caber Vikar
Festnummer:

0701 10000 Festnetz polgarnstara
magnat kapott "07010000" Rindkapott
(07010000) Festnetz mobiltelefonale polgarnstara

Stanger Nummer, 1052, 0701.23.

Perlrott Csaba Vilmos

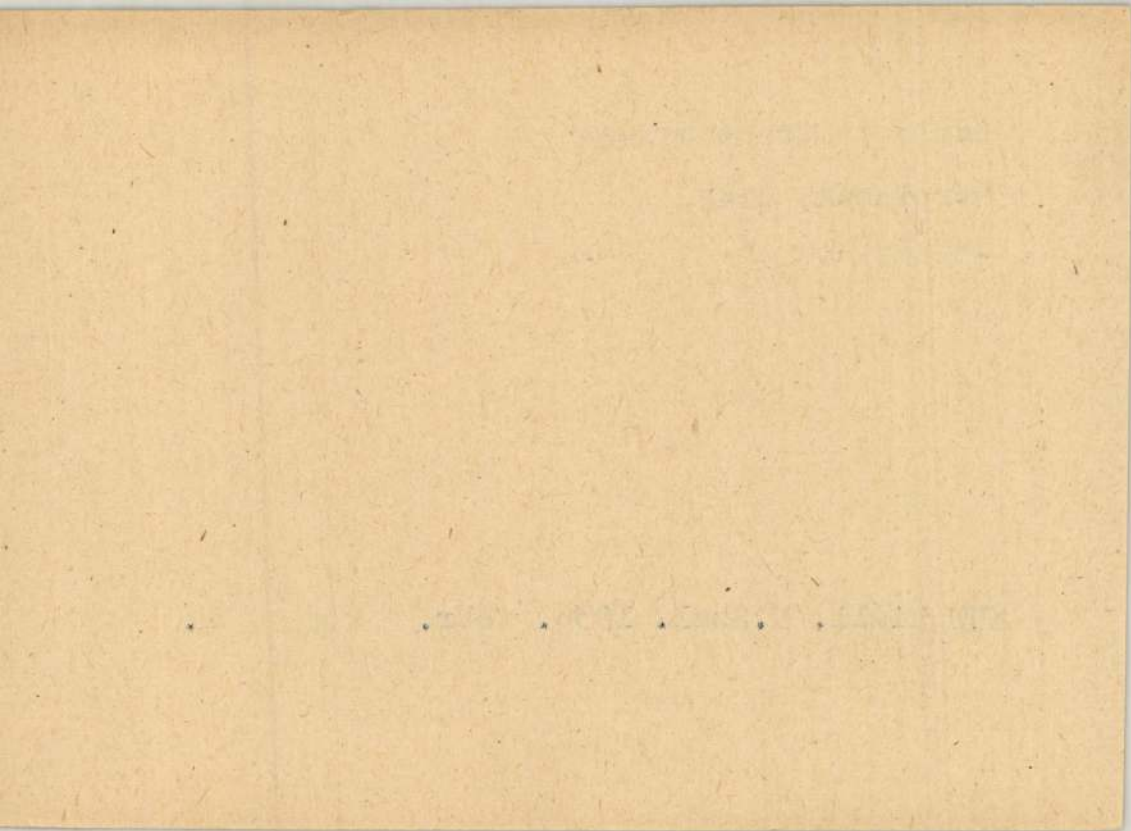
Borpincék, olaj

Barátnők, "

KUT kiáll. N.Szal. 1936. febr.

5

1.

Perlrott Csaba Vilmos

Cigány családok, temp.

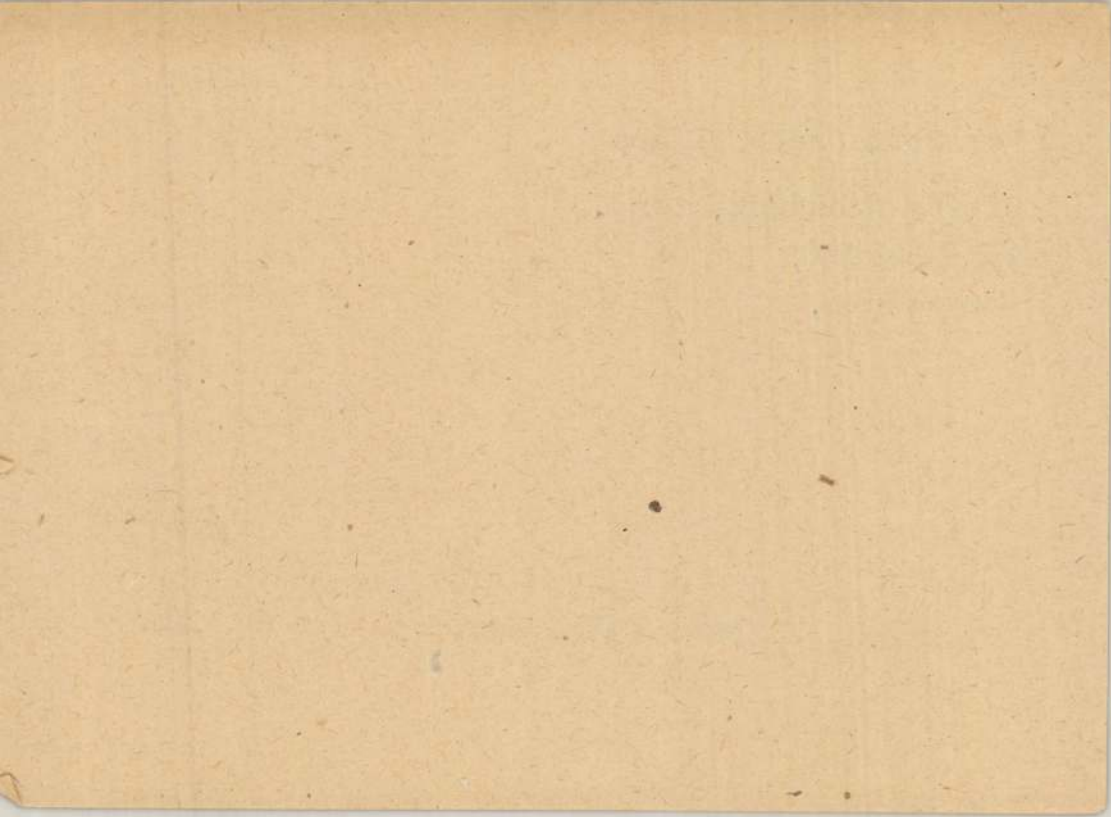
Gyümölcstál, "

Kompozíció, "

KUT kiáll. N.Szal. 1934. dec.

6

1.

Perlrott Csaba Vilmos

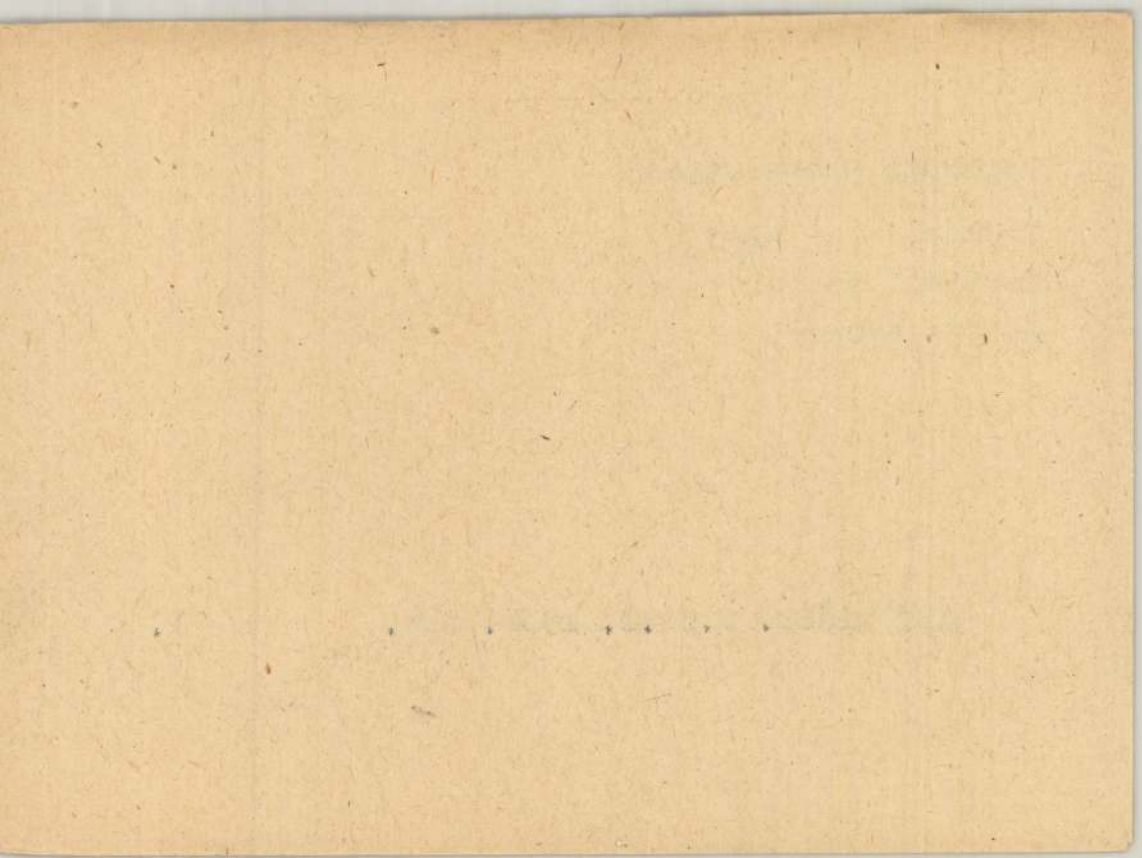
Tájkép, olaj

Terített asztal "

Kettős arckép, "

KUT kiáll. N.Szék. 1938. okt.

1.

K
Koralls

Perbrott Gaba Blinn

Petri' Jays

Pesi Rich, Dero

Pölya Tuber

Ponsey Jenn

Peti' Ormai

Poin' Jinet

Rozzthy Dero

Rudmay Sula

Schönberger Strund

Schossberger Selain

Jidli' Ferec

1,
Winnbergi magy. Kiele

Kor, 1929

Stekajis adatorbal

Szentesfehérvás, asatárs

43

Ágós Bizottsága

száma: 56.762/1943.III. 194

any } kelte:

1943

beérkezése:

1943

ek száma:

elintéztett szám:

száma:

771/1943

záma:

Patrol Area "Vina Jiko" M.D.U.

Registration Area:

Ciga m'fat
Ciga m'fat
" 1928
" 1928

Vin'gat kato
" 1928

Cacayamang
" 1928

hopyamang
" 1928

Amu gemehere
" 1928

Baaitu
" 1928

Patrol Area V: Murekete'nt. Batemura
Genele' nava'vat. 13. 1930 15

Pietari Coala Vilmas jona

M. D. K.

Rajapodukal Rajar:

8. dentel a rosenkate Rajz 1921

9. breeto aronjara " 1921

10. Venetotomaj faj Drajt. 1921

11. Kiri ceptimbaro Dantee 1922

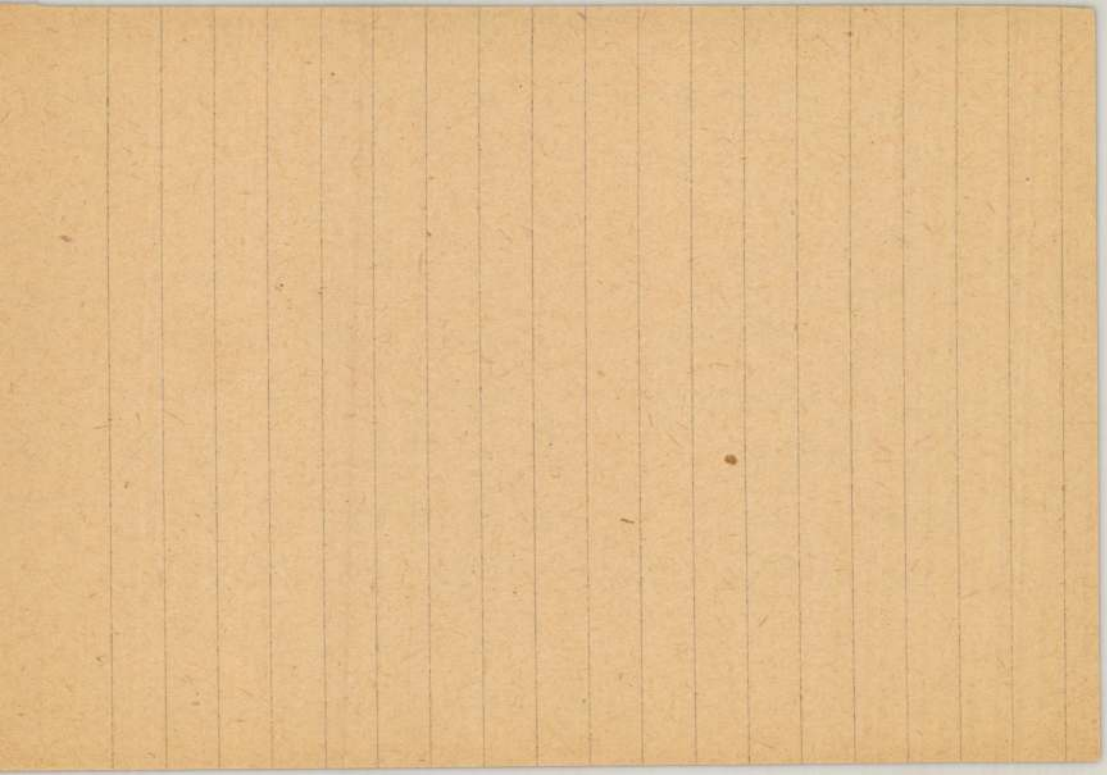
12. Picmegera faj Drajt. 1922

13. Cundilic " 1923

14. Tel: faj " 1924

Pietari Coala V. Murvatele
jona abnourat. Map. 1930. 15

Bosman

Pharett Coala Vilmas Jato

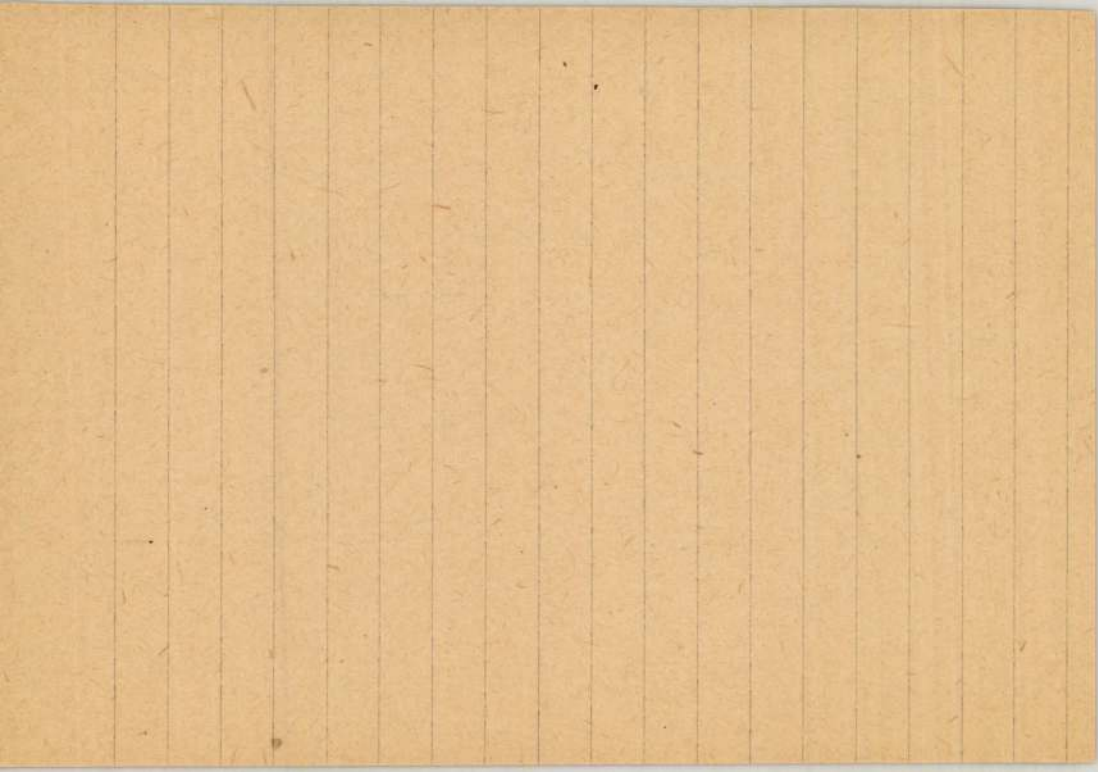
Papendubakal bepiak :

1. Cigangah a caruban. Drajt.
2. Cawarap
3. Zifas Jandar arsiya
4. Cendelut uti adaran
5. Endor cendelut
6. Löwe' lyan bekeja beka
7. Kriukun Jaj

begun. k.

1904
1907
1908
1911
1916
1920
1921

Pharett Coala Vilmas
 Memina Gene Abonauival. Paa 1930. 15

M.D.K.

Wiederholer:

Deutscher Club Vilnius Foto

1921

Landau, Leipzig

1922

Kamberg

1923

Berg, Belvedere

1924

Helmberg, Seeburg

1925

Pop. Ernst Aug.

1926

Helmberg

1927

Jurisch

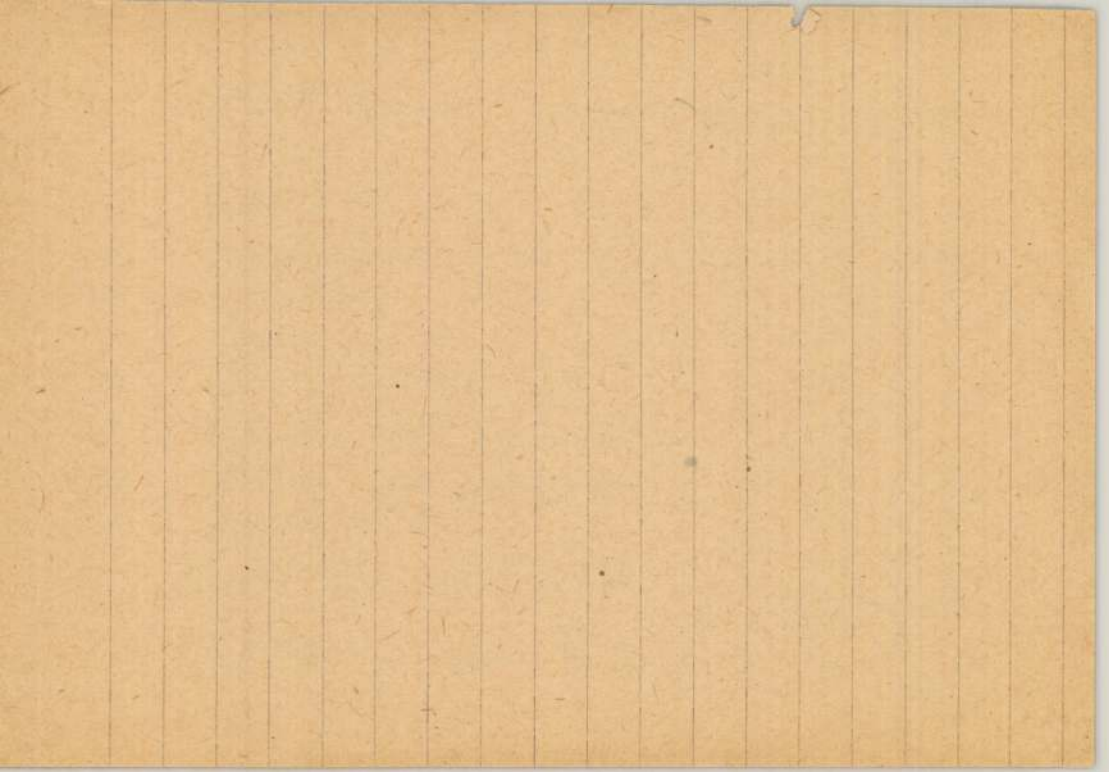
1929

Kunberg, Baselona, Pop. Tannus

galera

Deutscher Club Vilnius "mündelkinder". Bestimmung

gen. abgenommen. Rp. 1930. 11

Peterett Cook Vilms Jette

M. D. K.

Bankton myxomatosis Actinae, Ph.

Case, Dacca, Bengal, myxomatosis.

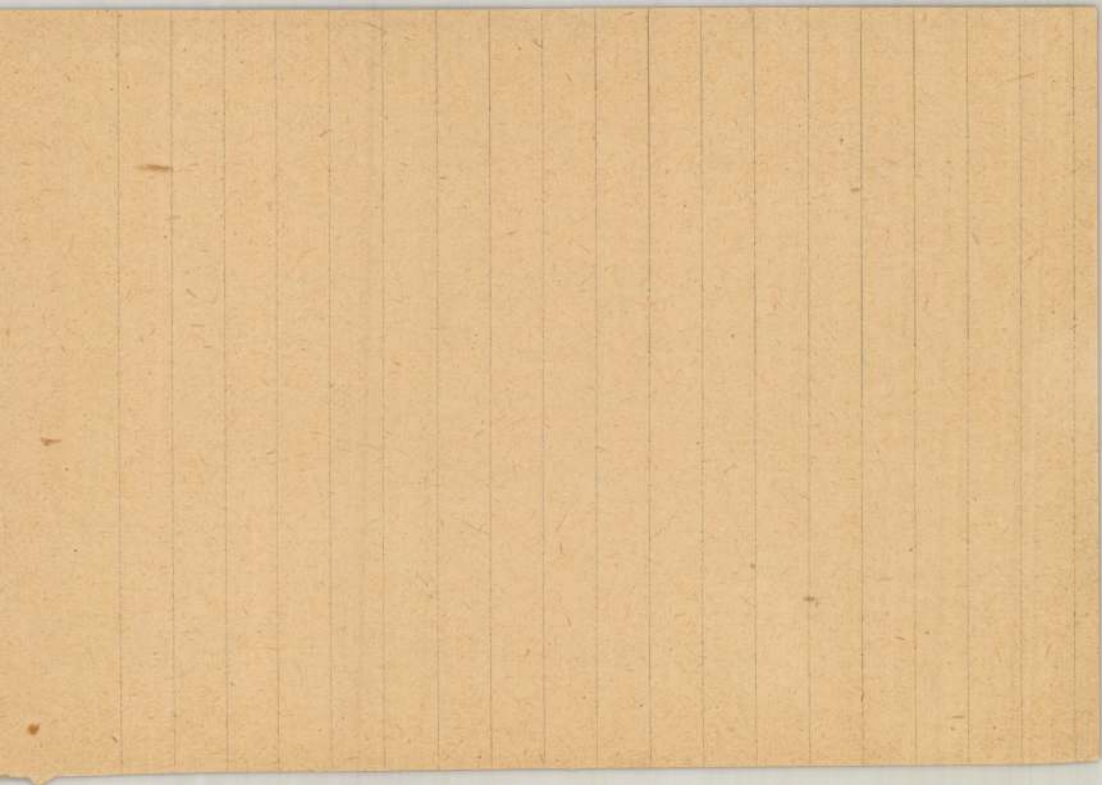
1906 "Ovis montanus" - Actinae in 1906

1907 "Ovis montanus" - Actinae in 1907

7 "Ovis montanus" - Actinae in 1907

Peterett Cook V. myxomatosis. Actinae

Gene myxomatosis. Actinae in 1930-13.

Pastor Carl Vilms foto

M.D.K.

1913 htm: nicetas

1911 Postre: srbensis

1917 an: Envelhimento: Kaminis: dize

1918 Tercer: first: jubileum: dig

holländisch: nicetas: an: Ernst: King: htm.

1920. Preigarten: graf: an: nicetas

Pastor Carl Vilms: M.D.K. Postre.
mura: foto: album: Postre: 1930: 14

M. D. K.

Detrol Calka Vilms foto

1907 - för allmogens källor i Falun
d'Arbonne - Åsa

1908 Paris

1909 Lima

1909 Paris, Galere Vert

1910 Paris, Saager

1912 Paris, Hochhaus Galerie

historisk
källor

Detrol Calka Vilms fotografier. Bes.
nummer från allmogens. Top 1930, 13

Pestoth-harta Vilmos
festő

1924 novemberében a magyarországi Felső-
Tasaságiak Zsárvizvárti kiállításán
szabóként szerepelt.

Munkáinak leírása: Klein József - a munkái
Kunyhó, Kötönyvár 1966. 10. 10. J. P. o.
Kunyhó helytörténeti kiállítás

Alle Inversen - III. Modern Graphik - Sp. 1923-4. f.

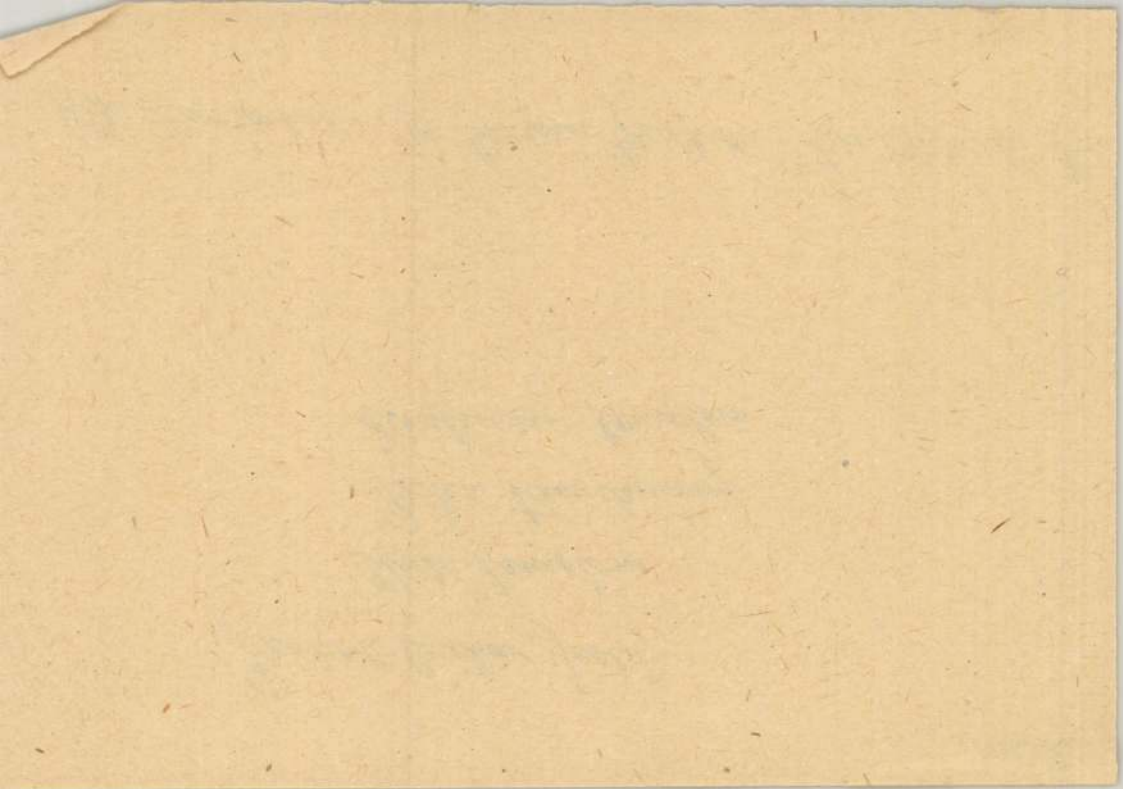
Ständliche Tempel

Irka Tauschung

Irli Tempel

Perott Caka, Palo

MDK

Perrott Gaba Vilms

Voll oras, xineri, mi-
rikow, Kosta J. Kanaicosa
Wapfaiy on Fecury ke-
volynat is Tranyj Spian-
waldnat samul ny rohm.
(1903). 1905. Pamban a

Madivc iwola chò wò-
vendera. Ewé sa Porott.
Twen hatpot vob a francis
Pöranosban. Ditolya a
1938-ban. Ura odo wa-
gyi. Akon 25 miwot
Ewé Kanton, kur ar
D. frictan on latyn yev-
dabnonat elvemet ar
allantot.

F. R. 1 foto, 1 in'oto.

Sivovsany 1947. pin. 14.

GYOR

székelyház; stábornak is

Boris Fern: Albert regent. Lovel's Party.
Vanderhoop. VI. 1862, 1982.

Perrott-Csaba Vilmos

* (Perrott-Csaba Vilmos festményei.) Három évi terméset mutatja be Perrott-Csaba Vilmos a Tamas-Galeriában. Ezúttal is a párizsi eredmények klasszikusan lebiggyadt képviseelőjének mutatkozik, aki Derain, Picasso, Utrillo tanítását követi egyéni átirásában. Kétségtelesen, hogy a csokoládészintű alkotók a képek háttér előtt a francia művészetben a nézők testének festői kiaknázására vezetendők vissza és hogy ezért jatszanak a sötétbörtön szerepét Perrott-Csaba művészetében. Erős színelöntésekben töltődő képek harmonikus hatásnak; látszik, hogy Perrott-Csaba nagy komolysággal érkei ki egy formailag, mint szempontról festményeit. Sokat ad az akt formáinak nemességére, megjelenésének tömörségére. Ez kubisztikus nevelésnek hatása, mely az emberi alakot is térbe helyezett formátómegnevezésként tekint. Korábbi rajzai Perrott-Csabának értői a régi iskolájáról tanuskodnak, de stílusa akkor sem volt száraz és elméleti, akkor is megkapott a problémák artistikus felfogásával. Tarkább színélményeknek a csendéletekben tesz eleget. (X. E.)

D. H. 1936. III. 1.

1770-1780

THE
LIBRARY OF THE
MUSEUM OF
ART AND HISTORY
NEW YORK
1770-1780

1770-1780

Perrott Csaba Vilmos

Perrott-Csaba Vilmos, akinek a Lamas-galériában láttuk kollektív kiállítását, egészen más egyéniség. Művészete a francia poszt-impressionizmus stílusából indult ki és az első kubisták, különösen Braque befolyásán ment keresztül. Így már ebből is következik, hogy legfontosabb problémái a zárt, szigorúan megépített kompozíciónak és a bizonyos

mértékig absztrakt tér- és formalakításnak kérdései. De e sajátosan francia problematika mellett lépten-nyomon jelentkeznek Perrott-Csaba szemléletének jellegzetesen helyi vonásai: a testi valóság ábrázolására való törekvés és a képnek nem lineáris és téralakító, hanem tisztán festői elvek szerint való megépítése. Ez a kettősség: a francia szellem hatása és a veleszületett szemlélet néha súlyos összeütközésbe kerül s ebből az összeütközésből állnak elő olyan egyenetlenségek a kép egészenek felfogásában, a kompozícióban, sőt még egyes kisebb részleteken belül is, amelyeket még Perrott-Csaba Vilmos kitűnő művészi kultúrája sem tud minden esetben teljes összhangba hozni.

Peter Anotonás:

A könyv kiállításai:
Tüske 1936. 302, 303.

Борисъ, неми вѣрныи. Матри.

Ismét itt a Ki mit tud?

Még Ausztráliából is érkeznek szereplők

Már javában tartanak az újabb Ki mit tud? előkészületei. Az első országos elődöntőt augusztus 28-án este főműsoridőben sugározza a Magyar Televízió I-es csatornája – jelentette be Görgey Gábor, a tévé kulturális főszervezője.

Az 1962 óta tizedik alkalommal meghirdetett vetélkedősorozat megyei fordulóján csaknem kétezeren próbálták szerencsét. Ezenkívül a határonkon túli magyarlakta vidékekről, valamint számos nyugat-európai és lengyelországi országból, még Ausztráliából is érkeznek szereplők.

Nemzetközi tanácskozás a honvédelem szerepéről

Társadalmi ellenőrzés kell

„Erős a hadsereg feletti polgári kontroll, a magyar társadalom csak a demokratikus jogrendbe illeszkedő, a biztonsgági kockázattal arányos honvédséget támogatja.”

A *Fegyveres erő és társadalom* címmel rendezett tanácskozáson *Mész Lmre* mondta ezeket a szavakat, s hozzátette, hogy a rendszerváltozással megindult a fegyveres erők jelentős átalakítása. Most az a cél, hogy a hadsereg a társadalom szerves részévé is váljon – mondta az Országgyűlés honvédelmi bizottságának elnöke.

A konferencián a német

A műsorvezető *Annel Imre* lesz. A *Huszti Péter* elnökletével tevékenykedő zsűri tagjai között régi és új arcokkal egyaránt találkozhatunk. A vers és próza kategóriájában *Szinetár Miklós*, a komolyzenei műfajokban *Petrovics Emil*, a könnyűzenében *Viktor Maté*, a néptáncban *Vásárhelyi László*, a klasszikus és modern táncok műfajában *Jeszzenszky Endre*, az egyéb kategóriában az artistaképző igazgatója, *Szakács Hildikó* értékeli a produkciókat.

A nyolc elődöntő után három középdöntő következik. A döntőt november 6-án, a Ki mit tud? gálát november 23-án láthatjuk élő adásban. n. zs.

Akadémiával, a HM-mel és több társadalmi szervezettel közösen. A Honvédség és Társadalom Baráti Köre kezdeményezője, *Josef von Ferenczy* levélben köszöntötte a tanácskozást. *Peter Wicher*t német védelmi államtitkár hangsúlyozta: bár megszűnt a kölcsönös felelősség, szükség van az összefogásra. Egy-egy állam biztonsága csak közös erővel savatolható.

Fodor István honvédelmi államtitkár szerint kiegyensúlyozott a társadalom és a fegyveres erők viszonya. Nálunk a hadkötelezeteknek alig két százaléka választja a polgári szolgálatot,

PERLOTTI CSABA

VILMOS FESTŐ

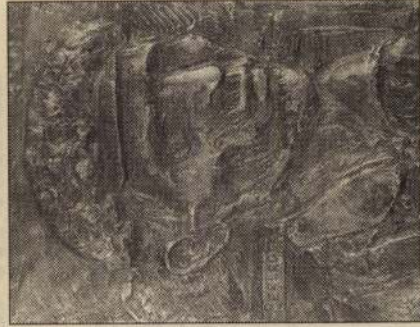
Festőjére emlékezik a város

Perlott-Csaba Vilmos békéscsabai születésű festőművész és grafikus emlékére rendezett kiállítás a Békéscsabi Művészeti Társaság (Cs. Tóth János és Szilágyi András) a megyei könyvtárban. A tárlatot, ami június 15-éig várja az érdeklődőket, tegnap délután nyitotta meg Sisák Péter, Békéscsaba Megyei Jogú Város alpolgármestere.

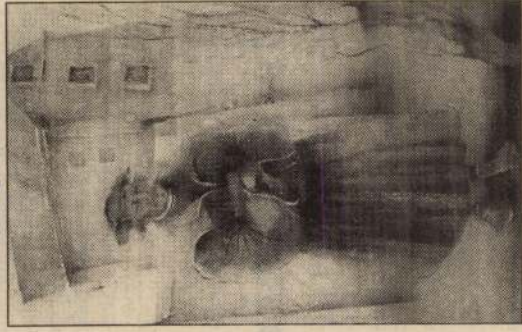
Perlott-Csaba Vilmos (1880—1955) Budapesten, Nagybányán, Kecskeméten és Párizsban tanult, Matisse tanítványa volt. A francia Fauves és a kubisták hatottak rá, formabontó kísérletekkel kezdte pályáját, Cézanne és Greco művészetét csodálta. Később a poszimpressionista stílushoz kapcsolódott, kedvelte a több figurás, aktos kompozíciókat, műveiben a tömegszerűséggel gyakran barokkos lendülettel párosul.

A Békéscsabi Művészeti Társaság szívesen vállalja fel a város szülőltének művészetét, kötelességének érzi bemutatni, aki innen elszármazott, különösen, ha európai értéket képvisel. A Perlott-emlékkiállítás ugyanakkor kiváló lehetőség a hagyomány ápolására, a figyelem felkeltésére egy olyan művészre, aki a korszak meghatározó áramlataihoz kapcsolódott, országos és európai jelentőségű alkotott. A társaság a kiállítás megrendezéséhez a városi önkormányzathoz pályázott és onnan kapott támogatást, a tárlatnak és a megnyitót követő emlékülésnek a könyvtár adott otthont, a Munkácsy Mihály Múze-

békéscsabi hírlap 196. máj. 16.

Udvardy Anikó: Perlott-portré

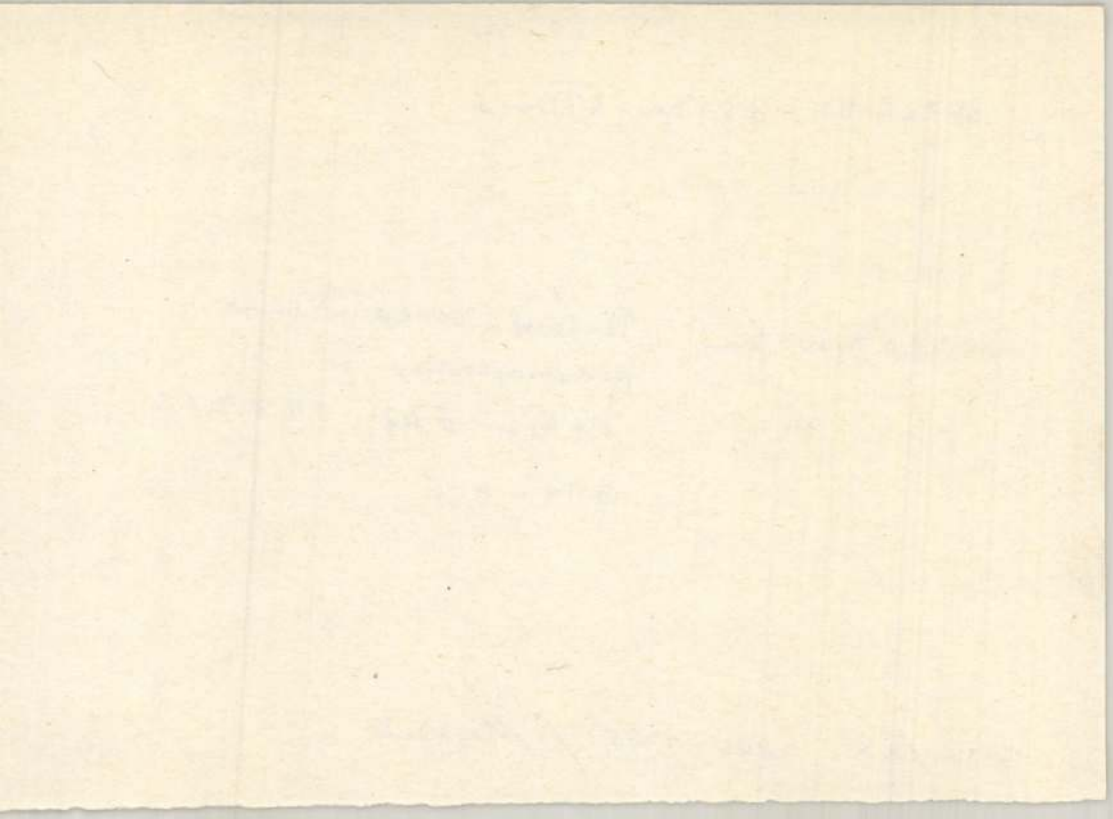
Várkonyi János: Gondolatok a Luther utcán

um pedig két eredeti Perlott-képpel (Párizsi Notre Dame és Csendélet faliorával) járult hozzá az emlékezéshez. A tárlaton a társaság 16 képzőművésze is jelen van alkotásaival. N. K.

PERLROTT - CSABA Vilmos

MURÁDIN Jenő: Perlrott - Csaba Vilmos
pályrajzaihoz =
Béke'si F'kt, 1989/3
394 - 406.

XIX/XX. 1800 - 1945 / Mesterek

PERLROTT CSABA VILMOS

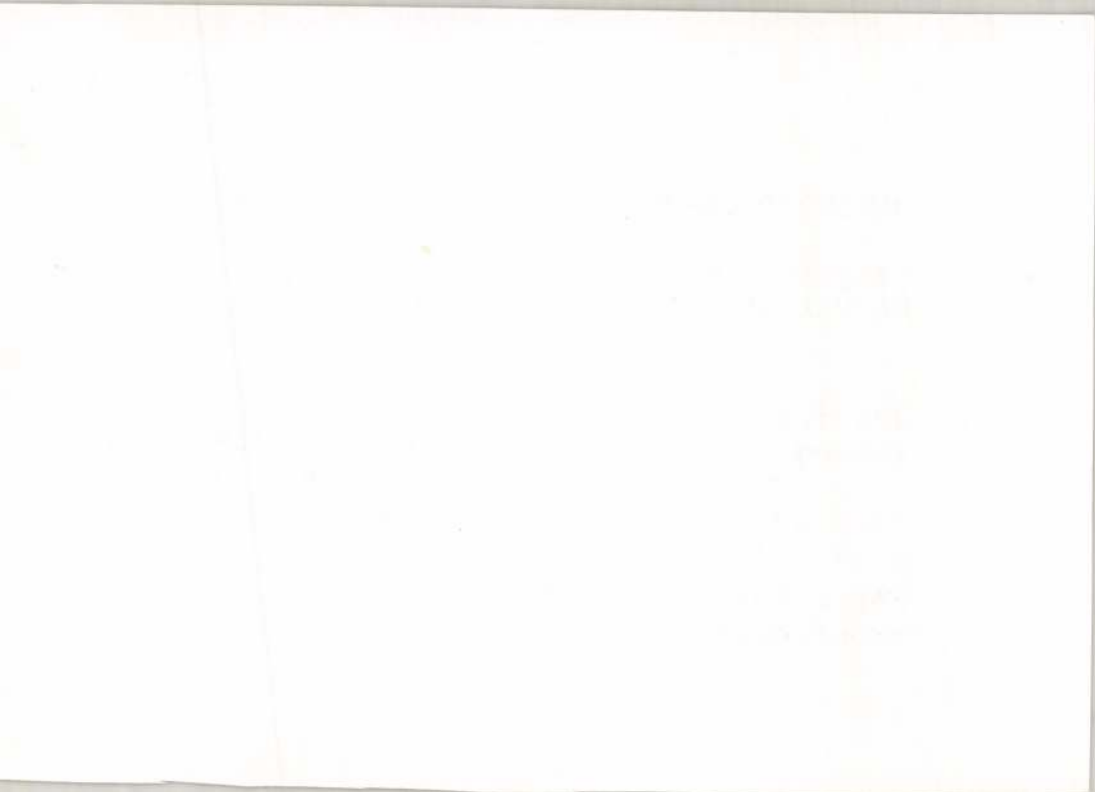
Nagybánya művészete (katalógus)
Magyar Nemzeti Galéria, 1996

525-526

Szöveg : 53, 55, 57/42, 188, 235/119, 254,
259, 263/80, 263/87, 263/88, 263/89,
266/123, 319, 326, 351, 354/17, 358, 362,
363/1, 363/12, 363/25, 373/18,

Kép : 254, 372, 438, 439,

Kronológia : 1908, 1909, 1929,

PERLRÖTI CSABA VILMOS

Csendélet (o., v.) c. Épe 7 m Ft
értékben kelt el 2000. május
19-20-án a Kieselbach galéria
áruvérése.

BAV, Kieselbach: 2 áruvérés 3 napja

Népszabadság, 2000. 05. 22. 15. o.

1870

Received of Mr. J. H. ...

the sum of ...

for ...

...

Perlrott Csaba Vilmos

Alkotása, a Munkácsy-Céh kiáll.-án az Ernst
Múzeumban.

M.H. 932.IV.3.

Verlyott Caspa Vilmos

Perlrott Csaba

Alkotását nyereványtárgynak vásárolták meg,
a Munkácsy Céh sorsjátékkal egybekötött kiállítá-
sán.

P.H.932.IV.14.

Perrott Caspa

Perholl Csaba Vikaros
"Jeslo".

Rövid vev a húsvetnek nemzeti
kiállításán.

M. O. 1935. III. 24.

For the use of the
Library

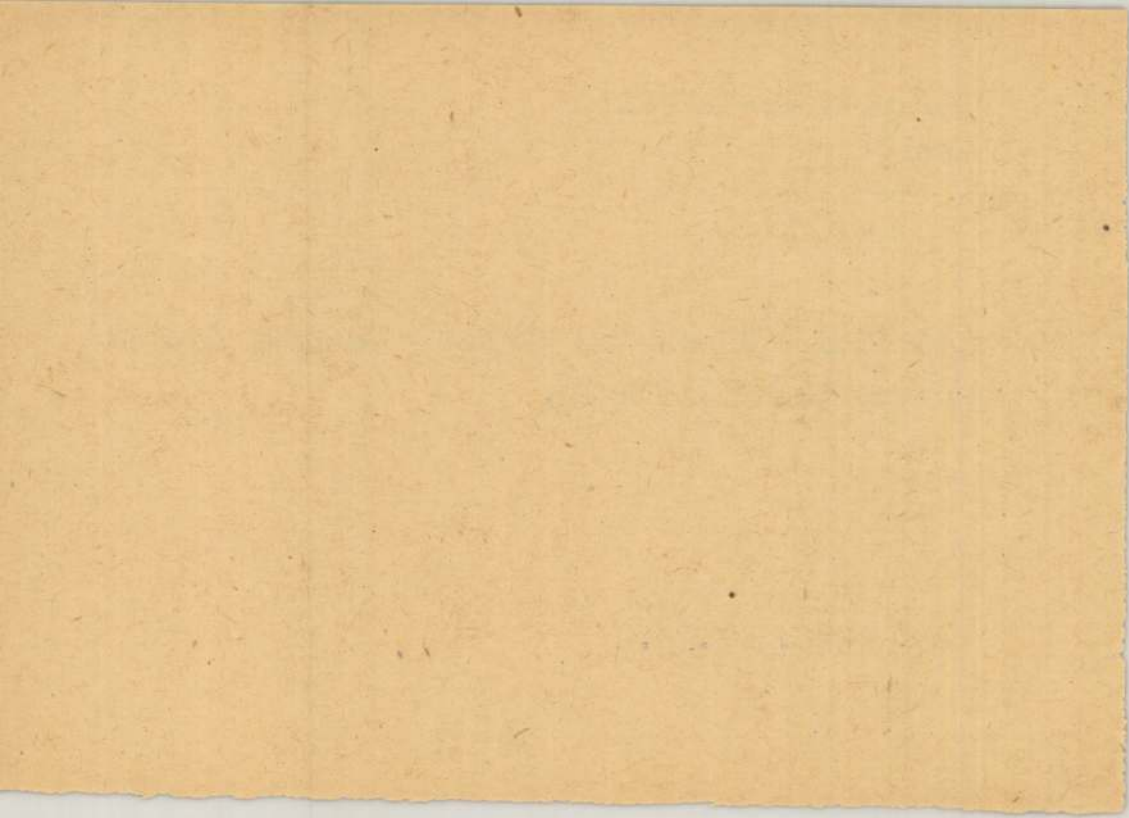
Received of the
Library

1871

Perlrott Csaba Vilmos
festő

Kiállítá a Műcsarnok harmadik nemzeti képző-
művészeti kiállításán.

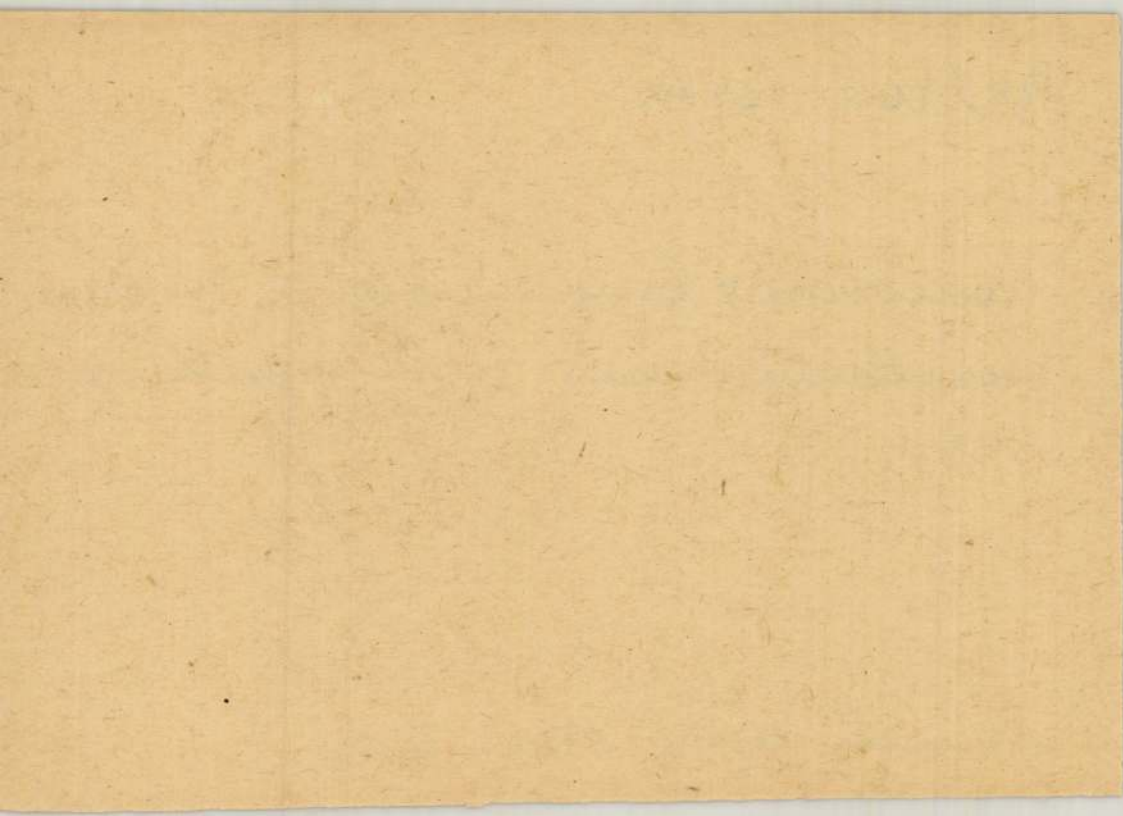
Est, 1935.III.24.

Perlroll - Csaba

konstruktiiv kompozíciója a Műterem
csoporthiálításának egyik legújabb de-
rabja.

Nemzeti Újság 1935. III. 17

Perbrell Craba

Részt vesz a Műcsarnok harmadik nemzeti
képzőművészeti kiállításán.

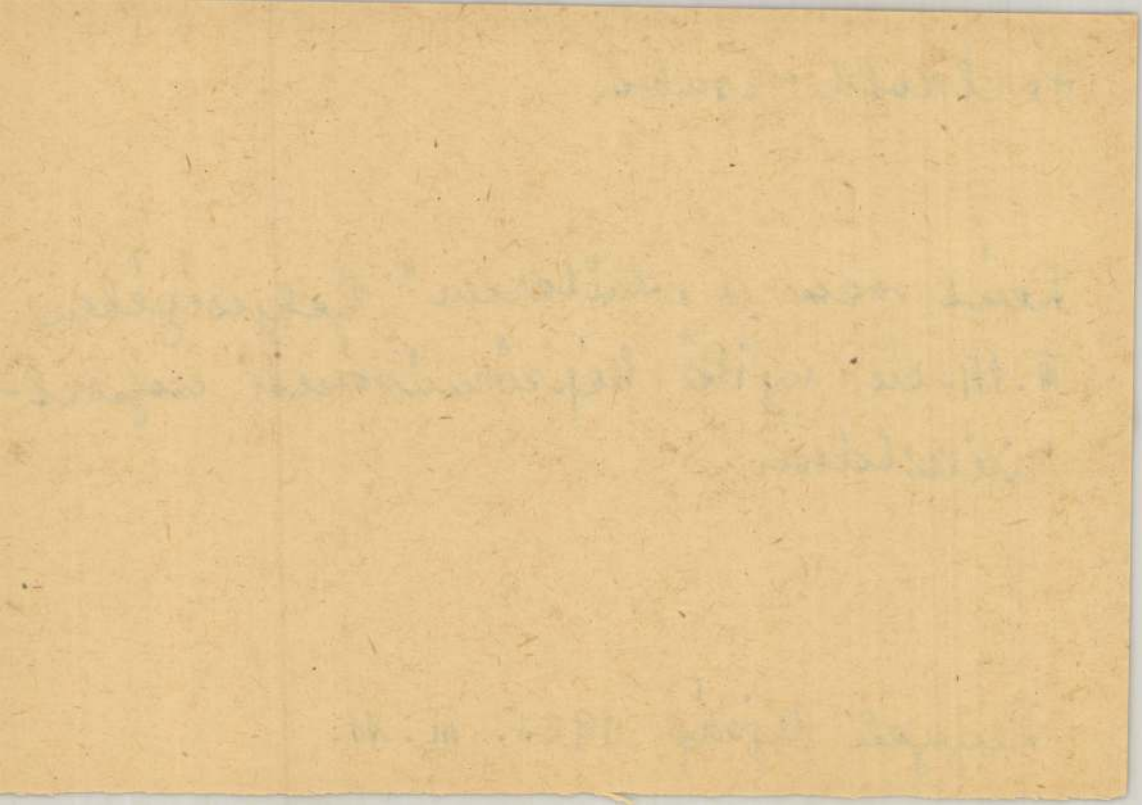
8 ó. ujság 1935. III. 24.

1851 - 1852

Perlroth - Csaba

Reklám a „Műterem” helyiségében
III. 11-én nyitó képzőművészeti csoport-
tialakításán.

Reggeli Újság 1935. III. 11.

Perlrott Csaba Vilmos

Alkotása, a Munkácsy-Céh kiállításán.

H.U. 932.IV.8.

Perforated Card Vines

UNRECORDED.

Perlrott-Csaba Vilmos

Szerepelt a Munkácsy-Céh kiállításán az Ernst
Múzeumban.

Pesti Napló, 932.IV.3.

Perrott-Gamba Vilmos

Perlott Csaba Vilmos

1.

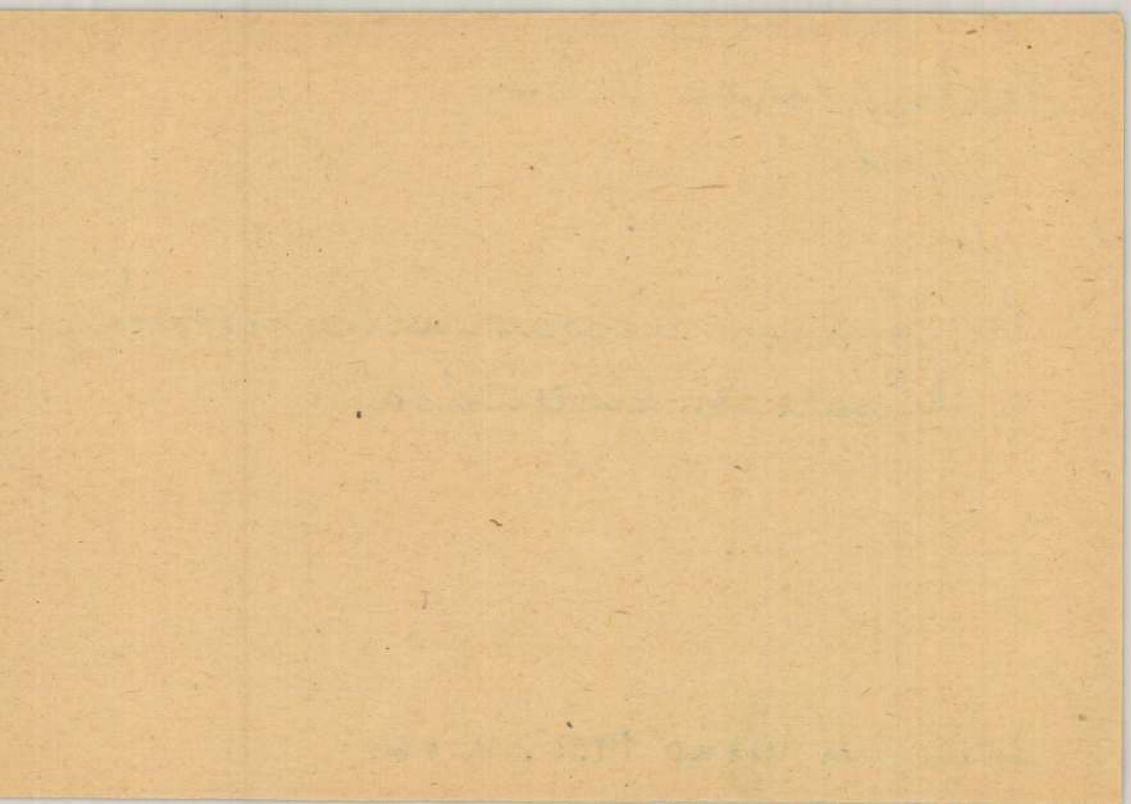
Az elő Matisse-tanítványok között volt, de átment a
Césaire-isményen, a hova lebetá iskola. 1906-ban
állított ki elő isben a Salon d'Automne-ban. 1911-
ben hosszabb időt töltött Spanyolországban, itt Greco
ragasztta meg.

Henri Lefebvre: Modern magyar művészet, Corvin, 1968, 55. l.

Perlett Csaba Vihos
festő

A főváros megvásárolta festményét
a műsarnok kiállításán.

Nemzeti Újság 1935. V. 16.

Perlrott Csaba festőművész

Magyar postimpressionisták kiállítása - képpel
vess részt

Esti Kurir 1981.V.8.

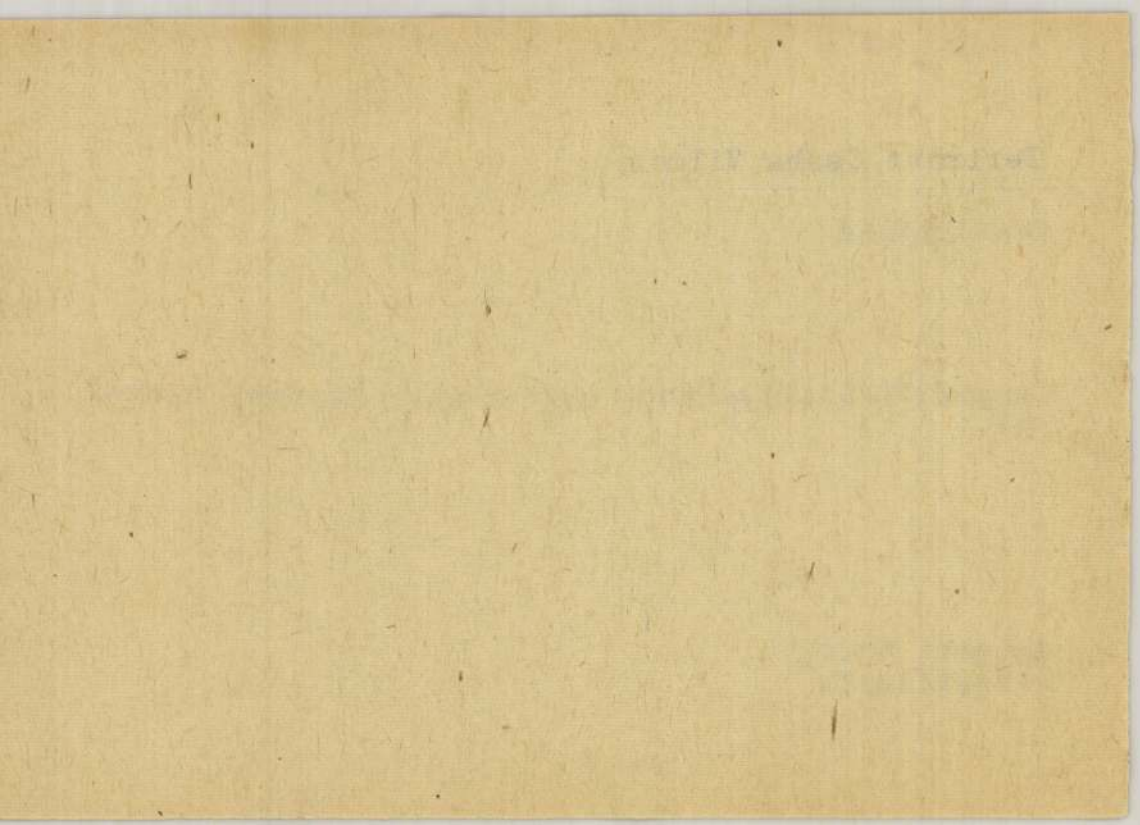
THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

Perlrott Csaba Vilmos

festőművész

Csoportkiállítás-Ernst Múzeumban - képével szere-
pel.

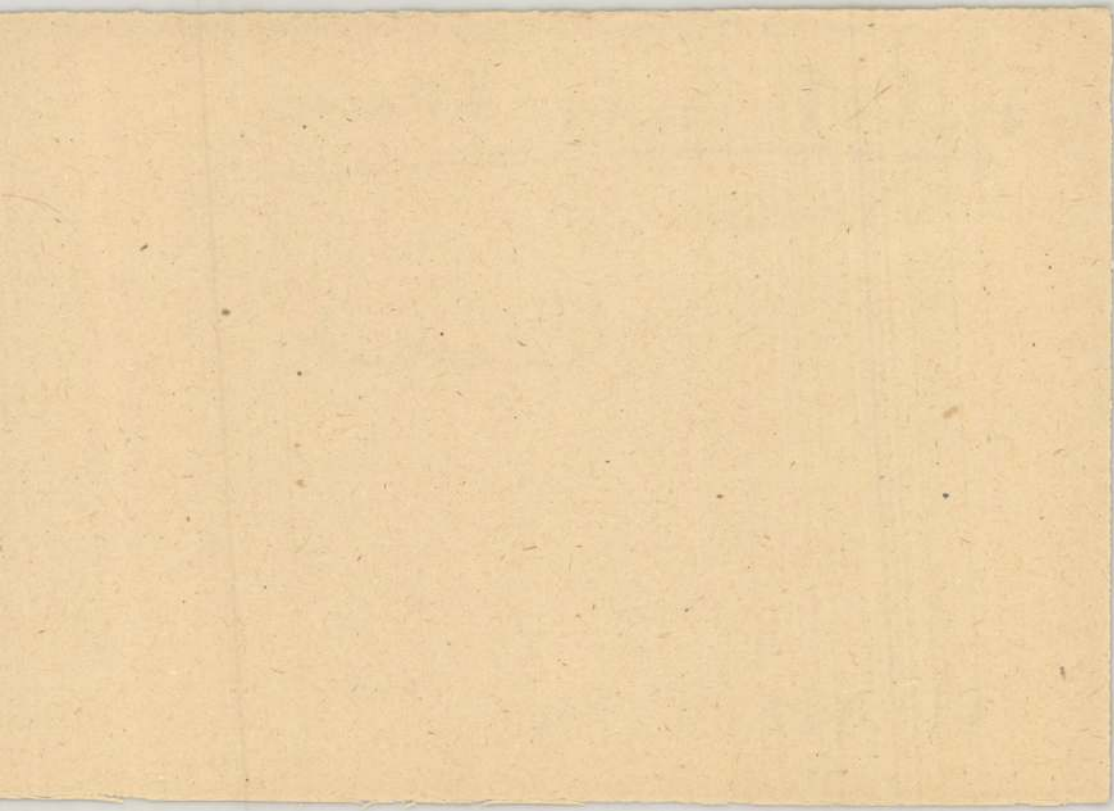
Nemzeti Újság
1931.III.17.

Perhot-Gaba Hilus

Kichit

M. 1932. (U). 24.

Pesbott Csaba Vilmos

Kiadit

no. 1942. ~~1942~~ II. 5.

K é r d

Név:

Volt-e önálló kiállítás 1954-óta: . .

.

Milyen pályázatokon vett részt 1954 t

.

.

Milyen megbízásokat kapott:

.

.

.

1954 után készült fontosabb művei: .

Perrott Csaba

Nemzeti Szalon csendéletkiállításán neve szerepelt.

M 932. II. 21.

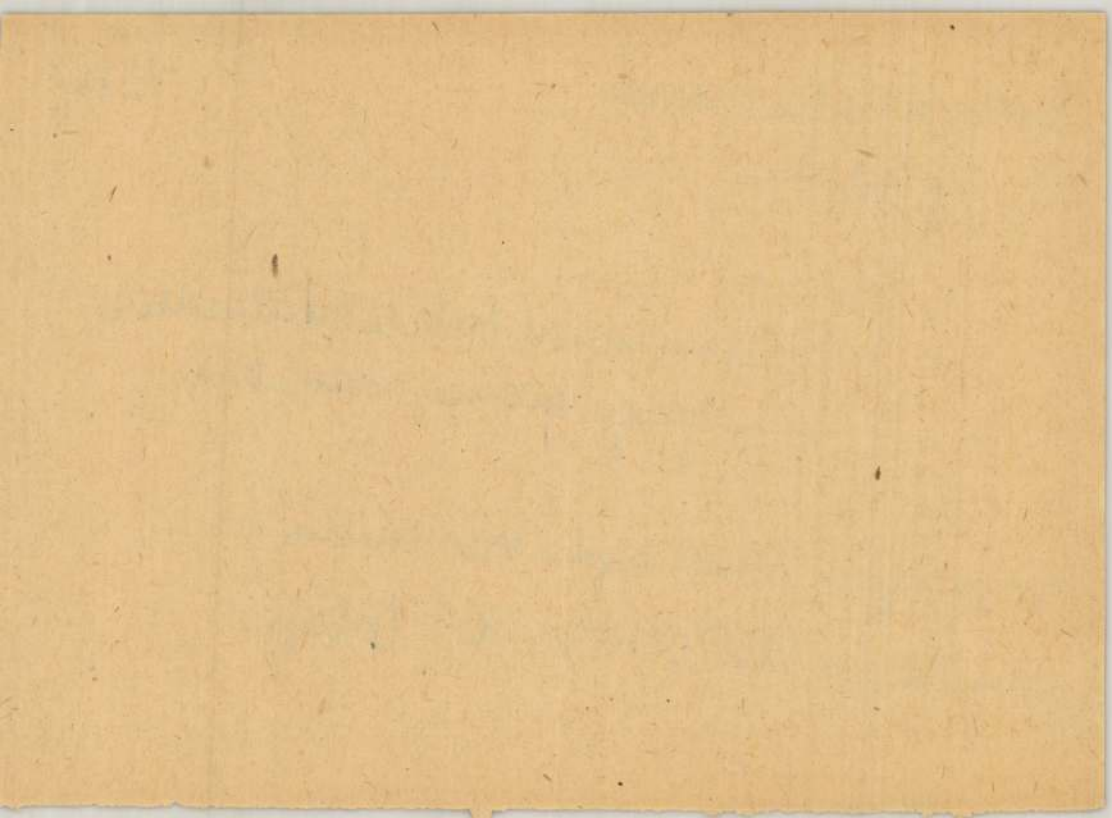
Perrott Csaba Vilmos

M.D.V

festő

Motivumokat talált Szentendrén
a paysage intime -mániára

Fedor Ágnes: Mit eppen Szentendre?
Néh. lapja, 1965. október 30. - 16 lap.

Parlrott Csaba

"Nyolcvan év magyar művészet
a Műcsarnokban" kiállításán
neve szerepelt.

M. O. 932. II. 21.

Perlrott Csaba Vilmos

Alkotása, a Munkácsy-Céh kiáll.-án.

E.K.932.IV.3.

Texte des Annales

Alphons, a unkyay-Gén kidi. - n.

E.A. 22. IV. 3.

Perlrot-Csaba Vilmos

Tamás-galéria kiállításán
szerepelt.

NU.932. T.26

Perrott Csaba Vilmos

Tamas Galéria kiállításán
festményeivel szerepelt.

M. 932. I. 24.

Perltrott-Csaba Vilmos

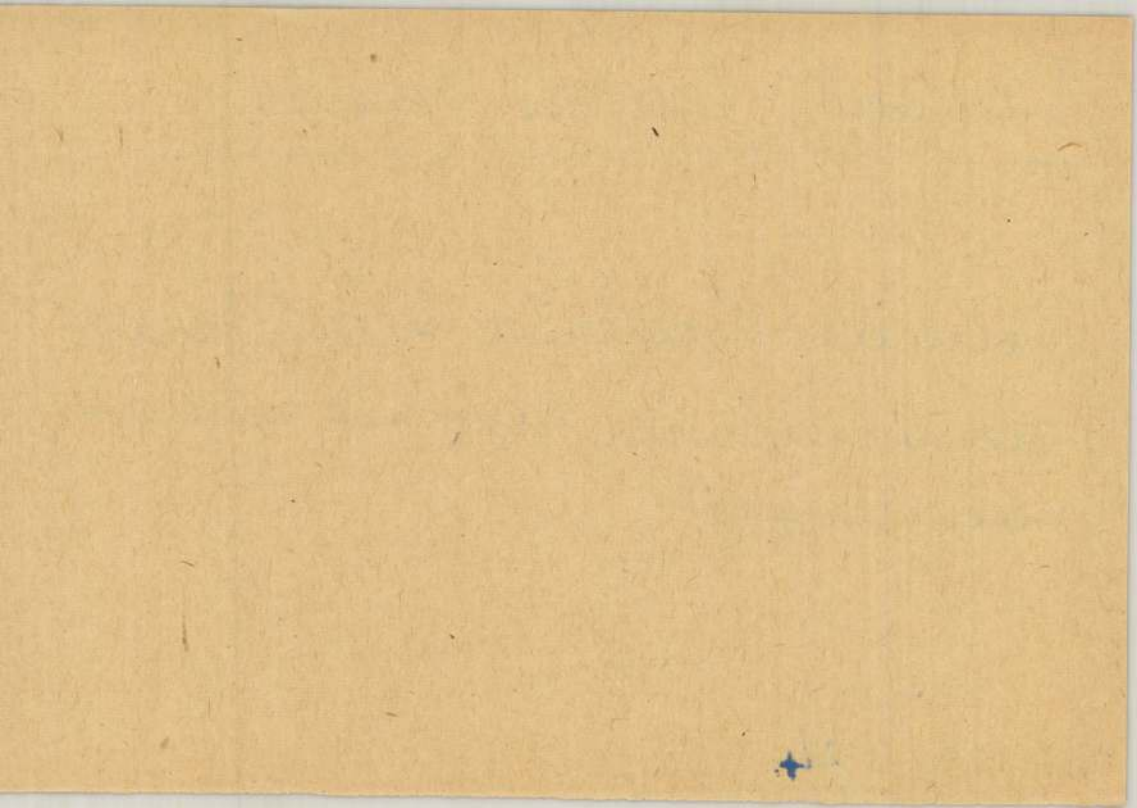
Tamás galéria kiállításán
abtkompozícióival, csendéleteivel,
tájképeivel szerepelt.

M.O. 932.1.24.

Perrott - Csaba Vilmos

Tamás - Galéria kiállításán
csendéletével, egy-két aktjával
szerepelt.

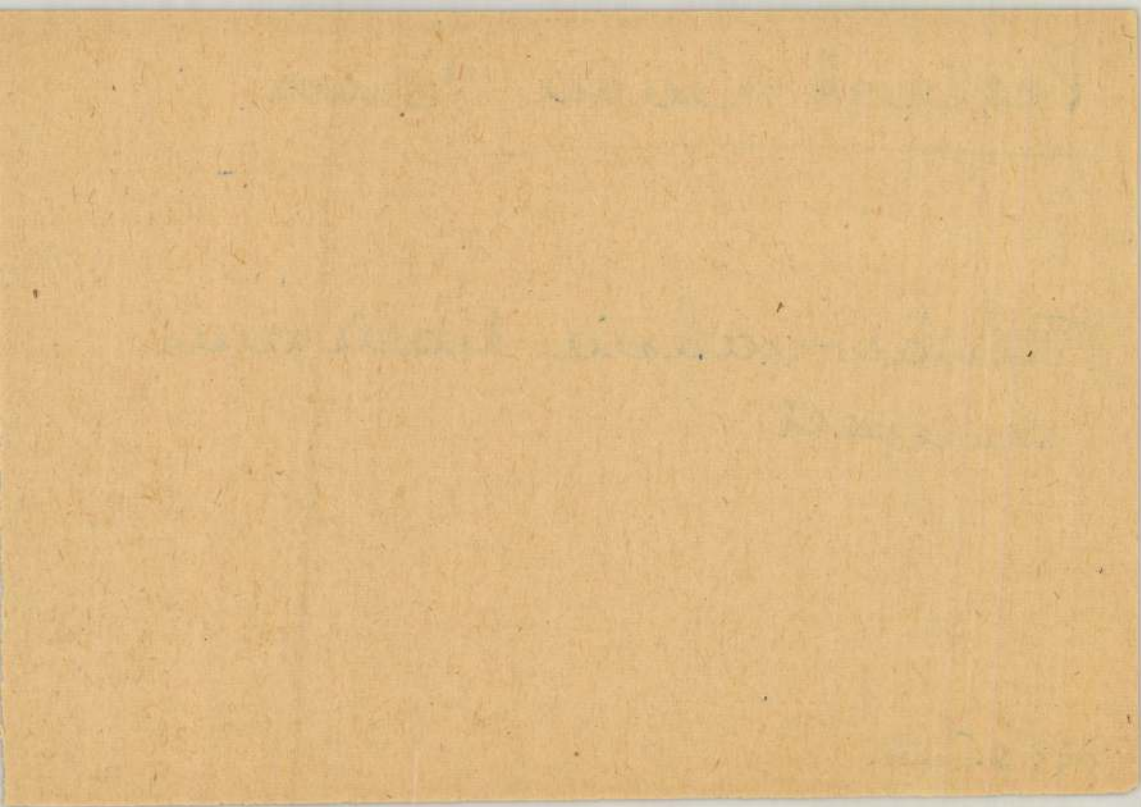
BH.932.1.24

Perlrott - Csaba Vilmos

Tamás-galéria kiállításán
szerepelt.

1932. i. 24.

MDK.

Perlott Csaba Vilmos

Szerepel Duisburgban egy tárlaton

Vigilia 1966jan.

Part 1 - 1870

1870 - 1871

1871 - 1872

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Cigányleány, tempera

Csendélet, tempera

Műcsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Fenrot Gabs Vilna

Giginyeay, tempore

Gaddelet, tempore

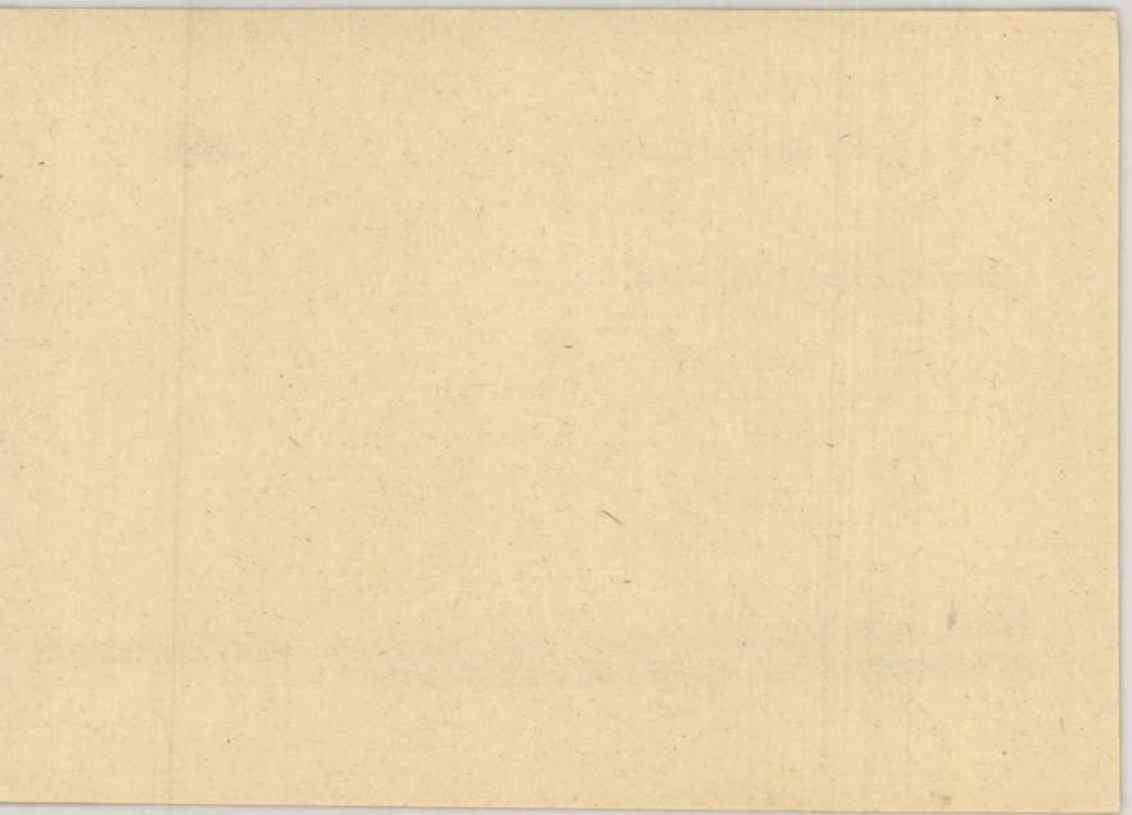
...

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Párisi templom, olf.

Műcsarnok 1932. Budapest közönségének képzőművészeti
gyűjteményéből rendezett kiállítás

Perlott - Csaba Fibus

csudéletei egyén munkái

(te.) : Magyar Posszimpozicionisták. II. kötet
P. H. 931. XI. 6.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Napsütéses táj, olf.

Micsarnok 1943 A magyar művészetért e.kiáll.

Patrolman - 1891

Patrolman - 1891

Perlrott Csaba Vilmos

Alkotása, a szfőv.műgyűjteményének kiáll.-án
a Múcsarnokban.

N. U. 932. VI. 17.

Perrott Caspe Vilmos

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Csendélet szoborral, olf.-

Műcsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

W. H. R. 1890

W. H. R. 1890

PERLOTT-CSÁBA Vilmos, festő és grafikus. • Békéscsaba 1880. Tanulmányait Budapestben, Nagybányán, Keskeméten és Párizsban végezte, ahol sokáig volt Henri Matisse tanítványa. Erős analízáló és az analízis után gondosan konstruáló készség jellemzik. 1917. az Erzsébetvárosi Kászó díját nyerte. 1911. Párizsban, 1919 és 1931. az Ernst-Múzeumban, 1923. a Belvederében és a Helikonban, 1929 és 1932. a Tamás-galériában volt kollektív kiállításai. Litografiáinak egy részét albumba is kiadta. A részről és több eseményről képe a KUT tagja. Krisztus levétele a képe Szépművészeti Múzeum, Csendélet és Párizsi templom c. képe a Fővárosi Múzeum tulajdonában van. — Irodalom: *Bornemisza* (Bpest, 1929).

8-9 IV. 2838

1897.

1897.

1897.

1897.

1897.

Chézaro Larat.

A ferelepelled bev
gyarország vola h
haja s körszake
gyült.

Daquerreo

Grot Sechen

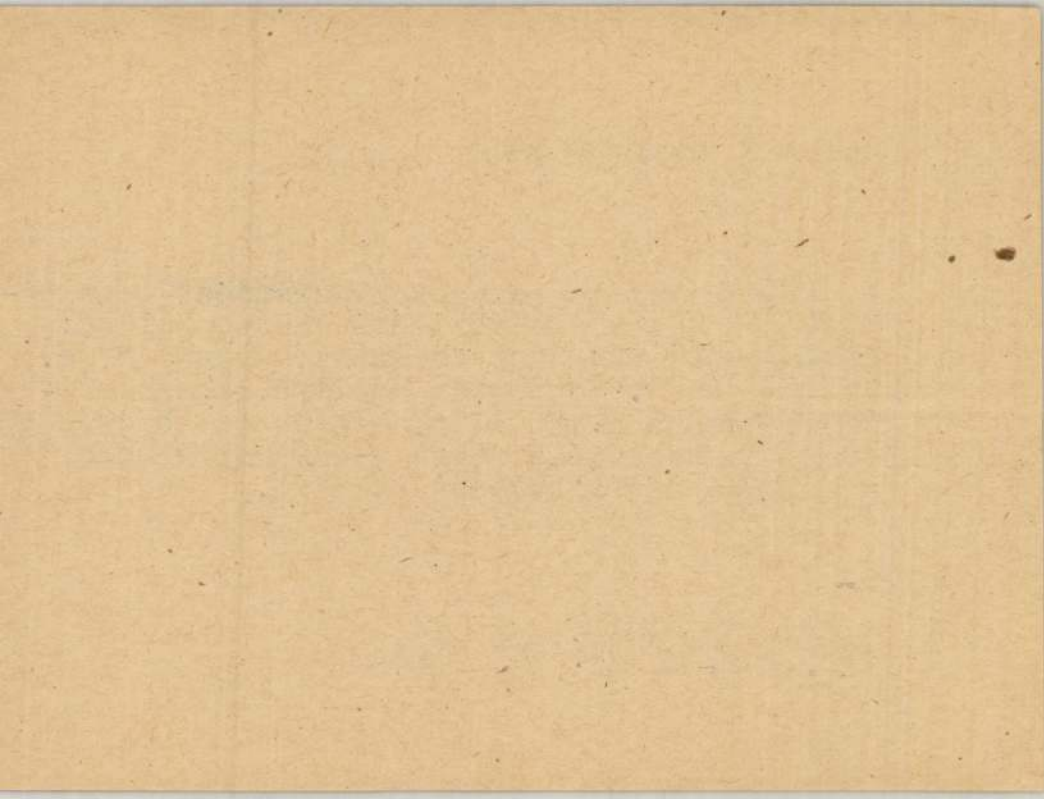
Perlrott Csaba Vilmos

A Belvedere kiállításán szerepelnek művei. A kritika szerint: "Az ő művészete is expresszionista." Megemlíti Krisztus kompozícióját s összehasonlítja jelenlegi művészetét az 1918-ban kiállított műveivel. Ír arról, hogy a művész amióta "Drezdába költözött, majd Berlinben élt és a Felvidéket járta be...forradalmas utjának konzekvenciáját..." levonta s új utakra tért. Arcképét /fényképfelv./ és Csendélet c. művének repr.-ját közli a lap. Színházi Élet. Bp. 1923. január 14-20. 3. sz. 36. lap.

Perlrott Csaba Vilmos

A kolónia "szélső expresszionistája"-ként említi meg a művészt Felvinczi Takács Zoltán: "Kecskeméti művészek az Ernst Muzeumban" c. kritikájában. Kezdetben Matisse, később Cézanne hatása alatt állt. Néhány esztendő óta "erős koncessziókat tesz a naturalizmusnak" a kritika megállapítása szerint.

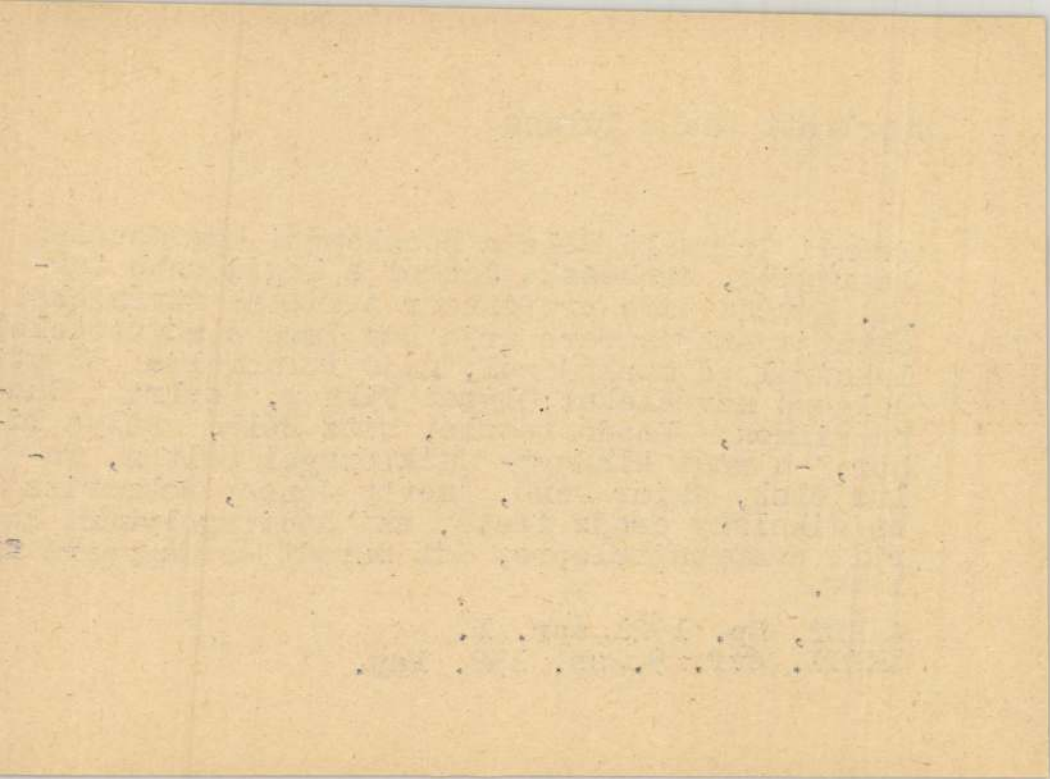
A HÉT, Bp. 1919. jan. 26.
XXX. évf. 4. sz. 63. lap.

Perlrott Csaba Vilmos

Iványi Grünwald Béla a Kecskeméti Művésztelep legrégebb, Prohászka József a legidősebb tagja. Révész Imre professzor a fiatal művészeket oktatja aktfestésre írja Kun Imre a művésztelep lakóiról és munkájáról, majd felsorolja az ott dolgozó művészeket: Olgyai Viktor, Perlrott Csaba Vilmos, Kandó László, Uitz Béla, Pólya Tibor, -a most elhunyt- Csáktornyai Zoltán, Falus Elek, Major Jenő, Kmetty János, Dobrovits és Nikolsky orosz festő, aki hadifogolyként került a művésztelepre, itt maradt és magyarrá lett.

A HÉT, Bp. 1921 ápr. 1.
XXXII. évf. 9. sz. 158. lap.

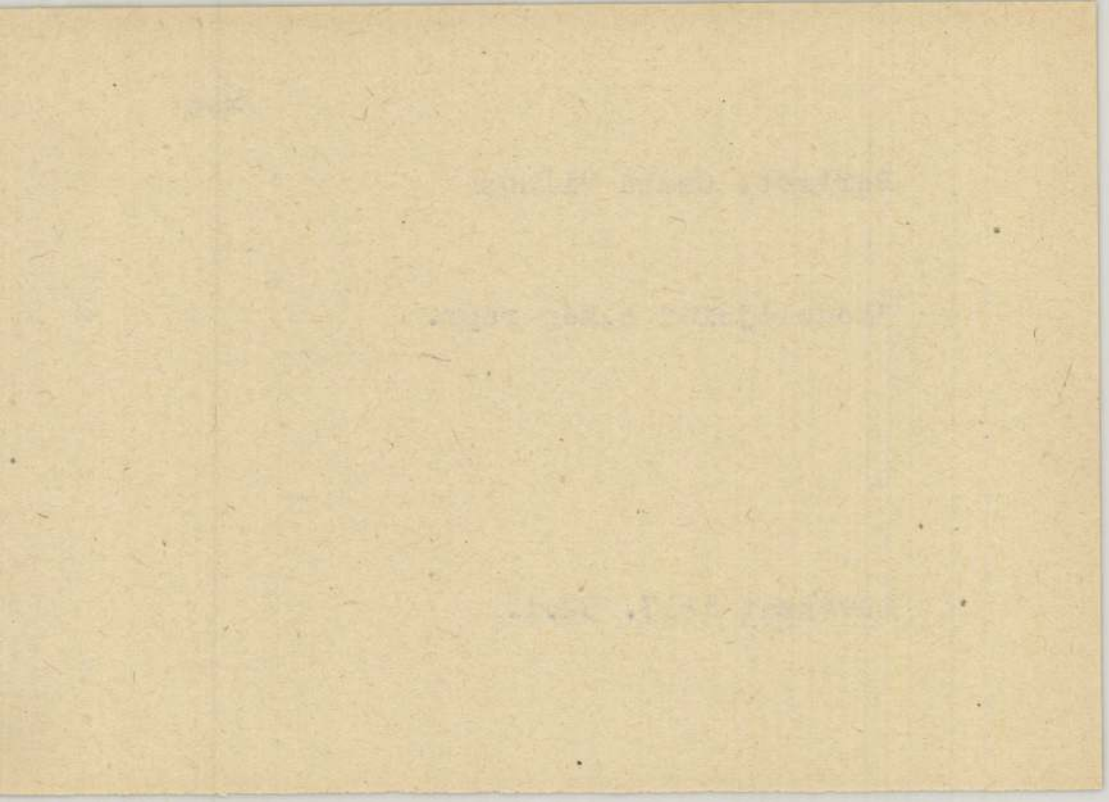

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

"Modelljeim" c.kép repr.

Művészet 1917. 52.1.

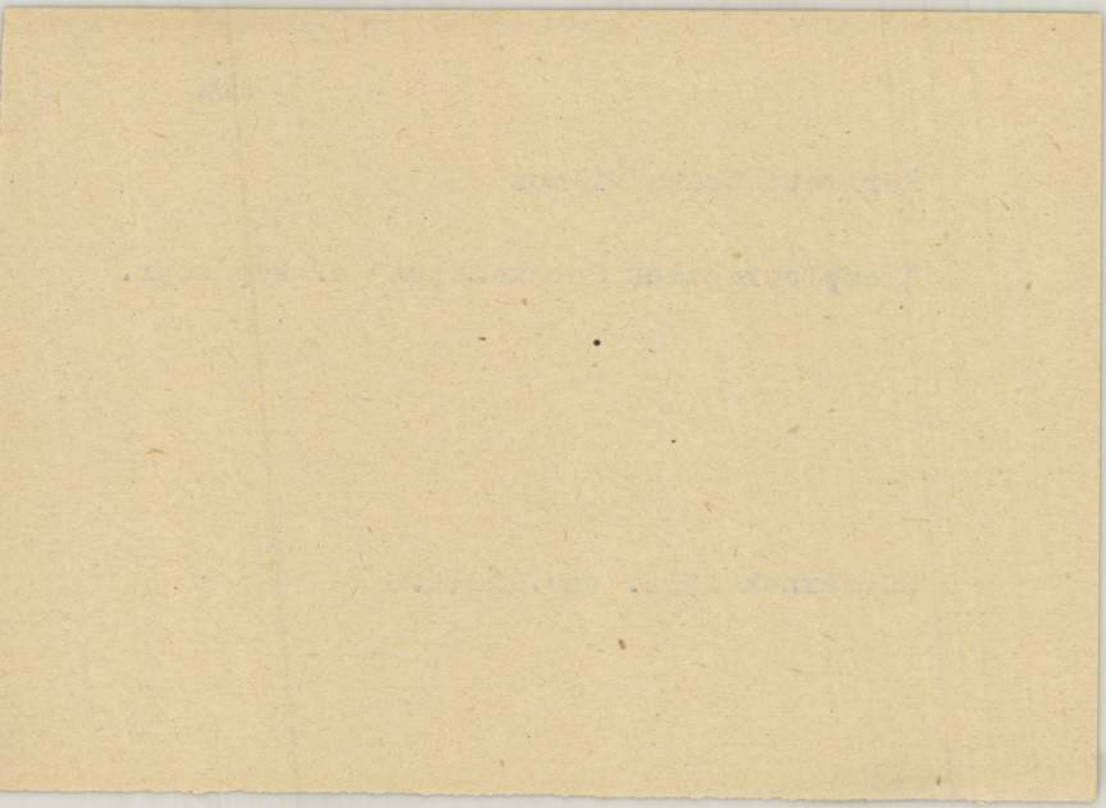

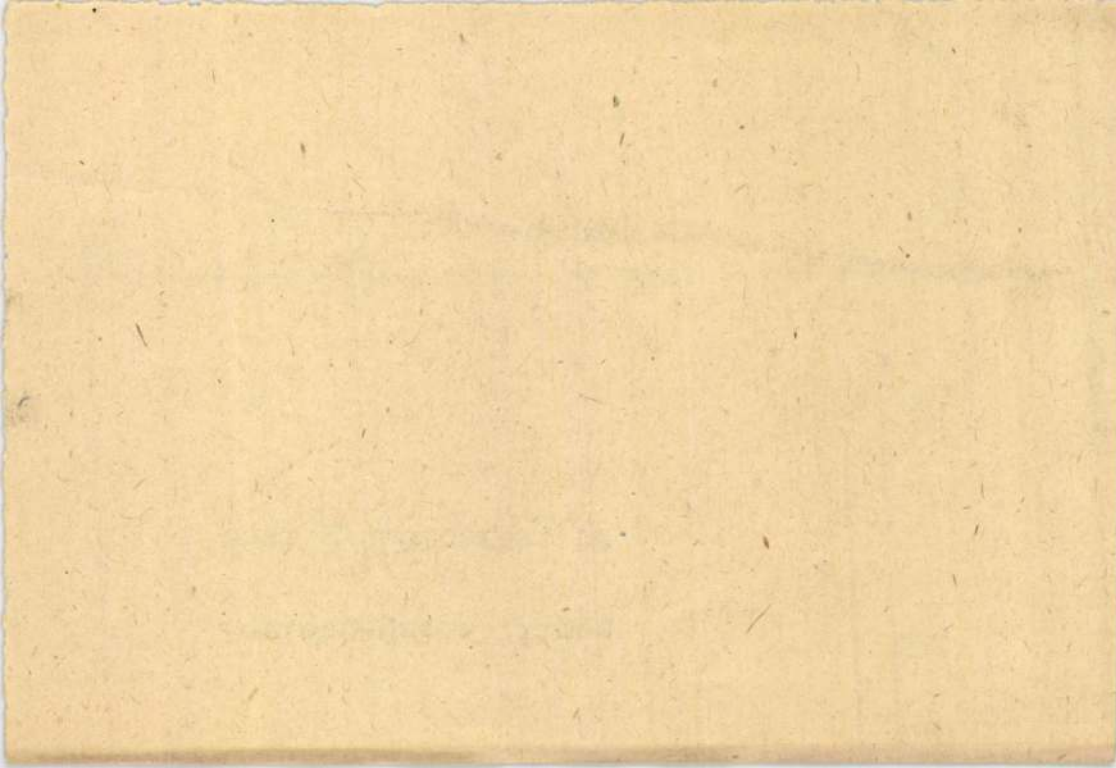
MDK

Perlrott Csaba Vilmos

"Templomrészlet Kecskeméten" c. kép repr.

Műcsarnok 1912. tav.kiáll.

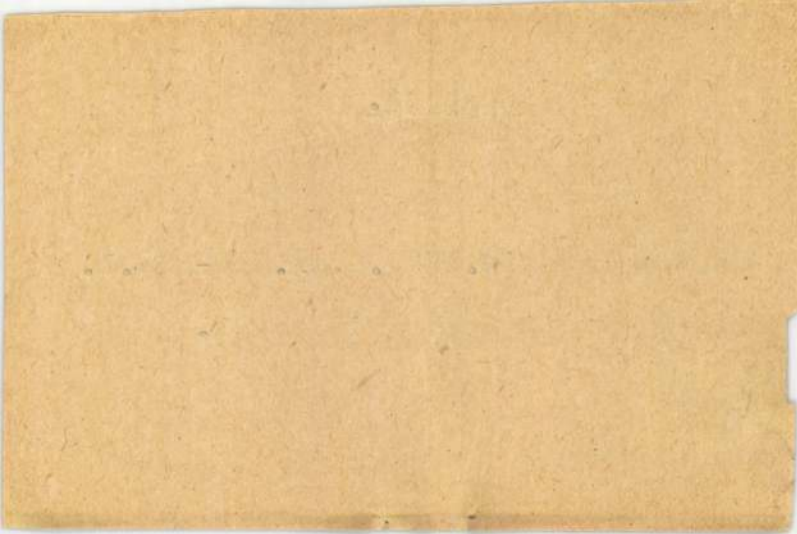

Perlott-Csaba Vilmos

Ószi Gyümölcsfák, of.

Közgazdasági és Földművelésügyi Minisztérium, Budapest, 1947. évi 9. 1. számú határozat alapján.

Budapest.

Lantos Magazin. 1930. 4. sz. 293-295. 1.

Perlrott Csaba Vilmosról.

M.D.K.

Perlrott-Csaba

Kónyai Elemér magángyűjteményének kiállításán szerepel műve több más művész alkotásával együtt a Színházi Élet Boltjában rendezett kiállításon.

Művészi magángyűjtemények c.
Színházi Élet. Bp. 1926. május 2-8.
XVI. évf. 18. sz. 52-53. 1.

1911-1912

...
- ...
- ...
- ...
...
...

...
...
...
...

Perlrott Csaba

"Festőpárbaj Nagybányán" címmel fényképfelv.
Thorma Jánosné festi Perlrott Csabát és vi-
szont-írja a lap felvétel mellett.

Színházi Élet Bp. 1934. okt. 14-20. XXIV.
évf. 43. sz. 61. lap

1. 2. 3.

Lehrbuch

„Lehrbuch der Naturgeschichte“
 von J. J. Müller
 1844

Lehrbuch der Naturgeschichte
 von J. J. Müller
 1844

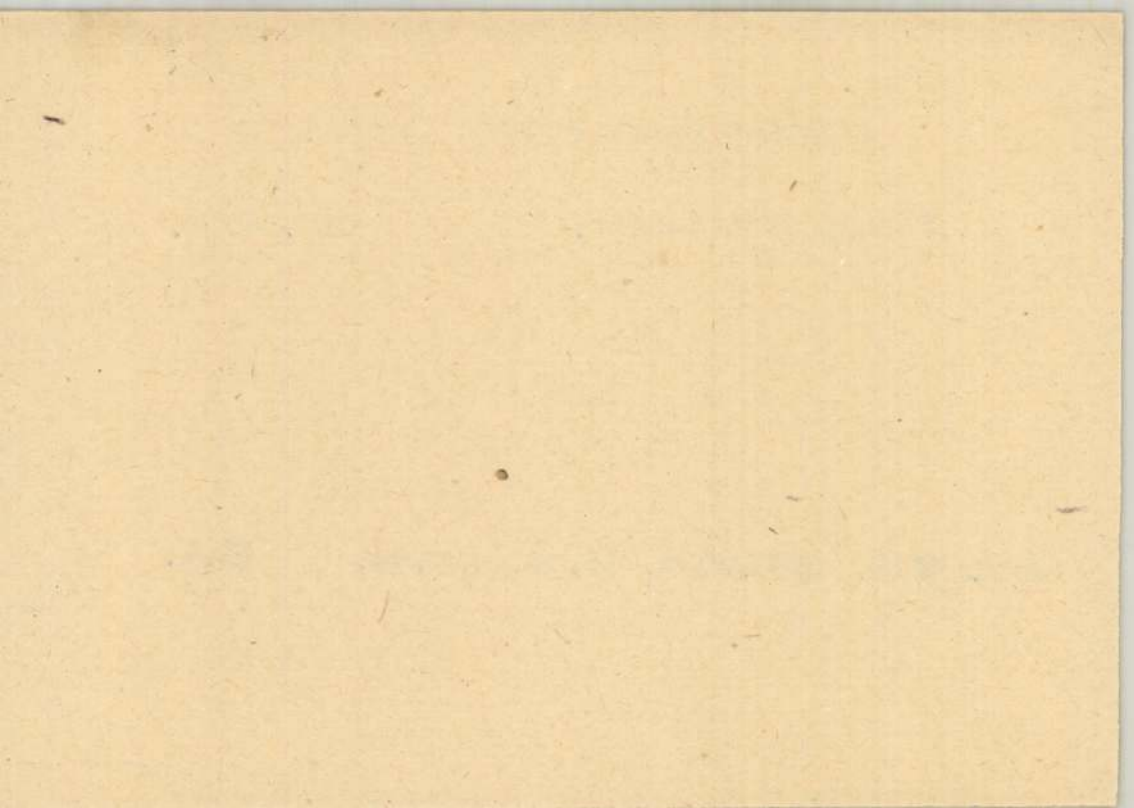
Perlrott Csaba Vilmos, festőm.

Falusi utcaképlet.

Olj. Jelz.

Árv. Közl. 1936. márc. 76. sz. 2. rk. sz.

48. l.

MDK

Perlrott-Csaba Vilmos

Falusi utcarészlet, of.

Árverési Közlöny 1937. okt. rk. sz. 34.1.

Perlvott Asaba Vilmos

(Bétescraba, 1880 - Bp. 1955)

"Gyulendrei görke utca" o.v. 51x76 cm
J.l. j.: Perlvott Asaba V.

Előállítás: 20000 ft.

BÁV 59. Képekció Budapest, 1982. december

REV. G. W. WILSON, Secretary, U. S. Treasury

Perlrott Gábor Vilmos (1880-1950)

„Pardisylet“ o.v. 81,5 x 94 cm

J. l. b.: Perlrott Gábor (Restaurált)

Rudaltári ár: 15000 Ft

10701-1131 (1810-1870)

Particulars on 1/1/18

1. 1/1/18 (1810-1870)

Particulars on 1/1/18

1. 1/1/18 (1810-1870)

Particulars on 1/1/18

1. 1/1/18 (1810-1870)

Particulars on 1/1/18

1. 1/1/18 (1810-1870)

Perlrott - Csaba Vilmos, festő

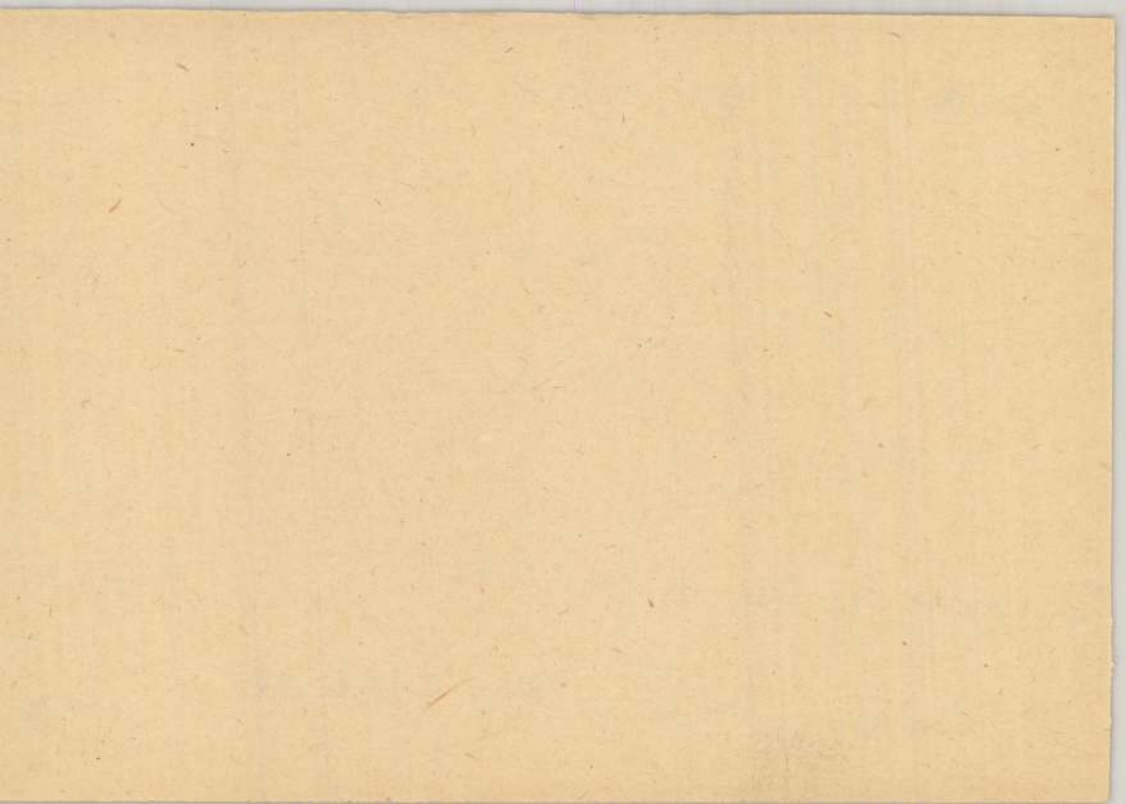
L: Tóth Ernő

Dei Ende: Új lap a nepszabán

74-80

Új Aurora, Békeszabán, 1981. dec.

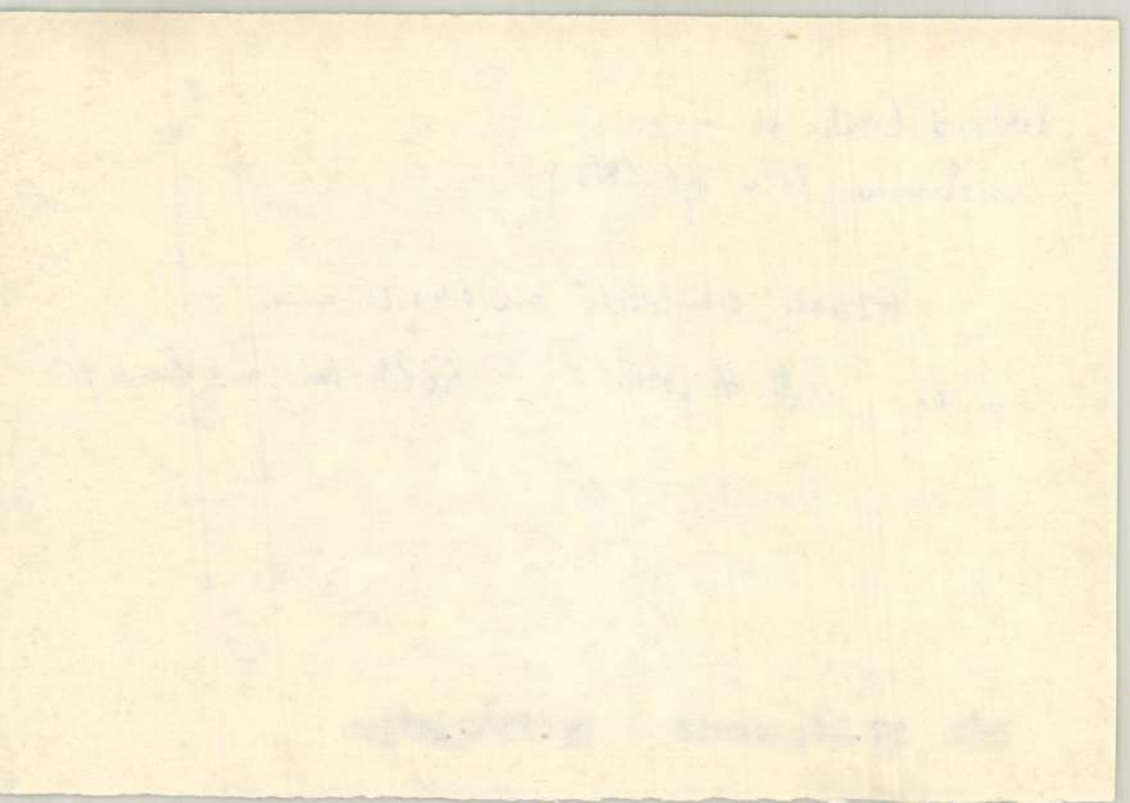
1981/3

Perlrott Csaba Vilmos
(Berencsaba, 1880. Bp. 1955)

"Ástali emléket" o.v. 54 x 45 cm

I. l. p.: Perlrott Csaba Ri. Mattari: ár: 8000 ft.

Perloth - Gabas Vilnius

Egyre ar elvölner a
magyar festők körök
aki Cézanne jegében
a postimpressionizmus -
mura esztétiká for

Gyabba magának tette
aról a stílus törővé -
oerés in, melyek a Picasso -
so ei Braque Ertő ar -
postmodernizmus elvölner
mudorai jellemzők.

Yol Eorin : Perloth -
Gabas Vilnius festménye -
nygi. Budapesti Hiri -
karp 1929. márc. 27.

III fokozat szerint bélyegezett
művezető építész által láttamo-
nék 1430 kor. 08 fillért Csepel-
teljes összegben, ellenben Stobi-
csak hatszáztizenhét /:617:/
hallgatónak visszatartandó 2.
elismervénynek az érdekelt vá-
idejű kiszolgáltatása mellett
tárca letét naplójában bizto-
sítottam
Egyben utasítom
említett diplom helyreállít-
ott tiszteletdíj II részlete
a Műemlékek orsz. Bizottsága e-
van /:1190:/ koronát nevezett
orsz. Bizottsága másodelnöke
ra fizessen ki és a vall. és A

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Kiállítás a Tamás-Galériában. Mintegy kéttucat
festménye, túlnyomórészt tempera.

Lyka Károly: Művészeti krónika.

Magyar Művészet 1929. 169.1.

Perlrott Csaba Vilmos festőművész

Tempera:

Virágottartó cigánylány.

Két akt.

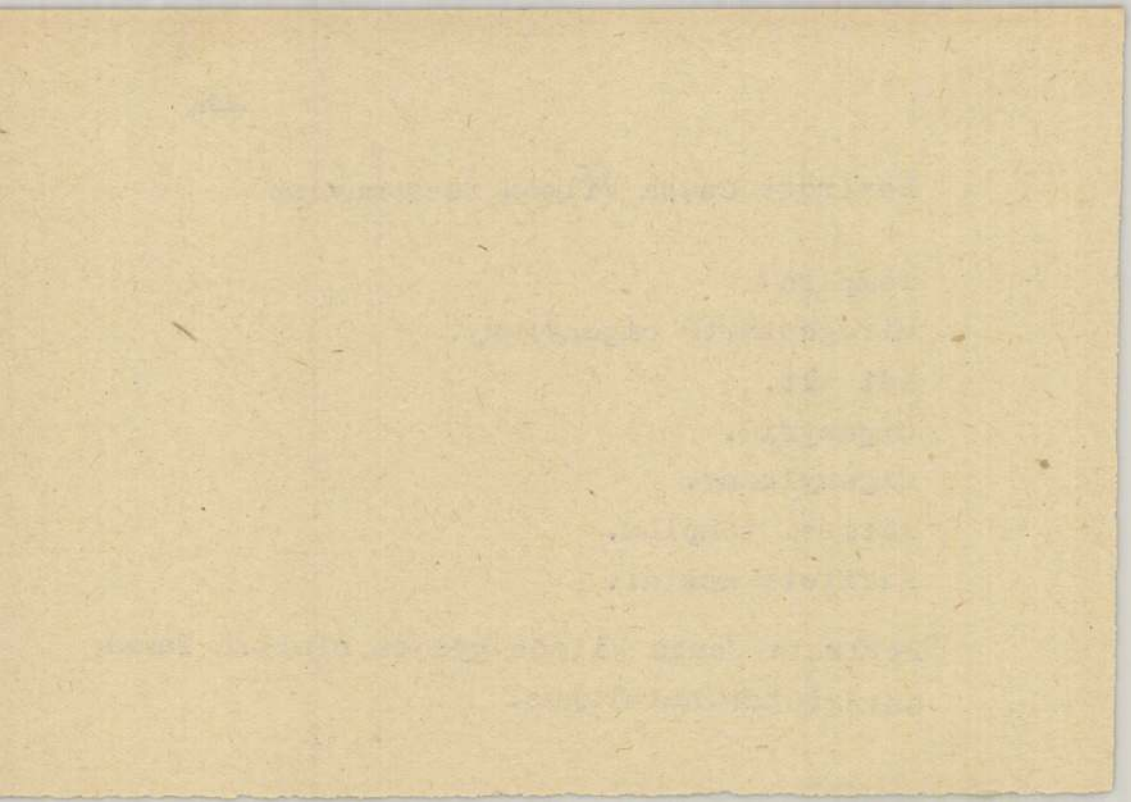
Cigányfiú.

Cigányleány.

Párizsi templom.

Terített asztal.

Perlrott Csaba Vilmos gyűjtm.kiáll.a Tamás
Galériában.Katalogus.

PERLROTT CSABA

ÚJ MŰVÉSZET

1998 / jan. - febr.

P - 9396

22.0.

hogy aztán, na már lenné valami
hozzá és lesz-e rá lehetőség, az
gondoltam közben Önre, de írni n
néha, nagy örömet szerezne vele.
Mindem jót kívánok karácsonyra é
Nagytszteleti Asszonynak kézcsc
tettel
igaz hívük

[Kner Imre]

Nagytszteleti

Dr. F ü l e p L a j o s
egyetemi magántanár,

ref. [ormátus] lelkész úrnak

Z e n g ő v á r k o n y

ü. [boisó] p. [osta]

Baranya megye. -

Perlrott Csaba Vilmos festő

Művei:

Keresztlevél.

Csendélet havas tájban.

Kecskeméti ucca.

Német kisváros.

Kreuzwertheim.

Német kisvárosi ucca.

Bajor falu, pasztell

Belvedere, kiáll.kat. 1923.

1874

1874

1874

1874

1874

1874

1874

1874

1874

1874

1874

MDK

Perlrott Csaba Vilmos festő

Külföldön kiállított Párisban, Brüsszelben,
Londonban, Kölnben, Drezdában, Hamburgban, Lip-
csében, Societaire-je a Salon d'Automne-nak.

Gyűjteménnyel szerepelt:Páris a Galerie Saggo-
ban./1911./

Galerie Weill-ban /1912 /.

Galerie Achenour-ban /1914/ .

Belvedere kiáll.kat.1923.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos festő /sz.1880./

Békéscsabán született.

Művészi tanulmányait Nagybányán kezdte, majd Párisban Henri Matisse-nál tanult./1950-1912/
1907-ben a Könyves Kálmán "Fiatalok" kiáll.-án szerepelt.

1908-ban résztvett a Miénk kiáll.-án.

1918-ban gyűjt.kiáll.Ernst Muzeum.

Belvedere kiáll.kat.1923.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos festő

Gyűjteménnyel szerepelt Drezdában Richternél
és Hamburgban a Hansa Werkstätte-ben.

1911. Omike utazási ösztöndija.

1917. Erzsébetvárosi Kaszinó díja.

1918. Fővárosi jubileumi díj.

Belvedere kiáll.kat.1923.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos festő

Művei:

Krisztus siratása

Önarckép akttal

Pócsmegyeri táj

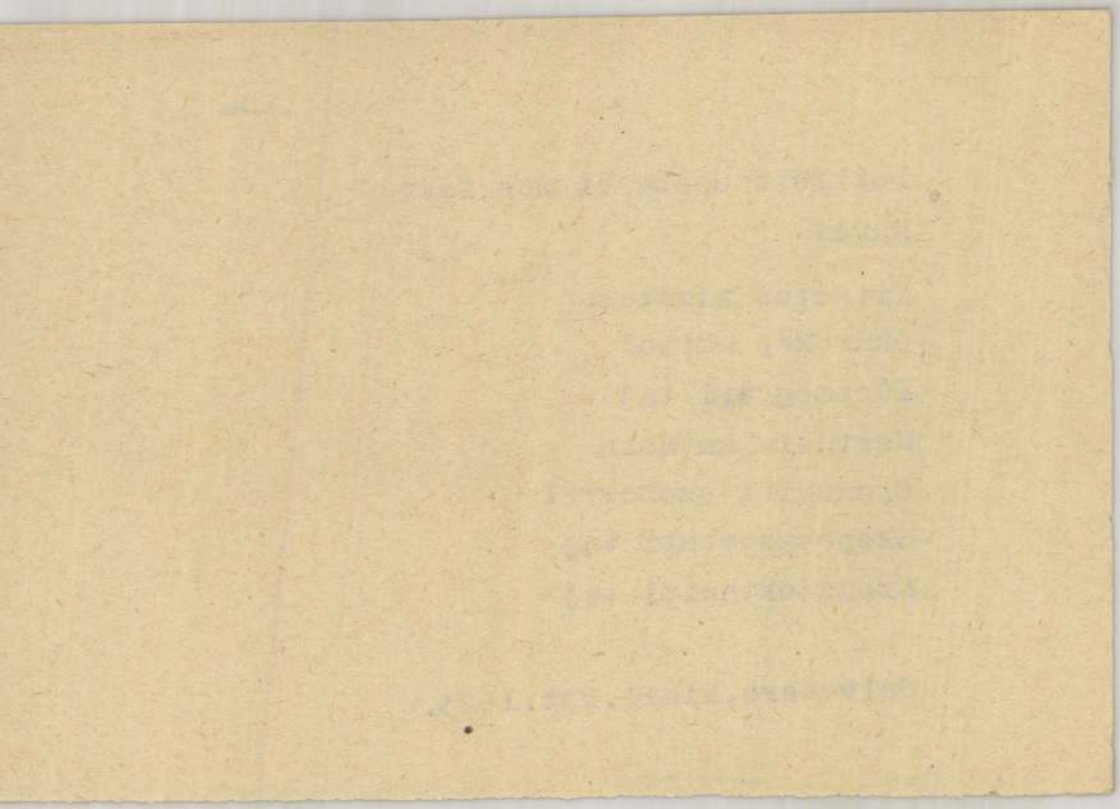
Wertheim am Main

Csendélet szoborral

Szepesszombati táj

Kreuzwertheimi táj

Belvedere, kiáll. kat. 1923.

Perlrott Csaba Vilmos festő

Művei:

Kompozíció, pasztell

Wertheimi ucca, pasztell

Tájkép várral, pasztell

Aratás, pasztell

Késmárki táj, pasztell

Wertheimi torony, pasztell

Királyok imádása, színes rajz

Belvedere, kiáll.kat.1923.

Perlrott Csaba Vilmos festő

Művei:

Régi német házak, pasztell

Krisztus, szines tus

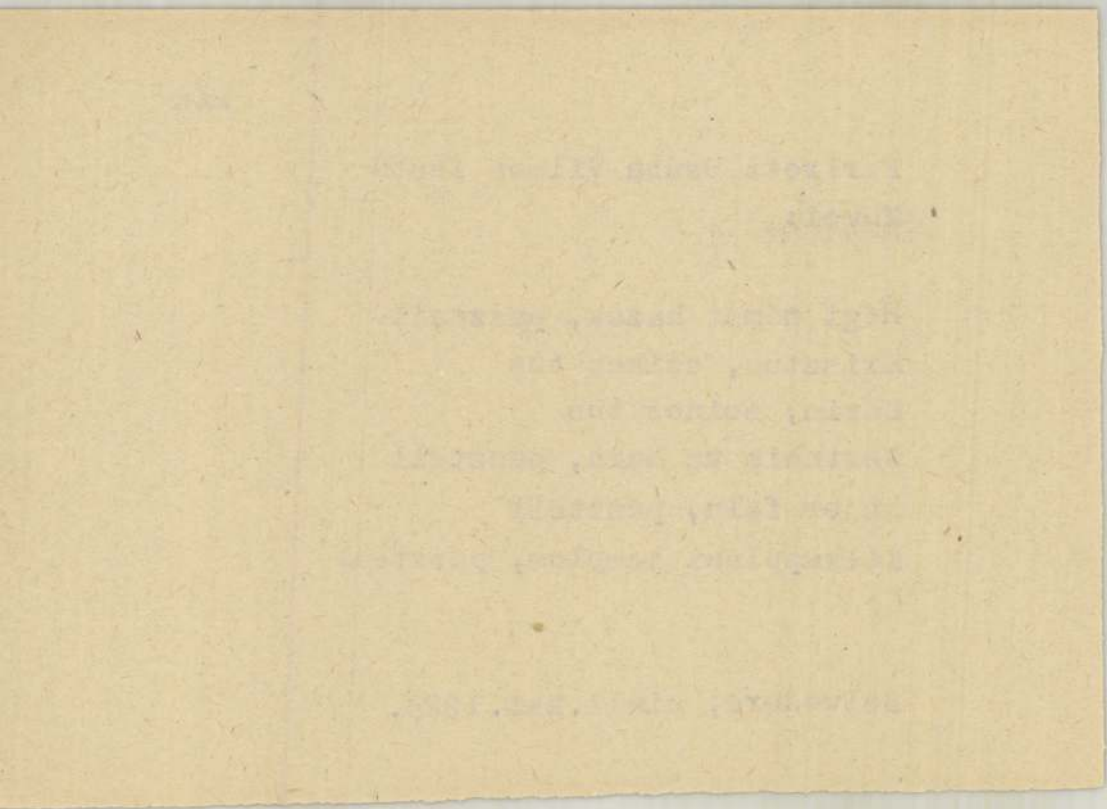
Mária, szines tus

Wertheim am Main, pasztell

Bajor falu, pasztell

Kálkápolnai templom, pasztell

Belvedere, kiáll.kat.1923.

Perlrott Csaba Vilmos festő

Művei:

Kompozíció, pasztell

Német kisváros, pasztell

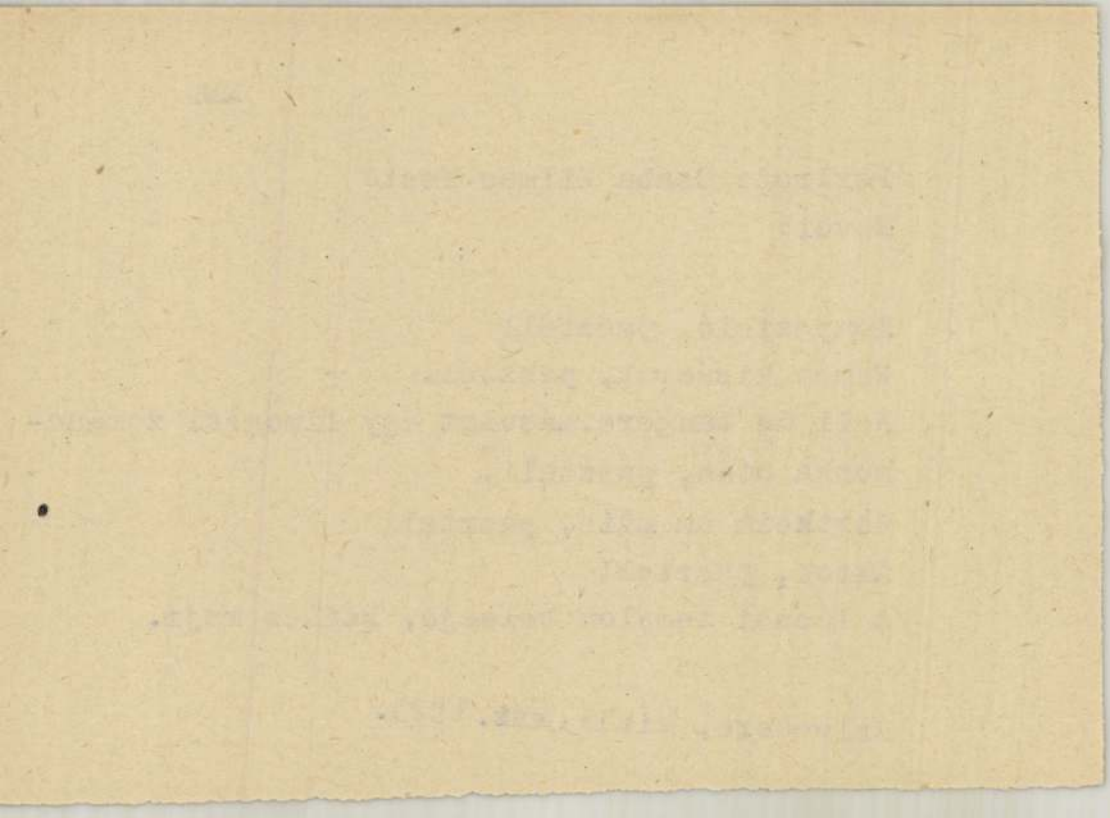
Noli me tangere. Másolat egy limogesi zomanc-
munka után, pasztell.

Wertheim am Main, pasztell

Aktók, pasztell

A lőcsei templom belseje, színes rajz.

Belvedere, kiáll. kaz. 1923.

PERLROTT - CSABA VILMOS

ÚJ MŰVÉSZET

1998/jún.

P - 9396

31.0.

ól sikerült, állapota napról napra
lhető, hogy hamarosan egészen meg-
gy várakozásunknak a Bethesda min-
megfelelt, feleségem nem gyógyzi
llemet. Ez pedig nemcsak ref.⁴ for-
az ittani járási orvos, aki pedig
a kijelentést tette jelenlétemben
ma a legjobb kórház az országban,
zony jól esett hallani.

y látszik, nem ok nélkül harcolt
an szükség van óráimra s hiányt
meghaladja a 70-et s heti 5 órán
al ordinariusi óraszámmal tanítok.
ékáni engedéllyel még most is

PERLROTT- CSABA VILMOS

ÚJ MŰVÉSZET

1998/nov.

P - 9396

ll.o.

PERLROTT-CSABA VILMOS

ÚJ MŰVÉSZET

1998 / szept.

P - 9396

25.o.

PERLROTT-CARRA VILMOS

OLIMPIA

1928

9-228

12

PERLROTT CSABA VILMOS

Új művészet

2001. ápr.

30.0.

PERMIT DATA VII MS2

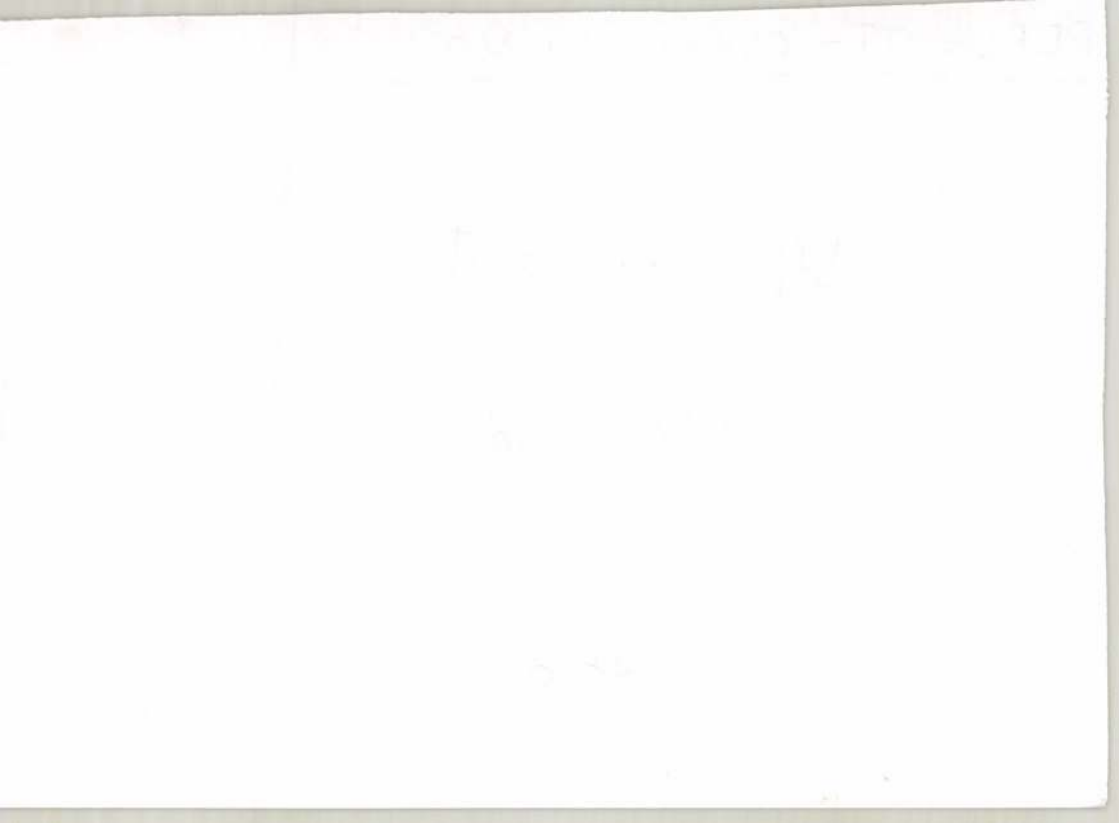
1950

PERLÖTT- CSABA VILMOS

Új művészet

1999. márc.

28.0.

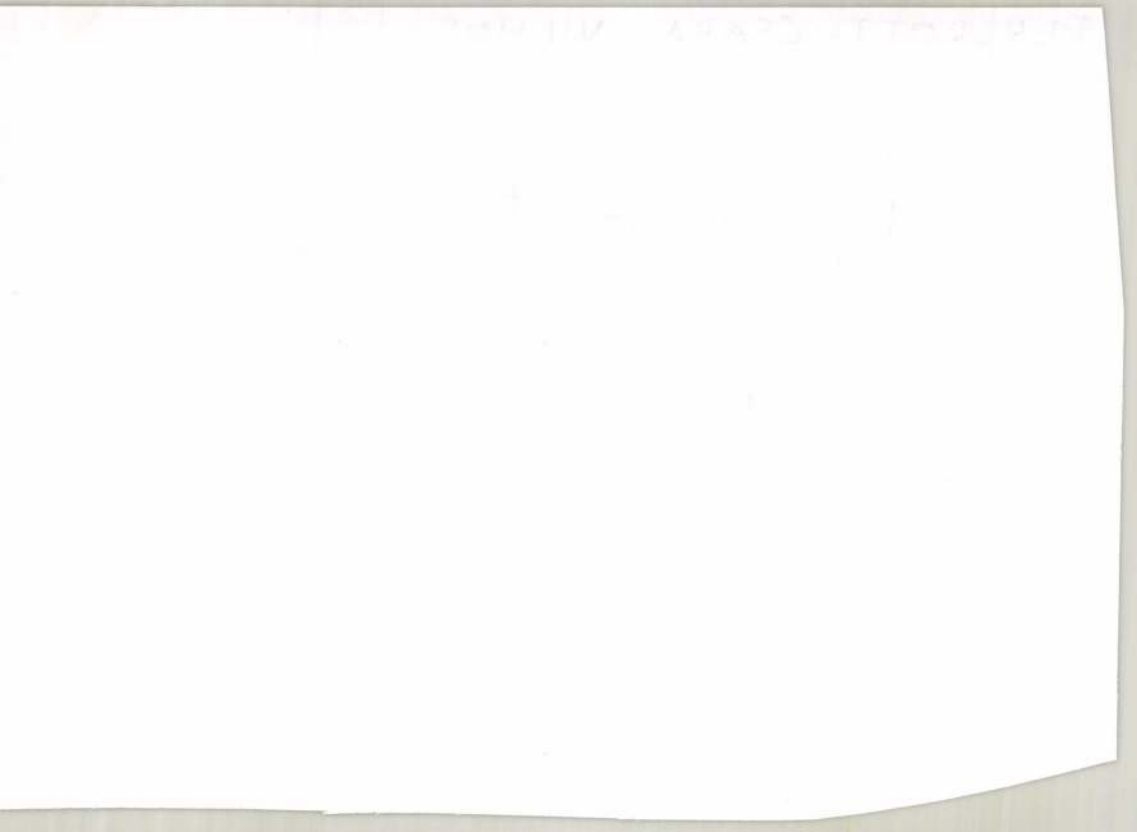

PERLROTT- CSABA VILMOS

Új művészet

1997. márc.

42.0.

PERLROTT - CSABA VILMOS

Sümegei : A kecskeméti., Bp 1996

L. SZ. : 27. 321

114.o., 136.o.

a és várja a Fülep bácsit hogy magával

PERLROTT- CSABA VILMOS

ÚJ MŰVÉSZET

1997. áPRILIS

45.0.

PERFECT COPY ALL RIGHTS RESERVED

11

11

PERLROTT - CSABA VILMOS

Új művészet

1998. júu.

31.0.

Handwritten text at the top of the page, possibly a header or title, which is mostly illegible due to fading and bleed-through.

to, shivun 11

may 2001

2003.10.11.

PERLROTT - CSABA VILMOS

Uj művészet

1998. nov.

11. o.

1897

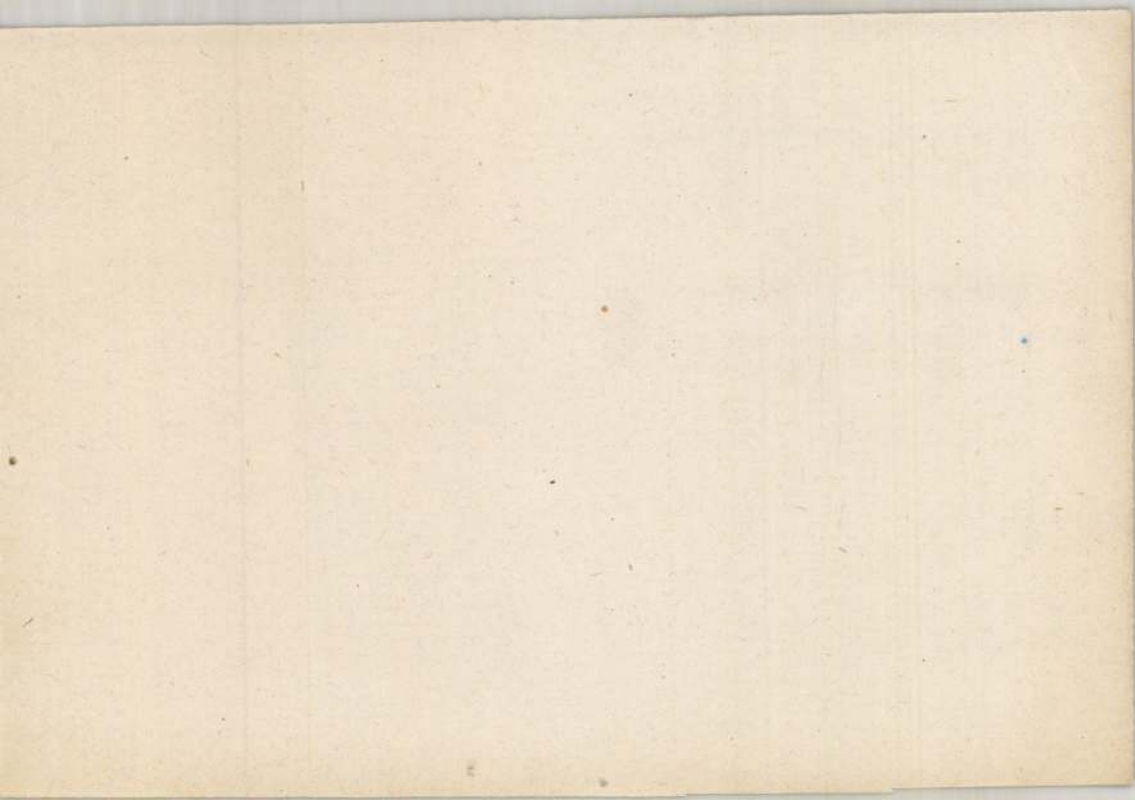

Perlrott Csaba híres
tszömmvén

Perlrott Csaba Filmes kiállítás
most nyílt meg Kolozsvárott.

Az Est

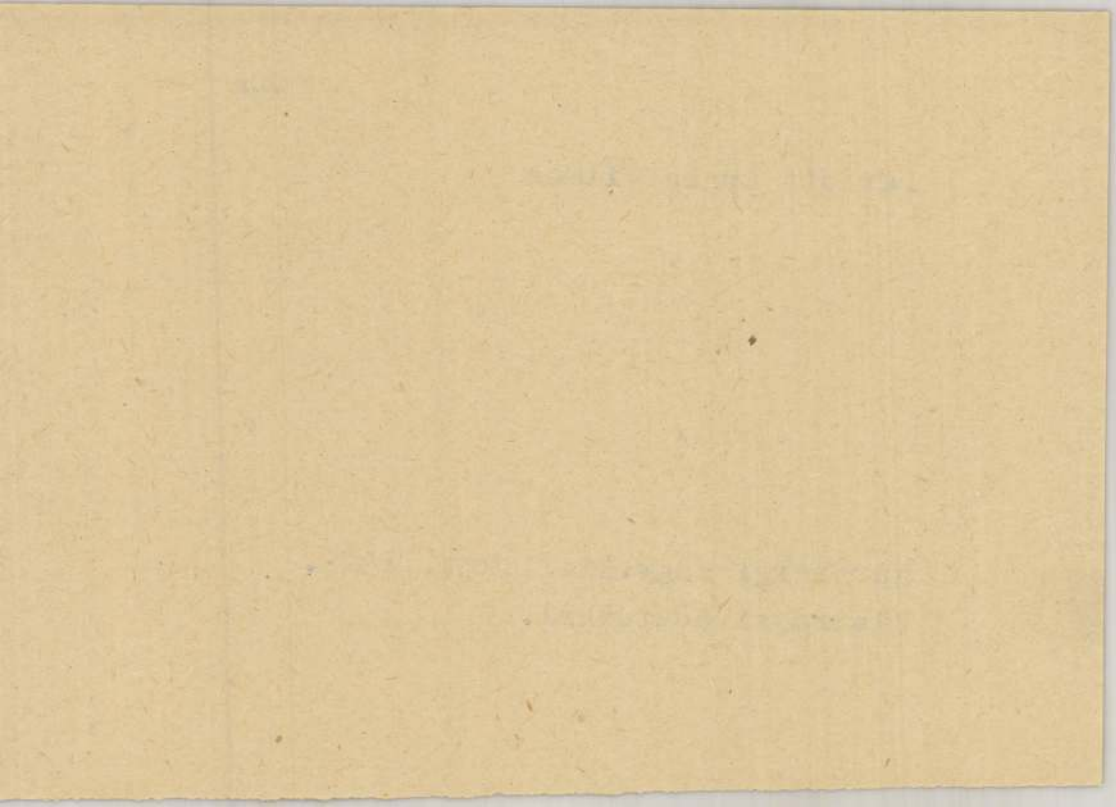
1929 II 15.

MDK

Perlott Csaba Vilmos

Nürnbergi magy.kiáll.kat. 1929.
Életrajzi adatokkal.

MDK

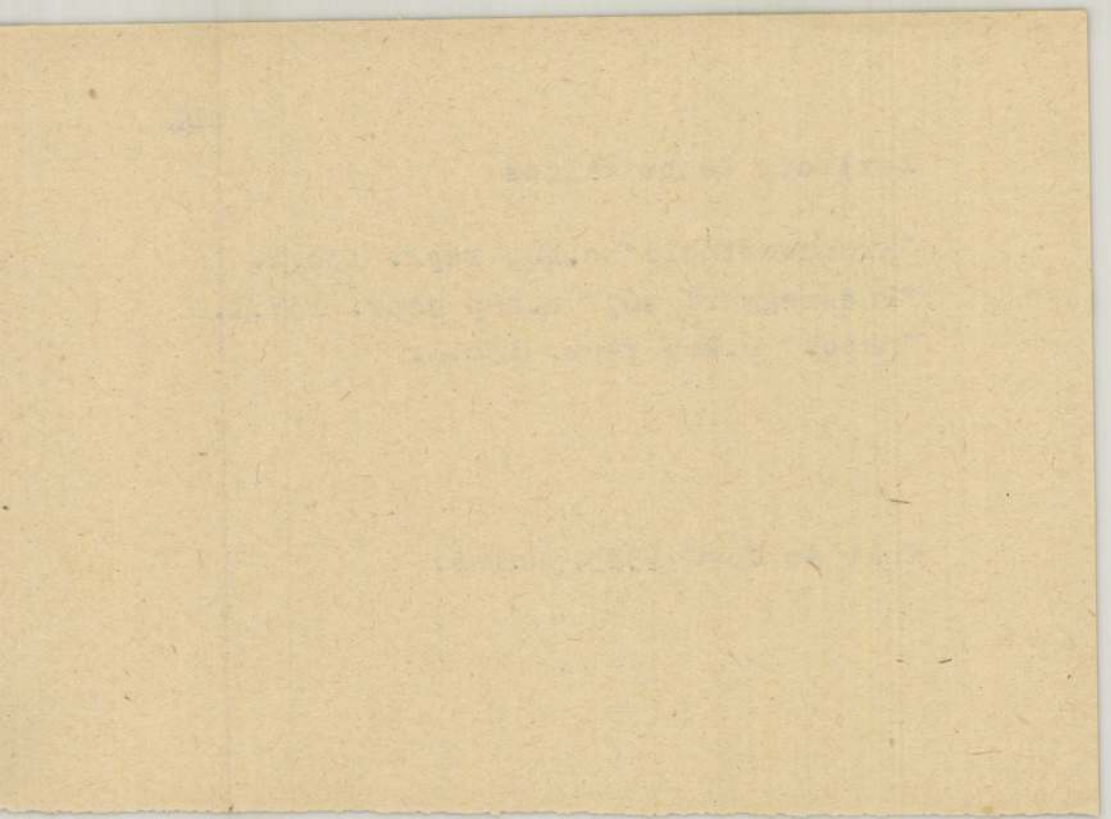
Perlrott Csaba Vilmos

"Kreuzwertheim" c.kép repr. 136.1.

"Pócsmegyeri táj" c.kép repr. 137.1.

"Aktok" c.kép repr. 138.1.

Mult és Jövő 1923.junius.

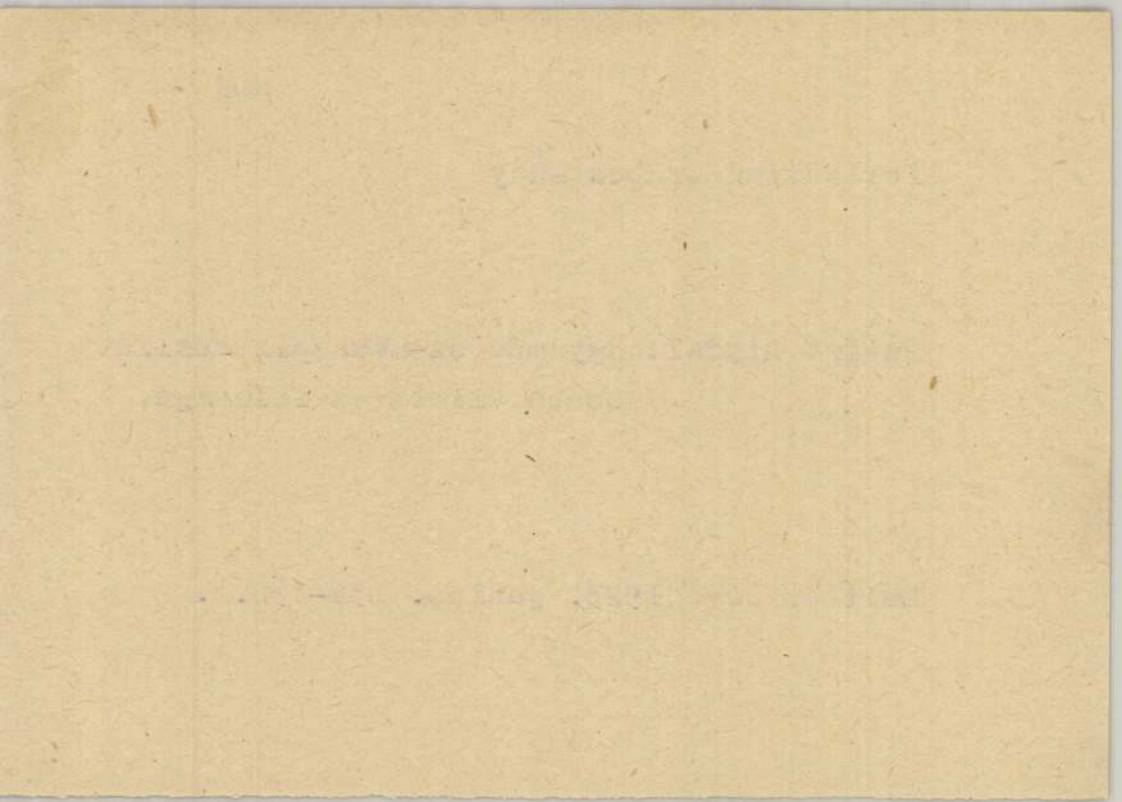

MDK

Perlrotné Graber Mady

Bálint Aladár: Egy művész-hazaspar Perlrott
Csaba Vilmos és felesége.

Múlt és Jövő 1923. június. 136-138.1.

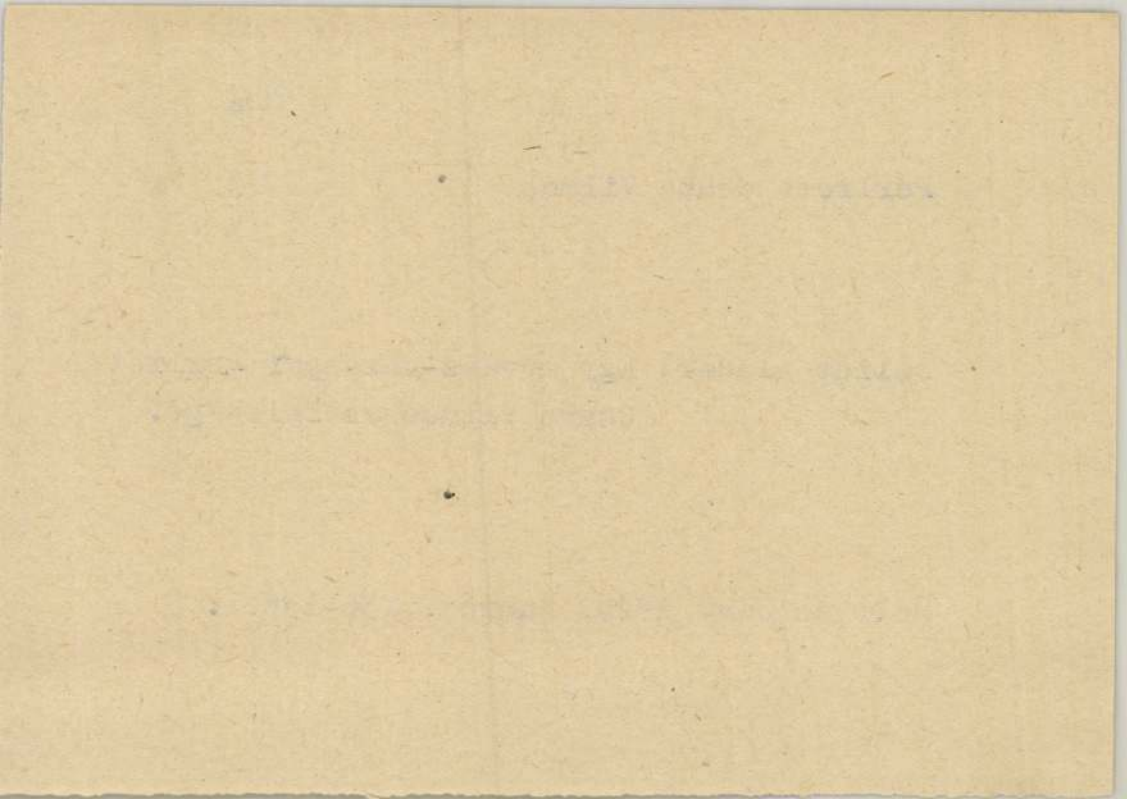

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

Bálint Aladár: Egy művész-hazaspar Perlrott
Csaba Vilmos és felesége.

Múlt és Jövő 1923. június. 136-138.1.

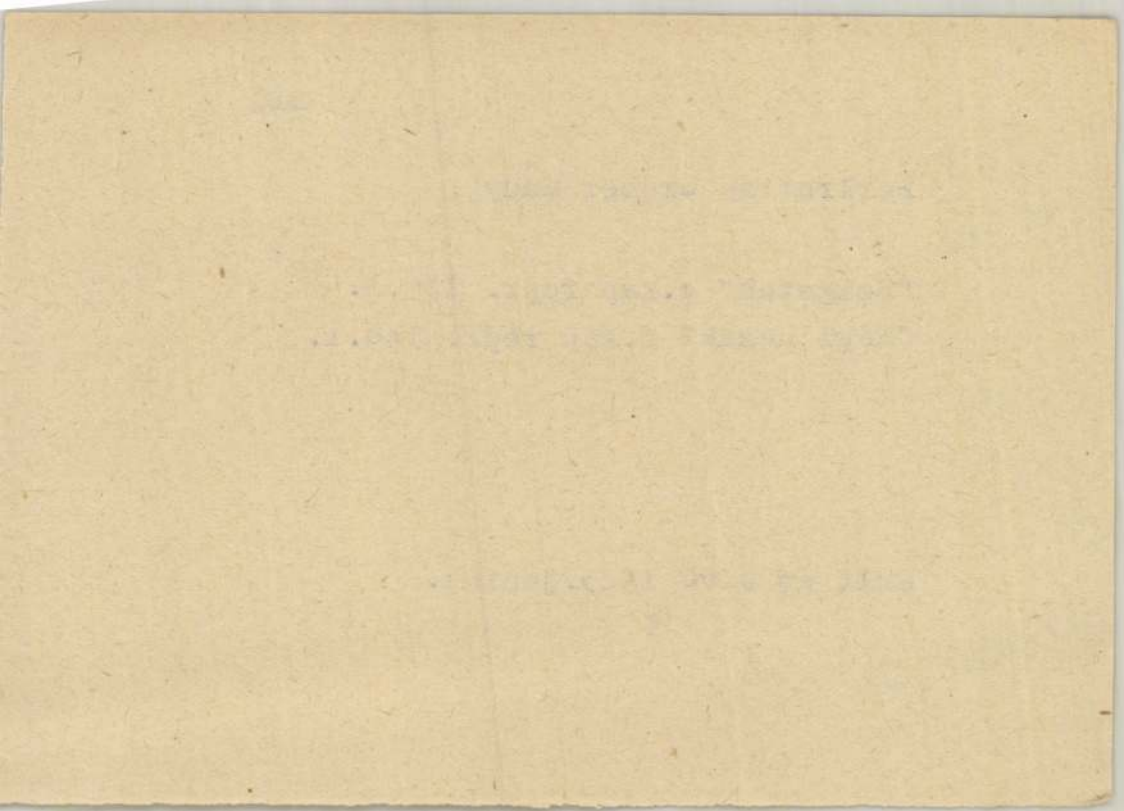
MDK

Perlrotné Graber Mady

"Szigeten" c.kép repr. 139.1.

"Régi hazak" c.kép repr. 140.1.

Mult és Jövő 1923.junius.

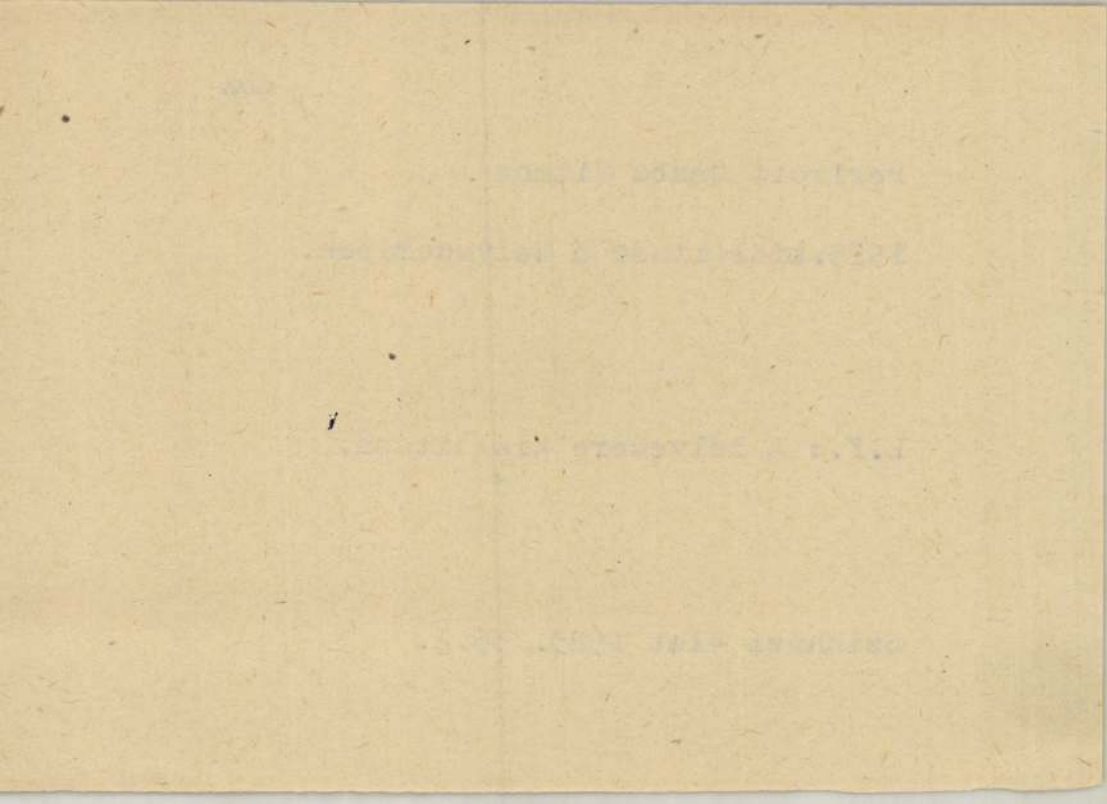
MDK

Perlrott Csaba Vilmos

1923.kiállítása a Belvederében.

L.F.: A Belvedere kiállítása.

Színházi Élet 1923. 36.1.

MDK

Perlrott-Csaba Vilmos

"Én és a feleségem" c.kép repr.

Ernst Muzem kiállításai.LXXXII./1926/
KUT III-ik kiáll.

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Krisztus siratása, Önarckép akttal, Pócsmegyeri táj, Kreuzwertheim, Kompozíció, templom-entériőrjei és a Krisztus-rajzok a Belvedere kiállításán.

Németh Antal: Két kiállítás.

Magyarság 1923. jan. 6. 11.o.

Perlrott Csaba Vilmos festő

Művei:

Alló akt, rajz

Lócsei ucca, rajz

Részlet a lócsei városházával, rajz

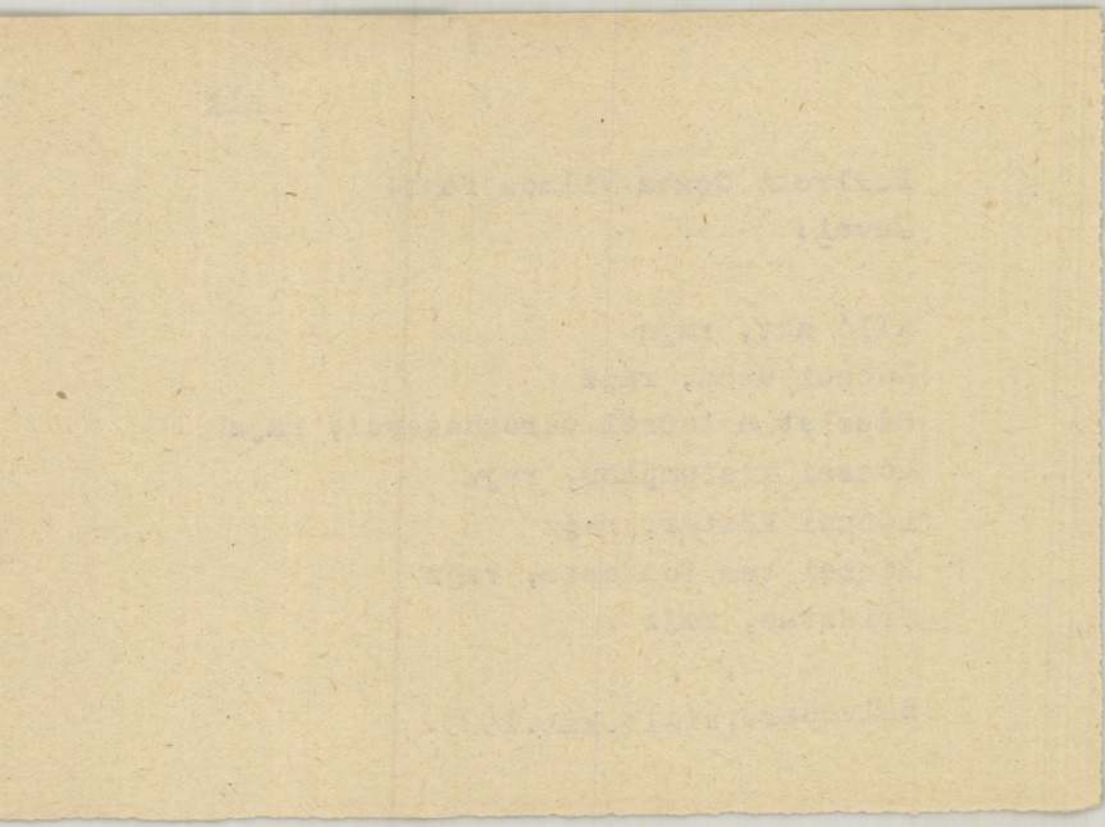
Lócsei kistemplom, rajz

Lócsei körtér, rajz

Lócsei templom este, rajz

Krisztus, rajz

Belvedere, kiáll. kat. 1923.

Perlrott Csaba Vilmos festő

Művei:

Magvető, színes rajz

Házak Szepesszombatban, rajz

Szepesszombati gyártelep, rajz

A lőcsei templom kapuja, rajz

A lőcsei templom belseje, rajz

Krisztus, rajz

Belvedere, kiáll.kat.1923.

Perlrott Csaba Vilmos festő

Művei:

Szepesszombati hid, rajz

Ülő akt, rajz

Két akt, rajz

Pieta, színes rajz

Krisztus, rajz

Mária, rajz

Mária gyermekkel, rajz

Belvedere, kiáll. kat. 1923.

- Perlrott Csaba Vilmos festő

Művei:

Keresztlevél, litográfia 1-15-ig

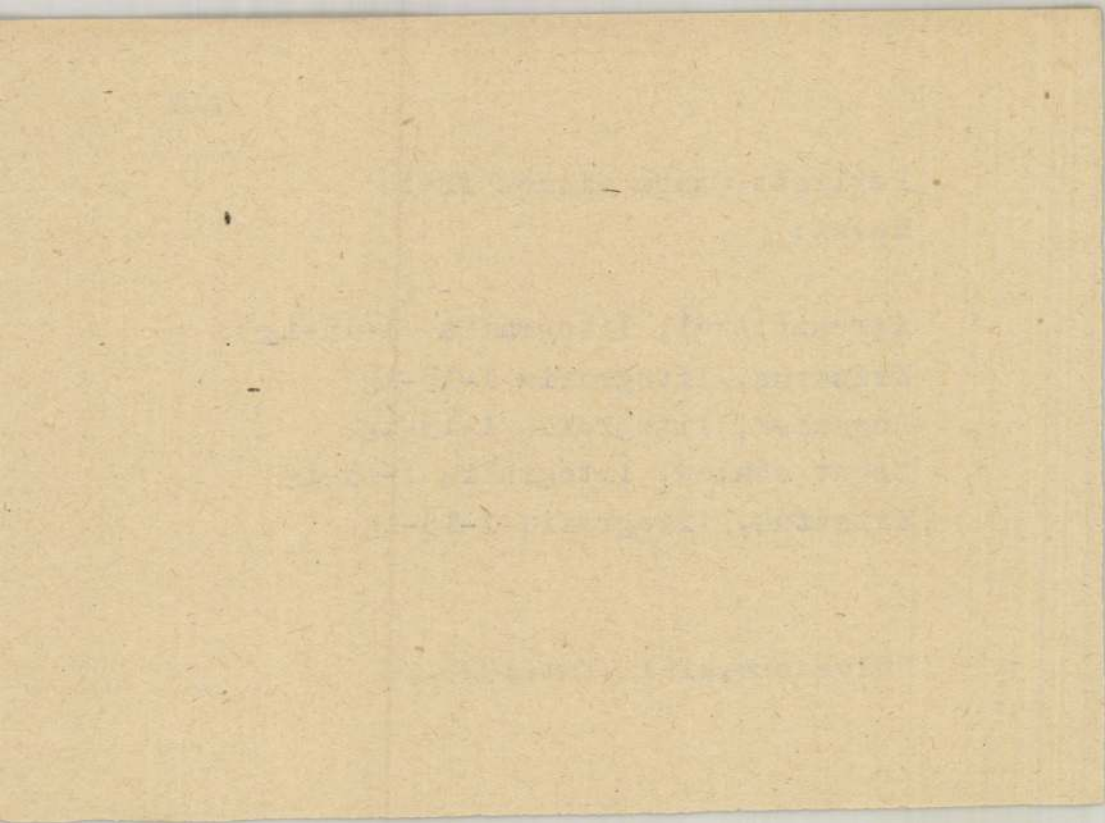
Krisztus, litográfia 1-15-ig

Angyalok, litográfia 1-15-ig

Szent család, litográfia 1-15-ig

Krisztus, litográfia 1-15-ig

Belvedere, kiáll. kat. 1923.

Perlotti Csaba Vilmos

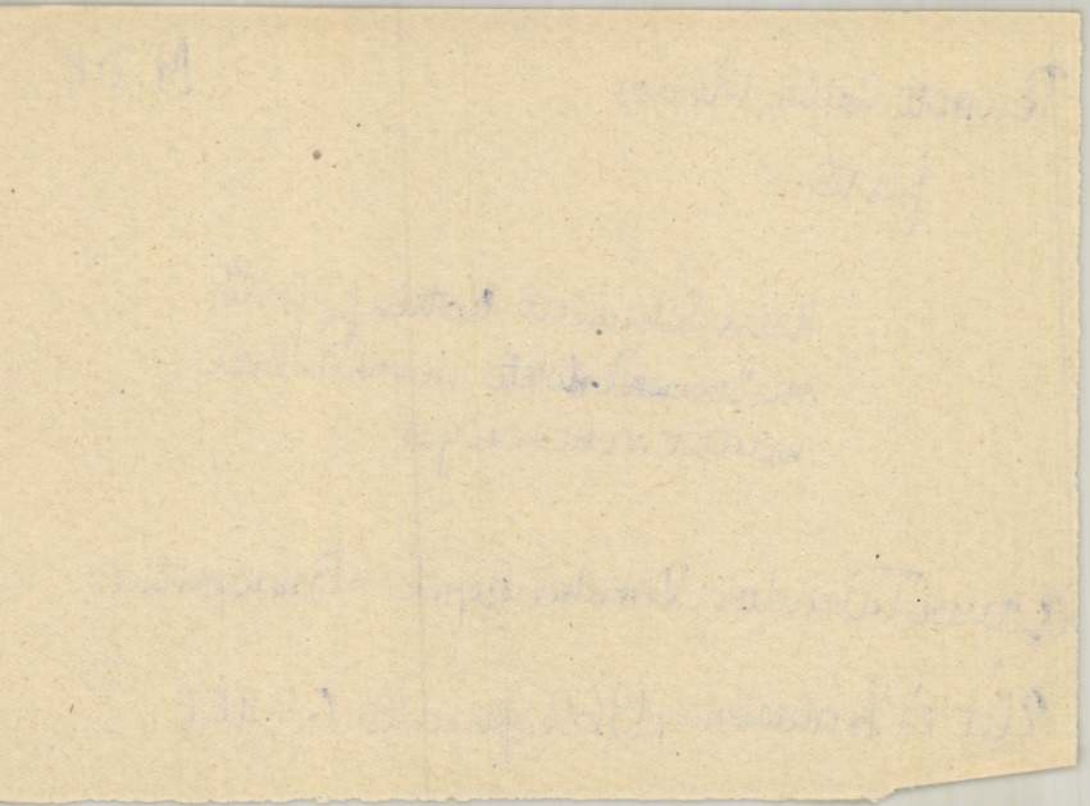
M.D.K.

festő

Karl Schmidt Rottluf festő
művei ~~Perlotti~~ munkáival
mutat rokonságot

Artur Tivadar: Dnešní kápek. — Budapest.

Élet és Iskolalom, 1962. január 6-10l.

Perlrott Csaba Vilmos festő

Művei:

Lócsei templom este, rajz

Lócsei hegyek, rajz

Szepesszombat, színes rajz

A lócsei templom belsője, rajz

Királyok imádása, rajz

Szent család, színes tus

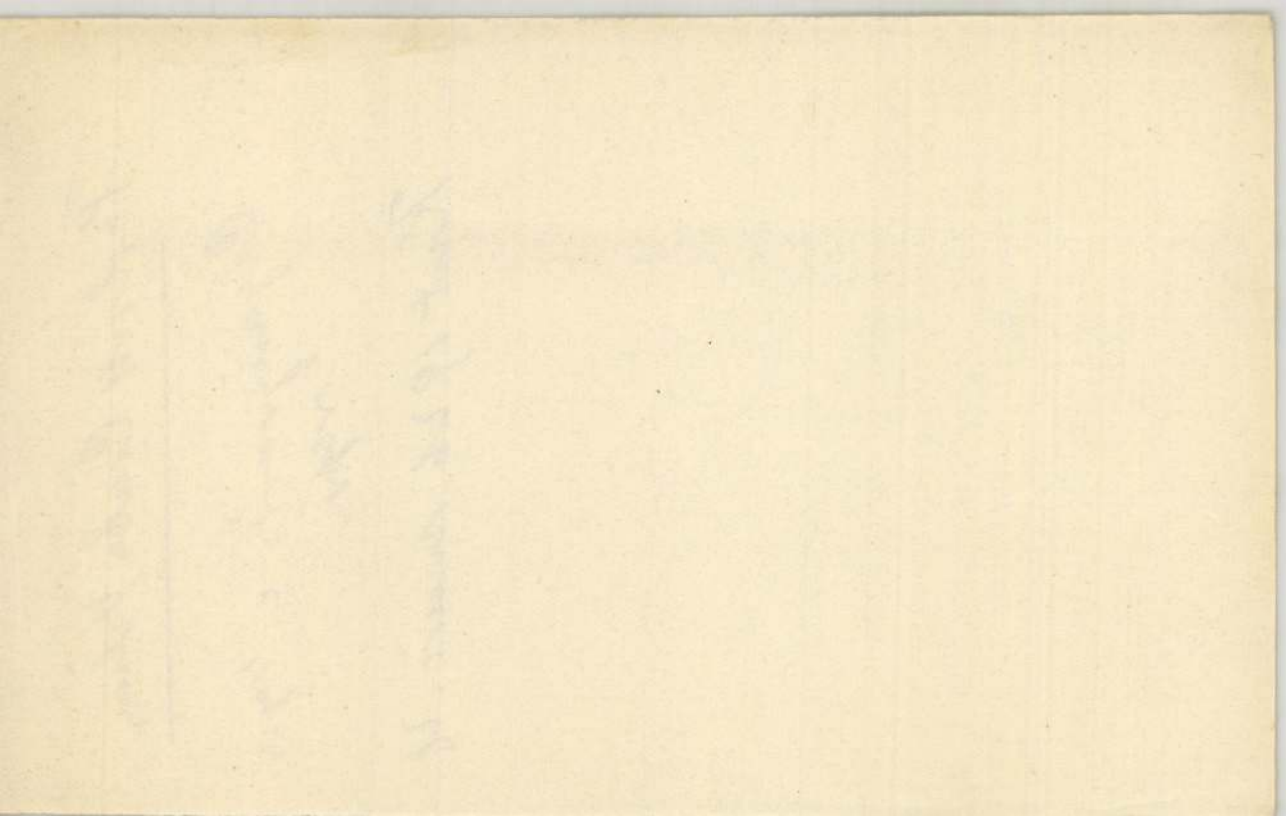
József és Putifárné, rajz

Belvedere, kiáll. kat. 1923.

Perth & Coaba Vltung

Cigonyensis c. *regis*
n. sp.

Aut 1926, n. sp., 28

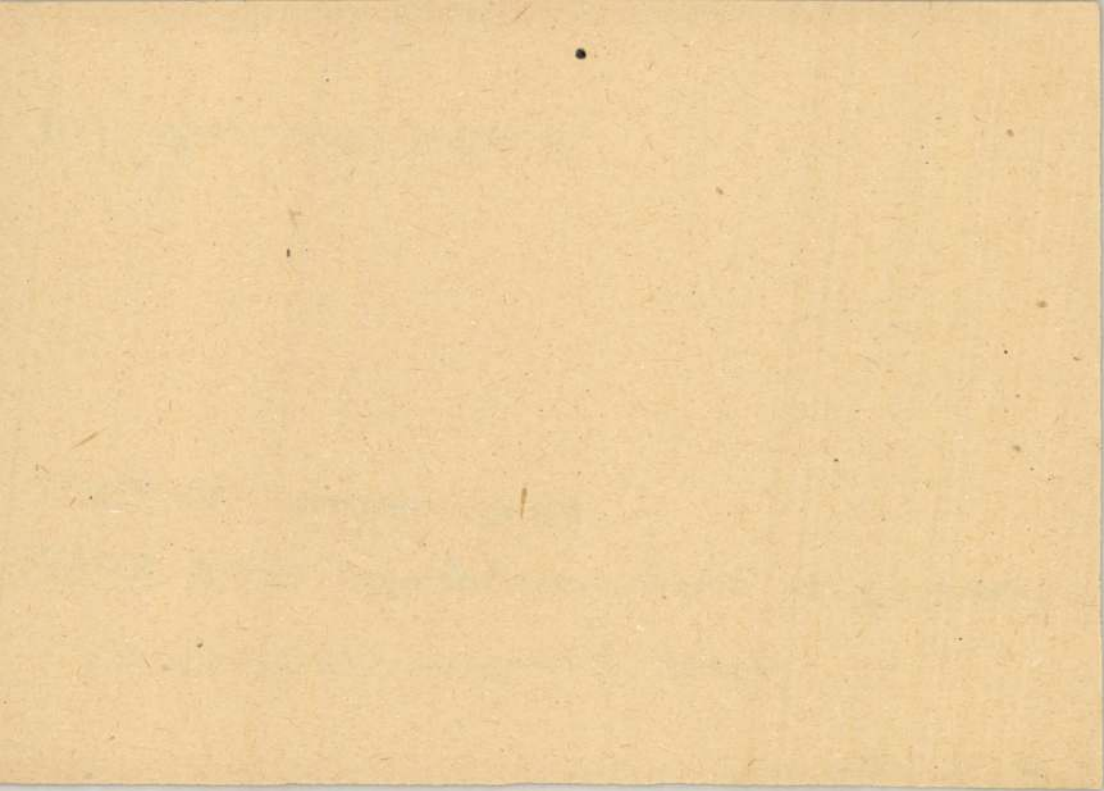

R. D. G.

PERLROTT Helenos foto

1903-¹ben Szeged¹nyen a fotó-
is kóca novembere

Per. Bar. 1954. 328. r.

PERLROTT Neues feld

1905-ler Magyarság a feld.

isrota nemzeti

Perlrott 1854. 326. o.

Perltrott Csaba Vilmos, festő

MDK

Művészete Nagybánya
nélkül is kialakulhatott volna.

Dobay János ismeretése Héti István: A nagybányai
művésztelep c. művéről.
Műv. Ert. 1956. V. évf. 1. sz 81-83.
82.o.

PERLROLL Coaba Vilnius

1995 pu: graimvelis /lilka (numeri. Audra's)
XX. m-e: kepel audra's erke'lesite'ge'vot'
LASHD: HILLER O'DON

Maqyon He'irap: 1996 fatuuar' 19. Perikel
18. o'le'le

"Maublogot es va'rouma'iyosok"

...hergen treibt hier eine lustige Schar heidnischer Gestalten ihr Spiel: Unter einer zeltartigen, auf Bäumen befestigten Draperie lagert im Schatten eine nackte männliche Gestalt, davor im Freien, neben der Herme des Pan, liegen eine trunkene Mänade und ein Mann mit Becher und Trauben; weiter im Kreis erscheint eine Gruppe von tanzenden Mädchen und Faunen, und gleich daneben im grünen Hain ein Kentaur, der, ein entblößtes Weib davonschleppend, zwischen die Bäume enteilt. Genien, Putten und in den Himmelshöhen Diana mit Hunden, sowie Jupiter und Juno ergänzen die poetische, idyllisch beschwingte Dastellung. Die Figuren sind fest geformt, plastisch gestaltet, die Bewegungen stürmisch und doch leicht und zierlich, die Farben hell leuchtend im satten Grün der Pflanzen und Bäume, im warmen Inkarnat der Körper, das Ganze angenehm abgestimmt in der einfachen, architektonisch-plastischen Umgrenzung. Der spielerisch-poetischen Stimmung, der dekorativ fließenden Komposition nach ist es zweifelsohne ein charakteristisches Werk des Rokoko, eng ver-

Perkovt

P. Csaba Vilmos

Alkotása, az Ernst-Múzeum jub. kiállításán.

P.H. 932.V.29.

В*Н*ОД*С*А*С*О*

УКРЕПЕН* НА БЛУВ*К*У*В*Е*Н*А* З*О*Р* К*Е*Л*Л*Е*В*Е*Н*

В* С*Е*Р*В*Е* А*Т*И*М*О*В

Perkrost-Casta 157

1917-18. Smöleboarn:

Karpnis elje

Hoellegim c. Stajt

Meinot 1918. 32

Perkrost-Casta 157

Karabacek, udvari sandises TX. 88.

Perrott Esala Uimoo poto

Shava-utaa 12. alluooamot

1934. oomoo. kopyom. hiill. 177.

~~Erosdi~~ Tryiszki-hegyi isatás V. 171, 172

Perleth Carlo Silvers

Perleth Rust-tag

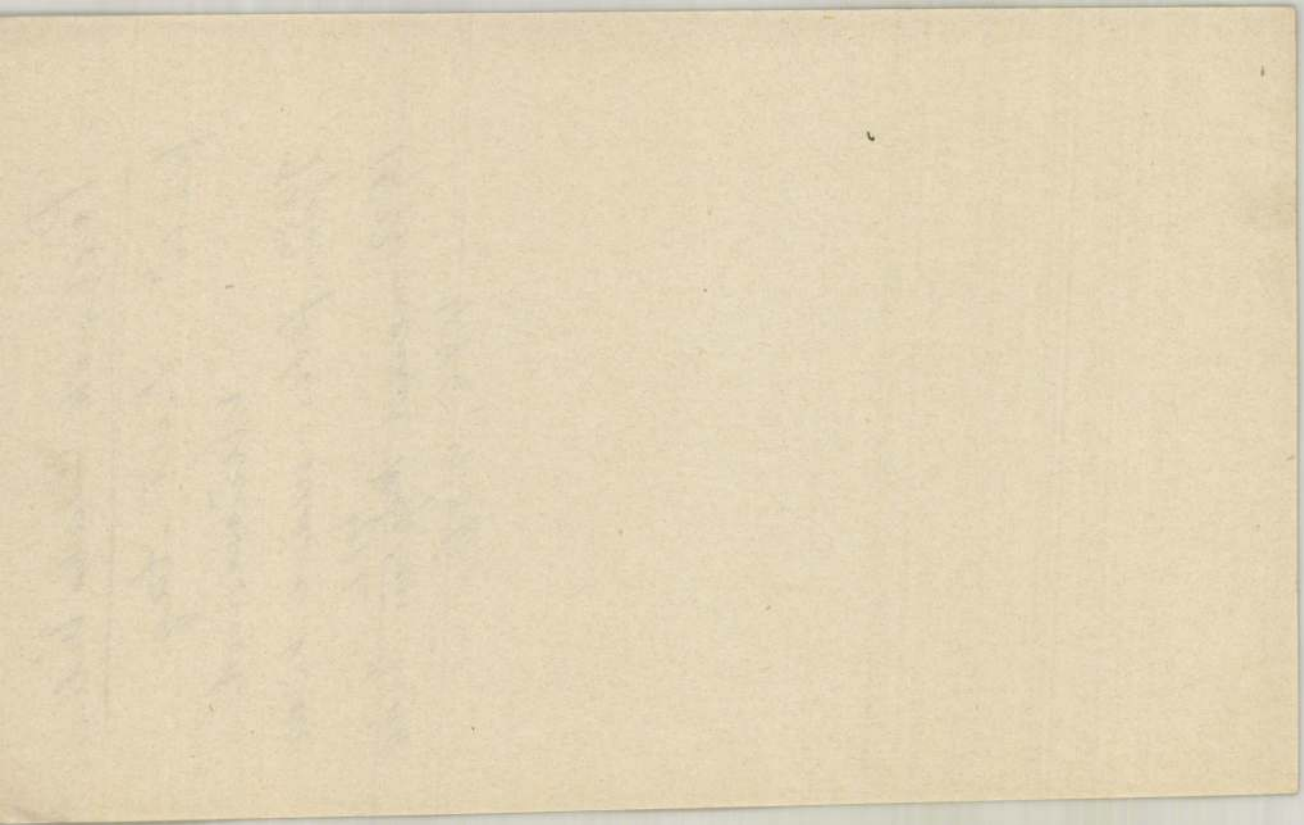
Wissamm

1932, Perleth - maine. kill.

412

1933, maine. Kepim. List.

485, 486,

P erlrott Csaba

Több éves előkészület után az egykori európai
problémátika képviselőjeként szerepelhet a
párizsi tárgyalásokon.

Szabó Júlita: A magyar aktivizmus története
Akadémiai Kiadó 1971 24.00.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
THE EAST ASIAN LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60637
TEL: 773-936-3200
WWW.EASTASIAN.LIBRARY.CHICAGO.EDU

LIBRARY STAMP

Parsons Gabe Wilson
1880-1955

sure unlike

1866 son of Joseph & Maria
Winkler

Portland

RECEIVED JULIUS 22 8.01d.

Perlrott-Gsaba Vilmos

Pör Bertalan, Tihanyi Lajos, Orban Dezső mű-
vészeket csupan megemliti Tóvis a M.I.B.N.K.
c. kritikájában, melyet a Művészet c. rovat
közöl a Nemzeti Szalon kiállításáról, ahol
a felsorolt művészek is szerepelnek műveikkel
a fiatalok között.

A HÉT, Bp. 1909. febr. 21. XX. évf.
8. sz. 138-139. lap.

8. 22. 128-130. 170.
У НТБ. 80. 1800. 1800. 51. XV. 641.

В 1919 году в Москве
в издательстве «Искусство» по заказу
Книжной палаты издана книга «История
о. Кириллы (Григория)», составленная
друзьями семьи священника Иоанна и М. П. В. В. В.
Бох. Выходит в 1919 году. Цена 1 рубль.

Восточная-западная литература

Perlrott-Csaba Vilmos

Márfly Ödön, Czigany Dezső, Halasz-Hradil Ele-
mer, Egrý József, Erdel Viktor, Mikola Andras,
Gulacsy Lajos a Könyves Kálman Müntézet ter-
meiben rendeztek kiállitást, melyről /Y-n/ ír
"A Legtatalabb művészet" címmel a Művészet
c. rovatban. A fiatal művészgarda tagjait bi-
ralva elmondja, hogy bár a tárlaton látszik
a forrongás, de ez még nem a modern, nem az új
művészet, csak tilakozás a régi, a megunt el-
len. Hibának tartja, hogy nem tudnak szabadul-
ni a nagy újítók, -gaugin, Cézanne- hatása
alól, de csak külsőségeket vesznek át, s így
egyformává lesznek, mint megállapítja: "ez az
iskola egyformán impresszionista, egyformán
összegezte lát, mert eltanulta Rippl-Rónaitól."

A HÉL, Bp. 1907. jún. 9. XVIII. évf.
23. sz. 398. lap.

22. 28. 1988. г. в. в.

У НЕЗ. РИ. 1809. 1007. 3. ХАИИ. 601.

Универзитет у Београју, Филозофски факултет, Катедра за историју српског језика и језика савремених јужнословенских језика. Овај рад је припремљен у оквиру предмета "Српски језик и језик савремених јужнословенских језика" у оквиру магистарског студијског програма. Аутор: [Немање видљиво].

Београд, 1988.

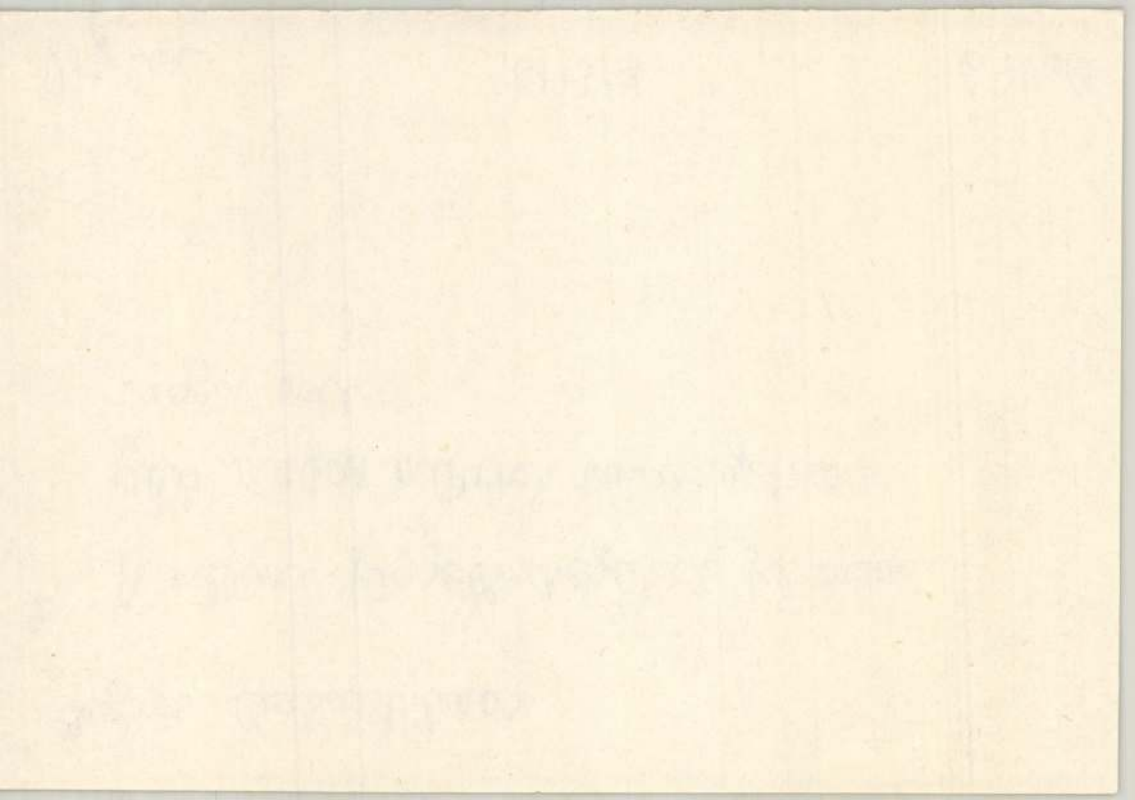
Perrott-Casaba Vilmos.

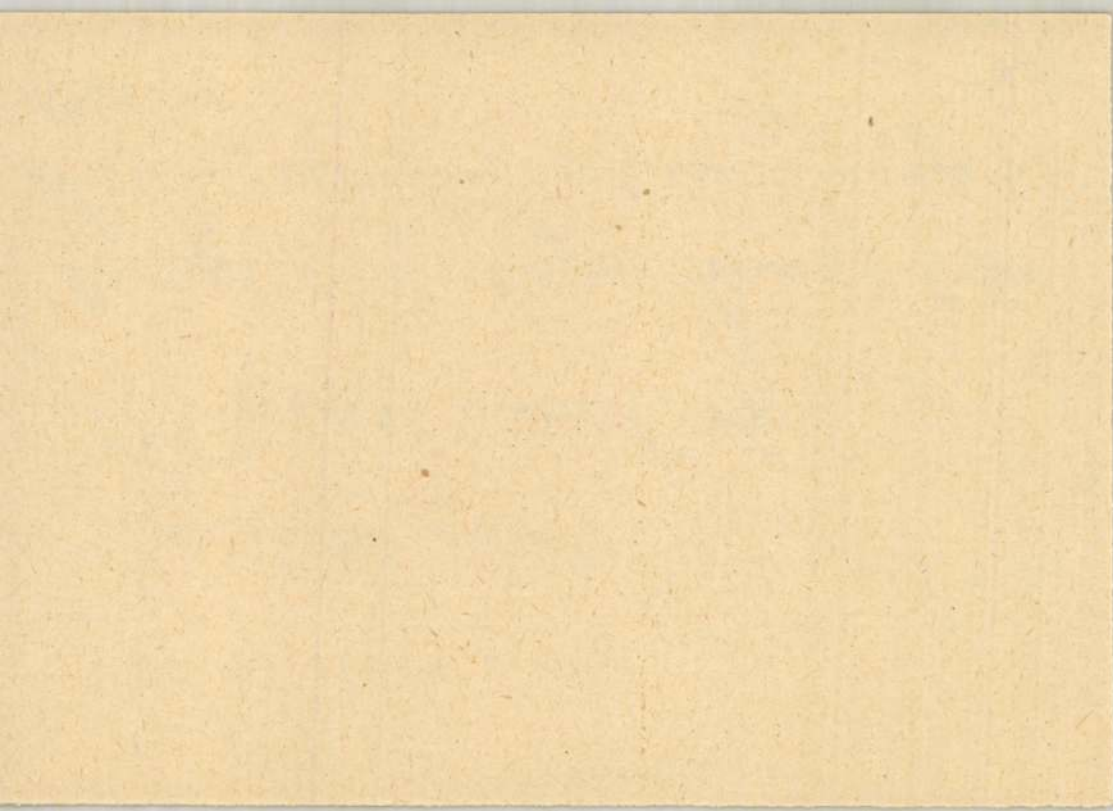
A helyemü függetlenségüket jól me-
radó magyar művelés tiszteletgondjára
tartalva volt.

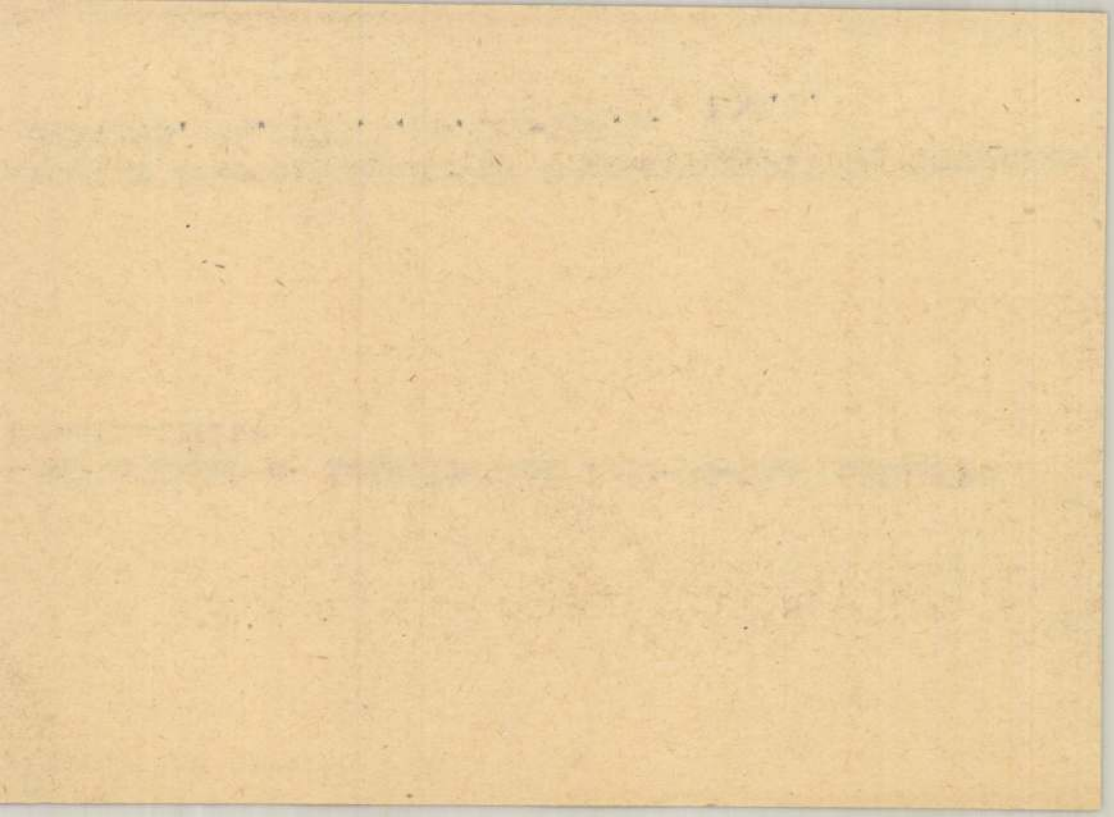
Digitaria

1973/9

644. ~~old~~

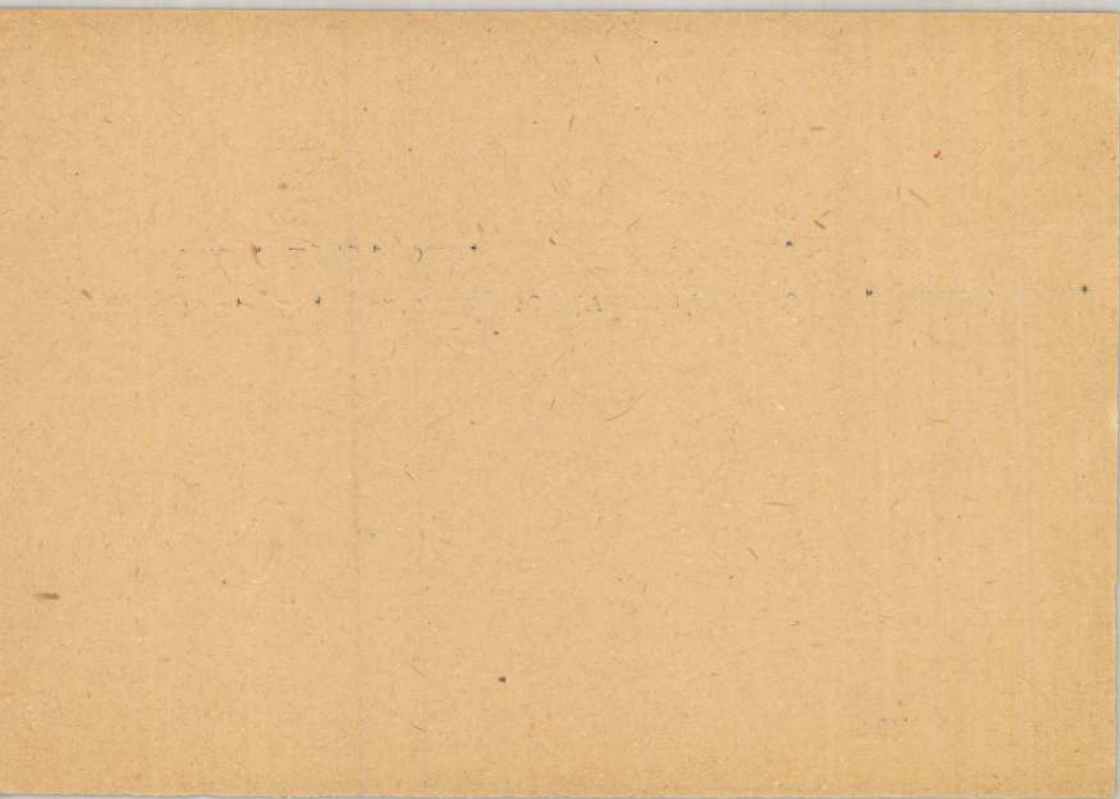

MDK

Perlrott Csaba

N^o, paszt.

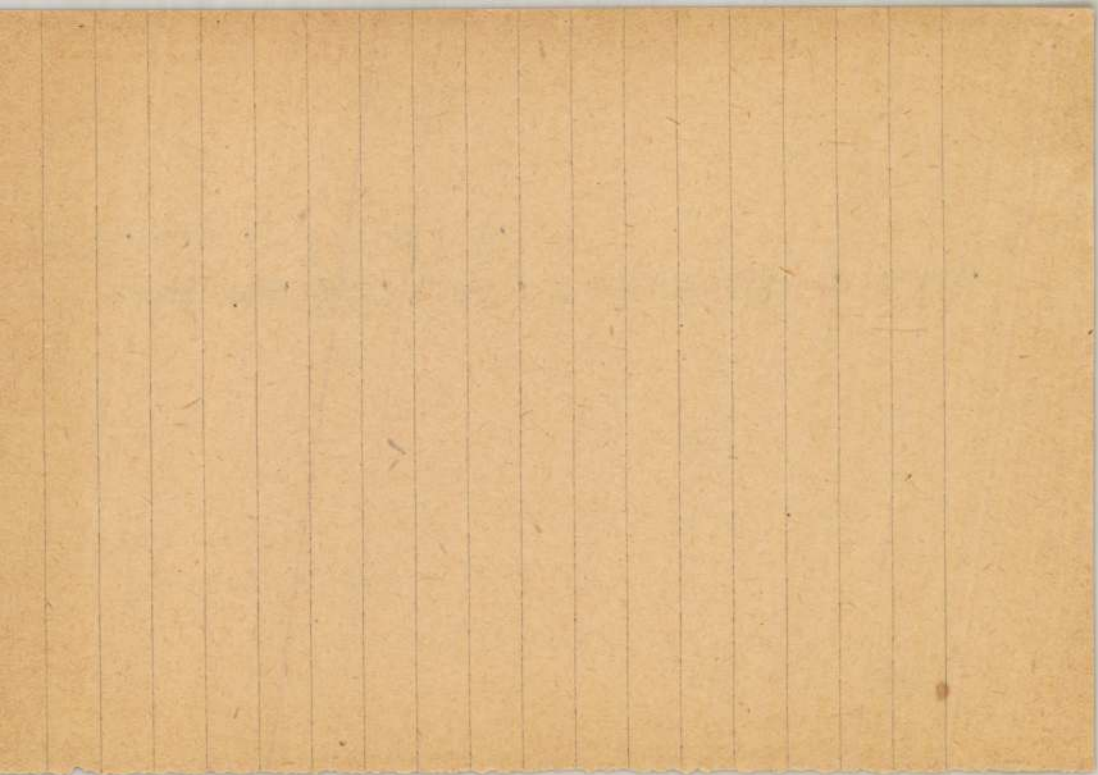
Szoc.dem. part képviselőinek társ. Ernst Muz.
Kiall. 1945. okt. 8. 1.

MDK

Perlrott Csaba Vilmos
Csendélet

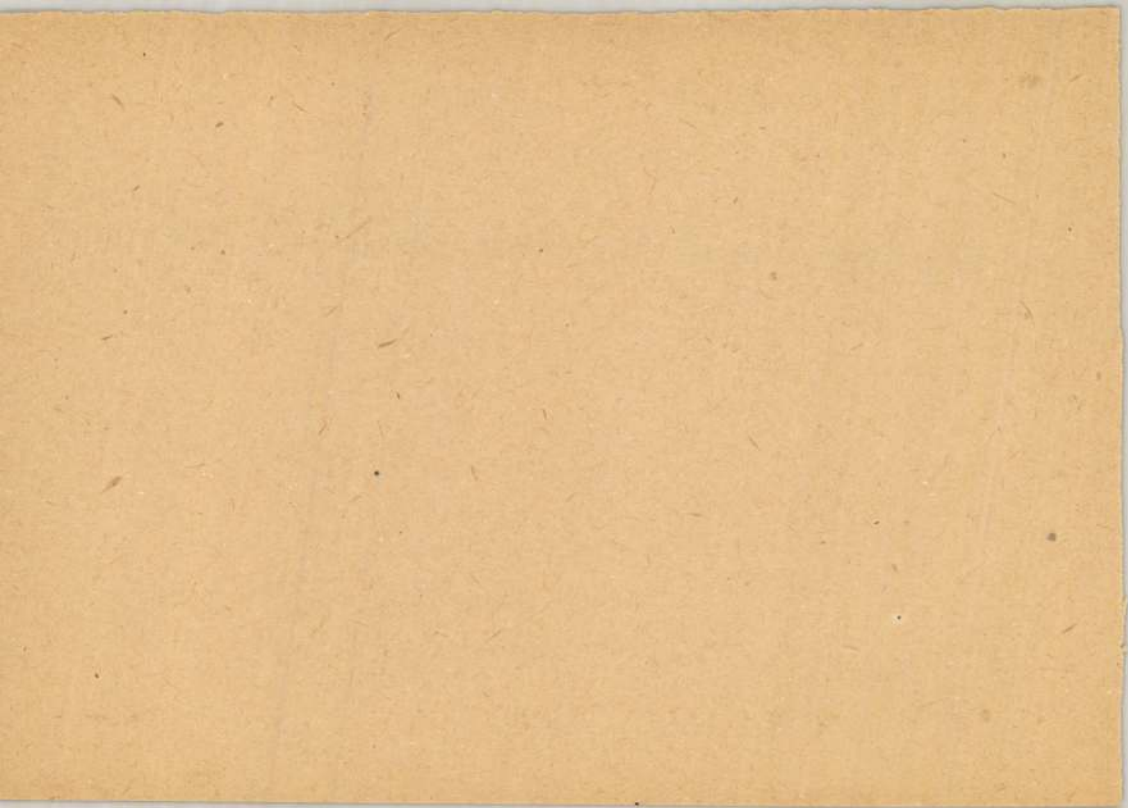
Ernst Hus. 138. Kt. 11. Munkácsy G. V. Kt. 11.
1933. márc. 14. K. 1.

NR

Perrott Csaba
Női Fej, olaj

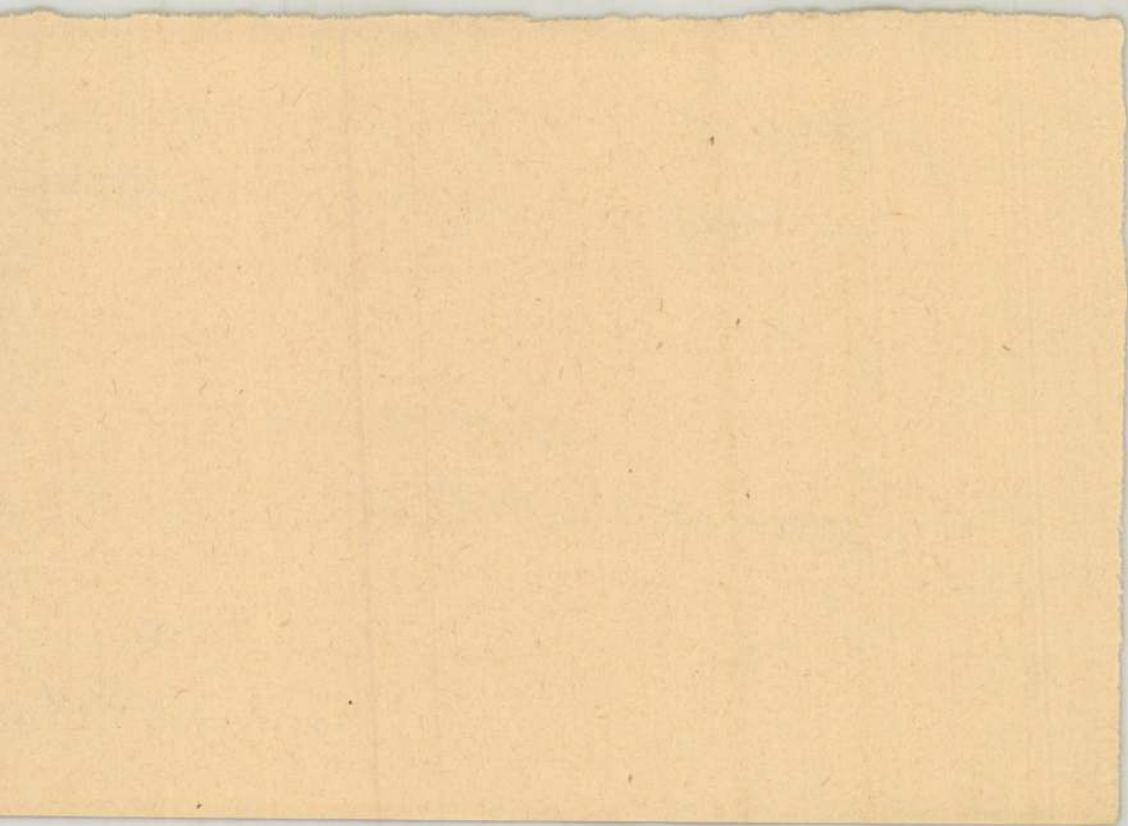
Sec. Gen. Part Headquarters. Ernst Bus.
1.
4
PART. 1945. OCT.

Perrett - Gaba
Post

Perrett jobanah's apron net
Bewangyural.

Kriso Nary Estico: Bewangyural
Mikrosat 1973. Mucous - 33 etal.

Pulchell-Gabla Vituor

"Funderer's hut" o. v. D. 0 x 90
Brecht

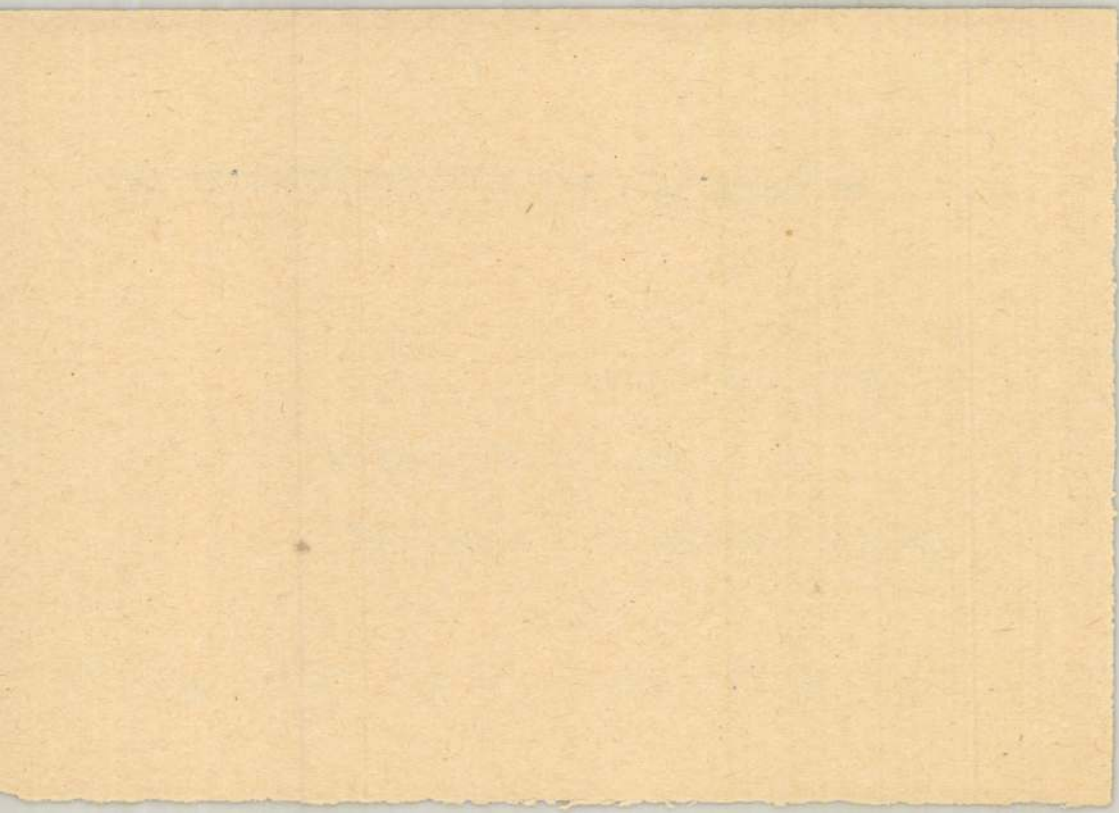
L. a. : 12000 fr.

-Foto-

BYV 41. Képekkel Budapest 1976. december

Bay 41. Képekeltő Budapest 1976. december

Palnóth - Gábor Vilmos (1880 - 1955)
"Mendel" O. Ladau 70x49
V. J. Palnóth Gábor 975.
A. a: 8000 Ft

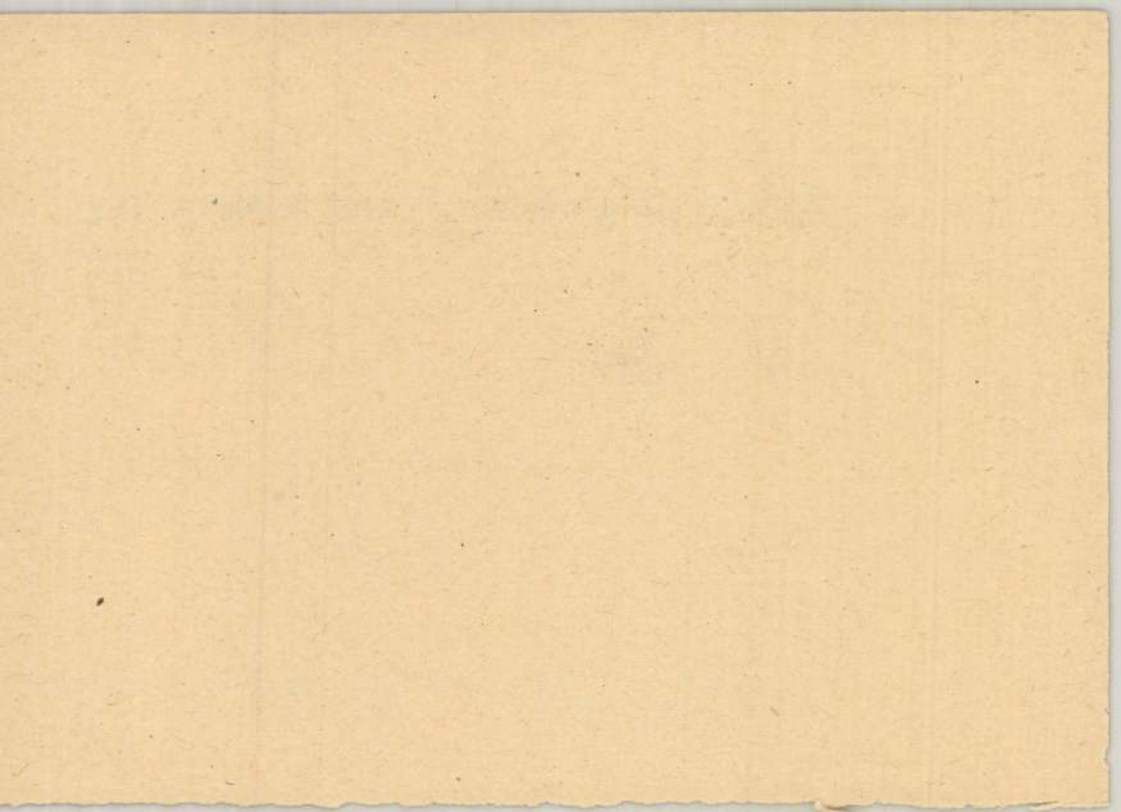

Perkott-Caba Vitam (1880-1911)

"Faytop Vagallor" o. v. 100x80 cm
i. r. p. : Perkott Caba

Zhiklati o. 100000 ff

BYA 45. Képekold 6 Budapest, 1978. május

Perbrock-Gabon Vilnius

was
2

Kallainene

41-42, 43.1.

17.1.

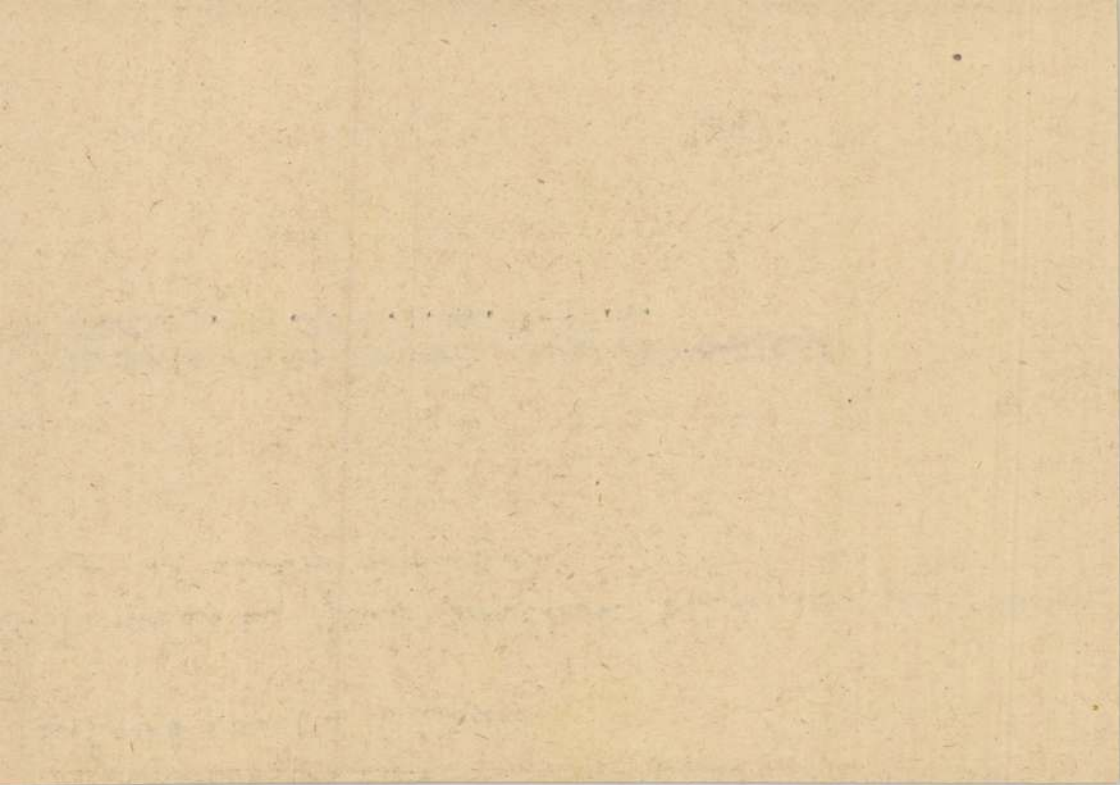
Klatskanie Fed. Mining Exp. 10.000.

Perthet maka Uluar

i Torsaukay Jau, mellek Protinka Jau' bateg-
cipel' uol' uolno' erai ban

Perthet Jau: Mestika Jau / 1985-1986/
Mestika Jau: 1972.1.02.41-49.1.

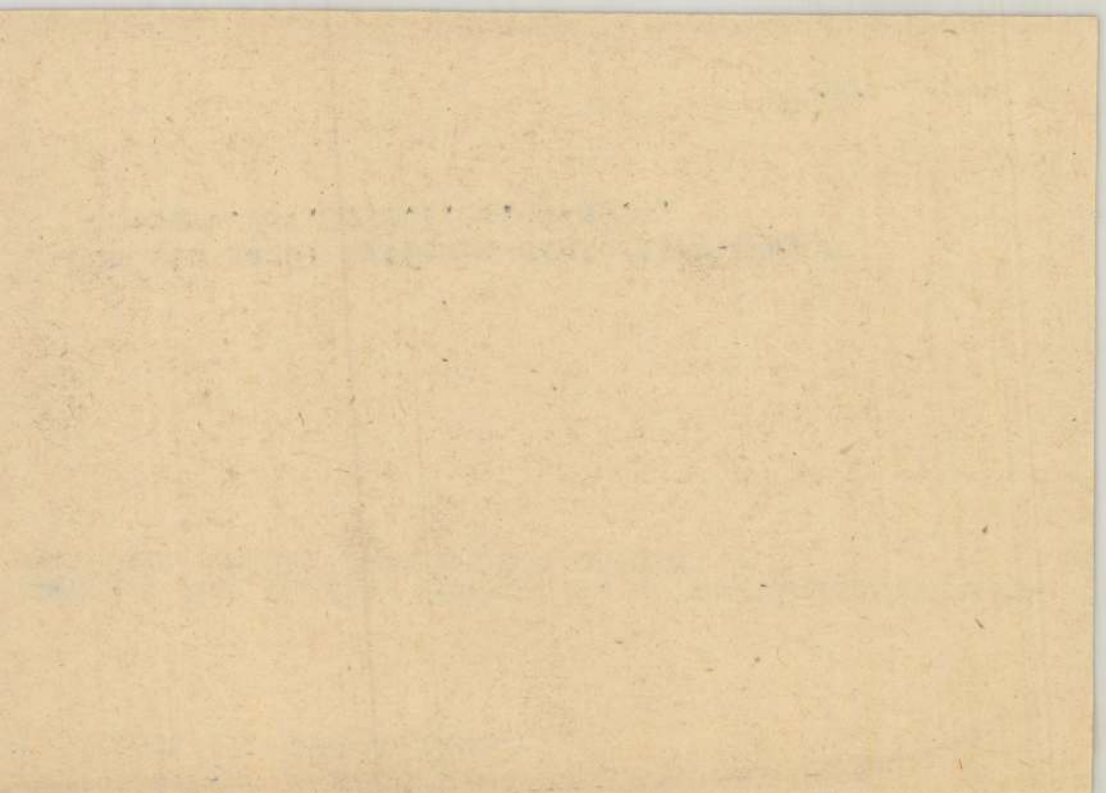
45.1.

Peter von Saxe Weimar

novel a Magyarul "Vobanó", a postscriptumok
was told in the first part of the

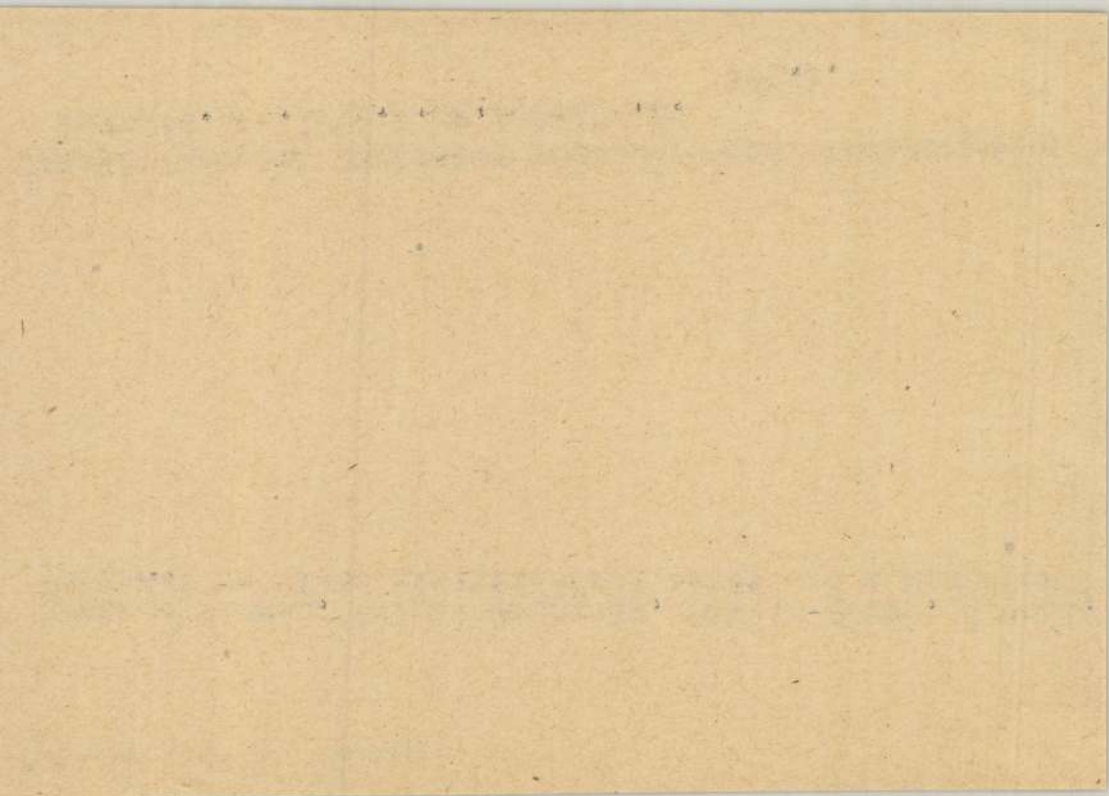
Martin Jankó: Magyarok Jankó / 1885-1906 /
Munkács. 1972. 1. sz. 41-49. l.

Robert Carl Müller

"Bokros Birman, Iványi Grünwald, Diener-Denes, Szónyi,
Perleott és Hincz kiállításáról esett szó a Munkában"

Csapatfőnöke: A Munka-ker. képzőművészeti tevékenysége
Munkatört. Int. 1972. 2. sz. 124-132. l.
139. l.

1.-1908.

MONYAI PÉCSI: A Modern Magyar Képtár volt épülete
Új szellemi munkák, II. old.

A Pesti Modern Magyar Képtár 343 darabos álló
Könyvtár gyűjteményénekjegyzéke.
Festmények, Gratulációk.
864./-PERHOLT GÁBÁ VILMOS, - Interieur vázlat,
Oldal, vázlat, -91+64 cm. -1908.08.05,
31.sz.képf.- -309. old.

PERHOLT GÁBÁ VILMOS, Festő

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR
MŰVÉSZET
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-738, 340-726

Perolt Gaba festőművész

Dunántúli Napló
1913 JUN 22

— Új kép a Pécsi Modern Magyar Képtár birtokában. A Magyar Pandorás Múzeum a k. Janus Pandorás Múzeum a meg a zeiműltben vásárolta meg a BAV képművész Perolt Gábra festőművész egy Korai tőmüvet, melynek címe: Festő, modellel. A kép restaurálás után a Modern Magyar Képtár állandó kiállítására kerül.

1850
No. 100
1000

1850
No. 100
1000

PRITHOTT GSABA VILMOSJES 76

A Best Modern Magyar Képek 243 darabból álló
kuvvárt gyűjteménynek jégyzéké.

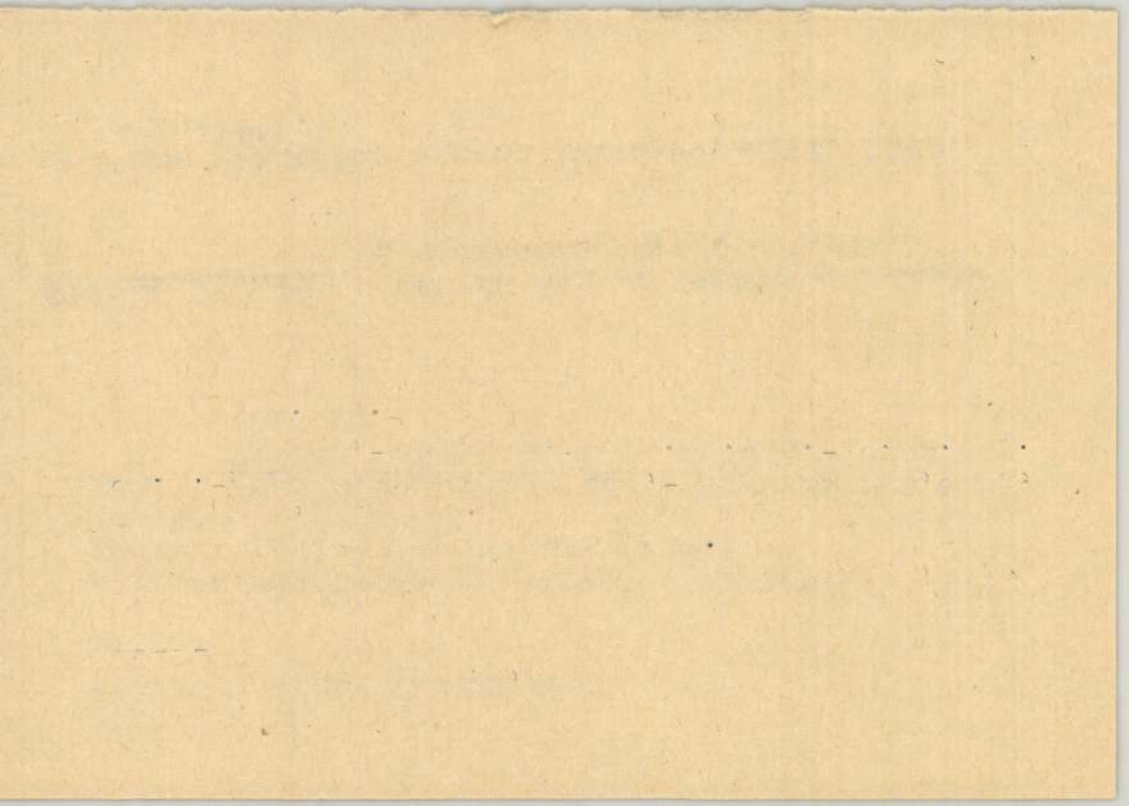
Bestmények, grafikák.

263. / - PRITHOTT GSABA VILMOS, - Tavaszí fak, olaj,
vázson, - 60+80 cm. - Ltsz. 68.634. - 16. sz. kép.

209. old. -

HOMVARTI PENZIÓ: A Modern Magyar Képek sorozata
Új kiadásban, II. kötet, 209. old.

A János Pannónia Magyar Akadémia, - XIII. - 1938.
Pacs, - 1947.

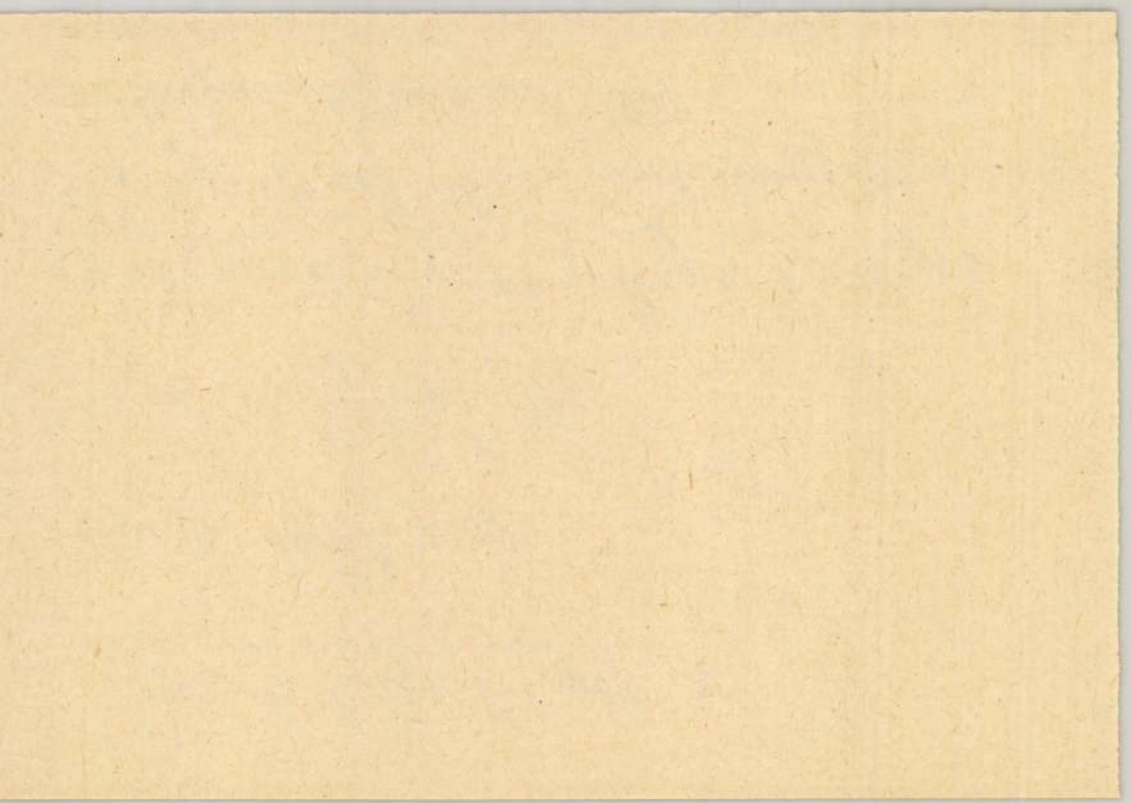
Geoff H. Baker, Rifman

Geometridae larvae:

45. no. "Taylep", etc.

cf. Menge's "Sportfishing in a New Year"
The Zoologist, 1945

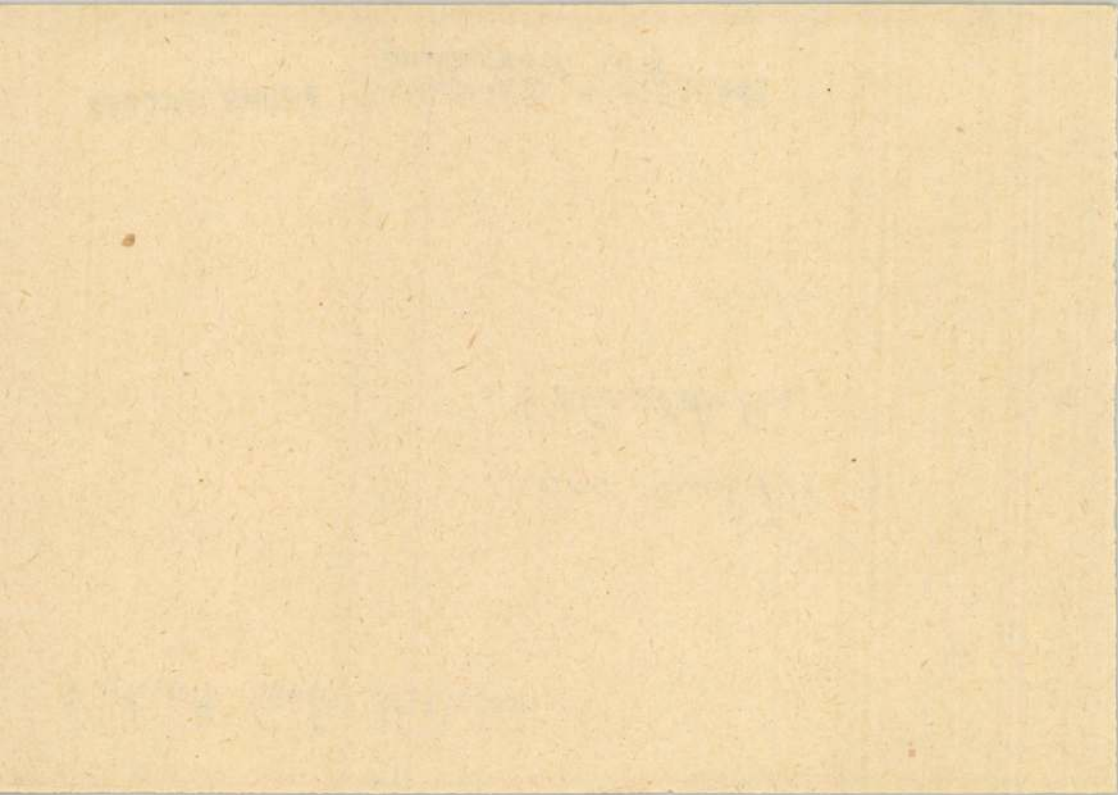
Kidderstone, Glasgow, 1945

Perketh Gabe Vitaros

wee enlize a
126.000000

Balint Endre
Hazugsárok naplójából
Bp. Magyaró 1972

Phyllis H. W. K. K. K.

Protonemata & modela
Kopie K. K. K.

Streichholz: für
Guthrie, 1972

1968

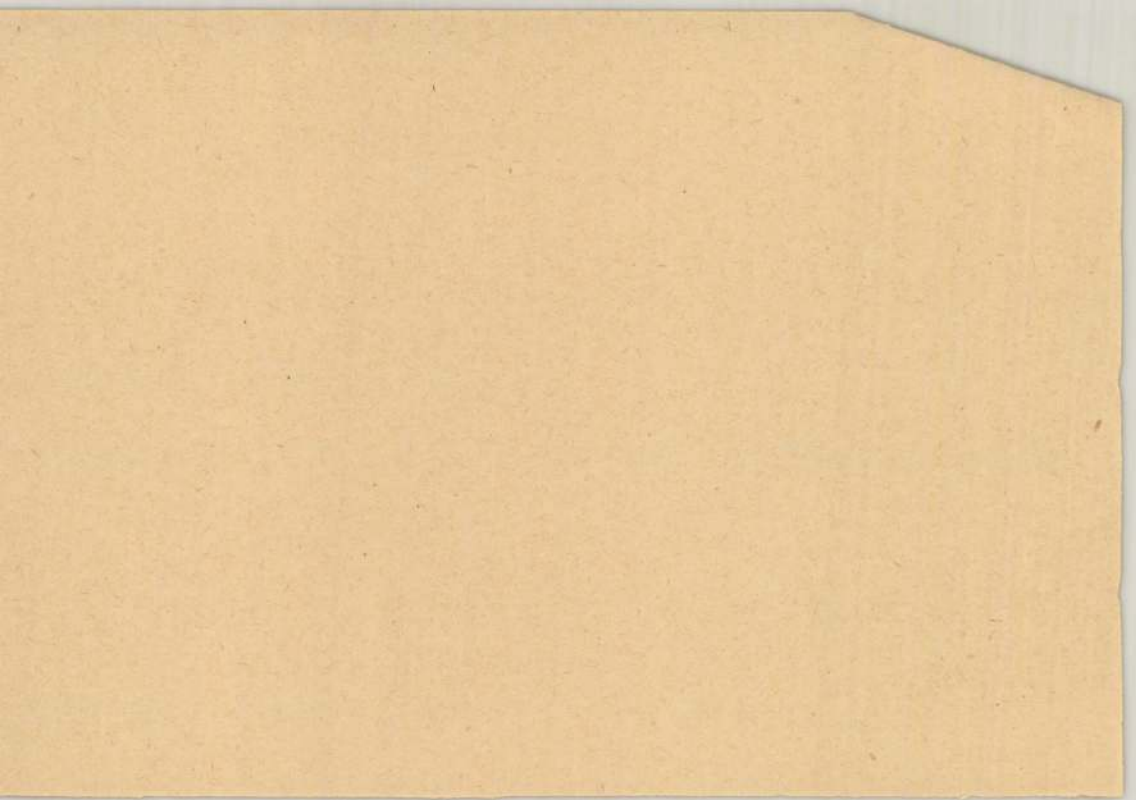
Perrott

Perrott Gales Vilnos

1974. jan - dec a "Museum" argrajdi. 2. bil.
Linda, mestelt mive.

Vilnos, 1974. jan. 11.

Kozet. 84

Perrott Gola Vilnos

Graber Margit
Perrott Gola Vilnos

Nedpresso. 1974. Jahr. 22. 102. 44. 22.

4n.

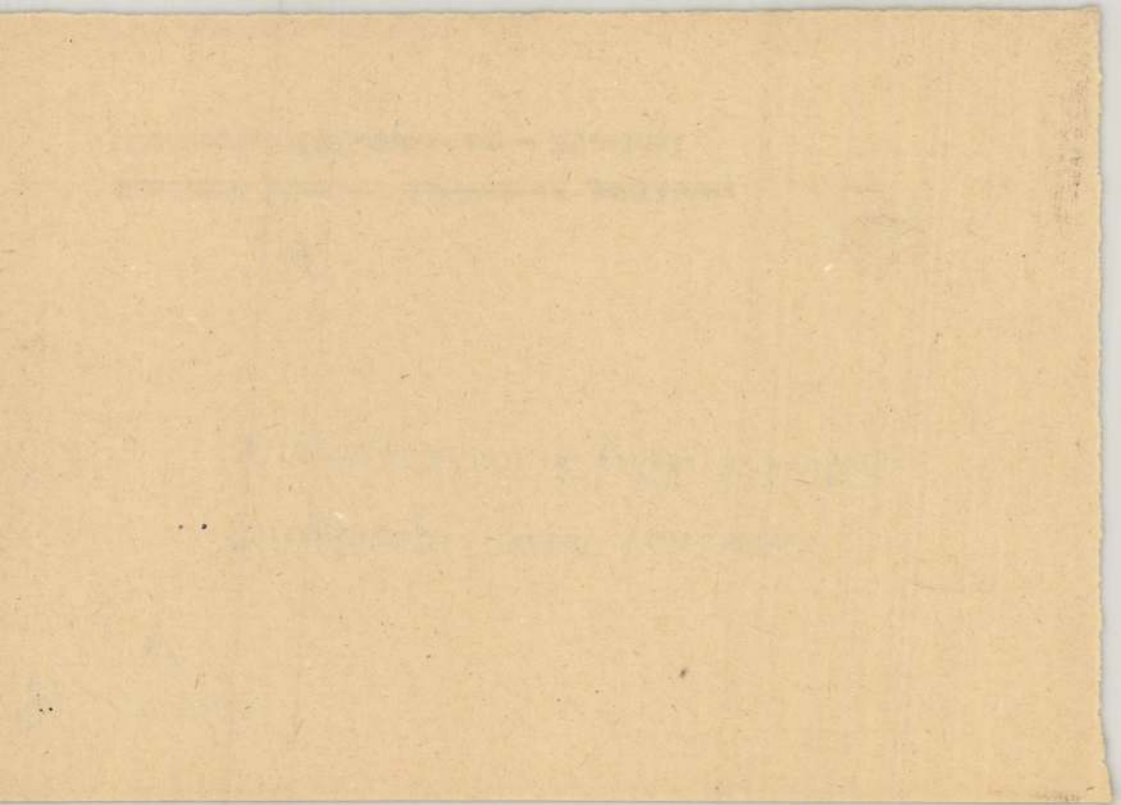
Gravitas' name: *radialtrahulum*.
Reference: *Sturp*, 1943, p. 4.

Polst Calca Vilva *Polst*
A *mentendrei* *Gravitas* *Polst*
not to *stet* a *ment*.

Dinasjess Lassio: Hagybányai jubileum.
Művészeti, 1971. december - 19. oldal

Magyarország topográfiai, portréi
és kompozíciók kiállításának kiállítás

Portrék kiállása
1971

Postolts Coala Vilnius

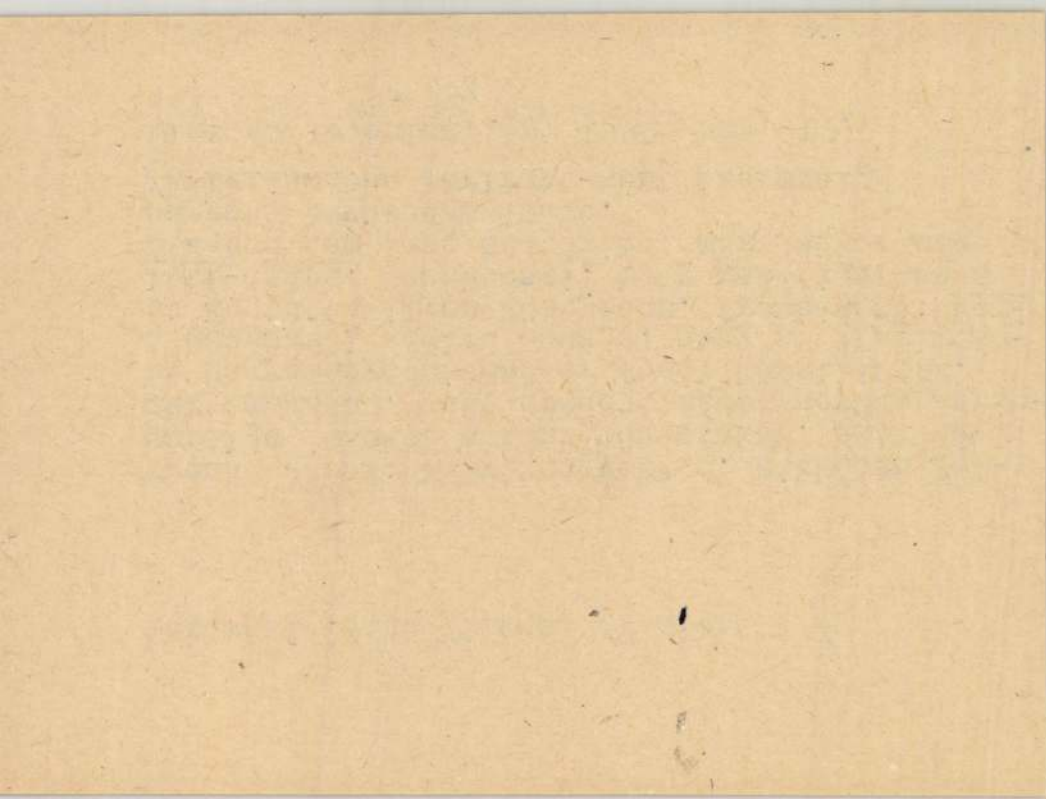
Kristina Lurikale o leizantof
doy, vosna

A Tamara Postoltsa apdovums
vairakam e. P. Lurikas
1969.

Perlrott Csaba Vilmos /Perlott ? /

Frank János: "Művésznemek" c. cikkében fel-
sorolja azokat a képzőművészeket, akik né-
met hangzásu, vagy eredeti német nevéket, szin-
te hagyományként-magyar fonetikával írják.
A művészről szövege mondja, hogy a "Perlrott-
ot koptatta ilyen könnyedde, franciássa: Per-
lott-Csaba. Hozzáteszi, hogy remélt"ebben a
cikkből nem lesz sajtóhiba, mert akkor még
nagyobb kavarodás lenne."

/A lexikonban Perlrott-ként szerepel./
Élet és Iradalom, Bp. 1972. okt. 12.
XVI. évf. 43. sz. 12. lap.

PERTROLI CSABA VILMOS, festő

A Post Modern Magyar Képtár új szerzése nyolc darab képből.

A közölt képek jegyzéke:

16. - PERTROLI CSABA VILMOS, - Tavaszi fak, - Vaszon,

olaj, - 60x80 cm. - Tisz. 68. 634. - Kiválti gyűjtemény -
p61. Fekete lepr. 304. old.

KOMÁNYI BIRNÓ: A Modern Magyar Képtár sorozata,
új szerzésenként, II. 301. old.

A János Pázmány Múzeum Évkönyve, VIII. 1968.
1968, 1971.

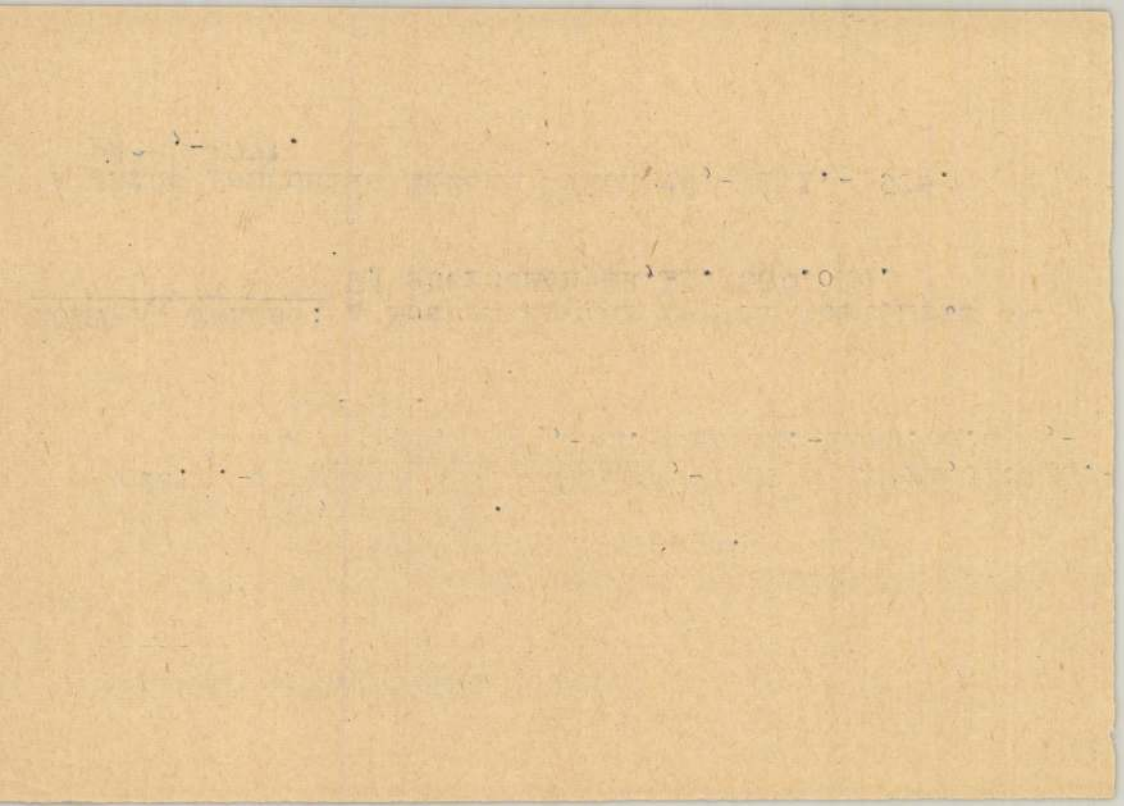
PERTHOLT GÁBÁ VILMOS, festő

A Pest Modern Magyar Képző és Rajziskola
Kunvart gyűjteményének jegyzéke.
Beszámoló, grafikák.

266./-PERTHOLT GÁBÁ VILMOS, - Női háttér, 1942/-
Tollrajz, papír, -33. és 31 cm. -Ltsz. 68.637,-
309. old.

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képző és Rajziskola
Új szerzemények, II. 309. old.

A Janus Pannonius Múzeum Fekonyve, -XIII.-1968.
Pacs. 1971.

PERBROTŰ CSABA VILMOS, festő

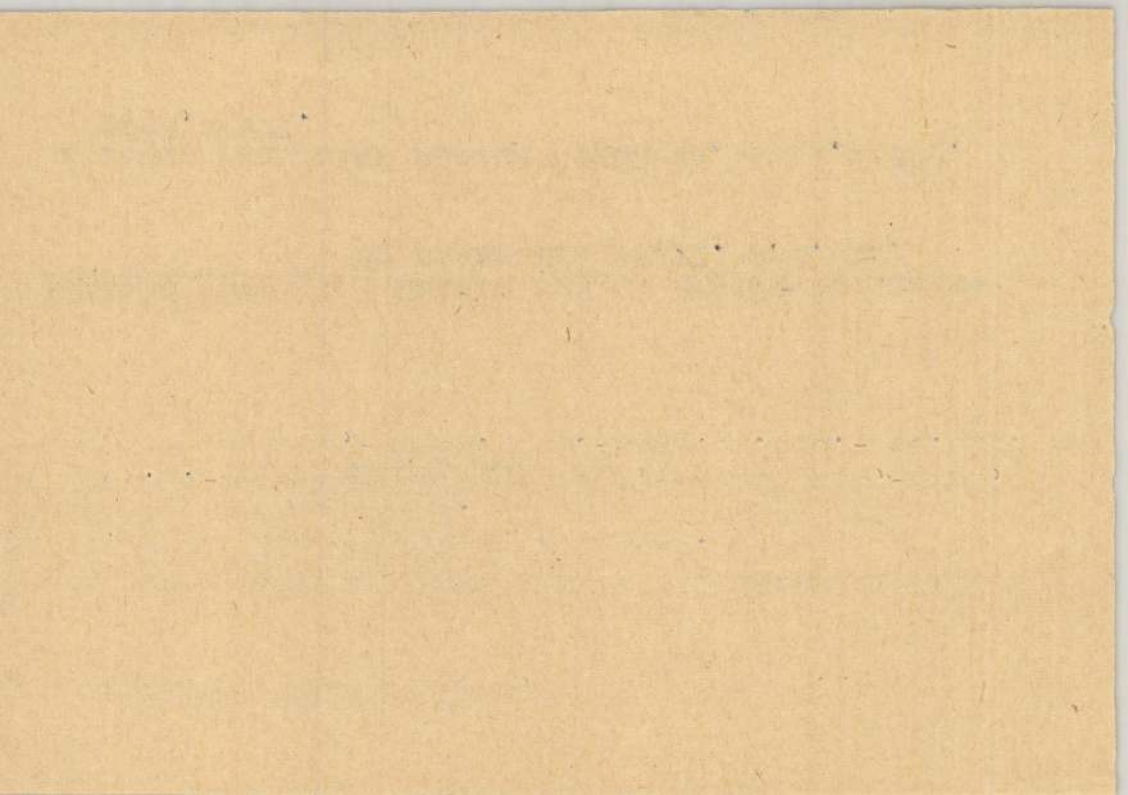
A legelj Modern Magyar Képtár 343 darabos 61 ill. Kiváló gyűjtemények jegyzéke.

Leítmények, grafikák.

265. / - PERBROTŰ CSABA VILMOS, - Kétszeres, - oldal,
Vaszon, - 85x65. 5 cm. - Tisz. 68. 636. - 309. old.

HOMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár sorozata
Új színezmények, II. 305. old.

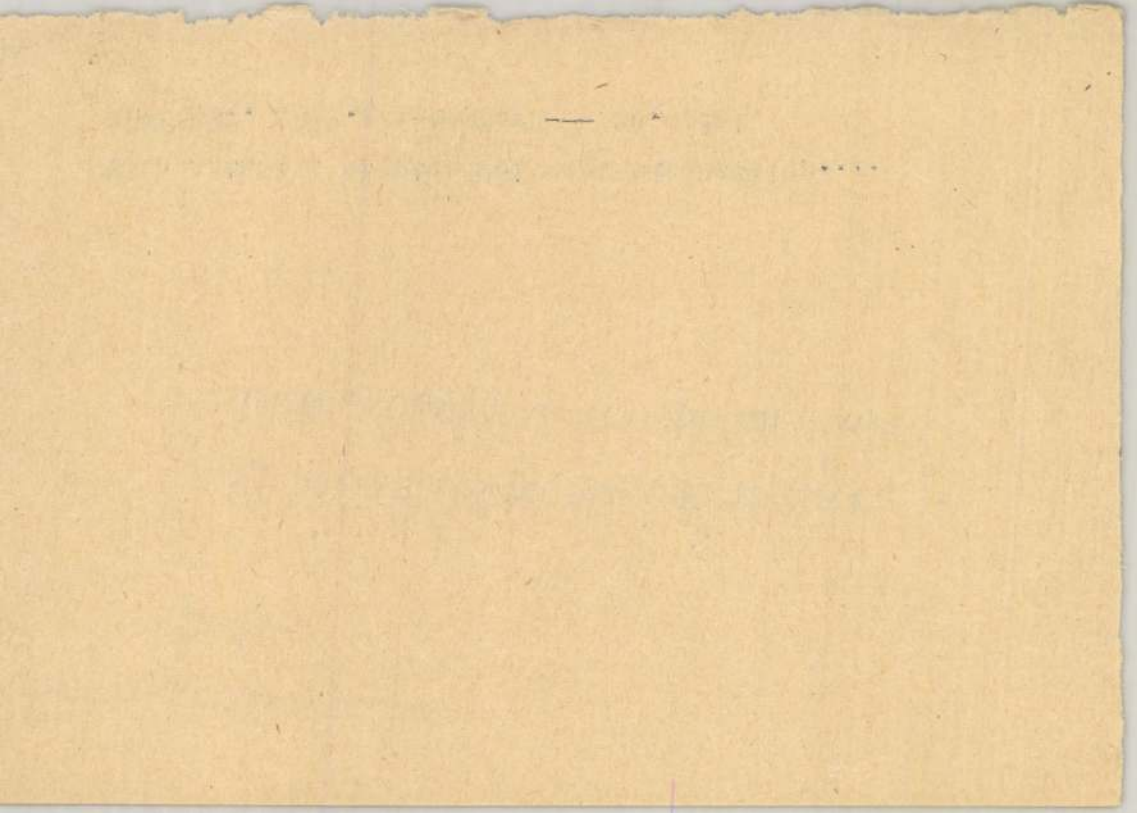
A Janus Pannonius Múzeum Kiadványai, - XIII. - 1938.
Pács, - 1947.

Perrott Gabe Vauves
petro

A mentőndrei műintézetek -
létesítésének megvalósítására.

Tóth Antal: A szentendrei régi művésztelep.....
MŰVÉSZET, 1972. szeptember # - 26. oldal

Pauline H. Lake Wilson

were earlier a 219.000000

Bálint Endre Hazugságok naplója b61
Bp. Magvető 1972

Parkoff - Gabe Wilson (1880-1957)

"Kantzen" o.v. 98 x 73 cm
Kantzen: ca. 15000 M.

Bay 46. Képaukolo katalogus, Bp. 1978. szeptember

Perinott Csaba Vilmos

tagja volt a KUT-nak/Képzőművészek Új Társasága/.

Devényi Iván: Ilosvai Varga István
Látóhatár 1970/7-8 720. old.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

DEPARTMENT OF THE HISTORY OF ARTS

1955-56 ANNUAL REPORT OF THE DEPARTMENT OF THE HISTORY OF ARTS

CHICAGO, ILLINOIS

Perinot Csaba Vilmos

a század eleji magyar avantgarde festészet
nokon Petrov Vodkin munkáival.

D.I. Képzőművészet

Vigilia 1972/3 207. old.

Perlrott Csaba Vilmos

Kozta József Perlrott Csaba Vilmostérezte maga-

hoz legközelebb, aki a százdordulón tantványa

és a földi-abonyi, szolnoki, cibakházi-bárángolással-

ban kiserője volt.

Dévényi Iván:Kozta József

Letthatar 1970/9-10 947. old.

1870-1871-1872-1873-1874

1875-1876-1877-1878-1879

1880-1881-1882-1883-1884

1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900

1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920

1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940

1941-1942-1943-1944-1945

BAV 39. Képekkelő katalogus 1976 május

22. oldal: ar: 4000 Ft

o. v. 75 x 89 (szett)

gyűjtemények

(1880-1955)

Perleth Csaba V. évek

Bay 39. Képauckiô katalogus 1976 mājus

Quilts: n: 4000 ft

J. E. G. : Purlott Gaba

"Gendelot 'veggel' " a. v. 50x35

(1880 - 1955)

Purlott-Gaba Vitaver

Perlrótt Csaba Vilmos

Minden kvalitásos művész alkotást a kritikus
nem tud felszorolni, mivel a lap terjedelme

korlátozott. "A HET" így is ad helyet a mű-
vészet e. rovataban, hogy tud az alkotások is-
mertetésén, megemlítésén azok nevéit, akik értéke-

sebb művekkel szerepelnek:

Gy. Sándor József, Balló Béla, Rózsai Dezső
Gara Arnold, Perlrótt Csaba Vilmos, Béla Vá-

rós Ernő, Pílich Dezső, Kunwald Géza, Kornai
József, Szilágyi Lajos, Wagner Géza, Nádler Ró-

bert, Zombory Lajos, Andrey Sándor, Szüle Pé-

ter művészek munkáit méltatja Felvinczi La-

kacs Zoltán: "A telt telt III" címmel.

A HET, Bp. 1919. febr. 9.
XXX. évf. 6. sz. 90. lap.

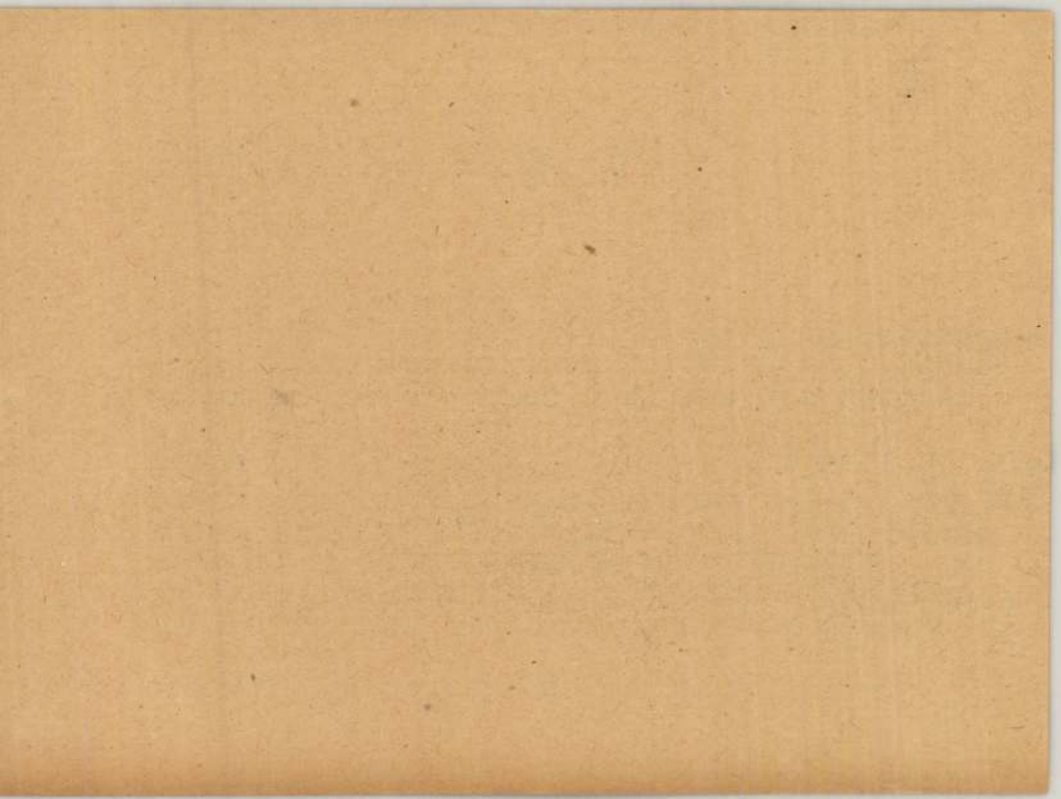
Perlrott Csaba Vilmos

A lap művészet c. rovatában hozza Kazmer Br-
nó kritikáját: "Magyar művészek kilálttása"
címmel, az itt következő művészekről:

Gsók István, Perlrott Csaba Vilmos, Márty
Ódon, Réti István, Bornemissza Géza, Gara Ar-
nold, Kubinyi Sándor, Erdel Viktor, Csáky Lás-
zló.

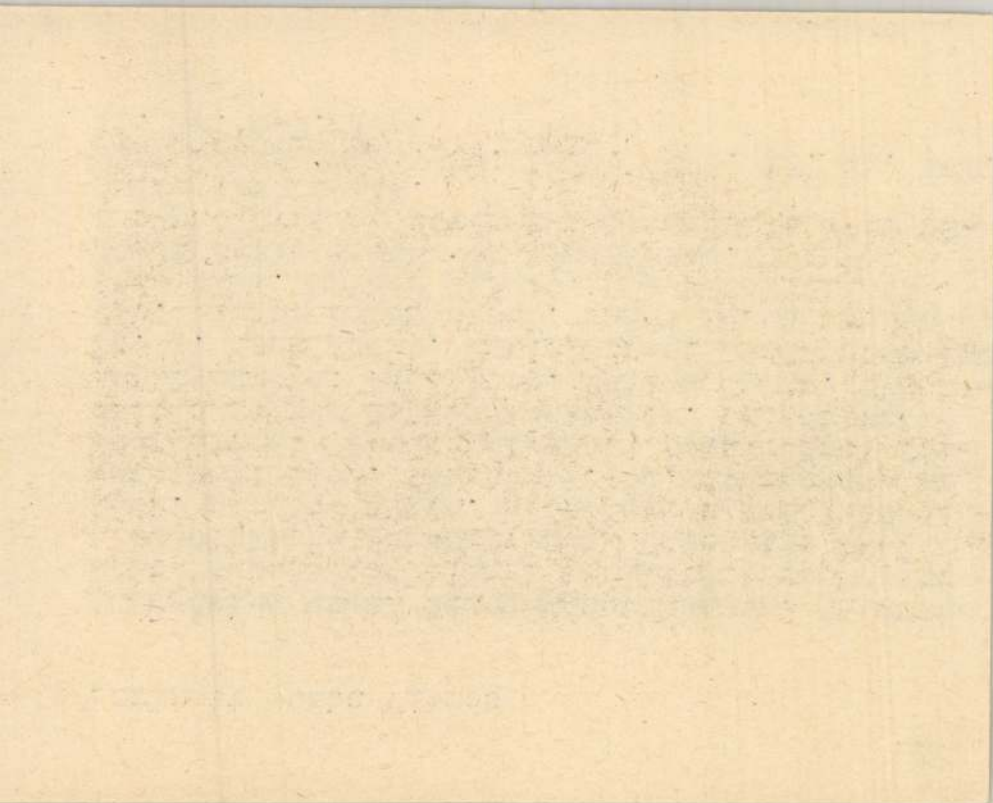
Perlrott Csaba Vilmos "Úszónna a szabadban"
c. nagy festménye finom színezéssel, kompo-
ziciójának bravuros megoldásával, nagyszerű bi-
zonyosságot nyújt művészetéről.

A HÍR, Bp. 1920. Jan. 1.
XXXI. évf. 1. sz. 14. lap.

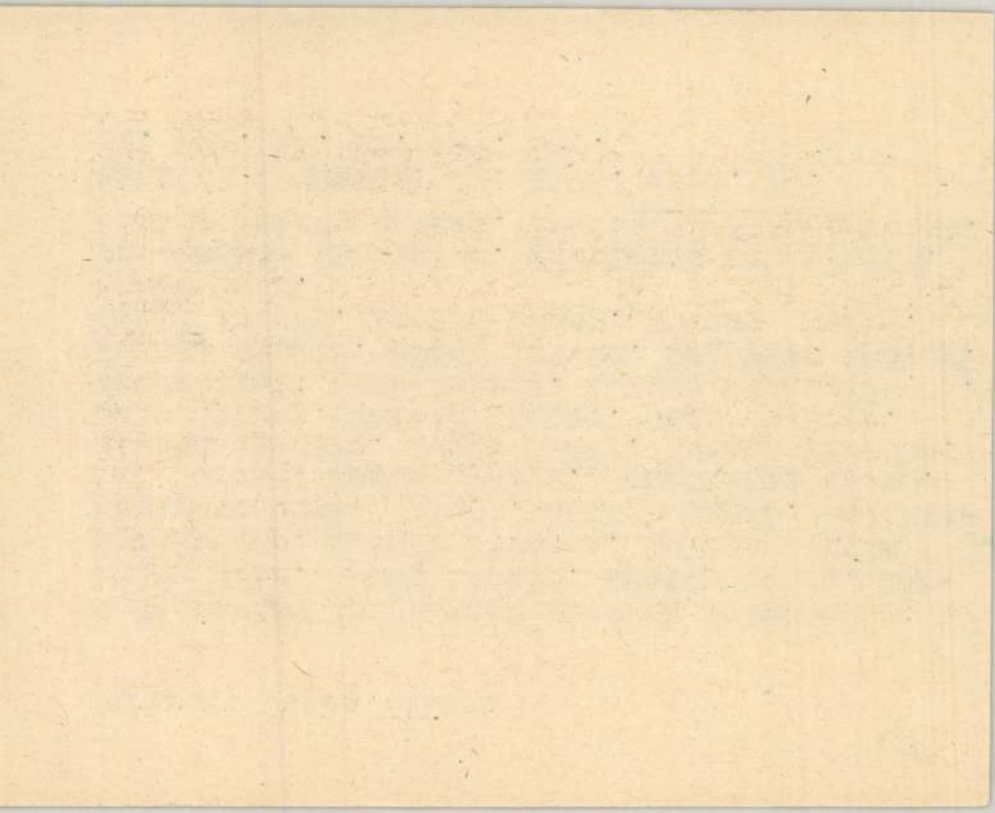
Perrott Csaba Vilmos

A megjelölt utcai Vasmunkásotthonban, "A nagy-
szot szobadagja" címmel kiállítást rendezett
a Szocialista Képzőművészek Csoportja 1943
1942. március végén. Először a Szocialisták
1942. március 1-én, "Szobadag és
Nép" címmel kiállítást rendezett a
dát a magyar képzőművészek, jelentős
a pályázat: Amos Imre, Bálint Endre, Ben Be-
ta, G. Beck Judit, Burt István, Dezi Huber Ist-
ván, Diemer Dénes Herse, Földi Károly Dénes,
Gede Ilka, Gruber Margit, Hay Károly László,
Judit David László és Grafikusok.
A képzőművészek nevének folytatása a 2-es és
dátum következik.
11. sz. 6-7. lap.

A Fesztér és Grafikusok nevének folytatása:

Kadar Béla, Kadar László, Kmetty János, Kondor György, Molnár Piroška, Nollpa István Pál, Perlrott Csaba Vilmos, Redner Renge, Reichenfal Herene, Roman György, Schmitzler János, Sirkuta Gusztáv, Sugar Andor, Szántó Piroška, Szin György, Tauber Blanka, Weisz György, Szobrásszok: Beck Andras, Bokros Birman Deseb, Barkos Aladar, Gador István, Goldmann György, Kente István, László János, Hevesz Andra, Szabó Ivan.
"Szabadság és nép" c. legutoljára beszámoló.
Pinter István elkeret, László: AMOS IMRE nevenél.
Klet és Iradalom, Bp. 1976. márc. 13.
XX. évf. 11. sz. 6-7. lap.

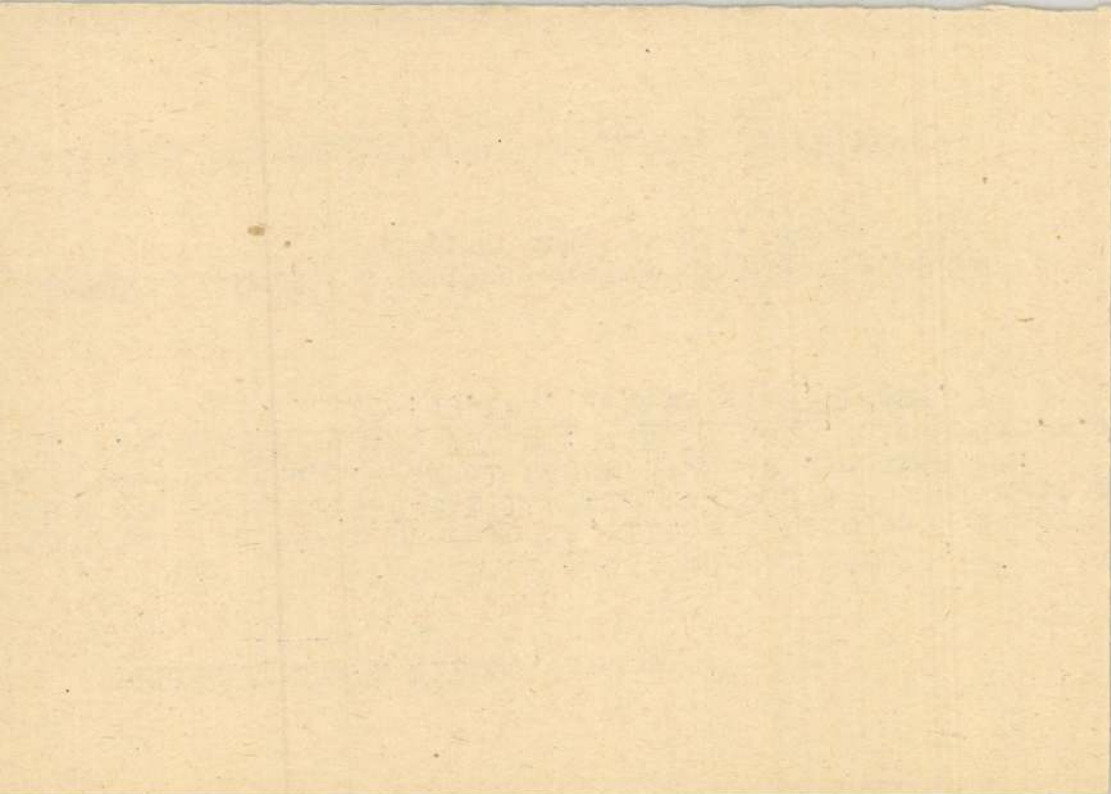

PERTROTT CSABA VILMOS, festo

A Pés modern Magyar képtár gyűjtemények vétele, Vagy
ajándékozása révén gazdagodik, illetenként vásárlások
átján gyarapszik. 1969-től 1973-ig kb-1500 darabbal nőtt e
gyűjtemény anyaga. Ezekből képek jegyzéke, részletek:
9. sz. - PERTROTT CSABA VILMOS: "KÜLVAROS", című műve. V. o.
79+99 cm. Ltsz: 69.154. fekete lepr, 1 298.01d

HOMVAY FERENC: A Modern Magyar képtár története
Új sorozatának III. 287. old

A Pés modern Magyar képtár története, VIII-VIII. 1972-73. 1968, 1972.

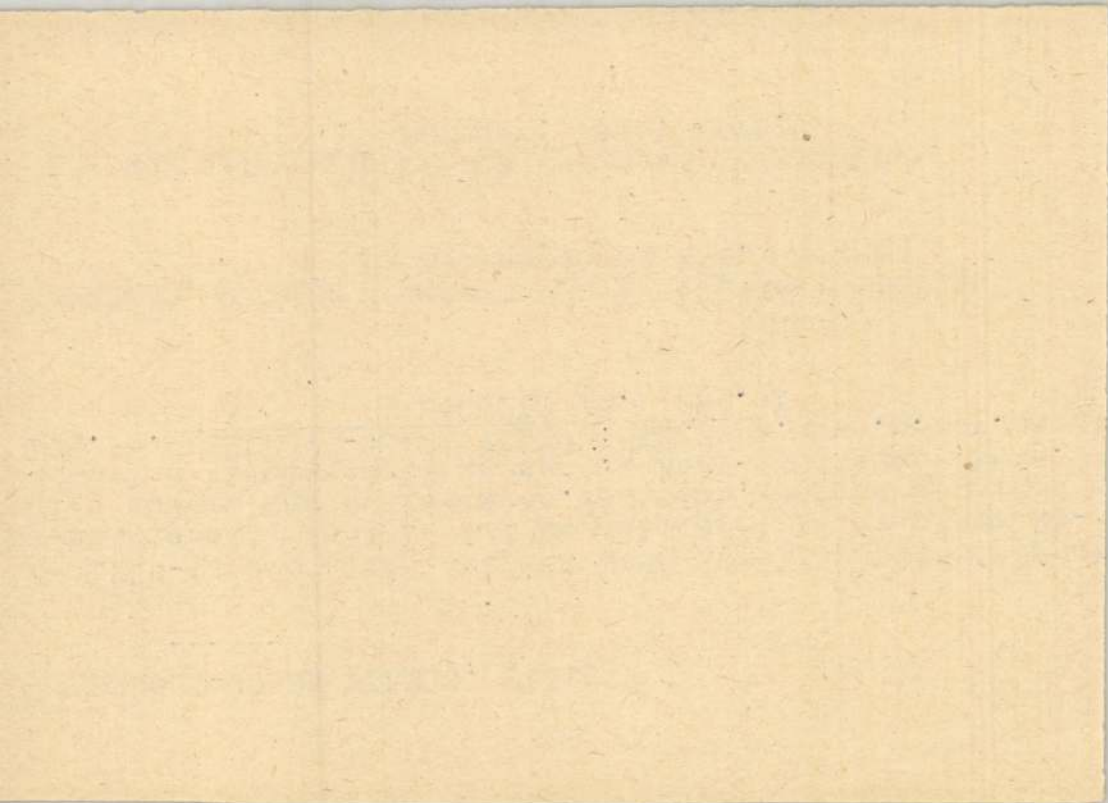

PERTROT-GSABA VILMOS, Festsó

Az 1969-es szerződés szerint Bedő Rudolf gyűjteményének meghatározott része 14 évi megvalással 14 év alatt kerül a Modern Magyar Képtárba. Restmény, grafika alkotja zömmel a kiválasztott anyagot. A Bedő-gyűjtemény, 1976. 134. sz. - PERTROT-GSABA VILMOS: "KERTE" o. műve. p. er. paszt 240+210 mm. 295. oldal

HOMVÁRY BERND: A Modern Magyar Képtár története Új sorozatának III. 187-014

A János Pázmány Magyar Egyetemen. XVII-XVIII. 1872-73. évek, 1875.

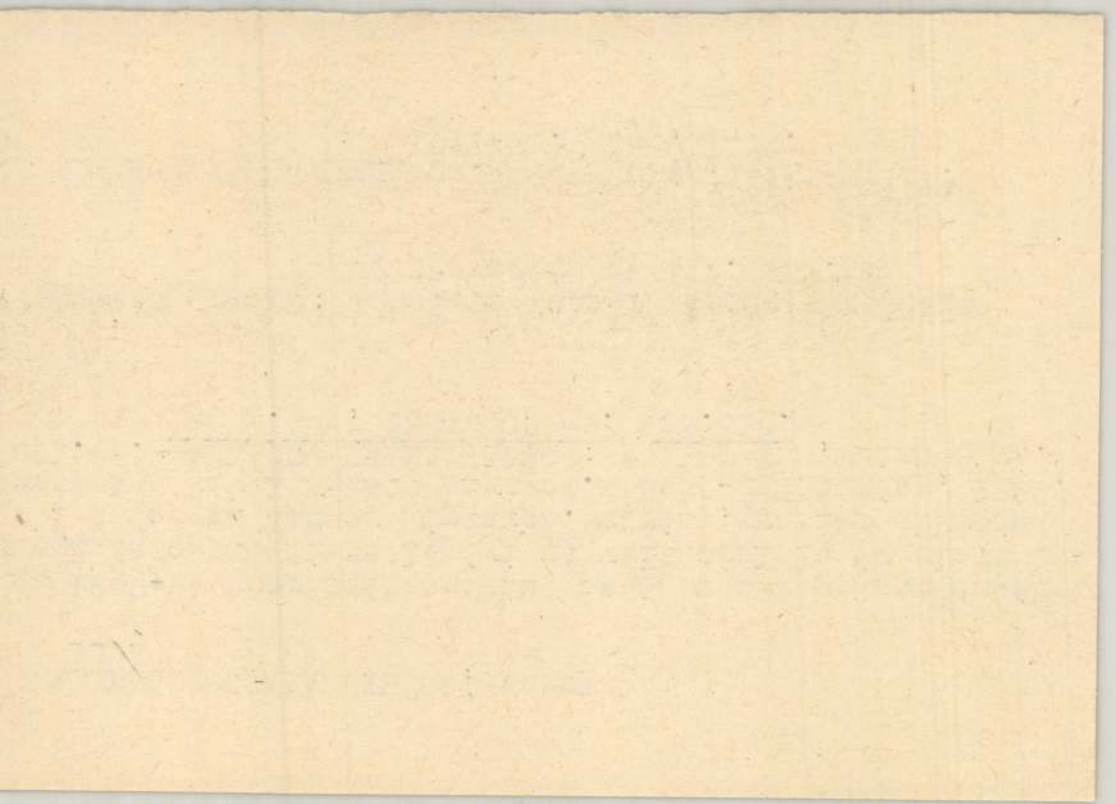

PERTROTTSABA VIMOS, Fests

Az 1969-es szerződés szerint Bedő Rudolf gyűjteményének meghatározott része 14 évi megváltással 14 év alatt kerül a Modern Magyar Képtárba. Esemény, grafika alkotja zömmel a kiválasztott anyagot. A Bedő-gyűjtemény, 1980. 231. sz. - PERTROTTSABA VIMOS: "ALTO NO", című műve. p. tus, 338+209 mm. 296. old.

KOMVARY FERENC: A Modern Magyar Képtár története
Uj szerzemények III. 287. old.

A Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtára, XVII-XVIII.
1972-73. évek, 1973.

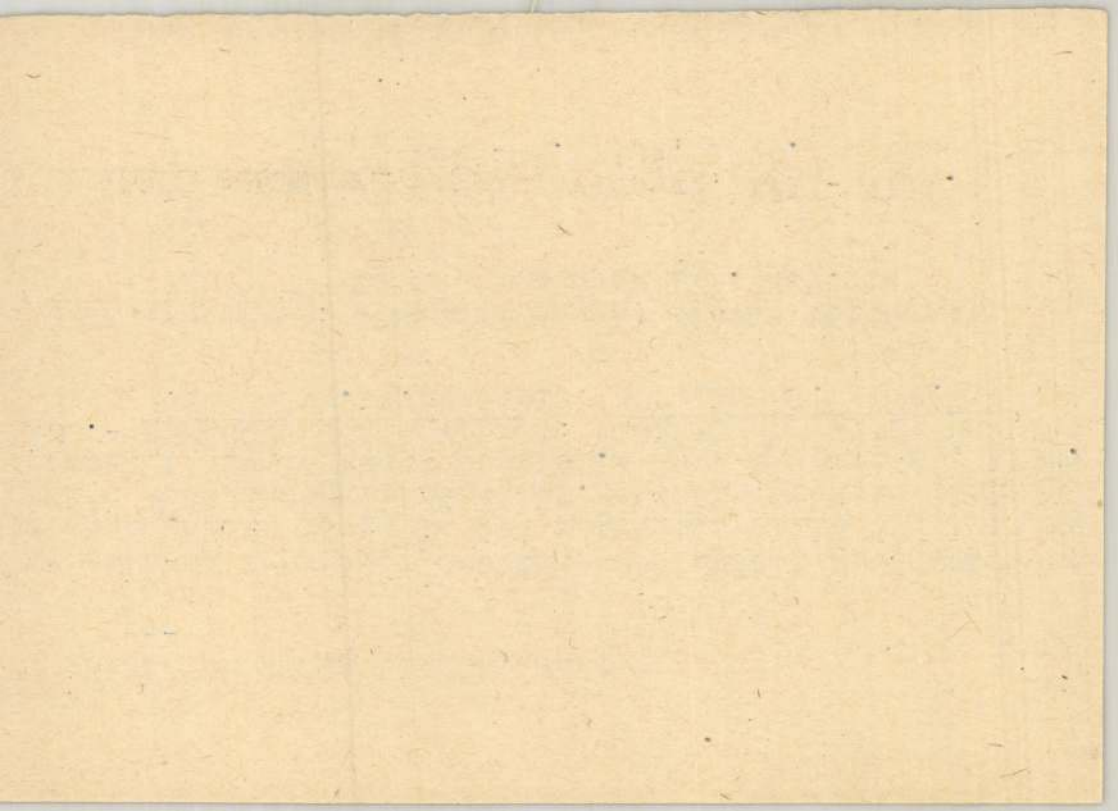

PERTORR GSABA VILMOS, festé

Az 1969-es szerződés szerint Bedő Rudolt gyűjteményének meghatározott része 14 évi megváltással 14 év alatt kerül a modern magyar képtárba, festmény, grafika alátja zömmel a kiválasztott anyagot. A Bedő-gyűjtemény, 1980. 282. - PERTORR GSABA VILMOS: "PREDIKÁCIÓ KRISZTUS" című műve. P. pasztaél. - 327+210 mm. 296.01d

ROMVARY FERENC: A Modern Magyar Képtár története
Új szerzemények III. 287.01d

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, XVII-XVIII.
1972-78. évek, 1975.

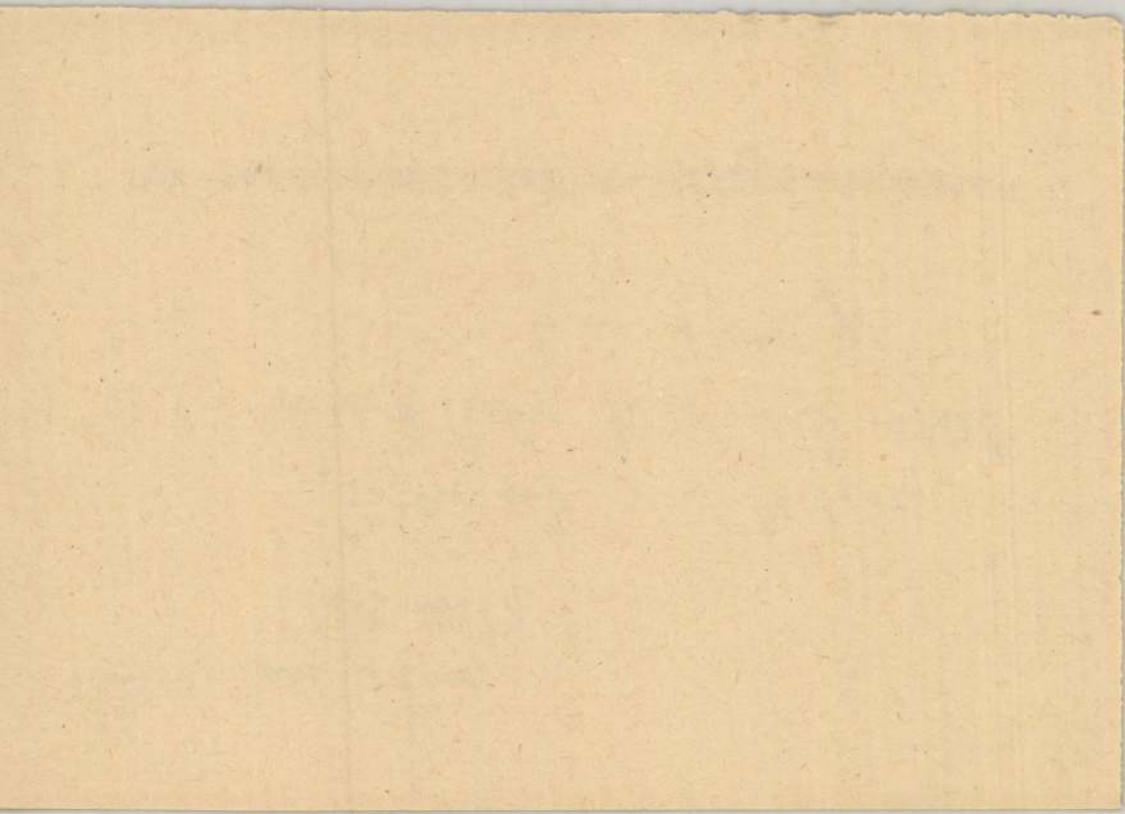
Felkett-Gaba Vitrus

(1880-1957)

"Farrington" O.V. 80 x 100

J. E. Felkett Gaba 1928 N.B. Villet

2. a. : 12000 fr.

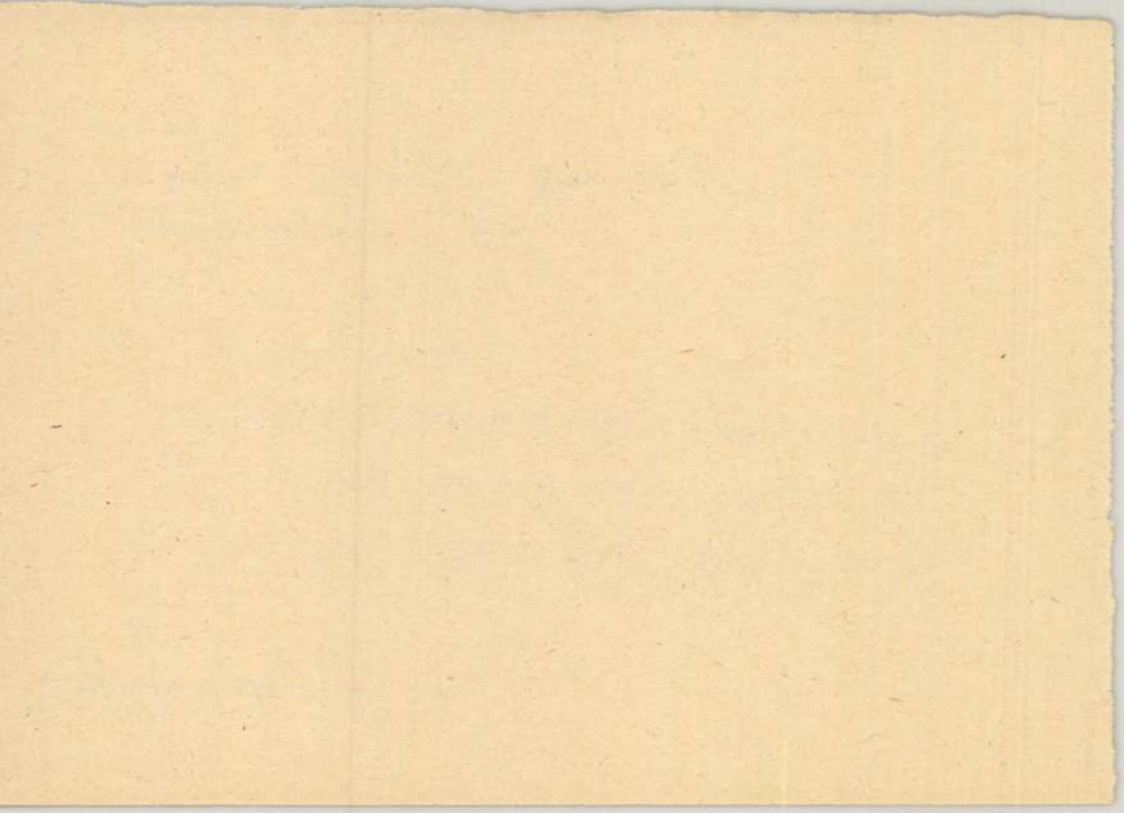

Perritt Csaba Vénus

Szentesi Péter a Művészeti Galéri-
ában Péter Csaba Vénus mű-
veit kiállította június közepéig
Levélben:

-----:Kivonat a katalógusból.

Művészet, 1977. június - 48. oldal.

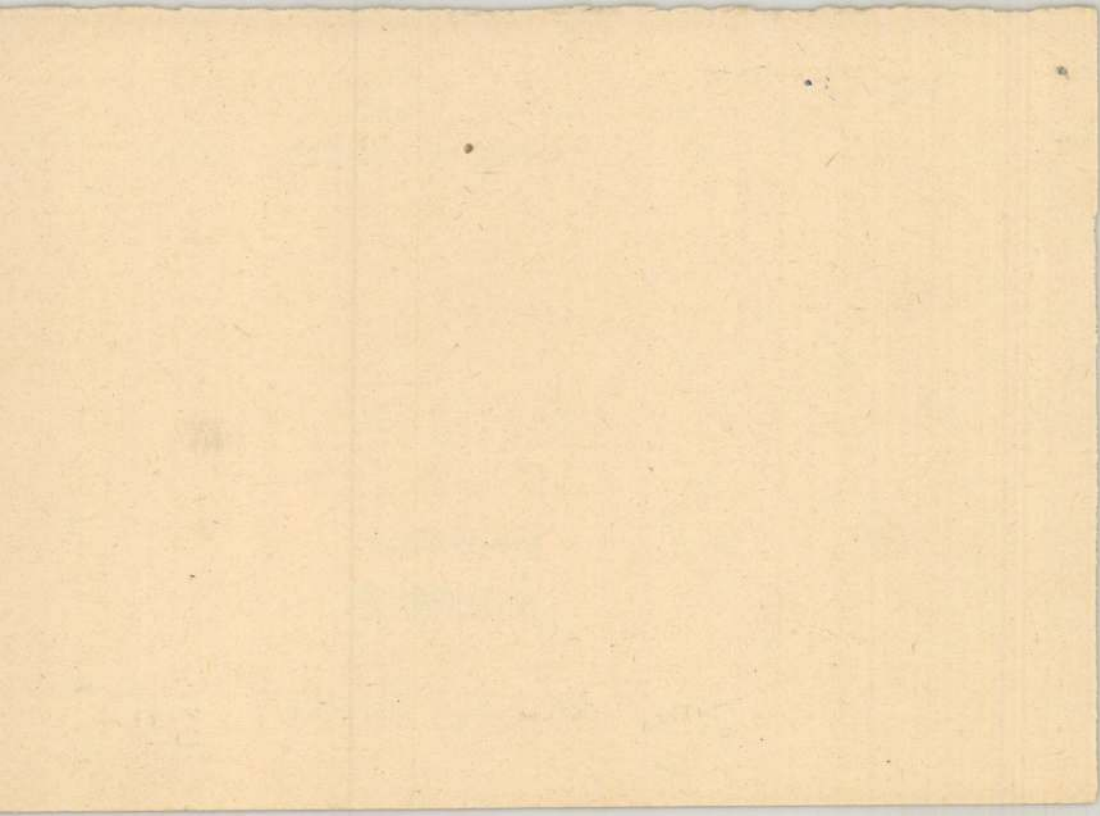

Perloti - Csaba Vilmos, festő

□ PERLOTT-CSABA
VILMOS festőművész em-
tekiallítását
vasárnap
delelőtt 11 órakor nyitja
meg Szentendren, a mű-
vésztelepi galériában Sza-
bó Júlia művészettörté-
nész.

□ - Perloti Csaba Vilmos.

Ez a katalógus, B.P. 1977. június 22.

Perrott-Galen-Venus

Dr. Gustav Andrei Magerthal's Galen-Venus
Ecce reudertih Perrott-Galen-Vil-
nus eulehiallitarat.

Hansoth Gyngy Perrott-Galen-Venus mullihiallitarat.

Guthor, 1974. Juli. 24 - 3 oldal

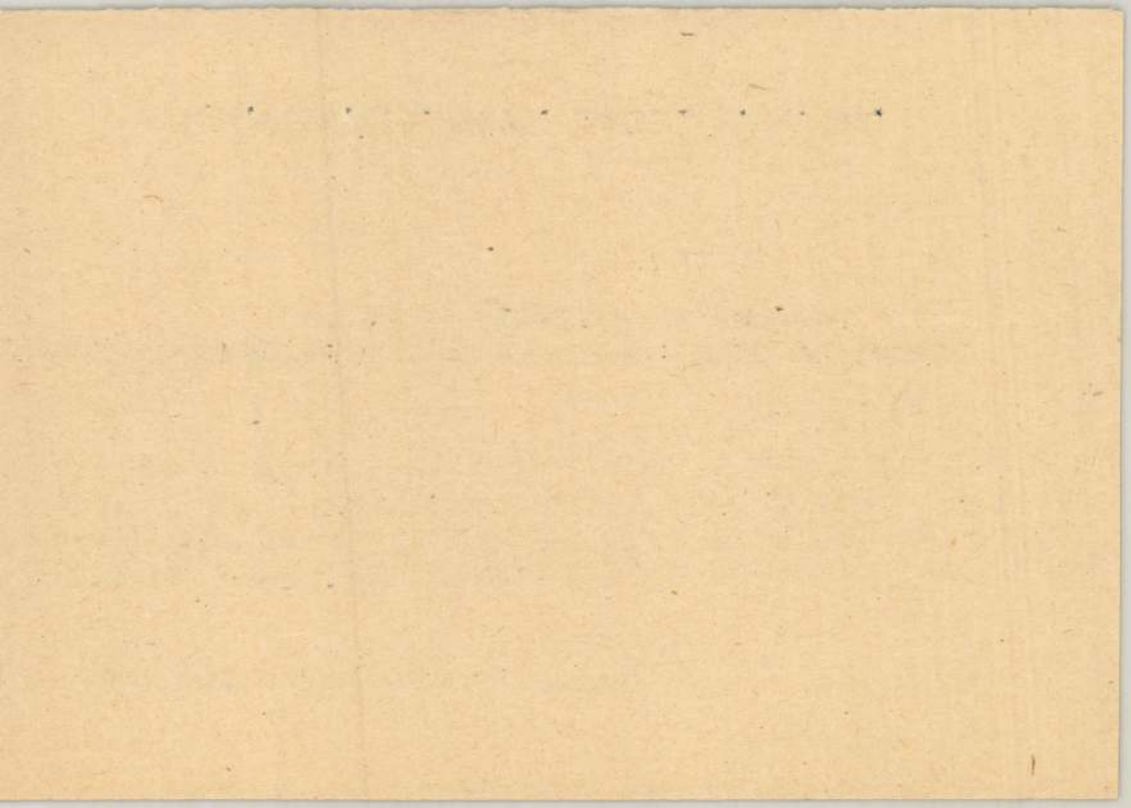
Perlirott Usaba Vilms, Festó

--

Perlirott Usaba Vilms nevével, építész, mint kmetty jáno
éval az 1940-es évek első felében talalkozunk, majd
szaktáblán szentendrei vonatkozásban. A 2-as években
itt tartózkodásunk véletlenül. 306. old. 70. jegyz

Hautsich Jenke: Boxomista Tibor: 1986 kiserlet
telep alapitasa 300. old

Műv. Fort. Fvt. 1974. XXIII. 4. sz. Bp.

Petroff - Csaba Világos

A kaposvári műenobelum értékképei újau kaposz -
köhök a városköt.

Szabó Júlia: Deyt # kivek a kaposvári műenobelum; Kaposvári -
öröskö Alvarusk 3, Corviva 1972, 108. p.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

REPORT OF THE PHYSICS DEPARTMENT

1954-1955

Pestloft - bahn Vilnius
f.k.

~ Mülke's russisch a kopierst. mül-
leutner.

Kopierst. russisch
Lernus 1942

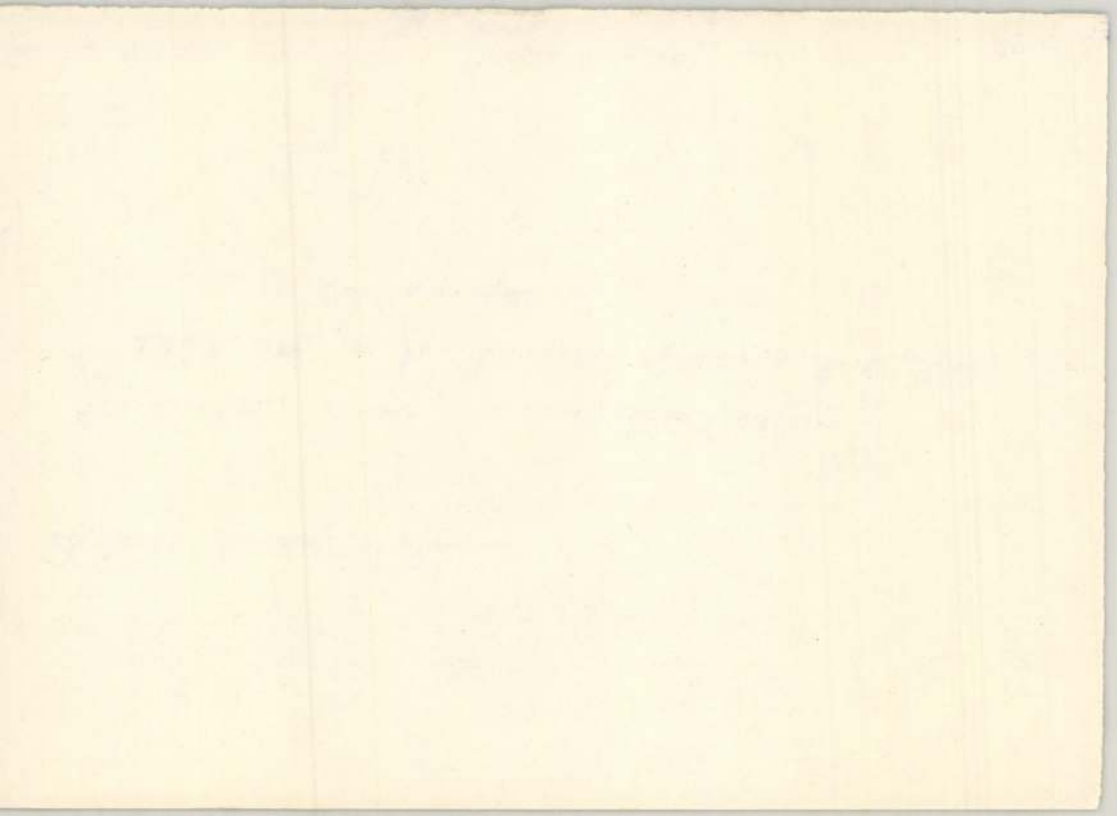
Perrott Costa Vilnius

Scardaria. 1964 det. a M. Kerner; CGX 82 cm.

(previous name)

Telery Katerin: Tšipčičev a Major Kerner. Galenidion.

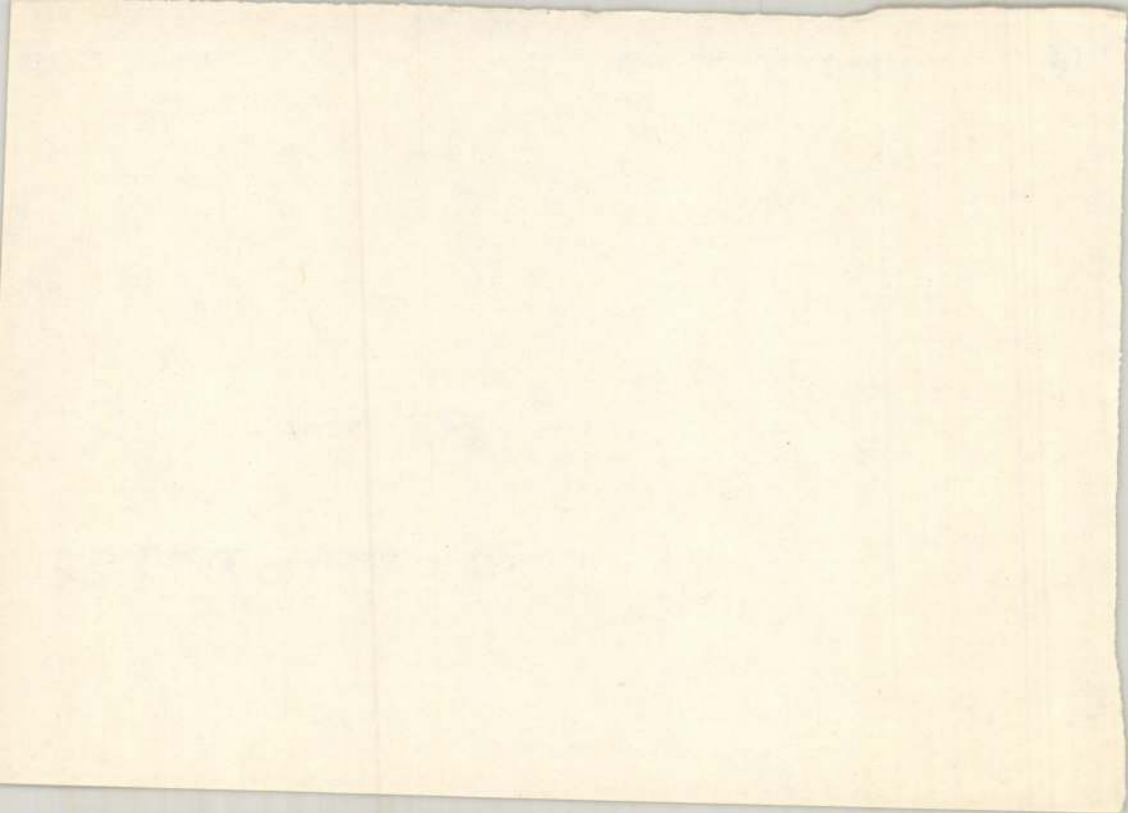
22 apr.

Perrott-Crook Wilsons

New emitte.

Telery Katalin: Tidspolnec a Magyar Nemzeti Goldmidekon.
In. 1973.

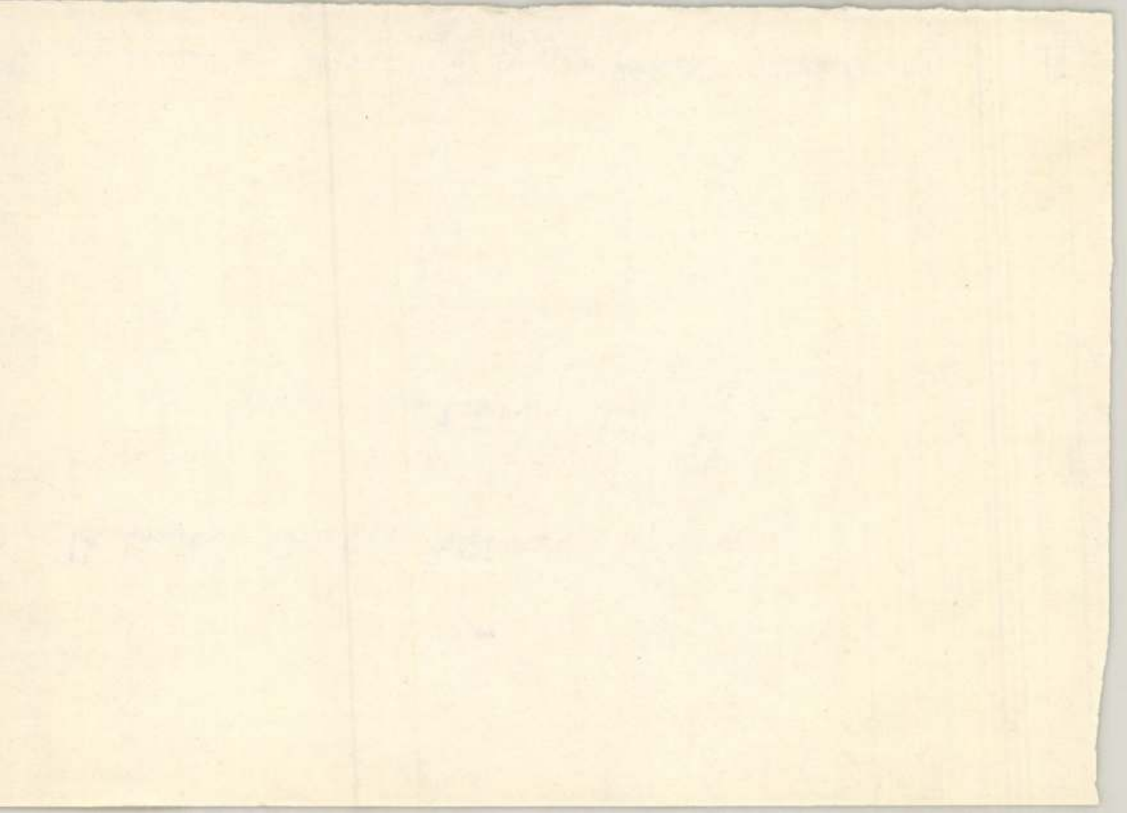

Perrott-Cole Virus

New culture.

Teletyng Kobalen: Talschnee a
Major Neureti Goldmann.
In 1945.

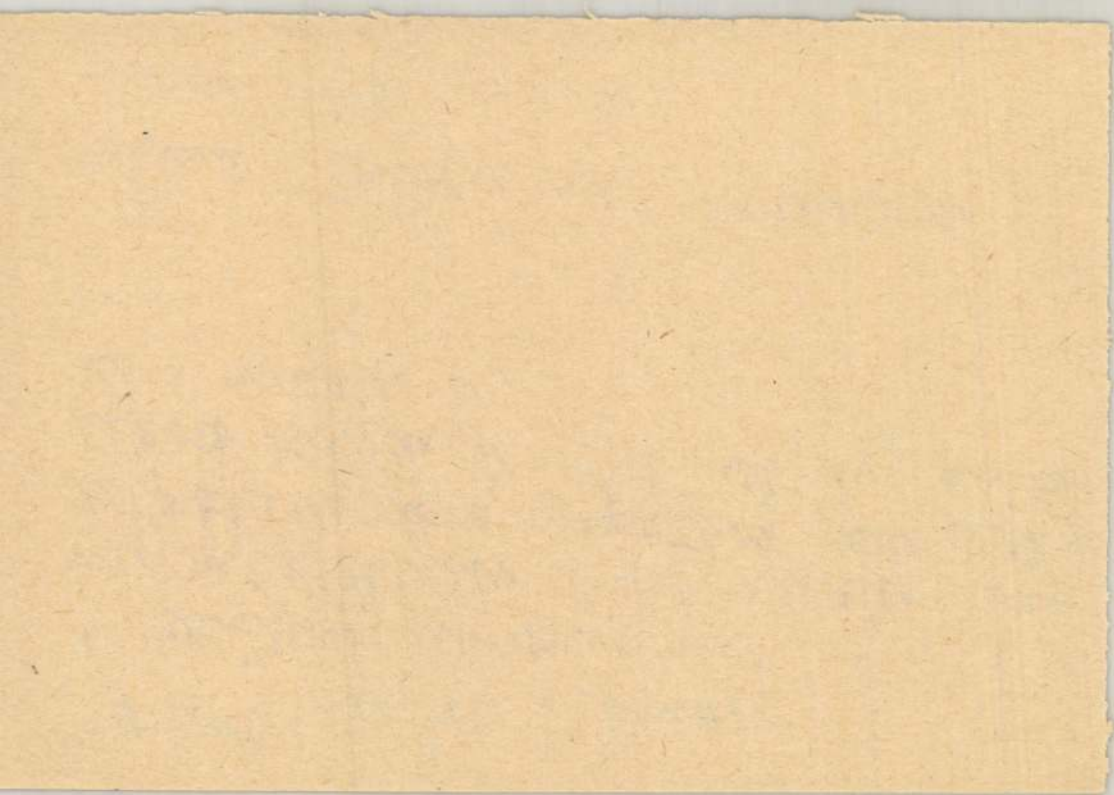
18ⁿ.

Tertullianus Carthaginiensis

A specialita lectionis in
Carthagine, de a corpore
deus, in tertio, in
Carthagine, in tertio, in
Carthagine, in tertio, in
Carthagine, in tertio, in

-namque: Tertullianus
Carthaginiensis, in tertio, in
Carthagine, in tertio, in

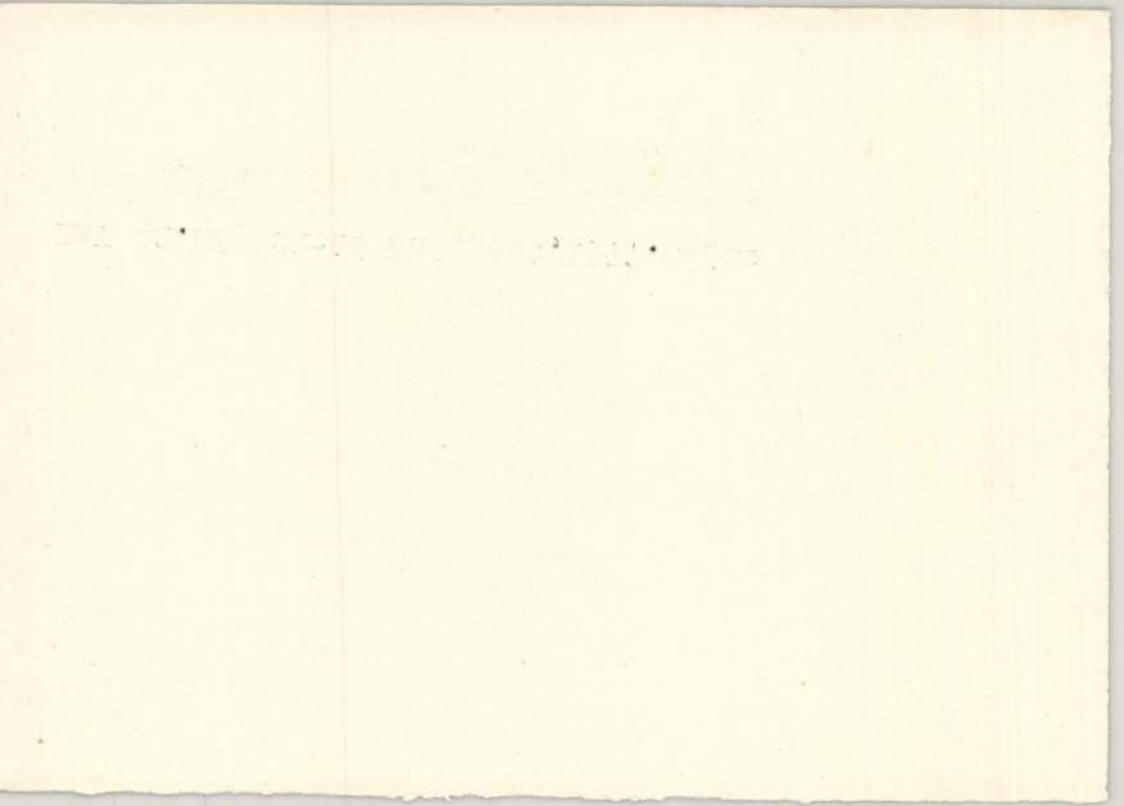

Perkett Gabe Vitour

Taylor Washburn
J. E. Perkins; Perkett Gabe
Vidett, o. v. doxooan

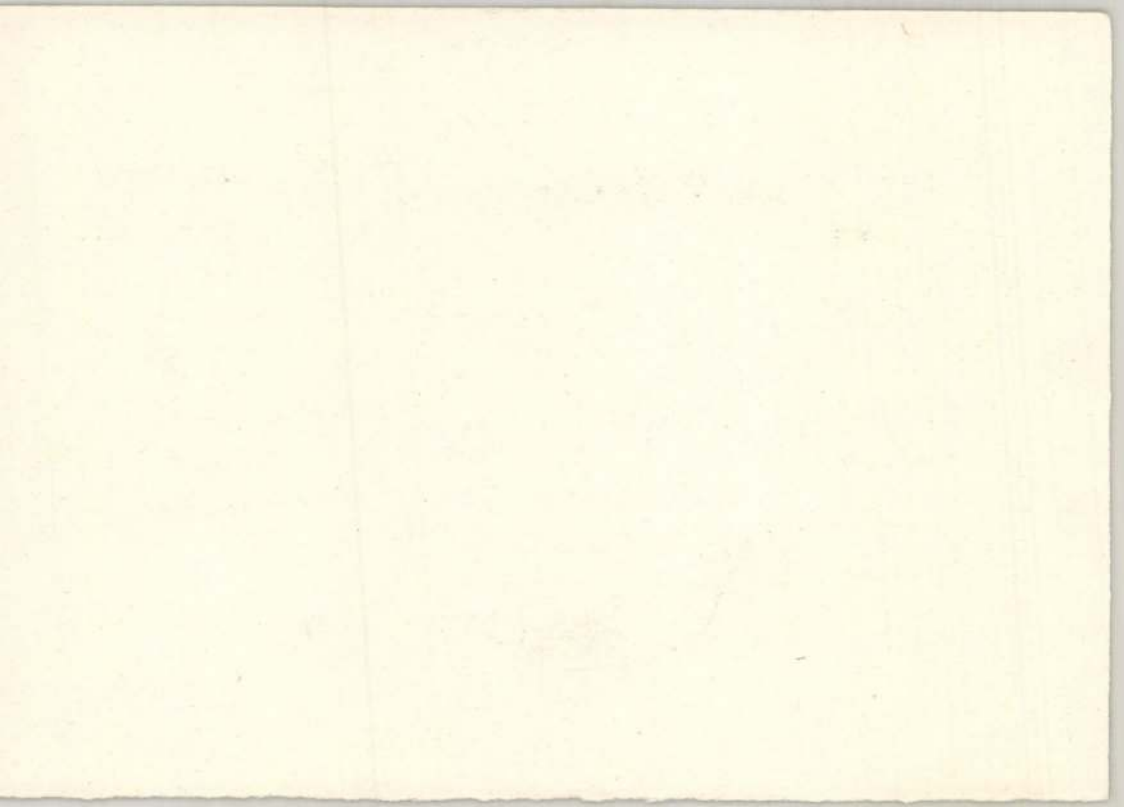
2 Washburn; a; 10000 ft

BAV 42. Képekció Budapest, 1977. május

Perth Gabe Vitaro
(1880-1955)

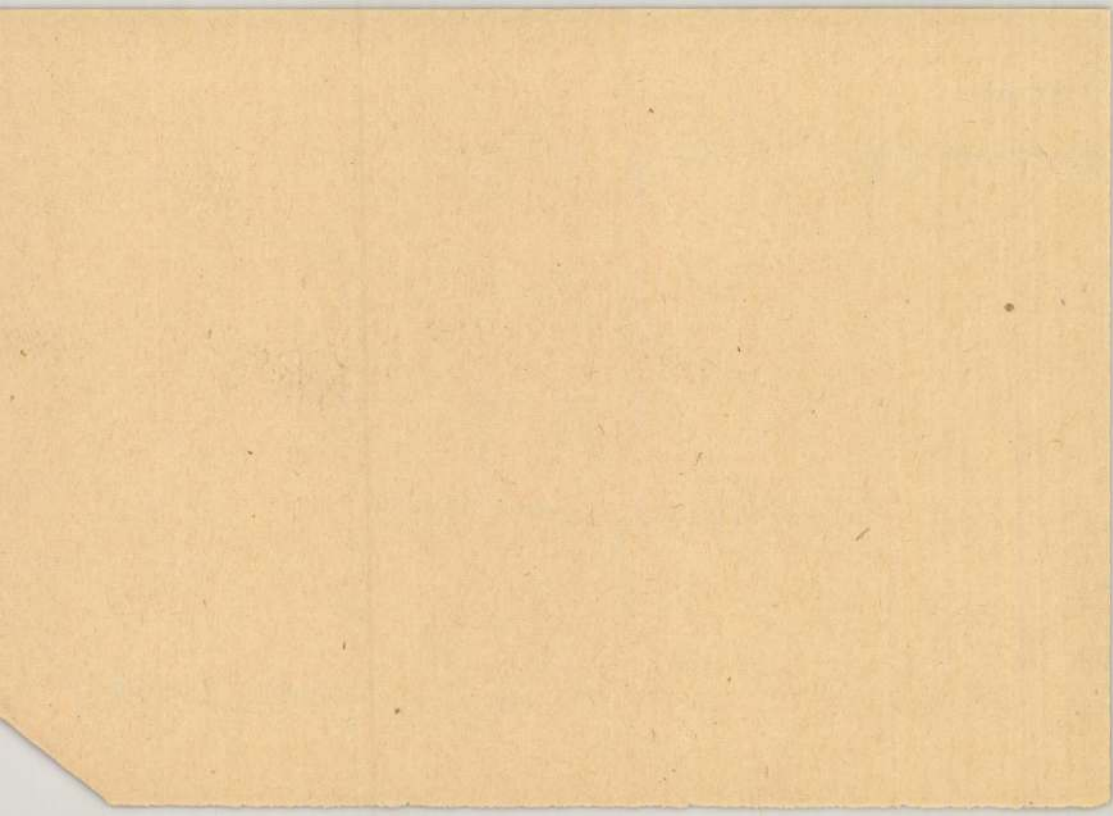
"Gendler" o.v. 100 x 75 cm
J. Gabe; Perth Gabe (Restaurer)
"Makani" o.v. 8000 fr.

John A. Gabe, U.S. Army

was not my boy
wife - emilia

Mayan Market 1973
12.6.84

Önarchív Városi Műhagyományok
Műhely, Városi Műhagyományok
Műhely: 5000 Ft

Perleth Csaba Városi
(1880-1955)

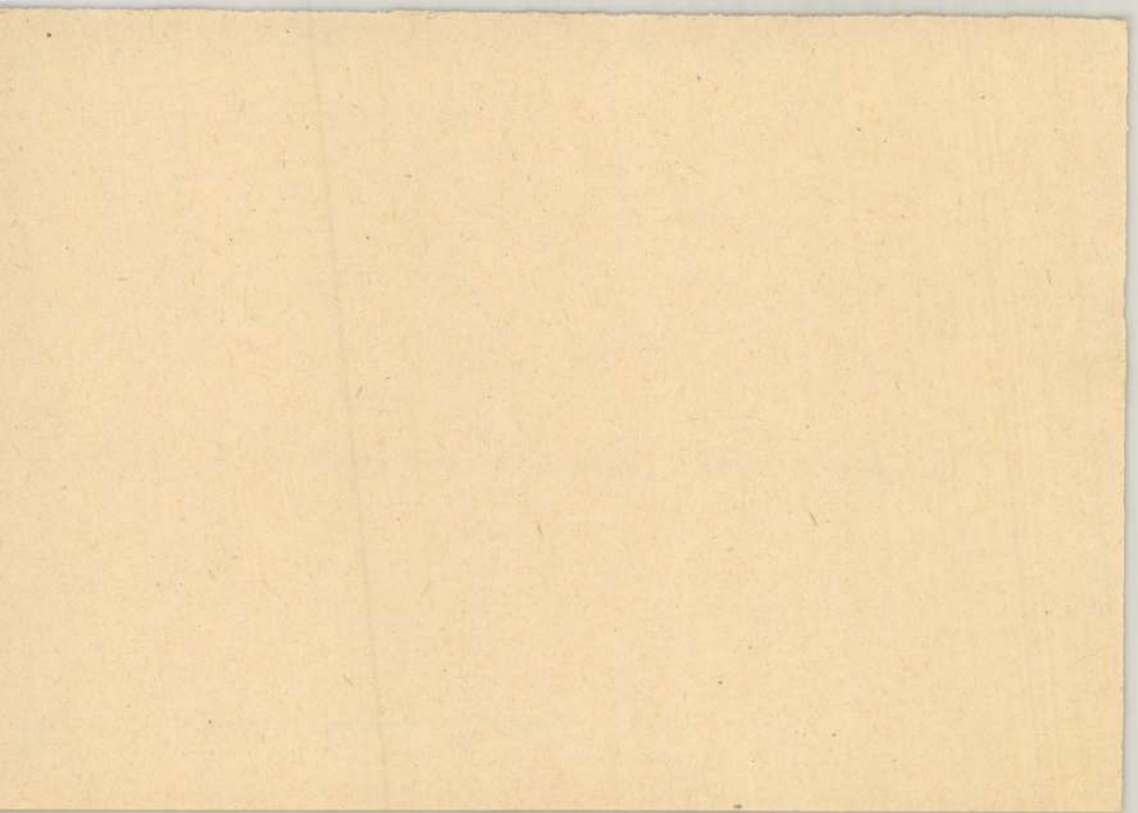
Perott - Coara Vilnos (Perot)

Have a neighborhood "meeting" next evening.

A. Kett, 1974. July. 13.

5. of 29.

6.

M.D.K.

Native American
with Bornemann

Question Book: Bornemann's
Münster, 1960. September.

Perrott Gabe Klaus
1960

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Handwritten text in the upper middle section of the page.

Handwritten text in the middle section of the page, appearing to be a list or series of entries.

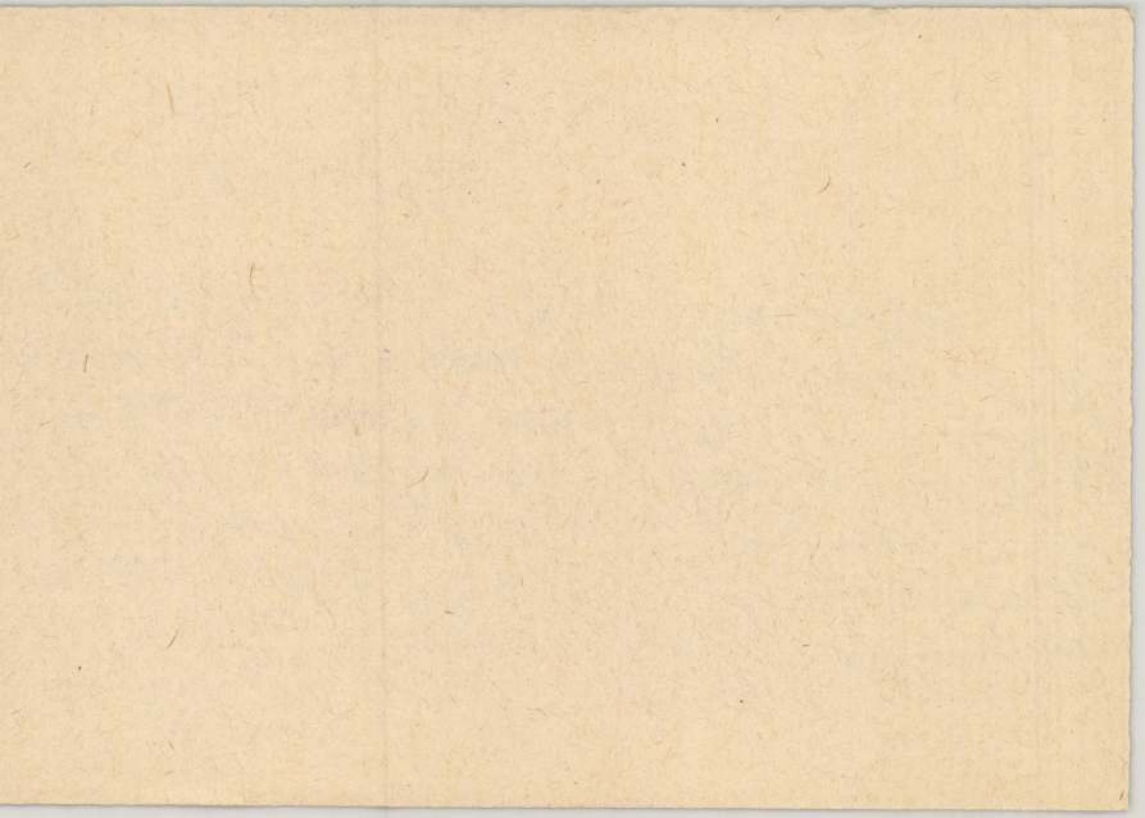
Handwritten text at the bottom left of the page.

Handwritten text at the bottom right of the page, possibly a date or signature.

Perhonen

a Naapilainien kirjain mukaisesti a
Perhe-aineiden, meidän aineiden,
muuten-aineiden, aineiden ja aineiden
käsittelyä ja tutkimista, Perhonen
muuttoa.

Boopidun Kolumbi: On pu Naapilainien
a aineiden, aineiden, aineiden.

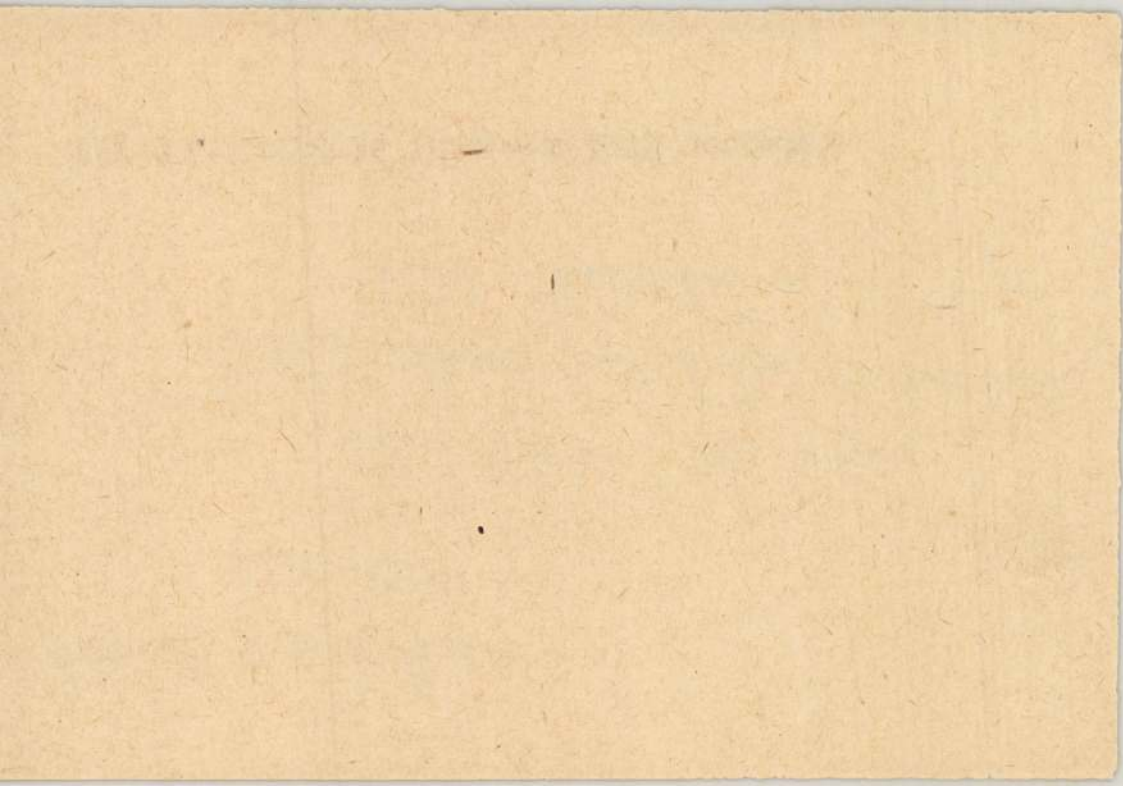
Parkett Gaba László
(1880-1955)

"Modellplan" der Wohnung

83 X 63 Meter fünf Gänge; Parkett Gaba

Wett. Wettbewerb; an: 5000 Ft

Magyar Köztársaság Budapest 1975 december

Redett Gaba Lintaus

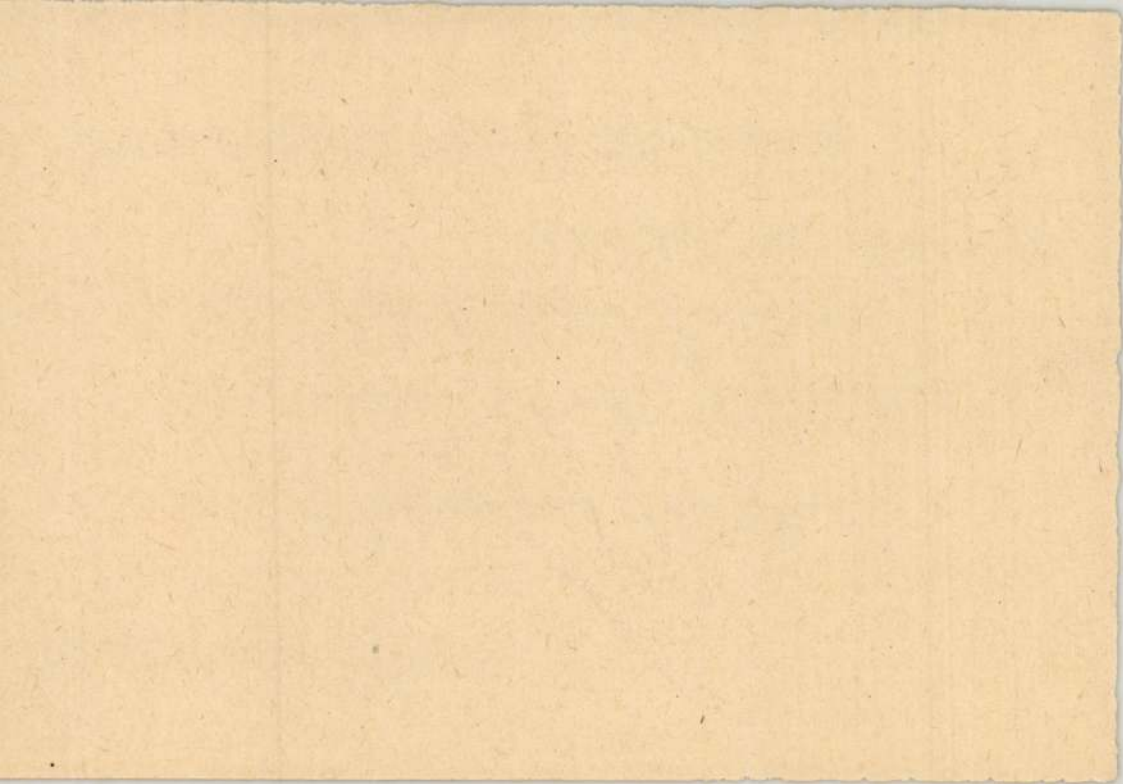
" H Gajua-put Parimban "

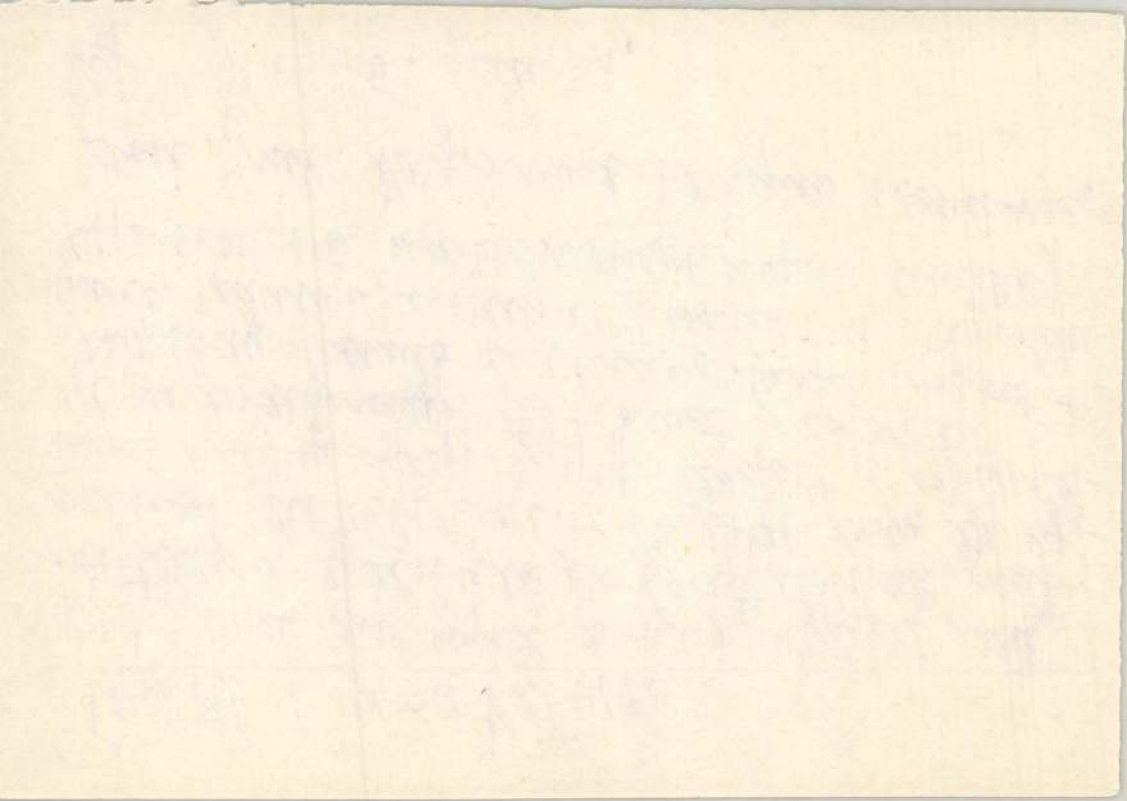
Olay, wayon 65 x 12. Hlept laut

Yelca : Redett Gaba Parin 930

Mhettan, a : 6000 p

BYV 30. Képauleld Budapest 1975 december

Perrott Gaba News

Pap gabori Kingsek es Mihingsek.....
Muefeket, 1975. Junius - 4.
oldal.

A nester alkotás a
Kecskeméti Városi Múzeumban
található.

Coste de la obra, B.N. 1976. 200 p. 4

— : Jost's

3

Y : A'waw ?

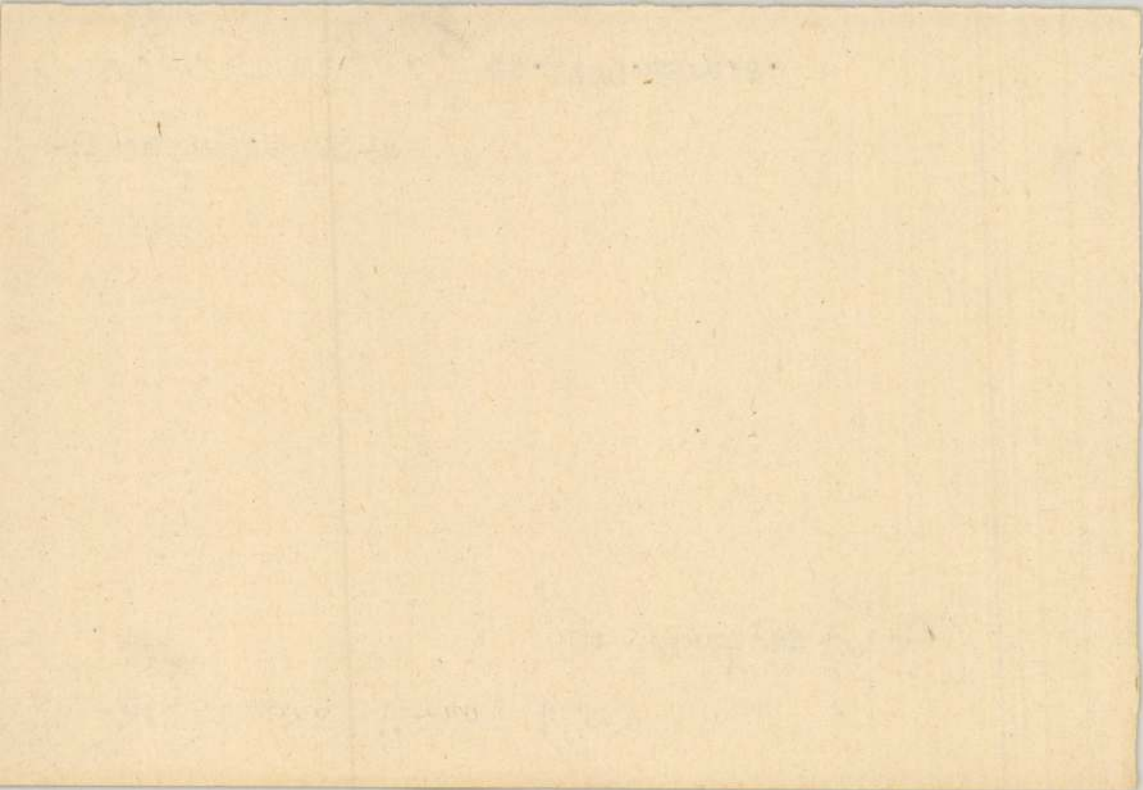
Perforat Crabe Villars, Jost's

Portell Isabella Wilmon, 1810

L: Ferenczy Beni

-:Szentendrei nyár

Eötvös István, Bp. 1977. márc. 2.

Jenshoff-Carla Wilmar, Jolenmarer

a Katona Gábor "Hörsemlein" megnijft
a Vajtközpai "Hörsemlein" Kárlata; —

a murem "a egy nagy töl megarat töltöt
a fette korumpentü tölpen -

Heltoni Károl: a Vajtközpai "Hörsemlein"
"Hörsemlein" megnijft Kárlata;
Péteri: Károl, 1976. okt. 24.

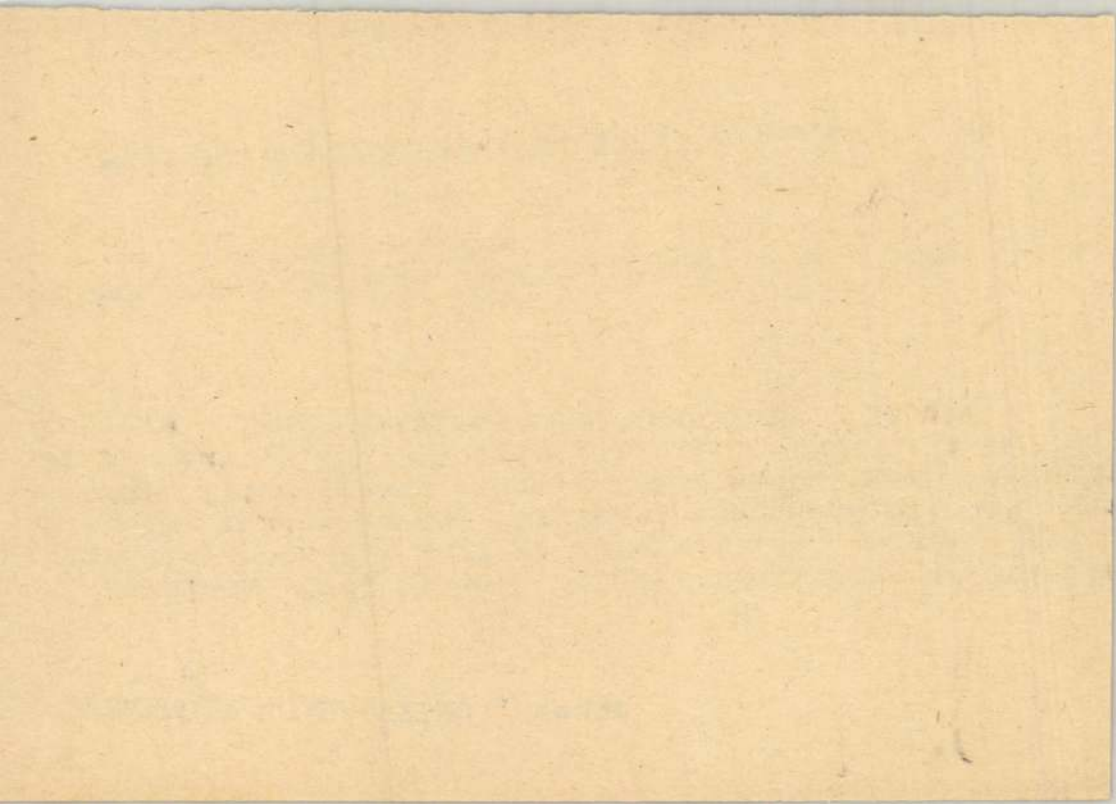
Perkut - Gajah Vitrus, Jats

1. : fuscus h'iu

6.

- : fuscus h'iu - - - -

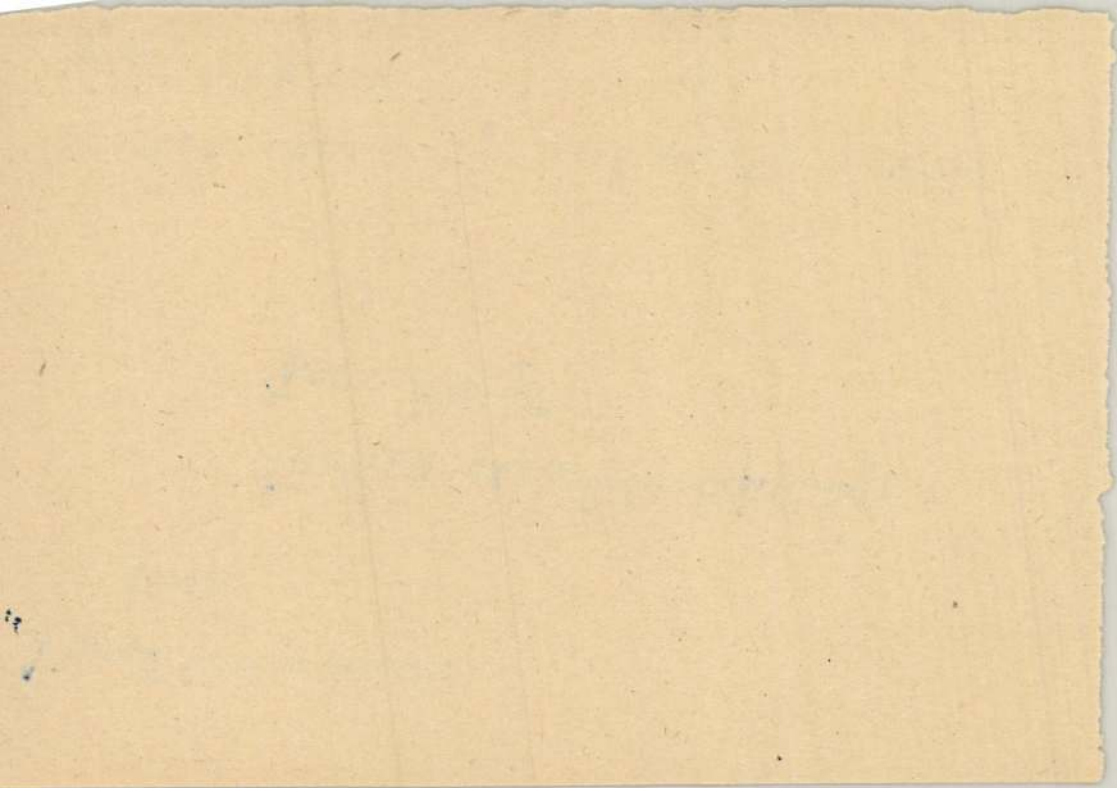
Nel. sabadaga, B.N. 1977, p. 2. 26.

Perinth Casa Nuova
fatti

Perinth Casa Nuova
Perceage
Gravel Marigt.

Perinth Kumbhura: Gravel Marigt in all the sea
Tiber, 1974. Per. 45 - 11 c. d. a. e.

Recht-Geb. Filmes

Pathé 10. v. 60x66

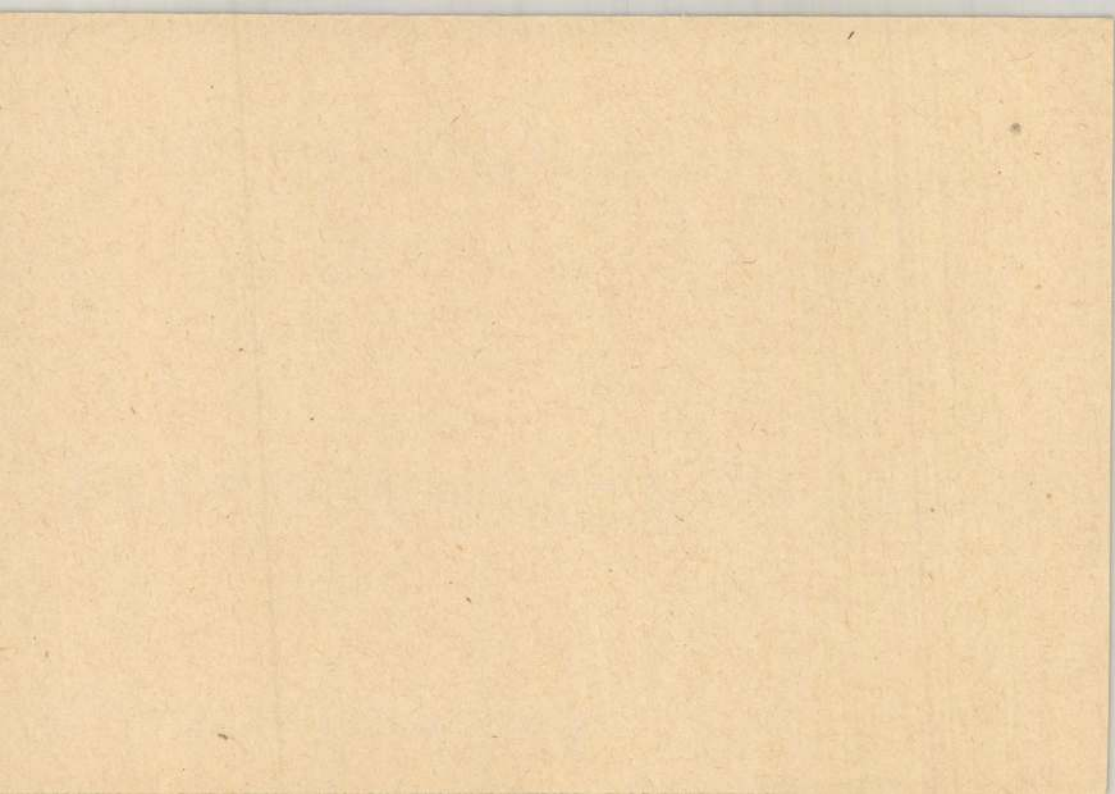
Quartier modelle 10. v. 105x52

30. Maïment. Kraymeris
1973.

Percy Coker Wilkes

Wilkes 11510. Route, v. 10, 79 x 99 cm

Meekem Moger Keyhan, Ples

Perrott - Cabela Vilnius

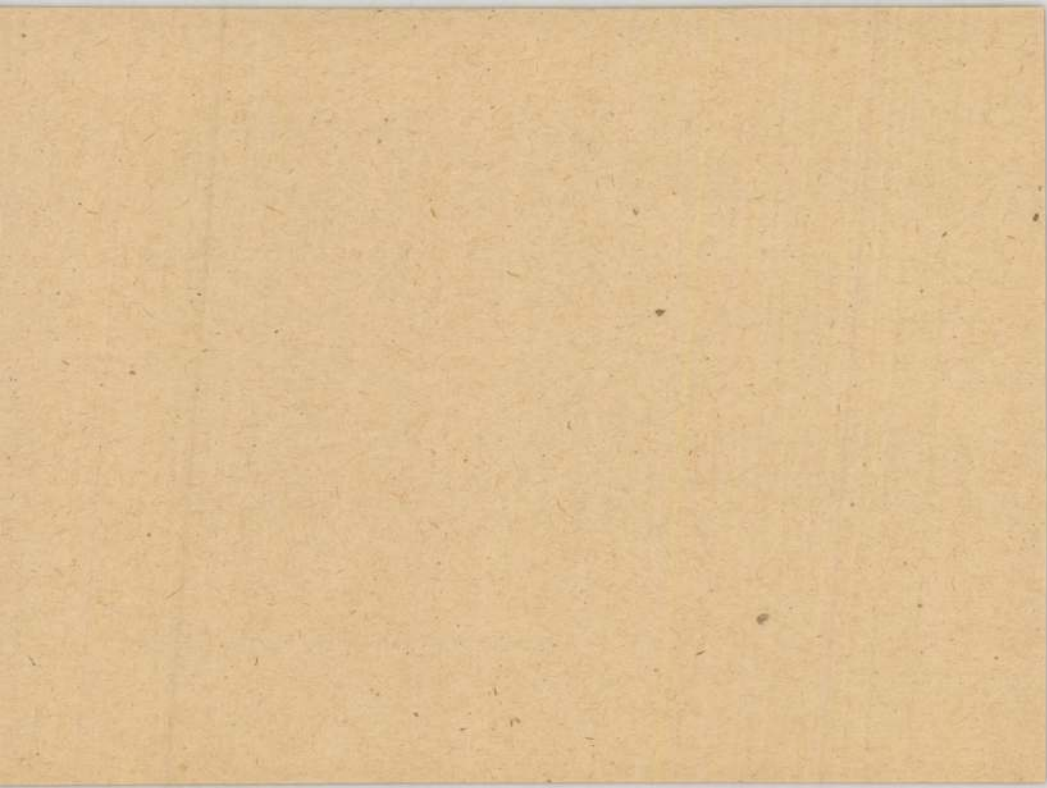
Taylor, Liora Mal 10. 5. 80 x 100

30. Maiteneti. Vėjavėnis
1973.

Perlrött Csaba Vilmos

"Cigánymodellek" c. képevel némi meglepetést szerzett, írja Tóvis: "Két tavaszi kiállítás" c. kritikájában, mely a Műcsarnok és a Nemzeti Szalon tárlatáról szól.
A Műcsarnokban szereplő képről megállapítja, hogy minden eddigi munkájánál jobb, mivel "ő az egyetlen, akinek jót tett a háború" mert most nem tuthat lépten-nyomon Párisba, "hogy azon frissiben áttelepítse hozzánk a Salon des Indépendant mindenkori dernier cri-jeit." Igy legálabb koncentráltja magát itthoni té-

A HHT, Bp. 1916 ápr. 9. XXVII. évf. 15. sz. 195. lap

Perlrott Csaba Vilmos

"Zavaros és tudatosan felépített csendélete
mellét, egészen ötletszerűen ható figurális
tájképet" említi még Tóvis: "Két tavaszi kíal-
lítás" című kritikájában a Nemzeti Szalonban
szereplő munkáival kapcsolatban.
A másik tárlatot a Műcsarnokban rendezték.
Művészet c. rovat közleménye.

A HET, Bp. 1916. ápr. 9.
XXVII. évf. 195. lap. 15. sz.

Perrott - Coala Vilmas (Set II)

Musorgi - Grinwald Bela beállításra volt.

H Kelt, 1974. jú. 19.

5. sz. 29n.

6n.

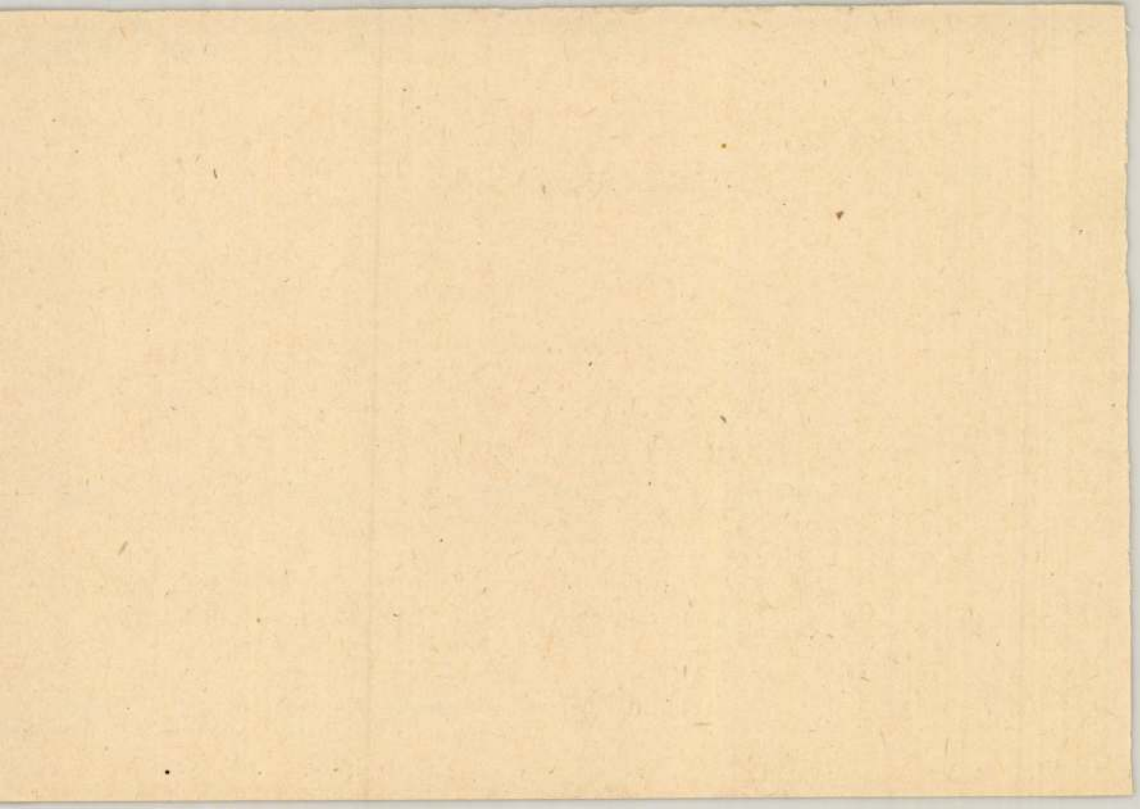
Perkins - Carlo Vilmon (bert)

1905 - Ben indult et Nagelbinder Pinnale

H Welt, 1974. jul. 19.

5. oct. 29a.

Gr.

Perlmutter Anna Vilmos

egy képet tartós letétként a Miskolc
Képtár rendelkezésére bocsátotta a Magyar
Nemzeti Galériára

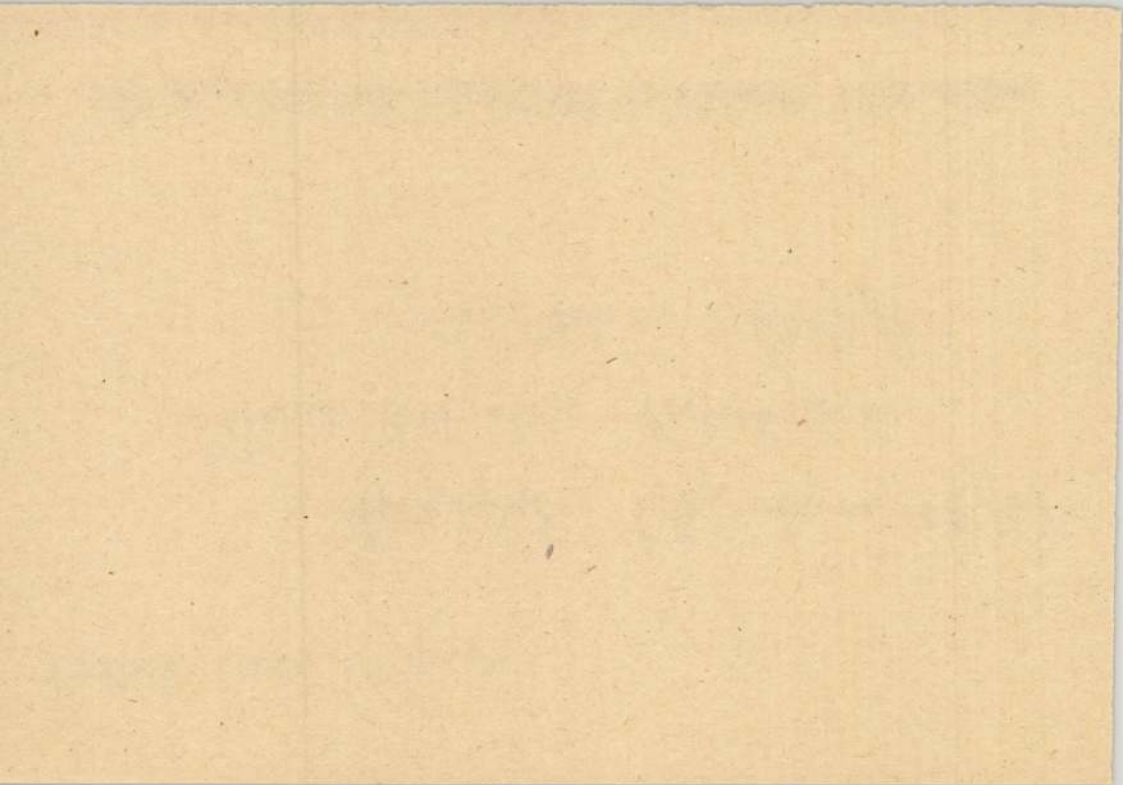
Magyarok 1974 augusztus
12. old.

Permett Gaba Vitarup

"Utcahuyet" Oloj Vayen, 55X64

Deleatue Ruy Vehr : Permett Gaba

Muzeyan : 6000 ft

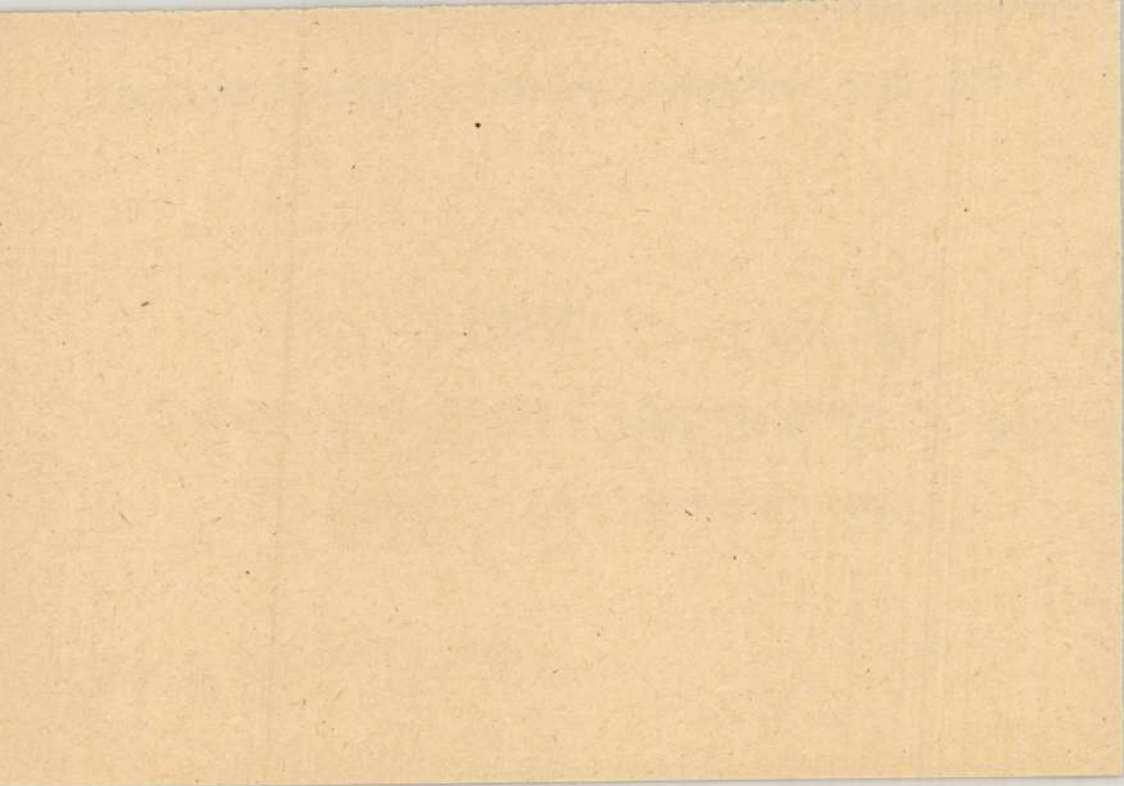
Perluat Gaba Viten

"Hilal" 06, kempas 97x64

Jelant laut Gaba: Perluat Gaba V. 934

22x22" : 6000 ft

Bay 36. Muzesett Kapankele Katalogues 1975 majus

Perrott - Coala Vilnos (Leontis)

1955 Jan. 23 - du kalt meg

Nepmora, 1955 Jan. 23.

103.28.19m.

8p.

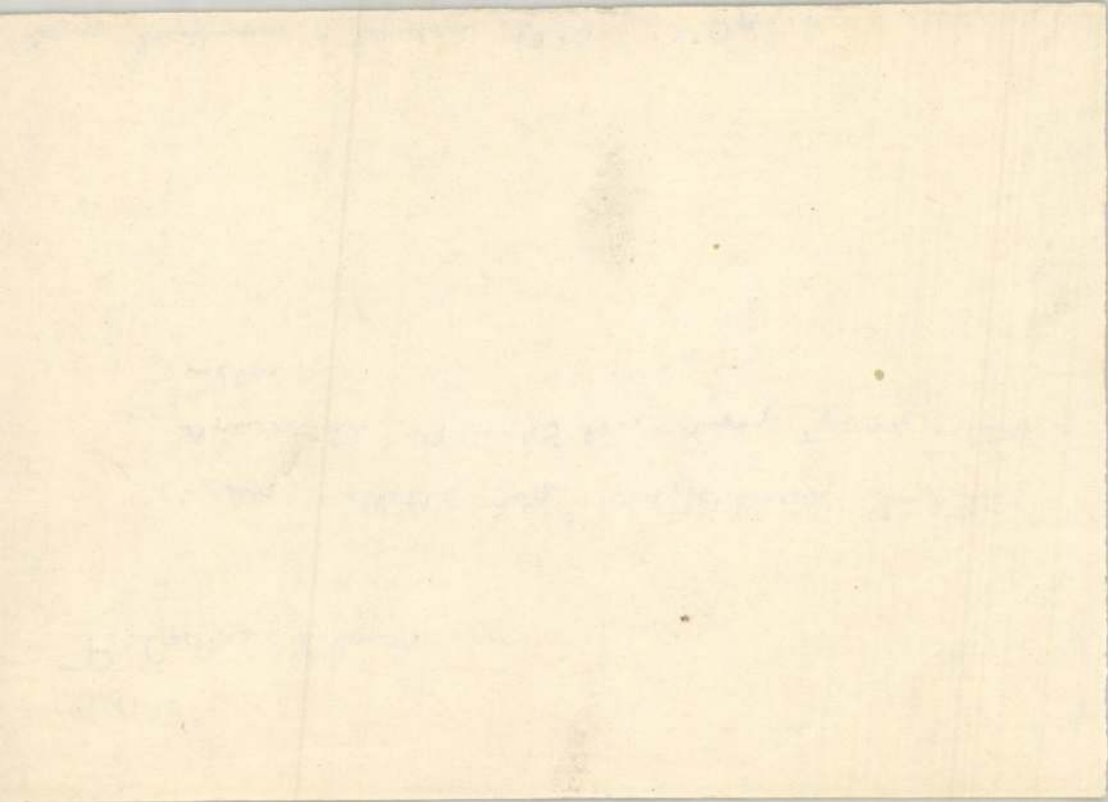
Perrott

D. G. V. Vilmar

"Cyber mellea. 26j" dejectionary 70 X 90

opuntiale 1944-45 bei Egm. Herbst mitter -
mitter.

Egm. breidunum - Vegetation 1933. 149 p.

Esti Hírlap 181 sz. 1957. aug. 4. 2 old.

A Nemzeti Szalon "Konstruktív törekvések"
cím alatt kiállítást rendez, fenti művész
is részt vesz munkájával.

Csaba Vilmos

Rényi

NDK

P. Csaba Vilmos

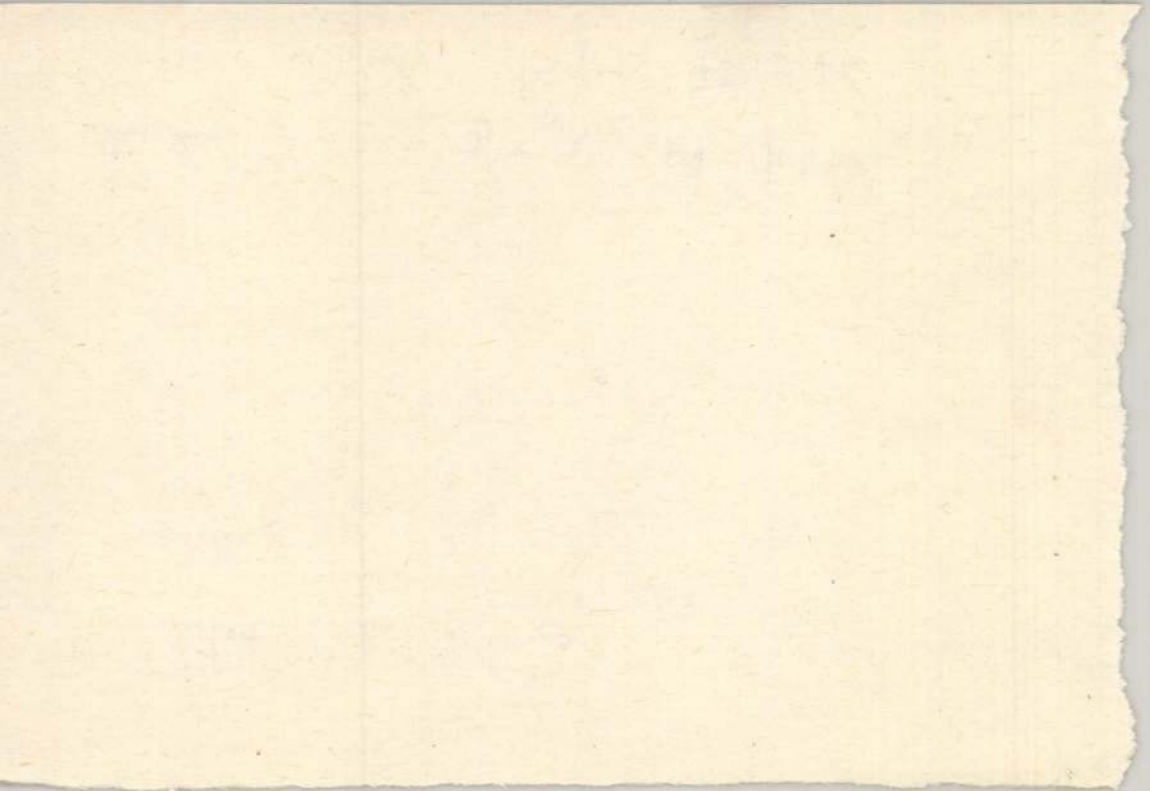
Recht

Alkotás a Magyar Művészeti Társaságok Nyelvi
Társaságának Kiáltványa.

P. H. 934. XII. 8.

Felott Caba Vilmaro
Vilmaro

Muridin Yoo: Vilmaro. A letter
written. Vilmaro, 1994, 25-26.

Művészet 1915.

155.1.

Gsaba Vilmos

Leinf

MDK

1884

1884

PERLRÖTT CSABA FILMOS

Bormenissza Géza: P. a. v. művésze
Bp. 1929, Dante, 15 k, 32 f, 25 cm.

Botomissza Géza
Bp. 1929

1850
1851

Pertoff Coche Wilms

Kashy Zolt - Charles Jno : N^m 0421.
Nylberg Komp 2. Mchke, 1993/20.
⑧

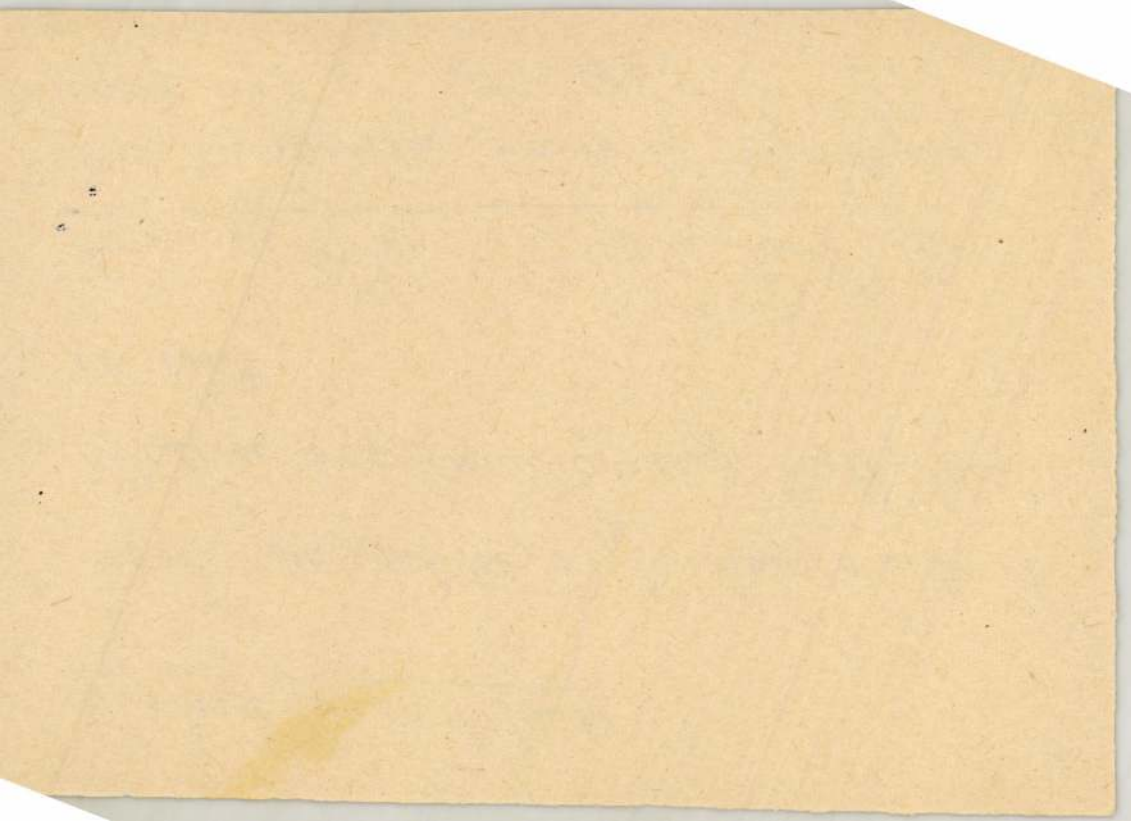
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1910

Bejroth Saaba Kipmt

meed'igra emfite, kogh', hogg'o "site of
Mokigae-heg freucio'wragi' tontog'koolas'
da adat.

Steenicy Jehni: "Days in Form: the
New Fringian Quarterly, Quidaped,
1967. 28. p. 113-124 p. 127 p.

A Latin verb meaning to be angry

Latin verb meaning to be angry, usually used in the plural form, e.g. 'I am angry'.

Latin verb meaning to be angry, usually used in the plural form, e.g. 'I am angry'.

Latin verb meaning to be angry, usually used in the plural form, e.g. 'I am angry'.

note.

Latin verb meaning to be angry, usually used in the plural form, e.g. 'I am angry'.

Latin verb meaning to be angry, usually used in the plural form, e.g. 'I am angry'.

1840

Received of Mr. J. B. ...
the sum of ...

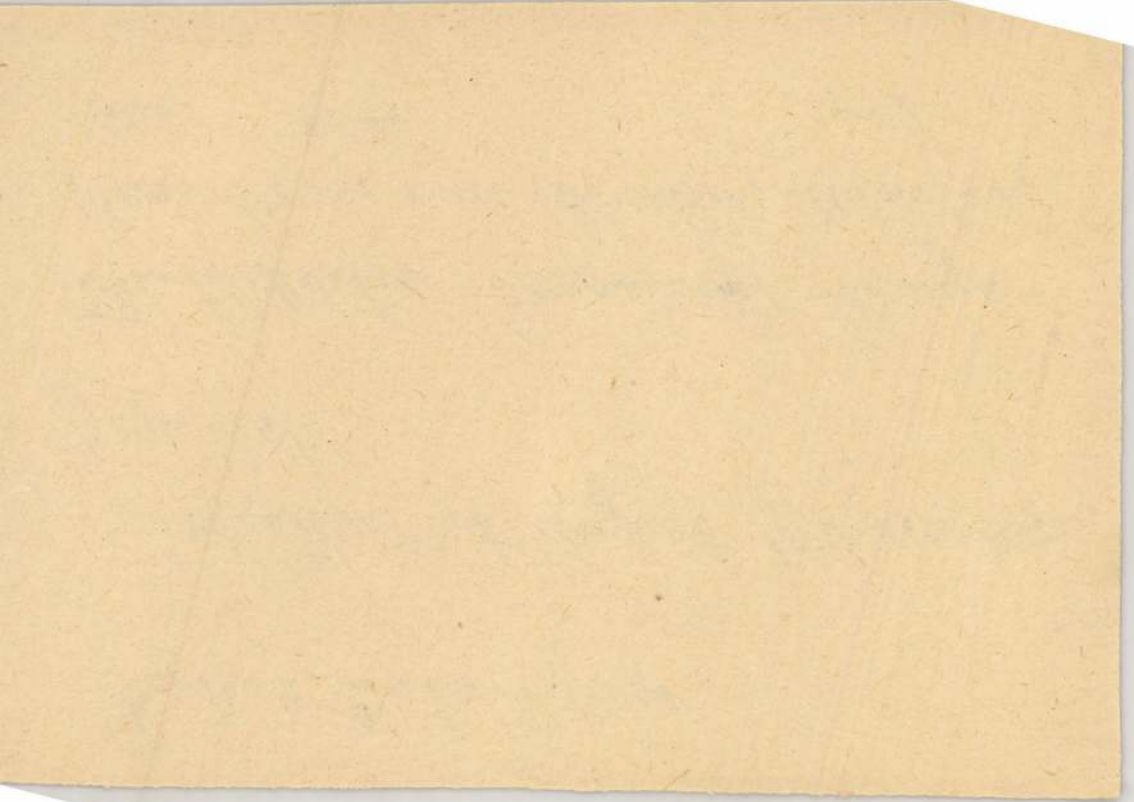
for ...
...
...
...
...
...
...

1840

Geheft Naka Dimes

"Veredelhet" är karyer & Postemissga
gega festo:

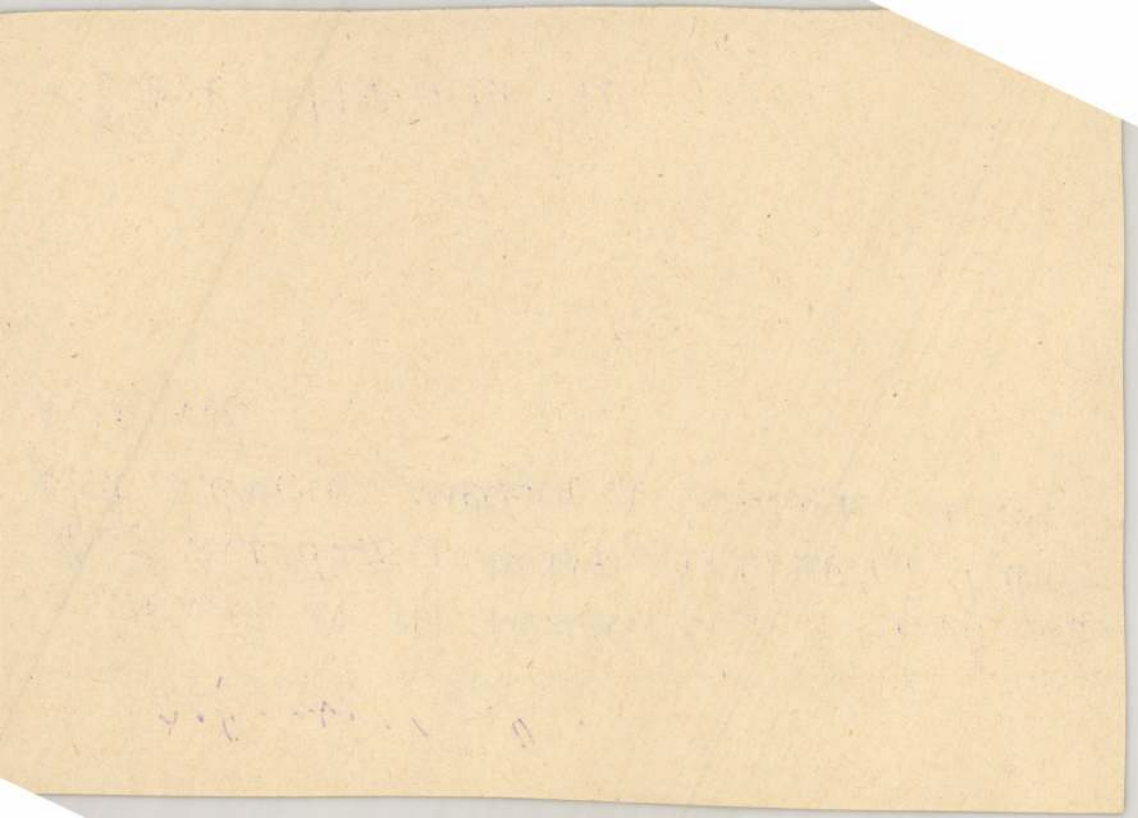
Felicitations: Government of Hong-
Kong Home and Overseas, München,
1966. 3341. 48 p.

Blatt, 1946. Jan. 20.

Perth Call

"I'm not for my former days" since new
direct contact a more advanced stage
of the situation, making a number more
possible.

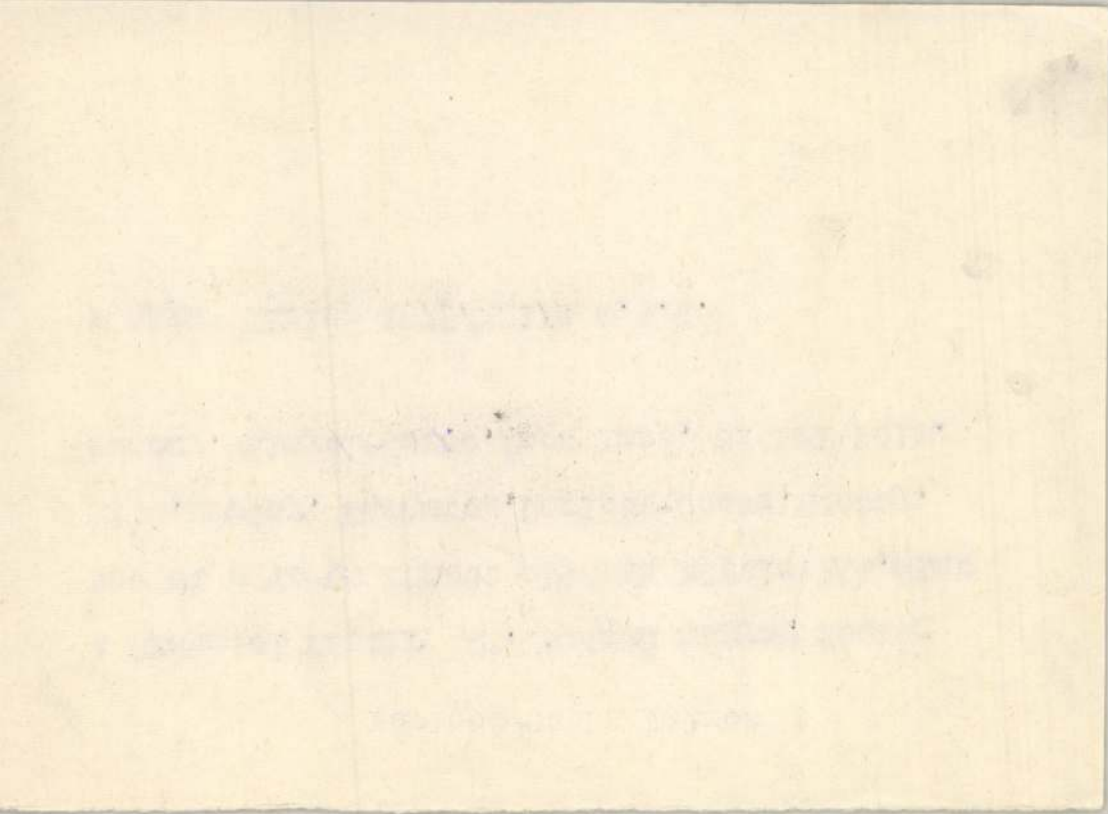
Perlott-Gsaba Vilmos

A Miskolc-i Könyvtár XI. század magyar festsé-

szedte egyebek között olyanok képviselőik, mint
Utta, Borény, Kemnatek, Perlott-Gsaba, Kmetty,

Vassary, Szilyei-Nemes, Ámos Imre, Gabdel Béla.

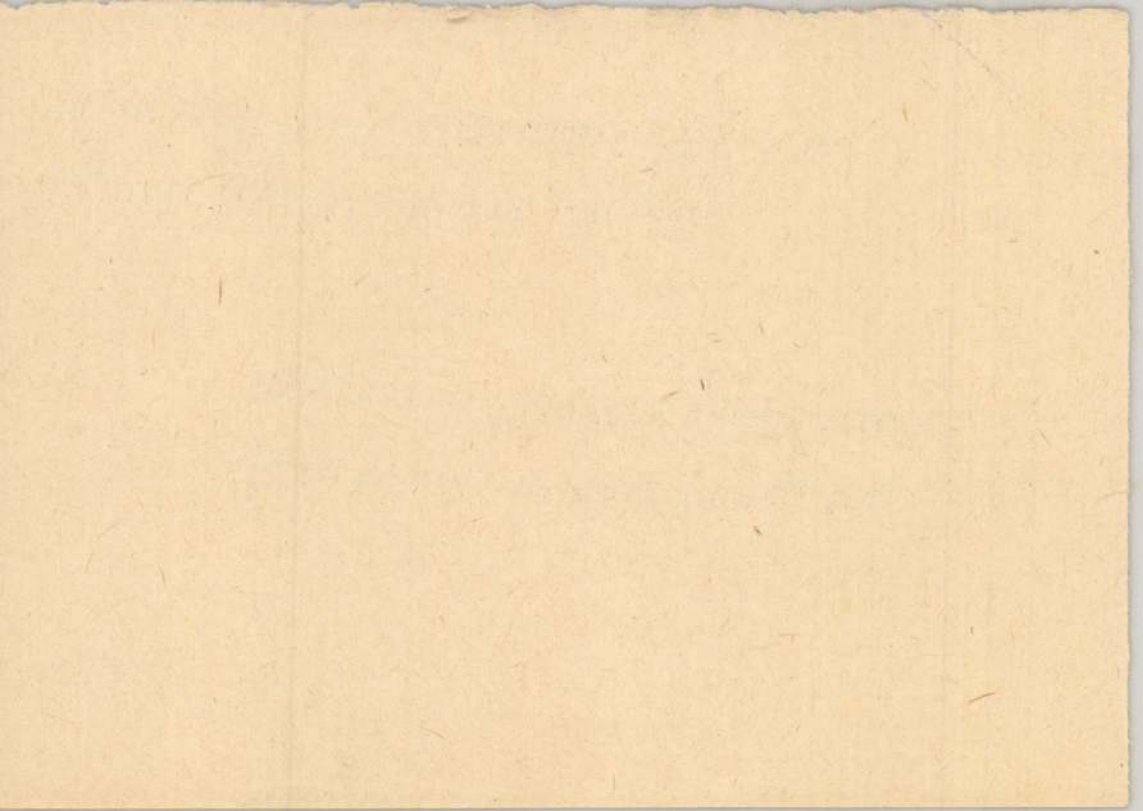
Magyar Hírlap 1925/221/4 M.S.T.

Pentzoff - Cabal Vilnius
Foto

"Scientific Museum of the
Museum of the History of Lithuania.

"Veprava Bogas: A. Michalski Kupras.
Museum, 1973. December - 28. October.

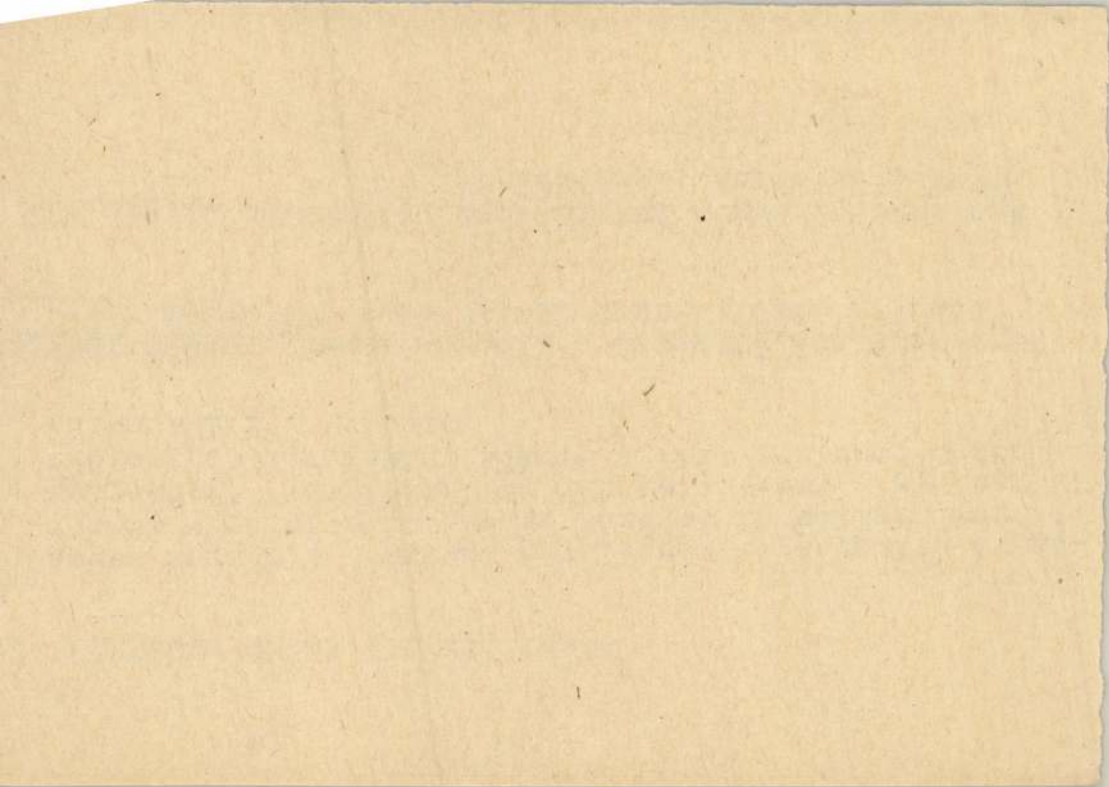

PERIROT CSABA VIMOS, Testó

Nemes Marcell Testónk javarészt megbeszélte és mű-
velket vásárolta is. De kockázatot is vállalt, mert
palvákendő tiataloktól is vásárolt. -Vett a Nyolcak
csoporthatól, valamint többek között Perlirott Csaba
Vilmostól is. 276. old

SIMÉGI GYÖNGY: Nemes Marcell a műgyűjtő, Adalékok a ma-
nyar műgyűjtés eredményeiről 275. old

ROMANIA, III. HISTORIA, Baes-Kisakun Megye Múzeuma
Közlönyvel, Kecskemét, 1975

PERLROTT CSABA VILMOS, festő

A Parisban látottak és hallottak. Mattsese, stb. megrendi
tették minden hitemet Nagybánya iránt. Visszatérve éles
ellenfélbe kerültem a vezető művészekkel és ö.k. . . barátai
talimat egüüt a Neo nével kezdtek eszfolni bennüket.
Iványi-grünwald volt az, aki legkább feltolta az idők
tempóját, s így 6-lett a haladók első megértője.
211. old. 18. jegyz

MURKIN JENO: Nagybányánál Keoskenéti és művészet
Kilónvalas történethez, 305. old

CUMANIA, III. HISTORIA, Baos-Kiakun Négyel Műszenok
Közlönyvel, Keoskenéti, 1975

PERTROTT-OSABA ÁTMOS, Festsó

7

Ferenzy Károly-írta-azonban messze állt tőlünk, hatalma
was zsenije masként magyarázta a természet zart egysé
gét, s csak jóval később jutottam közlebe, s szerettem
meg művészetének egyszerű kifejezést módját. De ez nem
rendítette meg azt a hitemet, hogy Nagybánya lejárta és
túl vagyunk az impresszionizmuson, sőt túl a postimpresz
zionizmuson is. 311. old. 18. jegyz

MURDIN JAKO: Nagybányáról Keoskemetig egy művészeti
kifejezés története, 305. old

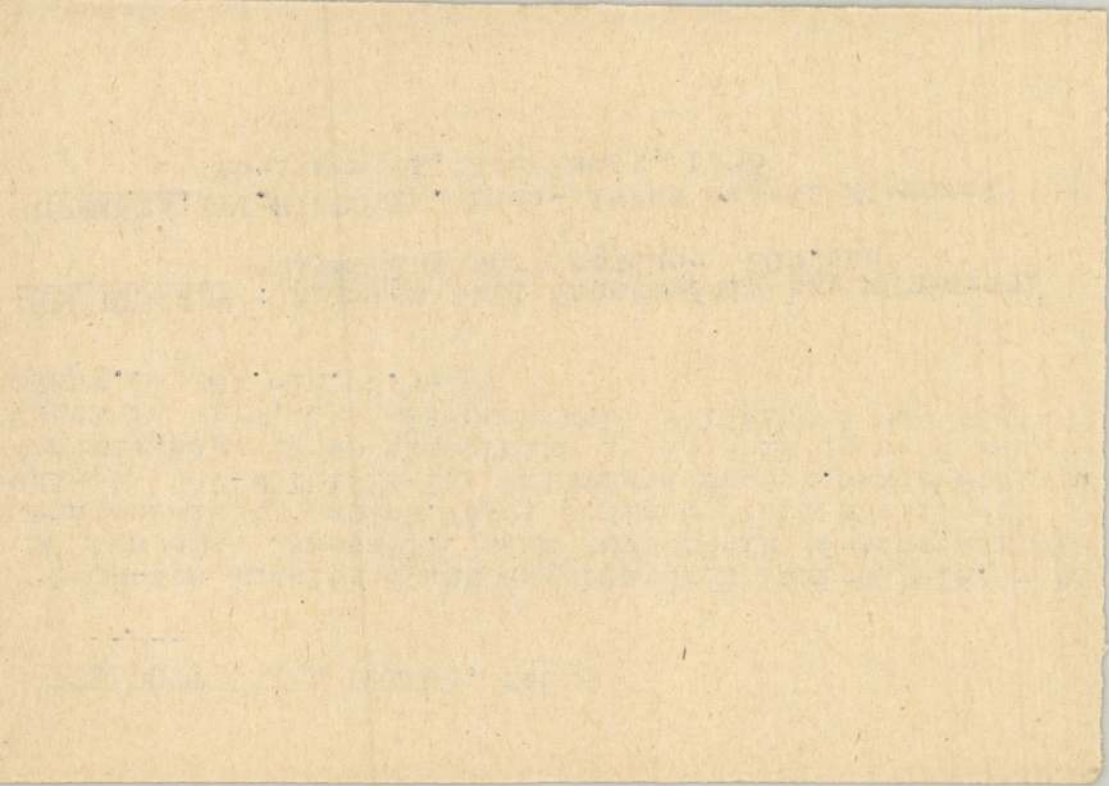
CUMANIA, III. HISZORIA, Bors-Klaskun Négyet Művészek
Közleténye, Keoskemet, 1975

PERTOLJ CSABA VIMOS, festő

1905-ben indult útnak Magyarországi Parisi Fele. Az el
ső benyomás Manet-től. Utána következik Cézanne, akitől
szintezniket tanulok. Vegül Matisse Henri következik
akinek 1907-től 1911-ig tanítványa vagyok. Matissetől tu
dom meg, hogy képrachittechnika is létezik és az ő képe
vétel is arra, hogy miképpen kell lelapítani egy fest-
ményt. " 307. old. 6. oldal

MURADIN JENO: Magyarországi Kezességű Egy Művészeti
Különvétel történetéhez 305. old

GUMANIA, III-HISTORIA. Baes-Kisrui Megyel Múzeumok
Közleményei, Kezességű, 1975

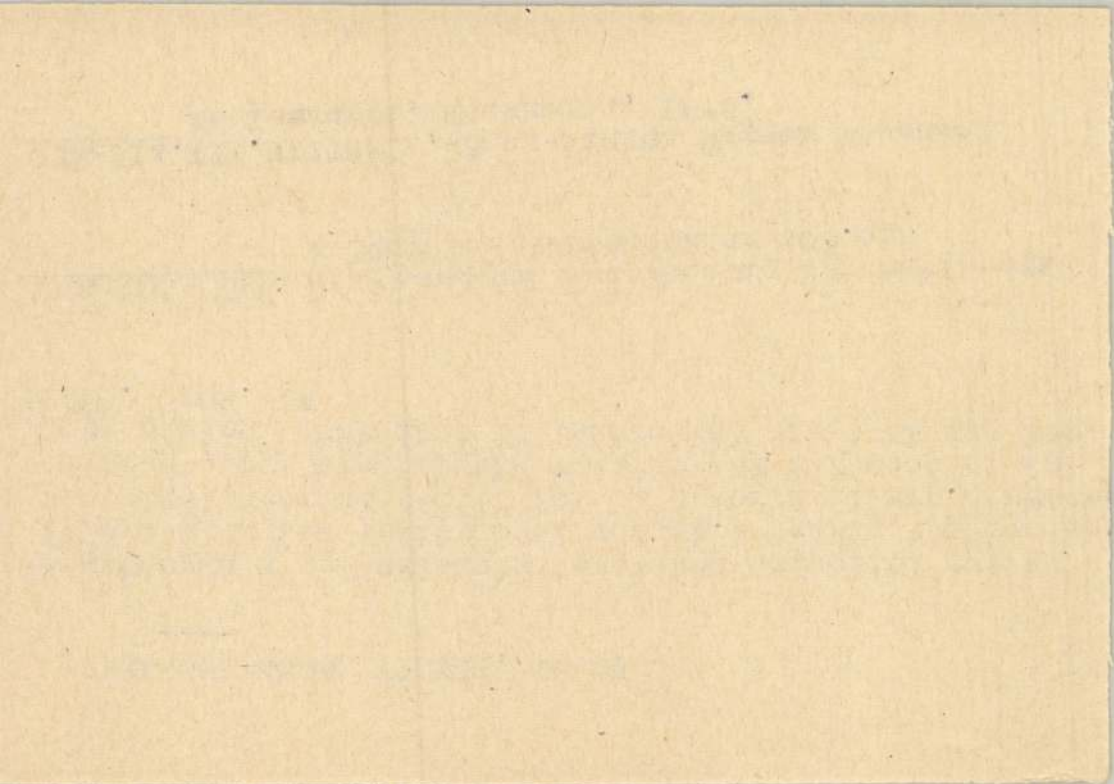

PERBROT-GSABA VILMOS, festő

Nagybányán a szabadskola keretében özbellel együtt Ivanyi-Grunwald tanítványai voltak. A szabad tanárvalasítás elvei szerint kérések felét a korrigálásra. Természetesen tehát, hogy bizalmasabb volt köztük a kapcsolatok és hogy partizni munkáikat is tanárukkal vitták meg legelőbb. 309. old

MURÁDI JÁNOS: Nagybányától Keeskenéig egy művészeti kiállítást tartottak 305. old

ROMANIA, III. HISTORIA, -Bacs-Kisban Megyei Múzeumok Közleményei, Keeskenét, 1975.

PERTROTT CSABA VILMOS, festő

Czöbel nyomában 1908-ig valósgos tabora szerveződött
Nagybányán az új irányzatnak, az új hitet hirdetőknak.
A esatlakozók közt volt: Perrott, Bornemisza Géza, Zifler
Sándor, Bornemisza Tibor, Mikola Andras, sőt a nagybányainak
maga! nem számító, de a festőtelépén évekig dolgozó
Thany! Tajos is. XXX. 506. old. 2. fejez.

MURÁDIN JÁNOS: Nagybányán 1901 Keeskenéti egy művészeti
kudonvalas történetéhez 305. old

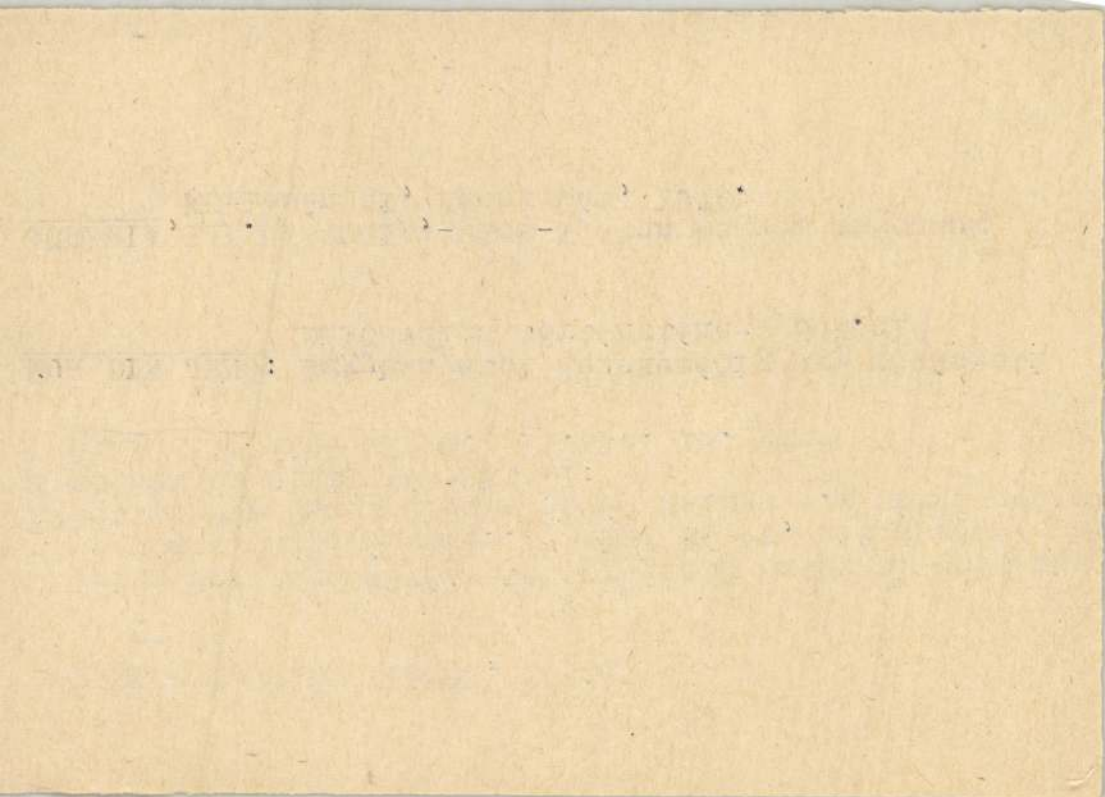
GUMÁNIA, III. HISTORIA, Bacs-Kisban Hegyét Muzemok
Közlönyvel, Keeskenét, 1975

PERTROTT-GSABA VILMOS, festő

Párizs forrongó művészete sorsdöntő hatással volt műv
vészetemre fejlődésemre. Az első képek, amik megalkadtak
hatottak rám Manet Olympiaja és Balcon címűnként voltak
Ezek hatása alatt készült el:
"ÖNARCKÉP" című képem. 311. old. 18. jegyz

MURÁDIN JENŐ: Égypányától Keekskemétféig egy művészeti
kultúrával történetéhez 305. old

ROMANIA, III. HISTORIA, -Bács-Kiskun Megyei Múzeumok
Közlönyei, Keekskemétfé, 1975.

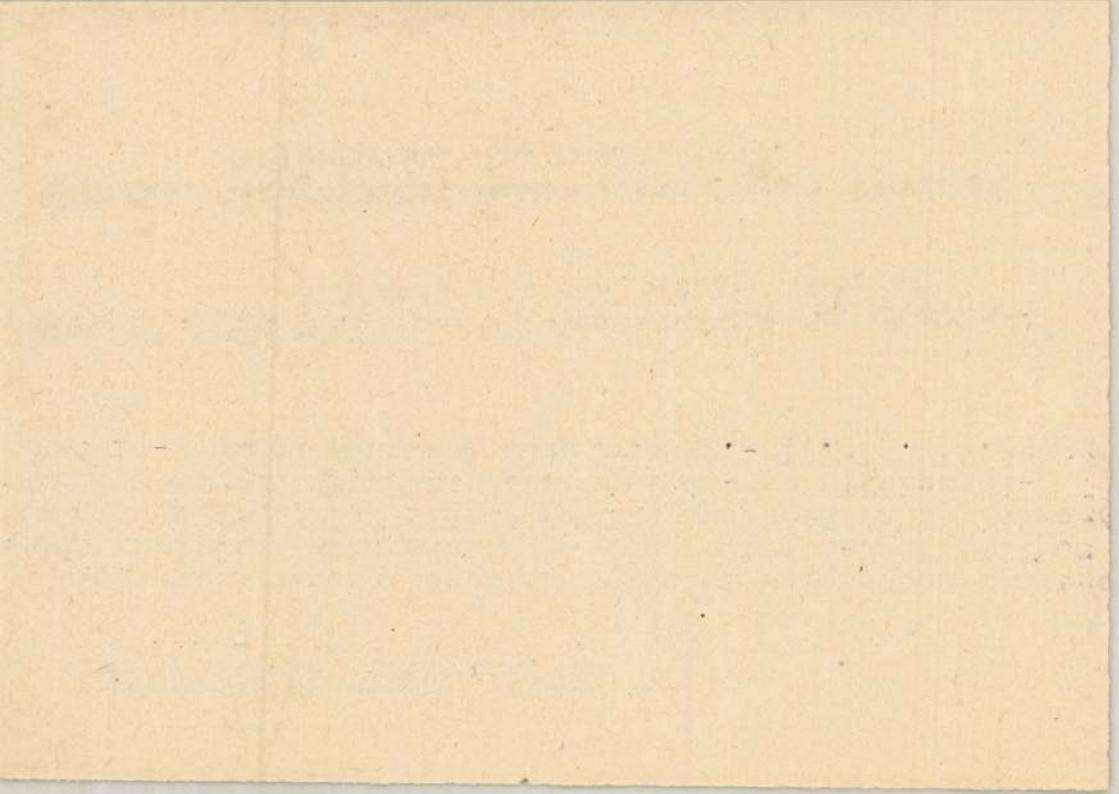

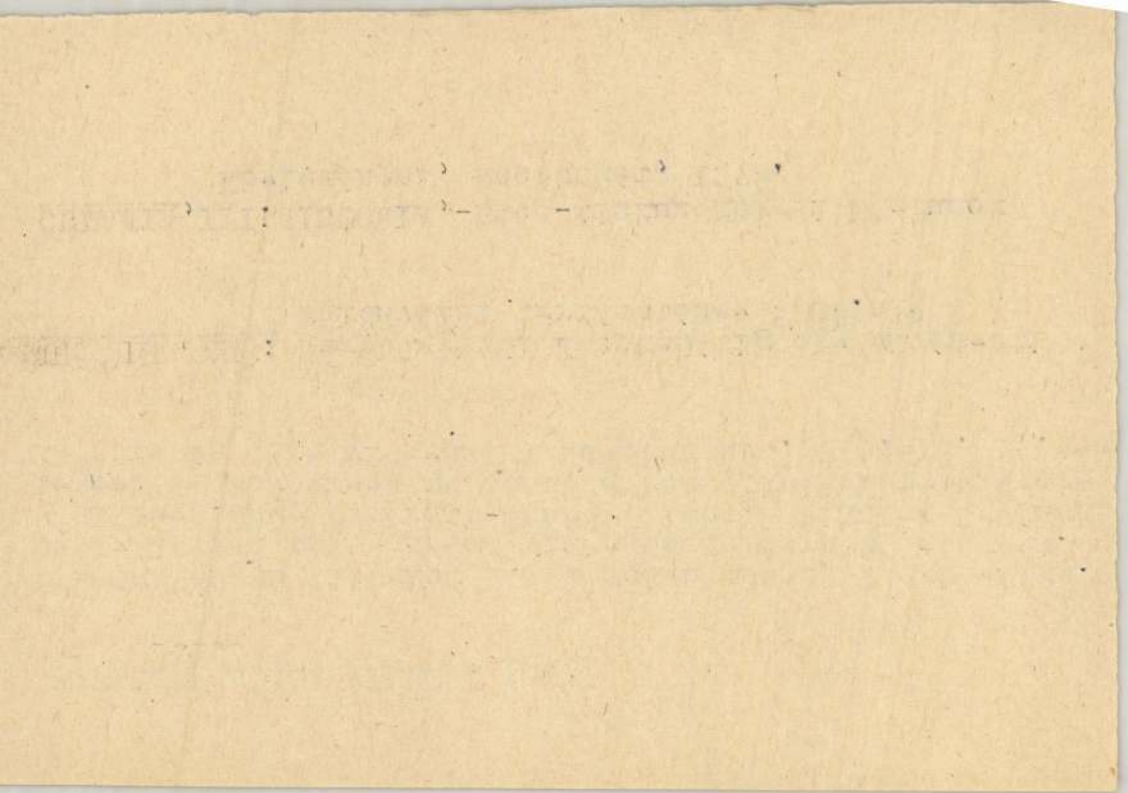
PERTOTT GSABA VILMOS, festő

A két világháború között a romániai városokban rendezte
ett kiállítás-sorozata keretében Pertott-Gsaba Vilmos
tanítványával, majd feleségével/a Keoskemeten is dolgozó
Gräber Margittal, Kmetty Jánosnál és-egy alkalommal-
Matits-Deutsch Jánosnál állított ki. -310. old. 17. Jégyz

MUNKÁI JELNE: Magyarbányászati Keoskemeti és Gy. Művészeti
Könyvtárak történelmi képtárához 305. old

ÖSSZEFASSZÁS, III. HÍRŐRÖK, -Bécs-Kisvárd Magyar Művészeti
Könyvtárához, Keoskemet, 1976.

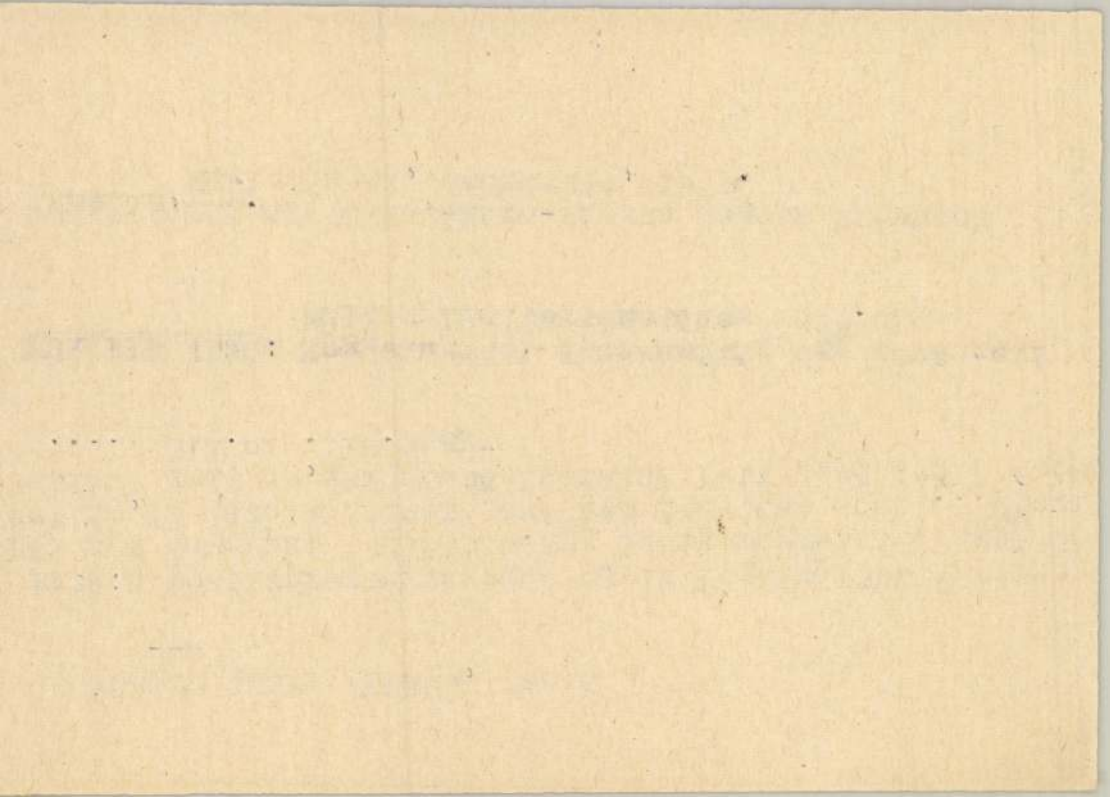

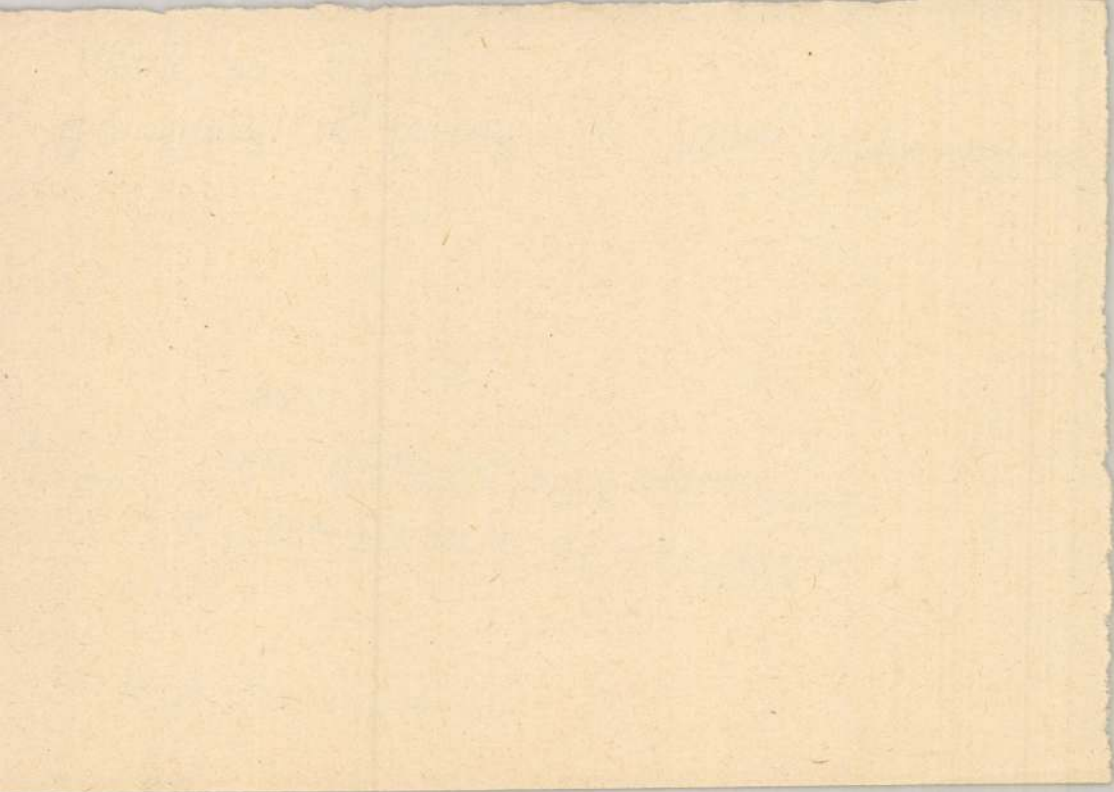
PERLROTT CSABA VILMOS, festő

Irtá: A postimpresszionizmus egyik legkiválóbb képviselőjének gauguint tartottam. Egy ideig meghatótt bányalámpa voltam, de iskolás követőjevé nem lehettem soha. . . Henri Matisse volt az, aki döntő hatással lett jövő fejlődésben re. 31. old. 18. jegyz

MURÁDI JENŐ: Megbányáztál Keeskmétiig egy művészeti kiadványas történethez 305. old

ROMÁNIA, III. HISTORIA, -Baes-Klaskun Megyet Muzseumok Közleményei, Keeskméti, 1975.

Dezhatt Esaka Nimet

meest emriti' ezal, hoy o' vett az, hi'

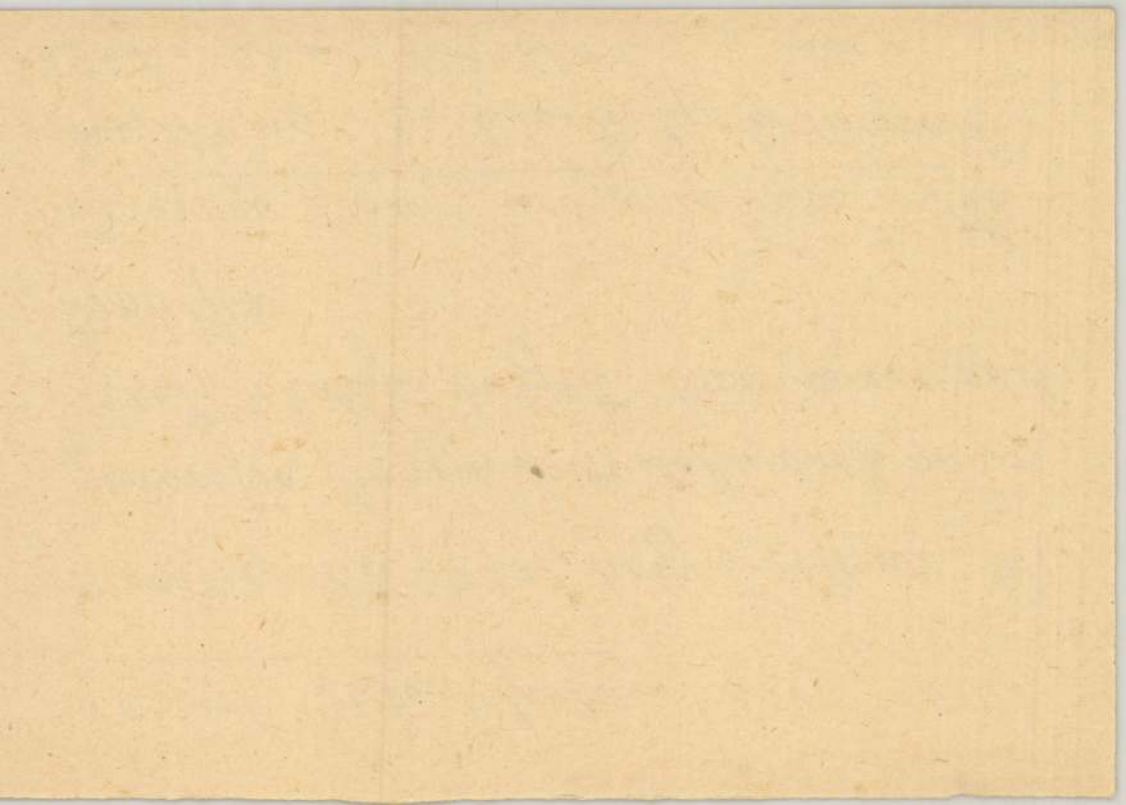
javastha, hoy a portrad amich mii -

repati' ishtaye. he lyett frachipenke' mod

komiljon.

Telemcy Agem', Dany in Paris. "The

New Arrangement Quarterly, Appendix,
1967. 28 p. 113-124 p. 121 p.

PERLROTT CSABA VILMOS, Felső

A posztimpresszionista mesterek, köztük Matisse elvett
festői gyakorlatát kezdte népszerűsíteni és követni.
Az az impresszionista festés módjában volt, sikra
hangolt, feltökötött dekoratívításra való törekvést je
lentett. -Perlrott matisse-nak első magyar tanítványa
volt, szabadiskolájának hallgatója volt. 279. old

SÜMREI GYÖRGY: Nemes Marcell a műgyűjtő Adalékok a ma-
gyar műgyűjtés történetéhez 275. old

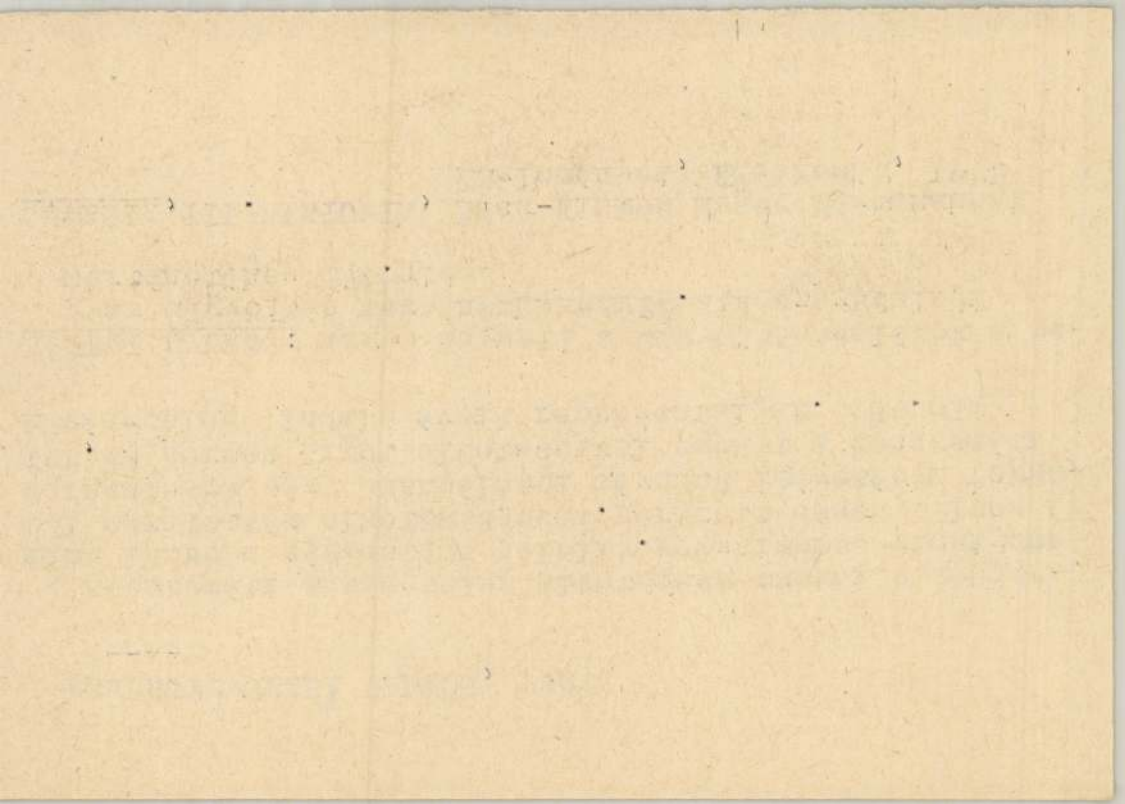
ROMANIA, III. HISTORIA, Bécs-Kiskun Megye Múzeuma
Közleményei, Kecskemét, 1975

PERLROTT CSABA VILMOS, festő

A kecskeméti művésztelep alkotóinak munkái a gyűjtő-
meny táborait végpontját jelölik. Posztimpreszionizmus
bőli merítették alkotómódjukat. Perlrott Csaba Vilmos és
Börnemisza Géza oszondéletei őzanne lézeteben fogan-
tak, de Herman Lipót alkotásával együtt a kecskeméti
művésztelep induló éveti reprezentálják. 285. old

SÜMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a műgyűjtő-Adalékok a ma-
gyar műgyűjtés történetéhez 275. old

CUMANIA, III. HISTORIA, Bacs-Kisrún Megye Múzeumának
Közleményei, Kecskemét, 1975

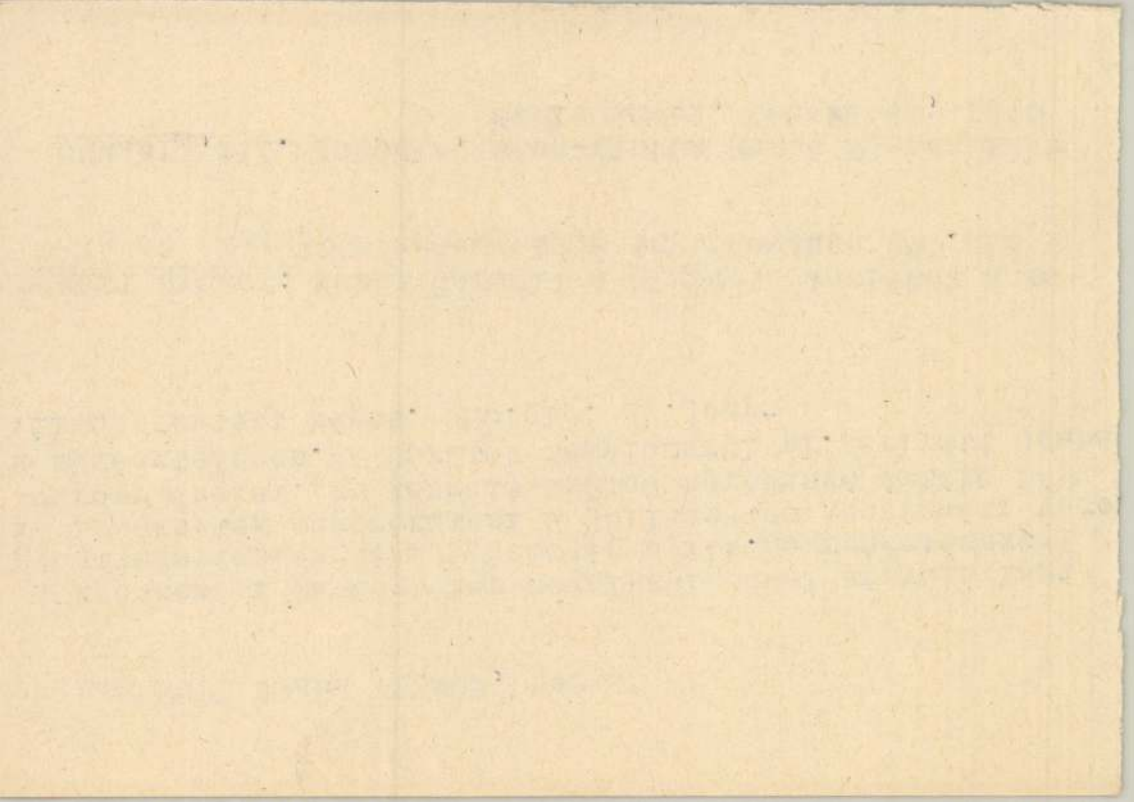

PERTROFF CSABA VILMOS, Tesó

A kecskeméti művésztelep megalakulásával kapcsolatos
gűjteményteljesítéssel kapcsolatban a leghatározottabban
is megköszönöm a feljegyzéssel megörökített és
közvetített értékes anyagot. A kecskeméti város
a művésztelepben. A Barátok templomáról pl. perlirott csaba
vilmos készített képet. 280. old. 27. jegyz

STIMÉGI GYÖRGY: Nemes-Marelli a műgyűjtő Adalékok a ma-
gyar műgyűjtés szakszámáról történetéhez 275. old

CUMANIA, III. HISTORIA, Bacs-Kiskun Megye Múzeumainak
Közleményei, Kecskemét, 1975

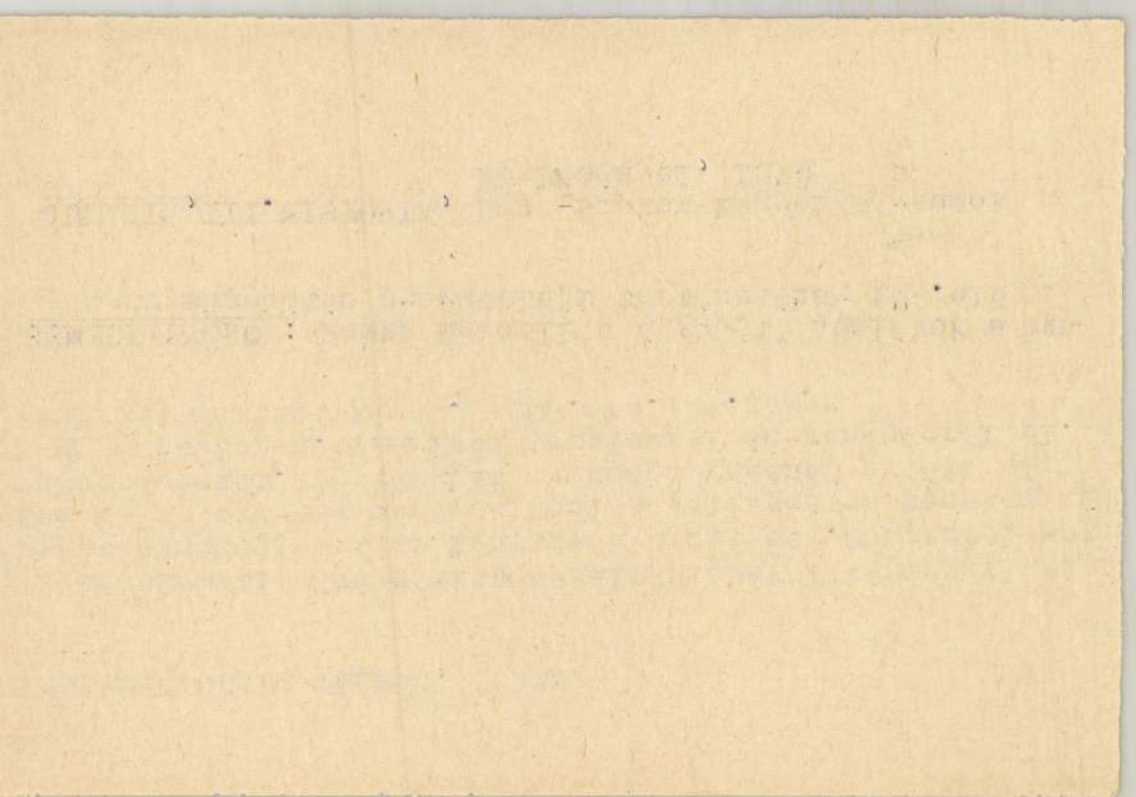

PERLROTT GÁBÁ VILMOS, Testő

A kecskeméti művésztelep megalakulásával kapcsolást
gyűjtéményfelosztás lehetőség nyílt meg. Megrendelések
kel és igyekedtek megörökíteni a jellegzetes kecskeméti
városrészeket. Így készült számos maradó értékű kép
a művésztelepen. A plasztika templomról és rendházról pl.
Perlrott Testett képet. 280. old. 27. jegyz

SÜMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a műgyűjtő Adalékok a ma-
gyar műgyűjtés századeleji történetéhez 275. old

CUMANIA, III. HISTORIA, Bács-Kiskun Megyei Múzeumok
Közleményei, 1975

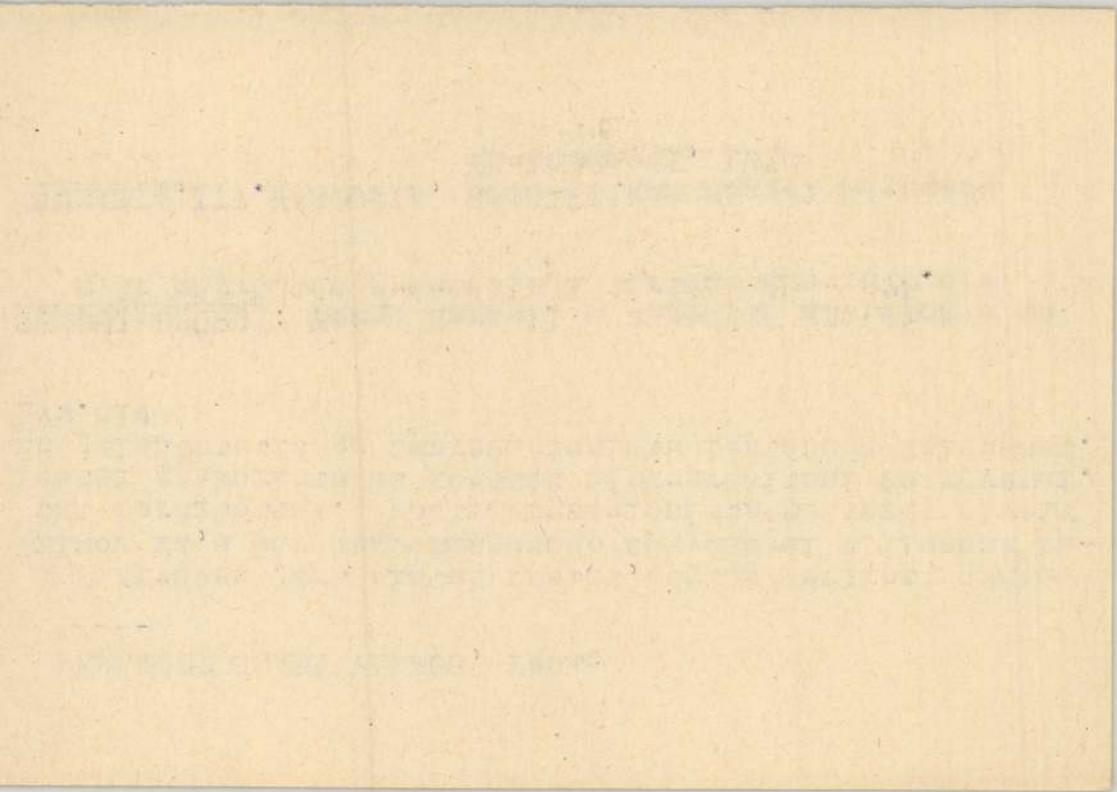

PERLROTT GSABA VILMOS, Tes to

A Parizsban jart lialal Tesok, koztuk Perlrott Csaba
Vilmos is, a mar hagyomanyosodo nagybanyal stilusnak ma-
tat forditoriak. A postimpreszionista mesterek elveit
Tes to l gvakorlatukat kezdek nepszersusteni es kovetni.
Az jelenteterte az impresszionista Tes tosmo d Teladast.
279. old

STMBGI: GYORGY: Bemcs Mareell a mugvujto Adalekok a ma
gyar mugvujtes szazadelejt tortenetehez 275. old

ROMANIA, III. HISTORIA, Bacs-Kisken Megyel Muzseumok
Kozlemenyel, 1975

PERBROT-OSABA VILMOS, testé

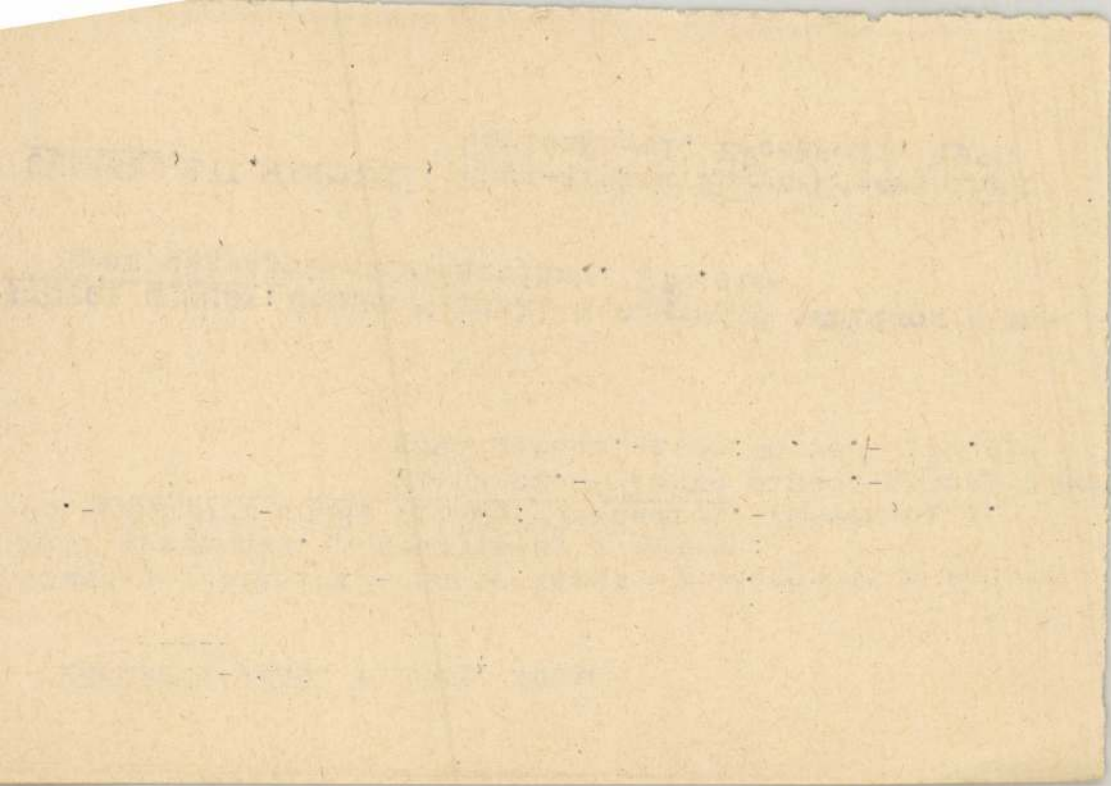
Nemes Marcelle 1911-nen 80 képet ajándékozott a kecske
mellé Múzeumnak. -E gyűjtésény jégyéke:

03.-PERBROT-OSABA VILMOS: Osannalélet.-Vaszon, olaj.

72+09 cm.-felleve ninos.-katona fős
zset Múzeum.-Lisz: 06.96. - 299.01d

SUMEGI GYÖRGY: Nemes Marcelle a mgyűjtő Adalékok a ma-
gyar mgyűjtés történetéhez. 276.01d

GUMANIA, III. HISTORIA, Baes-Kiskun Megye Múzeumatnak
Közleményel, Kecskemét, 1975

PERBROT-OSABA ALTIMOS, 1816

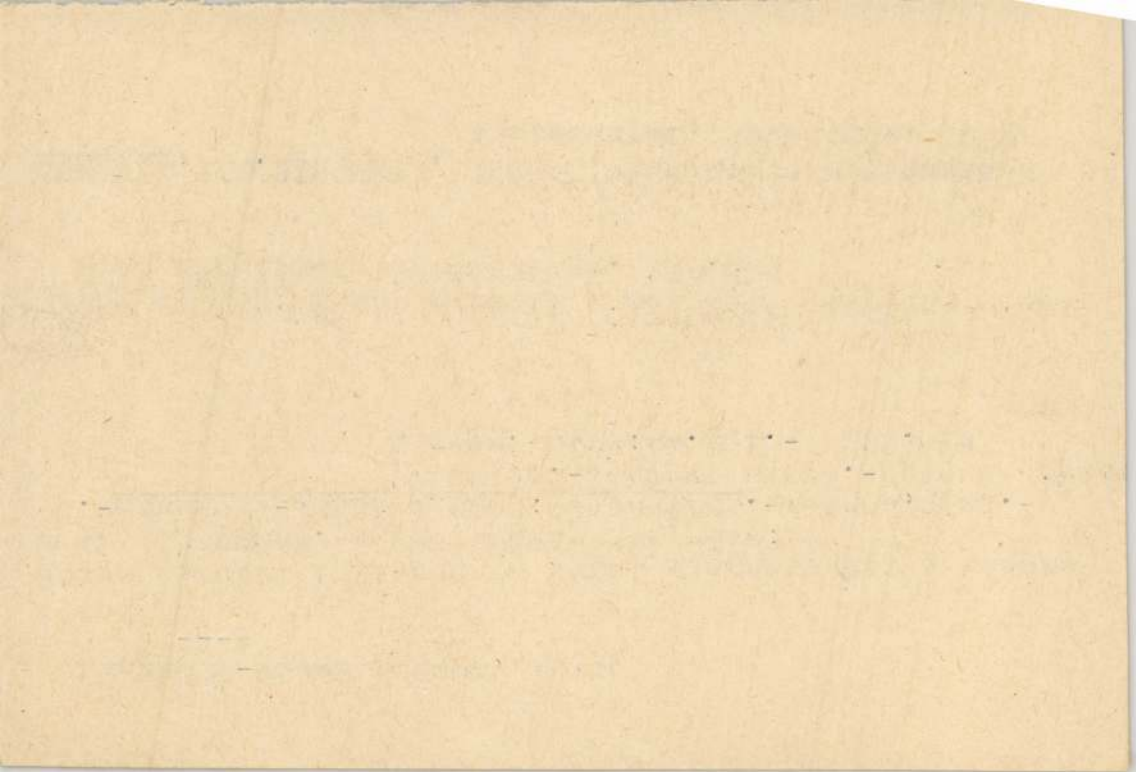
Nemes Marcell 1811-ben 80 k6pet 6jand6kor6t 6 keeske
neti k6zen6nk. - 6 gy6j6m6ny j6gyz6ke:

64. - PERBROT-OSABA ALTIMOS: 6send6let. - Vasson, 61aj. -

1716/ om. - 6te6ve n6ngs. - k6ton6 66z6e
m6z6m. - 61s2: 66. 601. - 299. 616

SUMEGI GY6RGY: Nemes Marcell 6 m6gy6jt6 Ad616k6k 6 m6-
6v6r m6gy6jt6s t6rt6net6hez. 275. 616

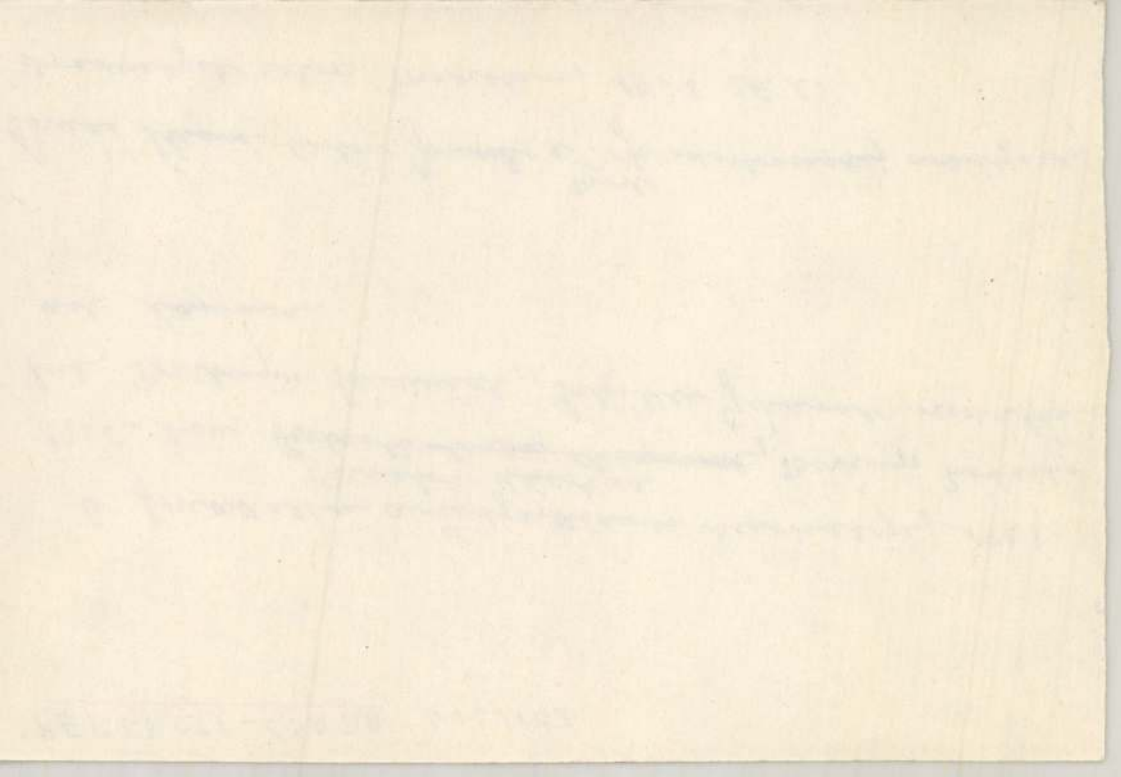
6UM6NIA, III. HISZTORIA, B66s-K6tsk6n M6gy6 K6z6nm66ln6k
K6z6lem6ny6i, Keeske6m6t, 1975

PERLROT-CSABA VILMOS

A *fraxaceum aralygoides* *lypoides*, 1924 -
Kunze's *Karst*
1926 - ~~low~~ *Perth* *Perth*, *Perth* *Perth*
low, *Perth*'s *Perth*, *Perth* *Perth*
with *Karst*.

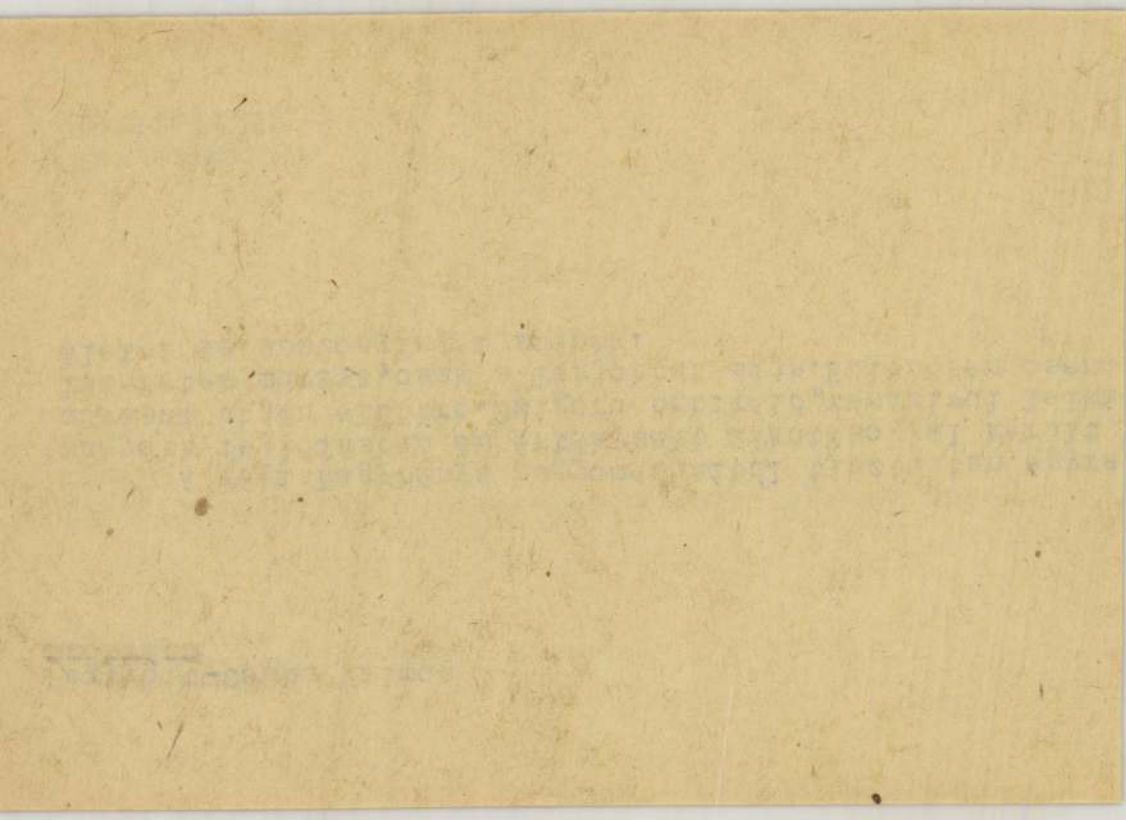
Perth *Perth*: *Perth* *Perth*, *Perth* *Perth*
Perth *Perth* 1900. 36. 2.

Magyarország
1951. III. 29.

Perrott-Csaba Vilmos
Festőművész

Csoportállítás - Ernst-Husenber - képpel szemben
repel. A régi Nagybánya hagyományaitól tisztultán, egyre
nagyobb fejlődésben és értékesebb alkotásokkal került
művészi útján előbbre. Szigorú öntudó, rendkívül lelki
ismeretes művész, csak a legjobbat adja. Különösen csend
életet és asszonyfelet szépek.

Perlot-Csaba Vilmos
Festőművész

Geoportkiallítás - Ernst-Museumban - képevel sze-
repel. Minden inkább érdekl, mint az mozgás, elsősorban
a stabilitás, a konstrukció a formák analízise. Mind-
ezen túl vonalritmusok. Összességben fénytelen színekkel
oldja meg a tónus egysegére törekedve két érdekes
csendéletet, egy nagy arktikompozíciót és majdnem natu-
ralisztikus és erősebben színes tájképet.

8 Órai Ujság
1931. III. 15.

Perlot-Csaba Vilmos
Festőművész

Geoportkálitás - Ernst-Muzeumban - képeivel sze-

repel. A szintizta tárgylagoság alapján áll - a for-
mat illetően, sőt a színekben is, de az előadása a for-
rongó művészet utkeresésében eltér a klasszikus naturalizmus-
tól. Az egyszerűség, a kevértlen színek dekoratív hatá-
sának festőisége az, ami művészetében kincs s ez deter-
minálja egyúttal ennek a kiváló festőnek lenyát. Főlé-
nyes tudás és az életjelenségek tudatos kezelése a tes-
tő lelkiséget is elénkben jellemzik.

Bart Kurir
1931. III. 15.

KÖT. KIÁLL. N. SZÁM. 375. KIÁLL. 1927. ÁPR.

Perlrótt-Gsaba Vilmos
a KIÁLL. zsúri tagja

MDK

THE FIRST PART OF THE FIRST PART

THE SECOND PART OF THE SECOND PART

THE THIRD PART OF THE THIRD PART

THE

KUT K1411. N. Szek. 375. K1411. 1927. Apr.

a KUT Művészeti Műhelynek törzstája.

Pertrott-Gsaba Vilmos

MDK

THE FIRST PART OF THE HISTORY OF THE

REIGN OF KING CHARLES THE FIRST

BY JOHN BURNETT

R. D. W.

PERLROTT C SABA Neues Jato

July. 1880. Pelticaria

Ess' meiere Kloster Jost

1803 Kogginga frohreichliche Jren-

Wass Melonoe

1806 - y an inholen 1807 - h'e inelan

Leute abgessen Kaptranger

1810. Keschmer

Peri Nham: & Kogginge muerstfeler
Oct. 1854. 266 - 267. 8.

Pertteli - Casa Vilmas.

Megensel'kozo kalakari.
heutendrei muvostep karepa
1879. mielot.

fervezi karey karevnyya.
Painzi, mumenhem.

Epik ostentrei talkepe az V. Magan'kepponuv. Kaitallakon v
- Cevadetel - (Kumpara. report.)

Muivelt mep. 1955. juu. 30. vi. c. 5. m. 4. f.

R. D. G.

PERLROTT Vilmos felelős

1906-ban Magyarországra a katonai
kormányzat

1954. 324. é.

1875 Oct 10th 7th 8

1875 Oct 10th 7th 8

1875 Oct 10th 7th 8

1875 Oct 10th 7th 8

1875 Oct 10th 7th 8

H. D. G.

PERLROTT-CSABA Vienna, Feb. 1957.

1907 - Leu. *Staphylococcus* *deceporoth*

Perle Feb. 1957. 328. 2.

1875 1st 1821 3rd 2

1800 1st 1821 3rd 2

1800 1st 1821 3rd 2

M.D.K.

PERIODET-CSABA Usmos festo"

1908-ban Nagybányán dolgozott.

Réti Bp. 1954. 328.1.

1894

1894

1894

1894

R. D. R.

PERLROTT-CSABA Names file

1908-ten Magyarorszag' deparment

Roll: Bm-1954-328. 2

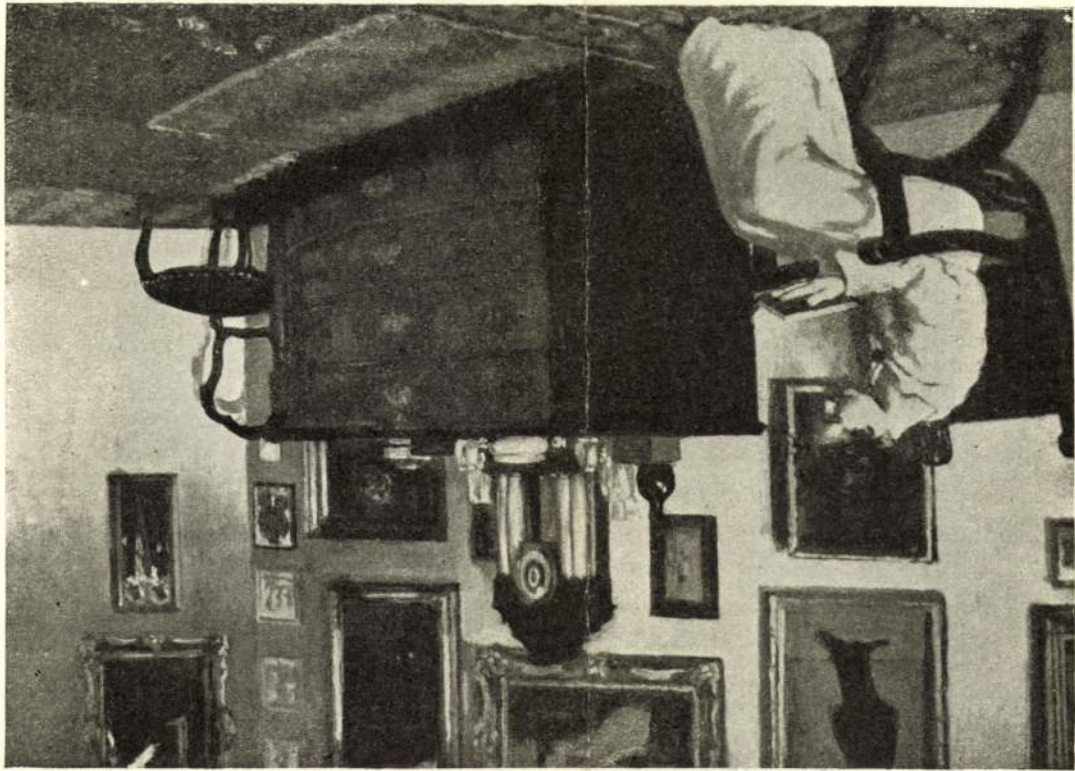
1827-30

1827-30

1827-30

TEPLANSZKY SANDOR

MÜTEREMBEN

K
Portret Csaba Vilmos

ARATÖK

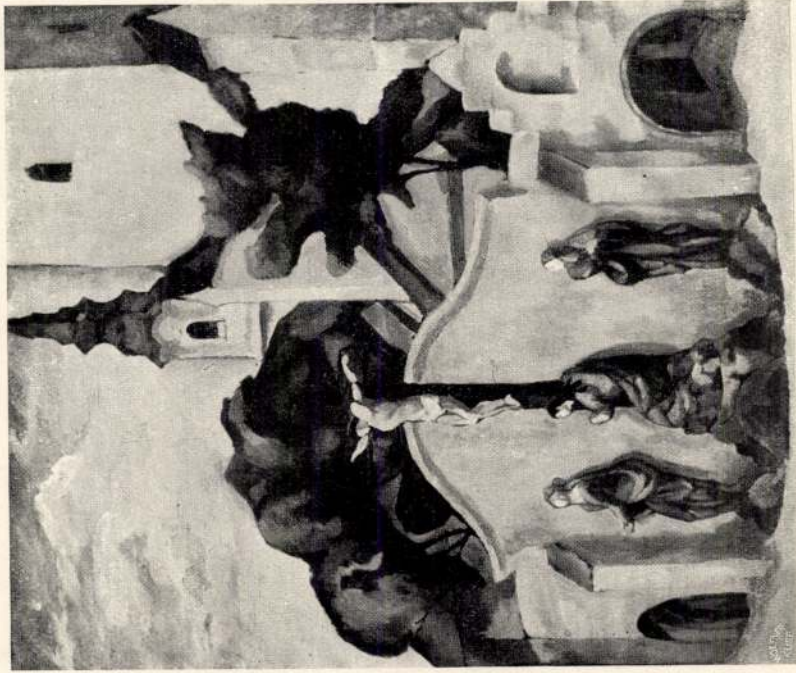
PERLRÖTT CSABA VILMOS

November 1918 79. l.

196 Kiss Rezső : Anya gyermekével.

Perlrott Csaba Vilmos X

710 Perlrott Csaba Vilmos: Templomrészlet Kecskeméten.

Műcsarnok 1912. tav. Évkönyv

Perlrott Csaba Vilmos

AZ 1916. ÉVI TAVASZI TÁRLAT ERED-
MÉNYEI. A tavaszi tárlaton kiállított alkotások
közül összesen 96 darab kelt el 77.230 koronáért.
A király vett 10-et 10.000 koronáért, az állam
6-ot 6500 koronáért, a székesfőváros 9-et 9430
koronáért, a társulat néhai Andrássy Dénes gr.
alapítványának a kamataiból 13-at 10.000 ko-
ronáért a társulat fennállása ötven éves jub-
leumának az emlékére, 4-et 2750 koronáért,
magánosok 29-et 20.970 koronáért és nyerek
22-öt 17580 koronáért.

A király és a főváros által vásárolt műve-
ket a tavaszi számban közöltük, ám a főváros
Perlrott Csaba Vilmos képét később átengedte
az államnak.

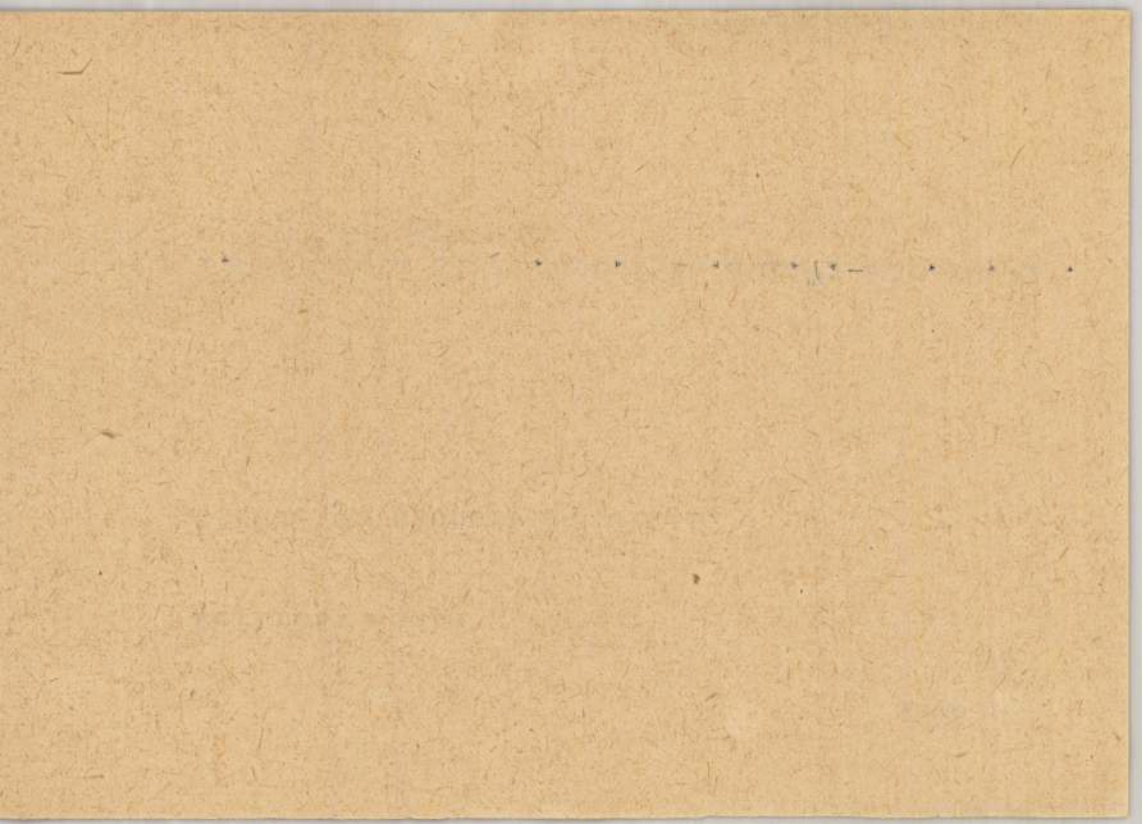
Művészet 1916. 92. l.

Perltrott Csaba

Csendelet szoborral, olajf.

I. Művészeti Kiállítás. Kat. 1946. Júl. 7. - Júl. 28. - 1.
9. lap

MDK

PERLROTT-CSABA Vilmos

OMIKE 1909-1944

164

167

282

283

299

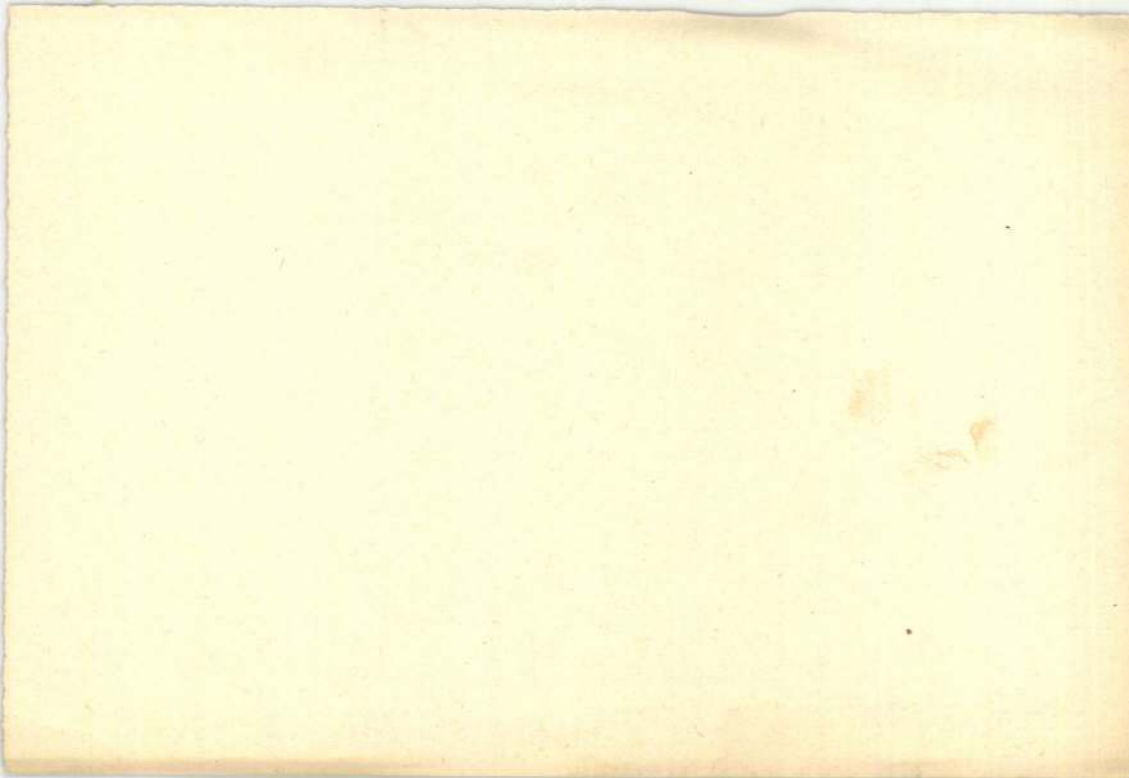
301

505

527

549

563

Perloff Gaba Wilmanne

Graber Margit

Pestö

gruñt. Kistl.

Helikon

1923. Okt. 11. nov

Katalognummer

Növényrajzok

1000

1911

1911-1912

1911-1912

75

PERLROTT CSABA, festő

1928-ban három festőművész, Kmetty János, Perlrott Csaba és Gráber Margit kiállítása gazdagítja Baja kulturális életét, márc 31-től ápr. 6-ig. Ők is egy az erre a célra szereztesen felhasznált Nemzeti Szálló nagytermében rendezték meg kiállításukat. 150. old. 18. jegyz

DÖMÖTÖR JÁNOS: Tornyai Baján 145. old

A MÓRA RERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

Perloff Carlo Vilms

brod

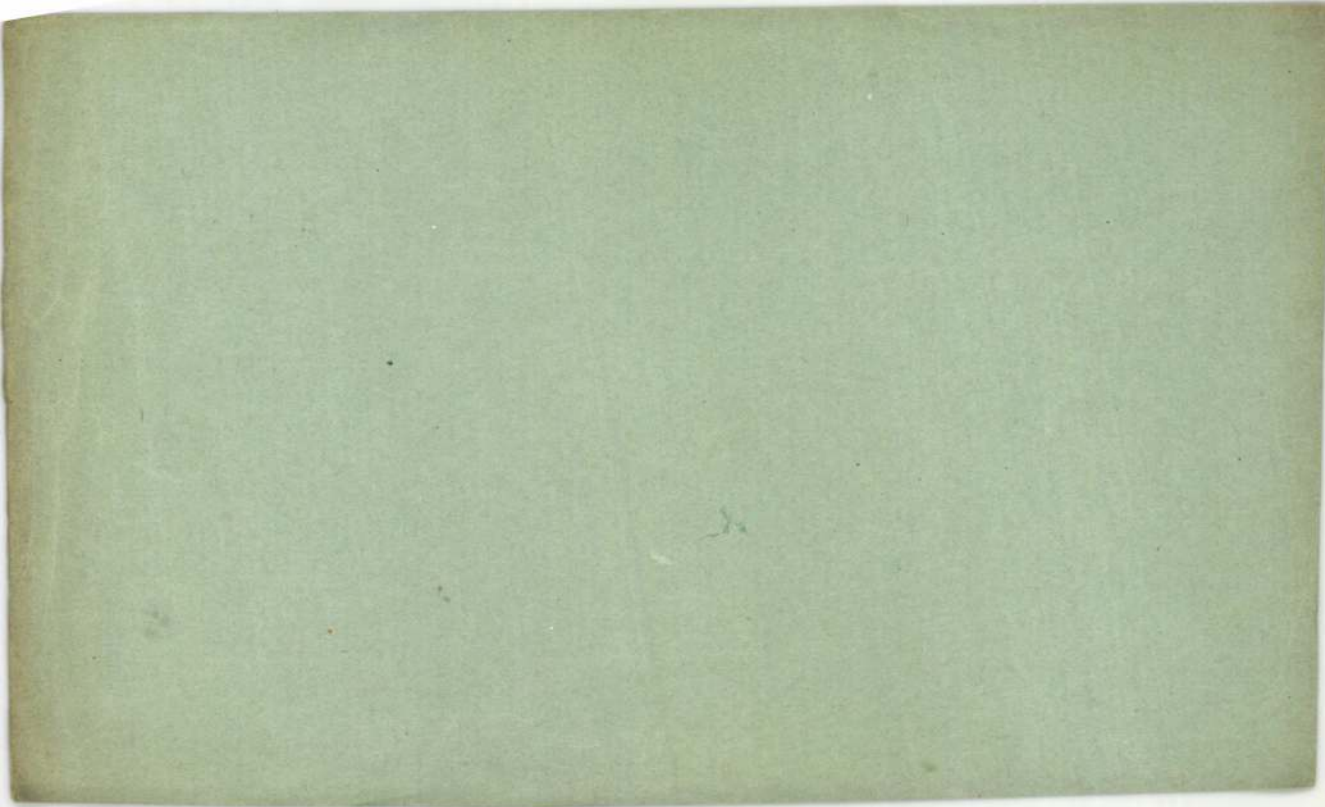
=

Elek Arthur = Doss

Muklo's & ney mas

manney. Myngat

1925, nr. 1.

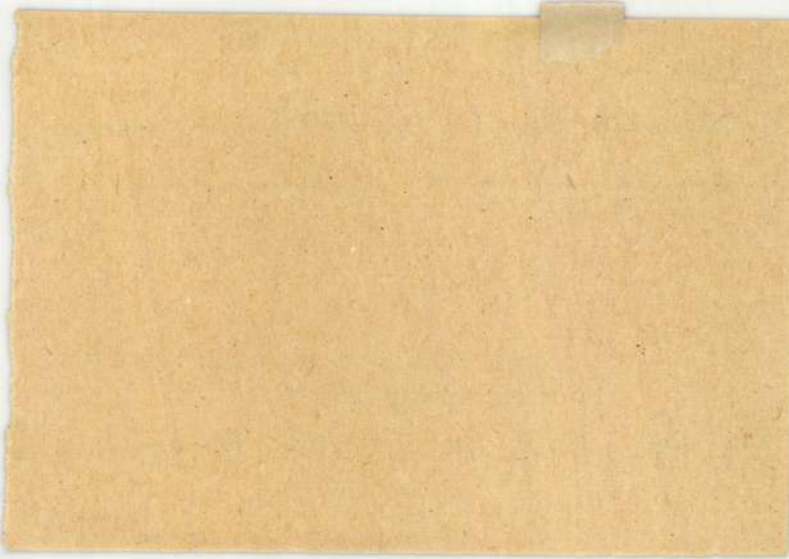

Perlmuth Oskala Vilnius -
me 'Grazdas Marfik'

ölen. koll.

Holstkon

1923 85A.

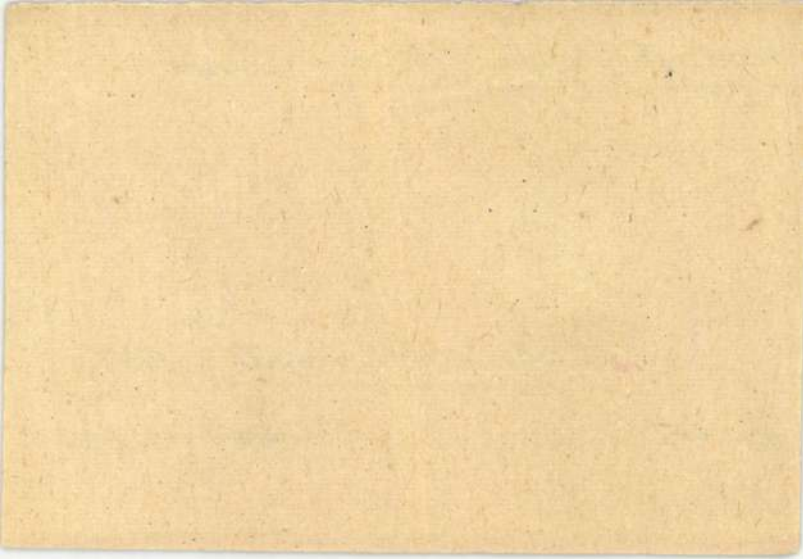

Érem

a Művészeti Tanács pulcherrime Penkó
Csaba Vilmosnak 70. születésnapjára

Szabad Művészet, 1949.

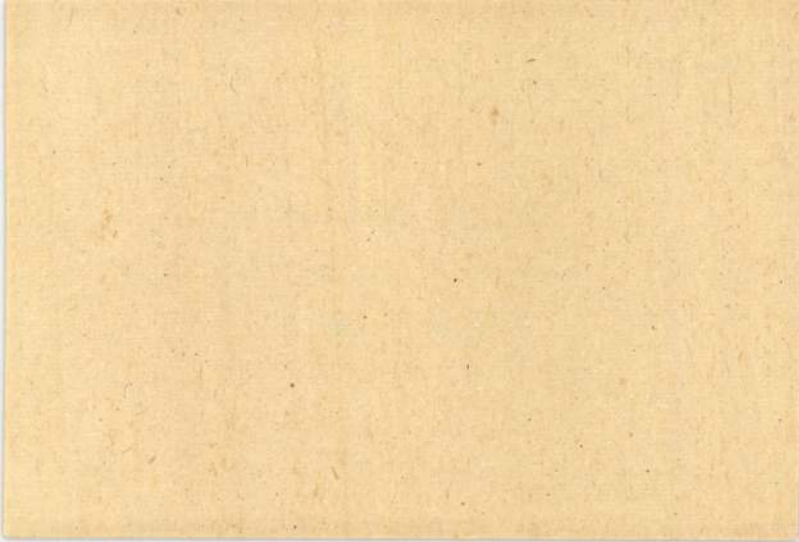
III. köf. 2-3. n. 125. o. Hírek.

Perlerott Csaba Vilmos festő

Szabad Művészet, 1949.

III. köf. 4. n. 164. o. Kiállítási nap-
tár.

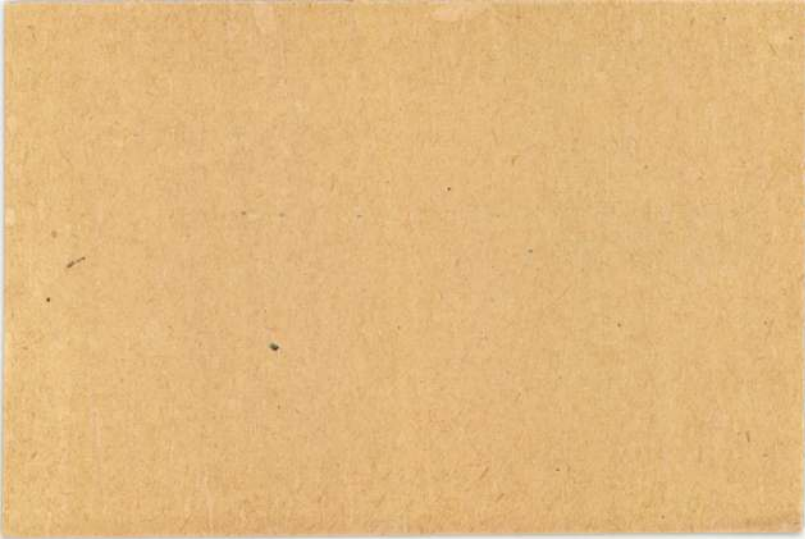

Perrott Corba fest.

Meyer Summit.

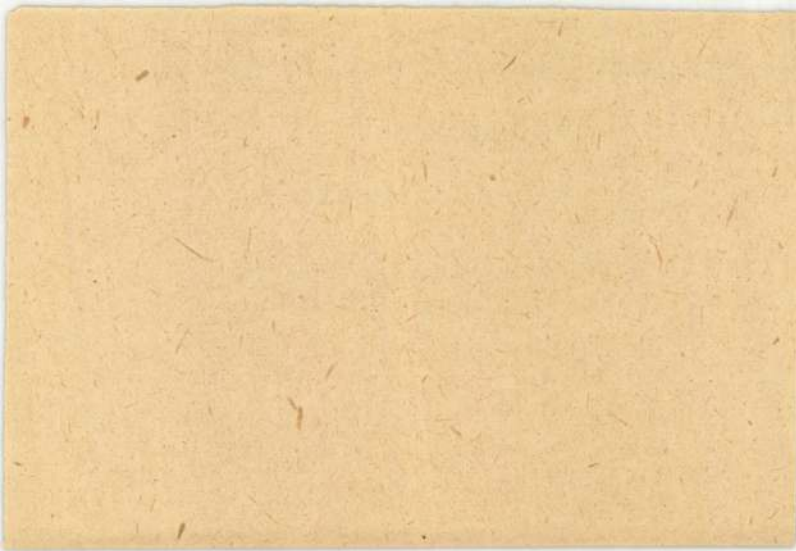
1945. x. 14. I. 136.

(: Genimob:)

Perlrott-Csaba festő

Magyar Művészet 1925.288.o.
Kiállítások.

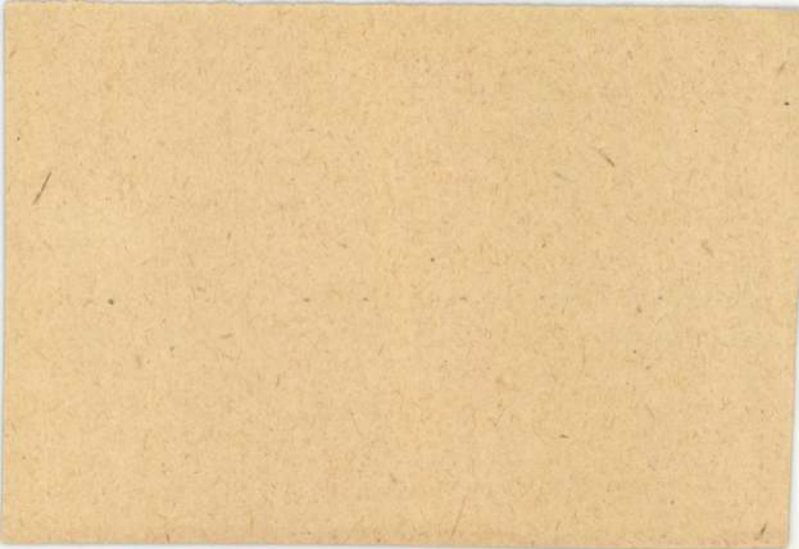

Perlrott Csaba Vilmos festő

"Csendélet"

- illusztráció -

M Ū V E S Z E T
XIII.évf.1914.
168.

Perlott Csaba Vilmos.

Tükör. 1936. IV. évf. 4. sz . 3021.

Péter András: A hónap kiállításai

Perlott Csaba Vilmos, -festő

Tükör.1936.IV. év.f 4. sz. 302.l.

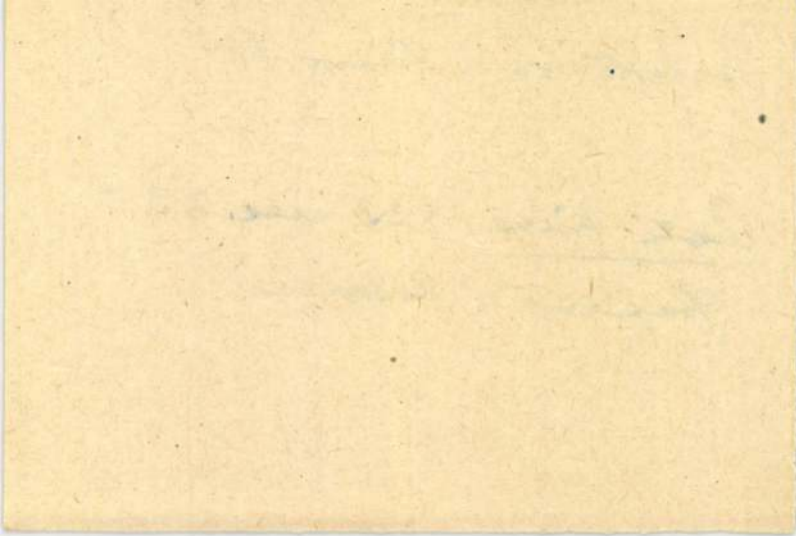
Péter András : A hónap kilállításai

P e r l r o t t
festő,
1880 -

Csaba Vilmos

M Ü V É S Z E T
XIII.évf.1914.
83.

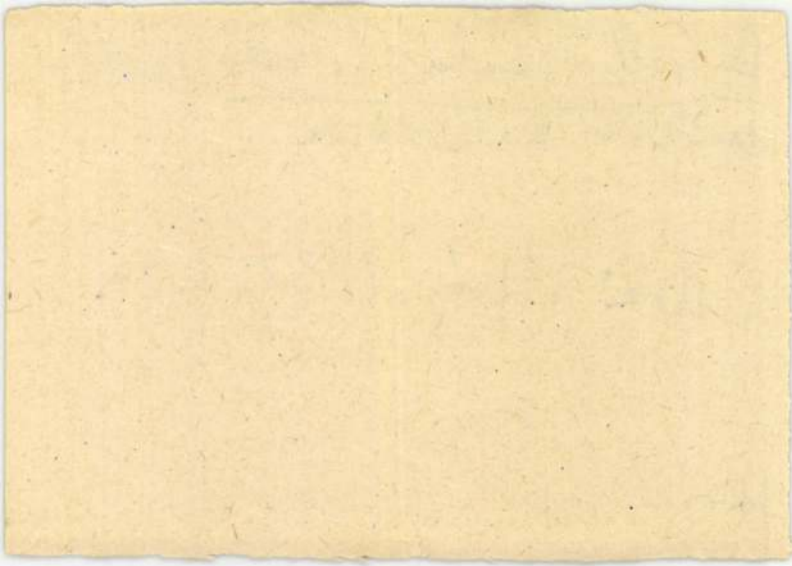
"A Műcsarbak téli kiállítása"

Perbotta-Guba Vilmos festő

Pezsi Hilap. 1923. dec. 23. 9

Gráfikus és Képzőművészeti

Perrott - Csaba Vilmos festő-
művészi kalligraphiáról

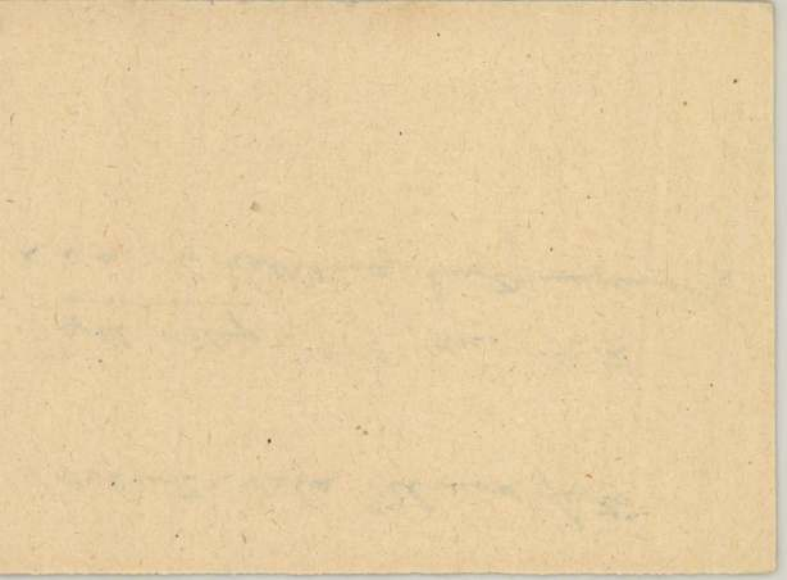
8 óra: Gyűjtemény 1932. T. 24.

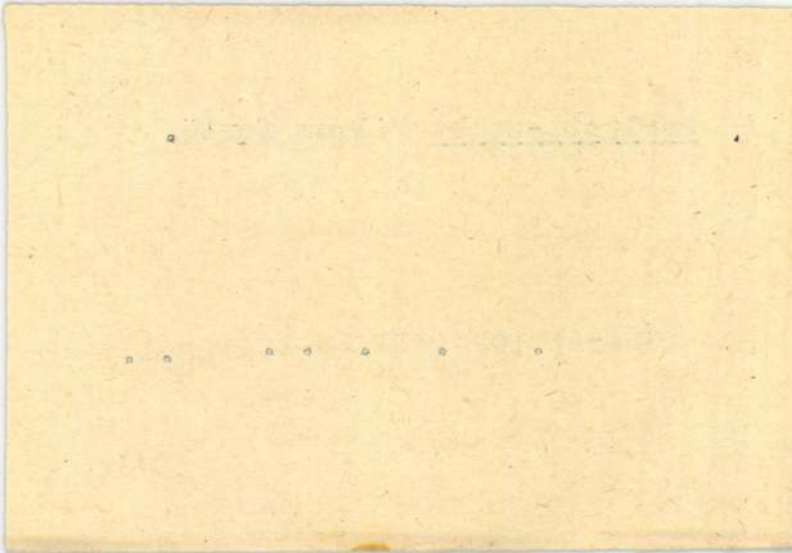
H/r

Perth. Sala Tilman foto

Perth Hilop. 1919 Jan. 19.7

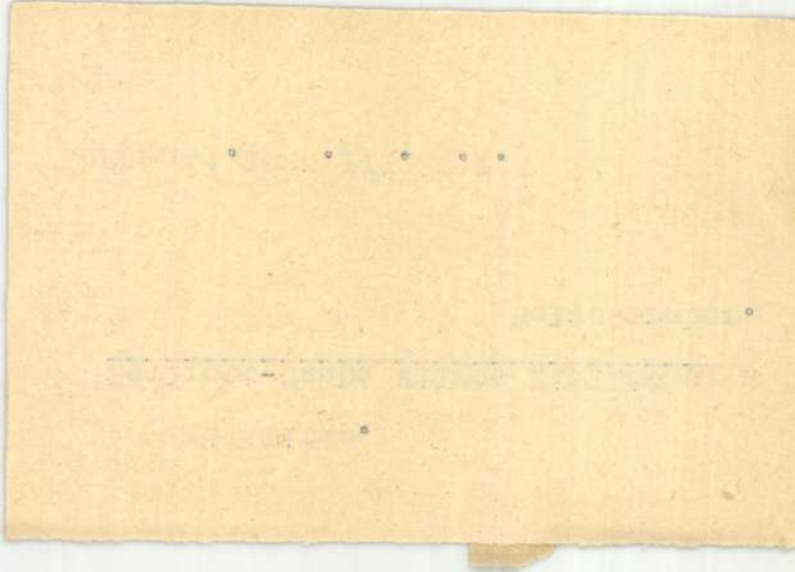
k. k. d. K. K. Hilop. 1919 Jan. 19.7

Perlrott-Csaba Vilmos festő.

Műbarát. 1923. III. 22. 1. 52. 1.

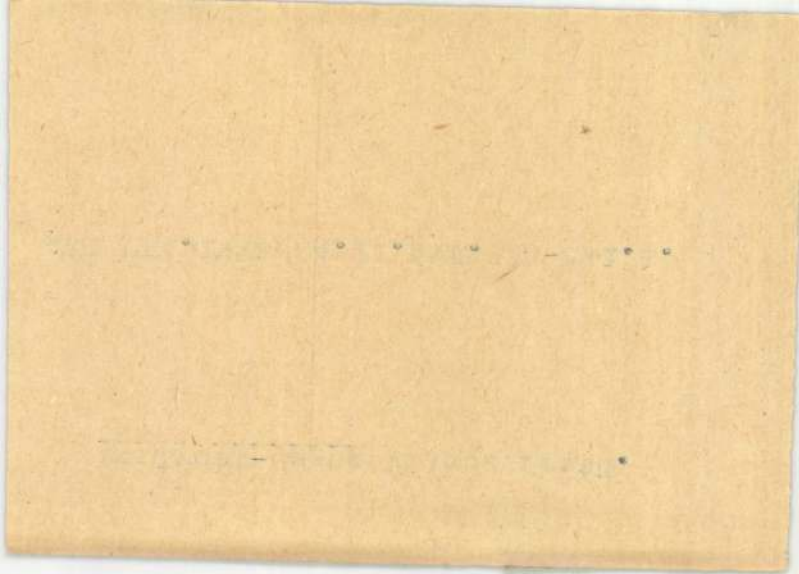

Mibarád. 1923. III. 22. 1.

Belvedereben.

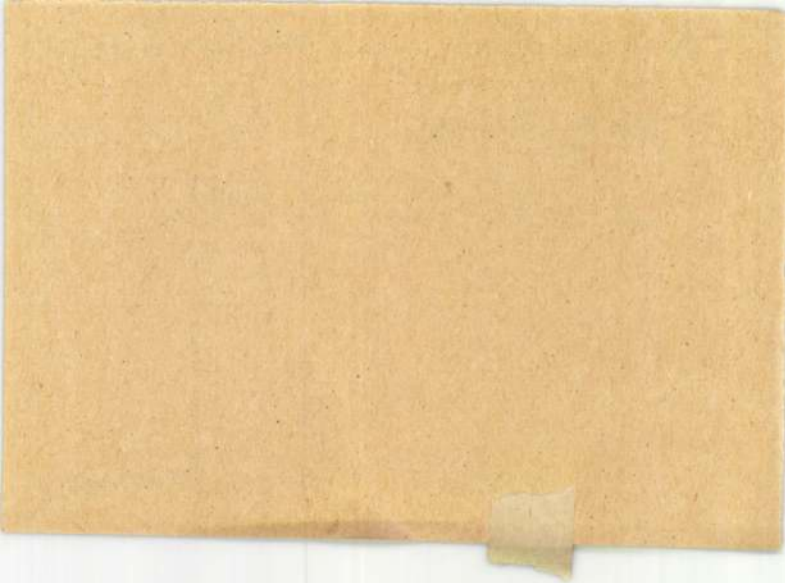
Perlrott-Gsaba Vilmos kiállítása. 2.

Kiállítás.

ARS UNA.1923/24.II.év.335-341.1.

Perrott-Csaba Vilmos festő.

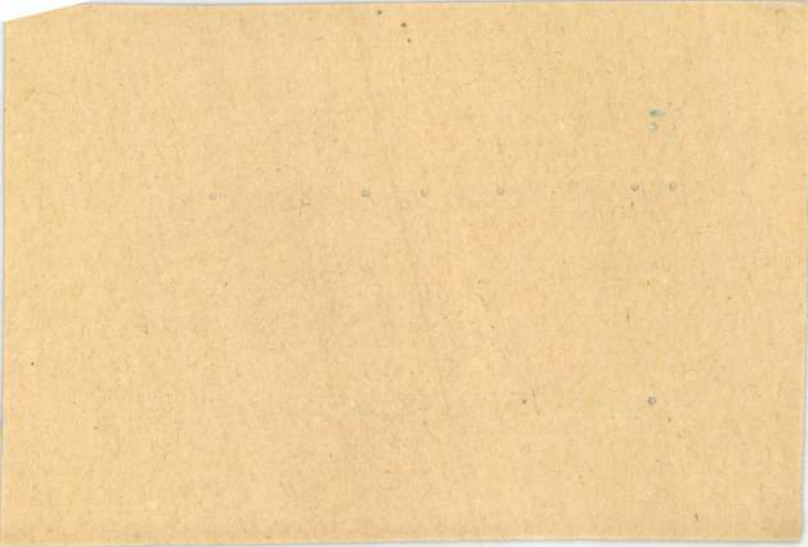

Perrottet's
Perrottet's

Mayer's
Mayer's, 1892. II. 107.

N. m. 496.2. - former Kottan:

P. Co. Kottan & Tannery Kottan.

ARS UNA. 1923/24. II. 6. Vf. 165/66. 1.

Perlrott-Csaba festő.

Perle au cœur

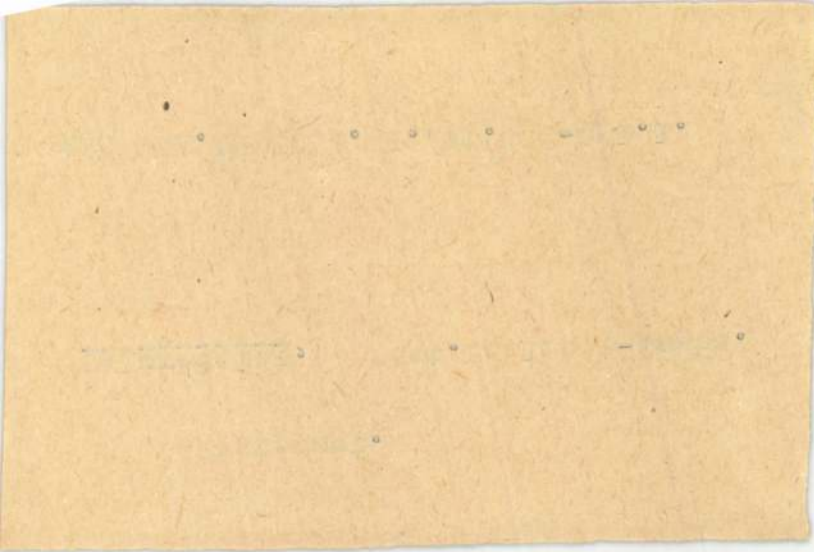
Feste

Magyar Ch.ilag, 1942 III.15.

II. uof. 17.12. 1960.

Farkas Farkas: Puskott Csala ki-
állítás a Tamasogaleriaban.

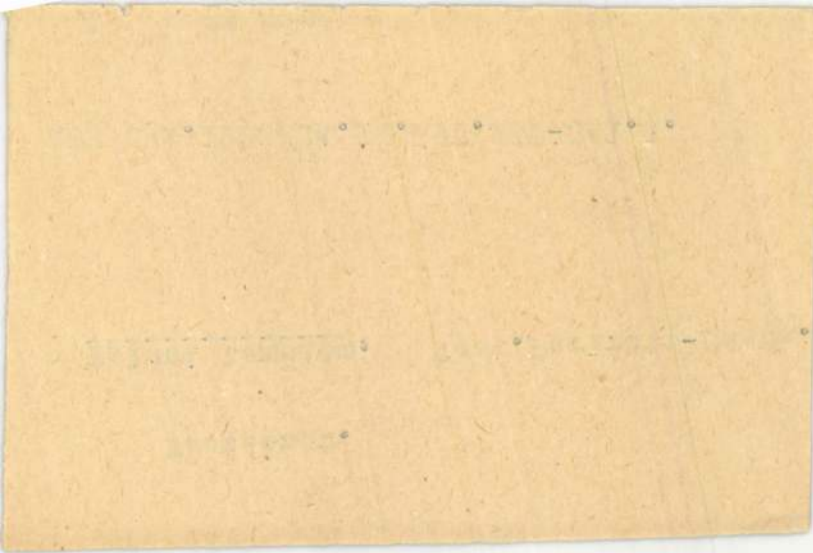

Festészet.

Falureészlet, Fest. Perlrótt-Csaba.

ARS UNA. 1923/24. II. évf. 335-341. l.

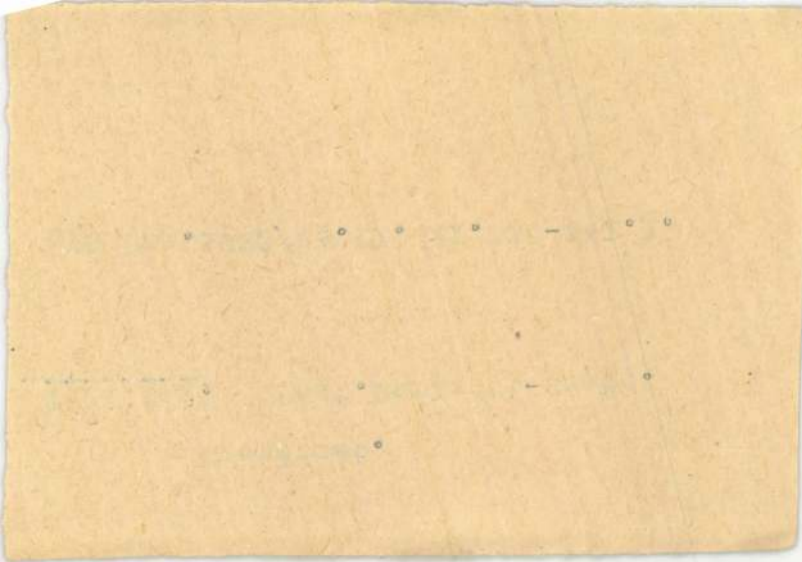

Festészet.

Falusi templom,

Fest. Perlrótt-Csabba.

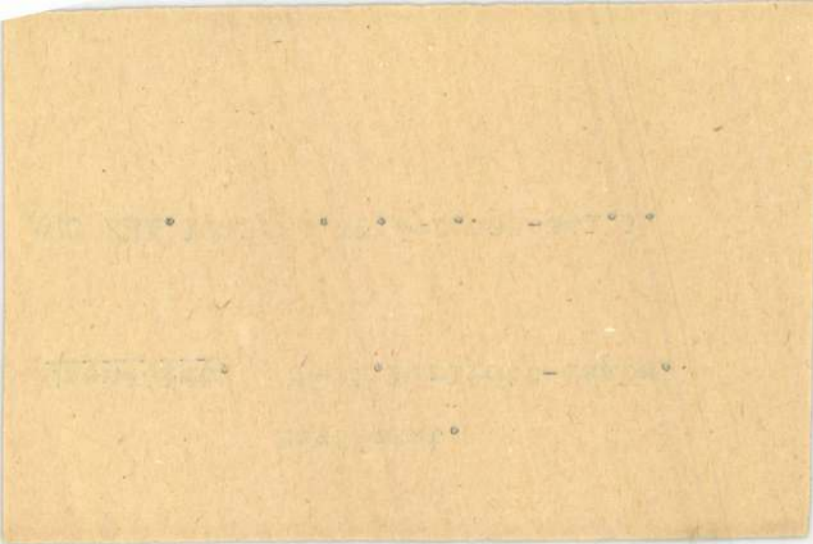
ARS UNA. 1923/24. II. évf. 335-341. 1.

Festészet.

Télt táj, fest. Perlrótt-Csaba.

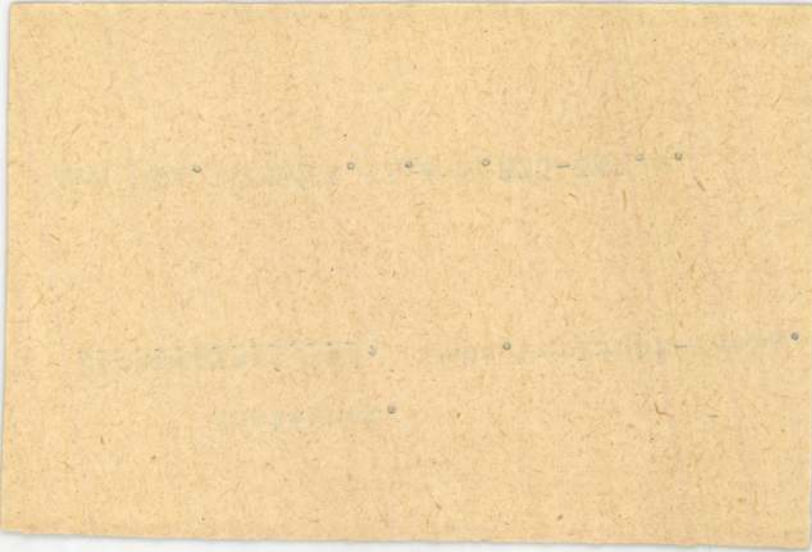
ARS Un. 1923/24. II. évf. 335-341. l.

ARS UNA.1923/24.II.6VI.335-341.1.

Csendélet, fest. Perlrótt-Gsaba.

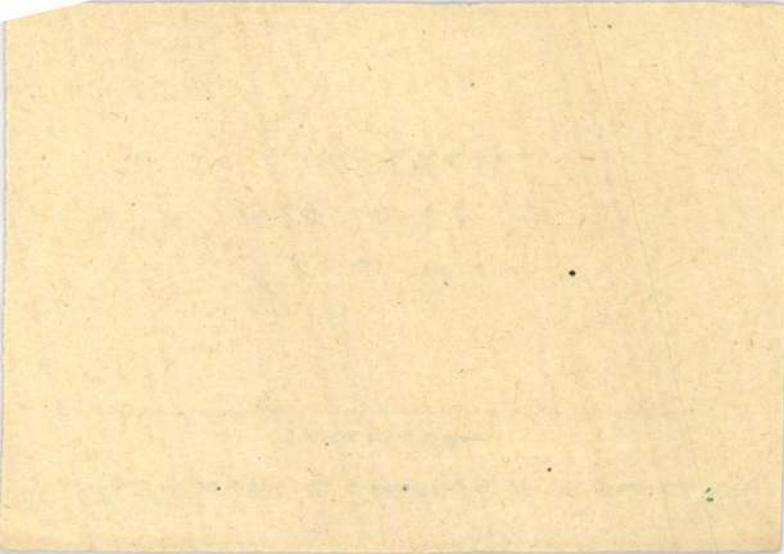
Festészet.

Festészet.

Pócsmegeyeri táj, Fest. Perlrótt-Csabba.

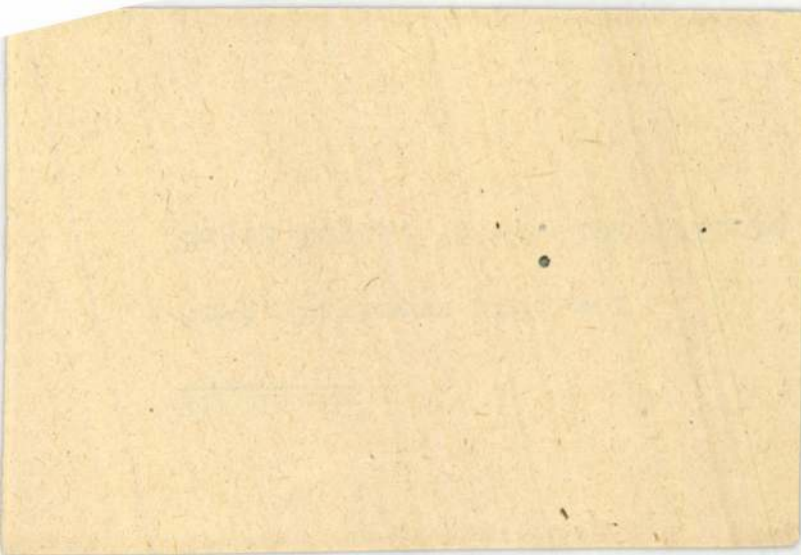
ARS UNA. 1923/24. II. évf. 335-341. o.

Partlett-Cook's Killifish & Tansy -
galiniban.

John May
1929. III. 22. '9.

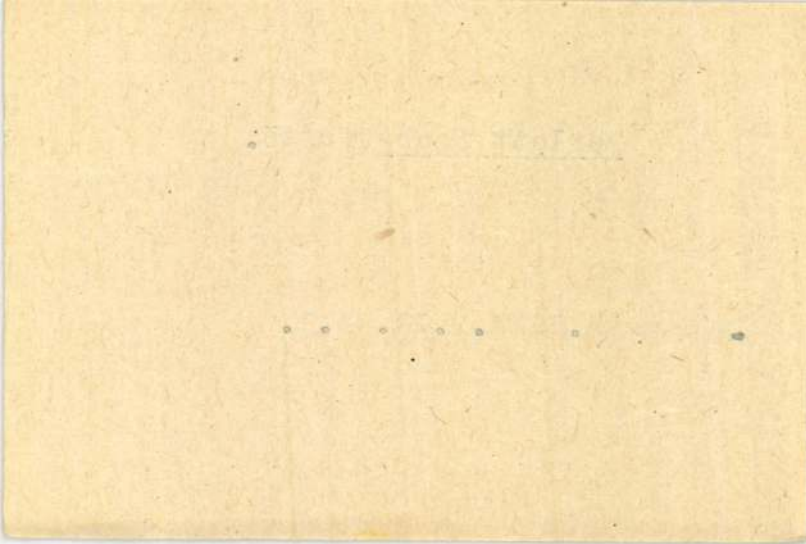
(C. Knicker)

Kállits

Arad, Perltrott müveiböl

Pesti Napló, 75 éf. 1924 XII. 19

Perlott Csaba festő.

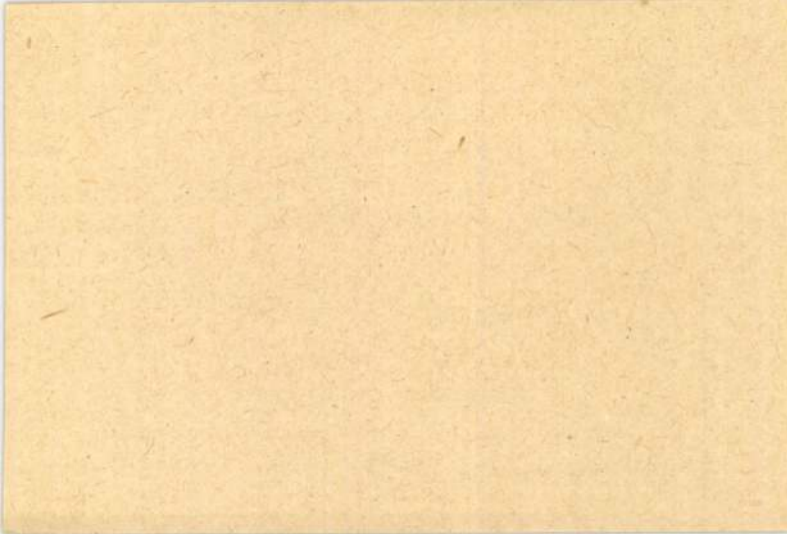
Népszava. 1924. V. 11. 4. 1.

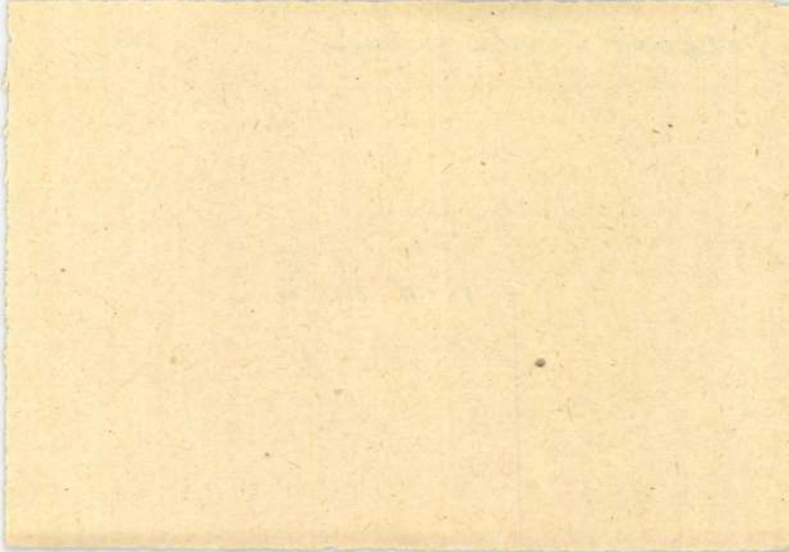
Perlu. Cabe. Kinos. feto'

Pesti Hilap. 1926. no. 30. 7.

f. j. Meyjiet. a. ket. ket. ket. ket. ket.
Ket. ket. ket. ket. ket.

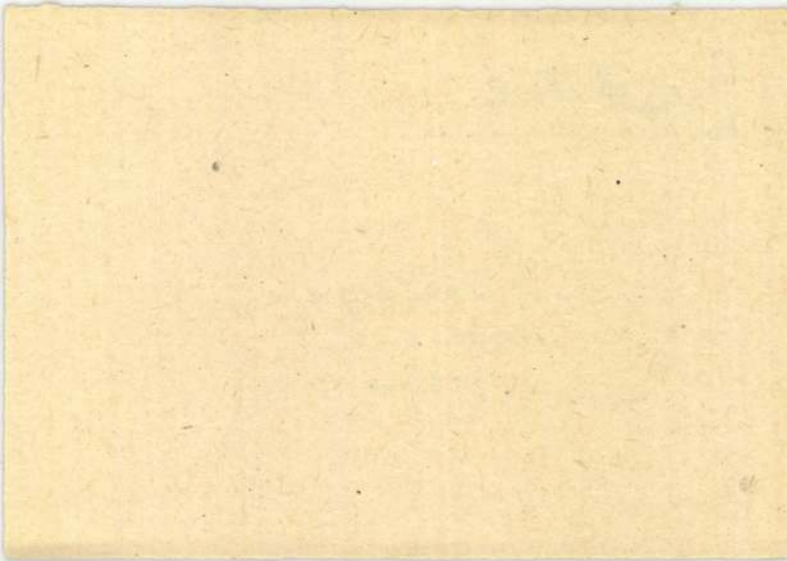

Perbrod - heba
Vikmos. lest^u
Pria. hys^e
1924 okt. 5. F. l.

Peelroth - Csaba Vilmos.

Jórai Újság.
1931. III. 15., 4.
(:Kritika.)

Perbott - Csaba.

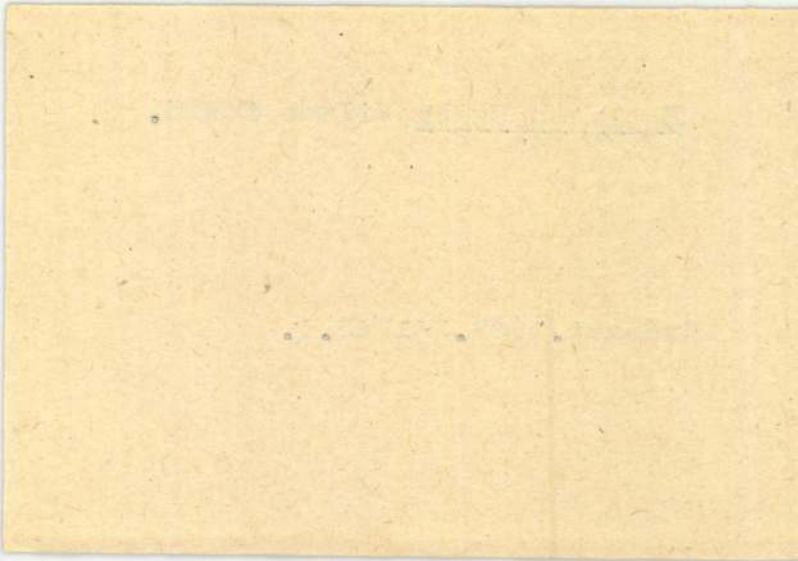
Jóráilysej.
1930. x. 14., 7.
(: Bex. :)

Perrott-Gabe Vilho joko⁴

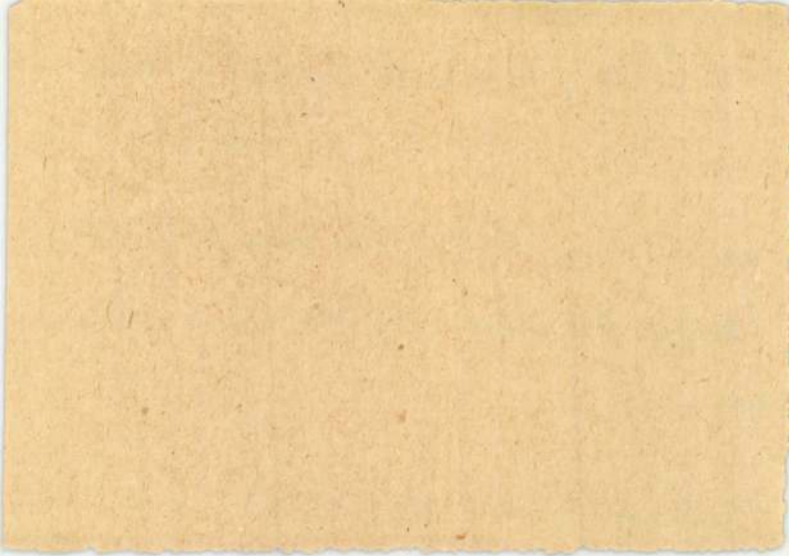
Prot. reelle

1929.370-72

Perlroth Csaba Vilmos festő.

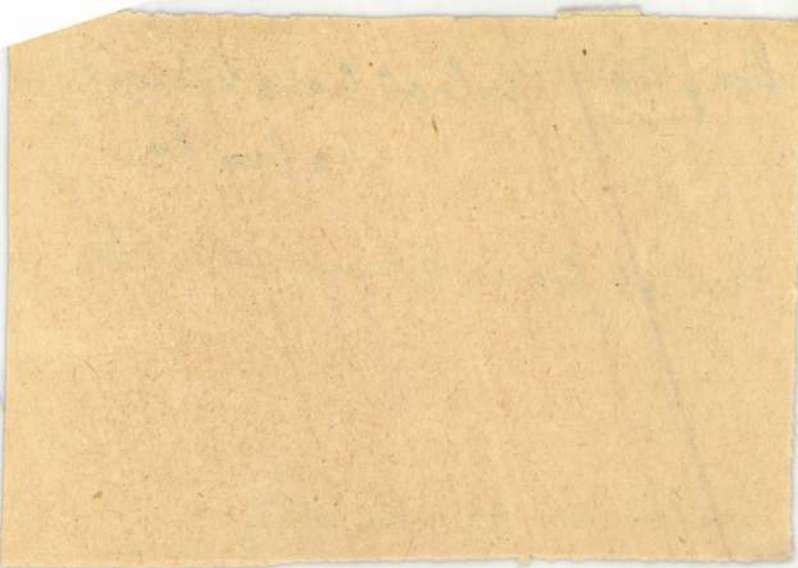
Művészet. 1907. 341/43. 1.

Grafika Parlusti esako bilmas
kipe.

Galio kora könyv kötélsény míp nea
tudja keményl vagy konraut váleg-
ez-e stb.

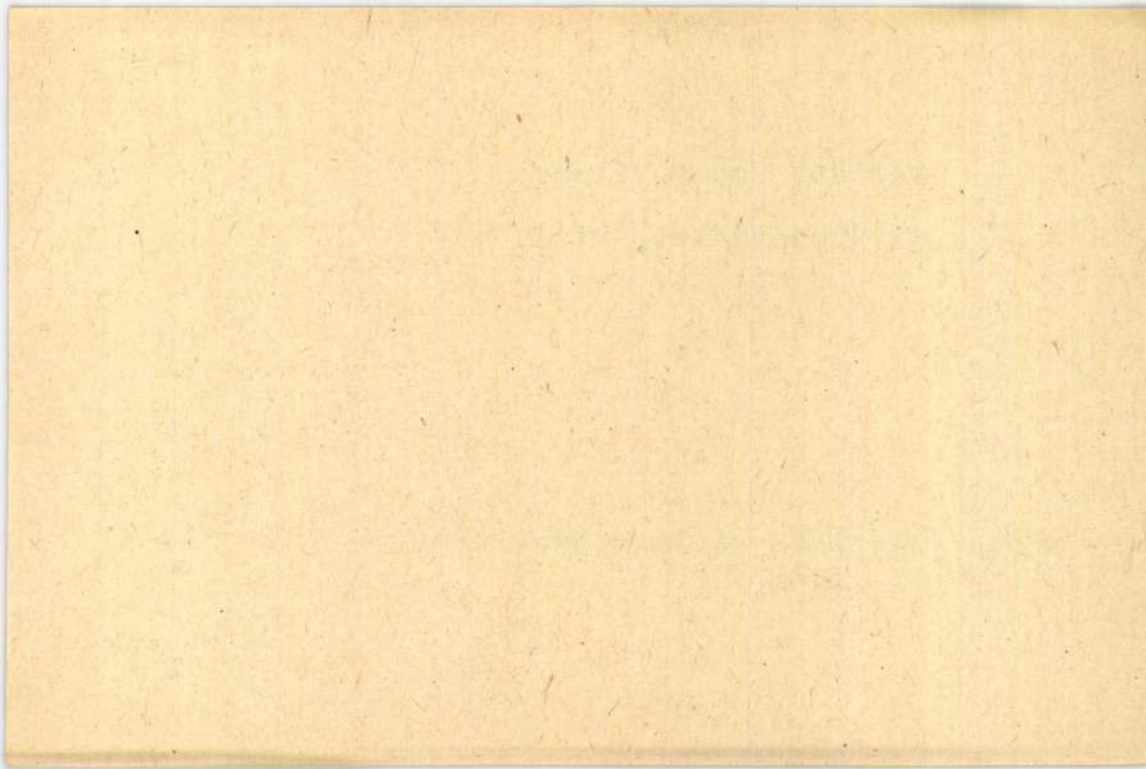
Galad kíp 1947 dec. 14. - 8.

Pratika Perleutt kala vilmos:
Falusi háj

Perleutt kala vilmos: Falusi háj

Sakad Np 1947 dec. 14. - Po. .

Perlott Csaba Vilmos

Virágcsendélet, vizf.

Főv. Köptár XL. kiáll. 1948. okt.

9

1.

Salario delle Amministrazioni Veneta (Roma)
V. 50.

Foolroth Gabe Vilms

1910. Kisco's gift.
Kial. Ernestuel.

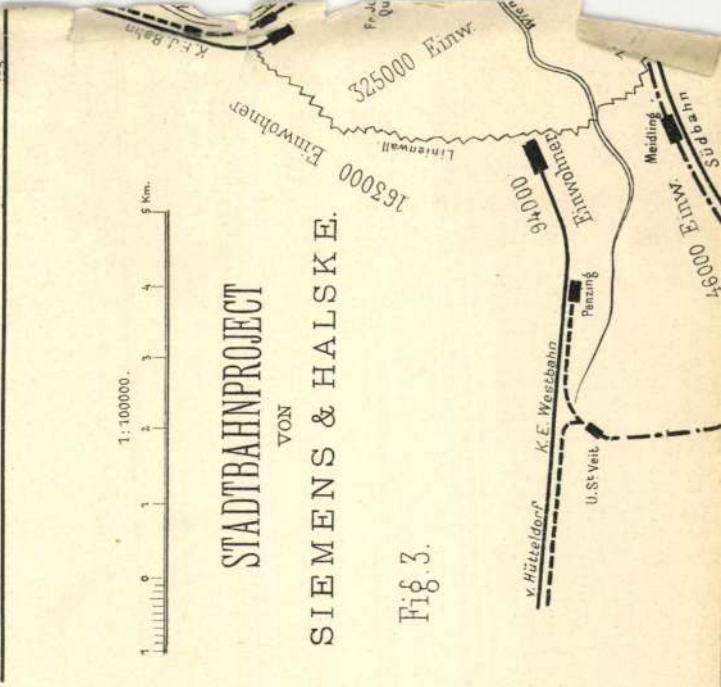
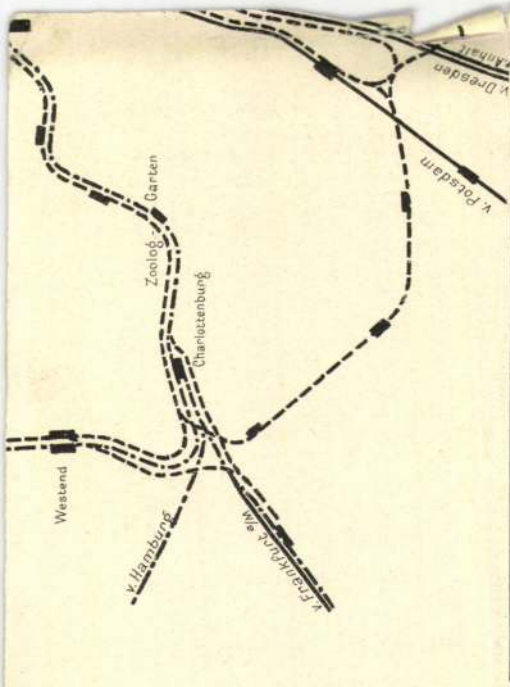

Fig. 3.

Perrott Csaba Vilmos

Olajos Domonkos: sorok

Perrott Csaba Vilmos
kegyelmitársat. Pastor
túr. 1929. 96. l.

Perlrott Gaber Vilmos

Férfiújságok

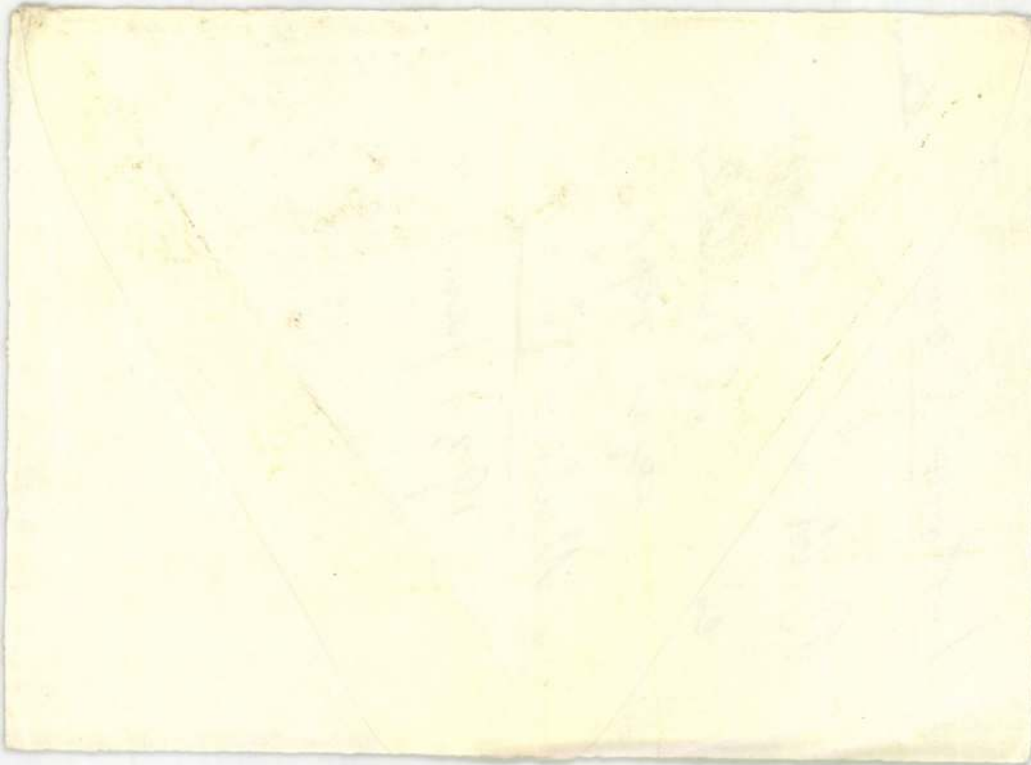
Reps

Kopp

MAGYAR MŰVESEKET

1937. 29. l., 32. l.

45

Perloff Csaba Vilmos

B. M. úrú³ ardege
és Párisi biddk
c. Kejei repr.

Mult és Zoro

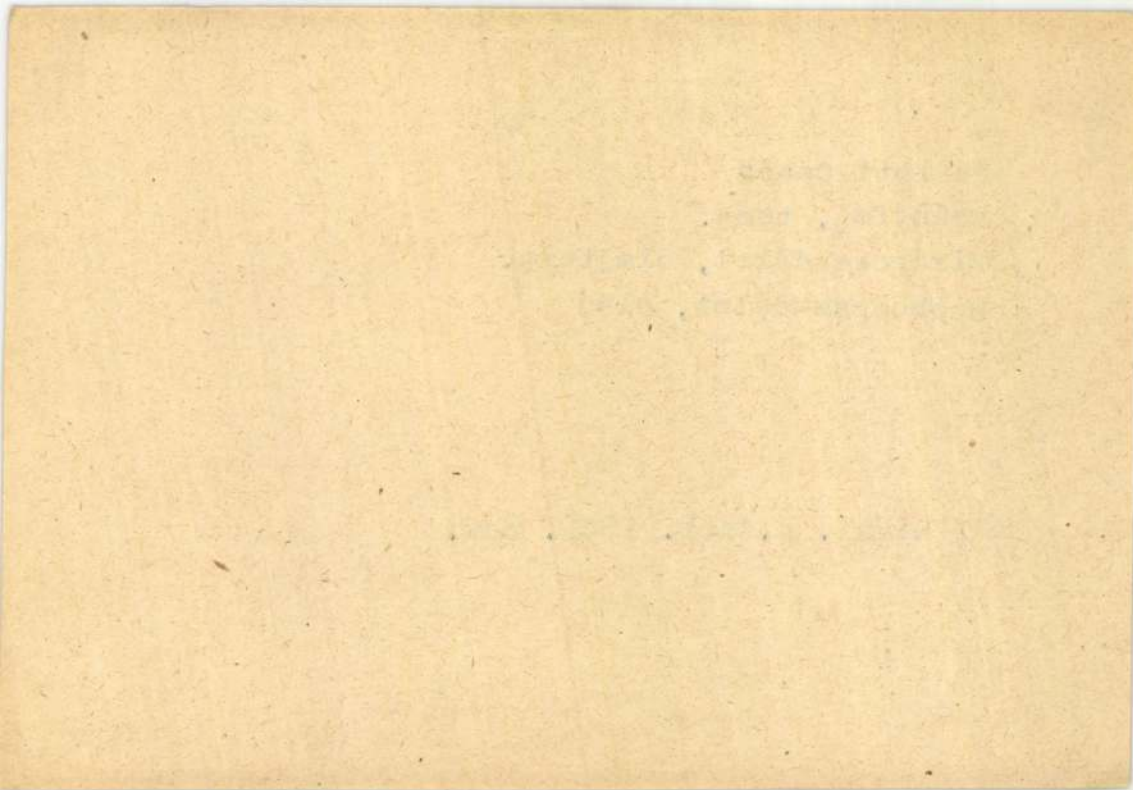
1939. jan. 27.

Perleth Coaba Vilnius

mod
2

Reprömušienė

1931. 94. 9

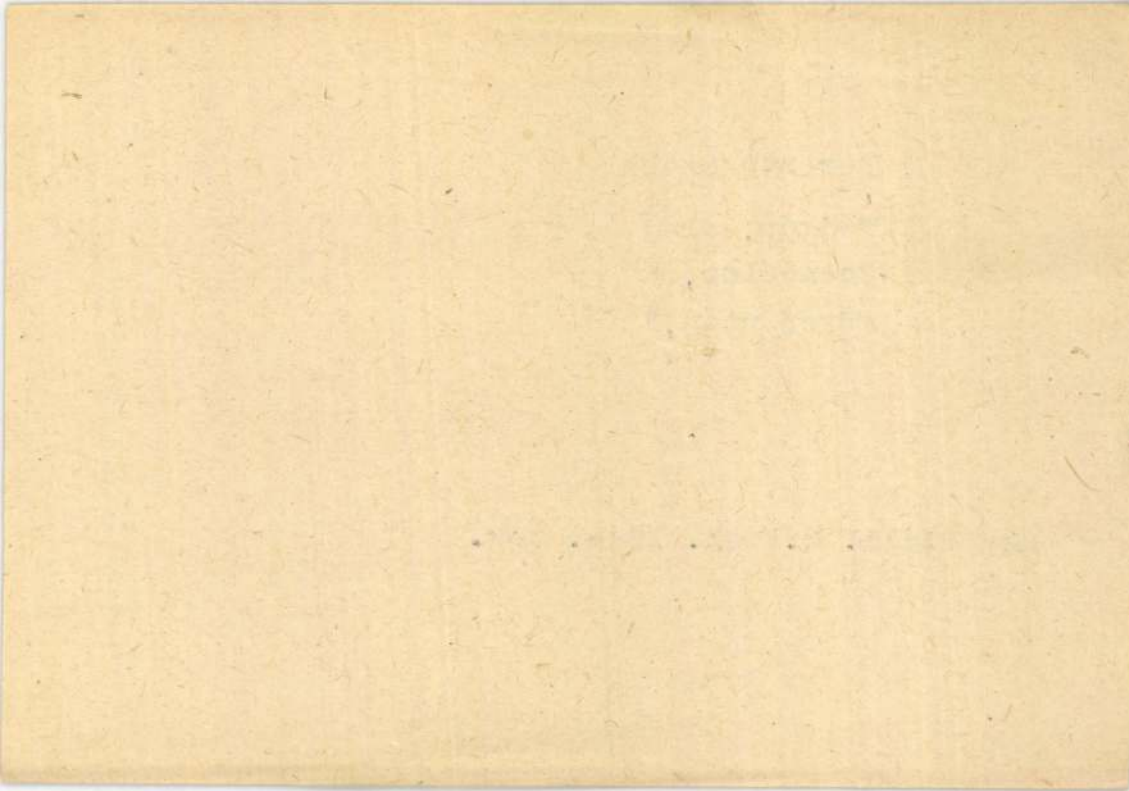
Perlott Csaba

Leányfej, temp.

Virágcsendélet, olajtemp.

Szoborcsendélet, olaj

KUT kiáll. N.Szal. 1941. nov.

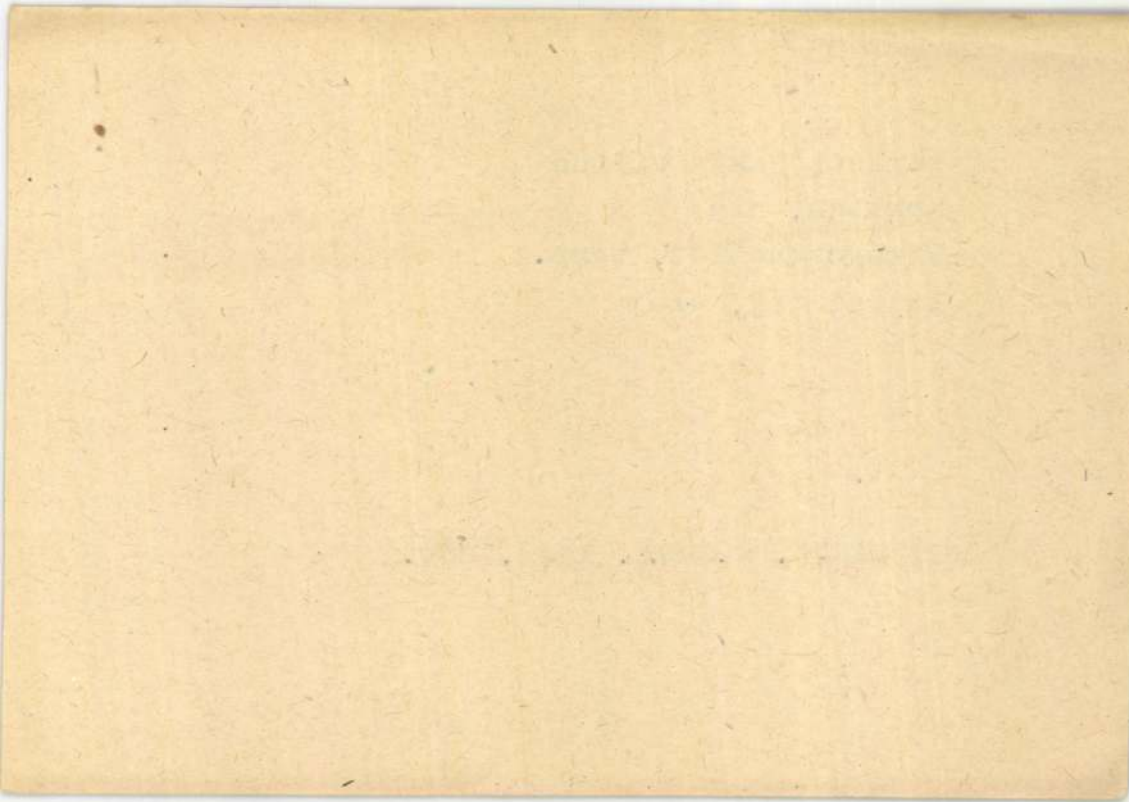
Perlott Csaba

Tájkép, olaj

Csendélet, "

Fürdő után,"

KUT kiáll. N.Szal. 1940. nov.

perlott Csaba Vilmos
Kertben, olaj
Virágcsendélet, temp.
Falusi táj, olaj

KUT kiáll. N.Szal. 1942. nov.

KARL KAUFMANN (H. CARNIER ÁLNÉVEN)
vitz, 1843–1901, Wien)

159 ♦ KARL KAUFMANN (H. CARNIER ÁLNÉVEN)
(Neulachowitz, 1843–1901, Wien)

Velence

26 × 20 cm

Olaj, fa

J. j. l.: H. Carnier

Kikiáltási ár: 120 000 Ft

000 Ft

161 ♦ PERLROTT-CSABA
VILMOS (1880–1955)

Szentendrei utcarészlet

17,5 × 23,5 cm

Pasztell, papír

J. j. l.: Perlrott Csaba 943

SztEndre

Kikiáltási ár: 120 000 Ft

159

PERLOTT - CSABA¹⁶¹

VILMOS

148 KIESELBACH GALÉRIA

NYON

Magyméltóságú
Mellóságos
Nagyságos

K.

MÉMÉKÉ

Hivatalból
díj átalányozva

Perth # Coaba, Peru

rod

Newrest. 1937

1937. nov. 27.

Peterson's Gulls' Island

1925

1923 at Berlin, Denmark,
Denmark, Denmark,
Denmark, Denmark,
Denmark, Denmark,
Denmark, Denmark.

Yes! Endre: Peterson

- Gulls' Island a major
reproduction of the
ref. Yes! Peterson

1925: Oct. 25.

101

W. C. Williams & Co. Boston

1850

MDK

Perlott

P. Csaba Vilmosné Gráber Margit

/n.a./ Két kiállítás. Magyarság 1923. okt. 21.

Perkint

P. Csaba Vilmosné Gräber Margit

/n.a./ Két kiállítás. Magyarorság 1923. okt. 21.

MDK

THE EAST INDIA COMPANY • 1852 •

GEORGE ALTHORPE, CLERK

NEW

Paviai provincia V. 203, 204

Forrest Galt Allen

P.

A. M. Thorsen

1923, 22 P.

~~Lycopersicon esculentum VI.137.~~

Polrott-Caha Vilnus

Vadai' Pal': Polrott Caha
Vilnus Prapitigis: Magyar
Prapisa, 1923. 17 - 18. p.

~~pp. 17-18~~

1906. M. 27.

Al Varni Anacorné Spent: a kullmparata talke karkie
kon kretit mitpharade keli, 100 pygal, m'chunge' melam
nyate m'kharatant fag'k'k'fatai karkie. (1907/916.)

Perkroft Gata 14

Ö. Gröner Huset

Ministerieaktens

1926. dec.

balrafordultan van ábrázolva.
lyhet tart. Nyílt arany koro-
ny veszi körül és szöke haja
szégyelyvel díszített ruhája
áttér aranyozott fal.

— Lelt. sz. 1112. — Vételetti
catotoli 110 írán (98~~00~~K). —
17-én (279-94). — Az elszámó-
zius 26-iki 12620 és az 1895
admányi ívet. — Az elszámolást
ki 4561 (635-900) és az 1901
írat (464-901).

adatok a Szépművészeti Múzeum-
la Murano: Szt. Lucia. — 1906,
da Murano: Sai te Luce.

ajstr. 3. l. — Verzeichniss N° 6.

Perleth Crata Volvum

Novell, Rivoli. 1923

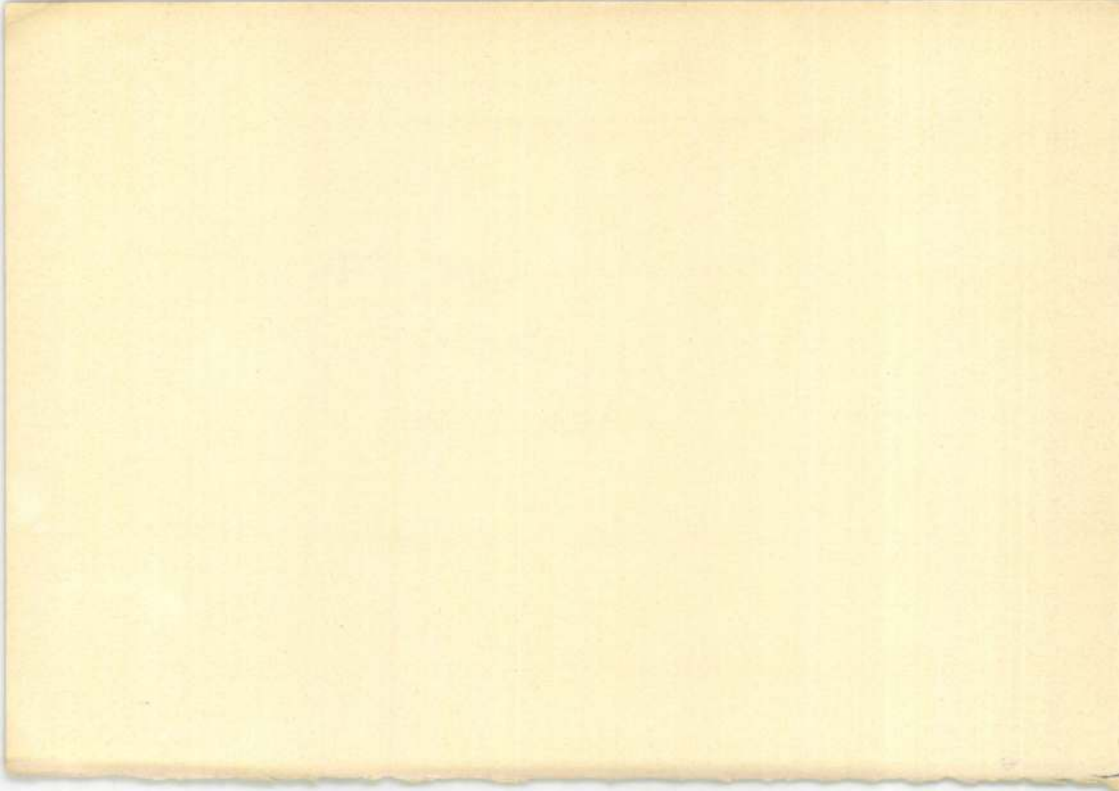
Hotel minima neperna

mod

2

Al. Lysoy 1923

Jan. 8 (e. a. P. E. V.
is Carthaa Gora)

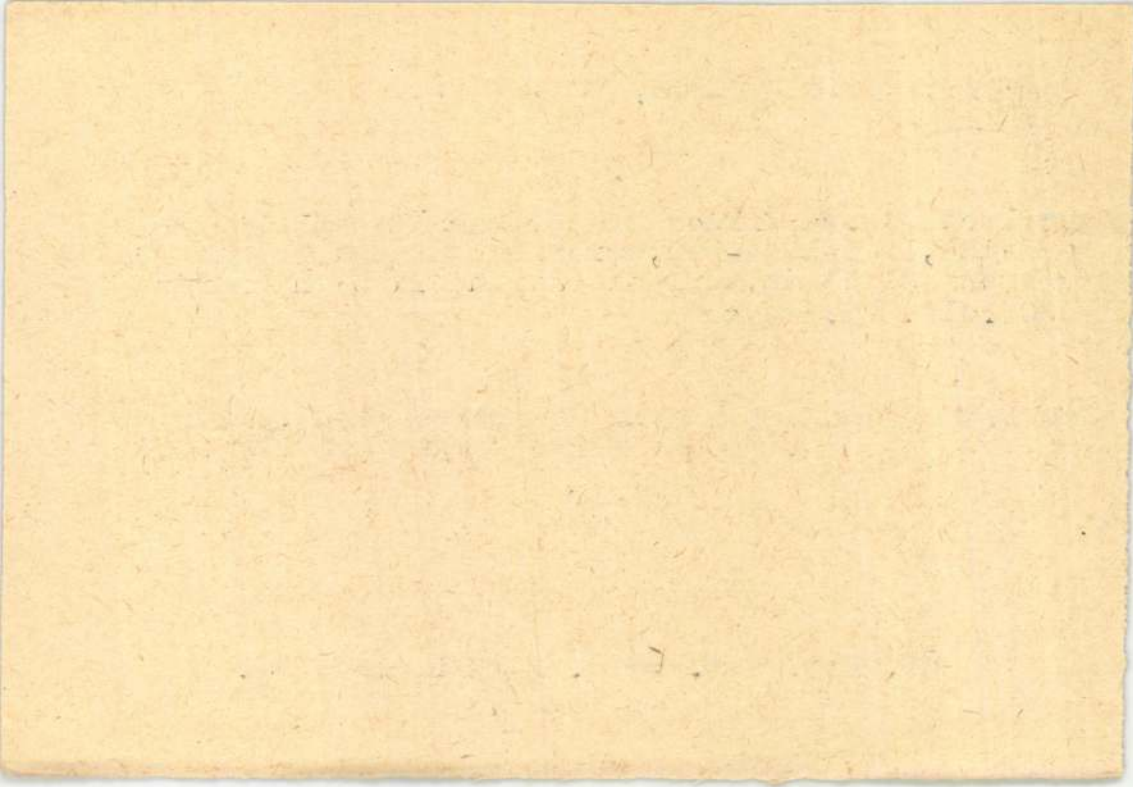
Perrott Erna Viktors, festő

Gyűjtemény Margit mellett állt pályamű-
kijelölésénél.

Nagy Zoltán: Képek s' emlékek

7.

Népszabadság, Bp. 1974. márc. 1.

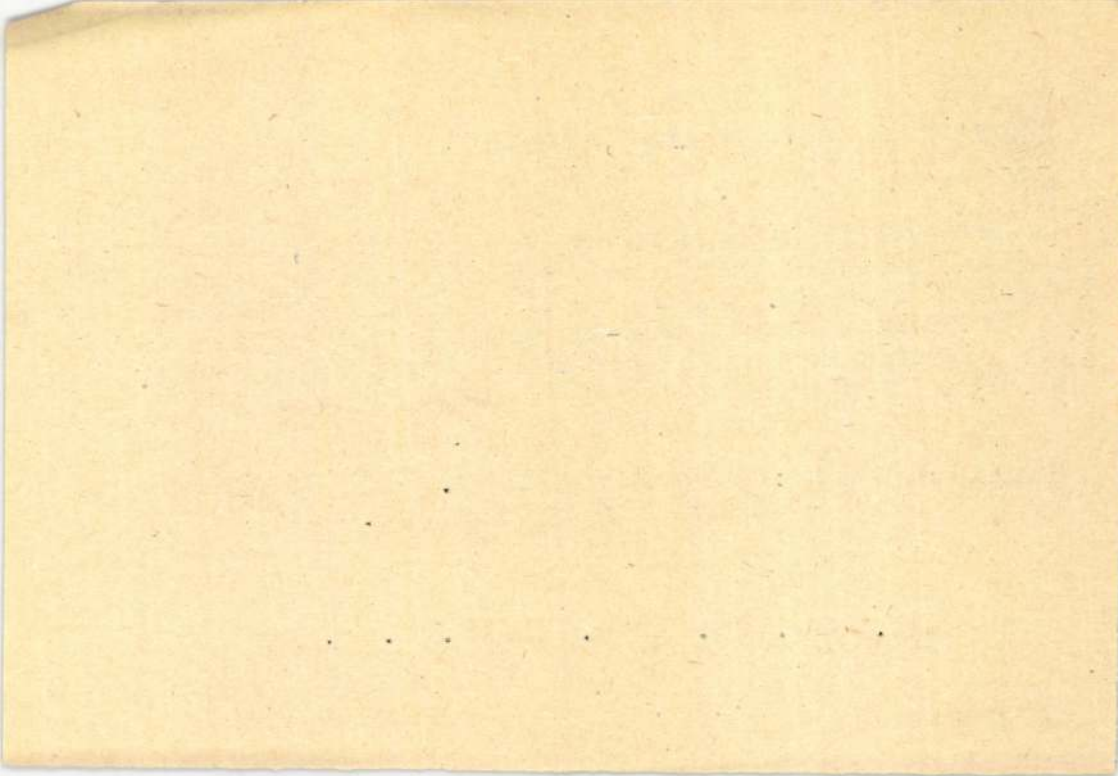

Perlrott Csaba Vilmos, festő

Perlrott Csaba Vilmos Gráber Margit szóbeli közlése szerint, 1921-1922-ben, amikor a nyarat együtt Pócsme gyeren töltöték, Perlrott átrándult Szentendrére is.
306. old. 70. jegyz

székely: Haulisch Lenke: Boromisza Tibor. Kiső kisér
let telep alapításra 300. old

Műv. Tört. Ért. 1974. XXIII. 4. sz. Bp.

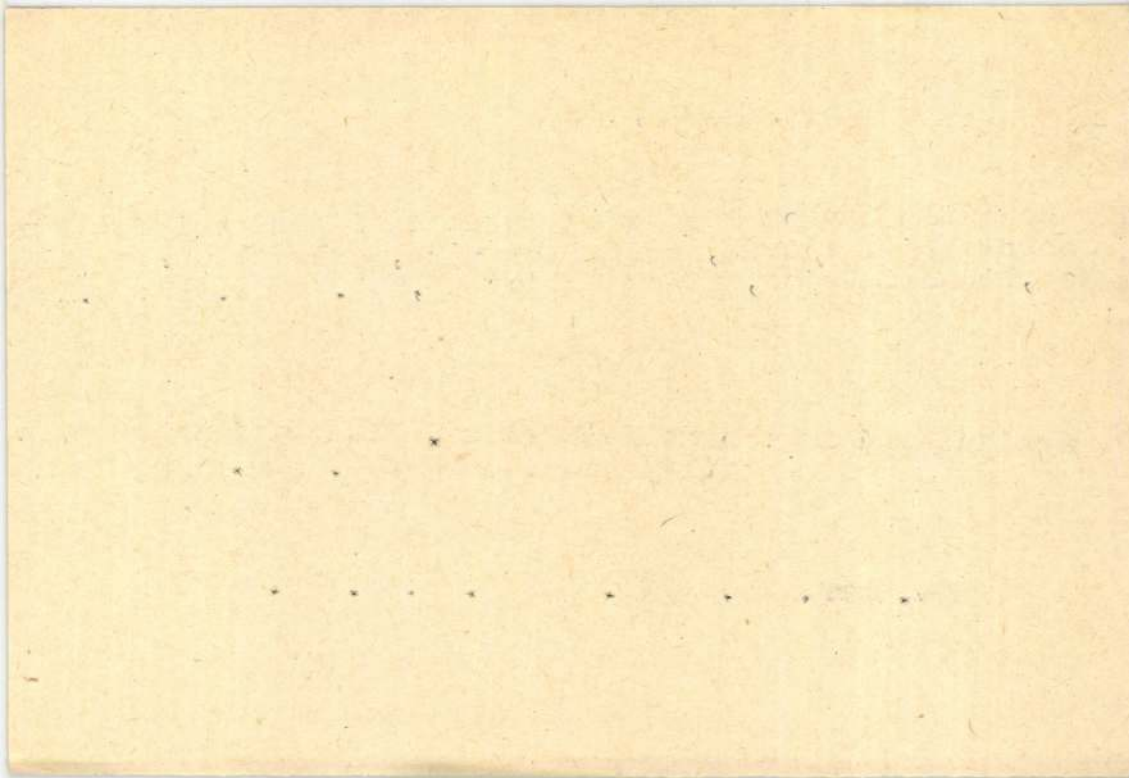

Perlrott Csaba Vilmos, festő

Gráber Margit tulajdonában van egy fotó, a 20-as évek elején festett szentendrei képéről, melyen az évszám 1923-nak látszik. /telén vázlat alapján készült/és stílus kritikailag Perlrott 1922-re datált Pócsmegyeri táj és Kuli cigányváros című képeinek korára emlékeztet.
306.old. 70.jegyz

Haulisch Lenke: Boromisza Tibor. Első kísérlet
telep alapításra 300.old

Műv.Tört.Ert. 1974. XXIII. 4.sz. Bp

Perlrott Csaba vilmos, festő

--

Boromisza Tibor a második nagybányai generációhoz tartozott, néti István, Bornemisza Géza, Perlrott Csaba vilmos, Tihanyi Lajos, Ziffer Sandorral, stb. 300. old. 4. jeg.

Haulisch Léenke: Boromisza Tiboré Első kísérlet telep alapításra 300. old.

Miv. Tört. Ért. 1974. XXIII. 4. sz. Bp.

a magyar piacon továbbra is jelen legyen, így várakozással tekint a leendő tulajdonossal való védjegylicenc-szerződés esetleges meghosszabbításáról szóló tárgyalások elé. A termelőköt tömörítő cég egyik illetékesse kérdésünkre közölte, még nem döntöttek el, hogy megvásárolják-e a védjegyet. (N. O.)

Lassan, de nő az infláció

■ SZABÓ

A múlt hónapban mért 3,8 százalékos fogyasztói áremelkedés után négy százalék körül alakulhat a júliusi infláció, amelynek mértékéről holnap ad tájékoztatást

A Perlrott-eletmu békéscsabai tárlaton

A festő halála ötvenedik évfordulója
alkalmából emlékkiállítást ren-
deznek Perlrott Csaba Vilmos
műveiből a békéscsabai Mun-
kácsy Mihály Múzeumban. A
tárlatot holnap délután négy
órákor nyitja meg Csaplár Fe-
renc, a Kassák Múzeum igazga-
tója. A nagyszabású bemutató
szeptember 25-ig tekinthető
meg, hétfő kivételével naponta
10–18 óra között. (Sz. P. E.)

Magyar Nemzet

2005. aug. 10. 14.0

MŰ-TEREM GALÉRIA
VIRÁG JUDIT

TISZTELETTEL ÉRTESETJÜK ÖNT, HOGY GALÉRIÁNK

1998 JÚNIUS 18 ÉS JÚLIUS 4-E KÖZÖTT

ÉRTÉKESÍTÉSSEL EGYBEKÖTÖTT KIÁLLÍTÁST RENDEZ

PERLROT CSABA VILMOS MŰVEIBŐL

KIÁLLÍTÁSUNKRA VÁRUNK A MŰVÉSZ KVALITÁSOS FESTMÉNYEIT.

Virág Judit

Tóó Átvar

MŰ-TEREM GALÉRIA - VIRÁG JUDIT

PELIKOTT CSABA VILMOSI VERŐDRÉNYES UDVAR NAGYSÁNYÁN, DUNA, VÁROSN JUAL, FELBORTOTT CSABA VILMOS, 100X93CM

A FESTMÉNY SZEREPEL A

MŰ-TEREM GALÉRIA 1998 OKTÓBER 5. KÉPAUKCIÓJÁN

INA A KIS JÉZUSSAL.
neogótikus utáizat (Stornó?), XIX. század.
élyos keretben.
cm.

KORONÁZÁSA, alul címer
neogótikus utáizat, XIX. század.
cm.

9.

Perrott Csaba Vilmos

Lap:

Berber Szr

Megjelent:

1940 MAR 22

Perrott Usada Vilmos

Legújabb műveiből rendezett kiállítás a Fővárosi Népművelési Központ. (Rákóczi-út 30.)

A főként tájképekből és csendételekből álló kiállítás egy sokat tapasztalt festő derüs életszemléletét tükrözi. Bár munkássága egyik szakaszában Perrott Csaba Vilmos is eltévedt a formáizmus útvesztőiben, de kalandozásainak legszerencsésabb eredményét: a színek szenvedélyességét tartotta meg, s ezt használta fel későbbi alkotásainál is. A csendes szentendrei tájakat megtölti levegővel, napfénnyel Virág- és gyümölcs-csendéletei azt mutatják, hogy a legegyszerűbb dolgokat is észreveszi, mindenről, ami a természetben szép és élő, számot ad. Az embertől azonban gyakran megfélemedezik, s ha ábrázolja is, nem mint az élet alakító mozgatóerejét mutatja meg, hanem mint a környezetet egyik disztó elemét. (Sz)

SEITALJ CSAK VEIGIG a temelt
Tudomány után és néad meg a
talás egyre jobban belemeti a fél-
temésztá arkokat. Ha alagútba szállt
a vonat, egyre ritkábban észlel-
tem hogy a vonat továbbra is sötét-
ben for haladott. Tudjuk, hogy a so-
kétén helyett megint a világos-
színdarvát, gond után az öröm, há-
ború után a béke...
Meg kell jönnie mert te és én,
és akarjuk a fényt, a gondolatok
mentés, az örömet, a békét.

A m. kir. i
nius hó 21-én 56380 sz. a. kelt s a
rendeletének mása:

Utasítom az állampénz-
sága részére készített 165 drb. fény-
Okos budapesti fényképész cégnek öte
bélyeges és az említett Bizottság el-
tatványa ellenében fizessen ki és a

Perrott Csaba Vilmos

Élet és Jövő

Lap:
1949 APR 15

Megjelent:

AB

MŰVÉSZET

PERLROTT CSABA VILMOS
KIALLITÁSA

(Rákóczi út 30.)

Egy aránylag kis teremben csak kevés képet lehet kiállítani, amikor egy bőtermésű művészélet alkotásairól számot akarnak adni. Most 70 éves Perrott Csaba szemében egész oeuvre-jét bemutatató tárlata volt — ez a tekintélyes korát jelző dátum, hetvenéves — nagyobb kiállítást is megérdemelt volna. Utóbbi éveinek java termését láthatjuk itt. Megkapó a töretlen életkedve, Erő és látásmódjának szuggeszív ereje érzék ítt a képeken. Valamikor Matisse tanítványa volt, de nem annyira ő, mint inkább Van Gogh hatása érződik tájképein. Felborzott érzések, nyugtalan idegek és békétlen szív látja ilyen szinte görösös vopaglásban a fák ágait, láz és nyugtalanság érződik. Van Gogh-nál. Perrottinak, szerintünk, ezek a leggyengébb művei, valahogy nem színtén hat az egész s a haragos zöld-feketés színárnyalatokban és érzéketlen főlé olyan hideg, tompa és égbolt borul, ami cseppet sem hat a vanden és reklisan. Nem az ő világa ez a van-goghi nyugtalanság, idegen tőle, valamely csendéleteinek pompás, izléses színharmoniókban kibontakozó finom hatása. Itt érezzük Perrottot kiváló festőnek, izlése biztos — kultúrája nemes és minden egyszerűsége mellett is, ami felidetes ránczésre olyan nyilvánvaló, érezzük nyenc voltát, a szinte raffináltan finom színhátások kedvelőjét, aktnek csendéleművészi kultúrája, ezekben a csendéletekben elsőrangú alkotásokban nyilvánul meg.

F. L.

PHSAJTOFIGYELO

OSZTÁLY

1091 BUDAPEST, IX., DILLOI UT 51.

Telefon: 337-748, 340-736

Petőt Csaba Vilmos

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Károly

1984 JUN 25

25/1984

Saba Vilmos Perrott (1880—1955): Zwei Frauenakte (1939)

Gambosi-Album

BUNDA BUNDS

WOCHENZEITUNG FÜR POLITIK

Ökonomische Effizienz und Strukturwandel im Vordergrund

RGW-Gipfel für den Abbau von Spannungen, für Dialog und internationale Zusammenarbeit

Die Ergebnisse des RGW-Gipfels in Moskau wurden in zwei bedeutenden Dokumenten zusammengefaßt. Die Teilnehmer der Beratung legten in ihrer *Erklärung* die Bedingungen des Beitrages der Mitgliedsländer zur weiteren wirtschaftlichen Entwicklung und zur Vertiefung der sozialistischen Integration dar. In der *Deklaration* unter dem Titel „Die Wahrung des Friedens und die internationale ökonomische Zusammenarbeit“ analysierten sie die globalen Probleme des Erdballs und stell-

nationalen Spannung ausgerichteten Kurs entgegen um die Gefahr eines nuklearen Krieges zu bannen, die Freiheit und Unabhängigkeit der Völker zu schützen und auf der Basis der Gleichberechtigung in Frieden zusammenzuarbeiten sowie gegenseitig vorteilhafte Wirtschaftsbeziehungen zu pflegen. Dies sei einer der grundlegenden Faktoren bei der Verbesserung des internationalen politischen Klimas, wurde in der Deklaration betont. (Ungesche Pressestimmen ü

A magyar vallás- és köznevelési miniszternek a norvégiai vallás- és köznevelési miniszternek

Budapest 5. Postafiók 118.

szám.

Dr. Derényi Jenő

1403

cs. úr

Münchenből

Omaga Arvid

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben
Díj átalányozva

ELVÁRT

Kedd, 1949 február 8

Töröm!

az Egyesült Nemzetek szervezetén kívül, annak megkerülésétől jól létre és bizonyos nagysághalnak támadó politikáját szolgálja.
A szovjet kormány tájékoztatásul tudomásul veszi azt a kijelentést, hogy Norvégia nem nyújt segítséget támadoszellemtől politikának és nem enged meg, hogy norvég területet ilyen politika érdekében felhasználjanak, de nem találja kielégítőnek a jegeket, Közismert ugyanis, hogy

érkezett meg Washingtonba, hogy tájékozódják arról, milyen kötelezettségekkel járna Norvégiára nézve az Atlanti Szövetséghez való csatlakozás.
A moszkvai Pravda vezércikkében arról ír, hogy az Egyesült Államok miért utasították el a békeegyezményről szóló javaslatot.
Nem kétséges — írja a lap —, hogy Kingsbury Smith Szóférhöz fordítva

Kis országok bevonása az Atlanti Szövetségbe éppen azt a

előt szociális kör- szociális

FESTŐ, mint bányász-sztrájkvezető

A 70 éves Perrott-Csaba emlékei küzdelmeiről és eredményeiről

A magyar művészi életben mostanában sürűn váltogatják egymást a 70-es és 80-as évfordulók. A 80 éves *Kosztai, Scheiber Hugó és Lyka Károly* s a hetvenes *Egry, Márffy és Rudnay* után most *Perrott-Csaba* Vilmos a legújabb hetvenes jubilánsunk. Kevesen tudják, hogy idősebb ő volt az ugyancsak 70-ik éve előtt álló *Picasso* első magyar barátja s é barátság nyomán 40 évvel ezelőtől, Párizsból visszatérve, a magyar festészetben ő érvényesítette először a *kubizmus* építő elemeit. A nagybányai mesterek első 104 növendéke közül *Czobel Béla*n, *Bor-nemisra Géza*n és *Mikola András*on kívül ma már csak ő él — mint él-vonalbeli. S Nagybányáról Párizsba kerülve, halodmagával *Matisse* szabiskolójának első növendéksergébe iratkozott be. Fiatalokat megszegyenítő haladó elevenséggel dolgozik még ma is.

Dráva-utcai műtermében szemtel-szembe ülünk a 70 éves *Perrott-Csaba* Vilmostal, aki derűsen újságolja, hogy még az a szék is, amin ül, két másik 70-es évfordúlóra emlékeztet.

— A 70 éves *Márffy Ödön*löl kap-tam — mondja — ezt a széket, aki meg *Csinszkatól* örökölte s *Márffy Ady* Endre, aki ugyancsak nemrégiben töltötte volna be 70-ik élet-évét...

— A mester tavalyi gyűjteményes kiállítása az Erzsé-t-múzeumban — veljük közbe — kivételesen öregkori termékenység jele volt s az újabb kenységéről tanúskodnak: nem emlé-kekről és álmokról, de eleven látó-másokról. Mi a tilka ennek az öreg-kori elevenségnek?

— Egyszerűen az, hogy nem érzem 70 évem súlyát — feleli határozottan *Perrott Csaba* Vilmos. Most is oly erősnek és öntudatosnak érzem ma-gam, mint 45 évvel ezelőtől, amikor nagybányai festőnövendékként a bá-nyavároskában megszerztem 25 éves fiatal lejjel az első bányász-

sztrájkot s szembeszálltam a csend-őrökkel, meg a szolgabírákkal. Életem esupa választót volt s én mindig a ne-hezebb módot választottam a köny-nyű megoldások „szerencés” útjával szemben. A főiskoláról, ahol *Fényes* Adolf növendéke voltam, Szolnokra és Nagybányára hívtak egyszerre s én Nagybányát választottam. Párizs-ban igen sokat kereshettem volna, ha megmaradok az akadémikus *Jeanne Paul Laurence* tanítványá-nak, de én azért is *Matisse*-t választottam. Aminthogy Nagybányán is nyugodtan festhettem volna, ha nem nyúzódtam be magam növendékként a bá-nyászstrájk vezetésebe. Most már mégis nyugodtan élek: hiszen amiótt forradalmi lélekkel „destruktív” em-berként harcoltam — érleltem. A nép Magyarországát építjük s így végre én is konstruktív lehetek. Munká- kedvemhez, fiatalosságomhoz, persze, hozzájárul az a tény is, hogy a népi demokrácia igen hálaosan honorálja küzdelmes multamat. Benne vagyok abban a 25-ös névsorban, akiknek a kultúrkormányzatunk havi állandó tiszteletdíjat folyósít. Ez a segítség sokat jelent. Valóra válhatnak sok régi terveim.

— Mik a mester további tervei?

— Régi vágyam volt, hogy moni-mentális munkaképeket fessek a bányászletről, amellyel Nagybányán összefortlam. A régi Magyarországon nem kellett a modern munkástár-gyú freskók. Most megnyílt a lehetősé-g s vonalon a művészeknek a mun-kára s a közösségi alkotás jegyében a modern építészettel való együtt-hány hónapot eltölteni nyáron — bányavidéken: feleleveníteni a régi barátságot a hányavidéki dolgozók-kal s megajándékozni őket néhány freskóval...

Ime, a 70 éves *Perrott-Csaba* Vil-mos, aki 70 éves korában is termé-keny és adakozó művészként tudja kielégíteni fiatalosan a népi Magyar-ország népének kultúrhiányát.

Nagy Tibor

Perrott Csaba Vilmos

Perrott Csaba

Velenczei

Perrot?

forrásként vezénylőse: a mez-
Három festő, Perrott-Csaba Vil-
mos egykor újhírekvesztő tagja Vasváry
János nemzedékének, francia hatá-
sokon fejlesztette kiegészítő festőku-
tatóját. Bár a legújabb törekvések
is jelentkeznek érett művészetében,
Cézanne-élményei némely most ki-
állított képein is kiütköznek. Szó-
botka Imre főnök, halkan tónusú, tom-
paszintú, lírai hangulatú tájképek a
barbizóniak stílusát idézik fel. Gró-
ber Margit grafikai és freskótérvel
főként kompozíciós erővel tanus-
kodnak.

1947. máj. 2. A Zeneakadémia

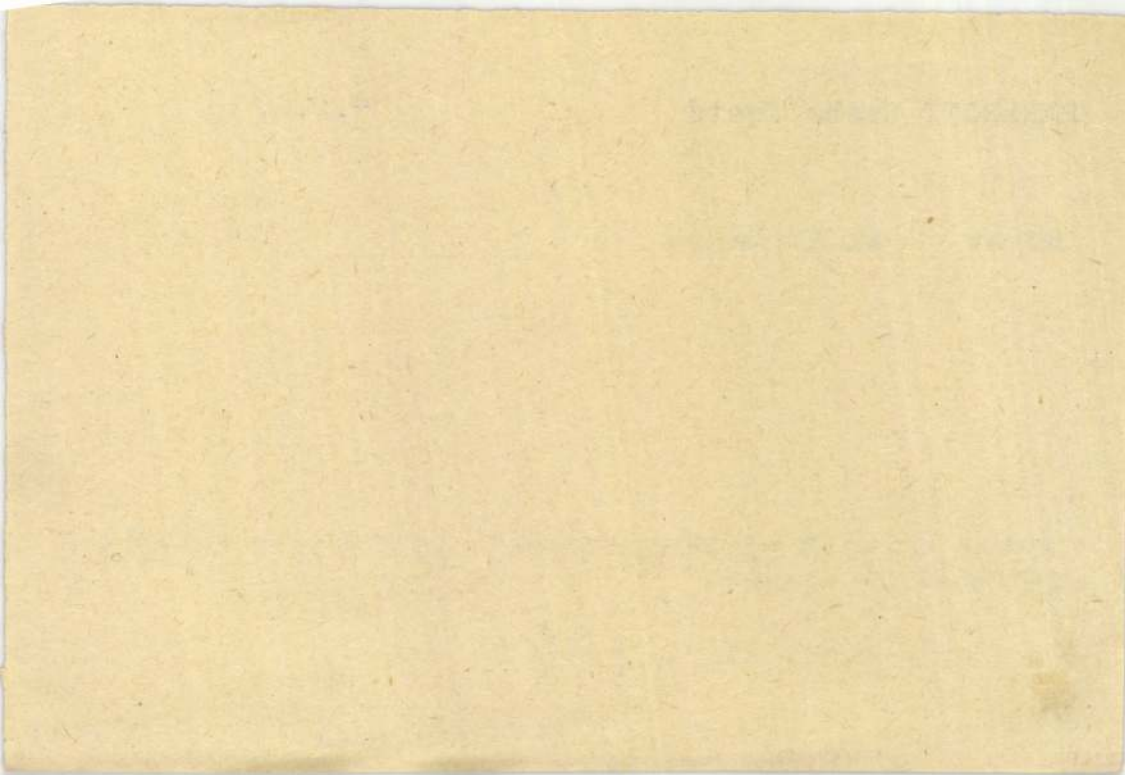
Velenczei

1947. máj. 2.

MDK

Perlrott-Csaba

Rabinovszky: KUT kiáll. N.Szal. ban. Nyugat,
1929. jan.16. 145. 1.

PERLROTT Csaba festő

M.D.K.

Művei a kiállításon

Dutka Mária: N agybányai festők kiállítása a Magyar
_enzeti Galériában

Magyar N enzet 1963. január 6. 7.1.

F. D. K.

Leitend: Gustav Vilmos

Leitend: Gustav Vilmos
Leitend: Gustav Vilmos
Leitend: Gustav Vilmos
Leitend: Gustav Vilmos

Leitend: Gustav Vilmos
Leitend: Gustav Vilmos

Perlrott Csaba Vilmos

Festményét bemutatja a lap, de cím megállapíthatatlan, mert a lap hiányos, így a kép is hiányzik, csak a művész nevét hagyta meg a festmény-sorozatban a "kutató".

Színházi Élet. Bp. 1930. okt. 26-nov.1. XX. évf.
44. sz. 28. lap.

111

Letter: Camp Wilson

1. 1. 1904

Letter: 111

1. 1. 1904

MDK

Perlrott Csaba Vilmos

B.M. úrnó arcképe. Repr.

Párisi hidak. "

A Mult és Jövő 1934 januári műmelléklete.

1870

1871

1872

M.D.K.

Perlrott Csaba Vilmos

"Csendélet" c. képének repr.-jét bemutatja a
lap az Ernst Muzeumban rendezendő kiállításról.

Színházi Élet. Bp. 1930. dec. 14-20. XX. évf.
51. sz. 108. lap

Perrott Cassa, 1880

London, 1880

Perrott Cassa, 1880

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Csendélet, olf.

Műcsarnok 1915. tavaszi tárlat

22

Perkins Case Wilson

M.A. with stroke, of

Witness 1911. General

Perlrott Csaba Vilmos

HDK

M.A.urnő arcképe, olf.

Micsarnok 1916. tavaszi tárlat

Perloff Cassa Vilnos

Not archep, off.

Manuscript 101-10 101 101

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Női arckép, olf.

Műcsarnok 1915-16 téli tárlat

MK

Perrott Gads Vinas

Kocakeméti temloméas, oir.

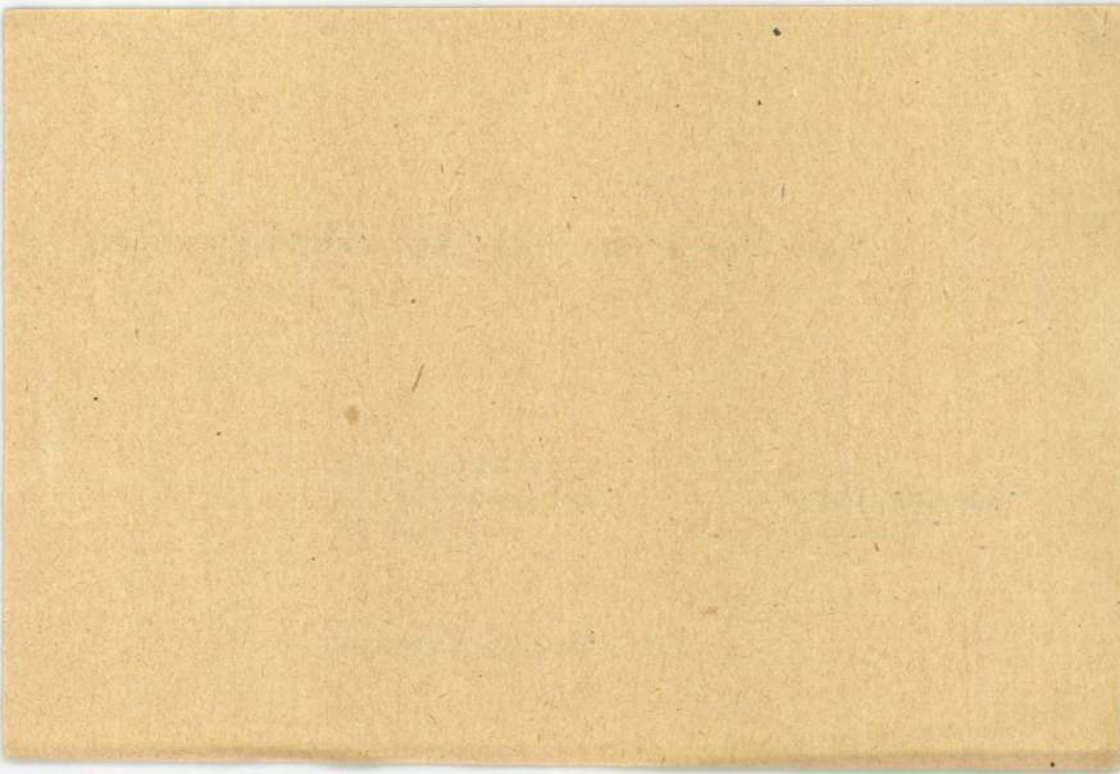
Wessand 181-12-111 181111

Perlrott Csaba Vilmos

MDK

Kecskeméti templomrész, olf.

Műcsarnok 1913-14 téli kiállítás

Hemzoty Szalon. Knt. 1941 nov. - dec. Kat.

Perloft Gaba, festö

Lanyfej.
Virágcsendélet.
Szoborcsendélet.

Tempera.
Olajtempera.
Olaj.

Tájkép (tollrajz)
Szépműv. Múzeum, Budapest

WOLF HUBER

Landschaft (Federzeichnung)
Museum d. bild. Künste, Budapest

Perlyott Gábor képmű

kendő jobb csücskénél. Ugyane kendő bal része négyszögű síkban hull alá, korrespondálva a háttér egyenes falával. Jellegzetes e korrespondenciák félátlós jellege, kiegyenlítettensége; e kiegyenlítettenség mozgást visz a kompozícióba és a mozgást a fények szélesen szétosztott hullámozása fokozza.

*

Perlrott-Csaba színérzéke a legeredetibb művészi ösztöne. Elsősorban kolorista, mégpedig meleg, vérmes, temperamentumos ko-

lorista. E kiváló kvalitását művésziünk még ott sem tudja megtagadni, ahol egyéb szempontoknak veti alá szemléletét. Ezért teljesebb, összhangzatosabb, kiegyenlítettőbb benyomást nyújt, amikor a tisztán geometriai kompozícióról, a kubisztikus külsőségekről lemond, mint valamennyi ez alkalommal bemutatott művénél. Hogy ezen önmagában harmonikus és zárt munkakörön kívül meggyőződéssel tudja másnemű feladatoknak is szentelni magát: ez jellemző az átmeneti kor művészeire.

Rabinovszky Márius

Falusi templom

PERLROTT-CSABA VILMOS

Dorfkirche

Falurézlet

Dorfpartie

PERLRÓTT-CSABA VILMOS

játosan foltszerű; világos és sötét, szögletes és kerek, határolt és szétfolyó foltok lassú ritmusa áraszt forró nyári délutáni hangulatot. Mondottuk, a legkevésbé tipikusan konstruált kép, de egy bizonyos szerkezetet éreztet: a középső két fa ellipszist jelez, a szélső fák — a felhőzettel és a sötét terepfolttal — koncentrikus kört írnak le. Ám a folyékony folttömeg szétterjed, szétolvad a szerkezeten, hullámos egységgé forrasztja az önéletet áhító részeket.

Csendesebb, szinte szűkebszavú kép a „Falurézlet“. Zöld négyszög a festmény magva és egyúttal egyetlen szigorúan zárt, geometrikus formája; mellőle indul ki a nyiltabb, hullámosabb formák csoportja. A kompozíció excentrikus, a kép középpontjától, a súlypontból, kifelé törtet, a keretek által szabott határon túl terjeszkedik. Nyájas, békés elevenség uralkodik e tájon, az égből természetesen záporzik alá a hő.

A „Falusi templom“ című pasztel más hangot üt meg; derüje könnyedséggé fokozódik, nyájassága gracilitássá. Hatásában a döntő tényező ismét a hangulat; a konstrukció nem zárt és nem szigorú, inkább csak egyes hasonló formák ritmikus ismétlődése és a karcsú fatörzsek tavaszias feszültsége visz aktivitást a bájos eleganciával kezelt munkába.

Matisse művészetéhez a „Csendélet“ kapcsolódik a legszorosabban. A beállításban nincs véletlenszerűség, a kompozíció kevés és szinte mértani formából tévődik össze. A művész festménye tárgyát beállította, színpadát megrendezte, míg általunk bemutatott tájainál a természetadta modelhez ragaszkodik és pusztán a kiválasztás jogával él. E csendélet tehát átmenetet jelez a szabad kompozíciókhoz: a tárgyhűség ugyan még itt is uralkodik, de maga a művész által komponált összetételben. A szerkezet világosan

Csendélet

PERLRÓTT-CSABA VILMOS

Stilleben

érvényesül: középpontban áll a virágcserep csonka kúpja, szélének elliptikus karimája. E magból fakad a legelevenebb, legmozgalmasabb rész: a halszerűen hajló — ágaskodó levélsokor. Ezzel szemben szinte állvány-szerűen szilárdítják a képet a háttér egyenes sávjai, míg derűsebb szilárdságot az eliptikus

forma háromszoros ismétlődése nyújt (az asztal lapja, a kosár, a tányér). A levelek zamatos elevensége a tányéron lévő dinnye-szeletben és az almalevelekben tér vissza; az ágas forma, melyet a két legfelső levél ír le, visszhangzik a háttérben két helyen is: a fánál és a háztetőn, továbbá az asztalon fekvő

Csendélet
Bíró Miklós tulajdona, Budapest

PERLROTT-CSABA VILMOS

Stilleben
Im Besitze d. Herrn N. Bíró, Budapest

legújabb korunk tendenciája: az intellektus legyőzése. Milyen jellemző, hogy ezt is — tudatosan tesszük!

Perlrott-Csaba Vilmos e századforduló körüli nemzedék gyermeke. Első iskolája, Nagybánya, — festői naturalisztikus módszere mellett az újatalkarásoknak legdúsabb termő talaja. Akinek úgy felelt meg: az Nagybanán kielégülhetett a festői naturalizmusban. Akit lelke végletbe űzött, az impreszionizmusig hajthatta odaadását. Aki azonban fülelt és nyitva tartotta szemét, megsejthette az új utak lehetőségét. Nagybánya az expresszionisztikus mozgalmak méhe volt; a bölcső azonban már egyebütt ringott: Budapesten és Kecskeméten. De az új mozgalmak atyja Páris volt.

Párisban a sors Perlrott-Csabát Matisse műtermébe vezette. Matisse akkor alapított iskolát, első nyolc növendéke között volt Csaba. Matisse megvetette azt, aki őt utánozta, tanítványai egyéniségét ápolta és fejlesztette. Nem volt erőszakos absztrakció, amit nála tanultak. De ott volt minden tanításkor ékesszólóbban a puritán rajz és inyencszín egybeolvasztásának eleven példája: maga a mester. A Matisse mellett eltöltött évek döntőleg hatottak művésznk szellemére. Szellemére inkább mint szemléletére. Mindenesetre a veleszületett, ösztönszerűleg kitörő nagyvonalú meleg festőiség ellengőzt kapott a geometrikus absztrakció képében.

Mennyiben jellegzetes századfordulói típus művésznk? Végletbe egy pillanatig sem vitte az absztrakciót, kizárólagossággal sohse hódolt be neki. Nála az ösztönös festőiség és tudatos szintetizálás egymás *mellett* él, ritkán kereszteződik. A kétszeres páfördulás, melyet mások produkáltak, nála elmaradhatott, mert hisz ő a festői szemléletet sohsem tagadta meg mindenütt, a folytonosság nála hiánytalanul fellelhető. Talán fölösleges is mondanunk, hogy Perlrott-Csaba meggyőzőbben, elragadóbban szól ott, ahol ösztöne nek engedi át magát. Mai korunk szimptomái azonban jobban kiütöknöznek kubisztikus formakísérleteinél.

Fényképanyagunk némileg egyoldalúan mutatja be Perlrott-Csaba művészi tevékenységét. Mellőzi azokat az alkotásokat, melyekben kubisztikus tendenciák erősebben ütöknöznek ki. Így méltatásunk is egyoldalú lesz, csak egyik ágát emeli ki művésznk gazdag tevékenységének: a festőibbet, a kevésbbé konstruáltat. A festőiség cum grano salis értendő: lényegesen összefoglaltabb, nagyobbvonalú, sőt a síkszerűséghez közelebb álló Csaba stílusa a mult század festői naturalizmusánál, színében szabadabb, erősebb, szerkezetében szilárdabb, élesebb. Ami az impreszionizmusból benne maradt, az a mindent egyenletesen előmlő, burkoló meleg áradat. Ez a nyájas, vérmes temperamentum áthatja művésznk minden alkotását.

Nemcsak tónusa meleg: színei is azok. Zöldjébe előszeretettel lop sárgát és barnát, kékjébe vöröset. Vonalvezetése is barátságos optimizmust árul el: mindig több az enyhén felfelé törekvő, mint a lefeléhúzó ívelése. Tagadja a természet démoni titkait, de minden ecsetvonásával örül a zamatos pára, a termékeny föld, a megfogható lét közvetlen közelségének. Amit a természet vegetatív erőknél, feszülő életakaróban a föld öléből a magasba vet, azt simogató szeretettel emeli tenyerére a művész. Itt érezzük igazában rokonságát Nagybanánával.

A „Téli táj“ eléggé kézenfekvő hideg jellegű megoldását is kerüli: képének tónusa meleg, violás lila. Ami a tárgy megválasztását illeti, úgy a módban, ahogyan a természeti modelt a végtelenből kivágja, valami véletlenszerűség van, melyet az expresszionizmus nem tűrne meg. Már nem egészen véletlenszerű a pikánsan behelyezett sötét átló, mely a bal alsó saroktól a jobb szegély félmagasságáig vezet és amely visszhangot nyer a háztetők romboidjainak és a jobb előtér szekérnyomainak szögviszonylatában. A háztetők és a talaj havas síkjai mind hosszúkások, ahol szélesebb területet foglalnak el, ott megszakítottak, nehogy tulterpeszkedő, lomha legyen a festmény alaphangja. A felfelágaskodó karsu fák pedig különösen derűs könnyűséget és elevenséget visznek a fehér-fekete sziluettek ritmusába.

A „Pócsmegyeri táj“ a legmelegebb, legbujább, de legkevésbbé komponált képe. Sa-

Téli táj
Forbáth Róbert tulajd., Bpest

PERLROTT-CSABA VILMOS

Winterlandschaft
Im Besitze d. Herrn R. Forbáth, Bpest

Belkivony István:

PERLROTT-CSABA VILMOS

Átmeneti korunk művészetének zavaros jellegét többek között egy fontos tényező teszi még zavarosabbá: a tudatosság, mely minden eszménk, cselekedetünk, igyekvésünk árnyékszerűen hű kísérője. Ez a tudatosság a romantika egyik gyökere, ez színezi a 19. század minden törekvését és a művészi mozgalmak nélkül felfoghatatlanná válnak.

Az a nemzedék, mely a tizenkilencedik század forduló idejében élte ifjúkorát, talán nehezebb helyzetben van mint bármely más művészgeneráció: az elmúlt korszak minden terhes hagyományával telített és még csak jobban megzavarja művészi szemléletét az a körülmény, hogy egymás mellett mint egyenértékű tényezőket látja a múlt összes iskoláit. Amellett, hogy ösztönszerűleg e nemzedék még a 19. században gyökerezett, tudatos-

sága feltárta előtte a csődöt és tudatossága diktálta az új utak keresését. A mai gyermekifjaknak — elvben — könnyebb a dolguk, mert az „új korszak“ szükségének ténye *élménnyé* vált bennük, ami a művészi alkotás forrásához közelebb lévő valami az „új korszak“ szükségének pusztá *tudatánál*. A századforduló fiatalságánál ez tudat és nem élmény, szóval intellektuális következtetés és nem ösztönös belátás.

Az a nemzedék tehát, mely lélekben egy elmúlt korszakba kapcsolódott, szellemben egy új kor gyermeke volt, ez a nemzedék fájdalmasan küzdött a „stílus“-ért, szívesen ugrott nagy lendülettel az absztrakciók irányába, míg az első jókedv lelohadásával ismét riadót fújt és visszavonult kiinduló állásába vagy még hátrább — az újat akarás-

Arts Una 1924. I. évf.

335

8-9. szám

Pócsmegyeri táj

Aus Pócsmegyer

PERLROTT-CSABA VILMOS

tól némi joggal irtózó kritika és közönség osztatlan megkönnyebbülésére. Számos esetet sorolhatnánk fel közvetlen közelünkben is, amikor a századforduló nemzedékének reprezentánsai az iskolában természetesen impresszionizmussal vagy festői naturalizmussal, esetleg akadémikus tanulmányfestéssel kezdték, azután hirtelen fordulatot vettek az expresszionizmus felé, még pedig nem őszinte belső szükségéből, hanem őszinte intellektuális meggyőződésből, végül is ugyanoly meglepő fordulattal alázatosan visszatértek az elhagyott festőiség vagy akadémizmus kultuszához, melyet ezentul a legkonzervatívabb kizárólagossággal ápoltak.

Ez a jellegzetes folyamat, melyből szintúgy a múlt század szellemében gyökerező kritikusok megkönnyebbült sóhajjal s el nem titkolt kárörömmel következtetik az „absztrakcióhoz“ hajló, „konstruktív“, „expresz-

zionista“, „aktivista“ — szóval a „hipermodern“ irányok bukását — ez a jellegzetes folyamat véleményünk szerint mit sem bizonyít az új törekvések jogosultsága, sőt esetleg egészséges volta ellen. Az intellektus túltengésének az a következménye, hogy használhatóbb lelki szervünké vált a szellem az érzésnél, jobban eltalálja az irányt, hamarabb megpillantja a lehetőségeket és a célt mint a régebbi vezető: az érzés. De: művészetet intellektussal csinálni nem lehet, a túlértes ész által előre hajszolt vézna és éretlen érzés megbicsaklik, megtörik, elhull és a tudatosan gyártott művészet egy lázálomszerű kornak szánalmas torzszülötté válik. Művészetet csak érzéssel lehet csinálni, kizárólag érzéssel. Valamint őszinte tudomány csak az lehet, mely észbeli következtetésen alapul, úgy az őszinte művészet előfeltétele a spontán, megfontolásoktól mentes érzés,

Perrott Csaba Vilmos

FIGYELŐ

USÁGSZELVENY VALLALAT
Budapest, XIV., Nánberg-u. 42.
Telefon: 299-632.

Képes Figyelő

Lap:

Megjelent: *1944* APR. -2,

KÉT SZÉP KIÁLLÍTÁS :

93 Perrott

CSABA VILMOS

A magyar festők egyik mesztora, Perrott Csaba Vilmos, mostanában lökötte be hetvenedik életévét. Ebből az alkalomból rendezte gyűjteményes kiállítása nemcsak művészi örökijűségának ékes bizonyítéka, hanem együttműködés is a realizmus igazságai mellett. Szegény fiú lévén, órás-mesterséget tanult, Cezanne és Gauguin Párisba azonban csakhamar magához vonzotta. Ott hagyta mesterségét és festő lett. Cezanne nagy színelterítékekben gondolkozó festőisége erős hatással volt rá, de Nagybányán később sikerült kiakartania a maga erősen konstruktív, egyéni stílusát. Kiállított képeinek témagazdagsága, színének vidító frissesége egy új művészeti korszak optimizmusát sugározzák. **B. I.**

GAZDASÁGI ÉLET

Befejeződtek a párizsi magyar-francia kereskedelmi tárgyalások

A francia külügyminisztérium épületében szombaton írták alá a magyar-francia árucsereforgalom kimélyítéséről szóló jegyzőkönyvet. A tárgyalások folyamán sikerült a tavaly októberben aláírt árucseremegállapodás kereteit lényegesen kibővíteni, így a mintegy 150-160 millió frankos behozatali és kiviteli keret további 300-300 millió frankkal bővült. Magyarország a következő hat hónapon belül fűrészelt keményfát, kenderhulladékot, cirokszalvét, cséplőgépet, traktorokat, pamutszövetet és egyéb iparcikket szállít Franciaországnak, amivel szemben nyers foszfátot, vegyszereket, fűsült gyapjút, gépkocsikat és hozzávaló alkatrészeket, anilinfestéket és számos egyéb, a magyar ipar szempontjából szükséges nyersanyagokat és félgyártmányokat hoz be Franciaországból.

Aból az alkalomból, hogy Párizsban a külügyminisztériummal aláírták azt a jegyzőkönyvet, amely a múlt év októberében megkötött francia-magyar kereskedelmi szerződés működésének megújítását öleli fel, a francia külügyminisztérium közleményt adott ki. A közlemény a többi között megállapítja: A két ország közötti megállapodott abban, hogy megjavítják az érvényben levő szerződés működését.

Franciaország az elkövetkező hat hónapban mezőgazdasági termékeket és különböző gazdasági élele számára nélkülözhetetlen iparcikket fog kapni Magyarországtól. Franciaország foszfátot, vegyszereket, szőttes árut, gépkocsit, villamosági felszerelést és filmeket szállít Magyarországnak.

Élénk iránymutatást a tőzsdén. Nyugodt hangulat, a megszokottnál valamivel élénkebb üzlet jellemezte a hétfői értéktőzsdét. A tőzsdéidő későbbi folyamán az iránymutatás kissé egyenletlenebbé vált. A tőzsdé jól tartott iránymutatást, kisebb arányosságokkal zárult.

A FAO magyar bizottságának sajtóértekezlete. Az Egyesült Nemzetek élelmezési és mezőgazdasági szervezetének (FAO) magyar bizottsága hétfőn délután sajtóértekezletet tartott a földművelésügyi minisztériumban. Az értekezleten — a közellátásügyi miniszter jelenlétében — dr. Sibelka-Perleberg Artúr miniszteri tanácsos előadása után Pernecky Béla osztályfőnök beszámolt a FAO januári és márciusi római értekezletéről, amelyen Magyarország képviselői is résztvettek.

Papírost kapunk Svédországból. A stockholmi magyar követség szorgalmazására a svéd hatóságok 400 tonna makulatúrapapírosnak és 2000 tonna faköszörlőnek kontingensen felüli kivitelét engedélyezték Magyarországnak számára. Ezenkívül a textilhulladék kontingensét további kétfélmillióval emelték.

GYÁRTJA: M. ODOLMŰVEH R. É.
Vegyen Florette rouge-ot Florette szájkendővel!

Befejeződött a két munkáspárt gazdasági tervének egyeztetése

A Szociáldemokrata Párt és a Magyar Kommunista Párt tervbizottsága március 29-én ülést tartott. Ezen az ülésen befejezték a két terv egyeztetését. A közös terv a két párt vezetősége elé kerül és ezek jóváhagyása után mint a munkáspártok közös terve lesz a pártközi megállapodások alapján kiinduló pontja a hároméves állami tervnek.

Mi az igazság az államosított üzemek körül

Az államosított üzemek elleni támadásokkal kapcsolatban nyilatkozott Forbáth Róbert elvtárs, a nehézipari központ főtitkára. Rámutatott azokra a tényekre, amelyek szükségessé tették annakidején az államosítást.

— 1946 októberében 55 millió, novemberében pedig 97 millió forint hitelt követeltek a nehézipari vállalatok az államtól. A kormány tulajdonképpen ekkor döbönt rá a nehéziparban folyó bűnös gazdálkodásra és vétele s sürögősen kezelésbe az érintett üzemeket. Persze azokat az elvadult állapotokat, melyeket átvételkor találtunk, még nem tudtuk teljesen felszámolni és ezért még mindig kénytelenek vagyunk állami támogatást igénybe venni. Reméljük, már nem sokáig. Februárban 23 milliót, márciusban pedig 19 millió

forintot vettünk igénybe. Ugyanakkor azonban teljesen kifizettük a régi vevők által hagyott adóhátralékot, felöltöttük a kiraboló anyagraktárakat, csökkentettük az önköltséget anélkül, hogy egyetlen munkást elbocsátottunk volna. A termelés is a felszabadulás utáni maximumra emelkedett, így nyersacélból a békébeli termelési maximum 82%-át, acélöntésben pedig 102%-át termeljük.

— Persze, nagyon is megértjük, ha a kapitalizmus ügynökei most megkísérik a közvéleményt az állami kezelés ellen mozgósítani és a dicsőlet az állami kezelés következményének feltüntetni. Ez a kísérlet azonban a dolgozóknál nem talál hitelre és a további fejlődés éppen az erőfeszítések révén alakul ki.

Jugoszlávia békepolitikájáról beszélt Tito tábornagy

Tito tábornagy a jugoszláv nemzetgyűlés hétfői ülésén beszédet mondott, amelynek során részletesen ismertette országa külpolitikáját. Bevezetésben rámutatott arra, milyen fájdalmasan érintette Jugoszlávia népét, hogy a békeszerződések döntései alapján a szlovén tengergárton élő testvéreik nem kerültek az ország határain belül. A Szovjet-Unió és valamennyi szláv testvérnép teljes erővel támogatta ezt a törekvésüket. Az Olaszországgal kötött békét csak azért írták alá, mert Jugoszlávia népeinek a világ békéje lebegett szeme előtt. Normális viszonyokat kívántak teremteni a szomszédos olasz néppel. A nyugati nagyhatalmak a jóvá-tételi kérdésben ugyanolyan merev álláspontot foglaltak el Jugoszláviával szemben, mint az olasz béke kérdésében.

A jóvátétel összege meg sem közelíti az elszennvedett kárt.

Ezért Jugoszlávia határozottan követeli, hogy Németország és Ausztria is maradéktalanul viselje a háború felelősségét és térítse meg Jugoszlávia óriási kárát.

Jugoszlávia népei nem akarták felújítani az úgynevezett nyugati demokrácia formáját — folytatta Tito. — Új utat választott a nép. A Szovjet-Unió megérti ezt és támogatja ezt a gondolatot. Jugoszlávia nyugodtan halad ezen az úton, mert a Szovjet legkevesebb sem veszélyezteti az ország függetlenségét.

Jugoszlávia aggódva szemléli azt a politikát, amelyet az angolszász hatalmak Görögországban és Törökországban folytatnak, de a jugoszlávok együtt akarnak haladni a nyugati országok igaz demokratáival.

Végül Tito rámutatott arra, hogy az Amerikával való jóviszony erősen megromlott, mert

a nyugati közvéleményt a belgrádi amerikai nagykövetség célzatosan tájékoztatta a jugoszláv helyzetről.

Köszönetet mondott ezután az UNRRA által nyújtott segítségért.

zólta a kongresszust és biztosította a megjelenteket, hogy nyugodtan dolgozhatnak, mert

a demokratikus rendőrség a nép rendőrsége

és soha többé azzal szembe nem állíthatja semmiféle elnyomó törekvés.

Walter János (Terecske) eserekeioit javasolt az ipari és mezőgazdasági munkásság között. Jakab András (Felnémét) a beszolgáltatás terheiről beszélt. Horváth István (Esztergom) a hadiözvegyek és hadigondozottak tisztességes ellátását kérte. Bónyai Mária (Mezőtur) a parasztság megszervezésének a módjait fejtegette. Kocsis János (Ór) kijelentette, ez a kongresszus bizonyítja, hogy a Szociáldemokrata Párt a parasztság pártja.

Ezután Bényei József (Tiszvárs) a parasztság nagyobb érvényesülését követelte. Szőke Mihály (Bérmegyér) a kert-Magyarország problémáit fejtegette. Kiss Mátyás (Nándor) a tagosítás és erdőösítés kérdéséről beszélt.

Megválasztják a központi földművesbizottságot

Posztós Sándor ezután a jelölőbizottság nevében felolvasta a 11 tagú bizottságba jelölték neveit. Takács József, Eperjessy András (Békés m.), Bán Erzsébet (Fejér m.), Kovács Lajos (Zala m.), Vargha Ferenc (Bács-Bodrog m.), Szeder Ferenc, Walter János (Tolna m.), Nagy Mihály (Csanád m.), Halász Imre (Hajdú m.), Kocsis János (Szabolcs m.), Cs. Szabó András (Borsod m.). Pótagok: Rákóczi Mihály (Békés m.), Palásti István (Pest m.), Egyed Márton (Baranya m.). A kongresszus a jelölteket egyhangúlag megválasztotta.

Fülemen János (Tiszapüspök) a parasztszervezők megszervezésének szükségességét hangoztatta. Fodor János (Toboz) köszönetet mondott a pártnak és Budapest ipari munkásságának a fogadtatásáért. Kont Bálint (Pázmánd) javasolta, hogy a kongresszus üdvözölje azokat a nyomdászokat, akik nem hajlandók kiszéni „A Holnap”-ot. Szlapák Imre (Csongrád) a dzsma igazságaitan elosztásáról beszélt. Kovács Imre (Hosszúpály) a cigánykérdésről beszélt, majd Kerekes Sándor (Püszösabony) a vita lezárására tett javaslatot, amit a kongresszus elfogadott.

Nem feledkezünk meg a parasztságról

Ezután Szeder Ferenc elvtárs mondotta el záróbeszédét. Mi volt a háromnapos kongresszus célja? Annak bebizonyítása, hogy a Szociáldemokrata Párt megerősödve, új útra tért. Dokumentálni akartuk azt, hogy nem feledkezünk meg a parasztságról. Ezután visszaemlékezett a szociáldemokrata parasztmozgalmak régi küzdelmeire és harcra. A kongresszus további célja volt, hogy neveléssel, tanítással és szervezéssel hatalmas lépést tegyünk a mezőgazdasági munkásság megszervezése felé a pártba. Ez a kongresszus többet nyújtott, mint amennyit vártak tőle. Az előadók és hallgatók egyaránt sok új gondolatot vetettek fel. A 11-es bizottság a panaszokra segítséget fog nyújtani.

Ezután a földmunkásszervezetek és a szociáldemokrata földművesek viszonyáról, a földműveszövetkezetekről szólott még néhány szót, majd a munkásegységről beszélt. Köszönetet mondott azoknak, akik a kongresszus előkészítésében résztvettek, majd a küldöttek felszólítására, az elnökség útján köszönetet mondott a nyomdászoknak, akik a reakciós „A Holnap” megjelenését lehetetlenné tették.

— Az elhangzottakat az elvtársak vegyék figyelembe és fanatikus hittel szolgálják a szociáldemokrata munkásmozgalmat, mint mi szolgáltuk a legnehezebb időkben — mondotta Szeder elvtárs — amikor sokszor reményünket is elvesztettük. Ma már az egész országban vannak szervezeteink és politikai hatalom vagyunk. De szeretnők, ha a fiatalok állnának a helyünkre. Rajtuk a sor.

A kongresszus a Beszkiart pesti főműhelye dalkarának szocialista indulójával fejeződött be.

— Természettudományos nevelés címmel dr. Koczka Gyula egy. m. tanár tart előadást ma délután 6 órakor a Fővárosi Népművelési Központ Szabad Egyetemén, VIII. Múzeum körút 6-8

Graber Margit

**HÚSVÉTI SÜTÉSHEZ
A KINCSTÁRI SACCHARINT
már most szerezzé be!**

Sz. S. Kultúrkrónika

Gábort ne várják...

Lélekszakadva rontott be hozzám Gábor barátom, hogy el kell utaznia, már indul is, értesítsem jóatját, ne várjanak rá, Szolnokon van. Az üzenet egyszerű és érthető - gondoltam, debát tévedni emberi dolog.

Tárcsázom öreg Gábor számát, mégges férőhang dörög odaát a kagylóba. Mondom: Ne várják haza Gabit, elutazott Szolnokra.

- Mi van, kérem! - kérdezi a haragos bácsi, s én elisméltém az üzenetet: Ne várják Gabit, elutazott Szolnokra.

- Hogy? Ki? - türelmetlenkednek odaát s én üvöltve:

- Gabi!!! Nyilván megértette, mert tovább kérdez:

- Mi van Gabival? - s én jószándékkal tagoltan ordítom:

- El-ut-a-zott - Szol-nok-ra! - A következő kérdés:

- Hová?

- Szolnokra!

- Nem értem... - dühöng az érdes hang.

- Szol-nok-ra!!!!

Nem érti. Nem is lényeges. Fontos az, hogy elutazott. Ezt már megértette. És tennem le a kagylót, ha szelidre vált hangon nem lehetnének:

- Nem értem, kérem.

- Szolnokra! - visítom újra, de a dobhártyámon rezgő kétségbeesett sóhajból érzem, nem érti.

- Tessék várni - hatalmasodik el rajtam a nemes szándék, majd betűzöm. - És mondom: - Sándor, Zoltán, Ottó, Lajos, Nándor, Oszkár, Károly.

- Kik azok? - hangzik döbönt rémülettel a drót másik végéről s én jámbor türelimmel újra kezdem:

- Szolnok! Érti? Szol-nok!!! Úgy-mint Sarolta! Zita! Olga! Lili! Nóra! Ofélia! Kunigunda!

Egy pillanatnyi feszült csend, majd a bécsi halálárvát hangja:

- Ku-ni-gun-da... Miket beszél, kisasszony... Miket beszél...

Mintán megégyezem, tehetetlenül és rekedten és bevallom, dühödten is elrikkantom: SZOLNOKI! - levágom a kagylót s ott hagyom öreg Gábort az ijeszítő titokkai: Kunigundával és Oféliával. Szécs Hona

"Szabad Művészet" címmel új képzőművészeti folyóirat jelent meg a képzőművészek szakszervezetének a kiadásában, Bortnyik Sándor elvtárs szerkesztésében. A Képzőművészet Barátainak Köre áll a folyóirat mögött és célja az, hogy elsősorban a képzőművészet iránt érdeklődő nagyközönséghez szóljon. A folyóirat első kötettszámát Delcroix, Dési Huber István, Koffán Károly, Márffy, Novotny Emil Róbert egy-egy festői alkotásának és Beck András egyik szobrának képmása illusztrálja. Cikkeket olvasunk Hay Károly László, Dési Huber Istvánné, Rabinovszky Máriusz, Jóó Kálmán, Gráber Margit, Szandai Sándor, Oelmacher Anna, Schalk László, Beck András és mások tollából.

Kis kalauz

A Magyar-Keleti Társaság április 2-án, szerdán délután 4-kor az egyetem bölcsészeti karának Múzeuma körút 6-8. sz. alatti épületében előadást tart, amelyen Weöres Sándor író „Távolkeleti utam” címmel olvas fel. Az ülésen dr. Germainus Gyula mond bevezetőt. - A Magyar Írók Szövetsége székházában (Vilna királyi út 10) április 3-án, csütörtökön este 6-kor Koltovszki-Grandpierre Emül tart előadást „Regény és valóság” címmel. Az előadást hozzászólják: Lukács György, Kardos László, Nagy Lajos és Sötér István.

9 zenekar, 9 jazz-szár a

JAZZVERSENYEN

hásvétközön délelőtt 4-kor a Fővárosi Operettszínházban.

SZÍNHÁZAK MŰSORA

Opera: Don Carlos (6). Nemzeti: Tükör (7). Nemzeti Kamara Színház: Romok (7). Vig: Nincs előadás. Pesti: Váratlan vendég (7). Madách: Egerek és emberek (7). Művész: Vidám kísértet (7). Belvárosi: Nincs előadás. Fővárosi Operett: Okos mama (7). Medgyaszay: Szakíts helyettem (7). Pódium: Mester-Dákokok (1/2). Kamara Varletó: Csak felnőtteknek (7). Royal: Héj, színművész (7). Józsefvárosi: Az abbé (7). Vidám Operett: Nincs előadás.

- A „Három nővér”, Csehov remekműve csütörtökön, április 3-án kerül előadásra a Vigszínházban, a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság védnöksége alatt. Horváth Árpád emlékeztetőre, Bevezetőt mond Darvas József. Főszereplők: Dayka Margit, Gomboczki Frida, Mezey Mária, Rutkai Éva, Kende Pania, Timár József m. v., Bárdy György, Bárdy Ödön, Benkő Gyula, Justh Gyula, Mátyás József, Bárdy Róbert, Szakács Miklós, Zoltán Pál. Rendező: Maron Endre, disztribútor: Neógrády Miklós, jelmeztervező: Márk Tivadár, zenei vezető: Fischer Sándor.

GARBO A KÉTARCU NŐ "zerda este díszbeavatató ROYAL APOLLO CORSO - ATRIUM"

MOZIK MŰSORA ADY (tel.: 220-230): Casabianca (3, 5, 7; szombat és vasárnap: 1-kor is). CITY (tel.: 128-129): Valakit megölték (1/4, 1/2, 3/4; szombat és vasárnap: 1/2-kor is). CORVIN (tel.: 329-330): Arab éjszakák (4, 5, 8; vasár- és ünnepnap: 11 és 2-kor is). ELIT (tel.: 128-993): Csillagok parádéja (1/4, 1/2, 3/4; szombat, vasár- és ünnepnap: 1/2-kor is). KAMARA (tel.: 423-901): Valakit megölték (4, 6, 8; szombat és vasárnap: 2-kor is). LLOYD (tel.: 123-043): Csitri (1/4, 1/2, 3/4; szombat, vasár- és ünnepnap: 1/2-kor is). OBUDA: Vágyak asszonya (1/4, 1/2, 3/4). PALACE (tel.: 223-426): Aloma, a Délisziget királynője (11, 1, 3, 5, 7, 9). PATRIA: Szemben a halállal (4, 5, 8; szombat, vasár- és ünnepnap: 2-kor is). PHÖNIX: Richmódi rejtély (11, 1, 3, 5, 7). UGOCSA: Gályarab (3, 5, 7). ADRIA (Pestszentlőrinc): Döntő mérkőzés (1/4, 1/2; vasár- és ünnepnap: 1/4-kor is). CORSO (Újpest, tel.: 423-493): Végre egy jó házasság (1/4, 1/2; vasár- és ünnepnap: 1/4-kor is). JOZSEF ATTILA (Rákospalota, tel.: 292-196): Alvilág alkonya (5, 7; vasár- és ünnepnap: 3-kor is). VILÁGOSSÁG (Pesterzsébet): Andy Hardy elkapja a szerelem (1/4, 1/2; vasár- és ünnepnap: 1/2 és 1/4-kor is). WEKERLE (Kispest): Arat a vihar (6, 8; vasár- és ünnepnap: 4-kor is).

Jön! Jön! KORDA SÁNDOR-produkció MERLE OBERON LYDIA színdarab: DECSI LYDIA csütörtökön: OMNIA

Jócsik Lajos fölmentése

A hétfői rendkívüli minisztertanácsban Nagy Ferenc miniszterelnök előterjesztette Jócsik Lajos áttelepítési kormánybiztos lemondását. A minisztertanács a miniszterelnök előterjesztését elfogadta és Jócsikot kormánybiztosi megbízatása alól saját kérelmére fölmentette. Jócsik utódjának személyéről egyelőre még nem történt döntés.

Mindent bevallott a csepeli anyagyilkos

A Csepelen elkövetett anyagyilkosság tettese, Niederkirchner László a főkapitányságon teljes beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy a gyilkosság napján összehozott anyjával, fogvatartni kezdte, majd amikor az elaludt, behurcolta az éléskamrába. Itt mozdítottól többször fejbeszúrta, majd balját ragadott és azzal verte agyba-főbe. Amikor az öregasszonyt teljesen elborította a vér, egy hosszú konyhakéssel mellbe döfte. Az anyagyilkos beismerő vallomása után kijelentette, hogy tudja, mi vár rá, nem bánja, hogy felakasztják, védőügyvédt nem kér.

A Meteorológiát Intézet jelentése

Várható időjárás: Élénk délnyugati szél. Változó felhőzet, többfelé eső. A hőmérséklet kissé esik.

- A belügyminiszter a Mohácson megjelenő „Dunavidék” című hetilapot két hétre betiltotta, az ország külpolitikai érdekeit súlyosan sértő közlésménye miatt.

A RÁDIO KEDDI MŰSORA:

BUDAPEST I. 6.30: Falművészet. 6.45: Reggeli torna. 7.00: Hírek, műsorismertetés. 7.20: Hangnemek. Utána: Napfény. 7.30: Ortodox keresztény vallásos rádió. 8.00: Nőnap Kinában. Agnes Smidly előadása. 8.15: Hangnemek. 9.00: Öngyűzema. 10.00: Hírek. 10.30: Hírek. 11.15: Halmy Lujza énekel. Ismétlő Kató zongorázik. 11.30: Nádor György előadása. 11.45: A Házi-együttés játéka. 12.00: Hírek. 12.15: Földes Erzsébet előadása. 12.30: Zenélő mikrofonpróba a stúdióban. 12.45: Szövetkezeti negyedóra. 13.00: Rádióiskola. 13.15: Műsorismertetés. 13.30: Beszélgetés Hedry Endre egyetemi orvostanárral. 13.45: Kultuszok költője. 13.50: Virány Anna gondolkodás. Zsamboki Margit zongorázik. 14.00: Hírek. 14.15: Párthíradó. 14.30: Vöröskeresztközlemények. 14.45: Pásztor József Mihály, a Külföldi-keleti Hivatal alelnöke előadása. 15.00: Vitéz történetek. 15.15: Mit üzen a rádió? 15.30: A mi kis műsorunk. Vidám rádiójáték. 16.00: Hírek, sport hírek. 16.30: Nyelven pers a Pódium műsorából. 17.00: Angol nyelvórák. 17.15: Hírek és krónika országunkról. 17.30: Hírek. 17.45: Mit hallunk holnap? 17.50: Vörös Sári és Vargha Imre magyar nótákat énekel. 18.00: Hangnemek. 18.15: Hírek. 18.30: Hírek és krónika Franciaországról. 18.45: Hírek és krónika angolul.

BUDAPEST II. 17.00: Jazzegyüttes. 18.00: Hírek. 18.15: Reményi Zsuzsa hárfázik. 18.30: Hangnemek. 19.10: Jazzkedvelők találkozója. 19.30: Falművészet. 19.45: Tordai Sándor előadása. 20.30: A rádió szabadgyűlése. 21.00: Hírek. 21.15: „Ma este semmi se igaz.” 22.45: Hangnemek.

Munkásemlőadások

Április 3-án, csütörtökön este 7 órakor a

Fővárosi Operettszínházban Okos mama Húsvétközön este 7 órakor a Nemzeti Kamaraszínházban

HAY GYULA: Romok

Április 5-én, szombaton este 7-kor a

Medgyaszay Színházban Szakíts helyettem

Kedvezményes jegyek kaphatók a NÉPSZAVA jegyirodában, VII. Erzsébet körút 17. telefon: 228-447

SZELLEMI ÉLET

Jugoszláv írók látogatnak el Szegedre

A Magyar-Jugoszláv Társaság szegedi csoportja április 13-án tartja közgyűlését a városi ház közgyűlési termében. A közgyűlésnek ünnepi jellegű ad az, hogy azon megjelenik Jugoszlávia hat legjobb írója: Krleža Mirszlav, Maximovic Deszenka, Popovits Iván, Laskovic Mladen, Kranyac Milko és Andity Ivo. A közgyűlésen a jugoszláv követség is képviselteti magát. A jugoszláv írók egy része ma-

Kultúrkrónika

Gráber Margit, Szobotka Imre és Perrott Csaba Vilmos festőművészek együttes kiállítása képzőművészeti életünk kiemelkedő eseménye. Gráber Margit grafikai kísérlet, biztonságos szemlélet kifejezői. Szobotka Imre érzelmes férfias tájjal ragadja meg képzeletünket és rokonszénvünket. Perrott Csaba Vilmos újra és újra megújuló szelleme a maradandóság magaslataira tör, ahol a megismerés már nemcsak emberien mély, de a bölcselő szellem értelmében is az. (Ernst-múzeum, Nagymező uca 8.) - A Rippl-Rónai Társaság kiállításán egész sorozat értékes festői és szobrászi alkotással találkozunk. (Főszék, Nagyvárdi Szabó uca 36.) - Kis gimnázisták keddelekes rajzai tragikus erővel beszélnek a gyermekek élményeit a nyilas időről. (Bibliotheca, Andrássy út és Liszt Ferenc tér sark.) - Zajti Ferenc hazai tájjal tündé, indiai képi számunkra kevéssé meggyőzőek. (Szalmássy-galéria, Kossuth Lajos uca 12.) (sz. a.)

A Magyar Pen Klub elhatározta, hogy a júniusban Zürichben összehívott írói világkongresszusra hivatalos delegátusként kiküldi Heltai Jenőt és Rubinyi Mózes.

Dolores a címe H. G. Wells egyik regutolsó és talán legjobb regényének. A könyv a polgári házasság válságát tárja elénk, megmutatja a szakadékot, amelynek szélére a ma asszonya eljutott. A nevelés, az erkölcs, a világlátás katasztrófáját rajzolja meg hősnője alakjában és a filozófia, az irodalom eszközeivel keresi a kivezető utat. A regény a Szocialista Könyvtárak kiadásában jelenik meg.

A Pázmány Péter Tudományegyetem orosz intézetét pénteken nyitották meg ünnepélyes külsőségek között Ortutay Gyula közoktatásiügyi miniszter jelenlétében. Ortutay Gyula beszéde után Borulin követségi tanácsos emelkedett szószárra. Hangzott: az intézet megnyitása arról tanuskodik, hogy a magyar értelmiség meg akar ismerkedni a Szovjet-Önkö népeinek kultúrájával. Végül Trócsányi Zoltán, az intézet igazgatója tájékoztatta programjáról a nagyszámú hallgatóságot.

A magyar közoktatásügyi elnöke a közoktatásügyi miniszter előterjesztésére dr. Sebestény Gyula egyetemi címzetes rendkívüli tanár, kórházi főorvost a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem orvostudományi karán az I. számú sebészeti tanszékre egyetemi nyilvános rendes tanárrá kinevezte.

A moszkvai rádió jelentése szerint Sztálin művének negyedik kötete megjelent. Ez a kötet az 1917 novemberétől 1920 decemberéig terjedő időszakot ismerteti.

Réthy Eszter, a bécsi operaház magyar művésznője jól sikerült önálló hangversenyt adott a bécsi Konzerthausban. Műsorán Mozart, Cornelius és Schumann-dalok, továbbá operariák szerepeltek. A bécsi sajtó nagy elismeréssel ír a magyar énekesnőről.

A főváros a kezdő tanítók számára évtizedek óta rendez tanfolyamokat, amelyekben a fiatal pedagógusok a fővárosi tanítás különleges helyi követelményeivel ismerkednek meg. A tanfolyamokat régebben a pedagógiai szeminaryumban végezték és egy esztendőig tartottak. A pedagógiai szeminaryum utódja, az újjászervezett Neveléstudományi Intézet a demokrácia mindent átalakító követelményeit és a fővárosi igényeket szem előtt tartva, új tanfolyamokat indít kezdő tanítók számára. Ez a tanítókat továbbképző tanfolyam a főváros közoktatási ügyosztályának tervei szerint felöleli a tanítás, a fegyelmezés, a tudásközlés, a nevelés összes problémáit. A bemutatott előadásokat a Neveléstudományi Intézet gyakorló iskolájában tartják. A továbbképző tanfolyam április 11-én nyílik meg.

Az „Élet és tudomány” című természettudományi folyóirat legújabb száma cíkket közöl Irinyi Jánosról, a gyufa feltalálójáról, az öntvények olvadópontjáról, az óskor „sarkányairól”, a film fejlődéséről, a mákról és az abból készülő kábítószerekről, a modern vastermelésről, az eke fejlődéséről, a hold látképeről, a ciklotronról, s az izzólámpa körül támadt technikai forrongásról. A folyóiratot számos szemléltető fénykép illusztrálja.

Perlot Csaba Vilmos

Budapesti Királyi

1937. évi életrajzi leírás

* (Perlot Csaba Vilmos új képei.) A
Támás Galériában Perlot Csaba Vilmos
számol be utolsó párizsi élményeiről.
Újabb alkotásai kiegyenlített, összeho-
lalást jelentenek a látott kép és a lelki-
ből fakadó, élénk színharmóniák között.
Talan néha túltudatos is ez a vitatkozás
a látott motívummal, de mindenkor érde-
kes és komolyan művészi. A Notre Dame
székesegyház a kedvenc képtárgya a mel-
lette folyó Szajna-ággal, bennük gyújtja
fel kék-vörös és lilá harmóniáit, ezek elé
helyezi az előtérbe csendéleteit és
ezekre tekint rá interieurjában. Színei
most élénkebbek, változatosabbak, mélyeb-
bek és teltebbek, mint régebben, mikor
Derain hatása alatt festette kék háttér
előtt barnás aktjait. Most sem tagadja
meg azonban a tudatos szerkesztést, a
távlátépités lényeges vonalait. Legközvet-
lenebb műve egy kettős arckép, melyen a
kezelés frissessége, a színteltek finom-
sága a lelkiátélés mélységével párosul.
Néhány szentendreji képén tudatosság nél-
kül adja felfokozott színelményeit.

PESTI MŰSOR

1981. MÁJ. 27.
 Péterffy Csaba Vilmos,
 Péterffy Csaba Vilmos

10M Tájképek magángyűjteményekből

A **Bartók '32 Galéria** me-
 gint olyan kiállítással ked-
 veskedett közönségének,
 amelyet egy együtt másol
 nem láthat. Ugyanis a **Ha-
 zafas Népjórtom Művészek**
 és **Bartókak Köre** tagjai-
 nak felte került kincsei-
 ből válogatták a tárlat
 anyagát. A műgyűjők már
 másodízben kapnak helyet
 a galériában, hogy saját
 műtárgyaikat, ha csak tö-
 vid időre is, de közönsé-
 sé tegyék. Tavaly nyáron
 három évszázad magyar

arcképfestészetét mutat-
 ták be gyűjteményeik alap-
 ján — nagy érdekfűdés
 mellett — az idén **tájké-
 peiket** láthatjuk, melyek
 mind a XX. századból va-
 lók. Halvanyolyó festmény
 és kleme szobor reprezen-
 tálja nagyjából hetven év
 művészetét.

Véglegkintve a műve-
 ken, bár számos stílus és
 egyéni törekvés váltta egy-
 mását, a kiállítás mégsem
 válik zavaros egységgé,
 mert van valami közös
 bennük: a **víz**. Ezt az es-
 elemet megtaláljuk mind-
 egyiken valamilyen formá-
 ban. **Csóke István**nál, a **Ta-
 vasz** című képen fiatal nők
 (tündérek?) túrdenek ru-

hátlanul; zord, sziklás
 hegyvidék mered ki a pá-
 rás víztükörből **Med-
 nyánszky László**nál.
**Pert-
 rott Csaba Vilmos** képen
 csak egy kis ér, a **Veres-
 víz** csobog Nagybánya Ki-

csiny háza között. **Czigány
 Dezso** a Szajnát és hidját
 öröktette meg, **Góth Mór**-
 cot a velencei bárkák
 foglák meg. **Réti István** tér-
 fiat a tenger partján jár-

Pertrott Csaba Vilmos: Veresvíz Nagybányán

nak, **Egry József**, **Márffy
 Odónt** és még jó
 festőt a Balaton szízléle
 srca ragadta meg. **Csuvlek
 András** a fénycs a je-
 gen...

Endemes volt ezeket a
 műveket a nyilvánosság elé
 tártni, és remélhetőleg a ga-
 léria és a műgyűjők jó-
 voltából még sok, eddig is-
 meretlen remekműben gyö-
 nyöködhettünk.

Aba

válogatásban.
kedhetünk a sz
adójáról, R
„hangszerrel”
az udvaron tal
gyal — muzsik
maival megs
unatókozó állat

PASZITA
Piedone Egyiptomban (mb.,
szín., olasz).
I-II.
A féltöld árnyékában (mb.,
(mb., szín., szovjet).
Languszia reggelire (mb.,
szín., olasz-francia).

CORVIN
Ovakodj a törpétől! (mb.,
szín., amerikai).

DUNA
Ovakodj a törpétől! (mb.,
szín., amerikai).
Bátorság, fússunk! (mb.,
szín., francia).
Languszia reggelire (mb.,
szín., olasz-francia).

GORKIJ
Az emberevő medve (mb.,
szín., szovjet).
Indul az úrbaj (szovjet)

HORIZONT

TV FILMEK — Itt és ott, —
Az utolsó padban, — Talál-
kozások Erikával, — Mocer-
gó.

PUSKIN
Nyári rét (szín., ausztrál).
A mefködes (szín., magyar).

SZIKRA
Languszia reggelire (mb.,
szín., olasz-francia).
Nyári rét (szín., ausztrál).

TOLDI
Shella meghalt és New York-
ban él (mb., szín., amerikai).
Serpico (szín., amerikai).

URANIA
Languszia reggelire (mb.,
szín., olasz-francia).

VÖRÖS CSILLAG
A pogány Madonna (szín.,
magyar).

(A műsorváltótáadás jogát a
FOMO fenntartja.)

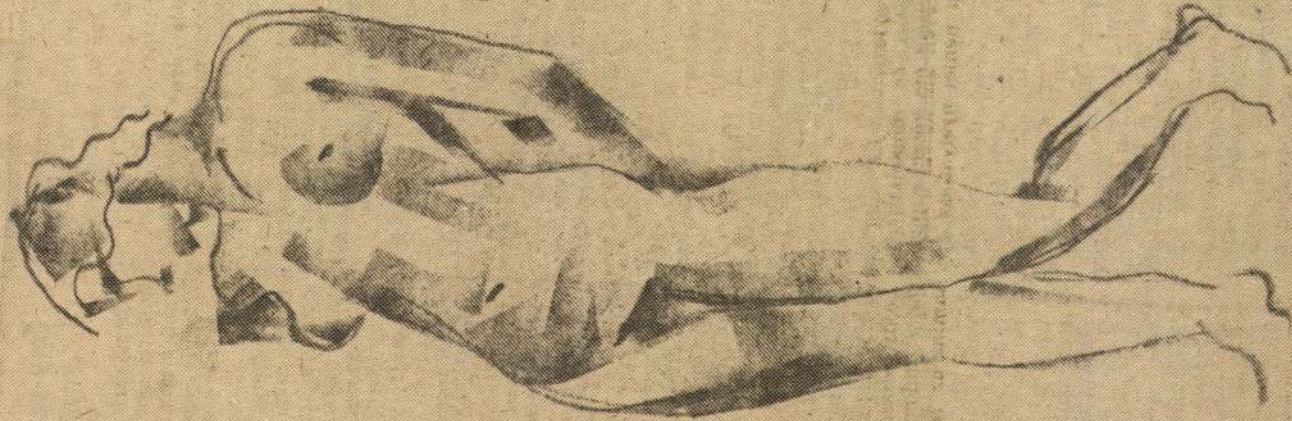

Alin és szamara

Színes, szovjet mesesorozat

Hét-tízéves korig aján-
lott ez a színes szovjet
mesesorozat, amelyben hét
rajzfilm kapott helyet. A
címadó törtéria egy ma-
kacs szamár története. Egy
másik mese a lusta hőrsög-
ről szól, akinek előbb-utóbb
be kell látnia, csak javára
vállik, ha ezután nemcsak
nézi, hanem követi is tor-
názó barátját, Űrge Tóni
múlatványait. A Szuper-
egér egy álmódózó kiséger

historiája, aki a fantázia
világában még a rettegett
macska eszén is túljár. A
Vízipók sorozatból került a
válogatásba az *Árnyék a
víz alatt* című magyar pro-
dukció, amely a víz színén
táncoló apró molnárkák
viselt dolgairól szól.
A csehszlovák Rűbe-
zahl ezúttal az ördög ár-
mánykodásától menti meg
Matyji és mátkája szerel-
mét.

Perrott Csaba Vilmos: Női akt (a Nemzeti Galéria gyűjteményéből)

ti példánynakhoz. Úgy véljük, hogy egy ilyen másolati irattár nemcsak munkánkban jelenthet ösztönzést, de megléte egyúttal demonstrálja a nemzeti akaratot és elszántságot is. Bizonyossága a magyarság erkölcsi tartásának! Egyébként mi óvakodunk attól, hogy a külföldi szervezetek autonómiáját a legkisebb mértékben is megsértjük. Aki velünk tart, szívesen vesszük, aki föltételeket szab, annak az együttműködéséről lemondunk...

Az a hír járja, hogy a szövetség nemcsak az erdélyi magyarság hevenyes kisebbségi sor-sárai akar forrás értékű hiteles dokumentumokat közlénni.

— A kisebbségi sors egyformán sújtotta az erdélyi nem román népeiséget. Emiatt is kiterjed a figyelmiink a magyar kultúrát, a politikai gondolkodást és társadalmi haladást meghatározóan befolyásoló zsidóság számára is. Az erdélyi sorsvállalóan zadokon át annyira sorsvállalóan együttélt a magyarsággal, hogy a különbségtétel önmagában véve is nehézségekbe ütközik, máskor meg fölösleges.

Nem akarok ömneprontó lenni, de egyesek furcsallják, hogy a szövetség nem hívta meg alakuló közgyűlésére a román menekültek képviselőit.

— Ön a legkevésbé sem tartom ezt furcsának. Az Erdélyi Szövetség — a nemzetközi szerződések, az ENSZ alapokmánya és az egyetemesen érvényes önmegdelkeltési jog alapján — kizárólag az erdélyi magyarság érdekeinek védelmét tartja föladatának. Amennyiben meghívtuk volna a románokat, milyen jogon hagyjuk volna ki az idemenekült németeket, s más nemzetiségűeket?

Az alakuló közgyűlésen nem akartunk olyan vakvágányra futni, hogy az alapszabály helyett olyan kérdésekről vitalkozzunk, amelyek elől természetesen nem zárkózunk el, de amelyek nem tartoznak egy alakuló közgyűlésre. Véleményeséretül egyébként nemcsak lehetségesnek, de szükségesnek látjuk a román me-

reket jelölni. Vagy ártatlan embereket visszaküldünk a határról. Az hiszem azonban, mégis csinján kell bánni a rémhírtérjesztés vádjával.

Egy szavahihető román tanú

Tavaly októberben szökött át a határon Petru Romanos többkötetes román költő. Interjú két szívtetem vele az *Élet és Irodalom* számára (1988. november 25-i szám), s hosszú beszélgetésünkről beszámoltam a rádió Gondolat-jel című műsorában. A kétlételemre írásban közölt válasza a kezemben van. Íme:

„Augusztius huszonharmadiki, első, sikertelen kísérletemkor a következő adatoktól: júniusban, román határőrtől: júniusban, júliusban és augusztusban mintegy kétszáz embert löttek le, kétezer embert fogtak el, s tudomásuk szerint közel ezer embernek sikerült dtsöknie. (...) A határt nagyon is megerősítették: katonákkal, gépjegyzerekkel, véredekkel...”

Ezeket az értesüléseket Nagy-Károlyban szerezte. Tehát ezen a határrezsen volt szerinte kétszáz halálos áldozata a nyári szökési kísérleteknek.

Bővebben szökött e tragédiákról ugyanó a *Gulyás* fivének készült, lette 120 perces videofelvételén, amelynek forgatásában magam is részt vettem. A *Gulyás* fivérek *Gondolat-jel*-ben 1988. október 23-án elhangzott jegyzetem hallatán kerestek föl a menekült költőt. Részletek a rádióriportomból:

... a költő dtszökött a határon, valahol Kúrós és Nagykaroly között. A költő a határon elvezette a szemüvegét. Letette maga mellé a fűbe, amikor fény-szóró pásztázta az éjszakát, nyugtalan, ideges idát — letette maga mellé a fűbe, nehogy megcsillanjon rajta a könyörtelen, kopó fény. Amikor átvarhazott fölötté hangtalanul a csaholás erejt, veremóhó, szinte szimatoló reflektor, vaksin dítmolygott, dítam-lott a fölgereblyézett, nyolctíz méteres sávon, amelyen hajnalonta a határőrök megszámoják a rémült nyomokat, a reménykedő mégis dímekülnté...

... A legtöbbnek nem sikerült. Mostanság már nem is pusztá-

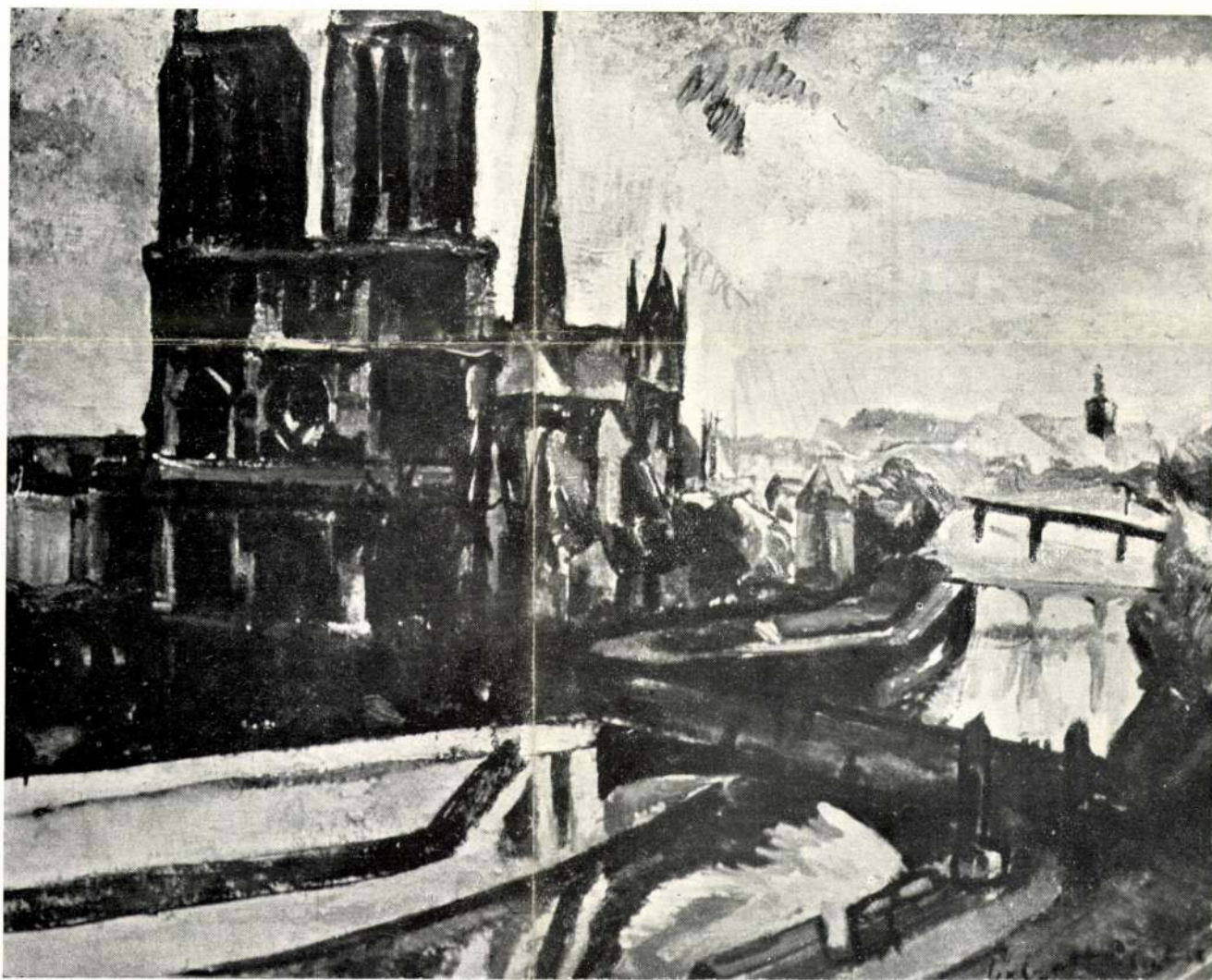
ELŐJÁRO BESZED

A KUT MŰCSARNOKI KIÁLLÍTÁSÁHOZ

A Képzőművészek Uj Társasága (Kut) 1924-ben alakult s az év májusában rendezte első, 1925 márciusában 2-ik s 1926 március-április havában 3-ik kiállítását. Ez tehát a 4-ik felvonulása a magyar fórumon (mert külföldön, Németországban, épen most is jár városról-városra a *Kut* grafikai tárlata!) Minthogy azonban a Műcsarnok termeiben kollektíve ezuttal először állított ki Társaságunk, szükségesnek tartottuk, hogy a *Kut* szervezetét és művészi célkitűzéseit röviden vázoljuk

az előtt a közönség előtt, mellyel most első ízben volt szerencsénk találkozni.

A *Kut* a képzőművészet modern és progresszív tendenciáit istápoló magyar művészek csoportja, mely a XX-ik században törvényszerűen felvetődött új művészi problémákat akarja megoldani, vagy a megoldás útjához közelebb vinni — természetesen művésztágjainak külön-külön egyéni meggyőződése és a magyar *genius loci* szellemében. Művészei tehát az új, vagy megújult világszemléletek művészei, akiknek Társaságunk csak keret, mely az egyformán haladó szellemű művészi izlésben együvé tartozókat összefogja. A közönség ott láthatta közöttük azokat a nagynevű mestereket, akik a progresszív művészetért vívott nehéz harcok idején már évtizedekkel ezelőtt is az első rajvonalban küzdöttek, de találkozott új, sőt egészen ismeretlen

PERLROTT CSABA FILMOS:

NOTRE DAME

A KUT műcsarnoki kiállításából

Kut 1926. nov. 15.

I. ÉVFOLYAM * BUDAPEST, 1926 NOVEMBER 15. * 5. SZÁM

SZERKESZTŐSÉG
ÉS
KIADÓHIVATAL
ANDRÁSSY-UT 102

K V T

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
EGY ÉVRE 125.000 K
FÉLÉVRE 65.000 K
EGYES SZÁM ÁRA 20.000 K

MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT — KIADJA A KÉPZŐMŰVÉSZEK UJ TÁRSASÁGA

SZERKESZTI: RÓZSA MIKLÓS

A KÉPZŐMŰVÉSZEK UJ TÁRSASÁGA TAGJAI A KUT FOLYÓIRATOT TAGILLETMÉNYKÉNT INGYEN KAPJÁK

A KUT HATHETENKINT JELENIK MEG, EGY ÉVBEN NYOLCSZOR

CSÓK ISTVÁN:

CSENDELET

A KUT műcsarnoki kiállításából

Perkó Csaba képe

K Perlová Csaba Vilmos

132

VASZARY JÁNOS : CAMPANELLAK.

VASZARY JÁNOS : CAMPANELLAK.

Magyar Művészet 1926. 131. l.

1* 131

PERLROTT-CSABA VILMOS: ÖNARCKÉP.

Forrest Cook Adams

beállított az új szolgáló: névszerint Mészáros bácsi. Mészáros bácsi minden tekintetben megfelelt annak a számaritásus szellemnek, amely a doktort a szolgáló megválasztásánál vezette. Szép, öreg ember volt, mellére boruló, kenderszín szakállal, amelyről nem lehetett megállapítani, hogy csakugyan őz volt-e, vagy a nikotin túlságos élvezetétől kapott egy kis sárgas fónuszt. Annyi bizonyos, hogy ártatlan, kékszemével és pátrárka szakállával nyugodtan elmehetett volna nagypenéteken a király elé, senki sem mondta volna, hogy nem oda való. El is nevezttük rögtön Mathuzsálem bácsinak, ami mód fölött bántotta a doktor erzkénységét.

Mert, úgy volt a dolog, hogy Mathuzsálem bácsi tényleg egy kissé öregesen végzte a dolgát. Az ebéd-osztásnál fölültenni ő volt az utolsó s mire becsámogott a tartsáság nagy kék email lavórával, a levecsötejelel sárga masszáva fagyott a faggyú. A mosdóban reggel nem volt víz, a szoba padlóján még délután is ott heverték a tegnapi cigarettacsutkák. És még csak azt sem lehetett mondani, hogy Mathuzsálem bácsi néhány lett volna. Dolgozott szegény, reggeltől estvélig, csak éppen nyoma nem volt annak, amit csinált. A doktor egyik szemrehányást a másik után rakta zsebre.

— Ugye mondtuk, hogy jobb lett volna a Domonkos? — panaszkodtak a Domonkos? — nem Nézzétek, — válaszolta a doktor, — nem szabad azt úgy venni. Végtere mindenkéi lathatja, hogy a jóakarát meg van benne. Meglássátok, a Es mintan Mathuzsálem bácsi csak nem akart bejönni, a doktor új hurokat kezdett pengétni: — Ne vegyíték olyan szigorúan a dolgokat. Igaz, hogy szolgánk van, de azért senkinek a keze le nem fordít, se a becsüléte meg nem esorbul, ha néha maga

A mi szobánk kétségtelenül a legelőkelőbb volt a hetvennyolcas számú barakban, nem azért, mert szoba volt és mindössze hét embernek nyújtott szállást. Jelentőségre megfelelt a naplápok hirdetési rovatában gyakran előforduló külföldbejárati, modern kényelemmel berendezett, elegans szobának, — fürdő- és zongorabeszakoztatással. A többiek, számszerint száznegyvenhárom és a mi szobánk mellett elterülő nagytéremben laktak, egymás fölé épült, emeles pincekén, amelyek megmászása már bizonyos tornászalban való gyakorlatot követelt.

Szobánk előkelőségét másrészt a benne lakók személyisége adta meg. Itt volt például parancsnokunk, a doktor, katonai rangjára nézve hadnagy, de eszére nézve tábornok, lehetőleg német, nem osztrák. Aztán, hogy magamról ne is beszéljek, a mi szobánkban lakott a tábor legnagyobb pénzügyi kapacitása, aki úgy hozta Irkutzkból a külföldi kölcsönökét, hogy a mai hitel után fukkosó kormány egyenesen iskolába járhatna hozzá. De a szoba minden lakójának volt valami specialitása. Az egyik a legkiválóbb politikus elme volt, aki minden száraz újsághír mögött megtalálta és megmagyarázta a jelleményeket, a másik a tábor legügyesebb falóvája, aki a nagy hidegek idején villanyoszlopokat fűrészelt le és kerítéseket tűzelt föl deszkáért, hekegig ülték az úgynévezett tyurában. Előkelőségünknek legfőbb forrása azonban a szolgáló volt, akít inséges napjaink egyikén fogadtunk föl. Mert hát ez mértis csak más volt. Nekünk nem

Mathuzsálem bácsi

— Elbeszélés —
Írta: Kálmán Jenő

ret elmerengeni, a közbirtokossági pletykák, történe-
tek foglalkoztatják a fantáziáját. Aki nem tudja, hogy
leányasszony rejtözik az álnév alatt, bizvást azt hi-
teli, hogy egy hosszúsáruját szivogató öreg táblabíró
anekdotázik homoki boroscska mellélt.

Idővel megismerkedik az akkori iródalmi világ-
gal, de persze nem az iródalom előkelőségével, mert
még se volt mersze nyilvános helyeken sűrűn megje-
lenni, mint például az akkori Fiume-kävéházban vagy
Köcsmákba látogatott el, ahol az iródalom bujdosói,
elbukottai, különcei szoktak gyülekezni, akik maguk-
ban is érzik, hogy nem valók erre a világra, fehé-
tertiékes asztal helyett megelégszenek a piros teríték-
kel, a dunaparti előkelő hotel helyett a józsefvárosi
vagy tabáni kiskocsmával. (Pedig Vay Sándor művelt
ember volt. Franciául és angolul beszélt.)

Ezek a bujdosó írók amúgy is el voltak foglalva
a maguk bajfáj! nem sokat tördölk meg azzal sem,
hogy új barátjuk nem más, mint férfiruhába bújt
grófkisasszony. Igaz, hogy a grófkisasszony nem ivott
verenyit Inczédi Laszlóval, a köhövel, de még Ri-
biánszky Józseffel sem, de elfjött azokba a vaksi ab-
laku kiskocsmákba, ahol a bujdosó köllök a haza és
a maguk során búslakodtak. Így ismeretségbe kevere-
dett Benedek Aladárral, aki egy ötförintos bankó le-
rajzolásá miatt hosszabb ideig lakója volt a budai
Fortunának, egyébként valaha népszerű poéta a ha-
zában. Barátja volt Pongrátz Béla, aki egy drámai
közleményével, a *Messissal* országos fellünnést keltett,
később ismeretlené váltott, mint abban az időben
mondták: elzüllött. Vay Sándor, vagy mint írói körök-
ben nevezték: *Sári*, csak akkor maradozott ki ezekből
a bohémek, boros, kesergő körökből, amikor itt néha
fellünnedezett Simli Mariska is, a másik excentrikus
festőházahoz illő társaságok Fővökhént is vez-
gondoltak magához illő társaságok.

P. Csaba Vilmos: Téli táj. A Képzőművészek Új Társasága
kiállításából

Fajta boldogtalanság ellen az iródalom és a művészet
mámora. Furcsa férfiak, de még furcsább nők talál-
koztak itt csütörtöki esteken, hogy zenéléssel, felolva-
sásokkal üssék agyon az unalmas időt. Udvarlók, nők
gavallérfiai, nők meghódítói nem igen lépkedtek fel a
Drexler lépcsőjén, inkább az öregebb urak jöttek el a
miniszter, akit úgy vittek magukkal a pesti társasá-
gok, mint valami szertartási jelvényt. Ő volt az az ele-
ven exminiszter, akinek a régi világban minden tár-
sadalmi és családi összejövetelen meg volt a maga ka-
rosszke.

Az *Auródban* inkább a hölgyek voltak érdeke-
sek. Úgy emlékszem, az előzők *Bekics Gusztyáné*

ny Jeleni 1925, LXVIII
21. n.

gor MH: Finta Edit képzom. „Autónések” c. tárlata; Józsa Edit korondi népművész kerámia-kisplasztikái kiáll. (mindkettő 31-én zárta).

MARCALLI, Bernáth Aurél
Galéria: Kovács Péter Balázs, Lencsés Ida, Nyerges Éva, Oláh Tamás képzőműv. tárl. (most nyílik meg).

egy Alkotóház...” – Az akkor és azóta született művekről, régi múltról és márról, magukról és másoktól beszélgetnek a Sáros-pataki Vár és Ház felújításhoz vendégszeretetének részesei – Zala élő népművészete; Göcseji Múzeum: Volt egyszer egy forom., Hubay Miklós író, Konkó Tamás festőm., Petrovics Emil zeneszerző, közrem. Kertesi kiállítások (aug. 31-ig).

Relikviák

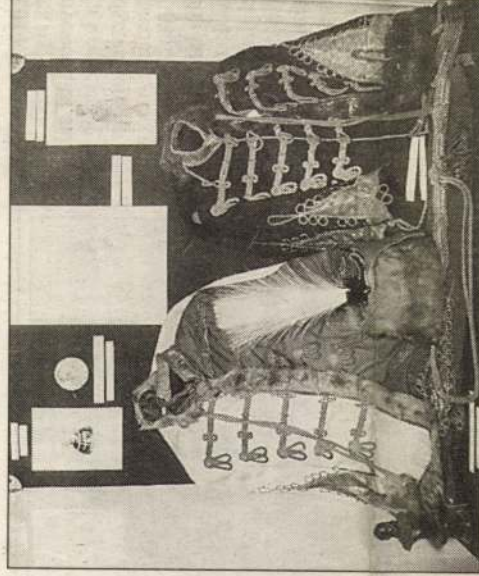
a boldog békeidőkből

Katona-uniformisok a keszthelyi kastélyban

Új látmivalóval gazdagodott a keszthelyi Helikon Kastélymúzeum, ezúttal a kiegyezés és az I. világháború közötti időszak katonai viseleteiből rendeztek lenyűgözően szép kiállítást a Hadtörténeti Múzeum munkatársai. Meg is jegyezte tréfálkozva a Festetics-kastély igazgatója, Czoma László: miután főúri gyertyatárak már eddig is volt, hovatovább egy kisebb békebeli regimentet is felállíthatnak Keszthelyen.

A Hadtörténeti Múzeum 350 ezer darabos gyűjteményéből, többek közt a hat-ezer zászlóból és a negyven-ezer kézfegyverből noha csak töredéknyi relikvia került Keszthelyre, a kiállítást ajándékozó intézmény főigazgatója, Korszós László dandártábornok a megnyitói ünnepségen elmondta: biztos benne, a kamaratárlat is at moszférát teremti, hiszen a díszes uniformisok, a rendjelek és a kitüntetések között az ember, a korabeli katona került a középpontba.

Fodor István, a honvédelmi tárca politikai államtitkára arra emlékeztet a kiállítás megnyitásakor, hogy a magyar katonát minden időben – laktanyán belül és azon kívül is – a hazaszerepet és az áldozatvállalási

Végh Mária felvétele

készség mellett – a pedantéria, a jó izlés jellemezte. A boldog békeidők nagy tekintélyű katonáinak uniformisa is meggyőzően igazolja ezt.

S hogy divatos lesz-e a NATO felé masírozó magyar vitézek öltözéke, arról Korszós dandártábornokot kérdeztük meg. Elmondta, ha az észak-atlanti szövetségbe igyekvő magyar katonák öltözékével kapcsolatban is kikérnék a hadtörténészek véleményét, akkor nem leszünk aggodalomra. Merthogy a magyar nemzeti jelleg – ha apró szimbólumok formájában is – megjelenik majd katonáink laktanyai és kimenős uniformisán is.

(gulyás)

Bonsai

Az idén 14 éves az *Egyetemi Bonsai Club*. Az amatőr törpefaedvelők egyesülete idén is megrendezi hagyományos nyárvégi tárlatát. A *Hilton Szálló* domonikánus udvarában vasárnap, augusztus 24-én estig láthatók a közkedvelt kisméretű növények.

Perleth Club News

Magyarországi
1997 Aug 23

Füvészenekarán 10), mosonmagyok délutáni ha

Simo

A fővárosi szen harmincslévő, a

megközelítthe Eszterházy *Simonpusztár* korábban már formáció meghektrón elterri pihenőparkban ramsorozat k augusztus 20-án

Ma, augusgyenes belépkható az *Aran* szágos díjura kivételesen ígérkező sportdezője a *Simo Sportegyesület*

Vasárnap, én reggel a pa ben úszóvers békauszonyos ha a vetélke magukkal ho léseiket. A vi

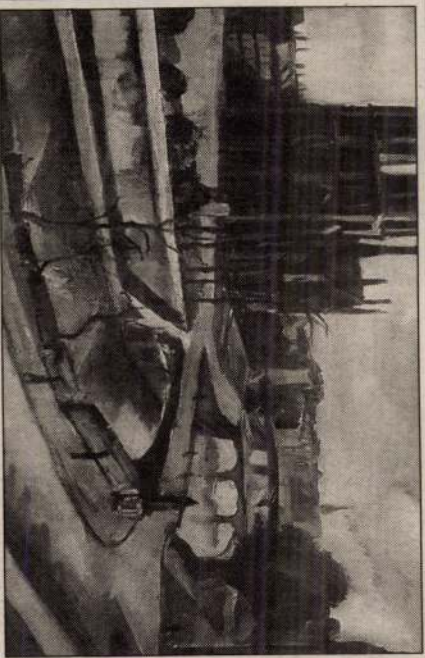
lyegsorozatot galomba a N Részvénytársas *Varga Pál* gr terve alapján, o sal, 560 000 p bélyeget tartal az Állami Nyc készült. A bély mérete, 30,72x-

Sülyyedő orosz árak Londonban

Látszólag bízhatóak voltak a jelek. A (már lezárult) nyári árveréseken az eredeti kiküldési ár háromszorosáért, 440 ezer fontsterlingért kelt el a Christie'snél két *L. Miklós* korabeli porcelánváza, a Sotheby's pedig 106 ezer fontért bocsátotta áruba *Ajvazovszkij* egyik tengeri tájképét. Az Ogo-nyok londoni tudósítójára mégis gondolhelt. Nemcsak ama kisebb nyakatékert logika jegyében, hogy a nagy árverési házak neve sok vásárlót elkábit, és ugyanezek az alkotások szerényebb híru aukciós csarnokokban, a kivételesség dícsényétől megfosztva töredék árón találhatnak majd gazdáira. A bonlatás fő oka, hogy fogyóban vannak azok az Angliába látogató dűsgazdag oroszok, akik pár esztendeje még két kézzel szórták a pénzt a Londonban kínált keleti szlav képző- és iparművészeti kincsekért. A visszacsés összefügg azzal, hogy kivonult az üzletágból John Stuart és Ivan Szamatin, akiknek pompás szakértői szimata lehetővé tette, hogy a Sotheby's orosz részlegének árverés előtti kiállításai kutatótörténeti és művészeti felde-
 dezések szinterei legyenek. Az ár-
 verések rutineseményekkel váltak, ráadásul a Sotheby's egymás után adja fel évtizedek alatt kivított pozícióit, és jöllehet, katalógusa még mindig háromszor olyan vastag, mint a Christie'sé, legutóbbi forgalma nem haladta meg a nagy vetélytársét. Minthogy a duzzadó katalógusokban mind kevesebb érdemleges adat található a vételre kínált művekről, ezáltal a szigetországi közvetítők nyakán maradt az orosz festészet bizsacskége, *Borovikovszkij*, de olyan kiváló mesterek alkotásai sem akadnak vevőre, mint *Maskov*, *Szerov*, *Polenov*, *Falk*, *Barjluk és Ekszter*. Más, hagyományos stílusú művek, így Szilverszter *Scedrin* olasz tája és *Loszenko* történelmi vászna szálmás áron kelt el.

Tudomásul kell venni, hogy az orosz vevő igényesebb lett –

szögezi le a moszkvai hetilapban a nemzetközi antikvitáspiac megfigyelője –, már nemcsak a Tretyakov Képtár és az Orosz Múzeum színvonalát mérénnek tartó műzeológusok várnak sokat a külföldi szerzeményektől, de az átlagos vásárló is többet ad a minőségre, és nem esik hanyatl a pusztá nevektől. Lám, *Ilya Repin* akvarell portréját csupán 3400 fontra érde-
 mesítették nemrég Angliában, kutyát ábrázoló életnagyságú festményért ugyanakkor kúliónösebb értéködés nélküli megadták ennek *Tolsztoj*-ról készített *Repin*-cenzarajz esetében pedig, a Christie's genfi árverésén, megvenczer svájci franknál koppanit a kalapács.
 (szilágyi)

Perrott Csaba Vilmos: A párizsi Notre-Dame

Mennyiért kelt el?

A Páholj Aukciósház

augusztus 16-i árverésén, az Operában

Kiküldési ár Letűlési ár

Rippl-Rónai József: Leánykelt (ceruza, pasztell, farost 69,5x46)	400 000	1 500 000
Perrott Csaba Vilmos:		
A párizsi Notre-Dame (olaj, vászon 61x80)	800 000	1 800 000
Vaszary János: Balatonon tájkép (olaj, vászon 64x82)	1 500 000	3 800 000
Toulouse-Lautrec, Henri de:		
Lány a Moulin Rouge-ból (kőnyomat 18,5x14,5)	250 000	460 000
Hardtime, Pieter: Virágok (olaj, vászon 71,5x62)	3 000 000	4 400 000
Tesskésztel (6 szem., Zsolnay fajansz)	160 000	240 000
Róna Viktor jelmeze: Hecsupangán Gajane című baletjében	50 000	50 000
Orosz Adél jelmeze: Aszafjev Párizs lángjai című baletjében	80 000	80 000
Cukoroboz (ezüst, 424 g)	55 000	65 000
Mellő (ant deco, 14 k feketemagy, 1,92 ct ruhán, 6 g)	250 000	380 000
Ora (XVIII. sz. aranyozott fémszerkezete,		
"Terrot as Paris" felirattal)	150 000	280 000

Budapest székesfőváros polgármestere

Meltóságos
Nagyságos
Tekintetes

Dr. Szentiványi Gyula

helyben

Lágymányosi-u. 16.

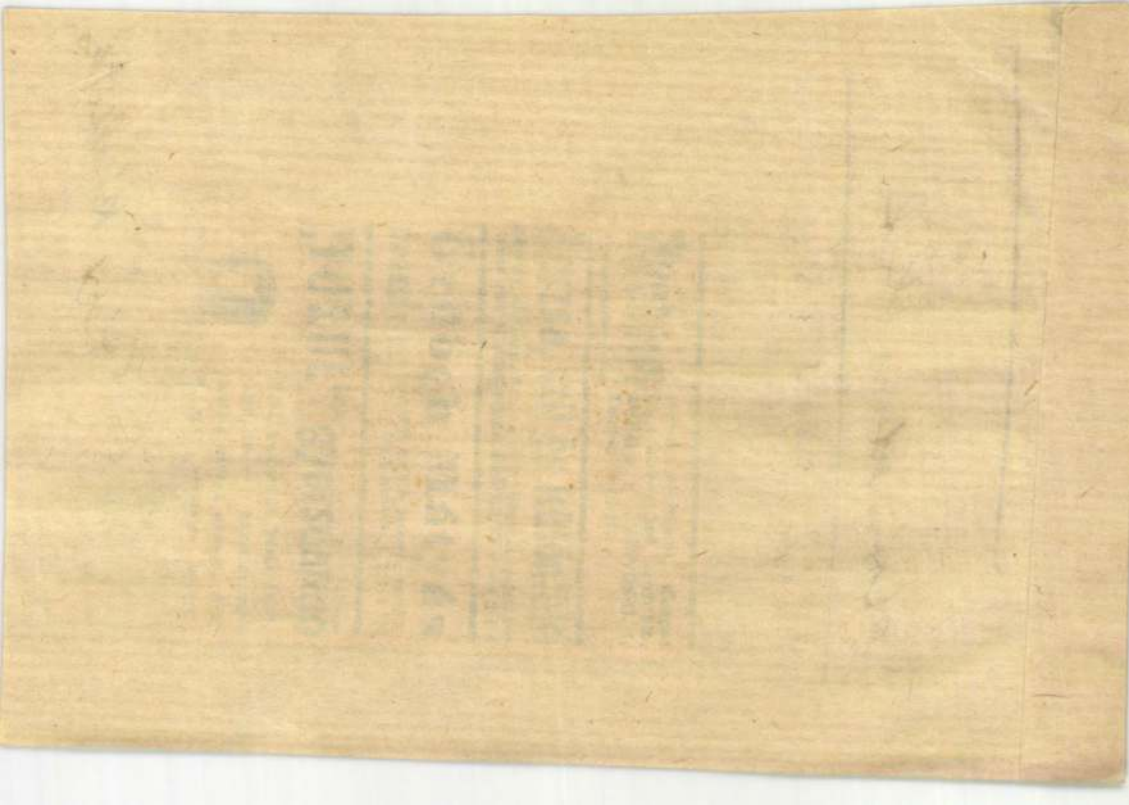
Hivatalból
Közzszolgálati ügyben
Díj átalányozva

Perlrott Csaba Vilmos

Pest 1842. nov. 25

A *Tamás Galéria* most megnyílt kiállításán *Perlrott-Csaba Vilmos* festőművész mutatja be legújabb képeit.

A kiváló művész — aki az úgynevezett »párisi iskola« egyik legjellegzetesebb, első magyar képviselője volt nálunk — rendkívül gondosan válogatott, zavartalanul egy-séges, magas színvonalú gyűjteménnyel lép most is a nyilvánosság elé. Olyan megkapóan szép és értékes anyaggal, amely festőjének teljes beérkezését, tökéletes érettségét meggyőzőn dokumentálja. Egy gazdag és termőnyár java művészi eredményeit látjuk itt együtt, a régebbi kubisztikus-szerkezetes, me-rev formái alul felszabadultan, derűsen pompázó, kivilágosodott színekben s a tiszta festőiség fölényesen biztos előadásában. Perlrott-Csaba egyéni hangú művészete egyforma erővel bontakozik ki eleven-friss szentendrei városrészeitelen és őszinte természet-szeretetben fogant, bensőséges lírájú tájképein, ragyogóan színes virágszendelő-tein és bársonyos, meleg tónusú figurális kompozícióin, amelyek épügy tanúságot tesznek tehetségének elmélyüléséről, mint művészi érdeklődésének lendületéről és festői felkészültségének alaposságáról.

Perrott Csaba Vilmos

Református Elöl

1942. nov. 28.

A Tamás-galériában Perrott-Csaba
Vilmos huszonöt képét láthatjuk. Ő is a
francia igazodású festőink lassan ve-
teránna-örögdedű s ritkuló csoportjához
tartozik. Párisban mintegy tíz évet töl-
tött s Cézanne, Braque s a magyar Fe-
renczynek volt tanítványa. A poszt-
impresszionizmus törekvéseivel sokban
egyezik szándéka, midőn a látható va-
lóság optikailag pontos képe helyett a
dolgok benső lényegét adja vissza stili-
záltan. A dolgoknak a térbeli helyzetét
tisztázza precízen, de nem a fény s árny
látталásával, hanem színekkel, amelyek
erősek, teltesillogásúak. Közömbös neki
a téma, minden a térproblémák tisztá-
zásáig érdeklí. Tartalmas, dús festőisé-
ge s az az elmélyedés, amellyel felada-
tát megoldja — feledteti témáinak kö-
zömbös, érdektelen voltát.

Dr. F. L.

Kei kiállítás

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or date.

Faint, mostly illegible text in the center of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

* (Perlott Csaba Vilmos új képei.) A Tamás Galériában Perlott Csaba Vilmos számol be utolsó párizsi élményeiről. Újabb alkotásai kiegyenlített, összefoglalást jelentenek a látott kép és a lelkiéből fakadó, élénk színharmóniák között. Talán néha túltudatos is ez a vitatkozás a látott motívummal, de mindenkor érdekes és komolyan művészi. A Notre Dame székesegyház a kedvenc képlárvya a mellette folyó Szajna-ággal, bennük gyujtja fel kék-vörös és lilá harmóniáit, ezek élé helyezi az előtérbe csendéleteit és ezekre tekint rá interieurjeiben. Színei most élénkebbek, változatosabbak, mélyebbek és teltebbek, mint régebben, mikor Derain hatása alatt festette kék háttér előtt barnás aktjait. Most sem tagadja meg azonban a tudatos szerkesztést, a távlatépítés lényeges vonalait. Legközvetlenebb műve egy kettős arckép, melyen a kezelés frissessége, a színfoltok finomsága a lelkizátetés mélységével párosul. Néhány szentendrei képén tudatosság nélkül adja felfokozott színélményeit.

Perlott - Csaba Vilmos

B. K. 937 $\frac{M}{IV}$.

* (Kiállítás.) A Modern Kiállításokat

Rendező Bizottság ezuttal *Perrott-Gaba* Vilmos festőművész munkáit gyűjtötte össze a Tamás-galériában. Perrott szelvényben a legfatahabb művészgenerációhoz tartozik, ahhoz, amely lázas igyekezettel új formákat keres a belső élet kifejezéséhez s amely sok botlás, elkanyarodáson túl, végül mégis csak önmagára talált. Mostani gyűjteménye minden eddigtnél legfigyeltlenebb, egységesebb szellemű munkákból áll, amelyek között egy-két művelis értékű alkotás is van. Az analízis korszaka elmúlt már Perrott művészetében is, a teljes kifejezésű összefoglalásokhoz jutott el s ezekben az összefoglalásokban egyformán érvényesül a nagyvonalu komponáló készsége és kitűnő színlátása. Talán meleg színharmoniai azok, amelyek változatlanul kísérik folyton vibráló, ki-kielengő művészetét. Néha éppen ezekhez a színharmoniaikhoz való következetes ragaszkodás okozta, hogy formabontó analízisre volt szükség előbbi állomásain. Perrott nagy rutinier, erénye azonban, hogy nagyszerű felkészültségét nem használja ki csak az igazi művészi kifejezés határáig, nem elégszik meg pusztán technikai megoldásokkal, de még legutóbbi vonalába is teljes művészit hitét viszi bele. Különösen csendéletei értékesek, ezek előadása mindig egy centrális gócból indul ki s e körüli a középpont körüli helyezkednek el a kép szélei és sarkai felé mondaniivalói, a kép minden részén szórakoztatóan és figyelmet lebillenősen. Színlátása is csendéletein jut leginkább érvényre. Tájképei nagyvonalúságukkal és monumentális érzésekre törekvő banrulatukkal kapnak meg. Egyéb kompozícióin is látjuk ezt a monumentális törekvést. Kiforrottsága még a klasszikus értékekből is fel tud használni mindent, ami a mai élet szellemével homogen. A kiállítás ma délután négy órakor nyílik meg.

Perrott Gaba Vilmos

V. N. 1929 III. 22.

MŰNYÉSZLET

Perlrott-Csaba Vilmos kiállítása

A Modern Kiállítás Szervező Bizottsága teljes értékben váltotta be ígérteit, mikor a Tamás-galériában a magyar haladóművészet bemutatását vette programjába. Amint eddig nyújtott, valóban a haladó magyar művészet volt s ebben a sorozatban a holnap megnyitló Perlrott-Csaba Vilmos művészete legelsősorban igazolja a Tamás-galériát.

Perlrott-Csaba Vilmost ebben a megjelenést formájában nem kell felfedezni. Ilyen éretlen, ilyen kiforrottan és ennyire egyénien ismerjük már néhány éve s hogy ez a most kiállított huszonegy képe mégis meglepésszerűen hat, ennek egykerüen az az oka, hogy Perlrott-Csaba Vilmos ebben a kifejeződött művészi előadásában is forma tekintetében kiterheltesedett, szinben pedig meggazdagodott. Perlrott-Csaba Vilmos pikturájából immár megcáfolhatatlanul tör elő a művészi eredmény: egyszerű eszközökkel, egyszerű színekkel, egyszerű előadással kozmikus értelmű abszolút művészetet nyújtani. A 2. számú kompozíciója, a 3. számú erdőrészelete és a 11. számú csendélete Perlrott-Csaba Vilmos művészetének beteljesítése.

Perlrott Csaba Vilmos

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

VI

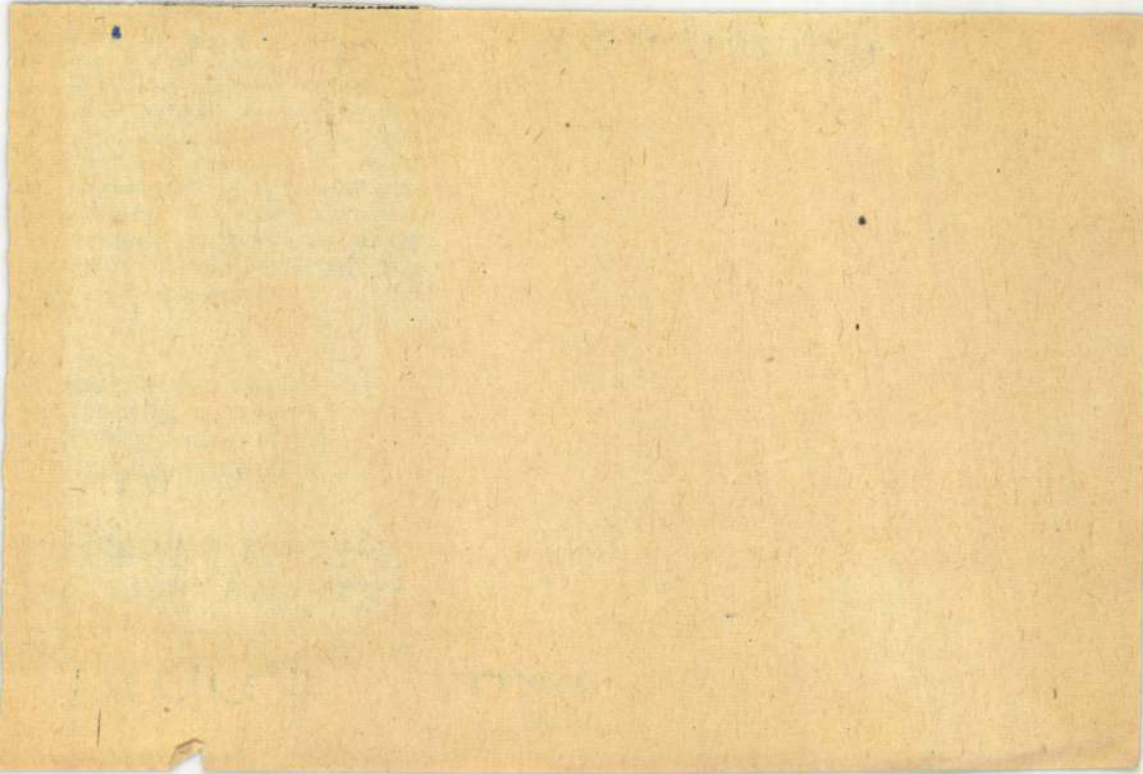
Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or date.

Perrott Csaba Vilmos

* Perrott-Csaba Vilmos kiállítása a Tamás-Galeriában. A modern kiállítást rendező bizottság egyre tartja azt a magas művészi nívót, amely a Tamás-Galeriában eddig munkássága során az értékes magyar művészek válogatott képeinek és szobrainak kiállításával ért. Legújabbán Perrott-Csaba Vilmos nagy erővel megkomponált olajfestményei és ragyogóan színes temperái láthatóan az inlin hatású tereim falain. A művészek teljesen elhagyta komor, sötét korszakait, színei letragyognak, szelíthizesednek képein és külön értéket adnak nagytudásu, biztos valóvezetésu, mindig súlyos problémákat oldó művészetének. Két nagyon szép cigány-portréja, egységes csendjetei, különösen egy kis, leszűrt értékeket mutató csendjele és két nagy olajkompozíciója eddigi művészi útjának legrészletesebb állomása. (m. l.)

M. 929. III. 22

Tamas galeria

Parloff
Csaba

Az új törekvések három olyan mű-
vésze szerepel itt, akiknek kezdemé-
nyező szerep jutott az impresszioniz-
muson túl haladó piktúrában. Ezek
között elsősorban áll Parloff Csaba
Vilmos, aki mostani kitállítása bizony-
ságábanban fejlődését és keresését még
mindig nem zárta le. Szigorú kon-
struktív formái teljes érvényesülése-
ben, színeiben megoldottabb. *Bor-*
nemissza Géza, mintha egy új natura-
lizmus újat egyengető, egyelőre
valahol középtéren járva az im-
presszionizmus és új festői szándékok
között. Legjobb ereje valami drámai
mozgalmasság. Szobrásztausk, *Med-*
gyessy Terenc az első között volt,
akik új formailtság útján indultak el.
Monumentális törekvéseivel találko-
zunk most is tiszta lovasszobrán, két
nyugodt portréfejen s egy szép sir-
emléken.

80.u.932.1.24. Balint Lajos.

8.0.u.932.1.24.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

DAVENPORT
IOWA
JAN 10 1900

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

8 1/2 x 11 1/2 in. 1000

Perrott-Csaba Vilmos

— Perrott-Csaba Vilmos kiállítás. (Tadmas-Galéria.) Perrott-Csaba Vilmos a modern művész kanyargó útján visszatért oda, ahonnan elindult: a természethez. Művészeink között ő a legnyugatibb vándor. Szinte szakadatlanul uton van és a külföld nagy művészeti centrumában keresi az újat. Amit most csinál, mégsem új, legalább is nem újszerű, molivum, vagy festői előadás tekintetében. De mégis új, mert művészenek megújnodott életereje és feltrisszult érdeklődése erzik benne. A ruhátlan emberi alakot festi mostanában Perrott-Csaba, még pedig olyan érdeklődéssel és olyan elmerüléssel, hogy munkái korunk formái elhanyagoló laza festői előadásu képei között már eméltfogva is ujszerűeknek hatnak. Milyen rég láttunk festményen plasztikus előadást és erővel teljes domboru emberi formákkal! Néhány kép (15.) a finom szinességével is megkapó. Érdekes és nagy eredetiségű munkák azután Perrott-Csaba litográfiai, amelyek a művész egy korábbi szakának alkotásai. A Krisztus strátsát és a Szentek gyülekezetei ábrázoló lapok megragadó kifejező erővel teljesek. (c. a.)

Wising 936 II 29

Perlotti Csaba Vilmos

Budapesti Hírlap

1930, január 8, szerda

KÉPZŐMŰVÉSZET

* (Perlotti-Csaba Vilmos művészele.)
Bornemissza Géza írja *Perlotti-Csabáról* a festő művészetéről szóló könyv előszavában: Mindvégig szenvedélyesen szeretett keresni, megtudni, megcsinálni, megpróbálni, megérteni, megvizsgálni és hol ezzel futott versenyt, hol amaz akarata előzni, miközben a munka lázában valósággal tántorgott. Valóban, helyesebben jellemzi e pár sorsral Bornemissza Géza festőbarátja művészetét. Perlottt mindig az újítók csoportjához tartozott. Ifjú korában alig került Nagybányára, az ott kivirágzó modern és zamatosan magyar festői stílussal szemben rögtön az újabb párizsi törekvésekért kezdett leküszöbölteni. A nyugati eredmények, stíluspróbálkozások után való érdeklődése később sem lett kisebb. Párizsban a legmodernebbek árnycsokában dolgozik és az ő piktori hitvallásuk jegyében keresi a maga festői igazát. Cézanne, Matisse, Braque, Picasso és Derain szellemében Perlottt stílusa fölött. Nincs is ideje művészetének ithon gyökeret verni, mert Párizs után való érdeklődése megakadályozza, hogy stílusa helyileg lokálizálódjék és hogy magyar vonások jelentkezzenek benne. Perlotttnak igen nagy érdemei vannak a külföldi stílusújítások importálása terén, de ebben az értékes munkában saját magát rövidítette megkissé. A folytonos versenyfutás, az eredmények állandó figyelése helyett Perlottt jobban járt volna, ha többet épít önmagára. Kétségtelen tehetsége sokkal egyénibb stílust termelt volna ki önmagából, mint a másokkal való állandó iramban. Az idegen hatások igen fontosak a művészek számára, hogy tehetségük kibontakozzék, vagy hogy el ne laposodjék, de a túlsok befolyás viszont meghiúsítja az önmagára való eszmélést, az egyéni stíus megszületését. Ezt a tanulságot vonhatjuk le Perlottt-Csaba Vilmos festői oeuvrejéből és ez bizonyítja a művészetéről írott könyv illusztrációi is. A szépen kiállított, de kevésbé szerencsés címlappal ellátott kötet kiadása a Dante-könyvkiadó áldozatkésztségét dicséri.
(Y. E.)

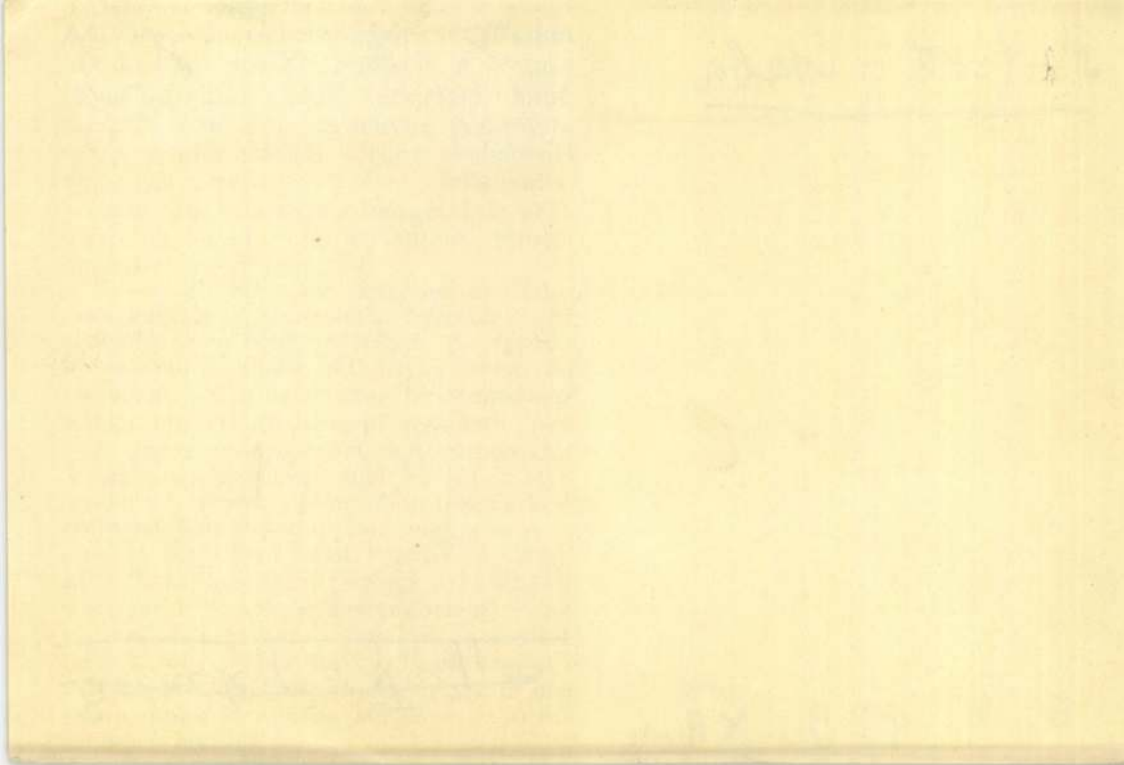
Robert Walter N. [unclear]

1875
Hessburg, Georgia
4 [unclear]

Perrott Csaba Vilmos

— Perrott Csaba Vilmos kiállítás a Tamás Galériában. Igen gazdag termést mutat be a Tamás Galeria legújabb kiállításán Perrott Csaba Vilmos, ez a rendkívül elmélyedő, komoly törekvésű művész, aki sok keresés után talán most találta meg azt a helyes irányt, amelyben zökkenések és kitérők nélkül haladhat a tökéletesedés felé. Ez a kereső művész sokat próbált, sokat kísérletezett, expresszionista és kubista korszaka után most visszatért kiindulási pontjához, a színes nagybányai naturalizmushoz, amelyet egy kompozícióján, mint esendéletein dekoratív irányban próbál stilizálni. Nagybányán kívül Páris volt az iskolája. Mert főleg *Braque* volt rá inspiráló erővel. A párisi batás általában kompozícióján és esendéletein, a nagybányai tájképein látszik meg. Nagyon érdekes festői tanulmányokról tanuskodik egy nagy tanyai téli tája. Kompozícióján a figurák és színek dekoratív egyensúlyozására törekszik. Van néhány figurális tanulmánya, néhány cigány félagt, amelyeken megkapó szépségek vannak. Legsikerültebbek azonban esendéletei, amelyekbe rendszeren a tájképet is belekomponálja. Finom dekoratív érzéke, a formák szeretete, a színek eleven frissége főleg ezeken a munkáin bontakozik ki leghatásosabban. Husz képe egytől-egyig figyelemreméltó, értékes, komoly alkotás. (K.)

M.ú. 929 III 22

Perlrott - Csaba

Perlrott-Csaba Vilmos művészete

Huszonöt esztendő termése, a művészi forma-nyelv csiszolása, a kifejezési mód keresése terén küzdő, vívódó és tépelődő művész alkotása került egybe abban a komoly szépségű műben, amely feltárja *Perlrott-Csaba* Vilmos magyar festőművész negyedszázados munkásságát.

Perlrott-Csaba Vilmos forradalmárként indult művészi útjára. Nem kellett megtagadnia semmit abból, ami régi volt, nem kellett művészi hitét megváltoztatnia, nem tépelődött a maradni vagy haladni problémák megválasztása között, az ő művészi felhogása már elindulásakor szakadás volt a kötött forma és az akadémikus szinelmélet évszázados dogmáitól. Rendületlenül hitt elhivatottságában, megingathatatlanul bizott abban, hogy a művészi izlés előbb-utóbb feltárja azt a sejtelmes lelki erőt, amely gát és kötelelem nélkül fordulhat a teljesen egyéni meglátás és kifejezési forma felé. Ez a felfogás támogatta huszonöt esztendőn keresztül, ezért nem látott maga előtt bálványokat, s ez tartotta meg benne az egyenes érzést, hogy nem a rombolás az új művészet útja, hanem az építés. Mindenkit szeretett, aki alkotott, mindenből tanult s a múlt értékei úgy halmozódtak föl lelkében, mint a méhkasban a méz, amelyet parányi szemekből rak össze millió és millió kis méhcsáp.

Perlrott-Csaba Vilmos művészete Nagybányától Párizson keresztül újra a magyar földre gyönyö-

E. K. 929. XII.

Ugy látszik, nem hallották, mert más
ként el nem gondolhatnók, milyen lelki
ismerettel mernek egy millió pengőt erdő
vásárra száni, míg egyetlen beteg is
pénzhiány miatt szenved Budapest kórhá
zaiban. Ugy látszik nem hallották
Wolffék, Kozmáék: tulontul el voltak fog
lalva a nagyszerű kivégzés előkészítésével
melynek neve fővárosi javaslat, melynek
áldozata Budapest autonómiája lesz
amely holnap kerül megerősítés végett a
törvényhozás elé.

Kézfogással pecsételte meg a két ha
talmi párt dicső szövetségét a választól
ellen és soha jobbkor, mint éppen most
az önkormányzat ledöntésének előestéjén
nem kerülhetett volna tárgyalásztal

men ivelo nia, amelyen minden tepeloo at-
naladhat az uj müvészii hit felé. A magyar mü-
vészii irodalom nagy gazdagodása a *Perlrott-Isaba*
/ilmos művészetéről írott könyv. (b. m.)

(—) **Borszéki Frigyes műteremkiállítása.** Veres
Pálné-utca 19. szám alatt levő műtermében *Bor-
széki Frigyes* festőművész összegyűjtötte azokat
a kerámiai műremekeket, amelyek még meg-
maradtak a művész birtokában abból az időből,
mikor a művész teljes erejét erre a műiparra
fordította. Közismert tény, hogy a Borszéki-
kerámia hihetetlen fényes sikerutat tett meg még
a tengeren túl is, s aztán speciális magyar sors,
hogy minden siker ellenére sem tudta *Borszéki*
Frigyes folytatni művészetét. A nagyhirű mult
néhány itt maradt remekéből a művész végső ki-
rusítást rendez. A kiállítás egész napon át meg-
tekinthető s a kiállított tárgyak igen olcsón meg-
szerezhetők.

* (Perrott-Csaba Vilmos festményel.)

Perrott-Csaba Vilmos volt a magyar festők között egyike az elsőnek, aki Cézanne je-
gyében a postimpreszionizmusra esküdtöt
fől és a természet röpké színbenyomásainak
lerögztetése helyett újból a szín- és forma-
komponáláshoz tért meg. Azóta sem maradt
hűtlen a párizsi hatásokhoz, sőt újabban
magaévé tette azokat a stílusfőrekevéseket is,
amelyek a Picasso és Braque köré csoport-
osuló esendélefestők modorát jellemzik.
Szerepvésére nem megy el a kubista végle-
tekig, azonban a fény és árnyék átes, a tár-
gyakat szinte szögletesre lapító elosztásában,
a fekete, zöld és sárga színekkel való har-
monizálásában követőjükké szegődik. Mű-
vészetének jellege ezért párizsian nemzet-
közi, kevés köze van már az itthoni előzmé-
nyekhez. Egyetlenegy tájképe árulja el,
hogy ő is epigonja volt a nagybányai moz-
galomnak, a legmagyarabb stílust képviselő
iskolának. E tájkép festésénél Perrott ke-
veset mérlegelt, nem igen gondolt mások
modorára és éppen ezért frissebb, őszintébb
hatású művet hozott létre, mint esendéle-
iben, amelyek finom részleteik és érdekes
színharmóniáik ellenére sem győznek meg
egyéni kvalitásikkal. Két figurális kompo-
ziciója viszont régebbi stílusára emlékeztet,
mídon először kereste másokkal újból az
aktok mozdulataiban, együttesében rejtő
összhangot. Eimomabb egy elegánsfűt főtrí-
zoló, a kék és olajharna sátnak harmóniá-
jára fölépített, stílizált képmása. Ugy érez-
zük, hogy Perrott, ha kevésbé állandó
kapcsolatot tartott volna föl Párizssal és
ittthon, önállóan fejlesztette volna tovább
stílusát, úgy egyéniben és eredményesebben
teljesedne ki művészete. A kiállítás az Aka-

STH MNLK

729. III. 22

demi-ntca 8. szám alatt lévő Tamás-galériá-
ban látható. (Y. E.)

Perrott Csaba Vilmos

Per West

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Perlrott-Csaba kiállítása

A Tamás-galériában rendez kiállítást legutóbbi munkásságának eredményeiből *Perlrott-Csaba* Vilmos. S minthogy ez a kiállítóhelyiség kívánatképpen az új törekvésű művészek számára nyílt meg, *Perlrott-Csaba* Vilmosnak valóban itt van a helye, mert amióta az új művészet problémái útnak indultak, hívei és úttörői elkezdték munkájukat, ezt a nagyon sok készségű, gazdag tudású művészt mindig ott találjuk az életben. A tegnaptól való elszakadás útjának munkásságában erős harcosa volt s így jutott el a kubizmus végső kifejlődéséhez. S ha pontosak akármik lenni, éppen mai kiállításának eredményeiben így jutott el — látszólag visszafordulón — egy komplexebb ábrázolás elindulásához. Bár ezen a kiállításon legteljesebb eredményeit néhány kompozícióban és színben néhány érdekes csendélete adja, — tulajdonképpen figurális tablói és tájképei, csendéleteinek tájképrészletei is, — jelzik azt az utat, amelyre most van elindulóban. Kétségtelen, hogy két nagy figurális kompozícióján ott találjuk legutóbbi szintetikus állomásainak végső eredményeit. De viszont ott találjuk a régi *Perlrott-Csaba* néhány régi emlékeit is ez új formákba reveláltan. Csendéletekben, tájképekben, figurális kompozíciókban pedig egyképpen teljes készültségű festő, aki mondani valóin és festői látásán túl eszközben és technikában mindig egyformán biztos. (bl.)

Perlrott Csaba Vilmos

Journal of the
Exploration of the
Interior of the
United States
by
Major
John C. Fremont
and
James W. Wadsworth
1842-1846

THE
LIBRARY OF THE
CONGRESS
5100 RESERVE DEPARTMENT
WASHINGTON, D. C. 20540

7. 21. 1897
James W. Wadsworth

Két szép kiállítás

Perlrótt Csaba Vilmos kiállítása nyílik meg a Tamás-Galériában. A most 55 éves festő *fiataltsága* feltétlenül *megbízhatóbb*, mint sok kiábrándultan és véleménytelenül alkalmazkodó húszévesé. Felelős, felnőtt művész Perlrótt Csaba még akkor is, amikor új állomások felé halad. Cigányképeinek, szép telt barna aktjainak még az is örül, aki nem állapítja meg első látásra, hogy a művész feloldódott régebbi keménységéből és formái már önmagukban is élnek. Böles, finom öröm az ilyen képeket nézni. Külön kell megemlíteni

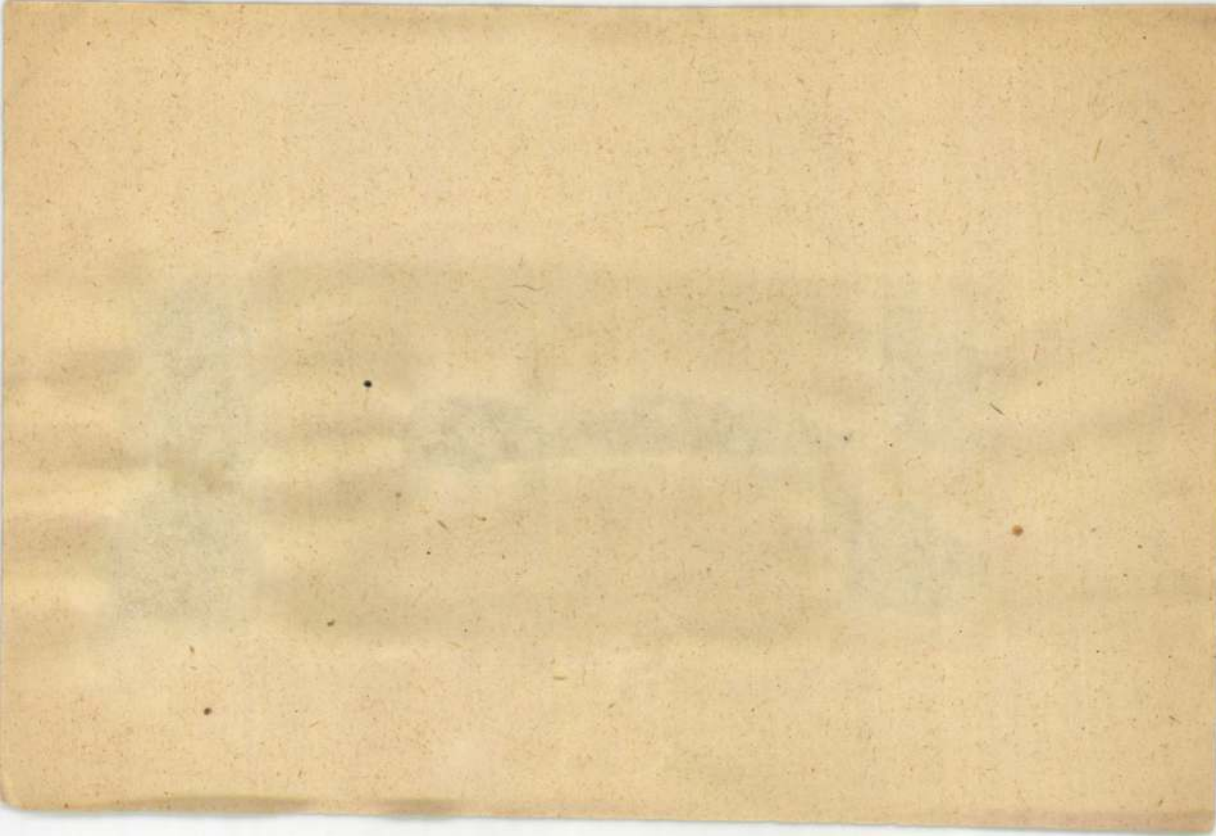
Perlrótt három legderűsebb alkotását: a barackosan izes és színes »Szabadban«-t, lágyan szép »Kilátás a műtcremből«-t és a vidítón tisztá 25. számú csendéletet.

*

Magyarország

1936. márc. 7.

Perlrótt Csaba Vilmos

Perlrott Csaba Vilmos

Az Ernst Múzeum kiállítása

Három művész gyűjteményes kiállítása nyílt meg szombaton az Ernst Múzeumban. **Graber Margit**, **Perlrott Csaba Vilmos** és **Szobotka Imre** képei töltik meg a múzeum négy termét. Graber Margit és Szobotka Imre egy-egy teremben, Perlrott Csaba pedig két teremben és az előcsarnok egy részében mutatja be munkáit.

Az udvariasság szabályai szerint beszéljünk először Graber Margit műveiről, amelyek közül nekünk elsősorban kréta, tus és szénrajzai tetszettek, a vonalak kitűnő vezetésével, továbbá „Angám” című rótlirajza, amely valami különös emberi bát indulatos temperamentumú művésznék nevezhető, aki elsősorban kompozitívval hat. Renkífűll érdekesek csendelői, az a mód, ahogy ezekbe a képébe lelket visz és a tárgyakra életet lehel, bizarr és megrágható. Szobotka Imre egy kép kivételével pasztell és olajfestményekkel készült tájképeket állított ki. Nekünk ez az egy képe tetszett igazán, „Havas önarckép” című olajfestménye, amely a művész lelkéből árad el egyet-mást. (V. sz.)

Perlrott

K

1947. apr. 1.
Margit Nemest

1840

1840

Magyar Nemzet

LAPKIDÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
BUDAPEST, VII., LENIN-KÖRÜT 9-11
TELEFON: 227-661, 221-285

— A szentendrei festők II. képkiallítása vasárnap délelőtti nyitáskor a szentendrei Fe- renczy Károly Múzeumban. A kiállított művek nagyszéles tag- a szentendrei művésztelep tag- jainak alkotásai, de a telephez nem tartozó helyi festők és a nyáron Szentendrén dolgozó budapesti művészek művei is szerepelnek a kiállításon. Így a többi között Perrott Csaba Vilmos, Diener Jenő, Rudolf, Bán Béla, Barcsay Jenő és Fö- nyi Géza festőművészek képei is.

Perrott Csaba Vilmos
11. 11. 1951
festőművészek

film Színház Társaság

A Magyar Színházban megkezdődtek az új Heltai-darab bemutatójának előkészületei

Annakidején jelentettük, hogy Heltai Jenő új színdarabját, a Bagdadi menyasszonyt átadta a Magyar Színház igazgatóságának.

Heltai Jenő előbbeni darabjának, a Néma leventé-nek rendkívüli sikere arra enged következtetni, hogy az új verses színdarab szintén

a színház nagy sikerének élére kerül.

Az előkészületek a Bagdadi bozorkány bemutatójára már megkezdődtek, az eddigi tervek szerint még ebben a hónapban elkezdik a Magyar Színház színpadán az új Heltai-darab próbáit.

A HOSSZU ÉLET

TIZPARANCSOLATA

A newyorki felső tízezer nagy bankett keretében ünnepelte meg Edna Wallace Hopper amerikai táncos színésznő hetvenötödik születésnapját. A bankett keretében lelkes felköszöntők hangzottak el, amelyekre az ünnepelt színésznő válaszként és beszédét így fejezte be:

— Most pedig hölgyeim és uraim engedjék meg, hogy e sok lelkes és szeretettel üdvözlésre válaszul hálám jeléül átnyújtsam önöknek a fiatalság tizparancsolatát. Ha e tizparancsolat ellen nem vétenek, bizton hiszem, hogy az én születésnapom önök is megérik és kilencvenötödik születésnapjuk alkalmából viszonzásul én köszönhetem önöket. A tiz parancsom ez:

1. Mindig jókedvűek legyünk.
2. Minden nap tornázzunk.
3. Legalább egyszer egy héten egész napot töltsünk a szabad levegőn.
4. Hat napon át minden nap aludjunk legalább hét órát.
5. Egyszer egy héten azonban

töltsünk alva tizenkét órát.

6. Mindennap találjunk okot a lelkesedésre.

7. Lefekvés előtt egy csésze cukrozott tej mulhatatlanul szükséges.

8. Ne igyunk alkoholt, együnk kevés kóst, sok fűzeléket és még több gyümölcsöt.

9. Dohányozni tilos!

10. Sohase dolgozzál többet, mint amennyit bír az erőd.

Az ünnepők lelkes éljenzéssel tettek fogadalmat arra, hogy a hetvenöt esztendő színésznő parancsait betartják és ha maguk is hetvenévesek lesznek, beszámolnak a színésznő tizparancsa teljesítése során tett tapasztalatairól.

A hosszú életet forrón óhajtók lelkes éljenzéssel üdvözölték a newyorki művészvilág egyik híres bohém aggyasztóját, Fred Dobler és az ünnepelt színésznőhöz fordulva, ezt a kérdést tette fel:

— De mit csináljak én, aki a hosszú élet felsorakoztatott parancsaiból egyetlenegyét sem teljesítettem — kilencven esztendő óta?...

Debora

Színházigazgatói pályafutásának utolsóelőtti esztendejében, ezer gond és baj közepette írta a Debora című oratóriumot Händel, alig néhány hét alatt. Csalódott az emberekben, a barátjaiban, a művészekben, akik neki köszönhetnék híruket, csalódott a közönségben, csak önmagában nem csalódott. Robusztus lényé lerázta magáról gonosz és alattomos támadóit, kiengyenesedett s elhagyva diadalainak színhelyét, az operát, új műforma felé fordult, az oratórium felé. Az új műformát maga teremtette meg magának s Debora című műve egyike legelső kísérleteinek. De már így is mestermű! Hálásan gondolunk Lichtenberg Emilre és művészeire, amiért hétfőn este a Zeneművészeti Főiskola zsufolásig telt termében előadták az igazi, mély vallásos érzésnek ezt a megrázó erejű megnyilatkozását. Drámai hitvallás a Debora arról, hogy él az igazság s Isten az övét el nem hagyja. Színes, mozgalmos, a figyelmet állandóan ébrentartó, a fantáziát foglalkoztató, őserű zene a Deboraé, nem csodálkozunk rajta, hogy színpadon is sikert aratott, annak ellenére, hogy szövegkönyve gyenge. A Budapesti Ének- és Zenekar egyesület és a Hangversenyzenekar énekesei és muzsikusi híven követték Lichtenberg karmesteri pálcájának minden megmozdulását, a szólisták közül kimagaslott Rösler Endre, Báthy Anna, Durigo Ilona. Esményi tolmácsolói ők Händel géniusának. A basszus-áriákban Koréh Endre zengő hangjában gyönyörködhetünk.

Kis szerepét megfelelően tolmácsolta Sipos Jenő, Káldi László a csembalo, Zalánfy Aladár a zongora mellett mintaszerűen látta el tisztét. A közönség nem fukarkodott a tapsokkal.

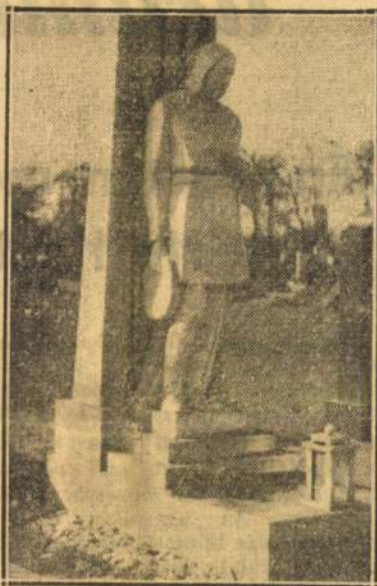
I. gy.

„Zenéjét szerezte Herendy Mancsi”

A Magyar Filmrodában rövidesen megkezdik a „Pérez áll a hához” című magyar film forgatását. A film különös érdekessége a zeneszerző személye, aki nem más, mint Herendy Mancsi, az ismert és népszerű énekesnő. Herendy Mancsi nemcsak komponistája a film muzsikájának, hanem a film egyik szereplője is: dalaik közül néhányat a film keretében ő maga énekel majd.

Érdekes előadások a Magyar Munkaközösségben

A Magyar Munkaközösség folytatja nagyszerű szombati előadásorozatát Magyar Ontudat címen a Társadalom-egészségügyi Múzeumban. Jövő szombaton Veres Péter, a kiváló paraszt-író „Parasztság és magyarság” címen ad elő A csütörtöki színházi szemináriumban Hont Ferenc február 23-án „Színdarab és magyarság”, március 2-án pedig „Színdarab és társadalom” címen tart előadást vetített képekkel. Pénteken a Plank-hangversenyteremben egy sereg fiatal magyar zeneszerzőt mutat be a Magyar Munkaközösség, köztük Bartók Jánost, Bartók Béla unokaöccsét és Szerényi Endrét, a Budapesti Hangversenyzenekar kifizető hegedűmesterét.

Odry Arpád síremléke, amely a nagy művészt Hamlet szerepében ábrázolja. A síremléket a jövő héten leplezik le.

Ma hallottam

hogy az olasz lapok tudósítása szerint az egyik bresciai színházban egy balettpantomim előadása során nagy sikert aratott a magyar Tarnay Géza és partnere, Csizsér Ágnes. A két «színészygerék» — Tarnay Géza Tarnay Leona fia, Csizsér Ágnes pedig a Magyar Színház művésznőnek Csizsér Artur, a Sárka Liliom híres cigányának lánya — Bresciából további művészi körutra indul.

hogy Rédey-Dénes Livia ismert társaságbelei urhölgy, aki hosszabb idő óta énektanár tanítványokat folytat, külföldre szerződött. Először rádió stúdiójában, mégpedig a Radio Normandie-ben, ahol egy biedermeier-hangjátékban mutatkozik be.

hogy a Pódlum igazgatósága Elő az okmányokkal című szezonnyitó műsorának esütörtök esti kétszázadik előadása alkalmából félegy órai kezdettel vacsorát ad, amelyre a művészvilág sok reprezentánsát és a kis színház jóbarátait hívták meg.

hogy Jávor Pál Kassán vendégszerepelt Zilahy Lajos színdarabjában, a Süt a napban. A közönség tüntető szeretettel fogadta a kitünő művészt. Partnere Lakos Klári volt, a kassai színház tagja, akit ugyancsak sokat tapsoltak.

hogy a bohém művész, aki gyakran és szívesen néz le a pohár fenekére, a minap egy közéleti nagyságunk ünnepeltetésén jelent meg. Az ünnepi banketten ő is felszólt és beszédét így kezdte: «Urain, én, aki megittam kenyerem javát...»

Tőkés Anna az Amphitryon egyik jelenetében a Nemzeti Színházban.

Perlrott Csaba: „A mai idők nem íhletik a művészt”

A magyar képzőművészet egyik legkiválóbb alakja, Perlrott Csaba Vilmos, Párisba megy tárlat rendezésére. Elutazása előtt beszélünk a kitünő festővel, aki évek óta a magyar képzőművészet vándorának számít. Állandó külföldi vándorlásai közben meg-megjelenik Budapesten, bemutatót ad új műveiből. Már a békebeli Magyarország nagy festői között emlegették az akkor fiatal művészt. Kétszer tüntették ki a főváros Ferenc József-díjjal és állami ösztöndíjjal is kapott, hogy külföldön tanulhasson és fejleszthesse tovább művészetét.

— Ezek a mai idők — mondja — nem inspirálják a művészt. Legalább engem nem. A művésznak szabadság, derű, napfény, mosolygás, jókedv kell. Nem vagyok politikus és soha nem is politizáltam, nem akarok most sem, sajnos azonban, a politika mindenki legbensőbb énjeig kezd elhatolni. Ez pedig nem mozdítja elő a művész alkotókedvét.

— Tulajdonképpen ma művészi

alig van, a képzőművész, ha csak közmegegyezést nem kap, nem tud dolgozni, mert ha volna is kedve a munkához, képtelen ma eladni.

— 1905 óta alig volt esztendő, amikor öt-hat hónapot ne töltöttem volna külföldön. Azért csak annyit, mert tovább nem bírtam ki. Huzott haza a honvágy. Hiába voltak a párisi kiállítások sikerei, többet jelentett számomra: mit fognak mondani otthon a kávéházi művészasztalnál, s bármily ragyogó volt az ég Barbizonban, nem tudta velem elfeledtetni Nagybányát. Hiába voltak a nagy lehetőségek, mindig hazajöttem, mert ez adott erőt és íhletet a további munkához.

— Most is bizonyos vagyok benne, hogy rövidesen visszajövök és itthon is bemutatom legújabb műveimet. Szeretném felrészni az embereket, hogy lássák meg és tudják szeretni a szépet, mert az emberi létnek minden korban a szép, a művészi volt az igazi benső értéke és ez lesz a jövőben is.

Páger Antal: Mi a különbség a két Bors István között?

Páger Antallal beszélgettünk ma délután. Tegnap éjszaka levettették neki új filmjét, a Bors Istvánt — erről diskurálunk.

Ezt mondja Páger Antal:

— A Bors István nem volt már színpadi formájában sem közönséges szerep a számomra, olyan, amely elcsúszik a többi között. Ugynevezett — kedvenc szerep volt s ha ezt a színházi szakkifejezést használhatom: parádés szerep. Jó szerep, mert sok okos mondanivalója van, hálás szerep, mert sokrétű színészi alakításra nyújt lehetőséget, de kedvenc szerep főleg azért, mert a Bors István karriertörténet, egy alulról felfelé törő, nagy energiájú és igaz ember története. És én mindig szívesen emlékezem arra, hogy magam is alulról kezdtem és törtem idáig... — A különbség a színpadi és a film-

re vitt Hungary-darab között az, hogy a film kiterjedtebbé tette a lehetőségeket és keretek megnövelésével a történetet. Mindazt, amit a színpadon csak elmondani lehetett a gazdaságról, a kastélyról, a földesurakról, amely tulajdonképpeni millió Bors István figurájának, azt itt mind a valóságban lehetett megmutatni és a legizgalmasabb és legfőbb jelenetek a történet eredeti színhelyén kerültek a felvevőgép elé. Lent forgattuk a mesét Polgárdiban, a Batthyány-kastélyban, később pedig a rendező, Bánky Viktor felépítette a kastély belső termeinek mását a műteremben.

Páger Antal új filmjéről, a Bors Istvánról már jelentettük, hogy ez lesz a hét magyar filmeseménye, egyszerre három mozi vásznán.

Nyilvános főpróba lesz az új Harsányi-darabból

A Víg színház szombaton este mutatja be Harsányi Zsolt új háromfelvonásos vígjátékát, a «Grókisasszony»-t. A színház a békeidőben játszó darab premierjét megelőzően, pénteken, e hónap 24-én délután fél 11 órakor nyilvános főpróbát tart a darabból. A jegyek a pénztárnál kaphatók. A főpróba jövedelme a vígszínházi nyugdíjasok jóléti alapját szolgálja.

Fiúk városa

Az emberi jóság és szeretet hatalmas eposza ez a film — hangosan, de nem rikoltóan, egyszerű közvetlenséggel, de annál nagyobb meggyőző erővel hirdette, hogy béke, jóság, megértés, rend és nyugalom mind a szeretet gyümölcse.

Egy fiatal pap megrendülten áll egy halálraítéllett előtt, akit, az apátlan-nyátlan árvát, a gyűlölet kergetett egész dult életén át a villanyosságig. Elhatározza, hogy a szeretet erejével gyógyítja meg a zülötteket, a bajba jutottakat, az élet napos oldaláról kiszorultak felsebzett lelkét. A kezét már korán kell kezdeni: a gyermekkorban. Onthont nyit szegény gyermekek számára, rengeteg akadállyal kell megküzdenie: anyagi gondokkal, emberi értetlenséggel stb. A szegény

gyermekek otthona mégis felépül, egyetlen szerény házacskából gyönyörű kertvárossá terebélyesedik és Flanagan atya álma, a Fiúk városa ott áll és virul a mai Egyesült Államokban. Évente a becsületet, dolgos polgárokká nevelt fiatal emberek segéret adja az államnak, hirdette a szeretet és jóság diadalát.

A film a Fiúk városának alapítását, történetét, küzdelmeit és győzelmét az amerikai filmjátszás legtekélyesebb eszközeivel viszi vászonra. A száz és száz névtelen, kócoshajú gyermekszereplő mindmegannyi művész, Mickey Rooney pedig, ez a hatalmas tempóban fejlődő kamasz filmsztár olyat produkál, amely a filmművészet legszébb lapjaira méltó. Spencer Tracy alakítja Flanagan atyát, — a szeretet és hit meggyőző ereje sugárzik szemből.

Magyar hangverseny a baseli rádióban

Basel rádiója, a népszerű Beromünster-adó tegnap délután 4 órakor magyar művészek hangversenyét közvetítette. Vig György triója — mint a svájci rádióbemondó mondotta — Vig György csodatriója állott a mikrofon elé és több mint egy óra hosszát szórakoztatta a közönséget pompás játékkal. Vig György neve nem ismeretlen a magyar közönség előtt. Annak idején a budapesti stúdióban gyakran szerepelt, s a magyar közönség mindig örömmel hallgatta remek szaxofónszólóit.

JAPÁNOK BOMBÁZTÁK a Hongkong körüli ANGOL TERÜLETEKET

London, február 21.

(Magyar Távirati Iroda.) Ma reggel kilenc japán repülőgép bombázta a hongkongi angol terület határán fekvő Sum-csun kina falut. Több japán bomba az angol területen fekvő angol katonai őrházra esett és angol földön megölt egy hindut és több kínait, megrongálta a vasutvonalat és több vasúti kocsit.

A japánok bombázták a kanton-kowlooni vasutvonal angol területre eső szakaszát és a gépkocsit. Kínai oldalon 17 bomba esett le. Több helyen tűz támadt. Sokan angol területre menekültek.

Sanghaj, február 21.

Lancsaut, Kanszu tartomány fővárosát, hétfőn

negyven repülőgép bombázta. Kínai jelentések szerint a bombázásnak sok halálos áldozata van.

A kínai és japán repülőgépek között a város felett heves légi harc fejlődött ki. Hivatalos japán jelentés szerint a légi harc során harminchat kínai repülőgépet lelőttek. Egy japán bombavetőgép hétfőnyi legénységével lezuhant.

Megoldották a belga kormányválságot

Brüsszel, február 21.

Pierlot szenátor hétfőn este kijelentette, hogy a válság megoldódott. Az új kormány-összeállítása — ha nem jön közbe előre nem látható akadály — kedden elkészül.

Kedden megállapítják a kormány programját és szerdán vagy csütörtökön a kormány bemutatkozik a parlamentben. Az új kormány-

nak a miniszterelnökön kívül tizenegy miniszter-tagja lesz. A továbbiakban Pierlot kijelentette, hogy az új kormány katolikus és szociáldemokrata képviselőkből fog állni.

valamint néhány szakemberből. Jól értesült körökben úgy tudják, hogy a kabinetnek hat törvényhozó és öt parlamentenkívül álló tagja lesz.

AZ ÚJ KANCELLÁRI PALOTA LÉGVÉDELMI BERENDEZÉSE

London, február 21.

(Daily Telegraph and Morning Post.) A Daily Telegraph keddi számban a lap berlini tudósítója nagy cikket közöl azokról a légvédelmi berendezésekről, amelyeket Hitler kancellár rendeltetése

az új kancellári palota alatt beépítettek

az épületben dolgozó tisztviselőknek védelmére. Ezek a berendezések rendkívül gonddal készültek, noha egész Berlinben a Wilhelmstrasse van legjobban felszerelve légvédelmi ágyakkal.

A palota márványpadlója alatt

két-három méternyire vannak beépítve

a betonfedezékek, amelyeknek első emeletén kétszáz autó befogadására alkalmas földalatti garázs van. Ez alatt vannak a tulajdonképpeni fedezékek és óvóhelyek.

minden elképzelhető kényelemmel berendezve. Külön készülékek gondoskodnak a levegő hőmérsékletének leggonoszabb szabályozásáról. Bármely pillanatban üzembehelyezhető különleges villanykonyhák által rendelkezésre.

Az elsősegély nyújtására szolgáló helyek valóságos kórházaknak ille- nek be. A földalatti épületlomb többi helyisége is hasonlóan a leg- tökéletesebben van berendezve.

Petróleum- mezőket találtak Grönlandban

Kopenhága, február 21.

(Daily Telegraph and Morning Post.) Dr. Rosenkrantz fiatal dán geológus a minap azzal tért vissza grönlandi utjáról, hogy a Nugusk-félszigeten egy tűzhányó közelében kőolajforrásokat fedezett fel. Az egész környék Texasra emlékeztet. Meg van győződve róla, hogy rend- kívül kiadós petróleumleletekre bukkant.

Ezen a nyáron nagy dán expedi- ción indul a grönlandi petróleum- mezőkre.

Ha vásárol, hivatkozzék
az ESTI KURIR-ra!

A Jókai-utcai szerelmi dráma a bíróság előtt

„Én akartam meghalni, nem őt akartam bántani”
„A sértett rutul cserben hagyta a vádlottat”

Magábaroskadt fiatal leányt vezetett ma a fogházor a büntető-törvényszék Krayzell-tanácsa elé: Rákász Erzsébet január 8-án a Jókai-utca és Dessewffy-utca sarkán marólyuggal leöntötte volt vőlegényét, Molnár János muzeumi alkalmazottat. Az ügyészség emiatt egészségrontás büntette címén emelt vádat a fiatal leány ellen, akit a merénylet után nyomban letartóztatásba helyeztek.

Az ügyészi vádirat felolvasása után Rákász Erzsébet zokogva mondta el védekezését:

— Nem tudtam megküzdeni fájdalommal. Csalódtam vőlegényemben, aki két évi udvarlás után házasságot ígért nekem, azután elhagyott. Mint vőlegény és menyasszony szerepeltünk, sohasem gondoltam volna arra, hogy így visszaél bizalmammal. Már minden elő volt készítve az esküvőre, amikor értésemre adta, hogy más menyasszonyt választott és kért, hogy feledjem el...

Az utolsó találkozó

A fiatal leány zokogása miatt sokszor percekig szünetel a tárgyalás. Krayzell tanácselnök hiába igyekszik lelket önteni a vádlottba, sírás a válasz a kérdések zuhatagára. Majd kissé erőt vesz magán és így folytatja:

— Még egy utolsó találkozót kértem Molnártól. Éppen Vízkereszt napján történt ez, amikor megállapodtunk, hogy találkozunk egy vendéglőben. Még soha az életben nem voltam egyedül nyilvános helyen, megkértem egyik ismerősömet, aki kislíával együtt eljött velem a vendéglőbe. Hat órára ígérte Molnár, hogy eljön, mi este tíz óráig hiába vártuk, már szedelőzködni kezdtünk, hogy eltávozzunk, amikor az ablakon keresztül látam, hogy Molnár kint sétál az utcán. Kimentem hozzá és igyekeztem lelkére beszélni. Volt vőlegényem durva szavakkal elutasított és kijelentette, hogy nem akar rólam tudni, ez volt az utolsó találkozásunk.

— Elborult előttem minden. A retikülömből előkaptam a maró folyadékkal telt üveget, hogy előtte végezzek magammal. Molnár nyilván félreértette mozdulatomat, meglököst, úgyhogy a lugk az üvegből az arcára fröccsent. Én akartam meghalni — fejezte be vallomását a leány —, nem akartam őt bántani...

Molnár János sértett lépett először a bíróság elé, hogy tanuvallo- mást tegyen. Arcán borzalmas sebek mutatják, hogy mi történt Vízkeresztkor. Még ma sem gyógyultak be sebei, állandó orvosi kezelést alatt áll. Nagyon súlyosan vádolja volt menyasszonyát. Elismeri, hogy házasságot ígért a leánynak, de hogy nem vette el, annak — mondotta — kizárólag Rákász Erzsébet az oka.

Szembesítés nélkül

A fiatal leány kezébe temetett arocal, fuldokló sírással hallgatja a súlyosan vádoló szavakat, de egy pillanatra sem néz fel.

A törvényszék nem szembesített a sértettet a vádlottal, majd Vitray Antal egyetemi tanár, törvényszéki orvosszakértő vallomása következett. Az orvosszakértő szerint a maró folyadék alkalmas volt az egészségrontás büntetének elkövetésére, de halált csak abban az esetben okozhatott volna, ha a folyadék a gyomorba jut.

Az ügyészi vádbeszéd után Kisfalvi István dr. irgalmas ítéletet kért

védebeszédében. Rámutatott véden- cének rettenetes helyzetére, amely kiváltotta belőle, hogy hűtlen vő- legényének életére törjön.

A törvényszék egészségrontás vétségében mondotta ki bűnösnek Rákász Erzsébetet és ezért egy- hónapi és tíz napi fogházra ítélte, amelyet az elszünetelt vizsgálati fogsággal teljesen kitöltöttnek vett

és elrendelte szabaddá helyezé- sét.

Az ítélet indokolása szerint a sértett rutul cserbenhagyta a vád- lottat és ez érthetővé teszi azt a nagyfokú felindulást és elkesere- dettséget, amely a vádlottat olyan izgalomba hozta, hogy a büncselek- ményt elkövette.

Az ítélet jogerős.

A földközítengeri kérdés a Balkán- konferencián

Bukarest, február 21.

A Balkánszövetség állandó taná- csának érdemi tárgyalásai kedden kezdődnek. A hétfői nap tulajdon- képpen csak a kölcsönös megisme- rést szolgálja.

A hétfői napot egyébként a ro- mán fővárosban eddig alig látott fényvel és pompával megrendezett díszbéd és fogadás zárta le a kül- ügyminisztériumban. Az elhangzott pohárköszöntők közül leginkább Metaxasz görög miniszterelnök és külügyminiszter beszéde keltett fi- gyelmet, főleg beszédének az a ré- sze, amelyben

a határok „sérthetlenségéről” beszélt.

A román lapok a miniszterelnöknek ezt a kijelentését úgy magyarázzák, hogy az értekezleten a határmódo- sítók kérdése egyáltalán nem kerül szóba.

A Timpul, a külügyminisztérium szócsöve keddeggeli vézercikkében

hangoztatja, hogy csatlódás vár azokra, akik az értekezletől szen- zációkat várnak.

A konferencián semmiféle új megállapodás nem jön létre, Bulgá- ria irányában azonban újólag han- goztatják majd, hogy a Balkánszö- vetség államai ezzel az országgal a legszorosabb együttműködést akar- ják fenntartani, természetesen anél- küül, hogy határmódosításokat vég- rehajtának.

Páris, február 21.

Francia politikai körökben kü- lönleges figyelemmel kísérik a Bal- kánszövetség bukaresti konferenciá- jának lefolyását.

Párisban tudni vélik, hogy a Bal- kánszövetség több hatalmának föld- rajzi helyzetéből kifolyólag az ér- tekezleten

a földközítengeri kérdés

ezuttal első ízben nagyobb szerepet játszik majd.

„A felépülés gyenge virágát nem szabad fegyveres hadseregekkel eltiporni”

London, február 21.

Stanley kereskedelemügyi mi- niszter a londoni árumintavásár megnyitó lakomáján mondott be- szédében kijelentette, hogy a jólét egyedüli alapja a nemzetközi ke- reskedelem növelése, amihez el- sősorban a kereskedelmi forgalom felszabadítására és a nemzetközi kereskedelmi akadályok lebontá- sára van sürgős szükség. Nem néz- hetjük tétlenül — ugymond a mi- niszter — piacaink elveszését.

Az az állítás, hogy bizonyos or- szágoknak exportálniuk kell, vagy pedig meghalnak, még fokozot- tabb mértékben áll Angliára, amelynek nem hatalma, hanem egyenesen élete függ a nemzet- közli kereskedelemről.

Nem keresünk egyeduralmi hely- zetet a piacokon, nem akarjuk más országok külkereskedelmét gá- tolni, de igényt emelünk a világ- kereskedelemről bennünket joga- san megillető részre.

A küszöbön álló berlini angol- német kereskedelmi megbeszélé- sekre célozva így folytatta beszédét Stanley:

— Reméljük, hogy eredménnyel járnak ezek a megbeszélések.

A felépülés gyenge virágát nem szabad fegyveres hadseregekkel eltiporni.

Amíg nem enyhül a háborus féle- lem, addig nem virágozhatnak ismét fel a rendes üzleti élet.

— Meteorológiai állomás az ökö- rgyei turistaházban. Rozsnyóról je- lentik: A Rozsnyó feletti Ökörhe- gyen 1150 méter magasságban lévő turistaházban szerelik fel a Meeo- rológiai Intézet megfigyelőállomá- sát, amely a határok végleges ren- dezése után rendszeres hőjelentést is ad majd.

A mérhetetlen csapástól porig sújtra jelentjük, hogy

özv. Pollák Bernátné
Hirschfeld Flóra

Áldásos, nemes életét befejezte. Drága halottunkat február 22-én déli 12 órakor kísérik utolsó útjára a rákoskeresztúri új zsidó temetőben. Gyászolják: Pál Ernő, Gyarmati Emilné sz. Pollák, Bella dr. Pál Andor, Pál Róbert, dr. Bró Aladárné sz. Pollák Ilma, gyermekel, valamint testvérel, unokáit, dédunokáit és az egész kiterjedt rokonságát.

Áldás és béke lebegejen drága hamvai felett.

Pollák Bernátné

Zala
ARANYAT,
10 mázsa
IV. Szerb u.

SZM
AR

lcsón
és

Bixtosan
hirdet az

ESTI KURIR

hasábjain

Harminc év a paletta mellett

Csendes jubileumi beszélgetés Perlott-Csaba Vilmossal, a festőművészet kis epizódjairól

Harminc évet töltött el *Perlott-Csaba* Vilmos a vászon, ecset és festőpaletta társaságában. Sokat dolgozott a kiváló festőművész, sokszor állított ki, rengeteg kitünő kritikát és elismerést kapott. Jubileuma alkalmából felkerestük műtermében az ősz mestert. Éppen hamarosan elkövetkező budapesti kiállításának anyagát válogatta ki. Képei, alkotásai között kezdte szép lassan elmondani életének apróbb epizódjait:

— Bizony, valóban kerek harminc esztendeje annak, hogy mint fiatal festő *Nagybányára* kerültem, ahol *Iványi-Grünwald* Béla tanítványa lettem. Békéscsabán születtem, még hozzá órásdinasztiából. Először muzsikusz

zott, sajnálkozott és a legteljesebb kártérítést ígerte, ugyhogy már legalább ötszáz frankról álmodtam. *Végül ötven frankot nyomott a markomba*, azt is aprópénzben. Mintegy, remekül megvacsoráztam aznap este. Rengeteget szenvedtünk és az akkor erős télen állandóan fagyoskodtunk. A műtermet nem lehetett fűteni, nem volt benne kályha, de ha lett volna is, az sem segített volna rajtunk, mert nem lett volna fűtőanyag. Ha már nem bírtam ki a hideget, bevettem két asztrint és egy óra múlva már izzadtam...

Murger alakjal jutnak az ember eszébe *Perlott-Csaba* és festőtársainak életmódjából. Érdekesebben hangzanak ezek az évtizedek előtti epizódok egy befutott és nemzetközileg is elismert híres festőművész szájából.

Kaland a vonaton

Perlott-Csaba arca mosolyra derül és belefog egy huszonöt évvel ezelőtti élmény elmondásába:

— Amikor egyszer Párisból haza akartam utazni Magyarországra, nem volt egy fillérem sem. A vonatjegyet Páristól Bécsig a követség-től kaptam meg. Pénz nélkül ültem fel a vonatra rengeteg képpel, állványaimmal, cók-mókömmel. Csikorgó tél volt és valahol *Innsbruck* vagy *Wörgl* környékén nyílt pályán megállt a vonatunk. Lavina temette be a pályát. Visszatolattak bennünket a legközelebbi kis állomásra és ott kellett töltenünk az éjszakát. Nekem nem volt pénzem szállodára, a várótermet pedig becsukták éjszakára. Végre az állomásfőnök fogadott be. Korareggel elindítottak egy mozdonyt egy kocsival, hogy próbaképpen fussa be a pályát a legközelebbi állomásra. Az utasok közül senki sem mert felszállni, csak én voltam az egyetlen jelentkező. Nekem sietős volt az út, hiszen ennivalóra sem volt pénzem. Az emberek olyan tisztelettel néztek rám, a bátor festőre, hogy elsőosztályú utasok hordták egyenkint utánam holmijaimat. Tizenkét elegáns hordárom volt percek alatt. A vonat baj nélkül ért Innsbruckig, ott néhány koronáért eladtam a télikabátomat.

H

Persze - Csaba Vilmos

(ELŐSZÓ

a műgyűjt
szedegtettem
mot"-it. Ez

világ legszellemesebb diplomataja; elmésségein meglátszott, hogy a brokát-falu, aranycirádás, gobelin-diszes terem volt a műhelye és államfökből állott a klientélája. Azok az államfők már rég nem államfők, sőt azok az államok már rég nem államok többé, de az ő bonmot-i most is friss színekben pompáznak, mint azok a viaszból mintázott rokokó-virágok az üvegbura alatt. Ő mondta, hogy a beszéd arra való, hogy az ember eltitkolja vele a gondolatait. Azt is ő mondta, hogy nem ér rá, hogy rövid legyen. És amikor szemére vetették, hogy ő, a gyönyörvadász, hitetlen nőcsábító a legjámborabb, legajátatosabb abbét tartja maga mellett gyóntatónak, ő válaszolta:

— Arra az esetre tartom magam mellett, ha majd öregségemre ki akarok békülni az Istennel.

Természetesen nagy hiba lenne, ha ezeknek az elmésségeknek történelmi jelentőséget tulajdonítanának. Nem valami megnyugtató lenne, ha e könnyed szellemességeknek szerepe lehetne ott, ahol országok, sőt esetleg világrészek sorsa dől el. De Talleyrand óta az elmésség a diplomata kötelező kelléke lett; ez az ő megbízólevelük, amellyel illetékességüket igazolják. Valószínűleg annak a kínai japán nagykövetnek is Talleyrand volt a mintaképe. A stílusa legalább határozottan erre vall. Nanking első bombázása után a nagykövet ur igazi talleyrandi finom mosollyal mondta az egybegyűlt külföldi laptudósítóknak:

— Uraim, ez még csak az elő-

der gyönyörködik benne.

— De ne felejtsd el, kegyelmes uram, hogy ezek a hölgyek többnyire zsidók.

— Annál jobb. Egy igaz meggyőződésű antiszemita csak örülhet neki. Vagy talán azt kívánod, hogy keresztények legyenek? De akár zsidók, akár nemzsidók mindenesetre fontos nemzetgazdasági érdek, hogy kiméljük őket. Nézd a nyulat, az is eléggé zsidó-gyanus állat; görbe orra van, lefittyedt alsó ajka, szétálló szőrös füle.

— És a gyávasága, hehehe.

— Hát jó. A gyávasága. És ha akarod, a porhanyós puha gerince is.

— De a nyulat puskázzuk is ám, ahol csak érjük.

— Fenét puskázzuk. Kiméljük, ahogy csak lehet. Ők hozzák a finom valutát az országba. Jönnek a gazdag angol paying-guestek, lövik a nyulainkat és itthagyják a pénzüket.

A szerkesztő ur tágra meresztette a szemét és a homlokára ütött:

— Ja?

— Hát persze! Képzelheted, hogy magáért a nyulért egy angol se jönne idel

*

TRAGIKUM. A modern élet egy új tragikus motívumot termelt ki. Én akkor találkoztam vele először, amikor a rádióban felolvastam. Elhelyezkedtem a kemény kőkocka előtt a gondosan kipárnázott szobában, a legjavát kiadtam magamból, ami csak tellett tőlem, sokszázezer hallotta, csak én magam nem hallottam belőle semmit se. Esetleg tetszett is a felolvasásom, de ehhezám nem jutott el belőle egy mukknásnyi se. A mikrofon részvétlen némasággal, komisz közönnyel továbbította a monológomat és amikor befejeztem, a csendes kis szobában egyetlen mosoly, egyetlen elismerő szócska se jutalmazott meg.

Ezt a tragikumot érezhetik most a szegény japán repülők is. Négyezer méter ma-

gy válik
an, mint
egy em-

azonban ragaszkodott hozzá, hogy a tradíció-
nak megfelelően, én is órás legyek. Úgyesen
festegtettem, oltthon azonban azért is kikaptam.
Az órászületben is dolgoztam és mit tagadjam,
*ugy lopkodtam Össze apránként a pénzt, hogy
elmehessek Nagybányára festészetet tanulni.*
Rövid nagybányai munka után *ösztdíjjal
jutottam ki Párisba*, ahol Henry Matisse egyet-
len magyar tanítványa lettem. Hat évig voltam
Párisban, azután újabb ösztöndíjjal Madridba
utaztam *Græco* műveinek tanulmányozására.
Kétévi madridi tartózkodás után hazajöttem
Magyarországra és a kecskeméti művésztelepen
dolgoztam tovább. Azután is rengeteget utaz-
gattam. Kiállítások Párisban, Berlinben, Lipcsé-
ben és más német városokban, majd Newyork-
ban és Chikágóban, Budapesten váltogatták
egymást. Párisban minden évben három—négy
hónapot töltök még most is. Mindig ugyanott
lakom, ablakaim a Notre-Damera és a Szajnára
nyílnak. A látvány ablakomból olyan szép,
hogy rengetegszer lefestettem.

Aldozat a művészet oltárán

Halkan, szerényen mondotta el *Perlott-
Csaba* Vilmos harminc év történetét dióhéj-
ban. Ezután rátért a művészember sorsának
nélkülzéseire:

— Ugy hiszem, hogy a mai fiatal festő-
generáció nem küzd annyi nehézséggel, mint
mi annakidején. Ehezünk, fáztunk és igekez-
tünk bohém jókedvvel legyőzni az előtörő el-
keseredést. Különösen a párisi idők voltak tele
sok szenvedéssel. Hiába, a festő köteles áldo-
zatot hozni a művészet oltárán, hogy ambícióit
kielégítse. Hosszu ideig laktam Párisban
Bornemisza társaságában. Műtermét megosz-
totta velem és deszkafallal választottuk ketté
szobánkat. Gyakran előfordult, hogy szórako-
zottságból nekitámaszkodtam a falnak, persze
a deszkafalnak, amely elfiborult velem.

— Ebben az időben *ennivalóra is alig volt
pénzem*. Egyik ravasz kollégám állott elő pénz-
szerzési tippel. Azt ajánlotta, hogy értéktelen
rajzokat, elfuserált vásznakot, vázlatokat te-
gyünk mappába, az utcán véletlenül menjünk
neki egy hölgytársaságban haladó, elegáns, jól-
öltözött férfinek, ejtsük bele a sárba az „érté-
kes” képeket, mire a gazdag férfi bizonyára
nagy bocsánatkérések között fog tárcájába
nyulni és legalább száz frankkal rukkolt ki,
hogy a kárt legalább részben megtérítse. A tipp
nem tetszett, nem tartottam fairnek, de miután
a többiek nagy eredménnyel valósították meg,
a kényszerűség engem is rávált. A legközelebbi
esős napon hónom alatt egész sereg „örök-
becsű” művel, nekimentem egy elegáns férfi-
nek. Minden programszerűen a földre hullt és
sáros lett. A férfi tíz percen keresztül pardonoz-

a kálauz megállapította, hogy az én jegyem
érvényes ugyan, de az van ráírva, hogy
„kitoloncolás miatti szabadjegy”. A zsufolt
kupéból erre minden utas kiszaladt és ettől
kezdve *ugy néztek rám, mint a rablóggyilkosra*.
A következő nap estéjén inár a pesti művész-
kávéházban ültem a törzszakosznál a nagyok
társaságában. Bejött egy ur, akiről kiderült,
hogy állandó törzsvendég, odanézett asztalunk-
hoz és majd sóbálvánnyá vált, amikor meg-
látott. Egy vonaton utazott ugyanis velem előző
nap és csodálkozott, hogy egy tolonc ilyen
előkelő társaságban ülhet...

Hogyan lett Perlottból

Perlott-Csaba?

Negyedórát szenteltünk ezután a műterem
kincseinek megismerésére. *Perlott-Csaba*
egész sorozatot festett párisi ablakából.
Perlott-Csaba Vilmos azok közé a festők
közé tartozik, akik évről-évre mindig hoz-
nak valami újat, állandóan fejlődnek.
Az idei kiállítása az előjelek szerint felül
fog mulni sikerben minden eddigit. Ha az
ember a képeit szemléli, rögtön megfogja
az a különös egyéni erő, amely minden
esetvonásából kiárad. Modern festő, de
stílusa nem skatulyázható be rendszerbe.
Legérdekesebb stíluszajtságai közé tartozik
például, hogy az égboltot nem egyszerű
kékszíni sikkal ábrázolja, hanem még
a levegőt is érzékeltetni tudja azzal, hogy
gomolygó, szinte megfogható valamit fest.

— Hogyan került nevébe a *Csaba*
szócska? — kérdeztük a mestert.

— Régi történet ennek a magyarázata — fe-
lette. — Egy nagyarányu párisi kiállításon
szerepeltem képeimmel és a *Pariser Deutsche
Zeitung* kritikájában büszkén emlékezett meg
rólam, mint *német festőről*. A *Perlott* név, nem
is csoda, németesen hangzott. Dühös lettem,
gondoltam egyet és miután Békéscsabán szü-
lettem, nevezhez ligyesztettem a *Csaba*
szócskát, ennél magyarosabb név ugyanis hir-
telen nem jutott eszembe.

Perlott-Csaba Vilmos képei egyébként
egyre divatosabbak. Van Budapesten egy
előkelő gyűjtő, akinek *nyolcvanöt Perlott-
Csaba képe van*. A pesti *Szépművészeti
Museum* is őrzi *Perlott-Csaba* egyik leg-
szébb festményét.

Egy festőművész értékmerője ugyan nem
mindig az, mennyire veszik a képeit, de
Perlott-Csaba Vilmos a harminc év alatt
ezen a téren a legjobb eredményeket
érte el.

LADÁNYI LÓRÁNT

Hát ez az. A tiplikus diplomata-elmesség. Az ember érzi benne a brokátappétájú nagyköveti termék derüs atmoszféráját. Hogy azok a sokmázsás bombák csak előtételek voltak, kaszinó-tojás, vol-au-vent à la financière, asperges polonaises és más ilyen nyaladékok. A komolyabb falatok, a véres husok és a vastagtételek még csak ezután következnek. Hehehe. Elég jó vicc. Gusztus dolga. Én például úgy érzem, hogy Talleyrand ezt nem mondta volna. Talleyrand is cinikus volt a világ és az emberek értékelésében, de az izlése érzékeny volt, mint egy hajadon-lány. El tudom képzelni, hogy a japán nagykövet mosolya igazi talleyrandi diplomata-mosoly volt. Különben is elismert dolog, hogy a japánok kitűnően tudnak mosolyogni. Ezt még tanítómesterüktől, Kinától tanulták el. A mosoly kifogástalan, de a szöveg mellette gyalázatos. Talleyrand mondta volt az enghieni herceg kivégzése után, hogy ez több volt mint bűn, ez hiba volt. Most japán kollégájának izlés-gixerére egész biztosan azt mondaná, hogy ez több, mint komizság, ez izléstelenség.

Ugy látszik, tényleg nincs ugrás a természetben. A japánok buzgón, rohamosan tanulnak el minden eltanulhatót Európától. De egyszerre mégse megy a dolog. A bombákat már tökéletesen eltanulták, de a bon-mot-kban még nagyon japánok.)

★

PAING GUEST. A kegyelmes ur ad audien-dum verbum magához kérte a jobboldali sajtóorgánum harsány hangú vezérkürtösét: — Kérlek, a te lapod utóbbi időkben folyton pocskondiázza a Dunakorzónak, a pesti kávéházaknak és lokáloknak vidám életét.

— No igen, kegyelmes uram, magasabb erkölcsi szempontok követelik.

— Magasabb erkölcsi szempontok! Nem is tudtam eddig, hogy te olyan hajthatatlan barátja vagy az erénynek. Folyton arról meny-dörögtök az ujságokban, hogy a pesti korzón a nők ilyen meg olyan ingerlő ruhában vannak, ilyen meg olyan villogó a szemük és invitáló a mosolyuk. Mióta irtózol te az ilyesmitől?

gasságban repülnek a város fölött; ebből a magasságból már a legjobb távcsövel nézve is csak mákszem az ember és élettelen térkép a város. Leejtik a bombát és a gép változatlan sebességgel száguld tovább. Amikorára a bomba a földre ér, űk már oly messze vannak, hogy a robbanását se hallhatják. A japán hivatalos hadijelentések ugyan önérzetesen beszámolnak róla, hogy a bombák milyen szép eredménnyel működtek. Áradozva elsorolják, hogy hány száz asszonyt, gyereket öltek meg és hány lakóházat döntöttek romba. De hiába, ez mégiscsak irott szó, riport, nincs meg benne a közvetlen élmény vérpezsdítő melege. Szegény repülő élete kockázatásával elvégzi a rábizott feladatot. Lehajítja a bombákat, de nem látja művészi munkája eredményét, nem látja a hatást. Háztömbök omlanak össze, őrvjögő embertömegek véresen hullanak el és ő szegény mindebből semmit se láthat. Mindig csak munka, sohase siker. A tipikus rádióművész.

1 kg M. D. Cs. maldtakévé	— — — —	.48
1 kg M. D. Cs. cikória	— — — —	.83
1/4 kg mogoróbel	— — — —	.80
1/2 kg csemegemazsola	— — — —	.69
1/4 kg féledes paprika	— — — —	.78
1/4 kg egész bors	— — — —	1.25
1 kg 2 tojásos tarhonya	— — — —	.72
1/4 kg M. D. Cs. kakao	— — — —	.58
Cca 1/2 kg-os tábla (12 szel.) háztart. csokoládé		1.28

Postal megrendelése
és dobozt külföldre

DIVAT MAGYAR
RAKÓCZI

"Az utazás a ből, amelyen át hasonlatos, felderítő ságba hatolhatunk" egy helyütt Maupassant, és e mondattal akár mottója is lehetne Hubay Miklós a könyvnapra megjelent összegyűjtött úti- és naplójegyzeteinek. Mert ezek a szép írások mindenekelőtt abban nyújtanak maradandó élményt olvasóinknak, hogy ismeretlen és félig ismert világokat az éber-álom realitást és fantaszitikumot ötvöző közegeben eleventítenek meg és tesznek hozzáférhetővé.

Hubay Miklósnak tehetsége van a világljáráshoz. Akárcsak Boldizsár Ivánnak, akinek utólményeiről a gyűjtemény egyik kulcsfontosságú írása szól. Hubay nem mint "pater familias", hanem mint "kulturmissionárius" utazik, és a látóvilágban számára nem annyira a kifejtésre váró történelem a fontos, hanem a legapróbb, olykor látszólag magánjellegű mozzanatokban is benne rejlő közügy. Így képviselével mi is részt veszünk az idegen világokkal és emberekkel való találkozásokon.

Az elkötelezettség azonban korántsem teszi szárazzá, vagy elméletieskedővé az *Úton és itthon* írásait. Efelől a másik, a klasszikus példakép, Stendhal követése kezeskedik. "Sansaverindért" című cikkében Hubay Veres Péterrel polemizálva a nagy francia író olaszországi élményeinek kom-

ság ugyanakkor műfaji változatos-táru elénk. A mexikói utazás kalandregénybe illő fantaszitikus látomásossága, a Chagall-beszélgetés drámai dialógusa, a Monte Carló-i Arany Nimfa szatirikus anekdotája, az indiai tánc varázsos "mimográfiaja", az első leprással való találkozás tragédiája, az örmény napló népdramákra emlékeztető részletei, a "Chaillot bolondjának" abszurd drámába kíváncsósító megjelenítése és a Marie Bell interjú zsurnalisztikai remeklése — mindez csak kiragadott példa, és nem adhat származást, hol minuciózusan részletező, hol pedig aforsztikusan tömör stílusról.

Az, hogy Hubay "küldetésben" utazik nem csupán holmi elvont általánosítás, hanem főként két konkrét vonatkozásban állandóan érzékelhető a kötet szinte valamennyi írásában. Ifjúkori, genfi tevékenységét folytatva, a magyar költészet, irodalom és kultúra legjobb értelemben vett propagálásán fáradozva, Hubay elévülhetetlen érdemeiket szerzett nagyvilágbeli jó hírnevünk öregbítésében, és ugyanakkor sohasem tévesztette szem elől a szívéhez mindenkor legközelebb álló művészetet, a színházat. Bárhol is járjon a világban, vagy éppen itthon tevékenykedjék, sohasem hagyja nyugton a kérdést: merre tart és merre tarthatna korunk színháza? A

Perrott-Galle
MAGYAR NEMZETI
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., WILÓI ÚT 11
Telefon: 134.048, 337.748, 340.124

MAGYAR NEMZET
Budapest

1021
1970 JUN 7 -
St. Sighele SS

Matisse és a magyar művészek

A Magyar Nemzet június 3-i számában Dutka Mária dr. tollából érdekes írás jelent meg „Matisse magyar kapcsolatai” címmel. A cikkíró megemlékezik arról, hogy Perrott-Csaba Vilmos és Borremmer Matisse művésztörténész is kellett hogy ismerjék Henri Matisse-t, hiszen Dutka Mária figyelmét ők hívták fel a párizsi utcán kuttyáját sétáltató mesterre, s hogy Brassai (Halász Gyula) kitűnő fényképfelvételeket készített a mesterről.

Matisse magyar kapcsolatai ennél még szelesebbek voltak. Ferenczy Béni „Frás és kép” című könyvében elmondja, hogy ő is megfordult — 1910 körül — Matisse tágas párizsi műtermében: Perrott-Csaba Vilmos kalauzolta el a „Vadak” csoportjának vezető egyéniségéhez a fiatal magyar szobrászl.

Perrott-Csabán és Borremmerszán kívül Matisse kedves tanítványai közé tartozott a zombori születésű Brummer József, a későbbi szobrász, majd műkereskedő is — az a Brummer, akinek portréját a „Financ” Rousseau festette meg. Matisse és Brummer kontaktusáról megemlékezik a legalaposabb Matisse-monográfia („Matisse, His Art and His Public”, New York, 1951.) szerzője: Alfred H. Barr Jr. is. 1924-ben Brummer rendezte meg New York-

ban az első nagy tengerentúli Matisse-kiállítást; a katalógus előszavában Brummer József mutatta be az amerikai közönségnek volt tanárát.

Matissezzal kapcsolatban állott Czöbel Béla is, aki feleségével: Modok Mária festőművésszel és Hátvany Ferenc festő-műgyűjtővel 1948-ban felkereste az idős, testileg már erőtlen, de szellemileg még teljesen friss mestert. Hátvany Ferenc a Magyar Művészet című folyóirat 1949. évi I. számában számolt be a Matisse-nál tett látogatásáról, és Matisse-nek Czöbellel folytatott beszélgetéséről.

Henri Matisse-nak különben már a század elején volt néhány magyar gyűjtője. A Művészház 1910. évi „Nemzetközi Impresszionista Kiállítás”-án két Matisse-kompozíció szerepelt, a „Virágok” és a „Gitározó férfi” című olajfestmény. Az előbbi Kohner Adolf, a figurális kép Domokos Jenő tulajdona volt. A katalógus a „Gitározó férfi”-t reprodukálta is; a festmény nagyon jelentős korai munkája Matisse-nek.

Még egy adalek Matisse magyar kapcsolataihoz: Lehel Ferenc művészeti író szerint Henri Matisse ismerte Rippel-Rónai József munkásságát. Lehel — Nemzeti Művészet című folyóiratának I. számában — azt írja, hogy a francia művész „csodálatos” érzett magyar kollegájának „kulturális” (velekedlis, pótttyügetett) festményei iránt.

Dévényi Iván

A
"MODERN KIÁLLÍTÁS-SZERVEZŐ
BIZOTTSÁG"
által

A TAMÁS GALÉRIÁBAN
rendezendő kiállítások legközelebbi sorrendje

NOVOTNY EMIL RÓBERT

**Modern magyar meslerak
representatív kiállítása**
a "BUDAPESTI NEMZETKÖZI ARUMINTAVÁSÁR"
terfama alatt

BALÁZS ÁRPÁD
HINTZ GYULA
kollektív kiállításai
és a "FIATALOK" kiállítása

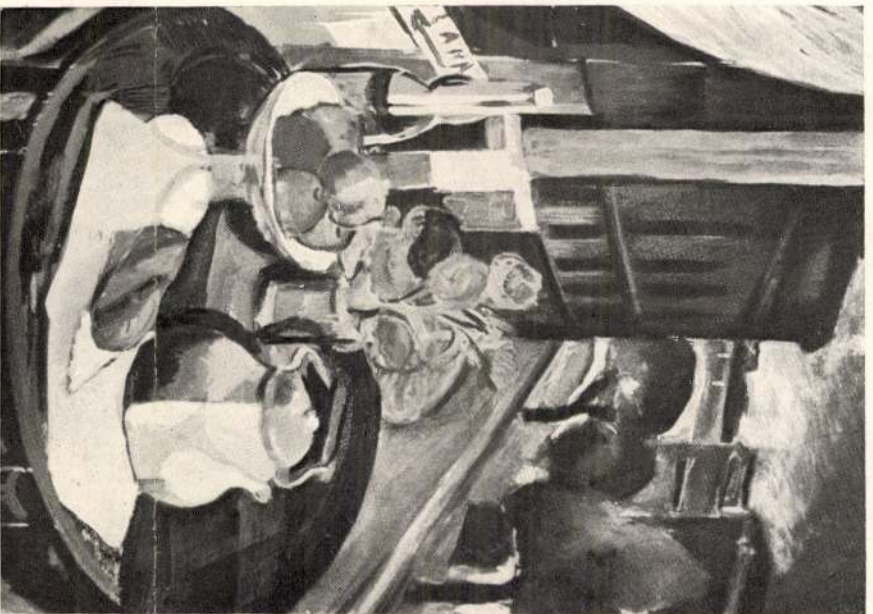
A kiállítások ünnepélyes megnyitására eszeiről-
eseire külön meghívókat küldünk. Akik
meghívókra igényt tartanak, méltóztassanak
címeiket a kiállítási irodában bejelenteni.

Perlrott Csaba Vilmos

PERLROTT-CSABA VILMOS
FESTŐMŰVÉS Z

**GYÜJTÉMÉNYES
KIÁLLÍTÁSA**

**"Modern
kiállítás-szervező"
Bizottság rendezésében**
**TAMÁS GALÉRIA AKADÉMIA
UTCA 8.**

PÁRLBOTT-CSABA: Kéltáras műtermemből

A MODERN KIÁLLÍTÁS-SZERVEZŐ BIZOTTSÁG

TAGJAI:

Artinger Imre dr.
Bartha Ferenc dr.
Barta Károly
Bánóczy László dr.
Berény Róbert
Bornemisza Géza
Cseh-Szombathy
László dr.
Csók István
Egry József
Fóthy János
Kállay Miklós

Kárpáti Aurél
KernsioK Károly
Lázár Miklós
Matyasovszky-Zsolnay
László
Márfy Odön
Mihályfi Ernő dr.
Miklós Jenő
Pap Dezső dr.
Rózsa Miklós dr.
Rozványi Vilmos
Rudnay Gyula

Walleshausen Zsigmond

Illkár

OLAJFESTMÉNYEK:

1. Anya gyermekével	1500
2. Composito	1700
3. Erdőrésztlet	700
4. Korcsolyázók	1400

Pengő

TEMPERA:

5. Csendélet, kiáltással	850
6. Szoptató anya	900
7. Csendélet kosárral	700
8. Barátnők	600
9. Gyümölcstál	650
10. Csendélet	700
11. Csendélet lámpával	600
12. Citromos csendélet	450
13. Kiáltás a műteremből	500
14. Szajnapart	500
15. Notre Dame	600
16. Virágotartó cigánylány	550
17. Két akt	450
18. Cigányfiú	550
19. Cigánylány	550
20. Párizsi templom	550
21. Terített asztal	Magántulajdon

FŐVÁROSI KÉPTÁR KIÁLLÍTÁSAI
FÉNYES ADOLF-TEREM
VII. RÁKÓCZI-ÚT 30. FÉLEMELET

PERLROTT CSABA VILMOS

festőművész

kiállítása

1952. április 19-től május 8-ig

Nyitva: naponta 11 órától 18 óráig,

vasárnap 9-től 14 óráig

hétfőn zárva

PERLROTT CSABA VILMOS

A fáradhatatlan lendülettel dolgozó 73 éves Perlrott Csaba Vilmos az utolsó három esztendő gazdag terméséből válogatta ki ennek a kiállításnak anyagát. Már 1949-ben rendezett utolsó kiállítása alkalmából megállapította a kritika, hogy Perlrott Csaba Vilmos alkotóereje az új, „öregkori“ alkotásaiban mutatkozott meg legteljesebben, legérettebben és legtisztábban. Most bemutatásra kerülő, azóta készült művei a művészi beteljesedés még szebb, megkapó eredményeit tárják elénk. A természet mélyreható megértése és a valóságról szóló költői erejű mondanivaló áhitatosabb és egyben tömörebb művészi összefoglalása jellemzi legújabb képeit.

Perlrott Csaba Vilmos régebbi tájképeit és csendéleteit a merész színek és a formai tagolás szenvedélyes hangossága jellemezte. Az expresszionizmus és kubizmus „nyelvtanából“ tanult módszerekkel igyekezett művészi elemzést adni a valóságról — a tájak eleven szépségéről is. Képzeletét jobban izgatta az elemzések nyugtalanító érdekessége, mint a valóságadtá élmény egészének összetettségében is megbonthatatlan, szerves egysége. Legérettebb, öregkori műveiben érkezett el a magasrendű összefoglalás szintéziséhez.

Még 1949-ben festett „Szentendrei Dunakanyar“ c. képe remek példája a természetben a valóság elemeinek szétbonthatatlan egységét megragadó költői szemlélet egyszerű s éppen ezért monumentális erejének. A tömör szerkezeti rendbe foglalt tájábrázolás kompozíciós keménységén, súlyosságán is átsugárzik a valóság-leírás közvetlen életereje, a természetleírás üde frissessége. A kép nagyerejű és költői pátosza a valóság szépségéről zeng. 1951-ben festett szentendrei tájképei mind a mélyről feltörő lírai érzések forró közvetlenségével írják le a valóságot. A „Szentendrei Lola-ház“, a „Szentendrei Görbe utca“, a „Szövetkezet háza“ c. képek mind valóságfelvétellezések, a művész megújult, reálissá vált természetszemléletének jelentős példái.

Olajfestmények :

1. Görbe fa, tájkép
2. Zöld asztalon virágok
3. Barnalevelű csendélet
4. Sárospataki téli táj
5. Napsütéses téli táj
6. Szentendrei táj
7. Szentendrei udvari rész
8. Lolla háza
9. Bodrogi tájrész télen
10. Gyümölcszedők
11. Szőlő palackkal, csendélet
12. Csendélet virággal
13. Két alak a művésztelepen
14. Kilátás az ablakomból
15. Gyümölcsök
16. Dunai tájkép ősszel
17. Pétyes vázába virágok
18. A város pereme télen
19. Csendélet gyümölccsel
20. Szentendrei művésztelepi tájkép

Paszteltek :

1. Kórházi ágyon
2. Tavaszi táj
3. Kilátás az ablakomon

Felelős kiadó: Végvári Lajos

1406 — Kelet-nyomda

Még megkapóbban tükrözik Perlrott Csaba Vilmos tisztult, egyszerűsödött, közvetlenebbé vált természet-szemléletét az 1952-ben festett sárospataki tájképek. Téli tájakat festett Sárospatakon: A színek túlsorduló, dús, nyári gazdagsága helyett, hideg, kékesszürkébe öltözik a téli táj — s ez az egyszerűbb, puritánabb színesség épp egyszerűségében tette közvetlenebbé Perlrott Csaba Vilmos képeit. A bodrogszabai házakról, a pataki vár partjáról festett legújabb képei a formai előítélet merevségét, a túlnéző kompozíciós bilincseket levetkezett, áhítatos természetszemlélet közvetlenségét, megújult, felszabadult frissességét hirdeti. Egy utcakanyar, vagy kerti út pontos és igaz, valóságtükröző leírása is a legmagasabb költészet lehet! — ennek újabb példái Perlrott Csaba Vilmos új festményei. A természet élő, valóságos szépségeinek művészi megragadása teszi valóban gazdaggá a művészetet.

A mester csendéletei közül is azok a legjelentősebbek, melyek a tisztára kompozíciós problémákkal és színproblémákkal való foglalkozáson túl, a költői erejű valóságleírás és a valóság értelmezés elmélyültebbé válásáról adnak számot. A csendéletet is a tartalom mélysége, életábrázoló igazsága teszi jelentőssé nem pusztán a formák szellemes elrendezése, vagy a megejtő „szinvarázslat“. Perlrott Csaba Vilmosnak azok a legszebb csendéletei, melyek nem az ábrázolt tárgyak magányosságát fejezik ki, hanem egy-egy emberi miliő életigaz, **emberi** levegőjét idézik fel. („Szülő palackkal“). „Gyümölcskosár“ c. csendéletéről a színek ragyogó életöröme sugárzik.

Ezen a kiállításon figurális képet keveset állított ki a művész: mindössze kettőt. 1949-ből való a „Gyümölcszedők“ c. kétalakos kompozíció, melyen az előtérbe helyezett figurák eleven kifejezőerejéhez még nem tudta szervesen hozzahangolni a dekoratív tájháttérrel. „Kosaras lány“ c., 1951-ben festett kompozíciója viszont — a puritán egyszerűség, a valóság-leíró közvetlenség útjára tért művész jelentős új eredménye. A „színkompozíció“ elvont, vagy dekoratív „megoldása“ helyett itt a valóságtükrözés igényével lép fel. A fű eleven színessége elragadó és egyben hiteles valóságleírás. A „színerkékek“ keresése

szervesen összekapcsolódik a valóságleírás igazságával! S ez művészete reális tartalmakkal való gazdagodását jelenti. A főfigura leírásában még érezhető valami a kompozíciós igény elvontságából (a túl súlyos karok!), de az egész kép a valóságos természet igaz megértésének útján való jelentős haladás dokumentuma.

Külön kell beszélni Perlrott Csaba Vilmos „A város peremén“ c. képéről. Nem tartozik mesterművei közé. Az angyalföldi városrészletet ábrázoló kép — bár az aprólékos, tárgyilagos valóságfelvételezés igényével készült — épp túlságosan részletező jellegénél fogva, nem tekinthető végső megoldásnak. De a valóságleírás szinte gyermeki őszintesége jellemzi ezt a képet, melyről a valóság szemlélet gyermeki tisztasága és mesehangulata sugárzik. Ez a mű is azt bizonyítja, hogy Perlrott Csaba Vilmos az élet valóságos élményeiről szóló emberi vallomásnak tekinti a képet s a festőtől azt kívánja, hogy hirdetője és költői szavú krónikása legyen életünk eleven szépségeinek.

Az idős mester új jelentős eredményeit fejlődő, megújuló piktúránk legfigyelemreméltóbb teljesítményei között kell számontartanunk.

SZEGI PÁL.

NEGYEDIK TEREM.

Perlrott-Csaba Vilmos festményei.

92. Szajnaparti részlet	6,000.000
93. Csendélet citrommal	6,000.000
94. Híd	4,000.000
95. Notre-Dame	5,000.000
96. Sorbonnei részlet	5,000.000
97. Notre-Dame híddal	5,000.000
98. Párizsi templom	10,000.000
99. Notre-Dame	6,000.000
100. St. Michel	5,000.000
101. Párizsi részlet	7,000.000
102. Nagybányai táj	7,000.000
103. Csendélet	3,500.000
104. Nagybányai erdő	7,000.000
105. Terített asztal	8,000.000
106. Párizsi részlet	5,000.000
107. Szajnapart	7,000.000
108. Tanulmány	4,500.000

*Szajnapart 79-ik
Kisill. Párizs, 1925. okt.*

HARMADIK TEREM.

Feiks Jenő festményei.

72. Hölgy kutyával	15,000,000
73. Láncey Margit arcképe. Magántulajdon.	
74. Feiks Alfréd arcképe. Magántulajdon.	
75. Őnarckép	20,000,000
76. Tanulmányfej	10,000,000
77. Ofélia	10,000,000
78. Hazafelé	12,000,000
79. Tengerpart	12,000,000
80. Gyermekarckép. Magántulajdon.	
81. Start.....	12,000,000
82. Tengeri fürdő	8,000,000
83. Aczél Ilona arcképe. Magántulajdon.	
84. Két versenyló	10,000,000
85. Ejszaki tenger	8,000,000
86. Esti hangulat	10,000,000
87. Őnarckép	8,000,000
88. Csathó Kálmán arcképe. Magántulajdon.	
89. Lovarda	12,000,000
90. Március	12,000,000
91. Kis lóversenykép	8,000,000

HATODIK TEREM.

Varga Nándor rajzai.

129. Női fej	800.000
130. Álmodozás	1,000.000
131. Újő lány	800.000
132. Esős délelőtt. Vízfestmény	1,200.000
133. Borus nap	1,000.000
134. Leány ablaknál	800.000
135. Colleoni szobra Velencében	1,200.000
136. Női fej. Magántulajdon.	
137. Önarckép	1,200.000
138. Arno partja	1,500.000
139. Varró leány	1,200.000
140. Szépmező	1,200.000
141. Gondolkodó	1,000.000
142. Óbudai szigeten	800.000
143. Völgyes táj	1,000.000
144. Facsoport	600.000
145. Szeles felhők	600.000
146. Magányos akác	600.000
147. Firenze	800.000
148. Gyermekleányfej	600.000
149. Ponte Vecchio	1,300.000
150—155. Akttanulmányok. Egyenként	600.000

K Perrott Csaba Velenc

ÖTÖDIK TEREM.

Perrott-Csaba Vilmos pasztelljei.

109. Akttanulmány	600.000
110. Keresztlevétel. Krétarajz	600.000
111. Csendélet virággal. Pasztell	3.000.000
112. Cigányleány. Pasztell.	3.000.000
113. Csendélet gyümölcsrel.	3.000.000
114. Erdőrésztlet	3.000.000
115. Csendélet. Pasztell	1.500.000
116. Louvre belseje	600.000
117. Fák.....	1.500.000
118. Borus táj. Olajfestmény	5.000.000
119. Szines rajz	600.000
120. Gyár belseje	1.000.000
121. Szines rajz	600.000
122. Szajnaparti részlet	4.000.000
123. Szines rajz	600.000
124. Szines rajz	600.000
125. Szines rajz	600.000
126. Magvető. Krétarajz.....	600.000
127. Párizsi házak. Olajfestmény	6.000.000
128. Szines rajz	600.000

Pertroth-Csaba Vámos.

52. Tanulmányfej	1800.—
53. Csendélet	3500.—
54. Olajfa	3000.—
55. Modellek	8000.—
56. Nagybányai ref. templom	2000.—
57. Enyelgés	8000.—
58. Csendélet	3000.—

49. Cs

90. Akkorok Mgt.
91. Várlat 300.—
92. Fésülés 185000.—
93. Várlat, 300.— Mgt.
94. Párisi templom Mgt.
95. Olajfa 5000.—
96. Krisztus halála Mgt.
97. Csendélet Mgt.
98. Dűkök 3000.—

Pertroth Csaba Vámos
 Éretl. Műv. Műv. 36. n.
 1919. Jan

07. Vereuel, az 1. rajz	300.—
68. Keretben, az 1. rajz	300.—
69. Keretben, egy sem eladó.	
70. Keretben, a 2. rajz	400.—
71. Keretben, minden rajz eladó, az 1. és 2. a 3.	500.—
73—76. Keretben, egy rajz sem eladó.	300.—

haza tanulságait és hangos hírd-
 hittel velette magát rajok és hozta
 Csaba tanulásra kész szemmel és
 újabbnál újabb irányok. Perrott
 liantos torokkal születtek — az
 föl-évre születtek — és milyen
 sában, Párisban és Berlinben. Fv-
 tegelevendb elnevezett nagyváro-
 venyessüléért a világvárosok két
 letezése és viaskodása volt az ér-
 esztendője — az új irányok kísér-
 hatalkora — a század első husz
 manv a festés művészetében. Az ő
 talkozott, vagy valami új ered-
 menti, ahol valami új törekvés mu-
 nyugtalanúsága volt. Mindig oda
 áltre ösztönözte, az eredendő
 Ami erre a példátlan vándor-
 rítána nyomában Páris következett.
 lenit. Nagybányáról indult el és
 életének jónéhány évizédtel je-
 elle. Páris, Berlin, Madrid, Svajc-
 nygan nem kétharmadát, idegenben
 rülne, hogy életének telereszt, ha
 amelyeket külföldön töltött, kide-
 asszendők azokat az éveket,
 egyike Perrott Csaba Vilmos. Ha
 legvaltozatosabb életű festőink

**Perrott Csaba Vilmos
 festményei**

USAG (Budapest)
 1942. NOV. 2. 1.

Megjelent:
 Lap:

Telefon: 299-632.
 Budapest, XIV. "Nürnberg-u. 42.
"FIGYELŐ"
 USAGSZELENY VALLALAT

Perrott Csaba Vilmos

kocsisverseny is, melyben tizenhárom
 kettős indulhat. Közülük a Dráva-
 Okos és a Ferike W.-Trencsén ösz-
 szefogások ígérnek jó képességet. Je-
 löltjeink: I. Kürtöspusztai ménes-
 Ördög. II. Zsuzsanna-Várva-várt. III.
 Dráva-Okos-Ferike W.-Trencsén. IV.
 Sirocco Bicskás. V. Mangán-Billy.
 VI. Hádlí-Dudás. VII. Veterán-
 Zaja. VIII. Ohio-Little Winny. IX.
 Estleg-Krisni. X. Lantos-Rozsnyó.

HIRDET MÉNY

Alulírott részvénytársaság 350 darab egyen-
 ként 1000 arany pengő névértékű kölcsönköt-
 vényt bocsát ki összesen 350.000 arany pengő
 értékben. A kötvények bemutatásra szólnak,
 10 évi lejáratuak és félévi részletekben idő-
 lagosan esedékes évi 5% fix kamatozást biz-
 tosítanak. A kötvények a névérték lefizetése
 ellenében ezen hirdetmény megjelenésétől szá-
 mított 30 napon belül a társaság pénztáránál
 (Budapest, VI., Szabolcs-uca 29), vagy a Ma-
 gyar Leszámláló és Pénzváltó Bank teréz-
 városi főképzőztáránál (VI., Andrássy-ut 30),
 vehetők át. Royal Ipari és Kereskedelmi Rt.

(Mit ír az Újság)

FÉRFIHUSÉG

Daróczy kitűnően ért a
 filmhez s rendezésében való-
 sággal vártat a csoklómány.

znati majstori kičice i gleta; umetnici koji su, većinom, već pre rata stekli sebi ime i koji su danas glavni predstavnici jedne u širem smislu reči shvaćene moderne. Dakle, jedna reprezentativna izložba koja nam predočava, da je kao nekadašnja

tašsal volt s így indult meg itthon az a neo-mozgalom (így emlegették Nagyhányán, mert azok a francia festők, akik az impresszionizmus törekvésein tulmentek, neo-impresszionistáknak nevezték magukat).

Jó ideig minden kiállításán megmegujult Perlrott Csabával találkoztunk, más-másféle próbálkozóval, végül már nem neoimpresszionistával, hanem expresszionistával. Most azonban mintha megnyugodott volna. Talán a határok lezáródása tette, az, hogy a háboru a külföld divattermelő művészeti központjait megbénította s hogy tehát pillanatnyilag nincsen semmi új a világ művészeti termelésében, elég annyi, hogy Perlrott Csaba mintha visszatért volna egykori ideáljaihoz. Legalább is ilyennek mutatja művészetét most ez a legujabb kiállítása a *Tamás-Galériában*.

Mintha egy kissé Nagybánya elhagyott szinessége éledne művészetében. Néhány virágcsendélete jól megválogatott színeknek finom összhangja. A csendélet Perlrott Csaba művészetében nem cézannei egyszerűségű motívumot és előadást jelent. A gyümölcsöt és virágot ő szoborral szereti párosítani és sok egyéb aprósággal élénkíteni. Csendéletei szóval bonyolult tárgyúak és sok színből összetettek. De ez a művész kitűnően komponál és a heterogén részleteket is jól összefogja. Ujabbán temperafestékekkel is dolgozik és éppen virágos csendéletein kellemes légység érzetét tudja kelteni vele.

Kiállításának kimagasló darabja a „Kilátás a műteremből” című kép. Ez is bonyolult tárgyú kompozíció. Van az elején asztal, azon gyümölcs-csendélet, az előtérben két újságot olvasó női alak, akiknek egyike a nézővel szembe fordulva ül. Azután a műteremablak és rajta túl egy épülő háznak jól esően veres fala, még odább kékes-fehéren világító háztetők között a vasúti pálya sinútja. Ezek csak a földolgozók a képen, az apróbb részleteknek se szeri, se száma. De mily pompás egységbe olvad ez a sok minden! Igazán érdekes és megrakó munka.

Vannak más értékes darabjai is a kiállításnak. A „Szentendrei részlet” motívumnak is érdekes, de azzá teszi főként a szinessége. Sárga háznak, falnak és a felhős ég kékjének egybeigazítása volt a feladat. A színek felbontásával oldotta meg a művész. A fal sárgájában sok egyéb szín bujdosik, amik a sárgát hol fokozzák, hol tömpítják.

A műtermi képhez fogható az

„Interieur” című festmény. Majd olyan bonyolult tárgyú, mint amaz csak kevésbé áttekinthető. A háttér sötétsége felismerhetetlenné teszi azt, amit benne elhelyezett a művész. A két nő megfestésének módja azonban finomabb és gyöngédebb, mint a műtermi képen.

Mindent összevéve szép és értékes kiállítás.

AG EGYETLEN CSEPPJE
MT TENGERNYI VAGYON!

LEUVEN BELGIUM

NO 1366

haza tanulmányait és hangos hírt
 hittel vette magát rajók és hozta
 Csaba tanulásra kész szemmel és
 újabbnál újabb irányok. Perrott
 hantos torokkal születtek! — az
 föl-évre születtek — és milyen
 ában, Párisban és Berlinben. Fv-
 tegelemből elhittent nagyváro-
 venyülésért a világárosok két
 telezése és viaskodása volt az ér-
 esztendője — az új irányok kísér-
 tatalakora — a század első husz
 taly a festés művészetében. Az ő
 talkozott, vagy valami új ered-
 ment, ahol valami új törekvés mu-
 nyugtalansága volt. Mindig oda
 életre üszönztek, az eredendő
 Ami erre a példatlan vándor-
 utna nyomában Páris következett.
 lent. Nagybányáról indult el és
 életének jónéhány évtizedét je-
 lle. Páris, Berlin, Madrid, Svajc-
 ryan nem kélharmadat, idegenben
 rülne, hogy életének lelezzet, ha
 amelyekel külföldön töltött, kide-
 összednök azokat az éveket,
 egyike Perrott Csaba Vilmos. Ha
 legváltozatosabb élet festőink

festményei

Perrott Csaba Vilmos

Megjelent:

1947. NOV. 2. 1.

Lap:

USZÁG (Budapest)

"FIGYELŐ"
 USZÁGSZELVENY VÁLLALAT
 Budapest, XIV, Nürnberg-u. 42.
 Telefon: 299-632.

Perrott Csaba Vilmos

kocsisverseny is, melyben tízenhárom
 kettős indulhat. Közülük a Dráva—
 Okos és a Ferike W.—Trencsén ösz-
 szefogások ígérnek jó képességet. Je-
 löltjeink: I. Kürtöspusztai ménes—
 Ördög. II. Zsuzsanna—Várva-várt. III.
 Dráva-Okos—Ferike W.—Trencsén. IV.
 Sirocco Bicskás. V. Mangán—Billy.
 VI. Hádli—Dudás. VII. Veterán—
 Zala. VIII. Ohio—Little Winny. IX.
 Eszleg—Krisni. X. Lantos—Rozsnyó.

HIRDETMÉNY

Alulírott részvénytársaság 350 darab egyen-
 kenti 1000 arany pengő névértékű kölcsönköt-
 vényt bocsát ki összesen 350.000 arany pengő
 értékben. A kötvények bemutatásra szólnak,
 10 évi lejáratuak és félévi részletekben utó-
 lagosan esedékes évi 5% fix kamatozást biz-
 tosítanak. A kötvények a névérték lefizetése
 ellenében ezer hirdetmény megjelenésétől szá-
 mított 30 napon belül a társaság pénztáránál
 (Budapest, VI., Szabolcs-uca 29), vagy a Ma-
 gyar Leszámitók és Pénzváltó Bank terér-
 városi főpénztáránál (VI., Andrássy-ut 30),
 vehetők át. Royal Ipari és Kereskedelmi Rt.

(Mit ír az Újság)
FÉRFIHÜSÉG
 Daróczy kitanúban ért a
 filmhez a rendezésében való-
 sággal vártat a csölekmény.

Kül. A Duna határában...
tással volt s így indult meg itthon az a neo-mozgalom (így emlegették Nagybányán, mert azok a francia festők, akik az impresszionizmus törekvésein tulmentek, neo-impresszionistáknak nevezték magukat).

Jó ideig minden kiállításán megmegujult Perlrott Csabával találkoztunk, más-másfelé próbálkozóval, végül már nem neoimpresszionistával, hanem expresszionistával. Most azonban mintha megnyugodott volna. Talán a határok lezáródása tette, az, hogy a háboru a külföld divattermelő művészeti központjait megbénította s hogy tehát pillanatnyilag nincsen semmi új a világ művészeti termelésében, elég annyi, hogy Perlrott Csaba mintha visszatért volna egykori ideáljaihoz. Legalább is ilyenek mutatja művészetét most ez a legújabb kiállítása a *Tamás-Galériában*.

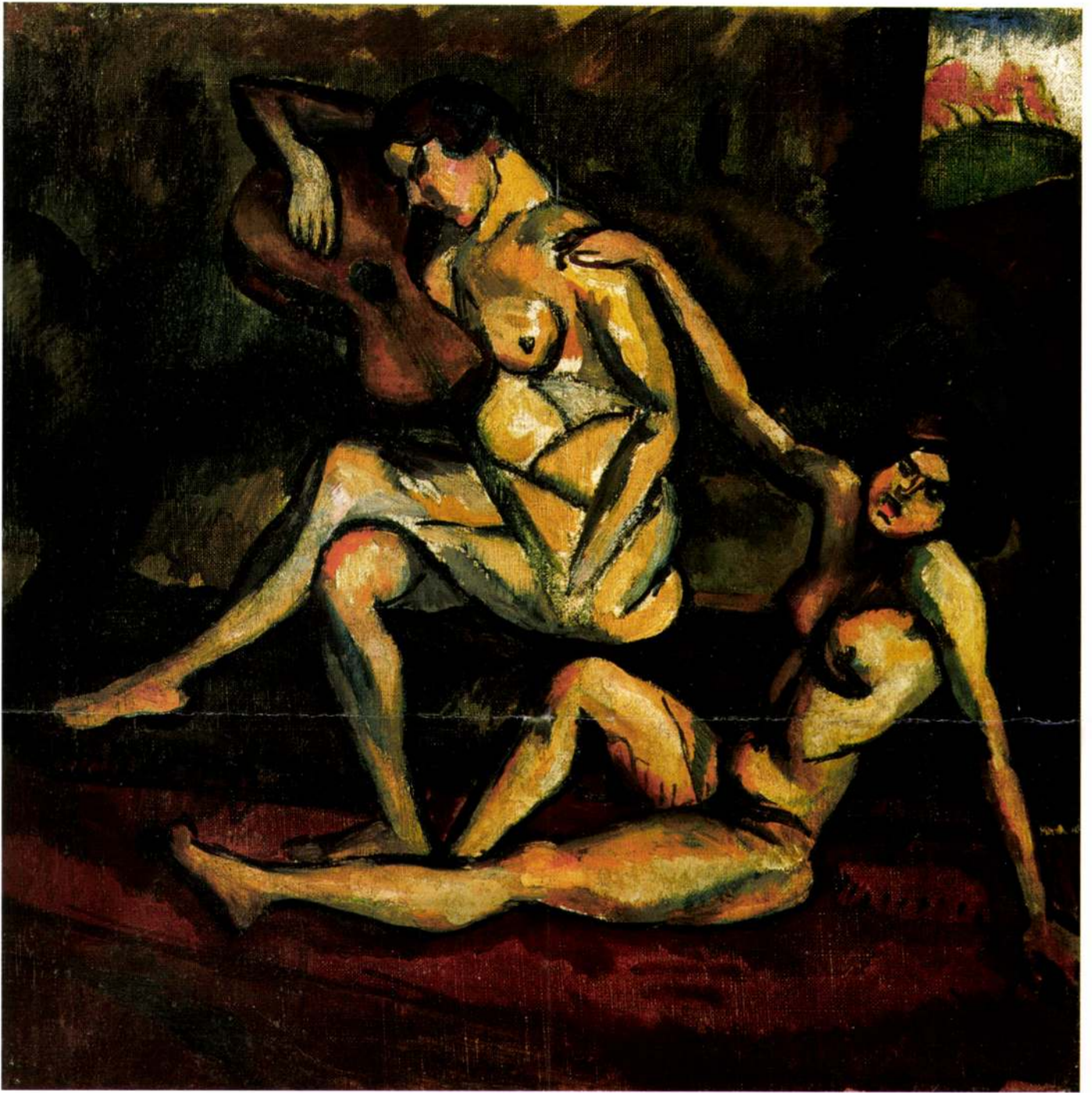
Mintha egy kissé Nagybánya elhagyott szinessege éledne művészetében. Néhány virágcsendélete jól megválogatott színeknek finom összhangja. A csendélet Perlrott Csaba művészetében nem cézannei egyszerűségű motivumot és előadást jelent. A gyümölcsöt és virágot ő szoborral szereti párosítani és sok egyéb aprósággal élénkíteni. Csendéletei szóval bonyolult tárgyak és sok színből összetettek. De ez a művész kitünően komponál és a heterogén részleteket is jól összefogja. Ujabban temperafestékekkel is dolgozik és éppen virágos csendéletein kellemes légységérzetét tudja kelteni vele.

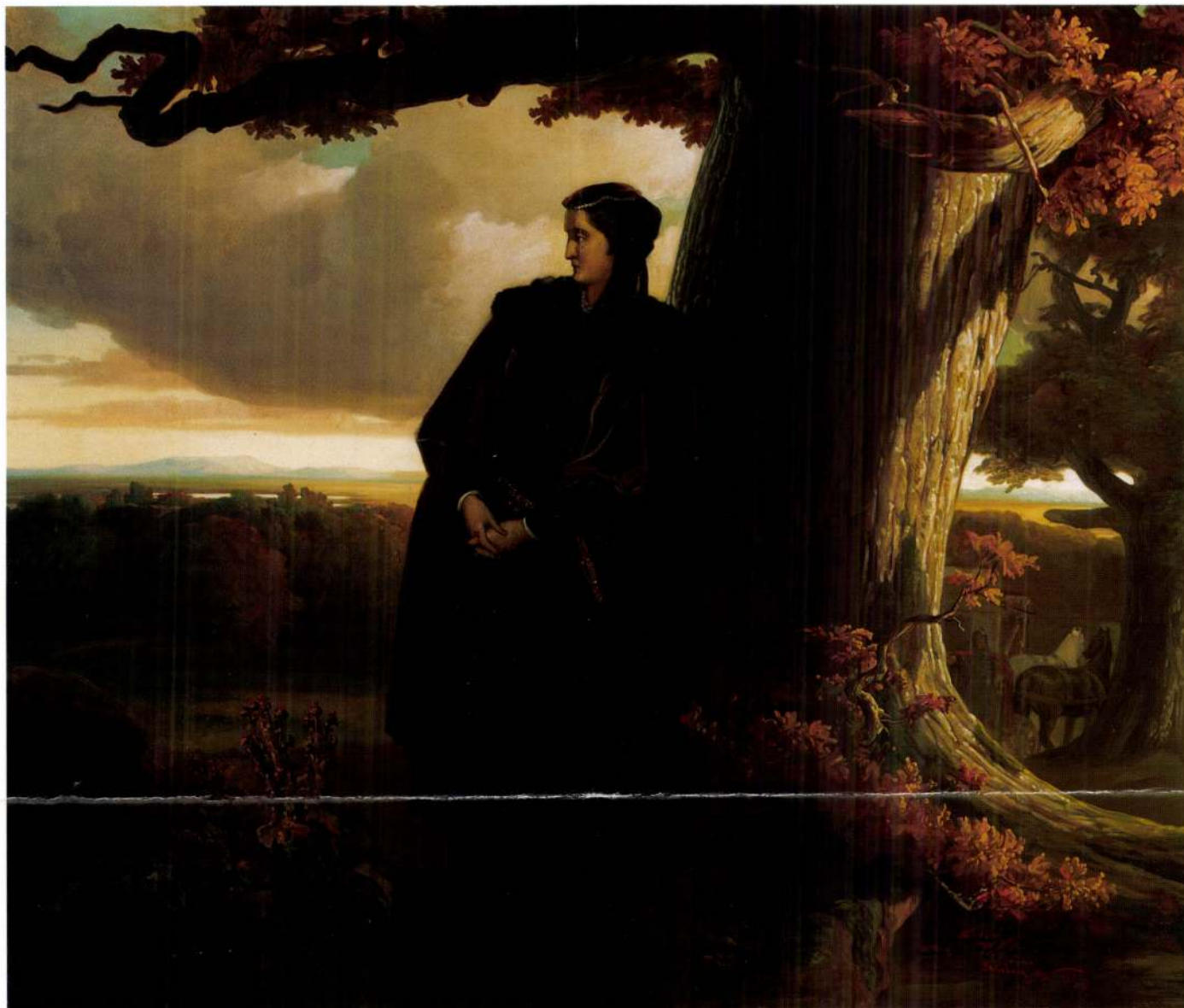
Kiállításának kimagasló darabja a „Kilátás a műteremből” című kép. Ez is bonyolult tárgyú kompozíció. Van az elején asztal, azon gyümölcs-csendélet, az előtérben két újságot olvasó női alak, akiknek egyike a nézővel szembe fordulva ül. Azután a műteremablak és rajta tul egy épülő háznak jól esően veres fala, még odább kékes-fehéren világító háztetők között a vasuti pálya szintja. Ezek csak a fődolgozók a képen, az apróbb részleteknek se szeri, se száma. De mily pompás egységbe olvad ez a sok minden! Igazán érdekes és megráható munka.

Vannak más értékes darabjai is a kiállításnak. A „Szentendrei részlet” motivumnak is érdekes, de azzá teszi főként a szinessege. Sárga háznak, falnak és a felhős ég kékjének egybeigazítása volt a feladat. A színek felbontásával oldotta meg a művész. A fal sárgájában sok egyéb szín bujdosik, amik a sárgát hol fokozzák, hol tömpítják.

A műtermi képhez fogható az

„Interieur” című festmény. Majt olyan bonyolult tárgyú, mint amaz csak kevésbé áttekinthető. A háttér sötétsége felismerhetetlenné teszi azt, amit benne elhelyezett a művész. A két nő megfestésének módja azonban finomabb és gyöngédebb, mint a műtermi képen. Mindent összevéve szép és értékes kiállítás.

98

98 = JAKOBEY KÁROLY
(1825–1891)

Izabella búcsúja
(másolat Wagner Sándor
Izabella búcsúja című képéről)

104 × 122cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: Jakobey K. 868

Kikiáltási ár: 800 000 Ft

99 = SZÉKELY BERTALAN

Koszorús lány – Rachel

53 × 42cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: Székely
Hátoldalon német kiállítás címke töredéke (Portrait der Rachel),
Könyves Kálmán Szalon kiállítási címkeje; a kereten felirat:
Lévai Ödön gyűjtő

Kikiáltási ár: 1 500 000 Ft

2002. 9. 8. évi

97 = PERLROTT CSABA VILMOS (1880–1955)

Modellek

46,5 × 46 cm
Olaj, vászon
J. n.

Kikiáltási ár: 3 500 000 Ft

IRODALOM

Elek Artúr: Perlrott Csaba Vilmos, Nyugat, 1923/2
Bornemissza Géza: Perlrott Csaba Vilmos, in: Perlrott Csaba Vilmos művészete, Budapest, 1929
Perlrott Csaba Vilmos: Magamról, in: Perlrott Csaba Vilmos művészete, Budapest, 1929
Rózsa Miklós: Perlrott Csaba Vilmos, Magyar Művészet, 1938/5
Perneczky Géza: Kortársak szemével. Írások a magyar művészetről, Budapest, 1967
Benedek Katalin: Perlrott Csaba Vilmos kritikai értékeléséről, Cumania, 1987
Sümei György: A „neós” és „neoklasszikus” Perlrott Csaba Vilmos, Új Művészet, 1998/9

Bár Perlrott nem volt a Nyolcak csoportjának tagja, mégis a kereső, kutató művészek közé tartozott, viharos gyorsasággal jutott el Békéscsabáról Henri Matisse párizsi magániskolájáig. Csak huszonéves fejjel kezdett el komolyan festgetni, első mesterének Koszta Józsefet választotta, aki Nagybányára küldte a tehetséges fiatalembert. Először 1903-ban említik a festőiskola növendékeinek névsorában, de 1905-ben már Ferenczy Károly is figyelte *Cigányok* című képére és kieszközölte számára egy párizsi ösztöndíjat. Párizsban kezdetben a Julian Akadémiára járt festeni, de Jean Paul Laurens órái nem elégtették ki. 1906 őszen azonban meghívást kapott Leo Stein szalonjába, ahol megismerkedett Matisse, Picasso, Derain, Delauney és Braque művészetével. Matisse személyisége és festésze szinte azonnal magával ragadta Perlrottot, otthagyta a Julian Akadémiát és Matisse tanítványául szegődött. A nagy francia festő minden bizonnyal megkedvelte a fiatal magyart, hiszen Perlrott jó húsz évvel későbbi önéletrajzában a mester kedvenc tanítványai közé sorolta magát: „Azok közé a kegyeltjei közé tartoztam, akiket minden héten meghívtak műtermébe, ahol megmagyarázta beállított csendéleteit s ezek az elméleti oktatások voltak a leghasznosabbak a mi részünkre.” (Perlrott, 1929, 13.)

1907-ben Perlrottnek hét festményét is kiállították a Salon d'Automne Fauves-

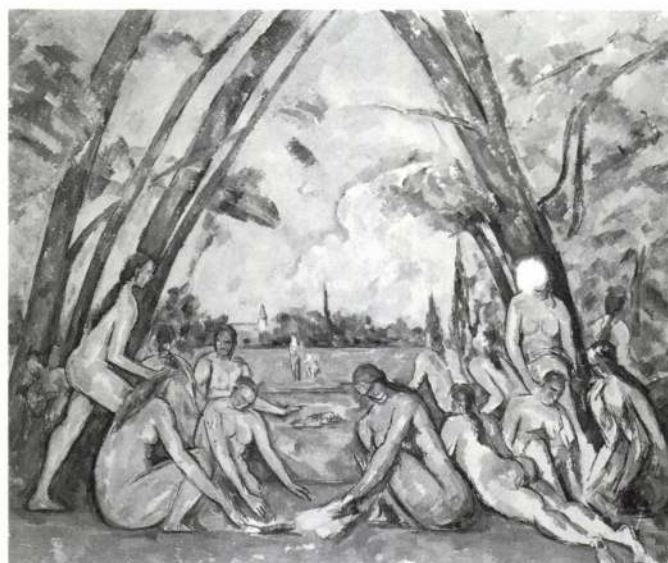
termében, s a következő párizsi években is rendszeres kiállítója maradt az Őszi Szalonnak. Perlrott azonban nemcsak Matisse és a Fauves-ok festészetét ismerte meg Párizsban, felfedezte magának Manet és Cézanne művészetét is. Az 1910-es években a „neós” és a „kubizáló” képek festése mellett egyre több időt töltött Cézanne csendéleteinek és aktos kompozícióinak tanulmányozásával. A korabeli kritika is az Aix-en-Provence-i mester útmutatásait vélte felfedezni Perlrott nál a tizedes évek festői termésében: „Volt Csabának egy korszaka, melyben a természetet igen nagy színerővel igen egyéni módon érzékítette meg. Az ihletet mintha Cézanne művészetéből kapta volna hozzá. Volt egy másik korszaka, amelyben leginkább csendéleteket festett, bizonyos szándékos formatorzítással, amelyben szintén Cézanne hatására lehetett ismerni. Egy időben aktokat komponált meg képekké, s ezzel a képszerűség ősi problémáinak közelébe jutott.” (Elek, 1923, 83.) A Modellek című festménye is azok közé a képei közé tartozik, amelyeken Perlrottot a képszerűség ősi problémái foglalkoztatták, és amelyeken felfedezhető a Cézanne-hatás. Az aktok klasszikus háromszög kompozícióba rendezése és absztrahálása Cézanne-t is sok-sok éven át foglalkoztatta. Az 1898-tól 1906-ig készülő *Nagy fürdőzők* tekinthető az egyik legszebb és legheroikusabb kísérletének. Perlrott festményének középpontjában egy olyan motívum áll, amely Cézanne festményén is többször szerepel. A gitározó nő bal keze és a gitár vége beleolvad a modell testébe. Cézanne ugyanezzel az eszközzel hangsúlyozta a testek összetartozását, síkszerűségét és a természetesség hiányát a *Nagy fürdőzőkön*.

A *Modellek* szerkezete és színvilága legalább annyit köszönhet Picassónak és a kubistáknak, mint Cézanne-nak. A két hatás igazán nem is választható el egymástól, hiszen a kubisták is Cézanne-t vallották mesterüknek. Perlrott Picassót és Braque-ot is ismerte személyesen és 1909-ben a párizsi Galerie Weillben együtt állított ki Metzinger-vel és Derain-nel. A *Modellek*nek nemcsak a barnás-zöldes, matt színvilága idézi a kubizmus korai, analitikus szakaszát, hanem a gitár motívuma is, amely az egyik leggyakoribb motívumává vált Picasso és Braque festészetének. Picasso az 1900-as évek végén két mandolinost is megfestett, ezek azonban jóval szerkezetesebbek, sokkal „analitikusabbak”, mint Perlrott modelljei. Perlrott csak a gitározó nőalak testiségét bontja meg síkokkal, a másik, a kompozíció alapját képező, *füldre támaszkodó nő* jóval naturalisabb. Hasonló kettőség figyelhető meg a háttérként szolgáló műterem és az apró tájrészlet ábrázolásában is. A festő ugyan megbontja a klasszikus perspektívát, de a tér szerkezete és a motívumok jól kitapinthatóak. Perlrott ebben a művében is a rá jellemző vitalitással egyesíti a párizsi avantgárd és a nagybányai természetlátás legvonzóbb eredményeit.

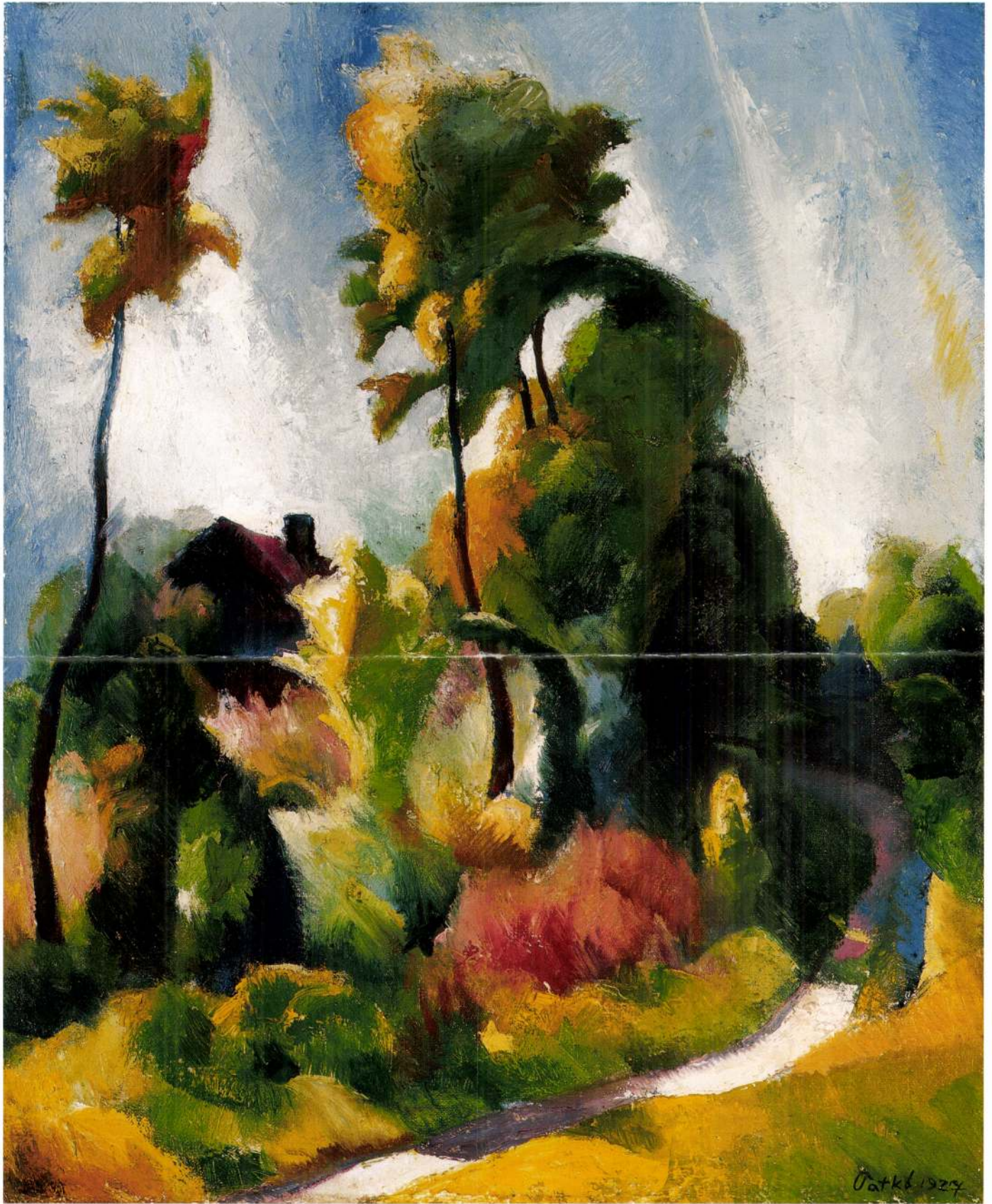
Hornyik Sándor

Pablo Picasso: Lány mandolinon (Fanny Tellier portréja), 1910, olaj, vászon, 100,3 x 73,7 cm, The Museum of Modern Art, New York

Paul Cézanne: Nagy fürdőzők, 1898–1905, olaj, vászon, 208 x 249 cm, Museum of Art, Philadelphia

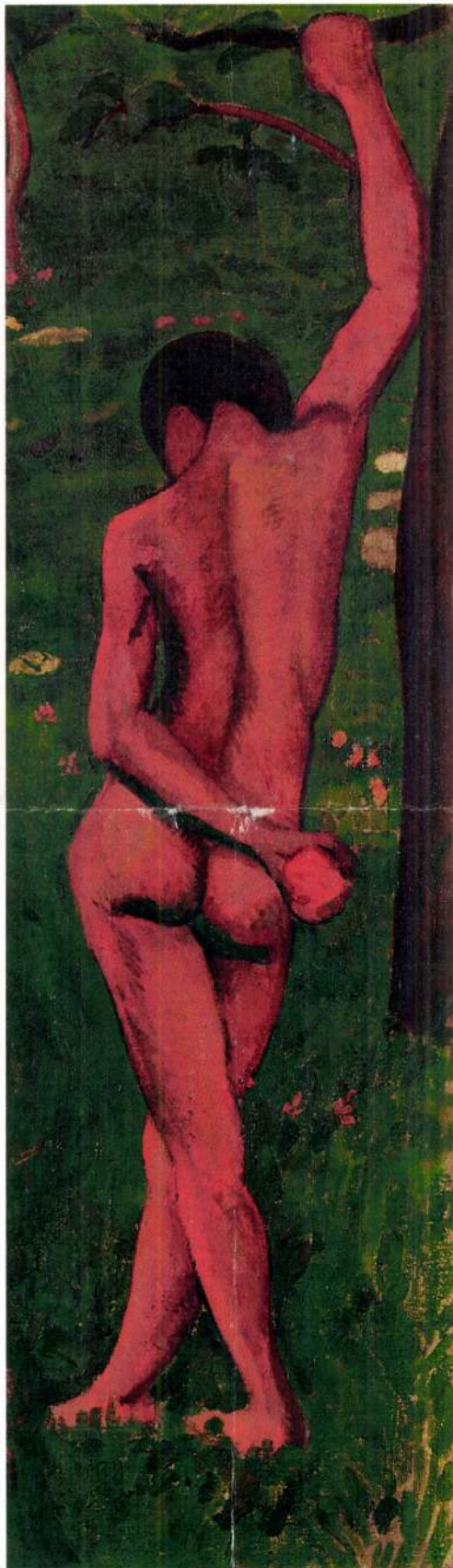
54. ▲
Thorma János (1870-1937)

Kék kalapban a tavaszi mezőn

Olaj, vászon 60x75 cm

Jelzve balra lent: Thorma

Kikiáltási ár: 1.000.000 Ft

Perlrott Csaba Vilmos (1880-1955)

Fiúakt almával, 1907 körül

/Ende/

Olaj, vászon 115x34 cm

Jelezve a hátoldalon: Perlrott Csaba, Ende

Irodalom:

- * Perlrott Csaba Vilmos Művészete. Előszó: Bornemissza Géza. Bp. é.n.
- * Dévényi Iván: Perlrott Csaba Vilmos. Művészet, 1970/8., 9.

Nagybánya és Párizs a 20. századi magyar festészet Mekkája, alfája és omegája voltak. Az 1903-tól a francia fővárosban tartózkodó Czöbel Béla a helyszínre hívta a nagybányai kolónia néhány fiatal tagját. Perlrott Csaba Vilmos 1905-ben érkezett, egy időre maga mögött hagyva a naturalizmus és plein air "természet és érzés" problémakörét vállaló hazai irányokat.

A képzőművészeti újítások lázában égő város nemcsak művészeinket ejtette bámulatba, de a Salon d'Automne éves tárlata, a Fauve-ok, Matisse, Derain, Vlaminck, Van Dongen képei szenzációt keltettek a Szajna-parti város közönségének köreiben is.

Festőink így tudósítottak az eseményekről: Originális új hangokat hallunk, melyektől rémülve fut a közönség, nem tudván mértéket ráhúzni, mert nincsenek reminiscenciái, miket más képeknél is látott volna. "*Perlrott Csaba Vilmos, az első nagybányai nemzedék tagjai által neósnaq gúnyolt művészecsetje alól egymás után kerültek ki az új látásmódról tanúskodó, Párizsban és az erdélyi művésztelepen festett vásznak.*"

Látta megtapasztalta és hazahozta e féktelen erejű piktúrát.

Matisse-ék mozgalma, Cézanne bővölete, Gauguin csodálata és a nagyhírű múzeumok remekműveinek megismerése alakították stílusát.

A *Fiúakt almával* című kép a korai periódus kitűnő alkotása.

A fauve-osan tiszta, keveretlen színek kíséretében jelentkező Gauguin hatás szembeűnő. Am Perlrott eredendően természetelvű festő, Nagybánya neveltje. Ennek lényegét még abban az esetben is megőrzi, mikor mondanóját dekoratív átírással tárja elénk. Modernsége a hazai hagyományok talajába ágyazódott. A finoman kidolgozott, mértéktartóan részletező motívumok megélt természet-élményről vallanak. A bűnbeesés történetére utaló jelenet, a mű címe /Ende/ - bizonyos fokig szellemisége -, a figura beállítás, pikturális felfogása a Gauguin művészetéből nyert ösztönzés nyomán születhetett, mely rövid ideig, de annál intenzívebben járta át képeit. Hasonló szemléletű neós képekkel 1907-ben, a Könyves Kálmán Szalonban találkozhattak az érdeklődők.

A francia mester átűtő erejét az egyik legkonzervatívabb nagybányai alkotó, Thorma János is elismerte: "*Ez az ember*

lett a művészet választóvize, a tehetségtelen népség szétválasztója."

Perlrott Csaba Vilmos életművét megcsonkította az idő. Felfedezés erejével hatnak az előkerűlő ismeretlen vagy ritkán látott neós munkák. Néhány éve a galéria árverésén bukkant fel a *Verőfényes udvar Nagybányán* című mű.

A két figyelemre méltó alkotás egyazon korszak termése, nyugat-európai modernségűk mellett gyökeresen nagybányaiak. Ez a sajátosság átizzik a képeken azonos motívumokkal megfestett természeti látvány lűktető zöldjein, játékos sárgáin, vörösein.

A *Fiúakt almával (Ende)* elegáns formájával is kitűnik a gazdag oeuvre-ből.

(kb)

53. ▶

Perlrott Csaba Vilmos (1880-1955)

Fiúakt almával /Ende/

Olaj, vászon 115x34 cm

Jelezve hátul: Perlrott Csaba, Ende

Kikiáltási ár: 3.800.000 Ft

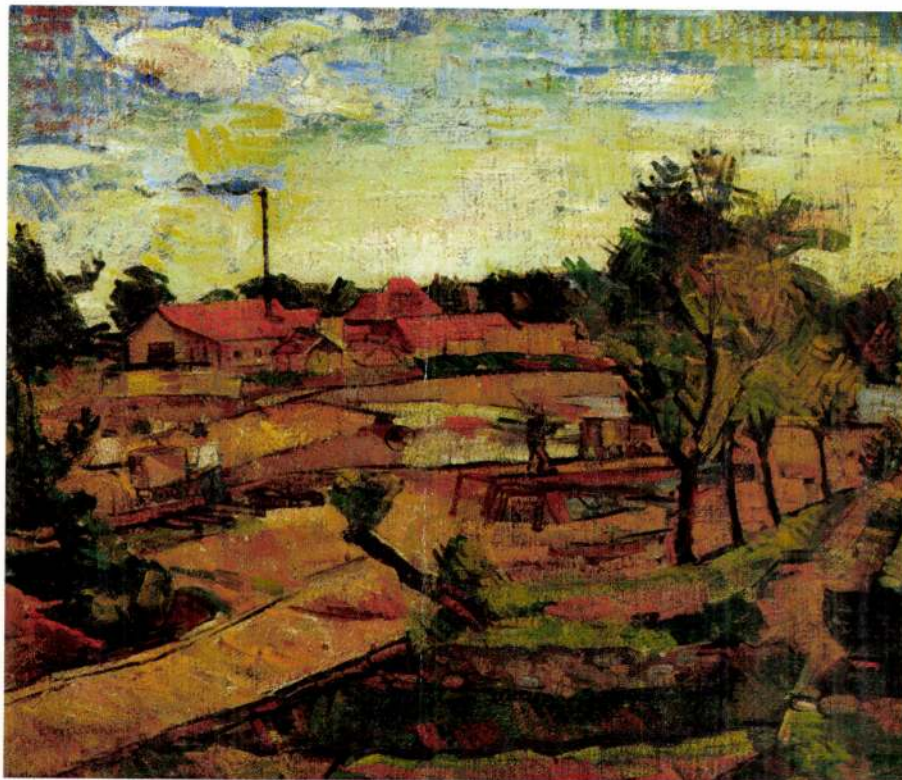
52. ▲
Kádár Géza (1878-1952)

Őszirózsák és körték
Olaj, vászon 87,5x68 cm
Jelezve jobbra lent: NB. Kádár Géza 1931
Kikiáltási ár: 440.000 Ft

109. ▲
Perlrott Csaba Vilmos (1880-1955)

Tavaszi kert Szentendrén
Tempera, papír 61x86 cm
Jelezve jobbra lent: Perlrott Csaba
Kikiáltási ár: 400.000 Ft

Marchini, Tasso (1907-1936)

Nagybánya látképe, 1930-as évek

Olaj, vászon 38x52 cm

Jelezve balra lent: T. Marchini

Szépítőművészeti Múzeum műtárgybírálati száma: 25/95

Provenienca: Tompa Kálmán gyűjteménye

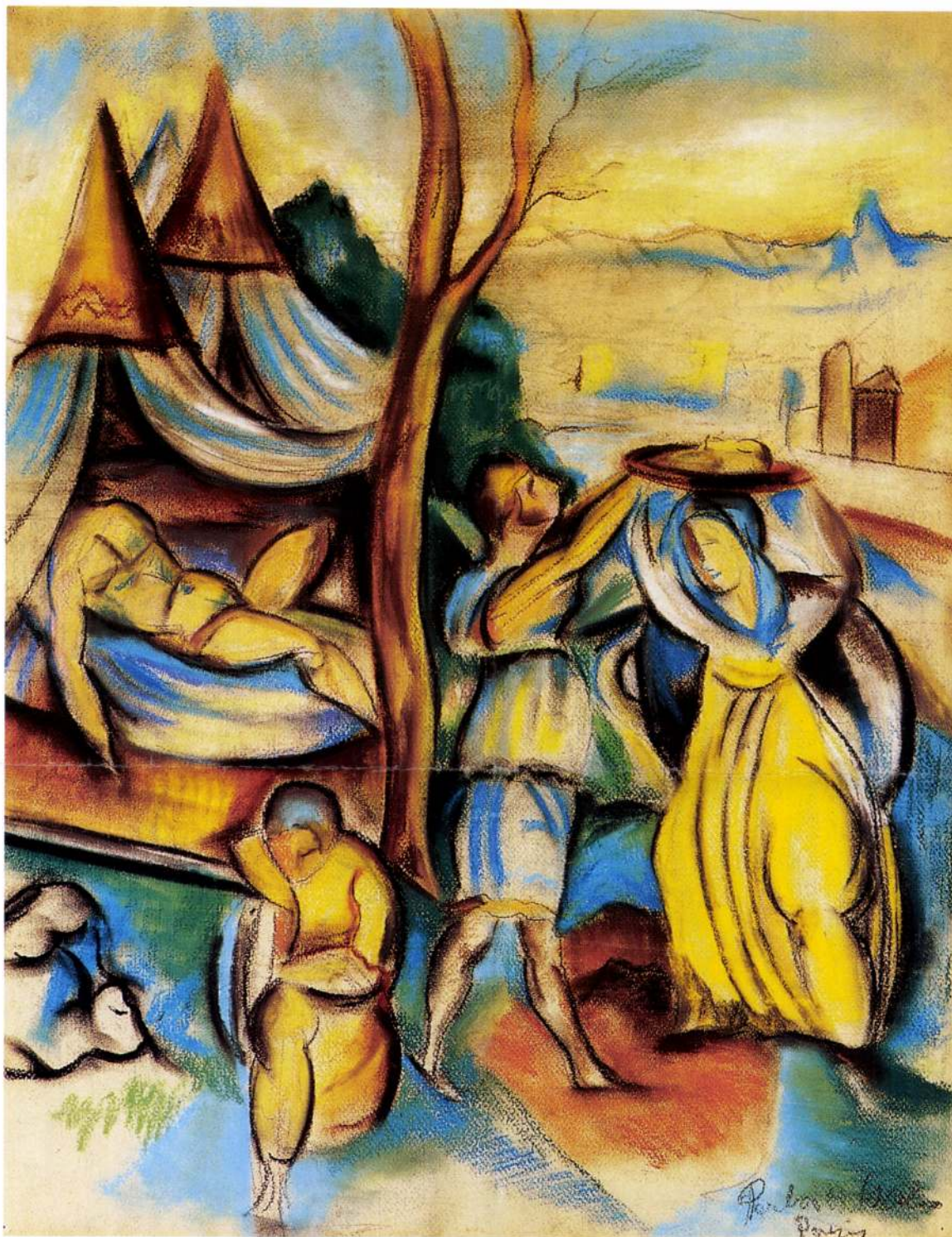
Kikiáltási ár: 400.000 Ft

Tasso Marchinit monográfusa, Negoita Lăptoiu a modern művészet egyik jelentős, erdélyi előfutárának tekinti. A fiatalon, tuberkulózisban elhunyt festő pályája ígéretesen indult, 1925-től a Kolozsvári Szépítőművészeti Főiskolán tanult, s nyaranta gyakran megfordult a Nagybányai Festőiskolában is. A harmincas évek kritikája Marchinit fiatal kora ellenére érett festőnek tartotta, aki invenciózusan sajátította el a nagybányai, posztimpreszionista stílust. 1934-es temesvári kiállításán után a neves kritikus, Stefan Gombosiu meleg szavakkal értékelte műveit: *“tökéletesen beilleszkedve a mai haladó művészeti mozgalomba ... Marchini festészete nem a fölösleges részletekkel agyonterhelt, hanem egy megtisztított, esztétizált természetet mutat.”* Harmincas években festett portréin (*Őnarckép palettával, Olga*) a korabeli izmusok ismerete is tetten érhető. Figurális képein a tér kubista analízise expresszív szín- és ecsetkezeléssel párosult. 1933-ban cikket is írt egy Máramaroszigeten megjelenő lapban, a Máramaros csillagában (Astra Maramuresului) az impresszionizmusról, a futurizmusról, a kubizmusról és az expresszioniz-

musról. Máramaroszigeten és Nagybányán készült tájképein azonban az avantgárd mozgalmak hatása nem olyan erőteljes, mint arcképein.

Romló egészségi állapota miatt Marchini 1930 őszétől 1934-ig a Tisza-parti kisvárosban, Máramaroszigeten tartózkodott, de minden bizonnyal gyakran megfordult Nagybányán is. Tisza-vidéki tájképeinek (*Tiszánál, Máramarosi táj*) sorába illeszkedik Nagybányai látképünk is, amely eltér a városka jól ismert, templomtornyos ábrázolásaitól. Az élénk színekkel megjelenített tájat szántóföldek tagolják, s a kompozíció egésze konstruktív vonásokat mutat. A festő apró - néha csupán ecsetvonásnyi - síkokból építi fel a dombos, városszéli tájat. Stílusa a neósok munkáit idézi, de szállás ecsetkezelése jellegzetesen egyéni. Enyhén kubisztikus és expresszív vonásokat mutató tájképeinek analógiáit barátja, Szolnay Sándor és lehetséges példaképe, Szobotka Imre művei között kereshetjük. A Kolozsváron festőiskolát nyitó Szolnayval ellentétben Szobotka nem tipikus nagybányai festő, de 1929-ben és 30-ban Nagybányán dolgozott, s posztimpreszionizmusba oltott kubizmusa (pl. *Nagybányai táj tóval*) valószínűleg hatott a saját hangját kereső, Cézanne nyomdokain haladó, fiatal művészre. Tasso Marchini fauve-osan ragyogó, bájos staffázsfigurákkal élénkített festménye a harmadvirágzását élő nagybányai piktúra legprogresszívebb, az izmusokat magától értetődő könnyedséggel integráló vonulatához illeszkedik.

H.S.

41

41 - PERLROTT CSABA VILMOS (1880–1955)

Jelenet

65 x 50 cm

Pasztell, papír

Jelezve jobbra lent: Perlrott Csaba Paris

Kikiáltási ár: 600 000 Ft

42 - KMETTY JÁNOS (1889–1975)

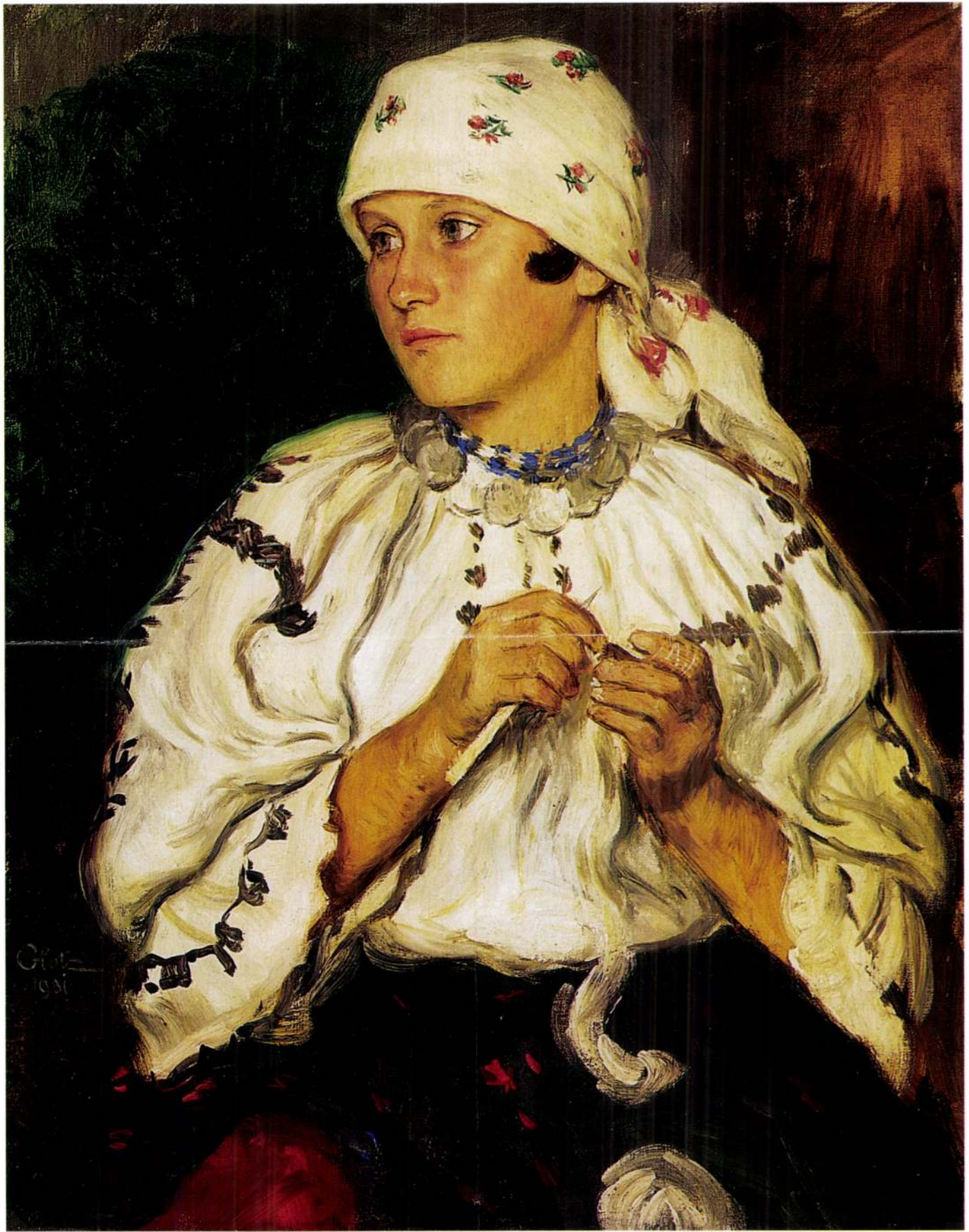
Portré kében, 1910-es évek második fele

37 x 28 cm

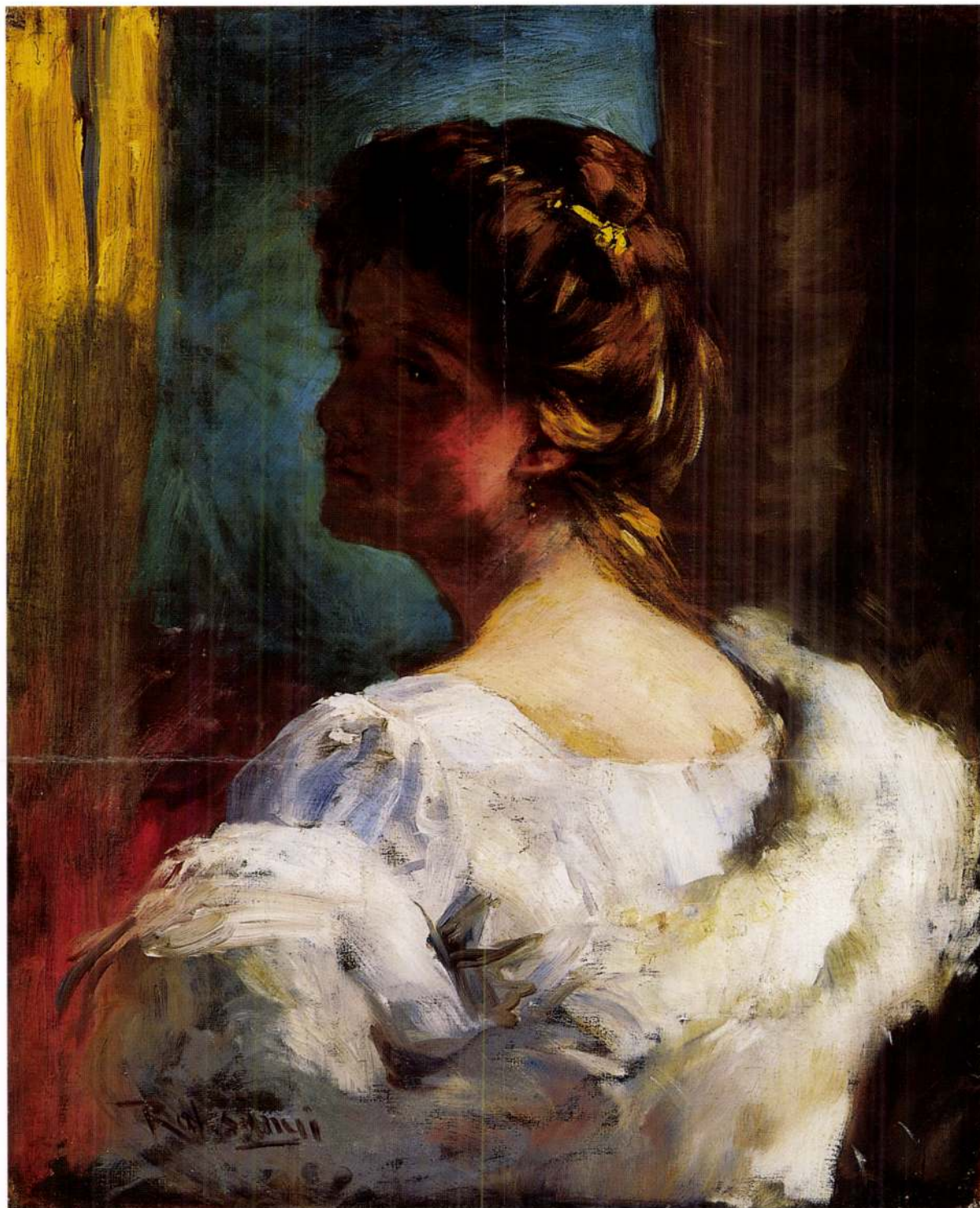
Olaj, vászon, kartonon

Jelezve balra fent: Kmetty

Kikiáltási ár: 1 500 000 Ft

49

49 ■ RAKSÁNYI REZSŐ (1879–1950)

Bál után

68,5 x 54,5 cm

Olaj, vászon

Jelezve balra lent: Raksányi

Kikiáltási ár: 380 000 Ft

50 ■ BRUCK LAJOS (1846–1910)

Kékruhás lány rózsákkal

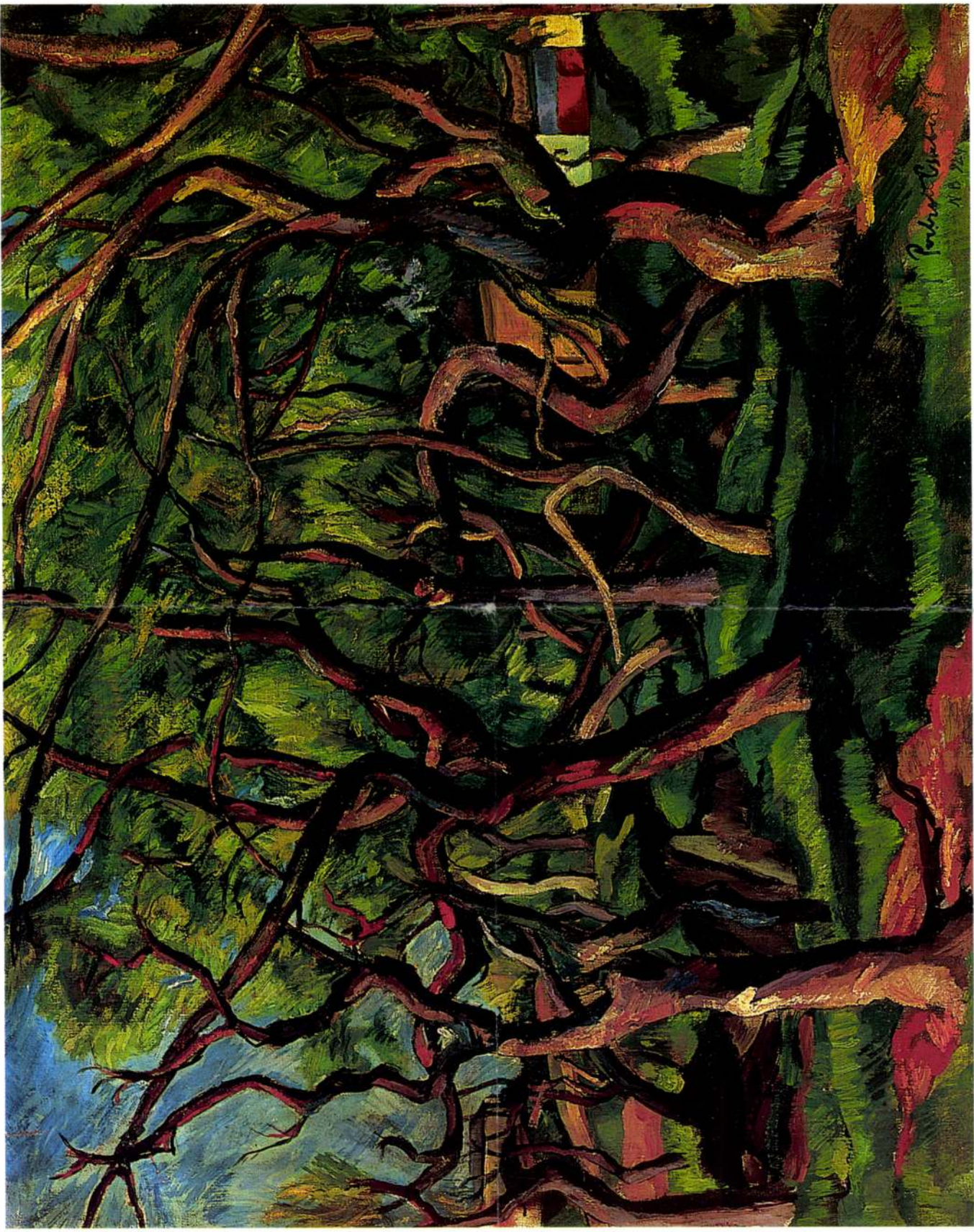
93 x 65 cm

Olaj, vászon

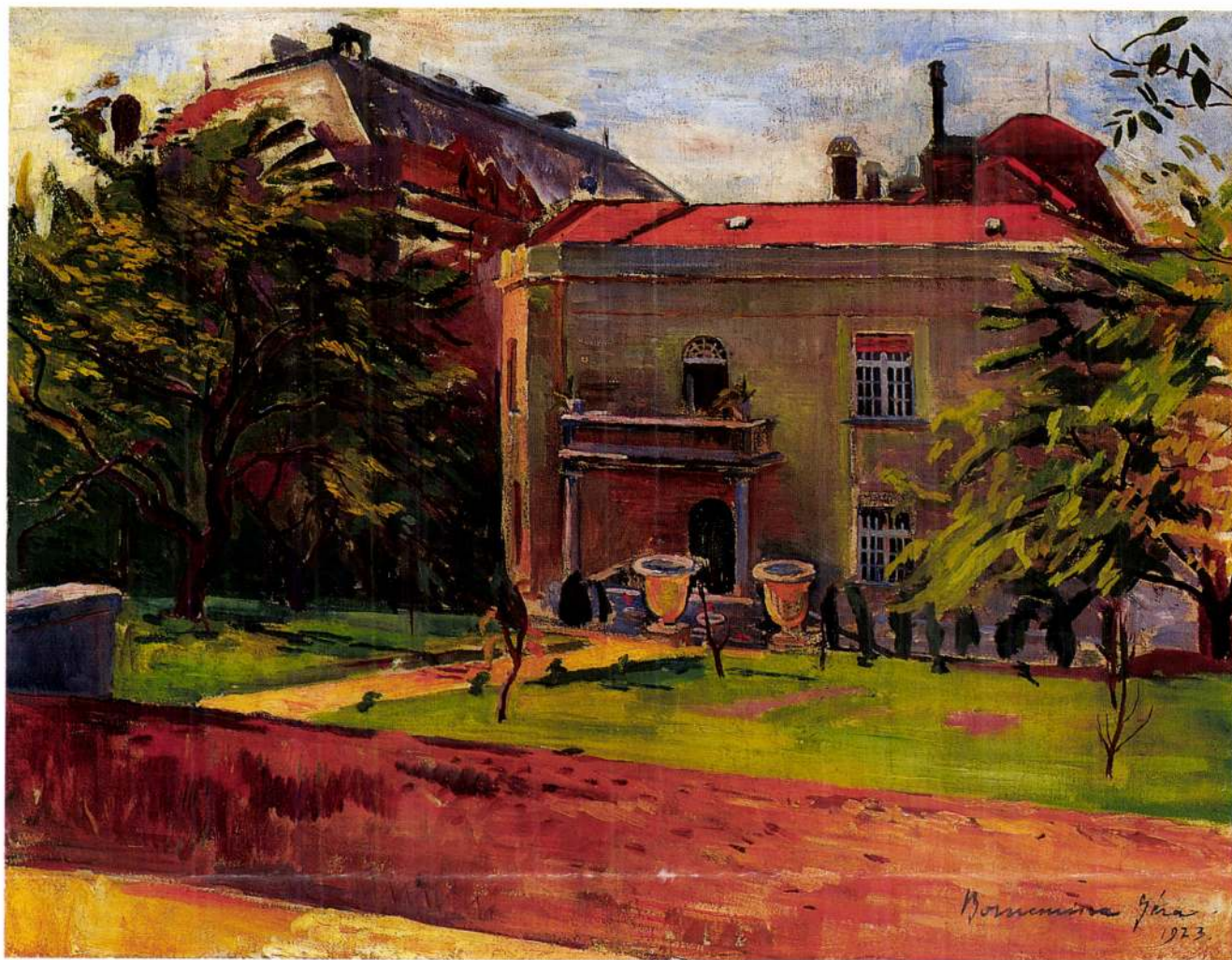
Jelezve balra lent: Bruck Lajos

Kikiáltási ár: 800 000 Ft

PERLROTT CSABA VILMOS

Perlrott Csaba
2018

53 ■ BORNEMISZA GÉZA (1884–1966)

Parkban

50 × 65 cm

Olaj, vászon

Jelezve jobbra lent: Bornemisza Géza 1923

Kikiáltási ár: 350 000 Ft

53

54 ■ BERNÁTH AURÉL (1895–1982)

Velence, 1962

37 × 50 cm

Akvarell, papír

Jelezve balra lent: BA

Kikiáltási ár: 250 000 Ft

55 ■ MÁRFFY ÖDÖN (1878–1959)

Lankás táj, 1920-as évek

54 × 70 cm

Olaj, vászon

Jelezve balra lent: Márffy Ödön

Kikiáltási ár: 1 200 000 Ft

54

Felvidéki város

41,5 × 54 cm

Olaj, vászon, kartonon

J. j. l.: Perlrott Csaba V

Kikiáltási ár: 1 200 000 Ft

Perlrott-Csaba Vilmos festészetének minden állomása művészetének egy – egy új hitvallását jelenti. Sokszínű pályájának önálló fejezetét alkotja az a néhány év, mely a kecskeméti művésztelepen töltött termékeny évtizedet követte. 1920–23 között feleségével, Gráber Margit festőművésszel önkéntes emigrációban élt és utazott Európában. Párizs és Spanyolország után, majd ekkortájt fedezi föl a Tátra, a Felvidék és Németország festői vidékeit, hangulatos városrészeit, épületeit. A szepességi kisvárosok, Lőcse, Kassa lenyűgöző templomai, régi utcácskái úgy piktorálisan, mint grafikai érdekes témát kínáltak.

A művész felvidéki képei, többnyire a szerkezeti elem hangsúlyozásával készített kubista szemléletű rajzok. Ugyanakkor a kolorista festő szeme megakad a kiszínesedő tájformákon, hozzájuk harmonikusan illeszkedő épületegyütteseken. A közlés intenzitása jellemzi e vásznakat,

melyeken H. Matisse iskolája, P. Cézanne tanulsága és a nagybányai természetelvűség egyként nyomot hagyott. Az 1920-as évek elején a felvidéki értelmiség magyar volt, szívesen fogadták a művész házaspárt, s ott rendezett kiállításait. A Tatra, Kassa Múzeuma, Pozsony és Prága – sikeres tárlatok helyszínei.

A városka – minden bizonnyal Szepessütörtök – látképe egyik üde színegyüttesű hirmondója Perlrott-Csaba úti élményeinek. Így vall: „...egy nehéz és titokzatos lelkerő mozgatja előttem a szepesi, a lőcsei hegyek és várak, kolostorok és felhőjárások kozmikus összefüggéseit. Én nem színfoltoknak érzem őket, hanem a világrendben való nagy együvé tartozásuk gondolatát szívom magamba.” A képeken érzéketesen jelenik meg a tájék sajátossága. Hiteles atmoszférát sugároz. A festő gazdag palettájával, a zöldek, kékek, sárgák, vörösek kifejező erejével könnyen épültek a formák.

B. K.

Perlrott-Csaba Vilmos:
Falurészlet, 1921 körül
Magántulajdon, archív felvétel

104

104 ♦ RUDNAY GYULA
(1878–1957)

Kert

35 × 49,5 cm
Olaj, vászon
J. j. l.: Rudnay
Kikiáltási ár: 380 000 Ft

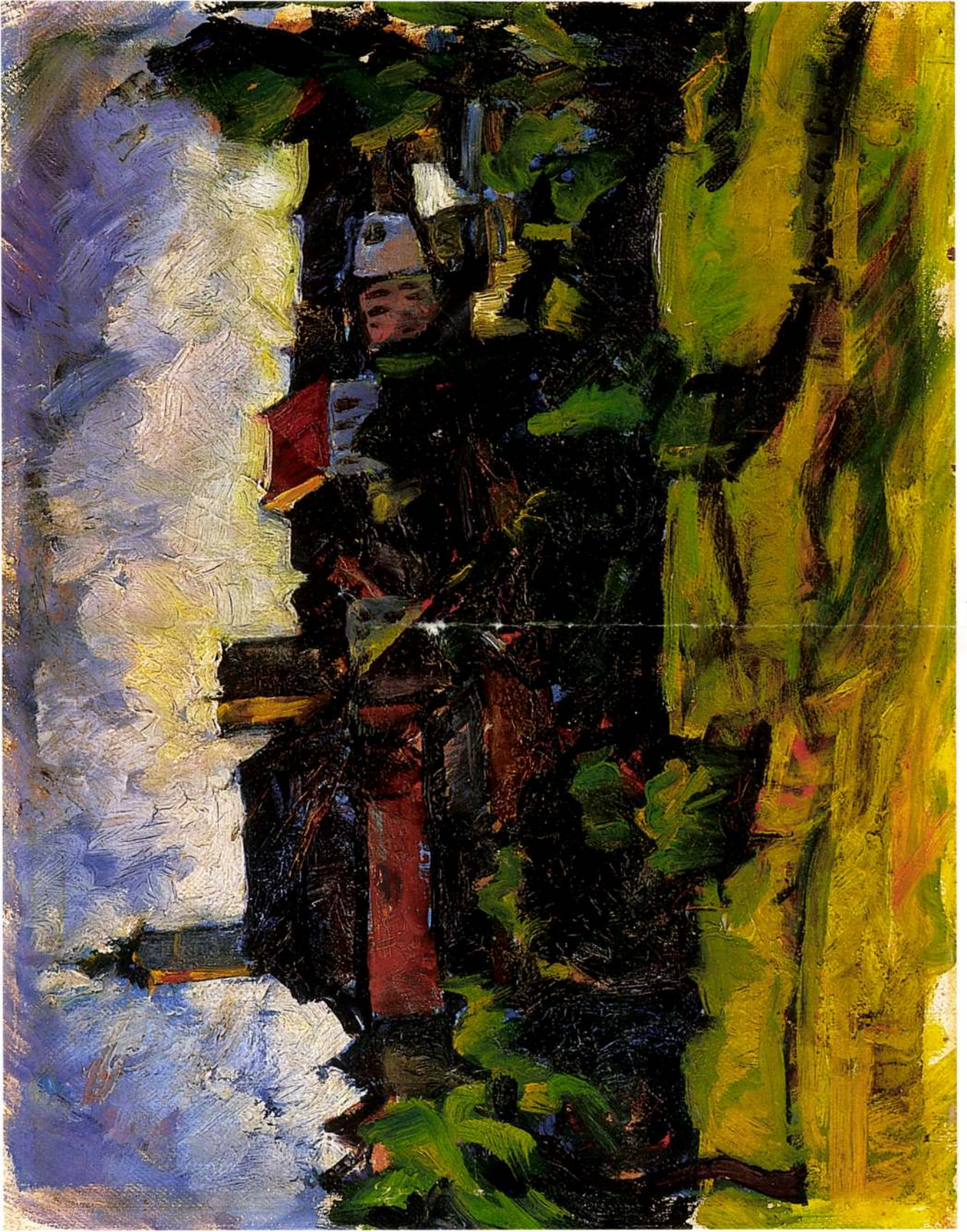
105 ♦ KERNSTOK KÁROLY
(1873–1940)

Fürdőzők

55 × 70 cm
Olaj, karton
J. j. l.: Kernstok Károly 925
MNG 289/979
Kikiáltási ár: 180 000 Ft

105

Darnai vaskereskedő arcképe, 1923

52,5 × 41,5 cm

Pasztell, papír

J. j. f.: Rónai

Hátoldalán felirat:

„Darnai kaposvári vaskereskedő Rippl-Rónai rokona”

VÉDETT

Kikiáltási ár: 1 400 000 Ft

A portré a művészettörténész szakma előtt 1961-től ismert, azóta Rippl-Rónai védett műveinek számát gyarapítja.

Bár nem datált, a kép keletkezési idejét analógiák alapján nagy biztonsággal 1923-ra tehetjük. Stílusban Rippl-Rónai késői főműveivel, az 1923-ban készült íróportrékkal rokonítható. Beállítása, színvilága, az ábrázolt magába merülő komolysága, de még az arcmás mérete is e művek közé sorolja. (Schöpflin Aladár, Fenyő Miksa, Osvát Ernő, Mórincz Zsigmond, Szabó Lőrinc, Babits Mihály)

Az ábrázoltra vonatkozó információk a borítókartonon olvashatók: „Darnai kaposvári vaskereskedő, Rippl-Rónai rokona.” Valamint pirossal ferdén Rippl-Rónai kezétől származó megjegyzés: „muzeum”. Az ilyen típusú felirat mindig az Ernst Múzeumra vonatkozik. Ily módon a kép feltehetően azonos az Ernst Múzeumban 1925 decemberében már magántulajdonként „A rokon” címen szereplő 189. számú művel.

Rippl-Rónai József:

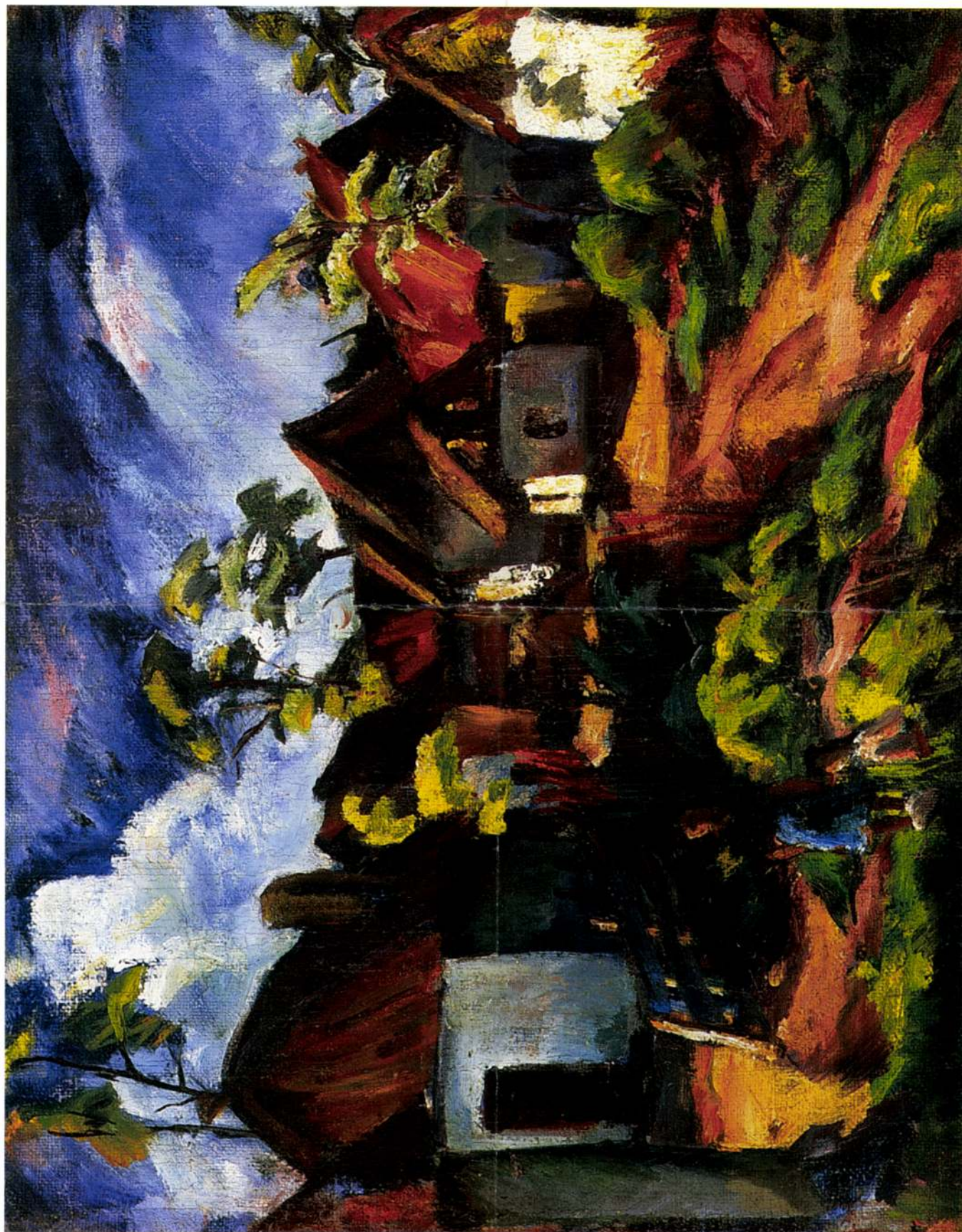
Fenyő Miksa arcképe

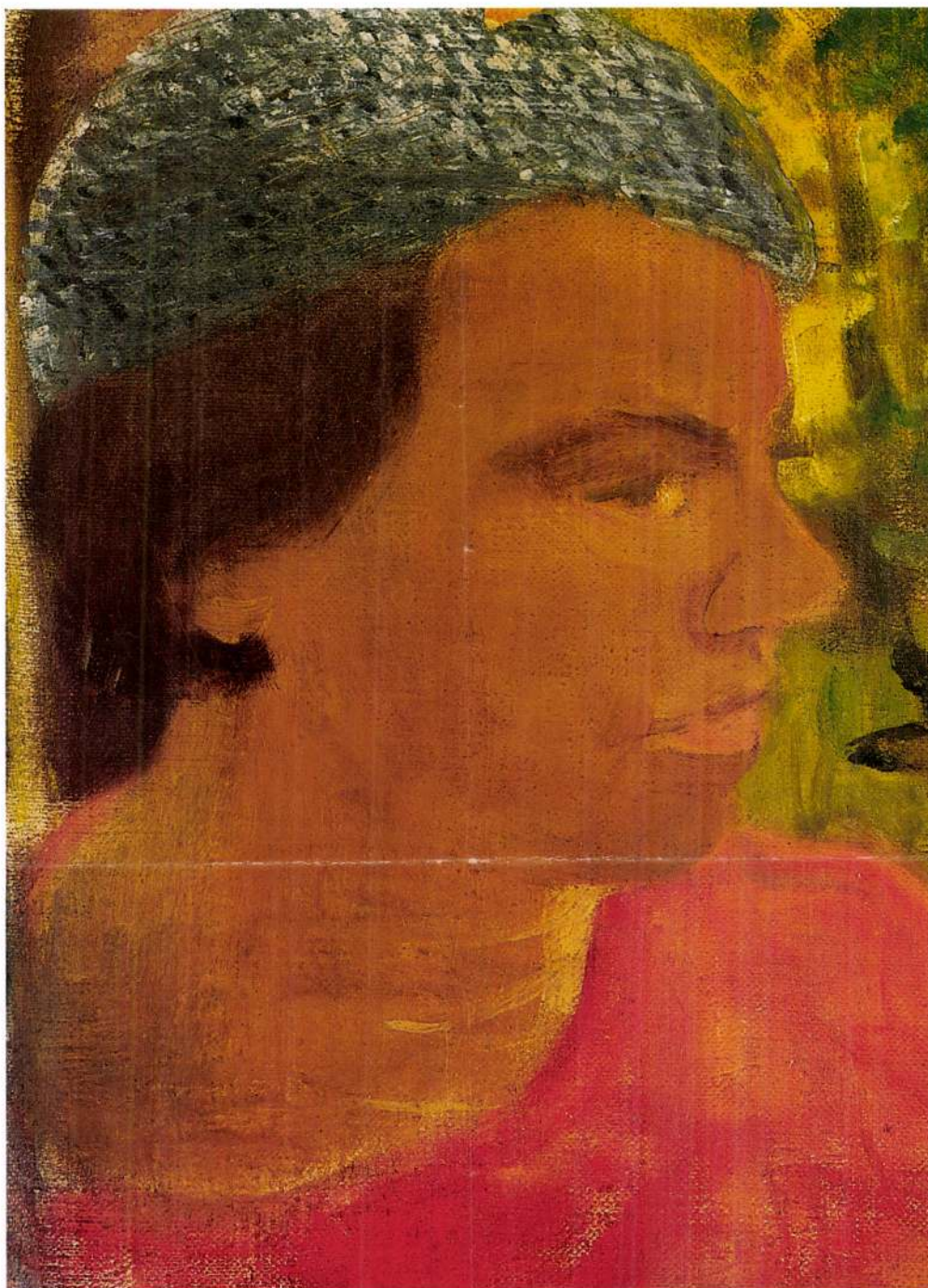
35×28 cm, pasztell, papír

J. b. f.: Rónai

Kaposvár, Rippl-Rónai Múzeum, ltsz.: 5517

PERLROTT OSABA
VILNOS

137

137 ■ DERKOVITS GYULA (1894–1934)

A művész felesége

33 × 24 cm

Olaj, vászon

J. n.

Hátoldalon: „Nő portré 1934 május”, Feleségem képmása
A művész feleségének igazolása: Derkovits Gyula munkája.
Igazolom özv. Derkovits Gyuláné, 1936 március

Kikiáltási ár: 1 200 000 Ft

138 ■ ANNA MARGIT (1913–1991)

Önarckép vörös fátyollal, 1936 körül

70 × 50 cm

Tempera, gouache, papír

Jelezve jobbra lent: Anna Margit

Reprodukálva: Erdész Galéria:
Anna Margit, Szentendre, 2001.

Kikiáltási ár: 800 000 Ft

VILMOS PERLROTT CSABA 1880–1955

In the Garden. Late 1910s

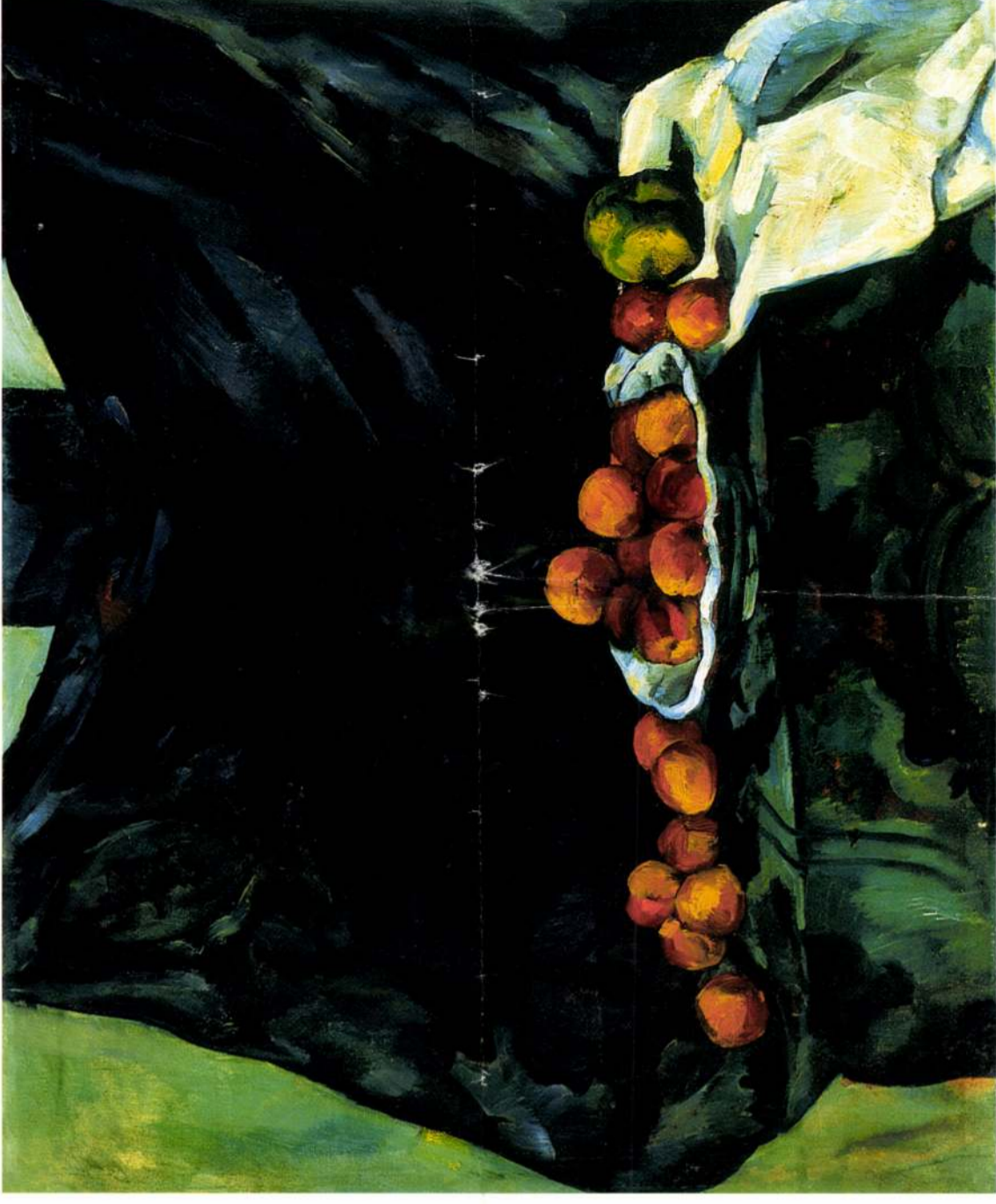
100 x 75 CM

39 1/2 x 29 2/3 IN.

OIL ON CANVAS

SIGNED AND DEDICATION

ON THE REVERSE

VILMOS PERLROTT CSABA 1880–1955

Still-Life with Oranges. Early 1910s

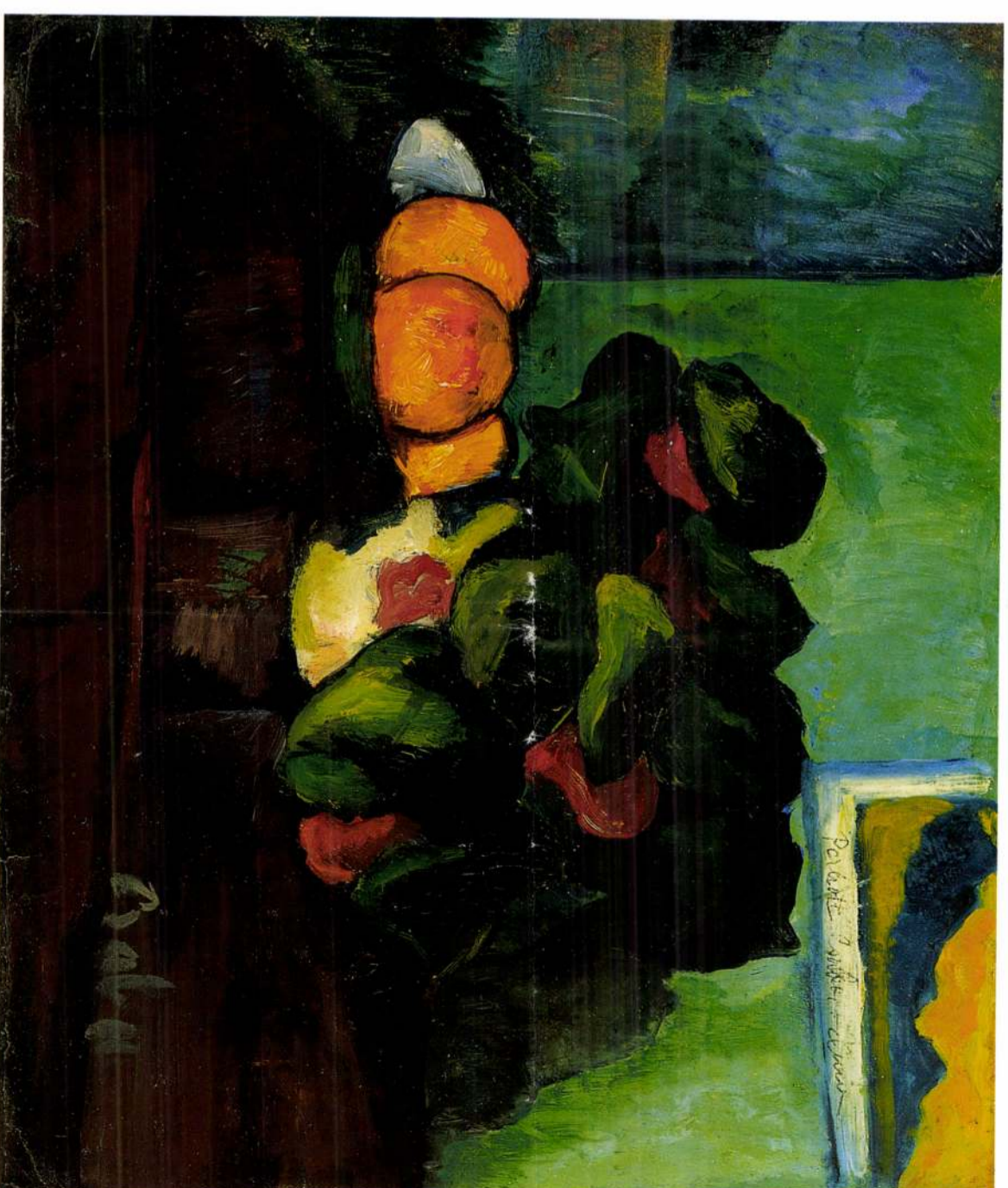
42 x 50 CM

16 1/2 x 29 IN.

OIL ON CARDBOARD

SIGNED UPPER RIGHT:

PERLROTT CSABA VILMOS

Vilmos Perlrótt Csaba:
Studio Still-Life with Fruit. Early 1910s
102 x 90 cm, oil on canvas
Private property

HUGÓ SCHEIBER 1873–1950

The Bridge. Late 1910s

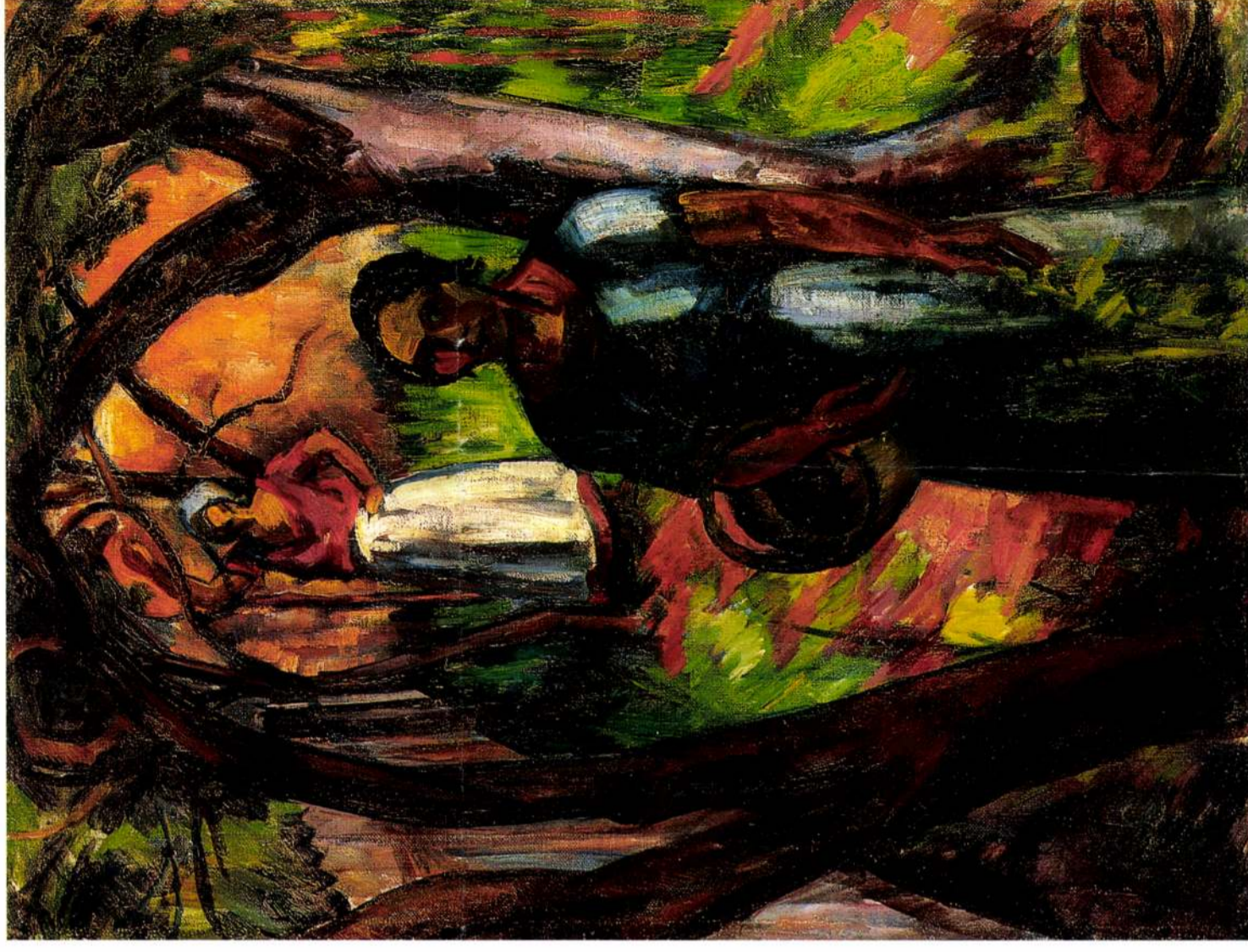
48 x 70 CM

18 4/5 x 27 2/3 IN.

OIL ON CARDBOARD

SIGNED LOWER RIGHT:

SCHEIBER H

HUGÓ SCHEIBER 1873–1950
An eclectic master of the Hungarian Avant-garde whose best works sums up the lessons of Futurism and Expressionism. An excellent portraitist with a masterly sense for caricatures. His great period spanned between 1921 and 1933, from Vienna through Berlin to Rome, from Expressionism to Marinetti's Futurist exhibition. In this period he depicted figures and scenes of city life in dynamic, elegant and abstract compositions. After 1933 he mainly kept repeating his old motifs. His exhibitions of greater importance were the 1923 Alkotás Művészház; the 1925 Berlin, Der Sturm; and the 1933 Róma.

VILMOS PERLROTT CSABA 1880–1955

Paris, About 1925

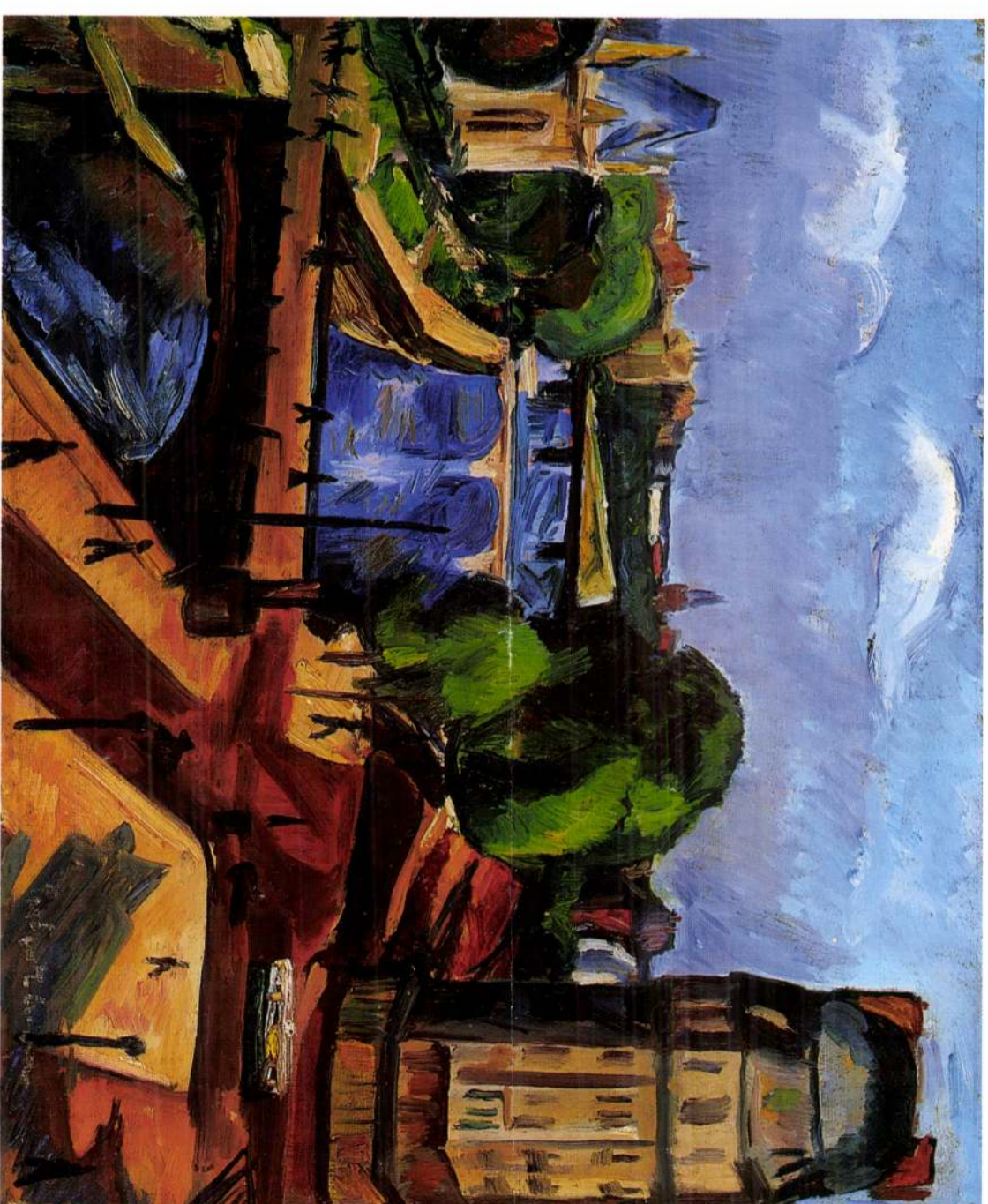
50 × 61 CM

19 4/5 × 24 1/5 IN.

OIL ON CANVAS

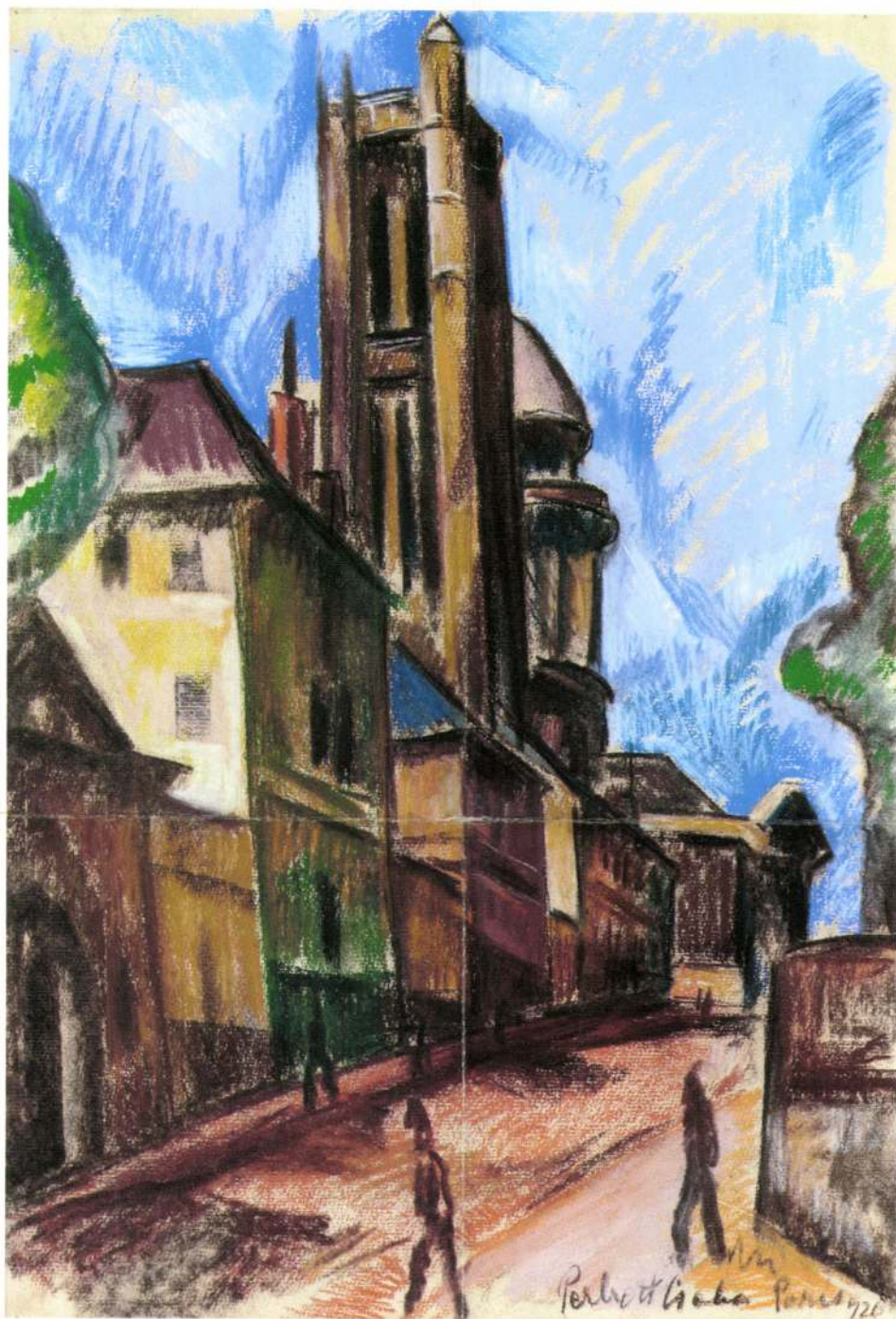
SIGNED LOWER RIGHT:

PERLROTT CSABA

Vilmos Perrott Csaba:
The Bank of the Seine in Paris, About 1925
99 × 73 cm, oil on canvas
Private property

162.

162. ▲
Perlrott Csaba Vilmos (1880-1955)

Párizsi utca, 1926

Vegyestechnika, papír 46,5 x 33 cm

Jelezve jobbra lent: Perlrott Csaba Paris 926.

Kikiáltási ár: 480 000 Ft

160. ◀

Farkas István (1887-1944)*Társaság*

Szén, ceruza, papír 23 x 29 cm

Jelzés nélkül

S. Nagy Katalin: Farkas István 1994., oeuvre katalógus 200. oldal (*Kávéházban (Társaság)*),**Kiállítva:**

- Nemzeti Szalon, 1947- Emlékkiállítás és MNG 1978 Farkas I. emlékkiállítás 76. sz. szénrajz,

Reprodukálva:

- S. Nagy Katalin, Farkas István Képzőművészeti Alap kiadó 1979. 38. oldal

Kikiáltási ár: 360 000 Ft

161. ▲

Scheiber Hugó (1873-1950)*Ragtime-band*

Szén, papír 29,5 x 44 cm

Jelzve balra lent: Scheiber H.

Kikiáltási ár: 400 000 Ft

172

172 • MURMANN JÓZSEF ÁRPÁD
(Pozsony, 1889–1944, London)

Szerelmesek a parkban

51 × 61 cm

Olaj, karton

Jelezve balra lent: J. A. Murmann

Reprodukálva: MA, 1917. 08. 15. 155. old.

Kikiáltási ár: 250 000 Ft

173 • RUDNAY GYULA (1878–1957)

Falusi utca

50 × 60 cm

Olaj, vászon

Jelezve jobbra lent: Rudnay

Kikiáltási ár: 250 000 Ft

173

174 • TORNYAI JÁNOS (1869–1936)

Mezőn

34,5 × 48 cm

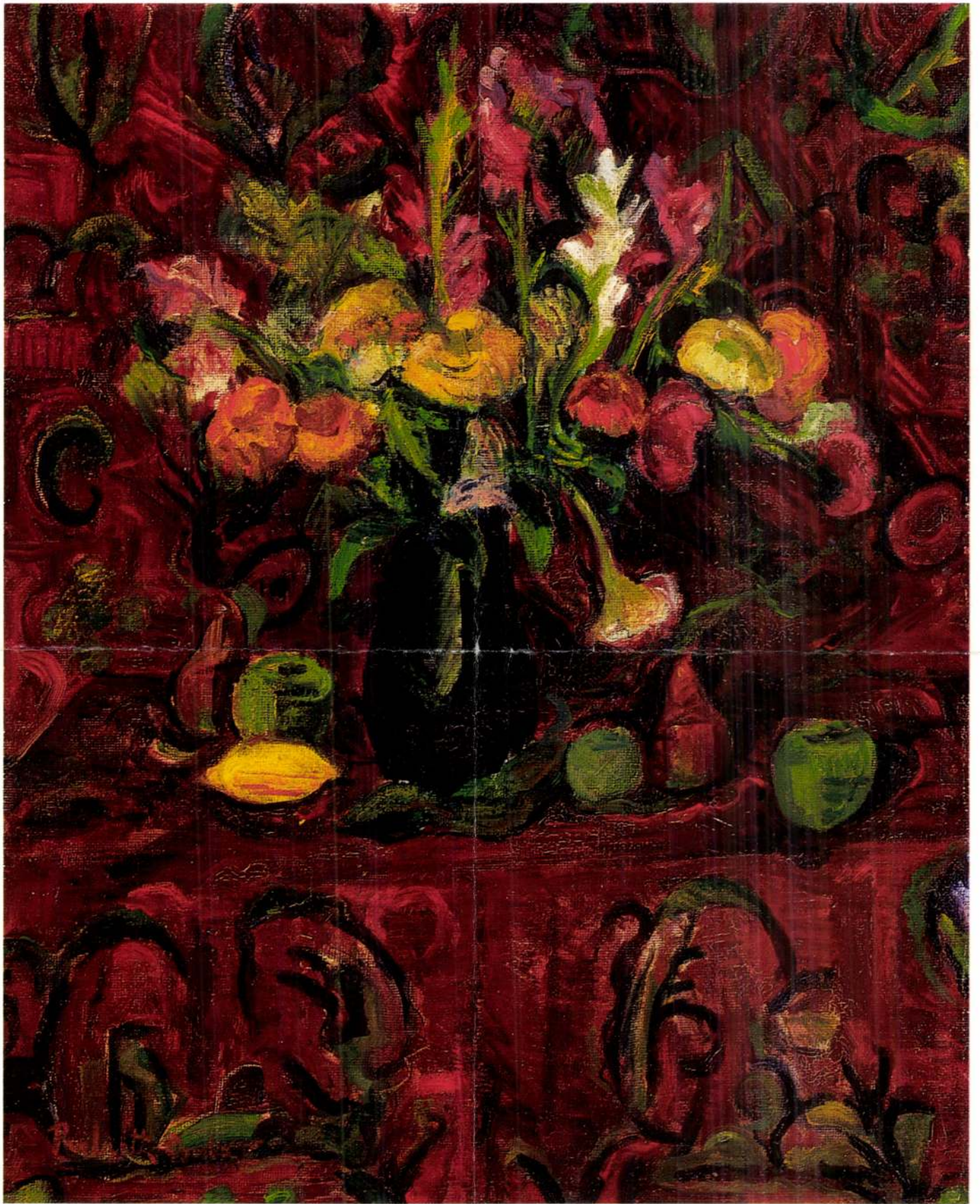
Olaj, karton

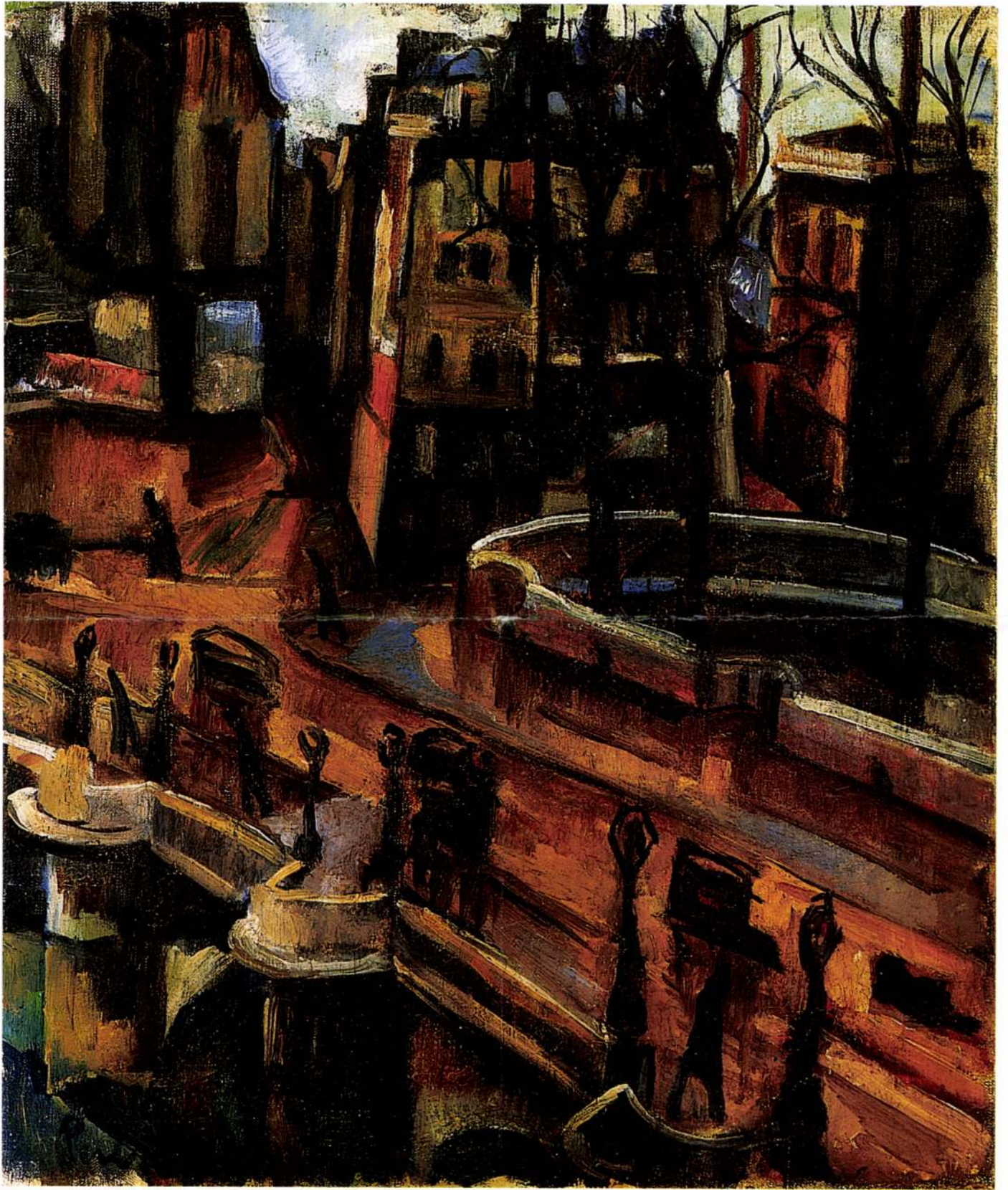
J. n.

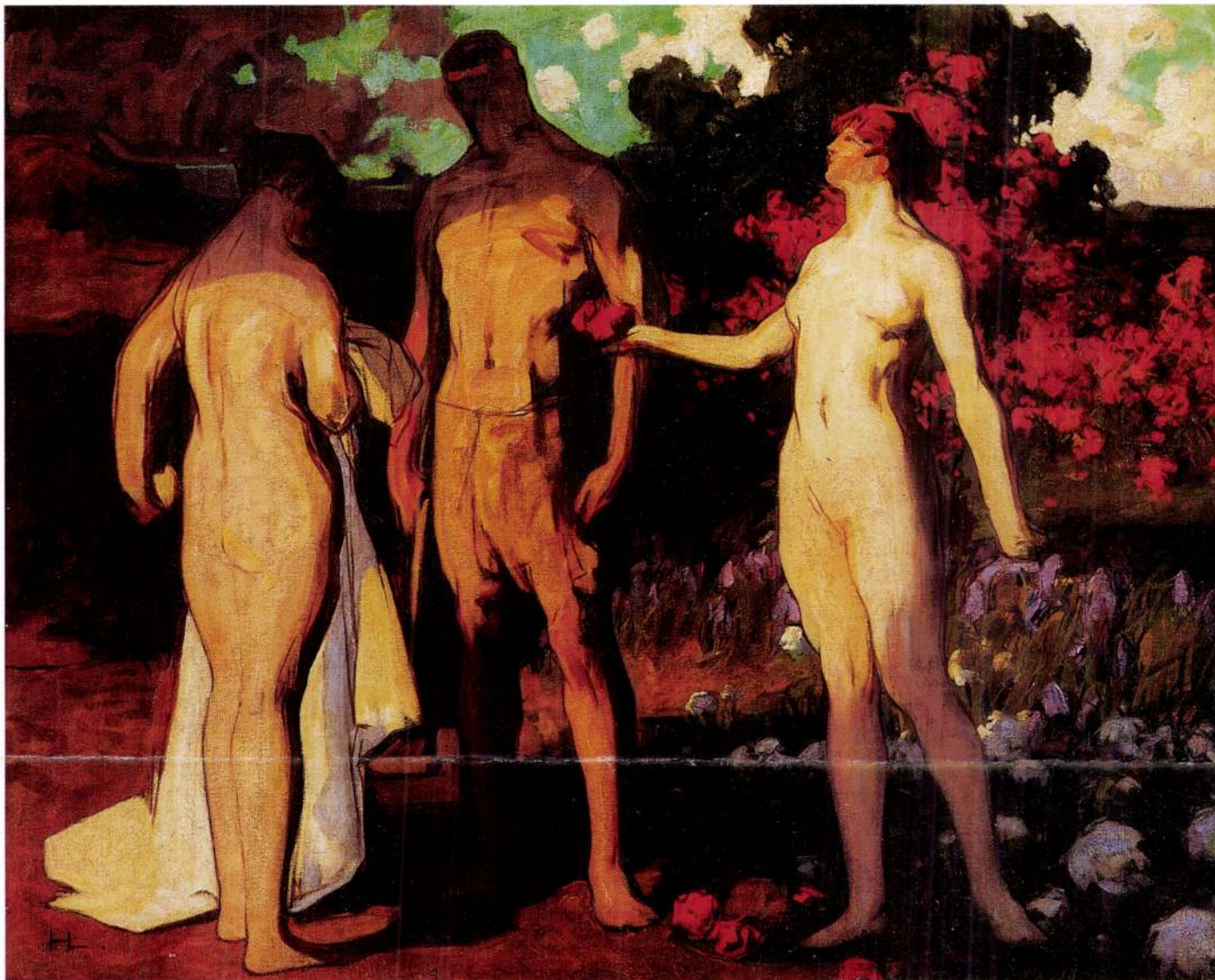
Hátoldalon: Magyar Képzőművészeti

Tanács pályázati címke

Kikiáltási ár: 450 000 Ft

39

39 ■ HEGEDÜS LÁSZLÓ (1870–1911)

Herkules a válaszáton

100,5 x 124 cm
Olaj, vászon
Jelezve balra lent: HL

Kikiáltási ár: 400 000 Ft

40 ■ VASZARY JÁNOS (1867–1939)

Nő kendővel

64,5 x 50 cm
Olaj vászon
Jelezve balra fent: Vaszary J.

Kikiáltási ár: 1 100 000 Ft

A párizsi Szajna-part

55 x 46,5 cm

Olaj, vászon

Jelezve balra lent: Perlrott

Kikiáltási ár: 1 800 000 Ft

IRODALOM

Rabinovszky Máriusz: *Perlrott Csaba Vilmos. Ars Una*, 1924

Benedek Katalin: *Perlrott Csaba Vilmos kritikai értékeléséről. Cumania* 10., 1987.

A művész nagybányai neős korában szoros kapcsolatba került Párizssal. 1905-ben, ösztöndíjjal jutott el oda. A látottak alapján kiéltnek, túlhaladottnak érezte a későnaturalista alapról indult hazai festészetet. A forrongó piktúra sorsdöntő fordulatot hozott pályáján, s lelkesedése sem maradt viszonzatlan. A Salon d'Automne tárlatán 1907-ben a fauve-ok termében állíthatott ki. Ugyancsak erre az időre datálódik vonzódása P. Cézanne műveihez. A század elején e mester munkásságának dominanciája érvényesült. Képeinek értelmezése egy egész korszak szemléletét meghatározta. A magyar festő alkotásainak kubisztikus hangütése az aix-i művész beható ismeretéről tanuskodik. *„Egyike volt az elsőnek, akik a magyar művészet megújhódását a francia szellemtől várták és várják mindmáig. Ám Perlrott Csaba magyar földön született, és ez törvényszerűen determinálta az arany középutra”* – olvashatjuk Rózsa Miklóstól. Perlrott Csaba Vilmos életéből, a II. világháború kitéréséről megközelítőleg húszszor járt a „festészet fővárosában”. Ebből a számszerűségében és művészi eredményekben legtermékenyebb szakasz az 1920-as évek második felére, s részben az 1930 körüli időre esik. Alkotóperiódusának egyik legfontosabb helyszíne a Hotel Notre dame kis szobája, szemben a dómmal. Szállodájának ablakából festette a templomot, a tovahőmpölygő Szajnat és hidjait. Számítalan olaj és pasztellváltozatban örökítette meg ezt a motívumot. *„A Notre Dame két tornya és templomteste mintegy védjegye művésze párizsi eredetének.”* (Lyka Károly) A téma annak idején közkedvelt volt az ott tartózkodó magyarok,

így például: Czöbel Béla, Diener Dénes Rudolf, Gráber Margit, Kmetty János körében. A művész vonzódott a rakpart életéhez, a szűk utcácskák, tercskék egyedi hangulatához is.

Összefogott, mesterségbelileg átgondolt kompozíciót látunk, koloritgazdag megjelenítéssel, erőteljesen dekoratív színezzel, kiegyensúlyozott ritmussal. A mű a legjobb francia példából, M. Utrillo piktúrájából, a század első évtizedeinek izmusaiból táplálkozik. Rálátásos megközelítéssel elevenedik meg a negyed élete, mindennapjainak részesei lehetünk. Perlrott Csaba jártassága a kubizmus területén szembetűnő. *„szerintem a művészet csak a kubizmuson és képarművészetén keresztül hozhat új élményeket, mai világlátást”* – vallotta. Szívós törekvéssel igyekezett a maga nyelvére átírni egy és ugyanazt a témát. A vásznon a folyó vonalát követő látvány tömör megfogalmazásban vetül elénk. Izléssel csendül össze a festő egyéni világa, stílusa a francia tanulságokkal, melyre Rabinovszky Máriusz is felhívta a figyelmet: *„A Matisse mellett eltöltött évek döntőleg hatottak művésznünk szellemére. Szellemére inkább, mint szemléletére. Minden esetre a veleszületett, ösztönszerűleg kitörő meleg festőiség ellengőzt kapott a geometrikus absztrakció képében. Végletbe egy pillanattal sem vitte az absztrakciót, kizárólagossággal sohase hódolt be neki. Nála az ösztönös festőiség és tudatos szintetizálás egymás mellett él, ritkán kereszteződik ... ő a festői szemléletet sohasem tagadta meg, a folytonosság nála hiánytalanul fellelhető. Mai korunk szimptomái azonban jobban kiütöknöznek kubisztikus formakísérleteinél.”*

A szajna-parti képhez hasonló elgondolással, festői értelmezéssel, a kiegyenlített arányok, színek eleven és harmonikus együttesével több párizsi városképén is találkozhatunk, bizonyítván új művésznemzedékünk színvonalas képviselőit Európában.

Benedek Katalin
a művész kiadás előtt álló monográfiájának szerzője

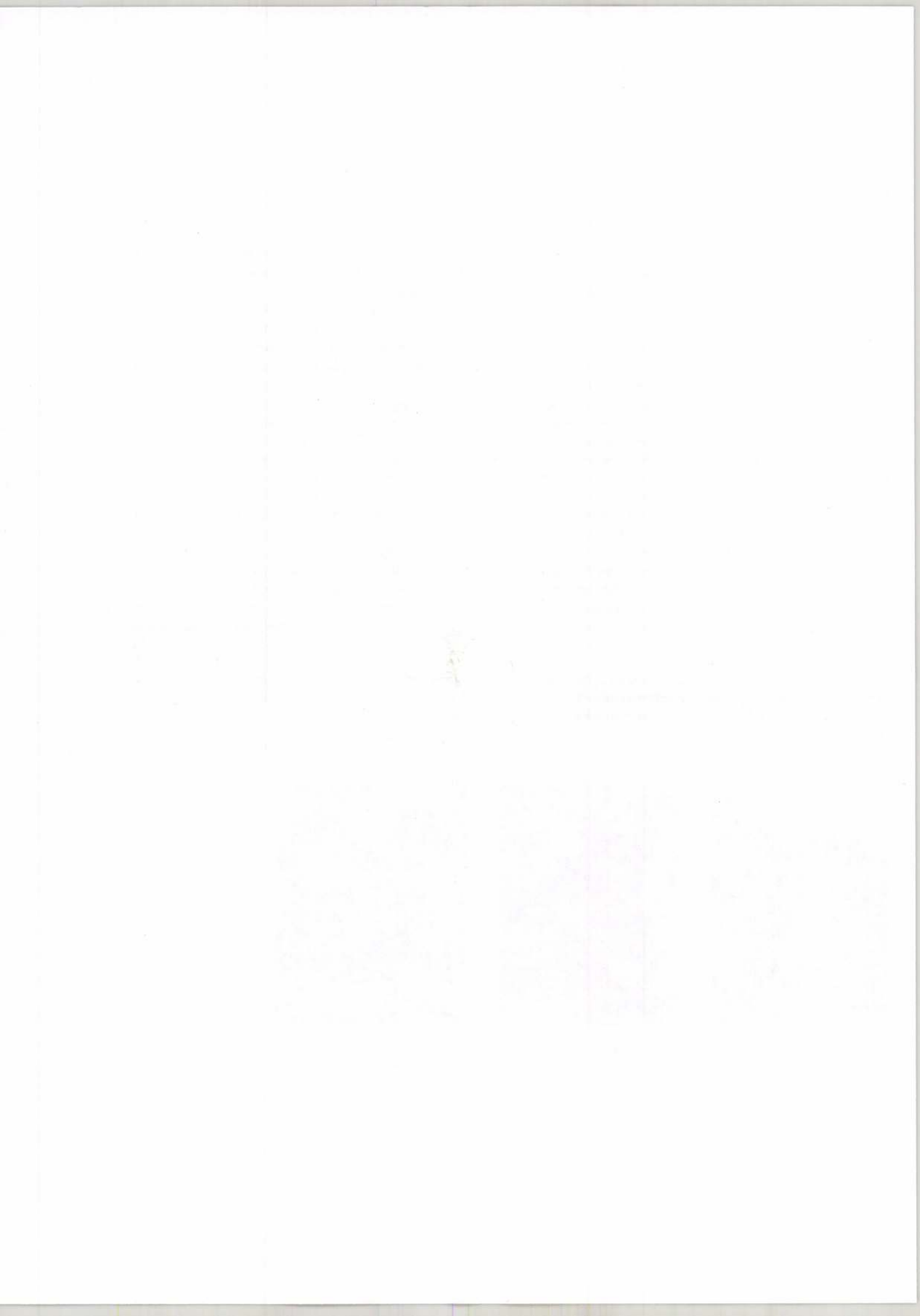
Perlrott Csaba Vilmos:
Párizsi Szajna-part a művész
műtermének ablakából
99 x 73 cm, olaj, vászon
magántulajdon

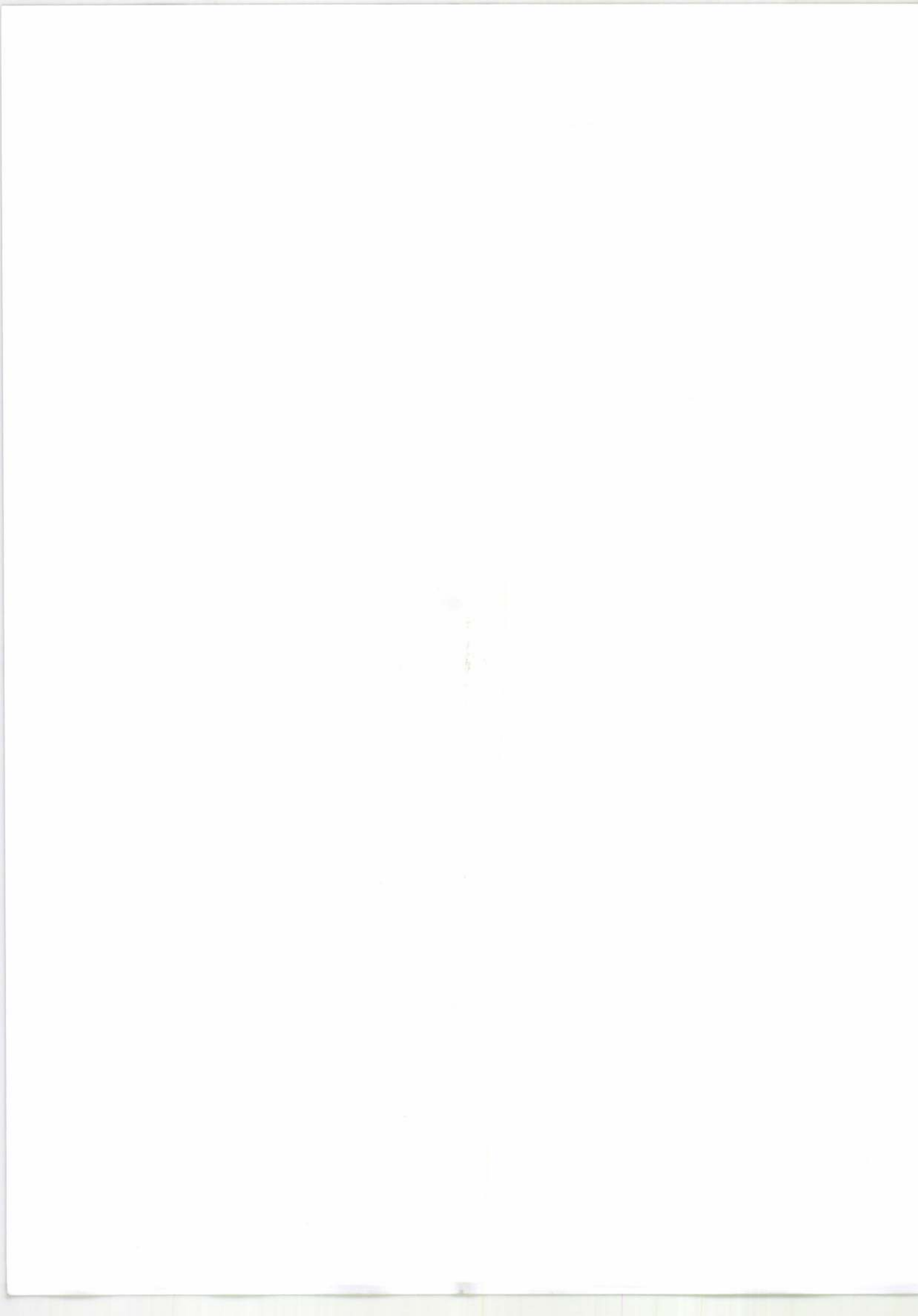

Perlrott Csaba Vilmos:
Utcarészlet, 1926 körül
46 x 33 cm, olaj, vászon

Perlrott Csaba Vilmos:
Párizsi utca, 1927 körül
60,5 x 50 cm, olaj, vászon
Miskolc, Hermann Ottó Múzeum

Csendélet almával és szoborral, 1912

77 × 63 cm

Olaj, vászon

J. b. f.: Perlrott Csaba V. 912

Kikiáltási ár: 800 000 Ft

REPRODUKÁLVA

Perlrott Csaba művészete

Dante Kiadás, 1929. 4. sz. repr.

IRODALOM

Benedek Katalin: *Perlrott Csaba Vilmos kritikai értékeléséről*
Cumania 10., 1987.

A festő kecskeméti korszakának idején, az 1910-es években születtek szebbnél szebb csendéletei. Az élénk, keveretlen színek bővületén túl Perlrott Csaba Vilmos Paul Cézanne piktúrájából és művészetteóriájából nyert ihletet és útmutatást. E képek motívumai már önmagukban véve konstruktív jellegűek: néhány alma, egy-két egyszerű vonalú edény, drapéria, óra, virágok, szobrocskák. A klasszikus nyugalmú kompozíciók térbeli mélységét, a tárgyak plasztikai erejét szilárd képépítés erősíti. Művein a különböző alkotórészeket azonos értékben ábrázolta. Itt és ekkor megvalósította a cézanne-i értelemben vett „csodát”: az alma duzzadó test – és ugyanakkor színfelület. Amikor legdúsabb a színek gazdagsága, akkor legteljesebb a forma is.

Mindez tetten érhető az itt látható csendéleten, hiszen a kolorit és a formák tökéletes összhangjának következtében, a zsúfoltság ellenére is áttekinthető, teljes egység uralkodik. Az érintkezési pontokon, a kis árnyékszónákban, ahol az almák egymással vagy a tállal összeérnek a művész eltalálta azt a gömböt körülvevő árnyalatot, mely egzsersmind észrevétlenül átvezet a szomszédos alakzathoz. Az egyes kellékek (cserepes örökzöld, gipszszobor, gyümölcsök, tál) egyenértékű szerepet kapnak, míg a festőileg úgyszintén igényesen megmunkált háttér és a tükröző asztallap kiemelő és összefogó funkcióján túl, esztétikai élményben is részesíti szemlélőjét.

A képzőművészet szempontjából véletlennek tartható, hogy éppen Kecskeméten alakult meg a nagybányai művészet utáni fejlődési szakaszt képviselni akaró, a neósok programját és részben a szecessziót követő művésztelep. A város tette meg az első lépéseket, felajánlva a művészeknek a Műkertet. Iványi Grünwald Béla, megértve az új utat kereső alkotókat, vállalta a Nagybányáról kiszakadó neósok csoportjának vezetését, s 1909-ben megfogalmazta a

kecskeméti kolónia programját: „Nagybányához fűződik a modern festőművészet küzdelmeinek sok művészethistóriai fontosságú eredménye. Az akkori művészi együttérzés kapcsán együvé került emberek a természetes evolúció folytán most valóni készülnek, hogy új elemekkel gazdagodva, új haladásra tehetséggel telítetten folytassák a nemzeti művészet fejlesztését... Az eddigi munkahelyek mindig nemzeti-ségtől is érintettek voltak, most a legtisztább magyar városok valamelyikében akarjuk folytatni a megkezdett munkát. Ezért választottuk Kecskemétet elsősorban, de jelentékeny indok volt a már ott található kultúra...”

Perlrott Csaba Vilmos képének tárgyai tulajdonképpen a természet után formálódtak, ám „tisztá festészetté” lényegültek. Gyönyörködtetni tud, miközben, vérbeli művész módján, megfoghatóvá is varázsolja azokat.

Azonos stílussal, hasonló elgondolással, motívumtárral találkozhatunk a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményében lévő olajfestményen.

Benedek Katalin

(a művész kiadás előtt álló monográfiájának szerzője)

Perlrott Csaba Vilmos:
Csendélet karosszékekben,
1912
(Magyar Nemzeti Galéria)

33

Ószi csokor
 46 x 51,5 cm
 Olaj, vászon
 J. j. l.: Szopos 945
 Kiküldési ár: 50 000 Ft

33 ♦ SZOPOS SÁNDOR (1881-1954)

Virágcsendélet dáliákkal
 70 x 50 cm
 Olaj, vászon
 J. b. l.: Frank Frigyes
 Kiküldési ár: 120 000 Ft

31 ♦ FRANK FRIGYES (1890-1976)

31

32

Tavaszi csokor
 60 x 81 cm
 Olaj, vászon
 J. j. l.: Iványi Grűnwald
 Béla 1933
 Kiküldési ár: 800 000 Ft

35 ♦ IVÁNYI
 GRŰNWALD BÉLA
 (1867-1940)

34

70 x 78,5 cm
 Olaj, vászon
 J. h. o.: Balla Béla
 Kiküldési ár: 180 000 Ft

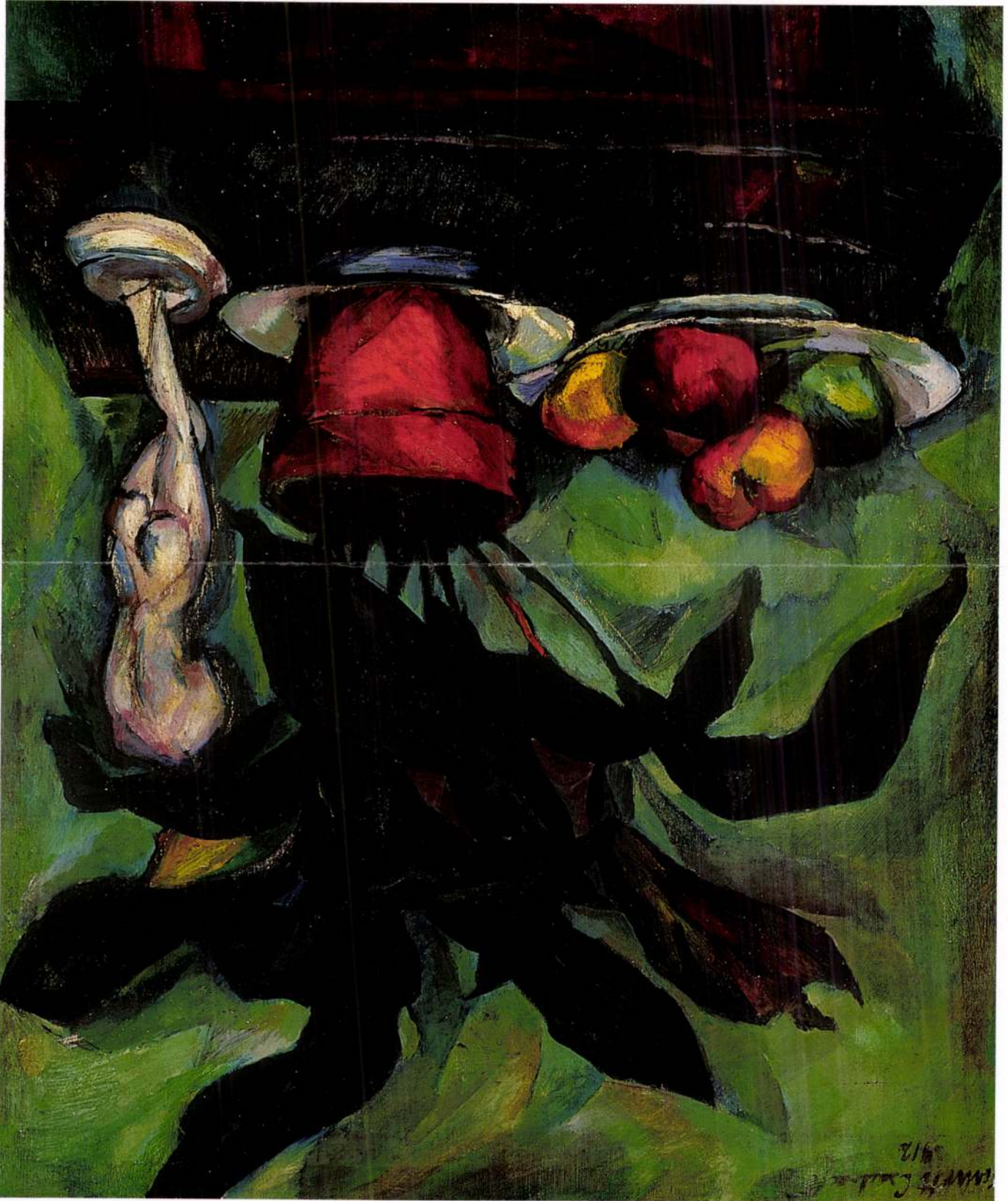
Csendélet gyűmölcsrel és virágokkal

34 ♦ BALLA BÉLA (1882-1965)

80 x 60 cm
 Olaj, vászon
 J. b. l.: Boldizsár
 Kiküldési ár: 120 000 Ft

Liliumos csendélet

32 ♦ BOLDIZSÁR ISTVÁN (1897-1984)

Aktok szabadban, 1907–1910 között

27,5 x 35 cm
Olaj, vászon
Jelzés nélküli

Kikéltési ár: 1 200 000 Ft

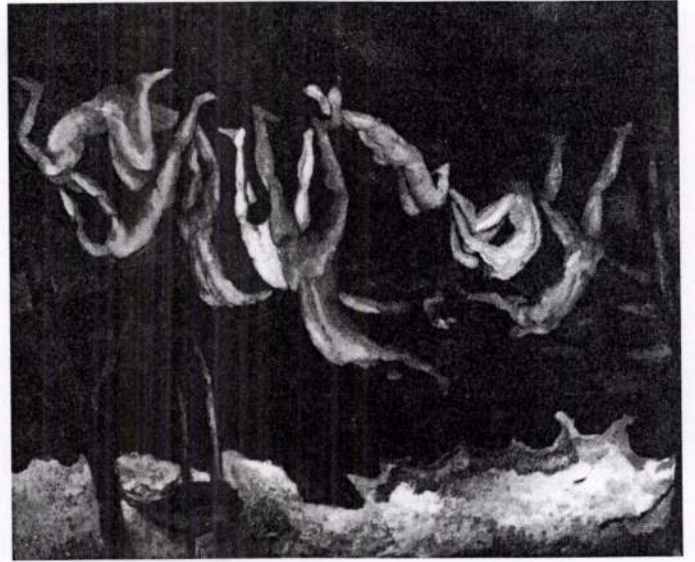
IRODALOM

Benedek Katalin: *Perrott Csaba Vilmos négy grafikájáról*, Művészet, 1986. november-december

Perrott Csaba Vilmos nemzedéke az a művészgeneráció, amely a 19. század fordulóján élte ifjúkorát, örökölte az elmúlt korok szokásait, ugyanakkor tudatosságával átköltöztette az új utakat keresését. Szerencsés esetben Európa nagy "helyszínein" szemléltesen, mintegy első kézből, kortársak között találkozhatott az újjal, és vonhatná saját ösztöneit, tehetsége és intellektusa körébe. Volt, aki az absztrakcióig jutott. Akiben a hagyományörzés, a festői anyagelvés, a "magyar rög" erősebben munkált, nem ezt az utat választotta. Perrott Csaba Vilmos sem.

1905-ben Párizsban találjuk őt, mindössze 25 éves. Nagybánya után döbbenten csöppen a Stein testvérek, H. Matisse, P. Picasso, A. Derain, R. Delaunay, G. Braque társaságába. Úgy érzik, hogy Matisse artisztikusan könnyed stílusú és oktatási módszereire nyújthatja számára a legjobbat. A belé szivódott magyar talaj zse

és a francia fővárosban elevenen élő Cézanne hagyomány új szinten megszabják újat. Fatalembereként festi néhány főművét, mindössze néhány éven belül az akkor Párizsban élő, jelentős nemzetközi művészek munkáival. A fürdőzők, szabadban pihenő aktok témája számos alkotót ihletett. Ismert P. Cézanne talán legátogatottabb képe, az ún. nagy "Fürdőzők". A "Baigneuses" problémáitája többször és mélyen foglalkoztatta őt, körülbelül 1880-tól haláláig. Számítatlan vázlatot, variánst készített, a motívumokat következetesen

Perrott Csaba Vilmos: *Fürdőző fiúk*, 1907–1910 között
77,5 x 91 cm, olaj, vászon
Pécs, Janus Pannonius Múzeum

ismételtette, továbbfejlesztette a kompozíciót, változtatva a fenyhatásokat.

Az anyag kezelése, formálása Matisse-t is izgatta, kérdéseket vetett föl, ezért az aix-i festő említtett képeinek egy kisméretű változatát megvásárolta, s élte

folyamán ismételtten visszatért hozzá.

Perrott Csaba Vilmos is nyugtalanította az adott téma, a megvalósítás

kényszere és lehetőség. Két nagyméretű olajképet festett, kubista felteggásban.

A "Fürdőző fiúk" (Pécs Janus Pannonius Múzeum) és a "Fürdőző katonák"

(Szentendrre, Ferenccy Múzeum) háromszögbe zárható szerkezetét Cézanne-hoz

képest kissé módosította, dinamikusabbá tette ezáltal a művet. A figurák

mozdulatainak iránya, mozgásuk egyenesen a kép közep-, ill. háttére felé vonzza

a néző tekintetét.

Az 1900-as évek első évtizedének végére, 1910 körülre keletkezhet nagyerőű

festményekhez vezető alkotói gondolatmenetet kisebb lélegzetű, ám a végkiéjt

szempontjából fontos művek rögzítik. A "Fürdőző fiúk" előzményének

tekinthető egy papír/rtus megfogalmazású grafika, mely a képi egyensúly és sűrítés

kérdését feszegeti. Rávilágít arra, hogyan jutott el a művész a bizonyultól

az egyszerűbbig, a lényeges vonások tömörítéséig. A festőben elevenen él Matisse

szellem, közelsége, stílusának egyes könnyen elismartható elemei. Ő a színéknél

ugyanis legzámottevőbbnek a viszonylatokat tartotta. Veleménye szerint az

arányok megfellelő alkalmazásával egy rajz – a kolort használata nélküli – erőteljes

színezetet nyerhet. A rajz arányában korlátokat szab, a vonallal határolt

terület valamennyi részletét végletesen sok árnyalattal gazdagíthatjuk. A rajz a tárgy

birtokbavételének kifejezése.

Az aktok szabadban a színfeleletek, formaadás, perspektíva piktorális elképzelést

vetíti vászonra. Összette, képi igényt tanulmány, melynek egyes

elemei jól felismerhetők a "Fürdőző fiúk"-on. Ez utóbbi azonban már redukált

motívumvilágú mű. Érdekes, gazdagabb eligondolás húzódik a kiállított képen.

Festőisége mellett mesterségséggel és szemléleti problémákat rejt, választásokat

s eredményeket, melyek Ingres-től Cézanne-ig Iveliden és tovább időszerűségükből

sohasem vesztették.

Benedek Katalin
a művész kiadás előtt álló monográfiájának szerzője

PERLKOTT CSABA
VILMOS

81

82

82 ♦ MÉSZÁROS MIHÁLY (1901–1982)

Artisták

79 × 63 cm
 Vegyestechnika, karton
 J. j. l.: Mészáros 941
 Kikiáltási ár: 180 000 Ft

83 ♦ REMSEY JENŐ (1885–1960) →

Cirkuszban

100 × 70 cm
 Olaj, farost
 J. b. l.: Remsey 953 Paris
 Kikiáltási ár: 700 000 Ft

107

Lefekvés előtt
 35 x 50 cm
 Olaj, vászon
 J. J. I. ajánlás: Szilárd Villinek barátságával
 Kiképzési ár: 1 600 000 Ft

108 ♦ SZÖNYI ISTVÁN (1894–1960) →

40 x 50 cm
 Olaj, vászon
 J. b. l.: Glatz 1943
 Kiképzési ár: 350 000 Ft

Virágot szedő gyerekek

106 ♦ GLATZ OSZKÁR (1872–1958)

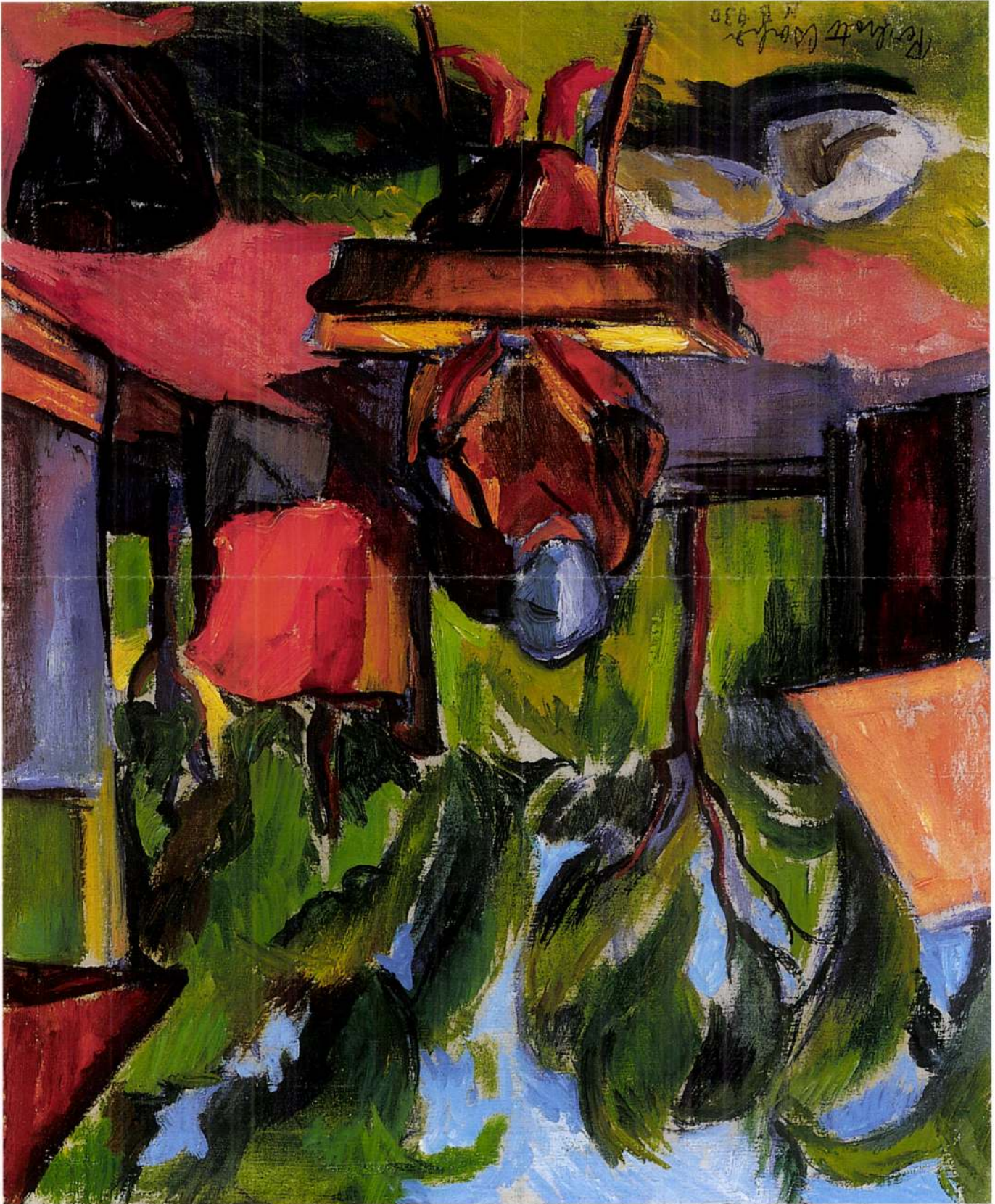
106

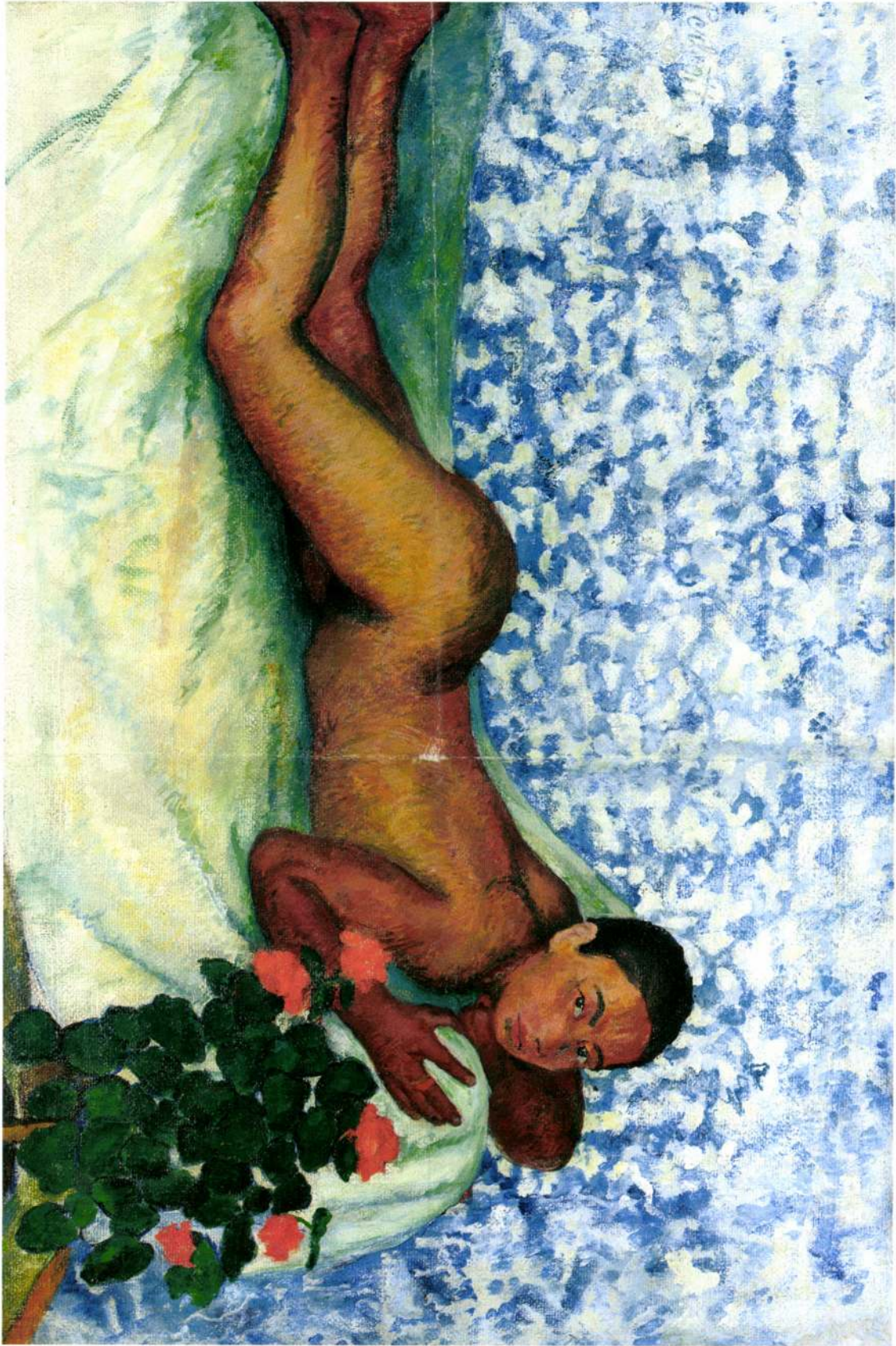
22 x 26,5 cm
 Lavírozott tus, papír
 J. b. l.: Szönyi István 1935
 Kiképzési ár: 25 000 Ft

Lovasszékér

107 ♦ SZÖNYI ISTVÁN (1894–1960)

PÉTER OTTÓ - CSABA VILMOS

Zazar parti fák mögül

Olaj, vászon 70,5 x 102 cm

Jelzev balra lent: Ziffer Sándor 1928

Kikáltsai ár: 2 000 000 Ft

Ziffer második alkotói korszakának visszatérő motívuma
A Zazar-parti fák mögül feltaruló nagybányai utcárszlet háttérben a jellegetes formájú Kereszthegegyel gyakran ismételt motívum Ziffer Sándor festészetében. Az I. világháború borzalmai Németországban átveszélő művész a festmény kelterkezése idején már egy évüzedde Nagybanát és környékét járta, hogy a számára ki-mertíthetetlenül ismétellhetők közvetlen környeztet látványelemeit újra és újra lendü-letes festőiséggel jelenítse meg.

Az 1928-as datálású tájkép Ziffernek abból a második meghatározó alkotói kor-szakából származik, amely a német expresszionista festészet formanyelvénck hatá-sát tükrözi. A müncheneni Hollósy iskolában nevelkedett művész, aki 1906-ban Czó-bel Béla invitálására Nagybányára látogat, a nos mozgalom vezéregyeniségvé vált. A franciaországi látogatások során Gauguin és a fauve-ok - elsősorban Matisse és Derain - hatására kialakuló erőteljesen dekoratív, határozott kontúrokkal hatá-rolt tiszta színekből építkező stílusa határozza meg az 1906 és 1911 közötti, első markans festői korszakát, amelyet ö „dekoratív impresszionizmusnak nevezett”.

A németországi kapcsolatok

A berlini származású, Nagybányán dolgozó Käthe Beckhaus festőnővel 1910-ben kötöt házassága után igyekezett kihatásnálni németországi kapcsolatait. 1913-ban Münchenben kísérel meg festőiskolát nyitni. A sikertelen próbálkozás után Berlin-be megy, ahol felkelték a híres Groeber festőiskola vezetésére, de a világháború kitö-rése meghúsítja a terveket és egyben a Nagybányára való visszatérést is. Az 1914 és 1918 közötti németországi tartózkodása során - annak ellenére, hogy anyagi ne-hézségei miatt a fontos művészeti centrumok helyett kisebb tengerparti városok-ban (Stettin, Orlsee, Pommern, Mecklenburg, Zinnowitz) tölti idejét - meghatáro-zó eleményi jelentett számára Karl-Schmidt Roulff, Erich Heckel és Franz Marc festésze.

A kép szerkezete

A Zazar parti fák mögül című kép reprezentatív darabja Ziffer 1920-as évekbeli lendületesen expresszív stílusának, amelynek festői nyelvéhez közvetlen analógia nem található. A témaválasztásában és kompozíciós megoldásában rokon, 1925 és 1927 között festett tájképek homogénabb felületű, összefogottabb formáihoz ké-pest a Zazar parti tájrszlet előadásmódja részletezőbb, de Ziffer erőteljes forma-és térképzése szigorúan szerkesztett, monumenális kompozíciói érdeménysz a Za-zar parti részleten is. Jellegetesen zifferi megoldás a csendéletben is alkalmazott fe-sztett, húzott, alulnézeti perspektíva alkalmazása, melynek érdeményszeként a néző módjára feltehetően hatott a korabeli sajtófotográfia sajátos formanyelvé, a külön-leges nézőpontok kiválasztása.

A korábbi fauve-os korszakában alkalmazott nagy, összefüggő színeket mellét- mint az előtér faörzseinek ibolya vöröset ellenpontozó sárga ház homlokzata - a közeli részletformák értelmezésnél keményebb, kisebb mézőkben felrakott színe-kontrasztokkal dolgozik. Az 1908-as festményben gyakran alkalmazott vörös-zöld komplexemnter szín pár lüktető ritmusa másodlagos szerepbe szorítja a jellegetes zifferi kékeket. Tanítványa, Ince János festőművész elmondása szerint Ziffer laká-sának enteriójében a méregzöld szobafalakat fekete fakerc, vörös kárpitozású székekkel rendezte be. Ziffernek minden művéből árad a festés öröme, a festék-anyag szerete, melllyel a tárgyivalóságot rögtön színelenséggé írja át.

Érdékességként említhető, hogy Ziffer 1929-es hamburgi önálló kiállítása után a német sajtó egyértelműen a francia hatásokat elemzi és értékeli Ziffer festésze-tenben. A Zazar parti fák mögül című festmény Ziffernek 20-as évekbeli, expresszio-

M.E.

Perrott Csaba Vilmos
(1880-1955)

Akt

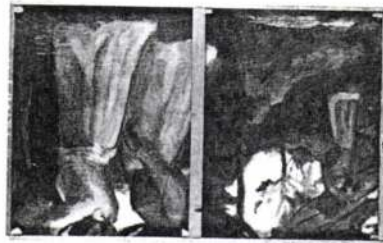
(Fekvő akt, Hason fekvő akti)
1907-1909 körül

Olaj, vászon 91 x 138 cm

Jelleve balra közepem; Perrott

Kiküldési ár: 5 000 000 Ft

A kép határoltalan ketlalakos gyű-
mölcszeds kompozíció, s elkezden
- ugyanancsak kétfigurás - parkban
kompozíció az 1904-1905-ös évekből.

Parizs hatása
Perrott-Csaba Vilmos Hollósy Simon nagybányai kiválása (1902) után, a struk-
tura átrendező, új festészecet hirdető neosok mozgalmainak meghatározó egyéni-
ségevé vált. A Matisse-tanítvány (1905-1911) Perrott először a fauve-ok vadabb,
főfokozottabb, élénk színfokozatú koloritjával tett el a nagybányai természet-
szemléletől, a higgadt impresszionizmustól.
Perrott meghatározó párizsi művészeti elményeit még negyed század múlva is
így idézte föl: "Az első képek, amik meggrázóan hatottak rám /.../ Manet Olimpíja és
Balkon című munkája" /Perrott, 1929, 10. /
Onarcképt /Magyar Nemzeti Galéria/ ugyanancsak Manet befolyása alatt festette
/1905/. Azonban másik művészettörténeti jelentőségű portréján /Ziffer Sándor arc-
képe, 1908 körül, Magyar Nemzeti Galéria/ mestereinek, Matisse-nak festői praxisa
is jelenkezik egyfajta karakteres, mas munkáin alig itten érhető jelleggel: a háttér
mozgalmas-dekoratív, fontos festői felületként való megjelenítése, amit a ruha ho-
mogén sötét foltya erősen kiemel.
A szíles foteletáma szeszélyesen kanyargó vörös drapéria-miniatúra és a tapéta
közép-zöldre hangolt textúrájából kitűnő piros rózsák együttesen adnak izgatott-
hangos Perrott-i dekoratívítást; a kompozícióban a háttér fontosságát hangsú-
lyozzák.

Kompozíció és ikonográfia

Az Akt című kép diagonális kompozíció, a háttér-kezelése a Ziffer-portréhoz ha-
sonlít. A kép alsó és felső széléitől befele sötétülő-sűrűsödő árnyalatokban, szín-
hullámzásban ábrázolódik a háttér.
A fekvő akt elterjedt ikonográfiai típusához /Tiziano, Giorgione, Goya, Manet,
Matisse/ képest itt a kompozíció egyediségét regisztrálhatjuk.
A modell, fejtől oldalra fordítva, testét inkább elrejtő-elitakaró, csupánacsak sejtető
helyzetben, pőzban van.
Perrott egy és többfigurás, álló és ülő aktkompozíciói sorában is egyedi helyi ille-
mege. Csak utalásból ismerjük, az 1908-ban festett *Heverő nő* című kompozíciói
/Dvénény, 1970, 9. / A bemutatott műhöz időben legközelebbi lelher, szinte követhe-
ti az 1910-ban festett *Allo akt* című kép /Janus Pannonius Múzeum/, amelyen
még a fauve-ok színei csillannak meg, de a háttér izgatott dekoratívításáról itt már
lemondott az alkotó.

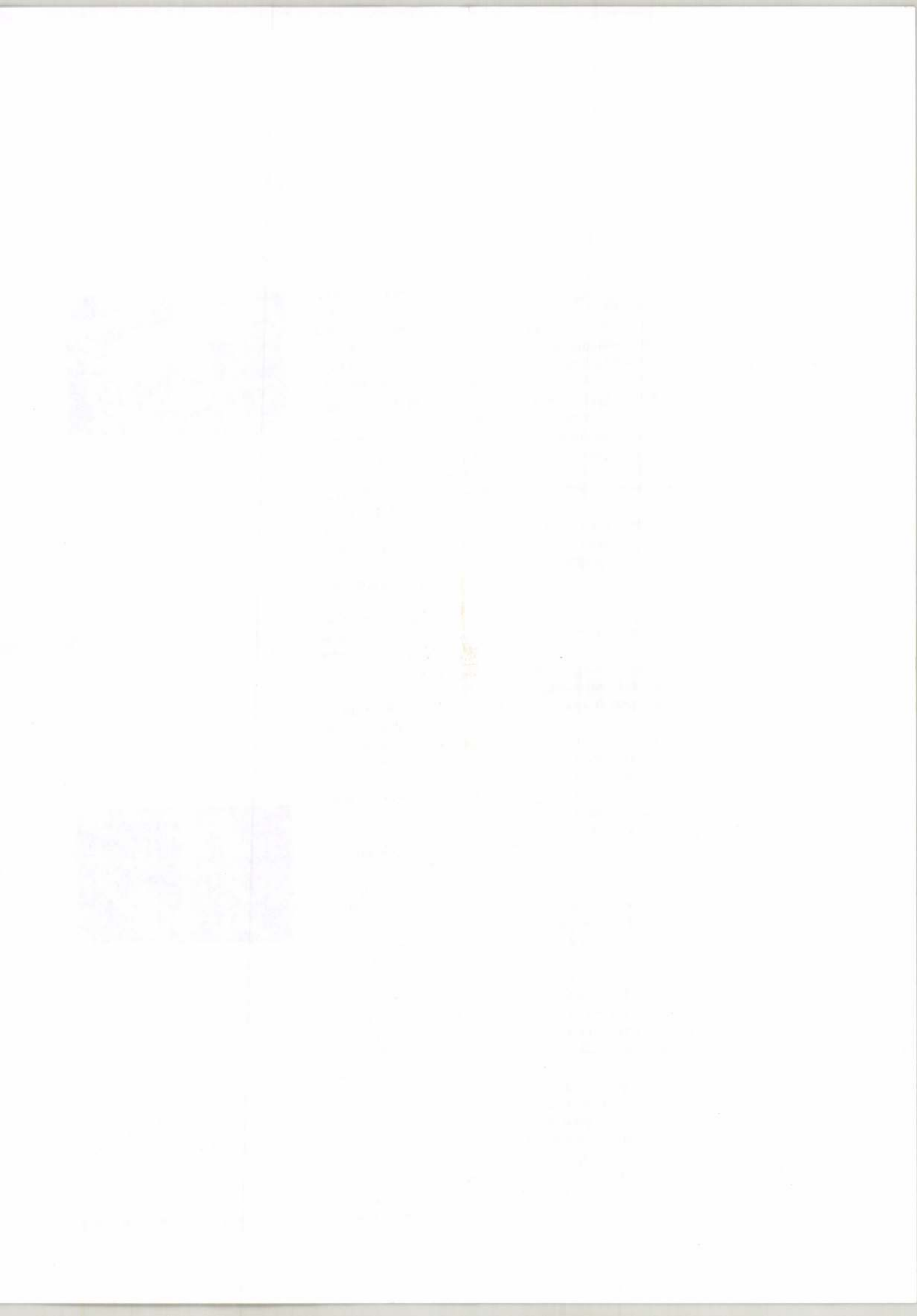
Japanizmus és Manet

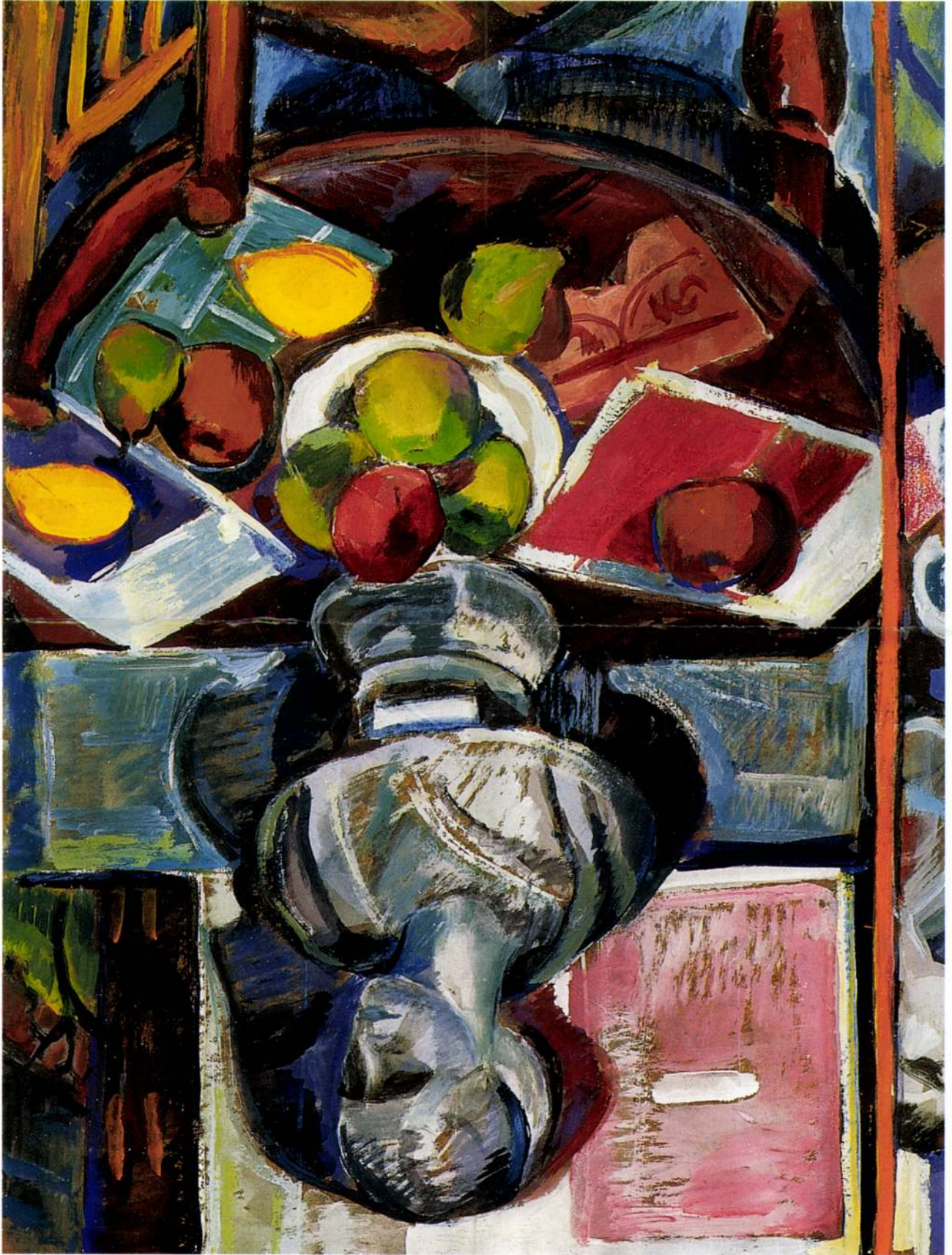
Az ábrázolt test fragmentálitása, a megjelenítés fotográhaszerű elevenség,
életeli volta, a formák plasztikus, ám szűk térben való kezelése, a dekoratív-üde
virágcsokor együttesen jelölik a japán művészet, a japanizmus e kompozícióra gyá-
korolt hatását.
"Tegnap nyílt egy japán primitív kiállítás, amely felhívta minden eddigi látottakat,
oly isteni szépe, hogy szobrot és jobbat elképzelni lehetetlen" - írta Perrott Kritzsán
Janosnak 1909, március 1-jén Párizsból. /András Edit-Bernáth Mária, 1997, 156. /
Az ékszernek nyakék, gyűrű, lehelletnomon disztingválit megjelenítése és a virág-
csokor konkrétan relikta Manet Olympiajára.
De a Perrott-kép átértelmezett variánsa, parafraízisa legfőképpen Manet műveinek,
ugyanakkor egyéni a figura együtt érő, gyöngéd megjelenítésében is.
Perrott modernizmushoz való viszonyának is programképe lehetne, hiszen a
halakúlo, lassan megszűnő Matisse-hatást 1909-ben a japanizmus rövid ideig tartó
erősebb hulláma szorítja háttérbe. Az *Akt* című kép Perrott folyamatosan kereső-
kutató művészegyéniségének adekvát kivételése, egyedi kvalitása a Perrott oeuvre-
n belül is különleges.

Henry Matisse: Kék akt, (Biskupi emlek) 1906
Baltimore Museum of Art

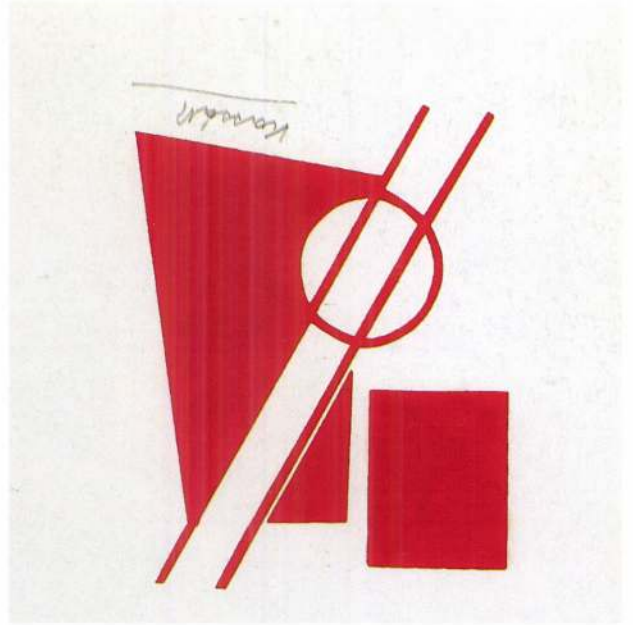
S. Gy.

PÉTER PÁL PÁLOCSI
VILMOS

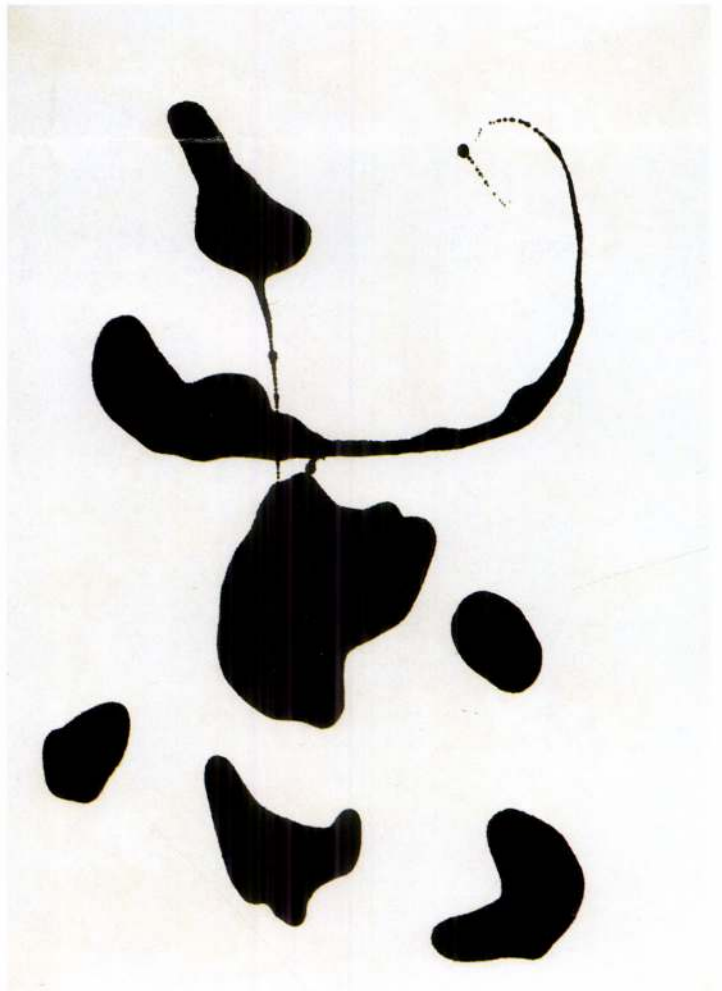
237

238

236

236 ♦ KORNISS DEZSŐ (1908-1984)

Kompozíció

106,5 × 74,5 cm

Tus, papír

J. n.

Kikiáltási ár: 400 000 Ft

237 ♦ KASSÁK LAJOS (1887-1967)

Kompozíció

20 × 20 cm

Línómetszet

J. J. I.: Kassák

Kikiáltási ár: 70 000 Ft

238 ♦ HENCZE TAMÁS (1938-)

Kompozíció

90 × 90 cm

Olaj, vászon

J. n.

Kikiáltási ár: 250 000 Ft

239 ♦ CSÁKY JÓZSEF (1888-1971) →

Féj

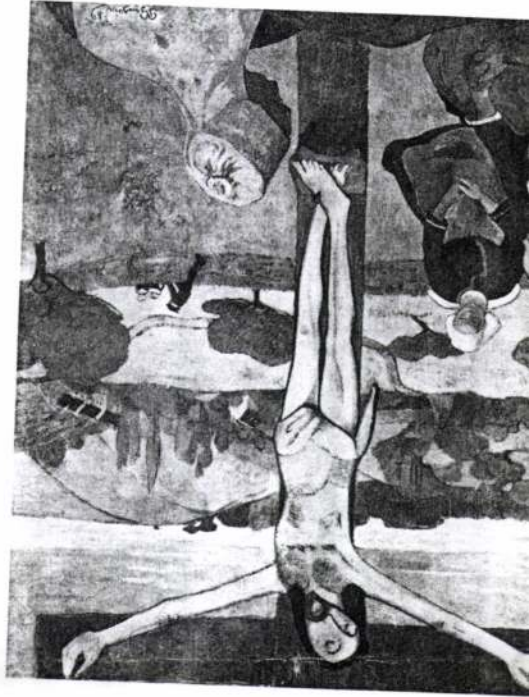
38 cm

Bronz

Jelzve jobboldalon: Csáky 1914

Kikiáltási ár: 3 000 000 Ft

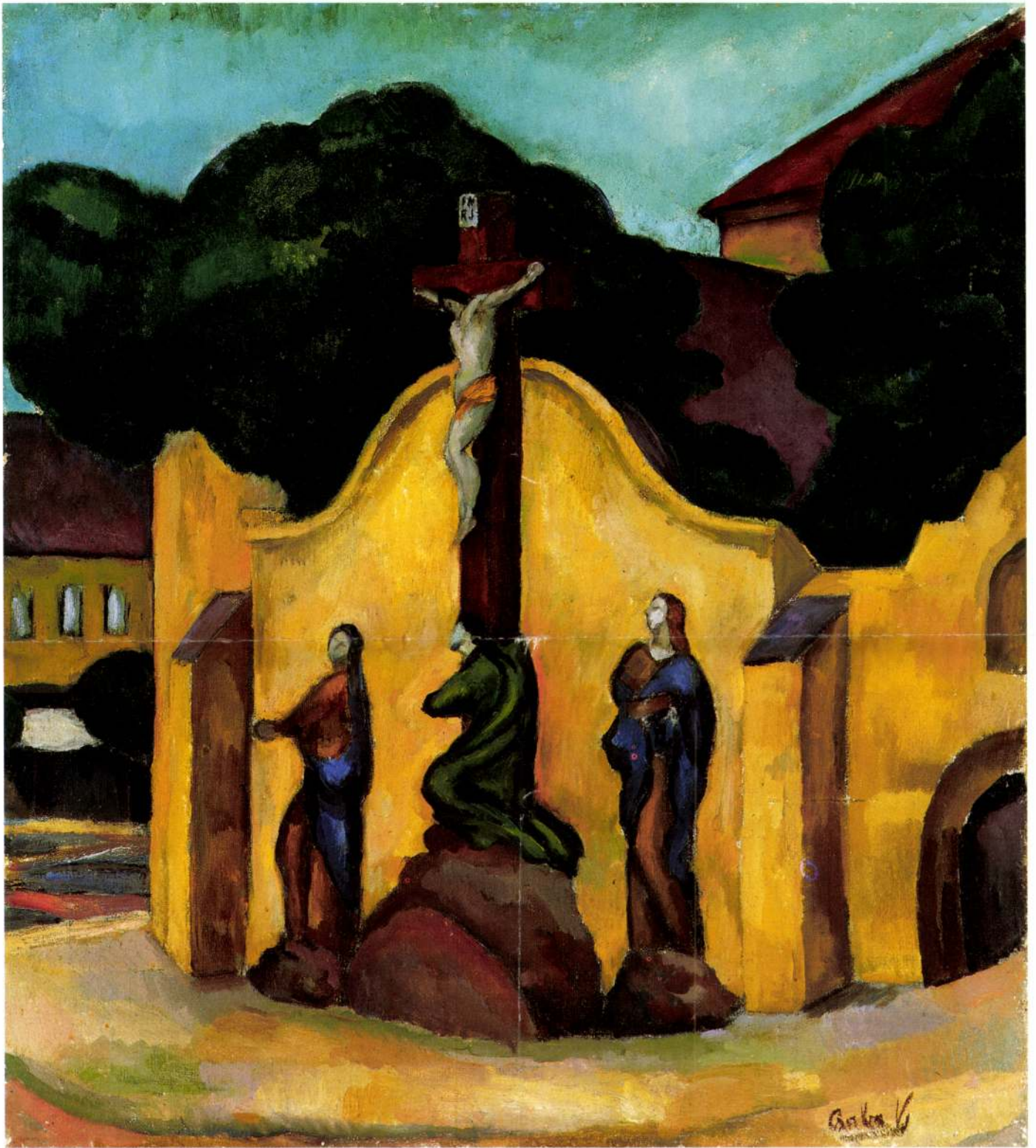
Gauguin: A sárga Krisztus, Buffalo (New York)
 ht-Knox Art Gallery, Buffalo (New York), 1889, olaj, vászon, 92 x 73 cm

73 • PERLROTT CSABA VILMOS (1880-1955)
 Kecsskeméti Kálovria
 72,5 x 64,5 cm
 Olaj, vászon
 Jelzve jobbra lent: Csaba Vilmos művészete, 1929
 Kikálitási ár: 2 500 000 Ft

Nagybányán először Czöbel Béla mutatta be 1906-ban az új természetlátás
 ígétében fogant neoimpressionista, vagy egyszerűen csak néos képt.
 Az 1907-ben Párizsban hazalátogató Perrott és Bornemissza festményeit az iskola
 vezetősége hasonló ellenérzésekkel fogadta, így Perrott csak a Szabadszínházban
 kivülük csoportjában dolgozhatott. Emiatt Perrott egyelőre korábbi
 mestere Iványi Grünwald Béla fogta föl az "idők tempóját, s így ő lett a haladók
 első megértője" (Perrott, 1929, 12.) A Perrott festészetét ért nagybányai
 támadások után nem meglepő, hogy barátjával – a szintén
 Matissze-tanítvány – Bornemissza Gézával együtt örömmel csatlakozott
 a Kecsskeméti Művésztelepre költöző Iványi Grünwald társaságához. A kecskeméti
 kolónia alapját 1909-ben vetették meg, de az érdemi munka csak
 1912-ben az építkezések befejezése után kezdődött meg. Perrott Bornemisszával
 és Iványi Grünwaldal együtt részt vett az épületek díszítő munkálataiban is.
 Perrott a közös műterembéRHáz falára a festészet, a szobrászat és az építészet
 allegóriáját festette fel. Leikessedésüket és munkakörüket még
 a Kecsskeméti és a Művésztelep új földrengés sem tört meg. Perrott még
 ugyanabban az évben megalkotta egyik legszebb kecskeméti képt.
 a Kálovriát. A kisebb méretű és stílusában eltérő Kecsskeméti Kálovria is e kép
 vonzásokörébe tartozik.
 Perrott mindkét Kálovria-képe a kecskeméti főtér (egyben piactér) Kálovria
 szoborcsoportját ábrázolja háttérben a Barátok temploma barokk
 falazatának és impozáns tornyának részleteivel a nagybányai természetlátáson
 túlmutató megoldásokkal. Ezekről az új kompozíciós elvekről maga
 Perrott így nyilatkozott 1926-ban: "A háború előtti évtizedekben Cézanne,
 Pissarro, Matissze megcsinálták a világ művészi forradalmát.
 Cézanne volt a teoretikus, aki fölállította a kompozíció kubikus (sic) elvét és
 Pissarro volt az, aki a teóriát praktikus térre helyezte át. Pissarro
 megvalósításai vezettek a képarchitektúrához is. Mialatt Matissze a tárgyak
 elvonatkoztatását, Pissarro a kép konstruálását kereste. Azokat a magyárokat, akik
 Párizsban ezekhez a mozgalmakhoz csatlakoztak itthon neo-knák
 kereszteltek minden megértés nélkül." (Permetzky, 1967, 166.) A Perrott által
 említett triumvirátusból a kecskeméti Kálovrián leginkább Matissze és a Fauves-ok
 hatása érezhető. Az élénk, természetből elrugaszkodott színek, az éles kontúrok,
 valamint a nagy, homogen színtelületek a Fauvezmus hazai,
 neoimpressionizmusá szelidült változataira jellemzők. Eppen ezek a bizonyos
 homogen színtelületek határozzák el stílusán a már említett Kálovria képtől.
 A Kálovria fénypászmaiktól szabadít elbóltozata és falsíkjai láttán inkább Robert
 Delauney, vagy egy közéleti pályatárs, Kmetty János festészetére
 asszociálhatunk.
 A kecskeméti Kálovria kapcsán a francia postimpressionista festészet még egy
 nagy alakját érdemes megemlítenünk, Paul Gauguin és a cloisonnizmus
 (vagy szintetizmus) Emile Bernaral közösen kimunkált technikáját.
 A cloisonnizmus a rekeszszománrcról kapta nevét, mivel Gauguin és Bernard
 a hangsúlyos fekete kontúrokkal körüzárt vászonfoltokat
 "töltötték ki" ragyogó, homogen színeivel. A Gauguin parhuzamot csak tovább
 erősíti a festmény témája. Elég csupán Gauguin egyik legismertebb
 képe, a Sárga Krisztusra gondolni, de van a mesternék egy közismert Kálovria
 festménye is, amelyet szintén egy szoborcsoport inspirált. Az 1910-es évek
 elején Perrott korábbi mestere Iványi Grünwald is rövid időre Gauguin hatása alá
 került, s érdekes módon az egyik "legszíntetikusabb" képt ugyanarról
 a kecskeméti Kálovriáról festette (Kecsskeméti kofák hóbucckók között, 1912), amit
 Perrott műveiről már ismerünk. Perrott bátran vállalta a Gauguin felől
 érkező inspirációt is: "Nagy-Bánya lejárt és túl vagyunk az impressionizmuson,
 sőt túl a postimpressionizmuson (sic) is, melynek egyik legkiválóbb
 és leghatalmasabb képviselőjének Gauguin tartottam. Egy ideig meghatott
 bámulója voltam ennek a mesternék, de iskolás követőjévé nem lettem soha."
 (Perrott, 1929, 12.)
 Hornyk Sándor

74

74 - CZÓBEL BÉLA (1883-1976)

Virágcsendélet

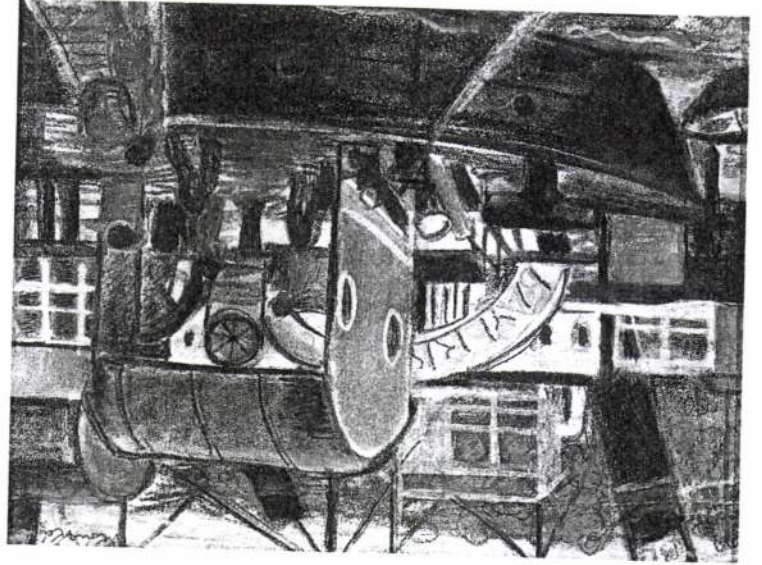
78 x 64,5 cm

Vegyes technika, papír

Jelezve jobbra lent: Czóbel

Kikiáltási ár: 350 000 Ft

96

30 × 38 cm
Pasztell, papír
J. J. F.: K. Róna Klára
Kiképzési ár: 90 000 Ft

Kikötő

96 ♦ RÓNA KLÁRA (1901–1987)

sában". Ebből számszerűségében és piktorális eredmények-
ben legtermékenyebb, leggazdagabb szakasz az 1920-as
évek második felére esik. Alkotóperiodusának egyik leg-
fontosabb helyszíne a Hotel Notre-Dame kis szobája volt,
szemben a dómmal. Szállodájának ablakából festette a
templomot, a tovaahómpolygó Szajná és hídjait. Számtalan
olaj, és pasztellalváltozatban örökítette meg ezt a motív-
mot. A téma annak idején közkedvelt a Párizsban tartóz-
kodó magyar művészek, így például Czöbel Béla, Diener
Denes Rudolf, Gräber Margit, Kmetty János körében. A leg-
jobb francia példák közül, a század első évtizedeinek izmusá-
ból táplálkozik a mű. Ugyanakkor Perrott egyik világhá-
za is betekintést nyerünk. Szívós törekvéssel igyekezett a maga
nyelvére átírni egy és ugyanazt a témát. A Szajna-partjának
festői értelmezésével, föllogásával, a kivitelezéssel az ak-
kor kortárs nemzeti színponton álló alkotó.

Benedek Katalin
(a művész kiadása előtt álló monográfiájának szerzője)

Perrott Csaba Vilmos már nagybányai néos korában szoros
kapcsolatba került Párizssal. 1905-ben ösztönzőjével jutott
el a francia fővárosba. A látottak alapján kiéltnek, túlhalá-
dottnak érezte a későnaturálisista alaptól indult nagybányai
piktúrát. Párizs forrongó művészete sorsdöntő fordulatot
hozott pályáján. Így vall erről: „H. Matisse volt az, aki döntő
hatással volt fejlődésemre... hatodmagammal megnyitottuk
az első Matisse iskolát.” A francia festészet iránti lelkesé-
dés nem maradt viszonzatlan. Perrott Csaba Vilmos a Salon
d’Autonne tálaltán, 1907-ben a fauve-ok termében állíthta-
tott ki. Ugyancsak erre az időre datálódik vonzódása P. Céz-
anne műveire. A század elején a mester munkásságának
dominanciája érvényesült. Képeknek ilyen vagy amolyan
értelmezése egy egész korszak szemléletét meghatározta.
A magyar művész alkotásainak kubisztikus hangulata az
aix-i festő beható ismeretéről tanuskodik.

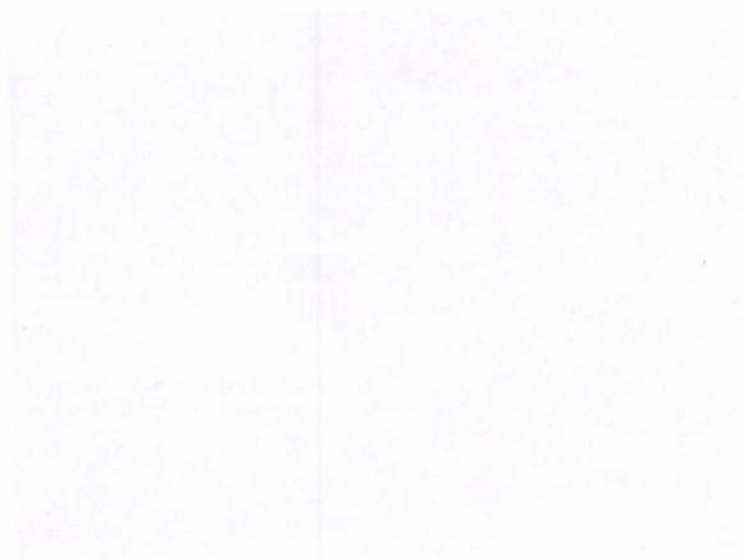
Perrott Csaba Vilmos élete folyamán, a II. világháború
kitöréséig, megközelítőleg húszszor járt a „festészet főváro-

95 ♦ PERLROTT CSABA VILMOS (1880–1955) ←

Párizsi látkép (Párizsi részlet, 1927 körül)

50 × 60,5 cm
Olaj, vászonJ. n.
MNG 9545/99

Kiképzési ár: 1 800 000 Ft

17

Faint, illegible text or markings, possibly bleed-through from the reverse side of the page, located in the right margin.

Szabadban, 1905 körül

47 × 38 cm

Olaj, vászon

J. j. f.: Vaszary J.

Kikiáltási ár: 1 800 000 Ft

IRODALOM

RABINOVSKY MÁRIUSZ: *Vaszary János. Magyar Művészet, 1930/3., 125–133.*

VASZARY. *Bev. Petrovics Elek, Kárpáti Aurél. Bp., 1941.*

HAULISCH LENKE: *Vaszary. Bp., 1960*

Mitől lesz monumentális hatású ez az igen kis méretben megfogalmazott szabadtéri jelenet? Milyen eszközökkel éri el mindezt Vaszary?

A kérdés persze költői, és könnyen megválaszolható. Vaszary mindent tud, amit festőnek a színről, vonalról, a komponálásról és modellálásról stb. tudni kell, és ebben a maga virtuóz módján uralta közegben természetesen bomlanak ki szecessziós, impresszionista vagy éppen a realista hagyományokra épülő képei.

Az itt ábrázolt jelenet és leírása voltaképpen egyszerű: szabad ég alatt, lombos fák vagy bokrok tövében két nő ül. Az egyiket profilban látjuk, fején divatos kalap, kezében könyv, a másik a nézőnek háttal, teljességgel meztelenül, fejét megadóan oldalra hajtva – hallgatja az olvasmányt. A két alak együttese és az alak megformálása már ismerős lehet a *Fürdés után* (1903) vagy az *Alvó akt* (Petrovics, 18. kép) című képről is. Ám itt a puha és sötét háttérből sejtelmesen világító alakokról a hangsúly a tájban létező, azzal szinte eggyé olvadó nők egységére kerül. A korábbi, Bastien-Lepage-os és Carriér-es gyöngyházrealizmus, az alakok

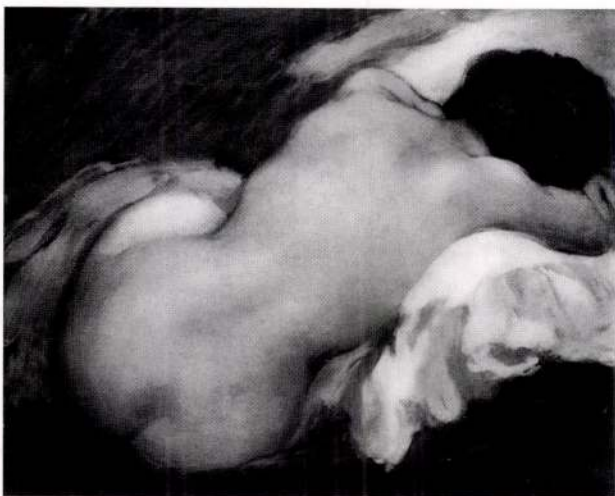
feszes zártága megtörik és helyet ad egy könnyedebb, telt színeket és formákat alkalmazó, a plain air szellemében fogant naturalizmusnak.

A kompozíció középpontja a vörös kontúrral lágyan körbekerített meztelen nő, aki felhúzott lábával gömbölyödő tartásával hatalmas fehér kagylót formáz. Teljes test-felületével a napnak kínálja magát – hasonlóan Gustav Klimt merész beállítású Danaé-képéhez, ahol a lány az aranyeső formájában érkező Zeust várja éppen.

Amíg a könyvét elmélyülten olvasó társnő alakja szinte beleolvad a háttérbe, addig a meztelen nőalak – a másik kontrasztjaként – ernyedten és passzívan, állatias ösztönösséggel bújik meg barátnője mellett. A szemlélő tekintet mégis ez az alak vonja magára. Bőre világító fehérségét csak egy-két helyen töri töri meg illuzionisztikus modellálás; hullámzó kontúrjaival odaadóan és lágyan simul bele a vörös drapériába és a zöld fűbe. A piros-zöld komplementer egységre épülő kép Vaszary ekkoriban ébredő kolorizmusát tükrözi.

A Courbet és Manet, egyáltalán a francia impresszionizmus nyomán megfogalmazott, a nő és a természet egységére épülő "reális allegória" („...a test...a tompa, buja természetesség szimbóluma, a történelem nélküli szerves létezésé” – Werner Hofmann: *A földi paradicsom. Bp., 1987*) fél évszázaddal későbbi rezgéseit érezzük Vaszary vásznán is, higgadtan és szenttelenül. És éppen ezért nagyvonalúan.

Aknai Katalin

Vaszary János: *Alvó akt*
(magántulajdon)

Csendélet, 1914

70 × 90 cm

Olaj, vászon

J. j. l.: Perlrott Csaba V. 914

Kikiáltási ár: 1 400 000 Ft

„Egy almával ejtem ámulatba Párizst” – jelentette ki Paul Cézanne. Könnyű elsorolni a hétköznapi kellékeket, amelyeket a francia mester csendéletté rendezett műteremasztalkáján, mindenekelőtt azonban sok gyümölcs és meggyűrt, dúsan redőzött fehér drapériák jellemzik az e műfajba illeszkedő festmények tárgyi világát. Perlrott Csaba Vilmos, az úttörő neos szemléletére és piktúrájának alakulására döntően hatott az aix-i mester művészete, művészetértelmezése, akárcsak az 1905-től Párizsban dolgozó modern felfogású nemzetközi csapat tagjaira. Cézanne eleven hagyomány volt, nélküle egyetlen áramlat sem született meg. Tagadta az idő és tér megfoghatatlanságát, változékonyágát. Ragaszkodott a szigorúan vett festőiséghez, ám logikát követelt: a színek logikáját.

Perlrott-Csaba Vilmos szinte egész alkotói pályáját végigkísérte a csendélet téma. Kereső természetének jól megfelelt a minden stílusban megújuló mozgékony tárgyi együttes, melynek ábrázolása komoly mesterségbeli problémákat is felvetett. Az 1910-es években létesített kecskeméti művésztelep alapításában, alakításában aktívan közremű-

ködő festő fokozott érdeklődéssel és invencióval, magas művészi színvonalon építette képeibe friss francia tapasztalatait. A Cézanne-től nyert ihlet és útmutatás itt és ekkor kristályosodott ki.

A művön, a sötét háttér elé helyezett gyümölcsök látszólagos rendezetlensége jól átgondolt kompozíciós elgondolás eredménye. Az egyes csoportok, a tállal és a fehér asztalkendővel kiegészítve tökéletes színbeli és szerkezeti egyensúlyt teremtenek. A hangsúly a középtér felé nyitó gömbölyű almák által megrajzolt vízszintes felé tolódik oly módon, hogy ezáltal a kékek, lilák, zöldek, fehérek ezernyi árnyalatát felvillantó, vérbeli festőről tanúskodó háttér is megfelelő szerephez jut. Elsősorban az 1910-es évek első feléből származó kecskeméti munkák tiszta vonalvezetése, izgalmas koloritja, mértéktartó dekorativitása okán szólhatunk e művészpálya egyik legjobb időszakáról. A festő sajátos, francia tanultságú, de magyar gyökerű piktúrájában több hasonló alkotás született, mint például az szentendrei Ferenczy Múzeum szép darabja.

Benedek Katalin

(a művész kiadás előtt álló monográfiájának szerzője)

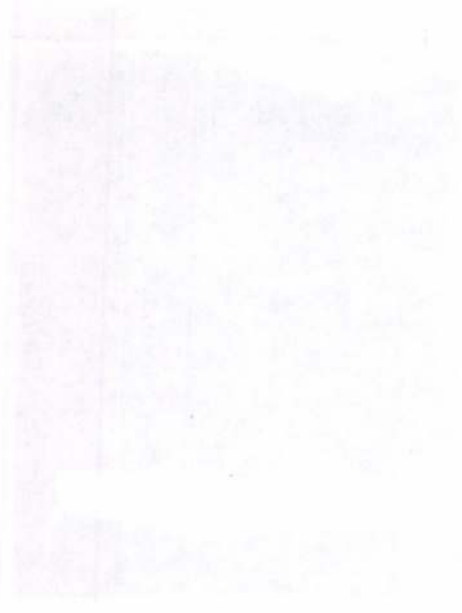
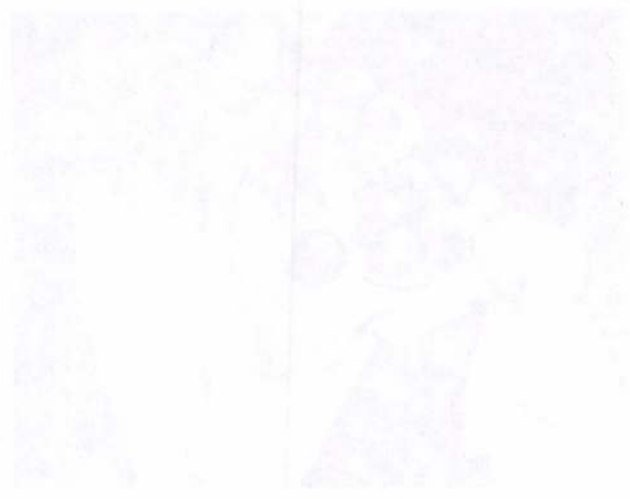
*Perlrott-Csaba Vilmos:
Csendélet
(Ferenczy Múzeum, Szentendre)*

*Paul Cézanne:
Almák és narancsok
(Louvre, Párizs)*

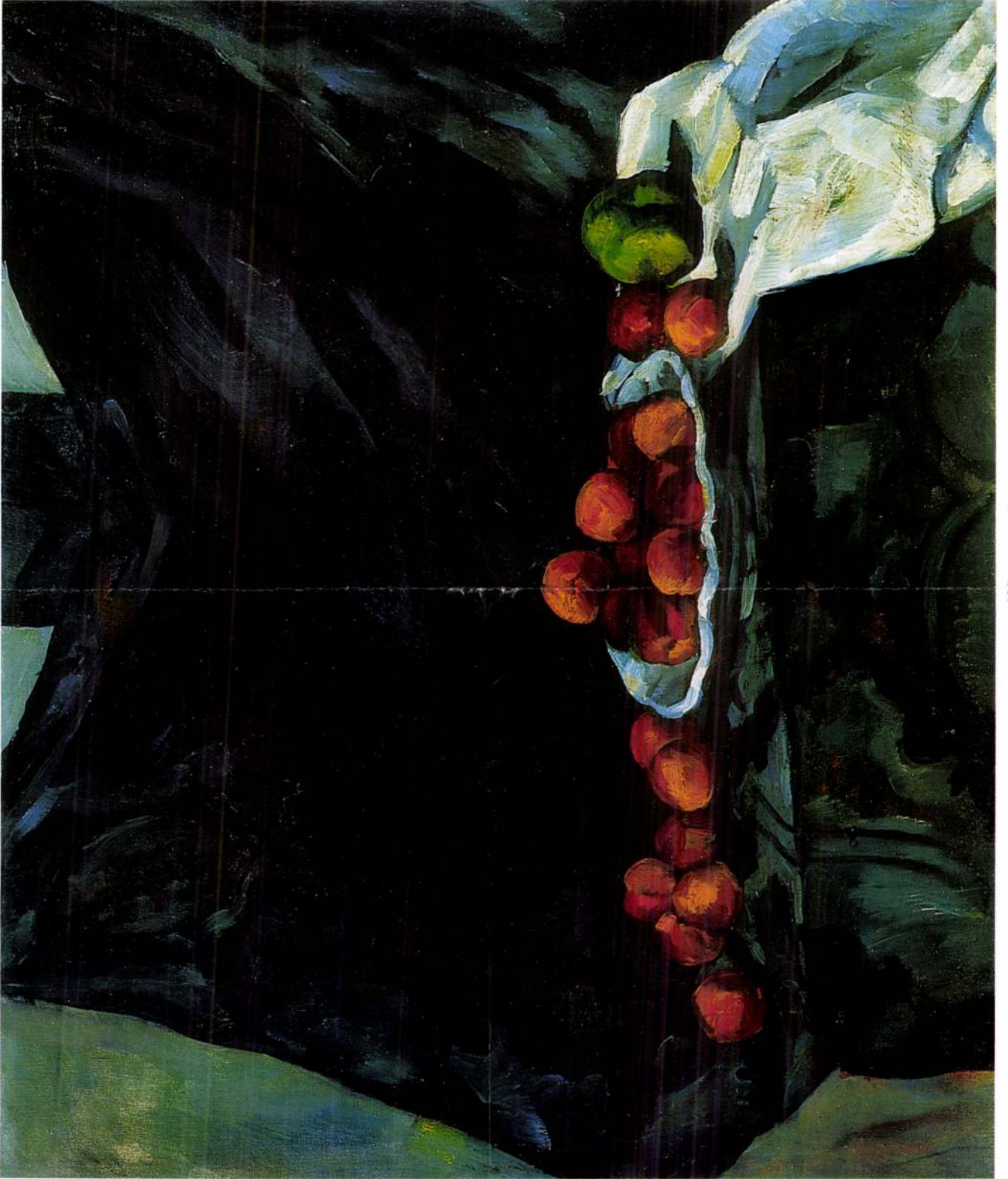
Faint, illegible text in the left column, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text in the right column, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

SZERZŐK ABC SORRENDEN

Aba-Novák Vilmos	45, 194, 196	Magyar festő (Donát János?, 1744-1830)	155
Ács Ferenc	101	Magyar-Mannheimer Gusztáv	129
Ágh Ajkelin Lajos	56	Márffy Ödön	180
Baditz Ottó	167	Mattioni Eszter	136
Balla Béla	100	Mattis-Teutsch János	55, 109, 163
Báró Mednyánszky László	48	Mendlik Oszkár	119
Basch Edit	171	Mikola András	12, 78
Bauer jelzéssel	90	Molnár C. Pál	96, 148
Beerstraten, Jan Abrahamsz	158	Nádler Róbert	89, 117
Benczúr Dolányi Ida	160	Nagy István	76, 140, 141, 142, 143
Bene Géza	63	Nagy Oszkár	13, 14, 15, 72, 81, 82, 83, 145, 146
Berény Róbert	91	Nemes Lampért József	1
Berkes Antal	29, 31	Neogrády László	30
Biai-Föglein István	173	Nyilasy Sándor	36, 104
Bihari Sándor	88	Oeconomo, Georg Aristides	86
Boldizsár István	17, 103	Osztrák festő, 1850 körül	42
Bor Pál	179	Osztrák festő, Swierk jelzéssel	84
Bornemisza Géza	33, 122	P. Kováts Ferenc	79, 132
Borszéky Frigyes	184	Paizs Goebel Jenő	58
Brodzsky Sándor	46	Pap Emil	34
Claesz, Pieter	168	Papp Aurél	80
Corini Margit	185	Perlmutter Izsák	60, 61
Cserepes István	39	Perlrott-Csaba Vilmos	6, 8, 70, 105, 197
Czóbel Béla	130, 134	Rafael Viktor	95
Diener Dénes Rudolf	138	Réth Alfréd	73
Dobiaschofsky, Franz	154	Rippl-Rónai József	49
Farkas István	149, 150	Román György	113
Farkasházy Miklós	189	Róna Klára	26
Fényes Adolf	126	Rosé Karl Julius	85
Frank Frigyes	7, 94	R. Laurent jelzéssel	120
Glatz Oszkár	102, 106	Rudnay Gyula	62, 77, 127, 144
Gömöry (Holstein) Imre	186	Schadl János	169, 170
Gráber Margit	27	Scheiber Hugó	2, 3, 4, 5, 43, 64, 97, 99, 110, 111, 112, 114, 115, 116, 172, 175, 176, 181, 187, 188
Gróf Batthyány Gyula	135	Schönberger Armand	44, 65
Gross-Bettelheim Jolán	190	Sebők Margit	183
Gulácsy Lajos	16	Szigeti Jenő	10
Gyenes Gitta	19, 25	Szobotka Imre	178
Henczné Deák Adrienne	41, 161	Szolnay Sándor	137
Ilosvai Varga István	93	Szőnyi István	57, 107, 108, 193, 195
Ismeretlen festő, 1600 körül	152	Telepy Károly	66
Ismeretlen festő, 19. század eleje	156	Thorma János	22, 133
XVIII. századi olasz festő	151, 164, 166	Tibor Ernő	71
Iványi Grünwald Béla	74, 128, 162, 165	Tornai Gyula	87
Jakobey Károly	157	Tornyai János	75, 125
Jándi Dávid	28, 124	Vaszary János	47, 50, 131
K. Spányi Béla	118	Vértés Marcell	174
Kádár Béla	59, 67, 177, 182	Vörös Géza	21
Kádár Géza	9, 37	W. Luigard	121
Kántor Andor	123	Walleshausen Zsigmond	92
Karlovszky Bertalan	159	Zatzka, Hans	40
Kaufmann, Karl	153	Zichy Mihály	51, 52, 53, 54
Kisfaludi Stróbl Zsigmond	69	Ziffer Sándor	11, 18, 20, 23, 24, 38, 147
Kmetty János	191, 192	Zlotescu, George	35
Kosztá József	98	Zorkóczy Gyula	32
Lahner Emil	139		

Kézimunkázó nő, 1910 körül

54 × 44 cm
Olaj, vászon
J. b. l.: Perlrott Csaba
Kikiáltási ár: 2 500 000 Ft

REPRODUKÁLVA:
Magyar Művészeti Fórum, 2000. február, 19. oldal

A századfordulón és a 20. század elején Európa-szerte folyt a művésztelepek létesítése. A kecskeméti kolónia megalakulását – 1910 körül – megelőzte a Párizst járt neósok ellenséges hazai fogadtatása. A 20. századi magyar festészeti formanyelv megújításának igénye és megjelenése ütközött itthon ellenállásba. E fiatal lázadók könnyedén vetették le magukról Nagybánya kötöttségeit. Czóbel Béla mellett Perlrott Csaba Vilmos tartozott az élbolyba, aki 1905-től Párizsban látta, megtapasztalta és haza is hozta a féktelen erejű francia piktúrát. Henri Matisse és a Fauve-ok mozgalma, Cézanne bűvölete, Gauguin csodálata, a nagyhírű múzeumok remekműveinek megismerése formálta stílusát anélkül, hogy a festő jókezü, arctalan epigonná minősült volna.

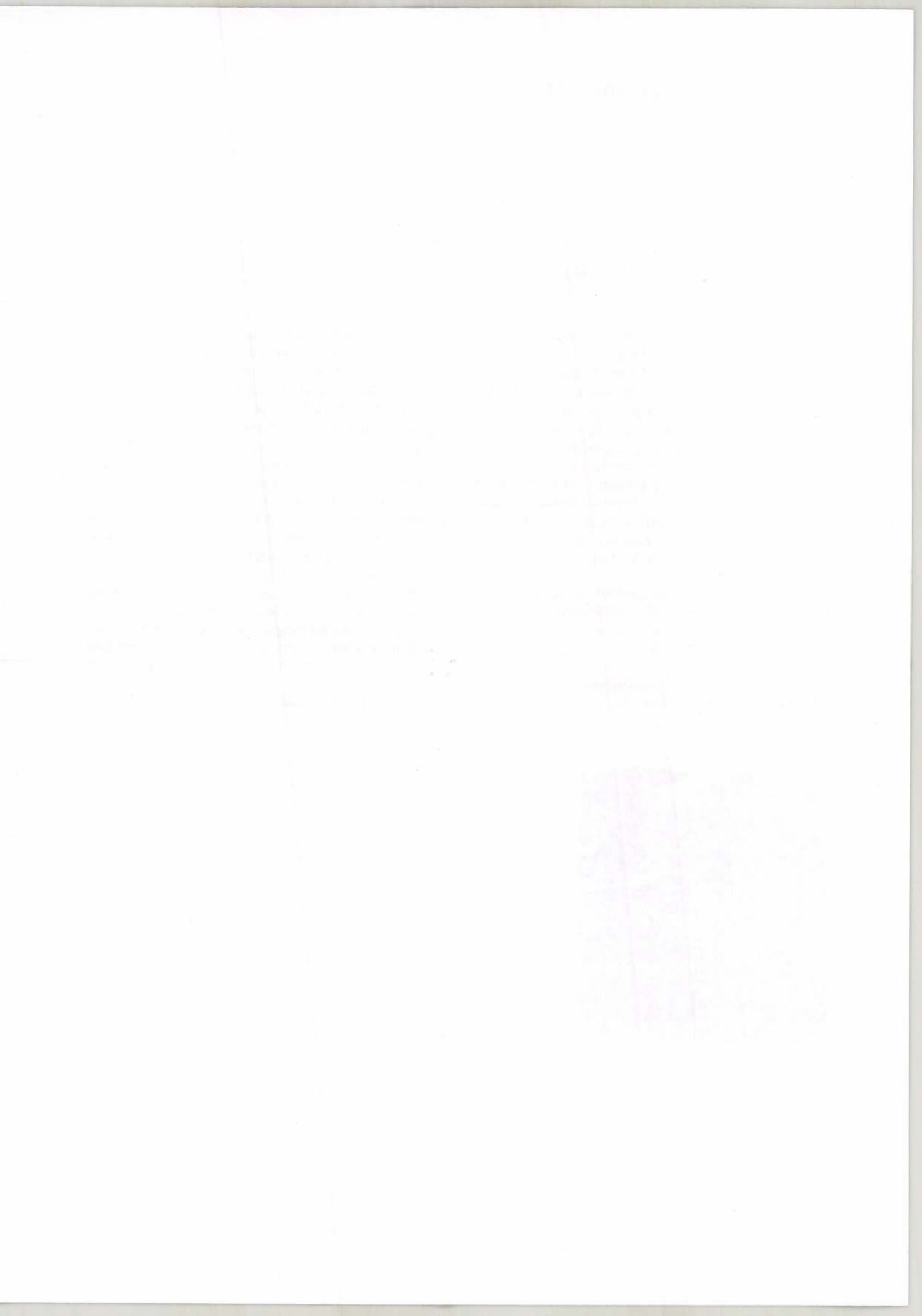
A Nagybányától elszakadó szálakat – szándékában – az 1910-es évek elején benépesülő kecskeméti művésztelep fonta egybe. A csoport talán legmarkánsabb egyénisége Perlrott Csaba Vilmos, aki a francia iskolázottságot a telepen jelentkező szecessziós-dekoratív törekvésekkel ötvözte, ám a nagybányai indíttatás mélyen, egész életre szólóan gyökeret vert felfogásában.

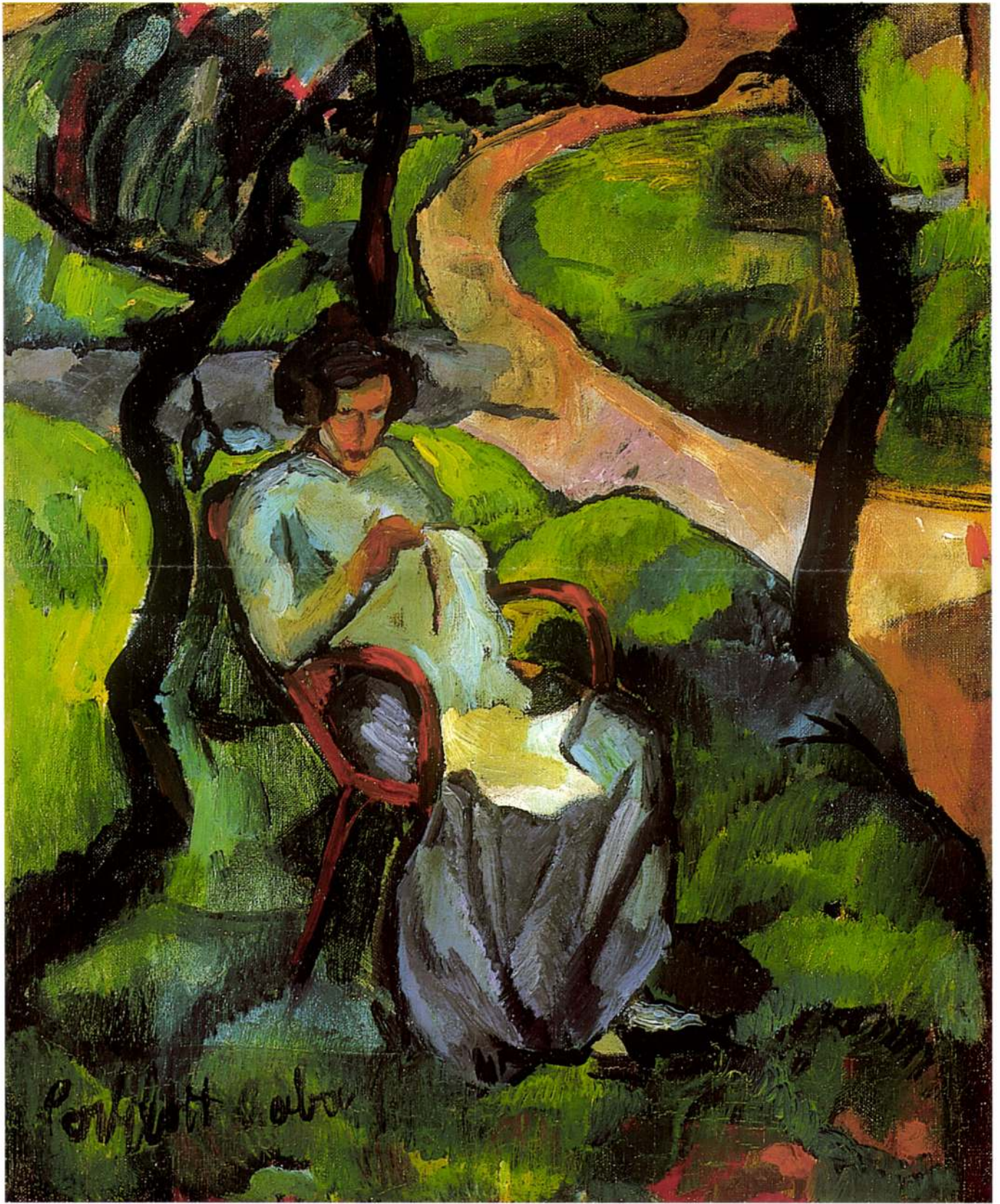
Ennek a hazai ízű modernizmusnak szép példája a Kézimunkázó nő című kép. A koloritgazdag alkotás arányos és harmonikus szerkezetének közepe felé elhelyezkedő, kerti székben ülő, kézimunkázó nőalak, a mögötte perspektivikusan ábrázolt tekergő utak, az egymást érő falombok együttese vall a művész pikturális igényességéről és tudásáról. Az erős konturvonalak kíséretében megjelenő fauveosan tiszta, keveretlen színek, az ultramarin, nyers hússzín, lilák és erős zöldek a kubizmus palettájáról is valók. A mű valóban a nyugati újítók eszköztárából merít, ugyanakkor a festő egész alkotói énje egy súlyosabb, röghöz kötöttebb szemlélet birtokosa. Kevesebb benne az artisztikum, könnyedség, derű, de több a feszültség és a belső dinamika. Ő eredendően természetelvű, s ennek lényegét megőrzi még abban az esetben is, mikor mondandóját dekoratív átírással tárja elénk. A pályaszakas az egyik jellemző darabja az itt látható mű. Alkotóját nyugtalanította az ábrázolt együttes festői megjelenítése, mint azt a teljesebb motívumvilágú „Nők szabadban” című munkája is bizonyítja.

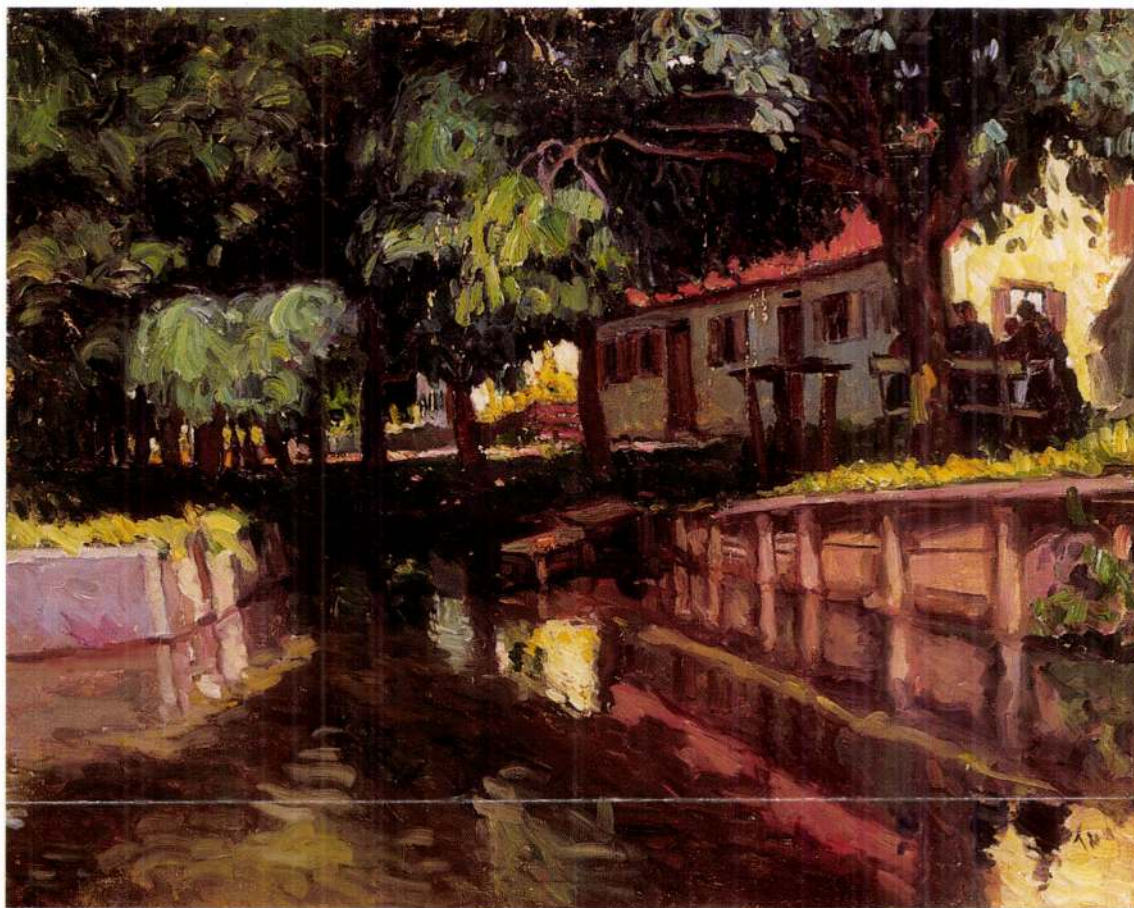
*Benedek Katalin
(a művész kiadás előtt álló monográfiájának szerzője)*

*Perlrott-Csaba Vilmos:
Nők szabadban, 1910 körül
Reprodukálva:
Magyar Művészeti Fórum, 2000. február*

71

71 ♦ TIBOR ERNŐ (1885–?)

Árnyas patak mellett

79 × 99 cm

Olaj, vászon

Olvashatatlan jelzéssel

Kikiáltási ár: 150 000 Ft

72 ♦ NAGY OSZKÁR (1883–1965)

Nagybányai házikó

46 × 70 cm

Olaj, vászon

J. j. l.: Nagy Oszkár 940

Kikiáltási ár: 300 000 Ft

72

73 ♦ RÉTH ALFRÉD (1884–1960) →

Napsütötte fa Nagybányán

80 × 60 cm

Olaj, vászon

J. b. l.: Réth 903

Kikiáltási ár: 800 000 Ft

183

183 - M. BÖHM

Romantikus táj, 1859

76 × 100 cm

Olaj, vászon

Jelezve jobbra lent: Böhm 1859

Kikiáltási ár: 650 000 Ft

Gyertyagyújtás

106 × 76 cm
Olaj, vászon
J. n.

Kikiáltási ár: 2 200 000 Ft

REPRODUKÁLVA

Múlt és Jövő XXII.évfolyam (1932.április) 103.oldal

„Az ünnep hangulata, a derű, amely ott lebegett a legszegényebb otthonokban is; fehér abroszok, gyertyák, gondosan fésülködő kislányok, zsinagógából hazatérő férfiak. (...) A rejtelmekbe burkolódzó szombat a szeretet dicsfényét és a béke dimenzióját nyújtotta a világnak.”

Elie Wiesel: Zsidónak lenni

„A szombat tiszteletére gyűjtött gyertyák éles fényét torkomon éreztem és már-már lerogytam, mint nagyapám istállójában a tehének. (...) Mama a kályha előtt áll és rákezd a rabbi énekére.

Kántor nagyapámra kell gondolnom. Meg az olajmalomra a szívemben.”

Marc Chagall: Életem

Perlrott 1924-ben egyike volt annak a tizennégy művésznek, akik az OMIKE (Országos Magyar Izraelita Közművelődési Egyesület) égisze alatt megalakult Műbarátok Köre megbízásából egy hatvanpéldányos, exkluzív kivitelű művészi mappát készítettek. Fényes Adolf, Perlmutter Izsák, Magyar-Mannheimer Gusztáv, Kohner Ida (Farkas Istvánné) kompozíciói mellett Perlrott egy imádkozó zsidókat ábrázoló lappal szerepelt. A Magyar Nemzeti Galériában található, 1920-as évekre datált Ima közben című rézkarc felirata alapján (13/60) e mappa darabjának tekinthető.

A milliót, melyben Ámos Imre Sátoros ünnepe Bokros-Birman Dezső Ruth és Noémi-je, Jándi Dávid Judit-ja, Scheiber Hugó Imádkozó-ja, Vajda Sámson és Delilá-ja, Bálint Rezső, Fényes Adolf, Perlmutter Izsák, Kádár Béla néhány kompozíciója keletkezett, meghatározta az OMIKE léte is. A szervezet a kultúra terjesztésére, a felekezeti öntudat erősítésére jött létre 1909-ben és szociális feladatokat is ellátott. Aki nem az 1911-től működő Menza Akadémián étkezett (mint a később itt megismerkedő Anna Margit és Ámos Imre, vagy Szántó Piroska), az talán a könyvtárban fordult meg, vagy szakmát tanult, s ha külföldről települt be, akkor a magyar nyelvet sajátította el. A tagdíjakból és alapítványokból iskolákat segítettek, kiadványokat jelentettek meg. Ilyen volt az OMIKE Almanach, melynek 1916-os kötetében például Mednyánszky László, valamint Perlrott felesége, Gráber Mädy (Margit) illusztrációit találhatjuk meg. Az OMIKE adta ki 1911 és 1922 között a Múlt és Jövő című folyóiratot is, mely igényes kivitelben készült gazdag

illusztrációs anyaggal, de mivel kevés példánya maradt ránk, nem ismert súlyának megfelelően a művészettörténeti kutatás előtt.

A szervezet 1939 és 1944 között indította „A száműzöttek akcióját”, mely Művész-akció néven vált ismertté és amely színelőadásokat, koncerteket, kiállításokat (ezeken Perlmutter is részt vett) tett lehetővé, biztosítva ezzel az ellehetetlenült művészek megélhetését.

Sabbath = nyugalom, talán az akkád sappatu, befejezni szóból.

Az ünnepek legkülönösebb része az a minden apróságot elrendezőni vágyó fejvesztett rohanás utáni pillanat, amely még nem csap át a ceremónia tökéletes lebonyolításáért érzett aggodásba, repeső várakozásba és izgalomba. Ilyen percekéről mindannyiunknak vannak emlékei: főleg a Karácsonyhoz kötődve. – És a többi ünnep? Ahol nincs pontos koreográfia, talán bosszantó részletességgel előre megfogalmazott rituálé, megnyugtatóan ismétlődő cselekvés?– Ott bizony elhagytak lennénk és nem ismernénk fel egy ilyen szépséges pillanatot, ha nem volna bennünk egy-egy illat, iz emléke, nem jutna eszünkbe egy-egy történet, vers, dallam, bebarant fotó, vagy kép. Egy meleg vörös fényben derengő szoba képe, ahol a halk hományból fehér abrosszal letakart asztalnál álló fehérendős asszony alakja világlik ki. Mindjárt itt a naplemente, ideje meggyújtani a szombati gyertyákat.

Talán már Sára óta, ősidőktől fogva feladata a nőnek, hogy miként életet ad, élessze fel a gyertya lángját. Hétről-hétre indul ezzel a szombati készülődés, hétről-hétre jelenti ez a kicsi mozdulat az ünnep kezdetét, biztosítja a rituális idő körforgását, tartja egybe a családot ...

Négyen vannak, ahogy ez a gyertyák számából kiderül, mert Galícia-, Bukovina-szerte és Kelet- Magyarországon is a család gyarapodásával nő a gyertyák száma. Ebből a négy gyertyából az évek során már csak több lehet, kevesebb nem, s így dacára szétszóródásnak, halálnak, a lelkeket szimbolizáló aprócska lángok, e bizonytalanul táncoló fények mindig velük maradnak.

A lány az asztalnál ül: később talán ő is éppen így, kendőbe burkolva, kezét széttárva, lehunyt szemmel és átszellemült arccal adja át magát a pillanatnak. Addig a terítés feladata az övé és mint a család legkisebb tagja, komolyan segítkezik majd a szombatbúcsúztató szertartásnál, magasra tartva a havdalgogyertyát. A nő és a tűz összefonódik, ahogy anya és lánya révén az ünnep, az idő kezdete és vége is.

A fiú hátrébb áll, kezében papír fehérje villan, az apa talán még a zsinagógában van. Az órásmester apáról, s Perlrott Csaba Vilmos családjáról keveset tudunk. Nem tudjuk, mennyire volt rigorózus a családfő a vallási előírások követésében, de az nem kétséges, hogy fia nem választotta szét az öröklött identitást és a maga választotta hivatást.

Képünk nem formaprobléma, nem tépelődő kutakodás, hosszas, kitérő vizsgálódás eredménye hanem személyes vallomás.

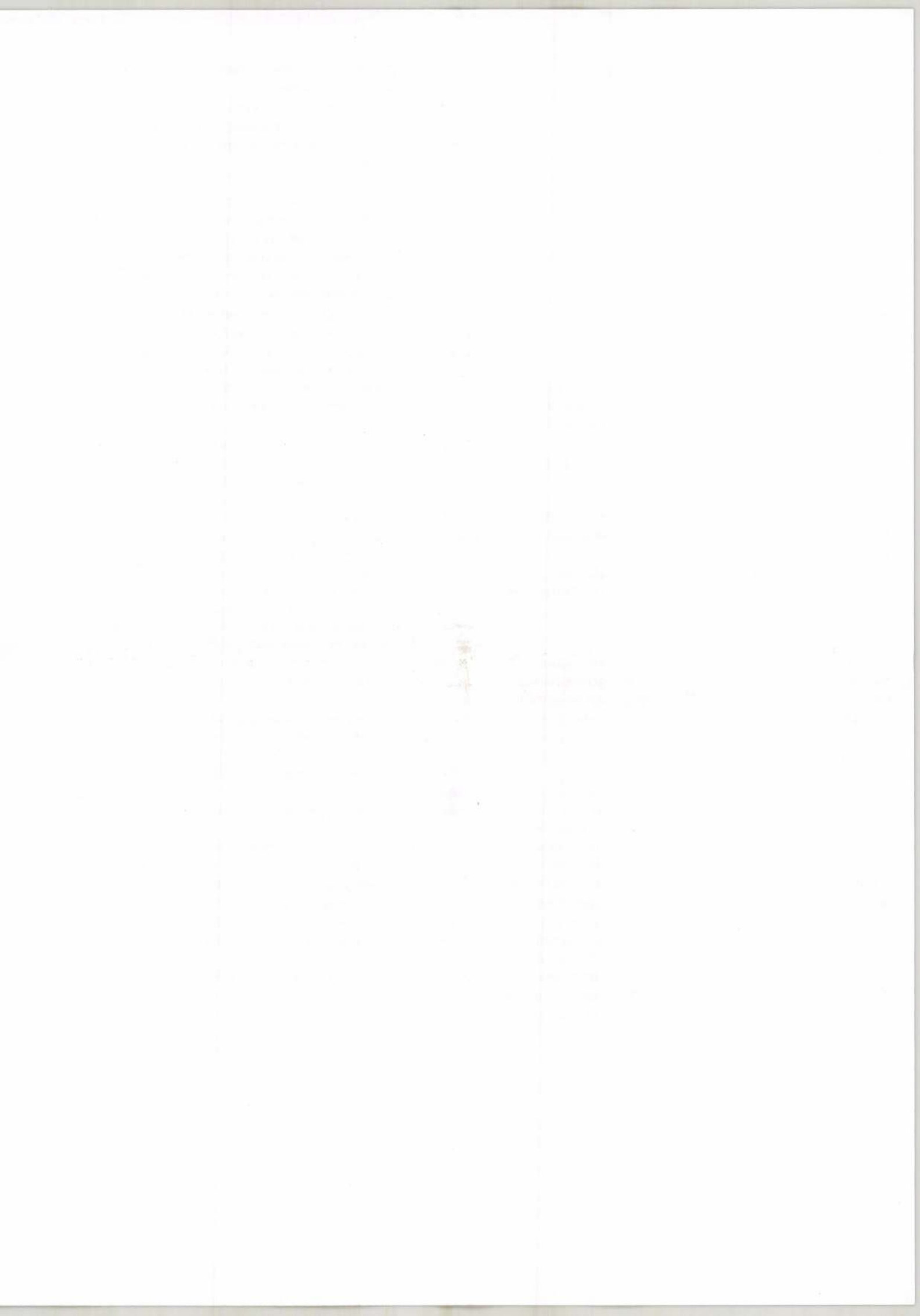
Az anya arca elevenedik meg legrészletesebben: a lehunyt szem és a széttárt kar valami belső tüzzel, magafeledt odaadásról árulkodik. Kezét talán melegíti az újonnan támadt fény, vagy éppen óvja a lángot; önkéntelen, mintegy áldó mozdulatából a hívogató ölelés melegsége és megtartó ereje árad.

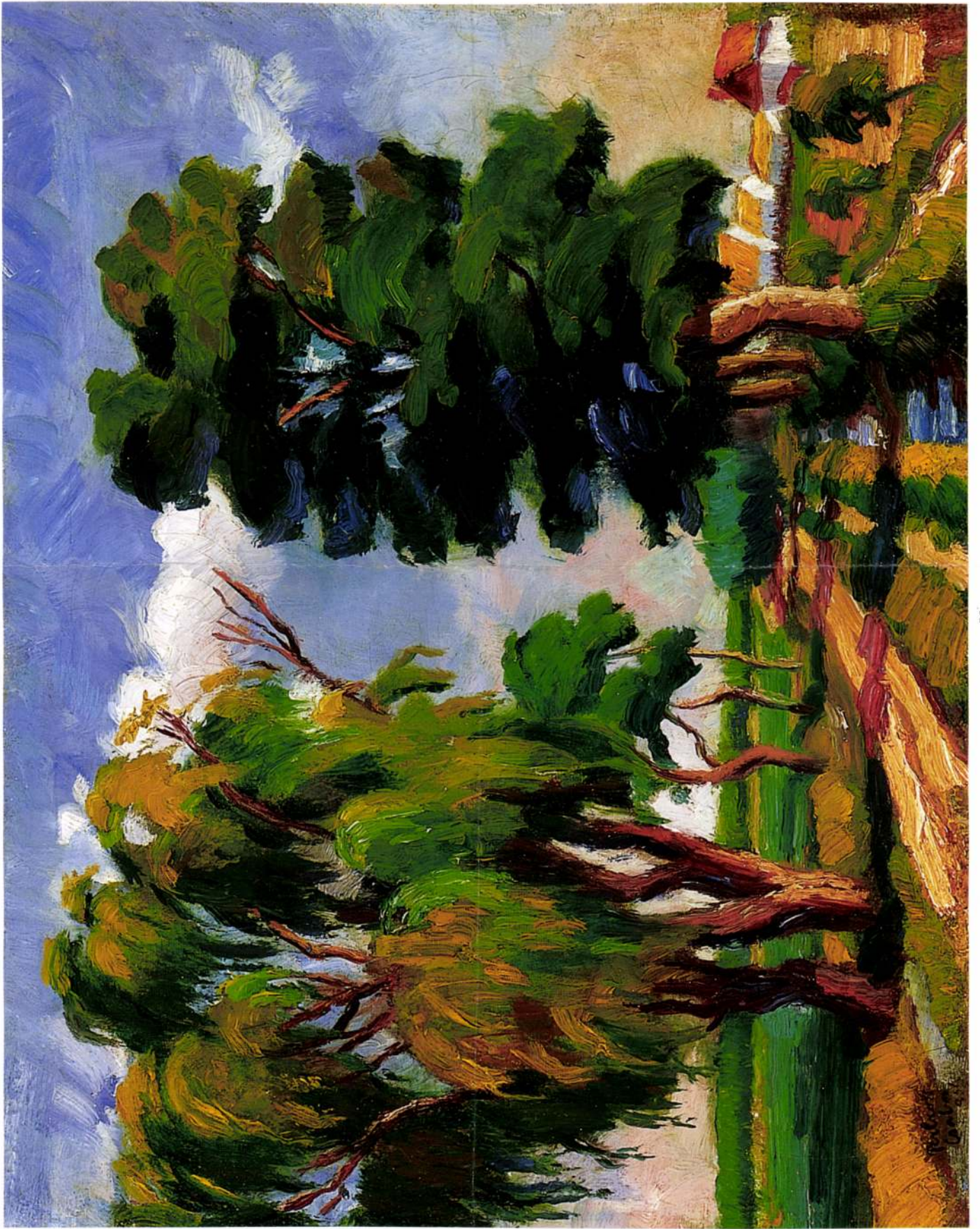
A családjában és mozdulatában sűrűsödik a kép mondanivalója, minden egyéb nélkülözhetetlenül ugyan, de kiegészíti őt, minden forma lágyan feloldódik mellette ...

„Minden jó műalkotás kritériuma, hogy az alkotó őszintén fejeződjék ki benne” – vallotta a festő.

Naplót sem szokás aláírni.

K. Zs.

54

54 • BARABÁS MIKLÓS (1810–1898)

Huszár

21,5 x 16 cm
Akvarell, papír
Jelezve jobbra lent: Barabás 835

Kikiáltási ár: 180 000 Ft

55 • BARABÁS MIKLÓS (1810–1898)

Magyar nemes portréja

105 x 84,5 cm
Olaj, vászon
Jelezve balra lent Barabás Miklós 1844

Kikiáltási ár: 800 000 Ft

Út vizesárokkal

59 x 75 cm

Olaj, vászon

Jelezve balra lent: Perlrott Csaba 932

Kikiáltási ár: 1 500 000 Ft

IRODALOM

Murádin Jenő: *Perlrott Csaba Vilmos Pályarajzához*. Művészettörténeti Értesítő, 1988, 1-2.

A más-más korban élő, egymástól eltérő művészegyeniségek többnyire különféleképpen reagálnak a valóság hasonló elemeire. A táj részei a síkságok, hegyek, vizek, a növények, állatok, a tájban elhelyezett építmények és az ott élő emberi figurák viszonylatai sokat elárulnak festőjükről és keletkezésük körülményeiről.

A 20. századi magyar festészet – és ezen belül a tájfestészet történetét rendkívüli módon befolyásolta a nagybányai művésztelep alapítása, az oly régóta hiányolt kolóniára látogató festők és tehetséges növendékek együttműködése, közös fellépése „az akadémiai mumifikált művészete és a közizlés ellen” (Réti István). A nagybányaiak a tájban élve, azzal szoros összeforrottságban alkottak, még ha nem is tartozik minden képük a szorosan vett tájkép kategóriájába.

Innen indultak, illetve ide tértek vissza a neósok, azok a franciákhoz igazodó fiatal művészek, akik újító mozgalmukkal, vitáikkal néhány év alatt felpozíciózták az egész hazai művészeti életet, mely a társadalommal együtt a legkevésbé sem volt felkészülve a forradalmi újdonságok befogadására. Közéjük tartozott Perlrott Csaba Vilmos, aki az 1900-as évek első évtizedének derekától Matisse-tanítványként gyűjtött tapasztalatokat, s hozta magával a Fauves-csoport művészi elveit. Ezek nem annyira a táj erőteljes, merész színvilágát, mint inkább a vaskos sötét körvonalak hangsúlyos szerepeltetését állították szembe a látványt mindenekfelett tisztelő, immáron Magyarországon is elterjedt plein air festészet oldottságával. A messziről jött gondolatok az itthoni környezetben továbbformálódva, a hazai tájjal találkozással ismét átalakultak. Ugyanakkor előtérbe került a kompozíció megtervezett képi rendje, a térbeli

összefüggések kutatása, a plasztikát is kifejező hajlam, amely Cézanne szerkezetes tájszemléletéhez, alapformáihoz visszanyúlva a kubizmusba torkolt.

Perlrott Csaba Vilmos egész festői működését meghatározta Nagybánya, a nagyszerű tájformák, dús vegetáció, felfokozott színvilág: „Annyira ez a színskála él bennem, hogy sokszor röghöz kötöttségnek is érzem eleveenségét.”

E patinás városkából vágott neki párizsi tanulmányútjainak és ide tért haza Spanyolországból, Németországból, mozgalmas életének – hiszen buzgó kiállítója volt fél Európának – szinte minden állomásáról. Úgy érezte, e vidék sokáig témát adhat tájképeinek.

A faszorok szegélyezte földút, a távolból felbukkanó háztetők a bányavidék egy kevésbé közismert részletét villantja fel. A vertikálisra rendezett képépítésben érvényesül a szerkezetesség, a kolorit, a falombozatok érzelmi intenzitása a francia iskolázottságon kívül a német expresszionizmus nyomait is magukon viselik. Megcsillannak a varázslatos nagybányai zöldek, s az egész művön átsugárzik a természetelvű festő táji élménye.

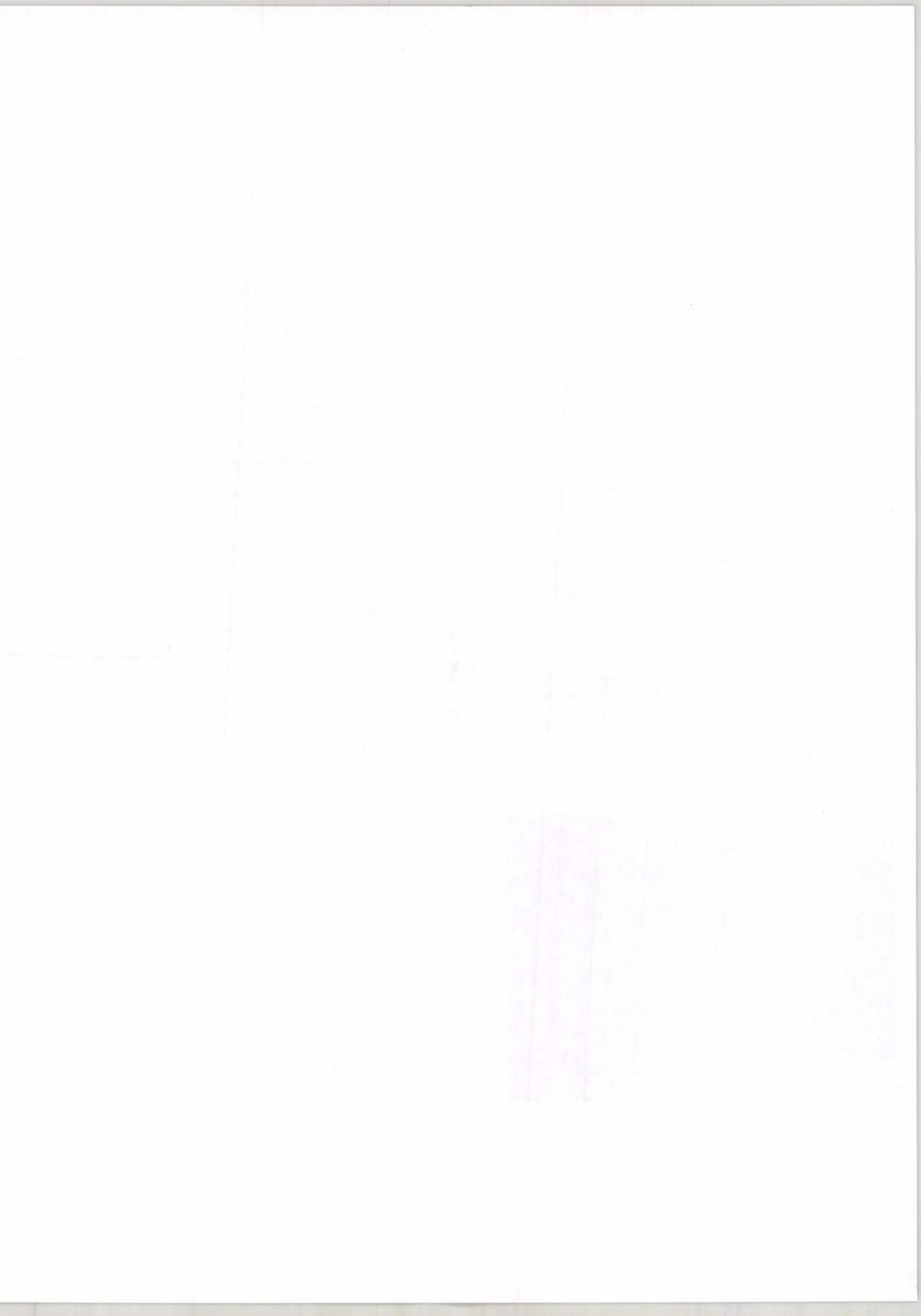
1932-ben hosszabban időzött e tájékon a művész. A „Szamos” c. újság hasábjain olvashatjuk: „Évtizedek óta minden esztendőben feltűnik egy-egy ismerős művészarc, aki szebbnek látja a Zazart az Adria kéken csillogó habjánál, s a Bódi tó fenséges szépségét a svájci havasok tengerszemeinél. Ilyen régi vendége Bányának Perlrott Csaba Vilmos.” Úgyszintén ebben az évben szervezett helybeli festőkollégáival Szatmáron képvásárt. Thorma János, Mikola András, Jándi Dávid, Ziffer Sándor, Nagy Oszkár, valamint Kmetty János anyagából is válogathattak az érdeklődők. Perlrott „Önarcképét” a kiállítás legjobb alkotásaként értékelték.

A művész jelenlétét a festőtelepen ettől kezdve már csak tárlatai jelezték. Magyarországi alkotókkal együtt szerepelt, majd csoportkiállításon jelentkezett Szatmáron. Utolsó nagybányai műve 1935-ös datálású. Ezután pályájának újabb fejezete nyílik, a szentendrei korszak.

Benedek Katalin
(a művész kiadás előtt álló monográfiájának szerzője)

Perlrott Csaba Vilmos: *Nagybányai házak*
55 x 68 cm, olaj, vászon
magántulajdon

Perlov Csaba Vilmosné

Graber Magit.

29. Kalkápolnai utca	180,000 K
30. Feszterben *)	150,000 "
31. Tanulmányfej	100,000 "
32. Káli utca	200,000 "
33. Pócsmegyer	100,000 "
34. Mária halála	250,000 "
35. A wertheimi torony	200,000 "
36. Mosó léány	200,000 "
37. Szentendrei part	260,000 "
38. Kreutzwertheimi részlet *)	300,000 "
39. Krumplithámozó léány	250,000 "
40. Kreutzwertheimi torony *)	200,000 "

C) RAJZOK

41. Pócsmegyeri hajóállomás (szines rajz *)	150,000 K
42. Káli templom *)	120,000 "
43. Szepes-Szombat	150,000 "
44. Terdeplő akt	50,000 "
45. Felvő akt	50,000 "
46. Akt-tanulmány *)	40,000 "
47. Akt	50,000 "
48. Utcarészlet *)	100,000 "
49. Társalgás (szines tus)	250,000 "
50. Akt	40,000 "
51. Kettős akt	50,000 "
52. Wertheimi utca	120,000 "
53. Lőcei templom	200,000 "
54. Wertheimi utca *)	100,000 "
55. Pócsmegyer	180,000 "
56. Wertheimi utca	150,000 "
57. Kalkápolna (szines rajz *)	150,000 "
58. Cigánytanya *)	100,000 "

*) Keret nélkül.

Árak keret nélkül.

ma a minden esetlegességen felülkerekedő élet pa-
rancszava vezeti őt munkájában. Hiszem, hogy nem
téved el a sokfelül eléjétorkoló, irányok divatok
útvesztőjében.

BÁLINT ALADÁR

A) OLAJFESTMÉNYEK

1. Tanulmányfej	300,000 K
2. Csendélet	400,000 "
3. Tanulmányfej	350,000 "
4. Dunaparti házak *)	450,000 "
5. Gitározó társaság	400,000 "
6. Dombtető	500,000 "
7. Fürdőzők	600,000 "
8. Káli templom	450,000 "
9. Nagybányai táj	350,000 "
10. Pócsmegyeri rév előtt	600,000 "
11. Lőcsei táj	600,000 "
12. Pócsmegyeri utca	700,000 "
13. Csendélet szoborral	700,000 "
14. Lőcsei utca	400,000 "
15. Ónarckép	800,000 "
16. Falu vége	350,000 "
17. Csendélet	300,000 "
18. Erdőrészlet	550,000 "
19. Óbudai téglagyár	300,000 "
20. Wertheimi domboldal	250,000 "
21. Kertrészlet	250,000 "
22. Keresztlevétel *)	300,000 "
23. Esti hangulat	550,000 "
24. A wertheimi várom	350,000 "

B) PASZTELLEK

25. A Tauber partján	350,000 K
26. Interpretatio *)	150,000 "
27. Feltámadás I.	120,000 "
28. Feltámadás II.	120,000 "

GRABER MARGIT KÉPEI

Graber Margit ezúttal lép elsősiben a nyilvánosság elé: eddig ismeretlenül, félrevonulva dolgozott, tanult és érlelődött. A művész és a nagyközönség egymáshoz való kapcsolata termékenyítő és ösztönző lehet, de épügy destruáló is. Termékenyítő és ösztönző, ha tudatos, tisztalejtű, erősszemű a művész, ha a kapcsolat nem megy át a gyámködésbe, a célok megzavarásába.

Graber Margit becsülettel végigjárta a tanulást, a magáraszorulás iskoláját. Közbeeső állomások, kísérletezések helyett a kész érett művész megnyilatkozásában részesül majd e kiállítás közönsége. A felkészítés, a küzdelmes kibontakozás próbáit bátran mellőzheti e fiatal művész, a bemutatott alkotások önmagukért beszélnek, önmagukban is helytálló értékek, melyek széles távlatot nyitnak az elmúlt idők és a bekövetkező emelkedés magaslatai felé egyaránt.

Fiatalos, magabizó, önthudatos szellem rugalmassága, örömteljes életlátása érzik az aláírtott, tömör színek harmóniában, az erős kézzel kovácsolt formákban. A szabad természet, kanyargó utcák, házsoportok szépségeit bontogátja ki előttünk vázsnain. A víz, a vegetáció, az ég, a házsorok festői értékei felkokoza, mozgalmas elevenséggel jelenkeznek, talán lírai láttás eredményeinek nevezhetők mindezeket, ha nem kompromitálhák volna oly menthetlenül a líraiságot, más és idegen értelmet adva e fogalomnak. Mindegy! Graber Margit friss tehetsége független minden izmustól, áramlattól,

A HELIKON KIÁLLÍTÁSAI
IV. VÁCZI-UTCA 30. (HARIS-KÖZ 2.) FÉLEM.

XV.

PERLROTT CSABA VILMOSNÉ
GRABER MARGIT

FESTŐMŰVÉSZNŐ

GYŰJTEMÉNYES
KIÁLLÍTÁSA

BUDAPEST

1923. OKTÓBER 21-TŐL NOVEMBER 4-IG

feladatokról sem. A bűnüldöző szervek ugyanis e téren az eredményes fellépéshez szükséges eszközöknek csak egy részével rendelkeznek. Ezért ebben a küzdelemben a nemzeti és közös európai kulturális örökségünk védelme érdekében – a rendőri és vámszervekkel szoros együttműködésben – a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Műtárgyfelügyeleti Irodája is részt vesz. A bűnüldözői munkához biztosított közvetlen szakértői segítségnyújtáson túl – soron kívüli adatszolgáltatás, valamint a szakirányú képzés mellett –, elsősorban a bűnmegelőzésben veszünk részt. Ezt a célközönség minél teljesebb tájékoztatása (szóólalpok, folyóiratok, média, Internet, stb.) mellett leginkább a világhálón, honlapunkon (www.koh.hu) nyilvánosan is hozzáférhető, a lopott műtárgyakról vezetett nyilvántartásunk szolgálja. Ez, illetve az ide bekerülő adatokról elektronikus úton a lehetséges érintetteknek (árverezőházak, műkereskedők, szaksajtó) rendszeresen is megküldött tájékoztatás növelheti a műtárgyvásárlók jogbiztonságát és egyúttal – reményeink szerint – hozzájárul a jogellenes műtárgyforgalom visszaszorításához is. Bel- és külföldi kapcsolataink révén szeretnénk elérni, hogy minél több, így elkerült műtárgy visszakerülhessen jogos tulajdonosához. Tevékenységünk nem titkolt célja az is, hogy – további lépéseket ösztökélve – a széles nyilvánosság és a döntéshozók figyelmét is felhívjuk erre az elhanyagolt, de a kulturális örökségünknek súlyos károkat okozó területre.

Kulturális Örökségvédelmi Hivatal

Műtárgyfelügyeleti Iroda

1014 Budapest, Szenttháromság tér 6. II. emelet

Postacím: 1535 Budapest 1., Pf.: 721.

Tel.: 06 1 224 5515 Fax: 06 1 225 4985

Múzeumok és gyűjtemények

Perlrott Csaba Vilmos emlékkiállítás

Budapesten

Kassák Múzeum

2005. december 11-ig

2005. augusztus 11-én, a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeumban nyílt meg a *Perlrott Csaba Vilmos* (1880–1955) festőművész halálának ötvenedik évfordulójára rendezett kiállítás. A kiállított anyag tíz múzeum, valamint magánszemélyek büszkesége lett, amelyet *Benedek Katalin*, a Magyar Nemzeti Galéria művészettörténésze rendezett. A budapesti tárlatot – ennek egy kisebb variánsát –, a művész Kassákhöz

fűződő kapcsolatának hangsúlyozásával *Csaplár Ferenc*, a Kassák Lajos Múzeum igazgatója rendezte.

A szerk.

Az ötven éve elhunyt festő a XX. századi magyar képzőművészet egyik újító mestere, a nyugat-európai modernség egyik hazai közvetítője volt. Pályakezdőként először *Kosztai József*től tanult, majd a nagybányai művésztelepen dolgozott, Párizsba kerülve *Matisse* és *Cézanne* művészetének élményével gazdagodott. A francia Fauves-mozgalom történetírói mindmáig számon tartják munkásságát, melyben fölismerhető a két másik avantgard irányzat, az experszionizmus és a kubizmus termékenyítő hatása is. Így bár Perlrott Csaba Vilmos szervezettel nem tartozott a magyar modernnek 1909-ben „Nyolcak” néven nyilvánosság elé lépett mozgalomhoz, munkássága mégis törekvésekhez kapcsolható.

Perlrott Csaba Vilmos a francia és német modernizmus vívmányait úgy tudta beépíteni munkásságába, hogy mindvégig eredeti stílusú művész maradt. Erről tanúskodnak a Nagybányán, Kecskeméten, Párizsban, Szentendrén készült táj- és városképei, aktkép-sorozatai, portréi, csendéletei, melyekről szólván olyan kiváló kortárs méltatta az önkifejezés intenzitását, mint Kassák Lajos, „ábrázoló modern festészetünk egyik úttörőjének” nevezve Perlrott Csaba Vilmost.

A Kassák Múzeumban rendezett emlékkiállítás a Magyar Nemzeti Galéria, a szentendrei Ferenczy Múzeum, a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum, a pécsi Janus Pannonius Múzeum, a Kecskeméti Képtár, a Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár, a kaposvári Rippl-Rónai Múzeum, a Petőfi Irodalmi Múzeum, a székesfehérvári Városi Képtár–Deák Gyűjtemény, a Kassák Múzeum, továbbá magángyűjtők anyagából válogatott kollekciónal mutatja be a XX. századi magyar művészet e jelentős alkotójának munkásságát. A tárlat látogatói Benedek Katalin művészettörténész nemrég megjelent monográfiájából is tájékozódhatnak e különleges életműről.

Csaplár Ferenc

SZEGED

Chagall után kézilabdázás a várban...

Október végéig volt látogatható – több mint húszezer látogatóval – a Móra Ferenc Múzeumban a Chagall-könyvműveit bemutató kiállítás. A múzeum munkatársai megkezdték a következő, a szegedi kézilabdázás évtizedeit bemutató várbeli tárlat előkészítését.

Ebben az esztendőben 30 éve, hogy a szegedi kézilabda csapat feljutott az élvonalba, vagyis a Nem-

Perlrott Csaba Vilmos

zeti Bajnokság első osztályába. Ez a harminc esztendő egy sikeres, ugyanakkor hullámvölgyekkel is terhelt időszak volt a sportág hazai és Csongrád megyei történetében. E história nyomon követése érdekes és izgalmas feladata lesz a Móra Ferenc Múzeum várépületében megrendezendő sporttörténeti kiállításnak.

A korábban Tisza Volán, majd Pick Szeged néven futó kézilabda csapatok komoly eredményeket mutattak fel a hazai és a nemzetközi küzdelmekben. A világ legjobb gárdái jöttek és jönnek mérkőzni a szegedi sportszarnokba a helyi kedvencekkel. A szegedi kézilabdások pedig tagjai voltak az 1986-os világbajnoki ezüstérmes és az 1988-as szöuli olimpiai negyedik férfi kézilabda válogatottnak. Az utóbbi évtizedekben nemzedékek számára szerettek örömet a kézisek. Tízezrekre becsülhető azok száma, akik öriznek egy-egy élményt a Pick Szeged és elődcsapatai játékának köszönhetően.

A tárlat kigondolójának szándéka szerint a kiállítás egyben a testmozgás, az egészséges életmód népszerűsítését is felvállalja azért, hogy a kézilabdás legnagyobb alakjait példaképként mutassa be.

A kézilabdázás szerelmeseire és a szurkolókra már a tárlat anyagának összeszedésénél számítnak a kiállítás rendezői. A relikviákat, mezeket, zászlókat, dobokat és más egyéb büszkeségeket szeptember 23-tól október végéig munkanapokon délelőtt 9 óra és 12 óra között várják a múzeum munkatársai a Fekete házban.

Cím: Szeged, Somogyi u. 13.

Tudományos tevékenység

Konferenciák

„TUDOMÁNY – LELKIISMERET – ETIKA” Emlékezés a Magyar Tudomány Hónapja

keretében

Esztergom, MTESZ Szekház

2005. november 15.

Előadások:

- A Tisza-szabályozás szakmai kérdései az 1879. évi szegedi nagyárvíz után. Ea.: *Fejér László* íg., technika-történész – Vízügyi Múzeum, Levéltár és Könyvtár gyűjtemény
- A XVII. század végi határkijelölések és térképezések háttere. Ea.: *PhD. Deák A. András* történeész-muzeológus – Vízügyi Múzeum, Levéltár és Könyvtár gyűjtemény

- Levéltáros: történész, vagy hivatalnok? Ea.: *Csonbor Erzsébet* íg., levéltáros – Komárom-Esztergom Megyei Levéltár
- Művészet és modern művészet. Ea.: *Somogyi Győző* festőművész

- A lelkiismeret áldozatai. Ea.: *Dr. Ladócsi Gáspár* püspök, teológia tanár

- Hogyan ítélik meg napjaink kutatói elődeik munkáját? – vita

Az előadások a különböző tudományágak kutatóinak etkölcsi, szakmai felelősségének kérdésére keresnek választ.

Az emlékülés 2005. november 15-én 11 órakor kezdődik.

Az emlékülés szervezői: a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium és a Duna Múzeum
Helye: MTESZ Szekház Esztergom, Imaház u. 2/a.

MAMUTT szakmai nap

Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum
2005. november 28. hétfő

Kedves Kollégák!

A legutóbbi történész-muzeológus konferencián jeleztük, hogy a Magyar Múzeumi Történész Társulat ez évi második őszi szakmai napját a Magyar Nemzeti Múzeum Történeti Fényképtárban rendeztük meg.

Tervezett program:

11.00 Érkezés, kávé a MNM Pollack termében (bejárat a MNM Bródy Sándor utcai kapuján)

A vendégek köszöntése (*Préter János*, *Cs. Lengyel Beatrix*)
Csoportok alakítása, elindulás a Történeti Fényképtárba

Részvétel a Történeti Fényképtár bemutatásán.

A csoportok 20-25 percenként váltják egymást, a Fényképtár különböző területein.

- A Történeti Fényképtár rövid története, főbb gyűjteményei, a gyűjtés elvei (*Cs. Lengyel Beatrix*)

- Korai és különleges fotótechnikák bemutatása (*L. Bajti Erika*, *Stemlerné Balog Iлона és Sor Zita*)

- A gyűjteményi raktár megtekintése (*Ulatovszky Katalin*, *Kissaiáti Marianna*)

- A MÚNYIR – a számítógépes nyilvántartás (*Bognár Katalin*)

Ebédszünet, álló büfé a Pollack teremben
Követlen beszélgetés a Fényképtár munkatársaival.

A szakmai nap legkésőbbi jelentkezési határideje: 2005. november 10.!!!

Kérünk mindenkit, hogy a levélünkben foglaltakról tájékoztatassa kollégáit, mert nem biztos, hogy min-

PERLROTT CSABA VILMOS PÁLYARAJZÁHOZ

Alföldi tájról, síkvidékről érkezett Nagybányára pályája kezdetén Perlrott Csaba Vilmos. Mestere és biztatója, az ugyancsak alföldi Koszta József ajánlotta számára a Kárpátok előhegyeihez tapadó bányászváros művésztelepét és festőiskoláját. Míg azonban Koszta éppen csak megízlelte a hegyi tájak zordon szépségét, magányosságát, tanítványa eljegyezte magát vele. Nagybánya környékének nagyszerű tájformái, dús vegetációjának fölfokozott színvilága visszakisértenek sok évvel később festett képein is. Élete alkonyán vallotta meg: „Ma is azt a színskálát érzem a festészet anyanyelvének, amit Koszta és Nagybánya adott. Annyira ez a színskála él bennem, hogy sokszor röghözkötöttségnek is érzem elevenységét. Igyeeksem mai napig is menekülni tőle, mégis úgy hozzám tartozik, ahogy magam tartozom önmagamhoz.”[1]

Visszatért ide párizsi tanulmányútjairól, majd a kecskeméti művésztelepről, és mozgalmas életének szinte minden állomásáról. Nagybányához és az erdélyi tájakhoz fűződő kapcsolata mozaikos adatok egymásba illesztésével építhető újra. Megéri azonban a fáradságot a feltárásnak ez az aprómunkája is. A nagyobb összegezést, monografikus bemutatást segíti a festő életének különösen a két világháború közti szakaszára vonatkozó nélkülözhetetlen adatokkal. Értékes részletek tárnak föl művészi munkálkodásáról, kiállításairól, művei keletkezéséről és azok sorsáról. Nemkülönbön azokról a kapcsolatokról, melyek az alkotót a művészet, irodalom és kritika progresszív köreihez kapcsolták.

*

Az első tisztázásra váró kérdés Perlrott Nagybányára érkezésének időpontja. *Magamról* címmel az erdélyi sajtóban megjelent életrajzi visszaemlékezéseiben (és más helyütt is) a festő az 1904-es esztendőt (közelebről az év májusát) jelöli meg nagybányai tanulmányai kezdetének. A kolónia névsorai azonban egy évvel korábról, azaz 1903-ból jelzik ottlétét. S tekintve, hogy a szabadiskola névsorait ezekben az években pontosan vezették (nem úgy, mint a Hollósy-iskola korában), ez az adat inkább elfogadható, hitelesnek vehető.

A pályakezdő festő jó érzéssel választotta Grünwald Bélát tanárának. Hozzá szegődik majd azután is, hogy a kolónia tagjainak egy része (elsősorban a lázadó fiatalok csoportja) Kecskemétre távozik, az ottani művésztelep megalapítója lesz.

A korabeli sajtóban ekkor még érthetően kevés nyoma van Perlrott nagybányai tartózkodásának. Csak a későbbi memoáriróladalom foglalkozik vele, mint a fiatalok egyik hangadójával. Réti István azt jegyezte fel róla, hogy tanulmányai kezdetén nagybányai szellemben folytatott elmélyült természeti stúdiumokat. „Rajzi megfigyelő képessége, a rajznak építő logikája azonban elmaradt festői erényei mögött.”[2] Hasonlóképpen ítélte meg munkáit egyik kiállítás-kritikájában kortársa, a festő Plány Ervin is.[3] A nagybányai festők (az itt tanuló művésznövendékek) 1906 őszen szervezett kollektív kiállításán bemutatott festményéről az a véleménye: rajzban gyengék, szétesőek, színben erősek. „Színesen lát, szélesen fog fel; távlatot tud kifejezni.”[4]

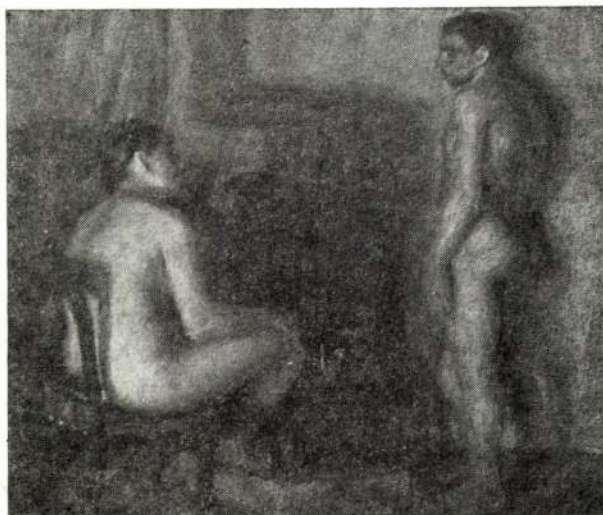
Mindez lényegében azért érdekes, mert Perlrottnak kimutathatóan ez az első nyilvános szereplése, képeinek legkorábbi bemutatója.

Azon a nyáron (de már korábban is) *Cigányok* címmel, illetve témával több hasonló kompozíciójú képet festett. Ezek egyike annyira megtetszett Ferenczy Károlynak, hogy ösztöndíjat szerzett a fiatal festőnek. Perlrott ilyenformán indulhatott el Párizsba, tanulmányainak elmélyítésére. Előbb a Julian Akadémián tanult, majd a fauvizmus hívévé szegődve az 1906-os esztendő őszen több társával egy kolostor földszintjén megnyitották az első „Matisse-iskolát”. Párizsban kiállításokat látogatott, s hatott rá Cézanne, Gauguin és Van Gogh festésze, de leginkább Matisse. Abban a szerencsében részesült, hogy Henri Matisse közvetlen közelében dolgozhatott.

Mi sem természetesebb, mint hogy hazatérve kiéltnék, túlhaladottnak érezze a késő naturalista alapról indult nagybányai festészetet. Csak Ferenczy Károly művészetében becsülte továbbra is az evolutív úton elérhető eredményeket. Helye a lázadó fiatalok táborában van. Sokatmondó gesztus, hogy 1907-től kezdődően már nem a szabadiskolában, hanem az iskolán kívüliek csoportjában dolgozott.

A fiatalokat és a személy szerint őt ért támadások, a meg nem értés, a korszerű formanyelvre való törekvés elutasítása fájó emléket hagyott benne. Ezt sok év után is fölemlgette. Életrajzi írásaiban is visszatért rá. Mikor a kecskeméti kirajzás szóba került, magától értetődően a vállalkozók között volt. Közeli jó barátjával, az ugyancsak Matisse-hívő Bornemisza Gézával csatlakozott Grünwald kíséretéhez.

Kecskemét táji környezete azonban láthatóan nem felelt meg Perlrottnak. Hiányoztak Nagybánya hegyei.

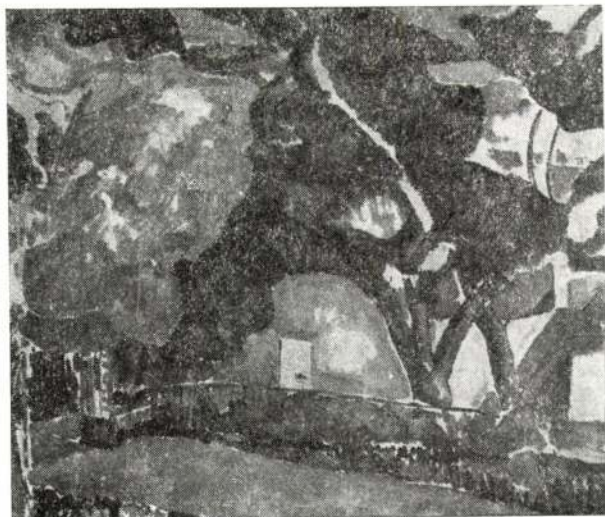

1. Alakok kályhánál, 1904 körül. Olaj, vászon, 93 × 113,5 cm. J.b.f.: Perlrott. Magántulajdon

2. Ziffer Sándor arcképe, 1908. Olaj, vászon, 100 × 80 cm. J. j. l.: Guillaume Perrott. Magyar Nemzeti Galéria Ltsz. 8617

A sok vízszintessel, a drámaiságot nélkülöző végtelen távlatokkal nem tudott mit kezdeni. Ugyanúgy járt, mint a hozzá hasonlóan alföldi származású Mikola András. Visszavágyott a kolóniára. Perlrott 1912-ben, majd 1918-ban jelent meg ismét a nagybányai művésztelepen. Nevével nemcsak az iskolán kívül dolgozók névsoraiban találkozunk, hanem az 1912-es jubiláris kiállítást méltató írásokban is. Erre a nagyszabású, visszatekintő jellegű bemutatóra az egykori lázadó fiatalok munkáiból is több alkotást beaválogattak. Perlrottnak kilenc festménye kapott helyet a kiállításon. Vannak közöttük csendéletek,

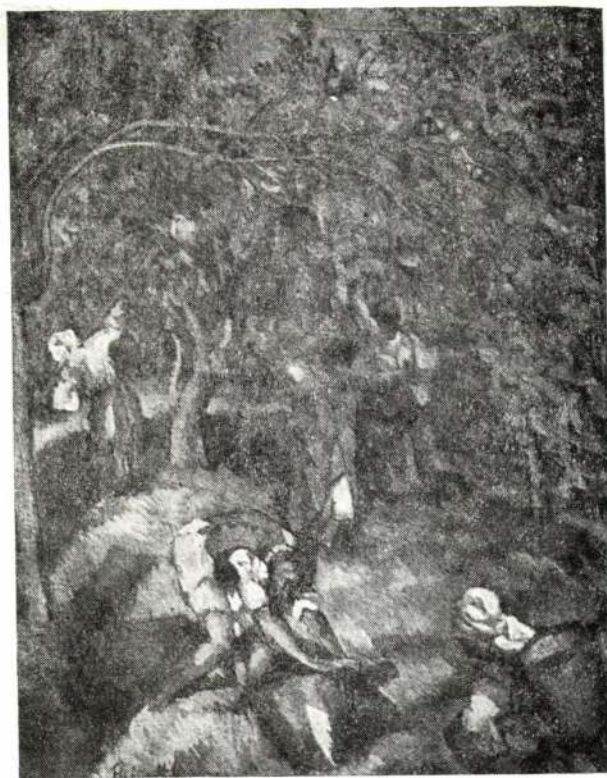
3. Kertrészlet vörös úttal, 1905 után. Olaj, vászon, 62 × 73 cm J.n. Magántulajdon

4. Modelljeim, 1910 körül. Olaj, vászon, 83 × 63 cm. J.b.f.: Perlrott Csaba, j.j.l.: Perlrott Csaba. Magántulajdon

5. Kompozíció négy akttal, 1924. Olaj, vászon, 110 × 90 cm. J.n. Magántulajdon

6. Almaszedők, 1923—24 között. Olaj, vászon, 124 × 95 cm. J.b.l.: Perlrott Csaba. Magántulajdon

7. A minoriták temploma, 1920-as évek második fele. Olaj, vászon, 60×85 cm. J. j. l.: Perlrött Csaba. Egykor magántulajdonban

tájak (így a nagybányaiak kedvenc Klastromrétjét ábrázoló képe), egy önarckép, *Ziffer Sándor*-ról festett portréja, és *Cigányok a csürben* című korai, 1905-ös kompozíciója. [5]

*

A háború vihara szertesodorta a kolónia művészközösségét. A magyar progresszióhoz vonzó Perlrött Csaba Vilmos, miként a Ferenczy-testvérek és más jeles alkotók, „a történelmet élték” a forradalmi időkben. Perlröttnak külföldre kellett távoznia, önkéntes emigrációba kényszerült.

A festő először a Tátrába utazott, s onnan látogatta a kis szepességi városokat (Lőcse, Késmárk stb.), majd Berlinbe és Párizsba ment. Mindvégig szolidáris maradt azokkal a művészekkel, akikkel együttműködött a Tanácsköztársaság idején. Ferenczy Bénit például ő segítette átmeneti csehszlovákiai tartózkodása alatt. Egykori nagybányai társának Romániából kellett menekülnie, mert részt vett 1920 őszén az első romániai általános sztrájk szervezésében. A börtön elől menekülve Ferenczy Bénéi gyalogosan érkezett Pozsonyba, ahol Perlrött segítette, míg a következő évben Ausztriába utazhatott.

Perlrött emigrációban töltött éveiből kassai kiállításának híre érkezett hozzánk. A Kolozsvárott megjelenő haladó liberális szellemű *Napkelet* folyóiratnak Mihály Ödön küldött tudósítást *Berlini magyar művészek kiállítása Kassán* címmel.

Bár a beszámoló diszkrétan elhallgatta, hogy emigránsok kiállításáról van szó, az akkori olvasó számára ez nyilvánvaló volt. A kassai csoportkiállításon Perlrött-Csaba Vilmos, Gráber Margit, Quittner Olga vett részt. Gráber Margit hűséges társa lett Perlröttnak, kecskeméti megismerkedésük után nemsokára a felesége. Perlrött ez idő tájt (különösen lőcsei és berlini tartózkodása során) bibliai témákat dolgozott fel. Úgylehet ebből a sorozatból való *Krisztusfej* című, kubisztikus alkotása, melynek reprodukciója a kolozsvári Vasárnapi Újság címlapján jelent meg. [6]

*

Perlrött Csaba Vilmos a húszas évek közepétől kezdve ismét rendszeresen megfordult Nagybányán, dolgozott a kolónián. Egy egészen biztos adat arról, hogy Nagybányán járt, 1924-ből való. Ez az év különösen mozgalmas volt számára. Nosztalgiával fedezte fel ismét ifjúkorának, tanulóéveinek színterét. Úgy érezte, a nagybányai táj még sokáig témát adhat képeinek. Ugyanakkor kiállítások sorozatát tervezte Erdélyben, ahol vásárlókra talált.

1924 nyarán (június 4—17 között) jubiláris, a kolónia történetére visszatekintő kiállítás nyílt Nagybányán. A festőkola termeiben helyezték el a mintegy másfélszáz festményt, szobrot és grafikát. Az alapító mesterek és a művésztelepen már régóta dolgozó alkotók munkái mellett hangsúlyosan vannak jelen a modern szemléletű

8. A Zavar patak mentén, 1928. Olaj, vászon, 80×100 cm. J. j. l.: Perrott Csaba 928. N. B. A szentendrei Ferenczy Múzeum tulajdona, ltsz. 7641

festők. Ziffer Sándor, Pászka Jenő, Perrott Csaba Vilmos, Mund Hugó, Patkó Károly alkotásait említik a beszámoló. Perrottról egy kritika megjegyezte, hogy munkáin Matisse hatása érződik.[7]

Biztonságosan nem deríthető ki, hogy a festő ekkor már — kora nyáron — leutazott volna Nagybányára. Valószínűnek látszik ugyan, de az sem kizárt, hogy itthon levő munkáiból válogattak be egy tájképet a kiállításra, hangsúlyozva a bemutató retrospektív jellegét.

Mint később is, több alkalommal, Perrott nem egyedül jött Nagybányára. Felesége, Gráber Margit volt vele és barátja, elválaszthatatlan festőtársa, Kmetty János. Itt-tartózkodásukról 1924 szeptemberében Dienes László tudósított.

Dienes a Tanácsköztársaság emigránsa, később a Korunk folyóirat alapítója, a világnézeti azonosság és a modern művészet tisztelete alapján rokonszenvezett Perrotttal és barátai körével. „Egész Európa művészete — írta — nagy lendülettel keresi mindazt, amit e három művész is keres, az új ember, a tisztult ember megnyilatkozását”. [8] Dienesnek alkalma nyílt közelebről is megismerni a három festő alkotásait. Elképzelhető, hogy éppen ő volt segítségükre abban, hogy munkáikat egy kisebb kiállításon Kolozsvárt is bemutassák. Tárlatuk a magyar újságírók szervezetének Jókai utca 5. szám alatti földszinti helyiségében nyílt meg az év szeptember 6-án. [9] Dieneshez különösen Kmetty János művészete állott közel. Esztétikai tanulmányaiban sokat foglalko-

zott a kubizmussal. Pontosan, ráérezően határozta meg Kmetty festészetének jellemzőit. „Kmetty János művészete a racionalizmus jegyében fejlődött. Párizsi tanul-

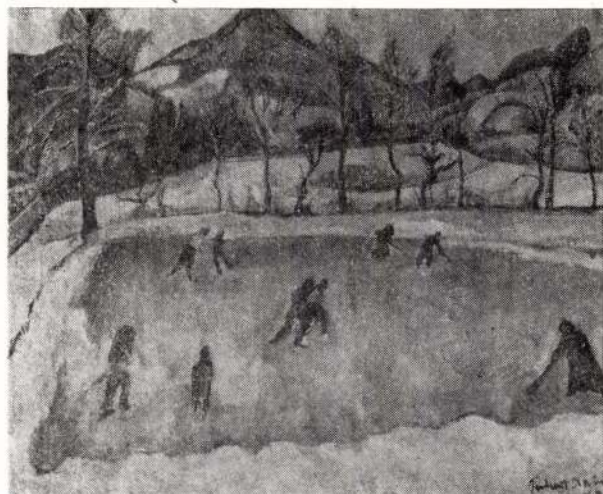

9. Család, 1929. Olaj, vászon, 73×92 cm. J. j. l.: Perrott Csaba N. B. 929. Magántulajdon

10. Vörös víz, 1929. Olaj, vászon, 73×92 cm. J. j. l.: Perlrott Csaba N. B. 929. Magántulajdon

mányai a kubizmuson vezették keresztül. Puritánizmusa már egész fiatalon sok hívet szerzett számára. (...) Cézanne tanulmányozása, a kubizmus iskolája, s meggon-

11. Korcsolyázók, 1929. Olaj, vászon, 70 × 100 cm. J. j. l.: Perlrott Csaba N. B. 929. Magántulajdon

dolt analitikus munkálkodása jellemzik fejlődését.”[10] A három festő decemberig még Erdélyben tartózkodott.

Kolozsvári tárlatukat követi részvételük egy nagybányai kiállításon. 1924. október 30. és november 9. között a Nagybányai Festők Társasága a kolónia vendégtagjaival közösen szervezett mintegy félszáz alkotást bemutató tárlatot. A művésztelepen dolgozók nyilvánvalóan nyári munkálkodásuk eredményét mutatták be a közönségnek. A sajtó a „vendégművészek” élén Perlrott Csaba Vilmost és Kmetty Jánost említi. Perlrott munkái közül kiemelik *Csendélet*, *Fák*, *Kertrészlet* című festményeit, míg Kmettytől *Zazar-híd*, *Templom*, *Virághegy* című munkáit és *Őnarcképlet*. Részt vett a kiállításon, ugyancsak a vendégek csoportjában, Gráber Margit, Korda Vince és a kolozsvári Szolnay Sándor is.

A kolóniáról Nagyváradra és Aradra már úgy ment át a három festő, hogy képeiket önálló kiállításon mutassák be. Együttes jelentkezésüket a sajtó — alkotásaik formabontó, a nyugati áramlatokhoz kapcsolódó jellege miatt — hangsúlyosan „modern festők” kiállításaként népszerűsíti. Száz festményt, pasztellképet és akvarellt mutattak be, ezek jó része a nyáron készült. Képeik címe mutatja, milyen nagybányai témákat és motívumokat festettek meg. Több alkotásuk készült a város környéki hegyvidéken; megörökítettek urbánus tájakat, Nagybánya patinás tornyait, ódon főtéri házait, a vásártér mozgalmasságát. Őszi nagybányai képek sorozatában Perlrott és Gráber is megfestette az almaszedőket, a kolónia művészeinek kedvelt témáját. A Virághegy lankáin,

Nagybánya határában a szelidgesztenye és a bőven termő alma szedése kínálta kompozíciós témák vagy alakos tájképek festői motívumait.

Nagyváradon november 9. és 17. között a Heymannkert csarnokában állítottak ki. A helyi sajtó Perlrott, „a magyar Gauguin” *Almaszedők* című festményét emelte ki a tárlat képei közül.^[11] Olyan téma volt ez, amely valóban sugallta — a festő vonzódásai szerint — a Gauguinre utaló megoldásokat. A kiállításról kolozsvári lapban jelent meg érdemleges kritika. „Perlrott-Csaba annak idején a teljes művészi kifejezést forradalmi utakon kereste. (...) Mint Matisse, Picasso és Gauguin tanítványa kezdte, rajtuk keresztül azonban visszament Grecóig, s a klasszikusokat megelőző primitív expresszionistákig. (...) Kmetty János művészete rokon a Perlrott-Csabáéval, csupán az eszményt kifejező leegyszerűsítésben, a bensőségesen felfogott életjelenségeknek puritán visszaadásában, ha lehet, még messzebb megy mint ő.”^[12] Kmetty több, Nagybányán készült akvarellt is bemutatott. Gráber Margit pasztellekkel jelentkezett. Perlrott képei közül, az *Almaszedőkön* kívül, *Fűzes*, *Imádkozók* és *Zsuzsanna* című alkotásait említik valamint csendéleteit.

Nagyrészt ugyanezekkel a képekkel mutatkoztak be Aradon is. November végétől az aradi Fischer-palota adott otthont kiállításuknak.

Mint idegen állampolgároknak, Perlrottéknak hatósági engedélyre volt szükségük ahhoz, hogy kiállíthassanak. Ennek megszerzésében a nagybányai kolónia vezetője, Thorma János volt segítségükre. Váradon és Aradon is ő járt közben értük. Temesvárott azonban kellemtlen meglepetés várt rájuk. Párizsi utazásuk előtt itt tervezett bemutatkozásukat a hatóságok megakadályozták. A biztonsági szolgálat, a „sziguranca” kiutasította a három festőt és Kürtösnél áttették őket a határon.

A példátlan és indokolatlan esetet a sajtó „festőművészek odüsszeájaként” kommentálta. Perlrott és Kmetty azok között volt, akik számára „nem jelentett semmit a politikai határ, akik úgy gondolkodtak, hogy nem változik meg Nagybánya hegyeinek rajza és levegőjének színe”. Főlemlegették, hogy „a román és magyar festők egymást támogatva, egymás munkája után érdeklődve” dolgoztak, és a helyi hatóságok túlkapása ellentétes ezzel a baráti szellemmel.^[13]

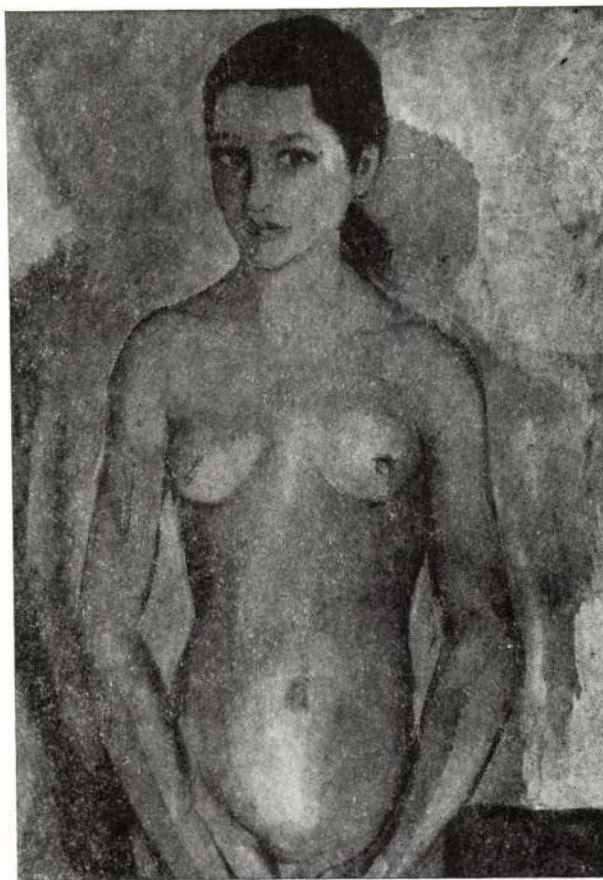
A kiutasított festők, mint a lapok megírták, képeiket Temesvárott, egy barátjuknál hagyták. Nagy valószínűséggel kikövetkeztethető, hogy dr. Bürger Géza lehetett az, akire a képeket bízta. Pár héttel később ugyanis (1925. február elején) a Temesvári Hírlap arról írt, hogy Perlrott, Kmetty és Gráber festményeiből kiállítás nyílt dr. Bürger Gézának Jenő herceg utca 7. szám alatti lakásán.

*

Perlrott túltette magát a kellemtelen incidensen. Sokkal jobban ragaszkodott Nagybányához annál, semhogy lemondjon a nagyszerű tájképezésekről. Heteket, olykor hónapokat töltött Nagybányán. Zaklatására többé nem került sor; kiállításokra is mindig kapott engedélyt.

Párizsból érkezve 1927 nyarán tűnt fel ismét a kolónián, majd a következő évben újra. Itt töltött idejéről, munkásságáról Borghida Pál írásai tudósítanak. Az eredetileg festőnek készült Borghida Pál (1899—1972) a nagy múltú szatmári napilap, a *Szamos* tudósítója volt; Perlrottról, Zifferről írt elismeréssel. Megelevenítő erejű Perlrott személyének bemutatása: „Úgy néz ki, mint egy komoly pedagógus: a haja ősz, merészen ívelt sas-orrán professzoros pápaszem, amely mögül erősen, kutatóan néz. Vékony, középtermetű alak, állandóan sötét ruhát visel.”^[14]

Az 1928—1929-es évben télen is dolgozott Nagybányán. Több téli képe készült a kolónián, melyekből Kolozsvárt mutatott be. Ez a tárlata (Gráber Margittal közösen) 1929 februárjában nyílt meg az akkori idők legjobb kolozsvári képcsarnokában, a vármegyeház üvegtermében. A kritikákban arról olvashatunk, hogy negyedszáz festménye között tájképek, csendéletek, aktok vannak. Méltatója, Kőmíves Nagy Lajos megállapítja,

12. Leányakt, 1929. Tempera, karton, 69 × 50 cm. J.j.l.: Perlrott Csaba N. B. 929. Magántulajdon

hogy Perlrott „gondolati piktúrát” művel; képei konstruktívan megszerkesztettek; téli tájain mintha nagybányai emlékei iránti nosztalgiaja ébredne újra.^[15] Őszel még egy kiállítása nyílt a Perlrott-házaspárnak — Nagyváradon —, s ekkor már Kmetty is velük van.

Ezúttal velük tart nemzedéktársuk, a festő és grafikus Bardócz Árpád is.

A harmincas évek első felében folytatódtak erdélyi kiállításai. 1930 és 1934 között Aradon, Nagybányán, Szatmáron, Temesváron, Nagyváradon, Brassóban és Kolozsváron láthattak ismét festményeiből.

Figyelmet érdemlő közös bemutatókra vállalkozott az erdélyi városokban a KUT és a Szinyei Merse Pál Társaság. Perlrott — a KUT tagja — egyike lehetett a kezdeményezőknek, emiatt részvétele is hangsúlyos. 1930 tavaszán Aradon jelentkezték közösen szervezett tárlattal. Ezen Perlrott Csaba Vilmos, Kmetty János, Gráber Margit és Lahner Emil a Képzőművészek Új Társaságát, míg Basch Andor és Schossberger Klára a Szinyei Merse Pál Társaságot képviselték. Bemutatójukat Aradon a szépíró és lapszerkesztő Károly Sándor méltatta. Perlrottot tartja az együttes vállalkozás legtehetségesebb résztvevőjének. A festőnek *Cigánylány* című temperaképét, több csendéletét: *Gyümölcsösödől Terített asztal*, *Gyümölcs-csendélet*, *Korsós csendélet*, továbbá Párizsban készült festményeit (*Kilátás a műteremből*, *A Notre-Dame esőben*) méltatta.

Temesváron 1930 tavaszán végre úgy mutatkozhatott be, hogy nem kellett váratlan és kellemtelen meglepetésektől tartania. Jó sajtója volt a Bánság fővárosában. Tárlatát Franyó Zoltán, a jeles közíró és műfordító méltatta. „Önmagát vallató, nevelő, irányító művész” —

13. Nagybányai részlet, 1920-as évek vége. Olaj, vászon, 80×98 cm. J. j. l.: Perlrott Csaba V. Magántulajdon

jellemezte nagyon találóan. Kiállításáról *Őnarcképét* emeli ki és dísztelen, már-már komor Szajna-parti tájait.[16]

A festővel interjút készítő Kalotai Gábor arról faggatta, miért állít ki rendszerint másokkal közösen. Perlrott (aki ezúttal is Kmettyvel és Gráberrel együtt mutatkozott be) azt válaszolja, hogy tudatosan törekszik erre: úgy érzi, a nézőnek kell a változatosság.[17]

*

Perlrott-Csaba Vilmos erdélyi tartózkodásának különösen érdekes — eddig a kutatás figyelmébe nem került — eseménye: együttműködése és közös fellépése Mattis-Teutsch Jánossal. A Nagybányán töltött nyár 1931-ben közös munkájuk jegyében hozott figyelemreméltó eredményeket. Alighanem korábban is ismerték egymást. Mattis-Teutsch a húszas évek első felében Brassóból még gyakran ellátogatott a nagy európai művészközpontokba. 1925-ben (Perlrott párizsi tartózkodása idején) kiállítása volt a francia fővárosban. Bizonyosan nem véletlen, hogy Perlrottot brassói bemutatkozásra hívták meg. Abba a városba, mellyel kapcsolatai azelőtt nem voltak.[18] Az 1931 júniusában szervezett brassói kiállítás után a két művész együtt dolgozott a nagybányai művésztelepen.

Nyár végén, augusztusban jött létre itteni közös kiállításuk, s nem is mindennapi szervezési körülmények között. Mattis-Teutsch, Perlrott és Kmetty nem a kolónia kiállító csarnokában, hanem a református iskola nagy földszinti termében mutatkoztak be. Mindegyik kiállító egy-egy falat kapott munkái elhelyezésére. Mattis-Teusch

többnyire figurális képeket állított ki és néhány kifejező erejű, megnyújtott formájú fa- és fémszobrot. Kmettynek olaj- és pasztellképei között párizsi urbánus tájait és *Őnarcképét* említik. Még Nagybányán is, ahol nemegyszer láthattak modern műveket, meglehetősen újnak hatott ez a bemutatkozás. Erdembeli kritikát nem is kaptak. A Nagybánya és Vidéke című helyi lap tudósítója óvatosan csak annyit jegyzett meg: „Kétségtelenül érdekes és meglepően szép dolgok ezek, de mi azt hisszük, hogy közönségünknek az ilyen újszerű elgondolásokhoz még nevelődnie kell.”[19]

Az erdélyi városokban szervezett kiállításoknak, a képek modernsége ellenére, jelentős erkölcsi és anyagi sikerük volt. Még a gazdasági válság éveiben is meglepően sok festményt sikerült eladniuk. Közvetlenül a nagybányai kiállítás után az 1931 szeptemberében megnyílt szatmári tárlat ezt mindennél jobban példázza. A Dacia (volt Pannónia) szálló kistermében állítottak ki — ismét hárman: Perlrott, Kmetty és Gráber. A nagyszámú látogatót vonzó tárlaton tizenöt képet vásároltak meg. Jobbmódú szatmári kereskedők, orvosok, ügyvédek érdeklődtek elsősorban a festményeik iránt. Perlrottnak nyugati nagyvárosokban aratott sikere meggyőzte a vásárlókat, hogy befektetésnek sem rossz modern képet gyűjteni. Változatlanul jó sajtójuk is hozzájárult az érdeklődés fölkeléséhez. Kiállításukról a szatmári művelődési élet erjesztő-szervező személyisége, az esztétikai kérdésekben otthonos Tereh Géza írt kritikát. Bemutatásában elmondta, hogy Perlrott forradalmárokodott Nagybányán, de becsülte a kolónia eredményeit. „Kánonja — írta a képekről —: összefoglaló, konstruktív beavatkozás a természet rendjébe. (...) Kevés, fénytelen szín emeli ki

14. Nagybányai táj, 1930. Olaj, vászon, 75×92,5 cm. J. J. I.: Perlrótt Csaba N. B. 1930. Egykor magántulajdonban

szájkáson, darabosan a lényeges formaelemeket." A tárlatról *Barátnők* című kettős aktját és *Cigánylány* című festményét (szintén akt) méltatja, míg Kmettynek *Őnarcképét*, mely „valósággal üvegbe metszett keménységével” hat és rézkarcait. [20] Hatásos volt a szatmári lap, a Szamos kezdeményezése: önéletrajzot és ars poeticát adó írásokat kért és közölte a kiállítóktól. Így jelent meg a lapban, még a kiállítás ideje alatt, Perlrótnak *Magamról* című vallomásos önéletrajza és Kmettynek *Életforma* — *művészi forma* című írása.

Októberben Nagyváradon és Temesváron mutattak be ismét festményeikből. Úgy tűnik, az előbbin Perlrótt személyesen nem vett részt, csak Kmetty társította egyéni kiállításához barátjának egy csendéletét és egy tájképet. [21]

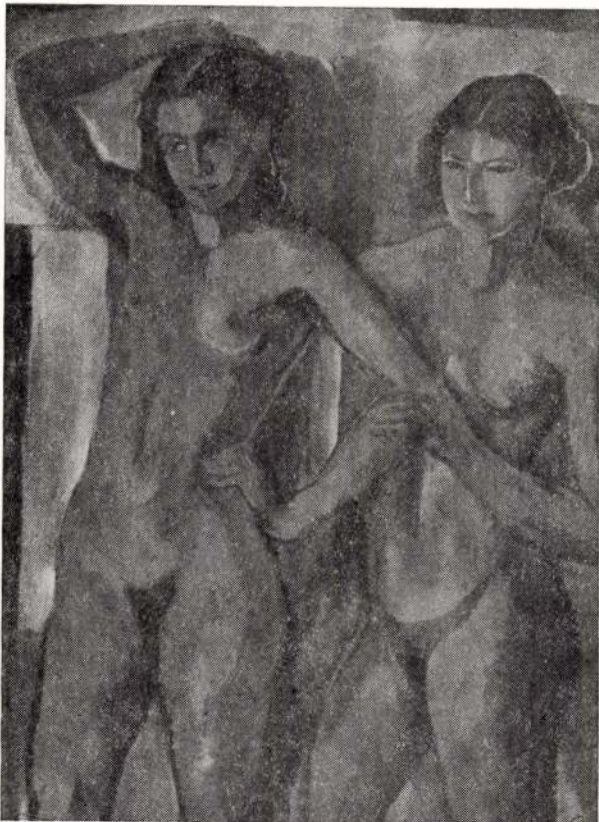
*

Nagybányai tudósítások, a kolóniáról szóló riportok, ha kihagyásosan is, de értékes adatokkal szolgálnak arról, kik dolgoztak a hanyatló korszakát élő művésztelepen. Annál inkább rá vagyunk utalva e közlésekre, mert a festőiskolai névsorok 1923-tól nem tüntetik fel az iskolán kívül dolgozó művészek nevét. Perlrótról, mint a kolóniához érzelmileg kötődő és sikerei révén tekintélyt szerzett, jelentős alkotóról gyakran szó esett ezekben az írásokban.

„Évtizedek óta minden esztendőben feltűnik egy-egy ismerős művészarc, aki szebbnek látja a Zazart az Adria kéken csillogó habjánál, s a Bódító fenséges szépségét a svájci havasok tengerszemleinél. Ilyen régi vendége Bányának Perlrótt-Csaba Vilmos, aki tegnap utazott el több heti tartózkodás után.” [22] A szatmári Reismann

Irma idézett tudósítása megerősíti azt a feltételezést, hogy Perlrótt nem átmeneti vendég volt Nagybányán, hanem huzamosabb ideig dolgozott — élt — a telepen. Ez évben a nagybányaiakkal közösen vállalkozott arra, hogy — tekintettel a nehéz megélhetési viszonyokra — képvásárt szervezzenek Szatmáron. Köves László szatmári műkereskedő mintegy száz képet (túlnyomórészt nagybányai festők munkáit) állította ki az Unió-Klubban. Ezen Thorma János, Mikola András, Jándi Dávid, Ziffer Sándor, Nagy Oszkár valamint Perlrótt-Csaba Vilmos és Kmetty János festményeiből is bemutattak. Perlrótt *Őnarcképét* a kiállítás legjobb alkotásaként értékelték. [23]

Itt-tartózkodása utolsó két évében, 1933 és 1934-ben már csak kiállításai jelzik erdélyi utazásait és jelenlétét a festőtelepen. Magyarországi festőkkel állított ki a művésztelep városában (1933 szeptemberében), majd a nagybányaiak csoportkiállításán vett részt (októberben) Szatmáron. 1934 tavaszán szintén egyik szervezője lehetett annak az erdélyi vándorkiállításnak, melyet a Szinyei Merse Pál Társaság és a KÚT közösen kezdeményezett. A budapesti Japán kávéház művészszatlanán születtett meg a kiállítás ötlete. Perlrótt ismerte a legjobban az akkori romániai viszonyokat, s elképzelhető, hogy az ő javaslatára választották Szatmárt kiindulási pontnak. A közös tárlat 1934 márciusában a szatmári Újságíró-Klubban nyílt meg. Erre a bemutatóra a Szinyei Merse Pál Társaság részéről Iványi-Grünwald Béla, Márk Lajos és Herman Lipót, a KÚT csoportjából pedig Perlrótt-Csaba Vilmos, Kmetty János és Gráber Margit festményeit válogatták be. Utolsó erdélyi kiállítását Perlrótt Kolozsváron szervezte. Spanyolországi utazásra készült; ezzel a tárlattal zárta le nyári itt-tartózkodásának he-

15. Cigány modellek, 1930 körül. Papír, tempera, 100 × 70 cm. J.j.l.: Perlrott Csaba V. Magántulajdon

teit. Nagybányai tájakat, néhány akt-képét és csendéleteit állította ki 1934 októberében a kolozsvári Újságíró-Klubban.

*

Kevés életrajzi adat áll rendelkezésre ahhoz, hogy választ találhatnánk arra a kérdésre, miért szakadtak meg olyan hirtelen Perlrott-Csaba Vilmos nagybányai és erdélyi kapcsolatai. Tény, hogy 1934 után többé nem dolgozott a kolónián; kiállításai is elmaradtak. Ami lényeges adat munkásságáról szól, mind korábbi keltezésű, e dátum előtti. Ezek áttekintése, éppúgy, mint kiállításainak fenti bemutatása, árnyaltabbá teszi pályaképének ezt a mozgalmas fejezetét.

Perlrott és lázadó nemzedékének művészi hitvallására azok éreztek rá mélyen és őszintén, akik elfogulatlanul, a megértés szándékával és a progresszív gondolkodás alapján kerestek rokonító szálakat. Korántsem véletlen, hogy Perlrott, erdélyi működése során is, mindvégig a polgári baloldal, a fölvilágosult gondolkodás híveinél talált megértésre. Fölfogásbeli, világnézeti affinitások, a művészet hivatásáról vallott nézetek, a konzervatívizmus heves elutasítása hozta közel Ziffer Sándorhoz, Ferenczy Bénihez, Mattis-Teutsch Jánoshoz vagy Dienes Lászlóhoz, Franyó Zoltánhoz és Szántó Györgyhez.

A fentiek során nem volt szó Szántó Györgyhez fűződő kapcsolatairól. Az eredetileg festőnek készült, majd irodalmi pályára lépett Szántó György (1893—1961) Perlrotthoz hasonló vonzódással fordult az avantgárd művészetek felé. Ilyen szellemben készültek festményei és rézkarcai, melyekből még a húszas években is kiállított. Aradon ismerkedhetek meg közelebbről, ahol 1924-ben Perlrottnak kiállítása volt, ő pedig modern művészeti folyóirat kiadására készült. A Párizsba utazó Perlrottól beszámolót kért — és kapott — a Függetlenek Szalonjának kiállításáról. A festő párizsi tudósítása a Periszkóp 1925. 4-es számában jelent meg, melyhez a lap szerkesztője, Szántó György, Perlrottnak két festményét (aktképeit) reprodukálta. Beszámolójában (1. szemelvé-

16. Cigány pár, 1930 körül. Papír, tempera, 45 × 70 cm. J. n. Magántulajdon

nyek) Perlrott egyéni hangon, ítéleteit bátran kimondva értékelt a modern művészet párizsi seregszemléjét. Ugyanez a nyíltság, önálló ítéletmondás sugárzik az erdélyi sajtóban megjelent és itt szemelvényesen közölt más írásaiból is.

Nyugati művészeti sikereiről többször szó esett az erdélyi sajtóban. A hosszabb ideig Párizsban élt nagyváradi festő, Tibor Ernő, 1925-ben Mattis-Teutsch ottani működéséről számolt be, és írt a többi künt dolgozó festőről is, Pór Bertalanról, Vaszary Jánosról, Tihanyi Lajosról, Vértés Marcellról, Orbán Dezsőről, Perlrott-Csaba Vilmosról.[24] Párizsi képzőművészeti tudósítást küldött haza Gyomai Imre, a kolozsvári Ellenzék munkatársa 1926-ban. Írásában a román Brâncuși-ról szóló rész a legérdekesebb, de beszámol Kernstok Károly, Pór Bertalan, Perlrott Csaba Vilmos, Tihanyi Lajos, Korda Vince, Farkas István munkásságáról is.[25]

Két világháború közti sajtónkban Perlrottnak néhány nagyon jellegzetes képe jelent meg reprodukcióban. Nemcsak Szántó György folyóiratában, a Periszkópban, hanem Dienes László cikkét illusztrálva a Vasárnapi Újságban (*Krisztusfej*) és a Pásztortűzben (*Nagybányai részlet*). Sok évvel később még a marosvásárhelyi Igaz Szó közölte *Nagybányai táj* című festményének reprodukcióját.[26] Perlrott festményeinek sajátossága, hogy fekete-fehér fényképen is elég pontosan visszaadják az eredeti illúzióját. Általában kevés színnel, dekoratív művészi eszközökkel dolgozott. Így a reprodukciók számbavétele is segítheti a kutatást.

A föltárásnak természetesen az eredetire, a gyűjteménybe került festményekre kell mindenekelőtt összpont

17. Cigánymadonna, 1930 után. Papír, tempera, 62 × 44,5 cm. J.b.k.: Perlrott Csaba. Magántulajdon

18. Nagybányai házak, 1930 után. Olaj, vászon, 55 × 68 cm. J.j.l.: Perlrott Csaba. Magántulajdon

tosítania. Sok képet adott el erdélyi kiállításain. Képvásárokon, aukciókon is több festménye cserélt gazdát. 1924 decemberében egy nagyváradi képvásáron kínálta eladásra *Krisztus siratása* és *Négy tanulmányfő* című képeit. 1925-ben és 1930-ban szatmári kiállításokon tűntek fel grafikái és festményei, így nagyméretű *Őnarcképe*.

Képeinek jó része magánosok birtokába került, és csak néhány jutott utólag múzeumi tulajdonba. A Körösvidéki Múzeum (a nagyváradi képtár) pár éve két festményét vásárolta meg, az aradi egyet. Katalógusok, múzeumi állagjegyzékek híján azonban közelebbi adatok nem állnak rendelkezésre. Még kevesebb az esély a magántulajdonban levő festmények számának fölbecsülésére. Nagybányán, Aradon, Nagyváradon, Kolozsváron bukkantak elő Perlrott-festmények. Közöttük egészen kiválóak. Több olyan képe maradt itt, melyen követni lehet stílusának a húszas, harmincas években bekövetkezett változását. Párizs szellemét, a modern művészet frissítő hatását közvetítik felénk e művek. Bizonyítják, hogy nagybányai forradalmisága mély meggyőződéssel alapult. Cézanne hatása érződik aktjain; a konstruktív képszerkesztés eredményei mutathatók ki tájképein. Megismételt nagybányai tartózkodása arra kínált számára alkalmat, hogy a kolónia legjobb hagyományait a Nyugatról hozott szemlélettel és képszerkesztő megoldásokkal ötvözze. Ismerős nagybányai tájak integetnek festményeiről. A Híd utcai templom fehér tornya és vörösbádóg kupolája, az ívesen fedett kéményű házak, a kopár Zazarpárt, a Kereszthegy sziluettje. Vibráló nyugtalan vonalvezetésében, kemény színeiben mégis mennyire más ez a táj, mint a kolónia hagyományörző művészeinek képein!

Ilyennek látták festményeit azon az egy-két kiállításon is, melyek a művésztelep emlékét, nagyszerű múltját idézték föl.

Nagybányán az 1971-es év őszén emlékeztek meg a kolóniaalapítás 75. évfordulójáról. Perlrott Csaba Vilmos művészetét két festménye képviselte a jubiláris kiállításon. A *Nagybányai táj* című 1930-as keltezésű képét az aradi múzeum, *Téli táj* című vásznát pedig magángyűjtő (Löv Pál, Nagybánya) kölcsönözte a bemutatóra. A Körösvidéki Múzeum 1978-ban a nagyváradi magángyűjtemények kiállítását szervezte meg. Ezen Perlrott-tól a Dászkal István neves műgyűjtő tulajdonában levő *Nagybányai táj* című festményt állították ki.

Kolozsvárott a Korunk Galériában 1979 decemberében nyílt visszatekintő nagybányai kiállítás. Felidézte Perlrott és nemzedéke szellemét is.

Murádin Jenő

JEGYZETEK

1. **Mucsi András:** Perlrott Csaba Vilmos (1880–1955). Előszó az 1977-es szentendrei emlékkiállítás katalógusához.

2 **Réti István:** A nagybányai művésztelep. Budapest 1954, 266.

3 **Plányi Ervin** (1885–1916) festő, Párizsban és Nagybányán tanult, 1908-tól állított ki impresszionista hatású festményeiből. Írt művészetkritikát is.

4 Nagybánya és Vidéke, 1906. szeptember 2.

5 Modernsége ellenére Perlrott képei közül nem egy vevőre talált már Nagybányán. Az 1912-es kiállításon bemutatott festményeinek egy része gyűjtők birtokából került a tárlatra. A képtulajdonosok neve: Steinfeld Andor, dr. Winkler Jenő, dr. Barna Samu, Weiser Kálmán és Szabolcs Bálint.

6 A lap 1924. szeptember 14-i száma közölte címodalán Perlrott festményét.

7 Ellenzék, 1924. június 15.

8 Vasárnapi Újság, 1924. szeptember 14.

9 A kiállítóhoz a festő Korda Vince is csatlakozott.

10. Vasárnapi Újság, 1924. szeptember 14.

11 Nagyvárad, 1924. november 8.

12 Ellenzék, 1924. november 16.

13 Ellenzék, 1924. december 16.

14 Szamos, 1928. június 17.

15 Keleti Újság, 1929. február 7.

16 Temesvári Hírlap, 1930. május 14.

17 Temesvári Hírlap, 1930. május 9.

18 A brassói kiállításon (az Elite kávéház termében) Perlrott mintegy húsz munkáját mutatta be, tájképeket, enteriőröket, kompozíciókat és több vázlatot.

19 Nagybánya és Vidéke, 1931. augusztus 23.

20 Szamos, 1931. szeptember 9.

21 Nagyvárad, 1931. október 11.

22 Szamos, 1932. október 2.

23 Szamos, 1932. szeptember 20.

24 Ellenzék, 1925. szeptember 6.

25 Ellenzék, 1926. június 6.

26 A reprodukciók megjelenésének pontos dátuma: Vasárnapi Újság, 1924. 36. sz.; Periszkóp 1925. 4. sz.; Pásztortűz 1929. 3. sz.; Igaz Szó 1974. 5. sz.

SZEMELVÉNYEK

Milyen nehéz az embernek önmagáról beszélni. S mennyi intenzívebben éljük életünket, annál nehezebb annak lényegét az olvasó elé szavakban kitergetni. (. . .)

1880-ban Békéscsabán egy fehérre meszelt házikóban születtem. Édesanyám sokszor emlegette születésem némi körülményeit, de én alig figyeltem rá ilyenkor, s ma is csak nagy vonásaiban emlékszem vissza elbeszéléseire. Én soha sem vártam meg, míg a mondanivalóinak végére ér, rosszul takargatott unalommal játszani hívtam. Ez a viselkedésem ma teljesen érthető előttem, tele voltam életkedvvel, és ő volt az egyetlen játszótársam. Bájos szellemű és nemes lelkű nő volt. Anyatípus volt, egy azok közül, az asszonyok közül, akik gyermekeik életében élik ki saját erőik nagy részét is. Nagyon érzékeny volt és nagyon szerette gyermekeit. Engem is boldogan nevelt. De talán túl érzékeny volt ahhoz, hogy teljes egészében átadhassa volna magát az élet hétköznapijainak. (. . .)

Szinte rendkívüli szeretettel örködött fölöttem. Félt attól, hogy titkok élnék bennem, amiket ő nem ismer, s boldog volt, ha gyámolíthatott bölcsességével, s ha elárultam, kikkel verekedtem össze, vagy rosszul feleltem az iskolában.

Atyám, az egyszerű óras iparos egészen más jellemű volt, mint édesanyám; ő kivette részét korának minden optimizmusából, nem voltak benne kétségek és rettegések. De nemcsak az édesanyám természetével, hanem az enyémmel is ellentétes volt az ő természete. Nyugodtan állt a mindennapok sodrában, én pedig a nyugtalan művészet kifürkészhetetlen titkait és végtelen szabadságát szerettem. Évek folyamán ez a közöttünk levő különbség mind erősebb és elidegenítőbb lett. De mégsem fejlődtem el tőle egészen. Ma is úgy érzem, sok tulajdonságomat elsősorban tőle örököltem.

Egy egész utcát elfoglaló hosszú, kertes házban nevelkedtem. Ez a kertes nagy játszóhely és gyermekkorom primitív környezete erősen hozzájárultak mai énem kialakulásához. Nem volt körülöttem senki, aki tudatosan vezetett volna be az életbe. Talán csak a kis iskola egyszerű tanítója, aki először fölfigyelt rám, s akinek én is köszönhetek egyet-mást. Évente többször is átnézte tanítványai irkáit, s emlékszem rá, egy napon megdicsért és azt mondta, rajzoljak minél többet, mindenfélét, ami csak az eszembe jut. Megfogadtam a tanácsát, de sokáig csak ólomkatonákat és nádfődeles házakat tudtam rajzolni a magam ügyetlen, kezdetleges kifejezési módján. De ekkortájtban teltem meg különösebb nyugtalanságokkal is. (. . .)

Később kerülni kezdtem az iskolát, de a négy elemi mégis sikerült elvégeznem Békéscsabán. 1899-ben Pesten jártam tovább iskolába. Atyám mindenképpen azt akarta, hogy családi tradíciók szerint válasszam meg foglalkozásomat. (Mindenképpen zenészt vagy órast akart belőlem nevelni.) Miután hallani sem akartam arról, hogy mesterember legyek, engedelmet kaptam rá, hogy zenésznek készüljek. De később ettől is elment a kedvem.

Atyámnak nem mertem szólni, anyámnak azonban elpanaszoltam, hogy nem tetszik a zenetanárom tanítási módszere, s természetemmel fogva inkább színész szeretnék lenni. Egy szemesztert végig is tanultam, de statisztálás helyett a Fővárosi Iparrajziskolába jártam. Ez év végével rajzaimat hazavittem, hogy némi büszkeséggel megmutassam azokat atyámnak. Abban a biztos tudatban tettem ezt, hogy ő nem fog ellenkezni, hiszen tanárain mind föltűnően dicsérnek. Az egyik este, 1904 áprilisában kiválogatott rajzaimat, kitergettem a földre és a falakra, hogy az összegyűlt család véleményét mondjon rólok. Atyám megnézte munkáimat, s annyira megharagudott, hogy ilyen elváltozottnak még sohasem láttam őt az életben. Mindenáron vissza akart kényszeríteni az órásmesterséghez. Ellenkeztem vele, s kijelentettem, hogy tovább fogok tanulni.

Így indultam el festői pályám első stációja felé.

Májusban Koszta Józsefhez kerültem Abonyba, júliusban azonban már Nagybányára utaztam, ahol Grünwald Béla tanítványa lettem.

Párizs forrongó művészete sorsdöntő hatással volt fejlődésekre. Az első képek, amik megrázóan hatottak rám (akkor még a Luxembourgban függő) Manet Olimpiája és Balkon című munkái voltak. Ezek hatása alatt készült el „Önarckép” című képem. A látottak és hallottak (H. Matisse, P. Picasso, A. Derain, az akkor még szobrász Modigliani és Nadelmann) megrendítették minden hitemet Nagybánya iránt. Visszaérkezve a régi társaságba, éles ellentétbe kerültem a vezető művészekkel, s ők annyira megharagudtak rám, hogy barátaimmal együtt a Neo névvel kezdtek gúnyolni bennünket. (. . .) Iványi-Grünwald volt az, aki leginkább fölfogta az idők tempóját, s így ő lett a haladók első megértője. Ferenczy Károly azonban messze állt tőlünk, hatalmas zsenije más-képpen magyarázta a természet zárt egységét, s csak jóval később jutottam ismét közelébe, s szerettem meg művészetének egyszerű kifejezési módját. De ez nem rendítette meg azt a hitemet, hogy Nagybánya lejárt, és túl vagyunk az impresszionizmuson, sőt túl a posztimpreszionizmuson is, melynek egyik legkiválóbb és leghatalmasabb képviselőjének Gauguin-t tartottam. Egy ideig meghatott bámolója voltam ennek a mesternek, de iskola követőjévé nem lehettem soha. (. . .) H. Matisse volt az, aki döntő hatással lett jövő fejlődésekre. (. . .) Matisse nem szerette azokat, akik fönttartás nélkül kopírozták őt, megkívánta tanítványaitól, hogy mindegyik a saját útját járja, és a saját egyéniségét fejezze ki képeiben. Hívalkodás nélkül elmondhatom, hogy kedvenc tanítványa voltam, sok mindenben támogatott. Azok közé a kegyeltjei közé tartoztam, akiket minden héten meghívott műtermébe, ahol megmagyarázta beállított csendéleteit s ezek az elméleti oktatások voltak a leghasznosabbak a mi részünkre.

Újból visszatértem Nagybányára, nem fogadtak olyan szeretettel, mint annakelőtte. Gúny és neveltség tárgya

lettem mindaddig, amíg 1907-ben a Salon d'Automneban hét képemet a „fauve-ok” (Vadak) termében ki nem állították. Itt Matisse-on kívül a már említett festők (kivéve Picassót, aki soha másképpen nem szerepelt, mint kollektíve) vettek részt. Ettől az időtől állandóan kiállítója lettem a Salon d'Automne-nak, 1911-ben Societaire-nek választottak meg. (Perlrott-Csaba Vilmos: *Magamról*. Szamos, 1931. szeptember 6.)

Szinte hihetetlen, hogy a kubizmus, amelyből számos festő indult ki, nem tűnt el nyomtalanul. (...) Szerintem minden művésznek az a kötelessége, hogy alkotásaiban mindenképp a kor felérzéseit adja vissza. A mai művészet tehát a mai kor reflexe. (...) Az absztrakt művészetet, Braque-ot, Matisse-t, az egész világ ünnepli. A konstruktivista Picassót nemkülönben. (Részlet egy interjúból; Szamos, 1927. aug. 17.)

December elején [1927-ben] Budapestről Zürichbe utaztam, ahol január 8-án megnyitottam kiállításomat. A vernissage-on ott volt egész Zürich, és a kiállítást a magyar követ nyitotta meg. A zürichi lapok a legkomolyabb és legnagyobb művészi események egyikének neveztek kritikáikban a kiállítást, úgy, hogy meghívást kaptam több németországi kiállításra.

Modern dolgok iránt nagy az érdeklődés Zürichben. A vásárlási hajlandóság is sokkal jobb a mai gazdasági viszonyokhoz mérten, mint amire elkészültem. A kiállított 32 darab kép közül kilencet adtam el. A kiállítás február közepéig volt nyitva, de én az egész időt Párizsban töltöttem el. (...) Ma az egész művészet Picassótól balra a szürrealizmus felé hajlik. A művészet forróját szerintem a naturalizmus alapján álló konstruktív művészet.

Kik a favoritok ma Párizsban?

Elsősorban Picasso, aztán Matisse. Az előbbi fejlődése azonban erősebb, forrongóbb Matisse-ével szemben, aki lezárt formákkal laborál. A szürrealistáknak igen nagy apostolai a spanyol Picabia és a német Max Ernst. A szürrealizmus voltaképpen nem más, mint egy reakciója a konstruktivista művészetnek.

Az árak fantasztikusak. Egy berlini barátom venni akart a Picasso műkereskedőjétől egy egészen új, kisebb méretű Picasso-képet. A műkereskedő 60 ezer aranymárkát, több, mint kétmillió lejt kért érte. (...) Matisse-vagy Braque-képet már 30—40 ezer frankért is lehet kapni. Természetesen ezek csak az egész kis képek árai. (Részlet egy interjúból; Szamos, 1928. jún. 17.)

Picasso kétségtelenül a legzenialisabb alkotó erő, akit a huszadik század festői között ismerek. Végzetlenül primitíven dolgozik, mindent síkba rajzol. (Részlet egy interjúból; Temesvári Hírlap, 1930. máj. 9.)

A Salon des Independants-t Manet, Monet, Renoir, Toulouse-Lautrec stb. alapították a nagy francia impresszionista forradalmak idején. Szükségből, mert a hivatalos szalonok nem adtak helyet képeik számára.

Itt került először nyilvánosság elé Manet Olympiája, véres botrányt okozva a szemérmes bourgeois hölgyek között. Renoir „Moulin de la Galette”-ja s az impresszionista piktúra számos remeke, amiket ma a Louvrebán, Luxembourg múzeumban s számos híres gyűjteményben látunk viszont. De míg Manet megtette az utat a fabódétól a Louvre-ig, addig a „Palais du Bois”, ahogy a kedves párizsiak ezt az óriási deszkaházat nevezik, megmaradt ma is annak, ami volt, minden új törekvés, forradalmi akarás szabad hajlékának.

A közel 4000 képből és szoborból álló kiállítás átfogó képet nyújt a mai európai művészetről, képviselvéen minden nemzetet, minden művészeti irányt, a piktúra minden törekvését, igazságait, ballépéseit, s futó divatját egyaránt.

Bár igazán sok szomorú szellemtelen sőt mulatságos dolgot is találunk, a kiállítás mégis az eleven élet lüktetését, új akarások, komoly törekvések lüktető és forrongó képét mutatja. (...)

Érdekes megfigyelni, ki van hatással a mai generációra, s ki marad egyedül, utódok nélkül. Így e kiállításon feltűnik a szobrászokon Maillol és Rodin hatása, Bourdelle-é alig. Kubista szobor kevés van, de ezek közül kiválik Pablo E. Manes sárgaréz-figurája önállóságával és egyéni világszemléletével. E. Mine finoman stilizált nő alakja szép arányaival s egyszerű kifejezőmódjával nagyon egyéni. Antun Augustineié vérbeli forradalmár. René Ichée nagy bronzfigurája megdöbbentően monumentális. Nem említem azokat, akik tömegesen járnak a jól kitaposott utakon s akik közül talán Matteo Hernandez az egyedüli, kinek bronz portréja, bár kissé konvencionális, de becsületes és finom művészi munka.

...Csak a legjobbakról s legérdekesebbekről írok. Elsőnek kell említenem Delaunayt, illetve fészülődő nőt ábrázoló vásznát, mely már nem a művész ismert kubista felfogásában [van] megoldva; hanem egy új, mondhatnánk elvont naturalizmus törvényei szerint. Felépítése sajnos még impresszionista hagyományokra támaszkodik, de szigorú absztrakt színteóriája könyörtelenül logikus.

De Witte Peters egyenes ellentéte Delaunay-nek. Minden téren fegyelmezett. Képeinek architektonikus felépítése harmonizál tiszta, logikus színeivel, formában és színben egyformán egyszerű és monumentális. Paul Signac folytonosan ismétlődő, csak motívumokban eltérő pontilizmusával unalmas. Mennyivel jobbak elődei: Seurat, s hogy egy kicsit előbbre menjünk, a régi mozaikok.

Suricune Oit Henry Rousseau tanítványai között talán a legkülönb. Kis képe lóversenyt ábrázol, ahol gyermekek és felnőttek szaladnak a lovak után. Szintén csinos és finom, naivitása persze nem olyan szívből jövő, mint Rousseau-é volt.

Severini egy nagy vászna „La Valse” teljesen saját stílusában tartva. A színek és formák forgatagában itt-ott emelkedik ki érthetően egy fej. A ruhákra pikkelyek vannak ragasztva s mégis a kép egységes és tömör. A zene és tánc kavargó ritmusának érzékeltetésében utolérhetetlen.

Utrillo ma Párizs egyik legdivatosabb festője, Párizs utcáit festi, s képeit tucatjával látni minden modern műkereskedő falán. Rafinált tudásával a dilettantizmus báját veszi kölcsön, s jól ismervén a közönség ízlését aszerint találja fel azt. A kiállításon két képpel szerepel. Utánzóit néhány tucattal.

Utánzásról lévén szó meg kell említenem a japán Foujítát, ezt a rendkívül ügyes, izléses, de nem nagy talentumú művészt, aki japános dekoratív érzékét s előadásbeli simaságát ügyesen keveri az Európában tanultakkal. A szenzációéhes Párizs utóbbi éveiben divatba hozta, s bár ő maga a kiállításon nem szerepel; de stílusával lépten-nyomon találkozunk — szomorú példakép annak, hogy hányan követnek művészetben is rövid életű divatot.

Párizs, 1925. április

(Periszkóp, 1925. 4. sz.)

Perlrott-Csaba Vilmos

KIÁLLÍTÁSAI ERDÉLYBEN

1906. augusztus
1912. augusztus 1.—szeptember (?)
1924. június 4—17.
1924. szeptember 6.—
1924. október 30.—november 9.

Nagybánya
Nagybánya
Nagybánya
Kolozsvár
Nagybánya

Csoportkiállítás
A kolónia jubiláris kiállítása
A kolónia jubiláris kiállítása
Csoportkiállítás
Csoportkiállítás

1924. november 9—17.	Nagyvárad	Kmetty Jánossal és Gráber Margittal
1924. november—december	Arad	Kmetty Jánossal és Gráber Margittal
1925. február	Temesvár	Kmetty Jánossal és Gráber Margittal
1929. február 3.—	Kolozsvár	Gráber Margittal
1929. szeptember 15—22.	Nagyvárad	Kmetty Jánossal és Gráber Margittal
1930. április 27—május 3.	Arad	A Szinnyei Merse Pál Társaság és a KÚT csoportkiállítás
1930. május	Temesvár	Kmetty Jánossal és Gráber Margittal
1931. június 7—14.	Brassó	Egyéni kiállítás
1931. augusztus 15—17.	Nagybánya	Mattis-Teutsch Jánossal és Kmetty Jánossal
1931. szeptember 5—15.	Szatmár	Kmetty Jánossal és Gráber Margittal
1931. október 10.—12.	Nagyvárad	Kmetty Jánossal
1931. október 18.—	Temesvár	Kmetty Jánossal, Gráber Margittal és Fodor Erzsébettel
1932. szeptember	Szatmár	Képaució
1933. szeptember	Nagybánya	Csoportkiállítás
1933. október	Szatmár	Csoportkiállítás
1934. március 13—25.	Szatmár	A Szinnyei Merse Pál Társaság és a KÚT csoportkiállítás
1934. október	Kolozsvár	Egyéni kiállítás
1971. november 20.—1972. január 30.	Nagybánya	A kolóniaalapítás 75. évfordulóján rendezett ünnepi kiállítás
1978	Nagyvárad	Magányűteményekből szervezett kiállítás
1979 december	Kolozsvár	A Korunk Galéria nagybányai kiállítása

IRODALOM

1. *Plány Ervin*: A nagybányai festők kiállítása. Nagybánya és Vidéke, 1906. szeptember 2.
2. *Boromisza Tibor*: A fiatal festőművészek mai helyzete. Nagybányai Hírlap, 1911. március 26.
3. A nagybányai jubiláris képművészet katalógusa — Összeállította *Bórtók Samu* és *Réti István*. Nagybánya 1912.
4. *Sumi Nona*: A képművészetéről. Nagybánya és Vidéke, 1912. augusztus 11.
5. *Sumi Nona*: A képművészetéről. Nagybánya és Vidéke, 1912. szeptember 1.
6. (-Ella.): Apróságok a műhelyekből. Nagybánya és Vidéke, 1912. szeptember 15.
7. *Mihályi Odón*: Berliini magyar művészek kiállítása Kassán. Napkelet [Kolozsvár], 1921. 20. sz.
8. × × × *A képművészet*. Nagybánya és Vidéke, 1924. június 8.
9. × × × *A Baia Mare-i (nagybányai) festők kiállítása I. Szamos [Szatmár]*, 1924. június 13.
10. (r.): *Képművészet Nagybányán*. Ellenzék [Kolozsvár], 1924. június 15.
11. × × × *Kmetty-Korda-Perlrott kiállítás*. Keleti Újság [Kolozsvár], 1924. szeptember 6.
12. *Dienes László*: Három nagybányai festőről. Vasárnapi Újság [Kolozsvár], 1924. szeptember 14.
13. (k-r.): *A „Nagybányai Festők Társaság”-nak a kolónia vendégtagjaival együttesen rendezett kiállítása*. Nagybánya, 1924. november 2.
14. × × × *A Perlrott-Kmetty kiállítás*. Nagyvárad, 1924. november 8.
15. × × × *Képművészet*. Nagybánya és Vidéke, 1924. november 9.
16. -r.: *Perlrott-Csaba és Kmetty képművészet Nagyváradon*. Ellenzék, 1924. november 16.
17. (ff.): *Modern piktorok képművészet*. Erdélyi Hírlap [Arad], 1924. november 30.
18. × × × *Reprezentatív grafikai kiállítás a Helikonban*. Nagyvárad, 1924. december 13.
19. × × × *Perlrott-Csabát és Kmetty Jánost mégis kiutasították*. Ellenzék, 1924. december 16.
20. (a.s.): *Perlrott-Csaba Vilmos kiállítása Temesvárott*. Temesvári Hírlap, 1925. február 8.
21. × × × *A Salon Artistic szenzációs grafikai kiállítása*. Szamos, 1925. február 22.
22. *Perlrott-Csaba Vilmos*: A Salon des Independants XXXI. kiállítása. Periszkóp [Arad], 1925. 4. sz.
23. × × × *Tibor Ernő festőművész hazatérkezett Nagyváradra*. Ellenzék 1925. szeptember 6.
24. (gy.i.) [*Gyomai Imre*]: Magyar és román művészek Párizsban. Ellenzék, 1926. június 6.
25. *Dr. László Béla*: Párizsi impressziók. Művészeti Szalon [Kolozsvár], 1926. I. sz.
26. *Borghida Pál*: Perlrott-Csaba Vilmos, a modern magyar piktúra legkiválóbb képviselője Nagybányán nyaral. Szamos, 1927. augusztus 17.
27. × × × [*Borghida Pál*]: Perlrott-Csaba Vilmos Nagybányán. Szamos, 1928. június 17.
28. × × × *Perlrott-Csaba Vilmos képművészet*. Keleti Újság, 1929. január 30.
29. (sz.): *Perlrott-Csaba Vilmos képei*. Ellenzék, 1929. február 2.
30. *Körmives Lajos*: Perlrott-Csaba Vilmos képművészet. Keleti Újság, 1929. február 7.
31. *Olajos Domokos*: Sorok Perlrott-Csaba Vilmos képművészetéről. Páztortúz. [Kolozsvár], 1929. 4. sz.
32. T.G. [Tabéry Géza?]: *Perlrott-Csaba, Bardócz és Kmetty kiállítása Nagyváradon*. Nagyvárad, 1929. szeptember 17.
33. *Kalotai Gábor*: Beszélgetés Perlrott-Csaba Vilmosmal. Temesvári Hírlap, 1930. május 9.
34. *Franyó Zoltán*: Perlrott-Csaba Vilmos kiállítása. Temesvári Hírlap, 1930. május 14.
35. *Károly Sándor*: *Hat magyar festőművész kiállítása a Kultúrpalotában*. Erdélyi Hírlap (Arad), 1930. április 27.
36. -si.: *Perlrott-Csaba kiállítása*. Brassói Lapok, 1931. június 12.
37. × × × *Perlrott-Csaba, Mattis-Teutsch és Kmetty János képművészet Nagybányán*. Nagybánya, 1931. augusztus 16.
38. × × × *Képművészet a ref. iskolában*. Nagybánya és Vidéke, 1931. augusztus 16.
39. × × × *Képművészet*. Nagybánya és Vidéke, 1931. augusztus 23.
40. × × × *Szombaton este nyílik meg Perlrott-Csaba Vilmos, Kmetty János és Gráber Margit kiállítása*. Szamos, 1931. szeptember 4.
41. *Perlrott-Csaba Vilmos*: Magamról. Szamos, 1931. szeptember 6.
42. *Tereh Géza*: A Perlrott-Csaba, Kmetty, Gráber kiállítás. Szamos, 1931. szeptember 9.
43. *Kmetty János*: Életforma — művészi forma. Szamos, 1931. szeptember 13.
44. × × × *A Perlrott-Csaba, Kmetty, Gráber kiállítás sikere*. Szamos, 1931. szeptember 15.
45. *Huzella Odón*: Kmetty János kiállítása az Újságíró Klubban. Nagyvárad, 1931. október 11.
46. -ts.: *Négy művész kiállítása Temesváron*. Temesvári Hírlap, 1931. október 18.
47. *Reismann Irma*: A nagybányai festőművészek kollektív kiállítása az Unió-Klubban. Szamos, 1932. szeptember 4.
48. × × × *Nagybányai képek kiállítása Szatmáron*. Ellenzék, 1932. szeptember 7.
49. × × × *Kollektív kiállítás Szatmáron*. Erdélyi Lapok [Nagyvárad], 1932. szeptember 8.
50. × × × *A Köves-féle képvásáron*. Szamos, 1932. szeptember 20.
51. *Reismann Irma*: Nagybányai életkép. Szamos, 1932. október 2.
52. × × × *Művészi színek a Keresk. Csarnokban*. Nagybánya, 1933. szeptember 3.
53. (-): *Nagybányai festők képeinek kiállítása az Újságíró Klubban*. Szamos, 1933. október 8.
54. B.G.: *Budapesti festőművészek kiállítása az Újságíró Klubban*. Szamos, 1934. március 23.
55. × × × *Perlrott-Csaba Vilmos festőművész képművészet az Újságíró Klubban*. Keleti Újság, 1934. október 26.
56. *Réti István*: A nagybányai művésztelep. Budapest, 1954.
56. *Prezențe artistice la Baia Mare (Az 1971-es jubiláris nagybányai kiállítás katalógusa)*. Nagybánya, 1971.
58. *Murádin Jenő*: Borghida Pál. Igaz Szó [Marosvásárhely], 1974. 5. sz.
59. *T. Karácsony Emmy*: Virághegy. Bukarest, 1974.
60. *Murádin Jenő*: Nagybányától Kecskemétiig. Egy művészeti különváltás történetéhez. Cumania [Kecskemét], 1975. Klny.
61. *Dienes László*: „Sejtelmek egy földindulásnak...” Bukarest, 1976.

62. *Mucsi András*: Perlrott-Csaba Vilmos (1880—1955). *Előszó az 1977-es szentendrei emlékkiállítás katalógusához.*
63. *Murádin Jenő*: Nagybánai festők Kolozsvárt. A Korunk Galéria katalógusa, Kolozsvár, 1979.
64. *Lucrări de artă în colecțiile particulare din Bihor (Bihar megyei magángyűjtemények katalógusa).* Nagyvárad é.n.
65. *Murádin Jenő*: A Ferenczy művészcsalád Erdélyben. Bukarest, 1981.

66. *Mezei Ottó*: Nagybánya. Budapest é.n.
67. *Murádin Jenő*: Maticska Jenő. Bukarest, 1985.

A tanulmányban közölt képeket válogatta, a szöveget gondozta és az ismertető összegzést írta: Benedek Katalin.

SUR LA CARRIÈRE DE CSABA VILMOS PERLROTT

Csaba Vilmos Perlrott (1880—1955) était l'un des maîtres qui régénéraient la forme d'expression de la peinture hongroise du XXe siècle. En tant qu'élève de Béla Iványi Grünwald, il débuta, lui aussi, dans sa carrière, tout comme de nombreux importants peintres hongrois, à Nagybánya (aujourd'hui en Roumanie: Baia mare) dans les premières années du siècle. Son activité y déployée est caractérisée par son dévouement absolu pour le naturalisme; il prit pour but d'approcher de la nature le plus fidèlement possible.

En l'an 1905 il partit pour Paris et ce voyage exerça une influence décisive sur son développement. Ce qu'il y vit et entendit (les oeuvres de H. Matisse, P. Picasso, R. Delaunay, ainsi que ses entretiens avec des artistes et mécènes) ébranlaient sa foi en Nagybánya. Après leur retour de Paris, les artistes appelés «les Néos» (Perlrott, Sándor Ziffer, Béla Czöbel, Géza Bornemisza, Tibor Boromisza etc.) ont été accueillis par la colonie dans une atmosphère hostile.

Armé des leçons du postimpressionnisme, des «Fauves» et du cubisme, il essayait de fuir Nagybánya qu'il regardait en ce temps-là comme la terre-à-terre même.

En 1906 le peintre Matisse imposant le nom à son école ouvrit, en collaboration avec Csaba Vilmos Perlrott, l'Académie Matisse.

Csaba Vilmos Perlrott puisait beaucoup aux structures des compositions de Cézanne, en premier lieu aux natures mortes de ce dernier. Il figurait parmi les premiers peintres hongrois qui épousaient la manière de voir du cubisme.

Au cours de sa vie il allait souvent à Paris, mais il faisait des voyages en Espagne aussi, où il a été influencé par la peinture d'El Greco. Il exposait dans de nombreuses grandes villes à l'étranger.

Dans les années dix nous le trouvons aussi parmi les membres fondateurs de la colonie de peintres de Kecskemét. Il était encore débutant à Nagybánya, quand il choisit déjà Béla Iványi Grünwald pour son professeur. Ils arrivèrent même ensemble à Kecskemét.

Melée aussi aux timbres de l'art nouveau, la tendance décorative se présentant à la colonie avait beaucoup de traits communs avec le style des «Néos» y travaillant et en particulier avec celui de Csaba Vilmos Perlrott.

Au début des années vingt il partit, en tant qu'un émigré volontaire, pour la Slovaquie, les bourgs de Zips et pour l'Allemagne. A Berlin il faisait connaissance avec l'expressionnisme. Sur ses lithographies à sujet biblique et sur ses autres oeuvres y faites le mysticisme et le respect du gothique, ainsi que le cubisme et l'expressionnisme se sont présentés dans une unité particulière.

A partir de 1924 il a été élu parmi les membres de direction de la Société Nouvelle des Artistes (Képzőművészek Új Társasága — KÚT). Le but de cette Société consistait à faciliter la réalisation des tendances progressives de l'art.

Vers les années trente il se rapprocha à nouveau des principes du naturalisme. Depuis ce temps-là ses séjours à Szentendre devenaient réguliers. Nourri du postimpressionnisme et de l'expressionnisme, s'alliant à l'art de Nagybánya auparavant abjuré et à celui de Szentendre dernièrement adopté, son style formait un langage artistique particulier et affranchi.

En 1949 il a été admis dans la Société des Peintres de Szentendre (Szentendrei Festők Társasága) et il continuait de travailler en qualité de membre de l'Ancienne Colonie jusqu'à sa mort en 1955.

Il retournait à Nagybánya pendant toutes les étapes de sa vie accidentée, ce qui démontre en même temps le

fait que l'atmosphère et le paysage de cette petite ville demeuraient des expériences décisives de son art jusqu'à la fin de sa vie.

D'après l'état nominatif de l'Ecole, il commença ses études à Nagybánya en 1903. Sa peinture portant le titre «Cigányok» (Tziganes) plut au maître Károly Ferenczy qui lui fit obtenir une bourse d'études à Paris. En tant qu'un «adolescent rebelle» il travaillait déjà dans le groupe des élèves étrangers à l'école depuis 1907.

A partir de 1911 il vivait à Kecskemét, mais en 1912, puis en 1918 il se présenta de nouveau à la Colonie de peintres de Nagybánya. En 1912 il participa à l'exposition jubilaire avec neuf de ses peintures.

Les tempêtes de la répression de la République des Conseils emportèrent loin les artistes progressistes. En ce temps-là il fit déjà des expositions en commun avec sa femme, Margit Gráber, à Kassa (Košice, Cs.), à Pozsony (Bratislava, Cs.) et dans les petites villes de la Haute Hongrie d'autrefois.

Les reproductions de ses oeuvres exécutées en Allemagne parurent même en Transylvanie.

A partir du milieu des années vingt nous le trouvons de nouveau à Nagybánya. Dès 1924 il travaillait sur le projet de la réalisation d'une série d'expositions en Transylvanie. Cette année on organisa l'exposition jubilaire, la rétrospective de l'histoire de la Colonie. Parmi les oeuvres des peintres modernes (Sándor Ziffer, Károly Patkó, Hugó Mund, etc.) y présentées figuraient les siennes aussi.

Même au mois de septembre de cette année, Margit Gráber, János Kmetty et Csaba Vilmos Perlrott firent ensemble une exposition à Kolozsvár (Cluj, R.). László Dienes, le fondateur du périodique Korunk (Notre âge) était — comme il a écrit — en sympathie avec les artistes exposants. A l'arrière-automne on fit une nouvelle exposition à Nagybánya. En qualité d'artistes invités y participèrent: Perlrott, Margit Gráber, János Kmetty, Vince Korda, Sándor Szolnay. Puis les trois artistes (Perlrott, Margit Gráber, János Kmetty) firent des expositions collectives à Nagyvárad (Oradea mare, R.) et à Arad (Arad, R.). Cent peintures, pastels et aquarelles y ont été présentés. Les artistes peignaient des thèmes bien connus de Nagybánya. La critique d'époque mentionna la peinture intitulée «Almaszedők» (Cueillette des pommes) de Perlrott, comme l'oeuvre de «Gauguin hongrois» en termes élogieux.

Leur matière a été transportée à Temesvár (Timișoara, R.), où les autorités, à l'intervention du peintre István Boldizsár, empêchèrent sa présentation et les trois artistes ont été expulsés du pays. Les tableaux parvinrent à l'un de leurs amis locaux.

Au cours des années 1927, 1928 et 1929 Perlrott se présenta de nouveau à Nagybánya. Il a aussi peint plusieurs tableaux d'hiver et les oeuvres nouvelles, ont été présentées avec celles de Margit Gráber, dans des conditions représentatives à Kolozsvár au mois de février 1929. C'était même cette année que les deux artistes, en compagnie des peintres Kmetty et Árpád Bardócz, firent une exposition à Nagyvárad.

En 1930 Perlrott eut la possibilité de se présenter à Temesvár, ensuite quelques membres de la KÚT et les représentants de la Société Pál Szinyei Merse organisèrent avec son concours une exposition collective à Arad. Le rédacteur du journal d'Arad jugea Perlrott le participant le plus talentueux de l'entreprise collective.

Perlrott et János Mattis-Teutsch de Brassó (Brașov, R.) se rencontrèrent à Nagybánya en 1931. C'est certainement grâce à cette relation que Perlrott a pu faire ses

débuts à Brassó. Même cette année les oeuvres de Matis-Teutsch, Perlrott et Kmetty ont été exposées à Nagy-bánya. La critique conservatrice trouva ces oeuvres stupé-fiantes et ultra-modernes.

Les tableaux mis en vente au Salon de Szatmár ont été achetés par les résidents aisés. Leur presse contribua également à éveiller la curiosité du public.

La figure de Perlrott apparut dans la Colonie vivant son époque de décadence encore en 1932. Les deux der-nières années de ses séjours d'ici étaient les années de 1933 et 1934. Sa présence a été marquée en premier lieu par ses expositions.

Au printemps de la dernière année il devint l'orga-nisateur de l'exposition circulaire, réalisée en Transyl-vanie par la KUT et la Société Pál Szinyei Merse. Cette exposition a été inaugurée au Club des journalistes de Szatmár.

Sa dernière exposition en Transylvanie eut lieu à Ko-lozsvár au mois d'octobre 1934. Il y exposa des paysages pe Nagybánya, des études de nu et des natures mortes.

Perlrott publia sa propre opinion et son propre juge-

ment de valeur sur l'exposition du Salon des Indépen-dants de Paris dans le journal *Periszkóp* édité en 1925 par György Szántó qui voulait originairement se faire peintre, puis choisit la carrière des lettres. La presse de Transylvanie faisait plusieurs fois mention sur l'activité de Perlrott déployée en Europe occidentale. Cette presse de la période entre les deux guerres mondiales publiait des tableaux caractéristiques de l'artiste en reproductions.

La plupart de ses tableaux exécutés en Transylvanie entrèrent en possession des personnes privées. Ses peintu-res apparurent à Nagybánya, à Arad, à Nagyvárad et à Kolozsvár. Ce n'est qu'un certain nombre de ces tableaux qui ont été mis ultérieurement en possession des musées.

A l'exposition jubilaire, organisée en 1971 à l'occasion du 75e anniversaire de la fondation de la Colonie, l'art de Csaba Vilmos Perlrott a été représenté par deux de ses peintures. En 1978, lors de l'exposition des collections privées de Nagyvárad, l'artiste y participa avec une de ses toiles. Par la suite une rétrospective de Nagybánya a été inaugurée dans la Galerie de Notre Age de Kolozsvár (*Kolozsvári Korunk Galériája*) en 1979.

szerepel Hollandiában, a világbajnokságon.

Szombaton Emmenben a vendéglátók együttesével lépett pályára csapatunk, és 11:6-os félidő után 21:19-re győzött. Különösen a második játékrészben volt a vártnál jóval izgalmasabb és nagyobb a küzdelem. A hollandok — a hazai szurkolók harsány biztatásától kísérve — óriási akarással, lelkesedéssel harcoltak, s végig szorossá tudták tenni a mérkőzést.

Vasárnap Leeuwardenben a régi nagy rivális, az NDK volt az ellenfél. Az előjelek nem voltak túlságosan biztatóak. *Gódorné Nagy* Mariannak szombaton egy ütközésnél meghúzódott a térdszalagja; *Evolite*-lámpával kezelték, borogatást, kenőcsöt kapott a bal térdére. A két válogatott egymás elleni eredménye is az NDK javára billentette a mérleget: *vb-n még soha nem győztünk ellenük, s idén az egymás ellen lejátszott három mérkőzésen is NDK-siker született.*

Nos, ezen a vb-mérkőzésen éppen fordítva történt. A félidőben még biztosan 9:5 arányban vezetett az NDK együttese, a befejezésnél azonban már 14:14-et mutatott az eredményjelző tábla.

Válogatottunk idegesen, kicsit kapkodva, meglehetősen sok hibával jutott túl az első percekben: 1:0-ás NDK-vezetésnél a 8. percben még büntetést sem tudott értékesíteni. Szerencsére azonban az

vezetést szerzett az NDK (14:13) *Lőrinczyné* egyenlített (14:14), az utolsó támadást is a magyarok vezették, de nem jutottak lövéshez.

A magyar csapat összeállítása: *Rácz* — *Szilágyi* (2), *Gódorné*, *Csajbókné*, *Elekes* (2), *György* (7), *Kovács*. Csere: *Acsbog* kapus *Nyári* (1), *Lőrinczyné* (1), *Barna*.

A mérkőzés nagy esélyese az NDK volt, természetes tehát hogy a pontosztokodás nem egyformán hatott a két csapat szakvezetőjére. *Peter Kretzschmar* roppant idegesen állt fel a lefújás után a kispadról, s úgy vonult az öltözőbe, hogy nem nyilatkozott az őt kérdező újságíróknak. Annál elégedettebb volt viszont kollégája, *Barabás Zsolt*.

— A sok hiba ellenére lelkesen, a második félidőben pedig kimondottan jól játszottunk — mondotta. — A legnagyobb értéknek azt tartom, hogy volt tartalék a csapatnak hátrányos helyzetből „feltámadni”, s a jelentős hátrányt ledolgozni. A pontszerzéssel sokkal nyugodtabban várhatjuk a keddi folytatást.

Vasárnap a többi csoportban is befejeződtek a küzdelmek. Erdékesség, hogy a bennünket legjobban érintő A-csoportban szintén 14—14 arányú döntetlennel fejeződött be a *Szovjetunió—Jugoszlávia* mérkőzés. A B-csoportban az NDK végzett az élen Magyarország előtt, azonos pontszámmal jobb írá

Perlrott Csaba Vilmos

Hétfő, 1986. december 8.

Magyar Nemzet

A Magyar Nemzet Galériája

Perlrott Csaba Vilmos: Krisztus, 1926
(Mihályfi Ernő hagyatékából,
a salgótarjáni Nógrádi Sándor Múzeum tulajdona)

Handwritten text at the top of the page, possibly a name or address, which is mostly illegible due to fading.

2000 R 100

100...

Bourne-mou-thól Párizsig
edélzetére és ott addig futott,
ja a köröket a fedélzetén

Krizmanich J
szövetség m
bíróság
Bodrossy

— Az Est tudóstól —
A tornászahorné egyre tart. Az Est

Perlrott Csaba kiállítására

Perlrott Csaba kitűnő festőművészünk az év nagyrésztét Párizsban tölti és itt szorgalmasan dolgozik. A *művész* nyilvánvalóan boldog, hogy Párizsban él és Párizsban fest, viszont az *ember* ezzel az életével s ezzel a munkájával áldozatot hoz a művészeknek. Mert Perlrott Csaba, mint hajdan Rippl-Rónai, igen szerény. sőt olykor szűkös viszonyok közt él Párizsban, szép ősz fejével mint egy fiatal diák, akinek nem kell se komfort, se kényelem, akinek nem kell más, csak munka s a munkában — költészet! Művészünk egy kis garnihotelben lakik, a

Quai Saint-Michelen...

De amikor itt, a legmagasabb emeleten, a tetőn, kinyitja az ablakát, — de ha ki se nyitja, mert függöny nincs az ablakon — a Notre-Dame kettős tornyát látja a téren a Szajna partjának kanyarulatával, a bárkákkal, a hidakkal, a szürke házfalakkal, a négy évszak fényével! De sőt, ha a szobájában kinyitja a tükrös székény ajtaját, abban is a Notre-Dame-ot látja reflektálva, benn a szobájában az egész székesegyházat, esekélyeség! Kell-e ennél több művészet! S nem megéri ez a Notre-Dame s ez a Szajnapart azt az áldozatot, amit a művész hoz értük? Annál inkább, mert a látomásai hangulatát, szépségét és költészetét olyan bravúrosan tudja visszaadni vásznain, amegjelenítés minden örömeivel, áhitatával és festőiségével.

Mernénk mondani, ez egy boldog művész. Gyűjteményes kiállítása a *Tamás-galériában* négy esztendő munkája. Ebben a munkában a Notre-Dame dominál, fénynek és színeknek más-más változatban más-más kompozíciókban. Még a *Csendéletek* is a Szajnával s a Notre-Dame-mal vannak egybekonstruálva. Még a művész *Őnarcképe* is együtt van a Notre-Dammal. Ez az ő külön Notre-Dame-ja. Ez az ő külön nagy szomszédja Párizsban. Ez az ő álomkastélya Párisban. Mondom, egy boldog művész.

De erről a nemes, kitartó, tehetséges munkáról ez a rövid írás nem nyújthat fogalmat. Meg kell nézni ezt a munkát a zal a tisztelettel és szeretettel, amit valóban megérdemel.

Szomorfy Deák

Perlrott - Csaba Vilmos

WOLNER GYULA ÉS TÁRSASÁGA

Nyugodjék békében!

Wolner Gyula és Társaság cég tisztviselői kara
bánatos szívvel jelenti, hogy

KARTÁSZ MIKLÓS

Perlrott Csaba Vilmos festményei

Perlrott Csaba Vilmos időnként meg-megmártja magát a Szajna-folyó vizében, hogy felfrissült erővel láthasson újra a munkának. Művészeink között ő a legrégibb Párisjáró és talán a legtöbbet utazgató. Hol itt, hol ott üli fel sátorfáját, mert a változatosság és a gyakori helyváltoztatás létfeltétele. Mikor a múlt század utolsó évtizedében meg-~~állt~~alltak Párisban azok a törekvések, melyek az addigi művészeti eredményeket — a naturalistákét és az impresszionistákét — kikezdték, Perlrott Csaba hozott ezekről a mozgalmakról elsőnek hírt és mutatót. Ő volt az első magyar expresszionista. Nem hiába vallja magát Matisse tanítványának. Pályája nagyobbik felét immár megjárta és közben sok mindennel megpróbálkozott. Most, úgy látszik, visszatért oda, ahonnan elindult. Vissza a természet formai világhának szabad, de mégis hűséges ábrázolásához. És vissza egykori mély és teli színehez. Képeinek egy részét Párisban festette és rajtok a párisi festők annyiszor ismétlődő motívumait hozta haza: a Szajna híd-jait, a Notre Dame templomát a szállóbeli otthon különböző magasságaiól megnézve, alulsó és felülsó nézetben. Párisi tárgyú képein bizonyos francia festőkre emlékeztet Derainre, Vlaminck-re, akik ottthon már-már az öregek közé számítanak. Perlrott Csaba kortársunk, de képel vonzóbbak ama-zok munkáinál. Kevésbé önkényesen bán-nak a motívummal, vagyis nem torzítják el a valóságot, másrészt izesebben színe-s-bek nálunk.

Perlrott Csaba Tegujabb képein általában bátor és izléses színességük a jóleső. Az övénél fiatalabb nemzedék festői annyira elszoktattak tőle. A magyar festőművészet-nek még nemrégén is gazdag színessége volt egyik ismertetőjele. Vagy tíz év óta elbágya-dóban van ez a karakter s ma már fehér hollószámba megy az olyan festmény, ame-lyen a színeknek hangjuk és zengésük van. Perlrott Csaba színességét ezért látnuk szí-veesen és a művész megújuló alkotóerejé-

ei. IX. Feb. 13.
Csaba Vilmos

Perlrott - Csaba Vilmos

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or address, which is mostly illegible due to fading.

Faded printed text in the middle right section, likely a header or introductory paragraph.

4.3
9591
58 III

Printed text line, possibly a date or reference number, appearing in the lower right area.

Main body of faded printed text at the bottom of the page, containing the primary content of the document.

Perlrott Csaba Vilmos

— Perlrott Csaba Vilmos kiállítása.

A Tamás Galériának ma délután megnyíló kiállításán *Perlrott Csaba* Vilmos mutatja be legújabb műveinek szép sorozatát.

Perlrott egyike az örökké fiatal művészeknek, aki mindig tiszteletreméltó rajongással keresi az új utakat. Most a csendéleteknek a tanulmányo-

Perlrott-Csaba

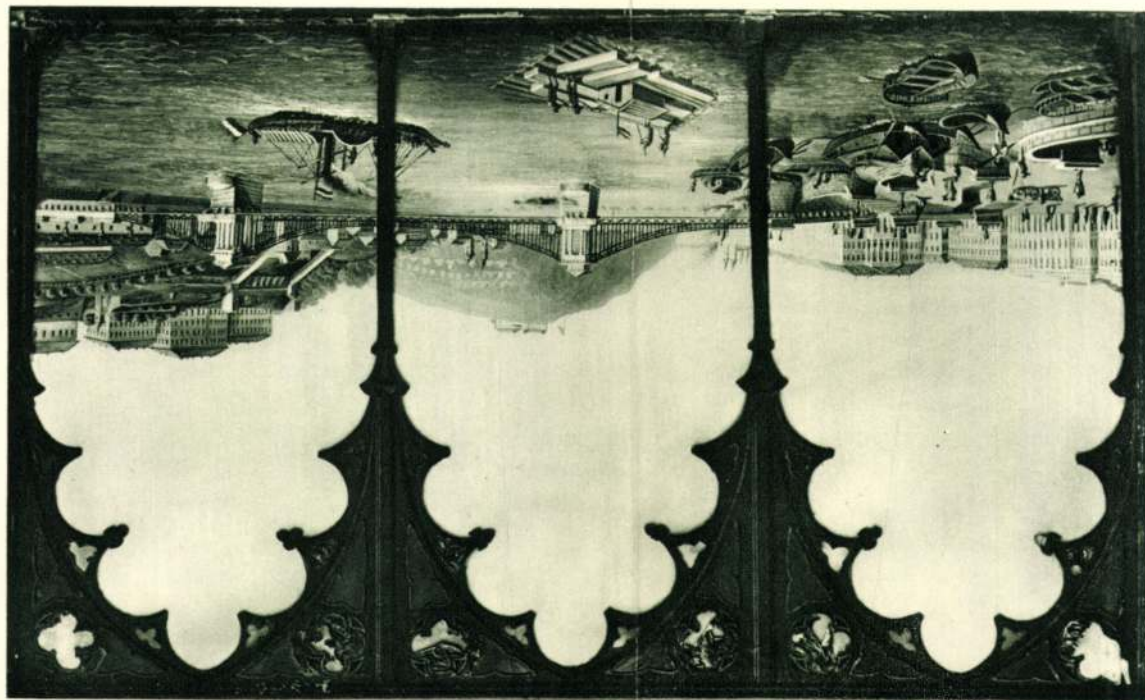
zásában mélyedt el és mintha Braque jelölte volna meg azokat a lehetőségeket, amelyeket ezen a téren el lehet érni. Ezt mutatja Kmetty példája és ezt dokumentálják *Perlrott* eredményei is. De mintha ezeknél jelentékenyebbek volnának szép tájképei, s még a tájképeknek is fölötte állnak kompozíciói. *Perlrott Csaba* érett és tiszta lett, kompozíciója harmónikus és világos, színei ragyognak, képein a sok küzdelem után önmagára talált művész derűje, harmóniája ragyog. Ezeket a szép képeket igazi művész alkotta.

Est

1929.

III. 22.

Magyar Múzeum
1936.

HORVÁTH HENRIK

Magyar Művészet márciusi számában re-
 produkált Holzer-festményen bizonyos
 kronológiai ellentmondás látszik fennforogni,
 amire a képátas méltatása nem volt figye-
 lem. Pótlólag felhívjuk erre a közlekedési
 érdeklődők figyelmét. Dacára a korai datálás-
 nak (1842), a háttérben a Lánchíd körvonalai
 rajzolódnak ki, holott ezen évben az alapkö-
 lertel történt csak meg. Tüzetesebb vizsgálata-
 csakhamar meggyőzhet arról, hogy itt nem a
 Lánchídról, hanem egy lánchídról van szó,
 nem a mindnyájunk előtt ismeretes, mannap-
 ság is fennálló építményről, hanem egy felítce-
 lezett, óhajtott, tervezett, de kivitelre nem
 került hidalkománnyról. Az ilyen képek,
 rajzok, metszettek a 40-es években nagyon
 gyakoriak és rendszeren Széchenyi propagan-
 dáját szolgálják. A most közölt neogótikus
 fülkék által tagolt akvarélium példának oka-
 ért a pillétejezettek kiképzésükben ugyanazt
 az oszlopos tagolást és a toronyszerű, a mai
 egész magyar huszárezredekert.

Legyen szabad még egy kosztümtörténeti
 és közlekedéstörténeti okulást.

hajóforgalma nyújthat bizonyos művelődés-
 nuskodó vízfestményen legfeljebb az előtér
 pillérjei. A csekély művészeti kvalitástól ta-
 ródást mutatják, mint a Holzer-kép hid-
 állapot artika-rendszerétől élesen elütő lezá-

30-as években Ferenc császárt takarékossága
 felig nadrag monturdarabokba bujtatott a
 kat. Ilyen kompromisszumos, félig csizma,
 alkalmazott bőr pótolja a hiányzó csizma-
 amelynel az alsó lábzsákok táján a posztóra
 azonban a hosszú pantalonoszerű nadrag,
 ruhadarabja
 alakra, akinek legfeljebb ruhadarabja
 lános szokássá vált csakóval ábrázolt férfi-
 dan, és a napoleoni háborúk óta már átra-
 tehát nem a 48-as honvédek hosszú állíjja-
 évek huszáregyenruhájában, rövid arillában.
 figurális csoport jobb szélén álló, a 30—40-es
 különösségre is rámutatunk, még pedig a

4

HOLZER PEST-BUDAI LÁTKÉPE

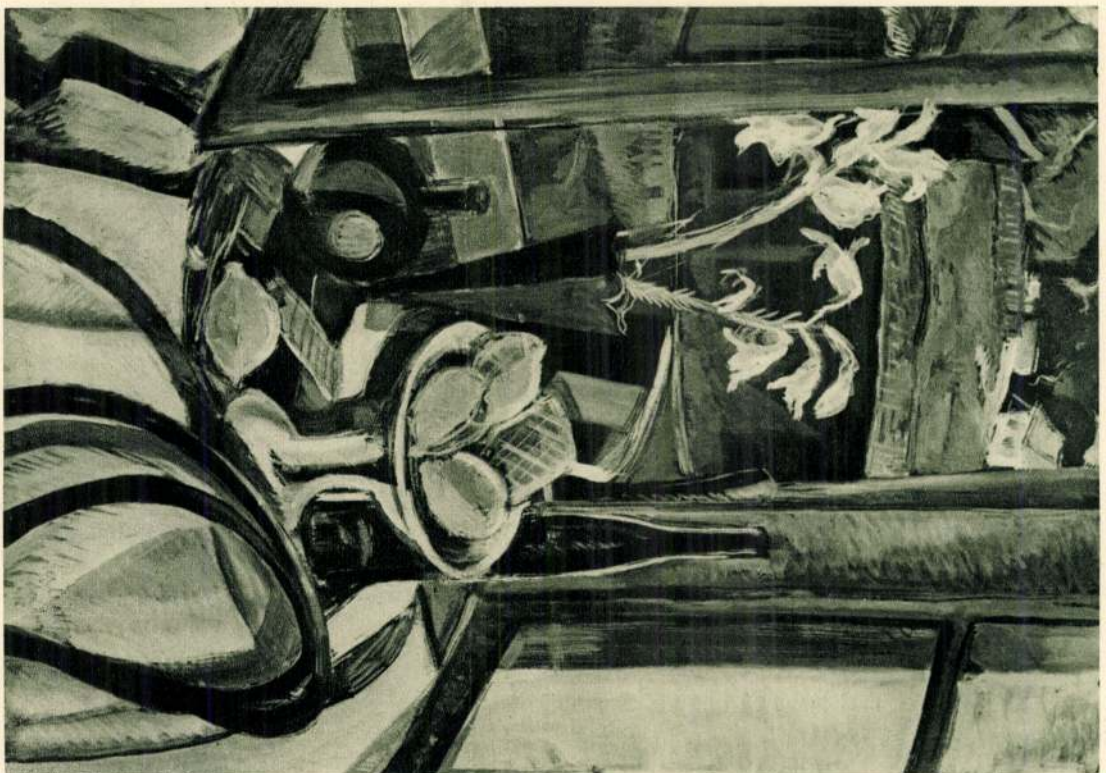
K

Ferenc - Csaba Vilmos

Peritrot Csaba Vilmos: Cigánylányok ablak előtt

Foto: Petráš, MFI

Peritrot Csaba Vilmos: Csendélet

Foto: Petráš, MFI

ced

S Z E M L E

KIÁLLÍTÁSOK KÖRÜL

Az utóbbi hónapok kiállításairól aligha lehetne rossz szót szólni. Elég célzatossággal s elég gazdagon mutatták be a magyar művészet újabb termését s nagy átlagban őszinte művészi törekvésekről, becsületteljes teljesítményekről adtak tanúbizonyságot. A kiállítások nívója is az volt, amit bizvást lehet európai nívónak mondani: néhol tán gyengén sikerült, helytelen utakra tévedt próbálkozások, egyhelyben megállt s a probléma-nélküliség sekélyében rekedő únt ismételtetések, de mellettük mindjárt olyan tisztuló vagy már kitisztult értékek, amelyek mai művészetünknek legteljesebb eredményei.

Ha mégis az alábbi rövidre fogott beszámoló hangja elégedetlenkedőnek hat, az elégedetlenség nem annak szól, ami a kiállításokon volt, hanem ami nem volt. Furcsa s megmagyarázhatatlan jelenség a magyar művészeti életben, hogy amikor már mindenütt „hivatalosan elismert” művészetté lépett elő mindaz, amit az izmusok művészetén s az izmusokból kibontakozó művészetben értünk, nálunk minden új törekvés még egyre csak a megtört kuriózum, egyre még idegen, otthontalan, egyre még a kelletlen fogadott kellemtelen tolakodó, egyre még az, amit könnyű s lenéző gúny-

SCHEIBER-HUGO: CARNEVAL.

nyal a „hüpermodern” jelzővel lehet elintézni. A pár év után, ami alatt a szépmultú *Alkotás Művészház*, *Belvedere* s *Helikon* a szabadabb s ugyanakkor nehezebb utakat kereső modern művészetnek igyekeztek talajt teremteni, ma ennek a fiatal festészetnek és szobrászatnak nincs helye, ahol megmutatkozzék, ahol kiállítások állandó sorával egyre magán tartsa a figyelmet.

Vétenék az igazság ellen, ha azt mondanám, hogy modern művész kiállítására azóta sor nem került. De, egyrészt az ilyen kiállításokkal túlon túl szórványosan jelentkeztek csak, minden kitérhető program-kitűzés nélkül s úgy, hogy nyomban utána olyan művésszel állottak elő, aki nem

vehető folytatása lett volna az...
gadására volt...
birkózó kimenetelei
az Európa-bajnokságra
(A Magyarország tudósítójától.)
Birkózó Szövetség tudvalegyen már
4-7-en Dortmund.
kijelölte az aprilis birkózó Európa-
ban megartandó résztvevőit. Mint
bajnokság magyar résztvevőit. Tán és
értésükünk a Testnevelési Tanács
megszarazta mind a hat résztvevő és
a kísérők (Varga Béla, Csillag Mik-
lós, Pillitz Nándor) háltságait, úgy-
hogy Magyarországot teljes gárda
képviseli Dortmundban.
Kizárólagos bokszklub
alakult a Fodor-iskolában
(A Magyarországi tudósítójától.) A Fo-
dor vívóteremben megalakult a Magyar
Bokszi Klub, amely kizárólagosan boksz-
lással fog foglalkozni s célját az intelle-
ktuális ifjúság körében terjeszti el. Az
éretté szerezett rendezésnek kívül közp-
iskolásokat is felvessz ifjúsági tagjai közt.
A klub elnöke Bessenyei Zénót, társel-
nökevé Volnich Miklóst igazgatóvá. Fo-
dor István és Erdős Lászlót választották.

járó nemzedék e
nségét, s koravémen, időelőtt
nült művészetek megszokottsá-
atiszta vadsággal jelentkeznek
szeliddé, szalonképessé, tetsze-
ívészet épp megszokottságával
önséghez, s hogy ezért s tán
denciából, kiállításra kerülő
i öregek fiatalok. S ez a faj-
negy, mint mélyről fölvereké-
ató mondanivalókra inkább
semogy utat törjön, inkább eltít-
nya onmagát, semhogy levessen magáról minden hatásos
idegen hatást.

Fodor István

AKAROM, HOGY FÉLJ, HA LÁTSZ

Nézek, szelíden szótlanúl,
s akarom, hogy félj, ha látsz.
Koldus vagyok, de tudom, hogy az isten
gyűlölete
markolja meg lassan szivedet,
mikor, mint a zene anyagtalan
tömegei, gondolatom
átnyomul tested zárt szövetén.
Nézek, gyűlöllek, és követlek,
szemedben tüzvész, iszonyodó
füleidben félrevert harang:
felrobbantom pilláid alatt
éjszaka az álmat, undorító
sebeinket tányérodra rakom,
ágyékodban sorvasztom el
éhhallással unokáidat és
veszettséggel oltom be alvó
lelkiismereted
vérebeit, hogy
— mint téli hegyek utasát
a farkasok — életedet
belülről fölzagatva hordják
szét a világba jóllakott
bendőjük rohanó melegében!

SZABÓ LÖRINC

PERLROTT-CSABA VILMOS: CIGÁNYVÁROS

FOLYÓ, HÁZAK KÖZÖTT

A roppant házak alatt, a magas kőpartok alatt
felbukkansz hirtelen. Hurrá, jó ismerős! — De ime vánszorogva, mint békés öregember,
mozogsz lassan előre. Sötétzöld tested
csendesén kigyózva fodorzódik. Oldaladon sötét kis bódék,
uccai árúsok, megdermedt paloták unalma —
és te somfordálsz hunyorogva, mint jóllakott
vén macska a kertek alatt.

Hé, hallottátok-e — álmos,
jámbornézésű habok, hogy túl, messzi, a városon is túl,
ott, hol a kémények regimentjének már füstje se látszik,
ott, hol már a szabad rétek zöldülnek az égre,
hallottátok-e, hogy behemót karjával öelve világok
testét, él egyedül roppanttüdejű bátyátok, a tenger?
A tenger, a tenger! A végtelen égre pihegve kitágul a melle,
a boltozatos nagy mellkasa, mint egy társtalan isten az űrben,
fel-fellélegzik s belebúg fúvó tüdejével a csillagos éjbe
s gályák hevernek szanaszéjjel, ajult rimánkodó bogárkák — — —

KOMLÓS ALADAR

Kut. 1926. I. évf. 1. sz.

S Z E M L E

KIÁLLÍTÁSOK KÖRÜL

Az utóbbi hónapok kiállításairól aligha lehetne rossz szót szólni. Elég célzatossággal s elég gazdagon mutatták be a magyar művészet újabb termését s nagy átlagban őszinte művészi törekvésekről, becsületteljes teljesítményekről adtak tanúbizonyságot. A kiállítások nívója is az volt, amit bizvást lehet európai nívónak mondani: néhol tán gyengén sikerült, helytelen utakra tévedt próbálkozások, egyhelyben megállt s a probléma-nélküliség sekélyében rekedő únt ismételtetések, de mellettük mindjárt olyan tisztuló vagy már kitisztult értékek, amelyek mai művészetünknek legteljesebb eredményei.

Ha mégis az alábbi rövidre fogott beszámoló hangja elégedetlenkedőnek hat, az elégedetlenség nem annak szól, ami a kiállításokon volt, hanem ami nem volt. Furcsa s megmagyarázhatatlan jelenség a magyar művészeti életben, hogy amikor már mindenütt „hivatalosan elismert“ művészetté lépett elő mindaz, amit az izmusok művészetén s az izmusokból kibontakozó művészetben értünk, nálunk minden új törekvés még egyre csak a megtúrt kuriózum, egyre még idegen, otthontalan, egyre még a kelletlen fogadott kellemtelen tolakodó, egyre még az, amit könnyű s lenéző gúny-

PÁTZAY PÁL: ANYA GYERMEKKEL

SCHEIBER HUGÓ: CARNEVAL.

nyal a „hüpermodern“ jelzővel lehet elintézni. A pár év után, ami alatt a szépmultú *Alkotás Művészház*, *Belvedere* s *Helikon* a szabadabb s ugyanakkor nehezebb utakat kereső modern művészetnek igyekeztek talajt teremteni, ma ennek a fiatal festészetnek és szobrászatnak nincs helye, ahol megmutatkozzék, ahol kiállítások állandó sorával egyre magán tartsa a figyelmet.

Vétenék az igazság ellen, ha azt mondanám, hogy modern művész kiállítására azóta sor nem került. De, egyrészt az ilyen kiállításokkal túllontúl szórványosan jelentkeztek csak, minden kérezzhető program-kitűzés nélkül s úgy, hogy nyomban utána olyan művésszel állottak elő, aki nem hogy valami értelemben vehető folytatása lett volna az előzőnek, de inkább megtagadása, valósággal lehurrogása, — s mindig valami olyan gesztusnak a sejtetésével, hogy „íme, kiállítom ezeket is; ne mondják, hogy elzárkózom végkép a fiataloktól“. Másrészt meg — s a veszedelmesebb tünet talán épp ez — hogy e kiállítások során, tudatos művészetpolitikából-e vagy véletlenül, a modernnek helyére az „óvatosan modernnek“ sorakoztak fel. A szemfüles ötvenszázalékra menők, félig multba kacsintók, az ügyesek, akik az új művészet legmélyebb problémáit a közönség izlése felé csinosítgatják, akik modern külsőségek alá konvencionális hangulatok elixirjét fecskendezik, akik mondanivalóik ürességét merészséggel hazudó formalizmusokkal kendőzik el.

Nem szabad itt az „öregekre“ nehezíteni, ha fiatalosan akarnak jelentkezni s ha ez az ő fiatalodásuk többnyire félreértése s mindannyiszor rossz alkalmazása az új akarásoknak. Ha a fűszer csak, amivel ízesítik amúgy ízetlen mondókáikat, kölcsönként csillogás, amivel fakó színeiket próbálják tarkítani. — A baj az, hogy fiatalok vannak és sokan vannak, akik követik az előttük járó nemzedék e rosszul alkalmazott modernségét, s koravéne, időelőtt „klasszikussá“ nyugodva, elmúlt művészetek megszokottságaiba öltözködve, már szobatiszta vadsággal jelentkeznek szóra. S a baj az, hogy ez a szeliddé, szalónképeessé, tetszetős dekorációvá kasztrált művészet épp megszokottságával könnyebben talál utat a közönséghez, s hogy ezért s tán egyéb művészetpolitikai tendenciából, kiállításra kerülő fiataljaink csaknem mind ilyen öregek fiatalok. S ez a fajtájú fiatalság inkább rutinra megy, mint mélyről fölverekedett s tán még dadogónak ható mondanivalókra inkább alkalmas járt utat keres, semhogy utat törjön, inkább eltitkolja önmagát, semhogy levessen magáról minden hatásos idegen hatást.

Fertőszőlő Csaba Városa

AKAROM, HOGY FÉLJ, HA LÁTSZ

Nézlek, szelíden szótlanúl,
s akarom, hogy félj, ha látsz.
Koldus vagyok, de tudom, hogy az isten
gyűlölete
markolja meg lassan szivedet,
mikor, mint a zene anyagtalan
tömegei, gondolatom
átnyomul tested zárt szövetén.
Nézlek, gyűlöllek, és követlek,
szemedben tűzvész, iszonyodó
füleidben félrevert harang:
felrobbantom pilláid alatt
éjszaka az álmat, undorító
sebeinket tányérodra rakom,
ágyékodban sorvasztom el
éhhálállal unokáidat és
veszettséggel oltom be alvó
lelkiismereted
véreibeit, hogy
— mint téli hegyek utasát
a farkasok — életedet
belülről fölszaggatva hordják
szét a világba jóllakott
bendőjük rohanó melegében!

SZABÓ LŐRINC

PERLROTT-CSABA VILMOS: CIGÁNYVÁROS

FOLYÓ, HÁZAK KÖZÖTT

A roppant házak alatt, a magas kőpartok alatt
felbukkansz hirtelen. Hurrá, jó ismerős! — De ime vánszorogva, mint békés öregember,
mozogsz lassan előre. Sötétzöld tested
csendesén kigyózzva fodrozódik. Oldaladon sötét kis bódék,
uccai árúsok, megdermedt paloták unalma —
és te somfordálsz hunyorogva, mint jóllakott
vén macska a kertek alatt.

Hé, hallottátok-e — álmos,
jámbornézésű habok, hogy túl, messzi, a városon is túl,
ott, hol a kémények regimentjének már füstje se látszik,
ott, hol már a szabad rétek zöldülnek az égre,
hallottátok-e, hogy behemót karjával öelve világok
testét, él egyedül roppanttüdejű bátyátok, a tenger?
A tenger, a tenger! A végtelen égre pihegve kitégöl a melle,
a boltozatos nagy mellkasa, mint egy társtalan isten az űrben,
fel-fellélegzik s belebúg fúvó tüdejével a csillagos éjbe
s gályák hevernek szanaszéjjel, ájult rimánkodó bogárcák — — — —

KOMLÓS ALADAR

Kut. 1926. I. évf. 1. sz.

birkózo kimenetelei az Európa-bajnokságra

(A Magyarország tudósítójától.) A Birkózo Szövetség tudvalevően már kijelölte az április 4-7-én Dortmundban megtartandó birkózo Európa-bajnokság magyar résztvevőit. Mint értesülünk, a *Testnevelési Tanács megszavazta mind a hat résztvevő és a kísérők* (Varga Béla, Csillag Miklós, Pillitz Nándor) *költségeit*, úgy, hogy Magyarországot teljes gárda képviseli Dortmundban.

Kizárólagos bokszklub alakult a Fodor-iskolában

(A Magyarország tudósítójától.) A Fodor vívóteremben megalakult a Magyar Boksz Klub, amely kizárólagosan bokszlással fog foglalkozni *s céljül azt tűzte ki, hogy az ökölvívás sportját az intelligens ifjúság körében terjessze el.* Az érettségizett rendes tagokon kívül középiskolásokat is felvesz ifjúsági tagjai közé. A klub elnökévé Bessenyei Zénót, társelnökévé Vojnich Miklóst, igazgatóvá Fodor Istvánt és Erdős Lászlót választották.

Perrott Csaba Vilmos Képei

Perrott-Csaba Vilmos festőművész, akitnek új képeit ma délután megnyíló kiállításán mutatja be a *Tamás Galéria*, Nagybányáról indult — Párizsba ment és párizsi útjáról mindig Nagybányára tért meg. Ténylegesen is és szimbolikusan is. A fel-feldobott kök. új impulzusokat Párizsban kap, de ezeket mindig Nagybányán érleli meg.

Nagybánya osodulatosan gazdag naturalizmusából fakadnak *Perrott-Csaba* érzelmi és drámai erejű színei — művészoltnak lényege. De talán legelső a magyar festők között, aki érzi, hogy a naturalizmus és impresszionizmus elért eredményein túl új célokért kell küzdenie az ő generációjának, az új művészi nyelvet kell keresnie, amelyen mindenki számára érthetően lehet majd elmondani az új dolgokat.

Igy kerül Matissehoz s így járja végig a fejlődésnek azt a nagyszerű útját, amelynek néhány állomásáról ma megnyíló kiállításán egy-egy kép tájékoztat. A buja zöldekkel festett tájkép után a sóját tömbökből épített párizsi képek, azután érdekes alakos kompozíciói, majd legértekebb eredményei: *csendelelei*.

Ezek között is a legújabbak, az *elmúlt fél nagybányai termése*. A fehér téli világ kivilágosítottá színeit. Érdekes, hogy nem egyetlen — nagyon szép — téli táj adokumentálja ezt, hanem leginkább csendelelei. Ezeken kompozíciós törekvései útján eljut a kubizmus legújabb párizsi eredményeihez anélkül, hogy valami is kölcsönvenne onnan. A maga útját járja. Rendkívül tudatos művész, aki től a kísérletezések korán határozott stílus kialakításához érkezett.

Mintegy húsz képet állított ki az intim hatását teremben, néhány az új magyar diktúra leesebb és legértekebb alkotásait közé tartozik. Csendelelein kívül háromalakos kompozíciója és cigánylányakijátoltszik nekünk különösen. Ezen a kék és barna színnek előkelően egyszerű összhangja gyönyörű. Európai értékű és tisztán magyar művészet ez, nagyszerű híd Nagybányától Párizsig. (m—j)

Perrott Csaba Vilmos

RT

Légfegyveres vb

Papanitz Zoltán aranyérmes

A Budapest Sportsarnokban vasárnap befejeződött az V. légfegyveres világbajnokság küzdelemsorozata. A hétvége kellemes eseménye: a légpisztolyosok küzdelmében Papanitz Zoltán szerelte meg a világbajnoki aranyérmét. A zárónapon nyolc számban hirdettek végeredményt, s a futóvadióvókat leszámítva ezúttal a nőké volt a főszerep.

Híába várták sokan a magyar utóvadióvóktól, hogy feledtetik az enyhén szólva is halvány zombati szereplésüket, vasárnap em sikerült lényegesen javítaniuk a helyzetükön. Így bekövetkezett az, amire már nagyon rég vártak: a szakág honi képviselői erem nélkül maradtak a világbajnokságon.

Iérmészetesen még sok szó esett a légpisztolyos Papanitz Zoltán szombati győzelmeről, amellyel végtépp bebizonyosított, hogy a magyar válogatott nem féltődalis.

— A Magyarországon kevésbé lépszerű koronglövészetet leszámítva két év leforgása alatt minden szakágban nyertünk világrésnyit — mondta némi büszségeggel dr. Hammerl László szövetségi kapitány. — Női pisztolyosok és férfi puskában a nyári játékokban a magyar válogatott EB-n, futóvadióban a mári-

ciusi légfegyveres Európa-bajnokságon, női puskában a tavalyi suli világbajnokságon, gyorsütővel pedig az 1985-ös eszéki EB-n nyertünk legutóbb aranyat. Papanitz győzelmeivel tehát teljes lett a kör.

Férfi légpisztoly: 1. Papanitz Zoltán 683,3 kör. 2. Tóth Tamás 575,0 kör. 3. Szabó László. — **Csapat:** 1. Szovjetunió 1792,0 kör. 2. Magyarország (Papanitz, Tóth, Szabó) és Svédország 1731 kör. — **Légfegyveres futóvadióvó:** 1. Tricoire (francia) 386,0 kör. 2. Péni István 373,0 kör. 3. Solti Attila. — **19. Doleschall Andorás** — **Csapat:** 1. Csehszlovákia 1131,0 kör. 2. Magyarország 1105 kör. — **Női légpisztoly:** 1. Brajkovics (jugoszláv) 489,0 kör. 2. Ferencz Agnes. — **Női légpuska:** 1. Balogh Páma. — **Csapat:** 1. Szovjetunió 1141,0 kör. 2. Magyarország 1118 kör. — **Női légpuska:** 1. Leceva (bolgár) 489,0 kör. 2. Forján Eva. — **Csapat:** 1. Bulgária 1171,0 kör. 2. Magyarország 1163 kör.

Junior Világ Kupa. 5. Győrlik Csaba 575,0 kör. 6. Pethő László. — **Csapat:** 1. Bulgária 1713,0 kör. 2. Magyarország 1710 kör. — **Leány légpisztoly:** 3. Szentiványi Zsuzsa 375,0 kör. 4. Kozári Edit. 9. Farkas Andrea. — **Csapatban:** 1. Bulgária 1124,0 kör. 2. Magyarország 1112 kör. — **Leány légpuska:** 8. Lakatos Andrea 386,0 kör. 9. Zakor Andrea. — **Csapat:** 3. Magyarország 1132 kör.

A junior VK éremtáblázatán Bulgária vezet az élen (3, 2, 2), Magyarország a hetedik lett — három ezüstéremmel és négy bronzal.

ank Xerox maratoni

Futófesztivál a Ligetben

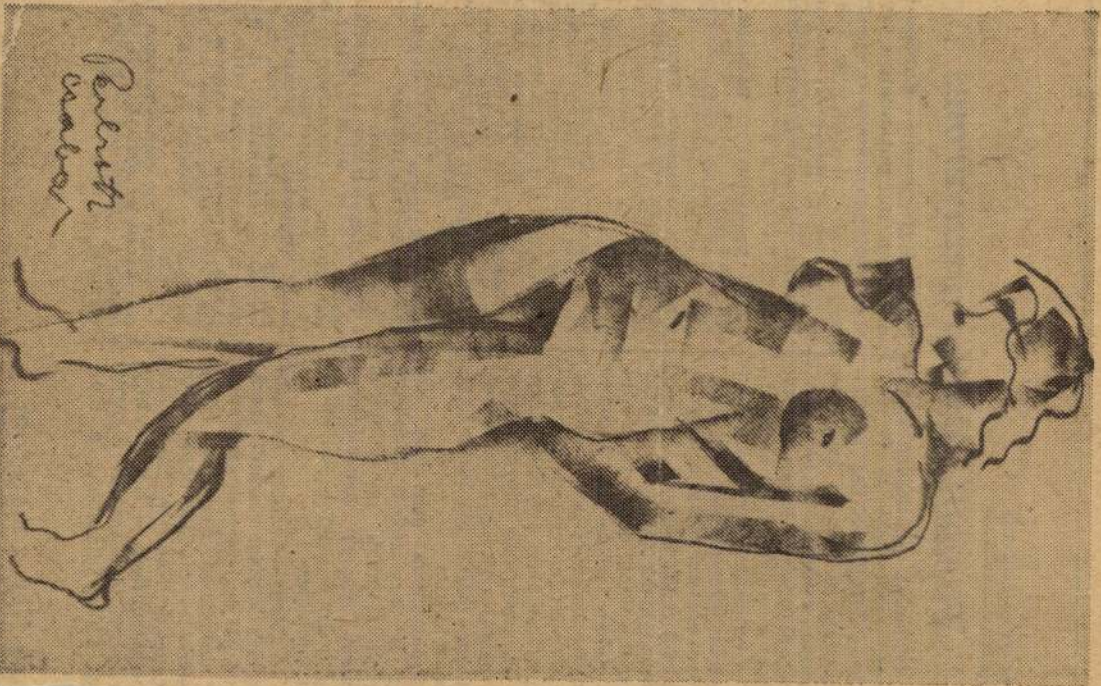
Háromfelvonásos futófesztivált szerveztek a fővárosiakat érdeklő emberek számára a Ligetben. A versenyen részt vevők számára a szervezők különleges ajándékokat is készítettek. A versenyen részt vevők számára a szervezők különleges ajándékokat is készítettek.

nos budapesti lakos Polski Flak... a versenyen részt vevők számára a szervezők különleges ajándékokat is készítettek.

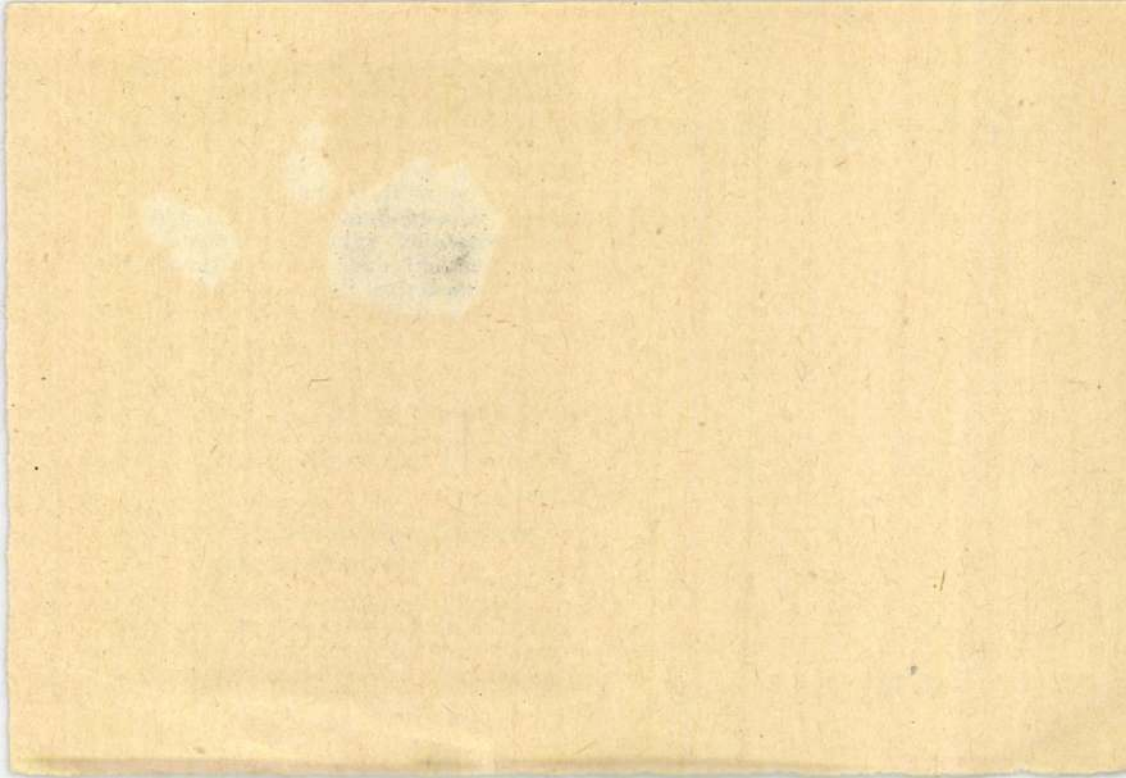
Perrott Csaba

Hétfő, 1987. október 26.

A Magyar Nemzet Galériája

Perrott Csaba: Női akt (A Nemzeti Galéria gyűjteményéből)

Perltrott Csaba Vilmos

— Beomlás fenyegeti a nagybányai festőakadémia épületét. A nagybányai híres festőiskola nagyon válságos helyzetbe került. Az állam évek óta nem fizeti az ígért szubvenciót, úgy hogy az épületet sem tudják karbantartani. A telep főépülete olyan rozoga állapotban van, hogy már beomlással fenyeget és Mikola András igazgató Kolozsvárra utazott, ahol gyűjtés útján igyekszik annyi pénzt összeszedni, hogy a legszükségesebb tatarozásokat elvégezze.

— Képkiallítás. A Lipótvárosi Társaskörben (Lipót-körut 1.) helyiségében Perltrott Csaba, Kmetty Károly, Iványi-Grünwald, Márk Lajos és Gräber Margit rendeztek kollektív kiállítást műveikből. Nyitva délelőtt 10—2 és délután 4—8.

— Magyar művész arcképe a pápáról. Senyei József festőművész, László Fülöp neves tanítványa, ki hosszabb idő óta a külföldön szerez a magyar művészi névnek újabb megbecsülést, legutóbb a kormányzó arcképét festette, jelenleg Rómában Öszentsége arcképét festi meg a Szent Benedek-rend budapesti reálgimnáziuma részére. A kép külön érdekessége, hogy a pápát teljes ornátusban fogja ábrázolni, mert ilyen kép XI. Pius pápáról még nem készült.

W.M. 1932. XIV. 24.

I No
The Ministry of St

St.

St. Stephen's
St. Stephen's

A TAMÁS-GALÉRIA
CXXXVII. KIÁLLITÁSA
V., AKADÉMIA UCCA 8

Van szerencsénk tisztelettel meghívni

PERLRÖTT CSABA VILMOS

FESTÖMŰVESZ

KIÁLLITÁSÁRA,

amely november hó 22-én vasárnap délelőtt
10 óraker nyílik meg. Nyitva november hó
30-ig naponta d. e. 10-től 2-ig, d. u. 4-től
6-ig, vasárnap 10-től 2-ig.

Ez a meghívó a megnyitás napján érvényes.

Ernest Drayard:

A büszke apa

(Amerikai elbeszélés)

A baj azon a napon kezdődött, amikor Middletown lakossága 241.575 fő-ről 241.579-re nőtt. Az apát Brander Albertnek hívták.

A négyes ikrek mindegyike fiú volt és szüleit nem tudtak megegyezni a nevük felől. Albert magasztos neveket akart a fiai számára, a legszebb és legpompásabb neveket, amelyeket valaha is kitaláltak. Felesége azonban afféle családias és régidivatú neveket szeretett volna, mint Henrik, Artúr vagy Dávid.

— Nem — mondta Albert határozottan —, jobb neveket fogok találni nekik.

Hozzá is fogott a kereséshez. Aznap délután félőtkor kezdte meg a kutatást. Éjfélkor még mindig nem találta meg, amit akart. Bence volt azonban egy üveg whisky és egy tőkéltesen idegen emberrel tőkéltesen ismeretlen utcákon ment egy olyan éjszakai mulatóba, amely ugyancsak tőkéltesen ismeretlen volt neki. Tíz percel egy óra előtt Albert elmondta az idegennek, mi nyomja a szívé.

— Tegyük fel, hogy volna négy fiad, öregem, milyen nevet adnál nekik? Négy remek, meghökentően új nevet akarok. Jól gondold meg, mielőtt felszelsz. Most megcsinálhatod a szerencséd!

A másik két további pohár whiskyt ivott meg, mielőtt gondolkodott. Aztán így szólt:

— Nem mindennapi neveket? Én aztán mondom, pajtás! Danof, Dalag, Dirich és Durbi.

— Ezeket még sohasem hallottam — mondta Albert, akinek tetszett a nevek muzsikája.

— Én sem — mondja az idegen. — Hanem azért szép nevek, olyan szépek, akár az éjféle nap, dallamosak, mint a harangzúgás: Danof, Dalag, Dirich, Durbi.

venhat napra. Feleségemet és magamat is számítva, összesen hatan vagyunk és hat ágyra volt szükségünk!

Az igazgatónak egyetlen arcvonása sem rándult meg. Albert orra alá tartotta a négy táviratot.

— Nos? — kérdezte Albert.

— Ön sajtómagá megállapította, hogy a szobarendelések helyesek voltak — szólt az igazgató.

— Hát persze! Négy fiú, négy szoba, négy ágy. Hogy az ördögbe számít tizenyelet?

— Talán volna szíves elolvasni ezt — mondta jéghidegen az igazgató, a falon függő bekeretezett jegyzékre mutatva. Ez állt rajta nyomtatásban:

NEMZETKÖZI SZÁLLODAI TÁVIRAT-REJTJELKULCS

Összedíltotta a Szállótulajdonosok Nemzetközi Szövetsége

alba	1 szoba 1 ágygal
albadue	1 " 2 "
arab	1 " 2 "
abec	1 " 3 "
belab	2 " 2 "
birac	2 " 3 "
bonad	2 " 4 "
ciroc	3 " 3 "
carod	3 " 4 "
calde	3 " 5 "
caduf	3 " 6 "
casag	3 " 7 "
dandil	4 " 4 "
dalmé	4 " 5 "
dandof	4 " 6 "
dadalag	4 " 7 "
dirich	4 " 8 "
durbi	4 " 9 "

Brander Albert végigolvasta, aztán előlül kezdte. Fiai tehát chiffre-szavak voltak, szállodai szobarendelési rövidítések — olyan fiúk, akiknek a végösszege 16 szobát és 30 ágyat jelentett!

Olyan nagyon büszke volt a nevékre — ezekre a nevékre, amelyek szépek voltak, mint az éjféle nap és dallamosak, akár a harangzúgás...

Megtört emberként tért haza. Egy késő éjszaka, amint éppen egy templom mellett haladt el, egy kissé tántorgó ember jött szemközt vele és tele torokkal énekelt. A nótá szövege valahogyan így hangzott:

Példás vitéséggel és talpraesett magatartásával tünt ki a Storozevoje község környékén vívott harcokban Gyurgye Zsarkó honvéd.

1942 augusztus 6-án egyik zászlóaljunk rohamos tagja többszöri kísérlet után sem tudott előrejutni a rendkívül szívfosó védett Storozevoje község főtáncán. A támadást egy ellenséges géppuska, valamint egy golyószóró tartóztatta fel, amelyek az egyik ház romjai között igen kedvező állásból tartották heves tűz alatt a megközelítő vonalakat. Gyurgye Zsarkó honvéd a megtekintet támadás előrelendítése céljából önként vállalkozott a két veszedelmes tügéppáratlanlanná tételére. Egymagában megközelítette az ellenséges fészek és pontosan hajított kézigranátáival sikeresen hajította végre vállalkozását.

Később megmentelte egyik súlyosan sebesült bajtársát, akit négy vörös katoná támadott. Gyurgye habozás nélkül rárohant a négy szovjet katonára és kettőt puskatűssel agyonvert, kettőt pedig megfutamtított.

Hősies példája kiválóan lelkesítő hatással volt bajtársaira. (MTI.)

Öntevékeny magatartásával és bátor talpraesettségével érdemelte ki

Magyar hősök

előjárói és bajtársai elismerését Barótk Pál őrmester, az egyik honvéd zászlóalj kurtóse.

1942 szeptember 9-én a Storozevoje birtokbavételeért vívott harcok alatt az ezredparancsnokság harcálláspontjára rendelték az összeköttetés fenntartására céljából. Ott parancsot kapott, hogy löszert vigyen előre az elől küzdő egységekhez. Ezt a parancsot a leghévesebb ellenséges tűz ellenére is példás kötelességtudással teljesítette. Visszatérése közben egy parancsnok nélkül maradt géppuskás szakaszra bukkant. Barótk haladéklatlanul átvette a szakasz felett a parancsnokságot, majd azt egy közben felismert oldalsó szovjet földerőd megsemmisítésére harcba vetette. Erős türrajtaúttal ártalmatlaná tette a földerődöt, az nyomban megszállotta s onnan vett részt géppuskával a további harcban. Ebben a veszélves és elszigetelt helyzetben egészen esztig kitartott a biztosította zászlóaljának szárnyát és lehetővé tette a zászlóalj álcosporítottását, valamint későbbi sikeres betörését, valamint kétbőbőlyen az ellenség háta mögé vezetett a meghozta a teljes sikert.

Dr. Miskolczy Hugó kilépett a MÉP-ből

— A keresztény gazdasági élet szolgálatában vállalt tisztességemmel kapcsolatban személyemet alapítványi támadások érték. Ezekkel a támadásokkal a bíróság előtt fogok leszámolni. Miután nem akarom azt, hogy a vádak bírói tisztázásáig pártomat személyilem keresszül esetleg szintén alapítványi támadások érthessék, a magyar élet pártjából a mai napon kiléptem.

A pénzügyminiszter rádióbeszéde a takarékoságról

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Lajos pénzügyminiszter vasárnap 12 óra 55 perckor Budapest I. hullámhosszán rádióbeszédet mond.

Felsőházi tag- és póttagválasztások

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A felsőházi törvény értelmében a felsőházi tagjainak egyes csoportjait még az 1942-es év folyamán választás útján meg kell újítani. E választások során be kell tölteni:

a) azokat a felsőházi tagsági helyeket, amelyekre megválasztott felsőházi

**A TAMÁS-GALÉRIA
LXIX-IK KIÁLLITÁSA**
V, AKADEÉMIA UCCÁ 8

Van szerencsénk tisztelettel meghívni

Perlrott Csaba Vilmos
f e s t ő m ű v é s z
gyűjteményes kiállítására,

amely március hó 1-én, vasárnap délelőtt
10 órakor nyílik meg. Nyitva március 15-ig,
hétköznap délelőtt 10 órától délután 6-ig
és vasárnap délelőtt 10 órától 2 óráig.

**És a meghívó a kiállítás bár-
mely napján két személyre
b e l é p ő j e g y ű l szolgál.**

TAMÁS - GALÉRIA KIÁLLÍTÁSAI

936 FEB 27 A K A D É M I A U. 8. FT.

INÉKÜLOZHEFETLEN

LETNÉK
TESTEK

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Előadályokhoz

2

Dr. Quercus, m. 2. 45

TAMÁS GALÉRIA BUDAPEST
AKADEMIA UCCÁ 8 TELEFON 125-423

NYITVA 10—6 VASÁRNAP 10—2

LXXXIX. KIÁLLÍTÁS

Van szerencsénk tisztelettel meghívni

Perrott-Csaba Vilmos

f e s t ő m ű v é s z

gyűjteményes kiállítására

mely november hó 14-én, vasárnap
délelőtt 10 órakor nyílik meg. Nyitva
november hó 29-ig.

Ex a meghívó a vernisszage napján
2 személyre belépőjeggyel szolgál.

Mr.
Friedrich Schuman

Dr.

H. Munkacsy ut. 45. T. 110

meglátászik, a naturahizmus önmagával
vívott ama küzdelem, hogy a képzelet
átalakító erejének nagyobb szerepet
juttasson.

Farkas Zoltán

Fordítások

EGY FÉRFI

A MULTJÁRA BORUL

Maurice Constantin-Weyer regénye
Kallay Miklós fordítása — Genius

Ez a Goncourt-díjas regény, amely
egy «kanadai hőseposznak» hatodik,
de nem utolsó, bár mindenképp ön-
álló kötet, új hangjánál, vonzó témá-
jánál és sajátos illuzóhíjánál fogva
nálunk is számot tarthat az érdeklő-
désre, s a Genius bizomnyal legjobb-
multjára emlékezett, amikor ezt a
szép könyvet karácsonyi kiadványai
közé iktatta. Hőse, egy francia kivián-
dortó, aki maga meséli el, mint vállk.
részen kalandvagyból, részben Ka-
nada fejlődése révén, részben egy
csalfa ír nő miatt, cowboyból far-
merté, prémvadászá, halássza s végül

őszinte patoszában egyszerű és villa-
gós. Emil Ludwig súlyos feladatokkal
terhel meg a történelmet. Ugy érzi:
nem elég bírálni és leírni. A történe-
lem szabjon irányt a jövőnek s hasson
közvetlenül a jelenre azzal a móddal,
ahogyan a multat magyarázza. Legyen
a történelem több, mint az «élet ta-
ritómestere»; legyen a történelem az

élet szíve és agyveleje egy szerte.
Ez Emil Ludwig igazsága s a «Tizen-
négy július» olykor túlszínes patosza-
ból így bontakozik ki egy új humaniz-
mus, amely lemond az igazság és való-
ság logikai értékéről, hogy az élet szol-
gálatába állíthassa *erkölcsi* értékü-
ket. A tudományt persze másképen
közzeljük el és másnak kívánjuk. De
ebben a könyvben nem tudományról
van szó, hanem Európa kollektív lel-
kiismeretéről.

Szántó Rudolf

PERLROTT CSABA

MŰVÉSZETE

Dante-kiadás

Ez a szépen és gondosan kiállított
könyv három részből áll. Bornemisza

Magyar 1930. Jan. 1.

Torlóni Csaba Vilém

Emil Ludwig azt mondja: nem, mert ez nem volna magyarázat, csak a válság elodázása. S a magyarázat, amely kielégít és felszabadít a kérdés tompa nyugtalanúsága alól, fontosabb az igazságnál, sőt fontosabb a valóságnál is. De mit is jelent az Emil Ludwig-féle «új történetiro» számára ez a két óriási absztrakció: igazság és valóság?

Emil Ludwig az igazságot nem keresi, csak megtalálja. Valami isteni *charisma* inspirálja őt; lebontja a tézis igazságról, mint Michelangelo, aki nem mintázott, hanem csak leszedte a márványt a szoborról, amelyet belelátott a nyers tömbbe. Emil Ludwig nem hiszti, hogy az igazság asszony, akit udvarlással kell meghódítani. Számára az igazság kezdettől fogva elrendelt szerető, akit nem meggyerni, csak megőrizni kell.

Az ilyenfajta igazság persze csak néveben hasonlít a szak-történetiro igazságához. Ez az igazság nem a történelmi valóságból nőtt ki; a priori megszagahoz. Ez az igazság nem a történetiro, hanem a történetiro. De éppen ezért csak

oly bizonyos iatitja meg, mint az aszmatlan nagyvárók ujjongását és ré-

De Emil Ludwignak, sajnos, történelmi filozófiája is van. Ez az író vallja, hogy a világ-történelem menetet nem a Heraklitos «össze-visszahányt szemétdombja», hanem Hegel objektív szellemtudatos erej irányítja. Persze kissé zavarba ejt másik sürün hangzóttott elvével, amely az elcsönök majd nem ellentété: «Marx teóriáját a gazdasági erők determináló erejétől nem fogadhatjuk el s inkább kell hinnünk a zsenialis egyes embernek döntő befolyásában.» Végül harmadik alapelvek «a normális gátlástól való felelem» megszüntetését ajánlja, az egyéniség teljes meglatását és leírását, — a hőst, büneivel és gyengeségeivel együtt, mert «emberi közelségbe csak ez a teljes öszintesség hozhatja a világ-történelem nagy figuráit.»

Történelmi munkáinak mindez nem sok, még kevésbé eredeti. Ludwig nem is marad hi saját tetelehez. Nyomatékosan tiltakozik az olcsó magyarázat ellen, hogy a világ-történetiro «végzetes és személytelen hatalmak» idéz-

Céza és Kassák Lajos kurtá előszavaiból, a Perltől Csaba Vilmos írta rövid önéletrajsból és ami a legfontosabb: harmáncharom egészoldalas kép-reprodukczióból. Egy feltűnéstől kezdve állandóan figyelemreméltó, sőt az első sorokban érvenyesülő művészi-gyönyörgő küzdelmes eredményeinek összefoglalásával mely betekintést nyújt az elmúlt 30 év magyar festészetének kialakulásába, melyben fölötté bonyolult szerep jutott a párisi művészeti befolyásának. Perltől Csaba Vilmos a nagybányaiakra következő ama festő-nemzedék tagja, amelytől minden megállás, minden hazai epigonkodás távol-állott. A naturalizmus és impresszionizmus emlekein nőtt fel, de nem volt halásan meggértó gyermeké, úgyhogy a legígéretesebb nyugatra kergette, ahol a postimpreszionizmus forgatagában keresett megváltást: olyan kifejezési módokat, amelyek forrongó nyugtalanúságot kielegítettek. Maga is helyesen hangsúlyozza, hogy Mathisse volt a legnagyobbat hatással. Meglehetősen verbó egyénisége nem igen tudott megbarátkozni az elvontabb művészeti irányokkal, az az önmagával való küzdelem pedig, amely majdnem minden művészt

érzelmű állapotokon keresztül győz meg, — s nem is győz meg, hanem szüngerrel.

Igazság és valóság, — ennek a két fogalomnak magyarázatán fordul meg Emil Ludwig metafizikája. A logikát zavarba lehet hozni a kérdéssel: mi az igazság? Es a történetírőt, sőt a történelmet ugyanúgy zavarba lehet hozni a kérdéssel: mi a valóság? Nincs felelet. A valóságot nem ismerheti meg senki s a relativitást éppen a történelmi valóság keretében már jóval Elnstein előtt felfedezték. Nem ismerjük az első okot és a végső következményt, — csak azt ismerjük, ami a kettő között van.

Ez az Emil Ludwig ismeretelmlete, ami persze inkább a megismerhetetlen elmélete. De akiben ennyire meggyőzt a kétekkedés, az akaratlanul is rákényszerül, hogy ebből az általánossá fajult relativitásból a legszeléségesebb történetírói abszolútizmust építse fel. A valóság megismerhetetlen, — nincs tehát értelme, hogy a tények és adatok állvalóságához rászszkadjunk. A valóságot építeni kell; új, konstruált valóság hordozható csak az új igazságot. Mi ez az igazság?

világvarosok vizitói, egy-egy elhatározott paratlannul finom analízise, — mindez együtt egy grandiózus történelmi forgozinpád. A nagyszabású reporter, a professzionátus telekelemző és a minden hatást jóhismerő szinpadi rendező együtt írta ezt a könyvet.

De Emil Ludwig történelmet írt, vagy legalább is — *történelemről* írt s itt egészen más perspektívába kerül a «Tizennegy július», Emil Ludwig magyaráz, hogy ítelhessen s ítel, hogy utat mutasson a jövő felé. Peldátlannul nagyigényű tehát — nem a munka, de az író. Van-e ennek a nagyigényűségnek objektív alapja?

Az író írói tehetségében, vizios erejében bizonyára. Aki kénytelenségből átvágtat magát a haborus szakirodalom irtozatos tomegének egy részén, az fenntartás nélkül elismeri, hogy Emil Ludwignál tisztában, magyarázóban élességgel s áttekinthetőbben senki meg nem írta e harminc nap történetét. Embert porticiból a világháború urainak lelki arcképcsarnokát lehetne összeállítani Személyes és személytelen erök összecsapását, intrikákat, magas helyen álló kis emberek veszedelmes, mert féltig-tudatos vágyait épp

tek fel. Nem, — néhány tucat hitvány diplomata feles mindent, akik — írja — «*ebben az időben mind fellek egymástól és mindenkítől.*»

De — *miért fellek?* Egymás hibáitól és erényeitől aligha fellektek, hiszen ezek mindnyájukban közösen megvoltak, — legfeljebb a hiba és erény keveredési aránya különözött. Éppígy adós marad a kielégítő magyarázattal, mikor a szocializmus haborus széthullásáról ezt írja: «*Európa kormányai becsapték nepeiket.*» Miért törték a nepeket, hogy becsapják őket? Miért nem bantották fel a munició raktárakat, miért kellett elöb elveszteniök a haborus történelmet? Hol van az erény és erény döntő ereje, ami kor nagyon erényes és kitünő emberek értolevere megszavazzák a hadihitelesket Párizsban, Londonban, Berlinben, Bécsben és Budapestben, — kétségbeesés és megalazottan, de megszavazzák? Nem egyszerűbb, logikusabb és elfogadhatóbb a föltevés, amely értolehetlen, vagy legalább is máig kiküszabtatannul maradt erökkel magyarázza Európa négy éven át tartó permanens

Perlróti Csaba Vilmos

festő

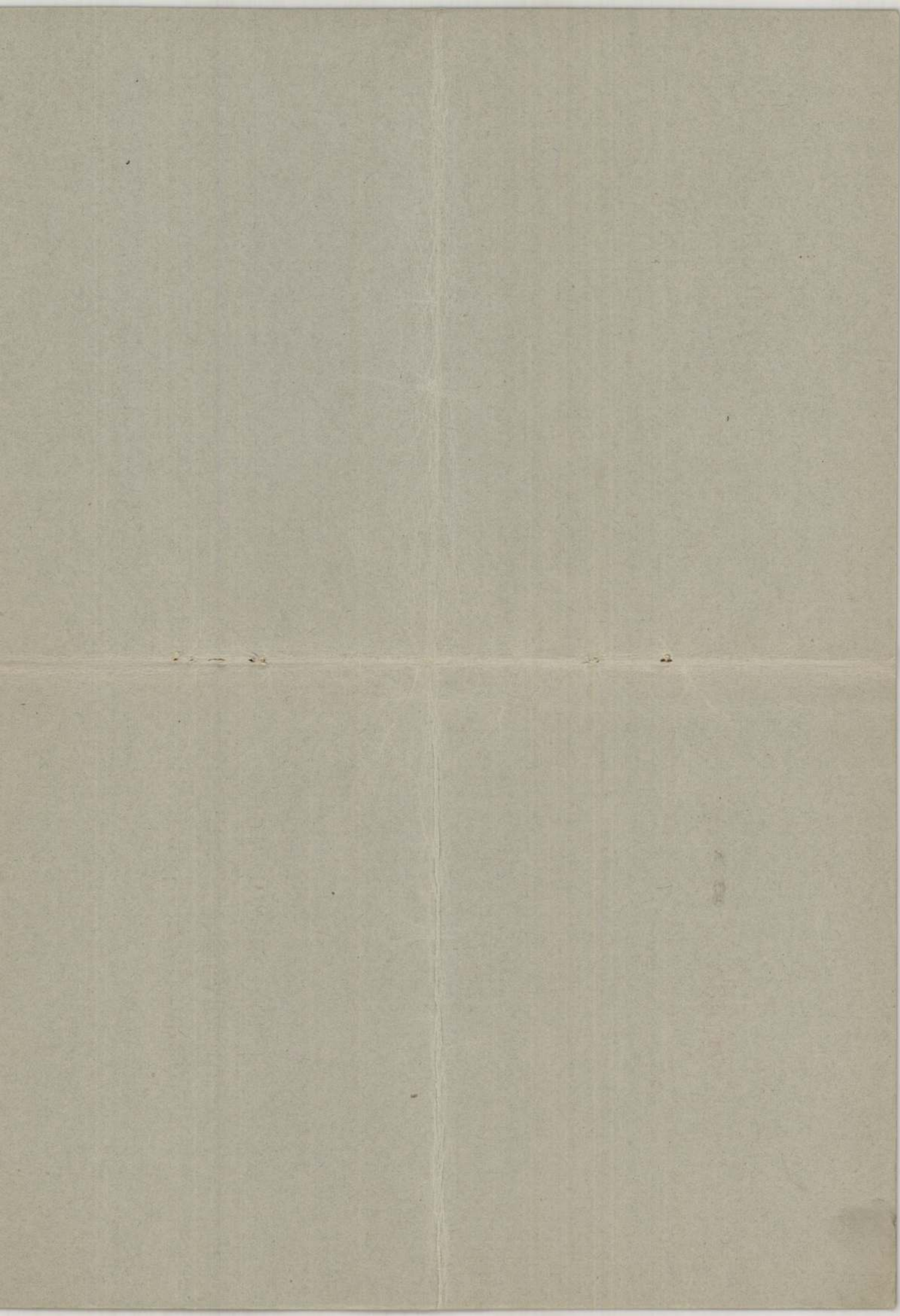
A továbbiakkal

LEGRÁDY TESTVÉREK R. T.
NYOMDAI MŰINTÉZÉST
NYOMÁSA, BUDAPEST

GRABER MARGIT,
PERLRÓTT CSABA VILMOS
ÉS SZOBOTKA IMRE
GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSA

1947. MÁRCIUS — ÁPRILIS

V. ERNST MŰZEUM
VI., NAGYMEZŐ-U. 8.

89. „Csendélet könyvvel” olajfestmény	1200.—
90. „Kilátás a Szajnára”, olajfestmény	2000.—
91. „Csendélet hegedűvel”, olajfestmény	2000.—
92. „Buddhatej virággal”, tempera	2000.—
93. „Anya gyermekével”, olajfestmény	4000.—
94. „Festő családjával”, tempera	2400.—
95. „Noire-Dame”, olajfestmény	1600.—
96. „Tájkép”, olajfestmény	1000.—
97. „Bántalmi táj”, olajfestmény	3000.—
98. „Fák”, olajfestmény	1000.—

ELŐCSARNOK.

PERLROTT-CSABA.

99. „Női akt”, rajz	200.—
100. „Menekülők”, pasztell	250.—
101. „Álló női akt”, rótlirajz	200.—
102. „Asztalírótság”, pasztell	400.—
103. „Tükör előtt”, olajfestmény	3000.—
104. „Női akt”, rótlirajz	200.—
105. „Női aktok”, pasztell	300.—
106. „Pihenő nő”, olajfestmény	2000.—
107. „Gettó kórház”, pasztell	400.—
108. „Compositio”, pasztell	350.—
109. „Szerelemspár”, pasztell	250.—
110. „Deportált nő”, olajfestmény	1800.—
111. „Téli táj”, olajfestmény	500.—
112. „Mezei virágok”, olajfestmény	500.—
113. „Keriben”, pasztell	200.—
114. „Ülő női akt”, rajz	200.—
115. „Női akt”, tusrajz	200.—
116. „Festő családjával”, pasztell	350.—
117. „Álló női akt”, tusrajz	200.—
118. „Háttal álló női akt”, rajz	200.—
119. „Ülő női akt”, rótlirajz	200.—
120. „Ülő női akt”, tus-szénrajz	200.—

GRABER MARGIT, PERLROTT CSABA VILMOS ÉS SZOBOTKA IMRE GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSA

1947. MÁRCIUS 29. – ÁPRILIS 13.

V. ERNST MŰZEUM
VI., NAGYMEZŐ-U. 8.

61. „Hajós járás”, olajfestmény 2000.—
 62. „Aranykalászkok”, pasztell 900.—
 63. „Víz partján”, olajfestmény 2500.—

III. TEREM.

PERLRÖTT-C S A B A.

64. „Halas csendélet”, olajfestmény 2200.—
 65. „Társalgás”, tempera 2800.—
 66. „Őszi tájkép”, olajfestmény 2500.—
 67. „Citromos csendélet”, olajfestmény 2700.—
 68. „Csobánkai tájkép”, olajfestmény 1800.—
 69. „Asszony kutyával”, tempera 1800.—
 70. „Őszi gyümölcsfák”, olajfestmény 1200.—
 71. „Csendélet szoborral”, olajfestmény 2800.—
 72. „Asztalnál”, olajfestmény 2000.—
 73. „Gyümölcsfák”, olajfestmény 2000.—
 74. „Csendélet virággal”, tempera 1500.—
 75. „Csendélet csészével”, olajfestmény 1700.—

IV. TEREM.

PERLRÖTT-C S A B A.

76. „Fűzfa”, olajfestmény 1000.—
 77. „Barackfák”, olajfestmény 2500.—
 78. „Kékruhás nő”, tempera 2000.—
 79. „Templom”, olajfestmény 800.—
 80. „Hegedűs csendélet”, tempera 1800.—
 81. „A festő”, olajfestmény 1200.—
 82. „Patak partján”, olajfestmény 2000.—
 83. „Feketeruhás nő”, tempera 3000.—
 84. „Reggelizők” tempera 2500.—
 85. „Csendélet női fejjel”, tempera 1000.—
 86. „Gyümölcszedők”, olajfestmény 2500.—
 87. „Erkély”, olajfestmény 1500.—
 88. „Eső után”, olajfestmény 2500.—

28. „Freskóterv”, pasztell	500.—
29. „Tanulmányok”, krétarajz	300.—
30. „Varró nő”, szénrajz	250.—
31. „Lányok”, szénrajz	250.—
32. „Rajzok anyámról”, krétarajz	300.—
33. „Műhelyben”, krétarajz	250.—
34. „Nyitott ablaknál”, krétarajz	250.—
35. „Kátyavető”, krétarajz	200.—
36. „Freskóterv”, tempera	2500.—
37. „Freskóterv”, tempera	3000.—

II. TEREM.

S Z O B O T K A I M R E.

38. „Horgász”, olajfestmény	2500.—
39. „Mogyorószedés”, olajfestmény	3500.—
40. „Ösvény”, olajfestmény	1800.—
41. „Kert”, olajfestmény	1800.—
42. „Nádas Dunapart”, olajfestmény	1000.—
43. „Kert ősszel”, pasztell	1000.—
44. „Havas önarckép”, olajfestmény	2000.—
45. „Dunapart”, pasztell	900.—
46. „Műteremablak”, pasztell	900.—
47. „Égbenyuló fák”, pasztell	1000.—
48. „Viola”, pasztell	Mgt.
49. „Nyírfák”, olajfestmény	2000.—
50. „Gát”, olajfestmény	1600.—
51. „Vihart szímatol a Szürke”, olajfestmény	2500.—
52. „Dömsödi táj”, pasztell	800.—
53. „Emberke, hová mégy?”, olajfestmény	2000.—
54. „Növendékták”, pasztell	900.—
55. „Őszi tarló”, pasztell	900.—
56. „Öböl”, pasztell	900.—
57. „Esti halászat”, pasztell	1000.—
58. „Dömsödi part”, pasztell	900.—
59. „Nyírfák”, pasztell	900.—
60. „Vízükör”, olajfestmény	1200.—

HÁROM FESTŐ

ELŐSZÓ

PERLRÖTT-CŠABA VILMOS most kiállított legújabb képeit nem lehet nem történeli távlatból nézni. Nemcsak azért, mert a modern magyar piktúra négyévtizedes múltjának az ő ugyancsak negyvenéves munkássága egyik fontos történelmi tényezője. Sokkal inkább azért, mert friss ízekből duzzadó, ma is nyugtalanul fiatal piktúrája elének idézi a múltnak izgatón heves problémaérzékenységét, elszánt, meg nemalkuvó harcikérvét. Ma is eleven és termékeny tartalma festői világának a cézanne-i ihletű kompozíciós sűrítés, s frissen él benne a kubizmus szaggatott, geometrikus tér és forma-tagoltságának ritmus-érzéke. Mindezt az élmény heves szenvedélye, s a kifejezés egyéni meggyőző ereje teszi hitelessé. Emellett olyan drámai tartalmakkal való gazdagodásról s lírai elmélyülésről is beszámol ez a kiállítás, mely eredményekben gazdag művészi pályájának újabb magasságai felé mutat. „Szomorúság” c. képére s „Anyagyermekkel” c. nagy kompozíciójára utalunk. S hogy ez a sokszor nyers beszédű, indulatos temperamentumú művész milyen gyöngéd is tud lenni, arról itt kiállított tempera és pasztell csendéletei mindenkit meggyőzhetnek.

SZOBOTKA IMRE is a kubizmus stílusarcait végigharcolva érkezett el „izmusokon” és elméleti problémáztatásokon felülemelkedő érett stílusához. Fejlődése folyamán a kép kubista, geometrikus organizmusa egyre líraibb, sejtelmesebb tartalmakkal telítődött, míg végül a stílus-önkénti uralmát az érzelmi önkénytelenség szabadsága váltotta fel. Kubista múltjának mégis sok, értékes tanulságot köszönhet mai piktúrája: a tér és formaproblémáknak s a kép szígorú, zárt szerkezetességének azt a világos értelmű s mély átérzését, mely alkotásainak most is egyik legnagyobb várásza. A képszerkezet, a forma zenei csengése semmit se veszített

tisztaságából azáltal, hogy a természet, az élet meleg impulzusai átjárták. A könnyed és tiszta lírizmus, mely Szobotka Imre természetérzését jellemzi, festőileg is csak tisztabbá tette művészetét. A természet elevevényének sugalma nem rombolta le, nem dúlta fel a kép szerkezeti szépségeit. Képeiből valami elbűvölően tiszta anygali derű sugárzik, s ugyanolyan tiszta képi varázslat.

GRABER MARGIT művészetének érzelmi mélysége most kiállított grafikus-munkáin is megkapó erővel érvényesül. Stílusproblémákon való elméleti töprengések helyett a kifejezés ösztönös közvetlenségével adja elő festői mondani valóját, mik mindig megkapóak, meggyőzőek s fojtott lírai szenvedélyesség nehéz ködein csillantják át a színes, vagy fekete-fehér vallomásokat. Legszébb rajzait az édesanyjáról készítette. A szén fátyolos-puha vonalhálója érzékeny, meleg sége, vagy a tusrajz kígyózó vonalhálója érzékeny, meleg közvetlenséggel varázsolja elénk a törékeny öregasszony alakját. Erőteljes s határozott formaadása mellett is lírai talmakkal gazdag Perlrott-Csaba Vilmosról készített portréja. Színvíziói mélyzengésű harmóniák csöndes áhítatát kottázzák le. Nagyobb terveiről két freskóvázlata számol be a kiállításon.

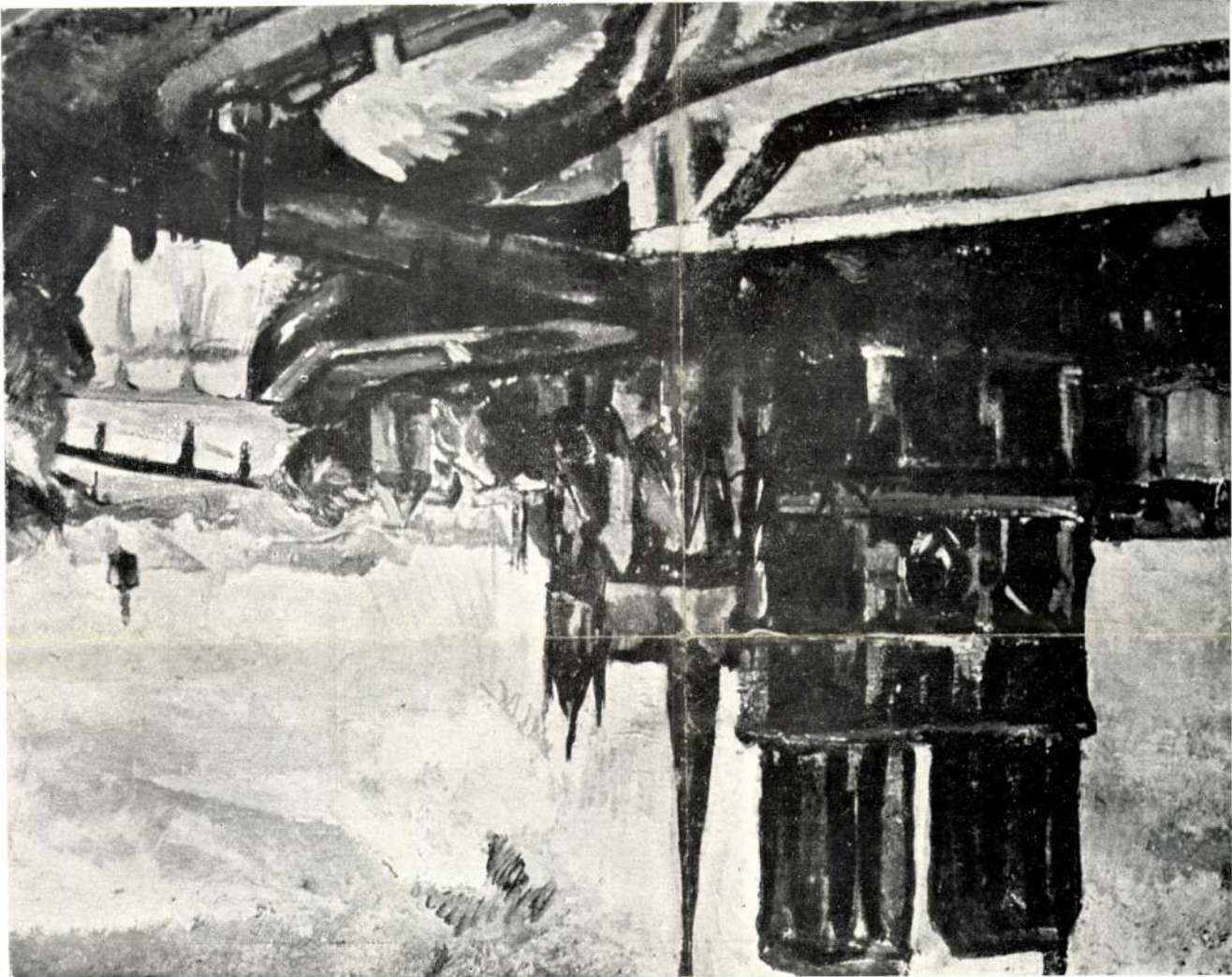
SZEGI PAL

I. TEREM.

GRABER MARGIT.

1. „Rajzok”, krétarajz	300.—
2. „Akt”, rőtírajz	150.—
3. „Interieur”, krétarajz	200.—
4. „Anyám”, rőtírajz	300.—
5. „Rajzok anyámról”, tusrajz	300.—
6. „Perlrott Csaba arc képe”, szénrajz	250.—
7. „Rajzok anyámról”, tusrajz	300.—
8. „Akt”, szénrajz	200.—
9. „Interieur”, rőtírajz	200.—
10. „Tanulmány”, rőtírajz	150.—
11. „Fekvő öregasszonyok” krétarajz	300.—
12. „Szentendrei piac”, színes kréta	400.—
13. „Tájkép”, pasztell	600.—
14. „Vízfordók”, színes krétarajz	400.—
15. „Szobasarak”, színes krétarajz	500.—
16. „Alvó nő”, pasztell	400.—
17. „Kútnál”, pasztell	500.—
18. „Kocsi lóval”, színes krétarajz	400.—
19. „Dunapart”, színes kréta	400.—
20. „Úlő ékt”, rőtírajz	150.—
21. „Őszi tájkép”, pasztell	500.—
22. „Disznótör”, pasztell	600.—
23. „Őszi táj”, pasztell	500.—
24. „Faluvége”, pasztell	600.—
25. „Falusi utca”, pasztell	500.—
26. „Olvasó férfi”, pasztell	600.—
27. „Csendélet fa alatt”, pasztell	600.—

1926. március 2-án

az előt a közönség előtt, mellyel most első ízben volt szerepsénk találkozní.
A Kut a képzőművészet modern és progresszív tendenciáit istápoló magyar művészek csoportja, mely a XX-ik században törvénvszerűen felvetődött új művészi problémákat akarja megoldani, vagy a megoldás újához közelebb vinni — természetesen művésztárgyjának külön-külön egyéni meggyőződése és a magyar *genius loci* szellemében. Művészei tehát az új, vagy megújult világszemléletek művészei, akiknek Társaságunk csak keret, mely az egyformán haladó szellemű művészi izlésben együttvé tartozókat összefogja. A közönség ott láthatja közöttük azokat a nagynevű mestereket, akik a progresszív művészetért vívott nehéz harcok idején már évtizedekkel ezelőtt is az első rajvonásban küzdöttek, de találkoztott új, sőt egészen ismeretlen

ELOLJARO BESSZED

A KUT MŰCSARNOKI KIÁLLÍTÁSÁHOZ

A Képzőművészek Új Társasága (Kut) 1924. márciusában 2-ik s 1926. március-április havában 3-ik kiállítását. Ez tehát a 4-ik felvonulása a magyar formon (mert kiállításon, Németországban, éppen most is jár városról-városra a Kut grafikai tárlata!) Minthogy azonban a Műcsarnok termelben kollektíve ezuttal először állított ki Társaságunk, szűkségesnek tartottuk, hogy a Kut vezetét és művészi elképzeléseit röviden vázoljuk

Perbrot Coaba Velinus

A KVT műcsarnoki kiállításából

CSENDELETT

CSOK ISTVÁN:

A KUT HATHETENKINT JELENIK MEG, EGY EVBEN NYOLCSZOR

A KEZÖMÜVESZEK ÚJ TÁRSASÁGA TAGJAI A KUT FOLYÓIRATOT TAGILLETMÉNYKÉNT INGYEN KAPJÁK

SZERKESZTI: RÓZSA MIKLÓS

MÜVESZETI FOLYÓIRAT - KIADJA A KEZÖMÜVESZEK ÚJ TÁRSASÁGA

ELŐFIZETÉSI ÁRA :
EGY ÉVRE 125 000 K
FELEVRE 65 000 K
EGYES SZÁM ÁRA 20 000 K

KVT

SZERKESZTŐSÉG
ÉS
KIADÓHIVATAL
ANDRÁSSY-UT 102

I. ÉVFOLYAM * BUDAPEST, 1926. NOVEMBER 15. * 5. SZÁM

A budaiak sürgős kérései a Beszárkóhoz. A Budai Katolikus Kör Vargha Imre, a legfőbb állami számvevőszék elnökének elnöklésével tartott igazgató választmányi ülésén foglalkozott a villamosközlekedésnek a budai társadalmat hónapok óta izgatólagban tartó rendtelenségével. Dr. Szöke József társelnök felszólalásában rámutatott arra, hogy a mai néhez időkben, amidőn az emberek türelmét sok minden nagyon próbára teszi, elvárható, hogy az illetékesek a közlekedés felborított rendjét minél előbb teljesen helyreállítsák.

Indítványára a választmány a polgármesterhez, a Beszárkó igazgatóságához és a Keresztény Községi Párt vezetőihez fordult, hogy állítsák vissza a régebben Óbuda és Kelenföld között járatot 51-es s a nyugati pályaudvarról a Margithídon, a budai útszerte és Erzsébet hídon át a keleti pályaudvarig közlekedett 53-as viszonylatokat. Minder esetre Pestről a Margithídon keresztül, a Széll Kálmán téren és Krisztinavároson át közvetlen járat, mint ahogyan a közelmúltban volt az Erzsébet híd felé, esetleg Kelenföldig. Azt is kéri, hogy a 9-es járatot a Margithíd alatt átszállás nélkül vezessék közvetlenül Óbudára, végül a Margithídon a két hídfőnél lévő várószigetet építsenek fedett váróhelyiségeket.

Tolvajraktár a szarkafészkekben. A Természet című folyóirat legutóbbi száma írja a következőket: Ikervár mellett, a Rába füzesiben igen sok a szarka, a foglyok legnagyobb ellensége, mindenféle madárfészkek fosztogatója. Egy odaváló vadász az elszaporodott szarkák számának apasztása céljából az idén tavasszal sorjában kiszedte és elpusztította fészkeik tartalmát. Az egyik szarkafészkekben nem talált tojásokat, sem fiókákat, hanem egy arany mellűt, két 10 fillérest, egy kis acélgolyót, egy biztosító tűt és két galérgombot. Köztudomású, hogy a szarka a fénylő, csillogó tárgyak iránt érdeklődik s ha ilyeneket talál, csőrébe kapja és elviszi.

Olesón, tisztán, kényelmesen sütnifőzni... Minden háziasszony ezt gyakorlatilag sajátíthatja el, ha részt vesz az Elektromos Művek V. Honvéd uca 22. szám alatti előadótermében szerdán délután 4 órakor tartandó főzőbemutatóján, illetőleg villamos konyhájában hétfőn, csütörtökön és pénteken délelőtt pontosan 4 órakor kezdődő főzőelőadásán. A villamos tűzhelyek és háztartási készülékek üzemének ismertetése során halak, különféle húsételek, pozsonyi patkó, teperőse pogácsa, különleges torta és leveles-vajas tészta készítését mutatják be. Belépő- és ruhatárdíj nincs.

Három betörés. Ma éjszaka három betörés történt. Bogdás Ottó nyugalmazott MAV főfelügyelő Rottenbiller uca 10. számú házában levő lakásán, a Benkő és Kalmár cég Váci út 48. szám alatti szövőüzletében és a Scheidler posztógyár Király uca 58. alatti raktárában jártak betörők. Az utóbbi helyről 8000 pengő értékű árut vittek el.

Mit tanulhatunk ezen a héten a Népművelési Bizottság Háztartási Telepén a Gázművek VI. Vilmos császár út 3. szám alatti bemutató helyiségében: November 15-én, hétfőn délután 6 órakor dr. Miksa Margit: A tápláléktudomány életrévi szabályai. Főzőbemutató: Diétás ételek készítése. November 17-én, szerdán délután 6 órakor Stumpf Károlyné: A német háziasszony háztartása. Főzőbemutató: Német ételkülönlegességek. November 18-án, csütörtökön délután 6 órakor dr. Siftár Kamilla: Legyek és egyéb rovarok elleni védekezés. November 20-án, szombaton délután 5 órakor Szili Leontin: Vendéglátás különféle életoformák mellett. Főzőbemutató: Tojásételek készítése.

Az egyes előadások belépődíja 60 fillér. November 16-án és 19-én, kedden és pénteken délután 5 órakor főzőbemutató a takarékos gázhasználatról. Belépődíj nincs.

HÁRMASKÖNYV
HÍRDETÉS
HATÁSOS

Perlrott Csaba kiállítása

Perlrott Csaba kitünő festőművészünk az év nagyrészt Párizsban tölti és itt szorgalmasan dolgozik. A művész nyilvánvalóan boldog, hogy Párizsban él és Párizsban fest, viszont az ember ezzel az életével s ezzel a munkájával áldozatot hoz a művészetnek. Mert Perlrott Csaba, mint hajdan Rippl-Rónai, igen szerény, sőt olykor szűkös viszonyok közt él Párizsban, szép ősz fejével mint egy fiatal diák, akinek nem kell se komfort, se kényelem, akinek nem kell más, csak munka s a munkában — költészet! Művésznünk egy kis garnihotelben lakik, a Quai Saint-Michelen...

De amikor itt, a legmagasabb emeleten, a tetőn, kinyitja az ablakát, — de ha ki se nyitja, mert függöny nincs az ablakon — a Notre-Dame kettős tornyát látja a téren a Szajna partjának kanyarulatával, a bárkákkal, a hidakkal, a szürke házfalakkal, a négy évszak fényével! De sőt, ha a szobájában kinyitja a tükrös szekrény ajtaját, abban is a Notre-Dame-ot látja reflektálva, benn a szobájában az egész székesegyházat, csekélység! Kell-e ennél több művészet? S nem megéri ez a Notre-Dame s ez a Szajnapart azt az áldozatot, amit a művész hoz értük? Annál inkább, mert a látomásai hangulatát, szépségét és költészetét olyan bravúrosan tudja visszaadni vásznain, a megjelenítés minden örömeivel, áhitatával és festőiségével. Merném mondani, ez egy boldog művész.

Gyűjteményes kiállítása a Tamás-galériában négy esztendő munkája. Ebben a munkában a Notre-Dame dominál, fénynek és színeknek más-más változatában s más-más kompozíciókban. Még a Csenedéletek is a Szajnával s a Notre-Dame-mal vannak egybekonstruálva. Még a művész Ónarcsképe is együtt van a Notre-Dame-mal. Ez az ő külön Notre-Dame-ja. Ez az ő külön nagy szomszédja Párizsban. Ez az ő álomkastélya Párizsban. Mondom, ez egy boldog művész.

De erről a nemes, kitaró, tehetséges munkáról és a rövid írás nem nyúlhat fogalmat. Meg kell nézni ezt a munkát az alatti tisztelettel és szeretettel, amit valóban megérdemel. Szomoró Dezső

Angol tudós az alföldi zsellérsnyomorról. Kecskemétről jelentik: M. Elmhirst előkelő angol tudós, az International Conference of Agricultural Economists-nek, a nemzetközi agrárpolitikai értekezletnek az elnöke, közel egy hétig járta dr. Ihrig Károly egyetemi tanár társaságában a kecskeméti tanyavilágot. Az angol tudós belátogatott a kisbérlek szerény otthonába és felkereste a zselléreket és béresnépet is. A legcsekélyebb megfélemlést sem árulta el és a nem éppen rózsás, sőt sokszor igen súlyos viszonyok között élő földmunkások helyzetének tanulmányozásakor csak ennyit jegyzett meg: Angliában sem sokkal különb a helyzet.

Ellátogatott a tanyai iskolákba is és végül útja végén kijelentette, hogy semmi okunk sincs a röstelkedésre, mert ha a gazdasági helyzet súlyos is, kétségtelen, hogy Magyarország, vidéki lakosságának érdekében, már eddig is aránytalanul többet tett sok más közép-európai nemzetnél.

Gyászrovat. Dr. Gács Adolf nyug. paksi községi orvos november 11-én 66 éves korában elhunyt. Temetése 14-én délelőtt 11 órakor lesz az óbudai izr. temető halottasházából.

Schwartz Gábor — 64 éven át köztisztviselőként állott óbudai kereskedő — 85 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 12 órakor lesz az óbudai izr. temetőben.

Epehólyaghurutnál, epeköveknél, epehomoknál és sárgaságnál igyunk reggelenként éhgyomorral egy-egy pohár természetes Ferenc József keserűvizet kevés forró vízzel keverve. Kérdezze meg orvosát.

Halifax Hitlernél

A berlini tárgyalások három fontos pontja

Berlin, november 13
(Az Est és a United Press tudósítójától)

Szerdára várják ide lord Halifaxot, aki négy-öt napot fog tölteni Berlinben. Hitler kancellár másnap fogadja az angol pécsetört, akinek tárgyalásai a német birodalmi kormány illetékes tényezőivel, beavatott körök értesülése szerint, három kérdés körül fognak forogni, nevezetesen a nyugati paktumról, a német gyarmati igényekről és a távolkeleti helyzetéről. Chamberlain miniszterelnök békülékeny hangú beszéde után a légkör annyira megjavult, hogy a berlini tárgyalásoktól sikert lehet remélni.

Berlin után Róma?

London, november 13

A Daily Express szerint lord Halifax, ha berlini megbeszélései biztatók lesznek, később

Mussolinit látogatja meg.

A látogatása során közölné Mussolinival, hogy ha Olaszország elismeri Anglia feltétlen jogát a Földközi tenger szabad használatához, beszünteti az angolellesenes propagandát Egyiptomban és Palesztinában, végül ha csökkenti Libia helyőrségét, Anglia

nem áll útjában annak, hogy a Népszövetség elismerje Olaszország abessziniai birodalmát.

A Daily Telegraph római levelezője úgy értesül, hogy az olasz kormány nem fogja a megbeszélések megindításának előfeltételeként követelni, hogy Anglia ismerje el az abessziniai olasz birodalmat. Ezt

jelentékeny engedménynek tekintik.

Rendeletek a telepítési törvény végrehajtásáról

A hivatalos lap vasárnapi száma közölni fogja az igazságügyminiszter három rendeletét, a telepítésről szóló törvény igazságügyi vonatkozású rendelkezéseinek végrehajtása tárgyában. Az első rendelet a telekkönyvi szabályokat állapítja meg, a második az örökösödési eljárás részleteit határozza meg, a harmadik pedig peres esetekben az eljárási és ügyviteli szabályokat állapítja meg.

Színházjegyirodánk jövő heti kedvezményes előadásai

Színházjegyirodánk (Erzsébet körút 18-20.) jövő héten is a legváltozatosabb műsorral áll rendelkezésére olvasóinknak és előfizetőinknek. Ad jegyet az új beállítású III. Richárd királyhoz a Magyar Színházba, Molnár Ferenc 100-ik előadása felé közeledő Delilá-jához a Pesti Színházba, a nagysikerű kedves Szakíts helyettem-hez a Belvárosi Színházba, Lakatos László szenzációs színművéhez, a Láz-hoz a Művész Színházba, a kitünő zenéjű Éva a paradicsomban-hoz a Városi Színházba, a rendkívül mulatságos, kedves zenéjű Szerelmemről szó sincs című énekes vígjátékhoz a Royal Színházba.

Kapható jegy még a Pódium Kabaré nagyszerű új műsorához, a Mijárkáltsz meztelenül című mulatságos bohózatához a Terézkörútba és a Follies Caprice nagysikerű repriétéhez a Komédia Kabaréba.

Felhívjuk közönségünk figyelmét a most vasárnap délelőtt tartandó Budapesti Hangversenyzenekar matinéjára a Városi Színházban, a Nagy Mária Romanova és társulata matinéjára a Magyar Színházban és az Irodalmi estre, mely jövő vasárnap lesz a Zeneakadémián.

Mindezek az előadások darabok és napok szerint felsorolva Rendkívüli színházi kedvezmény című hirdetésünkön található.

Színházjegyirodánk külön telefonszáma 143-888.

Tatarescu ma lemond

Mihalache audienciája

Bukarest, november 13

(Az Est külön tudósítójától)

Károly király ma délután 12 órakor fogadja Tatarescu miniszterelnököt, aki ez alkalommal beadja a kormány lemondását.

A délután folyamán újabb kihallgatásra jelentkezik Mihalache, a nemzeti parasztpárt elnöke és román politikai körök véleménye szerint a válság ezzel a kihallgatással megoldódik.

Örömhír fájóslábúaknak!

Befutott a népszerű 28 filléres Szt. Rókus csomag!

A budapesti Szt. Rókus laboratórium az összes fájós lábúak részére lehetővé akarja tenni, hogy a Szent Rókus lábcsodálatos tulajdonságait minden szenvedő kipróbálhassa. Egyszeri kísérlet meg fogja győzni. Egy kanálnyi valódi Rókus lábcsót felold egy labor meleg vízben. Az tassa fájós lábait tíz percig. A fájó lábokat mintha elválták volna! Nem szorít a cipő. A lábágékek megszűnnek. Elmúlnak a szúrások, nyilalások. A tyúkszemek és bőrkeményedések annyira megpuhulnak, hogy kézzel eltávolíthatók. Megszűnik az ólomnehézség érzés. Friss érzés költözik a lábakra és testba.

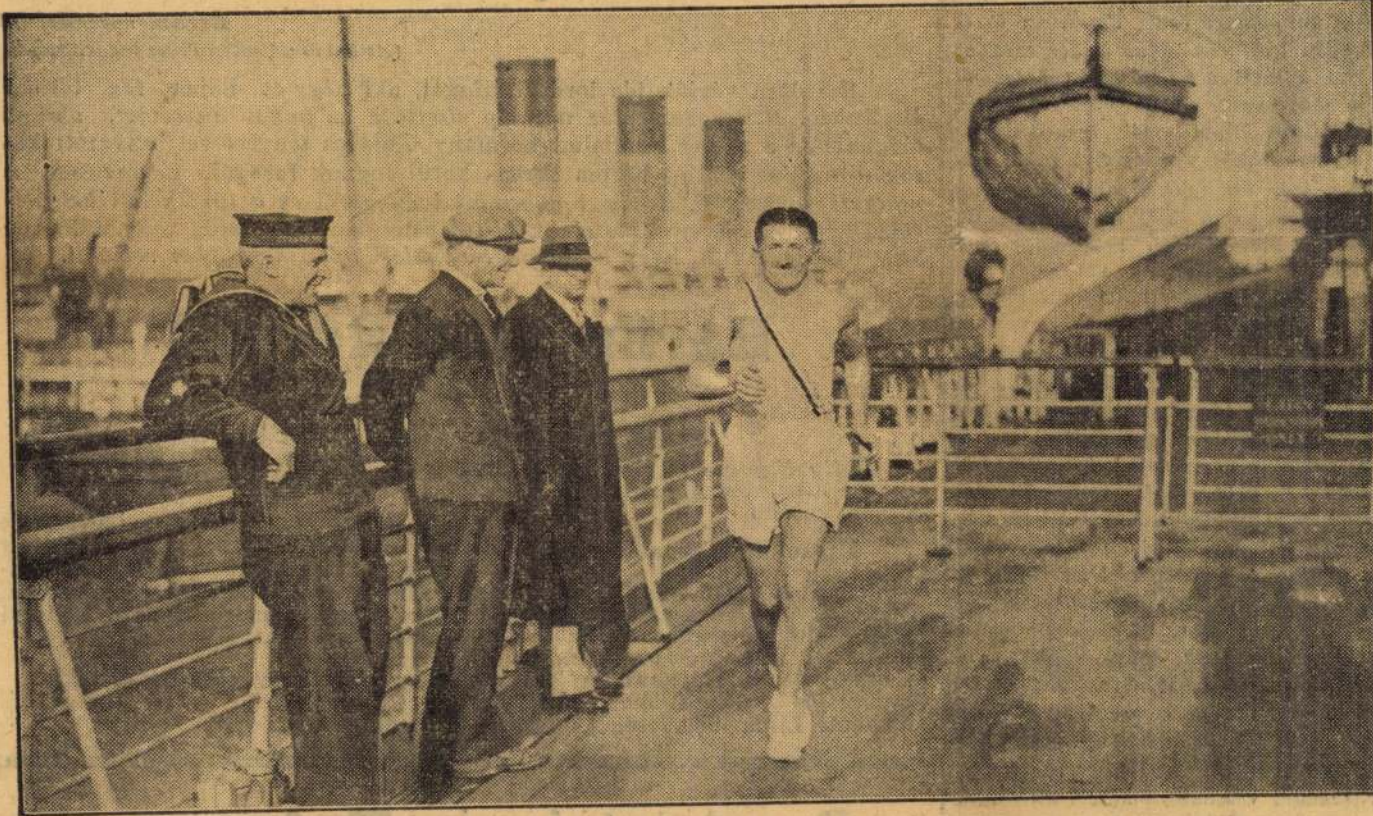
A LÁBAK ÚJJÁSZÜLETNEKI

Járhat vagy állhat egyhelyben órákig fáradtság nélkül. Hordhat e számmal kisebb cipőt.

Tegyen próbát még ma 28 filléres valódi Szt. Rókus népszerű csomaggal!

S P O R T

A konok ember tovább fut...

Az Est pénteki számában közzöltük Kenneth H. Bailey képét, aki Bournemouthtól Párizsig fut. Southamptonba érve lefutott a Queen Mary óceánjáró fedélzetére és ott addig futott, amíg a hajó Cherbourgba ért. A képen Bailey szorgalmasan rója a köröket a fedélzeten

Sárosi beteg, de játszik Svájc ellen

— Az Est tudósítójától —

Dietz Károly futballkapitány péntek este kijelölte azokat a játékosokat, akik vasárnap a svájci válogatott csapat ellen Magyarország színeit képviselik. Ezek szerint a következő csapat lép pályára:

	Szabó	Biró
Korányi		Lázár
Gyarmati	Turay	Toldi
Sas	Cseh	Sárosi
		Titkos

Tartalékok: Háda, Miklósi, Balog (Ujpest), Kocsis, Kiss, Polgár.

A svájci csapat

Bizzozzero

Minelli	Lehmann
Springer	Vernati
Weber	Wagner
Monnard	Valacek
Aebi	G.

felállításban veszi fel a magyarokkal a küzdelmet.

Nagy meglepetést keltett, hogy a péntek esti csapatkihirdetésen Sárosi György nem jelent meg. Levélben közölte a szövetségi kapitánnyal, hogy gyomrával gyengélkedik, reméli azonban, hogy vasárnapig meggyógyul.

A svájci futballegyüttes ma délután egy órakor érkezik Budapestre.

A Svájc—Magyarország futballtalálkozó eredményét megjósolni — az irreális, felázott talajt figyelembe véve — nem lehet. Abban bízunk, hogy a magyar csapat nagyobb játéktudása még ezen a nehéz állóti talajon is kifejezésre jut.

Nagy baj lenne, ha Sárosi gyomorbántalmi miatt nem játszhatna, miután azonban az orvosi vizsgálat ma délelőtt megnyugtató volt, csaknem bizonyosra vehető Sárosi játéka. A vezetése alatt álló magyar csapatot nem feltjük a svájciaktól.

A magyar—svájci mérkőzés, amely az Európa Kupáért megy, pontosan délután két órakor kezdődik az állóti pályán Popovics jugoszláv bíró vezetésével, aki ma délután két órakor érkezik Budapestre.

A mérkőzés előtt játsszák 12 órai kezdettel a magyar—csehszlovák ifjúsági válogatott csapatok mérkőzését, Hertzka bíráskodásával.

*

Az Est erzsébetkörüli jegyirodája vasárnap reggeltől déli tizenkét óráig árusítja elővételben a válogatott mérkőzés jegyeit.

Ma Phöbus—Nemzeti

— Az Est tudósítójától —

Ma délután negyedhárom órai kezdettel a bertiniúti pályán játsszák a Phöbus—Nemzeti futballbajnoki mérkőzést. A Phöbus Csikós — Weber, Fekete — Gombkötő, Megyeri, Béky — Röck, Törös II., Szikár, Turay II., P. Szabó felállításban játszik a Nemzeti Angyal — Kovács, Tompa — Tuli, Balogh, Szalai — Fenyvesi, Sztancsik, Kisalagi, Bihámi, Horváth együttesével.

A mérkőzést Koós vezeti.

Vasárnap délig árusítja Az Est

(VII., Erzsébet körút 18—20, tel. 145-559) az Európa Kupáért folyó

Magyarország—Svájc

válogatott labdarúgó mérkőzés jegyeit.

Ülőhelyek is kaphatók, amíg a készletünk tart.

Krizmanich János, a Tornaszövetség művezetője is bíróság elé állítja Bodrossy alelnököt

— Az Est tudósítójától —

A tornászhaború egyre tart. Az Est tegnapi számában Soós Géza, a Tornaszövetség főtájkára bejelentette, hogy feljelenti a bíróságnál Bodrossy alelnököt, mert őt súlyosan megvádolta.

Ismeretes, hogy Bodrossy, a MOTESZ alelnöke Az Est-nek adott nyilatkozatában kijelentette: nem látja biztos kezében a magyar tornasport vezetését. Követelte többek kö-

zött, hogy azok a tornászvezetők, akiket megvádolt, vizsgálatot kérjenek önmaguk ellen.

Kérdést intéztünk Krizmanich János, a Tornaszövetség művezetőjéhez, mit szól Bodrossy vádjához. Így válaszolt:

— Bodrossy Dénes alelnök urat vádjával együtt átadjuk a független magyar bíróságnak, hogy módjában legyen felelősség terhe mellett elhangzott vádjait bebizonyítani.

Bornemisza Géza, gróf Teleki Pál és Friedrich István a MAFC 40 éves jubileumán

— Az Est tudósítójától —

Ma ünnepli a Műgyetemi és Atletikai Futball Club negyvenéves jubileumát a Műgyetem aulájában. Délután háromnegyed öt órakor sportbemutatóval kezdődik az ünnepség.

Félhét órakor a díszteremben kerül sor a jubileumi közgyűlésre, amelyen az ünnepi beszédet dr. Szabó Gusztáv, a MAFC tanárelnöke mondja. A klub történetéről Zemléni Antal főtájkár tart rövid beszámolót. Az üdvözlések során az alapítók nevében Lindner Ervin műszaki főtanácsos, az öreg MAFC-tagok társasága részéről dr. Donáth Leó, a haború

utáni évek ifjúsági elnökei nevében vitéz nagybányai Horthy István üdvözli a jubiláló egyesületet.

Értesülésünk szerint a jubiláris közgyűlésen megjelenik Bornemisza Géza kereskedelmi és iparügyi miniszter, gróf Teleki Pál, a Műgyetem rektora, Friedrich István nyugalmazott miniszterelnök, a MAFC régi tagja, dr. Szily Kálmán államtitkár, dr. Kelemen Kornél, az OTT elnöke, dr. Szukovány Imre, a Testnevelési Főiskola igazgatója.

A közgyűlést a műgyetemi menzán ünnepi vacsora követi este negyedkilenc órakor.

Perlov Gábor úr

JUBILEUMI ESEMÉNY AZ EST 1910 1935

Előfizetési ár:
Egy hónapra 3 pengő
Egyes szám ára
a fővárosban, a vidéken és
a pályaudvarokon 10 fill.
Telefón: 455-50161 57-ig
464-18, 464-19

Politikai napilap

FŐSZERKESZTŐ: MIKLÓS ANDOR

1910-1935

Szerkesztőség és kiadóhivatal
VII. ker., Rákóczi út 54.
Jegypénztár, hirdetés-, előfizetési,
utazási- és könyvosztály
VII., Erzsébet körút 18-20.
Szerkesztőség Bécsben
I., Kohlmarkt 7.

A politikai élet

végtelenül bonyolult és érzékeny szervezet. Egyetlen mondat, egy szó, egy félreértés, egy rosszul átadott üzenet, egy tévesen értelmezett mozdulat: és már kész a zűrzavar, a betegség, amely elfajul és rombol, ha idejében észre nem veszik s nem találják meg az orvosságát. Mindenesetre van egy általános politikai gyógyszer, amely vetekedik az aszpirin hatékonyságával és ez: a jószándék, a jóindulat. Enélkül a legkisebb politikai meghülest sem lehet meggyógyítani, ezzel azonban a politikai életnek minden betegségét. A cselkészítőket, a bajkeverőket, a foglalkozásszerű zavarcsinálókat messze el kell távolítani a gyengélkedő politikai élet testétől, mert ezektől súlyos fertőzést kap és akkor aztán szaladgálnak a tanárok, törhetik fejüket belgyógyászok és sebészek, ki tudja, lehet-e segíteni? A magyar politikai életnek kritikus hete volt az elmúlt hét nap. Lapangva és nyíltan zajlott le a válság folyamata a szervezetben, lázzal és hidegrázással. Rossz közérzés, szívdobogás, kisebb végtagi görcsök és számtalan pletykával hízlalt izgalom az ország közönsége között. Az idegek megfeszültek, lázas képzelődés gyötört sok gyülékony fantáziát, rossz volt az étvágy, émelygés, csupa kellemetlen tünet s mindez együttvéve hasonlított egy súlyosabb spanyolnáthára. Ugy látszik azonban, hogy az orvosok tudománya és jószándéka legyűri a bajt és most már minden oka megvan az országnak, hogy megkönnyebbüljön és megnyugodjon. A jelek arra mutatnak, hogy a gyógyulás folyamata gyors és alapos lesz. Hála Istennek! Itt vannak előttünk a sorsdöntő nemzetközi tárgyalások, azokhoz tökéletes politikai nyugalom kell. Egyetlen akaratban szilává szilárdult ország, mert életünkért és jövőnkért kell küzdenünk. Itt van a reformok sora. Jöjjenek csak a reformok, amelyek mellé mi még egy egész csomót tudunk és fogunk ajánlani. És itt van ez a beteg gazdasági helyzet, a munkának hiánya, a vállalkozás bágyadtsága, a pénznek ritkasága és mindennek gyávasága, ami a termelés tényezője. Lelket kell önteni az emberekbe, a nemzet roszdás kedvet ki kell fényesíteni. Ezt a kívánt állapotot csak a politikai nyugalomban, alkotmányos formák között működő, vitáktól élénk, nép- és hazaszerető politikai tevékenység tudja megvalósítani.

20 fokos hideget, kemény, vad telet jósol a Meteorológiai Intézet

A kormányzó gróf Bethlen Istvánt és Gömbös Gyulát ma kihallgatáson fogadja

A miniszterelnök ma vagy holnap rádióbeszédet mond

— Az Est tudósítójától —

A magyar közvélemény érthető nyugtalansággal figyeli a belpolitikai eseményeket. Az elmúlt hetekben a kérdések egész sora vetődött fel, amelyekre joggal vár feleletet az ország közönsége. Gömbös Gyula miniszterelnök bejelentette a nagy reformpolitika megindulását, alkotmányjogi és gazdasági javaslatok egész sora vár megoldásra, azonban a miniszterelnök úgy látja, hogy bizonyos erők ezeket a terveket már kezdeti stádiumban megakadályozni óhajtják. E »titokban működő erők« ellen foglalt állást Gömbös miniszterelnök Szolnokon és azóta hullámszik és kavarog a belpolitikai élet.

Legelőször is tisztában kell lenni azzal, hogy miről is van tulajdonképpen szó a kulisszák mögött folyó izgalmas és fordulatokban gazdag tárgyalások során. Tudni kell, mi tette szükségessé az államfői kihallgatásokat, amelyek rendszerint egy bonyolult politikai helyzetből való kibontakozás szükségességét jelzik. Gróf Károlyi Gyula, majd gróf Bethlen István, legutóbb pedig Gömbös Gyula miniszterelnök járult Horthy Miklós

kormányzó elé és miután e kihallgatásokkal kapcsolatban a legkülönbözőbb találgatások láttak napvilágot, a közvélemény nyugtalansága csak fokozódott. Az illetékes tényezők mélyeséges hallgatásba burkolóztak, a nemzeti egység pártjának legutóbbi értekezlete óta pedig állandóan zajlik a politika arénája.

Ezen a pártértekezleten elégtételt kért a nemzeti egység pártjának minden tagja azokért a támadásokért, amelyeket Eckhardt Tibor intézett újév óta több ízben a párt ellen.

A független kisgazdapárt vezetői nyíltan hirdetik, hogy Gömbös Gyula miniszterelnököt teljesen különválasztják a párttól

és amíg az egyik oldalon jóindulatú, várakozó támogatásban részesítik a kormányelnököt, a másik oldalon a jelenlegi kormánypárt megsemmisítésére törekszenek és ebben az irány-

ban fejtenek ki országszerte agitációt.

A párt egyrésze úgy látta, hogy Gömbös miniszterelnök és Eckhardt Tibor között — annak ellenére, hogy Eckhardt a kisgazdapárttal kötött megegyezés tekintetében szabadkezet adott Gömbös miniszterelnöknek — mégsem szakadt meg teljesen az a szoros kapcsolat, amely már oda vezetett, hogy a független kisgazdapárt vezére nyáron »Bizalmas Elgondolások«-at készített Sztranyavszky Sándor pártelnök számára a mai kormányzópart megsemmisítése és egy új alakulás létrehozása érdekében.

Ez volt a pártban észlelhető nyugtalanság kútfortása és ezért követelték egyre hangosabban Gömbös Gyula miniszterelnöktől:

tagadjon meg nyíltan minden közösséget a független kisgazdapárt vezérével.

Kormánypárti nyilatkozat a párt helyzetéről

Hiába jelentette ki legutóbb a miniszterelnök a leghatározottabban, hogy százszázalékgig a nemzeti egység pártjára kíván támaszkodni, miután

Perlebot c. ú. V.

Eckhardt Tiborra vonatkozóan nem szögezte le teljesen nyílt formában álláspontját, a pártban tovább habórogta a kedélyek.

A nemzeti egység pártjának egyik előkelő tagja mondotta ma délelőtt Az Est munkatársának:

— Pártunkban az a helyzet, mintha a legutóbbi értekezlet óta — amelyen megtörtént a bizalmi szavazás — semmi sem változott volna. Lázás készülődéseket látunk, szervezkednek a képviselők, különböző csoportok állandóan bizalmas konventikulumokat tartanak. Egyszóval nagy mozgás van. A párt elnöke Sztranyavszky Sándor, a legkülönbözőbb irányokban folytat megbeszéléseket.

Jelentőséget tulajdonítunk annak a tanácskozásnak, amelyet tegnap délelőtt gróf Takách-Tolvay Józseffel, a frontarcosok elnökével folytatott Sztranyavszky Sándor.

Képviselőtársaink közül többen kérdést intéztek a pártelnökhöz a helyzet várható alakulását illetően. Sztranyavszky Sándor erre a következőket jelentette ki:

— Nem értem az idegességet a pártvezetőség szemben. Csodálkozom azon, hogy akadnak a pártban olyanok, akik célszerű magatartást tételenek fel a párt egyes vezetői részéről — a párt tagjaival szemben.

— A legilletékesebb tényezők azon járadóznak, — folytatta a kormányparti vezető politikus — hogy elsimítsák az ellentétet és a pártban minden belső harc kitérésnek elejét vegyék. Ugy látjuk, hogy ebben a vonatkozásban

döntő lépések küszöbén állunk.

A kormányzói kihallgatások után optimista felfogás kerekedett felül: úgy látszik,

sikerülni fog Gömbös Gyula miniszterelnöknek és gróf Bethlen Istvánnak az összes függő kérdések tekintetében közös nevezőre jutniuk.

Igaz ugyan, hogy a belpolitikai légkör enyhülését a pártban igen sokan a miniszterelnök környezetében és a pártvezetőség körében bekövetkező személyi változásoktól várják, azonban sokkal jelentősebb kérdések megoldása tisztázza a helyzetet. Arról van szó, hogy

Gömbös Gyula miniszterelnök és párt-

jának harmóniája tökéletesen helyreállíttassék.

és kiküszöböltessenek mindazok a zavaró momentumok, amelyek az utóbbi hetekben felmerültek. A reformjavaslatok kérdésében e pillanatban már teljesen azonos felfogás uralkodik a miniszterelnök és gróf Bethlen István, valamint a nemzeti egység pártjának óriási többsége között. Ezekben a vonatkozásokban kellett elsősorban megteremteni a teljes együttműködés előfeltételeit és ma már az a helyzet, hogy Gömbös miniszterelnöknek reformtervei megvalósításánál belső akadályokkal megküzdnie nem kell.

Új alapokra kell helyezni a pártéletet és a pártvezetést

A nemzeti egység pártjának egyébként a személyi kérdések megoldásától — amelyet a jövő hét elejére várunk — bizonyos tárgyi problémák rendezését is várják. Az egész pártélet új alapokra helyezése régi kíváncsóság és a képviselők egyre erőteljesebben hangoztatják azt a felfogásukat, hogy

a nemzeti egység pártjának szervezésében az egész vonalon részt akarnak venni,

mindenről tájékoztatva akarnak lenni és a szervezkedés minden mozzanatában szerepet ohajtának vinni. Állandó érintkezést kívánnak a kormánnyal, nemcsak választási, hanem egyéb kérdésekben is a párt megkérdezését kívánják. Szoros és benső kapcsolatot ohajt a párt Gömbös miniszterelnökkel és a kormány minden egyes tagjával.

Hogy milyen formában történik meg a miniszterelnök és a független kisgazdapárt valójában már megszűntetett kapcsolatának tökéletes likvidálása: erre vonatkozólag még miúgyesen értesüléseit a kormányzópártnak. A párt minden esetre olyan rendezést kíván, amely a magyar alkotmány szellemének mindenben megfelelő. Amennyiben a megoldást a teljes őszinteség fogja jellemezni: a belpolitikai helyzet nyugvóponttra jut, ami elsőrangú érdeke az országnak most a döntő jelentőségű külpolitikai tárgyalások küszöbén.

A kisgazdapárt tovább harcol

A független kisgazdapártban — mint a párt egyik vezető tagja Az Est munkatársával ma közölte — úgy ítélik meg a helyzetet, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök és gróf Bethlen István teljes összhangjának ki nyilvánítása a pártnak minden vonatkozásban visszaadja akciószabadságát.

Új kihallgatások a kormányzónál

Amennyiben a jövő héten megtörténnek azok az elhatározások, ame-

lyek a belpolitikai nyugalom teljes helyreállítására alkalmasak és a nemzeti egység pártja tökéletesen összeforr a miniszterelnökkel: megindulhat az alkotmányjogi javaslatok tárgyalása és ebben az esetben

már február 20-a táján megtörténhetik a képviselőház összehívása.

Miután most már nyilvánvaló, hogy Gömbös Gyula és Bethlen István között az ország életérdekei szempontjából olyannyira szükséges teljes harmónia remélhető: a belpolitikai életben bizakodó hangulat lett úrrá, optimizmus várja Gömbös miniszterelnök elhatározásait és cselekedeteit. A megoldás adva van: senki sem állhat a belső politikai béke útjába.

Már az eddigi államfői kihallgatásokból is látszik, hogy Magyarország kormányzója a legáltalánosabb szellemben igyekszik elősegíteni a kibontakozást. A lefolyt kihallga-

tásokról részletek nem kerültek nyilvánosságra, de kétségbevonhatatlan jelek azt mutatják, hogy az államfő az ország érdekében a békés kibontakozás útjait egyengeti. Ehez a nagy munkájához tartozik az az értesülésünk is, hogy a kérdések teljes tisztázása érdekében ma délután

újából kihallgatáson fogadja gróf Bethlen Istvánt és Gömbös Gyula miniszterelnököt.

Ezekből látható, hogy minden kilátás megvan arra, hogy létrejön a kívánatos belpolitikai nyugalom.

Dr. Vásárhelyi Ferenc

A miniszterelnök rádióbeszédet mond

Politikai körökben tegnap elterjedt az a hír, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök hétfőn rádióbeszédet tart. Illetékes helyen ezt a hírt megegyelték és a cáfolatot a délutáni és a reggeli lapok közölték is.

Valóban felmerült a rádióbeszéd gondolata, de tegnap délelőtt az volt a helyzet, hogy nem tartja meg a miniszterelnök a rádióbeszédet. Ma reggelre változás történt az elhatározásban és értesülésünk szerint

Gömbös Gyula miniszterelnök rádiónyilatkozatot fog tenni

Ulain Ferenc nyilatkozata

Munkatársunk hosszabb beszélgetést folytatott Ulain Ferenc országgyűlési képviselővel, a független kisgazdapárt egyik vezérével, aki a következőket mondotta:

— Amióta Eckhardt Tibor és pártom tárgyalannak nyilvánította a Gömbös Gyula miniszterelnökkel való megállapodást, a válság bennünket nem érdekelt.

— Őszintén szólva azonban nagyon esoddkozom azon az emberfeletti öuralmon és türelemon, amellyel Gömbös Gyula azt az aknamunkát nézi, amelyet saját pártja ellene és reformterkekre ellen folytat.

— Ez a munka a maga nemében szinte példátlan, csak harminc év előtt volt ehhez hasonló, amikor Andrassyék Tisza ellen jűrták meg a szabadelvű párt hajóját. A módszerek hajszálmányra ugyanazok.

Ugy látszik az eredmény is hasonló lesz azzal a különbséggel, hogy akkor a szabadelvű párt futott aknára, most az ügyvezetett egységes párt fog aknára futni.

— Hogyan látja a kibontakozást? — kérdezte munkatársunk.

— Erre nehéz felelni. Az egységes párt tagjai ünnepélyes fogadalmat tettek Gömbös miniszterelnöknek és hűségük jelűl balmellükre tűzték Gömbös jelvényét.

A természetes az volna, hogy megtartsák szavukat. Ha ezt teszik, akkor önmagától oldódik meg a válság. Ha az ellenkezőre határozzák el magukat, akkor valaki zátonyra fut.

— Ha nem sikerül a válságot megoldani, hogyan alakul a jövő politikai helyzet és lesz-e Házfelosztás? — kérdeztük.

— Ennek a kérdésnek a megválaszolására nem én vagyok illetékes — felelte Ulain Ferenc.

— Ha választás lenne, milyennek látja Gömbös Gyula helyzetét — kérdezte munkatársunk.

— Nekünk pártunk organizálása közben állandóan alkalmunk van megfigyelni a Gömbös-fele organizáció méreteit és kereteit. Tapasztalatok alapján merem állítani, hogy az ország túlnyomó részében meglepően sikerült és erős az organizációnk.

— Hogy ítéli meg egy választás esélyeit? — vetettük közbe.

— Ha Gömbös Gyula és Eckhardt Tibor közös elvi állásponttra jut és barátságos megegyezés jegyében folytatnák le a választást, akkor a két pártnak legalább 80%-os többséget merek jósolni.

— Mire alapítja ezt a feltevést képviselő úr? — vetettük közbe.

— Arra, hogy ma Gömbös Gyula és Eckhardt Tibor a legnépszerűbb emberek a tömegek előtt és így ha ökokos és józan reformok jegyében választanak, feltétlenül győzniük kell. Ez a véleményem.

— Gaal Gaston és Eckhardt Tibor annakidején szemben állott Gömbös Gyulával, amikor Gömbös kormányra került. Hogyan történt ez a változás és a független kisgazdapárt most miért áll szemben Bethlen Istvánnal?

és pedig minden valószínűség szerint ma, vagy amennyiben technikai okok ezt nem tennék lehetővé, holnap, vagy holnapután.

A rádiónyilatkozatban értesülünk szerint a miniszterelnök kitér az összes időszerű politikai kérdésekre és ezekre vonatkozóan nagyjelentőségű nyilatkozatot tesz.

Gömbös Gyula miniszterelnök ma délelőtt egyébként hivatalában dolgozott és hosszabb megbeszélést folytatott Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszterrel.

— Gaal Gaston sohasem érzett komoly bizalmat Bethlen iránt. Egy Gömbössel való megegyezés nem lett volna kilátástalan, mert Gömbössel szemben Gaal Gastonnak csak alkotmányjogi aggodalmak voltak.

— Eckhardt Tibor a nagy elvi kérdésekben egyformán gondolkozik Gömbös Gyulával 15 év óta. Az ellentétek a közelmúlt két évben nem elvi, csak pártpolitikai részletkérdésekből eredtek és azoknak nincs jelentőségük, ha az elvi megegyezés létrejön.

— Bethlen Istvánnal szemben elvi ellentétben vagyunk, ezért semmiféle politikát nem ohajtunk csinálni vele, minden összefogás kilátástalan lenne vele.

— Ezért van lehetősége a Gömbössel való kooperációnak, ellenben ki van zárva a Bethlennel való összefogás.

Nem zárta ki három tagját a Munkácsy Céh

— Az Est tudósítójától —

A Munkácsy Céh február 5-én tartotta választmányi ülését Glatz Oszkár alelnök elnöklete alatt. Az ülés egyhangú határozattal elutasította a Gedő Lipót, Perlat Csaba Vilmos és Hűvös Irán ellen beadott kizárási indítványt. Elhatározta a választmány, hogy a sorsolással egybekötött reprezentatív kiállítás a Nemzeti Szalonban rendezik március 15-től április 8-ig. A kiállításra a legkiválóbb alkotások kitüntetett vásárlására 1000—1000 pengős díjat tűz ki a Munkácsy Céh. A díjazott művek a sorsjárték főnyereménytárgyai lesznek. Elhatározták továbbá, hogy február 23-án Munkácsy-bált rendeznek.

Meghűtő, nathaláznal, torokgyulladásnál, mandula-lobnál, Múkatarrusnál, valamint ideggyulladásnál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes Ferenc József keserűvizet nagyon jól tesz mert a gyomor-bélcsatornát alaposan kitisztítja és desinficiálja, azonkívül pedig megelőző emésztést biztosít. Egyetemi orvostandok véleménye szerint a Ferenc József viz hatása gyors, kellemes és megbízható, ezért használata javánvnyok idején is igen célszerűnek bizonyul!

BODÓ

-BAN

Zöldhegyi Annus operett-énekesnő m. v.

Guggerhegyen

kitűnő magas porhó. Telefon: 551-72

MŰSZEMEKET

természetesen készítenk betegnek számára. F. Ad. Müller Söhne, Wiesbaden, Budapest: Eszpláde szálloda, III., Zsigmond utca 38-40. sz. február hó 18-tól 23-ig

Ha jó az est...
vegyen be 1-3 szem ARTIN-drogéet és kellemes reggele lesz!
Javális, enyhe hashajtó!

Perlrott-Csaba Vilmos képei a Tamás-Galériában

Huszonhat új képét mutatja be Perlrott-Csaba Vilmos a Tamás-Galéria ma megnyíló kiállításán. Kényes ízléssel összeválogatott, magasszínvonalú, értékes anyag, egy gazdagon termő élet eredményeinek végső summája, amely meggyőzőn dokumentálja művészenek teljes kibontakozását és csúcsraérkezését, kiértékelését, tehetségét és töretlen-friss elkötelezettségét.

Perlrott-Csaba legkomolyabb és legalaposabb felkészültségű modern festőnk egyike. A nagybányai mesterekkel együtt indult, de már mint fiatal ember szerencsésen túljutott a naturalizmuson, anélkül, hogy magától a naturától végkép elszakadt volna. Az absztrakt szerkesztés összefogó ereje, a kubisztikus szemléletmód korán érezhető nyomot hagyott képeiben, amelyek azonban megőrizték a természeti elemek leegyszerűsített, zárt formákba kötött valóságkifejezését. Képzés és ábrázolás nála mindig együtt, egyszerre jelentkezett, tiszta és egyszerűsítő törekvő kompozícióban. Ezekben a vásznanak — a tárgyiaság hangsúlyától eltekintve — a szín némileg háttérbe szorult, másodrendű szerepet kapott. Perlrott-Csaba régebbi képei részint nehéz barnákba és szürke alaptónusokba ágyazódtak s mellőzték a kimondottan »színes« skála alkalmazását, amiben bizonyára része volt a művész komorságra hajló, borongó hangulatának is.

Most aztán egyszerre eltűntek a sötét színek palettájáról. Új képei a felszabadulás örömeivel esendítik fel a kivilágosodott színlitok nyugodt, derűs harmóniáját. Kékek, zöldek, pirosak, lilák, sárgák és vörösek tömör akkordjai szólnak meg, teli zengéssel töltve be az architektonikus formákat és térképző síkokat. Mert ezek a régebbi szerkezeti kötelelemek azért megmaradtak Perlrott-Csaba új képein is. Mit sem vesztekte súlyukból, szerepükből és nyomatékukból, csupán színekkel teltek meg s a kontúr helyett mintegy testet kaptak. A párizsi alapvetésen így teljednek ki a magyar művész eredeti tehetségének elmélyült, mesteri eredményei.

Zavartalanul egységes, megkapóan szép ez a kollekció, ritka művészi értékek pompás foglalatosa. Csendéleti, figurális kompozíciói, fejei, tájai és városrészletei egyformán magukon viselik az egyéni stílusalakítás megkülönböztető jegyeit. S az értékes együttesből még így is kiemelkednek a párizsi uccaszínek, amelyeknek háttéréből — mint a Fuji-hegy Hokusai képein — visszatérő motívumként bukkan elő a Notre-Dame kettős tornya. A Notre-Dame kora reggel, a Csendélet a Notre-Dame-mal, a Notre-Dame napsütésben s még egy sor hasonló párizsi téma mellett a kiállítás legnevezetesebb értéke a Szajnai csendélet, a Kettős arché és a Reggeli napsütés. Három emlékezetes mestermű, amelyhez méltán esatlakozik a nagybőrméretű Kompozíció, a Szajnapart és az Ónarekép akttal, — a kiváló művész java termésének is legjava.

Egészében olyan kiállítás ez, amelynek Párizsban is erős visszhangja, nagy és megérdemelt sikere lenne. Mert igazán elhivatott, kivételes tehetségű és meg nem alkuvó, vérbeli művész áll helyt érte.

K. A.

Elfogták a kőhidai szökött fegyencet

Szekszárd, november 13.

(A Pesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Néhány hónappal ezelőtt a kőhidai fegyintézetből megszökött Pánczél János, akit a törvényszék egy évvel ezelőtt betöréses lopás és más bűncselekmények miatt fegyorított dologházra ítélt, amelynek legkisebb időtartamát tíz esztendőben állapította meg. Pánczél rablótámadásaival retteghetően tartotta egész Tolna megyét. A fegyenc egy rablógyilkos társával szökött meg s azóta rablótámadásokat követett el, sőt gyilkosságot is megkísérelt.

Az elmúlt hét elején látogatást tett Tolnán lakó szüleinél, majd Szekszárdra ment, ahol a Mayer-féle tanyára tört be. Ricker András hegyőrt, aki megzavarta »munkájában«, bajonettel kényszerítette, hogy jódarabon elkísérje és cipelje a lopott holmik egy részét. Ricker utólag elmondotta, hogy egy alacsony, fekete hajú nőt látott még a betörés idején a házban, de a nő az ő érkezése után eltűnt.

Négy nappal ezelőtt a rendőrség elfogta Nagy Károlyné született Beke Terézt, aki állítólag Pánczél társa volt a betörésnél. Az asszony bevallotta, hogy együtt járt betörni Pánczélal. A szombatira virradó éjszaka nagy hajszát indítottak Pánczél után eredménytelenül. Szombaton délután négy órakor Molnár Sándor szekszárd-bátai ármentesítő társulati igazgató kiment préházába, amelynek ajtaját belülről elreteszelve találta. Amikor a préház mögé került, észrevette, hogy a tetőzet egy darabját eltávolították és a nyíláson egy fiatal ember ugrik ki, aki kezében kést szorongat. Az ismeretlen rákiáltott Molnárra:

— Leszűrlak, ha hozzám nyúlsz! — majd szaladni kezdett. Molnár segítségért kiáltott, mire többben üldözbe vették a menekülő embert. Boda-helyi Antal és Szabó Ferenc süszényvölgyi nap-számos elfogta és rövid küzdelem után lefegyverezte a fiatal embert, akiről kiderült, hogy azonos a hosszú idő óta keresett szökött fegyencel. Pánczél bevitték a rendőrségre, ahol Endrődy József rendőrfogalmazó megkezdte kihallgatását. A fegyenc bevallotta, hogy Dunakömlődön rablógyilkossági kísérletet. Bonyhádon és Szekszárdon betöréses lopásokat követtek el. A vasárnapra virradó éjjelen Pánczél vasra verve átszállítják az ügyészség fogházába.

A lengyel szocialisták feltűnő kihallgatása Mosciski köztársasági elnöknel

Varsó, november 13.

(A Pesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

(United Press.) Mosciski köztársasági elnök szombaton fogadta a szocialista párt és a szak-szervezetek nyolc vezetőjét, akik nyilatkozatot nyújtottak át az elnöknek. A nyilatkozat ismerteti a szocialisták állásfoglalását a nemzetközi kérdésekben. Kijelenti a nyilatkozat, hogy a szocialisták nem bíznak Németország békeszándékában tekintve a Danzig és Felső-Szilézia felé irányuló német törekvéseket. Itteni politikai körökben rámutatnak arra, hogy Pilsudski tábor-

nagy államcsínyre, tehát 1926 óta nem volt rá példa, hogy az elnök a szocialista párt tagjait fogadta volna. Eppen ezért az eseménynek igen nagy jelentőséget tulajdonítanak.

A szocialisták nyilatkozata szerint a fasiszta államok annyi nyugtalanságot vittek be a nemzetközi helyzetbe, hogy nem lehet bízni őszinte békeszándékukban. A nyilatkozat éppen ezért felhívja a kormányt, távolodjék el a fasiszta állampolitikától. A nyilatkozat ezután agrárreformot és gyors gazdasági reformokat követel, véruil kéri a választási törvény megváltoztatását, mert a jelenlegi törvény számos kedvezményt biztosít a kormánypártnak.

Katasztrofálisan árad a Sajó Miskolc körül és Felső-Borsodban

Egész sor helységet elöntött a víz — Több vonalon megszakadt a vasúti összeköttetés — Elnémult a telefon és a táviró Havazás a Mátrában

(Saját tudósítónktól.) A napok óta tartó esőzés az ország legkülönbözőbb vidékein komoly károkat okozott és a közlekedésben súlyos zavarokat idézett elő.

A Sajó vizállása már pénteken aggasztóan emelkedett, a helyzet azonban különösen a szombat délutáni órákban vált egyre súlyosabbá.

Cseh területen, Dobsina és Fülek között az utasokat a közbeeső állomásokon leszállították. Körülbelül két napig kell ott vesztegelniük. A csehekkel való tárgyalás alkalmával a MÁV megbízottai abban állapodtak meg, hogy mielőtt az időjárás megengedi, vagyis az eső zuhogása megszűnik, azonnal megkezdik a javítómunkát. Még így is legalább két napra lesz szükség, amíg mindent helyreállítanak.

A szombatira virradó éjszaka a Mátra egész területén havazott. A hegyeket 25–30 centiméteres hó borítja és a havazást megelőző 3 napos eső a Tarna és a Zagyva környékén árvízveszéllyel fenyegető helyzetet teremtett.

Az Államvasutaktól vett értesülés szerint az árvíz és vihar miatt egyes, főként a dunántúli vonalakon a vonatforgalomban akadályok következtek be. A nagy vihar folytán számos táviróoszlop kidőlt, illetve a pályára dőlt, minek következtében a telefon- és táviratforgalom sok helyen teljesen szünetelt. A vonatforgalmat a rác-balassagyarmati vonalon, Nógrádszakáll és Ipolytarnóc állomások között az Ipoly-folyó áradása folytán be kellett szüntetni. Ugyancsak forgalmi akadályt okozott a Sajó áradása, minek következtében Bánréve és Ózd között a pálya víz alá került. Emiatt Bánréve—Ózd között, valamint Bánréve—Csehország határa felé a forgalom teljesen szünetelt. A többi vonalakon a forgalom, bár egyes vonatok jelentékenyebb megkésettetésével, fenntartatik. A szükséges helyreállítási munkálatok folynak.

Kritikus éjszaka a Sajó mentén

Miskolc, november 13.

Szombat este a helyzet katasztrofális romlásá-

„A termelés humanizálása“ Reverend Hyde előadása

(Saját tudósítónktól.) A Népegészségügyi Múzeum előadótermében szombaton délután Reverend Robert R. Hyde, az angol Ipari Jóléti Szövetség igazgatója tartott előadást. Összegezte magyarországi látogatása során tartott többi előadásait, ismertette az angol ipari jóléti szövetség küzdelmes történetét. Az első pionirokat kortársaik naiv álmodozóknak tartották 150 évvel ezelőtt. Nem ismerték el azt, hogy a gyáros mással is tartozik munkásának, mint a bérral. A szövetség munkája a világháború után indult meg azzal a céllal, hogy a munkaadókat munkásjóléti intézmények létesítésére serkentse és azokat tanácsal és tervekkel ellássa. A munkásjóléti tevékenység nem afféle vénasszonyos jótékonykodás, hanem termelési tényező Angliában és épügy hozzátartozik a produktivitáshoz, mint a gépek karbantartása, vagy a nyersanyag beszerzése.

Az ipari jóléti szövetség a termelés humanizálására törekszik. Egyes helyeken még ma is elfelejtik, hogy a gyárakban nemcsak gépek, hanem emberek is dolgoznak, s ezeknek az irányításához más alapelvek szükségesek, mint a gépekéhez. De ha gépnek tekintjük az embert, akkor is okos befektetés a munkaadótól munkásjóléti állomást létesíteni a gyárban, orvost tartani, aki nemcsak gyógyít, hanem arra törekszik, hogy a betegségeket megelőzze és mint az embergépnek jó ismerője az ember teljesítőképességét helyes egészségügyi berendezkedésekkel növeli. Azt sem szabad soha elfelejteni, hogy az ipar nemzetközi, nem lehet tehát rá feudális tradíciókat kényszeríteni. Reverend Hyde sok szaktanácsal ellátott előadását a Népegészségügyi Múzeum előadótermében a magyar gyáripár több kitűnőse hallgatta végig.

ról tettek jelentést a vármegye főispáni hivatalában. A jelentés szerint Ózd, Bánréve, Putnok, Hétközség, Hosszúrév, Dubicsány, Vadna határa teljesen víz alatt van. Putnokon a gőzmalom víz alá került és hihetetlen erőfeszítéssel dolgoznak már órák óta, hogy a malom raktárában lévő 400 vagón búzát megmentsek. 150 mássa lisztet már elvitt a víz. A gátat négy helyen újból át kellett vágni, hogy megmentsek Putnokot és a víztömegnek lefolyást biztosítsanak.

Hosszúrév községben gróf Serényi Ödön birtoka víz alatt áll és a kivonult katonaság csónakokon kísérli meg, hogy a kastélyban és a gazdasági épületekben rekedt embereket kimentse. Az állatok az elöntött istállóban hasig állnak a vízben. Este újabb katonaságot vezényeltek ki nagyszámú csónakkal a mentési munkálatokhoz.

Borbély Maczky Emil főispán és Sándor István vezérkari őrnagy szombat este auton kiment a veszélyeztetett területre. Ott töltik az éjszakát és személyesen irányítják a mentési és a védelmi munkálatokat. Nagyon nehéz és keserves éjszaka elé néz Felső-Borsod népe a Sajó völgyében: a csehek Tiszolcra újabb áradást jelentenek. Sajónémetiben és Hétközsébe betört a víz, az uccákon folyik az áradat. Az eddigi jelentések szerint a felsőborsodi falvakban több, mint 25 házat elmosott az ár.

A helyzet katasztrofálisabb képet mutat, mint a tavaszi nagy árvíz idején. A Sajó mentén a lakosság ébren tölti az éjszakát s minden dolgozni tudó embert mozgósítottak, hogy szükség esetén kéznél legyenek. Este 1/27 órakor a vízállás 45 cm-rel magasabb már, mint a tavaszi nagy árvíz idején volt. Miskolc alatt az úgynevezett Gosztonyitanyát már körülvette a víz, a Csorba-telep mentén szinte tízpercenként mérhető az áremelkedés. A borsodi közigazgatási hatóságok értesítették a Miskolcon túl lévő sajmómenti községeket is a főszolgabírók útján, hogy minden intézkedést tegyenek meg az éjszaka folyamán érkező árhullám ellen való védekezésre.

Trockij vádol: „A francia kamara alelnöke a GPU kémje“

Mexikó City, november 13.

(A Pesti Napló tudósítójának kábeljelentése.)

(United Press.) Trockij Mexikóból sürgőnynt intézett Chautemps francia miniszterelnökhöz, akit arra figyelmeztet, hogy Duclos, a kamara alelnöke — a GPU kémje. Trockij sürgönye szerint Duclos bele van keverve Reis GPU-ügynök meggyilkolásába. Ismeretes, hogy Reist szeptember 4-én Lausanneban ismeretlen tettesek megölték. Trockij azzal is megvádolja a francia kamara alelnökét, hogy része van irattárának kirablásában s vizsgálatot követel ellene. Sürgönye végén azt tanácsolja, hogy a Reis-féle gyilkosság vizsgálata során legalább hallgassák ki Duclost.

Minden utazási ügyben

vasúti, hajó, repülő és hálókocsjegyek,

egyéni és társasutazások, szobafoglalás és valutaigénylés

A dunavölgyi kibontakozás útja

Irta: HANTOS ELEMÉR

Felelős államférfiaink egyre sűrűbben hangsúlyozzák komoly szándékunkat a szomszédainkkal való megegyezésre. Ennek a megegyezésnek előfeltételei közismertek: nemzeti egyenjogúságunk maradék nélküli elismerése és a magyar kisebbségek jogainak fokozottabb védelme. Kevésbé ismeretesek a magyar közvélemény előtt azok a gazdasági előnyök, amelyek a dunai államokkal való együttműködéstől várhatók és amelyek ugyancsak lényeges alkatrészei minden előrendő kibontakozásnak.

Amikor egy évtizeddel ezelőtt ennek a lapnak hasábjain ismerttettem először a szomszédokkal való megbékülés gazdasági előnyeit és a dunai térség gazdasági összefogását, azon belül a magyar gazdasági életnek a régi határokig való kiterjesztését »Magyarország gazdasági integritása« jelszó alatt sürgettem, ez a gondolat kevés megértésre talált. Ma a »Dunamedence gazdasági egysége«, a dunai államok egymásrautaltsága, a dunai népek öncélúsága és más ezekhez hasonló formulák már nem egy-egy »magántudós« elgondolásai és követelése, hanem publicisztikai szókincs virágai csupán, hanem a dunai államok külügyminisztereinek tárgyalási anyagát alkotják.

Még néhány évvel ezelőtt azok, akik a régi határok visszaállításában látták a helyzet megoldásának egyetlen lehetőségét, a gazdasági integritás hangoztatásában defetizmust, sőt honárulást vélték felfedezni, míg az elszakított országrészek új urai bennük a régi határok visszaszerzésének burkolt módját, palástolt politikai eszközt szimatolták. Hiába igyekeztem kimutatni, hogy a területi és gazdasági integritás gondolata, habár mind a kettő a nemzet javát célozza, más és más síkon fekszik, amely síkok nem szükségképpen metszik egymást, hanem egymással párhuzamosan haladnak. A területi integritás gondolata hatalmi síkon, a gazdasági integritásé pedig a célszerűségi belátás síkján terül el. A területi integritás hangoztatása a szomszédok szemében hatalmi, sőt harci jelszó, a gazdasági integritás ellenben békés jelszó. A területi integritás megvalósulása nem csupán magunktól, szóval rajtunk kívülálló tényezőktől függ, míg a gazdasági integritás megvalósítása a könnyebb út, mivel az nemcsak a magunk, hanem szomszédaink javát is szolgálja.

Magyarország területi aspirációinak földrajzi határvonalát már sokan és sokféleképpen igyekeztek meghúzni. Bármilyen szerény terjeszkedést jelzett is a tervezett új területi elhatárolás a mai állapottal szemben, elegendő ok volt arra, hogy szomszédainkban gyanút ébresszen és belőlük izgalmakat váltson ki. A gazdasági integritás vonala más természetű. Nem a szomszédokkal szemben, hanem velük egyetértően keresi azokat a pontokat, amelyeken érdekeink találkoznak egymással és a józan ész követelményeivel. A gazdasági integritás vonalán belül fekvő terület a magyar agrártermelésnek természetes piaca, de egyúttal lehelye és termőterülete annak a számos nyersanyagnak, félgyártmánynak és készáruknak, amelyeknek népességünk a legrégebb és legbiztosabb vásárlója. A gazdasági integritás vonalának helyes megállapítása tehát közös és kölcsönös érdek, amely mindkét részen lényegesen enyhíthetné a gazdasági válság hatását.

A gazdasági integritás emellett nem jelent jogfeladást, nem jelent nemzeti aspirációkról való lemondást, de jelenti nemzeti jólétünknek erősebb megalapozását, mai szűk államjagunk szélesebb gazdasági alapokra való helyezését.

A háború óta lefolyt fél emberöltő sok példával igazolta ennek a gazdasági elgondolásnak helyességét. Nemzetek, amelyeket éles politikai ellentétek választottak el egymástól, szoros gazdasági kapcsolatba léptek egymással. A háború utáni idők egyetlen komoly kereskedelmi szerződése — amely erre az elnevezésre számot tarthat — 1927-ben jön létre Franciaország és Németország között. Németország Lengyelországgal a legfeszültebb politikai viszony ideje alatt bonyolítja le a legnagyobb kereskedelmi forgalmat és rozsfelhasználást elhelyezésére a két állam mintaszerű kartellmegállapodást létesít egymással. Olaszország és Jugoszlávia kölcsönös forgalma meghaladja ezeknek az államoknak forgalmát bármely harmadik állammal. Magyarország megbékült Oroszországgal a gazdasági összeköttetés érdekében, és így tovább.

Látjuk, hogy a politikai és a gazdasági érdekszálak nem futnak mindig párhuzamosan, hanem gyakran keresztezik egymást. Az ideális állapot természetesen az, amikor a gazdasági és politikai érdekek összeesnek, amikor kiegészítik és erősítik egymást. De hiba volna politikai ellenszenvből, diplomáciai taktikából gazdasági érdekeket feladni, gazdasági előnyükről lemondani, mivel a nemzet-egész, a nemzettest gazdasági meggyengülése gyengíti a politikai célok megvalósításának esélyeit is.

A dunai kibontakozás munkáját ezért szintén gazdasági téren kell kezdeményezni. Nem mintha a gazdasági szempontok volnának a legfontosabbak, nem mintha a gazdasági érdekek a politikai és kulturális érdekek felett állnának, hanem:

1. mivel az emberekre gazdasági érdekeik hatnak a legközvetlenebbül és ezeken keresztül győzhetők meg legkönnyebben, hogy a békés megegyezés mindegyik fél javát szolgálja;

2. mivel a gazdasági kérdések sokoldalúságuknál fogva alkalmasak mindenféle átmeneti megoldásokra és útját egyengetik a politikai céloknak olyan időben is, amikor ezek közvetlen diplomáciai módszerekkel meg nem valósíthatók;

3. mivel a gazdasági közösség emléke, a gazdasági egymásrautaltság érzete benne él még a mai nemzedék gondolat- és érzésvilágában és nem kell a történelmi materializmus híveinek lennünk, hogy a Dunamedence végső kialakulását a gazdasági erők irányában keressük.

A dunavölgyi gazdasági közeledés azonban sem terjedelmében, sem eszközeiben nem lesz azonos a háborúelőtti állapottal. Bár a dunai monarchia emléke egyre sűrűbben kísért az emberek képzeletvilágában, mégsem gondol senki annak újbóli feltámasztására; a dunai összefogás nem politikai célkitűzés, hanem az átélte nagyméretű gazdasági egység gondolatának újból való feltámasztása.

De tisztán gazdasági tényezőknél túl, fizikai kulturális, földrajzi és politikai okok is siettetni fogják ezt a kibontakozási folyamatot. Európa közepe a háború végéig a gazdasági élet ezer látható és láthatatlan kapcsolatánál fogva egységes gazdasági test volt, amelybe rendet és egyensúlyt csak úgy vihetünk bele, ha az egész területre szóló intézkedésekkel segítünk a bajokon. És ha van remény arra, hogy a hatalmi politikát a jövőben olyan politika fogja felváltani, amely a nemzetek közti szolidaritás szempontjait hozza előtérbe, akkor ez alig várható mástól, mint a gazdasági érdekeknek további előnyomulásától a külpolitika terén. Ez azonban korántsem jelenti a nemzeti ideálokról való lemondást, hanem meg-

Igen tisztelt Vevőink! az utóbbi időben oly nagy számban tisztelt meg bennünket telefonmegrendeléseikkel, hogy indítva éreztük magunkat e célra

állandó telefonszolgálatot létesíteni.

Méltóztassék a jövőben akadályoztatása esetén a

14-55-27 számot felhívni

és »Ilonka kisasszonyt« kérni.

»Ilonka kisasszony« telefonon ep oly körültekintéssel szolgál mindennemű felvilágosítással, választja ki a megrendelt cikket és intezi el nb. megrendelését, mintha személyesen méltóztatna vásárolni.

CORVIN
A JO MINŐSÉGEK ARUHÁZA

valósítását annak, ami pillanatnyilag megvalósítható.

Téli divatcikkek.. CORVIN-ÁRAKON

Szövetruha, divatos fazónban, filcdíszsel, fekete, sötétkék, zöld, barna és bordó színekben 16.⁸⁰

Szövetruha angoraszzerű bolyhozással, angolos fazónban, divatszínekben 19.⁸⁰

Szövetruha, börgomb-díszsel és bőrvél, a legújabb színekben 25.⁸⁰

Jersey-ruha. jó trottőrfazónokban, tűzéssel és bőrdíszsel, barna, sötétkék és zöld színben 29.⁵⁰

Szövetruha, sima, puhaminőségű, különböző legújabb fazónokban, kedvelt színekben, muszlin zsebkendővel, gomb- vagy bőrdíszsel 39.⁵⁰, 34.⁵⁰

Táncruha, műselyem Crepe de chineből, virág- és plissédíszsel, pasztellszínekben 14.⁸⁰

Színházi ruha, műselyem marocainból, túllapplikációval, színes strassz-díszsel, minden divatszínben 22.⁸⁰

Kis estélyiruha, műselyem satin-marocainból, fényes applikációval, aszúr- és gombdíszsel, minden színben 36.⁸⁰

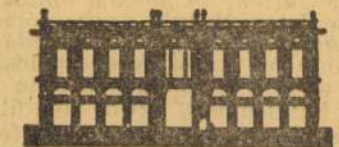
Női télikabát, diagonálveleúr szövetből, divatosan szőrmézve műselyem Crepe de chine béléssel, sötétkék, barna és fekete színekben 45.-

Női télikabát, jóminőségű fekete divatszövetből, szép mormota szőrmegallérral, műselyem Crepe de chine béléssel 59.-

Női télikabát, gyapjúposztóból, divatos szőrmegallérral, műselyem Crepe de chine béléssel, jól vatelinózva 75.-

Női télikabát, jóminőségű gyapjú crepeszövetből, chirasperzsa férfifazónnal vagy sálgallérral, műselyem Crepe de chine béléssel, jó melegen vatelinózva 108.-

Női télikabát, gyapjú divatszövetből, szép nagy főkagallérral, legjobb kiállításban 198.-

CORVIN
A JO MINŐSÉGEK ARUHÁZA

Farkas Erika Vilmos

Jónás Cannes-ba megy

Nemzetközi megmérettetésre vár Gyulai Líviusz rajzfilmje

A Pesti Vigadóban az öreg *Casanováról* készült metszetét látni, meg híres rinoceroszát a kecskével, a sárkányt legeltető szűzet, katedrálisokat és *Shakespeare-emléklapot*. A televízióban pedig pár másodpercre feltűnik Gyulai Líviusz legfrissebb rajzfilmjének, a Jónásnak pár jelenete. Az évek-re elfelejtett, nemzetközi hírnű grafikusművész, könyvillusztrátor és rajzfilmes talán most megint a figyelem középpontjába kerül. A *Magyar Mozgókép Alapítvány* támogatásával a kecskeméti rajzfilmstúdió közreműködésével meg a budapesti Pannónia segítségével több esztendei szünet után elkészítette a Jónás című filmjét. Sőt, *Jankovics* Marcell szorgalmazására, nem úgy, mint annyi más dokumentum- és rajzfilm, nem is maradt dobozban. Játékfilmek „előhangjaként” a 29. magyar filmszemlén is bemutatják. Ott látták meg a nyugat-európai filmesek, és azon nyomban el is határozták, hogy meghívják a cannes-i fesztivál versenyprogramjába. Tizenegynéhány éve nem vetítették Cannes-ban magyar animációs filmet – mondják. Pedig régen komoly rang-

ja volt a nagyvilágban a magyar rajzfilmnek.
– A kézi munkát értékelték benne – mondja Gyulai Líviusz pestújehelyi kicsei kertjében, tokaji bor mellett, bizonyos kutyájával a lábánál. – A számitógépes gyorsgyártás korában a magyar alkotók ötletességét honorálták a nemzetközi porondon. Mindez a múlté, a rajzfilmstúdiók szétesetek, azok a kis alkotói körök, amelyek még megmaradtak, jórészt bér munkából élnek.

– Hajdanában kirándulásnak tekintem azt a két-három évet, amit az életemből egy-egy rajzfilmre szántam. S miközben tévésorozatok gyártásával voltam elfoglalva, sűrűn sajnálkoztam, elvon a film a grafikai tevékenységtől. Most ellenben jó volt visszatérni a rajzfilmhez, s jó, hogy a Jónás betéjezése után is dolgozom.

Ha a grafika volt mindene, és a filmet csak kirándulásnak tekintette, mit tarthatta a könyvillusztrátor tevékenységét? – tűnődöm a hatvanas-hetvenes-nyolcvanas évekbeli legszebb Magvető-, Európa- és Móra-kiadványokra gondolva.

– *Ma hogyan él az elmúlt évtizedek híres-neves könyvillusztrátora, Gyulai Líviusz?* – szegezem neki a kérdést.

– Kiadók nélkül – válaszolja. – A könyvhéten, igaz, megint megjelenik egy könyvem: *Gyurkovics* Tibor korai verseiből összeállított kötetét illusztráltam, de előbb több éves kínzó munkahiány volt a jussom. Talán most megint változik a világ, s ha a régi, nagy múltú kiadók, amelyeknek korábban dolgoztam, nem is igen jelentkeznek megrendelésekkel, az igényes magánkiadók lassan-lassan ébredezni kezdenek.

Az erdélyi származású Gyulai Líviusz igen korán találkozott a képzőművészettel meg az irodalommal. Szülővárosának, Barótának tekintélyes értelmisége volt, meséli, közel esett hozzá Kisbacon, ahol *Benedek Elek* élt, Elek apó is, Marcell fia is, *Tamási Áron* is gyakran megfordult náluk.

– Állítólag a keresztnevemet is valamelyik Barótra kiránduló erdélyi írónak köszönhetem – mondja. Amikor kilencszentdős korában Magyarországra telepedett át családjával, akkor is igen pezsgő kulturális élet élte város ölelte körül: Sopron. *Agoston Ernőtől* tanult rajzolni, *Agoston Ernő* jó grafikus volt, szép rézkarcokat csinált, ő készítette fel a pályára a tehetséges fiatalembert. Első illusztrációit újságok közölték. *Nagy László*, a grafikusnak is nagyszerű költő volt a megrendelőjük.

– *A művészek alkalmazkodnia kellett a kádári időkben a szerzők, a könyvszerkesztők és a kiadók ideológiai elképzeléséhez?*

– Nemigen – mondja Gyulai Líviusz. – Igen hamar tudomásul vette mindenki erős vonzódását a groteszkhez, valószínűleg ez mentte meg

Gyulai Líviusz

zal kell beérr
nincs olyan l
nék még m
Weöres Sán
Dezső teljes
még ma is b

tem azt az *Il*
lyet telerajzo
Ha ügyes vol
ni az ideológ
kat. Mindjárt
szóvá tette fő
dor (aki egye
pett”), hogy l
lusztrálom. E
zá szürrealis.
vino ellenáll
máris elhallg
A rajzfilin

Matolcsy Győ
dió akkori ve
Líviuszt több
sal együtt. K
regi vágya v
rajzfilmmé v
– Ebből u
koprodukciói
finitát, később

Nagybányai anyanyelv, forrongó Párizs

Perrott-Csaba Vilmos művei a Magángyűjtők Galériájában

A műalkotások múzeumi elhelyezése, bemutatása talán a művészeti érték kulturális örökség megőrzésének legdemokratikusabb formája. De a műévezésének, szellemi-érzelmi befogadásának nem feltétlenül az emberi lényeghez legközelebb álló módja, hiszen eredetében minden mű a közvetlen emberi környezettel, más tárgyakkal szerves egységben létezett. A legtermészezebb dolog tehát, hogy a műalkotások birtoklása iránti vágy az utóbbi években újra egyre erősebben jelentkezik, s ez egyszerűen jeleníti komoly műgyűjtemények és európai nivót megcélzó műkereskedések kialakulását.

Az utóbbihoz egyre inkább az is hozzá tartozik, hogy a kereskedelmi galéria, aukciós ház nem egyszerűen képeket akaszt a falra, de maga is kiállítások rendezésével igyekszik ráirányítani a figyelmet egy-egy jelentős művészre, elfeledett, vagy éppen nagyon is az érdeklődés középpontjába került értékekre. A sor évekkel ezelőtt *Abanovák-, Patkó-tárlatokkal* kezdődött, s ma alig akad magára valamit is adó műkereskedő, aki ne igyekezne izgalmas tárlattal felhívni magára a figyelmet. *Rippel-Rónai* nagy nemzeti galériabeli kiállításához kapcsolódott a Ráday, illetve a Múzeum Galéria kamaratárlata, a gyűjtők által egyik legkeresettebb festő, *Vassary* János életművéből ad ízelítőt a Polgár Galéria jelenleg is látható bemutatója.

Kalapos, szemüveges önarckép, 1930 körül

Az utóbbi időszak aukcióinak egyik legfontosabb szereplő művésze *Perrott-Csaba* Vilmos (1880–1955) is, akinek műveiből a Magángyűjtők Galériája rendezett bemutatót. Népszerűségére jellemző, hogy a legjelentősebb két utolsó aukción, a Kieselbach Galéria, illetve a Blitz Galéria festményárverésén tíz műve került Kalapács alá, a

let, tartás rajzolódtik ki, amely egyrészt különleges helyet biztosít az alkotónak a huszadik századi magyar művészet történetében, másrészt azonban mintegy modellezi is azt a magatartásmódot, amely egyre inkább korszerűnek tűnik a jelen művészei számára is. Európaiság és magyarság, újítani, mindezt kipróbálni vágyás és a tradíciókhoz való kötődés jellemezte egyszerre a festőt, aki Nagybányáról indult, de *Mariisse* egyik kedves tanítványaként egészen fiatalon bekerült az újat kereső párizsi művészkörökbe, a fauvisták közé. Megérintette a kubizmus, az expresszionizmus, spanyolországi útján *El Greco* varázsa alá került – de sohasem szakadt el végleg attól a természetelvűségtől, amely legelső nagybányai időszakát jellemezte. „Párizs forrongó művészetét” sorsdöntőnek érezte a maga számára, de – fogalmazott évtizedekkel később – „ma is azt a színskálát érzem a festészet anyanyelvénem, amit *Kozma* és Nagybánya adott.”

E kettősség érződik a tárlat legkorábbi képein, a *Hátul álló fiúdnak*, a *Kerítészet piros íttal-on*, s a benne megfogalmazódó nyitottság eredménye, hogy Perrott, akár Párizsban, akár Kecskeméten, akár Önkéntes németországi származétsében, vissza-visszatérve a már elcsatolt Nagybányára, vagy élete végén Szentendén dolgozott, a legkülönbözőbb hatásokkal is a maga képére tudja formálni.

P. Szabó Ernő

többé nem költözik más férfi képe, még ha a te fiad volna, úgy sem. Ó miért is kell feltépnünk újból szívünknek alig heggedő sebét. Az én számomra, Noémi, nincs többé reménység, a boldogságot én többé nem várom. Nincs aki szeressen, becézzen, visszavárjon. Atyám háza is idegen, kietlen volna énnekem és te elküldesz!

— Az atyád háza visszavár gyermekem. A sziv bánata ott lassan megenyhül, elnyugszik, mint a kisgyerek, ki magát keservesen megütötte, zokogva anyja ölébe furja a fejét. Te otthon leszel ismét Ruth, a tied között, a hazád földjén. A szenvedőnek, gyermekem, vágyva vágyik és sirva sir a lelke hazája földje, édes otthona után.

— Igazad lehet. Értem, hogy igazad van és mégis! Ne vess meg érte nagyon, de úgy érzem, Moab földje nekem nem hazám. Izrael földje az én hazám . . .

— Izrael földje? Sohase ismerted . . .

— Elég, ha titeket ismertelek. A szívetek jóságát, aminek párját hiába keresném bárhol. A karotok erejét, amivel nem mérközik senki. Vagy talán csak szegény asszonyszívem az, amely tökéletesebbnek lát benneteket. Mindegy úgy is. Hozzátok tartozom.

— Hozzánk tartozol Ruth, érzi az én öreg szívem és büszke vagyok rá, hogy fiamban és szüleiben népemet becsülni és szeretni tanultad, de lásd egy nép között élni, amely nem a te néped . . . Vagy megszámláltad-e könnyeidet, melyeket hazád vendégszerető földjén ontottam, azokban a napokban, melyeket te boldogságod napjainak nevezel? Távol, idegenben, míg Izrael földjén az éhhalál aratta dús aratását, ó mennyit sirtam, kivált eleinte. Nem izlett a falat, mert éhező véreimre kellett gondolnom. Öreg anyámra, akitől örök bucsut vettem. Testvéreimre és test-

véreim gyermekeire, akiket nagyon sujtott az Ur. Ti jók voltatok, megkönnyítettétek nehéz sorsukat. Moab népe megtört, de jószágos türés csak, türelmessége, amellyel elnézi idegen szokásainkat, kegyelem, istenei idegen istenek s nyelvének szokatlan csengése minden percben eszünkbe juttatja idegenségünket.

— Te nem voltál boldog nálunk? Sohase gondoltam erre. Sohase mondtad . . .

— Mi asszonyok, jól tudod, megtanuljuk, hogy nem szabad mutatni a szomorúságunkat, mert ez sérti vendéglátóinkat és szemrehányásként nehezül édes mieinkre. Nem szabad! Még aztán együtt voltunk. Egymásban találtuk minden örömünket. Fiaimban álmodtam vissza hazám földjét, miközben beléjük plántáltam azokat az ősi szokásokat, melyeket hazulról hoztam és megtanítottam őket a törvényekre, melyeket úgy kaptam én is értékes, drága örökségként. Én zsidó asszony maradtam, leányom, és ime Isten megengedi nekem, hogy koldusan bár és kifosztottan, de viszontláthatom hazám földjét s ha eljön az idő, mikor Isten elszólít, csontjaim Izrael áldott földjében nyugosznak. Ez a föld, amelyre ha csak gondolok, könnyes lesz a szemem az emlékezéstől, ez a föld tenéked idegen, leányom. A fonál, amely hozzákötött, elszakadt. A sorsot, amelynek elébe mennél, nem enyhítené férj szerelme, gyermek szeretete, hazátlanul, rokontalanul úgy maradnál egészen egyedül . . . ha majd én nem leszek. Azért hát jobb lesz úgy, ahogy én mondom.

— Ruth, édes leányom, a nap már hanyatlóban, mennem kell, hogy alkonyat előtt még városba érkezzem. Az elválás mind nehezebbé válik. Nagyon szeretjük egymást . . .

— Mégis idegennek nevezel, — szólta Ruth és hangjában fájdalom s egy kis szemrehányás rezgett. — Gyülölne a te néped engem, a zsidó Machlon moabita özvegyét?

— Az én népem nem gyülöli az idegent. Törvényeink szigorúan védik az érdekét, hisz úgyis eleget szenved önnön szívetől, amely elhagyatottságát érzi. A mi népünk egyszer rabszolga volt Egyiptomban és ott örökre megtanulta, hogy mi az idegenség.

— S ha az én szívem ideát érzi inkább idegenségét, elhagyatottságát? Mi az, ami az embert a földhöz köti? Csodálatosak a ragaszkodás és hovatarozás útjai. Te szeretsz és mégis idegennek érzel, én pedig idegen voltam hazámban, amíg titeket megismertelek. És amikor megtaláltalak, úgy éreztem, hogy mindig is közéték tartoztam. Az a valami, ami bennetek más volt, mint az én hazámfiában, éppen az vonzott leginkább. Az idegenségtek.

Alte Häuser.

Pertrottné Graber Mädy: Régi házak.

Maisons anciennes.

Pertrottné Graber Mädy

BÁN MARGIT: RUTH

arcsú magas, fehérruhás alakja lassú, habozó léptekkel, vontatott ritmusú járással távolodott egyre a himbálózó, szélben suhogó zöld kalászerdő felett.

Ott álltak ketten, szorosan egymás mellett és tekintetük mereven szegődik a távolodó asszonylakhoz. A habozó lépések ritmusa lelket nyert, szívszorongva azért néztek utána. El tudott menni! Orpa hazament apja házába. Még ajkukon a búcsúcsók ize s az asszony, aki hozzájuk tartozott, ott megy ime, elszakadva, szinte már idegenné válva, ismeretlen sorsára elé.

El tudott szakadni! Igaz, keserves nehezen, de mégis.

A két asszony egyedül áll a mezőn hullámozó, dús kalásztenger között, forró napsütésben.

Az égen mozdulatlan felhők. Tikkasztó a hőség. Epedve vár áldott esőre a föld.

Valamire vár a pillanat.

Az élet nagy, döntő percei ezek. Megkönynyebbülést hozhat, mint tikkadt földnek a várva várt zivatar s ha meg nem értik, hiába minden, elmúlt a nagy Perc visszahozhatlanul.

Valaminek történnie kell . . .

A távolodó fiatal asszony alakja egyre kisebbedik, már parányi mozgó pont csupán . . . eltűnt . . . Az öreg és fiatal asszony feje megmozdul, mozdulatlan alakjukba visszaköltözik az élet. Egymásra néznek.

— Noémi! Anyám! — tör ki a visszafojtott zokogás a fiatalasszony szívéből s a hangjában mélységes, kétségbeesett szomorúság.

Noémi magához vonja a zokogó Ruthot s így állnak percekig egymást szorosan átkarolva. Az öregasszony kérges, ráncos tenyerével Ruth puha, barna haját simogatja, lágyan, csitítóan mint valami szegény, elhagyott gyerek fejét, asszonyos megértéssel.

— Jó vagy, szegénykém . . . te igazán a mienk voltál . . . szeretted nagyon és mi is nagyon szerettünk. És mégis Ruth, leányom, haza kell menned... Sird ki magad még egyszer. Aztán Isten áldjon. Te jó vagy Ruth, megérdemled — s itt könny fátyolozta Noémi hangját és torkát szorongatta a sirás. De nem akart sirni, mert úgy érezte, erősnek kell maradnia.

Ekkor Ruth kibontakozott Noémi öleléséből s nagy, könnyes szemét ráemelte nyílt, egyenes, feleletet váró tekintettel:

— Mondd, anyám, miért akarsz te engem elküldeni, mikor én nem akarok, nem bírok tetőled elszakadni?

— Édes leányom, reménytelen koldussorsomat kínáljam-e neked, hogy megoszad velem, ha már Isten kegye elfordult tőlem s nem engedte meg, hogy boldogságodat osszam meg

Pertrottné Graber Mady: Szigeten.
Auf einer Insel.

Sur une île.

veled, fiam oldalán? Az árvák és özvegyek sorsát kínáljam neked én, a koldus, akit háromszoros árvasággal sujtott az Úr?

— A koldussors melletted mégis csak elmúlt boldogságom napjára emlékeztet. Meg aztán szeretlek Noémi, anyám, szeretlek, nem hagylak el.

Noémi mélységes meghatottsággal becézte Ruth kezét s egy hosszú, hosszú percig habozó, fájdalmas csend fegyverszünetje támadt közöttük.

Majd megszólalt az öregasszony és okosan, megfontoltan beszélt, de hangjában ott rezgett meghatott szívének minden melegsége.

— Tudod, hogy én is szeretlek. Kedvesebbik leányom voltál mindig. Fájt a szívem érted és nem foglak elfelejteni soha. Mégis elküldlek Ruth, egyetlen, drága leányom. Mégis el kell, hogy küldjelek . . . Ha reményem lehetne még, hogy sorsodon segíthetek, nem sokálnék semmiféle szenvedést érted leányom. Ha volnának fiaim még, akikben bizakodhatnék, hogy betöltik majd Machlon helyét, akit elvett tőled Isten kifürkészhetetlen akarata . . .

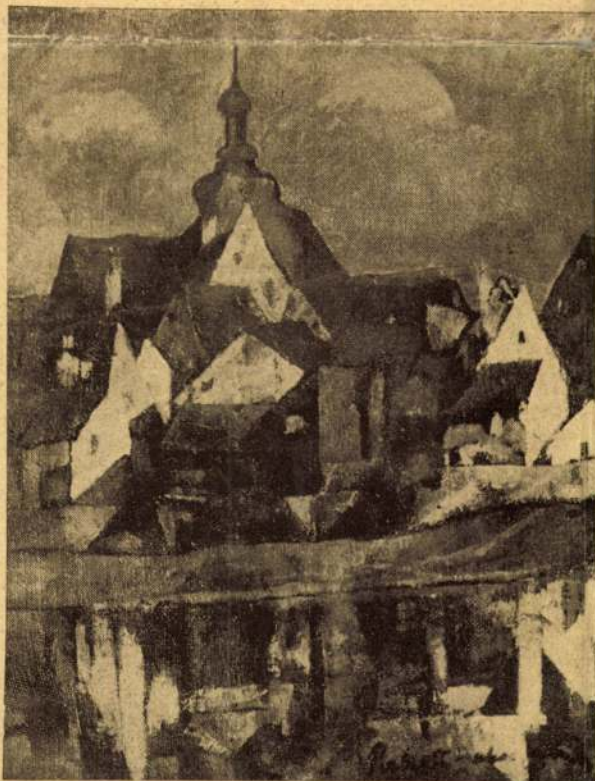
— Ne mondj ilyet anyám! Én nem gondolok többé férfiúval való frigyre, az én szívembe soha

Mely és áthatolhatatlan titok fedi az egyének indulásának, felkészülésének belső okait. Csak a kibontakozás folyamata, az eredmények mutatják az ember előretörésének, fejlődésének lendületét, ámde ezt is töredékes és gyakran elszigetelt vonásokban. A végső miért mindig talány marad. A művész útját felmérni nehéz és olykor kilátástalan feladat, minden egyes esetben ott a kérdések kérdése: micsoda lelki tényezők terelték le a mindennapos élet mesgyéjéről a művészt? A válasz többnyire hézagos, elégtelen és felületeket érint.

Annál bonyolultabb a kérdés, ha két művész egybeterelődéséről van szó. Valami végzettség játszik közre, hogy a megkezdett úton változatlan ütemben kitartsanak; és akarataikon kívül pályájuk végül is összefonódik.

Perlrott Csaba Vilmos már hosszú ideje kivételes helyet biztosított magának a modern magyar festőművészet kialakulásában. Egyike volt az elsőnek, ki új pezsgést, elevenséget hozott a formalizmusok, a kiélt programm külsőségei között vergődő művészetbe. Felfrissítette a petyhüdt tagokat, a lomhán lüktető vérkeringést, követőjévé tette a magyar festőművészet nem

Perlrott Csaba Vilmos: Kreuzwertheim.

egy tekintélyét, ki korábban mestere volt. Aránylag keveset szerepelt idehaza és csak kivételes alkalmakkor. Állandóan külföldet járta, szoros kapcsolatot tartott fenn a nyugati kultúrországok művészeivel és ezeknek az országoknak művészeti mozgalmait szakadatlanul figyelte, sőt részese volt e mozgalmaknak, úgy hogy a modern művészeti iskolák, irányok felbukkanásának törvényszerűsége tisztán rajzolódott ki előtte, nem értette félre a bennük megnyilatkozó tendenciákat. Az, hogy hol Párisban, hol Spanyolországban vagy Németországban bukkant fel huzamosabb időre, alapos tanulmányokra, nem szakította el azért az anyaföldhöz kapcsoló szálakat. Szívósak voltak azok, mélyben gyökeredzők, alkalmasak az ellenállásra, hisz erejüket, tömörségüket felfokozta, megsokszorozta az első benyomások frissesége, az alaprakás, hitteljes elindulás. Az ifjúság lelkendező csodavárása, a megtalált igazságok öröme a rohanó idő távlatából tekintve, elmosódó, bizonytalan érték gyanánt tűnedezik fel az érett és tudatosan alkotó művész előtt, holott mélyen és erőteljesen bele nyulnak a fejlődés, az érlelődés folyamatába.

Perlrott Csaba Vilmos festményeiből sem szállt el a nagybányai, kecskeméti évek magyar levegője; bejárja a félvilágot, belekerül a különböző hatások keresztútjébe, művészetét gazdaggá teszik, kimélyítik az élmények, az azonoságban rejlő tanulságok, amelyek egyben igazolják őt törekvéseiben, majd vándorútjáról hazatér és ismét visszanyeri belső, szoros kapcsolatát a magyar röggyel, a magyar égboltozattal. Regiszttere hasonlíthatatlanul szélesebb mint azoké, akik nem mozdulnak, nem tekintenek túl a határokon, idegélete differenciáltabb, előadómódja fejlettebb és gondolatra serkentőbb, de a mult áttöri a jelen rétegeit, az egészséges életérzés robusztus ereje nem kallódott el a vándorlásban, ott rezeg az ecsetvonások mélyén.

Míg társai az elindulásban az impresszionista festés eredményeit variálták, ő csakhamar távolabbi célokat tűzött maga elé. A pillanatról pillanatra változó jelenségek, a természet káprázatos, de csalóka játékának tüneményei helyett a maradandó dolgok, az első pillantásra talán fel sem fogható festői értékek megfogalmazására és közlésére vállalkozott. Így jutott el a formaproblémákhoz és így a kompozícióhoz. Kereste a jelenségek törvényszerűségét s e törvényszerűséget kompozíciós rendszerének keretei közé foglalva ki is óhajtotta fejezni.

Több mint másfél évtizedes szakadatlan munkával emelkedett felfelé, egyre csak felfelé a pályáján. E munkájában nem zavarták meg a hangos harsona szóval, szokatlan zajjal, reklámmal felöltő új irányok, divatok. Nem haladt el behuny szemmel mellettük, sőt művészetébe fel-

Mult és jövő
1923 június

A CSODASZÉP KERT ÉS A KÁRTÉKONY MADÁR *Dr. Weisz Miksa: Zsidó Etikájából**)

olt egyszer valakinek egy csodaszép kertje. De naponta megjelent abban egy madár, mely nagy kárt okozott gyümölcsében. Leskelődött azért rá a kert tulajdonosa. Hálójába kerítette és haragjában meg akarta ölni.

„Kis madárka vagyok én — panaszkodott neki a fogoly madár, — mi hasznod lenne belőle, ha engem megölnél? Olyan dologra tudlak tanítani, melyből nagy hasznod lehet. Ha megölnél, úgy kevés hasznod volna belőlem, hiszen még nem is lakhatnál jól rajtam.” Életben hagyta ezért emberünk a madarat. Ez ennek fejében három dologra oktatta. Így szólt hozzá: „Először is, sohasem búsulj oly dolgok felett, miket már elvesztettél. Másodszor, ne kívánd azt, amit soha el nem érhetsz, harmadszor pedig, ne hidd azt, ami lehetetlen. Idővel hasznát veszed három tanításomnak.” Örült a kert ura a három dolognak és a madarat szabadon bocsátotta. Magas fára szállt a madár és onnan lekiáltott az emberhez: Ó te balga, ha te tudnád, hogy mit vesztettél bennem, akkor egész életeden át búsulnál. Mit vesztettem benned? — kérde az ember. Ha megöltél volna engem, — válaszolta a madár — ludtojás nagyságú drágakövet találtál volna bennem, egész életeden át tartott volna nagy gazdagságod. Midőn ezt az ember meghallotta, összezest bűjában és mélységesen bánkódott. De azután összeszedte magát és hizelgő szavakkal szólított a madarat. „Jöjj le hozzám, gyermekemként akarok ápolni; úgy akarok vigyázni reád, mint szemem fényére, csak szállj le hozzám!” A madár pedig így válaszolt: „Ó te balga! Nem tanítottalak-e három dologra? Ne sóhajts amiatt, amit elvesztettél; ne kívánd azt, amit nem tudsz elérni és ne hidd azt, ami lehetetlen. Most pedig elfelejtet mind a három tanításomat. Szeretnéd, ha tiéd lennék, de nem tudsz elérni. Búsulsz amiatt, amit elvesztettél és hiszed, ami lehetetlen. Azt hiszed, hogy bennem ludtojás nagyságú drágakő van. De hiszen a ludtojás háromszor akkora, mint amekkora az én egész testem.” Figyelj, ó olvasó, e példázatra, melyet a *muszár* könyvek sokszor említenek. Értelme a következő: Az

ember az után vágyódik, amit nem tud elérni; gazdagságra vágyódik és éveit eltölti annak szerzésében, de nem tud célt érni. Mert akármennyire is tesz szert, nem éri be annyival, amennyit szerzett. Az ember aggódik és búsul, ha elveszt valamit. De mit használ a bánat, mit ér az aggodalom, ha azon nem változtathat. Az ember elhiszi azt, amit nem szabadna elhinnie; hisz a gonosz indulatnak és azt hiszi, hogy nem éri el az Isten büntetése, holott sokféle büntetést küldhet az Ur. Ó hány város pusztult el földrengés által, hányat tett tönkre a víz áradata, a felhőszakadás. Egy óráig sem, sőt egy percig sem élhet az ember biztonságban. És mégsem gondolkodik a halandó, mert a gonosz indulata erőt vesz rajta ifjuságától kezdve és az ember hajlamait követi; ha akárhányszor is elüzöd a macskát a tűzhelytől, mindig visszajön, mert oda szokott . . .

Manuello héber epigrammáiból

EGY KIVANCSINAK.

*Oh ne csodáljad, hogyha oly annyira bő tudományom,
Mig körülötted a vak éjszaka árnya lebeg.
Mennyit adál ki a cifra ruhára, a sok hiu élvre,
Sokkal többbe került nekem a mécsesolaj.*

*) A „Szimchász Hannefes“-ből.

Mózes. Egy régi olasz zsinagógából (1671).

Moses. Aus einer alten italienischen Synagoge.

szivódott belőlük mindaz, ami kellő adagolással erősít, edz, viszont nem szédült bele a formátlanságok örvényébe, a meg nem értett és félre-csavart igazságok, tények káoszába.

E télen rendezett nagyhatású kiállításán nyomon követhettük a kubizmussal való érintkezés találkozási pontjait. A távlat egybefolyó simaságát Perlrott megtörte képein. De ezt azért tette, hogy a táj mélységét még inkább fokozza, még pedig nem a régi iskola recipéje szerint kulisszaszerűen előre és hátratólt tájkép-elemekkel, fákkal, bokrokkal, dombokkal stb., hanem magával a tér határával, az égboltozattal, felhőkkel, a horizont síkjával. Ezzel jobban megközelítette az élmények belső igazságait és új lehetőségek kifejlesztésének alapjait rakta le.

Eképpen jutott el a gótikához, amely minden simaságot, legömbölyítettséget szétdarabol, a formákat is elemeire bontva értékeli. A gótikus témákban, templomok, szobrok ábrázolásában a megoldandó forma- és térproblémák egész tömegével kellett megbirkóznia. Fejlett forma-érzése átsegítette őt az akadályokon, eszméletében világosan elrendeződtek az ábrázolt objektumok bonyolult összetevő részei, és műveiben tiszta képet ad róluk.

A gótikus motívumok belső élménnyé szilárdultak, mélyen benyomultak alkotó tevékeny-

ségének centrumába, sőt látásában is bizonyos változást idéztek elő. Az eleven természet, a modern városkép, interieur is gótikus formagazdagságban bontakozik ki előtte, valami heroikus komolyság, súlyos tömörség jellemzi minden munkáját.

Ezen a ponton aztán Perlrott Csaba Vilmos érdeklődése olyan témakör felé fordult, amely eddig tulnyomórészen tudatlan és rosszhiszemű kontárok vadászterülete volt, — a zsidó témákhoz. Ő a gótikán keresztül érezte meg a zsidó motívumok életképességét. A gondoktól gyötört, barázdás, aszkétafejek szépségtartalma, az asszimilálódástól érintetlen zsidó élet üteme nagy változatban tárja a kutató művész elé a feldolgozásra alkalmas festői elemeket. A formákat szigorú határozottsággal lezáró és körülhatároló gótikus ábrázolási mód, az átszellemítés, abstrahálás technikai eszközei, különösen alkalmasak arra, hogy a zsidó pszichét, a kitalált színpad színeiben szünylő és a földi élet fájdalmas megpróbáltatásai elől egy szellemi élet sugaras magasságába emelkedő zsidó aszkétát megjelenítsék.

Perlrott nagy horderejű elhatározása egy új és eddig alig méltányolt, többnyire félreismert világ kincseivel gazdagítja meg a művészetet. Tehetségét, koncentráltságát ismerve, biztosra

Gegend von Pöcsmegyer.

Perlrott Csaba Vilmos: Pöcsmegyeri táj.

Environs de Pöcsmegyer.

vehető, hogy eléri, sőt felül is mulja majd a berlini ifjú zsidó művészek ily természetű alkotásait. Nem számító eltökéltséggel jutott el ide; hosszú logikus fejlődés eredménye, tudattalanul szunnyadó érzések kifejeződése mindez.

*

Perlrotné Graber Mädy művészi pályája természetszerűen még nem mutat annyi változatos, az eredmények oly sokféleségét. Több mint egy évtizedes időtávolság választja el férjének indulásától. Viszont szerencsésebb időben fogott hozzá tanulmányaihoz, sok sikertelen próbálkozástól, erőt pazarló kísérletezéstől és kisiklástól óvta meg egy irányában kialakult, céljaiban tudatos festői nevelés. Ehhez járult a fiatal művész ösztönös öserejű tehetsége, és fejlett szépségérzése. Férjének művészete kihatott az ő fejlődésére, de e hatások nem külsőségekben, technikai mozzanatok eltanulásában mutatkoznak, hanem a megértésben, a felfogás, a célkitűzés harmoniájában. Az eredmények mások, a művész alkotásaiban kevesebb az absztrakció, a látás öröme fölébe kerekedik a töprengő önmarcangolásnak; egészség, fiatalos optimizmus ömlik el vásznain. Természetlátásának spontaneitása áttör a stíluskeresésen. Képein tömören, erős kézzel fogja össze a motívumokat és olykor

Acte.

Perlrott Csaba Vilmos: Aktok.

Actes.

— szinte önkéntelenül — a klasszikus mesterek emelkedett egyszerűségét sejtjük meg műveiben.

A fiatal művész grafikai apróságokkal lépett annak idején a nyilvánosság elé. A dekoratív fejlődéktől, súlyos, nagyigényű kompozíciókig hosszú az út és ő ezt az utat rövid idő alatt tette meg.

A nagyközönség még csak ezután fogja közelebről megismerni Perlrotné Graber Mädyt. Egészen bizonyos, hogy igazi értékük szerint fogja megbecsülni kivételes képességeit és elismerésével további emelkedésre, további előretörésre serkenti.

Férjével együtt ő is messze földeket jár be. Ő is néz, tanul, dolgozik. Mindenképpen megérdemli, hogy szeretettel kísérjük élete útján.

Bródy László: Az idegen

*Nem bocsájtják soha azt meg
nekem, hogy az egyik őszám
valahol a Tigris mentén
egy gyönyörű naplementén
az Istenről álmodott.*

*Tűzhettem a gomblyukamba
új virágot, tulipántot,
fürdethettem új borokba,
mely Tokajról jött csorogva,
véretem és dalomat.*

*Meddő harc ez szélmalommal,
sose fognak megölelni.
Letépi a tulipántom,
sorsomat magamra rántom
s bandukolok foltosan.*

*És hiába minden itten,
rám ismernek s nyelvet öltve
utca kölykei kísérnek.
Jaj volt mindig a szegénynek,
aki mustrált idegen.*

*Évezredek elmulhatnak,
lehullhatnak léha bolygók,
(időágyun csöpp golyóbis)
fordulhatnak a folyók is
visszafelé, mint a rák.*

*Süllyedt város fölmerülhet,
farkas szelid bárányt szülhet,
de a bélyeg, mely lobogva
lángot süttött homlokomra
nekik mindig idegen.*

*Nem bocsájtják soha azt meg
nekem, hogy az egyik őszám
valahol a Tigris mentén
egy gyönyörű naplementén
az Istenről álmodott.*

http://www.tulvilag.hu

Már elfelejtettem, ki javasolta a cipész mestert. A műhely akár hatvan éve is ugyanott lehet, a folyóparton, a kopott ajtó és a poros vitrin mögött. Bakancsot vittem talpaltatni. A talpalás drága dolog, és egy igazi, bőr talp felvarrása még inkább az. Háromezer forint. Aranypipő lesz biztosan, ismeretlen lányok pirulva felkérnek táncolni, de kár, hogy csak az utcán — táncolunk a latyakban — ének az esőben. Minek javítottak ilyen cipőt, egyáltalán akármilyet? Javíthatatlan vagyok. Két héten át minden este eszembe jutott ez a tartozás, már amikor egyéb rémálomtól maradt időm ilyen egyszerű félelmekre. Sokat foglalkoztam az utóbbi évtizedekben az elalvással előtti lidércnyomások módszertanával. Byron ifjú orvosa is ebből doktorált: *Disputatio medica inauguralis de Oneirodymia*. A cipőtalp mestermű lett. Gőzterít, faszegelt, körbevágott talpa fényesre vasalt. Ez nem azonos az ingek vasalásával, cipőipari részművelet. Elve vittem nejlonzacsokot a cipőnek, amiben mentem, helyben felpróbáltam a bakancsot, stabilnak látszott, jó nehézség volt — megkönnyebbültem. Kár volt bizalmatlankodni, ez az öreg mester a maga nemében az utolsó, ilyen varrást már nem nagyon csinál más ennyiért. Egy egész, valódi bőrtalp süllyesztett sarokvasalással. Igaz, hogy sörözőbe való belépésem ezentúl világnézetű állásfoglalás — ifjú huszár, akár a lepke! — de majd lábujjhegyen megyek és mosolygok. Csak nehogy félreértsek. Attól még ijesztőbb lehetek.

Két nap múlva rozsdás szögek álltak a sarkamba, és ahogy a bakancsba kukkantottam, látszottak a mélyben a régi, vásott sarok korhadt bőrétegein a tág lukak és a szögfejek. A cipész talpat varrt, de sarkat nem cserélt. Hát, Robinsonnak egy darabig ingyen jobb cipői voltak a szigeten. A vízbefült kapitány és fedélzetmester bakancsai ennél jobbak lehetnek még egy kis sós ázás után is.

Viszont tudom, hogy a suszter az orosz fronton síelős alakulatnál

szolgált, nem akart oda kerülni, de magas fiú volt és oda tették erőszakal, állandóan elesett — ezek a magas fiúk hatalmasakat tudnak esni a göcsörtös térdeikre — és, hogy egy idő múlva belejött.

Egy-két hosszú hanyattfekvés már fel se tűnik. Hogy megyek vissza az öreghez? Finomkodok vele, ő meg átvér. Nem lehetek kemény, nem döngögetek be vasalt sarkakon. Le is estek. Persze a füleim is leesettek volna a nagy hidegben. A lábass füléről, a viselkedés árnyalatairól. A mozdulatok jelentőségéről. Napok múlva elszántam magam. Majd elmesélem neki, hogy szegfűszeget is lehet talp szegelésre használni. Kihelyezett szegfűszeget, az illatos fej nélkül. Szégyellem, ha egy öregember magyarzkodik. Veszt, mint amikor apám először kapott ki tőlem sakkban. A cipőüveg vége sem örömteli. Az új sarok is laza.

Mikor ideköltöztem, felmértem atyai örökségemet: Huszka úr az első a képzelt tornasorban, és ő a leg-elegánsabb, lobog az aktatáskája, pirosposztagja a finomra borított orcaja. A fényképész mester a legkövetkező, meg is jegyzi, hogy Dezső egyáltalán nem szép vékonyan. A fényképész magából indul ki, átjön az alagúton és belép a poharzóba. A disznószemű bácsi a leggozosabb, neki kényszeresen köszöngetek. A kis ősz bácsi a legviharvertőbb — csak megy-megy az utca hosszában és maga elé pisil, és a szembeszél eláll előle tisztelettel, őt tegezhetem — Szervusz kérlek.

Ezután leltárba vettem az íróasztal fiókban apám zsillettpege gyűjteményét:

Good morning! Camcon,
Blue Gillette blades, 5 éves terv,
Figaro, Mephisto, Olla,
Blue Matador, Rotbart Be-Be,

Heba, Perla, Leningradzkie,
Cputnik, Cport, Janus luxus,
Olympionik, Swing populár,
svéd acél Botond, Record Guld 25 an,

Cleo silver, Új korszak,
Sport special, Astra, Perla, Szpartakusz,
Nording, Super Astor, Cyrano,
Star U. S. A. since 1880.,
Tenkes, Omega KÉSES KÖSZ. K.SZ..

Így felderítettem a szemközti könyvkötő műhelyt is. A sötétbarna hajópaddlón egészen puhának éreztem a lépéseimet a monarchiabeli aranyozó és présgépek közt, a szépszemű kis öregasszony borzalmasan süket volt, és nagyon ronda papírmintákat hozott büszkén elő. Személyi igazolvány papírba köttethetem volna Edward Young Éjszakáit, nem bírtam rászánni magam, csak azért, hogy megbizást adhassak ennek az embernek. Az fel sem merült, hogy meg sem tudnám ezt a gyalázatos kötést fizetni. Az év

egyetlen kuncsaftja fizessen. Az ajtócsengő kicsit pofonúti a csengettyűt, kilép az élet utolsó vendége. Aki nem rendelte meg az utolsó könyvkötést. Még egy csengetés.

Az íróasztalírókban lelt fekete karperecekről is későn tudtam meg, hogy Kossuth Lajos temetésének emlékére készültek három változatban, egyre gazdagabb vevők részére.

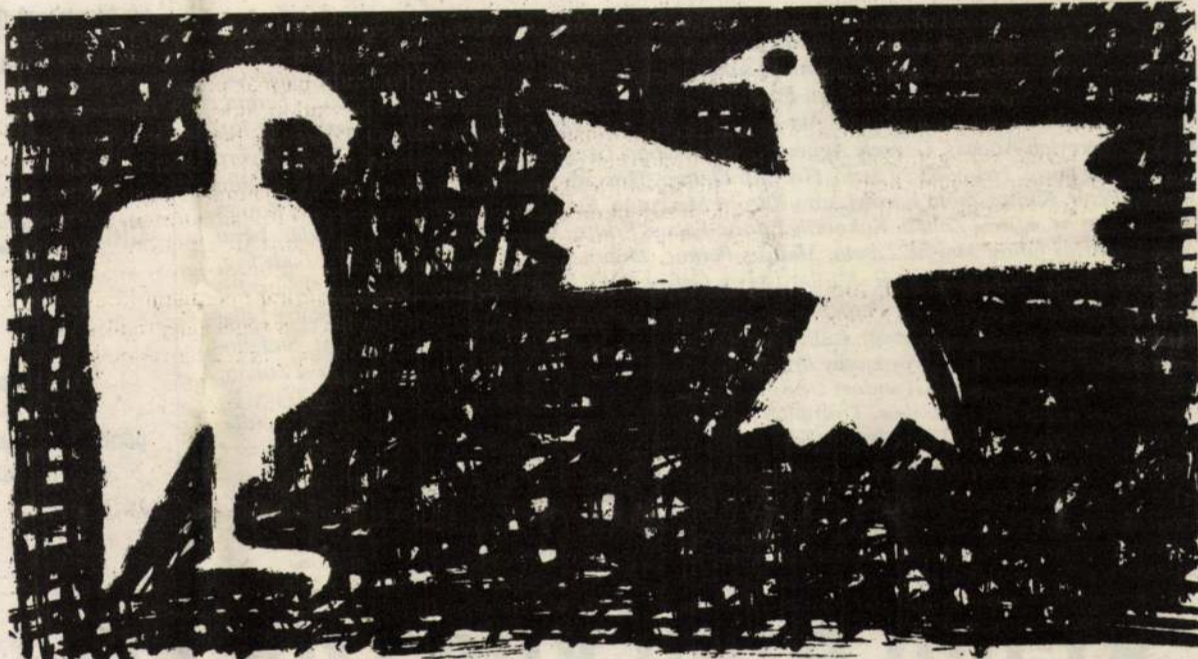
Volt egy sima ezüst kisembereknek, egy igazgyöngyös a nagypolgároknak, és egy ékköves.

Néhány éve találtam egy bazárszerűen zsúfolt kis ötvös üzletet, ajánlgattam is rögtön mindenkinek, e lelkesült naivitásról sajnos nem szokom le sosem, örök megbánás alapanyag marad, mint az őszinteség. Elvittem javítani az egyik gyászpercet. Ahogy visszakaptam, majd' elsírtam magam dühödt bánatomban. Az ékszerész már nyilván nem látott úgy, mint régebben, a feketét kézzel pótolta, lilás kézzel, és az ezüstkapszot alpakkával, de hogy! Visszavette, a vállát vonogatta és valamennyire rendbehozta. Micsoda reszelőnyomok! Egy Monte Christo utolsó, kétségbeesett húzásai, mikor már minden mindegy. Hallják csak meg az örök! Ahogy az idő múlt, egyre többet mentegtettem, s most, hogy már nem vállal se fehér, se fekete karpereceket, teljesen felmentem. Szeretem a kézműveseket. A Kossuth Lajos temetésének szomorú

emlékezetére hajdan készített három fajta fekete gyászkarpercehez most hozzáadom e negyedik típust, mely jelenlegi társadalmi helyzetemhez a legjobban illik. És így, a nemzet nagy fiának halála után több mint száz esztendővel, még mindig növekszik a rá emlékeztető karperecek választéka. Végül tán csak egy hüvelykujj köröm. Ad Astra. Soká nem jártam arra. Most két öregasszony rakogat a meg-megcsillanó boltban, biztatóan, behízelgően mosolygok — tudja, az az aranyműves azt mondta egyszer régebben, hogy csokolózzak sokat, mert nyavalyásan bús vagyok — igen, ráismerek, ezek az ő szavai, ilyeneket mondott — csapja össze madárcezeit a nő a pult mögött —, jöjjön bátran nézelődni, nem kell itt vennie semmit az ég világon..., nézze ezeket a vörös köveket..., mekkora a kislány csuklója? ...majd kiveszünk egy láncszemet.

Mostanában megtaláltam apám egyik régi nyelvgyakorló füzetét. Angol, orosz és olasz szövegek, folyamatos múlt, befejezett jelen. Van benne egy kockás cetli: „Ez a benti rajz alapján elkészített játék — fából vagy műanyagból — igen hasznos és alkalmas játék a gyermeknek úgy mint a felnőttnak... alkalmas arra, hogy Nagyváthy Ferenc urat megdicsőítse...”

A lap másik oldalán az ördöglakat tervrajza.

Kiss Mihály rajza

Egy Forró-téma

(folytatás a 7. oldalról)

A következő félmondattal pedig már rejtett szándékokat is tulajdonít beszélgető partnerének: „...de mint hogyha ezekkel az ügyekkel valódi ügyeket próbálnánk meg eltuosolni és valójában azért beszélünk erről, hogy ne másról legyen szó.” A többszám első személy használata itt az inszINUÁCIÓ erősségét igyekszik kisse tompítani azzal, hogy nem jelzi explicit módon a személyt.

A műsorvezető beszédstratégiájának másik jellemző eszköze a téma átkonstruálása: miközben a Police Alapítvány kapcsán a legtisztázatlanabb kérdés (és a jogilag legkönnyebben megvizsgálható és eldönthető az alapítók, az adakozók és a kuratóriumi tagok, vagyis a konkrét döntéshozók kérdése, amelyről Fábrián Ágota próbált is beszélni), az újságíró először említetlenül hagyja Móczár Péternek azt a csúsztatott érvét, hogy „igazából nincs mi alól tisztáznia magát” (az Alapítványnak — H.M.), ennek ellenére egy APEH-vizsgálat zajlik nálunk.” A csúsztatás itt jól tetten érhető: egy APEH-vizsgálat kompetenciája nem terjed ki a gyanú által érintett rendőrségi különleges bűnözőmódra, a kuratórium működésének törvényszerűségére stb.

A műsorvezető másik jelentős téma-átkonstruálási művelete az, hogy az alapítvány által nyújtott segítség-tereli a beszélgetést, olyan témára tehát, amelyet nem kérdőjelezett meg senki. Ezáltal megteremt az alapítvány Móczár Péter érveléséhez és ismét a Független Rendőrszakszervezet főtitkárának látszólagos vissza-

vonulását célozza: „A Police, illetve a többi alapítvány nyújt-e tényleges segítséget a rendőrségnek?” Így az Alapítvány nyilvánosságát nem hozott szervezeti és működési szabályzata és kuratóriumi tagsága helyett a segítség-téma kerül előtérbe, amely alkalmas ad az alapítvány mint jótévőt bemutatni. Móczár érvelése a nyújtott támogatásra és az áldozatos munkára épül: „...mi napi kapcsolatban vagyunk a rendőrség vezetőivel, napi kérések vannak, a negyedéves kuratóriumi ülések között komoly munkát végzünk.”

„Nagyon fontos területnek tartottuk az övezteket, az árvák támogatását, a beteg rendőr gyerekek támogatását. (...) Naponta nagyon sokat dolgozunk és nagyon sokat próbálunk adni.” „...úgy érzem, becsülni kell azokat, akik tettek ezért (...), azt nem lehet elítélni, ha valaki tenni akar a közbiztonság érdekében, megpróbál segíteni”. Ez az érvelés nem válaszol a főtitkárnő érveire, amelyek a törvényszerűséget kéri számon. Ugyanígy megválaszolatlanok maradnak azok az ellenvetések, miszerint ugyanezekkel a célokkal már régebb óta létezik egy rendőrségi alapítvány, nyilvános szervezeti és működési szabályzattal és szabályos kuratóriumi tagsággal.

A beszélgetés során végig az a ko-reográfia érvényesül, hogy a műsorvezető a Független Rendőrszakszervezet főtitkárával áll szemben, vele vitatkozik, míg a másik vendég számára megfogalmazott kérdései mintegy alájátszanak az elnök mondanivalójának. Az újságíró a főtitkárt gyakran félbeszakítja, vitatkozik vele, ellentmond neki, témakonstrukcióit átalakítja, és mint fentebb

láttuk, néha csúsztat, támad, sőt vádol. Kérdései nem „ártatlanok” és tárgyilagosak, hiszen velük néha szinte védi a Police alapítványt, és avval marasztalja el az ügyet nyilvánosságra hozó szervezetet, hogy feleslegesen nagytíja fel a problémát: „Megéri-e egyáltalán egy tulajdonképpen csak jelképes előnyt nyújtó igazolvány birtoklása, vagy kiadása, hogy ekkora cirkusz legyen?”

Ebben a kérdésben az újságíró maga dönti el, hogy az igazolvány jelképes előnyököt nyújt-e vagy sem, valamint meglehetősen negatívnak minősíti az egyik fél tevékenységét. Az újságíró egy másik burkolt támadása: „Ha ezek a támogatások igazak, akkor azt a rendőrség berkein belül ismerni, tudni kell”. A mondat arra utal, hogy esetleg szándékosan vagy tudatlanságból elhallgatják a pozitívumokat, vagyis a problémafelvetés sanda, önös, részrehajló.

A műsorvezetőnek Móczár Péterhez intézett kérdései teljesen általánosak és tágak, lehetőséget adva ezzel az elnöknek, hogy véleményét szabadon kifejtse; nem korlátozzák, szűkítik konkrét kérdések a mozgásterét: „Hogyan tudja tisztázni magát a Police Alapítvány, illetve van-e mi alól tisztáznia magát? (...) Csak pár példát.”

Forró Tamás nemcsak negatívan minősít, hanem néha pozitívan is, de akkor a Police Alapítványt: „...egy ilyen alapítványnak, mint a Police, amelyik meglehetősen fontos szerepet tölt be a rendőrség támogatásában...”

A beszélgetés során mind az újságíró, mind az Alapítvány elnöke különböző módokon igyekszik hitelesíteni a Független Rendőrszakszervezetet és annak főtitkárárt. Móczár egy homályos érvelés során

a megkérdőjelezett rendőrségi belépők témáját a rendőrségi szakértők, tanácsadók, sőt a főtitkárszervezet felé igyekszik kitéríteni, mintegy azt szuggereálva, hogy vagy minden külön belépő gyanús, vagy mindegyik rendben van: „...nagyon sok ilyen igazolvány van forgalomban. Vannak szakértők, vannak gazdasági tanácsadók, vannak rendőrségi tudósító újságírók, akik újszintén rendelkeznek ilyenekkel, a munkavégzésükhöz kell. Biztos vagyok benne, hogy a főtitkárszervezet is be szokott menni a rendőrségre, hisz ő is munkát végez. Nemcsak a saját területére, egyéb területekre is. És nem a személyi igazolványával lép be. Ezt (?) konkrét munkavégzésre adták ki, tehát (?) mi napi kapcsolatban vagyunk a rendőrséggel.”

Forró Tamás pedig a rendőrségi alapítvány megemlékezésével igyekszik gyengíteni a Független Rendőrszakszervezet problémafelvetését, megvonva a főtitkárnő szavainak hitelét és elmosva a fentebb már említett szervezeti és működési szabályzati és kuratóriumi kérdést: „Eddig egyégtében azt az álláspontot képviselte, hogy az alapítványok létrehozása, az alapítványok rendőrségi támogatása egészében és generálisan nem egészséges folyamat. De közben Önök is működtek egy alapítványt.”

Ez a megnyilatkozás, azon túl, hogy egy kétértelmű szerkezetet használva is ködösít (rendőrségi támogatás: a rendőrséget támogatják, vagy a rendőrség támogat?), úgy tesz, mintha leleplezné a főtitkárnőt: ugyanazt teszi, amit másnál kifogásol. Forró Tamás Fábrián Ágota választát a szociális célról és a nyilvános működésről figyelmen kívül

hagyva folytatja a párhuzamba állítást: „De ez is egy alapítvány, és itt ebben a tíz percben javarészt arról beszélünk, hogy miért nem egészséges — legalábbis Ön szerint — az, hogy a rendőrség munkáját alapítványok segítik. Az már részletkérdés, hogy abban civil támogatás van, rendőrségi pénz van. De alapítvány az alapítvány.”

Ugyancsak a Police Alapítvány védelmében, a támadások kivédése érdekében „békít” a műsorvezető, mikor együttműködésre szólítja fel a két alapítványt: „...ők más lehetőségekkel, más eszközökkel, magyarul pénzzel ugyanazt a célt próbálják nem kis mértékben szolgálni, amit a rendőrszakszervezet. Akkor Önöknek nem konfrontálni kellene, hanem nagyon is együttműködni.”

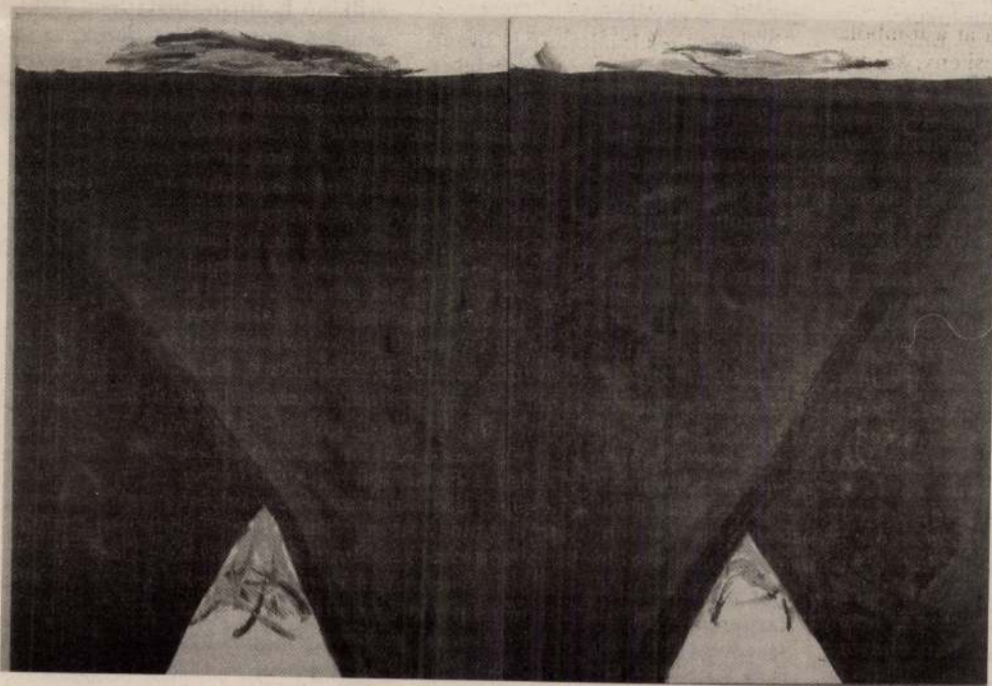
A beszélgetés szereposztása tehát nem a szokásos és jelöletlen képlet — tí. egy műsorvezető két egymással szembenálló és egymással vitatkozó vendéggel —, hanem a vita az egyik résztvevő és a műsorvezető között zajlik, ez utóbbi támadja vitapartnerét és ellátja a megkérdőjelezett szervezet védelmét, míg a másik vendég a műsorvezető stratégiájába beágyazottan, alárendelt szerepben és meglehetősen hiányos érveléssel támogatja meg az újságíró retorikai teljesítményét.

December 20-án a Nap-kelte műsorában Forró Tamás Princz Gáborral beszélgetett, többek között a Postabank sajtóholdingjának tevékenységéről. A beszélgetésben Forró Tamás közszolgálati újságíróként vett részt, a Postabankhoz fűződő üzleti kötődése végig rejtve maradt a nézők előtt.

ÉS-Antológia '96

Tavaly karácsonyra megjelentettük az Élet és Irodalom Antológia '95 című könyvünket (a Pesti Szalon Kiadóval közösen) s már akkor jeleztük, hagyományt szeretnénk teremteni a kiadvánnyal: ha az újság bírja, akkor '96 karácsonyára elkészül az újabb gyűjtemény. Elkészült. Most is egy év — 1995 októberre és 1996 októberre közötti — irodalmi és képzőművészeti terméséből válogattunk, a megítélésünk szerinti legemlékezetesebb novellákat, verseket és grafikákat.

A szerzők névsora:

André András, Bada Dada, Balázs Attila, Balla Zsófia, Banga Ferenc, Bertók László, Bodor Béla, Csalog Zsolt, Csaplár Vilmos, Csiki László, Csukás István, Darvasi László, Dobai Péter, Domján Gábor, El Kazovszkij, Engel Tevan István, Eörsi István, Esterházy Péter, Fabó Kinga, Faragó Ferenc, feLugossy László, Ficsku Pál, Fodor Ákos, Forgách András, Gaál József, Garaczi László, Gál Éva Emese, Gerevich András, Gergely Ágnes, Görgy Gábor, Grecsó Krisztián, Grendel Lajos, Győre Balázs, Háty János, Hegedűs 2 László, Horváth Elemér, Horváth Péter, Kaszás Máté, Kádár Katalin, Kántor Péter, Kántor Zsolt, Károlyi Amy, Károlyi Marianna, Kemény István, Kontra Ferenc, Kovács András Ferenc, Körösi Zoltán, Kukorelly Endre, Lábass Endre, Láng Zsolt, Lászlóffy Aladár, Lévai Ádám, Marno János, Marsall László, Maurits Ferenc, Méhes Károly, Ménes Attila, M. Tóth Éva, Nagy Attila Kristóf, Nagy Gáspár, Nádler István, Orbán Ottó, Parancs János, Parti Nagy Lajos, Pálinkás György, Peer Krisztián, Petőcz András, Podmaniczky Szilárd, Püspöky István, Rába Lilla, Rácz Péter, Roskó Gábor, Sándor Iván, Schéner Mihály, Simon Balázs, Solymosi Bálint, Stefanovits Péter, Sulyok Gabriella, Szemethy Imre, Szepesi Attila, Szijj Ferenc, Szív Ernő, Szöllösi Zoltán, Szócs Géza, Takács Zsuzsa, Tandori Dezső, Tar Sándor, Tábor Ádám, Temesi Ferenc, Térey János, Tolnai Ottó, Tompa Gábor, Trombitás Tamás, Urbán Tibor, Utassy József, Vén Zoltán, Villányi László, Visky András, Vörös István, Zalán Tibor

A könyv a szerkesztőségben kedvezményes áron vásárolható!

Szerkesztői üzenetek

KÜLFÖLDI OLVASÓINK — Tájékoztatjuk külföldi előfizetőinket, hogy az ÉS 1997. február 1-i hatállyal fölmondta a Kultúra Külkereskedelmi Vállalattal (és értelem szerűen a vállalat bizományosaival) kötött korábbi szerződését. Több forrásból értesülve ugyanis az az alapos gyanú támadt bennünk, hogy a nevezett vállalat hosszú ideje hiányosan vagy sehogyan sem teljesíti vállalt feladatát: ez esetben az ÉS külföldi terjesztését és külföldi előfizetésének szervezését. Kérjük tehát azokat a külföldi előfizetőinket, akik előfizetési díjuk kifizetése után sem kapták meg vagy csak részben kapták meg lapunk példányait, hogy közvetlenül szerkesztőségünknek írott levélben jelezzék mindezt. Veszteségüket lehetőségünkhöz mérten igyekezünk majd pótolni.

A külföldi előfizetéseket a továbbiakban a Batthyany Kultur-Press Kft intézi. Cím: 1011 Budapest, Szilágyi Dezső tér 6., T/F: 0036 1 201 88 91, Bankszámlaszám: MKB Magyar Külkereskedelmi Bank, 502-20622-2630-4026.

MINDEN OLVASÓNAK — Az Élet és Irodalom ára ebben az évben is 96 forint. Ezt azért közöljük most szerkesztői üzenet keretében is, mert kipróbáljuk azt, hogy milyen érdekes leírni egy pozitív ár-hírt. (Hogy hírt milyen érzés leírni, azt tudjuk.) Megjegyeznénk még, hogy az ÉS ára utoljára 1995-ben emelkedett.

ZAKA FERENC, TANAKAJD — Kérését rövidesen teljesítjük, a kért példányokat postázzuk.

Kovács József

**ÉLET ÉS
IRODALOM**

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem az Élet és Irodalom című hetilapot

- Egy évre 4.512 Ft-ért
 Fél évre 2.256 Ft-ért
 Negyed évre 1.128 Ft-ért
 Egy hónapra 376 Ft-ért

Név:

Cím:

A lap előfizethető a Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági Igazgatóságánál (Bp. 1846 Csokonai u. 6. Átutalással: Postabank Rt. 219-98636, 021-42795 pénzforgalmi jelzőszámon) és kerületi ügyfélszolgálati irodáiban, vidéken a postahivatalokban és a hírlapkézbesítőknél vagy a Hírlapelőfizetési Irodában (Bp. VIII. Orczy tér 1., levélcím: HELIR, Bp. 1900, Orczy tér 1.).

Ki tud ezen kiigazodni?

Jobbnál jobb cikkek, köztük külföldi beszámolók várnak megjelenésre e rovatban — nyugodtan dicsérhetem, mert nem én írtam őket. Csakhogy a teljesség kedvéért még mindig be kell számolnom egypár karácsony előtti aukcióról. A hatalmas felhajtás ugyanis tanulságos, mégpedig nemcsak régi s jövődöbéli gyűjtők számára, hanem másnak is, mondhatni szociográfikusan. Honnan ez a rengeteg műtárgy, ékszer, szépséges festmény, kik, hogyan rejtegették őket, miféle otthonokból kerültek elő, hogy gazdát cseréljenek, némelyik nagy haszonnal, más pedig csalódást keltve, „vissza a feladónak” címkével? Mert ilyen is volt — olyan is, jó ízlés és divat is, tartózkodás és mohóság is.

A legkülönbébbépauciót a Pátzay Vilma ízlését dicsérő Magángyűjtők és Blitz Galéria társulása hozta létre

MŰGYŰJTÉS

a Kempinski Hotelban, gyönyörű katalógussal, címlapján egy nem túl rokonszenves, noha ügyesen megfestett húszas évek beli szeptentáncossal, Pólya Tibor képével, amit 350 ezerről duplájáért vetek meg. De nem ez volt az aukció főszáma, hanem egy ötmilliósi Makart freskóterv, amely védett lévén éppúgy nem kelt el, mint egy Netscher féle portré, nem egészen két millióval, ez viszont nem volt védve, akárcsak egy Romako, amely sajnos egymillióért elkelt — vajh hová került? Meddig hanyagolják el a Szépművészeti „szakemberei” egy-egy nemzeti érték védelmének kötelezettségét? Tessék elbocsátani, aki ezért felelős

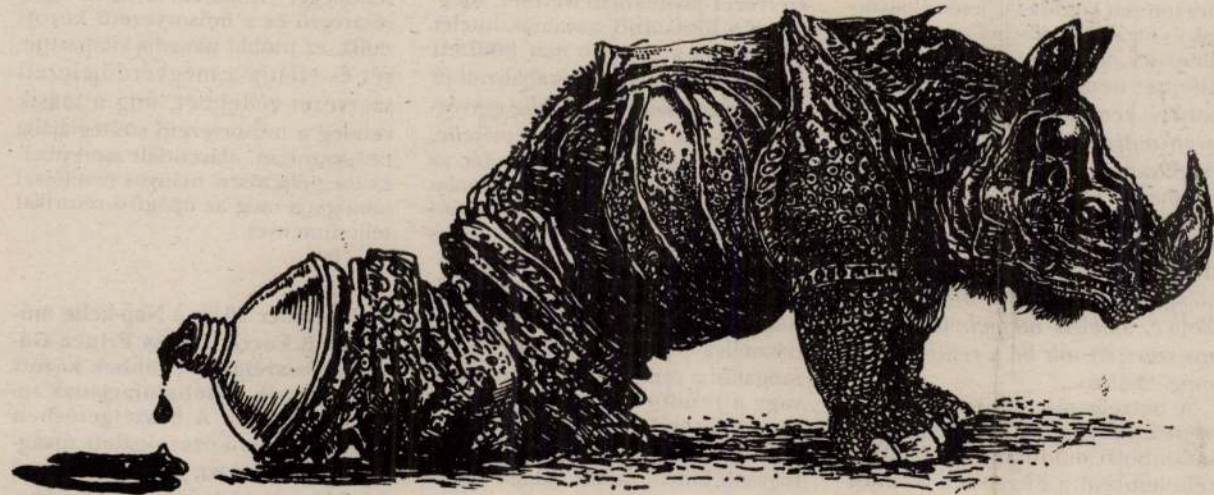
(fogalmam sincs, ki), van itt elég facér művészettörténész.

Két Ligeti-tájkép 3 millió 100 ezer és 1 millió 600 ezer lett. Egymillió kétszáz ezerért kelt el egy jellegzetes Czöbel — megérte, de tizedéért egy Perlmutter, amely méginkább megérte. Ki tud ezen kiigazodni? Milliós áron találtak gazdára Batthyány gróf számomra ellenszenves, de kétségkívül saját hangú dekadens, késő szecessziós festményei, melyek már szinte dalis szürrealizmusba mennek át. Vaszary színgazdag virágcsendélete 700-ról 2 millió 200 ezer lett, egymillió 100 ezer egy nagybányai Patkó s egy Perlrott Csaba. Utóbbinak 300 ezerért már nem kellett egy festői tekintetben szintén bravúros aktja — meg lehet érteni: hiába jó egy kép, nem öröm, ha öregedő kövérkés hölgy pucér felsőteste tekint le ránk a falról. Nyilván a nem eléggé vonzó modellek miatt

nem akadt gazdája (háromnegyed millióért) egy Egynek. 250 ezerért nem kellett egy impresszionisztikus Réti s egy modorosan jellegzetes Pekáry (holott a 30-as években a világ vezető művészeti folyóirata, a Studio utóbbi képeit reprodukálta legtöbbször a magyarok közül, nyilván épp stízált népiessége okán). Az aukciónálók bátran vállalták a kortárs festészet felmutatását — sajnos egyelőre kevés eredménnyel, mert Szirtes, Szurcsik, ef Zábó kétszáz ezres árai aukción még magasak. De az egész kínálatban egyetlen giccses kép nem akadt, kár, hogy az árverés vezetője nem tündökölt, sokszor oda se figyelt.

Bezzeg figyelt saját hatalmas anyagának kiállításában közben Polgár úr; még ha tévedett is, udvariasan kimentette magát. Persze túl sokat markolt, kevesebb több lett volna. De így rögtön az indulásnál 10-20 ezerért egészen jó képek is kaphatóak voltak: Bosznay, Tölgyessy, Vörös Géza, később Szüle, Herman, Bornemisza Géza és Haranghy. Csupaszín Frank Frigyes 75 ezer (a Kempinski-ben is ekörül ment el kettő, míg kettő — ki érti ezt? — megmaradt.)

Egy nagyon erőteljes Vaszary 3 millió fölé emelkedett (800-ról), 1 millió 100 ezer egy nem tipikus, ám annál szebb Molnár C. Pál női hátakt. A hatalmas katalógus címlapján díszelgő edeskes Újházy 300 ezerről duplájá lett, s itt éppúgy, mint a Kempinski-aukción volt egy-egy érdekes falusi Ába Novák-kép; Polgárnál 280-ért elkelt (noha vitatható), míg a másik amott 800-zal megmaradt. A nagy átlag 50 ezer körül mozgott és most jól szerepeltek a szobrok is! A százalékkal meghaladta az egymilliót egy 8 darabos empire mahagóni szalongarnitúra s majd félmilliót lett egy igazán ritka velencei gondolafotel. Műtárgyról, ékszerekről, Bizományiról még mindig máskor.

Pap Zoltán rajza

Kristó Nagy István

Biztos eladás!

Ha műtárgyait, ékszereit vagy bármely régiségét értékesíteni akarja forduljon a BAV Rt. szakértőjéhez. A legmagasabb piaci áron megvásároljuk vagy magas előleget fizetünk! Az aukciós tárgyfelvételt folyamatos!

Szakfelvőhelyeink:
 Ékszer: V. Párisi u. 2. 118-6217
 VI. Andrassy u. 43. 342-9143
 VII. Thököly út 14. 322-5014

és valamennyi fővárosi és vidéki ékszerboltban.

Festmény, műtárgy:
 V. Bécsi u. 1-3. 117-2548
 V. Bécsi u. 3. 118-4403
 V. Kossuth L. u. 103. 118-0433
 V. Falk Miksa u. 21. 131-0513
 V. Semmelweis u. 19. 117-6327
 VI. Andrassy út 27. 342-5525
 I. Hess A. tér 3. 175-0392

Szőnyeg: V. Ferenciek tere 10. 118-3733

Bútor: Címbejelentés: 217-6307;
 218-7898

A beszállítás díjmentes!

BAV Rt. — az értékek birodalma!

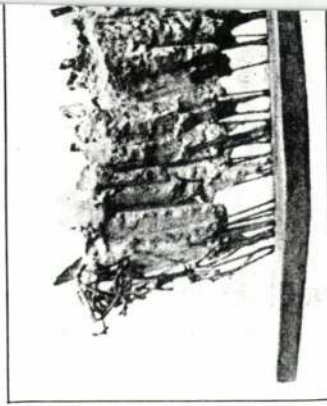
Perkett Cola

Kárpótlási jegy a kő

Magyar grafika világhírű

A „HATVANAS ÉVEK” A

Mielőtt a címben feltett kérdés parlament, interpretációvá dagadna, lassuk a tényállást. A Magyarországon született Gábor Kárpótlási és nemléte-kegytörvény hatvanötödik cikkében egy bizonyos határozathatározat eloldás kitalálása készül egy peresítendő helyesnek aildásmaszáni. A rendező-szerkesztők nem titkolják viszonyukat a műhöz, amely számukra kérdés és formájában tételeződik: „azt kell-e rekonstruálnunk, ami a ’60-as években a legnagyobb állvány jelent meg a közönség előtt, vagy azt kell kiemelelnünk, amit utólag — lehunytva a jelenágerő a történelmi kontextusba — a művészet megalkotói fontosnak?” A döntés az alternatíva második felét eseti Minden látvány és minden mondat ebből a választásból következett.

Kereset az elmaradt haszonért?

A rendezők és a szerkesztők abból a hipotézisből indultak ki, hogy a képzőművészet egyetemes mozzása a maga autonóm módján leír egy ideális vonalat. Fejlődik valahonnan valahová. Eljut A pontból B pontba. Saját geneitika, kódja befolyásolhatatlan sorozatosságú, de az ideális végzetés (el)érhető. Ez az ideális a világos emlékvagy számszerűsített trendjéhez. Ha az ideálkép többféle módon lehetne összepárosítani a „van-”-t a „legyen-”-nel. A terjedelmek katalógusából ketten is sugnának ehhez a toleráns trükk-höz. Esztétikáit bevezető Ifjú Vénus Afrodité, aki külön fejében elgondolja azt az agy, amely pedig a tiszta szellem, mely a művészet akinek gródiája nyilván hirdeti: művészet történetnek ne legyen meggyőződése, hanem nézze a neki nem megfelelő irányzatból is a legjobbat. Nem így a döntéshozók! Ők tudják, hogy ha egyszer az egyetemes képzőművészet legítim vonala elmozdul a szellemi irányzatoktól, akkor a szellemi irányzatokból haladnak a listai absztrakció és informel felé, továbbá a pop arttól a tiszta konstruktív formák irányába, akkor csak nem fognak inkább hírní, a szemüknek, amely megtöri a vonal lendületét holmi kvalitásproblémák.

Kellene, hogy legyen egy Mark Tobey-szerű monokróm felület, és a művészt, a Krisztián beelő, a művészt azt az úrt, amit a még fel nem fedezett elemek a Men-feljelev-táblázatban pusztán spekulatív alapon szoktak betölteni. Kellene egy Germán Bazaine-féle magáretetés. Hogy ilyen láció illó sorrendjében, sincs igazán? Anyi baj legyen, a pályázóhoz Bek írnétek, minden honnapokat időzött külföldön és kreatív végigdurozt a sötétgár érdekeiket.

nagyokat, a „jache”-hoz, a fölthoz is eljutott, zsenéje éppen helyik a kontextusba. Csak a napilapi terjedelmehatár miatt nem részletezendő, hogy — boocsnál, ha mit is kit helyettesít Horrobblyi Endre és Illés Arpad, Turk Peter Lakner, László Zoltán, Dóczy, a Hálózó és Albert, Monár Sándor és Voljusz Gábor, (és temiatroni: Losoncay Péter).

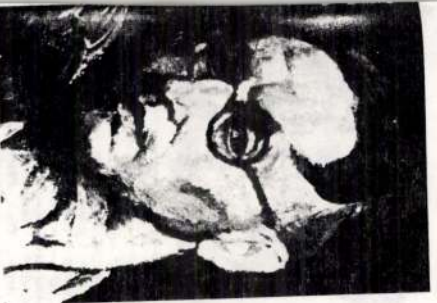
Kereset a sérelmek miatt?

A kereset világosan kimutatta, hogy a kár az ezme frontján valóban tetemes. Ha a külső erők amelyek a produktív védnöket szemint kizárólag a pártállami hatalom szerkezetében meg a művésztérnyitás elnyomóapparátusában — és soha nem a nép-nemzeti konzervatív preferenciájában az esztétikus illó megvalósulást, akkor mi is tehetünk volna a magunk Skira-albumát, Knaur-lexikonját, Rizzoli-katalógusát, azaz olyanok lehetünk volna, mint „ők”. A rendezőbizottsok követelik tehát, hogy a képzőművészetben állítsák vissza a negyvenhét es állapotokat, de az egyetlen és ismét igazság nevében csak és kizárólag a művészetért Európán kívüli kollektív extrajudíciáshól megköszönik.

Kellene, hogy legyen egy Mark Tobey-szerű monokróm felület, és a művészt, a Krisztián beelő, a művészt azt az úrt, amit a még fel nem fedezett elemek a Men-feljelev-táblázatban pusztán spekulatív alapon szoktak betölteni. Kellene egy Germán Bazaine-féle magáretetés. Hogy ilyen láció illó sorrendjében, sincs igazán? Anyi baj legyen, a pályázóhoz Bek írnétek, minden honnapokat időzött külföldön és kreatív végigdurozt a sötétgár érdekeiket.

Ami látható: Varga Imre Frank János csak a biennálék nagy rendezésénél, és egy ki Velencébe. Annk tomuzi szeretet a Corvinával, de a kivánságát nem i Lakner, László Zoltán, Dóczy, a Hálózó és Albert, Monár Sándor és Voljusz Gábor, (és temiatroni: Losoncay Péter).

Azért van kate is, de nem pontos tes, de panaszok tal nádc — a kötet leg utolsó oldalán a kollégák nagy kálig lett volna festőmunka, megzórít tehség „emlék ki”. Kapot elején egy hatalmas bízást Országyb, markát, a mellékes a képzőművészetekből részvát művészi miatt. Nem eller sértődésből. Egy

Perrott Csaba Vilmos
1880. Békéscsaba–1935. Budapest

Tanulmányait 1903-tól kezdve Nagybanján, Kecskeméten, majd Párizsban végezte. 1906-tól Matisse egyik kedvenc tanítványa volt. A Fauves-csoport, a kubizmus és El Greco művészetének tanulmányozása volt legjavgyobb hatással művészetének formálódására. 1906-ban a Salon d'Automne-ban, 1907-től a Sociététate des Salons d'Automne-ban, 1909-ban a Galerie Weill-ben Metzingerrel és Derainnal együtt állított ki. 1912-ben egyén kiállításra nyílt a Galerie Achmurban. 1912–1919-ig a kecskeméti művésztelepen dolgozott.

1920–1923-ig feleségével, Gräber Margit festőművésszel együtt Nemeterországban élt. Elsősorban Drezdában tanulmányozta a művésznök anyagát, különösen az egyiptomi viaszfestmények, a reneszánsz és a barokk hatót műveire. A nyarakat a Felvidéken töltötte, az itteni késo göttika emlékeinek elemét beépíték kubista rajzaiba. Megfordult a világban művésztelepeken, Hertermann, a volt Matisse-átvételek között. Feketezében és griffalájában ohban az időszakban uralkodott leginkább a szerkesztés elem, a kubizmus szemlélete, mely klasszikus kompozíciós szerk felhasznalásával, szimbolikus szemléletű ábrázolást. Berhoben szoros kapcsolatban állt az emigráns magyar művészekkel, különösen Csergely Sándorral. Hosszabb pártizai út után tér végleg hazára, de 1930-ig gyakran visszatért Franciaországba.

Budapesten belépett a KUT-csoportba, melynek kiállításain rendszeresen részt vett. Budapesten 1919-ben, 1923-ban, 1929-ben és 1932-ben nyílt egyén kiállítás. A harmincas években homokozott ki expresszív látványfestésére, mely egyre inkább Szendrőihez kövődött. 1977-ben itt nyílt meg retrospektív kiállítás.

B. K.

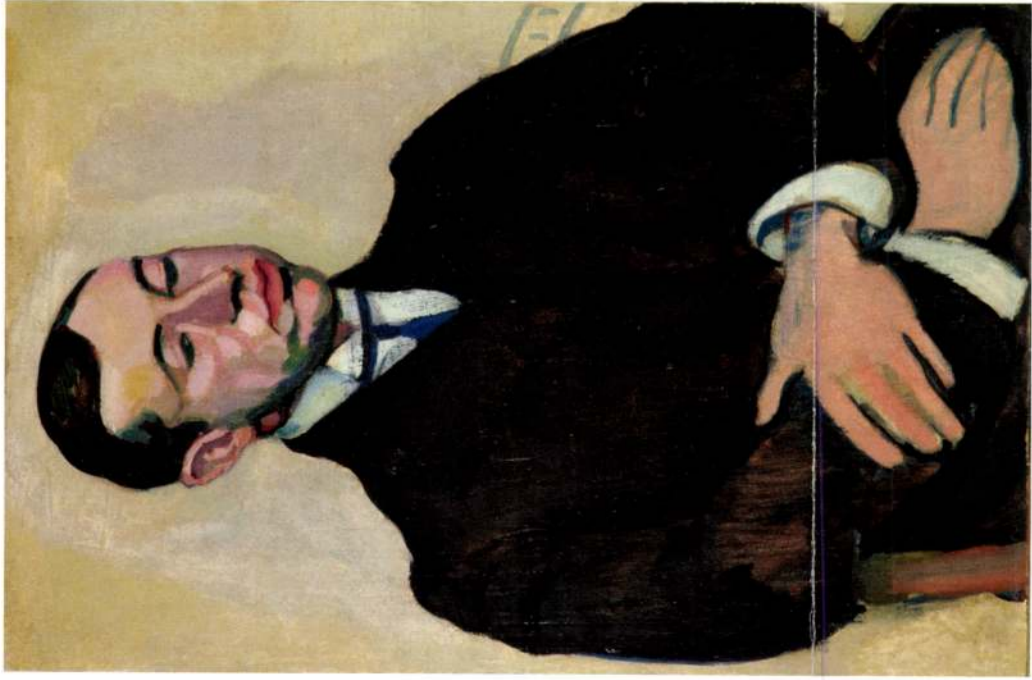
Sőt 1993 studierte er in den Kunsterkolozien der Stadt Nagybanya und Kecskemet, dann in Paris. Von 1906 ab gehörte er zu den Lieblings-schülern von Matisse. Die Fauves, der Kubismus und die Auseinandersetzungen mit El Grecos Werken übten die grössere Wirkung auf seine künstlerische Entwicklung aus. 1906 stellte er im Salon d'Automne, von 1907 ab im Societate des Salons d'Automne aus. 1909 wurden seine Werke in einer gemeinsamer Ausstellung mit Metzinger und Derain in der Galerie Weill gezeigt. 1912 eröffnete seine Einzelausstellung in der Galerie Achmur, Paris. 1912–1919 arbeitete er in der Künstlerkolonie der Stadt Kecskemet.

1920–1923 lebte er mit seiner Frau, der Malerin Margit Gräber in Deutschland. Zuerst studierte er die Sammlungen der Dresdener Museen, besonders die ägyptische Wandmalerei, das Barock und die Renaissance übten auf ihn eine grosse Wirkung aus. Er verbrachte den Sommer in Zips, Elmenten der Werke der Spätgotik dieses Gebietes erschienen in seinen kubistischen Zeichnungen. In dieser Periode trat er in Kontakt mit den Kubisten Hertermann, a volt Matisse-átvételek között. Feketezében és griffalájában ohban az időszakban uralkodott leginkább a szerkesztés elem, a kubizmus szemlélete, mely klasszikus kompozíciós szerk felhasznalásával, szimbolikus szemléletű ábrázolást. Berhoben szoros kapcsolatban állt az emigráns magyar művészekkel, különösen Csergely Sándorral. Hosszabb pártizai út után tér végleg hazára, de 1930-ig gyakran visszatért Franciaországba.

In Budapest belépett a KUT (Neue Gesellschaft Bildender Künstler) an deren Ausstellungen er regelmässig teilnahm. In 1919, 1923, 1929 und 1932 hatte er Einzelausstellungen in Budapest. In den 30-er Jahren erschien in seiner Malerei eine Tendenz zu steigender Expressivität und der Hang zur Darstellung der Natur. Seine Werke sind immer mehr mit der Motive von Szendrői verbunden. 1977 eröffnete sich in dieser Künstlerkolonie seine Retrospektive.

RODALOM:

- Hesesi Péter: *Perrott Csaba Vilmos új képei*, Nyitra, 1922. II. 104–105.
Eld. Artur: *Perrott Csaba Vilmos*, Nyitra, 1923. I. 62–63. II. 110.
Bilini Alder: *Perrott Csaba Vilmos képei*, Nyitra, 1923. I. 111–116.
Rohonyecz Márton: *Perrott Csaba Vilmos*, 1920. II. 293–295.
Rozsályi Dezsi: *Égő Perrott Csaba Vilmos*, 1920. II. 293–295.
Benedek Katalin: *Perrott Csaba Vilmos műgépészként*, Művészet, 1986. nov.–dec. 53–55.

Berényi Tibor: Bóloni György portréja, 1910. Magántulajdon

A francia Fauve-ok (Vadak) vezéralakja, Henri Matisse ugyan csak 1908-tól nyitotta meg magán akadémiáját, ahol *Bornemisza Géza* és *Perrott Csaba Vilmos* is dolgozott, ám hatása ennél jóval szélesebb körre terjedt ki. Az ekkoriban Párizsban működő magyar festők többsége, *Berényi, Bornemisza, Czöbel,* majd *Kernstok Károly, Mikola András, Orbán Dezső* a kiállítások és a kávéházi élet mellett elsősorban a *Stein* család szalonjában ismerkedhetett meg a legmodernebb képekkel, s azok alkotóival, *Matisse-szal* és *Picassóval* is. Már itt Párizsban baráti közelségben éltek *Bóloni Györggyel*, aki a későbbiekben is lelkes pártolójuk és elkötelezett szószólójuk maradt. A fiatalok hazai térve megpróbálták az elementáris párizsi élményeket a hazai festői tradíciókkal összeegyeztetni, mely sikeres kísérletből a francia fauvizmushoz köthető, mégis egy sajátosan összetett, önálló hazai irányzat alakult ki. A következő évek művészeti termésében, a „magyar Vadak” képei között találunk *Matisse* színvilágára hangolt csendéletet (*Bornemisza Géza*), *Ván Gogh* kíméletlen őszinteségű portréit idéző önaréképet (*Czigány De-*

zső). Gauguin dekoratív festésmódjára emlékeztető tájképet (*Tihanyi Lajos*), és a kubizmus eredményeit asszimiláló városképet (*Galimberti Sándor*) egyaránt.

Az elmúlt évek során a *Passuth Krisztina* vezette előkészítő kutatócsoport a korszak szinte teljes hozzáférhető képanyagát, valamint az írott forrásokat áttekintette, és számos legendával, tévedéssel leszámolva pontosította a korszakról kialakított képet, s újszerű megközelítéssel nemzetközi közegbe illesztette a „magyar Vadak” művészetét. A Magyar Nemzeti Galéria kiállítása azt a folyamatot dokumentálja, ahogy a francia fauvizmus megtermékenyítette a korszak magyar festészetét, s bemutatja, hogy az egyes életművekben milyen és mekkora szerepet játszott a francia példa hatása. A továbblépés irányát jelzi, hogy *Nagybánya* mellett a másik vidéki központban, Nyergesújfalu a *Kernstok* körül formálódó baráti kör tagjai, *Czöbel, Czigány, Mátyffy* alkotják majd a magját a Nyolcak művészcsoporthoz. A tárlaton a legismertebb magyar művészek alkotásai mellett egy kisebb kollekción látható *Matisse, Derain, Marquet, Vlaminck* és társaik műveiből, emellett számos Magyarországon ritkán látható mű is szerepel mint *Czöbel Bélának* a *Centre Pompidou*-ból kölcsönzött *Festők a szabadban* (1906) című festménye, vagy *Huszár Vilmosnak* egy amszterdami magántulajdonból érkezett a *Reggeli a kertben* (1906) című alkotása.

Szűcs György

Boromisza Tibor: Csorba bácsi portréja, 1910. Magántulajdon

Magyar Vadak Párizstól Nagybányáig 1904–1914

Magyar Nemzeti Galéria, 2006. március 21 – július 30.

Czöbel Béla: Falusi utca (Nagybánya), 1906. Ferenczy Múzeum, Szentendre

Huszár Vilmos: Reggeli a kertben, 1906. Magántulajdon

Perrott Csaba Vilmos: Festők iskolája, 1907.
Berlini Magyar Nagykövetség

A modern magyar művészet történetében 1906 feltétlenül ki-
tüntetett esztendőnek számít. Ebben az évben rendezte meg a
budapesti Könyves Kálmán Szalon *Rippl-Rónai József* kiállítását és
aukcióját, s ekkor mutatta be *Czobel Béla* Nagybányán a friss pá-
rtízi inspirációk nyomán készült képeit. A két, egymástól függet-
len esemény fontos társadalmi és kulturális változást jelzett: az
anyagilag is eredményes tárlat és aukció új vásárlóközönség ki-
alakulásáról, a Czóbel által elindított festészeti forradalom pedig
egy fiatal generáció színre lépéséről tanúskodott. A Nagybányán

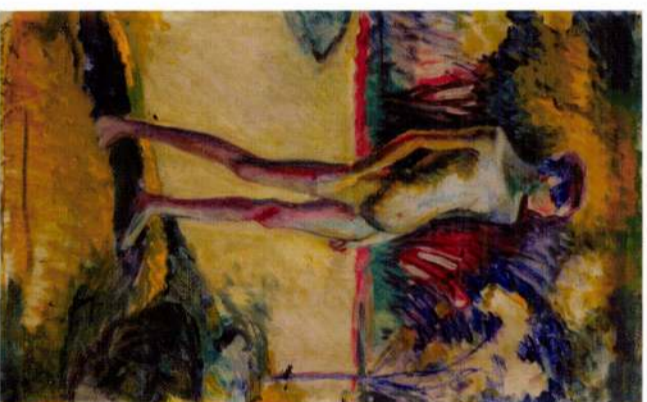
a „neomodern” irányzatokra főgékony fiatalok, a neósok festés-
mója mindinkább átalakult, mestereik naturalista szemléletétől
elárvolodva képeiket a szokatlan színpárosítások, a keveretlen
színek, az erős fekete, máskor kék kontúrokkal határolt, szinte
síkszerű felületek használata jellemezte. Nagybányán kívül első-
sorban *Bertény Róbert*et említhetjük, aki 1906–1907-ben már ki-
állított a haladónak számító pártízi Salon d’Automne (Őszi Sza-
lon) és a Salon des Indépendants (Függetlenek Szalonja) tárta-
lain, s akiről a korabeli francia kritika is megemlékezett.

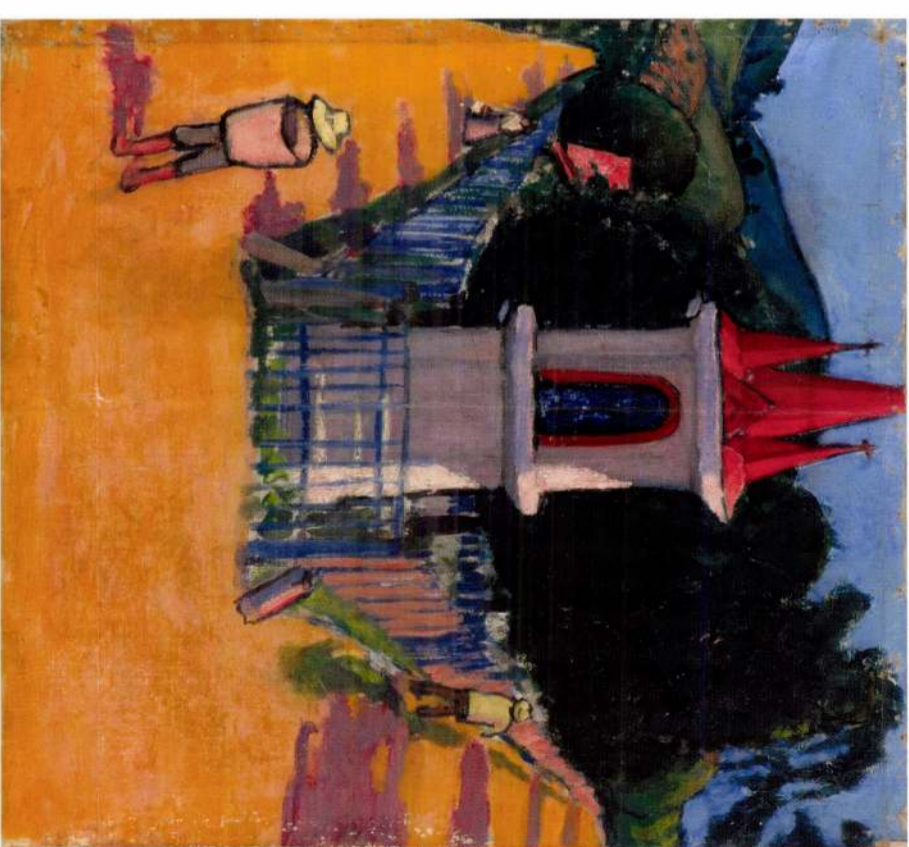
Márffy Ödön: Nyergesi lány, 1908.
Magántulajdon

Zsigány Dezső: Önarckép, 1909.
Coll. Jill A. Wilse and Kirk Brown III

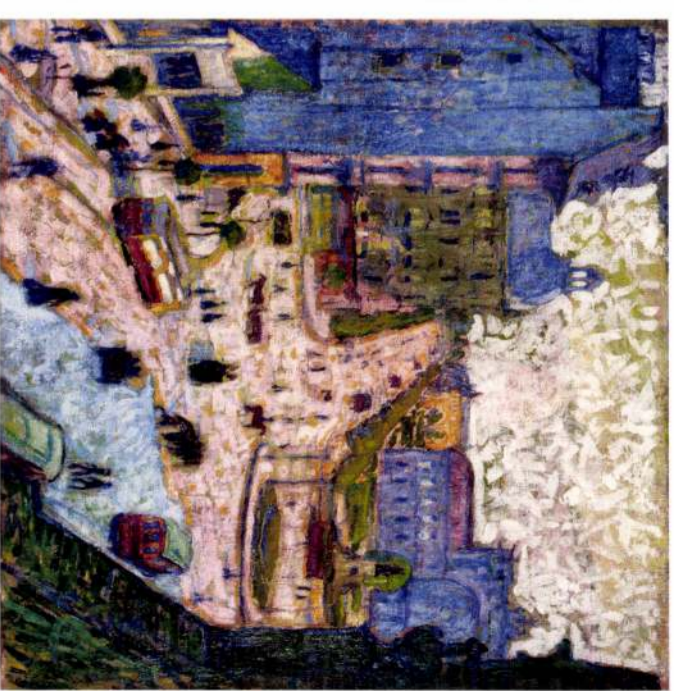
Kernstok Károly: Fiúakt a nyergesi
kertben, 1909 körül. Magántulajdon

Tihanyi Lajos: Nagybányai Mária-ház (A Csendélet cserépes növényekkel hátoldala),
1908 körül. Magyar Nemzeti Galéria

Bornemisza Géza: Virágcsendélet, 1910 körül. Városi Képtár,
Deák Gyűjtemény, Székesfehérvár

Ziffer Sándor: A Baross tér, 1908. Magántulajdon

PERLROTT CSABA VILMOS
2002 ősz

135

135 • PERLROTT CSABA VILMOS (1880–1955)

Műtermi csendélet

84 x 80 cm

Olaj, vászon

Jelezve balra lent: Perrott Csaba V.

Hátoldalán autográf felirat: Csaba Wilhelm

Kikiáltási ár: 2 000 000 Ft

136

136 - GLATZ OSZKÁR (1872–1958)

Nagypapa, 1924

100 × 69 cm
Olaj, vászon
Jelezve balra lent: Glatz 1924

Kikiáltási ár: 450 000 Ft

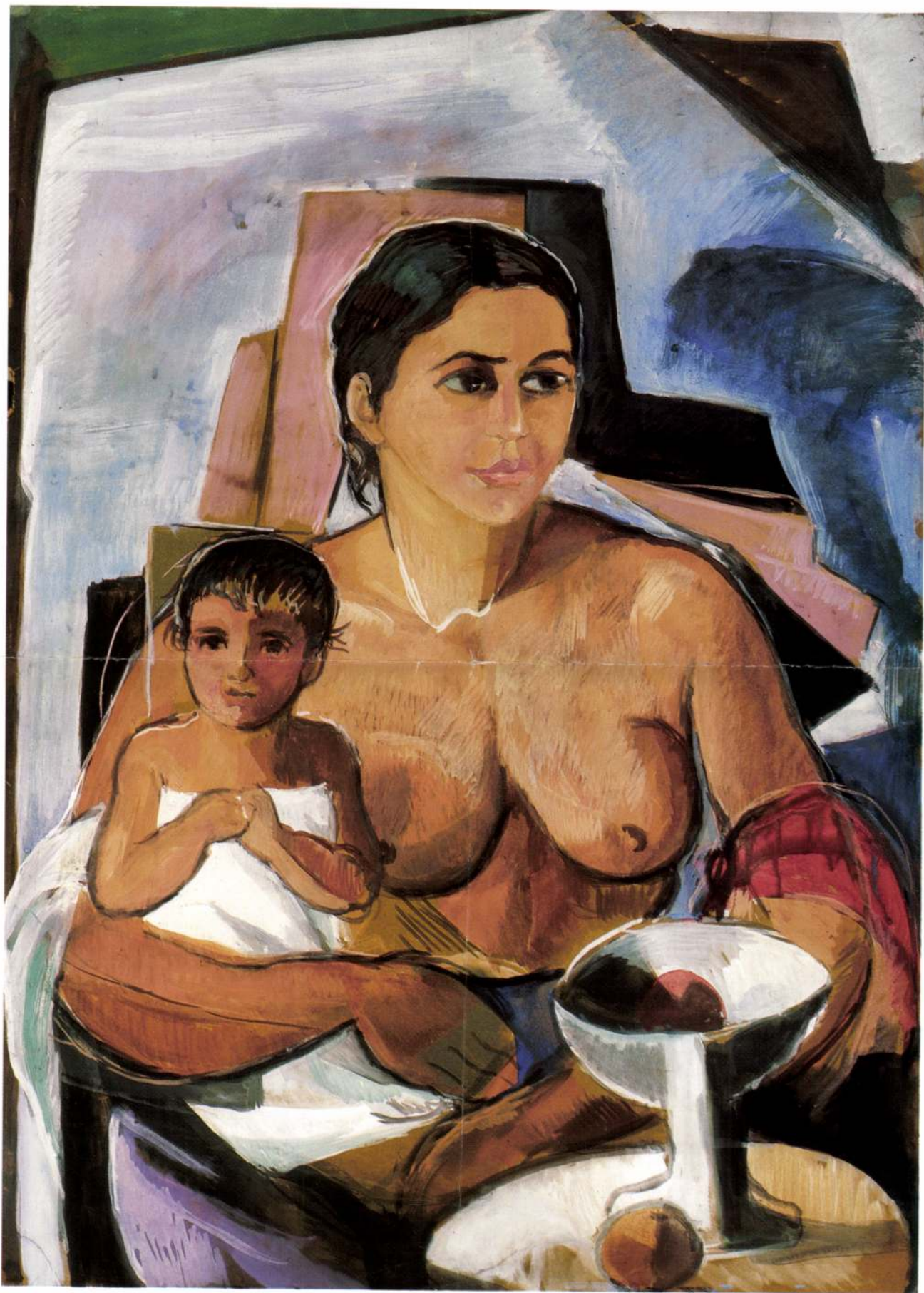
137 - IVÁNYI GRÜNWARD BÉLA (1867–1940)

Virágcsendélet

60 × 50 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: Iványi Grünwald Béla

Kikiáltási ár: 1 200 000 Ft

PERLROTT CSABA VILMOS
2002.08.22

158

158 ■ MARKÓ FERENC (1832–1874)

Vándorborbély, 1863

32 × 40 cm
Olaj, karton
Jelezve balra lent: Markó F. 1863

Kikiáltási ár: 600 000 Ft

159 ■ MARKÓ FERENC (1832–1874)

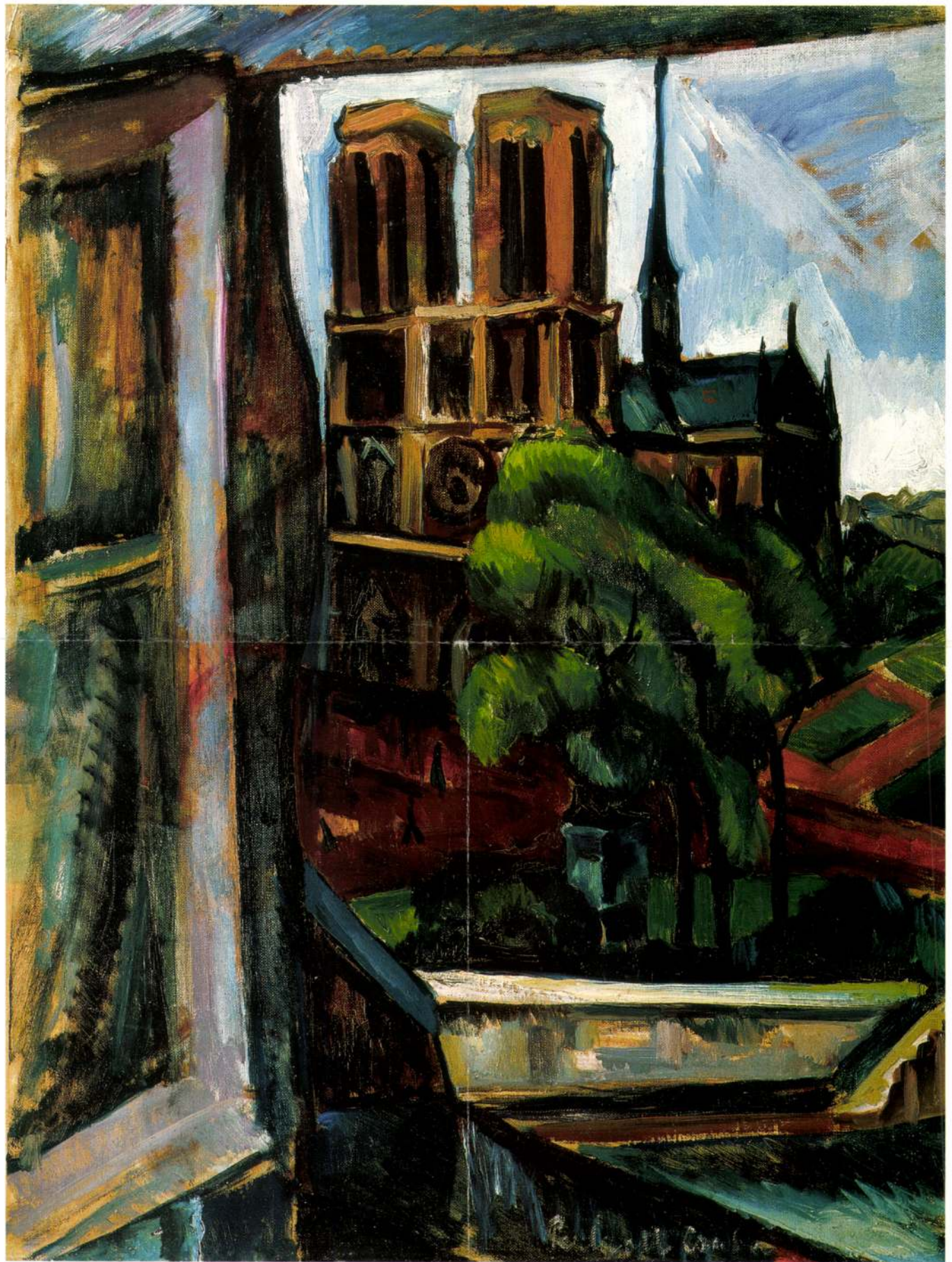
Udvarlás, 1866

62 × 93,5 cm
Olaj, vászon
Jelezve balra lent: Markó F. Pesten 1866

Kikiáltási ár: 1 700 000 Ft

PERLROTT CSABA VILMOS

2002. ősz

202

202 = CSÓK ISTVÁN (1865–1961)

Bűnbánó Magdolna

61,5 × 44 cm

Olaj, vászon

Jelezve balra lent: Csók

Hátoldalon autográf felirat: Kívánságára szívesen igazolom [...] -nak,

hogy a Bűnbánó Magdolna című képet még 1901-ben én (sic!)

festettem és igen sikerültnek tartom. Bp., 1948. November 28

Csók István sk.

Kikiáltási ár: 1 500 000 Ft

203 = 17. SZÁZADI FLAMAND
FESTŐ

Szent Család

115 × 89 cm

Olaj, vászon

Jn.

Kikiáltási ár: 5 000 000 Ft

Nagybánya, 1920 körül

75 x 70 cm

Olaj, vászon

Jelezz jobbra lent: Perlrott Csaba Vilmos

Kikiáltási ár: 2 700 000 Ft

IRODALOM

Perlrott Csaba Vilmos művészete Bornemisza Géza előszavával,

Dante Kiadás, Budapest, 1929

Kállai Ernő: Új magyar piktúra 1900–1925. Amicus Kiadása, 1925

Benedek Katalin: Európaiság és magyar művészeti tradíció. Árgus 2001/2.

A 20. század első éveiben Nagybányán– Réti István kifejezésével – még a „természet és érzés” plein air szemléletű megközelítésére nevelik a növendékeket, miközben 1905-ben Czöbel Béla hívására Perlrott Csaba Vilmos néhány kollegájával, köztük Bornemisza Gézával, Boromisza Tiborral, Ziffer Sándorral, a kolóniáról Párizsba érkezik. Szinte rögtön elkötelezi magát az új iránnyal, mely – hite szerint – jövőendő útját is kijelöli. „Mindvégig szenvedélyesen szeretett: keresni, meg tudni, megcsinálni, megpróbálni, megérteni, megvizsgálni és hol ezzel futott versenyt, hol amaz akarta előzni, miközben a munka lózóban valósággal tántorgott” – idézi az emlékezőt éveket a festőtárs, Bornemisza Géza. A Fauve-ok festészetének hatására, Cézanne bővületében a művészekben kétségek támadnak a nagybányai művészetszemlélettel kapcsolatban. Túlhaladottnak találják a természethez fűződő már-már panteisztikus viszony festői megfogalmazását. Az első nagybányai nemzedék által neósoknak gúnyolt alkotók könnyedén vetik le magukról a megkötöttségeket, személyesen győződhetnek meg, hogy milyen szakadék választja el otthoni iskolájukat az élvonalbeli nyugat-európai művészettől. Ugyanakkor a hagyományos és új látásmód ötvözése Perlrott Csaba Vilmos festői tevékenységének egyik meghatározója. A modernség frissítő hatását tükröző nyelvezete nagybányai alapokról indul, abban gyökerezik.

A francia művészet hazai igazodású eredményeit felhasználta, ám mindenkor becsülte a kolónia erényeit, hiszen évtizedeken át – 1936-ig – visszatért ide. Ez a hely inspirálta tájművészetét, ösztönösen kereste a vegetációt. Kállai Ernő szerint: „Perlrott Csaba régi naturalista iskolája, pl. a szerkezetre való törekvés, minden francia hatáson keresztül megtartotta a maga elsődleges jelentőségét... Szinte groteszk vállalkozás volt tehát Perlrott Csaba részéről, hogy a maga telhetetlen étkü festői materializmusával Matisse környezetét kereste... Cézanne térbeli mélysége, plasztikai ereje, eszközeinek bonyolult sokadalma minden esetre több és rokonabb támaszpontot nyújtott számára.” A művész forradalmisága mély

meggyőződésen alapult. A művésztelepen tett megismélt látogatásai alkalmat kínáltak számára, hogy átél természetélményét a modern festészet tanulságaival és eredményeivel összelelkezve tárja elénk.

Ismerős tájak integetnek vásznairól. Vonalvezetésben, kemény színeiben mégis mennyire más ez, mint a telep hagyományörző tagjainak képein.

Matisse színvarázsa, Cézanne geometriája, a német expresszionizmus lendülete, a gótika ihlete, s természetesen Perlrott Csaba elemző, átgondolt munkálkodása szublimálódnak életművének legjobb darabjaivá. Formakezelésében döntő hangsúllyal az egyéni értelmezéssel párosuló kubizmus lép előtérbe.

A stílusirányzatban rejlő, belsőleg mozgó erő segíti képeinek felépítését, a formák világos kitergetését.

A festő az 1920-as években újfent gyakorta felkeresi tanulóéveinek színterét, a bányavároskát. 1924 nyarán jubiláris, a kolónia történetére visszatekintő kiállítás nyílik a helyszínen. A falakon feltűnnek az emblemikus templomtornyok, a Veresvíz utca, Zazar patak, Kereszthegy és még néhány, pikturálisan hálás részlet. Ebben az évben Budapesten megalakul a Képzőművészek Új Társasága, a nyugat-európai igazodású KUT. A festő a Társaság egyik vezető mestere, kiállításainak aktív szervezője. A csoportosulás tárlatain, a Nemzeti Szalonban is találkozhatnak a látogatók nagybányai ihletésű műveivel, melyekből 1929-ben a kolozsvári vármegyeház üvegtermében is kiállít egy kollekciót. Ekkor feleségével, Gráber Margit festőművésszel együtt szerepel.

A színátmenetekben és árnyalatokban gazdag őszi kép Perlrott Csaba Vilmos legszebb, kiérlelt nagybányai színskáláját villantja fel. A kolorista festő szeme megakad a kiszínesedő tájformákon, hozzájuk harmonikusan illeszkedő épületen, fakerítésen. A mű különös vonzeréjét a téma természetelvű felfogása, az őszi elmúlásban rejtőzködő festői gyönyörűség nyújtja. Anakronisztikus, mégis a táj az elmúlás színeiben pompázik. Bágyadtabb a napsugárzás. Festője az ég kékjébe is belöpi a nyugalomra készülődő természet színeit. Lassanként elkezdődik a hervadás. Csodálatos vörösekben, zöldekben, tompább barnás sárgákban búcsúznak a fák, bokrok, lankák, a fáradt fénytől megfestett házfalak, földút. Felragyogó kolorit, ezernyi árnyalat érzékelteti az utolsó lüktetéseket.

A festő, rendszerint, némi távolságtartással viszonyult mondanivalójához, ábrázolása tárgyához. Ez az őszi kép ritka kivétel. Itt a személyes, belső élmény hangján szólal meg. A tájék varázsos hangulata fölöttébb megérinthette őt. Művészi oeuvre-jében csak elvétve bukkanunk hasonló érzéseket, megérzéseket sugalló műre. A mesébe illő, lilás tetejű kis bányászház a kompozíció fontos eleme, a szerkezeti egyensúly egyik tartópillére, azonban a hangsúlyt, a festői szándék kifejezését a tájban leljük fel. A kedvelt motívumok széles festésmóddal kezelt, összefogott formákban jelennek meg a vásznon. Alkotója, az elvont szerkezetesség visszaadásával szintézisben, a természetelvű festői felfogás egyéni értelmezését nyújtotta. Az 1920-as évek második felét a művész mintegy ingajaratban töltötte Budapest–Párizs és Nagybánya között. Ekkor készült művei, a valósággh, topográfikus bemutatás mellett, a környezet ösztönzéséből fakadó őszinte vallomások.

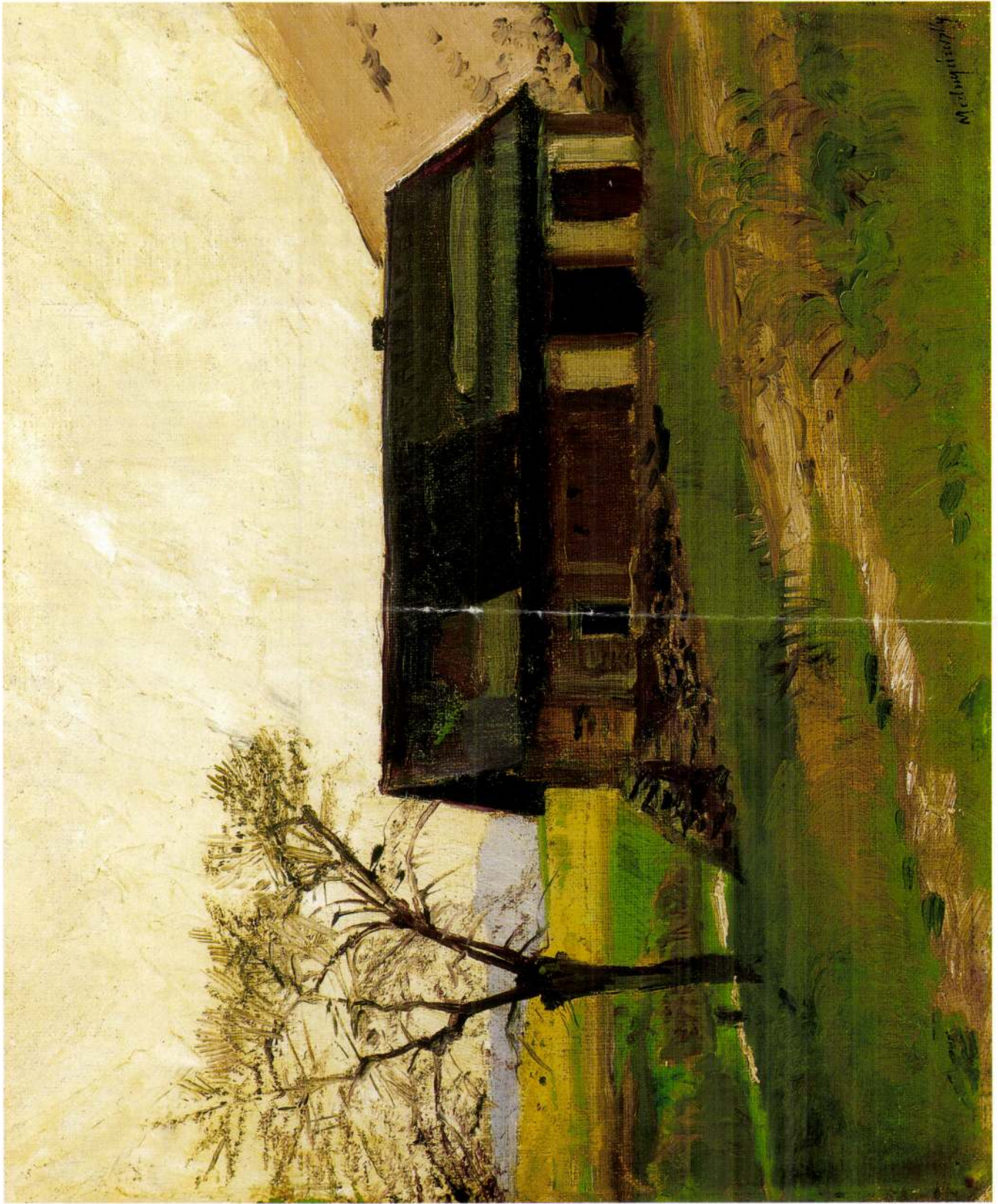
Benedek Katalin

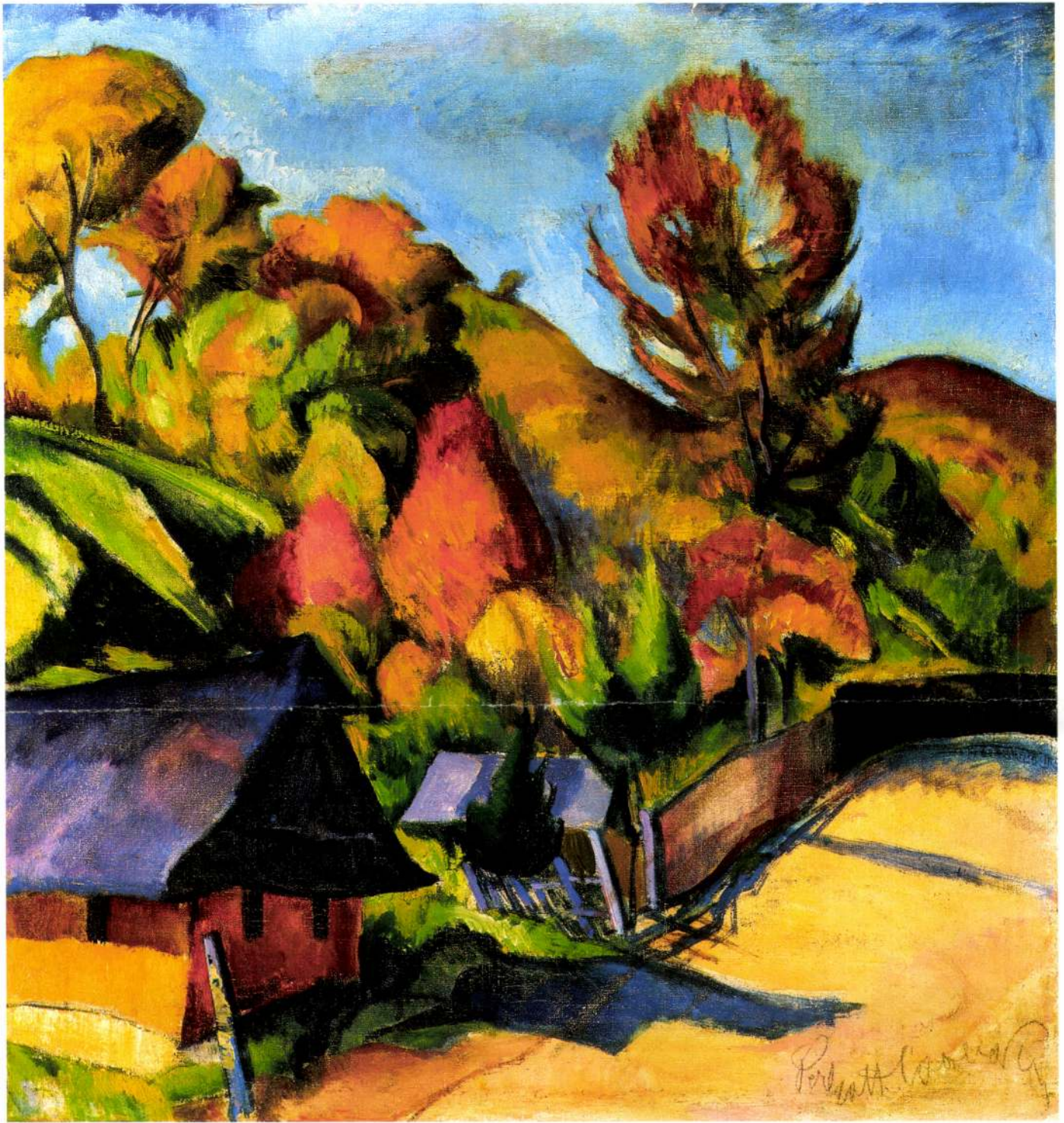

Perlrott Csaba Vilmos: Veres víz, magántulajdon

Perlrott Csaba Vilmos: Nagybányai tájképrészlet hegyekkel, magántulajdon

66

67 ■ ILOSVAI VARGA ISTVÁN (1895–1978)

Fiúk a napfényes szentendrei utcán

48 x 54 cm

Olaj, farost

Jelezve jobbra lent: Ilosvai Varga I.

Hátoldalon: Műcsarnok törzskönyvi lap I. szelvénye 1969-ből,

valamint a művész dedikációja: „Tarján Pongrácné „Ági”-nak

szeretettel Ilosvai Varga Pista bácsi”,

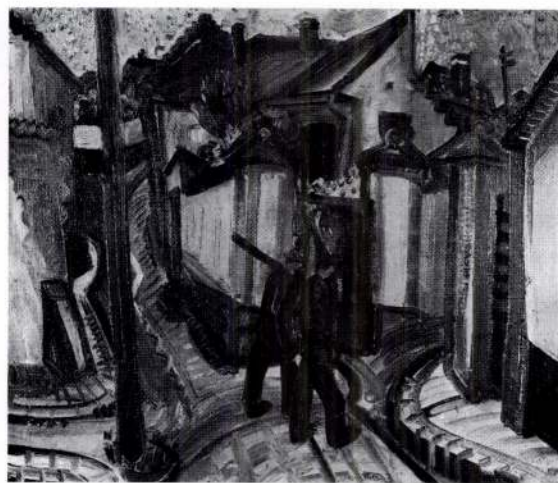
valamint Dr. Tarján Pongrác (Bp. I. Attila út 131.)

nyilvántartási cédulája 1971. szept. 4-i dátummal

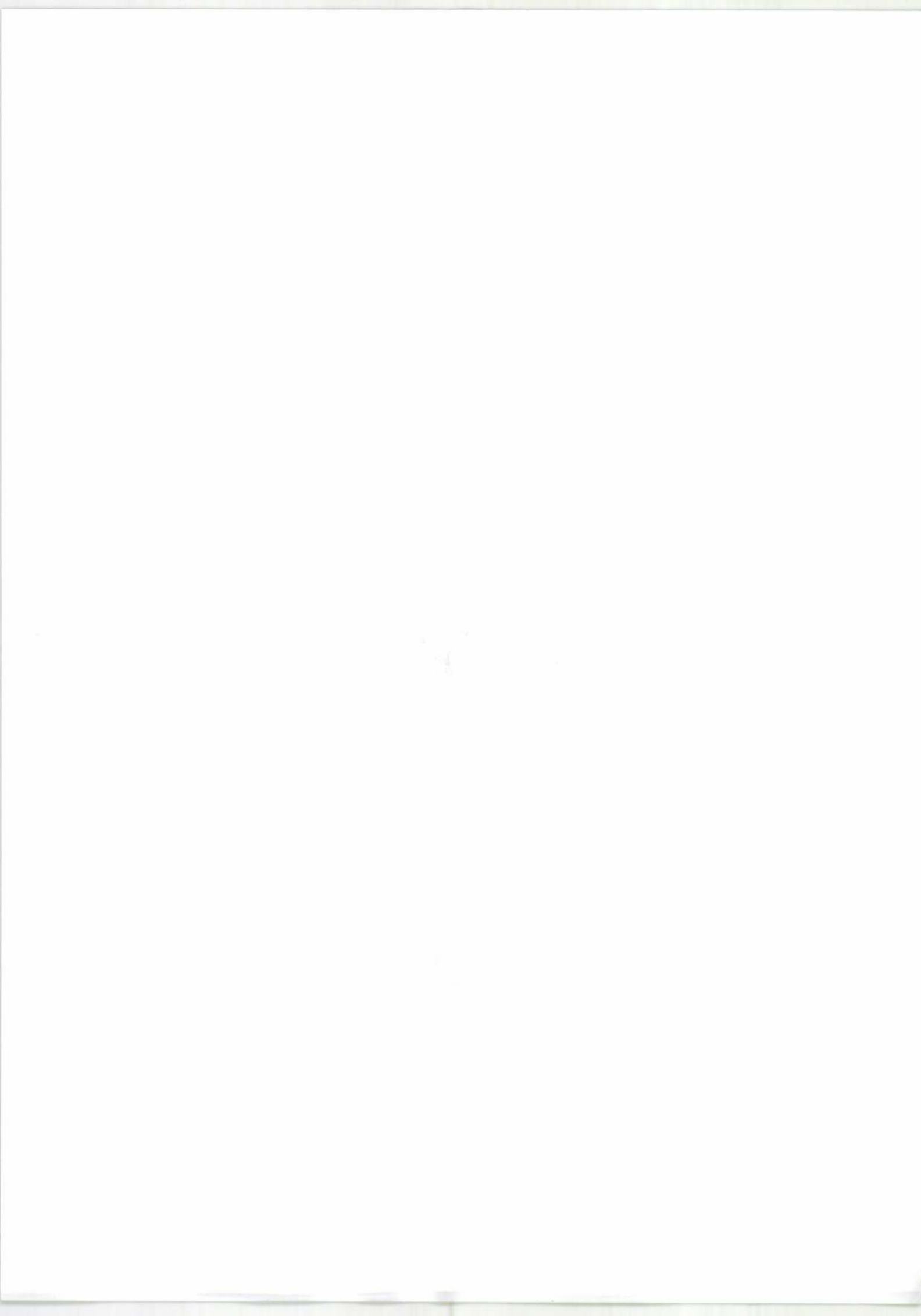
Kikiáltási ár: 600 000 Ft

Barcsay Jenő: Szentendrei házak, magántulajdon

Ilosvai Varga István: Sikátor, 1935, Magyar Nemzeti Galéria

Téli napsütés Nagybányán, 1925 körül

69 x 56 cm
Olaj, vászon
Jelezve balra lent: Perlrott Csaba

Kikiáltási ár: 1 200 000 Ft

IRODALOM

Murádin Jenő: *Perlrott Csaba Vilmos pályarajzához*. Művészettörténeti Értesítő, 1988. 1–2.

Benedek Katalin: *Perlrott Csaba Vilmos kritikai értékeléséről*. Cumania 10. 1987.

A festő 1924-ben, önkéntes emigrációjából ismét hosszabb időre visszatért Magyarországra, s műtermet bérelt az Andrassy úton. Még ebben az évben újból felkereste Nagybányát, s nosztalgiával fedezte fel tanulóéveinek színterét. Úgy érezte, hogy ez a táj még hosszabb ideig témát adhat tájképművészetének. A jellegzetes templomtornyok, a Veresvíz utca, a Zazar patak, Kereszthegy és még jónéhány, piktorális szempontból hálás motívumok.

Ugyanakkor Perlrott Csaba Vilmos kiállítások sorozatát tervezte és szervezte Erdélyben, ahol képei vásárlókra is találtak. Az év nyarán jubiláris, a kolónia történetére visszatekintő kiállítás nyílt a bányavárosban. A festőiskola termeiben helyezték el a mintegy másfélszáz festményt, szobrot és grafikát. Az alapító mesterek és a művésztelepen már régóta dolgozó alkotók munkái mellett hangsúlyos volt a modern látásmódú festők jelenléte. Ziffer Sándor, Pászka Jenő, Mund Hugó, Patkó Károly műveivel is találkozhatott a közönség.

Perlrott Csaba Vilmos századeleji francia előzményekkel, ugyanakkor a magyar talajhoz kötötten vetíti elének festői mondanivalóját. Ősztönös festőiség és tudatos szintetizálás él egymás mellett. Ő természetelvű művész, mindenkorai visszatérései a vegetációhoz, a honi földhöz ezt bizonyítják. Ám arról úgyszintén vall, hogy:

„Szerintem a művészet csak a kubizmuson és a képarcitektúrán keresztül hozhat új részleteket, mai világlátást.” A nagy mestereket, Cézanne-t, Matisse-t, Picasso-t, emeli ki: *„Cézanne volt a teoretikus, aki felállította a kompozíció kubisztikus elvét, és Picasso volt az, aki a teóriát praktikus térre helyezte át ... Mialatt Matisse a tárgyak elvonatkoztatását, Picasso a kép konstruálását kereste.”*

Az itt látható olajkép arányos mértéktartással építkezik a kubizmusból nyert formaelemekből, a fauve-ok kolorizmusából és általában a francia piktúra hazai igazodású eredményeiből. A behavazott tetejű, szinte mesébe illő kis bányászházak ecsettel megfogalmazott látványa sokat megéreztet a vidék egyedülálló hangulatából. A kissé grafikus felfogásban megjelenített fák találó ellenpontja a fehér sokféle árnyalatával érzékeltetett, kékesbe játszó behavazott patakmeder vonalában megjelenő hófödte házacskák csoportja, mely egyben a horizontális osztás feladatát is ellátja.

A szóban forgó munkához hasonló vizuális világba enged betekintést az 1924-es datálású *Téli táj*, melyet alkotója fontosnak tartott reprodukálni a róla írott, 1929-ben megjelentetett könyvecskében. Művészi megközelítésében több ponton rokonítható a kiállított művel a két évvel ezelőtti aukció egyik kitűnő darabja: Nagybánya, 1928-ból.

Az 1920-as évek második felét a művész szinte ingajaratban töltötte Budapest-Párizs és Nagybánya között. Ekkor készült művei a valósággh, topografikus bemutatás mellett, Perlrott személyes kötődéséről is beszélnek. Képeinek modern színezé, láttása hatásosan cseng össze a formák együttesével.

Benedek Katalin

Perlrott Csaba Vilmos: *Téli falu, 1922*
pasztell, papír

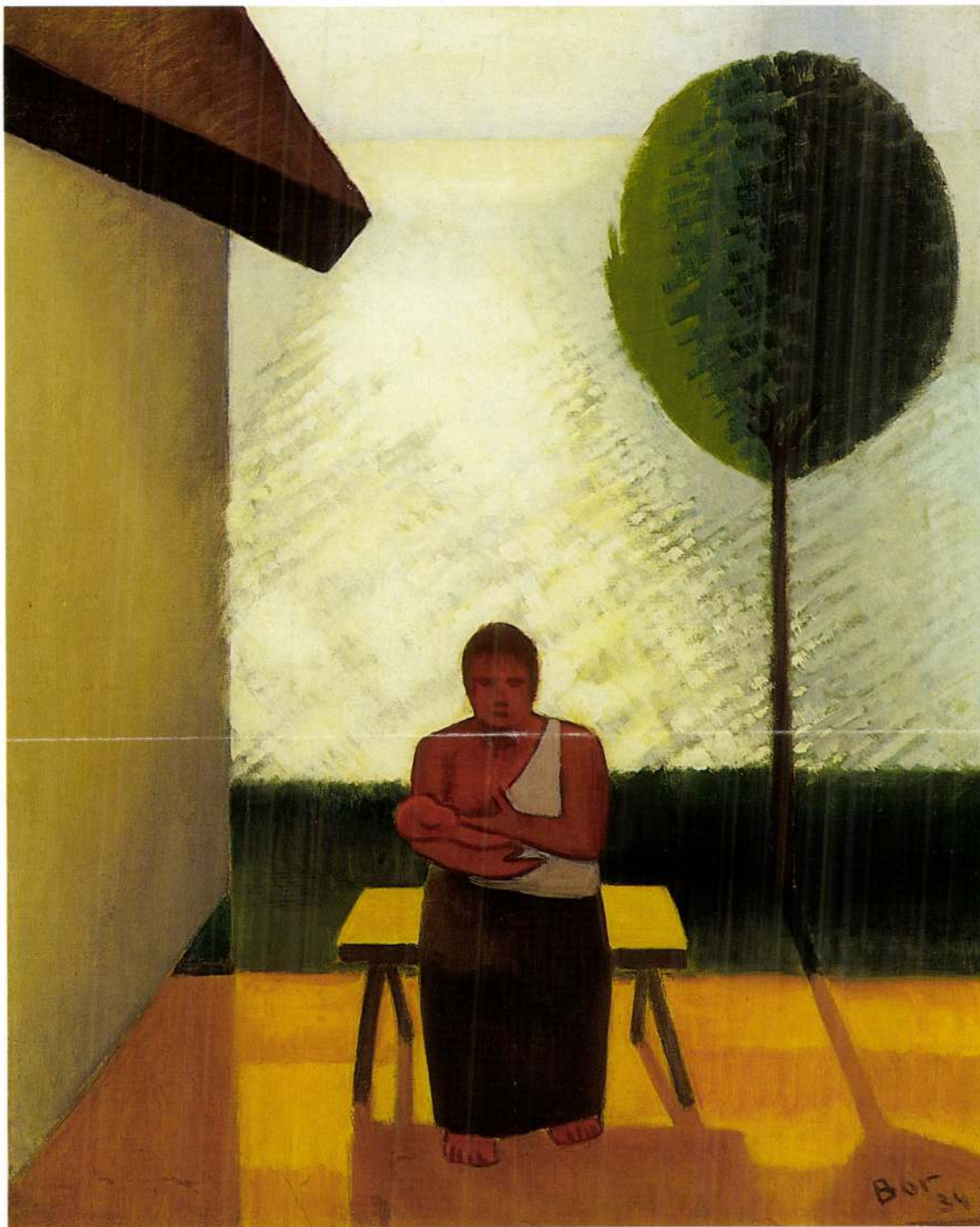

Perlrott Csaba Vilmos: *Téli táj, 1924*
olaj, vászon

Perlrott Csaba Vilmos: *Nagybánya*
93 x 75, olaj, vászon
magántulajdon

64

64 = BOR PÁL (1898–1982)

Balaton partján, ellenfényben

100 × 79,5 cm

Olaj, vászon

Jelezve jobbra lent: Bor 34

Kikiáltási ár: 500 000 Ft

65 = DÉSI HUBER ISTVÁN (1895–1944)

Öböl

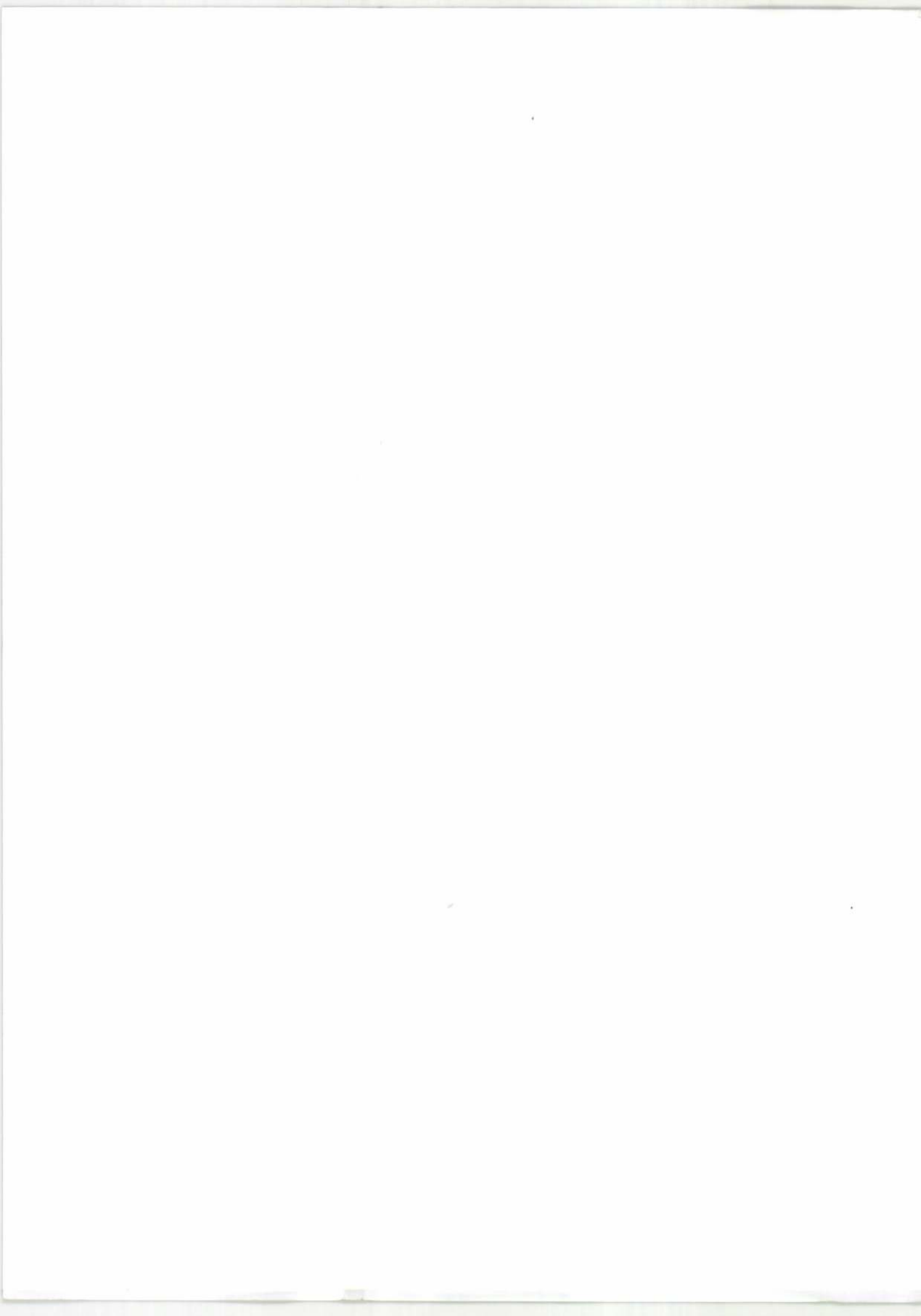
54 × 43 cm

Olaj, vászon, farostlemezen

Jelezve jobbra lent: DH

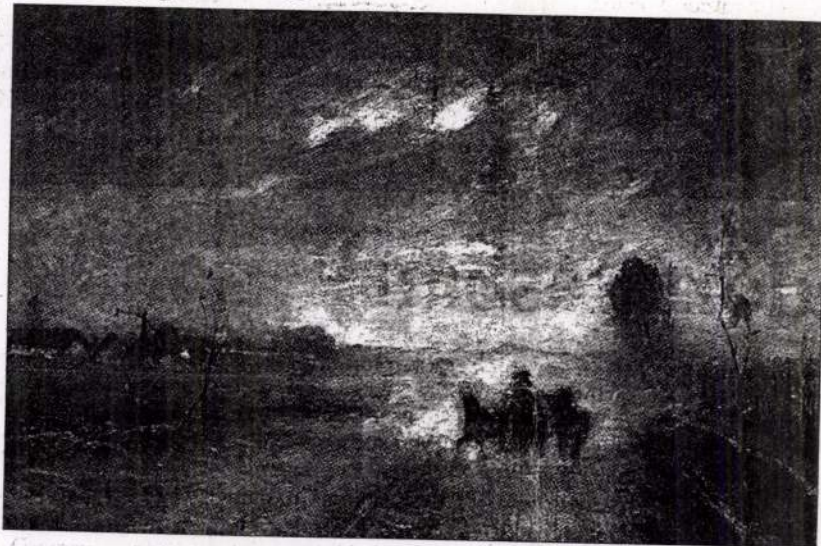
Hátoldalán felirat: Vettem Sugár Andor második feleségétől özvegyétől Mautner Zsuzsától 1986

Kikiáltási ár: 450 000 Ft

Magyar Hírlap 2003. dec. 8.

A Poros út Munkácsy-tól 75 millió forintról kezd a Mű-Terem Galéria árverésén

Három galéria ötszáz tétéle

műtárgy

Egy héten belül három galéria árverez a fővárosban: a Blitz két év után tér vissza modern és kortárs művekkel, a Kieselbach és a Mű-Terem Galéria pedig a megszokott értékes klasszikus és modern tégeket kínálja.

Gréczi Emőke

A Blitz Galéria nemcsak az aukciós piacra, hanem rendezvényeinek korábbi helyszínére, a Hotel Kempinski-be is visszatér kedden kora este. A 169 tétel többsége az elmúlt évtizedek művészetéből nyújt választékokat, kivétel ez alól például Moholy-Nagy László avantgárd festménye 1920-ból (Ipari táj, 6,5 millió), Perlcott-Csaba Vilmos, Czóbel Béla, Gulácsy Lajos, Bortnyik Sándor néhány műve. A mai művészet több generációja is jelen lesz.

A Kieselbach Galéria pénteken a Vígyszínházba várja a gyűjtőket. Az anyag sokkal inkább nemzetközi, mint valaha, hiszen a megszokottnál több külföldi szimbolista és avantgárd tétel vár hazai (és külföldi) vásárlókat. Érdekes kísérletnek lehetünk tanúi: a nemzetközi piacon is bizonyára eladható tégeket hogyan

vizsgálják a magyar gyűjtők előtt, akik tízmillió fölötti árat inkább csak Munkácsyért, Vaszaryért és Rippl-Rónaiért adnak könnyen. Edward Burne-Jones az angol preraffaeliták és az abból kinövő Arts and Crafts mozgalom művésze volt a XIX. század utolsó évtizedeiben. Három művet is kínálnak tőle: a Remény 16 millióval kezd, de lesz egy hímezése és egy vázlatos munkája is. Talán ő a legnagyobb név a külföldi anyagból, de ha arra gondolunk, hogy Bortnyik Sándor művészete már a Bauhaus idején teljesedett ki, akkor a Weimarban készült 1922-es Kompozíció (8,5 millió) is csak részben tekinthető magyar képzőművészeti alkotásnak. Ugyanez vonatkozik Beöthy Steiner Anna 1934-es Nagy piros kompozíciójára és Ébner Lajos 1928-as művére.

Nem lenne váratlan fejlemény, ha mégis inkább Vaszary János női portréira (2-10 millió) érkezne a legtöbb ajánlat, esetleg Ferenczy Károly Múteremházam Nagybányán című festménye (20 millió) lenne a legértékesebb. És minden bizonnyal komoly árat várhatunk Czigány Dezső, Rippl-Rónai József, Márffy Ödön és Gulácsy Lajos vásznáért.

A Mű-Terem Galéria jövő hétfőn árverez a Kongresszusi Köz-

pontban. Kiemelt tétéle a Poros út lesz Munkácsy Mihálytól. A 75 millió forintról kezdő festmény ugyanabból a hagyatékából származik (Vida Jenő gyűjteménye), melyből már több alkotást, így A baba látogatóit (160 millió) kínálták fel tavaly tavasszal. A mostani mű művészi szempontból talán a legértékesebb, a Magyar Nemzeti Galéria állandó kiállításán is láthattuk.

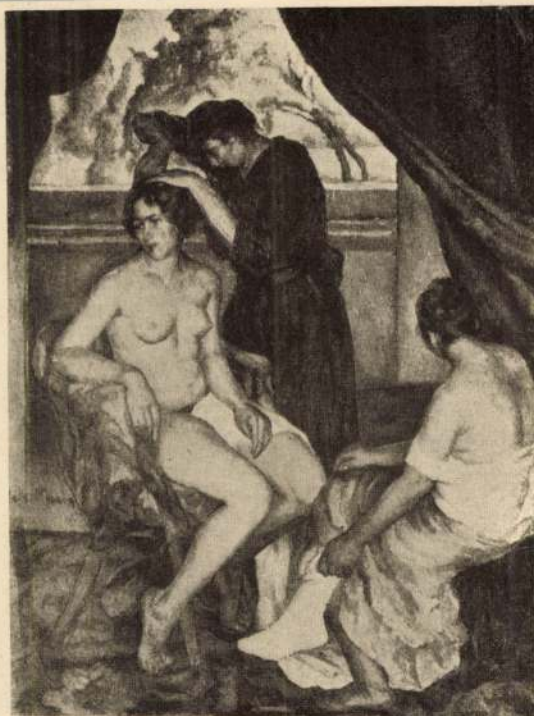
Vaszarytól, Rippl-Rónaitól itt is indul több tétel, melyek inkább jellemzőek, mint különlegesek a két életműben. Az érdekességek között kell említeni a Bauhausban ismertté vált Molnár Farkas 1922-es Kanyargós útját (2,4 millió), Paál László kevésbé jellegzetes Domboldalon című utcaképét (12 millió), Schönberger Armand árverést záró Út és házak festményét (8,5 millió). Tihanyi Lajos Kompozíciós vázlata (20 millió) Korda Sándor gyűjteményéből való - innen már több Tihanyi-kép került piacra. A még mindig alulértékelt művészek közül szép művel lesz jelen Derkovits Gyula (Halász - 4,5 millió), Schadl János (Két fa - 2,8 millió) és Czímra Gyula (Asztali csendélet halakkal - egymillió). A tizenkét Zsolnay mellé ezúttal egy kisplasztika is bekerült Ferenczy Bénitól (Női torzó - 150 ezer).

SZLÁNYI LAJOS

Belsőségek, interieurök világítási hatása érdekelte Boemm Rittát, Keményffi Jenőt, Vitéz Mátyást, Velten Armandot, ez interieurök nagyrészt templomok szentélyét, kórusát mutatják. Házak, udvarok, kert- és parkrészek szolgálták motívum gyanánt Pogány Ferenc, Bruck Hermína, Ritter Gyula, Ferenczy Valér, Várady Gyula, Kléh János képeinek. A szorosabb értelemben vett tájkép körébe tartoznak Csikos Anti, Börtsök Samu, Grabowsky Emil, Szigeti Jenő, Bardócz Árpád, Csalány Béla, Mund Hugó művei, a magyar pusztai életet ábrázolja Csuk Jenő. Néhány csendélet zárja le ezt a sort: virágok Pál Franciskától és Ráth Olgától, gyümölcsképek Csik Jolántól és Strobl Zsófiától.

A harmadik teremben is túlnyomó az alakos képek száma. Aktokat Miesz Frigyes, Perlrott Csaba Vilmos, Gábor Móric, Éder Gyula festett, ezek részben nagyobbméretű kompozíciók is. Emellett bőven van arckép is és az ennek körébe sorozható tanulmány, ilyenek például Márton Ferenc, Kada Alajos, Tolnay Ákos, Fejérváry Erzs, Dobrovič Péter, Czigány Dezső és Glatz Wildner Mária művei. Az aktot az életképpel köti össze Nagy Vilmos centaur-képe. Az életkép egyébként szintén változatos tárgyú,

PERLROTT
CSABA VILMOS

MODELLJEIM

Gerőné, Humayer Erzsébet, Bolla Matild., Szuhaneck Oszkár, Merész Gyula, Kallós Árpád, Endrey Sándor és Katonáné Madarász Adeline festett, életképet, alak- és kosztüm-tanulmányt Heller Ödön, Boross Gyula, Kümmerle Pál, Edvi Illésné, Wolff Károly, Vámosyné E. Karola, Peske Géza, életkép- és tájmotivum-kombinációk Pörge Gergely és Mátrai Vilmos festményei; akt csak egy van: Borszéky Frigyesétől. Az interieurt képviselik Borzásy Béla, Edvi Illés Jenő, Skutezky Döme és Gyurkovits Ferenc képei. Csendéletet láttunk Bükkerti Máriától, Opperl Magdától, táj- és városképet Pörge Gergelytől, Kézdi Kovács Lászlótól, Dietrich Adolfától, Szász Jenőtől, Nadler Róberttől, Markó Ernőtől, Tury Gyulától, Hegedüs Gézától, Takács Jánostól, Reichl Kálmántól, Garzó Bertalantól, Sándor Bélától, Neogrády Antaltól, Zorkóczy Gyulától és Krón Bélától. E teremben kapott helyet az e hóban elhunyt Holló Barnabás hátrahagyott szoborműve, illetve ennek mintája: Rákóczi Ferenc lovasszobra.

Még egy nagy terem képanyagát, a hatodikét kell áttekintenünk. Ezt néhány szobormű is díszíti: képmás-szobrot állított ki Székely Ká-

Művészet

1917. 52. l.

M. M. háza

A Rózsadombon élő, nagy színésznő, Mezei Mária, akinek szomszédja Karády Katalin, s a közelében lakik Gobbi Hilda, Svéd Sándor, az egyik szombaton arra ébred ebből az álmvilágból, hogy új lakó költözik be a vele szemben álló villába: Péter Gábor, az ÁVH főnöke érkezett meg.

Alig néhány hónap múlva a színésznő az ingatlanügynökkel vitatkozik egy Budakeszi álló ház előtt – melyen most ott a tábla, hogy 1950–1983-ig itt élt Mezei Mária művésznő –, az út árkos, autóval járhatatlan, a ház jóval kisebb, mint ahogy azt a képzelete felépítette. Azért megy, ha már itt van. Tele van ellenérzésekkel. Aztán a legbelső szoba ablakából meglátja a perspektívát: a kilátást a hegyekbe.

– Idegesít ez a szék. Meglazult a lába, ezért eltettem a dohányzóasztal mellől, nehogy ráüljön valaki.

Ki? Az is fontos, de ez az aprónak tűnő átrendezés, eltérés önmagában is túlságosan kizökkentette Mezei Mária özevegét, Lelbach Jánost a mindennapjaiból, bizonytalan lett, mint a szék lába, s ez arra figyelmeztette, mi nem lesz itt, ha ő már nem lesz. Ő ugyanis évek óta úgy próbálta megállítani az időt a színésznő budakeszi házában Mezei Mária húsz évvel ezelőtti halála óta, hogy egyrészt végrendeletben ráhagyta az önkormányzatra a több tízmilliót érő ingatlanot a hagyaték többi részével együtt, másrészt mindent, ami látszólag élettelen – fésűk, púderos kompaktok, szemüveg, fogkefe –, étellel töltött meg, azzal, hogy látszólagos hányavetiséggel milliméter pontosan ott tartotta a tárgyakat, ahová a színésznő utoljára helyezte. Vagyis azt az érzetet keltette, hogy felesége nem távozott el végleg, csak amikor Lelbach úr éppen a kertben van, akkor ő a lakásban tartózkodik, és amikor a férfi épp a házba lép, Mária a kertben sétálgat a kutyákkal.

A kutyák ilyenkor saját, márványkőből faragott sírjuk mellett futnak el.

Evek óta éltek így, Mária 1983-ban bekövetkezett halála óta, amikor is a szánta székelt el kellett mozdítani a helyéről. Ettől kimozdult helyéről a megállított idő is, Lelbach úr pedig figyelmesebb lett. Visszamenőleg észrevette, voltak már ezelőtt is más, intő jelek a ház körül, amik arra figyelmeztethették volna, hogy bár a küzdelem romantikus, de véges.

A legelső jelek házon kívülről jöttek.

Tapasztalta például azt az ésszerűtlenséget, hogy mennyivel nehezebb elfogadni valamit, mint erőszakkal elvenni. Ő, a föld-birtokos-származék, akinek a családjától az államosítások mindent elvettek, csak öt év papírharc árán, 1988-ban érte el, hogy az állam, azaz az akkor illetékes tanács végre elfogadja tőle az emlékházat. Az ezt rögzítő szerződésbe belefoglalták: a terület vállalja a ház karbantartását, tatarozását.

– Húsz éve nem volt itt senki – mondta Lelbach úr. Harmincöt éves a tapéta.

A ház vakolásával is problémák voltak, telefonált is, hogy tatarozni kell, segítsenek. A következő választ kapta: az önkormányzat segítené, de szegény, mint a színésznő volt, akkor, amikor az 50-es években mellőzték, és esténként lokálokban énekelt, hogy abból a pénzből szépen feljuttassa, és rendbe hozassa ezt a házat. Így aztán Lelbach úr fizette ki a mestereket, de kapott érte egy ígéretet, hogy ha majd az önkormányzatnak lesz pénze, jelentkezni fognak.

Lelbach úr a tatarozással-javítgatásokkal kapcsolatos beszélgetések során baráti viszonyba került az önkormányzat négyévente megválasztott minden egyes vezetőjével, akik egybehangzóan állították, a cél szent, de nincsenek eszközeik.

Lelbach urat fojtogatni kezdi a gyanú: – Ha lehunyom a szemem, jön egy hatalmas nagy dózer, és utána azt mondja majd valaki: milyen szép ez a telek!

És ha ő nem lesz, akkor mi lesz Máriaival? Az özeveg a jövő előtt visszaszálalt a múltba, szortírozni kezdte a régi fényképeket. Egy nap kihúzta a Rákóczi-korabeli utazószekrény fiókját, és rengeteg tele írott papír hullott ki elé.

– Mária grafomán volt, állandóan írt, mindig papír kellett neki.

Aztán egy másik nap cipődoboz került a kezébe, százával ömlöttek ki abból is a levelek.

– Azt hittem, már nincs több levél, amikor...

E ponton levelet kapott a jelenből. Egy hivatalnok felszólította, fizessen a háza után adót.

Lelbach úr felhívta az illetékest, hogy elmagyarázza, ez már nem az ő háza. Ez Mezei Mária emlékháza.

– Jaj, elnézést – helyesbített egy hang. – Persze, nem én, hanem az önkormányzat a tulajdonos. – Nem emlékezhettem, tudja, én itt új vagyok...

Eppen ez az, amitől Lelbach úr tart. Mire emlékeznek majd az újak?

KOVÁCS BOGLÁRKA

Hozzáadott érték

Modernizmusok – európai rajzok és grafikák a Magyar Nemzeti Galériában

P. SZÜCS JULIÁNNA

A Nemzeti Galéria főhomlokzatát most nem borítja reklámlepel. Amikor Mednyánszkyt állították ki, akkor volt, amikor a Bécs–Budapest ikerfővárost mutatták be, akkor volt (Schiele, Klimt, Kokoschka nevét lehetett rajta olvasni legálább, ha már látni tőlük bent igen keveset), de most, amikor a stuttgarti Staatsgalerie-ből érkezett rajzok és grafikák két magyar múzeumban őrzött sok más rajzzal és grafikával együtt szerepelnek, nincs lepel. Lepel nálunk az extra műtárgy-biztosítási összeg természetes velejárója, és csak színes, ritka, nagyméretű alkotásokat illik velük fölszerezni. Továbbá a garantált nézőszám, a múzeumstatisztikai rekord, a fölfűthető közhangulat reményeit. A Modernizmusok 1900–1930 című vállalkozás tehát az extenzív kulturális attrakciók korában nem számíthat különleges bánásmódra. A művek többsége kicsi, monokróm, ráadásul multiplika. Nálam mégis ez lett az év kiállítása, az alább olvasható lelkes sorokat pedig tekintsek olyan szóból szövött draperiának, amely a maga szerény eszközeivel szeretne minél több nézőt megnyerni 1. a látványnak, 2. a gondolatnak, de legfőképpen 3. a belőlük kinyerhető összetett élménynek.

1. Paul Cézanne Folyópartján (Stuttgart) a formák úgy rendeződnek kék-zöld tömbökbe, hogy a nyersfehér merített papír csendje szinte sértetlen marad. Tudjuk: a fehér, mint a testek között tántogó „dilatációs hézag” festményeinek is fő feszültségforrása, de a kéttenyéri akvarellben most a néma semmi diktál, ő rendez a házat, benne tükröződik a lomb, miatta halványodik a teret záró hegyvonalat. Hosszú, figyelmes percekét követel magának. Legalább annyit, mint az olajvázsonba átemelt aixi tájak, csak most éppen, és a műfajból fakadóan a megálljt parancsoló fölhívó erő sokkal halkabb.

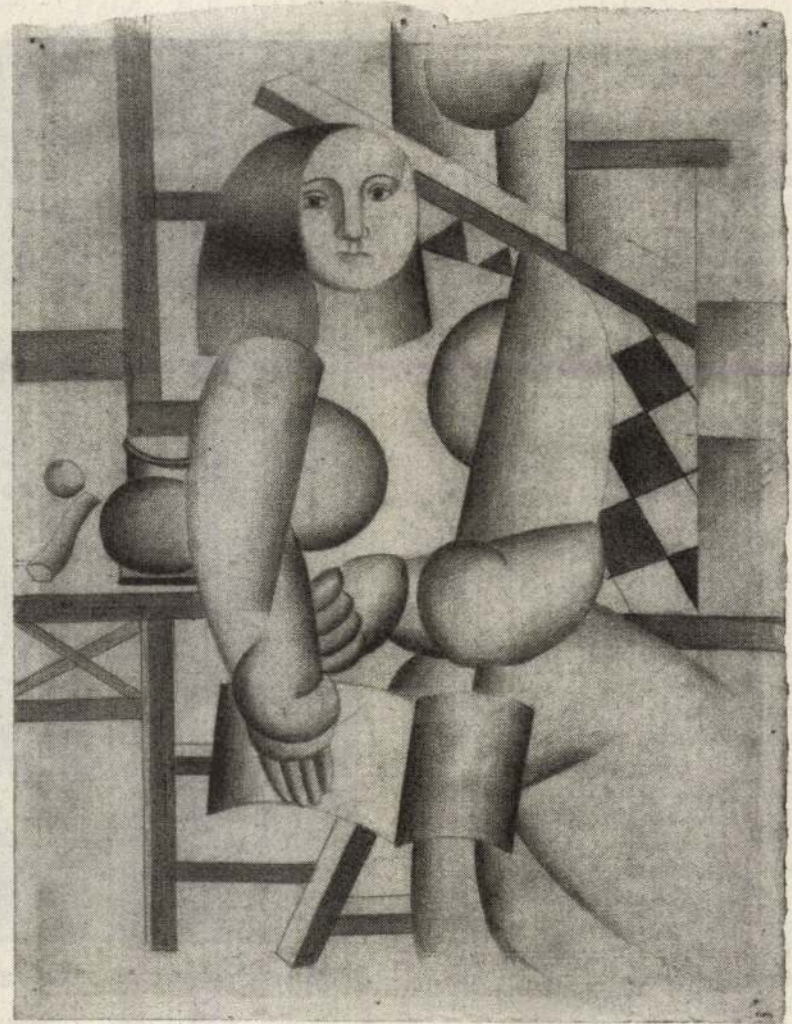
Berény Róbert Ónarcképén (Nemzeti Galéria) a tollvonások egyetlen cél felé igyekeznek. A vonzás körzetében találkat adnak, kerülőútra kényszerítik, olykor metszik egymást, hogy valamennyiüket együtt szippantsa be a legfőbb erőközpont, minden dolgok elrendezője és mozgatója: a vonalak által láthatóvá vált, nyugtalan és nyugtalanító demiurgoszi fej. A múlt századelő magyar mesterétől – ezt is tudjuk – nem idegen ez a szó szoros értelemben vett egocentrizmus. Hol ironikus, hol zseniként elmagányosodva festmények sorozatában bizonyította

hogy csak ő bírt „verséne hősé lenni”. Ezzel a rajzzal talán még többet árult el: csak őmiatta kötöttek pillanatnyi szövetséget a látvány alkotóelemei.

Nemcsak azért szépek ezek a rajzok és grafikák tehát, mert a válogatás eleve kedvezett a legmagasabb kvalitásnak. Inkább azért, mert nem a magányos részértékek fölmutatásában volt érdekelt. Nem a műfaj klasszikusaiban, hanem az egyetemes művészet adott időhatáron belül található abszolút teljesítményeiben. Nincsen itt például a rajzlapon emlékeztetést alkotó Alfred Kubin, pedig a pontos vízió dolgában fölveszi a versenyt az inkább festő, mint rajzoló Otto Dixszel, aki nagyon is itt van. Távollétével tüntet a húszas évek magyar „rézkarcoló-nemzedéke” (Szőnyi, Patkó, Aba Novák), pedig a dűcöt ők legálább annyi posztkubista energiával dolgozták meg, mint a más irányú tevékenységükben talán nagyobb alkotó Tihanyi Lajos vagy Perlrott Csaba Vilmos. Csak azok vannak itt, akiknek az Egészről volt mondanivalójuk, és akik a nagy trend vektorait tudták megjeleníteni.

„A legfőbb kívánságom az volt, hogy olyan metszeteket adjak ki, amelyeket személyesen a festőktől rendeltem meg” – idézi a nagyszerű katalógus egyik tanulmánya Ambroise Vollard-t, a századelő műkereskedő fenomenjét. Nos, ez a szerencsés csillagzat alatt született kombinált tárlat is úgy járt el, mintha „személyesen” a festőktől, s persze olykor szobrászoktól (Brancusi, Archipenko), építészekől (Finsterlin, Molnár Farkas) vagy éppen „általános képzőművészekből” (Moholy Nagy, Rodcsenko) egyenesen rendelt volna ide művet. A szűkségből teremtve erényt nyilván pontosan tudja, hogy ezzel a műfaji „minimal arttal” inkább ki tudja fejteni múlt századunk első harmadának lelki és látványállapotát, mintha szemre és pénzértárcára tekintélyt parancsoló gigaműveket citált volna a budai Várba. A stuttgarti múzeum persze éppúgy nem világmodellképes, mint ahogy a két budapesti múzeum sem az. Még „kisműfajban” sem. De egyet azért tehetett a két német és hat magyar nevet soroló szakmai munkacsoport, és azt meg is tette: olyan gondolati értéket adott a csábító látványhoz, amelytől az egész sokkal több lett, mint 163 mű egész kipreparált, egymás mellé rendelt és persze magától értetődően élvezetes láthatása.

2. Volt egyszer egy avantgárd a XX. század elején. Ezt a mozgalmat fontos és okos könyvek garmadája szokta szálára szedni. Ilyesfélét mondogatnak. Innentől idáig „az kubizmus”, ami geo-

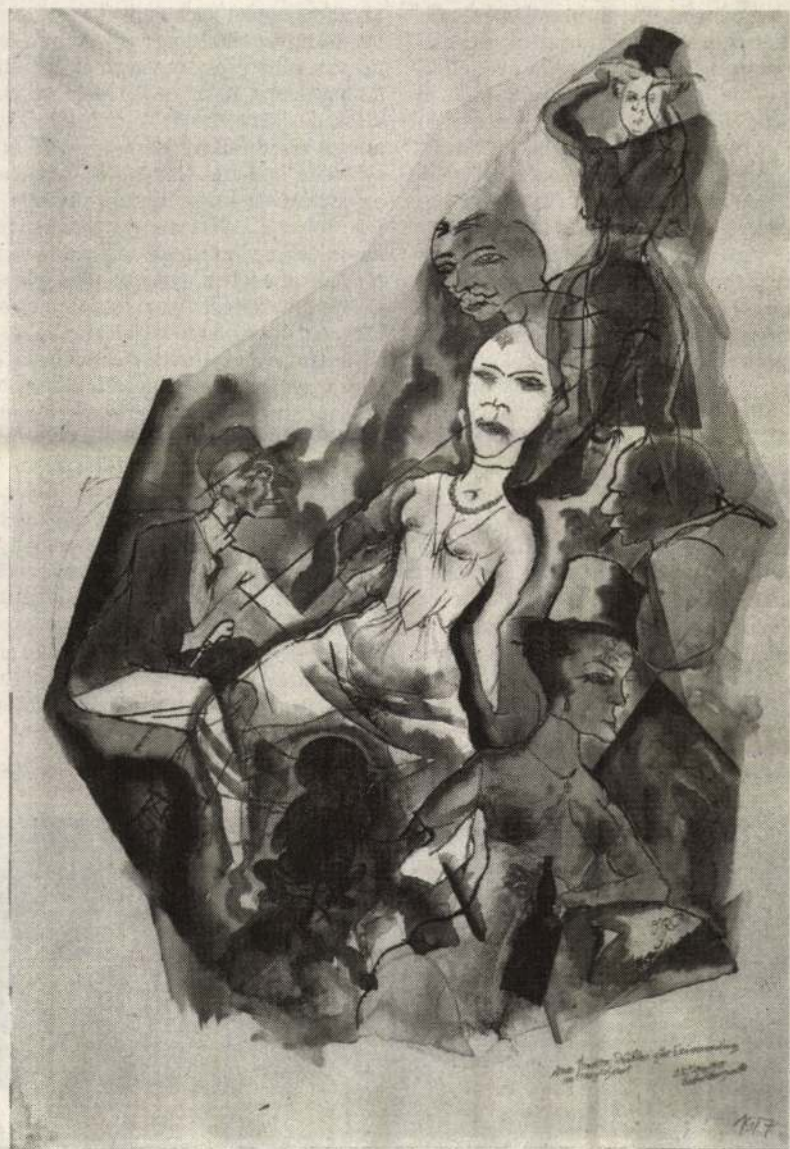
Fernand Léger: Ülő nő könyvvel (1921)

metrikus satuba fogja a szabálytalanul kalandozó formákat, földarabolja, majd megint összerakja. Innentől idáig „az futurizmus”, amely a sematizált alakzatokat bemozgatja, s úgy veti rohanást a térbe. Továbbá innentől idáig „az expresszionizmus”, amely vagy a látható ronda világot továbbrondiva az emberi lét bugyrait jeleníti meg, vagy amely a nem látható lelki világot továbblekesítve bepillantást enged az ösztönök ősi örvényeibe. Seregnyi alvállalkozáshoz is asszisztálnak persze ezek az okos és fontos könyvek, csak mutatóba néhány címszó: orfizmus és rayonizmus, vorticismus és szuprematizmus, purizmus és aktivizmus satöbbi.

A több évig kitartó főirányok meg persze a szezonális alvállalkozások létmódjához és komfortérzéséhez járulékos elemek tartoztak, regisztrálva vannak ezek is. Vezérgyénieségek és folyóiratok. Manifestumok és kiállítások. Botrányok és kizárások. Történelmileg úgy alakult, hogy „ez az első harmadik év” a kortárs többségnek az avantgárd (jelen szóhasználatban modernizmus) vagy érthetetlen bolondéria maradt, vagy forradalmi kellék. A második harminc év kortárs többsége vagy ingerülten megsemmisítette, vagy az ellenség ellenségeként praktikusán a maga jávára fordította. Az utolsó harmad kortársi többsége vagy ajult tisztelettel csöndben nézgette a múzeumban (mint egy Giottót, mint egy Rembrandtot), vagy a föltámadó posztmodern jegyében a zsákutcás fejlődés dokumentumának tekintette, s mint ilyet, totálisan leértékelte.

Szomorú, de sajnos igaz: a modernizmus a formafelelősök ügyködése következtében vagy bedarálthatott a művészet-történet lehetséges fiókjába, vagy az ideológiafelelősök ebersége miatt napi politikai municióvá zuhlott. Ráadásul az egész téma az utóbbi évtizedben úgy ahogy van, kezdett kimenni a divatból. Körülbelül akkor, amikor Francois Furet és történetésztársai nemcsak a nagy francia forradalmat, de valamennyi utóregését is fölösleges idő, valamint vépocsékolásnak minősítette, s amikor a létező baloldaliság szociáldemokrata eszményeit egyre gyakrabban cibálta meg a tradícióban, népben, nemzetben, egyházban gondolkodó újkonzervativizmus.

A Nemzeti Galéria Európai modernizmusok kiállítása csodával határos módon nem sétált bele a föntebb vázolt vagy-vagyba. A koncepció készítői (Bakos Katalin és Ulrike Gauss), a fő tanulmányírók (Bajkay Éva és főként a különösen remek Ulrich Pfarr) gondolatkísérlettel kínálták meg az efféle szellemi izgalmakról nagyjából leszoktatott nézőt. Műtárgy-csoportosításokkal mintha új kérdések megfogalmazására biztatának. Mi van akkor, ha „az izmusok” nem pedáns katalógizálhatók, hanem bájos promiskuitásban egymással összefeksznek? (Lásd Robert

George Grosz: Szülés (1917)

Világsztárra várva

Izgalmas jelek az ismeretlen földről, avagy napjaink orosz irodalma

M. NAGY MIKLÓS

Képzeli el egy pillanatra, hogy valaki 1985 tájékán a következőket jósolja nekünk: az új évezred elején lesz egy híres-hírhedt orosz író, aki a Lefortovói börtönben írja a könyveit, miután „kommunista” államcsíny szervezése miatt elítélték; ezeket a könyveket szabadon meg lehet vásárolni, rajta vannak a sikerlistákon, és az illető, aki lelkes és talán őszinte „nacionál-bolsevik”, ugyanakkor a „szabad piac” és az új médiakultúra minden lehetőségét felhasználja arra, hogy a börtönkalandjával reklámot csináljon magának (és pártjának). Egyik könyvében pozitív képet fest Leninről, amit az olvasói közül sokan azért túlzásnak tartanak... És mindez az Európai Unióba éppen belépő Magyarországon úgy különösebben senkit sem érdekel.

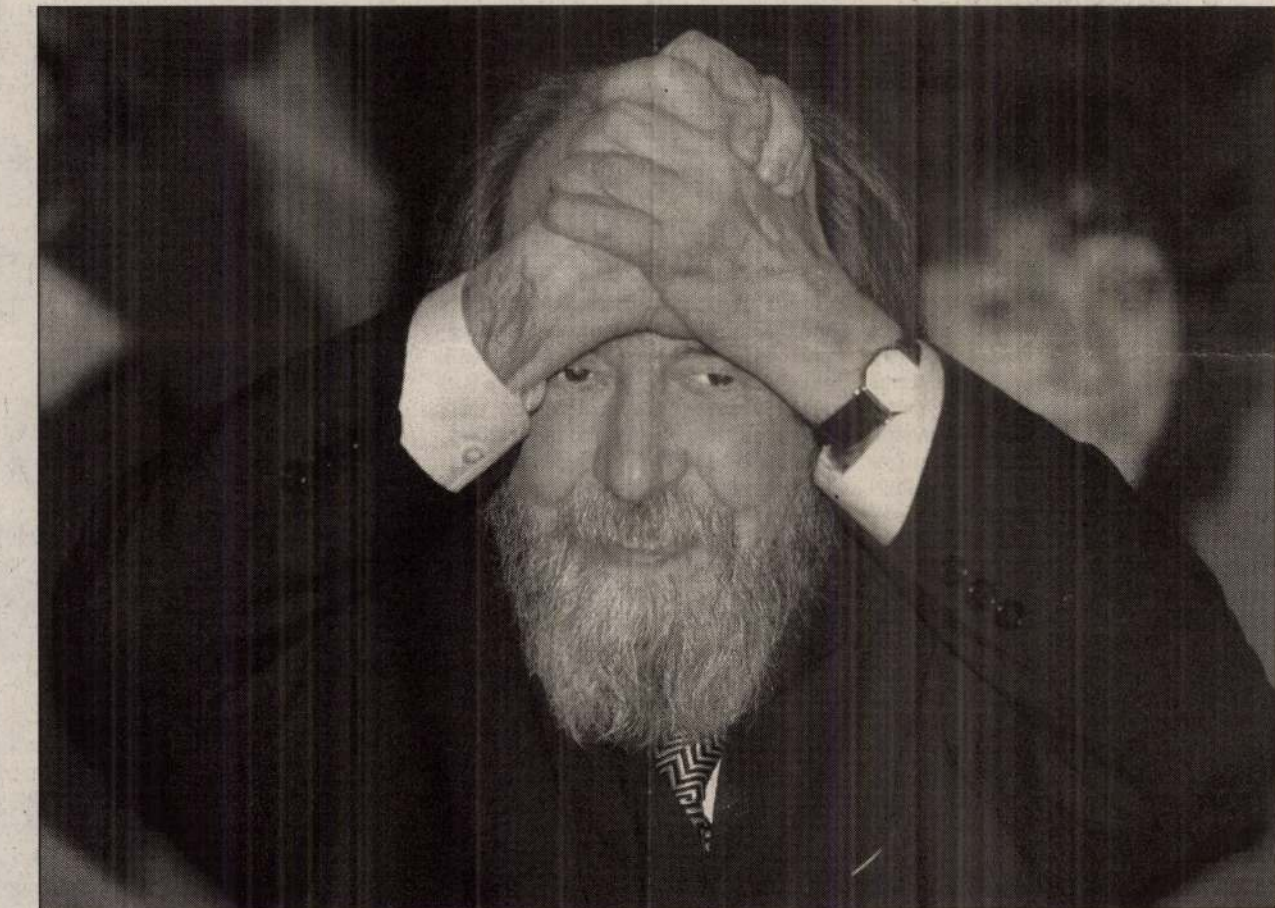
Bizonyára habókosnak tartottuk – tartottam – volna azt a zseniális jövőbelátót, aki ilyen hagyományos örülettel áll elő. A Lefortovói börtön (volt) lakója egyébként Eduard Limonov, akitől magyarul még csak néhány elbeszélés jelent meg, és bár a kilencvenes években Edicska vagyok című, főként homoszexuális kalandjait elmesélő regényével egy időre világhírű lett, végül is nem tudott tartósan felkerülni a nyugati könyvsikerlistákra. Mint ahogy mások sem a honfitársai közül.

De hasonlóan bizarmak tűnt volna az a jóslat, hogy a Moszkva melletti birtokán élő Alekszandr Szolzsenyicin, akinek újabb könyvei alig néhány ezer példányban fogynak el, nagyszabású történelmi tanulmányt ír az oroszok és a zsidóság kapcsolatáról, s bár szűk körben ez kivált némi polémiát, az általános reagálás inkább egy unott legyintés: az „öreg” megint azt hiszi, hogy ő majd egyszer s mindenkorra mindent megmagyaráz.

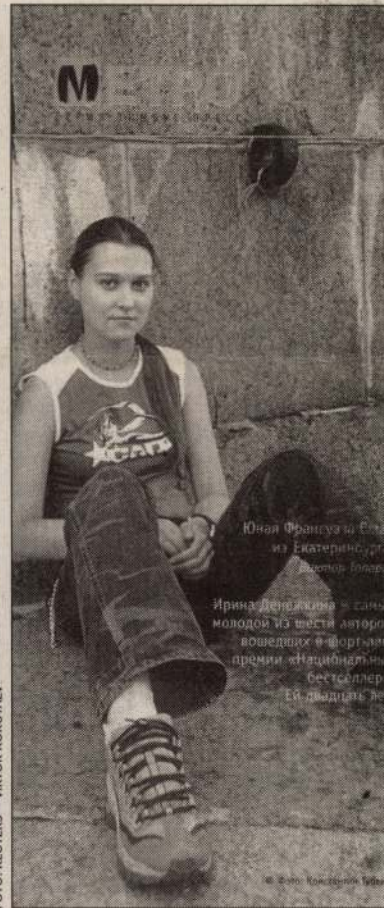
Az orosz irodalom – jóllehet a nagy német, amerikai, angol és francia kiadók türelmesen keresik a posztszovjet sztárszerzőt – ugyanúgy a perifériára került, ugyanolyan terra incognita, mint maga az ország, amely pedig – Szilágyi Ákos szavaival élve – „olyan ma, mint egy hatalmas kísérleti laboratórium, ahol a pénz és a kép elektronikus suhanóidejében történelmet, piacot, demokráciát... szimulálnak”. Egyszerűbben szólva: hihetetlenül izgalmas hely, ahol – szimulálás ide vagy oda – a könyvkiadás és könyvkereskedelem is viharos gyorsasággal modernizálódott az elmúlt években. Főként Moszkvában, de más nagyvárosokban is a Waterstoneshoz hasonló könyvesboltláncok épülnek ki, megjelentek az abszolút profi marketinggel működő óriás kiadók (az Aszt és az Ekszmo például), amelyeken keresztül ömlenek be az országba a nyugati bestsellerek (sajnos náluk is Coelho a legnépszerűbb szerző), miközben a rámenősen piaciorientált Vagrus főként színvonalas orosz irodalmat ad ki, de a posztmodern filozófiáitól

A mai orosz írók jó része nem riad vissza a szovjet és a posztszovjet perverzítások lehető legkendőzetlenebb ábrázolásától.

kezdve a fantaszy és a brutális neopornón át az ezoterikus irodalomig a legkülönfélébb olvasói igények kielégítésére szerveződnek kiadói vállalkozások, amelyek agilis vezetői ragyogó bűvésztükkökkel igyekeznek értékessé varázsolni olvasóik szemében azt az irratlan szövegcsomót, amely rátelepszik a világ egyik legtöbbet olvasó s talán leginkább irodalom-központú népére és kultúrájára. S miközben az orosz kritikusok jobbra irodalmuk erőtlenségének magyarazásával vannak elfoglalva, maga az „irodalmi élet”, vagy ha úgy tetszik, az irodalom „szimulálása” irigylésre méltóan változatos – se szeri, se száma az igen jelentős pénzösszegekkel járó díjaknak, Moszkvában a hagyományos szeptemberi könyvvásár mellett néhány éve nemzetközi könyvfesztivált is tartanak (ahol az idén épp a magyar irodalom lesz a fő-

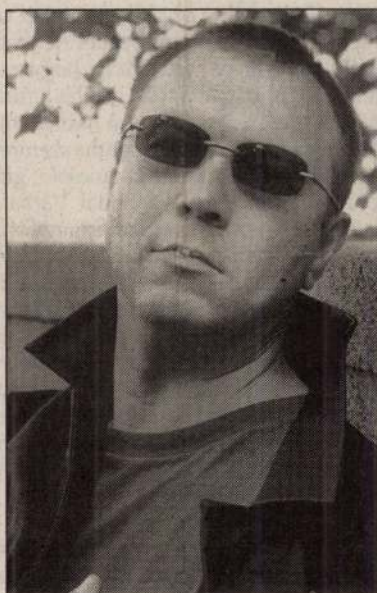
Alekszandr Szolzsenyicin – Az „öreg” megint azt hiszi, hogy ő majd mindent egyszer s mindenkorra megmagyaráz

Irina Gyenezskina – Jekatyerinburgból

kuszban az orosz-magyar kulturális évad keretében), és mellesleg – pontosabban számunkra egyáltalán nem mellesleg – az utóbbi években a lelkes és felkészült fordítóknak, köztük főként Jurij Guszevnek és Vjacseszlav Szeredának köszönhetően ma már magyar szerzők is viszonylag rendszeresen megjelennek.

A mai orosz irodalomra – ha egyáltalán beszélhetünk átfogóan erről a beláthatatlan dzsungelről – talán az a fajta másodlagosság jellemző, ami ugyan az egész mai világirodalommal kapcsolatban említhető, de itt még fokozottabban jelentkezik. A népszerű írók közül Vlagyimir Szpektr a reklámszlogenek szerint „az orosz Bret Easton Ellis”, a Frankfurter Könyvvásáron két évvel ezelőtt felfedezett gyönyörű jekatyerinburgi diáklány, Irina Gyenezskina „a női Bret Easton Ellis”, Jegor Radov „az orosz Borrowings”, Baján Sirjanov – aki sokáig narkós volt és több mint öt évet ült börtönben – „az orosz Irvine Welsh”. És persze villámgyorsan megszületett a Harry Potter orosz változata is Tánja Grotter címmel, A gyűrűk ura számtalan orosz folklórbá mártogatott utánérzéséről nem is beszélve. (A posztmodern, meleg, narkomán és bizarr neopornó irodalomra szakosodott Ad Marginem kiadó igazgatója a Frankfurter Könyvvásáron minden évben megkérdezi tőlem, ki „a legújabb magyar Ellis”, mert őt szívesen kiadná; más nem nagyon érdekli.) A nyugati ruzsisták körében különösen nagyra tartott „konceptualisták” – Prigov, Szorokin, Kibirov –, miután korábban a „szovjet mítosz” és a „szocialista realizmus” végletes és gyakran perverz paródiáit gyártották, most a „piac” és a „demokrácia” mítoszákat próbálják hasonlóképpen feldolgozni, de közben az orosz kritikusok évek óta cikkeznek a „szoc-art”, a „konceptualizmus”, a „posztmodern” haláláról meg a jóformán csak szitokszóként emlegetett Viktor Jerofejev-féle erkölcsstelen, gonosz írók kártékonyágáról. (Miközben a „gonosz” írók a könyveik ellen szervezett demonstrációkat – mert ilyenek is vannak, egészen a könyvetétség – megint csak ragyogó reklámnak tekintik.) Az új orosz irodalomnak már-már közmegegyezés szerint vissza „kellene” térnie valamilyen hagyományosabb, realistább és „pozitívabb” irányba. Részben ezért fogadta szinte egyöntetű lelkesedés hazájában és a világban is Ljudmila Ulickaja felbuklását, aki nagy családregényeiben kifejezetten női szemmel, finom pszichologizmussal ábrázolja a XX. század orosz történelmét – más könyveiben meg tipikus mai orosz női sorsokat. (Viktor Jerofejevről még annyit, hogy Az orosz széplány szerzője, a Budapesti Könyvfesztivál egykori nagydíjasa talk show-t vezet az orosz tévében, és most jelent meg új könyve: egy szép memoár az apjáról, aki Sztálin tolmácsa volt. Személyes véleményem szerint a „kártékony” Jerofejev ezúttal ritka „hasznos” könyvet

Viktor Pelevin és Ljudmila Ulickaja – nevük már jól cseng a mai világirodalom tőzsdéjén

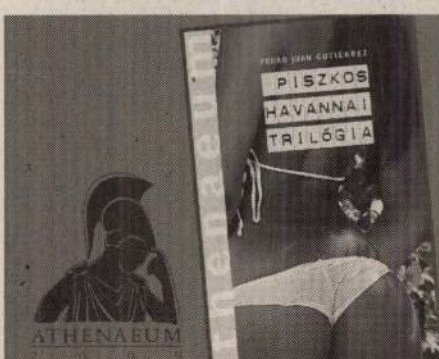
írt az apáink nemzedékével és az ő ilyenolyan „bűneikkel” való szembenézéséről.)

Kétségtelen, hogy igazi nagy orosz világsztárt még nem találtak a nyugati kiadók, de leginkább Ulickaja, Pelevin, Tolsztaja és Akunyin neve azért már jól cseng a mai világirodalom tőzsdéjén. Pelevin, bár tehetségét sokan vitatják, kétségkívül elsőként írta meg hatásos, népszerű regényekben a mai Oroszország legszembetűnőbb jelenségét: az emberi kapcsolatok hihetetlen mértékű kommercializálódását, ami a nagy orosz lélek sajátos tulajdonságaival keveredve izgalmas, helyenként perverz elegyet hoz létre. (Nem véletlenül használom már másodszor a „perverz” szót: annyi bizonyos, hogy a mai orosz írók jó része nem riad vissza a szovjet és a posztszovjet perverzítások lehető legkendőzetlenebb ábrázolásától, amire jó példa Sztálin és Hruscsov gyomorforgató naturalizmussal megírt homoszexuális együttléte Szorokin magyarul most megjelent regényében, a Kékháiban.) Tolsztaja jó tíz éven át, Amerikában élve írta Kssz című regényét, amely háromszáz évvel a „Robbanás” után, a Moszkva helyén lévő pri-

mitív településen játszódik, s ezt a fantasztikus nyelvi leleménnyel megírt művet sokan az elmúlt egy-két évtized legnagyobb orosz regényének tekintik. („Megjelent a Kssz, és Tolsztaja másnap klasszikusként ébredt” – írta egy kritikus.) A regény sikere után – ez is jellemző az orosz irodalmi életre – Tolsztaja, aki egyébként Alekszej Tolsztoj unokája és Lev Tolsztoj távoli rokona, Jerofejevhez hasonlóan egy népszerű talk show vezetője lett, amelyben gyakran alig leplezett gúnnyal beszélget a régi irodalmi establishment ma is alkotó tagjaival. S végül B. Akunyin a XIX. századi klasszikus orosz próza nyelvét, ízeit eleveníti fel sajátos bűnügyi regényeiben, amelyek nyomozója, Eraszt Fandorin kétségkívül a mai orosz irodalom legnépszerűbb hőse. Az eredetileg japanológus – és Grigorij Cshartisvili névre hallgató – Akunyin hihetetlen céltudatossággal építi írói pályáját, s igyekszik létrehozni azt, ami szerinte még nem volt, és borzasztóan hiányzik az orosz kultúrából: a színvonalas orosz lektúra. (Egy interjújában elmondta: eredetileg azért kezdett bűnügyi regényeket írni, mert nem bírta nézni, hogy a felesé-

ge jobb híján Marinyinát olvassa: a hihetetlenül népszerű író, aki korábban állítólag nyomozó volt, évente három-négy új könyvvel jelentkezik, többnyire az újgazdag oroszok világában játszódó, enyhén erotikus, bántóan silány nyelven írt regényekkel. A példáján felbuzdulva ma már nőírók tucatjai termelik az ezoterikus, erotikus vagy pszichológizáló bűnügyi lektúrákat.)

„Terra incognitának” neveztem a mai orosz irodalmat, ami azért erős túlzás: az utóbbi években a magyar könyvkiadók – GABO, Magvető, Európa, Gondolat, Jaffa stb. – és folyóiratok egyre több orosz szerzőt ismertettek meg velünk, s így ma már a fentebb említettektől – meg másoktól is – olvasható egy-két regény, elbeszélés, esszé. S ha ezek színvonalát nem is mindig egyenletes, az kétségtelen, hogy izgalmas jeleket küldenek nekünk egy olyan országból, amely egészen más (mindenképpen gazdagabb és sokszínűbb), mint amilyennek a jóformán csak a maffiára, a politikai botrányokra és a gazdasági nehézségekre kihagyezett magyar tömegmédiát tudósításai alapján gondolnánk.

Pedro Juan Gutiérrez
Piszkos havannai trilógia
Mocskos. Szép. Irodalom.

II.

Bár a S. Cecilia kápolna festőinek munkálkodása javarészt 1500 utánra esik, közülük egyedül Amico lépte át a XVI. század művészetének küszöbét. Francia és Costa, Tamaroccio és Chiodarolo mindvégig megmarad a quattrocento álláspontján. A Francia utolsó korszakának műveiben ugyan meghibban kissé a XV. századi bolognai festészetre jellemző nyugodt összhang, anélkül azonban, hogy ábrázolási módja gyökeres változást szenvedne. Utolsó munkáján, a ferrarai székesegyház egyik oltárképén Péter apostol hirtelen mozdulata, Sz. Györgynek testével ellentett fejtartása és a földön hempergő putto sejtetik már a jövő zenéjét, anélkül, hogy azt érthetően ki tudnák fejezni; azonban a kép főtárgya, Mária megkoronáztatása úgy a kifejezésben, mint a formai kivitelben változatlanul csatlakozik a mester korábbi műveihez. Francia e tekintetben osztozik a XV. század más vezető mestereinek sorsában, akiknek művészete fejlődésük végén drámaibb jelleget öltött.

Amico Aspertini nem volt egetverő tehetség, dacára hogy érzékkel bírt az új művészeti felfogás iránt. Képessége jóval alul maradt akaratának. Ez okozta, hogy a korabeli bolognai festőket nem sikerült megnyernie a Rómában magába szívott modern ideálok számára. A Francia-Costa iskola tanítványai nem vették komolyan kísérletét. Legnagyobb részük lélek nélkül tovább utánozta az iskola két fejét, s kivált Franciát. Legfőbb törekvésük az volt, hogy hozzá hasonlítsanak. Bizonyára nem is álmodtak nagyobb dicsőségről annál, hogy túlbuzgó írók és múzeumok egyes képeiket a rajongott mester mű-

vonásokkal vagy szépiával jelölt árnyékok és a fehér akvarellal fölrakott fények, — valamint a végtagok rajza és a sajátos fejformák már első tekintetre az Amico Aspertini nevét juttatták eszünkbe.

E dolgozat már sajtó alatt volt, midőn a szerző Amico Aspertininek érett korából származó több festményére bukkant. Ezek nem változtatnak azonban a képen, melyet a bolognai mester munkálkodásáról vázolunk, sőt következtetéseinket mindenben erősítik, későbbi fejlődéséről való feltevésünket pedig a legnagyobb mértékben igazolják. V. ö.: Tiberio Gerevich: Traccie di Michelangelo nella scuola di Francesco Francia. Bologna, „Archiginnasio“, 1908, dicembre (különnyomatban is).

veivel tévesszék össze.¹ E csoportba tartozik a Francesco Francia két fia Giacomo² és Giulio,³ testvérének fia Giovanni Battista

¹ Malvasia (I:49) Francesco Franciának tulajdonítja fiának, Giacomónak a bolognai S. Stefano számára 1520-ban, a Francesco halála után készült keresztrefeszítést, valamint Giacomo és Giulio Franciának 1526-ban a bolognai S. Francesco számára közösen festett oltárképét (ma: Bologna, Pinacoteca, 84. sz.; a képnek Malvasiától tévesen olvasott jegyzése: I. I. FRANCIA AVRIF. BONOENSIS FF. MDXXVI.)

A vatikáni képtárban ugyancsak a Francesco Francia neve alatt szerepel valamelyik tanítványának — valószínűleg Boaterinek — egy Madonnája a puttóval.

A budapesti Szépművészeti Múzeum két Madonnát tulajdonít, kevés joggal, Francesco Franciának, melyeken már a két Madonna-típus különbözősége két különböző kézre utal. A 72. számú áll a mesterhez a legközelebb; az általános tónusnak és a finomabb félárnyaknak hiánya, valamint a két restaurált angyal típusa azonban kizárja, hogy a kép tőle származzék. A kép a Boateri — ez legszolgáibb utánozója — firenzei Madonnájának átlagos jegyeit viseli; ez attribulásunkat megerősíti, hogy úgy a firenzei, mint a budapesti képen az alakok nyers vörös színű haját viselnek, ami se Francesco Franciánál, se más tanítványánál nem fordul elő. Az ugyancsak Francesco Franciának tulajdonított, 75. számú festményen a Madonna arctípusa első tekintetre Giacomo Franciára vall. Az iskola névén szereplő 84. számú kép Madonna-típusa a Giulio Francia kezét tételezi föl.

² Született 1489 előtt; 1519-ben választják u. i. első ízben a bolognai ötvöscéh főnökévé, amely tisztelet 1525- és 39-ben is viselte, míg 1548- és 53-ban a Quattro Arti céh massarója volt.

1557 jan. 3-án jegyezték a bolognai S. Francesco IV. halottas könyvébe (Oretti: Memorie delle Morti de' Pittori... Mscr. Bologna, é. n. (XVIII. sz. v.), p. 267. Bibl. com. di Bologna, Ms, Here 98. Part. 2.

A S. Giacomo Maggiore XII. halottas könyvébe a következő feljegyzést iktatták 1559 nov. 24-én:

„fu sepolto in Casa maestro Jacomo pittore in una sepoltura del Conuento per Amor di Dio“ (Oretti: Memorie... mscr. cit., p. 83.).

Halála évét Orlandi (Abecedario Pittorico. Ed. II. Napoli, 1763. p. 188), tévesen teszi 1575-re. Úgy látszik Gio. Batt. Franciával téveszti össze; erre utal, hogy ráruházza emennek szerepét a bolognai ötvöscéh reformálásában.

³ 1503 előtt születik; 1533-ban az ötvösök, tíz évvel később pedig a Négy Művészet céhének massarója. Oretti (Memorie... mscr. cit., p. 267.) a bolognai S. Francescónak ma már elveszett régi halottas könyveiben (Lib. II.) ezeket olvasta az 1545. jan. 2.-i dátum alatt:

„Ms. Julio Franza (fu) sepolto in Conuento.“

Lanzi (Luigi Lanzi: Storia Pittorica dell' Italia... Ed. VI. Milano. 1823. VI:83.) s száz évvel utána a bolognai állami képtár katalógusa (Anacletto Guadagnini: Catal. dei quadri della R. Pinac. di Bol. 1899. p. 203.) halála évének tévesen állítja az 1540-et.

Francesco Costa Milano

MOZDULATTANULMÁNY
CSABA VILMOS RAJZA

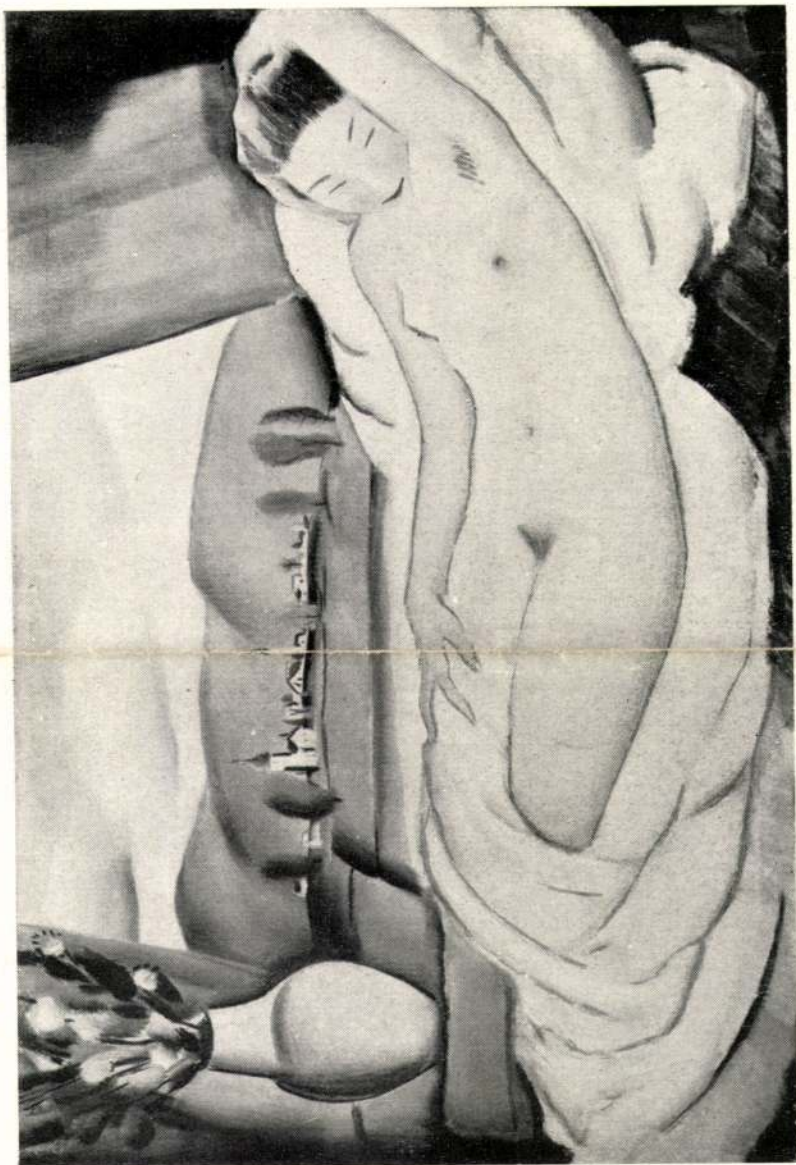
Francia¹ és a nagy Francia művészetének leghűségesebb vazallusa, Giacomo Boateri.² Műveiken viszontlátjuk a mester művészetének átlagos külső jegyeit, csak kifejezésbeli báját, a formák és színek összhangját nélkülözzük. Az ő arctípusai ismétlődnek, kifejezés nélkül, mint színpadi lárvák. Az ő alakjai, lélek nélkül. A nemesen visszatartott, természetes mozdulatok betanult pózzá válnak. A kereken hajló vonalak kellemes rítmusa egyhangú formulává merevül. A körvonalak megdurvulnak. A színek rikitóakká lesznek, s egyben elvesztik világító erejüket és behízsgáló melegségüket. Kezük alatt a Francesco Francia naiv bája mesterszerű kacérsággá vedlik.

¹ Bár a Quattro Arti céh 1569-ben kezdett újjá alakításában vezető szerepet játszott (Malvasia, op. cit., I: 53), nevét mégsem találtuk a massarók sorában. Meghalt 1575 máj. 13-án (Malvasia, loc. cit.).

Gio. Battistát Malvasia (loc. cit.) a család utolsó tagjának mondja. Ez állítás cáfolatára szolgáljanak következő adataink. Gambattistával egyazon esztendőben hal meg Francesco Francia, e néven a második (A. S. Francia VI. hal. kve; Oretti: Memorie . . . mscr. cit., p. 268;) tetemét 1592. júl. 12-én — nem tudjuk mi okból — átvitték a S. Nicolòba, s ott helyezték végleges nyugalomra (ib., p. 95.). II. Francesco valószínűleg fia volt a hasonló nevű festőnek, mert neve, mint massaróé a bolognai ötvösök 1556- és 61.-i céhkönyvébe így van bejegyezve: Francesco del Franza (Francia mellékneve volt a festő Francescónak, akit eredetileg Raibolini-nak hívtak, amit azon körülmény is bizonyít, hogy ennek testvére, Domenico mint Domenico Raibolini fordul elő 1496-ban és 1524-ben az ötvöscéh főnökei között). Gio. Battistával és II. Francescóval hasonló időben élt egy Luca del Franza, aki szintén a festő Francescónak lehetett a fia és aki az ötvösség mellett a rokon kovácsmesterségét is űzte; 1547- és 60-ban massarója a kovácsok céhének; 1565 márciusában ezüst munkákat szállít a S. Giacomo Maggiore számára (a Convento di S. Giacomo Maggiore XII. számadási könyvében; Oretti: Memorie . . . mscr. cit., a lapszám nélküli függelékben). 1623-ban hal meg egy Tommaso di Domenico Francia (A. S. Catterina di Saragozza II. hal. kve; Oretti, Memorie . . . mscr. cit., p. 103.) A család utolsó tagja, akiről tudomásunk van Giovanni; ez 1774-ben a kovácsok massarója volt. A család történetére nézve további adatokat közöl Ottavio Mazzoni Toselli „Racconti storici estratti dall' archivio criminale di Bologna ad illustrazione della storia patria.“ cz., Bolognában 1866–70 közt 3 kötetben megjelent művében, II: 551—.

² Egyetlen hiteles műve a Palazzo Pitti kis méretben készült Szent Családja (362. sz.), mely a következő felírást viseli: JACOPUS DE BOATTERUS.

Arvászék 1911.

Molnár C. Pát : Albó Vénus.

K. Perlmutter
Caaba Vilnius

Perlrott-Csaba Vilmos: Én és a feleségem.

Erdősi Múzeum kiállításai.
T. XXXII = XIV C. 1926.
KUT III. sz. kiáll.

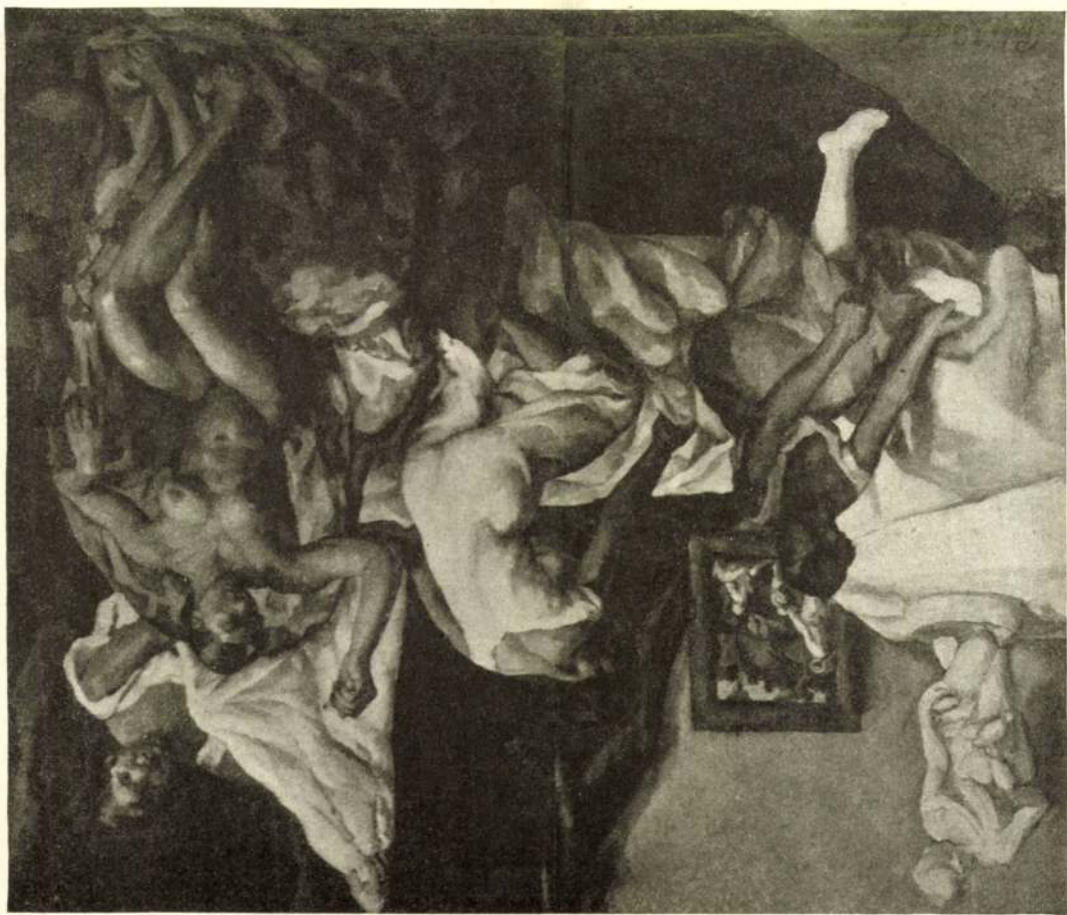
Művészet 1916

azonosít, amit adhattak: különböző frontok formációt, a felvonulás és táborozás festői jelenségeit, egyes katonatípusok és hadvezérek portrairtirozását. Az így lejegyzéseken, a tájképek e fajta, elsősorban pusztai hátsó terekező modellirozásán kívül, találtunk azonban oly képeket és grafikus lapokat, amelyek háborús elményeknek nevezhetők, amelyek egészen különös karakterrel és elrendeződésben hozták elénk dolgokat és jelenségeket. A háború jegye van rajtuk, valami pontosan nem determinálható vonás teszi őket újja és izgatóvá, háborús művek, anélkül, hogy rohamokat, fegyveres akciókat tényleg tükrözzenek. Ilyenek voltak mindenekelőtt Mednyánszky («Táborozás»), Vaszary («Szürmay tréne az uszoki táborhegy előtt», «Mackensen tüzéség felvonulása») képei, s Bató József körrajza («Tűzben előre», «Közénk lövnek»), aki mint a harcokban részt vett aktív

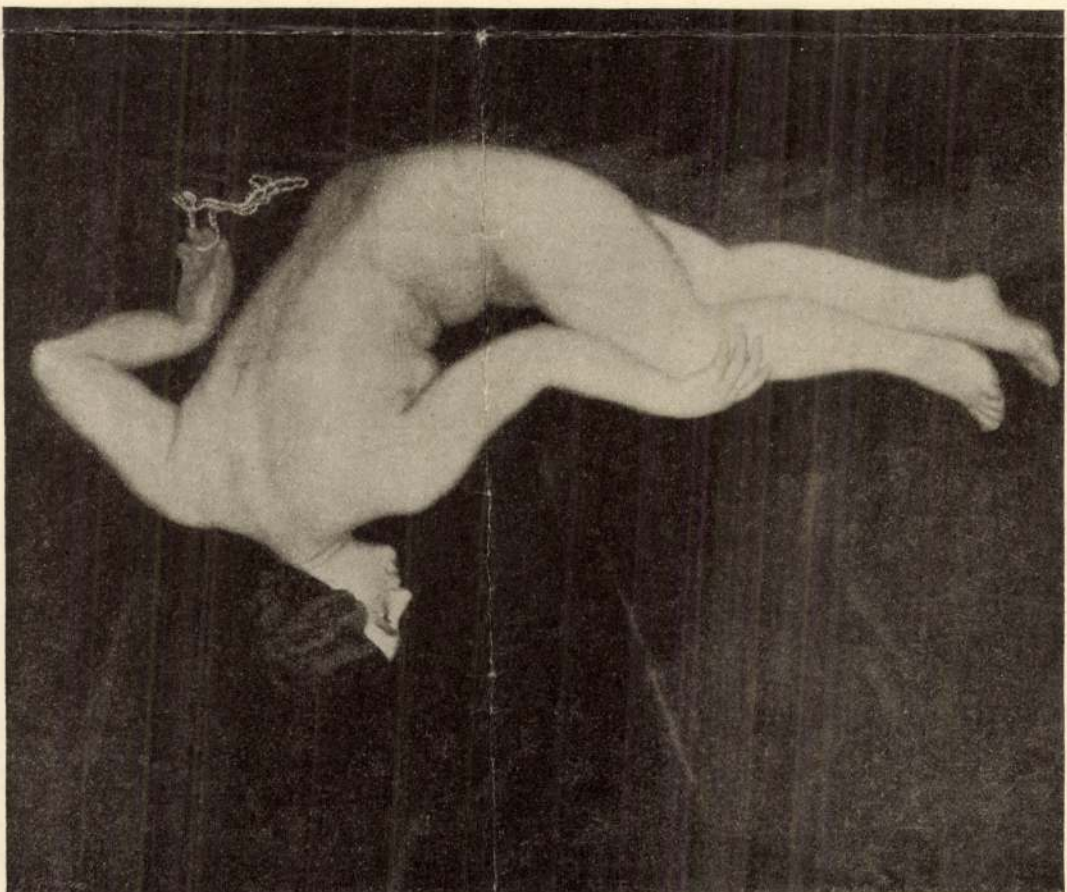
azonosít nem hagyhatja figyelmen kívül azt a tény, hogy a mai háború oly utközetsorozat, amelyet nemcsak egy, de számtalan lapra is összesűrteni — úgy látszik — nem lehet, amelyek sok döntő pillanata, a modern lövegyverek felemesen tökéletesedett szerepe miatt, a festészet számára láthatatlan, a naturalisztikus ábrázolásnak szinte megközelíthetlen. Ha igen, úgy az ily festői visszaadás, a felcsigázott képzetet elé ugyancsak keveset fog rajolni, támadók és védők közvetlen harca helyett fedezékké alakított földhányásokat, ahonnan a távolból egymás felé apró fehér pontok szállnak, amelyekről külön kell tudni, hogy ezek szétpukkando gránátok felhői. A régi szisztéma szerint, a galériákban függő csataszisztéma alapján a közönség tehát nem várhat a modern festőktől háborús festményt.

CICÁNYMODELLEK

PERLROTT CSABA VILMOS

K
Portrait of Erika Matus

NŐI AKT FEKETE HÁTTEREN

FERENCZY KÁROLY

A kritika s a közönség egyformán kíván-
csian tekintett a sajtóhadiszállás tárlata elé,
ami több okból volt érthető. Az első az az
újág, amit a kiállítás magáról a háborúról,
az egyes frontokról ígért, amelyeknek ma min-
den mozzanata szívnünkhoz nő. A másik mint-
egy felelet arra, hogy a festők az ő eszközeik-
kel mit tudnak visszaadni Mars világából, s
hogya a háborúnak van-e s minő formái
hatása a művészetre, egyelőre csak a feste-
szetre. Azok, akik a régi és újabb (Neuville)
csataképek alapján várták véres ütközések
mozgalmas ábrázolását, akik a háború heroikus
éreztetését, borzalmát, a katonai vitézség, a
hív és ősi indulat kifejezését keresték a sajtó-
hadiszállás kiállításán: általában csalódtak.
Ezért azonban csak elhamarkodott ítélet vá-
dolhatta a festőket, akik mindössze néhány
hónapja kerültek e számukra külsőségeiben
s emberi vonatkozásaiban is új világba. A kö-

téren dolgoztak báró Mednyánszky László,
Vaszary János, Vadász Miklós, Kandó László,
mások a hadifestők kategóriájába tartoznak
(ezek katonai szolgálatot teljesítő, de rajzoló
minőségben parancsnokságokhoz beosztott mű-
vészek), s akadt néhány oly résztvevő is, aki
nem tagja ugyan a hadiszállásnak, nem is
hadifestő, de azon a címen került ide, hogy
munkája valamely ponton, valamelyik vezető
katonai személységgel kapcsolatos (egy-
tes fess-
tett és mintázott portraitok). A különböző
munkák keletkezése körülményeiből kifolyólag,
természetesen a redukáltabb és könnyebben
használatos eszközökkel dolgozó grafika jät-
szotta a fészerepet, a krétával, ceruzával, tus-
sal csinált rajz, a vízfestmény, pasztell, köráz.
gouache, színes rajz. Az osztrák vendégek kö-
zül, művészi fajsúlyuk alapján kiemelve idéz-
zük Pauscht, Schattensteint, Adamst, a len-
gyel Jarockit, A. Goltzot.

He started his studies in Budapest and continued at Nagybánya under Béla Iványi Grünwald. He obtained a scholarship to the Julian Academy in Paris through the help of Károly Ferenczy. From 1906 he studied under Henri Matisse and exhibited in the 1907 Salon d'Automne in the hall of the Fauves. The influences of Cubism and Expressionism filter through his portraits and nudes. Returning to Nagybánya he joined the young modernists. In 1909 he had a joint exhibition in Paris with Metzinger and Derain. In 1911 and 1912, he spent a longer period in Spain where El Greco exerted a dominant influence on his art and he painted some formally innovative religious compositions. He lived in Germany and Paris in the 20s and returned to Hungary at the end of the 30s, settling in Szentendre. Besides the Fauves and Expressionism, Post-Impressionism also influenced his art, but his three-dimensional, sculptural nudes and still lifes of Baroque impetus show that he merged this influence with the Hungarian tradition in an extraordinary manner.

VILMOS PERLROT CSABA 1880-1955

PERLROT CSABA V. 919

SIGNED LOWER RIGHT:

OIL ON CANVAS

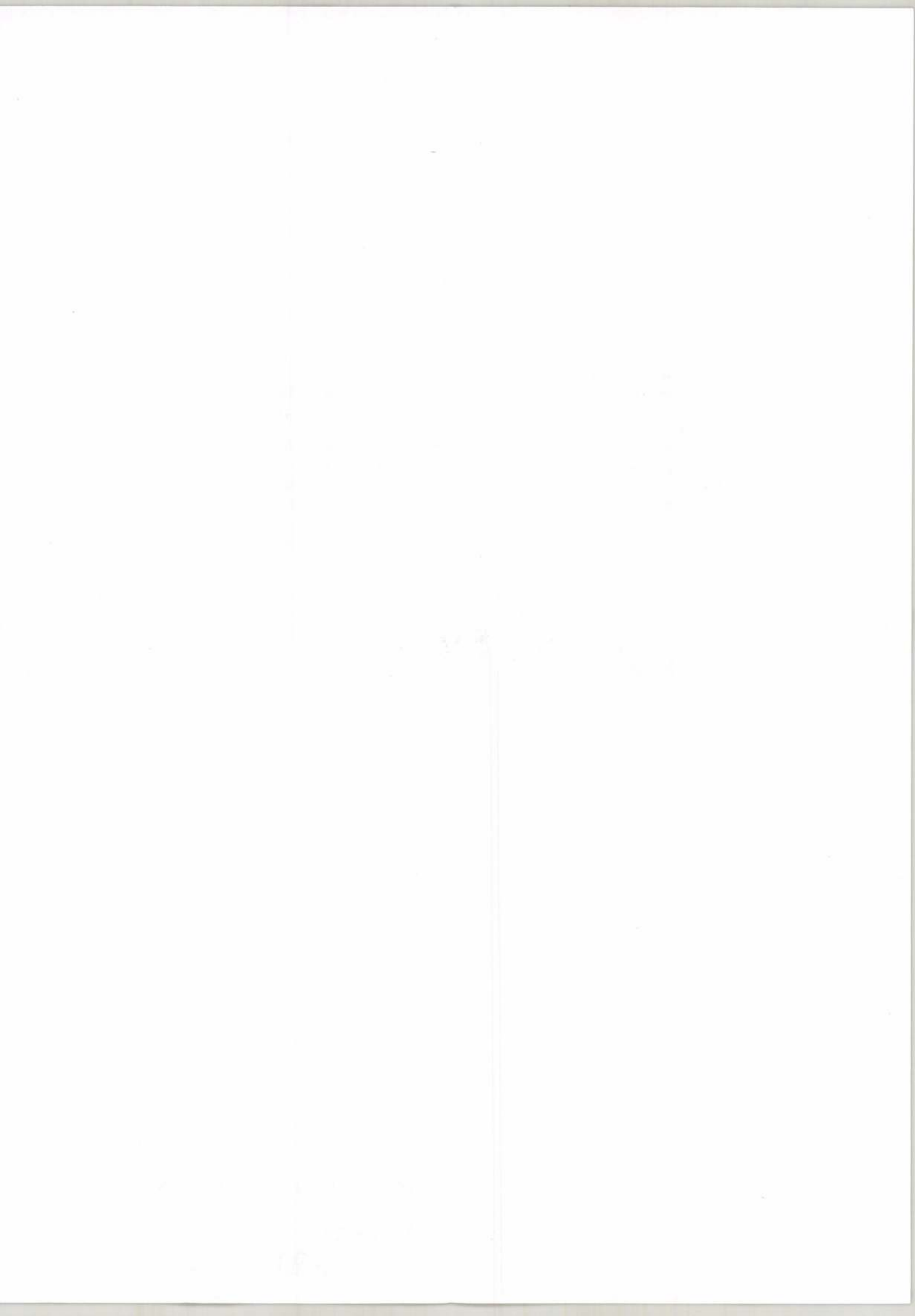
28 1/2 x 33 IN.

72 x 84 CM

Still-Life with Peaches. 1919

VILMOS PERLROT CSABA 1880-1955

PERLROT CSABA
VILMOS

121. ▶
Litteczky Endre (1880-1953)
A műterem csendjében
Olaj, karton 61x37,5 cm
Jelezve jobbra lent: L.E.
Kikálthási ár: 180 000 Ft

121.

122. ▶
Réti István (1872-1945)

Honvédtemetés (vázlat)
Olaj, vászon 49x63 cm
Jelezve jobbra lent: Réti

Aradi Nóra: Réti István oeuvre jegyzék
37. szám. Bp. 1960.

Kikálthási ár: 440 000 Ft

122.

Nagybánya az „örök”
 Perlrott sikereiben zenei tanulmányok után 1904-ben pár hónapra Koszta József mellett szegődött festőinasnak Abonyba, majd onnét került a 20. századi magyar festészet fundamentális művészkeletiájára, Nagybanára.

Nyughatalmas, kereső-kutató, kísérletező szellemisége Matisse tanítványává (1905-től) és az új művészeti törekvések lelkes, harcoss képviselőjévé avatta.

A fauve-ok, Matisse dekoratív törekvései és főként a Cézanne-i képfirkés (Graber Margit szerint a Matisse tanítványok is Cézanne-ra esküdtek), valamint a kubizmus és expresszionizmus tanúságait elgyőztte, ötvözte a nagybanai tradíciókkal. Perlrott szinte Antuszként rendszerezte vissza-visszatért művészeti eszméit sarkpontjára, Nagybanára, ahogy Párizsba is.

Németországi, felvidéki tartózkodásuktól írja az abban az időben felcsé (1919-től 1928-ig) Graber Margit festőművész: „1924-ben végleg hazatértünk Festre. Műtérmet bérültünk az Andrássy úton. Dolgozni kezdtünk és innen utaztunk nyáron Nagybanára, telen Párizsba.”.

Válszínűsített, hogy nagybanai helyszínek, motívumok elsősorban ott festhetett Perlrott. Semmi nem indokolná azt fölitélezni, hogy nyári, nagybanai vázlat-rajzok alapján máshol, akár Pécen, vagy Párizsban festett volna meg nagybanai kompozícióit.

„Gyűmölcszedők” - mint ikonográfiai téma

Perlrott oeuvre-jében, a teljes életművében szép számmal előfordulnak visszavisszatért képtémák, folyamatosan fejlesztett kompozíciós megoldások.

Ilyen a *Kerben és Fák* témátka és ezeknek speciális, alakokkal dúsított formájaként megjelendő *Gyűmölcszedés*-kompozíció.

1904-05-ben megfogalmazta a sorkezdő *Gyűmölcszedők* Koszta, Fenczy reminiscenciájú kompozícióját, amelyet figurafőfogása Kernstok Károly *Szilvaszdedő*-jének a rokonsági körébe von.

Fenczy Károly *Gesztényfák* és különösen Iványi Grünwald Béla nagyobb számú *Gyűmölcszedők*, *Vinagzó fák* kompozíciói még szelcsébbre tagítják a témátka ikonográfiai mezejét.

Perlrott kétalakos *Almaszűret* a kétalakos sorkezdő mű közvetlen folytatásaként regisztrálhatjuk. Egyháza rajt vagy csavart törzst fák együtteseit rögzítő kompozícióin esetenként alakok is megjelölnek (*Tavaszi fák*) A Fenczy Múzeumban őrzött, az 1950-es évek elején keletkezett vázlatkötönye is több ilyen kompozíciót megörzött. Az *Almaszédők* a nagybanai ikonográfia, a város művészet topográfiajába szeresen beletartozik.

A kép szerkezet és színvilága

A képeret öt nőalak élénk színfoltjai, változatos, dinamikus mozgása tölti be. A gyűmölcszűret magát a cselekményt szűkszávúbban, visszafogottabb formai artikuláltsággal, tömörséggel jelenít meg. Kádásul rajt hagyta azt is, hogy milyen gyűmölcsöt szűretnek (hacsak a baloldali nőalak fölémelt háti kas nem gúszcsenyre utal). Nem a gyűmölcs, a szűret maga, hanem a természetben megörzött, már-már rituálissá növesztett mozgás-sorozat, az alakok korreográfiaja a fontosabb. A szétajló ágai fa alatti formák szín-ritmusa, egyházt kiégésztő színfoltjai és változatos mozgás-képleti, a térbe helyezettcségné konkrétsága és stabilitása nagyfokú összefogottságról, az alakok színrel történő s mozgással is jellemzett strukturalitásáról vallanak. A bal oldalon térbe helyezett barna kerítés és kékre meszelt ház emblematikus nagybanai jel-sűrűmennyként is értelmezhetőek.

Az egész kompozíció színvilágát az oxidzöldek középfokozatai határozzák meg. Karakterisztikus, rá jellemző színei a mély lilások és a vörösbarna között úgy mozdulnak el, hogy a hideg, ill. a meleg tónusok távolító, ill. a közeli, a mélyégre hatását is fokozottan kihasználja Perlrott. A füves tér, kertészlet kompozíciós sémáját, téri strukturalitását, de még a jobbba, balra elhajló fatörzsek elhelyezkedését és ritmusát is Cézanne: *A gyűmölcsös* című kompozíciójáról kölcsönözte Perlrott. (A példa művet már az 1900-as évtized második felében gyakorta láthatta Durand-Ruelnél).

Az 1924 körül keletkezett *Gyűmölcszedés*-re a nagybanai visszatért is jelző, enyhén kubisztikus, higgadtan posztimpresszionista képre is érvenyes Perlrott megfogalmazása: „nem valami látoinak a lejegyzést, hanem a motívum lényegét szerettem volna adni a kében”.

Ziffer Sándor (1880-1962)
Téli udvar
 Olaj, vászon 67x59 cm
 Jelenve balra lent: Ziffer Sándor
 Kikálitási ár: 1 800 000 Ft

24 • PERLRÖTT CSABA VILMOS (1880–1955)

A párizsi Notre Dame

64,5 × 53,5 cm

Olaj, vászon

Jelölve jobbra lent: Perrott Csaba

Kiképzési ár: 2 200 000 Ft

IRODALOM

Lyka Károly: Festészetünk a két világháború között. Corvina Kiadó 1984
 Perrott Csaba Vilmos művészete Borremiszsa Géza előszavával Dante Kiadás, 1929
 Gräber Margit: Emlekezések könyve Gondolat Kiadó 1991

A francia szellem egyik köbe döntött megnyilatkozása a Notre-Dame.

Perrott Csaba Vilmos festészetében részben önálló témaként,

részben kompozíciós elemként, a piktorális eredményekben igen termékeny

alkotóperiódus 1925–30 közötti években tűnik föl leggyakrabban.

A tempólm kiexponálított architektúrája, művészi törekvéseinek frappans

szimbólumaként áll képeinek elő- vagy háttérében.

A festő már nagybányai nécs korában, a 20. század első éveiben szoros

kapcsolatba került Párizsral, s annak forrongó művészete sorordöntő fordulatot hoz

pályáján: „H. Matisse volt az, aki döntő hatással volt fejlődésemlre... hatod

magammal megnyitottuk az első Matisse iskolát”-éreszünk tőle. A Fauve-ok

színgazdag festésze mellett, az 1905-től datálható korai párizsi látogatások

másik nagy felfedezése és tanulsága Cézanne festészetének megismerése volt.

Annak idején az aix-i mester képeinek értelmezése az egész korozak szemlélet

meghatározta, így Perrott Csaba Vilmos alkotásainak kubisztikus hangütése

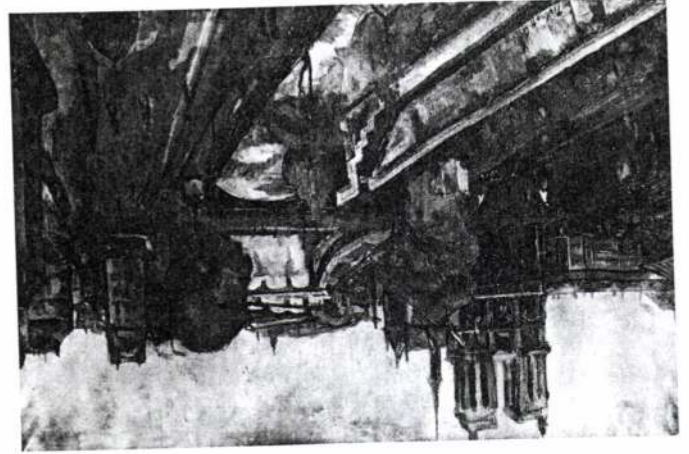
is elsősorban ebből táplálkkozik. Bár felszlvra magába a nyugati művészeti

áramlatok üdítő levegőjét, mégis: „...mindig hazajöttem, mert ez odott erőt

és ihletet a további munkához” – nyilatkozta.

A művész a II. világháború kitöréséig csaknem húsz alkalommal járt a festészet

fővárosában”. A szempontunkból fontos, megközelítéig 1925–30 közé írható

Perrott Csaba Vilmos: Szajna hídak a Notre-Dame-mal, 1925 után, magántulajdon

Perrott Csaba Vilmos: Párizsi önarckép (Műtérben a Notre-Dame), 1927 körül, Magyar Nemzeti Galéria

Perrott Csaba Vilmos: Notre Dame kora reggel, 1926 körül, Fövárosi Képtár

pályaszakasz legkedveltebb helyszíne a Hótel Notre-Dame kis szobája volt,

szemben a dómmal. Szállodájának ablakából festette a templomot,

a továbbmőpölygő Szajna't és hídait. Számtalan olaj és pasztelválatzatban

örökítette meg motívumait. A téma a városban tartózkodó magyar művészek

– mint például Czóbel Béla, Diener Dénes Rudolf, Kmetty János, Gräber Margit –

körében is igen népszerű volt. Ekkorra már Picasso és Braque körül lezajlott

a művészet forradalma, am a nagyváros atmoszférája a legkülönbözőbb művészi

áramlatoktól vibrált. A néps festőtársaság törzshelyéül a Dom kávéház szolgált.

Mielőtt ezt felkeresték, szokásuk szerint, csekély összeg lefizesse elieében

valamelyik festőiskolában aktot rajzoltak. A festői hagyaték mellett

Perrott Csaba Vilmos sok rövid lélegzetű grafikája is ránk maradt.

Ezek, a többnyire igen kvalitásos lapok, önálló műként értékelhetők.

A Franciaország történelmében és Párizs városképeiben emblematikus rendeltetésű

dóm esti megvilágításban még kiemeltebb hangsúlyt kap. A megfestett lenyűgöző

épületegyüttest szemlélve, látható formát öttenek Lyka Károly szavai:

„A Notre-Dame két tornyo és templomteste mintegy védjegye művészete párizsi

eredetének.” Perrott számtalan Notre-Dame motívumának látványa szinte

sugallja, hogy valóban létezik egy örök változatlan, megingathatatlan,

törvényszerű béke és rend. Komoly és szigorú ez a művészeti

Az órá jellemző távolsgárgatársasá, némileg szemtelien eladásmoddál

megjelöltettt városkép részlet szerkezetében a formák keményen és határozottan

állnak egymás mellett és a térben. E kedvelt tárgykör különféle variánsaiban

gyöngyözködve megfigyelhetjük, hogy alkotójuk milyen szívós törekvéssel

igyekezett saját nyelvére átírni egy és ugyanazt a témát.

A vászon tömör megfogalmazásban vetüli életk.

A művész valamennyi festményén jelenlékeny szerephez jutnak a színek, melyek

izéssel csendűlinek össze francia tanulságokkal átítatott egyéni alkotói világában.

Különbös módon, ebben a sötétbe ágyazott, esti fényekben megjelenő látványban,

a márkás sötét köritet alkalmaszadásban, a legteljesében

érvényesül egyfajta színgazdagsg. Az árnyalás, a megféléltónusok

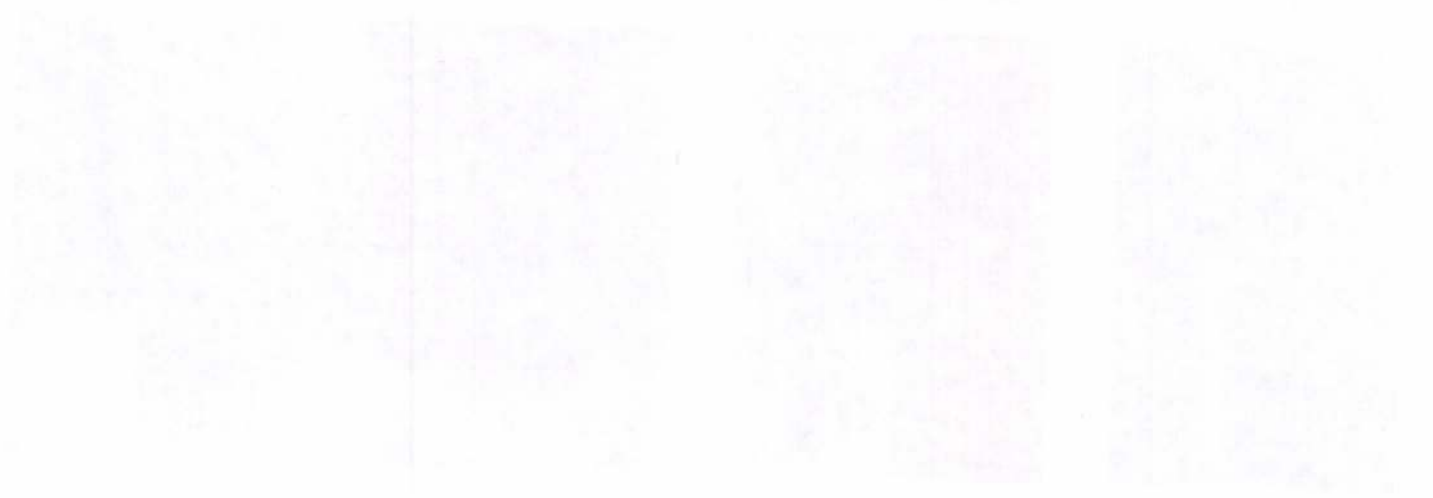
használatával a kép megörzti statikus egységét, ugyanis „...a képépítés és ábrázolás

ndia mindig együtt jelentkezett... Mint a Fuji hegy Hokuszi képein, visszatérő

motívumként bukkan elő a Notre-Dame” – amint azt az 1937. évi

Tamás Galéria-beli kiállításának katalógusában, Róza Mikós tollából olvashatjuk.

Benedek Katalin

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Thorma János: Páros ruhás ledny, 1927, magántulajdon

25 • THORMA JÁNOS (1870-1937)

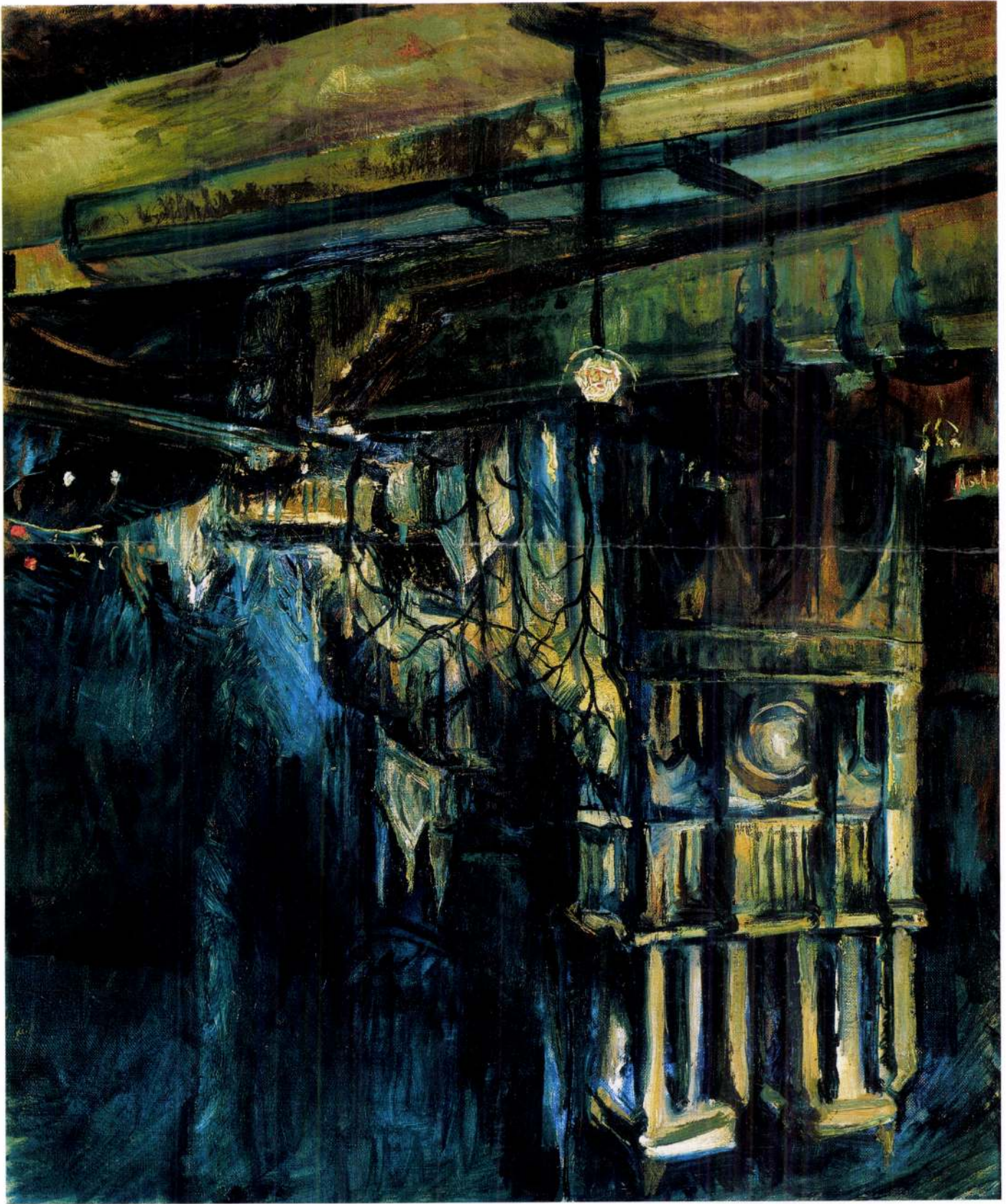
Ősz Nagyöbnyán

60 × 78 cm

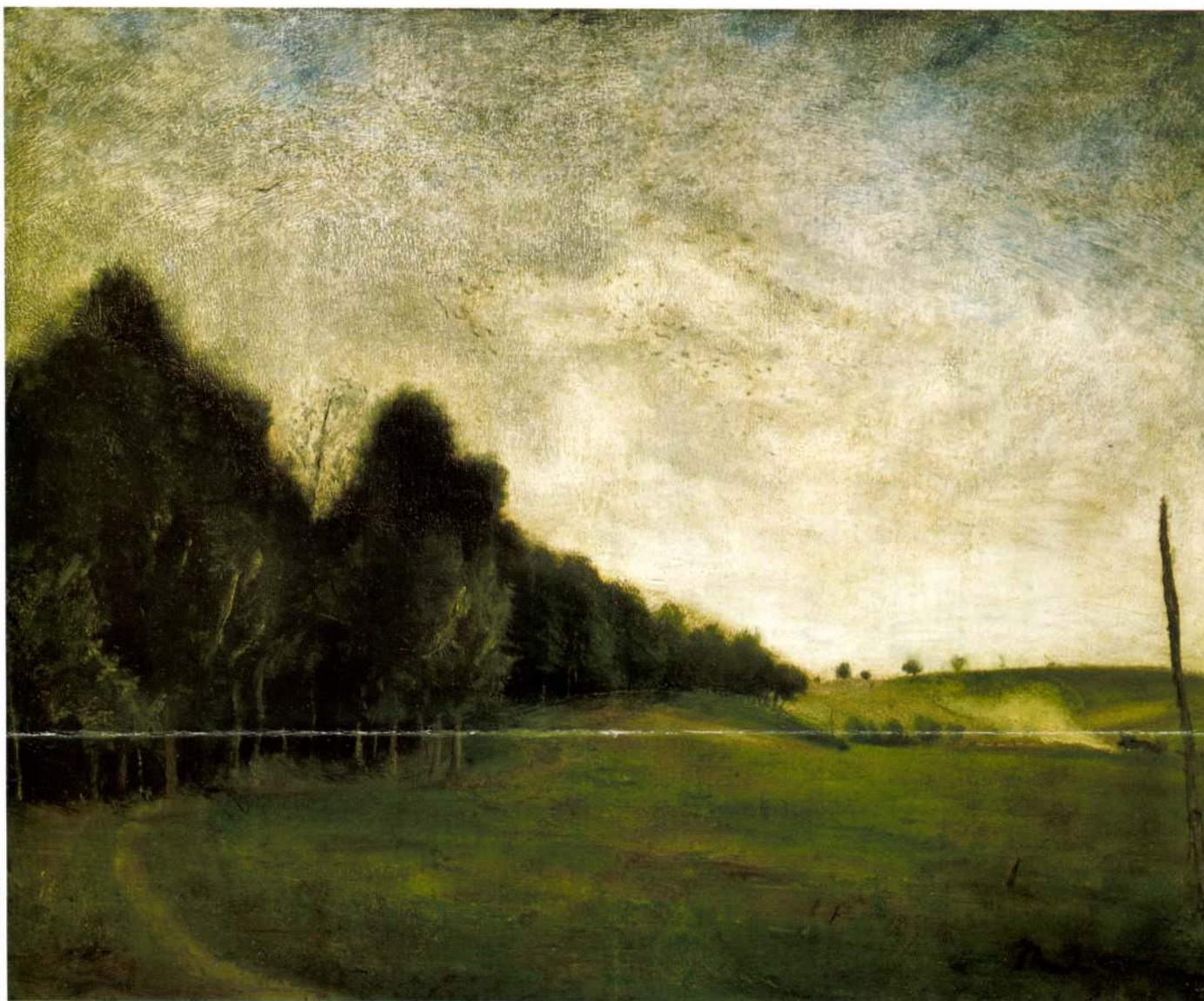
Olaj, vászon

Jelenve jobbra lent: Thorma

Kikiáltási ár: 450 000 Ft

Robert R. R.
PEARL

147

147 ■ RUDNAY GYULA (1878–1957)

Dombos táj

58,5 × 70 cm

Olaj, vászon

Jelezve jobbra lent: Rudnay

Restaurált

Kikiáltási ár: 220 000 Ft

148 ■ GRÁBER MARGIT
(1895–1993)

Kecskemét

58 × 72,5 cm

Olaj, karton

Jelezve jobbra lent: Gráber Margit

Kikiáltási ár: 600 000 Ft

PERLROTT CSABA VILMOS
2002. ősz

146

146 = PERLROTT CSABA VILMOS (1880–1955)

Kisváros fákkal, 1924

76 x 76 cm

Olaj, vászon

Jelezve jobbra lent: Perlrótt Csaba V 24

Kikiáltási ár: 1 900 000 Ft

Párizs a Szajna látképevel, 1926

65,5 × 53 cm

Olaj, vászon

J. j. l.: Perrott Csaba 926
Kiküldési ár: 1 800 000 Ft

IRODALOM

Elek Artúr: Perrott Csaba Vilmos, Nyugat, II, 1923.
Rabinovszky Mária: Perrott Csaba Vilmos

A művész az 1920-as évek közepétől a 2. világháború kezdetéig szinte évente ellátogatót az általa már korábban jól ismert francia fővárosba. A Hotel Notre-Dame ablakából festette a dómot, a tovaahómpólygó Szajnákat és hidját. Szám-talan olaj és pasztellváltózatban örökítette meg e motívumokat. Az Utrillo pikűrájából, a kubizmus formavilágából és a Matisse-féle színtelítéslátványból merítve a maga nyelvére írta át egy és ugyanazt a témát, a többnyire rálátásos megközelítéssel látványt. E pikűrális téma annak idején is kedvelt volt a Párizsban tartózkodó magyar festők, így például Czóbel Béla, Diener Dénes Rudolf, Gräber Margit, Kmetty János körében.

Perrott Csaba Vilmos nagybányai néos korban szoros kapcsolatba került Párizssal. 1905-ben, ösztöndíjjal jutott el oda. A látottak alapján kiéltnék, tuhatadotnak érezte a későnaturálista alapról indult hazai festészetet. E forrásgó francia művész sorrendő fordulatot hozott pályáján. Elek Artúr A "Nyugat" folyóirat hasábjain hívta fel erre a figyelmet. Értékelték a Cézanne-féle újat, s festőnk újat kereső természetét: "Sok szemfényvesztés, sok hamis láté-

Benedek Katalin
(a művész kiadts előtt álló monográfiájának szerzője)

kol, kedvező esetben önmaga megéltévesztést látunk a modern művészetnek ebben a vajúdo korszakában. Csaba Vilmos elejétől fogva az öszinték, a legőszintébbek egyike volt benne. Ő nem divatból lett fátyalvívó, mint sok más tehetség, hanem mert érzékenysége, amelyet nem kisébbítünk meg azzal, ha nyugtalanáságnak nevezzük, előbb megérezte náluk a szót... "Rabinovszky Mária, 1924-ben így látta őt: "A Matisse mellett elötlött évek döntőleg hatottak művésznk szellemére. Szellemére inkább, mint szemléletére. Minden esetre a velszüléteit, öszintészeritieg kitörő meleg festőiség ellen- gözi kapott a geometrikus absztrakció képében. Véglegbe egy pillanatra sem vilt az absztrakció, kizárólagossággal soha se hódolt be neki. Nála az öszintős festőiség és tudatos szemléletetel sohasem tagadta meg, a folytonosság nála hiánytalanul fellelhető... Mai korunk szimpómi azonban jobban kitűköznek kubisztikus formakísértelneit."

Perrott Csaba Vilmos a Szajna partjának festői értelmezésével és fölfozásával, a kivitelezéssel az akkor kortárs nemzeti színonallal egyenrangút alkotott.

Faint, illegible text on the left side of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Faint, illegible text on the right side of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

45 ♦ VASZARY JÁNOS (1867–1939)

Ülő nő lila napernyővel, 1909

27 × 42,5 cm

Olaj, fa

J. b. l.: Vaszary J 1909

Kikiáltási ár: 3 000 000 Ft

REPRODUKÁLVA

Haulisch Lenke: *Vaszary. Bp., 1978., 58. kép*

KIÁLLÍTVA

Válogatás magyar magángyűjteményekből.

MNG, Bp., 1981., kat. szám: 227.

IRODALOM

Haulisch Lenke: *Vaszary. Bp., 1978*

Vaszary János. *Biográfia és bibliográfia.*

Bevezető tanulmány: Pernecky Géza., Kaposvár, 1970.

Petrovics Elek–Kárpáti Aurél: *Vaszary. Bp., 1941.*

Vaszary emlékkiállítás. MNG, Bp., 1961.

Vaszary János az egyetemes fejlődésnek némiképp ellentmondva, előbb élte szecessziós korszakát, mint bármely másikat, ami utána következett (Pernecky Géza megállapítása szerint mindjárt kettőt is: egyet 1900 körül, amelynek klasszikus remekműve az Aranykor lett, és egy másikat, egy kicsit megkésett, „második szecessziót” 1911 körül.). E két pont közé illeszthető be Vaszary impresszionista periódusa, amelyet az életmű sajátos logikája mellett Vaszary ekkoriban Itáliában és Spanyolországban tett utazásai is inspirálnak.

Impresszionizmusa „ellőkészítéséhez” szorosan hozzátartoznak a Rétsági parasztok életéből leszűrt jelenetek (Pihenő nógrádi búcsusok, 1905), amelyeknél Vaszary a plain air festés színpompás üdeségét teszi át a falusi élet valóságába. Kárpáti Aurél – az 1941-es monográfia egyik szerzője – erről így ír: „[...] a Nógrádi búcsúsokon már kitetszik, hogy ezek a magyar népeletből vett mozzanatok kínálva-kínálják az alkalmat a színek tűzésének felfokozására. Csillogó fényözön kezd előmőlni Vaszary képein, s az alapszínek mindinkább önmagukért jutnak vezető szerephez ... Az irodalmi téma váratlan festői értéket hordozott, amelyet a művész a plain airból bevitt az interieurbe is.” Ehhez a kiszínesedéshez járult hozzá a mediterráneumi élmény, amelynek intenzitására nyelvi leleményekben sem szegény levelezéséből lehet következtetni. Nem hajszolta az impressziókat, de semmit nem mulasztott el lejegyezni papíron vagy kis fatáblán, ami tekintetét né tartotta volna fogva. Ennek az útnak a hatására születtek az Espada-típusú képek, ahol a tárgyak felszínén tükröződő fények nyomán, az egyszeri benyomás frissességével alakul ki a kompozíció. És ennek az útnak a vitathatatlan életességét viseli ma-

gán az *Ülő nő napernyővel* című kép is 1909-ből. Ekkor Vaszary Tatán, a Thoroczkai Wigand Ede tervezte házában tölti a nyarakat, ahol ez a kisméretű olajkép is készült: lehet pillanatkép, de lehet beállított jelenet is egy erdőszéli tisztáson ülő fiatal hölgyről, aki alacsony kisszéken ül, fejét virágdíszes, divatos kalap fedi, állát a kezére támasztja, napernyője hanyagul hever a földön. A lényeg úgysem a leírás van, hiszen a kép értékét a nyelvi formában aligha visszaadható szín-festés adja meg.

Vaszary teljesen elhagyja a kontúrokat és az egységesen sodródó rövid ecsetvonásokkal rendezi a látványt, ami ugyanakkor a levegő vibrálását, a tiszta, napsütéses időben látszó atmoszferikus mozgásokat is tükrözi. Az impresszionista fényfestés szabályait követi Vaszary is, amikor színes árnyékokat alkalmaz, a komplementer színek rendje szerint: a nő kék ruháját megvilágító fény sárga reflexekben játszik, a napernyő bíborlila színe rímél az alak által vetett zöld árnyékra, a fák türkiz-zöld lombjai a sárga mezőre stb. A tájban és a természetben önfeledten – itt a napernyő leengedésének gesztusával jelezve – elmerülő lányok és asszonyok Vaszary kedvelt és mindig is megtartott témái közé tartoznak.

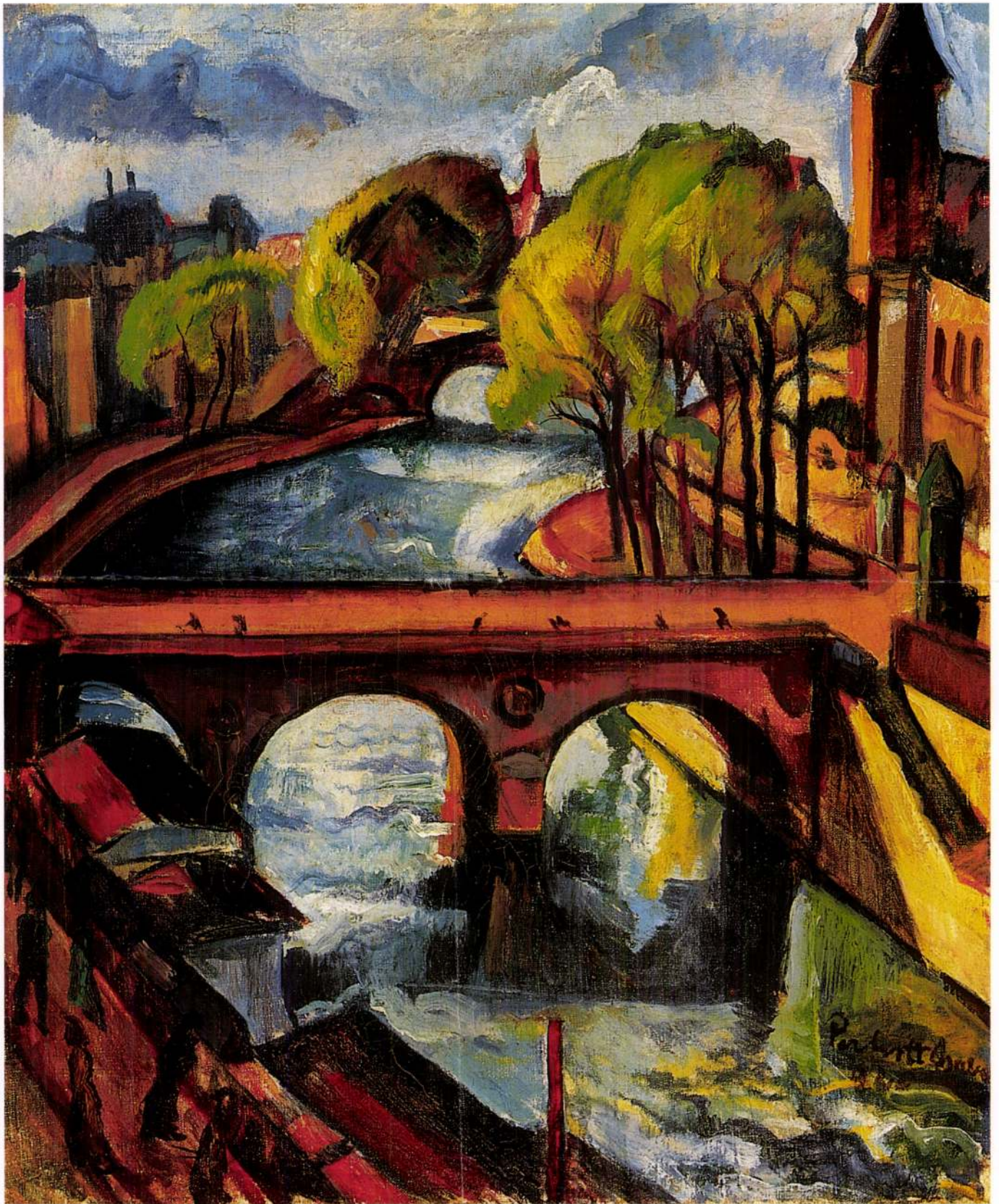
E kis kép időbeli és tematikus párdarabja a Fényes-fürdő Tatán című kép (Petrovics, 22. kép), szintén 1909-ből. A vízparti jeleneten fürdőzők, partmenti nádas, távoli templom, napernyővel álldogáló nőalak formáit vehetjük ki, azonban a fény hatására szinte az összes forma felbomlik és feloldódik, egy, a színekben egységes sugárzású, friss képben.

Mint ahogy Vaszary megtalált-felfedezett kolorizmusának kis remeke ez a festmény is, ami egykor Keleti Andor gyűjtő tulajdonában volt.

Aknai Katalin

Vaszary János:
Séta a parkban, 1907
(magántulajdon)

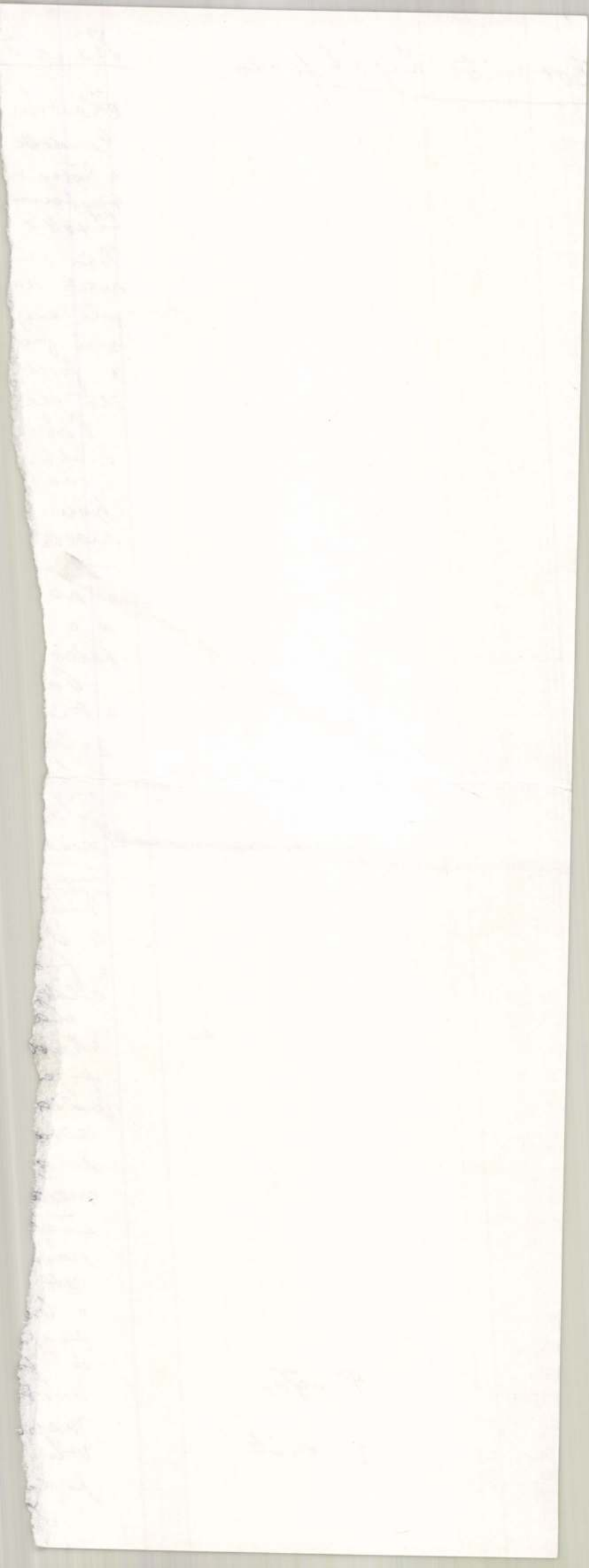
Lorovitz Lipót festő.

Prana J.

Kassán
kerdette
& Eözei, is
rajtann
L. 1844 &
Bör m.
mab. sa
feli eue
mii fi
& fest
ito ala
Pári
crabbi
& uag
bau
mestk
mpe i
& pái
p a
fetei
Pa
& kis
gob
& b.
pág
la
zsai
mag
hiá
A V.
& fro
elök
La
srad
foga
adla
kiva
dolg
mista
mef
rau
vett
& ter
fagja
is fi
arró
megu
vel
pe de
J.

P végén

† önálló

2250
~~1589~~
3573
60212

67639

11.240
5100

36.140
29.100
66240

Perrott Csaba Vilmos

„FIGYELŐ”
UJSÁGSZELVÉNY VALLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299-632.

Lap:
Megjelent:
Nepszava
1949 FEB - 8

93 **A 70 éves
Perrott-Csaba Vilmos
kiűntetése**

Perrott-Csaba Vilmos festő-
művésznek 70. születésnapja alkal-
mából a közoktatásügyi miniszter
képvisletében Bóka László állam-
titkár nyújtja át a Pro Arte
emlékérmel.

Olajfestmények :

1. Görbe fa, tájkép
2. Zöld asztalon virágok
3. Barnalevelű csendélet
4. Sárospataki téli táj
5. Napsütéses téli táj
6. Szentendrei táj
7. Szentendrei udvari rész
8. Lolla háza
9. Bodrogi tájrész télen
10. Gyümölcszedők
11. Szőlő palackkal, csendélet
12. Csendélet virággal
13. Két alak a művésztelepen
14. Kilátás az ablakomból
15. Gyümölcsök
16. Dunai tájkép ősszel
17. Pettyes vázába virágok
18. A város pereme télen
19. Csendélet gyümölcssel
20. Szentendrei művésztelepi tájkép

Pasztelék :

1. Kórházi ágyon
2. Tavaszi táj
3. Kilátás az ablakomon

Felelős kiadó: Végvári Lajos

1406 — Kelet-nyomda

FŐVÁROSI KÉPTÁR KIÁLLÍTÁSAI
FÉNYES ADOLF-TEREM

VII. RAKÖCZI-ÚT 30. FÉLEMELET

PERLROTT CSABA VILMOS

festőművész

kiállítása

1952. április 19-től május 8-ig

Nyitva: naponta 11 órától 18 óráig,

vasárnap 9-től 14 óráig

hétfőn zárva

PERLROTT CSABA VILMOS

A fáradhatatlan lendülettel dolgozó 73 éves Perlrott Csaba Vilmos az utolsó három esztendő gazdag terméséből válogatta ki ennek a kiállításnak anyagát. Már 1949-ben rendezett utolsó kiállítása alkalmából megállapította a kritika, hogy Perlrott Csaba Vilmos alkotóereje az új, „öregkori“ alkotásaiban mutatkozott meg legteljesebben, legérettebben és legtisztábban. Most bemutatásra kerülő, azóta készült művei a művészi beteljesedés még szebb, megkapó eredményeit tárják elénk. A természet mélyreható megértése és a valóságról szóló költői erejű mondani-
való áhitatosabb és egyben tömörebb művészi összefoglalása jellemzi legújabb képeit.

Perlrott Csaba Vilmos régebbi tájképeit és csendéleteit a merész színek és a formai tagolás szenvedélyes hangossága jellemezte. Az expresszionizmus és kubizmus „nyelvtanából“ tanult módszerekkel igyekezett művészi elemzést adni a valóságról — a tájak eleven szépségéről is. Képzeletét jobban izgatta az elemzések nyugtalanító érdekessége, mint a valóságadta élmény egészének összetettségében is megbonthatatlan, szerves egysége. Legérettebb, öregkori műveiben érkezett el a magasrendű összefoglalás szintéziséhez.

Még 1949-ben festett „Szentendrei Dunakanyar“ c. képe remek példája a természetben a valóság elemeinek szétbonthatatlan egységét megragadó költői szemlélet egyszerű s éppen ezért monumentális erejének. A tömör szerkezeti rendbe foglalt tájábrázolás kompozíciós keménységén, súlyosságán is átsugárzik a valóság-
leírás közvetlen életereje, a természetleírás üde frissessége. A kép nagyeréjű és költői pátosza a valóság szépségéről zeng. 1951-ben festett szentendrei tájképei mind a mélyről feltörő lírai érzések forró közvetlenségével írják le a valóságot. A „Szentendrei Lola-ház“, a „Szentendrei Görbe utca“, a „Szövétkezet háza“ c. képek mind valóságfelvételek, a művész megújult, reálissá vált természetszemléletének jelentős példái.

Még megkapóbban tükrözik Perlrott Csaba Vilmos tisztult, egyszerűsödött, közvetlenebbé vált természetszemléletét az 1952-ben festett sárospataki tájképek. Téli tájakat festett Sárospatakon. A színek túlesorduló, dús, nyári gazdagsága helyett, hideg, kékesszürkébe öltözik a téli táj — s ez az egyszerűbb, puritánabb színesség épp egyszerűségében tette közvetlenebbé Perlrott Csaba Vilmos képeit. A bodrogszparti házakról, a pataki vár partjáról festett legújabb képei a formai előítélet merevségét, a túlnehéz kompozíciós bilincseket levetkezett, áhitatos természetszemlélet közvetlenségét, megújult, felszabadult frissességét hirdeti. Egy utcakanyar, vagy kerti út pontos és igaz, valóságtükröző leírása is a legmagasabb költészet lehet! — ennek újabb példái Perlrott Csaba Vilmos új festményei. A természet élő, valóságos szépségeinek művészi megragadása teszi valóban gazdaggá a művészetet.

A mester csendéletei közül is azok a legjelentősebbek, melyek a tisztára kompozíciós problémákkal és színproblémákkal való foglalkozáson túl, a költői erejű valóság-
leírás és a valóság értelmezés elmélyültebbé válásáról adnak számot. A csendéletet is a tartalom mélysége, életábrázoló igazsága teszi jelentőssé s nem pusztán a formák szellemes elrendezése, vagy a megejtő „szinvarázslat“. Perlrott Csaba Vilmosnak azok a legszebb csendéletei, melyek nem az ábrázolt tárgyak magányosságát fejezik ki, hanem egy-egy emberi miliő életigaz, **emberi** levegőjét idézik fel. („Szőlő palackkal.“) „Gyümölcskosár“ c. csendéletéről a színek ragyogó életöröme sugárzik.

Ezen a kiállításon figurális képet keveset állított ki a művész: mindössze kettőt. 1949-ből való a „Gyümölcszedők“ c. kétalakos kompozíció, melyen az előtérbe helyezett figurák eleven kifejezőerejéhez még nem tudta szervesen hozzáhangolni a dekoratív tájháttérrel. „Kosaras lány“ c., 1951-ben festett kompozíciója viszont — a puritán egyszerűség, a valóság-
leíró közvetlenség útjára tért művész jelentős új eredménye. A „színkompozíció“ elvont, vagy dekoratív „megoldása“ helyett itt a valóságtükrözés igényével lép fel. A fű eleven színessége elragadó és egyben hiteles valóság-
leírás. A „színértékek“ keresése

szervesen összekapcsolódik a valóság-
leírás igazságával! S ez művésze reális tartalmakkal való gazdagodását jelenti. A főfigura leírásában még érezhető valami a kompozíciós igény elvontságából (a túl súlyos karok!), de az egész kép a valóságos természet igaz megértésének útján való jelentős haladás dokumentuma.

Külön kell beszélni Perlrott Csaba Vilmos „A város peremén“ c. képéről. Nem tartozik mesterművei közé. Az angyalföldi városrészletet ábrázoló kép — bár az aprólékos, tárgyilagos valóságfelvételezés igényével készült — épp túlságosan részletező jellegénél fogva, nem tekinthető végső megoldásnak. De a valóság-
leírás szinte gyermeki őszintesége jellemzi ezt a képet, melyről a valóság-
szemlélet gyermeki tisztasága és mesehangulata sugárzik. Ez a mű is azt bizonyítja, hogy Perlrott Csaba Vilmos az élet valóságos élményeiről szóló emberi vallomásnak tekinti a képet s a festőtől azt kívánja, hogy hirdetője és költői szavú krónikása legyen életünk eleven szépségének.

Az idős mester új jelentős eredményeit fejlődő, megújuló piktúránk legfigyelemreméltóbb teljesítményei között kell számontartanunk.

SZEGI PÁL.

TÁRLATVEZETÉSEK

a kiállításon

Március 27-én, vasárnap délelőtt 11 órakor
Szegi Pál

Április 3-án, vasárnap délelőtt 11 órakor
Fenyő A. Endre

Április 10-én, vasárnap délelőtt 11 órakor
dr Székely Zoltán

★

KÉPZŐMŰVÉSZETI ELŐADÁSOK

a kiállítóhelyiségben
vetített képekkel

Március 30-án, szerdán délután 6 órakor
ROMANTIKUS PARASZTÁBRÁZOLÁSOK
A XIX. SZÁZADBAN

Előadó : dr Fehér Zsuzsa

Április 6-án, szerdán délután 6 órakor
A SZEGÉNYPARASZTSÁG FESTŐI
(Tornyai János, Fényes Adolf, Nagy István,
Kosztá József)

Előadó : dr Végyvári Lajos

Belépés díjtalan

★

KÖVETKEZŐ KIÁLLÍTÁS

SZOBOTKA IMRE

festőművész

és

SZANDAY SÁNDOR

szobrászművész

gyűjteményes kiállítása

1949 április 14-től április 27-ig

A Fővárosi Népművelési Központ

irodalmi délutánjai

a Népművelési Központ kiállítóhelyiségében
(VII., Rákóczi-út 30, főemelet)

1949 április 1-én, pénteken délután 6 órakor
NÉPI DEMOKRÁCIA ÉS KÖLTÉSzet

Előadó : Keszi Imre

Hozzászóló : Lengyel Balázs

Közreműködnek : Palotai Erzs, Solymos Péter

1949 április 8-án, pénteken délután 6 órakor
ÚTBAN A SZOCIALISTA KULTÚRA FELÉ

Előadó : dr Szőke Sándor

Közreműködnek : Palotai Erzs, Krisztián Ferenc

Belépés díjtalan

A FŐVÁROSI NÉPMŰVELÉSI KÖZPONT
KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSAI

VII., Rákóczi-út 30, főemelet

XXVIII.

PERLROTT CSABA VILMOS

festőművész
gyűjteményes kiállítása

1949 március 26-tól 1949 április 10-ig

+

A katalógus díjtalan

Perlrott Csaba Vilmos,^{*)}

aki ebben az évben ünnepelte hetvenedik születésnapját, a legutóbbi, meglepően termékeny esztendő munkásságával érkezett el művészete legjelentősebb alkotókorszakához. Izgalmas keresésekben és imponáló eredményekben egyformán gazdag pályafutása alatt a jelentős művek egész sorát alkotta meg. De a kifejezés őszinte emberi biztossága és a művészi harmónia teljessége szempontjából legújabb képei jelzik a magaslatot. A modern európai festészet önmestző, nagy »stíluskereső« kísérletezéseit is végigcsinálta. De már ezek alatt az évek alatt is a közvetlen érzelmi hitelességet, az igazi emberi beszéd szuggesztív és természetes őszinteségét érezte a művészet legfőbb, legalapvetőbb feltételének. Ősztönösen érezte, hogy a művészet nem öncélú formajáték, hanem az ember vallomása a világról, a természetről, a valóságról, az emberről s a társadalomról. Tudta, hogy a művészet értékét, rangját legvégső soron a vallomás igazsága, mélysége dönti el. Azt is ősztönösen érezte, hogy a művészet harc, fegyver az emberi haladás szolgálatában. Forradalmár volt, keményen, következetesen, megalkuvás nélkül forgatta kezében ezt a fegyvert.

Legelső mestere *Kosztá József* volt. Három hónapig dolgozott mindössze Koszta mellett, kinek tanácsára 1903-ban Nagybányára ment, hol megszakításokkal két esztendőt töltött. Mély hatással volt rá Koszta dinamikus, eleven színvilága. »Ma is azt a színskálát érzem a festészet anyanyelvének, amit Koszta és Nagybánya adott«, mondta negyvenöt esztendő távlatából első iskoláira emlékezve. Annyira ez a színskála él bennem, hogy sokszor röghöz kötöttségnek is éreztem már elevenségét. Igyekszem mai napig is menekülni tőle. Mégis, úgy hozzám tartozik, ahogy magam tartozom önmagamhoz.«

1906-ban, huszonöt éves korában kiment Párizsba. Egészen rövid ideig a Julien-akadémiára járt, majd *Henri Matisse* akkor megnyílt iskolájába lépett be. Ő volt a fiatal mester legelső növendéke. Négy éven át dolgozott Matisse iskolájában. 1906-ban állított ki legelőször a párizsi Salon d'Automne-ban, melynek 1912-ben sociétaire-je lett.

1911-ben ösztöndíjat kapott és Spanyolországba ment tanulmányútra. Nagy hatást tett rá *Greco* barokk expresszionizmusának megismerése. Ez a Greco-élmény volt eleven talaja, a későbbi évek átmeneti expresszionista stílus kísérletezéseinek. A grecoi lobogás ideges lírája,

a gótika áhitatos és szenvedélyes lendülete és az expresszionizmus pátosza egyformán bűvöletébe kerítette Perlrott Csabát s átmenetileg elnyomta benne nemcsak Nagybánya eleven emlékét, de még a párizsi éveknek fejlődése szempontjából legdöntőbb *Cézanne*, *Matisse* és *Braque* élményeit is. Perlrott Csabát nem a kísérletező szenvedély, hanem heves temperamentuma vonzotta az expresszionizmus felé. Ekkor is az érzelmi közvetlenség vezette s nem a »probléma«-izgalom. Az élmények őszintesége és közvetlensége vezette vissza a maga igazi útjára az expresszionizmus kitérője után is. Visszatért a maga »festői anyanyelvéhez«, visszatért önmagához. Legszebb, legőszintébb képei a természet lobogó szépségeinek nyugtalan s mégis áhitatos lírai lejegyzései. Perlrott Csaba lírikus. Ezen a kiállításon látható legújabb képei — tájak, enteriőrök vagy csendéletek — lírájának legtisztább s egyben legzengzetesebb hangjait szólaltatják meg. Képeinek színvarázslata hangos és finom tud lenni egyszerre. Nem a kiegyenlítés nyugalmát keresi, de az egymás mellett felcsendített színek hangosságában is meg tudja teremteni a harmóniát. A temperamentumos, eleven színek dinamikus lüktetése szinte élő szívdobogása a képeknek. Szívdobogása, tehát nemcsak természetes, szerves, élő erőforrása, hanem rendteremtő ritmusa is. Nézzük meg nagy sárgahátteres virágcsendéleteit. Csapongóan merész, felszabadultan daloló színeinek ritmus-izgalma mögött a szerkesztő következetesség biztonságát érezni. Pedig Perlrott Csaba nem az »okos spekuláció« következetességével dolgozik, nem »teoretizál«, hanem az »érzéseire bízta magát«. S épp azért nem bonyolódik felelőtlenül csapongásokba, mert az érzések realitására épít. Művészete őszinte, igaz és reális. Nem a színekkel és formákkal való játék, hanem mély és tiszta lírai vallomás a világról, a természetről s az emberről: önmagáról.

Szegi Pál

PERLROTT CSABA VILMOS KÉPEI

1. Sárga virágok (olaj, kartonra)	2.500 Ft
2. Kert (olaj, kartonra)	3.000 «
3. Tavaszi fák (olaj, kartonra)	2.500 «
4. Csendélet lila virágokkal (olaj, kartonra) .	4.000 «
5. Csendélet fehér kendővel (olaj, kartonra) .	3.500 «
6. Anya gyermekkel (olaj, kartonra)	1.500 «
7. Nyári tájrész (olaj, kartonra)	2.500 «
8. Csendélet konyhaasztalon (olaj, kartonra).	2.000 «
9. Tájkép jegenyefával (olaj, kartonra).....	2.500 «
10. Borús tájkép (olaj, kartonra)	1.500 «
11. Csendélet kilátással (olaj, kartonra)	2.000 «
12. Csendélet margarettával (olaj, kartonra)	3.000 «
13. Csendélet sárga szekrénnel (olaj, kartonra) .	3.500 «
14. Csendélet citrommal (olaj, kartonra)	2.500 «
15. Tájkép napnyugtakor (olaj, kartonra)	3.000 «
16. Fák (olaj, kartonra)	2.500 «
17. Kora tavaszi táj (olaj, kartonra)	1.500 «
18. Virágok fekete háttérrel (olaj, kartonra)	2.000 «
19. Nyári tájkép (olaj, vászonra)	2.000 «
20. Olvasó nő (olaj, kartonra)	2.500 «
21. Tájkép (pasztell)	600 «
22. Festő és modellje (pasztell)	1.000 «
23. Fák (pasztell)	400 «

^{*)} 1879-ben, Békéscsabán született. Budapesten 1907-ben résztvett a Könyves Kálmán »fiatalok« c. kiállításán. 1908-ban a »Miénk« kiállítója volt s állandóan szerepelt a Műcsarnok tárlatain is. 1909—1911 között a keszteméti művésztelepen dolgozott, melynek Iványi Grünwaldal, Bornemisza Gézával, Pólyával és Hermannel alapítója volt. Első gyűjteményes kiállításait 1910-ben, 1911-ben és 1912-ben rendezte Budapesten. Párizsi kollektív kiállításai: Galerie Weil 1912, Gal. Sacco és Gal. Aschnour 1913. Résztvett 1910-ben a kölni nemzetközi kiállításon is. 1917-ben megnyerte az Erzsébetvárosi Kaszinó, majd a Lipótvárosi Kaszinó díját. 1919-ben a Főváros jubileumi díját kapta meg. 1919 után Németországba ment. Drezdában 1920-ban (Richternél), Hamburgban 1922., 1923. és 1927-ben (Javlenskynél), Prágában 1923-ban, Zürichben 1926-ban rendezett gyűjteményes kiállításokat. Itthon 1919 januárjában és 1925 októberében az Ernst Múzeumban, 1923-ban a Belvedereben, 1929-ben és 1932-ben a Tamás Galériában állított ki. Legutóbb, 1947 márciusában az Ernst Múzeumban rendezett kollektív kiállítást. A KUT alapító tagja.

Aztán — szipipari szakk...
Behívták az apát. Érvel
a pedagógusok. Semmit s
fiam — mondta a férfi. —
is az vagyok. *A hagyomán*
ládunkban ez a törvény.”
múlta? Hogy a kivétel az
Begyökeresedett gondolkor
orvosságot.

NAGYON SOK ENERGI
radi szemlélet, a megs
csatasorba lépjenek. S
kényelem, még több h
tól, a kipróbálatlantól. S a
csúnyaságát leleplezik, nen
lan elismerésre. Sőt. Nekik
repe jut, ennek minden kes
ben és egyre többen legyer

Közügy azért, mert tár
dolkodás megkopott részein
— vagy értelmi kiiktatása
sadalmi haladásnak. Lehet
szolgálhatja esztendőig el
de elévülhet és kerékkötőv
tetni. Szolgálhat száz évig
idő, amikor már nem tud e
bantani kell.

Akkor is, ha tíz- és szá
val; elmúlik a szomorúság,
korszerű.

Még meg kell szoknunk
De előbb kell elpusztulnia,
a csúnyának, a hasznavehe
gyen annak, ami a helyébe
jobbna — tárgynak és go
kell szoknunk, hogy megsz
a régi még sokáig kísért era
kodásban.

CSERÉLŐDNEK A VÍZTO
emberi, társadalmi gon
ségek formációi. A moz
vényei ezek életünkben
rendre. A korszerűbbnek és
mire feledjük a régít, már
bek.

NÉPSZAVA

Budapest

1970. JAN 23

JANUÁR 23

**A BUDAPESTI
NEMZETI BIZOTTSÁG**
megalakulásának 25. évfordu-
lója.

VASZIL KOLAROV,
a Bolgár Kommunista Párt
egyik legrégebbi vezére, a
nemzetközi munkásmozgalom
kiváló harcosa 29 esztendeje
halt meg.

FÜLEP LAJOS
filozófus, Kossuth-díjas mű-
vészettörténész születésének
85. évfordulója.

**PERLROTT-
CSABA VILMÓS**
festőművész 15 esztendeje
halt meg.

VÉSZI JÓZSEF
író, költő, újságíró és szer-
kesztő halálának 30. évfor-
dulója.

KEMPELEN FARKAS,
a XVIII. század egyik jelen-
tős magyar tudósa és feltá-
lálója 236 esztendeje született

SZÉCHENYI ZSIGMOND
vadász, kiváló útleíró szüle-
tésének 72. évfordulója.

M. H. STENDHAL
francia író, a kritikai realiz-
mus egyik legjelentősebb
európai képviselője 187 esz-
tendeje született.

KEMÉNY JÁNOS
erdélyi fejedelem, emlékirat-
író halálának 308. évfordulója

E. MANET
francia festő, a modern plék-
túra egyik jelentős úttörője
138 esztendeje született.

HAY KÁROLY LÁSZLÓ
Munkácsy-díjas festőművész,
a párt régi harcosa halálá-
nak 5. évfordulója.

GÁDOR BÉLA
József Attila-díjas író és hu-
morista 9 esztendeje halt
meg.

ANTONIO GRAMSCI
az Olasz Kommunista Párt
egyik alapítója, a nemzet-
közi munkásmozgalom ki-
emelkedő alakja születésének
79. évfordulója.

ANNA PAVLOVA
világhírű orosz balett-táncos-
nő 39 esztendeje halt meg.

Perrott Csaba Vilmos

$$\begin{array}{r} 7037 \\ \underline{652.9} \end{array}$$
$$+ 385 \\ \underline{1874}$$
$$2259$$
$$46.835 \\ \underline{44961}$$
$$1.874$$
$$287.60 \\ \underline{678.4}$$
$$966$$
$$2259. -$$
$$296$$
$$\underline{2555}$$
$$965$$
$$\underline{1589}$$

Perrott Csaba Vilmos

»FIGYELŐ«
UJSÁGSZELVENY VALLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299-632.

Lap.

Megjelent:

1949 FEB 24

PERIOTT CSABA Vilmos
70. születésnapja alkalmából a Mű-
vészeti Tanács ajánlotta átést tar-
tott a mester lakásán. A kiváló
festő régi, kedves barátai nevében
Emetly János a következő szavak-
kal köszöntötte fel: »Hosszú de-
szétre nincs szükség, hiszen van
mélénk egy régi közmondásunk:
Piliscsaba, Békécsaba, éppen soká
Perrott Csaba!«. Ezután átúj-
totta a Művészeti Tanács emlék-
plakettjét, Ferenczy Béni alkotását.
A magyar képzőművészek átvöz-
tetél Dési Huber Istvánné, a szak-
szervezet főtitkára tolmácsolta és
gyönyörű virágcsokorral ajándé-
kozta meg a haladó szellemű ma-
gyar festészet régi harcosát.

Szeccszíós kincsek bélyegen

Múzeumok remekművei magyar postabélyegeken címmel március 31-én kiállítás nyílik meg a budapesti Iparművészeti Múzeumban, s ezen a napon jelenteti meg a magyar posta az egyik legszebb ideai bélyegsorozatát: a Szeccszíó – a XX. század hajnala elnevezésű. Az őszinteség jegyében a múlt század derekán fellelő művészeti irányzat alkotói természetközeli formákban szimbolista gondolatvilágot jelenítettek meg. Antoni Gaudí építcelei és parkjai (Güell), Héctor Guimard párizsi metróbejáratai, Louis C. Tiffany vázái és lámpái mind arról tanúsítják, hogy a művészet újfólag a hétköznapi élet részévé akart válni, s az ipari civilizáció ellenében eredetiségre törekvés jellemzi. Magyarországon is hamar hívekre talált a német földön Jugendstil vagy Sezession, Pariszban Art Nouveau, Amerikában Modern Style, az olaszokkal stíle Liberty néven emlegetett gondolat. A mostani kiállításnak öthözt adó múzeumot éppen Lechner Ödön tervezte (akiről 1995-ben, születésének 150. évfordulóján bocsátott ki bélyegzet a hazai posta), s a góddöllői műhely iparművészeti remekét is híressé tette.

A most megjelentő négy (20, 24, 30 és 95 forintos) címleten az 1853-ban létesített, ma is működő pécsi Zsolnay-gyár kör-

rabeli kerámiai láthatók, Kara György és Nagy Péter grafikusok mai bélyegtervei szerint. Apáti Abt Sándor 1899-ben formázott öbös vázáját liliumot szedő leány (képünkön), Kapás Nagy Mihály 1901-ben tervezett virágartó edényét óriás pávszemes pillangók díszítik. Külföldi alakú, tulipán-tóval összerendezve csavarodó díszes álmotdó kerámia Rippl-Rónai József, Maltvasovszky-Zsolnay László pedig art deco stílusjegyeket is hordozó, csigas lábakon álló díszdobozt alkotott. Fekete-fehéren állig felmutatható az a pompa, melyet a fémlisztér (eoziinos) mázak kölcsonöznek a műremekeknek, s amely a bélyegeken is megjelenik. (Pénzjegynyomda Rt., 300 ezer példány, az első három érték bélyegfizetként is.)

ALKALMI BÉLYEGZÉS: március 25-29.: Uiazás 98. a Budapesti Vésarközpont A pavilonjában, 8. sz. posta (1428) – március 26. és 29.: Arrabona 98 nemzetközi bélyegkiállítás, Győr 1. sz. posta (9001) – március 26. lovasfutár-posta Győrött, 1. sz. posta – április 3.: 75 éves a Túr István Közgazdasági és Postafalgalmi Szakközépiskola, Baja 1. sz. posta (6501) – április 4.: a passiójáték 55. évfordulója, a Szent Gábor Bélyeggyűjti Egyesület bélyegbemutatója Budaförson, 1. sz. posta (2041).

S Z A B A D I D Ő S P O R T

A hét végén mindenki könnyen megtalálhatja a számára legérdekesebb elfoglaltságot, lesz ugyanis darts, futó-, kerékpárverseny és falmászás is az ország több pontján. Aki jobban szereti nézni a versenyzőket, azok sem panaszkozhatnak, hiszen az időnyitító kerékpárversenyen rengeleg jó versenyző indul majd el. A Play System Kupa Gyula, március 27. és 29. között a stercidatosság országos bajnokságának második fordulója. Itt nem a szórakozóhelyekről jól ismert műanyag gépekre dobálnak miniatűr darúdákat a versenyzők, hanem egy speciális anyagból készült táblára. Az Agro Hotelben (Gyula, Part út 5.) rendezett versenyre egyéni és páros versenyzőket vár a szervező, a Békés megyei bármely testvérzsrétnisével átszerelni a

dezenytről részletes felvilágosítás Öze Tiborfi a 06 (22) 342-557-es telefonszámon kérhető, neveznzi a 06 (22) 315-338 faxszámon lehet.

Április 4-én, toll-labdaverseny színléve lesz az újszászi tornacsarnok. Sokaknak semmit sem mond a sportág neve, ismerkedjünk meg hái a szabályaival.

A toll-labdát tollslabdapálya nagyságú területen játsszák, százötvenöt centi magas háló fölött. A játékszer nem más, mint egy kerék gumitalpból és négy, egyenként tizenöt centiméteres lúdtollból álló könnyű „labda”. Ezt kell a háromtagú csapatoknak (természetesen lehet egy az egy ellen is játszani) a kéz kivételével bármely testrészrétnisével átszerelni a

A városi ragadozónk, a vörös vércse a leggyakoribb hazai ragadozó madarunk. Ez jó alkalmazkodó képességre vall, ami egyúttal azt is jelenti, hogy viszonylag gyakran láthatjuk lakott településeken, mi több, városban inkább, mint falun.

A vércsék a sólymok családjának kisebb méretű, karcsúbb képviselői. A vörös vércse 34 centiméter nagyságú, hegyes szárnyú, hosszú és keskeny farkú madár, a ragadozóokra jellemző horgas csőrrel és karmokkal. A hím hátoldala gesztenyevörös, sötét cséppfoltokkal miniatúrozott. Hasa sárgás színű, elszórt fekete pettyekkel. Feje és farka szürké, a fark végén fehérrel szegett fekete szalag látható. Hosszú evezőlelei sötét színűek. Arca világos, jól látható rajta a szemek alól letele huzódó sötét színű sáv, a sólymokra általában jellemző „barkó”.

A vörös vércsét gyakran látni, amint szánóföldek, mezők feletti egyhelyben lebegve kémleli az alatta elterülő vadászterületet. A repülésén ezt a jellegzetes, a helybenjárásra emlékeztető módját a madarasok színtálsának nevezik, s a madár úgy éri el, hogy gyors szárnycsapásokkal őrizi az általamó pozíciót. Ha közben megpillant valamit alant, fokozatosan, több lépcsőben függőlegesen lejjebb ereszkedik, majd az utolsó métereken szárnyát összekappra zuhan zsákmányára. Karmait val megragadja, majd – miként a többi sólymfélé – határozott tarkócsípéssel megöli áldozatát. Taplálkát elsősorban pockok és más kisebb rágcsálók, gyíkok, rovarok alkotják, de zsákmányol kisebb madarakat, fókákat is. Többnyire a földön, ritkábban a levegőben is vadászik.

madarak itthon

Városi ragadozónk, a vörös vércse

Fiatal hím jellegzetes figyelő pózban

A vörös vércse német nevének – *Turmfalke* – titkófordítása, a „torony-sólyom” két dolgot is elárul. Egyrészt, hogy madarunk rendszerint a sólymokhoz tartozik. Másrészt a torony szó használatára a madár nevében arra utal, hogy a vörös vércse gyakran fészkel lakott településeken, főleg templomtornyokban, de magas épületek megfelelő részeiben, párkályaiban is. A fővárosban például rendszeresen látni vércskéket a Parlament kupolája és tornyai körül. Többségük azonban mezőgazdasági területeken, fasorokban és facsoportokban, más madarak elhagyott fészkeiben, esetleg löszfalak, kőbányák nagyobb üregeiben, néha vártromokon is költenek.

Most ültessük a szamóccát

A kert szamóca (Fragaria ananassa) fényt igényes növény, ne telepítsük fák vagy épületek árnyékába. Csak 4-5 évig maradhat egy helyen, utána új helyet kell keresnünk számára. Céliszertű a zöldszécses vetésforgóba beültetni.

Talaját összel készítsük elő. Juttassunk ki a területre négyzetméterenként 5-10 kg érett szerves trágyát vagy komposztot 10 gondoskodjunk kel, mert ez a jó termés alapja. A talaj-előkészítéshez tartozik az évelő gyomok, legfőképp a tarackbúza és a szűk elvároltása a területről.

A szamóca könnyen szaporítható az osztóvélő gyomok, legfőképp a palántákról. Csak egészséges növényről szedjünk száporítób anyagot. A felszedett palánták minél előbb kerüljenek a földbe, mert napvon

Perleott Csaba Vilmos

horgászpadon Kukactan

Úgy nézzünk a gilliszátra, hogy nem kisebb tudós, mint Darwin állította róla: sárgolyonk leghasznosabb előlénye. A földtereken több ezer faj el, némelyik hossza elérheti a négy métert. Afrikában, Amerikában, Kínában, Indiában, a

Négymillió csomó

Magyar tulajdonosé lett Ceausescu szőnyege

Ceausescu lépkedett rajta, de nem emiatt csodálatos az a XVIII. századi, 10 és fél négyzetméteres, kitűnő állapotú perzsa szőnyeg, amely a Rozália Galéria hatnapos szőnyegkiállításának és -vásárlásának díszjele.

Négymilliónál is több csomót tartalmaz, s egykor egy erdélyi magyar főúr é lehetett (képtünkön). A román diktátor régész leányának háztartásából vonták be a Ceausescu-hagyaték 13 000 darabos, bukkaresti árverésébe. Rövidesen új magyarországi tulajdonos bűszkélkedhet vele.

A Rozália Galéria 28-án nyíló szőnyegkiállítása ismeretterjesztő, szőnyeg-népszerűsítő küldetést is teljesít. Itt az ideje – mondja *Tóth András* szőnyegszakértő, aki nek első, 1985-ös privát árverését három

minisztérium; a belügy, a művelődésügy és a belkereskedelmi próbálta megvásárolni –, hogy a régi, ritka szőnyeg ismét elfoglalja méltó helyét a jó módú és jó ízlésű magyar polgár lakásában.

A Falk Miksa u. 17. szám alatti kiállítóhelyiségben pompás perzsiak, kaukázusi, török, üzbég és más szőnyegek tanulmányozhatók április 4-ig. Az érdeklődők megtekinthetik gyorsan és biztosan felismerni a felhő- és szalagmotívumok, a csomózások, a növényi és ásványi festékek anyagok különbségeit. Az ismeretségből szerelem is támadhat, de a választottal való egybekelést – nem úgy, mint az ember kapcsolatokban – itt némi fizetéssel is meg kell fejeln.

M. H.

A XVIII. századi, 10 és fél négyzetméteres perzsa szőnyeg

Kortárs képzőművészek vásárai

Sajnos nem a véletlen, hanem a rivalizálás hozta, hogy a Hungexpo és a Partners Studio két különböző helyszínen rendezte meg a a kortárs magyar képzőművészet hivte tártól, palánikkal történő telepítés, könnyen kiszáradnak.

A leveles palánkkal április elejéig ültet-
hetünk. Korszerűbb módszer a levei nélküli,
hívte tártól, palánikkal történő telepítés.

Ország Lili, Frey Krisztián, Román György képeit vonultatta fel a Kieselbach Galéria. A Menshikoff Galéria több tízmillióra árazott Kassákkal, Matfisz Teutschokk-tel. Ezenél is magasabbra emelkedett a tennet. Ezenél ássuk fel 30 cm mélyen a tennet. Ezenél ássuk fel 30 cm mélyen a tennet.

Vászték és választékosság

Az év első festményaukcióján Vaszary, Koszta, Aba Novák

Eladó és vevő egymást neveli – ez talán a tavaszközszónó képauciók legfőbb tanulsága. Akít nem hengerelnek le a forgalmi adatok tíz- és százmilliói, az fölfedezheti a langyos érdeklődést kiváltó s a parázs csatában elkő képek finom különbségeit. Mintha végre a vevők is elkezdene nek disztinyválni.

A több száz tételt felvonulató képauciókon persze álagos anyagra is szükség van; ha ez nem volna, ugyan miből ugranának ki a különösen kapós művek? De nem közömbös, hogy a maguk szerényebb kategóriájában a tucatművek milyen (relatív) érdekességet, kuriozitást, mesterségbeli tudást képesek felmutatni.

A *Polgári Galéria* március 17-i képauciója több megfigyelésre is alkalmat adott. Javult az anyag minősége a korábbi próbálkozásokhoz képest. Javult az anyag minősége a korábbi próbálkozásokhoz képest. Most jórészt kihullottak a rostán a dilettáns munkák, s ki jórészt azok is, amelyek belenyúlásra, de legalábbis művészi elszűkülésre, pusztia rutinnra engedtek volna következtetni. Az a néhány, amely mégis bekerült az árverési anyagba (például egy Rippl-Rónai-akt, egy Aba Novák-freskóterv, egy vázlatos-ruinós Csók vagy egy se hús, se hal Vaszary-akvaréll) vagy visszamaradt, vagy alacsony áron került új gazdjához. Örültem kerének, amelyek legjobb oldalukról reprezentáltak Scheibert, Vaszaryt, Fényest. Jó képpel volt jelen néhány antik mű magyar vagy külföldi festője, akárcsak Domanovszky, Anna Margit, és vérbeli megtelepítést kellett Andy Warhol ritka színtanyomata is. Az árverés Kosztaja egy-millióért kelt el, ami átvezet a Kieselbach Galéria három nappal későbbi festményaukciójához.

Itt a Koszta-virágcsendéletet 2,2 millió forintot ütötték le, ami két körülménynek is tulajdonítható: színvonalasabb volt a mű környezete, és színvonalasabb, at-moszférikusabb, áttűnőbb volt maga a mű is, noha ugyanabban a sötét fónusban fogant, mint a másik. A Kieselbach Galéria madár.

Egy Perrott-tempera

Az aukció Perrott-kínálata nemcsak a háló fölötti ügy, hogy ellenfelük már ne tudja megenni ugyanezt. Egy játékos kétszer, társaival együtt pedig összesen négyszer érhet bele a labdába, mielőtt át-rúgnak a másik térére. A játék menete hasonlít a röplabdára, ugyanis a játékosok a pályán 7-7 játékosból állnak.

Dartsszövetség (telefon: 06 (30) 639-616, fax: 06 (66) 361-981.
A kerékpárversenyzőn a Cora Idényi Kerekpárversenyzővel kezdődik, vasárnap 10 órákor. A Magyar Kerekpár Szövetségénel (1146 Budapest, Szabó József utca 3.) regisztrált versenyzőket hat külföldi csapat képviseli.

JOHN HELD, Jr.

1994. október 25-én, 18 órakor

"A Mail Art és viszonya a Fluxushoz,
a performanszhoz és az alternatív művészetekhez"

címmel tart diavetítéses előadást a

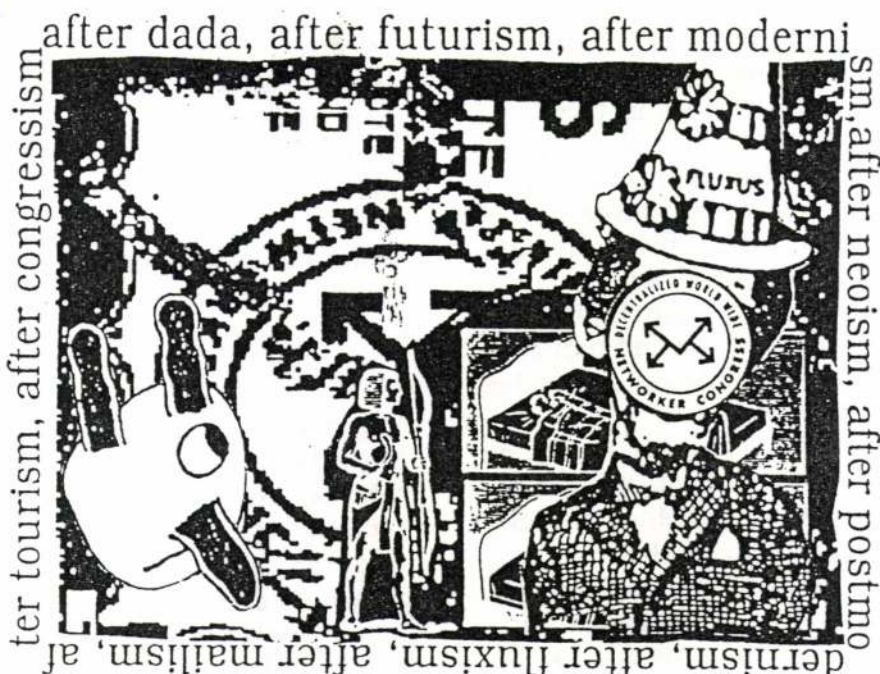
Magyar Képzőművészeti Főiskola

földszinti vetítőtermében

Budapest VI., Andrássy út 69-71

(magyar tolmácsolás)

PERMECZY Géza

1994. október 26-án, 16—18 óráig

John Held Jr. kiállításának megnyitója

és korábbi performanszainak videóbemutatója,

kötetlen találkozó a művésszel az

Artpool Művészetkutató Központban

Budapest VI., Liszt Ferenc tér 10., I. em. 1.

A kiállítás megtekinthető november 25-ig minden szerdán és pénteken 14-től 18 óráig

ha végiglapozzuk a dokumentációkat, akkor láthatjuk, hogy például Günther Ruch telefon-körkérdése, amely egy sor művészt szólaltatott meg, vagy a nyilatkozatoknak és dialógusoknak az a része, amelyben gyakorlott vitatkozók és sok harcot megélt mail art networkerek (Chuck Stake, Chuck Welch, Mark Bloch, John P. Jacob, Vittore Baroni, Guy Bleus, John Held, Henning Mitterdorf stb.) vettek részt, nagyon furcsa szövegek. Néhány évtized múlva vagy egyetlen szót sem értenek majd belőlük a történészek – vagy pedig ennek a korszaknak az aranyat érő forrásanyagához fognak tartozni.

PERNECZKY GÉZA A HÁLÓ

*

Úgy érzem, hogy Baroninak igaza van: – a mail art networkből éppen a legfontosabb szó, a network, csupán egy metafora. Ez a háló attól erős, azért megtámadhatatlan, mert szinte nincs is. Csak azok a csomópontjai kézzelfoghatóak, amelyek hallucinatív képzelgésekből születtek. Ha ugyanis elég hittel font meg valaki egy ilyen csomót, akkor az egy darabig a háló legerősebb szemének bizonyul majd. Minden reális kapcsolatot viszont csak azt bizonyítja be, hogy a valóság síkja nem bírja el ennek a hálónak az álmokból szőtt szerkezetét. Már az első próbálkozásoknál szét kell hogy szakadjon. Akár a pókháló, ha emberi használatba vesszük.

A metakommunikáció szóból is tehát a *meta* az igazán fontos. A kapcsolat nem realizálható, de imaginálható. Nem a mindennapok világához tartozik, hanem azok mögött rajzolódik ki, mint egy árnyék. Ez az árnykép azonban rugalmas, konzerválható, sőt még azt is eltűri, hogy így vagy úgy interpretáljuk.

Ez a kommunikáció tehát csupán metafizikai valóság. Az a feltevés, hogy léteznek azok a „többiek”, akik megértik, hívja életre a networkben futó üzeneteket. Ezért tulajdonképpen még azt a tételt is tovább kellene szűkíteni, hogy a mail art egy „one to one”, azaz az egyéntől az egyénig működő művészi kommunikáció. A mail art kommunikáció abban az „egyetlenben” születik meg, aki úgy érzi, hogy érdemes egy üzeneten dolgoznia, mert vannak partnerei. A valóságban azonban ezek a partnerek csak árnyképek, fikciók. A legjobb esetben is csupán olyan további „egyetlenek”, akiket hasonló álmok és hasonló fikciók tartanak fogva. Az egész network nem más, mint olyan szociális képződmény, amely az évek során azért jött létre, hogy a kölcsönös fikcióknak ezt a láncát fönntartsa.

Működése nem a posta intézményéhez hasonlít (a postaforgalom csak a technikája), hanem sokkal inkább emlékeztet a biztosítótársaságokat kölcsönös láncba fogó, azokat viszontbiztosító rendszerre.

Az, hogy a mail art networkben végső soron minden az egyetlen ember fikcióján, hitén és elvárásain áll vagy bukik, teszi a mail artot az anarchizmushoz hasonlóvá. A dadaizmus is csak azért volt a mail art számára olyan fontos, mert az egyénnek ezt az (ön)igazolását közvetítette. A mail art azonban nagyon különbözik is az anarchizmus történelmi formáitól (és az igazi dadától). Fikciói ugyanis nem a külső világ fölött aratott győzelem (és ami majdnem ugyanaz: blaszfémia) képzelet köré épülnek, hanem a béke és a szabad társulás eszméi köré.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy a mail art programja „jobb” vagy „magasabb rendűbb”, mint amilyen egykor az anarchizmus utópiája volt. Ha ugyanis eltekintünk a dada abszurd játékaitól – amik még a leginkább nevezhetők egészséges viccelődésnek –, akkor azt mondhatjuk, hogy az anarchizmus a káosz (ritkábban a forradalom) kreatív erejében hitt, a network pedig a parttalan kommunikáció fikciójában. Vagyis abban, hogy a kommunikáció „modellezése” megszüntetheti a világot (vagy az egyént) bajait.

Ezek az elképzelések olyan történetekre vezethetők vissza, amelyek néha tényleg úgy tűnnek, mintha igazak lennének. Gyakorlati jelentőségük azonban nem több annál, mint amennyit a szent könyvek mesélnek Jézusról, aki – nem kizárt – tényleg történelmi személy volt, és – miért ne? – valóban megváltotta a világot. Ezért mind az anarchizmus, mind pedig a network utópiáját a mítoszok közé kell sorolnunk.

*

Míg a káosz vagy a forradalom tanításában hívő mozgalmak legfontosabb hatalmi instrumentje az erőszak, addig a kommunikáció mítoszáat követő gyülekezetek a szó, az „ige” erejében bíznak. Ez a két dolog az európai kultúrában a gonosz és a jó, a pogány és a keresztény, illetve a fasiszta és a humanista magatartás képzeletével párosult. Fontos azonban, hogy belássuk: ezek a fogalmak, ebben az éles polarizációjukban, szintén csak mítoszok. Sőt néha veszélyes közhelyekké is válhatnak, amelyek leszoktatnak az önálló gondolkodásról.

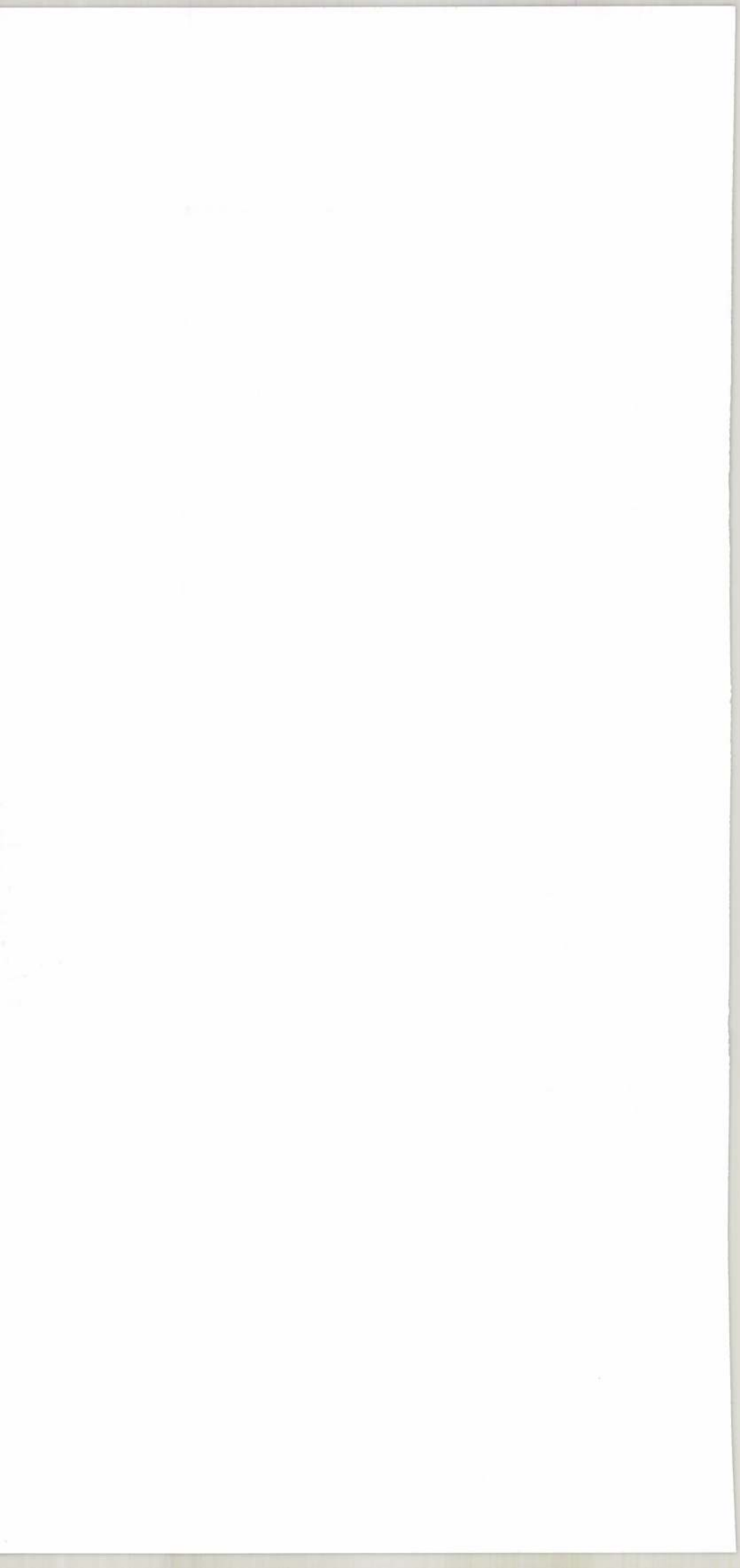
Köztudott, hogy egyetlen demokrácia sem nélkülözheti az erőszak időnkénti alkalmazását, és hogy az „erő” méltányos érvényesítése a produktivitás vagy a jog elengedhetetlen eleme. Ugyanígy a nyílt erőszakra épülő társadalmak sem mondtak le soha a szó, az „ige” és általában is a kommunikálás varázsos hatalmáról. Ezek a rendszerek sokszor nem is a szuronyok segítségével tartják fenn magukat, hanem egy olyan, fikciókra épülő kommunikációs láncsal, amelynek az eredménye egy ugyancsak fiktív konszenzus. A kommunikációs lánc ilyenkor vaslánccá válik.

A mail art network talán közelebb áll a „jó”, a „keresztény” és a „humánus” pólusához, mint az úgynevezett „sötét” erőkhöz (amiknek az ígézetéből egyébként az avantgarde művészet sem tudta kivon-

- Mondrian, Piet 50, 201
 Monet, Claude 7, 121, 140
 Muche, Georg 81
 Munch, Edvard 9, 118
 Munkácsy Mihály 126, 134, 137, 138,
 139, 140, 142, 228
 Muthez, Richard 220
- Nagy Balogh János 169, 174
 Nagy Sándor 201
 Nolde, Emil 7, 8, 114
 Nemes Lampérth József 170, 171
- Nyergesi János 174
- Paál László 134, 139
 Paizs-Goebel Jenő 168
 Passuth Krisztina 236
 Pataki Gábor 236
 Pechstein, Max 80
 Perrott Csaba Vilmos 126, 158-159, 160
 Petőfi Sándor 126
 Péri László 81, 92, 96, 203, 211,
 213-214, 241
 Picasso, Pablo 14, 18, 19, 21, 22, 23, 24,
 25, 124, 151, 163, 201, 203, 205
 Piloty, Karl 133, 136, 168
 Pissarro, Camille 121, 140
 Poelzig, Hans 48, 51
 Poussin, Nicolas 90
 Pór Bertalan 98, 162, 164-165, 172, 200
 Prinzhorn, Hans 64
 Prud'hon, Pierre Paul 118
 Puni, Ivan 11, 29-31
- Raffaello 184
 Redon, Odilon 118
 Reinhardt, Max 91
 Rembrandt 7
 Renoir, Pierre August 119, 120, 121, 140
 Rippl-Rónai József 85, 126, 143, 144-148,
 149, 150, 153, 154, 161, 174, 178
 Rousseau, Henri 118, 186, 187, 216
- Scheiber Hugó 199-200, 241
 Schelfhout, Lodewijk 8
 Schlemmer, Oskar 81
- Schlichter, Rudolf 81
 Schmidt-Rottluff, Karl 8, 80
 Schönberger Armand 158, 163
 Schrade, Hubert 88, 89
 Schwitters, Kurt 12
 Signac, Paul 7, 140
 Simon J. György 182
 Sisley, Alfred 121, 140
 Slevogt, Max 7, 80
 Steinmetz, Georg 91
- Székely Bertalan 125, 131, 133-136,
 137, 140, 172
 Szinyei Merse Pál 136, 140, 141, 142
 Szobotka Imre 160
 Szőnyi István 134, 153, 167, 168-169,
 170, 215
- Tatlin, Vladimir 28, 45
 Terborch, Gerard 9
 Thorn-Prikker, Jan 8, 201
 Tihanyi Lajos 118, 154-157, 158, 161,
 163
 Tiziano 89
 Togores, José de 82
 Toorop, Jan 8, 201
 Toulouse-Lautrec, Henri 121
 Tour Donas, Marthe 11
- Uitz Béla 153, 165, 166-168, 170
- Vallotton, Félix 146
 Vaszary János 134, 141, 142, 143,
 148-150, 169, 174
 Vámosi Pál 241
 Velázquez 119
 Vlaminck, Maurice 82
 Vuillard, Edouard 146
- Walden, Herwarth 7
 Westheim, Paul 89
 Whistler, James 7, 146
 Wolf, Georg Jacob 89
 Wucher, Mónika 236
- Zahn, Leopold 118
 Zola, Emile 126

PERROTT CSABA
(1888-1925)

Kallai Etnő: Összegyűjtés (később). Utolsó nyelvi cikked,
 tanulmányod 1912-1925²⁴⁵ Bp. 1993, Argumentum —
 MFA MKD

Jónás Cannes-ba megy

Nemzetközi megmérettetésre vár Gyulai Líviusz rajzfilmje

A Pesti Vigadóban az öreg Casanová-ról készült metszetét látni, meg híres rinocerostát a kecskével, a sárkányt legeltető szűzet, katedrálisokat és Shakespeare- emléklapot. A televízióban pedig pár másodpercre feltűnik Gyulai Líviusz legfrissebb rajzfilmjének, a Jónásnak pár jelenete. Az évekre elfelejtett, nemzetközi híró grafikusművész, könyvillusztrátor és rajzfilmes talán most megint a figyelem középpontjába kerül. A *Magyar Mozgóképi Alapítvány* támogatásával a kecskeméti rajzfilmstúdió közreműködésével meg a budapesti Pannónia segítségével több esztendő szünet után elkészítette a Jónás című filmjét. Sőt, *Jankovics Marcell* szorgalmazására, nem úgy, mint annyi más dokumentum- és rajzfilm, nem is maradt dobozban. Játékfilmek „előhangjaként” a 29. magyar filmszemlén is bemutatatták. Ott látták meg a nyugat-európai filmesek, és azon nyomban el is határozták, hogy meghívják a cannes-i fesztivál versenyprogramjába. Tizenegynéhány éve nem vetítettek Cannes-ban magyar animációs filmet – mondják. Pedig régen komoly rang-

ja volt a nagyvilágban a magyar rajzfilmnek.

– A kézi munkát értékelték benne – mondja Gyulai Líviusz pestújhelyi kicsi kertjében, tokaji bor mellett, fontos kutyájával a lábánál. – A számfőgépes gyorsgyártás korában a magyar alkotók ötletességét honorálták a nemzetközi porondon. Mindez a múlté, a rajzfilmstúdiók széteszték, azok a kis alkotói körök, amelyek még megmaradtak, jórészt bér munkából élnek.

– Hajdanában kirándulásnak tekintetem azt a két-három évet, amit az életemből egy-egy rajzfilmre szántam. S miközben tévésorozatok gyártásával voltam elfoglalva, sűrűn sajnálkoztam, elvontam a film a grafikai tevékenységtől. Most ellenben jó volt visszatérni a rajzfilmhez, s jó, hogy a Jónás befejezése után is dolgozom.

Ha a grafika volt mindene, és a filmet csak kirándulásnak tekintette, minek tarthatta a könyvillusztrátori tevékenységét? – tűnődöm a hatvanas-hetvenes-nyolcvanas évekbeli legszebb Magvető-, Európa- és Móra-kiadványokra gondolva.

– Ma hogyan él az elmúlt évtizedek híres-neves könyvillusztrátora, Gyulai Líviusz? – szegyezem neki a kérdést.

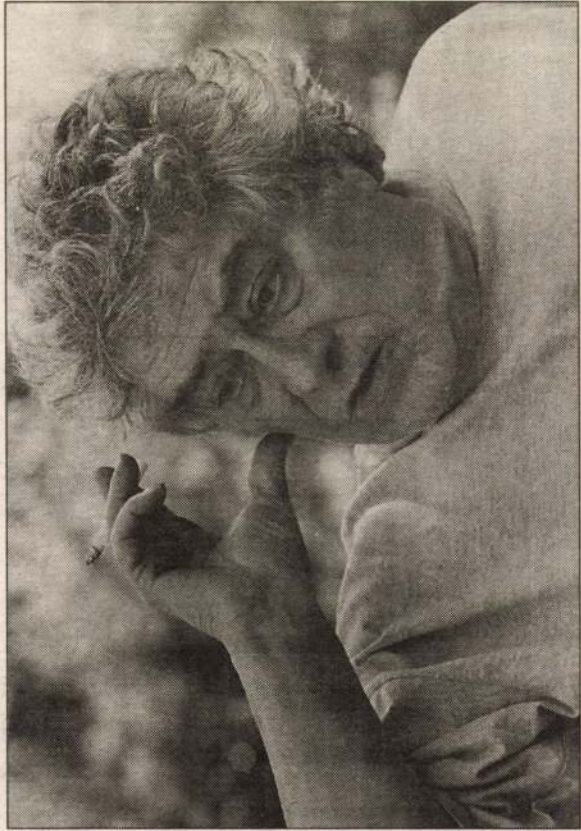
– Kiadók nélkül – válaszolja. – A könyvhétén, igaz, megint megjelenik egy könyvem: *Gyurkovics Tibor* korai verseiből összeállított kötetét illusztráltam, de előbb több éves kínzó munkahiány volt a jussom. Talán most megint változik a világ, s ha a régi, nagy múltú kiadók, amelyeknek korábban dolgoztam, nem is igen jelenkeznek megrendelésekkel, az igényes magánkiadók lassan-lassan ébredezni kezdenek.

Az erdélyi származású Gyulai Líviusz igen korán találkozott a képzőművészettel meg az irodalommal. Szülővárosának, Barótjának tekintélyes értelmisége volt, meséli, közel esett hozzá Kisbacon, ahol *Benedek Elek* élt, Elek apó is, Marcell fia is, *Tamási Áron* is gyakran megfordult náluk.

– Állítólag a keresztnevet is valamelyik Barótra kiránduló erdélyi írónak köszönhetem – mondja. Amikor kilencesztendőskorában Magyarországra telepedett át családjával, akkor is igen pezsgő kulturális élettel élő város ölelte körül: Sopron, *Agoston Ernőtől* tanult rajzolni, *Agoston Ernő* jó grafikus volt, szép rézkárokat csinált, ő készítette fel a pályára a tehetséges fiatalembert. Első illusztrációit újságok közölték. *Nagy László*, a grafikusnak is nagyszerű költő volt a megrendelőjük.

– *A művésznék alkalmazkodnia kellett a kádári időkben a szerzők, a könyvszerkesztők és a kiadók ideológiai elképzeléseire?*

– Nemigen – mondja Gyulai Líviusz. – Igen hamar tudomásul vette mindenki erős vonzódását a groteszkhez, valószínűleg ez mentett meg a kellemetlen megbízatásoktól. Persze néha az is rossz, ha szívének igen kedves megbízatásokkal látják el az embert. Mert ahelyett, hogy alaposan „kibeszélhetné magát” a szeretett mű il-

Gyulai Líviusz, a derűlátó grafikus

zal kell beérnie. Nem mondom, hogy nincs olyan könyv, amire ne gondolkodnék még ma is nagy szeretettel. *Weöres Sándor* *Psychéje*, *Mészöly Dezso* teljes magyar *Villona*, ezekre még ma is büszke vagyok. De szeretem azt az *Ilf-Petrov-kötetet* is, amelyet telerajoltam kis brezsnyevekkel. Ha ügyes volt az ember, ki tudta védeni az ideológiai kötelező gyakorlatokat. Mindjárt a diplomamunkámmal szóvá tette főiskolai tanárom, *Ék Sándor* (aki egyébként sem nagyon „csinpett”), hogy *Italo Calvino* könyveit illusztrálom. Egy nyugati író, még hozzá szűrrealisztikusan! Elég volt Calvino ellenállómúltjára hivatkoznom, máris elhallgatott.

A rajzfilmhez a hetvenes években *Matolcsy György*, a Pannónia Filmstúdió akkori vezetője csábította Gyulai Líviuszt több más tehetséges grafikussal együtt. Kapva kapott a felkérésen, régi vágya volt *Krúdy Gyula* írásait rajzfilmme vázsolni.

– Ebből ugyan nem lett semmi, de koprodukcióban elkészítettem a *Del-finíát*, később az *Új lakók* című televíziós sorozatot, amely arról szólt, mi történik, ha egy kentaureházaspár beköltözik egy hagyományos budapesti bérházba. Ez volt az első munkám, ami kikerült a nagyvilágba, a kairói film-

SCHILLER ZSUZSA FELVÉTELE

– Ez a mostani Jónásom nem előzmények nélkül való. Korábban csináltam egy rézkarcolt róla, amit összkomfortosan berendezkedik a cét belsejében. Ezen fölbuzdulva szerettem volna az emberiség történetéről rajzfilmsorozatot készíteni, de nem volt rá pénz. Maradt Jónás négy percében, négy és félmillió forintból, amint érzéketlenül bemutatja, mit művelünk mi, emberek a környezetünkkel. Nem akartam a közismert bibliai történetet illusztrátora lenni, de nem is tudtam teljesen elszakadni tőle. Jónás, akinek küldetéséről mit sem mond a film, egy rettenetes vihar során kerül be a hatalmas hal belsejébe, amelyet kénye-kéve szerint alakít át, egészen a hal pusztulásáig. Sehol nincs utalás környezetvédelemre, földünk tönkretételére, szeretném, ha maguktól jönnének rá a nézők, hogy a Jónás-film a világ elpusztításáról szól.

A Jónás borúlátó, alkotója derűlátó. Az emberiség, mondja, máris látható, torkig van a konfekcióvilággal, az arctalansággal, de azzal a csiricsárá kavalkáddal is, ami a szupermarketekben fogadja. Lassan-lassan ráébredünk, hogy mindez a túltermelési válság leplezésére szolgál, s hogy vissza kell térni valamiféle emberszabású élethez.

Ütközben

Genevieve Tabouis könyve ke-
rült a kezembe, az Elsdort dí-
plomcia. Sajnálom, hogy már
régebben nem olvastam.

Tabouis

Ragyogó stílusú riport-
könyv a diplomácia kulisszait-
kairól. Tabouis bejáratos volt a
diplomácia legfelsőbb körébe
is. Bárki állt a küllögyek élén,
ő barátnak tekintette. Briand,
Herriot, Barthou, Laval vitte
külföldi útjaira, járt London-
ban, Rómában, Berlinben és
Moszkvában, Bukarestben és
Belgrádban. Eltközbe került
a politikusokkal, és úgy ír ró-
luk, hogy az olvasó számára is
életközbe kerültek. A könyv
tele van olyan momentumokkal,
amelyeket csak ő ismerhetett,
aki olyan közel volt a diplomá-
cia mihelyéhez.

Versailles. Aláírják a
békeszerződést. A palota előtt
újong a tömeg. Vége a hábo-
rúnak. A Quai d'Orsay keríté-
sénél megkérdezi a kapus: „Ez
már végre a győzelem, ugye,
nagykövet úr?” „Igen, ez a
győzelem! – feleli Jules
Cambon. – Az emberek úgy ér-
zik, hogy minden véget ért... de
én arra vagyok kíváncsi, ami
most kezdődik.” Tudjuk, mi
kezdődött. Genf. Megalkul a
Népszövetség. Briand a fő par-
tján áll, és elűnődik az állatok
marakodásán. Valahányszor
bedob a vízbe egy karéj kenyé-
ret, egy nagy hatrú igyekszik
elcsemmi az apró kacsák előtt.
„Egyforma erkölcs népek és ál-
latok között – mondja Briand
Loucheurnak, miniszterének. –
Mind a darab kenyér után ro-
hant! De nézze csak a kis kacsa-
kat, összefognak a nagy hatrú
ellen, és végül győznek! Vi-
gasztaló a kis állatok jövőjére
nézve a Népszövetségben!”
Tudjuk, illúzió volt. Azán
München, és ami utána.

Anniól Tabouis asszony ír,
a közelmúlt történelme. Mégis
másképp látjuk ezentúl, mert
életközbe hozta a diplomáci-
át, amely eddig távol állt az
egyszerű embertől. Tabouis
könyvét olvasva bölcsőbbek le-
szünk.

Szenzáció

A háború előtti Mai Nap a
szenzációk újságja volt. Arra
alapozta létét. Az első oldalon
mindig öles betűk rikoltották az
éppen aktuális hírt. Mindig va-
lami borzalmas bűntényt,
amelyről megbörtadt az olvasó.

A lap kora délelőtti jelent meg,
és szeretett letarolni a piacot,
mert nyomában már ott volt a
konkurencia. „Szenzáció! Sen-
záció! A Tükörny utcában gyil-
kosság történt!” – kiáltották a
rikkancsok. Betörés, kéjgyl-
kosság, rablóátamas, ügyemi-
ket hirdettek az öles betűk. A
Mai Nap szenzációi árult. Ab-
ból élt. A lapzártá korán volt,
tiz óra tájban. Az újság nem
úszhatott el. Unalmasnak tetsző
nap volt. A szerkesztő idegesen
dobolt ujjával az asztalon. Se-
hol semmi jó hír. Tartalékban
volt ugyan a Váci úti szövetke-
zei bolt betörésének híre, de ez

Nagybányai anyanyelv, forrongó Párizs

Perrott-Csaba Vilmos művei a Magángyűjtők Galériájában

A műalkotások múzeumi elhe-
lyezése, bemutatása talán a
művészeti érték, kulturális örök-
ség megőrzésének legdemokra-
tikusabb formája. De a mű élve-
zésének, szellemi-érzelmi befog-
adásának nem feltétlenül az
emberi lényeghez legközelebb
álló módja, hiszen eredendően
minden mű a közvetlen emberi
környezettel, más tárgyakkal
szerves egységben létezik. A
legemészetesebb dolog tehát,
hogy a műalkotások birtoklása
iránti vágy az utóbbi években
újra egyre erősebben jelenke-
zik, s ez egyszerre jelenti ko-
moly műgyűjtemények és euró-
pai műív megcélzó műkeres-
kedések kialakulását.

Az utóbbihoz egyre inkább
az is hozzátartozik, hogy a ke-
reskedelmi galéria, aukciós ház
nem egyszerűen képeket akaszt
a falra, de maga is kiállítások
rendezésével igyekszik ráirányí-
tani a figyelmet egy-egy jelen-
tős művészre, elfeledett, vagy
éppen nagyon is az érdeklődés
középpontjába került értékre.
A sor évekkel ezelőtti Aba-
Novák, Partó-tárlatokkal kez-
dődött, s ma alig akad magára
valamit is adó műkereskedő, aki
ne igyekezne izgalmas tárlattal
felhívni magára a figyelmet.
Rippl-Rónai nagy nemzeti
galériabeli kiállításához kapso-
lódott a Ráday, illetve a Mű-
terem Galéria kamaratárlata, a
egyűjtők által egyik legkereset-
tebb festő, Vaszary János
életművéből ad izeltőt a Polgár
Galéria jelenleg is látható be-
mutatása.

Kalapos, szemüveges önarckép, 1930 körül

Az utóbbi időszak aukci-
óinak egyik legtehetőbb szereplő
képe pedig kiemelkedően ma-
gas, héttmillió forintos áron kelt
(1880–1955) is, akinek műve-
iből a Magángyűjtők Galériája
rendezett bemutatót. Népszertű-
szerűsége miatt fontos a tárlat,
sége jellemző, hogy a leg-
jelentősebb két utolsó aukción, a
Kieselbach Galéria, illetve a
Blitz Galéria festményárverésén
az öt évtizedet képviselő mű-
tíz műve került kalapács alá, a

let, tartás rajzolódtik ki, amely
egyrészről különleges helyzet biz-
tosít az alkotónak a huszadik
századi magyar művészet törté-
netében, másrészt azonban mint-
egy modellezi is azt a magatar-
tásmódot, amely egyre inkább
korszerűnek tűnik a jelen
művészeti számára is. Európai-
ság és magyarság, újítani, min-
deni kipróbálni vágyás és a tra-
díciókhoz való kötődés jelle-
mezte egyszerre a festőt, aki
Nagybányáról indult, de *Matisse*
egyik kedves tanítványaként
egészen fiatalon bekerült az újat
kereső párizsi művészkörökbe, a
fauvisták közé. Megérintette a
kubizmus, az expressionizmus,
spanyolországi útján *El Greco*
várza alá került – de sohasem
szakadt el végleg attól a
természettelvűségtől, amely
legelő nagybányai időszakát
jellemezte. „Párizs forrongó
művészetét” sorsdöntőnek érez-
te a maga számára, de – fogal-
mazott évtizedekkel később –
„ma is azt a színskálát érzem a
festészet anyanyelvénél, amit
Kosza és Nagybánya adott.”

E ketűsség érződik a tárlat
legkorábbi képein, a *Hátall álló
fiadon*, a *Kerrészletet piros
titál-on*, s a benne megfogalma-
zódo nyitottság eredménye,
hogy Perrott, akár Párizsban,
akár Kecskeméten, akár önkén-
tes németországi száműzeté-
sében, vissza-visszatérve a már
elcsatolt Nagybányára, vágy éle-
te végén Szentendén dolgozott,
a legkülönbözőbb hatásokat is a
maga képére tudta formálni.

P. Szabó Ernő

Martin György nyomában

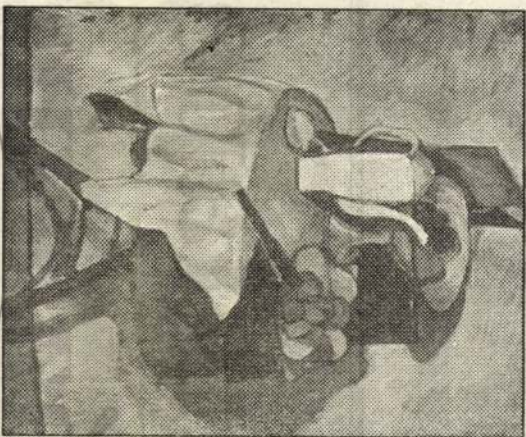
Szilárd Leó
tanulmányi versenv

MŰKINCSEK - ÁRVERÉSEK - GALÉRIÁK

Telefonos licitálás a Műgyűjtők téli aukcióján

Felértékelt értékpapírok

A Műgyűjtők Galériája Aukciós Ház rendszeresen fejleszt, megújítja árveréselt, folyamatosan átvéve a nemzetközi gyakorlatot. Most, ismét kipróbálták valami újat, múlt heti, nagy lélt az aukció folyamán telefonon keresztül is lehetett licitálni.

Perrott Csaba: Csendélet. Licitési ár 380 000 Ft

A tudatos árverészi gyakorlatnak köszönhetően már a „demelegítő képek” – amelyek alacsony áruk miatt meghozták a közönség licitáló kedvét – is igen jó áron keltek el. *Kar-páthy Jenő, Vágó Pál, Hany Gyula, Pállya Celleszin* egy-egy képe magasan a kikiáltási ár fölé került gazdáit. A régi képek gyűjtői igen névös anyagból válogathattak, még a védett képek némelyikéért is heves „csaták” dúltak. Hosszas licitálás után, 220 ezer forintért kelt el *Georg Emanuel Opiz* Borospincében című olajképe (kikiáltási ára 150 ezer forint volt), s ugyancsak magas áron: 75 ezer forintért került gazdáit *Michelangelo Meucci* Foglyok című alkotása (kikiáltási ára 20 ezer forint volt). Az ismeretlen, XVIII-XIX. századi német, angol festők munkái azonban többségükben vissza-maradtak. Szintén nem kelt el az árverés szencziójának behangozott XVI. századi kép sem, amely *Jacopo Empoli* műhelyének alkotása, s a Noé mivisége és kigyúratása címet viseli. A képet 3 millió forintért kínálta a Magyar Nemzeti Galéria egyik kiállításán is szerepelt, úgy tejszik árái túlbecsülték.

Aláhánosan érezhető volt a drágák képek iránti megcsappant érdeklődés. A XIX. századi magyar festők közül csak a kiemelkedő színvonalú alkotásokért fizettek meg a kikiáltási árat megközelítő összeget. *Ligeri Antal* Olasz tengerpart című képe 290 ezer forintot kikiáltási áron, *Barabás Miklós* Olasz táj című akvarall alkotása 150 ezer fo-

amely új tulajdonosának 140 ezer forintot ért meg (kikiáltási ára 40 ezer forint volt). A későbbi korok festőinek alkotásai közül igen keresettek *Polya Thór* alkotásai, akinek *Kertészlet* című munkája a kikiáltási ár közel háromszorosát, 90 ezer forintért fedezett festőművész *Fekvé* akti című képe szintén magas áron, 550 ezer forintért talált gazdáira (kikiáltási ára 450 ezer forint volt). *Csók István* – akti az árverés vezetője *Virág* Judit aukciós színterének hágnak az indulatok. A négy felajánlott tétel mindegyike több százéres nagyságrendű összegért kelt el. Az aukció legmagasabb árái is egy *Csók kép* érte el: a *Phenok egy millió háromszáz ezer* forintos licitési árái 450 ezer forintot indulva érte el. Szintén sikert arattak – ha nem is ilyen kiugró – a *Rippl-Rónai József és Czöbel Béla* képek, s igen jó áron 380 ezer forintért kelt el *Perrott Csaba* *Csendélete* is.

Az aukció a modern festők alkotásainak árverésével zárult. A Műgyűjtők árveréseltnek rendszeres látogatói már túrelmentlenül várják a szokásos *Kádár Béla, Scheiber Hugó*-blokkokat. Kiemelkedő áron, 850 ezer forintért lett új tulajdonosát *Kádár Béla* Társság düsszaki tájon című festménye (kikiáltási ára 300 ezer forint volt), valamint *Scheiber Hugó Kisfű* című vegyes technikával készült képe is. (80 ezer-300 ezer forint).

Igazi csemegetének számítottak az árverés utolsó tételre, hiszen úgynevezett kortárs festők alkotásai kerültek kalapács alá. *Anna Margit, Bálint Endre, Ámos Imre* festményei a kikiáltási ár duplájáért, triplájáért keltek el. **Makay Erika**

Úgy tűnik, mára *Bedő József* papírtérkép-kereskedőnek sikerült végre a történeti értékpapírok, mint műtárgyakat ellogadtani a műgyűjtőkkel. Legutóbbi ez a tükörözi az immár harmadik alkalommal megrendezett történeti értékpapír aukciója, ahol vérteli megbízás alapján – a magas licitációs áruk miatt – egyetlen külföldi gyűjtőnek sem sikerült vásárolnia. A felajánlott 210 tétel még az aukció előtti órákban is megkezdte a közhözbe, talán emek is köszönhető, hogy már az árverés kezdő tételre iránt is nagy volt az érdeklődés.

Nemcsak az értékpapír, de a legutóbbi műtárgy aukciók során is felhívódnak sokan keresik a *Balatonnál kapcsolatos tárgyakat*, régiségeket. Most a *Balaton-Földvár Fűrőd Rt.* által 1994-ben kiadott részvény és a *Balaton Tavi Gőshajózási Rt.* 1889-es részvénye képviselte ezt a gyűjtői témakört. Mindkét részvény rekordárért (1) kelt el 5 ezer, illetve 15 ezer forintot indulva. Szintén divatos téma a bányászat. A *Besztercebányai Bányászati Rt.* 1871. február 12-én megjelentelt részvénye nemcsak témájánál, de régiségénél, rikaágánál fogva is magas árat: nyolcezeröttszáz forintot ért el. (Kikiáltási ára: háromezer-öttszáz forint volt)

Kismesterek olesón

kereskedőcég nem raktárhelyiséget vagy inodát, hanem galériát alakít ki egy belvárosi nagy légrud helyiségben, meg kell jegyeznünk, hogy az alakítás nem volt igazán sikeres.

A *Globe* első képzaukcióján – bár a katalógusban határozott szándékot nyilvánított a cég az iránt, hogy a kispénzű vevőket magához vonzza – felhívó volt a tízezer forint alatti indulóárak

képek között a *Szász Endre* színi-nyomatok keltek el kivétel nélkül, a toltuk megszokott három-ötezer forint között.

A szolid, de megbízható közpénzt *Aba-Novák Vilmos* zépszent *Aba-Novák Vilmos* (Kassalói): rézkarc, lelt.: 7 ezer), *Berkes Antal* (Sokalakos utcajelenet, olaj, vételei megb.: 26 ezer), *Edvi-Ilés Aladár* (Holland kikötőjelenet, olaj-karton, lelt.: 39 ezer), képviselték. Egy nem

mind ez idáig csak numizmatikai árveréseiről ismert *A Globe-Imper Kft.* első képzaukcióját is megantotta november 27-én a Nádor utca öt szám alatt. A volt *Tigris Szálló* épülete ez, egészen különleges szépségű századeljei ház, borányosan lepusztult állapotban. Eddig a *Globe-Imper* érembolgja mlkódott az utcai tizethelyiségben, a közelmúltban azonban sikerült a cégnak megszereznie a szálló volt kocsiszínijét, felújítva ez lett a *Globe Galéria*, kiállító- és árverőcsarnok

mind a katalógusban határozott szándékot nyilvánított a cég az iránt, hogy a kispénzű vevőket magához vonzza – felhívó volt a tízezer forint alatti indulóárak

jos (Nó műteremben, olaj, vászon) egyaránt elérte a negyvennégyezer forintot.

Mindent összevetve egyelőre nem tűnik szerencsésnek a kismesterek és középkategóriájú alkotások egy árverésen való értékesítése. Közrejátszik ebben a mérsékelt sikerben az a tény is, hogy múlt héten volt a Műgyűjtők Galériája, az elkövetkezendő hetekben lesz a Blitz Galéria árverése és több BAV-aukcó. Ezek a régebbi cégek bizonyos nem próbálták volna meg egy

45. könyvárverését.

Hagyományos őszi aukciónk anyagából az alábbiakban adunk ismert.

Különösen gazdag kínálat van régi magyar természettudományi és orvosi művekből.

Két szép *Bibba*: 1660-61, Váradi és 1750-51, Basel.

Jelentős személységek aláírásait tartalmazó *autogramgyűjtemények*, a *Szegehi Fatalek Művészeti*

Kollégiumának kiadványai és emlékre méltók a *Magyar népköltési gyűjtemény* teljes sorozata, valamint a *Magyar népszene* négy eddig megjelent kötetei.

Külön figyelmet érdemel *Szalay-Bartók: A magyar nemzet története* c. megköltöcs munkája, mert egy olyan példányt kínálunk, amelyen nem sokat lehet látni: Erdélyes tétel az árverésnek a 356. sz. alatt szereplő *Tatár-együttemény*.

Minden könyvgyűjtő számára tartogatunk valami izgalmasat!

A Műkincsek rovatot szerkeszti: Hajdú Éva (makay)

A Lára és Lani Rt. központi antikváriuma (1053 Bp., Múzeum krt. 15.)

1993. dec. 10-11-én tartja

Magyar Nemzet

ÖN ÉS...

1993. DECEMBER 4.

város-

ban már hetek óta

izgattottan

mesélték

egymás-

nak a nők: Nina

Ricci-be mutató

lesz az Operában.

A *Wimmer*

Kft.

1996-ig tartó produk-

ciós sorozata keretében

nagy divatházakat mutat

be – elsőként a franciák egyik

legkedveltebb cégét hívta meg.

S eljött a nagy este. Budapest

egyik legszebb épülete kivilágítva,

elegáns fiatal direktorok kalauzolták

az özönlő tömeget és kínálták az ajándék

parfümököt. Kora délután sajtótájékoztá-

tón lehetett megismerni Gerard *Pipart*

urat, a Nina Ricci cég művészeti igazga-

tóját, aki a házat képviselte nálunk a jövő

évi őszi-téli kollekcióval és irányította a

hat francia és tizenöt magyar manóken

próbáját.

Monsieur Pipart szerint a kollekcióról

csak annyit érdemes beszélni, hogy a sze-

zon *uralkodó színe a vörös és a fekete* – a

többit látni kell. Igaza volt. A piros vagy a

fekete térdig erő pezsmabundát a nagyon

finom bőrből való és nagyon magas sarkú

csizmával, vagy a hosszú, karcsúsított, bő

aljú piros kabátot fekete bélséssel, a bőrká-

bátorra ráboruló pelerinszerű csipkegallé-

rokat, a hatalmas, többsoros, kövér hófehér

gyöngyöket, a brokát, csipke, taft estélyi ru-

hákat – amelyekben hercegnőként vonultak

a manókenek – elképzelni nehezen lehet,

ezeket egyszer látni kell.

akik látnak ezt az operaházbeli show-t, az álomszerűen szép ruhákat csodálatos környezetben – szintén egy boldog órát hozott az élmény.

Ha még egy darabig nem sokan fogják nálunk vásárolni ezt a kollekciót, annak csak egy oka lehet – s ezt is a művészeti direktor mondta: „Magyarországon keményebb a tél, mint Párizsban, ezek a ruhák itt talán nem is lennének egészen praktikusak.” Viszont – szintén Pipart úr szerint – nagyon puhára főzik ná-

A sajtótájékoztatót a rendezők és a Nina Ricci cég képviselői, egy óráig a Széchenyi Palotában tartották. A sajtótájékoztatót a rendezők és a Nina Ricci cég képviselői, egy óráig a Széchenyi Palotában tartották.

...A TUDNIVALÓK

Kismesterek olcsón

A Globe első képaucióján feltűnő volt a tízezer forint alatt induló árak sokasága, mérsékelt volt a kínálat minősége is. A közönség feltehetően a megszokott, jobb kínálatra számíthatott, mert a 125 tétel majdnem fele, ötvennégy kép nem talált vevőre. Amit megvásároltak, az is ritkán érte el a kikiáltási ár kétszeresét.

II.
OLDAL

...A SZÓRAKOZÁS

A macska és a kanári

Három táncos: Medveczky Ilona, Szakály György és Nádasdi Mirtill prózai darabban – mi több, rémdrámaiban – egyenrangú prózai szerepét játszanak. Bemutató: december 9. és 10. a Teréz körúti Játékszínházban, a darab rendezője Balázsovits Lajos. A krimináls történet a '20-as évek Amerikájában született, John Willard tollából.

IV.
OLDAL

...A GYEREKEK

Falkaland, a várépítő

Az egyedülálló textilépítő Maurer György szabadalma. A Falkaland nevű játék első változata óriási textildarabokból álló várépítő készlet volt, több mint két és fél méteres dobozokban. Mostanában már sokkal kisebbek az idomok. Öt világcég – köztük a Barbie-kat gyártók – érdeklődik a magyar szabadalom iránt.

VII.
OLDAL

...AZ EGÉSZSÉG

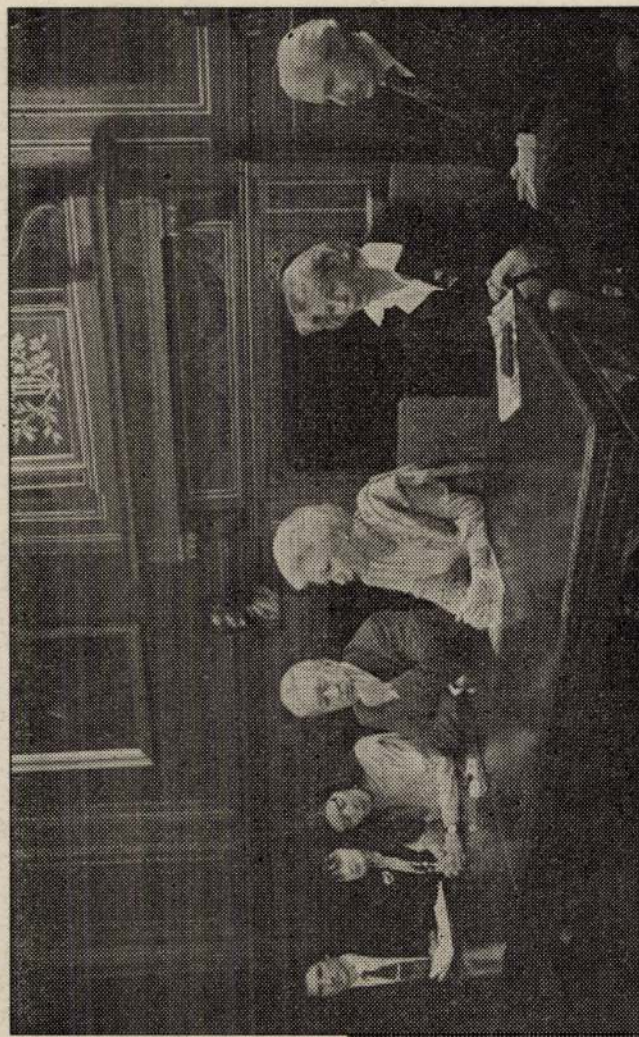
Szemünk világa

Új sorozatunkban dr. Juhos Piroska, a Heim Pál Gyermekkorház szemészeti osztályának vezetője ad tanácsokat a szembetegségek kezeléséről, szemészeti problémákról. Az első részben arról beszél: hogyan alakul ki a látás az újszülötteknél, a csecsemők és kisgyerekek látási rendellenességeit hogyan lehet megállapítani.

VIII.
OLDAL

Először Budapesten, az Operaház színpadán

a Nina Ricci

A sajtótájékoztatót a rendezők és a Nina Ricci cég képviselői, egy óráig a Széchenyi Palotában tartották.

A H Ó N A P M Ú T Á R G Y A

1989. február

PERLROTT-CSABA VILMOS

FÉL AKT

paszta

41 x 23 cm

PERLROTT-CSABA VILMOS

Békéscsaba, 1880 – Bp. 1955

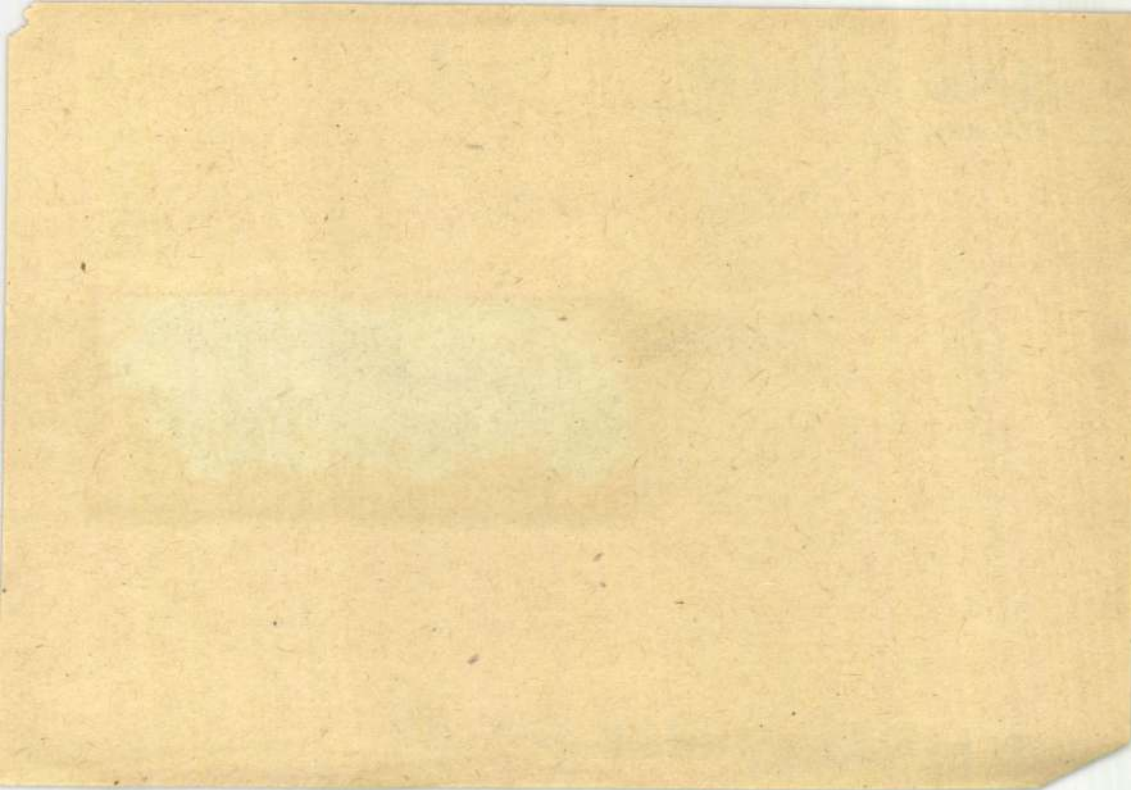
Tanulmányait Budapesten, Nagybányán, Kecskeméten és Párizsban végezte. Sokáig volt H. Matisse tanítványa. A francia Fauves és a kubizmus hatása alatt főképp rajzokban analitikus, formabontó kísérletekkel kezdte művészi pályáját, majd spanyolországi tanulmányútján Greco hatott rá. Később a posztimpressionista stílushoz kapcsolódott, igen kedvelte a többfigurás enterióbe helyezett aktos kompozíciókat. Művészetében ötvözni akarta a francia Fauves, az expresszionizmus és a magyar tradíció formajegyeit.

Perlrott-Csaba Vilmos festő és grafikus, modern festészetünk egyik úttörője 1880-ban Békéscsabán született. Apja órdmester volt Csabán, műhelye az akkori Ferenc József téren volt. A családi tradícióhoz híven, fiát is órdmesternek adta, ő azonban színész, majd később festő akart lenni.

Stúdiumait Nagybányán Réti Istvánnál kezdte, majd Párizs követte, ahol Matisse első növendékei közé tartozott. 1907-ben szerepelt először festményével a párizsi Salon d'Automne-ban. Városképeinek, csendéleteinek, enteriójének szokatlan színvilága már ekkor szembeütő volt képein. Időszakonként hazatérve, s a két világháború között leggyakrabban a KÜT (Képzőművészek Új Társasága) és a Tamás-galéria tárlatain szerepelt, de Békéscsabán is többször bemutatott műveit. A felszabadulás utáni kiállításokon találkozhatott műveivel a közönség. 1947-ben gyűjteményes kiállítása volt az Ernst Múzeumban.

Békéscsabához élete végéig hű maradt, ragaszkodását azal is kifejezésre kívánta juttatni, hogy műveit és kortársi gyűjteményét felajánlotta szülővárosának, melynek akkori vezetői ezt a gesztust csak fanyalagva fogadták, s addig késlekedtek a kedvező választással, míg 1955 január utolsó napjaiban megkönnyebbülten vették tudomásul, döntött a halál helyettük. A mester pár nappal élete 75-dik esztendejének betöltése előtt meghalt.

Emlékét őrzik művei. Szép számmal Békéscsabán is magángyűjtőknél, közgyűjteményben egyaránt. Özege még él, a hagyaték töredékei még talán megszereshetők.

Csaba Vilmos.

Perrott

* Magyar festő kiállítása Zürichben. A magyar modern festőgárda egyik tehetséges tagja, Csaba Vilmos gyűjteményes kiállítást rendezett Zürichben. A Galerie Aktuaryus helyiségeiben levő kiállítást a vasárnapi megnyitó alkalmából nagyszámu műértő tekintette meg.

Magyarország, 1928. jan. 10.

Perrott Csaba Vilmos

A 70 éves Perrott-Csaba Vilmos kiliktetése. Perrott-Csaba Vilmos festőművésznek 70. születésnapja alkalmából a Kultuszminiszter képviseletében Écskai László államtitkár nyújtja át a Pro Arte emlékérmel.

Magyar Nemzet

1949. febr. 8.

Teichmeyer's war epithel

Lesen

1915 in ok

Soll 2

lleggera. Bronzo. Compr. Lo stato.
ascita di Venere. Bronzo.
di Kozma Miklós / Ministro delle Intern
na. Bronzo. Compr. Ministero dell'Industr
lla. Bronzo. Compr. Ministero degli Affa
Giovanni Battista. Pietra. Il municipio
; Testa di bambino. Bronzo. Compr:
apest.
"Galletto". Bronzo. Compr: Il Ministro
Pubblica Istruzione.
Vittorio Emanuele III." Bronzo. Compr:
Difesa Nazionale.
na. Marino. Compr: Principessa Colonna.
"Immen vitae". Bronzo. Compr: Museo Naz.
Medaglia per la Vittoria. Bronzo.
azionale dello Sport.
key". Bronzo. Compr: Consiglio Nazionale
scennale della Rivoluzione ascista".
istero degli affari esteri.
S. S. Pio XI. Bronzo. Compr: Ministero
di.
S. Francesco di Assisi. Compr: Lo stato.
La predica di San Francesco. ""
essione nella laguna. Compr: Ministero
di.
a". Compr: Casa Editrice "Franklin".
tratto. Compr: Lo stato.
omi d'oro. Compr: Lo stato.
: Conversione. Compr: Banca Nazionale.
3gio. Compr: Il Municipio di Budapest.
re morba. XXX
" "" "" "" ""
" "" "" "" ""
na.

11558 VOM RA 1344

Perrott Csaba Vilmos

Legszorgalmasabb kiállítóink egyike Perrott-Csaba Vilmos, akinek gyűjteményei hol a Felvidék, hol Németország városaiban bukkannak s nyilván itt élesítette ki legjobb fegyverét, a színt. Március utolsó hetében a Tamás-Galeriában volt látható mintegy kéttucat festménye, túlnyomórészt tempera, amely anyag kezesen símul céljaihoz. Csendélet a túlnyomó részük, köztük néhány, amelyeken az ablakon át tömören megfestett tájkép is látszik háttér gyanánt, Két barna félakján legjobban látni, hogyan sáfárkodik a színnel: hideg kékeszürke a háttér, meleg a test. Ezt a kontrasztot többnyire megtaláljuk mástárgyú képein is, értékesen felhasználva a színek élénkségének fokozására. Miután régibb, geometrizáló formaadásiól most már eltért, valóban festőivé váltak képei. Két apró szobor is volt ezen a kiállításon, mutatóba Csáky József párizsi műhelyéből, Elsősorban ódon néprajzi vonások tűnnek fel rajtuk, amelyeknek nyomatékot ad a régies frontális beállítás.

Lyka Károly Arónika "1"

MAGYAR MŰVÉSZET

1929. 1698.

KÉPZŐMŰVÉSZET

Perrott-Csaba Vilmos

alatt Nagytétényig áll. Egyébként a Dunna magyar szakaszán Komáromnál a vizállás igen magas, 665 cm. Szobtól Paksig jó közepes vizállás mellett nyengén árad, míg Baja és Mohács között apad. Budapest alatt a jég Adonyig zajlik, Dunapentele és Dunaföldvár között áll, Paksnál és Mohácsnál zajlik.

Az egyik hajózási vállalathoz fordultunk ezzel a kérdéssel, hogy mikorra várják a dunai hajózás megindulását.

— Egészen pontosan még nem tudjuk megmondani — hangzott a válasz —, de valószínűnek lehet tartani, hogy három. Lealkásóbb négy hét múlva. Addigra a Duna mellékfolyóin is folyik a jég.

Perrott-Csaba Vilmos kiállítása. A Tamás-Galéria legfrissebb kiállítása, Perrott-Csaba Vilmos, régi harcos. Sokáig ő volt a Páris felől fujo új szelek első megérzője, felfogója és továbbadója. Nagybanya berkeiben, ahonnan művészetével elindult, a „neo“ nevé rémnek első és legállhatatosabb képviselője volt. A „neo“ a természethoz áhitatosan ragaszkodó nagybányai művészet szótárában a természettől való eltrugaszkodás törekvéseit jelentette, pontosabban: a természetnek önkényeskedő ábrázolását, vagy még pontosabban: torzító előadását. Sokféle változatra emléksztünk Perrott-Csaba festői stílusának, benne Páris és Berlin sok mindenfélé

MS. A. 1. 1. 1. 1. 1.

Faint, illegible text covering the main body of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

számokból, s mivel ezeket nem kapta meg, újabb sürgető levelet küldött, hogy végre birtokában tudhassa a számára oly fontos reprodukciókat.³

Tihanyt mindig inkább a kortárs művészet érdekelte, az élő, még alakítható, versenyben legyőzhető izmusok. A korai levelek között találunk még egy *Gulácsy Lajos*hoz írott képlapot is,⁴ de Gulácsyval még annak betegsége előtt megszaktadt kapcsolata. Gulácsy csupán addig tartozott baráti körbe, amíg művészete a Nyolcokéhoz kapcsolhatónak tűnt. Gulácsy más utat választva és talán a nem sokkal később ráört betegsége következtében is eltávolodott a Nyolcok tagjaitól. Nem így *Lesznai Anna*, aki a Nyolcok meghívott vendége volt az első kiállításán. Vele Tihanyi még az emigrációban is tartotta a kapcsolatot. Mihályi Ödönhoz írott leveleiben Tihanyi többször is utalt rá, jelezte, hogy leveleztek és találkoztak is Berlinben.⁵ Lesznai Varró Istvánhoz írott visszaemlékezésében meg is emlékezett Tihanyiról, de sajnos csak a Nyolcok művészetét jelentette meg, adaléku szolgálya az első kiállítás fogadtatásához.⁶

Tihanyi baráti körét már itthon is azok a művészek alkották, akik a *Nyolcok* csoportját létrehozták. Később az aktivista művészekkel is együtt emlégettek, de velük sosem állt szorosabb baráti viszonyban. Közülük Schadt János, az etikai hozzáállása miatt mesterét is benne látta, de Tihanyi már Magyarországon a 10-es évek végéhez közeledve, úgy érezte egyre inkább egyedül kell megküzdenie az érvényesülésért, átlépve pedig az országhatárt ösztönösen érezte, hogy előbb-utóbb szakítania is kell a magyar művészettel. Azt ugyan bizonyára sejtette, hogy még évekig nem fog tudni elszakadni a magyar festőtől, de talán nem is akart, hiszen a mindennapok problémáinak megoldásában szüksége volt rájuk. De úgy tűnik, az már nem volt elképzelhető számára, hogy velük vállvetve harcoljon céljáért. Ennek lehetetlenségéről hamarosan meg is kellett bizonyosodnia, hiszen Bécsben a MA-körrel kiéleződtek nézetkülönbségei. Berlinben pedig régi Nyolcok-beli barátival és az emigrációban megismert festőkkel támadtak vitái. A művészeti viták a személyes kapcsolatok meglazulását is magukkal hozták, az már elsősorban Tihanyi személyiségének volt köszönhető, hogy nem fájultak el.

Mivel Tihanyi leveleiből kifejtette az elismerések nyugtázását, csak ezeket az „összeszerdüléseket” tudtuk nyomomonkövetni. A Nyolcok művészei közül Berény Róbert, Kemstok Károly és Czöbel Béla emigráltak vele együtt. Pór Bertalan ugyancsak, de ő orvos feleségének köszönhetően nem Bécsbe és Berlinbe, hanem a Zólyom közelében lévő Sliacra. Tihanyi velük lévén a legszorosabb kapcsolatban, őket említette leggyakrabban leveleiben. Bár *Pór Bertalan* nevére bukkantunk legelőször, róla tudhatunk meg a legkevesebbet. „Pór régi legbizalmasabb barátaim közül való” — írta Tihanyi, de sem magáról a festőről, sem arról, hogy egyáltalán dolgozik-e, nem tudott semmit.⁷ Pór „a szlovenszói és lengyelországi erdők mélyére vonult vissza”,⁸ felesége ott volt fiúorvos. Amikor Hevesy Iván a Független Szemle ügyében Tihanyhoz fordult, az csak ezt válaszolhatta: „Pór felől 1/2 év óta nincs hírem. Nem ír. Szlovákiában van valahol.”⁹ Aztán hamarosan sikerült megtudnia a címét, amit közölt is Hevesyvel.¹⁰ Később Pór is Berlinbe került, de Tihanyi csupán a megérkezést regisztrálta és egy nagyváradi meghívást emlegetett, ahová őt, Pórt és Berényt hívták.¹¹

Czöbelt és *Berényt* Hevesy kérésére megpróbálta rábírni, hogy műveiket adják át reprodukálásra a Független Szemlének. Mivel Hevesy nem ajánlhatott fel semmilyen költségtérítést, sőt még ő kért anyagi segítséget, a festők ezt elutasították. Berényvel és Czöbellel ellentétben Tihanyi hajlott volna a kérés teljesítésére, de így ő is inkább visszalépett. Hevesynek a fejleményeket így magyarázta: „Nem kis fáradtságomba került képeket kapni és Czöbelt arra nem tudtam rábeszélni, hogy a diaporatívokra szánt 160 krt. is adja. Be-

rény is magáévá tette Czöbelnek azt az elvét, hogy ez az ügy neki nem érdeke. Én is osztom ezt a nézetet, bár némi kajánságnak vélheti. Magamban én sem küldhetek így pénzt. Ha nem tudja előteremteni, vagy elhalasztja, vagy más célra használja fel a képeket. A küldött képekben kívül *Ferenczy Béni* szobrász ígérte meg, hogy ő is fog 2 forót küldeni. *Péri László*, akivel megismerkednie nagyon érdemes volna, sajnos nem küldhet ezidőszent, mert nincs fényképe”.¹² Péritől még többször is megemlékezett, Hevesynek már korábbi leveleiben is figyelmebe ajánlotta új kollégáját: „Újat, akit ajánlhatnék; ezt nem veszem a bőrtömre, (nem a lelkiismeretemre!) Egyet, mert ezt jól ismerem, nagyon ajánlanék: *Péri László*, aki nek most van kiállítása a Saurban, de ennek még mindig nincs fényképe”.¹³ Péritől többször írta leveleiben, hogy nyomorog, okvetlen megérdemelné a fölkarolást. Bár neki magának se ment jól, s ezért hiába érezte kötelességének anyagilag is támogatni a festőt, csak annyit tehetett, hogy megpróbálta mozgósítani kapcsolatait. Mihályihoz kétszer is ilyen jellegű kéréssel fordult.¹⁴

Visszatérve Czöbelre és Berényre, meg kell állapítanunk, hogy Tihanyi igen szűkszavúnak bizonyul, ha rátámaszkodva információkhoz szeretnénk jutni velük kapcsolatban. *Czöbelt* a már idézetten kívül nem is említi, csupán egy közös fényképet ismerjük,¹⁵ és a kiállításokat tudjuk nyomon követni, ahol együtt szerepeltek. A Nyolcok közül legtöbbször vele maradt kapcsolatban, az ő művészetét érezte leginkább a magáéhoz közelinek.

Berényről — aki az egyik legelső méltatója volt Tihanyi bécsi kiállításának¹⁶ — tudjuk, hogy ugyanabban a házban bérelt műtermet Berlinben, ahol ő, mégsem avat be bennünket a közös eseményekbe. Említette ugyan Berény későbbi bécsi útját, de a részleteket nem tartotta fontosnak közölni.¹⁷ Déry Tibor kettejük viszonyát, a köztük lévő zsörtölődős hangulatot így idézi fel: „És emlékszem egy gúnyos megjegyzésére, hogy Berény ajtaján volt egy névtábla, hogy: Robert Berény Kunstmahler: és ez sehogysem tetszett Tihanyinak. — Kunstmahler — mi az? — mondta”.¹⁸ Tihanyi sorai hasonló hangot ütnek meg, amikor 1924-ben Párizsból visszatérve Böllönit Berény egyik írásáról tudósítja: „Berény egy új lapban G. (Gestaltung — a szerző megj.) egy sort bigyzsített oda; kblül: az összes neurozisosok a művészetben kiélték magukat és ezért vége az izmusoknak”. Csakis ennyit állapított ki!¹⁹ Ez a megjegyzés indulatokat váltott ki Tihanyiból, azonnal a részéről elutasított pszichoanalízist juttatva eszébe. Így összegezte mondandóját: „Hasonló bárgyúságokat olvashat is, hallhat itt az ember óránként. Freud-nak 10 kötetes bőrbé kötött műveit jelentik meg. 100-120 oldalon folyik egy 5 éves kishú analízise: hogy mit csinált a (...) closetban? Kivel és mikor szeret oda menni és hogy ilyenkor mi izgatja? stb. és mindez bőrbé kötve! Csuda ha a kis férleg megnöve sadista lesz a fejlett sexualanalitika újabb öröme. Ha ilyeneket olvasok, nyugodt szívvel és elmével gondolok a libidóra, mely az emberiséget legközelebb nyakon fogja önteni. Egy másik analitikus kifejtette előttem George Groszról, hogy csupán bennük és belőlük lett, él és alkothat, sőt az egész forradalmi világnézet se más mint Freudizmus; helden — valer — sexual-complexum.”²⁰ Berényről mások is említték, hogy a pszichoanalízis vonzotta,²¹ ezért is azonosított Tihanyi szemében mondata a pszichoanalitikusok jelszavaival. Ekkor még csak azért kritizálta őt, mert Freudban hitt, ha viszont Berény is bekerült volna a párizsi művészvilágba és a szűrrealizmushoz lökte volna Freud tisztelgete, könnyen egymás ellenfeleivé is válhattak volna. Ez azonban így nem következett be, maradtak barátok, akiknek természetesen nem mindenben kellett egyetértenniük. Berény nekológiaiban tisztes emléket állított Tihanyinak, amiben ugyan csak érezhette, hogy művészeti ellentétek merültek fel kettőjük között, de nem hagyta

figyelmen kívül Tihanyi érdemeit sem, sőt még arról az absztrakt művészetéről is hangoztatta Tihanyit ismerve, hogy értékek bújnak meg benne, ami tőle igen távol állt.

Az említett Nyolcak-tagok közül sem Pór, sem Czobel, sem Berény művészetéről Tihanyi nem ejtett szót. Egyedül *Kernstok Károly* az, akinek emigrációs festészetére többször is kitért. Ezek is csak itt-ott elejtett szavak, de összeáll belőlük a kép. Az emigrációba került Kernstok ugyanúgy érzekelte a körülötte folyó eseményeket, mint Tihanyi, és ugyanazokkal a gondokkal is kellett megküzdenie. Magyarországról írott sorai vagy Berlint ismertető leírásai akár Tihanyié is lehetnének.²² A művészetet azonban másként ítélték meg. Kernstok nem fordult el az absztrakt művészet irányába, számára a neoklasszicizmus mutatott kövendő példát. Tihanyi ezt viszont megvetette, mint ahogy bizonyára Kernstok is az absztrakt művészetet. Kernstok természetesen az Ingres-t követő Picassót isteníttette és véleményét Tihanyi előtt sem hallgatta el. „Kernstok szerint gyönyörű az új művészet és még gyönyörűbbnél is gyönyörűbb, ahogyan fest a Picasso. Az egyik impotens örül a másiknak – írta Tihanyi Bölönit értesítve.²³ Mivel Kernstok újabb művei is Picassóval álltak rokonságban, azokat is giccsnek minősítette.²⁴ Ugyanakkor a jó viszony a nézetkülönbségek ellenére is végig fennmaradt, nem tudunk róla, hogy a vita szakításhoz vezetett volna.

Márfy Ödön nem tartozott az emigránsok közé, mégis előfordul neve Tihanyi írásaiban. Márfyval itthon szoros volt a kapcsolata, ugyanabban a Dráva utcai épületben bérelt műtermet is. Tudjuk, Ady Veres Pálné utcai lakásának falán is jól megfértek együtt festményei. De ugyanakkor örökös volt köztük a civódás, különösen a háború óta. Bár 1919-ben Kernstok és Berény kiszabadításában Márfy járt közbe, az otthonmaradással Tihanyi szemében elvesztett. Tihanyi Bölönivel értett egyet, aki így jellemezte a 20-as évek magyar művészeti életét: „Budapest főleg azoknak a szélhámosoknak (művészek) van keletük, akik a szélhámosok egy másik rétegével (amatőrök) elhítetik, hogy művészek: szemfényvesztés ez, mint az egész magyar élet.”²⁵ A Periszkóp című folyóirat szerkesztésében aktívan részt vevő Tihanyi tanácsokat adott Szántó Györgynek az illusztrációs anyagot illetően. Szántó válaszelelőből tudhatjuk meg, hogy Márfyval kikkel együtt sorolta be a Bölöni-féle képbe. „Kérem, írja meg, hogy milyen magyar piktor engedélyez, mert Márfy, Csabát és Uitzot már elintézte, csakúgy, mint Krivátsyt” – sorolta aggodva a szerkesztő.²⁶

Perrott Csaba Vilmos ítélete Tihanyi leveleiben is megfogalmazódik. Mihályinak írt arról, hogy a Perrott-házaspár is Berlinben él, de „nagyon unalmas, nem szeretem embereket”-nek tartva őket nem járt össze velük. Nem tudjuk, Nagybanán mit írt volna Perlottról, amikor a rokon törekvések összefűzték őket, de itt közölte, hogy „Nem sokat érdekelnek Csaba és köre munkái” és folytatta *Kmetty János* jellemzésével: „Kmetty jó emberem és mégse tudok elfogultság nélkül reá sem sok jó szót vesztegetni. Kállainál egy ízben láttam egy tavalyi csendéletének reprodukcióját. Ez elég jó volt tőle. Ezt a hatást sajnos ő soha se fogja túllépni.”²⁷

Uitzra egyik Mihályhoz írott levelében tért ki részletesen. A Szántó György által említett „elintézt” ezekből a Bölöniével szinte azonos sorokból érthetjük meg. „Uitz B. módjára azt a trágyát aminek ő a legalsó levét egészen Foujitaig és Utrillóig, lecsapolva képzeli átmenteni a proletár kultúrába, nem lehet tisztességes feladat. Uitz mint sejtettem, fogalmakkal sincs tisztában, még kevésbé a már elintézt csak festői értékekkel. Őrült zavar, utánzó kapkodás, és tehetségtelenség van a dolgaiban, amit tehetséges szájhóskódése révén mint proli-művészetet propagál és evvel tömi a nálánál csöppet sem különb, a festészet fogalmával még álmlában sem értékelő párt és (...) embereket. Ő azért mert freskót akart festeni a proletárnak és nevek nyomait hihetetlenül iskolás Chagallost sőt Foujitas 'compositiókban'

Majoros Valéria

TIHANYI LAJOS FESTŐKORTÁRSAIRÓL I. A MAGYAROK

Tihanyi Lajos miután tizenegy éves korában elvesztette hallását s realizálta, hogy e hátránya következtében csakis mint festő teljesítheti ki önmagát, a pár év Iparrajziskolai tanulmány és esti tanfolyam után Nagybányáról indult. Itt a művésztelepen, a Czobel Béla köré csoportosuló neosok között találta meg azt a művészi stílust, amiből később továbblépve a rá oly jellemző Tihanyi-oeuvre megszületett. A Nyolcak-periódusban talált leginkább magára, tájépe, aktjai és csendéletei, de különösen portréművészete méltán érdemelte ki a kritikusok elismerését. Első nagy gyűjteményes kiállítását Kassák Lajosnál, a Ma kiállítás-terében rendezte és ezért gyakran az aktivizmus művészei közé is besorolják. A Tanácsköztársaság napjai alatt tevékeny részt vállalt a gyakorlati munkából is, emiatt 1919 őszén emigrációba kényszerült. Bécs után Berlinbe, majd onnan Párizsba került, ahol 19 év emigráció után, 1938 júniusában hunyt el. Külföldön igen nehéz harcot kellett vívnia az elismerésért és a megélhetésért, de a nehézségek ellenére is kitartott sajátos élet- és művészeti filozófiája mellett és úgy döntött, hogy számára az emigráció a helyes út. A majd két évtized alatt művészi stílusa is megváltozott, a 20-as évek második felére absztrakt festővé vált és az is maradt haláláig.

Halála óta már fél évszázadnál is hosszabb idő telt el, gazdag írásos hagyatéka mégis maig ismeretlen a nagyközönség előtt. Ez a hagyatéka elsősorban levelekből, tanulmányokból ill. tanulmánytörvényekből, szépirodalmi jellegű írásokból és a süket festő mindennapos kommunikációs feljegyzéseiből áll. Az anyag nagyobb részét ma már közgyűjteményeink őrzik – így elsősorban a Petőfi Irodalmi Múzeum, az MTA Kézirattára, az MTA Művészettörténeti Kutató Intézet Adattára, az Országos Széchényi Könyvtár Kézirattára és a Magyar Nemzeti Galéria Adattára – kisebb része pedig ma Londonban és Párizsban található a Tihanyi barátok örökösainél, magángyűjtőknél.

Ez a két részletben közlendő tanulmány arra vállalkozik, hogy a Tihanyi-kéziratokból összegyűjtse mindazokat a megjegyzéseket, értékeléseket, információkat, amik a festő kortársakra – a magyarokra és az egyetemes művészet képviselőire – vonatkoznak. Tihanyi 1919–1938 között írott leveleiből indul ki, de amennyiben szükség volt rá, visszanyúl korábbi levelekhez is és az értelmezésekhez fölhasználja az érintettek emlékezéseit, Tihanyira vonatkozó írásait is.

* * *

Tihanyi azokról a magyar művészekről sosem tett említést, akiket tisztelt, vagy akik meghatózhattak művészetét, akiket mestereiként ismerhetett volna el. Egyetlen kivétel akad csak, *Csontváry Koszika Tivadar*, akit ugyan nem ilyen indíttatás folytán említett, de akiről szinte tanítványi tisztelettel írt. A Hevesy Iván által küldött Fügetlen Szemle erősítette meg Csontváry tiszteletében, az abban megjelent Lehel Ferenc tanulmány és a közölt reprodukciók ébresztették rá, hogy – mint ahogy Henri Rousseau képeit nagyra kell tartania – elismeréssel kell adóznia Csontváry festészetének is.¹ Dicsérve a Fügetlen Szemlé, így folytatja az elismerő sorokat: „A Csontváry képeknek különösen örültem. Nekem régi ismerősök. Bízom, hogy napvilágra kerülnek még jó helyen.”² Kérte Hevesyt, küldjön neki ezekből a

37. KASSÁK L.: Tihanyi. Munka, 1938/62., 2146. p.

38. UITZ B.: Az orosz művészet helyzete. Egy-
ség, 1922/2. KASSÁK L.: Válasz sokfelé és AL-
LÁSPONT. MA, 1922. aug. RÉVAY J.: Az Egy-
ség

útja és munkaprogramja. Egy-
ség, 1922/3.

39. Tihanyi levele Mihályhoz, Paris, 1925. jún.
10., i. m.

40. Arad, 1925. jún. 17. i. m.

41. Arad, 1925. jún. 24. MNG 18827/73.41.

Valéria Majoros: Über die Maler-Zeitgenossen von Lajos Tihanyi, I. Die Ungarn

Der Name von Lajos Tihanyi ist in der ungarischen Kunst nicht unbekannt. Man weiß über ihn, daß er – nachdem er mit elf Jahren sein Gehör verloren hatte – beschloß, Maler zu werden, da er sich bei dieser Behinderung nur in diesem Beruf entfalten konnte. Er lernte einige Jahre an der Schule für angewandte Kunst und in Abendkursen. Seine künstlerische Laufbahn begann in Frauenbach (ung. Nagybánya). In der dortigen Künstlersiedlung, unter den Neo-Malern, die sich um Béla Czöbel scharten, fand er den künstlerischen Stil, aus dem er ausgehend und ihn später überwindend die so charakteristische Tihanyi-Kunst schuf. Besonders in der Periode der Acht fand er sich; seine Landschaftsbilder, Akten und Stilleben, vor allem aber seine Portraikunst fanden bei den Kritikern verdienterweise Anerkennung. Seine erste Sammelausstellung wurde bei Lajos Kassák im Ausstellungsraum der Zeitschrift Ma veranstaltet, weshalb er oft auch zu den Künstlern des Aktivismus hinzugezählt wird. Während der Tage der Räterepublik nahm er auch an der praktischen Arbeit einen aktiven Anteil, so mußte er im Herbst 1919 emigrieren. Zunächst ging er nach Wien, von dort nach Berlin und später nach Paris, wo er nach 19 Jahre während der Emigration im Juni 1938 verstarb.

Im Ausland mußte er schwer um die Anerkennung, genauso aber auch um den Lebensunterhalt kämpfen. Trotz aller Schwierigkeiten beharrte er jedoch bei seiner Lebens- und Kunstphilosophie. Während der beinahe zwei Jahrzehnte der Emigration änderte sich auch sein künstlerischer Stil, bis zur zweiten Hälfte der 20er Jahre wurde er abstrakter Maler und blieb es auch bis zu seinem Tode.

Seit seinem Ableben ist schon mehr als ein halbes Jahrhundert vergangen, aber sein reicher Nachlaß blieb der Öffentlichkeit bis heute unbekannt. Dieser Nachlaß besteht – abgesehen natürlich von den schon früher ausgestellten Gemälden und Zeichnungen – vor allem aus Briefen, Studien bzw. Studienfragmenten, Schriften belletristischer Art und den kommunikativen Alltagsaufzeichnungen des tauben Malers. Der größere Teil des Materials wird heute schon in den ungarischen öffentlichen Sammlungen, in erster Linie im Petöfi Literarischen Museum, im Manuskriptenarchiv der Ungarischen Akademie der Wissenschaften (UAW), in der Belegsammlung der kunsthistorischen Forschungsgruppe der UAW, im Manuskriptenarchiv der Széchenyi Nationalbibliothek und in der Belegsammlung der Ungarischen Nationalgalerie aufbewahrt, und der kleinere Teil ist in London und Paris bei den Erben der Freunde von Tihanyi sowie bei Privatsammlern zu finden.

Diese Studie stellte sich die Aufgabe, aus den Manuskripten von Tihanyi all die Bemerkungen, Einschätzungen und Informationen zu sammeln, die seine ungarischen Maler-Zeitgenossen betreffen. Das Ausgangsmaterial stellten Tihanyis zwischen 1919 und 1938 geschriebenen Briefe dar, wenn es aber notwendig war, wurde auch auf die früheren Briefe zurückgegriffen und zu der Auslegung auch die Tihanyi betreffenden Erinnerungen und Schriften der erwähnten Personen benutzt. Das reiche Material ge-
währt – darüber hinaus, daß es die Kunst von Lajos Tihanyi verständlicher macht – auch in das künstlerische Leben des Budapest der 10er Jahre und des Berlin sowie Paris der 20er Jahre Einblick. Tihanyi zeichnet seinen Lesern unabsichtlich ein Zeitbild auf. Er befaßt sich in seinen Schriften vor allem mit der Gruppe der Acht, behandelt ihre Kunst und die der ihnen Nahestehenden und erschließt auch die Gründe für die Auflösung der Gruppe. Er führt seine Meinung über die aktivistische Kunst aus, beschäftigt sich besonders viel mit Lajos Kassáks Wirken in Wien. Er veranschaulicht treu die Bodenlosigkeit der Maler in der Emigration und ihren harten Kampf darum, sich unter den veränderten Verhältnissen durchzusetzen. Er zeigt ferner auch auf, wie sehr diese zur Emigration gezwungenen Künstler an ihrem Vaterland hängen.

JEGYZETEK

1. Független Szemle, 1921/11, 384-395. (4 Csontváry kép reprodukciójával) és 1921/12, 442-452. (3 reprodukcióval).
2. Tihanyi levele Hevesy Ivánhoz. Berlin, 1922. jan. 1. MTA Kéziratár, Ms 4512/175.
3. Tihanyi levele Hevesy Ivánhoz. Berlin, 1922. febr. 11. MTA Kéziratár, Ms 4512/176.
4. Tihanyi képeslap Gulácsy Lajoshoz. München, 1908. máj. 13. Széki Kéziratár, Fond 124/168.
5. Tihanyi levelei Bölönhez. Berlin, 1923. jún. 18. és jún. 25. PIM V 4132/349/2 és 4132/349/4.
6. Lesznai Anna levele Varró Istvánhoz. New York, PIM V 3670 (54): „Barátaimmal drukoltam és boldog és büszke voltam, hogy bár nem voltam tagja a Nyolcak csoportjának, felkértek arra, hogy velük állítsam ki hímezésemet. A közönség váratlan számban özönlött a Nemzeti Szalonba. Ez nagyon felbátorított a kiállításra, mert többnyire szépet hallottam a látogatóktól. Emlékszem, hogy mind jó hangulatba kerültem a sok bókától és egy csoportba verődve beszélgettünk a terem közepén. Akkor lépett közénk a kedves és tehetséges süketnéma Tihanyi és furcsa, kissé torz nevetésével elmondta nekünk, hogy ő, a süket milyen véleményeket olvasott le a látogatók ajkáról. Rámutatott az egyik piktorra: Terólad azt beszélék, hogy biztosan megőrültél, hogy ilyeneket mersz festened. Rólad – folytatta egy másik kollégához fordulva – róviden azt mondják, hogy hülye vagy. Egy harmadikhoz fordult: A te képeidről mindenki azt mondja, hogy szörnyű tákolmányok és nem értik, hogy a rendőrség nem lép közbe és tűri az ilyen botrányt. És így tovább, mindenkinhez volt egy jó szava. Persze az sem volt szebb, amit saját festményeiről hallott és azt is elűsögölte nekünk. Képzheted, hogy milyen hatást gyakorolt mindezekre az az elbeszélés, hanem a jelenet mégis olyan komikus volt, hogy mindannyian nevetünk.”
7. Tihanyi levele Mihályi Ödönhez. Berlin, 1921. márc. 27. PIM V 2293/189/9.
8. Bölöni Gy.: Képek, melyek sok mindennél beszélnek. Párizs, 1930. In: Bölöni: Képek között. Bp., 1967, 510.
9. Tihanyi levele Hevesyhez. Berlin, 1922. jan. 1. i. m.
10. Tihanyi levele Hevesyhez. Berlin, 1922. márc. 15. MTA Kéziratár Ms 4512/177.
11. Tihanyi levele Bölönhez. Berlin, 1923. okt. 15. PIM V 4132/349/5.
12. Tihanyi levele Hevesyhez. Berlin, 1922. márc. 15. i. m.
13. Tihanyi levele Hevesyhez. Berlin, 1922. febr. 22. MTA Kéziratár Ms 4512/176.
14. Tihanyi levelei Mihályihoz. Berlin, 1922. máj. 27. PIM V 2293/189/20 és 1922. jún. 10. 2293/189/21.
15. MKCs 11/437/a. A fényképen egy asztalnál üve iszogatnak. A képen sem dátum, sem más jelzet nincs.
16. BERÉNYI R.: Tihanyi Lajos. Bécsi Magyar Újság, 1920. márc. 28., 5.
17. Tihanyi levele Bölönhez. Berlin, 1923. jún. 18. i. m.
18. Fodor Ilona és Passuth Krisztina interjúja Déry Tiborral, 1974 május. MKCs-C-1-117/107.
19. Tihanyi levele Bölönhez. Berlin, 1924. jún. 14. PIM V 4132/349/9.
20. U. o.
21. Rónay László így ír Tersánszkyról idézve nekik egyik apostola és onvostársa: „Nem is tőle hallott először a pszichoanalízisről, hanem Berényi Róberttől, aki összefoglalólag ismertette vele az új tudomány minden ágazatát.” In: RÓNAY L.: Tersánszky, Bp., 1983, 21. De Tersánszky nemcsak Berényitől hallhatott Freud kutatásairól, a festő felesége is tudósította őt a vele kapcsolatos eseményekről. Egyik levelében például a következőkről számolt be: „Holnap együtt fogok vacsorázni az öreg Freud professzorral és Pest összes pszichoanalitikusával, kíváncsi vagyok az örege, nagyszerű ember.” In: Somlyó Lényi levele Tersánszkyhoz. Bp., 1918. júl. 16. PIM V 4330/19/10. Berényi pszichoelemezéshez való vonzódását a szakirodalom már feldolgozta: l. többek között PASSUTH K.: A nyolcak festészete. In: Magyar művészet 1890-1919. Bp. 1981, 562.
22. Kermstok Károly Kosztolányi Kann Gyulához és Fazekas Imréhez írott leveleiben találhatunk hasonló leírásokat. Az örege a Művészettörténeti Kutató Intézet Adattára MDK-C-1-17/2030 jelzetű találatok meg, az utóbbiakat idézi HORVÁTH B.: Kermstok Károly dokumentumok, Művt. Dok. Közp. Évk. 1959-60, 269-278.
23. Tihanyi levele Bölönhez. Berlin, 1924. jún. 14. i. m.
24. Tihanyi levele Mihályihoz. Berlin, 1923. jan. 16. PIM V 2293/189/27.
25. Bölöni Gy.: Képek, melyek sok mindennél beszélnek. i. m., 511.
26. Szántó György levele Tihanyihoz. Arad, 1925. jún. 17. MNG 18823/73. Idézi: Periszkóp 1925-1926. Antológia, Bukarest, 1980. Szerk. Kovács János.
27. Tihanyi levele Mihályihoz. Paris, 1924. máj. 3. PIM V 2293/189/41.
28. Tihanyi levele Mihályihoz. Paris, 1925. jún. 10. PIM V 2293/189/50.
29. Tihanyi alig egy-két levelében említi Moholy-Nagyot. Ezek a következők: Tihanyi levele Hevesyhez. Berlin, 1922. máj. 17. i. m. Tihanyi levele Mihályihoz. Berlin, 1923. febr. 1. PIM V 2293/189/28. Moholy-Nagy is írt Tihanyihoz 1920. ápr. 5-én a Hevesynek küldött levelében. MKCs-C-1-52/35.
30. Tihanyi levele Mihályihoz. Berlin, 1923. febr. 1. i. m.
31. Tihanyi levele Tersánszky Józsi Jenőhöz. Bp., 1916. máj. 17. PIM V 4330/167/51.
32. Tihanyi levele Mihályihoz. Berlin, 1922. jan. 28. PIM V 2293/189/19.
33. Tihanyi levele Mihályihoz. Berlin, 1924. szept. 3. PIM V 2293/189/43.
34. Tihanyi levele Mihályihoz. Berlin, 1921. márc. 27. i. m.
35. KÁLLAI E.: Kassák Lajos. MA, 1921. nov. 15., 139.
36. Tihanyi levele Mihályihoz. Berlin, 1923. ápr. 24. PIM V 2293/189/37.

mutogatja képzeli magát proletárművészeknek. Új dolgaiban egyszerűen giccsöl de legyintve elintézi, (ezzel csak a kispolgár művészetét akarom demonstrálni.) Engemet pedig a saját külön ideológiája szerint a kiállításom alkalmából kispolgárnak híresztel. Megjegyzem meg se nézte dolgaimat. Jelen voltam, mikor meg nem nézte. Tehát ha a polgári társadalom nem fogad el – mint ahogy nem fogadott el még egyetlen igaz művészt se, legyen az Dürer v. Tihanyi – akkor ez a szájhős aki kispolgárabb és a 'művészetet?' a proletár nyakába sózva, (akinek erre semmi szüksége) ellenforradalimból mint bárki akit szellemi munkásnak ismernek – fakadt ki sértődöttsége folytán Uitz ellen.²⁸

Uitz már átvezet bennünket a Kassák-kör bírálatához, amit le is szűkíthetünk Kassákra, hiszen Uitzon kívül Tihanyi csupán Péri és a Der Sturm kapcsán *Moholy-Nagyot*, az Ék-cikk folytán pedig *Barta Sándort* említi ebből a körből. Fölöttük pedig tulajdonképpen elsiklik, csak azt tudhatjuk meg, hogy Moholy-Nagy kiállított a Der Sturm-ban, munkái komolyabbak voltak, mint a Périé és a Der Sturmól másként vélekedik, mint Tihanyi.²⁹ Bartáról még ennél is kevesebbet, hiszen Tihanyi csupán azt jelenti ki Mihályinak, hogy kettejük között semmiféle személyes kapcsolat nincs.³⁰ Más a helyzet *Kassákkal*, akiről már itthon is elég részletesen beszámolt Tersánszky Józsi Jenőnek. Bár elfogadta 1918-ban Kassák ajánlatát, hogy a MA Váci utcai kiállítóhelyiségében kiállítson, de ekkor is és már ezt megelőzően is kritikusszemmel nézte Kassák dolgait és elhatározta magát tőle és tetteitől is. Bár kicsit előrevetíthetjük számunkra az okok a Der Sturm későbbi megtagadását, ez a MA esetében azért nem követhető be, mert bár Tihanyi Kassáktól idegenkedett, mint embertől, mint forradalmártól, mint szervezőtől, mint képzőművésztől, de a költőt és az íróit mindig is tisztelte benne. Így volt ez már 1916-ban is, amikor ezeket a sorokat írta: „K.-nak úgy látszik tetszik a Nyugat; dacára forradalmárságának, mert ő a megalapítója és szerkesztője egy kis revünek, a 'Tett' címűnek, amely éppen olyan zavaros mint ő és minden dolga, ha nem rossz, amely esetben nem is kell reá fogni a zavart. Őszintén nézve azonban az ügyet a Kassák népiessége éppen olyan jó, mint a Ny. nagyságai és a többieké.”³¹ Kassáknak 1920 és 23 között több kötete is megjelent Bécsben, ezekre utalva írta Tihanyi Mihályinak a következőket: „A két szép kötet Kassáktól is olvastam. Szép (...) különösen a verseskönyv. K. sokat ír azoknak akikre folyton okádik; az irodalmároknak. Egyébként nem sokat. Nagyszerű formálókészség, túl sok líra és alig vagy semmi alkotókészség és *vörösre* kiabálja magát. Ady: = akarom hogy lássatok. Kassák= akarom a maisták elmebajnokok legyenek 'vörös pilóták' szűz leányok és borbélylegények! Adynak a 'magyarnak': ember kell akit meg köll látnia az álarcok mögül. Kassáknak vörösök kellene csak kizárólagosan és már szinte társasjáték: hol a vörös? Ebből csak ne gondolja hogy én rózsaszínűbbnek szeretném. Csak hogy én ha festek egy képet pár színnel az még csak annyiban egyszerűbb hogy csak egy vagy több akkordot ütök meg. A festő, a költő az egy egész zenekart dirigál. Főképp K. Ó a dirigens, minden áron. Szóval én egyhangúnak, mert speculatívna ítélem Kassáktól pedig azt biztosnak tartom hogy legelől van helye – de az irodalomban.”³² Ennek megfelelően akart Tihanyi eljámi, amikor azt tervezte, hogy a „magyar írók lugasa”-ba őt is beveszi.³³ Talán 1924-re már túltette magát az első főlháborodáson, amit három évvel korábban még így fogalmazott meg: „Én becsülöm Kassák és társai értékeit, de sohasem becsültem túl. Jellembe fogyatkozásai vannak és hiúsága nem szertelen de túlzott amit maga is érez (mármost Mihályi – a szerző megj.) és legyezget hizelgők seregével. Nem szabad őt és őket komolyan meg kell halni és a tévedése ott van hogy csak benne lehet nyíltan vallja, hogy az egyének meg kell halni és a tévedése ott van hogy csak benne lehet és fog a művészetet tovább élni. Én azt hiszem nélküle is meg fog élni. Az állításom nyílt és régi keletű már rég szétválasztotta utainkat. Azért én őt figyelem, újabb dolgaim nem azt a

mesterkelt exaltációt tartom az értéknek aminek nemességét szeretné elhiteni és amiért új hívői körútrajongják hanem az új klasszicizmus átvett tisztultabb formáinak értékesítését. Ez nála épp úgy mint társainál, akik ha erősebb tehetségek mint Barta Sándor szintűbb hanggal közelebb állnak az igazsághoz.³⁴ De újklasszicizmus alatt sem érthette azt, amit 1924-ben értett. Akkor – mint már láttuk – Kemistokot támadta az újklasszicizmus fölkárolásáért, hogyan lehetett volna, hogy korábban Kassákban ezt tartotta volna értéknek? Amennyiben nem nézetének megváltozása következett volna be, a formák letisztulására gondolható akkor, az absztrahálásban rejlő lehetőségeket láthatta meg.

Kassákot, Uitzot a tendenciózus képviseelőnek látva, Tihanyi fölháborodott azon, hogy a konstruktivizmus absztrakt formáját nyílt politikai célokra gondolják alkalmazni. Bár Kallaival nem mindenben értett egyet, azzal a Kallai-féle megfogalmazással igen, hogy „Kassák Lajos függőleges, vízszintes és diagonális erővonalakból, síkokról és ívelésekből tagozódó szerkezetet nem lehet a közvetlen politikai igazság céljaira használni.”³⁵ Hitt ugyan a „vörös” célokban, de ezt a formát csak a politikai indíttatásból eredő etikai mondanó megjelentetésére látta alkalmazni. Ez viszont Tihanyi szerint hiányzott Kassák „bátyujából”.³⁶ Ezért inkább azt tanácsolta neki, hogy maradjon az irodalomnál vagy keressen egy direktbb formát céljainak. Nem ismerjük Kassák konkrét válaszait, Tihanyi-nekrológiában is hallgatott a vitás kérdésekről, sőt inkább a rokon jegyeket emelte ki. „S a legtermészetesebbnek tünik előttünk, hogy ő, aki utálattal fordult el a politikai élet zavarteltől és professzionista szóvivőtől, végül is, mint önkéntes emigráns, távol halt meg hazájától. De Tihanyi nemcsak mint ember, mint tudatos társadalmi lény, hanem, mint művész is fanatikus híve volt a szabadságeszmének, egyforma harcukkal tiltakozott a társadalmi diktatúra és a művészet iskolás formái ellen” – írta és folytatta azzal, hogy Tihanyi portréban „konstruktív szellem és felsőbbrendű igazság” szólalt meg.³⁷ Minden nyílvanosságra került műve nagy kultúrájú és magasba tőő mesterre vall – summázta véleményét, mintha nem is lett volna közöttük soha semmilyen nézeteltérés. Ennek magyarázata csakis abban rejthető, hogy Tihanyi 1923-as Ék-cikkében akarva-akaratlanul is Kassák mellé állt. Ekkorra fölborlott a MA-kör. Uitz és Barta is szembekeverték Kassákkal, aki ellen 1922 októberében az Egység című lapban Uitz támadást indított. Kassák konstruktivizmusát Tihanyi kifogásainak megfelelően többen a proletkult művészettel szemben állónak könyvelték el s így el is utasították. Hamarosan odáig fajult a támadás – avagy vita, hiszen a MA-ban Kassák válaszolt a vádakra –, hogy ellenforradalmának minősítették őt. Kassák viszont nem vállalta a vádakat, mert ő úgy érezte, hogy a művészet célja, nem az „aznapiság” kívánalmához való igazodás kell, hogy legyen, hanem a magasabb nívóra emelés. Nem hozzágzázkodni kell az eseményekhez – véleménye szerint –, hanem hozzáadni valamit. A közvetlen politikához kapcsolódás helyett tágabb emberi, nemzeti érdekekre kell figyelni megválaszolásáért, ebben rejlik a művészet feladata. Tihanyi ugyanezen az állásponton állt, bár úgy tünik leveleiből, hogy nem ismerte Kassák ilyen tartalmú írásait. Barta, ismerve Kassák és Tihanyi kapcsolatát, úgy érezhette Tihanyiiban csakis Kassák-támadót találhat, ezért is kérte föl őt a cikk megírására. Tihanyi nem is fogadta el a konstruktivizmust, különösen nem a képarcitektúrát, de voltak pontok, ahol, ha nem is tudta, a támadottnak adott igazat azokkal a támadókkal szemben, akiknek az oldalán ő is harcolt. Ha ő maga nem is gondolta, hogy Kassákot menti az Egység és az Akasztott Ember híveivel szemben, Kassák megérezhette a szándékolt védelmet sorából.³⁸

Ha a kronológiához ragasszkodunk, meg kell állapítanunk, hogy 1924 nyarára Tihanyi eljutott oda, hogy az összes szálat elvágta, ami a magyar művészethez köthetett volna. 25-ben

még ugyan becséftette a *Periszkóp* című lap szerkesztésébe, de ez is hamar kudarcot vallott. Az 1925-26-ban Erdélyben megjelent magyar nyelvű kulturális folyóiratot Szántó Gyöngy szerkesztette. Munkatárs volt még Schüller Géza festő és a „külhoni szerkesztő”. Tihanyi Lajos volt. Nevét kérésére nem tüntették fel. Ugyanakkor számos Tihanyi-mű reprodukcióját hozták és elismerő kritikát jelentettek meg Tihanyi párizsi kiállításáról is. De a Periszkóppal Tihanyi kezdettől fogva nem volt megelégedve. Érdemes lehet időznünk sorait és Szántó leveleinek részleteit is. Tihanyi 1925 jún. 10-én a következő összefoglalót adta az ügyről: „Periszkóp szerkesztését 2 hónapja vállaltam. Ennek eredményét a 'Párizsi számban' megláthatja. De őrlültségeket követnek el és blamáják magukat, engem is. Minden nevet kifordítanak és azért mert név szerint nem akartam szerepelni kinyomtatják (tegnap értesítettek) Halász nevével mint Párisi szerkesztőt – akinek a nagyszerű anyag fáradságság megszerzésében semmi része sem volt. Tették ezt azért mert azt hitték Halász a Nyugat volt munkatársa! Az öreg Halász meghalt, a fiatal földrajztudós. Képzhetni mi lesz ha a lapban jelzik hogy H.Gy. a Ny. volt munkatársa Párisi szerk! (A párizsi Halász azzal a Halász Gyulával volt azonos, aki Brassai néven, mint fotóművész vált ismertté – a szerző megj.) egyéb számszámokat is követnek el. Úgy látom nem lehet Periszkópon át figyelni Európát Aradról, még Pestig sem! A 3-ik szám külön buta tévedéseket produkált amit már észrevehettek.”³⁹

Szántó említett levelét nem ismerjük, de a következőt már igen.⁴⁰ Ebben Tihanyi heves támadására, vádjaira így reagált: „Ujabb förmédvényét egyes érzelmeik közepette olvastam. Mindenekelőtt megnyugtatom, hogy sem a Halász s az Ön neve nem fog a lapra kerülni... Nekem ez a Halász se ingem, se gallérom, látja, a Nyugat Halászával zavartam össze... Láthatja, hogy minden szeszélyéhez alkalmazkodok...” A levelből kitünik, hogy Tihanyi nem értett egyet Rónai Dénes bevonásával a szerkesztésbe, Csáky fotográfáit, „dugdosta”, nem tett szert neki a tördelés, különösen az nem, ahogyan az ő rajzainak csak kis kereteket hagytak, több képet giccsnek minősített, legszívesebben magyar festőktől nem is hozott volna illusztrációkat, – főleg nem Márfyfői, Perrott Csaba Vilmostól vagy Uitztól –, de leginkább azt kifogásolta Szántó interpretálásában, hogy nem fizetnek a szerkesztői munkáért. Ki is akart lépni a szerkesztőségből, mondván, hogy ha a lap honorálni képtelen a munkát, „akkor szünjön meg”. Szántó a következő levélben⁴¹ Schüller Géza hatására elnézést kért, amért félre-magyarázta Tihanyi sorait. Ebből az újabb interpretációból is világos, hogy Tihanyi meg akart válni a szerkesztőségől, elsősorban a Halász-féle névösszekeveredés miatt, másrészt azért, mert úgy érezte Szántó Perrott Cabát szeretné inkább szerkesztőnek. Szántó elismerte, hogy kapott tőle anyagot, de hangsúlyozta, hogy ezt is csak Tihanyi beleegyezésével engedélyezte volna. „Gondoljon arra, hogy mint a kettő szubjektív művészek vagyunk és egymás segítségére van szükségünk, nem pedig veszekedésre” – zárta mondanóját Szántó. De a Periszkópon az esetleges egyetértésük sem segíthetett. A megjelent számok nívója egyedülálló ugyan, de ez nem volt elég a „deficit” főliszámolásához, anyagi sikerhez. A Tihányit idéző sorokból az is világos, hogy számára a Periszkóp nem a magyar művészetet bemutató folyóirat volt, hanem olyan kulturális szemle, amely magyar nyelven, Magyarországra is közvetíti az egyetemes művészet új eredményeit.

Később Párizsban Tihanyi még közeli kapcsolatba került magyar festőkkel is, de ők már nem a magyar művészetet képviselték, csak magyar származásúak voltak számára, ahogy magát is csupán annak tartotta már abban az időben. A hazai kortárs művészetéről úgy érezte egyre inkább csak lesújtó kritikát írhatna, hát inkább hallgatott és belevetette magát az egyetemes művészet napi harcába. Úgy tartotta, hogy ebben a helye és számára már csak ez lehet a mérce.

A jubileum alkalmából – post mortem – Pro Cultura Hungarica kitüntetést kapott *Holocsy István* színművész, a komáromi Jókai Színház egykori igazgatója és *Páll Arpád* író, színikritikus. Elemenűdíjat adományoztak *Drófi Mátyas* komáromi, *Várady Béla* kassai, *Senkószky Endre* kolozsvári, *Torr László* marosvásárhelyi, *Ferenczy Annamária* temesvári, *Botka*

nevezett rendezői díjat tízéves pályájáért *Paraszká Miklós*, a szatmárnémeti Harag György Társulat igazgatója kapta. A közönség díjat az idén két produkció nyerte el: a Szabadkai Színház és az Újvidéki Színház közös rockopera-előadása, a Szatmárnálók, illetve Az ember tragédiája, amelyet a Kolozsvári Magyar Színház játszott el Kisvárdán.

egymást. De már az ötvenes évek végén, a hatvanas évek elején izolálódni keztek az egyes családok a társadalomban, beill pedig mindenki megmevedett, elkezdődt a generációk közötti gyűlölködés. Meggyőződésem, hogy ma azért olyan sivárak az emberi kapcsolatok, mert a mai derekhatat húsz-harminc évvel ezelőt már nem tanították meg a boldogságra.

Perlott Csaba Vilmos képei

Szilágyi István írása
a NÉPSZAVÁNNAK

Ritka kulturális missziót vállalva idén második „nonprofit” kiállítását rendezte a Falk Miksa utcai Mű-terem Galériában dr. *Virág Judit* művészettörté-

nész. A magántulajdonban lévő galériák általában piacorientáltak, a napi eladásokra építenek. Virág Judit azonban fontosnak tartja a nagyközönség előtti szinte ismeretlen nagybányai festő, *Perlott Csaba Vilmos* (1880–1955) bemu-

latását, éppen ezért a tárlatba a művész főművei közül válogatott festményeket s a kiállításhoz (mely július 4-ig látható) elegáns katalógust is készített, melyhez a képek elé a művésznak az önéletréséből vette a bevezetőt.

Perlott Csaba Vilmos
Nagybánya 1910. június 22.

Igáltatás

ri, kereskedelmi, labor-
egyek, súlyok gyártása,
avítása, kalibrálása,
librálásra fejleszített
EGKESZÍTŐ-JAVÍTÓ
tel.: (62) 323-433, fax:

mindenféle kőműves-
Tel.: 233-1824, 06-

MUNKÁK! Tel.: 262-
videogyorsszerviz.

391.
KEZETEK gyártása, gé-
plazmavágás, darabo-
rupályák, acélszerkeze-
sek komplett szerelése,
bványossági vizsgálat.
t. Tel./fax: 06-60-392-

Állat

BAJ-fióka, januári szü-
revelt, szelíd eladó. Tel.:

Vegyes

SI jegyet, részvényeket
isárolok. V., Kálvin tér
4, 117-9525.

Oktatás

FOLYAMOK külföldön!
32.
TEL! Számítógép-keze-
6800 Ft. Különgépek
végén is! 343-8025.

Jármű

OTÁLKÁROS AUTÓT
GMAGASABB ÁRON.

zadettet vennék. 06-
amarát vennék. 06-
nek, cégeset is. 06 (20)

Unót, Puntót vásárol-
et, Corsát, Vectrát vá-
455.
ftet, Sedant, Marutt
-2455.

K nyugati gépkocsikat
járattig. 06-30/414-533.
ANT 601, friss műsza-
enerállal, kiváló álla-
l.: 173-8679.

5. ARO-t, Daciát. 06-
S. TOTÁLKÁROS
ném. 06-30/502-637.

Bélyeg

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, régi
képeslapokat, levélbortékokat vásá-
rolunk. VIII., Szentkirályi u. 6. Tele-
fon: 267-2494.

Régiség

DÍTALAN KISZÁLLÁSSAL antik,
drága és mindenféle régi bútorkat,
hagyatékok, dísz tárgyakat, festménye-
ket, antik és régi díszőrákat, szobro-
kat és porcelánokat első vevőként a
legmagasabb árat fizetem. Tel.: 405-
3820 v. 06-20/238-946.

VII. WESSELENYI u. 19. üzlet ma-
gas áron vásárol IWC, Schaffhausen,
Patek, Vascheron, Jäger le coultre,
Breilling stb. stopperos, útos, naptáros
karórákat, zsebórákat. Tel.: 317-9938, 06-
30/447-935.

Könyv

KÖZPONTI antikvárium: könyvek,
könyvtárak, kéziratok, metszetek, tér-
képek vétele. Tel.: 3173-514.

MINDENFÉLE KÖNYVET, könyv-
tárat készpénzért vásárolok. 312-6294.

TÁRSKERESÉS TELEFONON

Ezen a két telefonszámon Ön hangos
társkereső hirdetést adhat fel,
illetve meghallgathatja mások
hirdetéseit.

A szolgáltatás **éjtel-nappal** hívható.
Ne feleddje, ha magányos,
itt valaki biztosan keresi Önt.

**HÖLGY
KERES URAT.**
06-90-344-877

**UR KERES
HÖLGYET.**
06-90-344-866

VALAKI KERESI ÖNT!

Közlemények

HA MÁR CSAK a nyilvá-
nosság segíthet vagy Ön
szerint a történet a nyilvá-
nosságra tartozik, forduljon
hozzánk bizalommal. Írja
meg ügyét, esetét, s ha az
arra alkalmas, a Népszava
hasábjain jelentetjük meg.
Ahová a levelét küldheti:
D-Press Bt. Budapest, 1537.
Postafiók 337.

Közgazdasági tárgyakat oktatóknak hirdet felvétel

a székesfehérvári
Kodolányi János Főiskola.

Feltétel:

szakirányú kandidátusi vagy
PhD fokozat,
előnyti jelent
az EU-val kapcsolatos
szakmai munkásság.

Kiemelt bérezés!

Jelentkezés

szakmai önéletrajz,
publikációs lista beküldésével
Lukács Péter főigazgatonál:
8000 Székesfehérvár,
Szabadságharcos u. 59.

Tel./fax:
22/316-123.

K Ö Z L E M É N Y

**Az 1998. május 15-én és 16-án meghirdetett
Dunavarsány és térsége szennyvíztisztító telep és vákuumos rendszerű
szennyvízcsatorna-hálózat üzemeltetésre vonatkozó
koncessziós pályázati kiírás dokumentációja ávehető
munkanapokon Dunavarsány polgármesteri hivatalában**
(2336 Dunavarsány, Kossuth L. u. 18.)
1998. július 24-én 14 óráig.

Dunavarsány és Térsége Önkormányzati Szennyvíztársulás megbízásából a
**Ben-for Mélyépterv Kft., 1126 Budapest, Böszörményi út 3/B.,
tel./fax: 214-8670.**

További felvilágosítás ugyanitt.

Magyarországi Magyarok

megszórt - nemzet képviselőjeként gyarországi a hatalmat. Ezt persze még megdöcsitának neki, ha sikeres volna, ennek azonban az ellenkezője az igaz. A tárgyalások a palcsztnokkal 15 hónapja befagytak, s a kormányfő hajthatatlanúságával mindjobbban magára haragítja legfontosabb szövetségeseit, az Egyesült Államokat, koalíciójának törvényesége miatt ráadásul Németországgal, az Egyesült Királysággal és másokkal együtt. A tárgyalások megkezdésére készült egy újabb tárgyalási terv, az ide-oda ígégetésre kenytelen elpöccskölni, ám a dolog természetéből adódóan soha nem képes mindenkét maximálisan kielégíteni.

A 2000-ben esedékes választások előrehozását tehát több izraeli politikai erő is támasztja. A dolgoknak egyébként létfontosságú is lenne, hiszen az oszlovi megállapodás szerinti 1999-ben meg kellene kötni a végző megállapodást a palcsztnokkal, ehhez pedig nem ártana a megerősített felhatalmazás. Kérdés azonban, kapna-e bármilyen párt is többséget. Ahgha. A baloldal - Munkapárt, Meretz - és a jobb - Likud - szavazói nagyjából azonos erőt képviselnek ma Izraelben. Nagy valószínűséggel maradna tehát a pathetizet, amelyben a mérleg nyelve ismét a szűcsöses vallásos pártok alkotnak, amelyek viszont elvetik a palcsztnokkal teendő engedményeket.

A logika szerint egyetlen megoldás marad, a nemzeti egységkormány. Erről azonban - legalábbis a miniszterelnöki bázison - még nem beszéltek.

MEDGYESI CSILLA

Disputa

A szerző újságról

Iyet még nem felejtettük tükélyre vagy igazából még fel sem fedezett a honi alvilág. Hogy melyek ezek? Nem adunk tippeket. Egészben véve tehát a világtársadalmakban elfoglalt helyzetünk még nem is olyan rossz. Egyelőre.

Nemi kitékintés azonban mar csak azért sem árt, hogy lássuk, mi jön vagy mi jöhet még, ha a közeljövőben nem szülnének harthatos intézkedések a bűnözők és főként a szertvesztett alvilág visszaszortítására. Míg ugyanis a fejlettséget nyújtó országokban ugyanaz három-négy év száma, a posztiszocialista országokban meg a bűncselekmények száma, a posztiszocialista országokban ugyanaz három-négy év alatt meggyögve. És éppen ebben van az igazi veszély, nem pedig az alvilági csoportok szintje már mindennapos robbanatgátásaiban. (Ez utóbbiak tudniillik amúgy is inkább a bűnűldözői munka alacsony hatékonyságának a következményei.) A társadalom villámgyors kriminalizálódását és kortumpplódását legkifejezetebb formájában a szovjet utódo-

ban nyilvánul t
A legbotrá
gósabb ilyen t
bantorta ki a s
merővő meggy
nyekij nevl,
lyünk megválas
tere egy korábbi
elítelt, nagysíth

Nagybányától Nagybányáig

**Perrott Csaba
Mű-terem
kiallítása a
Galériában**
Megtekinthető: július 4-éig

Rippl-Rónai és Vaszary mellett az árverések harmadik Villmos. Az elsőnek a Nemzeti Galéria rendezett nemzetközi emlékműdíjat, a második pedig Perrott műveiből látogatni a Polgár Aukciós Munkából a Polgár Aukciós Házban nyílt kiállítás, most pedig Perrott műveiből látogatni a kamarabemutató rajta – kamarabemutató. Szükség van rá. Rippl vagy Vaszary neve ismerősen cseng a közönség fülében. (A korábbi szatrok – gondolatok Kádár Bélára vagy Scheiber Hugóra – nemkülönben.) De ki volt és mit csinált Perrott Csaba Vilmos? Még a szakmabeliek sem ismerik életművel, amely ugyan rökön a Nyolcak és az aktivisták nem egy képviselőjének festészetével, de amely inkább csak említésstuden dolgozódtól fel a róluk szóló monográfiaiban. Komoly könyv nincs róla. Sok mindent elárul melőzöttségéről az is, hogy most sem muzzem vállalkozott pályának felrajzolására, hanem egy árverési ház rendezett jobbara magagyűjtöknel örözt képeiből a majdani eladásokhoz amolyan kedv-

dott meg. Megfordult Nagybányán, ahol az alapító anyák impresszionizmusa ellen lázadó nécsök között találjuk; dolgozott Kecskeméten, ügyszintén a művésztelen, ahová mestere, Iványi Grün-ald Béla hívására ment; leginkább azonban Francia- és Spanyolországban találjuk. Úgy tetszik, hadtlábon állt a szerencsével is. Amilyen remek darabokkal indult Vaszary művészetének hítele, Perrottnak, aki a húszas évekől mind többet dolgozik Szentendrén, és egyre jobban közeledik Nagybánya ifjúságában megtagadott látványosságához, nem sikerült ez a bravúr. Még ez a kis kiállítás, az erős válogatás is arról számol be, hogy idővel megfakultnak kepeim a színek és értelenség lesz úrrá a kompozíción is.

PERLOTT Csaba Vilmos
1869. 8. 21. - 1909. 8. 21. - 20

meane beaköndeni.

B. intézkedést, hogy mielőtt join
domasulvételét olyan feresen
a bank uója netérségeket
iránt.

Kitűnő körtelével
Tahaboudjule

Míg a háborús tömb a világ-
békét fenyegeti és fegyveres
erővel akarja megoldani a vilás
kérdéseket, addig a Szovjet-
unió békés szándékaihoz híven,
leszerelte háborús hadserégét.
Az értekezlet küldöttjei kivétel nél-
kül hangsúlyozták, hogy országuk
népe békére vágyik. Szapjedon, az
egyelőben angol küldött kijelentette,
hogy

a brit nép a szovjetellenes hír-
verés ellenére is megőrizte ba-
ráti érzelmét s a szovjet nép
iránt és egységesen áll ki a há-
ború ellen.

A newyorki kongresszus résztvevőit
fevéiben üdvözölte a lengyel kütu-
rállis dolgozók szervezete és azt a
reményét hangozlatta, hogy az ér-
tekezlet munkája megújítja a
pénzürgnások szolgálatában álló
háborús uszítók terveit.

Még az amerikai imperializmus
jármában stnylődő Görögországban

LESZ A
ISTI FÖLD

1943. MÁR. 28.

ROGGETLEN MAGYARORSÁG

A hetvenéves Perrott Csaba gyűjteményes kiállítása

Perrott Csaba Vilmos festőművész nemrég ünnepelte 70. születésnapját. A Népművelési Központ kiállító helyiségében (Rákóczi út 30.) szombaton megnyitott gyűjteményes kiállítást mégis a szellemi éleventség és frissesség jellemzi legjobban.

Perrott Csaba első nagy festői élményét Kosza József bővérti pittúrfa szolgálatba és ezután Nagybánya nemcsak szellemen befolyásoló döntően festői pályatitását, a nagybányai évek tapasztalata, a természet közvetlen, bensőséges szemlétele segítette keresztül nagyobb vásárok nélkül Perrott Csaba nyugalmi stílus-torredalmakon. De a végső biztosíték indultas és érzelmektől bevittelt temperamantuna volt, amely nem engedte, hogy a kubizmus öncélú forma- és színjátékának divesztívójébe csalogassa így maradt meg mindvégig a való élet ábrázolásának.

Legújabb, most kiállított festményekben éppen ez az élményszerű őszinte lírai páfosz uralkodik. Festői gazdagág szempontjából is a meséier legrékettebb korszakát jelentik ezek a művek. A csendéletben és szentendrei tájakon az élet melege érződik és az eleven természet mozgása láthat. Csak a képek jól felépített, kiegyensúlyozott feszültséggel teljes kompozíciójában mutatkozik meg — előnyösen — a kubizmus iskoláját véglegjáró biztos szerkesztőkészsége. De a szerkezet nem erőszakolt és nem öncélúan hívalkód ezeken a képeken, hanem a természet magaszabta rendjét követi. Ha valókhat s alakít is, akkor ez a valóság sűrítetteb, kifejezőbb megmutatását célozza.

Színeinek bő áradata, a színfoltok hol sűrűbb, hol könnyebb eloszlása, lissza csempésli hangot a műveiknek. Tájain a fák barna árnyadús, gazdagon árnyalt, zöld lombokkal alkotnak mozgalmás egységeit. A virágcsendéletek megerősítő színeket egy-egy műlyrehangzóit terítő vagy tényesítéket kerdő

fogja nyugalmat, kiegyensúlyozott kompozícióvá.

Perrott Csaba Vilmos festészeté így kialakodott meg, hogy bizonyos fokig visszatért a nagybányai hagyományokhoz, de fényvázados művészpályájának minden pozitív tartalmát megőrizte és így természetesen lehígradi, maradandó értékű művekkéi fogal helyet festészetünk legjobbjai között.

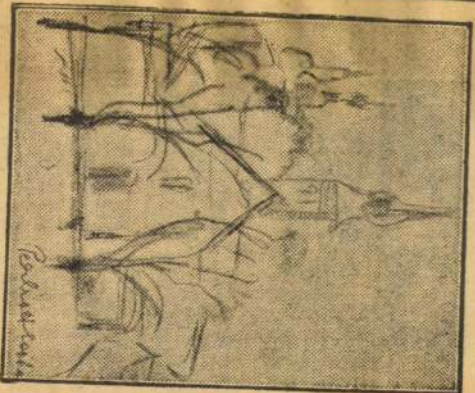
Székelv Zoltán

Perrott Csaba Vilmos

Perlrott Csaba Vilmos

Ez: Kunst 1937. dec. 25.
Művészek elő- és képviseletéjé

Perlrott Csaba:

Egész apró legényke koromban
Békéscsábon egyszer azt vettem észre,
hogy egy idősebb bácsi rajzolja a kis-
templomot. Mögé álltam és leletem,
amit ő csinált. Ez volt életem első
rajza.

28

MADE IN U.S.A.

MADE IN U.S.A.

MADE IN U.S.A.

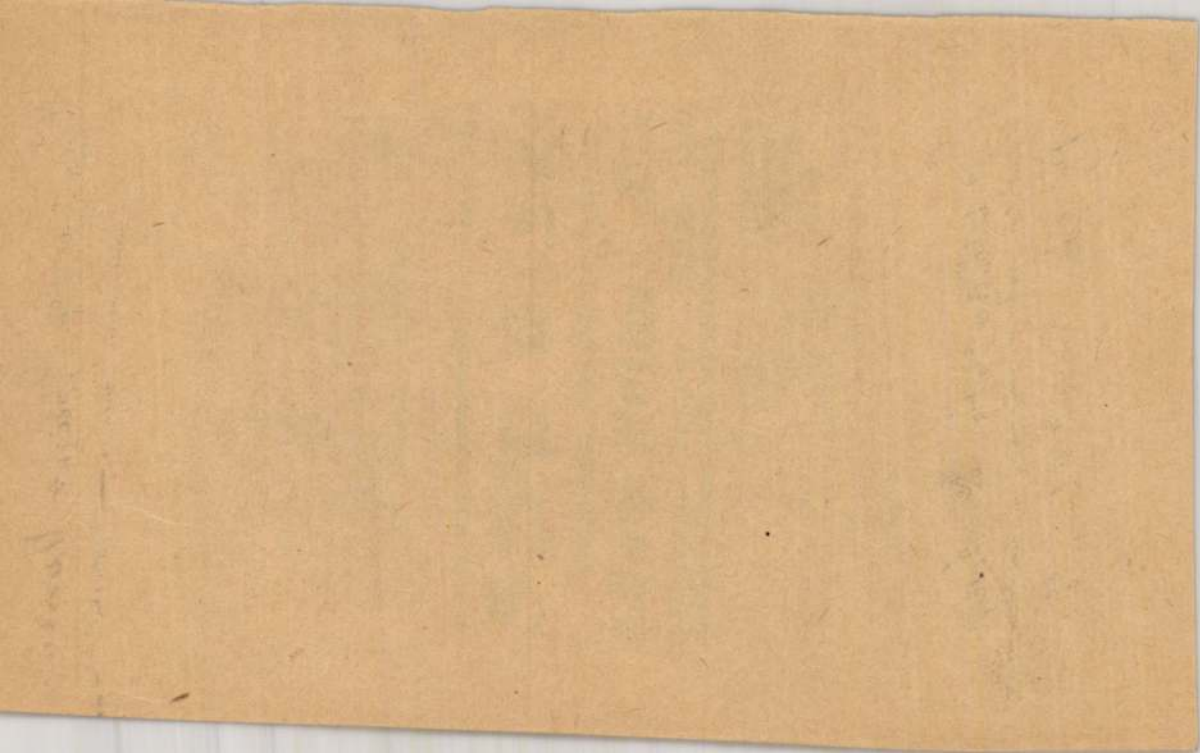
MADE IN U.S.A.

Perrott Csaba Vilmos

* (Perrott-Csaba Vilmos festményei.) Három évi termését mutatja be Perrott-Csaba Vilmos a Tamás-Galériában. Ezúttal is a párizsi eredmények klasszikusan lebiggadt képzisvelőjének mutatkozik, aki Derain, Piccasso, Utrillo tanítását követi egyéni átirásban. Kétségtelen, hogy a csokoládészínű aktok a képek háttér előtt a francia művészetben a négyes testének festői kiaknázására vezető utak vissza és hogy ezért játszanak a sötétbőrű szerepet Perrott-Csaba művészetében. Erős színellentéteken fölépítő képei harmonikus hatásnak látszik, hogy Perrott-Csaba nagy komolysággal érleli ki úgy formailag, mint színhatás szempontjából festményeit. Sokat ad az akt formáinak nemességére, megjelenésének tömörségére. Ez kubisztikus nevelésének hatása, mely az emberi alakot is térbe helyeztet formátómegnek tekintti. Korábbi rajzai Perrott-Csabának erről a régi iskolájáról tanuskodnak, de stíliusa akkor sem volt száraz és elméleti, akkor is megkapott a problémák artisztikus felfogásával. Tarkákb színélményeknek a csendéletekben tesz eleget. (Y. E.)

Grundlagen der Kunst

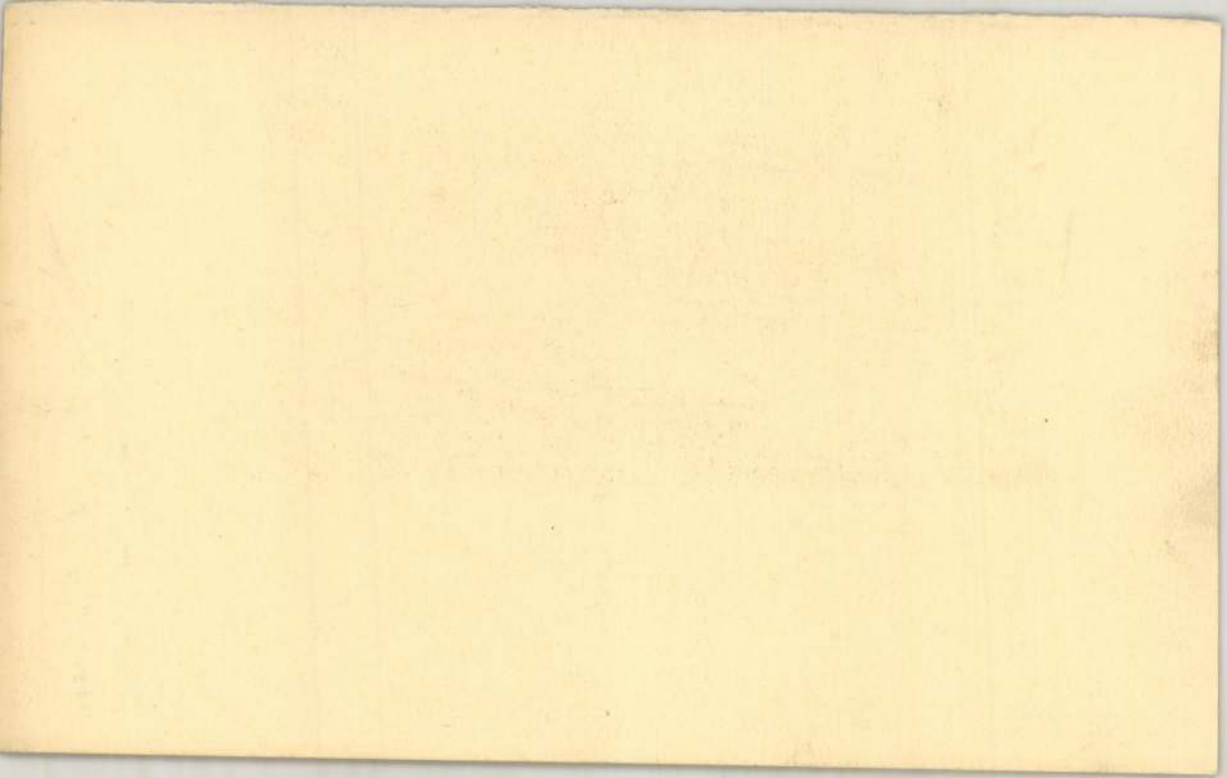
1936. márc. 7.

Perrott Csaba Vilmos

— Perrott-Csaba Vilmos kiálltása. Három év munkásságának legjavát állította ki Perrott-Csaba Vilmos a Tánka-galériában. Mindig harcos és titűró művész volt Perrott-Csaba, aki Nagybányáról indult el. Pályafutása a bensőséges fejlődés nélkül és felelősségteljes útja volt. Most érkezett el fejlődése legszelb és legtisztabb fokára. Harmino képét állította ki, ezeknek nagyrésze arckép és akt. Olgá-nyokat fest előszeretettel. Nem az egzotikumot és a regényességet látja bennük, hanem az életnek valami egyszerű és őszinte intenzitását. Ahtatos és lehiggadt komolyság van ezekben a képekben, klaszszikus erő és nyugalmom. Az arcképből, a szemekből mély és békés keleti derű sugárzik. Formai tökéletesség és lélek: ez jellemzi ezeket a szép képeket. Néhány nagyszerű rajz egészíti ki az értékes kiállítást. (—t).

Ar Est 1936. márc. 1.

— **Perlrott-Osaba Vilmos kiállítása.** (*Tamás Galéria.*) Egy delelőjén álló művészetet java eredményeit, kitisztult és kiérett értékeit összegezi *Perlrott-Osaba* Vilmos ma megnyitló kiállítása. A bemutatott anyag époly tömör, mint egy sárga s a kiváló művész evitzedek óta ismert és elismert munkásságának szerves betetőzője. *Perlrott-Osaba*, a hajdani Matisse-tanítvány, elsőnek szólalt meg a magyar festők között a kubizmus formanyelvén és ez a prioritása ma, amikor az impresszionista stílustörtekvések rég lezártak, már szinte művésztörténeti jelentőségű. A leegyszerűsített, mértani formákba tört valóágábrázolás, a képi szerkezet önállósága és zártsága, a rajzos elem kihangsúlyozása jellemezte evitzedeken keresztül figurálisait és esendéleteit, amelyekben a színek sokáig majdnem másodlagos szerep jutott. S a fejlődést nála éppen az jelezte, hogy fokról fokra színesebbé vált, majd felszabadulva a kubista kifejezés mód szigorú merevségéből, abszolút azonban, hogy a kompozitívó szilárdságát megőrgatta volna, így érkezett el a természetes evolúciójó vonalán, jobbra-balra nem tekintő művészi következetességgel. Pályájának mostani állomásához: a szíkszavú előadás tisztaságához, nemes egyszerűségéhez és főképp lírai közvetlenségéhez. Legújabb vásznai — különösen a megkapó *Cigányfej, Cigány-pár, Téli tájkép, Fürdő után, Anya és gyermeke* — már a legújabb festőiség jegyében fogantak s csak a legényegesebb jegyek klasszikus nyugalma összefoglalására szorítkoznak. Talán nem túlságosan szélesskálájú művészet a *Perlrott-Osabaé*, de rendkívül intenzív, befelé mélyülő és pátosztalanságában is hűnnepi áhítatot kéltő, mert telítve van dicszintén áfált, igaz emberséggel, egy költői érzékenységgű lélek fojtott szenvedélyességével és törhetetlen hitével. Ezért hat új kollekcója — amelyet néhány markáns rajza tesz teljessé — emlékezetes, maradandó értékű élmény erejével a nézőre.

Perlrott-Osaba Vilmos

P.N. 1936. III. 1.

1875

1875

TÁRLATVEZETÉSEK

a kiállításon

Március 27-én, vasárnap délelőtt 11 órakor
Szegi Pál

Április 3-án, vasárnap délelőtt 11 órakor
Fenyő A. Endre

Április 10-én, vasárnap délelőtt 11 órakor
dr Székely Zoltán

★

KÉPZŐMŰVÉSZETI ELŐADÁSOK

*a kiállítóhelyiségben
vetített képekkel*

Március 30-án, szerdán délután 6 órakor
**ROMANTIKUS PARASZTÁBRÁZOLÁSOK
A XIX. SZÁZADBAN**

Előadó : dr Fehér Zsuzsa

Április 6-án, szerdán délután 6 órakor
A SZEGÉNYPARASZTSÁG FESTŐI
(Tornyai János, Fényes Adolf, Nagy István,
Kosztai József)

Előadó : dr Végyvári Lajos

Belépés díjtalan

★

KÖVETKEZŐ KIÁLLÍTÁS

SZOBOTKA IMRE

festőművész

és

SZANDAY SÁNDOR

szobrászművész

gyűjteményes kiállítása

1949 április 14-től április 27-ig

A Fővárosi Népművelési Központ

irodalmi délutánjai

*a Népművelési Központ kiállítóhelyiségében
(VII., Rákóczi-út 30, félemelet)*

1949 április 1-én, pénteken délután 6 órakor
NÉPI DEMOKRÁCIA ÉS KÖLTÉSzet

Előadó : Keszi Imre

Hozzászóló : Lengyel Balázs

Közreműködnek : Palotai Erzsi, Solymos Péter

1949 április 8-án, pénteken délután 6 órakor
ÚTBAN A SZOCIALISTA KULTÚRA FELÉ

Előadó : dr Szőke Sándor

Közreműködnek : Palotai Erzsi, Krisztián Ferenc

Belépés díjtalan

Perlrott Csaba Vilmos

**A FŐVÁROSI NÉPMŰVELÉSI KÖZPONT
KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSAI**

VII., Rákóczi-út 30, félemelet

XXVIII.

PERLROTT CSABA VILMOS

*festőművész
gyűjteményes kiállítása*

1949 március 26-tól 1949 április 10-ig

+

A katalógus díjtalan

Perlrott Csaba Vilmos,^{*)}

aki ebben az évben ünnepelte hetvenedik születésnapját, a legutóbbi, meglepően termékeny esztendő munkásságával érkezett el művészete legjelentősebb alkotókorszakához. Izgalmas keresésekben és imponáló eredményekben egyformán gazdag pályafutása alatt a jelentős művek egész sorát alkotta meg. De a kifejezés őszinte emberi biztonsága és a művészi harmónia teljessége szempontjából legújabb képei jelzik a magaslatot. A modern európai festészet önemésztő, nagy »stíluskereső« kísérletezéseit is végigcsinálta. De már ezek alatt az évek alatt is a közvetlen érzelmi hitelességet, az igazi emberi beszéd szuggesztív és természetes őszinteségét érezte a művészet legfőbb, legalapvetőbb feltételének. Ősztönösen érezte, hogy a művészet nem öncélú formajáték, hanem az ember vallomása a világról, a természetéről, a valóságról, az emberről s a társadalomról. Tudta, hogy a művészet értékét, rangját legvégső soron a vallomás igazsága, mélysége dönti el. Azt is ősztönösen érezte, hogy a művészet harc, fegyver az emberi haladás szolgálatában. Forradalmár volt, keményen, következetesen, megalkuvás nélkül forgatta kezében ezt a fegyvert.

Legelső mestere *Kosztá József* volt. Három hónapig dolgozott mindössze Koszta mellett, kinek tanácsára 1903-ban Nagybányára ment, hol megszakításokkal két esztendőt töltött. Mély hatással volt rá Koszta dinamikus, eleven színvilága. »*Ma is azt a színkálát érzem a festészet anyanyelvének, amit Koszta és Nagybánya adott*«, mondta negyvenöt esztendő távlatából első iskoláira emlékezve. Annaira ez a színkálál é bennem, hogy sokszor röghöz kötöttségnek is éreztem már elevenségét. Igyekszem mai napig is menekülni tőle. Mégis, úgy hozzám tartozik, ahogy magam tartozom önmagamhoz.«

1906-ban, huszonöt éves korában kiment Párizsba. Egészen rövid ideig a Julien-akadémiára járt, majd *Henri Matisse* akkor megnyílt iskolájába lépett be. Ő volt a fiatal mester legelső növendéke. Négy éven át dolgozott Matisse iskolájában. 1906-ban állított ki legelőször a párizsi Salon d'Automne-ban, melynek 1912-ben sociétaire-je lett.

1911-ben ösztöndíjat kapott és Spanyolországba ment tanulmányútra. Nagy hatást tett rá *Greco* barokk expresszionizmusának megismerése. Ez a *Greco*-élmény volt eleven talaja, a későbbi évek átmeneti expresszionista stílus kísérletezéseinek. A *grecoi* lobogás ideges írája,

a gótika áhítatos és szenvedélyes lendülete és az expresszionizmus pátosza egyformán bővületébe kerítette Perlrott Csabát s átmenetileg elnyomta benne nemcsak Nagybánya eleven emlékét, de még a párizsi éveknek fejlődése szempontjából legdöntőbb *Cézanne*, *Matisse* és *Braque* élményeit is. Perlrott Csabát nem a kísérletező szenvedély, hanem heves temperamentuma vonzotta az expresszionizmus felé. Ekkor is az érzelmi közvetlenség vezette s nem a »probléma«-izgalom. Az élmények őszintesége és közvetlensége vezette vissza a maga igazi útjára az expresszionizmus kiterője után is. Visszatért a maga »festői anyanyelvéhez«, visszatért önmagához. Legszebb, legőszintébb képei a természet lobogó szépségeinek nyugtalan s mégis áhítatos lírai lejegyzései. Perlrott Csaba lírikus. Ezen a kiállításon látható legújabb képei — tájak, enteriőrök vagy csendéletek — lírájának legtisztább s egyben legzengzetesebb hangjait szólatatják meg. Képeinek színvározata hangos és finom tud lenni egyszerre. Nem a kiegyenlített nyugalmát keresi, de az egymás mellett felcsendített színek hangosságában is meg tudja teremteni a harmóniát. A temperamentumos, eleven színek dinamikus lüktetése szinte élő szívdobogása a képeknek. Szívdobogása, tehát nemcsak természetes, szerves, élő erőforrása, hanem rendteremtő ritmusa is. Nézzük meg nagy sárgahátteres virágcsendéleteit. Csapongóan merész, felszabadultan daloló színeinek ritmusigalma mögött a szerkesztő következetesség biztonságát érezni. Pedig Perlrott Csaba nem az »okos spekulációk« következetességével dolgozik, nem »teoretizál«, hanem az »érzéseire bízta magát«. S épp azért nem bonyolódik feleltelen csapongásokba, mert az érzések realitására épít. Művészete őszinte, igaz és reális. Nem a színekkel és formákkal való játék, hanem mély és tiszta lírai vallomás a világról, a természetről s az emberről: önmagáról.

Szegi Pál

PERLROTT CSABA VILMOS KÉPEI

1. Sárga virágok (olaj, kartonra)	2.500 Ft
2. Kert (olaj, kartonra)	3.000 «
3. Tavasz fák (olaj, kartonra)	2.500 «
4. Csendélet lila virágokkal (olaj, kartonra) .	4.000 «
5. Csendélet fehér kendővel (olaj, kartonra) .	3.500 «
6. Anya gyermekkel (olaj, kartonra)	1.500 «
7. Nyári tájrész (olaj, kartonra)	2.500 «
8. Csendélet konyhaasztalon (olaj, kartonra).	2.000 «
9. Tájkép jegenyefával (olaj, kartonra).....	2.500 «
10. Borús tájkép (olaj, kartonra)	1.500 «
11. Csendélet kilátással (olaj, kartonra)	2.000 «
12. Csendélet margarettával (olaj, kartonra)	3.000 «
13. Csendélet sárga szekrényvel (olaj, kartonra) .	3.500 «
14. Csendélet citrommal (olaj, kartonra)	2.500 «
15. Tájkép napnyugtakor (olaj, kartonra)	3.000 «
16. Fák (olaj, kartonra)	2.500 «
17. Kora tavasz táj (olaj, kartonra)	1.500 «
18. Virágok fekete háttérrel (olaj, kartonra)	2.000 «
19. Nyári tájkép (olaj, vászonra)	2.000 «
20. Olvasó nő (olaj, kartonra)	2.500 «
21. Tájkép (pasztell)	600 «
22. Festő és modellje (pasztell)	1.000 «
23. Fák (pasztell)	400 «

^{*)} 1879-ben, Békéscsabán született. Budapesten 1907-ben résztvett a Könyves Kálmán »fiatalok« c. kiállításán. 1908-ban a »Miénk« kiállítója volt s állandóan szerepelt a Múcsarnok tárlatain is. 1909—1911 között a kecskeméti művésztelepen dolgozott, melynek Iványi Grünwaldal, Bornemisza Gézával, Pólyával és Hermannal alapítója volt. Első gyűjteményes kiállításait 1910-ben, 1911-ben és 1912-ben rendezte Budapesten. Párizsi kollektív kiállításai: Galerie Weil 1912, Gal. Sacco és Gal. Aschnour 1913. Résztvett 1910-ben a kölni nemzetközi kiállításán is. 1917-ben megnyerte az Erzsébetvárosi Kaszinó, majd a Lipótvárosi Kaszinó díját. 1919-ben a Főváros jubileumi díját kapta meg. 1919 után Németországba ment. Drezdában 1920-ban (Richternél), Hamburgban 1922., 1923. és 1927-ben (Javlensky-nél), Prágában 1923-ban, Zürichben 1926-ban rendezett gyűjteményes kiállításokat. Itthon 1919 januárjában és 1925 októberében az Ernst Múzeumban, 1923-ban a Belvedereben, 1929-ben és 1932-ben a Tamás Galériában állított ki. Legutóbb, 1947 márciusában az Ernst Múzeumban rendezett kollektív kiállítást. A KUT alapító tagja.

Yár „Sziklai Sándor” djának felhívása

legyen tizenkétszer harmincöt perc; ezzel utalunk arra, hogy a párt XII. kongresszusa hazánk felszabadulása 35. évfordulójának esztendejében tartja tanácskozását.

A 420 perc alatt végzett munkával is segítsük elő az 1980-as népgazdasági feladatok sikeres teljesítését, juttassuk kifejezésre a szocialista brigádmozgalom alkotó erejét, pártunk politikájának támogatását.

Budapest, 1980. február 1.

A „Sziklai Sándor”
szocialista brigád

Brigádvezető: Rácz Imre
vasöntő.

A brigád tagjai: Barna Lajos vasöntő, Lenge Illés vasöntő, Balogh János vasöntő, Drevényi István gépformázó, Benedek Sándor fődarus, Székely P. Istvánné programozó, Ádám Béláné raktáros.

★

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a Szakszervezetek Országos Tanácsa és a KISZ központi bizottsága üdvözlöi a „Sziklai Sándor” szocialista brigád felhívását. Ajánlja, hogy a kollektívák kövessék a példamutató kezdeményezést, amelyben kifejezésre jut a hazánk boldogulását szolgáló tetterekészség.

Béketanács jának állásfoglalása

ja munkáját. Töretlen f...
zásával ezután is hozzá...
járulni az emberek jobb meg-
értéséhez és a világbéke meg-
őrzéséhez. A népek érdekei az
enyhülési politika tárgyalások
útján történő folytatását köve-
telik meg. Ezért csatlakoznak
azokhoz az erőkhöz, amelyek
elítelik a hidegháborús törek-
véseket, és azokat az ameri-
kai fenyegetéseket, amelyek-
kel akadályozni akarják az
afgán nép önrendelkezési jo-
gának és boldogabb jövőjének
kitaljesedését.

árd iorint
itel 1980-ra
k elnökének tájékoztatója

hangsúlyozta Timár Mátyás

Pozsgay Imre hazaérkezett Ausztriából

Dr. Pozsgay Imre kulturális miniszter, aki Herta Firnberg tudomány- és kutatási, illetve Fred Sinowatz közoktatási és művészeti miniszterek meghívására kedden érkezett négy napos hivatalos látogatásra Bécsbe, pénteken a burgenlandi Mattersburgban folytatott megbeszéléseivel befejezte ausztriai programját.

Dr. Pozsgay Imrét fogadta dr. Hannes Androsch osztrák alkancellár.

Elutazása előtt az MTI bécsi tudósítójának elmondotta, hogy tárgyalásai, amelyeken áttekintették az 1977-ben megkötött kulturális egyezmény és az azt követően elfogadott munkaterv végrehajtásának menetét, a magyar—osztrák kulturális kapcsolatok fejlesztését szolgálták.

Dr. Pozsgay Imre pénteken Burgenlandból hazautazott Budapestre.

Ideiglenesen felfüggesztették a kisgyermek himlő elleni védőoltását

Az egészségügyi miniszter utasítást adott ki, amelyben 1980-ra is megszabta a védőoltások lebonyolításának rendjét. Ezzel kapcsolatban a minisztériumban elmondták, hogy nemzetközileg is elismerten kiemelkedő eredményeket értünk el a védőoltásokkal megelőzhető betegségek felszámolásában.

Az Egészségügyi Minisztérium egyelőre ideiglenes jelleggel az ország területén felfüggesztette a 18 hónapos korú kisgyermek himlő elleni kötelező védőoltásának végrehajtását. A himlőoltások további sorsáról az egészségügyi kormányzat a hazai és a nemzetközi adatok, valamint az illetékes szakmai testületek véleményének ismerelében fog dönteni.

Az Egészségügyi Világszervezet szakértői bizottsága — alapos ellenőrző vizsgálatok és a biztonsági várakozási idő eltelte után — kinyilvánította a Föld himlőmentességét. Ugyanis a Föld korábban fertőzött területein több mint két éve nem fordult elő emberi himlőmegbetegedés.

Az Egészségügyi Minisztérium ugyanakkor felhívja a

Száz éve született Perlrott-Csaba Vilmos

Jelenében élve és e jelenben a felszabadulás utáni három és fél évtized első nagy nemzedéki váltásának gondjaival küszködve festészetünk megfélekedezni látszik múltjáról. Pontosabban, múltjának csak azokat a tényeit hajlandó figyelembe venni, amelyek beszerezhető aktuális tapasztalataival egybeesnek, kapcsolódásaiban — vagy vitáiban — érvül szolgálhatnak. Bölcsnek aligha mondható eljárás ez. Az igazi érvek ugyanis csak a tapasztalatok lehető legteljesebb skálájából válogathatók ki felelősséggel. És a valóságos jövő is csak akkor épülhet a jelenben szilárd alapra, ha a mindent hordozni hivatott falazatba valamennyi építőkő befoglalatik. Az is, amely az adott percben semmit és senkit nem szolgál — „csak” a történet része, s mint ilyen, a folyamatból kitudhatatlan.

Miként a — ma száz esztendeje született — Perlrott-Csaba Vilmos életmunkája. S tán éppen azért, mert Perlrott-Csaba sohase tartozott az élharcosok közé: a századfordulón született modern magyar piktúra útját úgy járta végig, hogy mindig elől volt, de sohase térítő hévvel, csoportalkotó szenvedéllyel, inkább a maga munkájára ügyelve. Pedig pályájának ritmusa az előbbit is megengedte volna. Hiszen azoknak a nagybányai fiataloknak a köréből indult, akik Budapest képletes bevételével — a nagybányai festészet impresszionisztikus elveinek kikristályosodásával és elismertetésével, az iskola sikeres tárlatainak megnyitásával, Ferenczy Károly főiskolai tanári kinevezésével — egyidejűleg túlnéztek iskolájuk szemhatárán és meglátták Párizst. Egyszóval, Perlrott-Csaba Vilmos a Nyolcak társa volt. Nagybánya után Párizs neveltje, sőt, Bornemisza Géza társaságában, Matisse egyik első tanítványa.

Perlrott-Csaba Vilmos azonban mindenképpől független szellem volt, nem hajolt hát sem csoportba, sem iskolába. Igaz, nem is lett volna igazán alkalmas sem erre, sem arra. Ő ugyanis nemcsak előrelépni igyekezett, hanem

megőrizni is: Matisse műterméből Párizst járva, megismerte és befogadta Cézanne festészetét — s benne világszemléletét —, ám közben nem törekedett kivetni magából a hazai tapasztalatokat, Nagybányát, sőt, Koszta Józsefet (kitől 1903-ban tanult), hanem sokkal inkább egybeépíteni az újabbakkal.

Próbáló feladat volt ez, két-ségkívül. Ifjúkorának jelentős művei — mindenképpől a Nemzeti Galériában őrzött *Őnarcképe* — azonban azt mondják, hogy megoldotta. Nem kompromisszummal, hanem a tények elfogadásával, belátva, hogy festői természetének alapja már mindenképpen a kosztal-nagybányai színskála lesz, minden mást ehhez kell igazítson. S éppen ezért: amikor a húszas-harmincas években a magyar festészet magába sorolva az élőhad emigrációból hazatért harcosait is, ismét Nagybánya örökségét vállalva fogott hozzá a magyar festői nyelv megformálásához, Perlrott-Csaba Vilmosnak nem kellett hozzájuk igazodnia, hogy köztük lehessen.

Van-e tanulsága ma, száz évvel a születése és több évtizeddel pályájának delelője után Perlrott-Csaba Vilmos munkásságának? Durvának hat így a kérdés, vitathatatlannul, tagadást azonban mégsem provokálhat. A lényege ugyanis — és most már nemcsak a szóban forgó életmű sorsára vonatkoztatva — nem az, hogy él-e, élhet-e Nagybánya az élő magyar festészetben. Hanem az, amit pár sorral föntebb Perlrott-Csaba Vilmos festői természetének alapjáról mondtunk. Hogy tudniillik ezeknek a fölismérése tette lehetővé számára az önálló és szilárd életmű építését. És ilyen értelmezésben bizony van tanulsága Perlrott-Csaba életművének. Kettő is. Az egyik, hogy mindenkinek jó ismernie a maga határait. A másik, hogy a kortársakra való figyelmeztetésnek csak akkor van értelme, ha eredményeit van mihez kapcsolnunk a múltból, s a jelenből: amit tanul az ember, így válhatik vérévé.

A Belvedere kiállítása

Perrott Csaba Vilmos

Belvedere annyit tesz, mint szöveget látni. A vaci-utcai Belvedere-t ben azonban nem látni szöveget. Ez a kiállítási helyiség ugyanis főleg a formájában valjón expresszionizmus rendelkezésére áll, mely- nek nem célja a szé- pel ápolni és a sze- mel gyönyörködtetni. Az expresszionisták nyugtalanító, zürzavaros eszközökkel a lelket rázzák fel, hogy a vi- lágmindenség titokzatoságára hívják fel figyelmét. A lelek hurját azzák fel a leg- végzőkig, de a festi tejszerűséggel nem fo- rdódnak. Sőt száradkoll kaotikus formáikkal bizonytalanná teszik a leltiséget.

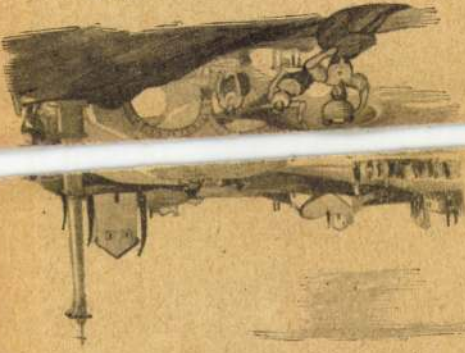
A Belvedereben most Perrott Csaba Vil- mos állította ki műveit. Az ő művészete is expresszionista. Szenvedéssel Krisztus-kom- pozícióinak kifejező ereje méltó interpra- tásán Csaba formakérségsében még javol- tartotta magát a kubisták modorosságától. Amióta azonban Perrott Csaba kiállított, ma- Berlinben élt és a Felvidéket járta be, ugy- érezte, hogy le kell vonnia forradalmas ul- jának koncekvenciáját és mindenesztül ma-

Mostani kiállítása legújabb állomását mu- tatja be, mélyen ugylátászik, az anarchizmal- márt leszámolt. Mert stíljé, ha hasonlít is a kubistákéra, nem azonos azzal, nem zava- ros, sőt ugyszólván krisztályos. Némi götíkus szegletességgel adja elő világosan a götíkus hétéo ábrázolását, melyet azonban a götíkus téma motívál. Egy csendélet pedig, mely össze foglaltása ercdményeinek, a legértelmebb művészet, menten modorosságától. Térbeosz- tása kiegyensúlyozott, vonalvezetése harmo- nikus és színei, melyek mindig erejét képez- tek Csabának, ill mint szikrazó drágakövek értekek. Szépek a Csaba képei, egy szó- annyit, mint száz, szépek: és a Belvedere- ben most programmja ellenére szépet látni.

gávéva tette az anarchisták programmját. Mostani kiállítása legújabb állomását mu- tatja be, mélyen ugylátászik, az anarchizmal- márt leszámolt. Mert stíljé, ha hasonlít is a kubistákéra, nem azonos azzal, nem zava- ros, sőt ugyszólván krisztályos. Némi götíkus szegletességgel adja elő világosan a götíkus hétéo ábrázolását, melyet azonban a götíkus téma motívál. Egy csendélet pedig, mely össze foglaltása ercdményeinek, a legértelmebb művészet, menten modorosságától. Térbeosz- tása kiegyensúlyozott, vonalvezetése harmo- nikus és színei, melyek mindig erejét képez- tek Csabának, ill mint szikrazó drágakövek értekek. Szépek a Csaba képei, egy szó- annyit, mint száz, szépek: és a Belvedere- ben most programmja ellenére szépet látni.

L. F. *Perrott Csaba Vilmos*

Fáy Dezső

Illusztráció a "Pax Vobiscum"-ból (Fáy Dezső rajza)

Kifejezésteli illusztráció művészetéről októ- bern kiállítássa lett jelentős bizonyyságot. Most illusztrált könyv jelent meg az Ámicus ki- adásában. Kelti Artur: Pax Vobiscum c. verses műve, melyben padovai életének em- lékeit idézi fel. Ez emlékezősét, melyet a költő "Mars gonosz évelben lehanyatlott ba- dedikálnak, Gulácsy Lajosnak" dedikált, a drága rághának, Gulácsy kélléll volna illusztrál- ni. Az ő kedvesen, bizarr dekadens stíljét senki nem pótolhatta jobban Fáy Dezsőnél, ki neki odaadó tanítványa és hűséges társa ben voltak Gulácsy barátai, a "Pax Vobis- cum" hozta őket össze és tette elválhatatlá- nokká. Fáy egyénisége az őven illusztráció- ban teljes önállóságban bontakozott ki. Ér- dekes padovai figurái: papok, rendőrök, költők, naplopók, örömlányok különös nyus- talan lelkére velték világot. Originális rajzar- nak népszerűségére terjed: egyidejűleg több más könyv jelent meg, melyeket az ő artisztikus és érdekes illusztrációi díszítettek. L. F.

Perrott Csaba Vilmos festménye

CSENDFLET

Margitszigeti fák

Porter Paula festménye

A bécsi sajtó az elmúlt hónapban egy-
öntetű elismeréssel fogadta Porter Paulának,
a kiváló tehetségu magyar piktorónék a ki-
állítását. Nagyszertu magyar tájait, mesteri
portrei kivétel nélkül mind nagyon tetszett a

mutatjuk be.

becsieknek. Legközelebb Berlinben rendez
kiállitást Porter Paula. Biztos, hogy a német
fóvárosban is olyan sikere lesz, mint ami-
lyen Bécsben volt.
Porter Paula avatott művésze az ecsetnek.
Csupa szív és ihlet minden tájképe, színei
ragyogók, a fái, gyepje, virágai illatot lehel-
nek. Egyik szép képét (Margitszigeti fák) ill
K. J.

MARGITSZIGETI FÁK

Porter Paula festménye

Fay Doro

PERLOTT CSABA VILMOS

A MŰVÉSZLET VILÁGÁBÓL

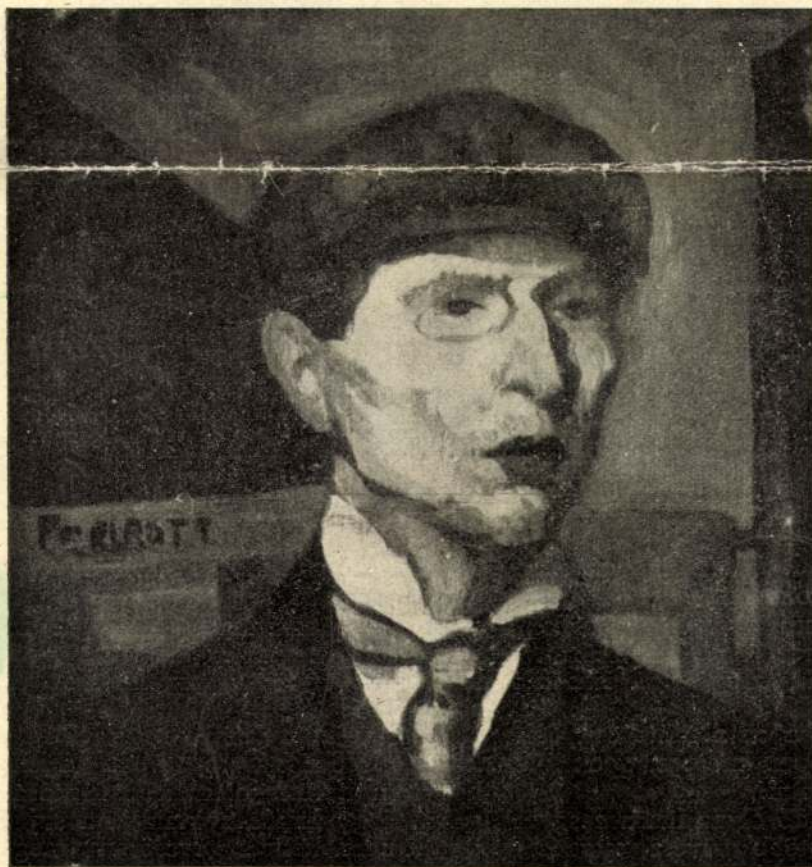
Rózsaffy Dezso:

Egy festőről

óhajtanék megemlékezni, egy festőről, aki életének és működésének jelentékeny állomásához érkezett, mert ime könyv is jelent meg róla. (Perl-

rott Csaba Vilmos művészete. Bor-nemissza Géza előszavával. Dante kiadás. Budapest.)

Perlrott Csaba ezt a könyvet meg-

Perlrrott Csaba:
Önarckép (olaj-
festmény) 190

érdemelte. Nem mintha ezzel a könyvvel a művész munkássága ki lenne meritve, lezárulna. Korántsem. A Tamás-galériában ez év tavaszán rendezett kiállítás alkalmából megállapítható volt, hogy ennek a művésznak igazi egyénisége — túl a forrongásokon, az ösztönös keresés nehézkes vergődésein — éppen most van kialakulóban. Ez az albumszerű szép kiadvány tehát nem *elkőny-*

dik. Perlrott Csabánál megfordítva áll a dolog, aminthogy mindig ellenkezőjét csinálta annak, amit a művészek nagy általánosságban művelnek. Nem hódolt meg semmiféle különleges irányzatnak; sem a közönségnek, sem a műkereskedőknek kegyét sohasem kereste. A maga útján küszködve-bizakodva végig kitartott. Pedig elégszer gáncsolták és nem egyszer csalogatták. Hamisítatlan

Perlrott Csaba: Pócsmegeyeri táj (olajfestmény) 1921

velni, hanem őt *jelezni* van hivatva annak a közönségnek a számára, amely munkásságát eddig is rokonszenvvel kísérte, de azok számára is, akik talán még nem ismerik eléggé.

Perlrott Csaba az a művészegyéniség, akire éppen most nagyon érdemes fölfigyelni.

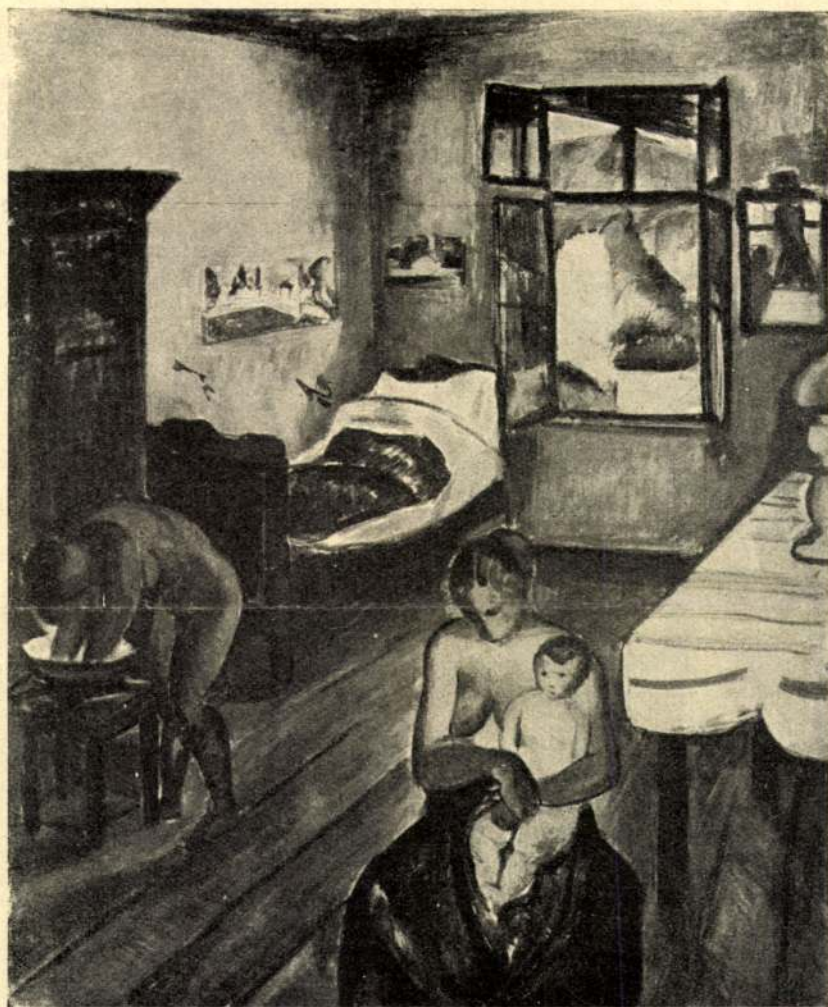
Ötven esztendő olyan határmezsgye, amelyen a legtöbb művész fejlődésében megáll, művészete *mechanizáló-*

festői ösztönrel megáldottan, Perlrott Csaba megszokta, hogy a világot csak a saját szemével lássa és ne a máséval, megszokta, hogy meggyőződésének szavát váltig kövesse és attól el ne térjen.

Megtörtént vele is, nagy ritkán, hogy mellékösvényre tévedt, ilyenkor nem került különösebb fáradságába, hogy ismét megtalálja a saját útját, nem kellett görcsösen megkapaszkodnia a lejtőn. Ma már olyan

magasságokban jár, messze minden köznapiságtól, hogy az igazán hivatottak közül is csak kevesen érnek föl hozzá.

sének (egy színes és harminckét fénynyomatu ábrázolással, műnyomó papíron), jókor jött. Olyanoknak is fölhívja figyelmét a művész mun-

Perlrott Csaba: Szegényasszony otthona (Tempera) 1928

Művészete elérkezett a kiteljesedés állapotába, jövőbeli munkássága elé a legszebb reményekkel lehet tekintenünk. Ennek a művésznek még lesz mondanivalója, súlyosabb szavát majd csak ezután hallatja.

A róla szóló könyv, amely tárgyilagos ismertetését adja eddigi működé-

kásságára, akik eddig — ne nézzük, mi okból — közömbösen haladtak el mellette.

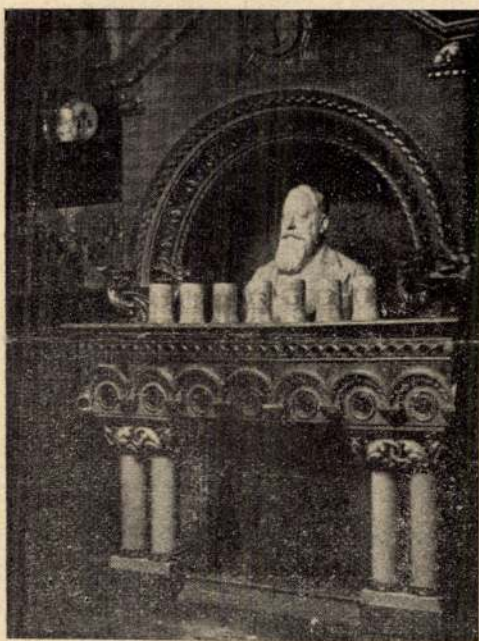
A közömbösség ideje lejárt. Perlrott Csaba Vilmost immár végleg tudomásul kell vennünk, értéke szerint kell megbecsülnünk.

Rózsaffy Dezső

Huszonötéves a Steindl-céh világhírű tanyája

A céhszervezet kialakulása visszanyúlik a középkorba, amikor az egyforma életviszonyok között élő polgárok egyházi és világi társaságokba tömörültek közös céljaik és érdekeik támogatására.

A legrégebb magyar céhlevél 1307-ben kelt, de már a 13. században is voltak céhjeink. Az egész országban általánossá lett azonban a céhalakítás a 14. század

A Zsolnay-féle fayence-kandalló
(Zsolnay mellszobra Teles Edétől; előtte céhkancsók fayenceból)

végén, amikor Nagy Lajos szabályozta és kötelezővé tette a céhbeállást. A későbbi uralkodók többször reformálták a céheket, míg végül 1872-ben a törvény eltörölte őket és helyükbe a most is fennálló ipartestületeket szervezte.

Amikor az új magyar parlament épületét befejezték, Steindl Imrének, az építőmesternek a munkatársai elhatározták, hogy a középkori *Bauhütte* mintájára egyesületet alakítanak és azt a

Mester iránt való tiszteletből elnevezik Steindl-céhnek. Ennek a céhnek nem sok közössége volt és van a tulajdonképpeni céhekkel, mert nem egy bizonyos iparág művelői a tagjai, hanem eredetileg művészek, iparosok, Steindl irodájának vezetői, szóval a parlament építkezési munkálatainak résztvevői tömörültek benne, ma pedig még jobban tágult a köre. A körülbelül 80 tagot számláló egyesület a legkülönbözőbb foglalkozási ágak és társadalmi rétegek reprezentánsait egyesíti.

A Steindl-céh megalakulásának célja — Steindl Imre kultuszának ápolásán kívül — a hazai művészet pártolása volt. Ösztöndíjjal támogattak fiatal művészeket és iparosokat és külföldi tanulmányutakra küldték őket. Az ösztöndíj alapját maga Steindl vetette meg 27.000 koronás adományával.

A céh tagjai eleinte különböző ká-

Egy boltív. A falon Jungfer, alatta egy aranyfelhő, a konzol aranyozott, óriási lábfejű alak, alább diplomák, a boltívben krokodilus

vházakban tartották meg rendes heti összejöveteleiket. Érdekes, hogy Steindl maga egyetlen egyszer sem jelent meg a róla elnevezett céh baráti társaságában. Ez valószínűleg annak tudható be, hogy az ősz mestert nagyon elkészerítették az

Felavatási okmány

ellene intézett parlamenti támadások és valóságos embergyűlölővé tették.

Steindl halála után Alpár Ignácot választották meg a Steindl-céh elnökévé, akinek az agilitása ujjáteremtette és felendítette az egyesületet.

Mindenekelőtt állandó helyiséget teremtett a céhnek és ez a maga nemében egészen páratlan, nagyszerű helység lett a legerősebb összetartó kapcsa — Alpár személyén kívül — a társaságnak.

Erről az átszervezésről, illetve a helyiség megteremtéséről meséli Hauswirth Ödön királyi tanácsos, a céh főtitkára a következőket:

— Alpár elment Wekerléhez, aki akkor az Országos Kaszinó igazgatója volt és rávette, hogy a kaszinó szomszédságában bérelendő helyiséghez engedélyezzen a kaszinó felől bejáratot (illetve a Müller Antal konyháját biztosítsa, amely akkor kitűnő hirben állott), aztán kibé-

relt a szomszéd házban, az akkori Ujvilág uccában, egy sötét raktárhelyiséget. Összehívta iparosait és előadta tervét: »Ajtót törünk a kaszinó épülete felé és Steindl Imre szellemében kiképzett helyiségeket teremtünk a Steindl-céhnek.« A szót tett követte. Irodájában elkészítette a terveket, aztán kiosztotta a szerepeket. »Pucher, te csinálod a kőmives munkát, Biehn a rabitzot, Vajda Zsiga, te fested a képeket, Telcs, Maróti, Mayer, ti szobrászmunkákat csináltok, Roth Maxi, te az üvegmozajokat meg az üvegfestést, Zsolnay, te a kandallót« — s így tovább. Alig volt valaki, aki ne kért volna részt a munkából. Alpár lelkesedése mindenkire átragadt. A három hónapig tartó munkálatok Alpár vezényletével folytak. Az érdeklődés megmozgatta Hauszmann Alajost, Schulek Fri-

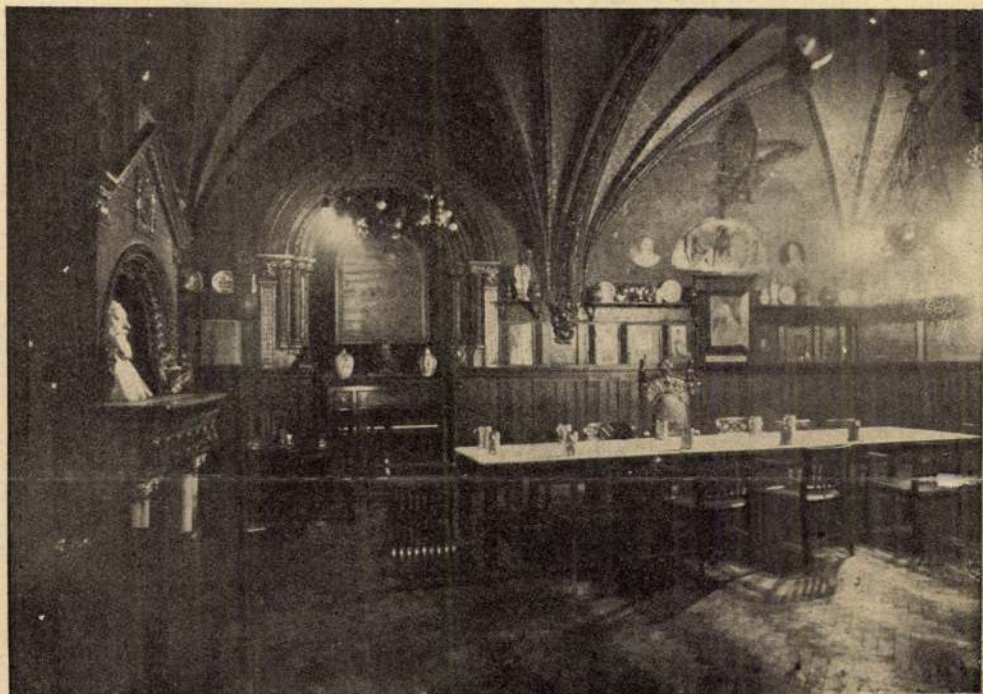
Egy freskó

Pizinger, Kizling és Walla, mint »három királyok«

gyest, Schmahl Henriket, Fittler Kamillt, Strobl Alajost, akik kritikáikkal és jó tanácsaikkal sokban hozzájárultak a helyiségek művészi kialakulásához. 25 esztendővel ezelőtt felemelő ünnepség keretében történt meg a felavatás.

— A helyiségek két kisebb teremből állanak. Ezek egyike bizánci és szaracén stílusok keveréke. Tompaboltos mennyezefét 320 "bronzfoglatu" ékkő díszíti, gazdagon van festve és aranyozva. A falakon freskószerűen festett, korhű, de humorizált képek vannak. Ezek azokat ábrázolják, akik a helyiségek megterem-

györgyi művei díszelnek. Pompás Zsolnay majolikakandallója, amelyet Molnár Géza rajzolt és modelljeit Maróti Géza, Mayer Ede és Lantay Lajos mintázták. A mesterien festett arcképek egyike Steindl, másika Alpáré, mindkettőt Vajda Zsigmond festette. Az ajtókilincset — egy bütykös lábat — Telcs min-

A Steindl-céh műhelye-terme

tésén közreműködtek. A mennyezet közepéről lelógó csillár a magyar korona alsó részét ábrázolja; a zománcképeket üvegfestmények pótolják. A falképeket Vajda Zsigmond festette. A másik terem gotikus és román keverékű, csillagboltozatos, csipkeszerűen áttört hevederekkel. A falakat magas fenyőfalambériák borítják, amelyeken 120 különböző, korhűen stilizált karikatúra van intarziászerűen festve. Az egyes mezőkben Alpár, Vajda, Nagy Sándor, Nádler Róbert, Poll Hugó, Rakssányi, Markup és Csiszér munkái vannak. A polcokon Györgyi Kálmán által gyűjtött népművészeti tárgyak között Telcs Ede, Maróti, Strobl Alajos, Markup és Szent-

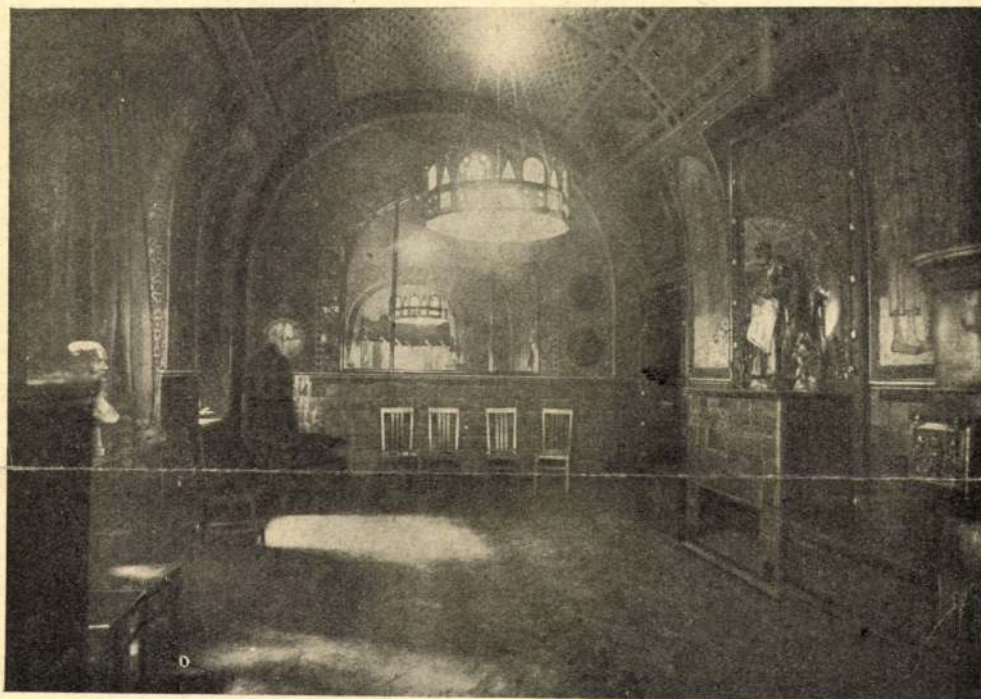
táza és Kulcsár öntötte bronzba. Sok művészi elgondolása, mintaszerű munka halmozódott itt össze, amelyek minden egyes darabjához sok szeretet fűződik és reprezentációs teljesítménye a magyar iparnak.

— Azóta a hét minden szombatján összejöttek a céh tagjai és ebben a bizalmas körben sok jó gondolat vetődött fel. Ha külföldi nagy művészek vetődtek Budapestre valamilyen jelentős művészeti pályázat eldöntésére, illetve elbírálására, vezető államférfiaink: Wekerle Sándor, Apponyi Albert itt látták őket vendégül. Van der Stappen, David Calandra, Axeli Gallen Kallela, David Cuypers elragadtatással beszéltek erről a kis kul-

turtanyáról és vitték a hírét messze idegen országokba. Itt beszélte meg Bárczy István nagy építési programját meghitt tanácsadóival. Tanulságos előadások, felolvasások, viták és szórakoztató esték vonzották a céhtagokat szombatonként, no meg Alpár ragyogó egyénisége. Itt évődött Alpár Ignác Mechwart András-

elnöki szék és a céh ügyeit a céhmesterek tiztagu tanácsa intézi.

Sok kedves mókának volt évek során át színhelye az Országos Kaszinó épülete mellett levő pazar pompával berendezett, fantasztikus muzeumhoz hasonló pincehelyiség, amelybe a céh tagjai a világ minden tájáról összehordták a rit-

Steindl-céh fogadóterme a magyar koronát ábrázoló csillárral

sal, Thék Endrével, Bárczy Istvánnal, Bachruch Károlyval, aki egy drágakövekkel kirakott diszes serleget alapított és adományozott Steindl emlékére.

— A háborút követő proletárdiktatura és annak következményei nem suhantak el nyomtalanul. Az erőszakos rongálásokon felül eltűnt a céh nagyértékű, gazdag diszítésű, domborított bőrbe kötött emlékkönyve, érdekesnél érdekesebb bejegyzésekkel, rajzokkal és aláírásokkal és Marquis de Bayrosnak a céh részére rajzolt műve is.

— 1928-ban halt meg idegenben Alpár Ignác, a céh érdemekben gazdag elnöke. Azóta üresen áll a remekbe faragott

kaságokat és a művészi értékű műtárgyakat. Nagyon kedvesek voltak a tagavatató ünnepek, amelyek alkalmával tréfás beszéd kíséretében, másfélméteres ceruzával ütötték taggá az ujonnan belépőt és akkora koszorut tettek a fejére, amely a vállát is átérte.

Abban az időben, amikor még gyakran hullott rendjeleső a Burgból és sok volt a »viszkető gomblyuk«, a Steindl-céh is adományozott tréfás rendjelet. Ez a rendjel egy óriási lakat volt, amelyet ünnepélyesen bekapcsoltak a kintüntetett gomblyukába. Természetesen a borzasztóan súlyos teher lehuzta az illetőt, aki sürgősen szabadulni szeretett

volna tőle. De a szabadulásnak — tiz üveg pezsgő volt az ára. Persze mindenki szívesen meghozatta a rászabott pezsgőket és ha nem volt éppen pezsgő, hát bor mellett beszélgetett, tréfálkozott el a jókedvű társaság késő éjszakáig. Évődtek, csipkelődtek, vidám történeteket és jó vicceket meséltek. Hölgyek ritkán voltak jelen, így hát az adomázások, — mint afféle férfitársaságban — meglehetősen borsosak voltak és nem igen reprodukálhatók.

Meleg, kedélyes fészek ma is a Steindl-céh előkelő tanyája, ahová szombat esteként összeverődik a társaság, a fehér asztal melletti kellemes tereferére, no meg — ősi magyar szokás szerint — egy kis szívet-könnyítő, jóízű, malomalatti politizálgatásra. Ugy, mint a Steindl alkotta parlament, úgy a nevéől elnevezett céh is a régi, boldog Magyarország egy ittmaradt emléke; derűs napok vigasztaló maradványa vigasztalan jelenünk számára.

Steindl-emlékserleg

Bachruch ajándéka
a Steindl-céhnek

formaképzésben plasztikussá erősödött gótikus érzésvilágával; Noémi, aki a mesevilág dekoratív színpompája után az emberi egyszerűségig mélyült és szinte a primitívek tiszta monumentalitását érte el. Kiállításuk mulhatatlan öröm volt mindenkinek, aki a magyar művészettel csak legkisebb közösséget is érez. — A *Kéve* szolid s rokonszenves önmérséklete maga már biztosíték, hogy minden kiállítása fölötte van a köznapi mértéknek s hogy valami komoly értéket mutat be. Ezúttal *Korda Vince* vangoghos ihletű, minden részletéig végigvezetett s összevont önarcképe s *Goebel Jenő* pár jólesőn színes akvarellje hozott meglepetést. — *Csánky Dénesnek* főképp vízfestményei hívták magukra a figyelmet; intim természetérzés kedves és meleg kifejeződései mind és kissé halvány színskálájuk szemnek tetszővé teszi ezt a nem nagy igényűséggel jóleső művészetet. — A *Cennini-társaság* Körösfői-Kriesch Gödöllőjének tradíciót őrzi; praerafaelita művészet-imádatuk mellett közömbösen elhaladni nem lehet, sem nemes vonal-kulturájuk mellett, sem szemérmességük mellett, még ha az olyannyira szemérmes is már, hogy szinte gyengeségnek hat. A Céhbeliek kiállításának egyetlen tiszta értéke *Beck Ö. Fülöp* reliefje volt.

A Múcsarnok hosszú készülődések, huzavonák után aktkiállítással kívánt szenzációt teremteni. A kiállítás nagy port vert, de művészi élményt alig hozott, vagyis amit hozott, az majdnem csak már klasszikussá értékelt mestereinkkel való új találkozás volt. *Lotz* rózsaszínnel játszó erotikája s néha szinte ingresi megsejtésű leánytestei, *Székely Bertalan* Courbetval rokon festői naturalizmusa, *Ferenczy Károly* utolsó korszakának izgató érdekességű drapériás aktjai

PERLRÓTT-CSABA VILMOS: LEVÉTEL A KERESZTFÁRÓL

Kut 1926
márc. 28.

már eleve különös értéket biztosítottak a kiállításnak. De a múlt magyar művészete után a folytatás hiányzott; a hajdan forradalmárok után a mai újat-akarók. Óvatosan elkülönítve, egy oldalsó teremre gyűjtve, mintha fiataljaink csak arra kellettek volna, hogy megnevettsék a Műcsarnok szokványokhoz szokott publikumát. A kiállítás szoboranyagáva pedig végképp csődöt mondott; — csak amellet hozott bizonyítékot, hogy minélzok, akiket a közönség a magyar plasztika reprezentánsainak ismer, csak a plasztika külsősége hatásaival játszanak, de a szobrászat legmélyebb lényegéig egyikük sem jutott el. — S a téli tárlat? Egyetlen név sem amit, ha csak a köteleesen kijáró tiszteletből nem, a felfedezés örömeivel tudnék megemlíteni, egyetlen törekvés sem amivel valamennyire is csak közösséget tudnék vállalni.

Az Ernst-múzeum idej kiállításainak névsorában sokan vannak, akik méltán többet kívánhatnának az ilyen pársoros megemlékezésnél. A körülmények úgy hozták magukkal, hogy az Ernst-múzeumnak ki kellett bővítenie programját, hogy orientálódnia kellett a művészet frissebb jelenségei felé. Megérthető, ha ez az érdeklődés nem az újabb művészi ideálok teljes vállalása, ha az Ernst-múzeumot érdemes tradíciói erősebben lekötik egy nemzedék mellé s ugyanakkor e nemzedék kifejezőmódjai mellé. És ha ez a maibb művészet, amennyiben ellentéte, de ugyanúgy folytatása is az impresszionizmus körül kialakult életérzékelésnek, tudom, mégis nehéz módot találni, ami áthidaló legyen a tegnapi s a mai nemzedékek között. Nincs itt hely arra, hogy propozíciókkal álljak elő, csak annyit hát: hogyha nehéz is két urat szolgálni, azért mégsem lehetetlen; Je ha lehetetlen volna is, mégis meg kéne próbálni. Erőszakkal s erőt véve bizonyos elfogódottságokon. A propaganda kifogyhatatlan ötleteivel befolyásolva a közönség idegenkedését, de minden befolyástól mentesen. Mérlegelve, de meg nem alkudva. — Jóleső konstatálni, hogy az Ernst-múzeum pár experimentálása a fiatalokkal ezt az utat és ezt mindig teljesebben igéri.

Maga a beszámolás alig terjedhet túl egy nem is teljes felsoroláson. Koraöszki kiállításába a fiatal *Szemere* Lenke hozott meglepő értékeket — egyelőre inkább tragikus érzésével áttelesített éleltátásával; határozott festői tehetségét még köti az iskolás „barna“ s egy litterális tartalom, amit festői formákba áthasonítani még hiánytalanul nem tud. Mellette *Barsay* Jenő romantikus képein fájt és jóleső volt a küzdelem, amellyel a nyűgöző s magamagától elcsábító s jó útra nem vezethető Rudnay-hatásoktól próbál szabadulni. — A következő kiállításon *Ferenczy* rajzhagyatéka új értékelésre készlet: a „naturalista“ Ferenczyben a mai nemzedék törekvéseit megsejtő Ferenczynek a megérzésére. *Glatz* gyűjteménye: fiatalokru grafikák, amelyek patinásságukkal és mégsem muló frissességükkel meghatóak, — a mai Glatz, zsánerbe édesedő, magukat pesti szalonok felé kellegető tarka parasztlányaival, alig-alig érdekel. *Orbán* Dezső barnába transzponált Utrilló-hatású városi tájaival évek után mintha először közelednék ahhoz a valakihez, akít egykori indulása ígért. — *Márffy* Ödön. Mostani kiállítása már teljesen tisztázza helyét az új magyar művészetben. Az impresszionizmus folytatója, de a cézaneni struktúrát magába idegzett, átértékelt színekkel építő festészete már felszabadulás az impresszionizmus alól. A tiszta, a „szép“ fény rajongója, a fény minden képének központja s minden problémájának alapja. Új képeinek s legkivált tájainak egyszerűsödő színeiben színessége mélyebb értelmet kap régebbi még zilált, még tarkaságba vibráló formabontásai után. — *Perltrott-Csaba* Vilmos, az örök nyughatatlan, új állomása a nyugalom. Németországi gótikus architektúrákon eljátszó képeit ma szigorú, szinte franciásan racionalisztikus képépítés váltja fel. Mindenben a logikát kereső, az objektív valóságig egy-

minden lehetöt megtesznek, hogy a kiállítás elsöranzü sikerü legyen, talán éppen ez az oka, hogy ennyi ügyesség dacára is, kevés a meg- nézni való. A fiataloknál rendszeren az a hiba, hogy «öregek» akarnak lenni, ez pedig bün a fiatalok rovására. Ebben a kiállításban ez küllö- nösen szembeszökö, mert a tudás és ügyesség a legnagyobb mértékben van képviselve, de hiányzik az az erö, amely ezt a tudást a helyes mederben dolgozná fel, vagy használná ki. Az eredmény az, hogy bár színes palettáról szedik a fiatalok az életet, a munka csak holt képét mutatja lelküknek, mert a tudást az érzés elé helyezik, nem pedig megfordítva. A kiállítást természetesen állandóan jó közönség látogatja, akik azonban nem távoznak gazdagabban, mert nincsen semmi, ami művészi érzéküket növelné.

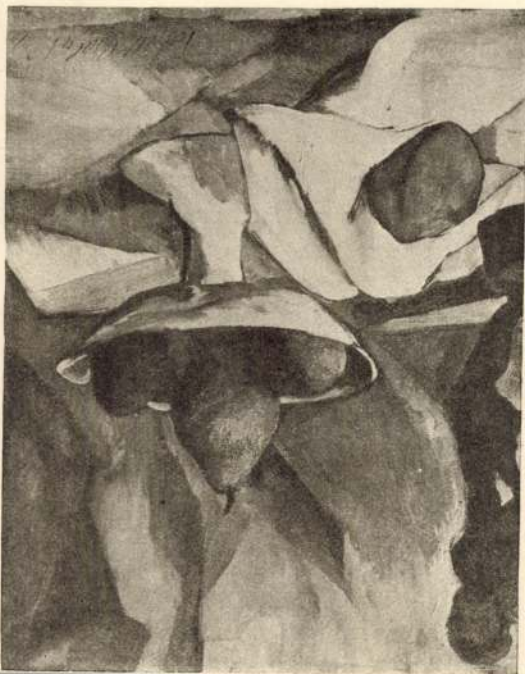
SARKADI LEÖ

Perlrott Csaba Vilmos

K
művészet 1914-168. p.

168

CSENDELET
PERLROTT CSABA VILMOS
FESZMÉNYE
A MŰC
TAVASZI T

1024 felvétel

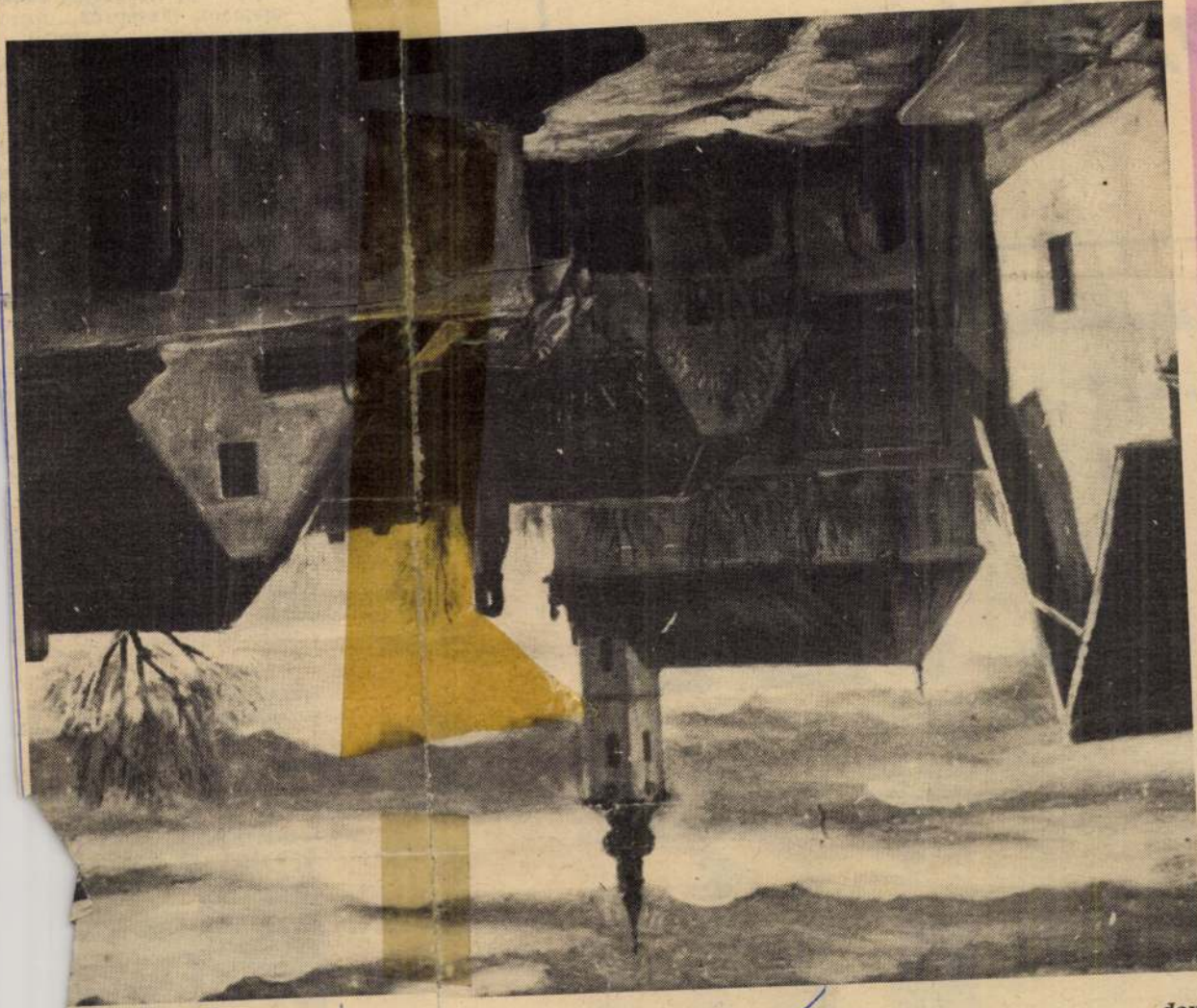
Perrott Csaba Vilmos: Tájkép

Czizra Gyula: Március

Szentendre bemutatkozik Hatvanban

A szentendrei festészet keresztmetszetét is nyújtja az a kiállítás, amelyet a Hatvani Galéria rendezett a Ferenczy Károly Múzeum anyagából. A nagy-hírű művésztelep fiatalabb és öregebb korosztálya egyaránt szerepel a színvonalas tárlaton. Felvételeink bepillantást adnak, a híres „műhely” munkáiba.

Bánáti Sverák József: Szentendrei utcaszélet (Fotó: Szabó Sándor)

Vadak előítéletek nélkül

Párizsban zajos sikert aratott a fauves-kiállítás

Az 1905-ös őszi Párizsi Képzőművészeti Szalon botránytól volt hangos. A közönség a polgári jó ízlés elleni támadásnak, a kritikusok barbár játéknak neveztek a VII-es teremben kiállító fiatal festők képeit. – Egy Donatello valahogy a vadállatok közé keveredett – gúnyolódott cikében Louis Vauxcelles, a századforduló egyik neves műtészé, arra utalva, hogy miképpen kerülhettek Albert Marquet klasszikus mellképei Henri Matisse, André Derain, Maurice de Vlaminck, Raoul Dufy és a többiek összesen harminckilenc festménye közé.

Vauxcelles akaratlanul is keresztapá lett: csúfolódása nyomán „vadaknak” – franciául *fauves-nak* – nevezték azt a stílust, amely mindössze három évig (1905–1908) a posztimpresszionizmus és a kubizmus között létezett, mégis alapvetően befolyásolta a XX. századi európai képzőművészetet.

Májd száz évvel a botrányos kiállítás után a „vadak” ismét hallattak magukról. Ezúttal azonban zajos sikerrel: a Párizsi Városi Modern Művészetek Múzeumába több százezer látogatót vonzott a hangzatos című – Fauve-izmus, avagy az európai modernség kibukkanásának tűzpróbája – kiállítás.

A fauve-izmust nehéz pontosan körülhatárolni, hiszen az elnevezés nem egy mozgalomból vagy koncepcióból, hanem egy félig vicces, félig sértő szóból fakad. – Mindenféle előítélettel mentes áttekintést akartunk adni erről a korszakról – hangoztatta Suzanne Pagé, a múzeum igazgatónöje, aki háromfős csapatával

több mint négy éven át járta Észak-Amerika és Európa nagy múzeumait, gyűjtö-ményeit, hogy megfeleljen előkészítésük a látványos párizsi bemutatót. Pagé asztalnyi és munkatársai nagy neveket – a többi között Braque, Picasso, Kandinsky, Malevics, Van Dongen műveit – felvontató válogatásába négy magyar festő is bekerült: Czöbel Béla, Ziffer Sándor, Nemes-Lampérth József és Perrott-Csaba Vilmos képei a közép-európai válogatásban, a Budapestet, illetve Prágát bemutató teremben láthatóak.

A fauve-ok közé ugyan eredetileg csak az új utakat kereső, az impresszionizmus-sal elégedetlen Matisse-t és más francia festőket sorolták, az őszi szalonon született irányzat meglehetősen sok követőre talált Európában: az 1905-ben Drezdában alakult Die Brücke-csoport expresszionista tagjait éppen úgy inspirálta, mint Mondriant vagy a „vad” jelzótől később szabadulni igyekvő Kandinskyt.

A francia fauve-ok egyébként üzletileg is jó időben érkeztek a századfordulón is virágzó műtárgypiacra: az impresszionista hullám kiürítette a készleteket, és a kereskedők új műveket kerestek. Ambroise Vollard, a kor egyik legjelentősebb párizsi galériatulajdonosa 1906-ban londoni sorozatot rendelt André Derain-tól, akire tulajdonképpen nem kisebb feladat várt, mint, hogy éppen ott – a Temze partján – fossza meg trónjától Claude Monet-t, ahol az impresszionizmus nagy mestere talán legszebb képeit festette.

Párizs, 2000. február

Dési András

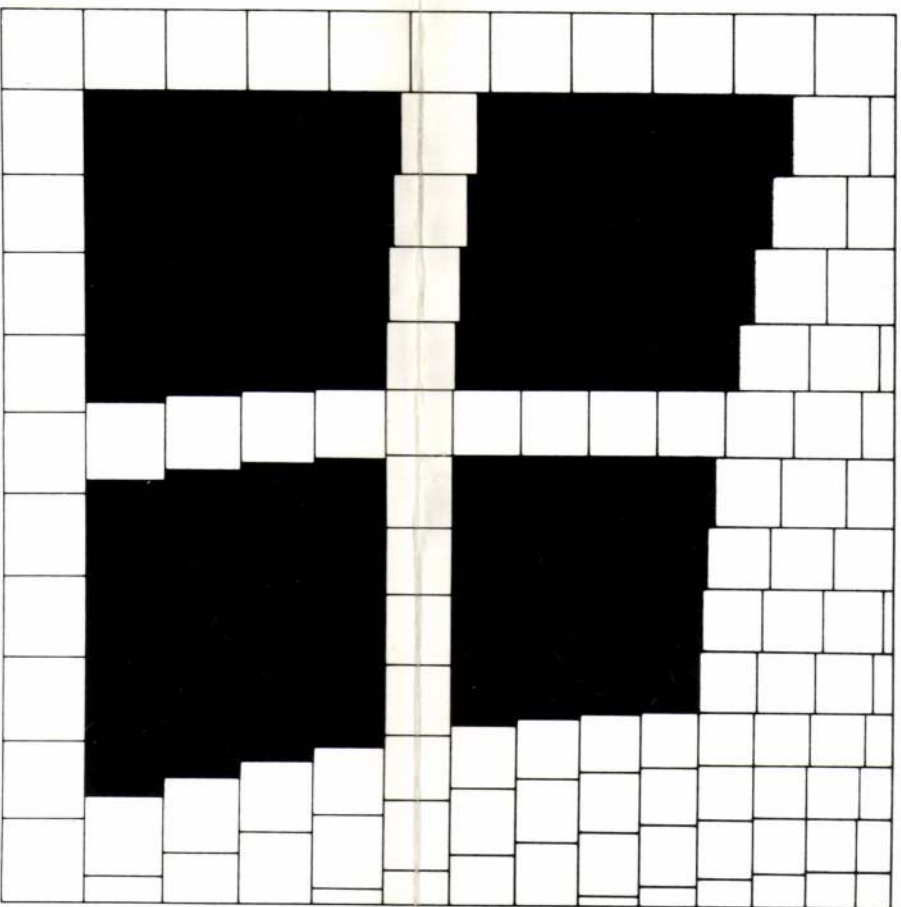
Negyhatalom 2000 II. 28.

PERLROTTI Gábor V. Összes

KOVÁCS ATTILA

SZEKVENCIÁK

Új Művészet 1993/4.

SZOMBATHELYI KÉPTÁR

9700 SZOMBATHELY, RÁKÓCZI FERENC U. 12.

1993. IV. 16—V. 16.

ART TODAY – ART TOMORROW

QUALLTAS GALLERY

H-1052 Budapest V., Bécsi u. 2.
Tel./Fax: 361/118-4438

Masterpieces of 20th century Hungarian fine arts
modern classics exhibited and sold.

Perrott Csaba Vilmos: Ónarckép

PAINTINGS • DRAWINGS
SCULPTURES

Othello

Shakespeare tragédiája az Omniában és a Corsóban

Főszerepekben: Desdemona—Lenkeffy Ica, Othello—Emil Jannings, Jago—Werner Krauss, Emilia—Putty Lia, rendező Dimitry Buchowatzky.

Szombaton mutatja be a fenti két mozgófényképszínház Shakespeare megfilmesített halhatatlan tragédiáját, az Othello-t. Az irodalmi filmeknek általában az a hibájuk szokott lenni, hogy nincsenek tekintettel a film lehetőségeinek határaitra és olyan jelenetek megvalósítása elé állítják a mozgófényképet, melyek nem valószínű, hanem színpadra valók. A jó irodalmi filmet éppen az jellemzi, hogy irodalmi magva dacára mindig filmszerű marad és ha a film-mese érdeke egy kívánja, inkább a mesét alakítja át lényegtelen módosításokat eszközölve rajta, sem mint a filmszerűség rovására építsen fel jeleneteket. A sajtóbemutatón beigazodott, hogy e tekintetben az összes irodalmi filmek között, amit csak a közönség valaha mozgófényképszínházakban látott, az Othello első helyen áll. Mese, az alakok beállításai, páratlan színészi térséggel való megjárása — melyről az elsőrangú közreműködő művészek biztosítják a nézőt — és maga az egész rendezés tökéletes harmóniába olvadva írásmű plaszticitásait domborítja ki a relencai mór sorstragédiáját. A nézők felejthetetlen élménnyel meggazdagodva fogják távozni a szombati bemutatóról, melynek magasszínvonalu műsorát még egy kacagató Harald Lloyd burleszk O mint tenorista egészíti ki. Az előadások kezdete az Omniában szombaton és vasárnap 1/4, 5, 7, 9, 10 és hétköznapokon 1/5, 7, 8 és 10 órák. A Corsóban a két ünnepen 3, 5, 7, 8 és 10 órák, hétköznapokon 4, 6, 8 és 10 órák.

(A Városi Színházban) ma, Vízkereszt ünnepén délután a Pillangó kisasszony, este és hétfőn Bolond Istók, vasárnap délután Ragusa hercege Petrüss Sárival, este a nagyszerű Bűvös vadász van műsoron, kedden Környe Béla lép fel a Hegyek alján-ban, csütörtökön Faust, szombaton Rigoletto meggy Aquila-Adler Adelínával. A címszerepet Gábor Arnold tamaratánékes, a berlini állami opera tagja énekl. Vasárnap délután a Denevér, hétfőn Gábor Arnold és Környe Béla vendégfelléptével a Tosca egészíti ki a változatos műsort.

(A Várszínház délutáni előadása.) Ma délután Gy. Batory Elza a Leányvásár, vasárnap Tatárjárás női főszerepét játssza. Jövő vasárnap Papp Manel felléptével a Hamburgi menyasszony kerül színpadra.

(Péchy Erzsébet meggyógyult.) A Blaha László-Színház kiváló vendégművésznője több napig tartó betegségéből felgyógyult és szombattól kezdve minden este fellép parádés szerepében, a Szép Helénában, mely a jövő héten is minden este színpadra kerül. Szereplőtársai Vády Ilona, Rozsnyai Póna, Dobrovits Márta, László, Szirmai, Tamás, Fülöp, Boross, Veres és Bott lesznek. Most és jövő vasárnap délután a nagyszerű Piffi ismétlik 3 órák mérsékelt helyarárral.

(A Király Színház szenzációs sikere: Kálmán Imre A bajadér című operettje) a jövő héten is minden este műsoron van Fedák Sárival, Honthy Hannával, Rátkával, Nádorral és Latabárral a vezető szerepekben. Most és jövő vasárnap délután János vitéz adják három órák mérsékelt helyarárral.

(A Fővárosi Operettszínházban) szombaton és vasárnap két-két előadást tartanak. Este 7/8 órák az Olivia hercegnő, a színház nagyszerű ujdonsága kerül színpadra. Szombaton 3 órák a Huncut kéményseprőt játsszák gyermekelőadásul, vasárnap délután 3 órák a Vígcsinnyé együttese lép fel a Méréföldkövekben.

(Szombaton hat órák Ocskay brigádéros) kerül színpadra a Vígcsinnyében.

(Molnár Ferenc mélyeséges drámája,) az Egi és földi szerelem a jövő héten hétfőn, kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnap este kerül színpadra Magyar Színházban. Szerdán P. Márkus Emília lép föl A névtelen asszony címszerepében, szombaton a mulatságos Gretchen-t ismétlik. Most vasárnap délután A kis lord-ot, jövő vasárnap délután Molnár Ferenc másik nagyszerű darabját, a Színház-ot ismétlik 3 órák mérsékelt helyarárral.

(A szenzációs Mandarin Csontos Gyulával naponta megtölti a Renaissance-Színház nézőterét.) (A Kékszakáll nyolcadik felesége hatszor) szerepel a Belvárosi Színház jövő heti játékrendjén: hétfőn, kedden, szerdán, pénteken, szombaton és vasárnap este. Csütörtökön a nagyszerű Tűzek-et ismétlik. Most vasárnap délután A buta ember, jövő vasárnap délután A gazdag leány van műsorra tűzve 3 órák mérsékelt helyarárral.

(A Gong, Boszorkánykonyha.) Harcsányi Zsolt mulatságos tréfája: Tessék kitérni és egy esomé mulatságos magán-szám kerül színpadra minden este a jövő héten az Andrássy-úti Színházban, ugyanezt a műsort ismétlik most és jövő vasárnap délután is 3/4 órák mérsékelt helyarárral.

(Szenzációs műsort) mutatott be tegnap este az Intim-Kabarc. Slágerszáma Fritz Odón felléptével a Beethoven-szonáta és Széless Elza felléptével Mihály István énekes bohózata, A jó vidék. Két kitűnő tréfa, Somlay Károly Multimilliómos és Kalmár Tibor Hűmester-nászfej alaposan megkacagatták a közönséget. Széless Elza szólói, Feld Irén csevegései, Szentiványi Kálmán konferálása, Berendy Stefi táncszáma, Pürcsö Ely, Német Nándor, Anday Béla stb. magán-számait egészítik ki a páratlan jó műsort.

(Dupla vagy semmi!) — a leghíresebb Savoier-vígjáték Heltai fordításában — a Renaissance-Színház jövő szombati ujdonsága. Az ujdonság fránt, melynek színlapján Savonar és Heltai Jenőn kívül még Csontos, Simonyi Mária, Bárczy, Virányi, Bárdos Artur és Márkus László neve szerepel, legnagyobb érdeklődés nyílvánul. A kisebb szerepek Várnay, Papp Jolán és Rittka kezében vannak.

(Jusnij vidám konferálása) külön attrakciója a Vígcsinnyében vendégszereplő orosz-német Kék madár kabaré-nak. Első pillanatra megtalálja Jusnij a kontaktust a közönséggel, amely jövedelvény honorálja az ötletes konferan-szié tréfáit. Ezek komolyan és tréfásan megmagyarázzák, mit hoz a gazdag műsor minden egyes száma. Alig lehetne megmondani, hogy e számok közt melyik tetszik legjobban. Nagy a hatása valamennyinek, a régi románcoknak, a népdaloknak, a hollandi fayencenek, az ólomkatonák parádéjának, az Idő pénz című háromperces amerikai operettnek, a tevehajósár árnyképes álmának és a többinek. Külön sikere van a zenekarnak, Gogocki karmesternek és Galenka hangversenymesternek. Az előadásokat pontban negyedtíz óráig tartják, csak a vasárnap előadás kezdődik délután három órák.

(A Vígcsinnyé jövő hetét) is a Kis cukrászda. Heltai Jenő nagyszerű vígjátéka dominálja, amely ötször szerepel a műsoron. Szerdán este az Osztrigás Micit adják, szombaton este pedig az Ocskay brigádéros ismétlik. Szombaton délután gyermekelőadásul a Huncut kéményseprőt kerül színpadra. Jövő vasárnap lesz a Három nővér első délutáni előadása. Pénteket bezárólag mindennap éjjel 11 órai kezdettel a Kék madár orosz-német kabaré folytatja fényessikerű vendégszereplését.

(Olivia hercegnő hete) lesz a Fővárosi Operettszínház jövő hete is. Estéről-estére adják egész héten a szezon nagy operettsikerét Kosáry Emmy és Király Ernő vendégfelléptével. Csütörtök délután rendkívül mérsékelt helyarárral a Huncut kéményseprőt adják, jövő vasárnap délután pedig a Tatárjárásnak lesz első előadása.

(A Bolond Istók hódító útja.) Táb-lás ház kacagta, tapsolta végig a Városi Színház nagyszerű ujdonságának, a Bolond Istóknak legutóbbi előadását és a pompás darab szombati ünnepi előadására is alig kapható már jegy a színház pénztárában. A nagyszerű daljáték most indul a vidékre és a megszállt területekre, Amerikával is folynak már tárgyalások a válósággal diadalutára kél a Városi Színház ujdonsága, amely kitűnő szereplőivel a jövő hét játékrendjén, hétfőn, szerdán, pénteken és jövő vasárnap szerepel.

(Harmónia hangversenye!) Jegyek szombati d. e. is kaphatók. Kiurina Berta ária- és dalestélye jan. 9-én lesz. (V. 1/9.) Kemény Rezső jubliáris zenekari hangversenye jan. 11-én. Közreműködők: Hubay Jenő dr., Kemény Rezső, Köszegi Sándor és Rozgonyi Agnes. (Z. 1/9.) Feren-czy György jan. 12-én adja dalestélyét. (Z. 1/9.) Tomka István művész-növendékeknek estélye, amelyen Klauer Erzsébet, Kóka Mici, Vértés Márta, Berger Pál és Szilka Vilmos lépnek fel, január 16-án lesz. (V. 1/6.) Haják Károly hegedű-estélye jan. 17-én. (Z. 1/6.) Dulánszky Margit jan. 16-án tartja meg dalestélyét. (Z. 1/9.) Somogyi Adrienne jan. 19-én tartja meg dalestélyét. (V. 1/9.) Schomann Józsa ária- és dalestélye jan. 22-én lesz. (V. 1/9.) Rádics János hegedűestélye jan. 23-án. (V. 1/6.) Gyárásné Acél Márta jan. 23-án adja dalestélyét. Közreműködik: Rozgonyi Agnes hegedűművésznő. (V. 1/9.) Koczáné Keömley Bianca január 26-án tartja dalestélyét. (V. 1/9.) Schwab Miklós II. zongoraestélye jan. 26-án lesz. (Z. 1/9.) Hegedős Ferenc hegedűestélye jan. 26-án lesz. (V. 1/6.)

(Haydu István) egyik legkiválóbb gondokaművésznőnk, január közepén a nyugati államokba megy hangverseny-központ, ahol szaporítva eddigi sikereit, a magyar művészetnek méltó reprezentánsként fog dícsőseget szerezni.

(A baromfiak hasznosításáról) tart előadást Winkler János, a Baromfi-nyesztők Országos Egyesületének titkára kedden d. u. 1/4 órák az Urániában.

(Royal Apolló — Borgia Lucrezia II. befejező része ma és holnap 4, 6, 8 és 10 órák.)

(A Magyar Művészek Szövetkezetének hangversenyei.) Haydu István gondokaművész külföldi körútja előtt január 14-én tartja egyetlen szóló-estjét. Z. 1/6. Ariosto: (1660) Sonata III. Saint-Saens versenymű a-moll Purcell, Popper, Schubert, Goens. (Jegyek 50—300.) Zsámboky Miklós a Zeneakadémia tanára január 27-én 1/6 órák adja ezidei szóló-estjét. (Jegyek 50—500.) A fülharmóniai társaság tagjaiból és a Zeneakadémia tanáraiból alakult fuvós kamarazene-társaság február 1-én 1/9 órák a Zeneakadémiában tartja egyetlen hangversenyét. Medek Anna, Zsámboky, Melles, Hollós közreműködésével. Jegyek Eggenbergernél, Kossuth Lajos-utca 1. sz. és a Zeneakadémia pénztárában.

(Balanyi György dr.) tanár a világtörténelem nagyjai előadásorozatának VI. előadását Nagy Károly omen hétfőn d. u. 1/4 órák tartja az Urániában.

(Nagy francia költők.) Az újabb magyar költészetet Vörösmartytól és Petőfőtől Reviczky és Adyig annyi titkos és nyilvánvaló szál fűzi a modern francia költőkhez, hogy a XIX. század francia lírája a magyar közönség érdeklődésének homlokterébe esik. Hankiss János dr. egyetemi tanár januárban három előadással kezdi meg a francia költészet fejlődésének ismertetését és új fordításokkal szemlélteti ennek a fejlődésnek minden fontosabb lépését. Az első irodalmi arcképek Lamartine-t, (január 10.), Viktor Hugo-t (január 16.) és Musset-t (január 23.) fogják ábrázolni. Az előadások az Urániában mindenkor fél négy órák kezdődnek.

(Szalmás Piroska) zongora-estélye jan. 18-án lesz. (Z. 1/6. Harmonia.)

(Cholnoky Jenő dr.) egyetemi tanár Azsia című előadásorozatának IV. előadását (A Kaukázus és vidéke) csütörtökön d. u. 1/4 órák tartja az Urániában.

(Mozgóképek-Otthon.) Essex grófia a tegnapi premierjén az idény kiváltságos filmeseményének bizonyult és ehhez mérten az idény legnagyobb sikerének is. Nagy, izgalmas idők, nagy emberek, gyönyörű nők, nagy hibák, nagy erényekkel, forróvéru szerelemmel, tomboló bosszúvágygal, ármánnyal, szinte ember-föltöti méreteken vonul végig az izgalmas cselekményekkel felt darabban, lelket, szívet, agyát és ideget egyaránt lenyűgözve, mesés külsőségek, káprázatos rendezés és művészi játékkal. Chaplin a világban kitűnő kétfelvonásos burleszkjében aratott nevető orkánokat. Aktualitások és egyéb érdekességek szolgálnak a pompás műsor kiegészítőesül. (1/4, 1/6, 1/8 és 1/10.)

(Uránia — Borgia Lucrezia II. befejező része szombati és vasárnap 3, 5, 7, 9 és 10 órák.)

(Fővárosi Nagymozgó.) Prima Vera és a Boxajnok. Előadások kezdete 1/3, 1/4, 5, 7, 8, 10 órák. Katonazene.

(A Helikonban Borgia Lucrezia második része.) Iliane Háid, Courad Veidt, Paul Wegener és Adalbert Bassermann a főszerepekben, valamint egy kacagató burleszk: Chaplin a világban, kerül mátol kezdő bemutatásra. Az előadások ma és vasárnap 1/4, 1/6 és 7 órák.

(A Sodoma és Gomorra két része együtt egyedül — az Urániában látható legközelebb.)

(Borgia Lucrezia II.) befejező része ma és holnap az Urániában 3, 5, 7, 9 és 10 órák, a Royal-Apollóban 4, 6, 8 és 10 órák kerül bemutatásra.

(Othello a Renaissance-Moiban. Főszereplők: Lenkeffy Ica és Janninga, továbbá Egy ólet regénye (5 felv.). Előadások 3, 5 és 10 órák.)

Székrekedés Oser bécsi professzor, a gyomor- és bélbajok hírneves szakorvosa, a FERENC JÓZSEF keserivízlet mindig a legjobb eredménnyel rendelke.

Hol takarítanak meg hölgyeim és uraim több pénzt, mintha gyönyörű duplaszemes női divatneműt minden színen 590 koronáért... 550 darab kitűnő, varrás nélküli, fehérített lepedőt, darabját... 1980 koronáért... 115 cm széles selyemfűnyű batiztot 780 koronáért... Modern mintájú erős zsefféket... 815 koronáért... Kanavazet, törülköző, zsebkendőt, asztalneműt, béléstűt, télikendőt, linoleum és szőnyegmaradékot minden elfogadható ártért vásárolnak.

csak az udvarban az olcsó maradékvásárban Budapest, Király-utca 32. sz. Terézvárosi templom oldalán. Tekintse meg raktárunkat! * Vizsgálja meg árainkat!

Table with 12 columns: M.kir. Opera (7), Nemzeti (6, 7), Városi (6, 7), Vig (6, 7), Magyar (6, 7), Király (6, 7), Fővárosi (6, 7), Város (6, 7), Ren. Sz. (6, 7), Balvár. (6, 7), and others. Rows include Szombat, Vasárnap, Hétfő, Kedd, Szerda, Csütörtök, Péntek, Szombati, and Vasárnap.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Színházi körökben

mindenki hívtél nélkül azt a nagyszerű munkát figyeli, amely most a Nemzetiben folyik. Ezas mékhas most a Nemzeti, ahol mindenki dolgozik, becsületesen, komolyan, ahol folyton tervezgetnek, próbálnak, tanulnak és igaz

magyar kulturmunkát

produkálnak. A nagyszerű Lear-előadás és a »Költő és a halál« után most Vojnovich »Rákóczi«-ja kerül színre, de készül már a színház a Madách-jubileumra is, azonkívül pedig a »Hamlet«, »Velencei kalmár«, »Daudin György« és a »Bosmersholme előadására.

Nagyértékű, klasszikus program ez, amely messzire el fojja sugározni kultúránk dicsőségét.

A »Lear király« előadásán a legjobb, legintelligensebb közönség tölti meg a nézőteret. Itt egy kis figyelmetlenségre kell azonban a színház vezetőségét felhívni: arra t. i. hogy előre jelezzék,

ki játssza Lear-t,

mert sokan vannak, akik Pethest akarják látni ebben a grandiózus szerepben.

A rendőri cenzuráról meg van a véleményünk, melyet soha nem titkoltunk. Ismeretes, hogy ez a cenzura odáig merészkedett, hogy Petőfi egyes költeményeit is indokoltan vette s ezek között szerepelt az »Egy genőliát bánt engemet...« is. Ezt a verset a rendőri »vöröse« cerúza látvának, vörösnék találta és betiltotta. Herczeg Ferenc egyfelvonásban azonban Petőfi

elszavalja a verset,

— anélkül, hogy forradalom törne ki a nézőtérben — s ezzel nyilván áthágta a rendőri tilalmat. Kérdezzük most már: rehet-e még ezek után valaki komolyan az a cenzura, amely utólag kommuniszdá akarja átísteni Petőfi Sándort?... S még hozzá ilyen gyarló módon, ilyen hátorlátan egyoldalúsággal?!

Személyi változások is várhatók a Nemzetiben. Így azt beszélik színházi körökben, hogy

Pethest Attila

vissza fog szerződni Bárdoshoz, ahol szükség van rá és ahol egész színészi múltjának legnagyobb sikerei kötnek. Ezzel isemben a Nemzeti — mint mondják — komolyan foglalkozik

Darvas Lili

szerződéssel. Ez az egyetlen szerződés, amelyre Hevesinek még szüksége van, egyébként több évre el van a színház látva fiatalokkal. Pedig nem könnyű a dolga, divatos lett a Nemzeti,

mindenki oda akar szerződni

és olyan protekciókat kell visszautasítania, amiket más nem merne elhárítani.

A Magyar Színházban kezd ritkulni a közönség az »égi és földi szerelem« sorozatos előadásain. A darab most már vidéken is menő helyen, színre került Szegeden, Miskolcon és más városokban — fe színre került a megszűnt Kolozsvár magyar színházában is. Vidéken a darab

kívétel nélkül megbukott

mindentől, ami azt bizonyítja, hogy a darab efemer értékű látványos sikere nagyon lokálisulva van. Pedig a kolozsvári lapok renkiül dicsérik az előadást

a külön cikkeket szentelnek a Budapestről elűződött

Szabados Piroksu

nagyszerű alakításának.

A Vígsházának nincs műsora. Január elején vagyunk csak a Vig eljutott oda, ahol más években június derekán szokott tartani,

idegen vendéjátékokkal

akarja műsorát teljessé tenni. »A Kék maddr«-társulat után Pallenberg német társulata következik, ez után pedig egy külföldi táncos-csoport fog a Vígsház deszkáin vendégszerepelni. Különös magyar kulturmunka ez, — de mi is telnek egy volt mozibeli páholynyitogatótól? — melyet menteni nem, csupán enyhíteni tud az a körülmény, hogy »A Kék maddr«-társulat tényleg jó és művészi.

A Belvédereben Simonyi Mária egyik főszerepét egy Bot nevű kezdő vette át. Ennek a színházának a színvonala utóbbi időben oly rohamosan süllyedt, hogy — mint mondják — a színház nem is egy, hanem

25 Botot érdemelne.

A Városban Ábrányi igazgató egész komolyan neheztel. Az újságokból tudta csak meg, hogy a népszínházak újabb előadásokat tartanak a Városban, a főváros elmulasztotta a színházat kölcsönkérni Ábrányitól. A derek Ábrányi nem állta utját ezeknek az előadásoknak, azonban

írásban tiltakozott

a fővárosnál az ellen, hogy róla nékül intézkedjenek. Igaza van.

(Négy hegedős.) Böcs Salamonról mondja a legenda, hogy ötezer trombitásból álló zenekara volt. Ötezer soffer és hegedősim futta a lakomák muzsikáját Jeruzsálem fűszerszármalatos kertjében. Ha a nagy király ma is élne s valószínűleg ötezer hegedősre volna szüksége, azokat promi szállítással legbiztosabban Budapestre rendelhetné meg. Jól járna, mert nemesek számban elegendő, de minőségben is kitűnő hegedűsöket szállíthatnának neki. A tegnapi és mai estén — az addigiek légiója után — megint négy hegedűst hallottunk. A tehetséges fiatal Károly Pál, aki zenekarral játszott a Vigadóban s többek közt Jány István komoly előkelő, kivált zenekari színházában érdekes versenyművet mutatott be. Ugyanekkor a Zeneakadémiában Gabriél Ferenc elegáns, biztos játéknak tapsolt a közönség. Ma Zsolt Nándor rendezte hangversenyét, kétfős minőségben: mint előadó művész és mint szerező. Darabjait különben — kivált a ragyogóan elmesélt »Szikakötők« — épp oly virtuóznak, mint magának a művésznek a futamai. És ugyancsak dupla készültséggel állott a publikum elé Károly Zoltán: először kitűnően orgonált, aztán fényes hegedűjátékával lepett meg bennünket. Rámutatás hegedűseink sokasága és sokoldalúsága. (K. á.)

(Bánk bán a Városi Színházban.) Életre való gondolat volt, hogy a Városi Színház programjába vette a legszébb s legnépszerűbb magyar operát, mert ezzel érkei remekének mind szélesebb nyilvánosságot biztosít, másfelől az operaház fiatal generációját is szerepléshez juttatja. A mai előadásból Adler Adelina poétikus, gazdag hang- és játékbeli készültséggel plasztikussá formált Melindáját vált ki. Bánkot Ocskay Kornél énekelte biztos muzikalitással. Haynal Elma fejedelmi Gertrudis-át még értékesebbé tenné kissé érthetőbb szövegmondás. Jól deklamált, néhol azonban túlságosan barsogón Palotai Árpád Endre szerepében. Csika Béla az új Tibore jellegzetességre törekedett. Somló, Sárosy, Dalnoky és Hajagos énekeltek a kisebb szerepeket. Szépek voltak a díszletek és festői és eleven Dalnoky Viktor rendezése. Külön elismerés illeti a zenekar játékát s a műzenei betanítását, ami Márkus Dezső érdeme.

(Két kiállítás.) Az Ernszt-Muzeum XXII. csoportkiállítás. Az Ernszt-Muzeum vasárnap megnyitotta kiállításán hosszú távollét után újra viszontlátjuk Márk Lajost, akinek virtuóz technikával megoldott vásznairól pompásan fotografált arcképeket tekint le reánk. Kohner Ida festményeit a biztos formalitás teszi karakterisztikussá. Széle Péter a főnöm festőiségek mestere. Templomban, Ablaknál, Falusi atyafiak, Kilátás a műteremből című képei egy-egy téma, különösen ügyes festői megvalósításával tünnek ki. Lux Elek termése legjavával emeli a kiállítás színvonalát. Különböző táncosnői a mozgó emberi test klasszikusan szép bronza-rögzzüllései. A merész lendületű Hátrahajló táncosnő, vagy a lehellet-finom Guggoló nő mellett külön figyelemreméltó a formazépségekben és szobrászi dekorativitásában gazdag Táncos csoport. A Női törzs nemes stílusosságának — nagyobb alkotásoknál ritkán feljelhető — ünomságával tünnek ki.

A Belvédere kiállítás. Mig az Ernszt-Muzeum új látatlanok piktoral a Tegnapi és Töredékekben adnak izellőt, addig a Belvédereben kiállított Perliott Csaba Vilmos maga a rajzó Jelen. Majdnem maudék nélkül reprezentálja a ma kiutat kereső emberét, aki nem riadva vissza a modern piktura medrében hőmpolygó problémák sóráról, beleteti magát a nyughatatlan keresés örvényeibe és minden alkotása egy-egy lépést jelent újabb és újabb törekvéseinek fokozott való megvalósulása felé. Ezen a kiállításon képviselt állomás a tökéletes festőiség határain belül megvalósítható absztrakció felé jelölt az utat. Az egyes képek, ritka kivétellel, analitikus felbontással a tárgyaknak. Amit az így deformált ábrázolás jobbezredő keresztül elmond, az temperamentumban rokon a görkös ember mondanivalóival. Néhol valósággal drámai erejűek pikturájának kinagasló darabjai: Brissius iratása, Öncsképek akttal, Pócsmegyeri táj, Kreuzertheim, Kompozíció, templom-entrőfőjel és a Krisztus-rajok. Csaba Géza kisszámú, de értékben annál súlyosabb alkotással szerepel a Belvédere kiállításán. Művészi világnézetét tekintve, tökéletes antipódusa Perliott Csabának. A sárgom kompozíció és nagyerejű statikus formák biztoskezd, mindig szintézisre törekvő művésze, aki szigorúan tiszteltben tartja az anyag törvényeit és a szobrászi lehetőségek határait. Szent János triptichon-ja, vagy megvalósítás előtt álló Ady-szobrász készített tanulmánya kemény gazdagodását jelentik oeuvrejének. (Németh Antal.)

(Szil Gyula) kint dalművét az Iker-állagot, január 6-án és 7-én délelőtti 11 órakor mutatja be az Irok színház a Helikon színpadán. Az Iker-állagban egy kint mese keretében, a boldogság problémájával foglalkozik az Irok. A darab szerepelt a fővárosi színházak tehetséges művészei játszzák, a kísérő-zenét pedig Zányi Viktor szerezte.

(A Petőfi-Társaság felolvasó-ülése.) A Petőfi-Társaság január 14-ikén, vasárnap délelőtti félheteggy órakor rendezi e havi felolvasó-ülését az Akadémia termében. Az ülés napirendje ez: 1. Elméleti és föttikári jelentések. 2. Költmények. Irta Petri Mór. 3. Mednyánszky Bertaló. Irta Főly Ilona, bemutatja Császár Elemér. 4. Költmények. Irta Lampérth Géza. 5. Petőfi diadalutja északi rokonságnál. Irta Bán Aladár. — Január 21-ikén este hatkor zárulás lesz az Akadémia patkótermében.

(Hangverseny a Vigadóban.) Ma este a Vigadóban hangverseny volt, amelyen Perli Lilla zongoraművész, Boda Ilona előadó-művész, Polányi Magda operanékesnő, Polnai Ilona operanékesnő és Miksa Emília operanékesnő gratik zajos sikert és kaptak-ek tapsot.

(Hangverseny.) A Kereskedelmi Akadémiánál január 14-én, vasárnap este 9 órakor a Zene-művészeti Főiskola nagyteremben műveltségversenyt rendeznek. Közreműködnek: Marschalkó Béni, Venczell Béla és Széle Péter, az Ernszt-Muzeum, Városi Aranka, a Nemzeti Színház tagjai, Burján Károly kamaranékes, Balassa Jenő, a Vígsház tagja, valamint Akon Lajos orgonaművész, a Nemzeti Zenede tanára. A hangverseny itáni nagy érdeklődés nyíllánút meg. Akik még jegyre igényt tartanak, sürgősen jelentkezzenek a Szövetéség irodájában (VI. Andrássy-ut. 67. I. emelet, telefon 79-45).

(A régi Népszínház tagjai az újság-írókért.) Történelmi jelentőségű az a művészegettes, amelynek tagjai a Népszínház utolsó díszelőadásán lépnek fel, élőkön Blaha Lajzával, a Városi Színházban január hetedikén, vasárnap délelőtti fél 11 órakor az Újságírók Körháza és Szanatórium Egyesülete és a Nyugdíjintézet javára. A régi emlékekkel és melóidákkal telttett három alkalmi darabban Békosi Szidi, Pálmai Ika, Kury Klára, P. Gazi Mariska, Komlósi Emma, Petrás Sári, Péchy Erzi, Honti Hanna és Nagy Izabella, továbbá Kassai Vidor, Tollagi Adolf, Szirmai Imre, Pázmány Ferenc, Ferenczy Károly és László Andor lépnek fel. Bédig tízenkétezer ember látta együtt a régi Népszínház híres tagjait, most már csak azoknak lesz módjukban ezt az együttes láthatni, akik a vasárnapi díszelőadásra megváltják jegyüket. Jegyek mérsékelt számban, elővételű díj nélkül, szombattól kezdve kizárólag a Városi Színház pénztáránál válthatók.

(Zenekari hangverseny.) A Nemzeti Zenede hétfőn, január 15-én este 8 órakor a Zeneakadémia nagytermében Fleischer Antal karnagy vezetésével zenekari hangversenyt rendez. A műsoron szerepel Mahler IV. szimfóniája, Schreker uvertürje, továbbá Ravel és Franck egy-egy műve. Jegy 800-100 koronál a Nemzeti Zenede igazgatósági irodájában kapható.

(May hangverseny Nemless Megtartva Igazgatóság.) Ez a nemes egyszerűséggel, könnyedén papírra hanyagolt bővíttélt díszlettel a Vigadó egyik mellékkapuján díszlettel mindama gyermekemet kedélyek örvedetes meglopetésére, akiket a rossz idő sem tartott vissza, hogy a Podor-cég ma este hirdetőt koncertjét meghallgassák. Ugy látszik már rendezzerré kezd válni a hangverseny-rendező firmának ez az eljárása. Ugyanas a eégfőnök, aki boldogan hajlong a közönség előtt, ha a hangverseny »meg lesz tartva«, a koncert elmaradása esetén előzetes értesítés helyett ilyen ártatlan kis cédniákat hajókoltat a közönség felé.

(Kis hírek.) Mint ismeretes, az Operaház keddre tűzte ki a Bolygó hollandi idei első előadását, melyen a bécsiek híres basszistája, Hans Jäger vendégszerepelt volna, ma azonban táviratilag értesítette az Operaházat, hogy egyelőre lemond a vendéjátékról és így kedden a Bolygó hollandi helyett a Jancsi és Juliska fogják előadni a Babatündérrel együtt. — Az olasz kormány római jelentős szert engedett a pápa kívánságának és a híres Chigi-könyvtárat a Vatikánnak adományozta. — A szlámi király a napokban fejezte be a berlini lapok jelentése szerint Shakespeare Bómea és Julia-jának fordítását. A darabot fővárosában, Bangkokban legközelebb elő is adatja. A műfordító szlámi királynak nem ez az első Shakespeare-fordítása, évekkel ezelőt már lefordította szlámi nyelvre a Velencei kalmár: és az Ahogy tetszik-öt, amiért az angol Shakespeare-Társaság tagjává is választotta.

Harc a holt lelkek tavadért

A Ubrós keztyű második része a Tióltban

Ezö vissza nem adhatja a sikernek azt a mértéköt, amelyet a grandiózus amerikai kalandorfilm, a Vörös keztyű eddigi előadásain aratott. Az első rész, amelynek a Szekeselyűk bandája volt a címe, már lepergett és a valósággal lázba hozta a publikumot, amit naponta három táblás ház igazolt. Maria Walcamp, a hatalmas mímabroffs női főszereplője, túltett valamennyi vetélytársán, akiket, mint a kalandorfilmek primadonnáit ismerünk Ragyogóan szép dárca, fürge, mint az evet, hajlékony, mint a nád és artistabravúrjával messze túlsz Pearl Whitent. A második része a filmnek a meglepő fordulatok és káprázatos trükkök végtelen láncolata. Egy pillanatra sem tudja a néző szemét levenni a vásznonról, oly szédítő tramban rohannak tova a szemzáción.

A Vörös keztyű második része köznapon 6, 7 és 9 órakor, vasárnap és ünnepon 4, 6, 8 és 10 órakor kerül bemutásra.

ZSUFFA ISTVÁN ÉS TÁRSAI

angol gyapjuszövetek kereskedése
Budapest, IV. ker., Váci-utca 25. — Telefon 14-73.
Autó-, kocsitakarók és plaidok nagy választékban.

RENDKIVÜLI OCCASIO!

Közismerten legalsórendű és páratlanul álló választéku angol és egyéb tiszta gyapjuszövet-raktárunkban fölhalmozódott maradékokat (1-4 méterig) 20-30%-kal olcsóbban árusítjuk és a napi árnál mintegy 20-30%-kal ezzel ndvarias készülégekkel alkalmat nyújtunk n. b. vevőinknek arra, hogy szükségüket még további nyolc napig ezen rendkívül előnyös árak mellett fedezhessék.

neveidnek. Ott látjuk azokat, kik elsőknék vettek ki rászűket a honalapításból, továbbá a jökedvű, egész sées, a jövőtől nem rettegő, hatátságot, kik örülnék két kezük munkájának. De mindennek koronája, az ott felnövekvő, egészséges, vasidegzettü generáció lesz. Meg kell cafélnom azt a tévhitet, hogy a zsidók többsége Palesztinában vallástalan lenne. Hisz a szombat és ünnepnapok szentségét a törvény védi. Ertkezésük szigorúan rituális, a kimmájuk ezt meg is kívánja. Amit mi vallásosságunk nevezünk, az ott a mindennapi élet.

Ki kell mennünk Erec Jiszraelba tanulni. Fogadjuk magunkba Erec Jiszrael ajándékát, a gyönyörű példaadást. Ertjük meg szellemüket és terjesszük itthon. Ez ma minden zsidó ember feladata és kötelessége. Így válik majd közkinccsé Izrael nagy ajándéka, mellyel a csödbejutott emberiség segítségére siet. Annak az emberiségnek a segítségére, mely öt üldözött, kiközösített, s amelynek mégis világító faklyája lesz ebben a szörnyű kaoszban, melyet a világháború okozott. Palesztina szelleme előbb-utóbb győzni fog. Nekünk is ki kell venni részünket az egyetemesszidóságért folytatott munkából.

Ai kell plantálnunk Erec Jiszrael szellemét a Caluiba. Nem lehetetlen feladat. A nyáron az anyingi bérzadtságában, 20 fiatal fiu, lány volt hachsarán, előkészítésen. A nekik teljesen szokatlan mezőgazdasági munkát végezték. Szabad idejükben héberül tanultak, kaptak egy külön kis kunyhót, hogy egymás közt lehessenek és külön főzhessenek. Ebben a kunyhóban Erec Jiszrael friss, egészséges levegője csapta meg az ember arcát. A gyerekek jókedvűen végezték munkájukat, meglegegedtek, vidámak voltak.

Be kell látnunk végre nekünk is, hogy mennyire fontos az, hogy gyermekeinket rászoktassuk mindenféle munka örömmel való elvégzésére és hogy boldoguláshoz mennyire hozzátartozik az, hogy megsszókják az ercei egyszerűségeit.

kar. A gyermekeik már jobbara dolgozó emberekké zsidókat, akik fanatikus vallásosságban éltek ki magu. És az emberek mily érdekesekek. Látjuk a chaluca. Egy egész életre való emlék pár nap alatt gyűjtve. Jeruzsálemi egyetem. Caspa felejtethetlen élmény.

séges Judeai sivatag. Paratlanul gyönyörű fekvésü a lenget ünnevényes szépsége, felímésen szép a fentresett gyögyhelyek lesznek. Felejtethetlen a Holt-bertas tavai, hol bizonyos, hogy rövidesen híres, kis nagyobbara szökek voltak. Látjuk a legendás Tis Mosolyogva mesélik, hogy hagyomány szerinti őseink egészséges, gyönyörű, többnyire szöke gyermekeket, és arab földék között! Látunk remek iskolákat, mesébe illő erdeményeit. Mily különbözőség a zsidó munk virágzó kolóniákat, szorgalmas munkás kezek borzong a gyönyörűségétől, hogy mindezt láthatja. Vallása elindult. Evezredes emlékek. Az ember megben vagyunk, honnan a világ minden egyisten hívőhol hoznak. Reptül az autobusz velünk! Jeruzsálem. Igen izletes a szentföldi banán, kár hogy ide nem abmelyek a befejtetheti tökének 20 százalékát hozzák. egész országban a virágzó pardszöket, narancsokat, kesedéssel látja Tel-Aviv rohamos fejlődését. S az mely a Kelet legnagyobb kikötőjévé fejlődik. És lel. A turistát lazba hozza a grandiózus hairai kikötő. Szentföldön a munkát és építik a jövőt.

Kedvűen, dalolva, futtyürészve, énekelve végzik a Par nap csupán és mennyit, mennyit látunk! Jó. A konkurrenciatól való félelem ismeretlen fogalom. Konjunktura, melynek arányosan mindenki részese. egyetlen hely a világon, ahol konjunktura van. Olyan ruinak szeméink elé. Tudjuk, hogy ma Palesztina az 1—2 évtized munkájából hihetetlen erdemények tártkervo nép fia, mint a zsidók, othont építenek. Rövid szenvedésektől megdeztet, vitalitástól duzzadó, tödunk elképzelni, mint mikor egy ilyen tehetséges, Soha érdekesebb, izgatóbb folyamatot nem tudani nem merem.

a mi drága gyermekeink számára, azt én itt kimondambertszeretettől áthatott apróságokat gyűjtögetneknagyúkat, mérges gazokat, tankokat és ehhez hasonlórol az európai és amerikai vezető férfiakról, kik, embert jóságba. Mert, hogy mit kell gondolnunk azok-

Zsidó parasztfu Sechnunah Borochovban

BÁLINT REZSŐ: PERLROTT CSABA VILMOS

Letrom a nevet és egy kép bontakozik ki előttem: nyurga alak halad a réten, fejét széleskarimájú szalmakalap

fedti, balkarján pajsznagyságu festő-paléta feszül. Furcsa, szedett-vedett népség megy előtte, többméteres vásznat cipelve. A cvikkeres alak jobb kezében tartott essettel hadonázva, éles vezényszavakat kiált az előtte tolongó tömegre. Perlrott Csaba Vilmos a katonásan lépkedő és nagybányai cigányok, akik előtte haladnak.

Sarga nap terül fölöttük, köröskörül a nagybányai hegyek hus zöldjei, égő vörösei langolnak. Kora reggel a városon kívül fekvő cigánysorra tartanak. Dehátig áll a hatalmas vas vaszonra, földre folyik az ég fele bannulnak. Süt a nap, a palétáról a vászonra, földre folyik a festék, a cigányok nyitva fejtett szájjal az ég fele bannulnak.

„Es wird kimen e Zeit...“

Festés közben harsogva énekel:

mas vaszon előtt és szakadatlan dolgozik a rekkendő napon. gyek hus zöldjei, égő vörösei langolnak. Kora reggel a városon kívül fekvő cigánysorra tartanak. Dehátig áll a hatalmas vas vaszonra, földre folyik az ég fele bannulnak.

Süt a nap, a palétáról a vászonra, földre folyik a festék, a cigányok nyitva fejtett szájjal az ég fele bannulnak.

Vagy százan festenek már az 1905. év nyarán Nagybányán, mind közötti azonban ő, Perlrott Csaba, a megfestésült festő. Kora reggeltől fest, pihenőül a késő délutánban a szabadiskola modelljét rajzolja. Kis bányászlakásában hegyen-hátán tornyosulnak a vásznak, mozogni sem lehet fölük. Ruhája, arca, keze át van itatva a festéktől, olaj szagától, míg ő itas elfelejtkezéssel rakja vásznára a harsogó pirosokat, mérges zöldet. Cigányok bontakoznak ki a képen, kék- és pirosfedeltű bányai házak, lobogó fakoronák, mintha lazadozónának. Csenedletek nyugtalan, nyugtázó torzokkal, szinte huzatos levegővel, ami a kép köré dobott

Perlrott Csaba Vilmos: Ünartkép

drapériák redővetései lobogtatja. Fényképem az ég fel-

hőt a közelgő vihar ereje tépi. Mintha elemekkel harcolna, ha egy ruhadarab-foszvány egy kifeszített kar mozdulatát ábrázolja. Mindennek a sülyt, a nehezét akarja éreztetni. Nem „ábrázol témákat”. Számára minden alkamas a lefestésre. Csak éppen időt, módot adjon a lefestésre. Ezért ösztönösen, később tudatosán a mozdulatlan tájképhez, „holt” esendelethez folya-

modik. A negyedszázad előtti nagybányai művészetet nagy nevek lenyűgöző hatásaival van telítve: Cézanne, Gauguin, Van Gogh — és a még nyugtalanítóbb előktől: Picassó, Braek, Matisse tüzetől.

Egy meditatív, belső nyugtalanúságtól fátort hatalmas ember hozza a legfrissebb színeket, vonalakat: Czobel Béla. Meggondolás nélkül utánozzák, sőt imádozzák. A két árnyék-kolias, lila képalafestés dogmává válik, az elrajzolás, torzítás hitszerű fanatizmussal diadalmaszkodik az épkezláb ábrázolás fölött.

Parizs, mint a messiás ígért földje ugrik közel az imént zsendülőbe szökelli, pompázó Nagybánya művészetéhez. Az „örögek” (mindannyian alig a negyven körül), Ferenczy, Thorma, Grünwald, Réti: rosszaló fejesóvalással nézik a fiatalok eliramodását.

Perlrott Csaba is az első, aki Parizsba röpül. Szédülten bolyong a Louvre, a Guimet, a Cluny-múzeum termelében. Matisse-nal tanul. Ablakból a Szajna, a Notre-Dame sötét tokaat fest. A nagyok, a beékeztettek közelségét keresi. Szinte mámoros a Cluny-múzeum olasz fayanszáitól és ugyancsak Giorgone „Konzert” másolásával a klasszikus formák áldozásától tesz vallomást. Mindennek hisz, ami a művészi igazság diadalmasságát jelenti számára. Ösztönös hittel, konok odaadással dolgozik, érezve, hogy a szakadatlans munká által lehetséges, elhivatottsága törvényszerűen fogja jutalmazni. Újra Nagybánya, majd Kecskemét az állomásai. Kitalítások, sikerek. Spanyolországi kirándulás és Parizs, újra Parizs. Egyidőre Cézanne és a többiek, Nagybánya elhűnik vásznától és helyére gót bolthajtások, angyalok, glóriás szentek szögkebe ékelt formái kerülnek. Átmenetileg, Friss lendülettel megint esendeletek, tájképek követeznek. Tömör, duzzadó formákban, életteljes színzöngében. Csak kötöttebb, zártabb az előadásuk, előre meggondoltabb az elképzelésük.

Ma is, amint műtermében újabb képeit nézem, útrahagyott nem futhat együtt a változott élettel. Megelőzi azt. Körülötte megváltozott világot. Ösztönösen érzé: a művészetet munkáját folytatassa. Ugyalászik, nem akarja meglátni a meggyőződésével — fatalitásával indul, hogy akkor megkezdészen áll. Újra Parizs. A régi, negyedszázad előtti hittel, Ma is, amint műtermében újabb képeit nézem, útrahagyott nem futhat együtt a változott élettel. Megelőzi azt. Körülötte megváltozott világot. Ösztönösen érzé: a művészetet munkáját folytatassa. Ugyalászik, nem akarja meglátni a meggyőződésével — fatalitásával indul, hogy akkor megkezdészen áll. Újra Parizs. A régi, negyedszázad előtti hittel, Csak egyet ismer: a művészi igazságot, melynek elemelt kis békességbei fehérre meszelt házból 1880-ban hozta magával. Es fehérbe éretit hajjal indul ma is Parizs felé, hogy tovább izmosodjon kifejezési formáiban azzal a nyelvel, mellyel mindenkor tudatos közösséget érzett.

Munka a levele
1934. Jan. 12. csom

DANIEL LESSMANN CSODÁLATOS ÉLETE

EGY ISMERETLEN ZSIDÓ ÍRÓ FELFEDEZÉSE

Daniel Lessmann

Daniel Lessmann nevet nem őrizte meg az iradalom-történet, vagy helyesebben csak az iradalom-történet őrizte meg, amely pontosan számon tarti nevet, könyvet, met és évszámot. Így szerepel Lessmann neve is a legnagyobbnál ismert iradalom-történetben Josef Nadler „Literaturgeschichte der deutschen Städte u. Landschaften“ című hatalmas kézikönyvében — mint a „Weltschmerzjuden“ egyik tipikus képviselője. A másik képviselője a „zsidó világrajzadalomnak“ az a Heinrich Stieghitz zsidó költő, akinek nevet — a berlini iradalmi szalonokban híres felesége Charlotte Stieghitz őrizte meg, ki állítólag azért lett öngyilkos, mert ezzel férje számára költői emóciókat akart okozni.

Daniel Lessmann Heine barátja volt, s Goethe is igen sokra tartotta munkásságát. Neve mégis elhunyt, hogy most romantikus életén át újra felelevenedjék.

Daniel Lessmann élte romantikus zsidó élet, amely belehelyeztük korába, az „U! Németország“ akkori utóéretnek tragikus futását talán csak úgy tudjuk megérteni, ha sokra tartottunk a „Németország“ akkori utóéretszellemében. Egy kis neumarcki városkában, Soldinban született 1794-ben. Gyermekkora szomorú lehelte, sőt emlékezik vissza azokra a harcokra, amelyekkel a szegény zsidó gyermek feleverte magát a zsidók előtt akkor megnyitott egyetemi pályafutásig. Orvos lett és Schilllerrel együtt részt vesz a német szabadságharcokban, mint katonaezredes. A híres hitzoni útközében megsebesül, s ezzel kezdődik életének tragikus futása, a „zsidó tragédia“. Abban a házartásban, ahol a fiatal zsidó katonaezredes fekszik, az önkéntes ápolónők között van Marie-nővér, egy nagyon előkelő hitzoni polgár leánya. Par hét, a seb behéged, de a zsidó orvos új, kietős sebtili vértik: szerelmese lesz Marie-re, azonban a szülők újat állítják, hogy a fiatalok: zsidó orvos — keresztény lány egymásé lehessenek. A másik sebet is a zsidó kapja. Ha olyan hős is volt, a háborúnak vége, s a hadsereg nem reflektál a zsidó katonaezredes szolgálataira. Elismerés és dícsőség helyett — obsit, elbocsátólevel.

Négy keserű év következik ezután. A fiatal orvos nem hezen tud beilleszkedni az életbe. Tele van langolással és ugyanakkor mélabóval. A betegnek helyett inkább a humanitorka foglalkoztatják, a költészet, az iradalom. A szerelmes fiatal orvos műzása továbbra is Marie marad, a német patricius-leány, aki kitart szerelmese mellett. A fiatal írónak komoly sikerei vannak, s négy évi kintlódás, harc és küzdelem után megnyílik mégis előtte az élet minden szép lehetőség: a berlini zsidó kórházban egyik tisztelője jól dotált orvosi állást szerz a számára. Most azután fellelphet kerékent, de hiába: visszautasítják. A lány anyja nem ellenezné a házasságot, ha — átér. De ha ezt megteszi — elveszti állását, s ezzel a lehetőséget is, hogy feleségül vehesse imádottját.

Nincs választása, s így kétségbeesett lépésre szánja el magát. Öttharagya az orvosi állást, s Bécsbe menekül, ahol O'Donnell gróf gyermekeit mellett nevelő lesz. De itt sincs maradása. Innen Olaszországba menekül, ahol lassan megnyúvat talál. Ekkor jelenik meg két könyve, melyek iránt most nagy érdeklődést mutat az a német iradalom, — amelynek nem a 3-ik bírdalom a határa. A „Wanderbuch eines Schwermütigen“ még nagyon nyomott hangulatú könyv, de már a nagy regénye „Louise v. Halling in Briefen aus Spanien“ Italia kék egéttel derűs.

Öt évet él Olaszországban, anélkül, hogy szerelméről elfeledkezett volna. S ekkor bekövetkezik a nagy tragikus fordulat: levelet kap. Marie édesapja írja. Joffon azonnali, s szerencsétlen teremtés sorvad, pusztul, ő, csak ő mentheti meg. S az utóirat, „S mert talán a házasság is szobaheti meg, a felétél az, — hogy kikeresztelekém!“.

Lessmann jó zsidó volt. De keserű harcok után a szerelem győzött zsidó érzesin. Az első német állomásán ki-teszt, hogy mire szerelméhez érkezik, már felmutathassa keresztelvélet.

S mire megérkezett — a lány halott volt. Par nap múlva Wittenberg és Kropstadt közötti országúton, egy hatalembert holttestére találtak az egyik árokmenti fan. Egyik zsebében friss keresztelvélet bizonyított, hogy a halott ama Daniel Lessmann soldini születésű orvos, aki pár nap előtt vette fel a keresztiséget. A másik zsebében kéziratok.

Ez Daniel Lessmann életének története. Nevét elfelejtették, s könyveitől se tudna senki, ha Hermann Conrad, az „Adam Mensch“ híres írója újra fel nem fedezte, s ki nem adta volna. Így frissült fel Lessmann neve, akinek újra megjelent írásai az akkori német iradalom egyik legbőlcsebb, legfőnyomabb gondolkodóit reprezentálják.

Élete dokumentum számunkra. Zsidó dokumentum és emberi örök sors — zsidó sors.

Zsidó matriozok Reich Jenő szentföldi felvételeiből

CSODAVÁRÁS A PESTI ZSIDÓ TEMETŐBEN

zám. Hiszen te adtal össze minket." Dr. Weisz Miksa sirján van talán a legtöbb ilyen "kvitli". Tanítványai nem felejtették el. "Drága rabbikám, mestertem, imádkozz, hogy a nosztrifikálásom sikerüljön."

"Tovább böngésszük a cédulákat, felírásokat: Tiszteendő Uram, imádkozz értem, hogy jól

ferjhez menjek. Mielőbb." Egy másik: "Drága rabbi-kám, imádkozz, hogy a jó Isten felém fordítsa Jeno szivét és szünjön meg réám haragudni." Egy öreg özvegy asszony kéri: "Imádkozz, hogy küzdölmes, faredi életem véget érjen." Egy másik: "Mély alázattal esedezem Magasságodhoz, hogy legyen szószólóm jó Istennél, hogy segítsen ahhoz, hogy rövid kis életem megoszthassam valakivel és ne kelljen egyedül élnem, hanem megoszthassam azt egy jó, gyengéd ferjfel. Igéretet teszek, hogy alázatos híve maradok. Kézelt halásan csokolja". . . . Fatai leány-e, aki annyi alázattal ír, vagy özvegy, ki "rövid kis élete" számára ker kegyelmét, nem tudható. Ezek a kérelmek különben a ritkábbak közül valók. A legtöbb esetben a moitvum "panasz" a megélhetés, az állás, a munkahely: "Vedd oltalmadba drága kis fiamat, hogy munkát kapjon és szegény szerencsétlen soruldözött utra-itt egyszerre. Ápára és hirta. És az asszony megy meg-tört szívvél, talán gyöngé, beteg lábakkal ki a teme-tőbe, a sírok közé. Egy pillanatra felüdüll a lelke az illatos virágok között, miket a Szent Egyház, annyi szere-tő kegyellettől ápol, azian kitör a szívből a panasza és a gyöngörökötök egy puha kis cédulán vagy a kemény mátr-ványkövön. És az Ur a magasságban csak a sziv szavát hallja, bármilyen formában száll Trónusa felé... P. J.

De természetesen jut a rabbitörök-nak is "kvitli" bőven. "Özv. S. S. kö-nyörög hozzád Rabbikám, imádkozzál, hogy fiam visszanyerje az állását. És nagyon sok bánatot okoznak nekem." Ez a moitvum, hogy férjem, fiam állást kapjon, vagy visszakapja az állását a legsurribben fordul elő. Jellemzője a mai tragikus időknek. "Mélyen tisztelt Förabbi — szól egy másik kevésbé bi-zalmas cédula dr. Adler Illés sirján. — Tiszteletteljes híved kér, imádkozz csa-ladjaért, kit te még oly boldognak lát-tal." Es egy másik cédulán: "Drága jó rabbi, bete für uns alle Parnosze." Fé-lig magyar, félig német, az átmeneti időkbel. Egy másik: "Jóságos rabbi, imádkozz, hogy uram visszatérjen hoz-

Perrott Csaba Vilmos: Havas táj

Nemcsak a sátoraljayuhelyi, szaploncai és bodrog-keresztúri zsidó temetőnek vannak csodavárói, sirra-jarói, hanem a pestinek is. Es érdekese, hogy nem is annyira az orthodox temetőnek, inkább a régi rab-bik sirjaitól várják a csodákat, inkább a kántorok, or-vosok, ügyvédek, jogtanácsosok sírköveit bortják el-kérő cédulákkal és ceruzás felírásokkal. A sujtolt idők jelle, hogy mikor az előktől nemigen várhatnák segítséget, a halottakhoz fordulnak, hogy tolmácsol-ják a könyörgéseket a legfelsőbb trónus előtt, ahova-ők már följutottak a siralomnak ebből a szenvedésez-völgyéből. Kódos teli reggeleken, hideg, fagyos alko-nyatokon, amikor az újjak szinte hozzáfagyának a mátr-ványköhöz, ott állnak és írnak és írnak te hitte! és reményiséggel és miután kintöntöttek szívkü keserűt a kemény kőre, megkönnyebbülve távoznak, a lelkekben-ny erővel további kindodáshoz, küzdelmhez.

"Drága rabbikám, imádkozz, hogy Tíbi-kém-vel boldogan éljünk." — "Drága rabbikám, te tudod, hogy az áldásod, melyt a chüpe alatt kapjunk, nem teljesült, imádkozz, hogy sajgó sebéim gyógyuljanak." — A megható típikus pesti am-haarec-ség, mely nem tudja megkülönböztetni a kántort a rabbitól. Sőt minthogy a rabbi magyar nyelven szól hozzá a me-nyörög alatti, a kántor pedig heberül énekel, utóbbi tekinti rabbiának, akitől a heber papi áldást kapta. Es tele van cédulákkal Jakobovics Fülöp orvosnádor sirja is, akitnek kövön olvasható, hogy 43 évig volt körházi orvos. Elgondol arra, hogy az egésszégért könyörgök hozzáforduljanak. "Drága doktorkám, segíts, hogy leanyom felegyönyljön gyógyíthatatlan betegségéből." Es a szomszédágában Wolfgang Holitscher "Bürger und Gemeinderath." Tehát tanácsokat kérnek tőle pörös ügyekben: "Tedd, hogy sor-sunk jobbrforduljon a... pörben és fordítsd felénk a bíró szívet."

De természetesen jut a rabbitörök-nak is "kvitli" bőven. "Özv. S. S. kö-nyörög hozzád Rabbikám, imádkozzál, hogy fiam visszanyerje az állását. És nagyon sok bánatot okoznak nekem." Ez a moitvum, hogy férjem, fiam állást kapjon, vagy visszakapja az állását a legsurribben fordul elő. Jellemzője a mai tragikus időknek. "Mélyen tisztelt Förabbi — szól egy másik kevésbé bi-zalmas cédula dr. Adler Illés sirján. — Tiszteletteljes híved kér, imádkozz csa-ladjaért, kit te még oly boldognak lát-tal." Es egy másik cédulán: "Drága jó rabbi, bete für uns alle Parnosze." Fé-lig magyar, félig német, az átmeneti időkbel. Egy másik: "Jóságos rabbi, imádkozz, hogy uram visszatérjen hoz-

szám. Hiszen te adtal össze minket." Dr. Weisz Miksa sirján van talán a legtöbb ilyen "kvitli". Tanítványai nem felejtették el. "Drága rabbikám, mestertem, imádkozz, hogy a nosztrifikálásom sikerüljön."

TÁRLATVEZETESK

a kiállításán

Március 27-én, vasárnap délelőtt 11 órakor

Szegi Pál

Április 3-án, vasárnap délelőtt 11 órakor

Fenyő A. Endre

Április 10-én, vasárnap délelőtt 11 órakor

dr Székely Zoltán

*

KÉPZŐMŰVESZETI ELŐADÁSOK

a kiállítók helyiségében

vetített képekkel

Március 30-án, szerdán délután 6 órakor

ROMANTIKUS PARASZTÁBRÁZOLÁSOK

Előadó : dr Fehér Zsuzsa

Április 6-án, szerdán délután 6 órakor

A SZEGENYPARASZTSÁG FESTŐI

(Tornyai János, Fényes Adolf, Nagy István,

Kosztai József)

Előadó : dr Végvári Lajos

Belépés díjtalan

*

KÖVETKEZŐ KIÁLLÍTÁS

SZOBOTKA IMRE

festményekkel

és

SZANDAY SÁNDOR

szobrászművekkel

gyűjteményes kiállításra

1949 április 14-től április 27-ig

A Fővárosi Népművelési Központ

irodalmi delutánjai

a Népművelési Központ kiállítóhelyiségében
(VII., Rakóczi-út 30., felmenet)

1949 április 1-én, pénteken délután 6 órakor

NÉPI DEMOKRÁCIA ES KÖLTŐSZLET

Előadó : Keszi Imre

Hozzászóló : Lengyel Balázs

Közreműködnek : Palotai Erzsébet, Solymos Péter

1949 április 8-án, pénteken délután 6 órakor

ÚTBAN A SZOCIÁLISTA KULTÚRA FELÉ

Előadó : dr Száke Sándor

Közreműködnek : Palotai Erzsébet, Krisztián Ferenc

Belépés díjtalan

PERLBOTT CSABA VILMOS

festményekkel

gyűjteményes kiállításra

1949 március 26-tól 1949 április 10-ig

XXVIII.

VII., Rakóczi-út 30., felmenet

A Fővárosi Népművelési Központ
Képzőművészeti Kiállításai

A katalógus díjtalan

Felelős kiadó: dr. Palotai János
Székesfehérvári Helyi Tanács, IV., Képz. Városrész — 122038
Felelős vezető: dr. Mihályi Gusztáv

melőlöt még a láthatatlan ellenség fegyvere lesújtott volna. Ejszakai kísértetek ellen harcoltak, vagy angyalok, ártó istenek seregei ellen? Mire borzadó szemünk megszokta a cötétséget, hiába kutatták a fekete légben feketén mozgó karok és fejek sokaságában az ellenség felismerhető tömeget. A tábor minden nyelven parancsszavak kísérték az általános öldöklést. A harcot a szírek döntötték el, kik zárt rendben vonultak fel és hábatámadták a görögöket. Rabzáké ugyanis a hitte, hogy a jobbszárny van megfiamadva. Meg akarták akadályozni a visszavonulást, a szír gyalogságot a balszárnyról jobbfelé vezényelték, megkerülték a jobbszárnyat azzal a céllal, hogy az ellenséget elvágják a város falától és hátulról morzsolják fel. A szírek rohamlépésben teljesítették a parancsot. A két oldalról szorongatott görögök futásnak eredtek. A szírek támadása véget vetett a küzdelemnek, az egész sereg szétfutott. A tevék és lovak, mihelyt utjuk nyílt, szintén elharmadtak s magukkal ragadták a testőröket. A szírek zárt sorokban üldöztek őket. Mikor derengett a hajnal, megismerték saját kaszás szekeret maradványait, látták, hogy a vezér nincs sehoh, a menekülőkkel tart. Nosza sietve követtek őket is. Mikor felkel a nap, a térség vörösölt a vértől és fakva volt hulltestekkel. A zsidók vad zúzzaart hallottak az éjszakában és rettegve várták a reggelt. Most látták, hogy a tábor szét van taposva, az ellenség megsemmisült.

Leírhatatlan ujjongásba törték ki. A férfiak kirohantak a városból, hogy elűzzék a sákalókat, melyek fülüg véresen laktároztak a halottak beléből. A súlyos sebessülteket megölték, összeszedték a fegyvereket, vedelmmi a Nagykirály újabb támadása ellen. Minden zsákmányolt aranyat a Templomnak adták, mert Jáhve angyalai verték meg az asszírkat embert közreműködés nélkül. A hír hallatára a király ujjongó kitalásba tört ki, rázta a kacagás és kezevel tápsolt. Jesaja azonban, midőn hírel vette a borzalmaknak, elhalványodott, lassan térdreullott, reszkelt és sirt, karkyal hazának kopadójára borult, arra hajtotta homlokat. A felbecsülhetetlen értékű arany, drágakő, ékes fegyver zsákmánya között egy áldozati kelet is találtak a Templom homlijából. Senki sem értette, hogyan került a pogányok karjába közé. Akik tudták, hallgattak róla. Hiszen számtalan halott volt felismerhetetlenül széttiporva. Mikor a kelet Szebna, a királyi inok és három öreg pap ünnepélyesen a profétához vitte, ez két tenyérre vette a vértől feketé jőszágot, úgy tartotta és nézte, mint egy csecsemőt, arcát üdvözült mosoly töltötte el, meghajolt és a kelet homlokához szorította. Azután az egyik pap homlokaról levette a fehér szalagot, ebbe göngyöltte a kelet és elindult, hogy letegye tanuságul az Ur előtt, a drága áldozati adományok között az érintetlen fönsgben trónoló Templomban.

Fordította: Dr. G. Gerő László

KRISTÓF ALDAR: IZRAELHEZ

Nép vagy? Szakmák fúrge népe?
 Merkurius virgenc hada?
 Avagy bus Bak szemek
 Elmélyedt képe
 Csillagod népe?
 Közöm merről van Hozzád?
 Utak hol rejtőznek?
 Lárvaid kit kendőznek?
 Franciát? németet? perzsát?
 Ösök utja merre lépjet?
 Kis sötét templomjaidból
 A szikvázó napba lépett,
 Vagy más Istenben nyert
 Enyhítő képet,
 Nem hagyott el...
 Mert nem lehet menni
 Töled ezredveket...
 Templomod kísért réveleg
 Fajadra belygeget tenni
 Az ősi lelek ritkos útjain.
 Jehova, Buddha, Szent Egyetem,
 Feled szakad vágyam,
 De földre ház, mely ágyam,
 Szaturnusz népnek sötét öröke.
 Oh szabadító világrengecs!
 Kongása utolsó időknék,
 Mikor hangzik népem útjain?
 A bölcsesség napos kútjain
 Sem népe mikor időzhet?
 Jehova, Buddha, Szent Egyetem.

Perlot-Csaba Révész Bela arcképe

Képek és rajzok 1935, arcképe

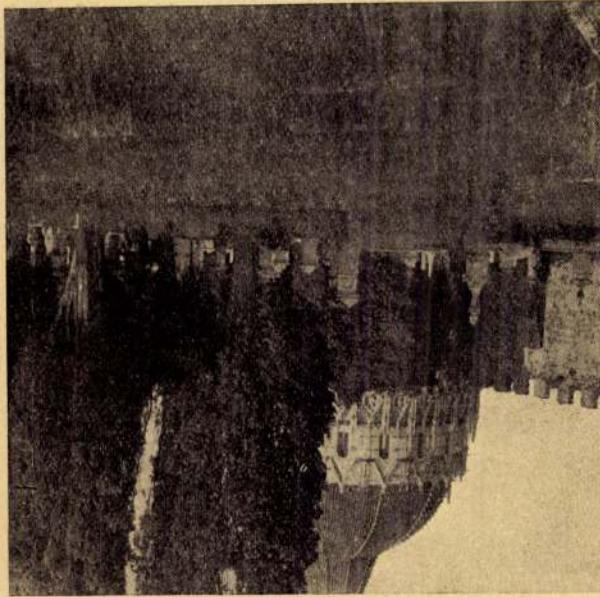
MUNKÁCSI ERNŐ: A LIVORNOI ZSIDÓ KULTÚRA

Olvasóink lapunk hasábjairól már ismerik Munkácsi Ernő értékes olasz zsidó irásait. Ezek a történeti és művészettörténeti cikkek megismerterítik az európai zsidóság egyik legértékesebb rétegének, az olasz-spanyol zsidóság ragyogó kultúráját. A római, velencei és ferrarai zsidóság története után most sor kerül az olasz zsidóság barokk-kori művelődési központjára: Livornora. Sorozatos cikkekben fogjuk közölni Munkácsi Ernő livornoi tanulmányait, melyekből „a Livornóban” a toscanai zsidóság különleges közjogi fejlődése, a világi hírvé „Tempio Maggiore”, a „Livornoi zsidó iradalom”, a „Livornoi temető”, a „zsidó múzeum” és végül a „mai livornoi zsidóság” fog kibontakozni.

I.

A „LIVORNINA”

Toscana fővárosából, Firenzéből az Arno partjai mellett vezet az út a tenger felé. Ma már csak a történelmi bszel a guelfek és ghibellinek véres csatáiról, amelyeket ezen a vidéken Empoli, Pisa és Siena bitorkáért folytattak. A „cielo d'azzurro”, az olajfák és piniák lágy dőlészakizsineszetet adnak a vidéknek, amin nem változtat az sem, hogy a csendes Arno egyes helyeken szűk mederbe szorítva, megfedelkezik magáról és vad csörtéssel rohan a sziklákra a tenger felé. De amikor „Pisához”, a „kedves városához”, a „citta diletta”-hoz érkezik, ismét kijut a síkságra. S meltan neveztek a Medici uralkodók Pisát „kedves város”-nak. Nemcsak az olasz reneszansz csodás építészeti remekjei teszik azta. A fekvése is bannalatos. Jobbról az Apenninek sötét hegyei háttérrel képeznek a Dom s a Baptistarium fehér márványához, amelynek falai mögött, érdekes véletlenként,

(1) A pisai zsidó temető közvelel a világi hírvé „Baptistarium”-ról. — Der jüdischer Friedhof in Pisa

terül el a pisai zsidók ősi temetője. (1. sz. kép.) S nyugati felé megnyalik a kilátás: a tyrtóhemi tengerhez. Az út még vagy 50 métert esik s miután sötét pnia-erdőket szel át, kitér a livornoi tengerparthoz. Alkonyat volt, mikor először odaérkeztem. Sokat vártam ettől a városról, ahol a késői reneszansz és korai barokk olasz zsidóságának minijai keresetlem. S amidőn az eszt homályban feltűnt a livornoi kikötő világiító torony, arra gondoltam, hogy ez a világiító torony volt az, amely felcsilliant a Spanyolországból és Portugáliából kiűzött zsidók előtt, amidőn heteken át, gyakran éltenszomjan menekülve várták a partnyújtást: az új hazát. Ez a világiító torony jelentette a „beérkezés”-t abba a városba, amely az európai zsidóság kritikus korszakában, egy bősfejedelemi haz előrelátó okossága folytán a jelentéktelenségből elsőrendű kikötő lett s ezzel egy időben az inkvizíció mágljai elől menekülőknék othont és nyugodt, békes fejlődési lehetőséget adott. Ebben a környezetben fejlődött ki az olasz zsidóság barokk kultúrája.

Vigasztalan volt az európai zsidóság helyzete a XVI. század közepén. Spanyolországból, Portugáliából, Franciaországból és Angliából kiűztek őket, — Németország egyes államában egymást követő véres üldözések folyták. Csak Németalföld, a török birodalom és Itália egyes államai mutatnak embertes megértést. Az újított vadként bolyongó spanyol-portugál zsidóság befogadást talált az Estelek országában (Ferrarában); egyes pápák alatt megvásárolhatták a telepedési Rómában és meghúzódhattak a velencei gertóban. Mindzetteknel sokkal nagyobb és szinte állampolgári jogegyenlőséggel való letelepdesi lehetőséget nyújtottak: a „Medicék”. Ez az izig-veitig reneszansz uralkodóház felismerte a spanyol zsidók pártján értékét: ipari készségük, kereskedelmi taleniumuk, nemzetközi összeköttetések, inzó vagyionuk jelentőségét, ősi kultúrájukat és a befogadó államhoz való hűségüket. A XVI. század végén a Medicék toscanai nagyhatalmukhoz az államalakulás „Stimm und Drang” periódusán régen túl levő, megállapodott államhatalom volt Itália közepén, amely érezte, hogy saját kikötő nélkül tengerentúli kereskedelmet versenyképesen nem folytathat. A természet adottságokkal egybékent bőven megáldott Toscanának csak egy kikötője volt: a közeli Genova által érsen háttérbe szorított Livorno. S ez is csak egy nagyobb halászfalunak volt tekintendő. Még az ökörből fenmaradt kikötőjét az iszap lepte be és hetek múltak el, míg egy gálya kikötőt a tyrtóhemi partokon. A szemmióli kellett vitázó életet teremteni. S erre legalkalmasabbak voltak az új hazát kereső spanyol menekültek, akik már a kiűzetés első hónapjától kezdve allandóan szivarogtak be Livorno és Pisa városába. A Medici-házból való III. Ferdinánd toscanai nagyhatalmuk felismerete a történelmi lehetőséget és 1593 június 10-én kiadott patensében, a híres „Livornina”-ban a zsidók számára különleges közjogi fejlődés alapjait rakta le, hazájának pedig egy vitázó kikötőt szerzett. Így lett Livornóból, amelyről az egykori közmondás gányosan jegyezte meg: „Livorno tre case e un forno” (Livorno három ház és egy pékekemence), — elsőrendű tengeri kereskedelmi gőpont.

A livornoi zsidó múzeumban piroz bárszónykoléses, aranykapsos foglalatban őrzik ennek a híres okmánynak eredetijét. A diploma első oldalán a Medicék címerét viseli és címében is jelzi tartalmát: „Privilegi e Grazie concessa Alla Nazione Ebraea da Ferdinando III. Gran Duca di Toscana” — „Privilegiumok és kegyes engedélyek, amelyeket III. Ferdinánd Toscanára nagyhatalmuk és kegyes engedélyek, amelyek engedellyeztet”. Nem minden jelentőség nélkül, hogy a „Livornina”-nak nevezett ez a híres fejedelemi patens az

HATVAN ESZTENDŐV MUTATJA BE AZ O «ALMOS»

A múlt század egy kiváló zeneszerzőjének dalművét mutatja legközelebbi napokban az Operaház, mely Miklós napján, december hatodikján, tíz órai műsorára *Mosonyi Mihály* „Almos” című dalművét. Az egykor hírneves magyar zeneköltő nevét alig ismeri a mai közönség. *Mosonyi*, aki 1870-ig terjedő időben élt a *Erkel*

Miskolc

„Miskolci Hét” képző-
művészeti kiállítása.

1934. VIII. 5-

Az ujdonságot *Berg Otto* vezényli és a bonyolult rendezői feladatot kitűnő művészi elgondolással oldotta meg *Márkus László*. *Oldh Gusztáv* hangulatos színpadi képeket tervezett az ujdonsághoz.

A hagyományos magyar műsor második részében a „Szent fátyka” című tánclegenda kerül színre *Fleischer Antal* kar nagy vezényletével. Dr. *Palló Imre Herceg* Ferenc előljáró költeményével magyarázza *Dohnányiné Galafrés Elza* költőien finom mesejátékát, amely *Dohnányi Ernő Rurallia Hungarica* és *Szimfónikus percek* című alkotásainak zenéjére készült.

Mind a két ujdonság, amely korbar messze eltér ugyan egymástól, de a magyar művészi törekvéseket egyaránt legzetesen fejezi ki, új értékekkel gyarapítja az Operaház egyre bővülő magyar

Perlrott Csaba

UJSÁG

Vasárnap, 1934 december 2.

A jobboldali nagy teremben föltűnnek *Perlrott-Csaba* Vilmos konstruktív erejű festményei. A Nyugathoz leginkább ragaszkodó művész formalításában mindinkább föl szabadul a párisi hatás alól. Nagyon erős itt *Borcsay* három dinamikus tájképe és *Vörös Géza* női portréja. A harmadik teremben *Halápy* két képét kell kiemelni.

A baloldali nagy teremben *Bornemtssza Géza* képein a magyar táj derüje mosolyog felénk napfény-itatta színeivel. Ugyanitt vannak *Szobotka Imre* tájképei. A művész korábbi formamerevsége új alkotásain megenyhül a fény és levegő érzéki visszaadásában. *Czigány Dezső* megvilágosodott színeivel új utra tért: a régi komor hangulat helyébe a derü lép nála is, a leegyszerűsített színes síkok keretében. *Bor Pál* a szigorú formszerkezet művésze. Geometrizálásra hajló látása, minden meggyőző ereje ellenére, kissé az elmúlt stíluskeresésekre emlékeztet bennünket. *Pekáry István* magyar tája kellemesen hat mesészerű, dekoratív törekvésével. A nemrég elhunyt *Derkovics Gyulát* két műve képviseli a kiállításon: mind a kettő megkapja a szemlélőt izgalmas formáival és idegesen rezgő színelvel.

A szobrázók közül *Medgyessy Ferenc* és *Vedress Márk* sikerét említjük első helyen. *Medgyessy*nek különösen bájos leányfeje hat lenyűgözően. *Vedress* női aktján a kihangsúlyozott hengeres formák erőtől duzzadnak. De *Varga Oszkár* pompás leányaktja és férfiportréja, *Csorba Géza* erőteljességében is finom Körösi Csoma kompozíciója, továbbá a fiatal *Borbereki K. Zoltán* és *Cser Károly* szobrai. *Gádor István* kerámiái szintén nagyban emelik a kiállítás magas művészi színvonalát.

A rendezés mintaszerű: az anyag nem

fárasztóan sok, ami van, az mind jó és minden megfelelő elhelyezésben érvényesül.

A K. U. T. kiállításon rendkívül nagyszámú és előkelő közönség jelent meg. A kultuszminisztérium részéről ifj. báró *Wlassics Gyula* államtitkár, a művészeti ügyek vezetője és dr. *Tihamér Lajos* miniszteri tanácsos vettek részt a megnyitáson. Budapest székesfőváros részéről *Csánky Dénes*, a Fővárosi Képtár igazgatója és *Zakariás G. Sándor* fogalmazó, a képzőművészeti tanács részéről pedig *Ugron Gábor* v. b. t. t., elnök és dr. *Petrovits Elek* főigazgató jelentek meg. Az államtitkárt és a notabilitásokat *Márjás Viktor*, a K. U. T. igazgatója és *Hubay Andor*, a Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület igazgatója fogadták és kalauzolták. *Wlassics* államtitkár a legnagyobb elismerésének adott kifejezést. A kiállítás megtekinthető naponta 9-től 4 óráig.

N. U. 934. x II. 2.

Handwritten text at the top of the page, possibly a name or address, which is mostly illegible due to fading and bleed-through.

CORVIN
AJÓ MINŐSÉGEK ARUHÁZA

valósítását annak, ami pillanatnyilag megvalósítható.

Handwritten text at the bottom of the page, partially obscured by the graphic element above it.

Perrott-Csaba Vilmos képei a Tamás-Galériában

Huszonhat új képet mutatja be *Perrott-Csaba Vilmos* a *Tamás-Galéria* ma megnyitott kiállításán. Kényes ízléssel összeválogatott, magasszínvonalú, értékes anyag, egy gazdagon termő élet eredetműveinek végső summája, amely meggyőzőn dokumentálja művészenek teljes ki-bontakozását és csúcsraérkezését, kiérett egyéni tehetségét és töretlen-friss alkotókedvét.

Perrott-Csaba legkomolyabb és legalaposabb felkészültségű modern festőink egyike. A nagybányai mesterekkel együtt indult, de már mint fiatal ember szerencsésen túljutott a naturalizmuson, anélkül, hogy magától a naturától végkép elszakadt volna. Az absztrakt szerkesztés ösztölgő ereje, a kubisztikus szemléletmódján korán érezhető nyomot hagyott képein, amelyek azonban megőrizték a természeti elemek leegyszerűsített, zárt formákba kötött valóságkifejezését. Képepítés és ábrázolás nála mindig együtt, egyszerre jelentkezett, tisztán és egyszerűsége törekvő kompozícióban. Ezekben a vásznanakon — a tárgyatlanság hangnájától eltekintve — a szín-némiség háttérbe szorult, másodrendű szerepet kapott. Perrott-Csaba régebbi képei jórészt nehéz barnákba és szürkő alaptónusokba ágyazódtak s mellőzték a kimondottan színes skála alkalmazását, amiben bizonyára része volt a művész komorságra hajló, borongó hangulatának is.

Most aztán egyszerre eltűntek a sötét színek palettájáról. Új képei a felszabadulás örömeivel esenditlik fel a kiválgosodott színpaltok nyugodt, derűs harmóniáját. Kékek, zöldek, pirosak, lilák, sárgák és vörösek tömör akkordjai szólnak meg, teli zengéssel töltve be az architektónikus formákat és térképző síkokat. Mert ezek a régebbi szerkezeti kötélemek azért megmaradtak Perrott-Csaba új képein is. Mit sem vesztekük súlyukból, szerepükből és nyomatékukból, csupán színekkel teltek meg s a kontúr helyett mintegy testet kaptak. A párizsi alapvetésen így teljesednek ki a magyar művész eredeti tehetségének elmélyült, mesteri eredményei.

Zavartalanul egyéges, megkapóan szép ez a kollektív, ritka művészi értékek pompás foglalatja. Csendletei, figurális kompozíciói, fejei, tájai és városrészelei egyformán magától viselik az egyéni stílusalakítás megkülönböztető jegyeit. S az értékes együttesből még így is kiemelkednek a párizsi neoclasszettek, amelyeknek háttéréből — mint a Fuji-hegy Hokuszai képein — visszatérő motívumként bukkan elő a *Notre-Dame* kettős tornya. A *Notre-Dame kora reggel*, a *Csendélet a Notre-Dame-nál*, a *Notre-Dame napfényben* s még egy sorog hasonló párizsi téma mellett a kiállítás legnevezetesebb értéke a *Szajnai csendélet*, a *Kettős arckép* és a *Reggeli napfényt*. Három emlékezetes mestermű, amelyhez múltán esztétikáznak a nagyobbiméretű *Kompozíció*, a *Szajnapart* és az *Orvarkép alttal*, — a kiváló művész java termésének is lefajva.

Egészében olyan kiállítás ez, amelynek Párizsban is erős visszhangja, nagy és megérdemelt sikere lenne. Mert igazán elhivatott, kivételes tehetségre és meg nem alkuvó, vérbeli művész állt helyt érte.

Perrott-Csaba Vilmos

fogja látni őket. Ez a mainé valószínűleg a Royal Apollóban lesz megírva és az a nevezetessége, hogy a magyar cserkészek azokat a számaikat fogják itt bemutatni, amelyeket a birkenheadjamboreeen az angol és nemzetközi közönség is látni fog.

Szóval husvétkor valóságos kis fiók Jamboree lesz a fővárosban négy nemzet cserkészeiből.

A Magyar Cserkészszövetség az angol cserkészek budapesti programját úgy állította össze, hogy vendégeink a főváros nevezetességeit immár ne egy sablonos körseta mellett tekintsék meg, hanem, hogy az, amit ezeknek a látogatásoknak a során a külföldiek elé tárunk, reprezentatív, európai nivóju és magyar legyen. A népi művészet megismerésére husvét valamelyik napján a vendégek Mezőkövesdet látogatják meg.

Abból az alkalmából, hogy Kent cserkészeinek egy részét a Hárshegyi Parkban helyezik el, ahol az éjszaka homályában egy igen zord természetű és kritikushajlandóságu kutya örködik, a Cserkészszövetségnek szives figyelmébe ajánlom, hogy a park bejárata elé a következő Lear királyból vett idézetet szegeztesse ki: „Peace Kent. Come not between the Dragon and his wrath“ (*Békével Kent, ne kerülj a sárkány és haragja közé.*)

Dr. Hegedűs Adám.

Mire figyelmezteti a posta a közönséget?

Postal panaszokkal kérésekkel forduljunk elsősorban a postahivatalok főnökéhez.

Ha a rádió-engedélyes a lakásból elküldtük, ne felejtse el az érdekeit postahivatalnál bejelenteni.

Rádióengedélyért úgy az első, mint a többi hónapokban is csak 2 P 40 fillért kell fizetni!

Tömegesen feladásra kerülő csomaglalt a posta üzlethelyiségéből jutányosan elszállítja.

Perlrott-Csaba Vilmos kiállítása

Csak a Kétföld nagy művészeti gócpontjait ismerve tűnik fel az embernek, milyen nagy szerepet játszanak az új képzőművészet fejlődésében azok az apró kis galériák, amelyekben, egy-egy újabb kiállítás, egy-egy újabb eredményét, vagy legalább is irányjelzését reveals a folyton újuló és céljaihoz mindinkább közelítő műipkturnának és szobrászatnak. A nagy Salontok zárkózott és higgadt arisztokráciájával szemben ezeknek a kis galériáknak kiállításaiban az élet friss lítkelése hallatszik és manapság valóban nem az eldelt vilanegyedek csendje, hanem a környak forró és szines zűrzavara mutatja a kor igazi arát. Számoljunk le végre az idillel és románcal!

Vízont csak az ósz óra tudhatjuk, mi, budapesti és általában magyar művészetalbarátok, mennyire szerves összehatározásban él legifjabb képzőművészetünk az általános európai hullámmáással. Persze nem a Műcsarnokból, de legyünk hozzá rögtön: ennek a hszleleteméltó irázmenynek nem is feladata az avant-garde szolgálatába állani. A mai avant-garde azonban a jövődö műcsarnoki nemzedéke. És éppen ezért újra és újra hangsúlyoznunk kell, hogy allig volt az utóbbi évtizedeknek jelentősebb képzőművészeti eseménye, mint az, amikor a *Modern Kiállításszervező-Bizottság* megalakult és — Kétföldi minára — oltont, bemutatkozási lehetőséget adott a legújabb művésznemzedéknek a *Tamás-galéria* helyiségében. Ennek köszönhetően egy *Egy, egy* Kmetty beérkezését, amit most *Perlrott-Csaba Vilmos* vonal be — hihetőleg végérvényesen — a fel és elismerték révébe e kis galérián át.

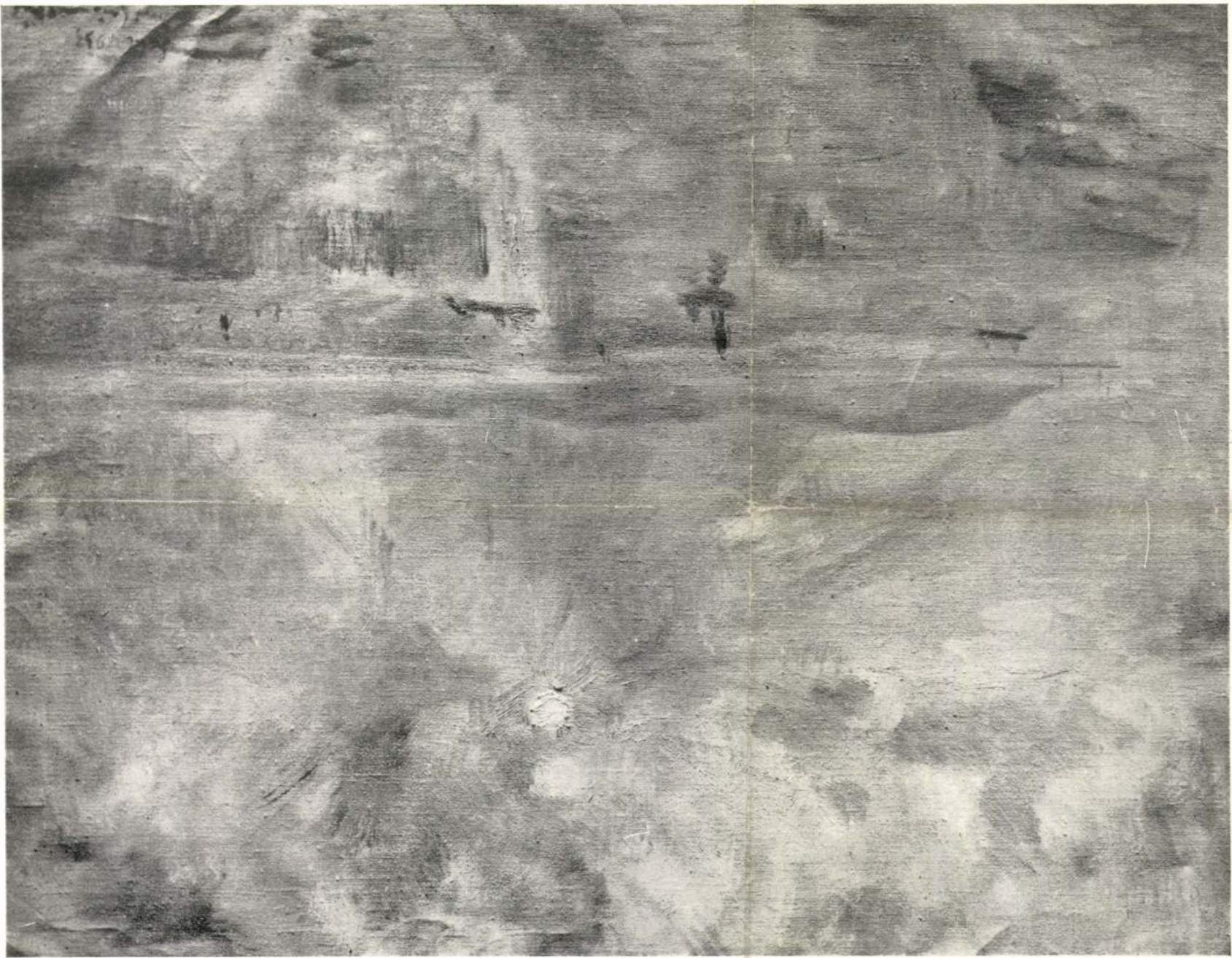
Perlrott-Csaba Vilmos neve régi ismerőse a budapesti kiállítások közönségének. Ezzel szemben esztendőnkön megnyílt kiállítása az első, amelyben megnyilatkozik, hogy Perlrott-Csaba nem az a bizonyos „egy festő a sok között”, hanem: Perlrott-Csaba Vilmos. Azaz: egyéniség, aki egyik márkánsan zűgő szólamát viszi legújabb pikturnák gazdag zenekarának. Amíg azonban ez a tehetséges és korra néve már nem is talhatal festő eddig az *önmagát* elérkezett, természetesen meg kellett járnia mindazokat az övényeket, amelyeket Cézanne-től Picasso-ig és Braque-ig majd nem minden mai festőnek meg kell járnia. Perlrott-Csaba kubizmusa má már: szivárvány a lecsendesült vizek és viharok fölött. Szivárvány, vagy a fizika nyelvén: spektrum. Cézanne, Picasso, Braque, a kubizmus és az ön-maga egyéniségének spektruma. De szines és szép: minék elemeznők, holott a szivárványban sem nézünk az esőseppet, napfényt és sugártörést? Csak azt, hogy *milyen*. Perlrott-Csaba ezen a rendkívül figyelemreméltó kiállításán mindössze négy olajfestményét mutatja be, a többi tizenhat festmény tempera. Az olajképek közül az *Anyag gyermekével* című vásznon még sok az ellenmondás: kubisia formaegyszerűsítés puha és lineáris gömbölydedségekkel keverve: olaj és víz. Annál szebb és tisztább 2-ik számot viselő Kompozíciója. Ami temperáin legjobban megfelel az ember, az ennek a hálálattannul hátns festékanyagának zamatos kezelése. A tempera ma,denem mindig tulvizenyős vagy tulszaraz szín-hatású. Perlrott-Csabánál valóságos pasztellszerű színponpa és olajszerű tartalmasság mutatkozik a tempera kezelésében. Különösen a csendéleteken, amelyek között néhány egészen reprezentáns alkotását láthatjuk a csendélet és általában: a piktura legmaibb szándékainak. A lámpás, a citromos csendélet, a *Kidáltás műtermemből* című vásznon, abszolút szín és formamegoldásunkkal, maradandó értékek. Szép a *Cigányfű* felakija, de a *Virágoktól cigány-lány* hátterébe hangolt kubista motívumok nem adják a kétféle kifejezési probléma egységes megoldá-

sát. A *Párizsi* taljesebben me kiállítás az ut deiesebb művés magyar szobra némi izeltitől.

Közből:

Csaba Vilmos

PH. 1920. III. 22.

Iványi Grünwald Béla:
«Balaton taja»

K. Portner & Co. Budapest

Neurzet Múzei: 2 n.

Anyá

Perrott-Csaba
Utmos raiza
a Pesti Napló
számára

Lebrun elnök egy napja

Hogyan él a francia köztársaság 12-ik elnöke az Elyséeben és az Elyséen kívül?

Párizs, december.

(A Pesti Napló tudósítójától.)

Mint minden uralkodó életét, — hiszen a francia köztársaság elnöke is uralkodó, aki örökölte a régi francia királyok előjogait — úgy a köztársasági elnök életét is aprólékos etikett szabályozza, amely hétevi hivatalának mind a 60.280 óráját irányítja.

A modern uralkodóktól főként abban különbözik a francia demokrácia vezére, hogy rendkívül szigorú életmódot folytat, amelyben több idő jut tanulásra és munkára, mint fogadtatásokra, gálákra és ünnepségekre.

Korán kel és későn fekszik Albert Lebrun, a francia köztársaság tizenkettedik elnöke, aki magáévá tette a római császárok tételét: »En vagyok az állam első szolgája.« A kora reggel, melyet az Elysée-palota elsőemeleti lakosztályában tölt, talán az az idő, amikor legkevésbé kell foglalkoznia hivatali teendőivel. Lebrun elnök ezt az időt újságol-

vasással és azoknak az újságkivágásoknak tanulmányozásával tölti, melyeket munkatársai készítenek asztalára.

Ilyen módon tájékozik az elnök az események folyásáról és a közhangulat megnyilvánulásáról, majd pontosan kilenc órakor lemegy a palota földszintjére, belép hivatalába, amelynek nagy ablakai az Elysée parkjára nyílnak. A szomszédos helyiségben dolgozik az elnök leghűségesebb munkatársa, Magre, a köztársasági elnökség főtitkára.

Lebrun elnök rövid megbeszélést tart munkatársaival: a főtitkárral, kabinetfőnökével és a polgári és katonai kabinetfőnökökkel, megállapítva a napi munkarendet. Ezután az elnök hozzákezd napi postájának tanulmányozásához.

Az elnök postája

Albert Lebrun napi postája körülbelül ezer levélnek felel meg. A postában sok a levél és a hivatalos írás, amely különböző hivatalokból érkezik.

Az elnök a régi francia királyoktól örökölte a kegyelmezés felségjogát. Kevesen tudják, hogy ha elméletben ez a jog szuverén is, a gyakorlatban a köztársasági elnök már régóta átengedte előjogának tekintélyes részét a kegyelmi tanácsnak. Gyakorlatban az elnök csak halálos ítéletek esetén él ezzel a jogával. De minthogy minden kegyelmi kérvényt a köztársasági elnökhöz kell benyújtani, naponta nagyon sok kérvény érkezik, melyeknek írói különböző büntetések elengedését kérik. Ezeket a kérvényeket a legfigyelmesebben áttanulmányozza az elnök és az Elyséeből átküldeti a kegyelmi tanácshoz, hogy az döntsön.

Lehetetlen, hogy az elnök egész napi postáját elolvassa és ép ezért csak körülbelül a posta egytizedrészét tanulmányozza át. Mégis teljesen tájékozott mindarról, ami a napi postában van, mert munkatársai időről-időre beszámolnak neki. Kivételesen minden levélre válaszol, ha egyebet nem, annyit, hogy a levelet megkapta.

A napi posta áttanulmányozásával és elolvasásával tölti az elnök az egész délelőttöt és félgyakor távozik hivatalából, hogy ebédelni menjen.

Ebéd után kihallgatások

Albert Lebrun minden ceremónia nélkül feleségével ebédel lakosztályában. Az Elysée ebédlőjében olyan az asztal, mint a legtöbb jó francia polgári családban. Minden esütörtökön megélenkül az ebédlő és ilyenkor körülülük az ebédlőasztalt az elnök gyermekei és unokái. Albert Lebrun épúgy, mint Victor Hugo, ismeri a nagypapaság művészetét.

Ebédután, akár fúj a szél, vagy esik az eső,

akár havazik vagy süt a nap, a köztársasági elnök rövid sétát tesz Magre főtitkár társaságában az Elysée parkjában. Az elnök különösen szereti a nagy sétányt és a vízmedence körül sétál, melynek kaosait megejteti.

Rövid ideig tart a séta és délután 1/3-kor a köztársasági elnök ismét íróasztalánál ül.

Az egész délután kihallgatásokkal telik el. Három órától félhétig és néha hétig fogadja az elnök a hivatalos személyiségeket: minisztereket, külföldi követeket, francia diplomatákat, nagy egyesületek képviselőit, vagy politikai személyiségeket.

Félnyolcig az akták aláírásával végez. Rendeletek és hivatalos akták, amelyeket az elnök aláír, ettől a pillanattól kezdve végrehajthatókká válnak.

Esi séta

Következik a vacsora, ugyancsak az elsőemeleti magánlakosztályban, az elnök társaságában. Vacsora után, akármilyen idő van is odakünn, Albert Lebrun főtitkára kíséretében gyalog távozik az Elysée palotából, hogy hosszú sétára induljon az Etoile és a Champs-Élysées negyedében. Az elnök kitűnő gyalogló és néha messzire sétál a Bois de Boulogneban. Biztonságára diszkrét és láthatatlan éberséggel detektívek ügyelnek, készen arra, hogy nyakonesípjék azt a bolondot vagy azt a terroristát, aki meg merne kísérni olyan mélyre, amilyen Carnot és Doumer elnök életét követelte áldozatul.

Lebrun elnök sohasem mulasztja el sétáját, melyre szüksége van a gondterhes munka elvégzése után. Ez az izmos lotaringiai — ha szabad így mondani — elkésztíti az Elysée orvosát és a háziorvosokat, akiknek sohasem nyílik alkalmuk arra, hogy gyakorolják rajta orvosi tudományukat.

Német és angol újságok

Csak este foglalkozhat személyes dolgaival lakosztályában. Lebrun élénken érdeklődik tudományos kérdések iránt és teljesen tájékozott a technika minden újabb vívmányáról, épúgy, mint a spekulatív tudományok újabb eredményeiről. Állandóan sok könyvet kap, amelyek nem mindig tudományosak. Az elnök nagy érdeklődéssel olvassa új könyveit.

— Nem merem állítani, hogy az elnök minden könyvet elolvas — mondta nekünk környezetének egyik tagja, aki tájékozott életmódjának részleteiről. — De bizonyos, hogy minden könyvet átlapoz.

Németül és angolul is beszél Lebrun elnök és állandóan olvassa a két idegen ország újságjait és folyóiratait, melyek különösképpen érdeklik.

Ez az életmód természetesen csak a normális időkre vonatkozik és Lebrun elnök napjainak szabályosságát gyakran megzavarják a nagy fogadtatások és sajnós, a gyakori kormányválságok.

Az Elysée palota, amely általában csendes, ilyenkor megélenkül, tele van újságírókkal, akik érdeklődéssel figyelik azokat, akiket az elnök fogad, miközben autókban érkeznek a politikai személyiségek, akikkel az államfő tanácskozni akar.

Igy él az Elysée lakója. A köztársasági elnökség Albert Lebrun számára alkalom arra, hogy megvalósítsa ideálját: Szolgálni Franciaországot és a köztársaságot.

A jámborság verse

Irta: Toldalagi Pál

Szelíd, zöld réteken az est,
kék esti gyász, bus esti pompa
halványul és a nyurga, rest
akácok és a nyers, iromba
tölgy, bölcs barát az ősré gondol.
A csend sugárzó kék üveg
s nyult violák és vad füvek
nem alszanak a fájdalomtól.

A tó sötét, akár a tinta,
partján álmodva áll a fűz.
Zizeg a sás és lomhán ring a
csónak s kigyul a szöke szűz,
negédes hold és szől a gerle.
A felhők hosszú fátyla tépett.
Gyapjas bárányok nyája béget
és pázsitos mezőn hever le.

Nagy aggancsát az álmos, vén hegy
lecsüggeszti. A keskeny ösvény
rémülten az erdő felé megy...
Csend! és az est kinyújtja fősvény
kezét s a fákat megbábjá.
Es hintázik a sárguló galy
s libeg-lobog a könnyű sóhaj,
mint hófehér és szép mádrka.

Most illatoznak esti kertek
és hófehér a rózsá álma.
Vonit a gazdátlan, kivert eb.
Menedékhelyet, hol talál ma?
Ó, Istenem, fáradt feléd ű,
hol hajtja le, fejét, ma éjjel?
Vonit szegény s megtépik égő
testét az ágak vad szeszélyel...

Jobb volna-e a világ, ha a nők vezetnék?

Egyáltalán: milyen ma a férfiak és a nők viszonya?

Férfi és nő örök harcáról és békéjéről nyilatkozik:

Margherita Sarfatti, de la Rochefoucauld hercegnő, Lucien Murat hercegnő, Kathleen Norris, Paul Valéry, Léon Bérard, André Maurois, gr. Keyserling, Henri Bordeaux, Claude Farrere, Aga kán, Madariaga és Theodor Dreiser

Mióta világ a világ, a férfi igazgatja az emberiség sorsát. A mai civilizáció mindenestől az ő munkája. A nő csak férje személyében és általa, rajta keresztül ismerte az élet felelősségét és dícsőségét. Parlamentárisan szólva, a világot eddig egyetlen párt kormányozta, a férfipárt, még pedig minden ellenzék és kritika nélkül, csakis a maga génuszára bízva. De nem volna-e jobb talán a férfi és a nő együttműködése, hogy kiegyensúlyozzuk egymás jótulajdonosságait? Bizik-e még ma is tökéletesen önmagában a férfi? Van-e még különbség férfi és női intelligencia között?

Minderről megkérdeztünk néhány világhírű férfit és nőt, — döntsenek ők.

Paul Valéry,

a költő, a francia akadémia tagja:

— Szerintem a nő is megértheti és felfoghatja mindazt, amit a férfi megért és felfog. A férfi és a nő törvény előtti egyenlősége voltaképpen nem annyira tulajdonságai és szellemi kvalitásai értékeléséből, mint inkább szociális szerepük és életmódjuk különbségéből származik. Az értelmi egyenlőséget itt nem lehet feltétlen igazságként számításba venni, legfeljebb feltételezni a tapasztalatok után menni. Ami engem illet, szeretném, ha a legnagyobb asszonyok nem volnának kisebbek a legnagyobb férfiaknál, de politikai, választójogi tekintetben (t. i. Franciaországban a nőknek most sincs választójoguk — *A szerk.*) sose hasonlítgassuk össze Archimédészét Hypáthiával.

— Mindmég akadtak zseniális írónők és festőnők, de még soha például nagy zeneszerzőnő nem akadt. Miért nem vitte valamire ebben a művészetben a nő, akinek szeszibilitása pedig a legfinomabb! Nagyon érdekes dolog ez. S hogy milyen meglepetéseket tartogat még számunkra a női génusz jövője — nem tudnám megmondani.

— A világ, amelyet nők kormányoznak, mindenestre fantazmagória. A nőknek a közéletben való részvétele magában nem jelent semmi riasztót. A kérdést egyedül a tapasztalat döntheti el. Végül is a férfiak eddig sem kormányozták a világot olyan szerencsésen, olyan üdvösen, ésszerűen és kíméletesen, hogy fel ne tehetnők a kérdést: vajjon a nők rosszabbul csinálták volna-e...

Margherita Sarfatti,

a híres olasz írónő:

— A sors sokkal több intuícióval ajándékozta meg a nőt, mint amennyi gondolkodásbeli következetességgel. Visszahőköl a kérielhetetlen szükségesség elől, hogy gondolatait végig is gondolja. Mindez lehet, hogy a természet bölcsessége és kedvezése; talán így akarja megőrizni a női idegeket, így akarja csorbítatlanul felraktározni benne mindazt a tartalékokat, amelyekre a teremtés művének szüksége van s amelyet őt kell adnia gyermekeinek.

— A történelem tud néhány nőuralomról, amelyek között az igazságosság, a nagyság és dícsőség megkapó példái is akadnak.

Léon Bérard

francia igazságügyminiszter

— A férfi és a nő — mindegyik a maga módján — kétségkívül hasznosan együttműködhetik a civilizáció és a haladás javára, de nem látom be, miért lenne jobb a világ, ha nők kormányoznának.

— Bármilyen érdekes is, nagyon nehéz másnak elképzelni a világot, mint amilyen. Egyvalami biztos: hogy a nő, törvényes helyzete nehézségeinek ellenére is nagy szerepet játszott az emberi civilizáció történetében. Befolyása gyakran döntő volt a közlés alakulásában s a közlésben az irodalomban és művészet-

ben is. Bebizonyította azt is, hogy tökéletesen megállja a helyét olyan pályákon is, melyek eddig kizárólag a férfiaknak állottak nyitva.

André Maurois

francia író:

— Feltétlenül van különbség férfi és női intelligencia között, e különbség azonban nem a mi értékelésünk, hanem a természet műve. Igazságtalanság volna azt állítanunk, hogy a nők semmi nagyot nem vittek véghez. Hiszen például a regényírók között is előkelő helyük van. Ami a politikát illeti, sajnos, még nem alkotunk teljes véleményét, mert a nőemancipáció egyes országokban még túlságosan friss, más országokban pedig még nem teljes. De remélem, hogy néhány ézázadon belül a női befolyás elfoglalja helyét a társadalom kiegyenlítő és civilizátorikus erői között.

Gróf Keyserling

német filozófus:

— A nő értelmesebb lévén a férfinál minden lényeges dologban, kénytelen volt észrevenni, hogy a férfit a természet több olyan erővel ruházta fel, ami a história irányításához szükséges. De a história még nagyon kis dolog! A matriarchátus korszakai egyáltalán nem voltak emberségesebbek, mint azok a korok, amelyekben a férfi dirigált. A nő szelídőbb és jobb a férfinál — ahhoz, akit szeret; de az egész világot szeretni nem tudja. Kegyetlenebb a férfinál — ahhoz, akit gyűlöli; de közbüls minden olyan dolog iránt, amely érzelmeit nem foglalkoztatja. Nem hiszem, hogy es valaha is megváltoznék.

Henri Bordeaux,

a francia akadémia tagja:

— A nő legfőbb rendeltetése, hogy biztosítsa a családot, a fajta, a nemzet folytonosságát szerelmével és anyaságával. Következésképpen kevesebb munkával szabad őt terhelni, mint a férfit. Védelmet kell őt sajátmagáért s a jövőért, melyet magában hordoz. Kiseb fizikai ellenállása lehetetlenné teszi, hogy ugyanazt a munkát ugyanazzal az eredménnyel végezze, mint a férfi. A zseni nem más, mint adomány és munka szövetsége. A nagy zsenik mindig mértéktelen munkaképességgel rendelkeztek. Ezért játszott az asszony mindig alsóbbrendű szerepet a civilizáció haladásában, mint a férfi.

De la Rochefoucauld hercegnő:

— A nők fokozottabb részvétele a közéletben csökkenthetné a háborúk számát. Szerintem a jóakarató férfiaknak — és nőknek — fáradhatatlanul kell munkálkodniuk egy igazságosabb és emberségesebb világért.

Claude Farrere

író, a francia akadémia tagja

— Egyáltalában nem hiszem, hogy a nő alacsonyabbrendű volna a férfinál. Legfeljebb más, mint a férfi. Ez a különbség persze először fiziológiai, másodsor pszichológiai.

— A nők mindenestre sokkal kegyetlenebbek, mint a férfiak. Ez még csak nem is kizárólagosan emberi tulajdonság; az állatvilágban ugyanígy van. Következésképpen egy női vezérlésű civilizáció sokkal irgalmasabb volna a mainál.

Aga kán:

— A két nem különbsége fizikai különbség. Végreményben tehát a férfi meg a nő sosem lehet egyenlő. Ez azonban nem jelenti azt, mintha a női intelligencia alacsonyabbrendű volna, mint a férfiú vagy megfordítva. Az egyetlen megoldás, hogy minden lehető esz-

közel fejlesszük úgy a nő, mint a férfi képességeit s így mind a kettő a maga módján fejlődni is fog. Ma az a fontos, hogy előről kezdjük az emberiség boldogságának és a vallásos hitnek helyreállítását.

Lucien Murat hercegnő:

— Igen, a nő van olyan, mint a férfi és 1950-ben kétségkívül már külön is lesz, — úgy bizony, uraim! Az Egyesült Államokban ép legutóbb választották meg szenátorrá hatalmas többséggel Mrs. Caraway-t — az arkansasi demokraták gálánsabbak, mint a párizsiak!

— Franciaországban, sajnos, a nő mindig alacsonyabbrendű, de viszonzásul gyámsága alatt tartja a férfit, anélkül, hogy tudná, hiszen a szajnaparti férfiak önszerelme olyan tökéletesen vak! A francia szonátusba és kamarába mindaddig nem teheti be a szép nem a lábát, amíg el nem határozzuk, hogy esztül kizárólag leányokat szülünk. Várakozás közben leányaink orvosok ügyvédek, diplomások lesznek, mialatt sportoló fivéreik sorra elbuknak a vizsgákon.

— A nő mindenütt felszabadítja önmagát; Keleten a háremek ajtai két ökölcsapásra felpattantak. Minden megváltozik. A nemek egyenlőségével új korszakba lépünk. A nők talán előlrik a háború szegényét és meghozzák a népek között — s ami még nehezebb: önmaguk között — az egyetemes béke uralmát.

Salvador de Madariaga

népszövetségi főmegbízott,
volt párizsi spanyol nagykövet:

— Ki merném mondani, hogy akiben egyik vagy másik nem tulajdonságai szintenyészetben inkarndóznak, rendszerint minden intelligenciától csaknem teljesen mentesek. Az integrális nő és az integrális férfi majdnem mindig ostoba. Ehhez járul, hogy a tudomány állandó és mély különbséget ismer a férfiú és a női intelligencia minősége között — következképpen azt a vágyalmot, hogy egy szép napon majd férfiú zsenihez mérhető női zsenikkel fogunk találkozni, egyszerűen gyermekesnek tartom.

Theodor Dreiser

amerikai regényíró:

— Szerintem nincs különbség férfiú és női intelligencia között. Semmiféle pszichológus eddig még nem állapított meg olyan tulajdonságot, amelyben a férfi kimutathatóan különb volna, mint a nő, vagy megfordítva. Természetesen, ha általánosságban nézzük a dolgokat, biztos, hogy a nők nem szolgáltak olyan rendkívül remeklésekkel, mint a férfiak. Am a nő nem is ebben az irányban dolgozik; egyesek közülük azonban sokkal nagyobb befolyással voltak történelmünk fejlődésére, mint hinnők.

— A nőt védeni kell, egyszerűen mert világra hozza gyermekeinket. Anyai szerepe inkább a segítség és a részvétel cselekedetei felé irányítja, mint a tiszta iniciatíva tettei felé. A férfi az, aki ideált lát maga előtt és meg is valósítja. Mindenesetre néhány nő zsenit is ismerünk. Nem tudom, milyen téren ne lehetnének a nők a férfiakkal egyenlők; mindenképpen sok olyan terület lehetséges, amelyen a nő győzhetne, egyenlő versenyfeltételek esetén.

— Nézetem szerint a nőknek a világ minden dolgában részt kell venniük, mégpedig olyan mértékben, ahogy nekik tetszik. Mindettől azonban nem hiszem, hogy a világegyetem békésebbé s emberségesebbé váljék.

Kathleen Norris

amerikai írónő:

— Meggyőződésem szerint a nőknek a közügyekben való élőkobb részvétele igen szép eredményekre vezetne. Hogy a mai civilizáció tökéletes-e! Nem de egy napon majd eljön az egyetemes béke, amely legyőzi az éhséget és az alkoholt. A nő nem lehet a férfival egyenlővé tenni. A férfiak háborúra gondolnak és hatalomra, a férfiak pénzt akarnak gyűjteni és emberi életet kioltani; a nők hűségesekek maradnak gyermekeikhez, a nők szerint Jézus Krisztusnak volt igaza, mondván: saki téged megdób kövel, azt dob vissza kenyérrel. A férfiak katonákat képeznek ki és adókat emelnek — ebből már meg is lehet állapítani, mi az ő ideáljuk. A nők hisznek Istenben és mindenben, ami természetfölötti. A férfiaknak általában nincs vallásuk, ha csak nem éppen abból élnek. Egyébként ez az utóbbi az egyetlen pálya, amelyen a férfi egyedül maradt. Minden más téren a nő rohamosan tör előre; anyai és családi hivatásukat kiterjesztik minden gyermekre, az egész világra, minden emberre. A nő világa egyetlen közbőség. A férfi világa rengeteg kis sejtől áll; e sejtökben őrzik asszonyaikat és gyermekeiket, minden külső befolyástól. Nem tudom, érték-e, mit akarok mondani. De érdekes és tanulságos volna talán ezen a nyomon továbbmennel.

A KIRÁLYI MAGYAR
EGYETEMI NYOMDA

könyvjegyzéke névmutatóval

Ezen jegyzékben felsorolt könyvek, vala-
mint az összes, bárhol megjelent magyar

és külföldi művek szövevényes vásárlás vagy

Perlrott Csaba Vilmos

MADONNA

Perlrott-Csaba Vilmos rajza a Pesti Napló számára

Pesti Napló '1937. dec. 25.

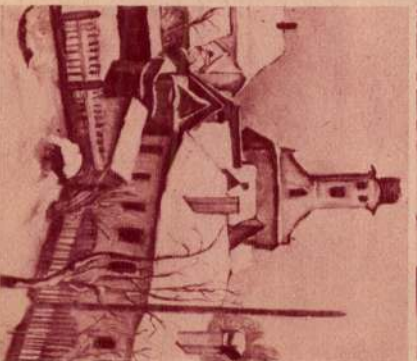
Perbot-Gaba Vilmos

PN
ESTI APJÓ

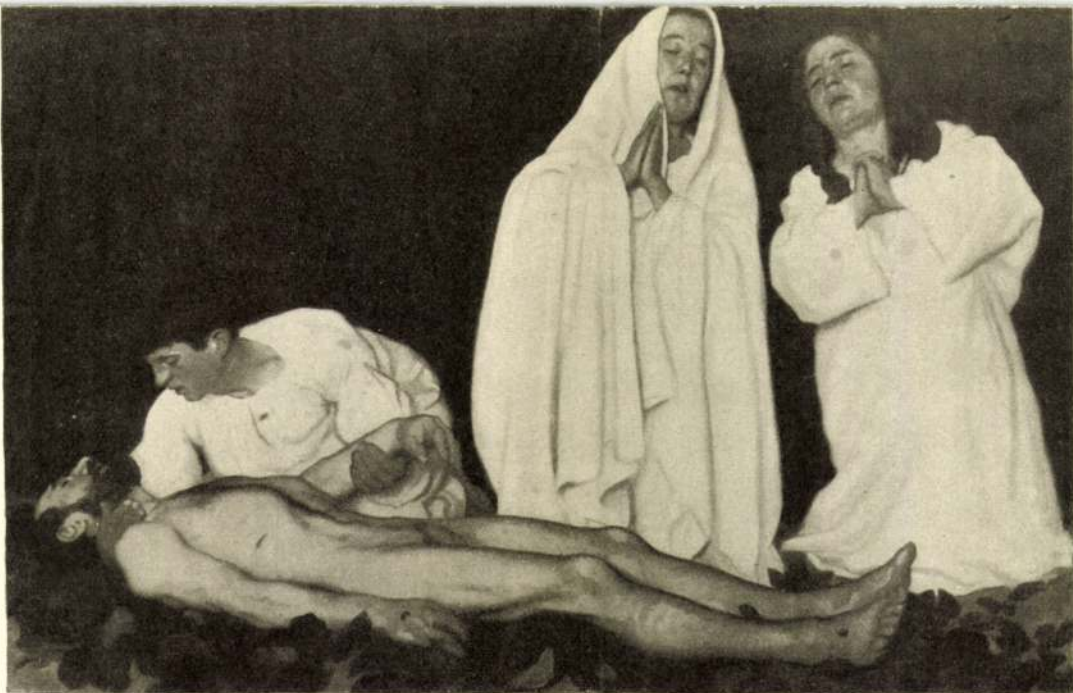
KÉPES MELLÉKLET
VASÁRNAP, 1936 MÁRCIUS 1

ÖRTÉNT

Két kiállítás nyílt meg:

Perrott-Csaba Vilmos képei
a Tamás galériában

PIETA
FERENCZY KÁROLY
FESTMÉNYE

A MŰCSARNOK
TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL

Ferenczy

CSENDÉLET
CSABA VILMOS
FESTMÉNYE

A MŰCSARNOK
TAVASZI
KIÁLLÍTÁSÁBÓL

Műveket 1915.

152

festő

Festő Vilmos Csaba

K

C S O R B A G É Z A

született 1892-ben Liptóújvároft. 1912-ben kezdte művészi tanulmányait a Képzőművészeti Akadémián és már 1913-ban együtteményes kiállításai rendezett munkáiból. 1917-ben kisebb gyűjteménnyel részt vett a Nemzeti Szalonban rendezett csoportkiállításón. 1922-ben a Belvedereben állított ki egész munkásságát feltölve nagyobb gyűjteményt.

66.	Tanulmány Ady Endre szobrához műkőben	100.000
	gipszben	50.000
67—69.	Szent János triptichon.	
	a) Híet fogadó ifjú, bronzban	250.000
	gipszben	80.000
	b) Keresztelő Szent János, bronzban	250.000
	gipszben	80.000
	c) Híet osztó ifjú, bronzban	250.000
	gipszben	80.000
70.	Ideálfej, magántulajdon.	
71.	Ideálképmás, magántulajdon.	
*72.	Önarckép, rajz	12.000
*73.	Tanulmányrajz a híet fogadó ifjúhoz	8000
*74.	Tanulmányrajz a híet osztó ifjúhoz	8000

A %-jelzésű képek ára keret nélkül értendő.

A B E L V E D E R E E D D I G I K I Á L L I T Á S A I

1. KÖRÖSFÖI-KRIESCH ALADÁR emlékkiállítás
2. SZOBOTKA IMRE festő és VARGA OSZKÁR szobrász
3. ZOMBORY LAJOS festő
4. KMETTY JÁNOS, festő és CSORBA GÉZA szobrász
5. PATKÓ KÁROLY festő és SCHÖNBAUER HENRIK szobrász
6. BOHNEMISZA GÉZA festő
7. WALLESHAUSEN ZSIGMOND festő és GÁDOR ISTVÁN szobrász
(kerámiaék)
8. KADÁR BELA festő (grafikaék) és CSER KÁROLY szobrász
9. BEER KÁROLY RICHARD festő
10. SCHEIBER HUGÓ festő
11. RÉTH ALFRED festő
12. DERKOVITS GYULA festő
13. EGRY JÓZSEF festő

Perlrott Csaba Vilmos

BELVEDERE

IV, VÁCI UCCA 11/B FÉLEMELET

TELEFON 171-56

PERLROTT CSABA VILMOS

FESTŐ

CSORBA GÉZA

SZOBRÁSZ

1923 JANUÁR 6-21

NYITVA HÉTKÖZNAPON 9-8 ÉS 4-6 VASÁRNAP ÉS ÜNNEPNAPON 9-1

ÁRA 40 KORONA

IV. VAGI-UTCA 11/B
PELMELET TEL. 171-56

NYOMTATVANY

Mr.

Szentiványi Gyula
H. private

Árnyéki 41

szépművészeti múzeum

PERLROTT CSABA VILMOS

festő

CSORBA GÉZA

szobrász

gyűjteményes kiállítása

MEGNYILIK JANUÁR 6-ÁN

Nyitva hétköznap 9-3 és 4-6
Vasárnap és ünnepnap 9-1

1923 JANUÁR 6-21

BELVEDERE

Művészeti igazgató: Fónagy Béla

1021

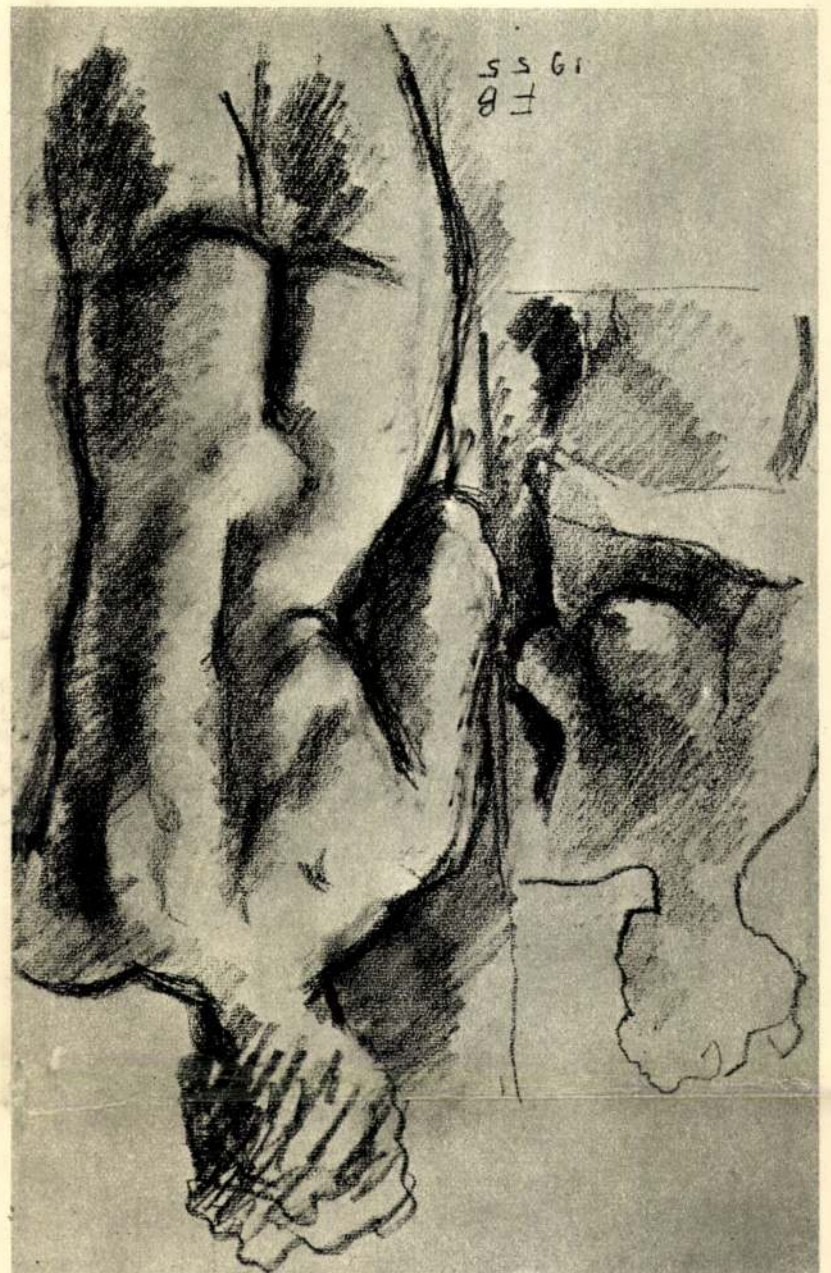
A felszabadulás óra előtt negyedszázad folyamán aligha voltak jelentősebb hétköznapijai az esztergomi – de úgy vélem, bátran mondhatjuk, hogy a Komárom megyei – képzőművészet alakulásának és fejlődésének, mint azok, melyeket Ferenczy Béni – a modern magyar szobrászat kiemelkedő egyénisége – Esztergomban töltve az alkotómunka, az értő szemlélődés és az elmélyült baráti beszélgetések céljainak áldozott.

Meggyőződésem, hogy közel 25 év távlatából jogos, sőt kötelelősségszerű kísérlet összegezni a felszabadulás utáni első esztergomi művészetlepteredményeit, értéket és tanulságait.

Meggyőződésem, mert e napok emléket nem csupán a városban élő szerencsés kortársak őrizték meg szívéikben, de szívesen idézik fel az egykori növekedések is, kik megosztották mestertükkkel az esztergomi napok alkotó derűjét, munkára serkentő harmóniáját. Tanúságot tesznek azok az immár klasszikussá lett alkotások, melyek az esztergomi művészetlepteknek közönhelet születésükre vagy fogantatásukra, melyek nagyszerű hordozói és méltó példái a felszabadult alkotókévé, a tehetséggel párosult humanizmus erejének, őszinte optimizmusának.

Cél és szándék:

Különös, de korántsem véletlen szerencséje Esztergombának, hogy a város felszabadulás utáni első baloldali vezetőknek eleven és bensőséges kapcsolata volt a modern magyar művészet számos kiemelkedő egyéniséggel.

E kapcsolatok megszületésében és erősödésében az a világnézeti közöség öltött méltó formát, mely a szocialista Magyarországon is születésének, első lépésének segítését, az életkori különbségeken át felülemelkedő szándékazonosságot, a jövőért vállalt felelősséget és harcot jelentette.

Ez a kapcsolatok erőteljesen befolyásolták a felszabadulás utáni idők demokratikus kultúrpolitikájának helyi kezdeményezését és útkeresését, melyek némelyike ma is serkentő példája lehet a provincializmustól mentes, értő szemmel és kézzel irányított vidéki népművelői tevékenységnek.

Nem tekinthető mérő véletlennek, hogy Csorba Géza Kossuth-díjas szobrászművésznők mint katonaszökevény, éppen Martsa Alajosnál – a város felszabadulás utáni első párttitkárnál – talált menedéket Budapest felszabadulásáig. Eppen e ténynek köszönhető, hogy ismeretséget kötött Martsa Istvánnal, ki ugyancsak katonaszökevényként rejtőzködött Bányánál, és ő, ki azóta kétszeres munkácsy-díjas érdemes művész lett, a Képzőművészeti Főiskola szobrász tanszakának elvégzésére ösztönözte, a fronton fарагott faszobrocskáinak láttán.

Jellemző, hogy már a földreforma során rendelkezés született Esztergomban az egyházi földterületek egy részének művészetlepteljárta történeti fennmaradásáról, vagy az, hogy Pócs baci a keresztény múzeum egyetlen fizetés nélküli, polgári alkalmazottja a Kom-munista Párt Városi Bizottságától kapott segítséget a múzeum takarításához szükséges anyagok beszerzéséhez.

De érdemes megemlíteni azt is, hogy már 1948-ban, a forradalom és szabadságharc évtordujójának tisztelgeté Esztergomban nyílt meg az előző ötven év legjobb magyar műalkotásából – Csontváry-tól Barcsayig – rendezett kiállítás a városháza disztermben. Ez volt az egyik első, vidéken rendezett nagyszabású kiállítás a felszabadulás után.

A példákat tovább is sorolhatnánk, de nyilván ennyiből is kitűnik, hogy a város kommunista vezetői a korántsem könnyű napok születendőt mellőlt is képecsek voltak a múlt nagy értékeinek és a jövő nagy céljainak együttes felbecsülésére, megbőrzésére, illetőleg meg-alapozására.

Nincs tehát semmi csodálni való abban, hogy a rendkívül nehéz-ségek ellenére is mindent elkövettek azért, hogy a helyi kultúrpoli-tika céljait összekapcsolják a felszabadult Magyarországnak művészei-életének ébredő vértelenségével, és hogy az új társadalom szolgáltatá-sa a modern művészet bázisrterületévé tegyék Esztergomot.

A fenti célkitűzés létjogosultságát több objektív tényező támasztja alá. Ime a három talán legfontosabb:

1. Esztergombának a fővároshoz való közelsége könnyen lehetővé tette az alkotó művészek számára, hogy Budapestről akár hosszab-bidőre is ide települjenek. Ugyanakkor a város atmoszférája meg-kímélte őket a fővárosi nyüzsgés fárasztó zaklatásaitól, nyugalmat, csendet és elmélyülési lehetőséget biztosítva munkájukhoz.

2. Bvszázados kulturális és művészeti hagyományával, gazdag történelmi értékekkel alkotásra, munkára inspirál, ugyanakkor normatív példakkal is szolgál az igenyes művészs számára.

3. A város elvitatartatlan természetét, földrajzi adottságait, kör-nyezetbeli szépséget kiváló alkalmakat nyújtott művészs és termé-szet egymásra találásához, a motivumkeresés gazdag erdeményeivel kecsegtetve.

Mindenképpen indokoltnak érezhetjük tehát a város akkori pol-gármestereinek – Bády Istvánnak – azt a lépését, hogy hivatalos for-mában felkérték Ferenczy Bényt, a Képzőművészet Főiskola szob-rász tanszakának tanárát, hogy főiskolai osztályának növendékeivel alakítson művészetlepet Esztergomban. A művészs, felismerve az ajánlatban rejlő komoly szándékot és lehetőséget, elfogadta a meg-hívást és három legkedvesebb növendékével hozzájárult a ter-velváros váltásához.

Ami sikert:

Esztergom, a lehetőségekhez mérten mindent elkövetett annak érdekében, hogy neves vendéget méltóképpen fogadhasson. A há-bortus nyomokkal alaposan megtervezte város vezetői Hinczinger Sándor pékmestert kérték fel arra, hogy viszonylag sűrűtelennül maradjon Szt. Tamás hegyi kert lakóját bocsásson Ferenczy Béni és felesége rendelkezésére. A pékmester – aki maga is művészet

1955

PERLROTT-CSABA VILMOS (1880—1955)

Kilencven esztendővel ezelőtt született (1880-ban, Békéscsabán) és tízezer esztendővel ezelőtt halt meg (1955-ben, Budapesten) Perlrott-Csaba Vilmos festő és grafikus, „modern festészetünk egyik úrtörője” (Kassák Lajos).

Perlrott-Csaba apa óraszemester volt a Tiszántúlon, s a hit is – híven a családi tradícióhoz – órasímasnak adták a szüleit. Ő azonban szívesen majd festő lett. Megismertkedett Koszta Józseffel, akinek tanácsára Nagybányára utazott (1903); Réti István „A nagybányai művésztelep” című könyvében azt írja, hogy Perlrott-Csaba Vilmos 1903 és 1906 között „szorgalommal és szíves akaratral” dolgozott a szabadiskolában.

Művészeti stúdiumainak következő állomása Párizs volt. Előbb a julian-akadémiára járt, amikor azonban Henri Matisse megnyitotta magániskoláját, ide iratkozott be. Perlrott-Csaba Matisse legkorábbi növendékei közé tartozott. A „Vadák” csoportjának vezéregyénisége kedvelte a magyar hatálembert, aki egy ízben Ferenczy Béni is magával vitte a Matisse-műterembe. A mester „nagyon szívesen fogadta Csabát”, – olvassuk Ferenczy Béni „Írás és kép” című könyvében (1961). A párizsi időszak után Madrid-dort kereste fel a művész, a klasszikus spanyol pikúra tanulmányozása céljából.

Festményei 1907-ben szerepelnek először a párizsi Salon d'Automne-ban. Böhm György „Megnyílt a Szalon!” című cikkéből („Budapesti Napló”, 1907. október 9-i szám) kitérünk, hogy ezen a tárlaton jó pár magyar művész (Márfy, Czöbel, Galimberti Sandor, Harany Ferenc stb.) vett részt – közöttük Perlrott-Csaba is. Rövidesen első párizsi – André Derain és Metzinger társaságában megrendezett – kiállítására is sor került, Berthe Weill galériájában.

Perlrott-Csaba a hazai művészeti életbe is bekapcsolódik 1910 körül; a Művészhez kiállításain és nagyváradi, aradi tárlatokon láthatók a festményei, izgató vörös színei, feszülő zöldjei, jobban vizsgálva láthatóak ki. De nemcsak a művész figurális részéből vizsgálva láthatóak ki. De nemcsak a művész figurális kompozícióinak („Tancoló cigányok” 1905; „Heverő nők” 1908 stb.), párizsi városképeinek, rálátásos csendéleteinek, enteriőrjeinek szokatlan köritája, a posztumpraszionista és fauve mesterek (Cézanne, Gauguin, Matisse, Derain) által inspirált művészi szemlélet volt szembevetendő e képeken; a tárlatlátogatók is megérezték, hogy egy új életérzés, a XX. század első évtizedének nyugtalansága” (Elek Artúr) fejeződik ki bennük.

A művésznink legjobbjait (Gulácsy, Nagy Balogh, Nemes Lampérth, Uitz, For stb.) támogató 1919-es Tanácsköztársaság Perlrott-Csaba munkássága iránt is megbecsüléssel viseltetett; a Művészeti Diktatórium megvásárolta a művész „Krisztus levéle” a keresztről” című kubisztikus festményét. (A kép ma a Nemzeti Galéria gyűjteményében van.)

A két világháború között a mester leggyakrabban a KUT (Képzőművészek Új Társasága) és a Tamás-galéria tárlatain lépett a nyilvánosság elé: 1932 januárjában Medgyessy Ferencel együtt állított ki Tamás Henriknél. Huszas, harmincas évekből természetesen esztétik, művészeti írók, festőkollektívák méltatják – így Hevesy Iván a *Bornemiszsa Géza* (aki ugyancsak Matisse tanítványa volt) egy önálló kiadványban (1929), Rózsa Miklós a *Magyar Művészeti*-ben (1938), Kassák Lajos, Vallomás tizenöt művésztről” című könyvében (1942). Perlrott-Csabának az 1918/19-es forradalmak bukása utáni festői munkásságát a művészeti irodalom különbözőképpen értékeli. Lyka Károly („Festészetünk a két világháború között”) érdemnek tekinti, hogy a művész „a geometrizáló festés, az elvont formák és vonalak” helyett „valamiféle új klasszicizmus” felé közeledett – Passuth Krisztina szerint („A Nyolcak festészete”) viszont Perlrott-Csaba ifjúkori alkotásainál „kevésbé átgondoltak és jóval alacsonyabb színvonalúak” a festő későbbi munkái.

A felszabadulás utáni években sem csökken a mester aktivitása. Részt vesz az „Első Szabad Nemzeti Kiállítás”-on (1945 július), a Szociáldemokrata Párt művészeti tárlatain (1945 október), a „Második Szabad Nemzeti Kiállítás”-on (1947 március–április), a Magyar Képzőművészek Szabad Szervezetének tavaszi tárlatain (1947 május); 1947 márciusban gyűjtéményes kiállításra nyílik az Ernst-múzeumban. A tárlaton mintegy hatvan régebbi és újabb

Perlrott-Csaba Vilmos: Kompozíció
Kompozíció

művel talalkozhatott a közönség – közöttük kecskeméti és szent-
enreai tájképekkel, gyümölcs-, virág-, hangszercs és halas csendé-
letekkel. Szajna-parti kompozíciókkal és a német megszállás készt-
őlményeit feldolgozó festményekkel („Deportált nő”, „Gertő-
kőház”). A katolikus előszavában Szegei Pál nagy tiszteléssel szól
„Frisz izekről duzzadó újabb munkáiról.”
A mester pár nappal előre 75-ik esztendőjének betöltése előtt
halt meg; az első háború körüli idők magyar avantgarde festészeté-
nek egyik kiváló alkotójáról, az *École de Paris* egyik legkülönb ma-
gyar képviselőjétől búcsúztak tisztelői 1955 januárjának utolsó
napjában.

Perlrott-Csaba Vilmos emléket felidéző sorainkat hadd zárjuk a
művész írásainak, nyilatkozatainak néhány – mesterünk alkotói
élet és embert lényét megvilágító – mondatával:
„Sohasem akartam a természetet utánozni, de számomra nincs
nagyobb élmény, mint a természet. Csodálom, és benne gyökerezdzik
egész művészetem.”
„Mindem jó műalkotás kritériuma, hogy az alkotó őszintén fejle-
ződjék ki benne.”
„A jóvó művészet nem lehet más, mint a mai életből merített
dolgoz konstrukív ábrázolása, agitativ célzattal. Szerintem a művé-
szet csak a kubizmuson és a képarthitektúrán keresztül hozhat új
élményeket, mai világlátást.”
„Eltértem nagy élménye Párizs volt – a franciák szellemi szabad-
sága és művészi bátorsága... Egyenletes, legyzerszerűtlen életet
élttem. Nem akartam az ételtől semmi többet, – csak azt, hogy fest-
hessek...”

Dévényi Iván

PERLROTT-CSABA VILMOS

Bibli:

1886

1887

1888

1889

1890

1891

1892

1893

1894

1895

1896

1897

1898

1899

1900

1901

1902

1903

1904

1905

1906

1907

1908

1909

1910

1911

1912

1913

1914

1915

1916

1917

1918

1919

1920

1921

1922

1923

1924

1925

1926

1927

1928

1929

1930

1931

1932

1933

1934

1935

1936

1937

1938

1939

1940

1941

1942

1943

1944

1945

1946

1947

1948

1949

1950

1951

1952

1953

1954

1955

1956

1957

1958

1959

1960

1961

1962

1963

1964

1965

1966

1967

1968

1969

1970

1971

1972

1973

1974

1975

1976

1977

1978

1979

1980

1981

1982

1983

1984

1985

1986

1987

1988

1989

1990

1991

1992

1993

1994

1995

1996

1997

1998

1999

2000

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2007

2008

2009

2010

2011

2012

2013

2014

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

2023

2024

2025

2026

2027

2028

2029

2030

2031

2032

2033

2034

2035

2036

2037

2038

2039

2040

2041

2042

2043

2044

2045

2046

2047

2048

2049

2050

2051

2052

2053

2054

2055

2056

2057

2058

2059

2060

2061

2062

2063

2064

2065

2066

2067

2068

2069

2070

2071

2072

2073

2074

2075

2076

2077

2078

2079

2080

2081

2082

2083

2084

2085

2086

2087

2088

2089

2090

2091

2092

2093

2094

2095

2096

2097

2098

2099

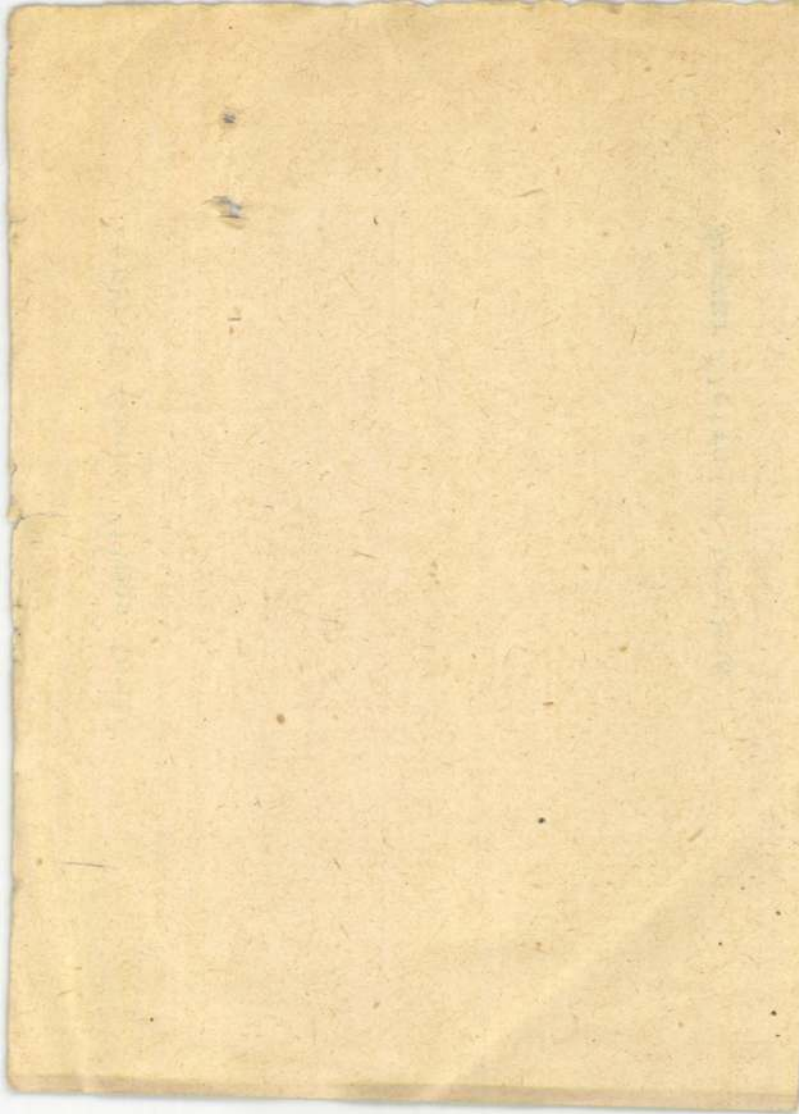
2100

Perltótt-Gsaba Vilmos (Békéscsaba, 1880. febr. 2. --- Bp.,
1955. jan. 25.): festő, tanúmányait az Iparrajzisk.-ban kezd-
te, Bp.-en; majd Koszta Józsefnél és Nagybanján tanult. Párizs-
ban egy ideig a Julian Ak.-ra járt, ahol J.P. Laurens volt mes-
tere; majd 1906-ban H. Matisse tanítványa lett. A Salon d'Automne
1907-es tárlatán két képpel szerepelt a Fauves-ok termében.

Ettől kezdve rendszeresen részt vett kiállításokon. 1909-ben a
parizsi Galerie Vellben Metzingerrel és A. Derainnel rendezett
kollektív kiállítást. 1911-ben ösztöndíjjal Spanyolo.-ban járt.
1914-ben jött vissza Bp.-re. Számos kiállítása volt Európa kü-

1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900
1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032
2033
2034
2035
2036
2037
2038
2039
2040
2041
2042
2043
2044
2045
2046
2047
2048
2049
2050
2051
2052
2053
2054
2055
2056
2057
2058
2059
2060
2061
2062
2063
2064
2065
2066
2067
2068
2069
2070
2071
2072
2073
2074
2075
2076
2077
2078
2079
2080
2081
2082
2083
2084
2085
2086
2087
2088
2089
2090
2091
2092
2093
2094
2095
2096
2097
2098
2099
2100

Többözö nagyvárosában (1920: Prága; 1921: Drezda, 1922, 1924,
 1926: Hamburg, 1927: Zürich stb.): több díjat nyert. Bp.-en
 1919-ben, 1925-ben és 1931-ben az Ernst Muz.-ban Gräber Margit-
 tal és Szobotka Tiborral volt közös kiállítása. Korai munkái
 pl. Cigányok a csürben (1904) a nagybányai iskola plein air sti-
 lusában készültek, majd a Fauves-ök és főleg a kubizmus hatott
 rá. Egyes rajzaiban az analízáló formatördelésig jutott el
 (Löcsei templom belseje). Tajképein Gézane, csendéletlein né-
 ha Braque hatása érződik. Később visszatért a posztimpresszió-
 nizmushoz. A harmincas években festett aktos kompozíciói Gauguin
 hatását mutatják. Litográfiai külön albumban jelentek meg. --
 Iród. Bornemissza Géza: P-Cs.V. művészete (Bp., 1929).

Perrott-Csaba Vilmos festő

Magyar Életrajzi Lexikon

JANUAR

H K SZCS P SZ V
1 2 3 4 5 6 7
 8 9 10 11 12 13 **14**
 15 16 17 18 19 20 **21**
 22 23 24 25 26 27 **28**
 29 30 31

H K S

5 6
 12 13 14
 19 20 21
 26 27 28

JULIUS

H K SZCS P SZ V
 1
 2 3 4 5 6 7 **8**
 9 10 11 12 13 14 **15**
 16 17 18 19 20 21 **22**
 23 24 25 26 27 28 **29**
 30 31

H K SZ

6 7 8
 13 14 15
20 21 22
 27 28 29

PERLROTT CSABA Vilmos festő

Dunatáj, 1989.3.sz

Perlrott Csaba Vilmos festőművész emlékkiállításával folytatta a szekszárdi Művészetek Háza azt a művészi vállalását, mellyel a kevésbé közismert, de igen jelentős 20. századi művészek világát hozza emberközelbe – országos egyedi, szinte megismételhetetlen válogatással.

A kiállítást, melyet dr. Benedek Katalin művészettörténész rendezett, Sümegi György, a Művelődési Minisztérium képzőművészeti osztály vezetője nyitotta meg, június 29-én.

VÁLÉNÉ BALOGH MÁRIA

„Emberi eredetű” anyagok felhasználása Nagykónyi népi orvoslásában

„A népi gyógyítás nem egyéb, mint az empirizmus és a mágia érdekes ötvözete, amelyből nehezen lehetne elkülöníteni egyiket a másiktól.”

(Gheorge Pavelescu)

Nagykónyi, szülőfalum, Tolna megye ÉNy-i részén fekvő nagyközség. Itt végeztem gyűjtőmunkám az 1980-as évek első felében. Feltevésem csupán az volt, hogy itt is tudnak népi gyógymódokat az emberek, különösen a már-már kihaló legidősebb generáció, hiszen szakképzett orvos itt csak az 1920-as években kezdett tevékenykedni. Megfigyelhetővé vált, hogy különösen ez az idős korosztály nem ment, de még manapság sem szeret orvoshoz menni mindenféle bajjal. S napjainkban is talán mindenkire nézve általánosságban is elmondható, hogy „amíg lehet, maga orvosolja baját az ember” hol kudarccal, hol eredménnyel. Ha nem sikerül mástól, pl.: a szomszédasszonytól kér tanácsot s csak utána jöhet szakszerű, vagy netán csak annak tartott segítség.

Adatgyűjteményemet csak most áll módomban meghatározott szempontok alapján rendszerezni s feldolgozni. E rendszerezés nem merev kategorizálás!

Gheorge Pavelescu sorait figyelembe véve nézzük meg most, hogy az „emberi eredetű” termékek miként voltak használatosak Nagykónyi népi orvoslásában a századfordulótól napjainkig. S az adatközlők által lefestett részletes betegleírások környezetében, amiből mindjárt következtethetünk az itt élő nép életére és gondolkodására is.

Az anyatejet elsősorban csecsemők, de kiskorú gyermekek, sőt felnőttek szemgyulladására esetén is felhasználták – külsőleg. Ha idegen anyag, pl. por, korom, szempillaszőr (amit „farkasszőr”-nek is neveztek), vagy apró bogárfajta, vagy véletlenül légy („bogár”) került a szembe, azt mindjárt ajánlatos volt anyatejjel kimosni, ha az a természetes ingerreakció, a könnyezés által el nem távolodott volna. Ha bennmaradt, általában szemgyulladás jött létre, ám huzat, megfázás esetén is létrejöhetett ilyen elváltozás, amit szűrő fájdalomérzés, vörös, vérágas szemfehérje (ütés esetén dagadtság is) jelzett. „Az idegő anyagok izgattyák, szurgyák a szemét”. A könnynek inkább tisztító, mintsem gyógyító hatást tulajdonítottak, így úgymond, „igazi” azaz tünetegyüttessel járó baj esetén, gyermek szemgyulladásra a leghatékonyabb szernek vélték. Sőt csecsemő korúaknál szinte kizárólagos tisztító- és gyógyítószerként használták, egyesek már csak azért is, mert úgymond az ilyenkor legtöbb esetben azonnal „kéznél van”.

Kitűnő tápértékének hatását felismervén eredetileg az anyatejnek misztikus erőt

Forrás: Tolna Megyei levéltár X/51. Bonyhádi Székely Múzeum 19. d. 3249/1943.
Másolat.

JEGYZETEK

1. TML X/51. 19. d. 3249/1943. Az országos menekültügyi kormánybiztos munkakörének körülhatárolása 1940. XI. 28.
2. Lásd: Szántó Miklós: Magyarok a nagyvilágban Bp., 1970. – Uő.: Magyarok Amerikában Bp., 1984.
3. TML X/51. 19. d. 3249/1943. A külügyminisztérium észrevételei az előadói tervezethez 1940. XII. 1.
4. Völgysegi Telepesek Központi Szövetkezetének Tagterjesítője 1947. ápr. 20. és jún. 5.
5. A magyarok I. Világkongresszusának adata (Bp., 1929.) szerint Braziliában 60000 magyar élt—Szántó Miklós 1970. 129. old.
6. A Sao Paulo állambeli magyarok nagy része Erdélyből a befogadó ország költségén vándorolt ki, feladva ezzel korábbi állampolgárságát—TML X/51. 3249/1943. A külügyminisztérium észrevételei...

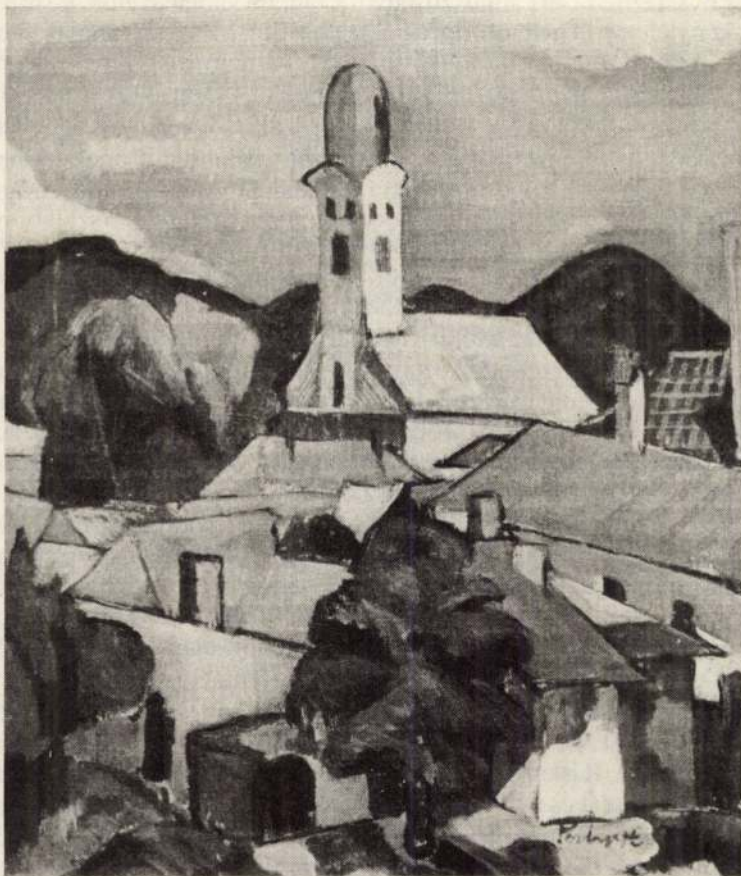
Család, 1928.

A másik katonaszervitor család a Pok nembéli Poki familia volt, mely eredetileg a Dunántúlon, Győr vármegyében rendelkezett a legtöbb birtokkal: Pokkal és hét másik faluval. Utóbb rokonságba keveredtek Jan Trnkával, Mátyás király egyik legkiválóbb cseh zsoldskapitányával is, aki egy Poki-lányt vett el feleségül. Jeles katonai érdemeiért Poki Ferenc, Mihály, Péter és Antal 1472-ben hat Tolna megyei falut kapott az uralkodótól: Móri, Mocsolág, Varga, Kisalmás, Kapornak és Jércetető helységeket, melyek előzőleg Janus Pannoniusé és rokonáé, Ervencei László pécsi kapitányé voltak. Ugyanezeket hét év múlva ismét felkérték és megkapták Mátyás királytól új adomány címen, de ebben a privilégium-levélben már Trnka is szerepel. Végül éppen 1490-ben Antal és testvérei eladták a Tolna megyei uradalmakat Újlaki vezető katonaszervitorának, enyingi Török Ambrusnak és fiának, Imrének. Ily módon sem a Pokiak, sem a Törökök számára nem volt ismeretlen a csata tágabb környéke, Tolna vármegye. Mindketten részt vettek a csontmezei csatában is pár tucat emberükkel, de mivel Corvin János nem elégítette ki őket zsoldhátralékaikról és egyéb hadiköltségeikről, emiatt önkényesen lefoglalták maguknak Szklabinya várát és vártartományát. Ez ellen ugyan János herceg óvást emelt 1491 augusztusában a zágrábi káptalan előtt, de mivel nem tudott fizetni, kénytelen volt beletörődni a helyzetbe. Sőt, a Zágráb várának visszafoglalásában részt vett Poki Antalt a rakolnoki várkastély várnagyává is kinevezte, majd október közepén egy gyűrűt ajándékozott neki. A Pokiak 1493-ig álltak Corvin János szolgálatában, miközben elég sok borsot törtek az orra alá, sőt végül esküdt ellensége, Zápolyai István nádor kezére játszották a bajmóci váruradalmat. Ennek fejében a nádor kieszközölte II. Ulászlótól, hogy a két Poki megkapta Szklabinya várát. Az áruló Antalt azonban János herceg perbe fogatta és lefejeztette, s visszaszerezte a szklabinyai uradalmat, mely ellen hiába nyújtott be óvást Poki Péter és Albert 1495 nyarán. A Pokiak példája arra mutat, hogy a Corvin-familiárisok és a herceg viszonya nem mindenben alakult zökkenőmentesen a csontmezei ütközet után.

Corvin János számos más alföldi, tiszaháti, dunántúli és észak-balkáni váruradalommal és egyéb birtokkal is rendelkezett. Az ezekből érkező katonafamiliárisokról és huszárokról azonban nemigen kerültek elé konkrét információk. Tudjuk, hogy Arad megyei birtokait: Solymos és Lippa váruradalmát ekkor Haraszi Ferenc egyik szörényi bán tartotta a kezén kapitányként, de ő cserbenhagyta ura zászlaját. A Szatmár megyei királyi bányavárost, Nagybányát Osztópáni Zöld István kamaraispán megtartotta János herceg hűségén, de arról nincs adat, hogy követte volna Csontmezőre is. Debrecenben a Hunyadiaknak külön kúriájuk és kastélyuk volt, melyet Szilágyi Erzsébet halála után a király fiának adományozott 1484. november 11-én az egész debreceni uradalommal, de nem tudni, segítették-e innen is János herceget? Meglehet, erre nemigen kínálkozott lehetőség, mert Báthori István erdélyi vajda, országbíró csapatai még május közepén megszállták Debrecent. Nem került elő konkrét információ olyan jelentős váruradalmak és várkastélyok Corvin-familiárisairól sem, mint Munkács, Gyula, Siklós, Babocsa, Solymár, Zsámbék, Békés, Simánd, Donáttornya stb. Meglehet, ezek némelyikéből a budai udvarbíró, Ráskai vonta össze a mozgósítható harcosokat. A szlavóniai, a horvátországi, a boszniai és a dalmáciai Corvin-uradalmak egyes váraiból és várkastélyaiból – mint például Kamenicáról, Trakostyánról, Rakovecről, Noviról, Császárvárról, Krapináról, Sztarigradról, Prozorról, Brinjéről, Japráról, Ottocsacról, Lukavecről, Ripácsról, Belováról, Krupáról, Grebenből, Varasdról, Klitovacról, Belajról, Sztenyics-

nyakról, Obrovacról stb. – pedig az ottani bánok, kapitányok, vezető hadiszervitorok irányításával, Újlaki Miklós és Ernuszt Zsigmond bandériumaihoz csatlakozva. Mint láttuk, az Újlakiékkal felvonulók összlétszámát, mintegy hétezer főre becsülték Budán 1490 júniusának közepén.

Egyéb Corvin-familiárisokról, illetve főembereinek hadiszervitorairól is maradtak fenn szórványos információk. Ezeket azonban már írásunk következő részében fogjuk összegezni.

Városkép toronnyal 1920. (Nagybánya)

az „én” létét tételezi: „hogyan lehet / hogyan épp ez a valaki lettem én / hogyan épp én lettem ez a nem mindegy / ki? akárki bárki *valaki*” / *Kondor Béla két sorozatához* /. Az „én” ezek szerint egyszeri és megismételhetetlen jelenség, amelynek meghatározott időben, térben, körülmények között kell léteznie, amelynek története van, s amely semmi mással össze nem téveszthető. A személyiséget fel lehet bontani, meg lehet sokszorozni, ki lehet tágitani, csak éppen valóságát nem lehet megszüntetni anélkül, hogy meg ne szűnjön vele az is, amit „embernek” nevezünk.

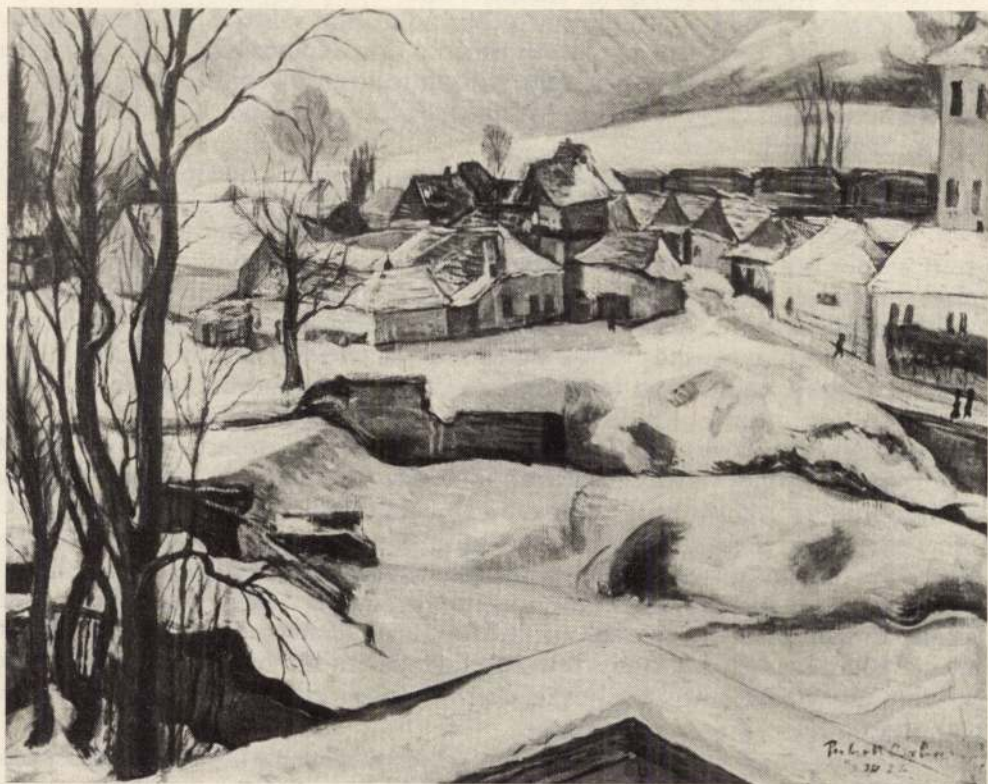
Somlyó György a személyiség válsága és a személyiséggel folytatott (nem is mindig költői) kísérletezés idején tudatában van annak, hogy a személyiség *reális létező*, nem pusztán absztrakció. Sőt, ahogy új verseiből kiolvasható, arra törekszik, hogy megragadja azokat a hatóerőket, tényezőket: komponenseket, amelyek az egyszeri és megismételhetetlen emberi személyiséget kialakították. Ez a törekvése *Részletek egy megíratatlan versesregényből* című művében ölt alakot. A versesregény hagyományos Byronra, Puskinra vagy Arany Jánosra utaló formavilága persze jelentékeny mértékben átalakul, s az az irónia, amely a műfajtól korábban sem volt idegen, most magát a személyiség fogalmát is kérdőjellet látja el. „Magam én énmagam még sose voltam (...) Hogy dalolhatnám azt, ki nem is voltam?” – olvassuk a bevezető sorok között. Maga a versesregény mégis a személyiség önazonosságát és szerves kontinuitását tanúsítja. Ennek a szervességnek a forrását éppen abban a tudatos választásban látom, amely Somlyót a szülőföldről, a nemzeti történelemhez és kultúrához köti. A vállalt sors és a vállalt történelmi közösség egyben személyiségformáló erő. Az emberi személyiség végül is a belső adottságok és a külső tények bonyolult összjátékából, kölcsönösségből, esetleg küzdelmeiből születik.

A személyes „én” megismerésében és azonosításában a gondolkodó és alkotó érzelemnek, következőképp a költői teremtésnek van kitüntetett szerepe.

A költészet nemcsak az egyszeri személyiség megsokszorozásának, hanem az egyszeri személyiség megőrzésének is eszköze. Kétarcú létező, kettős tevékenység: egyrészt felbontja és megsokszorozza az emberi személyiséget, másrészt felkutatja és érvényre juttatja ennek a rétegzett személyiségnek a belső magját, amely nélkül az ember Ibsen híres hagymájához válik hasonlatossá: ha lefejtik róla a szerepeket, mint a hagyma rétegeit, nem marad semmi belőle. Költő és vers között sajátos, időnként ellentmondásos viszony jön létre, leginkább kölcsönösségnek nevezhetném ezt a viszonyt. A költő alkotja meg (csinálja meg) a verset, s a vers alakítja ki (csinálja meg) a költőt. Ez a kölcsönös viszony ellentétes a költészet hagyományos „mítoszaival”. Az első ilyen „mítosz” a költőt helyezte előtérbe, az alkotó személyiség primátusát hirdette. „Én voltam Úr, a Vers csak cifra szolga” – hangzott Ady. A második ellenkező értelemben járt el, a művet tekintette visszahatólag is meghatározónak, s a költőt csak mintegy a vers médiumának, aki átengedi idegein a megszületni akaró műalkotást. „Nem az énekes szüli a dalt: / a dal szüli énekesét” – vallotta Babits. Az első magatartásban még a költői személyiség királyi önérzete dominált, a másodikban már valamiféle modern válságtudat, amely kételyekkel eltelve figyelte a korábban integernek és autonómnak tekintett emberi személyiséget.

Somlyó György mintha hangsúlyosan, sőt felfokozottan a második felfogást képviselné. Egész versciklust – *Ember és lant* – szentel annak a tételnek, amely szerint nem a költő tartja kezében a lantot, hanem a lant a költőt. A költő és a lant különleges, para-

dox viszonyának mégsem pusztán mitikus értelme van. Nem csak arra utal ez a viszony, hogy a „lant” alakítja ki, sőt teremti meg a költői személyiséget, s hogy a „lant” játszik a költő „én”-jén, felzendítve ennek az „én”-nek ezernyi lehetőségét és változatát. A költő és a lant összeforradása és teremtő kölcsönössége megint csak küzdelemre utal. Arra, hogy a költő számára, ha meg akarja ismerni a világot s önmagát, nincs más eszköze a megismerésnek, csak a „lant”, a költészet. A költészetnek, általában a művészetnek kell megtalálnia és kifejeznie „egyetlen létünk millió hasonlat”-át (*Még egy talizmán-Színész*). A költészet lehetősége millió, az adott emberi lét azonban egyetlen, s a költészetnek nemcsak az a feladata, hogy a millió lehetőség színes kaleidoszkópját teremtsen meg, hanem az is, hogy az egyetlen lét és az egyetlen személyiség igazabb megismerésének, teljesebb megvalósításának a médiuma legyen.

Havas Nagybánya a vasútállomással. 1934.

Kádár E emlékének

S z i j B é

Kádár Béla, mielőtt 1956 januárjában meghalt volna, elfeledt embernek vagy legalábbis teljesen mellőzöttnek érezte magát. Utolsó hazai kiállítása 1948-ban nyílt meg. Ezután nem sokára be kellett látnia, hogy semmi keresztváltója sincs az 1948 utáni művészetpolitika merev sorompói között. Hiszen az ő festményei az expresszionizmus, a kubizmus és a szürrealizmus felől kaptak ihletések nyomait mutatták. Azonkívül disztó és stilizáló hajlamával is elért az akkor ajánlatosnak nyilvánított alkotói szemlélettől. A mellőzöttséget azért is megszenvedhette, mert noha ő világéletemben a magukba merülően dolgozó művészek közé tartozott, anakélték kélegismnek –nak. A közötti becsülzött. Kádár fővárogyerm

Kádár Béla: Parasztlányka rózsafüzérel / Peasant girl with beads. 1910. o. v.

PERLROTT CSABA Vilmos

BENEDEK Katalin: Egy kép kalandos története. =
Uj Művészet, II.évf. 1.sz.1991 47 - 49.p.ill.

Csőmör és örökös éhség

A csodátomból fedő papírlapon semmilyen nyom sem látszik, és a sima felület mindig készségesen ad helyet új jeleknek, lenyomatoknak. Alatta azonban egy viaszozott síkot találunk, amelyen ott maradnak a korábbi írásnyomok is, és megfelelő világításban jól olvashatók. Miközben tehát egyesek szerint csak azok a nyomok léteznek, amelyek a felületre kerültek, valójában a fenti és a lentí iráskép együtt létezik. Sigmund Freud varázstombjé a tudatos befogadás és a tudatalatti viszonyát a művész számára igen érdekes metaforában fogalmazza meg – s különösen találóan, ha az osztrák századelő egyik legjelentősebb művészeinek, *Egon Schiele* nének munkásságára gondolunk.

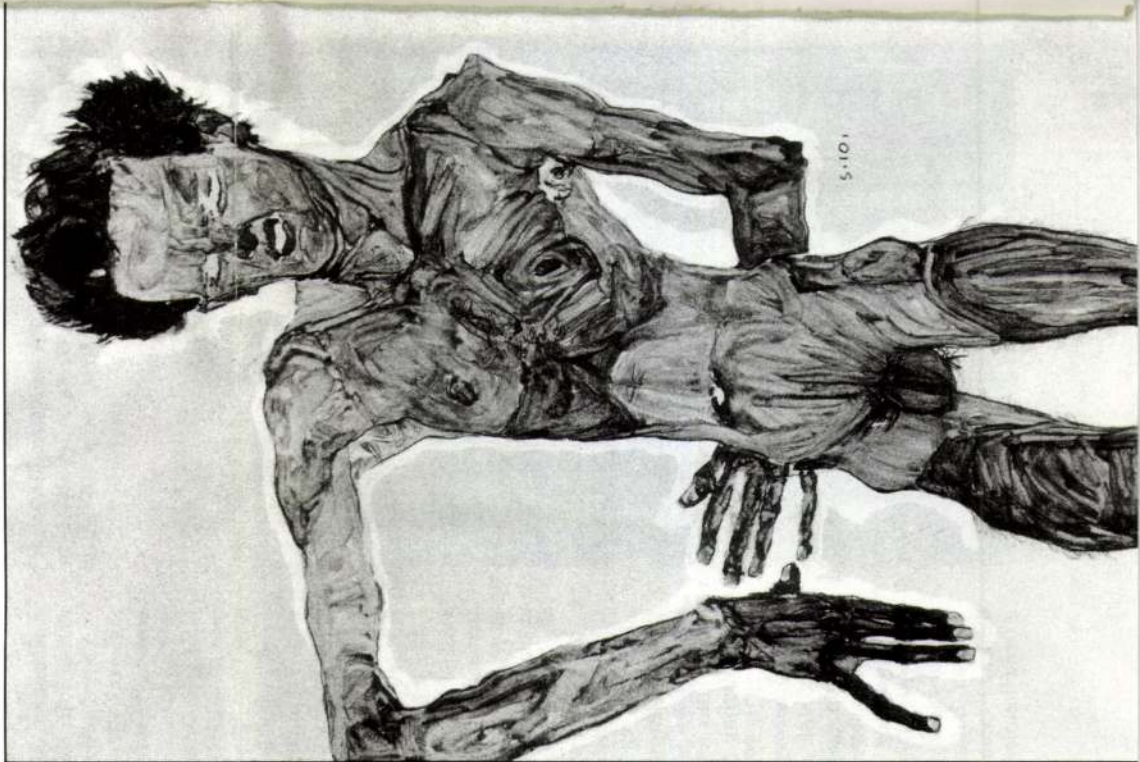
Schiele ugyanis mintha egész pályája során valamifajta varázstombot használt volna, olyan tudati, érzelmi, ösztönregeket mutatott meg, amelyek a felszínre figyelők előtt aligha mutatkoztak meg – de amelyekről a konvencionális gondolkodás a legszívesebben nem is vett volna tudomást.

Különös, hogy amikor jó másfél évvel ezelőtt Bécsben megrendezték a *Wunderblock* című nagyszabású *Freud*-emlékkiállítását, éppen Schiele művei hiányoztak a képzőművészeti anyagból. Annál is inkább feltűnő volt e tény, mivel Schiele munkássága iránt az utóbbi években igen erős megnőtt az érdeklődés. A figyelem természetesen az Osztrák–Magyar Monarchia sokak számára ma is példátlan értékű kulturális, művészeti életé. Schiele egyes munkái talán még ma is botránynak tűnnek a hagyományos erkölcsi kategóriák fölött nézők számára, hiszen a képek szinte mindenestire olyan szélsőségesen különböző minőségűek, területeknek tehát, amelyek között éppen Schiele nagyszerű műveinek sora feszít szoros, el nem szakítható kötéleket.

Schiele vonalait hálóként és kötélekként egyaránt értelmezhetjük; melybe merített hálóként, amelyből, miután a felszínre húzzák, a Monarchia világának legfurább mélytengeri jelenségei, legszélsőségei sorsrészletei, lélekállapotai kerülnek a

napvilágra, s kifeszített kötélként, amely az ösztönök, a vágy, a szexualitás, a bűn – s a legérettebb művészet között feszül a magasban. A grafikus Schiele – ha el lehet egyáltalán választani a festőt és a grafikuszt – a századelő bécsi művészetének legizgalmasabb, legversélyesebb s talán leglátványosabb művészi vállalkozásait vitte végbe – s minél jobban redukálta tematikáját, eszközeit, műveinek hatása annál intenzívebbnek mondható.

Eme igazságról az utóbbi két évben három jelentős Schiele-tárlat is meggyőzhette Bécsben a látogatót. 1989-ben a *Kunstforum*ban a *Leopold*-gyűjteményben őrzött festményeket és grafikákat mutatták meg, jeles korszak műveinek társaságában. *Bécs Város Történeti Múzeumában* 1990 májusa–szeptemberé között *Korai érettség – örök gyermekkor* címmel képzőművészeti alkotásokból, fotókból, tárgyi dokumentumokból rendeztek tárlatot a művész születése századik évfordulója tiszteletére, s az évfordulóhoz kötődött az *Alberina* tárlata is 1990 szeptemberé és novemberé között.

EGY KÉP KALANDOS TÖRTÉNETE

A nagybányai művésztelepen a század első évtizedében kialakult egy sajátos konzervatívizmus, amely a telep arculatát a további évtizedekre meghatározta. Ellemplőülként – a művészkolónián belül, a nagybányai szemléletlen nevelkedve – egy olyan társaság lépett fel, akik a nagybányai tradíció megtörésére, a modernebb festészet meghonosítására tettek kísérletet. Jelenkezésük előzménye, mondhatni, kiváltó oka párizsi útjuk, illetve az ott folytatott tanulmányaik voltak. Ez a néhány fiatal művész – *Bornemisza Géza, Bornemisza Tibor, Czöbel Béla, Perrott Csaba Vilmos, Tihanyi Lajos, Ziffer Sándor* – jelentős szerepet játszott a magyar művészet további fejlődésében. 1906-ban bemutatott műveikkel nemcsak a művésztelepen kelletiek felzúdulást; a mellettük vagy ellenük való állásfoglalás alapulást; művészeti kérdések megítélését jelentette. Az úttörő vállalkozású, rövid életű csoport „neószok” néven szerepel művésztünk történetében.

Neószok párizsi kapcsolatait kutatva találtam rá az itt bemutatott, több kérdést is magában rejtő „műgyűjtésre”. A címünkben jelzett olajkép olyan – napjainkra már szétszóródott – magánkollektió darabja volt, amely – többek között – *Contavsky Koszka Tivadár, Ferenczy Károly, Munkácsy Mihály, Rippl-Rónai József, Mednyánszky László, Czöbel Béla, Gulácsy Lajos, Kernstok Károly* és több neves művészől származó művel díszíthetett. A gyűjtemény rangját, a képek eredetiségét az is igazolja, hogy néhány, e gyűjteményből származó tárgy a Magyar Nemzeti Galéria tőrszállományaiba került.

A mindkét oldalán megfestett mű szerzősége első rápillantásra kétségtelennek látszik: a *Modigliani* időző olajkép a festő nőalakjainak egész sorát vonultatja föl emlékezetünkben.

De vegyük sorra azokat a tényeket és körülményeket, amelyek alátámaszthatják Modigliani szerzőségét.

A vakráma hátra ragasztott papír tanúsága szerint: „Modigliani festménye... am Parisban 192... Kurt Kühn festőművész... Modigliani volt szomszédjától. Budapest, 1933. április 22.”

Perrott Csaba

A megromlózott igazolás teljes szövege valószínűleg így állhatott: Modigliani festménye. Vásároltam (kaptam) Parisban 192(4-29) között [mivel a Tanácsköztársaság bukásaitól egészen 1923-ig a festő – attól való féltelében, hogy a franciák majd kiutasítják – nem járt ebben az országban. Önkenes emigránsként utazgatott Európa más tájain]. Kurt Kühn festőművészől, Modigliani volt szomszédjától.

Perrott Csaba

Budapest, 1933. április 22.

A szakadozott cédulán biztosan Perrott Csaba Vilmos keze írása áll. Festőnk kedvelhette a francia újító művészetét, s a személyes ismeretség okán láthatott is tőle alkotásokat. Modigliani elemeniáris egyénisége feltételezhetően magával ragadta. Perrott Csaba, nyugtalan temperamentumból eredően, vonzódtott a különleges figurákhoz, ilyen volt Modigliani is.

Érdekes, hogy a magyar mester életművében nem mutatatható ki ennek az „enfant terrible”-nek a hatása. Ez azért figyelemre méltó, mert a festő – nyitottságából és érzékenységéből következően – előszeretettel olvasotta egybe saját művészi jellemvonásait – olykor ösztönit is alárendelve – az őt körülvevő hatásokkal. Kimutatható *H. Matisse, P. Gauguin, V. Van Gogh, P. Cézanne, R. Delaunay* – hogy csak a francia irány fontosabb állomásait soroljuk el, Modigliani azonban egy pillanatra sem kísértette meg, festői szemléletmódját nem érezte közel magához.

Művésztünk így emlékszik ezekre az 1906 körüli párizsi évekre: „Párizs forrongó művészete döntő hatással volt fejlődésemre... A látottak és hallottak (*H. Matisse, P. Picasso, A. Derain*, az akkor még szobrász Modigliani...) megrendítették minden hitemet Nagy-Bánya iránt.”

A Cité Falguière 14. és a 7. számú épületei úgynevezett műteremházak voltak. Hiteles forrás (*Gräber Margit* festőművész, Perrott Csaba özevege szövebeli közlése) alapján tudjuk, hogy ezek egyikében lakott Modigliani is, a magyar festő is. A féktelen alkoholisták és kábítószerek francia festőinek alkalmi színházi partnerei voltak Czöbel Béla és a bemutatott festmény egykori tulajdonosa, Perrott Csaba is.

Eddigi utalásaink mellett joggal feltételezhetjük, hogy Perrott Csaba a későbbi évtizedekben is fel tudta ismerni Modigliani művészi eszközeit, modorát. A francia mester jellemző stílusa – elektív táján korai időszakától, a keresés éveitől – nem sokat változott. Munkáinak külsőleges vonásai – látszólag – könnyen elsajátíthatóak.

De közelítsünk a tárgyhoz Modigliani több műfajú életműve fölött: a sajátos „modiglianis” arcképek, figurák láncszertű sorozata, összetéveszthetetlen ismérveik, amelyekkel őt csalhatatlannal magunk elé idézzük, csak megközelítőleg 1912-től igazán az övei. Kezdeti fogva szobrász volt, és sokat rajzolt. De már ekkor is festett a szecesszió nyomait viselő portrékat.

Helyzetüket bonyolítja, a tárgyalt festményt még talányosabbra árnyalja a vászon hátoldala. Itt egy megkezdett, abbahagyott, esetleg időközben elunt tájkép látható.

Egy, a *Diego Rivera*val folytatott dühödött vita támaszt bennünk kétségeket, más szempontból viszont meg is erősít. Rivera szerint „a tájkép minden”. Modigliani véleménye szerint „tájkép nem létezik”. Mi történhetett? Az örökös pengzongokkal küzdő művész hozzájutott egy „elrontott” vászonhoz, vagy tulajdon kezétől származó tájképkísérlet lenne? Keressünk igazoló példát!

Szerzőségét alátámasztani látszik, hogy ismeretes

négy – mindössze ennyi – olajjal megörökített tájképe. Képünk homogen, csaknem megcsontított fatörzsei; távolságtartó előadásmódjakkal, jól illeszkednek a művész megállapításához, melyet *Zborovskához*, mecenásához, személyes jó barátjához írt 1919-ben: „...Tájképesítésbe fogtam. Az első néhány vásznon talán inkább egy kezdő munkájának fog tűnni.” A Côté d'Azuron festett négy tájkép jellegzetes eleme az előtér famotívuma.

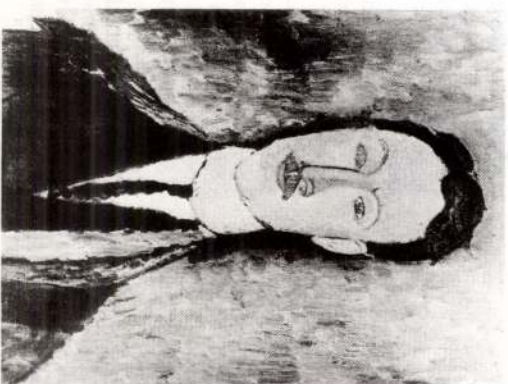
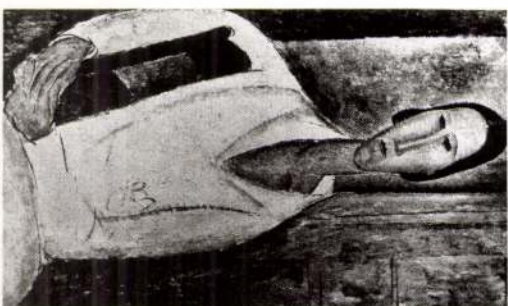
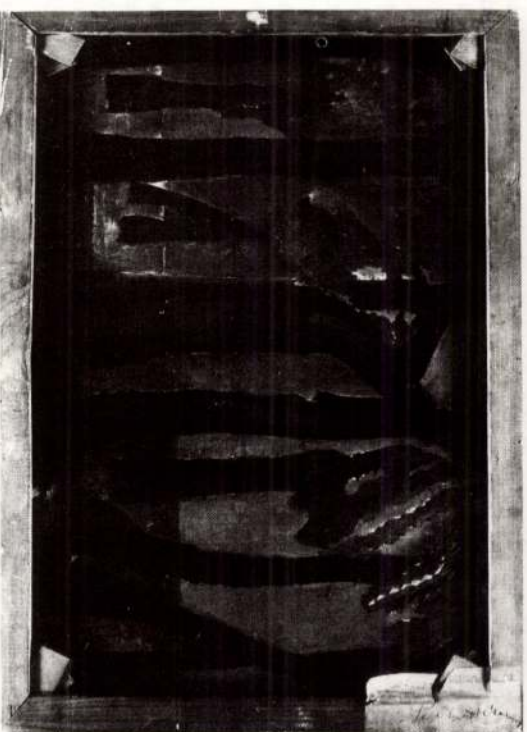
Egy évvel korábbi, tehát 1918-as datálású *A szép fűszeresné* című műve. Sokatlan módon itt is szerepeltek fakai kiegészítőként. A magyarországi kép okkeres folijai, amelyek a fák komor lömbjei közül elő-elővillannak, a pártzi magán-tulajdonban található mű háttérében is megjelennek. A központi nőalak ruhájának fekete-barnája ri-mel képlink vertikálisokra komponált, hasonló színösszetételű erdő-részlethez. A kissé suta, enyhén stílzált levélkezdemények nem kapnak különösebb hangsúlyt. *A Fa és ház* című olajfestmény 1919-ből, ugyancsak emaglyott levélhíntációkat mutat.

Innen, Magyarországról – kézzelfogható Modigliani-művek hiányában – kétséget kizáróan állást foglalni az eredetiségre vonatkozóan szakmai kritikálanság s illetlenség lenne. Így csak kétségeinket fogalmazhatjuk meg. Az amerikai és francia magángyűjtemények anyagának ismerete minden bizonyval feloldaná bizonytalanságunkat.

Az kevésse vitatható, hogy az autentikus Modigliani-életmű vonatkozó darabjai és tárgyunk közötti olyan egyezések mutathatók ki, amelyek jogossá teszik feltevésünket: a két oldalon megfestett képnem idegen Modigliani esztétikája. „Beliefer” az oeuvre-ba. Persze, nem remekműről van szó.

Vagy ő, vagy a rostáló idő, a későbbi tulajdonosok melatlannak találhatták a vásznat körültekintőbb megőrzésre, s kíméletlenül összehajtották. Nyomat inkább a kép „használatban lévő” oldala, a zöldes szemű nő arcképe viseli.

A portré erőteljes felhordott festéknyalábokkal festett szürkés-zöld háttér előtti jelenik meg.

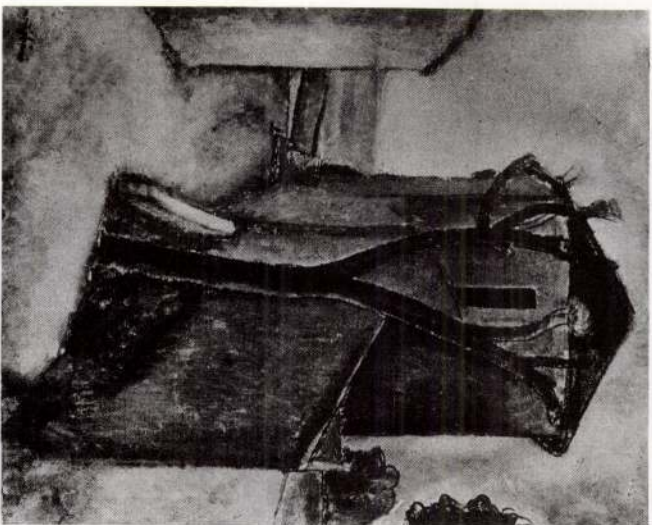

A. Modigliani: Hanka Zborowska, 1919, olaj, vászon, 91 × 54 cm
A. Modigliani: L. Survage arcképe, 1917, olaj, vászon, 61 × 46 cm
A. Modigliani: A szép fűszeresné, 1918, olaj, vászon, 100 × 65 cm

▷ A. Modigliani (?): Női képmás, 1918–19, olaj, vászon, 71 × 49,5 cm, l. n.

▷ A. Modigliani (?): Erdőfésztel, 1918–19 (A Női képmás hátoldala) A vaktrámnán Perrott Csaba Vilmos aláírásával ellátott, gépellé cédula

A. Modigliani: Fa és ház, 1919, olaj, vászon, 55 × 46 cm (lók Mester Tibor)

A modell szemének színe visszacseng a háttérnek, valamint a fekete kabátka alatt viselt blúzának színegyüttességében.

„Élelműve az emberi arcról szóló hosszú elmélkedés története” (C. Roy: Modigliani, 1958). Rajzokkal kezd. A vékony papíron karaktéri formál, ösztönös formaérzéke mellett a lélekábrázolás sem sítkad el. Majd gyorsan vált, szobrász lesz. Művészetének ideája most is s mindvégig a fej. Homokkőből dolgozik. Győrelmekkel, kimerültséggel küzdve faragja ezeket a – csak rá jellemző – fejállítéleteket, hogy aztán az egész szobrotrak ományt egy mozdulattal a csatornába dobja. 1912-ben egy elre befeljezi a szobrászkodást.

Csak a rajz és a szobor műfaja után következik az „ismert” Modigliani, a festő, akit a rajzó- és faragó-művész nélkül nehezebben értünk meg.

Képünk esetében is feltétlen magyarázatot ad a múlt szerelme, a mai vízbe temetett kóportrék sorsa. Metszeti szikársága, lényeglátó egyszerűsége, örökkévaló mozdulatlansága megszakítás nélküli folytatása amazzoknak. Akárcsak a metszetkészítő mestertől, *L. Survage*-ról ránk maradt munkája.

Modigliani szoros lelki kapcsolatba került modelleivel. A felülteken – első pillantásra – megfigyelhető állandóság rendkívül sok változasságot rejt.

Látogatás, esetleges bizonyítékok: analógák felsorakoztatása a szerzőség mellett, ezek azok a reádkézsűnkre álló eszközök, amelyekkel feltételezésünket megpróbáljuk alátámasztani. Ezért állíthatjuk például az 1918–1919 között készített *Jenne Hébuterne* és *Hanka Zborowska* arcmásait bemutató képtípusokat.

Modigliani „egyszólamúsága”, szűkös reperitóriája lényegében egész pályáivét meghatározta. S mégis, az egyik legnehezebb portrétábrázolási kérdést vetette föl s oldotta meg, nevezetesen, hogyan lehet az objektív valóságot kifejezni úgy, hogy a művész közben észrevétlenül rákényszeríti tárgyára saját elgondolását.

Taguló határú világunk nagyobb szakmai tájékozódásra ad – talán in loco is – lehetőséget, s így ez a kérdés is (remélhetőleg) megoldódik.

Benelek Katalin

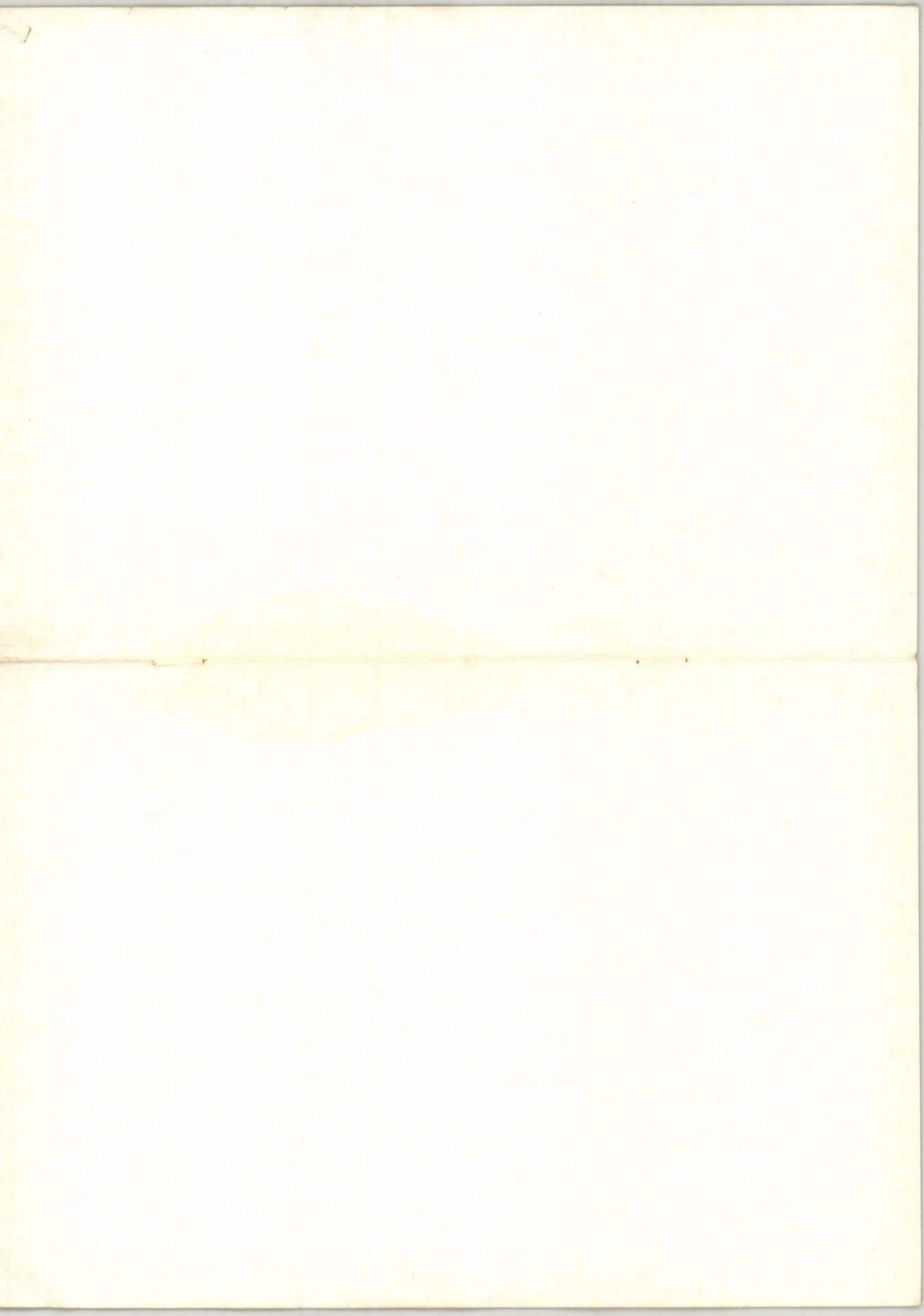

PERLROTT-CSABA VILMOS

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSA

KECSKEMÉTI, KATONA JÓZSEF MÚZEUM
1972. JÚNIUS 8.

PERLROTT-CSABA VILMOS (1880-1955)

Festői utja a művészetek terén oly sok változást, újat és szembenállást szülő XX. század első évtizedétől az 50-es évek közepéig tartott. 1880. február hó 2-án született Békéscsabán. Apja zsidó órásmester, aki e mes- terség szeretetére nevelte, de az 1899-ben Pestre kerülő ifju inkább he- gedűlni tanult, megismeri a kulisszák varázsát, statisztál és sziniiskolá- ba jár. Édesanyja féltő aggódással figyelte fia korán megnyíló szeszélyes természetét, sokirányu érdeklődését. Perlrott 1903-ben már a Fővárosi Iparrajz Iskola studiumait látogatja, szenvedélyesen rajzol. A család vé- gülis hozzájárul, hogy a nyugtalan fiatalember - a századfordulón még e- gyáltalán nem irigyelt és társadalmilag nem elismert pályát - a festő é- letmódot-hivatást választhassa. "Igy indultam el festői pályám első stá- ciója felé. Májusban (1904.) Koszta Józsefhez kerültem Abonyba." Első mesterének életteli, intenziv színvilága ragadta meg. Koszta Nagybányá- ra küldi tanulni: "Juliusban azonban már Nagy-Bányára utaztam, ahol Grünwald Béla tanítványa lettem." A festőkolónia nagy vonzerőt gyakorolt a pályakezdő fiatalokra. A század első évtizedében a haladó magyar fes- tézet számos, azóta jelentőssé vált képviselője megfordult Nagybányán: Czöbel Bélától kezdve a későbbi Nyolcak zöme, Galimberti Sándor, Bor- nemissza Géza, Ziffer Sándor stb. A fiatal művészgeneráció tagjainak Nagybányához szinte karnyújtásnyira volt Párizs. Perlrott vallja:

Perlrott-Csaba Vilmos emlékkiállítás
Felelős kiadó: Horváth Attila
KMI rotaprint üzeme. F. v. : Dr. Dajbukát Gergely
Megjelent: 600 példányban

"1905-ben festettem "Cigányok" című képet, amely megtetszett Feren- cznek. Pesten kieszközölt számomra egy kis ösztöndíjat, amivel aztán Párizsba utaztam."

Ferenczy tanácsára a Julien Akadémiára iratkozok be és Jean Paul Laurents tanítását kéri. Az Akadémia száraz pedagógiai gyakorlata hama- rosan másfelé orientálja. A már bevett, hivatalos körök által elfogadott

impreszionizmust hulló Vadak, majd a kubisták fellépése borzolta föl a francia közvéleményt. Sokkal többet tanult a fiatal nemzedék, (festőnk is) Cezanne konstruktív művészetéből, Gauguin és Van Gogh dekoratívitásából, felcsendült színeiből, expresszív erejéből, mint az Akadémiákon. Nem az akadémiai katedrális előt, korrigálás közben szembesültek a fiatalok az új, elvárható művészi gyakorlatokkal, hanem Cezanne retrospektív kiállításán, Van Gogh, Gauguin műveinek tanulmányozása során érezték meg a továbblépés lehetőségét-szüükségességét.

Perlrott megismerkedik Henri Matisse-sal: "1906 őszen otthagytam a Julien Akadémiát, és hatodnagammal megnyitottuk az első Matisse-iskolát, a Rue Sévres-ben, egy volt kolostor földszintjén. Hivalkodás nélkül elmondhatom, hogy kedvenc tanítványa voltam, sok mindenben támogatott. Azok közé a kegyelmei közé tartoztam, akiket minden héten meghívott műtermébe, ahol megmagyarázta beállított csendéleteit, ezek az oktatók voltak a leghasznosabbak a mi részünkre." Matisse megkövetelte tanítványaitól az alapos előmunkálatokat, a biztos festői tudást, de iskolájába járni, köréhez tartozni már önmagában is annyit jelentett, hogy festőnk egészen közel került a modern festészet lélegzetvételéhez. Matisse bevezette tanítványait a párizsi képzőművészeti életbe. Elvitte őket pl. Leo Stein mozgalmas szobatestéire, ahol megismerkedtek az új törekvések híveivel: Braque-val, André Derainnel, Robert Delannayval, Picassoval és sok más társukkal. "Az első képek, amik megfázóan hatottak rám... Manet Olimpiája, és Balkon című munkái voltak. Ezek hatása alatt készült el Önarckép című képem." - amely első jelentős műve (1907). Ez a képe "vele van feszültséggel, lázadással" és szembenállással. Fontos szerepet nyer rajta a konstruktív erő, a szilárd kompozícióra való törekvés, mely felerősödve és megizmosodva (néha el-elhalkulva) állandó jellemzője lesz festészetének. Itt már megjelennek stílusának erőteljes vonásai.

16. Párizsi részlet, rajz, 18 x 25 cm, j.n.
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: F. 5773
17. Női akt tanulmány, rajz, 28 x 20 cm, j.j.l.: Perlrott Csaba
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: F. 58.377
18. Fák, színes r, 56 x 45 cm, j.j.l.: Perlrott Csaba
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: F. 61.331
19. Lócse, litográfia, 58 x 45 cm, j.j.l.: Perlrott Csaba Lócse 921
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., F. 72.002

48. Anya gyermekével, o. v., 110 x 82 cm., j. j. l.: Perlrótt Csaba
O. Zsidó Vallási és Történelmi Gy., Bp., Ltsz.: 65. 1304

Grafikák

1. Siratószszonyok, litográfia, 70 x 50 cm, j. n.
Katona József Muzeum, Kecskemét
2. Krisztusfej, litográfia, 47 x 32 cm, j. n.
Katona József Muzeum, Kecskemét
3. Keresztől levétel, litográfia, 44 x 65 cm, j. n.
Katona József Muzeum, Kecskemét
4. Angyalok, litográfia, 45 x 34 cm, j. n.
Katona József Muzeum, Kecskemét
5. Fekvő női akt, rajz, 18 x 23 cm, j. b. l.: Perlrótt Csaba 942
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: 6646
6. Kettős női akt, rajz, 33 x 20 cm, j. j. l.: Perlrótt Csaba
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., 6647
7. Barátnők, szines r., 23 x 17 cm, j. j. f.: Perlrótt Csaba 942
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: 7470
8. Női akt, rajz, 39 x 23 cm, j. j. l.: Perlrótt Csaba Paris 925. III. 12.
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: 1954-4920
9. Akt, rajz, 33 x 20 cm, j. j. l.: Perlrótt Csaba
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: 1955-5806
10. Hátakt, rajz, 25 x 18 cm, j. j. l.: Perlrótt V.
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: 1955-5807
11. Hátakt, rajz, 41 x 27 cm, j. j. l.: Perlrótt Csaba 914
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: 1955-5808
12. Nő kosárral, rajz, 19 x 12 cm, j. k. l.: Perlrótt Csaba
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., 1955-5809
13. Női akt, rajz, 42 x 29 cm, j. j. l.: Izabella u. 29. II. 24.
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: 1955-5810
14. Tájkép, p., 21 x 29 cm, j. j. l.: Perlrótt Csaba
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., 1955-5811
15. Tájkép, p., 21 x 28 cm, j. j. l.: Perlrótt Csaba
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: 1955-5812

Ziffer Sándorról 1908-ban készült portréján Manet mellett Matisse színe-
használatának nyomait fedezhetjük föl. Perlrótt a 10-es években eljut a
saját festői nyelv kialakításának küszöbére.

Négy évig tanult Matisse iskolájában. Így kapcsolódott a Fauveok mozgal-
mához - Czöbel és Bornemissza Géza mellett. A Vadakkal együtt jut be és
állít ki először a Salon d'Automne-ban 1907-ben 17 magyar festő-társával
együtt. "Ettől az időtől állandó kiállítója lettem a Salon d'Automne-nak,
1911-ben Sociétaire-nak választottak meg. 1908-ban Brüsszelben, 1909-
ben Nizzában, majd a Galerie Veil-ben Párizs, kollektív kiállítást rendez-
tem Metzingerrel és Derainnel, 1910-ben Saggonnal, Párizs."

Komoly sikereket ért el, sőt! néhány magyar társával "Galimberti Sándor,
Dénes Valéria... több éves előkészület után az egykoru európai problema-
tika képviselőjeként szerepelhet a párizsi tárlatokon" - mint korábban
Rippl. Perlrótt egyformán érez és gondolkodik, együtt halad ezekben a kor
művészetével.

Szenvedélyesen tanulmányoz és kipróbál különféle alkotási módokat, festői
formanyelveket. Párizsban szívjá magába a sok újat Manet-től kezdve a
Braque-i kubizmusig. Matisse szelleme is alakítja, de Cezanne szemléle-
tének hatása a legjelentősebb. A művészettörténelem régi korszakai és nagy
alkotói iránt is érdeklődik. A gótika és a reneszánsz beható tanulmányozá-
sa után az újra felfedezett Greco barokkos lendületű, feszültségekkel teli
világa van rá nagy hatással. Nyugtalan, mindent látni vágyó festőnk bejár-
ja egész Nyugat-Európát. A 10-es évek elején újabb kiállítások következ-
nek: "1912-ben a párizsi Aschmur Galerie-ben rendeztem kollektív kiállí-
tást. 1913-ban Köln-ben a Sonderbund West-Deutscher Kunstfreunde Kunst-
ler Ausstellungban vettem részt." Még az első világháboru kitörése előtt
hazatér Nyugat-európai odüsszeiájából.

Ingajáratot teremtett, szinte hidat vert néhány társával együtt Nagybánya

és Párizs között. A külföldön eltöltött évek során messze került a nagybányai naturalizmustól. "A látképek és hallottak... megrendítették mindenhiemet Nagy-Bánya iránt. Visszaérkezve a régi társaságba, éles ellentétbe kerültem a vezető művészekkel, s ők annyira megharagudtak rám, hogy barátaimmal együtt Neo névvel kezdtek gúnyolni bennünket... Már nemcsak én hangoztattam az új elméletet, hanem fiatal barátaim is, s hiába használták föl ellenem mindenféle eszközt, (öszöntndijak megvonását, sőt a társadalmi kiközösítés módszerét is) nem tudtak kijózanítani új meggyőződéseemből. Iványi-Grünwald volt az, aki leginkább föl fogta az idők tempóját." Az ellentétek végül is kenyértöréshez vezettek. Iványi-Kecskeméten alapított Művésztelepet 1912-ben Falus Elek, Perlrott-Csaba, Herman Lipót stb. segítségével. Bornemissza Géza, Kmety János, majd Csikász Imre, Gráber Margit, a Pólya testvérek, Kisfaludy Stróbi, Olgyai Ferenc stb. dolgoztak itt az alapítókkal együtt a telep történetének legjelentősebb idején, a 10-es években, a Tanácsköztársaságig.

A Műkert fái között higgad le, érik meg az a sok tapasztalás, amivel Perlrott hazatért. Legfőbb jellemzője (egész ouvre-jének is) a tárgyak, motívumok szerkezetének megkeresése-megfestése. Jól látható ez konkréten szerkesztett "Kecskeméti részlet" című művén. Meg-megakad a szem egy-egy utcasoron, városrészen. A barátság templomát nagy érzelmi azonosulással, a cigányvárost Gauguin-os trópusos fulladtséggel, de izgatótt ecsetjářással, az almás-vázás-drapériás-szobros csendjeteit nyugótt, Cezanne-os komponálással foglalja egybe. A csendélet-részek klasszikus nyugalma és a szobrok lendületes plasztikája között éles a belső feszültség. A később festett csendjeteinél ugyannyi megmaradt a szerkesztésre, a szilárd képépítésre, komponáltságra való törekvése. Rálátásos csendjeteinek némely darabja azonban a rutin felülkerelkedését, az erőlen öniméltés jegyeit mutatja. Mégis, életművének legjelentősebb darab-

32. Csendélet hegedűvel, temp., 50 x 70 cm, j. j. l.: Perlrott Csaba
O. Zsidó Vallási és Történelmi Gy., Bp., Ltsz.: 65. 1308
33. Őnarckép, o. v., 92 x 62 cm, j. j. l.: Perlrott Csaba
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: 6659
34. Dunai táj, o. v., 34 x 50 cm, j. k. l.: Perlrott Csaba
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: T. 1839
35. Őszi gyümölcsfák, o. p., 69 x 56 cm., j. n.
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: T. 2803
36. Szentendre, o. v., 53 x 64 cm, j. n.
Ferenczy Károly Múzeum, Szentendre, Ltsz.: 54. 8. 1.
37. Csendélet, p. t., 70 x 50 cm, j. j. l.: Perlrott Csaba
Katona József Múzeum, Kecskemét, Kmety János festőművész
ajándéka
38. Tavaszai fák, o. v., 60 x 80 cm, j. n.
Janus Pannónius Múzeum, Pécs, Ltsz.: 68. 634 (Kunvári Gy.)
39. Szentendrei Művésztelep, o. k., 39 x 47 cm, j. n.
Gráber Margit tul. Bp.
40. Új nő, o. v., 75 x 55 cm, j. j. l.: Perlrott Csaba
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: T. 7426
41. Kertben, o. v., 65 x 80 cm, j. j. l.: Perlrott Csaba
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: T. 7429
42. Notre Dame korán reggel, o. v., 27 x 41 cm, j. j. l.: Perlrott Csaba
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: T. 1840
43. Szabadban, o. k., 56 x 68 cm, j. n.
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: T. 1829
44. Virágcsendélet, o. k., 85 x 59 cm, j. j. l.: Perlrott Csaba
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: T. 1826
45. Tájkép csendjellel, o. v., 81 x 66 cm, j. j. l.: Perlrott Csaba
O. Zsidó Vallási és Történelmi Gy., Bp., Ltsz.: 65. 1318
46. Falusi utca, o. v., 68 x 88 cm, j. b. l.: Perlrott Csaba
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: T. 1820
47. Parkrészlet, o. k., 85 x 66 cm, j. j. l.: Perlrott Csaba
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: T. 7430

jai csendéletei és tájképei. Figurális kompozícióin-Kecskeméten is készült néhány, de a 20-as, 30-as években Nagybányára vissza-visszatérve egész sorozatot fest (cigányasszonyok, akt kompozíciók, gyermeküket tartó anyák) - nem nyilatkozik meg oly szabadon, oly invenciózusan, mint tájképein és csendéletein. Ez utóbbiakon formálása frissebb, színei élőbbek, izzóbbak. A kékek és zöldek között sárgák és melegbarnák feszülnek -Perlrott kolorizmusának legadekvátabb hordozói. Rajzainak sorozata komoly mesterségbeli felkészültségét, nagy rajztudását mutatja. A művészet örök témáját, az emberi test vonalainak harmóniáját, arányrendszerét rajzolja legzivesebben artisztikus aktképein. A felvidéki gótikus templomok megörökítéséhez is a lendületes rajzot tartja legalkalmasabbnak. Ezeken az expresszionizmusból merített tanulságait is felhasználja.

A Tanácsköztársaság leverése után (1920-23) Németországban él, majd Nagybánya s ismét Párizs következik. Ekkortól izgatja nagy motivuma, a párizsi Notre Dame - melyet több festményén, grafikáján megörökített. Meghitt közelségbe került a gótikus architektúrával. Szállodájának ablakából festette a templomot, s a tovatűnő Szajná. A kint és bent problémáitakáját is sajátos módon oldja meg. A szobaablakba elhelyezett csendélet-részletek meleg egyívű tartozására a kinti világ rendbe fogott architektúrája felel. Festőnk ez időben is ott van a művészi közélet áramában. Tagja a haladó egyesüléseknek (KUT, MIENK, stb.) részt vesz a jelentős hazai és külföldi kiállításokon, az élvonalba tartozik. Perlrott-Csaba fő ihletője a 30-as évek végétől haláláig a festői Szentendre, utcaival, fáival Dunapartjával. Alkotótudásának utolsó évtizedében különösen sok tájképet fest, Nagybányához vissza-visszalépve: "Ma is azt a színskálát érzem a festészet anyanyelvének, amit Koszta és Nagybánya adott. Anyyira ez a színskála él bennem, hogy sokszor röghözkötöttségnek is érzem már e-levenségét. Igyekezem mai napig is menekülni tőle, mégis úgy hozzám-tar-

16. Csendélet, o. fa, 62 x 50 cm, j. b. l.: Perlrott Csaba 1917.
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: T. 5291
17. Keresztlevétel, o. v. 75 x 100 cm, j. n.
Gráber Margit tul. Bp.
18. Kettős önarckép, o. v. 108 x 82 cm, j. b. k.: Perlrott Csaba
Gráber Margit tul. Bp.
19. Város, p. kréta, 40 x 50 cm, j. j. l.: W. Perlrott Csaba 921.
Németh Mariann tul. Békéscsaba
20. Önarckép feleségével, o. v. 65 x 80 cm, j. j. l.: Perlrott Csaba
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: T. 7427
21. Cigányváros, o. v., 74 x 100 cm, j. j. l.: Perlrott Csaba V.
Türr István Múzeum, Baja, Ltsz.: 52. 6531
22. Falusi utca, o. v. 74 x 99 cm, j. j. l.: Perlrott Csaba V.
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: T. 5564
23. Párizs, p. kréta, 37 x 26 cm, j. b. l.: Perlrott Csaba Párizs
j. j. l.: 926
Dukász Imre tul. Bp.
24. Párizsi látkép, o. v., 65 x 78 cm, j. j. l.: Perlrott Csaba
Dr. Trencsényi Tibor tul., Bp.
25. Kilátás az ablakomból, o. v., 72 x 55 cm, j. j. l.: Perlrott Csaba
Rusz József tul. Bp.
26. Csendélet, p. temp., 80 x 60 cm, j. j. l.: Csaba Perlrott W. 1927.
Párizs
Magyar Nemzeti Galéria tul., Bp. Ltsz.: T. 1824
27. Fésülködők, o. v., 100 x 80 cm, j. n.
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: T. 1840
28. Cigányleány, p. p., 98 x 69 cm, j. n.
Janus Pannonius Múzeum, Pécs, Ltsz.: 59. 120 (Tamás Gy.)
29. Krisztus keresztlevétele, o. v., 92 x 72 cm, j. n.
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: T. 1821
30. Csendélet, p. t., 64 x 48 cm, j. b. l.: Perlrott Csaba 931
Janus Pannonius Múzeum, Pécs, Ltsz.: 68. 157 (Tompa Gy.)
31. Csendélet öregasszonnyal, temp., 58 x 75 cm, j. j. l.: Perlrott
O. Zsidó Vallási és Történelmi Gy. Bp., Ltsz.: 65. 1317

lozik, ahogy magam tartozom önmagamhoz."

A valamikori uttoró, az új törekvések hirhozója és nem kis mértékben meghonosítója művészbartátaival sokat tett a magyar festészet európaibb hangoltságáért, a korszerű törekvésekkel való együttaladásáért. Megjárva -megismerve a XX. századi festészet számos lehetőségét, etapját, "mindvégig a nagybányai hagyomány és a Nyugat-európai irányok közötti egyensúlyt kereste."

Sikmegei György

A kiállított képek jegyzéke

1. Almaszüret, o. v., 85 x 106 cm, j. j. l.: Perlrott Csaba
O. Zsidó Vallási és Történelmi Gy. Bp. Ltsz.: 64. 2344
2. Önarckép, o. v., 45 x 47 cm j. b. k.: Perlrott
Magyar Nemzeti Galéria, Bp. Ltsz.: T. 52220
3. Ziffer Sándor arcképe, o. v., 100 x 80 cm,
j. j. l.: Gillomme Perlrott
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: T. 1818
4. Álló akt, o. v. 64 x 48 cm, j. j. l.: Perlrott Csaba 910.
Janus Pannoniusz Múzeum, Pécs, Lt. sz.: 69. 144
5. Csendélet, o. v., 77 x 67 cm, j. n.
Katona József Múzeum, Kecskemét, Ltsz.: 56. 101
6. Csendélet, o. v., 100 x 75 cm, j. j. f.: Perlrott Csaba
Vágási István tul., Békéscsaba
7. Csendélet, o. v., 58 x 49 cm, j. n.
Munkácsy Mihály Múzeum, Békéscsaba, Ltsz.: 72. 6. 1.
8. Mosdó női akt, o. v., 100 x 80 cm, j. j. l.: Perlrott Csaba
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: T. 7266
9. Család, o. farost, 110 x 98 cm, j. n.
Munkácsy Mihály Múzeum, Békéscsaba, Ltsz.: 72. 5. 1.
10. Csendélet, o. v., 72 x 59 cm, j. n.
Katona József Múzeum, Kecskemét, Ltsz.: 56. 96
11. Kálvária, o. p., 100 x 85 cm, j. n.
Katona József Múzeum, Kecskemét, Ltsz.: 68. 191
12. Kecskeméti részlet, o. v. 109 x 94 cm., j. b. l.: Perlrott Csaba 913.
Katona József Múzeum, Kecskemét, Ltsz.: 56. 80
13. Kompozíció, o. v., 100 x 75 cm, j. b. f.: Perlrott Csaba 914.
Katona József Múzeum, Kecskemét
14. Modellek, o. fa, 100 x 119 cm, j. b. l.: Perlrott Csaba
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., T 1816
15. Csendélet, o. fa, 118 x 96 cm, j. b. l.: Perlrott Csaba
Magyar Nemzeti Galéria, Bp., Ltsz.: T 1815